

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

A standard linear barcode is located at the top left of the label. It consists of vertical black bars of varying widths on a white background.

3 1761 00495555 5

Digitized by the Internet Archive
in 2008 with funding from
Microsoft Corporation

~~Ar~~
Aristotle

~~Sc~~
~~A~~
~~X~~

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

PA
3902

A25
1882

v. 4
pars. 2 - 6

VOLUMNIS IV

PARS II DEXIPPUS IN CATEGORIAS

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXVIII

^{VS}
DEXIPPI⁽¹⁾, the Platonist (470-400 B.C.)
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

199889
15/1/26

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXVIII

P R A E F A T I O

Dexippi philosophi Platonici¹⁾ in Aristotelis *Categorias* commentarium quibus nunc continetur codicibus, ex uno omnes derivatos esse exemplo, vel inde apparet, quod opus aeque mutilatum²⁾ in omnibus nunc exstat. atque cum illud exemplum postremis aetatis mediae temporibus³⁾ exaratum fuisse videatur, non mireris, quod quae servata est commentarii pars omni genere macularum adspersa est, ut campus satis latus arti criticae exercendae pateat. codices autem quattuor digni videbantur, qui huic editioni substruerentur. eos facile est cognitu in duas discedere familias, quarum quae memoriam archetypi fidelius servavit, constat codicibus C et R, deterior codices A et M CR complectens cum alias correctiones experta est tum in ordine verborum saepissime ex libidine mutato deprehenditur. itaque ab auctoritate codicum CR non recessi, nisi familiae AM lectiones aut aliorum maximeque Simplicii testimonio firmatae aut iusta causa probatae videbantur. ubi C et R inter se diserepant, codex C, cuius librarius a divinando non omnino abstinuerit, codicis R sinceritati cedit.

Impressus est primum⁴⁾ Dexippus Leonardo Spengelio editore, qui, ut solebat, scriptoris verba sagaciter nonnullis locis adiuvit.

¹⁾ De vita eius vide, quae exposui in Hermae tomo XXIII (1888) p. 402—409 *Der Historiker und der Philosoph Dexippus*.

²⁾ primi duo libri et tertii libri minima pars, quibus exhibetur commentarium in Aristotelis *Categorias* p. 1^a1—4^b23, aetatem tulerunt; quae perierunt, haud dubie multo erant ampliora. quod detrimentum post Iustiniani aetatem opus accepisse, ex eo concire licet, quod Simplicius (cf. p. VI nota 4) commentarium legisse videtur integrum. ac quoniam index tertii libri plenus nunc exstat, indicis auctorem tertium librum accepisse incolumem certum est, totum opus verisimile. quamquam quia de aetate illius indicis non constat, hac re nihil proficiimus.

³⁾ codicum qui ad nos pervenerunt antiquissimus saeculo XIV exaratus est.

⁴⁾ in Monumentis Saecularibus Acad. Bayar. Monachii 1859. censura huius editionis

ab ea editione quatenus nostra discedat, ut primo oculorum obtutus perspicias, omnes discrepantias littera s signatas apposui. Spengelius duos codices in usum suum vertit, Parisinum 1942 (R¹) et Coislinianum (Sang.) 332 (S). illius quae in nostra editione exhibentur varias lectiones haud raro videbis ab editione Spengelianana dissentire, quibus locis persuasum habeas, codice cum ipsa Spengelii editione denuo qua opus erat sollicitudine collato a nobis lectiones praeberi rectiores. codex S S dubium non est quin ex codice Laurentiano 71,33 (A) fluxerit²), quam ob rem illum neglegendum esse censui.

Multo ante Graecam editionem in lucem prodiit Feliciani versio Latina (cum Porphyrii in Categorias commentarii versione Venetiis apud Hieronymum Scotum 1546 edita), quae quamquam confecta est ex deterrimo codice, Coisliniano 332 (S), id quod declarat defectum quedam congruentia³), tamen quibusdam locis depravatae scripturae medellam nobis suppeditavit.

Feliciani
versio Simplicius Restat Simplicius, qui quasi ultro auxilium nobis offert, cum dicto nomine Dexippi librum inter fontes suos refert⁴). quamquam ex ipso

(Zarncke *Litterar. Centralblatt* 1860 p. 124, 125) ab Usenero profecta est, cui probables emendationes quedam debentur. ante Spengelium excerpta huius commentarii in ed. Acad. Berol. Aristotelis operum vol. IV (Berol. 1836) Brandisii opera prodierunt, cuius viri doctissimi emendationes adnotatas a me aut receptas invenies.

¹) is in praefatione editionis Spengelianae (p. IV) falso Paris. 1941 significatur.

²) argumenta haec sunt: primum in eadem verba (πασὸν ἀν εἰη p. 71,9) A et S exeunt, M congruit cum codicibus CR, tum multa verba omittit S, quae habet A, nullum habet S, quod A omittat, denique hos percenseas locos: p. 2,1 atque in ceteris capitibus Ἐτι pro Ὅτι rubricatoris culpa A, iisdem locis Ἐτι S; p. 11,34 ὁν A (sed ita exaratum ut primo obtutu legas ἡν), ἡν S; p. 23,1 et 25,16 τι (pro ξι, littera ξ rubro addenda) A, ξι S; p. 31,15 εις A (sed ει ita exaratum, ut nihil differat ab α littera), lacuna S; p. 47,5 παρεῖται A (sed in exitu versus ται lineola signatum), παρεῖ (ται in lacuna omissum) S. si varietas codicis S a Spengelio notata interdum mirum in modum a lectionibus codicis A discrepat, Spengelii adnotatio aut collatoris aut typographi culpa saepius falsa est, id quod quibusdam locis codice a Torstrikio inspecto coargui potest, aliis licet divinare, velut p. 7,2 (= 7,17 Sp.) και om. R adn. Speng., potius om. S; p. 17,1 (= 20,5) τῶν πυθαγορεῶν R adn. Speng., potius S; p. 20,10 (= 24,8) γάρ] δὲ S adn. Speng., potius p. 20,8 (= 24,6); p. 30,20, 21 (= 36,25) verba a Spengelio inclusa etiam in S desunt.

³) velut p. 8,30, 31 οὐδ' ἀν—ἄλλο τι om. S Felic.; p. 53,27, 28 οὐσία—μᾶλλον om. S Felic., ceteri codices utrobique integri sunt.

⁴) *Comment. in Categ.* (ed. Basileae apud Michaelem Isingrinium 1551) f. 1r2 και Δέξιππος δὲ ὁ Ιαμβλίχου και αὐτὸς μὲν τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον συντάκτως ἐξηγήσατο· προτιγουμένως δὲ τὰς Πλωτίνου ἀπορίας ώς ἐν διαλόγῳ προτετομένας αὐτῷ διαλέγει προτίθεται· οὐδὲν δὲ οὐδὲ οὗτος σχεδὸν τοὺς Πορφύριον και Ιαμβλίχου προστεθειών. ceterum si qua lectio ex Simplicio a me citata ab adnotatione Spengelianana abhorreat, scito eam

Dexippi commentario Simplicius non ita multa hausisse videtur, et profecto res male se haberet, si iis tantum locis, ubi Simplicius hoc commentarium exscripsit, adiumentum inde quaerere liceret. sed ad emendandum Dexippum opportune accidit, quod is admodum pauca suo Marte temptavit, plura ex aliis interpretibus, maximeque ex Porphyrio et Iamblichō¹⁾, scite congregat et ad suum usum transtulit²⁾. eosdem igitur fontes cum Simplicius adiisset, et is quidem diligentius in singulis quaestionibus scriptorum nomina apponens, facium est, ut multo saepius eum Dexippo consentiat Simplicius, quam ab illo pendeat.

Ammonius et qui ab illo profecti sunt scriptores Dexippi commentarium prorsus neglexisse videntur, ut subsidium eius emendandi frustra ab illis quaeras.

In orthographicis rebus codicem R, ut par erat, secutus sum.

niti illis Simplicii codicibus, quos laudavi in editione *Porph. Isag. et in Aristot. Categ. Comment.* p. LIII not. 1.

¹⁾ hos ipse p. 5,9 laudat atque etiam Simplicius nihil fere eum cogitatis illorum addidisse dicit, quod sane facile est demonstrare, si Dexippi commentarium cum Simplicii conferas. Eceterum Porphyrii non tam quod servatum est commentarium adisse videntur quam maiorem librum ad Gedalium missum, quo Porphyrii cum omnes Categoriarum adversarios tum Plotinum refutasse Simplicius testatur (f. 1r2).

²⁾ etiam ea, quae ex aliis Aristotelis libris simulat se ad solvendas quaestiones de prompsisse, plerumque ex commentatoribus fluxisse videntur, cuius rei exemplum insigne invenitur p. 41,7 οὐκοῦν πρὸς ταῦτην τὴν ζήτησιν τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετά τὰ φυσικὰ πρᾶγματείᾳ γρήσομαι κ. τ. λ., quibuscum conferas quae Simplicius (f. 20r3) ex Archytac libro Περὶ τοῦ παντός affert καὶ Ἀρχύτας δὲ τὴν πᾶσαν οὐσίαν φυσικήν τε καὶ αἰσθητικήν καὶ κινητικὴν ἀποκαλεῖ, φυσικὴν μὲν τὴν κατὰ τὴν θλην καὶ τὸ εῖδος λέγων, αἰσθητικὴν δὲ τὴν σύνθετον, κινητικὴν δὲ τὴν νοεράν καὶ ἀσώματον ὡς αἰτίαν οὖσαν κινήσεως τῆς κατὰ ξωὴν εἰδουποιουμένης. καὶ δῆλον ὅτι καὶ αὐτὸς τὰς πολλὰς οὐσίας εἰς μίαν σύνταξιν συνέλαβεν.

Ser. Berolini

Kal. Iun. 1888.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM.

- A LAURENTIANUS 71,33 [Bandini III, 21] chartaceus, forma quadrata, saeculo XIV, ut Bandinio, saec. XV ut Vitellio visum exaratus, Dexippum exhibet f. 77—108. litterae initiales tunc rubro atramento (interdum perverse, cf. p. 2,1 nota) scriptae sunt, tunc rubricatori relictae. ab altera manu quae correctiones sunt additae, ex alio exemplo, ut videntur, fluxerunt. librarium et neglegenter descripsisse neque abstinuisse a divinando ex multis locis (cf. p. 16,4. 17,1. 42,14 alios) intellegitur, ut hie codex gemino M fide haud dubie cedat. contulit Hieronymus Vitelli.
- C LAURENTIANUS 72,21 [Bandini III, 37] chartaceus, forma parva, saeculo XV nitidissime scriptus. Dexippi commentarium legitur f. 1—38. tituli et litterae initiales rubro additae sunt. librarius satis diligenter officio functus est, sed coniecturas scriptori invenieavit ex parte futilissimas (cf. p. 20,24. 25,20. 28,21. 29,23. 40,22. 45,21. 46,6. 15. 56,6. 57,32). contulit Hieronymus Vitelli.
- M MATRITENSIS 76 [Iriarte p. 273] chartaceus, forma quadrata, saeculo XIV scriptus, f. 31—75 commentarium continet. deterioris familiae sine dubio fidelissimus testis est. correctiones quas expertus est satis multas, ex melioris generis exemplo videntur esse depromptae (cf. p. 2,16. 17,1. 22,8. 25,18. 21,23. 44,26). contulit R. Beer Vindobonensis.
- N MATRITENSIS 34 [Iriarte p. 134] chartaceus, forma magna, Constantini Lascaris manu anno 1490 exaratus. Dexippi commentarium incipit f. 54 et sicut CMR explicit μαρότης (f. 87), eadem Lascaris manu subscriptum est ἀτελές. specimen quod debetur R. Beerii comitati, dicit eum generis deterioris esse atque codici M consimilem.

p. 39,4 τὰς Ηλωτίνου || 7 ἀπὸ om. || 8 περὶ] ἀπὸ || 9 διηρημένων] διαιρουμένων || 13 ἀνωτάτῳ || 18 ἐνταῦθα om. || 21 διεστηκότων || φατριῶν || 21,22 συναγομένως (super-ser. η συγκεμένως) || p. 40,1,2 ἐκάστης τὸν λόγον || 2 διεστάναι || 9 διαλήψει || 10 περὶ om. || 11 εἰληφει τάξιν || 13,14 σκεψώμεθα || 16,17 τούτων ἄλλο τούτων || 21 γὰρ om. ||

23 αὐτῷ νῦν ἔστιν | 26 διέξεδον τοῦ λόγου || 31 τάξις || 32 πρότων, δευτέρων καὶ τρίτων
p. 41,4 ταῖς αὐταῖς τούτοις (sic) || 6 προκληψών || 9 ἡ (ante αἰσθητή) ομ. || 13 τῷ ομ. ||
25 ὥστις καὶ || ὄντων] ὄντως || 27 τὰ εὖ ἀκατάληπτα || 28 ταῦτη | 29 συνθένομας ομ.
30 σῶμα ομ. || p. 42,3 πάκενας.

OTTOBONIANUS 366 [Brandis *Abhandl. d. Berl. Akad.* 1831 p. 58 not. 52] O
chartaceus, saeculo XV exaratus. suppar est codice A, quo eum miri-
fice congruunt eae varietates, quas Torstrikius nobis suppeditavit:

p. 6,8 φύσιν τε || σημανόμενα || 13. 14 συμβολικὰ σημεῖα + 15 ἤδη ομ. | 18 αὐ-
τῆιν || 19 καὶ παραστατικά] litura minus verbi | 20 φέρει η p. 28,23 ποιησάται in lac.
om. || 24 ἔστων] εἰσιν || p. 35,21 ὄμονώμων ομ. | p. 41,11 ἀντέρα | 13 τῷ ομ. | 16 ἡ
(ante οὐσία) ομ. | 17 πρὸς εἰς | 20. 21 ὄμονώμων et συνονόμων | 25 τε ομ. | ὄρον
26 μεταφορὰ | 27 γνωρίζῃ (γνων in exitu versus parum dilucide A) | p. 43,10. 11 εἰπεῖν
ante αὐτὴν transp. | p. 71,8 τὸν μετρητὸν | 9 expl. ποσὸν ἢν εἴη.

BODLEIANUS Misc. 196 [Coxe I, 755] chartaceus, saeculo XVI scriptus, P
f. 1—47 Dexippum exhibet. hunc descriptum esse ex codice R eo com-
probatur. quod et scholia codicis R in marginibus praebet (velut ad p. 5,1
ἔρα τὸ ἐπιεικὲς τὸ φύλασσόφου. ad p. 5,6 περὶ Διομήδους ταῦτα φησι!) et lit-
teras in R evanidas in lacunis omittit (ut p. 5,5 δαίμονά περ] μονά περ
in lacuna om. || 7 μέρος] ἔρος in lac. om.) ceterum paucae varietates a
Torstrikio datae ostendunt, eum descriptum esse neglegentissime.

ESCRIALENSIS T—II—1 [Miller p. 115] chartaceus saeculo XVI ex-
aratus f. 200—235. specimen deest, tamen codice A eum parem esse
inde conicias, quod Torstrikio docente p. 71,9 verbis ποσὸν ἢν εἴη ex-
plicit.

PARISINUS graec. 1942 [Catal. bibl. Paris. II, 423] bombycinus, sae- R
culo XIII secundum catalogum, saec. XIV Dielsio teste exaratus. Dexippi
commentarium exhibet f. 123v—142v (dimidiato folio vacuo). ἴωτα ne-
que subscriptum neque adscriptum, ut actas fert, invenitur. initio operis
saepius litterae situ evanierunt, quas maculas iam inde a saeculo XVI
repetendas esse, docet codex Bodleianus (P), huius codicis proles, scholia
quae in marginibus paucissima initio reperiuntur, suis locis subnotata
invenies. quae ab altera manu correcta ac rescripta sunt, ex eodem
exempllo aut consimili fluxerunt. codicem contulit H. Diels, non multos
qui dubii erant locos iterum H. Omnes summa qua excellit humanitate
inspexit.

COISLINIANUS (olim Sangermanensis) 332 [Catal. bibl. Coisl. p. 447] S
membranaceus, forma quadrata, saeculo XV vel XVI scriptus. Dexippum
habet f. 82—124.

REGINENSIS 112 [Brandis *Abhandl. d. Berl. Akad.* 1831 p. 57 not. 41] V
chartaceus. Torstrikio teste recentissimus est litterisque deformibus
scriptus.

DEXIPPI
PHILOSOPHI PLATONICI
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
DUBITATIONES ET SOLUTIONES

S I G L A

A == Laurentianus 71,33

C == Laurentianus 72,21

M == Matritensis 76

R == Parisinus 1942

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ-¹
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΛΗΘΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ ΖΗΡΩΤΟΝ.^{Spengel}

Κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου.

- α. Διὰ τί πολλοὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἡπόρησαν;
5 β. Διὰ τί κατηγορίας ἐπέζηραψεν τὸ βιβλίον;
γ. Τύος ἔστιν ἡ κατηγορία σημαντική. πότερον φωνῆς ἢ πράγματος ἢ
(ἢ νοήματος);
δ. Πῶς χρὴ τὰς κατηγορίας εὑρίσκειν καὶ μὴ ὑπάγεσθαι ταῖς τῶν
Στωϊκῶν ἀπορίαις;
10 ε. Διὰ τί περὶ τῶν κατηγοριῶν λέγειν ἐπαγγειλάμενος οὐκ ἀπ' ἔκεινων
ἀρχεται, ἀλλὰ τῶν ὅμωνύμων καὶ συνωνύμων;
ζ. Διὰ τί Ἀρχύτας ἐν τοῖς καθόλου λόγοις περὶ ὅμωνύμων καὶ συνω- 10
νύμων καὶ παρωνύμων οὐκ εἰρηκεν;
ε. Διὰ τί οὐ πάντα τὰ γρήσιμα προέγραψεν, ἀλλὰ καὶ ἔτερα μετὰ τὴν
15 τῶν κατηγοριῶν ἀπόδοσιν ἐπήνεγκεν;
η. Διὰ τί περὶ πρώτων τῶν ὅμωνύμων εἶπεν;
θ. Διὰ τί περὶ ὁμωνυμίας μᾶλλον οὐκ εἰρηκεν; 15
ι. Διὰ τί προσέθηκε τὸ μόνον λέγων ὃν ὅνομα μόνον κοινόν;
ια. Πῶς πολλῶν τοῖς ὅμωνύμοις ὅντων κοινῶν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος εἴπε
20 μόνον τὸ κοινόν;

1 Tit. exhibent ACMRs ante Πλατωνικοῦ additum τοῦ del. A 2 πρῶτον add.
Spengel (cf. p. 43, 2. 75, 2 Sp.): om. libri 3 κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου C (ut comi.
Spengel): κεφάλαια AMR: om. s 4 α.] numeros exhibent CR: om. AM τὰς Ἀρ.
κατηγορίας CR: τὰς κατηγορίας τοῦ Ἀρ. AM 6 σημαντική, πότερον AMR: σημαντικόν
τὸ περὶ C 7 ἢ νοήματος add. Spengel (cf. p. 6, 31): om. libri 11 an ἀλλ' ἀπό?
(cf. p. 16, 15) post συνωνύμων addε καὶ παρωνύμων (cf. v. 13 p. 16, 15, 25)

14 μετὰ CMR: προτὰ (sic) A 15 μετήνεγκεν A 18 ὃν supra ser. C 20 τὸ
abundare putat Spengel

- ιβ. Ότι οὕτε κατὰ τὸ ἀδιαιρέτον κοινὸν οὕτε κατὰ τὸ διηγημένον κοινόν. 20
γὺν ὑπάρχει τὸ ὄνομα τοῖς ὅμωνύμοις.
- ιγ. "Αλλη ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.
- ιδ. "Αλλη ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.
- ιε. Ότι περιττῶς προσέθηκε τὸ ὁ δὲ κατὰ τούνομα λόγος τῆς οὐσίας ἔτερος. 5
- ιζ. Διὰ τί οὐκ εἶπεν ὅρος τῆς οὐσίας ἀλλὰ λόγος;
- ιξ. Ότι δύναται τὰ ὅμωνυμα εἶναι συνώνυμα.
- ιη. Πῶς τοῦ ὅμωνυμου ἐν πάσαις ταῖς κατηγορίαις θεωρουμένου ὁ λόγος αὐτῶν τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνη ὅμωνυμα περιορίζει;
- ιθ. Διὰ τί μετὰ τὰ ὅμωνυμα τὰ συνώνυμα ἔταξεν;
- ικ. Ότι ἡμάρτηται τὰ κατὰ συμπλοκὴν καὶ ἀνευ συμπλοκῆς λεγόμενα.
- ια. Ότι κατὰ τὴν ἐνυπογραψὴν τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύναται τὸ σῶμα 10
εἶναι ως ἐν ὑποκειμένῳ τῷ γρόνῳ <καὶ τόπῳ>.
- ιβ. Ότι εὑρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μέρη τῆς οὐσίας.
- ιγ. Ότι ὁ λόγος ὁ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ κοινός ἐστι καὶ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ.
- ιδ. Ότι αἱ εἰδωδίαι ποιότητες οὖσαι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ χωρισταὶ εἰσιν. 15
- ιε. Ἀπορίαι πλείονες πρὸς τὴν ἴδιαν τῶν καθ' ὑποκειμένου φερόμεναι, καὶ τούτων δὲ λόγεις.
- ιζ. Ότι οὐχ ώς καθ' ἔτερον λέγεται τὸ γένος τοῦ εἰδούς.
- ικ. Διὰ τί οὐ μὲν ἄνθρωπος κατὰ Σωκράτους, τὸ δὲ εἰδός οὐκέτι;
- ιη. Πῶς ἐνίας καὶ πῶς πάσας καὶ ποίας ἐκατέρως λέγει κατηγορεῖσθαι 20
τὰς τοῦ κατηγορουμένου διαφορὰς καὶ τὰς τοῦ ὑποκειμένου;
- ια. Ότι τινὰ ὄντα γένη ἔτερα ταῖς αὐταῖς διαφοραῖς γρῆται.
- ιβ. Ἀπορίαι καὶ περὶ τοῦ ἔτερογενοῦς.
- ια. Τί εἰδος, τὸ διαφορά, καὶ πῃ διέστηκε ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων;
- ιβ. Πόθεν ἡ εὑρεσίς τοῦ εἰδούς καὶ γένους καὶ διαφορᾶς; 25
- ιγ. Πῶς εἶπεν ἔτεραι τῷ εἰδεῖ καὶ αἱ διαφοραί;
- ιδ. Πῶς τὸ ἄτομον καὶ ἐν ἀριθμῷ λέγεται;
- ιε. Πῶς δύναται ὁ εἰς καὶ ἄτομος τοῦ ἐνὸς καὶ ἀτόμου ἀριθμῷ διαφέρειν; 30

1 "Οτι CMR: "Etiam in ceteris capitibus rubricatoris culpa) Λ 4 "Αλλη—
κοινόν CMR: om. A 5 post λόγος add. εἴτι εὑρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μέρη (cf. cap. 22) Λ 7 post λόγος add. titulum capituli 22 (suo loco repetitum) M.
11 μετὰ supra ser. A 14 τῷ γρόνῳ καὶ τόπῳ scripsi: *loco et tempore Felic.*: τῷ γρόνῳ eodd. s (cf. p. 27,11 sp. Sp.) 16 τῶν ἐν ὑποκειμένῳ CM²R: τῶν ἐν ὑποκειμένων AM¹ 16, 17 τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ AM: τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένων (sed ἐν eras.) C: τῶν μὴ ὑποκειμένων R 19 ante πρὸς add. τῶν AM: om. CR 20 δὲ λόγεις MR: δὴ λόγεις A: διαλέξεις CR² 23 [ἐκατέρω] ἐκατέρας coni. Spengel
post λέγει additum τὰς (ut videtur) eras. A 24 τὰς (ante τοῦ ὑποκειμένου)
eicias 25 ὄντα γένη CR: ὄντα γένει M: ὄντα γένει ὄντα Λ 27 ταῦτα
CR: αὐτὰ AMs 28 γένους καὶ εἰδούς colloc.. AM διαφορᾶς CR: τῆς δια-
φορᾶς AMs (cf. p. 34,21 Sp.)

- λε. Ὄτι οὐ πλεονάζει ἡ τῶν κατηγοριῶν τομῆ.
 λξ. Ὄτι οὐκ ἐλεῖπει ἡ τῶν κατηγοριῶν τομῆ.
 λη. Ὄτι ἄλλα ἀντὶ ἄλλων οὐκ εἰσάγει τὰ τῶν κατηγοριῶν γένη.
 λθ. Ὄτι τὸ θν οὐχ διμάνυμον ἄλλα συνάνυμον.
- 5 μ. Ὄτι τὸ ἔστιν ζῆται ἐκάστης κατηγορίας κατηγοροῦμεν καὶ οὕτως ἐπ' ἀπειρον προβγράψειν, τὴν εἰ ἐγκέλιται ἀπὸ τοῦ οὗ ὄντος, γένος ἀν τοῦ οὗ |

6 ἐγκέλιται corr. Sahune: ἐγκέλεισται ΑΜ: ἐγκέλησται Ο: ἐγκέληται Ρ (cf. p. 42,22 Sp.)

Δεξίππου Πλατωνικοῦ φιλοσόφου τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κα- 4
τηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων τὸ πρῶτον. ἔστι δὲ διαλογικὸν
τὸ σύγγραμμα καὶ τὰ τοῦ διαιλόγου πρόσωπα αὐτὸς οὗτος Δέξιπ-
πος καὶ Σέλευκος.

5 Όνος τις ἔχει με μᾶλα καλὴν καὶ γενναίαν γάριν αἰτήσαι προθυμού- 5
μενον. ὃ τῶν καλῶν ἔμοὶ καθηγητά Δέξιππε, ἐπεὶ δὲ Ήσιόδῳ λέγοντι
πείθομαι

αἰδὼς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,

Θηρσῶν διαιλεγθῆναι περὶ σύτης βρύσιομαι.

10 Ἀλλ' ἔγως καὶ πάλαι μὲν ἐπισύμαξον. ὃ καλὲ καγαλὲ Σέλευκε. ὅτι 10
τηλικοῦτος ὁν εὔμανθι καὶ πραθῆται διαφερόντως ἐκλάμπεις, ἐμβριθῶς τε
πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντῆς ἀσφαλῶς τε καὶ ἀπαίστως ταύτας φυλάττεις,
ὑπὸ δὲ ἀγγινοίας καὶ ὀξύτητος κινούμενος πολὺ τοὺς ἄλλους ὑπερπηδῆς
ταῖς ἔρωτήσεσι, καὶ νῦν δὲ ἔτοιμός σοι πείθεσθαι σπουδαίας ἔχοντι περὶ 15
15 τὰ μαθήματα. οὐδενὸς μὲν γάρ τῶν ἐκ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐνδεῶς ἔχεις.
ἄλλα καὶ τὰ ἐκ γένους καὶ δόξης ὑπάρχει σοι, δσα μηδενὶ τῶν καθ' ἥμας.
ἔπαινον δέ σου τήν τε τῆς φύσεως ἐπιτηδειότητα πρὸς πάντα ἀνηργάνηγ
τὰ καλά, καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων, τῶν ἔξωθεν ὑπαρχόντων, ὑπερφρονεῖς.
παιδεῖας δὲ ἐρῆς καὶ τοῦ μανιθάνειν ἀκορέστως ἔχεις. ὡστε ὅτι βούλει²⁰
20 τῶν εἰς λόγους ἤκντων, ἐπίταττε. |

Διαιτήσον δὴ τοῖς εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἡπορημένοις καὶ 5
τὰ ἀμφισβητούμενα διαιλῦσαι πειράθηται.

Μέγα μὲν τὸ ἐπίταγμα, ὃ φίλη καὶ τιμωτάτη κεφαλή, καὶ οὕτι μοι
νῦν ἐπιτελεσθῆναι ράδιον. ἢ τε γάρ ἐπὶ Διηφίλῃ τῇ θυγατρὶ συμφορὰ τῇ 5
25 σοφῇ τε καὶ καλῇ βαρεῖᾳ μοι καὶ γαλεπῇ φαίνεται (τί γάρ οὐ δεῖ τάληθῆ

1—4 tit. exhib. CR: om. AM in summo marg. ἀγαθὴ τύχη C 1 φιλοσόφου
Πλατωνικοῦ colloc. C τῶν C: om. Rs 2 ἔστι C: ἔτι R 3 οὗτος R: οὗτος
δὲ C 6 [Ἡσιόδῳ] op. et d. 317 9 Θηρσῶν περὶ αὐτῆς διαιλεγθῆναι (sed διαιλε-
γθῆναι del.) colloc. A 10 καὶ CR: om. AM ὅτι ΛCM: οὗτος R 12 μαθή-
ταις A²CMR: προμαθήσεις A¹ 14 ἔτοιμός] κατὰ Ἑλλενῆιν τοῦ εἰρί in marg. add. R
πείθεσθαι σπουδαίως iterata del. R 16 ὑπάρχοι Α 17 ἀνεργάνηγ Α 24 διῆ-
φίλη AM: διῆ φίλη CR: Διηφίλῃ coni. Spengel: an Διεψίλη? 25 τε CR: om. AM

λέγειν;) καὶ τὸ σῶμά μοι νόσους ἐκτέτηκεν. ἡδέως μήν σοι πεῖθομαι, πόρωντεν δὲ ὕσπερ οἱ δειλοὶ τῶν ἀγωνιστῶν ὑμοιογενὲς ἔγνωκα, ὅτι Ηλωτῶν τῷ Ηλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιλέγειν γιλεπὸν οὕτω βαθέως ἡπορηκότι. οὐ μήν ἀλλὰ

5 καὶ πρὸς δαίμονά περ

10

κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν ἥρωα σὴν γάριν ὄρμαν οὐκ ὀκνῶ. σὺ δέ μοι ἔστιλαμ-βάνου τοῦ λόγου τὰς κατὰ μέρος ἐξηγήσεις μηδαμῆς ἀπαιτῶν· πολλὰς γάρ καὶ ἀπέιρους ἐνγγραφὰς εἰς τὸ βιβλίον τούτο ἀλλοὶ τε πολλοὶ καὶ μᾶλιστα Πορφύριος εἴδ' ὅστερον Ἰάμβλιχος καταβέβληγνται καὶ τῷ πλήθει οὐσική-10 πτοεις. ἵν' οὖν μὴ ταῦτὸν ἐκείνοις πάθιμεν, μόνα τὰ ἀπορούμενα ἔρώτα· οὐ γάρ ὕσπερ λείποντι τὸ προσθήσων διανοῦμαι (οὐκ οὕτω τετύφωμαι), ἀλλὰ ταχείας καὶ συντόμους καὶ σαφεῖς τὰς λύσεις ἀποδοῦναι βούλομαι. δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα τὰς ἀπορίας ταύτας ἀναγνώσθαι τῶν κατηγοριῶν νε-15 νοητέναι πρῶτον τὰ ἐδάφια ἀκριβῶς τὰ κατὰ λέξιν, ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ἐν-ταῦθα λεγομένων εἰσέσται.

α. Τί οὖν ποτε ἦν ἄρα τὸ ποιῆσαν τοὺς παλαιοὺς φιλοσόφους ποικίλας 20 καὶ παντοδαπάς ἐσχετέναι πρὸς ἀλλήλους ἔριδας περὶ τούτου τοῦ Ἀριστο-τελικοῦ συγγράμματος, ὃ δὴ καλοῦμεν Κατηγορίας: σχεδὸν γάρ κατανεύσόντα. ὡς οὔτε πλείους ἀντιλογίαι εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν γεγόνασιν οὔτε μείζους 25 ἀγῶνες κεκίνηται οὐ μόνον τοῖς Στωϊκοῖς καὶ Ηλατωνικοῖς σαλεύειν ἐπι-γειροῦσι ταύτας τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας. ἀλλὰ | καὶ αὐτοῖς γε τοῖς 6 Ηεριπατητικοῖς πρὸς ἑαυτούς. τοῖς μὲν μᾶλλον ἐρικνεῖται τῇς διανοίας τάνδρος ὑπειληγρόσι, τοῖς δ' εὐπορώτερον λέσιν οἰημένοις τὰ παρ' ἑτέρων ἀπορούμενα.

25 Ότι, ω̄ φιλομακhlέστατε Σάλευκε, περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν λέξεων, ὁ μὲν αὐτοὶ σημαίνουσι, σκοπός ἐστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ· ἐπειδὴ τοῖνον ὁ λόγος πᾶσι τοῖς εἰδέσι τῆς φιλοσοφίας γρήγορις, τούτου δὲ ἀργαλ ἀπλαί λέξεις καὶ τὰ ὑπὸ τούτων σημανόμενα, εἰκάτως πολλὴ γέγονεν ἀμφισβή-τησις περὶ τοῦ καλῶς ἢ μὴ καλῶς Ἀριστοτέλη διειληγρέναι περὶ αὐτῶν.

30 β. Ἀλλὰ δὴ τί βούλεται αὐτῷ ἢ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν τὸ σημα: οὐ γάρ δέπου παρατελῆσαι ἐπέλει. πῶς ἐν τοῖς δικαιοστηρίοις ἀνθρω-

1 ἡδέως] ὅρα τὸ ἐπιεικὲς τοῦ φιλοσόφου in marg. add. R 5 —μονά περ oblikt. R
6 κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν ἥρωα i. e. Menelaum, cf. P 104 (περὶ Διομήδους ταῦτα φησί falsō adn. in marg. R) 7 μέρος oblikt. R 8 καὶ ἀπέιρους CR: om. AM τε πολλοὶ καὶ oblikt. R 10 —πτοεις. ἵν' οὖν oblikt. R μόνα CMR: μόνον A 11 λείποντι τι coni. Spengel (*deficiens aliquid Felic.*): λείπονται codd. προσθήσων C: προσθήσαι AM: προσθε-ναι coni. Spengel: an προσθήσειν? —σθήσων διανοῦμαι oblikt. R οὐκ οὕτω τετύφωμαι] cf. Demosth. de cor. § 11 p. 229 12 ταχεῖς καὶ συνέχεις collac. AM βούλημαι oblikt. R 14 —φιλ ἀκρι— oblikt. R ἐπει, εἰ δὲ μὴ vel ἐπει ἀλλως coni. Spengel (non recte). 16 numeros capitum exhib. in marg. CR: om. AM τὸ oblikt. R
20, 21 ταύτας ἐπιγειροῦσι collac. AM . 22 ταῖς διανοῖς (errore typogr.) Brandis (p. 40^a4) 23 ὑπειληγρόσι A² MR: ὑπειλεψόσι C: ἐπειληγρόσι A¹ 25 ἀπλῶν λέξεων oblikt. R 27 πᾶσι τοῖς εἰδέσι oblikt. R 28 εἰκάτως πολλὴ oblikt. R 29 ἀρι-στοτέλη AM: ἀριστοτέλαι CR 30 ἀλλὰ δὴ τὶ oblikt. R 31 ἐθέλει C: ἐθέλει — τοῖς oblikt.) R: θέλει AM

ποι μέμφουνται· τῇ γάρ κατηγορίᾳ, ἣ ἀντίκειται ἡ ἀπολογία, τοῦτο δηνα
τίτυγεν ἡ τῶν Ἑλλήνων διάλεκτος, ὅστε εἰκότως ἂν τις αὐτὸν αἰτιάσαιτο
ἢ τι ξενίζει τοῖς ὀνόμασι.

Πολλαὶ μὲν οὖν, ὡς Σέλευκε, πρὸς ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπαντήσεις φέ- 15
5 ρονται ὑπὲρ Ἀριστοτέλους, καὶ ταύτας ἔξεστιν ἀναλέγεσθαι ἐκ τε τῶν Ἀλε-
ξάνδρου καὶ Ηροφύρου. ἐγὼ δὲ τὰς μὲν πλείους παρήσειν ἔσοικα; τὴν δὲ
φαινομένην εἶναι μοι βαθυτέραν ἐκπλήσσομαι· οὐ γάρ συνεχεῖσά̄ται τοῖς πράγ-
μασι τὰ ὀνόματα οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν καὶ τάξιν τὰ σημαίνοντα τοῖς 20
σημανομένοις, ἀλλὰ πάμποι λόγῳ πραγμάτων ἐλαττοῦνται ἡ τῶν ὀνομάτων
10 σημασία. ἀνάγκη δὲ πᾶσα τοῖς φιλοσόφοις ἡ γρῆσθαι εἶναις λέξει καὶ
τῶν συγχριτῶν ὀνομάτων ὀπηγίλεσθαι μενάνεις. ἐπειδὴ καὶ τῶν τοῖς πολιτείς
ἀγνώστων πραγμάτων εἰσὶν ἐξηγηταί, ἡ τῇ προγείρω γρῆσθαι συνηθεῖ
καὶ τὰ ἐπ' ἄλλων κείμενα ὀνόματα μεταφέρειν· ἐπεὶ γάρ σύμβολα καὶ ση- 25
μεῖα τῶν πραγμάτων τέθειται τὰ ὀνόματα, τοῖς μὲν πᾶσι γνωρίμοις ἀνάγκη
15 ἡγητεῖσθαι ὀνόματα ἢ ταῦτα σημαίνει, δισα δὲ ἐπιστημονικὰ τῶν πραγ-
μάτων, παρὸ τῶν ἐπιστημόνων ἀπήγει τὴν θέσιν. οὗτως οὖν καὶ ὁ | Ἀρι- 7
στοτέλης δὲ τὰς μὲν ἔνοφωνες τῇ θέσει τῶν ὀνόματων, ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἐν-
τελεχείας αὐτὸς ὀνοματοποιήσας ταύτην, δὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν συνήθειαν
παρακειμένων τὰ σημαντικὰ καὶ παραστατικὰ τοῦ πρακειμένου εἰς ὀιδιασκα-
20 λίαν πράγματος μεταφέρει, ὥσπερ δὲ καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ τῆς κατηγορίας ὀνό-
ματος πεποίηκε· τοῦ γάρ κατηγορεῖν ἐπὶ τοῦ μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν παρὰ
τοῖς πολιτείς κειμένου μετήνεγκεν ὁ φιλόσοφος τοῦτο ἐπὶ τοῦ κατά τινος
ἀπλῶς σημαίνοντός τι διὰ τῆς λέξεως. δείκνυσι τούναν ἡ τῆς κατηγορίας
ἐπιγραφή, διτὶ καὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ καὶ πάντα τὰ καθόλου κατηγορεῖ-
25 ται κατὰ τῶν ὑφ' ἔαυτοῖς ὄντων καὶ αἱ σημαντικαὶ λέξεις αἱ κοιναὶ κατα- 10
γορεύονται κατὰ πασῶν τῶν ὑποτεταγμένων μερικῶν λέξεων.

γ. Ἀλλ' μὲν αἱ κατηγορίαι ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ καταγορεύεσθαι,
ἥπερ ἔστι λέξεισθαι κατά τινος ὑποκειμένου, καλῶς ἄμα καὶ βραχέως ἐδί-
δοκεις· καὶ γάρ εἴπερ ἄλλων τινὸς καὶ τῆς συντομίας φροντιστέον. ένα μὴ 15
30 εἰς τὴν αὐτὴν τοῖς προειληφόσιν ἀπειρίαν ἐμπέσωμεν· ἐπεὶ δὲ ἀπορον φαί-
νεται μοι, τί ποτέ ἔστι τὸ λεγόμενον, πότερον φωνὴ ἡ πρᾶγμα ἡ νόημα,
τοῦτο μοι σαφῶς ἐπιδεῖξαι πειράθητι.

2 τῶν Ἑλλήνων ACM: om. R αἰτηστικό C 4 —λλαὶ μὲν οὖν ὡς oblikt. R
5 ἀναλέγεσθαι AM: ἀνάγεσθαι C: oblikt. R 8 post φύσιν add. τε AM: om. CR
σημαίνοντα CM, in litura R¹ (coni. Spengel): σημανόμενα As 10 σημασία ex ὀνομα-
σία corr. A 12 ἀγνώστων iterat del. R 13 μεταρεταφέρειν A 13. 14 σύμ-
βολα καὶ σημεῖα CR: συμβολικὰ σημεῖα AM 15 ἡ oblikt. R 16 θε— oblikt. R
17 δὲ ACM: θε R 17. 18 —λεγεῖται oblikt. R 18 ταύτην CR: αὐτὴν AM
δὲ AM: θε C: θε R τὴν AMR: om. C 19 καὶ παραστατικὰ CM: —στατικὰ
post litteras oblikt. R: καὶ στατικὰ s: om. A 20 μεταφέρει CR: φέρει AM
22 τοῦτο ex τούτων corr. A 22. 23 ἐπὶ τὸ—σημαίνον τι coni. Spengel 25 κατὰ
CR: om. AM 25 σημαντικαὶ λ— oblikt. R 27 ἀλλ' διτὶ μὲν oblikt. R ἀπὸ
CMR: ὑπὸ A 30 ἀπειρίαν CMR: ἀπορίαν A 30. 31 φαίνεται μοι CR: μοι φαί-
νεται εἶναι AM 31 τί—τὸ λεγόμενον] τίνα —τὰ λεγόμενα coni. Spengel

"Εδει μὲν συντόμως ἀποκρίνασθαι με πρὸς τὴν ἐρώτησιν. Ήτι προτί²⁰
γουμένως σημαίνεται τὰ νοήματα, κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ τὰ πράγματα.
Ἐπει δὲ πολλὴ περὶ τῶν λεγομένων ἔστιν ἡ ζήτησις, πλεόνα κάγὼ περὶ²⁵
τῶν λεγομένων εἰπεῖν βιούμοιαι· καὶ γάρ Σωτιζόντης ὁ Ηεριπατητικὸς πα-
5 ραλλήλους ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀντεξῆτασεν, οὐ μὴν περὶ μιᾶς
γε αὐτοτελῶς ἀπεφήνατο, ἀλλ ἵσημαχοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους. Βιούμοιαι
δὴ καὶ τὰ ἐκείνου ἐπισκέψασθαι καὶ τελευταίαν τὴν ἐμαυτοῦ δόξαν ἐπαγ-²⁵
γεῖν, ἐπιχειρῶν δὴ περὶ τῶν πράγματων καὶ θεολογίας ταῦτα εἶναι τὰ
λεγόμενα ἐφόδῳ τινὶ τοιαύτῃ | κέργορηται εἰ γάρ τοῦ λέγειν καὶ τοῦ μὴ 8
10 λέγειν κύριᾳ πώς ἔστι τὰ πράγματα, καὶ μὴ ὅντων μὲν οὐδὲν λεγομένην ὄν-
των δὲ ἀποφανόμεθα. ταῦτα ἀν εἴη τὰ λεγόμενα. πρὸς δὴ τοῦτο εἴποιμ³
ἀν ᾧς οὐδὲν κωλύει αἵτια εἶναι τοῦ λέγειν τὰ πράγματα. μὴ μέντοι προσ-
εχοῦς, ὥπερ νῦν ζητοῦμεν. ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα· καὶ γάρ τοῦ πυρέτ-⁵
τειν φέρε αἵτια ἔστιν ἡ ἡρίωσις καὶ τοῦ δύσυνάστητη ἡ τῆς βελόνης νύξις.
15 ἀλλ ὅύτε ἡ βελόνη ἔστιν ἐν τῇ δύνῃ οὔτε ἡ ἡρίωσις ἐν τῷ πυρέσσειν.
τῶν γάρ αἵτιων δὲ μὲν ἔστιν ἔξιν χωριστά. δὲ δὲ συμπάρεστιν· ὕστε δύνα-
ται μὲν καὶ τὰ πράγματα αἵτια εἶναι τοῦ λέγειν, οὐ μὴν αὐτὰ εἶναι τὰ 10
λεγόμενα· καὶ γάρ καὶ περὶ μὴ παρόντων πραγμάτων λέγομεν καὶ περὶ γε-
γονημένων καὶ περὶ μελλόντων. ἔδει δὲ τοῦ λόγου ὅντος τοῦ περὶ αὐτῶν
20 καὶ τὰ πράγματα εἶναι. εἰ δὲ οὐ συνυφέστηκε τῷ λόγῳ τὰ πράγματα.
οὐκ ἀν εἴη ταῦτα τὰ λεγόμενα· καὶ γάρ ἔστι λέγειν καὶ ἀνύπαρκτα οἷον
ἱπποκενταύρους καὶ τραχελάφους, λέγουσι δὲ λόγους καὶ οἱ μανόμενοι καὶ 15
οἱ παράφρονες, ὥστε εἴπερ τὰ λεγόμενα ἦν τὰ πράγματα. κάκενοι ἀν κατὰ
πραγμάτων ἔφερον τὸν λόγον καὶ οὐδὲν ἀν μὴ ὑφεστηκός θάνατος οὐδὲν. ἔτι
25 φησίν, εἰ ἀληθῆς ἡ λόγος καὶ φευδῆς ἐκ τῶν πραγμάτων, οὐκ ἀν δύνατο
ἄλλο μὲν εἶναι τὸ λεγόμενον, ἄλλο δὲ τὸ ποιοῦν τὸ φεῦδος καὶ τὸ ἀληθές,
ῶστε ταῦτα ἀν εἴη τὰ λεγόμενα, ἥπερ αἵτια ἔστι τὸν αὐτοτελοῦς λόγου. 20
τούτῳ τῷ ἐπιχειρήσατι χρώμενος ὁ Σωτιζόντης θαυμάζω πῶς οὐ συνεῖδεν,
ώς εἰ μὲν πᾶς λόγος ἀληθῆς ἦν ἡ φευδῆς, ἔδοξεν ἄν τι λέγειν κατασκευ-
30 ἀζων ὅτι τὰ πράγματά ἔστι τὰ λεγόμενα· εἰ δέ ἔστι τις λόγος μήτε ἀλη-

1 πρὸς τὴν ἐρώτησιν CR: om. AM	2 καὶ CR: om. AM	3 πλείστα CR: πλείστω
AMs		
4 λεγομένων ex βιούμορένων corr. M	5 ἀντεξέτασεν A	6 γε s (ex conecte): τε codd.: τινος fort. rectius Brandis (p. 30b nota 1, quae Porphyrio falso adscribitur)
7 δὲ AMs	8 εἰπεῖνος ex ἔπεινων corr. A	9 10, 11 ὅντων
CR: ὅντος AM utroque	12 κοινέστε CR: κοινέστε A: κοινέστε sic. M	13 πράγματα
CMR: om. A	14 ἡ ἡρίωσις]	15 οὔτε (ante ἡ ἡρίωσις)
	ἡ ἀλίσσωσις supra ser. M	oblitt. R
	16 ἔξω supra ser. A	17 παρίστα
eicias (τῶν αἵτιων τὰ μὲν χωριστά, τὰ δὲ οὐ χωριστά seholion mrg. R)		18 τὰ
πρ— oblitt. R	18 —μάτων λεγομένων oblitt. R	19 τοῦ
20 δὲ οὐ συ— oblitt. R	19 γενημένων R	20 περὶ αὐτῶν serpsi: τοῦ παρ' αὐτῶν CR (cf. p. 14,7, 32,18, 21 Sp.): περὶ αὐτῶν AMs
21 δέναται C: δύναται τὸ (τὸ m. ² del.) R	21 θαυμάζω iter. A	21 δύ-
νατο AM: δύναται C: δύναται τὸ (τὸ m. ² del.) R
22 ὃν τι λέγειν corr. Usener: ἀντιλέγειν ACMRs	22 θαυμάζω iter. A	22 δύναται C: δύναται τὸ (τὸ m. ² del.) R
23 cf. v. 17, p. 8,6, 17,	23 τὰ (ante πράγματα) AM: om. CR	23 τὰ (ante πράγματα) AM: om. CR

θής μήτε φευδής, ἔστι δὲ λέγειν καὶ κατὰ μηδενὸς ὑποκειμένου φερόμενον, 25 πῶς ἔστι τούτῳ τῷ ἐπιγειρήματι διῆσχυρίζεσθαι; ἔπειτα ἀλλοὶ μέν ἔστι τὸ περὶ πράγματος λέγειν καὶ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ | ἀληθῆ, η̄ φευδῆ λόγον. νῦν 9 δὲ ζητοῦμεν, τίνα ἔστι τὰ λεγόμενα. πρὸς τούτοις ἔστω καὶ τὸ πρᾶγμα 5 αἰτιον τοῦ ἀληθίους καὶ φευδοῦς λόγου, ἀλλ’ οὐ διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει τὸ τὰ πράγματα εἶναι τὰ σημανόμενα· δύναται γάρ καὶ γίνεσθαι μέν τις, εἴ γέ τις συγχωρήσειν, ἀληθῆς η̄ φευδῆς λόγος διὰ ταῦτα, ἀλλα 10 δέ τινα εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ λόγου σημανόμενα· οὐ γάρ ἐπεὶ δεκτικός ἔστι τοῦ ἀληθίους η̄ φευδῆς ὁ λόγος. διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πραγμάτων η̄ ἀληθῆς 15 η̄ φευδῆς γεγένηται· κατὰ συμβεβηκός μὲν γάρ αὐτῷ ὑπάρχει τὸ ἀληθεῖ εἶναι η̄ φευδεῖ, κατ’ οὐσίαν δὲ τὸ σημανένι τόδε τι προσηγορισμένως. ἀλλ’ ἔστι, φησί, καὶ μετὰ τὸ λεχθῆναι τὰ πράγματα οἷον ἕππος φέρει η̄ βοῦς 20 η̄ λίθος, εὑδηλοὺς διὰ ταῦτα ἔστι τὰ σημανόμενα· οὐ γάρ ἀν τὴν παυσαμένου τοῦ λόγου. καίτοι τὸ ἐναντίον εἴποιμ’ ἀν, διὰ οὕτως οὐκ ἔστι τὰ 25 λεγόμενα τὰ πράγματα, οὐδὲ πρὸς πρῶτα αὐτὰ ὁ λόγος ἔχει σχέσιν. ὁ μὲν γάρ λόγος ὁ περὶ αὐτῶν λέγων παρῆλθε, τὰ δὲ πράγματα μένει. εἰ 30 δὲ ἦν τὰ σημανόμενα τὰ πράγματα, ἔδει κάκεῖνα μὴ εἶναι τοῦ λόγου παρελθόντος. νῦν δὲ ὁ μὲν λέγων ἔστι καὶ ἀκούων, ἐὰν οὕτω τόχη, τὰ δὲ πράγματα, περὶ ὧν ὁ λόγος, οὐκ ἔστι. καίτοι εἰ τὸ ποιοῦν ἀναγκαῖον εἶναι 35 τότε, διὰ τὸ πάσχον πάσχει, ἀνάγκη καὶ τὸ λεγόμενον εἶναι τότε, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀκούον ἀκούει· εἰ δὲ ἔστι μὲν ὁ λέγων καὶ ὁ ἀκούων, τὰ δὲ πράγματα οὐκ ἔστιν, διὰν περὶ τῶν γεγενημένων ὁ λόγος η̄, πῶς οἷόν τε τὰ πράγματα εἶναι τὰ σημανόμενα; περὶ μὲν δὴ τῶν πραγμάτων οὕτω διειλήφαμεν· ἀν δὲ λέγη τις διὰ η̄ λέξεις ἔστιν η̄ λεγομένη (καὶ γάρ καὶ πλέι- 40 ους δύνανται ταύτης ἀκούειν καὶ δύναται καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων πραγμάτων εἶναι καὶ λέγεσθαι), ἐροῦμεν διὰ ἀλλοὶ μέν ἔστι τὸ διὰ ταύτης σημαί- 45 γεσθαι τι, ἀλλοὶ δὲ τὸ αὐτὴν ταύτην ὑπὸ τίνος σημανέσθαι· εἰ μὲν γάρ τὸ τῇ | φωνῇ προφέρειν τοῦτο ὑπειλήφαμεν εἶναι τὸ λέγειν, αἱ λέξεις λέγουν· 50 ταῖ, ἐπεὶ διὰ φωνῆς προφέρονται· εἰ δὲ τὸ ὄνομάζειν τὸ ὄνομα οὐκ ἔστι τοῦ λέγειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὄνοματος ἀλλοὶ τι, οὐδὲ ἀν τὸν λόγον εἴη λέγειν, ἀλλὰ 55 ἀλλοὶ τι διὰ τοῦ λόγου, ὥστε νῦν ζητοῦμεν τί ἔστι τὸ σημανόμενον διὰ τοῦτο.

1 ἔστι δὲ oblikt. R

2 ἔπειτα] ἔπ— oblikt. R

3 post ποιεῖν add. τι AM: om. CR

η̄] η̄ εἴτε C: εἴτε R: η̄ καὶ AM λόγον] ἀλλοὶ δὲ ἔστιν αὐτὸν τὸ πρᾶγμα λέγειν· οὐ γάρ ποιεῖ τοῦτο ἀληθῆ η̄ φευδῆ λόγον in mrg. add. R

3. 4 νῦν δὲ oblikt. R 4 ἔστω AMR: ἔσται C 5 ἀλλ’ οὐ oblikt. R 6 δύναται γάρ oblikt. R γίνεσθαι εἰ δύνασθαι corr. C 8 τὰ AM: om. CR 9. 10 φευδῆς η̄ ἀληθῆς colloc. AM 10 τὸ] τῷ A

11 η̄ φευδεῖ εἶναι colloc. AM 12 φέρε CR: om. AM 13 an εὑδηλοὺς οὖν?

ἀν CR: om. AM 13. 14 παυσαμένου AM: παυσάμενος CR 18 corrigas (ό) ἀκούων (cf. v. 21 p. 10,14) 21 ἀκούει CMR: ἀκούειν Α ὁ (ante ἀκούων) CR: om. AM 23 τῶν CR: om. AMs 23. 24 διειλήφαμεν M 24 ἔστιν AMR: η̄ C

25. 26 ante πραγμάτων addendum τῶν coni. Spengel (fort. recte). 26 εἶναι καὶ CR: εἶναι τε καὶ AM ταύτης CMR: ταύτη Α 27 τὸ (ante αὐτὴν) CR: om. AM

28 προφέρειν M: προσφέρειν ACR (cf. v. 29 p. 9,1. 14) 29 προφέρονται AM: προσφέρονται CR τοῦ ὄνομάζειν iterat. del. R² 30 ἀν—ἀλλὰ om. in mrg. suppl. M²

τοῦ λόγου, οὐ τί διὰ τῆς φυσῆς προφερόμεθα. ἀλλ' ὥσπερ, φησί, τὸ θα
δίξειν τοῦ βαδίζοντος ἔστιν ἐνέργεια καὶ τὸ γράψειν τοῦ γράψοντος, οὗτο
καὶ τὸ λέγειν τοῦ λέγοντος, ὃ δὲ λέγων λόγους καὶ μήρια τοῦ λόγου διέρ-
χεται, καὶ ταῦτα ἀν εἴη τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ φύσαις ἀν ὡς ἄλλο ἔστιν
ἄλληρεια, ἄλλο τὸ ὑπὸ τῆς ἐνεργείας ἀποτελούμενον· οὐ γάρ τὸ σίκυοδόμημα 10
ταῦτόν ἔστι τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ σίκυοδόμου οὐδὲ τὸ ζωγράφημα ταῦτὸν τῇ
ἐνεργείᾳ τοῦ ζωγράφου, ἀλλ' ἔτερα τὰ ἀποτελέσματα· ὥστε καὶ τὸ λέγειν
ἐνέργημα ὃν τοῦ λέγοντος ἄλλο ἔχει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνεργήματος σημανόμενον.
πάλιν φησὶν ὅτι τὸ λέγειν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦ λόγου παρωνύμως εἰ-
10 ργται, ὥστε καὶ οὕτω συμβαίνει ἀν τὰς λέξεις εἶναι τὰ λεγόμενα. καὶ 15
ἀπ' αὐτοῦ δὲ τούτου ἐλέγχου· ὃν τὸ νῦν ζητούμενον· εἰ γάρ παρωνύμως
ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ λέγειν εἴρηται, οὐκ ἀν τοὺς λόγους λέγομεν, εἴπερ μήτε
τὴν βαδίσιν βαδίζομεν μήτε τὴν ὑγίειαν ὑγιαίνομεν μήτε τὰς πράξεις ἢ τὰς
ποιήσεις πράττομεν ἢ ποιοῦμεν. πάλιν οἱ τὰ ἀμφιβόλα προφερόμενοι καὶ 20
15 τὰ διμώνυμα ἔνα μὲν λόγου λέγουσι, πλείονα δὲ σημαίνουσιν, ὥστ' οὐκ ἀν
εἰς αἱ λέξεις αἱ σημαίνομεναι. ἔτι δέ ταν ἀσαφῶς τις εἴπη, τῶν μὲν δυο-
μάτων ἀκούομεν, ὃ δὲ λέγει, φαμὲν μὴ συνέναι, ὥστε οὐκ ἀν εἴη τὰ δυο-
μάτα τὰ λεγόμενα καὶ σημανόμενα ἄλλα ἄλλο τι. τί δὲ ἀν εἴπομεν περὶ
τῶν ἀσήμων φωνῶν, ὅπότε ἢ μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει; πάλιν 25
20 ἐπὶ τῶν ποιωνύμων πλείω μὲν τὰ ὄντα, ἔν δὲ τὸ πρᾶγμα, ὥστε εἰ
μὴ τὸ αὐτό | ἔστι ταῖς λέξεσι τὸ πρᾶγμα, ἄλλο τι ἀν εἴη παρ' αὐτὰ τὰ 11
λεγόμενα. ταῦτα μὲν δὴ οὔτες ἐκατέρωθεν γεγόνυνται· μόνα δὲ σημα-
νόμενα οἱ ἀρχαῖοι λέγουσι τὰ νοήματα, ἐπειδὴ περὶ τῶν πραγμάτων ἔστι
ταῦτα καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων. προτρηγουμένως μὲν τὰ νοήματα, κατὰ 5
25 δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὰ πράγματα σημαίνεται· οὐ γάρ ἔστι τὸ ἀληθές ἢ
ψεῦδος ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἐν διαγνίᾳ καὶ ἐν ταῖς διεξόδοις τοῦ νοῦ.
λέγει γοῦν αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Ηερὶ ψυχῆς οὕτως· Ἡ μὲν
τῶν ἀδιαιρέτων νόησις οὕτε ἀληθής οὔτε ψεῦδης, ἐν οἷς δὲ ἤδη τὸ ψεῦδος

1 προφερόμεθα AM: προσφερόμεθα CR	3 λόγου iterat. del. R ²	5 post ἐνέργεια
add. καὶ AM: om. CR	ἀποτελούμενον] ἀποκαλούμενον εχ ἀπὸ τοῦ τελουμένου corr. A	
7 τοῦ ζωγράφου AM: τῶν ζωγράφων C: τῶν ζωγράφων εχ τῷ ζωγράφῳ corr. R ¹		
καὶ CR: om. AM	8 ἐνέργημα δὲ τοῦ λέγοντος post σημανόμενον colloc. AM	
ἄλλο CR: ἔτερον AM	9 φρέσιν ὅτι partim obliit. refecit R ²	10 καὶ οὕτω CR:
om. AM	συμβάνει C: συμβάνει AMR	17 ἢ CR: δὲ AM
om. A	22 γεγυμνάσθων coni. Spengel	19 δὲ CMR:
Βοηθός μόνα λεγόμενα καὶ σημανόμενα τὰς νοήσεις εἶναι φησὶ παρὰ τοῖς ἀργατοῖς Simpl.	22. 23 μόνα δὲ σημανόμενα] ὃ δὲ	
f. 10v3, unde Spengel coniecit (λεγόμενα καὶ) σημανόμενα (hand recte, cf. p. 8, 13, 17,		
23 p. 10, 13, 18)	23 νοήματα εχ δύνματα corr. M	26 ἐν διανοίαις καὶ
ταῖς τοῦ νοῦ διεξόδοις Simpl.	27 λέγει γοῦν CR: λέγει οὖν Λ: λεγοῦν M	
τρίτῳ τῶν AM: τρίτῳ C: τρίτῳ (sed ultima littera m. ² del.) R		Ηερὶ ψυχῆς III, 6.
430a26	27. 28 ἢ μὲν τῶν ἀδιαιρέτων νόησις ἐν τοῖς τοῖς, περὶ ἢ οὓς ἔστι τὸ ψεῦδος·	
ἐν οἷς δὲ ... Arist.	28 ἤδη τὸ ψεῦδος] καὶ τὸ ψεῦδος (καὶ τὸ ψεῦδος ἤδη deteriores	
codd. et Themist.) Arist.	28 p. 10, 1 τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές]	
	τὸ ψεῦδος ἐν τοῖς νοήμασιν ὄρται in nrg. add. R	

καὶ τὸ ἀληθές, σύνιστος τις ἡδη τῶν νοημάτων¹. τὰ νοήματα ἄρα ἔστι 10 τὰ πρώτως σημανόμενα καὶ λεγόμενα· περὶ γάρ τῶν γεγονότων καὶ τῶν μὴ ὅντων νοήσεις ἡμῖν γίνονται, ὃς ἐρμηνεύοντες λέγομεν. καὶ φεύδης καὶ ἀληθῆς λόγος οὐκ ἀντέστη. εἰ μὴ ἐκ τῶν νοημάτων τὸ ἀληθές ἡ 15 φεύδης ὁ λόγος δέξαιτο· πρώτος γάρ λόγος ὁ ἐν τῇ ὀιανοίᾳ, ὃς οὐπερ εἰκὸς καὶ τὸ λέγειν αὐτὸν καὶ τὸν ἐν τῇ φωνῇ λόγον προσαγορεύεται. πολὺν 20 αἱ ἀμφιβολίαι καὶ ὁμονυμίαι καὶ πᾶσαι ὅσαι περὶ τὴν λέξιν ἀπάται γίνονται τῷ νοήματα πλείω γίνεσθαι συμβιάλουσιν, ἐπειδὴ ἐπ’ ἄλλο καὶ ἄλλο ἡ διάνοια πίπτει· εἰ οὖν ἐν μὲν τῇ ὄνομα, νοήσεις δὲ τούτῳ πλείους, καὶ 25 τὸ λεγόμενα πλείω. ἔστι δὲ τὸ αὐτὸν καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀποδεῖται· καὶ 20 γάρ μέσιν καὶ οἰην εἴπω, πατ’ ἄμφω μία ἐπίνοια, καίτοι ἔτερα τὰ ὄντα ματα καὶ οὐ τὰ αὐτά. αἱ γε μὴν ἀσημοι φωναὶ ἀντικρυς διαρρήσῃ δεικνύουσιν. ἔτι τὰ νοήματα ἔστι τὰ σημανόμενα· λέγομεν γάρ τὸν τοιούτον μηδὲν λέγειν. ἐπειδὴ οὐδὲν νοεῖν ἐνδέχεται οὕτε τὸν λέγοντα οὕτε τὸν ἀκούντα κατὰ τὰς τοιαύτας φωνάς. τούς γε μὴν τερετίζοντας οὐδένεν φαμεν 25 λέγειν τῷ μηδὲν εἶναι νοεῖν. ὅλως δὲ τὰ ἄλλα ζῷα οὐδεὶς ἀν εἴποι λέγειν δηλονότι τῷ διανοίας μὴν κοινωνεῖν· διστά ξημῖν γε ἐκ πάντων τούτων εὑδηλον | εἰναι, ἔτι τὰ νοήματά ἔστι τὰ σημανόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ 12 τὰ πράγματα. ἔστι γάρ ἡ κατηγορία ἡ σημαίνουσα λέξις τὸ Σωκράτους 20 φέρει νόημα οὐκ ἄλλως μέντοι τῆς Σωκράτους φαντασίας ἡ ὡς Σωκράτους τοῦ μὲν νοήματος κινήματος ὄντος ἀμεροῦς καὶ ἀπλοῦ τῆς ὑψηλῆς καὶ ἡ ἐνεργείας οὐκ ἐν πάθει θεωρουμένης, τῆς δὲ φαντασίας ἐν πάθει φανείσης, διεξέδου τινὸς οὕσης καὶ διανύσσεως αὐτοῦ. οὐ λέγω δὲ ὅτι ἡ διανόησίς 25 ἔστι φαντασία (περὶ γάρ τῶν ἀσωμάτων νοήσεις μέν εἰσιν, οὐκ εἰσ), δὲ φαντασίαι, ἀλλ’ ὅτι ὑποτρέχει ἡ φαντασία τὴν νόησιν. οὐκ αὐτὰ οὖν 30 τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι, ἀλλ’ αἱ σημαίνουσαι λέξεις τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα. ὅταν γάρ λέγωσι, τὸ ζῷον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται, λέγουσιν ὅτι ἡ σημαντικὴ λέξις τοῦ ζώου, ητίς ἔστι τὸ ζῷον ζῷον. κατὰ τοῦ σημανούμενου νοήματος ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίου λέ- 35 ξεως καὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτῳ πράγματος κατηγορεῖται· τὸ γάρ κατηγορεῖσθαι τῶν σημαντικῶν φωνῶν ἦν ἕδιον, αἱ σημαίνουσι τὰ νοήματα 40 καὶ τὰ πράγματα.

I τὸ AM Arist.: om. CR τις CR Arist.: om. AM τῶν om. Arist. 2 γεγονότων εκ λεγονότων corr. C 5 ὁ λόγος R: om. ACM (fort. recte) 6 προσηγορεύεσθαι A: προσηγορεύεσθαι M 9 ἐν CMR: om. A 11 μέσῳ M: *temetum* Felic.: μέσην ACRs 15 τερετίζοντας C: τερετίζοντας M 16 τῷ] τὸ C νοεῖν] ἐννοεῖν coni. Usenér (sed cf. v. 14 p. 41,17 Sp.) 17 ξημῖν εἰκασίαν corr. A 18 δευτέρως CR: δεύτερα AM 19 post σημαίνουσα additum πρώτως del. R¹ ante Σωκράτους add. τοῦ AMs: om. νόημα
CR 20 νόημα] ὄνομα M μέντοι εκ μέντοις corr. R¹ 21 τῆς ψυχικῆς καὶ ἐνεργείας CR: τῆς ψυχῆς καὶ ἐνεργείας AM: τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας s (ex Sahunii conject.): fort. corrigas τῆς ψυχικῆς ἐνεργείας καὶ οὐκ ἐν πάθει θεωρουμένου 23 αὐτοῦ CR: αὐτῶν AM 25 οὐκ αὐτὰ AM: οὐ κατὰ CR 25, 26 οὐ κατὰ (οὐν om.) τὰ ὄντα—πράγματα in mrg. repet. R 30 τοῦ ὑποκειμένων A

δ. Ἀλλὰ δὴ πῶς μέλλομεν διατριψκειν τὰς πρωτημέτρους τούτους πότερον ὅπῃ τὰς κατηγορίας πίπτουσι τῇ οὖ; δὸς οὖν τι κριτήριον. ἵνα τὰ
μῆνι οὐποπίπτοντα τῇ τῶν κατηγοριῶν διαιρέσει διακρίνωμεν.

Φημὶ δὲτοῦτο τὸ σημαντικὸν πᾶν γένος προσύπαρχεν δεῖ ως ὑποκείμενον καὶ ἐν ἀρχαῖς τάξαις ἐν τῇ τοιαύτῃ διαιρέσει· οὐ γάρ οἶν τέ εστιν καὶ οὐδέποτε ἄνευ τοῦ τοιούτου τρόπου τὰς φωνῆς κατηγορεῖται τι ὡς ἔτερον καὶτὸτετέρου. οὐκοῦν εἴ τι ἀσημόν ἐστι μόριον καὶτὸτε οἶν τὸ βλέποντο τῇ κατὰ ἀναφορὰν ἐφ' ἔτερον σημαντικόν ὡς αἱ οὗτοις καλούμεναι ἐπαναφοραί, αἰτινες κατὰ τὴν ἐπὶ τῷ ἀδρίστα μόρια ἀναφορὰν δηλοῦντι τι ὡς ἡ τοῦ ἑκατονταρχοῦ ἐπὶ τὸ τὰς ἀγκυρομένη, τῇ εἴ τι συστημαντικὸν εἴη μετ' ἔτερον ὡς τὸ ἄρθρον κοὶ οἱ σύνδεσμοι. οὐδαμῆπε τὸ τοιοῦτο ἐν τοῖς λογογοροῖς θείη ἄν τις δικαίως. | πάλιν τούτου μετά τὴν πρὸς τὸ πρᾶγμα τοῦ σχέσεως καὶ τῆς κατὰ τὸ πράγματα διαφορὰς βούλεται τῇ κατηγορίᾳ κυρίως εἰδοποιεῖσθαι, ἐπειδὴ προηγουμένως τῇ σημαντικῇ λέξεις τῆς πρώτης ἔχεται 10 γρείας τοῦ λόγου, καὶτὸτε τὰ πράγματα δηλοῦν ἀλλήλοις ἐφίεμεται, οἷον ἡ μὲν ἀνθρωπὸς λέξις πρὸς οὐδίσιαν ἔχει τὴν σχέσιν, ἡ δὲ λευκότης πρὸς ἡ ποιότητα, καὶ αἱ ἄλλαι ὄμοιως. ἐκαὶ οὖν λέξεις οὕτως συγκρατισμή, ὡς μὴ τῆς πρώτης εἴναι σημασίας τοῦ λόγου. ἀλλὰ τοὺς οὐκεῖσι μέρεσι τὸν ἐπιβράχιλοντα γραμματῆρα ἀφορίζειν, ὡς διέλλειν, οὐκοῦνειν, καθίλιστα, ἀριθήσαται. 20 σοφώτατα, ποιητικάτατα, τῇ κατὰ τὴν τῶν νοημάτων πρὸς ἀλλήλα ἐπιπλοκήν, ὁσπερ ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὑποθετικοῦ οἴνον τοῦ 'εἰ ήμέρα ἐστί', 10 καὶ τῆς μάχης τοῦ διαιρετικοῦ οἴνον 'ἥτοι ήμέρα ἐστίν', οὐκ ἄν γένοιτο λέξεις οὐδὲ ἡταῖσιν τούτων προσήκουσα ταῖς κατηγορίαις· ἀπασπαι γάρ αἱ τοιαίδες γρεῖαι τοῦ λόγου παντάπαιτιν ἀφίστανται τῆς τῶν κατηγοριῶν προηγουμένης 25 πρὸς τὰ πράγματα συντάξεως. πάλιν εἴ τις ἀρρητος εἴη κίνησις τῆς διαιρετοῖς ὡς ἐπὶ τῶν στεναγμῶν καὶ βρυχημάτων, τῇ εἴ τις ἀναρθρος ϕόρος ὡς ἐπὶ τῶν ποππυσμάτων, τῇ εἴ τις ἀφάνταστος φωνὴ ὡς ἐπὶ τῶν τερετισμάτων, τῇ εἴ τις ὄνομα μηδὲν πρᾶγμα δηλώσειν, οὐδαμῆπε οὐδὲν τούτων ἐστὶν κατηγορία· οὐδαμῆπε γάρ διασώζουσι τὴν ἰδιότητα τῆς κατηγορικῆς οὐδεὶς σίας. εἴτε τοίνυν αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διαστάσεις τῇ εἰ οὗτω τις βιού- 30 λοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς ἀλλήλας· οὐκοῦν οὐδὲν ἔξουσιν οὐσιωδεῖς ἐφ' ἔαυτῷ δη τῇ λεγόμενον κατηγόρημα τοῦτον ἀνωτέρω. κατὰ δὴ τούτον τὸν διορισμὸν δεῖ τοὺς ὄρθιας θηρεύοντας τὰς κατηγορίας μῆτε τὸ δην ὡς κοινὸν καὶτὸτε ἀποδεικνύαι (εἰ δὲ 25

2 πίπτουσιν AM: πιστοῦσιν CR 3 τάξαι om. C 5 γάρ CR: om. AM 7 οὐκοῦν
κ. τ. λ.] αἱ ἀσημοὶ φωναὶ καὶ αἱ ἐπαναφοραὶ καὶ αἱ συστηματικοῦσαι λέξεις οὐκ ἀνάγονται ὑπὸ²
κατηγορίας im mrg. add. R 8 βλέποντο AM: βλέποντι C: βλέποντι Rs 10 συστηματι-
κοῦν A 11, 12 ἐν ταῖς κατηγορίαις post τις colloc. C 16 ἡ... λέξεις C
17 λέξεις ex λέξεις corr. C, an λέξεις 'τις'? 18 συγκρατιστὴ CR 19 καθίλιστα AMR:
om. C 20 ὄρθιώτατα AM 21 σοφώτατα CR: om. AM 22 μάχης] ἀλλαγῆς
conī. Usener 23 τοῖς R, ex εἴτοι corr. C: εἴ τι AM 24 ποππυσμάτων R: ποπ-
σμῶν C: ποππυσμῶν M: ποππυσμῶν ex ποππυσμάτων corr. A 25 εἴ τις ὄνομα C
οὐδαμῆς CR: οὐδαμῆ AM 26 οὐκοῦν AC 27 ὄρθιος CMR: ὄρθιος (sic) A
34 τὸ AM: om. CR

μή, οὗτοι οὐκέτι ἔσονται δέκα, ἀλλ' εἰς ἐν γένος συναγθῆσονται), μήτε τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ὡς κοινὸν κατηγορεῖν· οὐ γάρ ἔτ³ ἔσται δύο γένη ταῦτα, ἀλλ' ἐν τῷ συναμφότερον ἡ κίνησις καὶ τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον. ἐάν τέ τις ἐν τοῖς τῶν ὄντων γένεσιν αὐτὸν ἐπισκοπῇ, ἄν
οἱ τὸ ἐπὶ τῶν γενικωτάτων σημαντικῶν λέξειν. ἐάν τε καὶ συναμφοτέρως. 14
πανταχῇ οὔτωσι τὸν χαρακτῆρα ἀφορίζει τῶν κατηγοριῶν· οὕτε οὖν τὰ σύνθετα οἷον Διον περιπατεῖ οὕτε τὰ ὑποσύνθετα οἷον τὸ ἁυτορέπων οὕτε τὰ κατὰ συγκοπὴν ἡ ἀποκοπὴν λεγόμενα οὕτε τὰ πεποιημένα δημόσια οὕτε τὰ παρεγγηματισμένα οὕτε τὰ ἐπίθετα οὐδὲ⁴ δσα ποιητικῆς ἡ ὥρητρικῆς 10
τὸ θέατρον, οὐδαμοῦ προσήκει τι ταῖς κατηγορίαις· ἀλλοις γάρ θεωρίαις τῆς περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρας τὰ τουτά τηνώσκειν. ἡ δὲ κατηγορία τὴν προηγουμένην σημασίαν βιούεται θηρεύειν τῶν λέξεων καὶ τὰς προηγουμένας οὐσιώδεις κοινότητας τῶν ὄντων, αἵτινες ἐν τοῖς ἀνωτάτῳ γένεσι 15
θεωροῦνται, ἀλλ' εὐχὴ τὰς κατὰ συμβεβηκός ἄλλως θεωροῦμένας δευτέρας 20
κοινὰς ἐπινοίας. οἱ μὲν σχηματισμοὶ καὶ αἱ ἐπίνοιαι ἐπ' ἀπειρονὶ δυνάμεναι προέρχονται εἰς τὸν περὶ τὴν προηγουμένην. αἱ δὲ γενικαὶ σημαντικαὶ λέξεις ἡ, αἱ τῶν πρώτων γενῶν περὶ λήψεις ἐν ἀπειρῷ τὸ πεπερασμένον παραδιδόσαι 25
ἔμποιούσιν εἰδησιν ἀφορίζῃ τοῦ τε λόγου ἐν ταύτῃ καὶ τῶν ὄντων. διόπερ 30
ταύταις γρηγορεῖν ταῖς ἀφοριμαῖς ὡς εἰκότως μάλιστα σπουδαζομέναις ὑπὸ τῶν τοῦ λόγου τε καὶ τῆς οὐσίας φιλοθεαμόνων. οὕτε ἄρα τὸ τροπικὸν ἡ μεταφορικὸν ὄνομα ὡς τὸ 'ἀνεγκάίτεσν' ἡ 'πόδα νείσατον "Ιδης", ἀλλ' οὐδὲ οἱ τρόποι οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι καὶ ὑπάρχειν, οὕτε οἱ προσδιορισμοὶ ὑπερ τὸν πάς ἡ οὐδεὶς ἡ τὸ τίς ἡ οὐχὶ τις ὑπὸ τὰς κατηγορίας 35
ταχιλήσεται· οὐδὲν γάρ ἡ τι τῶν τοιούτων ἀφωρισμένη λίσταν προσημάτων
οὐδὲν γέγονται τῷ τῶν νῦν προειρημένων σκοποῦ τῶν κατηγοριῶν. οἶμαι τοίνυν καὶ τὸ πρὸς ἀλήθηταν βλέπον τοῦ λόγου καὶ ἐν τῷ κυρίως τὸ ἀληθεύειν ἡ φεύγει 40
δεεθαι περιέχεται, τοῦτο προηγουμένως συναρμόζειν ταῖς κατηγορίαις.
ὅσα δὴ οὖν δύναται μόρια τῆς σημαντικῆς φωνῆς εἰς κατηγορικὴν 45
ἀπλῆγη πρότασιν ληφθέντα τοὺς ὄρους, ἐξ ὧν | συνέστηκε, κυρίως 15
ἀποτελεῖν, ταῦτ' ἀν εἴη τῶν κατηγοριῶν ἐχόμενα. ποιησώμεθα δὲ
ὑπὲρ σαφηνείας κατ' ἔρωτησιν καὶ ἀπόκρισιν τὸν λόγον· πολλῆς γάρ

3 ἐν ACM: ἐνὶ R 4 τε supra ser. M 5 καὶ CMR: ομ. A συναμφοτέρως
(Κ: συναμφοτέρων ΑΜ 6 ἀφορίζει ΑΜ: ἀφορίζῃ CR 7 ἁυτορέπων] *multūdīsus*
Felic., conicias ἁυτοροποιεῖ (cf. Simpl. f. 17v-43 οὐδὲ τὰ ὑποσύνθετα λεγόμενα . . . ὡς τὸ
λιθοβολεῖ, φευδόδοξεῖ, βιουκολεῖ) 10 τι AMR: ομ. C 11 περὶ ΑΜ: παρὰ CR (cf.
p. 9,17) 15 post κοινὰς II litterae erasae A ἐπίνοιαι CR: ομ. AM 17 πα-
ραδιδόσιται ΑΜ 19 post γρηγορεῖν add. μάλιστα ΑΜ: ομ. CR: inclus. s
σπουδαζομέναις CR: σπουδαμέναις Α: σπουδασμέναις Μ 21 ὄνομα supra ser. C
ἀνεγκάίτεσν] Demosth. II, 9 p. 20,27 πόδα νείσατον "Ιδης"] Hom. B 824 22 καὶ
ἐν— supra ser. M καὶ (ante ὑπάρχειν) CR: ομ. AMs 23 ἡ οὐδεὶς CR: ἡ τὸ
οὐδεὶς Μ: καὶ τὸ οὐδεὶς Λ 24 ἀφορισμένην R et ante correct. C 26 τῷ τῶν νῦν
προειρημένων] τῷ τῶν νῦν προκειμένων coni. Usener, quod reponas, nisi malis τῷ [τῶν νῦν]
προειρημένῃ σκοποῦ τῶν κ. 29 δὴ CR: ομ. AM

οὕσης περὶ τούτων ζητήσεως κάλλιον ἐνδιατρῆψαι τῷ προκειμένῳ· ἔρῶτα τούτου εἰ βούλει.

Τὸ δὲ ποίας ἔστι κατηγορίας;

Οὐδεμιᾶς.

5 Διὰ τί;

“Οτι δύμώνυμόν ἔστι κατὰ τῶν δέκα.

Τί διά, τὸ ἐν ποίας ἔστι κατηγορίας;

Καὶ τοῦτο οὐδεμιᾶς.

10

Διὰ τί;

“Οτι καὶ τοῦτο δεκαχῶς λέγεται, δσαχῶς τὸ δν.

Τῷ δὲ ἐνὶ τὸ ἐναντίον πλῆθος, τίνος οὖν κατηγορίας τὸ πλῆθος:

Οὐδεμιᾶς.

Διὰ τί;

15

“Οτι καὶ τὸ πλῆθος δεκαχῶς, οὐδεία οἷον ἀνθρωποι, ποσὸν οἷον τρι-
15 πήγεις, ποιὸν οἷον λευκοί, πρός τι οἷον πατέρες, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Πάλιν τὸ μὴ δὲ ποίας κατηγορίας ἔστι;

Διττῶς λέγεται τὸ μὴ δν. τὸ μὲν πάσης τῆς φύσεως ἄρσις,
20 δπερ ἔστι πάντῃ μὴ δν. οὔτε οὐδεία οὔτε ποιὸν οὐδέ τι τῶν λοιπῶν, τὸ δὲ μὴ δν, οἷον μὴ ποιόν, μὴ οὐδεία, ἄλλο τι οἷον πρός τι.

20 Ποίας οὖν ἑκάτερον μὴ δὲ κατηγορίας ἔστι;

Τὸ μὲν πάντῃ μὴ δὲ οὐδεμιᾶς· ἀνύπαρκτον γάρ ἔστι· τὸ δὲ τὸ μὴ δὲ
δεκαχῶς καὶ αὐτὸ λέγεται, τὸ μὲν ὡς μὴ οὐδεία, τὸ δὲ ὡς μὴ ποιόν, καὶ 25
ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Τὸ δὲ ἔστι ποίας ἔστι κατηγορίας;

25 Καὶ τοῦτο οὐδεμιᾶς.

Διὰ τί;

16

“Οτι δύμώνυμόν ἔστι κατὰ τῶν δέκα.

Τὸ δὲ ταῦτα καὶ τὸ ἔτερον τίνος κατηγορίας ἔστι;

Καὶ τούτων ἑκάτερον δεκαχῶς λέγεται· ταῦτα γάρ τὸ οὐδεία πρὸς
30 οὐδείαν τὸ ποιὸν πρὸς ποιὸν τὸ ποσὸν πρὸς ποσὸν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἐὰν δὲ
δὲ ἐναλλάξ λαμβάνηται, πλεύτιον ἔσται. οὐδεία πρὸς ποιὸν καὶ οὐδεία πρὸς πρός
τι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἄλλα δέκα ταῦτα γίνεται σημαίνομενα, καὶ ἐὰν ἀπὸ
τοῦ ποιοῦ, ἐννέα ἄλλα, ποιὸν πρὸς ποσὸν καὶ ποιὸν πρὸς πρός τι, καὶ ἀπὸ
τοῦ ποσοῦ δικτώ. καὶ ἀπὸ τοῦ πρός τι ἐπτὰ καὶ τὴ δέκα ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ
25 τὸ ἀνάλογον. ὅμοιώς δὲ καὶ τὸ ἔτερον δεκαχῶς, τὸ οὐδεία πρὸς οὐδείαν τὸ

7 δαι R: δὲ ACM 16 post πάλιν add. δὴ Ss: om. ACMR 17 διττῶς CR: διτ-
τὸν AM [ἄρσις] ἄργησις s (ex conject.) 18 οὐδέ τι CR: οὔτε ἄλλο τι AMs
19 τὶ δὲ R: τόδε C: τόδε τι AMs: an τὶ γε? (cf. v. 21) 22 ante αὐτὸ add. τὸ R:
supra ser. C: om. AM 23 λοιπῶν CMR: ἄλλων A 24 δὲ AM: om. CR 27 ὅτι
CR: διάτι AM 29 τὸ CR: τὸ AM 30 τὸ (ante ποιὸν) CR: καὶ AM καὶ ἐπὶ—
πρὸς ποσὸν (31) om. A 31 ἔσται CR: ἔστιν M 22 ἄλλα AC: ἄλλα MRs ταῦτα
supra ser. C 34 ποσοῦ scripsi: ποιοῦ libri post τὴ δέκα add. καὶ del. C
35 τὸ (ante οὐδεία) ACR: τὸ MS

ποιὸν πρὸς ποιὸν ἢ ποσὸν πρὸς ποσὸν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. τὰ δὲ ἐναλλάξ
κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν πλεῖστον.

Ἐκάστη δὲ τῶν κατηγοριῶν τὶ ἔστι;

Ναί.

15

Πῶς οὖν ἐκάστη τί;

Δεκαχῶς, τὸ μὲν ὡς οὐσία τί, τὸ δὲ ὡς ποιὸν τί. ή δὲ ὡς ποσόν,

ἡ δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

(1) δὲ ὅρος τὸ τί ἔστι δηλοῖ;

Καὶ μάλιστα.

20

Ποιὸν δή τι;

Δηλοῖ ὁ ὅρος τὴν ὡς ἰδιότητα.

Ιδιότητα;

Καὶ αὕτη δεκαχῶς, ἡ μὲν ὡς οὐσίας ἰδιότητες, ἡ δὲ ὡς ποσοῦ,

ἡ δὲ ὡς πρός τι, ἡ δὲ ὡς ποιοῦ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

25

Εἴς οὖν ἔστιν ὁ ὅρος;

Οὗτος ἀλλὰ καὶ οὐτοις δεκαχῶς ὑσαχῶς καὶ τὸ ὅν.

Διὰ τί; |

Εἰ γάρ ὁ ὅρος τὴν ἐκάστου ἰδιότητα παρίστησι, δεκαχῶς δὲ τὸ ὅν, 17
δεκαχῶς καὶ ἡ ἰδιότητες.

20 (2) δὲ ὅρος ἐκ γένους ἔστι καὶ ἰδίου, καὶ ποίου γένους καὶ ποίου ἰδίου;

Δεκαχῶς πάλιν καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ἰδίον. ὅσαι γάρ αἱ κατηγορίαι, 5
τοσαῦτα γένη, καὶ ὅσαι κατηγορίαι τοσαῦτα ἰδία.

Διαφέρει δὲ γένος κατηγορίας;

Τῇ μὲν, τῇ δὲ οὐ.

25 Πῃ μὲν διαφέρει καὶ οὐ διαφέρει;

Τῇ μὲν ἐπὶ ὑποκείμενον ἀναφορῷ οὐ διαφέρει (τὸ γάρ ὑποκείμενα 10
δέκα εἰσὶ), καθόσον δὲ αἱ μὲν κατηγορίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις,
διαφέρει. ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ διαφορά ἐκάστου γάρ γένους ἔστι διαφορά.
δεκαχῶς δὲ τὸ γένος, καὶ ἡ διαφέρεις δὲ γένους οὖσα εἰς εἶδον τομὴ^{οὐ}
30 δεκαχῶς ἀν εἴη, ὑσαχῶς καὶ τὸ γένος τέμνεται. καὶ τὸ εἶδος εἰς ἵσα
τέμνεται.

15

Πῶς οὖν, εἰ πολλαχῶς λέγεται τὸ γένος, ὅρον Ἀριστοτέλης διόδωσιν
αὐτοῦ τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατη-
γορούμενον';

35 "Οτι οὐδὲν κωλύει τῶν πολλαχῶς λεγομένων πολλαχῶς ὅρον

5 πῶς] ποσαχῶς coni. Spengel 7 post ἡ δὲ inseras ὡς πρός τι καὶ 13· αὕτη
AMR: αὐτὴν C 14 ἡ δὲ ὡς ποιοῦ, ἡ δὲ ὡς πρός τι colloc. C 18 ὃν ex ἐν
corr. A 22 post τοσαῦτα (utrobique) addendum τὰ et post ὅσαι addendum αἱ coni.
Spengel (fort. recte) 25 μὲν CR: om. AM 27 μὲν ACRM: om. Ss φωναὶ CR:
om. AM 28 ὡσαύτως δὲ—εἰς ἵσα τέμνεται (31) scholiastae deberi videntur, certe post
ἴδια (v. 22) transponenda sunt 29 ἡ διαφέρεις—τομὴ] cf. Porph. in Categ. p. 86,10
γένους CRM: γένος A 32 ὅρον Ἀρ. διδωσιν] cf. Top. A 5 p. 102 a 31 33 αὐ-
τοῦ AM: αὐτὸν CR 35 κωλύει CR: κωλύει M: κωλύει A πολλαχῶς (alterum) CR
(coni. Spengel): πολλαχῆς AMs

λεγόμενον ἀποδιδύναι· ως γάρ τὸ γένος δεκαγῶν, καὶ τὸ ἐν τῷ τί ἔστι 20
κατηγορούμενον πολλαχῆς.

Ἄλλ' εἰ τριγῶν τὸ ταῦτὸν εἰρηκεν Ἀριστοτέλης (ταῦτὸν γάρ η γένει
ἢ εἶδει η ἀριθμῷ), πῶς δεκαγῶν εἴρηται τὸ ταῦτό;

5 "Οὐτὶ καὶ τὸ γένει ταῦτὸν δεκαγῶν. οἱον οὐσίᾳ μὲν ταῦτὸν ως
ἄνθρωπος, ιππος (γένει γάρ, τῷ ζῷῳ, ταῦτά, οὐσία δὲ τὸ ζῷον), ποσῷ 25
δὲ οἷον γραμμή, ἐπιφύλετα (μερίζει γάρ ταῦτα ἔστι ποτά), † πότε τι δὲ
διπλάσιον, ποιητὴ δὲ οἷον λευκόν, μέλλων (γρῦπα γάρ ἑκάτερον [τὸ αὐτό]).
καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ὅμοιώς δὲ τὸ εἶδει ταῦτὸν δεκαγῶν. η τῇ οὐσίᾳ
10 η τοῖς λοιποῖς, καὶ τὸ ἀριθμῷ δὲ ὅμοιως. ὠσαύτως δὲ καὶ τὸ ἔτερον 18
δεκαγῶν. εἰρηκότος δὲ αὐτοῦ εἴναι τι τριγῶν γένει, εἶδει. ὅριθμῷ. λέπι
δτι καὶ τὸ γένει ἔτερον καὶ τὸ εἶδει καὶ τὸ ἀριθμῷ δεκαγῶν. τὰ δὲ ὄποι
δεῖματα δῆλα.

Τὸ διγῶν καὶ τριγῶν καὶ τὸ διγλύρα, τριγλύρα, τετραγλύρα εἰς ποιαν κα- 15
15 τηγηρίαν ἀνάγομεν;

"Ηδη πολλάκις εἰρήκαμεν, οὗτοι τῶν λέξεων αἱ μὲν τῆς ποιώτης
ἔχονται σημασίας, αἱ δὲ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγονται γρείαν τοῦ λόγου,
διὸ οὐκέτι προσποιεῖται η τῶν κατηγοριῶν πρύτανες. οὐδὲ εἰ μέν τις
καὶ ταῦτας εἰς τὰς πρώτας ἀνάγοι νοήσεις, ἀφ' ὧν ὥρμηται η διάνοια το
20 κινήματα τοιαῦτα ἀπεγέννησε, τοῦ ποσοῦ λέγοι ἀν εἰναι ταῦτα· εἰ δὲ
ἀποτέμνοιτο ταῦτα τῶν πρώτων νοήσεων, αἱ τοῖς πράγματι συνήργηντο,
οὐκ ἀπαιτητέον, τίνος ἀν εἴεν γένους τῶν κατηγοριμημένων κατηγοριῶν.

Τὸ δίλον καὶ τὸ μέρος εἰς ποιαν κατηγορίαν τάξομεν;

Τῆς δευτέρας τοῦ λόγου χρείας ἔχεται καὶ ταῦτα. γείρ μὲν γάρ καὶ
25 κεφαλὴ πρῶτα δινόματα, οὗτοι δὲ η γείρ καὶ η κεφαλὴ μέρη ἐστὶν δίλου καὶ
ως μέρη δινομάζονται. δευτέρα κίνησις λεκτικῆς μηνύσεως. Σωκράτης μὲν
γάρ τῆς οὐσίας προσηγορία, οὗτοι δὲ τὸ Σωκράτης θέσις, δευτέρα θέσις 20
δινόματος ἐπὶ τῇ πρώτῃ. οὕτως οὖν ἔχει καὶ τὸ δίλον καὶ τὸ μέρος, καὶ
διὰ τοῦτο παραιτητέον εἰς τὰς κατηγορίας αὐτὸν ἀνάγειν· εἰ δὲ ἄρα,
30 πρότερος τι τοῦτο τάξομεν· δίλου γάρ μέρος τὸ μέρος καὶ τὸ δίλον ἐκ τῶν
μερῶν δίλον.

Τὸ καθόλου καὶ τὸ καθάπατο καὶ τὸ ἀρδηγὸν εἰς ποιαν κατηγορίαν
ἀνάγομεν;

25

1 δεκαγῶν CR: om. AM (recte, nisi malis πολλαχῶς v. 2 inducere) 3 τὸ ACR: om. Ms
εἰρηκεν Ἀρ. cf. Top. II 1 p. 151b28, 152b31 5 τὸ γένει serpsi: τῷ γένει ACMRS
6 τὸ ζῷω s 7 ταῦτά ἔστι ποτά coni. Usener. malim ποτά eicere 7. 8 πρός τι δὲ
διπλάσιον] item in iis quae sunt ad aliquid, duplum et triplum, quippe cum multiplicia utraque
sint Felic., sed cum etiam ante διπλάσιον requiri videatur cōsider. nescio an illa inducenda
sint 8 οἶον AM: om. CR τὸ αὐτό eicet Usener 9 δὲ CMR: δὲ καὶ A τὸ MR:
τῷ (superser. δ) A: τῷ ex τῷ corr. C 10 τὸ ἀριθμῷ corr. Sahune: τῷ ἀριθμῷ codd.
12 τὸ ἀριθμῷ καὶ τὸ εἶδει colloc. AM τὸ (ante ἀριθμῷ) ex τῷ corr. AR 14 διγλύρα,
τριγλύρα, τετραγλύρα CR: διγλύρα καὶ τὸ τριγλύρα AMs 19 ἀνάγει (superser. δ) M 20 ἀπεγέ-
νησε Λ 23 εἰς] εἰ R 26 μηνύσεως εἰς κινήσεως corr. A 27 ante τὸ Σωκράτης add. καὶ
AMs: om. CR 27. 28 δευτέρα θέσις δινόματος iter. M 28 καὶ (tertium) om. C

Ταῦτα τῶν κατηγοριῶν ἔξηρηται· κατὰ μετοχὴν γάρ πρότων τινῶν καὶ ὄργετέπων κατηγοριῶν ἀναφέρεται.

Τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἔτερον καὶ τὸ ἕδιν καὶ τὸ ἀλλότριον καὶ τὸ | κοινὸν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τὴν τε ἀμφιβολίαν καὶ τὴν συνωνυμίαν ποὺ 19 5 τάξουμεν;

Εἴρηται μὲν ὅτι κατὰ πάσας ἔκαστον τούτων λέγεται· ἐπεὶ δὲ ὄνομάτων ἔστι καὶ τῆς δευτέρας ὅντα θέσεως τῶν ὄνομάτων φαίνεται, τῶν κατηγοριῶν ἐκπίπτει. Υἱῷ γάρ πολλάκις εἰρήκαμεν, ὅτι αἱ κατηγορίαι 10 κατὰ τὸ σημαντικὸν τῶν ἐν τοῖς οὖσι διαφορῶν ὑφίστανται· διὸ καὶ μᾶλλον ἀξιοῦμεν τὰ ἄπομα καὶ ἔχοντα δεῖξιν θεωρεῖν ὡς κυριώτερα ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ μᾶλλον ἀποκληροῦν αὐτῶν τὴν ἐπαγγελίαν δυνάμενα. τούτων τοίνυν διωρισμένων ἀξιοῦ 15 ἐπιστῆσαι πρὸς τὴν τελεωτάτην ἐπιστήμην ἀναφέροντας αὐτῶν τὴν εἰδησιν.

ε. Τί δήποτε περὶ τῶν κατηγοριῶν εἰπεῖν προθίμενος οὐ περὶ τούτων 15 λέγειν ἄρχεται, ἀλλὰ περὶ ὄμωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ παρωνύμων, καί τοι ἐν ταῖς ἀλλαις συγγραφαῖς εἰωθώς ἀεὶ τοῦ σκοποῦ ἔχεσθαι καὶ μηδὲν περιτέρῳ τῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τεινόντων λέγειν;

Ἐροῦμεν ὅτι οὐ συμβετρεῖται τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ ὄντα 15 ματα, οὐδὲ ὅσα τὰ πράγματα, τοσαῦται καὶ αἱ ἐπὶ αὐτοῖς σημαντικαὶ λέξεις 20 οὔτε καὶ¹ ἔκαστον οὔτε κοινῶς κατὰ γένος, οὐλλ᾽ ὅπου μὲν ὑπερβάλλει, ὅπου δὲ ἐνδεῖ τὰ ἔτερα τῶν ἑτέρων· καὶ γάρ ἐνὸς πράγματος πολλάκις εὑρίσκεται πλειά τὰ ὄντα πραγμάτων καὶ πραγμάτων πλειόνων ἐν ὄνομα κατ᾽ οὐδὲν κοινὸν 25 καὶ ταῦτα κείμενον, ὥστε ἐπὶ τὴν προτεθεῖσαν λέξιν τὴν ἀπλῆν καὶ ἀσύνθετον χρὴ σκοπεῖν, εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάγεται. διὰ τοῦτο περὶ 30 ὄμωνύμων, συνωνύμων καὶ παρωνύμων διαλαμψάνει διόδικων ἡμᾶς πανταχοῦμεν ἐπισκοπεῖν, μή τι ταῖς λέξεσι τοιοῦτο συμβέβηκεν, ὥστε τὰ οἰκείως προτετάχθαι δρεῖσκοντα πρῶτον παραδίδωσι τοῖς μέλλουσιν εἰς ἀκριβῶς τὰς κατηγορικὰς λέξεις γνῶσεσθαι. ὖσπερ γάρ ἐν ταῖς ἀλλαις ἐπιστήμαις προλαμβάνομέν τινα. ὃν ἀνευ χαλεπὸν καὶ ὄλως ἀδύνατον 35 ἦν γνῶναι τὸ προκείμενον, οὕτως κάνταῦθα | πρὸ τῆς εἰς τὰς κατηγορίας διαιρέσεως προλαμβάνομέν τινα συντελεῖν μέλλοντα εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἔξης.

ε. Οὔκουν ἔδει πρὸ τοῦ περὶ τῶν καθολικῶν λέξεων καὶ Ἀρχύτων λέγειν, ὃς ἡμεῖς κατηγορίας ὄνομάζομεν, ταῦτα προειληφέναι;

1 τῶν CR: om. AM ἔξηρηται CMR: ἔξηρτηται A 2 ἀναφέρεται CR: προέρχεται AM 4 ἀδιαφορίαν CR: διαφορίαν M: διαφοράν A . post ἀδιαφορίαν add. καὶ del. M . καὶ τὴν (ante συνωνυμίαν) CMR: τὴν τε A . συνωνυμίαν εἰς ὄμωνύμων corr. A . 7 ὄνομάτων prius] ὄντα coni. Sahune 9 ὑφίστανται CR: ἐφίστανται AM 12 τελεωτάτην A 14 προθίμενος Simpl. (f. 5v1): προθίμενος AM: προιέμενος CRs
 22 οὐδὲν A 24 ^{χοή} εῖτι A 25 συνωνύμων καὶ in mrg. suppl. M 26 μή τε]
 μήτι AM: μήτε CR τοιοῦτον A 28 λέξεις AM: om. CR 33 οὐκουν scripsi: οὐκοῦν libri 33. 34 καὶ Ἀρχύτων post ὄνομάζομεν transponi iubet Usener (recte)

"Ἡ μῆποτε οὐδὲ κατὰ νοῦν γίνεται τὸν Πυθαγορικὸν ἡ τοιαύτη διάλ- 5
ρεσις· ἐπεὶ γάρ φύσει διορίζονται τὰ ὄντα κεῖσθαι τοῖς πράγμασι,
πᾶσαν τὴν ἀνωμαλίαν τὴν περὶ τὰς λέξεις παρατοῦνται.

ζ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπερβολώμεθα, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτο γένος τῶν
5 ζητήσεων παρὰ τῶν τὰς Πυθαγορικὰς ὑποθέσεις θαυμαζόντων ἀπα-
τεῖν προσῆκεν· εἰπερ δὲ τὰ χρήσιμα προλαμβάνειν ἔδει, τί βιουλόμενος 10
μετὰ τῶν κατηγοριῶν παράδοτιν ἐπήγραγε περὶ ἐναντίων καὶ ἀντικε-
μένων καὶ κινήσεων καὶ τῶν ἄλλων;

"Οτι, ὃ γενναῖος, τῶν μὲν ἄλλων, ὅσων ἔννοιαν οὐκ ἔχομεν, παρὰ
10 τῶν ἐπιστημάνων εἰκότως προδιδασκάμεθα, τοιαῦτα δέ γε τὴν τὰ ὄμώνυμα
καὶ τὰ συνώνυμα καὶ τὰ παρώνυμα· τούτων γάρ πρόληψιν οὐκ ἔχομεν καὶ 15
που πάντως ἔδει παρὰ τοῦ ἀκριβῶς τοῖς ὄνταςι χρωμένου εἰς τὴν ἐπέ-
νοιαν ἡμᾶς προσχθῆναι· ὥν δὲ φυσικὴν ἔχομεν τὴν ἐπιβολήν, οὐ μήν που
ταύτην διηρθρωμένην, τούτων ἔδει μὲν τῇ κοινῇ ἐννοίᾳ χρήσασθαι, ἵνα μὴ
15 τὸ συνεχὲς τῆς διδασκαλίας διακοπῇ, μετὰ ταῦτα δὲ ἀκριβῶς διαρθρῶσαι 20
ἔκαστα, αὐτὰ τὰ πράγματα διαλαμβάνοντα, ὅλ' οὐχὶ τῇ φυσικῇ θεωρίᾳ
ταῦτα σκοπούμενον. αὐτίκα ὥσπερ εἰς γένη μὲν τινα τὴν διδασκαλίαν
ἀνάγει περὶ τε ἐναντίων καὶ ἀντικειμένων καὶ τῶν ἄλλων, ἕτι τε περὶ κι-
νήσεως καὶ τοῦ ἀρχαὶ παχυτέραις ταῖς ἐπιβολαῖς χρωμένος, τὴν ⟨δ⟩ ἀκριβε-
20 στέραν θεωρίαν ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἐκδιδάσκει. 25

η. Τίς οὖν αἴτια τοῦ περὶ πρώτων τῶν ὄμωνύμων αὐτὸν ἀλλ' |
οὐχὶ τῶν συνωνύμων μνημονεῦσαι, καίτοι τὰ μὲν ὄμώνυμα καθ' ἓν μόνον 21
ὄνομα κοινωνεῖ, τὰ δέ γε συνώνυμα κατ' ἀμφότερα, τό τε ὄνομά φημι
καὶ τὸν λόγον;

25 Λέγω δὴ τὸ αἴτιον εἰς ἀυτὰς ἀναφέρεσθαι τὰς κατηγορίας· ἐπεὶ
γάρ ὄμώνυμοι τυγχάνουσιν αὐταὶ, τὸ προηγουμένως κοινῇ πάσαις ὑπάρχον 5
τοῦτ' εὐλόγως προέταξεν· ἔκάστη μὲν γάρ τῶν ὑφ' ἑαυτὴν εἰδῶν κατὰ τὸ
οἰκεῖον ἑαυτῆς γένος συνωνύμως κατηγορεῖται, ἀπλῶς δὲ πᾶσαι ὄμωνύμως
κατηγορίαι λέγονται.

30 θ. Ἄλλ' εἰ πρόκειται αὐτῷ περὶ τῶν λέξεων εἰπεῖν τῶν τε ἄλλων
καὶ τῶν ὄμωνύμως ἔχουσαν, διὰ τοῦ περὶ μὲν ὄμωνυμίας οὐδὲν λέγει, περὶ τοῦ

1 μῆποτε CMR: μηδέποτε Α	τὸν Πυθαγορικὸν CR: τῶν Πυθαγορικῶν Α: τῶν Πυθα- γορικῶν M	3 τὴν (post πᾶσαν) CR: om. AM	περὶ λέξεων Brand. (p. 43b 39)
4 ὑπερτιθέμεθα Brand.	5 παρὰ supra ser. M	τῶν CMR: om. A	τὰς supra
ser. R	6 προσῆκεν] προσῆκει coni. Spengel	9 ἔννοιαν CMR: εὔνοιαν Α	
11 τὰ παρώνυμα καὶ τὰ συνώνυμα colloc. M	τὰ (ante παρώνυμα) ACM: om. R		
12 που AM: om. CR	ἀκριβῶς S: ἀκριβοῦς ACMR	χρωμένου CR: χρωμέ- νους AM	νους ACMR: om. R
14 διηρθρωμένην CMR: διηρθρωμένην Α	15 διαρθρῶσαι CMR: διαρθρῶ- σαι Α	16 οὐχὶ CMR: οὐ Α	19 ταῖς ἐπιβολαῖς παχυτέραις Ο
τὴν ACMRs	20 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. Γ 1 200b 12 sq.	τὴν δ̄ scripsi:	τὴν δ̄
23 γε CR: om. AM	26 προηγουμένως CR: προηγουμένον ΑΜ	21 αὐτὸν AMR: om. C	
τέκτη ΑΜ	27 ἐκάστη CR:	22 περὶ μὲν ὄμωνυμίας MR: περὶ ὄμω-	
νυμίας μὲν Α: περὶ ὄμωνυμίας (μὲν om.) C		νυμίας μὲν Α: περὶ ὄμωνυμίας (μὲν om.) C	

ὅμωνυμων δὲ διδάσκει τῶν κατὰ τὴν σχέσιν τῶν πραγμάτων ἐπινοημένων ἔχειν τὸ διττὸν τῆς σημασίας;

"Οτι δὲ τῶν πραγμάτων διαφόρως ἐγόντων διακρίνεται ὁδῷ πριῶντων ἡμῶν καὶ οὐ διαφορεῖται. ἀφ' ὧν οὖν πρώτως λαμβάνεται τὴν 5 σύστασιν καὶ ἀπέρ ἐστι κυριώτατα αὐτῆς αἵτια καὶ ἐν' οἷς ἔχει τὸ εἶναι οὐδὲ 15 ὅμωνυμία, ταῦτα προτίθουμένως ἀναδιδάσκει, ὡν νοούμενων ὅμοιον καὶ οὐδὲ 20 λέξεις ὡς οὐσία διαφορεῖται. οὗται γάρ οὐ πλείονα ταῦτα, εὐθὺς συναποδείκνυται καὶ τὰ δινόματα δισπερ πλειοχῶς λεγόμενα. δι' ὧν οὖν 25 οὐδὲ εὑρετες οὐδὲ τῇ προσθήκεται ταῦτα προσθήκεται. ταῦτα προσθήκεται ταῦτα 30 δέ ἐστι τὰ πράγματα κύρια ὄντα τοῦ ποιεῖν τὴν ὅμωνυμίαν, διστε κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν πραγμάτων παραστήσας τὰ ὅμωνυμα συνακολουθοῦντα τούτοις ἔχει καὶ τὸν περὶ τῆς ὅμωνυμίας λόγον.

i. Ἀλλ' εἰ τὸ μόνον διγῶς λαμβάνεται, η ὡς ἐν ὕσπερ 'μόνος ὁ ηλιος' η ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρων ὡς 'τὸ χιτῶνα μόνον ἔχει', οὗται 25 λέγη· ὅμωνυμα λέγεται τὸ δινόματα μόνον κοινόν, οὐ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἑτερος, ητοι τὸ μόνον σημαίνει αὐτῷ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀντιδιαστολὴν η οὐ σημαίνει." ἀλλ' εἰ μὲν σημαίνει, περιττά τὰ λοιπά, εἰ δὲ οὐ σημαίνει, περιττὸν τὸ μόνον. |

Φημι δὴ οὖν τὰς προσθήκας συφρενίας γάριν λαμβάνεσθαι, ης μάλιστα 22 20 χρὴ φροντίζειν τοὺς λέγοντας. κανταῦθα τοίνυν τὸ ἀμφίβολον τοῦ μόνου σαφεγνίζει τὸ ἐπαγόμενον· ὡς γάρ ο εἰπὼν 'οὗτος χιτῶνα μόνον ἔχει' σαφέστερον ἐποίησε τὸ λεγόμενον ἐν τῷ προσθεῖναι 'ἱμάτιον δὲ οὐκ ἔχει', ο 25 οὗτος καὶ ο τῷ μόνῳ προσθεῖται τὸ οὐ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἑτερος οὐκ ἀτόπως τοῦ σαφοῦς ἐφρόντισεν.

25 ia. Ἀλλ' εἴποιμ' ἂν διτι οὐ μόνον τὸ δινόματα τῶν ὅμωνυμων κοινὸν ἀλλὰ καὶ ἄλλα πλειόνα (τοῖς γοῦν Αἴσαιν οὐ μόνον τὸ δινόματα κοινὸν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ τὸ "Ἐλληνσιν εἶναι καὶ στρατηγοῖς καὶ φίλοις"). πῶς οὖν εἰπεν ὡν δινόματα μόνον κοινόν καίτοι τοῖς ὅμωνυμοις πολλῶν κοινῶν 10 ὑπαρχόντων;

30 "Οτι οὐ, τέ πρόσεστι τοῖς Αἴσαι κοινόν, σκοπούμεθα κατὰ τὰς λέξεις η κατὰ τὸ γένος, ἀλλὰ καθόσον ἀλλήλοις διαφορούμοι μόνον, διστε η προσθήκη ἀναγκαία η τοῦ μόνου· κατὰ γάρ τὸ δινόματα μόνον διαφορούμον τὸ 15 ὅμωνυμον.

ib. Ἀλλ' εἰ τὸ κοινὸν τῶν πολλαχῶς λεγομένων· καὶ γάρ τὸ εἰς 35 μέρος ἀδιαιρέτον ὡς ο ἵππος καὶ ο οἰκέτης κοινός, καὶ τὸ διαιρούμενον,

1 τῶν κατὰ τὴν σχέσιν iter. m.² del. R 4 καὶ CR: om. AM 5 κυριώτατα] ο ex ai corr. R ἐστὶν αὐτῆς κυριώτατα colloc. AM 6 ἀναδιδάσκει MR: διδάσκει (ἀνα superser.) A: ἐκδιδάσκει C 14 αν ὡς πρὸς ἑτερον ἀντιδιαστολὴ? χειτῶνα M 17 ἀντιδιαστολὴ CR: διαστολὴ AM 19 μάλιστα CR: κάλλιστα Λ: μάλλιστα M 21 χειτῶνα M 22 προσθῆγαι R 23 ο (ante τῷ μόνῳ) supra ser. C τῶ μόνῳ CR: τὸ μόνω AM 27 ὑπάρχει A²CMR: ὑπάρχειν Α¹ 30 κοινὸν τοῖς Αἴσαι colloc. AM 32 η supra ser. M μόνον] μόνον coni. Spengel (sed cf. v. 23) μόνον CR: κοινόν AM 35 κοινός] κοινόν coni. Spengel (sed cf. Porph. in Cat. p. 62, 23,

τοῦτο δὲ διαφόρως, ἵνα τὸ ἐν προκαταλήψει ἑκάστου τὸ ἡγνοημένον, μετὰ δὲ τὴν γρῆσιν ἀναπεμπόμενον (εἰς τὸ) κοινόν. οἶνος δέ τοι εἰς τὸ βαθανεῖτον καὶ 20 τὸ θέατρον, καὶ τὸ μετὰ τὴν νέμυσιν ἑκάστου τῶν γιγνόμενον, ὡς τὰ λάφυρα τῶν πολεμίων τοῖς στρατιώταις. ὃν δὴ τρόπων τῆς κοινότητος 5 κατ’ οὐδένα τοῖς ὄμωνύμοις προσεῖναι δυναμένων ἀναγκαίως ἡ ὅπαρξις αὐτῶν ἀναιρεῖται· οὔτε γάρ ὡς ἀδιαιρέτου μετέχει τοῦ ὀνόματος τὰ ὄμωνύμα 10 ὡς ἵππου καὶ ἀνθρώπου, ἢ παρὰ μέρος εἰς γρῆσιν ἔρχεται (οὐδὲν γάρ 25 κωλύει πολλοὺς ἀματητῷ ὄντοις μεταβατικοῖς), οὔτε ὡς διαιρουμένου (οὐδὲ γάρ κατὰ συλλαβῆς ἡ | μετοχὴ τοῦ ὀνόματος). εἰ δὲ μήτε ὡς ἀδιαιρέτου 20 μήτε ὡς διηρημένου, πᾶς οἶνός τε κοινὸν εἶναι τὸ ὄνομα;

’Αλλ’ ὁ ταῦτ’ ἀπορῶν ἡγνόθηκεν ὅτι τοῦ ἀδιαιρέτου τὸ μὲν παρὰ μέρος εἰς γρῆσιν λαμβανόμενον λέγουσιν ὥσπερ τὸν ἵππον καὶ τὴν λύραν, τὸ δὲ ἀθρόως καὶ ἀμερίστως πλείσιν ὑπάρχειν δυνάμενον ἀδιαιρέτον παραλείπουσιν, διπερ ἐστὶ τρόπος τῆς ἐπὶ τοῦ ὀνόματος κοινωνίας· 15 αὐτῷ γάρ τῷ μὴ διαιρεῖσθαι τούτῳ καὶ πάρεστι πᾶσι τοῖς μετέχουσιν αὐτοῦ.

ιγ. Ἀλλ’ εἰ τὸ ὄνομα σημαντικόν ἐστιν ἀπροσδεῖσε, οὐπέρ τοῦ ὄνομα (εἰ γάρ προσδέσιτο τίνος ἑτέρου πρὸς τὸ σημῆναι, οὐδὲ ἀν ὄνομα 10 εἴη), τὸ δὴ κοινὸν πλειόνων οὐχ ἐνδεῖ σημαντικόν. ἀδηλον γάρ ἐστι, 20 τί τῶν πολλῶν βιούλεται σημῆναι· ὁ γάρ εἰπὼν κύνα, ὅτι μὲν οὐ βιοῦ οὐδὲ ἵππος οὐδὲ ἀνθρώπος τὸ σημανόμενον ἐδήλωσεν, τίνα δὲ κύνα βιούλεται δηλοῦν, οὐ σημαίνει. τὸ δὲ ὄνομα τὸ σημαντικόν ἐστιν, ὥστε οὐκ ἀν εἴη 15 ὄνομα κοινὸν πλειόνων· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲν ὄμωνύμου ὅλως ἐσται τι πρᾶγμα· τὰ γάρ ὄμωνύμα βιούλεται ὑπὸ κοινοῦ τιγρᾶς σημαίνεσθαι ὀνόμα- 25 τος πλείω ὅντα πράγματα. εἰ δὲ προσιτήκης δεῖται τὸ ὄνομα πρὸς τὸ σημῆναι ἐν ἐκ τῶν πολλῶν δι βιούλεται, πάλιν ὁ τοῦ ὄμωνύμου λόγος ἀνα- τρέπεται· οὐκέτι γάρ διαιμένει κοινόν, ὅταν τῇ προσιτήκῃ τῆς διαφορᾶς 30 ἕιδον τίνος γένηται, οἷον ὅταν τῷ κυνὶ προσιθῶμεν τὸ γερσαῖν τῇ θαλάτ- τιον, ὥστε οὐ μόνον οὐ διαιμένει τὸ ὄνομα κοινόν, ἀλλ’ οὐδὲ ὅλως ἐστὸν 35 ὄνομα διαιρούσαν προσιλαβόν.

Τὸ μὲν περίεργον τῆς ἀπορίας φευκόν, λυτέον δὲ δημος αὐτὴν καὶ οὐκ ἀρνητέον. τὸ γάρ κοινὸν τοῦ ὀνόματος κακῶς εἰληπται· οὐ γάρ 25

1 τὸ ἡγνοημένον τὸ ἕιδος μενον coni. Spengel, malim μὲν γιγνόμενον (τὸ ἐν προκαταλήψει τινὸς γινόμενον Porph. p. 62, 23, τὸ ἐν προκαταλήψει μὲν ἕιδος μενον Simpl. f. 6 v 9) 2 εἰς τὸ κοινόν Porph. Simpl.: κοινόν libri βαθανεῖτον CR: βασιλεῖον ΛΜ 3 καὶ] ἡ coni. Spengel 4 post στρατιώταις add. τὰ λάφυρα del. M . ὃν CR: ὃν ΛΜ

τρόπων s: τρόπον codd. 5 ὄμωνύμως M αἱ δυναμένου (τοῦ ὀνόματος)? 7 ἵππου καὶ ἀνθρώπου, ἢ CR: ἵππος ἀνθρώπου, ἢ ΛΜ: αἱ ἵππου οἱ ἀνθρώποι, ὅς? post μέρος add. ἀνθρώπου del. A 8 διαιρουμένου CMR: διαιρούμενας Λ 11 παρὰ] περὰ R 12 καὶ τὴν CR: πρὸς τὴν ΑΜs (πρὸς inclus.) cf. p. 20, 1 14 αἱ ὥσπερ? 17 οὐπέρ CMR: οὐ Λ 22 τὸ (post ὄνομα) delendum coni. Sahune, om. Simpl. (f. 6 v 10 τὸ γάρ ὄνομα σημαντικὸν εἶναι βούλεται) 26 τοῦ ὄμωνύμου CR: τῶν ὄμωνύμων ΑΜs (cf. p. 21, 1, 15) 28 τοῦ M 32 οὐ CMR: εἰ Λ

οῦτως εἶπεν Ἀριστοτέλης τὸ κοινόν, ὡς τὴν λύραν καὶ τὸν ἵππον, ἀλλ' ὡς τὴν κοινὴν φωνὴν τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἥτις ἡ αὐτὴ καὶ μία οὖσα εἰς διαφόρων ἀκοὰς ἀφικνεῖται ὅλη· καὶ γάρ ἐνταῦθα τοῦνομα ἐν καὶ 24 ταῦτὸν ὃν κατὰ διαφόρων πραγμάτων τέτακται.

5 ιδ. Εἰ δέ τις λέγοι πᾶν αἰσθητὸν τρεπτόν, πᾶν τρεπτὸν ἀλλοιωτόν, πᾶν ἀλλοιωτὸν οὐδέποτε μένει ταῦτόν, ἀλλ' ἀλλοτε ἄλλο γίνεται, ἐάν τε ἐν πλείσιν ἐάν τε ἐν ἐνὶ τὴν ἀλλοιωσίν τις λαμβάνῃ, τὸ δὲ ἀλλοιούμενον ὃ κοινὸν εἶναι ἀδύνατον (διαμένειν γάρ δεῖ τὸ κοινόν· εἰ γάρ μὴ διαμένον, ἰδιον ἔκαστου γίνεται τὸ καθῆκον εἰς ἔκαστον), τὸ δὲ οὖν μακρινόν τοῦτον αἰσθητή γάρ ἡ φωνή· ὥστε οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἀν εἴη κοινὸν οὖν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ ὁμώνυμα. αἰσθάνομαι μὲν οὖν καὶ αὐτός, ὡς σοφισμα-10 τῶδης ἐστίν ἡ τοιαύτη ἀπορία, ὅμως δὲ λύσιν αὐτῆς δοθῆναι βούλομαι.

Φημὶ δὴ ἡγούμενοι αὐτούς, ὅτι τὸ κοινὸν οὐχ οὖτας ἐρρέθη, ὡς τὸ μεριστὸν εἰς πλείω, ἀλλ' ὡς δλον ἔκαστου ταῦτόν, καὶ οὐχ ἔτερον μὲν τούτῳ τοῦ ἄλλο δὲ τούτου, ὡς ἰδίαν εἶναι περιοχὴν σχημάτων τὴν τῆς ὁμωνυμίας 15 κοινότητα. καὶ φῶ λόγῳ μένει τὸ ἰδιον ἔκαστου οὖν μα, καὶ τὸ κοινὸν διαμένει. ἔπειτα καὶ τὸ τρεπτόν εἰ καὶ κατὰ τῆς φωνῆς ὡς σώματος ἐλέγεται, ἀλλ' οὐ κατά γε τοῦ ὀνόματος καλῶς ἀλλαγήνετο· ἀμετάβλητον γάρ δεῖ τοῦτο μένειν.

20 ιε. Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τούτοις μέμφονται, ἀλλὰ καὶ περιττότερα ἐγκαλοῦσι τῇ ὑπογραφῇ, ἀξιον καὶ τοῦτο ἐπισκέψασθαι. ἤρκει γάρ φασιν 20 εἰπεῖν· ὁμώνυμα λέγεται ὥν οὖν μα μόνον κοινόν, οἱ δὲ ὥροι ἔτεροι.

’Αλλ’ εἰ μὴ προσετέθη ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα τῆς οὐσίας λόγος, 25 ἐνīην τὰ αὐτὰ ὁμώνυμα καὶ συνώνυμα ἀποφαινέντας ὡς τοὺς Αἴλαντας· μὴ 25 γάρ ἀποδιδομένου τοῦ ὥρου κατὰ τὸ οὖν μα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὥρος ὡς ἀνθρώπων ἐργάζεται, ὥστε ἐφαίνοντο συνώνυμοι.

ιε. ’Αλλὰ τί δῆποτε οὐκ εἶπεν ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα ὥρος ὁ αὐτός, ἀλλ' ὁ λόγος τῆς οὐσίας; |
30 . “Οτι οὐ πάντα ὥραι δηλοῦνται τὰ πράγματα ἀλλὰ καὶ ὑπογραφαῖς, 25 διήπερ ἀκριβῶς λέγον τῆς οὐσίας ὅτι τὸν παρέλαβεν.

ιε. ’Ἐπεὶ δὲ βιάζονται τινες τὰ ὁμώνυμα συνώνυμα ἀποδεικνύνται, φέρε καὶ τοῦτο διάρθρωσον· φασὶ γάρ ὡς εἰ συνώνυμά ἐστιν ὥν τὸ τε οὖν μα καὶ ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος ὁ αὐτός, τὰ δὲ ὁμώνυμα καὶ οὖν μα 5

2 τῶ CMR: om. A 3 τὸ οὖν μα AM 5 λέγοι CR: λέγει AM 7 λαμβάνη CR: λαμβάνοι AM λαμβάνη τις τὴν ἀλλοιωσιν colloc. s (culpa collatoris codicis R)

8 γάρ (ante μὴ) CR: δὲ AM διαμένει^{ού} A 11 ὡς AMR: εἰ C 13 ἐρέθη C
19 τοῦτο δεῖ colloc. Rs 20 τούτοις μόνον colloc. AM 21 ὑπογραφῇ] ὑπο supra ser. A φασιν ex φησιν corr. C 22 ὁμώνυμον Brand. p. 42^a20 (errore typogr.)

24 ἀλλ' εἰ] εἰ δὲ C λόγος τῆς οὐσίας R post λόγος add. ἔτερος AMs: om. CR 25 αὐτὰ AMR: om. C 26 εἰς CR: ἦς AM δὲ supra ser. C 28. 29 ὥρος δ αὐτός, ἀλλ' ὁ λόγος τῆς οὐσίας CR: ὥρος τῆς οὐσίας, ἀλλ' ὁ λόγος (ὁ αὐτός om.) AMs 30 δηλοῦνται CR: δηλοῦνται AMs 31 ὥρου CR: τοῦ ὥρου AM

ἔχει ταῦτα (καλεῖται γάρ ὁμώνυμα) καὶ λόγον ἐπιδέχεται τὸν τοῦ οὐδὲ ὁμωνύμου, συνώνυμα ἔσται τὰ ὁμώνυμα. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ συνώνυμα ποὺν πρότερόν ἔστι συνώνυμα· πάντα ἄρα ἔσται συνώνυμα.

"Εδει μὲν πρὸς τοὺς οὗτας ἐπιτηδευματίνους λόγους μηδὲ ἐπιχειρεῖν, πλὴν ἵνα μὴ δοκῶσί τι λέγειν, οὕτως αὐτοῖς ἀπαντήσωμεν. οὐδὲν γάρ κωλύει τὰ πράγματα κατὰ ἄλλο μὲν εἶναι ὁμώνυμα, κατ' ἄλλο δὲ συνώνυμα· ὥσπερ οὖν καὶ ἐνταῦθα πάντα γε τὰ ὁμώνυμα καλεῖται ὁμώνυμα, οἷον οἱ Αἴαντες· ἔκατερός τε γάρ αὐτῶν Λίας καὶ ἔκατερος ὁμώνυμος, καὶ καθὸ μὲν Αἴαντες οὐδὲν ἔχοντες προσδον αὐτοῖς πρᾶγμα κοινόν, ὁμωνύμων λέγονται, καθὸ δὲ ὁμώνυμοι κοινὸν ἔχοντες λόγον συνώνυμοι γίνονται.

η. Ἀλλὰ δὴ τοῖς ἐλλιπῶς ἔχειν τὴν ὑπογραφὴν τῶν ὁμωνύμων λέγουσι πῶς ἀν ἀπαντήσαιμεν; φασὶ γάρ ὡς εἰ τὸ ὁμώνυμον οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ἔστιν ἀλλὰ καὶ ἐν ποιῷ καὶ ἐν ποσῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι (καὶ γάρ ἐπ' ἐκείνων ὁμωνύμως ἔστιν εἰπεῖν), πῶς ἐν τῷ λόγῳ 10 τοῦ ὁμωνύμου εἰπεῖν δὲ κατὰ τούνομα τῆς οὐσίας λόγος; φαίνεται γάρ ἐλλιπῶς εἰρηκάς, εἴ γε ἐν ἀπασι τοῖς γένεσι τῆς ὁμωνυμίας οὐσῆς ὁ λόγος οὗτος τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνῃ ὁμώνυμα περιορίζει.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἐν ἀπασι τοῖς ἀντιγράφοις τὸ δὲ λόγος τῆς οὐσίας πρόσκειται, ως καὶ Βόλθος μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος. εἰ 25 δὲ καὶ προσκείμενον εἴη τὸ δὲ λόγος τῆς οὐσίας ἔκτερος, | διότι 26 παρὰ τοῖς πλείστοις οὗτας εὑρίσκεται γεγραμμένον, ἀλλὰ δρθῆς γε ἔχει προσκείμενον. εἰ γάρ δὲ λόγος ὁμώνυμον (λόγος γάρ τις καὶ δι συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπαγωγὴ, διαφέρει δὲ τούτων δὲ τῆς οὐσίας δηλωτικὸς λόγος). κακῶς ἐποίησε προσθεῖται τὸ δὲ λόγος τῆς οὐσίας ἔκτερος. πρὸς δὲ τούτοις οὐ τῆς 30 οὐσίας μόνον εἶναι λεγομένης ἀλλὰ καὶ τῶν συμβεβηκότων δητῶν λεγομένων εἰκότως λόγον τῆς οὐσίας εἰπεῖν, οὐκ οὐσίας μόνον μνημονεύων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων γενῶν, καθὸ καὶ ταῦτα δητα λέγεται· δι γάρ τὴν ἐκάστου τῶν συμβεβηκότων ὑπαρξεῖν δηλῶν λόγος τῆς οὐσίας ὑριθῶς δηλ λέγοντε λόγος. ἔπειτα καὶ λόγον οὐσίας τὴν ὑπόστασιν τῶν ὁμωνύμων ἀκούειν προσῆκε. 10 ιθ. Καὶ μὴν εἰ τὰ συνώνυμα καὶ λόγου τοῦ αὐτοῦ καὶ δημάτος μετέχει, τί δήποτε περὶ τούτων προτέρων εἰπεῖν παρῆκε, τῶν δὲ ὁμωνύ-

1 τὸν supra ser. A 1. 2 τοῦ ὁμωνύμου CR Simpl. (f. 7v 15): τῶν ὁμωνύμων AMs (cf. v. 15 p. 19,26) 2 ἔσται CR: ἔστι AM μὴν AMR: μὴ C 3 πάντα C Simpl.: ταῦτα AMRs 2 ἔσται CR: ἔστι AMs 6 κατὰ ἄλλο δὲ C 8 τε CR: om. AM

^{οὐν} 10 λέγεται A 11 ἐλλιπῶς M: ἐλλειπῶς ACR (cf. v. 16) 12 τῶν ὁμωνύμων τὴν ὑπογραφὴν colloq. AM 12 ἀν ἀπαντήσωμεν Brand. (p. 42a24) 13 ἐν (ante ποσῷ) om. Brand. ποσῷ] ποσαῖς C 16 ἐλλιπῶς R: ἐλλειπῶς ACM

^{γένεσι} μέρεσι M 17 μόνη CR: μόνον Brand.: om. AM 19 post οὐσίας addendum ἔτερος coni. Spengel πρόσκειται AM Porph. (p. 64,25) Simpl. (f. 7r 14): πρόσκειται CR καὶ (post ως) CR: om. AM 20 προσκείμενον A: προσκείμενον CMR 21. 22 προσκείμενον ACR: προσκείμενον M 23 διαφέρειν A 25 μόνον εκ μόνης fort. corr. C δητῶν CR: εἰναι AMs (cf. v. 27) 29 λόγον Α²CMR²: λόγος Α¹R¹ 31 δήποτε CR: δὴ AM προτέρων CR: πρότερον AMs (cf. p. 17,21)

μων ἐμηγμόνευσεν; ἔτι δὲ εἰ περὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν μέλλει ποιεῖσθαι τὸν λόγον, τοῖς δὲ γένεσιν ὑπάρχει τὸ συνωνύμως τῶν ὅπ' αὐτὰ κατη- 15 γορεῖσθαι, ὁμωνύμως δὲ οὐ, ὑπάρχει μὲν αὐτοῖς τὸ συνώνυμον, τὸ δὲ ὁμώ- νυμον οὐ. προηγεῖται δὲ πανταχοῦ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὴ ὑπάρχοντος, ὥστε 5 πρότερον ἐχρῆν περὶ τῶν συνωνύμων δεῖξαι, είτα περὶ τῶν ὁμωνύμων.

"Οτι τὸ δὸν οὐχ ὕσπερ ἄλλοις δοκεῖ συνώνυμον, ἀλλ' ὁμώνυμον κατὰ Ἀριστοτέλην. εἰ οὖν αὐτὸ τὸ δὸν ὁμώνυμον, προηγεῖται κατ' αὐτὸν 20 ἡ τοῦ ὁμωνύμου διδασκαλία καὶ ἡ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ἐπίδειξις. δεῖ γάρ διατείλασθαι πρῶτον τὴν ὁμωνύμιαν, εἰθ' οὗτως εἰς ἀριθμὸν ἀγαγόντα 10 καὶ δρισάμενον τὰ γένη καθ' ἔκαστον λοιπὸν ἐπιδεικνύαι, πᾶς τῶν ὅπ' αὐτὸν συνωνύμων κατηγορεῖται.

κ. Εἰσὶ τινες τοίνου σὶ μέμφονται τῇ τῶν κατὰ συμπλοκὴν καὶ 25 ἄνευ συμπλοκῆς διαιρέσει. οὐ γάρ πάντως ἄνευ συμπλοκῆς ἢ μετὰ συμ- πλοκῆς τὰ λεγόμενα· τὸ γάρ 'ἄνθρωπος περιπατεῖ' οὐ μετὰ συμπλοκῆς 15 (οὐ γάρ μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου), τὸ δὲ 'ἄνθρωπος' ἢ | 'βοῦς' οὐκ 27 ἄνευ συμπλοκῆς· σύνθετιν γάρ τινα συλλαβῆν καὶ στοιχείων ἔχειν καὶ τὰ δινόματα.

Φαμὲν δὴ δι τοῖς οἱ μόνην συμπλοκὴν τὴν μετὰ συμπλεκτικοῦ συν- δέσμου προσφορὰν λέγοντες. τοῖς Στωϊκοῖς ἐπακολουθοῦσιν, ὡν ἀρχαιό- 30 τερος Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων συνηγμένῃ γράμμενος. οἵτινες ἡ τὴν τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνοδον συμπλοκὴν ὀνόμαζον. τὸ δὲ λέγειν δι τοῖς μετὰ συμπλοκῆς δ ἄνθρωπος ἢ δ βοῦς, διότι σύνθεσις ἐπ' αὐτῶν ἐστι συλλαβῆν καὶ στοιχείων, καὶ αὐτὸ οὐ καλῶς λέγεται· οὐ γάρ τὴν τῶν στοιχείων σύνθετιν, ἀλλὰ τὴν τῶν μερῶν τοῦ λόγου οἱ παλαιοὶ 10 25 συμπλοκὴν ὑπομένουσιν.

κα. Ἀλλ' εἰ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τὸ ἐν τινι μὴ ως μέρος ὑπάρ- χον (ἀδύνατον γάρ χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν φ' ἐστὶν), ἀδύνατον δὲ τὸ σῶμα τόπου χωρισθῆναι, ἐσται τὸ σῶμα ἐν ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ. ὅμοιως δὲ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ· οὔτε γάρ μέρη ἐστὶν αὐτοῦ, οὔτε ἄνευ χρόνου 30 εἶναι δύναται· καὶ γάρ εἴ τις λέγοι τοῦ ἐν μέρει τόπου καὶ χρόνου χωρί- 15 ζεσθαι αὐτά, ἀλλὰ τοῦ τε ἀπλῶς χρόνου καὶ τόπου οὐ χωρίζεται.

'Αλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ἐροῦμεν δι τοῦ οὐδὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε οὔτε τὶ ὑπάρχει, οὐδὲ' ἐν τινι οὖν ἐσται τὸ ἐν τῷ γενικῷ δὲ τόπῳ ἢ χρόνῳ.

1 ἔτι CMR: τι (εἰ rubro addendum om.) A	εἰ περὶ refecit R ²	6 ὕσπερ Felic., coni. Spengel: ως παρ' libri	7 αὐτὸν s. Felic.: αὐτὸ codd.	8 ἐπίδειξις CR:
ἀπόδειξις As: ἀπόδειξις M	10 ὠρισάμενον C ¹ R ¹ (corr. m. ²)	12 οἱ CR: οἵτινες	AM	13. 14 μετὰ συμπλοκῆς AM: μετὰ συμπλοκὴν CR
τοῦ AM: CR	16 γάρ refecit R ²	15 ante συμπλεκτικοῦ add.	τοῦ	τοῦ (alterum) CMR: om. A
18 ἔτι CR: om. AM	21 σύνοδον] σύνθετιν Brand. (p. 44 ^a 12)	17 ὀνόματα	C: ὥματα AMRs	23 καλῶς R
27 γάρ CR: om. AM	28 ἐσται εἰς corr. A	τῶ τόπῳ	29 τὰ fort. delendum coni. Spengel (haud recte)	30 λέγοι CR:
τόπῳ A	31 τόπου καὶ χρόνου colloc. AM	33 οὐδὲν Ε	λέγει AM	τὸ AM:
τῷ R: τῷ εἰς τῷ corr. C				

ἔστι τὸ μὲν καὶ ἀύτό ἔστιν ἐν χρόνῳ τὸ κινούμενον καὶ μεταβάλλον, συμ-²⁰
πορεύεται γάρ τῷ χρόνῳ καὶ συμμεταβάλλεται· εἰ δὲ ἦν τι ἀΐδιον, κατὰ
συμβεβηκός ἂν ἦν χρόνῳ ἀκίνητον· χρόνου γάρ
σήτος οὐνται λέγεται. τούτων δὴ οὕτω διηγημένων εἰ τὸ κινούμενον η̄
5 κινεῖται συμπαραμεζεῖται τῷ χρόνῳ, οὐκ ἀν εἴη ἐν τινι κωρίωις οὐδὲ ἐν
χρόνῳ. εἰ γάρ μηδὲ ἐν τόπῳ κινούμενον, οὐδὲ ἐν χρόνῳ ἀν εἴη· οὐδιτον εἰ
γάρ ὡς ἀν εἰ ἐκινεῖτο. τότε γάρ πολὺ μᾶλλον οὐκ ἀν εἴη ἐν τόπῳ
ἀμφοτέρων καὶ²¹ ἀύτα κινούμενων. τοιοῦτον οὖν πέπονθε καὶ πρὸς τὸν
χρόνον· οὐδέπερον γάρ ὑπομένει, ὥστε οὐκ ἔσται τὸ ἔτερον ἐν τῷ
10 ἔτερῳ, οὔτε ἐν τῷ | κατὰ μέρος οὔτε ἐν τῷ γενικῷ. εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ
χρόνῳ ῥητέον, κινήσερον, ἀλλὰ οὐκ ἐν τῷ ὠρισμένῳ ῥῆμάσεται·
οὔτε γάρ κινήσεως οὔτε χρόνου ἔστι δεῖξεις ἀμφοτέρων ἐν πλάτει θεω-
ρουμένων καὶ κατὰ διέξοδον ὑφίσταμένων καὶ κατὰ συνεγχή τῶν μαρτῶν
γένεσιν· τὸ μὲν γάρ παρελκόμεν, τὸ δὲ μέλλει. εἰ δὲ ἄρα εἴη, ἀλλοιο
15 ληπτέον τὸ ἐν τῷ τόπῳ καὶ χρόνῳ, ἄλλο τὸ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ἐπὶ
τοῦ χρώματος.

κβ. Εἰ τὰ συμπληροῦντα τὴν ἑκάστου οὐσίαν μέρη ἔστιν (αὗτη
γάρ μέρους ἔννοια τὸ συμπληρωτικὸν ἔναι τὸ μέρος τῆς οὐσίας), συμ-
πληροῖ δὲ τοῦ μὲν ἀπλῶς λεγομένου σώματος τὴν οὐσίαν χρώμα καὶ σῆμα
20 καὶ ποστήτης (οὐδὲν γάρ ἄγρουν η̄ ἀσγημάτιστον η̄ ἄποσον σῶμα), τοῦδε²⁰
δὲ τοῦ σώματος οὐν τοῦ πυρὸς η̄ τῆς χιρόνης η̄ ψυχρότης η̄ η̄ θερμότης
καὶ η̄ λευκότης η̄ η̄ λαμπρότης συμπληροῦσι τὴν οὐσίαν, η̄τοι μέρη αὐτῶν
ἔσται τὰ εἰρημένα καὶ εύρεσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς μέρη ὑπάρχοντα,
η̄ οὐκ ἔσται μέρη καὶ οὐ συμπληροῖ τὴν οὐσίαν.

25 Πρὸς τοῦτο τὸ ἀπόρημα ἐκεῖνο χρὴ προσειπεῖν. ὡς ἔστι τὸ ὑποκεί-¹⁵
μενον διετὸν καὶ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τοὺς πρεσβυτέρους·
ἐν μὲν τὸ λεγόμενον πρῶτον ὑποκείμενον ὡς η̄ ἄποιος ὅλη, η̄ν δυνάμει
σῶμα Ἀριστοτέλης φησί, δεύτερον δὲ ὑποκείμενον τὸ ποιόν, δο κοινῶς η̄
ἰδίως ὑφίσταται· ὑποκείμενον γάρ καὶ ὁ χαλκὸς καὶ ὁ Σωκράτης τοῖς²⁰
30 ἐγγινομένοις η̄ κατηγορούμενοις κατ' αὐτῶν. τὸ γάρ ὑποκείμενον κατὰ
πρὸς τι λέγεται οὐδόκει (τινὶ γάρ ὑποκείμενον), η̄τοι δὲ ἀπλῶς τῶν γινο-
μένων ἐν αὐτῷ καὶ κατηγορούμενων αὐτοῦ η̄ ιδίως· ἀπλῶς μὲν γάρ ὑπο-
κείμενον πᾶσι τοῖς γινομένοις καὶ κατηγορούμενοις η̄ πρώτη ὅλη, τισὶ δὲ

1 οὐτι CMR: τι A (cf. p. 22, 1) 5 ἐν τινι—οὐκ ἀν εἴη (7) CR: om. AM; quae-
si non subditiva sunt, certe mutilata et alieno loco inserta esse videntur (cf. Simpl.
f. 12v12) 7 τόπῳ ex χρόνῳ corr. A 14 γένεσιν ex κίνησιν corr. A εἰ δὲ
ἄρα, εἴη (Δν) coni. Spengel: εἰ δὲ ἄρα [εἴη] Diels ἄλλω ληπτέον AM: om. CR
15 τῷ (ante τόπῳ) AMR: om. C 17 εἰ τὰ CR: εἴτα AM 20 η̄ (prior) CR: καὶ
AM 21 τῆς CR: om. AM η̄ θερμότης η̄ ψυχρότης (η̄ om.) colloc. AM
22 η̄ (ante λαμπρότης) CR: om. AM 24 μέρη AMR: μέρους C 25 προσειπεῖν
AM: προσειπεῖν CR 26 ἀπὸ τῆς στοᾶς CR: στοικούς AM 27. 28 δυνάμει σῶμα]
vix sanum (cf. Bonitz, Ind. Arist. p. 207b28 sq. p. 742a60), fort. secundum Simpl. (f. 12v9)
η̄ τε γάρ ἄποιος ὅλη, η̄ν δυνάμει καλεῖ ὁ Ἀριστ.) σῶμα inducas 28 ὁ Ἀριστ. Brand.
(p. 45a23) 33 an ἐγγινομένοις?

ὑποκείμενον γιγνομένοις ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατηγορούμενοις ὁ χαλκὸς καὶ ὁ 25
Σωκράτης. δύο τοίνυν ὑποκειμένων ὅντων πολλὰ τῶν ἐγγινομένων ὡς πρὸς
τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐν ὑποκειμένῳ ὅντα ὡς πρὸς τὸ δεύτερον οὐκ ἦν
ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλὰ μέρη αὐτοῦ. διότι μὲν γάρ πᾶν γρῦπμα καὶ πᾶσα
5 ποιότης καὶ | πᾶν σχῆμα τῆς πρώτης ὥλης ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ (ἐν γὰρ 29
ταύτῃ ὑφίσταται οὐχ ὡς μέρη αὐτῆς ὅντα καὶ ἀδύνατα χωρὶς αὐτῆς εἶναι),
διότι δὲ οὐ πᾶν γρῦπμα οὐδὲ πᾶν σχῆμα ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὑποκειμένου
ἐν αὐτῷ ἔστιν, *⟨ἀλλ⟩* δταν μὴ συμπληρωτικά ἢ τῆς οὐσίας, τότε ἔσται
ἐν ὑποκειμένῳ. * * * ἐπὶ δὲ τῆς χιόνος οὐδὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλ᾽ ὑπο- 5
10 κείμενον. ἢ γάρ τῆς χιόνος λευκότης οὔτε καὶ ὑποκειμένου λέγεται ἀλλου
σώματος οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι τῷ σώματι τῆς χιόνος, ἀλλὰ συμπληροῦ
τὴν οὐσίαν ὡς μέρος. Ἀριστοτέλης οὖν τὸ δεύτερον ὑποκείμενον εἰς τὴν
διδασκαλίαν παραλαμβάνων πᾶν τὸ μὴ οὐσιωδῶς ὑπάρχον τινὶ ἐν ὑποκει- 10
μένῳ φησίν εἶναι. τὰ μὲν οὐσίαν συμπληροῦντα τιθεῖς ὅντα, τὰ δὲ μὴ
15 τοιαῦτα μέρη μὲν οὐ λέγων, συμπτώματα δὲ καὶ παθήματα, ὡς εἶναι τοῦ
μὲν πρώτου ὑποκειμένου τὰς ποιότητας συμπτώματα καὶ παθήματα καὶ
τὰς ποσότητας, τοῦ δὲ δευτέρου ὡς μέρη, δταν συμπληρῶσιν αὐτοῦ τὴν
οὐσίαν.

καὶ ἘΑΛΛὲ εἰ τις καὶ δοίη μὴ εἶναι μέρη τὰ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ 15
20 ἐκεῖνό γε ἄτοπον τὸ ἐν τῷ ὅρῳ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύνασθαι πολλάκις
εὑρίσκεσθαι καὶ τὰ ὡς ἐν εἴδει καὶ τὰ ὡς ἐν γένει καὶ τὰ ὡς ὅπλα ἐν μέ-
ρεσι κοινὸν· γάρ εἶναι καὶ πρὸς ταῦτα τὸν εἰρημένον λόγον τοῦ ἐν ὑποκει-
μένῳ. οὕτε γάρ τὸ εἰδὸς μέρος τοῦ γένους (οὐγίαται γάρ καὶ ἔξαιρεθέντος τοῦ
εἰδούς σώζεσθαι τὸ γένος ὡς τὸ ζῷον ἔξαιρεθέντος τοῦ ἀνθρώπου), οὕτε
25 δύναται ἄγειν τοῦ ζῷου εἶναι, πῶς γάρ ἀν εἰδὸς εἴη γένους μὴ δύτος; ἀλλὰ
καὶ τὸ δόλον ἐν τοῖς ἔαυτοῦ μέρεσιν ὃν οὕτε μέρος ἐστὶν αὐτῶν (ἄτοπον
γάρ τὸ δόλον τῶν μερῶν λέγειν μέρος), οὕτε δύναται χωρὶς αὐτῶν εἶναι.
πέφηγεν οὖν ὁ λόγος κοινὸς οὐ μόνον τῶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν 25
μὴ ἐν ὑποκειμένῳ.

30 Καὶ μὴν παντὶ πρόδηλον τὸ εἰδός ὅτι μέρος μὲν οὐκ ἔστιν, ὥσπερ
ἡ χείρ τοῦ ὄλου σώματος, ὡς μέρος δὲ θεωρεῖται. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης 30
οὐκ εἰπεν δὲν τινι μὴ μέρος ὑπάργον, ἀλλὰ μὴ ὡς μέρος ὑπάργον,

¹ post ὑποκείμενον add. μὲν As, supra ser. M: om. CR ἐπ? AMR: ὑπ' C

1. 2 σωκράτης καὶ ὁ χαλκός colloc. C (numeris superscr. corr.) 5 ἐστιν CR: om.

AM 8 ἀλλ' Simpl.: om. ACMRs οὐσίας AM Simpl.: ἐξουσίας CR 9 ante

ἐπὶ δὲ τῆς γίνοντος defectum significavi, ex Simplicio suppleveris τὸ γοῦν λευκὸν ἐπὶ μὲν τῷ

έριου ἐν ὑποκειμένῳ 11 ἀλλὰ συμ— iter. M 14 συμπληροῦντα AM: ἀναπληροῦ

τα CR 15. 16 τὰς—πρώτας M (corr. m.¹) 16 παθήματα CMR: τὰ παθήματα A

17 συμπληρώσιν AM: συμπληροῦσιν CR αὗτού CR: αὗται AM 19 τις AMR:

τι C 20 τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ CR, (τοῦ ex τῶν corr.) M: τῶν ἐν ὑποκειμένῳ (γω

^{νων corr.)} A 21 ὡς (ante ἐν εἴθει) supra scr. A ὡς (ante ὅλα) supra scr. C

²² τὸν ΑΜ: om. CR ²³ [ζύφου] γένους coni. Spengel; malim ante ἄγευ insere

ἀνθρωπος ειναι CR: om. AM μη δυτος γενους colloc. AM 26 και ACRN

om. s εστιν CR: om. AM 32·μὴ (ante μέρος) AMR: om. C

ἥστε καὶ τὸ ὡς εἰδὸς ὑπάρχον ἀνήρηκε δὲ ταύτης τῆς πρωτηγίκης. τὸ δὲ ὄλον οὐκ ἔστιν ἐν τινι τῶν αὐτοῦ μερῶν, ἀλλὰ ἐν ἀπασι τοῖς ἔσωτοι θεωρεῖται μέρεσιν, ἐκεῖνος δὲ ἔφη δὲ ἐν τινι μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον. τὸ ὄλον οὖν περιγράψεσθαι ὑπακουούστεον ἀπὸ κοινοῦ τοῦ μὴ ὡς μέρος ὅτι γάρ μόνον τὸ ἐπόνι οὐ δεῖ εἶναι μέρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποκειμένην μὴ μέρος εἶναι τοῦ ἐπόντος· τὸ γάρ ὄλον ὡς ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι καθ' ὑποκειμένων αὐτῷ λέγεται.

κδ. Καὶ πῶς οὐκ ἄποπον τὸ λέγειν ἄνευ τοῦ ἐν φρέστης μὴ δύνασθαι εἶναι τὸ ἐν ὑποκειμένῳ, τῆς εὐωδίας χωρίζομένης καὶ τοῦ μήλου τοῦ καὶ τῶν ῥόδων; ποιλάκις γάρ αἱ παιστήτες διαμένουσι τῶν πρώτως αὐτὰς δεδειγμένων μηκετέρας ὄντων, ὥσπερ καὶ τοῦ οἴνου ποιθέντος ἢ τοῦ σκορδόνυ μρωμέντος ἢ δομήν διαμένει.

'Αλλ' οὐκ εἶπεν ἀδύνατον χωρίζεσθαι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ τῶν ἐν οἷς ἔστιν, ἀλλὰ χωρὶς εἶναι. ή γάρ εὐωδία χωρίζεσθαι μὲν δύναται τῶν ῥόδων, χωρὶς δὲ εἶναι οὐ δύναται, ἀλλ' ἡ φύσις εἶναι τὰ μεταδίδοται εἰς ἄλλα ὑποκείμενα. οὐ δὲ καὶ τοῦδε ἔτι ἀκριβέστερον τὸ ἐφεδῆς προστίθησιν· οὐ γάρ ἐκείνου μόνου εἶπε μὴ δύνασθαι χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν φρέστῃ, ἀλλ' ἀπλῶς παντὸς ἐν ἕτεροι. ὥστε εἰ καὶ μεταλλάσσοι τὰ ὑποκείμενα η πρὸν ἐν τῷ μήλῳ εὐωδία ἐγγίγνομένη ἐν τῷ ἀέρι, οὕτως ἐν ὑποκειμένῳ τοὺς ἔσται, ἀλλοτε μέντοι ἐν ἄλλῳ, καὶ οὐδαμῶς οὐδέποτε οὐδὲν διαφέύγει τὸν ὄρισμὸν τῶν συμβεβηκότων.

κε. 'Αλλὰ δὴ πῶς ἀπαντήσωμεν τοῖς ἐριστικοῖς, οἵ τα μὴ ὑπάρχοντα τῷ κατηγορούμενῳ λαμβάνοντες ὡς λεγόμενα κατ' αὐτοῦ ποιοῦσι πρὸς τῷ ὑποκειμένῳ τὸν τῆς ἀποφάσεως συλλογισμὸν; οἷον δὲ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Σωκράτους καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖται, κατὰ δὲ τοῦ ἀνθρώπου λέγεται τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην· οὐκοῦν καὶ κατὰ Σωκράτους ῥηθείη ἂν τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην. .

Πάλιν γάρ καὶ πρὸς τούτους ὑπολογιζόμενα, οὐχ ὡς οἱ Στωικοὶ λέγουσι, τὴν τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξερίζειν. ἀλλ' οἵτινες διδάσκουσιν τὴν τῶν κατ-

2 αὐτοῦ M: αὐτῶν A: αὐτῶν CR	3 μέρεσι θεωρεῖται colloc. AM	δ ἐν] δε-
A ¹ C ¹	4 ὑπακουούστεον CR: προσακουούστεον AM	μέρος AM: μέρους CR
9 τὸ CR: om. AM	10 διαμένουσι] δια supra ser. A	πρώτως CR: πρώτων AM
11 δεδειγμένων CR: δεδειγμένων AM	σκορδόνυ ACM Simpl.: σκόρδου Rs	16 ὁ δὲ καὶ τοῦδε CR: om. AM
21 τῶν συμβεβηκότων CR: τοῦ συμβεβηκότος A: τοῦ συμβεβηκότος M	22 ἀπαντήσωμεν] ὑπαντήσομεν coni. Spengel (sed cf. p. 21, 12, 26, 7)	τῶν εριστικοῖς ACR: ὄριστοις Ms
23 τῷ κατηγορούμενῳ CM ² R: τῶν κατηγορούμενων AM ¹	24 ἀποφάσεως CR: ἀντιφάσεως AM	25 τοῦ ἀνθρώπου CMR: ἀνθρώπου A
25 τοῦ ἀνθρώπου CR: om. AM	26 ἀνθρώπου A	26 ἀνθρώπου ACR: ἀνθρώπου
28 ὡς οἱ Στωικοὶ λέγουσι] cf. Prantl, <i>Gesch. d. Log.</i> (1855) I p. 491 sq.	28 ὡς οἱ Στωικοὶ λέγουσι] cf. Prantl, <i>Gesch. d. Log.</i> (1855) I p. 491 sq.	29 ἀποφατικῶν ACR: ἀποφατικῶν Ms: ἀποφάσεων Brand. (p. 45 b 36)

οὐσίαν ὑπάρχοντων λῆψιν, ἣν ἔκεινοι οὐ παρασωσάμενοι παραλογίζονται, τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὡς κατ' οὐκέτην λεγόμενα οὐσίαν προσδαλιμβάνοντες.

π. Εἰ δέ τις μηδὲ δικῶς καθ' ἔτερου λέγεσθαι τὸ γένος τοῦ εἴδους διαμφισθητήσειεν, ἐπεὶ κατὰ τὸν αὐτοῦ λόγον κατηγορεῖται τοῦ ὑπο-¹⁰ κειμένου καὶ καθόσον κοινωνεῖ πρὸς αὐτὸν τῆς αὐτῆς οὐσίας (τὰ γάρ γένη τῶν εἰδῶν ἐπινοίᾳ γωρίζομεν, αὐτὰ δὲ καθ' αὐτὰ οὐχ ὑφέστηκεν, ἀλλὰ ἐν τοῖς εἰδεσι τὸ εἶναι ἔχει), πῶς ἀπαντήσωμεν;

ΠΙ έτι τὸ δοκοῦν εἶναι τούτων ταῦτα παραλλάττει τῇ σχέσει, ἢ τὸ ἀκατάτακτον τοῦ κατατεταγμένου διέστηκε· καὶ ἔστι τὸ μὲν μηδέπω¹⁵ τοῦ καταταγμένου, ὥσπερ εἰ τις τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καὶ τὸν νοήσει, τὸ δὲ εἰδος ἥδη κατατεταγμένον εἰς τὰς κατὰ μάρος διαφοράς, ὥσπερ τὸν πολίτην φυλέτην ἐπινοοῦμεν.

π. Πῶς οὖν ὁ μὲν ἄνθρωπος κατὰ τοῦ Σωκράτους λέγεται, τὸ δὲ εἰδος κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὐκέτι δὲ κατὰ τοῦ Σωκράτους τὸ εἰδός, καὶ²⁰ τοῦ κατὰ μὲν τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῆν, κατὰ δὲ τοῦ ζήνου τὸ γένος, οὐκέτι δὲ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὸ γένος κατηγορεῖται;

Ὅτι κατὰ τούνομα, οὐ μέντοι κατὰ τὸν λόγον κατηγορεῖται τὰ ἀγωτέρω κατὰ τῶν ὑποκειμένων· οὗτε γάρ ἐάν τις ἀποδιδῷ, τί ἔστιν ἄνθρωπος, ἐρεῖ δὲ τὸ εἰδός, οὗτε ὁ λόγος τοῦ εἰδοῦς ἐφαρμόττει κατὰ τοῦ ἀνθρώπου.²⁵ καὶ περὶ τοῦ γένους δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. ἔτι τὸ μὲν εἰδός καὶ τὸ γένος ἀλλοις συμβέβηκε καὶ ἀντιδιαιρεῖται, τὸ μὲν πρὸς τὸ μὴ τῶν εἰδῶν εἶναι, τὸ δὲ πρὸς τὸ μὴ τῶν ἀτόμων εἶναι, | τὰ δὲ καὶ³⁰ ὑποκειμένου λεγόμενα συμπληρωτικὰ τῆς οὐσίας ἦν. ἔτι τὰ μὲν κατὰ παντὸς λέγεται· πᾶς γάρ ἄνθρωπος ζῆν εὐλόγως ἀν ῥήμειῃ, διότι οὐδέν εἰσι τῶν ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον, καὶ³⁵ οὐδὲ λέγεται τὸ ζῆν. πᾶς δὲ ἄνθρωπος εἰδος φευδῶς ἀν ῥήμειῃ, καὶ πᾶν ζῆν γένος οὐχ ὑγιῶς λέγεται· ὁ γάρ τις ἄνθρωπος ἄνθρωπος, οὐ μὴν εἰδος, καὶ τὸ τί ζῆν ζῆν μὲν, οὐ μὴν γένος. οὐκ ἄρα κατὰ παντὸς λέγεται ταῦτα, ἀλλὰ δὲ τὸ κοινότητές εἰσιν, οὕτω κατ' αὐτῶν ῥήμησονται. καὶ δὲ τὸ μὲν συμπληρωτικὸν ἦν τῆς οὐσίας, τὸ δὲ ἐνδεικτικὸν τῆς τοῦ ὄντος κατὰ κοινὴν σχέσιν θέσεως (οὐ γάρ ἔστιν ὁ ἄνθρωπος⁴⁰ ἡ ὁ Σωκράτης αὕτη ἡ κοινότης ἡ κατηγορούμενη), μᾶλλον οὖν ἔσικεν αὕτη τοῦ ὄντος εἶναι παραστατική, παρὰ ποίαν σχέσιν ὄντος στασιαὶ δὲ ἄνθρωπος ἦτοι ζῆν, καὶ ἔστιν ὄντος ὄντος ὄντων δεύτερα προτέρων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς προηγουμένης ἔχεται τῶν λέξεων σημασίας, οὐδὲ τὴν φύσιν αὐτὴν σημαίνει

1 παρασωσάμενοι Brand.: παρασάμενοι ACMRs

2 καθ' ὑποκειμένου λεγόμενα AM: om. CR: 4 αὐτοῦ libri τοῦ τούτου C 6 ἐπινοίᾳ CR: τῇ ἐπινοίᾳ AMs καθ'
αὐτὰ R 7 ἀπαντήσωμεν C¹R: ἀπαντήσομεν AC²Ms 8 ἡ ACR: ἡ Ms 9 μηδέπω]
δέ supra ser. A 19 post ἐφαρμόττει add. καὶ AMs: om. CR 20 ἔτι] τὰ
21 ἀλλοις AM: ἀλλοι CR 23 ἔτι] τι A 24. 25 τῶν ἄνθρωπον (sic) A
26. 27 ἄνθρωπος AM: om. CR; an ἄνθρ. {μέν}?

28 ante εἰσιν add. τε AM: om. CR 29 ἦν CMR: om. A 30 οὐ γάρ ἔστιν—
ἡ κατηγορούμενη (31) abhorrent a Porph. p. 81,18 (διαφέρει δὲ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Σωκράτους,
ὅτι ὁ μὲν κατὰ κοινότητα λέγεται, δὲ δὲ Σωκράτης οὐ κατὰ κοινότητα, ἀλλὰ ἀτόμως sq.), sed
sana esse videtur 33 καὶ ἔστιν— πρότερων nescio an eicias

τῶν δημοκράτων πραγμάτων, ἀλλὰ κατὰ ποῖον φύμασται γαρακτῆρα ἐν- 15
δείκνυται.

αγ. Ὄλλα δοκεῖ πως ἐναντιώσιν τινά ή πηγαῖς διάταξις ἔγειν.
ὅταν μὲν γάρ λέγῃ τῶν ὑπὸ ἄλληλα γενῶν μηδὲν κωλύει τὰς αὐ-
τὰς εἶναι διαφοράς, ὡς περὶ ἐνίων ἀποφαίνεται, καὶ οὐχ ἀπλῶς περὶ
ἄπασῶν· ὅταν δὲ προσδιορίζῃ τὰ ἐπάνω τῶν ὑπὸ αὐτὰ κατηγορεῖσθαι
καὶ ὅσαι τοῦ κατηγορουμένου διαφοράι εἰσι, τοσαῦτας εἶναι καὶ 20
τοῦ ὑποκειμένου, ὡς περὶ πασῶν καθόλου ἀποφαίνεται μηδὲμίαν αὐτῶν
ὑπεξαιρούμενος.

10 Δῆλον μὲν οὖν ὅτι οὐχ ὁσαύτας διηρίζεται τὸ ἐπί τινων καὶ τὸ ἐπὶ
πασῶν, ἀλλὰ διαφόρως· οὐδὲν γάρ τῶν μὲν εἰδοποιῶν διαφορῶν, καὶ δὲ
εἰδοπεποίηται καὶ πεποίωται τὸ γένος, οἷον τὸ ζῷον κατὰ τὸ ἔμψυχον καὶ 25
αἰσθητικόν, ἀπερὶ αὐτοῦ καὶ συμπληροῦ τὴν οὐσίαν, οὐδὲν δὲ καὶ ἄλλων
διαιρετικῶν, καὶ δὲ διαιρεῖται τὸ γένος εἰς τὰ ὑπὸ αὐτὸν εἴδη οἷον τὸ ζῷον
15 εἰς τὸ λογικὸν καὶ ἀλογον, φανερὸν γέγονεν, ὅτι αἱ μὲν κατ’ οὐσίαν ὑπάρ-
γουσαι τῷ ζῷῳ διαφοραὶ ποιῶν πρότερον ὑπάρχουσι καὶ τῷ ὄρωρῷ, αἱ δὲ τῷ
τέμμουσαι αὐτὸν εἰς τὰ περιεχόμενα ὑπὸ αὐτοῦ αὐταὶ ἐνίστε μὲν τῷ δρνέῳ
ὑπάρχουσιν, ὅταν πρὸς αὐτὸν κοινωνῶσιν, ἐνίστε δὲ οὐχ ὑπάρχουσι, ὅταν μὴ
κοινωνῶσι πρὸς αὐτόν, ὡς ή τοῦ λογικοῦ. ἀληθεῖς ἄρα τὸ καὶ ἐνίας καὶ
20 πάσας εἶναι ταύτας διαφοράς τοῦ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου, καὶ δι-
ποίας ἔκατέρας, διεκρίναμεν. οὐκ ἄρα διορθωτέον τὴν λέξιν μεταστρέψον-
τας ἐπὶ τάνατία τὴν ἀπόφασιν οὕτως· ωστε ὅσαι τοῦ ὑποκειμένου,
τοσαῦται καὶ τοῦ κατηγορουμένου. ήμέρτηται γάρ η διόρθωσις· οὐχ
ὅτι γάρ η τοῦ ἀνθρώπου διαφορὰ λέγοιτ’ ἀν κατὰ τοῦ ζῷου, τὸ δὲ πουν
25 φρονὶ καὶ τὸ διαλεγόμενον καὶ τὰ ἄλλα, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὸ μὲν οὐδὲν 10
κωλύει καὶ τὸ μὴ πάσας κατηγορεῖσθαι ταῖς διαιρετικαῖς προσήκει,
τὸ δὲ πάσας κατηγορεῖσθαι ταῖς εἰδοποιοῖς. δοκεῖ δὲ ἐμοὶ γε καὶ αὐ-
τὸς ἐνδείκνυσθαι ταύτα δι’ ὃν ἀντιδιαιρεῖ τὸ ἐπάνω τῷ ὑποκάτῳ. οὐκ ἐπὶ
τῶν γενῶν μόνον τῷ τοιούτῳ διορισμῷ χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διαι-
30 φορῶν. ἐπάνω μὲν οὖν ταύτας θήσομεν διαφορὰς τὰς συμπληρωτικὰς αὐ-
τῶν τῆς οὐσίας, ὅσας καὶ οἵον τε κατηγορεῖν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων, ὑπο-
κάτω δέ, ὅσαι περιέχονται ἐν ταῖς προτέροις αὐτῶν γένεσιν, δὲ ἐνίστε οὐχ
οἵον τε κατηγορεῖσθαι. διέλοι δὲ ἄν τις καὶ τὰς μὲν γενικὰς προσαγορεύων

3 πως AM: πρὸς CR ή παρούσα διάταξις ἐναντιώσιν τινα (ἐναντίτινα Α) ἔγειν
colloc. AM 5 ὡς περὶ Simpl. (f. 14v26): ὥσπερ ACMRs περὶ (post ἀπλῶς)
AM Simpl.: παρὰ CR (cf. p. 7, 19) 6 [ἄπασῶν] πασῶν Simpl. προσδιορίζεται
Simpl. 8 περὶ AM Simpl.: παρὰ CR ἀποφαίνεται AM Simpl.: ὑποφαίνεται CR
10 post διηρίζεται add. μηδεμίναν αὐτῶν ὑποκειμένου del. M 13 καὶ ἄλλων CR: ἄλλων
AM 15 κατ’ οὐσίαν A 16 ζῶα CR: supra ser. M: εἴδει A 18 ὅταν
πρὸς αὐτό—ὑπάρχουσιν CMR: om. As 20 τὰς κατηγορούμενας καὶ ὑποκειμένας AM
21 post ἔκατέρας addendum λέγει coni. Spengel 22 ὅσαι—τοσαῦται (23) CR: ὅσα—
τοσαῦτα AM 25 τὸ (ante διαλεγόμενον) AM: om. CR 27 δὲ ἐμοὶ γε] δὲ μοι γε
libri 29 μόνον ex μόνων corr. C 30. 31 αὐτῶν CR: αὐτῆς AMs 31 ἐπι-
CR: ἔστι AM 32 ὅσαι scripsi: ὅσα CRs: ὅσον AM 33 οἵον τε ἔστι AM
γενικὰς in mrg. suppl. A προσαγορεύειν (ω supser.) M

διαφοράς· τὰς δὲ εἰδικάς· εἰδικάς μὲν ὅσαι τέμνουσι τὸ γένος, καὶ δὲ καὶ 20 εἰδοποιεῖται τὰ ὑπὸ τὰ γένη εἰδή, γενικάς δὲ αὐτὰς τῶν γενῶν συμπληγ-
ρωτικάς διαφοράς, αἵς εἰδοποιεῖται τὰ γένη. εἰσὶ μέντοι τινὲς καὶ τῶν διαι-
ρετικῶν, δὲ οἱόν τε ὑπάρχειν τοῖς αὐτοῖς, ὡς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπινέ-
δεικται.

κθ. Τί δ' ἀν εἴποις περὶ τοῦ τὰ ἔτερα γένη ταῖς αὐταῖς διαφο-
ραῖς χρῆσθαι; Ισόπλευρα γάρ καὶ ἀνισόπλευρα ἐπίστης ἐκάτερα σγήματα 25
λέγεται καὶ ἐν καὶ αὐτῶν κοινὸν ὄνομα ἔστι τὸ σγήμα. καὶ τῶν | ἀρετῶν 31
καὶ κακῶν διαφέρουσῶν τῷ γένει τὰς αὐτὰς εἶναι διαφοράς· αἱ μὲν γὰρ
10 λογικαὶ αἱ δὲ ἀλογοὶ κατηγοροῦνται ἐπ' ἀμφοτέρων.

Οἱ δὴ ταῦτα ἀποροῦντες διγμαρτήκασι παρὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ ἔτερου
γένους. ταῦτα γάρ εἰ καὶ μὴ ὑπάλληλά ἔστιν, ὅμως οὐκ ἔστιν ἔτερα, εἰ δὲ
γένει ὑπὸ ἐν κοινὸν γένος ὑποτάτεται, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εὐθυγράμμου καὶ ὑπὸ¹
τὸ σγήμα· καὶ ἡ ἀρετὴ τούτου καὶ ἡ κακία ὑπὸ τὴν ἔξιν ταχιδήσεται, καὶ
15 οὐκ ἔσται ἔτερα ὄλληλων τὰ τοιαῦτα γένη.

λ. Τούτοις δέ ἔστιν ὅμοια καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπορήματα· τὸ γάρ
πεζὸν φασι καὶ τὸ πτηγὸν καὶ τὸ ζῆρον καὶ τὸ ὄρνεον τὰς αὐτὰς ἔχει δια-
φοράς ἐνίας, οὐδὲ μόνον ἄρα ἐπὶ τῶν ὄμογενῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ 10
καὶ τῶν διεστηκότων αἱ αὐταὶ ἐνίστε ἐἰσι διαφοραί· καὶ οὕτως φεύδος
20 ἔσται τὸ νυνὶ λεγόμενον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τούτους ἡ αὐτὴ ἀπάντησις·
ἔροῦμεν γάρ οὗτοι κακῶς λαμβάνετε τὰ ἔτερα γένη, οὐ γάρ τὰ ἐπὶ βραχὺ²
παραλλάττοντα ὄλλα τὰ πάντῃ διεστηκότα ἔστιν ἔτερα. πάλιν οὗταν λέγουσι 15
τὸ ζῆρον πεζὸν καὶ τὸ ζῆρον πτηγὸν τὰς αὐτὰς ἔχειν διαφοράς· ποηφάγα
γάρ καὶ σαρκοφάγα καὶ σπερμοφάγα ἔστιν ἀμφότερα καίτοι μὴ ὅμια ὑπάλ-
ληλα ἀλλὰ ἀντιδιαιρούμενα· ὥστε ῥάδοιν καὶ πρὸς τούτο τὸ ἀπόρημα ἀντι-
θεῖναι τὸ αὐτό· τὸ γάρ πεζὸν καὶ τὸ πτηγὸν ἀμφω κοινωνεῖ τοῦ ζήρου καὶ 20
οὐ πάντῃ ἔτερα εἰληπται τὰ γένη.

λα. Ἀλλὰ δὴ συντόμως ἔπειλθέ μοι τὸν περὶ τοῦ εἰδοῦς καὶ δια-
φορᾶς λόγον.

Τὸ μὲν οὖν εἰδός κοινὸν ἔχεται λόγου, χωριστὸν δέ ἔστι τοῦ οἰκείου
γένους ταῖς εἰδοποιεῖς διαφοραῖς, οὗτοι δὲ πρὸς διορισμὸν ἔχει τὸ κατὰ 25

1 ὅσαι CR: ὅσον AM καὶ CR: om. AM 4 τοῖς αὐτοῖς] an τοῖς ὑποκειμένοις?
(cf. Porph. p. 86,3): τὰς αὐτὰς coni. Diels 6 εἴποις AMR: εἴπης C 11 παρὰ CR:
περὶ AM 13 γένος κοινὸν colloc. C (corr. litt. superscr.) 13. 14 ἐπὶ τοῦ εὐθυγρ.
καὶ ὑπὸ τὸ σγήμα corrupta sunt: δ (pro καὶ) coni. Diels 15 οὐκ ἔσται CR²: οὐκ ἔστι
RL: οὐκέτι A: οὐκ ἔτι M 19 τῶν διεστ. CR: ἐπὶ τῶν διεστ. AMs 20 ἔσται CR:
ἔστι AM ante ἔστι δὲ (v. 20), πάλιν (v. 22), ὥστε (v. 25) fort. vices indicare debebam.
(cf. p. 63,8 Sp.) 21 post γάρ add. πρὸς αὐτοὺς AMs: om. CR κακῶς CMR:

κακῶς A λαμβάνετε MR: λαμβάνεται A: λαμβάνεται C ἔτερα AMR: τοιαῦτα C
22 παραλλάττοντα in lit. refecit R² πάντῃ in lit. refecit R² 23 ποηφάγα CR
(i post o eras.) Porph. (p. 84,12) Simpl. (f. 14v26): πο φάγα (sic) M: in lac. om. A:
ποηφάγα s 24 ἔστιν AR: εἰσὶν AM 25 ὥστε] an ἔστι? 26 πτηγὸν καὶ τὸ
πεζὸν coll. AM¹ 27 τὰ CR: om. AMs 28 περὶ CR: om. AM 28. 29 δια-
φορᾶς CR: τῆς διαφορᾶς AM 30. 31 τοῦ οἰκείου γένους iter. M

ἀπόμων ἔχειν τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου, ὡςπερ τὸ γένος τὸ κατὰ εἰδῶν
ἔχειν τὸ κοινόν. διαφορὰ δέ ἐστι τὸ χωρίζειν πεφυκός ἀπὸ τῶν ὅπερ τὰ
γένος τὰ ὅπερ αὐτὸ τεταγμένα, καὶ ὅτῳ διαφέρει | ἔκαστον τῶν εἰδῶν· κατὰ 35
γάρ τὸ γένος οὐ διενήργησεν. οὐ μέντοι ἀπλῶς τὸ χωρίζον ἐστὶ διαφορά.
· ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ εἶναι χωρίζον· οὐ γάρ εἰ τὸ πλεῖν χωρίζει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν
ἄλλων ζήτων, ἐστὶ διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου η τοῦ πλευστικοῦ· οὐ γάρ καὶ
οὐσίαν τὸν χωρισμὸν αὕτη ποιεῖται, κατὰ συμβεβηκός δὲ ἀλλως. βούλεται :
οὖν η διαφορὰ γίγνεσθαι οὐσίας μέρος· περὶ γάρ τὴν οὐσίαν τὴν ἴδιαντα
ἀφορίζει τῶν κεχωρισμένων. διαφορὰ δὲ καὶ εἰδὸς διαφέρει ὡς ὅλον καὶ
10 μέρος· ὡςπερ γάρ τὸ ὄνομα τὸ λογικὸν ἔχει πρὸς τὸν ὄντον, οὗτοι καὶ τὸ
πρᾶγμα τῆς διαφορᾶς περέχεται ὅπερ τὸν εἴδους.

λβ. Ἐπεὶ δὲ ἐν πᾶσιν ἀναγκαιότατόν ἐστιν εἰδέναι τὰς εὑρέσεις 10
τῶν προτιμεμένων θεωρημάτων, καὶ ἐνταῦθα πειραθῶμεν ἐπὶ τῶν παρόν-
των διὰ τίνος μεθόδου τεγχικῆς τὴν εὑρεσιν αὐτῶν παραδοῦναι.

15 Οὐτὶ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοινότητος τῆς οὐσιώδους τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός
εὑρίσκεται φανερόν. καὶ τούτῳ δὲ πρόδηλον ἥδη ἐκ τῶν προδιαρισμένων.
ὅτι τὸ μὲν εἰδός τῇ κοινότητι διατείνει περὶ τὰ καθ' ἔκαστα, τὸ δὲ γένος 15
περὶ τὰ εἰδῆ καὶ ἔστι καθολικώτερον μᾶλλον. τὴν δὲ διαφορὰν εὑρίσκομεν
ἀπὸ τῆς καὶ εἰδῆ ἑτερότητος χαρακτηριστικῆς. ἔχει μὲν οὖν τὸ μέσον
20 οὐσίας καὶ ποιότητος ἥτοι ἐξ ἀμφοῦ συνεστηκός η τῆς οὐσίας συλλαβούσῃς
τὸ ποιὸν η ἀνάπταλιν τῆς ποιότητος τὴν οὐσίαν η μετοχὴν τῆς διαφορᾶς 20
οὖσης τῶν ποιῶν τε καὶ τῆς οὐσίας, ὡς ἐκβεβηκέναι αὐτὴν ἀμφότερα τὰ
ἄκρα. δεῖ τοίνυν τὸν λόγον τῆς διαφορᾶς μηδαμοῦ ἀπέχεσθαι τῆς οὐσίας
τῶν εἰδῶν (εἰ δὲ μή, γίνεται κατὰ συμβεβηκός), ἀλλ' ὡςπερ εὑρίσκεται
25 τὸ γένος ἀπὸ τῆς τῶν εἰδῶν καὶ τῆς οὐσίας κοινωνίας, τὰ δὲ εἰδῆ, ἤνικα
ἀν τὰ ἀριθμητὰ κοινωνῇ τοῦ. εἰναι, οὗτοι δὴ καὶ τὰς διαφορὰς ἀπὸ τῆς 25
ἑτερότητος τῆς θεωρουμένης κατὰ τὰς ἴδιαντας τῆς οὐσίας περιλαμβάνε-
σθαι· οὗτοι γάρ ἀν εὐληπτοῖς αὐτῶν γένοιτο η εὑρεσις.

λγ. Ἐξήγησαι τὸ ἐδάφιον, ὅπου φησὶ τῶν ἑτέρων γενῶν ἑτέρας
30 εἶναι τῷ εἶδει τὰς διαφοράς. |

Τῷ εἶδει εἶπεν ἀντὶ τοῦ τῷ λόγῳ, ὡςπερ καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς σύν- 36
ηθεῖς αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάττειν ἀντὶ ἀλλήλων, βούλεται δὲ διὰ τούτου ἀκρι-
βολογεῖσθαι περὶ τίνος μείζονος· ἵνα γάρ μή τῷ ὀνόματι προσέχοντες τὰς

1 ἔχειν] ἔχει coni. Spengel 3 αὐτὸ scripsi: αὐτῶ libri (cf. p. 28,13. 14) διαφέρει
CMR: διαφέρειν A 4 ἐστι τὸ χωρίζον colloc. AM 5 πλεῖν] εἰν in lit. refecit R²

7 τὸν ex τὸ corr. A 8 γίνεσθαι Λ 11 περέχεται CR: ἐπέχεται AM
13 προτιμεμένων CR (coni. Spengel): προτιμεμένων AMs 13. 14 τῶν πα-
ρόντος A 16 δὲ CR: δὴ AM προσδιορισμένων (sic) εκ προσδιορισμῶν corr. A

οὐ 17 ἔκαστα C 20 συνεστηκός CMR: συνεστός Α συλλαβούσῃς CMR: λαμβανού-
σης Α 23 μηδαμοῦ AMR: μηδαμᾶς C 26 κοινωνῇ τὰ ἀριθμητὰ colloc. AM
δὴ] δεῖς s ex coniect. 27 περιλαμβ. AMR: παραλαμβ. C 29 ἑτέρων γενῶν CR:
ἕτερογενῶν AM Arist. (cf. p. 30,4) 31 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] cf. A 7. 103 a 8 sq.

32 ἐπαλλάττειν coni. Spengel: ἐπαλλάττει libri

αὐτὰς λέγωμεν διαφορὰς σκεύους καὶ ζήρου, οἷον τὸ ὑπόσπουν καὶ ἄπουν. ἂν διὰ τοῦτο προσέθηκε τῷ λόγῳ ταῦτα γάρ ὀνόματα μόνιμοι δοκεῖ τὰς αὐτὰς διαφορὰς ἔχειν. Ηγ καὶ οὕτως ἀν εἰποιμεν· ὡς ἔτεραι τῷ εἶδει εἰσὶν αἱ λαμβανόμεναι ὡς ἐν τῷ εἴδει ἔκαστου τῶν ἑτέρων γενῶν, ἐν μὲν τῷ ζήρῳ τοῦ ἀνθρώπου, ἐν δὲ τῇ ἐπιστήμῃ τῆς μουσικῆς λαμβανομένης, ὀνόματα τὸ ἔτεραι τῷ εἴδει καὶ τὰς εἰδοποιούς σημαίνειν διαφοράς, ἵνα μὴ λάβῃ¹⁰ τις τὰς κατὰ συμβεβήκος ὡς τὸ πλεῖν τοῦ ἀνθρώπου· οὐ γάρ αἱ ὄπωσιν γωρίζουσαι διαφοράι, ἀλλ’ αἱ κατὰ τὸ εἰδοποιεῖν καὶ τὸ εἶναι αὗται κυρίως εἰσὶν ἔτεραι τῷ εἴδει.

10 λδ. Λοιπὸν τούτου ἔστιν ἀκριβῶς διελέσθαι, τί ποτέ ἔστι τὸ ἄτομον καὶ ἐν ἀριθμῷ.¹⁵

“Ἄτομον μὲν οὖν λέγεται οὐδὲς ὡς τὸ ἀδιαιρέτον καὶ ἀμέριστον, ἀλλ’ ὡς τὸ μὴ δεχόμενον τομὴν γένους εἰς εἴδη μηδὲ εἰδῶν εἰς τὰ καθ’ ἐν ἀριθμῷ διωρισμένα. ἐν δὲ ἔκαστον τῶν αἰσθητῶν λέγεται οὐ κατὰ μίαν 15 δύναμιν, ἀλλ’ ὅτι πάντα εἰς μίαν νεύει οὐσίαν. ἐπεὶ δὲ πολλαγῶς τὸ ἐν²⁰ λέγεται καὶ γένει καὶ εἴδει καὶ κατ’ ἄλλους τρόπους πλείονας, ἀφορίζει νῦν ἐν τὸ κατ’ ἀριθμὸν λαμβάνων οὐ μόνον φῶντας, ὡς συκοφαντοῦσί τινες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμούμενον. οὗτω γάρ καὶ τοὺς πέντε ἵππους ἐν ἀριθμῷ τινι λέγομεν.

20 λε. ’Αλλ’ εἰ εἰδός ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον, τίνι διαφέρει ὁ ἄτομος καὶ εἰς τοῦ ἀτόμου²⁵ καὶ ἐνός· ἐν γάρ ἀριθμῷ ἔστι καὶ οὗτος κακεῖνος.

Οἱ μὲν οὖν λόγοις τὴν ἀπορίαν ταῦτην κατὰ τὸ ἰδίως ποιόν, | τοῦτο³⁷ ἔστιν διτὸς ὁ μὲν φέρει γρυπότητι η̄ ἔανθρότητι η̄ ἄλλη συνδρομῇ ποιοτήτων 25 ἀφωρίσται, ἄλλος δὲ σιμότητι η̄ φαλακρότητι η̄ γλαυκότητι, καὶ πάλιν ἔτερος ἑτέρως, οὐ καλῶς μοι δοκοῦσι λύειν· οὐ γάρ η̄ συνδρομὴ τῶν ποιοτήτων ἀριθμῷ ποιεῖ διαφέρειν. ἀλλ’ εἰπερ ἄρα ποιότης. μᾶλλον οὖν ἔκείνως εἰς ἀπαντήσεον, διτὸς τὸ τῷ ἀριθμῷ ἔτερα οὐ διαφέρει ἀλλήλων τῇ φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ, ἀλλ’ ἔχει τὸ ἔτερον κατὰ τὸ ἀριθμεῖσθαι· ἔτερα οὖν ὡς ἀριθμητά· οὐ γάρ τῷ τῷ καὶ³⁸ ἐν ἀριθμεῖσθαι ἔκαστον ἐπέργεται ὁ ἀριθμός. διαφέροντα οὖν τῷ ἀριθμῷ δοκεῖ μοι λέγειν τοῦτο³⁹ ἔστι διεστηκότα ὡς ἀριθμητά, οὐ γάρ τὸ λεγόμενον ἐπὶ τοῦ εἰδῶν τοιοῦτον, διτὸς τὸ κατὰ πλειόνων⁴⁰ καὶ διεστηκότα τῷ ἀριθμεῖσθαι εἰδός ἔστιν, ἵνα τὸ διαφέρειν ἀντὶ τοῦ διεστηκέναι λαμβάνωμεν.

35 λσ. ’Ακήκοα δέ τινων πλειονατυμὸν ἔγκαλούντων τῇ τομῇ ταῦτη, ὡς οὐ

5 fort. λαμβανόμεναι, nisi malis eicere

CR 8 τὸ εἰδῶποιεῖν CMR: εἰδῶποιεῖν Λ

9 εἴδει] ει (alterum) refecit R²

14 ὀρθομένα M¹ (οἱ superser.)

16 πλειόνας] πλειόνα Brand. (45^a48)

18 καὶ (ante τοὺς)

supra ser. M 19 τινι supra ser. Λ

20 τὸ κατὰ—τὶ ἔστι (21) transcriptoris culpa iter. (uncinis inclus.) s.

21 καὶ om. ACRs: superscriptum del. M: inserendum coni.

Spengel (cf. v. 10. 11 p. 2, 30) 23 λόγοις ΛΜ: λέγοντες CR

29 ἔχει R: ἔχειν ACM 30 τῷ ex τῷ corr. R²

ἔκαστον in mrg. suppl. Λ

33 διεστηκότων CR:

διαφερόντων ΛΜ τῷ OR: τὸ ΛΜ

6 ἔτεραι ΛΜ: ἔτερα CR

λάβῃ AM: λάβοι

CR

9 εἴδει] ει (alterum) refecit R²

18 καὶ (ante τοὺς)

20 τὸ κατὰ—τὶ ἔστι (21) transcriptoris culpa iter. (uncinis inclus.) s.

21 καὶ om. ACRs: superscriptum del. M: inserendum coni.

Spengel (cf. v. 10. 11 p. 2, 30) 23 λόγοις ΛΜ: λέγοντες CR

29 ἔχει R: ἔχειν ACM 30 τῷ ex τῷ corr. R²

33 διεστηκότων CR:

διαφερόντων ΛΜ τῷ OR: τὸ ΛΜ

33. 34 ἵνα—λαμβάνωμεν εἰς τας (cf. v. 31)

καλῶς τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν· ἐχρῆν γάρ ἀμφότερα ὥφ' ἐν γένος
εἶναι τὸ κινεῖσθαι.

¹⁵ Ἐστὶ δὲ ἡ τούτου λύσις τοιαύτη· οὕτε τὸ ποιῶν ἢ ποιεῖ πάσχει
οὕτε τὸ πάσχον ἢ πάσχει ποιεῖ, οὐδὲ τοῖς συνίστοις συνέρχεται τὰ οὗν
οἱ εἰς ταῦτὸν ὑπὸ τοῦ τὰς δύο ἀρχὰς εἰς ταῦτὸν συμπίπτειν. τὸ μὲν οὖν κινεῖ-
σθαι ἐν τῷ πάσχειν ἐστί, τὸ δὲ ποιῶν κινεῖ ἀκίνητον ὅν. ἔνια δὲ τῶν
ποιῶντων ἐν τοῖς αἰσθήτοις κατὰ συμβεβηκός κινεῖται ἀπὸ τοῦ τὰς δύο
ἀρχὰς ἐν αὐτοῖς ἔχειν, καὶ εἶναι μέν τι αὐτῶν κινοῦν, εἶναι δὲ κινούμενον
ἔτερον. ἀντιδιείλεν οὖν τῷ ποιῶντι τὸ πάσχειν κατὰ τὰ ἑαυτῷ περὶ τῶν
10 αἰτίων δοκοῦντα.

Ἄλλῃ πᾶλιν αἰτίᾳ καθ' ἔτερον τρόπον τὴν περιττήτητα αἰτιάται· τὰ
μὲν γάρ καθ' αὐτά, τὰ δὲ πρός τι διαιροῦνται, καὶ ἐν τούτοις περιλαμβά-
νειν δοκοῦσι πάντα τὰ γένη, ἄλλοι δὲ εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκός διατέμ-
νοντες αὐτὰ ἡγοῦνται ἀρκούντως διαιρεῖσθαι. |

¹⁵ Οὐκ ὅρθις οἰόμενοι· οἱ μὲν γάρ εἰς ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκός δι-
χοτομοῦντες τὰς κατηγορίας ἐφάπτονται μέν πως τῆς Ἀριστοτέλους πρώτης
καὶ εἰς ἐλάγγιστα τῶν γενῶν τομῆς. καὶ τούτη γε οὐχ ἀμαρτάνουσιν· ἡ
δὲ παραλείπουσι τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει, ταύτη δὲ κακῶς χρονται καὶ
ἀτελῶς τοῖς Ἀριστοτελικοῖς. οἱ δὲ αὐτοὶ εἰς οὐσίαν καὶ πρός τι ἀντιδιαι-
20 ροῦντες, ἐπειδὴ τὰ συμβεβηκότα ἄλλου ἐστί, καὶ οὕτω δύο μόνα ποιῶντες
γένη τὰς δικαὶας κατηγορίας, οὗτοι δὲ ἐπιτίθενται τῇ ἐνδείᾳ τῶν ὑνομάτων.
ἡ γάρ συμβεβηκότα οὐ πάντα ἐστίν ἄλλου, ἀλλὰ ἐν μόνον τῷ αὐτῷ λεγό-
μενον πρός τι, δοκεῖ δὲ πρός τι εἶναι πάντα τὰ συμβεβηκότα διὰ τὸ ἡμᾶς ¹⁰
ἀφαρεῖν τὰ δινόματα τῶν πεφυκότων συστηματίσθαι διὰ τὸ γνώριμον.
25 οὕτως ἡ λευκότης δοκεῖ τίνος εἶναι εὐκαὶ οὐσία καθ' αὐτήν τίνος. ἐπὶ τούτῳ
γε τῷ λόγῳ καὶ τὰ προηγουμένως καθ' αὐτὰ πρός τι ἐστι. Σωκράτης γάρ
Σωφρονίσκου λέγεται οὐχ οὕτως, ἥπερ ἐστι Σωκράτης, ἄλλὰ παραλείπομεν
ώς γνώριμον τὸ οὐίος, ἐπειδὴ η Σωκράτης οὐδενός. καὶ τὸ συμβεβηκός εἰ ¹⁵
μὲν ἀναφέροιμεν εἰς τὸ ὑποκείμενον, πρός τι, ὡσπερ ὁ ἀγρός ὡς κτῆμα
30 πρός τι, αὐτὸν δὲ καθ' αὐτὸν τὸ συμβεβηκός φύσις τις ίδια. καὶ η ὅλη δὲ
καὶ τὸ ὑποκείμενον καθόλον μὲν τυγχάνει τούτων τῶν προσηγοριῶν, πρός τι

1 τὸ πάσχειν CMR: καὶ τὸ πάσχειν A 2 εἶναι] αν θεῖναι? 3 δὲ ἡ CR: δὴ
AMs τούτου supra ser. A 6 ἀκίνητον CR: ἀεικίνητον AM 7 κινεῖται Simpl.
(cf. 15v33): κεῖται ACMRs τοῦ τὰς AM: τούτου CR 8 αὐτοῖς MR: αὐτοῖς AC
μέν τι CR: μέντοι AM αὐτῶν—πάσχειν (9) om. AM 9 τὸ in lit. R² περὶ¹
AM: παρὰ CR (cf. p. 7,19) 11 αἰτίᾳ AM: ἀπορίᾳ CRs 12. 13 περιλαμβάνειν AM
Simpl. (f. 15v33): παραλαμβάνειν CR 13 ante συμβεβηκός add. εἰς M: om. ACR
Simpl. 15. 16 ante διγοτομοῦντες add. διατέμνοντες ταῦτα ἡγοῦνται ἀρκούντως διαι-
ρεῖσθαι (cf. v. 13. 14) statim del. R 16 πως CR: που AM 19. 20 ἀντιδιεροῦν-
τες R 20 ποιῶντες ACR: ποιῶνται Ms 22 οὐχ ὅλα πάντα (sed ὅλα del.) M
ἄλλου CR: ἄλλα AM 23 δοκεῖ AMR: δοκοῦν C 24 διὰ supra ser. M
25 οὕτως R: οὕτω CM²: οὕτε AM¹ καθ' αὐτήν ACR: κατ' αὐτήν M 26 κατ'
αὐτὰ M 28. 29 εἰ μὲν AMR: εἴπερ C 29 ἀναφέροιμεν AMR: ἀναφέρομεν C
30 ἡ AMR: om. C

ἐστι (τινὶ γάρ ὑπόκειται), καθὸ δὲ ἀρχή, κατὰ διάστασίν ἐστι καὶ καθ' 20
έαυτό. δεῖ τοίνυν μὴ ῥημάτων συνηθείας ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως
ἔξεταστὰς γίνεσθαι, μηδὲ τῇ ἐνδειᾳ τῶν ὄνομάτων ἐπιτίθεσθαι, ἀλλὰ ταῖς
διαφόροις ιδιότητι τῶν πραγμάτων συναποκλουσθεῖν. οὕτω γάρ οὐχ εὑρεῖται
5 σεται τὰ γένη ἐλάττονα ὅντα τῶν δέκα. εἰ δέ τις εἰς ὑποκείμενον (καὶ τὰ
περὶ τὸ ὑποκείμενον) διαιρούμενος ὡς περιττεύουσαν εὐθύνει τὴν εἰς δέκα 25
διαιροῦμένη, καὶ οὗτος ἀρίστως ἀντιδιαιρεῖ τὰ περὶ αὐτὸν πρὸς ἓν καὶ δρι-
μένον τὸ ὑποκείμενον.

λέ. Ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῷ παρόντι ἀρκεῖ μετρίως ἀντιρρηθέντα πρὸς
10 τοὺς περιττεύουσιν λέγοντας τὴν τῶν κατηγοριῶν διάταξιν, ἀπάντησον δὲ 39
καὶ πρὸς τοὺς ἐλλειπεῖν αὐτὴν ἀποφαινομένους· διὰ τί γάρ φασι τῷ μὲν
ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν, οὐκέτι δὲ τῷ ἔχειν τὸ ἔχεσθαι;

Οὕτοι παραλείπων αὐτήν, ὡς ἡμεῖς δὲν εἴποιμεν δικαιολογούμενοι, ἀλλ'
ὅτι ἐνέπιπτεν εἰς τὴν τοῦ κεῖσθαι κατηγορίαν τὴν ἥδη προωρισμένην. ἔχει 5
15 μὲν γάρ τις τὴν ἀσπίδα, ἔχεται δὲ η ἀσπίς ἐν τῷ οὐτωσὶ περικείσθαι·
οὐκ ἄλλο τι οὖν ἔσται η θέσις η τάξις τῶν ἔχομένων.

'Αλλὰ δὰ τί τοὺς συγδέσμους παρέλιπεν, ἀποροῦσιν.

Ἐπειδή, φαμὲν ἡμεῖς, οὔτε προηγουμένη ἐστὶν αὐτῶν η χρεία τοῦ
λόγου ἀλλὰ δευτέρα, οὔτε τελεία ἀλλ' ἀτελής, οὔτε λεκτική συμβολική δὲ 10
20 μᾶλλον, ἀλλ' οὐδὲ σημαίνει προηγουμένως συστημαίνει δὲ μᾶλλον, ὥσπερ
τὰς διπλὰς εἰώθαμεν παραγράφειν, αἵτινες μετὰ τῶν γεγραμμένων μὲν
συσημαίνουσι τὸ ἀπαρτίζον τῆς διανοίας αὐταὶ δὲ καθ' ἔαυτὰς οὐδὲν δη-
λοῦσι. καὶ οἱ σύνδεσμοι τοίνυν συσημαίνουσι μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ 15
λόγου, αὐτοὶ δὲ καθ' ἔαυτοὺς οὐκ εἰσὶ σημαντικοί, ἀλλ' ἔοικασι τῇ κόλλῃ·
25 διῆπερ οὐδὲ λόγου στοιχεῖα αὐτοὺς τιθέμεθα. ἀλλ' εἴπερ ἄρα μέρη λέξεως,
καὶ σημαίνωσι δὲ οὗτοι, κατὰ σύνταξιν σημαίνουσιν, ὥσπερ η βα συλλαβή,
τὸν δὲ λόγον εἶναι φαμὲν περὶ τῶν ἄνευ συντάξεως καὶ καθ' αὐτὰς ση-
μαίνουσῶν λέξεων καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας χρήσεις τοῦ λόγου, οὐ μέντοι 20
κατὰ τὰς ἔπομένας.

30 Πάλιν τινὲς ἐπιζητοῦσι τὰ ἄρθρα ποῦ ταχθήσεται.

1. 2 καθ' ἔαυτό Simpl.: καθ' ἔαυτήν ACMR

4 τῶν πραγμάτων ἰδιότηται colloc. C

εἰς
ἴδιότηται Λ²CMR: ἰδιότηται A¹ 5 εἰς CR: ὡς A: ὡς M 5. 6 καὶ τὰ περὶ τὸ ὑποκεί-
μενον ex Simpl. inserui: καὶ συμβεβηκός coni. Spengel 6 ὡς AMR: ὥσπερ C
7 ἀντιδιαιρεῖ R 9. 10 ante ταῦτα vicem pers. signif. C: ante ἀπάντησον AMRs
ἀρκεῖ ἐν τῷ παρόντι colloc. A ἀντιρρηθέντα CR 10 ἀπάντησον C 11 μὲν AM:
Simpl. (f. 15v34): μὲν τὸ C: μέντοι R 12 ante τὸ πάσχειν add. καὶ CR: om. AM
Simpl.: inclus. s τῶν ἔχειν τὸ ἔχεσθαι AM Simpl.: τὸ ἔχειν τῶν ἔχεσθαι CR 13 οὗτοι
CR: οὗτοι AM 14 τὴν (prior) CR Simpl.: om. AM ἥδη AM Simpl.: om. CR
προωρισμένην Λ²CRM: προωριζομένην A¹: διωρισμένην Simpl. (fort. rectius) 16 ἄλλο τι
οὗν CR: ἄλλ' ὅτιον AM ἔσται CR: ἔστιν AM θέσις CMR Simpl.: σύνθετις Λ
21 παραγράφειν AM Simpl.: παρεγγράψειν CR τῶν γεγραμμένων AM Simpl.: τὸ γε-
γραμμένον CR 22 αὐταὶ S Simpl.: αὐταὶ ACMR (cf. v. 24) 26 βα CR: κα AM
27 τὸν ex τῶν corr. M 28 καὶ AMR: οὐ C 30 ἄρθρα R

"Εστι δὲ καὶ περὶ τούτων ὁ αὐτὸς λόγος: συνδέσμων γάρ ξέχει δύναμιν ἐπὶ ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ τοῦ καὶ τὸ ὑποκείμενον συμπαραγόμενον ἀσ-²⁵ ρίστως, διὸ καὶ ἀρριστά τινες αὐτὰ καλοῦσι· τὸ μὲν γάρ τι ὑποκείμενην παρίστησι, μετὰ δὲ τοῦ ἄρρενος συντατόμενον ἄρρεν τι δηλοῖ, μετὰ δὲ τοῦ 5 θήλεος θῆλον τι. παρῆκται δὲ τὸ τόδε | ἀπὸ τοῦ τινός, συνεκφαίνει δὲ 40 ὑποτερούοντι τῶν ἄρρενων τὸ ἄρρεν η̄ τὸ θῆλον ἐν τῇ συντάξει, αὐτὸ δὲ καθ'²⁶ αὐτό ἔστιν ἀσγημόν.

'Αλλ' αἱ ἀποφάσεις φασὶ καὶ αἱ στερήσεις τά τε ἀρριστα καὶ αἱ ἐγ-²⁷ κλίσεις καθ'²⁸ ἔκάστην κατηγορίαν ἐν τίνι ταχθήσονται;

10 Ήερὶ δὴ τούτου βέλτιον αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν ἀν-²⁹ εδίδαξε· προσθεὶς γάρ τὰς κατηγορίας σὺν ταῖς πτώσεσιν αὐτῶν καὶ ταῖς ἀποφάσεσι καὶ ταῖς στερήσεσι καὶ τοῖς ἀρρίστοις ὅμοι συνέταξεν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν πτώσεις τὰς ἐγκλίσεις ὀνομάζων. ἔσται δὴ οὖν τὸ ἀνυποδε-³⁰ τεῖν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, η̄ς καὶ τὸ ὑποδεδέσθαι, καὶ τὸ ἀναπνεῖν τῆς 10 τοῦ ξέχειν κατηγορίας, ὥστε καὶ τὸ ὠπλίσθαι· καὶ αἱ ἀποφάσεις οὖν τού-³¹ των ἔσονται ὡν καὶ αἱ καταφάσεις, καὶ τὰ ἀρριστα τούτων ὡν καὶ τὰ ὀρισμένα· καθόλου γάρ ἐν τούτῳ ἔχουσι τὸ εἶναι αἱ ἀποφάσεις καὶ στε-³² ρήσεις ἐν τῷ τὰ ἀναιρόμενα μὴ εἶναι, εἰκότως ἄρα ἐπ' ἐκεῖνα ἀναπέμ-³³ ποιτο τὰ ἐν ἔξει ὅντα καὶ καταφασκόμενα. καὶ θεωρήσομεν οὖν τούτου ἔσται 15 20 οὐ καὶ τὸ ζῆν, καὶ η̄ τυφλότης τοῦ αὐτοῦ οὐ καὶ η̄ ἔξεις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁ αὐτὸς λόγος. περὶ δὲ τοῦ ἑνός, ὡς οὐκ ἔστιν ἔξω πεπτον τῶν κατηγοριῶν, πολλαχοῦ ἀν τις ἀποδεῖξει· καὶ γάρ ὡς ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ ὡς μέτρον ὑπάρχον τοῖς πρός τι συνταχθήσεται, καὶ εἴ τις ἀσώματον καὶ καθ'³⁴ ἔστι τὸν ἀριθμὸν τιθείη, οὐσία ἀν εἴη η̄ μονάς, εἰ δέ τις διτ-³⁵ 25 τὸν ἀριθμὸν ὑπόθιστο, ἔσται καὶ η̄ μονάς ἐν δύο γένεσιν, ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ σύνθετην ἀριθμητῶν ἐν τοῖς πρός τι, ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἐν οὐσίᾳ ταττο-³⁶ μένη. εἰ δέ τις αὐτὴν καὶ μέρος ποσοῦ νομίζοι, ὥσπερ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. ἔσται καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἄμα τοῦτο μέντοι διλον παρακρούεται ήμᾶς· παν-³⁷ ταχοῦ γάρ ἔτερόν ἔστι τὸ πέρας καὶ τὸ δριζόμενον ὑπὸ τοῦ πέρατος. καὶ 30 η̄ μονάς οὐκ ἀρχὴ καὶ πέρας οὖσα τοῦ ποσοῦ οὐκ ἀν εἴη ποσόν. ἵσως δὲ βέλτιον ὄμωνυμον καὶ τὸ ἐν ἀπολιπεν, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλη, ἀτὰρ 41

1 δὲ CR Simpl.: δὴ AM 2 θηλέων Brand. (p. 48^a39): θηλειῶν codd. s συμπαρα-
δηλοῦν] παραδηλοῦν Brand. 3 τι CMR: τὸ As 5 θῆλος Brand.: θῆλεως codd. s
τοῦ supra ser. M 10 τούτου] τούτων Brand. 6 τοῖς Ὑπομνήμασιν] cf. Rose,
Arist. Pseudop. (Lipsiae 1863) p. 128 Arist. Frigm. (Lipsiae 1886) p. 108 11 προσθεὶς C
Simpl. (f. 16^v34): προθεὶς AMRs 12 αὐτῶν ante ὄμοι transp. AM 13 ἔσται CR:
ἔστι AM Simpl. (cf. v. 16) δὴ om. Simpl. 14 ἀναπνεῖν] exarmatum esse Felic.; fort.
secundum ἀνυποδετεῖν scriptor ἀνοτλεῖν finxit 15 ὥστε] au ὥσπερ? 17 αἱ στερήσεις
Simpl. 18 ἐπ' ἐκεῖνα Simpl.: ἐπέκεινα codd. 18. 19 ἀναπέμποιτο] ἀναπέμπονται
Simpl.: (ἀν) ἀναπέμποιτο corr. Spengel sed cf. Porph. p. 82,14 not. 20 καὶ (ante
η̄ ἔξεις, AM: om. CR 22 ἀποδεῖξει CR: δεῖξεις AM 23 μέτρον CR Simpl.: μέρος
AMs συνταχθήσεται CR: ταχθήσεται AM 25 τὸν iter. C 26 ὑποθῆτο ACM
26 ἀριθμητῶν ex ἀριθμῶν corr. C 27 νομίζοι CR: νομίζει AMs 28 θῆλος Brand.
(p. 48^a34) 29 πέρατος AM: περάματος CR

δὴ καὶ ὡς νυνὶ λέγομεν, οὐκ ἀν εἴη διαιρέσις προηγουμένη εἰς τὰς κατηγορίας οὐδὲ θέσις αὐτῶν ἀφωρισμένη εἰς ἐν γένος.

λη. Τοσαῦτα μὲν καὶ πρὸς τοὺς ἐλλείπειν λέγοντας τὴν διάστασιν ταύτην ἔδικασι λογήσω. πρὸς δὲ τοὺς ἄλλα ἀντ' ἄλλων ἀντεισάγειν τῶν κατηγορῶν γένη τὸν Ἀριστοτέλην λέγοντας πῶς ἀν διαπραγματεύσοι; λέγουσι δὲ τοῖνυν τινές, ὡς οὐδὲ τὴν κίνησιν γένος εἶναι (ἀντὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν· οὔτε γάρ εἰς ἄλλο γένος αὐτὴν προσήκει ἀνάγειν, οὔτε ἄνωθέν τι αὐτῆς ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται, οὔτε εἰς τὸ ποιεῖν οἰόντες αὐτὴν τάττειν (καὶ γάρ ἐν τῷ πάσχειν πολλαὶ κινήσεις), οὐδὲ αὖ ἐν τῷ πάσχειν, ὅτι πολλαὶ 10 κινήσεις ποιήσεις.

Πρὸς δὴ ταῦτα ἀνωθεν διορίζουμενα τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ θεωρεῖ-
σθαι κατὰ τὰς δέκα κατηγορίας ὄμωνύμως. διόπερ οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε
τὴν ἐνέργειαν θήσομεν ἐν ταῖς κατηγορίαις· τῶν γάρ ὄμωνύμων καὶ κατ'
οὐσίαν πάντῃ διαλλαττόντων οὐχ οἶντες τε ἦν ἐν εἶναι κοινὸν γένος. διόπερ 15
καὶ τῆς κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὄδευούσῃς ἄλλως μὲν
ἐν τῷ ποιεῖ, ἄλλως δὲ ἐν τῷ ποιηθεῖ, ἄλλως δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις,
οὐχ οἶντες τέ ἐστι νοεῖν μίαν κατηγορίαν διὰ τὴν ὄμωνυμίαν. καὶ τὴν στάσιν
δὲ εἰ τις ἀντεισάγοι, ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἀντεροῦμεν, καὶ ἔτι προσήκειν λέ-
γοντες οὐ τοῖς ἐν γενέσεις ἄλλα μᾶλλον τοῖς νοητοῖς τὴν στάσιν. εἰ δέ τις 20
εἰς τὸ πῶς ἔχον συντάττοι τὰς πλεῖστας κατηγορίας, ὥσπερ οἱ Στωικοὶ
ποιοῦσιν, ἐπιδεικτέον αὐτοῖς, ὅτι πλεῖστα παραλείπουσι τῶν ὄντων τὰ τε
ἐν τόπῳ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ καὶ κατ' ἀριθμὸν ποσὰ καὶ κατὰ πηλίκον καὶ
τὸ ὑποδεδέσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα· οὐδὲν γάρ ὅτι τῶν τοιούτων περιέχεται 25
ἐν τῷ πόλε ἔχοντι.

λθ. Ἀλλ' εἴποι τις ἀν συνώνυμον εἶναι τὸ ὄν· καὶ γάρ ὁ λόγος καὶ
τὸ ὄνομά φασιν ἐφαρμόζει τοῖς οὖσιν· ἔστιν ἄρα ἔκαστον τῶν ὄντων ἢ ποι-
οῦν ἢ πάσχον ἢ ἀμφότερα, ὥστε εἰ καὶ δύναματος καὶ λόγου τοῦ αὐτοῦ
μετέχει τὸ ὄν, πᾶν εἴη ἀν συνώνυμον. |

Ἡ καὶ πρὸς τοῦτο ἀντειπεῖν ῥάδιον, ὅτι οὐχ οὗτος ὅρος ἔστι τοῦ ὄντος 42
τὸ ἢ ποιεῖν αὐτὸν ἢ πάσχειν ἢ ἀμφότερα· περιλαμβάνει μὲν γάρ τὰ δηλού-
μενα ὡς οἵτινα αὕτη ἡ ἀπόδοσις τοῦ λόγου, τίνα δέ ἔστιν οὐ σημαίνει. ὡς
γάρ οὐκ ἔστι λόγος κυνὸς τὸ ζῷον κερατίον ἢ θηλάττιον ἢ οὐράνιον, ἀλλ' 5
ὅ δηλῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, οὗτως οὐδὲ ὁ εἰρημένος λόγος ἂν εἴη τοῦ ὄν-
τος, ἄλλως τε ὅτι οὐδὲ ἀληθεύεται οὗτος ὁ λόγος κατὰ τῶν εἰδῶν τοῦ
ὄντος. γρήγορον τὸν ὄρον τοῦ γένους ἐφαρμόζειν καὶ τῷ εἶδει· ὥσπερ οὖν

2 αὐτῶν ΑΜ: om. CR: conicias τῶν ὄμωνύμων (cf. Simpl. f. 16 r 34) εἰς ἐν γένος
ἀφωρισμένη colloc. ΑΜ 3 post μὲν una littera erasa R 4 ταῦτα ἔδικται— in lit.
refecit R² 5 ἀριστοτέλη C 6 ἀντὶ Simpl. (f. 16 r 35): om. codd. s 9 οὐδὲ αὖ—
κινήσεις (10) CR: om. ΑΜ 10 καὶ ποιήσεις ΑΜ 15 εἰς ἐντελέχειαν post διαιρέσεως
transp. ΑΜ 17 ἔστι CMR: om. Α 18 ταῦτα M: ταῦτα ACR 20 ἔχων ΑΜ
ὥσπερ] ὥσπερ Brand. (48 b 20) 26 ante ἔστιν add. ἔτερα M 29 οὗτός ἔστιν ὄρος
colloc. ΑΜ 30 ἢ πάσχειν αὐτὸν colloc. AC¹ (corr. litt. superser.) M ἐν (sic)
ἀμφότερα Α 33 εἰρημένος] ως superser. del. M

ἢ τοῦ ζήρου λόγιος ἐφαρμόζει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, οἷσις ἔδει καὶ ποῦτον τὸν λόγιον ἐφαρμόζειν ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν τοῦ ὄντος, οἷσιν κυνὶ ἡ ἀνθρώπῳ τῇ 10 ἔπειρος, οὐδεὶς δὲ ὅρου ἀποδιδοὺς ἔπειρος φησὶν αὐτὴν ἡ ποιεῖν ἡ πάσχειν ἡ ἀμφότερα.

ἢ μ. Ἀπορήσεις δ' ἂν τις τὸ ἔστι καθ' ἑκάστην τῶν κατηγοριῶν λεγόμενον πᾶς γρὴ ἐκδέχεσθαι· ἢτοι γάρ τὸ αὐτὸ σημαίνει τῷ καθ' οὐ κατηγορεῖται ἡ ἔτερην. ὅλλα εἰ μὲν τὸ αὐτό ἔστιν ἡ οὐσία καὶ τὸ ἔστι, περιτ- 15 τὸν τὸ κατηγορεῖν αὐτῆς τὸ ἔστι· δυνάμει γάρ ἔστι ἡ οὐσία οὐσία καὶ τὸ ποιὸν ποιόν. ἡ εἰ μὴ ἀδοκεσχούμεν κατηγοροῦντες αὐτῶν τὸ ἔστιν, ἔτερον 20 αὐτῶν ἔσται τὸ ἔστιν. εἰ δὲ ἔτερον, καὶ καθ' ἔκαστον ἔτερον, ὥστε οὐ δέκα μόνον αἱ κατηγορίαι, ὅλλα καὶ ἀλλα δέκα καθ' θεῖ τὸ ἔστι περὶ ἑκάστης αὐτῶν λέγομεν, καὶ πάλιν εἰ ἑκάστου τούτων ἄλλο τὸ ἔστι κατηγο- 25 ρήσομεν, ἐπ' ἄπειρον ἀναβιησόμεθα. εἰ δὲ ἐν εἴη καὶ κοινὸν ἐπὶ πασῶν τὸ ἔστι κατηγορούμενον καὶ ἐγκέλιται τὸ ἔστι ἀπὸ τοῦ ὄντος, εἴη ἀν γένος 30 τὸ ὄν.

Φανερὸν μὲν οὖν τὸ σόφισμα, κωλύει δὲ οὐδὲν ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν τούτου λύσιν. τὸ γὰρ ἔστιν ὅταν κατηγορῶμεν ἐφ' ἑκάστου, τὴν ὑπαρξίαν 25 πρεσκατηγοροῦντες αὐτοῦ τοῦτο λέγομεν· ἡ δὲ ὑπαρξίας καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ ὑποκείμενον οὐ κεχωρισμένον τι δηλοῖ τοῦ ὑποκειμένου, ὅλλα καὶ ἔκα- 30 στον τῶν δέκα μαρτυρεῖ τῇ ὑποστάσει τὸ μὴ εἶναι ἀνυποστάτῳ αὐτῇ ὅλῃ ὑφεστηκέναι· καὶ τὸ εἶναι οὖν ὅμονυμον ἔσται καὶ δεκαχῆς ῥηθῆσεται, διαχῶς καὶ τὰ ὄντα. |

3 ἔπειρον CR: ἔπειρον AM αὐτὸν CMR: om. A 5 τῶν κατηγοριῶν CR: κατηγορίαν
 AM 8 ἔστι (alterum) CR: ἔσται AM 9. 10 αὐτῶν ex αὐτῷ utrobiique corr. R²
 10 ἔσται AMR: ἔστι C 12 τούτων A: τούτοτοι (sic) M: τούτου CR 13 κοινὸν ex
 κοινῷ corr. A 14 ἐγκέλιται corr. Sahune: ἐγκέληται eodid. 18 i. AM: εἰ CR
 19 δηλοῖ ex δηλῶ corr. R² 20 post δέκα add. κατηγοριῶν del. A μαρτυ-
 ρεῖ R αὐτῇ AM: αὐτῷ CR 21 ὅμονυμον CR: del. M: om. A

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΗΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ- 43
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΙΘΟΡΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφάλαια τοῦ δευτέρου βιβλίου.

- α. Πότερον διαιρεσίς ἐστιν ἡ καταρθμησίς εἰς τὰς κατηγορίας.
δ. β. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ αὐτὸν οὐ σημαίνει ἡ οὐσία ἐπὶ τε τῶν 5 πρώτων ὄντων καὶ ὄστέρων οὐκ ὄντος γένους κοινοῦ ἐν οἷς τὸ πρῶτον καὶ ὄστερον.
γ. Ὄτι κατὰ τὰς Ηλατωνικὰς ὑποθέσεις δύναται εἶναι αὕτη ἡ ἀπάντησίς, κατὰ δὲ τὰς Ἀριστοτέλους χρὴ λῦσαι τὸ ἀπορούμενον. 10
10 δ. Ηλιοτίνου ἀπορία, εἰ τὰ αὐτά ἐστι γένη τῶν ὄντων ἐν τε τοῖς νοητοῖς καὶ τοῖς αἰσθητοῖς.
ε. Ἀπορία Ηλιοτίνου πρὸς Ἀριστοτέλην, τί κοινὸν ἐπὶ τῇς ὥλης καὶ τῷ εἶδος καὶ τῷ ἐξ ἀμφοῖν συνεωρακώς πάντα οὐσίας εἶναι λέγει. 15
15 ζ. Ἀπορία Ηλιοτίνου περὶ τῇς οὐσίας, τίς αὕτης ἡ πρώτη καὶ ἀπλουστάτη ἔννοια καὶ πῶς ἔνεστιν αὐτὴν ἐξηγεῖσθαι.
η. Ἀπορία Ηλιοτίνου, διὰ τί ἡ οὐσία προτάττεται τῶν ἀλλων.
η. Ὄτι ὁ ἀποδοθεὶς περὶ αὐτῆς λόγος οὐ διδάσκει, τί ἐστιν ἡ οὐσία. 20
9. Ὄτι τὸ ἴδιον τῇς οὐσίας πᾶσιν ἐφαρμόζει.
ι. Πῶς νῦν μὲν προτάττεται τὴν οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν τῶν ἀλλων καὶ πρώτην λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ μετὰ τὴν ἀσώματον ταύτην τάττει; |

1. 2 tit. hic exhibent CR: ante huius libri caput primum (p. 39,1) transp. AMs 2 δεύτερον] β' AM: oblikt. R: βιβλίον β' C: τὸ δεύτερον s ex Sahunii coni. (cf. p. 1. 75 Sp.)
3 βιβλίον CR: λόγου AM 4 εἰς τὰς κατηγορίας CR: ἐν ταῖς κατηγορίαις AM 5 ἡ AMR: om. C 6 ὄστέρων AM: ὄστέρου CR 7 πρῶτον καὶ ὄστερον CR: πρότερον καὶ τὸ ὄστερον AM 8 ἡ AM: om. CR 8. 9 post ἀπάντησίς add. εἴναι AM: om. CR 12 πλωτίνου εκ πρωτίνου corr. C 13 συνεωρακώς CR: ἔωρακώς AM εἴναι CR: om. AM 15 πῶς AM: πῶς CR 16 πλωτίνου ἀπορία colloc. AM προτάττεται CR: προτέτακται AM 17 περὶ CR: ὑπὲρ M: om. supra ser. A ἡ AMR: om. C (cf. v. 5) 19 μὲν supra ser. A προτάττεται C 20 ταύτην CR: αὐτὴν AMs τάττει coni. Spengel (cf. p. 44,33): ὅγει CR: λέγει AMs

- ια. Ότι δοκεῖ υπεναντία λέγειν ἔωτῆ ἐν μὲν τοῖς Φυσικοῖς τὰ κοινὰ 44 προτάττων ώς πρώτα, ἐνταῦθα δὲ τὰ καὶ ἔκαστα.

ιβ. Ήερὶ τῶν κοινῶν πρὸς Ἀλέξανδρον ἀντιλογία.

ιγ. Ότι πρῶτον ἔδει τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν δεύτεραι λέγονται οὐδεῖς. 5 ιδ. Ότι μὴ δεῖξας τὴν πρώτην οὐδέαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον τὰ εἰδη μᾶλλον καὶ ἡττον λέγει.

ιε. Εἴ οὐδεμία οὐδείς μᾶλλον καὶ ἡττον, πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐδείς.

ιζ. Ότι εἰ τὸ αἴτιον τῆς αἰσθητῆς οὐδείς λαμβάνει, τὴν ἡττον οὐδέαν 10 λαμβάνει.

ιε. Ότι τὴν γενικὴν οὐδείαν οὐχ ὠρίσατο.

ιη. Ότι οὐ διήγρηκε τὰς οὐδείας.

ιθ. Ότι τὸ φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων οὐκ ἔχει δηλου Ποίων 15 εἰρημένων.

ι. Ότι γρήσιμος ἡ περὶ τῶν διαφορῶν θεωρία.

κα. Ἀπορία περὶ τῆς διαφορᾶς ποὺ αὐτὴν χρὴ τάττειν.

κβ. Ἀπορία περὶ τοῦ μὴ λέγεσθαι τὰς διαφορᾶς καθ' ὑποκειμένου.

κγ. Πῶς εἰπῶν δοκεῖ πάσῃ οὐδείᾳ ὑπάρχειν τὸ τόδε τι λέγεσθαι 20 ἐπήγαγεν ἐῆται οὐ μὴν ἀληθές γέ ἐστι τοῦτο;

κδ. Εἴ μηδέν ἐστι τῇ οὐδείᾳ ἐναντίον, πῶς τὸ λογικὸν ζῆται τῷ ἀλόγῳ 25 ἐναντίον ἐστι:

κε. Πῶς, εἰ μηδέν ἐστι τῇ οὐδείᾳ ἐναντίον, τὸ πύρ τῷ ὅδατι καὶ τὰ ἄλλα στοιχεῖα ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης;

κζ. Ότι δύναται ὁ ἀνθρωπὸς τῷ ἔπιπτρ εἶναι ἐναντίον ἢ ὁ τις ἀνθρωπὸς 30 τῷ τινι ἀνθρώπῳ. |

κζ. Πῶς, εἰ μηδέν ἐστι τῇ οὐδείᾳ ἐναντίον, τὸ εἰδός τῇ στερήσει λέγει 45 ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς καὶ τὴν ὅλην τῷ εἰδεῖ;

κη. Ότι τὸ μηδέν τῇ οὐδείᾳ ἐναντίον ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἔκαστα δέδεικται, 35 ἐπὶ δὲ τῆς οὐδείας οὐ δέδεικται.

κθ. Πῶς προειπῶν τὸ εἰδός μᾶλλον οὐδέαν τοῦ γένους νῦν φησιν οὐκ ἐπιδέχεσθαι τὴν οὐδείαν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον;

κλ. Ότι ὁ μᾶλλον λογικὸς μᾶλλον ἐστιν ἀνθρωπος.

2 προτάττων AM: προστάττων CR ως scripsi: ξαὶ libri (cf. p. 45,4) 4 ὅτι
om. C ante πρῶτον III litt. eras: R 5 τὴν CR: om. AM (cf. p. 45,3δ)

⁷ Τις είδε τον γάρινον (UB: τὸ γῆραν εἶδον γάρινος Α: τὸ γάρινον τοῦ εἴδους Μ) (cf. p. 46, 18)

7 το εἰδος του γένους CR: το του εἰδος γένος A: το γένος του εἰδος M (cf. p. 10, 16)
 12 ω̄ AM: om. CB 13 δὲ CMR: om. A 16 αὐτὴν AM: αὐτῶν CR 18 ὑπάρ-

γενι AM: ὑπὸ CR τὸ CR: om. AM 19 ἐξῆς CR: ἐφεξῆς AM τοῦτο ἐστιν

²² πῶς ante τὸ πῦρ transp. AM ²³ ante Ἀριστ. add. ὁ Α: om. CMR

24 ἐναντίος C τις] τὶ R¹ (corr. m.²) 26 πῶς ante τὸ εἰδός transp. AM
 25 οὐδὲν τὸ εἰδός AM σὶς (f. p. 62 15 Syr.) 28 οὐ; CP; em. AM ante τὴν φύσιν

$\tau\tilde{\eta}$ (alterum) AM: om. CR (cf. p. 63, 15 Sp.) 28 ἐπὶ οὐκ: om. AM ante $\tau\tilde{\eta}$ οὐσία
add. εἰς CR: om. AM: conicias εἰληφτικά (cf. p. 64, 7 Sp.) 29 ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας οὐ δέ-

²⁰ Επειδή τα πράγματα στην αρχή δεν είναι σαφή, οι ιδέες που παραπομπής συναντούνται στην πρώτη πλευρά της σημειώσεως δεν είναι πάντα σαφείς.

οὗτος οὐτε ταῦτα πάντα μόνον εἰπεῖν θέλει, ἀλλὰ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Ιησοῦν παραδίδειν.

- λα. Ήπως ή ὅλη μᾶλλον καὶ ἡττον λέγεται;
 λβ. Τίς ή αἰτία τοῦ τὴν μὲν οὐσίαν μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ 10
 ἡττον, τὰς δὲ ποιότητας ἐπιδέχεσθαι;
 λγ. Διὰ τί προσέμηκε τὸ δοκεῖ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας ἀποδιδούς;
 λδ. Διὰ τί προσέμηκε τὸ ἐν ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας ἴδιῳ;
 λε. Ὄτι βουλόμενοι κατασκευάσαι πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχον τὸ τῶν
 ἐναντίων ἀνὰ μέρος αὐτὴν εἶναι δεκτικήν. λανθάνομεν κατασκευά- 15
 ζοντες ἔπειρον τὸ μὴ μόνη αὐτῇ ὑπάρχειν.
 λζ. Ὄτι ὁ πατήρ δέχεται τὰ ἐναντία οὐσία ών· νοσεῖ γάρ καὶ ὄγκανει.
 λζ. Ὄτι ἐπὶ τῶν ἀιδίων οὐσιῶν οὐχ ἀριθμός εἰ τοῦτο τὸ ἴδιον.
 λη. Εἰ ὥσπερ τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός αὐτὸν καὶ²⁰ αὐτὸν οὐκ ἐπιδέχεται ἐναντία, οὐτως οὐδὲ αἱ ἔξεις καὶ διαθέσεις ἀλλὰ τὰ ὑπ' αὐτὰ αἰ-
 σθητά, οὐκ ἀν εἴη ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος
 εἶναι δεκτικά. Ὡπερ γάρ ἐπὶ τῆς ἔξεως καὶ διαθέσεως τῆς γενι- 25
 κῆς, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν γενικῶν οὐσιῶν θεωρεῖται, καὶ | οὕτως 46
 κοινὸν ἔσται καὶ πρὸς ἄλλα τὸ μὴ εἶναι τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος
 δεκτικά.
 λθ. Ηλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ εἶναι τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικὸν
 ὡς συμβεβηκὸς τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει.
 μ. Ηλωτίνου ἀπορία, ὅτι εἰ κατὰ τὸ σύνθετον θεωροῦμεν τὴν οὐσίαν, ἡ
 εὑρίσκεται ἡ ὅλη μᾶλλον οὐσία.
 μα. Ὄτι οὐ μόνον τῆς οὐσίας ἴδιον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγου καὶ τῆς
 δόξης.
 μβ. Ἀπορία Ηλωτίνου, ὅτι αὐτὴν τὴν οὐσίαν τίς ἔστιν οὐ παρίστησι
 τὸ λεγόμενον αὐτῆς ἴδιον.

10

2 τοῦ CR: om. AM 2. 3 τὸ ἡττον AMR: ἡττον C 3 ἐπιδέχεσθαι CMR: δέγε-
 σθαι A 4 δοκεῖ AMR: δοκεῖν C ἴδιον CR: ἴδιον AM 5 τὸ ἐν ἀριθμῷ
 comi. Spengel; τὸ τῶν ἀριθμῷ libri (cf. p. 67, 19) post idem; add. Διὰ τί προσέμηκε
 τὸ (τὸ om. A) τῷ ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας εἰδεῖ; AM, nota γράφεται aprieta CR: uncinis
 inclusus. s 6 Ὄτι βουλόμενοι CR: θέλομενοι AM 7 αὐτὴν εἶναι δεκτικήν CR: αὐτῇ
 δεκτικὸν AM: αὐτὴν δὲ δεκτικήν s 8 μόνη AM: μόνον CR 9 τὰ ἐναντία CR: τὸ
 ἐναντίον AM 10 ὅτι CR: om. AM 11 οὐκ CMR: om. A 12 ἐναντία CMR:
 ἐναντίον A: an <τὰ> ἐναντία? 13 ἴδιον CR: om. AM 14 δεκτικόν AMR: δεκτι-
 κήν C 16 καὶ πρὸς iter. M 18 post ἀπορία add. εἰ κατὰ σύνθετον (cf. v. 20)
 del. A δεκτικὸν M²R: δεκτικά M¹: δεκτικήν AC 19 συμβεβηκὸς τῇ οὐσίᾳ ὑπάρ-
 χει del. M 20 ὅτι CR: om. AM τὴν οὐσίαν θεωροῦμεν colloc. AM

Μέχρι μὲν τούτων, ὁ φιλομαθέστατε Σέλευκε, τὰ μὲν τίνα τοῖς 47 παλαιοῖς ἀνδράσιν ἡ πορημένα προβέβληκας, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔξεύρηκας· τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἐπ’ αὐτὰ μέλλω ἔργεσθαι τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν. πότερον γωρίσαι βιούλει τὰς ἀπορίας τοῦ Πλωτίνου καὶ τελευταίας τάξαι τὴν κατὰ τὴν ἐφεξῆς τῶν ἀδαφίων ἀκολουθίαν κάκείνας παρατιθέναι;

α. Ἄλλοι ἔμουις δοκεῖ μηδαμῶς τὴν συνέγειαν διακόπτειν, ἀλλὰ ἐφεξῆς ἔξετάζειν τὰ συμπίπτοντα μέλλων τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς οὐδίας ἔργεσθαι 10 περὶ τῶν κατειλεγμένων τούτων κατηγοριῶν πρῶτον ἐρωτῶ, πότερον ὡς διηγημένων αὐτῶν τὴν ἀριθμούμενων διανοῇ.

10 Διηγῆσθαι μὲν αὐτὰς οὖν νομιστέον· οὐδὲ γάρ ἔστι τομὴ γένους εἰς εἰδῆ. οὔτε γάρ ἔστι τι κοινὸν γένους τῶν δέκα κατηγοριῶν. οὐδοῦν εἰσάγουσί τινες τὸ δὲ τὸ τέλος, οὔτε μὴ οὐτος τοῦ διηγημένου γένους εἴτε 15 δὲν τὰ διαιροῦντα. εἰ δὲ μήτε γένους κοινὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων γενῶν οἷόν τέ ἔστι λαβεῖν μήτε τὰς διαιρετικὰς διαιρούσας. οὐκ ἔστι διαιρεσιν κάκειν 15 τὴν τοιαύτην ἀπαρίθμησιν.

β. Λρ' οὖν τοῖς ἐπὶ στρατιᾶς ἔουσεν τὴν διαιρέσις οἷον τοῖς κατὰ λόγους συντεταγμένοις; καὶ γάρ ἐκεῖ ἔκάστου λόγου ἔκαστος λογοτύς | 20 ἐξηγεῖται, καὶ ἐνταῦθα τὴν μὲν οὐδία τῶν οὐδιῶν, αἱ δὲ ἄλλαι κατηγορίαι 48 τῶν οὐρανῶν τὸ κύρος τῆς ἡγεμονίας προειλέφασιν;

20 'Ἄλλος' ἐὰν τοῦτο λέγωμεν, διεσπαρμένον τι πλῆθος ἔσται τὸ τῶν οὐτων καὶ ἐουκὸς τοῖς ἐκ διεστηκούων φυλῶν καὶ φρατριῶν συναγο-ράνων εἰς ἓν δημοις. τοῦτο δὲ τὴν συνέγειαν καὶ ἀλληλουγίαν ἀναιρεῖ τὴν διαιρούμησεως. βέλτιην οὖν ἀφορίζεσθαι μὲν τὰ γένη κατά τινας πρώ-

3. 4 πότερον CR, ex πρότερον corr. M: πρότερον A 4 γωρίσαι AM: γωρῆσαι CR τοῦ Πλωτ. ACR: τὰς Πλωτ. M τελευταίας AMR: τελευταῖον C 5 παρατιθέναι CMR: περιτιθέναι A 7 ἀπὸ CR: om. AM 8 περὶ CR: ἀπὸ AM 9 διηγη-μένων CR: διαιρουμένων AM 10 οὐδὲν] οὔτε coni. Spengel τομὴ] τὸ μὴ CR 11 οὔτε] οὐ coni. Spengel, sed οὔτε tuetur Simpl. (f. 15r31) 13 κοινὸν γένος colloc. A ἀνωτάτων CR: ἀνωτάτω AMs (cf. Porph. p. 121, 24, 128, 12) 16 στρα-τιᾶς R Simpl.: στρατιᾶς ACM 16, 17 κατὰ λόγου C 18 ἐνταῦθα CR: om. AM 20 διεσπαρμένον CR: διεσπασμένον AM τὸ] τὲ A 21 διεστηκούων scripsi: διεστηκότων codd. s φρατριῶν M 21, 22 συναγομένοις CR mrg. A mrg. M: συγκειμένοις AM 22 εἰς ἓν δήμους CMR: ἐνδήμους A

τας ἴδιότητας τῶν κατηγοριῶν καὶ περιγράφειν αὐτῶν τῆς ὑποστάσεως τὸν λόγον ἐκάστης καθ' ἔαυτὴν καὶ ταύτῃ διστάναι αὐτὰς χωρίς. πάλιν γε μὴν καθόσον περὶ τὴν οὐσίαν εἰσὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ ¹⁰ συντάττεται πρὸς αὐτὴν ὄμοιογουμένως, κατὰ τοσοῦτην ἀφομοιωτέον αὐτὰ τοῖς ἀφ' ἑνὸς καὶ περὶ ἓν συνταττομένοις.

Τί οὖν, μερισμῷ προσέσουκεν ὡς ὅλου;

Οὐδὲμις· οὐ γάρ περιγράφει τὸ τοῦ οἴνου συγχρίματος σύστημα κατά τινα ἴδια μέρη, ἀλλὰ ἀναλύει ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα καὶ στοιχειώδη τὰς ¹⁵ ἀποδιαλήψει τῶν ἐπιγονῶν στοιχειώδεστέραις ἃςὶ γρωμένη. τάξιν μέντοι τοις διασώζει τὴν πρὸς ἑνὸς καὶ *(περὶ)* ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑνὸς, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς οὖσιν ἡ οὐσία τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην τάξιν εἰληφε, περὶ δὲ αὐτὴν τὰ συμβεβηκότα ὑφέστηκε.

β. Περὶ μὲν δὴ τούτων οὕτως· ἀ δὲ πρῶτον ἀπορεῖ Πλωτῖνος, ἐπι- ²⁰ σκεψώμεθα. ἀπορεῖ γάρ διτῆς οὐσίας ὑπαρχούσης νοητῆς τε καὶ αἰσθητῆς πῶς γένος δύναται ἀν γενέσθαι τὸ αὐτό· τί γάρ κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις τούτοις ἐν τῷ εἶναι ὑπάρχει; εἰ δὲ καὶ ἔστιν, ἔσται πρότερον ἄλλο τούτων, ὅπερ οὔτε σῶμα ἔστιν οὔτε ἀσώματον· ἔσται γάρ η τὸ ἀσώματον ²⁵ σῶμα η τὸ σῶμα ἀσώματον.

Ἐστι μὲν οὖν πρὸς ταῦτα ῥάδιον ἀντειπεῖν, ὅτι παρὰ τὴν πρόθεσιν ⁴⁹ 20 τὰ ἀπορήματα ταῦτα προσάγεται. οὔτε γάρ περὶ τῶν οὗτων οὔτε περὶ τῶν γενῶν τῆς πρώτης οὐσίας νῦν αὐτῷ πρόκειται λέγειν· στοχάζεται γάρ τῶν γένων τοῖς ἀπλούστεροις ἐπακόλουθειν δυναμένων. Ὅστ' ἐπεὶ περὶ λέξεών ἔστιν αὐτῷ νῦν η σπουδή, αἱς τὸ κατ' οὐσιῶν λέγεσθαι ὑπάρχει, ⁵ μάτην ἐν τῇ περὶ τούτων σκέψει ἐπεισάγει τὰς περὶ τῶν οὗτων ζητήσεις ²⁵ ὁ Πλωτῖνος. οὐ μὴν ἔμοιγε δοκεῖ διακριθεῖσθαι οὗτωσὶ τὴν πρὸς τὸ παρόν εῦ τιθεμένην μόνον τοῦ λόγου διέξοδον, ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς ἀρχεσθαι τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας καὶ πρὸς τὴν ὅλην αὐτοῦ θεωρίαν ἀναφέρειν καὶ τὴν τῶν παρόντων λόγων διέξοδον. Ἐν γάρ δὴ γένος τὴν οὐσίαν ἐν τοῖς νοητοῖς ¹⁰ οὗτοις τίθεται ὡς κοινῆ τὸ εἶναι παρέχουσαν τοῖς ἀσωμάτοις εἰδέσιν καὶ ὡς ³⁰ τοῖς αἰσθητοῖς ἀπασι τοῖς ἐνόλοις εἰδέσι τὸ εἶναι ἐνδιδοῦσαν. εἰ δὲ τοῦτο οὗτως ἔχει καὶ διατείνει δὲ ὅλων η τῆς οὐσίας ἀργὴ η αὐτὴ τάξιν σχεγουσα πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην, καθ' ἀς τοῖς μὲν πρώτως τοῖς δὲ

1 τὸν ex τῶν corr. R²

1. 2 ἐκάστης τὸν λόγον *coīōs*. AM 2 καθ' ἔαυτὴν ex περὶ αὐτὴν corr. M διστάναι *coni*. Spengel: διεστάναι *libri* 3 εἰσὶ] ἔστι Simpl. (fort. recte) 3. 4 καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ ὑφέσταται Simpl. (fort. recte) 4 ἀφομοιώτεον M 7 περιγράφει AM: παραγράφει CR (cf. p. 7, 19) 9 ἀποδιαλήψει CR: διαλήψει AMs 10 περὶ inserui (cf. v. 5) 11 εἰληφε τάξιν *colloc.* AM 13 ἀπορεῖ Πλωτῖνος] cf. Enn. VI lib. I, 2 (p. 567) lib. III, 2 (p. 617) 13. 14 ἐπισκεψώμεθα CR: σκεψώμεθα AM 14. 15 αἰσθητῆς ex αἰσθητοῖς corr. A 16. 17 τούτων ἄλλο *colloc.* AM 17 γάρ om. M 21 γάρ CR: om. AM 22 ante δυναμένων add. οὐ C: om. AMR 23 αὐτῷ νῦν ἔστιν *colloc.* AM 26 τιθεμένην] τιθεμένη *coni*. Spengel; id aut τιθεμένων *reporas* διέξοδον τοῦ λόγου *colloc.* AM 30 ἀπασι ex εἰδέσι corr. A εἰδέσι in ras. C 31 τάξιν s Felic.: τάξις cadd. 32 πρώτων, δευτέρων καὶ τρίτων AM πρώτως AMR: πρώτοις C

ἄλλον τρόπον παρέγει τὸ εἶναι· ὅστε εἰ πάντα ἀνήκει εἰς αὐτὴν ὡς ἀπ' 15 αὐτῆς ἡρτημένα, δύναται ή ταύτης ὑπογραφῇ ἐμφαίνειν καὶ τὴν πρώτην ἀρχήν, ἀφ' ἣς εἰς τὴν ἐσχάτην ὑφεσιν αὔτη πέπτωσεν.

γ. Ἐλλ. εἰ ταῖς αὐταῖς ὑποθέσεσιν Ἀριστοτέλης ἔγραπτο, αἷς καὶ 5 Ἡλιωτὸς, εἶχεν ἄν τινα δυοκοῦντα τὰ εἰρημένα λόγου· νῦν δὲ τὰ ἐκείνῳ δυοκοῦντα ὡς ὄμοιογούμενα προσλαβὼν διαγωνίζει ὑπὲρ Ἀριστοτέλους. 20

Οὐκοῦν πρὸς ταύτην τὴν ἔγτησιν τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείᾳ χρήσουμαι. εἰσὶ γάρ δύο οὐσίαι κατ' Ἀριστοτέλην αὐται, ή νοητή καὶ ἡ αἰσθητή, καὶ μέση τούτων η φυσική· αἰσθητή μὲν η 10 σύνθετος, φυσική δὲ η κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὅλην, η δὲ τούτων ἀνωτέρω η νοερὰ καὶ ἀσώματος, ἢν ἀκύνητον μὲν κινητικὴν δὲ καλεῖ πολ- 25 λάκις ὡς τῆς εἰδοποιουμένης κατὰ τὴν ζωὴν κινήσεως αἰτίαν οὖσαν. ταῦτα γάρ περὶ τούτων τῶν οὐσιῶν Ἀριστοτέλης ἀποδείκνυσιν ἐν τῷ | Λ τῶν 50 Μετὰ τὰ φυσικά, καὶ τούτῳ συνειληφε τὰς πολλὰς οὐσίας εἰς τὴν ὅλην 15 οὐσίαν. ὑπέθηκε δὲ αὐτὰς ὄμοιο πρὸς μίαν σύνταξιν καὶ πρὸς μίαν ἀρχὴν ἀνήγαγε. κομιδῇ γάρ ἄλλο γέ τι τοῦ ἐνὸς μεθέξει, εἰ αὐτὴ η οὐσία η τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐνὶ ἔχουσα ἀποστερηθήσεται τῆς πρὸς τὸ ἐν ἀναγομένης συν- 20 τελείας. ἀρρήτων τοίνους ὅντων τῶν νοητῶν κατὰ μεταφορὰν καὶ ἀναλογίαν ἀπὸ τῶν κατ' αἰσθητούς γνωρίμων χρῆται τῷ τῆς οὐσίας ὄντος. τριγῶς 25 γάρ τοῦ ἀντοῦ ὄντος πάντα μετέχει, η ὄμωνύμως η συνωνύμως η τοῦ μὲν κυρίως τοῦ δὲ κατὰ μεταφοράν, καὶ ὄμωνύμως μὲν ὡς ὁ πόθες τοῦ ὄργανου πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν ὄργανων πόδας, συνωνύμως δὲ ὡς μάχαιρα 10 μαχαίρας ὄντερά λέγεται καὶ φωνὴ φωνῆς (μάχαιρα δὲ φωνῆς ὄντερά οὐ λέγεται, ἐπειδὴ ἄλλο τὸ δὲν ἐν ἔκατέρῳ), κυρίως δὲ καὶ κατὰ μεταφορὰν 30 ὡς ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ τε ἡμετέρου καὶ τῶν ὄρων· ἀρρήτων οὖν ὅντων ὕσπερ μεταφορᾶς κέχρηται τῷ τῆς οὐσίας ὄντος, ἀπὸ τῶν αἰσθη- 25 τῶν καὶ τῶν κατειλημένων ἡμῖν τὰ ἀκατάληπτα γνωρίζων. ὡς μὲν γάρ πρὸς τὴν νοητὴν ἔσται ὄμωνυμος αὐτὴ τῇ ἀναλογίᾳ μάρνη τὴν ἐμφασιν αὐτῆς παρέχουσα, ὡς δὲ πρὸς τὴν φυσικὴν συνωνύμος τῷ ἐαυτῆς συνιθέτῳ 35 ἐκείνην ἐμφαίνουσα. ὕσπερ γάρ ἐν τοῖς Μετὰ τὰ φυσικά σῶμα ἀσώματάν τινα λέγει οὐσίαν, διότι μὲν ἀπὸ τῆς νοερᾶς προελέγουσεν, ἀσώματον αὐτὴν 40 ὄνομάζων, διότι δὲ εἰς αἰσθητὴν ἥδη κεκίνηται, τὸ σῶμα εἶναι αὐτῇ προσ- μαρτυρῶν, οὗτο καὶ ταύτην τὴν οὐσίαν πρὸς μὲν τὴν φυσικὴν συνωνύμον,

2 πρώτην CMR: ταύτης A 3 εἰς] εἰ R ταῖς αὐταῖς Brand. (50a25): ταύταις ACMRs 4 ὑποθέσειν AM: ὑπόθεσιν CR: προσλαβὼν AM
διεγωνίζεται Brand. 5 7. 8 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φ. πρ.] cf. A 1 p. 1069a18 8 δύο]
τρεῖς ex Aristotele coni. Spengel, sed δύο tuerit Simpl. f. 19v3 (6 'Αρ.... δύο οὐσίας
εἰπόν, τὴν τε νοητὴν καὶ τὴν αἰσθητήν, καὶ τρίτην τὴν μαθηματικὴν η τὴν ψυχικήν) neque
abhorret ab Aristotele 9 η αἰσθητή (prioris) AM Simpl.: αἰσθητή CRs 11 ἀνω-
τέρω CR ex ἀνωτέρα corr. M: ἀνωτέρα A 11. 12 πολλάκις καλεῖ colloc. C
12 τῷ CR: om. AM 17 ἐν ex ὃν corr. A 25 ὄρων A 26 μετα-
φορὰ AM 28 μάρνη s 29 συνωνύμος C: συνωνύμον Rs: om. AM 30 ἐν
τοῖς Μετὰ τὰ φ.] locum non inveni σῶμα CMR: om. A 31 ἀσώματον CMR:
om. A 32 (τὴν) αἰσθητὴν coni. Diels (recte)

πρὸς δὲ τὴν νοητὴν ὁμώνυμην λέγων διὰ ταύτης κάκείνας διδάσκει, καὶ μᾶλιστι? οὐτὶ οὐ περὶ αὐτῆς ὑπογραφή, τὸ μήτε καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῃ, οὐνότως κάκείνας ἔχαρισται. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ καλές καλγαῖς 25 Σέλευκος, διογκατικότερον πρὸς Πλωτῖνον ἀπαντῶ, σὺ δὲ ἐπεὶ βοηθεῖς
10 πώς εἰσιν οἱ λόγοις αὐτοῖς, πρὸς μὲν τοὺς ἐκ φιλοσοφίας ὄρμαμένους ταῖς τυχίταις ἀπαντήσει γρῦ, πρὸς δὲ τοὺς ὀλίγα ἐπισταμένους τῶν διογκάτων ταῖς προγείροις γρῦν διαλύσεσιν, ἐκεῖνο λέγων, οὐτὶ περὶ πόλια ποιεῖσθαι
15 οὗτος τὰς ἀκροσέεις Ἀριστοτέλει. διὸ καὶ νῦν οὐδὲν ἔξωθεν ἐπεισάγει τῶν 51
ἀνωτέρω κειμένων φιλοσοφημάτων, ἀλλ' ὡς ὁμωνύμῳ γρῆται τῇ οὐσίᾳ
20 προσηγούμενον μὲν ἔχων τὸν σκοπὸν περὶ τῶν λέξεων, κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ ταῦτα καὶ τὰ ὅπ' αὐτῶν σημανόμενα πράγματα συνεκδιδάσκων, ὥστ' ἡ
οὐ γρὴ τὰς περιττὰς περὶ τούτων ἐπεισάγειν ζητήσεις.

δ. Τοῖς αὐτοῖς οὖν γρησθείμα λόγοις καὶ οὕταν ἀπορῇ Πλωτῖνος,
πότερον τὰ αὐτά ἔστι γένη τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τῶν πρώτως οὗτων
15 καὶ ἐπὶ τῶν ὑστέρων, ἢ ἐν μὲν τοῖς νοητοῖς πλείω ἐν δὲ τοῖς αἰσ-
θητοῖς ἐλάττω ἢ ἀνάπταν.

Ομοίους μέν, ὃ Σέλευκος, τὸ ἀπόρημα τῷ περὶ τῆς οὐσίας, ὥστε καὶ τὴν λόγου ἀπὸ τῆς προθέσεως τῶν κατηγοριῶν ἀπολογίζου. γένοιτο δὲ ἂν καὶ ἔτέρα διάλυσις ἐπομένη τῇ δόξῃ, ἥντι ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά Ἀρι-
20 στοτέλης ἐκτέθειται. δέκα γάρ οὗτων τῶν διλογιῶν γενῶν ἐν μὲν τοῖς συνιέτοις πάντα εἶναι ἀποφανέται, οὐχ ἡκιστα καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τὴν 15 σύνθετιν παρεγγομένους τῷ καὶ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἀπαντα ἐνεῖναι (προσ-
θήκη γάρ καὶ πλεονασμὸς ἐν τοῖς σώμασιν δὲι συνεμφανέται). ὥστ' ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς εἰσιν αἱ δέκα κατηγορίαι, διύπερ δὴ καὶ ἐν τῷ 25 Σωκράτει ταῦτα ἄν τις δεῖξειν, ἐπὶ μέντοι τῶν νοητῶν οὐ πάντα ὑπάρχει, ἀλλὰ τὰ τοῖς ἀπλουστάτοις καὶ τελειοτάτοις προσήκοντα γένη, 20 καὶ οὐκ ἔσται διὰ τοῦτο ἐλλείπουσα ἡ διαιρεσίς τῶν γενῶν· οὐ γάρ εἰ μὴ πάντας ἔστιν ἐκεῖ, ἀτελῶς ἔχει τὰ ὕδε διγρημένα γένη, ἀλλ' ἐπειπέρ καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς τὰ πεφυκότα ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, πλείονα διὰ 30 τὴν σύνθετον οὐσίαν φαίνεται. διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ὁ καθόλου τῶν κατη-
γοριῶν λόγος ἐνδεής.

ε. Ηδίνιν τούτους ὁ Πλωτῖνος τοιαῦτα προσαπορεῖ· ὡς τριχῶς λεγο-
μένης τῆς οὐσίας καὶ ἄλλης ἄλλως τίνα ὑποβάλλει τῇ νυνὶ κατηγορίᾳ, πό-
τερον τὴν διληγούσην περιφύτηταν οὐσίαν; ἀπασκει γάρ | οὐ 52

3 κάκείνας M: κάκείνας CRs: κάκείνως A
ὄρμαμένοις CR 13 καὶ supra ser. C

14 πότερον ἔστι τὰ γένη τῶν κατ. A: πότερον τὰ ἔστι γένη τῶν κατ. M
Plotin.: πρώτων libri 16 ἐλάττω] διλγα del. et ἐλάττω superser. M 17 τῷ]
τὸ C 19 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φ.] cf. Z 3 p. 1029 a 23 20 δέκα γάρ iter. del. A
ante διλογιῶν add. δέκα del. A 22 ἐνεῖναι ex ἐκεῖναι (?) corr. M 23 δὲι ἐν τοῖς σ.
colloc. A 25 τις supra ser. C 27 ἡ διαιρεσίς ἐλλείπουσα colloc. AM
γενῶν AM: om. CR 28 ὕδε in lit. R² 32 ὁ Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 2
(p. 567) lib. III, 4 (p. 619) 33 νυν AM: νῦν CRs

καλγαῖς in mrg. suppl. A 5 τοῖς ..
Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 1 (p. 566)

M πρώτως
17 τῷ]

A ante διλογιῶν add. δέκα del. A 22 ἐνεῖναι ex ἐκεῖναι (?) corr. M 23 δὲι ἐν τοῖς σ.

colloc. A 25 τις supra ser. C 27 ἡ διαιρεσίς ἐλλείπουσα colloc. AM

γενῶν AM: om. CR 28 ὕδε in lit. R² 32 ὁ Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 2
(p. 567) lib. III, 4 (p. 619) 33 νυν AM: νῦν CRs

δύνανται ὑποτάπτεσθαι τοῖς παροῦσι λόγοις· οὐ γάρ μία οὐδὲ καὶ⁵ ἐν αἷς πᾶσαι λέγονται, ὅστε γὰρ ἀν ὑποτάξῃ τις, τὰς ἄλλας ἐξ ἀνάγκης παραλείψει.

⁵ Ἀλλὰ δὴ τὴν μίαν εἰπὼν καὶ σύνθετον περιέλαβεν ἐν αὐτῇ καὶ τὰς ώς μέρη περιεχομένας· καθόλου γάρ μεθ' οὐ τι συναπαρτίζει. οὐκ ἀν εἴη τούτων θάτερον ἐν θάτερῳ· ὅστε κοινωνεῖ μὲν τὰ τρία, τὸ εἶδος λέγω καὶ ἡ ὅλη καὶ τὸ συναμφότερον, κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἔτερου ἀλλ' ἔσυντον καὶ κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν ὑποκειμένῳ. οὐσίαι οὖτε εἰσιν αἱ τρεῖς ἀπὸ τῆς μιᾶς τῆς συνθέτου πᾶσαι σημανόμεναι.

¹⁰ ζ. Ἀλλὰ δὴ πάλιν ἀπορεῖ Πλωτίνος οὐκ εἶναι ὥρδιον λέγων αὐτὴν τὴν οὐσίαν εἰπεῖν τίς ἔστιν.

¹⁰ Ἀλλ' εἰ βούλει τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ἀνευρεῖν, πρόλαβε πρότερον τὴν διὰ τῶν ὀνομάτων διδασκαλίαν, διότι τὰ συγκεχυμένα καὶ ὅλα πρῶτα γὰρ εἰς ἐπιβολήν, δεύτερα δὲ τοῦ λόγου καὶ διαρθρώσεως πλείονος δεύτερα. ¹⁵ ταῦτα δὴ νυνὶ προστίθησι τὸ μήτε καὶ⁵ ὑποκειμένου τινὸς λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι ἀποδίδοὺς τῇ οὐσίᾳ ως ἴδιότητα. τὸ μὲν οὖν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτὴν εἶναι πρόδηλον (αὕτη γάρ ὑπόκειται τοῖς ἄλλοις καὶ ἀνευ αὐτῆς τὰ ἄλλα τὸ εἶναι οὐκ ἔχει), τὸ δὲ μὴ καὶ⁵ ὑποκειμένου λέγεσθαι οὐκειότατόν ἐστι τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ. διὰ γάρ τὸ εἶναι ἀδιαίρετος εἰς ²⁰ εἶδον κατ' οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, καὶ⁵ ὑποκειμένου δὲ αὐτῆς αἱ δεύτεραι οὐσίαι κατηγοροῦνται. ή οὖν καὶ ταῖς οὐσίαις ὑποκειμένη προτίθηται μένως ἀν εἴη καὶ κυρίως οὐσία, ἐπεὶ μὴ οὐσῶν τούτων οὐδὲν τῶν ἄλλων δύναται τι εἶναι. τριῶν δὲ τῆς οὐσίας λεγομένης, ὕστερον εἰρήκαμεν, νῦν τῆς συνθέτου μνημονεύει, ὕστερον δὲ καὶ περὶ τῶν ὑπολογίπων δόσι ποιήσε- ²⁵ ται λόγον, ὅταν τὰ μέρη τῆς οὐσίας καὶ αὐτὰ εἶναι λέγῃ.

ζ. Ἀξιον δέ φασιν ὁ Πλωτίνος ἐπιστῆσαι πρῶτον, διὰ τί η οὐσία προτάπτεται τῶν κατηγοριῶν. |

Δύο δὴ αἰτίας εῦροι τις ἀν τοῦ πρῶτην εἶναι τὴν οὐσίαν· μίαν μὲν, ⁵³ διύτι ὑπόκειται πᾶσι μόνη· ἀν τε γάρ τὴν ὅλην λάβης, ὑπόκειται τοῖς εἰδέσι, ³⁰ ἀν τε τὸ εἶδος, ὑπόκειται τοῖς συμβεηκόσι, πανταχοῦ δὲ οἷον ή ὑποβάθιρα πρῶτον. ἄλλην δὲ αἰτίαν ἀποδίδομεν, ὅτι αὐτὴ μὲν καὶ⁵ ἔσυντην ὑφίστα- ⁵ σθαι ἐπινοεῖται, τὰ δὲ ἄλλα ἐπὶ ταύτης η οὐκ ἀνευ ταύτης. πρότερον δὲ

1 τοῖς παροῦσι iter. M 5 μεθ' οὐ γάρ τι ἀπαρτίζει ἐν τι, οὐκ ἔσται θάτερον ἐν θάτερῳ Plotin. (p. 619) 6 τούτων CR: om. AM 8 τὸ ΑΜ: τοῦτο CR 10 ἀπορεῖ Πλωτίνος] ibidem 10. 11 εἰπεῖν ante αὐτὴν transp. A 13 τὰ συγκεχύμενα καὶ ὅλα πρῶτα] cf. Arist. Phys. A 1 p. 184^a21 14 τοῦ] an τὰ? πλείονος M (coni. Sahune): πλείονα ACR δεύτερα AM: om. CR 16 μὲν] μὴ C 21 κατηγοροῦνται CR Simpl. (f. 20v9): λέγονται AM ὑποκειμένη εχ προηγουμένη corr. A 22 οὐσία καὶ κυρίως colloc. AM μὴ οὐσῶν ...) ταύτης μὴ οὐσῆς οὐδεμίᾳ τῶν ἄλλων εἶναι δύναται Simpl. (fort. recte) 24 post δύο add. συνθέτων del. A 25 καὶ AM: om. CRs; an καὶ αὐτὰ οὐσίας? (cf. Porph. p. 88,21) λέγη εἶναι colloc. AM 27 ὁ Πλωτίνος] cf. Enn. VI lib. I, 25 (p. 58S) 27 an τῶν ἄλλων? (cf. Porph. p. 88,4 Simpl. f. 19v2) 30 η CR: om. AMs 31 αὐτὴ AM: αὐτὴ R: om. C 31. 32 οὐφίστασθαι CR: οὐφίσταται AM

τὸ καὶ⁵ ἔαυτὸν ἐξ ἀργῆς τοῦ μετ' ἔκεινου καὶ οὐκ ἄνευ ἔκεινου· οὗτῳ καὶ μονὰς δυάδος προτέρᾳ. θτὶ μονὰς καὶ ἄνευ δυάδος, δυάς δὲ πάντως μετὰ γονάδος.

η. Ἀλλὰ μήν κακεῖνο ἔξιν ἀπορῆσαι, ως οὐδὲ διδάσκει, τί ἔστιν ἡ 5 οὐσία, ἀλλὰ τί οὐ, καὶ θτὶ ποιεῖ τὰ ἀλλα γινώσκειν ηδε, ἔαυτὴν δὲ 10 οὐ, ἐπεὶ καὶ εἰ τις τὸν ἄνθρωπον ἀποδιδόεις μήτε ἵππον εἴποι μήτε κύνα, ὅ τι μὲν οὐκ ἔστιν εἴρηκεν, δὲ δέ ἔστιν οὐδὲν μᾶλλον ἀφώριστο 15 διὰ τῆς ἀποφάσεως ἡ θτὲ ἐξ ἀργῆς ἀδρίστος ἦν ὁ ἄνθρωπος· ἐπεὶ οὐδὲ ἀν τὸ λίσιν εἴπη τις, ηδη ἐγνώκαμεν τί ἔστιν, οἷον τὸν ἄνθρω- 20 πον γελαστικόν.

15 Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα λεκτέον, θτὶ οὐκ ἔστιν ὅρος ὁ προκείμενος ἀλλ' ὑπογραφῆ, καὶ θτὶ πολλοὶ ὅροι κατὰ ἀπόφασιν λέγονται, θταν γνώριμα ἡ τὰ καταφασκόμενα· οὗτως γοῦν γνωρίμου γενομένου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τὸ διάφορον ὄριζονται τινες, δὲ μήτε ἀγαθὸν ἔστι μήτε κακόν. καὶ ἐν- 25 ταῦτα ὅη οὖν διὰ τοῦτο προεῖπε περὶ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ καὶ²⁰ ὑπο- κειμένου, ἵνα διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν τὴν κυριωτάτην οὐσίαν δηλώσῃ· καὶ οὐκ ἡρκέσθη μόνη ἀποφάσει, ἀλλὰ καὶ παράδειγμα προσέθηκεν, ὥσπερ εἰ τις λέγων εἶναι τὸν ἄνθρωπον μήθ' ἵππον μήτε βοῦν προσθείη ἐφεξῆς 'οἵον Σωκράτης'.

20 8. Ἀπορεῖ πάλιν ὁ Πλωτῖνος, θτὶ τὸ μίαν οὐσίαν τῶν ἐναντίων ἀνὰ 25 μέρος εἶναι δεκτικὴν οὐ πάσαις ἐφαρμόζει οὔτε ταῖς νοηταῖς οὔτε ταῖς φυσικαῖς.

9. Ηρὸς τὸ ἀπόρηγμα τοῦτο εἴποιμεν ἀν θτὶ οὐ πάσης οὐσίας τὸ | ιδίωμα 51 παρέθετο. καὶ τοῦτο γνώριμον ἐκ τοῦ ἀρχόμενον μὲν τῆς ὑπογραφῆς τὸ 25 ἔστι προσθεῖναι (λέγει γάρ οὐσία δέ ἔστιν ἡ μὴ καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ), ἔξης δὲ ἐπενεγκεῖν ἡ λεγομένη οὐσία, τοῦτ' ἔστιν ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ περὶ ηδη ἀν τις κατηγορήσεις τούτη τὸ ιδίωμα· 5 παρὰ μὲν γάρ τοις φιλοσόφοις ἀλληλούληγεται, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς ἀληγούπερ ταῦτης οὖν τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένης τὸ ιδίωμα παρέθετο, 30 ὥστε πάσηη ἀντῆς ἐφαρμόζοι τῇ συνθέτῳ καὶ τοῖς εἰδέσιν αὐτῆς καὶ γένεσιν.

ι. Ἀλλὰ διὰ τί ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει, 10 ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ως μετὰ τὴν ἀσώματον τεταγμένην;

2 ἔνευ om. C 5 τί οὐ scripsi: ποῦ libri (cf. Simpl. f. 21r10 οὐ διδάσκει διὰ τούτων φασιν, τί ἔστιν ἡ οὐσία, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστιν) γινώσκειν A 6 εἴποι AMR Simpl.: εἴπη C 7 οὐκ CR: om. AM 9 εἴπη CR: εἴποι AM 11 ὅρος οὐκ ἔστιν colloc. AM προσκείμενος A 12 ἀπόφανσιν A 13 γοῦν AMR: οὖν C 17 μόνη τῇ ἀποφάσει Simpl., quod reponas 18 προσθείην A σωκράτης CM²R Simpl.: σωκράτην A M¹ 19 ὁ Πλωτῖνος] Eun. VI lib. I, 2 (p. 567) extrem. 20 an οὖσαν τῇ οὐσίᾳ? 21 εἶναι CMR: om. A 23 scribas (περὶ) πάσης (cf. v. 29) ιδίωμα ex ἀλιώμα corr. CR 25 μῆ] corrigas μήτε 26 ἐπενεγκεῖν s: ἐπενέγκει CM²R: ἐπενέγκοι AM¹ 28 τοῖς (post γάρ) CR: om. AM 30 αὐτῆς scripsi: αὐτῆ ACMR: αὐτῷ s ἐφαρμόζει A²CM²: ἐφαρμόζει A¹M¹R ante τῇ add. καὶ del. M 32 μὲν supra ser. AM post πρώτην add. μὲν del. M

"Οτι οδι πρόκειται αὐτῷ περὶ ἐκείνων εἰπεῖν, καὶ διτι οὐδὲ λέγονται ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐκεῖναι οὐσίαι.

ια. Περὶ δὲ τὸ αὐτὸν ζήτημα κἀκεῖνο στρέφεται, διὰ τὸ ἐν μὲν τοῖς Φυσικοῖς τὰ κοινὰ προτάττεις ὡς πρῶτα, ἐνταῦθα δὲ τὰ καθ' ἔκαστα.

5 "Οτι αὐτῷ διχῶς λέγεται τὸ πρότερον καὶ δεύτερον, ηὔσι τῇ φύσει τῇ πρὸς ἡμᾶς. πρὸς ἡμᾶς μὲν οὖν τὰ καθ' ἔκαστα πρῶτα (πρώτοις γάρ τοις τοις προσβάλλομεν), τῇ φύσει δὲ τὰ κοινὰ πρότερον, ὅπος γάρ τὰ καθόλου τὰ καθ' ἔκαστον τέτακται. εἰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς φύσεως ἀρχοιτο τις, τὰ ἀπλᾶ, τὰ αἰτια, τὰ καθ' αὐτὰ παρ' αὐτῶν ἔχοντα τὸ εἶναι, τὰ καθόλου. 10 τὰ ἄνθλα, τὰ ἀμέριστα καὶ τὰ τοιαῦτα προτάξειν εἰ δὲ ἀπὸ τῆς σημαντικῆς σχέσεως πρὸς τὰ ὄντα ἡ τάξις αὐτῶν ἐπινοοῖτο. ἐναντίως ταχθῆσονται,

ιβ. Ἀλλὰ τὶ ἀν εἰπομένην πρὸς τοὺς περὶ αὐτοῦ τούτου διαμοιράζητοντας, μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα τῇ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἔκαστον ἀλλὰ στερα;

15 10 "Η σκοποῦντες ἀκριβῶς εὑροισιν ἂν τὰ ἀμφισβητούμενα ὡς ὁμοίοιού· 5 μενα αὐτοὺς λαμβάνοντας· διτι γάρ ἐνὶς ἑκάστου πρῶτα φύσει λέγονται τὰ καθόλου, πάντως δὲ πάλιν ὕστερα, ὑποτιθέμενοι τὰ καθ' ἔκαστα εἰναι καὶ τῇ φύσει πρότερα, οὐ καλῶς ὡς ἀρχῇ λαμβάνουσιν αὐτὸν ὥπερ δεῖται ἀποδεῖσθαι. ἐπιπόλαια δέ ἐστι καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιγειρόματα· κοινοῦ μὲν 20 ὄντος ἀνάγκη καὶ ἀτομον εἶναι (ἐν γάρ τοῖς κοινοῖς τὰ ἀτομα περιέχεται).

ἀπόμονοι δὲ ὄντος οὐ πάντως τὸ κοινόν, εἰ γε τὸ κοινὸν ἐπὶ ποιλοῖς ὑπάρχει. δῆλον γάρ διτι τὸ καθ' ἔκαστον καταταχθέντος εἰς αὐτὴ τοῦ κοινοῦ καὶ συμπληροῦντος αὐτοῦ τὴν οὐδίσιαν ἐστὶν ἀτομον· ὃ γάρ τις ἀνθρωπος καὶ ἀνθρωπός ἐστι. ψεῦδος δὲ καὶ τὸ λέγειν. ὡς ἀναιρούμενον τοῦ κοινοῦ 25 οὐ πάντως τὸ ἀτομον ἀναιρεῖται· εἰ γάρ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ κοινὸν τὴν οὐδίσιαν ἐν τῷ διατείνειν ἐφ' ὅλα τὰ ὑπὸ αὐτὸν τεταγμένα, ὃ ταύτῃ ἀναιρῶν ἀνήργηκεν εὐθὺς καὶ τοῦ κοινοῦ τὴν ὅλην ὑπόστατιν. οὗτοις μὲν οὖν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Βόηθον τοῖς τε ἄλλοις Ηεριπατητοῖς 30 ἐπιγειροῦσιν ἀποκρίνεσθαι γρή, δεικνύναι δὲ ἐξηγουμένους τὸ Μετὰ τὰ φυσικὰ προσῆκεν, διτι τὰ κοινὰ Ἀριστοτέλης προτάττει καὶ ἐν τῇ τῶν αἰτιῶντων ιτιορίᾳ.

ιγ. Δοκεῖ δέ τισι μὴ ὀρθῶς ἡ τάξις ἔχειν ἐνταῦθα· ἀκόλουθον γάρ, ἓντις φασιν, ἣν πρῶτον εἰπεῖν τὴν αἰτίαν ὅλ' ἣν δεύτεραι εἰσιν οὐδέποι

ἢ. 4 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. A 1 p. 184^a 23

5 καὶ τὸ δεύτερον C Simpl. 6 τὰ καθ' ἔκαστον πρότερα Simpl. 7 πρότερον]

πρότερα Simpl., quod reponas 8 τὰ καθ' ἔκαστα Simpl. (sed cf. v. 6 not.)

9 αὐτῶν AC 10 ἄνθλα C² Simpl.: αὐτὰ AMR: ἀπλᾶ C¹ 12 τούτου CR: om.

AMs 12, 13 ἀμφισβητοῦντας Brand. (p. 50^b 15) 13 τὰ καθόλου τῶν CR Simpl.:

τῶν καθόλου τὰ AM 16 λαμβάνοντας αὐτούς colloc. AM πρῶτα] πρότερα coni.

Spengel (sed cf. v. 4, 6) λέγωσι A² CMR: λέγονται A¹ 17 ἔκαστα ex ἔκαστον

corr. M 21 ποιλοῖς AMR Simpl.: ποιλοῖς C Brand. 24 καὶ (ante τὸ) CR:

ἐστὶ AMs 25 τὸ ἀτομον ἀναιρεῖται CR: ἀναιρεῖται καὶ τὸ ἀτομον AMs 28 τε] δὲ

Brand. 30 τὰ supra ser. A προσῆκεν] προσῆκεν coni. Spengel

καὶ om. Brand. 32 μὴ CMR: μὲν A 33 οὐστέαι supra ser. C

αἱ δεύτεραι, εἰθ'. οὗτως τῶν δευτέρων οὐτισμὸν τὴν σύγχριτιν παρήσατι²⁰ πρὸς ἀλλήλας.

Φαμὲν δὴ ἡμεῖς, ὡς ἔχει τοῦτο προεὶλημμένον ἐναργῶς ἀπὸ τῆς διαιρέσεως τῶν καὶ ὑποκειμένου καὶ ἀπὸ τοῦ κυριωτάτην δεδεῖχθαι εἴναι οὐσίαν τὴν μῆτραν τῆς οὐσίας καὶ²¹ ὑποκειμένου μῆτραν ἐν ὑποκειμένῳ· ἀπὸ γάρ τούτου εἶ ἀνάγκης συμβαίνει δευτέρας εἴναι οὐσίας τὰς καὶ²² ὑποκειμένου πὲν λεγομένας μὴ ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐσίας.

ιδ. "Ετι προσαπορεῖ Πλατῖνος περὶ τῆς τάξεως, ὡς ἀκόλουθον ἦν δεῖξαι τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσίαν. εἰθ' οὗτως 10 τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον.

"Εστι δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ἡ αὐτὴ ἀπολογία, ὡς ἥδη προεὶλημμένον οὐκ εἴχει τὸ μὴ εἴναι μᾶλλον καὶ ἡττον τὴν πρώτην οὐσίαν, ὅτε πρώτως αὐτὴν καὶ μᾶλιστα καὶ κυριωτάτα οὐσίαν εἴναι ἀπεφαίνετο· πάντα γάρ τὰ τοιαῦτα δημιουργοὶ καὶ οὐκ ἔχει τὴν τοῦ μᾶλλον καὶ ἡττον ἀπειρίαν. τὸ μὲν γάρ 5 15 μᾶλλον καὶ ἡττον πρόεισιν δεῖ ἀπαύστως· τὸ δὲ μᾶλιστα ἵσταται κατὰ τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὸ πρώτως κατὰ τὴν ἀργὴν καὶ τὸ κυριωτάτα κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς φύσεως ἰδιότητα.

ιε. 'Αλλ' εἰ οὐδεμία οὐσία μᾶλλον καὶ ἡττον, πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται;

20 "Οτι οὐ καθ' θεον οὐσία εἰσί, τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον λαμβάνει, ἀλλὰ 10 κατὰ τὴν τῆς αἰσθητῆς οὐσίας πλείονα ἢ ἡττονα ἀπόστασιν.

ιε. 'Αλλ' εἰ τὸ αἰτιον τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λαμβάνει (τὰ γάρ αἰσθητὰ γινόμενά ἔστι καὶ οὐκ ὄντα), οὐ τοῦτο λέγων ἀτόπως ἐπεισάγει τὸν περὶ τῶν πρώτων τῇ φύσει λόγον:

25 "Ημεῖς δὲ νῦν οὐ τὰ τῇ φύσει πρῶτα ζητοῦμεν ἀλλὰ τὰ ὡς πρὸς 15 ήμᾶς πρῶτα καὶ τὰ ἐν τῷ λέγεσθαι πρῶτα. εἰ δὴ πρώτως τοῖς εἰδεσιν ἐντυγχάνομεν, εἰθ' οὗτως τοῖς γένεσι, καὶ πρώτως τὰ εἰδη σημαίνομεν, δευτέρως δὲ τὰ γένη, εἰκότως ἀν καὶ μᾶλλον οὐσίαι λέγοντο τὰ εἰδη τῶν γεγονόν.

30 ιε. Τοῦτο μὲν δὴ οὗτως· εἰπὼν δὲ δευτέρως οὖν οὐσίαι τὰ γένη 20 καὶ τὰ εἰδη τῶν πρώτων οὐσιῶν λέγονται, ὥσπερ τομὴν γένους εἰς εἰδη πεποίηται, οὐδὲ τὴν κοινὸν μὲν γένος ἢ οὐσία, εἰδη δὲ ἢ ἀτομος οὐσία καὶ ἡ δευτέρα οὐσία· ποῦ οὖν καὶ τὴν γενικὴν οὐσίαν ὀρίσατο:

Φημὶ δὴ ὅτι ὑπογράψας τὴν μὲν πρώτην οὐσίαν διὰ τοῦ εἰπεῖν

5 ante οὐσίαν add. τὴν del. M 6 ante δευτέρας add τὸ C 8 "Ετι] τι Α προσαπορεῖ Πλατῖνος] locum non inveni 10 τῶν εἰδῶν CR Simpl. (f. 23r24): τοῦ εἴδους AM 13 καὶ (ante κυριωτάτα) AM: om. CR 14 ἀπειρίαν AMR: ἀπορίαν C 15 ἴσταται AM: ὕστατον R: ὕστατον C 18. 19 τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους λέγεται Λ 20 καὶ ἡττον CMR: καὶ τὸ ἡττον Α 21 τῆς supra ser. C αἰσθητῆς οὐσίας ex Simpl. correxī (ef. v. 22): αἰσθησας libri ἡττονα CMR: ἐλάττονα Α 23 οὐ AM: 6 CRs 24 τῶν πρώτων AM: τὴν πρώτην CR 26 εἰ δὴ s: εἰδη eodd. τοῖς supra ser. M 27 εἰθ' CR: εἴτα ΑΜ 28 γένη] εἰδη Α 30 δὴ CR: οὖν AM δευτέρως οὖν] δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται, ἐν οἷς Arist. 34 μὲν CR: om. AM τοῦ CR: τὸ AM

μήτε καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, 25 τὴν δὲ δευτέραν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν εἶναι καθ' ὑποκειμένου δὲ λέγεσθαι. | κοινὸν ἐπ' ἀμφοῖν τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι λαμβάνει· 57 εἰ δὴ τῆς πρώτης τὸ μὴ καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι ἔδοι, τῆς κοινῆς ἔσται 5 τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι καὶ οὐ παρεῖται οὐδὲ αὕτη.

ιη. Ἀλλ' εἰ τομῇ εἰς εἰδὴ, οὐκ ἔστι δὲ εἰδὸς ἢ πρώτῃ οὐσίᾳ (μία γάρ ἔστι καὶ ἐν ἀριθμῷ. τὸ δὲ εἰδὸς πολλὰ ἀριθμῷ). πῶς ἂν εἴη τὰ 5 εἰρημένα οὐσίας διαίρεσις:

'Εροῦμεν δὴ ὅτι τὸ μίαν εἶναι ἀριθμῷ κοινὸς λόγος ἔστι πάσῃς τῆς 10 πρώτης οὐσίας, δι μᾶλιστα ἔδοι εἰδῶν εἰδους ἔστε. κοινὸν δὲ καὶ τὸ μήτε καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. ὁ μὲν οὖν τὸς 10 ἀνθρωπος ἢ τὸς Ἰππος οὐκ ἔστιν εἰδὸς, ὡς δὲ πρώτη τοιαύτη οὐσία πᾶσα 10 εἰδὸς ἀν εἴη.

ιθ. Ἀλλ' ἐπεὶ εἰρηκε φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶν 15 καθ' ὑποκειμένου λεγομένων, ἀναγκαῖον καὶ τούνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι, ἐκ ποίων εἰρημένων τὸ τῶν καθ' ὑποκειμένου λεγομένων, ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τούνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι οὐ δείκνυσιν· ἀπὸ γάρ τῶν περὶ τῆς οὐσίας εἰρημένων οὐδὲν φαίνεται 15 τοιοῦτον. ἐρρήμητο μὲν γάρ ὅτι πρῶται εἰσιν οὐσίαι σι αἴτοις, δεύτεραι δὲ 20 τὰ εἰδῆ αὐτῶν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη, ταῦτα δὲ οὐδὲν συντελεῖ πρὸς σαφήνειαν τοῦ τὸν λόγον καὶ τούνομα κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου.

Οἱ ταῦτα κατηγοροῦντες εἰκῇ ταράττονται· ἐξ ἐκείνων γάρ οὐδὲν τὸν προεῖπεν· ὅταν ἔτερον καθ' ἑτέρου κατηγορηται ως καθ' ὑπο- 20 κειμένου, πάντα δσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, καὶ κατὰ 25 τοῦ ὑποκειμένου ὥριται· τούτῳ γάρ ἐπειταὶ τὸ οὗτον τὸ καθ' ὑποκειμένου κατηγορούμενον καὶ οὐδέποτε καὶ λόγῳ ὀλγηθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου.

κ. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν διαφορῶν λέγει ως κοινὸν ἔχουσῶν πρὸς τὰς 25 οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, ἀφ' οὐ κατασκευάζει ὅτι οὐκ ἔδοι 30 τῆς οὐσίας τοῦτο, ἀναγκαῖον προκληθεῖν, δσα ἔστι γρήσιμα περὶ τῶν διαφορῶν. |

Δοκεῖ μὲν οὖν τὸ γωρίζειν πεφυκὸς τὸ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος τοῦτο δια- 58 φορὰν εἶναι, καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην διάκρισιν ως πρὸς τὸ γένος νοεῖται

1 εἶναι CR: om. AM 3 ἐπ' CMR: ἀπ' A 3. 5 εἶναι CR: om. AM 5 πα-
ρεῖται ACMR Simpl.: παρεῖται s 6 εἰς AMs: ἢ CR 7. 8 an (εἰς) τὰ εἰρη-
μένα? 10 εἰδους ἔδοι colloc. AM ἐστι ACM: om. Rs 8 δὲ CMR: δὴ A
13 εἴη ex εἰδος corr. C 14 δὲ om. C 15 καὶ τούνομα CR: εἶναι κατὰ τούνομα
Α: εἶναι κατ' οὖνομα M 16 ἐκ ποίων—κατηγορεῖσθαι (17) CR: om. AMs
17 καὶ τούνομα C: κατ' οὖνομα R 18 περὶ AM: παρὰ CR (cf. p. 7, 19) 20 —δῶν
τού— obliit. R 23 προεῖπεν] c. 3 p. 1b 10 κατηγορεῖται CR post ως add.
κατηγορουμένου del. R 24 πάντα post λέγεται colloc. Arist. post λέγεται add.
τοσαῦτα AMs: om. CR 26. 27 δληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου om. C
32 τὸ supra ser. M τοῦτο CR: οντα AM (cf. Porph. Isag. p. 11, 18 Simpl.
f. 24v 39)

αὐτῆς ἡ διαιρέσις· κυριώτερον δ' ἂν τις εἴποι, ὅτι τῷ εἶδει τὴν διαιφορὰν χρὴ συντάττεσθαι, διύπερ πολλάκις ἀντὶ τοῦ εἶδους παραλαμβάνονται. σύμπασαι μὲν γὰρ αἱ διαιφοραὶ ὁμοῦ ῥηθεῖεν ἀν περὶ τοῦ γένους, καθ' ἑαυτὴν δὲ ἔκαστη κατὰ μὲν τῶν ὑφίστηται τὸν λέγεται κατὰ παντός, κατὰ δὲ τοῦ γένους οὐδαμῶς· οὐδὲ γὰρ μορφωτική ἐστιν ἔκαστη τοῦ γένους. διενήγορος δὲ τοῦ εἶδους ἡ διαιφορὰ ἡ ὅλη μέρους. ἔστι γάρ ἡ διαιφορὰ ποιήτης συμπληρωτικὴ οὐσίας, καὶ οὐκ ἔστι μὲν ἐν ὑποκειμένῳ,¹⁰ ὅτι συμβάλλεται εἰς οὐσίαν τούτοις ἀπερι εἰδοποιεῖ, οὐκ ἔστι δὲ οὐσία, ὅτι οὐκ εἰς τὸ εἶναι ἀλλ' εἰς τὸ τοιόνδε εἶναι συμβάλλεται. χρὴ δὲ νοεῖν τὸ 10 τοιόνδε οὐχ ὡς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ φέρει λέγομεν· χωρίζεται γὰρ τοῦτο, ἡ δὲ διαιφορὰ οὐ χωρίζεται, πλὴν εἰ μή τι συμβολεῖται τῷ ὑποκειμένῳ. ἀν δέ τις λέγῃ ὅτι καὶ τὸ οὐσιῶδες συμβεβηκός ἄνευ φύλος οὐ χωρίζεται,¹⁵ ἀλλ' ἐροῦμεν πρὸς αὐτὸν τὴν παντελῆ διάστασιν τοῦ οὐσιώδους συμβεβηκότος καὶ τῆς διαιφορᾶς σημαίνοντες. ἀνεσὶς μὲν γὰρ καὶ ἐπίτασις περὶ 15 τὸ οὐσιῶδες συμβεβηκός θεωρεῖται, οἷον περὶ τὸν Λιθίοπα μεταστάντα εἰς ἄλλους τόπους ἄνεσις ἀν τοῦ μέλανος σώματος γένοιτο καὶ ἡ τοῦ γάλακτος λευκότης. ἤττον ἔστι, μᾶλλον δὲ ἡ τῆς χιλίος· ἐπὶ δὲ τῆς διαιφορᾶς τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον οὐκ ἄν τις θεωρήσειν· οὐ γάρ ἔστι δίπουν δίποδος οὐδὲ πεζὸν μᾶλλον.

20 κα. Ἀλλ' εἰ μήτε οὐσία ἔστιν ἡ διαιφορὰ μήτε συμβεβηκός, ἄλλο δὲ οὐσίας καὶ συμβεβηκότος οὐδέν ἔστι διάφορον τρίτον (πάντα γὰρ τὰ ὅντα ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν ἡ {οὐκ} ἐν ὑποκειμένῳ, ἡ γὰρ οὐσία εἰσὶν εἰς τὴν συμβεβηκότα). εἰ οὖν ἐν μηδετέρῳ τούτων τακτέον τὴν διαιφοράν, ποσ κατατάξομεν αὐτήν; |

25 Εἰσὶ μὲν οὖν πολλαὶ πρὸς τοῦτο λύσεις, δις μικρὸν ὕστερον ἐρῶ, πρῶτην δὲ βούλομαι ὥσπερ ἀξιωμάτι προθεῖναι, ἀφ' οὐ τὰς ἀπορίας καὶ τὰς λύσεις κρίνειν δυνησόμεθα. διοκεῖ δὴ τοῖς θεινοῖς περὶ τὴν τῶν ὄντων ιστορίαν ἄρρητος γίγνεσθαι ἡ τῆς φύσεως ἀφ' ἐτέρου γένους εἰς ἔτερον τὸ γένος μεταβάσις ἀεὶ τοῦ μέσου διαλανθάνοντος ἡμᾶς, οἷον τὸ δυνάμει τὸ 30 ἐπὶ τῶν οὐδισιῶν, οἷον λέγω ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ τῶν ἄλλων ζώων ἐν τοῖς

3 αἱ διαιφοραὶ AM: διαιφοραὶ CRs; ceterum αἱ διαιφοραὶ secundum Simpl. (f. 25r39) post παραλαμβάνονται transponas 4. 5 κατὰ παντός] κατὰ πάντων Simpl., quod fort. recipias 6 εἶδους] γένους C —ρους. ἔστι γὰρ obliit. R 8 τούτοις εἰς οὐσίαν colloc. AM τούτοις] τούτων Simpl. τὸ (ante τοιόνδε) ACMR Simpl. (eoni. Spengel): om. s

9. 10 νοεῖν τὸ τοιόνδε obliit. R 10 τοῦτο CMR: τούτου A 14 μὲν γὰρ obliit. R 16 γένοιτο AM: γένηται CR 18 ἤττον CR Simpl.: τὸ ἤττον AM

20 οὐσία iter. A 21 καὶ CMR: om. A οὐδέν AM: οὐδὲ CR 22 ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ex Simpl. correxi: ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν ἡ καθ' ὑποκειμένου AM: ἡ καθ' ὑποκειμένου ἔστιν ἡ ἐν ὑποκειμένῳ CRs (cf. Porph. p. 73, 22)

23 μηδὲ ἐτέρω CR 24 κατατάξομεν AMR: τάξομεν C 25 πολλαὶ AMR: om. C μικρὸν CR: μικρῷ AM ἐρῶ CMR: ἐροῦμεν A¹: ἐρῶμεν A² 26 προθεῖναι ex προθῆγαι corr. R² 27 τῆς—ιστορίας (28) Brand. (p. 52v23) 28 γίγνεσθαι Λ 29 διαλανθάνοντος AMR: λανθάνοντος C τὸ (post δυνάμει) om. Brand.

30 ἡ] ἐπὶ Α ζῶν Α¹

σπέρμασι; Ήεωρούμενον, οὕτε οὐσία σύνδεσμο ἔστιν (ἔτι οὐδὲ ἔστιν ἀτέλεις) οὕτε τὸ ἐνεργείᾳ τῷ οὗτῳ δυνάμει συμβέβηκε (τελείντης γάρ τουτο). Ιεί-
πεται τοίνυν μέσον τι ἄλλο εἶναι τῶν οὐσιῶν τοῦ τε ἐνεργείᾳ φέρεις ἀνθρώποι· 10
που καὶ τοῦ δυνάμει. ὁ αὐτὸς τούτον ἔστι λόγος καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς.
5 καὶ γὰρ αὕτη τὸ μέσον ἔστι ποιότητός τε καὶ οὐσίας· διὸ καὶ συντελεῖ εἰς
τὸ εἶναι καὶ τὸ ποιὸν εἶναι, καὶ οὗτος ἔσται οὐκέτι ὑποκειμένη. διὸ δεῖ
προστιθέναι εἰς τὸν ὅρον τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ οὐδὲν συντελοῦντος εἰς τὴν
οὐδείαν τοῦ ὑποκειμένου· τὸ γάρ εἶδος συντελεῖ τι καὶ οὐδὲν διαφορά. ἐπειδὴ 15
τοίνυν ταῦτα προειλήφαμεν, ἀναλάβωμεν τὰς λύσεις τῶν παλαιῶν φύλω-
10 σόφων περὶ τῆς διαφορᾶς. μία μὲν δόξα γένοιτο ἀνὴρ ποιότητα τιθεμένη
τὴν διαφοράν, ποιότητα δὲ οὐσιώδη καὶ συμπληρωτικὴν τῆς οὐσίας· ἀλλὰ
δ' οὐ μέσον ποιότητος καὶ οὐσίας τὴν διαφοράν ὑπολαμβάνουσα, κοινόν
τινα σύνδεσμον παρεχομένην ταῦς μὲν οὐσίας πρὸς τὰ οὐσιώδη συμβεβητῇ· 20
κατὰ, τοῖς δὲ συμβεβηκόσι πρὸς τὰς οὐσίας, γάρ φύσις οὐκ εὑθίσυς μετα-
15 βαίνει ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία, οἷον ἀπὸ τῶν ζῴων ἐπὶ τὰ φυτά.
ἀλλὰ καὶ μεταξύ τινα μέσην ζωὴν τὴν τῶν ζωοφύτων συνέστησε συναγω-
γὴν ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων καὶ συμπληρωτικὴν καὶ συνδετικὴν αὐτῶν πρὸς εἴ-
δην. καὶ ἐνταῦθα τοίνυν τῶν διαφόρων γενῶν οἷον οὐσίας καὶ συμβε-
βηκότος μέσον τι ἔσται κατὰ μέν τινας ὡς μετέχοντος ἀμφοτέρων τούτων.
20 κατ' ἀλλούς δὲ ὡς κεχωρισμένην ἀμφοῖν. ἀλληλού δὲ ἀνὴρ γένοιτο δόξα τῶν
λειόντων μὴ μόνον συμπληρωτικὴν εἶναι τῆς οὐσίας τὴν διαφοράν, ἀλλὰ 60
καὶ μέρος αὐτῆς, ἤτοι τὴν κατὰ τὴν ἐμπεριληφήν τοῦ ὑποκειμένου θεωρου-
μένην, μέρος οὖσαν τῆς κατὰ τὸ εἶδος οὐσίας η συναλλοιουμένην ταῦς περὶ
τὸ ὑποκειμένον σχέσειν, ὡς περὶ αὐτὸν ἔχειν πως αὐτὴν καὶ διατίθεσθαι
25 διαφόρως.

1 θεωρούμενον CR: θεωρουμένων AM εἰστίν εἰστιν Brand. 2 τὸ πτ̄ τι Brand.
 5 τὸ CMR: om. A 6 καὶ τὸ ποιῶν εἶναι om. C 7 συντελοῦν Brand. 10 τῆς
 om. C 11, 12 ἀλλη δὲ οὐ AM: ἀλλ ἡδη CR 12 οὐσίας τὴν supra ser. C
 διαφορὰν] ἀν in lit. C 13 παρεχουμένην C Simpl.: παρεχουμένη AMRs 15 φυτᾶ
 ἀ in lit. R² 16 τὴν τῶν ζωφότων μέστην ζωὴν colloc. C (corr. numeris superser.)
 τὴν CMR Simpl.: om. A 16 συνέστησε] ὑπέστησε Simpl. 17 συνδετικὴν καὶ συμ-
 πληρωτικὴν colloc. M (corr. numeris superser.) συνδετικὴν CMR Simpl.: συνδετικὴν
 A: σύνδεσμον Brand. 22 τὴν (postū ητοι) CR: om. AM Simpl. 23 οὐ μέρος
 Simpl. 24 σχέσειν A²CMR: σπέλεσιν A¹ ως] ὕστε Simpl. Brand. ante αὐτὸν
 add. τῷ Brand. 26 εἰναι ἀλληλίς colloc. C (corr. numeris superser.) 28 ρέν AM Simpl.
 (f. 25 v 43): om. CR 29 σημαίνει AM Simpl.: σημαίνειν CR τὴν ξεῖν αὐτὴν CR Simpl.:
 om. AM post πεζότητα add. αὐτήν AMs: om. CR Simpl. 30 ἔπειρ coni. Spengel:
 ἔπειρ libri 31 τοῦτο ... τὸ διακείμενον (p. 50,1)] conicias ταῦτο ... τῷ διακείμενῷ, nisi
 malis (ἀλλα) τῷ διακείμενῳ

διαφορὰ τὸ διποκείμενον κατ' αὐτήν), αὐτὴν δὲ τὴν διαφορὰν λόβιωμεν τὴν πεζότητα. ἀρ' οὖν οἱόν τέ ἐστι κατηγορῆσαι τούνομα κατὰ τοῦ ὑποκειμένου τῆς διαφορᾶς, ὅστε φάναι τὸ ὑποκείμενον εἶναι πεζότητα, ἢ τὸν λόγιον αὐτῆς, ὅστε τὸ ὑποκείμενον εἰπεῖν ἔξιν εἶναι ἀρ' ἡς πεζοὶ γίνονται 15 αἱ οἱ μετασχόντες; οὐκέτι εἰπεῖν. οὐχ ὑγιῶς τούνυν εἴρηται τούνομα καὶ τὸν λόγιον τῆς διαφορᾶς δύνασθαι κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου. διὸ οὐδὲ συνωνύμως ἂν ῥηθείη διαφορὰ κατὰ τῶν ὑποκειμένων. οὐ καθ' ὑποκειμένου ἄρα, εἴπερ τὰ καὶ¹ ὑποκειμένου συνωνύμως τῶν ὑπ' αὐτὰ ἀτόμων κατηγορεῖται.

20

10 Πρὸς δὴ τοῦτο τὸ ἀπόρημα οὕτως ἀντιτίθεμεν. οὐ γάρ, ἀπερ
ἐκεῖνοι βιούλονται, τὸ ἔχον τὴν πεζότητα νῦν ἀφέντι ως μὴ ὅντος μὲν τούτου διαφορᾶς. τούναντίν δὲ τῆς πεζότητος, ως ἐκεῖνοι λέγουσιν· ἐπινοέᾳ γάρ χωρίζοντες τὴν πεζότητα οὐ βιούλονται τὸ μετά τοῦ ὑποκειμένου 25 συνειλημένου εἶναι διαφοράν. ἄλλο δέ ἐστι γωρίσαι τι τῇ ἐπινοᾳ, ἄλλο 15 ὡς συνυπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ συλλαβεῖν. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ὄριστικοῦ λόγου λέγει ἐνταῦθι καὶ | τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι 61 ἐπὶ τῶν διαφορῶν εἴρηκε τῶν συνειλημένων μετά τῆς ὅλης, καὶ ἡμεῖς οὕτως ἐκδεγόμεθα· τὸ μὲν γάρ πεζὸν καὶ τὴν πεζότητα ἔχει, η δὲ πεζότητης ἐπίνοια τις οὖσα μόνον φύλη τὸ πεζὸν οὐ συνειληφεν. οὐ γρὴ οὖν 20 διαιρεῖν τὸν κατὰ τὸ ὑποκείμενον εἰδος λόγον καὶ τὸν ὄριστικόν· εἰ γάρ δὲ 5 ὄριστικὸς λόγος τὸ τί ἦν εἶναι δηλοῦ, τοῦτο δέ ἐστι τὸ εἰδός, οὐκ ἄλλος μὲν ἔσται ὁ κατὰ τὸ ὑποκειμένον λόγος. ἄλλος δὲ ὁ κατὰ τὸν ὄρον, ἐπεὶ καὶ ἀποποὺ ἐν μὲν τῷ εἶναι τινι ὑπάρχειν, τὸ δὲ ὄνομα καὶ τὸν λόγον μὴ ἐπαληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου. οὕτω μὲν οὖν ἡμεῖς ἀπηγρήσα- 25 μεν· φαμέν δὲ καὶ ἄλλην εἶναι λύσιν οὐκ ἀπόβλητον. ἐπεὶ γάρ τὸ μαλιστα 10 ποιοῦν τὸ εἰδός η διαφορά ἐστιν, ἀλληλεύεσθαι εἴρηκε τῷ λόγῳ τῷ τὸν τοῦ ὑποκειμένου λόγον ὑπὸ ταύτης συμπληροῦσθαι· καθ' ὑποκειμένου οὖν λέγεται. ως ἐκεῖνοι βιούλονται. οὗτοι συμπληρωτική ἐστι τοῦ κατὰ τὸ ὑποκείμενον λόγου· ἀν γάρ εἴπω φησὶ πεζότητα, ἐπὶ τῆς διὰ σκελῶν εἴρηκα 15 30 κίνησιν, η δὲ ἐπὶ τῆς διὰ σκελῶν κίνησις καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ οὕτως κινούμενον δηλοῦ. ταῦτα μὲν δὴ οὖσιν. θαυμάζω δὲ τῶν Στωικῶν χωρίζοντων τὰς ἔξεις ἀπὸ τῶν ἔκτῶν· ἀσώματα γάρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' ἔκυτά. οἵταν ἐρεγγελεῖν δέοντας, ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔρχονται. εἰ δὲ οὐδὲ αἱ ποιότητες ἄνευ τῶν ποιῶν, οὐδὲ αἱ ἔξεις ἄνευ τῶν ἔκτῶν οὐδὲ²⁰

1 post αὐτήν add. τούτων δὴ οὕτως ἔχοντων del. M

2 κατὰ CMR: om. A

4 αὐτῆς in mrg. suppl. M δ καὶ τούνομα Simpl., quod reponas καὶ CR Simpl.: om. AM

14 συνειλημένον AM ἄλλο (prius) CR: ἄλλως AM γωρῆσαι C

ἄλλο (alterum) CR: καὶ ἄλλο AM 15 συλλαβεῖν] σαλ supra ser. A 16 καὶ τὸ CR Simpl.: τῷ AM 18 ἔχειν (sed ν eras.) A 20 εἰδος abundare putat Spengel, sed tuetur Simpl. post λόγον VI litt. eras. R δ CR Simpl.: om. AM

21 εἰδος in lit. R² 25 δὲ AM: δὴ CR 29 an φασι; 30 κίνησιν Felic.:κινήσεως ACMRs 33 ἡ CM²R: ἡν AM¹ 34 οὐδὲ (alterum)—οὐδὲ] οὐδὲ—οὐδὲ'

coni. Spengel

αἱ διαφοραὶ ἄνευ τοῦ ὑποκειμένου θεωρηθήσονται, ἀλλὰ τῷ δριστικῷ ἔσωτῶν λόγῳ συμπληρώσουσι τὰ ὑποκείμενα.

κγ. Ἀλλὰ πῶς παραχρῆμα μετέθετο; εἰπὼν γάρ τὸ δοκεῖν πάσῃ οὐδίᾳ ὑπάρχειν τὸ τόδε λέγεσθαι ἐπήγαγεν ἔξης· οὐ μὴν ἀληθὲς γέ 5 ἐστι τοῦτο.

Ἡμεῖς δὴ πρὸς αὐτοὺς ἀποκρινούμεθα, ώς οὐ μὲν πρώτη δόξα οὐκ αὐτοῦ ἦν, ἀλλὰ ἄλλοις ἀρέσκουσι· κατὰ τινας γάρ τοῦτο δικάζεται τοὺς ὑφεστάντας, λέγοντας τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη· οὐ δὲ δευτέρα | αὐτῷ ἐδόκει, 62 διόπερ προθεὶς τὴν λεγομένην ὑφ' ἑτέρων προσέθηκεν ὅτι αὐτὸς 10 ἐδοκίμαζε.

Πῶς οὖν τὸν τινὰ ἄνθρωπον λέγομεν καὶ ἄνθρωπον εἶναι καὶ ζῆντον καὶ λογικὸν καὶ θυγήτον, εἰ μὴ τόδε ἐστὶ πάντα ταῦτα.

Ὅτι τὰ εἶδη καταταχθέντα λέγομεν τόδε τινὰ εἶναι, οὐ δὲ λόγος ἦν ἡ περὶ τῶν καθ³ αὐτὰ ἐπινοουμένων.

15 Ἀλλὰ κατὰ τί λέγομεν τόδε τι τὴν ἀτομον οὐδίαν, πότερον κατὰ τὸ εἶδος ἢ τὴν ὅλην ἢ τὸ ἐξ ἀμφοῖν.

Ἡ φήσουμεν ὡς κατὰ πάντα, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν ὅλην, καθόσον ὑπόκειται καὶ εἰς ἐνέργειαν ἥκει τοῦ δέχεσθαι τὸ εἶδος, κατὰ δὲ αὐτὸν τὸ εἶδος, καθόσον ὅρισται καὶ ἐν ἐστιν ἀριθμῷ. εἰ δέ τις τὴν ὅλην ἀόριστον 20 οὖσαν μηδουμῶς τόδε τι εἶναι φήσει, ὑπομνήσουμεν αὐτὸν ώς οὐ περὶ τῆς ἀσχέτου ὅλης ἐστὶν ὁ παρὸν λόγος, περὶ δὲ τῆς σχέσιν ἐγγονῆς πρὸς τὸ εἶδος.

κδ. Ἀλλὰ πῶς τὸ λογικὸν ζῆντον τῷ ἀλόγῳ οὐκ ἔστιν ἐναντίον;

25 Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐναντίον· λόγος δὲ τούτου τοιοῦτος· τὸ ἐπιδεχόμενον τὰ ἐναντία οὐκ ἔστιν αὐτὸν ἐναντίον· εἰ γάρ κατέχοιτο ὑφ' ἐνὸς τῶν ἐναντίων, οὐκ ἀν δύναιτο καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἑτέρου ἐναντίου καταδοχὴν 20 ἐπιτηδείως παρετεκεύασθαι, οἷον ψυχὴ {ἢ} σῶμα ἢ ἀτομος οὐσία ἢ δευτέρα οὐσία εἰπερ ἐπιδέχοιτο τὰναντία, αὐτὰ καὶ αὐτὰ οὐκ ἔσται ἐναντία· ἀλλὰ 30 οὐδὲ εἰ διαιροῖτο τι εἰς τὰ ἐναντία, ὥσπερ τὸ ζῆντον, οὐδὲ οὗτας ἔσται

2 λόγῳ ἔσωτῶν colloc. AM ἔσωτῶν] ἔσω in lit. R² 4 τὸ τόδε CR: τόδε AM: τόδε τι coni. Spengel (sed cf. Porph. p. 96,7 Simpl. f. 26r45) 4 τὸ τόδε CR: ἔξης CR: ἐψεξῆς AM
5 ἐστι τοῦτο om. Arist. 7 αὐτοῦ AMR: αὐτῶν C 9 προθεὶς AMR: προσθεὶς C
post 3στερον add. τὴν λεγομένην del. M 10 ἐδοκίμαζε CR: ἐδοκίμασε AMs 11 post λέγομεν add. εἶναι AM: om. CR εἶναι supra ser. C 12 τόδε Simpl. (f. 26v47): τόδε ACMRs: τόδε (l. τόδε) τινά coni. Spengel (cf. v. 13) 13 εἶδη an ἤδη dubium R καταταχθέντα] καταταχθέντα Simpl. (sed cf. p. 56,5. 7) 14 περὶ AMR Simpl.: ἐπὶ C 16 τὴν ὅλην CMR Simpl.: κατὰ τὴν ὅλην A 18 αὐτὸν codd. Simpl.: αὖ coni. Spengel 19 ἐν ἐστιν AM Simpl.: ἐνεστιν CR 20 ὑπομνήσουμεν AM: ὑπόμνησον μὲν CR: ἀναμνήσουμεν Simpl. 25. 26 τὰ ἐπιδεχόμενα τὸ ἐναντίον M (corr. m!)
26 ἐναντίον αὐτόν colloc. R (corr. numeris superser.) 27 ἐτέρου in mrg. suppl. A
ἐναντίον A²CMR Simpl. (f. 27v50): ἐναντίαν A¹ 28 ψυχὴ ἢ σῶμα ἢ ἀτομος οὐσία ἢ δευτέρα Simpl.: ψυχή, σῶμα, ἢ ἀτομος οὐσία, ἢ δευτ. codd. s 30 διαιροῖτο] at in lit. R
τι AMR: τις C: τι τις Simpl., quod reponas

ἐναντίον· ἐκεῖνο δὲ περιέχει τὴν τῶν ἐναντίων διαιρέσιν, ὥστε οὐδὲν τούτων ἔσται ἐναντίον. γνοίη δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρου τῶν ἐναντίων τοῦτο· 25 πλειστον γάρ κεχωρίσθαι αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων ἀφοριζόμεθα, ὡς δὲ νῦν λέγεται, περὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν τοῦ ζήτου ὑπάρχει.¹

5 κε. Ἀλλὰ πῶς τὸ πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὸν ἄέρα τῇ γῇ ἐναντία λέγει 63
Αριστοτέλης:

Καὶ τὰς εἰδοποιίας ὁγλονότι διαφορὰς φέρομεν. αἵτινες οὖν εἰσιν οὐσίαι· τὸ μὲν οὖν ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ ἔηρὸν καὶ ὑγρὸν ἀλλήλοις 5 ἐναντία ὑπάρχει, αἱ δὲ ὅλαι οὐσίαι πρὸς τὰς ὅλας οὐσίας οὐκ ἔχουσιν 10 ἐναντίωσιν, αἱ γε καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὅλης συνυφεστήκασιν.

κε. Εἰ δέ τις τὸν ἄνθρωπον τῷ ἵππῳ λέγοι πως ἐναντίον εἶναι καὶ τὸν τινὰ τῷ τινί;

Πρὸς αὐτὸν ἡμεῖς ἀποκρινούμεθα, ὡς οὐδὲν μᾶλλον ὁ τις ἵππος τῇ ὁ τις βοῦς ἡ ἄλλο τι τῶν κατὰ τὴν πρώτην οὐσίαν συστοίχων ἐναντίον 10 15 ἔστι πρὸς τὸν τινὰ ἄνθρωπον, εἰ δὲ ἀδύνατός ἔστιν ἡ τῶν ἀορίστων πρὸς τὸν ὠρισμένον ἐναντίωσις (ἐν γάρ ἐνὶ δεῖ ὠρίσθαι ἐξ ἀνάγκης ἐναντίον εἶναι). οὐκ ὀρθὸν ἀν εἴη οὐδὲ οὕτως τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνειν.

κε. Ἀλλὰ πῶς, εἰ τὸ εἶδος τῇ στερήσει λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς Φυ- 15 σικοῖς, ἀλκηθὲς τὸ νῦν ἀποφαίνεσθαι αὐτὸν μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον;

20 Οὐ εἴωθε κοινότερον καὶ τὰ κατὰ στέργην ἀντικείμενα ἐναντία λέγειν. ὥστε θετὸν ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ξένην καὶ τὴν στέργην ἐναντία προσαγορεύῃ, οὐδὲμις γέρητα παράττεσθαι, ὅτι ἐν ταῖς Κατηγορίαις εἰρηκὼς οὐσίαν 25 οὐσίᾳ μὴ εἶναι ἐναντίαν ἐν τοῖς Φυσικοῖς πᾶσιν δέχεται αὐτῶν τὴν ἐναντίοτητα. κοινῷ γάρ γρῆται τῷ τῆς ἐναντιώσεως ὀνόματι καὶ ἐπὶ τῶν 30 ἀλλῶν ἀντιθέσεων. ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ λύσις οὐκ ἀπόβλητος, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ· κάλλιον δὲ εἴη ἀν καὶ Ἀριστοτελικώτερον μᾶλλον οὕτω λύειν τὴν ἀπορίαν ταύτην, ὅτι τὸ εἶδος τῇ στερήσει οὐκ ως οὐσίᾳ οὐσίᾳ ἀντί- 35 κεῖται, ἀλλ' ως τὸ δὲ πρὸς τὸ μὴ οὐ τῷ εἶδει ἡ ως ἀργὴ πρὸς τὸ ἔσχατον καὶ τὸ ἀγράθον πρὸς τὸ | κακὸν ἔξει κατὰ παντελῆ ἀπόστασιν ἡ ὑφεστον 44 40 τελέαν τὴν ἐναντίωσιν. οὕτω γάρ ημῶν διαιρουμένων οὐσιῶν μὲν ἐναντίωσις

1 δὲ] απ γάρ? 4 τὴν αὐτὴν ΑΜ Simpl.: ταύτην τὴν CR 5. 6 λέγει Άρ.]
De gen. et corrupt. B 8 p. 335^a3 sq. 7 διαφορὰς ὁγλονότι colloc. Α 8 ὑγρὸν
καὶ ἔηρὸν colloc. ΑΜ 10 συνυφεστήκασιν CR: ὑφεστήκασιν ΑΜs 11 τις ΑCM:
τι R λέγοι CR: λέγει ΑΜ 11 ἐναντία CMR: ἐναντία Α εἶναι CMR:
om. Α 15 εἰ CR: ἡ ΑΜ 16 τὸ ὠρισμένον CR: τὰ ὠρισμένα ΑΜs
ἐν ΑΜ: ἐν CR 16 ὀρίσθαι Α 17 λαμβάνειν ACMR: λαμβάνομεν S (?) s
18. 19 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. A 7 p. 190^b27 Α 9 p. 192^a6 21 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf.
Α 7 p. 190^b30 sq. προσαγορεύη CR: λέγη ΑΜ 22 εἰρηκὼς CMR: om. Α
23 οὐσίαν] οὐσίας C 18 ἐναντίαν Arist. Phys. A 6 p. 189^a32 (ἔτι οὐκ εἶναι φαμεν οὐ-
σίαν ἐναντίαν οὐσίᾳ): ἐναντίον ΑΜs: ἐναντία CR 19 αὐτῶν τὴν CR: αὐτὴν τὴν M: αὐ-
τὴν Α 25 ἀπόβλητον ΑΜ 20 ως ἔμοιγε CR: ως γέ μοι ΑΜ 26 εἴη ἀν scripsi:
εἶναι libri, quod delendum coni. Spengel 27 μᾶλλον CR: om. ΑΜ 27 οὕτω post ταύ-
την (27) transp. ΑΜ 28 τῷ εἶδει om. Simpl. (fort. recte) 30 τελέαν Simpl.
(fort. recte, cf. p. 53, 9. 14)

οὐ θεωρεῖται. ἄλλος δὲ ἐπὶ τῶν ἀργῶν ἐναντιώσεως διορισμὸς φανήσεται,
ὅς οὐκ ἔστιν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος· οὐ γάρ ἐν ὑπάρχει σύμφορε τὰ ἐναντία
περιέχει, οὐδὲ μὴ γένη ὅντα αὐτὰ περιέχεται. ἄλλ’ ὅτι τὸ μὲν ἐν τῷ ἡ
εἶναι, τὸ δὲ ἐν τῷ μὴ ἔστιν.

5 κτη. Ἀλλὰ τὸ μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα οὐσιῶν
ἔστι τῇ ἐπιγωγῇ δεδειγμένον, ὥλως δὲ οὐσίᾳ οὐκ ἔστι δεδειγμένον.

(1) τοῦτο ἀπορῶν ἡγήσκεται τὴν διαιρετικὴν μέθοδον καὶ τὴν ταυτήν 10
γρείαν. ἐπεὶ γάρ τῶν γενικωτάτων οὐκ ἔνεστιν ἐκ προτέρων καὶ αἰτιο-
τέρων ποιῆσασθαι ἀπόδειξιν, ἄλλ’ ἀνάγκη, τελείως διαιρέσεις πάντα οὐ πε-
10 ρουμένους τὰ ὑπὸ αὐτὰ θεωρεῖν τὴν κοινότηταν αὐτῶν, τὸ δὲ παραλλάσσεται.
ώς φέρε δέ ταν τὸ ζῷον διαιρῶμεν εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον τὴν ὑπόποιην καὶ
ἄποιην τὴν δίποιην καὶ τετράποιην τὴν θεσας ἄλλας ἐπιδέχεται διαιρέσεις, εἰτα 15
μηδεμίαν αὐτῶν εὑρίσκοντες ἐκβαίνουσαν τοῦ ζῷου τὴν ταυτότηταν τοῦ γέ-
νους οὐκ εἰς ἐπιχωρῆς μᾶλλον τῆς τελείας διαιρέσεων λαμβάνουσεν. ὕστερον
15 οὖν ἐπὶ τῶν ἄλλων ἡ διαιρέσεις τὸ κοινόν ἐν τοῖς ὑπὸ αὐτὸν τεμνομένοις
φυλάσσεται, οὐτως καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν νῦν δείκνυνται. εἰ γάρ αἱ οὐσίαι μὲν
πᾶσαι νῦν διαιροῦνται ἀνελλιπῶς εἰς τὰς πρώτας καὶ δευτέρας οὐσίας, μηδὲ 20
τεραι δὲ τούτων ἔχουσι τὴν ἐναντίωσιν (ἥ γάρ διαιρέσεις τελεία οὖσα πάντα
τὰ ὑπὸ τὴν οὐσίαν περιελάμβανεν), ὥστε οὐ μόνον ἡ τὶς οὐσία τοὺς ἄλλα
20 καὶ ἀπλῶς πάση οὐσίᾳ αὐδένειν ἔστιν ἐναντίον. ἀπαντήσεις δ’ ἂν τις καὶ
οὐτως· δέ ταν τὸ τῶν κατ’ οὐσίαν συμπληρούντων ληφθῆ, εὐθύς τοῦτο ὅπερ
ἐφ’ ἑκάστου καὶ ἐπὶ τοῦ παντὸς ἀληθῆς ἀποδείκνυται. οἷον τὸ λογικὸν ἐφ’ 25
ἑκάστου τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ παντός, καὶ τῇ οὐσίᾳ τοίνυν εἰπερ κατ’
οὐσίαν ὑπάρχει τὸ μηδεμίαν σχέσιν ἐναντιώσεως ἔχειν, οὐκ ἐπὶ τοὺς ἄλλα
25 καὶ ἐπὶ πατῶν ἀληθῆς ἔσται. |

κτη. Πάλιν ἄπορον φαίνεται, πῶς ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτων εἰρημένοις 60
μᾶλλον οὐσία διώρισται ἡ τὸ οὐδὲν εἴδος ἡ τὸ γένος οὐχ ἡ οὐσία,
οὐδὲ ὅπερ ἔστιν ἔκαστον, κατὰ τοῦτο ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον, ἄλλ’ η̄ ἐπ-
γματέρω τῆς ἀτόμου οὐσίας προγωρεῖ, τὸ δὲ ἡττον ὑφεστηκός πορρωτέρω
αὐτῆς ἀφέστηκε. τοῦτο δὲ συμβέβηκεν ἄλλως· νυνὶ δὲ καθόλικον ἔστιν ἑκάστη

“Οὐδὲν ὁσαύτως ἑκάτερον λέγεται, ἄλλὰ τὸ μὲν καθ’ ἑαυτόν, τὸ δὲ ἡ
30 κατὰ συμβεβηκός· τὸ γάρ μᾶλλον εἶναι τὸ εἶδος ἡ τὸ γένος οὐχ ἡ οὐσία,
οὐδὲ ὅπερ ἔστιν ἔκαστον, κατὰ τοῦτο ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον, ἄλλ’ η̄ ἐπ-
γματέρω τῆς ἀτόμου οὐσίας προγωρεῖ, τὸ δὲ ἡττον ὑφεστηκός πορρωτέρω
αὐτῆς ἀφέστηκε. τοῦτο δὲ συμβέβηκεν ἄλλως· νυνὶ δὲ καθόλικον ἔστιν ἑκάστη

1 ἄλλος CR: ἄλλως AM 3 περιέχει CR mrg. A mrg. M: ὑπάρχει AM περιέχεται R²
mrg. C: παρέχεται ACMR¹ 6 οὐσίῃ] οὐσία libri: om. Simpl. (f. 27r54) fort. rectius
οὐκ ἔστιν οὐσία colloc. AM 10 θεωρεῖ CMR: θεωρεῖ Λ η̄ παραλλάσσεται CMR:
ἡ̄ παραλλάσσεται A; corrigas μὴ παραλλάσσεται (vel παραλλάσῃ) τι, cf. Simpl. μὴ πη παραλλάσσεται
τι ἐν τοῖς καθ’ ἔκαστον εἴδεσιν 13 post εὑρίσκοντες ex Simpl. addas διαφορὸν
ἑκβαίνουσαν AM: ἐμβαίνουσαν CR 17 νῦν MR: om. Λ: supra ser. C ἀνελ-
πῶς Λ τὰς CR Simpl.: om. AM 19 οὐ μόνον CMR: om. Λ 21 ληφθῆ
Simpl.: ληφθεῖν ACMRs 8περ CMR Simpl.: ἐπως Λ 26 ταῖς — εἰρημένοις
(sic) Α πρὸ τούτων Simpl. (f. 28r56): πρὸ τούτου libri (cf. p. 54,2) 27 post
μᾶλλον add. καὶ ἡττον ACMRs: secundum Simpl. eieci (cf. v. 30) 29 ἑκάτερον ὁσαύ-
τως colloc. AM 33 ἀφέστηκε AM: ὑφεστηκε CR

τοῦτο ὅπερ ἔστιν, οὐ φησὶ λέγεσθαι αὐτὴν μᾶλλον οὐδὲ ἡττην. οὐκ ἄρα 10 ἐναντία λέγεται τὰ παρόντα τοῖς πρὸ τούτων.

λ. Ἐτι κάκεινο ζητήσεως ἀξιον, πῶς ὁ μᾶλλον λογικὸς οὐ μᾶλλον ἔστιν ἀνθρωπος.

5 Ὄτι οὐ κατὰ τὴν ἐπίτασιν τοῦ λογικοῦ ὁ ἀνθρωπος ἔχει τὸ εἶναι, ἀλλὰ κατὰ τὸ εἰδος· τοῦτο δὲ ἔστηκεν ἀεί, ηδὲ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου κατὰ 15 τὸ διάφορον τοῦ μᾶλλον λογικοῦ παρέχει τὸ λογικώτερον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ δύνασθαι εἶναι λογικῷ τὸ εἶναι αὐτῷ ὁμοίως πάρεστιν. ἔστιν ἄρα οὗτος μὲν ὁ αὐτός, ηδὲ ἐνέργεια τοῦ λογικοῦ τὸ 20 μᾶλλον καὶ ἡττην προσλήψεται. ἐπανιὼ μὲν οὖν καὶ ταύτην τὴν λόγου· 20 εἰ δὲ δεῖ κατὰ τὴν Ἀριστοτελείον δόξαν βαθύτερον αὐτὴν ἀποδοῦναι, οὕτως ἀνὴρ οὐκιώτερον δεῖξαιμεν τὸ ζητούμενον· πέφυκε μεθ' ἑκάστου τῶν εἰδῶν καὶ τὸ ποιὸν συνυφίστασθαι, ἔτερον μὲν δὲ τοῦ εἰδούς, ἡρτημένον δὲ ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὸ μὲν εἰδος μέρος δὲ τῆς συνθέτου οὐσίας καὶ ἀτόμου 25 συμπληρωτικόν ἔστιν αὐτῆς καὶ οὐδέποτε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡττην. αἱ δὲ διντρέζουσαι τοῖς εἰδέσι ποιότητες, ὅπου μὲν ἡ λογική, ὅπου δὲ ἡ θερμότης, ὅπου δὲ ἡ ἐγράτης δέχεται τὸ μᾶλλον, καὶ οὕτως οὐκ | 66 ἕστιν ἡ 20 φαινομένη αὐτῇ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑπεροχῇ τοῦ εἰδούς ἀλλὰ τῆς ποιότητος, ἐπειὶ καὶ ὁ σπουδαῖος ὅταν μᾶλλον ἀνθρωπος λέγηται, οὐχ ἡ ἀνθρωπος 25 ἀλλ' ὡς οὕτως διακείμενος ἐπιτείνεται. τοῦτο δὲ οὐκ οὐσίαν ἀλλὰ ποιὸν σημαίνει, ὥστε ἡμῖν ἀληθῶς φαίνεται ἔχον τὸ μὴ εἶναι οὐσίαν οὐσίας τὸ μᾶλλον καὶ ἡττην.

λα. Πῶς οὖν ἡ ὥλη τὸ μᾶλλον καὶ ἡττην δέχεται καὶ τάνατία ἐφ' ἑαυτῆς φαντάζεται μικρὸν καὶ μέγα καὶ ἐλεῖπον καὶ ὑπερέχον; πῶς δὲ 25 πᾶν ὅπερ ἀνὴρ ἐπαγγέλληται ψεύδεται. καὶ μέγα φαντασθῆ μικρόν ἔστι. καὶ μᾶλλον ἡττήν ἔστιν:

Ἐροῦμεν δὴ οὖν, διτι ταῦτα ἀπὸ τῆς τοῦ εἰδούς σχέσεως παραγίνεται 10 εἰς τὴν ὥλην πάσας τὰς τοιαύτας παραλλάξεις λαμβάνουσαν κατ' αὐτὴν τὴν σχέσιν τοῦ εἰδούς, πρὸς ὅπερ ὑφίσταται ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχουσα. καθόδη 20 μὲν γάρ μᾶλλον αὐτὴν τὸ εἰδος κρατεῖ, ἐνεργότερον φαίνεται, καθόδη δὲ ἡττην, ἀμυνόροτερον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ὥλην διαθέκεται. αὐτὴν μέντοι καὶ δέκατην τὴν οὐδαμῶς ἡ ὥλη διαφέρει κατ' οὐδὲν τούτων· δυνάμει γάρ πάντα ἔστιν ὡσαύτως καὶ τὴν ἵσην πρὸς ὅλα τὰ ὄντα ἔμφασιν καὶ ὑποδοχὴν τῆς οὐσίας παρέχεται.

1 ὅπερ ἔστιν CR Simpl.: om. AM - 2 τὰ παρόντα CR Simpl.: τὰ ἐναντία A et post τούτων transp. sed numeris superset. corr. M 6 τοῦ ἀνθρώπου CR: om. AM
 7. 8 corrigas sec. Felic. οὐ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· <κατὰ γάρ τὴν ἀνθρωπότητα> καὶ
 12 δεῖξαιμεν CR: παραστήσαιμεν AM 17 δέχεται CMR, tuetur Simpl.: ἐπιδέχεται
 As οὐκ ἔστιν supra ser. C 21 ἀληθὲς C φαίνεσθαι ex φαίνεται corr. A
 ἔχον] ἔχειν coni. Spengel μὴ Felic.: ἦν libri οὐσίαν] οὐσία (sed a m.) R
 23 δέχεται scripsi sec. Simpl.: λέγεται ACMRs ἐφ' CR: ἀφ' AM 24 ὑπερέχον καὶ
 ἐλεῖπον colloc. AM 25 ἐπαγγέλληται ACM 28. 29 τοῦ εἰδούς τὴν σχέσιν colloc.
 AM 30 αὐτὴν MR: αὐτῆς AC 32 ἡ ὥλη οὐδαμῶς colloc. A 33 τὰ ὄντα
 AMR Simpl.: om. C 34 παρέχεται] παραδέχεται Simpl.

λη. Αὐτὸς δὲ τοῦτο πάλιν ζητήσεως ἔξιν. ὅταν τί αἱ μὲν οὐσίαι τὴν μᾶλλον καὶ ηττού οὐκ ἔχουσιν, αἱ δὲ ποιότητες ἐπιδέχονται;

"Η καὶ τοῦτο δυνητρόμενα λέγεται κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. τὰς μὲν οὐσίας τῷ ἐνέμονται εἰναι μένειν καθ' ἓνα δρόν ἀποφανόμενον, τὰς δὲ ποιότητας δὲ τῷ ἐνέμονται εἰναι μετ' ἐκείνων συναλλασσόμεναι. εἰκότως ἄρα αἱ μὲν οὐσίαι οὐτε ἀφ' ἐνέμονται οὐτε ἀπ' ἄλλων δέχονται τὴν ἐπίτασιν, αἱ δὲ ποιότητες ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων ἐν οἷς ἐγγίγησσιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ τὴν ηττού ἐπιτείνονται.

λη. Ήδης δὲ ἀπεικότως εἰπομένων τοὺς πολλοὺς αὐτὸν αἰτιᾶσθαι ως ἀμφιβάλλοντα καὶ μὴ ἀποφανόμενον; τὸ γάρ ίδιον τῆς οὐσίας ἀποδιδούς φησι· μᾶλλοιστα αὐτῆς ίδιον δοκεῖ εἰναι τὸ ταῦτα καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων εἰναι δεκτικόν.

Φημι δὴ οὗτοι τοῦ ίδιου πολλαχῶς λεγομένου, κυρίως δὲ τοῦ παντὸς καὶ μόνῳ ὑπάρχοντος γάν τὸ δοκεῖ πρόσκειται δεικνυμένου αὐτοῦ, οὗτοι τῆς αὐτόλου οὐσίας καὶ τῆς πρώτης οὐχ οἷντας τοῦτο εἰναι ίδιον, ως πέφυκε τὸ ὄντως ίδιον ὑπάρχειν, καὶ οὗτοι οὕτως λέγεται οὐχ ώς πάσῃ ὑπάρχοντα καὶ τῇ καθολού καὶ τῇ κατὰ μέρος, ἀλλ᾽ οὗτοι ἐν μόνῃ ταύτῃ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ίδιον, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ ἀλληγ τῶν κατηγοριῶν. οὕτως γάρ καὶ τὸ πῦρ λεπτομερέστατον λέγεται, οὐχ οὗτοι πᾶν πῦρ οὐσίως λεπτομερέστατον, 10 ἀλλ᾽ οὗτοι ἐν τῷ πυρί ἐστι τὸ λεπτομερέστατον. καὶ ἐνταῦθα οὖν, ἐπειδὴ εἴ τι ἐστιν ἄπειρον δεκτικὸν τῶν ἐναντίων, ὑπὸ τὴν οὐσίαν ἐστὶ, διὸ τοῦτο ίδιον δοκεῖ εἰναι καὶ τῆς ἀπλῶς οὐσίας τὸ δεκτικὸν τῶν ἐναντίων. γνωσθεῖσα δὲ τοῦτο σαφέστερον ἀπὸ τῆς ἀντιστροφῆς· εἴτε γάρ οὐσία ἐστί, δεῖτι εἰναι ἐν αὐτῇ ἀτομον ἐν ὃν δὲ καὶ ταῦτα τὰναντία δέχεται, οὐσίᾳ ἐστιν. οὐσίως οὖν ἐσται ίδιον ώς ἐπὶ μηδενὸς τῶν ἄλλων λεγόμενον, ἐπὶ γάρ της δὲ τῆς οὐσίας καὶ ἀπὸ ταῦτης ἐπὶ τῶν ἀτόμων.

λη. Ἀλλ' οὐκέτι ἀμφιβάλλειν γρή, οὗτοι προσθεῖται τὸ ἀριθμοῦ ἐν μόνῳ τῶν ἀτόμων τοῦτο ίδιον ἀποδέδωκεν· τῷ γάρ γένει καὶ τῷ εἶναι οὐχ 20 ὑπάρχει τοῦτο ίδιον.

"Η πρὸς τοῦτο οὐδὲ γκλεπὸν ἐκεῖνο ἀντειπεῖν, οὗτοι τρόποις εἰς ἐστιν γνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους τὸ ὄλον συνεμφαίνων· ὥστε καὶ ἐνταῦθα, εἰ τοῦ ἀτό-

2 οὐκ supra ser. C ἔγουσιν CR: ἐπιδέχονται AMs 4 ἐν] μὲν C ἐκυταῖς CR:
αὐταῖς AM 5 τῷ in lit. R² 7 ἀπὸ CMR: οὐπὸ A ἐγγίγονται A 9 ἀπεικότως scripsi: ἀν εἰκότως libri: οὐκ ἀν vel ἀν ἀνεικότως (l. ἀπεικότως) coni. Spengel (cf. p. 33, 18, 19) αὐτὸν AMR: αὐτῶν C 10 ἀμφιβάλλοντα A 11 μᾶλλοιστα δὲ ίδιον τῆς οὐσίας Arist. εἰναι δοκεῖ colloc. AMs 13 δὴ CR: δὴ οὖν AM ίδιον AMR: κυρίου C 12 δὲ CMR: δὴ A 14 post πρόσκειται add. οὗτοι del. C 15 καὶ τῆς πρώτης fort. eicias ώς πέφυκε—τοιοῦτον ίδιον (18) om. A 18 δὲ AMR: om. C 21 εἰ τι ACR: εἴτε Ms 22 δοκεῖ ίδιον colloc. AM ἀπλῶς CMR: ἀπλῆς A 24 ἐν ὃν CMR: ὃν ἐν A 25 ταῦτα AC: ταῦτα MRS οὐσία ἐστιν om. C 27 ἀπὸ CMR²: ἐπὶ AR¹ 28 τὸ coni. Spengel: τῷ libri
30 ίδιον CR: τὸ ίδιον AM; fort. etiam ίδιον eicias 31 ἀντειπεῖν] εἰπεῖν C οὗτοι CR: om. AM

^{ἀγν.}

μου τοῦτό ἔστι τὸ λόγιμα, δύναται καὶ τοῦ γένους εἶναι τὸ αὐτό· ἐπειδὴ ²⁵
γάρ διὰ τὴν ἀτομον οὐσίαν καὶ τῷ ἐν αὐτῇ εἴναι αἱ δεύτεραι οὐσίαι λέ-
γονται τὰ ἐναντία δέγεσθαι, διὰ τοῦτο τὸ λόιον αὐτῶν κυρίως ἀφωρίσατο
δηλῶν ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀπλῶς καὶ ἐν ἐπινοίᾳ ἀφωρίζεται, ἀλλὰ τοῦ κατατεταγ-
μένου καὶ ἐν ὑπάρξει καὶ ἐν τῷδε ὅντος· γάρ ⁵ ἐν τοῖς καὶ ⁶⁸ ἔκαστον
θεωροῦμενος ἀνθρωπος καὶ τὸ ζῷον τὸ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἥδη κατατεταγ-
μένον τὸ τοιούτον ἴδιον ἐπιδέχεται.

λε. "Αγ τοίνυν τούτων τις λαβόμενος τῶν κατασκευῶν ἔτερον ἡμῖν
10 γεῖδρον ἀνθυποφέρων λέγῃ· οὐκον ἔσται μόνης τῆς οὐσίας ἴδιου τὸ εἰρη-
μένον, καὶ γάρ οἱ ἔξις καὶ αἱ διαθέσεις τῶν ἐναντίων εἰσὶ δεκτικαί· τί
πρὸς αὐτὸν ἐροῦμεν· ἔξις μὲν γάρ καὶ αἱ διαθέσεις καὶ πρᾶξις λέγεται φαύλη ¹⁰
καὶ σπουδαῖα, κίνησις δὲ ταχεῖα καὶ βραδεῖα γίνεται, ὥστε οὐ μόναις
15 θεωρήσει τοῖς οὐσίαις τὸ ἐπιδεκτικὸν τῶν ἐναντίων ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πλείσιν.

15 'Αλλὰ πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας ἀπὸ τῶν ἥδη προειρημένων ἀπαντῶν
γρή· οὐ γάρ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ τῶν οὐσιῶν αὐτὰ καθ' αὐτὰ τῶν ἀτό- ¹⁵
μων ὡς γένη καὶ εἰδῆ θεωροῦντες δεκτικὰ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος ἐλέ-
γομεν, ἀλλ' ὡς ἐν τοῖς ἀτόμοις θεωροῦμενα καὶ ὡς συνυπάρχοντα τοῖς
ἀτόμοις. ἄλλως οὖν θεωρεῖται ἐπὶ τῶν οὐσιῶν τὸ ἀνὰ μέρος τῶν ἐνα-
20 τίων εἶναι δεκτικόν, ἄλλως ἐπὶ κινήσεως καὶ πρᾶξεως καὶ διαθέσεως καὶ
τῶν τοιούτων. ή μὲν γάρ οὐσία μία καὶ ή αὐτή οὐσία οἷον ὁ Σωκράτης ²⁰
τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται παρὰ μέρος, ὥστε καὶ τὸ εἰδος ὁ ἀνθρωπος καὶ τὸ
γένος τὸ ζῷον τὰ ἐν αὐτῷ θεωροῦμενα δέξεται τὰ ἐναντία ἀνὰ μέρος διὰ
τὸ καὶ τὸν Σωκράτην εἶναι ἀνθρωπον καὶ ζῷον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐγ-
25 οὐτως συμβαίνει· ηδὲ μὲν γάρ η πρᾶξις οἷον η Ἀριστείδου καλή, ηδὲ δὲ
φαύλη οἷον η Εὔρυθάτου, δόμοις καὶ η ἔξις καθ' ην η πρᾶξις, ηδὲ μὲν ²⁵
σπουδαῖα, ηδὲ δὲ φαύλη. ἄλλως οὖν καὶ ἄλλαι εἰσὶ γιγνόμεναι σπουδαῖαι
καὶ φαῦλαι συμμεταβάλλουσαι ἐν τῷ ἐν τῶν ἐναντίων, οὐγὶ αἱ αὐταὶ
30 μῆσπερ | αἱ ἀτομοι οὐσίαι ὑπομένουσαι τὴν τῶν ἐναντίων μεταβολήν. ὥσπερ ⁶⁹
γάρ φέρε τὰ τέσσαρα ἐὰν ἀποβάλλῃ τὸ τέσσαρα εἶναι, οὐδὲ ἄρτιά ἔστιν,

1 εἶναι] ναι m.² supra ser. R 3 τὸ CMR: om. A 4 οὐχὶ CR: οὐ AMs
τοῦ (prior) AMR: τὸ C 5 ἐκατὸν ex ἐκατὸν corr. R² 6 ἔκα-
στον AMR: ἔκαστα C 7 τοῖς κατὰ μέρος ἥδη CR: τοῖς τοιούτοις AM 10 λέγη
AM: λέγει CR τῆς CMR: om. A 11 ἔξις ex αἴξεις corr. A τῶν ἐνα-
ντίων ex τὸ ἐναντίον corr. R² 13 βραδεῖα ex βραχεῖα corr. R¹ 14 πλέον R
15 ἀπὸ CR: ἐν AM προειρημένων CR: εἰρημένων AM 17. 18 ἐλέγομεν CR:
λέγομεν AM 19 ἄλλως CR: καὶ ἄλλως AM 20 κινήσεως — Σωκράτης (21)
in mrg. suppl. R¹ πρᾶξεως] ἔξεως C (sed ἔ in ras. II litt. et γρ. πράξεως super-
ser. m.²) 21 η (ante μὲν) scripsi: εἰ libri καὶ οὐσία R 22 ὥστε ACR:
ἥστε τε Ms, quae eicienda coni. Spengel 23 τὸ ζῶον AM: καὶ τὸ ζῶον CR
τὰ (ante ἐναντία) eiciendum coni. Spengel 24 τὸ AMR: om. C 25 δὲ] διὸ M
26 εὑρυθάτου A (ubique) 27 γνόμεναι C 28 οὐγὶ αἱ αὐταὶ MR² (cf. p. 57,8): οὐγὶ
ἐκαταὶ AR¹: οὐγὶ ὡς αὐταὶ C: οὐκ αὐταὶ s (ex conject.) 29 ὑπομένουσαι AMR: ὑπο-
μένουσιν C 30 τὸ ACM: τὰ R

οὗτω καὶ πρᾶξις φέρε ἡ κακὴ οἰνοῦ ἡ Ἀριστεῖδου ἀφαιρεῖσθαι τοῦ εἶναι κακὴ καὶ οὐκαί τὸ δὲ πρᾶξις ἔτι εἶναι λέγεται Ἀριστεῖδου, ἡ πάλιν ἡ Εὔ-⁵ ρυθάτου τὸ κακή εἶναι μηχαίτι ἔχουσα οὐδὲ πρᾶξις Εύρυθάτου εἶναι λέγεται, εἰ μὲν γάρ τὸ δύνατον ἡ κακὴ πρᾶξις φέρε ἡ Ἀριστεῖδου καὶ κακὴ γενέσθαι, δ ὀπολέσασα τὸ καλὸν τὸ δύνατον μένειν πρᾶξις· ἐπεὶ δὲ τοῦ ὅπερ ἔστι κακὴ πρᾶξις ἐὰν ἀφαιρεῖθῇ, οὐκέτι οὐδὲ δυναμέσται καθ' αὐτήν, εὑδηλον ὡς ἐνī μόνῳ συνουσίωται τῷ καλῷ, καὶ πάλιν ἡ φαύλη τῷ κακῷ. αἱ μέντοι ¹⁰ οὖσιαὶ διαμενουσιν αἱ αὐταὶ τῶν ἐναντίων μεταβαλλόντων.

λε. Ἀλλὰ πῶς ὁ πατήρ ὅτε μὲν ὄγιανει, ὅτε δὲ νοσεῖ;

¹⁰ Διότι ἄνθρωπός ἔστι φήσομεν· γίνεται οὖν κατὰ συμβεβηκός ἡ τοιάνε κατηγορία. ἔστι δὲ τὸ ἕπον τῆς οὖσίας οὐ κατὰ συμβεβηκός οὐλλὰ καθ'¹⁵ ἐσυτό, καὶ οὐ κατ' ἄλλο ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ μεταβολήν.

λε. Ἀλλὰ τίνος ἐναντίου ὁ ηλιός ἔστι δεκτικός, ὃς γε ἐν ἐνὶ εἴδει οὐλλὰ ζετηκεν ὡσαύτως; οὐδὲν γάρ τῇ φύσει αὐτοῦ ἔστων ἐναντίον. ὃ γε ¹⁵ γάρ οὐρανὸς οὐκ ἀν σταί οὐδέποτε. στάσις δὲ κινήσει ἐναντία. οὐλλὰ καὶ τὸ πῦρ τῶν φιλαρτῶν δὲν θερμότητος μέν ἔστων ἐπιδεκτικόν, φυγρότητος δὲ ²⁰ οὐ, καὶ ἡ γιών φυγρότητος μέν ἔστων ἐπιδεκτική, θερμότητος δὲ οὐ.

Πρὸς ταῦτα δὴ οὖν εἰποιμεν ἄν, ὡς τὸ ιδίωμα τίθεται ἐνταῦθα πάσης τῆς ἐν μεταβολαῖς δυναμένης γένεσθαι οὖσίας, οὐ μέντοι τῆς ἐν τῷ εἶναι ²⁵ 20 περιεγούσης τὸ ἀμετάβλητον τῶν εἰδῶν. ἔτι ἐπιδεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων φησίν, οὐλλὰ οὐδὴν οὐσιῶσθαι ἐν τοῖς ἐναντίοις· τὸ δὲ πῦρ οὐκ ἐδέξατο τὴν θερμότητα, οὐλλὰ ἔστιν αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ ἡ θερμότης. οὐδὲν δὲ ἑαυτὸν ἐπιδέχεται, ἀλλὰ τῶν ἔξωθλέν τι, οἰον τὸ θύμωρ θερμότητα ἐπιδέχεται ³⁰ ἐπεκτητητον οὖσιν ποιήσηται, οὐκούτητα δὲ οὐκέτι (τάχυτητος γάρ ἔστων αὐτῷ). ³⁵ 25 καὶ ἡ γῆ ὑγρότητα μὲν ἐπιδέχεται ¹ ὡς ἀν ἐκτῆς οὖσιν ποιήσηται. ἔτροι- ⁴⁰ τητα δὲ οὐδαμῶς· τῇ γάρ οὐσίᾳ αὐτῆς συνυπάρχει. καὶ τὰ οὐράνια τούτων ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τὸ εἶναι ἔχει καὶ οὐκ ἀν ἔχοι τινὰ παραδοχὴν τῆς ⁴⁵ ἐναντιώσεως. ἔτι οὐδὲ ποιήσεις εἰσιν αἱ τοιαῦται ιδιότητες, οὐλλὰ οὐσιώδεις διαφοροὶ καὶ συμπληρωτικαὶ τῆς οὖσίας, ὥστε οὐκ ἀν μένον τι ἔξι- ⁵⁰ 30 σταιτο τῶν κατ' οὖσίαν ὑπαρχόντων. οἵς οὖν μὴ φύσει καὶ ἀγωρίστως οὐάτερον ὑπάρχει. ταῦτα δεκτικά ἔστι τῶν ἐναντίων.

λη. Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν πάλιν ἐφ' ἐτέρας ἀπορίας. ὥσπερ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ πρὸς τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν οὐκ ἐξήρκει ἐσυτοῖς τὸ δέχεσθαι ¹⁰

2 λέγεται εἶναι colloc. AM 3 εἶναι (ante λέγεται) supra ser. A 5 post τὸ δύνατο
addendum ἀν coni. Spengel (haud recte) 7 τῷ καλῷ ex τὸ καλόν corr. C μέν-
τοι ex μέντοι corr. R² 8 αἱ αὐταὶ ACR²M: ἐαυταὶ R¹ 10 διέτι CR: διέτι AM
τοιάνδε CR: τοιαῦται AMs 12 οὐλλοι ex οὐλλοι corr. R¹ οὐτῇ C²R¹M²: οὐτῷ
AC¹M¹R¹ 13 ὃς Simpl. (f. 28v63): ὡς ACMRs 14 φύσει] κινήσει Simpl.
15 δὲ CR Simpl.: γάρ AM 17 καὶ ἡ γιών—θερμότητος δὲ οὐ om. C 18 οὖν
CR: om. AM 19 γίνεσθαι A 29 ὥστε in lit. R¹ μένον τι C Simpl.: μέ-
νοντι AMRs 29. 30 ἔξιταιτο Simpl.: ἔξιταιτο ACMRs 30 οὖν supra ser. C
post φύσει add. κεχώ (sic) del. A 32 πάλιν AMR: τοίνυν C ἐφ' ἐτέρας ἀπορίας
R: ἐφ' ἐτέρων κατηγορίαν A: ἐπ' ἄλλην ἀπορίαν C: ἐφ' ἐτέρας κατηγορίας Ms an
ὥσπερ (γάρ)? 33 corrigas (εἰς) τὸ δέχεσθαι

τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑποκειμένας ἀτύμους οὐσίας, οὗτως οὐδὲ αἱ ἔξεις καὶ αἱ διαιθέσεις καὶ αἱ κινήσεις καθ' ἑαυτὰς δέχονται τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὑποκείμενα αἰσθητά.

Φαμέν δὴ οὖν ὅτι τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ δέχεσθαι τὰ ἐναντία, δῆτα 5 ὑπόκειται πανταχοῦ πᾶσι καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ πάντα ὑπάρχει, 15 ὥστε καὶ περὶ αὐτὴν τὰ ἐναντία ἔστι, τῶν δὲ ἀλλων οὐδενὶ τὸ ἐπιδεκτήκοντὸν ὑπάρχει. οὐδὲ γάρ πρὸς τὴν οὐκείαν ὑπόστασιν ἔξηρκει ἑωτοῖς τὰ συμβεβηκότα. ἀλλ᾽ ἔτέρας ὑποβάθμιας δεῖται πρὸς τὸ εἶναι, καὶ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπόκειται οὐδενί· πῶς ἂν οὖν δέχοιτο τὰ ἐναντία ἢ γε οὐδὲ ὑπο-
10 μένει; τὸ μὲν γάρ ὑποκείμενον οἷον τὸ σῶμα λευκὸν καὶ μέλαν γίνεται 20 μένον σῶμα, τὸ δὲ γρῦμα οὕ, οὐδὲ ὅταν ἐκ λευκοῦ μέλαν γένηται, τὸ λευ-
κὸν παρὸν δέχεται τὸ μέλαν, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐκέτι ἔστιν οὐδὲ μένον παρα-
δέχεται τὴν ἐναντίαν πρὸς ἑαυτὸν μορφὴν, ἀλλ᾽ ἔξισταται, τὸ δὲ ἐγγίγνεται.
καὶ τὸ μὲν ζῆν καὶ ὁ ἀνθρώπος ἐπειδὴ ὑπομένει, δέχεται τὰ ἐναντία,
15 καθησόν εἰσιν οὐσίαι ἐν τῷ τινι ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ γρῦμα οὐγὸν ὑπομένει, 25 διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιδέχεται· ὅταν γάρ ἀπέῃ τὸ λευκόν, συναπέρχεται σὸν
αὐτῷ καὶ τὸ γρῦμα καὶ οὐκέτι ἔσται, καὶ οὕτω τῷ παραγίνεσθαι τὴν με-
λανίαν παραγίνεται ἡ ἐπ' αὐτῇ γρυπά, ἡ εἰ μὴ τοῦτο ἔστιν, οὐ 71
μέντοι μένον τὸ γρῦμα τὰ ἔξιόντα καὶ εἰσιόντα δέχεται.

20 λ. Πλάιν Ηλωτῖνος ἀπορεῖ λέγων, ὅτι συμβεβηκός ἔστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνὰ μέρος τὰ ἐναντία, ὥστε δὲ μέν ἔστιν ἡ οὐσία οὐκ εἴρηκεν, οὐδὲ ὅπερ ἀεὶ ὑπάρχει ἰδίως παρέστησεν ὁ Ἀριστοτέλης, δ. 5
δὲ ἀλλως αὐτῇ παρηκολούσθηκε, δεδήλωκε.

Φήσομεν οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ταῦτ' ἀποροῦντα, ως κρείττον τι ἡ
25 κατὰ τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν ἀπαιτεῖ, δὲ μέλλει ταῦτὸν παρέγειν πᾶσιν οὐσίας
εἰδος, οὐ προσποιεῖται δέ, ὅτι συμπεφορημένης ταύτης οὔσης δεῖ καὶ τὸ 10
ἰδιώματα τοιαῦτα εἶναι, ὑποία αὐτῇ ἔστιν. ἐπεὶ καὶ νῦν ὁ Ἀριστοτέλης
βιολόμενος ἐνδέξασθαι τὸ συμπεφορημένον καὶ μὴ ἀληθινὸν τῆς ἐνύκλου
καὶ συγκέτου καὶ ἐν γενέσει οὐσίας διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς εἰς τὰ ἐναντία
30 ἐποιήσατο τὴν ἀπόδοσιν, ὥστε τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλήθος

4 ἦ ομ. C 5 ἐν αὐτῇ Simpl. (f. 29r64): ἐφ' ἑαυτῇ AMs: ἐφ' ἑαυτὴν CR 6 τὰ
ex τῷ corr. A 10 οἷον CR Simpl.: ἥγον AM γίνεται C 12 μένον CR:
μένον AM 15 εἰσιν AMR Simpl.: ομ. C 16 ἀπέῃ Simpl.: ἀπῇ ACMR
16. 17 οὖν αὐτῷ CR: μετ' αὐτῷ AM Simpl. (fort. recte) 17 καὶ (αὐτε οὐκέτι) Simpl.:
ἢ ACMRs τῷ παραγίνεσθαι Simpl.: τὸ παράγεσθαι ACMR 18 ὅτε ἔστιν AMR:
ομ. C: ὅτε περίεσται Simpl. 19 εἰσιόντα καὶ ἔξιόντα colloc. AM Simpl. δέχε-
σθαι C 20 Ηλωτῖνος ἀπορεῖ] cf. Eun. VI lib. I, 2 (p. 567) lib. III, 6 (p. 621) ἀπορεῖ
λέγων ὅτι CR: λέγει (etiam ὅτι ομ.) AM 24. 25 κρείττον τι ἡ κατὰ correxi ex Simpl. (ἀόρα-
τον τι ζητεῖ καὶ κρείττον ἡ κατὰ): κριτήν τινα καὶ CRs: καὶ (κριτήν τινα in lac. ομ.) AM
25 αἰσθητὴν CMR: αἰσθησιν A ἀπαιτεῖ] ἀπαιτεῖ MR: ἀπάντησιν C: ἀπαιτεῖ s: in lac.
ομ. A μέλει A ταῦτὸν CR: ταῦτὸν AM Simpl. (fort. recte) 26 προσποιε-
ται ex προσωπεῖται corr. M: προσποιεῖθαι coni. Spengel ταύτης συμπεφ. οὕσης colloc.
AM: συμπεφ. οὕσης ταύτης colloc. C 29 καὶ ἐν γενέσει in mrg. suppl. A 30 ὥστε]
ὦς R¹ (τε add. m.²)

Θεωρούμενον λογιζόμενος οὕτως καὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς θεωρεῖ, ὥστε καὶ τῇ 15
φύσει αὐτῆς καὶ τῇ τοκετῷ ὑποστάσει ἀφείλον συνιστάγειν. εἰ μὲν οὖν
ποτὲ μὲν εἶχε τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικόν, ποτὲ δὲ μὴ εἶχε,
συμβεβηκὸς δὲν ἦν τοῦτο· ἐπειδὴ δὲ δυνάμει ὑπάρχει αὐτῇ τὸ πρὸς τὰναντία
5 αὐτὴν ὑποκείσθαι, τοιαύτῃ δέ ἐστι καὶ η̄ σύνθετος οὐσία ὡς πάντων μετ-
έχειν τῶν εἰδῶν καὶ συμπεφορῆσθαι ἐκ τῶν εἰς τὴν ὅλην ἐργομένων 20
πάντων, εἰκότως τῷ συνθέτῳ αὐτῆς καὶ η̄ πρὸς τὰ ἐναντία ὑποδογή
συνελήσθεν.

μ. 'Ομοίως Ηλιοτίνος ἀπορεῖ, εἰ η̄ αἰσθητὴ οὐσία οὐκ ἀνει μεγέ-
10 θησ οὐδὲ' ἀνει ποιότητος. πῶς τὸ συγθετηκότα αὐτῆς γωρίζομεν. ἔστω
δὲ τὸ λεγόμενον ἐπὶ παραδείγματος· τοῦ πυρὸς οὐσίας λεγομένης ἐάν τὸ εἴ-
5 ξηρὸν καὶ θερμὸν Ηλιότωρεν γωρίζω. οὐκ ἔτι ἔσται τὸ ὅλον οὐσία,
ἀλλὰ τι αὐτοῦ μέρος· τοῦτο δέ ἐστιν η̄ ὅλη, ὥστε μόνη η̄ οὐσία εὑρε- 72
θήσεται η̄ ὅλη.

15 Πρῶτον μὲν οὖν τὸ σύμμικτον καὶ συμπεφορημένον τῆς ἐνταῦθα
οὐσίας οὐδὲ ὥρα, ἀλλὰ ἀποδιαλαμβάνων καὶ ἔαυτὰ θεωρεῖ τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτῇ, μηδαμῶς αὐτῶν κατ' ίδίαν ὑφεστηκότων ἀλλὰ πάντων ἐν ἡ
ἀλλήλωις καὶ μετ' ἀλλήλων τὸ ὑπωσύνην ὑφεστάναι ἐγόντων, δεύτερον δέ.
ὅτι τὸ θερμὸν καὶ τὸ ἔξηρὸν καὶ τὰς κατ' εἰδῶς συμπληρωτικὰς διαφορὰς
20 ὡς γωριστὰς ποιότητας διαλαμβάνει, καὶ τὴν κατὰ τὸ εἰδός οὐσίαν οὐ προσ-
ποιεῖται οὐδὲ ὅτι η̄ πρώτη ὑπόστασις τῆς συνθέτου οὐσίας ἐξ ὅλης ἐστὶ 10
καὶ εἰδους, ὁσπερ ἐν τοῖς Φυσικοῖς δείκνυται. τῶν δὲ ἐπεισιόντων αὐτῇ
αἱ μὲν οὐσιώδεις ποιότητες συμπληροῦσιν αὐτὴν καὶ συνυφιστᾶσιν, αἱ δὲ
ώς γωριστὰς ἐπιγίγνονται. ἀπὸ γάρ τούτων προϊῆλιν εἰς ὑπόγοιαν τοῦ
25 νομίζειν εἰναι τὴν ὅλην κυρίως οὐσίαν κατὰ Ἀριστοτέλην. τὸ δὲ οὐχ
οὕτως ἔχει· ἔδειξε γάρ ἐν τοῖς Φυσικοῖς, ὅτι τὸ εἰδός μᾶλιστά ἐστιν η̄ 15
οὐσία. ἔπειτα οὐδὲ αἱ ποιότητες αἱ οὐσιώδεις, αἱ ὑπάρχουσι μετ' αὐτῇ,
γωρίζονται. ἀλλὰ δυνάμει ἔκεινην τερροῦσιν (η̄ μὲν γάρ τούτων σύνοδος τὸ
ὅλον ὑφίστησι), μένει μέντοι η̄ ὅλη δυνάμει, καὶ τὰς οὐσιώδεις ποιότητας
30 καὶ τὰ γωριστὰ δέχονται. τὸ οὖν οὐκ ἀνει μεγέθους καὶ οὐκ ἀνει ποιό-
τητος τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν θεωρεῖσθαι λέγεται μὲν δρυψώς, οὐκέτι μέντοι 20
ὅπερ ἐστὶν ἀληθὲς τοῦτο προστιθέμενον ἔχει τὸ δὲ καὶ τὰ εἰδη τῇ ἐπι-
νοίᾳ γωρίζομενα, ἀλλ' η̄ ὅλη δυνάμει μένει ἐμφανταζομένη τῇ τῶν εἰδῶν
συνόδῳ, ὥστε εἰ μηδὲ εἰναι ἀνει τῶν εἰδῶν η̄ ὅλη δύναται, κυριωτέρα
35 ἐστὶν οὐσία η̄ κατὰ τὸ εἰδός.

—
1 θεωρούμενον coni. Spengel: θεωρουμένης codd. 1. 2 aut ὡς (pro ὥστε) aut δρεῖται coni.
Spengel 4 αὐτῇ CR: ex αὐτῇ corr. A: αὐτῇ Ms 5. 6 μετέχειν CMR: μετέχει A
6 συμπεφορεῖσθαι A 9 Ηλιοτίνος ἀπορεῖ cf. Enn. VI lib. III, 8 p. 623 10 ὥστε
ποιότης A αὐτῇ AMR: αὐτῇ C 11 δὲ CMR: δη̄ A 12 γωρῆσαι AM¹
20 ὡς ACMR Simpl. (f. 29v65 : οὐ Ν. 21. 22 καὶ εἰδους ἐστὼν colloc. C 22 ἐν τοῖς
Φυσικοῖς] cf. A 7 p. 189b30 sq. 23 ante οὐσιώδεις add. ὡς AM: om. CR 25 τὴν
ὅλην εἰναι colloc. AM 26 η̄ supra ser. A 30 δέχονται ex δέχεται corr. A
οὐκ (alterum) om. A 33 γωρίζομενα] corrigas γωρίζωμεν μένει, fort. etiam ὅπερ ἐστιν
(v. 32) hue (post μένει) transponas 35 η̄ οὐσία η̄ C
ἐνφανταζομένη CR 35 η̄ οὐσία η̄ C

μα. Ἐλλ' οὐχὶ εἰ μὴ πάσχοι τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος ὁ λόγος καὶ ἡ ²⁵
δόξα, οὐδὲ ὅλως πάσχει; πάσχει γάρ ὁ λόγος καὶ δέχεται τὴν ἐν αὐτῷ
μεταβολὴν τὴν κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φεύγεται· λόγου γάρ οὗτοι ἔννο-
τίωσις καὶ τῆς δόξης αὐτῆς. ἐπεὶ δρα γε λέγειν μηδὲ τὴν ψυχὴν
5 δεκτικὴν εἶναι τῶν ἔννοτίων, ἐπεὶ οὐ δέχεται τὸ λευκὸν καὶ μέλαν
(οὐδὲ γάρ πέφυκε τούτων εἶναι ἐπιδεκτική), ἀλλ' ἐπιδέχεται ἢ πέφυκε | 30
δέχεται οὖν φρόνησιν καὶ ἀφρόνησην, διὰ τοῦτο ἔσται περὶ αὐτὴν ἡ 73
οἰκεία ἔννοτίωσις· οὗτος οὖν καὶ ἔνταῦθα, ὡς ὁ λόγος δέχεται τὰ ἔννοτά
καὶ ἡ δόξα, τοῦτ' ἔστι τὴν κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φεύγεται μετα-
10 βολὴν, οὐ μέντοι τὴν κατὰ τὸ καθῆσθαι ἡ μὴ καθῆσθαι. ἔσται οὖν περὶ τοῦ
αὐτὰ κατὰ μεταβολὴν ἡ ἔννοτίωσις τὴν προσήκουσαν τῷ λόγῳ καὶ
τῇ δόξῃ.

Ἔφη δὴ ταῦτα ἐροῦμεν. Ήτι οὐ καθὶ ἔαυτὸν ὁ λόγος ἐπιδέχεται τὸ
ἀληθεύειν καὶ τὸ φεύγειν μηδυτικός γε ὁν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν
15 κατὰ τὸ πρός τι ἐπιδέχεται τὸ ἀληθεύειν καὶ τὸ φεύγειν· κατὰ γάρ τὸ σύμ- 10
φωνος ἡ ἀσύμφωνος εἶναι τοῖς πράγμασιν ἀληθεύειν ἡ φεύγεσθαι λέγεται.
Ἄσπερ οὖν ἐν τοῖς πρός τι μηδεμᾶς ἐν αὐτοῖς μεταβολῆς γενομένης ὁ
δεξιὸς ἀριστερὸς γίγνεται τῷ ἀλλού μετακινηθῆναι, οὗτον καὶ ἔνταῦθα οὐ
τῷ παθεῖν τι τὸν λόγον ἡ μεταβολὴν τὴν δόξαν ἐξ ἀληθῆν φεύγει γίγνε-
20 ται. ἀλλὰ μένοντα ἀκίνητα διὰ τὴν τῶν πράγματων μεταβολὴν δοκεῖ ἀλλοτε 15
ἄλλως ἔχειν· εἰ δὲ ἄρα τις καὶ δοίη λόγου ὡς λόγου καὶ δόξης εἶναι τὰς
τοιαύτας μεταβολάς, ἔσται μὲν ἡ μεταβολὴ κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φεύγειν,
οὐ μέντοι τῷ αὐτὰ παθεῖν· μένει γάρ ἀκίνητα.

μβ. Ἐλλ' ἄγε εἰ βούλει συγχωρήσωμεν ἵδιον τῆς οὐσίας τοῦτο εἶναι,
25 ἀλλ' ὅμως οὐ παρίστησι τί ἔστιν ἡ οὐσία· τίνι γάρ ἐπερρίσνυτες τὴν δόξαν·
νοιαν τὰ μὲν οὐσίας λέγομεν, τὰ δὲ πάθη; εἰ μὲν τῷ τόδε εἶναι καὶ τῷ
μὴ ἐν ἀλλω ὑπάρχειν, τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος τοῦτο οὐχ ἔξει· κατὰ μὲν γάρ
τῆς ἀτόμου οὐσίας τὸ εἶδος λέγεται, τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους καὶ
κατὰ τοῦ ἀτόμου.

1 πάσχοι AM: πάσχει C: πάσχῃ R (καν μὴ πάσχῃ Simpl. f. 29v69) 1. 2 ante ἡ δόξα
add. δέχεται del. A 2 αὐτῷ M Simpl.: αὐτῷ ACR 4 αὐτῆς] αν ἡ αὐτή?
5 εἶναι δεκτικὴν colloc. C 8 ὁ λόγος AM Simpl.: λόγος CR 9 δεχόμενα fort.
eicias 10 τὸ AM Simpl.: om. CR 14 τὸ om. C οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν
φύσιν eicias, nisi malis post φύσιν hunc fere defectum statuere ἀλλὰ κατὰ τὴν πρός τὰ
πράγματα σχέσιν, διὰ τοῦτο 16 φεύγεσθαι ex φεύγεται corr. A 17 γενομένης
AM: γενομένης R corr. C 18 γίνεται C μετακινηθῆναι R 19 an *{καὶ}* τὴν
δόξαν? 21 an δόξης *{ώς δόξης}*? 22 ἔσται AMR: ἔστι C post μὲν add. οὖν C
καὶ om. C 23 τῷ AM: τῷ CRs 24 ἀλλὰ γε A συγχωρήσωμεν ACR: συγχω-
ρήσωμεν Ms ἵδιον τῆς οὐσίας C: oblikt. R (sed ἵδιον ante τῆς οὐσίας videtur fuisse):
τῆς οὐσίας ἵδιον AMs 25 ἡ οὐσία AM: οὐσία CRs (cf. p. 44,4) 26 λέγωμεν
comi. Spengel 27 τοῦτο coni. Spengel: τοῦτο libri οὐχ ἔξει ACR: οὐκ ἔξει Ms
(οὐδὲν τούτων ἔχει Simpl.) 28 τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους C'R: τὸ δὲ γένος καὶ
κατὰ τὸ εἶδος C¹: καὶ κατὰ τοῦ εἶδους δὲ τὸ γένος (ex τοῦ γένους corr. A) AM²: κατὰ δὲ
τοῦ εἶδους δὲ τὸ γένος M¹

Πρῶτον μὲν οὖν ἐροῦμεν, ὅτι κατ' ἄλλου οὗτως λέγεται οὐχί ώς τὸ συμβεβηκός, ὃ τι μὲν ἄλλω, ἀλλ' ως γένος, ὃ τι συμπληρωτικὸν τοῦ ὑποκειμένου καὶ ώσαύτως περὶ αὐτοῦ λεγόμενον. ἔπειτα δὲ πολλάκις εἰρήκαμεν πρὸς τὸν ἄνδρα, κακεῦνο προστίθεμεν, ώς οὐ χρὴ τὴν ἀσώματον οὐδέναν 74
οὐ εἰπιζητεῖν ἐπὶ τῶν σωμάτων οὐδὲ τὸ καθ' ἔαυτὸν καὶ ἐν κεχωριζμένον ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων ἐπιδέχεσθαι ταῦτα. χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ώς τῶν ἀνθρώπων γεγῶν οὐδὴ οἰόντες ἀκριβεῖς ὅρους ἀποδιδόνται οὐδὲ τὴν οὐδέναν αὐτῶν τελέως πᾶσαν περιλαβεῖν δυνατόν· πᾶσα γάρ ἀπὸ τῶν ὑστέρων γίνεται η̄ περὶ αὐτῶν διδασκαλία ὑπομνήσει μᾶλλον ἐοικυῖα καὶ ὑπογραφῆ. οὐδὲν δεῖ τούτου πλέον ἐπιζητεῖν παρὰ τοῦ λόγου η̄ οὗτον ἐπιδέχεται η̄ τῶν πραγμάτων σαφήνεια, ὅστε ἐξάρκεῖ καὶ τὸ ὕδιον ἀποδοῦναι, ἀφ' οὗ εἰ κατ' οὐδέναν αἱ λέξεις κατηγοροῦνται, ἔνεστι μαθεῖν.¹

² μὲν] μὲν <ἐν> εονι. Sahune: ἐν Spengel; αν καὶ ἐν? ⁵ ἐπιζητεῖν CR: ζητεῖν AM

ΔΕΞΙΗΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ- 75
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΕΓΟΡΙΑΣ ΑΠΟΡΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Κεφάλαια τοῦ τρίτου βιβλίου.

- α. Ὄτι κατὰ Πλωτίνον ἡ ποιότης ὀφεῖλει προτάττεσθαι τοῦ ποσοῦ.
5 β. Ἀπορία Πλωτίνου, ἐν ᾧ ἔγρεῖται, τί κοινὸν κατὰ τοῦ συνεχοῦς καὶ ἡ διωρισμένου τὸ κατηγορούμενον.
γ. Ὄτι τὸ διωρισμένον ποσὸν πρότερόν ἐστι τοῦ συνεχοῦς, καὶ συνα-
αἱρεῖ μὲν, οὐδὲ συναναριθεῖται δέ, καὶ συνεπιφέρεται μὲν ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς, οὐδὲ συνεπιφέρει δέ.
10 δ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι ἄλλη μὲν ἡ φύσις τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τὸ ἔαυτήν ἐστιν, ἄλλη δὲ καθ' ἥν τὸ τοσόνδε αὐτῇ ὑπάρχει.
ε. Πλωτίνου ἀπορία, πήτερον ἐνυπάρχει τοῖς ἀριθμούμενοις ὁ ἀριθμὸς
ἢ χωρὶς αὐτῶν μετρεῖ.
ζ. Ὄτι ἡ αὐτὴ τοῦτο ποσότης οὐ πάντως ἐστὶ ποσόν.
15 ζ. Ἀπορία Πλωτίνου, ὅτι τῷ λόγῳ τὸ ποσὸν συμβέβηκε.
η. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐ δὲ ἔαυτόν, ἀλλ' ἐν τῷ γράνῳ ὅντι ποσῷ
λεγόμενος ὁ λόγος καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται.
θ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐκ ἔξαρκει τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι
ποσόν.
19 ι. Ἀλλη Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι ὡς ἡ πρᾶξις κατὰ συμβεβηκός ἐστι ποσή,
οὕτω καὶ ὁ λόγος. |
ια. Ὄτι οὐ δύναται ὁ λόγος τῶν μετὰ συμπλοκῆς ὃν ὑπὸ κατηγορίαν
πίπτειν, εἴ γε αἱ κατηγορίαι ἀπλαῖ εἰσιν.
ιβ. Ὄτι μῆλον ἔδει συνεγγίγειν λέγειν τὸν λόγον καὶ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὸ
σῶμα.

1 titulum et indicem om. AM: exhib. CR τῶν R: om. C 2 ante τρίτον add.
βιβλίον C (cf. p. 36,2) 3 τρίτου] Γ in lit. R² 7. 8 συναναριθεῖ CR²: συνα-
ριθεῖ R¹ 9 συνεπιφέρει εχ ἀναριθεῖται corr. R¹ 12 ἐνυπάρχει coni. Spengel: ἐν-
συνεπάρχει CR (cf. p. 69,7) 14 ἡ αὐτοποσότης Simpl. (f. 33r17) quod reponas
16 οὐ δὲ C: οὐδὲ Rs 17 λόγος ex χρόνος corr. C αὐτὸς C νομίζεται scripsi:
γίνεται del. CR: uncinis inclus. s (cf. p. 70,16) 22 οὐ δύναται R: ἀδύνατον C

- ιγ. Διὰ τί ὡς ἀμφιβόλων εἰπεν εἰ τὰ πέντε τῶν δέκα μόριον; 5
 ιδ. Ότι σῶμα καὶ μέγεθος καὶ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια καθ' ἔκυτα οὐκ
 ἔστι ποσά, ἀλλὰ τῷ μετασχετὲν τοῦ ποσοῦ.
 ιε. Ότι μὴ προδιάσξεις περὶ τόπου καὶ χρόνου χρῆται αὐτοῖς ὡς ἥδη
 5 προεγνωσμέναις.
- ιζ. Ότι τρίτον εἶδος ἀλλοὶ ποσοῦ παραφῆκεν. 10
 ιζ. Πλωτίνου ἀπορία περὶ τοῦ χρόνου πῶς λέγεται ποσός.
 ιη. Ότι ὁ χρόνος μᾶλλον ἔστι τοῦ πρός τι.
 ιθ. Πλωτίνου ἀπορία περὶ τοῦ τόπου.
 10 ι. Ηότερον δύο ἢ τρία ὑπάρχειν δεῖ τοῖς θέσιν ἔχουσιν:
 ια. Εἴ προτιγουμένως ὁ τόπος καὶ ἡ ἐπιφάνεια θέσιν ἔχει; 15
 ιβ. Ότι διώρις οὐ δύναται εἶναι θέσις.
 ιγ. Ότι ἡ ἐπιφάνεια κατὰ συμβεβηκός ἔστι ποσή.
 ιδ. Ότι τινὰ θέσιν ἔχοντα οὐκ ἔστι ποσά.
 15 ιε. Τί κριτήριον τοῦ διωρισμένου ποσοῦ καὶ τοῦ ἀφρίστου:
 ιζ. Διὸ τί τὸ ἀφριστὸν ποσὸν τὸ μὲν ἀπλῶς λέγεται, τὸ δὲ πρός τι; 20
 ιζ. Ότι ἐναντίωσίς ἔστιν ἐν τῷ ποσῷ, καὶ ταῦτα λέγοντος Ἀριστοτέλους τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον.
 ιη. Ότι δύναται τὸ πολὺ καὶ τὸ ὄλιγον ποσά εἶναι.
 20 ιθ. Ηότερον τὰ σχήματα ποιὰ δεῖ λέγειν ἢ ποσά;
 ιλ. Ήος χρὴ τάττειν τὴν γεωμετρίαν, ἐν τῷ ποσῷ ἢ ἐν τῷ ποιῷ; 25
 ιλα. Ήως λέγει τῷ ποσῷ μηδὲν εἶναι ἐναντίον;
 ιβ. Ότι ὁ τόπος οὐκ ἔστι καθ' ἔκυτα λέγοντος αἵτιος τῆς ἐπὶ τοσόνδε κινήσεως.
 25 ιγ. Διὰ τί οὐ λέγομεν τὰ κατὰ διάμετρον ἐναντία, εἴ γε τὴν ἐναντίαν τῇ μεγίστῃ διαστάσῃ μετροῦμεν; 30
 ιδ. Ηότερον καὶ ἐπὶ τῆς βαρύτητος καὶ κουφότητος τὸ ἵσον καὶ ἀνισον χρὴ λέγειν ἢ οὐ;
 ιε. Ότι ἐὰν ὡς ἐπὶ ποιῶν τοῦ βαρέος καὶ κούφου τὸ ἵσον καὶ ἀνισον 77
 30 λέγηται, οὐκ ἀν ἴδιον εἶη τοῦτο τοῦ ποσοῦ.
 ιζ. Διὰ τί εἶπε τῶν δὲ λοιπῶν οὐ μὴ ἔστι ποσόν, οὐ πάνυ ἀν δόξειεν ἵσον τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι;
 ιζ. Ότι εἰ καὶ ἐπὶ ποσοῦ λέγεται τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, οὐκ ἀν εἴη ἴδιον τοῦ ποιοῦ;
 35 ιη. Ήως ἀνελῶν τὴν ἐναντίότητα τοῦ ποσοῦ ἐν τῷ ἴδιῳ αὐτοῦ ἐναντίωσιν ὑποτίθεται;
 ιθ. Ότι οὐ παντὶ ὑπάρχει τῷ ποσῷ τὸ ἵσον τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι.
 ιμ. Ήος χρὴ τάττειν τὰς τοῦ ποσοῦ ἀποφάσεις; | 10

1 ὡς R: om. C μόριον Arist. Simpl. (f. 33v24): μόρια CRs 7 et 9 Πλωτίνου ἀπορία]
 cf. Enn. VI lib. I, 5 (p. 570) lib. III, 11 (p. 626) 25. 26 εἰ γε et διαστάσει in lit. R²
 30 λέγηται Ο: λέγη ex λέγεται corr. R¹: λέγη s 31. 32 ὅτα μὴ ἔστι ποσά, οὐ πάνυ ἀν
 δέξαι ἵσα τε καὶ ἀνισα Arist. 32 δέξειεν R: δέξαιεν Ο te supra ser. C

α. Τὰ μὲν δὴ περὶ τῆς οὐσίας ἀπόρηματα, ὃ καλλιστε τῶν ἐμῶν 78
έταιρων Σέλευκος, οὗτως ἡμῖν ἔξητασται. θούλει δὲ μέχρι ταύτης ἴστωμεν
ἢ πάλιν ἐπὶ τὴν τοῦ ποσοῦ φύσιν μεταβαίνωμεν;

‘Αλλ’ οὔτε ἄλλῳ τῶν φιλοσόφων οὔτε δὴ μᾶλιστα σοὶ τῷ τοὺς πό-
5 νους ἀπαραιτήτους ἔχοντι ἀτέλεστον τὴν συγγραφὴν καταλιπεῖν πρέπει. Ἡ
Ἡσίοδος μὲν γάρ καὶ τὰ καλλη τῶν οἰκουμηματῶν εἰς τέλος ἀγειν ἀξιοῖ.
ἴνα μή τις αὐτοῖς, ὡς δὲ ποιητῆς ἐκεῖνός φησιν,
ἐφεζομένη κρώζῃ λακέρους κορώνη,

ἡμεῖς δὲ οὐ φιθημηδόμεθα, μή τις ἡμᾶς εὐλόγιας μέμψηται ὡς ἀπεγνω-
10 κότας ἑαυτῶν, εἰ μὴ πρὸς τέλος τῆς συγγραφῆς ἔσομεν, μᾶλλον δὲ μηδὲ¹⁰
εἶναι τροφέμοις τῆς ἐλπίδος ἀποφανηται. Γη δὴ Πίνδαρος γλυκεῖαν εἶναι
θούλεται καὶ τὴν καρδίαν ἀτάλλοισαν συναρρεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθιο.
περὶ δὲ τῆς τάξεως τῶν κατηγοριῶν ἡδη πρὸς ἄλληλους διαλεχθῶμεν.
πρῶτον γάρ δεῖ σε τὴν αἵτιαν ἀποδύναι, δι’ ἣν δεύτερον τὸ ποσὸν τάτ-
15 τεται μετὰ τὴν οὐσίαν. Ηλωτῖνος γάρ ἐνδηλήτατα γνωρίσματα θούλεται¹⁵
παρέχειν τὴν ποιητητα τοῦ μᾶλλον αὐτῆν εἶναι προσεχεστέραν τῇ οὐσίᾳ,
οὐτωσὶ πως τὸν λόγον ἐπεργάζεται. οὐσίαν τὴν κυριωτάτην εἶναι τιτέ-
μεθα τὸ εἶδος κατά γε αὐτὸν Ἀριστοτέλην· εἰ δὲ τοῦτο οὕτως | ἔχει, τὸ 79
συγγενὲς πρὸς τὸ εἶδος πρότερον ἀν εἴη τῶν διεστηράτων πορροτέρω. ὅμο-
20 ων λογεῖται τοιόνυν πρώτως ἀπὸ τοῦ εἰδούς τὸ ποιὸν ὑφίστασθαι τοιοῦτον ὅποιν
ἔστι τὸ εἶδος, ὥστε εἰ τῇ κυριωτάτῃ οὐσίᾳ συνηπται τῇ κατὰ τὸ εἶδος,
εἰκότως ἀν δευτέρων ἔχοι τάξιν τὸ ποιὸν μετὰ τὴν οὐσίαν. μᾶλιστα δὲ ἡ

2 ιστώμενα s (ex coniect.) : ιστάμενα ACMR 5 ἀπαραιτήτως Λ¹ (οὐς superser.)
πρέπει AM: δεῖ CR (fort. recte) 6 [Ἡσίοδος] Opp. et d. 747. 7 δ CR:
om. AM 8 Ιανέρεζα C 10 ἔτιζομεν AM: ἔτιζομεν CR (sed ο m.²)
11 Πίνδαρος] fragm. 233 (ed. maior Boeckh.), 198 (ed. alt. Bergk.) γλυκεῖαν Πίν-
δαρος colloc. AM εἶναι CR: om. AM 12 συναρρεῖν Pind.: συναρρεῖν
ACMR 14 αἵτιαν scripti: οὐσίαν libri (cf. Simpl. f. 31 r1) 15 Ηλωτῖνος]
locum non inveni ἐνδηλήτερα C θούλεται refecit R² 16 αἱ τῇ
ποιητητι? 18 ἐπεργάζεται ΛC: ἐπεργάζεται MRS 18 κατά γε CR: κατ²
AM ἀριστοτέλη C 20 ἀπὸ] ὅποι coni. Spengel 21 συνηπτε C
22 ἔχοι AM: ἔχη CR

διήτι τὸ ποιὸν ἀμέριστὸν ἔστι καὶ ἀδιαιρέτον καὶ ἀμερίστως περὶ τοῖς σώμασι κατὰ συμβεβήκος διαιρεῖται, διήτι ποιόν ἔστι τὸ μετέχον τῆς ποιότητος. εὐλόγως ἂν οὖν κατά γε τοῦτο προτάττοιτο τοῦ ποιοῦ τὸ ποιόν, εἰπερ τὸ ἀδιάστατον τοῦ διαστατοῦ καὶ τὸ ἀμέριστον τοῦ μερίστοῦ καὶ τὸ ἀδιαιρέ-
5 τὸν κατ' αὐτὸν τὸν ποιοῦ λόγον τοῦ διαιρετοῦ καὶ τὸ ἀπλοῦν τοῦ 10 συνιθέτου κατὰ φύσιν τε προτέτακται καὶ πρὸς τὰς ἀσωμάτους ἀργάς ἔστιν σικείστερον.

Καὶ Ἀρχύτας μὲν ὁ Πυθαγορικός, ὡς προσεχέστατες Σέλευκες, τῇ τάξει ταύτῃ κέχρηται λέγων ὥδε πως· ἄ δὲ τάξις αὐτῶν ὥδε ἔχει πράτα 10 μὲν τέτακται ἡ οὐσία διὰ τὸ μόνον ταύταν ὑποκείσθαι τοῖς ἄλλοις, καὶ 15 αὐτῶν καθ' αὐτὰν δύνασθαι νοεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας μὴ ἄνευ ταύτας· ζητοι γάρ κατ' αὐτᾶς (*ἢ αὐτῷ*) ἐν ὑποκειμένῃ καταγορεῦνται. δευτέρα δὲ ἡ ποιότητας· ἄνευ γάρ τῷ τί ἔστιν ἡμεν τὸν ἀδύνατον ποιόν τι ἡμεν; οὕτω μὲν οὖν 20 οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλωτόνου χωρίζουσιν· ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ Ἀριστοτέλους 25 ἀπολογίζομενοι τοιαύτην τινὰ τὴν αἰτίαν τῆς τάξεως ἀποδίδομεν. πρῶτον μὲν τῷ ὄντως ὄντι καὶ νοητῷ καὶ ἐνὶ τῷ πλήθιος συνυπέστη καὶ τὰ εἰδη καὶ τὰ παραδείγματα, (*Δ*) εἰ καὶ ἤνωται ἐν τῇ τοῦ θεοῦ νοήσει, ἀλλ᾽ ἵδιαν οὐσίαν καὶ περιγραφὴν ἔχοντα ἐν τῇ ἀπλότητι τοῦ θεοῦ τὴν ἔνωσιν ἔχει 30 τοις περιειλημμένην, ὅστε εἰ μετὰ τοῦ ὄντος εὐθὺς ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν συνυπ-
20 ἀρχεῖ, ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων καὶ | τῶν νοητῶν ἡ ποσότης ἀρχεται. 80 ἔπειτα εἴ τις ὑποθοῖτο τὸ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς παραχθὲν πλήθιος ἀναιρούμενον (ὑπὲρ οὐκ ἔκτείθειται ἔχω οὐδὲ κεχώρισται ἀπὸ τοῦ παράγοντος, ἀλλ᾽ ἐν αὐτῷ καὶ περὶ αὐτὸν τὸ εἶναι ἔχει)· ἀναιρουμένου δὴ τοῦ πλήθους καὶ αὐτὰ τὰ εἰδη τῇ ποιότητος παραφωμοίωται, συνανήρηται. τῆς ἰδιότητος οὖν 25 τοῦ ποιοῦ ἀφαιρεθείσης εὐθὺς συνανήρηται καὶ ἡ τοῦ εἰδούς νόησις, ὅστε πλέον θάτερον γίνεται ἢ διπερ ἔκεινοι βιούλονται. καὶ ταῦτα μὲν ἐπειδὴ πρὸς νοεροὺς ἀνδρας καὶ περὶ τῶν νοητῶν διαταττομένους καὶ κατ' ἔκεινα καὶ τὰ αἰσθητὰ τάττοντας νοερῶς ἀπαντῶν ἔδει, οὕτως ἐπεγειρήσαμεν· εἰ

1 ἀμερίστον ἔστι καὶ ἀδιαιρέτον s (ex coniect.: ἀμερίστον ἔστι καὶ διαιρετόν codd.; καὶ ἀδιάστατον addendum coni. Spengel (cf. v. 4), malim pro ἀδιαιρέτον, quod in proximiis καὶ ἀμερίστως—διαιρεῖται inest, ἀδιάστατον scribere secundum Simpl. (f. 31r2 εἰ τὸ μὲν ποιὸν ἀμέριστὸν ἔστι καὶ ἀδιάστατον καὶ ἀμερίστως διαιρεῖται περὶ τοῖς σώμασιν, τὸ δὲ ποιόν διαστατὸν καὶ διαιρετὸν καὶ μερίστον, εὐλόγως) 2 διαιρεῖται CR Simpl.: θεωρεῖται (διαι superser.) AM τῆς CR: om. AMs 8 ὡς CR: om. AMs

9 πράτα CR: πρώτα AM 10 ἄ om. Simpl. μόναν Simpl., quod reponas

11 νοεῖσθαι Simpl.: νοῆσαι codd. 12 κατ' αὐτᾶς s: καθ' αὐτᾶς AM: κατ' αὐτὰς CR: κατὰ ταύτας Simpl. ἢ αὐτῷ ἐν ὑποκειμένῃ scripti: ἐν ὑποκειμένᾳ ACM: ἐνυποκειμένα R: ἢ ταύτῃ ἐν ὑποκειμένῳ Simpl.: ἢ ἐν ὑποκειμένῳ s κατηγορεῦνται Simpl.: κατηγορεύονται AMR: κατηγορεύονται C δὲ AM Simpl.: om. CR

12. 13 ποιότης A²M Simpl.: ποιότης A¹C: ποιότητας R 14 χωρίζουσιν ACM²R: διαχωρίζουσιν M¹ ὑπὲρ s Felic. (pro): ὑπὸ codd. 15 ἀποδίδωμεν C¹ 17 ἀ inserui 20 ποιότης seripsi: ποιότητας libri 24 τῆς ποιότητος παραφωμοίωται CR: παραφωμοίωται M: om. As (fort. recte) 28 οὕτω R ἐπεγειρήσαμεν C¹ (superser. η), R

δὲ χρὴ τὸν Ἀριστοτέλους νοῦν ἀληθεστερον ἔξετάζειν. ἐκεῖνον ἀρξόμεθα. 10
τῷ σώματι καὶ τῇ τούτου διαστάσει συγγενεστέρα ἐστὶν ἡ τοῦ ποιητοῦ φύσις
ἡπερ ἡ τοῦ ποιητοῦ, ὥστ' ἐπει τὰ πλείονα τὰ κοινὰ τῷ ποιητῷ ὑπάρχει πρὸς
τὴν οὐσίαν, ἐλάττονα δὲ τῷ ποιητῷ, εἰκότως τὸ ποιητὸν δεύτερον μετὰ τὴν
οὐσίαν τάττεται. αὐτίκα τὸ διαφερήν εἶναι, τὸ σύνθετον, τὸ τριγῆν δια-
στατήν, τὸ μεριστήν τὴν οὐσίαν ἡ τοῦ ποιητοῦ φύσις παραδηλοῦ, τὸ δὲ τοι- 15
άνθη μόνον ἡ τοῦ ποιητοῦ. ἔδει τοίνυν κατὰ τὰ πλείονα τὸ κοινὸν τάττεται, ἀλλ'
οὐ κατὰ τὸ ἐν ὑπάρχοντα, ὥστ' ἐπει τὴν σύνθετον καὶ σωματοειδῆ πρώ-
την οὐσίαν ὑπέλθετο, εὐλόγως αὐτῇ τὸ ποιητὸν συνέταξεν ὡς οἰκειότερον καὶ
10 προσεχέστερον καὶ τῇ διαστάσει αὐτῆς συνυπάρχον. καὶ οὕτως δ' ἀν ἀπο- 20
λογισμαίνεται· ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοῦ λέγεσθαι χρέαν γνωριψάτερον ἡμῖν
ἐστι τὸ σύνθετον, ἔσται οἰκα τοῦτο καὶ τὸ τῷ συνθέτῳ διαστατὸν προσε-
σκός πρότερον τοῦ ἀδιαστάτου ποιητοῦ.

β. Ἐπεὶ δὲ πάλιν ὁ Πλωτῖνος ἐνίσταται λέγων ὡς ἀμφότερα οὐ ῥη-
15 τέον ὡσαύτως ποσά (εἰ μὲν γάρ τὸ συνεχὲς ποσόν, τὸ διαφερισμένον οὐκ ει-
ἔσται, εἰ δὲ τὸ διαφερισμένον, οὐκ ἔσται τὸ συνεχές), δίκαιον ἥδη σοι τί
ποτέ ἔστιν ἐν ἀμφοτέροις κοινὸν εἰπεῖν.

Ως μὲν οὖν συντήμως ἀπαντῆσαι πρὸς τὸ ζητούμενον, κοινὸν | ἔχουσι 81
τὸ μέτρον ἐν ἔκυτοῖς καὶ τὸ πέρας, ὅπερ ἐν τῷ διαφερισμένῳ καὶ τῷ συν-
20 εγεῖ θεωρεῖται. ἐπειδὴ δὲ εἰκός ἔστι φύλονεικοῦντά τινα πρὸς ταῦτα τὸ
ἐν τῷ μεγέθει ποσόν τῷ μετασχεῖν ἀριθμοῦ ποσόν ἀποφαίνεσθαι, τὸ δὲ
προσλαμβάνον τὸ ποιητὸν λέγεσθαι, ὅταν εἰς ἀριθμὸν ἀγθῆ δίπηγχον ἢ τρί- 5
πηγχον ἀφοριζόμενον, ἀξιον καὶ περὶ τούτου διελθεῖν. τὸ συνεχές καὶ τὸ
διηγημένον ἐν τῇ τοῦ παντὸς κόσμου συστάσει λοιάν ἔχον ἐκάτερον φύσιν
25 θεωρεῖται· τὸ μὲν γάρ διηγημένον κατὰ παράδιμεσίν τε καὶ σωρείαν, τὸ δὲ
συνεχές καὶ ἄλληλουσχούμενος νοεῖται, καὶ τὸ μὲν συνεχές καὶ
γνωμένον καλεῖται μέγεθος, τὸ δὲ παρακείμενον καὶ διηγημένον πλῆθος. 10
τούτων δὴ οὕτω διαφερισμένων κατὰ μὲν τὴν τοῦ μεγέθους οὐσίαν εἰς τε ὁ
κόσμος ἐπινοεῖται καὶ λέγεται στερεός καὶ σφαιρικός καὶ συμπεφυκὼς ἐσα-
30 τῷ διατεταγμένος τε καὶ ἀλληλουσχούμενος, κατὰ δὲ τὴν τοῦ πλήθους πάλιν
ἴδεαν καὶ ἔννοιαν σφαιραῖς καὶ ἀστέρεσ καὶ στοιχεῖα ζῷα τε καὶ φυτά ἐν 15
αὐτῷ θεωρεῖται, καὶ τοῦ μὲν γνωμένου ἐπ' ἀπειρον ἐκ παντός ἔσται ἡ
τομή, ἡ δὲ αὔξησις ἐπὶ ὥρισμένον, τοῦ δὲ πλήθους κατὰ ἀντιπεπόνθησιν

5 διαιρετὴν εἶναι CMR: διαιρετεῖν εἶναι Λ 5. 6 διαστατήν CR: διαστατεῖν AM
7 τὰ πλείω κοινὰ et τὸ ἐν ὑπάρχον coni. Spengel, recte, nisi malis κοινὸν (τὸ del.) et
ὑπάρχοντα inter se permutare 8. 9 οὐσίαν πρώτην colloc. AM 11 γνωριψάτερον
Α²CM: γνωριμωτάτην Α¹: γνωριμότερον R 13 ἀδιαστάτου AM: διαστατοῦ CR
14 ὁ Πλωτῖνος] cf. Enn. VI lib. I, 4 (p. 568) 15 ὡσαύτως CR mrg. M: οὕτως AM
17 κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις colloc. AM 19 malim ἐν τε τῷ διαφερισμένῳ 22 ἀγθῆ
CM²R Plotin: ταχθῆ AM¹ 23 διελθεῖν CR: διαλαβεῖν AM 24 ἔχον ACM:
ἔχον R 25 ante σωρείαν addl. μέγεθος del. M 26 νοεῖται CR: θεωρεῖται AM
28 διαφερισμένων AM: διηγημένων CR 29 ἐπινοεῖται CR: θεωρεῖται AM συμπεφυ-
κός CR 30 διατεταγμένος] διατεταμένος Simplic. (f. 32v11), quod reponas
32 αὐτῷ] τῷ in lit. R²

έπ' ἄπειρον μὲν τῇ αὐξῆσις, ἔμπαλιν δὲ τῇ τοιηῇ ἐπὶ ωρισμένον, ἀμφότερα δὲ τὰ γένη ταῦτα ἐπιστήματις ὑπάγεται. ἀριθμητικῇ μὲν τὸ πλῆθος, γεωμετρίᾳ δὲ τὸ μέγεθος· ὅστε εἰπερ καὶ ἐν τῷ ὑφεστηκέναι καὶ ἐν τῷ (γν. 20 εῖσθια) διαρίζεσθαι δεῖ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, οὐκ ἀν εἴη τὸ μὲν πλῆθος 5 καὶ⁹ τὸ μέγεθος· κατὰ συμβεβηκός ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ τοσόνδε παραδεχόμενον· κοινὸν γάρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει τὸ μετρεῖσθαι καὶ τὸ πεπερατωσθαι κατὰ τὴν ἴδιαν ἔκάστου ὑπόστασιν.

γ. Πρὸς μὲν δὴ τοῦτο οὕτως ἀπήγνησας, διοκεῖ δέ μοι πρότερον εἶναι 25 τὸ διαρηγμένον τοῦ συνεχοῦς οὕτω τὸν λόγον ἐφοδεύοντι· τὸ συνεχὲς διαι- 10 ρετόν ἐστιν εἰς ἀεὶ διαιρετά, μὴ δύτος οὖν τοῦ διωρισμένου οὐδὲ ἀν τὸ εἴη, πρότερον ἄρα τὸ διωρισμένον ἐστὶ πιστὸν τοῦ συνεχοῦς. εἰ δὲ πρό- 82 τερον, οὐκ ἀν εἴη κοινὸν αὐτὸν τὸ ποιόν· ἐν οἷς γάρ τὸ μὲν πρότερον, τὸ δὲ 15 ὕστερον, ἐν τούτοις οὐδὲ δύναται εἶναι κοινὸν γένος· τὰ μὲν γάρ εἰδη οὐδὲ συναντεῖται ἀλληλα, οὐδὲν δὲ ἐίδοντες μάναρεῖ τὸ γένος, ἐφ' 5 15 ὧν δὲ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον θεωρεῖται, ἐπὶ τούτων τὸ ἔτερον τοῦ ἑτέ- ρου ἀνατιθετικὸν δείκνυται.

'Αλλ' εἰπερ ἀληθινῶς ἐθέλοιμεν σκοπεῖν, κατ' ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἀπο- 20 διώσομεν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, καθόδον δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους ψετέγει· τὴν ἵσην αὐτοῖς κοινωνίαν ὑπάρχουσαν εὑρήσουμεν. δὴ γάρ λόγος εἰς καὶ ὁ 10 αὐτὸς θεωρούμενος κατὰ τὰ γένης συμπληρῶν ἔκαστον τῶν εἰδῶν ὥπ' οὐδὲν δένδε κωλύεται ἀμα πᾶσι παρεῖναι τοῖς δυναμένοις ἐπίσης αὐτοῦ καὶ δὶ¹⁰ αὐτῶν μεταλαμβάνειν, ὅστε κανὸν τῇ τὰ μὲν πρότερα τὰ δὲ ὕστερα, φύσιν δὲ ἔχῃ δι' ἑαυτῶν προτεχνῶς ἐπικοινωνεῖν τῷ γένει, ἀμφοτέροις ἀμα παρέ- 25 σται τὸ γένος τὴν αὐτὴν μετόπουσίαν αὐτοῦ παρέχον πρὸς τὰ δυνάμενα αὐτοῦ τοῦ μεταλαμβάνειν. οὕτω τοι καὶ τὴν κατέφασιν τῆς ἀποφάσεως προτέραν οὖσαν τῇ φύσει, κατὰ τὸ ἀποφαίνεσθαι καὶ κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φεύδε- 30 σθαι· ἀπολαμβάνοντες τῇ λογισμῷ ἐπινοῦμεν ὡς ὑπὸ τὸν αὐτὸν γένος. ὡς κατ' ἄλλο μὲν ἔχουσῶν αὐτῶν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον, καθόδον δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐπικοινωνοῦσι, παραδεχόμενων τὸ ὡς εἰδη ἀντιδιαιρεῖσθαι. 20

35 ἀλλὰ μὴν διὰ τοὺς Ἀριστοτέλης περὶ τούτων ὑπελήφεν οὕτως, πρότερον μὲν

γῆγούμενος εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῇ τάξει, τῇ δὲ πρὸς τὸ αὐτὸν γένος ἀναφορῇ τὴν ἵσην διαιρεσιν τοῦ διαρηγμένου καὶ συνεχοῦς ποιούμενος, δηλούν πεποί- 40 ηκεν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως. προέταξε γάρ τὸ διωρισμένον τοῦ συν-

2 ἀριθμητικῇ et γεωμετρίᾳ scripsi: ἀριθμητικῇ et γεωμετρίᾳ s. 3. 4 νοεῖσθαι inserui (cf. Simpl. f. 32r10 ἔτι δὲ τὸ μὲν ἀπλοῦν ἐστίν φασι καὶ καθ' ἑαυτὸν ὑφεστηκός τε καὶ νο- 4 ούμενον, τὸ δὲ καὶ θέσιν προσεύηφεν) 4 δεῖ] δὴ coni. Sahune 6 τοσόνδε CR: ποιόν AM 8 ὑπάρχει iteratum del. R² 8 ἀπήγνησας CR: ἡ ἀπάντησις AM δοκεῖ δέ μοι πρότερον] cf. Plotin Enn. VI lib. III, 13 p. 628 11 ποιόν ἐστι colloc. AM 13 οὐ δύναται εἶναι CR Simpl. (f. 32r10): οὐκ ἀν εἴη AM 14 an οὐδενός τ;' 15 τὸ (post δὲ) AM: om. CR 17 αὐτοῖς in lit. R² 18 καὶ ὕστερον AMR: om. C 19 ὁ (alterum) CMR: om. A 22 an αὐτῶν? (cf. v. 23) δὲ¹⁵ δὲ¹⁶ δὲ¹⁷ δὲ¹⁸ δὲ¹⁹ δὲ²⁰ δὲ²¹ δὲ²² δὲ²³ δὲ²⁴ δὲ²⁵ δὲ²⁶ δὲ²⁷ δὲ²⁸ δὲ²⁹ δὲ³⁰ δὲ³¹ δὲ³² δὲ³³ δὲ³⁴ δὲ³⁵ δὲ³⁶ δὲ³⁷ δὲ³⁸ δὲ³⁹ δὲ⁴⁰ δὲ⁴¹ δὲ⁴² δὲ⁴³ δὲ⁴⁴ δὲ⁴⁵ δὲ⁴⁶ δὲ⁴⁷ δὲ⁴⁸ δὲ⁴⁹ δὲ⁵⁰ δὲ⁵¹ δὲ⁵² δὲ⁵³ δὲ⁵⁴ δὲ⁵⁵ δὲ⁵⁶ δὲ⁵⁷ δὲ⁵⁸ δὲ⁵⁹ δὲ⁶⁰ δὲ⁶¹ δὲ⁶² δὲ⁶³ δὲ⁶⁴ δὲ⁶⁵ δὲ⁶⁶ δὲ⁶⁷ δὲ⁶⁸ δὲ⁶⁹ δὲ⁷⁰ δὲ⁷¹ δὲ⁷² δὲ⁷³ δὲ⁷⁴ δὲ⁷⁵ δὲ⁷⁶ δὲ⁷⁷ δὲ⁷⁸ δὲ⁷⁹ δὲ⁸⁰ δὲ⁸¹ δὲ⁸² δὲ⁸³ δὲ⁸⁴ δὲ⁸⁵ δὲ⁸⁶ δὲ⁸⁷ δὲ⁸⁸ δὲ⁸⁹ δὲ⁹⁰ δὲ⁹¹ δὲ⁹² δὲ⁹³ δὲ⁹⁴ δὲ⁹⁵ δὲ⁹⁶ δὲ⁹⁷ δὲ⁹⁸ δὲ⁹⁹ δὲ¹⁰⁰ δὲ¹⁰¹ δὲ¹⁰² δὲ¹⁰³ δὲ¹⁰⁴ δὲ¹⁰⁵ δὲ¹⁰⁶ δὲ¹⁰⁷ δὲ¹⁰⁸ δὲ¹⁰⁹ δὲ¹¹⁰ δὲ¹¹¹ δὲ¹¹² δὲ¹¹³ δὲ¹¹⁴ δὲ¹¹⁵ δὲ¹¹⁶ δὲ¹¹⁷ δὲ¹¹⁸ δὲ¹¹⁹ δὲ¹²⁰ δὲ¹²¹ δὲ¹²² δὲ¹²³ δὲ¹²⁴ δὲ¹²⁵ δὲ¹²⁶ δὲ¹²⁷ δὲ¹²⁸ δὲ¹²⁹ δὲ¹³⁰ δὲ¹³¹ δὲ¹³² δὲ¹³³ δὲ¹³⁴ δὲ¹³⁵ δὲ¹³⁶ δὲ¹³⁷ δὲ¹³⁸ δὲ¹³⁹ δὲ¹⁴⁰ δὲ¹⁴¹ δὲ¹⁴² δὲ¹⁴³ δὲ¹⁴⁴ δὲ¹⁴⁵ δὲ¹⁴⁶ δὲ¹⁴⁷ δὲ¹⁴⁸ δὲ¹⁴⁹ δὲ¹⁵⁰ δὲ¹⁵¹ δὲ¹⁵² δὲ¹⁵³ δὲ¹⁵⁴ δὲ¹⁵⁵ δὲ¹⁵⁶ δὲ¹⁵⁷ δὲ¹⁵⁸ δὲ¹⁵⁹ δὲ¹⁶⁰ δὲ¹⁶¹ δὲ¹⁶² δὲ¹⁶³ δὲ¹⁶⁴ δὲ¹⁶⁵ δὲ¹⁶⁶ δὲ¹⁶⁷ δὲ¹⁶⁸ δὲ¹⁶⁹ δὲ¹⁷⁰ δὲ¹⁷¹ δὲ¹⁷² δὲ¹⁷³ δὲ¹⁷⁴ δὲ¹⁷⁵ δὲ¹⁷⁶ δὲ¹⁷⁷ δὲ¹⁷⁸ δὲ¹⁷⁹ δὲ¹⁸⁰ δὲ¹⁸¹ δὲ¹⁸² δὲ¹⁸³ δὲ¹⁸⁴ δὲ¹⁸⁵ δὲ¹⁸⁶ δὲ¹⁸⁷ δὲ¹⁸⁸ δὲ¹⁸⁹ δὲ¹⁹⁰ δὲ¹⁹¹ δὲ¹⁹² δὲ¹⁹³ δὲ¹⁹⁴ δὲ¹⁹⁵ δὲ¹⁹⁶ δὲ¹⁹⁷ δὲ¹⁹⁸ δὲ¹⁹⁹ δὲ²⁰⁰ δὲ²⁰¹ δὲ²⁰² δὲ²⁰³ δὲ²⁰⁴ δὲ²⁰⁵ δὲ²⁰⁶ δὲ²⁰⁷ δὲ²⁰⁸ δὲ²⁰⁹ δὲ²¹⁰ δὲ²¹¹ δὲ²¹² δὲ²¹³ δὲ²¹⁴ δὲ²¹⁵ δὲ²¹⁶ δὲ²¹⁷ δὲ²¹⁸ δὲ²¹⁹ δὲ²²⁰ δὲ²²¹ δὲ²²² δὲ²²³ δὲ²²⁴ δὲ²²⁵ δὲ²²⁶ δὲ²²⁷ δὲ²²⁸ δὲ²²⁹ δὲ²³⁰ δὲ²³¹ δὲ²³² δὲ²³³ δὲ²³⁴ δὲ²³⁵ δὲ²³⁶ δὲ²³⁷ δὲ²³⁸ δὲ²³⁹ δὲ²⁴⁰ δὲ²⁴¹ δὲ²⁴² δὲ²⁴³ δὲ²⁴⁴ δὲ²⁴⁵ δὲ²⁴⁶ δὲ²⁴⁷ δὲ²⁴⁸ δὲ²⁴⁹ δὲ²⁵⁰ δὲ²⁵¹ δὲ²⁵² δὲ²⁵³ δὲ²⁵⁴ δὲ²⁵⁵ δὲ²⁵⁶ δὲ²⁵⁷ δὲ²⁵⁸ δὲ²⁵⁹ δὲ²⁶⁰ δὲ²⁶¹ δὲ²⁶² δὲ²⁶³ δὲ²⁶⁴ δὲ²⁶⁵ δὲ²⁶⁶ δὲ²⁶⁷ δὲ²⁶⁸ δὲ²⁶⁹ δὲ²⁷⁰ δὲ²⁷¹ δὲ²⁷² δὲ²⁷³ δὲ²⁷⁴ δὲ²⁷⁵ δὲ²⁷⁶ δὲ²⁷⁷ δὲ²⁷⁸ δὲ²⁷⁹ δὲ²⁸⁰ δὲ²⁸¹ δὲ²⁸² δὲ²⁸³ δὲ²⁸⁴ δὲ²⁸⁵ δὲ²⁸⁶ δὲ²⁸⁷ δὲ²⁸⁸ δὲ²⁸⁹ δὲ²⁹⁰ δὲ²⁹¹ δὲ²⁹² δὲ²⁹³ δὲ²⁹⁴ δὲ²⁹⁵ δὲ²⁹⁶ δὲ²⁹⁷ δὲ²⁹⁸ δὲ²⁹⁹ δὲ³⁰⁰ δὲ³⁰¹ δὲ³⁰² δὲ³⁰³ δὲ³⁰⁴ δὲ³⁰⁵ δὲ³⁰⁶ δὲ³⁰⁷ δὲ³⁰⁸ δὲ³⁰⁹ δὲ³¹⁰ δὲ³¹¹ δὲ³¹² δὲ³¹³ δὲ³¹⁴ δὲ³¹⁵ δὲ³¹⁶ δὲ³¹⁷ δὲ³¹⁸ δὲ³¹⁹ δὲ³²⁰ δὲ³²¹ δὲ³²² δὲ³²³ δὲ³²⁴ δὲ³²⁵ δὲ³²⁶ δὲ³²⁷ δὲ³²⁸ δὲ³²⁹ δὲ³³⁰ δὲ³³¹ δὲ³³² δὲ³³³ δὲ³³⁴ δὲ³³⁵ δὲ³³⁶ δὲ³³⁷ δὲ³³⁸ δὲ³³⁹ δὲ³⁴⁰ δὲ³⁴¹ δὲ³⁴² δὲ³⁴³ δὲ³⁴⁴ δὲ³⁴⁵ δὲ³⁴⁶ δὲ³⁴⁷ δὲ³⁴⁸ δὲ³⁴⁹ δὲ³⁵⁰ δὲ³⁵¹ δὲ³⁵² δὲ³⁵³ δὲ³⁵⁴ δὲ³⁵⁵ δὲ³⁵⁶ δὲ³⁵⁷ δὲ³⁵⁸ δὲ³⁵⁹ δὲ³⁶⁰ δὲ³⁶¹ δὲ³⁶² δὲ³⁶³ δὲ³⁶⁴ δὲ³⁶⁵ δὲ³⁶⁶ δὲ³⁶⁷ δὲ³⁶⁸ δὲ³⁶⁹ δὲ³⁷⁰ δὲ³⁷¹ δὲ³⁷² δὲ³⁷³ δὲ³⁷⁴ δὲ³⁷⁵ δὲ³⁷⁶ δὲ³⁷⁷ δὲ³⁷⁸ δὲ³⁷⁹ δὲ³⁸⁰ δὲ³⁸¹ δὲ³⁸² δὲ³⁸³ δὲ³⁸⁴ δὲ³⁸⁵ δὲ³⁸⁶ δὲ³⁸⁷ δὲ³⁸⁸ δὲ³⁸⁹ δὲ³⁹⁰ δὲ³⁹¹ δὲ³⁹² δὲ³⁹³ δὲ³⁹⁴ δὲ³⁹⁵ δὲ³⁹⁶ δὲ³⁹⁷ δὲ³⁹⁸ δὲ³⁹⁹ δὲ⁴⁰⁰ δὲ⁴⁰¹ δὲ⁴⁰² δὲ⁴⁰³ δὲ⁴⁰⁴ δὲ⁴⁰⁵ δὲ⁴⁰⁶ δὲ⁴⁰⁷ δὲ⁴⁰⁸ δὲ⁴⁰⁹ δὲ⁴¹⁰ δὲ⁴¹¹ δὲ⁴¹² δὲ⁴¹³ δὲ⁴¹⁴ δὲ⁴¹⁵ δὲ⁴¹⁶ δὲ⁴¹⁷ δὲ⁴¹⁸ δὲ⁴¹⁹ δὲ⁴²⁰ δὲ⁴²¹ δὲ⁴²² δὲ⁴²³ δὲ⁴²⁴ δὲ⁴²⁵ δὲ⁴²⁶ δὲ⁴²⁷ δὲ⁴²⁸ δὲ⁴²⁹ δὲ⁴³⁰ δὲ⁴³¹ δὲ⁴³² δὲ⁴³³ δὲ⁴³⁴ δὲ⁴³⁵ δὲ⁴³⁶ δὲ⁴³⁷ δὲ⁴³⁸ δὲ⁴³⁹ δὲ⁴⁴⁰ δὲ⁴⁴¹ δὲ⁴⁴² δὲ⁴⁴³ δὲ⁴⁴⁴ δὲ⁴⁴⁵ δὲ⁴⁴⁶ δὲ⁴⁴⁷ δὲ⁴⁴⁸ δὲ⁴⁴⁹ δὲ⁴⁵⁰ δὲ⁴⁵¹ δὲ⁴⁵² δὲ⁴⁵³ δὲ⁴⁵⁴ δὲ⁴⁵⁵ δὲ⁴⁵⁶ δὲ⁴⁵⁷ δὲ⁴⁵⁸ δὲ⁴⁵⁹ δὲ⁴⁶⁰ δὲ⁴⁶¹ δὲ⁴⁶² δὲ⁴⁶³ δὲ⁴⁶⁴ δὲ⁴⁶⁵ δὲ⁴⁶⁶ δὲ⁴⁶⁷ δὲ⁴⁶⁸ δὲ⁴⁶⁹ δὲ⁴⁷⁰ δὲ⁴⁷¹ δὲ⁴⁷² δὲ⁴⁷³ δὲ⁴⁷⁴ δὲ⁴⁷⁵ δὲ⁴⁷⁶ δὲ⁴⁷⁷ δὲ⁴⁷⁸ δὲ⁴⁷⁹ δὲ⁴⁸⁰ δὲ⁴⁸¹ δὲ⁴⁸² δὲ⁴⁸³ δὲ⁴⁸⁴ δὲ⁴⁸⁵ δὲ⁴⁸⁶ δὲ⁴⁸⁷ δὲ⁴⁸⁸ δὲ⁴⁸⁹ δὲ⁴⁹⁰ δὲ⁴⁹¹ δὲ⁴⁹² δὲ⁴⁹³ δὲ⁴⁹⁴ δὲ⁴⁹⁵ δὲ⁴⁹⁶ δὲ⁴⁹⁷ δὲ⁴⁹⁸ δὲ⁴⁹⁹ δὲ⁵⁰⁰ δὲ⁵⁰¹ δὲ⁵⁰² δὲ⁵⁰³ δὲ⁵⁰⁴ δὲ⁵⁰⁵ δὲ⁵⁰⁶ δὲ⁵⁰⁷ δὲ⁵⁰⁸ δὲ⁵⁰⁹ δὲ⁵¹⁰ δὲ⁵¹¹ δὲ⁵¹² δὲ⁵¹³ δὲ⁵¹⁴ δὲ⁵¹⁵ δὲ⁵¹⁶ δὲ⁵¹⁷ δὲ⁵¹⁸ δὲ⁵¹⁹ δὲ⁵²⁰ δὲ⁵²¹ δὲ⁵²² δὲ⁵²³ δὲ⁵²⁴ δὲ⁵²⁵ δὲ⁵²⁶ δὲ⁵²⁷ δὲ⁵²⁸ δὲ⁵²⁹ δὲ⁵³⁰ δὲ⁵³¹ δὲ⁵³² δὲ⁵³³ δὲ⁵³⁴ δὲ⁵³⁵ δὲ⁵³⁶ δὲ⁵³⁷ δὲ⁵³⁸ δὲ⁵³⁹ δὲ⁵⁴⁰ δὲ⁵⁴¹ δὲ⁵⁴² δὲ⁵⁴³ δὲ⁵⁴⁴ δὲ⁵⁴⁵ δὲ⁵⁴⁶ δὲ⁵⁴⁷ δὲ⁵⁴⁸ δὲ⁵⁴⁹ δὲ⁵⁵⁰ δὲ⁵⁵¹ δὲ⁵⁵² δὲ⁵⁵³ δὲ⁵⁵⁴ δὲ⁵⁵⁵ δὲ⁵⁵⁶ δὲ⁵⁵⁷ δὲ⁵⁵⁸ δὲ⁵⁵⁹ δὲ⁵⁶⁰ δὲ⁵⁶¹ δὲ⁵⁶² δὲ⁵⁶³ δὲ⁵⁶⁴ δὲ⁵⁶⁵ δὲ⁵⁶⁶ δὲ⁵⁶⁷ δὲ⁵⁶⁸ δὲ⁵⁶⁹ δὲ⁵⁷⁰ δὲ⁵⁷¹ δὲ⁵⁷² δὲ⁵⁷³ δὲ⁵⁷⁴ δὲ⁵⁷⁵ δὲ⁵⁷⁶ δὲ⁵⁷⁷ δὲ⁵⁷⁸ δὲ⁵⁷⁹ δὲ⁵⁸⁰ δὲ⁵⁸¹ δὲ⁵⁸² δὲ⁵⁸³ δὲ⁵⁸⁴ δὲ⁵⁸⁵ δὲ⁵⁸⁶ δὲ⁵⁸⁷ δὲ⁵⁸⁸ δὲ⁵⁸⁹ δὲ⁵⁹⁰ δὲ⁵⁹¹ δὲ⁵⁹² δὲ⁵⁹³ δὲ⁵⁹⁴ δὲ⁵⁹⁵ δὲ⁵⁹⁶ δὲ⁵⁹⁷ δὲ⁵⁹⁸ δὲ⁵⁹⁹ δὲ⁶⁰⁰ δὲ⁶⁰¹ δὲ⁶⁰² δὲ⁶⁰³ δὲ⁶⁰⁴ δὲ⁶⁰⁵ δὲ⁶⁰⁶ δὲ⁶⁰⁷ δὲ⁶⁰⁸ δὲ⁶⁰⁹ δὲ⁶¹⁰ δὲ⁶¹¹ δὲ⁶¹² δὲ⁶¹³ δὲ⁶¹⁴ δὲ⁶¹⁵ δὲ⁶¹⁶ δὲ⁶¹⁷ δὲ⁶¹⁸ δὲ⁶¹⁹ δὲ⁶²⁰ δὲ⁶²¹ δὲ⁶²² δὲ⁶²³ δὲ⁶²⁴ δὲ⁶²⁵ δὲ⁶²⁶ δὲ⁶²⁷ δὲ⁶²⁸ δὲ⁶²⁹ δὲ⁶³⁰ δὲ⁶³¹ δὲ⁶³² δὲ⁶³³ δὲ⁶³⁴ δὲ⁶³⁵ δὲ⁶³⁶ δὲ⁶³⁷ δὲ⁶³⁸ δὲ⁶³⁹ δὲ⁶⁴⁰ δὲ⁶⁴¹ δὲ⁶⁴² δὲ⁶⁴³ δὲ⁶⁴⁴ δὲ⁶⁴⁵ δὲ⁶⁴⁶ δὲ⁶⁴⁷ δὲ⁶⁴⁸ δὲ⁶⁴⁹ δὲ⁶⁵⁰ δὲ⁶⁵¹ δὲ⁶⁵² δὲ⁶⁵³ δὲ⁶⁵⁴ δὲ⁶⁵⁵ δὲ⁶⁵⁶ δὲ⁶⁵⁷ δὲ⁶⁵⁸ δὲ⁶⁵⁹ δὲ⁶⁶⁰ δὲ⁶⁶¹ δὲ⁶⁶² δὲ⁶⁶³ δὲ⁶⁶⁴ δὲ⁶⁶⁵ δὲ⁶⁶⁶ δὲ⁶⁶⁷ δὲ⁶⁶⁸ δὲ⁶⁶⁹ δὲ⁶⁷⁰ δὲ⁶⁷¹ δὲ⁶⁷² δὲ⁶⁷³ δὲ⁶⁷⁴ δὲ⁶⁷⁵ δὲ⁶⁷⁶ δὲ⁶⁷⁷ δὲ⁶⁷⁸ δὲ⁶⁷⁹ δὲ⁶⁸⁰ δὲ⁶⁸¹ δὲ⁶⁸² δὲ⁶⁸³ δὲ⁶⁸⁴ δὲ⁶⁸⁵ δὲ⁶⁸⁶ δὲ⁶⁸⁷ δὲ⁶⁸⁸ δὲ⁶⁸⁹ δὲ⁶⁹⁰ δὲ⁶⁹¹ δὲ⁶⁹² δὲ⁶⁹³ δὲ⁶⁹⁴ δὲ⁶⁹⁵ δὲ⁶⁹⁶ δὲ⁶⁹⁷ δὲ⁶⁹⁸ δὲ⁶⁹⁹ δὲ⁷⁰⁰ δὲ⁷⁰¹ δὲ⁷⁰² δὲ⁷⁰³ δὲ⁷⁰⁴ δὲ⁷⁰⁵ δὲ⁷⁰⁶ δὲ⁷⁰⁷ δὲ⁷⁰⁸ δὲ⁷⁰⁹ δὲ⁷¹⁰ δὲ⁷¹¹ δὲ⁷¹² δὲ⁷¹³ δὲ⁷¹⁴ δὲ⁷¹⁵ δὲ⁷¹⁶ δὲ⁷¹⁷ δὲ⁷¹⁸ δὲ⁷¹⁹ δὲ⁷²⁰ δὲ⁷²¹ δὲ⁷²² δὲ⁷²³ δὲ⁷²⁴ δὲ⁷²⁵ δὲ⁷²⁶ δὲ⁷²⁷ δὲ⁷²⁸ δὲ⁷²⁹ δὲ⁷³⁰ δὲ⁷³¹ δὲ⁷³² δὲ⁷³³ δὲ⁷³⁴ δὲ⁷³⁵ δὲ⁷³⁶ δὲ⁷³⁷ δὲ⁷³⁸ δὲ⁷³⁹ δὲ⁷⁴⁰ δὲ⁷⁴¹ δὲ⁷⁴² δὲ⁷⁴³ δὲ⁷⁴⁴ δὲ⁷⁴⁵ δὲ⁷⁴⁶ δὲ⁷⁴⁷ δὲ⁷⁴⁸ δὲ⁷⁴⁹ δὲ⁷⁵⁰ δὲ⁷⁵¹ δὲ⁷⁵² δὲ⁷⁵³ δὲ⁷⁵⁴ δὲ⁷⁵⁵ δὲ⁷⁵⁶ δὲ⁷⁵⁷ δὲ⁷⁵⁸ δὲ⁷⁵⁹ δὲ⁷⁶⁰ δὲ⁷⁶¹ δὲ⁷⁶² δὲ⁷⁶³ δὲ⁷⁶⁴ δὲ⁷⁶⁵ δὲ⁷⁶⁶ δὲ⁷⁶⁷ δὲ⁷⁶⁸ δὲ⁷⁶⁹ δὲ⁷⁷⁰ δὲ⁷⁷¹ δὲ⁷⁷² δὲ⁷⁷³ δὲ⁷⁷⁴ δὲ⁷⁷⁵ δὲ⁷⁷⁶ δὲ⁷⁷⁷ δὲ⁷⁷⁸ δὲ⁷⁷⁹ δὲ⁷⁸⁰ δὲ⁷⁸¹ δὲ⁷⁸² δὲ⁷⁸³ δὲ⁷⁸⁴ δὲ⁷⁸⁵ δὲ⁷⁸⁶ δὲ⁷⁸⁷ δὲ⁷⁸⁸ δὲ⁷⁸⁹ δὲ⁷⁹⁰ δὲ⁷⁹¹ δὲ⁷⁹² δὲ⁷⁹³ δὲ⁷⁹⁴ δὲ⁷⁹⁵ δὲ⁷⁹⁶ δὲ⁷⁹⁷ δὲ⁷⁹⁸ δὲ⁷⁹⁹ δὲ⁸⁰⁰ δὲ⁸⁰¹ δὲ⁸⁰² δὲ⁸⁰³ δὲ⁸⁰⁴ δὲ⁸⁰⁵ δὲ⁸⁰⁶ δὲ⁸⁰⁷ δὲ⁸⁰⁸ δὲ⁸⁰⁹ δὲ⁸¹⁰ δὲ⁸¹¹ δὲ⁸¹² δὲ⁸¹³ δὲ⁸¹⁴ δὲ⁸¹⁵ δὲ⁸¹⁶ δὲ⁸¹⁷ δὲ⁸¹⁸ δὲ⁸¹⁹ δὲ⁸²⁰ δὲ⁸²¹ δὲ⁸²² δὲ⁸²³ δὲ⁸²⁴ δὲ⁸²⁵ δὲ⁸²⁶ δὲ⁸²⁷ δὲ⁸²⁸ δὲ⁸²⁹ δὲ⁸³⁰ δὲ⁸³¹ δὲ⁸³² δὲ⁸³³ δὲ⁸³⁴ δὲ⁸³⁵ δὲ⁸³⁶ δὲ⁸³⁷ δὲ⁸³⁸ δὲ⁸³⁹ δὲ⁸⁴⁰ δὲ⁸⁴¹ δὲ⁸⁴² δὲ⁸⁴³ δὲ⁸⁴⁴ δὲ⁸⁴⁵ δὲ⁸⁴⁶ δὲ⁸⁴⁷ δὲ⁸⁴⁸ δὲ⁸⁴⁹ δὲ⁸⁵⁰ δὲ⁸⁵¹ δὲ⁸⁵² δὲ⁸⁵³ δὲ⁸⁵⁴ δὲ⁸⁵⁵ δὲ⁸⁵⁶ δὲ⁸⁵⁷ δὲ⁸⁵⁸ δὲ⁸⁵⁹ δὲ⁸⁶⁰ δὲ⁸⁶¹ δὲ⁸⁶² δὲ⁸⁶³ δὲ⁸⁶⁴ δὲ⁸⁶⁵ δὲ⁸⁶⁶ δὲ⁸⁶⁷ δὲ⁸⁶⁸ δὲ⁸⁶⁹ δὲ⁸⁷⁰ δὲ⁸⁷¹ δὲ⁸⁷² δὲ⁸⁷³ δὲ⁸⁷⁴ δὲ⁸⁷⁵ δὲ⁸⁷⁶ δὲ⁸⁷⁷ δὲ⁸⁷⁸ δὲ⁸⁷⁹ δὲ⁸⁸⁰ δὲ⁸⁸¹ δὲ⁸⁸² δὲ⁸⁸³ δὲ⁸⁸⁴ δὲ⁸⁸⁵ δὲ⁸⁸⁶ δὲ⁸⁸⁷ δὲ⁸⁸⁸ δὲ⁸⁸⁹ δὲ⁸⁹⁰ δὲ⁸⁹¹

εγοῦς ἔν τε τῇ πρώτῃ διαιρέσει καὶ ἐν τῇ διαιριθμήσει τῶν καθ' ἔκαστα, τὰ ὑπὸ τὸ διαιριζόμενον πρότερα ἀπολογίζομενος τῶν ὑπὸ τὸ μέγειον. οὐάτη γάρ τις ἐν τῇ μεγέστη ποσὸν διαιροῦμεν κατελαμβάνειν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ, διὰ τοῦτο ὁ ἀριθμὸς προσέτακται, ὥσπερ | διότι τὴν ἀπόφασιν γνωρίζουμεν 83 5 διὰ τῆς καταφάσεως, διὰ τοῦτο κακείνη προτέτακται, κατὰ μέντοι τὴν ἵσην διαιρέσιν οὐκ ἀποστατεῖ τοῦ κοινοῦ γένους. οὗτοι δὴ καὶ ἐνταῦθα τῷ συντελεῖν εἰς τὸν λόγον τοῦ γένους καὶ τῷ πρὸς τοῦτο ἐξ ἴσου παρασκευάζεσθαι ἀντιδιήρησκεν αὐτὰ πρὸς ἄλληλα. πρὸς δὲ τούτοις ἄλλο τὸ διηγηθῆσθαι, ἄλλο τὸ διαιρημένον εἶναι, ὡς τὸ δυνάμει ἐν τῷ ἐνεργείᾳ περιέχεται (δύναται γάρ τὸ συνεχὲς διαιρεῖσθαι), οὐκ ἀν καλῶς ὡς γῆρη ὃν τὸ διηγημένον λαμβάνουμεν· μᾶλλον γάρ τὸ δυνάμει διτερον τοῦ ἐνεργείᾳ.

δ. Καὶ οὓς μὲν δὴ περὶ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ παντὸς ποσοῦ τοσαῦτα ἡμῖν εἰρήσθω, κατ' ἤδιαν δὲ περὶ ἔκαστου τῶν ὑπὸ τὸ ποσὸν εἰ- 10 15 δῶν δύσα Πλωτίνος ἀπορεῖ προσθίειν φύσιοι. εὐθὺς γάρ διαιρεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ φησιν ἄλλην μὲν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν εἶναι, ἄλλην δὲ καθ' ἦγ τὸ τοσόνδε αὐτῷ ὑπάρχει. ή μὲν γάρ καθ' ἑαυτήν ἐστιν, ή καὶ παραλέξειπται διότι Ἀριστοτέλους, ὡς ἔκεινος φύσιοι. ή δὲ δηλοῦται, διαν 15 ποσὸν τὸν ἀριθμὸν εἶναι λέγωμεν.

Εἰ μὲν οὖν κατὰ τὰς Πλωτίνου διατάξεις καὶ τὰς Πλάτωνος ὑποθέσεις 20 ἡδὲ κατηγορίας ἀπευθύνομεν, δοκεῖ τινα λόγον ἔχειν τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ ἔθελοιμεν Ἀριστοτέλει κατακολουθεῖν, οὐδεκαῦς τὸν ἀριθμὸν τὸν θεωρούμενον κατὰ ποσὸν διιχῆ διαιρήσομεν. οὐ γάρ οὔτεται Ἀριστοτέλης ἄλλο μὲν 25 ἔχειν τὸν ἀριθμὸν τὸ εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ τοσόνδε εἶναι, ἄλλα φησι τῶν μὲν συνθέτων τοῦτο ἤδιον εἶναι καὶ τῶν ἐνύλων καὶ τῶν ἐν μέρει ἔχόντων τὸ 30 εἶδος· δύσα δὲ ἀνάλα ἐστιν εἶδον καὶ ἀσύνθετα, ταῦτα ἀποδείκνυσιν ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς ἀκροάσεσι ταῦτον ἔχοντα τὸ τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δεδεγμένοις αὐτὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. ἐὰν οὖν χωρίζων δὲ Πλω- 25 τίνος τοὺς νοητοὺς καὶ τοὺς μετέχοντας αὐτῶν ἀριθμοὺς τὴν ἰδίατητα ἑκατέρων χωρίς ἀφορίζεται, ἤδιαν ὑποθέσεις γυμνάζει, ήμετε δὲ ὑπομιμήσονται τοις δικοῖς ἑαυτούς, ὡς αὐταῖς ταῖς οὐσίαις τῶν ὅντων ὑπάρχουσι κατ' Ἀριστοτέλην οἱ ἀριθμοὶ οὕτε πρότεροι οὕτε διτεροι αὐτῶν, ἄλλο ἀμα | σὺν 84

1 τε CR: om. AM διαιριθμήσει CR Simpl.: ἀριθμήσει AM ante τῶν καθ' ἔκαστα
add. τοῦ συμφέροντος del. A 2 πρότερα AMR: πρότερον C 5 τῆς CR: om. AM
6 τῶν CR: τὸ AM 10 δύναται AMR: δυνατὸν C γάρ CR: δὲ AM 12 δὴ
CR: οὖν AM 13 ἡδῶν AMR: om. C 14 Πλωτίνος ἀπορεῖ] Enn. VI lib. III, 4
(p. 569) 15 post εἶναι fort. inseras καθ' ἦν ἐστι πόσος (cf. Simpl. f. 33r15 ὡς ἄλλη
μὲν τις ἐστιν τοῦ ἀριθμοῦ φύσις, καθ' ἦν ἐστιν ὥρισμένος καὶ πόσος βαρυτόνως, ἄλλη δέ,
καθ' ἦν τὸ ποσὸν αὐτῷ ἀρίστιστας καὶ δηντόνως ὑπάρχει), nisi malis ἄλλην δὲ τὴν φύσιν,
καθ' 16 ὑπάρχειν C 17 ἀριστοτέλους CR: τοῦ ἀριστοτέλους AM 18 λέγο-
μεν C 19 ὑποθέσεις] ὑπὸ obliit. R 20 ἀπευθύνομεν AM²R: ὑπευθύνομεν C:
διευθύνομεν M¹: ἀπευθύνομεν coni. Spengel 23 απ τὸ *πόσον* εἶναι? (cf. Simpl. οὐ
γάρ ἄλλο μὲν ὁ ἀριθμὸς ἔχει τὸ πόσον εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ τοσόνδε εἶναι) 24 ἤδιον] ἤδι-
refecit R² ἐν CMR: οὐ A 26 αὐτοῦ] αὐτῶν (superser οὐ) A 29 γυμ-
ζει A 30 ἑαυτούς ex αὐτούς corr. C

αὐταῖς ὄντες. οὖν δὲ πολεύονται κατὰ τὸν ἄνδρα τῶν ὑπασθῶν δυναμένων αὐτῶν μετέγειν, ἀλλὰ πᾶσι μὲν πάρεισι κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτῶν ἀμέριστον οὔσιαν, ἐξαλλάττονται δὲ αὖθις διὰ τὴν ἔτερότητα τῶν ὑποδεγμένων, ὡστε ἀμα καὶ ἀριθμοῖς καὶ τοσοῦσδε εἴναι μετὰ τῶν ἀριθμουμένων ἃ συνυπάρχει.

ε. Ἐγένεται δὲ τοῦ αὐτοῦ ἀπορήματος ὁ Πλωτῖνος καὶ πάλιν ζητεῖ, πότερον ἐνυπάρχει οὗτος ὁ ἀριθμὸς τοῖς ἀριθμουμένοις, ἢ χωρὶς αὐτῶν μετρεῖ ὥσπερ ὁ κανῶν. εἰ μὲν γάρ αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν ὑφέστηκε, μέτρον μὲν ἔσται, οὐκέτι δὲ ποιόν· εἰ δὲ ἐνυπάρχει, καὶ αὐτὸς ὁπ' ἄλλῳ μετρη-¹⁰ 10 θήσεται.

'Αλλ' ὅπερ ἔξ ἀρχῆς εἴπομεν, τοῦτο καὶ νῦν εἰπεῖν ἀξιον. παρεῖναι μὲν γάρ τὸν ἀριθμὸν τοῖς ἀριθμουμένοις πράγμασι καὶ συνυπάρχειν ἀποφανόμεθα, οὐ μέντοι ἐν αὐτοῖς ἔχειν τὴν ὑπόστασιν ὡς ἐν συμβεβηκότος τάξει θεωρούμενον. ὕσπερ γάρ τὰ ἔννοια εἰδη ἔχει μὲν ιδίαν ἔκαστον 15 οὓσιαν καὶ ὑπόστασιν, σύνεστι δὲ τῇ οὐλῇ, οὕτω καὶ οἱ ἀριθμοὶ κατὰ τὴν ιδίαν οὓσιαν ὑφέστηκότες μετὰ τῶν πραγμάτων εἰσὶν ὡν ἀφορέουσι καὶ οἵ τοι οἰκεῖον μέτρον ἐπιτιμέασι συνόντες τοῖς ἀριθμουμένοις ὡς ἀριθμοῦντες.¹⁵ ὕσπερ τὰ εἰδοποιηθεῖσα τοῖς εἰδοποιουμένοις συντάττεται πρῶτον ὡς ἐν οὖσι, διάτασιν δὲ κατὰ τὸ ὑποκείμενον ἀπεργάζεται, οὕτω καὶ 20 τὰ ἀριθμοῦντα τοῖς ἀριθμοῖς πρὸς τὸ οἰκεῖον μέτρον ἔκαστα ἀναφέρει μένοντα ὅπερ ἔστιν ἑαυτῶν καὶ μηδὲν ὑπὸ τῶν μετρουμένων πάσχοντα. ποιήσωμεν δὲ σαφέστερον τὸ λεγόμενον διὰ παραδείγματος· τὸ εἰδος τοῦ ἀνθριάντος ἔχει μὲν καθ' ἑαυτὸν ιδίου λόγον, θεωρεῖται δὲ μετὰ τῆς οὐλῆς.²⁵ καὶ ὁ ἀριθμὸς οὖν ἤνωται μετὰ τῶν ἀριθμητῶν ἔχων τὴν ιδίαν ὑπό- 25 στασιν.

ε. Ἀλλὰ τὸ ποιόν φησιν οὐκ ἀν εἴη ποσότης.

'Αλλ' εἰ μὲν εἴχειν ἄλλο τι δεῖξαι τὴν ποσότητα παρὰ τὸ ποιόν, ὀρθῶς ταῦτα ἀπεψαίνετο· ἐπειὶ δὲ ἔξ ἀρχῆς διαγωνίζομεθα, διτι οὐδὲν | ἄλλο 85 ἔστιν ἀρχηγὸν τῆς ποσότητος ἢ τὸ μέτρον, καὶ δὲν δὲ τοῦτο καὶ κατὰ ποσότητος καὶ κατὰ ποσοῦ, οὐκ ἀν οὐδὲ τὴν ποσότητα ποιὸν εἴναι εὐλόγως ἀν τις παραιτήσαιτο. γνοιη δ' ὅ τις τὸ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τοῦ μηδεμίαν κατηγορίαν ἄλλην οὔτε τε εἴναι ὑποθεῖναι τῇ τοῦ ποσοῦ φύσει, ἀρχὴν δὲ αὐτὴν ιδίαν θεωρεῖσθαι μηδὲν τῶν ἄλλων γενῶν ἐπικοινωνοῦσαν, ὥστε καὶ ὁ ἀριθμός, εἴτε καθ' ἑαυτὸν εἴη εἴτε ἐν τοῖς μετέγουσιν, εἴτε συνυπάρχων 35 εἴτε καὶ ιδίαν φύσιν ἔχων ἐν τῷ συνυφεστηκέναι, εἴτε κατὰ τὸ ἀριθμεῖν εἴτε κατὰ τὸ ἀριθμεῖσθαι ὑπάρχων, πανταχοῦ ἀν οὗτος τοῦ ποσοῦ εἴη.

ζ. Οὕτω μὲν τὰς ἀπορίας Πλωτίνου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ διελύσαμεν. ἀλλὰ δὴ μεταβῶμεν ἐπὶ τὸν λόγον ἔξῆς καὶ ὅσα διαπορεῖ σκεψώμεθα.

4 συναριθμουμένων AM

6 αὐτοῦ AM: om. CR

ό Πλωτῖνος ... ζητεῖ] ibidem

7 6 AMR: om. C

20 an ἀριθμητοῖς (συντατόμενα)?

22 ποιήσομεν C

23 ἑαυτὸν AM

32 εἴναι CR: om. AM

27. 28 post ὁρθῶς addendum ἀν coni. Spengel

33 καὶ CR: om. AM

33 εἴτε καὶ ιδίαν—ὑπάρχων (36)

om. A

post ιδίαν add. τινά M: om. CR

37 τοῦ AM: om. CR

λέγει τούνυν, ώς ὁ λόγος ἴδιαν ἔχων ὑπόστασιν τοσόθεσε ἐστὶ καὶ ταύτη ποσὸς ώς συμβεβηκὸς ἔχων τὸ ποσόν, καθ' ὃ μέντοι λόγος σημαντικός ἐστιν ὅλην ἔχων τὸν ἀέρα, κατὰ δὲ τὴν τούτου πληγὴν ὑφεστηκώς, εἴτε οὖν πληγὴ 15 ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ φωνῇ, εἴτε οὐ ψιλὴ πληγὴ ἀλλὰ τύπωσις τοῦ ἀέρος 5 ὥσπερ μορφοῦσα αὐτόν, κατ' ἀμφότερα ποίησις ἀντὶ εἴη σημαντική, καὶ ἐσται ἡ ἐν τῷ ποιεῖν ἡ ἐν τῷ πάσχειν ἡ καὶ ἐν ἀμφοτέροις τῷ τε ποιεῖν καὶ τῷ πάσχειν ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ φωνῇ, ἀλλ οὐχὶ ποσόν. τί δὴ πρὸς ταῦτα ἀντείποιμεν;

὾τι οὐχ ἀπλῶς πληγὴ ἀέρος ἐστὶν ἡ φωνή (πλήρετε γάρ τὸν ἀέρα 20 10 καὶ δάκτυλος παραγόμενος καὶ οὐδέπω ποιεῖ φωνήν), ἀλλ ἡ ποσὴ πληγὴ καὶ σφοδρὰ καὶ τοσῆδε, ὥστε ἀκουστὴ γενέσθαι, καὶ ἡ τῷ μέτρῳ τῆς ἀκοῆς ἐξισουμένη καὶ τὸ ὑπερβάλλον καὶ ἐλεῖπον καθ' ἔστιν τὴν ἔχουσα. κατὰ τὸ μέγεθος οὖν τῆς πληγῆς καὶ τὸ ποσόν μέτρον τῆς φωνῆς τιθέ- 25 μενος ποιεῖν αὐτὴν εἰκότως εἶναι ἀποφαίνεται.

15 η. Ἐλλ ἐπειδὴ ἐν χρόνῳ φησὶν ὁ Πλωτῖνος λέγεται ὁ λόγος ὅντι | ποσῷ, καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται· ἐσται οὖν ἐν τῷ χρόνῳ τὸ ποσόν καὶ 86 διὰ τὸν χρόνον.

Ἄλλα πρὸς τοῦτο φαμεν, ώς αὐτῆς τῆς φωνῆς ἐστὶ σμικρότερης καὶ μέγεθος κατὰ τὴν ἔστιν τὴν φύσιν ἡ διὰ τὴν τῆς ἀρτηρίας σμικρότητα ἡ τὸ 5 20 μέγεθος· ὅταν μὲν γάρ τὸ φώνημα διαιρῆται καὶ εὑρύνηται, πλῆθος ἀναπέμπει, καθὼδη δὲ στενοῦνται, διληρότητα. ἡ μὲν οὖν οὖσα φύσει βραχεῖα ἐν βραχεῖ χρόνῳ καταλλήλως λέγεται, ἡ δὲ μακρὰ ἐν μακρῷ, ώς ἀν προτρηγούμενον ἔχοντος τοῦ λόγου τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσὸν ἐν ἔστιν πρὸ τοῦ ἐν τῷ χρόνῳ ποσοῦ· καὶ γάρ μὴ λέγω, ἀλλ ὁ γεγραμμένος λόγος ἔχει τὴν φύσει 10 25 μακράν καὶ βραχεῖαν συλλαβήν. κακεῖνο δὲ δήπου ἐπιστάμεθα, διτι καὶ τὴν βραχεῖαν ἐν μακρῷ χρόνῳ προενέγκασθαι δύνατόν ἐστι καὶ τὴν μακράν ἐν βραχεῖ. ὁ γάρ μετρικὸς καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸν ρυθμὸν μεταβολλεῖ, ηδη δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα, οἷον τὸ ἑπτὸν ἑπτὸν καὶ τὸν Διόνυσον Διώνυσον. εἰ δὲ πέφηνε διεστηκός ἐπὶ τούτων τὸ φύσει μακρὸν καὶ τὸ 30 35 τῷ χρόνῳ, οὐ τῷ βραχεῖ χρόνῳ ἡ συλλαβὴ λέγεται βραχεῖα, ἀλλ τῷ βραχεῖα εἶναι ἐν βραχεῖ χρόνῳ λέγεται.

9. Τί δ' ἀν εἴποιμεν πάλιν πρὸς τὴν ἔστασιν τοῦ ἀνδρὸς τὴν μὴ βιουλομένην ἐξαρκεῖν τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι ποσόν· καὶ γάρ ἔύλον 20 φησὶ μετρεῖται πάγκει, καὶ οὐκ ἄν τις εἴποι αὐτὸς ποσόν, διότι μετρεῖται, 25 ἀλλ διτι ἐστὶ μέγεθος, καὶ κατ' αὐτὸς μὲν τὸ ποσόν τὸ συμβεβηκὸς τῷ

1 λέγει] cf. Enn. VI lib. I, 5 (p. 570) 2 τὸ ΑΜ: om. CR 4 πληγὴ ψιλὴ
colloc. A 6. 7 ἡ καὶ ἐν—πάσχειν om. M 7 ἡ (ante καὶ) del. (?) A 7 καὶ
τὸ πάσχειν C 8 ἀντείποιμεν codd.: ἀν εἴποιμεν s (ex coniect.) 10 παραγόμενος
Α² CMR: παραγινόμενος Α¹ 13 οὖν CMR: om. A 14 πόσην R¹ εἶναι CR:
om. ΑΜ 16 αὐτὸς ΑCM: αὐτὰ R ποσὸν (ante νομίζεται) CMR: ποσῷ Α
19 σμικρότητα ΑΜ Simpl. (f. 33v 19): μικρότητα CR 20 εὑρύνηται Α 23 post
ἔστω add. περιέχει del. A 24 τὴν ΑΜ: τῇ CRs 26 post βραχεῖαν add.
συλλαβὴν Α: om. CMR 30 ἀλλὰ τῷ CR: ἀλλὰ τῷ ΑΜ 34 εἴποι ΑΜR:
εἴπη C

ἔνωφ μετρεῖται ὑπὸ τοῦ πισσοῦ τοῦ συμβεβηκότος τῷ πηγυναίῳ ἔνωφ, τὸ δὲ ἔνωλον ὑπὸ τοῦ ἔνωλου οὐ μετρεῖται. καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου τοίνυν καθὸ μὲν λόγος, οὐ μετρεῖται, καθὸ δὲ ἐν χρόνῳ ἐστίν, ὅπερ ὁ χρόνος ἀν εἴη 25
οὐ μετρῶν τὸν χρόνον ὁ ἐλάττων τὸν μείζονα.

5 Ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα ταῖς αὐταῖς ἀπαντήσεσι χρησόμεθα. εἰ γάρ σύμφυτον ἔχει μέγθιος ἡ φωνὴ μεθ' ἑαυτῆς, καθ' ὁ καὶ τὰ διαστήματα αὐτῆς οἱ μουσικοὶ εἰώθασι ποιεῖν, ἔσται καθ' αὐτὴν ποσόν, ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκός. πᾶν γάρ τὸ μετρητὸν ἢ τὸ μετροῦν ἔστι | κατὰ φύσιν ποσόν, 87 καὶ αὕτη τοίνυν ὡς μετρουμένη ὑπὸ τοῦ χρόνου ποσὸν ἀν εἴη.

10 ι. Ήλιν ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἀπορεῖ λέγων, ὡς γὰρ πρᾶξις κατὰ τὴν ἀνα-
φορὰν τὴν ἐπὶ τὸν χρόνον μεγάλη λέγεται ἡ μικρά, οὕτω καὶ ὁ λόγος τῷ
διαστήματι μετρούμενος κατὰ συμβεβηκός ἄν εἴη ποσός.

"Ἡ καὶ πρὸς τοῦτο ῥητέον, ὅτι τῶν στοιχείων τὰ μέν ἔστι φύσει μα-
κρά, τὰ δὲ φύσει βραχέα. φύσει ἀρια ἐνυπάρχει τῇ φωνῇ τὸ μέγεθος καὶ
15 ἡ μικρότης.

1 πηγιαίων ACR 8 μετρητῶν] μετροῦν Μ¹ 10. 15 Ηλάιν — ἡ μικρότερη om. Α: exhib. CMR

τοῦ τετραγώνου πρῶτον· τὸ μὲν γὰρ ἐκ τριῶν ἔστι γραμμῶν τὸ δὲ ἐκ τετ- 20^η
τάρων, τὰ δὲ τρία τῶν τεσσάρων πρῶτα. καὶ ἄλλως· πᾶν τετράγωνον εἰς
δύο τρίγωνα διῃσπεῖται (ἢ γὰρ τοῦ ἡ δι- τὸ δ τετραγώνου ἐπί- 21^η
τεῖνεις τῇ ἀ τομήστρῳ διαιρεῖται εἰς δύο τρίγωνα διῃσπεῖνα τό τε ἡ
5 β τὸ καὶ τὸ ἀ δ τῷ). ὥστε ἀναιρουμένου τοῦ τετραγώνου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ
τρίγωνον, τριγώνου δὲ ἀναιρεθέντος ὀδύνατον εἶναι τετράγωνον· ὥστε πρῶ-
τον τῇ φύσει τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ καὶ τῶν
10 λοιπῶν πάντων εὐθυγράμμων σχημάτων πρῶτον δειγμάταται, πενταγώνου 5
φημὶ καὶ ἑξαγώνου καὶ τῶν λοιπῶν· ἔκαστον γὰρ τούτων εἰς τρίγωνα διαι-
ρεῖται. εἰ οὖν τὸ μὲν τρίγωνον πρῶτον, τὸ δὲ τετράγωνον καὶ τὰ λοιπὰ
δεύτερα. τὸ ἄρα κατὰ τούτων κοινῶς κατηγορούμενον, λέγω δὴ τὸ σχῆμα,
οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένος. οὐκοῦν οὐδὲ ταῦτα ἐκεῖνοι εἰδότε, λείπεται τούτων
μὴ κυρίων εἰρηκέναι τὸν Πορφύριον τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἰδος. πρὸς
τοῦτο πάντες ἡπόργραν ἀπολογίας οἱ ἑξηγηταὶ καὶ φασιν αὐτὸν ὑποδείγμα- 10
15 τος γάριν καταγρηστικότερον γένος κακέσται τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα. ἐπι-
λυσμενοι δὲ ἡμεῖς τὴν ἀπορίαν φαμὲν διτὶ εἰ μὲν στοιχεῖα ἦν τῷ ὅντι τοῦ
τετραγώνου τὰ τρίγωνα, ὡς μὴ ἄλλως τετράγωνον ἐνδέχεσθαι γενέσθαι,
εἰ μὴ ἐκ τριγώνων σύγκειται, ὡς καὶ ἐν Τιμαίῳ διδάσκει λέγων ὁ Ηλάτων
πάντα τὰ εὐθυγράμμα σχήματα ως εἰς στοιχεῖα ἀπλούστατα ἀναλύων τὰ
20 τρίγωνα, ἀληθὲς ἀν ἦν τὸ λεγόμενον καὶ πρῶτον ὑπῆρχε τῶν σχημάτων 15
τὸ τρίγωνον καὶ οὐκ ἀν ἦν τὸ σχῆμα γένος αὐτῶν, εἴπερ ἀληθὲς διτὶ ἐν
οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι
γένος. νῦν δὲ οὐδεμίᾳ ἔστιν ἀνάγκη, ἵνα γένηται τετράγωνον, προσοποεῖ-

1 ἐστι post γραμμῶν transp. E: om. D

1. 2 τεσσάρων (priore loco) EV

2 τεττάρων (altero loco) Fp πᾶν] ποι Ε τετράγωνον om. E 3 ή γάρ — ὄρθογώνια (v. 4) om. E 4 τῇ τοῦ α γ V 5 post ἀναιρουμένου add. μὲν Mp (fort. recte) τοῦ om. F 6. 7 τὸ πρῶτον F 7 τοῦ τετραγ. τὸ τρίγωνον colloc. E δὲ om. E 8 post δειγμήσεται add. τὸ τρίγωνον MV (fort. recte)

Ω γηρι D: ψέρε EFV: γῆται (sed ante πενταγ. pos.) M: ψέρε εἰπεῖν p τρίγωνα τρία E: τρίγωνον V 10 εἰ ὄση] τοινύν M 11 κατηγ. κοινῶς (sed num. superscr. corr.)

colloc. F 12 γένος αὐτῶν colloc. M γένη E οὐκοῦν om. EV οὐδὲ M

Urb. 35: οὕτε DEF Vp τοίνυν] οὕν M post τοίνυν add. ἡμῖν EF: ἡμῖν τὸ V

13 ante πρὸς add. rubro ἀλλὰ D 14 ἀπολογίας ἀπολόγου Ε: om. M φασιν] φαμεν Ε

^{αὐτὸν]} αὐτὸς F 15 εἰδός καλέσαι τὸ τρίγωνον τοῦ σχῆματος M 16. 17 στοιχεῖον . . .

τὸς τρέχωνος Μ 16. 17 τῶν τετραγώνων Β 17 τὸ τετράγωνον Ε: τετράγωνα ΜΒ

¹⁸ ἐνδέχεται Ε ἐκ τριγώνου Μ συγκέστο Μ Urb. 35 18 ἐν Τιμαίῳ] cf. p. 53 C sq.

διδάσκει λέγων ὃ πλ. DEFΜ: διδάσκει ὃ πλ. λέγων Η: δοκεῖ Πλάτων Urb. 35: δοκεῖ λέγειν

⁶ πλ. p; quod recipias, nisi malis λέγων εἰσερε 19 πάντα post σχήματα transp. V

εὐθυγρ. σχ. εὐθυγράμματα πώς εἰσιν ωσεῖ V¹ ἀπλούστερα M 19. 20 τὰ τρίγ.

²⁰ οὐ om. E 20. 21 καὶ πρωτον — τρι-

^{γωνογ} ομ. Ε 21 εἰπερ αληθῆς ὁ Εὐκλείδης ἐν τῷ μὲν αὐτοῦ θεωρήματι ἀνευ τριγωνου

²⁰ Τετραγωνού δι εὐθείας αναγράφεται μόνο εν αἱδί D (cf. Euclid's Elementa I 46 (I 108 ed. Hell. 1901), 1623).

Heiberg Lips. 1883) 22 πρώτου] προτερού D (et. p. 11, 27) καὶ τὸ δευτέρον M:

καὶ οὐτεροῦ V 22. 23 γένος οὐκ εστι σολος. EM 23 τὸ τετράγωνον p τῷ

προσποξ. Εμρ: το προσποξ. ν

σιθαι τρίγωνα, είτε τῇ συνθέσει τούτων τὸ τετράγωνον γίνεσθαι· οὐδὲν γάρ 21^ο κωικέει καὶ τριγώνου μὴ ὅντος τέσσαρας εὐθείας ἐπιζεύξαντος ποιῆσαι τε· εἰ τράγωνον. ὡστε οὐκ ἀληθὲς τὸ ἀναιρούμενον τοῦ τριγώνου συναναπεῖσθαι καὶ τὸ τετράγωνον. εἰ δὲ ὅτι τὴν διάμετρον ἐπιζευγνύντες διαιροῦμεν τὸ 5 τετράγωνον εἰς δύο τρίγωνα, διὰ τούτο φασι πρῶτον εἶναι καὶ οἱον στοιχεῖον ἡ μέρος τοῦ τετραγώνου τὸ τρίγωνον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ τετράγωνον καὶ εἰς δύο ἑτερομήκη διεκεῖ τὰς ἀντικειμένας πλευρὰς δύχα δι- 25 αιροῦντας καὶ ἐπιζευγνύντας οἷον ἀπὸ τοῦ ἡ ἐπὶ τὸ β καὶ ποιῆσαι δύο ἑτερομήκη χωρία τὸ γ καὶ τὸ δ, λέγεται ώσανει καὶ τὰ ἑτερομήκη πρῶτα 10 εἶναι τοῦ τετραγώνου. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐναντίον τὸ τετράγωνον πρῶτην ἔστι τοῦ ἑτερομήκους, εἰ ἑτερόμηκες τὸ τὴν μίαν ἔχον πλευρὰν διπλασίαν τῆς ἑτέρας διέλωμεν δύχα εἰς δύο τετράγωνα. ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν διάμετρόν τις ἀγάγοι, διαιρήσει τὸν κύκλον εἰς δύο ἡμικύκλια τό τε ἡ καὶ τὸ β, καὶ δῆλον ὅτι ἔκαστον τῶν ἡμικυκλίων σχῆμα 30 ἔστιν 15 ἐκ περιφερείας τῆς τοῦ ἡμικυκλίου γραμμῆς καὶ εὐθείας τῆς διαιρέτρου συγκείμενον. ὡστε συμβίζεται τὸ ἀπλοῦν σχῆμα τὸν κύκλον ἐκ μικτῶν ἡμικυκλίων συγκεισθαι, καὶ τοῦ ἀπλοῦ, λέγω τοῦ κύκλου, πρῶτον ἔσται φύσει τὸ μικτόν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τούτων ἡ ἐπίνοια ἡ ἡμετέρα τὴν τοιαύτην ποιεῖται διαιρέσιν καὶ οὐχὶ διὰ τούτο ἀνάγκη τοῦ τετραγώνου πρῶτα 20 εἰναι τῇ φύσει τὰ ἑτερομήκη, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἑτερομήκη ἐνδέχεται διελεῖν 30 εἰς δύο τετράγωνα, εἴπερ ἡ ἑτέρα τῶν πλευρῶν διπλασίων ἡ τῆς ἑτέρας, εἰ γοῦν πάλιν τοῦ κύκλου τὰ μικτὰ σχῆματα ἐξ εὐθειῶν καὶ περιφερειῶν συγκείμενα (μὴ) πρῶτα ἔστιν, οὕτως οὐδὲ τὸ τετράγωνον εἰ ἐνδέχεται τῇ

1 τρίγωνα DF: τρίγωνον EMVp τῇ συνθέσει τῇ MV τὸ τετράγ.] τετράγωνα M post. γίνεσθαι add. ως εὐκλείδης (ό εὐκλ. p.) ἐν τῷ τεσσαροκοστῷ ἔκτῳ αὐτοῦ θεωρήματι ἄνευ τριγώνου τὸ (τὸ om. V) τετράγωνον δι’ εὐθείας ἀναγράψαμε (ἀναγράψειν p) διδάσκει Vp; eadem (sed ως εὐκλείδης ως et ἀναγράψας pro ἀναγράψω διδάσκει) post τετράγωνον (v. 4) add. E (cf. p. 72,21 not.) γάρ om. F 2 τέσσαρας—κατηγορεῖται γάρ (p. 78,12) om. F 3 ὡστε οὐκ ἀλ. DMp: οὐκ ἀλ. δὲ E: οὐκ ἀληθὲς οὖν V τοῦ om. M 4 ἐπιζεύξαντες p 4. 5 εἰς δ. τρ. τὸ τετράγ. colloc. E 5 φησιν V οίνοι V 6 post. τρίγωνον add. οὐδὲ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης DV ἐπειδὴ Dp: ἐπειδὲ EMV 7 καὶ om. V 8 ἐπιζευγν. ἐπιζητοῦντας E ἀπὸ τοῦ ε ἐπὶ τὸ ἡ τῆς διγρασσορίας γενορένης M ποιῆσαι] ποιεῖν D 9 τὸ (ante δ) om. E λέγεται ώσανει DE: λεγέτωσαν Mp: ἀ λεγέτωσαν ώσανει V καὶ ἑτερο. E: καὶ τὰ ἑτερομ. χωρία V 9. 10 πρῶτα εἶναι] πρῶτον E 11 ἐστι] ἔσται Mp τοῦ om. E εἰ] καὶ τὸ M τὸ ... ἔχον] δ ... ἔχει M: δ ... ἔχον V 12 ἡ διέλωμεν V 12. 13 ἐπὶ τοῦ κύκλου D: τοῦ κύκλου EVp: ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν om. M 13 διάμετρον] διαιρέσιν E ἀγάγοι DEV: ἀγει τοῦ κύκλου M: ἀγάγη p 14 δι’ DMV: ως V: om. E 15 τῆς διαιρέτρου DVp: εἰς διαιρέτρους E: τοῦ διαιρέτρου M 16 συγκειμένης E τῶν κύκλων p μικτῶν] τῶν E 17 λέγω δὴ MV (fort. recte) 17. 18 ἔσται φύσει DV: ἔστι φύσει E: ἔσται M: φύσει ἔσεσθαι p 18 ἡ (ante ἐπίνοια) om. D 19 ποιεῖ M πρῶτον M 20 τὰ ἑτερομήκη (prius)] τὸ ἑτερομήκης M τὰ ἑτερομήκη (alterum) Ep: ἑτερομήκη D: ἑτερόμηκες MV 22 εἰ γοῦν p: ἡ γοῦν codd. τοῦ κύκλου post. σχῆματα transp. V 23 μὴ πρῶτα seripsi: εἰ πρῶτα V: πρῶτα DEMp οὕτως οὐδὲ DV: οὕτω δὴ EMp εἰ D: om. EMVp .

διαμέτρῳ | εἰς δύο τρίγωνα διελεῖν, ἥδη διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τριγώνων αὐτὸς 21^ο συγκεῖσθαι ἀνάγκη καὶ πρῶτα αὐτοῦ εἶναι φύσει τὰ τρίγωνα. καλῶς ἄρα οἱ Πορφύριοι γένος εἶπεν εἶναι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα.

p. 4,4 <Εἰ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες>

5 Εἰ δέ (φησι) καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες τοῦ εἴδους ἐμεμνήμεθα εἰπόντες τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι 5 κατηγορούμενον καὶ τὸ εἶδος ὡριζόμενον πάλιν γένους ἐμεμνήμεθα φάσκοντες εἰδός ἔστι τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδιδόντεν γένος, μηδὲν μέμφοιτο. κατὰ ὅληντειν γάρ ταῦτα λέγων οἱ Πορφύριοι νομίζεται τῇ διάλληλῳ δεῖξει κεχρῆτο σῖται. οἱ δὲ διάλληλοις δεῖξεις διαβέβληται παρὰ τοῖς φιλοτέχνοις ὡς τὰ πάντα καὶ πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα καὶ ἀμείβουσα τὴν τάξιν τῶν προτάσεων καὶ τῶν συμπερασμάτων· ποιεῖ γάρ τὸ μὲν δεύτερον πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον δεύτερον, καὶ τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν σαφέστερά τε ποιεῖ καὶ ἀσαφέστερα. οὖν ἐὰν εἶπῃ μοί τις, ὅτι η̄ ψυχὴ ἀδύνατος, λέγω ὅτι ναί· πῶς; ὅτι η̄ ψυχὴ αὐτοκίνητος τοις, τὸ αὐτοκίνητον, τὸ αὐτοκίνητον, τὸ αὐτοκίνητον, η̄ ψυχὴ ἄρα αὐτοκίνητος. η̄ τοιαύτη διάλληλος λέγεται δεῖξεις. βουλόμενος γάρ δεῖξεις ὅτι η̄ ψυχὴ ἀδύνατος ἔλαβον τὸ αὐτοκίνητον πρῶτον, συνεπέρανα δὲ τὸ ἀδύνατον, βουλόμενος δὲ πᾶλιν δεῖξεις ὅτι η̄ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἔλαβον πρῶτον τὸ δεύτερον λεχθὲν τὸ ἀδύνατον καὶ συνεπέρανα ὅτι αὐτοκίνητος, τὸ πρῶτον δεύτερον ποιήσας. ὥστε διάλληλος δεῖξεις ἔστιν η̄ τὰς προτάσεις συμπεράσματα ποιοῦσα καὶ πάλιν τὰ συμπεράσματα προτάσεις, διένειν καὶ διαβέβληται πάσα γάρ ἀπόδεξαις τὰς μὲν προτάσεις σαφεῖς καὶ δύολογουμένας λαμβάνει, τὸ δὲ συμπέρασμα

1 ἥδη DV: η̄ Ep: εἴδη M 2 εἶναι αὐτοῦ colloc. p φύσει D: τῇ φύσει p: om. EMV 3 εἶπεν post. σγῆμα transp. D εἶναι om. V τριγώνου] τετραγώνου p 4 lemma et φησι (post. εἰ δέ) ex editione Veneta a. 1545 apposui, nisi quod in illa editione lemma usque ad ἀμφοτέροις (Porphyrius p. 4,9) continuatum est. codices et editio princeps εἰ δὲ καὶ τὸ γένος — μέμφοιτο (v. 8) lemmatis loco scripta praebent, ita ut illa plena habeant DEp, ἐμεμνήμεθα (v. 5) — μέμφοιτο omittat M, τοῦ εἴδους (v. 5) — τὸ ἀποδιδόντεν γένος (v. 8) omittat V 7 γένους πάλιν colloc. D 8 post ἔστι add. καὶ Ep: om. D μέμφοιτο E: μέμφοιτο DVp 9 ταῦτα λέγων Dp: λέγων E: λέγων ταῦτα E 10 τοῖς om. MV 11 καὶ πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα MVp: πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα D: καὶ δεύτερα καὶ πρῶτα ποιοῦσα E 13 τε post ποιεῖ transp. E: om. V 14 εἶπη D²EVp: εἶποι D¹MV¹ μοι om. V λέγω ὅτι ναὶ DE: λέγω ναὶ MV²: λέγων V¹: λέγω αὐτῷ ναὶ p πῶς λέγει M 16 εἶπη D²EVp: εἶποι D¹M μοι supser. D ὅτι πότεν M: καὶ πότεν V 18. 19 δεῖξεις λέγεται διάλληλος colloc. M: διάλλ. δεῖξεις λέγ. V: δεῖξεις διάλλ. λέγ. p 19. 22 βουλόρενοι . . . ἔλαβομεν . . . συνεπέράνομεν (utrobiique) M 21 αὐτοκίνητος— ἀδύνατον in ras. D 22 ὅτι σύτοκοι τὸ αὐτοκίνητον M ποιήσαντες M 23 οἱ τὰς προτάσεις συμπέρασμα ποιοῦσα E: η̄ τὸ συμπέρασμα ποιοῦσα προτάσεις V 23. 24 καὶ πάλιν — προτάσεις om. E καὶ πάλιν τὰς προτάσεις συμπέρασμα V: καὶ πάλιν τὰ συμπ. ποιοῦσα προτ.

ἀσαφὲς ἢ σαφηνίζει καὶ φανερὸν ποιεῖ διὰ τῶν προτάσεων· εἰκότως οὖν 21
διαβολῆς δέξια ἡ τὴν τάξιν τούτων ἀντιτρέψουσα καὶ τὸ μὲν συμπέρασμα,
ὅπερ πρότερον ὡς ἀσαφὲς ἐλαμβάνεται. σαφὲς ποιοῦσα τῷ ἐν τάξι προ-
τάσεως παραλαμβάνειν, τὴν δὲ πρότασιν, ἣν ὡς δικοιογουμένην πρὸν ἐλαμ-
βάνομεν, νῦν ἀδηλον συμπέρασμα ποιοῦσα. πάλιν ἀν βουληθέντες δεῖξαι, 25
ὅτι ἡδε ἡ γυνὴ γάλα ἔχει, εἴπωμεν διὰ τὸ ἡδε ἡ γυνὴ τέτοκεν, ἡ δὲ τετο-
κυῖα γάλα ἔχει, ἡδε ἄρα ἡ γυνὴ γάλα ἔχει. βουληθέντες δὲ αὐτὸν τοῦτο
δεῖξαι πάλιν διὰ τέτοκεν εἰπώμεν, ἡδε ἡ γυνὴ γάλα ἔχει, ἡ δὲ γάλα
ἔχουσα τέτοκεν, ἡδε ἄρα ἡ γυνὴ τέτοκεν. ἐνταῦθα δὲ πάλιν τὰ αὐτὰ τῶν
10 αὐτῶν καὶ πρότερα ἐλάβομεν καὶ ὅστερα καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα·
πρότερον μὲν γάρ ἐλαμβάνομεν σαφὲς μὲν καὶ πρότερον τὸ τετοκέναι.
ἀσαφὲς δὲ καὶ ὅστερον τὸ γάλα ἔχειν, ὅστερον δὲ ἐλάβομεν σαφὲς μὲν καὶ 20
πρότερον τὸ γάλα ἔχειν, ἀσαφὲς δὲ καὶ ὅστερον τὸ τετοκέναι. ὥστε ἐν
τῇ τοιαύτῃ δεῖξει τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ καὶ πρότερα λαμβάνεται καὶ ὅστερα
15 καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα. πᾶσα γάρ δεῖξις ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ
ἀσαφὲς δείκνυσιν ἡ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς ἡ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ
ἀσαφὲς ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ σαφὲς. καὶ δηλον διὰ μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις 25
ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς δείκνυσσα τὸ ἀσαφές. αἱ οὖν ἀλλαὶ τρεῖς φεκταὶ καὶ
οὐδὲ ἀλιος δεῖξεις ἀν εἰεῖν· οὐ γάρ οἶνον τε τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς δεῖ-
20 κνύειν, οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς· οὐδὲ γάρ τὸ σαφὲς δεῖξεις δεῖ-
ται, ἵνα ἔτι ἀλλου σαφοῦς δηλωθῆ. πολλῷ οὖν ἀποπάτερον τὸ ἐκ | τῶν 22
ἀσαφῶν τὰ ἀσαφῆ δείκνυσθαι λέγειν. μία οὖν μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις ἡ
ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς δείκνυσσα. εἰκότως ἄρα ἡ διαλληλος διαβέβη-
ται δεῖξις τὰ σαφῆ καὶ πρῶτα ἀσαφῆ ποιοῦσα καὶ ὅστερα καὶ ἐμπάλιν τὰ
25 ἀσαφῆ καὶ ὅστερα σαφῆ καὶ πρῶτα ποιοῦσα. ἐπεὶ οὖν ὁ φιλόσοφος Πορ-
φύριος ἔσθιετο ἑαυτοῦ τῇ διαλλήλῳ δεῖξει κεχρημένου (ἐν τε γάρ τῇ τοῦ 5

2 καὶ διαβολῆς V ἀντιτρέψουσα E 3 τῷ] τῶν M: τὸ V 3. 4 προτά-
σεων M 4. 5 πρὸν ἐλαμβ.] περιελάμβανε M 5 πάλιν — ποιοῦσα (v. 25) eicias.
βουληθέντες] βουληθῆτι τις V 6 ἡδε (prioris) om. M 6. 7 ἡ δὲ τετοκυῖα p: ἡ τετοκυῖα
codd. (cf. v. 8) 7 ἡδε om. M ἡ (post ἄρα) om. V 7. 8 βουληθέντες — πάλιν]
καὶ πόθεν δηλον V 8 εἴπωμεν om. V ὅτι (post εἴπωμεν) additum punctis circum-
scr. M δε om. V οἱ γυνὴ om. MV δε om. MV. recte, nisi malis διῃ corrige
10 ἐλαμβάνομεν V 11 πρότερον (prioris)] πρῶτον V μὲν γάρ D: γάρ Mvp: om. E
14 τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν colloc. p λαμβάνει: Mp: λαμβάνει: D: λαμβάνει: E: λαμβάνει:
ται V 15 γάρ] δε M 15. 16 ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς Mp 16 ἀσαφὲς D ἀποδείκνυσιν
ἡ MV: ἀποδείκνυσσεν ἡ ἐμπάλιν p τοῦ ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς DE: ἀσαφοῦς τὸ ἀσαφὲς M: σαφοῦς
τὸ ἀσαφὲς p ἡ (post σαφὲς) — σαφὲς (17) om. Ep 16. 17 ἀσαφοῦς τὸ ἀσαφὲς D: σαφοῦς
τὸ ἀσαφὲς M: σαφοῦς τὸ σαφὲς V 17 σαφοῦς τὸ σαφὲς DM: ἀσαφοῦς τὸ ἀσαφὲς V
μόνη — κυρίως om. V κυρίως ἐστὶ colloc. Mp 18 τὸ ἀσαφὲς δεικν. colloc. V
τρεῖς om. M 19 ἀν δεῖξεις colloc. M τε] τι M τὸ ἀσαφὲς V δεικνύειν]
δηλωθῆναι p 20 τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς DV: τὸ ἀσαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς E: τὸ ἀσαφὲς
ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς Mp οὐδὲ γάρ D: ἀλλ' οὐδὲ EMp: οὐ γάρ V τὸ σαφὲς om. V
20. 21 δεῖται δεῖξεις colloc. V 21 ἀποπάτερον οὐδὲ πρότερον E 22 τα τοι
Mp λέγειν ante δεικν. transp. Mvp: om. E 23. 24 δεῖξις διαβέβηλ. colloc. M
25 ποιοῦσα om. M 26 κεχρημένου MV: κεχρημένος DEp

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

- Λγαθός. ἀγαθὴ τύχη 4,15 οὕτως γοῦν γνωρίμου γενομένου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τὸ ἀδιάφορον ὅρίζονται τινες, ὃ μήτε ἀγαθόν ἔστι μήτε κακόν 44,13 sq. τὸ ἀγαθόν πρὸς τὸ κακόν (ἔξει τὴν ἐναντίωσιν) 52,29
ἀγειν εἰς ἀριθμόν 22,9 66,22
ἀγνοεῖν (?) 19,1
ἀγνοια 28,10
ἀγνωστος opp. γνώριμος 6,12
ἀγρὸς ὡς κτῆμα πρός τι 31,29
ἀγγίνοια εονι. δεῦτης 4,13
ἀγών. ἀγῶνες κεκληται 5,20
ἀγωνιστής. οἱ δειλοὶ τῶν ἀγωνιστῶν 5,2
ἀδηλος 19,19
ἀδιαιρετος 18,35 sq. 30,12 opp. διαιρετός 65,1,5
ἀδιάστατος opp. διαστατός 65,4 66,13
ἀδιαφορία. τὴν ἀδιαφορίαν ποῦ τάξομεν; 16,4 sq.
ἀδιάφορος. τὸ ἀδιάφορον ὅρίζονται τινες, ὃ μήτε ἀγαθόν ἔστι μήτε κακόν 44,14
ἀδιολεσχεῖν 35,9
ἀήρ 25,19 70,3,4 πῶς . . . τῇ γῇ ἐναντίος 52,5
ἀθροος. ἀθρόως 19,13
ἀιδίος. εἰ δὲ ἦν τι ἀιδίον, κατὰ συμβεβηκὸς ἀνὴρ ἐν γρόνῳ ἀκίνητον δύναται βλητον 23,2,3
αἰσθησις 41,19
αἰσθητικός. τὸ αἰσθητικόν 27,13
αἰσθητός 20,5 sq. αἰσθητὴ οὐσία (ἡ σύνθετος) 41,9.32 διὰ τὶ ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τὴν ἀσώματον τεταγμένην 44,32.33 syn. ἄπομος οὐσία 46,21 sq. 58,25 59,9 τὰ αἰσθητά 30,14 31,7 58,3 opp. τὰ νοητά 42,15 sq. 65,28 τὰ αἰσθητὰ εἴδη opp. ἀσώματα 40,30 ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰσιν αἱ δέκα κατηγορίαι 42,24.29 ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν θεωρίᾳ 45,30 τὰ γὰρ αἰσθητὰ γνόμενά ἔστι καὶ οὐκ ὄντα 46,22
αἰτία 6,4 17,21 45,32 64,14 τὸ μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν 6,21 ἄλλῃ αἰτίᾳ . . . τὴν περιττότητα αἰτίαται 31,11
αἰτισθαι 6,2 31,11 55,10
αἰτίος 7,12.14 17,25 18,5 τὸ αἰτιον 46,22 τῶν γὰρ αἰτίων ἂ μέν ἔστιν ἔξω χωριστά, ἂ δὲ συμπάρεστιν 7,16 sq. τὰ αἰτία (φύσει πρότερα) 45,9 ἀντιδιείλεν οὖν τῷ ποιοῦντι τὸ πάσχειν κατὰ τὰ ἑαυτῆς περὶ τῶν αἰτίων δοκοῦντα 31,9.10 πρότερα καὶ αἰτιώτερα 53,8 τὰ πρῶτα αἰτία καὶ τὰ νοητά 65,20
ἀκατάληπτος. τὰ ἀκατάληπτα opp. τὰ κατειλημμένα 41,27
ἀκατάτακτος. τὸ ἀκατάτακτον opp. τὸ κατατεταγμένον 26,9
ἀκίνητος 22,3 sq. 31,6 60,20. 23 οὐσία 41,11
ἀκοή 20,3 70,12
ἀκολουθεῖν de conclusione 8,5
ἀκολουθία τοῦ ὑποθετικοῦ 11,21 κατὰ τὴν ἐφεξῆς τῶν ἐδαφίων ἀκολουθίαν 39,5
ἀκόλουθος 45,32
ἀκούειν, ὁ λέγων καὶ ἀκούων 8,18. 21 10,14 τὸ ἀκούον ἀκούει 8,21 τῶν ὀνομά-

- ἀπολογία 46,11 ἀντίκειται τῇ κατηγορίᾳ
6,1
- ἀπολογεῖσθαι 66,10
- ἀπολογίεσθαι 42,18 68,2¹ syn. ἀπολο-
γεῖσθαι 65,15 (?) cf. Addenda
- ἀποπληροῦν τὴν ἐπαγγελίαν 16,11
- ἀποπληροῦν τὴν 32,11 17 sq. τὰ εἰς τὰς Λοι-
στοπέλους κατηγορίας ἡ πορημένα 4,21 βα-
θέως ἀπορεῖ 5,3 τὰ ἀπορούμενα ἔρωτῶν
5,10 τὰ παρ' ἑτέρων ἀπορούμενα 5,24
- ἀπόρημα 23,25 28,16. 26 40,20 42,17 50,
10 64,1 69,6
- ἀπορία 5,13 19,31 30,23 39,4 sq. ἀπορίαι
τε καὶ λόσεις 1,2 4,2 48,26 σοφισμα-
τώδης 20,12
- ἀποροῦ 6,30 ἀποροῦ φαίνεται 53,26
- ἀποσος 23,20
- ἀπότατας 52,29
- ἀποστατεῖν 68,6
- ἀποτελεῖν 9,5 τοὺς ὄρους 12,30
- ἀποτέλεσμα 9,7
- ἀποτελεῖν τῶν πρώτων νοήσεων (τὰς λέ-
ξεις) 15,21
- ἀπον. τὸ ἀπον. opp. τὸ ὑπόπον 30,1
ἀπον. ζῆσον 53,12
- ἀποφαίνειν 7,6. 11 20,25 ἀποφαίνεσθαι
27,5. 8 31,11 42,21 46,13 64,11 66,21
67,26
- ἀπόφασις 27,22 44,8 opp. κατάσατις 67,
25 sq. πολλοὶ δροὶ κατὰ ἀπόφασιν λέγον-
ται 44,12 sq. ὁ τῆς ἀποφάσεως συλλογι-
σμός 25,24 αἱ ἀποφάσεις ... ἐν τίνι
(κατηγορίᾳ) ταχθήσονται; 33,9 sq.
- ἀποφατικός. ἡ τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξαίρε-
σις 25,29
- ἀποσδεής. ἀπροσδεᾶς 19,17
- ἀπταίστας coni. ἀσφαλῶς 4,12
- ἄρα. εἰ δὲ ἄρα 15,29 εἰ δὲ ἄρα εἴη (?) 23,
14 εἰ δὲ ἄρα τις καὶ δοῦ 60,21 εἰπερ
ἄρα 32,25
- ἄρδην. τὸ ἄρδην ἐις πόλιν κατηγορίαν ἀνά-
ζομεν; 15,32 sq.
- ἀρετή opp. κακία 28,8 λογικαί, ἀλογοί ἀρε-
ταί 28,10 ὑπὸ τὴν ἔξιν ταχθήσεται 28,
14
- ἄρθρον. τὰ ἄρθρα καὶ οἱ σύνδεσμοι 11,11
τὰ ἄρθρα ποῦ ταχθήσεται 32,30 sq.
- ἀριθμεῖν 30,17. 18. 29 sq. opp. διαιρεῖν
39,9 διετηκότα τῷ ἀριθμεῖσθαι 30,30
- τὰ ἀριθμούμενα 69,4. 7sq. πράγματα 69,
12 τὰ ἀριθμοῦντα 69,20
- ἀριθμητική 67,2
- ἀριθμητός 30,31 τὰ ἀριθμητά 29,26 69,
20,24 τὰ καὶ σύνθετα ἀριθμητά opp.
τὰ νοητά 33,26
- ἀριθμός. διτέρος 33,24 sq. ἀσώματος καὶ
καὶ ἔστατον 33,23 πανταγοῦ ἀν τοῦ πο-
σοῦ εἴη 69,34 sq. διωρισμένον ποσόν 66,
21,22 67,1 sq. Πλωτῖνος . . . διαιρεῖ
περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ φρενὸν ἀλληγορίᾳ
τὴν οὐσίαν εἰναι, ἀλληγορία δὲ καὶ ἡ τὸ
ποσόνδε αὐτῷ ὑπάρχει 68,14 sq. εἰ δὲ
ἔπλεομεν Ἀριστοτέλειος καταπολούσθεν, οὐ-
δηρῆστε τὸν ἀριθμὸν, τὸν θεωρούμενον κατὰ
ποσόν διγῇ διαιρήσαμεν 68,20 sq. γωρί-
ζων δὲ Πλωτῖνος τοὺς νοητοὺς καὶ τοὺς
μετέχοντας αὐτῶν ἀριθμούς 68,27 πότε-
ρον ἐνυπάρχει τοῖς ἀριθμούμενοῖς ἡ γωρίς
αὐτῶν μετρεῖ 69,7 sq. ὁ ἀριθμὸς τῶν
εἰδῶν 65,19 ἀργὴ τῶν ἀριθμῶν (ἡ μο-
νάς) 33,22 τούτον ἀριθμῷ 15,4 sq. τὸ
ἀριθμῷ ἔτερον 15,12 30,28 εἰς ἀριθμὸν
ἀγαπητὸν 22,9 66,22 ἐν ἀριθμῷ, κατὰ ἀριθ-
μόν 30,13. 14 sq. 51,19 ἀριθμῷ διαιρέ-
σαι 30,27. 30 τὰ καὶ ἀριθμὸν ποσά
34,22
- ἀρκεῖν. οὐκ ἡρκέσθη μόνη ἀποφάσαι 44,17
- ἄρρην. τὸ ἄρρεν 33,2 sq.
- ἄρρητος 11,25 41,18 48,28
- ἄρστις negotio 13,17
- ἄρταν. ἥρτημένος ἀπό τινος 41,2 54,13
- ἄρτηρια 70,19
- ἄρτιος 56,30
- ἄρχατος. μόνα δὲ σημανόμενα οἱ ἀρχαῖοι
λέγουσι τὰ νοήματα 9,22 v. παλαιός
ἀρχέτυπος. ἀρχέτυποι κατηγορίαι 16,2
- ἄρχη 32,1 41,15 46,16 69,32 opp. τὸ
ἔγχατον 52,28 τούτον (τοῦ λόγου) ἀρχαῖ
αἱ ἀπλατικέστεραι καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ση-
μαινόμενα 5,27 ἐν ἀρχαῖς τάξαι 11,5
δύο ἀρχαῖ 31,5. 8 ἀρχὴ τῶν ἀριθμῶν
(τὸ ἔν) 33,22 opp. πέρας 33,30 ἡ τῆς
οὐσίας ἀρχὴ 40,31 ἡ πρώτη ἀρχὴ 41,
2,3 ἀσώματος 65,6 τῶν ἀρχῶν ἐναν-
τίωσις 53,1 ἐξ ἀρχῆς 44,1. 8 69,11. 28
οὐδὲ τὴν ἀρχὴν 58,8. 9 ὡς ἐν ἀρχῇ λαμ-
βάνουσιν αὐτὸν ὅπερ δεῖται ἀποδεῖξεις
45,18
- ἀρχηγός 69,29
- ἀσαφής. ἀσαφῶς εἰπεῖν 9,16
- ἀσημος 33,7 φωνή 9,19 10,12 ἀσημον
μόριον καὶ αὐτὸν οἶνον τὸ βλίστυρο 11,7

- ἀττίριο 66,31
 ἀσύμφωνος λόγος τοῖς πράγμασιν 60,16
 ἀσύνθετος λέξις 16,24 τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύν-
 θετον 12,3. 4 τὰ ἀσύνθετα εονι. τὰ ἄυλα
 68,25
 ἄσχετος ὅλη ορρ. σχέσιν ἔχουσα 51,21
 ἀσγημάτιστος 23,20
 ἀσώματος ἀριθμός 33,23 ἀρχὴ 65,6 περὶ
 τῶν ἀσώματον νοήσεις μὲν εἰσιν, οὐκ
 εἰσὶ δὲ φαντασίαι 10,24 ἀσώματα καθ'
 ἔναυτα 50,32 τὸ ἀσώματον 40,17 sq.
 τὰ ἀσώματα εἰδῆ ορρ. αἰσθητά, ἔνυλα 40,
 20 ἀσώματος οὐσία 41,11 sq. 44,33 61,4
 σῶμα ἀσώματον 41,30 sq.
 ἀτάρ. πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλη, ἀτάρ δὴ 33,
 31 34,1
 ἀτέλεστος συγγραφή 64,5
 ἀτελής 49,1 χρεία τοῦ λόγου ορρ. τελεία
 32,19 ἀτελῶς 31,19 ἔχειν 42,28
 ἀτομος. τίνι διαφέρει ὁ ἀτομός καὶ εἰς τοῦ
 ἀτόμου καὶ ἐνός 30,21 sq. τὰ ἀτομα 26,
 22 29,1 τὰ ἀτομα καὶ ἔχοντα δεῖξιν 16,
 10 ἡ ἀτομος οὐσία 43,19 sq. τὸ ἀτομον
 expl. 30,12 sq. ορρ. κοινόν 45,19 sq. τὸ
 καθ' ἔκαστον . . . ἔστιν ἀτομον 45,23
 ψεῦδος δὲ καὶ τὸ λέγειν ὡς ἀναρουμένου
 τοῦ κοινοῦ οὐ πάντως τὸ ἀτομον ἀναφεί-
 ται 45,24 sq.
 ἀτοπος 24,20. 26 25,8 ἀτόπως 18,24 46,
 23
 ἄυλος. τὰ ἄυλα (φύσει πρότερα) 45,10 ορρ.
 τὰ ἔνυλα 68,25
 αὔξησις 66,33 67,2
 αὐτίκα *exempli gratia* 17,17
 αὐτός. ὁ αὐτός καὶ εἰς 20,2 εἰς καὶ ὁ αὐ-
 τός 20,3. 4. 26 55,11. 24 ταύτων μένειν
 20,6 τὸ ταύτων καὶ τὸ ἔτερον τίνος κα-
 τηγορίας ἔστι; 13,28 sq. ταύτων δεκαχῶς
 λέγεται 13,29 15,4 sq. τριγῶς, ἡ γένει
 ἡ εἶδει ἡ ἀριθμῷ 15,3 sq. ποῦ ταξίομεν;
 16,3 sq. κατ' οὐδὲν κοινὸν καὶ ταύτων
 16,22, 23
 αὐτοτελῆς λόγος 7,22 αὐτοτελῶς 7,6
 ἀφαιρεῖσθαι. τοῦ ὅπερ ἔστι καλὴ πρᾶξις
 ἐλὺν ἀφαιρεῖσθη 57,5 syn. ἀναιρεῖν 65,25
 ἀφάνταστος φωνῇ 11,27
 ἀφομοιοῦν 40,4
 ἀφορίζειν 11,19 12,6 29,9 30,16. 25 66,
 23 69,16 ἀφορίζεισθαι 39,23 44,7 52,
 3 sq. ἀφωρισμένην ἰδιαν πραγμάτων φύσιν
 12,24
- ἀφορή 12,19
 ἀφορισθεῖση ορρ. φρόνησις 60,7
 ἀγρηστος πρὸς ἐπιστήμην 12,16
 ἀγρους 23,20
 ἀγώριστος. ἀγωρίστως ὑπάρχειν 57,30
- Βα. ἡ βα συλλαβή 32,26
 βαδίζειν 9,1. 2, 13
 βάδισις. βάδισιν βαδίζειν οὐ λέγεται 9,13
 βαθύς. βαθέας ἀπορεῖν 5,3 βαθυτέρα ἀπάν-
 τηται 6,7 βαθύτεραι αἱ λόσιες 42,4 βα-
 θύτερον (τὴν λόσιν) ἀποδοῦναι 54,11
 βαλανεῖον 19,2
 βαρύς. συμφορὰ . . . βαρεῖα μοι καὶ γαλεπή
 φαίνεται 4,25
 βελόνη 7,14. 15
 βιάζεσθαι. βιάζονται τινες τὰ διμώνυμα
 συνώνυμα ἀποδεικνύναι 20,32
 βλέπειν. τὸ πρὸς ἀλήθειαν βλέπον τοῦ λό-
 γου 12,27
 βλίτυρι. ἀσημον μόριον καθ' αὐτὸ οἷον τὸ
 βλίτυρι 11,7
 βούλεισθαι. τι βούλεται αὐτῷ ἡ ἐπιγραφὴ
 τῶν κατηγοριῶν 5,30 11,12 βούλεται ἡ
 κατηγορία θηρεύειν 12,12 βούλεται οὖν
 ἡ διαφορὰ γίγνεσθαι οὐσίας μέρος 29,7
 βοῦς 22,15. 22 εονι. ἵππος, λίθος 8,12 19,
 20 44,18
 βραχύς. φύσει βραχεῖα φωνή, συλλαβή ορρ.
 μακρά 70,21 sq. βραχέα στοχεία 71,14
 βρύγημα expl. ἄρρητος κένησις τῆς διανοίας
 11,26
- Γάλα. ἡ τοῦ γάλακτος λευκότης 48,16
 γελαστικὸς ἀνθρωπος 44,10
 γενικός. ὁ γενικὸς τόπος ἡ χρόνος 22,33
 αἱ γενικώταται λέξεις 11,31 12,5 αἱ γε-
 νικαὶ σημαντικαὶ λέξεις 12,16 γενικαὶ
 διαφοραὶ ορρ. εἰδικαὶ 27,33 sq. γενικὴ
 οὐσία 46,33 τῶν γενικωτάτων οὐκ ἔν-
 εστιν ἐκ προτέρων καὶ αἰτιωτέρων ποιησα-
 σθαι ἀπόδεξιν 53,8
 γένεσις 23,14 ἡ ἐν γενέσει οὐσία εονι. ἔνυ-
 λος καὶ σύνθετος 58,29 τὰ ἐν γενέσει ορρ.
 τὰ νοητά 34,19
 γενναῖος. καλὴν καὶ γενναῖαν γάριν αἰτεῖν
 4,5 ὡς γενναῖος 17,9

- γένος. τὰ ἔκ γένους καὶ δέξις ὑπάρχει σοι 4,16 δεκαχῶς τὸ γένος 14,21 ὅρον Ἀρ. δίδωσιν αὐτοῦ (τοῦ γένους) τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαιφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον 14, 32 sq. τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ πάντα τὰ καθόλου κατηγορεῖται κατὰ τῶν ὡφ' ἔνυπτοις ὄντων 6,24 κατὰ τοῦνομα κατηγορεῖται 26,17 οὐ κατὰ παντός λέγεται 26,23 sq. ἐνδιεκτικὸν τῆς τοῦ ὀνόματος κατὰ κοινὴν σχέσιν θέσεως 26,29 ἐκάστου γένους ἔστι διαφορά 14,28 ὅρος ἐκ γένους ἔστι καὶ ίδιον 14,20 ἡ διαιρέσις γένους οὖσα εἰς εἶδη τομή 14,29 dist. εἶδος 26,3 sq. 28,30 29, 1, 15 sq. πᾶς τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλλον οὐσίᾳ λέγεται 46,18 ἡ τοῦ εἶδους οὐσίᾳ παρὰ τὴν τοῦ γένους 53,27 τὰ γάρ γένη τῶν εἰδῶν ἐπινοίᾳ γιαροῦσιν, οὐτά δὲ καθ' αὐτὰ οὐγῇ ὑφέστηκεν, ἀλλ' ἐν τοῖς εἶδοσι τὸ εἶναι ἔχει 26,6 τὰ ἔτερα γένη 28,6 sq. 30,4 ἡ τῆς φύσεως ἀφ' ἔτερου γένους εἰς ἔτερον μετάβασις 48,28 sq. τὸ σημαντικόν πᾶν γένος 11,4 αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διαστάσεις ἡ εἰς οὕτω τις βούλοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων 11,30 τὰ τῶν ὄντων γένη 12,4 τὰ ἀνωτάτω γένη 12,13 22,1 61,7 τὰ πρώτα γένη 12,17 εἰς ἐν γένος συνάγειν (τὰς κατηγορίας) 12,1 τὸ γένος τῶν καταριθμουμένων κατηγοριῶν 15,22 διαφέρει δὲ γένος κατηγορίας; τῇ μέν, τῇ δὲ οὐ 14,23,24 αἱ μὲν κατηγορίαι φωναὶ εἰσι, τὰ δὲ γένη φύσεις 14,27 γένος syn. κατηγορία 21, 16. 27 33, 25 34,5,6 39,23 sq. τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν 39,3 ταύτων γένει 15,3 sq. διαιφέρειν 28,9 τὸ γένει ἔτερον 15,12 ἐν γένει 30,16 κοινὸς κατὰ γένος 16,20 18,31 κατὰ τὸ οἰκεῖον γένος 17,28 ὕσπερ εἰς γένη μέν τινα τὴν διδασκαλίαν ἀνάγειν 17,17 τὰ ὡς ἐν γένει 24,21 γεωμετρία 67,3 γῆ 57,25 ἡ ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν κίνησις 50,29. 30 πᾶς... τὸν ἀέρα τῇ γῇ ἐναντίον λέγει 52,5 γλαυκότης 30,25 γνωρίζειν 41,27 γνώρισμα 64,15 γνώριμος opp. ἄγνωστος 41,19 44,12 sq. τὰ πᾶσι γνώριμα 6,14 διὰ τὸ γνώριμον 31,24 γνωριμώτερον 66,11 γνώσις. τρόπος εἰς ἔστι γνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους τὸ θλον συνεμφάνων 55,32 γραμμή 15,7 γράφειν ἐνέργεια τοῦ γράφοντος 9,2 γρυπότης 30,24 γυμνάζειν 9,22 ίδιας ὑποθέσεις 68,29
- Δαι. τὸ δαι; 13,7 δάκτυλος 70,10 δεινός. δοκεῖ τοῖς δεινοῖς περὶ τὴν τῶν ὄντων ιστορίαν 48,27 δεῖξις 16,10 23,12 δεκτικός ἔστι τοῦ ἀληθίους καὶ ψευδοῦς ὁ λόγος 8,8 τῶν ἐναντίων 44,21 55,12. 22 sq. 56,11 57,31 δεύτερος opp. προηγούμενος, πρῶτος 15,17. 24 sq. ἡ δεύτερα θεωρία 12,11 κατὰ δεύτερον λόγον 9,25 δεύτεραι κοιναὶ ἐπινοιαὶ 12,14. 15 τὸ δεύτερον syn. θετερον opp. πρότερον 45,5 sq. δέχεσθαι τὸ μᾶλλον 54,18. 23 τάνατία 55,25 δηλοῦν syn. σημαίνειν 11,9.15.28 19,21sq. 21,28 32,22 sq. 34,30 sq. δηλωτικός λόγος 21,23 δῆμος 39,22 διαγνώσκειν 11,1 διαγωνίζεσθαι 41,6 69,28 διαδεικνύναι 54,31 διαίθεσις τῶν ἐναντίων δεκτική 56,11 58, 1 sq. φαύλη καὶ σπουδαία 56,12 sq. διαιρεῖν 19,15 23,4 27,14 42,28 διαιρεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ 68,14 τὰ διαιροῦντα syn. διαιρετικά διαφοραὶ 39,14 διαιρεῖσθαι 30,10 31,12. 14 52,30 53,9 τὸ διαιρούμενον 18,35 sq. διηρημένον 19,10 διηρῆσθαι opp. ἀριθμεῖσθαι 39,9 sq. τὸ διηρημένον ποσόν syn. διωρισμένον 66,24 sq. ἀλλο τὸ διηρῆσθαι, ἀλλο τὸ διηρημένον εἶναι 68,8,9 διαιρεῖσθαι καὶ εὐρύνεσθαι (τὸ φῶνημα) opp. στενοῦσθαι 70,20 διαιρεῖσις 11,3. 5 17,1. 2 22,13 46,3 47,8 48,1 68,1 προηγουμένη 34,1 ἡ εἰς τὰς κατηγορίας 16,31 ἡ τῶν ἐναντίων 52,1 γένους οὖσα εἰς εἶδη τομή 14,29 39,14 sq. ἐλλείπουσα 42,27 opp. τελεία 53,9 sq. τὸ κοινὸν ἐν τοῖς ὑπ' αὐτὸ τεμνομένοις φυλάττει 53,15 τὴν ἵσην διαιρεσιν ποιούμενος 67,32 68,5 διαιρετικός. διαιρετικαὶ διαιφοραὶ 27,14 sq. 39,14 διαιρετική μέθοδος 53,7 τὸ διαιρετικόν disiunctivum 11,22

διαιτερός ορp. ἀδιαιρέτος 65,5 66,5 διαιτητόν ἔστιν εἰς δεῖ διαιτετά 67,10
 διαιτανταί τοις . . ηπαρημένοις 4,21
 διαιτεῖσθαι 54,20 τὸ διαιτέμενον κατὰ τὴν διαιφοράν ορp. ἡ διαιφορά 49,30 50,1
 διαικύπτειν τὸ συνεχές 17,15 39,6
 διαικύμησις 39,23
 διαικρίνειν 11,3
 διαικρίσις 47,33
 διαικριθεῖν. διαικρίνεσθαι 40,25
 διαιλαρβάνειν 5,29 8,23 16,25 17,16 59,20
 διαιλέγεσθαι. τὸ διαιλεγόμενον differentia hominis 27,25
 διαιλεκτος ἡ τῶν Ἑλλήνων 6,2
 διαιληψις 50,33
 διαιλλάττειν discrepare 34,14
 διαιλογικός. διαιλογικόν τὸ σύγγραμμα 4,2
 διαιλόγος 4,3
 διαιλεῖν τὰ ἀμφισβητούμενα 4,22 69,37
 διαιλύειν 42,7, 19
 διαιμαρτάγειν 28,11
 διαιμένειν 19,27. 29 20,8 sq. 25,10 57,8
 διαιμφιεζητεῖν 26,4 45,12
 διαινήσις syn. νάγησις, νάγμα ορp. φαντασία 10,23
 διαινομή 32,7
 διαινοῦμαι 39,9 προσθήσων (?) 5,11
 διαινόντα 5,22 10,17 15,19 60,25 κίνησις τῆς διαινότας 11,25. 26 τὸ ἀπαρτίζον τῆς διαινότας 32,22 ορp. πράγματα 9,26 ὁ ἐν τῇ διαινότῃ λόγος ορp. ὁ ἐν τῇ φωνῇ 10,5, 6 ἡ διαινότι ἐπ' ἄλλο καὶ ἄλλο πίπτει 10,8, 9
 διάνυσις 10,23
 διαιπραγματεύεσθαι πρός τινα 33,5
 διαιρθροῦν 17,14. 15 20,33
 διάρθρωσις εοικ. λόγος 43,14
 διαιρθμησις 68,1
 διαιρήθην 10,12
 διαισπείρω. διειπαρμένον τι πλήθος τὸ τῶν ὄντων 39,20
 διάστασις 11,30 34,3 66,2.10 69,19 παντελής 48,13 κατὰ διάστασίν ἔστι καὶ καθ' ἔστατο (ἡ ὅλη καὶ τὸ ὑποκείμενον) 32,1
 διάστατός ορp. ἀδιάστατος 65,4 τριχῆ διάστατός 66,5 τὸ τῷ συνθέτῳ διαστάτον προσεοικός 66,12
 διαστέλλεσθαι τὴν ὁμωνυμίαν 22,9
 διάστημα 71,6 ὁ λόγος τῷ διαστήματι μετρούμενος 71,11
 διασώζειν 11,29 40,10

διάταξις ἡ τῶν κατηγοριῶν 32,10 κατὰ τὰς Πλωτίνου διατάξις 68,19
 διατάττεσθαι 65, 27 διατεταγμένος (?) 66,30
 διατίνειν 29,17 40,31 45,26
 διατέμνειν 31,14
 διατιθένται. διατίθεσθαι διαιφόρως 49,24
 διαφέρειν 29,3 sq. ἀριθμῷ 30,27 τῇ φύσει καὶ τῇ οὐσίᾳ 30,28
 διαφερόντως 4,11
 διαιφορά 19, 27. 30 ἡ κατὰ τὰ πράγματα 11,13 τῶν πραγμάτων 18,11 διεκχώς 14,28 τὸ σημαντικόν τῶν ἐν τοῖς οὖσι διαιφορῶν 16,9 αἱ κατὰ μέρος διαιφοραὶ 26, 11 διαιφοραὶ εἰδοποιοί, διαιτετικαὶ 27,11 sq. 28,31 52,7 αἱ κατ' οὐσίαν ὑπάρχουσαι, αἱ τέμνουσαι εἰς τὰ περιεγραμμενα 27,15 sq. αἱ κατὰ συμβεβηκός ορp. εἰδοποιοί 30,7 συμπληρωτικαὶ τῆς οὐσίας 27,30 sq. γενικαὶ 27,33 sq. εἰδικαὶ 28,1 sq. def. 29,2,3 47,2 οὐσίας μέρος 29,8 49,22 διαιφορὰ δὲ καὶ εἶδος διαιφέρει ὡς ὅλον καὶ μέρος 29,9 48,6 τὸ πρᾶγμα τῆς διαιφορᾶς περιέχεται ὑπὸ τοῦ εἴδους 29,11 πολλάκις ἀντὶ τοῦ εἴδους παραλαμβάνεται 48,2 ἔχει τὸ μέρον οὐσίας καὶ ποιότητος 29,20 49,5 οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ 47,27 49,6 ποιότης συμπληρωτική οὐσίας 48,7 καὶ οὐσιώδης 49,11 ὡς χωρίζεται 48,11 dist. οὐσιώδες συμβεβηκός 48,12 ἐπὶ δὲ τῆς διαιφορᾶς τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον οὐκ ἄν τις θεωρήσειν 48,17 συντελεῖ εἰς τὸ εἶναι καὶ τὸ ποιόν εἶναι 49,5 δοκεῖ δὲ μοι μηδαμῶς ἀληθῆς εἶναι τὸ τὴν διαιφορὰν καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖσθαι 49,26 sq. οὐδὲ συνωνύμως 50,6 τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι ἐπὶ τῶν διαιφορῶν εἰρήκε τῶν συνειλημμένων μετά τῆς ὥλης 50,17 τὸ μᾶλιστα ποιόν τὸ εἶδος ἡ διαιφορά ἔστιν 50,25 συμπληρωτική ἔστι τοῦ κατὰ τὸ ὑποκείμενον λόγου 50,27 οὐδὲ αἱ διαιφοραὶ ἄνευ τοῦ ὑποκειμένου θεωρηθήσονται, ἀλλὰ τῷ ὀριστικῷ ἔαυτῶν λόγῳ συμπληρώσουσι τὰ ὑποκείμενα 51,1 οὐσιώδεις διαιφοραὶ καὶ συμπληρωτικαὶ τῆς οὐσίας ορp. ποιότητες 57,28.29 59,19 σύνδεσμον παρεχομένη ταῖς μὲν οὐσίαις πρὸς τὰ οὐσιώδη συμβεβηκότα, τοῖς δὲ συμβεβηκόσι πρὸς τὰς οὐσίας 49,12 sq. ἔτεραι τῷ εἴδει διαιφοραὶ 29,29 30,6 sq. ἡ ἐν τινι διαιφορᾷ τῇ ἐνυπαρχούσῃ διαιφορᾷ ἐν-

- αντίον, τὸ δὲ ὅλον τῷ ὅλῳ οὐκ ἔστιν ἐν-
αντίον 51,24
- διάφορος 20,3,4 32,4 48,21 τῶν διαφόρων
γενῶν οὖν οὐσίας καὶ συμβεβηκότος 49,18
τὸ διάφορον τοῦ μᾶλλον λογικοῦ 54,7 δια-
φόρως 19,1 27,11 ἔχειν 18,3 διατίθε-
σθαι 49,25
- διδασκαλία 6,19 17,15,17 22,8 24,12 61,9
ἡ διὰ τῶν ὀνομάτων 43,13
- διδόναι concedere 24,19
- διέξοδος 10,23 τοῦ λόγου 40,26. 28 αἱ
διέξοδοι τοῦ νοῦ εονι. διάγνωσι 9,26 κατὰ
διέξοδον ὡρίστασθαι 23,13
- διέργεσθαι λόγους 9,3 περὶ τινος 66,23
- διεστάναι χωρίς 40,2 τὰ διεστήκατα πορ-
ρωτέρω 64,19 τὰ διεστήκατα γένη 28,19
τὰ πάντη διεστήκατα 28,22 διαφέροντα
τῷ ἀριθμῷ . . . τούτ' ἔστι διεστήκατα ὡς
ἀριθμητά 30,30. 31 διεστήκυται φυλαὶ
39,21 διεστήκος τὸ φύσει μακρὸν καὶ τὸ
τῷ χρόνῳ 70,29
- διεισγυρίζεσθαι τῷ ἐπιγειρήματι 8,2
- δικαιοιλογεῖσθαι 32,13 34,4
- δικαστήριον 5,31
- διέθειν 11,19
- διερθοῦσιν τὴν λέξιν 27,21
- διέρθωσις ἡμάρτηται 27,23
- διερίζειν 16,12 66,28 67,4 τὸ διωριζέ-
νον ποσόν 66,14 sq. διερίζεσθαι 17,2
34,11
- διερισμός 11,33 27,29 28,31 53,1
- διπηγυς 66,22
- διπλάσιος. πρός τι δὲ διπλάσιον (?) 15,8
- διπλῆ. τὰς διπλᾶς εἰώθαμεν παραγράψειν.
αἴτινες μετὰ τῶν γεγραμμένων μὲν συστη-
ματίουσι τὸ ἀπαρτίζον τῆς διπλαῖς 32,31
- δίπους. τὸ δίπουν 27,24 48,18. 19 ζῆτον
53,12
- διττός. ἔχειν τὸ διττὸν τῆς σημασίας 18,2
- διγῇ διαφορεῖν 68,21
- διγύψα. τὸ διγύψα . . . εἰς ποίαν κατηγορίαν
ἀνάξομεν; 15,14
- διχοτομεῖν 31,15
- διχῶς. τὸ διχῶς . . . εἰς ποίαν κατηγορίαν
ἀνάξομεν; 15,14
- δόγμα 42,6
- δογματικός. δογματικῶτερον 42,4
- δόξα 7,7 49,10 sq. 51,6 sq. Ἀριστοτέλειος
54,11 δέχεται τὰ ἐναντία 60,1 sq. τὰ
ἐκ γένους καὶ δόξης 4,16
- δοξάζειν 51,7
- δοκιμάζειν δόξαν 51,10
- δύας. μονάς δυάδος προτέρα 44,2
- δύναμις 30,15 δυνάμει 35,8 54,32 59,4.
28 sq. δυνάμει σῶμα (?) 23,27 τὸ δυ-
νάμει καὶ ἐνεργείᾳ 34,11 τὸ δυνάμει τὸ
ἔπι τῶν οὐσιῶν 48,29 sq. ἀτελές 49,1
οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε τὴν ἐνέργειαν θή-
σμεν ἐν ταῖς κατηγορίαις 34,12. 13 τῆς
κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνά-
μεως ὀδευούσης 34,15 τὸ δυνάμει ἐν τῷ
ἐνεργείᾳ περιέχεται 68,9 μᾶλλον γάρ τὸ
δυνάμει ὕστερον τοῦ ἐνεργείᾳ 68,11
- δύσληπτος. ἔνγγραφαὶ τῷ πλήθει δύσληπτοι
5,9
- Ἐκποτοῦ. μή τις ἡμᾶς εὐλόγως μέμψῃται
ὅς ἀπεγνωκότας ἔκποτον 64,9. 10 ἡμεῖς
δὲ ἡπομημήσκομεν ἔκποτος 68,29
- ἐγγίνομαι 23,30.33 (?) 24,2 55,7 58,13
- ἐγγύς. ἐγγυήδω προχωρεῖν ορρ. πορρωτέρω
ἀφεστηκέντα 53,32
- ἐγκαλεῖν 6,21 20,20 30,35
- ἐγκλίνειν. εἰ ἐγκέκλιται τὸ ἔστι ἀπὸ τοῦ
ὄντος 35,14
- ἐγκλισίς. αἱ ἐγκλίσεις .. ἐν τίνι (κατηγορίᾳ)
ταχήσονται; 33,9. 10 sq.
- ἐγώ. ὦ τῶν καλῶν ἐμοὶ καθηγητά 4,6
- ἐδάφιον 29,29 39,5 τῶν κατηγοριῶν νε-
νοηκένται τὰ ἐδάφια τὰ κατὰ λέξιν 5,14
- εἰδοσις 16,13 εἰδεσιν ἀλορίζῃ ἡμποτεῖν 12,18
- εἰδικός. εἰδικαὶ διαφοραὶ ορρ. γενικαὶ 28,
1 sq.
- εἰδοποιεῖν 11,14 27,12 28,2.3 30,8 41,12
48,8 τὰ εἰδοποιοῦντα τοῖς εἰδοποιουμένοις
συντάττεται 69,18
- εἰδοποιὸς διαφορά 27,11 sq. 30,6 sq. 52,7
- εἰδός 5,27 14,33 17,27 34,34 sq. 65,16 sq.
def. 30,20 sq. dist. γένος 26,3 sq. 28,
30 sq. dist. διαφορά 29,9 48,6 τὰ γένη
καὶ τὰ εἶδον καὶ πάντα τὰ καθόλου κατη-
γορεῖται κατὰ τῶν ὑψών 6,24
τὸ εἶδος δεκαγῆς 14,30 διαίρεσις γένους
οὖσα εἰς εἶδη τομῇ 14,29 τὰ ὡς ἐν εἶδει
24,21 sq. τὸ ὡς εἶδος ὑπάρχον 25,1 τὸ
εἶδος μέρος μὲν οὖν ἔστιν, . . . ὡς μέρος
δὲ θεωρεῖται 24,30 κατὰ τούσομα (οὐ
μέντοι κατὰ τὸν λόγον) κατηγορεῖται 26,17
οὐ κατὰ παντὸς λέγεται 26,23 sq. ἐν-
δεικτικὸν τῆς τοῦ ὄντος μάτος κατὰ ποιηὴν

σχέσιν θέτεις 26,29 θέτον δὲ πρὸς διορισμὸν ἔχει τὸ κατὰ ἀτημανιν ἔχειν τὴν κοινωνίαν τοῦ ἕληρου 28,31 εἰ. τῇ κοινότητι διατείνει περὶ τὰ καθ' ἐκαστα 29,17 ὁ ὄριστακός λόγος τὸ τι ἦν εἶναι δηλοῖ, τούτῳ δὲ ἔστι τὸ εἰδός 50,21 τὸ μᾶλιστα ποιῶν τὸ εἰδός ή διαφορὰ ἔστι 50,25 ἀσώματα, αἰσθητά, ἔνυλα εἰδῆ 40,29 sq. φύσικὴ δὲ (οὐσία) ή κατὰ τὸ εἰδός καὶ τὴν ὑλὴν 41,10 ή ὑλὴ η τὸ εἰδός η ή ἔξι ἀμφοῖν σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. 51, 15 πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται 46,18 μᾶλλον οὐσία η τοῦ εἶδους παρὰ τὴν τοῦ γένους 53,27 ή ἐγγυεργοῦ τῆς; ἀπόμενα οὐσίας προφρονεῖ δι. 31,32 τὸ εἰδός dist. τὸ ποιόν, η συντρέγγουσα ποιότης 54,12 sq. μέρος τῆς συνθέτου οὐσίας καὶ ἀπόμενος συντρέγγοντας ἔστιν αὐτῆς καὶ οὐδέποτε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡτον 54,14,15 ή τοῦ εἶδους σχέσις . . εἰς τὴν ὑλὴν 54,27 sq. τομὴ γένους εἰς εἰδὴ 46,31 sq. τὸ εἰδός πολλὰ ἀριθμῷ 47,7 τὰ εἰδῆ καταταγήνεται opp. τὰ καθ' αὐτὰ ἐπινοούμενα 51,13 τὸ εἰδός τῇ στερήσει ἐναντίον 52, 18 sq. οὐγὴ ὡς οὐσία οὐσίᾳ 52,27 διαφέρειν τῷ εἶδει 14,33 ταῦτὸν εἶδει 15, 4,9 τὸ εἶδος ἔτερον 15,12 ἔτερος τῷ εἶδει expl. τῷ λόγῳ 29,31 sq. ἐν εἶδει 30,16

εἶναι. τὸ εἶναι 29,5 40,16,29 sq. 43,18 49,6 τὸ εἶναι ἔχειν ἐν τῷ 18,5 26,6.7 41,16,17 57,27 65,23 68,23 τὰ καθ' αὐτὰ παρ' αὐτῶν ἔχοντα τὸ εἶναι (φύσει πρότερα) 45,9 αἱ κατὰ τὸ εἶναι χωρίζουσατ διαφοραὶ 30,8 τὸ τι ἦν εἶναι 50,21 τὸ μὲν ἐν τῷ εἶναι, τὸ δὲ ἐν τῷ μή ἔστιν 53,3,4 τὸ τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δεδεγμένοις αὐτὰ εἶναι 68,26 τὸ δὲ ποιάς ἔστι κατηγορίας 13,3 sq. τὸ μὴ ὅν 13,16 sq. 52,28 πάντῃ μὴ ὅν 13, 18 sq. τὸ μὴ ὅν 13,19 sq. τὸ ἔστι 13,24 οὐκ αὐτὰ τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι 10,26 τὸ δὲ ὡς κοινὸν καθ' ὅλων (τῶν κατηγοριῶν) ἀποδεικνύναι (οὐ δεῖ) 11,34 39,12 τὰ τῶν ὄντων γένη 12,4 αἱ κοινότητες τῶν ὄντων 12,13 εἰδεσις ἀκριβῆς τοῦ τε λόγου ἐν ταῦτῃ καὶ τῶν ὄντων 12,18 αἱ ἐν τοῖς οὖσι διαφοραὶ 16,9 τὸ δὲ οὐγὴ ωσπερ ἄλλοις δοκεῖ συνώνυμον, ἀλλ οὐκώνυμον κατὰ Ἀριστοτέλην 22,6 sq. οὐγὴ

οὐδος δόρος ἔστι τοῦ ὄντος τὸ η ποιεῖν αὐτὸ η παράγειν η ἀμφότερα 34,29 sq. τὸ ἔστι καθ' ἐκδικτην κατηγορίαν λεγόμενον πῶς χρὴ ἐκδέχεσθαι 35,5 sq. τὸ εἶναι οὐράνιον ἔσται καὶ δεκαγῆδες (τοιούτοις) στεται, οὔσιος καὶ τὰ ὄντα 35,21 διεσπαρμένον τι πλῆθος ἔσται τὸ τῶν ὄντων καὶ οἴοντος τοῖς ἐκ διεστηκούσιν φυλῶν καὶ φρατρούσιν συναγομένοις εἰς ἐν δήμος 39, 20 sq. η τῶν ὄντων ιστορία 14,27 τα πρότερως ὄντα syn. τὰ νοητά opp. τὰ θετερά 42,14 τὸ ὄντως δὲ καὶ νοητὸν καὶ ἐν 65,16 sq.

εἶς. ὁ αὐτὸς καὶ εἰς 20,2 εἰς καὶ ὁ αὐτός 20,4,5,26 55,11,24 sq. 67,19 τὸ ὄντως δὲ καὶ νοητόν καὶ ἐν 65,16,21 τὸ ἐν (syn. η μονάς) ποίας ἔστι κατηγορίας; 13,7 33,22 sq. ἐν τοῖς πρός τι, ἐν οὐσίᾳ 33, 23 sq. ἐν τῷ ποιῷ 33,28 βέλτιον οὐκώνυμον τὸ ἐν ἀποικεῖν 33,31 τῷ ἐν τὸ ἐναντίον πλῆθος 13,11 τὸ ἀπομον καὶ ἐν ἀριθμῷ expl. 30,13,14 sq. 51,19 τὸ ἀριθμῷ ἐν 55,28 τὰ ἀρ' ἐνὸς καὶ περὶ ἐν 40,5 τάξις η πρὸς ἐν καὶ περὶ ἐν καὶ ἀρ' ἐνός 40,10 η οὐσία η τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐν ἔχουσα 41,16

εἰσαγένειν τὸ δὲ η τὸ τὶ (ώς κοινὸν γένος τῶν κατηγοριῶν) 39,12

εἰκαστος. καθ' ἐκαστον opp. ποιῶν 16, 20 sq. τὰ καθ' ἐκαστα syn. ἀπομα 29, 17 sq. opp. τὰ ποιά 45,4 sq. τὰ καθ' ἐκαστον 45, 8 sq. 56,6 αἱ καθ' ἐκαστα οὐσίαι 53,5

ἐκβαίνειν τὴν ταυτότητα τοῦ γένους 53,13 ἐκβεβηκέναι ἀμφότερα τὰ ἄκρα 29,22

ἐκδέχεσθαι percipere 35,6

ἐκδιδάσκειν 17,20

ἐκείνος. η ἐκείνος φωνή exemplum ἐπαναφορᾶς 11,10

ἐκλάμπειν praestare 4,11

ἐκπίπτειν τῶν κατηγοριῶν 16,8

ἐκτίκειν. τὸ σῶμα μοι νόσοις ἐκτίκειν 5,1

ἐκτιθέναι ἔξι 65,22 ἀπάντησιν ἐκθήσηαι 6,7

ἐκτῆς. τὰ ἐκτά 50,32 sq.

ἐκτὸς οὐσα ποιότης syn. ἐπίκτητος 57,25 τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος 60,1

ἐλαττοῦν. τῶν πραγμάτων ἐλαττοῦται η τῶν ὀνομάτων σημασία 6,9

ἐλλείπειν opp. περιττεύειν 32,11 34,3 δι- 6*

- αίρεσις ἐλλείπουσα 42, 27 ἐλλεῖπον ορρ. ὑπερέχον 54, 24 ορρ. ὑπερβάλλον 70, 12
 ἐλλείπη, s. ἐλλειπῶς ἔχειν 21, 11 λέγειν 21, 16
 ἐμπροσθίως πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντᾶν 4, 12
 ἐμπορική, φύσις 49, 22
 ἐμποιεῖν 12, 18
 ἐμφανίειν 41, 2, 30
 ἐμφαντάξεσθαι 59, 33
 ἐμφασις. ἐμφασιν παρέχειν 41, 27 54, 33
 ἐμψυχος. τὸ ἐμψυχον 27, 12
 ἐναλλάξ 13, 31 14, 1
 ἐναντίος 13, 11 τὸ ἐναντίον 8, 14 ἐκ τοῦ
 ἐναντίου ἀποδεικνύναι 10, 10 περὶ ἐναντίων ἐπάρειν 17, 7, 18 μεταπρέψειν ἐπὶ
 τάνατία τὴν ἀπόφασιν 27, 21, 22 μετα-
 βάνειν ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία
 49, 15 τὸ ἐπιδεχόμενον τὰ ἐναντία οὐκ
 ἔστιν οὐτὸν ἐναντίον 51, 26 sq. γνοΐη δ'
 ἄν τις καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρου τῶν ἐναντίων
 τοῦτο πλεῖστον γάρ κεχωρίσθαι αὐτὸν ἀπ'
 ἀλλήλων ἀφοριζόμενα 52, 2 sq. πῶς τὸ
 πῦρ τῷ ὕδατι καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ ἐναν-
 τίον λέγει Ἀριστ. 52, 5 τὸν ἀνθρώπον τῷ
 πῦρ 52, 11 ἐν . . . ἐνὶ 52, 16 πῶς εἰ τὸ
 εἰδός τῇ σερήφει λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς
 Φυσικοῖς. ἀληθεῖς τὸ νῦν ἀποφανέσθαι αὐ-
 τὸν μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον 52, 18 sq.
 θλιψ οὐσίᾳ οὐκ ἔστι δεῖται μένον 53, 6 τὰ
 κατὰ στέρησιν ἀντικείμενα ἐναντία λέγει
 52, 20 δεκτικός τῶν ἐναντίων 40, 20 55,
 12, 22 sq. ἐπιδεκτικός 56, 14 57, 20 sq.
 ἐναντίως 45, 11
 ἐναντιότης 52, 23
 ἐναντίωσις 27, 3 52, 10 53, 18 57, 28 60,
 61 sq. τὸ μαθημάτιν σχέσιν ἐναντιώσεως
 ἔχειν 53, 24 ἀδύνατός ἔστιν ἡ τῶν ἀριθ-
 μηών πρὸς τὸ ὀρισμένον ἐναντίωσις 52, 16
 κοινῷ γάρ γρῆται τῷ τῆς ἐναντιώσεως
 διόρματι καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλῶν ἀντιτέτειν
 52, 24 οὐσιῶν 52, 30 τῶν ἀργῶν 53, 1
 ἐναργῆς. ἐναργῶς 46, 3
 ἐνεργός. ἐνεργότερος ορρ. ἀμυδρότερος 54, 20
 ἐνδεής λόγος 42, 31 ἐνδεῶς ἔχειν 4, 15
 ἐνδεία. ἐπιτίθεσθαι τῇ ἐνδείᾳ τῶν διομάτων
 31, 21 32, 3
 ἐνδείκνυσθαι 27, 1, 28 58, 28
 ἐνδεικτικός 26, 29
 ἐνδεῖν ορρ. ὑπερβάλλειν 16, 21
 ἐνδέχεσθαι. τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι
 καὶ ὑπάρχειν 12, 22
 ἐνδηλος. ἐνδηλότατα γνωρίσματα 64, 15
 ἐνδιατρίβειν τῷ προκειμένῳ 13, 1
 ἐνδιδόναι syn. παρέχειν 40, 30
 ἐνέργεια 9, 2 51, 18 53, 6, 9 ψυχική 10,
 21, 22 ἄλλο ἐστὶν ἐνέργεια, ἄλλο τὸ ὑπὸ
 τῆς ἐνέργειας ἀποτελούμενον 9, 4 sq. τὸ
 δυνάμει καὶ ἐνέργειά 34, 11 οὕτε τὴν δύ-
 ναμιν οὔτε τὴν ἐνέργειαν θήσομεν ἐν ταῖς
 κατηγορίαις 34, 12, 13 τὸ ἐνέργειά . . τε-
 λειότης 49, 2 sq. τὸ δυνάμει ἐν τῷ ἐνερ-
 γείᾳ περιέχεται 68, 9 ὕστερον τοῦ ἐνερ-
 γείᾳ 68, 11
 ἐνέργημα syn. ἐνέργεια 9, 8
 ἐννοία 17, 9 43, 12 coni. λέξια 66, 31 ἡ
 κοινή 17, 14
 ἐνοῦν 65, 17 69, 24 ἡγωμένον μέγεθος (τὸ
 συνεγένες ποσόν) 66, 27 τὸ ἡγωμένον 66, 32
 ἐνστασις 70, 32
 ἐντελέχεια 6, 18 τῆς κινήσεως εἰς ἐντε-
 λέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὁδευούσης 34,
 15
 ἐνυλος. τὰ ἔνυλα εῖδη ορρ. ἀσύρματα 40, 30
 69, 14 ἡ ἔνυλος οὐσία 58, 28 τὰ ἔνυλα
 ορρ. τὰ ἄντα 68, 24
 ἐνυπάρχειν 51, 24 69, 7, 9 71, 14
 ἐνυπογραφή 2, 13
 ἐνωσις περιεληματένη 65, 18 ἐνωσις καὶ ἀλ-
 ληλουγία 66, 26
 ἐξαιρεῖν 16, 1 syn. ἀναιρεῖν 24, 23, 24
 ἐξαλλάτεσθαι 69, 3
 ἐξαρκεῖν 70, 33 τὰ γένη καὶ τὰ εῖδη πρὸς
 τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν οὐκ ἔξηρει ἑα-
 τοῖς 57, 33 58, 7
 ἐξεταστής 32, 3
 ἐξήγησις 5, 7
 ἐξηγητής 6, 12
 ἐξῆς. τὰ ἐξῆς 16, 32
 ἐξηις 33, 20 τὰ ἐν ἐξει ὄντα ορρ. αἱ στερήσεις
 33, 19 ἡ ἐξηις ορρ. τὸ μετέχον τῆς ἐξειως
 49, 29 sq. γωρίζειν τὰς ἐξεις ἀπὸ τῶν
 ἐκπῶν 50, 32 sq. ορρ. στέρησις 52, 21
 τῶν ἐναντίων δεκτική 56, 11 58, 1 sq.
 φαύλη καὶ σπουδαία 56, 12 sq.
 ἐξισοῦν 70, 12
 ἐξιστασθαι 57, 29 ορρ. ἐγγίνεσθαι 58, 13
 ἐξω εἶναι ορρ. συμπαρεῖναι 7, 16 πίπτειν τῶν
 κατηγοριῶν 33, 21
 ἐξωθεν 42, 8 τὰ ἐξωθεν ορρ. παιδεία 4, 18
 ορρ. τὰ σύμφυτα 57, 23
 ἐσικέναι. παρήσειν ἔσικα 6, 6
 ἐπαγγελία 16, 11
 ἐπάργειν 17, 7 18, 21 sq. τὴν δέσκων 7, 7

- ἐπαγωγή 21, 23 53, 6, 14
 ἐπαληθεύειν syn. κατηγορεῖν 50, 24
 ἐπαλλάσσειν. σύνηθες αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάσσειν ἀντὶ ἀλλήλων 29, 32
 ἐπαναφορά. αἱ οὕτως καθόδυμεναι ἐπαναφοραὶ 11, 7 sq.,
 ἐπάνω. τὸ ἐπάνω opp. τὸ ὑποκάτω 27, 28 sq.
 ἐπει cum fut. δ, 14
 ἐπειναι. τὸ ἐπέν δ, 5, 6
 ἐπεισάγειν 46, 23 οὐδὲν ἔξωθεν 42, 8, 12
 ἐπεισέναι. τὰ ἐπεισόντα 59, 22
 ἐπεριέδειν τὴν διάνοιαν την 60, 25
 ἐπέργεσθαι τὸν λόγον 61, 17
 ἐπεσθαι 47, 25 ἐπέμενη γρῆσις τοῦ λόγου
 opp. προγνωρένη 32, 29
 ἐπιβάλλειν. τοῖς οἰκείοις μέρεσι τὸν ἐπιβάλλοντα χρακτῆρα ἀφορέειν 11, 18, 19
 ἐπιβολὴ φυσικὴ 17, 13 παχυτέρα 17, 19
 πρῶτα εἰς ἐπιβολὴν 43, 14
 ἐπιγίγεσθαι τῇ οὐσίᾳ opp. συμπληροῦν
 οὐδῆν καὶ συνυφιστάναι 59, 24
 ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν ὄνομα
 5, 30, 6, 24
 ἐπιδεικνύειν 6, 32 22, 10 28, 4 34, 21 sq.
 ἐπιδεῖξις 22, 8
 ἐπιδεκτικός τῶν ἐναντίων 56, 14 sq. 57,
 16, 17, 20 58, 6
 ἐπιδέγεσθαι 53, 12 τὰ ἐναντία 51, 25 sq.
 τὸ μᾶλλον 53, 31 sq.
 ἐπιζητεῖν 61, 10
 ἐπιθετος. τὰ ἐπιθετα (ὄνοματα) 12, 9
 ἐπικοινωνεῖν 67, 23 29 69, 33
 ἐπικτητος ποιότης opp. σύμφυτος 57, 24
 ἐπινοεῖν 18, 1 26, 12 43, 32 45, 11 51, 14
 66, 29 67, 27
 ἐπίνοια 17, 12 40, 9 opp. ὄνομα 10, 11
 ψὺλη 50, 19 δεύτεραι κοιναὶ ἐπίνοιαι 12,
 14, 15 ἐπίνοιᾳ 26, 6 59, 32 ἐπίνοιᾳ γωρεῖσιν 50, 12 sq. ὁ ἀπλῶς καὶ ἐν ἐπίνοιᾳ
 ἀνθρώπως 56, 4
 ἐπιπλοκὴ τὸν νοημάτων πρὸς ἄλληλα
 11, 20
 ἐπιπλάσιος 45, 19
 ἐπίσης μεταλαμβάνειν 67, 21
 ἐπισκοπεῖν 7, 7 12, 4 16, 26
 ἐπιστήμη 12, 16 16, 29 30, 5 67, 2 ἡ τελεστάτη 16, 12
 ἐπιστημονικός. ὄνοματα ἐπιστημονικά τῶν
 πραγμάτων 6, 15
 ἐπιστήμων 6, 16 17, 10
 ἐπίταγμα 4, 23
 ἐπίταξις opp. ἀνεστις 48, 14 sq. 54, 5 sq. τὴν
 ἐπίταξιν διγενεῖαι 55, 6
 ἐπιτείνειν. ἐπιτείνεσθαι syn. τὸ μᾶλλον
 ἐπιδέγεσθαι 54, 20 κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ
 ἡττών ἡδ. 8
 ἐπιτελεῖν 4, 24
 ἐπιτηδειάτης ἡ τῆς φύσεως 1, 17
 ἐπιτηδεύειν ἀργαντ 21, 4
 ἐπιφάνεια 15, 7
 ἐπιγειεῖν 65, 28 περὶ τῶν πραγμάτων 7, 8
 πρὸς τὸν λόγους 21, 4, 5
 ἐπιγείρημα 7, 28 8, 2 45, 19
 ἐπιγείρις, τις 7, 5
 ἐρεσγελεῖν 50, 33
 ἔρις. ἔρις πρὸς ἄλληλους ἔχειν 5, 17
 ἔριτικες 25, 22
 ἔρμηνεύειν τὰς νοήσεις 10, 3
 ἔρωτησις 7, 1 τὸν ἄλλους ὑπερπιδᾶν ἔρωτήσεις 4, 14 κατ' ἔρωτησιν καὶ ἀπόκρισιν
 12, 32
 ἔσχατος. τὸ ἔσχατον opp. ἡ ἀρχὴ 52, 28
 ἔτερος τῷ εἶδε 29, 30 sq. ἔτερον μὲν τούτῳ
 δὲ τούτῳ 20, 14, 15 κατηγορεῖσθαι τι ὡς ἔτερον καθ' ἔτερου 11, 6 τὰ
 ἔτερα γένη 28, 6 sq. 30, 4 τὸ ταῦτα καὶ
 τὸ ἔτερον τίνος κατηγορίας ἔστι; 13, 28 sq.
 τὸ ἔτερον δεσκαχῶς λέγεται 13, 35 15, 1
 πριγάνις, γένει. εἰδει, ἀριθμῷ 15, 11 ποῦ
 ταξιουσεν; 16, 3 sq.
 ἔτεροτης 29, 19, 27 69, 3
 εὐδῆλος 8, 13 10, 17, 18 57, 6
 εὐθύγραμμος. τὸ εὐθύγραμμον 28, 13
 εὐθύνειν τὴν διανομὴν ὡς προτετέθωσαν
 32, 6
 εὐθύնς exempli gratia 68, 14
 εὐληπτος 29, 28
 εὐλόγος. εὐλόγως 12, 25 17, 27 26, 24 64, 9
 65, 3 66, 9 69, 30
 εὐμαθία 4, 11
 εὐπορος. εὐπορώτερον λύειν τὰ ἀπορούμενα
 5, 23
 εὔρεσις 18, 9 τὰς εὐρέσεις τῶν θεωρημάτων
 εἰδέναι 29, 12 sq.
 εὐρύνεσθαι opp. στενοῦσθαι 70, 20
 εὐωδία 25, 9, 14, 19
 ἐφαρμόζειν 34, 26 sq.
 ἐφαρμόττειν 26, 19
 ἐφεξῆς 25, 16 39, 6 ἡ ἐφεξῆς ἀκολουθία
 39, 5
 ἐφικνεῖσθαι τῆς διανοίας τάνδρος 5, 22
 ἐφιστάναι 16, 12 43, 26

- ἰσομαχεῖν. ἴσομαχοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους 7,6
 ἴσδπλευρος. ἴσδπλευρα σχήματα 28,7
 ἴσος. ἵση διάρεσις 67,32 68,5 ἕξ ἵσου 68,7
 ἴστάναι. ἴστασθαι opp. προίέναι ἀπαθτως 46,15 54,6 57,15 64,2
 ἴστορία ἡ τῶν ὅντων 48,28
- Καθάπαξ. τὸ καθάπαξ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,32 sq.
- καθηγητής. ὁ τῶν καλῶν ἔμοι καθηγητάς 4,6
 καθήκειν. τὸ καθῆκον εἰς ἔκαστον 20,10
 καθῆσθαι 60,10 .
- καθηλικός. καθολική λέξις 16,33 καθολικώτερος 29,18
 καθόλου 27,8 33,17 πάντα τὰ καθόλου κατηγορεῖται κατὰ τῶν ὑφ' ἐαυτοῖς ὅντων 6,24 τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει 31,18 δὲ καθόλου τῶν κατηγοριῶν λόγος 42,30 τὰ καθόλου syn. τὰ κοινά opp. τὰ καθ' ἔκαστον 45,7.9 τί ἀν εἰποιεν πρὸς τοὺς διαιρεισθεῖντας, μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα ἢ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἔκαστον ἀλλὰ ὄστερα; 45,12 sq. ἡ καθόλου οὐσία opp. ἡ πρώτη 55,15 ἡ κατὰ μέρος 55,17 τὸ καθόλου ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,32 sq.
- κακία opp. ἀρετή 28,9 ὑπὸ τὴν ἔξιν ταγμήσεται 28,14 λογική, πλογοὶ κακίαι 28,10
- κακός. τὸ κακόν opp. τὸ ἀγαθόν 44,13 sq. 52,29
- καλεῖν. αἱ οὕτως καλούμεναι ἐπαναφοραί 11,7
- κάλλος. τὰ κάλλη τῶν οἰκοδομημάτων εἰς τέλος ἄρειν 64,6
- καλός. καλὴν καὶ γενναίαν γάριν αἰτεῖν 4,5 τῶν καλῶν καθηγητής 4,6 ὁ καλὲ κάγαθὲ Σέλευκε 4,10 πάντα τὰ καλά 4,17 καλλιστα 11,19
- κανάν 69,8
- καταβάλλειν. ἔυγγραφάς εἰς τὸ βιβλίον καταβάλλεσθαι 5,9
- καταδοχὴ ἡ τοῦ ἑτέρου ἐναντίου 51,27
- κατακολουθεῖν 68,21
- καταλαμβάνειν percipere 68,3 τὰ κατειλημένα opp. τὰ ἀκαταληπτα 41,27
- καταλλήλως 70,22

- κατανοεῖν. σχεδὸν γάρ κατανενόηκα 5,18 καταρθμεῖν 15,22
- κατασκευάζειν confirmare 7,29 47,29
- κατασκευή 56,9
- κατατάττειν 26,9.10.11 45,22 τὰ εἴδη καταταχθέντα opp. τὰ καθ' αὐτὰ ἐπινοούμενα 51,43 τὸ κατατεταγμένον καὶ ἐν ὑπάρχει καὶ ἐν τῷδε ὃν ζῶσιν opp. τὸ καθ' ἐαυτὸν νοομένον syn. τὸ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἥδη τεταγμένον 56,5 sq.
- καταφάσκειν. τὰ καταφασκόμενα opp. αἱ ἀπόφασις 33,19 44,13
- κατάφασις opp. ἀπόφασις 33,15 67,25 sq.
- κατηγορεῖν expl. μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν 6,21 κατά τινος 6,24 sq. τὸ ζῶσιν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται expl. 10,27 ἐγγίνεσθαι ἡ κατηγορεῖσθαι 23,30 sq. τὸ κατηγορούμενον opp. τὸ ὑποκείμενον 25,30 27,20 sq.
- *κατηγορεύειν 6,25 κατηγορεύεσθαι ὅπερ ἔστι λέγεσθαι κατά τινος ὑποκείμενον 6,27
- κατηγόρημα 11,32
- κατηγορία expl. 6,20 sq. αἱ Ἀριστοτέλους κατηγορίαι 1,1 4,1.21 5,21 τῶν κατηγοριῶν τὰ ἐδάφια 5,13 τοῦτο τὸ Ἀριστοτέλους σύγγραμμα, δὲ δῆλον καλοῦμεν κατηγορίας 5,18 τί βούλεται αὐτῷ ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν ὄνομα 5,30 τῇ κατηγορίᾳ ἀντίκειται ἡ ἀπολογία 6,1 ἡ τῆς κατηγορίας ἐπιγραφὴ 6,23 ἔστι γάρ ἡ κατηγορία ἡ σημαντόντα λέξεις τὸ Σωκράτους φέρει νότιμα 10,19 οὐκ αὐτὰ οὖν τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι, ἀλλ' αἱ σημαντόνται λέξεις τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα 10,25 sq. πῶς μέλλομεν διαγνώσκειν τὰς προτιθεμένας λέξεις, πότερον ὑπὸ τὰς κατηγορίας πλέπουσιν ἢ οὐ: 11,1 sq. μετὰ τῆς πρὸς τὸ πράγμα σχέσεως καὶ τῆς κατὰ τὰ πράγματα διαφορᾶς βούλεται ἡ κατηγορία κυρίως εἰδοποιεῖσθαι 11,12 sq. ἡ τῶν κατηγοριῶν προτιγωμένη πρὸς τὰ πράγματα σύνταξις 11,24.25 δέκα κατηγορίαι 12,1 13,6 sq. ἡ κατηγορία τίνη προηγουμένη σημασίαν βούλεται θηρεύειν τῶν λέξεων κτλ. 12,11 sq. ἐκάστη δὲ τῶν κατηγοριῶν τὸ ἔστι 13,3 sq. dist. γένος 14,23 sq. αἱ μὲν κατηγορίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις 14,27 κατὰ τὸ σημαντικὸν τῶν ἐν τοῖς οὖσι διῃρέων ὑφίστανται 16,8,9 ὅμονυμοι αἱ κατηγορίαι 17,26 ἀπίκουα δέ τινων πλεοναστήν

- έγκαλούντων τῇ τουηῇ ταῦτῃ 30,35 sq.
τίχ. περιπτώτητα 31,11 οὐκ ἀν εἴη διαι-
ρεσις προηγουμένη εἰς τὰς κατηγορίας
οὐδὲ θέσις αὐτῶν εἰς ἕν γένος 34,1 39,11
πάπερον διηγορταὶ ἡ ἀριθμοῦνται 39,9 sq.
ἐν μὲν τοῖς αἰσθητοῖς εἰσιν αἱ δέκα κατη-
γορίαι, ἐπὶ μέντοι τῶν νοητῶν οὐ
πάντα ὑπάρχει 42,24 sq. γίνεται οὖν
κατὰ συμβεβήκος ἡ τοιάδε κατηγορία 57,
11,12
- κατηγορικός, ἡ κατηγορικὴ οὐσία 11,29
πρότασις 12,29 λέξις 16,28
- κεῖσθαι 6,21 16,23 τὰ ἐπ' ἄλλων κείμενα
ὑνόματα 6,13 ἡ τοῦ κεῖσθαι κατηγορία
32,14
- κεφαλή 15,24,25 ὡς φίλη καὶ τιμιωτάτη
κεφαλή 4,23
- κινεῖν. ὅπο ἀγγινοῖς καὶ δέσπητος κινού-
μενος 4,13 τὸ κινούμενον καὶ μετα-
βάλλον opp. τὸ ἀκίνητον καὶ ἀμετάβλη-
τον 23,1 sq. τὸ κινεῖσθαι 31,2 sq. κατὰ
συμβεβήκος κινεῖσθαι 31,7
- κίνημα 15,20 ἀμερές καὶ ἀπλοῦν τῆς ψυ-
χικῆς (?) ἔνεργειας 10,21
- κίνησις 23,12 τῆς διανοίας 11,25 δευτέρα
κίνησις λεκτικῆς μηρύσεως 15,26 περὶ¹
κινήσεων 17,8,18 τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ
ποιεῖν καὶ πάσχειν ὡς κοινόν κατηγορεῖν
(οὐ δεῖ) 12,2,3 λέγουσι τινες, ὡς δεῖ
τὴν κίνησιν γένος εἶναι ἀντὶ τοῦ ποιεῖν
καὶ πάσχειν 34,6 sq. τῆς κινήσεως εἰς
ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὁδευόσης
ἄλλως μὲν ἐν τῷ ποιῷ, ἄλλως δὲ ἐν τῷ
ποιῷ, ἄλλως δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγο-
ρίαις οὐχ οὐδὲν τέ ἐστι νοεῖν μίαν κατηγο-
ρίαν διὰ τὴν δύμωνυμίαν 34,15 sq. ἦν
(νοητὴν οὐσίαν) ἀλίνητον μὲν κινητικὴν δὲ
καλεῖ (Ἀριστ.) πολλάκις ὡς τῆς εἰδοποι-
ουμένης κατὰ τὴν ζωὴν κινήσεως αἰτίαν
οὖσαν 41,11 sq. ταχεῖα καὶ βραδεῖα 56,
13,20 58,2 στάσις κινήσει ἐναντία 57,15
- κινητικός. ἦν (οὐσίαν) ἀκίνητον μὲν κινη-
τικὴν δὲ καλεῖ 41,11
- κοινός 11,34 12,2 18,25 sq. 66,3 opp.
μερικός 6,25 κοινὴ οὐσία syn. γενικὴ
47,4 τὸ κοινὸν ὄνομα 19,19 sq. τὸ
κοινὸν τοῦ ὄντος κακῶς εἴληπται 19,32
expl. 20,1 sq. οὐδὲν κοινὸν καὶ ταῦτόν
16,22,23 κοινὸν ἐπίνοια 12,15 ἡ κοινὴ
ἔννοια 17,14 τὸ κοινὸν ποῦ τάξομεν;
16,3 sq. τῶν πολλαχῶς λεγομένων 18,
- 34 sq. τὰ κοινά opp. τὰ καθ' ἔκαστα
45,4 sq. Φεύδος δὲ καὶ λέγειν ὡς ἀναι-
ρουμένου τοῦ κοινοῦ οὐ πάντος τὸ ἄτομον
ἀναιρεῖται 45,24 sq. ἡ διαιρεσίς τὸ κοινὸν
ἐν τοῖς ὅπ' αὐτὸ τεμνομένοις φυλάττει 53,15
τὸ κοινὸν καὶ καθ' ἔκαστο ζητῶν 56,4.5 οὐ-
δὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε οὔτε τὸ ὑπάρχει
22,32 περὶ τῶν διαφορῶν . . . ὡς κοινὸν
ἔχουσαν πρὸς τὰς οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑπο-
κειμένῳ εἶναι 47,28 κοινῇ 17,26 40,29
κοινῶς opp. καθ' ἔκαστον 16,20 opp.
ἴδιως 23,32 κοινότερον 23,11 52,20 οὐ-
σιόντες 29,15 αἱ προηγούμεναι οὐσιώδεις
κοινότητες τῶν δυτῶν 12,13
- κοινωνεῖν καθ' ἐν μόνον, κατ' ἀμφότερα
17,22,23 πρὸς τὸ 26,5 27,18 sq.
- κοινωνία 19,14 29,1 67,19
- κόλλα. οἱ σύνθετοι ἔσικατι τῇ κόλλῃ 32,
24
- κομιδῇ 41,16
- κόσμος. ἐν τῇ τοῦ παντὸς κόσμῳ συστάσει
66,24 εἰς ἐπινοεῖται καὶ λέγεται στερεός
καὶ σφαιρικός καὶ συμπεφυκώς ἑαυτῷ δια-
τεταγμένος τε καὶ ἀληηλουγούμενος 66,
28 sq.
- κριτήριον διδόναιται 11,2
- κυκλοφορία 57,27
- κύριος 7,10 κυριώτερος 16,10 κυριωτάτῃ
οὐσίᾳ 44,16 46,4 κυρίας 11,13 12,27
25,5 30,8 opp. κατὰ μεταφοράν 41,
21 sq. κυριώτατα 18,5 46,13 τὸ κυριώ-
τατα (ἴσταται) κατὰ τὴν προηγουμένην τῆς
φύσεως ίδιότητα 46,16,17
- κύριος. τὸ κύρος τῆς ἡγεμονίας προκαρβάνειν
39,19
- κύρων 19,20,21 44,7 χερσαῖς, θαλάττιος
19,28 οὐκ ἔστι λόγος κυνὸς τὸ ζῷον
χερσαῖον ἡ θαλάττιον ἡ οὐράνιον 34,32
- Λαμβάνειν percipere 19,32 20,7,17 sq.
23,15 25,23 46,20 sq. λαμβάνεινθαι τῶν
κατασκευῶν 56,9
- λαμπρότητες 23,22
- λάφυρον. τὰ λάφυρα τῶν πολεμίων 19,4
λέγειν expl. τὸ τῇ φωνῇ προφέρειν 8,28 sq.
10,6 κατὰ τινος 6,28 τί ποτε ἐστὶ τὸ
λεγόμενον, πότερον φωνῇ ἡ πρᾶγμα ἡ
νόημα 6,31 7,3 sq. τὰ πράγματά ἐστι

τὰ λεγόμενα 7,8 sq. ἔστι καὶ μετὰ τὸ λεγθῆναι τὰ πράγματα 8,12 ἡ λέξις ἔστι ἡ λεγομένη 8,24 sq. ὁ λέγων ... καὶ ἀκούων 8,18.21 10,14 πᾶλιν φησίν (Σωτηρίνης) οὗτοι τὸ λέγειν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦ λόγου παρανύμως εἴρηται 9,9 sq. ἡ μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει 9,19 οὐκέτι ἀν εἴη τὰ ὄντα τὰ λεγόμενα καὶ σημανόμενα 9,18 τὰ νοήματα ἅρα ἔστι 10,2 λείπειν. λείπειν τι προστιθένει 5,11 λεκτικός, λεκτικὴ μήρυσις 15,26 γρεία τοῦ λόγου ορρ. συμβολική 32,19 λέξις syn. ὄνομα, φωνή 6,23 10,26 sq. τὰ ἐδόφια τὰ κατὰ λέξιν 5,14 αἱ πρῶται καὶ ἀπλαῖ λέξεις 5,25.27 ἔναις λέξεις καὶ τῶν συνήθων ὄνομάτων ἀπιγλοτριαμέναι 6,10 λέξις ἀπλὴ καὶ ἀσύνθετος 16,23 αἱ σημαντικαὶ λέξεις αἱ κοιναὶ κατηγορεύονται κατὰ πασῶν τῶν ὑποτετραγμένων λέξεων 6,25 ἡ λέξις ἔστι ἡ λεγομένη 8,24 sq. καθολική 16,33 ἡ μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει 9,19 ορρ. πράγμα 9,20 sq. ἡ περὶ τὴν λέξιν ἀπάτη 10,7 ἡ σημαντικὴ λέξις 10,28 11,14 12,16 16,19 κατηγορική 16,28 ἡ ἀνθρωπὸς λέξις 11,16 αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διατάσσεις ἡ εἰς οὕτω τις βούλοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων 11,30 αἱ γενικώταται σημαντικαὶ λέξεις 12,5 αἱ γενικαὶ 12,16 ἡ περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρα θεωρία 12,11 ἡ προηγουμένη σημασία τῶν λέξεων 12,12 26,34 τῶν λέξεων αἱ μὲν τῆς πρώτης ἔχονται σημασίας, αἱ δὲ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγονται γρείαν τοῦ λόγου 15,16 sq. λέξεις ὄμωνύμως ἔχουσαι 17,30.31 λεπτομερής. τὸ πῦρ λεπτομερέστατον λέγεται 55,19.20 λευκός exemplum qualitatis 13,15 48,10 ορρ. μέλας 58,10 sq. ποιῷ δὲ (ταῦτὸν) οἷον λευκόν, μέλαν 15,8 λευκότητα πρὸς ποιότητα (ἔχει τὴν σχέσιν) 11,16 τῆς γένος 23,22 24,10 48,17 τοῦ γάλακτος 48,16 ἡ λευκότης δοκεῖ τινος εἶναι οὐκ οὖσα καθ' αὐτὴν τινος 31,23 ληψίς ἡ τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων 26,1 λίθος coni. ἴππος, βοῦς 8,13 λογίζεσθαι 59,1 λογικός. τὸ λογικὸν ζῆσον 27,15 51,12 ορρ. ἀλογον 51,23 53,11 ἡ τοῦ λογικοῦ

διαφορά 27,19 λογικαὶ ἀρεταί, κακίατ 28,10 τὸ λογικὸν ἐφ' ἐκάστου τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ παντὸς ἀποθείνονται 53,23 ἡ λογικὴ ποιότης 54,16 πῶς ὁ μᾶλλον λογικὸς οὐ μᾶλλον ἔστιν ἀνθρωπος 54,3 sq. τὸ λογικώτερον 54,7

λογισμός 67,27

λόγος oratio 7,19 sq. τὰ εἰς λόγους ἥκοντα 4,20 ἐνλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου 5,7 ὁ λόγος πᾶσι τοῖς εἰδεσι τῆς φύλοσοφίας γρήσιμος 5,27 ἰσομαχοῦντες λόγοι 7,6 λόγον λέγειν 7,22 8,30 9,12 τὸν λόγον φέρειν κατά τινος 7,24 ἀληθής, ψευδής 7,25. 29 sq. 10,3.4 ἀληθή ἡ ψευδὴ λόγον ποιεῖν 8,3 ὁ αὐτοτελῆς λόγος 7,27 μηγυτικός 60,14 οὐ γάρ ἐπειδὲ δεκτικός ἔστι τοῦ ἀληθίους ἡ ψευδοῦς ὁ λόγος, διὰ τούτο ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ ἀληθής ἡ ψευδής γεγένηται· κατά συμβεβηκός μὲν γάρ αὐτῷ ὑπάρχει τὸ ἀληθεῖ εἰναι ἡ ψευδεῖ, κατ' οὐσίαν δὲ τὸ σημαίνειν τόδε τα προηγουμένως 8,8 sq. ὁ λόγος ὁ περὶ αὐτῶν (τῶν πραγμάτων) λέγων παρῆλθε 8,16 ἡ πρώτη γρεία τοῦ λόγου κατ' ἦν τὰ πράγματα δηλοῦν ἀλλήλοις ἐξέρμενα 11,14 sq. syn. ἡ πρώτη σημασία 11,18 15,17 τὸ πρός ἀλήθειαν βλέπον τοῦ λόγου καὶ ἐν φυρίως τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι περιέχεται (συναρμόζει ταῖς κατηγορίαις) 12,27.28 τὸν λόγον ποιεῖσθαι 12,31.32 22,1 λόγοις ἐπιτηδεύειν 21,4 ἡ τῶν μερῶν τοῦ λόγου σύνοδος 22,21.24 πάσχει ὁ λόγος καὶ δέχεται τὴν ἐν αὐτῷ μεταβολήν 60,2 sq. κατά τὸ πρός τι 60,15 ὁ λόγος (syn. ἡ φωνὴ) ποσός 70,1 sq. ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ φωνῇ 10,6 70,4.7 σημαντικός ὅλην ἔχων τὸν ἀέρα 70,2 ἐπειδὴ ἐν γράμμῳ φησίν οἱ Ήλιοτένος λέγεται ... καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται 70,15 sq. προηγούμενον ἔχει τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσόν πρὸ τοῦ ἐν τῷ γράμμῳ ποσοῦ 70,23 ὁ γεγραμμένος λόγος 70,24 ratio 20,16 ὁ ἐν τῇ διανοίᾳ λόγος 10,5 κατὰ δεύτερον λόγον ορρ. προηγουμένως 9,24.25 δοκεῖ τινα λόγον ἔχειν τὸ λεγόμενον 68,20 definitio 17,23 19,26 26,17 31,27.31 sq. 40,2 67,19 sq. καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖν 47,15 sq. 49,27 sq. ὁ λόγος τῆς οὐσίας 20,29 ἡ κατὰ τοῦνομα λόγος 20,34 sq. δριστικός 50,16 sq. ὁ κατὰ τὸν ὄρον 50,22 ὁ λόγος ὄμωνυμον λόγος

- γάρ τις καὶ ὁ συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπαγωγὴ, διαιφέρει δὲ τούτων ὁ τῆς οὐσίας δηλωτικός 21,22 sq. τοῦ τε λόγου καὶ τῆς οὐσίας φιλοθεάμων 12,20 οὐ γρὴ οὖν διαιρεῖν τὸν κατὰ τὸ ὑποκείμενον εἴδος λόγον καὶ τὸν ὄριστικόν 50,20 sq. τὸ ἔδος τοῦ ἀνδριτάντος ἔχει μὲν καθ' ἔνυπο τὸν λόγον 69,23 τῷ λόγῳ syn. τῷ εἰδεῖ 29,31 sq. λογαρίθμος 39,17 λόγος 39,17 λένειν τὰ ἀπορούμενα 5,23 τὴν ἀπορίαν 19,31 30,23 sq. λέρα 19,13 20,1 λέστεις 31,3 35,16 ἀπορία τε καὶ λέστεις 1,2 4,2 48,26 λέστεις ἀποδιδόνται 5,12 διδόνται 20,12
- Μάθημα. σπουδαίως ἔχειν περὶ τὰ μαθήματα 4,15 μάθησις. πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντάν 4,12 μαίνεσθαι. οἱ μανθίμενοι καὶ οἱ παράφρονες 7,22 μακρός. μακρὰ φωνή, συλλαβή opp. βραχεῖα 70,22 sq. μακρὰ στοιχεῖα 71,13 μάλα. τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον 48,18 ἐπιδέγχεθαι 53,31 sq. δέχεσθαι 54,17,23 ἔχειν 55,2 μᾶλλον καὶ ἥπτον οὐσίᾳ 46,9 sq. 53,27 sq. ἡ τοῦ μᾶλλον καὶ ἥπτον ὀπειρία 46,14 sq. μᾶλλον λογικός 54,3 sq. ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑπεροχὴ 54,18 μάλιστα οὐσίᾳ 46,13 τὸ μᾶλιστα ἵσταται κατὰ τὴν ὑπερβολὴν 46,15 μανθάνειν. τοῦ μανθάνειν ἀκορέστως ἔχειν 4,19 μαρτυρεῖν 35,20 μάργαρα μαργαρίτας δευτέρα λέγεται 41,23 μάργη. ἐπὶ τῆς μάργης (*repugnantia?*) τοῦ διαιρετικοῦ, οἷον ἡ τοι ἡμέρα ἐστιν' 11,22 μέγεθος 15,7 39,9,30 70,13 71,6 opp. σμικρότης 70,18 71,14 τὸ ἐν μεγέθει ποσόν 66,21 68,3 ἡμωμένον μέγεθος (τὸ συνεγένες ποσόν) 66,27 sq.
- μέθυδος τεχνική 29,14 διαιρετική 53,7 μέθυν syn. οἶνος 10,11 μελανία 58,17 μέλιας. ποιῷ δὲ (ταῦτὸν) οἶνον λευκόν, μέλιαν 15,8 τὸ μέλιαν σῶμα 48,16 58,10 sq. μένειν opp. παρέργεσθαι 8,16 20,18 58,11 sq. 59,33 μερικός opp. οὐσίας 6,26 μερισμός 40,6 μεριστός 20,14 65,4 66,6 μέρος. τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος εἰς πολὺν κατηγορίαν τάξομεν; 15,23 sq. ὅλον καὶ μέρος 29,9 48,6 τοῖς οἰκεῖοις μέρεσι τὸν ἐπιβάλλοντα γαραντῆρα ἀφορίζειν 11,18 τὸ εἰς μέρος (μέρη?) διαιρετον 18,35 τὰ μέρη τοῦ λόγου 20,21,24 τῆς οὐσίας 43,25 τὸ ἐν την μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον 22,26 expl. 24,31 sq. ὁ ἐν μέρει τόπος καὶ χρόνος 22,30 μέρος def. τὸ συμπληρωτικὸν τῆς οὐσίας 23,18 μέρη opp. συμπτώματα καὶ παθήματα 24,15,17 τὰ ὡς ὅλα ἐν μέρεσιν 24,21 τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει 31,18 μέρος οὐσίας (ἡ διαφορά) 29,8 49,22 μέρος ποσοῦ (ἡ μονάς) 33,27 τρόπος εἰς ἔστι γνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον συνεμφαίνων 55,31 τὰ ἐν μέρει ἔχοντα τὸ ἔδος εονι. τὰ σύνθετα, τὰ ἔνυλα 68,24 κατὰ μέρους 5,7 23,10 26,11 56,7 τὰ κατὰ μέρους 42,22 ἡ κατὰ μέρος οὐσίᾳ 55,17 ἀνά μέρους 44,20 55,24 56,19 sq. παρὰ μέρους 19,7,11 56,22 μέστος. ἡ τῆς φύσεως ἀρ' ἐτέρου γένους εἰς ἐτέρον γένος μετάβασις ἀεὶ τοῦ μέσου διαλανθάνοντος ἡμᾶς 48,28 sq.
- μεταβαίνειν 64,3 69,37 ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία 49,15 μεταβάλλειν 57,8 60,19 70,27 τὸ μεταβάλλον opp. ἀμεταβλήτον 23,1 sq.
- μετάβασις ἡ τῆς φύσεως ἀρ' ἐτέρου γένους εἰς ἐτέρον γένος 48,28 μεταβολὴ ἡ τῶν ἐναντίων 56,29 57,12,19 60,3 sq. ἡ εἰς τὰ ἐναντία 58,29 μετακινεῖν 60,18 μεταλλάσσειν 25,18 μεταστρέψειν 27,21 μεταφέρειν ὀνόματα 6,13 sq.
- μεταφορά. κατὰ μεταφοράν opp. κυρίως 41,18 sq.
- μεταφορικός. τὸ μεταφορικὸν ὄνομα 12,21 μετέχειν 19,15 65,2 66,21 68,28 69,2 μετουσία 67,24 μετοχὴ 16,1 19,9 μετρεῖν 69,8 sq. τὸ μετρεῖσθαι 67,6 70,33 sq. πᾶν γάρ τὸ μετρητὸν ἡ τὸ μετροῦν ἔστι κατὰ φύσιν ποσόν 71,8
- μετρητός 71,8 μετρικός. ὁ μετρικὸς τὸ μέτρον καὶ τὸν ἕυθυδό μεταβάλλει 70,27

μέτρον 33, 23 66, 19 69, 8, 29 70, 11, 13
εονι. ῥυθμός 70, 27
μή. τὸ μή ὅν 13, 16 sq. τὸ μή, εἶναι Σω-
κράτεων 25, 26, 27
μῆλος 25, 9, 19.
μή. ίδεις μή τοι πειθοματ 5, 1 φυσικὴν
ἔχομεν τὴν επιθετικήν, οὐ μήν πω ταῦτην
διηγηθωμένην 17, 13
μήνυσις 15, 26
μηνυτικὸς λόγος 60, 14
μικρότης 71, 15 ν. σμικρότης
μονάς syn. τὸ ἐν 33, 25 sq. μονάς δυάδος
προτέρᾳ 44, 2, 3
μόνος. τὸ μόνον διγῶς λαμβάνεται 18, 13 sq.
μόριον τοῦ λόγου 9, 3 11, 7 12, 29 τὰ ἀρι-
στα μορία 11, 9
μορφή 58, 13
μορφοῦν 70, 5
μορφωτικός 48, 5
μουσική 30, 5
μουσικός. οἱ μουσικοὶ 71, 7

Νεκρός 33, 19

νέμεσις *partitio* 19, 3

νεύειν 30, 15

νοεῖν 18, 6 26, 10 34, 17 47, 33 48, 9 67, 31
τὰ ἔδαφα 5, 13 10, 14, 16 τὸ καθ' ἔαυτὸν
νοσύψενον (ζῆσιν) 56, 5νοερός. ἡ νοερά καὶ ἀσώματος οὐσία syn.
νοητή 41, 11, 31 νοεροὶ ἄνδρες 65, 27
νοερῶς ἀπαντῶν 65, 28νόημα 11, 20 opp. φωνή, πρᾶγμα 6, 31
7, 2 sq. ψόνα δὲ σημανόμενα οἱ ἀρχαῖοι
λέγουσι τὰ νοήματα, ἐπειδὴ περὶ τῶν πραγ-
μάτων ἐστὶ ταῦτα καὶ ἀπὸ τῶν πραγμά-
των 9, 22 sq. τὰ νοήματά ἐστι τὰ σημαι-
νόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ τὰ πράγ-
ματα 10, 18, 19, 26 dist. φαντασία 10,
20 sq.νόητις τοῦ θεοῦ 65, 17 τοῦ εἰδούς 65, 25
syn. νόημα, διανόησις opp. θνομα, φαν-
τασία 10, 3, 9, 24, 25 αἱ πρῶται νοήσεις
15, 19 αἱ τοῖς πράγμασι συνήτητο 15, 21
νοητός. τὸ ὄντως δὲ καὶ νοητὸν καὶ ἐν 65, 16
νοητή οὐσία 41, 9 sq. 44, 21 τὰ νοητά
opp. τὰ κατὰ σύνθετον ἀριθμητά 33, 26
opp. τὰ ἐν γενέσαι 34, 19 40, 28 opp.
τὰ αισθητά 42, 15 sq. 65, 20, 27 ἀρρήτων
ὄντων τῶν νοητῶν 41, 18 χωρίων τοὺς

νοητοὺς καὶ τοὺς μετέχοντας αὐτῶν ἀριθ-
μούς 68, 28
νόσος. νόσοις ἐκτήκειν 5, 1
νοῦς. αἱ διέξοδοι τοῦ νοῦ 9, 26 τὸν Ἀρι-
στοτέλους νοῦν ἐξετάζειν 66, 1 κατὰ νοῦν
τὸν Πυθαγορικὸν 17, 1
νύξις 7, 14

Ξανθότης 30, 25

ξενίζειν. ξενίζει τοῖς δινόμασι 6, 3

ξένος. ξέναι λέξεις opp. συνήθεις 6, 10

ξενιστικεῖν 6, 17

ξερός v. ξηρός

ξηρός opp. ξηρός 52, 8 59, 12, 19 τὸ ξηρὸν
ξερόν 70, 28

ξηρότης 54, 17 opp. ξηρότης 57, 25

ξυγγραφή 5, 8

ξυλλαμβάνειν. ξυλλαμβάνειται τοῦ λόγου
5, 6

ξύλον 70, 33 sq.

ξυστρόπων (?) 12, 7

"Οδε. τὸδε τι σημαίνειν 8, 11 οὐδὲν τῶν
κοινῶν οὔτε τὸδε οὔτε τι ὑπάρχει 22, 32
παρῆκται τὸ τὸδε ἀπὸ τοῦ τεινόν 33, 5 τὸ
ἐν τῷδε ὄν (ζῆσιν) opp. τὸ κοινόν 56, 6

οὐδές. οὐδῷ προιέναι 18, 3, 4

οὖδην 7, 15

οὖδην 11, 18 17, 28 οἰκειότερος 65, 7 66, 9
οἰκεῖως 16, 27

οἰκέτης 18, 3δ

οἰκοδόμημα 9, 7

οἰκοδόμος 9, 6

οἰκοθεν 11, 19

οἰνος syn. μέθυ 10, 11 25, 11

οἴκος ἔχει με 4, 5

οἴκτης coni. ἀγγειοια 4, 13

οἰκιγένης opp. πλῆθος 70, 21

οἴλος 20, 3 40, 6 52, 9 οἴλον καὶ μέρος 29, 9
48, 6 τὸ οἴλον 55, 32 τὸ οἴλον καὶ τὸ
μέρος εἰς ποίαν κατηγορίαν τάξομεν; 15,
23 sq. οἴλον ἐκάστου ταῦτον opp. μερι-
στὸν εἰς πλειά 20, 14 τὰ ὡς οἴλα ἐν μέ-
ρεσιν 24, 21 sq. expl. 25, 2 sq. δι' οἴλων
διατείνειν 40, 31 τὰ συγκεχυμένα καὶ οἴλα
43, 13 οἴλως 19, 23, 29

- θρογενής 28, 18
 θρολογουμένως 40, 4
 θρωνυμία 10, 17, 17, 31 18, 1 sq. 20, 15 21, 16
 22, 9 34, 17
 θρώνυμος 13, 6, 27 17, 26 21, 8 sq. 33, 31
 τὸ ὄμιλον 22, 3, 8 ὁ τοῦ ὄμιλον
 λόγος 19, 26 21, 1, 15 τὰ ὄμιλοντα 9, 15
 34, 13 dist. ὄμιλοντα 18, 1 sq. 21, 30 sq.
 τί δῆποτε . . λέγειν ἔργεται . . περὶ ὄμιλον καὶ συνωνύμων καὶ πορωνύμων: 16, 15 sq. 17, 10 τίς οὖν αἰτία τοῦ περὶ πρώτων τῶν ὄμιλοντων αὐτὸν ἀλλ' οὐχὶ τῶν συνωνύμων μηδημοῦσι; 17, 21 sq. περιττήτα ἐγκαλοῦσι τῇ ὑπογραφῇ 20, 20 sq. Ἐλιπτῶς ἔχειν τὴν ὑπογραφήν τῶν ὄμιλοντων λέγονται 21, 11 τὸ ὄμιλοντον οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ἔστιν ἀλλὰ καὶ ἐν ποιῷ καὶ ἐν ποσῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι 21, 12 sq. Βιάζονται τινες τὰ ὄμιλοντα συνωνύμων ἀποδεικνύνται 20, 32 sq. ὄμιλοις 41, 20 sq. λέγειν 17, 28 21, 9, 10 sq. ἔχειν 17, 31 κατηγορεῖν 22, 3 θεωρεῖν 34, 12
 ὄνομα. τὸ Σωκράτης ὄνομα 15, 27 τὸ τῶν κατηγορῶν 5, 30 6, 1, 3 οὐκ ἔξισάει τοῖς πράγμασι τὰ δύναματα . . . , ἀλλὰ πάμπολὺ τῶν πραγμάτων ἀλατοῦται ἡ τῶν πραγμάτων σημασία 6, 7 sq. ὄνομα τάττειν 6, 2 τὰ εἶπ' ἄλλων κείμενα δύναματα μεταφέρειν 6, 13 σύμβολα καὶ σημεῖα τῶν πραγμάτων τέθειται τὰ δύναματα 6, 13 θέσις τῶν δύναμάτων 6, 16, 15, 27 16, 7 τὸ δύνημάειν τὸ ὄνομα οὐκ ἔστι λέγειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ δύναματος ἀλλο τε 8, 20 οὐ συμμετρεῖται τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ δύναματα 16, 18 sq. τὰ πεποιημένα δύναματα 12, 8 sq. τὸ τροπικὸν ἡ μεταφορικὸν ὁ μα 12, 20, 21 φύσει διαφέρονται τοι Πυθαγόρειον τὰ δύναματα κεῖθει τοῖς πράγμασι 17, 2 τὸ ὄνομα τῶν δύναμάων 18, 25 sq. τὸ ὄνομα τηματικῶν ἔστιν ἀπροσδεῶς 19, 17 sq. οὐκ ἀν εἴη ὄνομα κοινὸν πλειόνων 19, 23 αἰσθητόν 20, 10 ἀμετάβλητον δεῖ μένειν 20, 18, 19 opp. λόγος 17, 23 opp. ὄρος 29, 10 κατὰ τοῦντα κατηγορεῖθαι opp. κατὰ τὸν λόγον 26, 17 καὶ τοῦντα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖν 47, 15 sq. 49, 27 sq.
 ὄνοματάειν τὸ ὄνομα 8, 29
 ὄνοματοποιεῖν 6, 18
 ὄντως. τὸ ὄντως ἕδον 55, 16 τὸ ὄντως ὅν καὶ νοτὶ τὸν καὶ ἐν 65, 16
 ὄρθιός ὁρμότατα 11, 19
 ὄριζειν 33, 29 46, 14 51, 19 ὁ ὥρισμένος γρόνος 23, 11 ὥρισμένος opp. ὀδόιστος 32, 7, 8 52, 16 τὰ ὥρισμά 33, 16 ἐπὶ ὥρισμένον opp. ἐπ' ἄπειρον 66, 33 67, 1 ὥριζειθαι 22, 10
 ὥρισμός 25, 21
 ὥριστικός λόγος 50, 16 sq.
 ὥρνεον species animalis 27, 16 sq. 28, 17
 ὥρος 24, 20 29, 10 34, 29 55, 3 ὁ ὥρος τὸ τί ἐστι ὥρησι 14, 8 sq. ὁνεγχῶς 14, 16 τὴν ἐκάστου ἴδιατητα παρίστησι 14, 18 ἐν γένους ἐτὲτι καὶ ὥδοι 14, 20 τὸν δρους ἀποτελεῖν 12, 30 ἀποδιδόνται 15, 1, 61, 7 κατὰ τὸ ὄντορα 20, 26 dist. ὁ λόγος τῆς οὐσίας 20, 28 sq. dist. ὑπογραφή 20, 30 44, 11 καὶ τὸν ὥρον τοῦ γένους ἐφαρμόζειν καὶ τῷ εἶδει 34, 35 πολλοὶ ὥροι κατὰ ἀπόφασιν λέγονται, ὅταν γνώριμα ἦν τὰ καταφαστόρενα 44, 12
 ὥστη 25, 12
 ὥσπερ. ὥσπερ ἐστὲν 53, 31 54, 1 τοῦ ὥσπερ ἐστὶ καλὴ πρᾶξις ἐὰν ἀφαιρεθῇ 57, 5 ὥσδετις. οἱ προσδιοισμοὶ ὥσπερ τὸ πᾶς ἢ οὐδεῖς 12, 23
 ὥρανίος κύων 34, 32 τὰ οὐράνια 57, 26
 ὥρανὸς οὐκ ἀν σταῖη οὐδέποτε 57, 15
 ὥστια. ὁ τῆς οὐσίας λόγος 20, 24 21, 23 sq. τοῦ λόγου τε καὶ τῆς οὐσίας ἐπιστέψιμων 12, 20 κατὰ οὐσίαν ὑπάρχειν 26, 1 27, 15 opp. κατὰ συμβεβηκός 29, 6, 7 34, 13 53, 23 57, 30 κατ' οὐσίαν συμπληροῦν 53, 21 τὸ εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν 68, 26 κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτῶν ἀμέριστον οὐσίαν 69, 2 κατὰ τὴν λόγων οὐσίαν ὑφίστασθαι 69, 16 τῇ οὐσίᾳ διαφέρειν 30, 29 συρπληρωτικὸς τῆς οὐσίας 24, 8 sq. 26, 23 27, 13 49, 21 sq. ὅτανοῦ τὴν οὐσίαν 34, 33 περιλαβεῖν 61, 7 ἕδειν ἔχειν 65, 8 ἡ μὲν ἄνθρωπος λέγει πρὸς οὐσίαν ἔχει τὴν σχέσιν 11, 16, 13, 14 τὸ ὄμιλοντον οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ 21, 13 sq. ἡ κατηγορικὴ οὐσία 11, 29, 30 ὡς μὴ οὐσία 13, 22 Σωκράτης . . οὐσίας προσηγορία 15, 27 ἐν οὐσίᾳ τάττομένη (ἡ μονάς) 33, 26 οὐσίας μέρος (ἡ διαφορά) 29, 8 49, 21 τῆς κατὰ τὸ εἶδος οὐσίας 49, 23 τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιότητος 29, 19 sq. 49, 5 εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκός διατέμνειν (τὰς κατηγορίας) 31, 13 sq. dist. τὰ συμβεβηκότα 40, 3 πάντα τὰ ὄντα ἢ οὐσίαι εἰστιν ἡ συμβεβη-

κύρια 48, 21 sq. ἐν τοῖς οὖσιν ἡ οὐσία τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην τάξιν εἴληφε, περὶ δὲ ἀύτην τὰ συμβεβηκότα ὑφέστηκε 40, 10 ἀισθήη, νοητή τε καὶ αἰσθητή 40, 14 sq. οὕτε περὶ τῶν ὄντων οὕτε περὶ τῶν γενῶν τῆς πρώτης οὐσίας (syn. τῆς νοητῆς) γῆν ἀντιφέροντα πρόσκειται λέγειν 40, 20 νοητή, αἰσθητή, φυσική 41, 9 sq. 58, 25 ἡ τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐνὶ ἔχουσα 41, 16 ὥσπερ μεταφορᾶς κέχρηται (Ἀριστ.) τῷ τε τῆς οὐσίας ὀνόματι 41, 26 ἡ περὶ αὐτῆς ὑπογραφή, τὸ μήτε καθ' ὑποειδένον μήτε ἐν ὑποειδένῳ 42, 2 43, 15 sq. τριγάνας λέγεται .. ἡ ὅλη καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ ἔξι ἀμφοῖν σύνθετος 42, 32 sq. 51, 16 54, 14 ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ syn. ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένῃ ορρ. ἡ παρὰ τοῖς φύλασσόφοις 44, 27 ἢ. διά τι ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τῆς ἀσύρματον τεταγμένην 44, 31 sq. συμπεφορημένη οὐσία 58, 26 τὸ συμπεφορημένον καὶ μὴ ἀληθινὸν τῆς ἐνόλου καὶ συνθέτου καὶ ἐν γενέσει οὐσίας 58, 28, 29 59, 5 sq. τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλήρης θεωρούμενον λογιστήρευσις 58, 30 ἡ πρώτη ὑπόστασις τῆς συνθέτου οὐσίας ἔξι ὅλης καὶ εἶδους 59, 21 ἡ κατὰ τὸ εἶδος οὐσία opp. ὅλη 49, 23 59, 20, 31 τὸ εἶδος μάλιστά ἐστιν ἡ οὐσία 59, 26 κυριωτάτη 64, 17 οὐσίαν πᾶσαι διαιροῦνται ἀνελιπτῶς εἰς τὰς πρώτας καὶ δευτέρας οὐσίας 53, 16, 17 ἡ ἄτομος οὐσία 43, 19 sq. 51, 28 ἡ πρώτη 46, 9 sq. 47, 4 sq. 52, 14 55, 15 ἡ κυριωτάτη 44, 16 46, 4 προτιγγουμένως ἀν εἴη καὶ κυρίως οὐσία 43, 21 πρώτως αὐτὴν καὶ μάλιστα καὶ κυριώτατα οὖσιν εἶναι ἀπεψάντετο 46, 12 αἰσθητή 46, 21 sq. μία καὶ ἐν ἀριθμῷ 47, 6 κοινὸν γένος ἡ οὐσία, εἶδη δὲ ἡ ἀτομος οὐσία καὶ ἡ δευτέρα 46, 32 47, 6 sq. κατὰ τὸ λέγομεν τόδε τι τὴν ἀτομον οὐσίαν, πότερον κατὰ τὸ εἶδος ἡ τὴν ὅλην ἡ, τὸ ἔξι ἀμφοῖν 51, 15 sq. αἱ δεύτεραι οὐσίαι 43, 21 46, 6 51, 29 ἡ καθόλου οὐσία 55, 15, 17 ἡ κατὰ μέρος 55, 17 ἡ ἀπλικής 55, 22 τὰ μέρη τῆς οὐσίας 43, 25 διὰ τι ἡ οὐσία προτάττεται τῶν κατηγοριῶν 43, 26 sq. οὐ διδάσκει, τι ἐστιν ἡ οὐσία ἀλλὰ τι οὐ 44, 5 sq. οὐ πάσης οὐσίας τὸ ὕλιμα (τὸ μίαν οὖσαν τῶν ἐναντίων εἶναι διεκτικήν) παρέβιτο 44, 23 μᾶλλον καὶ

ἥπτον οὐσία 46, 9 sq. πῶς τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται 46, 18 sq. τρική οὐσία 46, 33 τῆς κοινῆς ἔσται (τὸιον) τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι καὶ οὐ παρεῖται οὐδὲ αὔτη 47, 4 οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ τόδε λέγεσθαι 51, 4 sq. τὸ μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον 50, 23 sq. πῶς ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτων εἰδητέρων οὐσίᾳ διαρισταὶ ἡ τοῦ εἶδους παρὰ τὴν τοῦ γένους, γυνὶ δὲ οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἡττον εἶναι 53, 26 sq. διά τι αἱ μὲν οὐσίαι τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον οὐκ ἔχουσιν, αἱ δὲ ποιότητες ἐπιδέγονται: 55, 1, 2 μᾶλιστα κατῆς τούτων δοκεῖ εἶναι τὸ τούτον καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν 55, 11 sq. εἰ τοῦ ἀτόμου τοῦτο ἐστι τὸ ὕλιμα, δύναται καὶ τοῦ γένους εἶναι τὸ αὐτό 55, 32 sq. τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ δέχεσθαι τὰ ἐναντία, δύναται ὑπόσκειται πανταχοῦ πᾶσι καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ πάντα ὑπάρχει 58, 4 sq. συμβεβηκός ἐσται περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνά μέρος τὰ ἐναντία 58, 20 οὐ παρέστηται τί ἔστιν οὐσία 60, 25

αὐτούν.. οὐσιώσθαι 57, 21

οὐσιώδης ποιότητες 49, 11 59, 23 οὐσιώδεις συμβεβηκός 48, 12 sq. 49, 13 οὐδὲν ἔξουσιν οὐσιώδεις ἐφ' ἑαυτῷ ὃν 11, 32 τὰς προτιγγουμένας οὐσιώδεις κοινότητας τῶν ὄντων 12, 13 29, 15 οὐσιώδης ὑιαφορά 57, 28 οὐσιώδως 24, 13

οὕτε — οὕτε δὴ μάλιστα 64, 4

οὕτι 4, 23

Πάθος opp. οὐσία 60, 26 τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος πάσχειν 60, 1 ἐν πάθει θεωρεῖσθαι, φύνεσθαι 10, 22

πάθημα 24, 15, 16

παιδεία opp. τὰ ἔξωθεν 4, 19

παλαιός. τι .. ἦρα τὸ παιζεῖν τοὺς παλαιὸὺς φύλασσόφους ποικίλας καὶ παντοδαπάς ἐσγηκέναι πρὸς ἀλλήλους ἔριδας περὶ τούτου τοῦ Ἀριστοτελίους συγγράμματος, ὁ δῆλος οὐδοῦμεν κατηγορίας: 5, 16 τὴν τῶν μερῶν τοῦ λόγου (σύνθετον) οἱ παλαιοὶ συμπλοκὴν διορμάζουσιν 20, 24 τὰ μὲν τινα τοῖς παλαιοῖς ἀντιτίθενται προφητεῖαι 39, 1, 2 ἀναλάβωμεν τὰς λότεις τῶν παλαιῶν φύλασσόφων περὶ τῆς διαφορᾶς 49, 9, 10. v. ἀργαῖος

- πάμπολος. πάμπολο 6,9
 παντελής ἀπόστασις 52,29
 παντοδαπός. ποικίλας καὶ παντοδαπός
 ἔριδας 5,17
 παρά. διαμαρτάνειν παρά τὴν ἄγνοιαν 28,
 11
 παράγειν *derivare* 33,5 τὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς
 παραγθὲν πλῆθος 65,21 ἀπὸ τοῦ παρά-
 γοντος 65,22 δάκτυλος παραγόμενος 70,10
 παραγίνεσθαι 54,27 58,17 sq.
 παράδοσις ἡ τῶν πατηγοριῶν 17,7
 παράδειγμα 44,17 59,11 69,22 τὸ παρα-
 δείγματα ορρ. τὸ ὄντως ὅν 65,17
 παραδέχεσθαι 58,12 67,6,29
 παραδηλοῦν 66,6
 παραδοχή 57,27
 παράθεσις καὶ σωρεῖα 66,25
 παραιτεῖν 15,29 17,6 παραιτεῖσθαι 69,31
 παρακεῖσθαι 6,19 παρακείμενον πλῆθος
 (τὸ διωρισμένον ποσόν) 66,27
 παρακολουθεῖν 58,23
 παρακρούεσθαι τινὰ 33,28
 παραλείπειν 19,14 31,18 32,13 sq. 34,21
 43,2,3 68,16
 παράλλαξις 54,28
 παραλλάττειν 26,8 53,10 τὰ ἐπὶ βραχὺ
 παραλλάττοντα γένη ορρ. τὰ πάντῃ διεπει-
 ζότα 28,21,22
 παράλληλος. παραλλήλους ἐπιγειρήσεις ἀντε-
 ξετάξειν 7,4
 παραλογίζεσθαι 26,1
 παρασκευάζεσθαι ἔξι ἵσου 68,7
 παραστατικός 26,32 *coni.* σημαντικός
 6,19
 παρασχηματίζειν. τὰ παρετ/ηματισμένα
 (δύνατα) 12,9
 παρασώζεσθαι 26,1
 παρατιθέναι τὰς ἀπορίας 39,5 παρατίθε-
 σθαι 44,24,29
 παραφοροῦσιν (?) 65,24
 παράφρων *coni.* μανόμενος 7,23
 παρεῖναι 19,15 58,12 67,21,23 καὶ συν-
 υπάρχειν 69,12 ἐν τῷ παρόντι 32,9
 πρὸς τὸ παρόν 40,25
 παρέργεσθαι ορρ. μένειν 8,16,17
 παριστάναι 5,31 18,11 58,22
 παρώνυμος. τι δήποτε .. λέγειν ἀρχεται
 .. περὶ δημωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ
 παρωνύμων 16,15 sq. 17,10 παρωνύμων
 9,9,11
 πᾶς. οἱ προσδιοιρισμοὶ ὥσπερ τὸ πᾶς ἡ οὐ-
- δεῖς 12,23 κατὰ παντὸς λέγειν 26,23 sq.
 ἐκ παντὸς 66,32
 πάσχειν. τὸ πάσχον πάσχει 8,20 τὴν κίνη-
 σιν κατὰ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν πατηγό-
 ρεῖν (οὐ δεῖ) 12,2,3 οὐ πολῶς τῷ ποιεῖν
 τὸ πάσχειν ἀντέταξεν 31,1 sq. λέγουσί
 τινες, ὡς δεῖ τὴν κίνησιν γένος εἶναι ἀντὶ
 τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν 34,6 sq. ὅρος τοῦ
 ὄντος τὸ ἡ ποιεῖν αὐτὸν ἡ πάσχειν ἡ ἀμ-
 φότερα 34,29,30 sq.
 πατήρ *exemplum relationis* 13,15
 παγῆς. παχυτέραις ταῖς ἐπιβολαῖς γράμμενος
 17,19
 πεζός. τὸ πεζὸν 28,17,26 48,19 *dist.* ἡ
 πεζότης 49,29 τὸ πεζὸν ζῆτον 28,23
 πεζότης *dist.* τὸ πεζὸν 49,29 sq. *def.* ἡ
 ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν κίνησις 50,29 sq.
 πέρα. περιτέρῳ 16,17
 περαίνειν. τὸ πεπερασμένον ορρ. ἄπειρον
 12,17
 πέρας 66,19 ορρ. ἀργή 33,29,30
 περατοῦν. τὸ πεπερατώσθαι 67,7
 περιγράψειν 25,4 40,1,7
 περιγραφή 65,18
 περίεργος. τὸ περίεργον τῆς ἀπορίας 19,
 31
 περιέγειν 27,17,32 34,23 43,5 52,1 53,
 3 sq. 57,20
 περικεῖσθαι 32,15
 περιλήψις. αἱ τῶν πρώτων γενῶν περιλή-
 ψεις 12,17
 περιογή σχημάτων 20,15
 περιττεύειν ορρ. ἐλλείπειν 31,6,10
 περιττός 35,7 42,12
 περιττότης 20,20 31,11
 πηλίκος. τὰ κατὰ πηλίκον 34,22
 πηγακίος. πηγακίον ἕδον 71,1
 πηγής. ἕδον μετρεῖται πήγαι 70,34
 πλάτος 23,12
 πλεῖν 29,5 30,7
 πλεονασμός 30,35 προσθήκη καὶ πλεο-
 νασμός 42,23
 πλευστικός. ἡ τοῦ πλευστικοῦ διαφορά
 29,6
 πληγὴ τοῦ δέρος (ὁ λόγος) 70,3,4,9 ἡ
 ποσὴ πληγὴ καὶ σφοδρὰ καὶ τοσήδε, ὥστε
 ἀκουστὴ γενέσθαι (φωνὴ ἐστιν) 70,10 sq.
 πλῆθος 13,11,14 65,16 ορρ. δληγότης
 70,20 τὸ τῶν πραγμάτων 16,18 τὸ
 σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλῆθος
 θεωρούμενον 58,30 τὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς

παραγένειν πλῆθος 65,21 sq. διωρισμένον ποσόν 66,23, 30,33 sq.

ποηφάγος 38,23

ποιεῖν. εἰ τὸ ποιεῖν ἀναγκαῖον εἶναι τότε, ὅτε καὶ τὸ πάσχον πάσχει 8,19 τὰς ποιήσεις ποιεῖν 11,13,14 τὰ πεποιημένα ἀνθρώπα 12,8 τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν κατηγορεῖν (οὐδὲ δεῖ) 12,2,3 οὐκαλῶς τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν 31,1 sq. ἡγεμονία τινες, ὡς δεῖ τὴν κίνησιν γένος εἶναι ἀντὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν 34,6 sq. δρος τοῦ διτος τὸ δὲ ποιεῖν αὐτὸν ἡ πάσχειν ἡ ἀμφότερα 34,29 sq. ἐν τῷ ποιεῖν ἡ ἐν τῷ πάσχειν ἡ καὶ ἐν ἀμφότεροις τῷ τε ποιεῖν καὶ τῷ πάσχειν (ἢ λόγος ἔσται) 70,6

ποιήσεις. μήτε τὰς ποιήσεις ποιοῦμεν 9,13.

14 πολλαὶ κινήσεις ποιήσεις 34,10 ποιήσεις σημαντική 70,5

ποιητική 12,9

ποιητικά. ποιητικώτατα 11,20

ποικίλος. ποικίλας καὶ παντοδιπάτας ἔριδας 5,16

ποιέις. τὸ ποιέν 13,15,30 sq. 14,1 sq. 29, 21 sq. 34,16 50,34 64,20 sq. ὡς μὴ ποιόν 13,22 τὸ ποιόν εἶναι 49,6 πέψυκε μετ' ἑκάστου τῶν εἰδῶν καὶ τὸ ποιόν συνφίστασθαι, ἔτερον μὲν δν τοῦ εἰδούς, ἥρημένον δὲ ἀκ' αὐτοῦ 54,12 sq. τὸ ποιόν ἀμέριστόν ἐσται καὶ ἀδιάστατον καὶ ἀμερίστως περὶ τοῖς σώμασι κατὰ συμβεβρήκας διαιρεῖται, διότι ποιόν ἐστι τὸ μετέχον τῆς ποιότητος 65,1,2

ποιότητας 11,17 24,16 25,10 30,24 καὶ 2 ἡ διαφορά ἔχει τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιότητος 29,19 ἢ τι. ποιότητες συμπληρωτική τῆς οὐσίας 48,7 οὐσιώδης 49,11 οὐδὲ αἱ ποιότητες ἀνευ τῶν ποιῶν 50,34 αἱ συντρέχουσαι τοῖς εἰδέσι ποιότητες 54,16 sq. διὰ τί .. αἱ ποιότητες ἐπιδέχονται (τὸ μαλλὸν καὶ ἡττον) 55,2 sq. ἐπίκτητος syn. ἐκτὸς οὐσία ορρ. σύμφυτος 57,24,25 χωρισταὶ ποιότητες ορρ. συμπληρωτικαὶ διαφοραὶ 59,20 ορρ. οὐσιώδεις ποιότητες 59,28 προσεγγιστέρα τῇ οὐσίᾳ ἢ τὸ ποσόν 64,16 sq.

ποιοῦν syn. εἰδοποιεῖν 27,12 τὸ ποιεῖν τὸ εἶδος 50,25,26

ποιουνγυμος. ἐπὶ τῶν ποιουνγυμων πλειω μὲν τὰ δινόματα, ἐν δὲ τὸ πράγμα 9,20

πέπνυσμα expl. ἄναρθρος ψύχος 11,27

πέργω. πορρωτέρω ἀφεστηκέναι ορρ. ἐγγυτέρω προχωρεῖν 53,32 διεστηκέναι 64,23

πόρρωθεν ὁμοιογεῖν 5,2

ποσός. τὸ ποσόν 13,14,30 sq. 11,1 sq. 15,

20 33,27,28,30 34,16 ἐπὶ τὴν τοῦ ποσοῦ φύσιν μεταβαίνωμεν 64,3 τὴν αἰτίαν δὲ ἣ δεύτερον τὸ ποσόν τάτεται μετὰ τὴν οὐσίαν 64,14 sq. 65,25 66,2 sq. ἀμφότερα (τὸ συνεχές καὶ διωρισμένον) οὐ ορησέον ὠστάτως ποσά 66,14 sq. κοινόν ἔχουσται τὸ μέτρον ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὸ πέρας 66,18 sq. τὸ συνεχές ποσόν expl. τὸ παρακείμενον πλῆθις, τὸ πλῆθος. ὁ ἀγριμός 66,27,30 67,2,4,31 68,3 τὸ διωρισμένον συν. διγραμένον expl. τὸ ἴγνωμένον μέγεθος, τὸ μέγεθος, τὸ ἐν τῷ μεγέθει ποσόν, τὸ ἴρωμένον 66,21 sq. 68,2,3 δοκεῖ μοι πρότερον εἶναι τὸ διγραμένον τοῦ συνεχοῦς 67,8 sq. τὸ ποσόν φησιν (Πλωτῖος) οὐκ ἀν εἴη ποσότης 69,26 sq. ὁ λόγος ... ὡς συμβεβρήκεις τὸ ποσόν ἔχων 70,1 sq. μὴ ἔξαρκεν τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ ποσόν εἶναι 70,33 sq.

ποσότης 24,16 65,20 69,26 sq. coni. γρῦμα καὶ σχῆμα 23,20 24,5 cf. Ad-denda

ποὺς τοῦ δργάνου 41,21,22 ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ τε ἡμετέρου καὶ τῶν δρῶν 41,25 περὶ πόδων αἱ τε 42,7

πρᾶγμα ορρ. ὄνομα 6,7 sq. ορρ. λέξις 9,20 sq. ορρ. φωνή, νόημα 6,31 7,2 sq. 11,12,13 Σωτιγένης) ἐπιγειρῶν δὴ περὶ τῶν πραγμάτων καὶ βουλόμενος ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα ἐφόδηρ τινὶ τοιάτη πέγγηται 7,8 sq. τὰ νοήματά ἐστι τὰ στημανόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ τὰ πράγματα 10,18,19 οὐ συμμετερεῖται τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ δινόματα 16,18 sq. φύσει διορίζονται (οἱ Ηὐθαρέστει) τὰ δινόματα κεῖσθαι τοῖς πράγμασι 17,2 τὰ πράγματα κύρια τοῦ ποιεῖν ὁμωνυμίαν 18,10 sq. ἡ τῶν πραγμάτων φύσις ορρ. ἥημάτων συνήθεια 32,2

πρᾶξις. μήτε τὰς πράξεις πράττομεν 9,13. 14 σπουδαῖα, φαύλη 56,12 sq. κακή, δικαία, κακή 56,25 57,2,3 sq. ἡ πρᾶξις κατὰ τὴν ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸν γρόνιον μεγάλη λέγεται ἡ μικρά 71,10,11

πραστής 4,11

πρεσβύτερος. ἐστι τὸ ὑποκείμενον διττὸν

- καὶ κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τὸν πρεσβυτέρους 25, 25 sq.
- προάγειν** 17, 13
- προβάθλειν** τὰ ἡπορημένα 39, 2
- πρόδηλος** 24, 30 29, 16 43, 17
- προδιδάσκειν** 17, 10
- προδιορίζειν.** τὰ προδιωρισμένα 29, 16
- προηγεῖσθαι** 22, 4, 7 προηγούμενος 11, 24 12, 12, 13 26, 31 32, 18 42, 10 46, 17 αἱ προηγούμεναι χρήσεις τοῦ λόγου ὅρp. αἱ ἐπόμεναι 32, 28 προηγουμένως ὅρp. κατὰ συμβεβηκός 7, 1 8, 11 11, 14 12, 28 17, 26 18, 6 31, 26 ὅρp. κατὰ δεύτερον λόγου 9, 24
- πρόθησις** syn. σκοπός 15, 18 40, 19 42, 18
- προκατάληψις** 19, 1
- προκείσθαι** 17, 20 40, 21 44, 11 εἰς διδασκαλίαν 6, 19 τὸ προκείμενον 13, 1 16, 30
- προλαμβάνειν** 6, 30 16, 29, 31, 34 17, 6 43, 12 46, 3 47, 30 49, 9
- πρόληψις** 17, 11
- προορίζειν** 32, 14
- πρός τι** 18, 15, 33 14, 14 sq. 60, 15, 17 τὸ ἔλον καὶ τὸ μέρος 15, 29, 30 τὰ μὲν καθ' αὐτά, τὰ δὲ πρός τι διαιροῦνται (τὰς κατηγορίας) 31, 12, 19 τὰ πρός τι dist. τὰ συμβεβηκότα 31, 22 sq. (τὸ ἐν) τοῖς πρός τι συνταχθήσεται 33, 23 sq.
- προσάγειν** ἀπορήματα 40, 20
- προσαγορεύειν** 10, 6
- * **προσαπορεῖν** 42, 32 46, 8
- προσβάλλειν.** πρώτοις γάρ τούτοις (τοῖς καθ' ἔκστατα) προσβάλλομεν 45, 7
- προσδείσθαι** 19, 18
- προσδιορίζειν** 27, 6
- προσδιορισμός** 12, 23
- προσεῖναι** 19, 5 21, 9
- προσειπεῖν** πρός τὸ ἀπόρημα 23, 25
- προσειπόντος** 66, 12
- προσεγής** 64, 16 66, 10 ὡς προσεγέστατες Σέλουκος 65, 8 προσεγώς 7, 12 67, 23
- προσηγορία** 15, 27 31, 31
- προσηγορή** 18, 19, 32 19, 25, 27 25, 1 42, 22
- προσκατηγορεῖν** τὴν ὑπαρξίαν 35, 18
- προσκείσθαι** 21, 19 sq. 55, 14
- προσλαμβάνειν** 19, 30 26, 2
- προσμαρτυρεῖν** 41, 32, 33
- προσποιεῖσθαι** 15, 18 58, 26 59, 20
- προστιθέναι** 21, 24 49, 7 68, 14 προσήγων (?) διαγοῦμαι 5, 11
- πρόσωπον.** τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα 4, 3
- πρόστασις κατηγορικὴ ἀπλῆ 12, 30
- πρότερος.** αὐτῷ δικῆς λέγεται τὸ πρότερον καὶ δεύτερον, ἢτοι τῇ φύσει ἡ πρὸς ἡμᾶς 15, 5 sq. (διαμφισθητοῦ), μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα ἡ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἔκστατον ἀλλὰ ὑπερά 45, 18 sq. πρότερα καὶ αἰτιώτερα 53, 8 τὸ πρότερον καὶ ὑπερά expl. 67, 17 sq.
- προτιθέναι** 16, 14, 23 48, 26 αἱ προτιθέμεναι λέξεις 11, 1 τὰ προτιθέμενα θεωρήματα 29, 13
- προϋπάρχειν** 11, 4
- προφέρειν.** τὸ τῇ φωνῇ προφέρειν (ἔστι λέγειν) 8, 28, 29 9, 1, 14 70, 26
- προφορά** 22, 18
- πρόχειρος.** προχείρων χρῆσθαι συνηθεῖται 6, 12 προχείροις χρῆσθαι σταλάνσεις 42, 7
- πρώτος.** αἱ πρώται καὶ ἀπλατικέστεραις 5, 25 ἡ πρώτη χρέα τοῦ λόγου 11, 14 σημασία 11, 18 15, 16 τὸ λεγόμενον πρώτων ὑποκείμενον 23, 27 τὰ πρώτα γένη 12, 17 ἡ πρώτη ὥλη 23, 33 αἱ πρώται νοήσεις 15, 19, 21 πρώτα δύναματα 15, 24 πρώται τινες καὶ ἀρχέτυποι κατηγορίαι 16, 1 ἡ πρώτη οὐσία syn. νοητή 40, 21 syn. ἄπομος 46, 12 47, 4 52, 14 τὰ τῇ φύσει πρώτα, τὰ ὡς πρός ἡμᾶς πρώτα 46, 24, 25 τὰ πρώτα αἴτια 65, 20 πρώτως 10, 2 18, 4 25, 10 40, 32 ὅρp. διευτέρως 10, 18 τὰ πρώτως ὄντα 42, 14 πρώτως οὐσία 46, 12 τὸ πρώτως (ἴσταται) κατὰ τὴν ἀρχήν 46, 16
- πτηνός.** τὸ πτηνόν 28, 17, 26 τὸ πτηνόν ζῆν 28, 23
- πτώσις** 33, 11 πτώσεις τὰς ἐγκλίσεις ὀνομάζων 33, 13
- πτῷ 23, 21 59, 11 λεπτομερέστατον 55, 19, 20 πῶς τὸ πτῷ τῷ ὄνται ἐναντίον 52, 5 θερμότητος μέν ἔστιν ἐπιδεκτικόν, ψυχρότητος δὲ οὕ 57, 16 sq.
- πυρέττειν** 7, 13 πυρέσσειν 7, 15
- πώς.** τὸ πῶς ἔχον 34, 20 sq.
- Πῆμα.** δεῖ μὴ ὥρματων συνεθείες ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ἐξεταστὰς γίνεσθαι 32, 2
- ρητορική** 12, 9
- ρέδος** 25, 10, 15
- ρυθμός** comi. μέτρον 70, 27

- Σαλεύειν τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας 5,20
 σαρκοφάγος 28,24
 σαφήνεια 12,31 16,31 18,19 47,21 61,11
 σαφηνίζειν 18,21
 σαφής. σαφεῖς λόσιες 5,12 τοῦ σαφοῦς
 φροντίζειν 18,24 σαφέστερον ποιεῖν 18,22
 69,22 γιγνώσκειν 55,23
 σημαίνειν 5,26 28 6,15, 23 10,26 sq. 19,
 18 sq. τόδε τι 8,11 προηγουμένως opp.
 συστημαίνειν 32,20 οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἔχει
 φύσιν καὶ τάξιν τὰ σημαίνοντα τοῖς ση-
 μανούμενοις 6,8 sq. προηγουμένως σημαί-
 νεται τὰ νοήματα, κατὰ συμβεβηκός δὲ
 καὶ τὰ πράγματα 7,1 sq. 8,6 sq. τὰ λε-
 γόμενα καὶ σημανόμενα 9,18 τὰ νοή-
 ματά ἔστι τὰ σημανόμενα πρώτως, δευ-
 τέρως δὲ τὰ πράγματα 10,18,19 τὰ
 σημανόμενα 13,32 sq.
- σημαντικός 19,17 sq. coni. παραστατικός
 6,19 αἱ σημαντικαὶ λέξεις 6,25 10,28
 12,5, 16 16,19 αἱ σημαντικαὶ φωναὶ 10,
 31 12,29 ἡ σημαντικὴ σχέσις 45,10 τὸ
 σημαντικὸν πᾶν γένος προϋπάρχειν δεῖ
 11,4 κατὰ ἀναφορὰν ἐφ' ἔτερον σημαν-
 τικόν 11,8 τὸ σημαντικόν 16,9 σημαν-
 τικὸς λόγος 70,2
- σημασία ἡ τῶν ὀνομάτων 6,9, 10 ἡ πρώτη
 σημασία τοῦ λόγου syn. ἡ πρώτη γρεία
 11,18 15,16 ἡ προηγουμένη σημασία
 τῶν λέξεων 12,12 26,34 ἔχειν τὸ διττὸν
 τῆς σημασίας 18,2
- σημεῖον coni. σύμβολον 6,13
- σημέτης 30,25
- σκέψις 40,24
- σκοπός. περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν λέ-
 χεων... σκοπός ἔστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ
 5,26 12,26 42,10 τοῦ σκοποῦ ἔχειν τὸ διττὸν
 τῆς σημασίας 18,2
- σκόρδον 25,11
- σημειόρθης καὶ μέγεθος 70,18, 19
- σέφισμα 35,16
- σοφισματώδης ἀπορία 20,12
- σοφός. σοφάτατα 11,20
- σπέρμα. τὸ δυνάμει ... ἐν τοῖς σπέρμασι
 θεωρούμενον 48,29 49,1
- σπερμοράγος 28,24
- σπουδάζειν τὰς ἀφορμάς 12,19
- σπουδαῖος ἀνθρώπος 54,19 σπουδαία ἔξις,
 διάθεσις, πρᾶξις opp. φαύλη 56,13 sq.
 σπουδαίως ἔχειν περὶ τὰ μαθήματα 4,14
 σπουδή 40,23
- στάσις 34,17 sq. κινήσαι ἐναντία 57,15
 στεναγμός expl. ἄρρητος κίνησις τῆς δια-
 νοίας 11,26
- στενοῦσθαι opp. εὐρύνεσθαι 70,21
- στερεός 66,29
- στέργητις. αἱ στεργήσεις ... ἐν τίνι (κατη-
 γορίζ) ταχθήσονται; 33,9 sq. τὸ εἶδος τῆς
 στεργήσεως ἐναντίον 52,18 sq. κοινότερον τὰ
 κατὰ στέργησιν ἀντικείμενα ἐναντία τέλειοι,
 ὅπει τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἔξιν καὶ
 τὴν στέργησιν ἐναντία προσαγορεύει, οὐδα-
 μῶς ἡμᾶς γηρή ταράττεσθαι 52,21 sq.
- στοιχεῖον 22,16, 23, 24 λόγου 32,25 70,28
 τῶν στοιχείων τὰ μέν ἔστι φύσις μακρά,
 τὰ δὲ φύσις βραχέα 71,13, 14
- στοιχειώδης. ἀναλύει ἐπὶ τὰ ἀπλόστερα
 καὶ στοιχειώδη ταῖς ἀποδιαλήψεις τῶν
 ἐπινοιῶν στοιχειωδεστέραις δέι γραμμήν
 40,7, 8
- στογάζεσθαι τῶν γέων 40,22
- στρέψειν. περὶ τὸ αὐτὸν ζήτημα κάκεινο
 στρέψεται 45,3
- συγγενῆς πρὸς τὸ εἶδος (1,19) συγγενέστε-
 ρον τῷ σώματι 66,2
- σύγγραμμα 4,3 τοῦτο τὸ Ἀριστοτέλους
 σύγγραμμα, ὃ δὲ καλοῦμεν κατηγορίας
 5,18
- συγγραφή 16,16 64,5,10 ν. ἔνυγγραφή
 συγκοπή. τὰ κατὰ συγκοπὴν λεγόμενα 12,8
 σύγκριμα. οὐ περιγράφει τὸ τοῦ οίονει συγ-
 κρίματος σύστημα 40,7
- σύγκρισις. σύγκρισιν ποιεῖσθαι 46,1
 συγχειν. τὰ συγχεχυμένα καὶ ὅλα πρῶτα
 ἦν εἰς ἐπιβολήν 43,13
- συκοφαντεῖν 30,17, 18
- συλλαβή 19,9 22,16, 23, 24 ἡ βασιλλαβή
 32,26 φύσις βραχεῖα, μακρά 70,25
- συλλαμβάνειν. τὸ μετά τοῦ ὑποκειμένου
 συνειλημμένον 50,13 διαφοραὶ συνειλημ-
 μέναι μετά τῆς ὥλης 50,17 ν. ἔνυλλαμ-
 βάνειν
- συλλογισμός 21,22 ὁ τῆς ἀποφάσεως
 25,27
- συμβαίνειν sequi .46, 6 accidere 56,25
 συμβεβηκέναι 26,21
- συμβάλλειν. συμβάλλεσθαι εἰς οὐσίαν 48,8
 εἰς τοιόδε εἶναι 48,9
- συμβεβηκός. καὶ τῶν συμβεβηκότων ὄντων
 λεγομένων 21,25 ὁ τὴν ἐκάστου τῶν
 συμβεβηκότων ὑπαρξεῖν διηλῦν λύγος 21,28
 εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκός διατέμνειν (τὰς

- κατηγορίας) 31,13 sq. συμβεβηκότα οὐ πάντα ἔστιν ἄλλου, ἀλλὰ ἐν μόνον τὸ αὐτῷ λεγόμενον πρός τι 31,22 sq. τὸ συμβεβηκός εἰ μὲν ἀναφέρομεν ἐπὶ τὸ ὑποκείμενον, πρός τι, αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ τὸ συμβεβηκός φύσις τις λίτι 31,28 πάντα γάρ τὰ ὅντα ἡ ὁντοκείμενωφ ἔστιν ἡ οὐσία ἐν ὑποκείμενωφ, ἡ γάρ οὐσία εἰσὶν ἡ συμβεβηκότα 48,21 περὶ τὴν οὐσίαν εἰσὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ συντάττεται πρός αὐτὴν ὑμετέρουμένως 40,3.10 τὸ οὐσιώδες συμβεβηκότα dist. διαφορά 48,12 sq. 49,13 οὐδὲ γάρ πρὸς τὴν οὐσίαν ὑπόστασιν ἐξήρκει ἐκατοῖς τὰ συμβεβηκότα, ἀλλ' ἐτέρας ὑποβάθμιας δεῖται πρὸς τὸ εἶναι 58,7 κατὰ συμβεβηκότα opp. προηγουμένως 7,2 12,14 42,10 opp. κατ' οὐσίαν 8,10 29,7 opp. καθ' αὐτὸ 23,2 33,30 57,10,11 οὐ κατὰ συμβεβηκότα διαφορά 30,7 συμβολικός. συμβολικὴ γρεία τοῦ λόγου opp. λεκτική 32,19 σύμβολον eonī. σημεῖον 6,13 συμμεταβάλλειν 23,2 56,28 συμμετρεῖν 16,18 σύμμικτος. τὸ σύμμικτον 59,15 συμπαραδηλοῦν 33,2 συμπαραμείθειν 23,5 συμπαρεῖναι opp. ἔξιν εἶναι 7,16 συμπίπτειν 31,5 τὰ συμπίπτοντα 39,7 συμπλεκτικός σύνδεσμος 22,15 sq. συμπληροῦν τὴν οὐσίαν 23,17 sq. 24,11 sq. 27,13 sq. 45,23 51,2 59,23 67,20 τὸν λόγον 50,27 τὰ κατ' οὐσίαν συμπληροῦντα 53,21 συμπληρωτικός 23,18 24,8 26,23.29 27,30 48,7 49,11 sq. 50,28 57,29 61,2 συμπλοκή. ἡ τῶν κατὰ συμπλοκὴν καὶ ἀνευ συμπλοπῆς διατίθεται 22,12 sq. ἡ μετὰ συμπλοκῶν συνέξουσα προσφορά (κατὰ τὸν Σταύρον) 22,18 ἡ τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνοδος (κατὰ τὸν πρεσβυτέρουν) 20,21 συμπορεύεσθαι τῷ χρόνῳ 23,2 σύμπτωμα 24,15.16 συμφθείρειν 48,11 συμφορεῖν. συμπεφορημένης ταύτης (τῆς οὐσίας) οὖσης δεῖ καὶ τὰ ἴδιωματα τοιαῦτα εἶναι 58,26 59,6 τὸ συμπεφορημένον 58,28 59,15 συμφύειν. συμπεφυκόντας ἔσυτῷ 66,29.30 σύμφυτος ποιότης opp. ἐπίκτητος 57,24 σύμφυτον μέγεθος 71,6 σύμφωνος λόγος τοῖς πράγμασιν 60,15 συνάγειν εἰς Ἑν γένος 12,1 συναγαγωγὸς ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων 49,16 συνακριλούσιεν 18,11 συναλλοιοῦν 55,5 (διαφορὰν) συναλλοιούμενην ταῖς περὶ τὸ ὑποκείμενον σχέσεσιν 49,23 συναμφότερος 12,3 τὸ συναμφότερον 43,7 συναμφοτέρως 12,5 συναγαγεῖν 62,8 65,24.25 67,14 συναπαρτίζειν 43,5 συναπέργεσθαι 58,16 συναποδεικνύναι 18,8 συνάπτειν 64,21 συναρμόζειν 12,28 συναρτᾶν 15,21 σύνδεσμος 49,13 συμπλεκτικός 22,15 sq. τὰ ἄρθρα καὶ οἱ σύνδεσμοι 11,11 διὰ τὸ τοὺς συνδέσμους παρέλιπεν 32,17 sq. συνδετικός 49,17 συνδρομή ποιοτήτων 30,24.26 συνεῖναι syn. παρέναι, συνουπόργειν 69,15.17 *συνεκδιδάσκειν 42,11 συνεκφαίνειν 33,5 συνεμφαίνειν 42,23 55,32 συνεξισάζειν. οὐ συνεξισάζει τοῖς πράγμασι τὰ ὄντα 6,7 συνεπιφέρειν 62,8.9 συνέρχεσθαι 31,4 59,8 συνέγεια. τὴν συνέγειαν διαπόπτειν 39,6 ἀναφεύειν 39,22 συνεγής. τὸ συνεγής τῆς διδασκαλίας διακόπτειν 17,15 συνεγής τῶν μερῶν γένεσις 23,13 τὸ συνεγής ποσόν 66,14 sq. συνήθεια 6,18 32,2 πρόγειρος 6,12 ἡ ἐν τῇ συνήθειᾳ οὐσία opp. ἡ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγομένη 44,27 45,2 συνήθης. τῶν συνήθων ὀνομάτων 6,11 σύνηθεις αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάσσειν 29,31 σύνθεσις 22,16.22.24 42,22 σύνθετος οὐσία 41,10.29 42,30 54,14 58,29 59,5 66,5 sq. ἡ ἔξι ἀμφοῖν (τῆς βλῆτος καὶ τοῦ εἴδους) σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. τὰ σύνθετα οἷον Δίων περιπατεῖ 12,7 τὰ σύνθετα 31,4 syn. τὰ αἰσθητά 42,21 68,24 τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας 58,30 τὸ σύνθετον opp. τὸ ἀπλοῦν, τὸ ἀσύνθετον 65,6 66,12

- συνθεωρεῖν 18,7
 συνιέναι 9,17
 συνιστάναι. συνεστηκός 20,20
 σύνοδος syn. σύνθετις 22,21 59,28,34
 συνορᾶν 7,28
 συνουσιοῦσθαι. ὡς ἐν τῷ ρόνῳ συνουσίωται
 τῷ καλῷ 57,7
 σύνταξις 32,26, 27 33,6 41,15 ή τῶν
 κατηγοριῶν προτιμωρένῃ πρὸς τὰ πρότι-
 ματα 11,24, 25
 συντάξις syn. συνυπάρχειν 69,18
 συντέλεια 41,17, 18
 συντελεῖν syn. τείνειν 16,31 47,20 49,5
 68,6
 συντομία 6,29
 σύντομος. συντόμους λέσσεις 5,12 συντόμως
 7,1 28,28 66,18
 συντρέχειν syn. συνφίστασθαι 54,16
 συνυπάρχειν 50,15 56,18 57,26 59,2 65,
 19 66,10
 συνυφίσταναι 59,23 συνυφίστασθαι 7,20
 54,13 65,16 ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὅλης συνυφε-
 στήκασιν 52,10
 συνωνυμία. τὴν συνωνυμίαν ποῦ τάξιοις;
 16,4 sq.
 συνώνυμος 20,27 34,25, 33 τί δήποτε . .
 λέγειν ἄρχεται . . περὶ ὄμωνύμων καὶ
 συνωνύμων καὶ παρωνύμων; 16,15 sq.
 17, 10 τὸ συνώνυμον 22,3 τὰ συνώ-
 νυμα 17,22 sq. 20,25 dist. τὰ ὄμωνύμα
 20,32 sq. τί δήποτε περὶ τούτων (τῶν
 συνωνύμων) προτέρων εἰπεῖν παρῆκε, τῶν
 ἢ ὄμωνύμων ἔμμεμνεν 21,31 sq.
 συνωνύμως 41,20 sq. κατηγορεῖν 17,28
 22,2 50,7, 8
 συστηματίνειν 31,24 32,20, 22 sq.
 συστηματικός 10,10
 σύστασις 18,5 τοῦ παντὸς κόσμου 66,24
 σύστημα 40,7
 σύστοιχος ἄλλο τι τῶν κατὰ τὴν πρώτην
 οὖσαν συστοίχων 52,14
 σφαῖρα 66,31
 σφαιρικός 66,29
 σχέσις 8,15 18,1 26,8 49,24 54,27 sq. ἢ
 πρὸς τὸ πρᾶγμα 11,13 ἢ σημαντικὴ πρὸς
 τὰ ὄντα 45,10 τὴν σχέσιν ἔχειν 11,16
 51,21 53,24 κατὰ κοινὴν σχέσιν 26,30
 παρὰ σχέσιν 26,32
 σχῆμα 20,15 ἵστολευρον καὶ ἀντίπλευρον
 28,7 sq. coni. χρῶμα, ποσότης 23, 19
 24,5 sq.
- συγηματίζειν 11,17
 συγηματισμός 12,15
 σῶμα 21,17 24,31 51,28 66,2 λευκὸν καὶ
 μέλαν 58,10 τὸ σῶμα μοι νόσοις ἐκτέ-
 τηκεν 5,1 ἐν ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ (καὶ
 τῷ γράφον) 22,27 sq. συμπληγοῖ ἢ τοῦ
 μὲν ἀπλῶς λεγομένου σώματος τὴν οὐσίαν
 γρῶμα καὶ σχῆμα καὶ ποσότης 23,19
 ορρ. ἀσώματον 40,17 sq. ἐν τοῖς Μετὰ
 τὰ φυσικὰ σῶμα ἀσώματον τινὰ λέγει οὐ-
 σίαν 41,30 sq.
- σωματοειδής 66,8
 σωρεία coni. παράθεσις 66,24
- Τάξις 6,8 32,16 40,9, 11 45,11, 32 64,
 13 sq. ἢ τῆς οὐσίας ἀργῆ ἢ αὐτὴ τάξιν
 ἔχουσα πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην
 40,31, 32 πρότερος τῇ τάξει 67, 31
 (ἀριθμός) ὡς ἐν συμβεβηκότος τάξει θεω-
 ρούμενος 69,14
 τάξιειν κατὰ τον 20,4
 ταυτότητας τοῦ γένους 53,13
 ταγής. ταχεῖα καὶ συντόμους καὶ σαφεῖς
 τὰς λέσσεις ἀποδοῦναι 5,12
 τείνειν εἰς τὴν ὑπόθεσιν 16,17
 τελείας. τελεῖα χρεῖα τοῦ λόγου ορρ. ἀτελής
 32,19 διατρέπεις 53,9 sq. τὰ τοῖς ἀπλου-
 στάτοις καὶ τελειστάτοις προσήκοντα γένη
 42,26
 τελείτης 49,2
 τελέος 52,30 ἢ τελεωτάτη ἐπιστήμη 16,12
 τελέως 61,8
 τέλος. εἰς τέλος ἄγειν 64,6 πρὸς τέλος
 ζητεῖν 64,10
 τέμνειν syn. διατείν 27,17 28,1 53,15
 τερετίζειν 10,15
 τερέτισμα expl. ἀφάνταστας φωνή 11,27, 28
 τέσσαρα. ὥσπερ γάρ φέρε τὰ τέσσαρα ἐάν
 ἀποβάλλῃ τὸ τέσσαρα εἶναι, οὐδὲ ἀριά
 ζειν 56,30
 τετράποντα τετράποντον 52,12
 τετραχθά. τὸ τετραχθά εἰς ποταν κατηγο-
 ρίαν ἀνάξομεν; 15,14
 τεχνικός. μεθόδος τεχνική 29,14
 τηρεῖν 59,28
 τίς. οὐκ ἔστι κοινὸν γένος τῶν κατηγοριῶν
 τὸ τὶ 39,12 οὐδὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε
 οὔτε τὶ ὑπάρχει 22,32 τὸ τὶς 11,10 οἱ
 πρασδιαρισμοὶ ὥσπερ τὸ πᾶς ἢ οὐδεὶς ἢ τὸ

- πις ή οὐγί τις 12,23 ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν τὶ ἔστι 14,3 sq. τὸ τὶ ἔστι 14,8 ἐν τῷ τὶ ἔστι κατηγορεῖν 14,33 15,1 34,8 τὸ τὶ ἡν εἶναι 50,21
- τοιόσδε. τὸ τοιόνδε εἶναι opp. τὸ εἶναι 48, 9, 10 66,7
- τομὴ 14,29 30,13,35 39,10 66,33 67,1 ἡ πρώτη καὶ εἰς ἐλάχιστα τῶν γενῶν τομὴ 31,14 τομὴ γένους εἰς εἴδη 46,31
- τέσπος 22,28 sq. ὁ ἐν μέρει, ὁ ἀπλῶς 22, 30, 31 ὁ γενικός 22,33 opp. ὁ κατὰ μέρος 23,10 τὰ ἐν τόπῳ 34,22
- τοσόσδε 70,1,11 τὸ τοσόνδε 67,6 68, 15 sq.
- τραγέλαφος 7,22
- τρέπειν. τὸ τρεπτόν 20,5. 17 sq.
- τρίπηγχος exemplum quantitatis 13,14, 15 66,22
- τριγθά. τὸ τριγθά ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάζομεν; 15,14
- τριγχώς 15,3 τὸ τριγχώς ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάζομεν; 15,14
- τρόπος 11,6 19,4,14 γνώσεως 55,31 οἱ τρόποι οἷον τὸ ἔξι ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι καὶ ὑπάρχειν (ὑπὸ τὰς κατηγορίας οὐ ταχθήσονται) 12,22
- τροπικός. τὸ τροπικὸν ὄνομα 12,20
- τρόφιμος τῆς ἐλπίδος 64,11
- τυγχάνειν. ἐὰν οὕτω τύχη 8,18
- τύπωσις τοῦ ἀέρος (ἢ λόγος) 70,4
- τυφλότης 33,20
- τυφοῦν. οὐγὶ οὕτω τετύφωμαι 5,11
- τύχη. τὰ ἐκ τῆς ἀγαθῆς τύχης 4,15
- Τγιαίνειν. τὴν ὑγίειαν ὑγιαίνομεν (οὐ λέγεται) 9,13
- ὑγιής. ὑγιῶς recte 26,26 50,5
- ὑγρός opp. ἡγρός 52,8
- ὑγρότης opp. ἡγρότης 57,24 sq.
- ὕδωρ. πᾶς τὸ πῦρ τῷ ὕδατι ἐναντίον 52,5 53,10 69,15. 23 70,2 opp. ἡ κατὰ τὸ εἶδος οὐσία 59,6. 13 sq. ἡ ἄποιος 23,27 ἡ πρώτη 23,33 24,5 ἡ ὕλη .. πρός τι ἔστιν 31,30 sq. ἡ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην (οὐσία) 41,10 ἡ ὕλη ἡ τὸ εἶδος ἡ τὸ ἔξι ἀμφοῖτι σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. 51,15 sq. ἀόριστος 51,19 ἄσχετος opp. σχέσιν ἔχουσα 51,21 διαφοραὶ συνειλημέναι μετὰ τῆς ὕλης 50,17 πᾶς ἡ ὕλη
- τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον δέχεται καὶ τάναττα ἐφ' ἔαυτῆς φαντάζεται μικρὸν καὶ μέγα καὶ ἀλλεῖπον καὶ ὑπερέχον; 54,23 sq. μένει ἡ ὕλη δυνάμει 59,29,33
- ὑπάγειν ἐπιστήμαις 67,2
- ὑπάλληλος. τὰ ὑπάλληλα γένη 28,4. 12, 18 opp. ἀντιδιαιρούμενα 28,25
- Ὕπαρξις 19,5 21,28 35,17 53,2 ἡ δὲ Ὕπαρξις καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ ὑποκείμενον οὐ κεγωρισμένον τι δηλοῖ τοῦ ὑποκειμένου 35,18 τὸ ἐν ὑπάρξει ζῆν 56,6
- ὑπάρχειν 22,10 35,18 κατ' οὐσίαν 26,1 27,15 coni. τὸ ἔξι ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι 12,22 προηγεῖται πανταχοῦ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὴ ὑπάρχοντος 22,4,8 τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὡς κατ' ὑποκειμένου λεγόμενα λαμβάνειν 25,23 26,2
- ὑπεξαιρετισθαι 27,9
- ὑπεξαιρεσις 25,29
- ὑπερβάλλειν opp. ἐνθεῖν 16,20 opp. ἀλλείπειν 70,12
- ὑπερβολή 46,16
- ὑπερέχειν. ὑπερέχον opp. ἀλλεῖπον 54,24
- ὑπερπηδᾶν τοὺς ἄλλους 4,13
- ὑπερτιθέναι. ὑπερτιθέσθαι 17,4
- ὑπερφρονεῖν 4,18
- ὑποβάθρα 58,8 πανταχοῦ οἷον ὑποβάθρα πρῶτον (ἢ οὐσία) 43,30
- ὑποβάλλειν. τίνα (οὐσίαν) ὑποβάλλει τῇ νυνὶ κατηγορίᾳ 42,33
- ὑπογράφειν 46,34
- ὑπογραφή 20,21 21,11 41,2 42,2 dist. ὄρος 20,30 44,11 61,9
- ὑπόδειγμα 15,12
- ὑποδεῖν. τὸ ὑποδεῖντον 33,14 34,23
- ὑποδέχεσθαι 69,3
- ὑποδοχή 54,33 ἡ πρὸς τὰ ἐναντία 59,7
- ὑπόθεσις 5,19 16,17 17,5 41,3 κατὰ τὰς Ηλάτωνος ὑποθέσεις 68,19 ίδιας ὑποθέσεις γυμνάζειν 68,29
- ὑποθετικός. τὸ ὑποθετικόν 11,20
- ὑποκάτω. τὸ ὑποκάτω opp. τὸ ἐπάνω 27, 28 sq.
- ὑποκείσθαι 11,4 43,29 sq. 58,1 sq. τὸ ὑποκείμενον 6,28 8,1 14,26 27,20 35,19 opp. τὰ συμβεβηκότα 31,15 58,10 τὸ ὑποκείμενον τῷ νοήματι πρᾶγμα 10,30 τὸ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι 22,26 sq. expl. 24,12 43,8 τὸ ὑποκειμένον διτὸν ... ἐν μὲν τὸ λεγόμενον πρῶτον ὑποκ. ὡς ἡ ἄποιος ὕλη, ... δεύτερον δὲ ὑποκ. τὸ ποιόν 23,

25 sq. τὸ δεύτερον 24,3 sq. καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖν 25,25 sq. 26,22 τὸ ὑποκειμένον καθὸ μὲν τυγχάνει τούτων τῶν προσηγοριῶν πρός τι 31,31 sq. εἰς ὑποκειμένον καὶ τὰ περὶ τὸ ὑποκειμένον διαιρεῖσθαι (πὰς κατηγορίας) 32,5,6 τὸ μῆτε καθ' ὑποκειμένου μῆτε ἐν ὑποκειμένῳ 42,2 46,5 δεῖ προστιθέναι εἰς τὸν δρον τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ οὐδὲν συντελοῦντος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου 49,7

ὑπολαμβάνειν 5,23 8,28 67,30

ὑπολογίζεσθαι 25,27

ὑπόλοιπος 43,24

ὑπομένειν 23,9 58,9 sq.

ὑπόμνησις καὶ ὑπογραφή 61,9

ὑπόνοια 59,24

ὑποπίπτειν τῇ τῶν κατηγοριῶν διαιρέσει 11,3

ὑπόπους. τὸ ὑπόπουν opp. τὸ ἄπουν 30,1
ὑπόπουν ζῷον 53,11

ὑπόστασις 21,29 35,20 40,1 45,27 57,33
58,7 59,2,21 67,7 69,13. 15,24

ὑποσύνθετος. τὸ ὑποσύνθετα οἷον ξυστρόπων (?) 12,7

ὑποτάτειν 6,26 28,13 syn. ὑποβάλλειν
43,1 sq.

ὑποτιθέναι 69,32 ὑποτιθεσθαι 33,25 45,
17 65,21 66,9

ὑποτρέχειν 10,25

ὕστερος opp. πρότερος 67,13 sq. τὰ ὕστερα
syn. τὰ αἰσθητά opp. τὰ πρώτως ὅντα
42,15 syn. δεύτερα opp. πρότερα 45,
14 sq. 61,8

ὕφεστος ἡ ἐσχάτη 41,3 κατὰ παντελῆ ἀπόστασιν ἡ ὑψειν τελέαν 52,29

ὑφίσταναι 59,29 ὕφεστηκός 7,24 53,32
59,17 κατὰ τὴν ἴδιαν οὐσίαν 69,16
ὑφίστασθαι 16,9 23,29 24,6 26,6 40,12
ὑφεστήκεναι opp. ἀνυπόστατον εἶναι 33,21
67,3 ὕφεστάναι 51,8 τὸ ὄπωσον ὕφεστάναι ἔχειν 59,18 εἰ . . αὐτὸς καὶ
ἐαυτὸν ὕφεστηκε 69,8

Φαλακρότης 30,25

φαντάζειν 54,24. 25

φαντασία dist. νόημα, νόησις, 10,20. 22 sq.

φαύλος. φαύλη ἔξις, διάθεσις, πρᾶξις opp.
σπουδαία 56,12 sq.

φέρει 57,1,4 ὡς φέρει 53,11 ὥσπερ φέρει
56,30 οἷον πέποις φέρει 8,12
φέρειν τὸν λόγον 7,24 ἀπαντήσεις φέρονται 6,4 κατὰ μηδενὸς ὑποκειμένου φερόμενον 8,1

φιλαρτός. τὰ φιλαρτά 57,16

φιλορά 48,12

φιλοθεάμων 12,20

φιλομαθής. ὁ φιλομαθέστατες Σέλευκε 5,25
39,1

φιλονεικεῖν 66,20

φιλοσόφημα 42,9

φιλοσοφία. πάντα τὰ εἰδη τῆς φιλοσοφίας
5,27 οἱ ἐκ φιλοσοφίας ἥρμανεν οpp.
οἱ ὀλίγα ἐπιστάμενοι 42,5

φιλόσοφος Πλατωνικός 1,1 4,1 5,3 36,1 62,1
οὗτε ἄλλω τῶν φιλοσόφων οὗτε δὴ μᾶλιστα
σοι 64,4 οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι 5,16 49,9
ἀνάγκη δὴ πᾶσα τοῖς φιλοσόφοις ἡ χρήσθαι
ξέναις λέξει . . . τῇ προγένερι
χρῆσθαι τοντηθείς καὶ ἐπ' ἄλλων κείμενα
δύναματα μεταφέρειν 6,10 sq. τῶν τοῖς
πολλοῖς ἀγνώστων πραγμάτων ἐξηγηταί
6,12 ἡ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγομένη,
οὐσία opp. ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένη,
ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ 44,28

φρατρία 39,21

φρόνησις opp. ἀφροσύνη 60,7

φυλάττειν τὰς μαθήσεις 4,12

φυλέτης 26,12

φυλή 39,21

φυσικός. φυσικὴ ἐπιβολή 17,13 θεωρία
17,16 φυσικὴ οὐσία . . ἡ κατὰ τὸ εἶδος
καὶ τὴν ὅλην 41,9 sq. 44,22

φύσις 6,8 14,27 26,34 32,2 45,8 46,17
50,2 ἡ τῆς φύσεως ἐπιτηδειότης 4,17
φύσις τις ἵδια 31,30 ἀφωρισμένην ἵδιαν
πραγμάτων ἔχει φύσιν 12,25 πάσης τῆς
φύσεως ἄρσις 13,17 ἡ τῆς φύσεως μετάβασις 48,28 sq. 49,14 ἡ τοῦ ποιοῦ φύσις
66,2 sq. 69,32 τοῦ ποιοῦ 66,3 φύσιν
ἔχειν ἐπικοινωνεῖν 67,22 κατὰ φύσιν 71,8
φύσει 17,2 57,30 φωνὴ φύσει βραχεῖα,
μακρά 70,21 sq. 71,13. 14 τῇ φύσει
διαφέρειν 30,28 τῇ φύσει opp. πρὸς ἡμᾶς
45,5 sq. 46,24. 25 67,26 φύσει πρότερα
45,14 sq.

φυτόν. τὰ φυτὰ opp. τὰ ζωόφυτα, τὰ ζῶα
49,15 sq. 66,31

φωνή opp. πράγμα, νόημα 6,31 ἀσημος
φωνή 9,19 10,12. 15 σημαντική 10,31

12,29 ἀράνταστος 11,27 τὸ τῇ φωνῇ προφέρειν 8,28 διὰ φωνῆς προφέρειν 8,29 9,1 ὁ ἐν τῇ φωνῇ λόγος ορρ. ὁ ἐν τῇ διανοίᾳ 10,6 70,4,7 τρύπος τῆς φωνῆς 11,6 ἡ κοινὴ φωνὴ ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ 20,2 sq. αἰτιθητή 20,10 φωνὴ φωνῆς ὀξυτέρα 41,23 ποσὴ πληγὴ δέρος 70,9 αὐτῆς τῆς φωνῆς ἔστι σμικρότης καὶ μέγεθος 70,18 τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσόν 70,22 εἰ σύμφυτον ἔχει μέγεθος μετ' ἔωνται, ... ἔσται καθ' αὐτὴν ποσόν, ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκός 71, 6, 7 14 φώνημα 70,20

Χαλκός 23,29 24,1
Ζαραντήρ 11,19 12,6 27,1
Ζαραντήριστικός 29,19
Ζάρις, καλὴν καὶ γενναίαν γάριν αἰτεῖν 4,5
σὴν γάριν ὄρμαν 5,6
Ζείρ 15,24, 25 24,31
Ζερσαῖος κάων 19,28 34,32
Ζιτών. τὸ ζιτώνα μάρον ἔχειν 18,14 opp.
ἱμάτιον 18,22
Ζιών 23,21 24,9, 10, 48,17 ψυχρότητος
μένι ἔστιν ἐπιδεκτική, θερμότητος δὲ οὐ
57,17 sq.
Ζρεία. ἡ γρεία τοῦ λόγου 11,24 τοῦ λέγε-
σθαι 66,11 τῆς μεθόδου 53,8 ἡ πρώτη
γρεία τοῦ λόγου 11,14 sq. ἡ δευτέρα 15,
17, 24 32,18, 19
Ζρήσιμος. ὁ λόγος πᾶσι τοῖς εἰδεσι τῆς
φιλοσοφίας γρήσιμος 5,27 τὸ γρήσιμα
προλαμβάνειν 17,6 47,30
Ζρῆσις 19,2 εἰς γρῆσιν ἔρχεσθαι 19,7
λαμβάνειν 19,12 αἱ προηγούμεναι γρῆσεις
τοῦ λόγου 32,28
Ζροιά 58,18
Ζρόνος 22,29 sq. ὁ ἐν μέρει, ὁ ἀπλῶς
22,30, 31 ὁ γενικός 22,33 opp. ὁ
κατὰ μέρος 23,10 καθ' αὐτὸν ἐν γρόνῳ,

κατὰ συμβεβηκός 23,1 sq. τὸ ἐν γρόνῳ
22, 29 34,22 φωνὴ φύσει βραχεῖα ἐν
βραχεῖ τρόνῳ ... μακρὰ ἐν μακρῷ 70,
21 sq. τὸ γρόνῳ μακρὸν opp. τὸ φύσει
70,29
Ζρῶμα 15,8 58,11 sq. τὸ ως ἐν ὑποκει-
μένῳ τὸ ἐπὶ τοῦ γρώματος 23,15, 16 coni.
Σγῆμα, ποσότης 23,19 24,4 sq.
Ζωρίζειν 22,28 26,6 29,2 sq. 35,19 39,4
48,10 sq. 52,3 59,10 sq. 65,22 sq. ζω-
ρίζεσθαι dist. ζωρίς εἶναι 25,13 sq. τὸ ἐν
τῷ εἶναι ζωρίζον 29,5 ἐπινοίᾳ ζωρίζειν
50,13 sq.
Ζωρίς εἶναι 22,27 24,6 dist. ζωρίζεσθαι
25,14 sq. ζωρίς διαστάναι 40,2 ἀφορίζε-
σθαι 68,29
Ζωρισμός 29,7
Ζωριστός 7,16 (?) 28,30 59,20, 30

Ψεύδεσθαι opp. ἀληθεύειν 12,27 60,3 sq.
67,26
Ψευδής λόγος opp. ἀληθής 7,25, 29 sq.
10,3 τὸ ἀληθές ἡ ψευδές 8,9 ψευδῶς
26,25
Ψεῦδος opp. τὸ ἀληθές 7,26 9,26 10,5
28,19 ἡ κατὰ τὸ ἀληθές καὶ ψεῦδος με-
ταβολή 60,9
Ψόδος ἄναρθρος 11,26
Ψυγή 51,28 60,4 sq.
Ψυγικός. ψυγική ἐνέργεια 10,21
Ψυγρός opp. θερμός 52,8
Ψυγρότης 23,21 opp. θερμότης 57,16 sq.

“Ωρα γε λέγειν 60,4
ὦς eum infinitivo 11,17 24,15 29,22 49,24
59,5
ὦσαύτως opp. διαφόρως 27,10 53,29
ὦστε eum participio 59,1

II INDEX NOMINUM

Αἴας 18, 26, 30 Αἴαντες 20, 25 21, 8 sq.
 Αἰθίοψ. περὶ τὸν Αἰθίοπα μεταστάντα εἰς
 ἄλλους τόπους ἀνεσις ἀν τοῦ μέλανος σύ-
 ματος γένοιτο 48, 15
 Ἀλέξανδρος. πολλαὶ μὲν οὖν . . πρὸς ταύ-
 την τὴν αἰτίαν ἀπαντήσεις φέρονται ὑπὲρ
 Ἀριστοτέλους, καὶ ταύτας ἔξεστιν ἀναλέ-
 γεσθαι ἐκ τε τῶν Ἀλεξανδρου καὶ Πορ-
 φυρίου 6, 4, 5 εἰ δὲ τις αὐτὴν (τὴν μο-
 νάδα) καὶ μέρος ποσοῦ νομίσοι, ὥσπερ καὶ
 ὁ Ἀλέξανδρος, ἔσται καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἄμα
 33, 27 οὕτως μὲν οὖν τοῖς περὶ Ἀλέξαν-
 δρου καὶ Βάρθον τοῖς τε ἄλλοις Ηεριπατη-
 τικοῖς ἐπιγεγραῦσιν ἀποκρίνεσθαι γρή 45,
 28

Ἀνδρόνικος. οὐκ ἐν ἀπασι τοῖς ἀντιγράφοις
 τὸ δὲ λόγος τῆς οὐσίας πρόσκειται,
 ὡς καὶ Βάρθος μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος
 21, 18

Ἀριστείδης. ἡ πρᾶξις οἷον ἡ Ἀριστείδου
 καλὴ 56, 25 57, 1, 4

Ἀριστοτέλειος δόξα 54, 11

Ἀριστοτέλης. εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατη-
 γορίας 1, 1 4, 1, 21 5, 21 36, 1 62, 1 τοῦτο
 τὸ Ἀριστοτέλους σύγγαμμα, ὃ δὴ καλοῦμεν
 κατηγορίας 5, 17 ὅτε μὲν ἔνοιχωνετ τῇ
 θέσει τῶν δνομάτων 6, 16 ἐν τῷ τρίτῳ τῶν
 περὶ Φυλῆς 9, 29 ὅρον Ἀριστοτέλης διδω-
 σιν αὐτοῦ (τοῦ γένους) τὸ κατὰ πλειόνων
 καὶ διαφερόντων τῷ εἶδοι ἐν τῷ τι ἔστι
 κατηγορούμενον (Τοπ. Α 5 p. 102 a 31) 14,
 32 sq. τριγῆς τὸ ταύτων εἰρηκεν Ἀριστο-
 τέλης (Τορ. Η 1 p. 151 b 28, 152 b 31) 13, 3
 ἐν τοῖς Τοπικοῖς σύνηθες αὐτῷ ταῦτα (τῷ
 εἶδει, τῷ λόγῳ) ἐπαλλάσσειν ἀντὶ ἀλλήλων
 (cf. A 7 103 a 8 sq.) 29, 31 τὴν δ' ἀκρ-

βεστέραν θεωρίαν (περὶ τε ἐναντίων καὶ
 ἀντικειμένων καὶ τῶν ἄλλων, ἔτι τε περὶ¹
 κινήσεως καὶ τοῦ ἄμα) ἐν τοῖς Φυσικοῖς
 ἐκδιδάσκουν (Γ 1 200 b 12 sq.) 17, 19, 20
 ἡ ἀποιος ὑλη, ἣν δυνάμει σῶμα (?) Ἀρι-
 στοτέλης φησι 23, 27 τὸ δὲ οὐκ ὥσπερ
 ἄλλοις δικετεινόντων . . . ἢλλα ὥρωνυμον
 κατὰ Ἀριστοτέλην 22, 6 (τῶν Στωϊκῶν)
 ἀργατιθερος Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρε-
 σβιτέρων συνηθείᾳ χρώμενος, οἵτινες τὴν
 τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνοδον
 συμπλοκὴν ὠνόμαζον 22, 20 sq. περὶ δὴ
 τούτου (αἱ ἀποφάσεις καὶ αἱ στερήσεις τά
 τε ἀδρίστα καὶ αἱ ἐγκλίσεις ἐν τίνι κατη-
 γορίᾳ ταχθύσονται) βέλτιον αὐτὸς Ἀριστο-
 τέλης ἐν τοῖς Υπομνήμασιν ἀνεδίδαξεν 33,
 10 sq. πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν (περὶ²
 τῆς οὐσίας) τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετά
 τὰ φυσικά προγματείᾳ χρήσομαι (Λ 1
 p. 1069 a 18 sq.) 41, 7 sq. ἐν τῷ Λ τῶν
 Μετὰ τὰ φυσικά 41, 13 ἐν τοῖς Μετὰ τὰ
 φυσικά σῶμα ἀσώματόν τινα λέγει οὐσίαν
 41, 30 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικά (Ζ 3
 p. 1029 a 23) 42, 19 διὰ τί ἐν μὲν τοῖς
 Φυσικοῖς τὰ κοινὰ προτάττει ὡς ποστα,
 ἐνταῦθα δὲ τὰ καὶ τὸ έκαστα (Α 1 p. 184 a 23)
 45, 3 δεικνύνται δὲ ἐξηγουμένους τὰ Μετὰ
 τὰ φυσικά προσῆκεν, διτά τὰ κοινὰ Ἀριστο-
 τέλης προτάττει καὶ ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν
 θεωρίᾳ 45, 29 τὸ εἶδος τῇ στερήσει λέγει
 ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς (Α 7 p. 190 b 27)
 52, 18 ὅταν ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἔξιν καὶ
 τὴν στέρησιν ἐναντία προσαγορεύῃ 52, 21
 πῶς τὸ πῦρ τῷ διδαστει καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ
 ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης (De gen. et cor-
 rupt. B 8 p. 339 a 3 sq.) 52, 5 ἡ πρώτη

- ὑπόστασις τῆς συνθέτου οὐσίας ἐξ ὅλης καὶ εἰδους, ὥσπερ ἐν τοῖς Φυσικοῖς δείκνυται (Α 7 p. 189 b 30) 59, 21, 22 ἔδειξε γάρ ἐν τοῖς Φυσικοῖς ὅτι τὸ εἶδος μάλιστά ἐστιν ἡ οὐσία 59, 26 ταῦτα (τὰ ἄντα καὶ ἀσύνθετα) ἀποδείκνυσιν ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς ἀκροάσεσι ταῦτὸν ἔχοντα τό τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δεδεγμένοις αὐτὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι 68, 25 sq.
- Ἀριστοτελεικός, κακῶς γράνται καὶ ἀτελῶς τοῖς Ἀριστοτελεικοῖς 31, 18, 19 Ἀριστοτελεικάτερον 52, 26
- Ἀργύτας. οὔκουν ἔδει πρὸ τοῦ περὶ τῶν καθολικῶν λέξεων καὶ Ἀργύταν λέγειν, ὃς ἡμεῖς κατηγορίας ὀνομάζομεν, ταῦτα (περὶ τῶν συνιστύμαν, ὅμωντρων, παρωνύμων) προειληφένται; 16, 33 sq. Ἀργύτας μὲν ὁ Πυθαγορικός . . . τῇ τάξει ταῦτη κέρχεται λέγων ὡδὲ πως· ἡ δὲ τάξις αὐτῶν ὡδὲ ἔχει· πράτα μὲν τέτακται ἡ οὐσία διὰ τὸ μόνον (μόναν?) ταῦταν ὑποκειται τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὰν καὶ τὸ αὐτὸν δύνασθαι νοεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας μὴ ἄνευ ταύτας· ἢτοι γάρ κατ' αὐτὰς ἡ αὐτῷ ἐν ὑποκειμένῃ κατηγορεῦνται. δευτέρᾳ δὲ ἡ ποιότας· ἄνευ γάρ τω τί ἐστιν ἡμεν ἀδύνατον ποιόν τε ἡμεν' 69, 8 sq.
- Βόρηθος 21, 19 (v. Ἀνδρόγυνος) τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Βόρηθον τοῖς τε ἄλλοις Ηεριπατητικοῖς 45, 28
- Διεψιλή (?) 4, 24
- Διέργυντος, τὸν Διέργυντον Διέργυντον 70, 28, 29
- Δέξιεππος φιλόσοφος Ηλατωνικός 1, 1 4, 1, 3 36, 1 62, 1
- (Δημοσθένης) (II, 9 p. 20, 27) 12, 21
- Δίων 12, 7
- Ἐλληνες 18, 27 ἡ τῶν Ἑλλήνων διάλεκτος 6, 2
- Ἐνρύθματος. ἥδε δὲ (ἡ πρᾶξις) φαύλη οἶον ἡ Ἐνρύθματος 56, 26 57, 2, 3
- Ἡσιόδος (Opp. et d. 317) 4, 6 (Opp. et d. 747) 64, 6
- Ιάμβλιχος 5, 9
- Ομηρικός ἡμῶν 5, 6
- (Ομηρος) (B 824) 12, 21
- Περιπατητικός. Ηεριπατητικοί 5, 22 45, 28 Σωτηρένης ὁ Ηεριπατητικός 7, 4
- Πίνδαρος (fragm. 233) 64, 11
- Πλάτων 68, 19
- Ηλατωνικός 1, 1 4, 1 5, 3 36, 1 62, 1 Ηλατωνικοί 5, 20
- Πορφύριος 5, 9 6, 6
- Πυθαγόρας, οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου 65, 14
- Πυθαγορικός, κατὰ νοῦν τὸν Πυθαγορικὸν 17, 1 οἱ Πυθαγορικαὶ ὑποθέσεις 17, 5 Ἀργύτας ὁ Πυθαγορικός 65, 8
- Πλωτένος. Πλωτένῳ τῷ Ηλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιλέγειν χαλεπὸν οὕτως βαθέως ηπορηκότι 5, 2 sq. οἱ ἀπορίαι τοῦ Πλωτένου 39, 4 ἀπορεῖ διττῆς οὐσίας ὑπαρχούσης νοητῆς τε καὶ αἰσθητῆς πῶς γένος δύναται' ἀν γενέσθαι τὸ αὐτό (Enn. VI, I, 2) 40, 14 ἐν .. γένος τὴν οὐσίαν ἐν τοῖς νοητοῖς οὕτους τίθεται ὡς κοινῇ τὸ εἶναι παρέχουσαν τοῖς ἀσωμάτοις εἰδεῖς καὶ ὡς τοῖς αἰσθητοῖς ἀπασι καὶ τοῖς ἐνύδοις εἰδεῖς τὸ εἶναι ἐνδιδοῦσαν 40, 28 sq. οὗταν ἀπορῆ Πλωτένος πότερον τὰ αὐτά ἐστι γένη τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τῶν πρώτως ὄντων καὶ ἐπὶ τῶν ὑστέρων ἡ ἐν μὲν τοῖς νοητοῖς πλειά ἐν δὲ τοῖς αἰσθητοῖς ἐλάττω ἡ ἀναπάτιν (Enn. VI, I, 1 p. 566) 42, 13 sq. ὁ Πλωτένος τοιαῦτα προσαπορεῖ· ὡς τριγῶς λεγομένης τῆς οὐσίας καὶ ἄλλης ἄλλως τίνα ὑποθάλλει τῇ νοῦν κατηγορίᾳ, πότερον τὴν ὅλην ἡ τὸ εἶδος ἡ τὴν ἐξ ἀμφοῖν σύνθετον (Enn. VI, I, 2 p. 567) 42, 32 sq. ἀπορεῖ Πλωτένος οὐκ εἶναι ῥάδιον λέγων αὐτὴν τὴν οὐσίαν εἰπεῖν τίς ἐστιν (ibidem) 43, 11 διὰ τί ἡ οὐσία προτάττεται τῶν κατηγοριῶν (Enn. VI, I, 25 p. 588) 43, 26 sq. οὗτο τὸ μίαν οὐσιαν τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος εἶναι δεκτικὴν οὐ πάσαις ἐφαρμόζει οὔτε ταῖς νοηταῖς οὔτε ταῖς φυσικαῖς (Enn. VI, I, 2 p. 567) 44, 20 προσαπορεῖ περὶ τῆς τάξεως, ὡς ἀκόλουθον ἡ δεῖξαι τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσίαν, εἰδ' οὕτως τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον 46, 8 sq. ἀπορεῖ λέγων, οὗτοι συμβεβηκόταις ἐστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνὰ μέρος τὰ ἐναντία 58, 20 Πλωτένος ἀπορεῖ, εἰ ἡ αἰσθητὴ οὐσία οὐκ ἄνευ μεγέθους οὐδὲ ἄνευ ποιότητος, πῶς τὰ συμβεβηκότα αὐτῆς χωρίζουμεν 59, 9 sq. ἐνδηλίστατα γνωρίζεται βούλεται παρέχειν τὴν ποιότητα τοῦ μᾶλλον αὐτὴν εἶναι προσεχετέραν τῇ οὐσίᾳ 64, 15 sq. ἐνίσταται λέγων ὡς ἀμφότερα οὐρήτεον ὡσαύτως ποσά (Enn. VI, I, 4 p. 568) 66, 14 sq. διαιρεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ (Enn. VI, I, 4 p. 569) 68, 14 ζητεῖ, πότερον ἐνυπάρχει οὕτος ὁ ἀριθμός τοῖς ἀριθμούμενοις ἡ γωρίς

ἀντῶν μετρεῖ 69,6 sq. τὸ ποσόν φησιν οὐκ ἀν εἴη ποσότης 69,26 sq. λέγει, ός λόγος . . τοσόδες ἐστὶ καὶ ταύτῃ ποσὸς ὡς συμβιβληκός ἔχων τὸ ποσόν (Enn. VI, I, 5 p. 570) 70,1 sq. ἐπειδὴ ἐν χρόνῳ φησὶν δὲ Ἡλωτὸς λέγεται δὲ λόγος δῆτι ποσῷ, καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται 70,15 sq. οἱ ἀπὸ Ἡλωτῶν 65,14

Σέλευκος 4,4. 10 5,25 6,4 39,1 64,2
65,8

Στοά. Ήστι τὸ ὑποκείμενον διττὸν καὶ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τοὺς πρεσβύτερους 27,25

Στωίκες. Στωίκοι 5, 20 οἱ μόνην συμπλοκὴν τὴν μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου προσεργάνει ἴσχυον τοις Στωίκοις ἐπαναλουθοῦσιν 22, 18 πρὸς τοῖς τοις ὑπολογιζόμενα οὐχ ὡς οἱ Στωίκοι λέγουσι τὴν τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξαίρεσιν 25, 28. 29

εἰ δέ τις εἰς τὸ πάντα ἔχον συντάττοι τὰς πλείστας κατηγορίας, ὡς οἱ Στωίκοι ποιῶσιν 34,20 ἢλαυράζω τῶν Στωίκων γυαριζόντων τὰς ἔξεις ἀπὸ τῶν ἐκτῶν· ἀσώματα γάρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' ἑωτά, θταν ἐρεσχελεῖν δέον θῆ, ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔργονται 50,31 sq.

Σωκράτης 10,19 sq. 15,26. 27 23,29 24,1
25,25 sq. 42,25 44,19 56,21 sq. Σωφρονίσκου λέγεται οὐχ οὕτως, θῆπέρ ἐστι Σωκράτης, ἀλλὰ παραλείπομεν ὡς γνώριμον τὸ οὐδόν 31,26

Σωσιγένης ὁ Ηεριπατητικὸς παραλλήλους ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀντηξήτασεν, οὐ μὴν περὶ μῆτρας γε αὐτοτελῶς ἀπεργήνατο, ἀλλ' ισομαγοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους. βούλομαι δῆ τὰ ἐκείνοις ἐπισκέψασθαι 7,4 sq. 7,28

Σωφρονίσκος 31,27

ADDENDA ET CORRIGENDA

- p. 5,26 not. adde: an *καὶ τῶν νοημάτων* ὡν αῦται σημαίνουσι;
- p. 15,11 not. adde: *τριγῶς* *(ἔτερον)* coni. Usener
- p. 18,35 not. adde: corrigas μέρη
- p. 24,5 not. adde: *ποιάτης*] corrigas ποζάτης
- p. 40,17 notam dele
- p. 64,10 l. ζησομεν
- p. 65,15 not. adde: an ἀπολογούμενοι?
- p. 66,27 not. adde: corrigas τὸ δὲ διηρημένον καὶ παρακείμενον

Ad Porphyrium occasione data haec addam:

- p. XLV Byzantium illum, cuius commentationem *Ξενέδημος* ἦ Φωναῖ ex codice Barocciano 167 Cramer edidit, Theodorum Prodromum esse, monuit me Usener; et quidem docet codex Vaticanus 305, de quo vide La Porte, *Notices et Extraits des Manuscrits de la bibliothèque impériale et autres bibliothèques* (Paris 1810) VIII, 2 p. 215 sq.
- p. XLVII codicum, quibus Gregorii Humilis compendium logiae exhibetur, antiquissimus esse videtur cod. Palatinus 281 s. XI [f. 1^r tit. Συνοπτικὸν ἔνταγμα (sic) φιλοτοφίας inc. ὅσπερ οἱ ἀναγινώσκοντες], unde excerpta ab A. Holdero Rastattensi descrippta mihi praesto sunt
- p. LVI Apographis adnumerandis est E = Vaticanus 2169 [Column. 8] chartaceus saec. XV scriptus, qui commentarium f. 1—48^v continet. etenim lacunae speciminis, quod A. Mau dedit, cum ceteris Apographis prorsus consentiunt
- p. 79,28. 29 ἀδύνατον χωρὶς εἶναι ἐκείνου ἐν φῷ θῆν ex Simpl. (f. 12^v11) corrigas ἀδύνατον χωρισθῆναι ἐκείνου ἐν φῷ θῆν
- p. 99,32 τὸ μὲν ὑποκείμενον τῷ γράμματι recte coniecit M. Wallies (Berliner Philologische Wochenschrift 1888 No. 26 p. 808)
- p. 133,28 ἐγκειμένων] corrigendum esse ἐκκειμένων idem iure monuit

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS III AMMONIUS IN PORPHYRII ISAGOGEN SIVE V VOCES

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXI

A M M O N I U S H
IN PORPHYRII ISAGOGEN
S I V E V VOCES

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXI

P R A E F A T I O

Quod in Porphyrianae Isagoges praefatione¹⁾ eam suspicionem, qua quis ab Ammonio Hermeae filio commentarii in Hermeniam auctore ab iudicandum esse Isagoges commentarium censeat, iusta causa carere dixi, hoc nunc ipso libro quantum fieri poterat restituto futilibusque additamentis liberato etiam clarius intellegitur.²⁾ nam qui editionem principem confecit, ratus Ammonio omnes minutias usque ad umbilicum persequendas fuisse, quemadmodum David fecit ipse quoque a posterioribus scholiastis auctus, cum in medio libro tum in extremo ubiores expositiones maximam partem ex Davidis commentariis translatas nonnullas etiam ex interpolatis Ammonii codicibus haustas incoleavit.³⁾ sed resestis his interpolationibus editoris principis tantum abest ut genuina commentarii forma enitescat, ut per totum librum sparsa maneant multa, quae quamvis omnium codicum auctoritate defendantur, nullo modo servanda esse putemus. namque primum eundem locum iterata explicatione illustratum saepe videmus, ut vana et prorsas intolerabilis oriatur repetitio⁴⁾, tum multi loci vocis ἄγγελος indicio in suspicionem vocantur.

¹⁾ v. p. XXXV.

²⁾ manifestum Ammonianae originis indicium positum est etiam in studio mathematico, quod ut in aliis illius viri commentariis ita in Isogoge planissime apparel (v. p. 71,21). et geometriae astronomiaeque maxima cura incubuisse Ammonium testis est Damascius in vita Isidori c. 79 ὅτι ὁ Ἀμμωνίος φύλακον ὑπότατος γέγονε καὶ πλείστους ὡρέ-
ιησε τῶν πάθοτε γεγενημένων ἐξηγητῶν· μᾶλλον δὲ τὰ Αριστοτέλους ἐξήσυχτο. ἔτι δὲ διη-
νεγκεν οὐ τῶν καθ' ἐαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Πρόκλου ἐταίρων, δικαιού-
δε ἀποδέω καὶ τῶν πάθοτε γεγενημένων εἰπεῖν, τὰ διφτι γεωμετρίαν τε καὶ ἀστρονομίαν.

³⁾ v. p. 30,6 39,15 46,21.22 92,26 100,22 105,12 125,22 sqq.

⁴⁾ cf. p. 10,10—11,5 cum p. 11,6 sqq.; p. 26,10—17 cum p. 31,2 sqq.; p. 35,4 sqq.
cum p. 36,15 sqq.; p. 43,25—44,24 cum p. 45,3—22; p. 77,18 sqq. cum p. 79,4—11;
p. 99,10 sqq. cum p. 100,10—20; p. 111,21 sqq. cum p. 112,12 sqq.; p. 117,5—8 cum
p. 117,11—13. his locis interpolationes plerumque ipsis verbis posterioris actatis indolem

neque enim christianaee religione adhaesisse Ammonium, ut ex aliis eius libris, ita ex hoc commentario facile intellegas.¹⁾) denique interpretationis interdum tantus stupor reperitur, ut doctissimi viri memoriam tuo iure ab istis ineptiis vindicandam esse censeas. quae cum ita sint ego sic existimo in agnoscendis et expellendis interpolationibus audaciam praestare quam timiditatem. nec tamen Herculeum illum laborem ego peregi. satis enim habui alia uncinis circumdare, alia in adnotacione in suspicionem vocare. ac ne ἀγγέλον quidem omnibus locis eieci, veritus ne cui incerta pro certis venditasse viderer. meum igitur putavi, ut institutum fert huius editionis, artis criticae praesidia viris doctis quam plenissima praebere omni iudicii levitate quam longissime remota.

Quodsi ab interpolatoris manu hic liber tantam accepit plagam, mirum non est etiam verborum memoriam omni vitiorum genere inquinatam esse. cuius rei testimonium luculentissimum praebent versus illi ex Aureo carmine citati (p. 15,19—16,3), quorum ex discrepantia cognoscitur, qui ad nos pervenerunt codices ex uno omnes fluxisse archetypo, libidine ac stupore tantopere deformato, ut in his versibus ad diversam

produnt, velut p. 37,10 ὅταν cum indicativo coniunctum legitur, quae constructio cum p. 93,17 ὅταν—κέχρηνται iterum legatur, hic quoque locus satis futilis subditivus putandus est; p. 37,17 ἐγγύει ἀληθές; p. 100,16 παρέλειψε; p. 112,12. 14 ἐπιστόλων cum optativo; p. 112,16 ἐξωθήσας; p. 112,18 ἀπωθήσασα. paulo impeditior est quaestio de illis verbis, quae p. 21,5—23,24 leguntur. quae cum de Isagoges origine et de Chrysaorio Porphyrii discipulo memoria digna nobis tradant, inviti ea exulare iubemus. tamen alteram in Porphyrii libellum praefationem his contineri, vel ex principio eorum (p. 21,5) appetet εἰς πόσα μὲν οὖν καὶ τίνα διαιρεῖται τῆς φιλοσοφίας ἔκαστον μέρος καὶ τί ἔχει ἀποτέλεσμα, εἰρηται. δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰπεῖν καὶ τὰ πρὸς τῶν φιλοσόφων οὕτω προσαγορευδρεῖν. quae qui scripsit, ea continuavit, quae de universa philosophia scriptor praefatus est, neglexit illa, quae p. 16,17—20,24 de Isagoge iam explicata sunt. ac si duas in Isagogen praefationes comparaveris, facile cognoscere priorem et propria ratione explicandi et argumentis sententiisque alteri multum praestare. nam quae altera in medium proferuntur, et oratione et re cum Elia ac Davide congruunt, nisi quod apud Ammonium in septem capita res disponitur, apud Eliam (Cramer Anecd. Paris. IV 427,5 sq.) et Davidem (Cramer Anecd. Paris. IV 334,5 sq.) octo quot solent capita afferuntur. accedit quod unum caput cum Ammonii commentario pugnat. nam in hac praefatione liber in tres partes dividitur (p. 23,12—16) etiam perverse collocatas, quia tertia pars alterum locum tenere debebat; in commentario nusquam huius partitionis scriptor mentionem facit aut habet rationem (cf. p. 114,4 sq.). quare hanc praefationem ab Ammonio alienam esse puto, sed non ita multo post fortasse ex discipuli cuiusdam commentario insertam. quem si Olympiodorum finges, ex cognatione Davidis et Eliae argumentum quamvis debile repetere tibi licet.

¹⁾ insignis locus invenitur p. 100,14, ubi in ea expositione, quam subditivam esse comprobari potest, ἀγγέλον legitur, in genuina eiusdem rei interpretatione (p. 99,13) ὁ θεός.

saepe memoriam confugere cogamur, aliis locis genuinam libri formam nos recuperaturos esse desperandum sit.

Atque ex ingenti manuscriptorum librorum numero quinque codices elegi, quos huie editioni substruerem DEFMV, inter quos D auctoritate D ceteris tantum praestat, ut ab illius memoria non defecerim, nisi ceterorum codicium lectiones iustis causis commendarentur. hos enim unam efficere familiam ex multis locis intellegitur.¹⁾ quamquam D et additamenta satis multa recepit et correctiones passus est. quare deteriorum codicium lectiones saepius a me probatas videbis. ac ne in orthographicis quidem codicis D memoriam tenaciter servare licet²⁾ lemmata denique in D suppleta sunt, ut totum praebeant Porphyrium, aut plura in unum contracta atque perturbata (cf. p. 64,5 89,18). his in rebus alteri familiae plus auctoritatis attribui, atque lemmatum terminos constitui ex codicium E et F hac in re congruentium memoria, nam in M et V illa EF iusto breviora esse videntur.

Optimus enim huius familiae codex F existimandus est, quem primis F foliis pessimum datus (usque ad p. 38,12) mutilum esse dolemus. codicis E exemplar cum codici F non multum cessisse videatur, ipsius codicis E librarius rem tam neglegerenter egit, ut ad verba constituenda minoris momenti iudicandus sit. M et V denique memoriam correctionibus multis MV sueatam praebebent, quare horum lectiones ubi ceteris praefererentur, non tam sincera traditione me niti conscius eram. quam correctoris dubia fide. et V quidem arreptis coniecturis genuinam indolem tautopere V amisit, ut per maiorem libri partem cum codice M consentire videatur, in extremo commentario propius ad codicem F accedat.³⁾

Horum similis fuit is codex, unde editio princeps (p) orta est; p cuius auctor non solum multas emendationes quae videbantur scriptoris verbis inculeavit, sed etiam expositionibus extrinsecus ascitis, ut supra dixi, ea auxit, qua sedulitate perversa potissimum factum est, ut totus liber suspicionem moveret.

¹⁾ cf. p. 8,14 14,16. 17 24,11. 12 33,7. 17 44,13 alios.

²⁾ vide perversam litterae et elisionem p. 33,18 ἔθη ἀπλούστερος, p. 58,8 ὅτι ἀνάγκη, p. 88,30 ἔθη ἡ οὐσία.

³⁾ cf. p. 92,26 93,21 109,8. 16. 17 111,1. 2. 9. 10 117,24. 25.

Ser. Berolini

a. d. VII Kal. Iul. MDLXXXI.

Ad. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM

A LAURENTIANUS 85,1 (Oceanus) [Bandini III p. 238] chartaceus saeculo XIV scriptus Ammonii librum exhibit f. 1—10. titulus deest. prima folia duo vetustate ac tineis corrupta sunt, ut scriptura nonnunquam evanuerit. sed Bandini quod adnotat codice in principio mutilato primum commentarium acephalum esse, in errorem incidit. f. 1 sane incipit a verbis τὰ δὲ μέσα (p. 11,30) pertinetque usque ad verba ἀλλὰ καὶ (p. 24,5), sed altero folio ea repetuntur, quae in principio desiderantur μέλλοντας—προσεχώς (p. 11,30), titulo hie quoque omisso et tertio folio (inc. οἱ τούτου ἐφέμενοι), quod cetera recto ordine sequuntur, verba primi folii continuantur. tamen ne primum folium a bibliopego per verso loco consutum esse opineris, id impedit, quod illud alia quadam manu recentiore, ut videtur, saeculi XIV exeuntis scriptum est. unde colligendum esse putto verba τὰ δὲ μέσα—ἀλλὰ καὶ nescio quo easa a primario scriba omissa esse et paullo post, eum codice perlustrato vitium appareret, altera manu suppleta. f. 10^r scriptura vacuum est, f. 11^r sine titulo legitur ζητηζόν τὰ δικτῶ κεφάλαια τὰ εἰωθότα κτλ. reete igitur manu recentiore in margine τοῦ Μαγεντηγοῦ additum est. ex specimine, quod Hieronymi Vitellii comitati debetur, intellegitur codicem socordia librarii multas concepisse maculas, quas corrector praesidio codicis M consimilis abluere studebat. exemplar codicis cognatum erat ei libro, unde B derivatus est. quorum fons communis proprius aberat ab exemplari codicis E, quam codicis D, sed correctionibus admissis sinceritate illi cessit.

p. 1,2 post μαθεῖν add. πρότερον || 3 ποτε om. || τον] τινος || 4 καὶ om. || 7 τὴν φύσιν τοῦ πράγματος colloc. || 8 ἐν om. || 10 ἀλλων] ἀλλοτρίων || 12 ποιηταῖς τε καὶ || 13 ὄροις δὲ καὶ || τῆς ἡγετορικῆς || 16 καὶ om. || p. 2,1 ὑποκείμενον (μὲν om.) || ἀνθρώπινα || 3 μὲν om. || τὰ δύλα || 4 ὄρισμοι οὖν colloc. || 5 ἀπό] ἐν || τοῦ συναμφοτέρου || 11 καὶ (post οὖν) om. || 12 οὖν] τοίνυν || 14 ἡ δὲ ἀστρονομία || 17 καὶ om. || 19 ὀλέγω πλειστούς διελθεῖν || 21 ἔχει || 23 τὸ δὲ ἡ οὖν ἀκαίρως πρότεροι, ἀλλὰ ἀντὶ ||

p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὗτος ἀρίζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θεον γοναῖς colloc. || 4 εἰς τὸ θεῖον¹ || 9 οὗτος—δρίσατο om. || 17 θεωρητικὸς || 19 ἔστι om. || 24 ὑπάρχουσι om. || 29 δὲ τοῖς αὐτοῖς p. 4,1 γένει γάρ τοι οὗτοι λατένειν 8 καὶ σὲ προσαγένεται προσενεγκεῖν 10 εὐθέτειν τέσσει om. τὸν om. || 14 ἀνθρώπῳ om. 19 θεωρητικός (post line 13) δὲ om. 25 δὲ τῷ γένει γοναῖς τῷ νόμῳ συντρ. colloc. ταπετίσιν 27 καὶ τοῖς γοναῖς om. 28 οὖν om. p. 5,2 οὐ δὲ οὐσιαῖς εργάται 3 δῆλος δὲ πράξεις οὖν 12 οὐδὲ καὶ || 13 τῷ σώματι—ἀντιῷ δέδεται τῷ σώματι ἐμπαθῶς || 16 ἀποθνήσκουσι || 17 ἀπὸ om. || 19 τῆς ψυχῆς | δὲ] γάρ || 21 καὶ μετὰ θάνατον post ἔρωτα (22) colloc. || 22 φαρεν || περὶ] παρὰ || 24 πάντως | 25 ἀπὸ τοῦ σώμ. || p. 6,5 ἀποδεδομένους || 6 μὲν (ante φιλο.) om. || τοι || μέρος] μόνον 10 ἀνθρώπῳ om. || 13 τοῦτον φαμεν || 14 ἔνεκα || τοιστῇ] τῇ αὐτῆς || περιπ. εἰναι || 17 δέδηται || 18 τινάς || καὶ om. || 19 καὶ οἴμαι γε εἴτε εἴτε οὖν || 22 τε om. || 23 ante οὐ add. καὶ || 26 ἦν ἔχει || 29 καὶ αἱ ἐπιστ. || p. 7,3 γεωρ. ἀστρον. colloc. || 4 καὶ om. || 5 διαμένουσι || ἔκεινο || 7 εἰστιν] ἔστιν || 8. 9 τὰ ὡσαύτως ἔχοντα || 10 ἔμμα || ἄλλως τε οὐ πάντα τὰ ἔναντ. || 14 γάρ (post μὲν) om. || 17 τοῦτα] καὶ ταῦτα || 21 ἔχει μέταν colloc. || 24 πᾶν τὸ περατοῦν || 26 συντιθεται || 27 οὐδὲν] οὐδὲ || 28 τὸ μέγεθος || εἰ δὲ ή μὲν ἀδύνατος || 32 γάρ om. || p. 8,3 ἀναλόγως γάρ || 4 ταῦτα || τῇ ἥρητορ. ή φιλοσ. || 7 ἔχει τὸ ἀνάγκ. colloc. || οὕτω δὴ || 10 δὲ] τε || 12 δὲ καὶ τὸ ἀληθ. || 13 καὶ om. || 16 τοπικῶν] τῶν πολιτειῶν || 17 ή om. || 18 καὶ om. || 18. 19 τῶν διτ. καὶ τῶν καλῶν colloc. || 22 ταῦτα ἔστιν ὅτε καὶ || 23 ἀπερ] ἀτινα || 25 γοῦν oblikt. || 26 η] εἴτε || p. 9,1 εὐθὺς || 2 μέντοι] δὲ || 3 τι oblikt. || 7 φησιν οὗτοι || 11 κυβερνήτης evanid. || σοφόν || 16 προσηγ.] ἐπωνυμίαν || 17 φημι om. || 17. 18 γνῶσιν ἔχοντα colloc. || 19 τρέχοντας] ἔχοντας || ἔχοντας] πρὸς || 20 τῶν φυσικ. τὴν θεωρίαν ||

p. 11,30 τὰ δὲ μέσα] fol. 1 inc. || p. 12,3 τὸ εἶδος αὐτοῦ τοῦ κύκλου || 4 post διανοτὰ add. τῇ ήμετέρᾳ || 7 κατὰ μὲν τι || 8 κατὰ δέ τι || 13 καὶ om. || ηγετος ηγετος corr. || 17 αὐτοῦτον μὲν ἀρίζεσθαι || 19 post ἔδιλων add. συγκείμενον || οὐ διυκτὸν || 19. 20 ἔτερα τοιαῦτα 20 σκέπην ποιῆσαι || ἐπειδὴ ||

p. 15,17 τῷ (prioris) om. || καὶ (post γάρ) om. || 18 ἐναυτῷ τιθησιν || 19 δὲ ἐθίζειο 22 ἀνάγκ. οὔγει τε καὶ ἕτεροι 25 δὲ ποτὲ om. p. 16,1 τί περιέχει τοιαῦτα (in: corr.) 2 τοῦ πρῶτου || διέξθιτι || 3 πρήξας || 5 νῦν || δεῖ εἰπεῖν διατίθεσις || 8 καὶ ἐνδείας || 9 γάρ] γοῦν || ἐνδεῖα] ἐνδέειν || 10 οὖν] η || δὲ αὖ || πᾶσιν om. || τὸν suppl. m.² || 11 οὖν om. || 18 ἔστιν] η || 19 ἡλθεν εἰς || ὑπέρ] περὶ || τὸν suppl. m.² || p. 17,2 γένωνται || 3 ἐπειδήπερ || 4 τε om. || γνωστικὸν (corr. m.²) || 5 παραλαμβάνεσθαι || 7 οὗτος om. || 8 ἔγειν] ἔχειν || 16 τοῦ om. || 17 post μέρος add. ἵππων || τετράποδην (corr. num. superser.) || 18 ἐρεθίζειν (corr. m.²) || 19 τίς ἔσται πράξις (corr. m.²) || 21 οὕτως] οὕτως καὶ (post ὕσπερ) om. ||

p. 24,5 οἱ τούτου ἐφίεμενοι] f. 3 inc. || 6 τῇ δὲ. δ. ἐπέρχεντο om. || 7 οὖν] τούτου || τυνὲ corr. m.²: καὶ m.¹ || 11 ὡς τέλος—τὸ μὲν om. || 12 έταν om. || 14 τὸ (ante μετίον) om. || 16 διὰ τὸ οὗτος εἰπεῖν ἀνάγκ. m.¹: διὰ τοῦτο οὕτως εἰπεῖν ὁ προρρήτος ἀνάγκ. m.² || 17 ὀηταδὴ om. || 19 λέγομεν || ἀνάγον m.¹: ἀναγρέμενον m.² || p. 25,2. 3 συμβάλλει (γάρ om.) m.¹: συμβάλλεται γάρ m.² || 4 εἰπεῖν m.² || τὸν ἐνδεχομένων || 5 οὖν om. (suppl. m.²) || 8 λέγεται τοῦτο εἰναι τὸ βιβλ. || κατὰ πρῶτον || 9 κατὰ δέστ. || 10 γάρ om. || οὖν ἔτινούσιν οὗτοι ἔτινούσιν οἱ 12 ἰσχετοι εἰναι 19 περὶ τούτου γράψει 21 εἰς κατά m.¹ || τὰ suppl. m.² || 22 παρὰ] περὶ || 23 περὶ] παρ' || 24 παρὰ m.²: περὶ m.¹ || 25 πειράσσομαι εἰπειδὴν || p. 26,2 πρόθεσις m.²: προσάρεσις m.¹ || τοῦδε om. || 5 φιλοσοφίας suppl. m.² || 6 post πρέποντι add. ταῖς τῶν || 7 μηγν] δὲ || 11 περὶ ἀριστοτέλους (corr. m.²) || 13 γάρ] δὲ || 17 τὰς om.

LAURENTIANUS 72,7 [Bandini III p. 31] chartaceus saeculo XIV ex-aratus f. 1 titulum fert ἀμμονίῳ φιλοσοφοῦ ἐπέχηται εἰς τὸς πέντε φωνάς. Ammonii liber terminatur (f. 34r) verbis εἰδ' οὗτος γελαστικόν (p. 127,4), quae restat folii recti pars, schematis impletur, versum folium scriptura

caret. a f. 35^r Ammonii in Hermeniam commentarium incepit. specimen praebuit H. Vitelli, unde apparet codicem et diligenter descriptum esse, nisi quod homocoteleta interdum intercederunt, et ex bona notae exemplari sed correctoris manum experto derivatum, quare periculum est, ne probabiles eius lectiones, quas in textum me recepisse cognosces, non tam sincera memoria quam correctoris ingenio nitantur.

p. 1,1 μελλοντος m.¹ || λέγων refecit m.² || τῶν ἀναγκαῖον (αἰών corr. m.²) || 5 ἐκ τ. ὥρ. τὰ πράγματα colloc. || δι' ὄρισμῶν || 6 ἀγνοουμένου τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, τουτέστιν ὁ ὄρισμός || 7 σύντομος δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος || 8 ὅροι ὡρίον m.¹: ὥριον m.² 12 ποιηταις τε καὶ 13 ὥροις οὐ καὶ 14 ἐμανιληνούσιν || λόγου πιθ. colloc. || **p. 2,1** ὑποκ. μὲν ἔχει || 2 τοῦ ὑγάσται || τούτο || 3 γένει om. 4 ἀρχάκιον οἱ οὖν ὥρ. || 5 τέλους καὶ απὸ τοῦ συναψ. 8. 9 ἐκ δὲ—περιποιητικὴ om. || 11 καὶ (post οὖν) om. || 12 οὖν] τούτου || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || 15 τὰ ὄντα om. 16 παραλ. δὲ ὥρισιν τῆς φύ. 17 καὶ om. ὥρισ. τὴν φύσισσισταν, αὐτῆς om. 18 δῶμαιν ἔχει. ἐν τῷ παρ. colloc. || 19 προτετελθεν || 21 ἦν || post τέλγας add. καὶ Στέρος ἐξ ἐπιμολογίας || 22 πρῶτος ὄρισμός || 23 ἡ ὄντα εἰσὶ· τὸ δὲ ἡ καθή ὄντα εἰσὶν || **p. 3,1** ἡ δὲ ποιητικὴς αὐτῶς ὥρισται τὴν φύσισσισταν φύ. ἐστι γράσις 3 τε om. 4 εἰς τοῦ θεᾶτος τὰ μὲν σίδηα—ἀνθρ. om. 5 ἀπόδ. ἐκ τοῦ ὑποκ. colloc. 7 τῷ ἀσαρεῖ || 8 ἀντίστοιτο] μήματις 10 καθ' ἃς] καθὸ || 12 τε om. || 13 ὑποδεεστάζων 16 βούλ. κατ' ἀριθμὸν ἔχομ. ἀστόν || 20 τὸ (post κατὰ) om. || πρόκειται || 29 δὲ τούτοις τοῖς || τῶν τελ. ὑπάρχει || **p. 4,1** μὲν γάρ || 5 ἔστιν οὖν—ἀνθρ. (6) om. || 7 ὥρισην δὲ φύλαξισθος ὥρ. τὴν φύλ. οὔτως, λεκτέον || 9 αἱ (post καὶ) om. || καὶ αἱ πράκτ. || 10 πρὸς θεόν || 11 πῶς || 12 τῆς ψυχῆς om. ἐπιμελήσαντος || 16 ἐν μελέτῃ θαν. ὥρισε τὴν φύ. πᾶς || 18 τῷ τοῦ πλάτ. || 19 μελετῶν ἀναγνούσι, δύτῳ δὲ τρόπῳ μὴ γνούσι || 20 ἐπὶ τοῦ τείχους ἐκρήμνισε | τό] τι 21 μετράζον om. || 23 ἥλιατος || 25 ἐν τῷ .. γράμματος || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 27 ὁ om. || 28 αὐτούς || γοῦν] γάρ || **p. 5,1** αἱ om. | οἱ ἀνθρ. ἐσμέν | 2 οὐ δεῖ] οὐδεῖται || ἔξαγεντος τε ταῦτης || 3 οὐ δὲ δεῖ αὐτούς ἔξ. || 4 κατατεθεῖται || 6 δοθεῖται || 8 πῶς φαμεν μελ. || πρότερος οὖν || 9 λυθ. δοθήσεται || 9. 10 ὄντος συνθέτου || 10 ψυχῆς λέγω || 11 ὁ om. || τῇ ψυχῇ om. || 12 τὸ σῶμα τῇ ψυχῇ || 13 δέδεται δουλ. τῶν σώματος καὶ κρατουμένη || 16 πάντες ἀποθνήσκουσιν ἀνθρωποι || 17 ἀπό om. || 19 τῆς ψυχῆς || 21 γάρ || 23 λυρ. ἀπὸ τῷ σῷ σῷοι. 24 πάντως | φύλαξισθοις οὐς ζῶντες || 25 καὶ ἐν τῷ καὶ corr. || 30 εἰσὶ || **p. 6,3** ὅτι τούτοις] οὐς αὕτη || 4 δὴ om. || 5 δεῖ] χρεῶν || ἀποδεδομένους || 6 μὲν (post ἡ) om. || μέρος] μόνως || 8 εἰναι post φύλ. colloc. || 9 εἰσὶν || 11 αὕτης] ταῦτης || 12 λέγεται om. || καὶ om. || 13 τοιούτον φαμεν ὥρ. || πατά om. || 14 ἔνεκα || περιποιητικὴν φαμεν || 17 μὲν om. || δέξηται || ἀλλον δὲ] ἀλλον οὐδὲ || 18 οὖν om. || 19 περιλήψεται || καὶ ὥροι εἰτε || 24 τοὺς ὄρισμοὺς τοὺς εἰρημένους || 25 ὄρισμάς Αρ. τῆς φύ. 26 τῆς ἔχει] τῆς || 28 ὕδατος || εἰσι om. || 29 ταῖς τέλγαις || ταῖς ἐπιτο. || **p. 7,4** ἀριθμ. μονιτικὴ || 6 ἐπὶ] πρὸς || 7 εἰσιν] ἔστιν || 8 λάματά εἰσι || τὸ δὲ ὡς. ἔχον || 10 λάματά εἰσι || 10 ἔστι οὐκ ἔναντ. || 14 γάρ om. || 19 δύο ἔχει || 22 ὑπὸ σημείου καὶ δῆλον || 26 σημεῖον || διπερ οὐ συντιθεται || 28 τὸ μέγεθος || 30 εἰσ] ἐπὶ || ήμεν] ἡ μὲν || 31 τὰ om. || **p. 8,3** πορφυτέροις || 4 γε μὴν || τῇ ἥτορ. || 5 τῶν συλλογίσμων καὶ τῇ ἐπαγωγῇ (corr. num. superser.) || 7 ἐπει || ἔχει τὸ ἀναγκ. || 12 ἐπιπολ. || 14 post πιστούμενος add. οὖν ἥτορική καὶ νομοθετικὴ καὶ ἡ δεῖνα καὶ ἡ δεῖναι τέχναι ὡφέλιμοι εἰσι τῷ βίῳ· τέλγη ἄρχα ὡφέλιμος ἔστι τῷ βίῳ || 16 ἐν om. || 19. 20 οὐκ εἰδὼς—συμφέροντι om. || 20 ὅπου om. (superser. ὅτε) || 21 ἔστι δὲ καὶ ὅτε διαιρ. || 22 ὅτι καὶ ἀντιστρ. || 26 διαχρίνειν || 7] εἴτε || 28 πάντα om.

B^a BAROCCIANUS 114 [Coxe I p. 186] chartaceus forma quadrata saeculo XV scriptus. f. 15^{av} incipit illud prooemium amplificatum, quod eodicibus Laur. 71.3 et Mare. 12 cl. IV servatum videbimus. atque etiam commentarium ex aliis libris seholia admisisse videtur, velut f. 164^r le-

gītūr σχολὴ (?) ἐκ τῆς ἑξηγήσεως τοῦ φιλοσόφου δᾶδ, εἰ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ πρὸ τῶν πολλῶν εἰσιν.

BAROCCIANUS 87 [Coxe I p. 151] chartaceus saeculo XVI scriptus B^b inde a f. 18 exhibit Porphyrii Isagogen titulo Πορφύριος τοῦ Ἐρμείου (!) εἰσαγωγή anteposito scholiis ornatam, ex quibus quod in Catalogo scriptum est, εἰσαγωγὴ ἐπιτέληραται ἀπορίστως κατ' ἑξηγήν, φιλοσοφίας γάρ ἔστι, ητοι τεχνὴ τεχνῶν ἔστι καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν, ex Ammonio fluxisse videtur (cf. p. 23,1 sq.), sed genuinae formae fere nihil servavit.

BAROCCIANUS 177 [Coxe I p. 297] membranaceus saeculo XIII scriptus B^c continet Porphyrii Isagogen et Aristotelis Organon. scholia ad Isagogen adiecta difficile est legere. quod Torstrik tradit ἐγράψη τὸ βιβλίον δι' αἰτίαν τοιαύτην. ὁ πορφύριος διδάσκαλος ἦν τοῦ χρυσαυρίου καὶ ἑξηγούμενος αὐτὸν (αὐτῷ?) μαθήματα . . . ιστορῆσαι τὸ πῦρ τῆς αἴνης. depromptum est ex Ammon. p. 22,13sq. de specie expositio incipit μετὰ τὸ γένος τὸ εἰδος ἔταξε διὰ τὰ τῶν πρός τι εἶναι <τὸ γένος καὶ> τὸ εἰδος καὶ διὰ τὸ πρός ἄλληλα αὐτὰ λέγεσθαι, quod scholion etiam in codice Vaticano 309 (O) f. 1 legitur. ceterum scholia in differentia deficiunt.

LAURENTIANUS 71,3 [Baudini III p. 2] bombycinus saeculo XIII ex- C^c eunte vel XIV ineunte exaratus f. 39^r titulum fert ἀριθμοῖνος φιλοσόφου τοῦ Ἐρμείου ἑξηγῆσις τῶν πέντε φωνῶν, f. 75^v subscriptionem τέλος τῆς τοῦ ἀριθμοῦνος τῶν πέντε φωνῶν ἑξηγήσεως. scholion quod subscriptionem scheme interiecto sequitur, ιστέσον·διτι οὐδέποτε τὰ ἐναντία ἀμιγῆ καὶ ἄκρατα ὅντα ἐν τῷ αὐτῷ μορίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον οἷον τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλιν ἀμιγῆ καὶ ἄκρατα ὅντα οὐ δύναται ἐν τῷ αὐτῷ μορίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον θεωρεῖσθαι κατὰ. ex Davidis philosophiae prolegomenis depromptum est. etiam margines codicis et prima manu et altera quibusdam scholiis instructi sunt, quae Byzantinam originem prae se ferunt. hic igitur codex ceteroqui cum Ammonii libro plane consentit atque ut ex specimine ab H. Vitellio dato cognoscetur memoriam meliorum codicium additamentis non inquinatam propagavit, verum prooemii prima pars mirum quantum ab iis, quae apud Ammonium p. 1,2—10 leguntur, dissentit. etenim illa de definitione expositio multo uberior hie est ac cum recensione Byzantina, quae codice Urbinate 56 (U^a) continetur, ex parte congruens. quamquam originem illius altius repetendam esse vel inde appareat, quod ea, quae de Nilo dieta sunt, ad verbum cum Elia (Cramer p. 393,14 sq.) concinunt. haec descripta eidem Vitellio debentur.

MARCIANUS 12 cl. IV membranaceus saeculo XV scriptus Ammonii C^c in Isagogen commentarium f. 1—52^v continet. sed quae C. Castellani pro sua benignitate descripsit, prooemium libri et verba extrema subscriptionemque, cum codice Laurentiano 71,3 tam plane consentiunt, ut dubitari vix possit, quin Marcianus ex Laurentiano derivatus sit.

Μέλλοντας ἡμᾶς φιλοσόφων ἀρχεσθαι λόγων ἀναρκαῖον ἔστι μαθεῖν τί ποτε ἔστι φιλοσοφία· δεῖ γάρ τὸν ἀρχόμενὸν τοῦ πρότερον μάθειν τί ὁν τυγχάνει· οὕτω γάρ καὶ σπουδαιότερον ἀντικῆψεται τοῦ πράγματος, μανιλένομεν δὲ τὰ πράγματα ἐκ τῶν δρισμῶν. καὶ πῶς δυνατὸν διὸ δρισμὸς μαθεῖν πρᾶγμα ἀγνοούμενον τοῦ τί ἔστιν δρισμός; οὐκοῦν πρῶτον ἥρητον τί ἔστιν δρισμός. δρισμὸς τοίνυν ἔστι κατὰ μὲν τὸν Ηλάτωνα λόγος σύντομος δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποειπέμενου πράγματος, κατὰ δὲ Ἀριστοτέλην (Ἀριστοτέλη Κα) ἐν τοῖς Τοπικοῖς αὐτὸν δρισμὸν δρισμός ἔστι λόγος ὃ τὸ τί ἦν εἶναι σημαίνων τοῦ ἦν ἀντὶ τοῦ ἔστι λαμβανομένου συνήμως τοῖς παλαιοῖς δρισμὸς δὲ λέγεται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς χωρίοις δρομετιῶν (ὅρεθετιῶν Κ). πάλαι γάρ τοῦ Νείλου ἀνίστος καὶ συγχέοντος τὰς ἀρούρας μετὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ πλέοντο ἐγίνοντο καὶ φύσις περὶ τὴν τῆς γῆς διανομήν. ἐπενόησαν οὖν ὅροθετιῶν τινα πρὸς δηλωτικῶν τῶν τόπων καὶ ἐπάνταντο τοῦ πολέμου. διὸ καὶ ἄκαίνα μέτρον κέληται παρ’ αὐτοῖς παρὰ τὴν στέρερην (στέρειν Κα) τοῦ φόνου· καίνω γάρ τὸ φονεύω. ὥσπερ οὖν ἐκεῖνα περιθαρβάνονται τὸ χωρίον καὶ χωρίζουσι τῶν ἄλλων ἀπάντων ἥποι τῶν ἀλλοτρίων, οὕτως οἱ γυρτεῖς περιθαρβάνονται (σεριβας περιβ.) τὸ πρᾶγμα καὶ γραμμέσσοι τῶν οὐλῶν ὑπάρχων. στερεῖς δὲ εἰποῦ οὐδὲ μέτερος ὅποι τοῦ σπειροῦ γίνεται ὑπόληπτος οὕτως καὶ ὅποι τοῦ εἴποι τοῦ πολέμου· καὶ τορπήσων καὶ συναπτοῦ γίνεται ὕρος· καὶ γάρ ἡ ὕρος συνειπεῖ καὶ συνέπει τῷ δριστῷ τῷ μητρὸς ὕρος. ὁ μεντοὶ Πρωδιανὸς ἀπὸ τοῦ ὕρων τοῦ (τὸν Σ), βλέπω αὐτὸν φάσιν ἐξηγορᾶτσθαι· καὶ γάρ φασιν ὁ ὕρος εὐδύνοντα καὶ εὐδόρατα ποιεῖ ἡμῖν τὰ δρισμένα. δεῖ τοίνυν διατριβὴν τῆς φιλοσοφίας εἰσεῖν (ρ. 1.11). 13 ἡμίσιος δὲ καὶ 16 καὶ οὐν. || p. 2,1 ὑποειπέμενον (οὐν. μὲν) || 3 τὰ ἔδλα || 4 οἱ οὖν δρισμοὶ || 5 ἀπὸ τοῦ συν. || 9 ὑγείας τε || δὲ οὐν. || 12 αὐτῆς τὸν δρ. || οὐν] τούν || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || ἡ (post δὲ) οὐν. || 17 καὶ οὐν. παλαιοῖς] τελεωτέρων || 19 ὀλεγ̄ προδοειλθεῖν || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ἡρίζεται τὴν φιλοσοφίαν· φιλ. ἔστι γνῶσις || 6 διενηγόγασι || 7 τοιοῦτος] τρίτος || 13 τῶν δὲ κατὰδ (δὲ m.² expunxit) || ὅλου κόρδου || 16 ἑαυτὸν ἔξομ. || 19 ὥστ² οὐν || 26 οὐτε] οὐ p. 4,1 μὲν γάρ || 6 ὕδρητεν ὁ πλάτων οὕτως || 7 λεκτέον || 8 αἱ (ante πρακτ.) οὐν. || 12 ἐπιφελόμενος || 14 ἀνθρώπῳ οὐν. || 17 δρίζεται || τὴν τοῦ θ. μελετὴν || 19 μελετὴν ἀναγνοῦν || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || 23 ἥλλατ̄ || 24 κατὰν suppl. m.² || 26 τῶν νέων συμβ. || p. 5,2 οὐ δὴ δεῖ || ἐκ ταύτης in mrg. suppl. || μηδὲ (οὐ superser. m.²) || 3 οὐ δὴ δεῖ ἔξ. ἑαυτούς || 4 κατατεθεῖς || 8 πρότερες οὖν || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 καὶ πρατουμένη || 17 ἀπὸ οὐν. || καὶ κατὰ—σύμματος (18) οὐν. || 24 πάντως || 27 τοῦ οὐν. || p. 6,5 ὁποδεδομένους. || 6 μὲν (post ἡ) οὐν. || μόνως || 7 ὅταν μὲν γάρ || μελ. εἶναι θαν. || 10 ἀνθρώπῳ οὐν. || 11 θεοριτικὸν m.¹ ὕριζεται || τὸν τοιοῦτον φαμεν ὁρισμόν || 14 ἔνεκα τῆς (sic) αὐτῆς || καὶ οὐν. || 17 μὲν οὐν. || δέξηται || 22 ἀνθρώπῳ οὐν. || 23 δὲ ἐν || 26 ἡς ἔχει] τῆς ||

p. 22,5 διαφορὰ εἰδος || 7 τῆς ante αὐτῶν colluc. || 11 αὐτὸν] αὐτοῖς || 12 τῷ οὐν. || 14 ἐξηγουμένου αὐτοῦ || οὖν οὐν. || 17 γράψαι || 20 ὑποστρ.] ὑπογράψαι || 21 καὶ Τάχρῳ οὐν. || 22 καὶ οὐν. || 23 εἰσῆρει κατηγ. colluc. || 24 τῆς λογικῆς εἰσιν] τοῦ λογικοῦ || 25 τῇ τρίτῃ ἔστι ἡ γραμματική, ἡ λογική. p. 23,5 βουλήρεσι] || εἰπεῖν κατ̄ ἔξ. || κατ̄ ἔξ. τημαναι || 7 δὲ οὐν. || 8 εἰσαγωγή ἔστιν || 9 ἡμᾶς εἰς τ. || καὶ διὰ μέσης || 10 ἔχει ὁ ὕρος || 15 καὶ εἴδει in mrg. suppl. || 17 τὸν σκοπὸν τε προανακρ. || 18 τῆς διδασκαλικὸν || 19 ἀπλούστερὸς τε καὶ

D LAURENTIANUS 10,26 [Bandini I p. 492] membranaceus saeculo XIII, non saeculo XII, ut Bandinio videbatur, exaratus f. 35^r—75^r Ammonii librum ad nostram aetatem servavit. sed folium 40 rectum fere dimidiatum et versum totum scriptura carent, quare Ammonii p. 18,23—22,2 in hoc codice desunt. f. 75^r et f. 76^r maximam partem figuris methodicis ad quinque vocum partitionem illustrandam idoneis occupata sunt. tum f. 76 iterum legitur titulus 'Αμμωνίου φιλοσόφου τοῦ Ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν Πορφυρίου τοῦ φιλοσόφου, sed quae sequitur expositio (inc. αἱ τῆς φυγῆς δυνάμεις πέντε, νοῦς διάγοια δόξα φαντασία καὶ

αἰσθησις. νοῦς ἔστι νοερὰ αἰσθησις ψυχῆς. καθ' ἣν δύναται αὐτοπτικῶς ὄραν
τὰ πράγματα), quantum perspicio, ad Ammonium non pertinet atque iam
f. 79^r deficit. in marginibus raro notae apparent, velut ad p. 14,10 ὅρος
γεωμετρίας et ὅρος ἀστρονομίας, ad p. 14,17 ὅρος ἀριθμητικῆς, multo plures
notae, quibus omnium fere codicum margines ornati esse solent, rubro
atramento scriptae in verborum contextum irrepsrerunt, velut post οὗτος
(p. 2,22) legitur Πυθαγόρου ὅρος α', post φιλοσοφίαν (p. 3,1 not.) ὅρος β'
Πυθαγόρου, etiam Ἀριστοτέλους (p. 6,25) ex librarii errore rubrum pig-
mentum traxit, ἀπορίᾳ et λύσις saepius occurunt, tituli περὶ διαιρέσεως
ἐπιδιαιρέσεως καὶ ὑποδιαιρέσεως (p. 9,25), ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως (p. 22,23),
ἡ εἰς τὰ κεφαλαῖα διαιρέσεις (p. 23,12), ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά (p. 23,19)
alii se insinuaverunt, subscriptio denique p. 23,24 addita est ἐνταῦθα
τῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς εἰσαγωγῆς προλεγόμενων. atque etiam
scholia Ammonii commentario multa inserta esse adnotatio docebit.
tamen hunc codicem, quem ea qua solet diligentia usus H. Vitelli de-
scripsit, ceteris sinceritate atque auctoritate longe praestare supra
(p. VII) iam monui.

MARCIANUS 225 [Zanetti p. 118] chartaceus saeculo XIV, non E
saeculo XII, ut in catalogo legitur, exaratus f. 1—31 Ammonii
librum exhibit, quem eadem expositio Ammonii nomine perverse
ornata excipit, quam ex codice D cognovimus. codex E non ita
diligenter descriptus est, ut crebri defectus ostendunt, sed ex bono
exemplari derivatus, cuius de auctoritate vide p. VII. contulit eum
H. Vitelli.

ESCRIALENSIS Φ—III—10 [Miller p. 171] bombycinus teste Millero E
saeculo XIII, Torstrikio potius saeculo XIV praeclare exaratus est, sed
madore adeo affectus, ut scriptura magnam partem evanuerit, prima
folia dimidiata perierint. f. 14^r sub titulo προλεγόμενα τῆς πορφυρίου εἰσα-
γωγῆς auctoris nomine omissio Ammonii liber orditur, qui quod iam non
potest legi dolendum est.

ESCRIALENSIS Ω—IV—14 [Miller p. 489] chartaceus forma quadrata E^b
saec. XV secundum Millerum, potius XVI scriptus. f. 1 incipit Ammonii
liber, cui emendando codex nimirum impar est; f. 61^v appareat σύνοψις
τῶν πέντε φωνῶν ἀπὸ φωνῆς ἰωάννου τοῦ ἵταλοῦ φιλοσόφου. inc. δεῖ εἰδέναι
ὅτι πρὸ πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης τέτταρά εἰσὶ τινα ζητούμενα· εἰ ἔστι τὸ
πρᾶγμα κτλ. (cf. El. ed. Cramer p. 391 Brand. p. 11^a19). eaedem fere
expositiones, quarum argumenta ab Elia et Davide, vel potius ab Olympi-
diōro repetenda esse videntur, in compluribus codicibus aliis inveniuntur
(cf. Matrit. 34 (M^a), Urb. 55 (U^a), Monac. Aug. 475 in Porphyrii præfatione
p. XIV), sed Ioannem Italum omnium esse auctorem ex hoc codice con-
cludere et discrepantiis verborum vetamur et facile est animum infor-
mare viros Byzantinos ut omnes fere Davidem exseripsisse ita idem
fere principium finxisse.

F Psclus 1942 [vide Desippi praefationem p. IX] initio multilatus primam libri Ammoniani partem (usque ad p. 38,12) non servavit, quam quae folia exarata habuerant, peresa atque lacerata a bibliopego reiecta esse videntur, nam etiam ex iis foliis, quae ad nos pervenerunt, nonnulla situ ac tineis male adfecta sunt. Ammonii quantum reliquum est, f. 3^r—18^r legitur. scholia intra lineas et in marginibus paucissima inveniuntur. de auctoritate codicis vide p. VII. contulit eum E. Richter.

G VATICANUS 2189 [Columnensis 28] chartaceus saeculo XV scriptus f. 2^r—49 hoc commentarium exhibet, quod A. Mau contulit.

N NEAPOLITANUS III D 37 [no. 321 apud Cyrillum II p. 428] chartaceus saeculo XIV exaratus f. 1—14^v eundem librum continet, cuius quod mihi praesto erat specimen debetur H. Vitellio.

Hi codices prorsus inter se consentiunt, nisi quod Neapolitanus desinit in verbis μέλαν δὲ καὶ λευκὸν κεραννύμενα ποιεῖ φαιόν (p. 126,9) Vaticanus ὅστε εἰδος εἶδει οὐ συνέργεται (p. 125,20). quare cum quibusdam locis, quos in specimine invenies, impediatur, ne Vaticaneum ex Neapolitano fluxisse opinemur, ex eodem exemplari satis accurate illos descriptos esse iudicandum nobis est. titulum ferunt πρὸς θύμενα τῆς τῶν πάντες φωνῶν διδασκαλίας διὰ τῆς τοῦ ἀμμωνίου ἐξηγήσεως, quo recensio ratione confecta indicari videtur. et profecto qui sequitur liber a scholiasta quoddam ita retraciatus est, ut genuinum Ammonii commentarium partim additamentis auctum, partim decurtatum, partim alienis expositionibus omnino foras extrusum hie appareat. atque prolegomena philosophiae ex specimine cognoscetur Ammonii orationem correctionibus atque interpolationibus deformatam præbtere, prolegomena Isagoges praeter ea, quae de Chrysario traduntur (cf. Ammon. p. 22, 14—21), prorsus ab Ammonio abhorrent et ex Elia excerpta esse videntur (cf. Cramer p. 428—433). quod ut planum fiat, illa infra apponentur. commentarium denique non totum continet Ammonium, sed scholia cœcia atque angustius contracta, interdum etiam alienis intersertis amplificata. in iis quae exempli causa infra subiciam, quod quacdam iterata atque perturbata sunt, non tam primarii scholiastæ incuriae tribuam, quam posterioris molestæ sedilitati.

p. 1,3 τοῦ || 5 ἐν τῶν ὄρισμῶν τὰ πράγματα colloc. || 6 πράγματος || 10 post πρᾶγμα add. περὶ οὐ ὁ λόγος || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμανθάνομεν || 16. 17 τέχναι καὶ ἐπιστ. 17 παρέγ. προσευχῶς ἀποικίωντα 19 καὶ ὑποκ. μέν ἐστι (πατέρες τέχνης add. Να) || p. 2,1 ὑποκείμενον μὲν ἔχει || ἀνθρώπινα || 2 ταῦτα αὐτά G || 3 δὲ καὶ || τὰ ἔνδα || 4 ἀββάνιον ἡ πληνη ἡ ἄλλο τι τοιοῦτον || οἱ ὄρισμοὶ δὲ || 5 καὶ οι. || ἐν τοῦ συναφ. || 8 ἐν τοῖς συσυρροέσσι δὲ ὡς ὅταν εἰπωμεν τέχνη 11 ράθισμον οὖν καὶ ἐπι (περὶ Να) τῆς φύλασσοφίας τί ἐστι τὸ ταῦτη ὑποκείμενον || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || post οὐράνια add. καὶ ἄλλη περὶ ἔτερόν τι μερικὴν ὑπόργον 15 τα ὄντα οι. || τέλης ἔγουσα οὐ τὸ ποιῆσαι κατὰ ἄλλα τὴν τούτην κτήσασθαι γνῶσιν || 16 παραλ. δὲ ὄρισμοὶ τῆς φιλ. πολλοὶ πολλαχῶς γάρ ὠρίσαντο τούτην οἱ σοφῶτεροι τῶν παλαιῶν || 18 δῆμην ἔγκλημα ἐν τ. π. πειρώμενοι πάντας τοὺς

τῆς φιλοσοφίας ὁρισμὸν ἐκτιθέναι ὅσους οἱ παλαιότεροι ἀπέδωκαν, ἀπόγρη τῶν τῶν ἀλλων βελτίους πέντε ἡ δι. πλ. ἀπολεξαμένους προσεπελθεῖν || 19 εἰδὸν οὖν ὁρισμοὶ τῆς φιλοσοφίας δύο μὲν ἐν || 20 ἐξ ὑπεροχῆς ἡγ. || 21 ωντι τέγνης αὐτ. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπομένων
22 πρῶτος ὁρισμὸς || 23 ἡ ὄντα εἰσὶ, τουτέστι καθὸ ὄντα εἰσὶν. οὐ γάρ || 24 εἰδένεται πάντας τοὺς ἐν τῷ π. ἀνθρ. ὄποισι εἰσὶ κατ' ἀριθμὸν ἡ τὰ ἐκάστω συμβατίνοντα ἀλλὰ || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὁρίζεται τὴν φιλοσοφίαν λέγων φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις || 4 διέτειλε | εἰς ταῦτα || 4. δ τὰ μὲν —ἀνθρώπινα om. || 6. 7 διενηργήσατι —ἀσαφεῖ om. pergit τῶν δὲ ἐν τοῦ τέλους δύο, εἰς μὲν ἐστιν ὁ λέγων || 9 ἀνθρώπων om. || 21 ποτε τοῦτον δὲ ὁ πλάτων ἀπέδωκεν. ὁ γάρ || 11 ποιηταὶ φασι· θεοί || 13 ὑποδεεστέρων || 14 ὡς καὶ περὶ τούτου οἱ αὐτοὶ φασι ποιηταὶ || 15 δοτῆρες ἔνων ἥγουν ἀγαθῶν. διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος βούλεται κατ' ἀμφιώ ἔξομοιούσθαι τῷ θεῷ· βούλ. γάρ θεωρητὴς || 18 τοι om. || 21 post ὄμοια add. πάντη G | 24 ὑπάρχ.] τυγχάνουσι || 25 ἄλλων] ἀλόγων || 26 διαφόρους ἔχουσι τὰς οὐσίας, διαφόρους ἔχουσι καὶ τὰς τελείστητας· τελείστης δέ ἐστιν ἡ ἐκάστου φυσικὴ ἐνέργεια. ἀνθρώπου μὲν || 29 δὲ τούτοις τὰς ἀλόγους πολλὴ ἡ διαφορὰ τῶν τελ. ὑπάρχει, ἐπεὶ καὶ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν πολλή, ἐστιν ἡ διαφορά. ἄλλη, μὲν γάρ p. 4,2 παρὰ τὰς διαφόρους οὐσίας αἴτιον ἡ ἐστιν οὖν—ἀνθρώπων (6) om. || 7 λεπτέον || επιπομεν || 8. 9 διτταὶ—πρακτικαὶ om. || 10 τῆς ψυχῆς om. || πρὸς θεὸν || 11 ὅπως ἔχει om. || 12 τῆς ψυχῆς om. || 15 δεύτερος δὲ ὁρισμὸς ἐκ τοῦ τέλους ὁ λέγων φιλ. ἐστὶ μνήμη θανάτου || 13 μελέτην θανάτου ὁρίζεται τὴν φιλοσοφίαν, ἠγέτεον πῶς δεῖ || 18 τούνομα || τῷ τοῦ Να: τοῦ G || 19 τὸν φιλόσοφον μελέτην ἔχειν θανάτου ἀναγνούς, ὅτα δὲ τρ. μὴ γνούς, ἀναρβάς ἐπὶ τείχους ἐκυπόντον ἐκρήμνισε || 20. 21 ὁ τὸ εἰς αὐτὸν ἐκθέμενος || 23 ὑψηλοῦ (superscr. οὐ) G: ὑψηλοῖ Να || 24 οὐδὲν ἴδων ἄξιον θανάτου πανόν || ἀλλὰ—ἀναλεξάμενος om. || 26 τῷ νέῳ συμβάσαν || 28 αὐτούς || γοῦν] γάρ || p. 5,1 αὐτοῦ || οἱ ἀνθρ. ἐσμὲν || 2 ἔξαγειν ἐκ ταῦτης || 3 οὐ—ἐκυπόντον οι. || 4 πλημέλημα || 5 ἀποδράσαι ὅσον ἐφ' ἐκυπόντον ἐπὶ τούτῳ τειμένους ἀνατρέπει νόμους || 6 δοθέντα || 8 πῶς φαμὲν μελέτην colloc. || πρόσεχε οὖν || 9 τοῦ ἀνθρ. διττοῦ ὄντος ἐκ ψυχῆς λέγω καὶ σώματος || 10 διττός ἐστι || 11 ὁ ὅτε || δεῖδεται τὸ σ. τῇ ψυχῇ || 13 δέδεται δουλεύουσα τῷ σώματι καὶ τοῖς σωματικοῖς πάθεσι καὶ κρατουμένη ὑπ' αὐτοῦ. διττὴ δὲ ὄμοιας καὶ ἡ λύσις || 14 ἀπὸ ψυχῆς Να || 15 post σώματος pergit κατὰ τοῦτον τούνυν τὸν λόγον διττός καὶ δ. θανάτου δεῖκνυται, ὁ μὲν φυσικὸς ὥν, καθ' ὃν πάντες ἀποθνήσκουσι ἀνθρωποι, τουτέστιν οἱ φιλόσοφοι διὸ μελέτης χωρίζουσι τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. καὶ κατὰ τοῦτο λέγονται μνήμην ἔχειν θανάτου, τουτέστιν ὅτι χωρίζουσι τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. Ιστέον γάρ ὅτι (ὡς G) πάντας χωρισθέντος τοῦ σώματος || 20 χωρ. ἀπὸ τοῦ σ. || 23. 24 χωριζόμενης τοῦ σ. || 24 πάντας || οἱ γάρ φιλόσοφοι ἔτι ζῶντες χωρίζουσιν ἐκυπόντος || 25. 27 ἔστιν—σώματος om.

Tίς γὰρ ὁ πορφύριος ὁ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς φιλοσοφίας γράψας; φοίνιξ μὲν τὸ γένος, μαθητὴς δὲ πλωτίνου τοῦ φιλοσόφου. γῆ δὲ ὁ πορφύριος διδάσκαλος τοῦ χρυσαροίου ὑπάτου ῥώμης, ὃς καὶ ἐξηγεῖτο αὐτῶν τὰ μαθήματα. δεῖχσαν δὲ αὐτῶν ιστορῆσαι τὸ πῦρ τῆς αἵτης ἀπεδήμησε. τούτων τῷ χρόνῳ εὑρίσκεται ὁ χρυσαρός τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας καὶ οὐδὲ ὅλως παρηκολούθει ἐγκύπτων. ὅηλοι οὖν τῷ πορφύριῳ ἐκεῖ ὄντη γράψας τὸ συμβάν, καὶ εἰ μὲν ιστόρησε τὸ πῦρ, ἐλθεῖν, εἰ δὲ μὴ εἰσαγωγὴν αὐτῶν τινα γράψαι δι? γῆς δὲ μέλοις παρακολουθεῖν τῷ βιβλίῳ. ἐπειδὴ τούνυν ὁ πορφύριος οὐκ ἡδύνατο τέως ὑποστρέψαι, γράψει αὐτῶν τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰρημένων πλάτων. διὰ τὸ λέγεται εἰσαγωγὴ τὸ παρὸν σύγγραμμα; ὅτι αὐτὸν ἡμᾶς εἰσάγει εἰς πᾶσαν γνῶσιν φιλόσοφας. διὰ τὸ ἀπροσδιορίστας ἐπέγραψεν εἰσαγωγὴν πορφύριον μὴ προσθέσει εἰς φιλόσοφίαν ἡ ἀριθμητικὴν; διότι ὕστερον λέγοντες ποιητὴν τὸν ὅμηρον λέγομεν καὶ ῥήτορα τὸν δημοσθένην, οὕτω καὶ εἰσαγωγὴν ἐπιγράψας ἐστήμαντες μὴ μέρους τινός, ἀλλὰ πάσης φιλοσοφίας. διαιρεῖται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς γ'. τὸ μὲν πρῶτον τμῆμα διαλαμβάνει τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἐφωνῶν, τὸ δεύτερον διδάσκει τὴν κοινωνίαν καὶ διαφορὰν αὐτῶν, τὸ τρίτον τὰς κοινωνίας ἐκάστης φωνῆς πρὸς ἐκάστην. χρήσαι δὲ καὶ τοῖς τέσσαρις διδάσκαλοις τρόποις, διαιρετικῶν, ὅταν ἐκάστην φωνὴν διαιρεῖ εἰς τὰ σημανόμενα, ὁριστικῶν ἡμίτιτα ἐκάστην ὁρίζεται, ἀποδεικτικῶν ὅτε δείκνυσι πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ ταύτας τὰς ἐπιειχόμενην. τούτοις οὖν χρώμενος δῆλον ὅτι καὶ μικτῶν κέγρηται. πέντε δέ εἰσι φωναὶ

καὶ οὗτε πλείους οὕτε ἐλάττους, διηπεῖ ἡ καθίσιον καὶ ἔναρθρος φωνὴ ἡ οὐσιώδης ἐστὶν ἡ ἐπουσιώδης, καὶ εἰ μὲν οὐσιώδης ἐστὶν, ἡ ἐν τῷ ὄποιν τί ἔστι κατηγορεῖται καὶ ποιεῖ τὴν διαφορὰν οἷον τὸ λογικόν, ἡ ἐν τῷ τί ἔστι, καὶ εἰ ἐν τῷ τί ἔστιν, ἡ κατὰ πλειόνιν καὶ διαφερόντων τῷ εἰδεῖ καὶ ποιεῖ τὸ γένος οἷον τὸ ζῶον, ἡ κατὰ πλειόνιν καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ καὶ ποιεῖ τὸ εἶδος οἷον ὁ ἀνθρωπός. εἰ δὲ ἐπουσιώδης, ἡ ἐντὸς εἰδεῖς ὑπάρχει καὶ ποιεῖ τὸ ιδιον οἷον τὸ γελαστικόν, ἡ πολλοῖς καὶ ποιεῖ τὸ συμβεβηκός οἷον τὸ λευκὸν τὸ μέλαν. περὶ τούτων οὖν ἔστι σκοπὸς τῷ πορφυρίῳ διαλαβεῖν, καθ' ὃτι χρητιμένουσιν ἥμεν εἰς τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας καὶ εἰς τὰς διαλεκτικὰς μεθόδους, διαιρετικὴν ὄριστικὴν καὶ ἀποδεικτικὴν. ἀνάγεται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὅπερ ὅργανον καθίστηκε τῆς φιλοσοφίας.

ad Porph. p. 1,3 α' πρόσταξε τὸ δὲ τοῦ ἀναγκαίου διὰ δύο αἰτίας· τὸ μὲν ὡς καθολικῶτερον. εἴ τι γάρ ἀναγκαῖον, τοῦτο καὶ ὅν, οὐκ εἴ τι δὲ ὅν, τοῦτο καὶ (ὅν, τοῦτο καὶ οἱ, Να) ἀναγκαῖον. τὸ δὲ διὰ τὴν εὐφράδειαν. εἰκότως οὖν ἀπὸ τοῦ ὄντος ἤρξατο καθολικωτέρου τυγχάνοντος· τοῦ γάρ ὄντος τὸ μέν ἔστιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεγύμενον τὸ δὲ ὑπάρχον.

ad p. 1,3 β' τὸ ἀναγκαῖον διειρύσιν οἱ φίλοις φιλοῦντο. ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσιν η̄ τὸ γρήγοριον η̄ τὸ ἀντεῖαιαριόμενον τῷ ἔνδειχομένῳ. λέγεται οὖν ἀναγκαῖον ἐνταῦθα κατὰ τὸ πρῶτον σημαντόμενον, ἀλλ̄ οὐγὶ κατὰ τὸ δεύτερον.

ad p. 1,3 γ' κέχρηται τῶν καὶ συμπλεκτικῶν συνδέσμων (Ammōn. p. 31,2) || p. 31,3 Ἀριστοτέλους οὐκ. || 6. 7 καὶ γάρ—κατηγορίας οὐκ. || 8 καὶ (ante τὰ λοιπὰ) οὐκ. || εἰς ᾧ ἔστι γράμματος ἡ τούτων γράμματος.

ad p. 1,4 δ' ὅρα δὲ πῶς ὁ πορφύριος κατὰ τὰς ίνες προσῆλθε (Ammon. p. 33,16) || 18 οὐτεπερ || 20 δὲ οὐ. 21 ἐπειδὴ τὸ μέτρον προείστηκε μὲν κατὰ ὃς τοι γενέσεων δὲ ταῖς οὐδεταῖς καὶ μηδὲλον || 23 προειρημένοις || καὶ ὃς αὐτὸν || 24 τε οὐ. || expl. φθορᾶς.

ad p. 1.5 είναι τοις έκπληξέσι τόν γεων τον χωρίσιο, ωτανει έλεγεν ο πορφύριος (p. 34.25) ||| p. 35.1. 2 δύνανται οι ωλέσσοφοι έκπαστα τῶν πραγμάτων εὑρεῖν.

από τον πρώτον γάρ—διαιρετικός (v. 12). Οι διαιρετικοί όροι στην απόδειξη της φύσης των λέξεων είναι οι παρακάτω: οι πρώτοι είναι οι που διαιρέονται σε δύο μέρη, οι δε διαιρέονται σε τρία. Η πρώτη κατηγορία περιλαμβάνει την παρακάτω λίστα:

ad p. 1,5 ζ' πρόεταξ δὲ τὸν ὄρισμὸν τῆς διαιρέσεως ὡς ἐν ὑψει λόγου ἀδιαφόρως. ἔπειτα δὲ καὶ (Ammon. p. 37,29) || 29 πρῶτα || p. 38,1 εἰ—συνέτατεν οι. || 2. 3 τῇ συνθέσει post ὑποκ. colloc. || 3 διαλάττουσα Να, tun pergunt τὸ δὲ φάσκειν χρησίμην εἴναι τὴν τούτων θεωρίαν τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν, ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν (cf. Ammon. p. 34,25) || p. 35,2 τούτων ἔργον ἔκάστου, εἰπωμεν κ. τ. || 4 τὸ διαιρεῖν οι. || 5 οἶον—ἀνδράσιν (v. 9) οι. || 9 ἔστι οι. || τοὺς ὄρισμοὺς || 10 ἔκάστω αποδιδόνται. ή γάρ ὄριστική τῆς διαιρετικῆς κρήζει, ίνα τὰ γένη καὶ τὰς διαιροράς ἐκλεγομένη τοὺς ὄρισμοὺς συνιστᾶ. τῆς δὲ αποδεικτικῆς ἔργον (v. 16) || 17 οὐδεὶς αὐτῶν || οὐ γάρ] καὶ οὐν || 18 προτάτεων] τρόπων || expr. προσέρουσιν.

ad p. 1,6 ή' θεωρίας ἀντὶ τοῦ τῆς τούτων γνώσεως. θεωρίαν γάρ καλοῦσιν οἱ φιλ. τὴν τυγχανίαν (Ammon. p. 38,6)

ad p. 1,7 δὲ τρία ἔστι τὰ ὀκνηροτέρους (Ammon. p. 38,14) || p. 38,15 ὡς τὰ Γαλήνεια
om. || 16 καὶ τὸ βεδός || 17 ως ἡ Ἀποδ. om. || 18 expl. ἀπολλάξθαι.

ad p. 1.9 ε' στρογγύλων τὰς σῆς διανοίας (Ammon. p. 39,6) προτίθεται ἡ φύσης.

ad p. 110 τα' ἑτέρυστο ὁ παρεῖναις καὶ σύγχρονη περίζητι (Ammon. p. 39.9)

VATICANUS 247 [Brandis p. 53 no. 13] bombycinus saeculo XV II scriptus f. 13 titulum habet ἀμφωνίου φιλοσόφου ἐξήγησις τῶν πέντε φωνῶν. specimen dedit A. Mau, unde appareret codicem ex exemplari interpolato fluxisse.

p. 1,5. 6 μαθεῖν δι' ὄρισμοῦ colloc. || 7 post φύσιν add. καὶ ἄλλως λόγος ὁ τὸ τί ἔστι ὅπλῶν || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμανθάνομεν || 15 εὖ λέγειν] πιθανῶς εἰπεῖν κατὰ τὸ ἀνθεγμένον || 18 τι οὐκ. || p. 2,1 μὲν οὐκ. || ἀνθρώπινα || 3 δὲ καὶ || μὲν οὐκ. || τὰ ἔνδιλα ἢ 4 οἱ οὖν ὄρισμοὶ || 5 τοῦ συναμφοτέρα || 6 καταγομένη (corr. m.?) || 7 αὐτὸς ὑγέιας add. ἵστρική ἔστι τέχνη || 8 συναμφότερα || 10 ὑποκείμενα || τοῦ γῆναι || 11 καὶ (post οὖν) οὐκ. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. colloc. || οὖν] τοῖν τοῖν || 13 τέχναι καὶ ἐπιστ. || 14 δὲ ἀστρ. 17 γάρ] δὲ || ὄρισαντο || 19 ὀλίγα προσεπελθεῖν (in marg. προσειπεῖν) || 23 καθὴ || 24 ποιῶντας εἰπεῖν "25 τίς τί" p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὅρισται τὴν φιλοσοφίαν¹¹ 2 γνῶσις απειποντας colloc. ὁ οὐκ. 6 εἰς τε θεῖαν 7 τοιούτους οὗτος ὁ 8 τοῦ οὐκ. 10 τα οὐκ. || 13 καθὴ δὲ || τοῦ ὄλου κ. || 16 αὐτὸν ἔσχε. || 20 πρόκειται || 23 καὶ γαμαὶ || ἐργομένων ἀνθρ. || 25 καὶ δὲ ἀνθρ. || 28 καὶ (αὐτὸν) οὐκ. || ἀλήγοις ζώοις πολλὰ διάφορα || p. 4,1 ὕπαρ.] ἔστι || 4. 5 πρόκειται || 5 ή οὐκ. || 7 λεκτέον || 8 αἱ πράκτ.] προνοητικαὶ || 9 αἱ (prius) οὐκ. || 10 τῆς ψυχῆς μερῶν || 11 ἔχοντας || 13 εἰκ. ὁ πλάτων οὐκ. || 19 μελετῶν ἀναγνούσις || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || μάρτυς || 22 πλειστροτες ἀμβρακιῶτα || 27 καὶ γάρ δὲ πλ. || 28 ἔντοντος || οὗτος || p. 5,3 τις δὲ λόγος || ῥάδιος || ἔντοντος || 7 δημιουργητικοὺς || θανατοῦν || 10 φυγῆς τε καὶ || 11. 12 δέδεται τ. σ. τῇ ψ. || 12 δεσμὸν οὐκ. || 16 δὲ ἀνθρ. πάντες || 17 ἀπὸ οὐκ. || 18 μελετῶντες || 24 πάντως || 26 τοῦ χωρισμοῦ || 27 τοῦ οὐκ. || p. 6,2 ἐπιτελεῖμεν οὐκ. 3 ἐπὶ τοιούτου οὐκ ἀπῃ. 5 ἀποδεσμένους 6 τι] τοι οὐσίας φύσις || 8 μελ. εἶναι θαν. || 10 τῷ θεῷ. || ἀνθρώπῳ οὐκ.

VATICANUS 238 [Brandis p. 55 no. 26] bombycinus forma quadrata I saeculo XIV scriptus f. 46 exhibet titulum ἀμφωνίου φιλοσόφου ἐρμηνείας τῶν πέντε φωνῶν. ex specimine, quod A. Mau praebuit, intellegiunt hunc codicem interpolationibus non liberum esse sed multas habere optimaes notae lectiones.

p. 1,2 ἔστιν ἡμέας μαθεῖν || 3 μαθάνονται || 4 καὶ οὐκ. || 9 λαρβάνονται || 10. 11 τῆς φιλ. ὄρισμὸν colloc. || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 17 τε οὐκ. || p. 2,1 ὑποκείμενον (μὲν οὐκ.) || ἀνθρώπινα || 2 δὲ ἔχει || 3 μὲν οὐκ. || τὰ ἔνδιλα || 4 ἀδβάζοντος || οἱ οὖν ὄρισμοὶ || 5 καὶ οὐκ. || τοῦ συναμφ. || 6. 7 εἴπομεν || 10 ὑποκείμενα || 11 καὶ (post οὖν) οὐκ. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. colloc. || 14 ή δὲ ἀστρ. || οὐρ. σώματα || 15 post καταγίνεται add. ὑποκείται οὖν αὐτῇ πάντα τὰ ὄντα || 19 ὀλίγον προσεπελθεῖν (in marg. προσειπεῖν) || 23 τὸ η ὄντα ἀντὶ || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὅρισται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις απειποντας θείαν colloc. || 6 οὐκ. || 3 μόνον || 4 εἰς τε θεῖα || 6 διενήγορε δὲ ἀλλήλοις ὡς εἴρ. τῷ ἀσ. τε καὶ τῷ σαρπεῖ || 7 τοιούτους] οὗτος δὲ || 14 φασι οὐκ. || 20 πρόκειται || 21 ή (ante πρόνοια) οὐκ. || 23 τε (utrobius) οὐκ. || 25 δὲ οὐκ. || 26 δὲ οὐκ. || διάφορον ἔχουσι καὶ τὴν οὐσίαν, διάφορον καὶ τὴν τελ. || p. 4,7 λεκτέον || 8 αἱ πράκτ.] προνοητικαὶ || διτταὶ εἰσὶ καὶ τῆς ἡμετ. || 9 καὶ αἱ πράκτ. || 10 ἔκάτερα | βούλ. κοσμ. || 11 ἔχωσιν || 14 ἀνθρώπῳ in marg. suppl. || 17 ὄπεως] δὴ || 19 μελετῶν ἀναγνούσις || 20 ἀπὸ] ἐπὶ | τούτου δὲ || 24 λόγων οὐδὲν || 25 ἐν τῷ π. ψ. γράμματι || 26 τῷ νέῳ τυρκ. || 27 καὶ γρα δὲ πλ. || 28 ἔντοντος p. 5,1 πάντων ὡς οὐκ. || 3 τις δὲ λόγος || ῥάδιον || ἔντοντος ἐξάγειν || 6 δοθέντα || 8 φαμὲν post πᾶς colloc. || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται δουλ. τῷ σώματι αὐτῷ καὶ κρατουμένη || 17 ἀπὸ οὐκ. || 19 δὲ] γάρ 22 τὰ σκιοδη (sic) περὶ τ. τ. φωνήμενα || 24 πάντως φωνήμενοι ὡς ζόντες p. 6,1 ἀποδεσμένους 6 τι] τοι μέρος | μίνως ἵτεγε μεν || 8 μελ. θαν. εἶναι

VATICANUS 1019 [Brandis p. 56 no. 30] chartaceus saeculo XV K scriptura nunc paene evanida exaratus, ut quaedam legi iam non pos-

sint, f. 22 habet titulum ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ ἐρμείου. specimen, quod A. Mau suppeditavit, docet codicem exemplari interpolato neglegenter esse transcriptum.

π. 1,2 λόγων οιν. || 3 μαθεῖν superser. || 4 καὶ οιν. || 5, 6 μαθεῖν ὄρισμοῦ || 7 post φύσιν add. καὶ ἄλλως· ὄρισμος . . . τὸ τί εἶναι δηλῶν || 8 ὄριον || 10 ἄλλων] ἀλλοτρίων || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμάνθάνομεν || 15 καὶ οιν. || 18 πᾶσα (alternum) οιν. || 19 καὶ οιν. || p. 2,1 μὲν οιν. || ἀνθρώπινα || 2 ὄρισμα (?) || 3 δὲ καὶ || 4 ἀββάνιον || 5 οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 τοῦ συνχρό. || 8 ante τέχνη add. ὡς ὅταν εἴπωρεν ιατρική ἔστι || 10 ὑποκει-
μένα || 11 καὶ (post οὖν) οιν. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. || οὖν] τοῖνυν || 13 τέχναι καὶ ἐπιστ. || 19 προτελέσαι "Ων τὰ τέλης" 21 ὑπερηγῆς τέλες "μαζὶ τέλης αὐτῇ καὶ θεοῖς Εἰ. Στρατεί-
α καὶ τὰς ἔπειτα γραφαὶ καὶ πάσα ταῦτα εἰπεῖ τοῦτο εἰς τὰς ἀνατομικές πραξίας, ἐπειδὴ ἀντὶ τοῦ καθό || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὀρίζεται τὴν φύλαξιν φίλων θεῶν || 4 εἰς τοὺς οὐρανούς . . . οὐταν τοὺς εἰς ἀρχαὶν ταῖς τοῖς αὐτοῖς γραφαῖς ἀπεικονίζεται τοῦ οὐρανοῦ καὶ ταρεψ || 7 τοιοῦτος] ἄλλος || 9 γάρ] μὲν || 13 καθ' ὃ || 18 ποιεῖσθαι || τοι] τι || 19 καὶ δικάζει || 21 ἡ (ante αὐτή) οιν. || 29 τοῖς ἀλλόγοις ζώοις πολλαὶ διαφοραὶ ὑπάρχουσι ||
p. 4,1 ὑπάρ.] ἔστι || 3 τε οιν. || 4 διαφόρους || 5, 6 οὔτεν ὄντιλαπτο οιν. || 7 λεπτέον ||
8 αἱ πράκται] προγονητικαὶ || 9 αἱ (prius) οιν. || 10 τῆς ψυχῆς μερῶν || κοινῆσαι || πρὸς θεὸν || 11 πᾶς || 16 ἐπειδὲ] ἐπειδὴ || 16 ἐν μελέτῃ || 18 post ὀνόματι add. ἀμφιστικής ||
ρὲν οιν. || 19 μελετῶν ἀναγρούς || 20 ἀπό] ἐπὶ || μάρτυς || τὸ οιν. || 21 φρέσι γάρ οιν. ||
26 τοῖνυν οιν. || 27 καὶ γάρ ὁ πλ. || 28 ἑαυτούς || μὲν οὖν οιν. || p. 5,3 ἑαυτούς || 4 κατα-
τιθεῖσις || 7 τοὺς τοῦ δημιουργοῦ νόμους || θανατοῦν || τοῖνυν οιν. || 11, 12 δέδεται τὸ σ. τῆ.
φ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 καὶ ἡ ψυχὴ || δέδεται δουλ. τῶ σ. αὐτῆς καὶ κορατουμένη || 15 καὶ
ἡ ἡ γάρ || διτέτης ἔστιν || 17 ἀπὸ οιν. || 19 τὸν θάν. || τοῦ οιν. || 20 πάντας || 21 πάν-
τως || 27 τοῦ οιν. || p. 6,1 τῶν ὑποκειμένων || οὐχὶ || 2 ἐπιστήμην οιν. || 3 φασιν || ὅτι
τοιούτου] οὐς αὐτὴ || 5 δεῖ] γορεών || 6 μέρος] μόνως || 8 μελ. εἶναι θαν. || τελούς οιν.

K^r PARISINUS 1973 [H. Omont II p. 173] bombycinus saeculo XIV ex-aratus f. 1^r—1^v fragmentum initio mutilum exhibet, quod incipit καθθε εἰώθασεν λέγειν τὸν μὲν ἀνθρωπὸν εἰδος τοῦ ζώου γένους ὅντος τοῦ ζώου, τὸ δὲ λευκὸν τοῦ χράματος εἰδος, τὸ δὲ τρίγωνον τοῦ σχῆματος εἰδος. εἰρηκὼς τὰ σημαινόμενα τοῦ εἰδούς (Ammon. p. 71,22), explicit καλῶς ἄρα ὁ Πορφύριος γένος εἶπεν εἴναι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα (Ammon. p. 74,3). f. 2^r—9^v Porphyrii Isagoge legitur, f. 10^r titulus appetit χριστὲ σύμπραξον εἰς τὰ προκειμένα τῆς φιλοσοφίας, qui in margine suppletus est altera manu his verbis additis εἰς τὴν εἰσαγωγὴν πορφύριον τουτέστιν εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἐξηγήσις ἡ παράφρασις ἐκ τῶν ἀμμανίνου τοῦ μικροῦ. commentarium quod sequitur (inc. Μέλλοντας ἡμᾶς ἀργεσθαι) f. 10^r—46^r continetur. contulit vel descripsit Fr. Spiro.

N^p NEAPOLITANUS [Farcesinus] III D 15 [no. 299 apud Cyrillum II p. 388] chartaceus saeculo XIV scriptus¹⁾ eandem quam Paris. 1973 Ammonii recensionem servavit ac tantum cum illo concinit, id quod ex specimine ab H. Vitellio dato intellegitur, ut si per aetatem liceret, ex Parisino eum transcriptum esse putares.

¹⁾ de quo inspicatur Curtii Wachsmuth Commentatio de Stobaci eclogis (Gottingae 1871) p. 6.

His codicibus quod continetur commentarium, ex quattuor libris compositum est; atque Ammonii liber, ut ita dicam, instar est fili, unde ceterorum trium expositiones pendent; nam quotiescumque ab Ammonio deflexit enarratio, eo usque redit. sed ne eandem quaestione bis illustraret scholiastes, magnas partes Ammoniani libri omisit, ut illius quae reliqua sunt, ceterarum explicationum ambitu etiam superentur. quas quidem non turbato ordine scholiastes inseruit, sed in prolegomenis librum nunc deperditum exscripsi, in commentarii parte priore Ioannis Damasceni Dialeticam ad usum transtulit, in altera denique parte Davidis in Isagogen commentarium aseivit. atque ex eo quod Damascenus et David compluribus locis nominatim appellantur, conicendum est, primum librum subsidiarium auctoris nomine caruisse. nobis autem, quamquam in tanto commentatorum numero¹⁾ lubricum est illum extricare, hoc statuere licet, eum ethnicum se prodere (vide fol. 14v sq.), sed explicandi ratione atque argumenta eligendi Davidi et Eliae cognatum esse, ut alii loci ad Davidem alii ad Eliam proxime accedant. tamen multae expositiones genuinam indolem prae se ferunt et apud illos frustra quaeruntur; atque etiam iis locis, qui eum illis concinunt, saepius maior cernitar diligentia ac scientia, velut philosophorum nomina afferuntur, quae apud illos non occurunt, atque in Platonis scriptis laudandis dialogorum tituli saepius adduntur. quare quoniam certum esse videtur Davidem et Eliam ab Olympiodoro pendere, proclive est huius librum scholiastae praesto fuisse informare. praesertim cum Plato saepissime afferatur maximisque ornetur laudibus. sed res habet dubitationem. nam quae verba Olympiodori David in prolegomenis laudat (f. 9r codicis Paris. 1938 καὶ ὡς ἔλεγεν Ὄλυμπιόδωρος, θαυμαστὸν τι ἐψεῦρεν ἡ φύσις μηχάνημα, ἔνδειαν πλουτοῦσαν καὶ πλοῦτον ὑποκρινόμενον ἔνδειαν), ea hic (f. 10v) ita leguntur θαυμαστὸν γε ἐν τούτοις συμβέβηκεν, ὅταν μὲν πλεονάζει ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα κτλ. acceduntque proprius ad Eliam (Cramer p. 393,25). quae quamquam statui potest scholiastam minus diligenter exscriptisse, tamen praestare puto rem in medio relinquere.

Specimina huius commentarii in Supplemento III perscribam, hie ut fides codicis Parisini parva conspiciatur, Ammoniani libri quasdam discrepantias inde apponam.

p. 16,5 ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσι γῆθους ἐμνήσθημεν, δεῖ εἰπεῖν τι ἔστιν γῆθος || 8 τε] γε || τῆς (ante ἔνδειας) ομ. || 10 μορίου] τινός || 11 ὡς] κατά || παρὰ ἀπολλωνίου τοῦ ποιητοῦ || 14 τε ομ. || 18 ἔστι ομ. || 19 ὑπὲρ] περὶ || **p. 17,1** ἡ φίλος. || 2 γένωνται || 3 ἐπειδήπερ || 5 παρὰ τῆς γν. παραλαμβ. || τὰ δὲ ἀπειρα ἀπεριληπτα || 7 δὲ θεῖος πλ. φρήν || 7. 8 τὸ ἐπί ομ. || 8 ἐπίστασιν || 9 μὲν οὖν || 12 post θυητὸν add. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν || 13 γεννομένους || 15 πάλιν] ὄφοις καὶ || 17 ζῶν ἀλογον || οὐ γάρ—ἴπος (19) ομ. || 21 ἀλη γάρ ἔξις τοῦ ξάνθου καὶ ἄλη τοῦ βαλίου || 22 πλάτωνος

¹⁾ vide Ammon. p. 72,13 πρὸς τοῦτο πάντες ἡ πόρησαν ἀπολογίας οἱ ἔξηγηται, El. (Cramer p. 418,2) οὐκ ὡς φασιν αἱ ἐγκύρωτοι ἔξηγήσεις.

ἵπε || 23 πᾶς γάρ ἀνθρ. ζῶσιν ἔσται λ. Ήν. καὶ πᾶς ἵππος ζῶσιν ἄλογον τετρ. || 24 ὄρος
δὲ καὶ || 26 οὐδὲν ||

p. 18,18 τὸ πρεγῆ || καὶ ἀνθρ. δὲ καὶ λίθος καὶ ἕδραι || 19 ψυχὴν || 20 τὴν ομ. ||
22 μεριστόν] ἀγώραστον || p. 19,1 σῖνη θεός ἀγρελος ψυγῆ || 2 τι] τὸ || 6 οὖν λευκότετς ||
καὶ γλωσ. || 7 ἡ λευκότετς ομ. || 8 φυριθῶ || 9 οὖν] δὲ || 14 post γάρ add. καὶ || εὐρον
ἡ ἐν φυριθῶ || 22 ἀπλῶς ομ. || δὲ ομ. || 24 τὰ ἀποφθι.] ἥγον || καὶ τὸ θερμὸν ||
25 πάντα ομ. || τι κοινὸν γένες ομ. || 27 λέγεται (alternum) ομ. || 28 πάντα ομ. || 29 ὅπε] ἐπὶ || p. 20,2 τι] τὸ || σύμερον αὐριον πέρισσο (sic) || 3 τοῦ ποτέ || 4 τι ομ. || καθῆσαι (sic)
καὶ τὰ τοιάστα, ἢ ἀνήγαγον || 5 ὅπο τὸ κεῖται—ἀνήγαγον (6. 7) ομ. || 8 τι] τὸ || καὶ τὰ
τοιάστα || 9 ποιεῖν περὶ τι post ἑτέρου (10) colloc. || 10 ταῦτα ομ. || 12 οὖν] τοίνυν ||
14 τιος

L VATICANUS 2173 [Columnensis 12] chartaceus forma magna saeculo
XIV litteris nitidis sed admodum minutis scriptus Ammonii in Isagogen
librum f. 1—24^r continet. f. 36 Philoponi qui dicitur in Categorias pro-
legomena nullo titulo incipiunt . . πειδὴ τῆς ἀριστοτέλους ἐντὸς θέλομεν
φιλοσοφίας γενέσθαι, f. 40 Categoriarum commentarium incipit αἱ ψυχαὶ εἰ
μὲν ἄνω θῆσαν. Isagoges commentario inserta sunt scholia ex Photio
deproposita, quibus locis Ammonii et Photii explicaciones notis additis
discernuntur. titulus est προλεγόμενα τῆς παροφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς
ἀμμωνίου τοῦ μικροῦ τοῦ ἑρμεῖου, qui cum ad verbum consentit cum codice
Monacensi 222 (M), tum ex specimine, quod A. Mau nobis tradidit,
lucide appareat Vaticanicum illius esse gemellum.

p. 1,4 καὶ ομ. || 5 δὲ] γάρ || 10 πάντων || 11. 12 ὄρον ἐμάθομεν | 12 τε καὶ || 16.
17 τέγνας τε καὶ ἐπιστ. || τὸν ὄρισμὸν || 19 μὲν ομ. || p. 2,1 ὑποκείμενον || ἀνθρώπινα ||
3 τὰ ἔδραι || 4 οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 καὶ ομ. || τοὺς συναρμ. || 8. 9 ἐπὲ—περιποιητική ομ. ||
11 καὶ (post οὖν) ομ. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. || οὖν] τοίνυν || 13 ἀλλαὶ πᾶσαι ἐπιστ. || 14 ἡ
δὲ ἀστρ. || ἡ (ante φίλος.) ομ. || 15 ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλὰ γνῶναι ταῦτα || 16 οἱ ὄρισμοι πολ-
λαχῶς πολλοὶ || 19 προσεπελθεῖν || 21 ἦν || 23 ἡ ὄντα εἰστ. τὸ ἡ οὐκ ἀκαίρως ἀλλὰ ἀντὶ
τοῦ καθὸ || 24 τοὺς ἄνθρ. τοὺς ἐν τῷ κ. || p. 3,2 γνῶσις ante θείων colloc. || 3 μάνω
ομ. || 5 εἰπὼν ομ. || 7 τῷ σαφεῖ καὶ τῷ ἀσ. || 13 καθὸ δ || τοῦ ὄλου κ. || 14 ὡς αὐτὸι
αὐτοὶ φασι ποιηταὶ || 15 δοτῆρες || 16 βοσκ. κατὰ ἄμφω αὐτῶν ἐξ. || 19 διδάσκαι || 25 ἐπει ||
p. 4,1 μὲν γάρ || 7 λεκτέον || 8 αἱ (ante πρακτ.) ομ. || 9 αἱ (prius) ομ. || καὶ αἱ πρακτ. ||
10 ποτῶν τῶν μερῶν || πρὸς θεὸν || 11 καὶ τὸ μὲν || πῶς || ἔχουσιν || 12 κοινῶν] κινῶν ||
16 τὴν φιλ. μελέτην θαν. ὄριζεται || 19 τρόπω δεῖ || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || ἐκρήμνισε || 23 ὑψη-
λοτὸ || 25 ἔν—γράμμῳ] ἐν φαιδῶνος βιβλίου τοῦτο || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 28 αὐτῶν || φησὶν
αἱ p. 5,2 ἐν ταῦταις αὐτοῖς || τοιάσιν δὲ ταῦταις 4 παταγεῖσις 6 ἀ-
θέντα || 7 οὖν] αὐτὸι || 11 διττὴ ἐστιν || 12 ἐστι δὲ καὶ || 13 δέδεται τῷ σ. αὐτῷ || 17 ἀπὸ^τ
ομ. || 18. 19 καὶ κατὰ—σώματος ομ. || 21 καὶ μετὰ θάνατον ομ. || 24 πάντως || φιλό-
σοφοι || p. 6,5 ἀποδεδομένους || 6 μέρος] μόνον || 7 πρακτ.] πολιτικὸν || 8 μελ. εἴναι θαν. ||
10 ἁμαλωτικός || ἀνθρώπω ομ. || post ἀμφοῖν add. αὐτὴν ὄρεζόμεθα.

M MONACENSIS 222 [vide praeftationem Isagoges p. X] Ammonii com-
mentarium f. 1—24^r continet. folia tineis perforata sunt, quorundam
supremi margines ita lacerati, ut interdum litterae plane evanue-
rint. margines commentarii notis ὄρος ὄρισμοῦ, πόθεν ὄρισμὸς λέγεται;
σκοπός, χρήσιμον, ἀπορία, λύσις ornati sunt, expositiones multis schematis
illustratae. scholia commentario extrinsecus interposita ex Photio derivata

sunt eiusque nomine signata¹⁾). haec infra subiciam praesidio codicis Parisini 1928 (P^a) eadem Photiana exhibentis usus, eo magis necessario, quod Monacensis scriptura saepe extricari iam non potest. de fide libri Ammoniani memoriae vide p. VII. collatus est codex ab E. Trampio et A. Foerstemanno.

f. 10v ad Porph. p. 1,8 Φωτίου. Τὸ γένος τριγῆς λέγεται· ἡ γάρ ἀπὸ τοῦ τόπου ὡς ἀπὸ αἰγύπτου αἰγύπτιοι ἡ ἀπὸ πατρὸς ὡς ἀπὸ ἵσραηλ ἵσραηλίταις ἡ τὸ παρὰ φιλοσόφοις λεγόμενον, ὃ καὶ ὥριζόμενοι φασι· γένος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον. τὸ γάρ ζῆτον κατηγορεῖται κατὰ πλειόνων εἰδῶν, τουτέστι κατὰ ἀνθρώπου βοῦς καὶ τῶν ὄμοιών. διαφερόντων δὲ τῷ εἶδει· ἄλλο γάρ ἔστιν ἄνθρωπος καὶ ἄλλο βοῦς καὶ (ἄλλο add. P^a) ἵππος.

f. 13v ad p. 3,22 Φωτίου περὶ εἰδους. Τὸ δὲ εἴδος διγῶν λέγεται· ἐν μὲν τὸ σχῆμα καὶ ἡ μορφὴ, ὅμεν καὶ τοὺς ἔχοντας καλὴν μορφὴν εὐειδεῖς καλούμεν, τοὺς δὲ ἔχοντας κακὴν δυσειδεῖς. ἄλλο δὲ τὸ ὑποταττόμενον (ὑποτεταγμένον P^a) τῷ γένει, οἷον ἄνθρωπος· ὁ γάρ ἄνθρωπος ὅποι τὸ ἴδιον. Στὶ (τοῦ Μ.) δὲ τοῦτο τὸ ··εἰστιν Μ· εἶδος τοῦ πατρὸς τοῦ ἀνθρώπου. οἱ πατέρες μηροὶ φασιν· εἰδός ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, οἷον ὥσπερ εἴπομεν ὁ (ἢ οἱ. Μ.) ἄνθρωπος· κατὰ γάρ τοῦ πλάτωνος καὶ ἰωάννου κατηγορεῖται διαφερόντων μὲν ἄλλήλων τῷ ἀριθμῷ ποινινούντων δὲ ἄλλήλων κατὰ τὸ εἶδος, τουτέστι κατὰ τὸ εἶναι τοὺς δύο ἀνθρώπους καὶ (καὶ οἱ. Μ.) ἐπὶ τῶν ὄμοιών. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ εἰδούς. ἄλλο ὥσπερ ἐνδέχεται τινα καὶ (καὶ οἱ. P^a) πατέρα εἶναι καὶ νιόν, πατέρα μὲν τοῦ ἐξ αὐτοῦ τεγχέντος, νιόν δὲ τοῦ αὐτὸν γεννήσαντος, οὕτως καὶ τὸ γένος ἐνδέχεται καὶ εἶδος εἶναι καὶ γένος, κατ’ ἄλλο μὲν γένος, πρὸς ἄλλο δὲ εἶδος· οἷον τὸ ζῆτον γένος μέν ἔστι τοῦ ἀνθρώπου εἰδος δὲ τοῦ ἐμψύχου σώματος· τὸ γάρ σῶμα κατὰ τοῦ ἐμψύχου σώματος κατηγορεῖται. ὄμοιως καὶ τὸ σῶμα, καθὼς ἔφημεν, γένος μέν ἔστι τοῦ ἐμψύχου σώματος, εἰδος δὲ τῆς οὐσίας· ἡ γάρ οὐσία κατὰ πάντων κατηγορεῖται καὶ ἐπάνω αὐτῆς ἄλλο γένος οὐκ ἔστιν, ὡς οὐδέ ἄνθρωπος ὑποκάτω αὐτοῦ ἄλλο εἶδος ἔχει (ἔχει οἱ. Μ.). καὶ ὄνομαζεται τὸ γένος τὸ μὴ ἔχον ἐπάνω αὐτοῦ (αὐτοῦ ἐπάνω colloc. P^a) γένος οἰον, ὡς εἰπομεν, ή οὐσία γενικώτατον, τὸ δὲ εἶδος (εἶδος δὲ colloc. P^a) τὸ μὴ ἔχον ὑποκάτω αὐτοῦ ἄλλο εἶδος εἰδικώτατον εἰδος. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ εἶδος εἰδικώτατον ὃ εἶδος ὃν οὐκ ἔστι γένος, ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ὑπὸ αὐτὸν εἶδος.

f. 17v ad p. 8,8 Φωτίου περὶ διαφορὰς τριγῆς λέγεται· κοινῶς τε (τε οἱ. P^a) καὶ ιδίως καὶ ιδιαίτατα. κοινῶς μὲν ἡ σημαίνουσα χωριστὸν συμβεβηκός, οἷον ὡς ἐν τῷ τυγχόντι ἀνθρώπῳ λευκόν· ἐνδέχεται γάρ καὶ μέλαν γενέσθαι. ιδίως δὲ ἡ σημαίνουσα ἀχρωιστον, ὡς ἐν τῷ τυγχόντι ἀνθρώπῳ ἡ γλωσσῆται (ἢ ἡ σημάτης add. P^a). οὐ γάρ γίνεται ὁ γλωσσόφθιμαλμος μελανόφθιμαλμος. ιδιαίτατα δὲ ἡ οὐσία εἰσάγουσα οἰον (ὧς add. P^a) ἐπὶ ἀνθρώπου ἡ λογικήτης, ητίς καὶ διακρίνει ἡμᾶς ἐξ (ἀπὸ P^a) τῶν ἀλόγων. αὕτη γάρ ἡ διαφορὰ συστατική ἔστι τῆς τοῦ ἀνθρώπου οὐσίας. ὄρθιονται δὲ ταῦτη τὴν διαφορὰν οὕτως· διαφορά ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστι κατηγορούμενον. ἄλλως δὲ διαφορά ἔστι τὸ χωρίζεν πεφυκός τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος. ἔστι δὲ καὶ οὕτως· διαφορά ἔστων ὅπερ διαφέρει ἔκαστον. ἄλλ? οἱ μὲν κοινῶς καὶ ιδίως διαφοραὶ ἀλλοιωσιν τινα ποιοῦσι πρὸς τὸ ὄμοια αὐτῶν, ἡ δὲ ιδιαίτατα ἄλλο. ἄλλο γάρ ποιεῖ ἡ λογικήτης προτελθοῦσα τῷ καθόλου ζῷῳ, τουτέστι τὸν ἄνθρωπον. καὶ αὕτη μὲν ἡ διαφορὰ εἰδικοῦτος λέγεται διὰ τὸ ποιεῖν ἔπερον εἶδος, αἱ δὲ ἄλλαι δύο μόνον διαφοραί. διαφέρει δὲ κατ’ ἄλλα πολλὰ ἡ κοινῶς διαφορά τῆς ιδιαίτατα, καθ’ ἓν δὲ τοῦτο κυριώτατον διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν κοινῶς καὶ ιδίως διαφορά εἰς ὑπογραφάς λαμβάνονται, ἡ δὲ ιδιαίτατα εἰς ὥρισμούς· τι δέ ἔστων ὑπογραφὴ καὶ ὥρισμός καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, ὑπερτερον ἐροῦμεν ἐξαιρέτως. εἰ κοινῶς, πῶς διαφορά; ὅτι πᾶσιν ὑπάρχει τριγῆς ἡ διαφορὰ εὐλόγως· πάντα γάρ τὰ ὄντα τριτά· καὶ ὁ ποιητὴς τριγῆς δὲ πάντα δέδεσται· καὶ γάρ πάντα τὰ ὄντα ἡ οὐσία ἡ συμβεβηκός διτέον, ἡ χωριστὸν ἡ ἀχρωιστον (ἢτι ἀχρωιστον καὶ χωριστόν Μ).

¹⁾ unde corrigas, quae in praefatione Porphyrii Isagoges p. XLVI de Photio dixi.

f. 20v ad p. 8,22 Φωτίου περὶ ἰδίου. Τὸ δὲ ἴδιον τετραγῶς ὁ γάρ μόνῳ μὲν ὑπάρχει τῷ εἶδει, οὐ παντὶ (δὲ πρῶτον), ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ γραμματικῷ (γραμματικὸν Ρα) εἶναι· μόνος γάρ ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῶν λοιπῶν ζῴων γίνεται γραμματικός, εἰ καὶ μή πᾶς ἄνθρωπος. δεύτερον ὁ παντὶ μὲν ὑπάρχει τῷ εἶδει, οὐ μόνῳ δέ· πᾶς γάρ ἄνθρωπος δίποις, ἀλλὰ οὐ μόνος ἔστι· τρίτον ὁ παντὶ μὲν ὑπάρχει τῷ εἶδει καὶ μόνῳ, οὐκέτι δὲ ἀλλὰ ποτέ, ὡς τὸ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι ἄνθρωπον (ἄνθρωπον οι. Μ). τέταρτον δὲ ὁ γίνεται συνελθόντων τῶν τριῶν, οἷον τὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ δέ, ὅπερ καὶ ἀντιστρέψει ὡς τὸ γελαστικόν· ὅπερ γάρ γελαστικόν, τοῦτο καὶ ἄνθρωπος, καὶ ὅπερ ἄνθρωπος. τοῦτο καὶ γελαστικόν. περὶ γάρ τούτου παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, οὗ καὶ ὄρισμός ἔστιν ἴδιον (δὲ add. Μ) λέγων τὸ κυρίως ἔστι (λέγ. τὸ κυρ. ἔστι οι. Μ) τὸ παντὶ καὶ μόνῳ καὶ δέ ὑπάρχον τῷ εἶδει. ἀλλως δὲ πάλιν· ἴδιον ἔστι τὸ ἀγώριστον συμβεβηκός ἀντιστρέψον. καὶ (οι. Ρα) τοῦτο δὲ πάλιν τριγῶς λέγουσιν· ἡ ἀπὸ τῆς διοργανώσεως ὡς τὸ πλατυόνυχον τῷ ἀνθρώπῳ (τοῦ ἀνθρώπου Μ), ἡ ἀπὸ τῆς ἐνέργειας ὡς τὸ ὀρθοπεριπτητικόν, ἡ ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὡς τὸ γραμματικῆς εἶναι δεκτικόν.

f. 20v ad p. 12,24 Φωτίου περὶ συμβεβηκότος. Τὸ συμβεβηκός δύο σημαίνει, τὸ χωριστόν καὶ τὸ ἀχωριστόν. καὶ τὸ μὲν ἀχωριστὸν ισοδύναμει τῇ ἴδιᾳ διαφορᾷ, τὸ δὲ χωριστὸν τῇ κοινῷ διαφορᾷ· καὶ γάρ ἀχωριστὸν συμβεβηκός ἔστιν ὡς τὸ μέλλαν τῷ κόρακι, χωριστὸν δὲ ὡς τὸ κεῖθαι τινα ἡ ἴστασθαι. ὄρθιονται δὲ αὐτὸ οὕτως· ὁ γίνεται καὶ ἀπογίνεται ἡ (ἡ οι. Ρα) δυνάμεις ἡ ἐνέργεια γωρίς φύλορᾶς τοῦ ὑποκειμένου (τῆς τοῦ ὑπ. φύλορᾶς Ρα). ἐν γάρ τῷ εἰπεν δύναμεις ἔδηλωσε τὸ ἀχωριστὸν συμβεβηκός, ἐν δὲ τῷ ἐνέργεια τὸ γωριστόν. Ἑτὶ δὲ συμβεβηκός ἔστι δὲ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ (τῷ κύρῳ Ρα) ὑπάρχειν ἡ μὲν ὑπάρχειν, δεῖ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον. τὸ δὲ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ οὐδὲ δέτι ἀλλὰ ἐν τῷ ὑπόστατοι αὐτοῦ ἐν ὑποκειμένῳ ἔχει (έχειν Ρα) ἀλλα.

f. 21v ad p. 13,10 Φωτίου. Κοινὸν πάντων κυρίως τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι καὶ κοινὸν πάντων ἄνευ τοῦ συμβεβηκότος τὸ ἐπίσης μετέχεισθαι ὑπὸ τῶν μετεχόντων καὶ τὸ ἀναιρουμένων αὐτῶν ἀναιρεῖσθαι τὰ ὑπότα.

f. 21v ad p. 13,23 Φωτίου περὶ κοινωνίας γένους καὶ διαφορᾶς. Διαφέρει δὲ τὸ γένος διαφορᾶς, δέτι τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τι ἔστιν, ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστιν κατηγορεῖσθαι, καὶ δέτι τὸ μὲν γένος προϋπάρχει, ἡ δὲ διαφορὰ ὑστέρα, καὶ δέτι τὸ μὲν γένος συνεισάγεται, δέτι δὲ διαφορὰ συναναιρεῖται. Διαφέρει δὲ τοῦ εἰδούς τὸ γένος, δέτι τὸ μὲν γένος κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ εἰδος κατὰ τῶν ἀτόμων, καὶ δέτι τὸ γένος προϋφέστηκε, τὸ δὲ εἰδος ὑστερογενές, καὶ δέτι γένους μὲν ὅγτος οὐ πάντως ἔστι καὶ εἰδος, εἰδος δὲ ὅντος ἔστι καὶ γένους ἐξ ἀνάγκης. Διαφέρει δὲ τὸ γένος τοῦ ἴδιου, δέτι τὸ μέν γένος συγωνύμως κατηγορεῖται τῶν ὑπὸ αὐτό, τὸ δὲ ἴδιον οὐκέτι, καὶ δέτι ἀναιρουμένου τοῦ γένους συναναιρεῖται καὶ τὸ ἴδιον, τοῦτο δὲ ἀναιρουμένου τὸ γένος οὐ συναναιρεῖται. Διαφέρει δὲ τοῦ συμβεβηκότος, δέτι τὸ μὲν (μὲν οι. Μ) γένος ἐν τῷ τι ἔστι λέγεται, τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστιν ἡ πῶς ἔχον ἔστι, καὶ δέτι τὸ γένος συνωνύμως κατηγορεῖται τῶν ὑπὸ αὐτό, τὸ δὲ συμβεβηκός οὐκέτι, καὶ δέτι τὸ γένος καὶ τὰ μετ' αὐτό οὐκέτι μᾶλλον καὶ ἥπτον, τὸ δὲ συμβεβηκός ἔστιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τοῦ γένους πρὸς τὰς ἀλλας φωνὰς διαφορᾶς δυνατὸν καὶ ἐκάστης τῶν φωνῶν τὰς οὖστας πρὸς ἀλλήλας διαφορὰς εὑρεῖν. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις (ταύταις Ρα).

Mª MATRITENSIS 34 (de quo videatur Dexippi praefatio p. VIII) exhibet f. 31 titulum ἐξήγγειλε εἰς τὰς πέντε φωνάς τοῦ πορφυρίου. commentarium incipit μέλισσας ἡμέρας ἀργεῖσθαι. explicet ὄμοιός δὲ μέλισσες ἡ ιευκοί. Irriarte igitur quod dicit hanc expositionem non esse Ammonii Hermeae filii, fallitur. f. 51 iterum occurrit προλεγόμενα εἰς τὰς πέντε τοῦ πορφυρίου φωνάς. inc. Ζητητέον ἐν τοῖς προλεγομένοις τέσσαρα· εἰ ἔστιν, τι ἔστιν, ὄποιόν τι ἔστιν καὶ διὰ τι ἔστιν· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἐχόντων τὴν ὑπαρξίαν καὶ τὸ ἀπλῶς εἶναι ἐπίδηλον οὐ δημοτεῖται πάντως τὸ εἰ ἔστιν ... expl. f. 53v τελευταῖον ζητεῖται ἡ ὑπὸ τι μέρος ἀναφορά. ἀναφέρεται οὖν ἡ παροῦσα βίβλος ὑπὸ τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας, δὲ καὶ μέρος καὶ ὄργανον καλεῖται. haec

hanc dubie ex Byzantini eiusdem commentatione hausta sunt (cf. Ioannem Italum in Escur. Ω—IV—14 [E^b]).

VATICANUS BIBL. REGINAE 116 [Brand. p. 51 no. 5] bombycinus saeculo N XV diligenter exaratus Ammonii librum f. 3—24 continet titulo praemisso ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἐρμείου προλεγόμενα πάσης φιλοσοφίας καὶ τῶν πέντε φωνῶν διδασκαλίας. Ammonii explanationes interruptae sunt f. 13 fragmento Photii, quod est de differentia, in margine nota Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινοπόλεως signato. specimen dedit A. Mau.

TAURINENSIS 129 c. V. 21 [Pasinus p. 229] chartaceus saeculo XV T scriptus titulum recentiore manu additum fert f. 1 ἀμμωνίου τοῦ ἐρμείου εἰς τὰς ἐ φωνάς, commentarium desinit f. 18^v in verbis μέλαν δὲ καὶ λευκὸν κερανύμενα ποιεῖ φαιόν (Ammon. p. 126,9). specimen debetur II. Vitellio.

Hic codices non solum eandem Ammonii libri recensionem exhibent, sed etiam ex eodem fluxerunt exemplari, id quod variis lectionibus, quas ad Amm. p. 1,2—5,28 ex ambobus codicibus simul haustas adiciam, luculenter demonstratur. recensio autem eorum unde traxerit originem, Vitelli codicem Taurinensem perscrutati industria factum est ut animum informare possimus. etenim in prolegomenis facile intellegitur Ammonii librum omissis potissimum locis citatis angustius contraetum esse, in commentario scholia electa afferri, quae qui concessit f. 9^r ipsum Ammonium laudat ἐπιλαμβάνοντα τινες τοῦ Πορφυρίου ὡς μὴ κυρίως εἰρηκότος τὸ σχῆμα τοῦ τριγώνου γένος λέγοντες ὡς ἐπειδὴ ἀξιοῦσιν οἱ φιλόσοφοι ὅτι ἐφ' ὧν τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον θεωρεῖται, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι γένος· πρῶτον δέ ἔστι τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου, ὃν κατηγορεῖται τὸ σχῆμα, οὐκ ἄρα τὸ σχῆμα γένος ἔστι τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ τετραγώνου. οὐ μὲν οὖν Ἀμμωνίος ἐπιχειρῶν ἀπολύτατοι τὸν Πορφύριον τῆς μέρμερας πλείσια ὅλην ἀποριῶν παρέχει ταῖς λύσεσι. ἔστι δ' ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν πατὴν τῷ ἐπὶ τὸν διάτομον ἡ λύσις παρόν (cf. Ammon. p. 11,25 sq.). sed si haec excerpta diligentius aliquanto perpenderis, ea non solum correctiōnibus et additamentis admissis ab Ammonii oratione interdum longe abhorre videbis, sed etiam scholia ab illo prorsus aliena, quorum exemplum infra addam, adiecta invenies. has diserepantias noli scholiastae criminī tribuere, quem etiam nunc licet probare non genuinum Ammonii librum in usum suum vertisse, sed recensionem iam retractatam, eamque codicebus Vaticano 2189 (G) et Neapolitano III D 37 (N^a) nobis servatam. illa igitur recensione scholiastes ita usus est, ut in prolegomenis philosophiae multa omitteret sed continuam servaret orationem, in commentario scholia memoria dignissima eligeret et ex parte pro suo ingenio mutaret. sed prolegomena Isagoges quae illa recensione continentur, viro bono non satis fecisse videntur, quare Ammonio plane neglecto ad Davidem confugit, cuius de octo praefationis locis expositionem, quam apud Cramerum (p. 434 sq.) impressam videmus, hic excerptam invenimus.

p. 1,2 φιλοσόφων ἀπτεσθαι || 3 τοι οι. || μαθεῖν τι πρότερον || 4 ὃν τυγχάνει] διδαχής| οἵ ποτε ἐστον ἐκεῖνο ὁ βούλεται μαθεῖν || καὶ οι. || 5 ὃ ἐκ τῶν ὄρισμάν τὰ πράγματα colloc. || 5, 6 δυνατὸν μαθεῖν ἡμᾶς πρᾶγμα ἀγνοούμενον δὲ ὄρισμοῦ ἡμέν τι ἐστον ὄρισμάς: | εἴ τοι τοι πρότερον δει ληγεις τι ἐστον ἀριταίς 10 μετι πράγμα αὐτοι. περι οὐ δι λόγος || δει οὖν—παρέχουσα (17) οι. || 18 πᾶσα οὖν] ἐπει δὲ πᾶσα || πᾶσα (alterum) οι. || 19 καὶ τοικ. γένι ἐστον πάσις τέργεις περι οὐ δι βούλεται μαθεῖν οι. | p. 2,1 οιν ὕπαρ] ὑποκείμενον μὲν ἔχει || ἀνθρώπων || 2 περι—καταγίνεται οι. || ταῦτα οι. || 3 δὲ καὶ || οἱ οι. || τὰ ἔνδα || 4 τὸ ποιῆσαι υθρόν τη κλίνην ἡ ἀλλο τι τοιούτον || οἱ ὄρισμοι δὲ || 5 ἐκ τοῦ συναμφ. || καὶ ἐκ μὲν || 6 ἐστον οι. Τα || 8, 10 ἐκ δὲ—κινήσεις αὐτῶν οι. || 11 μάθωμεν οὖν (οὖν: καὶ Τ) ἐπει τῆς φιλοσοφίας τι ἐστον τὸ ταύτην ὑποκείμενον || 14 η δὲ ἀστρ. || post οὐδάνια add. καὶ ἀλλη περι ἔτερον τι μερικῶν ὑπάρχον || 15 τὰ ὄντα οι. || τέλος ἔχουσα οὐ τὸ ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλα τὴν τούτων κτήσασθαι γνῶσιν || 16 παρα. δὲ ὄρισμοι τῆς φιλος. πολλοὶ· πολλαγῶς γάρ ὠρίσαντο ταῦτην οἱ φιλοσοφάτεροι τῶν παλαιῶν || 17, 19 ἵνα—ἐπελθεῖν] ἡμέν δὲ περιέργον εἰναι δοκεῖ τοὺς πάντας ἐκθεῖναι, διὸ ἀπολεξάμενοι τοὺς βελτίστους (βελτίους Τα) τοῦ ὄντας τούτους ἐκθήσαμεν τοὺς ἄλλους καταλιπόντες. εἰσιν οὖν δύο μὲν (μὲν οι. Τα) ἐκ || 20 εἶς ὑπεροχῆς ἦν || post τέχνας add. καὶ ἔτερος εἶς ἐπιμολογίας || 22 πρῶτος ὄρισμὸς || 23 η ὄντα εἰσι, τουτέστι καθὸ δύτε εἰσιν οὐ γάρ || 24 εἰδέναι πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρ. δόποσι εἰσι κατ' ἀριθμὸν ἡ τὰ καθ' ἔκστον συμβαίνοντα || 25 τοῦ καθόλου ἀνθρώπου (τοῦ ἀνθρ. καθόλου Ν) || p. 3,1 δὲ πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν (hic λέγων add. Ν). φιλοσοφία ἐστον γνῶσις || 4 διέστειλε Ν || 4, 5 τὰ μὲν—ἀνθρώπινα οι. || 6, 7 διενήρογχατι—δισαφεῖ οι. || 7 ἔτει—λέγων] ἐκ δὲ τοῦ τέλους δύο. εἰς μὲν ἔτειν δι λέγων || 9 ἀνθρώπων οι. || καὶ τοῦτον δὲ δι πλάτων ἀπέδωκεν || 10, 12 διε—τάσι οι. || 13 ὑπόδεεσπέρων || 14, 15 διε—ἔάων οι. || 16 διὸ καὶ δι φιλόσοφος βούλεται κατ' ἄμφω εἴσιοιοσθαι || 17 καὶ (post γάρ) οι. Ν || πάντα γάρ ἐπισκέπτεται οι. || 18 τοι οι. || 20 κατόπις πρόσκειται οι. || 21 ομοια πατητι. 22, 23 ἐπει—ἀνθρ. οι. || 24 ὑπάρχουσα] τυγχάνουσι || 25 καὶ ἔστιν—ἔχουσι (p. 4,4) οι. || p. 4,5 ἔστιν οὖν—ὠρίσατο (14) οι. || 15 δεύτερος δὲ ὄρισμὸς ἐκ τ. τ. ἔστιν δι λέγων φιλ. ἔστιν μελ. θανάτου. ἥρτεον δὲ πῶς δεῖ || 18 τοῦνομα. || τῷ τοῦ πλάτ. || 19 μελέτην ἔχειν θανάτου ἀναγνούς || δεῖ οι. || 20 ἀνθράκες ἐπι τελέους ἑαυτὸν ἐκρήμνισε. διὰ τὴν εἶς ἀρνοτας τοῖνον (οὖν Ν) || 28 αὐτούς || γνῶν] γάρ || οὖν οι. || p. 5,1 αὐτοῦ || οἱ ἀνθρ. ἐσμὲν || 2 ἔξαγειν ἐκ ταύτης || 3 οὐ—έαυτόν οι. || 5 ἀποδόραται ὅστον ἐφ' ἑαυτῶν τοὺς ἐπὶ τούτων κειμένους ἀνατρέπει νόμους || 6 δοθέντα || 8 πῶς φαμεν μελέτην colloc. || πρόσεχε οὖν || 9 λυθήσεται οι || ιστέον οὖν || διττοῦ ὄντος τοῦ ἀνθρ. || 10 ἐκ φιλ. λέγω "διττές ἐστοι" 11, 6] δι τοι "διδεται τ. τ. φιλ." 12 δι προσονηπικὸς δεσμός || 13 δεῖται δουλεύουσα τῷ σώματι καὶ τοῖς σωματικοῖς πάθεσι καὶ κρατουμένῃ || 14 διττή δὲ δούλως καὶ || 15 post σώματος pergunt κατὰ τοῦτον τοῖνον τὸν λόγον διττός καὶ δι θάν. δείκνυται δι μὲν φυσικὸς ὥν, καθ' ὃν πάντες ἀποθητικούσιν ἀνθρωποι || 17 ἀπὸ οι. || οἱ φιλόσοφοι διὰ μελέτης χωρίζουσι τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. καὶ κατὰ τοῖνοι (τοῖνοι τοι λέγων Ν) λέγονται μακρική ἔχειν θανάτου. τοιτέστιν δὲ γρηγόρους τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. ιστέον δὲ (ξητέεται δὲ λοιπὸν Ν), ὡς εἰ τέλος (v. 28) ||

ad Porph. p. 1,1 α' Διτά τε ἀπροσδοκίτεως εἰσαγωγὴν ἐπέγραψεν ὁ Πορφύριος τὸ παρὸν σύγγραμμα μὴ προσθεῖται καὶ εἰς τι ἐστοι σωναγωγὴν (sic), τὴν εἰς τὴν λογικὴν τῆς φιλοσοφίας ἐπιστήμην; διότι ὕπαρ λέγοντες ποιητὴν τὸν Ὁμηρον ἐξάρχως λέγουμεν ἡ ἥρτορα τὸν Δημοσθένη. οὕτω καὶ εἰσαγωγὴν ἐπιγράψας μάνιον ἐπιτίθεται τὴς θελεῖσθαις τῶν ἀλλιων ἐπιστημῶν ητοι τῆς λογικῆς εἰναι εἰσαγωγὴν.

ad p. 1,3 β' Ἡρόέταξε τὸ δι τοῦ ἀναγκαῖον διὰ δύο αἵτιας, τὸ μὲν ὡς καθολικώτερον καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον κατηγορούμενον· εἰ τι γάρ ἀναγκαῖον, τοῦτο καὶ ὅν, οὐκ εἰ τι δὲ ὅν, τοῦτο καὶ ἀναγκαῖον. τὸ δὲ διὰ τὴν εὑφράντεται καὶ τὸν βούλεται. εἰσκότως οὖν ἀπὸ τοῦ ὄντος ἡρόεται καθολικώτερον τυγχάνοντος· τοῦ γάρ ὄντος τὸ μὲν ἐστον ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεγάμενον τὸ δὲ ὑπάρχον.

ad p. 1,3 γ' Τὸ ἀναγκαῖον διγῶς διαιροῦσιν οἱ φιλόσοφοι· ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσι τό τε γρήγοριον καὶ τὸ ἀντιθειαρύμενον τῶν ἐνδεγραμμένων. ἐνταῦθα δὲ κατὰ τὸ πρῶτον λέγεται σημαντικόμενον γῆγουν τὸ γρήγοριον καὶ οὐ κατὰ τὸ δεύτερον.

ad p. 1,4 δ' Ὅρα ζπως ἐνταῦθα ὁ Πορφύριος κατὰ τάξιν προσῆλθε· προέταξε· (Αμμ. p. 33,17) || p. 33,18 ὅστερα || 19 πρῶτον οικ. || καθόλ. πάντων || 20 τῶν δὲ ἐπ. τὸ θέου μὲν προέταξε ὡς πλησιέστερον δὲ τῆς οὐσίας καὶ μᾶλλον συγγενέστερον || 22 τὴν ἑσχάτην τέταγε τάξιν || 23 προειρημένος καὶ ὡς γνόμενον || expl. φίλορᾶς.

ad p. 1,6 ε' Τέσσαρες εἰσὶ τρόποι διδασκαλικοί, διαιρετικὸς ὄριστικος ἀποδεικτικὸς καὶ ἀναλυτικός, καὶ διαιρετικοῦ μὲν ἕτοι τὸ διαιρεῖν εἰς προτεθὲν γένος κ. τ. λ. (cf. Αμμ. p. 33,4).

ad p. 1,8 ε' Τρία εἰσὶ τὰ ὀκνηροτέρους (Αμμ. p. 38,14) || 15 ὡς τὰ Γαλάκνεια οικ. || 16 ὡς τὸ περὶ Ἐρμηνείας οικ. || καὶ τὸ βάθος || 17 ὡς ἡ Ἀποδεικτική οικ. || expl. τὸν ἀκροτάτην σπουδαιότερον εἴναι περὶ τὴν ἀκρότατην ἐπαγγέλλεται τούτων τὸ βιβλίον ἀπειλῆσθαι.

ad p. 1,9 ζ' Ὑπέσχετο ὁ Πορφύριος σύντομον ποιῆσαι τὴν διδασκαλίαν πτλ. (cf. Αμμ. p. 39,9).

VATICANUS 309 [Brandis p. 57 no. 33] bombycinus saeculo XV ex-¹⁰ aratus initio mutilus est, nam f. 1 incipit τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς, καθόλ. εἴρηται πρῶτον μὲν εἶδος ἄξιον τυραννίδος. μετὰ τὸ γένος τὸ εἶδος ἔταξε διὰ τὸ τῶν πρὸς τι εἶναι τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ διὰ τὸ πρὸς ἄλληλα αὐτὰ λέγεσθαι καὶ διὰ τὸ μνήμης τυχεῖν τὸ εἶδος ἐν τῇ τοῦ γένους ὑπογραφῇ. ἔτυχε δὲ μνήμης τὸ εἶδος ἐκεῖνο, ὅτε εἶπεν ὁ τεχνικὸς ἔσκις μῆτε τὸ γένος μῆτε τὸ εἶδος ἀπλῶς λέγεσθαι, quae facile cognoscitur Byzantini cuiusdam esse Davidis librum excerptentis. hæc opinio firmatur iis quae f. 1^v sequuntur scholiis, quae magnam partem cum Davide ad verbum concinunt. quam explicandi rationem eum apud alios Byzantinos deprehendimus, tum Psellum ea usum esse ex frustulis, quae quidem illius mihi innotuerint, appareat, unde Brandisii nota corrigatur.

VATICANUS 310 [Brandis p. 57 no. 38] chartaceus novus Ammonii Ob librum exhibit f. 1—29^r. post prolegomena Ammonii priusquam commentarium ad Isagogen adiectum incipiat, haec leguntur: Ἡ δὲ ἐρμηνεία ἐστὶν ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἑρμείου οὐχὶ ἀμμωνίου τοῦ σακᾶ λεγομένου, τοῦ διδασκάλου πλωτίνου καὶ ὀριζένους, δει καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας κομόδου βασιλέως ἦν, ἀλλὰ τοῦ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ μεγάλου λέοντος. f. 29^r προλεγόμενα κατηγοριῶν ἀμμωνίου. inc. ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς θέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας. ex specimine, quod debetur Torstrikio, intellegitur codicem prope abesse ab editione principe.

p. 2,18 διῆρεν ἐν τῷ παρόντι ἔγκλημα τι || 19 ὅληγα προσεπελθεῖν || 21 post τέχνας αὐτοῦ καὶ ἔπειρος ἐν τῆς ἐπιγραφής ἔστιν || 23 ὅντες τοῦ οικ. || 25 ποτέ τέ || p. 3,1 ὁ δὲ πλετῶν οὐτως ὥριζεται τὴν φιλοσοφίαν 2 γράμματα μεταξὺ τοῦτον colligunt. 1 τοῦ τοῦ γράμματος καὶ || p. 4,16 ἐν μελέτῃ θανάτου ὥριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 18 τῶν τοῦ πλ. || 19 ἀναγρούς || 20 ἀπό] ἐπὶ || ἐκρίμασε (sic) || 22 ἀβρασιώτης || 23 ἀδηγη || 25 ἐν τῷ π. ϕ. γράμματι ||

VATICANUS 1021 [Brandis p. 54 no. 17] bombycinus forma quadrata P saeculo XIV vel XV scriptus inde a f. 11 Ammonii librum praebet, sed prima duo folia recentiore manu exarata sunt, f. 12 desinit in verbis γιωρίζουσιν ἐνωτούς τοῦ σώματος (p. 5,25). quae a priore manu profecta sunt, ex specimine, quod A. Mau dedit, colligitur, mirabiliter concinere eum codice F, neque vero ex illo transscripta esse, sed ex eodem fluxisse exemplari.

p. 69,22 καὶ ἔτερα || 25 καὶ ομ. || p. 70,1 εὐειδεῖς τε καὶ || 2 οὗτος] αὐτὸς || 3 μὴ ante prius εἰπεινοτάτου colloc. || 6 καὶ τοῦ εἰπεινοτάτου ομ. || ὑπάρχειν || 13 σηράν || 15 ἔτερα ομ. || 16 τοῦ μὲν λογικοῦ τὸ μὲν || 18 post γένος add. ὑπάρχει || εἶδος ομ. || 23 ή̄ ομ. || 24 διαφέρονται || 25 διαφέροντα (γρ. σχέσει διάφορα in mrg. m.²) || ὡς καὶ ή̄ || 26 ή̄ ομ. || τὸ αὐτό] αὐτῆ̄ || 28. p. 71,1 ή̄ μὲν κατέβασις . . . ὑπάρχει, ή̄ δὲ ἀνάβασις colloc. || p. 74,1 τοῦ (ante εἴθους) ομ. || 8 γνωριμωτάτου || 9 ἐπι] ἀπό || 13 καὶ ομ. || 16. 17 εἴθ² οὕτως] είτε εἶδος.

P^a PARISINUS 1928 [II. Omont II, 165] chartaceus saeculo XIV vel XV praeclare exaratus f. 28^r—58^r Ammonii librum exhibet titulo praemisso 'Αμμωνίου τοῦ ἑρμηνοῦ προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν πᾶσαν. ante titulum in summo margine haec addita sunt ἀμμώνιος ὁ συκᾶς ἐπὶ κομόδου τοῦ βασιλέως ἦν, τούτου μαθηταὶ πλωτῖνος καὶ φριγένης. ἀμμώνιος δὲ ὁ ἑρμηνοῦ ὁ δέρματος τὸ παρὸν βαθύτον ἦν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἕπεντος τοῦ ψευδοῦ. τούτῳ μαθηταὶ πολλοί, καὶ ὁ εὐφυέστατος λαόνης ὁ φιλόπονος καὶ ἀλεξανδρεύς. ή̄ δέ γε ἑρμούπολις ἐν αἰγάπτῳ (cf. codicem Vatic. 310 [O^b]).

Ammonii commentario insertae sunt expositiones ex Photio et Magentino sumptae eorumque nominibus aut in textu aut in marginibus ornatae. Photii libri eadem fragmenta hie inveniuntur, atque in codice Monacensi 222 (M), quem quatesco revolvias. Magentini fragmenta congruunt cum eo commentario, qui codice Coisliniano 170 plenus servatus est. atque etiam margines scholiis instructi sunt. alia nominibus parent, quae ex Davide fluxisse videntur, scilicet per r̄ivulum Byzantinum, alia notam ἐν τῷ μαχεντηρῷ prae se ferunt, alia denique nota ἐν τῶν τοῦ φελλοῦ signata sunt. atque ea quae Magentino attribuuntur partim cum codice Coisliniano 170 congruunt, partim a Magentino abhorrent et consentiunt cum Ammonio, unde proclive est conicere, scholiastam haec non ex genuino Magentini libro deprimpsisse, sed ex illa amplificata receptione, quam ex codice Coisliniano 157 (T) cognoscemus. Pselli excerpta incipiunt in margine f. 50^r (ἐν τῶν τοῦ φελλοῦ. ὁ δὲ διὸ οὔτως ἑρμηνεύει τὸ παρὸν χωρίον. διὰ δύο ἐπιχειρημάτων φησὶ ὅτι ἐν τῷ διποτόν τί ἔστι κατηγορεῖται ή̄ διαφορά, ὃν τὸ πρῶτόν ἔστι τοιοῦτον . . .) et Ammonii libro f. 58^r absoluto f. 58^v continuantur, ubi titulo apposito ὑπάτου τῶν φιλοσόφων τοῦ φελλοῦ εἰς τὸ περὶ διαφορᾶς ad lemma διαφορὰ δὲ κοινῶς τε καὶ ἴδιως leguntur "Ἐστι προτέρα τοῦ εἰδίους ή̄ διαφορά. καὶ διὰ τί τὴν τρίτην ἔλαχε τάξιν; διὰ τὸ εἶναι τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρός τι, ὡς εἴρηται. ήμεις οὖν σπουδῇ ἐπ' αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς διαφορᾶς χωρήσωμεν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ἔξετάσωμεν. ὑμεῖς δὲ ὡς τῆς εἰσαγωγῆς συναγωνισταὶ πᾶσαν ῥαστῶνγεν καὶ πάντα ὑπὸν ἀποτιναχμενοὶ κατὰ πόδας ἔμοι συντρέχετε. Pselli commentarium explicit f. 65^r ὄρθιον οὔτως δὲ αὐτὸς οὕτως. ἴδιον ἔστι συμβεβηκός ἀντιστρέψον. speciminis loco ipse codicem perscrutatus et ad Ammonii librum varias lectiones subiungam. unde nihil auctoritatis codici vindicandum esse cognoscitur, et pauca ex marginibus scholia adicieam.

p. 1,1 καὶ ομ. ὁ post γορίζουσι add. τοῦτο ἵστησιν 12 παιδαῖς τοῦ || 13 δὲ καὶ || 14 ἑρμαθάνομεν || 17 τε ομ. || p. 2,1 ὑποκείμενον (μὲν ομ.) || 2. 3 ὑγιάσαι οὖ στοχ. || 3 μὲν ομ. || τὰ ἔνδα || 4 οἱ μὲν ὄντις ὄρισμοι || 7 περιποιητική μ¹: περιποιητική

ώντηγ^η μ^η. || 12 οὐτῆς οιμ. || 14 ἡ δ^η ἀστρον. || οὐράνια σύμματα || 15 ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλὰ γνῶναι ταῦτα || 17 καὶ οιμ. || 19 ὀλίγῳ τι προελθεῖν || 22 πρῶτος ὄρος || p. 3, 1 6 ὃς πλάτων οὕτως ὅριζεται τὴν φύλαξιν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || 4 εἰς τε τὰ θεῖα || 6 ἀπόδοτο. παραλαμβάνονται || 7 τε superser. μ^η. || καὶ τῷ ἀσφεῖ || 10 καθὼ || ἀς τὰ οιμ. || ὁ ποιῆται τριπλακεῖ λόγον || 14 ὁ ποιῆται φύσι || 15 διατέλεσε || 16 ποιῶσιν τοιαῦτα ποτε ἄρμα φύση ἐξομοιοῦν || 19 προτίθεσι || θεῶν ἔσται || 22 ὄρουσιν τ^η ἀδυνάτων καὶ γαμαι || 24 ὑπάρχ. εἰσο || 25 καὶ ὁ ἄνθρ. || 29 τούτοις τοῖς ἀλόγοις || p. 4, 1 μὲν γάρ || 3 τοῦ ἄνθρ. τε καὶ τοῦ θεοῦ || διαφέρει || 4 διαφέρουσι || 5 ἡ οιμ. || 6 θεῶν superser. || 6 ὥρησεν διαβάσασε τὸ λεπτόν || προστ. προμητεύει || 10 ἀπέτελε πόλιν τοιν.

f. 28v in margine: χρή δὲ τὸν ὄρον ὑγίεστατον εἶναι. ὑγίεια δὲ ὄρισμον ἔστι τὸ μῆτε ἐλλείπειν μῆτε πλεονάζειν ταῖς λέξεσιν, κακίᾳ δὲ τὸ τέ ἐλλείπειν καὶ τὸ πλεονάζειν ταῖς λέξεσιν. τέλειος δὲ ὄρισμός ἔστι ὁ ἀντιστρέψων πρὸς τὸ ὄριστον, ἀτελῆς δὲ ὁ μὴ ἀντιστρέψων. οὕτως οὖν ὁ ἐλλείπων ταῖς λέξεσιν ἀντιστρέψει οὕτε ὁ πλεονάζων. οὕτε γὰρ πλεονάσει ταῖς λέξεσι λείπει ταῖς πράγμασι. οὕτε δὲ λείπει ταῖς λέξεσι πλεονάζει ταῖς πράγμασιν. προτέλειον θεωρεῖσθαι τὸ φύσις ἐφευρῆσε μηχανῆμα, ἔνδειαν πλουτοῦσαν καὶ πλοῦστον ὑποκρινύμενον ἔνδειαν. οὗτον δὲ τέλειος ὄρισμός τοῦ ἀνθρώπου Κῶνοι λογικόν θηγάνων. ίδού ἀντιστρέψει. ἐάν οὖν λείψῃ μιᾶς λέξεις πλεονάσει τοῖς πράγμασι, οὗτον Κῶνοι λογικὸν κ. τ. λ.

f. 34v in margine: [ἐκ] τοῦ μαργεντινοῦ ... διὰ τὸ εἰσι πέντε φωναὶ καὶ οὕτε πίεινος οὔτε ἐλάττονες; διότι τῶν κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τοι ἐστι κατηγορεῖται, τὰ δὲ ἐν τῷ διπούλῳ τί ἔστι. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν κατηγορουμένων ἐν τῷ τοι ἐστι γένονται δύο φωναί, τό τε γένος καὶ τὸ εἶδος, ἡ καὶ διαφέρουσα, καθό το μὲν γένος κατηγορεῖται κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἴδει, τό δὲ εἶδος κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κ. τ. λ. (cf. Margentinum in codice Coisl. 170 f. 173^g)

f. 40v in margine: ἐπὶ τοῦ μαργεντηροῦ. τί διαφέρει ὑπογραφὴ ὁρισμοῦ; διαφέρει ὅτι ἡ μὲν ὑπογραφὴ ἡ ἔξι ἑταῖροις λαμβάνεται ἡ ἐπὶ τῆς τῶν συμβεβηκότων συνδρομῆς, ἡ καὶ κυρίων ὑπογραφὴ λέγεται. ἔξι ἑταῖροις μὲν, οἷον ἀνθερώπων ἔστι τὸ δυνάμειν ἀναθρεῖν ἢ ὅπερεν ἡ τὸ ἄνω ἔχον τοὺς ὕπατους κ. τ. λ. (cf. Amm. p. 57,14. Magent. in cod. Coisl. 157 f. 3^v).

PARISINUS 1843 [H. Omont II p. 151] bombycinus saeculo XIII vel Pb XIV exaratus f. 11 exhibet titulum Ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐξῆγησις τῶν πάντες φωνῶν, sed commentatorum incipit Μέλλοντες σὺν θεῷ ἀρχεθμαι τοῦ παρόντος συγγράψαμετος τὰ εἰωθότα ὑπὸ τῶν ἐξῆγητῶν ζητεῖσθαι κεφάλαια ὅπτω τὸν ἀριθμόν, unde apparet, non Ammonii librum, sed Davidis commentatorum omissis prolegomenis hoc codice contineri (cf. Brand. p. 16^a43 Cramer p. 434) titulumque non recte se habere.

PARISINUS 1844 [H. Omont II p. 152] bombycinus saeculo XIV ex-
aratus inde a folio 87 Ammonii librum habet titulo apposito ἀμμωνίου
φιλοσόφου τοῦ ἑρμένου προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν. ἐξήγησις ἀμμωνίου εἰς
τὰς πέντε φωνάς, cui altera manu addita sunt πορφυρίου δὲ μαθῆς (sic) ἦν
πλωτίγου τοῦ λυκοπολίτου. specimen deest.

PARISINUS 1845 [H. Omont II p. 152] bombycinus saeculo XIV ex-^{Pd}
aratus foliis peresis ac mutilatis, extremis prorsus laceratis constat. in
principio quaedam folia omnino interriisse videntur, nam f. 1^r titulo de-
siderato incipit a verbis τὸ ἀπορούμενον τὰ ὄντα η̄ οὖτως λέγεται ὄντα ως
πράγματα ὑφιστάμενα ως] δ ἀνθρωπος καὶ ζηπος, quae Leonis Magentini esse
docet codex Coislonianus 170, ubi illa f. 165^r leguntur. et quidem Ma-
gentini commentarium exhibet codex Parisinus tantummodo usque ad

verba δὲ ἀριθμὸς δὲ ἀριθμητὸς ἐπεὶ σώματά εἰσιν, οἵτινες ποσὶν
 τίτιν τοῦτον (f. 18^r αὐτοῖς f. 17^v), οἷαν f. 16^v τυχούμενον. f. 17
 bibliopagi culpa non suo loco insertum est; transpone illud ante f. 7, tum de-
 fectum, qui inter sextum folium (εἰ δὲ ὡς γένος λέγομεν ὅτι) et septimum (συγχρι-
 τικὸν ὄψεως) exstat, recte suppleveris. f. 18^r—23^v Porphyrii Isagoge con-
 finetur, quam Aristotelis Categoriae sequuntur (f. 24^r—33^r). haec ad nos
 non pertinent, sed scholia, quae in marginibus apparent, ex parte ita
 obliterata, ut extirari vix possint. etenim florilegium praebent ex tribus
 vel quattuor commentariis compositum. Davidis quidem et Eliae singula
 repperi excerpta velut Davidis (f. 1^r) ἀποροῦσι τινὲς ὅτι διὰ τί ἐπεὶ περὶ γένους
 καὶ εἴδους [εἶπεν], οὐκ ἐποιήσατο [μνείαν], καὶ τῶν ἄλλων οἷον διαφορᾶς, ιδίου καὶ
 συμβεβηκότης. οὔτε (?) γάρ ζητεῖν καὶ ἐπὶ τούτων εἴτε οὐστήκει κτλ. ex Elia
 scholion quoddam ad Categorias adiectum est, sed ex Isagoges com-
 mentario depromptum, nam in f. 24^r margine haec leguntur: πᾶν ἔμ-
 φυγον τὰς τρεῖς ἔχει δυνάμεις, θρεπτικήν, αὐξητικήν καὶ τὴν τοῦ ὄμοιού γεννη-
 τικήν. καὶ εἰ μὲν ἔχει ταύτας μόνας, λέγεται φυτόν. διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος πλωτῖνος
 ἔλεγε περὶ τῶν ταῖς δυνάμεσι ταύταις σχολαζόντων οἷον τῇ τροφῇ καὶ τῇ συνουσίᾳ
 καταφρονούντων δὲ λογικῆς θεωρίας ὅτι κινδυνεύουσι ἀποδενδροῦσαν (sic) κτλ.
 haec scholia nomine parent, aliis nota τοῦ ἥλια praeposita est, velut
 f. 1^v τοῦ ἥλια. αἱ φωναὶ ἀριθμοὶ πρὸ τῶν πολλῶν εἰσὶ η̄ ἐν τοῖς πολλοῖς η̄ ἐπὶ
 τοῖς πολλοῖς καὶ οὐστερογενέσι (potius οὐστερογενεῖς); καὶ λέγομεν ὅτι καὶ πήρε τῶν
 πολλῶν καὶ... f. 6^v in margine intimo legitur τοῦ ἥλια. τὸ εἰδός ἐν τῷ τί^{τι}
 ἔστι κατηγορεῖται, η̄ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὑποτονῷ τί ἔστιν. εἰ δέ τις εἴπῃ ὅτι καὶ
 τὸ εἰδός ἐν τῷ ὄποιον τί ἔστι κατηγορεῖται κτλ. f. 6^v denique τοῦ ἥλια. ὅτι
 πᾶσα φωνὴ ἐν φιλοσοφίᾳ ὑπὸ ταύτας ἀνάγεται (cf. praefationem Porphyrii
 Isagoges p. XXXIX). sed cave credas haec Eliae nomine ornata scholia
 ex Elia ipso hausta esse. nam in haec eadem ratio cadit quae in
 scholia Vindobonensia codicis phil. gr. 139, neque debebam scholion
 Parisinum ab scholiis Vindob. in Porph. praefatione seiungere. nunc
 Parisino 1845 a me inspecto facile intellegitur omnia haec, quae Eliae
 nomen prae se ferunt, cum aliis nomine vaenis (velut f. 1^r η̄ καὶ διὰ τοῦτο
 πρόσκειται τὸ καὶ ὅτι οὐ μόνον εἰς τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας [συμβάλλεται ἡμῖν,
 ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλας (l. ἄλλων) κατηγορίας]· ἔγραψαν γάρ κατὰ ζῆλον τοῦ ἀριστο-
 τέλους καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ κατηγορίας ή τε Θεόφραστος κτλ.) ex eadem Byzantina
 recensione fluxisse, unde scholion Vindobonensia originem traxerunt.

Reliquum est tertium scholiorum genus, quo ea quae ex Ammonii
 commentario deprompta sunt nomine vacua continentur, ut f. 2^r legitur
 καὶ ὄμοιότητα . . . ίσως οἱ ὄντος πρῶται τὰς τῶν ἀνθρώπων διαφόρους
 γενέσεις διακρίναι βουλόμενοι (cf. p. 53,12), explicit διὰ τοῦτο ίσως εἰπεν ἀμφι-
 βάλλων καὶ αὐτός (p. 53,22), f. 18^v idem scholion iterum occurrit, sed ex
 alio Ammonii exemplo derivatum, incipit enim ίσως μὲν οὖν οἱ νοοῦμέται
 (sic) πρῶτοι τὰς διαφορὰς (sic) τῶν ἀνθρώπων γενέσεις, explicit ίσως εἰπεν
 ἐπὶ δισταριψοῦ (sic) ἀμφιβάλλων καὶ αὐτός. accedunt alia pauca, velut
 f. 18^r τρία εἰσὶ τὰ ποιῶντα τοὺς νέους ὀκνηροτέρους, τὸ μῆκος τῶν λεγομένων

ώς τὰ γαλήνεια, τὸ ἀστρές τῶν λέξεων ὡς τὰ περὶ ἔρμηνειας καὶ ὁ λυκόφρον (sic) καὶ τὸ τῶν νοημάτων βάθος ὡς τὰ πλατωνικά (cf. p. 38,14), f. 18^v ἐσκιαγραφημένη οἰόν τινα περὶ αὐτῶν ποιεῖται τὴν διδασκαλίαν διὰ παράδειγματος ἔκαστον ἡμᾶς διδάσκων τῶν πέντε (cf. p. 64,6), δεῖ οὖν ἐκάστης φωνῆς τὸν ἥρισμὸν ποιεῖν ζητοι τὴν σκιαγραφίαν οὕτως κτλ. (p. 64,15). his exemplis allatis intellegitur, illa scholia ad Ammonium nullius esse momenti.

PARISINUS 2051 [H. Omont II p. 184] bombycinus forma quadrata P^c saeculo XIV exaratus Ammonii librum exhibit f. 1^r—48^v. et prolegomena et scholia titulis ornata sunt, f. 1^r ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἔρμείου προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν, f. 15^v τέλος τῶν προλεγομένων, f. 16^v σχόλια εἰς τὴν πορφύρην εἰσαγωγὴν ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου φιλοσόφου. sed commentarium mutilum est, desinit enim in verbis τὸ θέμα πρὸς μὲν τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὸ εἶδος ηδη παραβέβληται (p. 124,1). ex specimine, quod dedit M. Dufour, conspicitur codicem ex exemplo codici D simili derivatum sed correctionibus et interpolationibus admissis depravatum esse.

p. 1,5 δύνατον ἔστι || 7 ὅγλωττικὸς σύντομος || 10 τὰ πράγματα || 12 ποιηταῖς τε καὶ || 13, 15 λεγομένων—πράγματα recisa || 17 τε οι. || p. 2,1 μὲν οι. || ἀνθρώπινα || 3 τὰ ἔβλα || 4 οὖν ὄρισμοι colloc. || 5 ἡ ἀπὸ τοῦ συναρ. || 7 ὡς ὅταν εἴπωρεν οι. || 8 post συναρμοτέρουν add. ὡς ὅταν εἴπωρεν || τέγνη] ἵστρική ἔστι || 10 τὰ οὐράνια—ἀντῶν recisa || 12 αὐτῆς τὸν ὄρισμὸν || οὐν] τοίνυν || 17 καὶ οι. || παλαιστέρων] πάλαι || 19 διεξιγνώσας ὀλίγα προσεπελθεῖν || 20 οὖν οι. || δὲ οι. || 22 post πρῶτος add. ὄρισμὸς || 23 προστιθεται || 25 ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου || p. 3,1 ὡς πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν 2 γνῶσις από θείων colloc. || 4 εἰς τε θεῖα || 5. 6 ὡς εἴρηται οι. || 7 τοιοῦτος] τρίτος 13 τοῦ θεοῦ πόρου κόρημον || 15 ἑαυτὸν ἔσομοισθαι || 19 ἕστε οὖν || ἡ οι. || 20 δὲ] γάρ || 25 ἐπεὶ 29 δὲ τούτοις τοῖς ἀλόγοις ζώοις || p. 4,1 μὲν γάρ || 7 ὠρίσασθαι || 8 γνωστ. καὶ προνοητικαὶ || 9 αἱ (post καὶ) οι. || 10 πρὸς θεὸν || 11 τῷ μὲν — τῷ δὲ || ἔχοντεν || 12 τῆς ψυχῆς οι. || ἐπιμελόμενος || 16 ἐν μελέτῃ θανάτου || 17 ὅπως δεῖ οι. || 18 post τις add. ἀμφιβολιώτης || 19 τῷ τοῦ πλάτωνος || 19 ἀναγνόντος μελετῶν || δὲ iter. || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || 21 αὐτὸς οι. || 26 τῷ νέῳ τούτῳ || 27 καὶ (post γάρ) οι. || 28 ἑαυτούς || p. 5,2 μηδὲ || 3 δὴ] δὲ || 5 ἀποδράται || 12 αὐτῶν || δὲ καὶ || 13 πρατούμενόν || 17 ἀπὸ οι. || 19 τὸν θάνατον || τῆς ψυχῆς | 20 πάντως οι. || 24, 25 φιλόσοφοι ὡς ζῶντες || p. 6,3 φωνὴν καὶ οὐκ ἐν τοῦ τέλους ὄριζεται || δὲτούτου] οὐ κατη || 5 δεῖ οι. || ἀποδεδομένους || 6 μέρος] μόνων || 10 ἀνθρώπων οι.

PARISINUS 2087 [H. Omont II p. 191] bombycinus forma quadrata P^c saeculo XIV vel XIII praeclare exaratus f. 1—13 exhibit Ammonii prolegomena titulo apposito Ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐρμηνεία εἰς τὰς πέντε φωνάς, inde a f. 14 post titulum ἀμμωνίου φιλοσόφου ἔρμηνεια εἰς τὰς πέντε φωνάς Porphyrii Isagogen instructam Ammonii commentario. specimen dedit M. Dufour, unde appetet codicem et neglegenter transscriptum esse et ex exemplari correctionibus inquinato sed cognato, ni fallor, codici E derivatum.

p. 1,5 ὄρισμῶν] διορισμῶν || 6 πρᾶγμα τι ἀγνοούμενον || 8 ὄρθιεσιν || ἔκεινα || 9 περιλ.] λαρυγνάντι || 12 ποιηταῖς τε || 14 ἐμανθάνομεν || 19 μὲν οι. || p. 2,1 μὲν οι. || ἀνθρώπινα || 2. 3 ὄγκεσι, οὐ στογ. || 3 ὄποικεμενα || 4 ἀβράκινον || 5 τέλους ποτὲ δὲ ἐκ τῶν συναρμοτέρων || 8. 9 ἐκ δὲ—περιποιητική οι. || 10 ὄποικεμενα || 11 καὶ (post οὐν) οι. ||

12 οὐτῆς οι. || οὐν] τοῖναν || 13 μερικὴν || 14 ἡ οι. || 17 πολλοὶ δὲ πολλαχῶς || 18 ἀκέρου
 19 οὐτῆς περίσσους προσπάγειν || 21 ποσὶ τέρης οἰδ. καὶ ἴστρος δὲ ἐπιμητρήσεις || 23 εἰσὶ
 (utrobius) || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὗτως ὅριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις αὐτεῖν
 colloc. || ὁ οι. || 4 εἰς τε θεῖα || 6. 7 ὡς εἰρηται οι. || 7 τῶν ἀσαφεῖ || τοιοῦτος δὲ ὅρισ. ||
 10 καθὸ πάντα || 11 λέγοντες] λέγουσι γάρ || 14 ὡς οι αὐτοὶ λέγουσι || 16 αὐτὸν ἔξομ. ||
 17 πάντας || 20 καλὸν || 22 οὕπω τέ || 24 ὑπάρχουσι οι. || 27 τελείτητα || ζεῖν || 28 δὲ
 οι. || καὶ οι. || 29 τοῖνας τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις πολλὰ ὄπαχορα ὑπάρχουσι || p. 4,1 ἄλλη
 μὲν ἔστι κοινῶς ἴδιτης || οὖν οι. || 3 πολλοὶ || 4 διαφέρουσι || 5 τὸ (prius) οι. || 6 δὲ
 οὖν || 7 οὗτος || λεκτέον | ἵ καὶ προνομεῖταιο | 10 τῆς ψυχῆς οι. || πρὸς θεόν
 11 ἔχουσιν || 16 ἐν μελέτῃ θανάτου τὴν φ. || 19 ἀναγνούσι, ὥσε δὴ τρόπῳ || 20 ἀπό] ἐπὶ ||
 μάρτυρις || τὸ οι. || 21 αὐτὸν || 23 γέλαστ || 24 κακὸν θαν. || 26 ἐπισυμβάταν || 27 τοῦ
 θαν. ἥγηθεται || καὶ γάρ πλάτων || 28 ἔαυτούς || οὖν οι. || p. 5,2 ἕνθρ. οὐ δεῖ δὲ || ἐκ
 οι. || 3 καὶ ἕνθροις (οὐ οι.) || οὐ δὲ δεῖ || ἔαυτούς || 4 πλημέλημα || 5 ἀπόδράσαι ||
 8 πρόσεχε οὖν || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ φ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 ὃν καὶ || δέδεται δουλ.
 τῶν σώματι αὐτῷ καὶ κρατουμένη || 14 τῶν σώματι || 15 τῇ ψυχῇ | 16. 17 χωρ. τῆς ψυχῆς
 τὸ σώμα || 22 ἔτι οι. || 23 σκιάδη || 24 πάντας || 24. 25 φιλοσοφοὶ¹
 ἔροῦντες || καὶ τοῦ σ. || 29 γνῶσιν || p. 6,2 ἐπιστήμην οι. || 3 ὅταν δὲ] ὅτε || τέλους οὐ
 αἴτη στοχ. | 5 ἀποδεδομένους || 6 μὲν (prius) οι. || μέρος] μάνον || 8 μελέτην εἶναι θαν. ||
 10 ἀνθρώπῳ οι.

Pg PARISINUS 963 [H. Omont I p. 186] chartaceus saeculo XVI scriptus,
 unde Brandisii excerpta p. 9^a35—10^b18 sumpta sunt, illum virum doctissimum in errorem deduxit titulo ad Ammonii librum apposito (f. 357)
 Ἐρμειου φιλοσοφου προθεωρία εἰς τὴν εἰσαγωγὴν παραφυρίου τοῦ φιλονίκου, quem
 socordia librarii ἀμφωνίου τοῦ in principio omittentis ortum esse puto.
 etenim librarium exemplar hōnum neglegentia misere depravasse intellegebitur ex specimine, quod M. Dufour praebevit.

p. 1,5 ἔτι τε ὁρισμῶν, σχετλεαστικόν (sic) || 6 ἀγνοούμενον || 7 post φύσιν Brandis
 ex ingenio defectum statuit | 8 τῶν] καὶ || 9 τῇ διάθεψιν || 10 τὰ πράγματα ||
 τῶν] καὶ || 12 ποιηταῖς τε || 13 ὡς οι. || 14 ἐμανθάνομεν || p. 2,1 μὲν οι. || ἀνθρώ-
 πινα || 2 περὶ] παρὰ || τὸ] τοῦ || 3 τέκτον || τὰ ἔνδα || 5 καὶ οι. || 5. 6 τὰ ὑπο-
 νοείμενα ιτ. || 6 εἴπιμεν || περὶ] παρὰ || 7 ὡς ὅταν εἰπωμεν οι. || 8 post συναφοτέρου
 add. ὡς ὅταν εἴπωμεν ιατρική ἔστι || περὶ] παρὰ | 9 ἡμοίως] ὅμως || ἐπιστ. οὖσα] ἐπιοῦσα ||
 10 ὑπονοείμενα || τὰ οὐράνια οι. || 11 οὖν καὶ] δὲ || 12 αὐτὸν τὸν ὄρο. (ἀντῆς οι.) || οὖν]
 τοῖναν || 13 καταγίνεται || 14 ἡ οι. || 15 περὶ] παρὰ || 17 καὶ οι. || ὅριζαντο τῶν πάλαι ||
 μὴ οι. || 19 ὅληγα πρὸς ἐπελθεῖν || 22 πρῶτος ὄρισμός || 25 τι || ἡ φύσις τοῦ ἄνθρ. ||
 p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὗτως ὅριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις αὐτεῖν colloc. || 3 τὸ
 σαφεῖ || 4 εἰς τε θεῖος (sic) || 7 τοιοῦτος] τρίτος || 8 δὲ οι. || 9 ὅριζατο || τὰς οι. ||
 13 τοῦ ὄλου κ. || 15 δωτῆρε ἔώνων || 16 ἔαυτὸν ἔξομ. || 19 ὡστὲ οὖν || ἡ οι. || 21 οὔτε
 πρόνοια || 23 τε καὶ θεῶν || 29 τούτοις τοῖς ἀλόγοις ζώοις || p. 4,1 μὲν γάρ || 2 διαφορὰν
 οὖσαν || 3 πολλοὶ || 3. 4 κατὰ οὖσαν || 4 διαφέρουσαν || 6 post ἀνθρώπῳ add. ἔστιν οὖν
 ἡ φιλοσοφία ὁμοίωσις θεῶν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ || 7 εἰπων || 9 αἱ πράκτ.] προνοη-
 τικαι || 10 τῇ ψυχῇ || πρὸς θεὸν || 11 τῶν μὲν || ἔχουσιν || τῶν δὲ || 12 τῆς ψυχῆς οι. ||
 ἐπιμελόμενος || 14 ὅρισατο

Pb PARISINUS 1900 [H. Omont II p. 161] bombycinus forma magna
 saeculo XIV exaratus est. prima folia lacerata sunt, f. 4^r legitur πρὸς εἰρηνήν
 τρίτη. τὸ τέταρτον ἐπιχειρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φιλοσοφίαν ἔχει τοῦτον
 τὸν τρόπον. ἡ φιλοσοφία ἡ γνῶσις ἔστιν, quae Davidis sunt (cf. Brand.
 p. 12^b21), sicut id sequitur in Categories commentarium (f. 99^r), cui

appositus est titulus εξήγησις σὺν θεῷ τῶν δέκα κατηγοριῶν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς διαβίδε τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου, Davidi attribuitur.

MARCIANUS 201 [vide praefationem Porphyrii Isagoges p. XXVIII¹⁾] scholia ex Ammonii et Eliae in Isagogen commentariis congesta exhibet. atque Ammonii nomen nusquam invenitur, Elias in paucis scholiis ex illo depromptis laudatur ac testimonii insignibus firmatur. quamquam ea spes, qua codicem pro sua vetustate ad emendandos libros plurimum valere opineris, viceror ne te fallat; nam perlustrantibus nobis totum hoc scholiorum corpus scholiastam rem suam satis libidinose egisse facile apparebat. scholia sine ulla ratione ordine saepius turbato collecta sunt, cum alienis expositionibus interdum ita confusa, ut Ammonius extricari vix possit, et omissis partibus contracta et additamentis amplificata. quaedam additamenta ipse Ammonius alieibi eadem fere quae rebus scholiastae suppeditavit, alia David, quem ex Olympiodoro f. 2^r laudato agnoscere mihi video, alia denique eaque satis frigida ipsi debentur. qua quidem ratione fieri non poterat, quin verba multas paterentur correctiones; tamen quibusdam locis praesidium emendandi me inde repetivisse adnotatio docebit. atque ut cuiilibet scholiastae rationem iudicandi potestas fiat, quaecunque ex Ammonio fluxisse videntur ab H. Vitellio descripta hic subiciam.

f. 1v Amm. p. 20,21 inc. εἰσαγωγὴ ἐπιγέραπται, ἐπειδὴ 24 post εἰσαγωγὴ περὶ τοῦτον οὖν τῶν ἡ κατηγορῶν (p. 20,15) || 17 καὶ οὐ. || γοῦν] οὖν || 18 ἄμα καὶ φιλοσόφως οὐ. || τοῦτο || 19 ἐκάστη τῶν φωνῶν || 20 δυνητώμεθα || 21 περὶ τῶν κατηγορῶν οὐ.

f. 1v Amm. p. 51,9 inc. ἀσφειαν τινα ἔπ. ὁ φιλόσοφος ἀμ. ἐπὶ τὸ πρότερον στρ. || 10 γετεῖθιν " αὐτὴν τινα. οὐτοῦ γένος τὸ πρότερον ἐπέτρεψεν μὲν πρὸς τὸ πρότερον σημανόνεν τοῦ γένους τὸ ἑνὸς πρὸς ἔνα, αἰτιατοῦ πρὸς αἴτιον. φῆσι γάρ εἼηραχλεῖδαι γάρ οὐ ἐξ Ἱηραχλέους τὸ γένος κατέτιρναι. ἵστεον δὲ ὅτι τὸ μὲν πρότερον σημανόμενον τοῦ γένους φύσει πρότερον ἔστιν, ἥμιν δὲ ἔχηντον. ἀπὸ γάρ τοῦ (v. 21) || 22 οὕτω πλῆθος. τὸ δὲ πρῶτον σημανόμενον γνωριμώτερον καὶ σαφέστερον. τὸ γάρ τῇ φύσει δεύτερον ἥμιν πρότερον καὶ τὸ δεύτερον ἥμιν τῇ φύσει πρότερον. καὶ καθόλου (v. 23) || p. 52,1 οὐτι σπάργει τοῦτο ποτέ τῇ φύσει δεύτερον μόνον. οὐτοῦ τῇ φύσει πρότερον μόνον, καὶ οὐδὲ 3 καὶ τὰ λ. τῶν δρ. οὐ. || καὶ ἡ μὲν — φέρεται (v. 4) οὐ. || 4 ὡς ἀτε—ἔργεσθαι (v. 6) οὐ. || 8 σύγκειται οὐ. || 9 post εἶδονς περὶ τὸ γάρ γνῶναι τὸν ἀνθρωπὸν ὅπερ ἔστιν ἔσχατον τῇ φύσει ἐπιπλαινον μέν ἔστι καὶ πρῶτον κ. τ. λ.

f. 1v Amm. p. 53,3 inc. ὥστε καὶ αὐτὸς οἶδεν ὅτι τὸ ἑνὸς πρὸς ἔνα πρῶτον ἔστιν ἀλλ' ὕγιατον. τὸ δὲ ἐπειδὴ πρὸς παλιόντος καὶ παλιόντος πρὸς αὐτούς: (τοιοῦ ἀλλοίοντος πειστεῖν) οὐτι γνωριμώτερον καὶ σαφέστερον. πρόκειται οὐδὲν τοφρύνειν οὐτιπικήτατον. γοῦντος να τοὺς ἀρτιψαθεῖς, καὶ ὅτι τὸ γένος τὸ παρὰ τοῖς φιλόσοφοῖς ἔστι τοῖς εἰρημένοις γένεσιν καὶ ὄμοιότερά τινα πρὸς ταῦτα ἔχει. ὥσπερ γάρ (v. 6) || 7 τὴν τῶν πολλῶν || 8 αὐτῶν ἔστενων πρὸς ἀλλήλους, οὕτως καὶ τοῦτο. τὰ γάρ εἰδη σχέσιν ἔχει || 9 ἀλληλα. ἀνθρωπὸς γάρ εἰ τοιχοὶ καὶ πόπος καὶ κύων ποιεῖ τι τὸ γένος τοιχοῖς τὸ τοιχοῦ. ἀριστοὶ δὲ τοῖς πρὸς παλιόντος καθὸ ζῶα ἔστι. καὶ ταῦτη διαφέρουσι τῶν μη οὕτως ἐχόντων, οἷον τῶν ἀναισθήτων καὶ

¹⁾ ubi anno 954 codicem exaratum esse dicere debebam: video Wattenbach—Velsen Exempla codd. graec. tab. V

ἀπινήπον. παλιν ὕστερ || 10 καὶ (post ἔνα) οιμ. || καὶ αἰτιατοῦ || 11 τὴν αὐτὴν ἔχει σχέσιν ἐνὸς πρὸς ἔνα, ἐνὸς εἰδους πρὸς τὸ οἰκεῖον γένος η̄ τουναντίον γένους πρὸς ἐν εἰδος. οἷον || 12 αἴτιον. δύνατόν δὲ λέγειν ἀπὸ τούτου τοῦ γένους τὰ ἄλλα ἔτυγον τῆς προσηγορίας, φημι δὴ τοῦ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, καθὼ τὰ μερικώτερα περιέχεται ὑπὸ τῶν καθολικωτέρων.

Amm. p. 64,6 inc. ἐσκιαγρ. πρότερον || ποιεῖται περὶ αὐτῶν διδασκαλία.

Amm. p. 63,22 inc. οἶον λευκότης η̄ μελανία || 24 οἶον η̄ ἐν τῷ Σωκράτει λευκότης. οὐδὲ τοῦτο εἰπεν (p. 63,3) || ἀλλὰ οιμ. || 24 μὴν οὖ.

Amm. p. 64,11 inc. διὰ τούτων || 12 post ἀπάντων add. οἱ διαφέρουσι καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων καὶ οὐχὶ τῷ ἀριθμῷ μόνον μὲν οιμ. || καὶ οιμ. || 13 διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ’ οὐ μόνον διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἀλλὰ καὶ || 14 τὰ δὲ εἰδὴ || expl. ἀριθμῷ.

Amm. p. 66,11 inc. ἐν συντόμῳ || πρὸς τὸν τοῦ γ. ὁρισμὸν γῆτοι ὑπογραψῆν δ. εἰλ.

f. 2 v Amm. p. 67,14 inc. οἱ ὄρισμοὶ || ὅλον αὐτὸδ] πᾶν || 15 καὶ οιμ. || 16 μετελ. οιμ. || ante κακύνονται add. ὕστερ γάρ οἱ δροὶ χωρίζουσι τὸ χωρίον ἀπὸ τῶν ἀλλιῶν καὶ περιλαμβάνουσι αὐτό, οὕτως οἱ τῶν πραγμάτων ὄρισμοὶ βούλονται χωρίζειν τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῶν ἀλλιῶν πάντων καὶ περιλαμβάνειν αὐτό (cf. p. 1,8—10) || 17 καλῶς—εἰρηται (p. 68,5) οιμ. || p. 68,6 τὸ πρᾶγμα || περιττεύειν ποιοῦσι τὸ πρᾶγμα. αὗται γάρ αἱ ἀμετέραιαι ἀντιπαθητικῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, οἷον || 9 τοὺς οιμ. || 10 ζῶν τοῦτον εἰ γάρ δ οιμ. || ἀνθρωπός ἔστι || 13 καὶ τοῦτο—γίνεται (v. 20) οιμ. || 20 τὸ πρᾶγμα || 21 περιττεύοντες πλεονάξαντες || ποιοῦσι οιμ. || post ἐλλείπειν περιττεύειν τούτων οὖν ἔπατερον κακία, καὶ κακία ἔσηη πλεονασμὸς δὲ ἐνδείας καὶ πενία τικτομένη διὰ τὸ περιττόν, καθὼς καὶ Ὁλυμπιδώρως φησι Ὁλυμπιαστόν τι ἔρεστε ή φύσις, ἔνδειαν πλουτούσαν καὶ πλούσον τὸ ποκρινόμενον ἔδειαν? τότε δὲ οἱ ὄρισμοὶ καὶ πρὸς τὸ ὄριστον ἀντιστρέψουσιν, ὅπαν τούτων καθαρεύσωσιν. οἱ ἀποδοθεῖς οὖν φησι τοῦ γένους ὄρισμὸς τούτων ἀπῆλλακται. εἰρηται δὲ (v. 25) || p. 69,3 περὶ (ante τῶν) utrobiquo οιμ. || 4 περὶ τῶν οιμ. || 5 τοῖνυν] καὶ || ἡ ὑπογραψῇ || τοῦτο—ἔστι] ἀντὶ || 6 post γένους περιττεύειν τοῦτο γάρ τὸ γένος ἔκαστον τῶν πραγμάτων ἐν ἑαυτοῖς ἔχομεν.

f. 2 v Amm. p. 77,16 inc. τῆς οὐδείς τὸ μέν ἔστι | 18 ζωθευτὸν τὸ δὲ φυτόν colloc. || μὲν γάρ] δὲ || 19 ταύτας δυνάμεις μόνον, θρεπτ. αὐτ. γενν. || 20 καὶ αἰσθ. δύναμιν καὶ μεταβ. || 22 ἐν τόποι τόπον || p. 78,1 [ἡδέος] ἐπὶ ὕδατος || τοῦ ζήνου τὸ μέν ἔστιν ἀνθρωπός τὸ δὲ ἵππος τὸ δὲ κύων. πάλιν δὲ τῶν ἀνθρώπων (v. 3) || 3 καὶ οἱ κ. μ.] ἀπέρ αἴτομα λέγονται || 4 λόγος περὶ τῶν ἀτέμων ὡς ἀπειρων ὄντων. ἐν ταύτῃ οὖν τῇ σειρᾷ η̄ μὲν οὖν οὐδίᾳ ἔστι τένος (v. 7) || 8 λοιπά] μέσα || καὶ γένη ὑπάρχει || expl. λαμβανόμενα (v. 9)

f. 3 v Amm. p. 17,1 inc. ἐξήρησαν || 2 γένωνται || 3 ὄντα οιμ. || 4 τε οιμ. || 7 ὡς γάρ—ἀναδρομῆς (v. 9) οιμ. || 9 ἀνέδρ. οὖν] οἶον ἀπὸ || 10 post ἀνθρωπὸν addit καὶ γάρ καὶ οἱ κατὰ μέρος ἀνθρωποι τῇ διδίστητι σώζονται ἐν τῷ κόσμῳ || οὐδὲ] οὐτε δὲ || γάρ οιμ. || 11 γνῶνται αἴτιον πάσαι colloc. || 12 ἀνθρώπου ἔστιν || ἔστι—ἔστιν οιμ. || γάρ] δὲ || 17 εἰρητασσες θυτηρός (v. 21) οιμ. || 23 ποιῶν || καὶ τοῦτα || 26 οὐδὲν || 27 εἰναι τοῦτο η̄ ζήν ζήν. || 29 ζήν οιμ. p. 18,1 πάντα—ὑπόργανοι οιμ. 3 η̄] καὶ 3. 4 τῆς ἀμπελοῦ—ἔλαιος οιμ.

1. ἡ ταύτη καὶ ἀπὸ τοῦτο τῆς ἀμπελοῦ καὶ τοῦτο ἀνήγαγον ἔσωτον εἰπεῖ τὴν κατέλοιπον ἀμπελοῦ. ἥμαλος δὲ καὶ ἐπὶ ἔλαιος καὶ τῶν ἀλλιῶν φυτῶν. πάλιν ταῦτα || 7 καὶ τὴν τοῦ φυτοῦ || 8. 9 καὶ γάρ καὶ || 10 ἐπειδὴ — διὰ τοῦτο (12) οιμ. || 14 λοιπῶν τῶν τοιούτων || 14. 15 καὶ ἀπὸ] ἀπὸ δὲ || 15 τοῦδε τοῦ λίθου καὶ τοῦδε τοῦ ξύλου καὶ τῶν τοιούτων ἀνήγαγον ἔσωτος || 17. 19 δ—διατάξεις] καὶ γάρ τὸ ὄψυχον η̄ σῶμα καὶ τὸ ἔμψυχον η̄ σῶμα || 20 τινα] τὴν || τὴν οιμ. || 21 ἀντι.—θέος (p. 19,2) οιμ. || p. 19,3 σηματοντος τὸ αὐθ. πρ. γάλιπορος δὲ τὸ | 6 καὶ μελ. καὶ γλυκ. || 7 δύναται || ἡ λευκότης οιμ. || 8 Φιλοσοφίω || τόφ. οὖτε ιδ. η̄ ἐν γλυκ. η̄ ἐν ἀλιπ. τοῦ τόφου 13 ἀρα] ἐπειδὴ η̄ φιλότερος (14) οιμ. 14 πᾶσιν γάρ οὖτε διπλαγγεις καὶ οὐ καὶ ταῦτα || 15 τὸν ἀρ. τὸ ποσόν 16 πάλιν —ποσόν (18) οιμ. 19 ἡδ. τινας κοντάτ. πάλιν πραγμ. || 20 πάλιν οὖτε λευκόν μέλιν φαῖται. ταῦτα ἀνήγαγον (23) || 23 καὶ πικρὸν || 24 οὖν οιμ. || πάντα τὰ ἀπηρ.—παραπλήσια (25) οιμ. || 26 ποιὸν δὲ—γραμματικός (27) οιμ. || 29 δ—εἰτερον οιμ. || p. 20,1 οὖτε τι οἶον ἐν Λυκείῳ ἐν ἀγορῷ ἄνω κάτω· τὰ τοιαῦτα ἀνήγαγον || 2 διπερ—σημ. οιμ. || 3 καὶ—ἀπερ] τὰ τοιαῦτα || διπερ—σημ. οιμ. || 5 ἀπερ] τὰ τοιαῦτα || κεῖται—σώματος οιμ. || 6 δὲ] οὖτε ||

διατυλίδιον || φορεῖν || 7 ἔχειν γάρ—περιθ. ομ. || 9 ποιεῖν—τι ομ. || 10 ὅπερ—έτέρου ομ. || 11 ταύτας || 14 τινα || αὐτὰ || ἀναγορευομένας || 17 expl. εἴδους ίδίου διαφορᾶς συμ-
βολήναις.

f. 3 v Amm. p. 91,4 inc. ἐπειδὴ τι μὲν] τὸ μὲν πρώτων καὶ τὸ ἔσχατον | ἢ τὰ δὲ] τὸ δὲ μέσον || τινα πλάγιον || 6 ἀπόδοσις γίνεται. τὸ δὲ κατὰ τὸ πλάγιον κατὰ τὴν δοτικήν γίνεται ἡ ἀπόδοσις ἡ κατὰ τὴν αἰτιατικήν, οἷον ὁ φίλος φίλῳ φίλος· νῦν πρὸς δοτικήν· ὁ πύπτων τυπτέμενον τύπτει· νῦν πρὸς αἰτιατικήν· βούλεται περὶ τῆς ἀπόδοσεως εἰπεῖν τοῦ ὄλου καὶ τοῦ μέρους. φησὶν οὖν ὅτι ὅτι (sic) τὸ μέρος ὄλου λέγομεν μέρος, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ ὄλον τοῦ μέρους ὄλου· οὐ γάρ (v. 11) || 12 post πολλῶν add. τὸ γάρ ἐλάχιστον δύο ὀφείλει εἶναι τὰ μέρη || λέγομεν ομ. || 14 expl. ἀλλὰ ἀλλοις.

f. 4 r Amm. p. 92,3 inc. ἡ διαφορά || τινων ομ. || ἀλληλα πραγμάτων || 4 ζῆται] τουτέστιν ἡ ὅτις || 5 ἡ ἀγώρ. ομ. || 9 post πᾶς pergit ἀμέσως γοῦν ἡ τοιάτη διαφορά καὶ ἐνέστω θεωρεῖται. διαφέρειν γάρ αὐτός τις ἑαυτοῦ λέγεται καθεύδων τε καὶ ἐγρηγορώς, ἡ δὲ ἀγώριστος μέν ἔστι κατὰ συμβεβηκός δὲ πάλιν οἷον ἡ σιμότης ἡ γρυπότης ἡ γλαυκότης (v. 14) || 15 γρυπὸν τὸν δὲ γλαυκόν || 16 ὥς] ἀτε | οὖσα συμπλ. τοῦ ὑποκειμένου || 17 Σωκρ. ἐν ἔπιποια μὴ || σφόδρας ἀλλὰ γρυπός, καὶ πάλιν μὴ εἶναι φαλακρός ἀλλὰ πορφύτης, μὴ μέντοι γε τῇσι οἰλεῖσι οὐσίαις ἔστι γενέσθαι. κάτιτι οὖν κατέστηται ἀγώριστοι· οὐ γάρ (v. 18), 19 ἡ πάρ-
γουσιν. ἡ δὲ ἀγώριστος ἔστι καὶ οὐ κατὰ σ. ἀλλὰ συμπληρωτική || 23 λέγεται ομ. || 24 expl. ἰεπούσαται λεγέσθω.

Amm. p. 93,17 inc. τὸ λεγέσθω || ὅτι αὐτὸς τὰ δύνματα τούτων τέθειται || 18 ὅταν μὲν || 19 θῶσιν, λέγειν καλῶ λέγω λεγέσθω.

Amm. p. 93,22 inc. καθὸ || 23 ἐν τούτῳ διαφέρουσι καὶ τὴν διαφορὰν ἔχουσι.

Amm. p. 93,23 inc. τοῦτ' ἔστιν || p. 94,2 post κατηγορεῖται add. ὕσπερ αἱ κατὰ συμβεβηκός λαρβανήμεναι διαφορὰι κοινῶς σε καὶ ἴδιως· αἱ γάρ οὐσιώδεις διαφορὰι οὐκ ἐν τῷ πῶς ἔχειν κατηγοροῦνται ἀλλ᾽ ἐν τῷ ποιῶν τί ἔστι.

f. 4 v Amm. p. 95,8 inc. τῶν εἰδοποιῶν χρεῖα· κατὰ γάρ ταύτας διαιροῦμεν τὰ γένη εἰς εἰδῆ· λέγομεν γάρ τοῦ ζῴου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἀλογον || 9 ἐν γάρ τῷ λέγειν τί ἔστιν ὁ ἀνθρώπος φαμὲν ζῶν λογικὸν θητόν.

Amm. p. 94,5 inc. τοῦτ' ἔστι τῇ συμπλ. || 6 τὸ θητό. κ. τὸ λογκ. | τὸ δὲ θητ. παρούσια-
βάνον καὶ τὸ ἀλογον || 7 post ἵππον pergit καὶ οὕτως αἱ διαφορὰι αὐταὶ ποιοῦσι τὰ εἰδῆ, καὶ διὰ τ. εἰδ. λέγονται.

Amm. p. 94,10 inc. ποιήσας ὁ φύλος τῆς διαφορᾶς διαιρεῖται νῦν πάλιν ἐπιδιαιρέσιν αὗτῆς ποιεῖται διὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ (?) σαφήνειαν. καὶ τοῦτο εἰκότως. εἰς ἐν γάρ ἄμφω περάννυτι τὰς β' διαιρέσεις τὴν τε πρώτην καὶ τὴν ἐπιδιαιρέσεων καὶ φησιν ὅτι αἱ μὲν κατηγορούμεναι κοινῶς καὶ ἴδιως διαφοραὶ ἀλλοῖον ποιοῦσι τόδε τι, αἱ δὲ λιαίτατα ἀλλοί, καὶ οὐσιώδεις εἰσὶν αὖται. φησὶν οὖν ὅτι τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ποιοῦσιν ἀλλοτόν, ὅσαι κατὰ συμβεβηκός εἰσι καὶ χωρισταὶ καὶ ἀγώριστοι· ὁ γάρ ιστάμενος καθεσθεὶς ἐγένετο ἀλλοτος, οὐκ ἄλλος, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς περὶ Οὐδουσέως· ἀλλοῖος μοι νῦν φάνης ξεῖνες ἡ τὸ πάροιθεν. αἱ δὲ ἄλλοι ποιοῦσαι εἰσὶν εἰδοποιοί (p. 95,3) || 4 expl. ἀλλοι.

Amm. p. 95,13 inc. ἐντεῦθεν || τῆς διαιρ. τελειότερον || 15 εἰσὶ ομ. || 17 expl. τῶν κοινῶν καὶ ἴδιως.

Amm. p. 98,3 inc. ἀντὶ || καὶ ἡττον || 4 ἐκεῖ γάρ || 5 σφοδρότερον || 17 expl. ἐλάττονα.

Amm. p. 95,17 inc. ἐκ τῶν οὖν β' τούτων διαιρέσεων διακρίνονται || 18 γίνονται τοίνυν || 19 expl. ἔξ ὧν δύο ὄμοι. εἰσὶ ἀσύντατοι.

Amm. p. 96,11 inc. ἀντὶ || 12 εἰσὶ post γένους colloc. || συστ.] τοιούτων || 13 αἵτινες—
ἡττον ομ. || 14 μᾶλλον θητός οὕτε μᾶλλον λογ. ἡ ἡττον λογ. || 16 expl. ἐνεργείας.

f. 5 r Amm. p. 101,11 inc. ἀπορίαν τινὰ ὁ II. ἀπορεῖ καὶ ἐπιλύεται. τῇσι δὲ ἀπορίας λαρβάνοις (sic, οὐ τινὰ ἂξει. ὅτι οὐδὲν (14) 15 post ὄντος pergit καὶ ὅτι τὰ (19) || 20 ἀναιρ.—εἰσὶ 21) ομ. || 22 τὸν τρ. τοῦτον || τὰς διαφορᾶς ἡ εἶναι ἐν τοῖς γένεσιν ἡ μὴ εἶναι. ἐκάτερον (24) || 24 ἀποπον συμβαίνει || 26 ὅπερ ἀτ. ομ. || ἐν τοῖς γ. αἱ δ. || 28 post ὄντος pergit εἰ οὖν ἀνάγκη

τὰς διαφοράς ἡ εἶναι ἐν τοῖς γένεσιν ἡ μὴ εἶναι, ἐκπατέρῳ δὲ ἀδύνατόν τι συμβάσει, ὅπλον ὅτι ἀπορώτατος ὁ λόγος. τοῦτο οὖν οἱ ἀπὸ τοῦ περιπάτου ἐπιλύονται οὕτως· φασὶ γὰρ ὅτι τὰ ἔναντια ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ εἶναι ἐνεργεῖται μὲν οὐ δύναται (p. 102,5) || p. 102,5 εἶναι οι. || 6 τι οἱ εἶναι τι οι. || 7 μήπω || 8 μέντοι ὃ δὲ || ἐπιτιθειώτητα || τὴν ἐνέργειαν || 9 μὲν οι. || 10 μὲν τοις οἷς οὐδὲν τοποθετεῖται || 11 τοις οἷς οὐδὲν προσῳδίας ἔχει || 12 τοις οἷς λέγεται ἐνεργεία γραμματικής καὶ τὸ Ηερόν τῷ θύρῳ λέγεται (14) || 14 φασὶν || 15 τοι οι. || οὐ δυνατόν. || 17 τοις οἷς οὐδὲν τοις οἷς λέγεται τὸ θύρον τοις οἷς λέγεται τὸ γράμματον θύρῳ ἐνεργεῖται ὃν Ψυχρὸν δυνάμει εἶστι Ηερόν. δύναται οὖν τὰ (p. 103,1) || p. 103,2 εἰ μὴ—μέρος (4) οι. || 4 φασὶ τὰ γένη ἔχειν τὰς διαφοράς || 8 γρῆσ. οι. || 9 ἔναντ.—καὶ γὰρ οι. || 10 εἶναι οι. || καὶ φαντικός (12) οι. || 13 λέγουσι γὰρ ὅτι πρῶτον μὲν οὐκ || καὶ τὸ ἄλογον, τὸ λιοντ. καὶ τὸ αἱ. || 14 λαζαλίδεις θύρῃσι καὶ πόρταις θύρῃσι || 15 οὐ μόνον οι. οὐδέστησιν || 16 ὑποστατικόν εἶστι τοῦ ἀγγέλου, τὸ δὲ λογικόν καὶ τὸ θυητὸν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ δὲ ἄλογον καὶ τὸ θυητὸν τοῦ ἀλόγου καὶ θυητοῦ ζώου. ὥστε οὖν ἐναντία εἰσὶ καὶ οὐδὲν ἀποτοπιν εἶναι αὐτὰ ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ ἔναντια δὲ ᾧτιν, οὐδὲν (24) || 24 τῷ γένει εἰ ἐνεργεῖται οι. || 25 ὡς οι. || ἀσωμάτω τινι τὰ ἔναντια. οὕτε γὰρ ἐν ὑποκ. τινὶ σώματι ἄμα δύνανται τὰ ἔναντια εἶναι διὰ τὸ βούλεσθαι καταστῆσαι ἀμφότερα τοῦ ὑποκειμένου. η γοῦν φύσις (p. 104,1) || p. 104,2 οὐδέστ. ὀφθαλμὸν ἄμα || 3 post λέγους pergit καὶ οὐ μόνον τούτους, ἀλλὰ καὶ τῶν συγημάτων τοὺς λόγους κ. τ. λ., quae aliena sunt ab Ammonio.

f. 5v Amm. p. 106,12 inc. τὴν αἰτίαν || δὲ τῇ τοῦ || κατηγορεῖσθαι || 13 τὴν δὲ δια-
φορὰν || 14 ὅντα] πράγματα || ἡ κυρίως ομ. || εἰδεῖ καὶ ὅλη. ὕσπερ γάρ ὁ γαλικὸς ὅλη
γίνεται πᾶσι τοῖς γαλικοῖς σκευάσμασι, δεξάμενος δὲ τοιόνδε εἴδος γίνεται ἀνδριάς ἡ τοιόνδε
γίνεται λέβης, οὕτως οὐν πᾶσι τοῖς φυτικοῖς πράγμασιν ἔστι τι ὑποκείμενον ὁ καλοῦσιν
ὅλην τ. τ. λ.

f. 6r Amm. p. 115,4 inc. ἐν πᾶσι || 5 οὐδέταν δὲ || 7 post ἀλληλα add. καὶ ταῦτην σφοδρό-
τερον. Οἱ γῆραι οὐκέτι τοι τὸ θεῖον οὖν ταῦτα γένονται 11 οὐδὲντοι τοῦτοι αὐτῶν οὖν.
12 τοις οὖν. 13 εὐρυμέτεροι μάκρι οὖν. 14 καὶ τούτους 15 δειπνού τογγωματίστων
17 τὰ κοινῶς πᾶσι || ὥν ἐντα || 18 παραβάλλει || λέγει || 19 expl. διασέρουστιν.

f. 6v Αμμ. p. 116,14 inc. εἰτα λέγει ἀναγκαῖον τι θεώρημα, ὅτι τὸ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ || 17 δεῖται. δὲ || διὰ ταῦτα καὶ οἱ. || 18 ἄνθρ. ζῶντις ἔστι || 19 λογ. (alterum) οἱ. || πατη-
γοροῦνται || 20 συμβ. εἰδῶν καὶ ἀπόρων || 22 δεῖται. δὲ || 23 τῶν τοῦ σωκράτην
γελαστικῶν, καὶ πάντας 117.1 μητρὶ γελαστικῶν περιττοὺς λέγεται καὶ ἡ κατίσιος ἄνθρωπος
γελαστικός. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν συμβεβήκότων κ. τ. λ.

Amm. p. 117,15 inc. κοινὸν καὶ τοῦτο γένους καὶ διαφορᾶς τὸ διαπορθμεύειν τὰ κατ' αὐτῶν λεγόμενα τοῖς μετά ταῦτα. ὅτα γάρ || 17 κατηγοροῦμεν || διὰ οι. || 18 εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει || 19 γένος εἰσὶ || καὶ ἐπειδὴ—ἄνθρ. οι. || 20 ὅτι ὅτι (sic) καλῶς προσέθηκεν ὁ Η. || 21 ἀντὶ—δηλοῖ (22) οι. || 23 τοῦτο—γένους οι. || 24 πάντως οι. || καὶ εἰδὼν καὶ ἀτέμων || 26 τοῦ (ante ἀνθρ.) οι. || 27 ἄλλων γενῶν || p. 118,1 εὑρήσεις γένην || ζώου κατηγορεῖται σχετικῶς καθιδπερ τὰ πρός τι. οὐ γάρ ἐξηρημένος οὕτε ὁ Σωκράτης ῥήμετη πατήρ, εἰ μὴ σγῆ πρὸς υἱὸν σγέσιν κ. τ. λ.

f. 7v Amm. p. 123,22 καὶ ἀλλως δὲ || 23 δεῖ ἔστι || 26 πρὸς αὐτὴν παρεβάλλετο || 27 γέν. σχέσεις ζ' || πρὸς μὲν || 28 ὥστε] ὅτε || 29 ὡς εἶναι σχέσεις θ' || 124,2 τὰς πάσας σχέσεις || 4 παρεβάλλοντο || 5 γένονται οι. || 6 καὶ τοῦ λόγου || 7 expl. δέκα.

f. 7v in margine scholii praecedentis Amin. p. 111,18 inc. ἀπορεῖται δὲ πῶς λέγει γίνεσθαι || 20 τὸν ἄνθρ. τὸ ζῶον. φαμὲν τούντιν ὅτι οὐ τοῦτο μόνον περὶ τοῦ πυρετοῦ ἔστι ἀπορῆσαι ἀλλὰ καὶ περὶ ἀπέραντων φύσεων καὶ ἐκπέντετον πάντα γάρ ταῦτα προστηρύχειν φύλεται τὸ ζῶον. ὕσπερ γάρ ἐν ταῖς γορδαῖς 21) | 21, 22 καὶ ἀνιεμένων] τυψῶν || 22 τὴν μὲν ἀρμονίαν || φύεται 24 πυρετοῦ λατέρη | 25 τάξεται δὲ αὐτοῦ | ποστ ὑποκείμενον περfit λεπτόν γάρ ὅτι ἔστι τις ἀνείδεος ὅλη ἐν τῷ πάντῃ. οἵτις ὑποδέγεται τὰ εἰδη πάντων τῶν ὄντων κ. τ. λ.

ἀμμωνίου τοῦ ἐριψέντος προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν πᾶσαν, f. 89 ὑπο-
μνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀμμωνίου. specimen praebuit A. Mau, unde
apparet codicem et correctiones passum esse et negligentia librarii
corruptum.

VATICANUS 207 [Brandis p. 61 no. 66] bombycinus saeculo XIV ex-
aratus f. 165 titulum ἀμυωνίου φύλοςόφου ἐξήγησε τῶν πέντε φωνῶν habet.
specimen, quod A. Mau nobis suppeditavit, docet codicem in deterrimis
esse numerandum.

p. 1,5 ἐκ τῶν ὄρισμάν τὰ πράγματα colloc. || 6 πρᾶγματα || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ
14 ἐμπνήσαντο μεν [|| ὑδάναμις] γνῶσις (τεγχικὴ οἰη.) || 15 τὸ πιθανῆς εἰπεῖν | p. 2,1 μὲν οἱ.
3 τὰ ξύλα || 4 δὲ ἔχει || ἀβρυτόν || οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 τοῦ συναμφ. || 6 ἀνθρώπεια
10 post σώματα add. παταχινομένη περὶ αὐτά (περὶ αὐτά m.²) || ἐκ δὲ τοῦ τέλους || αὐτῶν]
τούτων || 11 καὶ (post οὖν) οἱ. || 12 οὖν] δὲ || 14 ή δὲ ἀστρ. || 15 τὰ ὄντα οἱ.
16 ὄρισμοι δὲ τῆς φύλος. παραλ. || 17 δὲ suppl. m.² || δῶμαν ἔγκλ. ἐν τ. π. || 19 προσε-
πελθεῖν || δύο μὲν εἰσι τοῦ ὑποκ. || 21 ἦν || post τέχνας add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπυρολογίας
22 πρῶτος ὄρισμὸς || 23 η ὄντα εἰσι. τὸ δὲ η ἀντὶ τοῦ κ. ὄντα εἰσὶν || 24 τίς τι p. 3,1
η δὲ Ηὐθαγόρας οὕτως ὄριζεται τὴν φύλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θεῶν colloc. | 3 τῷ ταχεῖ
καὶ τῷ ἀστρεῖ || 4 εἴς τε θεῖα || 4. 5. τὰ μὲν—ἀνθρώπινα οἱ. || 7 τῷ σαφεῖ καὶ τῷ δέ.
8 τοῦ οἱ. || κατὰ δυνατῶν || 12 τε οἱ. || 13 ὑποδεεστέρων || 15 δοτῆρες || 16 βολεῖται
κατ' ἄκμα. || 20 πρόκειται (corr. m.²) || 23 τε (ante θεῶν) οἱ. || 28 πολέμω || 29 τούτοις
τοῖς δὲ. || τῶν τελ. ὑπάρχει || p. 4,1 μὲν γάρ || 2 παρὰ] διὰ || 3 πολὺ οἱ. || 4. 5 πρό-
κειται m.¹ || 5. 6 ἔσται—ἀνθρώπων οἱ. || 6. 7 ὥρμησεν ὁ φύλοσοφος || 7 λεκτέον || 9 αἱ
(prius) οἱ. || 10 πρὸς θεόν || 11 τῷ μὲν—τῷ δὲ corr. m.² || πῶς || ἔχουσιν || 12 παθητ.]
νοητικά superser. m.² || τῆς ψυχῆς οἱ. || 16 τὴν φύλ. ἐν μελέτῃ || 17 πῶς || 19 μελετῶν

ἀναργόν || τρόπῳ δεῖ || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || ἐσφίμως || ὁ τὸ] ὅτι || 21 ἔφησεν γάρ || 22 εἰπὼν ||
23 μέρον 24 τοι... γραψάτε] 26 τῷ καὶ σὺν τῷ. 28 σύντοις p. 5,1 ἡδὲ οἱ.
1. 2. οἱ ἄνθρ. ἐσμέν || 2 ἐν ταῦταις οἱ. || 2. 3 οὐδὲ—ἐστόν οἱ. || 3 δῆ] δὲ || ἐστόν ||
4 πατατεθεῖς || 6 δοιάντα || 8 φαρὲν post πῶς colloc. || 9. 10 ὅντος συνθ. || 10 ψυχῆς
λέγω καὶ || 11 ὁ οἱ. || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται δουλ.
τῷ τ. τοι... γραψάτε] 15 τῷ φίλῳ φαντασίαι. 16 πάντες ἐποιήσαντο τῷδε. 17 ἀπὸ¹
οἱ. || 19 τῆς ψυχῆς || δὲ] γάρ || 22 τοῦτο || 23. 24 γωρ. ἀπὸ τοῦ σ. || 24 πάντως || φιλό.
σοφοὶ ὡς m.¹ || p. 6,2 ἀνθρώπεια || 3 ὅτι τούτου] οὐ αὕτη || 4 δὴ οἱ. || 5 δεῖ] γρεδῶν ||
ἀποδεδομένους || 6 μέρος] μάρως || 8 μελ. θαν. τ. φιλ. εἰναι

T Coislinianus 157 [vide Porphyrii Isagoges praefationem p. XIX]
 Isagoge initio mutila ornata est Magentini commentario, quod ipsum quoque mutilum incipit a verbis ... ρίω ὡς συμβαλλομένη εἰς τὰς κατηγορίας τὰς παρὰ τῷ ἀριστοτέλει γραφείσας, οὐ μέντοι γε δὲ καὶ εἰς τὰς παρὰ τῶν ἄλλων (fol. 166^r codicis Coisliniani 170 infimo), sed iam fol. 1^r expositio legitur, quam apud Magentinum frustra quaeras: ὅτι σαφέστερον δι’ ὑποδείγματος. εἰς τὸ εἴτε ὑφεστηκότα σώματα εἰσὶν ἡ ἀσώματα καὶ πότερον χωριστὰ ἡ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ περὶ ταῦτα ὑφεστῶτα· οὐχ ἀπλῶς γάρ οὗτοι οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον ὑφίστασθαι οἱ δὲ οὔτως, ἀλλ’ εἰκότα ἔκαστοι λέγουσιν. ὅτι δὲ εἰκότα, ἐνοιείσθω δικτυλίνις τις ἐκτύπωμα ἔχων εἰ τούτοις ἀγίλλέως καὶ κηρία πολλὰ παρακείμενα κτλ. haec deprompta sunt ex Ammonii libro (cf. p. 41,10). neque minus deinceps Magentini commentarium fragmentis Ammonianis satis amplis ita auctum est, ut scriptor ab eodem auctore composita esse omnia putasse videatur. inde a fol. 19^r demum Magentini et Ammonii expositiones discernuntur, ut ad Magentini scholia nota τοῦ μιτυλήγης addita appareat, ad Ammoniana nota ἄλλο σχόλιον vel ἄλλου. velut f. 19^r περὶ ἰδίου. τὸ δὲ ἰδίου διαιροῦσι τετραγῶς. τοῦ μιτυλήγης. τὸ μὲν γένος ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἰδός προετάγη τοῦ ἰδίου καὶ συμβεβηκότος ὡς οὐσιώδη κτλ. (fol. 172^r codicis Coisl. 170). sed Magentini de proprio enarratione perscripta pergit ἄλλο σχόλιον. πληρώσας τὸν περὶ διαφορᾶς λόγον περὶ τοῦ ἰδίου λοιπὸν διαλέγεται (Amm. p. 108,22). f. 19^r primum nota ἄλλου appieta Ammonii de accidentis expositionem praebet περὶ τοῦ συμβεβηκότος ποιεῖται τὸν λόγον ὑστεροῦ, ἀλλ’ οὐ διδάσκει περὶ τούτου κατὰ τὴν εἰλικρίναν διδασκαλίαν. ἐπὶ μὲν γάρ τῶν ἄλλων φωνῶν πρότερον ἀπηριθμήσατο τὰ διάφορα σημαντίμενα αὐτῶν (Amm. p. 110,12), tum nota τοῦ μιτυλήγης addita ἀριστάμενος τὸ συμβεβηκός καὶ εἰπών (cod. Coisl. 170 f. 173^r). in commentario ad Categories adiecto (f. 27^r) Ammonii loco Simplicius succedit, ut eadem ratio hic inter Magentinum et Simplicium cognoscatur. ex specimen, quod E. Richter debetur. apparebit, quanta libidine scholiastes in excerpto Ammonii libro usus sit.

p. 41,17 τὸν τύπον ὃ ἔστι οἱ. || 18 δικτυλίω || 20 γοῦν || post εἰδῶν pergit ὑφεστῶτων μὲν ἀύλως παρὰ τῷ δημιουργῷ καὶ ἀταμάτως, θεωρουμένων δὲ ἐν τοῖς φυσικοῖς. δεύτερον δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς κατὰ μέρος. νοεῖσθω δὲ καὶ οὔτως· τὸ εἰδός τὸ ἀνθρώπων ἔστι μὲν παρὰ τῷ δημιουργῷ ὡς ἐν τῷ δικτυλίῳ τύπος (cf. p. 42,6) || p. 42,7 τὸ οἱ. "8 ἔκαστα || 9. 10 τοικύντα ἀγώριστα ἔησαν || 13 μετὰ τὰ πολλὰ ὑστερογενές || 14 σώματιν || 15 οὐ γάρ" γωρ.] χωρίζεσθαι || 16 οὐ γάρ || 19 τοῦτο τούτου ἦν φησι ζητεῖν || 22 διαφωνεῖν] διαφέρεσθαι | 23 τῆς ὅλης εἰναι ταῦτα φησίν || 24 post χωριστά pergit λόγις ἐντάσσεις μὴ εἶναι παρὰ τῷ δημιουργῷ τὰ

γένη καὶ τὸ εῖδη. ὁ δημιουργὸς ὃς εἰδὼς ποιεῖ ὁ δημιουργεῖ. οὐ γάρ ποιεῖ τις ὑπέρ οὐκ οὐδὲν. οὐ γάρ ὡς ἡ φύσις (p. 42,1) || 2 οὐδὲν καὶ ποιεῖ ἡ φύσις ομ. || post γενομένῳ add. οὐτω καὶ ὁ θεός || 3 τι] που [|| 4 εἰ τοίνυν] εἴτε μὴ || οὐδὲ τὸ ὅπερ αὐτοῦ γεννημένον ομ. || 5 ἐν] παρὰ || 6 δακτυλίῳ || 7 καὶ λέγεται — 16 δύναται, quae iam supra scripsit, nunc repetit.

URBINAS 35 [vide praeſationem Porph. Isag. p. X. XL]. perlustranti t̄ mihi codicem et Ammoniana aueupanti unum se obtulit scholion, quod quin ex Ammonio fluxerit dubium non est, f. 5v ad lemma τὸ δὲ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος (Porph. p. 4,4) illam de triangulo figurae specie disputationem, cuius quasdam memoria dignissimas lectiones in hac Ammonii editione (p. 71,25 sq.) pro codicis vetustate adnotatas inuenies, sed ut scholiastae ratio excerpti cognoscatur, praestat hic illibatas illius discrepancies apponere.

Amm. p. 71,25 μέρησονται τινες πορφυρίῳ τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος εἰπόντι διὰ ταῦτα φασὶ γάρ ὡς οὐ καλῶς ἡ κυρίως τὸ σχῆμα τοῦ τρίγωνος γένος εἴπεν ἡ τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος || 28 φασι οι. || οὐκ ἔστι γένος || p. 72,1 τοῦ τετρ. πρότερον οὐ μόνον καθὸ τὸ μὲν ἐν τριῶν γραμμῶν τὸ δὲ ἐν τεσσάρων συνέστηκεν ἀλλὰ καὶ ὅτι πάντα τετράγωνα εἰς τρίγωνα δύο ἀναλύεται· εἰ γάρ τοῦ α. β. γ. δ. τετραγώνου ἐπιζεύξεις διάμετρον διαιρεθήσεται || 5 απότομον διάμετρον διαιρεθήσεται πάντως δὲ τὸ ἀναλύμενον εἰς τὰ ἔξ δύο συνετέλη ἀναλύεται. ἀλλὰς τε |, 8 ἀπόντων || τὸ τρίγωνον πρῶτον || 9 φημι] φέρεται || καὶ ἔξαργων οι. || πᾶν γάρ εὐθύγραμμον ἀναλύεται εἰς τρίγωνα δύεντα ἐλάττονα τῶν οἰκείων πλευρῶν. εἰ οὖν || 12 αὐτά] ταῦτα || 14 post πάντες add. σχεδὸν || ἀπολογίας οι. || 15 τοῦ τριγώνου οι. || ἀπόλυμπον || 18 δύο συγκέντο τριγώνων || καὶ τῷ ἐν τῷ περιάλογον πλάτων | 19. 20 τὰ τρίγωνα ἀναλύεται | 20 post λεγόμενον περgit φημι δῆ τὸ μὴ κυρίως τὸ σχῆμα τοῦ τριγώνου είναι γένος. νῦν δὲ οὐδὲμια ἀνάγκη (cf. v. 23) || p. 73,1 γένεσθαι] ἀποτελεῖσθαι || 4 καὶ οι. || 6 απότομὴ add. ἐκεῖνο φαμὲν ὅτι || 8 ἐπιζεύξαντας || 8 ἐπερομήκει | τὸ δὲ καὶ τὸ α. λεγέσθωσαν καὶ ταῦτα τοῦ τετραγώνου πρῶτα. οὗτως δὲ καὶ τὸ τετράγωνον πρῶτην ἔστι τοῦ ἐπερομήκους, εἰ ἐπερόμηκες τὰ δύο παραλλήλους διπλασίανς ἔχον τῶν ἐπιζεύγνυσθων ἀλτάς πλευρῶν διέλομεν δῆλα εἰς δύο τετράγωνα. ἀλλὰ καὶ ὁ κύριος πρότερος τοῦ τριγώνου ἔτε δῆ μικροῦ περιτούμενος. καὶ αὐτὸν τοῦ κύριου πάλιν τὰ ἡμικύρια προτιγίζεται ἀπότομον τὰ σύνθετα. καθότι καὶ αὐτὸς ὁ κύριος τῇ διαμέτρῳ εἰς δύο τέμνεται ἡμικύρια καὶ δῆξει πάλιν ἐν δύο ἡμικύριαν συνίστασθαι, εἴ γε δύο συνελθόντα ἡμικύρια ἀποτελέσσεται ἀλτόν. ὥστε οὐ μάτην τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα γένος ἀπεδεύθη. ἀλλὰς τε καὶ πρὸς τὸ εὐθύγραμμον καὶ περιερόγραμμον ἀπιδύνων ὁ πορθύριος ἢ δῆλη εἰδὴ προσεγκὴ τοῦ σχήματος γένος εἴπεν τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα οὐ προσεγκές ἀλλὰ πόρρω· τὸ γάρ δῆλη εὐθύγραμμον ὁ προσεγκές τοῦ τριγώνου γένος ὑπάλληλόν ἔστιν εἶδος τοῦ σχήματος· τέμνεται γάρ τὸ εὐθύγραμμον εἰς τρίγωνά τε καὶ τετράγωνα καὶ ἐπερομήκη καὶ ἄλλα πλεῖστα.

URBINAS 36 [Brandl. p. 54 no. 15] bombycinus saeculo XVI scriptus U^a quod a Brandisio iudicatur Isagogen Ammonii commentario instructam exhibere, non recte se habet; nam titulo et nomine commentarium caret, sed quae A. Mau exscripsit, a Byzantino quodam Davidis librum excerptente profecta sunt (cf. Ioannem Italum in eodice Escurialensi Ω—IV—14 [E^b]). speciminis loco principium apponam.

ἐπὶ πάσις τέχνης καὶ ἐπιστήμης τέσσαρα ταῦτα κατὰ διατάξειν προβλήματα ζητεῖν διεύθουμεν. εἰσὶ δὲ ταῦτα· εἰ ἔστι, τί ἔστι, δύοτον τί ἔστι καὶ διὰ τί ἔστι. ἀλλὰ τὸ μὲν ζητεῖν εὐθύς τὸ εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας ἀλογόνων ἔστι πάντῃ καὶ κενόν. οὐ γάρ ἀγνοοῦμενόν ἔστι τὸ θεόν τοῦτο γρῆμα. τὸ δὲ ζητεῖν τὸ τί ἔστι καὶ διὰ τί ἔστι πάντῃ εὐθύοντον καὶ κυτιτελές. λέγουν δὲ γάριν καὶ τῆς πρὸς τοὺς νέους ἔνεκα γρυπασίας καὶ τὸ εἰ τί τοῦτο ·

ζητήσωμεν. καὶ φαμεν εἰ ἔστι φιλοσοφία, καὶ λόγομεν τοῦτο διὰ σὐλλογισμοῦ ὑποθετικοῦ οὕτως συλλογέσθμενοι. εἰ ἔστι θεὸς καὶ εἰ ἔστι πρόνοια, ἔστι καὶ σοφία, διὸ γε προνοεῖται θεὸς τοῦ παντός. καὶ εἰ ἔστι σοφία, ἔστι καὶ φίλα σοφίας. εἰ δὲ ἔστι φίλα σοφίας, ἔστι καὶ τοῦ παντός φίλα τῆς σοφίας καὶ ἔφεσις, διὸ γε τὸν κύριον τοῦτον ὁ θεὸς κατεσκεύασεν. τοῦτο δὲ τοῦ εἰστοῦσαν οὐδὲν, ζητήσωμεν καὶ τὸ τί ἔστιν. ἐκ τούτου γοῦν ἀνακύπτουσιν ἡμῖν τοῦτο τὸ φιλοσοφεῖν εἰ μέρος. τῷ τοι μὲν τῷ προπομπαῖν τοῦτον, παντούσιν εἰπομένων τοῦτον ὄρισμῶν φύσιν, ρῦσιν δὲ τὸν ὄρισμένον αὐτὸν ὄρισμόν. καὶ οὕτως ἴωμεν ἐπ' αὐτός. ἔστι τοῖνυν ὄρισμάς πατὰ μὲν πλάτωνα λόγος σύντομος δηλωτικός τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, πατὰ δὲ ἀριστοτέλην λόγος ὁ τὸ τί ἦν εἶναι σημαντινόν. πᾶς δὲ ὄρισμός εἶναι ὑποκειμένος αὐτῷ τοῦ λογισμοῦ τοῦτον εἶναι οὐδενός, καὶ γάρ οὐδὲ ὅτι τοῖνυν εἴπειν ἔτι τῆς λατρικῆς τοῦτο ὑποδεῖξαμεν. ὄρισμένοι γάρ τὴν λατρικὴν γάρ ἔτι τῆς θύλης ὄρισμάσθα ταῦτην ἡ ἐκ τοῦ εἰδους. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς θύλης τοῦτοτεν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου οὕτως λατρική ἔστι τέργην περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα κατατυμορένη. ἀπὸ δὲ τοῦ εἰδους τοῦτοτεν ἀπὸ τοῦ τέλους οὕτως. λατρική ἔστιν ὑγείας περιπομπική, τέλος γάρ τῆς λατρικῆς τοῦτο τίθενται τὸ ὑγιάσιν τὰ σώματα, ὥσπερ καὶ τῆς ἡγεμονικῆς τὸ πειθεῖν. καὶ τῶν ἔτι τοῖνυν ὄρισμῶν τῆς φιλοσοφίας οἱ μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους λαμβάνονται. καὶ εἰς μὲν εἶναι ὑπεροχῆς, δὲ ἔτερος εἶναι ἐπιγολογίας. τὸ δὲ ὑποκειμένον γάρ προσεγγές ἔστιν ἡ πόρρω, καὶ τὸ τέλος ὄμοιως. πᾶσα γάρ τέργην καὶ ἐπιστήμη καὶ ὑποκειμένον λαμβάνει καὶ τέλος. αὐτίκα τῇ τετονικῇ ὑποκειμένον ἔχει καὶ πόρρω καὶ προσεγγές, καὶ τέλος ὕστατως. ἀλλὰ προσεγγές μὲν ὑποκειμένον τῇ τετονικῇ ἔχει τὰ ἀπλῶς ἔνδια, πόρρω δὲ ὑποκειμένον τὰ εἴπειν τὸ ἐπιτίθεμα πρὸς κατατύπωσιν ἡγίνεται, ἐπάλλιον. τίποτε δὲ πάντα προσεγγές πέντεται τὸ πινθῆσαι θρόνον γάρ κατείηται. εὐθὺς γάρ εὑρών τὸ ἔνδιον δὲ τέκτων τὸ πρὸς οἰονοῦν κατασκευὴν ἐπιτίθειν πρὸς τὸ πινθῆσαι εἰδος ἀφορᾶ. πόρρω δὲ τέλος ἔστι τῆς τετονικῆς γάρ τῆς κατείης καὶ τοῦ θύρουν ἀνάπτωσις ἐρωτώμενος γάρ τις, διὰ τί κατείη, φησὶ διὰ τὴν τοῦ πινθῆσαιο ἀνάπτωσιν. ὀπίσπει δὲ αὐτῇ, πάσῳ καὶ τῷ τέλῳ ἑπάτευτον μῆτρα γεννοεῖται καὶ ὑποκειμένον ἔχει καὶ τέλος καὶ πόρρω καὶ προσεγγές. καταλλήλους δὲ τοῖς ὑποκειμένοις αὐτῇ καὶ τοῖς ἡραρχίας κατείηται. διὸ οὐ μηδ πρώτος, οὐ διῆ, καὶ τοῦ πινθῆσαιο ἔστι. γνωστὸς τῶν ὑγιάσιων γάρ ὅντα εἰσίν. οὗτος τοῖνυν ἐκ τοῦ προσεγγοῦς ὑποκειμένου ἔστιν. δὲ δεύτερος γνωστὸς θείων τοῖς καὶ ἀνθρωπίνων πράγματων, διὸ δὴ καὶ αὐτὸς τοῦ πυθαγόρου τυγχάνει καὶ ἀπὸ τοῦ πόρρω ὑποκειμένου λέγεται. δείξωμεν καὶ τοὺς ἐκ τοῦ τέλους. τρίτος τοῖνυν ὄρισμός τῆς φιλοσοφίας ἔστιν δὲ λέγων φιλοσοφίας ἔστιν ὄμοιως τεθῶ πατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ. καὶ δὲ μὲν τρίτος ἐκ τοῦ προσεγγοῦς τέλους ἔστιν. δὲ τέταρτος δὲ μελέτην θανάτου τὴν φιλοσοφίαν εἴναι λέγων ἐκ τοῦ πόρρω τέλους. καὶ ἀμφότεροι δὲ πλάτωνος. δὲ γάρ πλάτων λογικώτερος τῶν ἐλλήνων διὸ ἐκ τοῦ τέλους τὴν φιλοσοφίαν ὠρίσατο. λείπεται τοῖνυν εἰπεῖν τὸν πέμπτον, διτεῖς εἶναι ὑπεροχῆς λαμβάνεται καὶ τοῦ ἀριστοτέλους ἔστιν. ἔστι δὲ οὕτως φιλοσοφίας ἔστι τέργην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν. ἀλλο γάρ τέργην καὶ ἀλλο ἐπιστήμην καὶ ἀλλο πειρὰ καὶ ἔτερον ἐμπιερὰ τέργην μὲν περὶ τὸ ἐμβευμένα καὶ μερικά καὶ μῆ ὕστατως ἔχοντα καταγίνεται ὥσπερ γάρ ἡγεμονική καὶ λατρική, δὲ ἐπιστήμη περὶ τὰ ἀψευστα καὶ διεῖ ὕστατως ἔχοντα καταγίνεται ὥσπερ γάρ γεωμετρία καὶ γάρ ἀστρονομία καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπιστῆμαι. διέτι καὶ οὕτως ταῦτην ὑπογράψουσιν. ἐπιστήμη ἔστιν γάρ ἐπὶ στάσιν ἄγονα τὸν νοῦν τῆς καθόλου φύσεως τῶν πραγμάτων.

^{U^o} URBINAS 55 [Brandis p. 55 no. 25] bombacinus saeculo XV scriptus f. 24 exhibet Ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐξήγησις τῶν πέντε φωνῶν. ex specimine a Torstrikio dato appareat codicem negligenter esse transcriptum.

p. 1,3 τοῦ om. || 4 καὶ om. || 5. 6 μαθεῖν δι' ὄρισμον colloc. || 6 τοῖνυν om. || 7 δὲ om. || 8 ὄρων om.

^{U^c} URBINAS 57 [Brandis p. 55 no. 22] chartaceus, recens sed eleganter scriptus, titulo omisso incipit μελλοντας ἡμᾶς φιλοσόφων ἀπεισθαι (sic) λόγων ἀναγκαῖον (ἐστι om.) μαθεῖν. exhibet igitur Ammonii librum, qui ex aliis commentariis auctus esse videtur, nam f. 7° legitur ιδίᾳ δὲ

περὶ τοῦ προκειμένου βιβλίου τῶν εἰς ὀηλονίται φωνῶν λέγομεν ταῦτα (cf. Amm. p. 16, 20) et prolegomena excut (f. 14) μόνος γάρ οὐ ἄνθρωπος δέχεται τὸν θύραθεν νοῦν τὸν ἐκ τῆς μαθήσεως καὶ μόνος τὰς ἐπιστήμας διδάσκεται.

VINDOBONENSIS 139 [vide praefationem Isagoges p. XXIV. XXXVIII] V f. 1—40 Ammonii commentarium continet scriptura madore saepius paene evanida exaratum. f. 1—3 versuum quartae partes bibliopegi culpa nunc desectae sunt, sed quae ea re perierunt singula adnotare fere supersedi. de auctoritate codicis ab H. Dielsio et a me collati vide p. VII. Ammonii expositiones et schematis multis illustratae sunt et additamentis interpositis auctae. quae ante f. 13 inserta deprehenduntur, exigua sunt, unum scholion ideo plus valet, quod Ammonius citatur; quare hoc infra apponetur. inde a f. 13 scholiorum tria nos distinxisse genera memineris. primum ex recensione illa Byzantina, quae Eliae nomen iniuria fert, derivatum f. 13^r—18^r invenitur, cetera aut anonyma sunt (f. 19^r—26^r) atque ex variis libris, maxime ex Davide, congesta (quae ab Ammonio originem traxerunt, ex specimine intelleges, ea alia memoria ac commentarium continuum nisi), aut notis ἑτέρων vel ἄλλων instrueta, quae maximam partem ex quadam Ammonii recensione Byzantina aetate confecta fluxisse puto. quod scholion speciminis causa afferam, Philoponi in Physica commentarium laudatum habet.

f. 12^r ad Porph. p. 4,4 Καὶ τὸ τρίγωνον. Ἀπορίᾳ ἀνακύπτει ἐνθάδε, διὰ τὸ σχῆμα λέγεται γένος τοῦ τριγώνου καὶ τετραγώνου καὶ ἔλαβε πρῶτον τὸ τρίγωνον, εἶτα δεύτερον τὸ τετράγωνον. κανῶν γάρ ἔστιν οὐ λέγων ὅτι ἐν οἷς ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τούτων τὸ κοινῶν κατηγορούμενον οὐκ ἔστι γένος. καὶ τινὲς λένονται αὐτὸς οὕτως, ὅτι οὐκ ἡγράφωσατο ἐντοῦντα περὶ τὸ πορφύρατον οὐ πλέοντα. Μήτι δὲ τοῦτο οὐ τοῦ ἀντιθέτου οὐκ ἐστὶ γεννητικὸς τοῦ τετραγώνου ἀλλὰ αἱ τεσσάρων γωνίαι.

f. 20^v α' ad Porph. p. 7,19 Ἀπομονὸν δὲ λέγεται. Πρίζεται τούτου τὸ ἀπομονὸν οὕτως. ἀπομόνος ἔστι τὸ ἔξι ἱδιοτήτων συγκείμενον, οὐ τὸ ἄθροισμα τῶν συμβεβηκότων οὐκ ἀν ὁφθείη ἐπὶ ἑτέρου ποτέ. οἷον σωκράτης ἐν τῇς φαλάκρας καὶ τοῦ προκοπίου καὶ τοῦ εὐφυοῦς καὶ σώφρονος σύγκειται. ταῦτα δὲ ἐπὶ μόνῳ τοῦ σωκράτους θεωροῦνται. ἐπὶ δὲ ἑτέρου οὐ φαίνεται. εἰ δέ τι τούτων ἔχει, καὶ πάντα τὰ ἄλλα συμβεβηκότα οὐδὲμαπέστι). Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ἀπομονὸν πολλὰ σημαίνει, τὸ δυσδιαιρέτον ὡς οὐ ἀδύνατο τὸ μὴ ἐνδεγόμενον ὡς τὸ σημεῖον ἢ τὸ σωκράτειον οὐκόκος τῆς ψάμμου ἢ τὸ μὴ σωζόμενον ὡς εἴ τις διέλη τὸν σωκράτην ἐνεργεία εἰς χεῖρας καὶ πόδας¹⁾.

β' ad Porph. p. 7,20 Καὶ τούτο τὸ λευκόν. Τὸ ἐν τῇ χιτῶνι καὶ τὸ ἐν τῷ κόκκῳ, καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ ἀπλῶς λευκοῦ λέγει· τὸ γάρ ἀπλῶς λευκὸν οὐκ ἔστιν ἀπομονόν.

¹⁾ David codicis Paris 1938 f. 56^r haec exhibet: φάσι δὲ ἀπομόνος ἔστι τὸ ἐκ συμβεβηκότων συγκείμενον, ὃν τὸ ἄθροισμα οὐκ ἀν ὁφθείη ἐπὶ ἑτέρου ποτέ. οἷον οὐ σωκράτης ἐν τῇς φαλάκρας καὶ τοῦ προκοπίου καὶ τοῦ εὐφυοῦς καὶ σώφρονος σύγκειται. ταῦτα δὲ ὥροι ἐπὶ ἑτέρου οὐ φαίνεται. κανὸν γάρ ἔχει τὸ φαλακρόν, ἀλλὰ οὐ πάντα τὰ ἄλλα.

²⁾ Elias in codice Coisl. 367 f. 79^r dicit: τὸ ἀπομονὸν πολλὰ σημαίνει· ἀπομονόν γάρ ἢ τὸ δυσδιαιρέτον ὡς ἀδύνατος ἢ τὸ μὴ ἐνδεγόμενον διαιρέσειν ὡς τὸ σημεῖον ἢ τὸ σωκράτειον ὡς οὐκόκος τῆς ψάμμου ἢ τὸ μὴ σωζόμενον ἐν τῇ διαιρέσει ἀλλὰ φθειρόμενον ὡς εἴ τις τὸν σωκράτην διέλκοι ἐνεργεία εἰς χεῖρας καὶ πόδας.

ad Porph. p. 7,21 Καὶ εἰ μόνῳ (sic) αὐτῷ εἴη σωκράτης νιός. Εἰ γάρ ἔστιν ἄλλος, τότε τὸν σωκράτην οὐ δηλοῦ· τὰ δὲ γε ἀπομα ὄριστά).

ad Porph. p. 8,1 "(Ο)λον γάρ τι τὸ γένος. Διδάσκει ὁ τεγμακὸς ὅτι τὰ πρότια τι οὐκ ἐπίσης λαμβάνονται ποτὲ γάρ ἐπίσης ποτὲ δὲ οὐ. ἐπίσης ὡς τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ δεξιόν. οὐκ ἐπίσης δὲ ὡς ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς μέρεσι· φαμὲν γάρ τὰ μέρη ὅλου ἔστι μέρη, οὐ φαμεν δὲ ὥροις ἑνικῶς τὸ ὅλον μέρους ἔστιν ὅλον. οὗτος γάρ ἔστιν ὅλον μέρους ὅλον, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἴδιωτερόν ἔστιν ὅλον. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔχοντος νιόντος πολλοὺς τὸ ἐν σκέλος ἑνικῶς φαμεν, τὸ δὲ ἔτερον πληθυντικῶς οὐσὶ πατρὸς νιοὶ εἰσὶν²⁾).

γ' ad Porph. p. 7,22 "Οὐτι ἔξι ἴδιωτερων. Ἐξι ἴδιωτερων ἐκείνω μόνω συμβεβηκότων. κακῶς δὲ εἰπεν τὸ ἄλιθοισμα καὶ οὐχ ἔκαστον. ἐν γάρ ἔκαστον ἵστις εὑρεῖται καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ τὸ φαλακρὸν ἢ τὸ προσολίον, οὐ μὲν δὲ ἡ ὅλη συνδρομή.

δ' ad Porph. p. 7,22 "Ων τὸ ἄλιθοισμα οὐκ ἄν. Οὐκ εἰπεν δῶν ἔκαστον ἀλλὰ ὡν τὸ ἄλιθοισμα ἔκαστον γάρ καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν δύνανται, ἀμφα δὲ πάντα οὐδὲν. (cf. Amm. p. 90,2).

ad Porph. p. 7,23 Αἱ μέντοι τοῦ ἀνθρώπου . . . αἱ αὐταί. Αἱ δὲ τοῦ σωκράτους ἴδιάτητες (Amm. p. 90,6) || 6 τινος ἀνθρώπου || 8 θελει || 9 οὖν ομ. || 11 τῶν ἀτόμων μόνω || 12 ἴδια. εἰσι || τοῦ ζώου οἰον τοῦ γένους || 14 ζώας] ἀνθρώποις || 15 νοῦ καὶ ἐπιστήμης || 19 μὲν ομ. || 20 τάχη || 21 τὸ φαλακρὸν ομ. || 22 τῶν χρόνων γενέσθαι || 23 expl. ἄλλω.

f. 29v ad Porph. p. 12,34 ἄλλου ἐξῆγηται. Χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου. Πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν οὐσιωδῶν ὑπαρχόντων· ταῦτα γάρ οὐ δύνανται ἀποβληθῆναι ἐν ᾧ ἔστιν ὑποκειμένω. καὶ πῶς ὁ πυρετός φύεται τὸ ζῶον; ιστέον ὅτι αἱ κινήσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ ἢ ἐν οὐσίᾳ γίνονται ὡς ἡ γένεσις καὶ ἡ φθορά ἢ ἐν ποσῷ ὡς ἡ αὔξησις καὶ ἡ μείωσις ἢ ἐν ποιῷ ὡς ἡ πλήσιωσις ἢ ἐν τῷ ποιῷ ὡς [ἢ, φρόν. εἰ] τούτῳ γένεσις οὐσιώδεις ἔστι μεταβολή, ἐν τοῦ μὴ οὐσίας εἰς τὸ δύναμις καὶ ἡ φθορά ἐκ τοῦ δύναμος εἰς τὸ μὴ δύναμις, καὶ αὕτη κατ' οὐσίαν ἔστι μεταβολή. τοτὲ ὁ φύεται τὸ τάχυα πυρετός κατ' οὐσίαν ἔστι μεταβολή εἰς τὸ μὴ δύναμις. οὕτως ὁ φλερπόνος ἐν τῷ τῇ τῆς φυσικῆς (vide Amm. p. 113,7—16).

V. VINDOBONENSIS phili. traece. 69 [Nessel p. 41] chartaceus saeculo XVI exaratus incipit f. 1^r sine titulo ἐπειδὴ μετὰ τὸ προτελεῖσθαι καὶ τοῦ τελείσθαι καρπός. ergo Eliae in Isagogen commentarium continet. quod Nessel adnotat in folio 2^r titulum inveniri 'Αμμωνίου εἰς τὰς πέντε φωνὰς τοῦ πορφύρου. H. Diels cum hunc codicem cum Eliae conferret. ex litteris initio evanidis extricare sibi videbatur 'Αμμωνίου εἰς πέντε φωνάς τοῦ πορφύρου. sed ea quae sequitur expositione (inc. διὰ τί τὸ δύναμις προέταξε τοῦ ἀναγκαίου) Eliae commentarium continuatur.

p EDITIONIS PRINCIPIS exemplum, quod mihi praesto erat, forma magna, praeclaris litterarum formis impressum folio primo, quod titulum tulit, caret, verum in extremo libro hanc subscriptionem fert: 'Ἐνετίσην ἐτυ-

¹⁾ David codicis Paris. 1938 f. 58v: Καλός εἰπεν εἰ μόνος αὐτῷ εἴη σωκράτης νιός· εἰ γάρ ἔστι καὶ ἄλλος, τότε τὸν σωκράτην οὐ δηλοῦ. ἀλλὶς δέρισται οὐσία λέγει. τὰ δὲ γε ἀπομα ἀλλίστα.

²⁾ David (codicis Paris. 1938 f. 58v): Διδάσκει ἡμᾶς ὁ πορφύριος ὅτι οὐκ ἐπίσης δεῖ λαμβάνεται τὰ πρότια τινὲς εἰπεῖσης, καὶ ἔστιν ὅτε οὐ, ἐπίσης μὲν ὡς ἡνα εἰπω τὸ δεξιὸν τοῦ ἀριστεροῦ ἔστι δεξιόν, τὸ δὲ ἀριστερὸν τοῦ δεξιοῦ ἔστιν ἀριστερόν. οὐκ ἐπίσης δὲ ὡςπερ ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς μέρεσι· φαμὲν γάρ τὸ μέρος ὅλου ἔστι μέρος, οὐ φαμεν δὲ ὥροις ἑνικῶς τὸ ὅλον μέρους ἔστιν ὅλον, ἀλλὰ τὸ ὅλον μερῶν ἔστιν ὅλον. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔχοντος πολλοὺς νιούς φαμεν τὸ ἐν σκέλος ἑνικῶς, τὸ δὲ ἔτερον πληθυντικῶς οἱ οὐσὶ πατρὸς εἰσιν νιοί, ὁ πατήρ δὲ οὐτιν ἔστι πατήρ, οὐχ ὥροις δὲ ἐνδές νιού ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τοτείσι.

πάνη δαπάνη τοῦ εὐγενοῦς καὶ δοκίμου ἀνδρὸς κυρίου Νικολάου βλαστοῦ τοῦ κρητέα, οὐκ ἄνευ μέντοι προνομίου. Ἐτει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ σκιροφοριῶνος ἐννάτῃ φελόνοτος, ἐπὶ ἀρχοντος Λύγουστίνου Βαρβαδίκου τοῦ μεγάλοπρεπεστάτου τὴν βασιλίδην τῶν πόλεων ταύτην ἐντυγχῆς ἤγυργοντος. itaque hæc editio sumptibus Nicolai Blasti anno MD Venetiis impressa est.

Post editionem principem duae editiones in luce prodierunt, quibus codicūm præsidiis non ascitis principis editionis recensio paucis locis correcta propagatur, altera *ΑΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΣ ΗΕΝΤΕ ΦΩΝΑΣ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑ VENETIIS PER IOAN. ANT. ET PETRUM FRATRES DE NICOLINIS DE SABIO SUMPTU DOMINI MELCHIORIS SESSAE ANNO MDXLV* impressa est, altera eodem titulo assumpto ancora Aldina ornata atque *VENETHIS MDXLVI APUD ALDI FILIOS* in luce edita.

Editiones
Venetæ
posterioræ

II CONSPECTUS VERSIONUM

Versiones latīnae quattuor mihi in conspectum venerunt. quae paullo post editionem principem eaque nixa in lucem prodiit *Ammonius in quinque voces Porphyrii per Pomponium Gauricum Neapolitanum Venetiis per Io. Baptistam Sessa anno 1504* edita plurima ex libidine translata exhibet multaque per excursiones de ingenio illustrata, ut a graeco libro longe abhorreat. atque etiam ex titulo in prima pagina suprema apposito *Pomponii Gaurici Neapolitani in quinque voces Porphyrii commentariolus ex Ammonio* apparet, illum Pomponium non id egisse, ut Ammonii commentarium ad verbum transferret, sed inde argumenta deprompsisse, quibus substructis suam componeret enarrationem. quae ratio explicandi ut in propatulo ponatur, principium libri subiungam.

Postquam propositum nobis est, ut de philosophiae principiis dicere incipiamus, necessarium quidem videtur, ut cognoscamus quid sit philosophia. oportet enim quemque cuiuslibet institutionis principia suscepturum edoceri prius quid sit id quod consequi studeat, ita namque sicut et ad audiendum apparatiō et ad prosequendum multo diligentior. Verum id quidem non nisi ex diffinitionib⁹. qui autem fieri hoc poterit, ut ex diffinitionib⁹ rem ullam percipiamus, si quid diffinitio ipsa prius sit non intellegatur? diffinitio igitur est oratio, quae eius ipsius quod diffinitur naturam brevissime ostendit. dicta autem est per translationem ab agrorum finibus. nam quemadmodum illi proprietates determinant distinguuntque ab alienis nostra, sic et diffinitiones rem ipsam complectuntur atque ab aliarum confinio disiunctam esse faciunt. de philosophiac igitur diffinitione a nobis hoc loco dicendum. etenim si quom pueri grammaticae institutionib⁹ traditi sumus, ab eius diffinitione caepimus hoc modo: grammatica est peritia earum rerum quae a poetis atque scriptoribus conscribuntur. idemque si quoniam ad orationem accessimus, ex diffinitione eam esse didicimus vim artificiosam probabilis orationis in causis cūilibus, cuius finis benedicere. quanto id magis facere debebimus nunc in philosophia, unde omnium et artium et scientiarum diffinitiones suscipiuntur. in omni autem institutione id fieri oportere, positum in Phaedro a Platone comprobavit ut Cicero refert Epicurus. atque ab eodem ipso Cicerrone nostro frequenti iam est usu confirmatum. sed apud Platonem So-

Pomponii
Gaurici
versio

erates pagina tertia his verbis: *in omniibus rebus puer, quom quaestio aliqua incidit, primum quid illud sit quod queritur intelligendum. aliter quidem prorsus in errorem dilabi necesse est. sicut enim uti et qui audiunt, quom rem ipsum quid significet ignorarint, decipientur et qui docent, postquam declaratum nihil principio fuit, disserant quae nec sibi constare ullo modo possunt neque aliis. ne igitur qua in re ceteros rituperamus, rituperandi et ipsi simus, danda opera est, uti quando haec inter nos disceptatio est, potiusne sit non amanti quam amanti gratam rem faciendum, quid ipse amor siet ex diffinitione pernoscamus. sic namque commodum an incommodum ex se amor afferat facile considerabimus. haec Plato, nos ad Ammonium revertamur. omnis quidem scientia et ars subiectum habet et finem.*

Rasarii versio prior
Altera versio Ammonius in *Porphyrii Institutionem*. Magentinus in *librum Aristotelis de Interpretatione*. Magentinus in *priora Analytica*. Nili de *rationibus libellus*. Georgii Pachymerii epitome in *universam Aristotelis artem disserendi*. Ioanne Baptista Rasario interprete. Lugduni apud Sebastianum Gryphium MDXLVII. proprius ad Graeca verba accedit, sed satis impolita oratione inquinata erroribusque deformata est. specimini sint ea quae apud Ammonium p. 13,19—31 de arte musica leguntur.

Musice profecto nihil praeter chordarum concentum speculatur: quosdam enim instituit cantus, qui affectiones animi leniant ipsumque ad virtutem dirigant: quod quidem ita esse musices intervalla iam cadentia nobis declarant: cum tubam audimus, animo statim vehementius concitamur reddimurque audaciores: id quod etiam in causa est, ut ea utantur milites, cum praelium ineunt. at si illum dulcem sonum, qui in theatro intervallis coniunctus imparibus, sed tamen pro rata portione distinctis impulsu et motu chordarum efficitur, qui acuta cum gravibus temperans aequabiliter concentus efficit, audiverimus, ita complebit aures nostras, ut quasi soluto animo deficiamus. Pythagoram cum adolescentulum quandam tibiarum fidiculis numerose sonantibus omnino captum animadvertisset, tibicini sonum ut mutaret iussisse sicque iuvenis libidinem cohibuisse, litteris monumentisque proditum est. ex quibus rebus efficitur, ut iis quae de musices divinitate sunt nobis dicta, adhiberi fides possit. quapropter ille non intelligendi solum sed etiam dicendi gravissimus auctor et magister Plato iuvenes ad musicen exercitationemque hortabatur, ut animum musica, corpus exercitatione ornarent.

Rasarii versio altera
Tertia latina versio ab eodem Rasario profecta quamquam studium et emendauis seribendi et accuratius transferendi prudit, tamen erroribus nondum libera est. liber titulum fert Ammonius Hermeae f. in *Porphyrii Institutionem*, *Aristotelis Categorias et librum de Interpretatione*. Ioanne Baptista Rasario interprete Venetiis apud Vincentinum Valgrisium MDLIX. quae supra attuli verba, ita hic leguntur:

Musice profecto nihil praeter chordarum concentum speculatur: quosdam etiam instituit cantus, qui affectiones animi leniant ipsumque ad virtutem dirigant: quod quidem ita esse musices intervalla iam cadentia nobis declarant. cum tubam audimus, animo statim vehementius concitamur reddimurque audaciores, id quod etiam in causa est, ut ea utantur milites cum praelium ineunt. at si dulcem sonum, qui in theatro efficitur, audiverimus, ita complebit aures nostras, ut quasi soluto animo deficiamus. Pythagoram cum adolescentulum quandam videret, qui tibicinam quandam cantilenam mollem modulantem comitabatur, iussisse eam inversa tibia canere sicque iuvenis libidinem cohibuisse, litteris monumentisque proditum est. ex quibus rebus efficitur, ut iis quae de musices divinitate sunt nobis dicta, adhiberi fides possit. quapropter divinus Plato iuvenes ad musicen exercitationemque hortabatur, ut animum musica, corpus exercitatione ornarent.

Rosetini versio
Qui postremo Ammonii librum e graeco in latinum transtulit, Rosetinus, haud dubie alteram Rasarii versionem in rem suam convertit, sed exemplo

Græco usus mendis liberare et orationem reddere puram studebat; eccc titulus: *Ammonii Hermei (sic) commentaria in librum Porphyrii de quinque vocibus et in Aristotelis Praedicamenta ac Perihermenias cum indice tam rerum quam verborum locupletissimo.* In his conferendis cum graecis exemplaribus atque emendandis quantum studii Petrus Rosetinus medicus physicus adhibuerit, qui haec legerit, facile intelleget. Venetiis apud haeredem Hieronymi Scotti MDLXXXI. quem supra apposui locum, his verbis transtulit:

Musica porro in fidium versatur concentibus: quin etiam et in cantibus quibusdam studium atque operam ponit, qui affectiones et perturbationes animi sopiunt eumque ad virtutem exsilant. quod declarant quae adhuc supersunt musicæ propemodum extinctæ atque intermortue restigia. auditio enim tubæ clangore animationes ferventioresque efficiunt, ob eamque causam proeliis tuba convenit. audientes vero spectaculorum concentus toti quasi emollimur atque animo dissoluto evadimus. nam proditum memoriae est Pythagoram cum forte animadvertisset adolescentem tibicinam quae cantilenam mollem modularetur comitantem, iussisse eam inversa tibia canere, quo facto universa pueri cupiditas concidit atque extincta est. quam ob rem fides est iis adhibenda, quae de divina arte musica circumferuntur. idcirco ergo dirinus ille Plato iuvenes cohortatur, ut musicæ atque gynasticae studeant, ut musica mentem et gynastica corpus excolant atque exornent.

Apud Arabes quanta floruerit Ammonius auctoritate, vel inde appareat, quod teste Augusto Müllero *Die griechischen Philosophen in der arabischen Überlieferung* (Halle 1873) p. 24 Porphyrii aetas Alexandri et Ammonii temporibus a Muhammed ibn Ishâq in Fihrist terminatur, qui Porphyrium post Alexandrum sed ante Ammonium fuisse docet. sed ex iis notis, quas catalogi praebent,¹⁾ satis dispici non potest, quantum commentatores Arabes, qui Isagogen multi illustraverunt, ex Ammonii libro depropserint.

Apud Armenios Davidis commentarium tantum valuisse videtur, ut Ammonii ratio ab illis non haberetur.

Syriacum vero commentarium ab Athanasio, Iacobitarum patriarcha, compositum et codice Vat. 158 servatum Wenrich (p. 185) testis est²⁾ ex Ammonii libro esse derivatum. alterum eiusdem codicis in Isagogen commentarium Ammonii an Philoponi sit dubitatur.

Arabum et Syrorum versiones

III SPECIMINA RECENSIONIS

codicibus Paris. 1973 et Neapol. III D 15 servatae.

c. Paris f. 10r post πράγματος (Amm. p. 1, 4) pergit: διαφέρων δὲ οὐσιῶν διάφοροι τὸ ἀγαθόν, οὗτοι ἀγαθὸν λέγεται διὰ τὸ ἄγαν θεῖν εἰς αὐτὸν ἔκαστον, κακὸς δὲ λέγεται διὰ τὸ

¹⁾ vide Wenrich *De auctorum Graecorum versionibus et commentariis Syriacis, Arabicis, Armeniacis Persisque commentatio* (Lipsiae 1842) p. 284 et Steinschneider *Al-Parabis Leben und Schriften* (in *Mémoires de l'Académie Impériale des sciences de St. Petersbourg VII e série tom. XIII no. 4*) p. 126 sq.

²⁾ idem testatur Renan *De philos. perip.* (Paris 1852) p. 31, qui liber mihi praesto non erat.

ἄκοντας ἡμᾶς ἐμπεσεῖν εἰς αὐτόν. ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀγαθὸν τῆς φύλαξίας θέλομεν εἰδέναι, θεῖ γηνώσκειν, ὅτι ἴππου ρέν ἔστι τὸ ἀγαθὸν τὸ ἄγαν θεῖν ἀντὶ τοῦ ὕκαντος βαζίζειν, ἀντίρριπον δὲ τὸ ἀγαθὸν τὸ ἄγαν ἀλλετεῖν τὸν δύπα καὶ ἀναμυνθῆσθαι· τὸ μὲν γάρ μεμνήσθαι ἔγουστι καὶ τὸ θέλειν, ὃ δὲ ἀναμυνθῆσθαι μέν εἰ ὑπερβατοῦ προστάσιον διὰ τὸ λογικὸν τοῦτο τοῦτος ἡγεῖται. ἡγεῖται δὲ τὸ [τὸ οὐον. Νῷ] ἀγαθὸν τὸ ποιεῖν τὰς τῶν ἀπειλεστέρων φυγάς. Ιστέον δὲ τοις τούτοις φυγαῖς μηδὲν τοῦ πρόσηματος καὶ ποιεῖν τοῦ ὄφου τὴν διατακτικὴν ποιούμενοι τρία ταῦτα ζητήσωμεν περὶ τούτου· τί ἔστιν ὄφος καὶ πόλεν κέληται ὄφος καὶ πόλεν παραλαμβάνεται. Ιστέον τοίνυν ὅτι ὄφος ἔστι λόγος σύντομος τῆς ἴδιας οὐσίας ἐκάστου δηλωτικός, καὶ μὴ τις οἰστίῳ ἡμᾶς ὄφισμὸν τοῦ ὄφου ἀποδιδόναι, ἐπειὶ καὶ τούτου ἀλλον πακέτου ἔτερον πάλιν καὶ οὕτως ἐπὶ ἄπειρον προσφέρειν [προσφέρειν Νῷ] τοὺς ὄφους ἀναγκα-ζόμεθα. ἀλλ᾽ ὅρον τούτον ἀκούστε τοὺς οὐγὸν ὄφου ἀπλικὸς ἀλλ᾽ ὄφιστοῦ, ἐπεὶ γε καὶ ἀριστερον ἀριστεροῦ φαμεν οὐγὸν ὡς ἀριστεροῦ ἀλλ᾽ ὡς δεξιοῦ· τὸν γάρ (ἐν) ἀριστερῷ ἡμῖν ιστάμενον ἀριστερόν φαμεν ὡς πρὸς [ῶσπερ Νῷ] δεξιάν οὖσαν [Ι. ὄντες] τὴν γείρα. οὕτω καὶ ὅρον τοῦ ὄφου οὐγὸν ὡς ὄφου ἀλλ᾽ ὡς ὄφιστοῦ [ἀριστεροῦ Νῷ] καὶ δυναμένου ὄφεσθαι ἀποδεδώκαμεν. εἴρηται δὲ ὅτι ὄφος ἔστι λόγος σύντομος τῆς ἴδιας οὐσίας ἐκάστου δηλωτικός. πρόσκειται τὸ λόγος ἐπειδὴ γάρ τὸ πράγματος ἡ αἰτίᾳ τῆς θεματικῆς ἡ λόγος διδάσκωνται. οἱ δέιται μόνον τῷ λόγῳ διδάσκουσι τοῦ πράγματος τὴν φύσιν. τὸ δὲ σύντομος εἴρηται διὰ τοὺς μεγάλους λόγους, λέγω δὲ τοὺς Γαλιλαῖους καὶ Ἀριστοτελίους· οὗτοι γάρ οὐγὸν ὄντες προσήκουσι εἰσὶ δηλωτικοί, ἀλλὰ πλεισταν. τὸ δὲ ἐκάστου πράγματος δηλωτικὸς πρόσκειται διὰ τὰ ἀποφθέγματα· καὶ ταῦτα γάρ λόγοι εἰσὶ σύντομοι, ἀλλ᾽ οὐ δηλωτικοὶ πραγμάτων φύσεως, τούτοις μὲν ὄφος ἔστι· κέληται δὲ ἐκ μεταφορᾶς, τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὄφων. ὕσπερ γάρ ἐκεῖνοι παραλαμβάνουσι [Ι. περιλαμβάνουσι] τὸ χωρίον καὶ χωρίζουσι τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὴν μὲν πλεονεξίαν καθιστούσι τὴν δὲ Ἐλλειψιν ὑπεραίρουσι καὶ δικαίων μέτρῳ φύλαττουσι τὰ κτήματα ἐκάστων, οὕτω καὶ οἱ ὄφισμοι λαρβάνουσι καὶ πειραράζουσι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος οὕτω καὶ τῆς ὀναρασίας ἐκοινώησαν. γρὴ δὲ γηνώ-σκειν ὅτι δύο τρόπους πακίσται· ἡ γάρ πλεονεκτοῦντες τοῦ δεύτερος ἡ Ἐλλείποντες διαβάλλονται. καὶ θαυμαστόν γε ἐν τούτοις συμβέβηκεν, ὅταν μὲν πλεονάξῃ [Ι. πλεονάζῃ] ἐν αὐτοῖς τὰ ὄνφατα, ἐπιλείπει τὰ πράγματα, ὅταν δὲ τούτωντὸν Ἐλλείπει [Ι. Ἐλλείπῃ] τὰ ὄνφατα, πλεονάζειν συμβάνει τὰ πράγματα, οἷον ἐπὶ παραδείγματος· ἔστι τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὄφος οὗτος· ἀνθρώπος ἔστι ζῆν πεζὸν δίπουν. ἀλλ᾽ εἰ ἀφέλεις [ἀφέλεις εοι.] τὸ δίπουν, πλεονάζει τὰ πράγματα· οὐ γάρ μόνον ὁ ἀνθρωπός δίπουν [Ι. πεζόν], ὅν περιλαμβάνεις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀποδα τῶν ζώων καὶ τὰ πολύποδα. εἰ δὲ καὶ τὸ πεζὸν ἀφέλοιμ, ποιῶμεν μᾶλλον πλεονάζει τὰ πρά-γματα· περίεσσι γάρ καὶ τὰ πτερωνά ζῶα. οὗτος δὲ πάλιν καὶ ὁ τοῦ ζῶου ὄφος ἔστι· οὕτα ἔμψυχος αἰσθητική· καὶ εἰ ἀφέλοις [ἀφέλεις εοι.] τὸ αἰσθητικόν, Ἐλλείψις γενήσεται τοῦ ὄν-ματος, προσθήκη δὲ τῶν πραγμάτων· περιλαμβάνεται γάρ καὶ τὰ ἀνατίθητα. ταῦτα μὲν οὕτω. δεῖ δὲ τὸν ὄφισμὸν τῆς φύλαξίας εἰπεῖν κ. τ. λ. (cf. Αμμ. p. 1,11).

f. 11v post φύσις (Αμμ. p. 2,25): καὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν πειρεγάζεται. καὶ οὗτος μὲν ὁ πρῶτος ὄφος. ὁ δὲ δεύτερος ὁ αὐτὸς μὲν ἔστι τῷ πρῶτῳ, διαφέρει δὲ κατὰ τὸ ἀκριβέστερον καὶ σαφέστερον· ἀκριβέστερος γάρ ὁ πρῶτος, σαφέστερος δὲ ὁ δεύτερος· ὁ γάρ ἐκεῖνος συντόμως καὶ ἀκριβῶς εἰπει γνῶσιν τῶν ὄντων, τοῦτο ὁ δεύτερος ἐσταφήγει διελῶν τὸ ἔστι τὰ ὄντα καὶ εἰπάντα θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων εἶναι γνῶσιν. ἀλλ᾽ εἰ καὶ σαφέστερος καὶ ἐπιστήμων ὁ δεύτερος, ἀλλ᾽ οὖν ἔχει ἀπορίαν· λέξει γάρ τις ὅτι εἰ θείων καὶ ἵντοντο πάντων γνῶσιν εἴτε ὁ φύλαξίος, οὐδὲ ἔχει γνῶσιν τῆς ὑλῆς· αὕτη γάρ θεία μὲν οὐνά ἔστιν (ἀνεύδεος γάρ ἔστι καὶ γείρων), οὕτε δὲ ἀνθρωπίνη· ἀνεύδεος γάρ ἔστι. καὶ οὐ μόνον ταύτης οὐγὸν ἔχει ἐπιστήμην, ἀλλ᾽ οὐδὲ τὴν φύσιν τῶν ἵππων καὶ τῶν βοῶν καὶ τῶν τοιούτων γνῶσεται, εἰ γε μήτε θεῖά εἰσι (φύλετονται γάρ) μήτε ἀνθρώπινα· ἀλλογα γάρ, λογικὸν δὲ ζῆν πεζὸν ὁ ἀνθρωπός. ἠρτέον δὲ πρὸς τοῦτο, ὅτι οὐ τὰ θεῖα ἀπλῶς φησιν ἢ τὰ ἀντίρριπτα, ἀλλὰ διὰ τούτων τὰ ἀδίστα καὶ φύλαρτὰ αἰνίζεται, φημι δὴ τὰ γεννητὰ καὶ ἀγένητα, καὶ ὅτι τὰ κρατιστεύοντα ἐν ἀμφοτέροις εἰς γάρ παράδειγμα παρήγεκεν, τῶν μὲν ἀδίστων τὰ θεῖα, τῶν δὲ φύλαρτῶν τὰ ἀνθρώπινα· εἰώθασι οἱ πουηταὶ ἐκ τοῦ πρείτονος τὴν ὄνταςίαν ποιεῖσθαι, ὡς ὁ Ηλάστων [Τιμ. 28Β] τὸν πάντα κάσμον

οὐρανὸν προσηγόρευες καὶ ὁ παιτῆς λέγων [Ι. λέγει] “Γένερε, φῦλη καὶ φύλακί” [Πομ. Θ 281] ἐκ τοῦ καλλιτεχνικοῦ μορίου τὴν αἰλίσιν ποιούμενος. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

f. 12v post οὕτως (Αιμ. p. 4.28): ὅτι ὥσπερ ἐν εἰρητῇ ἐν τῷ βίῳ ὑπάρχομεν καὶ φροντιζόμεθα, οὐ γάρ δὲ ἀποδημᾷ τὸν δεσμὸν ἀλλ’ ἐπὶ τοῦτον [Ι. τοῦτο] τῷ δέσμοντι [Ι. δήσεντι], δεσμὸν λέγων τὸν σύνδεσμον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. καὶ ταῦτα μὲν ὁ πλάτων φησίν· ἔστι δὲ πρῶτος οὕτως τῆς φιλοσοφίας διδάσκαλος. καὶ εἰ τοῖνυν τοῦτον οὕτως ἔχει, πᾶς καὶ τούτῳ ἐνακτιωθήσεται ἡ φιλοσοφία καὶ τὴν φύσιν κανονομάτει κ. τ. λ.

f. 14v post γῆπτον (Αιμ. p. 9.18): καὶ οὐ ταῦτα ἀπλῶς, ἀλλὰ σοφίαι λέγομεν τὸ σαφές, σαφές δὲ λέγομεν τὸ φανερόν, φανερὸν δὲ λέγομεν τὰ ἄνθλα· περὶ γάρ ταῦτα ἡ φιλοσοφία παταγίνεται. εἰ δὲ μὴ ὑποπίπτῃ ταῦτα ἡμῖν, οὐγέν διὰ τὴν σίκειαν σμικρότητα, ἀλλὰ διὰ τὴν σίκειαν ἀσθένειαν, ὥσπερ καὶ ταῖς νυκτερίσιν ὁ ἥπιος σκοτεῖν δοκεῖ διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς αἰσθήσεως, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. πάλιν ἀνακεφαλισθείσα [Ι. — σώμεθα] τὰ ἔξ ἀργῆς εἰρημένα· εἰ γάρ τοιαῦτη ἔστιν ἡ φιλοσοφία ὡς γνῶσιν εἶναι τῶν ὄγκων καὶ ἐπιστήμην ἔχειν τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων πραγμάτων καὶ μιμεῖσθαι θεόν ὡς ἐνδέχεται ἀνθρώπουν [Ι. ἀνθρώπων] καὶ παθάρειν τὴν ψυχὴν ἐπὶ τῶν τοῦ σώματος ἡρωνῶν καὶ πάσαις τέχναις τὸ εἶναι καὶ τὸ εὖ εἶναι παρέχεσθαι καὶ περὶ τὰ φανερὰ καὶ ἄνθλα παταγίνεσθαι, πᾶς οὐ τοιαῦτη ἔστιν ἀληθῆς, οἷον [Ι. οἴσαν] αὐτὴν Ηλέτων ἐν Τιμαίῳ τῷ διαλόγῳ ἀντοῦ [p. 47 B] φησίν; διαλεγόμενος γαρ ποὺ τούτης ἐπιφέρει λόγων· τοιαῦται γηράτων οὓς ἡμεῖν εἰδούσι εἰς ἀνθρώπους, θεόδωρος, πώποτε. ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὄρισμῶν μεμαθήκαμεν. ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν προλαβόντων ὄμιρῶν ὡς μίαν τὴν φιλοσοφίαν μεμαθήκαμεν, φέρε καὶ ὡς πολυτελῆ ταῦτα διὰ διαιρέσεως σκεψύμεθα· συγβάλλεται γάρ ἡ τῆς διαιρέσεως μέσθιδος κατ’ ἄμειον, εἰς τε τὴν τῶν φιλοσόφων συγγραμμάτων ἀσφαλῆ [ἀσφαλεῖ cod.] διάκρισιν καὶ εἰς τὴν τοῦ ὅλου ἀκριβεστέραν γνῶσιν· πρῶτον γάρ δεῖ λέγειν τοὺς ὄρισμούς, εἰτα τὴν διαιρέσιν· οὕτω γάρ καὶ ὁ Ηλέτων ἐν τῶν Φασῶν [Νοτίου Φιλόδροψ; οὐδὲ p. 237 B videoas] φησίν· ὡς παῖ, μία τε ἔστιν ἀργὴ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι τὸ εἰδέναι, περὶ οὐ καὶ βουλή, ἐπειδὴ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. καὶ ἐν τῷ δὲ Σοφιστῇ [p. 235 C] λέγει ὅτι τὴν τῆς διαιρέσεως γέλιοιν οὐδὲν κανογήσεται φυγήν.

f. 14v inf. post λέγεν (Αιμ. p. 10.10): διαιρεῖται τοῖνυν εἰς δύο, εἴς τε θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν. καὶ δίκαιον· τὰ γάρ ὅντα ἡ λόγοι εἰσὶ καὶ διὰ τοὺς λόγους θεωρεῖται ἡ πράγματα καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρακτικὸν προεβάλλετο. ἀλλως τε διὰ τρία ταῦτα εὐλόγως ἐποιήσατο [Ι. ἐποιήσαντο] τὴν διαιρέσιν διὰ τὸ γινῶσκον διὰ τὸ γινωσκόμενον διὰ τὸ τέλος. διὰ μὲν τὸ γινῶσκον ὅτι τῆς ψυχῆς διπέται αἱ δυνάμεις, αἱ μὲν γνωστικαὶ ὡς διάνοια νοῦς δέξια, αἱ δὲ ζωτικαὶ ὡς βούλησις καὶ προσάρεσις. διὰ μὲν δύο τὰς γνωστικὰς τὸ θεωρητικόν, διὰ δὲ τὰς ζωτικὰς τὸ πρακτικὸν μέρος ἐκλιγρύπατο. διὰ δὲ τὸ γινωσκόμενον, ὅτι θεών τε καὶ ἀνθρώπων εἰργαταὶ ἐπιστήμη ἡ φιλοσοφία. καὶ διὰ μὲν τὰ θεῖα τὸ θεωρητικὸν προεβάλλετο, ὅτι οὐγέν διὰ οἱ παλαιοὶ τὴν τυχούσαν γνῶσιν φασίν, ἀλλὰ τὴν περὶ τὰ ὑπέρτερα διηγοῦσιν [ἀστρολεικοὶ cod.] θεωρίαν ἀκούστεον· αὕτη γάρ ἀληθῆς καλεῖται θεωρία παρὰ τὸ τὰ θεῖα ὄρην· τὸ δὲ πρακτικὸν τὸ περὶ [παρὰ cod.] τὰ ἄνθλα καὶ ἄνθλα παταγίνομενον. καὶ διὰ τὸ τέλος, ὅτι ὁμοιώσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ ἔστιν ἡ φιλοσοφία, ὡς εἰρηται· ὁ δέ γε ὁμοιόμενος θεῷ καὶ λόγοις θεῖοι ὁμοιοῦσθαι καὶ πράξεις καλλιπεῖσθαι τὸ δὲ γε φυσιολογικὸν τὰς φύσεις ζητεῖ τῶν σωμάτων, πότερον ἐν τεσσάρων στοιχείων σύγκειται ἢ ἐκ πέμπτης τενὸς φύσεως, ἕξ ἵη τὰ οὐράνια σώματα, καὶ ὅπει τέσσαρα τὰ αἵτια τῶν γινομένων, διτετὸν τελικὸν δργανικὸν ποιητικὸν, καὶ ὅτι ἡ τοῦδε γένεσις ἐπέρειος φθορά καὶ ἡ τοῦδε φθορά ἐπέρειος γένεσις· ἵππων μὲν γάρ φθορὰ σφηκῶν γένεσις καὶ ταύρων μελιτῶν, ὡς φησι Νίκαιος ὁ περὶ θηρίων κακύμπορος· ταῦτα μὲν πάντα τοῦ φυσιολογικοῦ ἔσται ζητεῖν. τοῦ δὲ θεολογικοῦ, τί θεός, τί πρόνοια, τί νοῦς, τί λόγος, καὶ πότερον ἔστι νοῦς ἢ οὖ, ὃς οἱ αὐτοματιστοὶ λέγουσι, καὶ εἰ ἔσται πρόνοια καὶ τίθεται φροντίδα τῶν τῆδε πραγμάτων· γρὴ γάρ γινῶσκεν ὅτι τρεῖς δέξιαι ἀθέτεις γεγόνασιν· οἱ μὲν γάρ κακόλου φασὶ μὴ εἶναι πρόνοιαν, οἱ δὲ εἶναι μὲν καὶ ἀχρὶ τῶν ὑπέρτερων θεασθεῖ, μὴ παρεκτενομένην δὲ μέχρι τῶν τῆδε· τοιοῦτοι δέ εἰσιν οἱ σώμα ταύτην δοξάσαντες καὶ ἀνελόντες [ἀνελοῦντες cod.] τὴν αὐτῆς πρόνοιαν. οἱ δὲ καὶ εἶναι φασὶ καὶ προΐέντες ἐπὶ τὰ τῆδε, παρατρέπεται δὲ δώροις καὶ δωροδοκεῖσθαι. καὶ τούτου μάρτυρα τὸν ποιητὴν παρέχονται λέγονται· κνίσση καὶ εὐχαλῆ τε παρα-

τρέπουσιν ἀνίηρωποι (Hom. I. 419, 500). τοῦ θεολόγου οὖν ἔργον τὰ τοιαῦτα ζητεῖν καὶ δεῖξαι, ὡς ἔστι πρόδοντα καὶ ἀσύρατάς ἔστι καὶ ἄπονος καὶ προνοεῖται τῶν εὗρε καὶ ἀδέκαστον ποιεῖται τὴν αὐτίναν καὶ ἕτι γε γυνώσκεν δεῖ τὸν θεολόγον τί διαφέρει βούλησις προαιρέσεων· ἡ μὲν γάρ προαιρέσις μετά τυχος σκέψεως αἱρεῖται τι ὅ καὶ χειρος πολλάκις ἔστιν, ἡ δὲ βούλησις ἀπειπεκτών αἱρεῖται τὸ κρείττον. ἐν τούτοις μὲν τῷ θεολογικῷ.

I. 17° post τοιαῦτα (Amm. p. 15,10: 471) οὐ πή τως θεολόγος ἔστι τοιαῦτα οὐ γάρ πολιτικὸς καὶ οἰκονομικὸς δύναται εἶναι ίδοι γάρ ἔστι τις μικρὰ πόλις ἔχουσα ἄνδρας ἑκατόν· οὐ διοικῶν οὖν ταῦτην τὴν μικρὰν πόλιν οὐ πάντως δύναται διοικῆσαι οἷκον στρατηγοῦ· τοῦ τυχός, ἐν ᾧ παντακτικῆιτο ἀνδρεῖς η̄ καὶ πλείους εἰσί. Ὅστε διηγηρηται τὰ τρία εἴδη τοῦ πρακτικοῦ ἀπὸ ἀλλήλων. γρὴ δὲ γυνώσκειν δεῖ αὐτῇ η̄ διαιρέσις τοῦ πρακτικοῦ τῶν Ἀριστοτελικῶν ὑπάρχει, η̄ τις καὶ φαύλη ἔστιν ὡς οἱ Ηλατωνικοὶ φασιν· η̄ γάρ ἀκριβῆς διαιρέσις οὐκ ἔμελλε τὰ μόρια ἐμπερέγειται ἀλλήλοις, καὶ κατὰ τοῦτο κακίζουσι καὶ ἐκβάλλουσι αὐτήν. καὶ δὴ προστιθέασιν αὐτοῖς [I. προτιθέασιν αὐτῆς] τὴν ἐπιφρομένην. διστριφοῦσι τούτους οἱ κατὰ Ηλατωνα τὸ πρακτικὸν εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν· τούτους γάρ οὐδὲπέρον (ὑπὸ) τοῦ ἑτέρου περιέχεται. ἔξεστι δὲ ἐφ' ἑκαστον τούτων τὰ τρία ἐκεῖνα ἀγαπεῖν· γίνεται γάρ τις νομοθετης (καὶ) δικαστής καὶ ἡμίκοδος οἰκονομικός καὶ πολιτικός. καὶ δεῖ γε νομοθετεῖ τις ἐνὶ η̄ εκατῷ η̄ ἀλλοι τινί, δηλοι Ηλιαχρός οἱ τῶν γρυπῶν επῶν πατήρ· γρυπᾶ δὲ λέγονται οὐγδεῖ τὸν γρυπὸν προτιμῶσιν οἱ φιλοσοφοὶ οὐδὲ ἀσπάζονται τούτου τὴν πεπίστην οἱ μισοῦντες τὸν πλοῦτον, ἀλλ ἐπειπερ καθαρεύει η̄ τούτου οὐστα, οἷα τοῦτο τὰ κακά καὶ κακλίστεύοντα γρυπὸν ἔκβλεψιν· τοιοῦτον γάρ τὴν σχῆμαν καὶ τημοτήταν γρυπῶν ἴρρονται.

f. 17° post ἑτελέσθη (Amm. p. 16,1): οὗτος καὶ οἰκονομικὸς ἔστι δικαστής καὶ νομοθέτης. καὶ δηλοῖτο Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς αὐτοῦ μονοβιβλιῷ περὶ οἰκονομίας ἀρίστης διαλεγόμενος καὶ λέγει ταῦτην ἐν τεσσάρων γενέσιμαι σχέσεων, πατρὸς πρὸς τέκνα, δούλου πρὸς δεσπότην, γυναικὸς πρὸς ἄνδρα, εἰσιέντων¹⁾ πρὸς ἔξιόντα, ἵνα μὴ ἔλειπῃ μιδὲ πλεονάζῃ, ἀλλὰ φυλάκτη ἀναλογίαν²⁾) πρὸς ἀλληλα· εἰ γάρ κακῶς ἔχει ὁ πατήρ πρὸς τὸν οὐδὲν η̄ οἱ ἀνήρ πρὸς τὴν γυναῖκα η̄ οἱ δεσπότης πρὸς τὸν δούλον καὶ τὸ ἀνάπαλιν τὰ λοιπὰ ἐναντίως ἔχουσι πρὸς ἀλληλα, κακὸς οἱ οἰκος ἔσται, δεῖ οὐ μίαν προσάρτειν ἔχουσιν ἐν τῷ οἰκῳ πάντες ἀλλὰ διαφέρουσι. δεῖ δὲ καὶ οἱ πολιτικὸς δικαστής ἔστι καὶ νομοθέτης, δηλοῦσι αἱ ἔξω πόλεις τούτοις κεγρημέναι. ἔξω δὲ πόλεις εἰρήκαμεν, ἐπει ταὶ οὐλέντες ἔχει γάρ κάρδιον [καύσμος εοιδ.] πόλεως τὰ ἡμέτερα σώματα· ὥσπερ γάρ ἐν ἐκείναις εἰδίν ἀργοῦντες καὶ στρατιῶται καὶ θέται, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις σώμασιν ἀρχει μὲν οἱ λόγοι στρατιώτου δὲ γρείαν πληροὶ οἱ θυμός, θετῶν δὲ η̄ ἐπιθυμία. ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἐν ἡμῖν πολιτικοῦ κάρδιου καὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ πρακτικοῦ. σκόπει δὲ ἐξ ἀρχῆς ἀρίστην, πῶς καλῶς διῆλθεν η̄ διαιρέσις· ἀπὸ γάρ μονάδος ἀρίστην εἶπεν δυάδα καὶ τριάδα προσελθόντες εἰς τετράδα κατηγορίαν. ἔστι δὲ οὗτος οἱ ἀριθμὸς τέλειος, περὶ οὗ Πυθαγόρας φησι “καὶ μὰ τὸν ἀμετέρρᾳ φυγῆν παραδόντα τετρακτύν [τετρακτήν εοιδ.], παγὸν δεύτερου φύτεως.”³⁾ τέλειος δὲ ἔστιν οὗτος, δεῖ τὸν δέκατον οὗτος πληροῖ. γρὴ δὲ γυνώσκειν δεῖ καὶ ἀλλοις πολλοῖς ἀριθμοῖς ἔχομεν τοιαῦτην ἔχοντας ἀναλογίας. ἀλλ ἐπει ἔξω τοῦ καιροῦ προϊγμηνειν, συγήσωμεν τοὺς λοιπούς. τοῦτο γάρ τῆς εἰσιγωρῆς Νικομάχου ἔργον ὑπάρχει.

f. 20° post τοιωτὴν αἰτίαν (Amm. p. 22,13): αὐτὸς γάρ οἱ φιλόσοφος Πορφύριος ἐν Ψύμη τῇ πόλει γενόμενος κάκειδεν βιολόμενος ἀπίεινται ἐπὶ τὸ Ιστορῆσαι τὸ Αἰτιαῖον πῦρ καὶ Ηρόδου τινὰ τὸν τότε ἐπὶ φιλοσοφίᾳ μέρα πεπτημένον ὄνομα [καὶ] τὰς οἰκείους βίβλους παρὰ τὴν Χρυσαράριν ὑπάτιον. [Πεπτατὸν εοιδ.] Ψύμης δὲ τοῦτο εἰ. πατέλευτον. τοῦ οὖν Ηρόδου πεπελθόντος καὶ τοῦ Χρυσαρίου μιτὶ τῶν αὐτοῦ βίβλων ἐντυγχόντος περὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτελούς κατηγοριῶν διαλαμβανούσῃ [διαλαμβάνουσα εοιδ.] καὶ μὴ δυναμένου συνιδεῖν τὰ τῇ βίβλῳ ἐμπειρεγόμενα, ἐπιστολὴν ἐπεμψε πρὸς τὸν Ηρόδορον γράψας τὸ συμβάν. (cf. Amm. p. 22,17).

¹⁾ εἰσιέντων correxit V. Rose Aristot. fragm. p. 139: εἰσιόντος εοιδ.

²⁾ φυλάκτη ἀναλογίαν coni. Rose: φυλάσσειν ἀνθρωπολογίαν εοιδ.

³⁾ Aur. carm. 47.48 (Mullach I p. 462).

A M M O N I U S
IN PORPHYRII ISAGOGEN
SIVE V VOCES

S I G L A

D = Laurentianus 10, 26
E = Marcianus 225
F = Parisinus 1942
M = Monacensis 222
V = Vindobonensis 139
p = editio princeps

Μέλλοντας ἡμᾶς ἄρχεσθαι φιλοσόφων λόγων ἀναγκαῖον ἐστι μαθεῖν ὃ τί ποτέ ἐστι φιλοσοφία. δεῖ γάρ τὸν ἀρχόμενόν του πρότερον μαθεῖν τί ὃν τυγχάνει· οὕτω γάρ καὶ σπουδαιότερον ἀντιλήψεται τοῦ πράγματος. ὃ μανθάνομεν δὲ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὁρισμῶν. καὶ πῶς δύνατὸν δι’ ὁρισμοῦ μαθεῖν πρᾶγμα ἀγνοούμενον τοῦ τί ἐστιν ὁρισμός; ὁρισμὸς τοίνυν ἐστὶ λόγος σύντομος θεωρήσεως τὴν τοῦ πράγματος φύσιν. ὁρισμὸς δὲ λέγεται ἀπὸ μετα- 10 φορᾶς τῶν ἐν τοῖς χωρίοις δρῶν· ὥσπερ γάρ ἔκεινοι περιλαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ χωρίζουσι τῶν ἀλλοτρίων, οὕτω καὶ οἱ ὁρισμοὶ περιλαμβάνουσι 15 τὸ πρᾶγμα καὶ χωρίζουσι τῶν ἀλλων ἀπάντων. δεῖ τοίνυν ὁρισμὸν τῆς φιλοσοφίας εἰπεῖν, ὥσπερ καὶ τῆς γραμματικῆς ἀρχόμενοι τὸν ὁρισμὸν ἔμανθάνομεν, ὅτι γραμματική ἐστιν ἐμπειρία τῶν παρὰ ποιηταῖς καὶ συγ- γραφεῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένων· δροιώς καὶ ἡγετορικῆς ἀρχόμενοι 20 τὸν ὁρισμὸν ἔμάθημεν. ὅτι ἡγετορική ἐστι δύναμις τεγγυηκή πιθανού λόγου ἐν πράγματι πολιτικῷ τέλος ἔχουσα τὸ εὖ λέγειν. δεῖ οὖν καὶ τῆς φιλο- σοφίας τὸν ὁρισμὸν μαθεῖν, αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις 25 τε καὶ τέγγυαις τοὺς ὁρισμοὺς παρέχουσα.

Πᾶσα οὖν ἐπιστήμη καὶ πᾶσα τέχνη ὑποκείμενόν τι ἔχει καὶ τέλος. ὑποκείμενον μὲν οὖν ἐστι περὶ δικαίωσις, τέλος δὲ οὐ στοχάζεται καὶ

1 Titulus codicibus aliis alias praebetur; inscripsi ex antiquissimo D: ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ μικροῦ τοῦ ἔρμείου E: προλεγόμενα τῆς πορφύριου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ μικροῦ τοῦ ἔρμείου M: [προ]λεγόμενα τῆς πορφύριου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἀ[μμωνίου] V: ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου μικροῦ τοῦ ἔρμείου p 2 φιλοσόφων ἄρχεσθαι colloc. p 3 πρότερον Dp: πρῶτον EM: obllit. V 4 καὶ D: om. EMVp ἀντιλήψεται DMV: ἀνθέξε- ται Ep 5 δὲ DEp: γάρ MV 6 δὲ ὁρισμός (prius) E 11. 12 ὁρισμὸν ἔμα- θάνομεν DEp: ὅρον ἔμάθημεν M: obllit. V 12 παρὰ] περὶ D post ποιηταῖς add. τε MVp: om. DE 13 post δροιώς add. δὲ Ep: om. DM: locus obllit. V 14 τεγγυηκή om. D 17 τε om. Ep 18 πᾶσα (alterum) om. Ep τι om. E 19 μὲν om. M

δι βούλεται κοσμεῖν· οἶνον ὁ ἱατρὸς ἔχει ὑποκείμενα μὲν τὰ ἀνθρώπεια σώματα (περὶ γάρ ταῦτα καταγίνεται), τέλος δὲ τὸ ὑγράσαι ταῦτα (τούτου γάρ στογάζεται), ὄμοιός καὶ ὁ τέκτων ὑποκείμενον μὲν ἔχει τὸ ἔύλον, τέλος δὲ τὸ ποιῆσαι ἀβάκιον. οἱ ὄρισμοὶ οὖν λαμβάνονται ἡ ἐκ τοῦ ὑποκείμενου ἦ τὸ τέλος τοῦ ἔύλου ἦ καὶ ἀπὸ συναμφοτέρου· ἐκ μὲν τοῦ ὑποκείμενου ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ἱατρική ἐστιν τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένη', ἐκ δὲ τοῦ τέλους ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ὑγείας περιποιητική', ἐκ δὲ τοῦ συναμφοτέρου 'τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένη διατροφούμενη'. ὄμοιός δὲ καὶ ἡ ἀστρονομία ἐπιστῆμη οὖσα ἔχει 10 ὑποκείμενον τὰ οὐράνια σώματα, τέλος δὲ τὸ γνῶναι τὰς κινήσεις αὐτῶν. μάθημαρεν οὖν καὶ τί ὑπόκειται τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τί τὸ τέλος αὐτῆς· καὶ οὗτα ἀνηγράψειν τὸν ὄρισμὸν αὐτῆς ἀποδοῦναι. ἴστέον οὖν, ὅτι αἱ μὲν ἄλλαι ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι περὶ τινα μερικὰ καταγίνονται, οἷον ἡ τεκτονικὴ περὶ μόνα τὰ ἔύλα, ἡ ἀστρονομία περὶ μόνα τὰ οὐράνια, μόνη δὲ ἡ 15 φιλοσοφία περὶ πάντα τὰ ὄντα καταγίνεται, τέλος δὲ ἔχει οὐ ποιῆσαι ταῦτα 30 ἄλλα γνῶναι αὐτά. παραλαμβάνονται οὖν τῇ φιλοσοφίᾳ ὄρισμοὶ πολλοί· πολλοὶ γάρ καὶ πολλαχῶς ὥρισαντο τῶν παλαιοτέρων | αὐτήγ. Ἐνα δὲ μὴ 2v τοῖς φιλατείοις ἀκαίρου φιλοτιμίας ἐν τῷ παρόντι δῶμαν ἔγκλημα τοὺς ἔκάστου διεξινότες δρους, ἀπόγρη πέντε ἦ διάγρη πλείους ἐπελθεῖν. δύο 20 μὲν οὖν εἰσιν ἐκ τοῦ ὑποκείμενου δύο δὲ ἐκ τοῦ τέλους καὶ ἔτερος ἐκ τῆς ὑπερογκῆς, ἦς ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας τέχνας.

"Ἔστιν οὖν ὁ πρῶτος οὗτος· 'φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων ἦ ὄντα ἐστί'. τὸ ἦ ἀντὶ τοῦ καθὸ δύντα ἐστίν· οὐ γάρ προτίθεται ὁ φιλόσοφος πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους εἰδέναι κατὰ ἀριθμόν, ἀλλὰ 25 τίς ποτέ ἐστιν ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. τὴν γάρ οὐσίαν ἔκάστου πράγματος

1 κοσμεῖν] σκοπεῖν V ὁ ἱατρὸς DMV: ἱατρὸς E: ἡ ἱατρικὴ p ἔχει ὑποκείμενα μὲν D: ἔχει ὑποκείμενα E: ἔχει ὑποκείμενον μὲν M: ἔχει ὑποκείμενον (μὲν oblikt.) V: ὑποκείμενον ἔχει p ἀνθρώπεια DE: ἀνθρώπινα Mp: oblikt. V 2 τὸ ὑγιάσατ] τοῦ ὑγιάσναι E 3 μὲν om. Ep τὸ ἔύλον D: τὰ ἔύλα EMVp 4 τέλος δὲ ἔχει V ἀβάκιον MV: ἀβάκιον Dp: κράββατον E οἱ οὖν ὄρισμοὶ colloc. Mp 5 ἦ (ante καὶ) om. E συναμφοτέρου E: συναμφοτέρων (compend.) D: τοῦ συναμφοτέρου MVp (cf. v. 8) 6 ἐστιν om. M ἀνθρώπεια M 7 καταγομένη M ως ὅταν εἴπωμεν om. D (fort. recte) 8. 9 ἐκ δὲ τοῦ συναμφοτέρου — περιποιητικὴ om. M 8 ἀνθρώπεια V 10 scribas ὑποκείμενα μὲν (cf. v. 1) 11 καὶ (post οὖν) D: om. EMVp 12 αὐτῆς τὸν ὄρισμὸν colloc. EMp: oblikt. V οὖν D: τούνυν EMVp αἱ μὲν] οὐ μόνον E 13 post ἄλλαι add. πᾶσαι MV ἦ om. EM 14 ἡ ἀστρ. D: ἡ δὲ ἀστρ. EMp: oblikt. V ἡ (ante φιλοσοφία) om. E 15 ταῦτα DEM: om. p: oblikt. V 16 ante ὄρισμοι add. οἱ EMVp: om. D 17 καὶ D: om. EMVp 19 διάγρη πλείους ἐπελθεῖν] διάγρη πρὸς ἐπελθεῖν D: διάγρα προσελθεῖν E¹: διάγρω πλείω διελθεῖν E²: διάγρα προσεπελθεῖν M: διάγρω προσελθεῖν V: διάγρη πλείους προσεπελθεῖν p 20 οὖν om. Ep ἔτερ.] αἱ πέμπτοι? 21 ἦς D: δὸν E: ἦν Mp: oblikt. V post τέχνας add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπιμολογίας p 22 post πρῶτος add. ὄρισμὸς p 23 τὸ ἦ DM: τὴν ἦ E: τὸ δὲ ἦ p: oblikt. V post ἦ add. οὐκ ἀκαίρως πρόσκειται ἄλλο M καθὸ] καθὰ p γάρ superscr. D 24 κόσμῳ] κοινῷ D τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ V

καὶ τὸ εἶναι σκοπεῖ ὁ φιλόσοφος. τινὲς δὲ ὅρίζονται οὕτως· “φιλόσοφία 25
ἔστι θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων γνῶσις”. καὶ δῆλον ὅτι ὁ
αὐτός ἔστι τῷ πρὸ αὐτοῦ, διαφέρει δὲ μόνῳ τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ.¹⁰
διείλε γάρ τὰ ὄντα εἰς τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα τὰ μὲν ἀλλα εἰπόντα θεῖα.
5 τὰ δὲ ἐν γενέσει καὶ φυτορῷ εἰπόντα ἀνθρώπινα. οὗτος οὖν ὁ ὑρισμὸς καὶ
ὁ πρῶτος ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἀποδίδονται, διενηγόγχασι δὲ ἀλλήλων, ὡς
εἴρηται, τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ. ἔστι δὲ καὶ τοιούτος ὑρισμὸς ἀπὸ
τοῦ τέλους ὁ λέγων “φιλόσοφία ἔστι ὅμοίωσις θεῖῃ κατὰ τὸ δυνατὸν
ἀνθρώπῳ.” οὕτω γάρ ὁ Πλάτων ὠρίσατο. ὁ γάρ θεὸς διτάξει τὰς
10 ἐνεργείας, τὰς μὲν γνωστικάς, καθ' ἃς τὰ πάντα γινώσκει, ὡς καὶ οἱ ποιη-¹⁵
ταὶ σημαίνουσι λέγοντες

Θεοὶ δέ τε πάντα λέσασι.

τὰς δὲ προνοητικὰς τῶν καταδεεστέρων, καθ' ἃς τοῦ κόσμου ὅλου προ-
νοεῖται, ὡς καὶ οἱ ποιηταὶ φασι

15 Θεοὶ δωτῆρες ἐάνων.

6 δὲ φιλόσοφος κατ' ἄμφω βούλεται ἔξομοιοῦν ἑαυτὸν τῷ θεῷ. βούλεται
γάρ καὶ θεωρητὴς εἶναι τῶν πάντων (πάντα γάρ ἐπισκέπτεται), καὶ μέντοι
καὶ πρόνοιαν τῶν καταδεεστέρων ποιεῖται (οἱ γάρ τοι πολιτικὸς φιλόσοφος 25
δικάζει καὶ νόμους τίμησιν). ὥστε εἰκότως ἡ φιλόσοφία ὅμοίωσίς ἔστι θεῖῃ.
20 τὸ δὲ “κατά τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ” καλῶς πρόσκειται. οὔτε γάρ ἡ γνῶσις
ὅμοία οὔτε ἡ πρόνοια ἡ αὐτή,

ἐπεὶ οὐ ποτε φῦλον ὅμοῖον

ἀθανάτων τε θεῶν γηγενῶν τοῦ ἀνθρώπων.

ῶν γάρ αἱ οὐσίαι διάφοροι, τούτων καὶ αἱ τελειότητες διάφοροι ὑπάρχουσι.

25 καὶ ἔστιν ἵδεν τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ζῴων. ἐπειδὴ γάρ ὁ ἀνθρώπος
καὶ ὁ ἵππος διάφορον ἔχουσι τὴν οὐσίαν, διάφορον ἔχουσι καὶ τὴν τελειό-²⁵
τηταν. ἀνθρώπου μὲν γάρ τελειότης τὸ μετά λόγου καὶ φρονήσεως ζῆν,
ἵππου δὲ τὸ δέξια θεῖν καὶ ἐν πολέμοις ἐπιτίθειν εἶναι. καὶ ἐν αὐτοῖς
δὲ τοῖς ἀλόγοις πολλὴ διαφορὰ ὑπάρχει τῶν τελειοτήτων, ἐπειδὴ καὶ τῆς

I τινὲς δὲ ὅρίζονται οὕτως MV: ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὅριζεται τὴν φιλόσοφίαν DEp: sed hanc definitionem Platonis non esse David Eliasque testantur ac ne Ammonium quidem iam hic Platonem appellare appetet ex v. 9 οὕτω γάρ ὁ Πλάτων ὠρίσατο. atque etiam Πυθαγόρας, quod cod. Laur. 72,7 pro Πλάτων praebet atque David Eliasque commendant, hoc loco scribere vetamus, quod etiam prima definitio ab Pythagora profecta esse dicitur

2 γνῶσις ante θείων colloc. EMVp (fort. rectius) 3 ὁ om. E μόνῳ om.

MV 4 τὰ (ante θεῖα) τε p 9 ἀνθρώποις V 6 Πλάτων] cf. Thoret. p. 176

A. B. 10 καθ' ἃς D: καθὸ EMVp τὰ om. V 12. 15 θεοὶ κ. τ. λ.] cf. Hom.

δ 379. § 325 τε suppl. E² 13 τοῦ ὅλου κόσμου colloc. M 15 δοτῆρες DEM

16 βούλεται κατ' ἄμφω ἑαυτὸν ἔξομοιοῦν colloc. EMVp 17 τῶν πάντων EMVp: ἀπάν-
των D ἐπισκέπτεται EMVp: σκέπτεται D (cf. p. 4,11) 18 καὶ προνοητής, πρόνοιαν

γάρ τῶν καταδ. p γάρ] δέ E 19 post ὥστε add. οὖν D: om. EMVp εἰκότως

ἡ φιλ. DM: ἡ φιλ. εἰκότως Ep: ἡ φιλ. V ἔστι om. E 20 τὸ δὲ κατὰ τὸ] κατὰ δὲ

τὸ D πρόσκειται E 21 ἡ (ante πρόνοια) om. p 22 ἐπεὶ κτλ.] Hom. E 442

25 ἐπειδὴ] ἐπεὶ M 26 διάφορα (altero loco) E 29 δὲ EMVp: τούτοις D

οὐσίας αὐτῶν· ἄλλη μὲν ὑπάρχει κυνὸς τελείωτης, ἄλλη δὲ ἵππου. εἰ οὖν οὐκ ἐπὶ τούτων διάφοροί εἰσιν αἱ τελείωτες παρὰ τὴν διάφορον οὐσίαν, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ ἀνθρώπου τε καὶ θεοῦ. ἐπεὶ οὖν πολὺ διαφέρουσι κατὰ τὴν οὐσίαν, εἰκότες καὶ τὰς τελείωτας διαφέροντας ἔχουσι. καλῶς οὖν πρόστιν κείται τῷ ὅρῳ “τὸ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ”. ἔστιν οὖν ἡ φιλοσοφία 30
“ὑμαίνωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ”. ἐκ ποιας δὲ αἵτιας ὥρμησεν οὗτως ὥρισται τὴν φιλοσοφίαν, ἥγετον. ἐπειδὴ γάρ, ὡς εἰπον, διτταὶ εἰσιν αἱ τοῦ θεοῦ δυνάμεις, αἵ τε γνωστικαὶ καὶ αἱ πρακτικαί, διτταὶ δὲ καὶ αἱ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, αἵ τε θεωρητικαὶ καὶ πρακτικαί. οἱ δὲ φιλό-
10 σοφοὶ ἔκάτερον τῶν μερῶν τῆς ψυχῆς κοιτασίν βούλεται τῇ πρὸς τὸν θεὸν μιμήσει, τὸ μὲν τὴν τῶν ὄντων φύσιν ὅπως ἔχει ἐπισκεπτόμενος, τὸ δὲ τὰς παθητικὰς τῆς ψυχῆς κοιτασίν δυνάμεις καὶ τῶν ἄλλων ἐπιψελούμενος, εἰκότες ὁ Πλάτων ὅμοιόσιν εἶναι θεῷ τὴν φιλοσοφίαν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ ὥρισάτο.

15 “Εστι δὲ καὶ ἄλλος ὥρισμὸς ἐκ τοῦ τέλους ὁ λέγων | “φιλοσοφία ἔστι 30
μελέτη θανάτου”. ἐπεὶ δὲ ὁ προκείμενος ὥρος μελέτην θανάτου τὴν φιλοσοφίαν ὥριζει, ἥγετον, ὅπως δεῖ τῆς τοῦ θανάτου μελέτης ἀκούειν. Κλεόμβροτος γάρ τις ὄντας ἐγκύρως τῷ Πλάτωνος Φαιδρῷ καὶ δεῖ μὲν δεῖ τὸν φιλόσοφον θανάτου μελετῶν γνούν, διτρῷ δὲ δεῖ τρόπῳ μὴ γνούν,
20 ἀνελθόντων ἀπὸ τοῦ τείχους ἑαυτὸν κατεκρήμαντε. τούτου μαρτύριον ὁ τὸ εἰς 5
αὐτὴν τὸ Ἀμφρακιωτικὸν μειράκιον ἐπέγραμψα ποιητής· οὗτοὶ γάρ
Ἐπας Ἡλε. γαῖρες Κλεόμβροτος Ἀμφρακιωτῆς

ἥλατ' ἀφ' ὑψηλοῦ τείχους εἰς Ἀΐδην

ἄξιον οὐδὲν ίδων θανάτου κακόν. ἄλλα Πλάτωνος

25 Ἐν τῷ περὶ ψυχῆς γράμμῳ ἀναλέξαμενος.
διὰ τὴν ἐξ ἀγνοίας τοίνυν συμβάσαν τῷ νέῳ ἐγγείρησιν ἐπισκεπτέον ἀν
εἴη, τί ποτε βούλεται ἡ ῥηθεῖσα τοῦ θανάτου μελέτη. καὶ γάρ καὶ ὁ
Πλάτων παρακελεύεται μὴ ἐξάγειν ἑαυτόν. φησὶ γοῦν οὕτως· ὃ μὲν οὖν 10

1 ἄλλο (utroque) E¹ μὲν γάρ M 3. 4 ἐπεὶ—ἔχουσι εἰςias 3 πολλοὶ M
4. 5 πούσεται E 5 τὸ (alterum) om. E 6, 7 post ὕδημαν add. 6 φύλαξφος p
7 ἥγετον D: λεπτέον EMVp 8 αἱ (ante πρακτικαὶ) D: om. EMVp 9 δὲ (ante
καὶ)] εἰσιν p αἱ D: om. EMVp 10 ἔκάτερον D: ἔκάτερα EMp: obliitt. V
τούτων τῶν μερῶν M τὸν D: om. EMVp 11 ὅπως D: πῶς EMVp ἔχει
p: ἔχουσιν DEM: obliitt. V 12 κοιδῶν] κατιῶν EM ἐπιμελόμενος M 14 ἀν-
θρώπῳ om. E 16 μελέτην θανάτου τ. φ. D: τ. φ. ἐν μελέτῃ θανάτου Ep: τ. φ. με-
λέτην θανάτου M: obliitt. V 18 τῷ τοῦ πλάτωνος p (cf. Phaed. p. 64 A, 67 E)
19 τρόπῳ δεῖ colloc. Ep 20 ἀνελθόντων post τείχους colloc. V ἀπὸ D: ἐπὶ
EMVp τείχους E ὁ τὸ DMV: ὁ (in ras.) E²p 21 ponas ἐπέγρ. ἐκτέμ.
ἐπέγραμψα] Callimachi XXIII Wilam. 22 εἰπας libri Ammonii ὄμφρακιωτῆς Cal-
lim. (Anth. Pal. VII 471) 23 ἥλατ' DM: ἥλλατ' Ep: ἥλλατ' V ἀΐδην E²M Dav.
El.: ἀΐδην D: ἀΐδου E¹p: obliitt. V 24 οὐδὲν ίδων] οὐτι παθῶν schol. Dionys. Thrae.
p. 725 Dav. El. 25 ἐν τῷ—γράμμῳ in lit. obliitt. M ἐν τῷ E γράμμῳ]
γραμματι EV 26 τῷ νέῳ συμβάσαν colloc. EMVp ἐγγείρισιν M σκεπτέον D
(cf. p. 3,17). 27 καὶ (post γάρ) Dp: om. EM: obliitt. V 28 φησὶ] cf. Phaed.
p. 62 B γοῦν DE: οὖν MV: γάρ p

ἐν ἀπορρήτοις περὶ αὐτῶν λεγόμενος λόγος, ὡς ἐν τοις φρουρῷ ἔσμεν οἱ 3
ἄνθρωποι καὶ οὐ δεῖ ἔσυτοὺς ἐκ ταύτης ἑξάγειν οὐδὲ ἀποδιδράσκειν, μέχρις
τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥάδιος διμεῖν¹. οὐ δεῖ δὴ ἑξάγειν ἔσυτόν· ὥσπερ
γάρ ὃ ἐν φρουρῷ ὑπάρχων καὶ καταδεθεὶς διά τι πληριμέλημα, εἰ βούλη-
5 θείη ἀποδράσαι, ἀνατρέπει δοσον ἐφ' ἔσυτῷ τοὺς νόμους. οὕτω καὶ ὁ σπεύ-
δων διατίθεται τὸν δεσμὸν τοῦ σώματος τὸν δειθέντα ὑπὸ τῆς προνοίας ἀνα-
τρέπει τοὺς δημιουργικοὺς νόμους²: οὐ δεῖ οὖν θανατᾶν. εἰ τοίνυν ταῦτη
10 οὗτος ἔχει, πῶς μελέτην θανάτου τὴν φιλοσοφίαν φαμέν; πρόσεχε τοὺς
λεγόμενοις, καὶ λυθῆσται ἡ ἀπορία. Ιτέον δὲ τοῦ ἀνθρώπου συνιθέτου
ὅντος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος καὶ ὁ σύνδεσμος διττὸς καὶ ἡ τῆς ψυχῆς
λόγος διττή³. ἔστι γάρ ὁ φυσικὸς λεγόμενος δεσμός, καθ' ὃν τῇ ψυχῇ δέ-
δεται τὸ σῶμα καὶ ζωοποιεῖται ἐξ αὐτῆς, ἔστι καὶ ὁ προαιρετικὸς δεσμός,
καθ' ὃν ἡ ψυχὴ τῷ σώματι δέδεται διοὐλεύσουσα αὐτῷ κεκρατημένη ὑπὸ⁴ αὐτοῦ. διττὴ οὖν καὶ ἡ λόσις, ἡ μὲν τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ψυχῆς, ἡ δὲ
15 τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος. καὶ ὁ θάνατος διττός, ἡ μὲν φυσικός, καθ' ὃν πάντες οἱ ἀνθρώποι ἀποιηνόσκομεν, τοῦτο⁵ ἔστι καθ' ὃν χωρίζεται τὸ
σῶμα ἀπὸ τῆς ψυχῆς, ὁ δὲ προαιρετικός, καθ' ὃν οἱ φιλόσοφοι μελετῶσι
χωρίζειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. καὶ κατὰ τοῦτο λέγοντα μελετᾶν
θάνατον. τοῦτο⁶ ἔστι χωρισμὸν ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος. Ιτέον δὲ δεῖ οὐ
20 πάντως τοῦ σώματος χωρισθέντος τῆς ψυχῆς καὶ ἡ ψυχὴ χωρίζεται τοῦ
σώματος· αἱ γάρ φιλοσόματοι ψυχὴν καὶ μετὰ θάνατον τὸν τῶν σωμάτων
ἔτι περιέπουσιν ἔρωτα. καὶ τούτων εἰναὶ φασι τὰ φαινόμενα περὶ τοὺς
τάφους σκιοειδῆ φαντάσματα. ἀll⁷ οὐδὲ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος
χωριζόμενης τὸ σῶμα παντελῶς χωρίζεται τῆς ψυχῆς· οἱ γάρ φιλοσόφως
25 ζῶντες καὶ ἐν τῇ ζωῇ ὄντες ἔτι χωρίζουσιν ἔσυτοὺς τοῦ σώματος. ἔστιν
οὖν ἡ φιλόσοφία μελέτη θανάτου, τοῦτο⁸ ἔστι μελέτη χωρισμοῦ ψυχῆς ἀπὸ⁹
τοῦ σώματος.

Ζητῆσαι δὲ λοιπὸν ἀξιν, ὡς εἰ τέλος ἔχει ἡ φιλόσοφία τὴν τῶν
ὄντων γνῶσιν, πῶς τὸν δρισμὸν τὸν λέγοντα “γνῶσις τῶν ὄντων ἡ ὄντα
30 οὐτεί”, καὶ πάλιν “γνῶσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων”, ἐκ

1 λεγόμενος περὶ αὐτῶν colloc. Plat. αὐτὸν E 2 ἔσυτοὺς D: αὐτοὺς EMVp:
ἔσυτὸν Plat. ἐκ ταύτης αὐτοὺς colloc. M ἑξάγειν] λόγον Plat. οὐδὲ EMVp
Plat.: μηδὲ D 3 ῥάδιον p δὴ D: ἐτὲ EMp: oblikt. V ἔσυτὸν D: ἔσυ-
τοὺς EMp: oblikt. V 4 καταδεθεὶς Dp: κατατεθεὶς EMV 5 ἀποδράσαι D:
ἀποδράσαι EMVp 6 διθέντα M 7 θανατᾶν D: θαναθίσην EMVp

8. 9 πρόσεχε τ. λεγ. D: πρόσεχε τ. λεγ. οὖν E: πρόσεχε οὖν τοῖς λεγ. MVp 11 διττή¹⁰
ἔστιν MV 12 ἔστι δὲ καὶ EMVp 13 τῷ σώματι δέδεται διοὐλεύσουσα αὐτῷ D:
δέδεται διοὐλεύσουσα τῷ σώματι αὐτῷ Ep: δέδεται τῷ σώματι αὐτῷ M: δέδεται τῷ σώματι
διοὐλεύσουσα V κεκρατημένη D: καὶ κρατουμένη E: κεκρατουμένη Mp: oblikt. V

14 τῆς ψυχῆς DM: ψυχῆς Ep: oblikt. V 15 τοῦ σώματος DMV: σώματος Ep
17 ἀπὸ D: om. EMp: locus oblikt. V 19 τῆς ψυχῆς M τοῦ DM: om. Ep:
locus oblikt. V (cf. v. 27) δὲ D: γάρ EMp: oblikt. V 22 φαμὲν E περὶ]
παρὰ E 24 παντελῶς D: πάντως EMp: oblikt. V 24. 25 οἱ γάρ φιλόσοφοι οὐς ζῶ-
τες E 28 τὴν om. V 29 γνῶσις] γνῶσιν E ἦ] καθὸ E 30 τε θείων E

τοῦ ὑποκειμένου φαμὲν καὶ οὐκ ἐκ τοῦ τέλους. ὡς γὰρ τὴν ἱατρικὴν 3^τ ἐπιστήμην περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένην ἐκ τοῦ ὑποκειμένου φαμὲν ὅρίζεσθαι, ὅταν δὲ ὑγείας περιποιητικήν, ἐκ τοῦ τέλους, ὅτι τούτου στογάζεται, οὗτοι δὴ καὶ ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας, εἰ τέλος ἔχει τὴν τῶν ὄντων 35 γνῶσιν, ἐκ τοῦ τέλους εἶναι λέγειν δεῖ τοὺς ἀποδιδομένους ὁρισμούς. ἐκεῖνο δὲ πρῶτον σκοπητέον, ὡς ἡ μὲν φιλοσοφία τὸ μέν τι ἔχουσα μέρος θεωρητικὸν τὸ δὲ πρακτικὸν διττὸν ἔχει καὶ τὸ τέλος. ὅταν γὰρ λέγωμεν εἶναι θανάτου μελέτην τὴν φιλοσοφίαν, ἐκ τοῦ πρακτικοῦ τέλους αὐτὴν ὀριζόμεθα, | ὅταν δὲ γνῶσιν τῶν ὄντων ἥδη ὄντα ἔστιν, ἐκ τοῦ γνωστικοῦ, 39 10 ὅταν δὲ ὅμοιώσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ, ἔξι ὀμφοῖν. ἡ μὲν οὖν ἱατρικὴ μικτὴ οὖσα, ὅταν μὲν κατὰ μόνον τὸ θεωρητικὸν αὐτῆς ὀρίζεται, λέγεται ἐπιστήμη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένη (καὶ εἰκότως ἐκ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς τὸν ὄρισμόν φαμεν τοῦτον), ὅταν δὲ κατὰ τὸ οὖν ἔνεκεν τοιιάτῃ χρῆται θεωρίᾳ, ὑγείας εἶναι περιποιητική, καὶ ἐκ τοῦ 15 τέλους εἶναι τοῦτον λέγομεν τὸν ὀρισμόν. ἡ δὲ φιλοσοφία ἀπλοῦν ἔχουσα τὸ θεωρητικὸν εἰδὸς (αὐτοῦ γὰρ καὶ μόνου ἔνεκεν γίνεται τοῦ γνῶναι τὰ πράγματα) οὖν ἀλλον μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου δέξαιτο ὄρισμόν. ἄλλον δὲ ἐκ τοῦ τέλους. ἡ γὰρ γνῶσις τινῶν ἔστι τηνῶν ἔστι ἡ γνῶσις· ἀμαὶ οὖν καὶ ὅτι γνῶσις καὶ τινῶν γνῶσις συμπεριλήψεται. καὶ οἷμαὶ γε, εἴτε ἐκ τοῦ ὑπο- 20 κειμένου τὸν τοιοῦτον ὄρισμὸν εἴτε ἐκ τοῦ τέλους εἴποι τις, οὖν ἀλλοι, μᾶλλον δὲ ἔξι ὀμφοῖν εἴη ἄν. ἀλλ' ίσως πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων 10 ὄρισμῶν, τοῦ τε λέγοντος “ὅμοιώσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ” οὐ προσδιορίζοντος ἐν τίσιν ἡ ὅμοιώσις, καὶ τοῦ λέγοντος “μελέτη θανάτου” ἐκ τοῦ ὑποκειμένου τοὺς εἰρημένους ὄρους προσγγορεύσαμεν.

25 "Εστι δὲ καὶ ἄλλος τῆς φιλοσοφίας ὀρισμὸς Ἀριστοτέλους ἐκ τῆς ὑπεροχῆς αὐτῆς, ἡς ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας καὶ τέχνας, λέγων “φιλοσοφία ἔστι τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν”, τοιῳδέ τινι τρόπῳ πρὸς ταύτην ὑπότος τὴν ἀπόδοσιν. τῶν γνῶσεων αἱ μέν εἰσι 15 τέχναις πρέπουσαι, αἱ δὲ ἐπιστήμαις. αὗται δὲ αἱ τέχναις καὶ ἐπιστήμαι

2 ἐπιστήμην EMp: τέχνην D: obliitt. V (cf. v. 12) 3 περιποιητική M: αἱ περιπ. λέγωμεν? 6 μὲν (ante φιλο.) D: om. EMVp τι ex τοι corr. E μέρος Taur. 129: μόνως D: μόνον EMVp 7.8 λέγ. μελ. εἶναι θ. colloc. EMp: μελ. λέγ. εἶναι θ. V 9 γνῶ- 20 σις D ἔστιν] εἰσὶν V 10 ἀνθρώπῳ Vp: om. DEM post ἀμφοῖν add. αὐτὴν ὀριζόμεθα M οὖν D: om. EMVp 11 ὀρίζεται DE. 13 τὸν ὄρ. φαμέν τοῦτον D: τὸν τοιοῦτον φαμὲν ὄρ. EMVp κατὰ τὸ EMVp: τοῦ D 14 ἔνεκεν DV: ἔνεκα EMp τοιιάτῃ Laur. 72,7: τῇ αὐτῇ DEMV: τῇ ἑαυτῇ p περιποιητική EM: περιποιητική Dp: obliitt. V 17 δέξαιτο scripsi: δέξηται libri 18 καὶ om. D 19 post τινῶν add. ἔστι p καὶ οἷμαι γε D: ὅμοι τε E: καὶ οἷμαι γε ὅτι M: καὶ ἄμα (?) γε ὅτι V: καὶ ὅμοι τε p εἴτε] ἡ V 20 post τις add. ἄν EVp 21 ἀν εἴη colloc. M 22 τε om. E ἀνθρώπῳ MV: om. DEp (cf. v. 10) 23 ante οὐ add. καὶ EMVp: om. D οὐ] τοῦ V μελέτην D 24 ἐκ τοῦ] αὐτοῦ V 25 Ἀριστ. cf. Metaph. A 2 26 ἡς ἔχει D: τῆς EMVp τε καὶ MV 27 ὑπότος scripsi: ὑπότος libri 28 εἰσι DMV: om. Ep 29 ταῖς τέχναις EMVp πρέ- πουσαι DEMV: πρέπουσιν p ταῖς ἐπιστήμαις p

κατὰ μὲν τοὺς λόγους οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλουν (οἱ γάρ ἔκάστης λόγοι βρ
καθ' ἑαυτοὺς μὲν ἄπταιστοι εἰσὶ), κατὰ δὲ τὴν ὅλην διαλλάττουσιν· αἱ μὲν
γάρ ἐπιστῆμαι περὶ τὰ ὡσαύτως ἔχοντα κατατίνονται, οἵον ἀστρονομία γεω-
μετρία ἀριθμητική, αἱ δὲ τέχναι περὶ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μεταβαλλό-
5 μενα. θύεν τῆς γεωμετρίας οἱ λόγοι ἄπταιστοι μένουσιν, ὡς ἔχει ἐκεῖνος 20
'παντὸς κύκλου τὰ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν περιφέρειαν διαστήματα ἵσα
εἰσὶν ἀλλήλοις' (τοῦτο γάρ ὡσαύτως ἔχον ἐστίν), οἱ δὲ τῆς ἴατρικῆς πται-
ουσιν, ὡς ὁ λέγων 'τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων λάματα', διὰ τὸ μὴ περὶ τὸ
ώσαύτως ἔχον δεῖ κατατίνεσθαι· πρῶτον μὲν γάρ οὐδὲν πάντων τῶν νοση-
10 μάτων λάματα ἔστι· τί γάρ, ἐὰν η νόσος ὀλεθρία ἦ; ἄλλως τε ἔστιν ὅτε
οὐ τὰ ἐναντία προσάγουσιν, ἀλλὰ τὰ ὅμοια, ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ συμβεβηκός·
πολλάκις γάρ ψυχρὸν θύωρον ἐπιγείμενον ἥτονηκυῖαν ἤδη θερμότητα ἀνεκα-
λέσατο. πάσαις τοινύν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τέχναις ἡ φιλοσοφία τὰς ἀργάς
δίδωσι· τῇ μὲν γάρ γεωμετρίᾳ τοὺς καθολικοὺς λόγους (φιλοσόφων γάρ τὸ
15 κατιόλου ἔητεν), ἄλλως τε ὁ γεωμετρης τὸ σημεῖον ἀνεῳξε λαμβάνει· καὶ
τὸ μέγεθος ἐπ' ἄπειρον διαιρεῖ καὶ ταῦτας ἀναποδείκνυται· τὰς ἀργάς
κέρχογεται. ὁ δὲ φιλόσοφος ταῦτα δείκνυσιν. ἐπειδὴ γάρ φιλος πᾶν τὸ περι-
τοῦν τοῦ περατουμένου λέπεται μᾶκα διαστάσει· τὸ γάρ σῶμα τρεῖς ἔχον
20 διαστάσεις περατοῦνται ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας, ητις ἔχει δύο διαστάσεις, μῆκος 30
καὶ πλάτος (βάθος γάρ οὐκ ἔχει ως λέπεται τοῦ σώματος). η δὲ ἐπιφάνεια
δύο ἔχουσα διαστάσεις περατοῦνται ὑπὸ τῆς γραμμῆς, ητις μίαν ἔχει
διάστασιν τὸ μῆκος μόνον, η δὲ γραμμὴ περατοῦνται ὑπὸ τοῦ σημείου, δ
δῆλον ὅτι οὐκ ἔχει οὐδεμίαν διάστασιν, ἀλλ' ἔσται ἀμερές, εἴ γε, ὡς εἴρη-
ται, πᾶν πέρας τοῦ περατουμένου λέπεται μικρὸν διαστάσει. ὅτι δὲ καὶ πᾶν
25 μέγεθος ἐπ' ἄπειρον ἔστι διαιρετόν, δείκνυσι λαμβάνων, ὅτι η τομὴ κατὰ 35
σημεῖα γίνεται, ἀπερ οὐ συντίθεται οὐδὲ ποιεῖται σῶμα. οὐκοῦν τὸ σῶμα
τρεῖς ἔχει διαστάσεις κατὰ σημεῖα διαιρούμενον, οὐδὲν γάρ ἀφαιρεῖται η
διαιρέσις τοῦ σώματος πλὴν τοῦ ποσοῦ τοῦ μεγέθους, τὸ δὲ τρεῖς ἔχειν
30 διαστάσεις οὐκ ἀφαιρεῖται οὐκοῦν ὁ λόγος τοῦ σώματος ἐπιδέχεται τὴν 40
εἰς ἄπειρον τομήν· εἰ δὲ ημῖν ἀδύνατός ἔστι διὰ τὴν σύμφυτον ἀσθένειαν
ἀνοσθῆναι, οὐ διὰ τοῦτο ἀνήρηται. τῇ δὲ ἴατρικῇ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα·
τῶν γάρ φιλοσόφων ἀποδεικνύντων τέσσαρα εἶναι τῶν ἐν γενέσει σωμάτων

2 διαλλάττουσιν DM¹p 4 ἐπιπολὺ E καὶ D: om. EMVp 5 ἐκεῖνος EM:
ἐκεῖνος ὁ D: ἐκεῖνο p: oblikt. V 6 διαστήματα p: ἀναστήματα codd. 9 ἔχον codd.:
ἔχειν p γάρ D: om. EMVp 10. 11 ἔστιν ὅτε οὐ τὰ Dp: ἔστιν οὐ οὐ πάντα τὰ EM:
ἔστιν οὐ οὐ πάντως τὰ V 11 κατὰ συμβ. haud sanum 13 ταῖς τέχναις EMVp 14 μὲν
superser. D γάρ (post μὲν) D: om. EMVp 19 δύο διαστάσεις om. M 20 φ]
δ MV 22 δ D: καὶ EMp: oblikt. V 24 καὶ Dp: om. EM: oblikt. V 24. 25 μέ-
γεθος πᾶν colloc. EM: oblikt. V λαμβάνον D 26 συντίθεται EMp: oblikt. V
27 ἔχειν MV κατὰ Ep: καὶ τὰ DMV; an καὶ κατὰ? διαιρούμενον Ep: διαι-
ρούμενα DMV οὐδὲν EMV 27. 28 τοῦ σώματος ἡ διαιρέσις colloc. EMVp
28 τοῦ μεγέθους D: τὸ μέγεθος EMVp: fort. eicias 30 εἰς] ἔχειν M 30 εἰς]
ἔπειρον ήμεν D: om. EMp: locus oblikt. V 31 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα EMp: τέσ-
σαρα στοιχεῖα D: oblikt. V 32 γάρ D: om. EMp: locus oblikt. V

τὰ στοιχεῖα, ταῦτα δὴ τὰ πολυμηρόληγτα, καὶ οὕτε πλείσινα οὕτε ἐλάττονα, 4^τ ἐκεῖνοι ὀμολογημένοι τοῦτο λαμβάνοντες ἐκ τούτων προσεγγῆ στοιχεῖα τοὺς 5 τέσσαρας χυμοὺς γεννᾶσθαι φασι ἀναλόγως ἐκεῖνοις τοῖς πορρωτέρω στοιχείοις τούτους λαμβάνοντες. ἔπι μὴν καὶ ῥήτορικῇ φιλοσοφίᾳ τὰς ἀρχὰς 6 διδάσκουν· ἀναλόγως γάρ τῇ τε ἐπαγωγῇ καὶ τῷ συλλογισμῷ τὸ παράδειγμα καὶ τὸ ἐνθύμημα ὁ ῥήτωρ λαμβάνει· ὥσπερ γάρ ὁ συλλογισμὸς ἀληθῆς 7 ἐστιν, ἐπειδὴ τὸ ἀναγκαῖον ἔχει, οὗτος καὶ τὸ ἐνθύμημα ἀληθὲς βιώλεται εἰναι, μιᾷ μέντοι προτάσσει τοῦ συλλογισμοῦ λείπεται, οὐδὲν καὶ συλλογισμὸς 10 ἀτελῆς λέγεται. συλλογισμὸς δέ ἐστι λόγος ἐν ᾧ τεθέντων τινῶν ἔτερόν 10 τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀναλογεῖ καὶ τῇ ἐπαγωγῇ τὸ παράδειγμα· ὥσπερ γάρ ἐκεῖνη τὸ ὡς 15 ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχει καὶ τὸ εἰκός, οὐ πάντως δὲ τὸ ἀληθιές. οὗτοι καὶ τὸ παράδειγμα. διαφέρει δὲ καὶ ταῦτα ἀλλήλων, ὅτι ἡ μὲν ἐπαγωγὴ λόγος 15 ἐστὶν ἀπὸ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου πιστούμενος, τὸ δὲ παράδειγμα ἀπὸ 20 τῶν μερικῶν τὰ ἐπὶ μέρους πιστούμαται. καὶ τὸ ἐπιχειρήματα δὲ ἐκεῖνον 25 λαμβάνει· περὶ γάρ τοπικῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ λογικῇ διείλεται καὶ ὅλως ῥήτορικὰς τέχνας ἐπραγματεύσατο. οὐκοῦν καὶ ἡ ῥήτορικὴ παρὰ φιλοσοφίας τὰς ἀρχὰς εἰληφεν, ἄλλως τε καὶ ὁ ῥήτωρ κέχρηται τῷ καλῷ καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ συμφέροντι οὐκ εἰδὼς ποῦ ποτε θεωρεῖται τὸ δί- 30 20 καίνον, οὐδὲ εἰ ταῦτόν ἐστι τῷ συμφέροντι· ἐστι γάρ ὅπου εἰς ταῦτα αὐτὸν κομίζουσι τῷ δικαίῳ, ἐστι δὲ οὗτοι καὶ δικιοδοσιν αὐτὸν καὶ ἐναντίον τίθενται· δείκνυται δὲ οὗτοι ταῦτά ἐστι καὶ ἀντιστέψει. καὶ γραμματικῇ δὲ ὅμοίως· περὶ γάρ τόνιος καὶ χρόνους καταγίνεται, ἀπερ ἐστὶ μουσικῆς, ἡ δὲ μουσικὴ φιλοσοφίας ἐστὶ μέρος. οὐ μόνον δὲ αἱ λογικαὶ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι 25 δέονται φιλοσοφίας ἀλλὰ καὶ αἱ βάναυσοι λεγόμεναι τέχναι. ὁ γοῦν οἰκοδό- 30 μος τῇ καθέτῳ χρῆται πρὸς τὸ διακρίναι, εἴτε ὅρθιος ἐστιν ὁ τοῦχος ἢ οὐ, τίς μέντοι ἡ κάθετος οὐκέτι οἰδεν· ὁ μέντοι φιλόσοφος οὐδὲν εὐθύς τὴν αἰτίαν· ἐρει γάρ οὗτοι πάντα τὰ βάρη αὐτοφυῶς ἐπὶ τὸ κέντρον ὄρυξ, οἷοι εἰς πρὸς ὅρθιὰς γωνίας πανταγχύθεν τὰ βάρη καταφέρεται, αἱ δὲ ὅρθιαι

2 ἐκεῖνο (i eras.) E	3 χυμοὺς post φασι transpos. EMVp	γεννᾶσθαι EMp:	
γενέσθαι D: oblikt. V	πορρωτέροις D (fort. recte)	4 τούτους Dp: τούτοις E:	
ταῦτα MV	γε μὴν p μὴν] μὲν E	τῷ ῥήτορ. ἡ φιλοσ. Mp; cf. v. 17.	
5 τε om. D	7 ἔχει τὸ ἀναγκαῖον colloc. EMVp	9 λέγεται ἀτελῆς	
colloc. V	10 τῶν] τὰ E (corr. m. 2)	11 τοῦτο παράδειγμα V	
γάρ om. E	12 ἐπιπολὸν Ep	14 τὰ καθόλου DE ² : τὸ καθόλου E ¹ Mvp	
post πιστεύμενος add. οἷον ῥήτορικὴ καὶ νομοθετικὴ καὶ ἡ δεῖνα καὶ ἡ δεῖνα τέχναι οὐσαι ὠφέλιμοι εἰσὶ τῷ βίῳ· τέχνῃ ἄρα οὐσα καὶ ἡ ἱατρικὴ ὠφέλιμος ἐστὶ τῷ βίῳ EMVp:	15 διήλεκται p	17 ῥήτορικὰς DEp: λογικὰς MV	
om. D	16 διήλεκται (sed in lit.) D	18 τῆς φιλοσ. p	
ἀρχὰς EMVp: ἀφορμὰς	εἰληφεν V	19 ποῦ ποτε D: ποῦ	
τε EM: πῶς καὶ ποῦ ποτε p: oblikt. V	καὶ om. D	18, 19 τῷ	
τοῦτα ἐστιν οὗτοι καὶ ἀντιστρ. EMVp	θεωρῆται MV	20 ὅπου] ἡ ποῦ M	
ταῦτα ἐστιν οὗτοι καὶ ἀντιστρ. EMVp	γραμματικῇ scripsi: γραμματικὴ libri (cf. v. 4	21 κομίζουσι DE: νομίζουσι MVp	22 ταῦτά ἐστι καὶ ἀντιστρ. D:
p. 7,31)	23 γάρ om. M	25 γοῦν D: γάρ EMVp	26 ἡ D: εἴτε EMVp
29 καταφέρονται D	25 γοῦν D: γάρ EMVp		

γωνίαι ἀπαρέγκλιτοι εἰσι. καὶ ὁ τέκτων δὲ πρὸς τὸ εὐθές ποιῆσαι τὸ ξύλον 4^τ τῇ στάθμῃ κέχρηται· τίς μέντοι ἡ τῆς εὐθείας φύσις, οὐκέτι οἰδεν. ἡ δὲ γεωμετρία μέρος τι οὖσα καὶ αὐτὴ φιλοσοφίας ἐρεῖ· εὐθεῖα γάρ ἐστιν 30 ηὗται ἐξ ἕσου τοῖς ἐφ' ἑκυτῆς σημείοις κεῖται. ὅμοιώς δὲ καὶ πάσας τὰς ἀλλακτικές ἐπιστήμας καὶ τέχνας ἀπὸ φιλοσοφίας τὰς ἀργάς ἐγούσσας ἔσταινεν εὑρεῖν. ἔστιν οὖν ἡ φιλοσοφία τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν.

'Ο μέντοι Πυθαγόρας φησὶ "φιλοσοφία ἐστὶ φιλία σοφίας" πρῶτος τῷ παρὰ τοῖς παλαιοτέροις ἐπιστάτῃ ἀμαρτήματι. ἐπειδὴ γάρ ἐκεῖνοι σοφὸν ὡνόματον τὸν ἡγεμονοῦν μετιέντα τέχνην, ὃν εἰς ἦν καὶ Ἀρχαῖον 35 10 λέγων

τρίαιναν ἐσθιλῆν καὶ κυβερνήτης σοφός,

καὶ ὁ ποιητὴς

ἐπεὶ σοφὸς ἥραρε τέκτων

καὶ

15 εὗ εἰδὼς σοφίης ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
μεθίστησι τὴν προστηγορίαν ταύτην ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς μόνον ἐκεῖνον καλεῖ-
σιλαι σοφόν, τὸν θεόν φημι, σοφίαν τε καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀιδίων ἔχοντα
γνῶσιν. ὄρδων δὲ τοὺς μὲν ἐπὶ ἡρητηρικὴν τοὺς δὲ ἐπὶ γραμματικὴν τοὺς 4^τ
δὲ ἐπὶ τὴν τῶν φυσικῶν ζήτησιν τρέχοντας, ἄλλους δ' αὖ πάλιν ἐφ' ἑτερα,
20 προσαγορεύει τοὺς τὴν τῶν φυσικῶν θεωρίαν ἀσκοῦντας φιλοσόφους οἵοντες
φιλοῦντας τὸν σοφόν, διπερ ἥξιον καλεῖν τὸν θεόν, τὴν δὲ τούτων γνῶσιν
φιλοσοφίαν ἀναλόγως τὴν φιλίαν τῆς σοφίας σοφίαν γάρ, ὡς ἥδη εἴρηται,
τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν ὡνόματος. ταῦτα Πυθαγόρας. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῆς
φιλοσοφίας ὄρισμοι, ἀρκοῦσι δὲ καὶ οὐτοι.

25 Ἐπειδὴ δὲ πάντα πρᾶγμα η̄ διαιρετόν ἔστιν η̄ ἀδιαιρετον, ἀνάγκη καὶ ἡ
ἡμᾶς εἰπεῖν, πότερον ἡ φιλοσοφία διαιρετὴ η̄ οὔ. πρὸ δὲ τούτου δίκαιόν
ἔστιν εἰπεῖν, τί διως ἔστι διαιρεσίς καὶ τί ἐπιδιαιρεσίς καὶ τί ὑποδιαιρεσίς.
τὸν γάρ περὶ διαιρέσεως διαιλεγόμενον κρήτη πρότερον εἰπεῖν δι τι ποτέ ἔστι
τούτων ἔκαστον. ἔστι μὲν οὖν διαιρεσίς η̄ κατὰ πρώτην ἐπιβολὴν τοιμὴ

1 γωνίαι Dp: om. EM: locus obliitt. V εὐθές DEM: εὐθὺν Vp ποιῆσαι Dp: ποιεῖν
EMV 3 τι MV: τε DEp 4 ἐφ' ἑαυτῆς V Euclid. El. I def. 4: ὑφ' ἑαυτὴν D: ἐφ'
έκατην Ep: ἐφ' ἑαυτὴν M καὶ D: om. EMVp 5. 6 ἐγρύπτεις εἰστιν εύρειν DMp: εύρ̄τεις
ἔχοντας E: obliitt. V 7 εἰσὶ EMV: ὅτι D: εἰσὶ ὅτι p 9 ὄντειναοῦν Ε: ὁ ἀρχή-
λογος EMVp (cf. fr. 45 Bergk II⁴ p. 394) 10 λέγων om. V 11 κυβερνήτην σοφὸν
Bergk. 13 ἐπεὶ τοὺς η̄. τ.τ. τοὺς apud Homerum non invenitur; fort. spectat
Ψ 712 (τοὺς τε κλυτὸς ἥραρε τέκτων): τέκτονες σοφοὶ occurrit apud Pind. Pyth. 3, 113
15 εὗ εἰδῆ Hom. O 412 16 τὸν θεόν φημι D: τὸν θεὸν Ep: om. M: locus obliitt. V
17 σοφίαν DE: τὸν σοφίας (sic) M: τὸν τὴν σοφίαν p: obliitt. V ἀνθίων scripsi: ἀνθίων
libri 18 ὄρδων] ἡμῶν E 19 τὴν] τι p τρέχοντας D: ἔχοντας Ep: νεύοντας (?)
M: obliitt. V ἄλλους ex ἄλλο corr. E 21 an ὄνπερ? η̄ξιον p τῶν δὲ
τούτων τὴν γνῶσιν E 22 ἀναλόγως φιλοσοφ. colloc. EMVp: φιλοσοφίαν εἰσιας
22. 23 τὴν φιλίαν—γνῶσιν om. p 22 εἰρηται] ἥρηται D 23 γνῶσιν D: φύσιν
EM: obliitt. V (cf. v. 18) καὶ EMVp: om. D 25 η̄—η̄ D: εἴτε—εἴτε EMp:
obliitt. V 26 διαιρετή ἔστιν p 28 ποτε Dp: περ EM: obliitt. V 29 η̄
διαιρεσίς EM

τοῦ πράγματος, ἐπιδιαιρέσις δὲ ή κατὰ δευτέραν ἐπιβολὴν τομή τοῦ αὐτοῦ 4^ο πράγματος, οἷον κατὰ πρώτην ἐπιβολὴν τέμνω τὸ ζῆψιν εἰς λογικὸν καὶ ἀλογον (τοῦτο διαιρέσις), κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν τὸ αὐτὸν εἰς θυητὸν καὶ ἀθάνατον (τοῦτο ἐστιν ἐπιδιαιρέσις). μάνη δὲ τῇ τάξει διαφέρουσιν ἀλλήλων.
 5 ὑποδιαιρέσις δέ ἐστιν ή τοῦ διαιρεθέντος ηδὴ πράγματος τοῦ μέρους ητοι τοῦ εἰδούς τομή (εἰδος δὲ λέγω νῦν τὸ ὑπόλληλον), οἷον θει τοῦ ἐπουρανίου τὸ μέν ἐστιν ἀπλανές τὸ δὲ πλανώμενον· τὸ γάρ ἐπουράνιον εἰδος ἡν 10 τοῦ ζῷου, τοῦτο δὲ ὑποδιεῖλομεν εἰς τε τὸ ἀπλανές καὶ τὸ πλανώμενον.
 διδαχάντων οὖν ἡμῖν τί ἐστι διαιρέσις, τί ἐπιδιαιρέσις καὶ τί ὑποδιαιρέσις,
 10 ἀκόλουθον καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ διαιρέσεως λέγειν. [διαιρεῖται γάρ, ὡς ἀνωτάτῳ διελεῖν ἐστι, κατὰ μέν τινας εἰς δύο, κατὰ δὲ ἔτερους εἰς τρία· τινὲς γάρ εἰς τρία διαιροῦσι τὸν φιλοσοφίαν, εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν καὶ λογικὸν. εἰ δὲ οὕτως ἔχει ἡ μῆδα, ἐπισκεψώμεθα. ἵστεον δὲ τῆς διαιρέσεως τῇ ἀληθείᾳ τὸ θεολογικὸν πρῶτον ἐστιν· ἀρχαὶ γάρ πάντων 20
 15 τὰ θεῖα. διὸ καὶ οὐκ ἀκαίρως οἱ παλαιοὶ τοῦτο προέθηκαν. τὸ δὲ φυσιολογικὸν ὡς μὲν πρὸς ἡμᾶς πρῶτον (οὐ γάρ ἀν γνοίημεν τὴν νοητὴν οὐσίαν πρὸ τῆς αἰτιοληῆς), ὡς δὲ πρὸς τὰ ἀληθεῖς ἔσχατον· ἔσχατη γάρ οὐσία ή ἔννοια, διὸ καὶ τὴν ἔσχατην εἰληφθει τάξιν. μέσου δὲ τούτων τὸ μαθηματικόν, ἐπειδὴ καὶ κατὰ φύσιν μέσην ἔχει τάξιν. τοῦτο δέ τινες τῶν 25 πάλαι προέταξαν τοῦ φυσιολογικοῦ, οἱ μὲν κατὰ Πλάτωνα, ἵνα, φασί, τὰς 25
 ἕπεις ἐν τῇ ψυχῇ ηδὴ ἀποκειμένας ἐπιγνώσκωμεν ητοι ἀναμιμητικάμενα τὰ ἐν τοῖς καθ' ἔκαστα θεωροῦντες, δόψι τινι ἡ κλίμακι τῷ μαθηματικῷ χρώμενοι οἱ δὲ κατὰ Ἀριστοτέλην βουλόμενοι ἡμᾶς ἐθίζειν ἀπὸ τῆς ἔννοιου οὐσίας γνώσκειν τὴν νοητήν, ητις ἐστὶ μὲν ἀόρατος, πλείονα δὲ ἔχει καὶ υἱὸν ἐναργεστέραν τὴν ὑπόστασιν ἡ κατὰ τὴν ὅλην· καὶ γάρ ἐνταῦθα τὴν γραμμὴν τὴν ἐν τῇ ὅλῃ μανιάνομεν, οὐχ ὅπως τὴν ὅλην ἡ τὸν κηρὸν ἡ τὸν 30 χαλκὸν γνοίημεν, ἀλλ’ ἵνα ἀποσυλήσαντες αὐτὴν ἀποθάψεθα εἰς τὸν νοῦν,

- 1 ἐπιβολὴν] ἐπιτομὴν V 1. 2 τοῦ αὐτοῦ πράγματος D: ἀλλως EM: αὐτοῦ V: om. p
 2 τέμνων M 3 κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν τὸ αὐτὸν D: κατὰ δευτέραν ἐπιβολὴν τέμνων (τέμνων M) τὸ ζῆψιν EMV: κατὰ δὲ δευτέραν p εἰς τὸ ἐπουράνιον καὶ ἐπιχθόνιον ἥγουν θυητὸν καὶ ἀθ. p 4 ἐστιν om. EM τῇ (ante τάξει) om. EM διαφέρουσι D: διαφέρει EMVp 5. 6 ητοι τοῦ εἰδούς D: ητοι εἰδούς EVp: ἡ τοῦ εἰδούς M 8 τοῦτο EMp: τὸ D: oblikt. V 9 οὖν om. M καὶ τί ἐπιδιαιρέσις EMp
 10 τῇ (ante φιλος.) om. MV λέγειν DEM: εἰπεῖν Vp διαιρεῖται—συμμεταβάλλεσθαι (p. 11,5) inclusi (cf. quae Wellmann ad Galeni q. f. de part. phil. p. 23,12 adnotavit)
 12 τέσσαρα τρία E καὶ γάρ τινες p καὶ EM: εἰς D: om. p: oblikt. V 13 λογικόν EMp: θεολογικόν D: oblikt. V ἐπισκεψώμεθα D: εἰσόμεθα EMp: oblikt. V
 ἵστεον δὲ MV 14 γάρ Dp: δὲ EMV 15 προέθηκαν MV: προσέθηκαν DEp
 19 καὶ om. D 20 φησί M 21 ἐπιγνώσκωμεν Mp: ἐπιγνώσκομεν DE: γνώσκωμεν V ἀναμιμητικώμεθα EMVp: ἀναμιμητικόμεθα D 22 ἔκαστα DEV: ἔκαστον Mp θεωροῦντες D: θεωρούμενα EMp: oblikt. V ἡ D: καὶ EMp: oblikt. V 23 post Ἀριστοτέλην add. τὸ ἀνάπαλτν MV: τὴν μέσην αὐτῶν ἀπενείμαντο p 24 ητις Dp: ἡ EM: oblikt. V ἀόριστος E 25 ἐναργεστέραν D: ἐνεργεστέραν EMVp
 post ἐναργ. add. ἔχει E τὴν ὅλην D: ὅλην EMVp

ἔνθα βεβαιοτέραν ὄρθμεν αὐτῆς τὴν ὑπόστασιν· διτὶ δὲ οὐ κοινωνεῖ τῷ 4ν
κηρῷ κατὰ τὴν οὐδίαν τὸ σχῆμα οἷον ἡ γραμμὴ ἢ τὸ τρίγωνον, αὐτόθιν
δῆλον· αὐτίκα γοῦν τοιμόνου σχήματος μετεῳδήμεντος ἀφαιρεθείσης τῆς
μᾶς πλευρᾶς οὐ συμμεταβάλλεται· ὁ κηρός, καίτοι εἰ ἐκοινώνει κατὰ τὴν
5 οὐδίαν, ἔδει συμμεταβάλλεσθαι].

Διαιρεῖται οὖν ἡ φιλοσοφία [ώς ἡδη εἰρηται] εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ 55
πρακτικόν. ἀξιον δὲ ζητῆσαι, δι? ἦν αἰτίαν εἰς δύο καὶ διὰ τί εἰς ταῦτα
διαιρεῖται καὶ μήτε εἰς πλείστα μήτε εἰς ἐλάττονα. καὶ εἰς ἐλάττονα μὲν
ἀδύνατον ἦν ποιῆσαι τὴν διαιρέσιν· οὐδὲ γάρ ἂν τὸ ἐν εἰς ἐν διαιρεθείη.
10 διὰ τί οὖν | μὴ εἰς πλείστα ἀλλ’ εἰς δύο; τούτου δὲ αἰτίαι δύο εἰσίν. ἐπειδὴ 5
γάρ ἐλέγουμεν τὴν φιλοσοφίαν ἡμίοισιν θεῷ εἰναι, οὐ δὲ θεὸς διττάς ἔγει
τὰς ἐνεργείας, τὰς μὲν γνωστικὰς πάντων τῶν ὄντων, τὰς δὲ προνοητικὰς
ἡμῶν τῶν καταδεεστέρων, εἰκότως ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς τὸ θεωρητι-
κὸν καὶ πρακτικόν· διὰ γάρ τοῦ θεωρητικοῦ γνώσκομεν τὰ ὄντα, διὰ δὲ 5
15 τοῦ πρακτικοῦ προνοούμεθα τῶν καταδεεστέρων, καὶ οὕτως ἐξομοιουμεν
ἐσαυτοὺς τῷ θεῷ. πάλιν δὲ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς διτταὶ αἱ ἐνέργειαι, αἱ
μὲν γνωστικαὶ οἷον νοῦς διάνοια δόξα φαντασία καὶ αἴσθησις, αἱ δὲ ζωτι-
καὶ καὶ δρεπτικαὶ οἷον βούλησις θυμὸς ἐπιθυμία. ὁ οὖν φιλόσοφος πάντα
τὰ τῆς ψυχῆς μέρη βούλεται κοσμῆσαι καὶ εἰς τελείωσιν ἀγαγεῖν· διὰ οὖν
20 τοῦ θεωρητικοῦ τελειοῦται τὸ ἐν ἡμῖν γνωστικόν, διὰ δὲ τοῦ πρακτικοῦ τὸ
ζωτικόν. εἰκότως οὖν ἡ φιλοσοφία εἰς δύο διαιρεῖται, εἰς τε θεωρητικὸν
καὶ πρακτικόν. πάλιν τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς θεολογικὸν μαθη-
ματικὸν καὶ φυσιολογικόν. εἰκότως καὶ τοῦτο ἐπειδὴ γάρ πάντα τὰ ὄντα
βούλεται θεωρεῖν ὁ φιλόσοφος, τῶν δὲ ὄντων πάντων τρεῖς εἰσὶ τάξεις.
25 τὰ μὲν γάρ τῶν πραγμάτων παντάπασιν ἔστι χωριστὰ τῆς ὅλης καὶ τῇ
ὑποστάσει καὶ τῇ περὶ αὐτῶν ἐπινοίᾳ, οἵα ἔστι τὰ θεῖα, τὰ δὲ παντά-
πασιν ἀχώριστα τῆς ὅλης καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ περὶ αὐτῶν ἐπινοίᾳ, 15
οἵα ἔστι τὰ φυσικὰ καὶ ἔνολα εἰδή, ἔνοιον καὶ διστοῦν καὶ σάρξ καὶ πάντα
ἀπλῶς τὰ σώματα (ταῦτα δὲ φυσικά καλοῦμεν ὡς ὑπὸ φύσεως δημιουρ-
30 γούμενα προσεχῶς), τὰ δὲ μέσα τούτων ὄντα κατά τι μέν ἔστι χωριστὰ
κατά τι δὲ ἀχώριστα, οἵα ἔστι τὰ μαθηματικά· κύκλος γάρ καὶ τρίγωνον

1 βεβαιοτέραν Ep: βεβαιότερον DM: obliitt. V
EMVp 4 εἰ om. V 6 οὖν γοῦν D

τε Mp 7 δὲ ἔστι p 8 καὶ μήτε] καὶ μὴ superser. m.¹ D

11 εἶναι θεῷ colloc. EMp: obliitt. V; tum add. κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ p

13 ἡμῶν om. p 16 αἱ (prius) om. D 17 νοῦς δόξα αἴσθησις φαντασία διάνοια (καὶ διάνοια MV) EMVp

21 διαιρ. εἰς δύο colloc. EMp: obliitt. V 22 διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ
ἰογικόν. καὶ τὸ μὲν πραγματικόν εἰς τρία, εἰς θεῖα. MV sed in V pleante obliitt.: διαιρ.
εἰς τρία εἰς θ. p 23 ante μαθηματικὸν add. καὶ Ep: om. DM: obliitt. V

εἰκότως p γάρ om. MV 25 ἔστι] εἰσὶ MV 28 καὶ (ante ἔνολα) om. D

ἔνοιον καὶ διστοῦν καὶ σάρξ D: ἔνοια καὶ διστὰ σαρκὸς EM: ἔνοια (cett. obliitt.) V: οἷον ἔνοιον
καὶ διστοῦν καὶ σαρκὸς p 29 ἀπλῶς εἰπεῖν EM 31 μὲν γάρ p

3 αὐτίκα γοῦν D: ἰστέον γοῦν αὐτίκα
ώς ἡδη εἰσηγεῖται inclusi τὸ DEV:

τοῦ οὐδὲ] οὐ V

12 τῶν
ὄντων πάντων colloc. EMp: obliitt. V 13 ἡμῶν om. p 16 αἱ (prius)

om. D 17 νοῦς δόξα αἴσθησις φαντασία διάνοια (καὶ διάνοια MV) EMVp 18 post
βούλησις add. προσέρεσις p καὶ ἐπιθυμία p οὖν] γοῦν V 19 οὖν] γοῦν MVp

21 διαιρ. εἰς δύο colloc. EMp: obliitt. V 22 διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ
ἰογικόν. καὶ τὸ μὲν πραγματικόν εἰς τρία, εἰς θεῖα. MV sed in V pleante obliitt.: διαιρ.

εἰς τρία εἰς θ. p 23 ante μαθηματικὸν add. καὶ Ep: om. DM: obliitt. V

εἰκότως p γάρ om. MV 25 ἔστι] εἰσὶ MV 28 καὶ (ante ἔνολα) om. D

καὶ τὰ τοιαῦτα καὶ ἔωτά ὑποστῆναι δίγα οὐλης τινὸς οὐ δύνανται καὶ ἦ
κατὰ τοῦτο ἀχώριστά ἐστι τῆς οὐλης, ἐπειδὴ δὲ θεασμένοι κύκλους ἔβλαψαν 20
καὶ γχλοῦν καὶ λίθουν ἀνεμάζαμενα αὐτοὺς τοῦ κύκλου τὸ εἶδος ἐν τῇ
διανοίᾳ καὶ ἔχουν παρ' ἔωτοῖς δίγα τῆς οὐλης (ὤσπερ εἰ κηρὸς λέβαι τὸ
ἢ ἐπόπωμα τοῦ δακτυλίου μὴ προστελθόν τι τῆς οὐλης). κατὰ τοῦτο γχωριστά
ἐστι τῆς οὐλης, καθὼ τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται. τῶν οὖν ὄντων τὰ μέν ἐστι
παντάπασι γωριστά τὰ δὲ παντάπασιν ἀχώριστα τὰ δὲ κατά τι μὲν γω- 25
ριστά κατά τι δὲ ἀχώριστα· τὸ οὖν θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς θεολογικὸν
μαθηματικὸν καὶ φυσιολογικόν. τὰ μὲν οὖν παντάπασι γωριστά ἀπονέμουσι
10 τῷ θεολογικῷ μέρει, τὰ δὲ παντάπασιν ἀχώριστα, τῷ φυσιολογικῷ, τὰ δὲ
κατά τι μὲν γωριστά κατά τι δὲ ἀχώριστα τῷ μαθηματικῷ. ὅτι δὲ τὰ
μὲν ἔνυλα εἰδη παντάπασιν ἀχώριστά ἐστι τῆς οὐλης τὰ δὲ μαθηματικὰ
γωριστά, δῆλον καὶ ἐκ τῶν δρισμῶν· κύκλους γάρ δριζόμενοι οὐδεμίαν οὐλην
παραλαμβάνομεν λέγοντες 'κύκλος ἐστὶ σχῆμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς 30
15 περιεγόμενον, πρὸς ἣν ἀφ' ἔνος σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμένων
πᾶσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι πρὸς τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν [ἴσαι
ἀλλήλαις εἰσίν]. οἶκον δὲ δριζόμενοι ἀγενούλης ἀδύνατοῦμεν δριζέσθαι·
φαμὲν οὖν 'οἰκός ἐστι σκέπασμα κωλυτικὸν ὅμβρων καὶ καυμάτων ἐκ λίθων
καὶ ὁλῶν'. εἰ γάρ μὴ προσθῶμεν τὴν οὐλην, δυνατὸν καὶ σκηνὴν καὶ ἑτέραν
20 τοιαύτην νοῆσαι σκέπην. μέσον δέ ἐστι τὸ μαθηματικὸν εἰκότως ἐπεὶ 35
γάρ οὐ δυνάμεθα ἀμέσως ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἐπὶ τὰ θεῖα ἀνάγεσθαι καὶ
ἀπὸ τῶν παντάπασιν ἀχώριστων τῆς οὐλης ἐπὶ τὰ παντάπασι γωριστά, ὅδεύ-
ομεν διὰ τῶν μαθημάτων, τῶν κατά τι μὲν γωριστῶν κατά τι δὲ ἀχω-
ρίστων. διὰ τοῦτο γάρ | καὶ μαθήματα λέγεται, ὅτι δεῖ αὐτὰ μαθόντας 50
25 καὶ ἐθισθέντας νοεῖν ἀσωμάτως ἀνάγεσθαι ἐπὶ τὰ θεῖα. καὶ γάρ ὁ θεῖος
φησι Ηλωτῖνος· "παραδοτέον τοῖς νέοις τὰ μαθήματα πρὸς συνεθίσματα τῆς
ἀσωμάτου φύσεως". ἐάν γάρ βουληθῶμεν εὐθὺς ἀπὸ τῶν φυσιολογικῶν

1 καὶ (prius) om. V 2 οὐ δύνανται EMVp: ἀδύνατον D 3 τὸ εἶδος
αὐτοῦ τοῦ κύκλου colloc. EMP: obliitt. V 3. 4 ἐν τῇ διανοΐᾳ D: ἐν τῇ διανοΐᾳ τῇ
ἡμετέρᾳ p: om. EM: obliitt. V 4 λάβοι Dp: λάβῃ EMV 6 ἐστι (prius)]
εἰσι D τῶν οὖν DEMV: ἐπεὶ οὖν τῶν p 8 τὸ οὖν θεωρ. DE: τὸ γοῦν θεωρ.
MV: εἰκότως τὸ θεωρ. p post διαιρεῖται add. εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ λογικόν, τὸ
δὲ πραγματικὸν διαιρεῖται εἰς τρία MV (cf. p. 11, 22) 9 οὖν DEM: γάρ p: obliitt. V
12 ἀχώριστά ἐστι D: ἐστίν ἀχώριστα EMp: ἀχώριστα V 13 καὶ DMV: om. Ep
16 ante ισται superser. καὶ V 17 ἀλλήλοις E ἀδύνατοῦμεν EMVp: ἀδύνατον D
γωρίζεσθαι V 18 post οὖν add. ὅτι p ὅμβρων τε καὶ καυμάτων κωλυ-
τικὸν p καὶ om. V 19 post ἔσλων add. συνιστάμενον MV ante δυνατὸν
add. οὐ EMVp: om. D post σκηνὴν in mrg. suppl. πῆξαι E ἑτέραν τοιαύτην p,
οὐ ἔτερα τοιαῦτα corr. E: ἔτερα τοιαῦτα DMV 20 νοῆσαι σκέπην] ποιῆσαι σκέπην
DE: δρισασθαι MV: σκέπην νοῆσαι p ἐπεὶ] ἐπειδὴ M 22. 23 ὁδεύομεν διὰ τῶν
μαθημάτων D: ὁδ. διὰ τῶν μαθημάτων EMV: διὰ τῶν μαθημάτων ὁδ. p (cf. v. 24)
24 μαθημάτων MV λέγεται D: λέγονται EMVp αὐτὰ D: ταῦτα EMVp μαθόν-
ται MV: μαθάνονται DEp 25 καὶ (prius) superser. V εἰθισθέντας E 25. 26 διέ
φησι Ηλωτῖνος ὁ θεῖος MV (sed plerique in V obliitt.) 26 Ηλωτῖνος] Ennead. I lib.
III, 3 p. 20 post παραδοτέον add. δὲ E συνεθίσματα Dp Plot.: ἐθισμάτων EMV

ἔπι θεολογίαν ἀμέσως αὐτοὺς ἀναγαγεῖν, τυφλώτημεν, καθάπερ οἱ ἐκ σκοτίας τεινοτάτου οἰκου εἰς πεφωτισμένον ἀμέσως εἰςεργόψενοι· δεῖ γάρ πρότερον ὁ ἐν οἰκῳ διατρίβειν σύμμετρον ἔχοντι φῶς, εἴδ' οὕτως ἐλθεῖν εἰς τὸν φωτεινότατον. οὕτως οὖν μετὰ τὰ φυσικὰ δεῖ διατρίψαντας ἐν τοῖς μαθήμασιν ἀνάγεσθαι ἐπὶ θεολογίαν· κλίμαξ γάρ τις καὶ γέφυρα ἔστι τὰ μαθήματα κοινωνοῦντα μὲν τοῖς φυσικοῖς καθὼλικά ἀγράμματα τοῖς δὲ θεοῖς καθὴ γωριστά.

Καὶ τὸ φυσιολογικὸν μὲν οὖν καὶ τὸ θεολογικὸν ὑποδιαιρέσεις τινὰς ἐπιδέχονται, ἀλλὰ τὰς μὲν τούτων ὑποδιαιρέσεις ὡς ἀσυμμέτρους οὔσας¹⁰ 10 εἰς ταρταρικὰς ἀκούσις σιωπήσωμεν. τὸ δὲ μαθηματικὸν διαιρεῖται εἰς τέσσαρα, εἰς γεωμετρίαν καὶ ἀστρονομίαν καὶ μουσικὴν καὶ ἀριθμητικὴν. καὶ ἡ μὲν ἀριθμητικὴ τοὺς ἀριθμοὺς ἐπισκέπτεται (ἔστι δὲ θεῖα τὰ ἀριθμητικὰ θεωρήματα· οὐ γάρ τὸν ἱερόμενον ἀριθμὸν παρὰ τοὺς ιδιότατος. καὶ δὴν ἀπαριθμοῦνται, θεωρεῖ ἡ ἀριθμητικὴ, ἀλλὰ τὰ εἰδη τοῦ ἀριθμοῦ ἡ ποίαν 15 σγέσιν ἔχουσι πρὸς ἄλληλα, οἷον ὃ ἔξι πρὸς τὰ τρία τὸν διπλάσιον ἔχει¹⁵ λόγον καὶ ὃ ἐννέα πρὸς τὸν ἔξι τὸν ἡμιόλιον. ἔστι γε μὴν καὶ τὰς γενέσεις τῶν ἀριθμῶν τοῦ τε ἀρτίου καὶ τοῦ περιττοῦ καὶ τοῦ περισσαρτίου καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπισκέπτεται), ηδὲ γεωμετρία τὰ μεγέθη καὶ τὰ σγήματα, ηδὲ μουσικὴ τὰς τῶν χορδῶν συμφωνίας. ἐπιτηδεύει δὲ 20 καὶ τινα μέλη κοινίζοντα μὲν τὰ τῆς ψυχῆς πάθη, διεγείροντα δὲ αὐτὴν ἐπὶ ἀρετὴν. θεῖ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, δηλοῦ τὰ ἔτι σωζόμενα ἔγην καὶ²⁰ οἷον ἀποπτάσεις τῆς μουσικῆς· ἀκούσοντες γοῦν σάλπιγγος θυμικώτερον διατιθέμεθα (καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς πολέμοις ἡ σάλπιγξ ἐπιτηδεύεται), ἀκούσοντες δὲ θεατρικῶν μελῶν ἐκλυτώτερον διακείμεθα τὰς ψυχάς. σέρεται²⁵ 25 δὲ καὶ ἴστορία τοιαύτη, θεῖ δὲ Πυθαρόρας ἔωρακώς τινα νέον αὐλητρῷᾳ ἐκλυτον μέλος αὐλούσῃ ἐπόμενον κελεύσαι αὐτὴν στρέψασαν τὸν αὐλὸν αὐλητρού, καὶ τούτου γενομένου παύσαι τοῦ νέου τὴν ἐπιμυμίαν· ὥστε οὐ δεῖ ἀπιστεῖν τοῖς λεγομένοις περὶ τῆς θείας μουσικῆς. διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος²⁵ Πλάτων παρακελεύεται τοὺς νέους καὶ διὰ μουσικῆς καὶ διὰ γυμναστικῆς³⁰ 30 ιέναι, ἵνα διὰ μὲν τῆς μουσικῆς τὴν ψυχὴν ἐπικοσμῶσι, διὰ δὲ τοῦ γυμνασίου τὸ σῶμα. ηδὲ ἀστρονομία καταγίνεται περὶ τὰς ἐπογήδας τῶν ἀστέρων.

1. ἐπι] μετὰ E αὐτοὺς] αὐτοὺς codd.: ἑαυτοὺς p oblikt. V εἰςεργόψενοι D: εἰςεργόψενοι EMVp 2 πεφωτισμένον DMp: φωτισμὸν E: oblikt. V εἰςεργόψενοι D: εἰςεργόψενοι EMVp 3. 4 φιωτεινότατον DEp: πάνυ πεφωτισμένον M: oblikt. V 3 ἔχουσι τόσυμμετρον collae. EMVp 5 σιωπήσωμεν Ep: σιωπήσωμεν DV: σιωπήσωμεν M 9 συμμέτρους M 10 ἀκούσις] ἀγωγῆς p σιωπήσωμεν Ep: σιωπήσωμεν DV: σιωπήσωμεν M 11 καὶ (ante ἀστρον. et μουσ.) om. p 13. 14 καθὸν p: καθὸ codd. 14 ἀπαριθμοῦντα E ante ὄποιαν add. καὶ EMVp: om. D 15 ἔχει p 15 ἔξι DM: ἔκτος Ep: oblikt. V τὰ τρία DEM: τὸν τρίτον p: oblikt. V 16 ὃ ἐννέα πρὸς τὸν ἔξι DMV: ὃ ἐννατος πρὸς τὸν ἔκτον Ep γενήσεις D 17 τοῦ (ante περισσαρτίου) om. M περισσαρτίου D 21 τοξόψια ἔτι collae. V 21. 22 καὶ οὐδὲ MV (fort. recte) 22 γοῦν DMV: γάρ Ep 24 ἐκλυτώτερον M: ἐκλυτώτερον Dp: ἐκλυτωτέρας E: oblikt. V 25 δὲ om. V 6 D: om. EMVp 28 τῆς μουσικῆς τῆς θείας M 28. 29 ὁ θεῖος Πλάτ.] cf. Republ. II p. 376 E sq. 29 διὰ (ante γυμναστ.) om. D

Διὰ τί δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖται ἡ μαθηματικὴ καὶ μὴ εἰς πλείονα δύ
ῃ, εἰς ἑκάτεττα. νοῦν λέγωμεν. ιτέσσον ὅτι τὸ μαθηματικὸν περὶ τὸ ποσὸν
καταγίνεται. τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἔστι συνεχὲς, τὸ δὲ διωρισμένον. δι-
αιρεῖται δὲ τούτων ἔκαστον εἰς δύο· τὸ μὲν συνεχὲς εἰς τε τὸ κινητὸν καὶ
οὐ τὸ ἀκίνητον (τοῦ κινητοῦ πᾶλιν τὸ μὲν ἀεικίνητον τὸ δὲ οὖν ἀεικίνητον).
τὸ δὲ διωρισμένον ποσὸν εἰς τὸ καθ' αὐτὸν καὶ τὸ πρός τι. ποσὸν
συνεχὲς ἐν θέσει ἀκίνητόν ἔστιν ἡ γῆ, περὶ ἣν καταγίνεται ἡ γεωμετρία.
ἔστιν οὖν ἡ γεωμετρία γνῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀκίνητου ἐν θέσει. ποσὸν
ἀεικίνητόν ἔστιν ὁ οὐρανός, περὶ ὃν καταγίνεται ἡ ἀστρονομία· καὶ ἔστιν ἡ
10 ἀστρονομία γνῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀεικίνητου. καταγίνεται δὲ ἡ ἀστρονο-
μία καὶ ἡ γεωμετρία περὶ τὸ συνεχὲς ποσόν, συνεχὲς δέ ἔστιν οὖν τὰ μόρια 25
πρός τινα κοινὸν ὄρον συνάπτει. ἐλέγομεν δὲ καὶ τοῦ διωρισμένου ποσοῦ
τὸ μὲν εἶναι καθ' αὐτὸν τὸ δὲ πρός τι· ποσὸν διωρισμένον καθ' αὐτό ἔστιν
ὁ ἀριθμός, ὅταν αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν σκοπῶμεν, οἷον τὸν ἀριθμὸν τῆς 6
15 τὸν περισσάρτιον ἀριθμόν, καὶ μὴ τὴν πρὸς ἔτερον αὐτοῦ σχέσιν κατὰ τὸ
συμβεβήκός (τοῦτο γάρ μουσικῆς, καταγίνεται οὖν περὶ τοῦτο), ποσὸν οὖν
διωρισμένον καθ' αὐτό ἔστιν ὁ ἀριθμὸς ἐφ' ἑαυτοῦ σκοπούμενος. ἡ ἀριθ-
μητικὴ οὖν ἔστι γνῶσις ποσοῦ καθ' αὐτὸν διωρισμένου. ποσὸν δὲ διωρι-
σμένον πρὸς ἔτερόν ἔστιν ἡ σχέσις ἡ πρὸς ἀλληλα τῶν τόνων, περὶ ἣν ἡ 5
20 ἀρμονία καταγίνεται, ἣν δὲ ἀριθμοῦ γνωρίζομεν, περὶ ἣν καταγίνεται ἡ
μουσική, καὶ ἔστιν ἡ μουσικὴ γνῶσις ποσοῦ διωρισμένου σχέσιν ἔχοντος
ἔτερου πρὸς ἔτερον· δέοςεικται οὖν ὅτι ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ἀριθμητικὴ περὶ
τὸ διωρισμένον ποσὸν καταγίνονται. διωρισμένον δέ ἔστιν οὖν τὰ μόρια
καθ' αὐτὰ θεωρεῖται ὡς μὴ συνεφέλεσθαι ἀλλήλαις. εἰς πόσα μὲν οὖν
25 καὶ τίνα τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται καὶ τί ἔχει πέρας; ἐκ τῶν εἰρημένων
δῆλον.

2 εἰς DV: om. EMp νῦν D: νῦν EMVp [λέγωμεν] λέγομεν DEMVp τὸ (ante
ποσὸν) Dp: om. EM: locus obliitt. V 4 τούτων ἔκαστον DEV: τούτου ἔκαστον M: τού-
των ἔκάτερον p 4. 5 εἰς κινητὸν καὶ ἀκίνητον p 5 ἀεικίνητον (utrobiique) EMVp:
ἀκίνητον D 6 post ποσὸν (prius) addl. διαιρεῖται M καὶ εἰς τὸ πρὸς MVp
6.7 ποσὸν συνεχὲς ἐν θέσει ἀλ. D: ποσὸν συνεχὲς E: ποσὸν καὶ συνεχὲς ἀλ. ποσὸν MV: καὶ
ποσὸν συνεχὲς ἀλ. p 9 ἀεικίνητον MVp: ἀκίνητον DE 6 superscr. E 10 ἡ (prius)
om. E 11 τὸ συνεχὲς ποσὸν D: ποσὸν συνεχὲς EMVp 14 ἀριθμός E 15 ἔτε-
ρον EMVp: ἔτερα D τὸ superscr. V: om. p 16. 17 καταγίνεται οὖν περὶ τοῦτο.
ποσὸν οὖν διωρισμένον καθ' αὐτὸν D: καταγίνεται οὖν περὶ ποσὸν διωρισμένον καθ' αὐτὸν
EMVp, scribas καταγίνεται γάρ π. τ. ποσὸν οὖν κ. τ. λ. 17 δὲ om. E ἐφ' ἑαυτοῦ D:
ἐπ' αὐτῷ EMVp 18. 19 διωρισμένον EMVp: ὠρισμένον D 19 τόνων] λόγων V
περὶ ἣν ἡ ἀρ. κ. εἰcias ἥγι] δὲ D: ὅν E: οὖς Mp: ὁν V 21 ἔστιν ἡ μουσ. Dp:
ἔστι μουσ. EMV ἔχοντος σχέσιν M: ἔχουσα σχέσιν V 22 ἔτερου superscr. D
ὅτι post ἀριθμητικὴ transp. Mp ἡ (ante ἀριθμ.) D: om. EMVp post ἀριθμ. iter.
καὶ ἡ μουσικὴ del. D 23 τὸ διωρ. ποσὸν Dp: τὸ ποσὸν τὸ διωρ. EM: τὸ ποσὸν
διωρ. V καταγίνονται EMp: καταγίνεται DV (sed in V ον superscr.) 24 καθ'
αὐτὸν M 25 τὸ θεωρητικὸν] θεωρεῖται (superscr. m. 2 τὸ θεωρητικὸν) E διαιρεῖται]
θεωρεῖται E et fort. D¹, nam litterae διαι in ras. scriptae sunt 26 δῆλον Dp: πρ-
δηλον EMV

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας εἰρήκαμεν, ἀνάγκη 6
καὶ τοῦτο διελεῖν. διαιρεῖται τάνυν τὸ πρακτικὸν εἴς τε τὸ ἡμίκην καὶ
οἰκονομικὸν καὶ πολιτικόν. ὁ γάρ πράττων τι ἀγαθὸν η̄ εἰς ἑαυτὸν πράττει
κοσμῶν αὐτοῦ τὰ ἔθη καὶ τὸν βίον καὶ λέγεται ἡμικῆς, η̄ εἰς τὸν ἑαυτὸν
5 οἶκον καὶ λέγεται οἰκονομικός, η̄ τὴν ὅλην κοσμεῖ πόλιν καὶ λέγεται πολι-
τικός, τινὲς δέ φασιν ὅτι ὁ πολιτικὸς καὶ ἡμικῆς ἐστι καὶ οἰκονομικός (ὅ
γάρ πόλιν ὅλην δυνάμενος κοσμεῖ πολλῷ μᾶλλον καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν
οἶκον), καὶ εἰς ταῦτὸν ἀγρουσι τῷ πρακτικῷ τὸ πολιτικόν. πρὸς οὖν ἐραῦμεν 15
· ὅτι πολλοί τινες κενοῦνται νικώμενοι τὴν μὲν πόλιν κοσμοῦσιν, ἑαυτὸν δὲ
10 καταφρονοῦσιν. ὕστε διηρηγηται τὰ εἰρημένα τρία τοῦ πρακτικοῦ εἴδη ἀπ'
ἀλλήλων. τούτων δὲ ἔκαστον διαιρεῖται εἴς τε τὸ νομοθετικὸν καὶ δικαστι-
κόν· ὁ γάρ πολιτικὸς φιλόσοφος ἡ νόμους τίθησι, καθ' οὓς δεῖ ζῆν τοὺς ἐν
τῇ πόλει, η̄ δικάζει καὶ τὸς μὲν γερῶν ἀξιοῦ τὸς δὲ παρατρέψαντάς τι
τῶν κειμένων νόμων κολάζει. εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι καὶ ἐν τῷ οἰκονομικῷ 20
15 θεωρεῖται τὸ νομοθετεῖν καὶ δικάζειν· καὶ γάρ ἐν τῷ οἰκῳ νόμους τίθεμεν
καὶ δικάζομεν τῶν οἰκετῶν η̄ υἱῶν τοὺς παραβαίνοντας. οὐ μόνον δὲ ἐν
τῷ οἰκονομικῷ ταῦτα θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἡμικῷ. καὶ γάρ καὶ ἡ
ἡμικῆς νόμους τίθησιν ἑαυτῷ, ὅταν λέγῃ

κρατεῖν δ' εἰθίζει τῶνδε·

20 γαστρὸς μὲν πρώτιστα καὶ ὅπουν καὶ φιλότητος,
καὶ παῖδιν ὄπόταν Ἱσοκράτης λέγῃ “τοὺς μὲν θεοὺς φιλοῦν, τοὺς δὲ γονεῖς
τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνουν”. οὗτοι γάρ ἡμικοὶ λόγοι τε καὶ νόμοι 25
ὑπάρχουσι. καὶ δικάζει δ' ἑαυτὸν ὅτε φησίν
μηδ' ὅπον μαλακοῖσιν ἐπ' ὅμμασι προσδέξασθαι,
25 πρὶν τῶν ἡμερινῶν ἔργων τρίς ἔκαστον ἐπελθεῖν.

1 ἐπειδὴ D: ἐπεὶ EMVp 2 καὶ (ante τοῦτο) Dp: om. EMV 3 [ἑαυτὸν] αὐ-
τὸν D 4 κοσμῶν] σκομῶν (sic) D αὐτοῦ] αὐτοῦ libri καὶ τὸν βίον om. p
5 τὴν om. D 5. 6 πολιτικόν E¹ 6 ἐστι] λέγεται p 7 καὶ (ante ἑαυτὸν)
Dp: om. EM: locus oblikt. V 8 post οἶκον add. αὐτοῦ p τῷ πρακτικῷ τὸ
πολιτικὸν p: τὸ πολιτικὸν τῷ ἡμικῷ D: τῷ πρακτ. καὶ τὸ πολιτ. EMV 9 νικώμενοι
D: πρατούμενοι Ep: φερόμενοι (in lit.) M: oblikt. V 10 εἰρημένα] ἐγόμενα V
πρακτικοῦ DE²p: διπτικοῦ E¹: ἡθικοῦ MV 11 καὶ τούτ. δὲ DE διαιρεῖται D: διαι-
ροῦσι EMVp τὸ om. D 12 πολιτικός] νομοθετικός E 12. 13 η̄—η̄] καὶ—καὶ p
ἐν τῇ πλει] ἀνθρώπους E 13 δὲ ex δεῖ corr. V 14 οἰκονομικῷ DMVp: οἰκο-
νομεῖν E 15 ante θεωρεῖται add. ταῦτα M δικάζειν Ep: oblikt. V
16 υἱῶν DV: τῶν υἱῶν EMp 17 τῷ (prius) superscr. E καὶ (post γάρ) D:
om. EMVp 17. 18 ὁ ἡμικός] ὁ οἰκονομικός E¹ 18 νόμους τίθησιν ἑαυτῷ DV:
νόμους ἑαυτῷ τίθησι E: ἑαυτῷ τίθησι (νόμους om.) M: ἑαυτῷ νόμους τίθηστε p λέγῃ]
Aureum carm. 9—11, Hierocl. c. VIII (Mullach I, 431) Stob. Flor. 1,15 19 εἰθίζει]
ἔθίζει codd. 20 καὶ φιλότητος codd.: λαγνεῖται τε p Hierocl. Stob. 21 ὄπόταν
D: ὅταν EMVp Ἱσοκράτης] Ad Demon. 16 Stob. Flor. 5,55 22 οὗτοι Dp:
οὗτοις EM: ταῦτα V οἱ θεοὶ M νόμοι τε καὶ λόγοι colloc. EMVp 23 δ'
ἑαυτὸν D: τε αὐτὸν EMp: δὲ αὐτὸν V φησίν] cf. Aur. carm. 40—44, Hierocl. c. XIX
Mullach I, 460 24 γιγὲ D 25 ἔργων om. in mrg. suppl. E τοῖς ἔκαστον
ἐπελθεῖν] λογίσασθαι ἔκαστον Hierocl.

πῆ παρέβην; τί δ' ἔρεξα; τί μοι δέον οὐκ ἐπελέσιθη;
ἀρέξαμενος δ' ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι, αὐτάρ ἔπειτα
αἰσχρὰ μὲν ἐκπρήξεις ἐπιπλήγεσσε. γρηγορὸν δὲ τέρπου.

6r

καὶ περὶ μὲν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ καὶ κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν εἰρήσεται.

5 Νῦν δὲ περὶ τῆς τοῦ ἡμίκουδι διαιρέσεως δεῖ εἰπεῖν, καὶ πρῶτόν γε 30 τί ἐστιν ἡμίος. ἡμίος τοίνυν ἐστὶν ἀνθρώπου κόσμος, κόσμος δὲ ἡ ἑκάστου τελείτης, ἡ διὰ τῆς τῶν ἄκρων στερήσεως ἥγιου παρατηρήσεως κατορθοῦσται τῆς τε ὑπερογῆς καὶ τῆς ἐνδείας. ἀκοσμία γάρ δὲ τε πλεονασμὸς καὶ ἡ ἔλλειψις· καὶ γάρ εἴποι τις ἄκοσμον τὸν ἀνθρωπὸν ἐνδεᾶ τινος μορίου 10 οἶνον γειρὸς ἡ ἑτέρου μορίου, εἴποι δὲ ἄκοσμον πάλιν καὶ τὸν περιττεύοντα μορίους τισὶ τοῦ ἀνενδεοῦς οἶνον ἔξαδάκτυλον ἡ ἔξαγειρα, ως τοὺς κατὰ 25 Ἀπολλώνιον τὸν ποιητὴν γίγαντας. οὐκοῦν ἀκοσμία ἡ τε ὑπερογὴ καὶ ἡ ἔλλειψις, αἱ δὲ ἀκοσμίαι ἀτελεῖς εἰσι, τὸ γάρ ἐναντίον ταῦταις ὁ κόσμος· τελείτης ἄρα ἐκ τῆς παρατηρήσεως ἐστι τοῦ τε πλεονασμοῦ καὶ τῆς ἐνδείας, 15 αὖτε εἰσὶν ἀτέλειαι· τελείτης γάρ | ἐναντίον ἀτελείᾳ· τὰ δὲ ἐναντία διὰ τῆς τῶν ἐναντίων παρατηρήσεως κατορθοῦσται.

Ἐμάθημεν τοίνυν τί ἐστι φιλοσοφία καὶ ποῖα αὐτῆς τὰ μέρη. θεία τούνυν ἐστὶ καὶ ἐφετή, καὶ καλῶς περὶ αὐτῆς ἐρρέθη ὅτι 'τοιοῦτον ἀγαθὸν οὔτε ἡλθε πρὸς ἀνθρώπους οὔτε ἥξει ποτε'. τοσαῦτα μὲν κοινῶς ὑπὲρ 20 φιλοσοφίας εἰρήσθω· ἴδιᾳ δὲ περὶ τοῦ προκειμένου βιβλίου λέγομεν ταῦτα. 5

1 πῆ p Elias Hierocl.: τί codd. ἔρεξα M μοι δέον Ep: δέ μοι D: μοι δὲ M: obliitt. V 2 τοῦ πρώτου codd. ἐπέξιθι] διέξιθι codd. αὐτάρ ἔπειτα] καὶ μετέπειτα p Hierocl. 3 αἰσχρά codd. et Elias: δειλὰ p Hierocl. ἐκπρήξεις D ἐπιπλήγεσσε D τέρπου] τέρπει Hierocl. 4 οἰκουμενικοῦ E¹ καὶ (ante κατὰ) om. Mp (fort. recte) 5 νῦν D: νῦν EMVp 7. 8 κατορθοῦσται V 8 τῆς (ante ἐνδείας) Dp: om. EMV 9 ἡ om. E γάρ Dp: γοῦν EM: obliitt. V ante εἴποι add. el p; ἀν coni. Wellmann ἐνδεᾶ D: ἐνδεῖα EMVp 10 μορίου DV: om. EMp δὲ ἄκοσμον πάλιν D: δὲ ἄκοσμον EMVp 11 ἔξαδάκτυλα V 11. 12 κατὰ Ἀπολλώνιον] cf. Argonaut. A 944 12 τὸ ποιητὴν E ἡ τε] εἴ τε V¹ 14 τοῦ τε EMVp: τοῦ D 15 αὖτε εἰσὶν DEMV: ἀπερ ἐστὶν p ἀτέλειαι] αἱ τέλειαι M τῇ ἀτέλειᾳ p 16 κατορθοῦσται DMVp: διορθοῦσται E (cf. v. 7. 8) 17 ἐστὶ om. D 18 ἐρρέθη] ἐρρέθη V (cf. Plat. Tim. 47 B) 19 πρὸς D: εἰς EMVp ὑπὲρ D: καὶ ὑπὲρ E: καὶ περὶ M: περὶ p: obliitt. V 20 post εἰρήσθω add. μηδεὶς τῆς προκειμένης διαιρέσεως ἐπιχειρήσῃ λαβέσθαι ως οὐ καλῶς αὐτῆς ἐχούσης τοιαῦτα προσφέρων ως κακῶς τὸ λογικὸν ὑπὸ τὸ σῶμα ἐποίησε τελεῖν· συμβῆσεται γάρ τὸ σῶμα κατηγορεῖσθαι τοῦ λογικοῦ, εἴπερ τὰ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω καὶ τὰ γένη τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται. πρὸς οὓς ἐροῦμεν ὅτι τὸ λογικὸν οὐδὲν ἔτερον ἡ σῶμα ἐψυχωμένον ὑπὸ λογικῆς φυγῆς· ὥστε οὐ τὰς θείας δυνάμεις ὑποτάττει τιῷ σώματι (αὗται γάρ οὐ μετέχουσι λόγου, ἀλλὰ αὐτόχθονα λόγοι εἰσὶν), ἀλλὰ τὸ τοιόνδε τι σῶμα οἷον τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· οὗτοι δὲ καὶ θεοὶ καλοῦνται κοσμικοί. ἐν μέντοι τιῷ λέγειν ἡμᾶς τοὺς τόπους (λόγους coni. Wellmann) ὑπεστήσαμεν ἐκ τῶν ἐκεῖσες ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰρημένων ὅτι πεπληρμέληται τι ἐν τῇ διαιρέσει ταύτῃ τῇ ἀναγούσῃ τὸ ζῷον ὑπὸ γένος τὸ σῶμα. Ἀριστοτέλης γάρ ἐκτίθεται τόπον (λόγου coni. Wellm.) τοιοῦτον ἐνίστε καὶ τὸ θλον εἰς τὸ μέρος τιθεὶς οἶνον τὸ ζῷον σῶμα ἔμψυχον δι', οὐδαμῶς δὲ τὸ μέρος τοῦ θλον κατηγορεῖται· ὥστε οὐδὲ ἀν εἴη τὸ σῶμα γένος τοῦ ζῷου, ἐπειδὴ μέρος ἐστί· τὸ γάρ ζῷον συνέστηκεν οὐκ ἐκ σώματος μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ φυγῆς M; eadem fere David et Elias in disputatione de subalternis generibus ad exemplum ibi prolatum adnexa praebeant

Εἴρηται δτι φιλοσοφία γνῶσις τῶν ὄντων η̄ ὄντα ἔστιν. ἐζήτησαν 6ν
οὖν οἱ φιλόσοφοι, τίνα ἀν τρόπον γένοιντο τῶν ὄντων ἐπιστήμονες. καὶ
ἐπειδὴ ἑώρων τὰ κατὰ μέρος γεννητὰ καὶ φθαρτὰ ὄντα, ἔτι δὲ καὶ ἀπειρα,
η̄ δὲ ἐπιστήμη ἀιδίων τε καὶ πεπερασμένων ἐστὶ γνῶσις (τὸ γάρ γνωστὸν
5 θύσιλεται ὑπὸ τῆς γνώσεως περιλαμβάνεσθαι, τὸ δὲ ἀπειρον ἀπερίληπτον).
ἀνήγαγον ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἐπὶ τὰ καθόλου ἀιδια ὄντα καὶ 10
πεπερασμένα. ως γάρ φησιν ὁ θεῖος Πλάτων, ‘ἐπιστήμη εἰρηται παρὰ τῷ
ἐπὶ στάσιν ἡμᾶς καὶ δρον τινὰ ἀγειν τῶν πραγμάτων’. τοῦτο δὲ ποριζό-
μεθα διὰ τῆς εἰς τὰ καθόλου ἀνάδρομης. ἀνέδραμον οὖν ἀπὸ τῶν κατὰ
10 μέρος ἀνθρώπων ἐπὶ τὸν καθόλου ἀνθρώπων· οὐ προτίθενται γάρ οἱ φιλό-
σοφοι πόρσι εἰσὶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπων γνῶναι, ἀλλὰ τίς η̄ φύσις τοῦ
ἀνθρώπου, δτι ζῷον λογικὸν θυγέτον ἔστιν· ὁ γάρ τοῦτο ἐγνωκὼς εἰσεται
καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους καὶ τοὺς ηδη γενομένους καὶ 15
τοὺς αὐθις ἐσομένους. οὗτως οὖν ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων ἀνήγαγον
15 ἑαυτοὺς εἰς τινα κοινότητα τὴν τοῦ ἀνθρώπου, πάλιν ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος
ἴππων ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν τοῦ ίππου περιεκτικὴν πάντων τῶν κατὰ
μέρος, ειρηκότες δτι ίππος ἐστὶ ζῷον τετράπουν χρεμετιστικόν· οὐ γάρ τοὺς
κατὰ μέρος ίππους θύσιλεται γνῶναι ὁ φιλόσοφος, οἷον τίς ἐστιν ὁ Ξάνθος 20
καὶ τίς ὁ Βαλίας, ἀλλὰ τίς ὁ καθόλου ίππος. τὰ γάρ καθόλου δεὶ ώσαύτως
20 ἔχουσι καὶ οὐ νῦν μὲν οὗτως, αὐθις δὲ ἔτερως, ὥσπερ καὶ τὰ μερικά·
ἄλλη γάρ φύσις η̄ τοῦ Βαλίου ίππου καὶ ἄλλη η̄ τοῦ Ξάνθου, ὥσπερ ἄλλη
φύσις Πλάτωνος καὶ ἄλλη Ἀλκιβιάδου, ὁ δὲ καθόλου ἀνθρώπος καὶ ὁ
καθόλου ίππος δεὶ ώσαύτως ἔχει· πᾶς γάρ ίππος ζῷον ἐστι τετράπουν
χρεμετιστικόν, καὶ πάλιν πᾶς ἀνθρώπος ζῷον λογικὸν θυγέτον. ήμοίως καὶ
25 ἐπὶ κυνὸς καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν τοῦ ζῷου. θεασάμενοι οὖν ταῦτα τὰ εἰδῆ, εἰ 25
καὶ πεπερασμένα, ἀλλ’ οὖν τῇ ἀνθρώπην διανοίᾳ ἀπερίληπτα (οὐδὲ γάρ
θαυμαστὸν πολλὰ ἡμῖν εἶναι ἄγνωστα ζῷα), ἀνήγαγον ἑαυτοὺς ἐπὶ τινα
κοινότητα τὴν τοῦ ζῷου περιεκτικὴν πάντων τῶν κατὰ μέρος· καὶ γάρ ὁ
ἀνθρώπος ζῷον καὶ ὁ ίππος καὶ ὁ κύνος καὶ τὰ ἄλλα καθὸ ζῷα οὐδὲν

- 1 εἴρηται δὲ V φιλοσοφία DM: η̄ φιλοσοφία EVp post γνῶσις add. ἐστὶ M
ante τῶν ὄντων add. πάντων EMVp: om. D (cf. p. 2,22 sq.) ἐστιν] εἰσὶ E
ἐζητήσαμεν V 2 γένοιντο scripsi: γένωνται libri οὖν MVp: om. DE 2. 3 καὶ
ἐπειδὴ EMVp: ἐπειδὴ περ D 4 τε καὶ Dp: καὶ EMV 5 παραλαμβάνεσθαι E
6 τῶν κατὰ μέρος DEM: τῶν μερικῶν p: oblikt. V 7 ως γάρ φησιν EMVp: ως φησιν
γάρ D θεῖος om. p Πλάτων] cf. Cratyl. p. 437 A 8 ἐπὶ στάσιν D: ἐπὶ-
στασιν E: εἰς ἐπίστασιν Mp: oblikt. V τινὰ post ἄγειν transp. V ἄγειν DEM:
ἀνάγειν V: προάγειν p 11 πάσου] τοῦ οὗτοι D 15 ἑαυτοὺς EMVp: αὐτοὺς D
τὴν DVp: om. EM 16 τὴν DEP: om. M: oblikt. V περιεκτικὸν M
17 post μέρος add. ίππων p 18 ἐστιν D: om. EMVp 19 Βαλίας] Βαλίας D:
Βαλίος Hom. II 149 T 400 20 οὗτως D: ἄλλως EMVp καὶ D: om. EMVp
21 η̄ φύσις η̄ M Βαλίου D 23 δεὶ καὶ ώσαύτως E 24 ήμοίως δὲ καὶ p
25 ἐπὶ τῶν ἄλλων Vp 26 ἀνεπιληπτα καὶ ἀπερίληπτα Ep οὐδὲ D: οὐδὲν
EMVp 27 ἑαυτοὺς EMVp: αὐτοὺς D 28 καὶ γάρ καὶ p 29 ζῷον om.
Marc. 201 (recte) καθὸ om. V ζῷα θυγέτοντα V

διαφέρουσιν πάντα γάρ οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ ὑπάρχουσιν. ὁ οὖν ἐγνω-
κὼς τί ποτέ ἔστι τὸ ζῆν, ἐγνωκώς ἔσται πάντα τὰ ζῶα. πάλιν ἀπὸ τοῦ
τῆσδε τῆς συκῆς ἡ τῆσδε τῆς ἀμπέλου καὶ τῆσδε τῆς πλατάνου καὶ τῆσδε
τῆς ἐλαίας ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τὴν καθόλου συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ
τὴν ἐλαίαν καὶ πλάτανον. πάλιν ταῦτα τὴν τε καθόλου συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ
ἐλαίαν καὶ τὰ ἄλλα ἐπὶ τι κοινὸν γένος ἀνήγαγον τὸ φυτὸν περιέχον τὰ
κατὰ μέρος φυτά. ἔσχον οὖν δύο κοινότητας τὴν τε τοῦ ζήσου καὶ τοῦ
φυτοῦ. πάλιν τό τε ζῆν καὶ τὸ φυτὸν ἀνήγαγον εἰς τὸ ἔμψυχον· καὶ
γάρ τὸ φυτὸν ἔμψυχόν ἔστιν· αὕξεται γάρ καὶ τρέφεται καὶ γεννᾷ θμοῖσιν
τοῦ ἔωντο. ἐπειδὴ δὲ τῷ ἔμψυχῳ ἀντίκειται τὸ ἄψυχον. ἄψυχον δέ ἔστι τὸ οὐ-
μὴ μετέχον ψυχῆς οὐν λίθος ἔύλον καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια (ποιὲλὰ
δέ εἰσι ταῦτα ἐν τοῖς κατὰ μέρος καὶ ἀπειρο), διὰ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τῶν
κατὰ μέρος λίθων ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τὸν καθόλου λίθον καὶ ἀπὸ | τῶν τοῦ
κατὰ μέρος ἔύλων ἐπὶ τὸ καθόλου ἔύλον καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν δμοίων, καὶ
15 ἀπὸ τοῦ καθόλου λίθου καὶ τοῦ καθόλου ἔύλου ἐπὶ τι κοινὸν γένος, τὸ
ἄψυχον, διὰ περιέχει ταῦτα πάντα. ἔσχον οὖν δύο κοινότητας τὸ ἔμψυχον
καὶ τὸ ἄψυχον. ταῦτα πάλιν ἀνήγαγον ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὸ σῶμα, διὸ
ἔστι τριγῇ διαστατόν· καὶ λίθος δὴ καὶ ἔύλον καὶ ἀνθρωπος καὶ πάντα¹
ἀπλῶς ὅσα τούτα ἔστι τὰς τρεῖς ἔχουσι διαστάσεις. πάλιν ἀπὸ φυγῆς
20 καὶ ἀγγέλου καὶ τῶν τοιούτων ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν
τοῦ ἀσωμάτου ἀντιπεπονθότων τῷ σώματι ἔχουσαν· τὸ μὲν γάρ τριγῇ
διαστατόν ἔστι καὶ πάντῃ μεριστόν, τὸ δὲ παντελῶς ἀμερές τε καὶ ἀδιάστα-
τον. ἐξήτησαν οὖν τί ἔστι κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις καὶ εὑρον ὡς οὐσία ἔστιν

1 διαιρέει Vp πάντα γάρ D: πάντων δὲ E: πάντα δὲ M: πάντα p: obliitt. V
ὑπάρχουσι D: ὑπάρχει EM: ὑπάρχοντα p: om. V 2 τὸ ζῶον EMVp: ζῶον D
ἔσται ἐγνωκώς Vp 3. 4 ἡ τῆσδε τῆς ἀμπέλου καὶ τῆσδε τῆς πλατάνου καὶ τῆσδε τῆς
ἐλαίας D: τῆσδε τῆς πλατάνου καὶ τῆσδε EM (sed in mrg. suppl. πλατάνου καὶ ἐλαίας E):
ἢ τῆσδε τῆς πλατάνου ἡ τῆσδε τῆς ἀμπέλου p: obliitt. V 4 ἔαυτοὺς] ἀπότοις D
4. 5 συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν καὶ πλάτανον D: ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν E: καὶ ἀμπελὸν
καὶ ἐλαίαν M: συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν V: συκῆν καὶ πλάτανον καὶ ἀμπελὸν p
5. 6 πάλιν — ἐλαίαν ex Marc. 201 supplenvi: δμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων φυτῶν. πάλιν
ταῦτα suppl. p 6 τι Marc. 201: τὸ DEMVp 6. 7 περέγον—φυτά] ἀπὸ τῶν
κατὰ μέρος φυτῶν M 6 πάντα τὰ Marc. 201 (rectius) 7 post οὖν II-litt.
erasae M 8 πάλιν δὲ V 8. 9 καὶ γάρ καὶ V 11 ἔύλον scripsi: ἔύλα p:
om. codd. (cf. v. 14) ὅσα] τὰ p τούτοις EMVp: τούτου D 12 εἰσι]
ἔστι p 13 ἀνήγαγον] ἀνήγαγον V ἔαυτοὺς] ἀπότοις D 14 τὸ κ. ἔύλον DMV:
τὰ κ. ἔύλα Ep post λοιπῶν add. τῶν τοιούτων EMVp: om. D 15 καὶ om. V
ἀπὸ τοῦ κ. ἔύλου EMVp post ἔύλου add. καὶ τῶν τοιούτων δμοίων EMV: καὶ τῶν
τοιούτων p: om. D 15. 17 τι Marc. 201: τὸ DEMVp (cf. v. 6) 16 δὲ περιέχει
DM: ὅπερ ἔχει Ep: obliitt. V (cf. v. 6) 17 ταῦτα DE: καὶ ταῦτα M: ταῦτα δὲ
Vp 18 τὸ τριγῇ δ. EMVp καὶ (ante λίθος) om. p δὴ scripsi: δὲ libri
ἔύλον DMV: ἔύλα Ep 19 εἰσι M διαστάσεις εκ διαιρέσεις corr. E φυγῆς]
τῶν φυγῶν p 20 ἀγγέλου DEM: ἀγγέλων Vp ἀπὸ τῶν τοιούτων D
21 τοῦ ἀσωμάτου DVp: ἀσωμάτων EM 22 πάντῃ μεριστόν DVp: παντελῶς ἀμέριστον
E: παντελῶς χωριστόν M 23 καὶ εὑρον — τὰ προλεγόμενα τοῦ βιβλίου (p. 22,2)
om. D

έκατερον· καὶ γάρ τὸ σῶμα οὐσίᾳ ἐστὶ καὶ τὸ ἀτόματον οἶνον ψυχὴ ἄγγελος θεός. ἔσχον οὖν ἀναγαγεῖν ἑαυτοὺς ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὴν οὐσίαν τοῦ τῆς οὐσίας ὄντος αὐθιπόστατον πρᾶγμα δηλοῦντος. μάθομεν δὲ ἂν τὸ λεγόμενον ἐκ τοῦ ἐναντίου· ἐστι τινὰ τῶν πραγμάτων ἢ μὴ δύναται 5 αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὑποστῆναι, ἀλλ' ἐν ἀλλοις τὸ εἶναι ἔχει, ἢ καὶ συμβεβηκότα καλεῖται, λευκότης μελανία γλυκύτης καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα γάρ αὐτὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ οὐ δύνανται ὑποστῆναι, ἀλλὰ πάντως ἡ λευκότης ἡ ἐν ψιφαμυθίῳ ἡ ἐν γάλακτι σώμασιν οὖσιν ὑφέστηκεν, διοιώσεις δὲ καὶ τὰ 15 ἄλλα. οὗτα οὖν ἐστιν αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ ὑποστῆναι δυνάμενα καὶ μὴ δεσμενα 10 πρὸς τὸ ὑποστῆναι ἄλλου τινός, οὐσίαι λέγονται, οἶνον ἀνθρωποι ψυχαὶ λίθοι καὶ οὗτα τοιαῦτα. ἀνὴρθον οὖν, ὃς εἰρήται, ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν οὐσίαν.

Ἄρα οὖν πάντα τὰ ὅντα ἡ οὐσίᾳ περιλαμβάνει, ἐπειδὴ πάντων τῶν ὕντων ἐπιστήμων ὑποσχεῖται εἶναι ὁ φιλόσοφος; οὐδαμῶς. πάλιν γάρ εὑρον 15 δύο πού τινα καὶ δέκα καὶ εἴκοσιν, ἀπερ ἀνήγαγον ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὸν ἀριθμόν. πάλιν εὑρόν τι μέρα καὶ μικρὸν καὶ ταῦτα ἐκάλεσαν συνεχῆ. ἐπειδὸν ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ συνηγένειον τοιωνοῦσιν ἀλλήλοις, καθὸ ποσά ἐστι (ποσὸν γάρ ἐκάτερον), ἀνήγαγον ταῦτα ἐπὶ τὸ καθόλου ποσόν. ἔσχον οὖν κοινότητας δύο περιεκτικὰς πραγμάτων πολλῶν τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ποσόν. 20 πάλιν ἐστι τι λευκὸν καὶ πολλαὶ αἱ κατὰ μέρος λευκότητες· τὸ γάρ λευκὸν ἡ ἐν ψιφαμυθίῳ ἐστιν ἡ ἐν χιόνι ἡ ἐν κύκνῳ· ταῦτα οὖν πάντα ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀπλῶς λευκὸν ἀνήγαγον. ὥσαύτως δὲ καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ φαιόν. καὶ τὰ τοιαῦτα ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ χρῶμα. ἐστι δὲ πάλιν γλυκὸν πικρὸν θερμὸν ψυχρόν. ταῦτα οὖν πάντα τὰ ἀπροϊθμημένα τὸ χρῶμα τὸ γλυκὸν τὸ 25 θερμὸν καὶ τὰ παραπλήσια πάντα ἀνήγαγον ὑπὸ τι κοινὸν γένος τὸ ποιόν. ποιὸν δέ ἐστιν ἀφ' οὐ παρωνύμως τὸ μετέχον διογιαζεται· ἀπὸ γάρ τῆς λευκότητος λέγεται λευκὸς καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς λέγεται γραμματικός. πάλιν ἐστι τι δεξιὸν ἀριστερὸν διπλάσιον ἥμισυ, καὶ ταῦτα πάντα ἀνήγαγον 30 ὑπὸ τι κοινὸν γένος τὸ πρός τι, δὲ ἐστι σχέσις ἑτέρου πρὸς ἑτέρου. πάλιν

1 ἐστι Mp: om. E: obliitt. V 2 τι] τὸ libri (cf. p. 18,6.15) 3 μάθομεν Ep: μάθωμεν M: obliitt. V 4 δύναται V: δύνανται EMp 5 ἔχει τὸ εἶναι colloc. E καὶ MVp: om. E 6 post ταῦτα add. μὲν M 7 ἡ λευκότης p: om. EMV 8 ψιφαμυθίῳ] ψιφαμυθίῳ E¹Vp: ψιφαμυθίῳ E²M 8 δὲ om. p 9 post οὗτα add. μὲν M ἐστιν EVp: εἰστιν M 11 ἀνὴρθον Mp: προστῆλον E: obliitt. V 13 ἡ οὐσίᾳ MVp: οὐσίᾳ E παραλαμβάνει V 14 ὑποσχεῖται om. V ὁ φιλ. εἶναι colloc. p 14. 16 πάλιν—ἀριθμόν suppl. in imo mrg. M¹ 14 γάρ om. V εὑρον EMV: ἐστι p 15 τι EVp: τὸ M 16 post ἀριθμόν add. ὅηλοδή p καὶ τὶ μικρόν V καὶ ταῦτα EM: ἀπερ p: obliitt. V 17 ἐπειδὴ V 19 κοινότητας δύο Ep: δύο τινάς κοινότητας MV 20 τι Vp: τὸ EM καὶ πολλαὶ—λευκότητες fort. eicias 21 ψιφαμυθίῳ E¹Vp: ψιφαμυθίῳ ME² (cf. v. 8) 22 αὐτὸ om. p (fort. recte) 22. 23 ὥσαύτως—ἀνήγαγον om. V 23 καὶ τὰ τοιαῦτα om. M 23. 24 θερμὸν πικρὸν colloc. M 24 τὰ MVp: om. E 24. 25 τὸ χρῶμα—πάντα om. p 25 πάντα EM: τούτοις V 25. 29 τι Marc. 201: τὸ EMVp (cf. v. 2, 15) 28 ἐστι τι MVp: δὲ τὸ E ante ἀριστερὸν et ἥμισυ add. καὶ p 29 ὑπὸ Vp: ἐπὶ EM 2*

δὲ ἔστι τι τὸ ἐν τῷ Λυκείῳ εἶναι η̄ ἐν ἀγροφῷ καὶ δεῖται τοιαῦτα, ἀπερ ἀνή̄ 7· γαγον ὑπὸ τὸ ποὺ, ὅπερ ἔστι τόπου σημαντικόν. πάλιν ἔστι τι γιθὲς πέρι φυσιν αὐριον καὶ δεῖται τοιαῦτα, ἀπερ ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ποτέ, ὅπερ ἔστι χρόνου σημαντικόν. πάλιν ἔστι τι τὸ ἀνακεῖσθαι τὸ ἔσταντι τὸ καθῆσθαι, 5 ἀπερ ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ κεῖσθαι κεῖσθαι δέ ἐστιν η̄ τοιαύτης τοῦ σώματος. πάλιν δὲ ὑποδεῖσθαι ῥπλίσθαι δικτύλιον φέρειν· τὰ τοιαῦτα ἀνή̄ 10 γαγον ὑπὸ τὸ ἔχειν· ἔχειν γάρ ἐστιν οὐδίτις περὶ οὐδίτιν περίπετεις. πάλιν ἔστι τι τύπτειν θερμακίνειν φύγειν· τὰ τοιαῦτα ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ποιεῖν· ποιεῖν δέ ἐστι τὸ δρᾶν περὶ τι. πάλιν θεασάμενοι τινα λεψικανόμενα τυπτό- 15 μενα ἀνήγαγον ταῦτα ὑπὸ τὸ πάσχειν, ὅπερ ἔστιν ἀλλοιοῦσθαι ὑφ' ἑτέρου. ἔσχον οὖν δέκα τοιαῦτας κοινότητας· οὐδίτιν ποσὸν πορός τι ποὺ ποτὲ κεῖσθαι ἔχειν ποιεῖν πάσχειν. ἔκαστον οὖν τῶν ὄντων πάντων ὑπὸ μίαν τούτων τελεῖ τῶν κοινοτήτων. ταῦτα δὲ ἐκάλεσαν κατηγορίας ὡς κατά 5 τινων τῶν ὑπὸ αὐτᾶς τελούντων ἀγροευομένας καὶ λεγομένας.

15 Ήερι τούτων οὖν τῶν δέκα κατηγοριῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε βιβλίον καὶ ἐμνήσθη ἐν τῇ διδασκαλίᾳ φωνῶν τινῶν πέντε ἀγρώστων ήμιν οὐσῶν ἐν τῇ συνηθείᾳ γένους διαφορᾶς εἰδούς ἰδίους καὶ συμβεβηκότος. ὁ γοῦν φιλόσοφος Πορφύριος φιλανθρώπως ποιῶν ἀμα καὶ φιλοσόφως ἔγραψε τούτη τὸ βιβλίον διδάσκων ἡμᾶς, τί σημαίνει ἑκάστη φωνή, ἵνα μαθόντες εὐχερέ- 20 στερον δυνηθῶμεν παρακολουθεῖν τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένοις περὶ τῶν κατηγοριῶν. ὁ οὖν τοῦ Πορφύριον σκοπὸς οὐτός ἐστιν. ἔπειγραψε δὲ τὸ βιβλίον Εἰσαγωγὴν, ἐπειδὴ δόδος ἐστι πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν· προ- γριζονται γάρ τῶν φιλοσόφων πάντων συγγραμμάτων αἱ Κατηγορίαι, τούτων δὲ η̄ Εἰσαγωγὴ.

25 [Ο]περ δὲ οἱ φιλόσοφοι ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων ἐποίησαν (ἀνήγαγον γάρ πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τὰς δέκα κοινότητας καὶ οὐδέν ἐστι τῶν ὄντων, δι μὴ πάντως εὑρίσκεται ὑπό τινα τῶν τοιούτων κοινοτήτων ἀναγράμενον), 15 τοῦτο οἱ γραμματικοὶ ἐπὶ τῶν φωνῶν πεποίηκασι· βουλόμενοι γάρ τῇ ἀπει- ρίᾳ τῶν φωνῶν ἐπεξελθεῖν καὶ μὴ δυνηθέντες συνήγαγον τὰς μὲν τοιάσδε

1 τι om. V τῶ EM: om. Vp 2 ἔστι τι Vp: δὲ τὸ E: ἔστι τὸ M
2 3 πέριστο E post πέριστον add. σήμερον p 3 ἀπερ om. E 5 ἀπερ Mp:
ὅπερ E: τὰ τοιαῦτα V 6 δὲ EM: δὲ ἔστιν V: δὲ ἔστι τι τὸ p 6 ποδεῖσθαι p
ῶπλισθαι Marc. 201: ὥπλισθαι EMV: τὸ ὥπλισθαι τὸ p φέρειν EM: φορεῖν Vp
8 τι M: τὸ V: τι τὸ p: om. E 9 ποιεῖν δὲ ἔστι τὸ δρᾶν περὶ τι post ἑτέρου (v. 10)
transp. EVp ἔστι om. E 10 ταῦτα EM: om. p: obliit. V 11 τοιαύτας
E: ταῦτα MV: ταῦτα p 12 οὖν] τοίνυν V 13 τούτων om. M 15 ἔγραψεν
6 Λριστ. colloc. V 16 ἐν τῇ διδασκ. ἐμνήσθη colloc. V (partim obliit.) ante
φωνῶν add. αὐτῶν p πέντε τινῶν colloc. p 17 ἐν EM: om. Vp εἰδούς δια-
φορᾶς colloc. p καὶ om. M γοῦν EMp: οὖν V 21 οὗτος EVp: τοιοῦτος M
22 εἰσαγωγὴ E: εἰσαγωγὴ Mp: obliit. V 25 "Οπερ δὲ οἱ φιλόσοφοι—σημαντικαὶ φω-
ναι (p. 21,4) inclusi δὲ Ep: om. M: obliit. V 26 ὑπὸ EMp: εἰς V κατη-
γορίας ήτοι κοινότητας V δὲ EVp: ὅπερ M 27 κοινοτήτων EMV: κοινότητα p
28 post τοῦτο add. καὶ p: om. EMV τῶν δικτῶν φωνῶν V: τῶν πέντε φωνῶν p
29 ἐξελθεῖν E συνήγαγον EM: ἀνήγαγον Vp

φωνάς ἐπί τινα κοινότητα τὴν τοῦ δύναματος, τὰς δὲ τοιάσδε ἐπί τινα κοινότητα τὴν τοῦ βρήματος, καὶ οὕτως ἐποίησαν τὰ δύτῳ παρ' αὐτοῖς τοῦ λόγου μέρη, ὡφ' ἀ πᾶσαι οἱ κατὰ μέρος ἀνάγονται σημαν-²⁰ τικαὶ φωναί.]

5 Εἰς πόσα μὲν οὖν καὶ τίνα διαιρεῖται τῆς φιλοσοφίας ἔκαστον μέρος καὶ τί ἔχει ἀποτέλεσμα, εἴρηται. δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰπεῖν καὶ τὰ πρὸς τῶν φιλοσόφων οὕτω προσαγορεύμενα προλεγόμενα ἦτοι προτεχνολογούμενα ἐπὶ παντὸς βιβλίου. ἔστι δὲ ταῦτα· ὁ σκοπὸς τὸ χρήσιμον τὸ γνήσιον ἡ τάξις τῆς ἀνατυνώσεως ἡ αἵτια τῆς ἐπιγραφῆς ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσις 10 καὶ ὑπὸ ποιοῦ μέρος ἀνάγεται τὸ παρὸν σύγγραμμα. ταῦτα δὲ ἐπενόησαν τοῖς φιλόσοφοι προλέγειν, οὐχί ὡς περιττόν τι προσεπινοῦντες αὐτοῖς ἢ κατὰ τὰς ἄλλας τέχνας, ἀλλὰ προθυμοτέρους ποιεῖν βουλόμενοι τοὺς ἀνατυνώσκοντας. ἀνατυνώσκων γάρ τις ἐὰν ἀγνοῇ τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου, ὀκνεῖ καὶ ἀφίσῃ διὰ μέσου καὶ ταῦτα πάσχει τοῖς ὅδοιποροῦσιν ἐφ' ἀ μὴ θασι. 15 15 διὰ τοῦτο οὖν τὸν σκοπὸν λέγουσιν. οὐ μὴν οὐδὲ δὲ τὸν σκοπὸν ἐγνωκὼς ἐγγειρεῖ προθύμως τῷ ἔργῳ, πρὶν δὲ καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ χρήσιμον μάθη. 30 ὅστε εἰκότως καὶ τὸ χρήσιμον λέγουσιν. ἔτι δὲ καὶ ταῦτα μαθήντες ἀπιστοῦμεν εἰ χρήσιμόν ἐστι, πρὶν γνῶμεν εἰ γνήσιόν ἐστι τὸ βιβλίον τοῦ παλαιοῦ, διὸ θεοὺς ἔνδοξον ὅντα, οἷον τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ Πλάτωνος· ἐκείνους 20 γάρ ὑπολαμβάνομεν χρήσιμα πάντα εἰργκέναι. διὰ τοῦτο οὖν καὶ τὸ γνήσιον λέγομεν. ἐκ δὲ τῆς τούτων γνώσεως ἀναγύπτει καὶ ἡ περὶ τάξεως ζήτησις, πότερον πρῶτον αὐτὸν δεῖ τάπτεσθαι ἢ ὅστερον· καὶ διὰ τοῦτο 25 καὶ τὴν τάξιν λέγουσι. τὴν δὲ ἐπιγραφήν, ἐπειδὴ ὡς ἐν συντόμῳ τὸν σκοπὸν ἔχει. ἔτι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ ποιοῦ μέρος ἀνάγεται τῆς φιλοσοφίας διὰ τὸ

3 post μέρη add. οὕτω καὶ ὁ Πορφύριος ἀνίγγαγε πᾶσαν σημαντικὴν φωνὴν πάρεται τῶν σημαντικῶν τῶν ἀτόμων ὑπὸ τὰς πέντε φωνάς p: om. EMV ἢ EMV: ἀς p δ Eīs πόσα — ὡς ἐν ἑτέρῳ δεῖξομεν (p. 23,24) nescio an ab Ammonio aliena sint; etenim alteram praebent huius libri praelectionem, qua ea quae Ammonius inde a verbis (p. 16, 17) ἐμάθομεν τοίνυν τί ἐστι φιλοσοφία καὶ ποια ἀπτῆς μέρη propria explicandi ratione praeformatum est. ratione in scholis trita, ut David et Elias ostendunt, repetuntur atque amplificantur καὶ suppl. E² διαιρ. τῆς φιλ. διαιρ. Ep 6 ἤδη εἴρηται p 7 προτεγμον. Mp: τεγμον. EV: ὁ αἵτια ex ἀστή corr. E post διαιρέσις add. ἡ διδασκαλικὸς τρόπος MVp: om. E (cf. v. 23,12 David Cr. p. 434) 10 καὶ ὑπὸ ποιοῦ μέρους ἀνάγεται τὸ παρὸν σύγγραμμα E: καὶ ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά ἦτοι ὑπὸ ποιοῦ μέρους ἀνάγεται τῆς φιλοσοφίας M: καὶ ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά p: obllitt. V ταῦτα δὲ Mp: ταῦτὸν E: obllitt. V 11 αὐτοῖς] scribas αὐτὰ 12 τὰς ἄλλας MVp: ἄλλας E. βουλόμενοι ποιεῖν colloc. M 15 μὴ om. V 16 προθύμως ἐγγειρεῖ colloc. p προθύμωτέρως M μάθη EV: μάθοι Mp 17 ὥστε] ὅν τε E μαθήντες Vp: μανθάνοντες EM 18, 19 τοῦ παλαιοῦ τὸ βιβλίον colloc. MVp 19 ἢ EM: καὶ Vp 21 λέγομεν Vp: λέγει EM: αἱ λέγουσι? 22 πρῶτον αὐτὴ δεῖ τάπτεσθαι V: πρῶτον αὐτὸν δεῖ προτάπτεσθαι E: αὐτὸν δεῖ προτάπτεσθαι M: αὐτὸν δεῖ πρῶτον τάπτεσθαι p 23 post ἐπιγραφήν add. λέγουσι p: om. EMV 24 ἔχει EMV: περιέχει p post ἔχει add. ἀλλὰ καὶ τὸν διδασκαλικὸν τρόπον, εἰ σαφῆς ἐστιν ἡ δυσνόητος, ἵνα πρὸς αὐτὸν διατεθῇ ὁ ἀκροώμενος M: om. EVp δὲ p: δὴ E: γε μὴν M: μὴν V (cf. p. 22, 12) τὸ (prius) om. M τὸ ὑπὸ τὸ ποιον V

εἰδέναι ποῦ μάλιστα συντελεῖ. δεδειγμένου δὲ τίνος ἔνεκα ταῦτα προλέγου- 7^η
σιν οἱ φιλόσοφοι, καὶρὺς ἥδη καὶ ἡμᾶς λέγειν τὰ προλεγόμενα τοῦ βιβλίου. 8^η

"Εστι δὲ σκοπὸς τῷ Πορφύρῳ ἐνταῦθα περὶ πέντε τιῶν εἰπεῖν, ἀ
πάντα τὰ ὄντα ἐστὶν ἥγουν ἐν τοῖς οὖσι πᾶσι θεωρεῖται. ἔστι δὲ ταῦτα·
5 γένος εἰδῶς διαφορὰ ἕδον καὶ συμβεβηκός. χρήσιμον δέ ἐστι τὸ βιβλίον
εἰς πᾶσαν φιλοσοφίαν· διδάσκει γάρ ἡμᾶς τὰ καθ' αὐτὰ προσόντα τοῖς
εἰδέσιν, ἀπερὶ αὐτῶν ἐστιν αἵτια τῆς συστάσεως· ἐκ δὲ τῶν αἵτιων τῆς 5
συστάσεως τὰς ἀποδείξεις λαμβάνομεν. ὥστε ἀπόδειξιν διδάσκει καὶ πρὸς
πᾶσαν φιλοσοφίαν χρήσιμον· διὰ γάρ τῆς ἀποδείξεως τὰ τέλη αὐτῆς γινώ-
10 σκομεν. τὸ δὲ γήγειρον δηλοῖ μὲν καὶ ἡ φράσις σαρῆς οὖσα καὶ τὸ ἐν
ἄλλοις αὐτὸν βιβλίοις τῶν ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ θεωρημάτων μεμνῆσθαι. ἔτι
δὲ καὶ τὸ προσφωνεῖν αὐτὸν τῷ Χρυσαορίῳ· τούτῳ γάρ καὶ ἄλλα τινὰ
προσφωνήσας βιβλία καὶ τοῦτο προσφωνεῖ διὰ τοιαύτην αἵτιαν. διδάσκαλος 10
ἥγιος τοῦ Χρυσαορίου καὶ ἐξηγούμενος αὐτῷ τὰ μαθήματα. ἔδεισεν οὖν
15 ἴστορῆσαι τὸ πῦρ τῆς Αἴτνης καὶ ἐξεδήμησε. τούτῳ τῷ χρόνῳ εὑρίσκει
ὁ Χρυσαόριος τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, καὶ οὐδὲ ὅλως παρηκολούθει
ἐγκύπτων. δηλοῖ οὖν τῷ Πορφύρῳ ἐκεῖ ὄντι γράμματα τὸ συμβάν. καὶ εἰ
μὲν ἴστορησε τὸ πῦρ, ἐλθεῖν, εἰ δὲ μῆτ, εἰσαγωγὴν αὐτῷ τινα γράψαι, δι'
ἥγιος ἀλλοί παρακολουθεῖν τῷ βιβλίῳ. ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Πορφύριος οὐκ 15
20 ἤδηνατο τέως ὑποστρέψαι, γράψει αὐτῷ τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰρη-
μένων τῷ Πλάτωνι καὶ Ταύρῳ ταυτὶ συλλέξεις σχεδὸν καὶ δι' αὐτῶν τῶν
ρημάτων ἐλθών. καὶ ἐκ τούτων μὲν δηλον ὅτι γήγειρον τοῦ παλαιοῦ τὸ
βιβλίον. πρῶτον δέ ἐστι τῇ τάξει· εἰ γάρ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγο-
ρίας εἰσάγει, αἱ περὶ τῶν ἀπλῶν εἰσὶ φωνῶν, αὗται δὲ τῆς λογικῆς εἰσιν
25 ἀργαί, δηλον ὅτι πρῶτον ἐστι τῇ τάξει τῆς λογικῆς. εἰκότως οὖν πρὸς αὐτοῦ

1 post ποῦ add. τὸ V² συντελεῖν V² ταῦτα iterat. del. E 2 τὰ προλ. τὰ
τούτου βιβλίου M 3 ἔστι δὲ] hinc rursus exstat D ἐνταῦθα τῷ πορφύρῳ colloc.
EMVp τινῶν εἰπεῖν ἀ DEM: τινῶν φωνῶν εἰπεῖν, ἀ V: τινῶν εἰπεῖν φωνῶν ὡρ'
ἀ p 4 ἐν πᾶσι θεωρεῖται τοῖς οὖσι colloc. V θεωροῦνται D 5 εἰδῶς post
διαφορὰ suppl. V² 6 καθ' αὐτὰ Vp: καθ' αὐτὸν DEM 7 τῆς ante αὐτῶν
transp. DV 8 ἀποδείξεις E καὶ] αἱ οὖσαι? 9 αὐτῆς DVp: αὐτοῦ E: αὐ-
τῶν M 11 αὐτὸν E: αὐτοῦ DMVp 12 δὲ] δηλον E (cf. p. 21, 23) αὐτὸν]
αὐτὸν p τῷ om. Ep τούτῳ] οὕτω M 13 προσφωνήσας] προσφωνῶν V
τὴν τοιαύτην V ante διδάσκαλος add. οὗτος M διδάσκαλος] διδάσκαλα E
14 ἐξηγούμενος p αὐτοῦ E οὖν D: δὲ αὐτῷ M: om. EVp 15 γράψει

λόγιο V 16 οὐδὲ DVp: οὐδὲν EM παρηκολούθησεν E 17 δὲ οὖν E γράψας
MVP: γράψαι DE 18 εἰσελθεῖν V post μὴ add. ίστορησεν EMp: om. DV
αὐτῷ DM: om. EVp γράψαι τοιά colloc. M 21 Πλάτων] Πλωτίνῳ coni. Brand.
(p. 18^b not. 2), sed cf. ed. pr. p. 14^v7 καὶ Ταύρῳ ταυτὶ DM: καὶ ταύρῳ E²: καὶ
ταυτὶ E¹p: om. V καὶ σχεδὸν colloc. V 22 τούτῳ] τούτου p 23 καὶ
πρῶτον δὲ M καὶ εἰς V 24 εἰσάγει κατηγορίας colloc. M 25 τῆς λογικῆς
εἰσιν D: τοῦ λογικοῦ EMV: τῆς λογικῆς p τῇ τάξει ἐστὶ colloc. EVp τῆς λο-
γικῆς Dp: τοῦ λογικοῦ EMV πρὸς αὐτοῦ DEV: πρὸς αὐτῶν M: πρὸς αὐτῆς p; an
(οὐδὲν) πρὸς αὐτοῦ?

τάττεται. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως. Εἰσαγωγὴ δὲ ἐπιγέγραπται. 8^ο καὶ ἀποροῦσί τινες, διὰ τί ἀπροσδιορίστως ἐπέγραψεν Εἰσαγωγὴν ἀδηλον 20 γάρ πότερον ὑγιοτικὴ ἡ λογικὴ ἡ γραμματική. φαμὲν οὖν πρὸς αὐτοὺς ὅτι τὰ ὑπερέχοντα τῶν πραγμάτων ἀριστώς εἰναι προτερανόν. ἥπερ ὅτε 5 τὸν "Ομηρον βουλόμεθα σημᾶναι, 'ό ποιητής' λέγομεν κατ' ἔξοχήν. τί οὖν ἐκάλυσε τὸν βουλόμενον τὴν φιλοσοφίαν σημᾶναι ἀριστώς εἰπεῖν κατ' ἔξο- γήν; ἔπειτα δὲ καὶ τοῦτο φαμεν, ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τέχνης ἡ ἐπιστήμης ἔτιν εἰσαγωγὴ ὀνταριστικής. ἡ δὲ φιλοτοιχία τέχνης ἔστι τεχνῶν καὶ 25 ἐπιστήμης ἐπιστημῶν· πῶς οὖν εἰς ταύτην ἡμᾶς μέλλων εἰσάγειν, διὰ μέσης 10 δὲ ταύτης εἰς ἀπάσας τὰς τέχνας, εἴπερ ἀληθῶς ὁ ὄρος ἔχει, ἡμελλει μᾶς τέχνης εἰσαγωγὴν τὸ βιβλίον ἐπιγράψειν; τοσαῦτα μὲν οὖν καὶ περὶ τῆς ἐπιγραφῆς. ἵστενον δὲ ὅτι διηγήται τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἰς τρία, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ μέρει διδάσκει περὶ τῶν εἰρημένων πάντες φωνῶν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ συμπλέκει αὐτάς κατὰ δύο καὶ διδάσκει τί κοινὸν αὐταῖς καὶ 20 15 τί ἔδιον, οἷον τί κοινὸν γένει καὶ εἶδει καὶ τί ἔδιον, καὶ γένει καὶ διαφορᾶ, καὶ ἐπὶ πάντων ὠσκύτως. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ διδάσκει τίνα πάντων ἄμα κοινά ἔστι. πρὸ δὲ τούτων ἐν τῷ προοιμίῳ προσαναρρέεται τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου καὶ τὸ χρήσιμον διδάσκει καὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, ὅτι ἀπλούστερος καὶ εἰσαγωγικώτερος ἔσται. ὅπο δὲ τὸ λογικὸν ὅργανον ἀνά- 25 γεται τῆς φιλοσοφίας τὸ προκείμενον βιβλίον· διδάσκει γάρ τὰ εἰς τὰς ἀργάς τῆς ἀποδείξεως συντελοῦντα, ἣτις ἔστι τῷ γένει συλλογισμός, δις εἰδός ἔστι τοῦ συνθέτου λόγου, δις πάλιν γένει ἔστι λόγος. ἔπειτα δὲ καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας εἰσάγει, αἱπερ εἰσὶ τῆς λογικῆς. ἡ δὲ λο- γικὴ οὐ μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀλλ ὅργανον, ὡς ἐν ἐτέρῳ δεῖξομεν.

1 τάττεται DVp: προτάττεσθαι Ε: προτάττεται Μ μὲν ομ. M post ἐπιγέγραπται add. τὸ βιβλίον V 3 ὑγιοτικὴ ἡ λογικὴ ἡ γραμματικὴ Ι: ὑγιοτικὴ ἡ γραμματικὴ ἡ λογικὴ E: γραμματικὴ ἡ ὑγιοτικὴ ἡ λογικὴ M: ἡ ὑγιοτικὴ ἡ (ιοις ἡ suprl. m. 2, λογική V: γραμματικῆς ἡ ὑγιοτικῆς ἡ λογικῆς p 4 ἀριστώς ἐκφέρειν τουτέστι σημαίνειν εἰλώ- θαμεν V 5 βουλόμεθα DM: βουλόμενοι EVp ὁ π. λέγειν] φαμὲν ὁ ποιητῆς M post ἔξοχὴν paene totus versus eras. M οὖν superscr. D 6 εἰπεῖν κατ' ἔξοχήν D: κατ' ἔξοχὴν σημᾶναι EMVp 7 ὅτι DV: ομ. EMp ἡ τέχνης ἡ E 8 ἀνα- φιεῖται τικής om. E ἔστι (alterum) om. V 9 ταύτην ταῦτα E ἡμᾶς εἰς ταύτην colloc. M μέλλων ἡμᾶς colloc. EV 10 διὰ μέσης δὲ D: καὶ διὰ μέσης EMVp 10 πάσας M post τέχνας add. καὶ ἐπιστήμας M ἔχει ὁ ὄρος colloc. EMVp ἔκειλες EMVp 11 τέχνης DEv: τέχνης τινὸς M: τινος τέχνης p μὲν οὖν om. p καὶ ομ. V 13 μέρει ομ. E εἰρημένων ομ. E 14 κατὰ in ras. M² 15 ἔδιον (prius) ex lōla corr. E καὶ τί εἶδει Vp τί ἔδιον καὶ γένει καὶ διαφ. scripsi: τί ἔδιον καὶ γένει καὶ διαφ. DV: τί κοινὸν γένει καὶ διαφ. EM: τί ἔδιον καὶ τί διαφ. p 16 καὶ ἐπὶ πάντων ὀτάντων DEMV: καὶ τί συμβεβηκότι p πάντων τίνα colloc. V 17 προσαναρ. τὸν σκοπὸν D: τὸν σκοπὸν τε προσαναρ. EMp: τὸν σκοπὸν προσαναρ. V 18 post διδασκαλίας add. ὀριστικῶς τε καὶ ἀποδεικτικῶς D ἀπλού- στερός τε EMVp (fort. recte) εἰσαγωγικώτερά E post εἰσαγ. add. καὶ διδασκαλι- κώτερος M 19. 20 τῆς φιλ. ἀνάγεται colloc. V 20. 21 τὰς ἀργάς DV: τὴν ἀργὴν EMp 23 τὰς ἀριστοτέλους ex τὸν ἀριστοτελὴν corr. E 24 ἐτέρω D: ἐτέροις EMVp post δεῖξομεν add. ἐνταῦθα τέλος τῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς εἰσαγωγῆς προλεγομένων. Ὁ χρόνος ἐν χρόνῳ ἡ οὐκ ἐν χρόνῳ. εἰ ἐν χρόνῳ, τίς ἡ φύσις αὐτοῦ; τὰ γάρ ἐν

p. 1,3 Ὅντος ἀναγκαίου, Χρυσαόριε.

8r

Πάντα τὰ ὄντα αὐτοφυῶς ἐφίεται τοῦ ἀγαθοῦ, ἐπειδήπερ τῶν ὄντων 8v
ἀπάντων μία ἔστιν ἀρχὴ τὸ ἀγαθόν. πάντα οὖν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ὡς οἰκεῖον
ἀγαθὸν ἀνατείνεται, καὶ τελειοῦται τῶν ὄντων ἔκαστον μετέχον ἐκείνου
5 κατὰ τὰ οἰκεῖα μέτρα. οὐδὲς οὖν κακοῦ ἐφίεται, ἀλλὰ καὶ οἱ τούτου
ἐφιέμενοι ὡς ἀγαθοῦ αὐτοῦ δρέγονται τῇ ἀλόγῳ δόξῃ ἐπόμενοι. ἡγίκα
οὖν βιούεται τίς τινα ἐπὶ τι προτρέψειται. τὸ ἐκ τούτου ἀγαθὸν ἀναφεύεται,
9 ὡς ἐκ τούτου ἐφέλκειν αὐτόν. τοῦτο τοίνυν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ποιεῖ.
βιούλομενος γάρ τοὺς εἰσαγομένους προτρέψειται ἐπὶ τὴν τοῦ βιβλίου ἀνά-
10 γωσιν τὸ ἐκ τούτου ἐσόμενον ἀγαθὸν μηνύει κατ' ἀρχάς. ἐπειδὴ δὲ
διττόν ἔστι τὸ ἀγαθόν, τὸ μὲν ὡς τέλος, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ τέλος, καὶ τὸ
μὲν ὡς τέλος ὡς ὅταν εἴπωμεν ἀγαθὸν τὴν ὑγείαν, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ
τέλος ὡς ὅταν εἴπωμεν ἀγαθὸν τὸ φιεσθοτομεῖν οὐ καθ' αὐτὸν ἀλλὰ διὰ
τὴν ὑγείαν, τὸ ἀναγκαῖον κυρίως οὐ λέγεται ἀγαθὸν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ
15 μεῖζον ἀγαθὸν ἀναφερόμενον· λέγομεν γάρ 'ει μέλλει οὐταίνειν, ἀνάγκη
φιεσθοτομεῖσθαι'. διὸ οὕτως εἰπεν ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ὡς πρὸς τι ἀλλο
τέλος ἀναφέρεται τὸ βιβλίον, δηλαδὴ τὰς Κατηγορίας, καὶ οὐκ ἔστιν ἀγ-
θὸν ὡς τέλος ἀλλ' ὡς πρὸς ἀλλο παραλαμβόμενον. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν
ἀναγκαῖον ἐνταῦθα λέγει τὸ βιβλίον ὡς πρὸς μεῖζον ἀγαθὸν αὐτὸν ἀνάγων.
20 καὶ ἦτοι ὡς χρήσιμον ἡ ὡς καθ' αὐτὸν ἀναγκαῖον καὶ χωρὶς αὐτοῦ τὰ
ἄλλα μὴ δύνασθαι τῶν φιλοσόφων ἀναλέγεσθαι συγγράμματα· ἵστεον γάρ 15
ἔτι οἱ φιλόσοφοι τὸ ἀναγκαῖον διχῶς λέγουσιν· ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσιν ἢ

τινι ἑτέρᾳ φύσεως ἔστιν, ὡς δὲ πυρὸς ἐν μεδίνῳ, ἀλλ' οὐκ ἐν χρόνῳ. ἀλλ' εἰ τοῦτο ἔσται,
6 χρόνος ἄχρονος, ὅπερ ἄτοπον. ἐν χρόνῳ ἔστιν ὁ χρόνος, ὡς μέρος ἐν ὅλῳ. τοῦτο δὲ τοῦ
θεολόγου ἔστιν. D: Φωνή ἔστι λόγος φιλοσόφων δύναμάτων τε καὶ ῥημάτων ἐξαγγελτικός καὶ
διατρανωτικός, ἡ ὡς εἰπεῖν ἐπιμερισμὸς τῶν παρὰ τοῖς φιλοσόφοις δέκα γενικωτάτων γενῶν,
ἐπεὶ πᾶσαι αἱ δέκα κατηγορίαι διὰ τῶν πέντε φιλοσόφων φωνῶν διειροῦνται καὶ ἐπιμερίζον-
ται καὶ ἐκφωνοῦνται καὶ τούτων ἀνεύ φιλοσόφον ὄνομα ἡ ῥῆμα ἐξαγγελθῆναι οὐ δύναται. V
7 Ἱστέον δὲ τὰ πάντα V ἐφύεται D 3 ἀπάντων] πάντων E ὡς ομ. M 4 τῶν
ὄντων ομ. V 5 τὰ superser. E καὶ ομ. V 6 αὐτοῦ ομ. M τῇ ἀλόγῳ
δόξῃ ἐπόμενοι D: ομ. EMVp (fort. recte) 7 οὖν D: τοῖνυν EVp: γοῦν M
προτρέψειται M 9 τοῦ ομ. V 10 ante ἀγαθὸν addl. συναγομένον (sic) V
11. 12 ὡς τέλος—καὶ τὸ μὲν D: ομ. EMVp 12 ὡς (ante ὅταν) DM: ομ. EVp
τὸ (ante τέλος) ομ. p 13 τὸ φιεσθ. ἀγαθὸν colloc. EMVp διὰ super-
ser. E 14 post ἀναγκαῖον addl. ἐνταῦθα p οὐ κυρίως colloc. Ep: κυρίως super-
ser. V post λέγεται II vel III litt. eras. V τὸ (post πρὸς) DV: ομ. EMp
15 λέγομεν] λέγει p μέλλει EVp: μέλλοι DM; an μέλλεις? ὑγιαίναι V 16 τὸ
φιεσθοτομηθῆναι V διὸ D: διὰ τοῦτο EMp: obliitt. V εἰπεν] εἰπεῖν D post εἰπεῖν
addl. δὲ πορφύριος EM: ομ. Dp: locus obliitt. V ἐπειδὴ] ἐπεὶ V 16. 17 τέλος ἀλλο
colloc. Mp δηλαδὴ D: ομ. EMp: obliitt. V 18 παραλαμβόμενον DEM: συμβαλλό-
μενον p: obliitt. V 19 λέγει p: λέγεται DE: ομ. M: obliitt. V ἀνάγων Vp: ἀνά-
γων DEM 20. 21 καὶ χωρὶς—συγγράμματα εἰκας, nisi malis ὡς pro καὶ scribere
22 καλοῦσιν codd.: λέγουσιν p post ἡ II litterae erasae D, an fuit ἦτοι?

τὸ γρήσιμον ἦ, τὸ ἀντιδιαιρούμενον τῷ ἐνδεγομένῳ. καὶ γρήσιμον μὲν 8^ν λέγουσι τὸ συμβαλλόμενον εἰς τι οἷον τὸ ὑποδεδέσθαι τὸ ἐνδύσθαι· συμβάλλεται γάρ εἰς τὸ ἡττον διαφθείρεσθαι τὰ σώματα καὶ διὰ τοῦτο διαρκεῖν ἐπὶ πλειόνα χρόνον. λέγεται δὲ ἀναγκαῖον, ὡς εἶπον, καὶ τὸ τῷ ἐνδεχομένῳ ἀντιδιαιρούμενον, οὐτίνος χωρὶς εἶναι ἀδύνατον. οἷον ἀνάγκη τὰ 20 ζῷα τὰ ἔχοντα πνεύμονα ἀναπνεῖν πάντας, ἵνα ζῶσιν ἀναγκαῖον οὖν τι χρῆμα ἡ ἀναπνοή· χωρὶς γάρ ταύτης ζῆν ἀδύνατον τὰ ἔχοντα πνεύμονα ζῷα. ἀναγκαῖον οὖν τοῦτο λέγεται τὸ βιβλίον εἶναι ἦ κατὰ τὸ πρῶτον σημανόμενον ἦ κατὰ τὸ δεύτερον. καὶ φαμεν οὐχὶ κατὰ τὸ δεύτερον, 10 ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον· καὶ γάρ πρὸ τοῦ γενέσθαι Πορφύριον ἐνοιῶντο δῆλον ὅτι αἱ τῶν φιλοσόφων πραγματεῖαι. δῆλον οὖν ὡς χρήσιμον καὶ εὔμαρῇ 25 ποιοῦν τὴν ἐκείνων νόησιν, οὕτως ἀναγκαῖον εἶναι λέγεται. μήποτε δὲ δυνατὸν καὶ κατὰ τὸ δεύτερον σημανόμενον ἀναγκαῖον λέγεσθαι, οὐ χωρὶς ἐκεῖνα νοηθῆναι ἀδύνατον, οὐχὶ ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος νοούντων 15 ἡμῶν τὸ ἀναγκαῖον ἀλλ’ ἐπ’ αὐτῆς τῆς τῶν εἰρημένων πέντε φωνῶν θεωρίας· ἄνευ γάρ τῆς τούτων γνώσεως τάλλα ἀκριβῶς γνωσθῆναι ἀδύνατον. διθεν καὶ ὁ Πορφύριος οὐκ εἶπεν ‘ἀναγκαῖον ὅντος τούτου τοῦ συγγράμματος’ ἀλλὰ ἀναγκαῖας οὕσης τῆς τούτων θεωρίας. καὶ γάρ πρὶν Πορφύριον γράψαι περὶ τούτων, ἀναγκαῖα ἦν ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία εἰς τὴν τῶν 20 φιλοσόφων θεωρημάτων νόησιν, καὶ ἄνευ ταύτης ἐκεῖνα νοηθῆναι ἀδύνατον. τοσοῦτον οὖν τὸ ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου γέγονε χρήσιμον, ὅτι τὰ σποράδην παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις εἰρημένα συνήγαγε καὶ εὔμαρεστέραν ἡμῖν καὶ σύντομον τὴν περὶ αὐτῶν θεωρίαν ἐποίησεν. διθεν οὐδὲ ὁ Πορφύριος ἴδιοποιεῖται τὴν εὑρεσιν τῆς περὶ αὐτῶν θεωρίας, ἀλλὰ τὰ παρὰ τοῖς 25 πρεσβυτέροις φησὶν ἐπελθεῖν πειράσομαι.

2 ὑποδεδέσθαι] ὑπέχεσθαι V 3. 4 διαρκεῖ Vp 4 ἐπὶ] εἰς p post χρόνον add. ἔτερόν ἔστι τὸ γρήσιμον παρὰ τὸ ἀναγκαῖον· ἀναγκαῖον μὲν γάρ ἔστι τὸ ζῆν τὸ ἀναπνεῖν, ἐπειδὴ χωρὶς ἀναπνοῆς ὑποστῆναι οὐ δύναται. εἴ τι δὲ γρειῶδες, οὐκ ἔστι καὶ ἀναγκαῖον. τὸ χρειῶδες μὲν γάρ τὸ ἐσθῆτα καὶ ὑποδήματα περιβεβλῆσθαι, οὐ μὴν ἀναγκαῖον. δύναται γάρ καὶ ἄνευ τούτων καὶ ἄνθρωπον εἶναι καὶ ζῶν. τὸ οὖν ἀναγκαῖον, ἵνα συγελῶν εἴπω, περὶ τὴν ὑπαρξὴν αὐτὴν τῆς οὐσίας θεωρεῖται, τὸ δὲ γρειῶδες περὶ τὴν τοιάν ἦ τοιάν αὐτῆς διαγωγὴν V τὸ (?) ἀναγκαῖον V 4. 5 τῶν ἐνδεχομένων M 5 οὕτως EMVp: οὐ D post χωρὶς add. τὸ ὑποκειμένον p ἀδύνατον εἶναι colloc. p
7 ἀδύνατον ζῆν colloc. Ep 8 λέγεται τοῦτο εἶναι τὸ βιβλίον colloc. EMp: τοῦτο εἶναι λέγεται τὸ βιβλίον V 9 σημανόμενον post δεύτερον colloc. Ep κατὰ (ante τὸ δεύτερον) om. D ante δεύτερον additum πρῶτον expunxit E 10 πρὸ τοῦ D: πρὶν EMVp τὸν Πορφ. EMp 10. 11 ἐνοιῶντο δηλονότι DE: ἐνοιῶντο δηλονότι M: ἐνοῦντο V: οὐκ ἥγνόσουν τὸ τί δηλοῦσιν p 12 εἶναι λέγεται] λέγεται (εἶναι om.) M: δύναται εἶναι V δὲ] οὖν V 14 ἐκεῖνα] an ἐκεῖνας? 15 ἐπὶ τῆς αὐτῆς colloc. M 17 καὶ om. E 18. 19 τὸν Πορφύριον Vp 19 γράψαι περὶ τούτων D: περὶ τούτου γράψαι EMp: περὶ τούτων γράψαι M ἦ om. E 20 νοηθῆναι ἐκεῖνα colloc. M νοηθῆναι ἀδ.] θεωρεῖσθαι ἀδύνατον τουτέστιν νοηθῆναι V 21 οὖν] γοῦν V 23 περὶ D: παρ' EMVp ἐποίησεν EMV: ἐποίησατο Ep 24 ἴδιοποιεῖται] εἰδοποιεῖται E περὶ DMV: παρ' Ep 24. 25 post πρεσβυτέροις add. εἰρημένα M

Ιστέον δὲ ὅτι εὐθὺς ἐν προοιμίοις περὶ τριῶν τούτων διαλέγεται· λέγει 8ν
ἡδρά τίς ἡ πρόθεσις τοῦ συγγράμματος (ὅτι περὶ τῶν πέντε φιλονῶν
ἐκείνων διαλεχθῆναι), καὶ τί τὸ χρήσιμον (ὅτι χρησιμεύει οὐ μόνον εἰς
τὸν Ἀριστοτέλους Κατηγορίας | ἀλλὰ καὶ ὄπλῶς εἰπεῖν εἰς πᾶσαν εὑρετικὴν 9τ
5 μέθοδον φιλοσοφίας), καὶ τίνι τρόπῳ κέχρηται διδασκαλίας, ὅτι σαφεῖ καὶ
πρέποντι εἰσαγορέμνων ἀκοῖς· οὕτε γάρ μείζονα ἡ κατὰ τοὺς εἰσαγορέμνους
Θεωρήματα διδάσκει, οὔτε μὴν εἰς μῆκος ἐκτείνει τὸ σύγγραμμα, οὔτε δισα-
φεῖ τῇ λέξει κέχρηται, ἵνα διὰ τούτων προτρέψῃται τοὺς νέους εἰς τὴν τοῦ 5
βιβλίου ἐκλογὴν. [ό δὲ καὶ σύνδεσμος σημαίνει ἡμῖν, ὡς οὐ μόνον εἰς
10 τὴν τῶν Κατηγοριῶν διδασκαλίαν συμβάλλεται τὸ βιβλίον, ἀλλὰ καὶ εἰς
πᾶσαν φιλοσοφίαν. ἄλλως τε καὶ εἰς τὴν παρὰ Ἀριστοτέλει
εἰπεῖν, ἐπειδὴ συμβάλλεται οὐ μόνον εἰς τὸ βιβλίον τῶν Κατηγοριῶν Ἀρι-
στοτέλους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλων Κατηγορίας· εἰδέναι γάρ χρή ὡς πολλοὶ
τῶν Ἀριστοτέλους ἑταίρων κατὰ τὴν τοῦ διδασκαλίου ἔγραψαν Κατηγορίας 15
15 καὶ Περὶ ἔρμηνείας καὶ Ἀναλυτικά. συμβάλλεται οὖν τὸ βιβλίον τοῦτο
οὐ μόνον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἀρχύτου καὶ
εἰς πάσας τὰς τῶν φιλοσόφων πραγματείας].

‘Αποροῦσι δέ τινες εὐθὺς ἐν ἀρχῇ εἰς τὸ ὄντος ἀναγκαίου ἄλογον
μὲν καὶ οὐκ ἀκόλουθον ἀπορίαν, πλὴν καλῶς ἔχουσαν εἰρῆσθαι διὰ τὴν
20 τῶν ἐπικύρεων Θεωρίαν γλαφυρωτέραν καὶ ὠφέλιμον οὖσαν. ἀποροῦσιν
οὖν οὕτως· τοῦ ὄντος τὸ μέν φασιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον τὸ δὲ 15
ὑπάρχον. ἀναγκαῖον μὲν οὖν ἐστι τὸ δεὶ ωσαύτως ἔχον καὶ ἐξ ἀνάγκης ὅν,
οἷον τὸ ἡλίου οὐ πέρ γῆν ὄντος ἡμέραν εἶναι. ἐνδεχόμενον δὲ τὸ δυνάμει
ἔχον τὴν τῶν δύο ἐναντίων ὅπαρεν οἷον τὴν τοῦ ἀναγνῶνται καὶ τοῦ μὴ
25 ἀναγνῶνται, οὕπω δὲ οὐδέτερον δὲν ἀλλ’ ἐν τῷ δυνάμει μόνον εἶναι θεωρού-
μενον. ὑπάρχον δέ ἐστι τὸ εἰς ἐνέργειαν προαγθὲν καὶ ἐνεστὸς ἐνδεχό-

1 προοιμίων V	2 τίς ἐστιν V	πρόθεσις EMp: προαίρεσις D: πρόσθεσις V
post πρόθεσις add. ἥγουν ὁ σκοπὸς V		τοῦδε D: om. EMVp 3 ἐκεῖνον D
ante διαλεχθῆναι add. βούλεται p		τί om. E 5 τρόπῳ κέχρηται] τρόπῳ κέκτη-
ται D: κέχρηται τρόπῳ EMVp ante διδασκαλίας additum φιλοσοφίας expunx. E
ταῖς τῶν εἰσαγορέμνων M	ἢ om. p	7 μὴν D: δὲ M: om. EVp 9 ὁ
		δὲ καὶ — πραγματείας (17) inclusi; cf. p. 31, 2 sq.
		11 καὶ εἰς τὴν Laur. 72, 7 p:
καὶ εἰς in mrg. E: om. DMV	περὶ Ἀριστοτέλους E	post Ἀριστ. add. κατη-
γοριῶν p 12 post συμβάλλεται add. τὸ βιβλίον p τὸ βιβλίον codd.: τὴν δι-
δασκαλίαν p 12. 13 τῶν κατηγοριῶν ἀριστοτέλους DEM: τῶν ἀριστοτέλους κατη-
γοριῶν V: τῶν παρὰ ἀριστοτέλει κατηγοριῶν p 13 τὰς ἄλλων scripsi: τὰς ἄλλας
DEMp: ἔτέρων V	γάρ codd.: δὲ p	13 τὰς ἄλλων scripsi: τὰς ἄλλας
DMV: ὡς οἱ E: δτι οἱ p 16 post
Ἀρχύτου add. ἀλλὰ M	17 τὰς post φιλοσόφων transp. EMV	18 εὐθὺς om. D
20 γλαφυρωτάτην V	21 οὖν] δὲ M φασιν DEM: ἐστιν p: om. V 21. 22 τὸ	
	δὲ ὑπάρχον τὸ δὲ ἐνδεχ. colloc. E 22 ante ἀναγκαῖον add. καὶ D: om. EMVp	
τὸ scripsi: τοῦ libri	23 ἡμέραν εἶναι D: ἡμέρα ἐστίν EMVp	24 ἐναντίων DM:
25 οὐδὲ ἔτερον D: οὐδὲ ἔτερον Ep	καὶ τοῦ μὴ D: καὶ τὴν τοῦ μὴ EMp: καὶ μὴ V	
		post ἐνεστὸς p: ἐνεστὼς codd.
		add. δὲ E

μενον. τούτων τοίνυν τὸ δν οὐκ ἔστιν ἐπίσης· οὐ γάρ ἀντιστρέψει κατὰ Ή τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν ώς τὸ ἴδιον καὶ ὁ δρός, κατηγορούμενα ἡ ὑπο-²¹ κείμενα ἀλλήλοις. δύο γάρ ταῦτα ἔξισάζει, τοῖς τε ὑποκειμένοις κατη- γορούμενα καὶ τοῖς κατηγορούμενοις ὑποκείμενα, τὸ τε ἴδιον καὶ ὁ δρός.²² ποῖον δέ ἔστι κατηγορούμενον καὶ ποῖον ὑποκείμενον; ὑποκείμενον μέν, ἐν φῷ τὸ ἄρθρον πρόσκειται, κατηγορούμενον δέ, ἐν φῷ τὸ ἔστιν ἡ δυνάμει ἡ ἐνεργείᾳ συνέζευκται. τῶν γάρ κατηγορούμενων ἡ ἔστι φωνή, τοῖς δὲ ἥρη-²³ μάτων, τοῖς μὲν ὀνόμασιν ἐνεργείᾳ συνέζευκται ἡ ἔστι φωνή, τοῖς δὲ ἥρη- μασι δυνάμει, οἷον ἐὰν εἴπω ‘ὁ ἄνθρωπος’, ὑποκείμενον εἰπον, ἐὰν δὲ 10 προσθῶ ‘ζῆρόν ἔστι’, κατηγορούμενον εἰπον. τὸ οὖν δὲ ἐπίσης οὐκ ἔστιν οὔτε ὑποκείμενον οὔτε κατηγορούμενον τῷ ἀναγκαῖῳ ἡ τῷ ἐνδεχομένῳ ἡ τῷ ὑπάρχοντι, ἀλλ’ ἐπὶ πλέον, ἐπεὶ οὐκ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν· πᾶν μὲν γάρ εἰ τί ἔστιν ἀναγκαῖον ἡ ἐνδεχόμενον ἡ ὑπάρ-²⁴ χον, τοῦτο καὶ ὅν ἔστιν, οὐκ ἔτι δὲ εἰ τί ἔστιν ὅν, τοῦτο πάντως ἡ ἀναγ-²⁵ καῖον ἔστιν ἡ ἐνδεχόμενον ἡ ὑπάρχον, ἀλλ’ δι τι ἔν τι τούτων ἡ, τὰ ἄλλα οὐκ ἔστιν, οἷον ἐὰν ἐνδεχόμενον ἡ, οὔτε ἀναγκαῖον ἔστιν οὔτε ὑπάρχον. εἰ τοίνυν οὐκ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν τὸ δν, ἐπὶ πλέον ἔστιν ἄρα τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος. τί δήποτε οὖν ὁ Πορφύριος πάσης κατηγορίας ἡ ἐπὶ πλέον ἡ ἐπίσης βουλο-²⁶ μένης εἶναι τοῦ ὑποκειμένου, οὐδέποτε δὲ ἐπ’ ἔλαττον, αὐτὸς τὸ ἀναγκαῖον ἡ ἐπ’ ἔλαττον δν τοῦ ἐπὶ πλέον κατηγόρησε, λέγω δη τοῦ ὄντος, εἰπὼν ὄντος ἀναγκαίου;

Φαμὲν οὖν δτι ἀλληθὲς μέν ἔστι τὸ μὴ τὰ ἐπ’ ἔλαττον τῶν ἐπὶ πλέον κατηγορεῖσθαι, τὸ μέντοι δν οὐκ ἔστιν ἐπὶ πλέον τοῦ ἀναγκαίου· κυρίως γάρ ἐκεῖνά ἔστιν ἐπὶ πλέον δνόματα, ὅσα κατὰ πολλῶν κατηγορούμενα καὶ τοῦ ἐν πολλοῖς ἔχοντα διόστασιν καὶ ἔν τι πρᾶγμα ἔστι ιδίαν διόστασιν ἔχον αὐτὸ καθ’ αὐτὸ διεωρούμενον ώς τὸ ζῆρον· κατηγορεῖται γάρ κατὰ κυνὸς καὶ ἄνθρωπου καὶ ἵππου, καὶ ἔχει μὲν ἐν τούτοις διόστασιν, καὶ ιδίαν

1 conicias τούτοις, sed cf. p. 29, 11 sq. post τοίνυν II litt. eras. M . . . 2 ὁ su-
perscr. V . . . 3 ἀλλήλοις post κατηγορούμενα colloc. p . . . 5 ὑποκείμενον καὶ ποῖον
κατηγορούμενον colloc. V . . . 6 τὸ ἄρθρον—ἐν φῷ
om. V . . . πρόσκειται M¹ . . . 7. 8 ἡ ἥρημάτων ὄντων colloc. EMp . . . 8 ἔστι D: om.
EMVp . . . 9 εἴπον DEMp: om. V . . . 11 κατηγορ. οὔτε διοπον. colloc. EMVp
12 ἐπεὶ οὐκ codd.: οὐ γάρ p . . . 13 ἀκολουθίαν] ἀκολούθησεν V . . . 15 δτι ἔν τι τού-
των ἡ DE: εἰ ἔν τι τούτων ἔστι M: δτι ἀν ἔν τι τούτων ἡ V (fort. recte): δτι ἀν τούτων
ἔν τι ἡ p . . . 18 ἄρα ἔστι colloc. EMVp . . . τε om. V . . . 19 ἐνδεχόμενον καὶ τοῦ ἀναγκ.
colloc. M . . . 19 οὖν om. E . . . 19. 20 βουλόμενος Ep . . . 20 τῷ ὑποκειμένῳ p
(cf. v. 1) . . . 21 κατηγορῆσαι E . . . 23 φαμὲν DVp: φανερὸν EM . . . μὲν super-
ser. D: om. V . . . τὰ om. Ep . . . 26 τὴν διόστασιν M . . . καὶ om. p; αν δμως?
ante ιδίαν add. ἡ V: καὶ p: om. DEM . . . 26. 27 ἔχον αὐτὸ καθ’ αὐτὸ διεωρούμενον EM:
ἔχοντα κατὰ καθ’ αὐτὸ διεωρούμενα DV: ἔχει αὐτὰ καθ’ αὐτὰ διεωρούμενα p (cf. p. 28, 29)
27 κατὰ κυνὸς καὶ ἄνθρ. καὶ ἵππου D: καὶ κατὰ κυνὸς καὶ κατὰ ἄνθρ. καὶ κατὰ ἵππου
EMp: καὶ κατὰ κυνὸς καὶ κατὰ ἄνθρ. καὶ ἵππου V . . . 28 ante ἐν τούτοις add. καὶ EMVp
28. p. 28, 1 ιδίαν πάλιν ἔχει οὐσίαν D: οὐσίαν μέντοι ιδίαν ἔχει Ep: ιδίαν μέντοι οὐσίαν
ἔχει MV

πάλιν ἔχει οὐσίαν αὐτὸν καὶ μεταρούμενόν τε καὶ νοούμενον (όριζό-⁹
μεθα οὖν τὸ ζῷον οὐσίαν αὐτὸν εἶναι λέγοντες ἔμψυχον αἰσθητικήν). ἐπειδὴ
ὅσα μὴ ἔχει οὐσίαν οὐκείαν, ἀλλ’ εἰσὶ φωναὶ ὄμώνυμοι ὡς ὁ κύων καὶ
ὁ Λίας καὶ ὅσα τοιαῦτα, ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐπὶ πλέον· φύλαὶ γάρ εἰσι φωναὶ
καὶ οὐ πράγματα. τὸ δὲ ἐπὶ πλέον τινὸς εἶναι τι δεῖ πρότερον αὐτὸν καὶ
αὐτόν εἶναι, εἰτέ ἐπὶ πλέον ἑτέρων εἶναι. τὸ οὖν δὲν ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ιδίαν
οὐσίαν, ἀλλ’ ὄντος μόνον ἔστιν ἐν τούτοις κοινωνίᾳ τῷ τε ἀναγκαῖῳ
καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ καὶ τῷ ὑπάρχοντι, οὐκ ἔστιν οὐδενὸς αὐτῶν ἐπὶ πλέον·¹⁰
φωνὴ γάρ ἔστι φιλή. ἐπειτα δὲ εἰ ἐπὶ πλέον λέγουσιν εἶναι τὸ δὲν, ὡς
10 γένος αὐτὸν πάντως ἀξιοῦσιν εἶναι ἐπὶ πλέον· τὸ δὲ γένος τεμνόμενον κατὰ
τὸν αὐτὸν χρόνον τὰ εἴδη ποιεῖ ὑφεστάναι καὶ πάντως οὐδενὸς οὔτε προ-
τέρου ὄντος οὐδὲ¹¹ ὑστέρου· ἀνάγκη οὖν αὐτοὺς ὄμοιογενεῖν κατὰ τὸν αὐτὸν
χρόνον γίνεσθαι τό τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ τὸ ὑπάρχον, διπερ
ἄτοπον· τὸ μὲν γάρ ἀναγκαῖον τὸ δεῖ ἔχει, τὸ δὲ ἐνδεχόμενον καὶ τὸ¹⁵
ὑπάρχον τὸ ποτέ· οὐκ ἄρα γένος τὸ δὲν τῶν εἰρημένων, οὐδὲ ἄρα ἐξ ἀνάγ-
κης ἐπὶ πλέον. ἔστι γάρ τὸ δὲν φωνὴ ὄμώνυμος καὶ οὐ γένος. οὐδὲ φύσις
ἀφωρισμένη ὑπάρχουσα ἐκάστῳ τῶν κατὰ μέρος, ὡς τὰ γένη ἔστιν. ἀλλως
τε δὲ ἀπαντὰ τὰ πράγματα ἡ ἀπροσδιορίστως λέγομεν ἡ μετὰ προσδιορι-
σμοῦ. προσδιορισμοὶ δὲ εἰσὶ τέσσαρες· πᾶς, τίς, οὐ πᾶς, οὐδείς. καί φασιν²⁰
αὐτοὺς εἰρῆσθαι προσδιορισμούς διὰ τὸ ἐξ αὐτῶν ὥριζειν τὸν διαλεγόμενον,
εἴτε περὶ καθολικοῦ διαλέγεται τινος εἴτε καὶ μερικοῦ· ἐάν μὲν γάρ εἰπῃ
'πᾶς', καθολικὸν σημαίνει, ἐάν δὲ 'τίς', μερικόν. τούτων τοῖνυν οὐτως
ἐγένοτων, ἐπειδὴ δέδεικται τοῖς φιλοσοφοῖς ἀπασιν ὅτι τὸ ἀπροσδιορίστως
τι λέγειν ἴσοδυναμεῖ τῷ μετὰ προσδιορισμοῦ μερικοῦ οἷον τοῦ τίς (τῷ γάρ
25 'τίς ἄνθρωπος ἦλθεν' ταῦτόν ἔστι τὸ 'ἄνθρωπος ἦλθεν'), εἰ ταῦθι οὐτως
ἔχει, καὶ ὁ Πορφύριος ἄρα ἀπροσδιορίστως εἰρηκὼς ὄντος καὶ προσθεῖς τὸ²⁵
ἀναγκαῖον ἔλαβε μερικὸν τὸ δὲν, ὡς δὲν εἰ ἔλεγε 'τί δὲν ἀναγκαῖον ἔστι'.
μερικὸν δὲ δὲν ἐπίσης ἔστι τῷ ἀναγκαῖῳ, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄμοιογοῦσιν. ὥστε
καὶ εἰ μὴ φωνὴ φιλή τὸ δὲν ἦν, ἀλλὰ πρᾶγμα ιδίαν οὐσίαν ἔχον ὡς

1 θεωρούμενόν τε καὶ D: om. EMVp 2 εἶναι αὐτὸν colloc. EMVp αἰσθητικὴν
τὴν ἔμψυχον (sed τὴν del.) E: αἰσθητικὴν ἔμψυχον p 2. 3 ἐπειδὴ οὖν οἵσα V
3 οὐκείαν DMV: ιδίαν Ep 4 οἵσα DEp: in lit. M: τὰ V ταῦτα D: om.
EMVp 5 εἶστιν EMVp: εἰσὶν D 6 εἶναι (prius) om. EV
εἴτε περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ add. τις EMVp: om. D 7 μόνον DMp: μόνου EV 8 καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ
om. V 9 εἰ DEMp: καὶ V 10 εἶναι λέγουσι colloc. V 11. 12 προτέρου—
ὑστέρου] προτερεύοντος οὔτε ὑστερούντος p 12 οὖν om. V 16 οὐδὲ] οὐ E
post φύσις add. τις EMVp: om. D 17 post ἀφωρισμένῃ add. καὶ κεχωρισμένῃ p
ὑπάρχουσα post μέρος transp. EMVp post μέρος add. φύσεων V 18 δὲ
om. V 21 καθολικοῦ DMV: καθόλου Ep διαλέγεται] ὥριζεται p καὶ] περὶ p
(fort. recte) μὲν om. V εἴποι V 22 καθολικὸν DMV: καθόλου Ep . ἐάν δὲ
εἴπῃ τίς, μερικὸν ἔδειξε M 24 μερικοῦ οἷον τοῦ τίς scripsi: μερικῶν οἷον τῷ τίς D: τῷ
τίς EM: μερικῶν οἷον τῷ τίς V: μερικῶν τῷ τίς p 24. 25 τῷ γάρ . . . ταῦτόν ἔστι τῷ
DE: τῷ γάρ . . . ταῦτόν ἔστι τῷ M Vp 26 post ὄντος add. ἀναγκαῖον DEVp: om. M
26. 27 καὶ προσθεῖς τῷ ἀναγκαῖον codd.: καὶ μὴ προσθεῖς παντός p 27 μερικὸν ἔλαβε
colloc. EMVp 28 εἰ καὶ colloc. Vp ἀλλὰ καὶ πρᾶγμα EMV

τὸν ζῷον, οὐκ κακῶς κατηγόρησε τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ὄντος ἀπροσδιορίστως 9^ν αὐτοῦ κατηγορήσας. ἔτι δὲ ὅτε μὲν τὰ πράγματα βουλόμεθα σημαῖναι, ἔκαστον αὐτῶν ὅλον, κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν σημαίνομεν ὁ ἀνθρωπος ὁ ἵππος 20 ὁ βοῦς, ὅτε δὲ μέρος τι τῶν πραγμάτων ἡ περὶ τὰ πράγματα τι ὑπάρχον, 5 διὰ τῆς γενικῆς σημαίνομεν· οἷον ἐὰν εἴπωμεν τοῦ Σωκράτους, ἡ τῶν μερῶν αὐτοῦ τι σημαίνομεν ὡς τὴν χεῖρα ἢ τὴν κεφαλήν, ἢ τῶν περὶ αὐτῶν τι οἷον τὸν οἶκον ἢ τὸ βιβλίον. ὁ οὖν Πορφύριος εἰ μὲν εἰρήκει ‘τὸ ὃν ἀναγκαῖον ἔστι’ διὰ τῆς εὐθείας, τὸ πρᾶγμα αὐτὸν ἔμελλε σημαῖναι, καὶ οὕτως ἂν ἔδοξεν ίσως τοῦ ὅλου τὸ μέρος κατηγορεῖν· ἐπειδὴ δὲ εἰπεν 10 ὄντος ἀναγκαίου διὰ τῆς γενικῆς, ἀνάγκη δῆπου ἡ μέρος τοῦ πράγμα-^α τος ἢ τῶν περὶ τὸ πρᾶγμα τι δηλουν. μέρους δέ τυνος τῶν περὶ τὸ ὃν ἔπισης ἔστι τὸ ἀναγκαῖον, ὡς ἀνθρωπος ἐπίσης ἔστι τυνος ζῷου καὶ ἡ χεὶρ ἔπισης ἔστι τυνος τῶν τοῦ ἀνθρώπου. καὶ κατὰ τοῦτον οὖν τὸν λόγον, εἰ καὶ ἴδιαν ὑπόστασιν ἔχειν τις λέγει τὸ ὃν, οὐκ κακῶς κατηγόρησε τοῦ 15 ὄντος τὸ ἀναγκαῖον ὁ Πορφύριος, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο δεδίκασμεν· κατὰ γάρ τοῦ ίσου τὸ ίσον κατηγόρησεν. ἔτι μέντοι καὶ κατὰ ἄλλον λόγον δείκνυται μὴ ὃν γένος τὸ ὃν μήτε τῶν εἰρημένων τριῶν, μήτε τῆς οὐσίας καὶ τοῦ 5 συμβεβηκότος καὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν. ἐν οἷς γάρ πρῶτον τι καὶ δεύτερον, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστιν· τὸ γάρ γένος 20 εἰδῶν ἔστι γένος, τὰ δὲ εἰδῆ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὑφίσταται, καὶ ἐν ἔαυτῷ ἔκαστον ἔχει τὸ εἶναι, οὐκ ἐν ἄλλοις. εἰ δὲ καὶ τὸ συμβεβηκότες δεύτερόν ἔστι τῆς οὐσίας καὶ ἐν ἔκεινῃ ἔχει τὸ εἶναι, καὶ τὸ ὑπάρχον δεύτερον τοῦ ἐνδεχομένου καὶ ἐν ἔκεινῳ ἔχει τὸ εἶναι, διμωνύμως ἄρα κατὰ τούτων ἄλλ’ οὐ συνωνύμως τὸ ὃν κατηγορηθῆσται· οὐ γάρ ἔστι γένος, 25 ἐπειδὴ πρῶτα τινα καὶ δεύτερα ἐν τούτοις φαίνεται. πόθεν δῆλον ὅτι τὸ συμβεβηκότες ἐν τῇ οὐσίᾳ ἔχει τὸ εἶναι καὶ ἐν τῷ ἐνδεχομένῳ τὸ ὑπάρχον, ἄλλ’ οὐκ ἐν ἔαυτοῖς; ὅτι ἀναιρουμένης τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἐνδεχομένου συναναιρεῖται καὶ τὸ συμβεβηκότες καὶ τὸ ὑπάρχον. εἰ δὲ ἦν εἰδή ἐκ τοῦ

1 οὐ del. M 2 βουλόμεθα] βουληθῶμεν EM 3 ἔκαστον αὐτῶν ὅλον D: om.
 EMVp post πτῶσιν add. αὐτὰ p post σημαίνομεν add. λέγοντες p: malim οἷον
 4 τὰ πράγματα] τὸ πρᾶγμα V 5 Σωκράτους] σώματος M ἢ om. M
 6 τι αὐτοῦ colloc. V 6. 7 περὶ αὐτά M 8 αὐτὸς] αὐτὸς M ἥμελλε V
 9 ίδιας ἔδοξε colloc. EMVp τὸ τοῦ ὅλου colloc. p εἴπεν ὄντος ἀναγκαίου D:
 ὄντος εἴπε (ἀναγκαῖον om.) EMVp 11 τῶν περὶ τῶν πρᾶγμα V δὲ καὶ
 τυνος V 13 ἔστι] ἔσται M οὖν] αὐ E τὸν λόγον οὖν (numeris superscr. corr.)
 colloc. V¹ 14 λέγει τις colloc. EMVp οὐ κακῶς Ep: om. DMV (cf. v. 1)
 17 εἰρημένων D: προειρημένων EMVp post τριῶν add. τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐν-
 δεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος p οὐσίας τε καὶ p 20 ὑφίστανται DV ἐν
 om. V 21 ἔαυτῶ D: ἔαυτοῖς EMVp ἔκαστον EMVp: om. D ante οὐκ
 add. καὶ V ἄλλοις DM: ἄλλοις EVp εἰ δὲ — καὶ ἐν ἔκεινῳ ἔχει τὸ
 εἶναι (23) om. V εἰ δὲ DMp: ἄλλα E 22. 23 δεύτερόν ἔστι p 24 ἄλλ?] καὶ M 25 πρῶτα τινα καὶ δεύτερα DM: πρῶτα καὶ δεύτερα E: τὸ πρῶτον καὶ τὸ
 δεύτερον p 26 ἔχει τὸ εἶναι ἐν τῇ οὐσ. colloc. M 27 ἔαυτοῖς] αὐτοῖς Ep
 28 καὶ (ante τὸ συμβ.) DV: om. EMp post εἰδή add. αὐτῆς E

ὅντος αὐτοῖς ἀντιδιηρημένα καὶ μὴ ἐν ἐκείνοις εἶχε τὸ εἶναι, οὐκ ἀν τού· 10^τ
τῶν τῶν εἰδῶν ἀναγρουμένων οἵν τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἐνδεχομένου συνανηγ- 15
ρεῖτο τὸ ἔτερον· οὐ γάρ εἴ τι εἰδός φθαρῇ τοῦ ζῷου οἷον κύων ἡ ἵππος,
συναναιρεῖ καὶ τὰ ἄλλα εἰδῆ οἷον ἀνθρωπον ἡ βοῦν ἡ κάμηλον ἡ ἄλλο τι
5 τῶν λοιπῶν εἰδῶν. κατὰ τοσούτους γοῦν τρόπους καὶ τὸ τῆς ἀπορίας
ἄλιγον δέδεικται καὶ τὸ τῶν λύσεων γλαφυρόν.

p. 1,3 Ὁντος ἀναγκαίου, Χρυσαόριε, καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ 10^τ
'Αριστοτέλει Κατηγοριῶν διδασκαλίαν τοῦ γνῶναι τί γένος καὶ ε
τί διαφορά.

10 Ο γάρ 'Αριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ γενικωτάτων φωνῶν
διαλέγεται καὶ διαφοραὶς αὐτὰς χωρίζει καὶ ιδίωις. εἰ οὖν ἐκεὶ περὶ γενῶν
καὶ διαφορῶν καὶ ιδίων ὁ 'Αριστοτέλης διαλέγεται, τὸ ἄρα γνῶναι τί ἔστι

1 αὐτοῖς ἀντιδ.] αὐτοῖς ἀντιδιηρημένα D: ἀντιδιόμενα E: αὐτὰ ἀντιδιηρημένα M: ἐπ' αὐ-
τοῖς ἀντιδιηρημένα V: ἀντιδιηρημένα p 1. 2 τούτων τῶν DMp: τοῦτο ἡ τῶν EV
(sed τοῦτο obliit. V) 2 ἀναγρουμένης E 2. 3 συνανηρεῖτο D'M: συνανηρῆτο D²:
συναναιρεῖται Ep: τὸ συναναιρεῖσθαι V 3 τὸ ἔτερον] καὶ αὐτὰ V φθαρῇ DEM:
φθαρείη Vp 4 συναναιρεῖται V ἄλλα] ἔτερα p ὁ ἀνθρωπος ἡ βοῦς (ἢ κάμη-
λον οι.) V 5 γοῦν οι. D (fort. recte) 6 post γλαφυρόν add. τινὲς πάλιν αι-
τιώντας τὴν ἀρχὴν ὡς κακῶς ἔχουσαν καὶ φασιν· εἰ γάρ τὸ ὅν τῶν ὄμωνύμων ἔστι τὸ δὲ
ὄμωνύμου ἀδρίστον, τὸ ὅν ἄρα ἀδρίστον. οὐ δεῖ δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ἀδρίστου ποιεῖσθαι. φαμὲν
οὖν ὅτι οὐκ ἔστιν ὄμωνύμον τὸ ὅν, ἀλλ᾽ ὡς ἀφ' ἐνὸς μὲν, ὡς ἀπὸ τῆς ἱστρικῆς ἱστρικὸν
βιβλίον, ἱστρικὸν ἐργαλεῖον. πρὸς ἐν δὲ βλέπουσι τὸ ἱστρικὸν ἐργαλεῖον καὶ τὸ ἱστρικὸν φάρ-
μακον, τὴν ὑγείαν. τί δέ ἔστι τὸ ἀφ' ἐνός, ἐν ταῖς κατηγορίαις εἰσόμεθα. καὶ διὰ τί τὸ ὅν
τοῦ ἀναγκαίου προέταξε; λέγομεν οὖν ὅτι διὰ τρεῖς αἰτίας· μιαν μὲν ὡς καθολικῶτερον τὸ
ὅν προέταξε, κατὰ διευτέραν δὲ διὰ τὸ εὐφραδές· εἰ γάρ εἰπεν ἀναγκαῖον ὅντος, οὐχ οὕτως
ἔμελεν εἶναι ἡ φράσις εὐφωνος, ἔγουσα τὸ κεχηρός· κατὰ δὲ τρίτην αἰτίαν, ἵνα ἀπὸ τῶν γε-
νικωτάτων ἀρχῶμεθα. οὕτως οὖν ἀπὸ γενικωτάτων ἀρχασθαι βούλημενος ὁ πορφύριος τὸ ὅν
προέταξε. διὰ τί δὲ οὐκ εἰπε δικαίου ἡ ἀρχασθαι ἡ γρήσιμου, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖου; ἥρτέον οὖν ὅτι
ἀπό τινος διττῆς διαιρέσεως. ἴστεον δὲ ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἀλλήλοις παρακείμενά εἰσι, τὸ ἀρχὸν
καὶ τὸ γρήσιμον· τὸ δὲ γρήσιμον τέμνεται εἰς δύο, εἰς τὸ ὄμωνύμον τοῦ γένεις γρήσιμον καὶ
εἰς τὸ ἀναγκαῖον. καὶ ἀρχὸν μὲν ἔστι τὸ δι' ἑαυτὸν αἱρετόν, οἷον ἡ εὐδαιμονία, ἡ εὐσέβεια,
γρήσιμον δὲ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον τῷ ἀναγκαῖῳ, ὅπερ οὔτε παρὸν σώζει οὔτε ἀπὸν φθείρει,
ὧς ἡ τοιάδε ἔσθής. ἀναγκαῖον δὲ ὁ παρὸν σώζει καὶ ἀπὸν φθείρει, ὡς ἡ ἀναπονή. πάλιν δὲ
ἀναγκαῖον διττόν, ἡ τὸ δι' ἑαυτὸν αἱρετόν, ὅπερ οὐδὲν τοῦ ἀρχασθοῦ διαιρέται, οἷον ἡ εὐδαιμονία,
ἡ ὑγεία, ἡ τὸ δι' ἄλλο αἱρετόν, ὡς τὸ φλεβωτομεῖν καὶ τὸ φάρμακον. κατὰ οὖν τὸ πρῶτον
σημαντόμενον ἡ τῶν πέντε φωνῶν γνῶσις ἀναγκαῖα, διὰ τὸ συμβάλλεσθαι τημέν εἰς τὰς κατη-
γορίας καὶ εἰς τὴν λογικὴν μέθοδον. τοῦτο δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἔξαχῶς λέγεται. λέγεται ἀναγ-
καῖον ἡ ὥλη, λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ λογικὸν τῷ ἀνθρώπῳ, | λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι'
αὐτὸν μὲν φευκτόν, δι' ἔτερον δὲ αἱρετόν, λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι' αὐτὸν αἱρετόν, λέγεται
πᾶλιν ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι' ἑαυτὸν μὲν οὔτε αἱρετόν οὔτε φευκτόν, δι' ἄλλο δὲ αἱρετόν, ὡς
τινα τῶν φαρμάκων, καὶ τὸ δι' ἑαυτὸν καὶ δι' ἄλλο αἱρετόν. κατὰ τοῦτο οὖν τὸ τελευταῖον
σημαντόμενον τοῦ ἀναγκαίου ἔστι τὸ παρὸν σύγγραμμα ἀναγκαῖον, διὰ τὸ δι' ἑαυτὸν καὶ δι'
ἄλλο ἀναγκαῖον εἶναι p (cf. David, Brand. p. 19^a-21 sq.) 8 ἀριστοτέλην E 10 καὶ
ἐν ταῖς V περὶ τῶν γενικωτάτων M 11 καὶ (prius) iterat D αὐτὰς DEp:
αὐτὰ M: αὐταῖς V

γένος καὶ τί διαφορὰ καὶ τί εἶδος καὶ τί ἔδιον εἰκότως χρήσιμον πρὸς 10^η εὐχετερέρων ἐκείνων κατάληψιν. κέγρηται δὲ τῷ καὶ συνδέσμῳ συη- 11 πλεκτικῷ. ἐπειδὴ οὐ μόνον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ἐστὶ χρήσιμον, ὅλα καὶ εἰς ἄπειρον ποικιτιών αὐτῆς λέγει. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν εἰρη- 5 κέναι καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ὡς καὶ εἰς τὰς Ἀρχύ- του χρησιμευόσης τῆς τούτων τῶν πέντε φωνῶν γνώσεως· καὶ γάρ κα- κεῖνος ἔγραψε Κατηγορίας. ἀποπον δὲ τοῦτο λέγειν αὐτοῦ τοῦ Πορφύριον 15 καὶ τὰ λοιπὰ διασαφήσαντος, εἰς δὲ ταῖς ἥ τε τοῦ γένους καὶ ἡ τῆς δια- φορᾶς καὶ ἡ τῶν λοιπῶν γνῶσις χρήσιμος. τὴν δὲ διαφορὰν προέταξε τοῦ 10 εἶδους, ἐπειδὴ φυσικῶς προτερεύει τοῦ εἶδους. καὶ τοῦτο ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἐπελθόντες δείξουμεν. καὶ νῦν περὶ ὧν ὁ Πορφύριος προτίθεται τὴν διδασκαλίαν ποιεῖσθαι (περὶ γάρ γένους, διαφορᾶς, εἶδους, ἔδιον καὶ συμ- βιβλήσκοτος) ἐστὶν ἡ διδασκαλία.

"Ἄξιον δὲ ζητῆσαι ἐνταῦθα τί δέρποτε οὕτως κατὰ τάξιν ἔθετο τὰς 20 15 φωνὰς ὁ φιλόσοφος· οὐ γάρ ἀνάγκην είχε τοῦτο μάτην ποιῆσαι. ὅλῃ εἰ βούλεμι τοῦτο γρῦναι. μικρὸν δινομεῖν ἀρξάντελα. εἰδέναι δεῖ δι: ἔστι τινὲς ἐν τοῖς πράγμασι καὶ μερικὰ καὶ καθολικά. ἐπειδὴ γάρ ἔμελλον τὰ μερικὰ φθείρεσθαι καὶ οἷον ἀπόλλυσθαι, γενικώτερόν τι τούτων ἐπενόησεν ἡ φύσις περὶ λαμβάνον πάντα καὶ διασῶν τὴν ἑκάστου μορφὴν, καὶ τοῦτο 20 γένος ἡ εἶδος καλεῖται. ἵνα δὲ μὴ ἀνενόητοι αὐτῶν ὥμεν καὶ τῆς τάξεως 25 τὴν αἰτίαν φάσθωμεν. εἰπωμεν δις ἐν παραδείγματι τί ἔστιν ἔκαστον. Σω- κράτηγ ρέν οὖν καὶ Ηλάτωνα καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς κατὰ μέρος καλοῦ-

1 καὶ τί εἶδος οἱ. EMV: post ἔδιον transp. p εἰκότως οἱ. p 2. 3 συ-
πλεκτικῷ ante συνδέσμῳ transp. EMV: οἱ. p 3 ἐπειδὴ DEM: ἐπεὶ Vp
μόνον] μόνως D Ἀριστοτέλους D: οἱ. EMVp 3. 4 ἐστὶ χρήσιμον post
μόνον transp. V 4 δὲ οἱ. M 4. 5 εἰρηκένατ] λέγειν M 5 ὡς EMVp:
οἱ. D 5. 6 τοῦ ἀρχύτου M 6 τῶν πέντε φωνῶν οἱ. V 6. 7 κάκετος
Dp: ἀκεῖνος EMV 8 ἡ (post καὶ) οἱ. Ep 9 ἡ οἱ. V τὴν δὲ διαφορὰν—
διδασκαλία (13) εἰδιας 10 ἐπειδὴ DEM: ἐπεὶ Vp προτερεύει EMp: πρω-
τεύει DV post εἶδους αἱ. διὰ τὸ δὲ τὸ γένος προέταξε τῆς διαφορᾶς ἐν τῇ διδασκα-
λίᾳ p καὶ οἱ. p 10. 11 ἐν τῷ οἰκ. τ. ἐπελθόντες δείξουμεν EMV: ἀλθόντες ἐν
τῷ οἰκ. τ. λέξορεν D: ἐν τῷ οἰκ. τ. ἀπελθόντες δείξουμεν p 11 καὶ νῦν] νῦν δὲ p
περὶ ὧντων V post ὧν add. βοῦ (?) M 12 ποιεῖσθαι] εἰσθαι in ras. D
περὶ γάρ D: περὶ EMV: ταῦτα εἰσὶ p γένος, διαφορά, εἶδος, ἔδιον καὶ συμβιβλήσκος; p
εἶδους καὶ διαφορᾶς E καὶ οἱ. M 13 ἐστὶν ἡ διδασκαλία D: οἱ. EMVp 14 ζη-
τῆσαι] ἀπορήσαι V κανταῦθα] ἐνταῦθα p τί δέρποτε] διατὶ M . 14. 15 κατὰ
τάξιν ἔθετο τὰς φ. D: ἐπέθηκε (ἔθηκε M) τὰς φ. κατὰ τάξιν EM: κατὰ τάξιν ἔθηκε τὰς φ. Vp 15 φιλόσοφος] πορφύριος p μάτην Dp: οἱ. EMV 16 βούλομεν
Dp: βούλομεν ΕMV εἰδέναι δὲ δεῖ EMV 17 καὶ μερικὰ καὶ καθολικά D: καὶ
καθολικὰ καὶ μερικά E: καθολικὰ καὶ μερικά MV: καὶ καθόλου καὶ μερικά p ζητε-
λησιν V 18 ἀπόλλυσθαι] ἀπολέσθαι p γενικ. τι τούτων post φύσις transp. EMVp
19 περὶ λαμβάνον—τοῦτο omissee videtur V, nam loco verborum τοῦτων—τοῦτο IV litt.
oblitteratae sunt 20 ἀνενόητοι] ἀνόγτοι p αὐτῶν] αὐτοὶ V post ὧμεν add.
φέρε V 21 εἰπωμεν οὖν E: εἰπωπεν δὲ V ἔκαστον ἔστι colloc. EM 22 καὶ
Ἀλκιβιάδην οἱ. EMVp

σιν οἱ φιλόσοφοι μερικὰ καὶ ἄτομα, δύοις δὲ καὶ Ξάνθου καὶ Βαλίαν καὶ 10^υ τόνδε τὸν ἵππον. τὰ δὲ τῶν κατὰ μέρος περιεκτικὰ προσεγῶς καλοῦσιν εἴδη, οἷον τὸν καθόλου ἀνθρωπὸν (περιέχει γάρ τὸν κατὰ μέρος ὁ καθόλου) καὶ τὰ ἄλλα δύοις, τὰ δὲ τούτων πᾶλιν περιεκτικά καλοῦσι γένη 5 οἷον τὸ ζῆψιν· περιέχει γάρ ἵππον καὶ ἀνθρωπὸν. μέσαι δὲ τούτων αἱ διαφοραὶ εἰσιν. διαφορὰ δέ ἐστιν, ώς αὐτὸς ὁ Ηροφόριος προϊὼν ἔρει, ἡ διενήνογχεν ἔτερον ἔτέρου· κατὰ ταύτην γάρ η διαφορὰ τῶν πραγμάτων διαφαίνεται, ἐπεὶ κατὰ γένος οὐδεμίᾳ γίνεται διαφορὰ ἔκδηλος· οἷον τὸ ζῆψιν γένος ὑπάρχει, καὶ δὲ οὐδὲν ἄλλο διαφέρει ἄλλου (πάντα γάρ ζῆψια 10 καλοῦνται καὶ ἵππος καὶ κύων καὶ βοῦς καὶ ἀνθρωπὸς), ἐὰν δὲ εἴπω ὅτι τοῦ ζῆψιοῦ τὸ μέν ἐστι λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον, ὑποδιελών ἐποίησα τὴν διαφοράν, καὶ δὲ φάνη διαφέρων ὁ ἀνθρωπὸς τοῦ ἵππου καὶ τοῦ βοῦς καὶ τῶν λοιπῶν ἀλόγων· λογικὸν μὲν γάρ λέγεται τὸ μετὰ λόγου καὶ κρίσεως τυνος διάγονος οἷον ἀνθρωπὸς ἄγγελος, ἄλογον δὲ τὸ γωρὶς λόγου καὶ κρί· 15 ΙΙΙ^τ σεως οἷον ἵππος καὶ βοῦς καὶ τὰ ἄλλα ἄλογα ζῆψια. ὕστε οὖν αὕτη μερικώτερά μέν ἐστι τῶν γενῶν, καθολικώτερά δὲ τῶν εἰδῶν, οἷον τὰ λογικὰ καὶ τὸ θυητόν· τὸ γάρ λογικὸν μερικώτερον τοῦ ζῆψιοῦ (περιέχει γάρ τοῦτο τὸ ζῆψιν τὸ λογικόν τε καὶ ἄλογον), καθολικώτερον δὲ τοῦ εἰδούς· περιέχει γάρ πολλὰ εἰδῆ τὸ λογικόν, ἄγγελον γάρ καὶ ἀνθρωπὸν. 20 ἄλλως τε δὲ μερικώτερόν ἐστι τοῦ γένους η διαφορά, καθὸ δύο τὸ γένος πέπτωκε, καθολικώτερον δὲ τοῦ εἰδούς, καθὸ αὕτη δύο τινῶν ἐστι περιεκτικὴ τοῦ λογικοῦ τε καὶ ἀλόγου, ὡφ' αἱ πάντα τὰ ζῆψια πέπτωκε. τὸ δὲ εἰδός ἐνὸς μόνου ἐστὶ περιεκτικὸν οἷον ἀνθρώπου ἵππου η ἄλλου τινός. τὸ δὲ τίδιον ἐνὶ μόνῳ εἰδεῖ ὑπάρχει, οἷον τίδιον τοῦ ἀνθρώπου τὸ γελαστικὸν 25 λέγεται· αὐτῷ γάρ μόνῳ ὑπάρχει καὶ παντί. συμβεβηκός δέ ἐστι τὸ 10

1 ξανθὸν M Βαλίαν D: βαλίον V (cf. p. 17, 19) καὶ (ante τόνδε) ομ. M
 2 προσεγῶς—περιεκτικά (4) ομ. MV: καλοῦσιν—περιεκτικά ομ. E 3 τοὺς p: τὰ D
 4 τῶν τούτων p 5 ἵππον καὶ ἀνθρ. DM: ἀνθρ. καὶ ἵππον E: καὶ ἵππον καὶ ἀνθρ. V:
 καὶ ἀνθρ. καὶ ἵππον p μέσαι δὲ DV: καὶ μέσαι δὲ EM: μέσαι δὲ p 6. 6 αἱ διαφοραὶ εἰσιν DEM: αἱ διαφοραὶ V: εἰσιν αἱ διαφοραὶ p 6 προϊὼν ὁ πορφ. colloc. M
 7 ταύτην DEV: ταῦτα M: τοῦτο p 8 διαφαίνεται] διαφέρεται V [ἐπειδὴ] ὑπάρχει] 9 οὐδὲν] 10 εἰσιν] 11 οὐδὲν] 12 τοῦ ἵππου καὶ τοῦ βοῦς
 D: ἵππον καὶ βοῦς EMp: ἵππον V 13 καὶ (ante βοῦς) ομ. E οὖν ομ. p
 17 post μερικώτερον add. ἐστὶ M 17. 18 τοῦτο τὸ ζῶον τὸ λογικόν τε καὶ ἄλογον
 D: τὸ ζῶον τοῦτο τὸ λογικὸν δηλοντί καὶ τὸ ἄλογον EMp: τὸ ζῶον τοῦτο τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον V; fort. τὸ ζῆψιν eicias (cf. v. 21) 19 γάρ ομ. V 20 τε δὲ Dp: τε
 δὲ καὶ EM: τε V μερικώτερον D: μερικωτέρου E: μερικωτέρα MVp 21 καθολικώτερον DE: καθολικώτερά MVp αὕτη] αὕτη V 22 τοῦ ἀλόγου EMVp 23 post μόνου add. τινός M
 η ἵππον p 24 ἐνὶ μόνῳ εἰδεῖ D: ἐνὶ μὲν εἰδεῖ μόνῳ EMVp post ὑπάρχει add.
 καὶ παντὶ p 24. 25 τοῦ ἀνθρ. τίδιον λέγεται τὸ γελ. colloc. EMVp 25 post παντὶ^τ
 add. καὶ δεῖ p

δυνάμενον δίχα τινὸς βλάβης ἀπογενέσθαι τοῦ ἐν φ. ἑστιν, οἷον λευκὸν μέλαν 11·
καθῆσθαι ἔσταγαι. τούτων οὖν τὰ μὲν συμπληρωτικά ἔστι τῆς οὐσίας
ἥγουν τῆς ὑπάρξεως, τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ τούτων μέση διαφορά,
ἅπτια οὐσιώδη καλεῖται· ταῦτα γάρ συμπληρωτικά εἰσι παντὸς ζῷου· ἐκα-
5 στον γάρ τούτων τῶν τριῶν μετέχει, οἷον Σωκράτης, καθὸ μὲν ζῷον, ἔχει 15
τὸ γένος, καθὸ δὲ λογικὸν θνητόν, ἔχει τὴν διαφοράν, καθὸ δὲ ἀνθρωπος,
τὸ εἶδος· ὅμοιας δὲ καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης. τὰ δὲ ἄλλα δύο ἐπεισ-
οδιώδη καλεῖται, τὸ ίδιον λέγω καὶ τὸ συμβεβηκός, διότι οὐδὲν εἰς τὸν
τῆς οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου συμβάλλεται λόγον. ὃν τὸ μὲν ίδιον πλησιέ-
10 στερον ὑπάρχει τῶν οὐσιώδων, ἐπειδὴ ἀεὶ ὑπάρχει τινί, τὸ δὲ συμβεβη-
κός πάρορα ὑπάρχει, ἐπειδὴ πῃ μὲν ὑπάρχει πῃ δὲ οὐχ ὑπάρχει. τὰ αὐ-
τὰ δὲ καὶ χωριστὰ καλεῖται, ἐπειδὴ κατ' ἐπίνοιαν χωριζόμενα οὐδὲν λυ-
μαίνεται τῇ οὐσίᾳ τοῦ ὑποκειμένου, ἐπειδὴ εἰ τοῦτο ήν, ἔδει τοὺς μέλανας
ἀνθρώπους μὴ εῖναι, διπερ ἄτοπους, καὶ τοῦ γελᾶν δὲ τὴν δύναμιν ἀπο-
15 βάλλωμεν, οὐδὲν ηττόν ἐσμεν ἀνθρώπου πάσας τὰς τῶν ἀνθρώπων ἐνερ-
γείας ἐνεργοῦντες. τούτων οὖν οἵτις ἐγένετον δρα πῶς ἡ Πιρρός οὐκέτι
τάξιν προῆλθε· προέταξε μὲν γάρ τὰ οὐσιώδη καὶ συμπληρωτικά τῆς οὐ-
20 σίας, ὕστερον δ' ἐτάξει τὰ ἐπεισοδιώδη. καὶ πάλιν τῶν οὐσιώδων προέταξε
μὲν πρῶτον τὸ γένος ὡς καθοικιώτερον, εἶτα τὴν διαφοράν ὡς τούτου
25 μερικωτέραν, εἶτα τὸ εἶδος ὡς ταύτης μερικώτερον. τῶν δὲ ἐπουσιώδων
ἐπειδὴ τὸ μὲν ίδιον πλησιέστερόν ἔστι τῆς οὐσίας, προέταξε μὲν αὐτὸν ὡς
καὶ μᾶλλον συγγενέστερον τοῖς εἰρημένοις, τὸ δὲ συμβεβηκός τῆς ἐπιγάτης
τετύγκει τάξιν τοῖς μὴ κοινωνοῦν τοῖς εἰρημένοις καὶ αὐτὸν μάνιον γινό-
μενόν τε καὶ ἀπογνόμενον χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φύσεως.

30

1 δυνάμενον rescrips. V² 2 οὖν reser. V² συμπληρωματικά E εἰσι D
3 ἥγουν τῆς ὑπάρξεως D: τῶν πραγμάτων Vp: om. EM (fort. recte); tum pergit τὰ δὲ
ἐπεισακτα. καὶ συμπληρωτικά μὲν ἔστι τῆς οὐσίας τὸ γένος κ. τ. λ. p οἷον τὸ γένος M
καὶ (post γένος) Dp: om. EMV ἡ τούτων μέση διαφορά DV: ἡ τούτων διαφορά ἡ μέση E:
ἡ τούτων διαφορά M: ἡ μέση τούτων διαφορά p 4 ταῦτα γάρ συμπλ. εἰσι παντὸς ζῶου
Dp: διὰ τὸ συμπλ. εἰναι παντὸς ζῶου EM: παρὰ τὸ ὡς ἥδη εἴρηται συμπλ. εἰναι παντὸς
ζῶου V 5 post μὲν add. γάρ MVp post ζῆσον add. ὁ σωκράτης EMV
5. 6 τὸ γένος ἔχει colloc. E 6 ἔχει D: om. EMVp 7. 8 ἐπεισοδιώδη D: ἐπουσιώδη
EMVp 8 καλεῖται] καλοῦνται V post καλεῖται ad. l. καὶ ἐπεισακτα p τὸ τε
ίδιον p 9 τοῦ in ras. D τοῦ ὑποκειμένου post λόγον transp. D 10 ὑπάρ-
χει om. V 11 οὐχ ὑπάρχει DEp: οὐ MV 11. 12 τὰ αὐτὰ D: ταῦτα EMVp
12 καὶ om. p καλεῖται D: καλοῦνται EMVp 12. 13 λυμαίνεται MV: λυμαίνο-
ται DEp 13 τῇ οὐσίᾳ EMVp: τῆς οὐσίας D ὑποκειμένου scripsi: ἀνθρώπου libri
ἐπειδὴ] ἐπει D 14 μὴ εἰναι ἀνθρ. colloc. EMVp καὶ τοῦ DMV: καὶ τῶ E:
καὶ p 14. 15 ἀποβάλλωμεν E: ἀποβάλλωμεν D: ἀποβάλλωμεν M: ἀποβάλλω V: ἀπο-
βάλλομεν p 16 οὖν Dp: om. EMV ὁ φύλαξος πορφύριος MV 17 γάρ
om. D συμπληρωματικά EMp 18 ὕστερα EMV ἐπεισοδιώδη
D: ἐπουσιώδη EMVp καὶ πάλιν τῶν οὐσιώδων om. D προέταξε] scribas ἔταξε
19 πρῶτον EM: πρότερον D: om. Vp 20 ἐπουσιώδῶν] videtur aut ἐπεισοδιώδῶν
aut μὴ vel οὐκ οὐσιώδων (cf. v. 7) et hic et ubique corrigendum esse 21 ἔστι
om. M 23 εἰρημένοις Dp: προειρημένοις EMV (cf. v. 22) ante αὐτὸν add. ὡς
EMVp: om. D

Ζητῆσαι δὲ ἀξιον, πῶς ἀντιδιήρηται τῷ γένει καὶ τῷ εἶδει τὸ συμ- 11
βεθηκός, καίτοι καὶ αὐτὸς τὸ συμβεθηκός εἰς εἰδῆ τε καὶ γένη τεμνόμενον.
λέγω τοίνυν ως ἄλλο τί ἐστι σκοπεῖν ἔκαστον τῶν δέκα κατηγοριῶν, καθό
ἔγει τὸ εἶναι ἀσχέτως, καὶ ἄλλο ως ἀνειληφθεὶς πρὸς ἕτερον σχέσιν· γίγνεται
δὲ μὲν γάρ αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἔκαστον ὃ τι ποτέ ἐστι σκοποῦμεν, φαμὲν τὸ μέν
τι εἶναι οὐσίαν τὸ δὲ ποσὸν τὸ δὲ ποιὸν καὶ τὰ λοιπά· ὅταν δὲ ἀπιδωμεν
εἰς τὰς μετὰ τὴν οὐσίαν κατηγορίας ως μὴ ὑφεστηκυίας καθ' αὐτὰς ἄλλα 25
δεινόμενας ἐκείνης πρὸς ὑπαρξίην, συμβεθηκέναι αὐτὰς τῇ οὐσίᾳ φαμέν. πάλιν
ἐν ἐκάστῃ τῶν κατηγοριῶν ὅταν ἀποβλέψαντες ἴδωμεν τὸ μέν τι καθολικό-
10 τερον τὸ δὲ εἰδικώτερον τὸ δὲ φῶ τὸ εἰδικώτερα τέμνεται | ἀπὸ τῶν γενι- 11
κωτέρων, τούτων τὸ μέν τι καλοῦμεν γένος τὸ δὲ διαφορὰν τὸ δὲ εἶδος.
ὅτετε τὸ αὐτὸς ἄλλως μὲν θεωρούμενον γένος λέγεται γῆ εἶδος γῆ διαφορά
(καθ' οὐδὲν διαφέρουσι κατὰ τὰς κατηγορίας), ἄλλως δὲ τὸ μέν τι οὐσία
τὸ δὲ συμβεθηκός.

15 p. 1,5 Εἴς τε τὴν τῶν ὄρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ
διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως γρηγορίμης οὕσης τῆς τούτων θεωρίας. 5

Χρὴ εἰδέναι πρῶτον, ως ἄλλη ἐστὶν ἡ κατὰ Ἀριστοτέλην διαλεκτικὴ
καὶ ἄλλη ἡ κατὰ Πλάτωνα· ἡ μὲν γάρ κατὰ Ἀριστοτέλην διαλεκτικὴ
δέξαις ἐπεται πενταχῶς, ως ἐν Τοπικοῖς δέσταεν, ἡ δὲ κατὰ Πλάτωνα
20 τετραχῶς γίνεται, κατὰ διαιρεσιν καὶ ὄρισμὸν καὶ ἀπόδεξιν καὶ ἀνάλυσιν.
τὸ οὖν γρήγοριον εἰς τε τὴν τῶν ὄρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ εἰς τὰ
περὶ διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως γρήγοριον ἔσται δῆλον ὅτι καὶ πρὸς πᾶσαν φι- 10
λοσοφίαν. εἰσὶ δέ, ως εἴρηται, διαιρετικὴ ὄριστικὴ ἀποδεικτικὴ καὶ ἀνα-
25 λυτική. οὕτως οὖν ἐκληπτέον τὸν νοῦν τοῦ γωρίου, ως ἀν εἰ ἔλεγεν ὁ
Πορφύριος ὅτι τοῦτο τὸ σύγγραμμα οὐ μόνον εἰς τὰ τῶν φιλοσόφων συγ-
γράμματα συμβάλλεται, ἀλλ' ως εἰ καὶ μὴ γῆ συγγράμματα, εἰς αὐτὰς τὰς

1 ἀντιδιήρηται DEV: ἀντιδιαιρεῖται Mp 2 τὸ συμβεθηκός om. p τε om p
3 τῶν δέκα κατηγοριῶν D: om. EMVp 4 ἀσχέτως D: om. EMVp ἀνειλη-
φθεὶς p 6 τι DEMp: τοι V 7 ἀπιδωμεν DEp: ἀποδιδωμεν M: κατ' εἶδος μὲν V
ἀντὸς V 9 ἴδωμεν om. V 10 τὰ μέν τοι καθολικώτερα V 10 τὸ δὲ εἰ-
δικώτερον p: τὸ δὲ εἰδικώτερον DM: τὰ δὲ εἰδικώτερα EV τὰ δὲ ὁ E τὰ εἰδικώτερα
D (sed i in ras.) 11 τι] τοι Vp 12 λέγεται γένος colloc. p 13 καθὸ]
καθ' ἀ p οὐδὲν διαφέρουσι] οὐδὲν διαφέρει DMV: οὐδὲ διαφέρει E: διαφέρουσι τὰ p
ἄλλως τε δὲ V τι] τοι Vp 17 ως D: ὅτι EMVp 18 ἄλλη D: ἔτερα
EMVp τὸν ἀριστοτέλην E 19 ἐν τοῖς τοπικοῖς M (cf. Z. p. 139 a 24) 20 ἀπό-
δοξιν E 21 τὴν τῶν MVp: τῶν DE τὰ] τὸ EM 22 ἀποδέξεως E¹ ἐσται]
ἐστι V δῆλον ὅτι om. V καὶ (ante εἰς) om. E 23. 24 εἰ δὲ τοῦτο — φιλοσοφίαν
post ἀναλυτικὴ transponas, nisi malis eicere 23 καὶ om. M 24 post εἰρηται
add. τέσσαρες V 25 τοῦ γωρίου MVp: τοῦ γρηγορίου D: τοῦ γωρίου τούτου E
26. 27 συμβάλλεται συγγράμματα colloc. Vp 27 ως om. p αὐτὰς EMVp: om. D

τῶν φιλοσόφων μεθίδοις συμβάλλεται, δι' ὧν δύνανται εὑρεῖν οἱ φιλόσοφοι Ην
ἔκαστον τῶν πραγμάτων. τί δέ ἐστιν ἔκάστης τούτων ἔργον, κατὰ τάξιν 15
εἰπωμεν.

Διαιρετικῆς μὲν γάρ ἔργον ἐστὶ τὸ διαιρεῖν τὸ προτεθέν γένος εὐτά-
5 κτως εἰς τὰς οἰκείας διαιφοράς, οἷον τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον εἰς
θυητὸν καὶ ἀθανάτον, καὶ μὴ λέγειν διτὶ τοῦ ζῷου τὸ μέν ἐστιν ἄνθρωπος
τὸ δὲ ἕππος τὸ δὲ ἄλλο τι καὶ ἄλλο. ἐσίκασι γάρ οὖτοι, ὡς ὁ θεός φησι
Πλάτων, τοῖς κακῶς τέμνουσι μαχείριοις καὶ μὴ κατ' ἄρθρα τὰ δύο, τοῦτο
10 ἐστιν ἴδιωταις καὶ ἀμεθίδοις ἀνδράσιν. ὁριστικῆς δέ ἐστι τὸ τὸν ὁρισμὸν 20
οἰκείως ἔκάστου τῶν πραγμάτων ἀποδιδόναι. οὗτος δὲ ἐπεται τῷ διαιρε-
τικῷ πρώτῳ ὅντι, ἐπειδὴ καὶ χρήζει αὐτοῦ· οἱ γάρ ὁρισμοὶ ἐκ γένους εἰσὶ^ν
καὶ συστατικῶν διαιφορῶν· ἐκ τοῦ οὖν διαιρεθέντος ηὕρη γένους ὁ ὁριστικὸς
ἐκλέγεται τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν ὁρισμόν, οἷον διαιρεθέντος τοῦ ἐμψύχου
εἰς ζῷον καὶ φυτὸν καὶ τοῦ ζῷου εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον εἰς θυητὸν καὶ
15 ἀθανάτον. ὁ ὁριστικὸς βιουλόμενος τὸν ἄνθρωπον ὀρίζεται ἐκλέγεται τὸ
ζῷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυητόν. ἀποδεικτικῆς δὲ ἔργον τὸ τὴν ἀποδειξιν 25
τῶν πραγμάτων ποιεῖσθαι ἐξ αὐτῆς τῆς ἴδιας αὐτῶν οἰκείας· οὐ γάρ ὥσπερ
οἱ ῥήτορες ἐξ ἐνδόξων καὶ πιθανῶν προτάσεων τὰς πίστεις φέρουσι, τοιοῦ-
τον τι χρῆμα ἐστιν ἡ ἀποδείξις, ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πλάτων τὸν περὶ τῆς ἀθα-
20 νασίας τῆς ψυχῆς λόγον ἀποδεῖξαι βιουλόμενος τῷ λόγῳ τῆς οἰκείας αὐτῆς
ἐχρήσατο, λέγων διτὶ ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, τὸ
ἀεικίνητον ἀθανάτον, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθανάτος. οὗτως χρή καὶ τὸν ἀποδεῖξαι 30
βιουλόμενον ποιεῖν· αἱ γάρ ὅνταις ἀποδεῖξεις ἐκ τῶν ὁρισμῶν γίνονται· οἱ
γάρ ὁρισμοὶ δηλοῦσι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, καὶ δεῖ τὰς ἀποδεῖξεις γί-
25 νεῖσθαι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων καὶ οὐκ ἐκ τῶν ἔξωθεν παρε-
πομένων οὐκ ἀναγκαίως. ὥστε οὖν τρίτην τάξιν ἐπέχει ἡ ἀποδείξις, εἴ γε

1 οἱ φιλοσ. εὑρεῖν colloc. V	2 ἐστιν οι. Mp	ἐκάστης scripsi: ἔκάστου libri	
4 διαιρετικῆς DMp: διαιρετικὸν EV	μὲν γάρ EMp: μὲν V: om. D	προστε-
θὲν E ¹	
5 εἰς (tertium) EMVp: om. D (cf. v. 14)	7 τὸ δὲ (ante ἄλλο)	7. 8 ὁ Νεῖος φησι: Ηλάτων Dp: ὁ Ηλάτων φησί EM:	
καὶ E οὔτοι EMVp: om. D	EM: δέ θεος Ηλάτων φησί V (cf. Phaedr. p. 265 E)	9 ὁριστικῆς δέ ἐστι D: ὁριστικὴ	
10 οὐδὲν ποιεῖν· αἱ γάρ ὅνταις ἀποδεῖξεις ἐκ τῶν ὁρισμῶν γί-
νονται· οἱ γάρ ὁρισμοὶ δηλοῦσι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, καὶ δεῖ τὰς ἀποδεῖξεις γί-	11 ἐπειδὴ] ἐπέι D καὶ om. V	10 οἰκείους E	11 ἐκάστου D: ἔκάστω EMVp
15 νεῖσθαι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων καὶ οὐκ ἐκ τῶν ἔξωθεν παρε-
πομένων οὐκ ἀναγκαίως. ὥστε οὖν τρίτην τάξιν ἐπέχει ἡ ἀποδείξις, εἴ γε	12 τοῦ οὖν τοῦ E διαιρεθέντος οὖν γένους ηὕρη colloc. M	12 οὐν οὐν	
16 εἰς ζῷον D: εἰς τὸ ζῷον E: εἰς τε τὸ ζῷον M: εἰς τε ζῷον Vp	13 πρὸς] εἰς V		
17 τοῦ ζῶου] τὸ ζῷον V post ἀλογον add. τὸ λογικὸν V	14 φυτὸν] θυητὸν M		
18 τὸ θυητὸν D: καὶ τὸ θυητὸν καὶ τὸ λογ. EMp: καὶ τὸ λογ. καὶ τὸ θυητὸν V	15 τὸ λογ. καὶ τὸ θυητὸν D: καὶ τὸ θυητὸν καὶ τὸ λογ. EMp: καὶ τὸ λογ. καὶ τὸ θυητὸν V		
19 ἀποδεικτικῆς Dp: ἀποδεικτικὸν EV: ἀποδεικτικὸν (?) M	16 τὸ λογ. καὶ τὸ θυητὸν D: καὶ τὸ θυητὸν καὶ τὸ λογ. EMp: καὶ τὸ λογ. καὶ τὸ θυητὸν V		
20 DEVp 18. 19 οὐ τοιοῦτον M	17 18 προτάσεων M: προσώπων		
21 ὁ Ηλάτων] cf. Phaedr. p. 245 C sq.	22 19 ὁ Ηλάτων] cf. Phaedr. p. 245 C sq.		
22 ἀποδεῖξεις E	23 γίνονται om. E		
23 εἰς τῆς φ. αὐτῆς πραγ. D: εἰς τῆς φ. αὐτῆς πραγ. E	24 ἐκ τῆς φ. αὐτῆς πραγ. Mvp:		
24 ἐπέχει DEV: ἔχει Mp	25 οὐκ ἀναγκ. fort. eicias		

τῷ ὄριστικῷ κέχρηται, ἡ δὲ ὄριστικὸς τῷ διαιρετικῷ. ἀναλυτικῆς δὲ ἔργον 11° τὴν τὰ σύνθετα ἀναλύειν εἰς τὰ ἀπλᾶ, ἐξ ὧν σύγκεινται, οἷον τὸν λόγον εἰς τὸν δύναματα καὶ ῥήματα, καὶ ταῦτα εἰς τὰς συλλαβάς, καὶ ταύτας εἰς τὰ στοιχεῖα, καὶ ταῦτα μὲν οἱ γραμματικοί. οἱ δὲ φιλόσοφοι ἐπὶ τῶν πραγμάτων, οἷον τὸν ἄνθρωπον εἰς κεφαλὴν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, | καὶ ταῦτα 12° εἰς ὅστα καὶ σάρκας καὶ νεῦρα, καὶ ταῦτα εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ ταῦτα εἰς ὅλην καὶ εἰδῶς. Χρώμεθα δὲ τῇ ἀναλυτικῇ καὶ ἐπὶ συλλογισμῶν ἀναλύοντες αὐτοὺς εἰς τὰς προτάσεις καὶ ταύτας εἰς τοὺς δρους, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς διηδάσκει. πρώτη οὖν πασῶν ἡ διαιρετική, δευτέρα ἡ 10 ὄριστική, τρίτη ἡ ἀποδεικτική, τετάρτη ἡ ἀναλυτική. τῶν δὲ τριῶν μόνων ἡ ἐμμνημόνευσε, διύτι τὸ βιβλίον εἰς ταῦτα ἔστι χρήσιμον· διδάσκει γάρ περι γενῶν καὶ διαφορῶν. ἡ μὲν δὴ διαιρετικὴ διαιρεῖ εὐτάκτως τὰ γένη εἰς τὰ εἰδῆ διὰ τῶν οἰκείων διαφορῶν, ἡ δὲ ὄριστικὴ δρίζεται ἐκ γένους καὶ διαφορῶν, ἡ δὲ ὄρισμαί, ὡς εἴρηται, ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν. [Ἄλλως τε διὰ τὸ τὰς τρεῖς ἀλλήλων δεῖσθαι· τῆς μὲν γάρ διαιρετικῆς χρήζει ἡ ὄριστική, ἡ δὲ ἀποδεικτικὴ ἀμφοτέρων, εἴ γε δὲ ἀποδεικνύων τοὺς ὄρισμοὺς 10 τῶν πραγμάτων λαμβάνει διὰ τὸ γνῶναι τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἡ δὲ ὄριστικὴ χρήζει τῆς διαιρετικῆς. ἡ δὲ ἀναλυτικὴ οὐδεμιᾶς χρήζει· τῇ 20 μὲν γάρ διαιρετικῇ ἐναντιοῦται, καθὸδε ἔκεινη μὲν ἐν λαμβάνουσα πολλὰ ποιεῖ, ἡ δὲ ἀναλυτικὴ εἰς ἐν τελευτῇ· λαμβάνουσα γάρ καὶ ἀναλύουσα τὸν ἄνθρωπον ποιεῖ εἰς μόρια, καὶ ταῦτα εἰς χυμούς, καὶ τοὺς χυμούς εἰς 15 στοιχεῖα, καὶ ταῦτα εἰς ὅλην καὶ εἰδῶς· τὰ γάρ στοιχεῖα ἐξ ὅλης καὶ εἰδούς σύγκειται. ἄλλως τε διὰ τὴν ἡ μὲν διαιρετικὴ πρόεσσιν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν 25 ἐπὶ τὰ σύνθετα, ἡ δὲ ἀναλυτικὴ ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα. τῷ δὲ ὄριστικῷ, καθὸδε οὗτος μὲν συναπτικός ἐστι τῆς οὐσίας, ἔκεινη δὲ

1 ἀναλυτικῆς Dp: ἀναλυτικοῦ EMV	ἔργον ἔστι p	2 ἀναλύειν DMVp: δια-
λύειν E τὰ (ante ἀπλᾶ) om. EM	3 καὶ (post ῥήματα) om. V	4 ante
φιλόσοφου add. φυσικοὶ Ep: om. DMV	5 καὶ (ante χεῖρας) om. E	6 ὅστεα E
ταῦτα DMV: τὰ τοιαῦτα Ep τὰ DMV: om. Ep	7. 8 συλλογισμῶν EMVp: συλ-	
λογισμοῖς D 8 τὰς D: om. EMVp	τοὺς EMV: om. Dp	9 μὲν οὖν Ep
δευτέρα δὲ EMVp	10 τρίτη δὲ Ep	ἡ (ante ἀποδεικτ.) superscr. E καὶ
τετάρτη Ep μόνων] τούτων E	12 ἡ ... διαιρετικὴ D: ὁ ... διαιρετικὸς EMVp	τετάρτη Ep
δὲ ὄριστικὴ D: ὁ δὲ ὄριστικὸς EMVp	13 τὰ om. p	οἰκείων EMVp: ὕδων D (cf. p. 35,5)
ἡ δὲ ὄριστικὴ D: ὁ δὲ ὄριστικὸς EMVp	14 διαφορῶν D: διαφορᾶς EMVp	ἡ δὲ
ἀποδεικτικὴ D: ὁ δὲ ἀποδεικτικὸς EMVp	14. 15 οἱ δὲ διορισμοὶ E	15 γένους
D: γενῶν EMVp (cf. p. 35,11)	συστατικῶν D: om. EMVp	ἄλλως τε—διαλά-
τουσα (p. 38,3) inclusi	17 ὁ superscr. E	τουσα (p. 38,3) inclusi
20 γάρ om. D	18. 19 ὁ δὲ ὄριστικὸς EMV	20 γάρ om. D
21 ἡ δὲ ἀναλυτικὴ εἰς ἐν τελ. vix recte se habet, cf.	21 ἡ δὲ ἀναλυτικὴ εἰς ἐν τελ. vix recte se habet, cf.	p. 37,16 Elias p. 430,23 (Cramer)
22 τὸν ἄνθρ. ποιεῖ D: ποιεῖ τὸν ἄνθρ. EM: τὸν	22 τὸν ἄνθρ. ποιεῖ D: ποιεῖ τὸν ἄνθρ. EM: τὸν	22 τὸν ἄνθρ. ποιεῖ D: ποιεῖ τὸν ἄνθρ. EM: τὸν
ἄνθρ. V: ἀναλύει τὸν ἄνθρ. p; scribas τὸν ἄνθρ. διαιρεῖ secundum Eliam (p. 431,14)	19 τοῦ	23 τοῦ
24 σύγκεινται DE	24 σύγκεινται DE	24 σύγκεινται DE
25 διύτι	25 διύτι	25 διύτι
διαιρετικὸς EVp	25 δὲ ἀναλυτικὴ D: δὲ ἀναλυτικὸς EMVp	25 δὲ ἀναλυτικὸς EMVp
26 post ὄριστικῷ add. ἐναντιοῦται E	26 post ὄριστικῷ add. ἐναντιοῦται E	26 post ὄριστικῷ add. ἐναντιοῦται E
27 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός D ² EMV:	27 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός D ² EMV:	27 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός D ² EMV:
28 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός p	28 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός p	28 ἔκεινος δὲ ἀναλυτικός p

διαλυτική. ἄλλως τε εἰ τῷ διαιρετικῷ ἐναντιοῦται, οὐτινος δὲ ὁ ὄριστικὸς 12· γχωρὶς οὐδὲ δύναται ὅρίσαι, δῆλον δτι καὶ τῷ ὄριστικῷ. ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ 20 ἀπόδεικτικῷ· εἰ γάρ η ἀπόδειξις χρῆται τῆς ὄριστικῆς καὶ διαιρετικῆς, ταῦταις δὲ ἐναντιοῦται η ἀναλυτική, καὶ τῇ ἀπόδεικτικῇ ἄρα ἐναντιοῦται 5 η ἀναλυτική. καὶ διὰ τέ τῆς ὄριστικῆς πρῶτον ἐμνημόνευσε, καὶ μὴ τῆς διαιρετικῆς, καὶ ταῦτα πρώτης ὑπαρχούσης; ἐπειδήπερ προκείμενον ἦν αὐτῷ τῶν προτεθέντων τοὺς ὄρισμοὺς ἀποδῦναι. διαφέρει δὲ η σύνθεσις τῆς ἀναλύσεως κατὰ μὲν τὸ ὑποκείμενον οὐδέν· ὥσπερ γάρ τὸ ἄναγτες ἔστι πάντως καὶ κάταντες, οὕτως καὶ η ἀνάλυσις πάντως ἔστι καὶ σύνθεσις. κατὰ δὲ τὴν σχέσιν διαφέρει (ὅταν μὲν γάρ ἄνωθεν πρόεισιν καὶ ἐκ τῶν πρώτων ἀρχῶν ἐπὶ τὰ ἔσχατα, σύνθεσίς ἔστιν, ὅταν δὲ ἐκ τῶν ἔσχατων ἐπὶ τὰς πρώτας ἀρχὰς ἀναβαίνῃ, ἀνάλυσις) καὶ δτι η μὲν σύνθεσις πρὸς τὸ σύνθετον τελευτὴ, η δὲ ἀνάλυσις πρὸς τὸ ἀπλοῦν. ο γάρ ἀναλύων σύνθετόν τι δῆλον δτι ἀναλύει, εἰ γε μὴ μέλλοι ταλαιπωρεῖν καὶ 15 ἀδύνατα μηγγεῖν ἀπλοῦν ἀναλύσαι σπεύδων· τὸ δὲ σύνθετον ἐκ πλειόνων 20 σύγκειται· οὐκοῦν οἱ ἀναλύων εἰς πλείονα ἀναλύει. ψεῦδος ἄρα τὸ τὴν ἀνάλυσιν εἰς ἀπλοῦν ἀναλύειν τὸ σύνθετον. καὶ τοῦτο μὲν ἐγγὺς ἀληθείας, πλὴν ἔστιν εἰπεῖν, δτι εἰς προσεχῆ μὲν πλείονα ἀναλύει, τὸ δὲ ἔσχατον οὖν. ἔδει οὖν εἰδέναι, ὡς σαφῶς εἰπεῖν, δτι τὸ ἀπλοῦν μὲν εἰς πολλὰ σύντονά τίθεται, εἰς οὐδέν δὲ ἀναλύεται, τὸ δὲ ἔσχατον συντεθὲν ἀναλύεται μὲν εἰς πλείονα, εἰς τὸ ἀνώτατον δὲ συντεθεῖ οὐκέτι. ἀποροῦσι δὲ τινες, διὰ τί 25 τὸν ὄρισμὸν ὕστερον ὄντα τῆς διαιρέσεως προέταξε. καὶ φαμεν δτι πρῶτον μὲν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἀδιάφορον ἔστι ὑπασθοῦν συντάττειν, ἐπειτα 30 δὲ καὶ ὡς πρὸς ημᾶς πρῶτον ἔστι τὰ σύνθετα τὰ διὰ τοῦ ὄρισμοῦ γνω-

1. 2 γχωρὶς οἱ ὄριστικὸς colloc. p 2 ὄρισαι DEMV: ὄρισασθαι p δὴ om. M
 3 τῆς ὄριστικῆς καὶ διαιρετικῆς Dp: τῆς διαιρετικῆς καὶ τῆς ὄριστικῆς E: τῆς ὄριστικῆς καὶ τῆς διαιρετικῆς MV 4 καὶ ταῦταις δὲ Mp καὶ D: om. EMVp 5 καὶ διὰ τί Dp: καὶ διὰ τοῦτο E: διὰ τί δὲ M τῆς ὄριστικῆς D: ὄριστικῆς EMp: τοῦ ὄριστικοῦ V μὴ D: οὐ EMVp 6 ὑπαρχούσης DEp: οὐσῆς MV ἐπειδὴ p
 7. 8 η σύνθεσις τῆς ἀναλύσεως Dp: η ἀνάλυσις τῆς συνθέσεως EMV 8 τοῦ ὑποκειμένου E¹ 9 πάντως ἔστι (prius) colloc. EVp καὶ (post οὕτως) om. EMVp
 ἔστι πάντως (alterum) colloc. M 10 διαιρέουσι V γάρ om. MV 10. 11 ἀνώθεν πρόεισι καὶ ἐκ τ. πρ. ἀρ. D: ἀνώθεν καὶ ἐκ τ. πρ. ἀρ. πρόεισιν Ep: ἀνώθεν ἐκ τ. πρ. ἀρ. πρόεισιν M: ἀνώθεν πρόεισιν ἐκ τ. πρ. ἀρ. καὶ πρόεισιν V 11 ἐκ (alterum)] ἀπὸ V 12 ἀναβαίνει p μὲν η colloc. Vp 14 δῆλον δτι om. p μέλλει E 15 δὲ EMVp: γάρ D post πλειόνων add. ἀπλῶν EMVp: om. D 16 οἱ ἀναλύων ἐὰν εἰς πλείονα ἀναλύη V post ψεῦδος add. ην EMVp 16. 17 τὴν ἀνάλυσιν D: τὸν ἀναλύτην E¹: τὸν ἀναλύτην E²MV: τὸν ἀναλύσαντα p 17 ante ἀπλοῦν add. ἐν p τὸ σύνθετον Dp: τὰ σύνθετα EM καὶ D: om. EMVp 18 ἐγγὺς ἀληθείας D: ἐγγὺς ην ἀληθείας EMp: ἐγγὺς ἀληθείας V (fort. rectius) εἰς εἰ M προσεχῆ μὲν πλεῖον ἀνάλυσις D εἰς ἐν EMVp: οὖ D 19 ἔδει DEV: δεῖ Mp 21 ante πλείονα add. προσεχῆ EMVp: om. D ἀνωτάτω EV post δὲ (prius) add. ἐν Vp δὲ (alterum)] οὖν V 22 ὄντα ὕστερον colloc. V δτι om. E 23 ὑποκειμένων Ep: ὅφει λόγου DMV ἔστι τὸ Ep 24 πρῶτον DEp: πρῶτα MV

μετέχεινα, οἵτε εἰ καὶ μὴ εἰκῇ συνέταττεν, εἰκότως τὸν ὄρισμὸν προέταξε. 12^η τὴν δὲ ἀνάλυσιν διὰ τοῦτο παρέλιπεν εἰπεῖν ἵστως, ὅτι ταῦτὸν ἔστι τῇ συνθέσει τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὴν σχέσιν μόνον, ὡς προείρηται, διαλλάτουσα].

5 p. 1,6 Χρησίμης οὕσης τῆς τούτων θεωρίας.

’Αγτὶ τῆς τούτων γνώσεως· θεωρίαν γάρ καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι τὴν γνῶσιν.

p. 1,7 Ὡσπερ ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις ὁ ἐπελθεῖν.

10 Ἐπειδὴ ἔστι καὶ ἄλλη σύντομος παράδοσις ὑπομνήσεως χάριν κεφαλαιώδης, ἡ σφόδρα ἔστι σύντομος καὶ πάνυ διὰ βραχέων γινομένη, διὰ τοῦτο εἶπε σύντομον ὡς ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ.

p. 1,8 Τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων.

Τρία εἰσὶ τὰ δικαιοτέρους ποιοῦντα τοὺς νέους πρὸς τὸ ἐντυγχάνειν 15 τοῖς τῶν πολαιῶν συγγράμμασι, τὸ μῆκος τῶν λεγομένων ὡς τὰ Γαλήνεια, 10 τὸ ἀσαφὲς τῆς λέξεως ὡς τὸ περὶ Ἐρμηνείας, τὸ βάθος τῶν νοημάτων ὡς ἡ Ἀποδεικτική· προτρεπόμενος οὖν ὁ Πορφύριος τὸν ἀκροατὴν ἐπαγγέλλεται τούτων τὸ βιβλίον ἀπηλλάγθι καὶ μήτε πολύστιγον εἶναι μήτε ἀσάφειαν ἔχειν περὶ τὴν λέξιν, ὡς δηλοῖ τὸ ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ, μήτε 20 ζητήματα βαθύτερα. ἀλλὰ διὰ τοῦ εἰπεῖν τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων ἐδήλωσεν ἀπηλλάχθαι τοῦτο τοῦ βάθους τῶν δια- 15 νοημάτων, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν τῶν δὲ ἀπλουστέρων ἐδήλωσεν αὐτὸν

2 κατὰ ταῦτὸν D 3 τὴν om. E μόνην εχ μόνον corr. E 3. 4 διαλάττουσα D
5 pro lemmate habet θεωρίας δὲ M 6 ἀντὶ τῆς τούτων D: ἀντὶ τοῦ τῆς τούτων ΕΜρ: διὰ τοῦ M 10 ἔστι post ἄλλη transp. M: post παράδοσις p ante σύντομος add. τις M
11 χρήσιμος τε καὶ σύντομος V 12 εἰσαγωγῆς] ab—αγωγῆς inc. F post τρόπῳ add. Ἐν προοιμίοις ὁ πορφύριος παρασήσας ἡμίν τὸν σκοπὸν τε καὶ τὸ χρειώδες τοῦ προκειμένου συγγράμματος, νῦν ἐπὶ τὸν τρόπον ἥλθε τῆς διδασκαλίας καὶ φησιν ὅποια τρόπῳ κέχρηται, ὅτι τὸ κεφαλαιότερον εἰπεῖν, εἰσαγωγικωτέρῳ. εἰ γάρ μήκους μὲν ἀπέχεται λόγου, βάθους δὲ φείδεται θεωρημάτων, καὶ σαφέσι προσεπιτότοις (sic) λέξει φωτίζει τὸν λόγον, συνάγοιτο τοῖς εἰσαγομένοις ἡ προκειμένη γραφὴ M 13 ἀπεχομένη θεωρημάτων E
14 δικαιοτέρον E¹ 15 ὡς τὰ Γαλήνεια D: om. EFMVp 16 καὶ τὸ βάθος p
17 ὡς ἡ Ἀποδεικτική D: om. EFMVp 18 τὸ βιβλίον τούτων colloc. p πολύστοιχον Vp 19 ἔχειν] εἶναι MV ὡς δηλοῖ—τρόπῳ fort. eicias. δηλοῖ] δηλον M¹
20 βαθύτερα ζητήματα colloc. E διὰ μὲν V τοῦ εἰπεῖν] τὸ εἰπεῖν p 21 ἀπηλλάχθαι τοῦτο] αὐτὸν ἀπηλλάχθαι p 21. 22 διανοημάτων DFV: νοημάτων EMp
22 τοῦ] τὸ V δὲ om. D

ἀπηλλάχθαι τοῦ ἀσφυοῦς· τῶν λέξεων, διὸ δὲ τοῦ εἰπεῖν συμμέτρως 12^ν
στογαζόμενος ἐδήλωσεν αὐτὸν ἀπηλλάχθαι τοῦ μῆκους τῶν πολλῶν στί-
γων. τῶν δὲ ἀπλούστερων συμμέτρως στογαζόμενος οὐ πρὸς τὰ
πράγματα εἰπεῖν (οὐ γάρ ἔστι φιλοτεύσον τὸ στογαζέσθαι, ἀλλ' ἐπιστημόνως
5 πάντα δεικνύοντι· ῥητόρων γὰρ ὁ στογασμός), ἀλλὰ πρὸς τὸν ἀκροατὴν Χρυ-
σαόριον, τοῦτ' ἔστι 'στογαζόμενος τῆς σῆς διανοίας'. Οὐ γὰρ ἂν προτίθη-
ται διδάσκειν ὁ φιλόσοφος, ἐπιστημονικῶς παραδιδωτιν.

p. 1,10 Αὐτίκα περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν.

Τάπεσχετο ὁ Ηραφύριος καὶ σύντομον ποιῆσαι τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν
10 λέξιν σαφῆ καὶ τῶν βαθυτέρων ἀπέχεσθαι ζητημάτων. ἵνα οὖν μή τις
εἰπῇ, διτὶ οὐκ ἦν τι περὶ τούτων βαθὺς ζήτημα, αὐτὸ τοῦτο βούλεται παρα-
στῆσαι ἡμῖν ὁ ψιλόσφορος διὰ τούτου, διτὶ ἦν μὲν περὶ τούτων βαθύτερόν
τι ζήτημα, ἐξεπίτηδες δὲ παρέλιπεν. ἵνα δὲ σαφὲς γένηται τὸ λεγό-
μενον, εἰπωμεν οὕτως. τῶν ὄντων τὰ μὲν ὑφέστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλαῖς 25
15 ἐπινοίαις ὑπάρχει οἶον ἴπποκάνταυρος τραγέλαφος, ἅπινα ἐπινοούμενα μὲν

τοῦ ἀσταφοῦς DV: τοῦ δυσκόλου EFM: τῆς δυσκολίας p 1. 2 ἐδήλωσεν δὲ ἀπλη-
κότιον καὶ τοῦ μήκους τῶν παιδιῶν στέψιν διὰ τοῦ εἰπεῖν τοῦ στογ. F 2. 3 στάψιν V
3 τῶν δὲ – στοχάζομενος τοῦτο δὲ γῆρουν τὸ στοχάζομενος F (fort. recte) 4 ante οὐ
add. τοῦτο p 5 δεικνύειν p 6 ἡγέρων γάρ ὁ στογασμός DF: om. EMVp
5. 6 τὸν γηρασάρ. FMV post γρυπασόμενον add. τοῦτο ἀναπέμπει D: om. EFMVp
6 προτίθηται scripsi: προτίθεται DFp: προσθῇ τι E: πρόθηται MV 7 [διδάσκεται] διδά-
ξι V 8 ἐπιστημονικῶς D: ἐπιστημονικῶς, οὐ γάρ στοχαστικῶς EV: ἐπιστημονικῶς, οὐ
στοχαστικῶς FM: οὐ στοχαστικῶς ἀλλ ἐπιστημονικῶς p 8 τῶν γενῶν MV Porph.
9 καὶ (ante σύντομον) om. p 11 εἰπῆ p Dav.: εἴποι eodd. οὐκ Mvp: om. DEF
τι περὶ τούτων βαθὺ ζήτημα D: περὶ τούτων βαθὺ τι ζήτημα E: περὶ τούτων βαθὺ ζήτημα
F: περὶ τούτων βαθὺ τι ζητῆσαι ζήτημα M: περὶ τούτων ζήτημα βαθύτερον V: βαθύτερον
ζήτημα περὶ τούτων p 11. 12 παραστ. ἡμῖν ὁ φιλ. DV: ἡμῖν παραστ. ὁ φιλ. EM:
παραστ. ὁ φιλ. ἡμῖν Fp 12 τούτων EFMV: τούτων Dp 13 διτι] ως M post
μὲν add. οὖν Fp 12. 13 περὶ τούτων βαθύτερον τι ζήτ. D: περὶ τούτων ζήτ.
βαθύτερον EMV: περὶ τούτων βαθύτερον ζήτ. F: βαθύτερον ζήτ. περὶ τούτων p
13 παρέλιπον E 14 δὲ σαρξ DFVp: σαρξ οὖν EM 14. 15 ψιλᾶς ἐπινοίας DV Elias:
ψιλῇ ἐπινοίᾳ EMp David: obliitt. F 15 ὑπάρχουσι E οἷον ἵπποκένταυρος τραγέ-
λαφος om. p: ἵπποκένταυρος om. EM post τραγέλαφος add. τὰ μὲν ἔστι σώματικά, τὰ
δὲ ἀσώματα, τὰ μὲν γωριστὰ ως ἡ λογικὴ ψυχὴ ως ὁ ἄρχελος, τὰ δὲ σώματι (σώματος V)
ἄχωριστα ως λευκότης μελανία οἱ (καὶ οἱ V) ἀλογοι ψυχαί. τὰ μὲν καθ' αὐτὰ καὶ πρὸ τῶν
παιδιῶν, τὰ δὲ ὑστερογενῆ, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ, τῇ ἥρετσίᾳ. τῶν ὅντων τα μὲν ὑφέστηκε, τὰ δὲ
ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι (εἶναι λέγεται V) τὰ μέχρι ψιλῆς ἐπινοίας ὄντα EV: τῶν ὑφέ-
στηκότων μὲν τὰ μὲν ἔστι σώματα, τὰ δὲ ἀσώματα. τῶν δὲ ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ τὰ μὲν ἔστι δια-
νοητά ως ἵπποκένταυρος, τὰ δὲ ως τὸ βλίτιρι (sic) λεκτά, τὰ δὲ οὔτε λεκτά οὔτε διανοητά ως
τὸ οὐδέν. καὶ τῶν μὲν σωμάτων τὰ μὲν ἀδιά ως τὰ οὐράνια, τὰ δὲ φυλαρτά ως τὰ ἐν γενέ-
σει καὶ φυδρᾶ. τῶν δὲ ἀσωμάτων τὰ μὲν γωριστὰ τῆς ὕλης παντάπασιν ως θεὸς ψυχή, τὰ
δὲ πη μὲν γωριστὰ πη δὲ ἀχωριστα ως τὰ μαθηματικά, τὰ δὲ ἀχωριστα τῆς ὕλης ως τὰ
συμβεβηκότα οἷον τὸ λευκόν. (hic interponitur schema eadem exhibens) τῶν ὄντων τὰ μὲν
ὑφέστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι τὰ μέχρι ψιλῆς ἐπινοίας ὄντα M: πάλιν τῶν

νορίταται, μὴ ἐπινούμενα δὲ οὐχ ὑφίσταται. ἀλλὰ παυσαμένης τῆς ἐπινοίας 12° καὶ αὐτὸν συμπάνται· οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἱπποκένταυρος ἐν ποστάσει, ἀλλὰ θεασάμενοι ἵππον καὶ ἄνθρωπον ἀνεπλάσαμεν τῇ ἐπινοίᾳ σύνθετόν τι τὸν ἱπποκένταυρον. ὅμοιώς δὲ καὶ τράγον μὲν ἐποίησεν ἡ φύσις καὶ ἔλαφον, ἀνα- 15 πλάσαντες δὲ καθ' ἑαυτοὺς τῇ ἐπινοίᾳ ἀποτελοῦμεν σύνθετόν τι τὸν τραχ- ἔλαφον, καὶ ταύτῃ τὸ εἶναι ἔχει. ὁ τοίνυν Ἀντισθένης ἔλεγε τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις εἶναι λέγων ὅτι “ἵππον μὲν ὄρῳ, ἱππότητα δὲ οὐχ ὄρῳ” καὶ πάλιν “ἄνθρωπον μὲν ὄρῳ, ἀνθρωπότητα δὲ οὐχ ὄρῳ.” ταῦτα ἐκεῖνος ἔλεγε τῇ αἰσθήσει μόνη ζῶν καὶ μὴ δυνάμενος τῷ λόγῳ 18^r 10 εἰς μείζονα εὑρεσιν ἑαυτὸν ἀνενεγκεῖν. τῶν οὖν ὑφεστηκότων τὰ μὲν σώ- ματα ἔστι, τὰ δὲ ἀσώματα. ὅλως δὲ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἔλεγον εἶναι ταῦτα, οἱ δὲ μὴ εἶναι. τῶν δὲ λεγόντων εἶναι οἱ μὲν ἔλεγον σώματα, οἱ δὲ ἀσώματα. καὶ οἱ μὲν λέγοντες σώματα εἶναι πάντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς θεᾶς ἔμειναν, τῶν δὲ λεγόντων εἶναι ἀσώματα, ἐπειδὴ τῶν ἀσωμάτων, ὡς 5 15 διήρηται, τὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ ὑφεστηκεν ὡς ἄγγελος καὶ θεός, τὰ δὲ ἐν ἑτέροις ὡς ἡ λευκότης καὶ τὰ σχῆματα· ταῦτα οὖν οἱ μὲν καθ' αὐτά, οἱ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὑφεστάναι ἔλεγον. πάλιν δὲ ἐπειδὴ τὰ ἐν τοῖς αἰ- σθητοῖς ὑφεστῶτα ἀσώματα ἡ δι' ὅλου ἐστὶν ὡς ἡ ἐν τῷ ψιμαθύῳ λευ- κότης ἡ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὡς τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα, τῶν λεγόν- 20 των ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὑφεστάναι οἱ μὲν αὐτὰ δι' ὅλου ἔλεγον εἶναι, οἱ δὲ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν. ἔτεροι δὲ πάλιν περὶ τὰ ὑφεστῶτα ἔλεγον αὐτὸς 10

ὑφεστηκότων τὰ μὲν ἔστι σώματα, τὰ δὲ ἀσώματα. καὶ πάλιν τῶν ἀσωμάτων τὰ μὲν χωριστὰ ὡς ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ ὁ ἄγγελος, τὰ δὲ σώματος ἀχώριστα ὡς λευκότης μελανία καὶ ὡς ἀλογοὶ ψυχοί. τῶν δὲ καθ' αὐτὰ τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν, τὰ δὲ ὑστερογενῆ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τῇ ἡμετέρᾳ. τῶν ὅντων τὰ μὲν ὑφεστηκεν, τὰ δὲ ἐν ψιλαῖς ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι ρ 1 οὐφίστανται (utrobique) EFMVp 1. 2 συμπ. καὶ αὐτὰ τῆς ἐπιν. πανσ. coll. D 2 ante καὶ add. ἀλλὰ V συμπ.] παύεται E ante οὐ add. οἷον ἱπποκένταυρος EMVp ὁ ἱπποκένταυρος om. EMVp 3 ἄνθρωπον E Elias: ταῦρον DFM: κένταυ- ρον Vp ἐπινοία DEMV: διανοία Fp 3. 4 ante τὸν ἱππον. add. τοῦτον p 4 ὅμοιώς δὲ καὶ EFM: ὅμοιώς καὶ Dp: ὅμοιώς V 5 καθ' ἑαυτοὺς EFMVp: om. D ἐπινοία DEFMV: διανοία p (cf. v. 3) 6 καὶ ταύτῃ—ἔχει om. E; recte μεν p τι σύνθετον colloc. p τὸν om. Dp nisi forte corrigerem mavis δε ἐν ταύτῃ (cf. p. 19,5) ταύτῃ] ταῦτα V Ἀντισθέ- νης] cf. Antisthenis fr. XIII, 3 ed. Winckelmann (Turici 1842) 7 ψιλαῖς ἐπινοίαις Dfp: ψιλῇ ἐπινοία EM: ἐπινοίαις ψιλαῖς V λέγων DEp: λέγει γάρ F: λέγων τοῦτο MV 8 καὶ πάλιν—οὐχ ὄρῳ om. V ἄνθρωπον μὲν FMp: ἄνθρωπον DEV 10 ἀνε- νεγκεῖν Dp: ἀναγαγεῖν EM: ἀγαγεῖν FV 11 ὅλως—ἀσώματα (18) om. E 12 μὴ D: οὐκ FMVp τῶν δὲ λεγόντων DFVp: τῶν λεγόντων οὖν M εἶναι om. V ἔλεγον σώματα DFM: σώματα ἔλεγον εἶναι V: ἔλεγον εἶναι σώματα p 13 πάντως E 14 ἐπειδὴ] ἐπεὶ F 14. 15 ὡς διήρηται EF: ὡς δὴ εἴρηται D: ὡς ἥδη εἴρηται M: ὡς ἥδη διήρηται p: obliit. V (cf. p. 19,4 sq.) 15 ὑφεστηκεν Mvp: ὑφεστήκει DEF καὶ D: om. EFMVp 16 οὖν οἱ μὲν] δὲ ὃν in ras. M (in mrg. m.² οἱ μὲν) 18 ὑφεστῶτα EFMVp: ὑφεστηκότα D ἀσώματα] σώματα M ψιμαθύῳ DF: ψιμαθύῳ E²Mvp: ψιμαθύῳ E¹ (cf. p. 19,8) 19 κατὰ τὴν] κατ² M ἐπιφάνειαν ἐστὶν FMp 19. 20 τῶν λεγόντων—ἐπιφάνειαν (21) om. E: τῶν λεγόντων—ὑφεστάναι om. p τῶν οὖν λεγόντων V

ὑφεστάγαι. τί δέ ἐστι 'περὶ τὰ ὑφεστῶτα'; οἶνον ὡς δὲ τὸ πότος (οὗτος γάρ 13^τ περιέχει τὰ αἰσθητά) καὶ δὲ χρόνος. τοιούτων οὖν οὐσῶν αἱρέσεων περὶ τοῦ εἶναι ταῦτα καὶ μὴ εἶναι φῆσι δύνατὸν ἦν ζητεῖν περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν εἴτε εἴτε ἐν φύλῃ ἐπινόᾳ κεῖνται· οὖτων γάρ δὲ Ἀντισθένης 5 ὥστε. καὶ εὐρῶν δὲ αὐτὰ ὑφεστήκοτα ἥδυνατο πάλιν ζητεῖν, εἴτε σώματά ἐστιν εἴτε ἀσώματα· γεγόνασι γάρ ἔκατέρου τῆς διαιρέσεως τμῆματος προστάται. πάλιν δὲ εὐρῶν αὐτά, εἰ τύχοι, ἀσώματα ζητεῖν ἥδυνατο, εἰ ἀκόμητά ἐστι τῆς ὅλης καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ πρὸ τούτων καὶ κεχώρισται.

10 "Ινα δὲ σαφὲς ἢ τὸ λεγόμενον, δι' ὑποδείγματος διεξέλθωμεν τῷ λόγῳ. 15 οὐδὲ γάρ ἀπλῶς οὕτως καὶ ὡς ἔτυχεν οἱ μὲν σώματα αὐτὰ λέγουσιν οἱ δὲ ἀσώματα, ἀλλὰ μετὰ λογισμοῦ τινος, οὐδὲ ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις· εἰκότα γάρ ἔκαστοι λέγουσιν. ἐννοείσθω τοίνυν ὀστητοῦτος τις ἐκτύπωμα ἔχων, εἰ τύχοι, Ἀγαλλέως καὶ κηρία πολλὰ παρακείμενα, δὲ δακτύλιος σφραγι- 20 15 ζέτω τοὺς κηροὺς πάντας. Οὔτερον δέ τις εἰσελθὼν καὶ θεατάμενος τὰ κηρία, ἐπιστήσας ὅτι πάντα ἔξι ἐνός εἰσιν ἐκτύπωματος, ἐχέτω παρ' αὐτῷ τὸν τύπον δὲ ἐστι τὸ ἐκτύπωμα ἐν τῇ διανοίᾳ. ἡ τοίνυν σφραγίς ἢ ἐν τῷ δακτυλιόν τοιοῦτον λέγεται πρὸ τῶν πολλῶν εἰναι, δὲ ἐν τοῖς κηροίς ἐν τοῖς πολλοῖς, ἢ δὲ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ ἀπομαζαμένου ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καὶ 25 20 οὐδεὶς τούτο οὖν ἐννοείσθω καὶ ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν· δὲ γάρ 25 δημιουργὸς πάντα ἔχει παρ' ἑαυτῷ τὰ πάντα παραδείγματα, οἷον ποιῶν ἄνθρωπον ἔχει παρ' ἑαυτῷ τὸ εἶδος τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς δὲ ἀφορῶν πάντας ποιεῖ. εἰ δέ τις ἐνσταίη λέγων, ὡς οὐκ εἰσὶν ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ εἰδῆ, ἀκούετω ταῦτα, ὡς δὲ δημιουργὸς δημιουργεῖ ἢ εἰδῶς τὰ ὑπὸ αὐτοῦ 25 δημιουργούμενα ἢ μὴ εἰδῶς· ἀλλ᾽ εἰ μὲν μὴ εἰδώς, οὐκ ἂν δημιουργήσαι·

1 τί δὲ—ὑφεστῶτα οι. E (fort. recte) ὡς οι. M τε οι. EM 3 καὶ μὴ εἰναι οι. EMV φῆσιν οι. p ἢ δυνατὸν colloc. EM τε οι. M
4 κεῖται DMV 5 ὑφεστῶτα M 5. 6 εἴτε ἀσώματά ἐστιν εἴτε σώματα p 6 [ἐστιν]
εἰσιν M εἴτε] ἢ MV 6. 7 γέγονασι—προστάται οι. E 7 τύχοι] τύχη Vp
ἥδυνατο ζητεῖν colloc. M 8. 9 πρὸ τούτων καὶ κεχώρισται D: πρὸ τούτων κεχώρισται
EFMV: τούτων κεχώρισται p 10 διεξέλθωμεν DFp: ἐπεξέλθωμεν E: ὑπεξέλθωμεν
MV 11 οὐδὲ] οὐ V αὐτὰ οι. V 12 ἀλλὰ καὶ M μετὰ οι. V τινος]
τινές M εἰκότα DFm: εἰκότας EVp 13 ἔκαστος E; scribas ἔκάτεροι ἐκτύπωμα
ἔχων οι. D 15 πάντας οι. E 16 εἰσιν DFMp: ἢν E: ἐστιν V 16. 17 παρ'
—ἐστι οι. E: τὸν τύπον δὲ ἐστι οι. FMVp 17 ἐν οι. p 18 δακτυλιόδω D: δακ-
τυλίω EMVp: obliitt. F (cf. p. 42,6) ἐν (ante τοῖς κηροῖς) οι. V κυρίοις M¹
19. 20 ἐπὶ—ὑστερογενῆς] ὑστερογενῆς καὶ μετὰ τὰ πολλά M 20 τούτων V καὶ
(prius) οι. V καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν M: καὶ τῶν εἰδῶν V 20. 21 δὲ γάρ.
colloc. E 21 ante πάντα add. ποιῶν FMVp τὰ πάνταν παρ' ἑαυτῷ colloc. V
τὰ πάντα τῶν παραδείγμάτων E 22 παρ' ἑαυτῷ τὸ εἶδος τοῦ ἀνθρ. D: τὸ εἶδος ἐν
ἑαυτῷ τοῦ ἀνθρ. EFV: τοῦ ἀνθρ. τὸ εἶδος ἐν ἑαυτῷ M: τὸ εἶδος παρ' ἑαυτῷ τοῦ ἀνθρ. p
22. 23 πρὸς δὲ—ποιεῖ οι. E 22. 23 ἀφορῶν οι. M 22. 23 πάντα F 23 ὡς
οὐκ εἰσιν οι. V εἰσιν] ἐστιν EM ἐν] παρὰ p 24 ἢ οι. EM ὑπὸ²
αὐτῶν M 25 μὴ] οὐκ p δημιουργήσαι scripsi: δημιουργήσῃ DEFMV: δημιουρ-
γήσει p

τίς γάρ ποιήσει τι ἀγνοῶν δι μέλλει ποιεῖν; οὐ γάρ ὡς ἡ φύσις ἀλόγῳ 13^τ δυνάμει ποιεῖ, διθεν καὶ ποιεῖ ἡ φύσις οὐκ ἐξιστάουσα γνωστικῶς τῷ γι- 31 νομένῳ. εἰ δέ τι καθ' ἔτιν λογικὴν ποιεῖ, οἰδέ που πάντως τὸ γινόμενον.
 εἰ τούνυν μὴ γείρον ἦ κατὰ ἄνθρωπον ὁ θεὸς ποιεῖ, οἰδὲ τὸ ὅπ' αὐτοῦ 5 γινόμενον. εἰ δέ οἰδεν δι ποιεῖ, αὐτόθιν δῆλον, ὡς ἔστιν ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ εἰδῆ. ἔστι δὲ τὸ εἰδός ἐν τῷ δημιουργῷ ὡς ὁ ἐν τῷ δακτυλιδίῳ τύ- πος, καὶ λέγεται τοῦτο τὸ εἰδός πρὸ τῶν πολλῶν καὶ χωριστὸν τῆς ὄλης. 35 ἔστι δὲ τὸ εἰδός τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐν τοῖς καθ' ἔκαστον ἀνθρώποις, ὡς τὰ ἐν τοῖς κηροῖς ἐκτυπώματα, καὶ λέγεται τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς πολλοῖς 10 εἶναι καὶ ἀχώριστα τῆς ὄλης. Θεασάμενοι δὲ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους διτι πάντες τὸ αὐτὸν εἰδός τοῦ ἀνθρώπου | ἔχουσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ὕστερον ἐλ- 13^τ θόντος καὶ θεασαμένου τὰ κηρία, ἀνεμοχάμψεθαι αὐτὸν ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ λέγεται τοῦτο ἐπὶ τοῖς πολλοῖς ἦ μετὰ τοὺς πολλοὺς καὶ ὑστερογενές. εἰσὶ δὲ τὰ τοιαῦτα σωμάτων μὲν χωριστά (οὐδὲ γάρ ἐν σώματι ὑφέστηκεν, ἀλλ 15 ἐν ψυχῇ), οὐχ ἀπλῶς δὲ χωριστά· οὐδὲ γάρ αὐτὰ καθ' αὐτὰ γνωρίζεσθαι δύναται, οἷα τὰ πρὸ τῶν πολλῶν εἰδὸς ὑποτίθεται ὁ Πλάτων· οὐδὲ γάρ ἀπλῶς νοήσεις αὐτὰ εἰναι τοῦ δημιουργοῦ βούλεται, ἀλλὰ πάντως οὐσίας νοητάς, πρὸς ἃς ἀφορῶντα τὸν δημιουργὸν ὡς πρὸς ἀρχετύπους εἰκόνας τὰ τῆς ποιεῖν. τοῦτο οὖν φησι ζητεῖν ἦν, εἴτε ἀσώματα ὄντα χωριστά 20 ἔστιν ὡς τὰ παρὰ τῷ δημιουργῷ, ἢ ἀχώριστα ὡς τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς, ἢ μετὰ τὰ αἰσθητά, τοῦτ' ἔστι τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς. ταῦτα δὲ πάντα παρα- 25 τεῖται λέγειν. Ιστέον δὲ διτι περὶ ταῦτα δοκοῦσιν διαφωνεῖν Ἀριστοτέλης καὶ Πλάτων· ὃ μὲν γάρ Ἀριστοτέλης ἀχώριστα αὐτὰ εἰναι φησι τῆς ὄλης, ὃ δὲ Πλάτων χωριστά. εἴτε δὲ διαφωνοῦσι πρὸς ἔσωτοὺς οἱ φιλόσοφοι εἴτε μή (δοκεῖ γάρ τούτοις Ἀριστοτέλης ὡς φυσικοῖς κεχρῆσθαι), ἐπισκο- πεῖν οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ.

1 τίς γάρ μέλλων ποιήσειν τι ἀγνοεῖ p δ] ὅτι M οὐδὲ M 2 post δυ-
 νάμει add. φύσιν DF: φύσεως MV: om. Ep 2. 3 διθεν—γινομένῳ om. E 3 τι]
 αν τις? πάντως οἰδέ που colloc. V τὸ ὅπ' αὐτῆς γινόμ. F: τὸ γινόμ. ὅπ' αὐτοῦ p
 4 ει] ἦ V γείρον] γείρω M 5 αὐτόθιν DFMV: αὐτόθιν Ep 6 τὸ δὲ εἰδός
 ἔστι colloc. V δακτυλιδίῳ D: δακτυλιδίῳ EFMVp (cf. p. 41, 18) 7 τῆς om. E
 8 καὶ om. V 11 ἔχουσι τοῦ ἀνθρ. colloc. V 13 μετὰ τοὺς πολλοὺς ἦ ἐπὶ τοῖς
 πολλοῖς M ἦ] ἔχουν p μετὰ τὰ πολλὰ Vp 14 σωμάτων] σώματος p
 χωριστά] χωρίς M οὐδὲ DEV: οὐ FMP ἐν τῷ σώματι EM 15 ἐν τῇ
 ψυχῇ M οὐχ ἀπλῶς δὲ χωριστά D: οὐκ ἀλλως δὲ ἀχώριστα EMVp: οὐκ ἀλλως δὲ
 χωριστά F γνωρίζεσθαι D: χωρίζεσθαι EFMVp 16 δύναται D οἷα] οἷον M
 πολλῶν] ἀλλων M οὐδὲ—βούλεται (17) om. E γάρ om. M 17 βούλεται τοῦ
 δημ. colloc. V post οὐσίας add. τινάς p 19 ἦν om. EMp: ante ζητεῖν transp.
 FV 19. 20 χωριστά εἰσι τῆς ὄλης p 20 τὰ (ante παρὰ) om. V τοῖς om.
 EM 21 ἐπὶ τοῖς πολλοῖς] μετὰ τὰ πολλά M δὲ om. M 22 Ιστέον—καιροῦ
 (26) om. E διαφωνεῖν post Πλάτων transp. p διαφωνεῖν DMp: διαφέρειν EFMV
 23 τε καὶ F εἰναι αὐτὰ τῆς ὄλης (φησι om.) colloc. V: αὐτὰ τῆς ὄλης εἰναι φησι p
 24 δὲ om. V ἔσωτοὺς] ἀλλήλους V: αὐτοὺς p 25 δὲ ἀριστ. FMp κεχρῆσθαι
 Fp: καταγίνεσθαι DMV 25. 26 ἐπισκοπεῖν post καιροῦ transp. FMVp

p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπερ περὶ αὐτῶν.

13^v

Τύποσχεσις ἡν τῷ φιλοσόφῳ χρήσιμον ποιῆσεν τὸ βιβλίον καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, αἵτινες ὁδοὶ εἰσὶ καὶ προαύλια εἰς πᾶσαν τὴν τῶν φιλοσόφων λογικὴν θεωρίαν. τοῦ δὲ λόγου πολλά εἰσι μέρη, ἀποφαντικὸν τυκόν εὐκτικὸν κλητικὸν προστακτικὸν πυσματικόν, καὶ ἄλλα δέ ἔστιν, εἰ κατὰ τὸ λεπτὸν σκοπήσομεν. ἀλλὰ ἐν ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πάντων διαλέγεται, ἀλλὰ περὶ μόνου τοῦ ἀποφαντικοῦ· οὗτος γάρ καὶ ὁ τῆς γνωστικῆς ψυχῆς ἄγγελος· οἱ γάρ ἄλλοι τῆς ὀρεκτικῆς ψυχῆς ὑπάρχουσιν· ὁ γάρ εὐχόμενος ὀρεγόμενός τινος εὑχεται, καὶ ὁ προσαγορεύων τινὰ ὀρεγό-
10 μενός τινος προσαγορεύει, ὅμοιως δὲ καὶ ὁ προσφωνῶν τινα πράττει. μόνος δὲ ὁ ἀποφαντικὸς λόγος περιέχει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος· οἱ γάρ ἄλλοι οὔτε ἀλκηθέουσιν οὔτε ψεύδονται· κανὸν γάρ καλῆ τίς τινα, οὔτε ἀληθεύει οὔτε ψεύδεται, ὅμοιως δὲ καὶ εἰ εὑχεται ἡ προσαγορεύει. ὁ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος ἡ ἀληθεύει ἡ ψεύδεται, οἷον ἀποφαίνεται περὶ ψυχῆς, ὅτι
15 θυητή ἔστιν ἡ ἀληθατος, καὶ πάντως ἡ ἀληθεύει ἡ ψεύδεται. ἀποφαντικὸς γάρ λόγος ἔστιν ὁ ἄλλων ἄλλο τι ὡς ὑπάρχον ἡ μὴ ὑπάρχον ἀποφαι-
20 νημενος. περιέχει δὲ οὗτος ἐν ἑαυτῷ δύο τινά, τὸ τε κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον. ἵνα δὲ σαφῆς γένηται ἡμῖν ὁ λόγος, εἰπωμεν οὕτως· δεῖ εἰδέγαιοι ὅτι ὑποκείμενον λέγεται περὶ οὗ ὁ λόγος, κατηγορούμενον δὲ τὸ
25 περὶ ἐκείνου λεγόμενον. οἷον ὁ ἄνθρωπος ζῷον ἔστιν· ὑπόκειται μὲν ὁ ἄνθρωπος, κατηγορεῖται δὲ τὸ ζῷον. ὅμοιως δὲ καὶ περὶ ψυχῆς, ὅτι ἀληθατός ἔστι· περὶ τίνος νῦν διαλέγομαι; ἡ δῆλον ὅτι περὶ ψυχῆς καὶ ὑπό-
30 κειται μὲν ἡ ψυχή, κατηγορεῖται δὲ αὐτῆς τὸ ἀληθατον. ὥστε οὖν καλῶς εἴρηται, ὅτι ὁ ἀποφαντικὸς λόγος ὑποκείμενον ἔχει καὶ κατηγορούμενον.

25 Δυνατὸν οὖν ἔστι περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ θεολογικῶς μὲν

1 post αὐτῶν add. τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν E πορφυρίῳ M ποιῆσεν DFM: ποιῆσαι EVp EFMr 4 post φιλοσόφων add. τῶν λογικῶν V προστακτικὸς προστακτικὸς πυσματικὸς (κλητικὸν ομ.) V 5 ἔστιν M 6 τὸ λεπτὸν DF: λεπτὸν EMp: μικρὸν V σκοπήσομεν DEM: σκοπήσαιμεν FV: σκοπήσωμεν περὶ ταῖς κατηγορίαις τῇ λογικῇ πραγματείᾳ p περὶ τοῦ βιβλίου DV: τοῦτο τὸ βιβλίον 7 ἀποφαντικοῦ ἀποφαντικοῦ E: ἦγουν τοῦ ἀποδιεκτικοῦ suprad ser. F καὶ DFV: ἔστιν p: om. EM 8. 9 ὁ γάρ εὐχόμενος— πράττει (10) ομ. E 10 καὶ ὁ προσφωνῶν τινα πράττει (προστάττει) FMV: καὶ ὁ προσφωνῶν τινι πράττει D: πράττει καὶ ὁ προσφωνῶν τινι p 11 περιέχει—λόγος ἡ (14) ομ. E γάρ] δὲ F 12. 13 κανὸν γάρ — ψεύδεται ομ. p 13 δὲ (post ὅμοιως) ομ. F δὲ ἂν εὐχηται ἡ προσαγορεύη V προσαγορεύει] προστάττει ἡ ἔρωτα M 14 περὶ τῆς ψυχῆς p 15 ἔστιν D: ὑπάρχει EFMVp 15. 16 ἀποφαντικὸς γάρ — ἄτομόν ἔστιν (p. 44, 12) ομ. E 16 γάρ DVp: δὲ FM post ἄλλων add. τινὶ V ὑπάρχει (utrobieque) M 18 ὁ λόγος ἡμῖν colloc. p post δεῖ add. δὲ M 19 τὸ περὶ οὗ p ὁ ομ. Vp 20 ὑπόκειται] ὑποκείμενον M 21 δὲ ομ. V 22 νῦν διαλέγομαι F: συνδιαλέγομαι D: δὲ διαλέγομαι M: δὲ νῦν διαλέγομαι Vp 24 ὅτι ὁ] ὅθι (sic) D καὶ ὑποκείμενον FMVp 25 οὖν ἔστι MV: οὖν καὶ D: οὖν F: μὲν οὖν p τῶν DM: ομ. FVp

διαλέγεσθαι, ὅπόταν ζητῶμεν δτι ἀρά ὁ θεὸς ἔχει ἐν ἑαυτῷ τῶν γενῶν τε 13^ο
καὶ εἰδῶν τὰ ἐκτυπώματα ἡ οὐκ ἔχει, ἀρά ἀληθῆς ἔστιν ἡ Πλάτωνος δόξα,
δτι σί ἴσσει εἰςὶν νοητοὶ αὐτοὶ καθ' ἑαυτὸς ὑφεστῶσαι, δτι καὶ ὥντως οὐ-
σίας καὶ πρώτας οὐσίας καλεῖ, ἡ οὐ, ὡς καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ. φυσικῶς 25
ἡ δὲ ὡς ὥντων ἐπισκοπῶμεν. ἀρά γε ἡ φύσις ἐν ἑαυτῇ ἔχει τοὺς λόγους τῶν
γενῶν τε καὶ εἰδῶν, ἡ οὐκ ἔχει. οὐδὲ γάρ ὕσπερ ἡ χιλὸς ἀλόγως φύγει
ἢ ὕσπερ τὸ πῦρ καίει, οὕτως καὶ ἡ φύσις ποιεῖ, ἀλλὰ δῆλον δτι λόγῳ
τινὶ πάντα εἰ καὶ μὴ γινώσκουσα ἀ | ποιεῖ. ἀλλως τε καὶ οὕτως ἔστι φυ- 14^ο
σικῶς περὶ αὐτῶν ζητεῖν, ἀρά ἔστι ταῦτα ἐν τοῖς πολλοῖς, τὸ ἀπλῶς ζῷον
10 ἐν πᾶσι τοῖς καθ' ἔκαστα καὶ ὁ ἀπλῶς ἄνθρωπος, ἡ οὐ (καὶ τίς κοινὴ
οὐσία ἐν πᾶσι τοῖς καθ' ἔκαστα θεωρουμένη), ἀλλὰ πᾶν δτι ἀν θεωρῆται
ἐν τοῖς καθ' ἔκαστον, ἀτομόν ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ λογικῶς περὶ τούτων,
τοῦτ' ἔστιν ἀποφαντικῶς καὶ πρεπόντως τῇ λογικῇ θεωρίᾳ, ζητεῖν. πρέπει δὲ
δὲ αὐτῇ τὸ ζητεῖν, τίνα μὲν τούτων τίσιν δύοκειται, τίνα δὲ τίνων κατη-
15 γορεῖται, δτι τὰ γένη κατηγορεῖται τῶν διαφορῶν καὶ τῶν εἰδῶν, οὐ μὴν
ἔμπαλιν. εἰρήκαμεν γάρ δτι τάξιν τινὰ εἰς ἀλληλα ἀποσώζουσιν τὸ γένος
καὶ ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος, καὶ δτι πρωτεύει μὲν τὸ γένος, δευτέραν δὲ
τάξιν ἔχει τὸ εἶδος, μέσην δὲ ἡ διαφορά, καὶ δεῖ τὰ μὲν ἄνω τῶν ὑπο-
κάτω κατηγορεῖσθαι, οὐ γάρ τὰ ὑποκάτω τῶν ἐπάνω. οἷον ἐὰν εἴπωμεν
20 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον' ἀληθεύομεν, ἐὰν δὲ ἀντιστρέψαντες εἴπωμεν 'πᾶν ζῷον
ἄνθρωπος' φευδόμεθα. καὶ πάλιν ἐὰν εἴπωμεν 'πᾶς ἵππος ἄλογον'
ἀληθεύομεν, εἰ δὲ ἀντιστρέψαντες εἴπωμεν 'πᾶν ἄλογον ἵππος' φευδόμεθα.
οὐ γάρ ἔστι τὸ τυχὸν ποιῆσαι ὑποκείμενον· οὐ γάρ ἔστιν εἰπεῖν 'τὸ ζῷον
ἄνθρωπος ἔστιν', ὡς ἦδη εἰρηται. δεῖ οὖν εἰπεῖν ποῖα δεῖ ποιεῖν ὑποκεί-

1 ὅπόταν FMVp: δτι (superscr. αν) D ἐν] παρ^ο p 2 τὰ ἐκτυπώματα D: τὸ ἐκτύ-
πωμα FMVp 3 εἰςὶν αἱ ἴδει colloc. FMVp αὐταὶ om. p ἐφεστῶσαι M
4 πρώτας DMV: πρώτως Fp ἀφιστοτέλης MV 5 ὡς MV: καὶ D: om. Fp
γε om. M ἔχει ἐν ἑαυτῇ colloc. MV 5. 6 τῶν εἰδῶν τε καὶ τῶν γενῶν Fp
6 οὐδὲ] οὐ D 7 ὕσπερ καὶ τὸ πῦρ p κατει om. M 7. 8 λόγῳ τινὶ πάντα
D: λογισμῷ τινὶ πάντα Fp: πάντα λογισμῷ τινὶ Mp 8 αν πάτα <ποιεῖ>? 8. 9 περὶ
αὐτῶν φυσικῶς colloc. FMVp 9 τοῖς om. D 10 καθ' ἔκαστα Dp: καθ' ἔκαστον
MV: compend. F τίσ] ἡ V 11 καθ' ἔκαστα DFVp: καθ' ἔκαστον M δ τι
ἀν θεωρῆται scripsi: εἰ τι ἀν θεωρῆται DMV: εἰ τι ἐὰν θεωρῆται F: εἰ τι θεωρεῖται p
12 καθ' ἔκαστον DV: καθ' ἔκαστα FMp τούτου E 13. 14 πρέπει—ζητεῖν D: om.
EFMVP 14 τίνα μὲν DEFVp: τίνα μὲν οὖν F: καὶ τίνα M ὑποκείνται DE
post δὲ add. τούτων Vp 15 τὰ μὲν γένη V κατηγορεῖται τὰ γένη colloc. p
16 εἰρήκαμεν] p. 31, 14 sq. γάρ] δὲ D ἀποσώζουσιν εἰς ἀλληλα colloc. p
16. 17 τὰ γένη καὶ τὰ εἶδος καὶ αἱ διαφοραὶ E 18 μέσην] μέσον D ante ἡ διαφορά
add. ἔχει V post διαφορά add. ὁ γάρ Ἀριστοτέλης εἰς τὴν Φυσικὴν ἀκρότασιν (sic) τὴν
ἔκαστη τέχνην ὑποκείμενην ὅλην γένος φησί D καὶ δεῖ] δεῖ οὖν D 18. 19 ὑποκάτω
EMVp: κάτω DF 20 ἐάν] ἀν Ep ἀντιστρέψαντες] ἀναστρέψαντες D: ἀντιστρέψωμεν
καὶ Ep: ἀναστρέψωμεν καὶ FMV 21 πάλιν om. E ἵππος πᾶς colloc. M
22 εἰ DEFMV: ἐάν p ἀντιστρέψαντες] ἀναστρέψαντες libri εἴπωμεν EFVp: ω in
lac. om. M: εἴπομεν D 23 τὸ (ante τυχὸν) om. E ποιεῖν E τὸ ζῷον εἰπεῖν
colloc. Ep 24 ποῖα in lac. om. M δεῖ] χρή p ποιεῖν EM

μενα, ποια δὲ κατηγορούμενα, ἀ καὶ διδάξει ὁ φιλόσοφος. καὶ διὰ τοῦτο 14^τ
εἶπε λογικώτερον, ἀντὶ τοῦ πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματείᾳ.

16

p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπως περὶ αὐτῶν τε καὶ τῶν προκειμένων λογικώ-
τερον οἱ παλαιοὶ διέλαβον.

5 Λογικώτερον μὲν λέγεται κυρίως διαλαβεῖν τὸ τὰ συμβεβηκότα ζητεῖν
τῶν πραγμάτων, φυσικῶς δὲ τὸ τὰς οὐσίας ζητεῖν, θεολογικῶς δέ ἐστι
πόθεν προῆλθον ἀπαντα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως ἐκάστου ζητεῖν.
ἐπεὶ οὖν ἔστι καὶ φυσικῶς διαλαβεῖν, ὡσπερ ἀρτίως εἰρήκαμεν, περὶ γενῶν
καὶ εἰδῶν καὶ τῶν λοιπῶν (ώς δταν περὶ τῶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ζητῶμεν, 20
10 ὡς καὶ Ἀριστοτέλης διέλαβε περὶ αὐτῶν), καὶ θεολογικῶς (ώς δταν
περὶ τῶν ἐν τῷ δημιουργῷ ζητήσωμεν, ὡσπερ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Παρε-
νίδῃ διέλαβεν), ἔστι λογικώτερον περὶ αὐτῶν διαλαβεῖν, ἐπειδὴ ἐν τῇ λογικῇ
πραγματείᾳ δεσμόθετα τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, ἐν δὲ τοῖς ἀποφαντικοῖς λό-
γοις τὰ μὲν ὑπόκειται τὰ δὲ κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὑποκειμένον καὶ κατηγο-
15 ρύματον ἡ γένος ἔστιν ἡ εἰδος ἡ διαφορὰ ἡ ἴδιον ἡ συμβεβηκός. τὸ δὲ 25
ὅπως περὶ αὐτῶν ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν· καὶ γάρ
προσεχῶς περὶ αὐτῶν ἐποιεῖτο τὸν λόγον. προσθεῖται δὲ καὶ τὸ περὶ τῶν
προκειμένων ἐσήμανε καὶ τὰ λοιπὰ τρία, τὴν διαχοράν φημι καὶ τὸ
ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηκός. ἡ τὸ ἀνάπαλιν δεῖ λέγειν, ὅτι εἰρηκάς μὲν τὸ
20 δῆπος περὶ αὐτῶν ἐδήλωσε τὸ γένος καὶ τὴν διαφοράν καὶ τὸ εἶδος, εἰ-
ρηκάς δὲ καὶ τῶν προκειμένων ἐδήλωσε τὰ περὶ τῶν ἄλλων δύο, τοῦ
τε ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος.

2 εἶπε Dp: om. EFMV λογικωτέρως E 3 τὸ δὲ ὅπως — συμβεβηκότος (22)
eicias τε om. EM (fort. recte) τῶν om. D (sed cf. v. 17. 21) 4 post
διέλαβον add. παριστᾶ (τὸ παριστάν V) τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος DV
5 μὲν p: δὲ DEMV: om. F διαλαβεῖν ante λέγεται transponas συμβεβηκότα]
ἐκβεβηκότα M 6 ἔστι DE: ζητεῖν F: ἔστι ζητεῖν MVp 7 πόθεν F: τὸ θέν
DEMVP προῆλθον D: προῆλθεν EMV: ἥλθον F: ἥλθεν p ζητεῖν om. p
8 καὶ om. Fp ὥσπερ] ὡς p γενῶν τε D 9 ἐν τοῖς superser. M ἐν τοῖς
αἰσθητοῖς] αἰσθητῶν E 10 δὲ ἀριστ. F διέλαβε] διέταξε E καὶ περὶ E
καὶ θεολ. δὲ Vp post θεολογικῶς iterat ὡς δταν περὶ τῶν ἐν αἰσθητοῖς . . . θεο-
λογικῶς V 11 τῷ om. E ζητῶμεν p 11. 12 ἐν τῷ παρμ. δὲ πλάτων
colloc. F 11 δὲ] καὶ M 12 ἔστι DEF: ἔστι καὶ M: ἔστι δὲ καὶ V: ἔστι δὲ p
λογικωτέρως D διαλαβεῖν περὶ αὐτῶν colloc. EFMVp 12. 13 ἐν τῷ λογικῷ
πράγματι E 14 ὑπόκεινται D καὶ] ἡ E 15 ἡ (ante γένος) om. D
16 αὐτῶν τε V περὶ (post τοῦ) om. M περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν E 17 προσεχῶς]
προσεχῆ D τὸ καὶ colloc. F 18 ἐσήμανε EFMV: ἐδήλωσε D: ἐζήμηγε p
καὶ (ante τὰ λοιπὰ) om. F καὶ (ante τὸ ἴδιον) om. M 19. 20 τὸ ὅπως EFVp:
οὕτως DM 20 καὶ (post γένος) om. V τὸ εἶδος καὶ τὴν διαφ. colloc. E
21 καὶ DEMV: τὸ περὶ F: πάλιν p τὰ περὶ τῶν ἄλλων EFMVp: καὶ τῶν ἄλλων D:
τὰ ἄλλα V 21. 22 τὸ τε ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηκός V

p. 1,15 Καὶ τούτων μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου.

14r

Οἱ φιλόσοφοι Πορφύριος οὐκ εἰς ἔαυτὸν ἀνάγει τὴν εὔρεσιν καὶ τὴν αἱδιασκαλίαν, ἀλλὰ φησιν ὅτι τῶν πάλαι διαλαβόντων λογικῶς περὶ αὐτῶν οἱ Περιπατητικοὶ μάλιστα τοῦτο τὸ μέρος ἐξηκριβώσαντο. τὸ δὲ τῶν Περιπατητικῶν ὄνυμα ἐκ τοιαύτης γέγονεν αἰτίας. φασὶν ὅτι ὁ Θεῖος Πλάτων ἐν Ἀκαδημίᾳ βαδίζων ἐποιείτο τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας διὰ τὸ αἱδιασκαλίαν σῶμα ἐπιτήδειον ποιεῖν διὰ τῶν γυμνασίων πρὸς ψυχῆς ἔλλαμψιν· ὡς γάρ ἂν ἔχῃ τὸ ὄργανον, οὗτως καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ τεχνίτου διαφαίνεται. καὶ τούτου χάριν ἐλέγοντο Περιπατητικοί μετὰ γοῦν τὴν τοῦ Πλάτωνος 10 τελευτὴν διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ὃ τε | Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ξενο- 14v κράτης, καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. ἐλέγοντο οὖν οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους Περιπατητικοὶ ἐκ Λυκείου, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους Περιπατητικοὶ ἐξ Ἀκαδημίας. Οὗτερον δὲ οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπέλαθον τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἐπωνυμίαν τὴν ἐκ τοῦ 15 τόπου ἀπολέσαντες καὶ ἐκλήθησαν Περιπατητικοί, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἀπολαβόντες καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἀπολέσαντες ἐκλήθησαν Ἀκαδημιαῖοι. ἐπεὶ οὖν ὁ φιλόσοφος ἔμελλε τινα ὑπόληψιν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἔχειν τῶν ὑπὸ Πλάτωνος παραδοθέντων Πλατωνικὰς ὥν καὶ αὐτές, ἐπειδήπερ ὡς χρήσιμον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ἔγραψε 20 τὸ βιβλίον. εἰπεν δὲ τὸ διδάξω περὶ αὐτῶν. ὡς οἱ παλαιοὶ διέκαθον. καὶ τούτων οἱ Ἀριστοτελεῖοι¹ διὰ τοῦ εἰπεῖν καὶ μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου. 10

2 Οἱ φιλόσοφοι. V τὴν (ante διδασκ.) οι. V 4 μάλιστα] μᾶλλον V τοῦτο τὸ μέρος superser. F²: τούτων τὸ γένος D: τοῦτο τὸ γένος EMV: τὸ γένος F¹: τὰ περὶ τούτων p ἐξηκριβώσαντο Dp: ἐξηκριβώσαν EFM: ἐξηκριβώσαν V 4. 5 τὰ . . . ὀνόματα ἐκ τοιαύτης αἰτίας γιγάντειν V 5 φασὶν γάρ V 6 ἀκαδήμω Ε: ἀκαδημία (ubique) M ἑταίρους] ἑτέρους EM¹ 7 τὸ οι. E ποιεῖν ἐπιτήδειον colloc. F ψυχῆς ἔλλαμψιν DFMV: ἔλλαμψιν ψυχῆς E: ἔλλαμψιν τῆς ψυχῆς p 8 ἀν ἔχη DEFM: ἀνέχει V: ἀν ἔχοι p τοῦ τεχνίτου superser. M διαφαίνεται] φαίνεται MV 9 γοῦν Dp: οὖν EFM: δὲ M τοῦ οι. E 10 διεδέξατο EMF διατριβὴν] σχολὴν F αὐτοῦ D: οι. EFMVp ὃ τε] ὁ E: οι. V 11 καὶ ὁ μὲν D: ὁ μὲν EMVp: ὁ μὲν οὖν F λευκείω Ε (ubique) τῇ DMV: οι. EFP 12 οἱ μὲν τοῦ] τοῦ μὲν Ε 14 τὴν post ἐνέργειας transp. E 15. 16 ἀπολέσαντες τὴν ἐκτοῦ τ. colloc. EFMVp τοῦ (ante τόπου) οι. E 16 ἀπολέσαντες V post ἀπολαβόντες add. ἐπωνυμίαν V καὶ τὴν—ἀπολέσαντες] ἀπώλεσαν τὴν ἐνέργειαν καὶ M τῆς οι. V 17 Ἀκαδ.] ἀκαδημιαῖοι DFVp: ἀκαδημητοὶ E¹: ἀκαδημῆτοὶ E²: ἀκαδημαῖοι M 17. 18 ἔχειν ἐν τῇ διδ. colloc. E 18 παραδοθέντων] εἰρημένων Fp καὶ οι. E 19 ἐπειδήπερ ὡς] καὶ p ἔγραψε] γράψειν p 21 διὰ τοῦ εἰπεῖν EMV: διὰ τοῦτο εἰπε DFp καὶ οι. D 21. 22 post περιπάτου pergit Δέκα εἰσὶ γενικώτατα γένη, οὓσια ποσὸν ποιὸν καὶ τὰ ἄλλα, ὧν ἡ μὲν οὓσια πρᾶγμα αὐθύπαρκτον, τὰ δὲ ἄλλα συμβεβηκότα. ἀποδέδοται οὖν τῶν γένεις ὑπογραφή, ήτις ἀρμόσει καὶ τοῖς δέκα. καὶ μὴ λέγε πῶς τῇ οὓσια ἀρμόσει καὶ τοῖς συμβεβηκότι διαφόροις οὖσι κατὰ τὸ εἶναι. Ὁπερ γάρ ἐπισυμβέβηκε τῇ οὓσιᾳ, τοῦτο² ἔστι τὸ ὡς γένος εἰς εἰδὴ διαιρέσθαι τὰ ὑπὸ αὐτήν, τὸ αὐτό καὶ τοῖς ἄλλοις συμβεβηκέται. διαιροῦνται γάρ καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὰ ὑπὸ αὐτὰ εἰδὴ ὡς γένη. ἄλλο τοίνυν ἔστι συκοπεῖν ταῦτα ὡς οὓσια καὶ συμβεβηκότα καὶ ἄλλο τὸ ὡς γένη γενικώτατα· κοινὸν γάρ ἔχουσι τοῦτο p (cf. p. 34,3 sq.)

Ἡερὶ γένους.

14v

p. 1,18 Ἔστις δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος.

Εἰρηκὼς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ χρῆσμαν τίς τε ὁ εἰσαγωγικὸς τρόπος, οὐ
ὅτι τῶν βαθύτερων ἀπέγεισθαι ζητημάτων τῶν δὲ ἀπλούστερων στοχάζε-
σθαι, καὶ τίνα τὰ βαθύτερα καὶ τίνα τὰ ἀπλούστερα, ἀκολούθιως ἐπὶ τὴν
κατὰ μέρος διδασκαλίαν εἰσέβαλε. καὶ πρῶτον περὶ γένους διαλαμβάνει,
ὅτι πρώτην τάξιν ἔχει τὸ γένος ἐν τοῖς ἀπηριμμημένοις καὶ ὅτι πλειόνων
ἔστι περιεκτικὸν εἰδῶν. πρῶτον δέ ἔστι τὸ γένος τῶν εἰδῶν κατ' αἰτίαν,
καίτοι τῶν πρός τί ἔστι τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος. ἀλλ᾽ ἔστι τινὰ τῶν πρός τι
10 τι, ἐν οἷς τὰ ἔτερα τῶν ἑτέρων πρεσβύτερα καὶ αἰτία λέγομεν, οἷον τὸν
πατέρα τοῦ νίοῦ καθὸ δάνθρωπον αἰτίόν φαμεν καὶ πρῶτον, καίτοι ἂμα γι-
νοταριψένων καὶ ἀλλήλων συστατικῶν γνωμένων τῶν πρός τι. ή πρός τί
ἔστι· τὰ γάρ πρός τι ἀνάγκη πρότερον οὐσίας εἶναι· σκοπούντες οὖν τὴν
προϋπόρκυψαν οὐσίαν τῶν πρός τι ἦν ἀν προϋφεστῶσαν εὑρωμεν ἡ γρόνιψ
15 ἡ φύσει, ἐκείνην πρεσβύτεραν κατ' αἰτίαν λέγομεν. ἐν γοῦν τῷ πατρὶ καὶ τῷ
τῷ νίῳ πρεσβύτερος ἔστιν ὁ πατήρ γρόνιψ, καθὸ δάνθρωπός ἔστιν, διερ
αὐτοῦ ἔστιν ἡ οὐσία, ἥτις συστατικὴ γίνεται τῆς τοῦ νίοῦ οὐσίας. διὰ τοῦτο
οὖν τὸν πατέρα πρεσβύτερον λέγομεν εἶναι τοῦ νίοῦ καίτοι πρὸς ἀλλήλα
λεγομένων. ὁ δὲ ἄρχων τοῦ ἀρχομένου καὶ ὁ διδάσκαλος τοῦ μαθητοῦ
20 κατὰ μάνην αἰτίαν πρεσβύτεροι, οὐ τῷ γρόνιψ· τῷ γρόνιψ γάρ ἔστιν ἡ τε
καὶ ὑστεροὶ εἰεν ὡς δάνθρωποι, φημὶ δὴ ὁ ἄρχων τοῦ ἀρχομένου καὶ ὁ δι-
δάσκαλος τοῦ μαθητοῦ. τὸ αὐτὸν οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἴδους.
τὸ γάρ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρός τι· τὰ δὲ πρός τι ἀνάγκη οὐσίας
πρότερον εἶναι· τὸ δὲ γένος κατὰ τὴν οὐσίαν φύσει προϋφεστηκεν, οὐ γρόνιψ.
25 καὶ συστατικὸν γίνεται τῆς οὐσίας τοῦ εἴδους· τὸ γάρ γένος τέμνεται εἰς
εἴδη· | πᾶν δὲ τεμνόμενον πρῶτον φύσει τοῦ τμήματος καὶ συστατικήν· οὐκ- 15r

- 3 τίς τι E 4 τῶν μὲν βαθ. p (fort. recte) post ἀπέγεισθαι addl. μέλλει p
 4. 5 στοχάζεισθαι DFMp: ἀντέγεισθαι E: συμμέτρως στοχάζεισθαι V 5 τὰ βαθύτερα καὶ
 τίνα τὰ ἀπλούστερα D: τὰ βαθύτερα τίνα τε (δὲ V) τὰ ἀπλούστερα EMV: τὰ ἀπλούστερα
 καὶ τίνα τὰ βαθύτερα Fp ἐπει] περὶ E¹ 6 εἰσέβαλλε V καὶ πρῶτον μὲν V
 7 ἔχει τάξιν colloc. FMV ἀπαρθυρούμένοις E: ἀπηριθμένοις (μη superser.) M
 10 λέγομεν] λέγεται E 11 δάνθρωπον scripsi: ἀνθρωποι libri (cf. v. 16) 13 πρό-
 τερον Fp: προτέρας DEMV (cf. v. 24) post οὐσίας addl. τινὰς Fp 14 οὐσίαν
 scripsi: αἰτίαν DEFp: αἰτίαν (sed post τῶν πρός τι transp.) M: om. V 15 ἐκείνην
 DMVp: ἐκείνων E: ἐκείνης F κατ' αἰτίαν πρεσβύτεραν colloc. EFMVp 15. 16 τῶ
 πατρὶ καὶ τῷ νίῳ D: τῷ πατρὶ καὶ νίῳ EFp: τῷ πατήρ καὶ νίδι MV 16 πρεσβύτερος
 EFMVp: πρεσβύτερον DM 17 αὐτοῦ ἔστιν D: ἔστιν αὐτοῦ EFMV: ἔστιν αὐτὸν p
 ἡ om. EM συστατικῇ] σύστασις E 18 λέγομεν πρεσβύτερον colloc. F εἶναι
 λέγομεν colloc. E ἀλλήλοις M 19 δὲ] γάρ M 20 πρεσβύτεραν E: πρεσβύ-
 τερος V οὐ om. D: οὐ τῷ γρόνιψ om. M 21 εἰεν] εἰσίν M φημὶ δὴ D:
 om. EFMVp 22 ante τοῦ εἴδους addl. ἐπὶ M 23 τὸ (ante εἴδος) om. MV
 τὰ] τῶν M 24 πρότερον D: πρότερα EVp: προτέρων M: obliit. F (cf. v. 13)
 25 γίνεται] ἔστι M 26 τὸ τεμνόμενον E πρῶτον φύσει D: καὶ πρῶτον φύσει FV:
 καὶ πρῶτον φύσει E: καὶ φύσει πρῶτον M: καὶ φύσει πρότερον p

οῦν εἰ πρῶτον κατὰ τὴν οὐσίαν τὸ γένος τοῦ εἰδούς, τὰ δὲ πρῶτα κατὰ 15° τὴν οὐσίαν τῶν πρός τι κατ’ αἰτίαν πρῶτα· πρεσβύτερον ἄρα τὸ γένος τοῦ εἰδούς, καὶ εἰκότιως αὐτὸν προτάττει τῶν λοιπῶν. ταύτη γοῦν καὶ ἡ φύσις ἐν τῇ γενέσει τῇ τάξει κέχρηται· παραλαβοῦσα γάρ τὸ σπέρμα πρῶτον 5 μὲν ζωοποιεῖ αὐτὸν καὶ φυχοῖ, εἶτα προϊοῦσα αἰτίησιν παρασχοῦσα ποιεῖ ζῷον, εἶτα θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν ποιεῖ ἄλογον ζῷον, εἶτα τέλος τὸν λόγιον παρασχοῦσα ποιεῖ ἄνθρωπον. ὅστε ὡς μὲν οὐσίαι προϋπάρχει τὰ γένη τῶν εἰδῶν, ὡς δὲ γένη καὶ εἰδὸς συνυφέστηκεν ἀλλήλοις καὶ συναντιρεῖται· τῆς γάρ πρὸς ἄλληλα αὐτῶν σχέσεως ὄντος ματά ἔστι τὸ γένος καὶ 10 τὸ εἰδός.

"Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, διὰ τί περὶ τοῦ γένους διδάσκων ἐμνήσθη καὶ τοῦ εἰδούς, καὶ μὴ καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ἄλλων. φαμὲν οὖν διὰ τὸ γέ- 10 νος καὶ τὸ εἰδός πρός τι ἔστι, καθάπερ εἰρήκαμεν, (καὶ γάρ τὸ εἰδός γέ- νους ἔστιν εἰδός καὶ τὸ γένος εἰδούς ἔστι γένος), καὶ διὰ τούτο εἰκότιως 15 ἐμνήσθη τοῦ εἰδούς ὅμα τῷ γένει· ἐν γάρ τῇ τῶν πρός τι διδάσκαλιᾳ ἀνάγκη πᾶσα τὸν περὶ θατέρου τούτων διδάσκοντα, καθὸ πρός τι ἔστι, καὶ τοῦ λοιποῦ μνησθῆναι.

Γ Κανόνι δὲ ἑνταῦθα Ἀριστοτελικῷ κέχρηται ὁ Πορφύριος. ἔστι δὲ ὁ 15 κανὼν οὗτος· δεῖ τὸν μέλλοντα ποιῆσασθαι περὶ τίνος διδάσκαλίαν ὄμωνύ- 20 μου, τοῦτ' ἔστιν εἰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὄντος σημαίνονται πολλά, διελεῖν πρῶ- τον τὰ ὑπὸ τοῦ ὄντος σημαίνομενα, εἰλύ' οὕτως εἰπεῖν περὶ ποίου τῶν σημαίνομενων τὴν διδάσκαλίαν ποιεῖται· ἡ γάρ ὄμωνυμά εἴωθεν ἀσά- φειαν καὶ πλάνην γεννᾶν τοῦ μὲν διδάσκοντος ἐπὶ ἄλλου σημαίνομένου 25 τοῦτο τὸ ὄντος λαμβάνοντος, τοῦ δὲ διδασκομένου ἐπὶ ἄλλου. οἷον εἴ τις περὶ τοῦ ἀστρώφου κυνὸς διδάσκειν βουλόμενος εἴποι ὁ κύων καύματα

1 [πρῶτον] πρότερον p τοῦ εἰδούς om. M πρῶτα] πρότερα p 1. 2 κατὰ τὴν οὐσίαν πρῶτα colloc. E 2 post αἰτίαν add. καθό εἰσιν αἰτία τῶν πρὸς ἢ λέγονται D πρῶτα] πρότερα p 3 λοιπῶν D: ἄλλων EFMVp ταύτη—ἡ φύσις] ταύτη γοῦν τῇ φύσει καὶ in ras. X fere litt. E γοῦν] γάρ MV 4 πρῶτον] πρῶτα p 5 ψυχοῖ] ἐμψυχοῖ p καὶ αἰτίησιν FMP 6 τὸ ζῶον Ep ζῶον—ποιεῖ om. M καὶ om. E ante ποιεῖ add. καὶ EFMVp: om. D τέλος DFV: τέ- λειον Ep 7 τὸν ἀθρωπὸν Ep οὐσίαι scripsi: οὐσία libri 8 δὲ καὶ γένη F 9. 10 τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ EV 11 ἐμνήσθη post εἰδούς transp. EFMV καὶ (ante τοῦ εἰδούς) om. p καὶ (post μὴ) D: om. EFMVp 12 καὶ (ante τῶν ἄλλων) DF: ἡ EFMVp 14 εἰκότως post γένει (15) transp. D: om. E 16 πᾶσα DEMV: πάντα Fp τὸν om. DV τούτων] τοῦτον V 17 μνησθῆναι] μεμνήσθαι M 18 κανόνι δὲ ἑντ. Ἀριστ.] cf. Top. A 18 p. 108-18. Z 2 p. 139 b 19 sq. 19, 20 μέλ- λοντα περὶ τίνος διδάσκειν ὄμωνύμου M 19 διδάσκαλίαν περὶ τίνος colloc. Ep ὄμωνυμίας E 20 εἰ om. EMV ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὄντος ματά Ep σημαίνονται πολλά D: σημαίνοντα E: πολλὰ σημαίνονται F: πολλὰ σημαίνοντος MV: πολλὰ σημαίνε- ται p διελεῖν] διαιρεῖν E 20, 21 πρῶτον] πρότερον EV 21, 22 ποίου σημαίνομένου V 22, 23 post ἀσάφειαν add. ποιεῖσθαι expunxit E 23 ante τοῦ add. καὶ E 24 τὸ ὄντος τοῦτο colloc. EFMVp ante λαμβ. add. διδάσκοντος καὶ Ep διδασκομένου δὲ colloc. EFMV εἴ τις om. E 25 τοῦ om. E εἴπη Ep

ποιεῖ ἡ διακρίνει τὸν καρπούς³ μὴ πρότερον εἰπών περὶ ποίου κυνὸς ποι- Ιητ
εῖται τὸν λόγον πλάνην ἐμποιήσει τῷ ἀκροατῇ· δεῖ οὖν πρότερον ἀπαριθ-
μησάμενον τὰ σημαντόμενα τοῦ κυνὸς, ὅτι ὁ μὲν ἀστριφός ἐστιν ἢ δὲ γερ-
σαῖς ὁ δὲ θαλάττιος ὁ δὲ φιλόσιφος, εἰπεῖν ὅτι περὶ τοῦ ἀστριφοῦ ποιεῦ-
ς φιλο τὸν λόγον. τοῦτο οὖν φιλοσόφως ποιῶν ὁ Πορφύριος ἀπαριθμεῖται τὰ τα
σημαντόμενα τοῦ γένους καὶ δηλοῖ περὶ ποίου αὐτῶν ὁ λόγος.

p. 1,18 Ἐστικε δὲ μῆτε τὸ γένος μῆτε τὸ εἶδος ἀπλῶς λέγεται.

Τὸ ἔοικεν οὐχ ὡς ἐνδοιαστῶν λέγει, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ φαίνεται. τὸ δὲ
ἀπλῶς τετραγῶς λέγεται⁴ σημαίνει γάρ τὸ καθόλου, ὡς φασιν οἱ ῥήτορες
10 καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν⁵ ἀντὶ τοῦ 'καθόλου εἰπεῖν', καὶ τὸ κυρίως, ὡς ὅταν
εἴπῃ ὁ Ἀριστοτέλης 'ἡ ἀπλῶς γένεσις' τοῦτο ἐστιν ἡ κυρία, καὶ τὸ μάτην
καὶ ἄνευ τινὸς λόγου, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ἀπλῶς αὐτὸν τύπτει'⁶ ἀντὶ τοῦ
μάτην. σημαίνει δὲ καὶ τὸ μοναχῶς, ὡς ὅταν παρ'⁷ Εὔριποδη λέγηται
ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφου.⁸

15 νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μοναχῶς κεῖται λέγει γάρ ὅτι φαίνεται μῆτε τὸ γένος
μῆτε τὸ εἶδος μῆτε τὰ λοιπὰ μοναχῶς λεγόμενα.

p. 1,18 Γένος γάρ λέγεται καὶ ἡ τινῶν ἐχόντων πως πρὸς ἐν τι.

Πρῶτον σημαντόμενον τοῦ γένους φησί, τοῦτο δέ ἐστι, καθ' ὃ δύο σχέ-
σεις λαμβάνει, πλήθους πρὸς πλῆθος καὶ πλήθους πρὸς ἔνα, οἷον τῶν
20 Ἡρακλειδῶν πρὸς Ἡρακλέα, καθὸ δέ ἐξ ἑκείνου λέγονται ἔχειν τὸ γένος, καὶ τα
αὐτῶν τούτων πρὸς ἀλλήλους, καθὸ ἀλλήλοις λέγονται θεῖοι καὶ ἀνεψιοί
ἢ ὑπωστὸν ἀλλιως. τὸ δὲ πώς προσέτικεν καλῶς· ἄλλῳ γάρ ἄλλῃ ἔσται

1 διακρίνεται V κυνὸς] τῶν σημαντομένων V 2 ἐμποιήσει DFMp: ἐμποιή-
σεις V 2. 3 ἀπαριθμησάμενον DFMV: ον ex ος vel ex α corr. E: ἀπαριθμήσαμει p
3 ὅτι DMV: καὶ γάρ (sed καὶ superscr.) Ep: γάρ F ἐστιν ante δ μὲν transp. M
3. 4 post γερσαῖς add. ἐστιν V 4 δὲ φιλόσιφος] τὸν δὲ φιλόσιφον p
τοῦ om. E 5 ποιῶν initio versus iter. D 6 αὐτῶν MVp: αὐτῶ DF: αὐ-
τῶν E 8 post ἔοικεν add. σημαίνει τρία· τὸ δύοισι τὸ πρέπει καὶ τὸ φαίνεται τὸ δὲ
ἔοικεν D λέγει] εἰρηκε D ἄλλῃ] τοῦτο γάρ διστάζοντος ἐστὶ λογισμοῦ τὸ εἰπεῖν
ἔοικεν D 9 ὡς φασιν] ὥσπερ D 10 εἰπεῖν (alterum) om. M
11 εἴποι M δ om. E Λριστ.] cf. Phys. E p. 225a14 sq. Metaph. K
p. 1067b23 sq. κυρία] κυρίως MV 12 ὡς ὅταν εἴπωμεν D: ὅτι EFMV: ὡς
τὸ p 12. 13 ἀντὶ τοῦ μάτην om. EFMVp (fort. recte) 13 μοναχῶς] μονημερῶς
D (sed cf. v. 15) παρ'⁹ Εὔριποδη λέγεται (sic) D: εἴπωμεν EFMVp (cf. Euripid.
Phoen. 472) 15 λέγει] λέγεται M 15. 16 εἶδος μῆτε τὸ γένος colloc. p
μοναχῶς λεγόμενα] μονημερῶς λέγεσθαι D 17 zai om. D 18 φησὶ τοῦ γένους
colloc. EFMVp δὲ om. M 19 πλήθους (utrobiique) p: πλῆθος codd.
ἔνα] ἐν F 19. 20 τῶν Ἡρακλ.] τὸν Ἡραλέους M 20 λέγεται M 22 καλῶς
προσέθηκε colloc. EFMVp ἄλλῃ γάρ ἄλλῳ EFMVp ἔσται] ἐστὶ EV

σχέσις τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος ὄντων· ἡ γὰρ μεῖον εἰσὶν ἄλλοι ἄλλων ἡ 15^η τέκνα ἡ ἀδελφοὶ ἡ ἄλλο τι τῶν τοῦ τοιωτοῦ γένους συμπληρωτικῶν.

p. 1,20 Καθ' ἡ σημαίνόμενον τὸ Ἡρακλεῖδῶν λέγεται γένος. 15v

Τῷ γάρ εἰπεῖν Ἡρακλειδῶν χωρίζει αὐτοὺς τῶν ἄλλων γενῶν οἷον
5 Τανταλιδῶν καὶ τῶν ἄλλων.

p. 1,20 Ἐκ τῆς ἀρ' ἐνὸς σχέσεως, λέγω δὴ τοῦ Ἡρακλέους.

Καθό πάλιν δύο σχέσεις λαμβάνονται ένδις πρὸς ἔνα, αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ, οἷον τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τινὰ τῶν Ἡρακλειδῶν (αἰτίου μὲν ὅντος ἡ τοῦ Ἡρακλέους αἰτιατοῦ δὲ τοῦ ἀπ' ἐκείνου), ἢ τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἐν 10 αὐτῇ τραφέντος, καθὸ λέγομεν Ἐλάτωνα μὲν Ἀθηναῖον τὸ γένος Πίναρον δὲ Θριζαῖον. Ιστέον δὲ ὅτι ἡ σχέσις λέγεται ἡ κατὰ τέχνην ὡς τοῦ διδασκάλου πρὸς τὸν μαθητὴν ἢ κατὰ τύχην ὡς τοῦ δεσπότου πρὸς τὸν δοῦλον ἢ κατὰ προσάρτειν ὡς τὸν φίλου πρὸς τὸν φίλον ἢ κατὰ φύσιν ὡς 19 τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱόν. ἢ οὖν τῶν εἰρημένων σχέσις φύσει ἔστι.

15 p. 1,22 Κατὰ ἀποτουμὴν τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν.

Ιστέον γάρ θτι αἱ σημαντικαὶ φωναὶ καὶ τὰ δηνόματα εἰώθασι χωρίζειν τὰ πράγματα ἀπ' ἀλλήλων· καὶ γάρ ή φύσις ἐπενήρησε τόδε τι ἄνθρωπον καλεῖσθαι ἡ κύνα ἡ ἄλλο τι, ἵνα διὰ τούτου ἀπογωρίσῃ ἔκαστα ἀπ' ἀλλήλων. καὶ ἐκάστη τῶν τεχνῶν ὡς μέλλουσά τι καινότερον καὶ ἔνοπρεπές 20 παρὰ τὰς ἄλλας διδάσκειν τέγχας τοῖς οἰκείοις ὅρμάγοντος δηνόματα ἐπιτίθησιν. 15

τὸν] τῶν F¹ ὅντων ante ὑπὸ transp. V ἄλλων] ἄλλοις D 2 τῶν
 τοῦ τοιούτου EF: τῶν τοιούτων D: τῶν τοιούτου MVp συμπληρωτικῶν DFM:
 συμπληρωματικῶν Ep: συμπληρωτικόν V 3 λέγεται τὸ ἡρακλ. colloc. F τὸ τῶν
 ἡρακλ. p 4 τῶν] τὸ Ep Ήρακλ.] ἡρακλέους M αὐτοὺς] αὐτὸν p 5 Πελο-
 πιδῶν Τανταλίδων Αλακιστῶν Ἐρεχθίεδῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων D 6 ἐκ] καὶ p
 λέγω δὴ Dp: δῆλον δὴ E: δῆλον δὲ MV ἡρακλέους codd. 7 Καθὸ—φύσει ἔστι
 (v. 14) lemmate λέγεται δὲ καὶ ἄλλως κ. τ. λ. (Proph. p. 23), anteposito post πράγματα
 (p. 51,7) transposuit ed. Ald. (Venet. 1546); sed verba ἵστερον (v. 11)—φύσει ἔστι ad lemma
 ἐκ τῆς ἀζ. ἐνὶς σχέσεως pertinere videntur: cetera κατὶ—Θερζῖν illō lemmate addito
 transponas 8 ἡρακλέος DF 9 ἡρακλέος DEF 10 τὸν πλάτωνα M μὲν om.
 EMV τὸ γένος ἀθηναῖον colloc. EMV 11 δὲ (alterum) om. M ἡ om. E
 post σχέσις add. κατὰ τέσσαρας τριῶν p λέγεται post τέχνην transp. M 12 τὸν
 (ante μαθητὴν) om. DEM κατὰ τὴν τέχνην M 13 ὡς φύσιον πρὸς φύσιον V
 14 φύσις DFp: φύσις MV: om. E 15 post γενῶν add. κεκλημένου M: κεκλη-
 μένην p 16 γάρ] δὲ p γωρίζειν] ἀπογωρίζειν MV 17 καὶ γάρ—ἄλληλων (18. 19)
 om. E καὶ γάρ καὶ FM 18 ἡ (ante ἄλλο)] καὶ M τούτου] τούτων p
 ἔκαστα scripsi: ἔκαστον libri 19 post καὶ (prinus) add. γάρ Dp μελλούσῃ E
 20 διδάσκειν ante παρὰ transp. E: post τέχνας FMVp οἰκεῖος] ἰδοῖς M

ἴνα ἔχη πᾶς αὐτὰ συφρίζει· οὕτως γάρ οἱ γεωμέτραι πολλάς διαφοράς 15 τριγώνων εύρηκότες οἵναν τὸ μὲν ἵσας ἔχον τὰς τρεῖς πλευράς τὸ δὲ τὰς δύο μόνον τὸ δὲ τὰς τρεῖς ἀνίσους, οἰκείοις ὀνόμασιν κεχρημένοι τὸ μὲν ἵσας ἔχον τὰς τρεῖς πλευράς ἐκάλεσαν ἴσοπλευρον, τὸ δὲ τὰς δύο μόνον 5 ἵσας ἰσοσκελὲς τὸ δὲ τὰς τρεῖς ἀνίσους σκαληρόν, βουλόμενοι διὰ τῶν ὄγη- μάτων ἔκαστον τούτων δηλῶσαι. οὕτως ἄρα τὰ ὀνόματα σημαίνει τὰ 20 πράγματα.

p. 2,5 Τοῦτο δὲ ἔοικε πρόχειρον εἶναι τὸ σημαινόμενον.

Ἄσαφειάν τινα ἐποίησεν δι φιλόσοφος ἀμέσως εἰς τὸ πρῶτον σημαινό- 10 μενον τοῦ γένους ἐπεκλιθὼν καὶ μὴ ἐπισημηγάμενος αὐτὴ τοῦτο· ὥσπειλε γάρ διηρίσασθαι περὶ ποίου σημαινομένου τοῦ γένους διαλέγεται. οὗτο γάρ περὶ τοῦ προτέρου ποιεῖται τὸν λόγον καὶ οὐ περὶ τοῦ προσεγγίσεως ἡμῖν εἰρημένου, δηλοῖ τὰ ὑποδείγματα ἢ τίθησι· φρασὶ γάρ οὗτο τὸ σημαινόμενον τοῦ 25 γένους πρόχειρον ἔοικεν ἡμῖν ἐκ τῆς συνηθείας εἶναι καὶ γνωριμώτερον. 15 πρόχειρον δὲ τῇ συνηθείᾳ λέγει σημαινόμενον τὴν ἀφ' ἑνὸς εἰς πολλοὺς καὶ ἀπὸ πολλῶν εἰς πλῆθος σχέσιν.

Τοιον δὲ ἀπορῆσαι, διὰ τί τοῦτο πρόχειρον εἶπε, καὶ μὴ τὴν τοῦ ἑνὸς πρὸς ἓνα σχέσιν· τοῦτο γάρ πρότερον οὐδὲν ἡ φύσις· ἕνα γάρ ἐξ ἑνὸς πρῶτον ποιεῖ, καὶ οὕτως πολλοὺς ἐκ πολλῶν. ἔροῦμεν οὖν πρὸς τοῦτο, 20 οὗτο τὸ μὲν δεύτερον σημαινόμενον τοῦ γένους, δέστιν ὡς πρὸς ἡμᾶς δεύτερον, τῇ φύσει πρῶτον ἐστιν (ἀπὸ γάρ τοῦ Ἡρακλέους πρότερον εἰς γίνεται, εἰλύ οὕτως τὸ πλῆθος), τὸ δὲ τὸ πρῶτον σημαινόμενον τῇ φύσει ἐστὶ δεύτερον; καὶ τὸ τῇ φύσει δεύτερον ἡμῖν πρῶτον. καὶ καθόλου τὰ τῇ

1 σαφανίσαι ΕΜνρ	καὶ οἱ γεωμέτραι ΦΜνρ	1. 2 εὑρίσκονται πολλάς διαφ. τριγ. E:	
εύρηκότες πολλάς δ. τρ. MV	3. 4 μόνας (utrobiique) M	3 ὀνόμασιν οἰκείοις colloc.	
Ερ κεχρημένοι D: κέχρηγται ΕΦΜρ: κέχρηγται καὶ V		4 ἐκάλεσεν (compend.) D	
5 σκαλινόν V	6 τὰ ὄγη. σημ.] σημαινόμενα E	σημαίνουσι Φνρ	8 ante
ζούσιε add. καὶ F: superser. M	9 ante ἀσάφειαν add. τὸ πρόχειρον τὸ πρῶτον σημάνει,	σημαίνειν	ἐπειδὴ τὸ ἔτοιμον (sic) καὶ ἐγγὺς ἡμῖν ὑπάρχον πρῶτον ἐστί, τὸ δὲ δεύτερον πρόχειρον οὐδέποτε ἐστί. κατὰ πρῶτον οὖν σημαινόμενον ἐστὶ τοῦτο D πρῶτον] πρότερον MV
10 ἀπεκλήθων Dp: μετεκλήθων ΕΦΜν	μὴ om. F	11 διαλέγεται D: λέγεται EF: λέγει	
Μρ: λέγοτο V	οὐ om. V	Μρ: λέγεται V	
12 τοῦ (prius) om. p	οὐ om. V	12 τοῦτο DF: τοῦτο πρότερον	
13 παραδείγματα M	γάρ] γοῦν V	14 ἔοικε πρόχειρον εἶναι ἡμῖν ἐκ τῆς συνηθ. E	
15 πρόχειρον] πρότερον D		15 πρόχειρον] πρότερον D	
suppl. in mrg. E: ἡ V		λέγει DEFp: λέγω M: λέγεται V τὴν	
16 εἰς πολλοὺς καὶ ἀπὸ πολλῶν εἰς πλῆθος D: τῶν πολλῶν ἡ εἰς πολλὰ ΕΦΜν: τῶν πολλῶν ἡ εἰς τοὺς πολλοὺς p		16 εἰς πολλὰ DF: τοῦτο τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος E: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος τοῦτο V: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος p	
17 ἀξιον — σχέσιν (18)		17 ἀξιον — σχέσιν (18)	
om. M		18 post σχέσιν add. λέγω δὴ τὸ δεύτερον	
τοῦτο DF: τοῦτο τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος E: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος τοῦτο V: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος p		19 post σχέσιν add. λέγω δὴ τὸ δεύτερον	
20 πολλοὺς] πολλὰ M	21 τῇ om. ΕΜ	20 πολλοὺς] πολλὰ M	
21 τῇ om. ΕΜ	πρότερον] πρῶτον F	21 τῇ om. ΕΜ	
22 εἰλύ] καὶ E	πολλοὶ E	22 εἰλύ] καὶ E	
23 τὸ πλῆθος] πολλοὶ E	post τῇ φύσει add. ἡμῖν Mp: ante τῇ	23 τὸ πλῆθος] πολλοὶ E	
24 ante καὶ τὸ suppleveris τὸ γάρ τῇ φύσει πρῶτον ἡμῖν ἐστι δεύτερον, sed malim καὶ τὸ — πρῶτον eicere	24 ante καὶ τὸ suppleveris τὸ γάρ τῇ φύσει πρῶτον ἡμῖν ἐστι δεύτερον, sed malim καὶ τὸ — πρῶτον eicere	24 ante καὶ τὸ suppleveris τὸ γάρ τῇ φύσει πρῶτον ἡμῖν ἐστι δεύτερον, sed malim καὶ τὸ — πρῶτον eicere	
25 (ante καὶ τὸ πλῆθος)] πολλοὶ M	(ante καὶ τὸ πλῆθος)] πολλοὶ M	25 (ante καὶ τὸ πλῆθος)] πολλοὶ M	

φύσει πρῶτα ήμεν ὑπέρεργά εἰσι, τὰ δὲ τῇ φύσει δεύτερα ήμεν πρῶτα, οἷον 15^ο φύσει πρότερον ἡ ὅλη καὶ τὸ εἰδός, ἐπειτα τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, εἴτα σάρκες καὶ ὀστέα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄμοιωμάρων, εἴτα ἄνθρωπος. καὶ ἡ μὲν 5 φύσις οὕτως ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τὰ δεύτερα φέρεται, ήμεις δὲ ὡς ἂτε κατωκάρα βαίνοντες καὶ ὑπτια βλέποντες καὶ ἀπὸ τῶν προσεχεστέρων ἐπὶ 5 τὰ πόρρω καὶ ἀπὸ τῶν ἐνυλοτέρων ἐπὶ τὰ ἄυλα βουλόμενοι | ἔργονθα 16^ο πρῶτον μὲν γυνώσκομεν τὸν ἄνθρωπον, εἴτα δτι σύγκειται ἐξ ὀστέων καὶ σαρκῶν, εἴτα δτι σύγκειται ταῦτα ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, εἴτα δτι ταῦτα ἐξ ὅλης καὶ εἰδούς. ὅστε τὰ τῇ φύσει πρότερα τῇ γνώσει ήμῶν 10 ὑπέρεργα γίνονται καὶ τὰ τῇ φύσει ὑπέρεργα ήμῶν τῇ γνώσει πρότερα· σαφέστερον οὖν τὸ πρῶτον, ἀσαφέστερον δὲ τὸ δεύτερον. διὰ τοῦτο τὴν περὶ 5 αὐτῶν διδασκαλίαν οὕτω προεχειρίσατο ὁ Πορφύριος (δεῖ γάρ ἐκ τῶν σαφεστέρων ήμεν ποιεῖσθαι τὴν διδασκαλίαν), καὶ δτι τὸ παρὰ τοὺς φιλοσόφους γένος, περὶ οὐ δ λόγος, ἔοικε τοῖς εἰρηγμένοις γένεσιν ὄμοιότητά τέ τινα 15 πρὸς ταῦτα ἔγει.

"Ἄξιον δὲ ἀπορῆσαι, δι' ἣν αἰτίαν ὅντων καὶ ἔτερων σημανιούμενων τοῦ γένους αὐτὸς ταῦτα μόνον ἀπηριθμήσατο. Ήτι δὲ ἔστι καὶ ἔτερα σημανούμενα, δῆλον ἐντεῦθεν· ὁ γάρ Πλάτων γένη ἔλεγε τοῦ ὅντος οὐσίαν 10 ταυτότητα ἔτερότητα κίνησιν καὶ στάσιν. ταῦτα τοίνυν οὐκ ἀπηριθμήσατο. 20 ἐπειδὴ προέκειτο αὐτῷ, καθὼς προεσήμανε, περὶ τῶν Ἀριστοτέλει δοκιύντων γράψαι. φαίνεται δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης αὐτὸς γένος καλῶν ἐν τῇ Φυσικῇ τὴν ἐκάστη τέχνην ὑποκειμένην ὥλην, ὡς ἐν τεκτονικῇ τὰ ἔύλα καὶ ἐν ιατρικῇ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς ἀπασι τὴν

1 πρῶτα (utrobique)] πρότερα E οὐτερά p (fort. recte) εἰσι D: ὑπάρχει E: ὑπάρχουσι FV: ἔστι p: om. M 2 τῇ φύσει M πρότερον DEM: προτέρα FV: πρῶτον p είτα D: ἔπειτα EFMVp 3 καὶ (post σάρκες) om. D δύτεα EFP: δύτα D: δύτα MV (cf. v. 7) δύμιλη μερῶν M 4 ἀνωτέρων Fp ἐπὶ DV: εἰς EFMp 5 κατωκάρα βαίνοντες D: κατωτέρω (primitus καὶ in exitu versus, ex quo m.² corr. κατωτέρω) βαίνοντες κάτω E: κατώτερα βαίνοντες F: κέρα κάτω βαίνοντες M: κατώτερα νεύοντες Vp καὶ (post βλέποντες) om. F 6 πόρρω DE: πορρώτερα FMp: πορρωτέρω V ἐνυλωτέρων D¹E ἄλλα DEF: ἀνδρότερα MVp ἔρχεσθαι D: ἐπανέργεσθαι EFMV: ἀνέργεσθαι p 7 ὅτι] ως V καὶ ἐξ δύτεων M 8 είτα D: ἔπειτα EFMVp 8τι σύγκειται—είτα om. V σύγκειται post τεσσάρων transp. E: om. FMp 9 τῇ γνώσει om. F 9. 10 ἡμῶν (utrobique)] ἡμῖν p 10 γίνονται DEp: γίνεται FMV τῇ γνώσει ἡμῶν colloc. M πρότερα] πρῶτα M 12 αὐτῶν] αὐτοῦ M 13 ἡμῖν] ἡμᾶς p ποιεῖσθαι] ποιῆσαι p 13. 15 καὶ ὅτι—ἔχει eicias 13. 14 τὸ γένος τὸ π. τ. φιλ. MV παρὰ] περὶ D ἔσικε περὶ οὗ ὁ λ. colloc. V τῶν εἰρημένων γένεσιν V δύμιστητά τε D: καὶ δύμιστητα EFMVp 16 ἀπορήσαι] ζητῆσαι EM καὶ ἐτ. ὅγιτων colloc. V 17 ταῦτα μόνον DEV: ταῦτα μόνα FM: μόνος ταῦτα p 18 γένη] γένος F: γένεσιν M; haec genera apud Plat. non inventi ἔλεγε γένη colloc. V 19 καὶ om. MV τοίνυν DMV: οὖν E: νῦν F: οὖν νῦν p 20 ἐπειδὴ τοίνυν V αὐτῷ καθὼς] καθὼς αὐτὸς M περὶ τῶν] τὰ MV τῶν τῷ ἀριστ. Mp 21. 22 δοκούντων] δοκούντων περὶ τούτων M: δοκοῦντα περὶ τούτων V 21 γράφειν E ὁ ἀριστ. αὐτὸς D: αὐτὸς ὁ ἀριστ. Ep: ὁ αὐτὸς ἀριστ. F: ἀριστ. MV 21. 22 ἐν τῇ Φυσικῇ] cf. A 6 p. 189^a11 sq. ἐν ἐκάστῃ p τῇ τεκτονικῇ MVp 28 τῇ λατρικῇ Vp

πριώτην ὥλην· ἀλλὰ οὐ πρόκειται τῷ Πορφυρίῳ περὶ τούτων φυσικῶν εἰ- 16^τ
πεῖν, ἀλλὰ πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματείᾳ.

15

p. 2,10 Ἀλλως δὲ πάλιν γένος λέγεται, φῶντας τούτων φυσικῶν εἰδος,
καθ' ὅμοιότητα ἵσως τούτων εἰρημένον.

5 Τρίτον ἀπαριθμεῖται σημανόμενον τοῦ γένους, περὶ οὗ καὶ τοῖς φιλο-
σόφαις ὁ λόγιος. ὅμοιότητα δέ τινα ἔχει πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ ὄντα περὶ γάρ
τὸ πρῶτον σημανόμενον τοῦ γένους δύναται ἔχει σχέσεις, τὴν πολλῶν
πρὸς ἓν καὶ τὴν αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, οὕτω τὰ εἴδη σχέσιν καὶ πρὸς τὸ 20
γένος καὶ πρὸς ἄλληλα ἔχει. πάλιν ὄντα περὶ τὸ δεύτερον σημανόμενον σχέσιν
10 ἔχει ἐνὸς πρὸς ἓν καὶ τὴν τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ αὐτοτοῦ. οὕτω καὶ τοῦτο
σχέσιν ἔχει ἐνὸς πρὸς ἓν, οἷον τοῦ ζήτου πρὸς ἀνθρώπου, αὐτιατοῦ πρὸς
αἴτιον. Ἱσως μὲν οὖν οἱ ὄντος προτίθεται πρῶτοι τὰς διαφέρουσ τῶν ἀνθρώ-
πων γενέσεις διακρίναι βουλόμενοι ἐκάλεσαν τὸ μὲν Ἡρακλειδῶν γένος τὸ
δὲ Αἰακιδῶν τὸ δὲ Πελοπιδῶν, εἰδ' ὅστερον οἱ φιλόσοφοι κατὰ μίμησιν 25
15 τὴν τούτων τὰ παρ' αὐτοῖς ὠνόμασαν γένη· ὡς γάρ Ἡρακλειδῶν γένος οἱ
ἔξι Ἡρακλέους γενόμενοι, οὕτω δὴ λέγεται καὶ τὸ ζῆτον γένος· τῶν γάρ
μερικῶν ζώων, ἀνθρώπου κυνὸς ἵππου καὶ τῶν ἄλλων, γένος λέγεται τὸ
ἄπλως ζῷον. πολλάκις δὲ οἱ φιλόσοφοι εὑρον πρότερον τὰ παρ' αὐτοῖς
γένη, εἰδ' ὅστερον ἐπιγινόμενοι οἱ ὄντος προτίθεται κατὰ μίμησιν τούτων τὰ
20 ἐν τῇ συνηθείᾳ τῶν ἀνθρώπων γένη ὠνόμασαν· δυνατὸν γάρ ἐκάτερον
ἐπινοεῖν. ἔπειτα οὖν ἀμφιβολούν πάραχει τοῦτο, εἴτε οἱ φιλόσοφοι εὑρον τὴν 30
ἀρχὴν τῆς τοιαύτης ὄντος γένεσίς εἴτε οἱ ὄντος προτίθεται, διὰ τοῦτο Ἱσως εἰπεν
ἀμφιβάλλων καὶ αὐτός.

1 πρώτην οι. V 1. 2 εἰπεῖν DMV: σκοπεῖν EFp 2 τῇ πραγματείᾳ τῇ λο-
γικῇ F 4 εἰρημένων DE 5 ante τρίτον add. εἰσηγήσων καθ' ὄμοιότητα καλῶς
προτίθεται τοῦ Ἱσως, ἐπειδὴ οὓς ἴσχειν ἀναριθμὸς ποιον ἐκ ποιοιο εἴρηται γένος D 6 πρὸς
οι. M 7 τὴν Ep: τῶν DFMV 8 τὴν EFMVp: τῶν D καὶ τὰ εἴδη ρ
καὶ (ante πρὸς τὸ γένος)] ὡς M 9 ἔχειται ante σχέσιν (8) transp. E: post σχέσιν Mp: ἔχονται
(post σχέσιν) V πάλιν καὶ ὄντερ V 10 καὶ τὴν — ἔνα (11) οι. E καὶ
(ante τὴν) οι. Mp (recte) τοῦ (ante αὐτιατοῦ) οι. MVp (rect. recte) 11 ἔχειται
σχέσιν colloc. V τὸν ἄνθρ. (sed τὸν eras) D ante αὐτιατοῦ add. καὶ Mp; αὐτ.
πρὸς αὐτοὺς εἰδιας 12 νομοθέται M¹: ὄντος προτίθεται M² 14 πελοπιδῶν τὸ δὲ αλ-
ακιδῶν colloc. V 14. 15 κατὰ τὴν τούτων μίμησιν ρ 14 post μίμησιν add.
μὲν F 15 ὠνόμασαν γένη τὰ π. αὐτοῖς colloc. E ὡς γάρ] ὄντερ V 16 ἔξι]
ἐκ τοῦ V γνόμενοι V δὴ οι. MV 17 ἵππου κυνὸς colloc. M ἄλλων
DE: λοιπῶν FMVp post γένος add. ἀληθῶς V 18 εὑρον πρότερον DFp: πρότερα
εὑρον E: πρῶτον εὑρον M: πρότερον εὑρον V αὐτοῖς] ἔναυτοῖς Mp 19 ἐπιγενό-
μενοι M 19. 22 νομοθέται M 20 ἐν οι. F ὠνόμασαν γένη colloc. V

21 ἐπινοεῖν DM: ὑπονοεῖν EFVp τοῦτο πάραχει colloc. E 22 τῆς ὄντος γένεσίς τῆς
“ τοιαύτης D ὄντος προτίθεσίς V εἰπεν Ἱσως colloc. V

p. 2, 14 Τριγως οὖν τοῦ γένους λεγομένου περὶ τοῦ τρίτου παρὰ 16^η τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, ὃ καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασιν.

Ἄπαριθμησάμενος ὁ Πορφύριος τὰ σημανόμενα τοῦ γένους φησι περὶ τοῦ τρίτου παρὰ τοῖς φιλοσόφοις εἶναι τὸν λόγον.

5 p. 2, 15 Ὁ καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασι.

Δεῖ οὖν ἡμᾶς πρότερον εἰπεῖν, τί ἐστιν ὑπογραφὴ καὶ τί ἥρος, καὶ τί 10 διαφέρει ὑρισμὸς ὑπογραφῆς. εἰνὶ ἔχεις τὴν αἰτίαν ζητήσαι. τίνος ἔνεκεν δὲ ὑπογραφῆς αὐτὸς διδάσκει καὶ μὴ δὲ ὄρισμοῦ, καίτοι γε εἰώθασιν οἱ 15 ὑρισμοὶ τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου σημαίνειν πράγματος καὶ περικλείειν μὲν τὰ οἰκεῖα οὐδὲν δὲ ἀφαιρεῖσθαι τῶν ἀλλοτρίων. ἥρτεον οὖν ὡς ἔκαστον 16^η τῶν πραγμάτων καὶ ἔν ἐστι καὶ πολλά. καὶ διὰ τοῦτο σημαίνεται ἔκαστον καὶ δὲ ὀνόματος καὶ διὰ λόγου· δὲ ὀνόματος μὲν ὅταν ὡς ἐν τι θεωρῆται, διὰ λόγου δὲ ὅταν ὡς πολυμερές. οἷον τὸν ἄνθρωπον σημαίνομεν καὶ διὰ τοῦ 'ἄνθρωπος' ὀνόματος καὶ διὰ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος 'ζῷον λογικὸν θυητὸν 20 15 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν.' οὐτος δὲ ὁ λόγος ὁ σημαντικὸς τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων ἦ ἐκ τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων τοῖς πράγμασιν εἰλημμένος ἐστὶν ἦ ἐκ τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς· εἰ μὲν οὖν ἐκ τῶν οὐσιωδῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς λαμβάνεται, καλεῖται ὄρισμὸς ὡς ζῷον λογικὸν θυητόν (συμπληροῦ γάρ ταῦτα τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου), εἰ δὲ ἐκ τῶν συμβεβηκότων 25 αὐτοῖς εἰλημμένος ἦ, καλεῖται ὑπογραφή, οἷον ἄνθρωπός ἐστι ζῷον ὄρθοπεριπατητικὸν πλατυόνυχον χερσὶ χρώμενον· ταῦτα γάρ ἐπισυμβέβηκε τῇ 10 τοῦ ἀνθρώπου οὐσίᾳ· οὐ γάρ συμπληροῦ ταῦτα τὴν τοῦ ἀνθρώπου οὐσίαν, ἀλλ' ἐπισυμβέβηκεν αὐτῇ. ταύτη οὖν διαφέρει ὁ ὄρισμὸς τῆς ὑπογραφῆς

1 τοῦ γένους οι. E λεγομένος E¹ περὶ οι. E παραδεδώκασιν F
 3 ante ἀπαριθμησάμενος ex Elia, ni fallor, add. οὐ περὶ τῶν ἑτέρων δύο ἐπειδὴ ταῦτα τῶν ἀτόμων εἰσὶ καὶ τῶν καθ' ἔκαστα. τοῖς φιλοσόφοις οὖν ὁ λόγος οὐ περὶ τῶν ἀτόμων ἀλλὰ τῶν καθόλου. οὐ ζητεῖ τούναν πρῶτον τὸ ζητούμενον πᾶσιν εἰ ἐστι καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τί ἐστιν, ἐπειδὴ παρηγένετο τοῦτο λέγειν, εἴτε ὑφέστηκεν εἴτε καὶ μή· οὐ γάρ περὶ τούτων πραγματεύεται D ἀπαριθμήσας E 4 εἶναι παρὰ τ. φιλ. colloc. EFMVp παρὰ in ras. E: om. V 6 ὑπογραφῆ] ὑπόγραμμα E 7 ὁ ὄρισμὸς p [ὑπογραφῆ] ὑπογραμμοῦ E 8 δι' ὑπογραφῆς] ὑπόγραμμαis E γε οι. FM 9 οὐσίαν] αἰτίαν M πράγματος σημαίνειν colloc. EFMVp 10 ἥρτεον] ιστέον M 11 καὶ (ante ἐν) οι. E 11 καὶ ἔκαστον F 12 ὅτε . . . θεωρεῖται E: ὅταν . . . θεωρεῖται p 13 σημαίνει D 14 ἄνθρωπος DFVp: ἄνθρωπου M: οι. E τοῦ λέγοντος λόγου E 15 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν DF: οι. EMp (cf. Porphy. in Arist. Cat. p. 60, 18) ὁ (ante σημαντικός) οι. E 18 λογικὸν ζῷον καὶ θυητὸν V 20 εἰλημμένος] ἥλειψιμόν D ἵ DFMV: εἴη Ep 21 πλατυόνυχον D¹EFMV: πλατυόνυχον D² γάρ Dp: οι. EFMV 22 τοῦ (prius) οι. Ep τὴν τοῦ ἀνθρ. οὐσίαν] τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρ. M: αὐτὴν V 33 ὁ EFp: οι. DMV τῆς DEFVp: οι. M

τῷ τὸν ὄρισμὸν ἐκ τῆς οὐσίας δεικνύαι τὰ πράγματα, τὴν δὲ ὑπογραφὴν 16^ο
ἐκ τῶν συμβεβηκότων. ὑπογραφὴ δὲ λέγεται οἷον σκιαγραφία τις οὖσα·
ὅσπερ γάρ ή παρὰ τοῖς γραφεῦσι σκιαγραφία δηλοῖ μὲν τὸ μίμημα τῆς
εἰκόνος, οὐ μὴν διηρθρωμένως, οὕτως καὶ ή ὑπογραφὴ δηλοῖ μὲν πως τὸ 15
α πρᾶγμα, οὐ μέντοι διηρθρωμένως· ὁ δὲ ὄρισμὸς αὐτὸν ἡμὲν τὸ πρᾶγμα σα-
φῶς παρίστησιν. ἀναλογεῖ οὖν ὁ μὲν ὄρισμὸς τῇ τελείᾳ γραφῆ, η δὲ
ὑπογραφὴ τῇ σκιαγραφίᾳ· διὸ καὶ ὑπογραφὴ λέγεται.

Ἐπει τοὺς οἱ ὄρισμοὶ λαμβάνονται ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν,
τοῦ δὲ καθολικώτατου γένους οὐκ ἔστι γένος, ἵνα ἔξ αὐτοῦ καὶ τῶν δια-
10 φορῶν τὸν τοῦ γένους ἀποδῷ ὄρισμόν, περὶ δὲ τοῦ καθολικώτατου γένους
αὐτῷ νῦν ὑπάρχει ὁ λόγος· διὸ τοῦτο μὴ δυνάμενος ὄρισμὸν τοῦ γένους
ἀποδοῦνται ὁ Πορφύριος, δι' ὑπογραφῆς αὐτὸν ἐσήμανεν· ἐφ' ὧν γάρ πραγ-
μάτων μὴ δυνάμεθα ὄρισμοὺς ἀποδοῦνται, ἀγαπῶμεν δι' ὑπογραφῆς αὐτὰ
σημαίνειν. ἀποροῦμεν δὲ ὄρισμῶν ἐπὶ τοῦ γένους πρῶτον μέν, ὡς ἥδη
15 εἴπομεν, διότι περὶ τοῦ ἀπλῶς γένους ποιούμεθα τὸν λόγον τὸν παντὶ γένει
ἐφαρμόσαι δυνάμενον, οὐκ ἔστι δὲ τοῦ καθολικώτατου γένους εὔρεται γένος 25
(οὗτῳ γάρ οὐκ ἂν εἴη καθολικώτατον), γένους δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ ὄρισμὸν
ἐνδέχεται εἶναι· πᾶς γάρ ὄρισμὸς ἐκ γένους σύγκειται καὶ διαφορῶν τῶν
συστατικῶν τοῦ ὄριστοῦ, γένους δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ τὰς συστατικὰς δια-
20 φορὰς ἐνδέχεται εἶναι· αἱ γάρ συστατικὰ διαφορὰ τῶν εἰδῶν αἱ αὐταὶ
τῶν γενῶν εἰσὶ διαιρητικαί, ὡς προϊόντες μαθησόμεθα· οὐ ἄρα μὴ ἔστι
γένος, τούτῳ οὐδὲ συστατικὰς διαφορὰς είναι· ἐνδέχεται· μήτε οὖν γένους 30
ὅντος μήτε συστατικῶν διαφορῶν τοῦ καθολικώτατου γένους οὐδὲ ὄρισμὸν
αὐτῷ εἶναι· ἐνδέχεται· πρῶτον μὲν οὖν διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄρισμὸν ἀπο-

1 τῶ ex τὸ corr. D τὸν μὲν ὄρισμὸν p (fort. recte) . 2 οἰον] οἰονεὶ M
3 γάρ om. V μίμημα] μῆκος F τῆς om. F 4 η om. M 4. 5 δηλοῖ—
διηρθρωμένων] σκιάν τινα τοῦ πράγματος ἡμῶν παρίστησιν E 4 μὲν om. M πως
om. F 5 ο δὲ ὄρισμὸς iterat. F ἡμῖν om. E: iteratum expunx. V 5. 6 τὸ
πρᾶγμα σαφῶς EMVp: τὸ πρᾶγμα συντόμως D: συντόμως τὸ πρᾶγμα F 6 παρίστησιν]
προτίθησιν E μὲν οὖν M μὲν om. E τῇ om. M 8 οἱ
om. V ἐκ γένους λαμβάνονται colloc. V συστατικῶν διαφορῶν DEV: διαφορῶν
FM: διαφορῶν συστατικῶν p 9 καθ. γένους] γένους καὶ. ὅντος V αὐτοῦ] αὐ-
τῶν V 10 τὸν τοῦ γένους om. E τῶν τοῦ γένους F ἀποδῷ] ἀποδῶῃ p
καθολικώτατου Vp: καθολικοῦ DEFM 11 νῦν αὐτῷ colloc. EFMVp καὶ διὰ
τοῦτο V τοῦ καθολικοῦ γένους E post γένους iter. νῦν αὐτῷ ὑπάρχει ὁ λόγος εχ-
ριψεν. E 13 μὴ D: οὐ EFMV: μηδαμῶς p (cf. v. 21) ὄρισμοὺς post πραγμάτων
transp. M ἀγαπῶμεν EMV 14 ὄρισμὸν DF: ὄρισμὸν EMVp post γέ-
νους add. ἀποδοῦνται Ep ἥδη om. E 15 εἰπον MV διέτι] ὅτι V
τὸν om. M 15. 16 τοῦ . . . δυναμένου EFMVp 17 ἃν οὐκ ἂν V 18 εἴναι
ἐνδέχ. colloc. EVp σύγκειται] ὅντος V 18. 19 διαφορῶν τῶν συστ. DEFM: συστ.
διαφορῶν V: διαφορῶν συστ. p 19 ὄριστον E: ὄρισμοῦ DFV: ὄρισμένου M: ὄριζομέ-
νου p 20 εἴναι ἐνδέχ. colloc. EFMVp αἱ γάρ — εἰδῶν in ras. M 21 εἴσι
τῶν γενῶν colloc. M ὡς] ὥσπερ EM μαθησόμεθα] εἰσήμεθα p 22 τὰς συστ.
διαφορὰς E: τὰς διαφορὰς τὰς συστ. p 24 αὐτοῦ εἴναι D: εἴναι αὐτοῦ EFMV: εἴναι
τούτου p πρῶτα p

δοῦναι τοῦ γένους. ἔπειτα καὶ διότι ὅμωνυμόν ἐστι τὸ γένος (δεκαγῶς 16v γάρ λέγεται, ὡς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐστι μαθεῖν). τῶν δὲ ὅμωνυμων οὐκ ἔστιν ὥρους ἀποδοῦναι, ἔπειδὴ καὶ ὀνόματά ἐστι μόνον ψιλὰ τοῖς πράγμασι τοῖς ὑπ’ αὐτῶν σημανούμενοις διαφέροντα· ὁ δὲ ὥρισμὸς οὐσίαν σημαίνει· 25 ἂν δὲ οἱ ὥρισμοὶ οἱ αὐτοί, τούτων καὶ τὰ πράγματα τὰ αὐτά· οὐκ ἄρα ἐνδέχεται τῶν ὅμωνυμων ἕνα κοινὸν ὥρισμὸν ἀποδοῦναι. οὔτεν καὶ δι’ ὑπογραφῆς αὐτὰ σημανούμεν· ἐνδέχεται γάρ καὶ τοῖς κατ’ οὐσίαν διαφέρουσι τὰ αὐτὰ συμβέβηκάτα ὑπάρχειν, ὥσπερ κανταῦδη πολλοῖς οὖσι καὶ 17τ διαφόροις κατ’ οὐσίαν τοῖς γένεσι μία καὶ ἡ αὐτὴ σχέσις αὐτοῖς συμβέβηκε 10 πρὸς τὰ ὑποβεβλημένα αὐτοῖς εἰδη, καθ’ ἣν τὰ μὲν γένη κέκληται, τὰ δὲ εἰδη. διὰ ταῦτα οὖν ὁ Πορφύριος οὐχ ὥρισμὸν τοῦ ἀπλῶς γένους ἀλλ’ ὑπογραφὴν ἀποδέδωκεν, ἵνα κατὰ τῶν δέκα γενῶν αὐτὴν ἀρμόσαι δύνηται.

Ἴσως δέ τις καὶ πρὸς ταῦτα ἡμῖν ἀπορήσειν, θτι εἰ τὰ ὅμωνυμα οὐγ. 5 ὥριζαμεν (ό γάρ ὥρισμὸς οὐσίαν σημαίνει, ἐκεῖνα δὲ ψιλά ἐστιν ὄντα), 15 διὰ τοῦτον ὑπογραφὴν ἀποδίδομεν· καὶ γάρ ἡ ὑπογραφὴ διὰ τῆς τῶν συμβέβηκότων συνδρομῆς τὴν ὑποκειμένην αὐτοῖς οὐσίαν σημαίνει· εἰς ἔννοιαν γάρ ἄρει ἡμᾶς τῆς οὐσίας, ἡ ταῦτα συμβέβηκεν. ἐπεὶ οὖν μίαν ὑπογραφὴν τῶν ὅμωνυμων ἀποδίδομεν καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς εἰς ἔννοιαν τῆς ὑποκειμένης οὐσίας ἐγγράμεια. εύρειται δέ τοις οὐ μόνον ὄντα πράγματα τὰ αὐτά, ὥσπερ ἀποτοπον· εύρειται γάρ τὰ δέκα γένη ταῦτα οἶνον ἡ οὐσία καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὰ ἄλλα. οἷς ἐστι τὸ γένος ὅμωνυμων. ἡ μὲν ἀπορία τοιαύτη, δυνάμει δὲ αὐτὴν ἀρτίως προεπελυσάμενα, ἐν οἷς ἐλέγομεν ἐνδέχεσθαι καὶ τοῖς διαφέρουσι κατ’ οὐσίαν τὰ

1 τοῦ γένους ἀποδ. colloc. EMVp 2. 3 ὥρους οὐκ ἔστιν colloc. EVP
ἔπειδὴ] ἐπεὶ Ep ἐστι μόνον ψιλά] ἐστι μόνα ψιλά DF: μόνα ἐστὶ ψιλά Ep: μόνον ἐστὶ ψιλά M: ἐστὶ ψιλά V 5 οἱ (ante ὥρισμοὶ) om. Ep: (ante αὐτοὶ) om. F 6 ἔνα] ἔνος F καὶ (post ὄτεν) om. V 8 post ὥσπερ add. οὖν VP 9 κατ’ οὐσίαν post ἡ αὐτὴ transp. F: om. M μία δὲ E 9 αὐτὴ] αὐτή F: αὐτῇ V σχέσις] φύσις M
αὐτοῖς om. EM: ante σχέσις transp. V 10 πρὸς τὰ ὑποβεβλημένα om. V γένη
om. V κέκληται FV 12 αὐτὴ? δύναται D¹ 13 ίσως δέ τις
καὶ om. M ἀπορήσειν Dp: ἀπορήσει EVP: ἀπορήσει τις M θτι εἰ EMp: θτι D:
εἰ FV 14 post ὥριζόμειτα add. διὰ τὴν ἀριστίαν τῆς σημασίας αὐτῶν D 6 γάρ] διότι E ἔστιν M post ὄντα πράγματα add. τὸ γάρ ὅπο ὅμωνυμων (sic) δόσι σημαίνει τὰ τε ὅμωνυμα πράγματα ὃν ζητοῦν καὶ τὸ γεγραμμένον, καὶ τὰ ὅμωνυμα ὄντα πράγματα οἷον Λίτις κύων καὶ ὅσα τοιαῦτα· ψιλὰ γάρ ἐστι ὄντα πράγματα D 15 post αὐτῶν add. κανὸν V ὑπογραφάς E ἀποδιδόμεν DE: ἀποδῶμεν V καὶ γάρ καὶ
MV 16 αὐτοῖς] αὐτὴν F 17 ἡμᾶς τῆς οὐσ. ἄρει colloc. M τῆς οὐσίας
om. V μίαν om. F 18 ἀποδιδόμεν DE: ἀποδεδώκαμεν M 19 τὰ ὄντα πράγματα
FVp 20 τὰ πράγ. αὐτά FV 20. 21 τὰ δ. γένη ταῦτα οἶνον D: τὰ δ. ταῦτα γένη
(οἶνοι om.) E: τὰ δ. γένη οἶνοι ταῦτα F: τὰ δ. γένη ταῦτὸν οἶνον M: τὰ γένη τὰ δ. τὰ αὐτὰ οἶνον V: τὰ δ. γένη ταῦτα (οἶνοι om.) p 21 ἡ οὐσία τὸ ποσὸν τὸ ποιὸν V τὸ ποιὸν
καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ πρός τι D 22 μὲν om. M μὲν γάρ F τοιαύτη] αὐτῇ V
22. 23 προεπελυσ. V: προεπελυσ. DEF: προεπελυσ. M: προεπελυσ. p 23 ἐνδέχεσθαι
DEFM: ἐνδέχεται VP τοῖς διαφέρουσι EFMp, (post οὐσίαν colloc.) V: τοῖς διαφόροις
D (cf. p. 57, 8)

αὐτὰ συμβεβηκέναι, καθ' ἀ καὶ οὐ ποιγραφὴ γίνεται. ὁσπερ οὖν καὶ ταῖς 17τ
δέκα κατηγορίαις τὴν αὐτὴν συνέβη πρὸς τὰ οὐπ' αὐτὰς σχέσιν ἀναδέξασθαι· 15
ὅς γάρ οὐ σύνι περιεκτικὴ οὗσα σώματος καὶ ἀσωμάτου γένος αὐτῶν
ἔστιν ἐκείνων εἰδῶν ὄντων, οὕτω καὶ τὸ ποιόν δύο εἰδῶν τοῦ συνεγροῦς
5 καὶ τὸ διωρισμένου περιεκτικὸν οὐ γένος αὐτῶν ἔστιν. καὶ τὸ ποιὸν ὡσαύ-
τως πλείονα εἰδῆ περιέχον γένος αὐτῶν ἔστι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅμοιῶν·
ῶστε οὐτὴ σχέσις πάσαις ταῖς κατηγορίαις συμβέβηκε, καὶ οὐ δεῖ θαυ-
μάζειν, εἰ τῶν κατ' οὐσίαν διαφερόντων ἐνδέχεται μάλιστα ποιγραφὴν ἀποδι- 20
δόναι καὶ μὴ ταύτα ποιεῖν τὰ οὐποιγραφόμενα πράγματα. αὐτίκα γοῦν ἐν
10 τοῖς δέκα γένεσιν δημοιήν ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι, ἀλλὰ οὐ
κατὰ τῶν αὐτῶν ἥτις κατὰ τοσούτων (τὸ μὲν γάρ, εἰ τύχοι, κατηγορεῖται
κατὰ τεσσάρων εἰδῶν τὸ δὲ κατὰ τοσῶνδες ἥτις τοσῶνδε), καὶ πάντα δημό-
νυμά ἔστι καὶ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται, οὐ μὴν ἥτις τῶν αὐτῶν ἥτις δημοιώς.

'Η μὲν οὖν ποιγραφὴ λαμβάνεται ἥτις ἐτυμολογίας ἥτις ἐκ τῆς τῶν 25
15 συμβεβηκότων συνδρομῆς, ἥτις καὶ κυρίως οὐποιγραφὴ λέγεται. ἐξ ἐτυμολο-
γίας μὲν οἶον 'ἀνθρωπός' ἔστι τὸ δυνάμενον ἄνω ἀθρεῖν ἥτις ἀναθρεῖν ἢ
ὄπωπεν ἥτις τὸ ἄνωθεν ἔχον τοὺς ὄπας', ἐκ τῶν συμβεβηκότων δέ, ὡς
ἔφημεν ἥδη εἰπόντες. ὃ δὲ ὄρισμὸς ἥτις ἐξ ὅλης λαμβάνεται, ὁσπερ ὄρι-
ζόμεθα τὸν θυμὸν 'ζέσιν τοῦ περικαρδίου αἷματος', ἥτις εἰδους ως τὸ 'ὄρεξις
20 ἀντιλυπήσεως' ἥτις ἐκ τοῦ συναμφοτέρου ως τὸ 'ζέσις τοῦ περικαρδίου αἵ- 30
ματος δὲ' ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως'. καὶ δέ μὲν ἐξ ὅλης μόνης ἥτις εἰδους
μόνου ἐλήφθη, ἀτελῆς ἔστιν, δέ μὲν ἐκ τοῦ συναμφοτέρου, τότε ἔστι τέ-
λειος ὄρος, ἐπειδὴ τὸ συναμφοτέρου σημαίνει. ἔστι δὲ τέλειος ὄρος ὃ ἐκ
γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν· ἐπέχει γάρ τὴν μὲν τῆς ὅλης τάξιν τὸ
25 γένος, τὴν δὲ τοῦ εἰδούς αἱ διαφοραί. τοῦτον τοίνυν τὸν ὄρον τὰ μέσα
τῶν πραγμάτων ἐπιδέχεται, οὕτε δὲ τὰ πρώτιστα οὕτε τὰ ἔσχατα· 35

1 καθ' ἀ] καθὼς M καὶ (post ἀ) om. E . . . οὐ ποιγραφὴ γίνεται DFVp: οὐποιγραφὴ
γίνεται M: οὐποργράφεται λέγεται E . . . 2 αὐτὰς scripsi: αὐτὰ DEFVp: αὐτὸν M
3 γάρ om. E σωμάτων καὶ ἀσωμάτων EM: τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἀσωμάτου V . . . 4 τὸ
superser. D . . . 5. 6 καὶ τὸ ποιὸν—αὐτῶν ἔστι om. E . . . 6 καὶ ἐπὶ—ὅμοιῶς om. V . . . 7 ante
πάσαις add. καὶ ἐπὶ D . . . 8 τῶν om. M . . . 8. 9 ἀπόδοσην M . . . 9 γοῦν] οὖν M
10 ἔστι DF: πρόσεστι EMVp . . . 13 κατηγοροῦνται EFMVp . . . 14 ὅμοιῶς] τοσούτων
Vp . . . 14 οὖν om. V . . . 15 ἥ] ἥ EF . . . 16 δυνάμενον] δυνάμει E . . . ἄνω ἀθρεῖν
ἥ om. F . . . ἀναθρεῖν DFMV: ἀναθρεῖν E: τὸ ἀναθεωρεῖν p . . . 17 τῶν om. Ep
ante ως add. οἶον ἀνθρωπός ἔστι ζῶν ὄρισπεριπατητικὸν πλατυύνχον p . . . 18 ἥ Dp:
om. EFMV . . . ὅλης μὲν F . . . 18. 19 ὡσπερ ὄριζόμεθα DF: ως ὅτεν ὄριζόμεθα E:
ώς δέ τοισθιμέθα M: ωστε ἂν ὄρισθιμέθα V: ως δέ τοισθιμέθα p . . . 19 περικαρδίου
DMVp: περὶ τὴν καρδίαν EF . . . ἥτις εἰδους DMP: ἥτις εἰδους E: ἥτις εἰδους δὲ FV
ὄρεξις] ὄρεξιν p . . . 20. 21 ἥ—ἀντιλυπήσεως om. EV . . . 20 ζέσις F: ζέσιν DMP
περικαρδίου DM: περὶ τὴν καρδίαν Fp . . . 21. 22 ἥτις εἰδους μόνου ἥτις ὅλης μόνης col-
loc. E . . . 23 τέλειος ὄρος καὶ ὁ V . . . 24 τὴν μὲν τῆς ὅλης DEFp: τῆς μὲν ὅλης MV
25 τὴν δὲ τοῦ εἰδούς DMVp: τοῦ δὲ εἰδούς EF . . . ἥ διαφορά DE . . . τούτων τοίνυν τῶν
ὄρων V . . . 26 ἐπιδέχονται EM . . . δὲ DFMV: γάρ Ep . . . πρώτιστα] πρώτα M
post ἔσχατα add. πρώτιστα δὲ τὰ γενικώτατα λέγεται, ἔσχατα τὰ ἄτομα, ὃν ἀτόμιον προσεγκώς
τὰ εἰδη κατηγοροῦνται, εἰ δὲ καὶ γένη, ἀλλὰ διὰ μέσον τῶν εἰδῶν D

οῦτε γάρ τὰ ἔσχατα γένη ἔχει οὗτε μὴν συστατικάς διαφοράς ἀλλ᾽ εἰδη, οἷον 17^ο τὰ ἄπομα. οὐθὲν καὶ αὐτῶν ὑπογραφάς καὶ οὐχ ὄρισμοὺς ἀποδίδομεν, οἷον Σωκράτης ἐτέλειος οὐδὲ Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος φιλόσοφος προφάστωρ φιλόσοφος γρυπὸς καὶ εἴ τι ἀλλοὶ συμβέβηκεν αὐτῷ. οὗτοι δὲ λέγουσι διαφοράς 17^ο ἔχειν τὰ γενικώτατα συστατικάς, οὐκ ὅρθις λέγουσιν· οὐ γάρ συστατικάς ἔχει διαφοράς ἀλλὰ διαιρετικάς, εἴ γε πᾶν τὸ συστατικὸν πρεσβύτερόν ἐστι τοῦ συνισταμένου· ὡς γάρ καὶ πρὸ ὀλέγου εἰπον, αἱ συστατικαὶ τινῶν διαφοραὶ πολλῷ πρότερον τῶν γενικωτέρων εἰσὶ διαιρετικά· τὸ γάρ λογικὸν 5 καὶ τὸ θυητὸν συστατικὰ τοῦ ἀνθρώπου ὄντα καὶ τὸ θυητὸν καὶ τὸ ἀλογον 10 τοῦ ἔπου διαιρετικά ἐστι τοῦ γένους, λέγω δὴ τοῦ ζόου· τοῦτο γάρ διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον. εἰς θυητὸν καὶ θητάνατον. κακῶς ἄρα εἰρηται ὅτι αἱ συστατικαὶ τινῶν διαφοραὶ πρεσβύτεραι αὐτῶν εἰναι βούλονται, τοῦ δὲ γενικωτάτου πρεσβύτερον οὐδέν. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων εἰκότως τὴν τοῦ γένους τοῦ καθόλου διδασκαλίαν δι' ὑπογραφῆς ποιεῖται ὄρι- 15 σμὸν αὐτοῦ ἀποδοῦναι μὴ ἔχων.

Ἔνα δὲ μάθωμεν τίς ποτε ἐστιν ἡ ἀποδοθεῖσα ὑπογραφὴ καὶ πόθεν εἰληπται, ῥητέον οὕτως (ἄμα δὲ μαθησόμεθα, ὅτι οὐ κατὰ τύχην ὁ Πορφύριος τὰς πέντε ταύτας φωνὰς παρέλαβεν, ἀλλ᾽ ὅτι ἀνάγκη τρόπον τινὰ πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ μίαν τούτων ἀνάγεσθαι τῶν φωνῶν). τῶν φωνῶν αἱ

1 οὗτε γάρ τὰ ἔσχατα DF: om. EMVp γένος M post ἔχει add. τοῦτο^ο ἐστι τὰ ἄπομα V μὴν καὶ FV οἶον] οὐδὲ E 2 ὅθιν] οἶον V ὑπογραφὴν FV καὶ (ante οὐχ) om. M ἀποδιδόμεν D EM 6 ἔχουσι D 7 συνισταμένου FM ὀλέγου D: βραχέος EFMVp 7. 8 διαφοραὶ τινῶν colloc. V 8 γενικωτέρων FV: γενικωτάτων DEp: γενικῶν M γάρ DM: γοῦν EFMVp 9 ante συστατικά add. καὶ ἄλογον καὶ θυητὸν E συστατικά E τοῦ Dp: om. EFMV 9. 10 καὶ τὸ θυητὸν καὶ τὸ ἀλογον τοῦ ἔπου om. E τὸ (ante ἄλογον) om. p 10 τοῦ (ante ἔπου) om. M διαιρετικά DFMp: διαιρετικά E: διαιρετικάν V ἐστι] εἰσὶ p δὴ DMV: om. EFp 11 ἄρα] οὖν E 12 αἱ] καὶ V 13 πρεσβύτεραι E οὖν om. EMp 14. 15 ὄρισμόν—ἔχων om. M ἄμα δὲ] ἀλλὰ E 17. 18 πορφύριος Dp: ἀριστοτέλης EFV (fort. recte cf. p. 62,7) 18 ταύτας om. E ὅτι] ὅταν D 19 φωνὴν πᾶσαν colloc. E τῶν φωνῶν (prius) om. V τῶν φωνῶν—συμβέβηκός p. 59,7] haec ex D hausta sunt, sed neglexi stemmatis formam, in quam ea redacta sunt, ex parte turbatam omisique quae extra stemma addita sunt, nempe haec: δοκοῦσι μὲν ταῦτα ὅτι ὄνομά τι ὅγιονται ἀλλ᾽ ὅμως οὗτε δοκοῦσιν οὗτοί ἔχουσι τι ὄνομα. ἔνθα γάρ ὄνομα, ἐκεῖ ὄνομαζόμενον· τοῦ δὲ μὴ ὄντος οὐδὲν ὄνομά ἐστιν· οὐθὲν καὶ ἀκατηγόρητα καὶ ἀνώνυμα. ceteri codices plus minus abhorrent; stemma a posterioribus certe confectum multumque abhorrens etiam M praebet, ceterorumque librarii, ni fallor, stemma in exemplaribus invenerunt, quod cum transcriberent atque in orationem continuam dissolverent, discrepantiae aequo maiores ortae sunt; velut τῶν φωνῶν αἱ μέν εἰσιν ἀσημοι οἵον κνάξ βλίτυρι (ρι, superscr. ον) αἱ δὲ σημαντικαῖ. καὶ περὶ μὲν τῶν ἀσήμων λόγος οὐδεὶς τοῖς φιλοσόφοις. τὸν (sic) δὲ σημαντικῶν αἱ μέν καθ' ἔνδος μόνου τῶν ἀριθμῶν λέγονται, ὡς Σωκράτης Ηλάτων καὶ τούτι τὸ λευκόν, περὶ δὲ οἱ φιλόσοφοι διὰ τὸ ἀπειρα εἰναι οὐ καταγίνονται, αἱ δὲ κατὰ πλειόνων, αἵτινες ἡ κατὰ διαφερόντων τῶν εἰδεῖται καὶ ἐν τῷ τι ἐστι κατηγοροῦνται καὶ ποιοῦσι τὸ γένος ἡ κατὰ διαφερόντων τῶν ἀριθμῶν καὶ ἐν τῷ τι ἐστι καὶ ποιοῦσι τὸ εἶδος, ἡ καθ' ἔνδος μόνου εἰδους καὶ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι καὶ ποιοῦσι τὸ ὕπον. τῶν δὲ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῶν εἰδεῖται καὶ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατηγορούμενων αἱ μέν οὐσιώδεις εἰσὶ καὶ ποι-

μέν εἰσιν ἀσημοὶ οἱον κνάξ βλίτυρι σκυνδαψός, αἱ δὲ σημαντικαί, αἴτινες ἡ 17^ο
καὶ^θ ἐνὸς λέγονται, ὡς ὅταν εἴπωμεν Πλάτωνα ἡ Σωκράτην ἡ τινα τῶν 15
καὶ^θ ἔκαστα, ἡ κατὰ πλειόνων, αἴτινες ἡ καὶ^θ οὐσιώδῶν κατηγοροῦνται
ἡ καὶ^θ ἐπουσιώδῶν· ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ εἰδεῖ αἱ τὰ γένη καὶ αἱ δια-
5 φοραὶ (ταῦτα δὲ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται αἱ τὰ γένος ἡ ἐν τῷ ὄποιον
τί ἐστι αἱ τὰ διαφορά), ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ αἱ τὸ εἰδός· ἡ
καὶ^θ ἐνὸς εἰδούς κατηγορεῖται αἱ τὸ ἕδιον ἡ κατὰ πλειόνων αἱ τὸ συμ-
βεβηκός, καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαιρέσεως φαίνεται ὅτι ἀνάρχη πᾶσα ταῖς 20
εἰρημέναις πέντε κεγρῆσθαι φωναῖς καὶ οὕτε πλείστιν οὕτε ἐλάττοιν· εἰ-
10 ρήκαμεν γάρ ὅτι τῶν φωνῶν αἱ μέν εἰσιν ἀσημοὶ αἱ δὲ σημαντικαί, καὶ
τῶν σημαντικῶν αἱ μὲν καὶ^θ ἐνὸς κατηγοροῦνται αἱ δὲ κατὰ πλειόνων.
τῶν δὲ κατὰ πλειόνων τὸ γένος ἐστὶ καὶ τὸ εἰδός καὶ ἡ διαφορά καὶ τὸ
ἴδιον καὶ τὸ συμβεβηκός. ἐπτὰ οὖν οὐσῶν φωνῶν τῶν ἀσήμων καὶ τῶν
καὶ^θ ἐνὸς λεγομένων καὶ τῶν κατὰ πλειόνων, γένους λέγω καὶ διαφορᾶς 25
15 καὶ εἰδούς καὶ ἕδιον καὶ συμβεβηκός. τῶν δύο ἔξαιρετεστῶν φωνῶν αἱ
πέντε ὑπολείπονται· ἔξαιροῦνται μὲν γάρ αἱ ἀσημοὶ αἱ μηδὲν συμβαλλό-
μεναι μήτε γραμματικοὶ μήτε ῥήτοροι, πολὺ δὲ μᾶλλον φιλοσόφαις. ἐκ-
βάλλονται δὲ καὶ αἱ καὶ^θ ἐνός, ἐπειδὴ μερικαὶ ὑπάρχουσι, τὰ δὲ κατὰ
μέρος ἀπειρα καὶ ἀπερίκηπτα· οἱ δὲ φιλόσοφοι ἐπιστημονικῶς πάντα ἐπαγ-
20 γέλλονται ἐπίστασιν· αἱ δέ φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ Κρατύλῳ ὅτι ἐπι- 30
στήμηται εἰρηται παρὰ τὸ ἐπὶ στάσιν τινὰ ἄγειν ἡμᾶς καὶ ὄρον τῶν πραγ-
μάτων καὶ τῶν ζητήσεων'. ἐπεὶ οὖν τὰ κατὰ μέρος πολλὰ ὄντα καὶ ἀπειρα

οῦσι τὴν διαφοράν, αἱ δὲ ἐπουσιώδεις καὶ ποιοῦσι τὸ συμβεβηκός exhibit E: propius ad co-
dicis D memoriam accedunt FVp, quorum discrepantias singulas apponam 1 εἰστιν
om. V οἰον — βλίτυρι ομ. V σκυνδαψός om. FVp αἴτινες om. F
2 λέγεται F πλάτωνα εἴπωμεν colloc. V 3 αἴτινες κατὰ τῶν οὐσιώδῶν ἡ ἐπου-
σιώδῶν κατηγο[ροῦνται] F: αἴτινες ἡ καὶ^θ οὐσιώδῶν κατηγοροῦνται καὶ αὐταὶ ἡ κατὰ τῶν
ἐπουσιώδῶν V: αὐταὶ δὲ αἱ κατὰ πλειόνων ἡ οὐσιώδῶς κατηγοροῦνται ἡ ἐπουσιώδῶς p
4 post ἐπουσιώδῶν add. αἱ κατὰ πλειόνων κατηγοροῦνται (?) F: καὶ ταῦτα ὑστερον. ἡ
κατὰ πλειόνων ὡς τὸ συμβεβηκός V: in p hinc verba maximam partem ex ingenio con-
formata sunt, etenim exhibit καὶ εἰ οὐσιώδῶς, ἡ ἐν τῷ τί ἐστιν ἡ ἐν τῷ ὄποιον τί ἐστιν
καὶ εἰ μὲν ἐν τῷ ὄποιον τί ἐστιν, ἐστιν ἡ διαφορά. εἰ δὲ ἐν τῷ τί ἐστιν, ἡ κατὰ τῶν διαφε-
ρόντων τῷ εἰδεῖ αἱ τὸ γένος, ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἡ τὸ εἰδός. εἰ δὲ ἐπουσιώ-
δῶς, ἡ καὶ^θ ἐνὸς κ. τ. λ. 4. 5 τὸ γένος καὶ ἡ διαφορά FV (fort. recte) 5 ταῦτα
δὲ ἡ V (fort. recte) 7. 8 ἡ κατὰ πλ. ὡς τὸ συμβ. om. V 8 καὶ ἐκ ταύτης] ἐκ
ταύτης οὖν M: ἐκ ταύτης V ὅτι] 8 τὸ πᾶσα] πᾶσαν φωνὴν p 9 φωναῖς
κεγρῆσθαι colloc. EFMVp 10 ἀσημοῖ] ἀσήμαντοι V 11 ἐνὸς εἰδούς V
12 τῶν δὲ κ. πλειόνων om. V καὶ ἡ διαφορά καὶ τὸ εἰδός colloc. V
12. 13 καὶ τὸ ἕδιον καὶ τὸ συμβ. M: καὶ τὰ λοιπὰ δύο p: om. DEFV 13 τῶν
φωνῶν M τῶν τε ἀσήμων M 14 πλειόνων πέντε M λέγω γένους colloc. V
15 φωνῶν] μόνων E 15. 16 αἱ πέντε μόναι Vp 16 ἀπολείπονται Ep
γάρ om. V 17 πολὺ] πολλῷ p 18 καὶ om. EV ἔνα V 20 δὲ] δὲ M
ἐν κρατύλῳ D (cf. p. 17,7) ὅτι eicias 21 ἐπὶ στάσιν DE: ἐπίστασιν FMV: εἰς
ἐπίστασιν p (cf. p. 17,7) ἄγειν post ὄρον transp. EFMp 21. 22 τῶν πραγ-
μάτων καὶ τῶν ζητήσεων D: τῶν αἰσθήσεων E: τῶν ζητήσεων FVp: τῶν ζητημάτων M;
καὶ τῶν ζητήσεων eicias.

ἐπιστήμην οὐ ποιεῖσιν, αἱ δὲ καθ' ἑνὸς κατηγορούμεναι τῶν μερικῶν κατη- 17· γηροῦνται, εἰκότως ἐκβάλλονται, καὶ λοιπὸν ἀπομένουσιν αἱ πέντε φωναί, τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ μέση τούτων διαφορά, τὸ ἕδιον καὶ τὸ συμβεβη- κός, ὡφ' ἂς φωνὰς εὑρήσεις ἀπαντα τελοῦνται καὶ πᾶσαν ἄλλην φωνὴν, 25· οὐ κανένησιν εἴπεις καλύ πειροῦν. καὶ ταῦτα μὲν νῦν εἴρηται κεφαλαιωδῶς ἐν τῇ διαιρέσει τὴν δὲ πλατυκήν αὐτῶν ἐέγγρησιν ἐφεξῆς ἔξετάσωμεν.

Τῶν γάρ φωνῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀσημοι, οἷον κνήξ βλέψαι σκινδαψής, αἱ δὲ σημαντικαί, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν περὶ τῶν | ἀσήμων λόγος. λέγονται 18· οὖν αἱ μὲν ἀσημοι ἀκατηγόρητοι ὡς μὴ κατά τινος ἀγορευόμεναι ἡ λεγό- 10 μεναι. καὶ τῶν σημαντικῶν αἱ μὲν καὶ¹ ἑνὸς λέγονται εἰναι ὡς Σωκρά- της Ηλάτων, αἱ δὲ κατὰ πλειόνων, ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ αἱ δια- φοραὶ καὶ τὰ ἕδια καὶ τὰ συμβεβηκάτα. εἴρηται δὲ ἡτι περὶ τῶν μερικῶν οὐδεὶς λόγος τοῖς φιλοσόφοις. τῶν δὲ κατὰ πλειόνων λεγομένων αἱ μὲν 5 οὐσιωδῶς κατηγοροῦνται ὡς τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ εἶδη (συμ- 15 πληρωτικά γάρ ἔστι τῆς οὐσίας), αἱ δὲ οὐδὲ οὐσιωδῶς ὡς τὰ ἕδια καὶ τὰ συμβεβηκάτα· οὐ γάρ συμπληροῦ ταῦτα τὴν τῶν ὑποκειμένων οὐσίαν. τῶν δὲ οὐσιωδῶς κατηγορούμενων τὰ μὲν κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει λέγεται 20 οὐσιωδῶν λέγω καὶ πάλιν ὁ δέκα ἀριθμὸς σύγκειται ἐκ δέκα μονάδων· οὐ συγκεχυμένων ἀλλ' ἀλλήλων ἀποκεχωρισμένων· εἰ γάρ συν- εγένοντο αἱ μονάδες, οὐδὲ εἴχομεν ἐκ μονάδων λέγειν συγκεισθαι τὸ δέκα ἀριθμόν. καὶ τέως ἐκ τούτου ἔχομεν τὴν διαφορὰν τοῦ τε εἶδους καὶ τοῦ

- 1 καὶ τῶν μερικῶν EFM 2 λοιπὸν ἀπομένουσιν DEF: ὑπομένουσι λοιπὸν V: λοιπὸν καταλείπονται p αἱ om. E 3 καὶ τὸ εἶδος DV: καὶ εἶδος E: τὸ εἶδος FMP τὸ ἕδιον EFp: τὸ ἕδιον τε D: καὶ τὸ ἕδιον MV 5 εἴπης EVp, ex εἴποις corr. F: εἴ- ποις DM καν [alterum]] καὶ V νῦν post εἴρηται transp. FMV: post κεφαλαιωδῶς E: om. p 6 πλατυκήν M: πλατυκήν DEFV: πλατυκωτέραν p αὐτῶν DEFp: αὐ- τῆς MV ἔξετάσωμεν DFV 7 κνήξ om. D σκινδαψής D: om. EFMVp (cf. p. 59, 1) 8 αἱ δὲ σημαντικαὶ post ἀσημοι transp. E: post λόγος V καὶ om. M ἀσήμων] ἀσημάτων M 9 οὖν] αἱ γάρ? 7] καὶ MV 10 καὶ τῶν] τῶν δὲ Mp post σημαντικῶν stemma τῆς φωνῆς exhibet V 11 τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη colloc. F 12 δὲ] οὖν V περὶ μὲν τῶν M 13 οὐδεὶς] οὐδὲ εἰς DEFV λόγος post φιλοσόφοις transp. EMV παρὰ τοῖς φιλ. V 14 ὡς καὶ τὰ γένη M 15 οὖν] οὐχὶ M 16 οὐ γάρ] καὶ γάρ οὐ F 17 λέ- γονται DMV 18, 19 ὡς τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων scripsi: ὡς τὰ ἀτομα DEp: ὡς τὰ εἶδη M: om. FV 19 ἀτινα] ἢ D διαφέρουσιν EFV οὐ post ἀτινα transp. E post ὥλη addl. ἢ τῷ ἀριθμῷ p οἶν—ὥλη (21) om. M 20 ξάνθον τὸν ἵππον λέγω καὶ βαλίαν (corr. ex βαλίον E) EF: ξάνθον λέγει τὸν ἵππον καὶ βαλίαν D: τὸν ἵππον ξάνθον λέγομεν καὶ βαλίαν V: ὁ ξάνθος ἵππος καὶ ὁ βαλίας p γάρ] δὲ D 21 τῷ ἀριθμῷ τῇ ὥλῃ V: τῇ ὥλῃ ἢ, τῷ ἀριθμῷ p; sed plura videntur excidisse, quare defectum significavi δέκα om. V 24, p. 61, 1 τοῦ τε εἶδους καὶ τοῦ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς FMVp: τοῦ γένους καὶ τοῦ εἶδους καὶ τῶν διαφορῶν D: τοῦ τε εἶδους καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ γένους E

γένους καὶ τῆς διαφορᾶς· διαφέρουσι γάρ ἀλλήλων τῷ τὸ μὲν εἰδος κατὰ 18· διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κατηγορεῖσθαι, τὸ δὲ γένος καὶ τὴν διαφορὰν κατὰ 16 διαφερόντων τῷ εἶδει. τῶν δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται (ἐν τῷ τί ἔστι δὲ κατηγορεῖσθαι λέπιον, οὗταν ἐρωτώμενοι τὸ τί ἔστιν ἄνθρωπος, εἰ τύχοι, εἴπωμεν οὐτε ζῆσθαι). ὅπερ ἔστι γένος, ὥστε τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι λέγεται κατηγορεῖσθαι), τὰ δὲ ἐν τῷ ὄποιόν τί ἔστι, ὡς οὗταν ἀποκρινάμεθα ἐρωτηθέντες, ὄποιόν τί ἔστι ζῆσθαι ὁ ἄνθρωπος, οὗτοι λοιποί, ὅπερ ἔστι διαφορά· ὥστε ἐν τῷ ὄποιόν τοῦ τί ἔστιν ἡ διαφορὰ κατηγορεῖται. καὶ ἐν τούτοις ἀνεψάνη ἡμῖν καὶ ἡ τοῦ 10 γένους καὶ τῆς διαφορᾶς διαφορά· καὶ τούτῳ γάρ ἀλλήλων διαφέρουσι, καθὼδη τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται, ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὄποιόν τί ἔστι. τῶν δὲ μὴ οὐσιωδῶς λεγομένων τὰ μὲν ἐνι τινι ὑπάρχει εἶδει ὡς τὰ ἴδια, τὰ δὲ πλείστιν ὡς τὰ συμβεβηκότα. ἐκ ταύτης οὖν τῆς διαι- 25 ρέσεως ἀνεψάνη ἡμῖν καὶ ἡ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ συμβεβηκότος διαφορά· κα- 15 τὰ τοῦτο γοῦν διαφέρουσιν, καθὼδη τὸ μὲν ἰδιον ἐνὶ εἶδει ὑπάρχει, τὸ δὲ συμβεβηκὸς πλείστιν. δῆλον τοίνυν ἐκ τῆς διαιρέσεως ταύτης οὗτοι ἀνάγκη πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ μίαν τούτων τῶν πέντε φωνῶν τελεῖν, καὶ ἀμαρτία δῆλον οὗτοι δυνατὸν ἐκ τῆς προκειμένης διαιρέσεως τὸν ἔκαστου ὄρισμὸν ἤτου ὑπο- γραφὴν ἀποδοῦναι ἐκλεγομένους τὰ γρήσματα πρὸς τὴν ἔκαστου ἀπόδοσιν, 20 ὡς καὶ αὐτὸς ἐποίησε. φησὶ γάρ· γένος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαιφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον· τὸ γάρ κατὰ πλειόνων διαιρίνει αὐτὸ τῶν ἀτόμων (ἐκείνων καὶ ἐνὶ λεγομένων), τὸ δὲ διαιφερόντων τῷ εἶδει διαιρίνει αὐτὸ εἶδους καὶ ἴδιου, τὸ δὲ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον διαιρίνει αὐτὸ διαφορᾶς καὶ

1 διαφέρουσι MV: διαφέρει DEFp γάρ] δὲ M οὐ τῷ V 2 διαιφερόντων]
 πλειόνων M τοῦ δὲ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς V 2. 3 κατὰ πλειόνων καὶ διαι-
 φερόντων M 3 τῶν δὲ—εἶδει DF: om. EMVp κατηγορουμένων] κατηγορεῖσθαι M
 4 καὶ τὰ μὲν EMVp post κατηγορεῖται add. καὶ ποιεῖ τὸ γένος p καὶ ἐν
 τῷ D δὲ ante ἔστι transp. Ep: om. M 5 ἐρωτώμενος M¹ εἰ τύχοι] τούτον
 E: εἰ τύχη V εἰποιειν E οὐτε om. DE (cf. v. 8) 6 τὸ γένος καὶ M
 τὰ D: τὸ EFMp: om. V 7 ἐν δὲ colloc. V post ὄποιόν τι ἔστι add. ὑπάρχειν
 E: ὑπάρχει FMVp ἀποκρινάμεθα om. p ὡς ἐρωτηθέντες E 8 ὁ ἄνθρ.
 ζῶν colloc. M post ἄνθρ. add. ἀποκρινόμεθα V: εἴπωμεν p οὐτε om. V
 ὅπερ] δὲ D οὐτε διαφορά DFV ὥστε] ὥσπερ F 10 καὶ τούτῳ DFMV: ἐν τούτῳ
 E: κατὰ τοῦτο p διαφέρουσι Vp: διαφέρει DEFp 12 ἐν MV: ἐν DEFp
 14 ἡμῖν post οὖν (13) transp. DF οὐτε post συμβεβ. transp. MV: om. Fp διαφορά
 ante τοῦ ἰδίου transp. E 14. 15 κατὰ τοῦτο γοῦν E: καὶ κατὰ τοῦτο δὲ DF: κατὰ
 τοῦτο δὲ MV: κατὰ τοῦτο γάρ p: κατὰ τοῦτο—πλειόνιν (16) eicias. 15 διαφέρουσι V:
 διαφέρει DEFp 16 ἐν ταύτῃ τούτῳ τῇς διαιρέσεως δῆλον colloc. p
 δῆλον] δῆλοτε M 17 τούτῳ post τελεῖν transp. E τῶν πέντε post τελεῖν
 transp. V φωνῶν om. EV 18 δυνατὸν post διαιρέσεως transp. E προκει-
 μένης] προειρημένης M τὸν om. E an ἔκαστης? 19 ἐκλεγόμενον E: ἐκλε-
 γόμενα M 20 post γάρ add. οὐτε p κατὰ] ἐκ E 21 post κατηγορούμενον
 add. οὖν τὸ ζῶν DM: om. EFVp τὸ μὲν γάρ p 23 τὸ D 24 καὶ
 διαφορᾶς Fp

συμβεβηκότος. καὶ ἡμεῖς μὲν οὗτῳ πλατυκάρτερον ἀποδεδώκαμεν τὴν διαιρέσιν 18^τ βουλήμενοι διδάσκοι τὴν διαφορὰν τῶν φωνῶν καὶ ὅτι πᾶσι ἀνάγκῃ ἐστὶν τῷ Ἀριστοτέλει ταύταις μόναις ταῖς πέντε φωναῖς γρήγοραί εἰσιν· πλείστιν οὔτε 18^τ ἔλαττοσιν· ἑπτά γάρ ὑπαρχούσων πασῶν τῶν φωνῶν καὶ 5 τῶν δύο ἔξαιρεθεισῶν αἱ πέντε μόναις ὑπολείπονται. ὁ δὲ φιλόσοφος Πορφύριος μὴ βουλόμενος τοῦτο γῦν ἀποδεῖξαι, διὰ τί ταῖς πέντε μόναις φωναῖς δι- 18^τ ναῖς ὁ Ἀριστοτέλης ἔχρησατο, ἀλλὰ τὴν διαφορὰν μόνην τῶν πέντε σημαντικῶν φωνῶν, στενοτέραν ποιούμενος τὴν διαιρέσιν λέγει οὕτως· τῶν σημαντικῶν φωνῶν αἱ μὲν καθ' ἑνὸς λέγονται αἱ δὲ κατὰ πλείσιν (κατα- 10 λιμπάνει γάρ τὸ σινότερον μέρος τῆς διαιρέσεως), καὶ καθ' ἑνὸς μὲν κατηγοροῦνται ὡς τὰ ἄτομα οἷον Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβιάδης, τῶν δὲ 5 κατὰ πλειόνων αἱ μὲν κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει ὡς τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ καὶ τὸ συμβεβηκός· καὶ γάρ τὸ γένος οἷον τὸ ζῆν κατηγορεῖται κατὰ πολλῶν εἰδῶν οἷον ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ κυνός, καὶ ἡ διαφορὰ 15 δὲ οἵνη τὸ λογικὸν κατηγορεῖται καὶ κατὰ ἀνθρώπων καὶ κατὰ ἀγγέλων, καὶ τὸ θυητὸν κατὰ ἵππου καὶ ἀνθρώπου καὶ τῶν λοιπῶν ζῴων, καὶ τὸ 10 συμβεβηκός δὲ κατὰ πολλῶν εἰδῶν κατηγορεῖται· καὶ γάρ κατὰ λευκότητος καὶ κατὰ μελανίας καὶ κατὰ τοῦ ἑστάναι καὶ κατὰ τοῦ καθέξεσθαι. τῶν δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδος καὶ τὸ ίδιον. τῶν δὲ 20 κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται τὰ δὲ ἐν τῷ ὄποιν τί ἔστι καὶ πῶς ἔχον ἔστι. καὶ ἐν μὲν τῷ τί ἔστι τὸ γένος, ἐν δὲ τῷ ὄποιν τί ἔστιν ἡ διαφορά, ἐν δὲ τῷ πῶς ἔχον 15 ἔστι τὸ συμβεβηκός· ἐρωτῶμενοι γάρ, πῶς ἔχει ὁ Πλάτων, φαμὲν ὅτι ὑγιαίνει ἡ νοσεῖ ἡ κάθηται ἡ ἴσταται καὶ τὰ τοιαῦτα.

1 post συμβεβηκότος add. εἰπὼν δὲ κατηγορούμενον διεγώρισεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀσημάντων φωνῶν D μὲν οὐ. V πλατυκάρτερον Mr: πλατικάρτερον DEFV; scribas πλατυκάρτεραν (cf. v. 8) 2 τε οὐ. p φωνῶν] ἰδίων D 3 τῶν ἀριστοτελεῖ] ἀριστοτέλη D ταῖς π. φ. μόναις ταύταις colloc. E μόνον V οὕτε] οὐ D 4 γάρ] δὲ M ὑπαρχούσων] ὑπάρχουσι E: οὖσῶν V πασῶν τῶν φωνῶν FV: πασῶν φωνῶν DE: τῶν φωνῶν πασῶν Mr καὶ οὐ. EF 6 ἀποδεῖξαι τοῦτο γῦν colloc. p 6. 7 φωναῖς μόναις colloc. Vp 7 ἔχρησατο ὁ ἀριστ. colloc. EFMVp 7. 8 φωνῶν τῶν σημαντικῶν E 10 ἀνωτέρω E μὲν] μόνον V 10. 11 κατηγορεῖται E 11 ὥσπερ ἄτομα V Ἀλκιβιάδης οὐ. V 12 post εἶδει add. αἱ δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ. καὶ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγοροῦνται p ὡς] καὶ p 14 πολλῶν εἰδῶν] πλειόνων V καὶ (ante ἵππου) οὐ. EM 15 δὲ οὐ. M καὶ κατὰ ἀνθρ. καὶ κατὰ ἀγγ. DF: κατὰ ἀγγ. καὶ ἀνθρ. E: κατὰ ἀνθρ. καὶ κατὰ ἀγγ. M: καὶ κατὰ ἀνθρ. καὶ ἀγγ. V: καὶ κατὰ ἀγγ. καὶ κατὰ ἀνθρ. p 16 καὶ τὸ θυητὸν—ζῷων eicias κατὰ ἵππου καὶ ἀνθρώπου καὶ τῶν λοιπῶν ζώων D: κατὰ ἵππου καὶ τῶν ἄλλων ζώων FMV: κατὰ ἄλλων ἵππου τε καὶ ἄλλων ζώων Ep 17 καὶ γάρ κατὰ] κατά τε p 18 καὶ κατὰ μελ. FM: καὶ μελ. DEp: κατὰ μελ. V καὶ κατὰ τοῦ ἔστ.] καὶ τοῦ ἔστ. E: κατὰ τοῦ ἔστ. V καὶ κατὰ τοῦ καθ.] καὶ τοῦ καθ. EMp καθέξεσθαι] καθῆσθαι MV 19 ὑπάρχουσι FV τὸ ίδιον καὶ τὸ εἶδος colloc. p 19 δὲ] γάρ Ep 20. 21 κατηγοροῦνται DF 21 ἔχον ἔστι Ep: ἔχει DFMV (cf. v. 22) καὶ (alterum) οὐ. M μὲν οὐ. V 22 post διαφορά add. καὶ τὸ ἀχωριστὸν συμβεβηκός p 22. 23 ἔχον ἔστι] ἔχει M 23 ante συμβεβηκός add. γωριστὸν p 24 τὰ τοιαῦτα D: ἄλλα τοιαῦτα EVp: τὰ ἄλλα τοιαῦτα FM

"Ἄξιον δὲ ἀπορῆσαι, εἰ οὐδὲ τὴν φωνὴν ὡς γένος ἀνάγονται αἱ εἰρη- 18
μέναι πέντε φωναί, τὸ δὲ γένος ὑπὸ ταύτας ἀνάγεται, ἔσται τῶν γενικω-
τάτων γενῶν γένος, ὅπερ ἄτοπον. φαμὲν οὖν ὅτι οὐχ ὡς πράγματα τὰ
γένη ἀνάγεται οὐδὲ ταύτην τὴν διαιρέσιν ἀλλ᾽ ὡς φωναί, ὡς μέντοι πράγμα- 20
τα τὰ γενικώτατα οὐκέτι ἐπί τι κοινότερον ἀνάγεται.

p. 2,17 Τῶν γάρ κατηγορουμένων τὰ μὲν καθ' ἐνὸς μόνου λέ-
γεται ὡς τὰ ἄτομα.

Διὰ τούτων δηλοῦ πῶς ή ἀποδοθεῖσα τοῦ γένους ὑπογραφὴ γιαρίζει
αὐτὸς τῶν ἄλλων ἀπάντων.

10 p. 2,18 Καὶ τὸ οὖτος καὶ τὸ τοῦτο.

Καὶ γάρ ταῦτα μερικὰ ὑπάρχει· καθ' ἐνὸς γάρ μόνου λέγεται· δει-
κνύοντες γάρ φαμεν τοῦτο καὶ ἔκεινο καὶ τὸ ἄλλο. καὶ καλῶς οἱ φιλό-
σοφοι κατὰ τῶν μερικῶν ἔγγαρον τὸν λόγον τοῦτον· ταῦτα γάρ καὶ τῇ δεῖξει 25
καὶ τῇ αἰσθήσει ὑποπίπτουσιν. ὁ γάρ καθόλου ἄνθρωπος καὶ τὸ καθόλου
15 ζῆτον ταῦτα ἐν τῷ δημιουργῷ ὅντα οὕτε τῇ δεῖξει οὕτε τῇ αἰσθήσει ὑπο-
πίπτουσι. καλῶς οὖν τὰ καθ' ἔκαστα ὑπὸ τὴν δεῖξιν ἀνήγαγον, οὐ γάρ
τὰ καθόλου. ἄτομα δὲ λέγεται ταῦτα, ἐπειδὴ τέμνεται μήτε εἰς ὅμοιο-
ειδῆ μήτε εἰς ἀνομοιοειδῆ, ὥσπερ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ, ἀλλ' ὅμα τῇ το-
μῇ φύεται· τὸ γάρ ἐν ἔμοι ζῆτον οὐκ ἔστι κοινόν, ἀλλ' ἐν ἔμοι περι- 30
20 γέγραπται, δομοίως καὶ τὸ λογικόν· καὶ τὸ ἐκ πάντων σύγκριμα ὁ ἄνθρω-
πος περιώρισται.

p. 2,19 Καὶ τὰ συμβεβηκότα κοινῶς, ἀλλὰ μὴ ἴδως τινά.

Οἷον ή λευκότης καὶ ή μελανία· τὰ γάρ μερικὰ οὐ κατὰ πλειόνων
λέγεται, οἷον ή ἐν τῷδε τῷ σώματι λευκότης ή ή ἐν τῷ Όδυσσεϊ οὐλή,

1 γένος] μέρος E 2 τὸ δὲ γένος — ἀνάγεται εἰσιας ταύτας] ταύτην F
2, 3 ἔσται τὸ γενικώτατον γένος E: ἔσται τῶν γενικωτάτων γένος V 3 τὰ om. p.
5 ἐπὶ τι EFVp: εἰς D: ὑπὸ τι M 6. 7 μόνου λέγεται EF: μόνου κατηγοροῦνται D:
λέγεται μόνου Porph. p 8 παραδοθεῖσα E 9 πάντων FMV 10 οὗτος εκ οὗτως
corr. E 11 καὶ γάρ ταῦτα μερικὰ ὑπάρχει. τὰ δὲ κατὰ πλειόνων ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ
καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ ἴδια. καὶ γάρ καὶ ταῦτα μερικὰ ὑπάρχει D καὶ ταῦτα γάρ V:
καὶ γάρ καὶ ταῦτα p ὑπάρχει] ὑπάρχουσι E: εἰς V λέγεται Mp: λέγονται DEFV
12 καὶ (post τοῦτο) η M: om. V καὶ καλῶς] καλῶς οὖν M 13 μερικῶν]
μερῶν M 14. 15 ὁ γάρ καθόλου ... ὑποπίπτουσιν in mrg. suppl. D 14 ὁ γάρ
Dp: οὐ γάρ EF: οὐ γάρ ὁ MV καὶ (alterum) DVp: οὐδὲ E: οὕτε FM
15 ταῦτα DF: ταῦτα γάρ EMV: καὶ τὰ λοιπά τῶν καθόλου p 15. 16 οὕτε ὑποπίπτ.
τῇ αἰσθ. colloc. V 17 μὴ] οὐ p μήτε] εἴτε M: οὕτε p: om. V
17. 18 ὄμοιοειδῆ DF: ὄμοιοειδῆ EMVp 18 μήτε] οὕτε p ἀνομοιοειδῆ DEFV:
ὄμοιοειδῆ M: ἀνομοιοειδῆ p ὥσπερ] ώς D τὰ εἰδῆ καὶ τὰ γένη colloc. FMV
ἀλλ' om. E 20 λογικόν] ἀργικόν (?) E ἐκ] ἐν F ὁ om. E 23 οἷον λευ-
κότης μελανία M: οἷον ή λευκ. ή μελ. V 24 τῷδε τῷ om. V η ή ἐν Fp: η ἐν
DE¹MV: η ἐν E²

ἀφ' ἣς αὐτὸν ἡ τρισφύλιος ἐπέγνω· καὶ γάρ αὕτη αὐτῷ μόνῳ ὑπῆρχεν· εἰ 18^ν
μὴ γάρ ἦν αὐτῷ μόνῳ, πῶς εἰχεν αὐτὸν ἐξ αὐτῆς ἐπιγνῶναι; διὰ τοῦτο
οὖν εἰπε τὰ κοινῶς συμβεβηκότα ἀλλὰ μὴ ἰδίως τινὶ ὑπάρχοντας
ἀντὶ τοῦ τὰ καθόλου καὶ μὴ τὰ μερικά.

5 p. 2, 20 Ἐστι δὲ γένος μὲν οἷον τὸ ζῷον, εἶδος δὲ οἷον ὁ ἄν-
θρωπος.

Ἐσκιαγραφημένην οἶόν τινα περὶ αὐτῶν ποιεῖται διδασκαλίαν διὰ παρα-
δείγματος ἔκαστον ἡμᾶς διδάσκων τῶν πέντε.

p. 2, 22 Τῶν μὲν οὖν καθ' ἐνὸς μόνου κατηγορουμένων διαφέρει
10 τὰ γένη τῷ ταῦτα κατὰ πλειόνων ἀποδοθέντα κατηγορεῖσθαι. |

Διὰ τούτων δείκνυσι πῶς ὁ ἀποδοθεὶς τοῦ γένους δρισμὸς ἦτοι ὑπο- 19^γ
γραφή χωρίζει αὐτὸν τῶν ἀλλων ἀπάντων· κατηγορεῖται μὲν γάρ καὶ τὸ γέ-
νος κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων, ἀλλ' οὐ τῷ ἀριθμῷ μόνον ἀλλὰ καὶ
τῷ εἶδει, τὸ δὲ εἶδος κατὰ διαφερόντων μόνον τῷ ἀριθμῷ. ὅστε δεῖ
15 ποιεῖσθαι ἔκάστης φωνῆς τὸν ὄρισμὸν ἦτοι ὑπογραφὴν οὕτως· δεῖ γένος
μέν ἐστι φωνὴ σημαντικὴ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ
τί ἐστι κατηγορουμένη, διαφορὰ δέ ἐστι σημαντικὴ φωνὴ κατὰ πλειόνων
5 καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ δοποῖόν τι ἐστι κατηγορουμένη, εἶδος δὲ
φωνὴ σημαντικὴ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί
20 ἐστι κατηγορουμένη, ἕδιον δὲ ὑπάρχει φωνὴ σημαντικὴ μὴ οὐσιώδης καθ'
ἐνὸς εἴδους κατηγορουμένη, συμβεβηκός δὲ πέφυκε φωνὴ σημαντικὴ ἐπου-
σιώδης κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ πῶς ἔχον ἐστὶ 10
κατηγορουμένη.

1 ἐπέγνω EFVp: ἐπέγνωσε D: ἔγνω M αὐτῇ DFp: αὐτῇ EMV μόνῳ E
2 πῶς—ἐπιγνῶναι] οὐκ ἂν εἰχεν αὐτὸν ἐπιγνῶναι ἐξ αὐτῆς V 4 τὰ (ante καθόλου)
om. DMV 5 hoc lemma ad superius (p. 63, 22) adnexum hic omisit et ἐσκιαγραφη-
μένην δὲ scrips. D 7 τὴν διδασκ. EMp 7. 8 παραδειγμάτων M 10 τὰ
γένη] τὸ γένος E ἀποδοθέντα κατηγορεῖσθαι D: λέγεσθαι EFp 11 διὰ τούτων
EMVp: διὰ τούτου F: διὰ τοῦ εἰπεῖν τῶν οὖν καθ' ἐνὸς κατηγορουμένων D τοῦ γέ-
νους EM: om. DFV: post ὄρισμὸς transp. p 11. 12 ἡ ὑπογραφὴ p 12 καὶ
om. Ep 13 καὶ (ante διαφερόντων) om. M ἀλλ' om. E μόνων E
14 post ὥστε add. οὖν FMVp 15 ἐφ' ἔκάστης E τὴν ὑπογραφὴν EFMp
16 σημαντ. φωνὴ colloc. EF πλειόνων] πολλῶν V 16. 17 ἐν τῷ τί ἐστι—εἶδει
(18) om. E 17 κατηγορούμενον DV¹ διαφορὰ — κατηγορουμένη (18) om. D
ἐστι Fp: om. MV φωνὴ σημαντ. colloc. M 18 κατηγ. ἐν τῷ δοποῖόν τι ἐστι
colloc. EMV δέ ἐστι D 19 φωνὴ om. V σημαντ. φωνὴ colloc. E
20 κατηγορούμενον D et fort. V¹ δέ om. M ὑπάρχει] ἐστι V σημαντ. φωνὴ¹
colloc. V μὴ οὐσιώδης DEF: οὐσιώδης M: μὴ οὐσιώδης V: ἐπουσιώδης p
21 ἐνὸς μόνου D πέφυκε D: ἐστι EFMVp σημαντ. φωνὴ colloc. Fp
21. 22 scribas μὴ οὐσιώδης (cf. v. 20) 22 ante ἐν τῷ πῶς add. ἐν τῷ δοποῖόν τι ἐστι
ἡ p 22. 23 κατηγορουμένη ἐν τῷ πῶς ἔχ. ἐστι colloc. EV

p. 2,27 Τὸ δὲ ζῷον γένος ὃν ἀνθρώπου καὶ βοῦς καὶ ἵππου κατηγόρειται, οὐ διαφέρουσι καὶ τῷ εἶδει ἀλλ οὐ τῷ ἀριθμῷ μόνον.

Ἔστεον δὲ δεῖ τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα ἀλλήλων καὶ τῷ ἀριθμῷ διαφέρει, τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ διαφέροντα οὐκέτι καὶ τῷ εἶδει. οὐδὲ γάρ ἀντίστροφει ἡ λόγος, εἰδέναι δὲ δεῖ, δεῖ τὸ ταῦτὸν τριτὸν ὑπάρχει· ἢ γάρ τοῦ γένει ἐστὶ ταῦτὸν ἢ τῷ εἶδει ἢ τῷ ἀριθμῷ. καὶ τῷ μὲν γένει ἐστὶ ταῦτὸν ὡς ἄνθρωπος ἵππος βοῦς (ταῦτα γάρ τῷ γένει ταῦτα ὑπάρχει· ἀπανταὶ γάρ ζῷά ἐστι), τῷ δὲ εἶδει ταῦτόν ἐστιν ὡς Θέων καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης (οὗτοι γάρ οἱ αὐτοὶ καὶ ἐν τῷ εἶδει ὑπάρχουσι), τῷ δὲ 10 ἀριθμῷ ταῦτόν ἐστιν ὡς ἄνθρωπος καὶ βροτός, ἔιφος καὶ μάγαιρα. εἰ γρὺν τὸ ταῦτὸν τριτὸν ὑπάρχει. ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ ἔπειρον τριτὸν ὑπάρχει· ἢ γάρ τῷ γένει τυὴ διαφέρει καὶ ἔπειρά ἐστιν ἀλλήλων ἢ τῷ εἶδει 20 ἢ τῷ ἀριθμῷ. καὶ τὰ μὲν τῷ γένει διαφέροντα ἀλλήλων πάντως καὶ τῷ εἶδει διαφέρει καὶ τῷ ἀριθμῷ, οἷον τῷ γένει διαφέρει ἀλλήλων ὡς ὁ 15 ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκόν (οὐ μὲν γάρ ἄνθρωπος ζῷον ὑπάρχει, τὸ δὲ λευκόν ποιόν), ἀλλὰ καὶ τῷ εἶδει (ἄλλο γάρ εἶδος ἀνθρώπου καὶ ἄλλο λευκόν· οὐ μὲν γάρ ἄνθρωπος εἰδός ἐστι τοῦ ζῷου γένους ὅντος, τὸ δὲ λευκόν εἰδός ἐστι τῆς ποιότητος καὶ τοῦ χρώματος), ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ ἀριθμῷ. ὁ γάρ αἰσθητὸς ἄνθρωπος οἷον Σωκράτης ἐστι Πλάτωνος. Ὁστε οὖν 25 20 κακῶς εἰρήκαμεν ὅτι τὰ τῷ γένει ἀλλήλων διαφέροντα καὶ τῷ εἶδει διαφέρει καὶ τῷ ἀριθμῷ, τὸ δὲ τῷ εἶδει διαφέροντα διαφέρει μὲν πάντως τῷ ἀριθμῷ, οὐκέτι δὲ πάντως καὶ τῷ γένει, οἷον ἄνθρωπος ἵππος· ταῦτα γάρ διαφέρει ἀλλήλων τῷ εἶδει (ἄλλο γάρ εἶδος ἀνθρώπου καὶ ἄλλο ἵππου), ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ ἀριθμῷ (ἄλλη γάρ ὅλη ἀνθρώπου καὶ ἄλλη ἵππου), 25 οὐ μάκρη τῷ γένει διαφέρει· ἀμφότερα γάρ ζῷα ὑπάρχει. τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ διαφέροντα οὔτε πάντως τῷ εἶδει οὔτε τῷ γένει διαφέρει. οὐδὲ τοῦτο

1 καὶ ἵππου καὶ βοῦς colloc. Ep 2 καὶ om. D εἶδει ἀλλήλων p Porphy. οὐγίη Porphy. μόνω D 3 post ἀριθμῷ add. πάντως V 3. 4 διαφέρουσι EFMVp 4 οὐδὲ DMV: οὐ EFp 5 δὲ DFV: γάρ EMp 6 ante τῷ γένει et τῷ εἶδει add. ἐν V γένει μὲν colloc. EFVp 7 ἐστὶ (alterum) om. M 7 ἵππος βοῦς D: ἵππος καὶ κύων καὶ βοῦς EM: ἵππος κύων καὶ βοῦς F: καὶ ἵππος καὶ βοῦς καὶ κύων V: ἵππος κύων βοῦς p ταῦτα MV: ταῦτὸν DEFp (cf. v. 9) 8 ζῶν F: ταῦτα DEFp 9 καὶ ἐν V: καὶ ἐν DEF: ἐν Mp 10 καὶ (ante βροτός) om. F καὶ ἔιφος E: ὡς (?) ἔιφος M: ἢ ὡς ἔιφος p 11 γοῦν D: οὖν EFMVp 12 διαφέρουσι FV 13 πάντως—ἀλλήλων (1+) om. M 14 διαφέρει (prius) D: διαφέρουσι EFVp 15 διαφέρει (alterum) DEFp: διαφέρουσιν F 16 ἀλλήλων ὡς om. V: ὡς om. p 16 παιόν] παιότης MV 17 ἀλλὰ δὴ καὶ Vp 16 ἀνθρ. εἶδος colloc. V 18 δὴ om. E 19 ὁ σωκρ. p πλάτων MV: τοῦ πλάτωνος p 20 τῷ γένει] γένη D 20. 21 διαφέρουσι EFp 21 διαφέρουσι EFV πάντως om. MVP 22 καὶ om. E ταῦτα] ταῦτὸν E 23 διαφέρουσι EFMV 24 ἄλλη (prius)] ἄλλο V ἢ ὅλη F ἵππος καὶ ἄλλη ἀνθρ. colloc. EMVp 25 καὶ τῷ γένει p διαφέρουσιν EFVp 26 οὕτε πάντως τῷ γένει colloc. V διαφέρουσιν EFMV: διαφέρουσιν ἀλλήλων p

οὐν εἶπεν οὐ διαφέρουσιν ἀλλήλων καὶ τῷ εἶδει, οὐ μόνον τῷ 19τ
ἀριθμῷ, ὡς δῆλον ὅντος, ὅτι τὰ διαφέροντα ἀλλήλων τῷ εἶδει καὶ τῷ
ἀριθμῷ πάντας διαιρέονται.

p. 3,5 Τῇς δὲ αὖ διαφορᾶς καὶ τῶν κοινῶν συμβεβηκότων δια-
φέρει τὸ γένος.

Τῶν διαφορῶν φησι καὶ τῶν καθόλου συμβεβηκότων διαφέρει τὸ γέ-
νος τῷ ταῦτα μὲν ἐν τῷ ὄποιόν τί ἔστιν ἢ πῶς ἔχον ἔστιν κατηγορεῖσθαι,
τὸ δὲ γένος ἐν τῷ τί ἔστιν.

p. 3,14 Ὡστε τὸ μὲν κατὰ πλειόνων λέγεσθαι τὸ γένος διαστέλλει 19τ
10 αὐτὸν ἀπὸ τῶν καθ' ἑνὸς μόνου τῶν ἀτόμων κατηγορουμένων.

Ὕπερ συντόμῳ δείκνυσι πῶς ἔκαστον τῶν παραληφθέντων πρὸς τὴν τοῦ
γένους ὑπογραφὴν δεῖντως εἴληπται.

p. 2,18 Ἄσθνετον τῷ τί ἔστιν ἀλλὰ ἐν τῷ ὄποιόν τί ἔστιν ἢ πῶς
ἔχον ἔστιν κατηγορεῖται.

15 Ἡ δὲ διαφορὰ καὶ τὰ συμβεβηκότα οὐ μόνον ἐν τῷ ὄποιόν τί ἔστι
κατηγορούμενα. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πῶς ἔχον ἔστιν ἐρωτηθέντες γάρ πῶς
ἔχει Σωκράτης ἀποκρινόμενα ἢ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ· αἱ γὰρ ἀλλαὶ διαφοραὶ
πρὸς τοῖς συμβεβηκόσιν εἰσὶν οἷον τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν καὶ τὸ φα-
λακρόν.

1 οὖν οὐ. Vp διαφ. τῶν εἶδει ἀλλήλων (καὶ οὐ.) M 1. 2 καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων ἀλλ
οὐ τῷ ἀρ. μόνον p 2 τῷ εἶδει ἀλλήλων colloc. Mp 3 διαφέρουσι DF Mp, (ante πάντως
transp.) V 4 κοινῇ Porphy. 7 ἔστιν (post τί) οὐ. M 8 post τί ἔστιν add. τῶν
δὲ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενων διαφέρει τὸ γένος, τοῦ μὲν εἰδους, ὅτι ἐκεῖνο μὲν κατὰ πλειόνων
καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κατηγορεῖται, τούτῳ δὲ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει,
οἷον τὸ γένος, τοῦ δὲ ιδίου ὅτι τούτῳ μὲν ἐνὶ εἶδει ἀρμόζει, τὸ δὲ γένος πολλοῖς | εἶδεσιν p

9 τῷ μὲν E 10 κατηγορουμένου E 11 καὶ ἐν συντόμῳ D: ἐν συντόμῳ δὲ V
ποὺς εἰς Ep 12 post εἰληπται add. [τῶν ὡς εἰδῶν] κατηγορούμενων. διὰ τί εἰπεν ὡς
εἰδῶν καὶ ὡς ιδίων: διὰ τὰ ὑπάλληλα γένη καὶ εἶδη. διέτι λέγονται τὰ αὐτὰ καὶ γένη καὶ
εἶδη. διὰ τούτῳ γοῦν εἰπεν ὡς εἰδῶν. διέτι οὐ πάντοτε εἶδη ἀλλὰ ποτε καὶ γένη. τὸ δὲ ὡς
ἐνταῦθα τὸ κυρίως εἶδος καὶ τὸ κυρίως θέμα δηλοῖ, ἵτοι τὸ τε εἰδεικότατον καὶ τὸ γρύπον καὶ
δεῖ καὶ παντὶ ὑπάρχον (ἱστοιν). τὸ γάρ ὑπάλληλον εἶδος κατὰ διαφέρων τῷ εἶδει κατηγορεῖται
ὡς τὸ ἔμψυχον εἶδος ὃν τοῦ σώματος, καὶ τὸ ιδίον οὖν ὃ παντὶ συμβέβηκε τῷ εἶδει εἰ καὶ
μὴ μόνω, κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει λέγεται, τὸ δίπουν κατὰ ἀνθρώπων καὶ δρινῶν V

13 Ἀ—φαλακρόν (19) εἰσιας 14 ἔστι οὐ. F 15 ἡ διαφορὰ δὲ colloc. E
16 κατηγορούνται p: κατηγορεῖται eodd. ἔχον ἔστιν DV: ἔχον EFp: ἔχει M
17 ἀπεκρινόμενα E 18 ἡ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ EFp: ἡ νοσεῖ ἡ ὑγιαίνει D: ἡ ὑγιεῖν ἔχει ἢ
νοσεῖ M: ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ V 19 ἀλλαῖ] αἱ ἀλλοῖν ποιεῖσαι? 18 πρὸς οὐ. D
τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν (γρυπὸν D) καὶ τὸ φαλ. DM: τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν ἢ τὸ φαλ. E:
τὸ σιμὸν καὶ γρυπὸν καὶ τὸ φαλ. F: τὸ σιμὸν τὸ γρ. καὶ φαλ. V: τὸ σιμὸν τὸ γρ. καὶ
τὸ φαλ. p

p. 3,17 Τὸ δὲ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖσθαι γωρίζει ἀπὸ τῶν δια- 19^ν
φορῶν καὶ τῶν κοινῶν συμβεβηκότων, ὃ οὐκ ἐν τῷ τί ἔστιν,
ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὑποῖōν τέ ἔστιν ἡ πᾶς ἔχον ἔστι κατηγορεῖται ἔκα-
τον ὥν κατηγορεῖται.

5 Ἐν τῷ ὑποῖōν τέ ἔστιν ἡ διαφορὰ κατηγορεῖται, ἐν δὲ τῷ πᾶς ἔχον 10
τὰ κοινὴ συμβεβηκότα. φασὶ δέ τινες ὅτι εἰπόντες ἡ πᾶς ἔχον περιέλαβε
καὶ τὰ ὕδιώς τινὶ συμβεβηκότα. λέγομεν οὖν ὅτι εἰ καὶ ἐν τῷ πᾶς ἔχον
ἔστι κατηγορεῖται καὶ αὐτά, ἀλλ᾽ ὅμως τῶν καθ' ἑνὸς ἔστι κατηγορουμένων.
ἔκεινων δὲ ἄνω ἐχώρισε τὸ γένος εἰρηκὼς τὸ μὲν κατὰ πλειόνων λέ-
10 γε σθαι τὸ γένος διαστέλλει αὐτὸς ἀπὸ τῶν καθ' ἑνὸς μόνου τῶν
ἀτόμων κατηγορουμένων.

p. 3,19 Οὐδὲν ἄρα περιττὸν οὐδὲν ἐλλεῖπον περιέχει ἡ τοῦ γένους 15
ἔγγεισα ὑπογραψὴ τῆς ἐννοίας.

Οἱ ὄρισμοὶ βιούλονται καὶ μόνῳ ἐφαρμόζειν τῷ πράγματι καὶ ὅλον
15 αὐτὸς περιλαμβάνειν· διὰ τοῦτο γάρ καὶ ὄρισμοὶ λέγονται, ὡς περιλαμβά-
νοντες τὸ ὄριστὸν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς γωρίοις ὅρων μετεύλημμένοι. κακύνον-
ται δὲ οἱ ὄρισμοὶ κατὰ δύο τρόπους, ἡ περιττεύοντες ἡ ἐλλείποντες· καλῶς
γάρ εἰρηται τοῖς φυλασσόφοις, ὅτι ἐκάστη συμφετρία μία τις οὖσα δύο ἔχει 20
ἀμφετρίας παρακειμένας· οὕτω γάρ καὶ ἡ δικαιοσύνη μία μέν τις ὑπάρχει
20 ἀρετή, παράκειται δὲ αὐτῇ ἡ μειονεξία· καὶ ἡ πλεονεξία· καὶ μειονέκτης
μέν ἔστιν ὁ ἄττον τοῦ δέοντος ἔσωται τι περιποιῶν, πλεονέκτης δὲ ὁ πλέον
τοῦ δέοντος. καὶ πάλιν ἡ σωφροσύνη ἀρετὴ ὑπάρχει, παράκειται δὲ αὐτῇ
ἡ τε ἡλιμιότης καὶ ἡ ἀκολασία· καὶ ἡλίθιος μέν ἔστιν ὁ ἄττον κινούμενος 25

2 κοινῶς DEM: κοινῆ F Porph.: κοινῶν Vp 3 ἡ πᾶς ἔχον ἔστι om. D: post κατηγ.-
transp. F 4 ἔστι (post ἔχον) MV: om. EFp 5 ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὑποῖōν M: καὶ ἐν τῷ ὑποῖōν V
6 κοινῆ DF: κοινῶς EVp: om. M 6 δὲ τινες FMVp: τινὲς D: δὲ E 7 ἡ om. M
7 τινὶ om. F 8 συμβ. τινὶ colloc. V 9 εἰ καὶ FVp: καὶ εἰ E: εἰ M: om. D
8 αὐτὸς M 10 μόνου om. D 11 μόνου καὶ ρ 14 ante οἱ ὄρισμοὶ add. καλῶς
εἶπε τῆς ἐννοίας δὲτοι αἱ ὑπογραψαι ἀπὸ τῶν ἐννοιῶν λαμβάνονται καὶ τῶν συμβεβηκότων.
ταῦτα γάρ μόνα (sic) τὴν ἐννοίαν οὐ τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου σημαίνουσιν, tum rubro καὶ
ἄλλως D 12 καλῶς οἱ ὄρισμοὶ V 16 ὄριστὸν] ὄριστεν E: ἀρετὸν M
μετεύλημμένον M 16. 17 κακύνονται M: γίνονται DFp: καὶ κακύνονται E: κακίζον-
ται V (cf. p. 68,23) 17 post ὄρισμοὶ add. ἀσύμμετροι ρ 19 περικειμένας D¹M
καὶ ἡ om. M 18 μέν om. D 21 ἔσωτῷ τι FVp: ἐν αὐτῷ τι D: αὐτῷ τι E:
τι ἔσωτῷ M 22 καὶ πάλιν] ἀλλὰ μὴν V 23 post πάλιν add. ἡ ἀνδρεία ἀρετὴ^ν
ὑπάρχει, παράκειται δὲ αὐτῇ δειλίᾳ καὶ θρασύτης (ἢ τε δειλίᾳ καὶ ἡ θρασύτης Vp) ἀλλὰ καὶ
(ἄλλα δὴ καὶ Vp) EVp 23 σωφροσύνη in mrg. suppl. et in textu ἀνδρεία del. M
ὑπάρχει om. E 23 ἡ om. E 24 καὶ ἡλίθιος [μὲν] ἡλίθιος μέν γάρ M: ἡλίθιος
μὲν V

ἀκόλαστος δὲ ὁ μᾶλλον καὶ ἀτάκτως κινούμενος. ὕσπερ οὖν ἐπὶ τούτων 19
ἔχει, οὗτος καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρισμοῦ· ἔκεινος γάρ ἐστιν ἄριστος ὅρος ὁ περι-
ορίζων μὲν τὸ οὐκεῖν πρᾶγμα καὶ μηδὲν ἔξω αὐτοῦ καταλιμπάνων, τῶν δὲ
παρακειμένων μηδὲν ἀφαιρούμενος. παράκειται δὲ τούτῳ, ὕσπερ καὶ ταῖς
οἱ ἄλλαις ἀρεταῖς, η̄ τε ὑπερβολὴ καὶ η̄ ἔλλειψις, ὡς ἥδη εἴρηται. καὶ περιτ- 20
τεύοντες μὲν ποιοῦσι τὰ πράγματα ἐλλείπειν, ἔλλειποντες δὲ ποιοῦσι τὰ
πράγματα περιττεύειν· οἷον ὁ τοῦ ἀνθρώπου ὄρισμός ἐστι ζῷον λογικὸν
θητόν, καὶ οὗτος ὁ ὄρισμὸς γωρίζει τὸν ἀνθρωπὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων πάντων
καὶ περιλαμβάνει πάντας τοὺς ἀνθρώπους. ἐλλείπων δὲ ποιεῖ τὸ πρᾶγμα
10 περιττεύειν, οἷον ζῷον θητόν· οὐ μόνον γάρ ὁ ἀνθρωπὸς ζῷον θητὸν
ἄλλα καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων καὶ ἄλλα πολλά. πάλιν δὲ περιττεύων ποιεῖ 21
τὸ πρᾶγμα ἐλλείπειν, οἷον ζῷον λογικὸν θητόν γραμματικόν· οὐδέτε γάρ
πάντας ἀνθρώπους περιλαμβάνει. ἄλλα μόνους τοὺς γραμματικούς. καὶ
τοῦτο εἰκότως· συνθετώτερα γάρ γνόμενα τὰ πράγματα μᾶλλον στενοῦται.
15 ἀπλούστερα δὲ ὅντα ἐπὶ πλέον ἔκτείνεται καὶ ἐπὶ πλειόνων φέρεται, ἀτε
δὴ καὶ πλησιέστερα ὅντα τῆς πρώτης ἀρχῆς | καὶ κοινῆς πάντων. διὰ 20
τοῦτο τὸ μὲν ζῷον αὐτὸς καθ' αὐτὸν ἐπὶ πλειόνων φέρεται, συντεθὲν δὲ τῷ
λογικῷ ἐπ' ἐλάττονων. τὸ δὲ λογικὸν ζῷον τῷ θητῷ συνδυαζόμενον ἔτι
ἐλάττονα περιέχει, εἰ δὲ προστεθῇ καὶ τὸ γραμματικόν, ἔτι μερικώτερον
20 γίνεται. ὅστε ἐλλείποντες μὲν οἱ ὄρισμοὶ ποιοῦσι τὰ πράγματα περιττεύειν,
περιττεύοντες δὲ ποιοῦσιν ἐλλείπειν. ταῦτα οὖν ἐπισημηγάμενος ὁ Πορ- 25
φύριος φησιν ὅτι ὁ ἀποδοθεὶς τοῦ γένους ὄρισμὸς ζῆσι οὐ πογραφὴ τῶν δύο
ἀπήλλακται τῶν κακυνόντων τοὺς ὄρισμούς· οὕτε γάρ περιττεύει οὕτε ἐλ-
λείπει.

25 Εἴρηται δὲ τριτά ἐστι τὰ γένη, τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν τὰ δὲ ἐν

1 post κινούμενος add. ἀλλὰ δὴ καὶ η̄ φρόνησις ἀρετή ἐστι, παράκειται δὲ αὐτῇ η̄ τε ἀφροσύνη καὶ η̄ ὑπερφράντια p. 2 ἐστιν om. F ὁ ἄριστος M ὅρος] ὄρισμὸς p. δ] ὡς F 5 η̄ (ante ἔλλειψις) om. EM 6 post μὲν ετ ἐλλείποντες δὲ add. τῇ λέξει M 6. 7 τὰ πρ. περιττεύειν ποιοῦσι transp. M 6. 7 τὸ πράγματα MV: τὸ πρᾶγμα DEF: om. p 8 post θητόν add. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν D οὗτος] οὗτος Ε πάντων EFM: ζώων D: ἀπάντων Vp 9 ἐλλείπον E 10 μόνος M γάρ] δὲ D ζῶον θητόν om. M 11 ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων D: ἵππος καὶ κύων EFMp: ἵππος καὶ ὁ κύων V περιττεύων MVp: τὸ περιττεύον DF: περιττεύον E 12 ζῶον p: ἀνθρωπὸς ἐστὶ ζῶον V: om. DEFM 13 πάντας τοὺς ἀνθρ. EM: ἀνθρ. πάντας V περιλαμβ.] λαμ- βάνει V 14 σύνθετα V στενοῦνται DMV 15 πλέον DFM: πλείστα EVp ἔκτείνεται MVp: ἔντείνεται DEF 16 καὶ (post δὴ) D: om. EFMVp ὅντα post ἀρχῆς transp. F 17 ἐκφέρεται D 17. 18 τῷ λογικῷ] τὸ (ex τῷ corr.) λογικὸν V 18 ζῶον ex ζώω corr. F 19 ἐλάττωνα M προστεθῇ] προστεθεὶς F 20 γίνεται MVp: λέγεται DEF μὲν ἐλλείπ. colloc. E ἐλλείποντες D¹ post ὄρισμοὶ add. τῷ λόγῳ M τὰ πράγματα p: τὸ πρᾶγμα codd. (cf. v. 6) περιττεύειν (sed v. 21 περιττεύοντες) V 21 τῶν λόγω ποιοῦσιν M ποιοῦσιν om. p post ἐλλείπειν add. τὸ πρᾶγμα M ἐπισημανόμενος Vp 22 ὁ ἀποδοθεὶς τ. γ. ὁ ὄρισμὸς (sed prius ὁ superset. m.²) D η̄ οὐ πογραφὴ p τῶν δύο τούτων p 23 τῶν om. M 23. 24 οὕτε γάρ περι- τεύων ποιεῖ ἐλλείπειν τὸ πρᾶγμα οὕτε ἐλλείπων περιττεύειν p post ἐλλείπει add. τῇς ἔννοιας M 25 εἴρηται δ' E τριτά Fp: περιττά DV: τρία EM τὰ (ante γένη) om. M ἐν] ἐπὶ V

τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ἢ καὶ ὑστερηγενῆ καλεῖται καὶ ἐννοητοῦ ματικὸν ὡς ἐν τῇ διαγοίᾳ οὕτα τῇ ἡμετέρᾳ. πρόκειται οὖν τῷ Ηροφυρίῳ διδάξαι περὶ τενὸν οὕτε περὶ τῶν πρὸ τῶν πολλῶν οὕτε περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, τοῦτ' ἔστι περὶ τῶν ἐννοηματικῶν κανῶν. διὰ τοῦτο τούτου εἰπεν ὑπογραφὴν τῇς ἐννοίας, τοῦτ' ἔστι τοῦ ἐννοηματικοῦ γένους. ἐννοηματικὸν δὲ γένος ἔστι, καὶ τὴν ἐννοιαν λαμβάνοντες τὰ πράγματα πρὸς αὐτὴν ἀριθμοῦσι. οἷον λαμβάνομεν κατὰ τὴν σίτειναν διάνοιαν τὸν ἀνθρωπὸν καὶ πρὸς αὐτὴν ἀνατινέσσοντα λέγομεν. ὅτι διὸ ἀνθρωπός ἔστι ζῷον λογικὸν θητόν. φησὶν οὖν ὁ Ηροφύριος ὅτι ταῦτα τῆς τῆς ἐννοίας οὐδὲν ὑπερβάλλον οὐδὲ διλέπον ἔχει ἢ τοῦ γένους ὑπογραφή.

Περὶ εἰδούς.

p. 3,22 Τὸ δὲ εἰδός λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῇς ἑκάστου μορφῆς.

Πεπλήρωται δὲ περὶ τοῦ γένους λέγος. δευτέραν οὖν τάξιν ἔχουσιν ἐν 20 τούτοις αἱ διαφοραι· ὅλῃ ἐπειδήπερ τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός πρὸς τι καὶ ἄμμα ὑφίσταται καὶ ἄμμα νοεῖται, διὰ τοῦτο τὸ εἰδός τῇς διαφορᾶς προέταξεν, οὐ διὰ τὴν φυσικὴν τάξιν ἀλλὰ διὰ τὴν διδασκαλικὴν ἀκολουθίαν, καὶ ὅτι ἐν τῷ τοῦ γένους διδασκαλίᾳ ἐμνημόνευσε τοῦ εἰδούς, καὶ ἔστι μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον τούτου ἀνενόγητον εἶναι τὸν ἀκροατήν. τῷ δὲ εἰδότι καὶ 20 νῦν κανόνι γράμμενος ἀπαριθμεῖται πρότερον τὰ σημανόμενα τοῦ εἰδούς τοῦ πάντα, εἰδὲν δέ τις προσδιορίζεται περὶ ποίου ποιεῖται τὸν λόγον· εἰσὶ γάρ ἔτερα σημανόμενα τοῦ εἰδούς, περὶ τῶν οὐ πρόκειται λέγειν, ὅλῃ ἐκεῖνα καταριθμεῖται τοῦ εἰδούς τὰ σημανόμενα τὰ πρὸς τὴν λογικὴν ἀριθμοῦσαν πραγματείαν. λέγει οὖν ὅτι διττὸν ὑπάρχει τὸ σημανόμενον τοῦ εἰδούς. 25 εἰδός μὲν γάρ λέγεται καὶ ἡ ἑκάστου μορφή, καὶ δὲ σημανόμενον λέγομεν

1 τὰ δὲ ἐπὶ τ. π. DFp: τὰ δὲ μετὰ τὰ πολλὰ M: τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς V: om. E			
καλούνται DF	2 διανοία ιέντα M	3 περὶ γενῶν eicias	οὗτε πρὸ τῶν πολλῶν EV: οὗτε περὶ τῶν πολλῶν F
			οὗτε ἐν τοῖς π. (περὶ τῶν om.) V
			4 ἀλλὰ—πολλοῖς om. E
	5 τούτων] οὖν M	6 ἡ ὑπογραφὴ MV	7 ὁ δὲ γάρ V
			8 διάνοιαι F
	ἀναλογίζομενα λέγοντες p	9 ὁ (prius) om. V	post οὖν addl. ὅτι expunx. E
10. 11 ἡ ὑπογραφὴ τοῦ γένους MV	12 tit. om. E	13 δὲ om. D	14 πεπλήρωται καὶ E
	οὖν om. V	14. 15 ἐν τούτοις αυτεἴχουσιν transp. M: post διαφοραῖς V	
			15 ἐπειδὴ περὶ F
			καὶ (ante τὸ εἰδός) om. F
			πρὸς τι ἔστι D; αν
			πρὸς τι διντα?
	16 τῶν διαφορῶν M V p	17 ante οὐ addl. καὶ EF; οὐ—ἀκολουθίαν	
			eicias
			ἀλλὰ διδασκ. (διὰ τὴν om.) D
			διδασκ. ἀκολουθίαν] διδασκαλίαν E
18 καὶ τοῦ εἰδούς p	19 τούτου om. E: post ἀνενόγητον transp. p	20. 21 γρηγόριος πρώτον ἀπαριθ. τὸν λόγον (πρότερον—ποιεῖται om.) V	
			21 προδιορ. D
			εἰσὶ γάρ—πραγματείαν (24) eicias
			23 τοῦ εἰδούς περὶ τὰ σημ. M
			23. 24 πραγματείαν ἀριθμοῦσαν colloc. E
			25 γάρ om. D
			καὶ om. F
			post σημανόμενον add.
			λέγομεν πρώτον εἰδός ἀξιον τυραννίδος, ἦσοι καὶ δὲ D

τοὺς εὐειδεῖς καὶ οὐσιώδεῖς, εἰδὸς δὲ λέγεται καὶ τὸ ὑπὸ τὸ γένος πεπτω- 20^τ
κὸς ἢ οὖς τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται. ἀλλ’ οὗτος ὁ ὄρισμός ἔστιν· καὶ τοῦ εἰδικωτάτου εἰδός καὶ τοῦ μὴ εἰδικωτάτου. λέγεται δὲ καὶ ἄλλως
εἰδός τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἔστι κατη-
γορούμενον. ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν ὀνομάτων τούτων σημανθήμενα, λέγω δὴ τοῦ
μὴ εἰδικωτάτου εἰδός καὶ τοῦ εἰδικωτάτου, ἀσαφῆ ὑπάρχει τῇ κοινῇ
συνηθείᾳ, προϊόντος τοῦ λόγου σαφηνίζει αὐτὰ προγειριζόμενος τὴν καλλί-
στην τῶν κατηγοριῶν, λέγω δὴ τὴν οὐσίαν, ηὗτις αὐθυπόστατον ὑπάρχει
πρᾶγμα καὶ γενικώτατον γένος· αἱ γὰρ ἄλλαι κατηγορίαι συμβεβηκότα
10 ὑπάρχουσιν αὐτῆς· εἰ γὰρ πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐν τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἐν
αὐτῇ θεωροῦνται καὶ γωρίς αὐτῆς συστῆναι | οὐ δύνανται, δῆλον ὅτι ἡ μὲν 20^ν
οὐσία ἔστιν αὐθυπόστατος, αἱ δὲ ἄλλαι ἐννέα κατηγορίαι συμβεβηκόταις αὐ-
τῇ. λαμβάνει οὖν τὴν οὐσίαν καὶ πλέκει ἐξ αὐτῆς σειράν τοιαύτην, ὅτι
τῆς οὐσίας τὸ μέν ἔστι σῶμα τὸ δὲ ὀσμάτον, καὶ τοῦ σώματος τὸ μέν
15 ἔστιν ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον, καὶ τοῦ ἔμψυχου τὸ μὲν ζῷον τὸ δὲ φυτὸν
τὸ δὲ ζωόφυτον, καὶ τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον, καὶ τοῦ λο-
γικοῦ τὸ μὲν ἀγγελος τὸ δὲ ἀνθρωπος τὸ δὲ δαίμων. ἐν τούτοις οὖν γενι-
κώτατον μὲν γένος ἡ οὐσία, εἰδικώτατον δὲ εἰδός ὁ ἀνθρωπος, τὰ δὲ μέσα
γένη τὰ αὐτὰ καλοῦνται καὶ εἰδή, εἰδη μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν, γένη δὲ τῶν
20 μετ’ αὐτά· κοινῶς μὲν οὖν πάντα τὰ εἰδή τά τε εἰδικώτατα καὶ τὰ ὑπόλ-
ληκα ἡ προτέρα ὑπογραφή περιέχει ἡ λέγουσα εἰδός εἰναι τὸ ὑπὸ τὸ γένος 10
πεπτωκός ἢ οὖς τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται· τούτων γὰρ τῶν
ὑπογραφῶν ἑκατέρα τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ἡ αὐτή ἔστι τῇ λοιπῇ, τῇ δὲ
σχέσει μάρον ἀλλήλων διαφέρουσι. πολλὰ γὰρ ἔστι καὶ ἄλλα πράγματα,
25 ἀτινα τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτά ἔστι, τῇ δὲ σχέσει διάφορα, ὡς ἡ ἀνά-
βασις τε καὶ ἡ κατάβασις· τούτοις γὰρ τοῖς πράγμασιν ὑπόκειται μὲν τὸ
αὐτό, ἡ κλῖψαξ, διαφέρει δὲ ἡ ἀνάβασις τῆς καταβάσεως τῇ σχέσει μάρη,
ὅτι ἡ μὲν ἀνάβασις ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω ἀνοδὸς ὑπάρχει, ἡ δὲ κατά-

- 1 εὐειδεῖς τε καὶ FMVp δὲ om. DV 2 ἡ EFMVp: καὶ D Porphy. (cf. v. 22) οὖτος ὁ Mp: αὐτὸς ὁ DFV: οὖτος E 3 μὴ ante prius εἰδικωτάτου transp. FMV καὶ τοῦ μὴ εἰδικωτάτου in ras. D² καὶ ἄλλως πάλιν D 4 εἰδός om. V 5 ἐπειδὴ δὲ Mp δὲ τὰ ὀνόματα τούτων E 6 τὸ μὴ εἰδι-
κωτάτον εἰδός καὶ εἰδικώτατον EMp 6 καὶ τοῦ εἰδ. om. F: τοῦ om. V 7 ὑπάρ-
χειν F: ὑπάρχουσιν MVp 7. 8 τὴν καλλίστην ... οὐσίαν προσειριζόμενος προσίντος τ. λ. σαφ. αὐτά colloc. V 9 αὐτά] ταῦτα D 10 αὐτῆς ὑπάρχη colloc. p. . αἱ om. E: superser. F 11. 12 ἡ οὐσία ἔστι μὲν M 12 αὐθυπόστατος EFM: αὐθυπόστατον DVp 13 συμπλέκει V 15 ἔστιν om. FV μὲν ἔστι ζῷον D 16 τὸ
δὲ ζωόφυτον om. F: post ζῷον (15) transp. V 17 οὖν om. E 18 post γένος add. ὑπάρχει EFMp: om. DM εἰδός F: om. DEMVp 19 τὰ] καὶ p καλοῦσι V 20 μετ’ αὐτᾶ] μετά ταῦτα E οὖν om. V τὰ εἰδη πάντα col-
loc. V 21 γραψή E: ἐπιγραψή p εἰδός om. F 23 ἡ om. FM
24 διαφέρουσα F: διαφέρει M εἰσι DEV 25 ἀτινα] ἡ D μὲν om. D
ταῦτα εἰσι E διαφορα DEF: διαφέρει M: διαφέρουσι V 26 τε om. D
28 p. 71,1 ἡ μὲν κατάβασις ... ὑπάρχει, ἡ δὲ ἀνάβασις τ. λ. colloc. FMp ἀνάβασις
τῶν ἀπὸ τῶν D ἐπὶ τὰ ἄνω post ὑπάρχει transp. V ὑπάρχει om. FMp

βασις ἀπὸ τῶν ἄνω ἐπὶ τὰ κάτω οὖσα καθίσθιος ὑπάρχει. καὶ τὸ σπέρμα 20
δὲ καὶ ὁ καρπὸς τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστι, τῷ λόγῳ δὲ μόνῳ καὶ τῇ 16
σχέσει διάφορα. ὕσπερ οὖν ἐπὶ τούτων ἔχει, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ διετοῦ
τῆς ὑπογραφῆς τοῦ εἰδούς διαφέρουσι γάρ ἀλλήλων τῷ τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ
5 γένους ἀρχεσθαι λήγειν δὲ εἰς τὸ εἶδος. τὴν δὲ ἑτέραν ἀπὸ τοῦ εἰδούς
μὲν ἀρχεσθαι λήγειν δὲ εἰς τὸ γένος ὕστε οὖν καὶ ταῦτα τῇ σχέσει μόνῃ 20
διαφέρει ἀλλήλων, τῷ δὲ ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστιν. ἀρχεσθαι δὲ πάλιν ἀπὸ
τοῦ γνωριμωτέρου σημανομένου τοῦ εἴδους. διέτι δημιοτήτα τῇ πρὸς τὸ
15 παρὰ τοῖς φύλοισθοις. ὕσπερ γάρ τὸ εἶδος τὸ ἐπὶ τῆς μορφῆς περιεκτικόν
τὸ εἶστι πάντων τῶν μερῶν, οὕτω καὶ τὸ παρὰ τοῖς φύλοισθοις τῶν κατὰ
μέρους.

p. 3,22 Τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς.

Ὕσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ γένους πρὸν διδάξαι τί ποτέ ἔστι γένος ἢ ποῖον
ἐστι, τὴν δημιουρίαν αὐτοῦ διεστείλατο καὶ πρῶτον περὶ ὅν οὐ πρόκειτο 25
15 αὐτῷ ἐδίδασκε σημανομένων τοῦ γένους, εἰλλ' οὕτως περὶ τοῦ προκειμένου,
τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐνταῦθα τὴν δημιουρίαν πρότερον διαστέλλεται, εἰλλ'
οὕτως τί ἔστιν εἶδος λέγει καὶ ποῖον αὐτοῦ τὸ σημανόμενον.

p. 4,2 Λέγεται δὲ εἶδος καὶ τὸ ταττόμενον ὑπὸ τὸ ἀποδοιτὲν γέ-
νος, καθ' ὃ εἰώθαμεν λέγειν τὸν μὲν ἄνθρωπον εἶδος τοῦ ζῷου
20 γένους ὄντος τοῦ ζῷου, τὸ δὲ λευκὸν τοῦ γρώματος εἶδος, τὸ
δὲ τρίγωνον τὸν σχήματος εἶδος.

Εἰρήκως τὰ σημανόμενα τοῦ εἰδούς καὶ περὶ οὐ πρόκειται αὐτῷ λέ- 20
γειν, νῦν παραδείγματι τὸ προκείμενον τοῦ εἰδούς σημανόμενον διδάσκει,
πῶς ὑπὸ τὸ γένος ἀνέγεται τὸ εἶδος. λαμβάνει γάρ τὸ τρίγωνον καὶ τὸ
25 σχῆμα. τὸ μὲν σχῆμα ὡς γένος τὸ δὲ τρίγωνον ὡς εἶδος. ἐπιλαμβάνον-
ται δέ τινες αὐτοῦ ὡς μὴ κυρίως εἰρηκότος τὸ σχῆμα τοῦ τριγώνου γένος
ἢ τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος. ἐν οἷς γάρ πρῶτον τι καὶ δεύτερον 35
φασι, τούτων τὸ κοινός κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι· τὸ δὲ τρίγωνον

1 οὖσα οι. EV	2 μόνῳ οι. Ep	3 διάφορα DFp: διαφέρουσιν E: διαφέρει MV
(cf. p. 70,25)	τούτου EMp	οὕτως ἔχει colloc. EM [εἰτι] τὰ ὑπὸ E
4 τοῦ (ante εἰδούς) Ep: οι. DFMV		διαφέρει DMV [6 ταῦτα] ταῦτη E
μόνῃ τῇ σχέσει colloc. E	7 διαφέρουσιν E	ἔστιν p. ἀρχεσθαι E
πάλιν οι. E	8 γνωριμωτάτου (?) F	9 τὸ ἐπὶ DEM: τὸ ἀπὸ F: ἀπὸ Vp
10 τὸ ex τῶν corr. D: τὰ Mp: οι. V	12 τὸ δὲ εἶδος — σημανομένον (v. 17) eicias;	
cf. p. 69,19 sq.	13 καὶ D: οι. EFMVp	τὸ γένος EV
		όποιον V
14 πρῶτον] πρότερον V: οι. F	15 σημανόν E ¹	16 διαστέλλει E
οὕτως] μετά δὲ ταῦτα V	17 τι] πούρη p. λέγει τί ἔστιν εἰδ. colloc. E	
18 δὲ οι. E	19 μὲν οι. D	22 τὸ σημανόμενον F
20 ὡς ἐν παραδ. p.	24 τὸ εἶδος eicias	26 αὐτοῦ] αὐτὸ E
28 φασι] φαμεν V: (post κατηγορ. transp.) D		27 γάρ οι. p.
		οὐκ ἔστι γένος colloc. FMV

τοῦ τετραγώνου πρῶτον· τὸ μὲν γάρ ἐκ τριῶν ἔστι γραμμῶν τὸ δὲ ἐκ τετ- 20^η
τάρων, τὰ δὲ τρία τῶν τετσάρων πρῶτα. καὶ ἄλλως· πᾶν τετράγωνον εἰς
δύο τρίγωνα διθυγόνια διαιρεῖται (ἥ γάρ τοῦ σ. β. γ. δ | τετραγώνου ἐπί· 21^η
ζευξὶς τῇ σ. γ διαμέτρῳ διαιρεῖται εἰς δύο τρίγωνα διθυγόνια τό τε σ.
β. γ καὶ τὸ σ. δ. γ). ὅστε ἀναιρουμένου τοῦ τετραγώνου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ
τρίγωνον. τριγώνου δὲ ἀναιρεῖταις ἀδύνατον εἶναι τετράγωνον. ὥστε πρῶ-
τον τῇ φύσει τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ καὶ τῶν
ἰοιπόν τοῦ πάντων εὐθυγράμμων σχημάτων πρῶτον διεγέγραται. πενταγόνον δὲ
φημὶ καὶ ἑξαγόνον καὶ τῶν λοιπῶν. ἔκαστον γάρ τούτων εἰς τρίγωνα διαι-
10 ρεῖται. εἰ οὖν τὸ μὲν τρίγωνον πρῶτον, τὸ δὲ τετράγωνον καὶ τὰ λοιπὰ
δεύτερα, τὸ ἄρα κατὰ τούτων κοινῶς κατηγορούμενον, λέγω δὴ τὸ σχῆμα,
οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένος, οὐκοῦν οὐδὲ ταῦτα ἐκείνου εἰδη. λείπεται τούτου
μὴ κυρίως εἰρηκέναι τὸν Πορφύριον τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος. πρὸς
τοῦτο πάντες ἡπόρησαν ἀπολογίας οἱ ἐξηγηταὶ καὶ φασιν αὐτὸν ὑποδείγμα· 10
15 τοις χάριν καταχρηστικώτερον γένος καλέσαι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα. ἐπι-
λυόμενοι δὲ ἡμεῖς τὴν ἀπορίαν φαμὲν διτεῖ εἰ μὲν στοιχεῖα ἦν τῷ ὅντι τοῦ
τετραγώνου τὰ τρίγωνα, ὡς μὴ ἄλλως τετράγωνον ἐνδέχεται γενέσθαι,
εἰ μὴ ἐκ τριγώνων σύγκειται, ὡς καὶ ἐν Τίμαιῳ διδάσκει λέγων ὁ Πλάτων
πάντα τὰ εὐθύγραμμα σχήματα ὡς εἰς στοιχεῖα ἀπλούστατα ἀναλύων τὰ
20 τρίγωνα, ἀληθὲς ἂν ἦν τὸ λεγόμενον καὶ πρῶτον ὑπῆρχε τῶν σχημάτων 15
τὸ τρίγωνον καὶ οὐκ ἂν ἦν τὸ σχῆμα γένος αὐτῶν, εἴπερ ἀληθὲς διτεῖ ἐν
οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστερον, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι
γένος. νῦν δὲ οὐδεμίᾳ ἔστιν ἀνάγκη, ἵνα γένηται τετράγωνον, προϋποκει-

- 1 ἔστι post γραμμῶν transp. E: om. D 1. 2 τετσάρων (priore loco) EV
2 τεττάρων (altero loco) Fp πᾶν ποι E τετράγωνον om. E 3 ἡ γάρ —
ἡρθογόνια (v. 4) om. E 4 τῇ τοῦ σ. γ V 5 post ἀναιρουμένου add. μὲν Mp
(fort. recte) τοῦ om. F 6. 7 τὸ πρῶτον F 7 τοῦ τετραγ. τὸ τρίγωνον
colloc. E δὲ om. E 8 post δευθῆσται add. τὸ τρίγωνον MV (fort. recte)
9 φημὶ D: φέρε EFV: ἦτοι (sed ante πενταγ. pos.) M: φέρε εἰπεῖν p τρίγωνα] τρία
E: τρίγωνον V 10 εἰ οὖν τοῖνον M 11 κατηγ. κοινῶς (sed num. supser. corr.)
colloc. F 12 γένος αὐτῶν colloc. M γένη E οὐκοῦν om. EV οὐδὲ M
Urb. 35: οὖτε DEFVp τοῖνυν] οὖν M post τοῖνυν add. ἡμῖν EF: ἡμῖν τὸ V
13 ante πρὸς add. rubro ἀλλὰ D 14 ἀπολογίας] ἀπολόγου E: om. M φασιν] φαμεν E
αὐτὸν] αὐτὸν F 15 εἰδος καλέσαι τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος M 16. 17 στοιχεῖον . . .
τὸ τρίγωνον M 16. 17 τῶν τετραγώνων V 17 τὸ τετράγωνον E: τετράγωνα MV
ἐνδέχεται E ἐκ τριγώνου M συγκέστο M Urb. 35 18 ἐν Τίμαιῳ] cf. p. 53C sq.
διδάσκει λέγων ὁ πλ. DEFIM: διδάσκει ὁ πλ. λέγων V: δοκεῖ Πλάτωνι Urb. 35: δοκεῖ λέγειν
ὁ πλ. p; quod recipias, nisi malis λέγων eicere 19 πάντα post σχήματα transp. V
εὐθύγρ. σχ.] εὐθύγραμματα p ὡς εἰς ὧστε V¹ ἀπλούστερα M 19. 20 τὰ τρίγ.
ἀναλύων colloc. EMp; an ἀναλ. (εἰς) τὰ τρ. ? 20 ἄν om. E 20. 21 καὶ πρῶτον — τρί-
γωνον om. E 21 εἴπερ ὥστε οἱ Εὐκλείδης ἢ Εὐκλείδης ἢ τῷ γέ σ. αὐτοῦ θεωρήματι ὥστε τριγώνοι
τὸ τετράγωνον δὲ εὐθεῖας ἀναγράψας ὥστε ἐν οἷς D (cf. Euclidis Elementa 1 46 (I 108 ed.
Heiberg Lips. 1883) 22 πρῶτον] πρότερον D (cf. p. 71,27) καὶ τὸ δεύτερον M:
καὶ ὕστερον V 22. 23 γένος οὐκ ἔστι colloc. EM 23 τὸ τετράγωνον p τῶ
προϋποκ. EMp: τὸ προϋποκ. V

σθιαι τρίγωνα, εἰτα τῇ συνθέσει τούτων τὸ τετράγωνον γίνεσθαι· οὐδὲν γάρ 21^η κωλύει καὶ τριγώνου μὴ ὅντος τέσσαρας εὐθείας ἐπιζεύξαντας ποιῆσαι τε- 21 τράγωνον. ὅστε οὐκ ἀληθής τὸ ἀναιρουμένου τοῦ τριγώνου συναναιρεῖσθαι καὶ τὸ τετράγωνον. εἰ δὲ ὅτι τὴν διάμετρον ἐπιζευγόντες διαιροῦμεν τὸ 5 τετράγωνον εἰς δύο τρίγωνα, διὰ τοῦτο ἡσαὶ πρῶτον εἶναι καὶ οἱον στοιχεῖον ἡ μέρος τοῦ τετραγώνου τὸ τρίγωνον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸν τετράγωνον καὶ εἰς δύο ἑτερομήκη διελεῖν τὰς ἀντικειμένας πλευράς δύχα δι- 10 αιροῦντας καὶ ἐπιζευγόντας οἷον ἀπὸ τοῦ στὸν ἡ ἐπὶ τὸ β καὶ ποιῆσαι δύο ἑτερομήκη γωρία τὸ γ καὶ τὸ δ, λέγεται ὥσπει καὶ τὰ ἑτερομήκη πρῶτα 15 εἰναι τοῦ τετραγώνου. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐναντίον τὸ τετράγωνον πρῶτον ἔστι τοῦ ἑτερομήκους, εἰ ἑτερόμηκες τὸ τὴν μίαν ἔχον πλευρὰν διαιρασίονα τῆς ἑτέρας διέλωμεν δύχα εἰς δύο τετράγωνα. ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν διάμετρον τις ἀγάγοι, διαιρήσει τὸν κύκλον εἰς δύο ἡμικυκλίους τὸ τε στὸ β καὶ τὸ γ, καὶ δῆλον ὅτι ἔκαστον τῶν ἡμικυκλίων σχῆμα ἔστιν 20 τοῦ ἐκ περιφερείας τῆς τοῦ ἡμικυκλίου γραμμῆς καὶ εὐθείας τῆς διαιρέτρου συγκείμενον. ὕστερον συμβήσεται τὸ ἀπλοῦν σχῆμα τὸν κύκλον ἐκ μικτῶν ἡμικυκλίων συγκείσθαι, καὶ τοῦ ἀπλοῦ, λέγω τοῦ κύκλου, πρῶτον ἔσται φύεται τὸ μικτόν. Ὅπερον οὖν ἐπὶ τούτων ἡ ἐπίνοια ἡ ἡμιετέρα τὴν τοιαύτην ποιεῖται διαιρέσιν καὶ οὐχὶ διὰ τοῦτο ἀνάγκη τοῦ τετραγώνου πρῶτα 25 εἰναι τῇ φύσει τὰ ἑτερομήκη, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἑτερομήκη ἐνδέχεται διελεῖν 30 εἰς δύο τετράγωνα, εἴπερ ἡ ἑτέρα τῶν πλευρῶν διαιρασίων ἡ τῆς ἑτέρας, εἰ γοῦν πᾶλιν τοῦ κύκλου τὰ μικτὰ σχῆματα ἔξι εὐθείῶν καὶ περιφερειῶν συγκείμενα (μὴ) πρῶτα ἔστιν, οὕτως οὐδὲ τὸ τετράγωνον εἰ ἐνδέχεται τῇ

1 τρίγωνα DF: τρίγωνον EMVp τῇ συνίλεσει τῇ MV τὸ τετράγ. τετράγωνα M post. γίνεσθαι add. ὡς εὐκλειδῆς (ἢ εὐκλ. p.) ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ ἔκτῳ αὐτοῦ θεωρήματι ἄνευ τριγώνου τὸ (τὸ ομ. V) τετράγωνον δι' εὐθείας ἀναγράψαι (ἀναγράψειν p) διδάσκει Vp: eadem sed ὡς εὐκλειδῆς ὡς εἰ ἀναγράψεις πρὸ ἀναγράψεως διδάσκει προτ. τετράγωνον v. 4 add. E (cf. p. 72,21 not.) γάρ ομ. F 2 τέσσαρας — κατηγορεῖται γάρ (p. 78,12) ομ. F 3 ὅτεσσι οὐκ ἀλ. DMp: οὐκ ἀλ. δὲ E: οὐκ ἀληθής οὐκ V τοῦ ομ. M 4 ἐπιζεύξαντες p 4. 5 εἰς δ. τρ. τὸ τετράγ. colloc. E δ φησιν V οἰονει V 6 post. τρίγωνον add. οὐδὲ τοῦτο ἔξι ἀνάγκης DV ἐπειδὴ Dp: ἐπειδὴ EMV 7 καὶ ομ. V 8 ἐπιζευγν.] ἐπιζητοῦντας E ἀπὸ τοῦ ἐ ἐπὶ τὸ ζ τῆς διεγομένας γενομένης M ποιῆσαι] ποιεῖν D 9 τὸ (ante δ) ομ. E λέγεται ὥσπει DE: λεγέτωσαν Mp: ἡ λεγετώσαν ὥσπει V καὶ επεργοῦ. E: καὶ τὰ επεργοῦ γωρία V 9. 10 πρῶτα εἰναι] πρῶτον E 11 ἔσται] ἔσται Mp τοῦ ομ. E εἰ] καὶ τὸ M τὸ ... ἔχον] δὲ ... ἔχει M: δὲ ... ἔχον V 12 ἡν διέλωμεν V 12. 13 ἐπὶ τοῦ κύκλου D: τοῦ κύκλου EVp: ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν ομ. M 13 διάμετρον] διαιρέσιν E ἀγάγοι DEV: ἄγει τοῦ κύκλου M: ἀγάγη p 14 ὅτι DMV: ὡς V: ομ. E 15 τῆς διαιρέτρου DVp: εἰς διαιρέτρους E: τοῦ διαιρέτρου M 16 συγκειμένης E τῶν κύκλων p μικτῶν] τῶν E 17 λέγω δὴ MV (fort. recte) 17. 18 ἔσται φύσει DV: ἔσται φύσει E: ἔσται M: φύσει ἔσεσθαι p 18 ἡ (ante ἐπίνοια) ομ. D 19 ποιεῖ M πρῶτον M 20 τὰ ἑτερομήκη (prius)] τὸ ἑτερόμηκες M τὰ ἑτερομήκη alterum Ep: ἑτερομήκη D: ετερόμηκες MV 22 εἰ γοῦν p: ἡ γοῦν codd. τοῦ κύκλου post. σχῆματα transp. V 23 μὴ πρῶτα seripsit: εἰ πρῶτα V: πρῶτα DEMp οὕτως οὐδὲ DV: οὕτω δὴ EMp εἰ D: ομ. EMVp .

διαμέτρῳ | εἰς δύο τρίγωνα διελεῖν. ηδη διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τριγώνων αὐτὸν συγκειται ἀνάγκη καὶ πρῶτα αὐτοῦ εἶναι φύσει τὰ τρίγωνα. καὶ τοῦ ἡ Πορφύριος γένος εἶπεν εἶναι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα.

p. 4,4 (Εἰ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες).

5 Εἰ δέ φησι καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες τοῦ εἰδοῦς ἐμεμνήθη εἴτε εἰπόντες τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι 5 κατηγορούμενον καὶ τὸ εἰδος ὑπέρμενον πάλιν γένοις ἐμεμνήμενα φάσκοντες εἰδός ἔστι τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος, μηδεὶς μέμφοιτο. κατὰ ἀλλήλησιν γάρ ταῦτα λέγων ὁ Πορφύριος νομίζεται τῇ διαλλήλῳ δεῖξει κεχρῆ-
10 σιται. Η δὲ διαλλήλησις δεῖξις διαβέβληται παρὰ τοὺς φιλοσόφους ὡς τὰ πάντα καὶ πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα καὶ ἀμείβουσα τὴν τάξιν τῶν προτάσεων καὶ τῶν συμπερασμάτων· ποιεῖ γάρ τὸ μὲν δεύτερον πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον δεύ-
15 τερον, καὶ τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν σαφέστερά τε ποιεῖ καὶ ἀσαφέστερα. οἷον ἐάν εἴπῃ μοι τις, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, λέγω ὅτι ναι· πῶς; Ήτι ἡ ψυχὴ ἀυτοκόνη-
15 τος, τὸ αὐτοκόνητον ἀεικόνητον, τὸ ἀεικόνητον ἀθάνατον, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος.
20 ἐάν δὲ εἴπῃ μοι, πόθεν δῆλον ὅτι αὐτοκόνητος ἡ ψυχὴ; είτα τοῦτο δεῖξαι βουλόμενος εἴπω, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, τὸ ἀθάνατον ἀεικόνητον, τὸ ἀει-
κόνητον αὐτοκόνητον, ἡ ψυχὴ ἄρα αὐτοκόνητος. Η τοιαύτη διαλλήλησις λέγε-
25 ται δεῖξις. βουλόμενος γάρ δεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἔλαβον τὸ αὐτο-
κόνητον πρῶτον, συνεπέρανα δὲ τὸ ἀθάνατον, βουλόμενος δὲ πάλιν δεῖξαι
30 ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκόνητος ἔλαβον πρῶτον τὸ δεύτερον λεχθὲν τὸ ἀθάνατον καὶ συνεπέρανα ὅτι αὐτοκόνητος, τὸ πρῶτον δεύτερον ποιήσας. ὥστε διαλ-
ληλος δεῖξις ἔστιν ἡ τὰς προτάσεις συμπεράσματα ποιῶσα καὶ πάλιν τὰ
35 συμπεράσματα προτάσεις, οὗτον καὶ διαβέβληται πᾶσα γάρ ἀπόδεξις τὰς
μὲν προτάσεις συφεῖς καὶ ὄμοιογουμένας λαμβάνει, τὸ δὲ συμπέρασμα

1 ηδη DV: ἡ Ep: εἰδη M 2 εἶναι αὐτοῦ colloc. p φύσει D: τῇ φύσει p: om. EMV 3 εἶπεν post. σχῆμα transp. D εἶναι om. V τριγώνου] τετραγώνου p 4 lemma et φησι (post. εἰ δέ) ex editione Veneta a. 1545 apposuit, nisi quod in illa editione lemma usque ad ἀμέφοιτος (Porphy. p. 4,9) continuatum est. codices et editio princeps εἰ δὲ καὶ τὸ γένος—μέμφοιτο (v. 8) lemmatis loco scripta praebent, ita ut illa plena habeant DEp, ἐμεμνήμενα (v. 5)—μέμφοιτο omittat M, τοῦ εἰδοῦς (v. 5)—τὸ ἀποδοθὲν γένος (v. 8) omittat V 7 γένους πάλιν colloc. D 8 post ἔστι add. καὶ Ep: om. D μέμφοιτο E: μέμψοιτο DVp 9 ταῦτα λέγων Dp: λέγων E: λέ-
γων ταῦτα E 10 τοῖς om. MV 11 καὶ πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα MVp: πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα D: καὶ δεύτερα καὶ πρῶτα ποιῶσα E 13 τε post ποιεῖ transp. E: om. V 14 εἴπη D²EV²p: εἴποι D¹MV¹ μοι om. V λέγω ὅτι ναι DE: λέγω ναι MV²: λέγων V¹: λέγω αὐτῷ ναι p πῶς λέγει M 16 εἴπη D²EVp: εἴποι D¹M μοι superser. D ὅτι πόθεν M: καὶ πόθεν V 18. 19 δεῖξις λέγεται διαλληλος colloc. M: διαλλ. δεῖξις λέγ. V: δεῖξις διαλλ. λέγ. p 19. 22 βουλόμενοι . . . ἐλά-
βομεν . . . συνεπεράναμεν (utrobique) M 21 αὐτοκόνητος—ἀθάνατον in ras. D 22 ὅτι αὐτοκ.] τὸ αὐτοκόνητον M ποιήσαντες M 23 ἡ τὰς προτάσεις συμπέρασμα ποιῶσα E: ἡ τὸ συμπέρασμα ποιῶσα προτάσεις V 23. 24 καὶ πάλιν—προτάσεις om. E καὶ πάλιν τὰς προτάσεις συμπέρασμα V: καὶ πάλιν τὰ συμπ. ποιῶσα προτ. p

ἀσαφὲς δὴ σαφηνίζει καὶ φανερὸν ποιεῖ διὰ τῶν προτάτουν· εἰκόνως οὖν ²¹
διαβολῆς ἀξίᾳ ἡ τὴν τάξιν τούτων ἀντιστρέψουσα καὶ τὸ μὲν συμπέρασμα,
ἥπερ πρότερον ὡς ἀσαφὲς ἐλαμβάνεται. σαφὲς ποιῶσα τῷ δὲ τάξι τὸ προ-
τάτου παραλαμβάνειν, τὴν δὲ πρότασιν, ἢν ὡς διμοληγημένην πρὶν ἐλαμ-
βάνομεν, οὐν ἄδηλον συμπέρασμα ποιῶσα. πᾶλιν ἂν βιουληθήνεται δεῖξαι, ²²
ὅτι ζῆς ή γυνὴ γάλα ἔχει, εἴπωμεν διεὶς ζῆς ή γυνὴ τέτοκεν, ή δὲ τετο-
κοῦσα γάλα ἔχει, ηδὲ ἄρα ή γυνὴ γάλα ἔχει. βιουληθήνεται δὲ αὐτὸν τοῦτο
δεῖξαι πάλιν διτε τέτοκεν εἴπωμεν, ηδὲ ή γυνὴ γάλα ἔχει, ή δὲ γάλα
ἔχουσα τέτοκεν, ηδὲ ἄρα ή γυνὴ τέτοκεν· ἐνταῦθα δὲ πάλιν τὰ ἄντα τῶν
10 αὐτῶν καὶ πρότεροι ἐλάβομεν καὶ ὑστερα καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα·
πρότερον μὲν γάλα ἐλαμβάνομεν σαφὲς μὲν καὶ πρότερον τὸ τετοκέναι,
ἀσαφὲς δὲ καὶ ὑστερον τὸ γάλα ἔχειν, ὑστερον δὲ ἐλάβομεν σαφὲς μὲν καὶ ²³
πρότερον τὸ γάλα ἔχειν, ἀσαφὲς δὲ καὶ ὑστερον τὸ τετοκέναι. ὕστε ἐν
τῇ τοιαύτῃ δεῖξει τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ καὶ πρότερα λαμβάνεται καὶ ὑστερα
15 καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα. πάτη γάρ δεῖξις ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ
ἀσαφὲς δείκνυσιν ἡ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς ἡ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ
ἀσαφὲς ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ σαφές. καὶ δῆλον διτε μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις ²⁴
ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς δείκνυσσα τὸ ἀσαφές. αἱ οὖν ἄλλαι τρεῖς φεκται καὶ
οὐδὲ ὅλως δεῖξεις ἀν εἰσεν· οὐ γάρ οἶν τε τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς δει-
20 κνύειν, οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς· οὐδὲ γάρ τὸ σαφὲς δεῖξεις δει-
ται, ἵνα ἔξ ἄλλου σαφοῦς δηλωθῆ. πολλῷ οὖν ἀτοπώτερον τὸ ἐκ | τῶν ²⁵
ἀσαφῶν τὰ ἀσαφῆ δείκνυσθαι λέγειν. μία οὖν μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις ἡ
ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς δείκνυσσα. εἰκόνως δέρα ή διάλληλος διαβέβλη-
ται δεῖξις τὸ σαφῆ, καὶ πρῶτα ἀσαφῆ ποιῶσα καὶ ὑστερα καὶ ἔμπολι τὰ
25 ἀσαφῆ καὶ ὑστερα σαφῆ καὶ πρώτα ποιῶσα. ἐπεὶ οὖν ὁ φύλονσαφος Πορ-
φύριος γράμμετο ἔναυτον τῇ διαλλήλῳ δεῖξει κεγραμένου (εἴν τε γάρ τῇ τοῦ ⁵

2 καὶ διαβολῆς V ἀντιτρέψουσα E 3 τῷ] τῶν M: τὸ V 3. 4 προτά-
 σεων M 4. 5 πρὸν ἐλαυβ.] περιελάμβανε M 5 πάλιν — ποιῶσα (v. 25) eicias.
 βουληθέντες] βουληθῆτε τις V 6 ὥδε (prius) οι. M 6. 7 ἡ ἢ τετονία p: ἡ τετονία
 eodd. (cf. v. 8) 7 ὥδε οι. M ἡ (post ἄρα) οι. V 7. 8 βουληθέντες — πάλιν]
 καὶ πόθεν δῆλον V 8 εἰπωμεν οι. V ὅτι (post εἰπωμεν) additum punctis circum-
 ser. M ὃς οι. V 9 ἡ γυνὴ οι. MV ὃς οι. MV, recte, nisi malis δη̄ corrigere
 10 ἐλαυβάνομεν V 11 πρότερον (prius)] πρῶτον V μὲν γάρ D: γάρ MVP: οι. E
 14 τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν colloc. p λαμβάνεται Mp: λαμβάνειν D: λαμβάνειν E: λαμβάνο-
 ται V 15 γάρ] ὃς Μ 15. 16 ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς Mp 16 ἀσεψὲς D ἀποδεῖκνυσιν
 ἡ MV: ἀποδεῖκνυσιν ἡ ἔμπαλιν p τοῦ ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς DE: ἀσαφοῦς τὸ σαφὲς M: σαφοῦς
 τὸ ἀσαφὲς p ἡ (post σαφὲς) — σαφὲς (17) οι. Ep 16. 17 ἀσαφοῦς τὸ ἀσαφὲς D: σαφοῦς
 τὸ ἀσαφὲς M: σαφοῦς τὸ σαφὲς V 17 σαφοῦς τὸ σαφὲς DM: ἀσαφοῦς τὸ ἀσαφὲς V
 μόνη — κυρίως οι. V κυρίως ἐστι colloc. Mp 18 τὸ ἀσαφὲς δεικν. colloc. V
 τρεῖς οι. M 19 ἀν δεῖξεις colloc. M τε] τι M τὸ ἀσαφὲς V δεικνύειν]
 δηλωθῆναι p 20 τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς DV: τὸ ἀσαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς E: τὸ ἀσαφὲς
 ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς Mp οὐδὲ γάρ D: οὐδὲ οὐδὲ EMP: οὐ γάρ V τὸ σαφὲς οι. V
 20. 21 δεῖται δεῖξεις colloc. V 21 ἀσπόντερον] αὐτὸν πρότερον E 22 τὰ τρεῖς,
 Mp λέγειν ante δεικν. transp. MVP: οι. E 23. 24 δεῖξις διαβέβλ. colloc. M
 25 ποιῶσα οι. M 26 κεγοημένου MV: κεγοημένος DEp

γένους διδασκαλίᾳ παρέλαβε τὸ εἰδός καὶ ἔμπαλιν ἐν τῇ τοῦ εἰδούς τὸ γένος, ὅπερ ἂν τις [ἴως ἡμέρψατο], αὐτὸς φύσας ἀπελογίσατο· ἔφης γάρ
ὅτι τὸ γένος εἰδούς ἐστὶ γένος καὶ τὸ εἰδός γένους ἐστὶν εἰδός· ἀνάγκη
τοίνυν διδάσκοντα περὶ γένους μνημονεῦσαι καὶ τοῦ εἰδούς, καὶ περὶ εἰδούς
δὲ λέγοντα μνησθῆναι καὶ τοῦ γένους· τὰ γάρ πρός τι καὶ ἄμα. συνυφίσα-
ται καὶ ἄμα νοεῖται· τὸ γάρ γένος τινός ἐστι γένος, τοῦτ' ἐστιν εἰδούς, 10
καὶ τὸ εἰδός τινός ἐστιν εἰδός, τοῦτ' ἐστι γένος, καὶ ἀδύνατον τούτων
θάτερον γωρίς θατέρου γνῶναι. ὅστε ἀνάγκη πᾶσα τὸν περὶ θατέρου
τούτων διδασκαλίαν ποιούμενον καὶ τοῦ λοιποῦ μνησθῆναι· ὁ γάρ τὸν εἴτερον
10 τῶν πρός τι ἀγνοῶν οὐδὲ τὸ λοιπὸν εἴσεται.

p. 4,10 Εἰδός ἐστι τὸ ταττόμενον ὑπὸ τὸ γένος καὶ οὐ τὸ γένος
ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται.

Δέοντος ὑπογραφὰς ἀποδίωσι τοῦ εἰδούς, τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὰς αὐτὰς 15
(ἀμφότεραι γάρ κατὰ πλειόνων κατηγοροῦνται), τῇ σχέσει δὲ διαφόρους,
15 ὡς ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ μία οὖσαι τῇ σχέσει
διάφοροι εἰσιν· ἀνωθεν γάρ ἀρχόμενοι κατάβασιν αὐτὴν λέγομεν, κάτωθεν
δὲ ἀνάβασιν. ὡσαύτως καὶ ἐνταῦθα σχέσεις εἰσὶ δύο, τοῦ τε εἰδούς πρὸς
τὸ γένος, καθὸ ὑπὸ αὐτὸν ἐστι, καὶ τοῦ γένους πρὸς τὸ εἰδός, καθὸ περι-
εκτικὸν αὐτοῦ ἐστι. καὶ ἔοικεν ἡ σχέσις ἡ ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἰδός
20 καταβάσει, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ εἰδούς ἐπὶ τὸ γένος ἀναβάσει. καὶ αὗται μὲν 20
ὅλος χερέστεραι ὑπογραφαῖ· ἔξης δὲ μετὰ ταῦτα τὴν τελείαν ὑπογραφὴν ἀπο-
δίωσι τὴν ἀπὸ τῆς διαιρέσεως τῶν φωνῶν ληφθεῖσαν διτε εἰδός ἐστι
τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἐστι
κατηγορούμενον.

25 "Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ἐπὶ τοῦ εἰδούς ὑπογραφῇ ὁ Πορ-
φύριος κέχρηται· οὐκέτι γάρ γάρων ἔχει ἡ ῥήμεσσα ἐπὶ τοῦ γένους αἰτίᾳ·
ἔχει γάρ τὸ εἰδός γένος. ῥητέον τοίνυν τὴν ἀκριβεστάτην καὶ κοινὴν αἰ-

1 τὸ εἰδός παρέλ. colloc. V [ἔμπαλιν] πάλιν p τῇ] τῷ E 2 ἀπελογίσατο D¹ρ
4 περὶ τοῦ γένους M καὶ (post μνημον.) om. M 4. 5 περὶ εἰδούς λέγοντα D:
περὶ εἰδούς λέγοντος E: περὶ τοῦ εἰδούς λέγοντα Mp: τοῦ εἰδούς διδάσκοντα V 5 μνη-
σθῆναι] μνημονεῦσαι M 6 νοῆται p 8 πᾶσα D: ἦν V: om. EMp τὸν] ἐν
τῇ M: τῶν V 9 διδασκαλίᾳ (ποιούμενον om.) M μεμνῆσθαι M 13 δύο om. V
ἀποδί. ὑπογρ. colloc V 14 ἀμφότερα D κατηγορεῖται DE¹ διαφόρους DV:
διαφέρουσιν Ep: διαφέρει M 15 καὶ κατάβασις E οὖσαι Mp: οὖσα DEV
τῇ δὲ σχέσει Mp: τῇ σχέσει δὲ V 16 διάφοροι εἰσιν] διάφορός ἐστιν DM: διάφορά
ἐστιν E: διάφορος V: διάφοροι p ἀρχομένω V post αὐτὴν add. εἶναι V
17 post ὀστάτως add. δὲ MV καὶ om. V 18 καθὸ ὑπὸ αὐτόν ἐστι om. M
καθὸ] καθὸ p (utrobiique) 20 ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἰδός (ut in superiore
v.) E μὲν om. E 21 μετὰ ταῦτα om. p (recte) ἀπογραφὴν E
23. 24 ἐν τῷ τί ἐστι κατ. om. V κατηγορούμενω E 25 δὲ ἐστὶ D
καὶ om. V 26 ῥήμεσσα post γένους transp. MVp 27 τοίνον] οὖν M post
τοίνου addl. καὶ Ep

τίαν, οἵ τις οἱ ὑρισμοὶ πραγμάτων εἰσὶν ὑρισμοὶ τὰς φύσεις αὐτῶν δηλοῦντες. 22^τ τὰ δὲ γένη καὶ τὰ λοιπὰ οὐκ εἰσὶ πράγματα οὐδὲ ἀφωρισμένην φύσιν ἔχει. διὸ οὐδὲ ὑπὸ μίαν τινὰ ἀνάγεται τῶν κατηγοριῶν, ἀλλ᾽ ἐν πάσαις θεωρεῖ-
ται· καὶ γάρ καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν τῷ ποιῷ καὶ ταῖς
5 λοιπαῖς κατηγορίαις εἰσὶ καὶ γένη καὶ εἶδος καὶ διαφοραί. διὸ οὐκ εἰσὶ^π
πράγματα ἀλλὰ σχέσεις πραγμάτων δηλωτικαί. ἐπεὶ οὖν οἱ ὑρισμοὶ, ὡς 30
εἴρηται, πραγμάτων εἰσὶν ὑρισμοί. αὗται δὲ αἱ φυγαὶ οὐκ εἰσὶ πράγματα.
εἰκότες οὖδὲ ὑρισμοὶς αὐτῶν δινομάνουν ἀποδημοῦσι.

p. 4,11 Εἰδός ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ.

10 Ἐτέραν ὑπογραφὴν ἀποδιδώσι τοῦ εἰδούς, ὅμοίαν τῇ προλεγόμενῃ τῇ
ἀπὸ τοῦ γένους ἀποδιθείσῃ.

p. 4,12 Ἀλλ᾽ αὕτη μὲν ἡ ἀπόδοσις τοῦ εἰδούς ἐστιν εἰδικωτάτου ἀν εἴη καὶ ὅ
ἐστι μόνον εἰδός, αἱ δὲ ἄλλαι εἰσὶν ἀν καὶ τῶν μὴ εἰδικωτάτων.

Αὕτη ἡ ὑστέρα, φησίν, ἀποδιθείσα τοῦ εἰδούς ὑπογραφὴ οὐ παντὶ¹⁵
εὑρημένῃ ἀλλὰ μόνοις τοῖς εἰδικωτάτοις. Μηδὲ μάθωμεν τίνα ἐστὶ τὰ 5
εἰδικώτατα εἶδη, κέχρηται διαιρέσει τοιαύτῃ· τῆς οὐσίας τὸ μέν ἐστι σῶμα
τὸ δὲ ἀσώματον, καὶ τοῦ σώματος τὸ μέν ἐστιν ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον,
καὶ τοῦ ἔμψυχου τὸ μὲν ζῷον τὸ δὲ φυτὸν τὸ δὲ ζωόφυτον (τὸ μὲν γάρ
φυτὸν τὰς τρεῖς ἔχει δυνάμεις | μόνας, τὴν θρεπτικὴν τὴν αὐξητικὴν καὶ 22^ν
τὴν γεννητικήν, τὸ δὲ ζῷον πρὸς ταύτας ἔχει καὶ τὴν αἰσθητικὴν δύναμιν
καὶ τὴν μεταβατικὴν τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπουν· τὸ οὖν ζωόφυτον μέσον
ἐστὶν ἀμφοτέρων, ἔχει γάρ πρὸς ταῖς τρισὶ δυνάμεσι καὶ τὴν ἀπτικὴν αἴ-
σθησιν, οὐκέτι μέντοι ἀπὸ τόπου ἐπὶ τόπον ἀμείβει, οἷά ἐστι τὰ ὄστρεα
καὶ οἱ σπόργοι· προσπεφύκασι μὲν γάρ ταῖς πέτραις, προσιόντος δέ τινος 5

- 1 πράγματος E εἰσὶν] ἐστὶν E¹ 2 τὸ δὲ γένος E: τὰ γάρ γένη M φύσιν ἀφω-
ρισμένην colloc. V 3. 4 θεωρεῖται—ποιῷ καὶ om. E 4 καὶ (post γάρ) om. Mp
ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ colloc. V ποιῷ καὶ ἐν τῷ ποσῷ colloc. p 4. 5 καὶ
ταῖς λοιπαῖς D: καὶ ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς M et, ut videtur, E: καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς
Vp 5 καὶ (ante γένη) om. V 6 πράγματα ἀλλὰ om. EM 6. 7 πραγμάτων]
πράγματος E 6. 7 ὡς εἴρηται αὐτεὶ οἱ ὑρισμοὶ transp. E: ροι εἰσὶν V: om. M
7 ὑρισμοὶ D: om. EMVp 8 ἀποδοῦναι] ποιεῖν M 9 lemma εἰδος—ἀριθμῷ post
ἀποδοθείσῃ transpositum cum posteriore coniunct. D: om. Ep 10 ἐτέραν οὖν Ep
11 ἀπὸ V 12 ἡ ἀπόδοσις om. p ἀπόδοσις ἡτις V 12. 13 καὶ ὅ—εἰδος
om. Ep 14 ἡ om. M ἀποδοθείσα τῇ τ. εἰδ. ὑπογραφῇ E παντὶ εἰδεῖ Vp
15 δὲ om. M 16 χρῆται M 18 τὸ δὲ φυτὸν post ζωόφυτον. transp. p
19 post δυνάμεις add. ταύτας M: αὐτεὶ δυνάμεις V μόνον p 19. 20 τὴν (ter) om.
M Vp 19 καὶ om. M Vp 20 post γεννητικὴν add. τοῦ ὄμοιον E (fort. recte, cf.
p. 79, 6) ἔχει πρὸς ταύτας colloc. V τὴν (ante αἰσθ.) Mp: om. DEV
21 εἰς] ἐπὶ M 22 ἀμφοτέροις V γάρ om. V 23 οὐκέτι] οὐ E ἀπὸ τόπου
ἐπὶ τ. DE: ἐκ. τ. ἐπὶ τ. Mp: ἐκ τοῦ τ. εἰς τ. V ἀμοιβεῖ D ὄστρεα MV
24 μὲν γάρ DEM: γάρ V: μὲν p προσιόντος DEM M δὲ] γάρ V

ἀντιτύπου μὲν συστέλλονται, ἡδέος δὲ διαγένονται), πάλιν δὲ τοῦ ζῷου τὸ 22^ν μέν ἔστι λογικὸν τὸ δὲ ἀλογον, καὶ τοῦ λογικοῦ τὸ μὲν θεός τὸ δὲ ἄνθρωπος, πάλιν δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ μὲν Σωκράτης τὸ δὲ Πλάτων καὶ οἱ κατὰ μέρος· ὅλλα οὐδεὶς τοῖς φιλοσόφοις λόγος τούτων, καθὼς πολλάκις εἴ-
5 ρηται. ἐν ταύτῃ οὖν τῇ διαιρέσει πρῶτον ἔστιν ἡ οὐσία, ὑστερον δὲ ὁ ἄνθρωπος, τὰ δὲ καλούμενα ὑπάλληλα μέσα, ἢ καὶ γένη καὶ εἶδον πρὸς 10 ἄλλοι καὶ ἄλλοι. λέγεται δὲ ἡ μὲν οὐσία γένος γενικώτατον. ὁ δὲ ἄνθρωπος εἰδός εἰδικώτατον, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ γένη καὶ εἶδον πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβανόμενα· τὸ γάρ σῶμα εἰδός μὲν ἔστι τῆς οὐσίας γένος δὲ τοῦ ζῷου,
10 ψύχου, καὶ τὸ ἔμψυχον εἰδός μὲν τοῦ σώματος γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δὲ ἄνθρωπος εἰδός μὲν τοῦ ζῷου, οὐκέτι δὲ καὶ γένος· κατηγορεῖται γάρ οὐ διαφερόντων 15 τῷ εἶδει ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ, οἷον Σωκράτους Ἀλκιβιάδου· οὐκέτι οὖν γένος, ἀλλ’ οὐδὲ ἀτομον, ἐπειδὴ τῶν κατὰ μέρος ἀτόμων ἔστι περιεκτικόν.
15 λείπεται ἀρτὰ τὸν ἄνθρωπον εἰδός εἰδικώτατον εἶναι. φησὶν οὖν διτὸν ἡ τοῦ εἰδούς ἀποδοθεῖσα ὑπογραφὴ οὐσία τοῦ παντὸς εἶδει ἐφαρμόζει· οὐ γάρ δὴ καὶ τῷ ζῷῳ καὶ τῷ ἔμψυχῳ, ἀλλὰ μόνοις τοῖς εἰδικωτάτοις εἰδέσιν, οἷον ἄνθρωπῷ καὶ ἵππῳ καὶ κονὶ. ἢ μόνοις ἔστιν εἶδη.

p. 4,21 Γενέσθω δὲ ἐπὶ μιᾶς κατηγορίας σαφὲς τὸ λεγόμενον. 20

20 ΤἜπι πατῶν γάρ τῶν κατηγοριῶν ἔστι γένη καὶ εἶδη. ὅλλ’ ἡ μὲν οὐσία γένος ἔστι γενικώτατον, ὅπο δὲ ταύτην ἔστι τὸ σῶμα καὶ ὑπὸ τὸ σῶμα τὸ ἔμψυχον (τοῦτο γάρ τὸ μέρος ἔλαβε τῆς διαιρέσεως παραλείψας τὸ τοῦ ἀτωμάτου, ἐπειδὴ τὰ αἰσθήτα ἥμιν γνωριμώτερα), καὶ ὅπο τὸ ἔμψυχον τὸ ζῆν καὶ ὑπὸ τοῦτο τὸ λογικὸν καὶ ὑπὸ τοῦτο ὁ ἄνθρωπος. ὅλλ’ ἔστιν ἡ
25 μὲν οὐσία τὸ γενικώτατον καὶ δὲ μόνον γένος (οὐδὲν γάρ πρότερον τῆς 25

1 μὲν post συστ. transp. Vp: om. E [ἡδέος] ἀπίστος V 2 ἔστι om. M
 3 δὲ (prius) om. V τῶν ἀνθρώπων MVp τὸ (utrobique)] δὲ V μέν ἔστι
 MVp 4 οὐδεὶς] οὐ δεῖ V λόγος om. V τούτων λόγος colloc. M
 καθὼς M 5 πρῶτον EMV: πρῶτη Dp 6 μέσα] καλούμενα V
 6. 7 λέγεται πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβανόμενα V 7 δὲ (prius)] οὖν Vp
 9 παραβαθανόμενα Mp γάρ om. D 10 μέν ἔστιν D 10. 11 τοῦ ζῷου—
 γένος δὲ om. E καὶ τὸ ζῆν] τὸ δὲ ζῶν V 11 εἶδος ex γένος corr. D
 τῶν ἀνθρώπων p 12 post γένος add. φησὶ Eyp: φασὶ M: om. D a verbis οὐ
 διαφερόντων rursus inc. F 13 σωκράτης, ἀλικιβιάδης DEF 14 post ἀτομον add.
 τὸ εἶδος, διότι οὐκ εἰς εἶδη τέμνεται E ἐπειδὴ DE'Mp: ἐπεὶ δὲ E'FV 15 εἶναι
 εἰδικώτ. colloc. F 16 ὄποιρ. οὐτέροι τέρτιοι ὄποιραφή V παντὶ τῷ εἶδει M
 17 μόνον V 18 ἡ καὶ μόνως M 19 γενέσθω Porph. 20 καὶ γένη Mp
 γένος καὶ εἶδος F 21 γένος post ἔστι colloc. FM: om. V ἔστι τὸ σῶμα] τὸ σῶμα
 F: ἔστι σῶμα MV 22 post ἔμψυχον add. σῶμα V γάρ] δὲ superser. F¹
 από τῆς διαιρ. add. τὸ p 23 γνωριμ. ἥμιν colloc. p πρῶτη γνωριμ. add. τὸ ἔμψυχον V 24 καὶ δὲ οὐπό τοῦτο δὲ ἄνθρ. M 25 post μόνον add. ἔστι FMVp
 post γάρ add. ἔστι Mp 25 p. 79,1 πρότερον τῆς οὐσίας DEF: ὑπὲρ τὴν οὐσίαν MV:
 πρότερον οὐσίαν p

οὐσίας), ὁ δὲ ἄνθρωπος εἰδουκώτατον καὶ οὐ μόνον εἶδος (οὐδὲν γάρ ἔστι 22^ο μετὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν τοῖς καθόλου), τὸ δὲ σῶμα ἔστι καὶ γένος καὶ εἶδος, ἀλλ ἐίδος μὲν τῆς οὐσίας γένος δὲ τοῦ ἐμψύχου, τὸ δὲ ἐμψύγον εἶδος μέν ἔστι τοῦ σώματος γένος δὲ τοῦ ζῷου· ζῷον γάρ λέγεται τὸ ἐμψύχον καὶ αἰσθήσεως μετέχον, ἐμψύχον δέ ἔστι τὸ τρεφόμενον καὶ αὐξανόμενον καὶ γεννῶν δημοιον ἑαυτῷ· τὰ οὖν φυτὰ τούτων μετέχοντα τῶν πολυάριστων ἐμψύχα μέν ἔστιν, οὐ μέντοι καὶ ζῷα. τὰ δὲ θστρεα καὶ οἱ σπόργοι ἐμψύχα τέ ἔστι καὶ πρὸς τούτους μετέχει τῆς αἰσθήσεως δυνάμεως (προτιμότες γάρ αὐτοῖς τυπος ἀντιτίθεται συστάλλονται. σπόργοις δὲ γέρονται).

10 καὶ κατὰ τι μὲν τοῖς φυτοῖς δημοιά ἔστι τὸ ἐρριζώσθαι καὶ τρέφεσθαι, κατά τι δὲ τοῖς ζῷοις τὸ αἰσθήσεσθαι. πλλά τὸ ζῷον εἶδος μὲν τοῦ ἐμψύχου γένος δὲ τοῦ λογικοῦ, καὶ τὸ λογικὸν γένος μέν ἔστι τοῦ θηρίου πολυάριστος δὲ τοῦ ζῷου, καὶ τὸ θηρίον εἶδος μὲν τοῦ λογικοῦ γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου.

15 p. 4,32 Καὶ πᾶν τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων προσεγγίσας κατηγορούμενον εἶδος ἀν εἴη μόνον, οὐκέτι δὲ καὶ γένος.

Προσεγγίσας | ἀντὶ τοῦ εὐθέως καὶ ἀμέσως· ἔστι γάρ πρὸ τῶν ἀτόμων καὶ τὸ ζῷον, ἀλλ ὡν μέσως. πλλά διὰ μέσου τοῦ ἀνθρώπου. ὁ ἄνθρωπος οὖν προσεγγίσεις ἔστι πρὸ τῶν ἀτόμων καὶ ἔστιν εἶδος μόνον.

20 p. 5,7 Ωστε ταῦτα δύο ἔχει σγέσεις.

Ἡ οὐσία μίαν ἔχει σγέσιν τὴν πρὸς τὸ μετ' αὐτήν· τὴν γάρ πρὸς

1 post. μόνον add. ἔστι M οὐδὲν] οὐδὲ M 2 ἐν τῷ καθόλου M 3 τοῦ ἐμψύχου — γένος δὲ (v. 4) post αὐτῷ] (v. 5) colloc. V 4 ζῷον γάρ — αἰσθήσεσθαι (v. 11) εἰσιας; cf. p. 77,18 sq. 5 ante αἰσθήσεως add. τὸ p 6 αὐτῷ DEM
7 ἐμψύχα] ἐμψύχα D οὐ μέντοι — ἐμψύχα τέ ἔστι (v. 8) iter. E καὶ (ante ζῶα) om. MVp θστρεα Ep: θστρεα DMV (cf. p. 77,23) 8 τέ p: μὲν codd. ἔστι DE (priori loco). MVp: εἰς E (alterum l.). F post μετέχει add. καὶ V 9 προτιμότες EF συστάλλονται V γέρονται γέρεται F: εἰδεται V; ex Elia conicias συστένονται; nisi malis διαγένονται (cf. p. 78,1) 10 καὶ κατὰ μὲν τὸ ἑρ. καὶ τρέφ. τοῖς φυτοῖς ὑποιά εἰσι V ἐρριζώσθαι M¹ καὶ (alterum)] τὸ EF καὶ τρέφεσθαι post αἰσθήσεσθαι (11) transp. p
11 κατά τι δὲ — αἰσθήσεσθαι om. EF τὸ (ante αἰσθ.) om. V αἰσθ. δηλοντί τοῖς ζώοις MV τὸ ζῷον — τοῦ λογικοῦ (12) καὶ suppl. p: om. codd. 12. 13 τὸ λογικὸν — ἀνθρώπου] quia θηρίου non est species λογικοῦ, conicias τὸ λογικὸν εἶδος μὲν τοῦ ζῷου, γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου (cf. p. 78,24 et Porph. p. 4,29) τὸ λογικὸν εἶδος μέν ἔστι τ. ζ. γένος δὲ τ. θηρ. V 12 ἔστι om. p 13 καὶ om. M 13. 14 γένος μέν τ. ἀνθρ. εἶδος δὲ τ. λογ. colloc. FMV 14 post ἀνθρώπου add. ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶδος μὲν τοῦ λογικοῦ, οὐκέτι δὲ γένος σωκράτους ἢ πλάτωνος p 15 εἶδος μὲν p 17 προσεγγίσας Mp: τὸ προσεγγίσας V: om. DEF post προσεγγίσας add. φησιν Vp 19 οὖν ἄνθρ. colloc. p 19 πρὸ DM: om. EFVp 20 ταῦτα μέν Porph., quod reponas σγέσεις ἔχει colloc. M 21 ἡ οὐσία F: ἡ δὲ οὐσία DEMVp post σγέσει add. ζῷοι M

τὰ πρὸ αὐτῆς οὐκέτι ἔχει· οὐδὲ γάρ ἀνωτέρῳ τι τῆς οὐσίας ἐστί· πάλιν 23^ο τὸ εἰδὸς μίαν ἔχει σχέσιν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· τὴν γάρ πρὸς τὰ μετ' αὐτῷ οὐκ ἔχει· οὐδὲν γάρ ἐστι μετ' αὐτῷ εἰδὸς· τὰ δὲ μέσα δύο ἔχει σχέσεις, τὴν τε πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν, καὶ¹ ἣν εἰδὴ λέγεται, καὶ τὴν πρὸς τὰ μετ' αὐτά, ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν πρώτην σχέσιν εἰδὴ λέγονται, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν γένη· τὰ δὲ ἄκρα μίαν ἔχει σχέσιν τό τε γενικώτατον καὶ τὸ εἰδικώτατον.

p. 5,14 Ἀλλὰ καὶ τῶν ἀτόμων εἰδὸς λέγεται.

"Εἶχει γάρ καὶ τὸ εἰδικώτατον εἰδὸς σχέσιν τινὰ πρὸς αὐτὰ τὰ ἄτομα, 10 ἀλλὰ οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει σχέσιν καὶ πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· ὁ γάρ ἀνθρωπος Σωκράτους καὶ Ηλέας μὲν λέγεται γένος, ἀλλὰ εἰδὸς ὡς περιέχον τὰ ἄτομα.

p. 5,17 Ἀφορίζονται τοίνου τὸ μὲν γενικώτατον οὕτως.

Εἰρηκὼς τὸ γένος τὸ γενικώτατον καὶ τὰ ὑπάλληλα καὶ τὸ εἰδὸς τὸ 15 εἰδικώτατον, νῦν λοιπὸν ὑπογράψει αὐτὰ καὶ φησι, τί μὲν τὸ γενικώτατον γένος, ὅτι ὁ γένος ὃν οὐκ ἔστιν εἰδὸς καὶ ὑπὲρ ὃ οὐκ ἀν εἴη ἀλλοι 15 ἐπαναβεβηκὸς γένος, τί δὲ τὸ εἰδικώτατον, ὁ εἰδὸς ὃν οὐκ ἔστι γένος καὶ ὃ οὐκ ἀν διελοιμεθα εἰς εἰδὴ, τί δὲ τὰ ὑπάλληλα, ὅτι τὰ αὐτὰ καὶ γένη καὶ εἰδὴ τυγχάνει· περὶ τούτων οὖν θέλει διαλε-20 γῆθηναι, καὶ σαφηνείας γάριν παραλαμβάνει παράδειγμα τὸ τῆς γενεalogίας· φησὶ γάρ ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενεalogιῶν ἐστιν ὁ Ζεὺς ἀρχή τις καὶ μόνος πατήρ, οὐκέτι δὲ εἰ τύχοι υἱός, ὁ δὲ Ὁρέστης εἰ τύχοι μάνος υἱός,

1 πρὸ αὐτὴν V οὐδὲ γάρ ἀνωτέρῳ τι τῆς οὐσίας ἐστί DE: οὐδὲ γάρ ἀνώτερον τῆς οὐ-
σίας ἐστί τι F: οὐδὲν γάρ ἀνώτερον τῆς οὐσίας MV: οὐδὲ γάρ ἐστι τὸ ἀνώτερον τῆς οὐ-
σίας p 2 εἰδος] αν εἰδικώτατον εἰδός? (cf. v. 9) 2, 3 μετ' αὐτὴν EM
3 οὐκ DFMV: οὐκέτι Ep 4 καθ' ἦν εἰδὴ λέγεται] καθ' ὃ εἰδὴ αὐτῶν εἰναι λέγεται p:
eicias (cf. v. 5, 6) εἰδῇ] ἥδη E 5 μετ' αὐτὰ] μετὰ ταῦτα M post αὐτὰ
add. καθ' ἦν γένη λέγεται M: καθ' ὃ γένη λέγεται p 5, 6 ἀλλὰ—γένη om. M
5 κατὰ τὴν πρώτην οὖν (ἀλλὰ om.) p μὲν om. Vp λέγεται Vp 5, 6 τὴν
δευτέραν δὲ colloc. E 6, 7 τὰ δὲ ἄκρα—εἰδικώτατον eicias 9 post ἄτομα pergit
ἀλλὰ οὐχ ἑτέραν, ἀλλ' ἦν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ, ἔχει καὶ πρὸς τὰ μετὰ αὐτό· ὁ γάρ
ἄνθρ. V 10 πρὸς om. p 11 σωκράτης καὶ πλάτων E ὡς περιέχον] ὅτι
περιέχει M 13 ἀφορίζεται DE 14 τὸ γενικώτατον γένος p post εἰδός add.
κατὰς V 15 αὐτὸ FVp: αὐτὸ DEM τί μὲν τὸ DE: τί μέν ἐστι τὸ FV: τί ἐστι
τὸ (sed. τὸ oblit.) M: τί μέν ἐστι (τὸ om.) p 16 οὐκ ἐστιν εἰδός DEMV: οὐκ ἔστι
καὶ εἰδος F: οὐκέτι καὶ εἰδος ἐστὶ p ἄλλο om. FV ἄλλο τι M 17 ὑπερ-
βεβηκὸς V δὲ] τε Mp ὅτι ὃ εἰδος p 17, 18 ante γένος add. καὶ V
18 ὁ om. E post ἀν add. ἔτι p εἰς εἰδὴ om. M δὲ] τε p 18, 19 τὰ
αὐτὰ] ἀ M 19 καὶ (ante γένη) om. EM θέλει] μέλλει M 21 ἐστι om. V:
post τις transp. p 22 καὶ υἱός p ὁ δὲ Ὁρέστης—υἱός MVp: om. DEF
μόνος V: μόνον p: obliitt. M

δ' Ἀγαμέμνων πατήρ μὲν τοῦ Ὁρέστου, υἱὸς δὲ τοῦ Ἀτρέως, δὲ 23^η Ἀτρεὺς πατήρ μὲν τοῦ Ἀγαμέμνονος, υἱὸς δὲ τοῦ Ηλέοπος, οὗτος καὶ ἐπὶ 21 τοῦ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγομένου γένους καὶ εἰδούς· τὰ μὲν γάρ ἔστι μόνως γένη, ὡς ή οὐσία, τὰ δὲ μόνως εἰδη, ὡς δὲ ἀνθρωπος.

5 p. 6,3 Ἄλλ' ἐπὶ μὲν τῶν γενεαλογιῶν εἰς ἓνα ἀνάγονται, φέρε εἰ-
πεῖν τὸν Δία, τὴν ἀργῆν ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

‘Ἀπορίαν τινὰ ἔσως ἀν ἐκίνησεν ἡμῖν τὸ παράδειγμα, ἣν φύσας δὲ 25 Πορφύριος ἐπιλύεται· ὑπέλαβε γάρ ἄν τις, μῆποτε ως ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν σειρᾷ σχεδὸν ἐπὶ μίαν ἀργῆν ἀνατρέχουσι, φέρε εἰπεῖν τὸν Δία (πάντων 10 γάρ τῶν ὄντων η̄ μυθοποία πατέρα ἀνδρῶν τε καὶ θεῶν καλεῖ τὸν Δία), οὗτος καὶ ἐνταῦθα πᾶσι αἱ κατηγορίαι ἐπὶ μίαν τινὰ ἀργῆν ἀνατρέχουσιν, οἷον τὴν τοῦ ὄντος· καὶ γάρ καὶ η̄ οὐσία ὃν ἔστι καὶ τὸ ποσὸν καὶ αἱ ἀλλαι κατηγορίαι· καὶ εἰ τοῦτο οὗτος, οὐκέτι ἔσονται γένη δέκα γενικώ-
τατα, ἀλλὰ τὸ δύν πάντων ἔν τι κοινὸν γένος. τοῦτ' οὖν ἐπιστημηγάμενος 30 15 δὲ Πορφύριος φησι μὴ εἶναι τὸ δύν γένος τῶν κατηγοριῶν.

Οὐ δὲ τὸ δύν οὐκ ἔστι γένος τῶν δέκα κατηγοριῶν, δεῖξομεν οὕτως· πάντα τὰ διαιρούμενα η̄ ως γένη εἰς εἰδῆ διαιρεῖται, ως δταν εἰπωμεν, τοῦ ζήτου τὸ μέν ἔστιν ἵππος τὸ δὲ κύων τὸ δὲ ἀνθρωπος, η̄ ως δλον εἰς μέρη, καὶ τοῦτο διττόν, η̄ γάρ εἰς δμοιομερῆ διαιρεῖται η̄ εἰς ἀνομοιομερῆ 20 (καὶ εἰς δμοιομερῆ γένει διαιροῦνται φλέβες, ἀρτηρίαι, δστὰ, ταῦτα γάρ δι-
αιρούμενα ἔχει τὰ μέρη καὶ ἀλλήλοις δμοια καὶ τῷ δλῳ, εἰς ἀνομοιομερῆ δέ, ως δταν εἰπωμεν, δτι τοῦ σώματος τὸ μέν ἔστι κεφαλὴ τὸ δὲ γείρ τὸ
δὲ πούς), η̄ ως δμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημανόμενα, | ως δταν εἰ- 23^v

1 μέν ἔστι F 2 post Ηλέοπος add. δὲ πέλοψ πατήρ μὲν τοῦ ἀτρέως, υἱὸς δὲ τοῦ ταντάλου, δὲ τάνταλος πατήρ μὲν τοῦ πέλοπος, υἱὸς δὲ τοῦ διός M: δὲ πέλοψ υἱὸς τοῦ ταντάλου p. 3 τοῖς om. M λεγομένου DMV: om. EFp 5 ἀνάγοντι EMV: ἀνάγοντες F: ἀνάγοντεν p: om. D 7 η̄ ἐκτητεν D: ἀνεκτητεν EFMVp cf. v. 8 τὸ πρᾶγμα γῆγουν τὸ παράδ. V 8 ante ἐπὶ add. αἱ M: ante στραὶ p 9 ἐπὶ] ως E 9. 11 φέρε εἰπεῖν—ἀνατρέχουσαν omissa in mrg. suppl. D¹ 10 μυθοποία DE: μυθολογία FMVp πατέρα om. E (post θεῶν suppl. m.²) καὶ θεῶν] θεῶν τε FMV τὸν διὰ καλεῖ colloc. M 11 αἱ κατ. πᾶσαι colloc. D ἀργῆν om. DFV (fort. recte) 12 καὶ (post γάρ) om. FMVp τὸ om. F post ποσὸν add. δύν ἔστι V αἱ om. M 13 post οὗτος add. ἔχει p 13. 14 δέκα γένη γενικ. colloc. M: δέκα γενικ. γένη V 14 ἔν τι ante πάντων colloc. M ἔν τι] ἔστι p 14. 15 δὲ πορφ. ἐπισημ. colloc. V 15 διαιροῦνται M 18 τὸ μέν εἶναι ἵππον τὸ δὲ κύων τὸ δὲ ἀνθρωπον MVp ἀνθρωπον (sed ἵππος et κύων) D 19 μέρη] μέρος E καὶ om. M 20 διαιροῦνται Mp: διαιρεῖται DEFV φλέβες, ἀρτηρίαι, δστά D: ως αἱ φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι καὶ αἱ σάρκες E: φλέβες καὶ ἀρτηρίαι καὶ δστά καὶ σάρκες FV: οἷον αἱ φλέβες αἱ ἀρτηρίαι καὶ αἱ σάρκες M: αἱ τε φλέβες καὶ ἀρτηρίαι καὶ δστά καὶ σάρκες p γάρ FMVp: δὲ DE 22 τὸ μέν ἔστι κεφαλὴ ἀπὸ τοῦ σώματος (sed ἀπὸ induxit et num. superscr.) V κεφαλὴ ἔστι p 23 πόδες FMp

πωμεν, τοῦ κυνῆς ὁ μέν ἔστι γερσαῖος ὁ δὲ θαλάσσιος ὁ δὲ ἀστρῷος. ἐδήλων 23τ
οὖν δειγμῆς ὅτι τὸ δόν οὔτε ὡς γένος εἰς εἰδὴ οὔτε ως ὅλον εἰς μέρη διαι-
ρεῖται εἰς τὰς κατηγορίας, λείπεται ως ὄμιλον φωνὴ τέμνεσθαι εἰς
διάφορα σημαντήμενα. ὅτι μὲν οὖν οὐ διαιρεῖται ως γένος εἰς εἰδὴ, ἐν-
α τεῦθινοι δήλον· τὸ γένος διαιρούμενον εἰς εἰδὴ πάσι τοῖς εἰδέσιν ἐξ ίσου
πάρεστι. καὶ οὐ θεωρεῖται ἐν τοῖς εἰδέσι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον κατὰ
τὴν τοῦ γένους μεταγράψιν (οὐδὲ τὰς μᾶλλον ὁ Ἀνθρωπος τοῦ ἵππου ζῷον
ἔστι, καὶ πάλιν ἀναιρεθέντος ἔνος εἰδῶν οὐκ ἀνάγκη τὰ λοιπὰ εἰδὴ ἀναι-
ρεθῆναι· ἀναιρεθέντος γάρ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ ζῷον οὐδὲ τὰ
10 λοιπὰ εἰδὴ οἶνον ἵππος καὶ κύων τὰ ἄλλα)· εἰ οὖν τὸ δόν διαιρεῖται εἰς τὰς
δέκα κατηγορίας ως γένος εἰς τὰ εἰδῆ, οὐκ ἔδει ἐν αὐταῖς εἶναι τὸ πρῶτον 10
καὶ τὸ δεύτερον οὐδὲ τὸ μὲν αὐτῶν μᾶλλον τοῦ ὄντος μετέχειν τὸ δὲ ἡτ-
τον. οὐν δὲ ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον· πρότερον γάρ λέγομεν τὴν
οὐσίαν καὶ τὰ λοιπὰ καθεξῆς, εἰ γε ἀναιρουμένης συναναιρεῖται καὶ τὰ
15 συμβεβηκότα. θίεν καὶ μᾶλλον αὐτὴν τοῦ ὄντος μετέχειν φαμέν, εἰπερ
ἡ οὐσία τοῖς συμβεβηκόσι τὸ εἶναι δίδωσι (ἐν αὐτῇ γάρ ὑφεστήκασι) καὶ
αὗτῇ μὲν τῶν συμβεβηκότων αὐτῇ εἰς τὸ εἶναι οὐ δεῖται, τὰ δὲ συμβεβη- 15
κότα οὐκ ἀν εἴη μη οὖσης αὐτῆς, ἢ καὶ συμβεβηκότα τὸ γάρ συμβεβηκότης
τινι προεπινοούμενον ἔχει τὸ φῶ συμβεβηκεν. οὐκ ἄρα τὸ δόν ως γένος εἰς
20 εἰδὴ διαιρεῖται εἰς τὰς δέκα κατηγορίας· οὐ γάρ ἀν ἑνὸς εἰδῶνς ἀναιρε-
θέντος ἀναιρεῖται τὸ γένος, ως εἰπομεν. οὐν δὲ τῆς οὐσίας ἀναιρεθείσης
ἀναιροῦνται καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι· ἐν αὐτῇ γάρ τὸ εἶναι ἔχουσιν. οὐκ
ἄρα τὸ δόν ως γένος διαιρεῖται. ὥστε οὐ δύναται τὸ δόν διαιρεθῆναι εἰς 20
τὰς δέκα κατηγορίας ως γένος εἰς εἰδῆ. λέγω δὲ οὐδὲ ως ὅλον εἰς μέρη.

- 1 θαλάσσιος MV 2 οὖν] δὲ V γένος] γένη E 2. διαιρεῖται post εἰδὴ^ν
transp. DE 3 εἰς (ante τὰς κατ.) om. M ὑφεστηκότης φωνὴ DEFV: ὑμένων
μονον φωνὴν Mp 4 ὅταν . . . διαιρῆται E οὖν om. FMV 4. δ ἐντεῦθεν] ἐν-
ταῦθα M 5 τὸ γάρ γένος p εἰς εἰδὴ διαιρ. colloc. E εξ ίσου] ἐπίσης MV
6 ἐν τοῖς εἰδέσιν om. V 7 γάρ om. M ὁ om. M 8 ἔστι om. V post
ζῷον ἔσται add. καὶ πρότερον DEFp: om. FMV ante ἐνδε add. τοῦ DEMp: om. FV (cf.
v. 20) εἰδῶν] ἵππος M οὐκ om. E post ἀνάγκη add. πάλιν M
8. 9 διαιρεθῆναι F 9 τοῦ om. EFV 10 ἵππος καὶ κύων καὶ τὰ ἄλλα] ἵππος καὶ
φυτὸν καὶ κύων καὶ τὰ ἄλλα DE: ἵππος καὶ φυτὰ καὶ κύων F: ἵππος κύων M: ἵππος κύων
φυτά V: ἵππος καὶ φυτὰ καὶ κύων καὶ τὰλλα p 11 γένος] γένη E/F τὰ om.
MV εἶναι ante ἐν αὐταῖς transp. Fp: om. E αὐταῖς p: αὐτοῖς codd. 12 τὸ
(ante δεύτερον) om. MV μᾶλλον αὐτῶν μετ. τοῦ ὄντος (corr. num. superscr.) D
τοῦ ὄντος μᾶλλον colloc. M 13 προτέρων p λέγομεν γάρ πρῶτον MV 14 post
οὐσίαν fort. addas ἢ τὸ ποσὸν ἀναιρουμένως M 15 μετέχειν τοῦ ὄντος colloc.
Vp 16 αὐτῇ DEFp: αὐτῇ MV 17 αὐτῇ] αὐτῆς FV 18 ἢ] εἰ F
19 προεπινοούμενον DV: προεπινοούμενον EFMp 20 διαιρ. εἰς εἰδὴ colloc. M
οὐ γάρ—εἰς εἰδὴ (v. 24) fort. eicias αν οὐ γάρ ἀν(άγκη) . . . ἀναιρεθῆναι? (cf. v. 8)
21 ἀναιρεῖται — ἀναιρεθείσης om. E ἀναιρῆται M εἰπωμεν Vp 22 καὶ
(post ἀναιροῦνται) p: om. codd. λοιπαῖ] ἄλλαι M 23 διαιρεῖται] θεωρεῖ-
ται M ὥστε οὔτε M 24 λέγω δὲ om. Ep οὐδὲ scripsi: οὔτε libri
ὅς om. Ep

τοῦτο γάρ η ὡς ὄμοιοιμερὲς η ὡς ἀγομοιοιμερὲς διαιρεῖται, ὡς εἰρηται. 23^ν καὶ ὄμοιοιμερὲς μέν ἐστι τὸ ἔχον τὰ μέρη ὅμοια τῷ ὅλῳ, ὡς τὰ μέρη ὑνομάζεσθαι τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι καὶ μηδὲν ἀλλήλων διαφέρειν· τοῦ γάρ ἔντον τὰ μέρη ἔντον ἔκαστον προσαγορεύεται καὶ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρει. 5 ὄμοιώς δὲ καὶ τοῦ νεύρου τὸ μέρος τῇ τοῦ ὅλου φωνῇ προσαγορεύεται καὶ η σάρξ καὶ η φλέψ. ἀδύνατον ἄρα τὸ ὃν ὡς ὄμοιοιμερὲς διαιρεῖσθαι εἰς 25 τὰς δέκα κατηγορίας· τὰ γάρ μέρη, τοῦτ' ἐστιν αἱ κατηγορίαι, εἰ καὶ τῇ τοῦ ὅλου προσηγορίᾳ προσαγορεύονται (ὅντα δὲ πᾶσαι καλοῦνται), ἀλλ' οὖν ἀλλήλων διαφέρουσιν ὑνόματι καὶ πράγματι καὶ οὐκ εἰσὶν ὄμοιαι ἀλλήλαις· 10 ἀλλο γάρ σημαίνει η οὐσία καὶ ἀλλο τὸ ποσόν. πάλιν τὸ ὡς ἀγομοιοιμερὲς διαιρούμενον οὐκ ἔχει τὰ μέρη ὑνομαζόμενα τῇ τοῦ ὅλου προσηγορίᾳ, ἀ 30 καὶ διαιρέει ἀλλήλων· οἷον τοῦ προσώπου τὰ μέρη ἐστὶν η ἥις καὶ οἱ ὑφισταλμοί, ἀ οὔτε τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι προσαγορεύεται οὔτε ἀλλήλοις ἐστὶν ὅμοια· οὐ γάρ τὴν ῥῆνα εἴποιμεν ἀν προσώπου η τὸν ὑφισταλμόν. οὐδὲ 15 οὖν ὡς ἀγομοιοιμερὲς τὸ ὃν δύναται διαιρεῖσθαι· εἰ γάρ καὶ τὰ μέρη εἰσὶν ἀλλήλων διαφέροντα καὶ ὑνόματι καὶ πράγματι καὶ διὰ τοῦτο δέξει ἀγομοιοιμερὲς εἶναι τὸ ὃν, ἀλλ' οὖν τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι τὰ μέρη προσαγορεύεται (δι γάρ ἐστι καὶ η οὐσία καὶ τὸ ποσόν καὶ τὸ ποιόν), τὰ δ' ἀγομοιοιμερῇ τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι οὐ προσαγορεύεται. εἰ οὖν μήτε ὡς ὄμοιοιμερῇ τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι οὐ προσαγορεύεται. εἰ οὖν μήτε ὡς ὄμοιοιμερὲς μήτε ὡς ἀγομοιοιμερὲς τὸ ὃν δύναται εἰς τὰς δέκα κατηγορίας διαιρεῖσθαι, ἐδείγμη δὲ ὅτι οὐδὲν ὡς γένος εἰς εἰσήρη, λείπεται ἄρα ὡς φωνῇ ὅμωνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα διαιρεῖσθαι.

24^τ

- 1 γάρ] δὲ M εἰς ὄμοιοιμερῇ η εἰς ἀγομοιοιμερῇ D (cf. v. 2. 6. 10. 19) ὡς (ante ὄμοιοιμ.)
 om. E 2 τὰ μέρη (post ὡς)—διαιρέσειν (v. 2) om. V 3 μηδὲν] οὐδὲν Ep
 4 ἔντον Mp: ἔντα DEFV διαφέρουσιν F διαφέρει ἀλλήλων colloc. M 5 post
 προσαγορεύεται add. καὶ οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρει p 6 καὶ σάρξ καὶ φλέψ MV
 ἄρα DE: οὖν MVp: om. F ὁτι] εἰς F 7 post κατηγορίας add. ὡς γένος εἰς
 εἰσηρή M τοῦτ' ἐστιν D: ὁ ἐστιν EFMVp 8 προσηγορίᾳ Fp: προσηγορεία D: προσ-
 αγορεία (expunct) E¹: φωνῇ E²MV προσαγορεύεται EFV 9 οὗτα δὲ D: καὶ οὗτα
 EFp: οὗτα MV καλοῦνται] καλοῦμεναι V 9 post ἀλλήλων add. πάντη FMVp:
 om. DE ὑνόματι καὶ πράγματι DEF: ὑνόματι καὶ πράγματι MVp (cf. v. 16)
 ὄμοια MV ἀλλήλοις EMV 10 η οὐσία Fp: οὐσία DEMV τὸ ποσόν] πο-
 σῶν M ὡς om. M 11 τὰ μέρη οὐκ ἔχει colloc. MV ἢ] εἰ E 12 ὑν-
 φέρουσιν F 12. 13 τὰ μέρη—ὑφισταλμοί] τὸ μέν ἐστιν η ἥις καὶ οἱ ὑφισταλμοί E: τὸ
 μέν ἐστι οἵς τὰ δὲ ὑφισταλμοί MV 13 οὗται] οὕποτε E τοῦ ὅλου] διω EM
 προσαγορεύονται (?) M ἀλλήλων E 13. 14 ὄμοιά ἐστιν colloc. V 14 οὐ] οὔτε
 D; an volebat οὔτε γάρ τὴν ῥῆνα . . . οὔτε τὸν ὑφισταλμόν? εἴποιμεν ἀν] εἴποιμεν ἀν p
 η] ήγουν V 14. 15 οὐδὲ οὖν scripsi: οὔτε οὖν DFMV: εἰτ? οὖν E: οὐκ ἄρα οὐδὲ p
 16 ὑνόματι καὶ πράγματι p οιά] κατά p δέξει] δείξει V 16. 17 ἀνομ.—
 προσαγορεύεται] ἀγομοιοιμερῇ τῷ τοῦ ὅλου ὑνόματι προσαγορεύονται M 17 μέρῃ] μέστα E
 18 δὲ—προσαγ. (v. 19) om. M τὸ ποιόν καὶ τὸ ποσόν colloc. E 19 προσαγορεύ-
 ονται F 19. 20 ὡς ὄμοιοιμ. μήτε om. E ἀγομοιοιμ. μήτε ὡς ὄμοιοιμ. M
 20 ἀγομοιοιμερῇ E δύναται τὸ δὲ colloc. Fp διαιρεῖθηναι εἰς τὰς δ. κατ. MV
 21 οὐδὲ scripsi: οὔτε libri

p. 6,6 Ἀλλὰ κείσθω ὥσπερ ἐν ταῖς κατηγορίαις.

241

Τὸ ποκείσθω φῆσιν ὑνὸν ἀργάς εἶναι τῶν πραγμάτων καὶ ὥσπερ γένη δέκα· τὸ γάρ ἀποδεῖται, ὅτι δέκα εἰσὶν ἀργαὶ μόνον, ἄλλης ἐστὶ πραγματείας τελεωτέρας (ἐν γάρ ταῖς Κατηγορίαις τοῦτο δείκνυται ὅτι δέκα εἰσ!).
5 νῦν δὲ ὑποκείσθω μόνον ὡς ὄμολοσχύμενον.

p. 6,8 Καν δὴ πάντα τις ὄντα καλῇ, ὁμονύμως, φῆσι, καλέσει, ἢ
ἄλλῃ οὐ συνωνύμως.

Ὦμώνυμά ἐστι τὰ ὀνόματα μὲν τοῦ αὐτοῦ κοινωνοῦντα, οὐκέτι δὲ
καὶ τοῦ πράγματος τοῦ διὰ τοῦ ὀνόματος σημανομένου τοῦ αὐτοῦ μετέ-
10 γοντα, οἷον ὁ ἀστράφως κύων καὶ ὁ γερσαῖνος· κοινωνοῦντες γάρ τῷ ὀνό-
ματι διαφέρουσι τοῖς πράγμασι τοῖς ὑπὸ τῶν ὀνόματων σημανομένοις. συν-
ώνυμα δέ ἐστιν, ὃν καὶ τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ κατὰ τὸ ὄνομα ὄρισμός,
15 οἷον καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ἵππος ζῷον ἐκάτερον· καὶ γάρ ὄνομα κοινὸν
ἔχουσι τὸ τὸ ζῷου καὶ ὄρισμὸν τὸν αὐτὸν τὸν κατὰ τὸ ζῷον, ὃς ἐστιν οὐσία
15 ἔμψυχος αἰσθητική. φῆσιν οὖν δεῖ εἰ καὶ πάντα ὄντα καλοῦμεν, ὄμονύ-
μως λέγομεν, οὐ συνωνύμως· καθὼν γάρ εἴρηται, ὄμώνυμά ἐστι τὰ μόνου
δινόματος κοινωνοῦντα, συνώνυμα δὲ τὰ καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ὄρισμοῦ.
τὸ οὖν ὃν μόνου ὀνόματος κοινωνίαν παρέχει τοῖς ὑπὸ αὐτό τέλεονται γάρ
20 ὄντα αἱ δέκα κατηγορίαι, οὐκέτι δὲ καὶ κατὰ τὸν τοῦ ὀνόματος ὄρισμὸν τοῦ
κοινωνοῦσιν ἄλληλοις· ἄλλη γάρ ἄλλου κατηγορίᾳ, καθὼν τὸ εἶναι ἔχει, ὀνό-
ματός τε καὶ τοῦ κατὰ τοῦνομα τετύχηκεν ὄρισμοῦ. διθεν ὡς ὄμώνυμος
φωνὴ τὸ οὖν εἰς δέκα κατηγορίας διαιρεῖται τὰς γενικωτάτας, εἰς οὐσίαν
ποιὸν ποιός τι ποιὸν πότε ποιεῖν πάσχειν κείσθαι ἔχειν.

2 ὑποκείσθω] κείσθω E εἶναι νῦν ἀργ. colloc. EM 3 γὰρ superser. D
αἱ ἀργαὶ p μόνων V 4 τελεωτέρων E: τελειοτέρας p post εἰσι add.
ἀργαὶ om. F 6 lemma om. D δῆ] δὲ E καλέσει φῆσι colloc. E
9. 10 τοῦ πράγματος—μετέχοντα D: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτοῦ σημανομένου
μετ. EM: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ ὀνόματος σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. F: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ διὰ τοῦ
δινόματος σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. V: τοῦ ὑπὸ τοῦ ὀνόματος πράγμ. σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. p
10 post κύων add. καὶ ὁ θαλάττιος FVp 11 τοῦ ὀνόματος p 12 κατὰ ὄνομα D
13 οἷον ἄνθρ. καὶ ἵππος D: οἷον ὁ ἄνθρ. καὶ ὁ ἵππος p ζῶον ἐκάτερον FV: ζῶον
ἐκάτεροι D: ζῶα ἐκάτερα EMp 14 τὸ ζῶον ex. τοῦ ζῶου corr. F 16 λέγοι-
μεν V καὶ οὐ M γὰρ om. p 16. 17 τὰ τοῦ ὀνόμ. μόνου F
18 λέγεται Vp 19 αἱ δέκα DFp: καὶ αἱ EMV malim τοῦ κατὰ τὸ ὄνομα
ὄρισμοῦ 20 καθὼν D: κατὰ EF: καθ' ἦν M: καθὰ Vp 21 κατ' ὄνομα D:
κατ' οὖνομα E 22 διαιρεῖται post οὖν transp. FV:
post δέκα p τὰς δέκα FVp εἰς (ante οὖσαν) om. D 23 κείσθαι ποιεῖν
πάσχειν colloc. V

p. 6,15 Τὰ δ' ἄπειρα, ἂπειρος ἐστὶ μετά τὰ εἰδικώτατα, ἄπειρα. 24r

"Ἄπειρά φησιν οὐ τῷ εἶναι ὀλίλα τῷ πάλιν καὶ πάλιν γίνεσθαι, εἰ- 20
δοποιοῖς δὲ διαφοραῖς ἀντὶ τοῦ ταῖς οὐσιώδεσι διαφοραῖς, οἷον τὸ ζῷον
εἰς λογικὸν καὶ ἀλογον· εἰσὶ γάρ καὶ μὴ οὐσιώδεις διαφοραί.

5 p. 6,16 Τὰ δ' ἄπειρά φησιν ἔαν, μὴ γάρ ἂν γενέσθαι τούτων ἐπι-
στήματα.

Τοῦτό φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ Σοφιστῇ· ἡ γάρ ἐπιστήμη βιούλεται
λαμβάνειν τὸ ὄριστόν. τὸ οὖν ἀπεριληπτον οὐδὲ ἐπιστητὸν δύναται εἶναι.
ἀμέλει, ὡς δέδεικται ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ, τῶν καθ' ἔκαστα οὕτῳ ὄρισμός
10 ἐστιν οὐτ' ἐπιστήμη, ὀλίλα μάρων τῶν καθόλου. 25

p. 6,16 Κατιόντων μὲν οὖν εἰς τὰ εἰδικώτατα.

Εἰπεν δὲι τὸ διανοεῖσθαι τὸν γένος τῶν γενικωτάτων, ἃ εἰσὶ καὶ πεπε-
ρασμένα τῇ φύσει καὶ ἡμῖν γνώριμα. βιούλεται οὖν ἐπισκέψασθαι καὶ περὶ
τῶν εἰδικωτάτων εἰδῶν, εἰ οὖτος ἔχει, ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενικωτάτων γενῶν.
15 φησὶν οὖν διτὶ τὰ μὲν γενικώτατα καὶ πεπερασμένον ἔχει ἀριθμὸν καὶ
ἡμῖν γνώριμον (δέκα γάρ εἰσι τὰ γενικώτατα γένη). τὸ δὲ εἰδικώτατα εἰδῆ,
οἷον ἀνθρώπος ἵππος βοῦς κύρων ἀμφελος ἑλαία, μεθ' ἀντὶ τῶν ἀτόμων 20
ἐστὶν διαιρέσις, τῇ μὲν αὐτῶν φύσει πεπερασμένα εἰσὶ καὶ αὐτά, ἡμῖν δὲ
ἄγνωστα ἄλλων ἀλλοις τόποις γνομένων. διτὶ δὲ πεπερασμένα ἐστὶν ἵσα
20 ποτ' ἀντὶ τῶν εἰδῶν, δεξεῖσμεν λαβόντες λημμάτιόν τι ἐναργές, διτὶ τοῦ ἀπείρου
μετζον οὐκ ἐστι πλῆθος. τούτου τοίνυν προληγριθέντος ὑποκείσθω τὰ εἰδῆ, 25
τὰ εἰδικώτατα ἄπειρα εἶναι. ἐπειδὸν καθ' ἔκαστον εἶδος πολλά ἐστιν
ἄπομα (ἢν γάρ δὲ τὸ ἀνθρώπειον εἶδος εἰς μυρία ἵσα διαιρεῖται ἄπομα τοὺς

1 ἄπομα] ἄπειρα V ἐστὶ] ἦν V μετά τὰ εἰδῖα.] κατὰ τὸ εἰδικώτατον E: τὰ μετὰ
τὰ εἰδῖα. Porph. 2 ἄπειρα οὖν V οὐ τῶν οὗτο D, (ante φησιν transp.) M
3 δὲ om. FVp ταῖς οιν. F 4 μὴ] μηδὲ D 5 ἀντὶ ποτε F: ἀντὶ ποτε φησὶ p
7 τοῦτο δὲ V φησὶ πλάπων p ἐν τῷ Σοφιστῇ] cf. p. 219 sq. βιούλεται]
δύναται p 8 τὸ ὄριστόν DV: τὸν ὄρισμόν EF: καὶ τὸν ὄρισμόν Mp 9 ἐν τῇ Ἀπο-
δεικτικῇ] cf. Anal. pr. A p. 43a25 sq. Metaph. Z 15 p. 1039b28 (τῶν καθ' ἔκαστα οὕτῳ
ὄρισμός οὐτ' ἀπόδειξις ἐστιν) 11 κατιόντων D: κατιόντας EFMp: κατιόντων V μὲν
om. M 13 τῇ ἰδίᾳ φύσει p 14 εἰδικωτάτων] γενικωτάτων M ὥσπερ ἔχοιεν
ώς επὶ V 15 τὰ μὲν γενικωτάτων E πεπερασμένα F ante ἀριθμ. add. τὸν
Ep 16 δέκα] ἀρχὴ EM ἐστὶ p 17 ὁ ἀνθρ. V 17 post ἄγνωστα add. τὸν
post βοῦς add. λέων V ἀμφελος, ἑλαία] ὅφις V 18 ante ἐστὶ add. εὐθύς Fp:
post ἐστὶ V αὐτῶν libri εἰσὶ] ἐστὶ Vp 19 post ἄγνωστα add. πολλὰ γάρ
ἐστι καὶ ζώων εἴδη καὶ φυτῶν καὶ μετάλλων ἡμῖν ἄγνωστα D: post γνομένων EVp: om. M
FM an {ἐν} ἄλλοις? εἰσὶ V 21 πλῆθος. τούτου] πλὴν τούτο E: om. M
προληγριθέντος F: προσληγριθέντος DEVp: προσληγριθέντα M 23 δὲ om. M ἵσα] ἕσα
D: ἕσα EFMV: ἕσως p

κατὰ μέρος ἀνθρώπους, ὄμοιώς καὶ τὸ ἴππειον εἰδός ἐν ὃν πλεῖστα ἔχει 24^τ τὰ ὑφ' αὐτὸν ἄτομα, καὶ ἐπὶ τῶν | λοιπῶν ἐκάστου ὡσαύτως), παντὶ δῆλόν 24^τ ἐστιν. ὡς τοῦ παντὸς τῶν εἰδῶν ἀθροίσματος πολλαπλάσιον ἐστι καθ' ὑπερβολὴν τὸ τῶν ἀτόμων ἀθροίσμα. εἰ δὲ πολλαπλάσια ἐστὶ τῶν εἰδῶν τὰ 5 ὑπὸ τὰ εἰδη ἄτομα, ἀπειρος δέ ἐστιν ὁ τῶν εἰδικωτάτου εἰδῶν ἀριθμός, ὁ ἄρα τῶν ἀτόμων ἀριθμὸς μείζων ἐστὶ τοῦ ἀπείρου τῶν εἰδῶν ἀριθμοῦ καὶ πολλαπλάσιος. εἰ οὖν ἀδύνατον τοῦ ἀπείρου πολλαπλάσιον εἶναι τὸ ὅλως 5 μείζον, ἀδύνατον ἄρα τὸν τῶν εἰδῶν ἀριθμὸν εἶναι ἀπειρον· αὐτῷ γάρ τῷ λέγειν μείζονα εἶναι ἀριθμὸν ἀριθμοῦ, ὅριζομεν καὶ περατοῦμεν τὴν ἐλάτ-10 τονα· ὁ γάρ μείζων τινὸς ὑπάρχων ὑπερογῇ τινι μείζων ἐστίν. ἀφαιρου- μένης οὖν τῆς ὑπερογῆς δρισταὶ τὸ λοιπὸν καὶ πεπέρασται. οὕτω μὲν οὖν ἐδείχθη, ὅτι τὰ εἰδικώτατα εἰδη οὐκ ἐστιν ἀπειρα. ὄμοιώς δὲ δεῖξομεν, ὅτι οὐδὲ τὰ ἄτομα τὰ ὑπὸ τὰ εἰδικώτατά ἐστιν ἀπειρα, καίτοι πολλαπλα-15 σίνα τῶν εἰδῶν ὄντα· εἰ γάρ τις λέγει τὰ ἄτομα ἀπειρα εἶναι, τότε τὰ 15 ὑφ' ἔκαστον εἰδὸς ἄτομα ἀπειρα λέξει (οἷον φέρει τὰ τοῦ ἀνθρωπείου εἰ- δους αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπειρα, ὄμοιώς καὶ τὰ τοῦ ἴππείου εἰδῶν ἄτομα καὶ ταῦτα ἀπειρα, καὶ τὰ ὑφ' ἔκαστον τῶν λοιπῶν εἰδῶν ὄμοιώς), τὸ τὰ μὲν ὑφ' ἔκαστον εἰδὸς ἄτομα πεπερασμένα φησὶν εἶναι, τὸ δὲ ἐκ πάντων ὄμοιοῦ τῶν ὑπὸ πάντα τὰ εἰδὴ ἀτόμων ἀθροίσμα ἀπειρον εἶναι. εἰ μὲν οὖν 20 τὰ ὑφ' ἔκαστον εἰδὸς ἄτομα ἀπειρα εἶναι λέγει, συμβήσεται πάλιν τοῦ ἀπείρου μείζον εἶναι τι καὶ πολλαπλάσιον· ἐπει τὸ γάρ οἱ κατὰ μέρος ἀν-θρωποι ἀπειροι καὶ οἱ κατὰ μέρος ἵπποι ἀπειροι, τὸ ἐξ ἀμφοῖν ἄρα δι-πλάσιον ἐσται τοῦ ἀπείρου καὶ τὸ ἐκ πάντων πολλαπλάσιον, ὅπερ ἄτοπον. ἀδύνατον ἄρα τὰ ὑφ' ἔκαστον εἰδὸς ἄτομα ἀπειρα εἶναι. εἰ γοῦν τὰ ὑφ' 25 ἔκαστον εἰδὸς ἄτομα πεπερασμένα ἐστίν, καὶ τὸ ἐκ πάντων ἄρα συγκεκε-20 μενον πλῆθος πεπερασμένον ἐστί· τὸ γάρ ἐκ πεπερασμένων συγκείμενον πεπερασμένον ἐστίν. ὥστε πεπερασμένος ἐστίν ὁ τῶν ἀτόμων ἀριθμός, τῷ δὲ δεῖ γίνεσθαι εἰς τὸ πᾶν ἀδύον ὃν τὴν ἀπειρίαν ἔχει, ὥσπερ καὶ ὁ ἀριθ-μὸς λέγεται ἀπειρος τῷ δεῖ δύνασθαι αὐξεσθαι καὶ μὴ ἐλλείπειν, ὁ μέντοι

2 λοιπῶν] πολλῶν E 2. 3 δῆλόν ἐστιν ὡς Dp: δηλοντά EFM: δῆλόν ἐστιν ὅτι V
 3 πολλαπλάσιον—εἰ δὲ (v. 4) om. EM πολλαπλάσιον] πολλῶ πλεῖον p 6 ἐστι] ἐσται
 Vp (fort. recte) 7 πολλαπλασίων (priore loco) V 8 μείζονα p ἀπειρον εἶναι colloc.
 FVp αὐτὸν γάρ τὸ DEFp 9 ἀριθμὸν ἀριθμὸν EFM 10 ὑπάρχων om. Vp
 ὑπερογῇ om. EFM 11 λοιπὸν D οὖν superscr. M 12 ἐδείχθησαν E
 ὄμοιως—ἀπειρα (v. 13) om. V 13 ἄτομα] ἄτοπα D 14 λέγοι FV ἄτομα]
 ὀνόματα EFM 15 λέξοι V 16 post ἀπειρα add. καὶ ταῦτα ἀπειρα E
 16. 17 ὄμοιώς—καὶ ταῦτα ἀπειρα om. M 17 καὶ ταῦτα] scribas καθ' αὐτὰ
 ἔκαστα M 18 φησὶν] φύσει p τὸ δὲ ἐκ πάντων DVp: τῷ εἰς πάντα EFM
 19 πάντα εἰδὴ V 20 λέγοι FV 21 τι εἶναι colloc. M ἐπει] ἔκει
 DEM: εἰ FV: om. (οἱ γάρ colloc.) p 23 καὶ] κατὰ EF post πάντων add.
 ἄρα V 24 γοῦν DEM: οὖν FVp 25 post πεπερασμένα ἐστίν add. ἀλλὰ δὴ καὶ
 αὐτὰ τὰ εἰδικώτατα εἰδη πεπερασμένα ἐστὶ Fp: om. DEMV 27 τῷ] τὸ EFM
 28 εἰς EFM: εἰ DVp ὃν EFMp: εἴη DV ἀπειρίαν] ἀπορίαν E ὁ om.
 DEM 29 ἀπειρος λέγεται colloc. E τῷ] τοῦ EM αὐξανεσθαι FV
 ἐλλείπειν] ἐπιλείπειν F

ἐνεργείᾳ λαμβανόμενος ἀεὶ πεπέρασται. ὁμοίως δὲ δείκνυται καὶ ἡ ψάμ- 24v
μος πεπερασμένη, θίμεν καὶ ὁ χρησμὸς 26

οἶδα δὲ ἐγὼ ψάμμου τὸ ἀριθμὸν καὶ μάτια θιλάσσης.
εἰ γάρ ἀπειρος ἦν, ἐπειδὴ προστιθέμενος αὐτῇ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀριθμὸς
5 τὸ ἔξι ἀμφοῖν μεῖζον θιμέρου ποιεῖ, ἔσται ἀρα τοῦ ἀπείρου τι μεῖζον, ὅπερ
ἀδύνατον. οὐκοῦν τὰ μὲν εἰδικώτατα τῇ μὲν φύσει ὥρισται ἡμῖν δέ ἔστιν
ἄγνωστα, τὰ δὲ ἄπομα τῇ μὲν φύσει οὐκ ὥρισται τῷ πάλιν καὶ πάλιν γί-
νεσθαι, ἡμῖν δὲ τὰ γνόμενα καὶ ἐνεργείᾳ ὄντα καὶ τὰ ἥδη γεγενημένα, 20
εἰ ἀρχὴν ἔσχεν ἡ γένεσις, εἰ καὶ μηδὲ γέγνωσται πόσα ἔστιν, ἀλλὰ οὐν γνω-
10 σιθῆναι έσον ἐπὶ τῇ φύσει τῇ ἑαυτῶν ἔδύνατο. ὥσπερ τὰ εἰδικώτατα εἰδη.
ἔπειθήπερ καὶ δέδεικται ὡς ὥρισμένος ἔστιν ἡ τούτων ἀριθμός.

p. 6,18 Ἀνιόντων δὲ εἰς τὰ γενικώτατα ἀνάγκη συναιτεῖν τὸ
πλήθος εἰς ἓν.

Βούλεται ἐνταῦθα ὁ Πορφύριος εἰπεῖν. τί μὲν συμβαίνει ἀνιόντων ἀπὸ
15 τῶν εἰδικώτων εἰς τὰ γενικώτατα, τί δὲ κατιοῦσιν ἀπὸ τῶν γενικωτάτων 25
ἐπὶ τὰ εἰδικώτατα.

p. 6,19 Καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ γένος.

Τὸ γάρ εἰδος περιεκτικὸν ἔστι τῶν κατὰ μέρος, τὸ δὲ γένος καὶ τῶν
εἰδῶν· κάτωθεν μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀτόμων ἀνιοῦσιν ἐπὶ τὰ γενικώτατα
20 πλήθει μὲν τὰ πράγματα στενόῦται, δυνάμει δὲ | αὔξεται· τὰ γάρ εἴδη 25τ
τῶν μὲν ἀτόμων πλήθει ἔστιν ἐλάττονα, δυνάμει δὲ ὑπέρκειται καὶ αὔξει.
ὅμοίως δὲ καὶ τῶν εἰδῶν τὰ γένη, μέχρις ἂν εἰς ἐν τὸ γενικώτατων φύλα-
σωμεν. καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ μία ἔστιν ἡ πάντων αἰτία καὶ
ἀρχὴ, διὰ τοῦτο τὰ μὲν ταῦτη πλησιάζοντα στενοῦται πλήθει, αὔξεται δὲ
25 δυνάμει, τὰ δὲ πορρωτέρω αὐτῆς ὄντα τὸ ἔμπολιν πληθύνεται μὲν ἀριθμῷ, 5
μειοῦνται δὲ δυνάμει.

2 ὁ χρησμὸς] cf. Hērod. I, 87 3 καὶ ψάμμου DEFV τὸ ἀριθμὸν Dp: τὸν ἀριθμὸν
EFMV 4 εἰ γάρ ἀπειρος ἦν DVp: om. EFM προστιθέμενος Ι 5 θιμέρου
MVP: θιμέρον DEF τι Vp: τὸ DEFM 6 ἔστιν om. F 8 γνόμενα DEMV:
γνόμενα Fp 9 εἰ (ante ἀρχὴν)] εἰς E γένησις E εἰ δὲ καὶ EM
10 τῇ (ante ἑαυτῶν) FMVp: om. DE ἔδύνατο EMVp post ὥσπερ superser.
καὶ D 11 ὥρισμένος] ὥρισμὸς E 12 ἀνιόντων DV: ἀνιόντες E: ἀνιόντας FMp
14 ἐνταῦθα βούλεται colloc. FVp εἰπεῖν ἔτι τι M μὲν Dp: om. EFMV
15 εἰς DEM: ἐπὶ FVp 18 post μέρος add. ἀτόμων Vp 19 post εἰδῶν add. καὶ
τῶν ἀτόμων p post γάρ add. καὶ FV ἀνιοῦσιν ἀπὸ τ. ἀτ. colloc. D
20 στενοῦνται MV αὔξονται V 21 ρέν DF: om. EMVp αὔξεται αὔξεται.
tum addit ὁ γάρ σωκράτης καὶ πλάτων καὶ ἀλκιβιάδης πλήθος ὄντα ἀναγόμενα πρὸς τὸν ἀν-
θρώπων στενοῦνται καὶ γίνονται τῷ εἰδεῖ εἰς, ὁ δὲ ἀνθρώπως εἰς ὧν δυνάμει πληθύνεται· ἀπο-
γεννᾷ γάρ σωκράτην καὶ πλάτωνα καὶ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους V 24 πλησίας, ταύτῃ
colloc. V πλήθει στενοῦνται colloc. F στενοῦνται EFMV 25 τὰ δὲ—δυνάμει (v. 26)
om. EM πορρωτέρων p μὲν πάλιν p 26 δυνάμει Dp: τῇ δυνάμει FV

p. 6,24 Ἀποδεδομένου δὲ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἰδούς τί ἐστιν ἐκά- 25
τερον αὐτῶν.

Τὸ πέσχετο ὁ Πορφύριος διδάξαι περὶ τῶν προκειμένων φυῶν λογικώ-
τερον, τοῦτο ἔστι πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματείᾳ. μετὰ τοίνυν τὸ δι-
α δέδει περὶ γένους καὶ εἰδούς τί ἐστιν ἐκάτερον βούλεται προσθεῖναι. πῶς
χρησιμή ἐστιν ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ· ἐπειδὴ
γάρ ἡ λογικὴ πραγματεία καταγίνεται περὶ τὴν ἀπόδειξιν. ἡ δὲ ἀπόδειξις 10
ἐστι συλλογισμὸς τις, ἐν δὲ τῷ συλλογισμῷ δεήμεθια προτάτεων. ἡ δὲ
πρότασις ἐκ δύο ὅρων σύγκειται, ὃν ὁ μὲν ἐστιν ὑποκείμενος ὁ δὲ κατη-
10 γορούμενος, καὶ ὑποκείμενος μέν ἐστι περὶ οὐδὲ λόγος, κατηγορούμενος δὲ
ὁ περὶ ἐκείνου λεγόμενος, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ (ὑπόκειται μὲν γάρ ὁ
Σωκράτης περὶ οὐδὲ λόγος, κατηγορεῖται δὲ τὸ περιπατεῖν, ὅπερ κατ'
ἐκείνου λέγεται· πάλιν ἐάν εἴπω ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, ὑπόκειται μὲν ἡ 15
ψυχὴ, κατηγορεῖται δὲ τὸ αὐτοκίνητον, καὶ ἐπὶ πάσης προτάσεως ὡσαύ-
τις). βούλεται περὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τίνα τίνων κατηγορεῖται εἰπεῖν
καὶ τίνα τίσιν ὑπόκειται. καὶ ἵνα γνῶμεν, πῶς συμπλεκόμενα προτάσεις
ποιοῦσιν, ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς γίνεται, περὶ οὐδὲ λογικὴ καταγίνεται πραγ-
ματεία, φησὶν ὅτι τὸ μὲν γένος δεῖ τοῦ εἰδούς κατηγορεῖται, οἷον τοῦ ἀν-
θρώπου τὸ ζῆν καὶ τούτου ἡ οὐσία, τὸ δὲ εἶδος οὐδέποτε τοῦ γένους 20
20 κατηγορεῖται· οὐ γάρ διληθὲς εἰπεῖν, ὅτι ἡ οὐσία ζῶντος ἐστιν ἡ ὅτι τὸ
ζῆν άνθρωπος. δῆλον οὖν ὅτι δεῖ τὰ μὲν γένη τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται,
τὰ δὲ εἰδῆ τῶν γενῶν οὐδέποτε. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, δεῖ τὰ κατηγορούμενα
ἡ ἐπὶ πλέον εἶναι τῶν ὑποκειμένων ὡς τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου. ἡ ἐξιστάζειν
ώς τὸ γελαστικὸν τῷ ἀνθρώπῳ. τὰ δὲ ἐξιστάζοντα καὶ ἀντικατηγορεῖται· 25
25 ὡς γάρ λέγομεν, πᾶς ἀνθρωπὸς γελαστικόν, οὗτως καὶ πᾶν γελαστικὸν ἄν-
θρωπος.

p. 7,2 Καὶ πάντα τὰ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω.

Οἷον ἡ οὐσία τοῦ σώματος καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐμψύχου καὶ τὸ ἔμ-
ψυχον τοῦ ζόου καὶ τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου.

1 τοῦ εἰδούς καὶ τοῦ γένους colloc. E ἐστιν οἱ. DE 3 περὶ μὲν τῶν M
4. 5 τὸ διδάξαι τοίνυν colloc. p 5 προσθεῖναι DE . καὶ πῶς p 6 χρήσιμος p
7 ἡ δὲ ἀπόδειξις iter. V 8 ἐστὶν post τις transp. p 9 οὐ om. V 11 post
περιπατεῖ add. ὅπερ κατ' ἐκείνου λέγεται V (cf. v. 12) 12 περιπατεῖν E: περιπατεῖ
FMVp: dubio compendio script. D 14 αὐτοκίνητος M post αὐτοκίνητον
add. πάλιν ἐάν εἴπω ὅτι (ό p) ἀνθρωπὸς ζῶντος ἐστιν, οὐ μὲν ἀνθρωπός ἐστιν ὑποκείμενον, τὸ
δὲ ζῶν κατηγορούμενον Vp 14. 15 ὡσαύτως iter. DE 15 διὰ τοῦτο βούλε-
ται M post βούλεται add. καὶ D περὶ γενῶν τε V post εἰδῶν add. δι-
δάξαι p εἰπεῖν οἱ. Fp 16 ὑπόκειται DE 17 οὐ] οὐ V καταγ. ἡ
λογικὴ colloc. V 18 φησὶν οὖν ὅτι FV τοῦ (ante ἀνθρ.) οἱ. DFV
19 καὶ τούτου] τούτου δὲ V 23 ἐπὶ πλειόνων V 24 τῷ ἀνθρώπῳ scripsi: τοῦ
ἀνθρώπου libri

p. 7,8 Καθ' ὁν δ' ἀν τὸ εἶδος κατηγορήται, κατ' ἐκείνων ἡ εἰδος
ἀνάγκης καὶ τὸ τοῦ εἴδους γένος κατηγορηθήσεται.

Ἐπειρον θεώρημα παραδίδωσι γράψιμον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν λογικὴν πραγ- 30
ματεῖαν. ἔστι δὲ τοιοῦτον· ἐάν τὸ εἶδος κατηγορήται τίνος, κατὰ τοῦ αὐ-
τοῦ τοῦ κατηγορηθήσεται καὶ τὸ τοῦ εἴδους αὐτοῦ γένος, καὶ τοῦτο γίνεται
μέχρι τοῦ γενικωτάτου. οἷον τοῦ Σωκράτους κατηγορεῖται ὁ ἀνθρωπος,
τούτου δὲ κατηγορεῖται τὸ ζῷον· τοῦτο ἄρα καὶ κατὰ τοῦ Σωκράτους κατη-
γορηθήσεται. ὡσαύτως καὶ τὸ ἔμφυγον κατὰ τοῦ ζόμου, οὐκοῦν καὶ κατὰ
τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ τοῦ Σωκράτους. πάλιν τὸ σῶμα κατὰ τοῦ ἔμ-
φυγού καὶ ἡ οὐσία κατὰ τοῦ σώματος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ οὐσία καὶ τὸ βι-
ούσαμα κατὰ τοῦ ἔμφυγου καὶ κατὰ τοῦ ζόμου καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
κατὰ τοῦ Σωκράτους κατηγορηθήσονται.

p. 7,16 Λέγεται γάρ τὸ μὲν γενικώτατον κατὰ πάντων τῶν οὗτον
αὐτὸν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων.

15 Εἰ γάρ ἀεὶ τὰ ἐπάγω | τῶν ὑποκάτω κατηγορεῖται, δῆλον ὅτι τὸ μὲν 25^v
γενικώτατον πάντων τῶν οὗτον τοῦ αὐτοῦ γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων κατη-
γορηθήσεται, τὸ δὲ εἶδος τῶν ἀτόμων μόνον.

p. 7,19 Ἀτομον δὲ λέγεται ὁ Σωκράτης καὶ τουτὶ τὸ λευκόν.

Τουτὶ προσθεῖται ἐποίησε μερικὸν τὸ δεικνύμενον· τὸ γάρ καθόλου
20 ἔστι λευκόν. 5

1 δὲ] γάρ M κατηγορεῖται FM 4. 5 κατ' αὐτοῦ V αὐτοῦ DFVp: αὐτὸς
EM 7 κατηγορεῖται om. p τοῦτο] καὶ τὸ ζῶον p καὶ om. p 8 τοῦ
om. M 9 τοῦ (ante ἀνθρ. et Σωκρ.) om. p 9. 10 post ἔμφυγον add. οὐκοῦν
καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ τοῦ ζόμου καὶ κατὰ τοῦ σωκράτους p 10 καὶ ἡ οὐ-
σία—ἔμφυγος (v. 11) om. FV καὶ (primum)] πάλιν p 11 post σῶμα add. καὶ p
12 σωκρ.] σώματος M κατηγορηθήσονται D^vE: κατηγορηθήσεται D^vFMVp 13 κατὰ]
ἀπὸ M 13. 14. 16 οὗτον αὐτὸν] ὑπὸ αὐτὸν D: ὑπὸ αὐτὸν EFMVp 14 γενῶν τε F
Porph.: γενῶν DE (cf. v. 16) 15 ὑποκάτω] κάτω D 17 μόνον DF: μέσων
E: μόνων MVp 18 Ἀτομον δὲ λέγεται — ἀλλ᾽ ἐν ἀλλοις (p. 91,3) om. V (foliis
19r—20v vacuis). in codice D lemmata et scholia usque ad p. 90,3 perturbata sunt.
nam lemmata ἀτομον δὲ λέγεται usque ad γένοντο ἀν αὐταί (Porph. p. 7,24) producto codex
praebet scholion οὐκ εἴπεν ὃν ἔκαστον—πάντα οὐδενί, tum continuat lemma usque ad εἴ-
ρηται (Porph. p. 8,6), et post scholion τουτὶ προσθεῖται λευκόν suo loco sed in contextu
comm. repetit lemma ὃν τὸ ἀθροισμα—γένοντο additique scholion οὐκ εἴπεν κ. τ. λ.
19. 20 τὸ γάρ λευκὸν καθόλου ἔστιν p 19 τὸ γάρ καθόλου DF: τὸ καθόλου
γάρ EM

p. 7,22 Ὡν τὸ ἄθροισμα οὐκ ἀν ἐπ' ἄλλου ποτὲ τὸ αὐτὸν γένοιτο. 25v

Οὐκ εἶπεν 'ῶν ἔκαστον', ἀλλ' ὅν τὸ ἄθροισμα· ἔκαστον γάρ καὶ
ἄλλοις ὑπάρχειν δύναται, ἀμα δὲ πάντα οὐδενί.

p. 7,24 Αἱ μέντοι τοῦ ἀνθρώπου, λέγω δὴ τοῦ κοινοῦ, Ἰδιότητες
5 γένοιντ' ἀν αἱ αὐταί.

Αἱ μὲν τοῦ Σωκράτους Ἰδιότητες οὐκ ἀν ἐπ' ἄλλου τινὸς γένοιντ' ἀν
αἱ αὐταί, αἱ μέντοι τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχουσι καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἀνθρώ-
ποις, οἷον τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θυητόν, καὶ ἀπλῶς δὲ θέλεις εἰπεῖν τοιοῦτόν 10
ἔστιν. ἴστέον οὖν θεὶ τὸ γένος ἔχει τινὰς Ἰδιότητας καὶ τὸ εἰδός καὶ τὸ
10 ἀτομόν. ἀλλ' αἱ μὲν τοῦ γένους καὶ τοῦ εἰδούς πλείστιν ὑπάρχειν δύναν-
ται, αἱ δὲ τοῦ ἀτόμου ἀθροιζόμεναι ἔκεινη φύσις τῷ ἀτόμῳ καὶ οὐδενὶ
ἄλλῳ. οἷόν τι λέγω· εἰσὶν Ἰδιότητες τοῦ γένους, οἷον τὸ ζῷον, η οὐδίᾳ τὸ
ἔμψυχον τὸ αἰσθητικόν· αὗται δὲ πλείστιν ὑπάρχουσι· καὶ γάρ ἀνθρώπῳ
καὶ ἡπαρ καὶ κυνὶ καὶ τοῖς κατὰ μέρος ζῷοις. Ἐλθωμεν ἐπὶ τὸ εἰδός οἷον
15 τὸν ἀνθρώπον. Ἰδιότητες αὗτοῦ τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θυητόν τὸ ἐπι- 15
στήματος δεκτικόν· πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα πάντα ὑπάρχειν. Ἐλθωμεν ἐπὶ
τὸ ἀτομόν οἷον τὸν Σωκράτην· Ἰδιότητες αὗτοῦ τὸ φιλόσοφον τὸ φαλακρὸν
τὸ προγάστορα εἴναι τὸ Σωφρονίσκου οὐδὲν τὸ Ἀθηναῖον καὶ εἰ τι τοιοῦτον.
ἔκαστον οὖν τούτων καθ' έαυτὸν μὲν δύναται καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν (εἰσὶ γάρ
20 καὶ ἄλλοι φαλακροί καὶ σιφοί καὶ φιλόσοφοι καὶ Ἀθηναῖοι, εἰ τύχοι δὲ
καὶ Σωφρονίσκου οὐδοί), τὸ δὲ ἐκ πάντων ἄθροισμα, τὸ φαλακρὸν τὸ φιλό- 20
σοφον τὸ σιφόν τὸ προγάστορα εἴναι καὶ ἐν τῷδε γενέσθαι τῷ γρόνῳ,
μόνῳ Σωκράτει ὑπάρχει καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ.

p. 7,27 Τὸ δὲ εἰδός ὑπὸ τοῦ γένους· ὅλον γάρ τι τὸ γένος.

25 Τὸ μὲν γάρ γένος μόνως ὅλον, τὸ δὲ ἀτομόν μόνως μέρος, τὸ δὲ εἰ-

1 post ἄλλου add. τινὸς DEMp: om. F Porphy. 2 μὲν γάρ ρ 3 ἄμα] τὰ p
πάντα] παντὶ E 4 αἱ μέντοι — ἐπ' ἄλλου τινὸς γένοιντ' ἀν αἱ αὐταί (v. 6, 7)
om. D 6 μὲν correxi ex cod. Laur. 85,1: δὲ EFmp τινὸς] ἀνθρώπου F
8 ante τὸ θυητόν add. καὶ DEM: om. Fp 8. 9 δὲ θέλεις εἰπεῖν τοιοῦτόν ἔστιν E'M:
δὲ θέλει εἰπεῖν τοιοῦτόν ἔστιν DEF'F: ὅπερ τοιοῦτον θέλεις εἰπεῖν p, ubi ἔστιν recte omitti
videtur 9 ίστέον οὖν M: ίστέον δὲ p: ίστέον DEF 10 τοῦ εἰδούς καὶ τοῦ γένους
colloc. D 12 ίδιότητές εἰσι colloc. Fp γένους οἶον τοῦ ζῶου p: ζῶου οἶον τοῦ
γένους DEFm 15 τὸ ζῷον — ίδιότητες αὗτοῦ (v. 17) om. M 15. 16 τὸ νοῦ καὶ
ἐπιστήμης p 16 καὶ πᾶσι p πάντα DE: om. Fp 17 ίδιότητα E
18. 22 εἴναι om. p 21. 22 τὸ φιλόσ. τὸ φαλακρόν colloc. M καὶ φιλόσ. καὶ σ.
καὶ προγ. F 24 ὑπὸ τοῦ γένους DEMp: ὑπὸ τὸ γένος F 25 ante τὸ μὲν γάρ
add. καλῶς προσέμθηκε τὸ τι· ὅηλοι γάρ διὰ τούτων ἥμιν ὅτι ἄνευ λόγου τις σώζεται, οὐ μὴ
ταυτὸν γένος καὶ ὅλον καὶ τὰ λοιπά M (cf. p. 91, 21 not.)

δοις καὶ ὅλους καὶ μέροις, καὶ ὅλους μὲν ὡς πρὸς τὸ ἄτομον, μέροις δὲ ὡς 25
πρὸς τὸ γένος.

p. 8,2 Ἀλλὰ μέροις μὲν ἄλλου, ὅλου δὲ οὐκ ἄλλου ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις.

Ἐπειδὴ τὸ ὅλου καὶ τὸ μέρος τῶν πρὸς τί ἔστι, τῶν δὲ πρός τι τὰ
5 μὲν κατ᾽ ὀρθὴν πιᾶσιν λέγομεν, τὰ δὲ κατά τινα τῶν πλαγίων, οἷον ὁ 25
πατὴρ οὐρανοῦ πατήρ (ἐγνωσθεῖται πρὸς γενικὴν ἡ ἀπόδοσις. κατὰ δὲ δοτικὴν ἡ
ἀπόδοσις, ἐὰν εἰπω ὁ φύλος φύλος, εἰ δὲ λέξιν ὡς τύπων τυπούμενον
τύπτει, πρὸς αἰτιατικὴν)· ἐπεὶ οὖν τοῦδε οὕτως ἔχει, διὰ τοῦτο εἶπε τὸ
10 μέρος ἄλλου, τὸ δὲ ὅλου ἐν ἄλλοις· λέγομεν γάρ τὸ μὲν μέρος τοῦ
ὅλου μέρος καὶ ποιοῦμεν τὴν ἀπόδοσιν πρὸς γενικὴν δηλονότι, τὸ δὲ ὅλου 30
οὐκέτι λέγομεν μέρους ὅλου (οὐ γάρ σύγκειται τὸ ὅλον ἐξ ένδος μέρους ἀλλ᾽
ἐκ πολλῶν), ἀλλὰ λέγομεν τὸ ὅλον τοῖς μέρεσιν ὅλου, καὶ γίνεται ἡ ἀπό-
δοσις πρὸς δοτικὴν· τοῖς γάρ μέρεσιν ἔστιν ὅλον τὸ ὅλον. καλῶς οὖν εἶπε
τὸ ὅλον οὐκ ἄλλου ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις. ἴστεον δὲ ὅτι δυνατὸν καὶ πρὸς
15 γενικὴν, οὐχ ἔνικὴν ἀλλὰ πλημυντικὴν, ἀποδοῦνα! καὶ εἰπεῖν ‘τὸ ὅλον μερῶν
ἔστιν ὅλον’, ἀλλ’ ὁ Πιρφύριος τῇ πολλῇ γρήσει ἀκολουθεῖ πρὸς δοτικὴν
ποιοῦμενος τὴν ἀπόδοσιν.

35

p. 8,5 Καὶ τίνα καὶ γένη καὶ εἰδῆ ἔστιν.

Οὐτι τὰ ὑπάλληλα· ταῦτα γάρ καὶ γένη καὶ εἰδη.

20 p. 8,5 Καὶ ποσαχῶς τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός.

Οὐτι τὸ μὲν γένος τριγῶς λέγεται, τὸ δὲ εἰδός διγῶς.

Περὶ διαφορᾶς.

26r

p. 8,8 Διαφορὰ δὲ κοινῶς τε καὶ ἴδιως καὶ ἴδιαίτατα λεγέσθω.

Οὐτι μὲν ἡ διαφορὰ προτέρᾳ ἔστι τοῦ εἰδούς καὶ δι᾽ ἣν αἰτίαν πρό-
25 τερον περὶ τοῦ εἰδούς διελέχθη, ἢδη λέξεται. νῦν οὖν περὶ τῆς διαφορᾶς 5

1 πρὸς ἄτομον DM 4 τῶν δὲ πρὸς τι D: τοῦ δὲ πρὸς τι EFMVp 4. 5 τὰ
μὲν . . . τὰ δὲ D: τὸ μὲν . . . τὸ δὲ EFMVp 5 λέγεται p τῶν πλαγίων D:
πλαγίαν EFMVp 7 οἶον ἐλὼν V δὲ om. D 9 ὄλλου DFMr: ὄλλου EV
λέγω V 11 οὐκέτι] οὐ M 12 ἐν τοῖς μέρεσιν V 13 ὅλον τὸ ὅλον Marc.
201: ὅλον DEFMVp οὖν Marc. 201 p: δὲ DEFMV 14 τὸ ὅλον DEM: τὸ δὲ
ὅλον FVp 16 ἀκολουθῇ D¹ 18 καὶ (ante γένη) om. M καὶ γένη τὰ αὐτὰ
καὶ εἰδὴ Porph. γένος καὶ εἰδός F 19 τὰ om. p 21 post διεγῶς add. ίστεον
ὅτι εἰς τὸ ὅλον γάρ τι καλῶς προσέθηκε τὸ τι. ὅγισι γάρ διὰ τούτου ἡμῖν ὅτι ὅλει λόγου
τις σώζεται. οὐ μὴν ταῦτὸν γένος καὶ ὅλον καὶ τὰ λοιπά D (cf. p. 90,25 not.) 23 ἡ
διαφορὰ δὲ D 24 ὅτι μὲν om. D 24. 25 πρότερον DFp: προτέρα MV: om. E
25 περὶ] παρὰ V: om. M διηλέχθη DMVp: διειλέχθη EF

πιεῖται τὸν λόγον καὶ τῷ εἰρημένῳ κακών πάλιν γράμμαν ἀπορθήσεται 26^ο
τῆς διαφορᾶς τὰ σημαντίμενα. ὅτα δὲ τοῖς μέλισσας ἐξεστίσαι παραποίου-
θήσωμεν, εἴπωμεν οὖτας· ἡ διαφορὰ ἑτερότης ἔστι τινων πρὸς ἄλληλα.
αὕτη οὖν ἡ ἑτερότης ἡ χωριστή ἔστι καὶ κατὰ συμβεβηκός, ἣτις πέφυκε
5 χωρίζεσθαι ἐκείνων ὃν ἔστιν ἑτερότης, ἡ ἀγώριστος. οἷον διαφέρουσιν
ἄλληλων τινὲς τῷ τὸν μὲν ἔσταντι τὸν δὲ καθῆσθαι, καὶ δύναται ὁ καθή-
μενος ταῦτα καὶ ὁ ιστάμενος καθῆσθαι, καὶ διαφέρουσι κατὰ τοῦτο ἄλλη¹⁰
λῶν· αὕτη οὖν ἡ διαφορὰ λέγεται χωριστή, ἡν καλεῖ ὁ Πορφύριος κοι-
νῶς. ἐπειδήπερ οὐκ ἀφορεῖσμένως τῷδε τινὶ ὑπάρχει. ἀλλὰ κοινῶς πᾶσι.
10 καὶ αὕτη μὲν ἔστι χωριστή καὶ κατὰ συμβεβηκός ἡ διαφορά. εἰ δὲ ἀγώ-
ριστος ἡ διαφορὰ ὑπάρχει, ἡ καθ' αὐτὸν ὑπάρχει, τοῦτο¹¹ ἔστι συμπληρωτική
ἔστι τῆς τοῦ ὑποκειμένου οὐσίας, ἡ κατὰ συμβεβηκός, τοῦτο¹² ἔστι μηδὲν
συντελοῦσα εἰς τὸ εἶναι τοῦ πράγματος. καὶ αὕτη μὲν ἔστιν ἀγώριστος¹³
καὶ κατὰ συμβεβηκός οἵον χρυπότης σιμότης γλαυκότης· διαφέρουσι γάρ
15 ἄλληλων τινὲς τῷ τὸν μὲν σιμὸν εἶναι τὸν δὲ γρυπόν. αὗται δὲ κατὰ
συμβεβηκός μέν εἰσιν ὡς μὴ οὖσαι τῶν οὐσιῶν συμπληρωτικαὶ τῶν ὑπο-
κειμένων (ἡδύνατο γάρ ὁ Σωκράτης μὴ εἶναι σιμός, καὶ διπλας εἶναι Σω-
κράτης), ἀγώριστοι δέ (οὐ γάρ πεφύκασι χωρίζεσθαι τοῦ ὑποκειμένου), δις
καλεῖ ὁ Πορφύριος ἴδιας, ἐπειδὴ ἀφορισμένως τῷδε τινὶ ὑπάρχει τὸ σι-²⁰
20 μόν. ἀγώριστον δέ ἔστι καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ συμπληρωτικὸν
τῆς οὐσίας οἵον τὸ λογικὸν τὸ θνητόν· διαφέρομεν γάρ τῶν ἀλλήλων ζήτων,
καθὸ δῆμες μὲν λογικοί, ἐκεῖνα δὲ ἀλογα. ταύτην οὖν τὴν διαφορὰν ἴδιαί-
τατα ἐκάλεσε. τῆς οὖν διαφορᾶς ἡ μὲν λέγεται κοινῶς ἡ δὲ ἴδιως ἡ δὲ
25 ἴδιαίτατα· κοινῶς μὲν αἱ κατὰ συμβεβηκός καὶ χωρισταί, ἴδιως δὲ αἱ κατὰ
συμβεβηκός καὶ ἀγώριστοι. εἰ δὲ ἀγώριστοι μὲν συμπληρωτικαὶ δὲ τῆς²⁶
οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου καὶ οὖσαι καθ' αὐτὸν ἴδιαίτατα λέγονται. πρώτη

- 1 πάλιν κανόνι colloc. Vp 3 post τινων add. πραγμάτων FVp
 4 κατὰ τι συμβ. p 5 ἐκείνων καὶ ὃν F 6 post ἔσταντι add. τυγόν p
 6. 7 καὶ δύναται ὁ καθήμενος στῆναι καὶ ὁ ιστάμενος καθῆσθαι suppl. Marc. 201 p: om.
 DEFMV 9 ἐπειδὴ Vp τῷδε] τόδε F 10 κατὰ συμβ. χωριστὴ¹⁴
 (καὶ οἱ) V εἰ] ἡ E¹ 11 corrigas καθ' αὐτὴν (cf. p. 94, 11 Porphy. p. 9,
 11, 14) 12 τῆς οὐσίας τοῦ ὑποκ. colloc. FV 13 post πράγματος add. πᾶσι Fp
 14 ἡ γρυπ. ἡ σιμ. ἡ γλαυ. D 16. 17 τῶν ὑποκειμένων FVp: τοῖς ὑποκειμένοις DEM
 18 ἀγώριστον F γάρ om. V ἀς om. F 19 καλεῖ (?) F¹ ἀφ-
 ρισμένος F τῷδε] τόδε F τὸ om. F 21 ἀλόγων FVp: ἄλλων DEM
 22 μὲν om. V 23 τῆς οὖν διαφορᾶς DEFM: τῶν οὖν διαφορῶν Vp (cf. p. 95,8)
 24 κοινῶς μὲν οὖν F 25 καὶ om. D 25. 26 συμπληρωτικαὶ δὲ τῆς οὐσίας D:
 συμπληροῦσσαι δὲ (καὶ pro δὲ habet F) τὴν οὐσίαν EFMVp 26 corrigas καθ' αὐτὰς (cf.
 v. 11 not.) post λέγονται add. τριγῶς οὖν ἡ διαφορὰ εὐλόγως. πάντα γάρ τὰ ὄντα
 τριτά, καὶ ὁ ποιητὴς τριγύλα δὲ πάντα δέδασται. καὶ γάρ πάντα τὰ ὄντα ἡ οὐσία ἔστιν ἡ
 συμβεβηκότα. καὶ τὸ συμβεβηκός διττόν· ἀγώριστον καὶ χωριστόν. ὃδε οὖν ἐπειδὴ περὶ¹⁵
 ἐκείνα καταγίνεται πᾶς φιλόσοφος, ἢ συμβάλλεται εἰς τὴν κατὰ φιλοσοφίαν μέθοδον τὴν τε
 διαιρετικὴν καὶ τὴν ὄριστικήν, οὐδέποτε δὲ ὄρισμός οὔτε διαιρεσίς ἀπὸ συμβεβηκότων λαμβά-
 νεται, ἀλλ' ἐκ τῶν οὐσιῶδῶν, εἰ οὖν ἡ ἴδιαίτατα ἐκ τῶν οὐσιῶδῶν, εἰκότας περὶ τάυτης D:
 ὃδε· ἐπειδὴ περὶ ἐκείνα κατάγεται πᾶς φιλόσοφος, ἢ συμβάλλεται εἰς τὴν κατὰ φιλοσοφίαν μέ-

μὲν οὖν διαίρεσις τῶν διαφορῶν αὕτη, πάλιν δὲ ἐπιδιαιρῶν αὐτάς φησιν 26^τ δῆτι τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ἀλλοῖον ποιεῖσθαι τὸ ὄποκείμενον, αἱ δὲ οἱ ἄλλοι, ἡ μὲν κοινῶς καὶ ἰδίως λεγομένη διαφορὰ ἀλλοῖον (ἀλλοῖον γάρ τὸ καθεξέσθαι καὶ τὸ ἑστάναι καὶ ἀλλοῖον τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπόν), αἱ δὲ 5 ἰδίαιτατα ἄλλοι γάρ τὸ λογικὸν καὶ ἄλλο τὸ ἀλογον. τὸ μὲν γάρ ἀλλοῖον κατά τι τῶν τοῦ πράγματος ἐναλλαγὴν ποιεῖται, τὸ δὲ ἄλλο πάντως ἔτερον ποιεῖ· τὸ μὲν γάρ λογικὸν ζῷον ἄλλο παρὰ τὸ ἀλογον, ὃ δὲ καθεξέσθαις τοῦ ἑστῶτος οὐκ ἄλλο, ἀλλοῖον δέ, ὅμοιως καὶ ἡ γρυπός τοῦ 25 σιμοῦ. τριχῶς οὖν τῶν διαφορῶν λεγομένων τῶν μὲν κοινῶς τῶν δὲ ἰδίως 10 τῶν δὲ ἰδίαιτατα περὶ τῶν ἰδίαιτατα παρὰ τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος· αἱ γάρ ἰδίως καὶ οἱ κοινῶς εἰς διαίρεσιν τῶν γεῶν οὐ κρητιψεύσουσιν· οὐδέτες 26^τ γάρ λέγει δῆτι τῶν ζῷων τὰ μὲν κάθηται τὰ δὲ ἵσταται (οὐ γάρ πάντα περιλαμβάνομεν), οὐδὲ δῆτι τὰ μὲν σιμὰ τὰ δὲ γρυπά διὰ τὸ αὐτό. εἰ δὲ μὴ εἰς τὴν διαίρεσιν γρήσματος, οὐδὲ εἰς τοὺς ὄρισματος· μόναι ἀρα αἱ ἰδίαιτατα γρητιψεύσουσι.

p. 8,8 Καὶ ἰδίαιτατα λεγέσθω.

Τὸ λεγέσθω προσθεῖται ἐσήμανε τὸ αὐτὸν τοῦτο τεθεικέναι τὸ ὄνομα· 5 εἰώθασι γάρ οἱ πολλοί, δῆταν ὄνόματί τινι τῶν φερομένων κέχρηνται. λέγειν 'λέγεται', δῆταν δὲ αὐτοὶ ὄνόματα θῶσιν, εἰώθασι τὸ 'καλεῖσθαι' λέγειν ἢ τὸ τὸ 'λεγέσθαι'.

p. 8,10 Διαφέρει γάρ Σωκράτης Πλάτωνος τῇ ἑτερότητι.

Καθὸ μὲν γάρ ἀνθρωποι, οὐδὲν διαφέρουσι, καθὸ δὲ ὁ μέν, εἰ τύχοι, κάθηται ὁ δὲ περιπατεῖ, διαφέρουσι.

p. 8,12 Καὶ ἀεὶ γε ἐν ταῖς τοῦ πᾶς ἔγχειν ἑτερότητι.

25 Τοῦτ' ἔστιν· αὗται αἱ διαφοραὶ κατὰ συμβεβηκότας θεωροῦνται. ἀντὶ

Μοδον τὴν τε διαιρετικὴν καὶ τὴν ὁριστικὴν, οὐδέποτε δὲ ὥρισμὸς οὔτε διαιρετις ἀπὸ συμβεβηκότος τοῦτον Μ. λαμβάνεται. ἀλλὰ ἐν τῷν οὐσιωδῷν, εἰ οὖν ἡ ἰδίαιτατα ἐκ τῷν οὐσιωδῷν, εἰντωτικαὶ περὶ ταύτης (ταῦτα Μ) ΕΜρ: om. FV 1 τῶν διαφορῶν] τῆς διαφορᾶς E 4 τὸ (ante ἔσταναι) om. V 5 τὸ (ante λογ. et ἀλογον) om. FV 6 τῶν πράγματος ἐναλλαγὴν D: τῶν πραγμάτων τὴν ἐναλλ. E: τῶν τοῦ πράγματος τὴν ἐναλλ. FMp: oblit. V 6. 7 πάντη p 10 περὶ τῶν ἰδίαιτατων D 11 αἱ om. p 12 δῆτι om. V κάθηται et ἴστανται V 13 περιλαμβάνει V 17 τὸ ὄνομα τοῦτο τεθεικ. colloc. p 18 κέχρηνται] conicias γρῶνται, sed cf. p. 37,10 19 λέγεται] λεγέτω Μ 19. 20 τὸ (utrobius) om. Vp: ante λεγέσθω om. F 21 post ἑτερότητι add. γητοι τῷ ἑτεροίῳ DEM: om. FVp 22 μὲν (prius) om. p γάρ om. V post διαφέρουσι add. τῇ ἑτερότητι p τύχοι D²FM: τύχη D¹EVp 23 διαφέρουσι Mvp: διαφέρει DEF 24 ἀεὶ γε Μ: δεῖ δὲ DE: ἀεὶ FVp ἑτερότητι in lit. D 25 αὗται αἱ αὐταὶ EM: αὗται αἱ F

ὅς τοῦ εἰπεῖν ἡ κατὰ συμβεβηκός εἰπεν ἐν ταῖς τοῦ πῶς ἔχειν ἔτερό- 26· τησιν, ἐπειδήπερ τὸ συμβεβηκός ἐν τῷ πῶς ἔχειν κατηγορεῖται. 11

p. 8,16 Ὅσπερ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἵππου εἰδοποιῆσθαι διαφορῇ διενήγη-
νοκες τῇ τοῦ λογικοῦ ποιότητι.

5 Τοῦτ' ἔστι συμπληρωτικὴ τοῦ εἴδους· τὸ γάρ ζῆτον προσλαμβάνον μὲν τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ποιεῖ ἄνθρωπον, τὸ δὲ θνητὸν καὶ ἀλογον ποιεῖ ἵππον καὶ κύνα καὶ τάλλα ζῆται. αὐταὶ οὖν αἱ διαφοραὶ συντιθέμεναι τοῖς γένεσι ποιοῦσι τὰ εἰδῆ, καὶ διὰ τοῦτο εἰδοποιοὶ λέγονται. 15

p. 8,19 Τῶν γάρ διαφορῶν αἱ μὲν ἄλλο ποιοῦσιν, αἱ δὲ ἀλλοῖον.

10 Ἀλληγ διαίρεσιν ἔκτιθεται τῶν διαφορῶν· αἱ μὲν γάρ, φησί, ποιοῦσιν ἄλλο αἱ δὲ ἀλλοῖον, καὶ αἱ μὲν ποιοῦσαι ἄλλο καθ' αὐτὰς αἱ δὲ ἀλλοῖον κατὰ συμβεβηκός εἰσι καὶ χωρισταῖ. χωριστάς δὲ λέγουσι τὴν κοινῶς καὶ τὴν ιδίως· καὶ αὕτη γάρ χωριστὴ ἐπινοίᾳ· οὐναμαὶ γάρ τὸν Σωκράτην καὶ τὸν φαλακρὸν καὶ κομήτην ἐπινοῆσαι. τὴν δὲ ἴδιαίτατα οὐκέτι χωρίσαι αὐτοῦ οὐδὲ κατ' ἐπίνοιαν οὐναμαῖ· οὐδὲ γάρ ἐπινοῆσαι τὸν ἄνθρωπον ἔκτὸς τοῦ λογικοῦ οὐνατόν, ἐπειδὴ οὐκέτι ἔσται ἄνθρωπος· πάντες γάρ ἄνθρωποι λογικοὶ καὶ πάντες θνητοί. ὕστε τὸν μὲν σικὸν δύναμαι γρυπὸν νοῆσαι τοῦ αὐτοῦ ἄνθρωπου μένοντος, τὸν δὲ ἄνθρωπον οὐκέτι ἔκτὸς τοῦ λογικοῦ ἢ τοῦ θνητοῦ· οὐκέτι γάρ ἄνθρωπος. ὕστε οὖν αἱ ιδίως καὶ κοινῶς λεγό- 25
20 μεναι διαφοραὶ χωρισταὶ εἰσιν· οἵταν γάρ ὁ ἴστάμενος καθίσῃ, οὐκ ἐγένετο ἄλλος, ἄλλα μόνον ἀλλοῖος, ὡς δηλοῖ τοῦτο καὶ ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Ὄδυσ- σέως κατὰ τὰ περὶ αὐτὸν συμβεβηκότα μεταβεβλημένου ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς λέγων

ἄλλοῖς μοι, ἔτινε, φάνης νέον γέτε πάροιθεν·

3 ὥσπερ ἄνθρ. ἵππου Porph. 5 συμπληρωτικὴ] συμπληρωτικοῦ DE: συμπληρωτικὴ F:
συμπληρωτικὸν M: συμπληρωτικάς V: τῇ συμπληρωτικῇ p μὲν οι. M 6 τὸ θνητὸν καὶ λογικὸν Fp δὲ οι. V 7 καὶ (ante κύνα) οι. p τάλλα τὰ ἀλογα
ζῆται p 9 αἱ μὲν ἀλλοῖον π. αἱ δὲ ἄλλο Porph. (cf. v. 10, 11) 10, 11 ἄλληγ—
ἄλλοιον (prius) οι. V 10 ἄλλη διαίρεσις D 11 αἱ μὲν ποιοῦσαι—ἄλλοιον οι. F
καθ' αὐτὰς V: καθ' αὐτό DEp: καθ' αὐτό εἰσιν M 12 αἱ κατὰ συμβ. V
post συμβ. add. καὶ κατὰ συμβεβηκός p καὶ (ante χωρισταῖ) οι. V γωριστάς]
χωριστὴν Vp λέγουσι] λέγω FVp 13 καὶ (ante αὕτη) οι. V αὕτη] αὗται
corr. E² χωριστὴ ἔστιν p τῇ ἐπινοίᾳ FV 13, 14 καὶ φαλ. κ. κομ. ἐπινοῆσαι]
ἄγρυπον νοῆσαι μένοντα σωκράτην ἰγνογάστορα δὲ καὶ κομήτην p 14 κορίτην DE
αὐτοῦ] αἱ τοῦ ὑποκειμένου? 15 οὐδὲ γάρ DEM: οὐ γάρ FVp τοῦ οι. E
16 ἐπειδὴ] ἐπεὶ FVp 17 ἐπινοῆσαι E 18 οὐκέτι post θνητοῦ (19) transp. V 18, 19 ἡ
τοῦ θνητοῦ EFVp: ἡ θνητοῦ D: ἡ καὶ θνητοῦ M 19 οὐκέτι] οὐδὲ V 21·ἄλλος Dp:
superscr. E: ἄλλο FMV ἀλλοῖος DEp: ἀλλοῖον FV: ἀλλοῖος M καὶ οι. M
ἢ ποιητὴς Hom. π 181 22 κατὰ FVp: καὶ DEM 23 λέγων οι. M 24 ἔτιν
ἔφάνης p νέον φάνης colloc. EM

οὐ γάρ εἰπεν 'ἄλλος' ἀλλὰ 'ἄλλοῖς'. ἀλλὰ μὴν εἰ σιμὸς γρυπὸς ἐπι- 26^ν νοηθείη, οὐ παρὰ τοῦτο ἄλλος ἐγένετο, ἀλλ᾽ ἄλλοῖς· ὁ αὐτὸς γάρ δύναται εἶναι. αἱ δὲ ἄλλο ποιοῦσαι εἰδόποιοι· τὸ γάρ λογικὸν οὐ ποιεῖ ἄλλοῖς τὸν ἄνθρωπον παρὰ τὸν ἵππον, ἀλλὰ ἄλλον· ἄλλα γάρ λέγομεν τὰ τῇ 5 οὐσίᾳ διαφέροντα, ώς εἰρήκαμεν νῦν, οἷον ἄνθρωπον ἵππον.

p. 9,2 Κατὰ μὲν οὖν τὰς ἄλλο ποιούσας διαφορὰς αἱ τε διαιρέσεις γίνονται τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ.

Αέργομεν γάρ τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον καὶ τὸ μὲν θυ- 26^ν τὸν τὸ δὲ ἀθάνατον. καὶ πάλιν τοὺς ὄρισμοὺς διὰ τούτων ἀποδίδομεν· λέ- 35 10 γημεν γάρ τι τί ἔστιν ἄνθρωπος, ζῷον λογικὸν θυτὸν νοῦ καὶ ἐπιστῆμας δεκτικόν.

p. 9,7 Τῶν διαφορῶν τὰς μὲν εἶναι χωριστὰς τὰς δὲ ἀγωρίστους.

Ἐντεῦθεν πάλιν ἀρχεται τελειωτέρας τῆς διαιρέσεως, ὥσπερ ἀπ' ἀρ-
χῆς τοις πρὸς τὸν αὐτὰς χωρίσαι ἀπ' ἄλλήλων. τῶν οὖν διαφορῶν αἱ 27^τ
15 μέν εἰσι χωρισταὶ αἱ δὲ ἀγώριστοι, καὶ ταύτῃ διακρίνονται αἱ κοινῶς τῶν
ἴδιως καὶ ἴδιαίτατα. πάλιν τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ποιοῦσιν ἄλλο αἱ δὲ
ἄλλοῖς. καὶ ταύτῃ διακρίνονται αἱ ἴδιαίτατα τῶν ίδιως καὶ κοινῶς. ἐκ
τούτων οὖν τῶν ἀντιμέσεων, ἐξ ὧν διακρίνονται αἱ διαφοροὶ ἄλλήλων, γί-
νονται συζυγαὶ 35, ὡν αἱ δύο διμοιχούμενως μέν εἰσιν ἀσύστατοι (οὐ γάρ 5
20 συνίσταται τὸ χωριστὸν καὶ τὸ ἀγώριστον ἢ τὸ ἄλλοιον καὶ ἄλλο), τῶν
δὲ τεσσάρων συζυγιῶν τῶν λοιπῶν μία ἔστιν ἀσύστατος, ἡ χωριστὴ καὶ
ἄλλο ποιοῦσα, αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς συνίστανται· αἱ μὲν γάρ χωρισταὶ καὶ
ἄλλοιον ποιοῦσαι εἰσιν αἱ κοινῶς, αἱ δὲ ἀγώριστοι καὶ ἄλλο ποιοῦσαι αἱ
ἴδιαίτατα, αἱ δὲ ἀγώριστοι καὶ ἄλλοιον αἱ κατὰ συμβεβηκός εἰσι καὶ ίδιως

1 ἄλλο οὐδὲ μὴν p ὁ σιμὸς p ἢ γρυπὸς V γρυπὸς D 1. 2 ἐπινοηθείη
E: ἐπινοηθῆ, DMVp: oblit. F ἄλλο M¹ 3 post εἶναι add. οὐ μέντοι σιμὸς
FVp δὲ] μὲν οὖν V ποιοῦσιν (sic) αἱ εἰδοποιοὶ κέντρηνται F ποιοῦσαι εἰσὶν p
4 παρὰ] περὶ D ἄλλον Fp: ἄνθρωπον DE: ἄλλο MV 5 ἄνθρ. καὶ ἵππον FVp
6 οὖν om. F 9. 10 λέγ. γάρ τι ἔστιν ἄνθρ.] ἐν γάρ τῷ λέγειν τι ἐ. ἄ. φαμεν Marc. 201:
λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
7 λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
8 λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
9 λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
10 λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
11 λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; an λέγ. γάρ ἐρωτηθέντες] τι ἐ. ἄ.?
12 τῶν γάρ διαφορῶν DE γωριστὰς εἶναι Porph. 13 τεκεί-
τερον Ep 14 τῆς οὖν διαφορᾶς E 16 ίδιων DF¹ 17 ταύτῃ] ταύταις DEF (cf.
v. 15) ίδιως καὶ κοινῶς FMVp: ίδιως κοινῶν DE 18 ἄλλήλων αἱ διαιρ. colloc. V
19 ἔξι, ὅν] ἔξι ὅν p ὅν om. M μὲν ante ὄμοι. transp. M: om. Vp 20 τῷ
(ante ἀγώρῳ) om. Mp 20. 21 τῶν δὲ τεσσάρων — ἄλλο (v. 22) in mrg. suppl. I
τῶν δὲ λοιπῶν τεσσ. συζ. V 21 τῶν λοιπῶν om. D ἡ μία p ἀσύστατος ἔστιν
colloc. FVp χωριστὴ] ἀργὴ E: χωριστὸν M 22 ποιοῦσα p: om. codd.
χωριστὸν DEM 23 εἰσιν — ποιοῦσαι om. E ἀγώριστον DM ποιοῦσαι
εἰσιν V 24 ἀγώριστον DEM 24. p. 96, 1 αἱ κατὰ συμβ. καὶ κοινῶς εἰσιν ὥσπερ
τὸ κακέσεθαι, ίδιως δὲ ὡς ἡ γρυπότης, ίδιαίτατα δὲ ὥσπερ τὸ λογικόν p

ὅσπερ η̄ γρυπότης. θάνατοις δ' ἀν καὶ ἔτερον τι διάφορον είναι, τὸ τῶν 27^τ γωριστῶν καὶ ἄλλο ποιουσῶν κατὰ ἀλήθειαν δὲ καὶ αὕτη η̄ συζητία ἀσύ- 11 στατός ἐστι· τὸ μὲν γάρ λογικὸν καθ' αὐτὸν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ (καθ' αὐτὸν γάρ ὁ ἀνθρωπὸς λογικὸς ὑπάρχει, διὸ καὶ ἀνθρωποι πάντες λογικοί), 5 τὸ δὲ γρυπὸν η̄ μέλαν η̄ ἔσταντι η̄ τι τῶν παραπλησίων οὐ καθ' αὐτό· οὐ γάρ καθὸ ἀνθρωπος. γρυπός ἐστιν η̄ μέλας η̄ τι τῶν λοιπῶν, ἐπειδὴ ἔσται πάντας ἀνθρώπους μέλανας η̄ γρυπὸν είναι. ὅστε κανὸν μὴ η̄ τις γρυπὸς 15 η̄ μέλας, οὐδὲν η̄ττον ἀνθρωπός ἐστιν. οὐδεμία ἄρα τῶν τοιούτων δια- φορῶν ποιεῖ ἄλλο τι πρᾶγμα· ἀσύστατος ἄρα.

10 p. 9,14 Ἐν τῷ τῆς οὐσίας λαμβάνονται λόγῳ.

'Αγαντὶ τοῦ ἐν τῷ λόγῳ τῷ δηλοῦντι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, τοῦτ' ἐστι τῷ ὄρισμῷ· οἱ γάρ ὄρισμοὶ ἐκ τένους καὶ τῶν συστατικῶν εἰσὶ δια- 20 φορῶν, τοῦτ' ἐστι τῶν εἰδοποιῶν, αἵτινες οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ η̄ττον· οὐ γάρ λέγεται τις μᾶλλον λογικὸς οὐδὲ μᾶλλον θυγητός καὶ 15 η̄ττον λογικὸς η̄ η̄ττον θυγητός· καὶ γάρ καὶ οἱ μικροὶ παῖδες ὄμοιοις εἰσὶ λογικοί, ἐμποδίζονται δὲ ὑπὸ τοῦ ὄργανου πρὸς τὰς λογικὰς ἐνεργειάς, καὶ ἀπλός δὲ εἰδέναι. ὅτι ἐκείνα ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ η̄ττον, ὅσα περὶ τὰ αὐτὰ ὑποκείμενα συνίστανται ἐναντία ὄντα. θίνα καὶ μήγυνται 25 ἀλλήλοις· οἶνον λευκὸν λευκοῦ μᾶλλον γίνεται λευκὸν καὶ η̄ττον, ἐπειδὴ τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον ποτὲ μὲν λευκὸν γίνεται ποτὲ δὲ μέλαν καὶ μήγυνται ταῦτα ἀλλήλοις, τὸ λευκὸν λέγω τῷ μέλανι, καὶ ποτὲ μὲν καθαρώτερα ποτὲ δὲ ἐπιμεμηρένα συμβαίνει γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν οὐσιῶν οὐκ ἐστὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ η̄ττον, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐναντίον ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ, οὐδὲ τὸ λογικὸν 30

1 δεῖξεις F καὶ οὐ. E τι καὶ ἔτερον colloc. V διάφορον είναι DFr: διαφορῶν είναι E: εἰδός είναι διαφορῶν M: διαφορά είναι V 2 ἄλλο τι V αὕτη] ἄλλη M 3 ὑπάρχει—καθ' αὐτὸν γάρ οὐ. V 3. 4 καθ' αὐτὸν (post ἀνθρώπῳ)—ὑπάρχει] καθ' οὐ γάρ ἐστιν ἀνθρωπός, ὑπάρχει λογικός p 4 λογικὸν EM πάντες ἀνθρ. Frp: πάντες οἱ ἀνθρ. V 6 ἐπειδὴ p 8 ἀνθρ. οὐδὲν η̄ττον colloc. p 9 ἀσύστατος ἄρα M: ἀσύστατον τὸ δὲ γωριστὸν καὶ ἀλλοῖον ἀγχώριστον D: ἀσύστατον καὶ ἄλλο EF: ἀλλὰ ἀλλοῖον. τὸ δὲ λογικὸν καθ' αὐτὸν προστὸν τὸ ἀνθρώπῳ ἄλλο ποιεῖ ὡπέρ ἐστιν ἀσύστατον τὸ ἀλλοῖον p: om. V (fort. recte) 10 λόγῳ λαμβ. colloc. FMp 12 τῶν οἱ. D 12. 13 διαφ. εἰσὶ colloc. D 13. 14 τὸ μᾶλλον καὶ η̄ττον M 14. 15 μᾶλλον λογ. οὔτε (sic) μᾶλλον θυγητός καὶ η̄ττον λογ. η̄ η̄ττον θυγητός D: μᾶλλον θυγητός οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ η̄ττον λογ. η̄ η̄ττον θυγητός EM: μᾶλλον θυγητός οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ η̄ττον λογ. FV: μᾶλλον θυγητός η̄ η̄ττον θυγητός οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ η̄ττον λογ. p 15 post θυγητός add. ἐπειδὴ τὸ μὲν τῆς ἐνεργειάς ἐστι, τὸ δὲ τῆς οὐσίας ἥγουν (η̄ M) τῆς ὑπάρχεις DM: om. EFVp καὶ (post γάρ) om. FVp 16 ἐμποδίζονται δὲ DEFVm: κανὸν ἐμποδί- ζονται p τῶν ὄργανων V 17 δεῖ] γρὴ V ἐκείναι F οὐσία F 18 τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον p συνίσταται p μήγυνται FV 19 γίνεται] λέγε- ται Fp λευκὸν (post γίνεται) om. V post η̄ττον add. καὶ μέλαν μέλανος μᾶλλον καὶ η̄ττον p 20 μήγυνται M 21 ποτ—ποτ] πη—πη M καθαρώτερα MVp: καθαρώτερον DEF 22 ἐπιμεμηρένα D οὐκ ἐστι] οὐκέτι p 23 καὶ η̄ττον F post η̄ττον add. φύλει γίνεσθαι p ἐναντίον ἐστι] ἐναντία ἐστι M: ἐναντίον ἐστι τι p

καὶ τὸ ἄλιον περὶ τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον συνίσταται. εἰ δέ τις εἴποι 'πῶς 27· οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν Κατηγορίαις εἰπεν "οὐσία δέ ἔστιν ἡ κυριώτατή τε καὶ πρώτως καὶ μᾶλιστα λεγομένη"; ίδοι γάρ "μᾶλιστα" εἴπεν ὡς ἀν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον ἐπιδεχομένης, φαμὲν ὡς πρώτον μὲν ὡς πρὸς τὴν 5 ἡμετέραν γνῶσιν ἔκεινον λέγεται· πρώτην γάρ εἴπε καὶ μᾶλιστα τὴν ἀπόμονην διὰ τὸ συνεγνῶσθαι μᾶλλον ἡμῖν καὶ πρώτην κατειλῆφθαι· ἐκ ταύτης γάρ 25 χρόνῳ καὶ ἐπιστήμῃ προκόψαντες πρότιμεν καὶ ἐπὶ τὴν δευτέραν, τὴν κατὰ τὰ γένη καὶ εἰδῆ. ἔπειτα εἰ καὶ συγχωρήσει τις ἐν αὐταῖς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον εἶναι, οὐχ ἐν ταῖς κατὰ πλάτος ἔσται, ἀλλ' ἐν ταῖς κατὰ 10 βάθμος· οὐ γάρ ἀνθρώπους μᾶλλον ἀνθρώπως η μᾶλλον λογικός 27· οὐδὲ ὁ ἵππος τοῦ βοὸς μᾶλλον ζῷον η τούτων ὁ ἀνθρώπως, ἀλλ' ἐν ταῖς κατὰ βάθμος, ὡς εἴπον, δυνατόν πως θεωρῆσαι τοῦτο· αἱ γάρ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω τρανέστεραι, δισφ καὶ ἀπολαύσουσι τῶν κρειττόνων, οἷον μᾶλλον τὸ λιγικὸν ἐν νῷ ἡττον δὲ ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μᾶλλον ἐν ἀγγέλοις, ἡττον δὲ 15 ἐν οὐρανίοις σώμασιν, εἴπερ καὶ αὐτὰ ἔμψυχά εἰσι καὶ λογικά, καὶ εἰ τοῦτο, μᾶλλον ἐν τούτοις η ἐν ἡμῖν. καὶ ἄλλως· η οὐσία μᾶλλον ἐν τῷ ζῷῳ η 25 ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ μᾶλλον ἐν τούτῳ η ἐν τῷ Σωκράτει· εἰ γάρ μη ἀμέσως η οὐσία τῷ Σωκράτει, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ ζώου, καὶ τούτου πάλιν διὰ μέσου τοῦ ἀνθρώπου ἐπιφοιτᾷ, πρόδηλον διτι τὰ πρώτως καὶ ἀμέσως 20 τινὸς μετέχοντα τῶν δευτέρων καὶ διὰ μέσου μετεχόντων μᾶλλον μετέχει, καὶ καλῶς εἴρηται, ὡς αἱ μὲν κατὰ πλάτος οὐκ ἐπιδεχονται τὸ μᾶλλον καὶ 25 τὸ ἡττον, αἱ δὲ κατὰ βάθμος ἐπιδεχονται· εἰ γάρ αἱ κατὰ πλάτος ἐπεδέχοντο τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, οὐχ ἀν οὐδὲ η αὐτῇ ἀπόστασις ην αὐτῶν ἀπὸ τοῦ γένους, τοῦ τε λογικοῦ φημι καὶ τοῦ ἀλόγου καὶ τοῦ θνητοῦ καὶ 25 τοῦ ἀθανάτου.

περὶ ἐπὶ p συνίσταται MVP post συνίστανται addl. οὐ λέγεται γάρ μᾶλλον καὶ ἡττοῦ.
 οὐδὲ γάρ λογικὸς ἀνθρώπου λογικοῦ ἀνθρώπου μᾶλλον ἔλλογμός ἐστι D εἴποι D' FMP:
 εἰπη D²EV 2 εἶπεν ἐν ταῖς κατηγ. V: ἐν ταῖς κατηγ. ἔφη p (cf. c. 5 p. 2a11) δὲ
 om. F κυριώτατά τε p: κυριώτατή DE: κυριώτατο τά τε F: κυριώτατα MV 3 τὸ
 μάλιστα (alterum) p ἀν om. M 4 δεῖξῃ ἐπιδεχομένην p καὶ φαμεν D ώς
 (post μὲν) om. EMP 5 ἐκεῖνο λέγεται DEM: ταῦτα ἐκείνω λέγεται FV: αὐτῷ ταῦτα
 ἐκεῖνα λέλεκται p μὲν γάρ F 6 γάρ ταύτης colloc. FV 7 προκύψαντες VP
 προέμεν MP καὶ (ante ἐπὶ) om. V 8 τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ FV: τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη p
 9 εἶναι καὶ τὸ ἡττοῦ colloc. FVP κατὰ (ante πλάτος) om. E τὸ πλάτος DEM 10 τὸ
 βάθος M 11 ὁ (ante ἵππος) om. V τοῦ βοὸς iter. E 13 ὅσων F: ὅσον V
 14 τῇ om. MP (fort. recte) 15 εἰπερ] ὥσπερ F¹ εἰσι] εἴη p εἰ τοῦτο DV: εἴτε
 τὸ EFMp 16 μᾶλλον ἢ V τῷ om. p 17 τῷ om. FVP τούτῳ] τούτοις p
 ἢ ἐν τῷ σωκράτει D: ἢ ἐν τῷ σώματι EM: ἢ ἐν σωκράτει, ὅμοιως τὸ ζῶον μᾶλλον ἐν
 ἀνθρώπῳ ἢ ἐν σωκράτει (σώματι V) FV: ὅμοιως τὸ ζῶον μᾶλλον ἐν ἀνθρώπῳ ἢ ἐν σωκρά-
 τει p 17. 18 εἰ γάρ—τῷ σωκράτει DP: om. EFMV ἀμέσως p: ἄλλως D
 18 πάλιν διὰ μ. τ. ἀνθρ. om. M: διὰ μ. τ. ἀνθρ. om. EFV 19 πρόδηλον οὖν p
 ὅτι] ώς FVP πρώτης M 20 μετέχη τινὸς colloc. V 21 καὶ καλῶς] καλῶς
 ἄρα p αἱ μὲν DVp: εἰ μὲν E: εἰ αἱ μὲν F: εἰ μὴ M πλάτος in lit. D
 21. 22 καὶ ἡττοῦ V 22. 23 αἱ δὲ—ἡττοῦ om. EFM 22 γάρ] οὖν V αἱ (post
 γάρ) om. V 22. 23 ἐπεδέχοντο scripsi: ἐπιδέχονται DP: om. V 23 ἡ αὐτῆ] αὕτη
 ἢ D 24 τε om. p οὐσι p καὶ τοῦ θητοῦ] τοῦ τε θητοῦ p

p. 9,17 Αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός, καὶ ἀχώριστοι ὡσιν, ἐπίτασιν 27^ο
καὶ ἄνεσιν λαμβάνουσιν.

‘Αντὶ τοῦ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτον’· ταῦτα δὲ εἴληπται
τὰ δινόματα ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χορδῶν· ἐκεῖ μὲν γάρ ή μὲν ἐπιτεινομένη 15
5 σφιδρὸν ἀποτελεῖ ψόφον η δ' ἀνειμένη ἐλάττονα. οὕτως οὖν οἱ φιλόσοφοι
ἐπίτασιν μὲν λέγουσι τὴν σφιδρὰν ἀντῆληψιν τοῦ πράγματος, ἄνεσιν δὲ τὴν
ἐλάττονα.

p. 9,20 Λύται μὲν γάρ εἰσιν αἱ τὸν ἔκάστου λόγου συμπληροῦσαι.

Αἱ διαφοραὶ αἱ τῆς οὐσίας συμπληρωτικαὶ. αὗται δὲ καὶ τῶν δρισμῶν
10 εἰσι συμπληρωτικαὶ· οἱ δὲ δρισμοὶ τοῦ αὐτοῦ οἱ αὐτοί εἰσιν ἀεί· οὐ γάρ
ποτὲ μὲν ζῶν λογικὸν ὁ ἄνθρωπος ποτὲ δὲ οὔ; ἀλλ' ἀεὶ ὠσαύτως οὔτε 20
ἐπίτασιν οὔτε ἄνεσιν ἐπιδεγόμενος.

p. 9,22 Ἡ κεχρῶσθαι πως.

Τοῦτ' ἔστι μέλαν ἢ λευκὸν εἶναι· ἐπιτείνεται γάρ καὶ ἀνίεται· ἔστι
15 γάρ ἄλλο ἄλλου λευκότερον καὶ μελανώτερον.

p. 9,24 Τριῶν οὖν εἰδῶν τῆς διαφορᾶς θεωρουμένων καὶ τῶν
μὲν οὐσῶν χωριστῶν τῶν δὲ ἀχωρίστων, καὶ πάλιν τῶν ἀχωρί-
στων τῶν μὲν οὐσῶν καθ' αὐτὸν δὲ κατὰ συμβεβηκός. 25

Τύπεσχετο ὁ Πορφύριος περὶ τῶν προκειμένων διδάσκειν λογικῶτερον·
20 βούλεται τοιόννυν ἐκ τῶν διαφορῶν καλνταῦθα διδάξαι τινὰ συμβαλλόμενα πρὸς
τὴν ὄριστικὴν καὶ διαιρετικὴν μέθοδον. φησὶν οὖν ὅτι τῶν εἰδοποιῶν δια-
φορῶν αἱ μὲν εἰσι συστατικαὶ αἱ δὲ διαιρετικαί, οὐκ ἄλλαι καὶ ἄλλαι, ἀλλ'

1 δὲ om. D 3 ante ἀντὶ add. ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν λαμβάνουσιν p εἴληπται post
χορδῶν transp. p 4 μὲν (prius) om. Vp (alterum) om. FM ἐπιτειν. FMV:
ἀποτειν. DEp 8 πληροῦσαι M 9 αἱ (ante διαφοραὶ) om. Vp αὗται
δὲ] ἄλλα M 10 εἰσι συμπληρωτικαὶ om. M δεῖ] ἄν F 11 ὁ ἄνθρω-
πος λογικὸν colloc. V post λογικὸν add. θυητὸν p οὕ] ἄλλο V ἀλλ'
δεῖ] ἄλλ' ἢ F post ωσάυτως add. ἔχει V 11. 12 οὔτε ἐπίτασιν — μελανώτερον
(v. 15) om. M 12 ἄνεσιν οὔτε ἐπίτασιν colloc. V post ἐπιδεγόμενος add. οὐ
γάρ ποτὲ μὲν μᾶλλον ζῶν λογικὸν (θυητὸν add. p) ἔστιν ὁ ἄνθρωπος, ποτὲ δὲ ἡπτον (ἡπτον
δὲ ποτέ V) Vp 13 ἥ] τὸ V 14 μέλλαν D λευκὸν ἢ μέλαν colloc. p
ἐπιτειν. γάρ] καὶ γάρ ἐπιτειν. V: ἐπιτειν. (γάρ om.) p 15 ἄλλου ἄλλο colloc. D
καὶ] ἢ V μελανότερον Vp post μελανώτ. add. καὶ γρυπώτερον DE: καὶ γρυπό-
τερον F: καὶ σιμότερον καὶ γρυπότερον Vp 18 καθ' αὐτὸν] καθ' αὐτὰς Porph., quod
reponas. 19 περὶ τοῦ προκειμένου V λογικ. post ὑπέσχετο transp. Fp: post πορ-
φύριος V 21 διαιρ. καὶ ὄριστ. colloc. FVp καὶ διαιρετικὴν in mrg. suppl. D

αἱ αὐταὶ πῆ μὲν γίνονται συστατικαὶ πῆ δὲ διαιρετικαὶ, ἄλλως καὶ ἄλλως 27· παραλαμβανόμεναι· τὸ γάρ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογὸν τὸ θνητὸν καὶ τὸ άθάνατον τοῦ ζῷου εἰσὶ διαφοραί, καὶ εἰσὶν αὐταὶ διαιρετικαὶ (τὸ γάρ ζῷον εἰς ταῦτα διαιρεῖται)· ἐὰν δὲ αἱ δυνάμεις συμπλακήσῃς ἂμφα ληφθῶσιν 5 οἶνον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητόν, γίνονται συστατικαὶ τοῦ ἀνθρώπου διαφοραί· συνιστῶσι γάρ καὶ συμπληρῶσιν αὐτοῦ τὴν φύσιν. δῆκον οὖν ὅτι αἱ μὲν διαιρετικαὶ διαφοραὶ γρηγορεύουσι πρὸς τὴν διαιρετικὴν μέθοδον, εἴπερ κατὰ ταῦτα γίνονται αἱ τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρέσεις, αἱ δὲ συστατικαὶ εἰς τὴν ὄριστικήν, εἴπερ οἱ ὄρισμοι ἐκ γενῶν εἰσὶ καὶ τῶν τοιούτων 10 διαφορῶν. Ιστέον δὲ ὅτι συντιθέμεναι αὐταὶ ποιοῦσι τέσσαρας συζυγίας, ὃν αἱ μὲν τρεῖς συνίστανται ή δὲ μία ἀσύστατος ἔστιν. οἶνον ἔστω λογικὸν καὶ ἄλογον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον. ίδον τοίνυν λογικὸν καὶ θνητὸν συνίσταται, 28· ἔστι γάρ ὁ ἀνθρωπός, λογικὸν καὶ ἀθάνατον ὁ θεός, ἄλογον δὲ καὶ θνητὸν ὁ ιππός, οὐκ ἔστι δέ τι ἄλογον καὶ ἀθάνατον. ζητεῖται γάρ περὶ 15 τῆς λοιπῆς συζυγίας, τῆς τοῦ ἀλόγου φημὶ καὶ τοῦ ἀθανάτου, πότερον συνέστηκε καὶ ἔστι τι ἄλογον καὶ ἀθάνατον, οἶνον τι δοκεῖ καὶ περὶ τῆς Σκύλλης ὁ ποιητὴς λέγειν

ἄλλ’ ἀθάνατον κακόν ἔστιν,

5

ἡ οὐ· οἱ μὲν γάρ φασιν εἰναί τι δαιμονίων ἀλόγων γένος ἀθάνατον, ὅπερ 20 δὴ μείονα ἐπέχει ταῦτιν, οὓς καὶ ἀποτρεπόμεθα. οἱ δέ φασι καὶ τὸ τοιοῦτον γένος θνητὸν εἶναι· δὲ γάρ ἔστιν ἀθάνατον, καὶ λογικὸν ἔστι πάντας. ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν οὐσίαν, καὶ τὰ αὐτὰ εὑρήσομεν· καὶ γάρ καὶ ἐνταῦθα δύο οὐσῶν ἀντιμέσεων, ἐμψύχους καὶ ἀψύχους, αἰσθητικοῦ καὶ ἀναισθητικοῦ, καὶ τούτων συμπλεκομένων τρεῖς μόνοι συνίστανται συζυγίαι, ἡ 10 δὲ λοιπὴ ἀσύστατος ἔστι· τὸ μὲν γάρ ἐμψύχους καὶ αἰσθητικὸν τὸ ζῷον, τὸ δὲ ἐμψύχους καὶ ἀναισθητον τὸ φυτόν, τὸ δὲ ἄψυχους καὶ ἀναίσθητον ὁ λίθος, ἀψύχου δὲ καὶ αἰσθητικὸν οὐδέν ἔστιν. δὲ γάρ ἀν ἔχῃ αἰσθησιν, πολλῷ μᾶλλον τὴν φυσικὴν ἔχει φυγήν· ὅπου γάρ φυσική, οὐ πάντως καὶ αἰσθητική, ὅπου δὲ αἰσθητική, πάντως καὶ φυσική.

1 μὲν γάρ π δαιρ. πῆ δὲ συστ. colloc. F Vp 2 καὶ τὸ θνητὸν D καὶ ἀθάν. D
 5 διαφ. τ. ἀνθρ. colloc. V 6 συμπληρῶσι F ὅτι οι. V 7 πρὸς εἰς V
 8 κατὰ ταῦτα scripsi: κατὰ ταῦτην FVp: κατ’ αὐτὰς M τῶν γενῶν V 10 συντεθειμέναι DEM 12. 13 συνίστανται FV 13 λογικὸν ὁ ἀνθρ. colloc. V 14 οὐκ ἔστι δέ τι FM: οὐκέτι δέ ἔστιν Vp 17 ζητεῖται — πάντως (v. 21) eicias 15 καὶ ἀθάν. FV 16 ἄλογον ἀθάν. F 17 δὲ ποιητὴς] Ilom. μ. 118 19 ἄλογον V ἀθάν. γένος colloc. M 20 δὴ μείονα] δημιουρὸν V ἐπέχει DEM: ἐπέχειν φησὶ F: φασὶ ἐπέχειν V: ἐπέχειν φασὶ p 21 γάρ ἔστιν] γάρ ἀν ἦ p 21. 22 ἔστι πάντως DFV: πάντως ἔστιν EM: εἶναι πάντως p 22 post ἔλθωμεν add. τούτων p καὶ (ante ἐπὶ) οι. E τὰ αὐτὰ] ταῦτα V πάντως εὑρήσομεν M εὑρίσκομεν FV καὶ γάρ καὶ DVp: καὶ γάρ EFM 23 post ἐμψύχους add. φημὶ p καὶ (ante ἀψύχου) οι. F αἰσθητικῆς D αἰσθητικοῦ τὲ |||αἰσθητοῦ (partim oblit.) M 25 αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς αἰσθαταὶ εἰσὶ p 25. 26 καὶ αἰσθητ. — ἐμψύχους οι. EFM 25 αἰσθητικόν ἔστι Vp 27 post λίθος add. ἐμψύχου δὲ καὶ αἰσθητικὸν τὸ ζῶον M ἔχη DEM: ἔχοι FV: ἔχει p 28 τὴν οι. V ἔχει τὴν φύσιν (sic) φυγήν M post φυγήν add. ἄλλως τὴν ζωτικήν V 29 ἔχει πάντως καὶ p

7*

'Αλλ' αὗται γε αἱ διαιρετικαὶ διαφοραὶ τῶν γενῶν· ὡσπερ γάρ εἰσὶ²⁸ τινα μόνως εἰδῆ, τινὰ δὲ καὶ γένη καὶ εἰδῆ, οὗτοις καὶ ἐπὶ τῶν διαφορῶν·¹⁵ τῶν γὰρ εἰδοποιῶν διαφορῶν αἱ μέν εἰσι μόνως διαιρετικαὶ αἱ τῶν γενικωτάτων, αἱ δὲ μόνως συστατικαὶ αἱ τῶν εἰδικωτάτων, αἱ δὲ συστατικαὶ τε²⁰ οἱ καὶ διαιρετικαὶ αἱ τῶν ὑπαλλήλων· αἱ μὲν γάρ τῆς οὐσίας διαιρεφοραί, τὸ σῶμα φημι καὶ τὸ ἀσώματον, διαιρετικαὶ μόνως τῆς οὐσίας, οὐδὲμις δὲ συστατικαὶ, αἱ δὲ τοῦ ἀνθρώπου διαιρεφοραί, οἷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυητόν, μόνως συστατικαὶ τοῦ ἀνθρώπου, αἱ δὲ τῶν μέσων, οἷον αἱ τοῦ ζῷου²⁵ τὸ θυητὸν καὶ ἀθάνατον, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, καὶ συστατικαὶ καὶ διαιρετικαὶ. οἱότι ἔχουσί τι πρὸς αὐτῶν ἐπαναβεβηκύτε· αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι διαιρετικαὶ τοῦ ζῷου, οἵτι αὗται διαιροῦνται εἰς ἔτερα εἰδῆ, οἷον τὸ θυητὸν καὶ ἀθάνατον (εἰς ταῦτα γὰρ διαιρεῖται τὸ ζῷον), καὶ τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον ὅμοιας. αἱ δὲ ὑπαλλήλοι τῶν εἰδῶν εἰσὶ συστατικαὶ· λογικὸν μὲν γάρ καὶ θυητὸν ἀνθρώπου συστατικά, λογικὸν δὲ καὶ ἀθάνατον ἀγγέλου,³⁰ ἄλογον δὲ καὶ θυητὸν ἵππου, αἱ δὲ τοῦ ἄλογου καὶ τοῦ θυητοῦ τῶν ἀλόγων³⁵. παρέλειψεν δὲ Πορφύριος τὸ ἄλογον καὶ τὸ ἀθάνατον ὡς ἀμφιβαλλόμενον, εἴτε εἰσὶ τοιαῦται οὐσίαι εἴτε οὐ· εἰσὶ γάρ, ὡς εἶπον, τὰ ἄλογα δαιμόνια μείω τάξιν ἐν τῷ παντὶ ἐπέχοντα καὶ ἀφορισθέντα πρὸς τὸ τὰς ἀξίας κολαΐζειν ψυχάς, ἀπέρ νπό τινων μὲν ἀθάνατα ὑπό τινων δὲ²⁰ θυητὰ εἶναι γενόμισται.

p. 10,19 Καὶ τούτων γε μάλιστα χρεία εἰς τὰς διαιρέσεις τῶν³⁰ γενῶν.

Τὸ μάλιστα προσέθηκεν, οἵτι πολλάκις διὰ τὴν ἀνθρωπείαν ἀσθένειαν ἀποροῦντες τοιούτων διαφορῶν παραλαμβάνομεν ἐκ τῶν κατὰ συμβεβηκός,

1 αἱ om. EMp εἰσὶ³¹ ἐστί³² p τινα μὲν F 2 τινὰ δὲ³³ τὰ δὲ F 3 τῶν γὰρ διαιφ. τῶν εἰδοποιῶν FV 3. 4 αἱ τ. γενικ.] τῶν γενικωτάτων (αἱ om.) in mrg. suppl. et in textu haec add. οὐ γάρ ἔχουσι τὸ πρὸ αὐτῶν τὸ διφεῖλον διαιρεθῆναι καὶ ποιῆσαι τὰς γενικωτάτας γένους συστατικὰς διαφοράς. διὰ τοῦτο οὐδὲ δρός τοῦ γενικωτάτου γένους, τὸ ἄτομον συστατικόν οὐκ ἔχον (sic) θένει οὐδὲ ποσῶς δρίζεται D 4 μόνως om. V αἱ (post συστ.) om. V 9 καὶ τὸ ἀθάν. M τὸ λογικόν τε FV καὶ ἄλογον FV καὶ (ante συστ.) om. p 9. 10 συστατικὸν καὶ διαιρετικὸν E 10 οἱότι — ἐπαναβεβηκός om. FV αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι — γενόμισται (20) ab Ammonio aliena esse videntur 10. 11 ἐναντ. καὶ διαιρ. V 11 οἱότι — εἰδῆ om. FV 12 καὶ τὸ ἀθάν. FM καὶ (ante τὸ λογ.) om. M 14 συστατικά DV: συστατικόν EFMp 15. 16 αἱ δὲ—ζῷων nescio quid post verba ἄλογον δὲ καὶ θυητὸν ἵππου sibi velint 16 παρέλειψε δὲ p 16. 17 ἀμφιβαλλόμενα Vp 17 εἴτε οὐ] ἢ οὐ E εἴπομεν V 18 μείω EM: δημίων DV: μείονα F: τὰ μείονα p ἐπέχοντα EFVp: ἔχοντα DM 19 ἀπέρ] ἀτινα D 21 γε om. M 21. 22 τοῦ γένους V 12 post lemma add. σκόπει πῶς ὁδὲ ἐν τῷ λέγειν εἰς τοὺς δρισμοὺς λαμβάνονται αἱ διαφοραὶ αὗται δηλοῦ οἵτι καὶ αἱ φωναὶ ἐπὶ τῶν δρισμῶν τῶν συμβεβηκότων οὐσιώδεις εἰστε· οἱ γὰρ δροὶ ἔχει οὐσιωδῶν φωνῶν σύγκεινται, οἷον λευκόν ἐστι γρῦπα διαιρετικόν ὅψεως DEMp: om. FV 23 τὸ δὲ DEMp ἀνθρωπίνην FV 24 κατὰ τὸ συμβ. D

οἶν ἐπὶ τῷ κόρακος ἀντὶ διαφορᾶς τὸ μέλαν λαμβάνομεν καὶ ἐπὶ τῷ γρή
κύκνου τὸ λευκόν, ὡς διαφορᾶς λαμβάνομεν, ζῷον εἶναι ἄλογον τοῦ
γρεμετιστικόν. τὸ ἔδιον ἐπουσιῶν δὲ ἀντὶ διαφορᾶς σύντιθομεν λαμβάνομεν
διὰ τὸ μὴ δύνασθαι οὐσιώδη διαφορὰν ἐππου | φέρε καὶ ὅνος εὑρεῖν. 28^ν

5 p. 10,22 "Ἄς δὴ καὶ δριζόμενοί φαμεν· διαφορά ἐστιν ἢ περισ-
σεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους.

Ἀπαριθμητάμενος τὰ σημανόμενα τῆς διαφορᾶς καὶ εἰπὼν περὶ ποίου
σημανομένου μάλιστα τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, βούλεται ταῦτης τὴν ὑπο-
γραψὴν ἀποδοῦναι. φησὶν οὖν διαφορά ἐστιν ἢ περισσεύει τὸ
10 εἶδος τοῦ γένους· ὁ γάρ ἀνθρωπος τῷ λογικῷ καὶ τῷ θνητῷ περιτ-
τεύει τοῦ ζῴου. ἀπορίαν δέ τινα ἀπορεῖ ὁ Πορφύριος ἐκ τοῦ ὄρισμοῦ τού-
του καὶ ἐπιλύεται ταῦτην. προλαμβάνει δὲ τῆς ἀπορίας δύο ἐναργῆ τινα
ἀξιώματα, ἀ οὕτω καλοῦνται ὑπὸ τῶν Περιπατητικῶν ὡς οὔκοθεν τὸ ἀξιό-
πιστον ἔχοντα. εἰσὶ δὲ τὰ ἀξιώματα ταῦτα· πρῶτον μὲν διειρηταί
15 ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος, οἷον τὸ ἀβάνιον γέροντεν ἐκ τοῦ ἔλλου, ὃ
πῃ μὲν ὃν ὑπῆρχε (ἔλλον γάρ ἦν). πῃ δὲ μὴ οὐ ποτὶ γάρ ἢ ἀβάνιον.¹⁰
εἰ γάρ ἦν, οὐκ ἔχοργε τέκτονος τοῦ ποιοῦντος. καὶ οἱ λίθοι πῃ μέν εἰσιν
ὄντες ὡς λίθοι, πῃ δὲ οὐκ ὄντες, διειρηταί οὕτω ποταμοί. ἐκ δὲ τοῦ μηδαμῆ
μηδαμῶς ὄντος πᾶς ἄν τι γένοιτο; δεύτερον δὲ διειρηταί τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐ-
20 τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀμα καὶ οὐκ ἐνδέχεται εἶναι· ἀναιρε-
τικὰ γάρ ἀλλήλων τὰ ἐναντία εἰσί. τούτων προλεγμέντων ἢ ἀπορία προ-
βαίνει τούτον τὸν τρόπον· ἀνάγκη τὰς διαφορὰς ἢ ἐκ τοῦ γένους τοῖς εἰ-
25 δεσιν ἐπιγίνεσθαι προϋπαρχούσας ἐν αὐτῷ ἢ ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄν-
τος. ἔκατερον δὲ τούτων ἀτοπον· εἰ γάρ εἰσιν ἐν τοῖς γένεσιν αἱ διαφοραί,
30 ἔσονται τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, τὸ θνητὸν καὶ τὸ
ἀθάνατον, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον, ὅπερ ἀτοπον. εἰ δὲ μὴ εἰσὶν αἱ δια-
φοραὶ ἐν τοῖς γένεσι, πόθεν γίνονται ἐν τοῖς εἰδέσιν; ἔσται γάρ τι γινό-
μενον ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος, ὅπερ ἀτοπον. οὐ γάρ ἐξ ἄλλου 20

1 οἶον—τὸ λευκόν (v. 2) eicias διαφορᾶς FV: διαφορῶν DEMp παραλαμβάνομεν F
3 τὸ δὲ ἔδιον libri: δὲ ἐδινούxi ἐπους.] scribas μὴ οὐσ. (cf. p. 33,20 not.) παρα-
λαμβ. FVp 4 οὐσιώδεις διαφορᾶς V ἐππου — εὑρεῖν] ἐππου φέρε καὶ ὅνος εἰπεῖν
M: ὅνος φέρε εἰπεῖν καὶ ἐππου εύρειν V: ἐππου φέρε εἰπεῖν καὶ ὅνος εὑρεῖν p ὃ φαμεν]
φασι Porph. 7 σημαν.] γένη M 8 μάλιστα post λόγος transp. Vp παρά-
τοις φιλ. Vp ταῦτης DM: ταῦτην EFVp 10 γάρ] δὲ V 12 προσλαμβ. M
τὴν ἀπορίαν E τινὰ ἐναργῆ colloc. MV 14 οὐδὲν γίν.] οὐ γίν. τὶ M 15 ἀβ-
βάνιον (ubique) DEMV ἐκ τ. ἔλλου γέγ. colloc. V δ] διειρηταί οἱ λίθοι—οίχος (v. 18) om. Vat. 2189 (recte)
οὕτω V 17 τοῦ τέκτ. τοῦ M καὶ οἱ λίθοι—οίχος (v. 18) om. Vat. 2189 (recte)
18 διειρηταί οἱ λίθοι—οίχος (v. 18) om. V 19 δὲ om. F 21 εἰσι post γάρ transp. FV
22 τὸν τρ. τοῦτον colloc. F 24 ἐκατέρων V post διαφοραὶ add. σώμασιν οὐ-
σιν p 25 ἐν τῷ αὐτῷ post χρόνον transp. V 26 μὴ εἰσὶν Marc. 201: μὴ ὅσιν
DEFMVP 27 ἐν τοῖς εἰδ. πόθεν γίν. colloc. DEM γίνεται D ἔσται FMV:
ἔστι DEP

τινὸς δύνανται εἶναι, ἐπεὶ μηδὲ ἔστι μεταξὺ γένους καὶ εἴδους ἄλλο, εἰ μὴ 28^ο αἱ διαφοραὶ δῆλον οὖν ὅτι ἀπορώτατος ὁ λόγος.

Απορήσας τοίνυν ἐπιλύεται τὴν ἀπορίαν περιπατητικῶς· λέγει γάρ ὁ Πορφύριος, ὅτι τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐνεργείᾳ 5 μὲν εἶναι οὐ δύναται, δυνάμει μέντοι δύναται εἶναι. ἵνα δὲ σαφῆ γένηται τὰ λεγόμενα, εἴπωμεν. οὕτως· ἄλλο τί ἔστι τὸ δυνάμει εἶναι τι καὶ ἄλλο τὸ ἐνεργείᾳ· δυνάμει μὲν γάρ λέγεται τὸ ἀτελὲς καὶ μὴ προαγγέλλεν εἰς ἐνέρ- 25 γειαν, δυνάμεινον μέντοι καὶ ἐπιτιθεσίας ἔχον ἐνεγχθητοί εἰσιν τὸ ἐνεργείᾳ· οἷον τὸ παιδίον δυνάμει μὲν γραμματικόν ἔστι (δύναται γάρ γενέσθαι γραμ- 10 ματικόν) καὶ τὸ ψυχρὸν ὅδωρ λέγεται δυνάμει θερμόν. τοῦτο οὖν ἔστι τὸ δυνάμει. ἐνεργείᾳ δὲ λέγεται γραμματικὸς ὁ ἥδη τὴν γραμματικὴν ἐπι- στήμην κατὰ τὴν ἔξι τελειωθεὶς καὶ παραδιδοὺς τοὺς γραμματικοὺς λόγους, καὶ τὸ μὲν ψυχρὸν ὅδωρ δυνάμει λέγεται εἶναι θερμόν, τὸ δὲ ἥδη θερ- 30 μανθὲν λέγεται ἐνεργείᾳ θερμόν. φησίν οὖν ὅτι τὰ ἐναντία οἷον τὸ ψυχρὸν 15 καὶ τὸ θερμὸν ἐνεργείᾳ μὲν ἄμα τινὶ παρεῖναι ἀδύνατον, δυνάμει δὲ δύνα- τον· τὸ γάρ χλιαρὸν ὅδωρ οὔτε θερμὸν οὔτε ψυχρὸν ἔστιν ἐνεργείᾳ, δυνά- μει δέ ἔστιν ἀμφότερα, καὶ τὸ βρέφος δυνάμει καὶ ἀρετὴν ἔχει καὶ κακίαν, καὶ ἡ ὄλη δυνάμει πάντα ἔστι τὰ ἐναντία. εἰ οὖν καὶ τὸ γένος ὄλης λό- 20 γον ἐπέχει, ὡς ἔξῆς φησι, δῆλον ὅτι ἔξει ἐν ἑαυτῷ δυνάμει πάσας τὰς 35 ἐναντίας διαφοράς. καὶ ἄλλως δὲ δυνατὸν ἐνί τὰ ἐναντία εἶναι, εἰ μὲν τὸ ἔτερον ἐνεργείᾳ ἔχει τὸ δὲ λοιπὸν δυνάμει· τὸ γάρ ἐνεργείᾳ ψυχρὸν δυνάμει ἔστι θερμόν, εἰ πεφύκοι μεταβάλλειν εἰς τὸ θερμόν. τοῦτο δὲ εἴπον, ἐπειδή ἔστι τινα | θατέρου μόνου τῶν ἀντικειμένων δεκτικά· ὁ γάρ 29τοι κρύσταλλος ψυχρὸς ὣν οὐδέποτε ἀν θερμανθείη, οὐδὲ τὸ πῦρ τὴν ἐναντίαν 25 ψύξιν δέξαιτο ἄν. ὁ ἀληρός μέντοι καὶ τὸ ὅδωρ παρὰ μέρος ἐκατέρου τῶν

1 μηδὲ DEM: οὐδὲ FVp 3 τῶν περιπατητικῶν M 5 εἶναι om. V δύναν-
 ται (priore loco) DEF MV μέντοι] δὲ p εἰλιγή δύν. colloc. M 5. 6 σαφές γέν-
 το λεγόμενον p γένηται post λεγμ. transp. M 6 τι (post ἄλλο) om. FVp 7 μὲν
 om. V 8 μέντοι] δὲ FV ἐπιτηδειότητα FV ἐνεχθ.] ἔγχωρεῖν M τὸ ἐναργές
 M: τὰς ἐνεργείας V 9 γραμμ. δυνάμει ἔστι (μὲν om.) V γραμματικόν oblit. M
 9. 10 γραμμ. γενέσθαι colloc. D γεν. γραμματικός M 10 λέγεται δυνάμει θερμόν FV
 Marc. 201: δύναται γενέσθαι δυνάμει θερμόν DE: δύναται γενέσθαι θερμόν M: δυνάμει θερ-
 μόν, δύναται γάρ γενέσθαι δυνάμει θερμόν p 11 γραμματικόν DEF post ἥδη add.
 κατὰ EMp: om. DFV 12 κατὰ om. M παραδόους p 13 εἶναι λέγεται col-
 loc. M 13. 14 τὸ δὲ ἥδη—θερμόν om. F 14 λέγεται om. p οὖν FMVp:
 om. DE οἷον FV: ὅτι D: ἡτοι p: om. EM 16 γάρ om. M ἔστιν post θερμόν
 transp. V 17 καὶ κακίαν ἔχει colloc. V 18 πάντα ἔστι DEF: ἔστι πάντα MV:
 πάντα ἔχει p οὖν] γοῦν V 18. 19 λόγον ὅλης colloc. V 19. ἔξης] cf.
 p. 11, 19 20 καὶ ἀλλως—διαφορὰς δυνάμει (p. 103, 5) eicias 20. 21 εἰ μὲν τὸ]
 καὶ τὸ μὲν D 21 ἐνεργεία ἔχει Mp: ἐνεργεία ἔχειν DE (?): ἔχει ἐνεργεία FV
 22 εἰ περφύκοι FVp: εἰ περφύκει DEM μεταβάλλεσθαι p 23 εἰπεν D τῶν
 ἀντικ. μόνου colloc. V 23. 25 ὁ γάρ—δέξαιτο ὄν] οὐδὲ τὸ πῦρ ... ἐπιδέξοιτ' ἄν
 οὐδὲ ὁ κρύσταλλος ψυχρὸς ὡν ποτε ἀν θερμανθείτι V 24 κρύσταλλος DEMp 25 δέ-
 ξαιτο M: δέξαιτο DE: ἐπιδέξαιτο FVp μέντοι FV: μὲν DEMp ἔκατέρου scripsi:
 ἔκατέρα D: ἔκατέρου EF MVp

έναντίων ἔστι δεκτικά· δύναται γάρ τὰ ἔναντία ἐν τῷ αὐτῷ παρεῖναι ἅμα 29^ο
δυνάμει· εἰ μὴ γάρ τὰ δύο εἴχει δυνάμει, οὐκ ἀν καὶ ἐνεργείᾳ εἰς ἑκάτερον
μετέβαλλεν, ἀλλ’ ἐπειδὴ τὰ ἔναντία ἔχει δυνάμει, διὰ τοῦτο εἰς ἑκάτερον 5
μεταβάλλει παρὰ μέρος. οὕτως οὖν φασι καὶ τὰ γένη ἔχειν τὰς ἔναντίας
ἢ διαφορὰς δυνάμει, καὶ οὕτε ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὅντος γίνεται οὕτε
τὰ ἔναντία ἐν τῷ αὐτῷ ἔστιν ἐνεργείᾳ. ταύτη τῇ λόγῳ κέχρηνται οἱ ἐκ
τοῦ Περιπάτου, ἣν καὶ ὁ Πορφύριος ἀπέδωκεν, ἐπειδήπερ, ὡς ἥδη εἴρηται,
χρησιμεύον πρὸς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας γράφει τὸ βιβλίον.

Ἴστεον δὲ ὅτι οἱ Ηλατωνικοὶ ἔναντιοῦνται τῇ ἐπιλύσει ταύτῃ· καὶ γάρ 10
10 ἐνεργείᾳ εἶναι λέγουσι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι, καὶ φασιν ὅτι οὐ δεῖ
φοβεῖσθαι ἐνεργείᾳ ὑποθέσθαι ἐν τοῖς γένεσι τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον, τὸ
Θνητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον. κέχρηνται δὲ εἰς ἀπόδεξιν τούτου τοιούτοις λό-
γοις· πρῶτον μὲν γάρ φασιν, οὐκ ἔστιν ἔναντίον τὸ λογικὸν τῷ ἀλόγῳ
οὐδὲ τὸ Θνητὸν τῷ ἀθανάτῳ· τὰ γάρ ἔναντία φύεται ἀλληλα, ταῦτα δὲ
15 οὐ μόνον οὐ φύατικά ἔστιν ἀλλήλων ἀλλὰ καὶ ὑποστατικά ἀλλήλων· τὸ 15
γάρ λογικὸν καὶ τὸ ἀθάνατον ὑποστατικά ἔστι τοῦ Θνητοῦ καὶ τοῦ ἀλόγου.
ἡ γάρ θεὸς ἀθάνατος ὃν καὶ λογικὸς ὑφίστησι τὰ Θνητὰ καὶ ἀλογα, καὶ ὁ
Ἄνθρωπος λογικὸς ὃν κηδεμῶν τοῦ ἀλόγου γίνεται καὶ σωτήρ, καὶ οἱ ἄγ-
γελοι ἀθάνατοι ὅντες τῶν Θνητῶν εἰσὶ κηδεμόνες καὶ φύλακες. ὕστε οὐκ
20 ἔναντία τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον οὐδὲ τὸ Θνητὸν καὶ τὸ ἀθανάτον· εἰ δὲ
μὴ ἔναντία, οὐκ ἀδύνατον ἅμα εἶναι ταῦτα ἐν τῷ γένει, ἐπειὶ καὶ αἱ ἀλογοι 20
δυνάμεις, θυμός φημι καὶ ἐπιμυμία καὶ αἰσθησίς καὶ ἡ λογικὴ ζωή, ἅμα
ἐν ἑνὶ ζῷῳ τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦνται. ἐπειτα δέ φασιν, εἰ καὶ ἔναντία
ἔστιν, οὐδὲν ἀτοπον εἶναι αὐτὰ ἐν τῷ γένει τῷ αὐτῷ ἐνεργείᾳ, ἐπειδὴ οὐχ
25 ὡς ἐν· ὑποκειμένῳ εἰσὶ σώματι ἀλλ’ ἐν τινι ἀσωμάτῳ (ἀσωμάτον γάρ τὸ
γένος), δύνανται δὲ ἐν ἀσωμάτοις τὰ ἔναντία εἶναι· διὰ τοῦτο γάρ ἐν ὑπο-
κειμένῳ τινὶ σώματι τὰ ἔναντία οὐ δύνανται εἶναι διὰ τὸ βούλεσθαι ἀμ- 25
φότερα μετέχειν τοῦ ὑποκειμένου· μεριστὸν δὲ ὃν τὸ σῶμα ἅμα κατὰ
ταύτην τὰ φύατικά ἀλλήλων οὐ δύναται δέξασθαι· ἐπὶ δὲ τῶν ἀσωμάτων

1 δεκτικά DEMp: δεκτικός FV

1. 2 δύναμει γάρ δύναται colloc. p

2 τῇ δυνάμει (altero loco) FV 3 μετέβαλλον E: μετέβεβλητο p καὶ τὰ ἔναν-
τία V ἑκάτερα Ep 4 παραβάλλει καὶ μεταβάλλεται p 5 οὗτος (prius) ex οὐ-
τως corr. F 6 οὗτος om. D: scibas οὗτος (τι) γίνεται (cf. Porph.) 6 ἐνεργείᾳ ἔστιν
colloc. V 7 εἰς] ἀπὸ F 7 εἰρηται ἥδη colloc. V 9 ἐπιλύσει] λόγει V

10 λέγουσι post γένει transp. V 10 τῷ γένει FV 11 τὸ ἀλογον FMV: ἀλογον DEp

11. 12 καὶ τὸ Θνητὸν FV 12 καὶ ἀθάν. p 12 οὐδὲ om. V 13 φασιν ὅτι Mp

15 οὐ (post μόνον) om. Mp 14 φύατε E 15 εἰσιν EVp 16 ὑποστατικόν F 17 Θνητά τε FMVp 18 σωτήρ]

θεός E καὶ οἱ ἄγγελοι—φύλακες (v. 19) eicias 19 τῶν Θνητῶν FMVp: Θνητῶν D:

τῶν Θνητῶν E 20 ἔναντίον D 21 ἔναντίον V 22 ταῦτα εἶναι colloc. FVp

23 θεωροῦνται scripsi: θεωρεῖται DEFMp (post φημι

v. 22 transp.) V 24 τὰ αὐτὰ V 25 σώματα EF 26 ἀσω-

μάτοις D: ἀσωμάτῳ EFMVp 27 οὐ δύν. τὰ ἐν. colloc. FV 28 post εἶναι add.

ἅμα p 28. 29 ἅμα κατὰ ταύτην FV: ἅμα κατὰ τὸν αὐτὸν DE: ἅμα κατὰ τὸν αὐτὸν

χρόνον M: καθ' αὐτὸν p (cf. p. 104,3.7) 29 ἀλλήλοις M δύνανται EV

οὐκ ἔστι τοῦτο. ἀμέλει καὶ ἡ φύσις ἔχει τοὺς λόγους πάντων τῶν ἐναντίων 29· τίων καὶ ὑφεστῶσα, οἷον ὁ δριθαλμὸς ἄμα προβάλλεται τοὺς τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος λόγους καὶ ἡ ψυχὴ ἄμα κατὰ ταῦτὸν τὸν τῶν ἐναντίων ἔχει λόγον, ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, εἰπερ τῶν ἐναντίων 30· 5 μία ἔστιν ἐπιστήμη. ὅστε οὐδὲν ἀτοπὸν συμβαίνει τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι τὰς διαφορὰς ἐνεργείᾳ ἐν τοῖς γένεσιν εἶναι. ὥσαντας καὶ ἐν τῷ ἀβακίῳ σωματικῶς μὲν καὶ κατὰ ταῦτὸν καὶ τρίγωνον καὶ τετράγωνον καὶ στρογγύλον ποιῆσαι οὐδὲνάμεθα, ἐπειδὴ ὑπὸ ἀλλήλων συγχέονται οἱ τύποι, ἐν δὲ τῇ ψυχῇ ἔχομεν ταῦτα πάντα ἀσυγχύτως, οὔτεν καὶ ἀσυγχύτως προβαλλόμενα αὐτὰ καὶ δείκνυμεν καὶ τὸ πρῶτον θεώρημα καὶ τὸ δεύτερον 29· 10· καὶ τὸ τρίτον καὶ περὶ στρογγύλου καὶ περὶ τετράγωνού καὶ περὶ τριγώνου. ὅστε ἐπὶ ἀσωμάτων δυνατὸν ἄμα τὰ ἐναντία εἶναι ἐνεργείᾳ. ἄλλως τε δέ εἰ δυνάμει εἰσὶν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσι, τί ἔστι τὸ ποιῆσαν αὐτὰς ἐνεργείᾳ ἐν τοῖς εἰδέσι; πᾶν γάρ τὸ δυνάμει ὃν ἀγεται εἰς ἐνέργειαν | διά 15· 15· τινος ἐνεργείᾳ τοιούτου ὄντος· τὸ γάρ ὅδωρ τὸ ψυχρὸν δυνάμει ὃν θερμὸν γίνεται ἐνεργείᾳ θερμὸν διὰ τοῦ πυρὸς ἐνεργείᾳ ὄντος θερμοῦ, καὶ τὸ παιδίον δυνάμει ὃν γραμματικὸν ἐνεργείην γίνεται γραμματικὸν διὰ τοῦ ὄντος ἐνεργείᾳ γραμματικοῦ. εἰ οὖν δυνάμει εἰσὶν ἐν τοῖς γένεσιν αἱ διαφοραί, προάγονται δὲ εἰς ἐνέργειαν, δεήσονται ἄλλου τινὸς ἐνεργείᾳ ἔχοντος τὰς 20· διαφοράς· οὐδὲν δέ ἐστιν ἄλλο παρὰ ταῦτα· οὐκ ἄρα δυνάμει εἰσὶν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσιν. πάλιν δὲ πᾶν μὲν τὸ δυνάμει ὃν ἀτελές ἐστι, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ τέλειον· εἰ οὖν τὰ μὲν εἰδὸν ἐνεργείᾳ ἔχει τὰς διαφορὰς τὰ δὲ γένη δυνάμει, ἔσται τὰ μὲν εἰδικώτατα πάντων τελεώτερα καὶ ἐντιμότερα τὰ δὲ γενικώτατα πάντων ἀτελέστερα καὶ ἀτιμότερα, ὅπερ ἀτοπὸν· ἔσονται 25· 25· γάρ τὰ αἰτιατὰ τελεώτερα καὶ κρείττονα τῶν αἰτίων. ἀνάγκη ἄρα τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσιν ἐνεργείᾳ εἶναι.

Ἄρα οὖν ἀπόβλητός ἐστι παντελῶς ὁ τῶν Περιπατητικῶν λόγος; φαμὲν οὖν οὐδὲν αἰτιῶς· τριτῶν γάρ ὄντων τῶν γενῶν, ὡς πολλάκις ἔργαμεν, οἱ μὲν Πλατωνικοὶ περὶ τῶν πρὸ τῶν πολλῶν ἔλεγον (ἐν γάρ τοῖς πρὸ τῶν πολλῶν γένεσιν ἐνεργείᾳ ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραί· οἱ γάρ λόγοι πάντων ἔκει εἰσὶν ἐνεργείᾳ), οἱ δὲ Περιπατητικοὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς· ιστέον γάρ ὅτι ἡ φύσις ἀπὸ τῶν καθηλικωτέρων ἐπὶ τὰ μερικώτερα ὥστενει 15·

1 πάντως τοὺς λ. colloc. V	2 καὶ ὑφεστῶσα D: καὶ ὑφεστῶσα EFM: καὶ ὑφεστησιν V:
καὶ ὑφιστᾶ p: an ὡς ὑφεστῶσα?	δ om. EFV
3 ἄμα καὶ κατὰ Fp	3. 4 τοὺς . . . λόγους FV
έν μὲν τῷ ἀβ. F	4 ὥστ' εἰ ὡς V
ἀσωμάτως M	6 ἐνεργείας E
11 καὶ περὶ τετραγώνου om. FV	9 ἀσυγχύτως (alterum)]
περὶ (ante τριγ.) om. V	10 τριγώνου καὶ περὶ τετραγ. colloc. M
ἐν τ. γέν. αἱ διαφ. colloc. V	12 ἀσωμάτων γε FVp
αὐτὰς Mvp: αὐτὸ DE: αὐτὰ F	13 δὲ om. V
22 ἔνεργειας τοιούτου ὄντος DEF: ἔνεργεια ὄντος τοιούτου V: ἔνεργειας τοιαύτης οὕτης p	15 ἐνεργεία τοιούτης
ψυχρὸν in lacuna om. E	17 γραμματικὸς (utrobique) M
et γραμματικὸν (alterum) om. V	18 ἐνεργεία
22 ἔχουσι V	27 παντελῶς post λόγος transp. V
τριτῶν] περιττῶν M	28 φαμὲν] φασὶ μὲν V
32 γάρ] δὲ V	

καὶ τὰ μερικά δυνάμει ἐν τοῖς καθιστακότεροις προΐστασθεν. οἶην ἐκ τῶν 29· καταβληθέντος σπέρματος ὅγασιοντος πρῶτον τὸ σαρκίν. ὃς φασιν οἱ ἱαροί. ἐν τῇ μήρᾳ δὲ σῶμα ἔσται· τὸ δὲ σῶμα καθιστακόν· ἀλλὰ τοῦτο ὡς μὲν σῶμα ἐνεργείᾳ ἔσται. οἵτινες δύναμεις· οὕτω γάρ ἔσται ἐνεργείᾳ 5 ἐμψύχον. ὅταν δὲ τραφὲν καὶ αὐδηθὲν ψυχωθῆ, ἐνεργείᾳ μὲν λέγεται ἐμψύχον. δυνάμεις δὲ ἔσται. μήπω τοιχὸν αἰσθητέως καὶ κινήσεως. ὅταν δὲ 20 ἥδη τούτων μετάσχῃ, γίνεται ἐνεργείᾳ ἔσται. ὅταν δὲ ἐκκριθῇ καὶ λόγου μετάσχῃ, γίνεται ἐνεργείᾳ λογικόν. ἰδού οὖν ἐν τοῖς γένεσι τοῖς ἐν τοῖς πολλοῖς δυναμεῖς θεωροῦνται αἱ διαφοραί, καὶ κατὼς οἱ φυσικοὶ οὕτῳ λέ- 10 γουσιν. δήθεν δὲ Πορφύριος ἐπειδὴ προέθετο ἐκμέσθαι τὸ σύγγραμμα τοῦτο οὐ πρὸς Πλατωνικᾶς συμβολῆμενον πραγματεύεις ἀλλὰ πρὸς Ἀριστοτελικάς. 25 διὰ τοῦτο τῇ τῶν Ηεριπατητικῶν ἐχρήσατο ἐπιλύσει. πάντα ἥδη προκατε- 30 βαλλόμεθα· λοιπὸν σαφῆς η̄ λέξεις. ἀναγνῶμεν οὖν αὐτήν, καὶ εἰ πού τι προσπίπτει. σαφηνίσωμεν.

15 p. 11,2 Οὕτε οὐδὲν τούτων ἔστι.

Τοῦτ' ἔστιν ἀμέτοχον· προσυπακούστεον γὰρ τὸ τοιοῦτον· εἰ γὰρ μὴ μετεῖγε λογικοῦ καὶ θνητοῦ τὸ ζῶν, πόθεν εἴτε τὸ εἶδος δέξασθαι;

προϋπέστασεν DEFVp: προϋπέστη Μ 3 ὅπερ p 6 καὶ κινήσεως οἱ. Ε
7 ἦδη οἱ. V τούτων] ὡτῶν· Ε γίνεται ἐνεργεία ζῶν DM: γίνεται ἐνεργεία
ζῶν—ἐνεργείᾳ v. 8 οἱ.) E: ἐνεργεία μὲν ζῶν δυνάμει δὲ λογικόν FVp 7. 8 ὅταν
δὲ—λογικόν οἱ. M ἐκφριθῇ D: ἐκπυσθῇ FVp 8 γίνεται ἐνεργεία λογικού ἐνεργ.
γίνεται λογ. colloc. V: ἐνεργείᾳ μὲν γίνεται ζῶν λογικόν, δυνάμει δὲ γραμματικόν p
τοῖς (post γένεσι) τῶν p ἐν τοῖς πολλοῖς] πρὸ τῶν πολλῶν M 9 αἱ δ. δυνάμει
θεωρ. colloc. V 10 ἐπειδὴ δὲ πορ. colloc. FV 11 πλατωνικὰ συμβ. πραγματείας
ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελεικάς FVp: πλατωνικούς συμβ. ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελεικούς D: πλατωνικὰ
συμβ. πράγματα ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελεικά E: πλατωνικήν συμβ. πραγματείαν ἀλλὰ πρὸς ἀριστο-
τελεικήν M 12 post ἐπιλύσει add. ἀλλ᾽ ἐπειδή περ ἀναθεν εἴπομεν ὅτι ἀσώματοι εἰσὶν αἱ
πέντε φωναὶ ἀναποδείκτως, φέρε καὶ τοῦτο ἀποδεῖξωμεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ σῶμα οὐδέποτε
ἐν μεῖζον καὶ ἔλαττον ὡσάντως θεωρεῖται οἷον ἐπὶ ἑλέφαντος καὶ μύρμηκος· αἱ δὲ πέντε
φωναὶ ὡσάντως καὶ ἐν μεῖζον καὶ ἔλαττον. ἐπειτα δὲ πᾶν σῶμα σώματι προστιθέμενον αὐξῆ-
σιν ποιεῖται τοῦ ἐνδεχομένου τὴν προσθήκην· τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ τὰ λοιπὰ τῷ σω-
κράτει προστιθέμενα οὐδὲν προστιθέσαν. ἀλλως· οὐδέποτε ταῦτὸν σῶμα ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐν
πᾶσι θεωρεῖται. κανὸν γὰρ ὅμοιον, ἀλλ᾽ οὖν οὐ τὸ αὐτὸν, οἷον εἰ ἐν τῷ πλάτωνος μηρῷ φανείη
ὅστοιν ἑλέφαντος, οὐ ταῦτόν ἐστι καὶ ἐν τῷ τοῦ ὄρεστου· τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ
αὐτῷ καιρῷ ἐν πολλοῖς θεωρεῖται. ἀλλως· οὐδέποτε τὰ σώματα μεριζόμενα τὸ ἐν εἶδος ἢ
τὸ ἐν ποσὸν φυλάττει οἷον ὁ στατήρ μερίζεται εἰς πολλά, οὐκοῦν τὰ μεριζόμενα οὐ φυλάττουσι
τὸ ἐν εἶδος, ἢ τὸ ἐν ποσὸν τοῦ στατῆρος· τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἰδη σώζουσι τὸ οἰκεῖον εἶδος
μεριζόμενα εἰς σωκράτην καὶ πλάτωνα καὶ τοὺς λοιπούς. ἀλλως τε | δέ πᾶν σῶμα ἐξ ὅλης καὶ
εἰδους σύγκειται· τὸ δὲ γένος καὶ εἶδος οὓς οὕτως, εἶδος γὰρ ἐξ εἶδους οὐ σύγκειται ποτε·
ἀσώματοι ἄρα αἱ πέντε φωναὶ ex Davidis commentario hausta p 12 post πάντα
add. οὖν D: om. EFMVp 13 an λοιπὸν (εἰ)? πού om. D 16 τοιοῦτον]
σῶμα D μὴ γὰρ colloc. F 17 καὶ om. F ταῦτα δέξασθαι p

p. 11,3 Οὕτε δὲ παρηκε τὸς ἀντικειμένων.

30:

Ἐπεὶ ἔσονται τὰ ἐναντία ἄμφα.

p. 11,4 [ΑΚΙ] μὲς ἀξιούσιον.

Ἐπειδὴ δὲ Πορφύριος Ηλατωνίκης ὡς οὐ τὰ αὐτῷ ἀρέσκοντα λέγει. εἰπεν δὲς ἀξιούσιον οἱ Περιπατητικοί· φυσιολογοῦντες γάρ καλῶς οὗτω πορφύρουσσι. Ήτι τὰ καθήλων δυνάμει πρότερον ἔχει τὰ φερικά. καὶ οὗτως εἰς τὴν ἐνέργειαν προκάππει.

p. 11,7 Ορίζονται δὲ αὐτὴν καὶ οὗτως.

10

Ἐνταῦθα τεκείαν ὑπογραψήν λέγει λαμβανομένην ἐκ τῆς τῶν φωνῶν 10 διαιρέσεως τῆς λεγούσης, τῶν φωνῶν αἱ μὲν σῆμαι αἱ δὲ σημαντικαί.

p. 11,12 Τῶν γάρ πραγμάτων ἐξ ὅλης καὶ εἰδούς συνεστάτων.

Τὴν αἰτίαν νοῦ ἀποδίδωσι, διὰ τί τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται, η̄ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὁποῖον τί ἔστι. λέγει τούνυν διτὶ πάντα τὰ δύντα η̄ κυρίως ἐξ ὅλης καὶ εἰδούς ὑπάρχει η̄ ἀνάλογον ὅλη καὶ εἰδούς τὴν 15 σύστασιν ἔχουσι. πᾶσι μὲν οὖν τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν ἔστι τὸ ὑποκείμενον, δὲ καλοῦσι κυρίως ὅλην, τὴν ἀκαλλῆ καὶ ἀνείδεον. ἔστι δὲ καὶ κυρίως εἶδος τὸ κοσμιοῦν αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ γνόμενον. οὗτως μὲν οὖν η̄ κυρίως ὅλη καὶ τὸ κυρίως εἶδος ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασι θεωρεῖται, ἐν δὲ τοῖς τεχνητοῖς τὸ ἀνάλογον. οἷον ἐκ γαληκοῦ γίνεται ἀνδριάς· οὐκοῦν δὲ 20 γαλκός λέγεται ὅλη, ἀλλ’ οὐ κυρίως, ἀναλόγως δέ· οὐ γάρ ἀνείδεος ὁ γαλκαός. διλλ. ἐπειδὴ ὑπέστρωται τῷ τεχνητῷ καὶ ἐπισέχεται τὸ τοῦ ἀνδριάτος 25 εἶδος, ὁσπερ καὶ η̄ κυρίως ὅλη, διὰ τοῦτο ὅλη λέγεται. καὶ τὸ σχῆμα δὲ εἰδεῖ ἀνάλογον καλεῖται. ἐπειδὴ τυποῖ τὸν γαλκόν· διότι γάρ ὑπόκειται τοῖς φυσικοῖς μάτι τις ὅλη, διὰ τοῦτο καὶ εἰς ἄλληλα μεταβάλλουσι πάντα.

1 οὗτε δὲ FMVp Porph.: οὕτε DE	ἀντικ. ἔχει p	2 ἐπεὶ—ἀξιούσιον (v. 3) om. V
4 οὐ FVp: om. DEM	αὐτῷ] αὐτῷ p	λέγει scripsi: λέγων libri
add. τουτέστι περὶ φυσικῶν λέγοντες γενῶν καὶ εἰδῶν καὶ οὐκ ὡς οἱ Ηλατωνίκης θεολογικῶς περὶ αὐτῶν πραγματεύμενοι D	οὕτω] ταῦτα λέγουσι καὶ V	5 post γάρ
10	6 καθόλου] καθολικὰ V	
12 πρότερα F	7 εἰς τὸ ἐνέργεια F	8 δὲ αὐτὴν καὶ οὗτως p Porph.:
14 αὐτήν F: καὶ οὗτως M		δὲ οὗτως DEV: δὲ οὗτως αὐτήν F: καὶ οὗτως M
16 αὐτῶν (i in ras.) E	9 τῆς τῶν πέντε φωνῶν διαιρ. V	9 τῆς τῶν πέντε φωνῶν διαιρ. V
18 τεχνητοῖς p	11 εἰδούς καὶ ὅλης col-	10 λεγούσης διτὶ FVp (fort recte)
20 ἀνείδεος] εἰ eras. E	12 αὐτῶν] ἐναντίαν E	μέν εἰσιν EMp
22 τοῖς φυσικοῖς post ὅλη transp. FV	14 ὄντα] πράγματα FV	13 εἰδούς καὶ ὅλη
24 τοῖς φυσικοῖς om. Fp	15 αὐτῶν] ante καὶ αὐτήν F	16 αὐτῶν] colloc. M
26 οὐκεῖται M	17 αὐτῶν] αὐτήν F	18 φυσικοῖς] ὅλη

ἀδόνατον δὲ ἦν εἰς ἄλληλα ἀπαντα μεταβάλλειν, εἰ μὴ μία τις καὶ κοινὴ 30^τ
οὐκ οὔτε γοῦν τὰ χαλκᾶ σκεύη δυνατὰ εἰς ἄλληλα μετα-
βάλλειν κοινὴν ἔχοντα ὅλην, οἷον ἐκ λέβητος εἰς ἀνδριάντα· τὸ γάρ μὴ 25
ἔχοντα μίαν ὅλην οὐ δύναται μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα· οὐ γάρ δὲ γένοιτο
5 ποτε ἐκ λέβητος τὸ ἀβάκιον. γίνεται δὲ ἐξ ἀέρος ὅλωρ καὶ ἐξ ὅλωτος ἀήρ
καὶ ἐξ ἀέρος πῦρ τῷ μίαν ἔχειν τὴν ὑποκειμένην ὅλην· δῆλον ὅτι δεξα-
μένη αὐτῇ ψυχρότητα καὶ ὑγρότητα γίνεται ὅλωρ, θερμότητα δὲ καὶ ἡρό-
τητα γίνεται πῦρ, καὶ τὰ ἄλλα ὅμοίως. πάντα οὖν τὰ φυσικὰ πράγματα 30
ἐξ ὅλης ἔστιν κυρίως καὶ εἰδους, ὥσπερ ἄνθρωπος καὶ ἵππος καὶ τὰ ἄλλα,
10 τὰ δὲ τεχνητὰ ἐξ ἀναλόγου μὲν τῇ ὅλῃ, οἷον τῶν ἕγκλων, ἐξ ἀναλόγου δὲ
τῷ εἴδει, τοῦ τοιούτου σχήματος. φησὶν οὖν ὅτι τὸ μὲν γένος ὅλης ἔχει
λόγον, οἱ δὲ διαφοραὶ εἰδους· ὥσπερ γάρ κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν οὐδὲν δια-
φέρει ἄλληλων οἷον τὰ χαλκᾶ σκεύη, η δὲ διαφορὰ κατὰ τὸ σχῆμα γίνεται,
οὕτω κατὰ μὲν τὸ γένος, καθ' ὃ ζῷα ἔσμεν, οὐδὲν διαφέρει ἄνθρωπος,
15 ἵππος, κύων καὶ τὰ ἄλλα, κατὰ μέντοι τὰς διαφοράς διαφέρει· τὸ γάρ 35
ζῷον δεξαμένον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀλο-
γον καὶ τὸ θνητὸν πάλιν δεξαμένον ποιεῖ τὸν ἵππον. ὥστε ὅλη μὲν ἀνα-
λογεῖ τὸ γένος, εἴδει δὲ αἱ διαφοραὶ. ἐπεὶ οὖν ἡ μὲν ὅλη ἔκάστῳ τὸ εἶναι
παρέχει, τὸ δὲ | εἴδος τὸ τοιόνδε καὶ τὸ τοιόνδε, εἰκότως τὸ μὲν γένος ἐν 30^τ
20 τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται ὡς ἀναλογοῦν τῇ ὅλῃ, η δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὄποιόν
τι ἔστιν ὡς ἀναλογοῦσα τῷ εἴδει.

p. 11,15 Ὁ κοινός τε καὶ εἰδικός.

Κοινὸς ὁ καθόλου, εἰδικὸς δὲ ὁ καθ' ἔκαστα.

p. 11,18 Ὕπογράφουσι δὲ καὶ οὕτως· διαφορά ἔστι τὸ χωρίζειν
25 πεφυκός τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος.

Προσελθὸν γάρ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ἔχώρισε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ
τοῦ ἵππου.

1 μεταβάλειν F: μεταβαλεῖν V	μὴ om. V	2 καὶ τὰ χαλκᾶ p	δυνατὸν
FV 3 γάρ] δὲ V	4 μεταβαλεῖν V	4. 5 ποτε γένοιτο colloc. p	
5 ἀβάκιον DEMV	6 τὴν om. F	post δῆλον ὅτι add. γάρ MV: fort. eras.	
D: om. EFp	7 αὐτὴ DFMV: ἔστιν αὐτῇ E: αὐτῇ p	8 ante γίνεται add.	
καὶ F	9 καὶ (ante ἵππος) om. FVp	10 τεχνητὰ V: τεχνικὰ p	τῶν ἕγκλων
Eρ: τὰ ζῶα D: τοῦ ζώου FMV	11 τοιούτου] τοιοῦθε E	φησὶν EFMp: φασὶν	
DV 12. 13 διαφέρουσιν F	14 καθ' ὃ καὶ ζῶα V	15 καὶ ἵππος καὶ κύων F	
μέντοι] δὲ p	διαφέρουσιν F	17 πάλιν δεξ. πάλιν ποιεῖ D	τὸν om. F
18 εἰδη M	τὸ εἶναι ἔκάστῳ colloc. FV	19 τὸ τοιόνδε καὶ τὸ τοιόνδε F: τὸ ποῖον	
καὶ τὸ τοιόνδε DEp: τὸ τοῖον καὶ τοιόνδε M: τὸ τοιόνδε καὶ τοιόνδε V		23 ὁ καθίκα- τα εἰδικὸς ὁ καθόλου colloc. FV	ταῖς τοιαύτας διαφοράς καὶ
οὕτως Porph.	24 δὲ om. D	25 δὲ τὰς τοιαύτας διαφοράς καὶ	
	26 καὶ τὸ θνητὸν eicias	27 τοῦ ἵππου] τῶν ἄλλων V	

p. 12,2 Μὴ τὸ τυχόν φασι τῶν χωριζόντων.

30-

Οὐχ ἡ τυχοῦσα γάρ διαφορά· οὐδὲ γάρ ἡ κοινῶς οὐδὲ ἡ ἴδιως οὐδὲ 6 τὸ καθέξεσθαι καὶ ἔσταναι ἡ τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν χωρίζει, ἀλλ' ἡ ἴδιαίτατα ἡ συστατική, τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν εἶναι· τοῦτο γάρ 5 μόνῳ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, ἐπεὶ οὐδὲ θεῷ ὡς κρείττονι πάσης γνώσεως, οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὡς μηδὲ πεφυκόσι, καὶ πάλιν οὐ τῆσδε τίνος ἐπιστήμης¹⁰ (ἐπεὶ εἰ γραμματικῆς μόνης, γραμματικὸν παραλαμβάνεις), ἀλλὰ πάσης.

p. 12,3 Καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι καὶ ὁ τοῦ πράγματος ἐστι μέρος.

'Αντὶ τοῦ 'καὶ εἰς τὸν ὄρισμόν· τὸ γάρ τί ἦν εἶναι σημαίνει παρὰ 10 Ἀριστοτέλει τὸν ὄρισμόν (ῶσπερ *παρὰ*) τοῖς γραμματικοῖς ἡ μῆνις τὴν ὀργῆν), ἐπειδὴ ὁ ὄρισμὸς τὸ τί ἔστιν ἐκάστου καὶ τὸ εἶναι σημαίνει. Ὁ οὖν μέρος ἐστὶ τοῦ ὄρισμοῦ, ἐκεῖνο διακρίνει· τὸ γάρ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν μέρος γίνεται τοῦ ὄρου· διὰ τοῦτο αὕτη ἡ διαφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλλων διακρίνει τὸν ἀνθρωπὸν.

15

15 p. 12,4 Οὐ γάρ τὸ πεφυκέναι πιεῖν.

Οὐ λέγει τὸ πλεῖν τὸ νήγεσθαι ἡ τὸ φέρεσθαι ἐπὶ τοῦ ὅδατος (οὗτας γάρ καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ ἄψυχα πεφύκασι πλεῖν), ἀλλὰ τὸ ναυτίλεσθαι· τοῦτο γάρ ἴδιον ἀνθρώπου. ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ ναυτίλεσθαι ὁ ἀνθρώπος χαρακτηρίζεται, ἐπεὶ εἰ οὔτω, οἱ μὴ ναυτιλόμενοι οὐκ ἀν ἥσαν ἀνθρώποι.

20

Περὶ ἴδεον.

p. 12,13 Τὸ δὲ ἴδιον διαιροῦσι τετραχῶς.

20

Πληρώσας τὸν περὶ τῆς διαφορᾶς λόγον περὶ τοῦ ἴδεον λοιπὸν δια-

2 γάρ (post τυχοῦσα) om. MVp γάρ (post οὐδὲ) om. p 3 τὸ ἔσταναι V
 καὶ (post σιμὸν) ἡ FV 4 ἡ] ἡ MV συστατικὸν Fp τὸ V: τοῦ DEFMp
 5 οὐδὲ—οὐδὲ] αν οὔτε—οὔτε? πάσης γν. κρείττονι colloc. Ep 6 ὡς μηδὲ πεφυκόσι
 DEFMp: ως μὴ πεφύκασι V: ἐπεὶ οὐδὲ αὐτοῖς πέφυκε p; cogitando suppleveris ἐπιστήμης
 δεκτικοῖς εἶναι οὐδὲ V 7 ἐπεὶ εἰ EM: ἐπεὶ DF: ἐπειδὴ εἰ V: οὐδὲ p τῆς
 γραμματικῆς p γραμματικὸν παραλαμβάνεις om. p γραμματικὸν DFV: γραμματικὴν
 E: γραμματικούς M ἀλλὰ πάσης in lac. XII litter om. F 8 καὶ ὁ τοῦ τί ἦν
 εἶναι τοῦ πρ. Porph., quod etiam hic restitui iubet comm. 10, 11 ὕσπερ—ὅργην fort.
 eicias 10 ὕσπερ παρὰ τοῖς γρ. scripsi: ὕσπερ τοῖς γρ. DEF: ὕσπερ ἐν τοῖς γρ. M (?)
 p: obliit. V post μῆνις add. σημαίνει V 11 ἔκαστον V 13 εἶναι δεκτ. V:
 δεκτ. εἶναι p διὰ τοῦτο οὖν M 16 οὐ λέγει—πλεῖν (v. 17) om. F τὸ (ante
 πλεῖν) om. V νήγεσθαι] πορεύεσθαι V 17 ἄψυχα καὶ τὰ ἄλογα colloc. D
 ναυτίλεσθαι (ubique) F 18 τοῦ ἀνθρ. V 19 εἰ οὔτω D: οὔτως EFMP
 20 τοῦ ἴδεον Ep 21 διαιροῦσι om. M 22 τῶν διαφορῶν F

λέγεται· τοῦτο γάρ ήν ἀκόλουθον κατὰ τὴν εἰρημένην τάξιν· διαλεχθεὶς 30^ν γάρ περὶ τῶν οὐσιώδῶν, ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν ἐπουσιωδῶν διαλέγεται. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἄρχεται ὡς μεταγιμίου ὄντος· κοινωνεῖ γάρ καὶ τοῖς οὐσιώδεσι, καθὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ δὲτ ὑπάρχει τὸ κυρίως ἴδιον, ὥσπερ 25 5 καὶ τὰ οὐσιώδη (καὶ γάρ ταῦτα καὶ πᾶσι καὶ δὲτ ὑπάρχει, οἷς ὑπάρχει). κοινωνεῖ δὲ καὶ τῆς συμβέβηκτιν, ὅτι ἥσπερ ἔκεινα τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται τοῦ ὑποκειμένου. οὗτον καὶ τὸ ἴδιον τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται. πάλιν δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν τύπον τῆς διδασκαλίας πρότερον τὰ σημανόμενα ἀπαριθμεῖται, καὶ οὕτως λέγει ποίου πέρι τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος. τρόπον οὖν τινα 10 διαιρεῖ εἰς τέσσαρα τὸ ἴδιον καὶ φησιν οὕτως· τὸ ἴδιον ἡ μόνῳ τινὶ εἰδεῖ 20 ὑπάρχει ἡ οὐ μόνῳ, καὶ εἰ μόνῳ, ἢ παντὶ τῷ εἴδει ἡ οὐ παντί, καὶ εἰ μὴ μόνῳ, πάλιν ἡ παντὶ ἡ οὐ παντί, ἡ δὲτ ἡ οὐκ δέτ. ἡ μὲν οὖν διαιρέσις αὗτη, καὶ ἔστιν ἐν μὲν σημανόμενον καὶ πρῶτον δι μόνῳ τινὶ συμβέβηκεν, οὐ παντὶ δέ, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἰατρεύειν τὸ φιλοσοφεῖν τὸ διστροφεῖν 15 15 τὸ γεωμετρεῖν ἡ τι τῶν τοιούτων. δεύτερον δὲ δι παντὶ μέν, οὐ μόνῳ δέ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ εἶναι δίποδι· παντὶ γάρ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, οὐ μόνῳ δέ· 25 καὶ γάρ καὶ πετεινοῖς ὑπάρχει τὸ δίποσιν εἶναι. τρίτον δὲ δι καὶ μόνῳ καὶ παντί, οὐκ δὲτ δὲ ἀλλὰ ποτέ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι· μόνῳ γάρ καὶ παντί, ἀλλ’ οὐκ δὲτ πεπολίωται, ἀλλ’ ἐν γήρᾳ. τέταρτον δὲ ἐφ’ 20 οὐ συνδέδρα μηρεῖ καὶ τὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ δέτ, οὖν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ 30^ν γελαστικὸν καὶ τῷ ἵππῳ τὸ χρεμετιστικὸν καὶ κυνὶ τὸ ὄλακτικόν. τούτων δὲ ἔκαστον λέγεται κατὰ δύναμιν, οὐ κατ’ ἔνεργειαν· οὐ γάρ καθὸ γελά⁵ ἡ χρεμετίζει, γελαστικὸν λέγεται ἡ χρεμετιστικόν, ἀλλὰ καθὸ πέφυκε. 5 τοῦτο γάρ ἔστι τὸ κυρίως ἴδιον τὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ δὲτ ὑπάρχον, φέτιν 25 ὁ Πορφύριος κατεγράψατο ἐπὶ τῶν ἄλλων σημανομένων καὶ ἀπλῶς τὸ κοινότερον λεγόμενον ἴδιον λαβὼν εἰς τέσσαρα διεῖλε. τριῶν οὖν οὐσῶν ἀντιθέσεων, ἐξ ὧν τὰ τοῦ ἴδιου σημανόμενα εἴληπται, τούτων πρὸς ἄλληλα συμπλεκομένων, πλείονες γίνονται σχέσεις αὐτῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν εἰσιν ἀσύ- στατοι αἱ δὲ συνιστάμεναι, ὡς διὰ τῶν ὑπογραμμάτων δείκνυται.

2 ἀναγκαίως ομ. V ἐπουσ.] cf. p. 33,20 not. 3 post ἀλλὰ add. καὶ FVp
 μεταγιμίου τινὸς p 4 δὲτ καὶ παντὶ colloc. D 5 post ὑπάρχει add. οἷς ὑπάρ-
 χει V 5 καὶ γάρ καὶ V 7 χωρίζονται V 8 τύπον DEFVp: τρόπον M
 post πρότερον add. αὐτοῦ FVp ἀπαριθμεῖ M 9 ποίου πέρι D: ποίου περὶ¹¹⁾
 E: περὶ ποίου FMVp 10 διαιρεῖται V εἰδεῖ ομ. DEM: post ὑπάρχει (11)
 transp. p 11 post εἰδεῖ add. ὑπάρχει Vp post παντί addas ἡ δὲτ ἡ οὐκ δέτ
 12 μὴ ομ. V 14 δὲ ομ. V 15 τῶν τοιούτων V δὲ καὶ δ M οὐ]
 μὴ FV 16 ὡς τῷ ἀνθρ. FVp 17 καὶ (ante μόνῳ) ομ. FV 18 τῷ ἀνθρ. Fp
 21 καὶ ἵππῳ EM καὶ τῷ κυνὶ p 23 χρεμετίζει D χρεμετικόν E 24 τῷ
 καὶ κυρίως F τῷ μόνῳ p ὑπάρχειν F ὥτιν M: ὥστε DEFVp
 24 κατεγράψατο] οὐκ ἔγρήσατο M 26 ἴδιον λαβὼν λεγ. colloc. F τριῶν—δείκνυται
 (v. 29) eicias aut ante καὶ ἔστιν ἐν μὲν (v. 13) transponas οὖν ομ. V 27 ση-
 μανομένου M 28 αἱ supser. E 29 συνιστάμεναι DEFMp: συστατικαὶ V
 ὑπογραμμάτων] ὑπογραφεῖτων M: ὑπογραμμῶν Vp

p. 12,19 Τοῦτο δ' αὐτῷ ἀεὶ σύμφυτον.

31r

Τῷ εἰπεῖν σύμφυτον τὴν δύναμιν καὶ τὸ πεφυκέναι ἐδήλωσεν, οὐ 10 τὴν ἐνέργειαν· εἰ γάρ καὶ μὴ ἀεὶ γελῶμεν, ἀλλὰ γελαστικὸν εἶναι λεγόμεθα ἀεὶ· δύναμει γάρ ἔχουσεν τὸ γελᾶν ἀεὶ καὶ πεφύκαμεν γελᾶν ἀεί· γελα- 5 στικὸν οὖν ἐσμεν οὐ γελῶντες ἀεί· ἄλλο γάρ τὸ γελᾶν καὶ ἄλλο τὸ γελα- στικόν, καὶ ἄλλο τὸ γρεμετίζειν καὶ ἄλλο τὸ γρεμετιστικόν.

Περὶ συμβεβηκότος.

p. 12,24 Συμβεβηκὸς δέ ἐστιν δὲ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς 15 τῆς τοῦ ὑποκειμένου φύορᾶς.

10 Τῶν προκειμένων πραγμάτων πρὸς τὴν διδασκαλίαν ὑστάτην τάξιν
ἔχει τὸ συμβεβηκός· λείπεται τοῖνυν περὶ τούτου τὸν λόγον ποιῆσασθαι.
Ιστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὴν εἰωθυῖαν διδασκαλίαν καὶ περὶ τούτου ἐδιδαξεν·
ἐπὶ μὲν γάρ τῶν ἄλλων φωνῶν πρότερον ἀπηριθμήσατο τὰ διάφορα αὐτῶν 20
σημανόμενα καὶ τότε ἔλεγε περὶ ποίου τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος· ἐνταῦθα
15 δὲ οὐ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' εὐθὺς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμβεβηκότος λέγει
εἰδὼς ὅτι περὶ πάντων τῶν σημανόμενων τοῦ συμβεβηκότος ὁ λόγος τοῖς
φιλοσόφοις. εἰ δὲ τὸ συμβεβηκὸς γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ
ὑποκειμένου φύορᾶς, δῆλον ἐντεῦθεν, ὡς οὐκ εἰσὶ σώματα τὰ συμβεβη-
κότα· εἰ γάρ ἡσαν σώματα, προστιθέμενα μὲν τοῖς σώμασιν εἴχον αὐτὰ 25
20 δηλονότι αὔξειν, ἀφαιρούμενα δὲ μειοῦν· εἰ δὲ μήτε προστιθέμενα μήτε
ἀφαιρούμενα λυμαίνεται τὰ σώματα, ἀσώματα ἄρα ἐστί· καὶ ἄλλως· εἰ
ἡσαν σώματα, ἔμελλεν εἰς τόπος σωμάτων εἶναι περιεκτικὸς πλειόνων, ὅπερ
ἀδύνατον· ἐν γάρ τῷ μήλῳ ἔστι καὶ εὐωδία καὶ χροιά καὶ γλυκύτης,
καὶ ταῦτα εἰ ἦν σώματα, οὐκ ἔμελλεν ἔνα ἔχειν τόπον, ὅπερ ἀδύνατον·
25 σῶμα γάρ διὰ σώματος χωρῆσαι ἀδύνατον. καὶ ὅτι μὲν τὰ χωριστὰ συμ- 30
βεβηκότα τὸ ὑποκείμενον οὐ λυμαίνεται αὐτῷ γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα,

1 τοῦτο—σύμφυτον MV: τούτῳ δ' αὐτῷ ἀεὶ σύμφυτα τέτσαρα DEFp	2 τῷ δὲ εἰπεῖν p
σύμφυτον] σύμφυτα D	ἐδήλωσεν post σύμφυτον transp. V
(εἶναι et ἀεὶ om.) V	3 γελαστικά λεγόμεθα
4 ἀεὶ γάρ ἔχ. τὸ γ. δύναμει colloc. V	ἀεὶ τὸ γελᾶν col-
5 καὶ] κανὸν μὴ V	loc. M
ἀεὶ γελᾶν colloc. FV	6 γρεμετίζειν D
10 ὑστάτην scripsi: ὑστέραν libri	8 δέ
DF: superser. E	om. D
13 ὀνάφορα] δια iter. V	11 ποιεῖσθαι FV
16. 17 τοῖς φιλ. ὁ λόγος colloc. M	12 οὐ MVp: om.
20. 21 ἀφαιρ. μήτε προστιθ. colloc. V	15 εὐθέως F
24 οὐκ] πολλὰ σώματα V	18 τὰ om. DE
25 χωρίσαι MV	19 ἡσαν] ἦν M
DEFp: τῶν ὑποκειμένων M	21 λυμαίνονται MV
αὐτῷ (?) D: αὐτὰ EFp: αὐτοῖς V	τοῖς σώμασιν V
εἰναι σωμ. colloc. F	22 πλειόνων post
23 ἐν γάρ—ὅπερ ἀδύνατον (v. 24) eicias	τόπος transp. FVp
26 τὸ ὑποκείμενον F: τοῦ ὑποκειμένου	εἰναι σωμ. colloc. F

δῆλον (τὸ γάρ καθῆσθαι η̄ ἔσταναι η̄ θερμαίνεσθαι η̄ ψύχεσθαι γίνονται 31^ο καὶ ἀπογίνονται μὴ φιείροντα τὸ ὑποκείμενον). ἀρά οὖν καὶ τὰ ἀχώριστα ἀπογίνεται μὴ λυμανόμενα τὸ ὑποκείμενον, σιμότης λέγω καὶ γρυπότης καὶ μελανία η̄ ἐν τῷ κόρακι; φαμὲν οὖν δτὶ εἰ καὶ μὴ τῇ ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ 5 οὖν γε τῇ ἐπινοίᾳ καὶ ταῦτα χωρίζεται· καλὸν γάρ εὐθεῖαν η̄ καμπύλην 10 νοήσεις τὴν ῥίνα, μένει δὲ οὐδὲν ἡττον.

Εἶνας δέ τινα περὶ τοῦ ἀποδιδομένου ὁρισμοῦ ἀπορεῖσθαι· φασὶ γάρ, ὡς η̄δη εὑρηται, μὴ πᾶσιν ἀρμόζειν τοῖς συμβεβηκόσι τὸν ὁρισμὸν ἀλλὰ τοῖς χωριστοῖς. τὸ γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι· τὸ γάρ ἐν τῷ Λιθίῳ π. 31-10 η̄ τῷ κόρακι μέλαν ἀδύνατον ἀπογίνεσθαι χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φιορᾶς, εἴπομεν δὲ η̄δη δτὶ εἰ καὶ μὴ κατ' ἐνέργειαν ἀπογίνεται, ἀλλ' οὖν τῇ ἐπινοίᾳ ὁ κόρακις καὶ ὁ Λιθίοψ λευκός, τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὸ ζῷον οὐδὲ τῇ ἐπινοίᾳ χωρίσαι δυνατόν· ἂμα γάρ τῷ νοῆσαι ἀνθρωπὸν μὴ εἶναι ζῷον φιείρομεν αὐτόν, ἐπινοήσαντες δὲ τὸν κόρακα μὴ εἶναι μέλανα η̄ τὸν Αλ-5 θίοπα οὐ φιείρομεν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ὡς κόρακος η̄ ἀνθρώπου. ἀμέλει 15 καὶ εἰ ἀφέδοι τις τοῦ κόρακος τὰ πτερά, οὐδὲν ἡττον ἔσται κόραξ, καὶ τὸν Αιθίοπα εἰ λευκὸν ἐπινόγεσις, οὐδὲν ἡττόν ἔστιν ἀνθρωπος, ὥστε καὶ τὰ ἀχώριστα εἰ καὶ μὴ τῇ ἐνεργείᾳ ἀπογίνεται, ἀλλ' οὖν τῇ ἐπινοίᾳ. ἀπορεῖται δὲ καὶ τοῦτο, πῶς λέγεται γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι χωρὶς 20 τῆς τοῦ ὑποκειμένου φιορᾶς· ὁ γάρ πυρετὸς γινόμενος φιείρει τὸν 10 ἀνθρώπον. φαμὲν οὖν δτὶ κατάπερ ἐν ταῖς χορδαῖς ἐπιτεινομένων καὶ ἀνιεμένων τὴν ἀρμονίαν λύεσθαι συμβαίνει, τὸ μέντοι ὑποκειμένον οὐ φιείρεται, οὗτο καὶ ἐνταῦθα θερμότητος η̄ φύξεως ἀμέτρου γινομένης η̄ τινος τῶν παραπληγίων τὴν μὲν συμμετρίαν καὶ ἀρμονίαν τὴν ἐν τῷ ζῷῳ συμ-15 βαίνει φιείρεσθαι, σώζεται δὲ τὸ ὑποκείμενον, τοῦτ' ἔστι τὸ σῶμα· τὸ γάρ τῇ θέρμῃ η̄ τῇ φύξει ὑποκείμενον οὐχ ἀπλῶς τὸ ζῷον ἔστιν, ἀλλὰ τὸ σῶμα. σόνθετον δὲ τοῦτο ἔστιν ἐκ τῶν ἐναντίων ψυχρῶν καὶ θερμῶν,

1 η̄ (ante ἔσταναι) καὶ FV θερμαίνεσθαι Vp: μελαίνεσθαι DEFM 1. 2 γίνεται καὶ ἀπογίνεται FVp 2 οὖν] δὲ FV 3 μὴ superser. D λυμαν.] φιείροντα V
τῷ ὑποκειμένῳ M 4 η̄ μελ. η̄ ἐν F ἐν τῷ κόρακι μελ. (η̄ om.) colloc. V
μὴ καὶ colloc. F 5 γε om. M χωρ. καὶ ταῦτα colloc. V εὐθεῖα η̄ E
6 τὴν ῥίνα νοήσεις colloc. V 7 ἀποδεδομένου F 9 τὸ γίνεσθαι λέγω FVp
(fort. recte) καὶ τὸ ἀπογίν. D 10 ἀπογίνεσθαι FVp 11 εἴπωμεν V
εἰ καὶ μὴ FVp: εἰ μὴ DEM 12 λευκός] τοῦ μέλανος χωρίζεται V 13 τὸ
νοῆσαι Dp τὸν ἀνθρ. FVp 14 ἐπινοοῦντες V 15 αὐτοῦ] αὐτῶν V (fort. recte)
η̄ η̄ ὡς ἀνθρ. V 16 εἰ superser. D τὰ τοῦ κ. πτερά V πτερά] πτερά M
ἔσται—ἡττον (v. 17) om. (ἔστι κόραξ superser.) E ἔσται] ἔστι p 17 ἐπι-
νοήσεις p 18 εἰ καὶ μὴ D: εἰ μὴ EFMVp (cf. v. 4, 11) 19 λέγεται om. V
20, 21 τὸν ἀνθρωπὸν] τὸ ζῷον FVp 21 ante φαμὲν add. φαμὲν τοίνου ὡς τοῦτο
οὐ περὶ (οὐκ ἐπὶ p) τοῦ πυρετοῦ (πυρέπτειν p) μόνον ἔδει ἀπορεῖν, ἀλλὰ καὶ περὶ ἀμέ-
τρου φύξεως καὶ ἕγρότητος καὶ ὑγρότητος· ταῦτα γάρ πάντα προσγινόμενα φιείρει τὸ ζῷον
Vp οὖν] τοίνου FV 22 ἀνιεμένων F: ἀνιεμένων DEMVp τὴν ἀρμονίαν—
ὑποκειμένον om. E λύεσθαι] γίνεσθαι p 24 τὴν ἐν τῷ ζῷῳ om. V
25 σώζεται corr. ex σώζεται E δὲ iter. F 26 θέρμαι E 27 ἐκ] εἰς
τὸ V 27. p. 112,1 ψυχρῶν καὶ θερμῶν, ξηρῶν καὶ ξηρῶν D: φυγρῶν καὶ θερμῶν

ἕγρων καὶ ὑγρῶν ("εἰ γάρ ἐν ἦν ἡ ἀνθρωπος", φησὶν ὁ Ἰπποκράτης, "οὐκ 31^ο ἂν ἥγειν, εἰ δὲ καὶ ἥλγειν, ἐν ἦν καὶ τὸ ἴώμενον αὐτόν") κραθέντων ἀλλήλοις καὶ εἰς ἔνωσιν καὶ φιλίαν ἀρμοσθέντων· οὐκ ἐκ τῶν εἰρημένων 20 δὲ μόνον ἐναντίων ποιοτήτων συντίθεται τοῦ ζώου τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἐξ 5 ὑποκειμένου τινὸς τριχῆς διαστατοῦ κατὰ τὸν ἴδιον λόγον ἀποίσυ σώματος, ἐν φῶ ὑφίσταται πᾶσα ποιότης. οὐδεμίᾳ δὲ ποιότης μάχεται τῷ ἴδιῳ ὑπο- 10 κειμένῳ ἢ φυείρει τὸ ἐν ἣ τὴν ὑπόστασιν ἔχει· φυείρουσα γάρ τὸ ὑποκει- μένον καὶ ἔαυτὴν συμφιείρει· τοῦ γάρ ἐν φῷ τὴν ὑπαρξῖν ἔχει φιλαρέντος 15 καὶ αὐτὴν συμφιείρεσθαι ἀνάγκη καθ' ἔαυτὴν εἶναι μὴ δυναμένην. οὐδὲν 20 δέ ἐστιν ἔαυτοῦ φυαρτικόν· ποιότης γάρ ποιότητι μάχεται, οὐχ ὑποκει- μένῳ καὶ σώματι. ὥστε ἀδύνατον τὸν πυρετὸν ἢ ἔτέραν ὅλως ποιότητα φυείρειν τὸ ἴδιον ὑποκειμένον· ἔκαστον γάρ τοῦ εἶναι ἐφίσται. ἐπειδὰν γοῦν μίαν τῶν ἐναντίων τούτων ποιοτήτων ἐξ ὧν τὸ σῶμα κέχραται πλεονάσαι συμβαίη, φυείρεσθαι τὴν τοῦ παντὸς σώματος ἀρμονίαν ἀνάγκη· 25 15 καταλαβεῖν γάρ σπουδάζουσα τὸ ὑποκειμένον ὡς ἐν τούτῳ σωζομένην φυεί· 30 ρει τὴν μαχομένην αὐτῇ, ἵν' ἐκείνην ἐξωθήσασα τὸν αὐτῆς καταλάβῃ τόπον, ὥσπερ οἱ περὶ κοινοῦ χωρίου πολεμοῦντες ἀλλήλοις· σπεύδει γάρ ἔκαστος τὸν ἀντικείμενον ἀπωθήσας αὐτὸς ἐν καθέξει τοῦ χωρίου γενέσθαι. οὗτως οὖν φέρει καὶ τοῦ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ μαχομένων περὶ τὸ αὐτὸν ὑπο- 20 κείμενον ἐν ὅσῳ μὲν οὐδέτερον ἐπικρατεῖ, ἐν συμμετρίᾳ ἐστὶ τούτων τὸ ὑποκειμένον, θατέρου δ' ἐπικρατήσαντος τὸ μὲν ἀντικείμενον φυαρὲν ὑπὸ 35 τοῦ ἐπικρατήσαντος ἐξίσταται, τὸ δ' ὑποκειμένον οὐδὲν πάσχει, οὐδὲν ὑπὸ τῆς ἐπικρατούσης ποιότητος φυείρεται. ὥστε ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἢ μὲν ἀρμονία καὶ ἡ εὐκρασία τῶν ἐν τῷ σώματι ποιοτήτων φυείρεται, αὐτὸ δὲ 25 τὸ σῶμα, ὅπερ ὑποκειμένον ἦν ταῖς ποιότησιν, οὐ φυείρεται.

"Ισως δ' | ἄν τις ἐνσταίη ἡμῖν πρὸς τὰ εἰρημένα, ὡς τῷ πυρετῷ ὑπο- 32^ο κείμενόν ἐστιν οὐχ ἀπλῶς τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸ τοιῶσδε κεκραμένον τοῦ

καὶ ὑγρῶν καὶ ἕγρων Ε: θερμῶν καὶ ψυχρῶν, ἕγρων τε καὶ ὑγρῶν Φ: ψυχροῦ καὶ θερμοῦ Μ: ψυχρῶν τε καὶ θερμῶν ἕγρων τε καὶ ὑγρῶν Vp 1 ἦν colloc. p δ (ante Ἰπποκρ.) om. FMVp (cf. Περὶ ψύσιος ἀνθρώπου c. 3. 1350 Kühn.) 1. 2 οὐκ ἀν] οὐδέποτε^τ ἂν Hippocr. 2 εἰ δὲ καὶ ἥλγειν DE: εἰ δ' οὖν καὶ ἀλγήσει Hippocr.: om. FMVp ἐν ἦν] ἦν δ' ἀν ἐν p: ἀνάγκη... ἐν εἰναι Hipp. καὶ τὸ ἴώμενον Fp Hippocr.: τὸ ἴώμενον DEMV κραθέντων οὖν V: νῦν δὲ κραθέντων αὐτῶν p 3 ἀλλήλοις scripsi: ἀλλήλων libri post ἀρμοσθέντων add. τῶν τοιούτων στοχείων V 4 ποιοτήτων post εἰρημένων transp. V συντίθεται D: συντίθεται EFMVp τὸ τοῦ ζ. σῶμα colloc. FVp 6 ποιότης πᾶσα colloc. V 8 συμφιείρει FMVp: φυείρει (συμ-superscr.) D: φυείρει E 9 αὐτὴν F: ἔαυτὴν DEMVp μὴ om. V 10 οὐχὶ τῷ p 11 καὶ om. Vp τὸν om. p πυρετὸν εχ περιττὸν corr. E δλως om. V 12 ἐπειδὰν—φυείρεται (25) eicias 13 γοῦν] οὖν FV τῶν ἐν. μίαν colloc. M τούτων om. V κέχραται τὸ σῶμα colloc. p συγκέκραται V 14 συμβαίη DEFM: συμβαίνει V: συμβῆ p 15 καταλαβεῖν] καταβαλεῖν M 15. 16 ὡς ἐν τούτῳ—αὐτῇ Dp: om. EFMV 16 post αὐτῇ add. καὶ ἐναντίαν p ἐξωθήσωσι E ἔαυτῆς V 18 καὶ ἔκαστος F 19 καὶ (ante τοῦ θερμοῦ) EMVp: om. DF τοῦ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ colloc. V τοῦ ψυχροῦ M περὶ τὸ αὐτὸ μαχ. colloc. FV 23. 24 ἡ μὲν εὐκρασία καὶ ἀρμονία M 24 φυείρεται] μάχεται D 27 οὐ τὸ ἀπλῶς colloc. M κεκραμένον Efp: κεκρασμένον V

ζώσι σῶμα, ὅπερ φθείρεται ἀμέτρως αὐτῷ η πυρετοῦ η ψύξεως ἐπιγνο- 32^η
ψένων η τοιούτων παχαπλεγμάτων· οὐ τὰδέ ή τυχόντας ἀμετρήσεις
πυρετός ἐστιν, οἷον η ἐν τῷ σιδήρῳ η ἐν τῷ πυρί, ἀλλ’ η ἐν ζῷον σώ-
ματι· ἀμέλιτος φθειρομένου τούτου καὶ οὐ πυρετὸς συμφθείρεται ὡς ἐν αὐτῷ 5
αὐτὸν εἶναι ἔχων. ἐπιλυόμεθα οὖν τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐξ ἀρχῆς τοῦτον τὸν
τρόπον· αἱ κινήσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ ἐν τέσσαρσι γίνονται κατηγορίαις· η
τὰδέ ἐν οὐσίᾳ η ἐν ποσῷ η ἐν ποιῷ η ἐν τῇ ποδὶ κατηγορίᾳ. καὶ η μὲν
κατ’ οὐσίαν μεταβολὴ ποιεῖ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φύσιν (γένεσις μὲν γάρ
ἐστιν η ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ μεταβολή, φύσις δὲ η ἐκ τοῦ ὄντος
εἰς τὸ μὴ ὄν), κατὰ ποσὸν δὲ αὔξησις καὶ μείωσις, κατὰ ποιὸν δὲ ἀλλοίω- 10
σις λεύκανσις καὶ θέρμανσις καὶ αἱ κατὰ τὰς λοιπὰς ποιότητας
κινήσεις, ἐπὶ δὲ καὶ η κατὰ τὸπον μεταβολή, ην καὶ οὐσίας φυσιά. εἴ τοιον
η γένεσις οὐσιώδης ἐστὶ μεταβολὴ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ ἀργυραῖα καὶ
η ἀντικείμενη ἄρα ταύτης φύσιος ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν σηματική. καὶ
15 αὕτη κατ’ οὐσίαν ἐστὶ μεταβολή· ὕστε οὐ πυρετὸς εἰς φθείρει τὸν ὑποκεί-
μενον. οὐκ ἀν εἴκη συμβεβηκός ἀλλὰ κατ’ οὐσίαν μεταβολή· ἐποιήθη γάρ τι
η γένεσις καὶ η φύσις ἀλλοίωσις μὲν οὐκ ἐστιν, θερμασία η ψύξις, ὕστε
υη φθείρειν τὴν τοῦ ζῷον συμμετοίαν, συμβεβηκός η τοιαύτη ποιότης
20 ἐστιν, ζῆται καὶ ἀπογίνεται μὴ φθείρουσα τὸν ὑποκείμενον. ὕστε δὲ ἐπὶ
πλείστον ἐκτιμῇ, ὡς τὴν συμμετοίαν τῆς τοῦ ὑποκείμενου κράσεως φθεί- 20
ραι, τότε λοιπὸν οὐκ ἐστιν ἀλλοίωσις τὸ τοιοῦτον οὐδὲ κατὰ συμβεβηκός
μεταβολὴ ἀλλ’ αὐτῆς τῆς οὐσίας. ὕστε οὐ πᾶς πυρετὸς φθείρει τὸν ὑπο-
κείμενον, ἀλλ’ οὐ πυρετός, δει οὐδὲ συμβεβηκός ἐστιν, ἀλλ’ εἰς τὸ μὴ ὄν
25 μεταβολή.

‘Αποροῦσι δὲ καὶ περὶ τῆς φαλάκρας· φασὶ γάρ φθείρειν τὸν ὑποκεί-
μενον, τὰς τρίγας. ἵστενον τοίνυν. θει οὐχ ὑπόκεινται τῇ φαλάκρᾳ αἱ τρί-
γες ἀλλ’ η κεφαλή, καὶ αὕτη οὐ φθείρεται.

1 η ψύξεως η πυρετοῦ M: ψύξεως η πυρετοῦ (η prius om.) V	1. 2 ἐπιγνομένων
D ² E ^p : ἐπιγνομένων D ¹ F ^M : ἐπιγνομένου V	2 τυχόντα] τυχότης M
3 η (post οἶον) om. EM	θερμασία V
4 σιδήρῳ FV	ἐν πυρί EFMVp
5 η (post ἀλλ.)] οὐ η (post οἶον) om. EM	ἐν σιδήρῳ FVp
6 συμφθείρεται D (cf. p. 112,8)	ἐν πυρί EFMVp
7 ἐπιλυόμεθα] ἐπιλαβόμεθα V	η (post οἶον) F
8 τῆς ἀπορίας V	ταύτην ἐξ ἀρχῆς F:
9 ταύτην ἐξ ἀρχῆς F:	τὴν ἐξ ἀρχῆς
10 τούτον τὸν τρόπον D: οὐσίας EMp: τὸν τρόπον τοῦ-	DEMp: τῆς ἐξ ἀρχῆς V
11 αἴ (ante μεταβ.) om. FV	5. 6 τούτον τὸν τρόπον D: οὐσίας EMp: τὸν τρόπον τοῦ-
12 τῆς ποσού FMVp	7 ἐν (ante ποιῷ) om. EMV:
13 εἰναι D (cf. v. 10)	10 ποιὸν δὲ FMVp:
14 οὐσιώδης] οὐσιότης M	ποιὸν DE
15 η ἀντικείμενη ἄρα ταύτη om. V	11 καὶ μέλανσις F: om. p. (recte) 12 φοράν] φθοράν EM
16 post μεταβολή addl. ην παλοῦσι φθο-	ει om. EM
17 φοράν p	13 ἐκ τοῦ μὴ—μεταβολή (v. 15) om. EFM
18 γίνεται V	14 οὐσιώδης] οὐσιότης M
19 οὖν om. FV	15 ην παλοῦσι φθοράν EM
20 γίνεται E: γίνεται FV	16 post μεταβολή addl. ην παλοῦσι φθο-
21 η ἀλλοίωσις M	17 φθοράν EM
22 διατθεται M	18 φθοράν EM
23 φθείρει πυρετὸς	19 φθοράν EM
24 τὸ ὑποκείμενον D: om. DF MVp	20 φθοράν EM
25 τὸ οὐσιώδης] οὐσιότης M	21 φθοράν EM
26 τὰς τρίγας p	22 φθοράν EM
27 φησί M	23 φθοράν EM
28 ἄλλα τῇ κεφαλῇ E	24 φθοράν EM
29 αὕτη] αὐτῇ F	25 φθοράν EM

p. 12,26 Τὸ δὲ μέλαν εἶναι ἀγωρίστως τῷ κόρακι καὶ τῷ Αἰ- 32^τ
θίοπι.

Καλῶς εἶπε τῷ κόρακι καὶ τῷ Αἰθίοπι· εἰσὶ γάρ πολλὰ μέλανα, εἴ
δη λευκαίνονται. εἰπον δὲ οὗτοι καὶ τὰ ἀγωρίστα συμβεβηκότα ἔστι χωρίσαι
οἱ τῇ ἐπινοίᾳ, τὰς δὲ ιδιαιτάτα διαφορὰς οὐδὲ τῇ ἐπινοίᾳ· οὐδὲ γάρ τὸν ἄν-
θρωπον ἐκτὸς τοῦ λογικοῦ ἔννοησαι δύνατόν, ἐπεὶ οὐδὲ ἀνθρωπος,
οὔτε τοὺς ἀγγέλους τοῦ θθανάτου, ἐπεὶ οὐδέποτε ὥγειρος εἰσι.

p. 13,3 Συμβεβηκός ἐστιν δὲ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν η̄ μὴ
ὑπάρχειν.

10 "Αλληγορία φήγη ἀποδίωσι τοῦ συμβεβηκότος ἀκριβεστέραν τῆς προ- 30
τέρας· μᾶλλον γάρ ἐφαρμόζει καὶ τοῖς ἀγωρίστοις τὸ εἰπεῖν δὲ ἐνδέχεται
τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν.

p. 13,4 "Η δὲ οὔτε γένος ἐστὶν οὔτε διαφορὰ οὔτε εἰδος οὔτε
ἴδιον, δεὶ δέ ἐστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον.

15 "Αλληγορία φήγη ἀποδίωσι τοῦ συμβεβηκότος δύναμένην καὶ ἐπὶ³²
ταῖς τέσσαρσι φωναῖς ἀποδίδοσθαι, ἐκ τῆς τῶν λοιπῶν ἀναιρέσεως· καὶ
γάρ γένος ἐστὶ δὲ μήτε εἰδός ἐστι μήτε διαφορὰ μήτε τὸν μήτε συμβεβη-
κός, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὅμοιώς. ἀλλ' ἐκεῖνας οὕτως οὐχ ὡρίσατο, ἐπειδὴ
ἀγνωστοι ἦσαν αἱ ἐφεξῆς φωναί. νῦν δὲ μετὰ τὸ πάσας διδάξαι εἰκότως 32^α
20 οὕτως ὡρίσατο τὸ συμβεβηκός. ἐπειδὴ δὲ ή τῶν τεσσάρων ἀναιρέσις οὐ
μόνον τὸ συμβεβηκός εἰσφέρει, ἀλλὰ καὶ τραγέλαφον καὶ ἄλλα πλεῖστα,
προσέθηκεν ἡτοι ἀεὶ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔγειται.

p. 13,5 'Αεὶ δέ ἐστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον.

5

'Ἐπειδὴ εἶπε τί οὐκ ἐστιν (ἐξ ἀποφάσεως γάρ ἐποιήσατο τὴν ὑπογρα-

3 καλῶς — Αἰθίοπι om. E παλῶς δὲ V 4 εἶπα M δ post ἐπινοίᾳ add. δυνα-
τόν p ιδιαιτάτας E¹M 6 νοῦσας D¹: ἐπινοῆσαι F 7 οὕτως τοὺς ἀγγέλους—ἀγγελοί²
εἰσι εἰδίας ἐπειδὴ V ἀγγελοί iter. V 10 ἀκριβεστέραν—συμβεβηκότος (v. 13)
om. MV 12 post ὑπάρχειν add. η̄ τὸ γίνεται καὶ ἀπογίνεται p 13 η̄ om. D
16 ταῖς om. E τέτρασι EFMVp 16. 18 καὶ γάρ δὲ μή γένος ἐστι φρστὶ μήτε εἰδός
μήτε διαφορὰ μήτε τὸν μήτε συμβεβηκός, ἀεὶ δέ ἐστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον. ἔχει τούτουν
εἰπεῖν τις καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνας (sic) οἵον ἐπὶ τοῦ γένους· δὲ μήτε διαφορά ἐστι μήτε τὸν μήτε
συμβεβηκός, ἀεὶ δέ ὑφέστηκε. καὶ ἀπλῶς ἐπὶ πατῶν. οὐχ ὡρίσατο δὲ ἐκεῖνας οὕτως p
19 αἱ om. F διδάξαι πάσας colloc. p 20 οὕτως F: om. DEMVp ἐπειδὴ]
ἐπεὶ p δὲ om. M 22 οὗτοι om. D ἀεὶ δέ ἐστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον p
23 δὲ om. M 24 ante ἐπειδὴ lemmate omisso add. εἰπών (εἰπὼν δὲ p) ἀεὶ ἐν ὑπο-
κειμένῳ ἐστιν ὑφιστάμενον τὸ συμβεβηκός ἔξεως τὸν τραγέλαφον· οὐχ ὑφιστάται γάρ ἐν ὑπο-
κειμένῳ, ἀλλ' ἐστιν ἐν ψυλῇ ἐπινοίᾳ Vp ἐπειδὴ δὲ οὐκ εἶπε τί ἐστιν p τί ἐστιν
οὐκ ἐστιν E γάρ om. FVp

φήν εἰρηκάδς ὅτι οὕτε γένος ἔστιν οὕτε τὰ λοιπά), καὶ τί ἔστι λέγει, ἔτι §2^ο
ἐν ὑποκειμένῳ ὑφίσταται.

p. 13,10 Κοινὸν μὲν δὴ πάντων τὸ κατὰ πλείονων κατηγορεῖσθαι.

Ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασι τρία ταῦτα θεωροῦνται, οὓσια ταυτότης ἔτε- 10
5 ρότης, οὓσιαν λέγω οὐ τὴν ἀντικειμένην τοῖς συμβεβηκόσιν, ἀλλὰ τὴν ἐκά-
στου ὑπαρέν, διὸ καὶ ὄντα λέγεται. ἔχει δὲ καὶ ταυτότητα ἐπεὶ γάρ
μία τῶν πάντων ἀρχῆ, ἀνάγκη τὰ πάντα κοινωνίαν τινὰ ἔχειν πρὸς ἀλληλα.
πάλιν ἐπειδὴ καὶ πολλὰ ἔστι πάντα τὰ ὄντα, ἀνάγκη καὶ ἐπερότητά τινα
ἔχειν, ἵνα καὶ πολλὰ ἦ· ὅπου γάρ τι πλῆθος, ἐκεῖ καὶ ἐπερότης. δεῖ 15
10 οὖν καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων πέντε ζητεῖν οὓσιαν ταυτότητα καὶ ἐπερότητα.
ἀλλὰ περὶ τῆς οὓσιας ἥδη προείρηται (ἔφη γάρ τὴν ὑπαρένιν αὐτῶν). περὶ
δὲ τῆς ταυτότητος καὶ ἐπερότητος γὰρ λέγει, κατὰ τί κοινωνῶσι καὶ κατὰ
τί διαφέρουσι, καὶ δύνανται μὲν οἱ εὐφυεστέρως διακείμενοι ἐκ τῶν ἥδη 20
ἥμεντων τούτοις ἐπιστῆσαι, ἀλλ’ ἐπειδὴ τὸ βιβλίον πρὸς τινα τῶν ἐπει-
15 πολιαρτέρων γράψει (τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τοῦ τὰ ἐπιπλαια τῶν θεωρημά-
των πρὸς αὐτὸν γράψειν), αὐτὸς ἐκ τῶν ᾧ μέντων ἐκλεξάμενος ταῦτα λέγει.
καὶ πρότερον μὲν λέγει τὰ κοινὰ παρὰ πᾶσι παρακλησιοῦσιντα, ὥν ἐν ἔκα-
στον λοιπὸν παραβάλλῃ πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα καὶ λέγῃ κατὰ τί μὲν
κοινωνῶσι, κατὰ τί δὲ διαφέρουσιν.

20 Ιστέον δὲ ὅτι εἰ ὅρων τινῶν ὑποκειμένων θελήσομεν μαθεῖν,
πόσας ποιούσιν οὗτοι διαφορὰς τῶν πρὸς ἀλλήλους συμπλοκῶν, μεθόδῳ 25
τοικύτῃ ἡρεύομεν γράψατε· δεῖ γάρ λημβάνειν τὴν γραμμήν ἐλάττων
δριμύὸν καὶ πολυπλασιάζειν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς προκείμενον καὶ τὸν γενό-
μενον μερίζειν δύχα, καὶ τοσαύτας συμπλοκὰς λέγειν γίνεσθαι. οἷον πέντε
25 εἰσὶν αἱ φωναὶ αἱ νῦν συγχρινόμεναι πρὸς ἀλλήλας· λαβὲ τὸν μνάδοι ἐλάτ-
τονα τοῦ πέντε τὸν τέσσαρα καὶ ποίησον τετράκις πέντε, καὶ γίνονται

1 λέγειν M 3 ante κοινῶν add. tit. περὶ κοινοῦ D: περὶ τῶν κοινῶν E: περὶ κοινοίας
τῶν φωνῶν F: περὶ κοινωνίας τῶν πέντε φωνῶν p: om. MV (cf. p. 117,2 118,9 sq.)
post πλείσιν add. ὡς εἴρηται DE: post κατηγ. Mp: om. F Porphy. 4 τοῖς οὖσι
πράγμ. V θεωρεῖται FV 5 οὓσιαν δὲ p 6 ἐκάστου πράγματος p
6 ὑπαρένιν τινα FV ἐπειδὴ] ἐπειδὴ V 7 ἀπάντων F 8 πάλιν δὲ M
ἐπειδὴ] ἐπειδὴ Dp τὰ ὄντα πάντα colloc. FV 9 ἔχειν DEM: εἰναι FVp ἦ]
εἴη M τι πλῆθος V: τὸ πλῆθος DEF M: πλῆθος p ἦ ἐπερότης F 10 πέντε
φωνῶν p καὶ (ante ἑτερ.) om. p 11 ἀλλὰ καὶ Vp εἴρηται M αὐτῶν]
αὐτῆς M 12 καὶ κατὰ τὶ κοινων. p 14 ἐπειδὴ] ἐπειδὴ V 14, 15 ἐπιπλαιο-
τέρων E 15 γράψει] γράψειν M: ἔγραψε V 16 καὶ αὐτὸς F λέγειτο γράψει V
17 πρότερον] πρῶτον M πορρὸν om. V 18 λοιπὸν DF: αὐτῶν V: om. EMp
παραβάλλῃ] παραβάλῃ παραβάλλῃ post τέσσαρα transp. V λέγη scripsi: λέγει
libri ὅρων V Elias: διεργορῶν DEF Mp (cf. p. 122,26) 20 post τινῶν add. ἥγουν
ἀπλῶν φωνῶν V θελήσομεν Vp 21 οὗτοι] αὗται libri πρὸς ἀλλήλους F:
πρὸς ἀλλήλας DEM Vp συμπλοκῶν Vp: om. DEF M 23 πολλαπλασιάζειν F
26 τοῦ πέντε om. FV τέσσαρα] τέταρτον p ποίησον] ποίει M

είκοσι· τούτων λαβὲ πὸ τὸ ἡμισυ, ὅπερ ἐστὶ οὐκα, καὶ τοσαύτας λέγε γίνεσθαι 32^ν
 τῶν πέντε τὰς πρὸς ἄλληλας συμπλοκάς τε καὶ συγχρίσεις. λαμβάνομεν οἱ
 δὲ τὸν μονάδι ἐλάσσονα, ἐπειδὴ αὐτό τι πρὸς αὐτὸ οὐδὲν παραβάλλεται,
 ὅλλα ὅλλο πρὸς ὅλλο. πρὸς ἄλληλους δὲ πολυπλασιάζομεν, ἐπειδὴ τὴν
 5 πρὸς ἄλληλα παραβολὴν ζητοῦμεν. τοῦ δὲ γενομένου ἀριθμοῦ λαμβάνομεν
 τὸ ἡμισυ. ἐπειδὴ ἐκ τοῦ γενομένου πολλαπλασιασμοῦ συμβαίνει δις τὰ αὐτὰ 33
 πρὸς ἄλληλα παραβάλλεσθαι. ἔκαστον γάρ τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσ-
 σαρα πολλαπλασιάζεται, οἷον τὸ γένος πρὸς τὰ ἐφεξῆς τέσσαρα καὶ πάλιν
 τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος καὶ τὰ λοιπὰ τρία, καὶ συμβαίνει δις τὴν αὐτὴν
 10 ἑκάστου παραβολὴν ποιεῖσθαι. | διὰ τοῦτο οὖν τοῦ γενομένου ἀριθμοῦ τὸ 33^τ
 ἡμισυ λαμβάνομεν.

p. 13, 20 Ἀλλὰ προηγουμένως μὲν τῶν ἀτόμων, κατὰ δὲ δεύ-
 τερον λόγον καὶ τῶν περιεχόντων τὰ ἄτομα.

Πάνοι ἀναγκαῖον ἐν τούτοις 6 Πορφύριος λέγει· φησὶ γάρ· καὶ τὰ γένη
 15 καὶ αἱ διαφοραὶ κατηγοροῦνται τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων (λέγεται γάρ
 ζῶν ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης), ὅλλα προηγουμένως μὲν τῶν εἰδῶν 5
 κατηγοροῦνται, κατὰ δὲ δεύτερον λόγον διὰ ταῦτα καὶ τῶν ἀτόμων· ἐπειδὴ
 γάρ ὁ ἄνθρωπος ζῶν, καὶ ὁ Σωκράτης ζῶν, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος
 λογικόν, καὶ ὁ Σωκράτης λογικόν. κατηγορεῖται δὲ καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ
 20 συμβεβηκότα καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων (λέγεται γάρ γελαστικὸς ὁ
 ἄνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης καὶ λευκὸς ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης), ὅλλα
 προηγουμένως μὲν τῶν ἀτόμων, κατὰ δὲ δεύτερον λόγον καὶ τῶν εἰδῶν· 10
 οὐ γάρ τῷ τὸν καθόλου ἄνθρωπον εἶναι γελαστικὸν λέγομεν γελαστικὸν
 καὶ πάντας τοὺς κατὰ μέρος (οὐ γάρ κακόλου ἄνθρωπος ἀτώματος ἐστι καὶ
 25 οὐδὲ ὑπάρχει γελαστικός), ὅλλα τῷ τοὺς κατὰ μέρος ἄνθρωπος εἶναι

1 λαβὲ] αὖθις p 2 τὰς om. M τε om. D 3 ἐλάττονα FV αὐτὸ] αὐτὸ^ν
 libri παραβάλλεται] παραλαμβάνεται M 4 ὅλλα om. M ἄλληλας M
 πολυπλ. D: πολλαπλ. EFVp: πολαπλ. M 5 post ζητοῦρεν add. εἰτ̄ οὖν τὴν διαφο-
 ράν p 6 τὸ ἡμισυ λαμβ. colloc. V 7 παραβ. πρὸς ἄλληλα colloc. Ep:
 παραλαμβάνεσθαι πρὸς ἄλληλα M γάρ] δὲ V πέντε] τριῶν F 8 καὶ
 om. D 10 post παραβολὴν add. ηγουν διαφοράν p 12. 13 δὲ δεύτερον DEp:
 δεύτερον δὲ M Porph.: δεύτερον F 13 καὶ superser. D 14 post τούτοις
 add. θεόρημα p (fort. recte) 15 καὶ αἱ διαφοραὶ om. F καὶ τῶν εἰδῶν M
 16 ζῶν ὁ ἄνθρ. καὶ ὁ σωκρ. V: καὶ ζῶν καὶ ἄνθρ. ὁ σωκρ. DEMp: ὁ σωκρ. καὶ ζῶν
 καὶ ἄνθρ. F μὲν om. M 17 κατηγορεῖται FMV 17. 22 δεύτερον δὲ colloc. F
 διὰ ταῦτα om. M τῶν superser. D 18. 19 ὁ σωκρ. λογικόν, καὶ ὁ ἄνθρ. λογικόν
 colloc. M 19 καὶ (ante τὰ ἴδια) om. E 20 καὶ τῶν εἰδῶν DM: τῶν εἰδῶν
 EFp: τῶν εἰδῶν τε V γελαστικὸν V 20. 21 καὶ ὁ ἄνθρ. D 21 post σωκρ.
 add. γελαστικὸν V καὶ λευκὸς—σωκράτης om. D λευκὸν V 22 μὲν om. M
 καὶ superser. D 23 τῷ τὸν κακόλου—γελαστικὸν post μέρος (v. 24) transp. EM
 τὸν om. p γελ. ἡ λευκὸν p 23. 24 λέγομεν καὶ τὸν σωκράτην γελαστικόν καὶ
 πάντας V 24 καὶ (ante πάντας) om. p post μέρος add. ἡ λευκοῦς p
 ἀτώματον FM ἐστι om. V 25 γελαστικόν V

γελαστικούς. καθόλου δὲ περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς 33^τ λέγει.

p. 13,23 Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς τὸ περιεκτικὸν τῶν 15 εἰδῶν.

5 Μετὰ τὰς πέντε ὁμοῦ παραβαλεῖν ἀλλήλαις καὶ εἰπεῖν, κατὰ τί μὲν κοινωνοῦσι κατὰ τί δὲ διαφέρουσι, βούλεται λαβεῖν ἐν ἔκαστον αὐτῶν καὶ παραβαλεῖν πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα καὶ δεῖξαι, κατὰ τί μὲν κοινωνεῖ τὸ ἐν τῶν πολλῶν καὶ τοῖς τέσσαρσι κατὰ τί δὲ διαφέρει.

p. 13,23 Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς τὸ περιεκτικὸν τῶν 10 εἰδῶν. 20

Νῦν ἐν ἔκαστον λαμβάνει καὶ παραβάλλει πρὸς ἔκαστον τῶν λοιπῶν ἰδίᾳ καθ' ἓν. καὶ πρῶτον τὸ γένος παραβάλλει πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ λέγει, κατὰ τί τε κοινωνοῦσι καὶ κατὰ τί διαφέρουσιν.

p. 14,3 "Οσα τε κατηγορεῖται τοῦ γένους ὡς γένους.

15 "Οσα γάρ κατηγορεῖται τοῦ ζῷου, ταῦτα καὶ τῶν μετὰ τὸ ζῷον εἰδῶν καὶ ἀτόμων. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς. ἅρα οὖν ἐπειδὴ τοῦ ζῷου 25 κατηγορεῖται τὸ γένος (λέγομεν γάρ τὸ ζῷον γένος), διὸ τοῦτο καὶ εἶδος καὶ ἀτόμου κατηγορηθῆσεται; εἰ γάρ τοῦτο, καὶ ἀνθρώπος καὶ ὁ Σωκράτης γένος, ἥπερ οὐκ ἔστι, καὶ ἐπειδὴ τὸ γένος διεύλαβον, ἅρα καὶ ὁ ἀνθρωπός. ἥπτεσθαι τοίνυν, διτὶ διὰ τοῦτο κοινῶς ὁ Πορφύριος προσέθηκε τὸ 30 ὡς γένους ἀντὶ τοῦ ὡς πράγματος· οὐ γάρ ὡς σχέσιν ἔχοντος· τὸ γάρ γένος καὶ τὸ διεύλαβον καὶ ὅσα τοιαῦτα τὴν σχέσιν τοῦ ζῷου δηλοῦ. Ὅσα 35 οὖν τοῦ ζῷου ὡς ζῷου κατηγορεῖται (τοῦτο γάρ αὐτὸν δηλοῦ τὸ ὡς γένους), ταῦτα πάντας καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων κατηγορεῖται. τὸ δὲ γένος 25 τοῦ ζῷου οὐχ ὡς ζῷου κατηγορεῖται, ἀλλὰ σχετικῶς· λέγεται γάρ οὐ μόνον τὸ ζῷον γένος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου καὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ γρῦπα γένος λευκοῦ καὶ μέλανος καὶ τῶν ἄλλων. ὁμοίως καὶ ἐν

1 γαλ. ἢ λευκούς p 2 tit. Τί κοινὸν γένους καὶ διαφορᾶς in mrg. add. D: περὶ κοινωνίας γένους καὶ διαφορᾶς Fp: om. EMV 5 ὁμοῖον om. D παραβάλλειν D 6 καὶ om. V 7 παραβάλλειν D: παραβάλλειν p 8 πολλῶν] λοιπῶν F καὶ DEM: ἥπουν p: om. FV 9 κοινὸν δὲ — διαφέρουσιν (v. 13) om. M (recte) post περιεκτικὸν add. εἴναι DE: om. Fp Porphy. 11 παραλαμβάνει p 13 κατὰ τί μὲν π. κατὰ τί δὲ δ. V τε om. p 14 τε] δὲ M: γάρ V κατηγορεῖται FMVp: κατηγοροῦσι DE ὡς γένος E¹ (corr. eadem m.) 16 post ὁμοίως add. δὲ EMVp: om. DF 17 κατηγοροῦμεν FV τὸ γένος κατ. collac. M τὸ γένος om. E 18 ὁ ἀνθρ. MVp 19. 22 διεύλαβον EMp 20 κοινῶς om. M 21 ὡς γένος DE 23 αὐτῷ F ὡς γένος F 24 τῶν (ante ἀτόμων) om. FV 24. 25 τὸ δὲ γένος—κατηγορεῖται om. DEM 26 τοῦ (ante ἀνθρ.) om. V

ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις εὑρήσεις. ὅστε τὸ γένος τοῦ ζῷου οὐχ ὡς ζῷου 33^τ κατηγορεῖται, ὀλλὰ ποιάν σχέσιν ἀνειληφότος πρὸς τὰ ὑψ' αὐτό, καὶ διὰ τοῦτο οὐ κατηγορηθήσεται κατὰ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς λόγος, ὅτι δσα τῆς διαφορᾶς ὡς διαφορᾶς, καὶ οὐ σχέσιν δηλοῦντα κατηγορεῖται, τοσαῦτα καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν πάντων.

p. 14,10 Καὶ γὰρ δὲ καὶ τὸ ἀναιρεθέντος. |

Δέο κανόνες εἰσὶ τῶν φύσεων προτέρων. τό τε συναναιρεῖν μὲν μὴ 33^τ συναναιρεῖσθαι δέ, καὶ τὸ συνεισφέρεσθαι μὲν μὴ συνεισφέρειν δέ.

p. 14,14 Ἰδιον δὲ τοῦ γένους καὶ τὸ ἐπὶ πλειόνων κατηγορεῖσθαι 5
10 ἥπερ ἡ διαφορά.

Εἰπὼν κατὰ τί κοινωνοῦσι τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ νῦν λέγει κατὰ τί διαφέρουσιν ὄλληγον. Λεῖ δὲ τὰς διαφορὰς διχῶς λαμβάνειν ἐνταῦθα· εἰρηται γάρ ὅτι αἱ διαφοραὶ διχῶς θεωροῦνται, ἡ ὡς συστατικαὶ καὶ συμπληρωτικαὶ τῶν εἰδῶν ἡ ὡς διαιρετικαὶ τῶν γενῶν. δεῖ οὖν φησι διαφορὰς 10 15 λαμβάνειν οὐ τὰς συστατικάς (ἐκεῖναι γάρ οὐκέτι ὡς γενῶν εἰσὶ διαφοραὶ ὄλλη ὡς εἰδῶν), δεῖ οὖν τὰς διαιρετικάς λαμβάνειν· αὗται γάρ εἰσι τῶν γενῶν, καὶ ἀπλῶς δεῖ τὰς διαιρετικάς λαμβάνειν· τούτων γάρ ἐπὶ πλέον ἔστι τὸ ζῷον, ἐπεὶ τῶν συμπληρωτικῶν καὶ ἐπ' ἔλαττον ἔστι.

p. 14,18 Καὶ τὸ συμβεβηκός ὄμοίως ἐπ' ἔλαττόνων.

20 Καὶ μὴν τὸ συμβεβηκός ἐπὶ πλειόνων τοῦ γένους παραλαμβάνεται· τὸ 15 γάρ μέλαν, εἰ τύχοι, οὐκ ἐπὶ ζῷων μόνον, ὀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀψύχων. πῶς οὖν ἐπ' ἔλαττον; φαμὲν ὅτι τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος οἷον τὸ συμβεβηκός τὸ ἐν ζῷοις ἐπ' ἔλαττον τοῦ ζῷου· τὸ γάρ μέλαν οὐ πᾶσι τοῖς ζῷοις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἐν φυτοῖς ἐπ' ἔλαττον τοῦ φυτοῦ.

1 post εὑρήσεις add. γένη V 2 ἀλλά] ἀλλ' ὡς Vp ἀνειληφότα E 3 τῶν (ante ἀτόμων) om. F 4 ὅτι ὅτα] ὅτα γάρ p 5 δηλοῦσι F: δηλούσης V τοιαῦτα M αὐτὴν] αὐτὸν M πάντα M post πάντων add. καὶ ἀτόμων p 6 τὸ ex τοῦ corr. E 7 τῶν φύσεων πρότεροι E τε om. E 8 συνεισφέρειν μὲν (μὲν om. D) μὴ συνεισφέρειν δὲ DEp post δέ add. ταῦτα δὲ καὶ ἀμφοτέρων ἔστι κοινά, τοῦ γένους τε καὶ τῆς διαφορᾶς p 9 ante ἴδιον add. titulum ἴδιον γένους καὶ διαφορᾶς F: περὶ ιδίων γένους καὶ διαφορᾶς p καὶ om. M Porph. 11 τὸ τε γένος Fp: τὸ εἶδος M 12 ἐνταῦθα FVp: ἐντεῦθεν DEM 14 ἡ om. F ante δεῖ add. δεῖ δὲ διαφορὰς λαμβάνειν αἵς τέμνεται τὸ γένος p φησι om. E τὰς διαφορὰς p 15 οὐκέτι om. M γενῶν] γενικαὶ M 17 καὶ ἀπλῶς—λαμβάνειν om. p (recte) 18 τὸ ζῷον] an τὸ γένος? ἐπεὶ] ἐπὶ E συμπληρωματικῶν E 20 παραλ. τοῦ γένους colloq. V 21 τύχη MV μόνων EMVp 22 φαμὲν οὖν D 24 τοῖς φυτοῖς V

p. 14,20 Ἐτι τὸ γένος περιέχει τὴν διαφορὰν δυνάμει.

33v

Εἴρηται γάρ την κατὰ τοὺς Περιπατητικοὺς ὅτι αἱ διαιφοραὶ δυνάμει εἰσὶν ἐν τοῖς γένεσι πρότεραι τῶν ὑπὸ αὐτὰ εἰδῶν.

p. 15,4 Ἐτι γένος μὲν ἐν καθ' ἔκαστον εἰδος.

· · · Επέρα διαφορὰ γένους καὶ διαφορᾶς· τὸ μὲν γάρ ἐν ἐστιν, αἱ δὲ πλείους καθ' ἔκαστον εἰδος.

p. 15,6 Καὶ τὸ μὲν γένος ἔοικεν ὅλῃ.

· · · Ήδη εἴρηται ὅτι τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς γένος καὶ μάλιστα τὸ φυσικὸν ὅλῃ ἔοικεν, η δὲ διαφορὰ εἴδει.

10 p. 15,7 Προσόντων δὲ καὶ ἄλλων κοινῶν.

Φησὶν ὅτι καὶ ἄλλα μὲν ἐστιν αὐτοῖς κοινὰ καὶ τῇδια, θυμῷ δὲ ἀρκεῖ ταῦτα. ἔστι δὲ κοινὸν αὐτοῖς καὶ τὸ οὐσιῶδες· ὡςπερ γάρ οὐσιῶδες τὸ γένος, οὗτος καὶ η διαφορά. κοινὸν αὐτῶν καὶ τὸ συνωνύμως κατηγορεῖ-
σθαι· ὡςπερ γάρ τὸ γένος τῶν ὑπὸ αὐτὸν συνωνύμως κατηγορεῖται, οὕτω
15 καὶ η διαφορά. ἔστι δὲ καὶ τῷδιον ἔκαστῳ παρὰ τὰ εἰρημένα, ὅτι τὸ μὲν
γένος οἷον τὸ ζῷον μετ' ἄλλου γένους οὐ συμπλέκεται πρὸς τὸ συμπλή-
ρωσται τι, αἱ δὲ διαφοραὶ συμπλέκονται καὶ ποιοῦσί τι· τὸ γάρ λογικὸν
μετὰ τοῦ μνητοῦ, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικοῦ καὶ τῶν τοιούτων συμπλέ-
κεται καὶ συμπλήρωται τὸν ἀνθρωπον.

20 p. 15,10 Γένος δὲ καὶ εἶδος κοινὸν μὲν ἔχουσι τὸ κατὰ πλειόνων,
· · · ως εἴρηται, κατηγορεῖσθαι.

Παραβαλλόν τὸ γένος πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ εἰπὼν κατὰ τί μὲν κοινω-

2 τῇδι M περιπ.] περιεκτικοὺς E ὅτι eras. M 3 πρότερα F ὑπὸ[·]
αὐτὰ D: ὑπὸ αὐτὰς Vp 4 post εἶδος add. οἷον ἀνθρώπου τὸ ζῷον p Porphy.
5 διαφορά V: κοινωνία DEFΜ: ἐπερότης p 7 μὲν om. M 8 ως τῇδι M
ὅτι τὸ] ὅτι D¹ (τὸ superscr.) p: τὸ V τοῖς om. E γένος] γένεσι Fp 9 η δὲ
διαφ. εἶδει· αὗτη γάρ ἐστιν η μορφοῦσα D: η δὲ διαφ. ἐστιν η μορφοῦσα V 11 φρέσι
γάρ V αὐτῶν D ὅμως] ὅμοιως E δὲ om. p ἀρκεῖτω V: ἀρκεῖτο p
12 δὲ] γάρ FV γάρ om. V 15 καὶ alterum om. D 17 διαφοραὶ δὲ (αἱ om.)
FV ποιοῦσί τι· τὸ γάρ λογικὸν V: ποιοῦσι τὸ λογικὸν DEFΜ: ποιοῦσί τι· τὸ λογικὸν
γάρ p 18 καὶ νοῦ p καὶ τῶν τοιούτων om. V 19 συμπλήρωται] ποιεῖ V
20 ante γένος add. tit. τι κοινὸν γένος καὶ εἶδος D: περὶ κοινωνίας γένους καὶ εἶδους p:
eundemque sed ante παραβαλλόν demum add. F 22 κατὰ τί μὲν κοινωνοῦσι] τι κοινὸν
ἔχουσι D

νοῦσι κατὰ τί δὲ διαφέρουσι, νῦν παραβάλλει τὸ γένος πρὸς τὸ εἶδος καὶ οὕτη
λέγει, τί κοινὸν ἔχουσιν.

36

p. 15,11 Εἰκάζειν δὲ τὸ εἶδος ως εἶδος.

Καλῶς τὸ ως εἶδος ἐτέθη, ἵνα μὴ τὸ εἰδικώτατον λάθηται (τοῦτο
5 γάρ οὐκέτι κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται) ἵνα τὸ ὑπάλληλον· ως ὑπάλληλον 34τ
γάρ καὶ εἶδος καὶ γένος ἔστι τῶν μετά ταῦτα καὶ εὑρίσκεται πάλιν γένος.
ἄλλ' εἰ καὶ ὑπάλληλόν ἔστιν, ως εἶδος αὐτὸν λάβει καὶ μηκέτι ως γένος,
6 οὐ σύγκρισιν ποιήσῃς εἶδους καὶ γένους καὶ μὴ γενῶν ἀμφοτέρων.

p. 15,12 Κοινὸν δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ προτέροις εἶναι.

10 Διὰ τοῦτο προέταξε τὸ κοινὸν τὸ λέγον κατὰ πλειόνων κατηγορεῖ· σ
σθαι, ἵνα εἶπῃ καὶ πρότερόν ἔστιν ἐκείνων ὃν κατηγορεῖται.

p. 15,16 Ἐτι τὰ γένη προϋποκεῖσθαι δεῖ.

Τὸ γάρ ζῷον, ως εἴρηται, ως ὅλη προϋπέστρωται καὶ προσλαβθὸν τὸ
λογικὸν καὶ τὸ θυητὸν ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον· ἔστι τὸ μὲν ζῷον γένος ὁ δὲ 10
15 ἄνθρωπος εἶδος· πρότερα οὖν τῇ φύσει τὰ γένη, δύο εἰσὶ κανόνες, ως
ζῷη ἔσφαμεν, καθ' οὓς διακρίνονται τὰ πρότερα τῇ φύσει, καὶ ἔστι πρό-
τερος μὲν ὁ λέγων πρῶτον εἶναι τὸ συναναιροῦν μὲν μὴ συναναιρούμενον
δέ, οἷον τὸ ζῷον ἀναιρούμενον μὲν συναναιρεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὁ δὲ ἄνθρω-
πος ἀναιρεῖται οὐ συναναιρεῖ τὸ ζῷον. πρότερον οὖν τῇ φύσει τὸ γένος 15
20 τοῦ εἶδους. ἔστι δὲ δεύτερος κανὼν ὁ φάσκων φύσει πρότερον εἶναι τὸ
συνεισφερόμενον μὲν μὴ συνεισφέρον δέ, οἷον ἀνθρώπου ὅντος πάντως
συνεισφέρεται καὶ τὸ ζῷον, ζῷου δὲ ὅντος οὐκ ἀνάγκη συνεισφέρεσθαι καὶ
τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐνταῦθα δὲ τὸ γένος πρότερον φύσει τοῦ εἶδους· τὸ
γάρ γένος ὑπάρχον οὐ συνεισφέρει καὶ τὸ εἶδος, τὸ μέντοι εἶδος εἰ τεθείη,
25 συνεισφέρει καὶ τὸ γένος.

4 καλῶς] καλὸν F: καλῶς εἶπε V ως om. E ἐτέθη om. FV [ἵνα] εἶναι F 5 οὐκέτι
ex οὐκ ἔστι corr. E 5. 6 ως ὑπάλληλον γάρ DFM: τὸ γάρ ὑπάλληλον F: ως ὑπάλληλον, τὸ
γάρ ὑπάλληλον Vp: scribas ως ὑπάλληλον γάρ τὸ εἶδος καὶ γένος ἔστι τῶν μετ' αὐτὸν καὶ εὑ-
ρίσκεται πάλιν εἶδος 7 ἀλλὰ καὶ εἰ V 8 ante σύγκρισιν IV litt. erasae V γέ-
νους καὶ εἶδους colloc. V 9 πρότερα Vp 10 καὶ τὸ κοινὸν V 11 εἶπη ὅτι Mp
12 tit. περὶ διαφορᾶς γενοῦς καὶ εἶδους praemittit p ἔτι] ὅτι E ἔτι—δεῖ] Διαφέρει
δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος περιέχει τὰ εἶδη, κατὰ τὶ διαφέρουνται βούλεται δεῖξαι. καὶ ἡ μὲν πρώτη
διαφορὰ δῆλη, ἡ δὲ κατὰ (sic) τὰ γένη προϋποκεῖσθαι δεῖ p 13 ως (alterum) FVp: om.
DFM ὑπέστρωται V 14 ἔστι M: ἔτι DEFVp 15 κανόνες iter. DE κανόνες
εἰσι colloc. V 16 διακρίνομεν V 16. 17 πρότερος] πρῶτος MV 17 πρῶτον] πρό-
τερον M μὲν superscr. E 18 μὲν] γάρ M: om. V συναναιρεῖ MVp: συν. superscr.
F: ἀναιρεῖ DE 19 τῇ om. F 21 μὲν om. EM μὴ συνεισφερόμενον δὲ (antea
recte συνεισφερόμενον) E 22. 23 καὶ τὸν DV: τὸν EMp: om. F 23 καὶ κατ' ἀμ-
φοτέρους οὖν τοὺς κανόνας φύσει πρότερον τὸ γένος τοῦ εἶδους p τῇ φύσει V

p. 15,22 Τὰ δὲ εἰδη τῶν γενῶν πλεονάζει. 34r

Τὰ γὰρ εἰδη ἔχει τὰς συμπληγρωπικὰς αὐτῶν διαφορὰς ἐνεργείᾳ. 21

p. 16,2 Γένους δὲ καὶ ἴδιου κοινὸν μὲν τὸ ἐπεσθαι τοῖς εἰδεσιν.

Παραβαλὼν πρὸς τὸ εἰδος τὸ γένος νῦν παραβάλλει αὐτὸς πρὸς τὸ ἴδιον. ἐπεσθαι δὲ λέγεται ἵη τὸ μεῖζον τῷ ἐλάττονι ἐξ ἀνάγκης ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῆν (εἰ γὰρ ἄνθρωπος, καὶ ζῆν), ἵη τὸ ἴσον τῷ ἴσῳ, ὡς 25 τῷ ἀνθρώπῳ πᾶλιν τὸ γελαστικόν· εἰ γὰρ ἄνθρωπος, καὶ γελαστικόν.

p. 16,6 Κοινὸν δὲ καὶ τὸ συνωνύμως.

'Ιδοὺ διὰ ταύτην τὴν συγγένειαν ἐλέγομεν ἐν μεταιχμίῳ εἶναι τὸ ἴδιον 10 τῶν οὐσιωδῶν καὶ ἐπουσιωδῶν καὶ πλησιάζειν αὐτὸν μᾶλλον τοῖς οὐσιώδεσι.

p. 16,9 Διαφέρουσι δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος πρότερον, ὕστερον δὲ 30 τὸ ἴδιον.

Εἰπόμεν κατὰ τί κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις, νῦν λέγει καὶ κατὰ τί διαφέρουσι. πρότερον δὲ λέγεται οὐ τῷ χρόνῳ, ἀλλὰ τῇ φύσει.

15 p. 16,17 Τὰ δὲ γένη ἀναιρούμενα συνανατεῖ ὥν ἔστιν ἴδια.

'Αναιρουμένων γὰρ τῶν γενῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ ἴδια διὰ μέσου | τῶν 34v εἰδῶν· ἀναιρεθέντος γὰρ τοῦ ἀνθρώπου συνανατεῖται τὸ γελαστικόν. καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γὰρ ἀναιρουμένων τῶν εἰδῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ ἴδια, ἀναιρουμένων δὲ τῶν γενῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ εἰδη, πολλῷ μᾶλλον ἀναιρούμενων τῶν γενῶν ἀναιρεθήσονται καὶ τὰ ἴδια.

2 τὸ γὰρ εἰδος FV συμπληγρωπικὰς E αὐτῶν] ἑαυτοῦ F: αὐτοῦ V post ἐνεργείᾳ add. τοῦ γένους μὴ ἔχοντος τὰς διαφορὰς ἐνεργείᾳ κατὰ τοὺς περιπατητα-
κούς V 3 tit. τί κοινὸν γένους καὶ ἴδιου add. D: περὶ κοινωνίας γ. z. lō. Fp
δὲ] τε D: μὲν V 4 προσβαλὼν D 4. 5 καὶ πρὸς τὸ ἴδιον Mp 7 πάλιν
om. M 9 ὄμοιόντων M 10 τῶν ἐπουσιωδῶν FMVp; cf. p. 33,20 not.
αὐτὰ FM 11 tit. περὶ διαφορᾶς γένους καὶ ἴδιου add. p διαφέρουσι δὲ DEF:
διαφέρει δὲ MV Porph.: διαφέρει δὲ τὸ γένος τοῦ ἴδιου p 13 καὶ om. F 14 πρό-
τερα M 15 ante ὥν add. τὰ FV: τὰ εἰδη p Porph.(?): om. DEM ὥν ἔστι ἴδια
Fp: ὥν ἔστι γένη DEV: om. M 16 γὰρ] δὲ V: τούνν p 17 καὶ τὸ γελ. p
18 καὶ om. p 19 ἀντιρ. δὲ καὶ τῶν γενῶν F: καὶ τῶν γενῶν ἀναιρ. p συνανα-
τεῖται V καὶ om. p 19. 20 πολλῷ — γενῶν] καὶ τῶν γενῶν ἄρα ἀναιρου-
μένων p 20 τῶν γενῶν om. DEF καὶ om. p

p. 17,4 Διαφέρει δὲ γένος συμβεβηκότος.

34v

Τὸν πλεῖστον ἀλλήλων διαφερόντων, ὡς ἔχει τὸ γένος καὶ τὸ συμ- 6
βεβηκός, τὴν μὲν κοινωνίαν εἰπεῖν δυσχερές, ἐπειδὴ ὅλη ἡ κοινωνία, τὴν
δὲ διαφορὰν ὥσπερ (τὰ γάρ πολὺ διεστηκότα ἐν πολλοῖς ἑαυτῶν διαφέρου-
5 σιν), ὥσπερ καὶ τῶν πλεῖστον συνεγγύζοντων τὴν μὲν διαφορὰν εἰπεῖν 10
δυσχερές, τὴν δὲ κοινωνίαν εὐχερές, οἷον τὴν μὲν κοινωνίαν λόγου καὶ
κυνὸς καὶ ἵππου εἰπεῖν καὶ φάττης καὶ περιστερᾶς εὐχερές, τὴν δὲ δια-
φορὰν οὐ ράδιον. πάλιν κατὰ τί μὲν διαφέρει ὁ ἄνθρωπος μύρμηκος
εὐχερές εἰπεῖν, κατὰ τί δὲ κοινωνοῦσι δυσχερές, καὶ ἀπλῶς τὰ μὲν πόρρω
10 ἀπ' ἀλλήλων ὅντα καὶ πολὺ διεστηκότα κοινωνίαν μὲν ὀλιγοστὴν ἔχει,
πλείστην δὲ διαφοράν, τὰ δὲ μὴ πολὺ διεστηκότα ἀλλὰ πλησιάζοντα ἀλλή- 15
λοις ὀλιγοστὴν μὲν κέκτηται τὴν διαφοράν, πολλὴν δὲ τὴν κοινωνίαν. ἐπεὶ
οὖν τὸ γένος τοῦτο καὶ τὸ συμβεβηκός πλεῖστον ἀλλήλων ἀπέχουσιν, ὅλε- 20
γοστὴ μὲν αὐτῶν ἡ κοινωνία, πολλὴ δὲ ἡ διαφορά, ὅθεν καὶ μίαν μόνην
15 αὐτῶν κοινωνίαν ἔξεθετο ὁ Πορφύριος, ἔτερότητας δὲ πλείστας.

p. 17,7 Ἐπίτασιν γάρ καὶ ἄνεσιν ἐπιδέχεται ἡ τῶν συμβεβηκό-
των μέθεξις.

Ἄνθρωπος γάρ καὶ ἵππος καὶ τὰ ἄλλα εἴδη ὄμοίως τοῦ ζώου μετέχει
(όμοίως γάρ ἔστι ζῷα), τὰ δὲ σώματα οὐχ ὄμοίως μετέχει τοῦ λευκοῦ ἢ
20 τοῦ μέλανος· λέγεται γάρ μᾶλλον καὶ ηττον εἶναι λευκὸν καὶ μέλαν.

p. 17,14 Τὸ μὲν οὖν γένος ἡ τῶν ἀλλων τεττάρων διαφέρει.

25

Βούλεται ὁ Πορφύριος ἐνταῦθα δεῖξαι, πόσαι γίνονται σχέσεις ἐκ τῆς
πρὸς ἄλληλα παραβολῆς τῶν πέντε· ἔφη γάρ ὅτι γίνονται σχέσεις οὐχ ὡς
ἄν τις ὑπολάβοι εἶχοι διὰ τὸ διεστηκότα τῶν πέντε παραβαλεῖν πρὸς τὰ
25 λοιπὰ τέσσαρα καὶ παραδίδωσι τὴν μέθιδον. Ἡγέρη προεξεπίεσθια. δι' ἡς
εὐρίσκουμεν πόσαι γίνονται σχέσεις τῶν προκειμένων ὅρων ἐκ τῆς πρὸς
ἀλλήλους παραβολῆς. φησὶ γάρ, ὡς ἡδη παρ' ήμῶν λέλεκται, ὅτι δεῖ τὸν 30

1 tit. τι κοινὸν γένους καὶ συμβεβηκότος in mrg. add. D: περὶ κοινωνίας γ. κ. σ. p
lemma διαφέρει δὲ γένους συμβ. DEFp: διαφέρει δὲ τὸ γένος M: διαφέρει τὸ γένος V: δια-
φέρει δὲ τὸ γένος τοῦ συμβ. Porph. 2 πλεῖστων E 7 ἵππου εἰπεῖν obliitt. V
post εἰπεῖν add. καὶ ἄνθρωπου F 8 οἱ om. FV τοῦ μύρμηκος M 9 εὐχερές
DEM: εὐχερές καὶ εὔπορον F: εὐχερές καὶ εὔκολον V: καὶ εὐχερές καὶ εὔπορον p
10 διεστ. πολὺ colloc. Ep 11 δὲ μὴ in litt. E 12 κέκτηται MV ante ἐπεὶ
tit. περὶ διαφορᾶς γένους καὶ συμβεβηκότος et lemma διαφέρει δὲ τὸ γ. τοῦ συμβ. add. p (cf.
v. 1 not.) 13 τοῦτο om. M ἀπέχει M 14 μέν ἔστιν F ἡ κοιν. αὐτῶν
colloc. V ἡ (prius) om. M 16 γάρ om. V 18 τὰ om. p 20 εἶναι καὶ
ἡττον colloc. FV 21 ἀλλων τεττάρων] διαφορῶν E τεττάρων D: om. Fp
22 πόσαι] πόθεν M ἐκ τῆς—σχέσεις (v. 23) iter. E 25 ἔξεπίεσθια V
27 ἀλλήλους scripsi: ἀλλήλα libri (cf. p. 115,21) λέλεκται] p. 115,22

προτείθεντα τῶν ὅρων ἀριθμὸν πολλαπλασιάζειν ἐπὶ τὸν μονάδοι ἐλάττονα 34^v
καὶ τῶν γινομένων λαβεῖν τὸ ἡμισυ, καὶ τοσάντας λέγειν γίνεσθαι τὰς σχέ-
σεις· οἷον ἐπὶ τῶν προκειμένων πέντε δεῖ πολλαπλασιάσαι τὸν πέντε ἐπὶ
τὸν μονάδοι ἐλάττονα, τοῦτ' ἔστι τὸν τέσσαρα, καὶ γίνονται εἰκόσιν· εἴτη
5 τοιύτων τὸ ἡμισυ· γίνονται δέκα. τοσάντα ἄρα τῶν πέντε γίνονται αἱ 35
πρὸς ἄλληλα σχέσεις. ή δὲ αἵτια, δι' ἣν τὸν τρόπον τοῦτον ποιοῦμεν,
ἔστιν αὕτη· δεῖ ἔκαστον τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλειν.
διὰ τοῦτο οὖν πεντάκις ποιοῦμεν τὰ τέσσαρα, καὶ γίνονται σχέσεις εἰκόσιν.
ἐπεὶ δὲ συμβαίνει ὃς τὰς αὐτὰς σχέσεις περιλαμβάνειν, διὰ τοῦτο ποιοῦμεν 5
10 τὸ ἡμισυ· παραβάλλοντες γάρ τὸ γένος πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα δῆλον ὅτι
καὶ πρὸς τὴν διαφορὰν αὐτὸ παραβάλλομεν· ἐὰν οὖν τὴν διαφορὰν πρὸς τὰ
λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλωμεν, συμβαίνει δὲς ἡμᾶς τὸ γένος πρὸς τὴν δια-
φορὰν παραβάλλειν. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος
κανὼν, καὶ διὰ τοῦτο μανθάνομεν πόσαι σχέσεις γίνονται τῶν προτείθεντων ὅρων·
15 ἐὰν γάρ ὥστι τινες ὅροι καὶ προτείθησιν ἑτέρους, καὶ⁷ ἔκαστον ὅρου τοσάνται προτείθενται σχέσεις, ὅσοι ἡσαν οἱ προκείμενοι ὅροι. οἷον τοῦ πρώτου
σχέσεις οὐκ ἔστιν, ἐὰν δὲ προτείθῃ ἔτερος ὅρος, γίνεται μία σχέσις, ἐπειδὴ
εἰς ἣν ὅρος διὰ προκειμένος. πάλιν κανὸν ἔτερος προτείθῃ, δύο προτείθενται
σχέσεις, ὅσοι ἡσαν οἱ προκείμενοι ὅροι. γίνονται οὖν ἄπασαι τρεῖς σχέσεις.
20 ἐὰν δὲ ἔτερος ὅρος προτείθῃ, τρεῖς προτείθενται σχέσεις, καὶ γίνονται αἱ
πᾶσαι σχέσεις ἕξ. ἐὰν δὲ ἄλλος ὅρος προτείθῃ, τέσσαρες προτείθενται 15
σχέσεις, ὥστε γενέσθαι τῶν πέντε ὅρων τὰς πᾶσας σχέσεις δέκα. καὶ
ἄλλως δέ· ἔκαστον τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλειν δεῖ·
τὸ γένος οὖν πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλομενον ποιεῖ σχέσεις τέσσα-
25 ρας, ή δὲ διαφορὰ πρὸς μὲν τὸ γένος ἡδη παραβέβληται, διτε τὸ γένος
παρέβαλλον (ταῦτὸν γάρ ἐστι), πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ τρία παραβάλλομένη ποιεῖ
σχέσεις τρεῖς, ὥστε γίνεσθαι ἑπτά. πάλιν τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος καὶ τὴν 20
διαφορὰν ἡδη παραβέβληται, ὥστε κάκενα πρὸς τοῦτο, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ
δύο παραβάλλομενον ποιεῖ σχέσεις δύο, ὡς γίνεσθαι ἐννέα σχέσεις. πάλιν

-
- 1 πολυπλασιάζειν F 2 γίνεσθαι λέγειν colloc. V 3 προκειμένων EFMVp: προειρη-
μένων D πέντε δεῖ Laur. 85,1. Laur. 72,7: ἔδει (haud dubie ortum ex ἐ δεῖ)
DEFMVP: δὲ τὸ ἡμισυ] τὰ ἡμισυ DEMVp: τὰ ἡμιση F δέκα γίνεται M
9 ἐπεὶ δὲ V: ἐπειδὴ DEFM: ἐπειδὴ δὲ p περιλαμβάνειν DEVp: λαμβάνειν F: παρα-
λαμβ. M 11 αὐτὸ FV: ex αὐτὰ corr. D: αὐτὰ EMp οὖν FVp: om. DEM
12 τὸ γένος] τοῦ γένους F: τὴν τοῦ γένους V 13 παραβάλλειν D: παραβαλλόμενιν EMp:
παραβολὴν λαμβάνειν FV 15 malim ἔτεροι ὅρον] ὅρων p 16 ὅσοι DE: οἵοι F: οἵον
Mp: οἱ V οἵον DEFV: πέντε p: oblikt. M τοῦ οὖν πρώτου p 17 δὲ] γάρ V
ὅρος om. p 18 ὅρος ἡγ colloc. p προτείθενται F 19 ὅσοι—σχέσεις om. V
ὅσοι D: οἵοι EFMp 20. 21 πᾶσαι αἱ colloc. FV 22 καὶ γίνονται τ. π. ὅρ. αἱ
πᾶσαι V 23 ἄλλος F τὰ λοιπὰ τέσσαρα V: τὰς λοιπὰς τέσσαρας DEFMp
24 τὰς λοιπὰς τέσσαρας p 25 ὅτε] ὅτι M 26 παρέβαλλον DF: παρέβαλλε EM:
πρὸς αὐτὴν παρέβαλλεν V: παρεβάλλετο πρὸς αὐτὴν p παραβάλλομένη Vp: παραβαλλό-
μενον DEFM 28 ὥστε] ἡγίκα p 29 παραβάλλ.] παραβαλμένα F ὡς] ὥστε p
σχέσεις ἐννέα colloc. FVp

τὸν ἴδιον πρὸς μὲν τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὸ εἶδος ἥδη παραβέβλητο 35^τ τῷ. πρὸς δὲ τὸ συμβεβήκαντὸν παραβάλλομενον ποιεῖ μίαν σχέσιν. ὅστε πάσας γίνεσθαι δέκα. τὸ δὲ συμβεβηκόν πρὸς οὐδὲν ἔχει παραβάλλεσθαι· ἥδη γάρ πρὸς πάντα παραβέβληται, ὅτε ἐκεῖνα πρὸς αὐτὸν παραβάλλετο. ὅτιον 25^ο οὖν ὅτι πᾶσαι αἱ σχέσεις γίνονται τέσσαρες, τρεῖς, δύο, μία, τοῦ μὲν γένους τέσσαρες, τῆς δὲ διαφορᾶς τρεῖς, τοῦ δὲ εἴδους δύο, τοῦ δὲ ἴδιου μία, ὅστε αἱ πᾶσαι γίνονται δέκα. [καὶ τὸ ἴδιον οὐκέτι παραβέβληται πρὸς τὸ γένος, ἥδη γάρ παραβέβληται, ὅτε τὸ γένος πρὸς αὐτό.]

p. 17,23 Λοιπὸν δὲ πῇ διαφέρει τοῦ εἰδούς.

10 Ἡ αὐτὴ γάρ ἐστιν σχέσις τοῦ γένους πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ τῆς διαφορᾶς πρὸς τὸ γένος τῆς τε διαφορᾶς καὶ κοινωνίας αὐτῶν καὶ οὐκέτι 30 πρὸς τὸ γένος παραβάλλεται, ἀλλὰ πρὸς τὰ μετ' αὐτήν.

p. 18,11 Κοινὸν τοίνυν διαφορᾶς καὶ εἰδούς.

Μέτεισιν ἐπὶ τὰ κοινὰ καὶ ἴδια διαφορᾶς καὶ εἰδους καὶ τῶν λοιπῶν, 15 καὶ ἐπὶ αὐτοῖς καταπάύει τὸν λόγον.

p. 18,16 Ἰδιον δὲ διαφορᾶς μὲν τὸ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατηγορεῖσθαι.

Καὶ ὥπερ ἀν τις ἡπόρησεν, αὐτὸς φιλάσσεις ἐπιλύεται· | φησὶ γάρ, διὰ 35^τ τί τὸ μὲν εἶδος ἐν τῷ τι ἐστι κατηγορεῖται, ἢ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὄποιόν 20 τι ἐστι, καίτοι καὶ ὁ ἀνθρωπὸς ποιόν τι ζῆν λέγεται· φαμὲν γάρ, τί

1. 2 post παραβέβληται add. ἵνα κάκενο (sic) πρὸς αὐτό p 2 τὰς πάσας FVp
3 πρὸς οὐδὲν Laur. 85,1 Laur. 72,7: οὐδὲν DEFMVp 5 αἱ πᾶσαι colloc. FV
7 αἱ πᾶσαι DFVp: πᾶσαι EM καὶ τὸ ἴδιον — πρὸς αὐτό (v. 8) inclusi
8 ὅτε πρὸς αὐτὸν τὸ γένος παραβάλλετο V 10 γάρ om. F ἐστι om. M: post
γένους transp. V 11 τε] δὲ M καὶ V: om. DEFMp; malim ὕστε
12 πρὸς τὸ γένος V: τὸ γένος DEFMp πρὸς τὰ μετ' αὐτὴν FV: τὰ πρὸς μετ' αὐτά
(sic) DEp: τὰ μετ' αὐτό M 13 ante κοινὸν add. tit. περὶ κοινωνίας εἰδους καὶ δια-
φορᾶς p κοινὰ M 14 ante μέτεισιν add. ταῦτα εἰπών D εἰδους] γένους D
καὶ τῶν λοιπῶν om. V 15 ἐπὶ] ἐπεὶ F ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς M καταπάύει
FMVp τῶν λόγων M post λόγον add. κοινότητας οὖν διαφορᾶς καὶ εἰδους φάσκει
δύο, ἑτερότητας δὲ πλεῖστος, καὶ πρῶτον φησιν ἴδιον διαφορᾶς τὸ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατη-
γορεῖσθαι, εἰδους δὲ τὸ ἐν τῷ τι ἐστι p 16 lemma om. p (recte) δὲ om. D
μὲν om. DV 18 καὶ om. M ἀπορήσειν M 20 καίτοι] καίτι E ὁ su-
perser. D ὄποιον V

ἔστι Σωκράτης, ζῶον, ποιὸν ζῆσιν, ἄνθρωπος. ὥστε καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ 35^ο ὑποῖον τέ ἔστι κατηγορεῖται. φησὶ τοίνυν ὅτι τὸ εἶδος ποιὸν ἔστιν οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ καθὸ μετέχει τῶν διαφορῶν· τὸ μὲν γάρ ἐν τῷ τί ἔστι 5 κατηγορεῖσθαι ἔχει τὰ εἴδη ἐκ τῶν γενῶν, τὸ δὲ ἐν τῷ ὑποῖον ἐκ τῶν 5 διαφορῶν· ποιὸν γάρ ζῶον ἐρωτηθεῖτες λέγομεν λογικὸν θυγατέρον. ὥστε καθ' ἔαυτάς μὲν αἱ διαφοραὶ τὸ ποιὸν ἔχουσι, τὰ δὲ εἴδη διὰ τὰς δια- 15 φοράς.

p. 19,2 Τίς μὲν γάρ ἵππος τινὶ ὅντι σύνεισιν.

Τὸ μὲν γάρ ἀπλῶς λογικὸν συντεθὲν τῷ ἀπλῶς θυγατῆρι ποιεῖ ἄνθρω- 10 πον, ὁ δὲ καθόλου ἄνθρωπος συντεθεὶς μετὰ ἄλλου τινὸς οὐδὲν ἀποτελεῖ. εἰ δὲ γίνεται ήμίονος ἐξ ἵππου καὶ ὄντος, οὐκέτι ἐκ τῶν καθόλου ἀλλ' ἐκ τῶν μεριῶν· δέδε γάρ ὁ ἵππος προσελθὼν τῷ ὅντι ποιεῖ ήμίονον. καὶ ἀλλῶς· αἱ μὲν διαφοραὶ συνιηνέσαι εἰς ἐνὸς εἰδῶν γένεσιν οὐδὲν ὑπ' ἀλλή- 15 λων παθοῦνται ἔκάστη τὴν ἔαυτῆς οὐσίαν φυλάττει, οἷον συνηλθίουν εἰς ἐνὸς 20 εἰδῶν γένεσιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυγατέρον καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιτρέψυται οὐκεπιών. καὶ οὐκ ἐβλάβησαν ὅποι τινος τούτων. ἵππος δὲ καὶ ὄντος συνελθόντες καὶ ἀποτελέσαντες ήμίονον διὰ τὸ μὴ εἶναι εἴδη ἀλλὰ ἀπομακρύνει τὴν φύσιν τὴν ἔαυτῶν εἰλικρινῆ ἐφύλαξαν ἐν τῇ ήμιονῳ· ἀλλοί γάρ τι παρ' ἀμφοτέροις τῆς ἔκάστου οὐσίας φύσεις γέγονεν. ὥστε 25 εἰδῶς εἶδει οὐ συνέργεται.

p. 19,12 Τὸ δὲ ἰδίον ἐφ' ἐνὸς εἰδῶνς ἐστιν.

Τὸ παντὶ καὶ δεῖ καὶ μόνῳ ὑπάρχον.

1 ὑποῖον ζῶον p	2 καὶ φησὶ τοίνυν D: φασὶ τοίνυν M: φησὶ V	ποιὸν τι V
4 τὰ εἴδη om. V	ἐν τῷ ποιὸν M: ἐν τῷ ὑποῖον τί ἔστιν Vp	6 διὰ τ. δ.] κέπτηγ-
ται τοῦτο ἐκ τῶν διαφορῶν p
	8. 9 Τίς—ἄνθρωπον] “Ἐτι διαφορὰ συντίθεται μεθ' ἑτέ-
ρας διαφορᾶς. Ἀλλην ἐπερότητα δείκνυσι διαφορᾶς καὶ εἰδῶν, ὅτι ή μὲν διαφορὰ δύναται συν-
τεθῆναι μεθ' ἑτέρας εἰς ὑπότασσάν τινος, οἷον συνετεθῆ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυγατέρον εἰς ἀνθρώπου
ὑπότασσαν p	9 τῷ ἀπλῷ θυγατῶ D
	10 μετὰ ἄλλου τινὸς] μὲν αὐτοῦ τοῦ καθόλου	10 μετὰ ἄλλου λογικὸν συντεθὲν τῷ καθόλου θυγατῆρι
ἵππου (sic) p
	post ἀποτελεῖ add. τὸ δὲ καθόλου λογικὸν συντεθὲν τῷ καθόλου θυγατῆρι
ποιεῖ τὸν ἀνθρώπον p	11 γίνεται post ὄντο transp. p
	12 δέδε γάρ ὁ Laur. 72,7: δέ γε DEFMI: δέ δή γε V: δέ γάρ p	οἱ ήμίονος p
	add. οὐχ ὁ καθόλου, ἀλλ' ὁ τις ἵππος τῷ τοι τῷ ήμιονῳ p	post ήμίονον
	13 συνουσαὶ Ep	13 συνηλθεῖσαν F: ἐβλάβησαν p
	14 συνηλθεῖσαν F:	14 συνηλθεῖσαν p
18 τὴν ἔαυτῶν φύσιν V	τὴν ἔαυτῶν εἰλικρινῶς φύσιν ἐφύλαξαν p	ἐφύλαξαν εἰλι-
κρινῆ colloc. D
	19 παρ' ἀμφοτέροις DEM: παρ' ἀμφοτέρων	19 παρ' ἀμφοτέρων
FV: ἀμφοτέρων p	ῶστε τὸ Vp	FV: ἀμφοτέρων p
22 τὸ παντὶ—ὑπάρχον EFM: om. DVp: illorum loco hanc expositionem δύο κοινότητας λέγει
διαφορᾶς καὶ λόιου, τὸ τε ἐπίσης μετέχειται καὶ τὸ δεῖ οὐσίας οὐσίας οὐσίας. οὔτε γάρ ὁ	21 ante lemma titulum Περὶ ¹
κοινωνίας καὶ διαφορᾶς διαφορᾶς καὶ λόιου add. p	
	εἰδῶνς οὐ ἔστιν ιδιον Porph.	εἰδῶνς οὐ ἔστιν ιδιον Porph.

p. 20,3 Καὶ ἡ μὲν διαφορὰ ἀνεπίτατός ἐστιν.

36r

Οὐδὲν γάρ λογικὸν ἐστὶ μᾶλλον λογικὸν ἢ ἥπτον, μέλαν δὲ μέλανος μᾶλλον καὶ ἥπτον λέγομεν. εἰ δὲ λογικώτερον ἄλλο ἄλλου, μᾶλλον καὶ ἥπτον λέγομεν. ἀλλ᾽ ἔτερόν τι σημαίνομεν διὰ τοῦ λογικοῦ ἐνταῦθα· οὐδὲν γάρ τὴν λογικὴν οὐσίαν ζητοῦμεν, ἀλλὰ τὴν ἐν μαθήμασι λογικὴν ἔχειν, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ ψυχῆς.

p. 20,5 Ἀμιγεῖς μὲν αἱ ἐναντίαι διαφοραί.

Τὸ γάρ λογικὸν καὶ ἄλογον οὐ συμπλέκεται, μέλαν δὲ καὶ λευκὸν 15 κεραννύμενα ποιεῖ τὸ φαιόν.

10 Τὸ δὲ γελαστικὸν κατὰ τὸ πεψυκέναι γελᾶν λέγεται.

σωκράτης μᾶλλον πλάτωνος λογικὸν οὔτε μᾶλλον γελαστικόν. εἰ δὲ καὶ λογικώτερον ἄλλον ἄλλου λέγομεν μᾶλλον καὶ ἥπτον, ἀλλ᾽ ἔτερόν τι σημαίνομεν διὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ λογικωτέρου ἐνταῦθα. οὐδὲν γάρ τὴν λογικὴν οὐσίαν ζητοῦμεν ἐνταῦθα, ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς μαθήμασι λογικὴν ἔχειν, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ ψυχῆς. δεῖ δὲ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος λογικός, καὶ ἀεὶ γελαστικός. δεῖ δὲ οὐ κατὰ τὸ γελᾶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πεψυκέναι. λέγει δὲ καὶ ἔτερότητας δύο. ή μὲν γάρ διαφορὰ πλείστα εἰδὴ περιέχει, τὸ δὲ ἕδιον ἐνί μόνῳ εἶδει πρόσεστι. καὶ ὅτι ἡ μὲν διαφορὰ εἰ καὶ ἔπειτα τοῖς εἰδεσιν, ἀλλ᾽ οὖν οὐκ ἀντικατηγορεῖται· εἴ τι γάρ ἄνθρωπος, λογικός, οὐ μὴν καὶ εἴ τι λογικός, ἄνθρωπος. τὸ δὲ ἕδιον καὶ ἔπειτα καὶ ἀντικατηγορεῖται· εἴ τι γάρ ἄνθρωπος, γελαστικός, καὶ εἴ τι λογαστικός, ἄνθρωπος. | deinde titulum Peri koinonias καὶ διαφoraz διαφoraz καὶ συμβetηkōtōs et ad lemma διαφoraz δὲ καὶ συμβ. κοινόν μὲν τὸ ἐπὶ πλείστων λέγεσθαι hanc expositionem συμβetηkōtōs δὲ καὶ διαφoraz κοινότητες μὲν δύο, τὸ τε κατὰ πλείστων λέγεσθαι καὶ τὸ δεῖ προσεῖναι τοῖς εἰδεσιν, ἀλλ᾽ ή μὲν πρώτη καὶ τοῖς χωρίστοις καὶ ἀχωρίστοις ἀρμέζει, ή, δὲ δευτέρα μόνοις τοῖς ἀχωρίστοις· οὐ γάρ δεῖ ἄνθρωπος καθηται, δεῖ δὲ ὁ κόραξ μέλας. ἔτερότητες δὲ τρεῖς. ή μὲν γάρ διαφορὰ περιέχει τὰ εἰδῶν, ἐπὶ πλείστων γάρ τὸ λογικὸν τοῦ ἄνθρωπου, τὰ δὲ συμβetηkōtā καὶ περιέχεται καὶ περιέχει. καθόδη μὲν γάρ τὸ μέλαν οὐ μόνον αἰθίοπι, ἀλλὰ καὶ κόρακι καὶ ἑτέροις ἀρμέζει, περιέχει, καθόδη δὲ ὁ αἰθίοπος δύναται καὶ ἄλλων εἶναι συμβetηkōtōn δεσπικός, περιέχεται. τρέπον δέ τινα εἰπεν, ἐπειδὴ οὔτε κυρίως περιέχει οὔτε κυρίως περιέχεται exhibet p 1 καὶ—ἀνεπίτατός ἐστιν om. Vp καὶ om. D ἀνεπίταστος E 2 οὐδὲν γάρ—ψυχῆς (v. 6) hic om. (cf. p. 125,22 not.) et illorum loco haec δ σωκράτης γάρ ἔτέρου οὐκ ἐστὶ μᾶλλον λογικός, εἰ μὴ κατὰ μάθημαν μόνον, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ τῆς ψυχῆς, οὐ μὴν κατὰ τὴν λογικὴν οὐσίαν, ὡς ἔφθημεν εἰπόντες. τὸ δὲ συμβetηkōtōs τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον ἐπιούσεται· ἐστι γάρ αἰθίοπος ἔτέρου αἰθίοπος μᾶλλον μέλας praebet p οὐδὲν] οὐδὲν V λογικοῦ] λογικὸν FM μᾶλλον ἐστὶ colloc. FV λογικὸν DF¹V: om. EM: λογικοῦ F² ἢ ἥπτον] καὶ ἥπτον EM: om. V 3 μᾶλλον ἐστὶ F λέγομεν] λέγομεν M (fort. recte): om. F εἰ δὲ καὶ EM ἄλλο iter. E 4 λέγομεν ante μᾶλλον transp. EM λέγομεν F post λογικοῦ add. καὶ οἵμα λογικώτερον τὸ λογικώτερον D: καὶ τοῦ λογικωτέρου EFMV, quod eieci οὐδὲν] οὐ V 5 ζητοῦμεν] αν νοοῦμεν? τοῖς μαθήμασι FV 7 Ἀμιγεῖς—φαιόν (v. 9) om. V καὶ ἀμιγ. p 8 καὶ τὸ ἄλογον EM 9 post φαιόν add. ὥστε δύναται τάνατία συμβetηkōtā μίγνυσθαι p 10 τὸ δὲ γελ.—λέγεται om. p; recte, nisi malis post γελαστικόν (p. 127,4) transponere

p. 20,17 Καὶ τὸ μὲν εἶδος δύναται ἀλλων γένος εἶναι.

36r

Οἷον τὸ ζῷον εἶδος τοῦ ἐμψύχου, γένος δέ ἔστιν ἀνθρώπου καὶ ἵππου.

p. 20,18 Καὶ τὸ μὲν εἶδος προϋφέστηκε τοῦ ἰδίου.

Πρότερον γάρ δεῖ εἶναι τὸν ἀνθρωπὸν, εἰθ' οὕτως γελαστικόν.

5 p. 21,10 Καὶ τὸ ἑκάστην οὐσίαν ἐνὸς μὲν εἴδους μετέγειν, συμβεβηκότων δὲ πλειόνων, οἷον γρυπότητος, μελανίας, λευκότητος.

1. 4 καὶ τὸ μὲν εἶδος — γελαστικόν] horum loco sub titulo Ηερὶ κοινωνίας εἴδους καὶ ἴδιου exhibit Eἰδους δὲ καὶ ἴδιου κοινὸν τὸ ἀλλήλων ἀντικατηγορεῖσθαι. Ηηηρώσας καὶ τὸν περὶ τῶν διαφορῶν λόγον, μεταβάνει καὶ ἐπὶ τὸ εἶδος, καὶ φραγὶ δῆτι τὸ εἶδος πῆδη διαφέρει καὶ κοινωνεῖ τῷ γένει καὶ τῇ διαφορᾷ ἐφέσθη, ἥντικα κάπενα πρὸς αὐτὸν παρεβάλλετο. ῥηθῆσται οὖν πῆδη διαφέρει καὶ κοινωνεῖ τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ συμβεβηκότι. εἴδους τοινύν καὶ ἴδιου κοινότητες δύο, τὸ τε ἀντιστρέψειν καὶ ἀντικατηγορεῖσθαι. εἴ τι γάρ ἀνθρωπος, γελαστικόν, καὶ εἰ τι γελαστικόν, ἀνθρωπὸς γελαστικὸν δὲ λέγει οὐ πὸ γελᾶν, ἀλλὰ πὸ περικενά γελᾶν. καὶ τὸ ἐπίτης μετέγειται τὰ εἶδη, ὃν ἔστιν εἴδη, καὶ τὰ ἴδια, ὃν ἔστιν ἴδια: ἐπίτης γάρ πάντες κατὰ τὴν σύστασιν λόγον λογικοί, καὶ ἐπίτης πάντες γελαστικοί. ἐπερότητες δὲ πλείους, δῆτι εἴδους δύνανται ἄλλων γένος εἶναι, οἷον τὸ ζῷον εἴδος μὲν τοῦ ἐμψύχου, γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου. tum sub titulo Ηερὶ διαφορᾶς αὐτῶν exhibit Διαφέρει δὲ τὸ εἶδος τοῦ ἴδιου. Εἴδος δὲ λέγει τὸ ὑπάλληλον, οὐ τὸ εἰδικώτατον. τὸ δὲ ἴδιον ἔτερον εἶναι ἴδιον οὐ δύναται. καὶ τὸ μὲν εἶδος πρότερον τοῦ ἴδιου. ἀνάγκη γάρ εἶναι ἀνθρωπὸν καὶ τὸ γελαστικόν. τὸ δὲ ἴδιον τοῦ εἴδους ὑστερον. ἔτι τὸ μὲν εἴδος δεῖ πάρεστιν ἐνεργεῖα τῷ ὑποκειμένῳ, δεῖ γάρ ὁ σωκράτης ἀνθρωπος, τὸ δὲ ἴδιον οὐκ δεῖ ἐνεργεία, οὐ γάρ δεῖ γελᾶξ ὁ ἄνθρωπος, δυνάμει δὲ δεῖ γελαστικός. ἔτι ὧν οἱ ὄροι διάφοροι, διάφορα καὶ αὐτά. τοῦτο δὲ ἀρμόδει καὶ τοῖς λοιποῖς τέτρασι, καὶ γάρ καὶ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ τῶν λοιπῶν δυνάμειλα λέγειν. δῆτι ὧν οἱ ὄροι διάφοροι, καὶ αὐτὰ διάφορα p 1 καὶ δῆτι Porph. καὶ ἄλλων V εἶναι γένος colluc.

DEM 2 post εἴδους add. μὲν Μ ἔστιν om. MV 4 τὸν om. FV 5. 8 καὶ τὸ ἑκάστην — λευκότητος] horum loco sub titulo Ηερὶ κοινωνίας εἴδους καὶ συμβεβηκότος habet Eἰδους δὲ καὶ συμβεβηκότος. εἴδους καὶ συμβεβηκότος κοινότητα μὲν μίαν λέγει, ἐπερότητας δὲ πλείους. λέγει οὖν καὶ τὴν αἰτίαν, δὲ ἦν μίαν μὲν κοινότητα εἶπε, τὰς δὲ ἐπερότητας πλείους, ἦν καὶ ἡμέτερον εἰπομένη, δῆτι τὰ πλείους διεστηκότα σπανίους μὲν ἔχουσι τὰς κοινότητας πλείους δὲ τὰς ἐπερότητας. τούσαντον δὲ τὰ συγγραμένα ἐπὶ ποιὸν ἡλιγοστάς μὲν ἔχουσι τὰς ἐπερότητας, τὰς δὲ κοινότητας πλείους. κοινὸν τοινύν ἔστιν ἀμφοτέρων τὸ ἐπὶ πλειόνων λέγεσθαι· καὶ γάρ ὁ ἀνθρωπὸς κατὰ σωκράτους καὶ ἀλκιβιάδου καὶ τῶν λοιπῶν κατηγορεῖται, καὶ τὸ μέλλον κατά τε αἰθίποις καὶ κύρρως καὶ ἔτερων πολλῶν. tum sub titulo Ηερὶ διαφορᾶς αὐτῶν habet Ἰδια δὲ ἔκατέρου. Ἰδια δὲ τοῦ μὲν εἴδους ἐν τῷ τι ἔστι κατηγορεῖσθαι, τοῦ δὲ συμβεβηκότος ἐν τῷ ὄποιον τι ἔστιν ἢ πῶς ἔχον. ὅποιον γάρ αἰθίψῃ ἐρωτηθεῖτε, ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ λέγομεν. τὸ δὲ εἴδος εἰ καὶ ἐν τῷ ὄποιον τι ἔστι λέγεται, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν τοῦτο μετέγει, καθὼς καὶ πρότερον εἰπομένην. ἔτι ἑκάστη μὲν οὖσα ἐνὸς εἴδους μετέγει, συμβεβηκότων δὲ πλειόνων, οἷον γρυπότητος, σιμότητος, μελανίας. ἔτι τὸ μὲν εἴδος πρότερον, τὸ δὲ συμβεβηκότος ὑστερον. πρότερον γάρ δεῖ εἶναι ἀνθρωπὸν, εἶτα μέλανα p 7 οἷον σωκράτης — πλειόνων (v. 8) om. M 8 γρυπότητα μελανίας λευκότητα E

p. 21,15 Καὶ τοῦ μὲν εἰδούς ἡ μετογὴ ἐπίσης.

36 v 20

‘Ομοίως γάρ ἀνθρωπος ἡ Σωκράτης καὶ ἡ Ηλάτων, οὐχ ὁμοίως δὲ μέλανες ἢ λευκοί.

2 ὁ σωκρ. DFV: καὶ ὁ σωκρ. EM: σωκρ. p ὁ πλάτ. DEMV: πλάτ. Fr 3 post λευκοὶ add. εὑρίσκεται γάρ αἰθίοψ ἑτέρου αἰθίοπος μᾶλλον μέλας. Μέτεισιν ἐπὶ τὰ ποινὰ καὶ ἴδια ἴδιον καὶ συμβεβηκότος, καὶ παταπάνει τὸν λόγον. φησὶν οὖν ὅτι τὸ ἴδιον πῆδις διαφέρει καὶ ποινωνεῖ τῷ γένει καὶ τῇ διαφορᾷ καὶ τῷ εἶδει, εἴρηται, ἡγίτα πάκενα πρὸς αὐτὸν παρεβάλλετο. πῆδις δὲ ποινωνεῖ καὶ διαφέρει τοῦ συμβεβηκότος, ῥηθῆσεται. ποινὸν τοίνυν τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ ἀγχώριστῳ συμβεβηκότι, εἰκότας δὲ εἶπε τῷ ἀγχώριστῳ, τούτων γάρ διακριθέντων ῥᾶδίως πάκενα λέγω τὸ γωριστόν τις διακρινεῖ. ἀλλὰς τε σχεδὸν οὐδεμίᾳ ποινωνίᾳ ἔστι τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ γωριστῷ συμβεβηκότι. ποινὸν τοίνυν ἴδιον καὶ ἀγχώριστου τὸ μὴ ὑποστῆναι τὰ πράγματα, ἐφ' ὧν θεωροῦνται ταῦτα ἄνευ ἐκείνων. ἄνευ γάρ γελαστικοῦ ἀνθρωπος οὐκ ἔστι καὶ ἄνευ τοῦ μέλανος οὐκ ἔστι κόραξ, καὶ ὕπαρε δεῖ ὁ ἀνθρωπος γελαστικόν, οὕτως δεῖ ὁ κόραξ μέλαν. τὸ δὲ γωριστὸν οὔτε δεῖ πρόσεστι τῷ εἶδει, οὐ γάρ δεῖ κάθηται ὁ ἀνθρωπος, οὔτε δόδύνατον γωρίς ἐκείνου ὑποστῆναι ἀνθρωπον, δύναμεθα γάρ νοῆσαι τὸν σωκράτην μὴ καθήμενον. καθὼ δούν τὸ ἴδιον καὶ τὸ ἀγχώριστον ποινωνοῦνται, οὐ ποινωνεῖ τὸ γωριστόν. καθὸ δὲ διαφέρουσι, μᾶλιστα διαφέρει κάκεντο τοῦ ἴδιου. tum titulum περὶ διαφορᾶς αὐτῶν et hanc expositionem Διενήγογκος δὲ ὅτι τὸ μὲν ἴδιον μόνων ἐνὶ εἶδει πάρεστιν, ὡς τὸ γελαστικὸν ἀνθρώπῳ. Διαφέρει δὲ τὸ ἴδιον τοῦ ἀγχώριστου, ὅτι τὸ μὲν ἴδιον ἐνὶ μόνῳ εἶδει πρόσεστι, τὸ γάρ γελαστικὸν μόνῳ πρόσεστι τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ μέλαν, ὅπερ ἔστιν ἀγχώριστον, οὐ τῷ αἰθίοπι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ κόραξι καὶ ἀλλοι πλείστοις. καὶ τὸ μὲν ἴδιον ἀντικατηγορεῖται, διὸ καὶ ἐπίσης μετέγεται εἴ τι γάρ ἀνθρωπος, γελαστικόν, καὶ εἴ τι γελαστικόν, ἀνθρωπος. ἐπίσης δὲ τε σωκράτης καὶ πλάτων γελαστικοί. τὸ δὲ ἀγχώριστον συμβεβηκός οὐκ ἐν ἀντικατηγορεῖται, διὸ οὐδὲ ἐπίσης μετέγεται. εἴ τι γάρ κόραξ, μέλαν, οὐ μὴν εἴ τι μέλαν, κόραξ. καὶ ἔστιν αἰθίοψ αἰθίοπος μᾶλλον μέλας, ὡς καὶ πρότερον εἴπομεν, γελαστικόν δὲ μᾶλλον ἔτερον ἔτερος οὐκ ἔστιν. ἰστέον δὲ ὅτι οὐ λέγει ἄνευ τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος οὐ δύνανται ὑποστῆναι αἱ οὐσίαι, ἐφ' ὧν ταῦτα θεωροῦνται, ἐπεὶ ή οὐσία πρᾶγμά ἔστιν οὐθύπαρκτον, ἀλλ' ὅτι γωρίς τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος οὐγά ύφεστανται αἱ οὐσίαι, οὐχὶ καθὸ οὐσίαι, ἀλλὰ κατ' αὐτὰ, λέγω δὴ τὰ τέ ἴδια καὶ τὰ συμβεβηκότα. ὁ γάρ μουσικὸς σωκράτης καθὸ σωκράτης ἔστιν ἄνευ μουσικοῦ, ὡς δὲ μουσικὸς ἄνευ τοῦ μουσικοῦ ὑποστῆναι οὐ δύναται p

I N D I C E S

I INDEX NOMINUM¹⁾

- Ἄγαρέμνων 81,1.2
 Αθηνᾶ 94,22
 Αθηναῖος 58,3 90,18.20
 Αἰανίδης 53,14
 Αἴας exempli causa 28,4
 Αἴθιος 111,9 sq. 114,3
 Αἴτηνη 22,15
 Ακαδημαῖοι 46,17
 Ακαδημία 46,6 Περιπατητικοὶ ἢ Ακαδημίας 46,13
 Αλκιβιάδης exempli causa 17,22 31,22
 saepius
 Ἀριθρακιωτικός. Ἀριθρακιωτικὸν μειράκιον
 (Κλεόμβροτος) 4,21
 Αντισθένης (fr. XIII, 3) 40,6 41,4
 Απολλώνιος (Argonaut. A 944) 16,12
 Ἀριστοτέλης. πρὸς γνῶμαν εἰ γνήσιον ἔστι τὸ βιβλίον τοῦ παλαιοῦ, δη̄ ίσμεν ἐνδέξου ὅταν οὖν τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ Ηλάτωνος 21,18 διεδέχαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ (Ηλάτωνος) ὃ τε ἡρ. καὶ δὲ Εενοκράτης 46,11 sq. τῆς φιλοσοφίας ὀρισμὸς Ἀριστοτέλους 6,25 περὶ γάρ τοικῶν ὁ ἡρ. ἐν τῇ λογικῇ διείλενται καὶ ὅλως ἥρτορικάς τέγμας ἐπραγματεύσατο 8,16.17 περὶ τούτων οὖν τῶν δέκα κατηγοριῶν ὁ ἡρ. ἔγραψε βιβλίον καὶ ἐμνήσθη ἐν τῇ διδασκαλίᾳ φινῶν τινῶν πέντε 20,15 62,3 καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας 31,5 αἵτινες ὅδοι εἰσὶ καὶ προσάλια εἰς πᾶσαν τὴν τῶν φιλοσόφων λογικὴν θεωρίαν 43,2 πᾶς οὖν ὁ ἡρ. ἐν κατηγορίαις εἰπεν· οὗτα δέ ἔστιν 97,1 sq. εἰδέναι γάρ κρήτις πολλοὶ τῶν Ἀριστοτέλους ἔταιρων κατὰ ζῆλον τοῦ διδασκάλου ἔγραψαν κατηγορίας καὶ Περὶ ἐρμηνείας καὶ Ἀναλυτικά 26,13 τὸ δισκήσεις τῆς λέξεως ὡς τὸ περὶ Φρυμηνείας, τὸ βάθμος τῶν νοημάτων ὡς ἡ Ἀποδεικτική 38,16.17 ὡς δέδεικται ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (potius ἐν τοῖς Μετά τὰ φυσικά) 85,9 ἄλλη ἔστιν ἡ κατὰ Αριστοτέλην διαλεκτική καὶ ἄλλη ἡ κατὰ Πλάτωνα· ἡ μὲν γάρ κατὰ ἡρ. διαλεκτικὴ δέδεικται πενταγῶς 34,17 sq. περὶ ταῦτα (εἴτε ἀσύμματα ὅντα χωριστά ἔστιν . . . ἡ ἀγώριστα . . . ἡ μετά τὰ αἰσθητά) δοκοῦσι διαφωνεῖν ἡρ. καὶ Ηλάτων 42,22 44,4 δοκεῖ γάρ τούτοις ἡρ. ὡς φυσικοὶ κεχρῆσθαι 42,25 45,10 τὸ γάρ τι τὴν εἶναι σημαίνει παρὰ Ἀριστοτέλει τὸν ὄρισμάν 108,9 οἱ κατὰ Ἀριστοτέλην 10,23
 Ἀριστοτελικὸς κανόν 18,18 οἱ Ἀριστοτελικοὶ 46,21 Ἀριστοτελεῖαι πραγματεῖαι 105,11
 Ἀρχίλοχος (fr. 45) 9,9 (v. Addenda)
 Ἀργύρας. εἰς τὰς Ἀργύρου (κατηγορίας) 26,16 31,5
 Ἀτρεύς 81,1.2
 Ἀχιλλεύς exempli causa 41,14
 Βαλτας equi exemplum 17,19.21 32,1 60,20
 Γαλήνειος. τὰ Γαλήνεια 38,15
 Εἰσαγωγή 20,22 23,1.2
 Εὑριπίδης (Phoen. 472) 49,13
 Ζεύς 80,21 81,9 sq.

¹⁾ Index verborum huius voluminis fasciculo quinto addetur.

- Πρακτείδης 49, 20 sq.
 Πρακλῆς 49, 20 sq.
 (Πρόδοτος 1, 87) 87, 3
 Θέων 65, 8
 Ιπποκράτης (Ιερὶ φύσιος ἀνθρώπου c. 3)
 112, 1
 Ισοκράτης (Ad Demon. 16) 15, 21
 (Καλλίμαχος epigr. XXIII) 4, 22
 Κλεόμβροτος 4, 18
 Λυκεῖον. ἐν τῷ Λυκείῳ 20, 1 46, 11 Ηερι-
 πατητικὸν ἐκ Λυκείου 46, 12
 Ξάνθος εquī exemplum 17, 18. 21 32, 1
 60, 20
 Ξενοκράτης 46, 11
 Ὁδοսσεύς 94, 21 ἡ ἐν τῷ Ὁδοσσεῖ οὐλή
 63, 24
 Ὁμηρος (δ 379, θ 325, Ε 442) 3, 11. 15.
 22 (Ψ 712?) 9, 13 (Ο 412) 9, 15 (π 181)
 94, 24 (μ 118) 99, 18 exempli causa 23, 5
 Ὁρέστης 80, 22 81, 1
 Ηελοπίδης 53, 14
 Πέλοψ 81, 2
 Ηεριπατητικός. οἱ Ηεριπατητικοί 46, 4 sq.
 104, 27 sq. 106, 5 119, 2 ἀξιώματα ἀ οὔτω
 καλοῦνται ὑπὸ τῶν Ηεριπατητικῶν 101, 13
 περιπατητικῶς 102, 3
 Ηερίπατος. οἱ ἐκ τοῦ Ηεριπάτου 103, 7
 Πίνδαρος Θηβαῖος 50, 10
 Πλάτων. ἐπειδὴ τούνα ὁ Πορφύριος οὐκ
 ἡδύνατο τέως ὑποστρέψαι, γράψει αὐτῷ τὸ
 βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰρημένων τῷ Πλά-
 τωνι καὶ Τάῦρῳ ταυτὶ συλλέξεις 22, 21
 ποὺν γνῶμεν εἰ γνήσιόν ἐστι τὸ βιβλίον
 τοῦ παλαιοῦ, ὃν ἴσμεν ἔνδοξον ὄντα, οἷον
 τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ Πλάτωνος 21, 19
 οὕτω (φιλοσοφία ἐστὶ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ

- τὸ θυντατὸν ἀνθρώπῳ) ὁ Πλ. ὡρίσατο 3, 9
 ἐγκύψας τῷ Πλάτωνος Φαθιδωνί 4, 18 ὁ
 Πλ. παρακελεύεται μὴ ἐξάγειν ἔντονά 4, 28
 ὡς ὅταν περὶ τῶν ἐν τῷ δημιουργῷ ζητή-
 σιαν, ὥσπερ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Ηερι-
 πατητικῷ διέλαβεν 45, 10 ὁ γάρ Πλάτων γένη
 ἔλεγε τοῦ ὄντος οὐσίαν ταυτότητα ἑτερότητα
 κίνησιν καὶ στάσιν 52, 18 (v. Add.) ἡ κατὰ
 Πλάτωνα διαλεκτική 34, 18 sq. οἷα τὰ
 πρὸ τῶν πολλῶν εἰδη ὑποτίθεται ὁ Πλά-
 των 42, 16 sq. ἀρα ἀληθῆς ἐστιν ἡ Πλά-
 τωνος δόξα, ὅτι αἱ ίδει εἰσὶν νοηταὶ
 αὐταὶ καὶ τοῦ ἔνταξις ὑφεστῶσαι 44, 2. 3 ὁ
 κατὰ Πλάτωνα 10, 20 e. g. 17, 22 21, 19
 saepius Ἀθηναῖος 50, 10
 Πλατωνικός 46, 18 106, 4 οἱ Πλατωνοί
 ἐναντιοῦνται τῇ ἐπιλύσει ταύτῃ (τῶν Ηερι-
 πατητικῶν) 103, 9 104, 29 Πλατωνικοὶ
 πραγματεῖται 105, 11
 Πλατεῖνος (Ennead. I lib. III, 3 p. 20) 12, 26
 Πορφύριος 20, 18. 21 22, 3 24, 8 38, 16
 39, 9 sq. διδάσκαλος ἡγετὴ τοῦ Χρύσαορίου
 22, 14 sq. Πλατωνικὸς ὡν 46, 18 106, 4
 τὸ ἐν ἀλλοις αὐτὸν βιβλίοις τῶν ἐν τῷδε
 τῷ βιβλίῳ θεωρημάτων μεμνῆσθαι 22, 10
 Πυθαγόρας 13, 25 φησι φιλοσοφία ἐστὶ
 φιλία σοφίας 9, 7 sq. (Aur. carm. 9—11)
 15, 19 (Aur. carm. 40—44) 15, 25
 Σκύλλα 99, 17
 Σωκράτης exempli causa 31, 21 saepius
 οὐδὲ Σωκρατίζων Ἀθηναῖος φιλοσοφος
 προγάστωρ φαλαρός γρυπός 58, 2 90, 17
 Σωφρονίσκος 58, 3 90, 18. 21
 Τανταλίδης 50, 5
 Ταῦρος 22, 21
 Χρυσαόριος 22, 12 sq. 39, 5

II LOCI PLATONICI

Phaed.	c. VI p. 62 A.B	4,28	Phaedr.	c. 24 p. 245 C	35,19
Cratyl.	c. 42 p. 437 A	17,7 59,20		c. 48 p. 265 E	35,8
Theaet.	c. 25 p. 176 A.B	3,9	Respubl.	II 17 p. 376 E	13,29
Sophist.	c. 4 p. 219 A sq.	85,6	Tim.	c. 16 p. 47 B	16,18
	c. 40 p. 254 D.E	52,18		c. 20 p. 53 C	72,18
Parmenid.	dialogus citatur	45,11			

III LOCI ARISTOTELICI

Categ.		Phys. ausc.	
c. 5 p. 2 ^a 11	97,1	I 6 p. 189 ^a 11 sq.	52,21
totus liber cit. 22,16.23 23,23 26,4.12 sq.		V 1 p. 225 ^a 14	49,11
	30,10 sq. 43,2 sq.	Metaphys.	
Analyt. pr.		I 2 p. 982 ^a 4 sq.	6,25
1 1 p. 24 ^a 16 sq.	36,9	VI 12 p. 1039 ^b 28	85,9
Topica.		X 11 p. 1067 ^b 23	49,11
VI 1 p. 139 ^a 24 sq..	34,19		

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 9,11 adde notam: ἐποίησεν EMVp: ἐποίησεν D. 'recte': ἐποίησεν Brand.
p. 52,18 not. lege: haec genera in Plat. Sophist. c. 40 p. 254 D. E inveniuntur.

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS IV AMMONIUS IN CATEGORIAS

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

A M M O N I U S
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUS

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

P R A E F A T I O

Tres in Aristotelis *Categorias* commentarii arta inter se necessitudine continentur, quorum unus, codice Mutinensi 69 servatus, ab Olympiodoro profectus est, alter qui in editionibus Venetis immerito Ammonii nomine ornatus est, libris manu scriptis reete Philopono attribuitur, tertius is, qui nunc in lucem editur, titulo docente ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου originem cepit. quodsi hunc non ab ipso Ammonio conscriptum esse iudicamus, sed ab anonymo discipulo Ammonii scholas seeuto¹, ac Philoponi et Ammonii libros non alterum ab altero pendere sed fraterna quadam cognitione coniunctos esse statuimus, tandem ea nubes, quae his commentariis adhuc erat obducta, videtur posse disenti. nam haec opinione nisus nulla opera et similitudines duorum librorum et disrepancias intelleges facileque tibi persuadebis nihil esse eur codicibus mirabili quodam consensu contra editiones pugnantibus fidem abrogemus. immo vero codieum testimonia ipsis commentariis confirmantur. duo argumenta satis habeo afferre. Philoponum constat fidei christianaee fuisse addictum. et in commentario Venetiis impresso scriptor compluribus locis aperte christianum se prodit², in hoc qui sequitur libro nusquam christianaee

¹ Auctorem non legentes sed audientes spectare appetet ex iis locis, ubi ὁ ἀκροατόμενος (p. 1,9) ὁ μέλλων ἀκροάσασθαι (p. 6,21) οἱ ἀκριβῶς ἀκροώμενοι (p. 65,26) ὁ ἀκροατής (p. 66,11) appellantur.

² vide Philop. p. 41r13 (ed. Ald. 1546) ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσίᾳ ἄνθρωπος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπλὴ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου ή ἀγγελική καὶ ή ψυχική οὐσίᾳ, quo cum loco conferas Amm. p. 35,19 ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσίᾳ ἄνθρωπος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπλὴ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου ή τῶν θείων οὐσίᾳ. Philop. p. 42v18 ζητητέον δὲ εἰ ἐφαρμόζει ὁ ὄρισμὸς οὗτος καὶ ἐπὶ τῶν νοητῶν οὐσιῶν οἷον ἀγγέλου καὶ τῶν τοιούτων, conferas Amm. p. 36,26 ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες μήποτε καὶ τῇ ὅντως πρώτῃ καὶ θείᾳ οὐσίᾳ ἀρμόζει ὁ

fidei vestigium invenitur. interpretandi autem rationem si comparaveris, huius commentarii scriptorem rem suam ita egisse videbis, ut magistri scholas¹ pro sua indole exciperet atque in adversaria postea divulgata referret, Veneti commentarii scriptorem magistri disputationes de suo ingenio explanasse atque amplificasse. quam ob rem in hoc libro nihil fere invenitur, quod non in Veneto commentario alias in artius contractum alias dilatum ac diffusum ocurrat, contra multas ibi comprehendimus expositiones, quae hie desiderantur. eademque de causa hic commentarius tam iejunus atque exilis evasit, ut prorsus indignus esse videatur, quem a Philopono exercitatione umbratili conscriptum esse iudicemus. sed si quis dieat eum librum, qui a Philoponi ingenio alienus sit, multo minus esse dignum, qui ab Ammonio discipulis mandatus esse existimetur, secum deliberet eam excusationem quae et in Isagoges et in Categoriarum commentariis saepe profertur πρὸς εἰσαγόμενος² scriptorem spectare, etiam in hunc librum cadere, qua ratione perspecta multae quae Brandisio³ suspicionem moverunt offensiones tolli videntur. quare quamvis hic Categoriarum commentarius et quaestionum subtilitate et arte exponendi ab Ammonii in Hermeniam expositionibus differat, tamen non est quod dubitemus quin Ammonius cum in illius commentarii prolegomenis dicit⁴ ἡταῖ τοῦτο διηρθρωμένως ἐλαυνεῖ, ἀναμνησθῆναι χρὴ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν, λέγω δὲ ὅτι οὐ μὲν λογικὴ πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εὑρεσιν τῆς ἀποδείξεως, προηγεῖται δὲ ταύτης οὐ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ γνῶσις, καὶ ταύτης πᾶλιν οὐ τῶν ἀπλῶν λόγων τῶν συντιμέντων τὸν συλλογισμὸν θεωρία, ταύτης δὲ οὐ κατάληψις πασῶν κατὰ γένη τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἔξων δὲ ἀπλοῦς λόγος ἔχει τὴν γένεσιν, studiosos ad eas scholas relegate, quarum adversaria nobis praesto sunt⁵.

Restat ut quaeramus quae ratio inter hunc librum et Ammonii de Porphyrii Isagoge intercedat, quem quin non ipse Ammonius publici

ἀποδεδομένος δρισμός. Philop. p. 127r26 οὐδὲ γάρ ἐκ τυφλοῦ τις ἀναβλέψει κατά γε τὸν φυσικὸν η̄ τεχνικὸν λόγον, εἰ μή που θείᾳ δυνάμει (cf. Διη. p. 94,14).

¹ non Byzanti cum docuisse testimonio sunt verba p. 21,17 οἷον εἴ τις κατὰ τύχην εὑρεθείη ἐνταῦθα λεγόμενος Σωκράτης καὶ ἐν τῷ Βυζαντίῳ.

² vide indicem.

³ Von den griechischen Auslegern des Organons (Abh. d. Berl. Acad. 1833) p. 284.

⁴ ed. Aldina 1546 p. 2v6.

⁵ vide p. 5,4 sq. 10,21.

iuris fecerit, etiam invito eo quem inserpsi titulo nemo iam dubitat. quorum necessitudines singulas persequi longum est, at unum locum in duobus commentariis mirum in modum congruentem ante oculos ponam.

Amm. in Porph. Isag. p. 46,4

ἢ ὃς τῶν Περιπατητικῶν ὄνομα ἐκ τοιαύτης γέγονεν αἰτίας. φασὶν δτι ὁ Ηεὺς Ηλάτων ἐν Ἀκαδημίᾳ βαδίζων ἐποιεῖτο τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας διὰ τὸ τὸ σῶμα ἐπιτήδειον ποιεῖν διὰ τῶν γυμνασίων πρὸς ψυχῆς ἔλλαμψιν· ὡς γάρ ἀν ἔχῃ τὸ ὅργανον, οὕτως καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ τεχνίτου διαφαινεται. καὶ τούτου χάριν ἐλέγοντο Περιπατητικοί. μετὰ γοῦν τὴν τοῦ Πλάτωνος τελευτὴν διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ὃ τε Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ξενοκράτης, καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. ἐλέγοντο οὖν οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους Περιπατητικοὶ ἐκ Λυκείου, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους Περιπατητικοὶ ἐξ Ἀκαδημίας. Οὗτοι δὲ οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπέλαθον τὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἐπωνυμίαν τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἀπολέσαντες καὶ ἐκλήθησαν Περιπατητικοί, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἀπολαθόντες καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας ἀπολέσαντες ἐκλήθησαν Ἀκαδημιοί.

Atque ut res planior fiat, afficeram etiam Olympiodori et Philoponi interpretationes

Olymp. cod. Mut. f. 5^r

ἀπὸ δὲ συμβεβηκότος φαμὲν ὄνομαζεσθαι τὰς αἱρέσεις, ὡς Περιπατητικούς φαμεν. Περιπατητικοὶ δὲ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τίνος αἰτίας τοιοῦτον ἔχούσης τρό-

Amm. in Cat. p. 3,8

δονομάζονται δὲ (αἱ αἱρέσεις) καὶ ἀπὸ τίνος συμβεβηκότος, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου ἐπειδὴ γάρ ὁ Ηλάτων ἐξηγούμενος ἐβάσιζε θέλων τὸ ἑαυτοῦ σῶμα γυμνάζειν, ὡς ἀν μὴ ἀσθενέστερον γεγονός ἐμποδὼν γένοιτο ταῖς ψυχικαῖς ἐνεργείαις, οἱ διαδεξάμενοι αὐτόν, ἤγουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ώνομάσθησαν οὕτως, οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, ὡν ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ ἐπαίδευεν, ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν Ἀκαδημίᾳ. Οὗτορον δὲ τοῖς μὲν ὁ τόπος ἐξέλιπε καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ διδασκάλου Περιπατητικοί, τοῖς δὲ ἡ ἐνέργεια καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ τόπου Ἀκαδημιοί.

Philop. p. 6^v20

οἱ δὲ Περιπατητικοὶ διὰ τοιαύτην αἰτίαν οὕτως ἐλέγοντο. Πλάτων γάρ γυμνασίας ἔνεκα περιπατῶν ἐποιεῖτο τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας, δν ὁ Ἀριστοτέλης

πον. ὁ θεῖος Πλάτων οἰόμενος ἔχειν διαδεξάμενος ἔσχε τὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας τὸ σῶμα ὑγίες καὶ ἀνεμπόδιστον πρὸς τὰς τῆς ψυχῆς ἐνεργείας κινούμενος τὴν πρὸς τοὺς ἑταίρους ἐποιεῖτο συγουσίαν. τελευτήσαντος δὲ τούτου διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ Ξενοκράτης καὶ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τούτων μαθηταί. καὶ ὁ μὲν Ξενοκράτης ἐπαίδευεν ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ ἐλέγετο μετὰ τῶν σὸν αὐτῷ Ἀκαδημαϊκὸς Ηεριπατητικός, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Λυκείῳ καὶ ἐλέγετο μετὰ τῶν σὸν αὐτῷ Λύκειος Ηεριπατητικός. Οὗτοις τοῖς μὲν Ξενοκράτους ἐλεψεῖν ἡ ἐνέργεια καὶ ἐκλήμησαν μόνως Ἀκαδημαϊκοί, τοῖς δὲ Ἀριστοτέλους ὁ τόπος καὶ ἐκλήμησαν μόνως Ηεριπατητικοί.

Perlustrantibus denique nobis eos in Categoriarum commentario locos, quibus ad commentarium Isagoges remittimur, duo (p. 25,7 et p. 27,13) occurunt, qui habent quo referantur, unus (p. 30,11) non habet, immo ea quae de voce ἀπλῶς ibi exponuntur acriter pugnant cum Ammonii in Isagogen expositione (p. 49,8). sed qui paullo diligentius illum locum perlegerit, facile concedet verbis τὸ δὲ ἀπλῶς—τὸ ἐν (p. 30,8—17) explanationem de accidentibus individuis tam importune interrumpi, ut ipso enuntiato illa eicere iubeamur. hoc loco resecto nihil iam obstat, quominus hunc commentarium ex eiusdem Ammonii scholis originem cepisse arbitremur qui Isagogen interpretatus est. ab eodem autem discipulo num uterque liber exceptus sit, si quaeritur, quamquam lubricum est certum quoddam iudicium ferre praesertim memoria tot tantisque mendis inquinata, tamen Categoriarum commentarii scriptorem non eundem fuisse puto qui Isagoges edidit eoque et indole et cura inferiorem.

Qui codices librum ad nostram aetatem servaverunt, in duas discessunt familias, alterius agmen dicit F, alterius M, qui pro fundamento huic editioni substruuntur. horum quamquam uterque et correctiones passus est innumeras et variis additamentis auctus omniq[ue] macularum genere adspersus est, tamen quod codicis M corrector ratione ac consilio Philoponi, ni fallor, libro adiutus rem egesse additamentisque primaria

verba loco turbasse aut affecisse videtur, codici F paullo plus auctoritatis tribuendum esse existimavi. quam ob rem a codicis F memoria non defiebam nisi iusta quadam causa commotus. nihil setius hunc me codici M saepissime postposuisse in tanta mendorum multitudine ac varietate vix quisquam mirabitur. neque vero quod nonnullis locis ad codicis M memoriam confugiebam, quamquam suspicio correctionis non aberat, quisquam mihi crimini vertet, qui sibi persuaserit de codicis F lectione prorsus ibi esse desperandum. velut in lemmatum finibus constituendis codice F destituti sumus, quod uniuscuiusque capituli lemma primum adeo ibi continuatum est, ut totam Aristotelis verborum particulam paebeat. itaque ubique nota non apposita est, scito ex codice M me lemma terminasse.

Correctionum in codice F adiectarum duo distinxii genera: quae F² F² notatae sunt, partim in describendo factae esse videntur partim altera manu ad libidinem additae, correctiones F³ signatae maximi sunt mo- F³ menti omnesque dignae quae recipiantur, quod relecto eodem, ut videtur, exemplari unde librarius descripsit sunt factae. pleraeque ad margines, paucae inter versus sunt appictae.

In codice M foliis perforatis haud raro litterae evanuerunt, sed sim- M gulas lacunas plerumque exiguae adnotare supersedi, quod gemello Vati- cano 2173 (H) inspecto fere genuina memoria potuit extricari.

Prolegomena (p. 1—15,2) in lucem prodierunt in Brandisii scholiis (p. 34^a21—39^b33) ex codicibus deterrimis Parisinis 1843 (P^a) et 2051 (A) derivata¹. Brandisii lectiones discrepantes littera b signavi. in scholiis b ex variis scriptoribus a Brandisio congestis duae ex Ammonii commen- tario afferuntur expositiones (p. 46^a41—46 et p. 51^b27—35), quae quod ex codice Parisino 2051 variis additamentis stipato haustae sunt, in hac editione frustra quaeres.

¹ Ea pars quae est de divisione Aristotelicorum librorum (p. 3,20—5,30) in Littigii dissertatione inaugurali, quae inscribitur *Andronikos von Rhodos* (München 1890), p. 44—47 correctior est impressa.

Ser. Berolini

a. d. IV Kal. Iul. MDCCCLXXXV.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS LIBRORUM MANU Scriptorum

A PARISINUS 2051 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXIX] f. 126^r—131^r anteposito titulo Φιλοπόνος εἰς τὰς κατηγορίας Ammonii prolegomena (p. 1,3—15,2) exhibet, quae cum Brandisius paucissimis levibusque mutatis imprimenda curaverit, varias lectiones afferre supersedeo. commentarius, qui f. 131^r—215^r continetur, inde a quantitate (Aristot. p. 4^b20) cum Philoponi libro concinit, etiam eorum quae praecedunt fundamentum Philoponus est, sed eius interpretationes tot emblematis sunt ornatae, ut speciem pavimenti tessellati praebent. atque fontes additamentorum si quaerimus, initio saepissime Ammonium reprehendimus, tum eius loco succedit Elias, neque vero omnino eum demovet; alia velut ea quae apud Brandisium p. 46^a41—46 leguntur congruunt cum scholiis codice Urb. 35 [v. praef. Isag. p. XL] servatis, quae ab Elia aliisque Olympiodori discipulis originem cepisse putanda sunt, etiam inveniuntur, quae ex alio quodam ipsius Philoponi loco hausta sint, ut eadem scholia bis legantur; neque desunt denique, quae cum Petrum et Paulum exempli gratia afferant, originem Byzantinam aperte prodant. nam auctorem Simplicio posteriorem in fontibus fuisse apparat ex eo scholio, quod Brandisius p. 51^b27—35 ex hoc codice depropnsit. quo loco ratio scholiastae. cui haec congeries debetur, luculenter ante oculos ponitur, nam paullo post eam expositionem, in qua scholiastes Simplicium laudatum invenit, ex ipso Simplicio auctoris nomine apposito scholion afferit. haec additamenta Philopono ita sunt adspersa, ut alias primaria verba integra servarentur alias loco exturbarentur. atque ut huius commentarii quasi quaedam effigies exprimatur, primam eius partem ita apponam, ut Ammonii verba litteris diductis cognoscantur, reliqua additamenta circumdentur uncinis. contulit codicem scholiaque descripsit Guilelmus Schmitthenner Mattiacus.

Αἱ ψυχαὶ αἱ ἡμέτεραι γυμναὶ μὲν οῦσαι τῶν σωμάτων ἥδύναντο δι’ αὐτῶν τῶν νοημάτων σημαίνειν δίλλήκαις τὰ πράγματα. ἀλλ’ ἐπειδὴ κατεληλύθασιν

εἰς τὴν γένεσιν καὶ συνδέδενται τοῖς σώμασι καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀχλύος ἀναπιμπλάμεναι ἀμβλυώττουσι καὶ οὐδὲ οἰαί τέ εἰσι τὰ πράγματα γινώσκειν ὡς ἔχει φύσεως, διὰ τοῦτο τῆς ἀλλήλων ἐδεήθησαν κοινωνίας διακονούσης αὐταῖς (αὐτῆς εοδ.) τῆς φωνῆς (φωσικῆς εοδ.) εἰς τὸ διαπορθμεύειν ἀλλήλαις τὰ νοήρατα (p. 15,5—9) [λέγουσι μὲν γάρ αἱ φωναὶ τὰ δὲ πράγματα λέγονται]. ἵστεον τούναν διὰ σημαίνομεν ἀλλήλοις τὰ πράγματα η̄ διὰ τῶν δρισμῶν η̄ διὰ τῶν δονομάτων. καὶ τοῦτο εἰκότως, εἴ γε τῶν δύντων ἔκαστον καὶ ἐν τί ἐστι καὶ σύγκειται ἐκ πλειόνων μερῶν οἰκείων, ἀ συνελθόντα ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τὴν φύσιν· οἶον ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ἐν τί ἐστι καὶ σύγκειται ἐκ γένους καὶ τῶν συστατικῶν διαφορῶν. ὡς μὲν οὖν ὥν ὣν δηλοῦται ὑπὸ τῆς ἀνθρωπος φωνῆς, η̄τις ἀπλοῦν ἐστιν ὄνομα, ὡς δὲ συγκείμενος ἐκ τινῶν δηλοῦται ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῷον λογικὸν θυητὸν καὶ ἐξῆς τοῦ λόγου τούτου ἔκαστην τῶν τῶν ἀνθρώπων ἰδιοτήτων ἐπεξιέντος. (p. 15,10—16) Σημαίνουμεν οὖν τὸν ἀνθρώπον καὶ διὰ τῆς ἀνθρωπος φωνῆς καὶ διὰ τὸν δρισμοῦ. ἀλλ’ οὐταν μὲν διὰ τῆς ἀνθρωπος φωνῆς σημαίνωμεν τὸν ἀνθρωπὸν, ἀλλόραν αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐδηλώσαμεν, οὐταν δὲ διὰ τοῦ δρισμοῦ, τὰ κατὰ μέρος προσόντα τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦμεν (-ῶμεν εοδ.) κ. τ. λ. ὅμοίως δὲ καὶ ὁ εἰδὼς τί ἐστι συνώνυμον διὰ τὸ καὶ τῷ δρισμῷ καὶ τῷ δημόται κοινωνοῦν ὡς ἀνθρωπος Σωκράτης τε καὶ Πλάτων, οὗτος (οὗτος εοδ.) καὶ τί ἐστιν ἑτερώνυμον εἰσεται διὰ τὸ καὶ τῷ δημόται καὶ τῷ πράγματι διαφέρον ὡς η̄ ἀνάβασις καὶ η̄ κατάβασις. τούτων γάρ οὔτε ὄνομα τὸ αὐτὸν οὔτε δρισμὸς ὁ αὐτός, τῷ δημοκρινῷ μέντοι τὰ αὐτά ἐστιν περὶ γάρ τὴν αὐτὴν κλίμακα θεωροῦνται. ὅμοίως δὲ καὶ σπέρμα καὶ καρπὸς κατ’ ἀμφότερα διαφέροντα περὶ τὸν αὐτὸν σῖτον θεωροῦνται· οὗτος γάρ πρὸς μὲν τὸ (τῷ εοδ.) η̄δη πεφυκέναι λέγεται καρπός, πρὸς δὲ τὸ μέλλον λέγεται σπέρμα (p. 16,28—17,3). καὶ δημόται γάρ καὶ πράγματι διαφέρει, εἰ καὶ τὸ δημοκρινὸν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι τὸ αὐτό ἐστιν· ὡς γάρ ἄλλο τί ἐστι τὸ εἶναι φυτῷ καὶ ἄλλο τὸ εἶναι σπέρματι η̄ καρπῷ, οὗτος ἄλλο τί ἐστι τὸ εἶναι κλίμακι καὶ ἄλλο τὸ ἀνάβασις εἶναι καὶ καταβάσις. [πρὸ δὲ τοῦ εἰπεῖν τι περὶ τῶν δημοκρινῶν ζητῆσαι ἔξιον διὰ τί κατηγορίαι ἐπιγέρραπται καὶ οὐ περὶ κατηγοριῶν. διὰ τὴν σύνηθες εἶναι ποιλάκις τὸ δημότα περὶ οὐ δέ λόγος, ἐκ’ εὐθείας πετώσεως προγράψειν τὸν δημοκράτην. οὗτος καὶ δέ περὶ Ηεμιστοκλέους λόγος Ηεμιστοκλῆς ἐπιγέρραπται. καὶ δέ περὶ ποιλείας ποιλεία. ἐπειδὴ δέ τινες ἐπιγειροῦντιν ἀνεκεῖν τὰ δημοκρινὰ ὡς μὴ οὖτα. δεῖξομεν ήμεις διὰ εἰσὶν λημμα προκαμβάνοντες ὑμοίοις γούμενον διὰ τῶν πεπερασμένων καὶ αἱ συμπλοκαὶ πεπερασμέναι εἰσὶν. τὰ οὖν γράμματα ἐν συμπλοκῇ φαίνονται (ex Elia adendum καὶ πεπερασμένα εἰσὶν· εἴκοσι γάρ καὶ τέσσαρα εἰσὶ τὸν ἀριθμόν), συμπλοκαὶ δὲ τῶν γραμμάτων αἱ συλλαβαί. πεπερασμέναι ἄρα εἰσὶν αἱ συλλαβαί. εἰ δὲ αἱ συλλαβαί, καὶ τὰ δημοκρινὰ διὰ τὸν αὐτὸν κανόνα· τῶν γάρ πεπερασμένων πάλιν αἱ συμπλοκαὶ πεπερασμέναι· συμπλοκαὶ δὲ τῶν συλλαβῶν τὰ δημοκρινά. εἰ δὲ τὰ δημοκρινά πεπερασμένα, ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἀπειρά τῷ ποιλάκις καὶ ἀεὶ γίνεσθαι. οὐκ ἔστι δὲ πεπερασμένον ἀπειρόφ γενέσθαι οἶσον, εἰ μὴ ἀπειράκις ἀνακυκληθῇ, εἰσὶν ἄρα τὰ δημοκρινά οὐδὲν γάρ ἔστι τὸ δημοκρινόν, εἰ μὴ ἀνακύκλησις τοῦ αὐτοῦ δημοκρινοῦ

ἐπὶ διαιρόρων πραγμάτων. τὰ δὲ καθολικώτατα ἔστιν ὅμωνυμα τρία· ἐν ᾧ τί· κατὰ πάντων γάρ τῶν ὅντων διαιρέρεται ταῦτα. κατὰ μὲν Ηὔτωνα τὸ ἔν, κατὰ Ἀριστοτέλην δὲ τὸ ὃν καὶ κατὰ τοὺς Στωικοὺς τὸ τί]. προετάγη δὲ τὰ ὅμωνυμα, ἐπειδὴ ἀπλούστερά εἰσι καὶ διὰ μόνου κοινωνοῦντα τὸ ὄνομα (τῷ ὀνόματι cod.) καὶ διὰ φύσει πρότερά ἔστι τῶν συνωνύμων κ. τ. λ. ή μὲν οὖν ὅλη ἔννοια τῆς εἰρημένης τῷ Ἀριστοτέλει (ἀριστοτέλη cod.) λέξεως δήλη ἔστι· ταῦτα γάρ εἰσὶ φησιν ὅμωνυμα, δοσα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν ὄρισμὸν διαιρέρει. δεῖ δὲ κατὰ μέρος ἐκάστην ἐπικέψασθαι λέξιν (p. 17,1—3). ζητοῦσιν οὖν διὰ τί μὴ εἶπεν ὅμωνυμον κ. τ. λ.

B PARISINUS 1928 [inspicatur praefatio Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXV] f. 66^r—71^r prolegomena ad Aristotelis Categorias, f. 71^r—131^v ipsas Categorias instructas commentario ac scholiis et in marginibus et inter versus appictis exhibet. contulit codicem G. Schmittthenner.

V VINDOBONENSIS 10 [Nessel p. 7] chartaceus saeculo XV exaratus f. 1^r—103^v Aristotelis Categorias iisdem prolegomenis et commentario ornatas habet. huius codicis priorem partem H. Diels, posteriorem S. Mekler Vindobonensis contulerunt.

Duo hi codices etsi postrema aetate scripti sunt, dignissimi videbantur quos perserutaremur, quod et Ammonii et Philoponi commentarios accurate separatos signisque distinctos exhibere dicebantur. hoc quamquam exaggeratum esse intelleximus, quia scholiastes iusto maturius Ammonium seposuit, tamen viro illi praeter ceteros diligenter gratiam debemus. nam parva quaedam Categoriarum pars sane scholiis ex duabus illis commentariis depromptis nominibusque auctorum signatis illustrata est. atque praemittitur titulus Ἰωάννου γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου ἐκ τῶν συνουσιῶν ἀμμωνίου τοῦ ἑρμείου σχολικαὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὰς ἀριστοτέλους δέκα κατηγορίας. sequuntur vita Aristotelis et illa de arte logica explanatio, quae Philoponi commentario praecedere solent¹, tum altero titulo praeposito Ἀμμωνίου τοῦ ἑρμείου προλεγόμενα εἰς τὰς κατηγορίας ἀριστοτέλους apparent ea Ammonii prolegomena, quae in hac editione p. 1—15,2 leguntur. Philoponi prolegomena desunt. in commentario, cuius capita etiamnunc ex parte numeris instructa videmus, haec interpretandi vicissitudo cernitur:

Amm. p. 15,4 Αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν ἄνωθεν ἦσαν (in margine ιη' ἀμμωνίου)

Philop. (ed. Ald. 1546) p. 39^r7 Ζητοῦσι δέ τινες ὅποι ποίαν κατηγορίαν δεῖ ἀνάγειν τό τε σημεῖον καὶ τὸ νῦν καὶ τὴν μονάδα (in mrg. τοῦ φιλοπόνου)

Amm. p. 35,9 Ηρώτην ἔχει τάξιν ἡ οὐσία ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως τῶν ἀλλων αὐτὴν προέταξεν· αὕτη γάρ συνεισφέρεται μὲν ταῖς λοιπαῖς κατηγορίαις (ἀμμωνίου)

¹ videoas quae exposui in Hermae tomo XXVIII (1893) p. 252.

Philop. p. 46^r14 Βούλεται μὲν ἐντεῦθεν ἔξυμηῆσαι τὴν πρώτην οὐσίαν (τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ αὐτό)

Amm. p. 40,19 Καλῶς εἶπε πάλιν τὸ λέγεται (ἀμμωνίου)

Philop. p. 47^r29 Ορᾷς ως εἰκήσως προέλαθε τὰ εἰρημένα (ἰνάννῳ τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ αὐτό)

Philop. p. 47^r27 Σύγκρισιν ποιεῖται τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρὸς ἀλλήλας (τοῦ ἀμμωνίου κτ')

Philop. p. 48^r20 Τοῦτο ἐκ τῆς σχέσεως ἐπιγείρημα (τοῦ φιλοπόνου κδ')

Amm. p. 42,10 (vide ibi notam) Τὸ δὲ (δὲ om. B) δεύτερην ἐπιγείρημα τὸ ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦτο ἔστι (τοῦ ἀμμωνίου κε')

Philop. p. 49^r2 Ποιησάμενος τὴν κατὰ βάθος τῶν οὐσιῶν διαίρεσιν (τοῦ φιλοπόνου κτ')

Amm. p. 44,27 Καὶ διὰ τούτου βιούλεται δεῖξαι (τοῦ ἀμμωνίου λ')

Philop. p. 52^r2 Τὸ ἀποδεδομένον τῆς οὐσίας ἕδιον ἐκβάλλει (τοῦ φιλοπόνου B: om. V)

Amm. p. 45,6 Τὸ ἀποδεδομένον τῆς οὐσίας ἕδιον ἐκβάλλει (τοῦ ἀμμωνίου εἰς τὸ αὐτό)

Philop. p. 55^r1 "Οπερ ἔμελλέ τις τῷ ἀριστοτέλει ἀπορίαν ἐπενεγκεῖν (λβ' τοῦ φιλοπόνου)

Philop. p. 55^r12 Τοῦτ' ἔστιν εἰ καὶ ἐλέγετο ἐν τινὶ εἶναι τὰ συμβεβηκότα (τοῦ ἀμμωνίου)

Philop. p. 55^r21 Ἐπὶ δεύτερον παρακολούθημα μεταβαίνει (Δεύτερον λγ'. nomen deest)

Philop. p. 56^r15 Πρῶτον διδάσκει τίνα εἰσὶ τὰ δεχάμενα (τοῦ φιλοπόνου λδ')

Philop. p. 57^r18 Ἀπωσάρενος τὰ δύο τὰ πρότερα παρακολουθήματα (τοῦ αὐτοῦ λε')

Amm. p. 49,9 Τοῦτ' ἔστι τὴν συναγωγὴν καὶ συνάθροισιν τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων (τοῦ ἀμμωνίου)

Philop. p. 60^r8 Ἐπὶ τέταρτον παρακολούθημα μεταβέβηκε (τέταρτον. τοῦ φιλοπόνου ἰωάννου λε')

Philop. p. 63^r20 Ἐκτὸν παρακολούθημα ἕδιον ὑπάρχον (ὑπάρχειν ειδιδ.) τῆς οὐσίας ἀποδέδωκεν (λγ'). Ἐκτὸν παρακολούθημα τοῦ αὐτοῦ ἰωάννου)

Amm. p. 51,5 Τοῦτο ἔκτον παρακολούθημα ἕδιον ἀποδέδωκε τῆς οὐσίας καὶ ἐν μὲν ἀριθμῷ φησιν (ἀμμωνίου εἰς τὸ αὐτὸν ὥρτον)

Philop. p. 65^r11 Ἀπορίαν τινὰ ἔαντφ ἐπάγει (τοῦ φιλοπόνου)

Abhinc Ammonius non iam appareret, sed Philoponi qui sequitur commentario Photii expositiones inseruntur. appareret igitur eum qui haec scholia concessit satis habuisse ad eam Categoriarum partem, quae est de universis praedicamentis et de substantia, interpretandam duos adseiscere commentarios, neque illibatos eos transscripsisse, sed ita excerpsisse, ut alium locum alterius alium utriusque commentis explicaret, atque duobus locis in errorem est deductus, cetera scholia testimonio sunt recte esse a nobis commentarios distributos. restat ut lectionum disreputantias afferam, e quibus appareret eum Ammonii codicem quem

scholiastes in usum suum vertit cognatum fuisse codici M, sed paulo accuratius scriptum, nisi quod additamenta ex Philopono aliisque in Ammonii verba irrepserunt. ipsos autem codices, qui hanc scholiorum congeriem servaverunt, si perpenderis, codicem B librarii diligentia gemello V multum praestare facile intelleges.

p. 1,3 θέλομεν || φιλ. γενέσθαι || 4 τινὰ ἡμῖν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσωμεν. έστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμὸν || 6 ἀριστοτελεκὸν V || 8 ὥπως || 12 post αὐτά add. ἐπειδὴ τούντων ἀπηριθμησάμεθα ταῦτα, φέρε ζητοῦντες ἔκαστον ὡς οἶδόν τε ἡμῖν ἔστι σαφηνίσωμεν || 14 ante αἱρεσ. add. ε' del. B || ὥσπερ] ὡς || 15 πυθαγόρου τε καὶ ἐπικούρου καὶ δημοκούρτου || 16 δεύτερον δὲ η || 16. 17 καταρξάντων || 17 τρίτον η || στοίχοι V || ἐν τῇ ποικιλῇ στοᾶ ἐπαλέυσον || p. 2,1 καὶ οἱ λόγιοι —ἀπό] οἵ τε ἐν τῷ λυκειῷ λόγιοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν ἔξηγούμενοι ἀκαδημαϊκοὶ ἀπό || 2 post φιλόσοφοι add. ὧν ἤγγισατο ἀντισθένης || 3 οἵτινες κύνες ὀνομάζοντο (ὄνομάζοντο V) διὰ τὸ παρρ. || 5 οὗτοι οἱ φιλόσοφοι || τῆς φιλοσοφίας || ἀναξίους τῆς φιλοσοφίας || 6 ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίνειν αὐτοὺς τούς τε (τε om. V) δυναμένους καὶ μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλοσοφούς (ὧν superser. V) λόγους || 7 καὶ (alt.) om. || ἔνεκα || ἔφησεν || 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κοινοὶ ἀνυποστάτως ἐλευθεριάζοντες ἔκρινάν τε καὶ διήλεγχον τά τε δρῦλα καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα || ἐλέγοντο corr. V || 9 post διακρίσεως add. in mrg. ἡς ἤγγισατο τις πύρρων δημοκόρμενος || ὥσπερ —ἡξιώθησαν] οἵπερ καὶ ἐφεκτικοὶ καλούμενοι φιλόσοφοι, οἵτινες ἀναξίως καὶ τοῦ τῶν φιλοσόφων δύναματος ἡξιώθησαν || 11 μὴν] μέντι (οἱ superser. B: μέντοι V) κατορθωκότες || παντελῆ || 13 τῷ om. || 14 ὑμεῖς η (οἱ corr. V²) || 15 μὲν γάρ || πιστεύομεν || 16 ἀποφαινομένης V¹ || 17 γάρ] δὲ || 18 ὅτι εἰ || 18. 19 μέλλει || 18 ἐφαρμόζει V || κινεῖτο V¹ || 24 ῥόσει τέ ἔστι καὶ || p. 3,1 ἔτερος ἔφη πρὸς αὐτόν || 5. 9 ὁ θεῖος πλ. || 6 οὐ (post μόνον) om. || 7 τε καὶ || 8 οἱ om. || 9 ἐδέλων || ἐμποδὸν V || 11 ἤγουν —Ἀριστοτέλης om. || 12. 13 ὧν —ἐπαλέυσεν] διεδέξαντο (διεδέξατο V) δὲ (αὐτὸν superser. B) ξενοκράτης τε καὶ ἀριστοτέλης, ὧν ὁ μὲν ἐν λυκειῷ ἐπαλέυειν δὲ ἀριστοτέλης || 14. 15 ἀπὸ —ῶνομάσθησαν del. V ||

p. 15,4 Αἱ ψυχὴ εἰ μὲν || ἄνωθεν || 5 ἐγίνωσκον αὗται || 6 πρὸς] εἰς || 10 καὶ —καὶ] η —η καὶ || γε] γέγονεν || 11 γε] δὲ V || 12 δὲ om. || 14 δὲ || post δηλοῦσται add. δὲ del. V || 15. 16 ὑπὸ —θυητόν] ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶν λογικὸν θυητὸν τοῦ λόγου τούτου ἔκαστην τῶν τοῦ ἀνθρώπου ιδιοτήτων ἐπ. || 19 μὲν superser. || τὸ ζετερον μόνον κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο διαφ. || 23 τοῖς ὄντοις || 27 αὐτὸν γάρ τὸν ἀνθρ. οὐκ ἀν εἴποις || 28 οὐ μὴν om. || p. 16,1 λέγεται] καλεῖται || ἐν μὲν ὄνομα κοινὸν ἔχουσι || 2 τόν τε γάρ τελεμάνιον || 4 ἄλλον πάλιν ἄλλως] ζετερον || ὁ λοχρὸς δὲ διλέως καὶ δσα τοιαῦτα || 5 δημοκάρονται || 6 post μάχαιρα add. φάσγανον σπάθη. || 7 τοῖνυν τῶν τεσσάρων || μόνων || ἐν τούτοις (ταῦθα superser. B) || 8 τῶν τε ὄμων. || 9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν δτι || μόνα || 10 καὶ δτι] ἔπειτα || 12 διαφέροντα || 13 μὲν τὸ ὄνομα || διαφέρεσθαι || 14 ἀντίκειται om. || καὶ γάρ] εἰ γε || 16 αὐτοῖς εἰσέται || 17 τῶν γάρ —ἐπιστήμη om. || 18 ὥστε διὰ τοῦ περὶ τῶν δύο λόγου (λόγον V) || δύο (post λοιπά) om. V || 19 ἀλλὰ καὶ τῶν δύο τούτων τὰ δύο. τῶν συν. προέταξεν, οὐχ ὡς τινες λέγουσιν ἐπειδὴ τὸ δὲ δημ. κατηγορεῖται || 20 δέκα om. V ||

p. 31,11 post ῥήθηναι add. οἷον τοῦ ἀγαμένονος πραγματικῶς (πραγματικὸς V) κατηγορεῖται καὶ ὡς καθ' ὑποκειμένου δὲ ἀνθρώπου. τοῦ δὲ ἀνθρώπου οὐσιωδῶς μὲν κατηγορεῖται τὸ ζῶν, κατὰ συμβεβηκός δὲ τὸ τρισύλλαβον. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ζῶν κατηγορεῖται κατὰ τοῦ ἀγαμένονος, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ τρισύλλαβον. πάλιν τοῦ ζῶου ὡς καθ' ὑποκειμένου μὲν καὶ πραγματικῶς κατηγορεῖται τὸ ἔμψυχον τὸ αἰσθητικόν, κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ σχετικῶς τὸ γένος η τὸ δισύλλαβον. δημοίως ἔχει ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων· τῶν γάρ τριῶν εἰ τύχοι ὡς πράγματα κατηγορεῖται δὲ ἀριθμός, τοῦ δὲ ἀριθμοῦ ὡς μὲν πράγματα τὸ ποσόν, κατὰ συμβεβηκός δὲ τὸ τρισύλλαβον. διὰ τοῦτο τῶν τριῶν μὲν ὁ ἀριθμὸς κατηγορεῖται, τὸ δὲ τρισύλλαβον οὐκέτι. ἵνα οὖν τὰ οὐσιωδῶς καὶ πραγματικῶς κατά τινας κατηγορούμενα δηλώσῃ,

εἰπε τὸ ὡς καθ' ὑποκειμένου. τοῦ γάρ ζώου τὸ διεβλαβόν οὐγή ὡς καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖται ἀλλ' ὡς φωνῆς καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν στήληζῶν καὶ τὸ γένος ὡς σχέσεως. Εἴτα μὲν φύσις καθ' ἔτερον λέγεται ὡς καθ' ὑποκειμένου ἀντὶ τοῦ ὡς πράγματος ὑφεστώτος. Εάντα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται· προσυπακουστέον δὲ ἐνταῦθα τὸ ὡς καθ' ὑποκειμένου· πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἥηθήσεται. (cf. Philop. p. 32 v 14—33 r 4)

Denique scholia in marginibus codicis B appieta digna sunt, quae in examen vocentur. haec a codicis V librario pauca in verborum contextum recepta sunt, plurima omissa. fere ubique in codice B fontes diligenter signantur. pauca ex Philoponi libro fluxerunt, non integro sed partim in artius contraetō partim Simplicii aliorumque expositionibus aucto. aeedunt seholia Neophyti et Pselli, longe plurima ex Ammonii libro derivata auctorisque nomine instrueta sunt. haec codicis F memoriam produnt, sed depravatam eam et libidine scholiastae et socordia librarii.

f. 87r Amm. p. 50, 3 post notam ἀμμωνίου inc. γράφουσι ἔτεροι· κατὰ δὲ συγχώρησιν || 4 εἰσ || τῷ προκειμένῳ πράγματι || 7 ἐναντίον] scholion expl., sed paullo infra post notam ἀμμωνίου exhibetur ἀπόροις δὲ τινες περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ ἀέρος, ὅτι δὲ ἡ περιθερμανόμενος φθείρεται κ. τ. λ. (vide p. 51, 3 notam).

f. 91r Amm. p. 54, 2 τοῦ ἀμμωνίου. τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν διωρισμένον. Πληρώσας τὸν περὶ τῆς οὐσίας ἀέρον· post διεύθυνσίν περιτ καὶ ἵγεσθαι τὴν τάξιν. Ι γαγ ἄργετας ἐν ταῖς ἑνατοῦ κατηγορίαις κ. τ. λ. (vide v. 4 notam) || 6 τὸ τριγῆ || 7 οὐτον om. || 8 δεξ. μὲν θερ. || 12 δὲ om. || 13 εἰς om. || τὸ (alt.) om. || 14 ὁστε] ὡς || 16 post καὶ διωρ. περιτ ὅτι δὲ ἑκάτεροι εὐλόγως ἔταττον, δὲ μὲν τὸ ποσὸν δεύτερον ὡς ὁ ἀριστοτέλης, δὲ δὲ τὸ ποιὸν ὡς ὁ ἀργύρετας. φαμὲν οὖν ὅτι ἀργύρετας τὰς δευτέρας οὐσίας πρώτας ἔταττε τῇ φύσει ἐπόμενος αὐτῶν κ. τ. λ. (vide notam).

LAURENTIANUS 71,3 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. F comm. p. XI] et Ammonii et Philoponi in Categorias commentarios exhibet. Ammonii liber exaratus est f. 85v—139v. Philoponi f. 141v—216v. inter Ammonii capita insertae sunt Ioannis Damasceni in Categorias interpretationes. ad Ammonii verba et in marginibus et inter versus multae figurae manu posteriore appietae sunt, eademque notae κείμενον. ἔργηνεια, ἀπορία, λύσις additae. singulis Ammonii capitibus Aristotelis verba de quibus exponitur praemittuntur. quam ob rem primum quodque lemma deest, cetera in commentario intexta non distinguuntur; atque ea Categoriarum pars, quae commentario caret, Ηερὶ τοῦ ἔχειν. Τὸ δὲ ἔχειν — κατηγοριθμηται (p. 15^v 17—33) Ammonii libro confecto addita est. tituli rubro atramento exarati sunt. de codicis fide vide p. VIII. consultat aut descripsit codicem J. Tschiedel Romanus.

PARISINUS 1973 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. G p. XVIII] f. 46v—103v hunc librum exhibens tam arto cognationis vinculo cum codice F continetur, ut de communi origine dubitari non possit. atque etiam discepantias accurate perpendentibus nobis non occurrit, quae ingenio librarii ratione rem agentis superior sit, quare ex ipso qui nobis praesto est codice F Parisinum derivatum esse puto neque dubius eram, ubi inde correctionem repetebam, de infirmitate fundamenti. quod

si ita est. librarius optime officio functus omni laude dignus videtur. nam additamenta F² notata suis locis hic inserta sunt, correctiones F² ut variis manibus ac temporibus adiecta aliae receptae sunt aliae desiderantur. ut quae ratio inter duos codices intereedat, in proposito poneatur, K. Kalbsleisch Berolinensis hunc codicem contulit, sed eius lectiones a F discrepantes aucupari operae pretium non est.

- II** **VATICANUS** 2173 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XX] f. 36^r—87^v titulo omisso hunc qui sequitur librum exhibet, sed prolegomena desinunt f. 38^v in verba ἀλλ᾽ εἰδέναι γρὴ ζε περὶ τὸν γενομένων (vide p. 10,22 notam); reliqua huius paginac pars vacua est atque etiam f. 39 scriptura caret. a folio 40^r Aristotelis Categoriae incipiunt Ammonii commentario ornatae, qui iisdem Photii explicationibus, quas in M deprependimus, interruptus usque ad verba οὐ μὴ παρὰ τὰς ὑπεργχυμένας πλείστους αἱ κατηγορίαι γενήσωνται (sic; v. p. 102,21 notam) perductus est. quae restant, in codice desunt; eorum loco Philoponi expositiones inveniuntur. hic codex gemellus est codicis M, ut iam ex commentario in Porph. Isag. cognovimus, eique fide paulum cedit, tamen magno nobis usui erat et ad litteras in codice M evanidas extricandas et ad nonnullos locos emendandos. ut haec cognatio perspiciatur, specimen subiciam. contulit J. Tschiedel.

p. 1,1 tit. om. || 3 φιλ. γενέσθαι || 4 ἡμῖν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσωμεν. ἔστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμὸν || 8 ὅπως || 9 παρασκευάσαι || τῶν φιλ. | 11 ἔκαστου om. || ἀριστοτέλους || 12 ὅποιον || post αὐτά add. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπηριθμήσαμεν αὐτά, φέρε ζητοῦντες ἔκαστον ὡς οἷόν τε ἡμῖν ἔστι σφρηνίσωμεν || 14 ὥσπερ] ὡς || 15 πυθαγόρου τε καὶ ἐπικούρου καὶ δημοκρίτου || 16, 17 καταρξάντων || 17 κυραναικὴ || 18 ἐν τῇ ποικιλῇ στοᾶ ἐπ. || **p. 2,1** οἱ τε ἐν τῷ λυκείῳ λύκειοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν ἔξηγούμενοι ἀκαδημαικὴ ἀπὸ .. ἔλαβεν || 3 κύνες ὄνομ. ante διὰ τὸ παρρ. colloc. || τε om. || 5 οὗτοι οἱ φιλόσοφοι || ἀναξίους τῆς φιλοσοφίας || 6 λόγων om. || ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίνειν αὐτοὺς τούς τε δυναμένους καὶ τοὺς μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλόσοφους λόγους || καὶ (alt.) om. || 7 ὁ om. || ἔφησεν || 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι ἀνυποστάτως ἐλευθεριάζοντες ἔχρινδν τε καὶ διήλεγχον τά τε δρῦδε καὶ μὴ οὕτως ἔχοντα || 9 οὔτινες ἀναξίως καὶ τοὺς τῶν φιλ. δύναματος || 11 μήν τι || παντελῆ || 13 ὁ πλάτων] ἀπάντων || 14 ἡμεῖς || 15 μὲν γάρ || 16 πιστεύομεν || ἀποφανομένων || 17 γάρ] δὲ || μὴ om. || 18 οὗτοι εἰ || 18, 19 μέλλει (utrobique) || 20 τὸ γινωσκόμενον om. || 24 ἐν ᾧ ἔστι καὶ ἀποροῦ ἔστι || τοῦτο ἔστιν om. || 25 ἐν ᾧ οὗτοι τέ ἔστι καὶ || τινα—εἰρηκότα.

- L** **LAURENTIANUS** 72,5 [vide praefationem Porph. Isag. p. XXIII] f. 21^v—50^r¹ Aristotelis Categorias exhibit scholiis uberrimis ornatas. quorum tria genera distinguuntur. antiqua scholia paullo post Aristotelis opus descriptum saeculo XI vel XII exarata fere omnia ex Philoponi commentario fluxerunt, posteriora saeculo XIII adiecta ex Ammonii

¹ folio 22 posterius interposito Aristotelis vita continetur saeculo XIII eadem, ut videtur, manu exarata, quae scholia posteriora adiecit.

et Eliae libris derivata sunt, postrema denique nullo ordine chartis illata pro nihilo sunt putanda. antiqua et posteriora scholia J. Tschedel descripsit. eorum quae Ammonii sunt et quidem memoriam codice M servatam prae se ferunt, specimen infra subiciam, unde perspicitur, quanta libidine scholiastes auctoris expositiones lemmatis omissis contraxerit et resectis verbis mutilaverit.

f. 23^r Anm. p. 29,5 inc. ἐν τινὶ ἑνδεκαχῶς· ἐν χρόνῳ || 9 μεταφορικός || 12 ὁ ἄνθρ. || 16 οὐλή || ως ἐν—τὴν evan. || 17 τῇ οὐσίᾳ ||

f. 23^v Amm. p. 30,10 inc. λέγει δὲ καθόλου τὰ ἄπομα πάντα, τουτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη καθόλου κατά τινος ὑποκειμένου. ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄπομον πολλαχῶς λέγεται· λέγεται γάρ τὸ φύσει ἀδιαιρέτον ως ἡ μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται δὲ καὶ τὸ δισδιαιρέτον ὅμως δὲ διαιρούμενον.. ἀδύματα . . . τὸ μὴ .. διαιρεθῆναι εἰς εἰδὴ ως σωκράτης καὶ πλάτων. λέγει (sic) δὲ καὶ τὸ πεψικὸς διαιρεῖσθαι μήπω δὲ διαιρεθὲν ως ὁ ἀγρός. λέγεται δὲ καὶ τὸ ἐν ἄπομον, ὅπερ αὐτὸς σαφηνέλας ἔνεκεν λέγων φησι τὸ ἐν . . . πολλαχῶς λέγεται· ἡ γάρ τὸ εἶδει (13) || 13 ένα] ἐν || 14 ἄνθρωποι (prius) || ως om. || 16 λέγεται—τὸ ἐν (17) om. || 18 λέγονται || 19 τὸ (alt.) om. || 21 καὶ αὐτός φησιν || 23 ἔστιν] expl. ||

f. 23^v Amm. p. 31,2 inc. εἰ δλῆθῶς || 6 εἰρηται—αὐτοῦ καὶ (7) evan. || 7 τοσαῦτα—εἰπε καὶ τὸ (9) evan. || 9 ως καθ⁹ ὑποκ.] inc. f. 24^r || 11 τὸ γάρ—κατηγορεῖται] πρόσκευται δὲ καὶ καθ⁹ ἄλλον τρόπον ως καθ⁹ ὑποκειμένου· δεῖ γάρ ἐκατέραν τῶν προτέρων (?) καθ⁹ ὑποκειμένου εἶναι. ||

f. 24^r Amm. p. 31,25 inc. καλῶς εἶπεν ἔτεραι τῷ εἴδει· τῶν γάρ ζώων τὰ μέν εἰσιν ἄποδα (28) || 30 τινα] expl. ||

f. 24^v Amm. p. 39,2 inc. διὰ τὸ οὖν εἶπεν τὰ γένη καὶ τὰ εἰδη, ἀλλ ἐν οἷς εἰδεσιν; πάνυ ἀσφαλῶς· ἐπειδὴ γάρ ἐν ταῖς (4) || 9 in lemmate τούτων om. || 10 ἐνταῦθα—οὐσίας (14) om. || 15 δευτέρᾳ] expl. ||

f. 24^v Amm. p. 40,8 inc. τοιοῦτον τι συνάγει ὁ ἀριστοτέλης ὅτι ὅσα || 10 ante ὁ γάρ add. ὁ γάρ καθόλου ἄνθρωπος λέγεται κατὰ σωκράτους καὶ μεταδιδώσι καὶ τοῦ ὄντος καὶ τοῦ δρισμοῦ || 11 ὅσα δὲ—ἐνίστε om. || 13 οὐδέποτε μεταδ. || εἰπωμεν || 15 λεπτόν—δεῖ οὐκ ἀεὶ δέ || 17 σπουδαῖος] expl. ||

f. 25^r Amm. p. 40,23 inc. τουτέστιν αἱ μὲν καθόλου οὐσίαι κατὰ τῶν μερικῶν λέγονται, τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐν ταῖς || 24 ἔχει || οὖν] δὲ || πρώτης om. || 25 διωρ. σὰ πρ. || p. 41,1 ἐν—ἔχει] τὰ συμβεβηκότα || 2 κατ. τὰ καθόλου || ἡ κατὰ—ρήθηναι (5) om. || 5 λέγει || 6 post πολλῶν add. οἰον τὰ νοητά || post πολλοῖς add. οἰον τὰ αἰσθητά (expl.) ||

f. 25^r Amm. p. 41,19 inc. σύγκρισιν ποιεῖται || 20 καὶ ἀπὸ —γένος] καὶ φησι μᾶλλον εἶναι οὐσίαν τὸ εἶδος τοῦ γένους καὶ δεικνυσι δύο ἀπὸ δύο ἔπιχ. || 22 οὐσίαν om. || 23 ἥγουν μερικῆς om. || post οὐσίας add. τουτέστι τοῖς ἀτόμοις || ἔτέρου—ἀναλογίας ante ἔγγυτερον (22) collac. || ως γάρ—τὸ ἔστι (25) om. || 26 κανὸν] ἐὰν || p. 42,2 post εἰπόντες pergit καὶ λογικῶν καὶ ἀλογον εἰσφέρομεν, διὰ δὲ τοῦ ἄνθρωπος τὴν φύσιν τοῦ σωκράτους ἀποδώσομεν. ίδοι γάρ τοῦ τινὸς ἄνθρωπου τὸ ἄνθρωπον εἶναι ἡ ζῶσ· τὸ γάρ ζῶν κατὰ πολλῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν λέγεται. ||

fol. 25^r Amm. p. 42,10 inc. τοῦτο φησὶν ὅτι αἱ πρῶται διὰ τοῦτο πρῶται λέγονται διὰ τὸ καὶ (11) || 12. 13 ως γάρ] καὶ ως || 14 τὰ εἰδη τοῖς γένεσι] αὐτοῖς || 17 τοῦτ²—εἶδος om. || ἥγουν τὸ γένος] τουτέστιν ὑπόκειται μὲν τὸ εἶδος κατηγορεῖται δὲ τὸ γένος || 18 τὰ δὲ—άντιστρέψει om. || οὐκέτι γάρ διην.] οὐ δυναμέδα δὲ || 19 ως—ζῶσ om. || 20 οὐσία] expl. ||

f. 25^v Amm. p. 42,22 inc. τὸ ὅσα μὴ ἔστι γένη φησὶν ἀσφαλῶς, ἵνα μὴ λάβῃ ζῶον. καὶ ἄνθρωπός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ γένος. δεῖ τούνν (ex Elia superscripta sunt ἡ ἵνα μὴ ὑπάλληλά τις λάβῃ. ἐὰν γάρ ὑπάλληλα τις λάβῃ, οὐκέτι εἶδος εἶδει συγχρίνει ἀλλὰ εἶδος γένει) || p. 43,1 τοῦτ²—ὑπάλληλα om. || μόνως || 2 post ἕπον pergit φησὶ δὲ ὅτι ὅπερ ἔστιν εἶδος πρὸς εἶδος, τοῦτο καὶ ἄπομον πρὸς ἄπομον. καὶ φησὶν ὅτι οὐδὲν (7) || 11 ὁ ετ τὸν om. || τοῦτον] οὔτω || 12 ξάνθον expl. ||

f. 25^v Amm. p. 43, 16 inc. νῦν τὴν αἵτιαν || τὰ μὲν εἰδῆ καὶ τὰ γένη || 17 οὐκέτι δὲ καὶ τὰ συμβεβηκότα τρίτας ἐκάλεσεν || 18 παραδόσεως || post ὄρισμοῦ περgit τὴν δὲ δευτέραν ἐξ ἀναλογίας. καὶ φησὶ τὴν πρώτην οὕτως ἐρωτηθέντες (19) || 20 ἡ τρέχει om. || 24 τοῦτο om. || δεύτερον] inc. f. 26^r || p. 44, 1 δεύτεραι — γένη om. || 3 εἰ- κότιας] expl. ||

f. 26^v Amm. p. 45, 7 inc. τὸ ἀποδεδομένον || 10 δοκεῖ τῶν ἀρ. || 12 γίνεσθαι || 14 οὕτια ἔστιν || 15 αἱ διαφοραὶ || 19 τούτων πάλιν || ἀσπερ—ἀνθρώπου om. || 21 ὁ ἀρι- στοτελῆς om. || p. 46, 1 λέγω δῆ] ἥγουν || 2 παρέβαλεν || 4 ἀπλᾶ [εἰσεν] expl. ||

f. 26^v Amm. p. 46, 22 inc. ἡπτάρχει τις· ἐπειδὴ τὰ μέρη || 23 ἐν γάρ—σκέλῃ evan. || 24 δροῖς om. || ᾧς—θερμότερης] ᾧς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ εἰ τύχοι λευκότης || 26 οὐν] δὲ || λέγει— μέρος] φησὶν ὅτι τὸ συμβεβηκός ἔν τινι μὲν ἔστιν ἀλλ᾽ οὐχ ᾧς μέρος || 28 καὶ αὗται—οὐδὲποτε (p. 47, 1) om. || p. 47, 2 ἵστεον δὲ ὅτι om. || αἰσθητῶν δὲ || μερῶν τῆς οὔσιας om. || 3 ἡ τοιούτων om. || 4 λογικῶν καὶ θηγητῶν || ἔστιν om. || 5 τῶν νοητ. οὖν || μερῶν om. || 6 λόγος αὐτῶν || οὕτω—εἶναι (7) om. || 7 ἐπειδὴ γάρ || 8 τοῦτο om. || εἰρηκέναι αὐτὸν || 9 αἴτιες—οὐσίαι om. || 10 τὰ μέρη—λεγόμενον (15) om. || 15 τὰ συμβ. γάρ || ἔστιν] ἀλλ᾽ || 16 ἀλλ᾽—ἐκεῖνα] πᾶς γάρ εἰσιν ἐκεῖνα εἰρηται || 17 διλφ] expl.

L^a LAURENTIANUS 71,35 [Bandini III 23] chartaceus saeculo XV duabus manibus exaratus f. 135^v—179^r Ammonii librum exhibit anteposito titulo Προλογήμενα τῶν : κατηγοριῶν ἀμμωνίου φιλοσόφου incipientem ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελούς ἐντός et usque ad finem perductum. f. 179^r nullo titulo legitur καυρός ἔστι λοιπὸν καὶ περὶ τῶν λεγομένων i' κατηγοριῶν εἰπεῖν αἵτινες δέκα εἰςī φωναί. haec Categoriarum adumbratio desimit f. 183^v διὰ γάρ τοῦτο καὶ ἐνταῦθα παῦσαι τὸν λόγον ἔκρινα. sequitur f. 183^v Περὶ τοῦ περὶ ἔρμηνείας. Μετὰ γοῦν τὰς τοιαύτας δέκα κατηγορίας τὸ λεγόμενον περὶ ἔρμη- νείας τέτακται. sed codice mutilato iam f. 184^v haec expositio interrum- pitur in verbis οὐδὲ' ἐν ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμαις ταῖς τοιαύταις χρ. . . . haec ad Bandinum recte intellegendum pertinent.

L^b LAURENTIANUS 72,22 [Bandini III 38] chartaceus saeculo XIV exaratus f. 94^r—174^v titulo omisso Ammonii librum praebet incipientem ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελούς ἐντός, desinentem ἵνα ἡ μὲν τὸ τετράγωνον τοῦτο. post Ammonii commentarium legitur reliqua pars Ari- stotelis Categoriarum (p. 15^v17—33), cui addita sunt περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου κατηγορικῶς ἀπλῶς καὶ περὶ τῆς θέσεως τῶν κατὰ τὴν δευτέραν σύνθεσιν ἀπλῶν φωνῶν τῆς κατὰ τὸ κατηγορικὸν εἰδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου γινομένης. τῶν συντελεστῆ τῶν θλων θεῷ χάρις.

Hos codices ex exemplis, quae nobis tradidit J. Tschiedel, facile intellegitur ex uno eodemque derivatos esse exemplari, quod proxime afuisse ab eo, unde F originem cepit, putandum est, nisi quod Ioannis Damasceni expositiones in codice F inter Ammonii capita insertae in his codicibus desiderantur.

p. 15,12 ὁ οιν. Lac || 13 τῶν οιν. Lb || 14 ὃν || 15 συγκείμενον || ἐκάστης τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἴδιότητος || 17 καὶ ταῦτα La || ταῦτα οιν. Le || ἀρσότερον Lac || 23 σὸν] καὶ I. || 24 καὶ κατ. Lb || 25 ὁ γάρ ἄνθρωπος οὐσίᾳ λέγεται (καὶ add. Le) αἰσθητικὴ καὶ ζῶν || 27 ἄνθρωπον αὐτὸν Le || εἴποι Le || p. 16,1 ὥσπερ γάρ Lb || οὗτοι μὲν γάρ κοινῶν Lb || 2 οὐ οιν. La || 4 ὁ λογρός οιν. La || 5 ὀνομάζονται Lbc || 6 τὸ οιν. Lb || 7 μόνων || 8 τῶν τε δύων. Le || 9 ἐπεῖτερ] ἐπειδὴ Lb || 10 καὶ (post δηλοῦται) οιν. Lbc || 11 μὲν οιν. Lac || 12 μὲν κατὰ || 13 διαφέρεσθαι Lac || 15 μὲν οιν. Lac || διαφέρεσθαι Lac || 17 ἐπειτ. ὁ φιλ. Le || τῶν γάρ—ἐπιστήμη ante τοῦτο (16) colloc., sed La in mrg. || 21 ἔστι] ἔτι || 22 τὸ οιν. La || 23 μόνον οιν. || 24 ἔστιν] τὰ Le || 25 ἡλιωτρ. Le || 29 θεωρεῖται La. || p. 17,1 καρπὸν || περὶ τὸ αὐτό θεωρ.. οὕτω

p. 105,9 νῦν πάλιν || ἐμνημ. γάρ καὶ ταύτης || 11 εἰ] ἡ La || 13 γίνεται οιν. Le || 14 καὶ οιν. || 15 ἐπ' αὐτῶν] περὶ αὐτὸν || 16 περὶ αὐτὸν] ἐπ' αὐτῶν || καλεῖται] ἀλλοιωσις || 21 καὶ εἰ γάρ || 22 κατετεύχασεν || 23 ἡ (prioris) οιν. || τὸ οιν. Lab || 25 παρατεθέντος Le || p. 106,1 τὸ αὖτις—παρήκαμεν] ἵνα ἡ τὸ τετράγωνον τοῦτο (quod figuris illustratur).

LAURENTIANUS 72,14 [Bandini III,33] membranaceus palimpsestus est, L¹ sed prior scriptura adeo evanuit, ut quae fuerit extricari iam non possit. Ammonii liber saeculo XIV scriptus f. 1^r—53^v continetur et titulo praemissso Προλεγόμενα τῶν ἱ κατηγοριῶν (superser. τῆς φιλοσοφίας) ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ Ἑρμέου incipit Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελικῆς ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι. prolegomena desinunt f. 3^v in verba προλέγεσθαι πάσης ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας (p. 15,2 not.), reliqua pars folii 3^v et folium 4 aliena exhibent, quibus commentarii principium exturbatum esse videtur, nam f. 5^r incipit a verbis τοῦτο ἀντιστέψει· καὶ γάρ (p. 27,14). ex specimine, quod J. Tschiedel extremi libri dedit, perspicitur librarium sub finem Ammonio neglecto satis habuisse Aristotelis verba transseribere; quare de fide codieis non habeo quod apponam.

MONACENSIS 222 [vide praefationem Isagoges p. X] f. 33^r—35^v Am- M mouii in Categories prolegomena, f. 36^r—40^v, f. 25^r—32^v¹; f. 41^r—48^r Categories Ammonii commentario instructas continet. admixta sunt Ammonii commentario scholia ex Photio derivata eiusque nomine signata, nempe f. 38^v—39^r Φωτίου σύνοψις τῶν δέκα κατηγοριῶν f. 39^r—39^v Φωτίου περὶ οὐδίας, f. 27^r Φωτίου περὶ ποσοῦ, f. 29^r Φωτίου περὶ τῶν πρόστι, f. 32^v Φωτίου περὶ ποιότητος, f. 43^v Φωτίου περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν. Ammonii liber multis stemmatis est illustratus. de ceteris vide p. VIII. prolegomena et priorem commentarii partem contulerunt aut deseripi- serunt A. Foerstemann et E. Trampe Berolineuses, reliquam partem descrip- sit E. Richter Berolinensis, totum denique librum iterum contulit G. Schmitthenner.

MARCIANUS 12 cl. IV [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. M^a p. XI] f. 65^v—125^v hunc Ammonii librum continet, qui anteposito titulo Προλεγόμενα τῶν ἱ κατηγοριῶν ἀμμωνίου τοῦ φιλοσόφου incipit [E]πειδὴ τῆς

¹ haec folia vitio bibliopagae falso loco insuta sunt.

ἀριστοτελέους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσιαι φίλοσοφίας. specimen ab J. Tschiedelio dato idem iudicium de hoc libro faciendum est ac de Ammonii in Isagogen commentario, codicem ex F derivatum esse, minutus eius discep-
tias tradere supersedeo.

O VATICANUS 310 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXV] f. 29v—62r hunc librum exhibet sub titulo προλεγόμενα τῶν κατηγορῶν ἀμμωνίου φίλοσοφου. φύλλα γৎ'. prolegomena incipiunt Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελέους ἐντὸς θέλομεν γενέσιαι φίλοσοφίας. commentarii (f. 33r) specimen dedit J. Tschiedel, unde appetat codicem neglegenter transscriptum prope accedere ad codicem M, sed ex alio fluxisse exemplari.

p. 15,4 αἱ φυγαὶ εἰ μὲν || 5 αὐται ἑκάστῃ || 6 πρὸς] εἰς || 9 διακονούσαις μ¹ || τὴν φωνὴν || 12 ὁ οι. || 14 ὃν || 15 συγκείμενον || ὑπὸ τοῦ λόγου ζῶν λογικὸν θητὸν τοῦ λόγου τούτου ἑκάστης τοῦ ἀνθρώπου λοιστήτος ἐπεξιόντος (οἷον—θητόν οι.) || 18 ὅῃ] δὲ || 23 συνώνυμον || 25 ἔστιν οι. || 26 ἑτερώνυμον || 27 οὐ] αὐτὸν || οὐκ ἀν εἴποις || p. 16,1 ἐν μὲν ὄνομα ἔχουσι κοινὸν || 2 τόν τε γάρ || 3 τὸν δὲ—λογρός οι. || 6 μάχαιρα φάσγανον σπάθῃ || 7 τούντιν τεσσάρων || 8 τῶν τε ὄμων. || 9 ἐπειπέρ] πρῶτον μὲν ὅτι || μόνον οι. || 10 καὶ ὅτι] ἐπειτα || 12 μὲν κατὰ || διαφέροντα || 13 διαφέρεσθαι || 14 ἔφαμεν ἀλλήλοις || ἀντίκειται οι. || καὶ γάρ] εἰ γε || 16 ἀντικ. αὐτοῖς || 17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη οι. || 18 δεῖ τῷ—λόγῳ] δὴ (superscr. ἐν) τοῦ—λόγου || 19 ἀλλὰ καὶ τῶν δύο τούτων τὰ ὄμώνυμα τῶν συνωνύμων προέταξε, οὐχ ὡς τινες λέγουσιν ἐπειδὴ καὶ τὸ (οὖ οι.) ὄμωνύμιας κατηγορεῖται τῶν δέκα || 23 τὴν οι. || 26 τὸ αὐτὸν οι. || p. 17,1 περὶ τὸ αὐτὸν θεωρ. οὕτω || 3 λέγεται σπέρμα. ||

p. 105,9 νῦν πάλιν || ἐπειδὴ—ἔμνημ.] ἔμνημ. γάρ καὶ ταῦτης || 14 ἔστιν—ἐν αὐτῷ οι. || 15 ἐπ’ αὐτῷ] περὶ αὐτῷ || 16 περὶ αὐτῷ] ἐπ’ αὐτῷ || κακεῖται οι. || 21 καὶ εἰ | 23 ἡ (prior) οι. || 26 ἡ οι. || περιφέρειαν || p. 106,1 τὸ αἍ—παρήκαμεν (7)] ἦν ἡ τετράγωνον τοῦτο, γνώμων δὲ τοῦτο (figura deest).

Praeterea ex tribus Parisinis codicibus titulos et exordia I. L. Hei-
berg Hauniensis nobis suppeditavit:

P^a PARISINUS 1843 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXVII] f. 21r anteposito titulo προλεγόμενα τῶν κατηγορῶν ἀμμωνίου φίλοσοφου incipit ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελέους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσιαι φίλοσοφίας. prolegomena desinunt f. 26r δέκα ἔστι τὰ ὄφειλοντα προλέγεσθαι πάσης ἀριστοτελεῖκῆς φίλοσοφίας (v. p. 15,2 notam).

P^b PARISINUS 1974 [II. Omont II 173] chartaceus saeculo XV scriptus f. 37^r habet titulum προλεγόμενα τῶν κατηγορῶν ἀμμωνίου φίλοσοφου. prolegomena recte incipiunt ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελέους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσιαι φίλοσοφίας, sed commentarii exordium (f. 44r) εἰκάστως προέταξε τὰ ὄμώνυμα ὡς ἀπλούστερα et ab Ammonio et a Philopono abhorret.

P^c PARISINUS 2138 [II. Omont II 199] bombycinus saeculo XIV scriptus f. 126r titulum exhibet ἀμμωνίου φίλοσοφου ἐξήγησις τῶν δέκα κατηγορῶν, sed incipit καθάπερ ἀργότερον τῶν εἰσαγωγῶν ἐλέγομεν τὰ πρὸς πᾶσαν φίλο-
σοφίαν συντείνοντα, ἐπειτα ἀφοριζόμεθα τὸν σκοπὸν τοῦ προκειμένου βιβλίου.
hoc est exordium Philoponi libri.

MARTIANUS 201 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. Q p. XXXI] f. 10^r—26^r Aristotelis Categorias scholiis ornatas exhibet, quorum quae saeculo X vel XI in marginibus adiecta sunt, alia ex Ammonii libro alia ex Eliae commentario deprompta sunt, allorum denique origo cognosci iam non potest. auctoris nomen nusquam appetit. Ammonii scholia ab J. Tschiedelio descripta eam memoriam produnt, quae codice M propagata est, quam ob rem ad librum emendandum opinione minus valent. lectiones ab eo quem constituimus verborum contextu disere-pantes hic subiciam.

f. 10^r Amm. p. 24,14 inc. τὰ κατὰ συμπλοκὴν προέταξε τῶν ἀνευ συμπλοκῆς, ἐπειδὴ τὰ ἄνευ || 16 διαιρεῖ—νικῆ (18) οι. || 18 ἄμα (utrobiisque) οι. || 19 ἵνα—συναγαγινώσκων] ἄνθρωπος βοῦς, τρέχει νικῆ ||

f. 10^r Amm. p. 24,22 inc. ἀκόλουθον ἦν εἰπεῖν περὶ τῶν κατηγοριῶν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πρὸ || 24 ποίησ. διοσκ. colloc. || 25 οὖν—δέκα οι. || 26 οὐσία—ἔστιν] καὶ ἔστιν οὐσία τῆς δεκάδος ή τετράς || 27 ἀπὸ] ὑπὸ || 28 ὅτικη οι. || τετραγῶς || p. 25,2 τελειώτατον || 4 ποιεῖ || 7 καθὼς—έμαθόμεν οι. || 8 φημι δή οι. || 10 καθόλου καὶ συμβ. || 11 η τὶς ἐπιστήμη οι. || καὶ καθόλου λευκὸν || 12 ἔστι—τόδε] .. (?) διὰ παραδείγματος, sequitur figura codicis M || 13 ἀλλ.—ἐκέχρητο] οὐκ εἰχρήσατο δὲ ταῦτας ταῖς φωναῖς || 14 τὴν οι. || 15 ὡς εἰρηται οι. || διὰ οι. || αὐτὸν οι. || 19 εἰς τὸ οι. || 20 τὴν δὲ οὐσίαν—ζητῆσαι οι. || p. 26,1 ἐρῶμεν οι. || πρῶτον μὲν ὅτι || 2 αἱ (alt.) οι. || 3 ὑπο-κείμεναι || ὥστε—ὑποκείμενον οι. || δὲ οι. || 5 τῷ ὅντι οι. || τὰ πάντα || 6 ὡς—χρώματα (9) οι. || 9 οὖν] δὲ || 10 η οι. || 18 συμβ. ante λέγω colloc. || δῆλον] δὲ || 19 τῆς μερικῆς—φησι (21) οι. || 21 τῶν ὄντων] inc. f. 10v || 22 τινὸς οι. || ἐν—ἔστι οι. 23 καὶ ὥρτεον ὅτι οι. || 23, 24 τῷ] τῷ || 28, 29 ποιεῖται τὴν ἀρχὴν || 30 ἐπεὶ—οὐσίᾳ (27,2) οι. || p. 27,2 τοῦτο οι. || παραλ. οὖν τὸ || 3 καὶ κατὰ || post λεγ. add. ἐνδεικάγως γάρ λέγεται. || 6 ἕνα—ὑπάρχον οι. || 9 ἴστεον—οὐσίᾳ (29,17) οι. || p. 29,19 φαμὲν οὖν] καὶ φαμεν || 24 ante σαφηνίσας add. τὰ δὲ καθ' ὑποκείμενοι τε λέγεται καὶ ἐν ὑποκείμενῳ ἔστι || δὲ οι. || παραδίδ.—παράδ.] νῦν τρέπεται ἐπὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παραδοῦναι || 25 καὶ φησι—ἔστι] τὰ δὲ οὔτε ἐν ὑποκείμενῳ ἔστιν || 26 δὲ οι. || παραδ.—συμβ. (p. 30,1)] τῶν συμβεβηκότων μερικῶν τὰ παραδείγματα καὶ τῶν καθόλου || p. 30,2 λέγων—λέγεται οι. || 3 παρεισφ.—βούλ. (δ)) Ἀπλῶς δὲ τὸ ἄτομα. τοῦτο τὸ θεώρημα ἐν μέσω παρεισφέρει διφλόσοφος βουλόμενος || 7 ἔτι—ἀδυναποτάτων οι. || 8 γάρ οι. || 9 καθ. σημανοντι || 10 γάρ] δὲ || τὰ ἄτομα πάντα τουτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη ἄτομα τὰ ἀδυναποτάτα καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ λέγεσθαι καθόλου κατά τινος ὑποκείμενου || καὶ ἐν ἀριθμῷ οι. || ὁσαχῶς—Παρφυρίου] ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄτομον πολλαχῶς λέγεται λέγεται γάρ τὸ φύσει ἀδιαιρέτον ὡς η μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται καὶ τὸ διαιρούμενον ὅμως δὲ διαιρούμενον ὡς ἀδάμας, λέγεται καὶ τὸ μὴ δυνάμενον διαιρεθῆναι εἰς εἰδὴ ὡς σωκράτης καὶ πλάτων, λέγεται καὶ τὸ πεφυκός διαιρεῖσθαι ὡς ἀρρέν, λέγεται (?) καὶ τὸ ἐν ἄτομον, ὅπερ αὐτὸς σαφηνεῖς ἔνεκεν λέγων φησὶ τὸ ἐν. || 11 περὶ—αὐτό] τὸ δὲ ἐν πολλαχῶς λέγεται || 12 η] εἰ || 13 ἔνα] ἐν || 14 ἄνθρωποι (prius) || 15 τῷ γένει ἐν οι. || 16 λέγεται—φησὶ τὸ ἐν οι. || 18 λέγονται || 19 τὸ (alt.) οι. || 21 καθὼς—αὐτός οι. || 23 εἰσιν || 24 lemma οι. || 25 τὸ—ἔστιν] νῦν περὶ τῆς καθόλου οὐσίας διαιρέσται καὶ παραδείγμα ταῦτης παραδίδωσιν. φησίν οὖν || p. 31,2 καθηγορηθῆσται expl. ||

f. 11r Amm. p. 35,12 inc. πρώτην ἔχει τάξιν || διὰ τοῦτο καὶ || τῶν ἀλλων εἰκ. προετάγη || 13 συνεισφ. μὲν γάρ (αὕτῃ οι.) || 14 αὐτάς (utrobiisque) οι. || συναναγινέται || 15 συναναγινέται || καὶ ὅτι || αὕτῃ μὲν || αἱ δὲ λοιπαὶ κατ. ἐν αὐτῇ τὸ εἶναι || 16 οὐκ οι. || 17 μὴ οὖστη] ἀνηγρημένης || τὰς ἡ. ὑποστ. οὐ δύν. || 18 δὲ οι. || 19 δὲ (alt.) οι. || μὲν (alt.) οι. || 21 τὸ εἰδός] τὰ εἰδὴ τὰ ἐν ὅλῃ || 22 δὲ οι. || τὰ δὲ || 23 ἔστιν || ἐκείνων ὧν || 24 οὕτω—ὅμοιως (27) ὡς δρυσοτομική ναυπηγικῆς || 28 θεολόγου || p. 36,1 φυσιολόγου || 2 καὶ σχετικῆς οι. ||

post σημαντεται add. αύτη γάρ καὶ πρὸς τὴν διαλεκτικὴν παραδαμβάνεται. ή δὲ διαλεκτικὴ οὐ τὰς φύσεις ζητεῖ ἀλλὰ τὰς σχέσεις τῶν οὐσιῶν. expl. scholion.

T VATICANUS 247 [vide praefationem Ammonii in Isag. comm. p. XVII] inde a f. 39^r titulo omisso Ammonii in Categorias prolegomena (inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελοῦς ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι), f. 41^v—114^v anteposito titulo σχόλια εἰς τὰς κατηγορίας ἀρματινοῦ φιλοσόφου Ammonii commentarium exhibet, cuius quod J. Tschiedel dedit specimen nos docet codicem cognatum esse codici O, sed diligentius ex exemplari transscriptum.

p. 15,4 αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν || 5 post ἔγινωσκον add. αὔται || 8 ἔχουσι || 12 ὁ οὐ. || 13 σύγκειται ἐκ πλειόνων μερῶν οἰκείων, ἥπους ἐκ γένους || διεφορῶν αὔτοῦ || 14 ὁν || 15 ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶν λογικὸν θνητὸν τοῦ λόγου τούτου ἐκάστη τὰ ἐπεξιόντος (οἶον—θνητόν οὐ.) || 24 καὶ κατ. || 25 ὁ γάρ ἀνθρ. οὐσία λέγεται (ἔμψυχος add. m²) αἰσθητικὴ καὶ ζῶν τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ ἵππος (sed τοῦ τε ἀνθρ.—ἢ ἵππος del.) || 27 οὐ] αὐτὸν || οὐκ ἀν εἴποις || p. 16,1 λέγονται || 1. 2 ἐν μὲν ὄνομα κοινὸν ἔχουσι || 2 τοῦ τελ. || 4 δὲ ἄλλου—λογρός οὐ., sed in mrg. suppl. δὲ ἔτερον ὁ λογρός ὁ διλέως καὶ ὅσα τοιαῦτα || 6 μάχαιρα φάσγανον σπάθη || 7 τοίνυν τεσσάρων || μόνων || 8 τῶν τε δρμαν. || 9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν ὅτι || μόνα || 10 καὶ ὅτι] ἐπείτα || 12 μὲν κατὰ | κοινωνοῦσι || 13 τὸ ὄνομα μὲν || διεφέρεσθαι || 14 ἀντίκειται οὐ. || καὶ γάρ] εἰ γε || 15 διαφέρουσιν || 16 ἀντικ. αὔτοῖς || 17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη οὐ. || 18 δεῖ τῷ—λόγῳ] διά τοῦ—λόγου || 19 ἀλλὰ καὶ τούτων τῶν δύο τὰ δρμώνυμα τῶν συνωνύμων προέταξεν οὐχ ᾧς τίνες λέγουσιν ἐπειδὴ τὸ ὄν δρμώνυμας κατηγορεῖται || 27 ante τούτοις superser. καὶ || p. 17,1 περὶ τῷ αὐτῷ θεωρ. (τὸν σίτον in mrg.).

p. 105,9 νῦν πάλιν || ἐπειδὴ—έμνημ.] ἐμνημ. γάρ καὶ ταύτης || 13 γίνεται] ἔσται || 14 ἐπ' αὐτῷ || 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτὸν || 16 περὶ αὐτὸν] ἐπ' αὐτὸν || καλεῖται οὐ. || p. 106,1 τὸ ἦ—παραπληρωμάτων] ἵνα ἡ τετράγωνον τοῦτο, γνώμων δὲ τούτου (sequuntur tres figurae).

AMMONIUS
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUS

S I G L A

F = Laurentianus 71,3

M = Monacensis 222

b = Brandisii scholia

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΛΗΟ ΦΩΝΗΣ ΛΜΜΩ-
ΝΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐιδέναιν γενέσθιαι φιλοσοφίας. φέρει 21
τινὰ δέκα τὸν ἀριθμὸν εἰς ταύτην ἡμῖν συμβαλλόμενα ζητήσωμεν, πρῶτον
5 πόθεν τὰ δύομάτα τῶν φιλοσόφων αἱρέσεων, δεύτερον τίς ἡ διαιρεσίς τῶν
Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. τρίτον πόλειν ἀρκτέον τῶν Ἀριστοτελικῶν 25
συγγραμμάτων, τέταρτον τί τὸ ἀναφραινόμενον ἡμῖν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀρι-
στοτελικῆς φιλοσοφίας, πέμπτον τίνα τὰ ἄγοντα ἐπὶ ταύτην, ἔκτον πῶς δεῖ 34^b
παρασκευάσσει τὸν ἀκροασθμένον φιλοσόφων λόγων, ἔβδομον τί τὸ εἶδος 22
10 τῆς ἀπαγγέλιας, ὅποιον διὰ τί φαίνεται ἡ φιλοσοφίας ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας,
ἔννατον ποῖα δεῖ καὶ πόσα προλαμψάνεσθαι ἑκάστου τῶν Ἀριστοτελικῶν 25
συγγραμμάτων. δέκατον δεῖ εἶναι τὸν ἐξηγούμενον αὐτά.

Ονομάζονται μὲν οὖν αἱ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεις ἀπό τινων ἑπτά· ἡ
γάρ ἀπὸ τῶν αἱρεσιαρχῶν, ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι λέγονται καὶ τινες Ἐπικούρ. 30
15 ρειοί τε καὶ Δημοκρίτειοι Πυθαγόρου καὶ Δημοκρίτου καὶ Ἐπικούρου τὴν ἀρχὴν
τῶν αἱρέσεων ἐκάστης συστησαμένων, ἡ ἀπὸ τῆς πατρίδος τῶν προκαταφ. 35^a
ἔμαξιν, ὥσπερ ἡ Κυρηναϊκὴ φιλοσοφία λέγεται, ἡ ἀπὸ τοῦ τόπου ἔνīα
ἐπαΐδευον, ὥσπερ οἱ Στωϊκοί, ἐπειδὴ ἐν τῇ στοᾷ ἐπαΐδευον τῇ ποικιλῇ,

1 In titulo om. ἀπὸ φωνῆς F: Φιλοπόνου εἰς τὰς κατηγορίας b 3 θέλομεν M
φιλ. γενέσθαι colloc. M 4 δέκα—ζητήσωμεν] ἡμῖν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσω-
μεν· ἔστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμόν Mb 8 ὅπως M 9 παρασκευάσαι M
ἀκροασθμένον F 10 τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀπαγγ. b 11 ἔνατον (alterum ν eras.) M
ἐκάστου ομ. M ἀριστοτελικῶν] ἀριστοτέλους M 12 ὅποιον M post αὐτὰ
add. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπηριθμησάμεθα (ἀπηριθμήσαμεν b) ταῦτα, φέρε ζητοῦντες ἐκαστον ὡς
οἴδον τε ἡμῖν ἔστι σαφηνίσωμεν Mb 13 πρῶτον μὲν οὖν ὁν. b 14 πέντε αἱρ. F
ἥτιςει] ώς M 15 Δημοκρίτειοι τε καὶ Ἐπικ. colloc. Olymp. recte πυθαγόρειοι
τε (τε ομ. b) καὶ ἐπικούρους καὶ δημοκρίτου Mb 16 ἐκάστην Fb δεύτερον ἡ F
16. 17 προκαταρξαμένων F Olymp.: καταρξάντων M: καταρξαμένων b 17 τρίτον
ἡ F 18 ἐν τῇ ποικιλῇ στοᾷ ἐπαΐδευον M

καὶ οἱ Λόνειοι καὶ οἱ Ἀκαδημαῖοι, οἵτινες ἀπὸ τοῦ τόπου τὴν προσηγορίαν ἔκβαν, ἡ ἀπὸ τοῦ εἰδούς τῆς ζωῆς, ὥσπερ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι, 5 οἵτινες διὰ τὸ παρρησιαστικὸν τε καὶ ἐλεγκτικὸν κύνες ὠνομάζοντο· ὥσπερ γάρ ὁ κύων ἔχει τὸ διακριτικὸν τῶν οἰκείων ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, οὕτω καὶ 5 οὗτοι ἐποίουσι καὶ τοὺς μὲν ἀξέιδες φιλοσοφίας ἐδέχοντο τοὺς δὲ ἀναξίους καὶ μὴ δυναμένους ἐντὸς γενέσθαι φιλοσόφων λόγιων ἐδίωκον, καὶ τούτου 10 ἔνεκεν Κυνικοὶ ὠνομάζοντο, ὅμεν καὶ ὁ Πλάτων ἔφη· ‘ἔχει δέ τι καὶ ὁ κύων φιλόσοφον’. λέγονται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς ἐν τῷ φιλοσοφεῖ 15 διακρίσεως, ὥσπερ οἱ Ἐφεσικοὶ φιλόσοφοι, οἵτινες φιλοσόφων οὐδὲ 10 θλιψ ὄντος ἡγιώθησαν ὡς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ζητήσαντες, οὐ μὴν κατωρθωκότες· ἔλεγον γάρ οὗτοι παντελῶς ἀκαταληψίαν εἶναι καὶ μηδένα μηδὲν γνωσκειν. οἷς ἐλέγχει μὲν καὶ δι’ ἄλλων ἴσχυρῶν τε καὶ 20 ἀποδεικτικῶν ὁ Πλάτων. κέχρηται δὲ καὶ τῷ τοιούτῳ τοινὶ ἐλέγχῳ ἐκ τοῦ αὐτῶν δύριματος ὄρμάμενος· φησὶ γάρ ὅτι ‘ὑπειδὲ ἐγνωκότες ἀποφαίνεται 25 15 παντελῇ εἰναι ἀκαταληψίαν η̄ οὐκ ἐγνωκότες; εἰ μὲν οὐκ ἐγνωκότες, οὐ δήπου πιστεύσομεν ὑμῖν ἀπὸ γνάθων ἀποφανομένοις· εἰ δὲ ἐγνωκότες, ἔστιν ἄρα καταληψίας.’ ἔλεγον γάρ ἐκεῖνοι μὴ εἰναι καταληψίαν τῷ λόγῳ τούτῳ γράμμενοι· εἰ δὲ μέλλοι ἐφαρμόζειν, δεῖ τὸ γνωσκόμενον ἔσταναι τε καὶ δεῖ ὡσαύτως 20 ἔχειν, ἡ εἰ κινοῦτο τὸ γνωσκόμενον, συγκινεῖσθαι τὸ γνῶσκον καὶ παρακολουθεῖν αὐτῷ. εἰ τοίνυν τὰ πράγματα οὐχ ἔστηκεν ἀλλ’ ἀεὶ κινεῖται καὶ 30 κινουμένοις αὐτοῖς οὐ δύναται συγκινεῖσθαι τε καὶ συνακολουθεῖν η̄ ἡμετέρᾳ φυχῇ, ἀνάγκη ἀκαταληψίαν εῖναι. δεῖ μὲν οὖν κινεῖται τὰ πράγματα καὶ ἀεὶ ἐν ᾧσῃ καὶ ἀπορροῇ ἔστι, τοῦτ’ ἔστιν ἐν ᾧσει καὶ μεταβολῇ, ὄρθιῶς 25 ἔφασκον, ὅμεν καὶ τινος τῶν ἀρχαίων εἰρηκότος δεῖ εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν

1 καὶ οἱ Λόνειοι — ἔλαβον (2) οἱ. Philop. Olymp. Elias (recte) καὶ οἱ Λόνειοι — Ἀκαδ.] οἵ τε ἐν τῷ λυκείῳ λόνειοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν (ἀκαδημαῖον οὐδικε M) ἐξηγούμενοι ἀκαδημαῖοι (ἀκαδημαῖοι M) Mb οἵτινες οἱ. Mb 2 τέταρτον η̄ F εἰδούς τῆς ζωῆς] ἡθούς F 3 κύνες ὀνομ. ante διὰ τὸ παρρ. colluc. Mb 5 οὗτοι] οἱ φιλόσοφοι M: οὗτοι οἱ φιλόσοφοι b ἀναξίους τῆς φιλοσοφίας Mb 6 γίνεσθαι b ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίνειν αὐτοὺς τοὺς τε δυναμένους καὶ τοὺς (τοὺς οἱ. b) μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλοσόφους (φιλοσοφίας b) λόγους Mb καὶ (alt.) οἱ. Mb 7 ἔνεκα b δὲ οἱ οἱ. M Πλάτων] cf. Reipubl. II 15 p. 375 E sq. ἔφησεν M 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι ἀνυποστάλτως (ἀνυποστάτως M¹) ἐλευθεριάζοντες ἐκρινόν τε καὶ διήλεγχον τὰ τε ὄρθιά (ὄρθιῶς b) καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα Mb πέμπτον λέγεται Fb δὲ καὶ οἱ. b τέτοιο F¹ 9 οἱ — θλιψ (10)] οἵτινες ἀναξίως καὶ τοῦ τῶν φιλοσόφων M οὐδὲ οἱ. b 10 ὄντος τοῦ F 11 μὴν] μὴ τι M παντελῇ M 12 καὶ (post μὲν) οἱ. b 13 τῷ οἱ. M καὶ ἐκ b 14 αὐτοῦ b φησὶ] cf. Cratyl. p. 439 E sq. ἡμεῖς F¹ 14. 15 παντ. ἀποφαίν. b 15 ἐγνωκότες (prius) οἱ. b post μὲν add. γάρ M: οὖν b 16 πιστεύσομεν b: πιστεύσωμεν F: πιστεύσομεν M ἀποφανομένον M ἄρα ἔστι colluc. Fb 17 γάρ] δὲ Mb 18 ὅτι εἰ M 18. 19 μέλλει (priore loco) M, (utrobiique) b 20 κινοῦτο F τὸ γνωσκόμενον οἱ. M καὶ τὸ γνῶσκον b 24 post ᾧσῃ add. τε M τοῦτ’ ἔστιν οἱ. M ἐν ᾧσει τέ ἔστι καὶ μετ. M 25 τινα— εἰρηκότα M τινος] cf. Heracliti fr. 41 Byw.

οὐκ ἔστι δὲς ἐμβῆναι κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἕτερος τῷ 35
ὅτι ὑπειά τῇ οἰκουμένῃ. ὡς οὖν ἀπαξ· ἄμα γάρ τῷ καθεῖναι τὸν πόδα
ἔρρυτ, αὐτὸν τὸ ὅδωρο πρὸν εἰς αὐτὸν τὸ λοιπὸν ἐμβῆναι σῶμα. τοῦτο μὲν
οὖν, ὡς εἶπον, δρυθῶς ἔφησαν, ὅτι δὲς ἡ ψυχὴ ἡ ἡμετέρα οὐ δύναται τού-
τοις παρακολουθεῖν, τοῦτο ψεύδονται· ἀπέδειξε γάρ ὁ Πλάτων ὅτι αἱ σπου-
δαῖαι τῶν ψυχῶν οὐ μόνον οὐ κατόπιν αὐτῶν ἔρχονται, ἀλλὰ καὶ τῷ τάχει 40
τῆς κινήσεως αὐτὰ τὸ φθάνονται προσαπαντῶσι καὶ οὕτως αὐτῶν ἀντιλαμβά-
νονται. ὀνομάζονται δὲς καὶ ἀπό τινος συμβεβηκότος, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ Ηερι-
πάτου ἐπειδὴ γάρ ὁ Ηλάτων ἐξηγούμενος ἐβράδιζε θέλων τὸ ἑαυτοῦ σῶμα
10 γυμνάζειν, ὡς ἀν μη ἀσθενέστερον γεγονὸς ἐμποδὼν γένοιτο ταῖς ψυχικαῖς '
ἐνεργείαις, οἱ διαδεξάμενοι αὐτόν, ἥγουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, 35b
ῶνομάσθησαν οὕτως, οἱ ἀπὸ τοῦ Ηεριπάτου, ὃν ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν
Λυκείῳ ἐπαιδεύειν. ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν Ἀκαδημίᾳ. Οὗτοι δὲ τοῖς μὲν ὁ
τόπος ἐξέλιπε καὶ ὀνομάσθησαν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ διδασκάλου Ηεριπα-
15 πατητικοί, τοῖς δὲ ἡ ἐνέργεια καὶ ὀνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ τόπου Ἀκαδη-
μαϊκοί. ἦτορ δὲ τοῦ τέλους τῆς φιλοσοφίας, ὡς οἱ Ἡδονικοί· οὗτοι γάρ
ἐλεγον τέλος εἴναι τοῦ βίου τὴν ἡδονὴν, οὐχ ἡδονὴν δὲ ταύτην ἢν ὑπο-
λαμβάνονται οἱ πολλοί, λέγω δὴ τὴν παθητικήν, ἀλλὰ τὴν παντελὴν τῆς
ψυχῆς ἀπάλιτειαν.

20 Ἐπειδὴ τοίνυν εἰρήκαμεν ποιαχῶς τε καὶ πόθεν αἱ τῶν φιλοσόφων 10
ἀίρεσις ὀνομάσθησαν, φέρε δεύτερον καὶ τὴν διαιρέσιν τῶν Ἀριστοτελικῶν
συγγραμμάτων ποιησόμεθα. τούτων οὖν τὰ μὲν ἔστι μερικά τὰ δὲ
καθόλου τὰ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν καθόλου καὶ τῶν μερικῶν. καὶ ἔστι
μερικά μὲν δοσα πρὸς τινας ἴδια γέγραφεν, ἥτις ἐπιστολὰς ἡ ἕτερα τοιαῦτα, 15
25 καθόλου δὲ ἐν οἷς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ζητεῖ, ὡς ἔστι τὸ
Περὶ τῆς ψυχῆς τὸ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὸ Περὶ οὐρανοῦ, μεταξὺ
δὲ ὄπόσα περὶ ιστορίας γέγραφεν, ὡς αἱ γεγραμμέναι αὐτῷ Πολιτεῖαι ἀμφὶ
τὰς πεντήκοντα καὶ διακοσίας οὖσαι, διὸ οὔτε πρὸς τινας ἴδια γέγραφεν, 20
οὔτε καθόλου εἰσίν (ἥ γάρ Ἀθηναίων πολιτεία ἡ τῶν δείνων, εἰ τόχοι,

1 κατὰ] καὶ πρὸς b ἕτερος ἔφησε πρὸς αὐτὸν Μ τοὺς πόδας Μ 3 αὐτὸν τὸ
ῦδι] αὐτῷ τὸ ὕδ. b 4 ἔφησεν Μ 5 ψεύδεται Μ ὁ θεῖος πλάτων Μ (cf.
Reip. VI 27 p. 511 B) 6 οὐ (ante κατόπιν)] ὅτι F εἰσέρχονται Mb
7 αὐτὰ] αὐτῶν b τε καὶ Μ 8 ὄνομάζονται δὲ] ἔκτον ἡ ὄνομάζονται F: ἔκτον
ὄνομαζεται b οἱ οι. Μ 9 ὁ θεῖος πλάτων Μ ἔθελων Μ 10 εὐθεγέ-
στερον Μ: ἀθένεστ. b 11 ἥγουν—ἀριστοτέλης οι. Mb 12. post περιπάτου add.
διεδέξαντο δὲ ξενοκράτης τε καὶ ἀριστοτέλης Μ: διεδ. δὲ ὁ Ξεν. καὶ ὁ Ἀρ. b 12. 13 ὃν ὁ
μὲν ἐν λ. ἐπαΐδ. ὁ ἀριστοτέλης Μ: ὃν ἐν Λυκ. μὲν ἐπαιδεύσεν Ἀρ. b 15 ἀκαδημιακοί Μ
17 ταύτην] αὐτήν Μ ἥν — δη (18) οι. F 18 παντελῆ] πολλὴν b 20 τε οι. b
21 δεύτερον οι. Mb 22 ποιήσωμεν b οὐν] τοίνυν Mb 23 ἐν τῷ οι. b
μερικῶν] κατὰ μέρος Mb 25 ἔστι οι. b 25. 26 τὸ (tribus locis)] ἡ Μ: ἡ b
27 ἔγραψεν Fb post γέγραψεν add. τῶτα μὲν οὖν οὔτε πρὸς τινας ἀποτεινόμενος ἴδια
ἔξιθετο, οὐ μὴν οὐδὲ καθόλου εἰσὶ· τῶν δὲ μεταξύ εἰσι καὶ Mb ὡς οι. Mb αἱ
οι b 28 γέγραψεν post δὲ transp. Μ 29 εἰσὶν οι. Mb ἡ τῶν δείνων]
καὶ ἡ τῶν δέ τινων Μ: ἡ τῶν δείνων b εἰλ] ἡ F

καθόλου οὐκ ἄν εἴη), ἔγραψε δὲ ἵνα οἱ ἐντυγχάνοντες μετ' αὐτὸν ἀνθρωποὶ καὶ κρίνοντες, κατὰ τί μὲν ὁρμῶς ἐποιεύεντο κατὰ τί δὲ οὐχ οὕτως, τὰ μὲν ἔλωνται τὰ δὲ φύγωσι, καὶ ταύτη ὠφελῶνται. τὰ μὲν οὖν μερικὰ καὶ μετοχὴν χαιρέτω, τῶν δὲ καθόλου τὰ μὲν ἔστι συνταγματικὰ τὰ δὲ 25 5 ὑπομνηματικά. ὑπομνηματικὰ δὲ καλοῦνται ἐν οἷς τὰ κεφάλαια μόνα ἀπογράφονται· ίστεον γάρ ὅτι τὸ παλαιὸν εἰς τις προήρητο συγγράψασθαι, τὰ εὑρίσκομενα κατὰ μέρος αὐτοῖς εἰς τὴν τοῦ προκειμένου ἀπόδειξιν συμβούλιμενα κεφαλαιωδῆς ἀπεγράψαντο. πολλὰ δὲ ἐξ ἀρχαιωτέρων 30 θυμόνατα ἐλάμβανον, ἵνα τὰ μὲν ὁρμῶς ἔχοντα κρατύνωσι τὰ δὲ μὴ οὕτως 10 ἐξελέξῃσιν· ὑστεροὶ μέντοι τάξιν τέ τινα αὐτοῖς ἐπιπροσθέντες καὶ κάλλει λόγων καὶ ἀπαγγείλας ἀσκήσει φαιδρύναντες ὑφαινον τὰ συγγράμματα. καὶ ταύτη διεγήνοιτε τὰ ὑπομνηματικὰ τῶν συνταγματικῶν τάξει τε καὶ ἔρμηνεις κάλλει. τῶν δὲ ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονοειδῆ, ὡς ὅταν περὶ ἑνός 15 τινος ποιῆται τὴν ζήτησιν, τὰ δὲ ποιάλα, ὅταν περὶ πολλῶν. καὶ πάλιν τῶν 15 συνταγματικῶν τὰ μέν ἔστι διαλογικά, ὡς ὅσα ὀραματικῶς διεσκεύασται κατὰ πενταν ταὶ ἀπόκρισιν πλειόνων προσώπων. τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα ὡς 40 ὅσα γέγραψεν ὡς ἀρ' ἔαυτοῦ.

Καλεῖται δὲ τὰ μὲν διαλογικὰ καὶ ἔξωτερικά, τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα καὶ ἀξιωματικὰ ἥτοι ἀκροαματικά, καὶ ἄξιον ζητήσεως τί δῆ ποτε οὕτως 20 ὀνομάσθησαν. τινὲς μὲν οὖν λέγουσιν ὅτι τὰ διαλογικὰ καὶ ἔξωτερικὰ ἐκάλεσαν, ἐπειδὴ τὸν ἴδιον σκοπὸν οὐκ ἔκτιθεται ἐν αὐτοῖς ἀλλ' ὡς ἐξ ἄλλων | προσώπων ἀναπλάττει τὰ τυχόντα. τοῦτο δὲ ψευδές ἐστιν· ἔξω- 36^a τερικὰ γάρ ὀνόμασται, ἐπειδὴ πρὸς τοὺς ἐπιπολαίως συνιέντας γέγραπται ἐπιτρέψαντος τῷδε φύλετόν τοι εἰς τοῦτον τε σαχετεῖραν καὶ τὰς 25 ἀποδείξεις οὐκ ἀποδεικτικάς ἀλλὰ μᾶλλον πιθανὰς ἐξ ἐνδόξων, τὰ δὲ 5 ἀκροαματικά ὡς ἄν δέον αὐτῶν ἀκροάσασθαι τὸν σπουδαῖόν τε καὶ τῷ ὅντι γρήσιον ἔραστὴν τῆς φιλοσοφίας.

Τῶν δὲ ἀκροαματικῶν τὰ μέν ἔστι θεωρητικὰ τὰ δὲ πρακτικὰ τὰ δὲ ὀργανικά· θεωρητικὰ μὲν ὅσα περὶ τὴν διάκρισιν ἔχει τοῦ ἀληθοῦς καὶ 30 τοῦ ψευδοῦς, πρακτικὰ δὲ ὅσα περὶ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. ἀλλ

2 post κρίνοντες add. εἰ M πολιτεύονται M 5 post καλοῦνται add. ταῦτα Mb
5. 6 ὑπογράφονται M: ἐπιγρ. b 6 κατὰ τὸ παλαιὸν M εἰ τινες προήρηντο M
8 πολλὰ δὲ καὶ M βιβλίων post ἐλάμβ. colloc. F 9 ἀπελάμβανον M 10 τε
om. Mb 10. 11 καλλος λόγου M 11 post ἀσκήσει add. ἥγουν ἐπιμελεῖα F
φαιδρύνοντες M 12 τὰ ὑπομνηματικὰ τῶν συνταγμάτων F: τῶν συνταγματικῶν τὰ ὑπο-
μνηματικά M: τὰ ὑπομνηματα τῶν συνταγμάτων b 12. 13 ἐν ἐρμηνείαις b
13 ὡς ὅταν] τὰ δὲ ποιάλα μονοειδῆ μὲν ἐν οἷς Mb 14 ποιῆται Paris. 1973: ποιεῖται
FMb post ζήτησιν add. μᾶλλον δὲ τὴν τῶν κεφαλαίων ἀνάμνησιν Mb τὰ δὲ ποι-
κιλα ὅταν] ποιάλα δὲ ἐν οἷς Mb 15 ὡς] τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα διελογικά μὲν Mb
16 τὰ δὲ αὐτοπρ. ὡς] αὐτοπρ. δὲ Mb 17 ὡς om. b 19 ζητῆσι b 20 λέγου-
σιν om. b τὸν διελογικὸν καὶ ἔξωτερισμὸν F 21 ἔκτιθεται] ἐδήλωσεν b ἐν
om. M 23 συνιόντας F 25 ἀλλὰ μᾶλλον] μᾶλλον δὲ b 26 ἀκροάσθαι M
τε om. F 30 τοῦ (ante ψευδοῦς) om. Fb 27 σα τὴν διάκρισιν ἔχει τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
τοῦ κακοῦ M

ἐπειδὴ τὸ θεωρητικὸν ὑποδύεται τινα ὡς ἀληθῆ μὲν δοκοῦντα μὴ ὄντα 10
ἢ ἀληθῆ, καὶ τὸ πρακτικὸν ὅμοίως τινὰ τῷ τοῦ ἀγαθοῦ κεχρωσμένα ὀνό-
ματι μὴ ὄντα ἀγαθά, δεῖ ήμεν ὀργάνου τινὸς τοῦ διακρίνοντος τὰ τοιαῦτα.
τί δέ ἔστι τοῦτο; ἡ ἀπόδειξις. πᾶλιν δὲ τῶν θεωρητικῶν τὸ μὲν θεολογικὸν 15
ἢ τὸ δὲ μαθηματικὸν τὸ δὲ φυσιολογικόν, καὶ τῶν πρακτικῶν τὸ μὲν ἡμίκοψον
τὸ δὲ οἰκονομικὸν τὸ δὲ πολιτικόν, καὶ τῶν ὀργανικῶν τὰ μὲν εἰς τὰ περὶ
τῶν ὀργῶν τῆς μεθόδου τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου τὰ δὲ εἰς
τὰ περὶ τῶν ἄλλων εἰς τὴν μεθόδον συντελούντων, τὴν ἀπόδεικτικὴν λέγω.
ἐπειδὴ γάρ ἡ ἀπόδειξις συλλογισμός ἐστιν ἐπιτελματικός. δεῖ ποὺς τούτου
10 εἰδέναι τὸν καθόλου συλλογισμόν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ τοῦτο τὸ τοῦ συλλογισμοῦ
ὄνομα οὐχ ἀπλοῦν τι δηλοῦ ἀλλὰ σύνθετον (συλλογὴν γάρ τινα λόγων 20
σημαίνει), οὐκοῦν πρὸ ἐκείνου δεῖ μαθεῖν τὰ ἀπλᾶ ἐξ ὧν συντίθεται. ταῦτα
δέ εἰσιν οἱ προτάσσεις. ἀλλὰ καὶ αὗται σύγκεινται ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥημά-
των, ἢ διδάσκουσιν αἱ Κατηγορίαι, τὰς δὲ προτάσσεις τὸ Περὶ ἔρμηνεις, τὸν
15 δὲ καθόλου συλλογισμὸν τὰ Πρότερα ἀναλυτικά. ταῦτα τοίνυν εἰσὶν αἱ 25
ἀρχαὶ τῆς μεθόδου· τὰ δὲ Δεύτερα ἀναλυτικὰ αὐτὴν ἡμᾶς διδάσκει τὴν
μεθόδον, τοῦτ' ἔστι τὸν ἀπόδεικτικὸν συλλογισμόν. ἀλλὰ πᾶλιν ὥσπερ οἱ
ἴστροι τὰ ἴστρικὰ παραδιδόντες τοῖς νέοις μαθήματα μέμνηνται σὸν τοῖς
ώφελούσι καὶ τῶν δηλητηρίων ὑπὲρ τοῦ τὰ μὲν ἐλεῖν τὰ δὲ φυγεῖν, οὕτω 30
20 καὶ ταῦθα διδάσκουσι, ἐπειδὴ οἱ σοφισταὶ πράγματα παρέχουσι τοῖς τῆς ἀληθείας εὑρε-
ταῖς σοφιστικοῖς τισι συλλογισμοῖς αὐτοὺς ἐιδέλοντες παρακρίνεσθαι. γράψει
καὶ τούτους ὁ φιλόσοφος, ἵνα φεύγωμεν αὐτούς, καὶ λέγονται οὗτοι ἄλλως
συμβάλλεσθαι τῇ μεθόδῳ, ὥσπερ εἴ τις θελήσας διδάσκει πῶς δεῖ λόγου
συντάσσαι, πρότερον διέλθω τοῦτο τὰ μὲν ῥημάτων καὶ πρὸ ἐκείνων 35
25 περὶ τῶν συλλαβῶν καὶ εἴτε πρὸ ἐκείνων περὶ τῶν στοιχείων, καὶ λέγεται
τὰ μὲν στοιχεῖα καὶ αἱ συλλαβαὶ καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ἀρχαὶ
τῆς μεθόδου τῆς ὅπως δεῖ λογοποιεῖν, τὰ δὲ περὶ αὐτῆς τῆς λογοποίας
περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου· εἰ δὲ ἀπαριθμήσατο καὶ τὰς τοῦ λόγου κατιας, 40
λέγοιτο ἀν οὗτος διειλέχθαι καὶ περὶ τῶν ἄλλων συμβαλλομένων τῇ μεθόδῳ.
30 καὶ αὕτη ἡ τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων διαιρέσις.

Ζητήσωμεν τρίτον πόθεν ἀρκτέον. ἀκόλουθον μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς

1 δοκοῦντα scripsi: ὄντα libri	2 τινὰ om Fb	3 [ήμεν] ἡμᾶς b	4 ἡ om.
Mb	6 πολιτ.] μαθητικὸν b	7 τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου] τὰ δὲ εἰς	
ἀντὴν τὴν ἀπόδεικτικὴν F: om. b		9 συλλογισμός τε ἐστιν ἐπ. M: συλλογισμοὶ ἐπιστη- <td></td>	
μονικοὶ b	10 εἰδέναι post συλλογισμὸν transp. Mb	έπει] αὐτὸν Mb	τοῦτο om. b
11 δηλοῖ ante οὐχ transp. Mb	τινῶν b	12 οὐκοῦν] ἐκεῖ F	συντίθενται Fb
13 αὗται] αὗται Fb	σύγκεινται om. b	14 δὲ οὐκοῦν δεῖ ταῦτα προμαθεῖν. τὰ ὀνό- <td></td>	
ματα (μὲν add. b) οὖν καὶ τὰ ῥήματα Mb	15 εἰσὶν post μεθόδου colloc. b	ματα (αι om. F	
16 διδάσκαι M	18 μαθήματα] θεωρήματα M	20. 21 ἐφευρεταῖς M	22 τούτους]
τοῦτο b	23 τῇ μεθόδῳ] τῇ μαθήσει τῆς μεθόδου M	ώσπερ εἰ εἰ γέρε F	
λέγωνται M	24 πρῶτον διέλθῃ b	26 αἱ om. F	27 τῆς αὐτῆς
ζελελήσας b	περὶ αὐτῆς τῆς λογοποίας om. F	28 περὶ αὐτῆς	
λόγους Fb	30 καὶ αὕτη] τοιαύτη b	29 οὕτως F	διη-
		30 καὶ αὕτη] τοιαύτη b	συνταγμάτων M
31 εἴτε ζητήσ. (τρίτον om.) M	μὲν] τοίνυν M		

ἡθικῆς ἀρξασθαι πραγματείας, ώς ἂν πρότερον τὰ ἔαυτῶν ἡθη κιστικήσαντες 45 οὕτω τῶν ἄλλων ἐντὸς γενώμεθα λόγων. ἀλλὰ ἐπειδὴ | καὶ ἐν ἐκείνῃ 36ν κέγρηται ἀποδεῖξει καὶ συλλογισμοῖς, ἐμέλλομεν δὲ αὐτοὺς ἀγνοεῖν ἀνήκουοι τῶν τοιούτων ὑπάρχοντες λόγων, διὰ τοῦτο ἄρα μπὸ τῆς λογικῆς ἀρκτέον, 5 προκοσμήσαντας μέντοι τὰ ἔαυτῶν ἡθη καὶ δίχα τῆς ἡθικῆς πραγματείας. μετὰ δὲ τὴν λογικὴν ἵτεον ἐπὶ τὴν ἡθικήν, καὶ οὕτως ἀντιληπτέον τῶν 5 φυσικῶν, καὶ μετ' ἐκεῖνα τῶν μαθηματικῶν, καὶ οὕτως ἐσχάτων τῶν θεολογικῶν.

Τέταρτον ἐπὶ τούτοις ζητητέον τί τὸ τέλος καὶ τὸ ἀναφαινόμενον 10 ἡμῖν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας. καὶ λέγομεν δτι τὸ ἀνενεγμῆναι ἐπὶ τὴν κοινὴν ἀπάντων ἀρχὴν καὶ γνῶναι δτι μία ἐστὶν αὐτῇ ἀσώματος ἀμερῆς ἀπερίληπτος ἀπειρούναμος αὐτοχαγμότης· 10 οὐ γάρ μόνον ἀγαθόν. ἴστεον γάρ δτι ὥσπερ λευκὸν λέγομεν τὸ δεδεμένον σῶμα τὴν λευκότητα, λευκότητα δὲ αὐτὴν τὴν ποιότητα, οὕτως ἀγαθόν 15 μὲν λέγεται τὸ δεδεμένον σῶμα τὴν ἀγαθότητα καὶ μετέχον αὐτῆς, ἀγαθότης δὲ οἶνον οὐδαία καὶ ὅπαρξίς τις οὐσα. 15

Πέμπτον ἐπὶ τούτοις ζητήσωμεν τίνα τὰ ἀνάγοντα ἡμᾶς ἐπὶ τὴν εἰρημένην ἀρχὴν. καὶ λέγομεν δτι πρῶτον μὲν ἡ ἡθικὴ πραγματεία, 20 ἔπειτα μετ' ἐκείνην ἡ περὶ τῶν φυσικῶν, καὶ οὕτως ἡ μαθηματική, καὶ 20 ἐσχάτης ἐπὶ τούτοις ἀντιληφθύμεθα τῆς θεολογίας.

"Εκτον ζητήσωμεν πῶς δεῖ παρασκευάσασθαι τὸν μέλλοντα ἀκροά- 20 σασθαι τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. καὶ λέγομεν δτι δεῖ πεπαι- δευμένον τὰ ἡθη εἶναι καὶ τὴν ψυχὴν κεκαθαρέμενον· 'μὴ καθαρῷ γάρ 25 καθαροῦ ἐφάπτεσθαι οὐχὶ θεμιτόν,' δι Πλάτων ἐφησεν.

25 "Ἐβδόμον ἡμῖν πρόκειται ζητῆσαι τί τὸ εἰδός τῆς ἀπαγγελίας. καὶ λέγομεν δτι διαφερόντως ὁ φιλόσοφος ἐρμηνεύσας φαίνεται· ἐν μὲν γάρ τοις 25 ἀκροαματικοῖς κατὰ μὲν τὰ νοήματα πυκνός ἐστι καὶ συνεστραμμένος καὶ ἀπορητικός, κατὰ δὲ τὴν φράσιν ἀπέριττος διὰ τὴν τῆς ἀληθείας εὑρεσίν τε καὶ σαφήνειαν, ἐστι δὲ ὅπη καὶ ὀνοματοθετῶν, εἰ δέοι· ἐν δέ γε τοῖς

2 γενώμεθα M	έκεινοις Mb	5 μέντοι] μὲν Fb	7 ἐσχατον Fb (cf. v. 20)
9 τέταρτον ομ. M	10 ἀριστοτελικῆς] τοῦ ἀριστοτέλους M	12 ἀμερὶς F ¹	
13 μόνον γάρ colloc. F	14 λευκ. (prīus)] λαμπρότητα b	οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἀγα- 25	
9θέτος· ἀγαθὸν Mb	15 μὲν] γάρ b	καὶ τὸ μετέχον Mb	16 οἶνον] ἡ M
post οὖσα add. αὐτῆς, tunc pergit καὶ ταῦτα τοῦ ἀριστοτέλους ἀκούσομεν, οὐχὶ ὡς ἔτυχεν			
οὐδὲ καρπὸς ἀποδεῖξεως λέγοντος· οὐδὲ ἀν οὕτως ιδιώτου διοισειν· ἀλλὰ μετὰ ἀποδεῖξεως ἀρ- 25			
ραγῆς, ἔνθα καὶ τὸ ἐμβριθὲς ἔκεινο ἀναφθέγγεται· οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανή, εἰς κοίρανος			
ἔστω M	17 πέμπτον ομ. M	ἐπὶ τούτοις ζητήσωμεν ομ. F	ἡμᾶς post εἰρημ.
colloc. M: post ἀρχὴν b	post ἀρχὴν add.	ἡτις ἡμὲν ἐν τῆς ἀριστοτέλους ἀναφαίνεται	
(φαν. b) φιλοσοφίας Mb	19 ὁ μαθηματικός F	20 ἀναληψύμεθα M	21 ἔκτον]
ἔτι M	21. 22 μέλλοντα ἀκρ.] ἀκροασθόμενον Mb	22 δεῖ — εἶναι (23)] τὸν πεπαι- 25	
δευμένον τὰ ἡθη Mb	23 καθαρὸν Mb	24 οὐ b	δ θεῖος πλάτων M (cf.
25 ἐβδόμον] ἔτι M	ζητῆσαι ομ. b	post ἀπαγγ. add. τῶν	
Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων b	26 γάρ μὲν (numeris superscr. corr.) F	27 νοή- 25	
ματα] ὀνόματα F	28 φράσιν] φύσιν F	29 ὀνοματοθετεῖ b	γε ομ. F

διαλογικοῖς, ἀ πρὸς τοὺς πολλοὺς αὐτῷ γέγραπται, καὶ ὅγκου φροντίζει τινὸς καὶ πειρεγίας λέξεων καὶ μεταφορᾶς, καὶ πρὸς τὰ τῶν λεγόντων 30 πρόσωπα μετασχηματίζει τὸ εἰδος τῆς λέξεως, καὶ ἀπλῶς ὅσα λόγου καλλιωπήσιν οὔδεν ἴδεν. ἐν δέ γε ταῖς ἐπιστολαῖς φαίνεται κατωρθωκός τὸν 5 ἐπιστολικάπιον γαρακτῆρα, διν καὶ σύντομον εἶναι δεῖ καὶ σαφῆ καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης περισκελοῦς συνθέσεώς τε καὶ φράσεως.

"Οὗτοις ζητήσωμεν τί δέ τοι ταῖς τρισὶν ἀστερὶν διδασκαλίαιν ἡγάπτεται 35 ὁ φιλόσοφος. καὶ λέγομεν δὲ τι καθάπερ ἐν τοῖς ιεροῖς κέχρηνται παραπετάσματί τισιν ὑπὲρ τοῦ μὴ πάντας ἔδει, καὶ τοὺς θεβάπλους ἐντομγάνειν 10 τοῖς ἐν οὐκ εἰσὶν ἔξιν τυγχεῖν. οὕτω καὶ ὁ Ἀριστοτέλης προκαλλύματα τῆς αὐτοῦ φιλοσοφίας κέχρηται τῇ ἀστερὶ, ἵνα οἱ μὲν σπουδαῖοι δι' 40 αὐτὸ τοῦτο ἔτι μᾶλλον τὰς ἑαυτῶν συντείνωσι ψυχάς, οἱ δὲ κατερραφυμημένοι τε καὶ χαῦνοι τοῖς τοιούτοις προσιόντες λόγοις ὑπὸ τῆς ἀστερίας διώκωνται. |

15 'Ἐπόμενον δὲ ἔννατόν ἔστι ζητῆσαι πόσα καὶ ποῖα δεῖ προλαμβάνεσθαι 37a τῆς ἐξηγήσεως παντὸς Ἀριστοτελικοῦ βιβλίου. καὶ λέγομεν δὲ ἐξ τὸν ἀριθμὸν τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου (ἢ σπερ γάρ ὁ τοῦτος, εἰ τύχοι. σκοπὸν τινα ἔχει πρὸς ὃν βάλλει καὶ οὖν θέλει τυγχεῖν, οὕτω καὶ ὁ γραψὼν τι πρὸς τι τέλος σύζηρᾳ κάκείνου σπουδαῖον τυγχεῖν· δεῖ τοίνον τοῦτο ἐπιτίχεται οὐ τι 20 ποτέ ἔστι), δεύτερον ἐπὶ τούτῳ τί γρήσιμον ἔξομεν ἐκ τοῦ συγγράμματος, εἰ μὴ συγγαναρταῖνοι τῷ σκοπῷ (ἐπὶ πολλῶν γάρ τοῦτο συμβαίνει), 15 τρίτον τίς ἡ τάξις, τέταρτον τίς ἡ αἵτια τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ μὴ καὶ αὕτη

1 πολλοὺς] ἄλλους M	ὅγου F	φροντίζειν F ¹	2 περιεργέας M ¹
3 μετατρημ.] σχηματίζει M b	3. 4 οὖς καλλ. b	4 γε οι. b	5 ante γαρακτῆρα add. ἀκριβῶς M
7 ὅρδον]	7 ὅρδον]	ἔστι M	ζητήσωμεν οι. F . [ἡγάπησεν] ἐξήλωσεν M b
8 οὖτι om. b	9 τιστι om. b	10 οὐκ ἔστιν αἴσιον τυγχάνειν b	6 om. b
11 αὐτοῦ FM	12 μᾶλλον ἔτι b	12. 13 πατερραφυμημένως τε καὶ χαῦνως	11 αὐτοῦ τὸν ποιητὴν τοῦτο ἣν ὑπέλαβον ἐννοεῖν δὲ καὶ φησίν, ὅτι ὁ κρόνος τοὺς πρώτους αὐτῶν (τοὺς ἐξ αὐτοῦ b) τικτομένους σιεῖς κατέπινέ τε καὶ γῆμει· τοῦτο γάρ ἀνόρτητον ἔστιν· οὐδὲ ὅτι οἱ θεοὶ μοιχεύουσι· τῶν ἀποπτάτων (ἀπόπων b) γάρ ἀν (ἄν om. b) εἴη τοὺς μὲν ἐν ἀνθρώποις μοιχούς (μοιχ. ἀνθρώπους b) κολάζεσθαι, θεοῖς δὲ τὰ τοιαῦτα (δὲ αὐτὰ b) συγχωρεῖν, ἄλλα δῆλον ὅτι ἄλλα (μὲν adi. b) τινά ἔστι τὰ (τὰ οι. b) κατὰ τὸ κεκρυμμένον ἀληθῆ (ἄλλα δὲ τὰ φαινόμενα add. b). θεον καὶ δέος ἔστι μὴ τὰ τοιαῦτα πλάσματα ἐνρίζωματη (ἐρριζώσαται b) ταῖς φυγαῖς τῶν νέων ὡς (ώς οι. b) ἀπαλαῖς οὔσαις καὶ μὴ (μὴ οι. b) δυσμεταθέτως ἐχούσαις περὶ αὐτά, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ποιητῶν τοῖς (τοῖς οι. b) τούς τερατωδεστέρους ἀναπλάττουσι μῆλους γάριν δημολογοῦμεν (χάρ. ὅμ. οι. b), ἵν' ἐξ αὐτῶν τὸ ἄπιστον ἔχωσι. διὰ τοῦτο τοίνουν ὁ φιλόσοφος, ὡς εἰρήκαμεν, ἀσύρτειν ἐπετήδευσεν (άσ. ἐπ., ὡς εἰρ. b) M b
15 δὲ ἔννατον om. M	15 δὲ ἔννατον om. M	16 καὶ λέγομεν—βιβλίου (17) οι. b	15 δὲ ἔννατον om. M
17 γάρ οι. b	τύχη Fb	18 οὖν οι. M	18. 19 πρὸς τὸ τέλος b
19 τοίνουν δεῖ colloc. F: δεῖ οὖν b	ἐπιζητεῖν]	ζητεῖν M b	20 τούτῳ F
τί γρήσ. δ M	ἐκ]	21 post συμβαίνει add. ὕσπερ ἀμέλει ἐν τῷ περὶ ψυχῆς αὐτόθιν τῷ σκοπῷ συμμανθάνομεν ὅτι γρήσιμόν ἔστι περὶ τῆς (τῆς οι. b) ψυχῆς ἐπεσκέψθαι M b	22 τάξις]
		λέξις b	

πρόδηλος εἴη, ως ἐν τῷ Περὶ οὐρανοῦ ἢ ἐν τῷ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, πάμπτον εἰ νόθιν ἢ γνήσιον τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον (πολλοὶ γάρ 20 αὐτῶν συντιθέντες ἐπέγραψον τῷ Ἀριστοτέλους ὄντας, οὓς ἐλεγκτέοντον ἔκ τε τοῦ εἰδούς καὶ τῆς ὅλης· εἶδος μὲν οὖν ἐστιν ἡ ποικιλία τῶν νοημάτων 5 καὶ ἡ ἐπανθίσουσα τοῖς λόγοις ἀλλήλεισα. Μηδ ὅτε ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς ἀπαγγελίας διδασκαλία, ἔκτον δεῖ ζητεῖν τίς ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσεις· ὥσπερ γάρ ὁ ἐπεικεμένος ἔκαστον τῶν τοῦ ἀνθρώπου μελῶν τε καὶ 25 ἄρθρων οὗτος ἄριστα ἀν εἰδείη καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν συντεθειμένον ὅλον τὸν ἄνθρωπον, οὗτω καὶ ὁ τὰ κεφάλαια τοῦ λόγου διελθών εἰς ἡ διήρηται ἄριστα 10 καὶ αὐτὸν εἴσεται τὸν λόγον.

Δέκατον ἐπὶ πᾶσι δεῖ ζητεῖν ὄποιον δεῖ εἶναι τὸν ἑξηγούμενον τὰ Ἀριστοτέλους συγγράμματα. καὶ λέγομεν ὅτι δεῖ καὶ ἄριστα εἰδέναι αὐτὸν ὃ μέλλει ἑξηγεῖσθαι, εἶναι μέντοι καὶ ὄνδρα ἔμφρονα, ως τὸ μὲν παριστᾶν 30 τὴν τοῦ φιλοσόφου διάνοιαν τὸ δὲ τὴν ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλήλεισαν ἑξε- 15 τάξειν· οὐδὲ γάρ δεῖ ὥσπερ ἐκμεμισθωκέναι πάντας ἑαυτὸν καὶ ἀνέγεσθαι ὃ τι ἀν λέγηται καὶ σπουδάζειν πάντας ἑκεῖνα κρατῦναι ὃ ἑξηγεῖται ως ἀληθῆ πάντα, καὶ μὴ οὕτως ἔχῃ, ἀλλὰ δεῖ ἔκαστον κρίνοντα βασανίζειν 25 ἐπίπροσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον. εἰ τόχοι, τὴν ἀλήθειαν. οὕτως οὖν ἑξηγεῖσθαι γρὴ τὸν ἑξηγούμενον.

20 Ἐλλ' ἐπειδὴ τοῦ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίους βουλόμεθα ἄρξασθαι, φέρε τὰ μικρὰν ἀνωτέρω εἰρημένα ζητήσωμεν, καὶ πρῶτον τὸν σκοπόν. Ιστέον τοίνυν ὅτι διηγέχθησαν οἱ ἑξηγηταὶ περὶ τούτου, οἵ μὲν περὶ φωνῶν εἰρη- 40

1 τῷ] τῇ (utrobique) b 2 τὸ βιβλ. τοῦ φιλ. colloc. F: τὸ βιβλίον om. b 3 αὐτῶν Par. 2051 b: αὐτὸ F: αὐτὰ M; malim τὰ αὐτῶν 3 τῷ τοῦ ἄριστ. Mb 4 τοι. Fb ἐστιν om. Fb 6 post διδασκαλία add. ἀλλ᾽ ἐνταῦθα γενόμενοι ζητήσωμεν κατὰ πέντες τρόπους ἐνοθεύθησαν τὰ συγγράμματα. καὶ λέγομεν κατὰ τέσσαρας· δι' αἰσχροκέρδειαν, ως ἐπὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ὄμήρου συνέβη· διασκοπεῖσθεντων γάρ αὐτῶν ὁ φιλολογότατος (sic) πειστράτος βασιλεὺς ὣν τῶν Ἀθηνῶν ἐπειράσατο ταῦτα συναγαγεῖν καὶ δεῖ (corrige δὴ) τοῖς κομίζουσιν αὐτὰ καὶ μισθὸν ἐπηγγείλατο· διερεικὸν γάρ νόμισμα τῷ κομίζοντι στίχον ἔδιον. καὶ τινες πέντες βουλήμενοι κερδάνειν ἐποίουν στίχους καὶ προσέφερον πειστράτῳ ως τοῦ ὄμήρου. ἡ διὰ φιλίαν τὴν πρὸς τὸν μυσταγωγόν, ὥσπερ τοῦ πυθαγόρου μὴ συγγράμματα οἱ τούτου μαθηταὶ ἐβόδομήκοντα δύο στίχους ἡρωικοὺς ἐπέγραψαν τὰ χρυσᾶ ἔπη τοῦ πυθαγόρου. ἡ κατὰ πεντεξίλαιον, οἷον εἴ τις οὐκ ἔδοξε σχέδη ἄξει τοῦ ἀναγνώσκειμα θέλων ταῦτα ἐκδίδοσθαι ἐπιγράψει ταῦτα τινος ἔδοξα ἐκδότου δύναματα. νοθεύοντα δὲ καὶ κατὰ ἀλλούς δύο τρόπους, ἡ κατὰ διμωνυμίαν τῶν συγγραψάντων ἡ κατὰ διμωνυμίαν τῶν συγγραμμάτων (ἡ κατὰ ὅμ. τῶν συγγρ. in mrg.), ἀλλ᾽ ἐπανιτέον οὖθεν ἑξέβημεν F ἔκτον τοίνυν F 8 οὕτως F τὸ M συντιθέμενον Mb 8. 9 αὐτὸν τὸν ἄνθρ. M 11 δέκατον] ἔτι M ὄποιον δεῖ εἶναι post ἑξηγ. colloc. FM: post συγγρ. b; corrixi ex Vat. 2173 12 καὶ (ante ἄριστα) om. M 13 μέλαι F ἔμφρ. ἄνδρα b ὡς] ἵνα M: om. b τὸ μὲν — τὸ δὲ (14) Paris. 2051: τῶ μὲν — τῶ δὲ FM: τὸ μὲν γάρ — τὸ δὲ b παριστᾶν — ἑξετάξειν (15)] παρίστησι — ἑξετάξῃ M: παρίστησι — ἑξετάξει b 15 οὐδὲ γάρ δεῖ Paris 1973: οὐδὲ γάρ F: οὐ δεῖ γάρ Mb ἑαυτὸν πάντας b 16 λέγοιτε F ἑκεῖνα πάντα b κρατεῖν] κρατεῖν F 18 τύχη b 19 χρὴ ἑξηγ. colloc. F 21 τὰ post ἀνωτ. colloc. F μικρῶ M ἀνώτερον b 22. p. 9,1 post εἰρηκότες add. ἐθέλειν Mb

κάτες τὸν φιλόσοφον διαλαβεῖν οἱ δὲ περὶ πραγμάτων οἱ δὲ περὶ νοημάτων. καὶ κρατύουσιν ἔκαστοι τὰ ὑφ' ἑαυτῶν λεγόμενα ἐκ τινῶν τοῦ βιβλίου λέξεων, οἱ μὲν περὶ φωνῶν λέγοντες ὅτι φαίνεται διαιρῶν τὰς φωνάς, ὅταν λέγῃ ὅτι “τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται τὰ δὲ ἄνευ συμ-⁵ πλοκῆς”, οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὅτι ταῦτα φαίνεται διαιρῶν, ὅταν λέγῃ ὅτι τοις ἕποντας τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενὶ ἐστιν”, οἱ δὲ περὶ νοημάτων, ὅτι μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν λόγον φησι ‘περὶ τῶν γενῶν ἵκανά καὶ ταῦτα’ γένη δὲ ὑπηρούντες φησι τὰ διατερεύοντα καὶ ἐνογχαπτικά. Βίτιν καὶ ὁ Πορφύριος 370
10 εἰπεν “οὐδὲν ἄρα περιττὸν οὐδὲ ἐλλεῖπον περιέχει ἡ τοῦ γένους ὥρηθεῖσα ὑπογραφὴ τῆς ἔννοιάς” ὥστε καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῷ περὶ μόνων νοημάτων. καὶ ταῦτα μὲν ἔκαστοι λέγοντες δοκοῦσι διαφωνεῖν, τῷ δὲ δὲ πάντες τοις ἀλληλεύουσιν, εἰ καὶ οὐ τελείως ἀλλὰ ἐκ μέρους. ὕσπερ εἰ τις ὥρηθεῖσας τὸν ἀνθρωπὸν λέξῃ ὅτι ἀνθρωπός ἐστι ζῶον, ἀλλος δέ τις λέξῃ ὅτι λογικὸν 15 μόνον ἀρκεῖ, καὶ ἀλλος πᾶλιν ὅτι θνητόν, οἱ τρεῖς ἀληθεύουσιν, ἀλλ' οὐ τέλειον ἔκαστος εἰπεν ὅρον.

Ἐστιν οὖν σκοπὸς ἐνταῦθα τῷ φιλοσόφῳ διαλαβεῖν περὶ φωνῶν ση-¹⁰ μανιούσῶν πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. ὅτι δὲ ἀνάγκη τὸν λέγοντα περὶ ἑνὸς τούτων τῶν εἰρημένων εἰναι τὸν σκοπὸν συνάγειν καὶ τὰ λοιπὰ 20 δύο, ταύτη δεῖξομεν. ὅτε γάρ περὶ φωνῶν λέγων περὶ σημαντικῶν λέγει (καὶ γάρ περὶ ἀσήμων οὐδὲ εἰς παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λόγος), αὗται δὲ τοις σημαντικαῖς σημαίνουσι πράγματα διὰ μέσουν ὅρησονται νοημάτων (ὅτι γάρ λέγων τι πρᾶγμα τὴν περὶ αὐτοῦ πρᾶτον ἔννοιαν ἔχων τότε αὐτόν φησιν), ὥστε περὶ τῶν τριῶν ἐξ ἀνάγκης πάντως διαλέξεται. ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ περὶ 25 πραγμάτων λέγοντες εἰς μέσον ἀγέρμασαν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τούτων τὰ μὲν ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ ἐστιν, ὡς τὸ τριγένειαν καὶ ὅσα τοιαῦτα. τὰ δὲ καὶ διατάξαντα ἐστιν, οὐ δήποτε περὶ τῶν ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ κειμένων ἐροῦσι

2 καὶ κρατ.] κρατ. δὲ Μ 3 ὅτι φαίνεται διαιρῶν] διαιρεῖν F 3. 4 ὅταν λέγῃ] Cat. p. 1a16 5 ὅταν λέγῃ om. M (cf. Cat. p. 1a20) 6 τινὲς om. F 8 φησι] Cat. p. 11b15 9 ὁ Πορφύριος] Isag. p. 9,19 10 ἐλεῖπον F περιέχει—ἔννοιας [11]] καὶ τὰ ἔξης F 12 λέγουσι καὶ Mb 13 εἰ καὶ] πλὴν Mb 14 λέξη post λογικὸν colloc. F 15 δὲ καὶ ἀνάγκη Mb 16 τούτων om. Mb 17 συνεισάγειν M 18 τούτη] ταῦτη F γαρ, δὲ λι λέγων—πράγματα [22]] λέγω ἦ (ἢ om. b) περὶ ἀσήμων φησιν (φημι b) ἢ περὶ (περὶ om. b) σημαντικῶν, ἀλλὰ περὶ μὲν (μὲν om. b) ἀσήμων οὖ φησι (φημι b), περὶ τούτων γάρ οὐδὲ εἰς λόγος τοῖς φιλοσόφοις, περὶ σημαντικῶν δ' (δ' om. b) ἄρα, τριγένεια δ' αὗται πράγματα Mb 21 τριῶν πρᾶτον b 22 πάντως om. b 23 εἰς om. F ἐναγέσθ. b 24 ἐπινοίᾳ μόνον Mb 25 post τραγέλ. add. καὶ ἐποκένταυρος Mb 27 ὑφεστηκότα εἰσίν M 27. p. 10,1 διαλαβεῖν (διαλαμβάνειν b) ἐροῦσι colloc. Mb

διαλαβεῖν τὸν φιλοσοφὸν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ὄντων καὶ ὑφεστηκότων· ταῦτα δὲ ἡμᾶς διδάσκει οὐ τῷ δακτύλῳ ἐπιδεικνύς, ἀλλὰ διὰ φωνῶν τινων 25 σημαινουσῶν αὐτὸς διὰ μέσων νοημάτων. ἀλλὰ μήν καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας περὶ νοημάτων μόνον εἶναι τὸν σκοπὸν ἔρουμεν ὅτι τὰ νοῆματα πραγμάτων 5 ἐστὶ νοῆματα καὶ ὁ διδάσκων αὐτὰ ταῖς σημαινούσαις αὐτὰ διδάσκει φωναῖς· ὥστε δὲ τι ἄν τις εἰπῃ τῶν τριῶν, ἐξ ἀνάγκης ὅμοιογήσει καὶ τὰ ἄλλα 30 δύο. καλῶς τούνυν ἡμεῖς ἐλέγομεν ὅτι σκοπός ἐστι τῷ φιλοσόφῳ διαλεγθῆναι περὶ φωνῶν σημαινουσῶν πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. καὶ τοῦτο εἰκότως· τὸ γάρ προκείμενον βιβλίον καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας καὶ 10 πάσης τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐστὶ πρῶτον. ὡς μὲν οὖν πρῶτον τῆς 35 λογικῆς πραγματείας περὶ φωνῶν διδάσκει, ὡς δὲ προηγγούμενον καὶ τῆς ἄλλης Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας τῶν ὄντων, τοῦτ' ἐστι τῶν πραγμάτων, ποιεῖται διαίρεσιν. ἐκ δὲ τούτου ὅπλον ὅτι διὰ μέσων νοημάτων· τὰ γάρ ἄκρα διδασκόμενα καὶ τὸ μέσον ἐξ ἀνάγκης συνδιδάσκει.

15 ’Ἐλέγομεν δὲ διάρηγον ἔμπροσθεν ὅτι τῆς φιλοσοφίας δύο ἐστὶ μέρη, 40 τό τε θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικόν, καὶ διὰ τὸ μὲν θεωρητικὸν ἔχει περὶ τὴν κατάληψιν τοῦ ψεύδοντος καὶ τοῦ ἀληθοῦ, τὸ δὲ πρακτικὸν περὶ τὴν διακρίσιν τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τούτων ἐκάτερον διποδύεται τινα μὲν ὡς ἀληθῆ μὴ ὄντα ἀληθῆ, τινὰ δὲ ὡς ἀγαθὰ μὴ ὄντα 45 ἀγαθά, ἵνα μὴ ἀπατῶνται ἀπ' αὐτῶν οἱ ἀνθρωποι, δεῖ αὐτοῖς τινος δργάνου διακρίνοντος αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα, ἵνα ὥσπερ γνώμονι τινὶ καὶ κανόνι γράμμενοι τὰ μὴ ἐφαρμόζοντα ἀπωμῶνται· τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ἀπόδειξις. |

1 ὄντως ὄντων καὶ] τῶν ὄντει Μ 2 δὲ ομ. b post ἐπιδεικνύς add. ὅτι τόδε μὲν ἔύλον τὸ δὲ εἰ τύχοι (πόδες δὲ εἰ τύχη b) λίθος Mb ἀλλὰ καὶ διὰ Μ 3 διὰ μέσων δηλούντος Μ 4 μόνων Mb 5 εἰσὶ b τὰς σημαινούσας — φωνάς Mb διδάσκει Fb 6 εἴποι b ὅμοιογήσεις M 7 post ἡμεῖς add. συνελόντες M: συνελόντες b λέγομεν Mb post ἐστὶ add. ἐνταῦθα Mb 8 τῶν φωνῶν M τῶν σημαιν. M 10 τῆς ομ. Fb ὡς μὲν — πραγματείας (11) ομ. F 11 post φωνῶν add. γάρ F 11.12 τῆς ἀλλῆς Ἀρ. φιλ. ομ. F 12. 13 ποιεῖται διαίρεται τῶν πραγμάτων Mb 13 τούτων M 14 συνδιδ.] διδάσκει M 15 ἐλέγομεν δὲ διάρηγον ἔμπροσθεν ὅτι] ἀλλ' ἵν' (ἵνα καὶ b) ἀλκριβέστερον ἀντιλαβόμεθα τοῦ σκοποῦ (τοῦ σκ. ἀντιλ. b), φέρε τῶν διάρηγον ἔμπροσθεν εἰρημένων ἀναργήσωμεν. ἐλέγομεν ὅτι Mb διάρηγον ἔμπροσθεν] p. 4, 28 sq. 16 μὲν ομ. Fb post ἔχει add. πραγματείαν M περὶ ομ. F 17 τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ ἀληθοῦ F: τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀληθείας M: τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ γ' ἀληθοῦς b περὶ ομ. M 18 τε ομ. M 20 ἀπ'] ὑπ' Mb 21 τοῦ διακρίνοντος M αὐτῶν Fb γνώμῃ b 22 τὰ μὴ ἐφαρ.] τὰ μὲν ἐφαρμόζοντα αὐτῶν δέχονται τὰ δὲ μὴ ἐφαρ. M ἀπωμούντο Fb post ἀπόδειξις add. ἀλλ' εἰδέναι γρὴ ὅτι περὶ τὴν τῶν γενομένων γένεσιν τε καὶ ποιήσιν δύο τινῶν ἐστὶ γρεία, θεωρίας τε καὶ πράξεως, καὶ ἀντιπεπονθήσις ἔχουσι τὰ δύο πρὸς ἀλληλαγή τὸ γάρ (τοῦ add. b) ἐτέρου πέρας τῶν ἐτέρων γίνεται ἀρχή (καὶ ἡ τοῦ ἐτέρου ἀρχή τῷ ἐτέρῳ γίνεται πέρας add. b). ἀλλ' ἵνα ἡμῖν ἡ διδασκαλία σαφεστέρα γένηται, φέρε γρησμόμεθα παραδείγματι. βούλεται τις ἑαυτῷ κατασκευάσαι κώλυμα θάλπους καὶ ψύχους καὶ ἀνέμων καὶ ὅμβρων (ὅμβρου b), τουτέστιν δροφήν. ὁ τοιοῦτος σκοπεῖ ὅτι μετέωρος ἡ δροφὴ μένει οὐ δυνήσεται· δεῖ τοινύν τινῶν τῶν ὄχοιντων αὐτήγου ταῦτα δὲ ἄν εἰεν οἱ τοῖχοι. ἀλλ' ἵνα καὶ (καὶ ομ. b) οὗτοι στῶσιν, αὐτῶν δεῖ προκαταβληθῆναι θεμέλια (δεῖ. θ. πρ. αὐτ. b). ἵνα δὲ καὶ αὐτὰ (ἀλλ' ἵνα ταῦτα b) καταβληθῶσι, δεῖ τὴν γῆν δρύξαι. οὕτω γοῦν (γοῦν: μὲν b) θεωρῶν ἦρεστο μὲν ἀπὸ τῆς δροφῆς, ἐληγκεῖ δὲ παρὰ τὴν ὄρυξιν τῆς γῆς. οὔκοντι ἀνάπταινεν τῇ πράξει μὲν ἀρχεται (ἀρ. μὲν. b) δρύξτειν τὴν γῆν, δρύξας δὲ καταβάλλει τοὺς θεμελίους,

ἡ δὲ ἀπόδειξις συλλογισμός ἐστι, ὁ δὲ συλλογισμός, ὡς ἥδη εἴρηται, οὐδὲ 38^a ἀπλοῦν πρᾶγμα ἀλλὰ συλλογή ἐστι λόγων καὶ συντίθεται ἐξ ὄνομάτων καὶ 20 ῥημάτων, αἵπερ εἰσὶ προτάσεις. καὶ θτὶ ὑπόκειται τὰ ὄντατα κατηγορεῖται δὲ τὰ ῥῆματα, καὶ ταῦτα σύγκειται ἐκ τῶν συλλαβῶν, ἀλλ᾽ αὐτὰ καθ᾽ αὐτὰ 5 οὐδὲν σημαίνουσιν, θτὶ οὐδὲις περὶ τούτων τῷ φιλοσόφῳ λόγος, οὐδὲ ἐπὶ 25 τῶν ὄντατων καὶ ῥῆμάτων στηρίζειν, οὐδὲ ἐπὶ τῶν συλλαβῶν αἵπερ εἰσὶν ἐπέκεινα. τοιχαροῦν ἀνάγκη τίνει ἐν γέσῃ ψύτων τι. λέγομεν τοίνυν 30 δτὶ ἐστι πρὸ τούτων ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν· εἰδέναι γάρ δεῖ δτὶ ἡ φύσις γινώσκουσα δτὶ κοινωνικὸν ἔμελλε γενέσθαι τὸ ζῷον τοῦτο, 10 ἔδωκεν αὐτῷ φωνήν, ἵνα διὰ ταύτης ἀλλήλοις σημαίνωσι τὰ ἔαυτῶν νοήματα. καὶ συνελθόντες οἱ ἀνθρώποι συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους τόδε μέν, 35 εἰ τύχοι, ἔύλον ὄνομάζεσθαι τόδε δὲ λίθον καὶ τὴν μὲν Σωκράτης φωνὴν τὴρδέ τινος οὐδείς εἰναι σημαντικὴν τὴν δὲ περιπατεῖν τὴρδέ τινος ἐνεργείας. κατὰ τοῦτο μὲν οὖν τὸ σημαντόμενον ἀπασπαί φωναῖ δνομάζονται. 15 κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν ἐπεσκέψαντο δτὶ ταῖς μὲν τῶν φωνῶν δύναται συντάττεσθαι ἄριθμα, χρόνοι δὲ οὐχί, ἀπερ ἐκάλεσαν ὄντατα, ταῖς δὲ χρόνοι μὲν συντάττονται, ἄριθμα δὲ οὐ, ἀπερ εἰσὶ ῥῆματα. σκοπὸς τοίνυν δτὶ τῷ Ἀριστοτέλει διαλαβεῖν οὐ περὶ ὄντατων ἀπλῶν καὶ ῥημάτων, ἀλλὰ 45 περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν σημαίνουσῶν ἀπλὰ πράγματα

ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοὺς τοίχους, ἐπὶ τοῖς τοίχοις τὴν ὀροφήν, καὶ εἰς τὴν ἀργὴν τῆς θεωρίας ἐπειδὴν ἡ πρᾶξις. οὕτως οὖν γάντασθαι ἐπὶ τῇς ἀποτίθεμε Μb 1 ἡ δὲ ἀπόδειξις— ἀνάγκη (7)] ἐπειδὴ γάρ ἀπόδειξιν εἰδέναι βούλομεθα, η δὲ ἀπόδειξις συλλογισμός τίς ἐστι, πρὸ ἐπειδὴς οὐσια ἀγράτεος τίς ἡ ἀπλῶς ἀπλοῦν ή συλλογισμός. ἀλλ᾽ ἐπειδή, καὶ (καὶ οὐ. ή, δὲ ἀπλῶς (ἀπλοῦν b) οὗτος συλλογισμός οὐκ ἔστιν ἀπλοῦν πρᾶγμα ἀλλὰ σύνθετον, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄντα δηλοῖ, συλλογή γάρ τίς ἐστι ἡγοῦν. οὐδὲ οὐσια πρώτων μαθεῖν γ. πρ. ή τὰ ἔξι ὡν συντίθενται, ταῦτα δὲ εἰσὶν αἱ προτάσεις. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ (ἐπειδὴ b) καὶ αὗται σύγκειται ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου καὶ ὑπόκειται μὲν τὰ ὄντατα κατηγορεῖται δὲ τὰ ῥῆματα, ἐπισκεπτέον ἄρα καὶ περὶ τούτων. ἀλλὰ καὶ ταῦτα σύγκειται ἐκ τῶν συλλαβῶν, ἀλλ᾽ αὗται καθ᾽ αὐτὰς (αὐτὰ καθ᾽ αὐτὰ b) οὐδὲν σημαίνουσιν, ὥστε περὶ τούτων οὐδὲν ὁ φιλόσοφος ζητήσει περὶ γάρ τῶν ἀσήμων εἰρήκαμεν ὡς οὐδὲ εἰς αὐτῶν ἔστι (ἔστι ου. b) λόγος. ἀρ δὲ οὖν δὲ τῷ, ὄντατων καὶ τῷν b ῥημάτων στηρίζειν: λέγομεν δτὶ οὐ. ἀλλ᾽ ἐπέκεινα προβλέψειν. ἀλλ᾽ ἐπέκεινα (ἐπ. δὲ b) τούτων αἱ συλλαβαὶ εἰσι (εἰσι ου. b). ζητήσωμεν (ζητήσομεν b) οὖν περὶ συλλαβῶν; λέγομεν δτὶ οὐδὲ ταῦτα. οὐκοῦν εἰ καὶ τῶν ὄντατων τε (τε ου. b) καὶ (τῷν b) ῥημάτων ἐπέκεινα βαθιούμεθα καὶ περὶ συλλαβῶν οὐδὲν διαλεξύμεθα, ἀνάγκη Mb εἰρηται] p. 5,10 2 καὶ συντίθεται— προτάσεις (3) correctione eagent; scribas αἵπερ εἰσὶ προτάσεις καὶ συντίθεται ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου 3 ὑπόκεινται F 7 ἐπέκεινα] ἔκεινα F τι ante εἶναι colloc. M: post εἶναι b λέγει F 9 κοινωνεῖν b ημελεῖν b γενέσθαι] εἶναι M: ου. b 10 δέδωκεν M ἀλλήλοις αἱ ψυχαὶ M: αἱ φωναὶ (αἱ κοινωναὶ?) b σημαίνουσι F 11 οι ου. Mb post ἀνθρώποι add. δσοι τῆς αὐτῆς ηβούλοντο κοινωνῆσαι πολιτείας Mb 12 τύχη b ὄντος οὐλοῦ b ὄντατα M τόδε δὲ Paris 1973: τὸ δὲ FMb σωκράτους F 14 κατὰ] καὶ M 15 ἐπέσκηψαν Mb δύνανται M 16 συντάττεσθαι] συνάπτεται Mb ἄριθμον M χρόνος M ἀπερ ἐκάλεσαν ὄντατα ου. Mb 17 ἀπερ εἰσὶ ῥῆματα] καὶ τὰ μὲν ἐκάλεσαν ὄντατα ὅπου τὰ ἄριθμα, τὰ δὲ ὅπου χρόνοι ῥῆματα Mb post ῥῆματα add. καὶ λέγονται κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολὴν ποώτην δέσιν ἐσχηκέναι αἱ φωναὶ, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν (θέσιν add. b) δευτέραν Mb ἐνταῦθα τοίνυν ὁ σκοπὸς M: ὁ τοίνυν σκ. b 19 πρώτης ου. F

διὰ μέσων ἀπλῶν νοημάτων. | ἀρ' οὖν περὶ πασῶν τῶν φωνῶν διαιλέγεται 38^ο ἐν ταῖς Κατηγορίαις; οὐ δήπου. ἀπειροι γάρ εἰσι, τὰ δ' ἀπειρα πρὸς ἐπιστήμην οὐ παραλαμβάνεται. ἀλλ' εἰς καθόλου τινὰς ἀνάγει φωνάς, οὐκ ἀμφίστους δέ, ἀλλὰ τῷ τῆς θεοῦ ἀριθμῷ περικεκλεισμένας.¹⁰ 5 ὅπο δὲ ταύτας ἀνάγονται πᾶσαι αἱ φωναί, αἱ εἰσιν οὐσία ποσὸν ποιὸν 46

1 post νοημάτων add. καὶ κατὰ μὲν τὴν θεωρίαν οὕτως ἀναλύοντες ἐληγχόμεν παρὰ τὴν πρώτην θέσιν. ἀρξάμεθα δὲ (μὲν b) ἀπὸ τῶν κατηγοριῶν, ἐν αἷς ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἥμπεται παραδίδοται. μετ' ἑκείνῳ δὲ τὸ περὶ ἔρμηνεας ἀνελεξάμεθα (ἀναλεξόμεθα b), ἐν ᾧ καὶ περὶ ὄνομάτων καὶ περὶ (περὶ οι. b) ἡγημάτων καὶ περὶ τῶν (τῶν οι. b) προτάσεων. εἶτα τὰ πρώτα ἀισθητικά, ἐν οἷς τὸν καθόλου συλλογισμὸν ἔστι μαθεῖν (εὑρεῖν b), καὶ οὕτως θεσπερον τὰ ἀποδεικτικά Mb ἀρ' οὖν ἐν ταῖς κατ. περὶ πασῶν ὁ φιλόσοφος (ὁ φιλόσοφος οι. b) τῶν φωνῶν διαιλέγεται (διαιλέγεται b) καὶ πᾶσαν ἥμπεται θεταῖσθαι παραδόσει φωνήν (φων. ἐντ. παραδίδωσιν b); οὐ δήπου Mb 2 ἀπειροι] ἀπειρα Fb 2. 3 ἐπιστήμῃ οὐ περὶλαμβάνονται b 3 παραλαμβάνονται M post παρὰl. add. ὥστε διὰ τοῦτο οὐ διαιλέγεται περὶ πασῶν τῶν κατὰ μέρος Mb ἀνάγων Mb 4 οὐκ ἀρίστους δέ] καὶ ταύτας οὐκ ἀρίστως (ἀρίστους b) Mb δοὶ αἱ φωναὶ οι. Mb αἱ εἰσιν οὐσίᾳ] αἱ εἰσιν οὐσίαι F: ὥσπερ γάρ οἱ γραμματικοὶ τὰς λέξεις πάσας (ταύτας b) ὑπό τινας ὀκτὼ γενικὰς κοινωτήτας (κοινωτάτας b) συνέλαβον, ὅντας ἥημα μετογήν ἀρθρὸν ἀντωνυμίαν πρόθεστην ἐπίρρημα σύνδεσμον, καὶ οἵαν δῆποτέ τις ἐπινοήσειν ἐπὶ (ὑπὸ b) μίαν τούτων ἀνάγεται, οὕτω καὶ οἱ φιλόσοφοι πάντα τὰ ὅντα βουλόμενοι διδάξαι, ἐπειδὴ (τὰ add. b) κατὰ μέρους ἀπεριληπταὶ ἦν (εἰσι b), συναγαγόντες (συνάγοντες b) ἀπαντα περιέλεισαν τε καὶ περιέργαψαν ὑπό τινας δέκα φωνάς. λαζόντες γάρ, εἰ τύχοι (τύχη b), τὴν σωκράτης φωνὴν καὶ πλάτων καὶ ἀλκιβιάδης, ὑπὸ καθολικώτερον εἰδος ἀνήγγαρον τὴν ἀνθρωπὸς φωνήν, ὄμοιός δὲ (δὲ οι. b) καὶ τῶν κατὰ μέρους κυνῶν ὑπὸ ἐν εἰδος τὸ τοῦ κυνός, ὄμοιός δὲ καὶ (όμ. δὲ καὶ οι. b) τῶν κατὰ μέρους ἵππων οἷον ἔανθους καὶ βαλίου ὑπὸ τὴν ἵππος (τοῦ ἵππου b). ταῦτα πάντα τὰ εἰδῆ συναγαγόντες εἰς ἓν (τι add. b) καθολικώτερον συνήγαγον τὸ δῆμογον. ὄμοιός δὲ καὶ ἄγγελον καὶ ἀνθρωπὸν ὑπὸ τὸ ἐν συναγαγόντες (συν. ἐν b) ἐποίησαν τὸ λογικόν. πάλιν τὸ λογικὸν καὶ τὸ δῆμογον συναγαγόντες εἰς ἓν κοινὸν (εἰς ἐν συναγ. b) ἐποίησαν τὸ ζῶον. εἴτα συναγαγόντες πλάτωνον καὶ συνῆγην καὶ κυπάριστον καὶ τὰ κατὰ μέρους εἰδῆ ἀνήγαγον ὑπὸ ἐν τι μέρους (ἐν γένος b) τὸ φυτόν. ὄμοιός δὲ συναγαγόντες ἔγνοις (καὶ add. b) ὅστρεα (ὅστρα b) καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὄμοια τούτοις ἀνήγαγον ὑπὸ ἐν γένος τὸ ζωόρχοντον μέρους δὲ (δὲ οι. b) τοῦ ζῶου καὶ τοῦ φυτοῦ, ἐπειδὴ οὔτε κινοῦνται κατὰ τόπουν ὡς τὰ ζῶα οὔτε μήγαν ἀνατίθητα εἰσιν (εἰσιν οι. b) ὡς τὰ φυτά. ταῦτα πάλιν τὰ τρία, λέγω δὴ τὸ ζῶον καὶ τὸ φυτόν καὶ τὸ ζωόρχοντον, συναγαγόντες εἴς τι κοινὸν ἐποίησαν τὸ ἔμψυχον, λίθον δὲ καὶ ἔλιον (ἔλια b) συναγαγόντες καὶ τὰ ἄλλα (ἄλλα οι. b) τούτοις ὄμοια ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ἔμψυχον, καὶ αὐθίς τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ (τὸ οι. b) ἔμψυχον συναγαγόντες ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ σῶμα, εἴτα ψυχὴν καὶ ἄγγελον καὶ τὰ ὄμοια τούτοις ὑπὸ τὸ δσώματον, εἴτα ταῦτα συναγαγόντες πάντα (πάντα οι. b) ἀνήγαγον εἰς τὴν γενικωτέραν (γενικωτάτην b) οὐσίαν· ταῦτας γάρ ἀνωτέρω (ἀνώτερον ἔτερον b) οὐδέντις εἰσιν. πάλιν συναγαγόντες ἀριθμὸν καὶ (καὶ οι. b) δίπτηγον καὶ τρίπτηγον ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ (τὸ οι. b) ἐν γενικώτατον τὴν ποσότητα. πάλιν συναγαγόντες λευκὸν καὶ μέλαν καὶ γραμματικὴν (-κὸν b) καὶ ἐπιστήμην (-στήμον b) καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἀνήγαγον γενικῶς ὑπὸ τὸ ἐν (κοινῶς ὑπὸ ἐν b) γενικώτατον τὴν ποιότητα, καὶ αὐθίς δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν καὶ φύλον καὶ ἔγχθρον ὑπὸ τὴν (τὰ λέγ. b) εἶναι οἷον ἐν λοκείων ἐν ἀκαδημίᾳ (ἢ add. b) ἐν ἀργορά ὑπὸ τὴν τοῦ (τοῦ ιη. b) ποτὲ κατηγορίαν εἰσίν (ἔστιν b), οὗτα δὲ ἀνακείθουσι λέγονται (λέγ. οι. b) ἢ καθέξεσθαι, ἀναφέρονται (ἀναφ. οι. b) ὑπὸ τὸ ἔχειν, οὗτα δὲ κατείσθαι ἢ τέμνεσθαι (τ. ἢ η. b) ὑπὸ τὸ πάσχειν, οὗτα δὲ καίσται (ἢ add. b) τέμνειν ὑπὸ τὸ ποιεῖν. ἔσχον οὖν οὐσίαν Mb (cf. Ammon. in Porph. Isag. p. 17 sq.) ποιόν, ποιόν b

πρός τι ποῦ ποτὲ ποιεῖν πάσχειν κεῖθαι ἔχειν. καὶ ὁ μὲν σκοπὸς οὗτος.

Τὸ δὲ χρήσιμον αὐτόθιν δῆλον· εἰ γάρ ἀργὴ ἐστὶ τῆς λογικῆς πραγ- |
ματείας τὸ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον, ἡ δὲ λογική, ὡς εἰρήκαμεν, ἡμῖν 39a
5 διακρίνει τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τοῦ φεύδους καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ, συμ-
βάλλεται ἄρα ἡμῖν τὸ προκείμενον βιβλίον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ τάξις αὐτόθιν
ἡμῖν ἀναφράνεται. εἰργάστων ἡμῶν ἡτὶ ἡ γὲν ποώτῃ θέσις τῶν ἀπλῶν 5
φωνῶν προγρεῖται τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων, τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὰ
ἔρματα τῶν ἀπλῶν λόγων, οὗτοι δὲ τῶν συλλογισμῶν τῶν καθόλου, οὗτοι
10 δὲ τῶν ἀποδεικτικῶν συλλογισμῶν· πρὸς τούνυν τὴν τάξιν τούτων καὶ τὰ
βιβλία πεποίηνται.

Χητητέον δὲ τί δή ποτε Κατηγορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον. λέγομεν
τούνυν ὅτι πρόκειται αὐτῷ διδάξαι περὶ γενῶν καὶ εἰδῶν καὶ ὅτι τὰ μὲν 11
εἴδη τοῖς αὐτῶν γένεσιν ὑπόκειται, τὰ δὲ γένη κατηγορεῖται τῶν εἰδῶν
15 ἑαυτῶν, ὥστε τὰ μὲν ἄπομα μόνως ὑπόκειται, τὰ δὲ ὑπάλληλα τοῖς μὲν 15
πρὸ αὐτῶν ὑπόκειται, τῶν δὲ μετ' αὐτὰ κατηγορεῖται, τὰ δὲ γενικότατα
μόνως κατηγορεῖται. ἐπειδὴ τούνυν αἱ δύκα φωναὶ τῶν γενικωτάτων εἰσὶ¹
καὶ μόνως κατηγοροῦνται μηδὲν ὑπόκειμεναι, διὰ τοῦτο Κατηγορίας
ἐπέγραψεν.

20 Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι ἐν ταῖς παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν μὲν Ἀναλυτικῶν τεσσαράκοντα βιβλία εὑρηγηται, τῶν δὲ Κατηγοριῶν δύο· τὸ μὲν ἔτερον
εἶχεν ἀργὴν “τῶν ὄντων τὰ μὲν ὄμώνυμα λέγεται τὰ δὲ συνώνυμα”, τὸ
δὲ δεύτερον, ὅπερ νῦν προκείμενον ἔχομεν· καὶ προτετέμηται τοῦτο ὡς 25
τάξει καὶ πράγματι πλεονεκτοῦν καὶ πανταχοῦ πατέρα τὸν Ἀριστοτέλην
25 κηρυττον· ὅτι δὲ γνήσιον τοῦ φιλοσόφου τὸ σύγγραμμα πάντες ὄμοιογοῦσι.
φαίνεται γάρ ἐν πᾶσι τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις μεμνημένος τῶν ἐνταῦθα θεωρη-
μάτων· διόπερ εἰ τοῦτο νόθον, κάκεῖνα, εἰ δὲ ἔκεινα γνήσια, καὶ τοῦτο 30

3 αὐτόθι Mb τῆς λογ. ἐστὶ Mb 4 εἰρήκαμεν] p. 4,28 sq. 6 ἄρα συμβ. b 7 μὲν
om. b 8 καὶ τῶν ῥημάτων M τὰ (ante ῥήματα) om. M 9 οὗτοι (alt.)] λέγω F
10 πρὸ τῆς τάξεως τοίνυν b 10,11 τὸ βιβλίον (τοῦτο add. b) πεποίηται Fb 13 πρό-
κειται αὐτῷ] ἐπέγραψε τῷ δόντατι τούτῳ τὸ σύγγραμμα οὐχ ὡσπερ ἐν δικαστηρίῳ b) ποικιλεται αὕτη ἡ φωνή, οὐ γάρ πρόκειται αὐτῷ ῥήτορεῦσαι, ἀλλὰ μᾶλλον Mb καὶ
μαζεῦν ὅτι Mb 14 αὐτῶν F 14, 16 ὑπόκεινται Mb 15 μόνον Mb 15 ὑπόκεινται M
post ὑπάλληλη add. τουτέστι τὰ μεταξὺ M: τουτέστι τὰ πρὸ αὐτῶν b μὲν (alt.) om. F
16 μετὰ ταῦτα M: μεταξὺ ταῦτα b κατηγοροῦνται M καὶ ὅτι τὰ γενικ. F
17 post φωναὶ add. αὐταὶ M 18 μόνον b κατηγορεῖται F 20 δὲ] γάρ M 21 δόσο] ὀδόνεκα. καὶ τέως δόσο τὰ κρείτω F 22 εἰχεν ἀργὴν F: εἶχε τὴν ἐπιγραφὴν, τὴν ἀργὴν
φημι, οὕτως M: εἶχε τὴν ἐπιγραφὴν, οὕτως δέ φημι τὴν ἀργὴν b 23 ἔγ. προ. b
post ἔχομεν add. εἶχε τὴν ἐπιγραφὴν τοιάντην ὄμώνυμα λέγεται ὃν δόνομα μόνον κοινόν, δὲ κατ' ὄνομα λόγος (δὲ ὅρος b) τῆς οὐσίας ἔτερος Mb καὶ προτετέμ.] προτ. γοῦν M:
προτ. δὲ b 24 τάξει εχ πράξει corr. F 26 post γάρ add. αὐτὸς ὁ ἀριστοτέλης M:
ἢ ἀρ. αὐτὸς b αὐτοῦ libri ἐνταῦθα λεγομένων θεωρημάτων M 27 διόπερ — ἔσται
(p. 14,1) correxi: διόπερ εἰ τοῦτο νόθον, κάκεῖνα· εἰ δὲ τοῦτο γνήσιον, κάκεῖνα γήσια ἔσται
F: εἰ τούτου φίλοις εἴναι νόθοις (v. εὖν. b) τοῦτο τοῦτο om. b; τὸ βιβλίον. κάκεῖνα πάντα
συννοθεύσομεν τούτω, εἰ δὲ (ἢ εἰ b) ἔκεινα γνήσια, καὶ τοῦτο δηλονότι σὺν αὐτοῖς Mb

γνήσιν ἔσται. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι τὰ εὑρίματα τῶν κατηγοριῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ἀλλὰ προϋπήρχεν, ἡ δὲ τούτων σύνταξις ὑπάρχει αὐτοῦ.

Διαιρεῖται δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία, εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν, | εἰς τὰς 39b κατηγορίας υπέξ. εἰς τὰ μετὰ τὰς κατηγορίας. τὰ δὲ πρὶν τῶν κατηγοριῶν 5 συμβαλλόμενα ἥμιν ἔσται εἰς τὴν τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίαν· ἐπειδὴ γάρ τοι ἔμελον ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ μνημονεύειν λέξεων τινῶν ἥμιν ἀγνώστων, διὰ τοῦτο περὶ αὐτῶν προδιδάσκειν θέλει, ἵνα μὴ δόξῃ τὸν λόγον συνταράττειν. διαιρέγεται δὲ ἐν τῷ τέλει περὶ τῶν μετὰ τὰς κατηγορίας.¹⁰ ἐπειδὴ γάρ ἐν τῷ διδάσκειν τὰς κατηγορίας ἐγρήσατο λέξεσι τισιν οὐκ ἐγνωσμέναις, διαιρήψεται καὶ περὶ αὐτῶν. ἀλλὰ ζητητέον τί δῆ ποτε καὶ πρὶν τῶν κατηγοριῶν ἐδίδαξε· καὶ λέγομεν ὅτι τῶν μὲν κατ' ἀρχὴν ἐμνημόνευται προλαβόντων ὡς πάντῃ ἀγνώστων, τὰ δὲ ἐφύλαξεν ἐν τῷ τέλει ὡς 16 ἀνὴρ ἐγνωσμένα ἐν τῇ συνήθειᾳ, οὐ μὴν διηρθρωμένην ἥμιν ἐχόντων τὴν περὶ αὐτῶν γνῶσιν. ὅμεν καὶ μέριπον διαιλαβόντων περὶ αὐτῶν ἐγρήσατο τούτοις 15 ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ· πάντες γάρ ἀνθρώποι γρῶνται κατὰ τὴν συνήθειαν τῇ τε ἀμαλέσσει καὶ τῇ πρότερον καὶ τῷ τῆς κινήσεως δύνοματι.²⁰ παραδιδώσι τοῖνυν ἀκριβῶς τίνα ποτέ ἔστι τὰ δύο αὐτῶν σημαντικόντων. τινὲς δὲ εἰρήκασι ταῦτα προτιμεῖρά τινα νόμισαν ὑπὲν τῶν θεούλομένων ἀντηνώσκεσθαι τοὺς Τόπους μετὰ τὰς Κατηγορίας εὐθέως· ἀμέλει τοι καὶ τὸ 25 προκείμενον βιβλίον οὕτως ἐπιγράφουσι Πρὸ τῶν τόπων. οὗτοι δὲ καὶ τῇ 25 ἐναργείᾳ καὶ τῇ τάξει ἀντικρὺς μάχονται, εἴ γε ἐδίδαξεν ὅτι τῶν μὲν δυομάτων καὶ ὥρημάτων προρχεῖται ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν προσεχῶς, διδάσκει δὲ ἐν μὲν ταῖς Κατηγορίαις περὶ θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐν δὲ τῷ Περὶ ἐρμηνείας περὶ δύνομάτων καὶ ὥρημάτων· ὥστε 29 ἕκατερα ἔχονται ἀλλήλων ὥσπερ σειρά τις, καὶ οὕτε πρὸ ἐκείνου δύναται τοις ἄλλοι ἀνατινώσκειν ἢ τὰς Κατηγορίας οὕτε μετὰ ταύτας ἄλλοι ἢ τὸ Περὶ

2 αὐτοῦ ὑπάρχει colloc. M 4 καὶ εἰς τὰ b τὸ δὲ — συμβαλλόμενον (5) b 5 [ἔσται] ἔστιν M πρὸτι διδασκαλίαν add. ὥσπερ γάρ (γάρ om. b) οἱ γεωμετραι πρὸ τῆς τῶν γραμματικῶν (γραμμικῶν b) θεωρημάτων διδασκουσιν ἥματς τι ἔστι σημεῖον καὶ τις ἔστιν εὐθεῖα καὶ τις γωνία (τις γων. κ. τις εὐθ. b) ὡς ἂν συμβαλλόμενα αὐτοῖς (ἢ add. b) εἰς τὴν περὶ (περὶ om. b) τούτων διδασκαλίαν, οὕτω καὶ ὁ φιλόσοφος ἐνταῦθα Mb γάρ om. Mb 6 μνημονεύειν b 7 προδιδάσκειν θέλει] διδάσκει M μὴ post λόγον transp. Mb δόξῃ Philop.: δεῖξῃ Fb: evan. M 8 διαιρέγεται δὲ ἐν τῷ τέλει] είτα μετὰ ταῦτα (μ. τ. om. b) διδάσκει περὶ αὐτῶν τῶν [ἕκα add. b] κατηγοριῶν καὶ ὕστερον ἐν τῷ τέλει διαιρέεται Mb 9 ἐπεὶ M γάρ] δὲ Mb 10 ζητητέον] ζητήσεως ἄξιον M 10. 11 καὶ πρὸ τῶν κατ. (in mrg. add. m.² καὶ μετὰ τῶν κατηγοριῶν) F: καὶ μετὰ ταῦτα καὶ πρὸ τῶν κατ. M: καὶ μετὰ ταῦτα περὶ τῶν κατ. b 12 παντὶ M: πάνυ b post ἀγνώστων add. εἰ οὖν καὶ ταῦτα σὺν αὐτοῖς ἔταξε, τὸ προσώμον ἐπιμήκιστον (ἐπιμήκ. οἰη. b) ἔκτενεσθαι συνέβαινεν Mb τὰ δὲ ἐφύλ. [ἔφύλαξε δὲ νῦν αὐτὰ M: ἐφ. αὐτὰ τοῖνυν b 13 ἐγνωσμένων b ἐν] μὲν M ὑμῶν F: om. b ἔχόντων post αὐτῶν colloc. F 14 μὴ προδιαιλαβόν Mb 16 πρότερα Fb τοῦ κινήματος Fb 17 παραδώσει Fb 18 ταῦτα om. b προσεγγράψθαι b: προσεγγράψθαι codd. 21 ἐνεργεῖα Fb ἐδίδαξα b 22 τῶν ὥρη. Mb 23 διδάσκει — φωνῶν] αἵπερ εἰσὶν αἱ κατηγορίαι F θέσεων b 24 δύνομάτων τε καὶ Mb 25. 26 δύναται τις] τι δύνασαι M 26 ἢ τὰς κατηγορίας om. M ταύτας] τοῦτο M: ταῦτα b

έρμηνείας, καὶ ὁ αὐτὸς λόγος τε καὶ ἡ τάξις ἄχρι τῶν Δευτέρων ἀναλυτικῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν Ἀποδεικτικῶν.

p. 1 a 1 Ὁμώνυμα λέγεται ὥν ὄνομα μόνον κοινόν.

F
f. 89r

Εἰ μὲν αἱ ψυχαὶ ἄνω ἡσαν χωρὶς τοῦ σώματος τούτου, πάντα ἀν 5 ἐγίνωσκον ἑκάστη οἷκον μηδενὸς ἔτερου προσδεόμεναι, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ κατεληγόμασι πρὸς τὴν γένεσιν καὶ συνδέδενται τῷ σώματι καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀγήλως ἀναπιμπλάξεναι ἀμβλυώττουσι καὶ οὐδὲ οἰκαί τέ εἰσι τὰ πράγματα γνωσκειν ὡς ἔχει φύσεως, διὰ τοῦτο τῆς ἀλλήλων ἐδεήθησαν κοινωνίας διακονούσης αὐταῖς τῆς φωνῆς εἰς τὸ διαπορθμεύειν ἀλλήλαις τὰ νοήματα. 10 Ὁ δηλοῦνται δὲ πάντα καὶ δι' ὄνομάτων καὶ διὰ λόγων. καὶ τοῦτο γε εἰκότως, εἴ γε τῶν ὄντων ἔκαστον καὶ ἐν τί ἔστι καὶ σύγκειται ἐκ πλειόνων | μερῶν οἰκείων, ἀ συνελθόντα ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τὴν φύσιν· οἷον ὁ ἀνθρώπος 89r καὶ ἐν τί ἔστι καὶ σύγκειται ἐκ γένους καὶ τῶν συστατικῶν αὐτοῦ διαφορῶν· ὡς μὲν οὖν ἦν ὥν δηλοῦνται ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου φωνῆς, ητὶς ἀπλοῦν ἔστιν 15 ὄνομα, ὡς δὲ συγκείμενος ἔκ τινων δηλοῦνται ὑπὸ τοῦ λόγου ἑκάστην τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἰδιότητῶν ἐπεξιόντος, οἷον ζῷον λογικὸν θυητόν. τούτων τοίνυν οὕτως εἰρημένων εἰ λάβοιμεν δύο πράγματα, ταῦτα ἢ κατὰ ἀμφότερα κοινωνοῦσι, λέγω δὴ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸν λόγον, ἢ κατ' ἄμφω διαφέρουσιν, ἢ κατὰ μὲν τὸ ἐν κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸ ἔτερον διαφέρουσιν· καὶ 20 τοῦτο διχῶς· ἢ γάρ κατὰ μὲν τὸν λόγον κοινωνοῦσι κατὰ δὲ τὸ ὄνομα διαφέρουσιν, ἢ ἀνάπταται κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνοῦσι κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέρουσιν· ὅστε τέσσαρας εἰναι διαφοράς. εἰ μὲν οὖν κατ' ἄμφω κοινωνοῦσιν, δημομάζεται συνώνυμα ὥσανει σὺν τῷ δηλούματι καὶ τοῦ δρισμοῦ μεταδιδόντα ἀλλήλαις, ὥσπερ κατηγορεῖται τὰ γένη τῶν οἰκείων εἰδῶν· 25 ὁ γάρ ἀνθρώπος καὶ ζῶον λέγεται καὶ οὐτίνις ἐτέλει ἔμβυγος αἰτητησικός· εἰ δὲ κατ' ἄμφω διαφέροιεν, δημομάζεται ἔτερώνυμα, ὥσπερ ἔχει ὁ ἀνθρώπος καὶ ὁ ἵππος· οὐ γάρ τὸν ἀνθρώπον εἴποις ἵππον οὐδὲ τὸν ἵππον ἀνθρώπον, οὐ μὴν οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχουσιν δρισμόν, ἀλλ᾽ ἄλλον καὶ ἄλλον. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνοῦεν, κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέροιεν, δημώ-

1 αὐτὸς ὁ colloc. Fb 2 post ἀποδεικτικῶν add. δέκα οὖν (δέκα οὖν om. b) ἔστι τὰ διειδούντα προλέγεσθαι πάσης ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας Fb 3 titulum superscr. περὶ ὄμωνύμου F 4 δημώνυμα δὲ F 4 ante εἰ μὲν superscr. σχόλια εἰς τὰς κατηγορίας ἀριστονόμων φιλοσόφου F 5 αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν colloc. M 5 post ἐγίνωσκον add. αὗται M 6 πρὸς] εἰς M 7 συνδένενται F 10 καὶ—καὶ] ἢ—ἢ καὶ M γε] γέγονεν M 12 ὁ om. M 14 ὧν] ὣν libri 15 ἀνθρώπου F (cf. p. 11,36) 15 συγκείμενον F 8 πό τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶον λογ. θν. τοῦ λόγου τούτου ἑκάστην κτλ. M 9 ἑκάστην—ἰδιότητων (16)] ἑκάστης τῆς τοῦ ἀνθρ. ἰδιότητος F 17 ταῦτα M 10 ἀμφότερον F 19 μὲν—δὲ om. M 19. 20 καὶ τοῦτο διχῶς om. M 23 δημομάζεται συνώνυμα scripsi: δημομάζεται συνώνυμον FM 24 καὶ κατ. F 25 καὶ ζῶον—αἰτητ.] οὐσία λέγεται αἰτητ. καὶ ζῶον F 26 ἔτερώνυμον M 27 ὁ om. M αὐτὸν γάρ τὸν ἀνθρ. οὐκ ἀν εἴποις M 28 οὐ μὴν om. M

νυμα λέγεται, ὥσπερ ἔχουσιν οἱ δύο Αἴαντες· οὗτοι γάρ κοινὸν μὲν ὄνομα ἔχουσι τὸ Λίας, ὅρισμὸν δὲ οὐ τὸν αὐτόν· τὸν γάρ Τελαμῶνος ὅρισμενοι λέγομεν ‘ὅ ἐκ Σαλαμῖνος’ ‘ὅ μονημαχήσας Ἐκτορί’ καὶ ὅσα τοιαῦτα, τὸν δὲ ἄλλον πάλιν ἄλλως ‘ὅ Οἰλέως’ ‘ὅ Λοκρός’. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὸν λόγον 5 κοινωνοῦσι κατὰ δὲ τὸ ὄνομα διαφέρουσιν, ὀνομάζεται πολυώνυμα, ὡς ἔχει τὸ ἄρρεν ἄρχαιρα.

Ἐκ τῶν τετσάρων τοίνυν τούτων περὶ τῶν δύο μόνον ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης διαλέγεται, λέγω δὴ τῶν ὄμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων, ἐπείπερ ταῦτα μόνον αὐτῷ συμβάλλεται χρήσιμα ὄντα ἐν τῇ τῶν κατηγο- 10 ριῶν διδασκαλίᾳ, καὶ ὅτι ἐκ τούτων δηλοῦται καὶ τὰ λοιπὰ δύο ὡς ἀντι- κείμεστα τούτοις· ἀντίκειται γάρ τοῖς μὲν ὄμωνύμοις τὰ πολυώνυμα, εἰ γε ταῦτα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέρει, τὰ δὲ πολυώνυμα εἰρήκαμεν κατὰ μὲν τὸ ὄνομα διαφέρειν κατὰ δὲ τὸν λόγον κοινωνεῖν ἀλλήλοις. τοῖς δὲ συνωνύμοις ἀντίκειται τὰ ἑτερώνυμα· καὶ γάρ 15 ταῦτα μὲν κοινωνεῖ κατ’ ἀμφότερα, ἐκεῖνα δὲ κατ’ ἀμφότερα διαφέρει· ὥστε ὁ ταῦτα εἰδὼς ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ ἀντικείμενα εἰσεται. τοῦτο δὲ διὰ βραχυλογίαν ὁ φιλόσοφος ἐπετήδευσεν· τῶν γάρ ἀντικειμένων ἡ αὐτῆ ἐστιν ἐπιστήμη. ὥστε δεῖ τῷ περὶ τῶν δύο λόγῳ καὶ τὰ λοιπὰ δύο συνδιδα- 20 χθῆναι. προέταξε δὲ τὰ ὄμωνύμων τῶν συνωνύμων, οὐκ ἐπειδὴ τὸ ὃν κατηγορεῖται ὄμωνύμως τῶν δέκα κατηγοριῶν. ἀλλὰ ὅτι δεῖ τὰ ἀπλούστερα τῶν μὴ τοιύτων δεῖ προτάττεσθαι κατὰ τὴν διδασκαλίαν, ἔστι δὲ τὰ ὄμώ- 25 νυμα τῶν συνωνύμων ἀπλούστερα, εἰ γε ταῦτα μὲν | τὴν κατὰ τὸ ὄνομα 90· μόνον κοινωνίαν ἔχει, τὰ δὲ συνώνυμα σὺν ταύτῃ καὶ τὴν κατὰ τὸν λόγον.

Ἐστι δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλλα μέν ἔστιν ἔτερα, ἄλλα δὲ ἑτερώνυμα· καὶ 25 ἔτερα μέν ἔστι τὰ παντελῶς ἡλιοτριωμένα, ὡς ἄνθρωπος καὶ ἵππος (ταῦτα γάρ οὔτε ὄνομα τὸ αὐτὸ ἔχουσιν οὔτε ὅρισμὸν τὸν αὐτόν), ἑτερώνυμα δὲ ὅσα τούτοις διαφέρει καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστιν, ὥσπερ ἀνάβασις καὶ κατάβασις· τούτων γάρ οὔτε ὄνομα τὸ αὐτὸ οὖς ὅρισμὸς ὁ αὐτός, τῷ μέντοι ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστι· περὶ γάρ τὴν αὐτὴν κλίμακα θεωροῦνται.

1 λέγεται] καλεῖται M	1. 2 ἐν μὲν ὄνομα κοινὸν ἔχουσι M	2 τὸν τε γάρ M
τελαμῶνα M	- 4 ἄλλον πάλιν ἄλλων] ἔτερον M	οἱ λοκρὸς δὲ ὀιλέως καὶ ὅσα τοι- 5 αῦτα M
6 post μάχαιρα add. σπάθη M	7 ἐκ τοίνυν τῶν τετσάρων M	
τούτων οἱ. M	μόνων M	8 τῶν τε δύο. M
9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν ὅτι M	ταῦτα αὐτῶ μόνα M	10 καὶ ὅτι] ἐπειτα M
12 μὲν κατὰ colloc. F	13 διαφέρονται M	13 διαφέρειν Laur. 72,22: διαφέρεσθαι
F: διαφέρεται M	14 κοινωνεῖ M	ἀντίκειται οἱ. M
15 κοινωνεῖ οἱ. M	16 διαφέρουσιν F	καὶ γάρ] εἰ γε M
17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη (18) οἱ. M	18 δεῖ τῶ—λόγω] διει τοῦ—λόγου M	
δέο (post λοιπά) οἱ. M	19 προέταξε—συνωνύμων] ἀλλὰ καὶ τῶν δύο τούτων τὰ 20 ὄμων. κατηγορεῖται colloc. M	οὐχ ὡς τινες λέγουσιν ἐπειδὴ καὶ τὸ δὲ M
20 δέοντος οἱ. M	δέκα οἱ. M	23 τῶν λόγων M ¹
25 δὲ εἰπεῖν—μελλον σπέρμα (p. 17,3) eicias	τὰ ἔτερα—τὰ ἑτερών. M	24. 25 καὶ ἔτερα]
M	26 ἔχουσι τὸ αὐτὸ colloc. M	27 καὶ τού- 28 τοις M
28 δὲ ὅρισμὸς M		

όμοιώς δὲ καὶ σπέρμα καὶ καρπὸς κατ' ἀμφότερα διαφέροντα περὶ τὸν αὐτὸν σῖτον θεωροῦνται· οὗτος γάρ πρὸς μὲν τὸ ἔδη πεφυκέναι λέγεται καρπός, πρὸς δὲ τὸ μέλλον σπέρμα.

p. 1 a 1 Ὁμώνυμα λέγεται ὃν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ 5 τούνομα λόγος τῆς οὐσίας ἔτερος.

'Η μὲν ἔννοια τῆς λέξεως δῆλη δῆλη· ταῦτα γάρ ἔστι, φησίν, ὄμώνυμα, 10 οἷα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν ὄρισμὸν διαφέρει. ζητεῖ δὲ ὁ λόγος ταῦτα· διὰ τί εἰπεν ὄμώνυμα καὶ μὴ 'ὄμώνυμον'; καὶ διὰ τί εἶπε λέγεται καὶ οὐχὶ 'λέγω' η 'λέγονται'; καὶ διὰ τί εἶπεν ὄνομα 15 κοινὸν καὶ μὴ εἶπεν ἔτι καὶ 'ρῆμα': ἔπειτα δὲ καὶ διὰ τί εἶπεν ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας καὶ μὴ εἶπεν 'ό όρισμὸς' η 'ἢ' οὐσία; καὶ διὰ τί μὴ καὶ τῶν συμβεβηκότων ἐμνημόνευσεν; [Οὗτος γάρ οἱ φιλότουφοι κατὰ τάξιν ἐξηγήσατο παραλείψας τὰ εἰρημένα ἐνταῦθα. πρῶτον γιοῦν περὶ τοῦ τόνου καὶ τῆς πτώσεως διδάσκει, καὶ ὅστερον αὐτὰ ὡς ἐν παρέργῳ 20 εἰσφέρων ἐμνημόνευσεν].

"Ορα πᾶς ἀκριβῶς οὐκ εἶπεν αὐτὰ ὄμώνυμον ἀλλ' ὄμώνυμα, πλημυτικῶς γρηγοράμενος τῇ φωνῇ, ἐπειδὴ ταῦτα θεωρεῖται ἐν πλείστῃ πράγμασιν η ἐν δύο τῷ ἐλάχιστον, ἐν ἑνὶ δὲ οὐδέποτε λέγεται. δεῖ δὲ εἰδέναι διὰ τὰ ὄμώνυμα δέεται πάντας τούτων τῶν τριῶν, τάνοι πτώσεως πνεύματος. 25 εἰ γάρ εἴρωμεν δύομάτα εἰς ἓν τι τούτων διαφέροντα, οὐκ εἰσὶν ὄμώνυμα, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ἀργὸς καὶ ἄργος· οὐ γάρ τόνος ἐνταῦθα ἐνήλλακται, καὶ τὸ παροξυνόμενον σημαίνει πόλιν τινὰ ἐν Πελοποννήσῳ, τὸ δὲ δένονόμενον σημαίνει τὸν βραδύτερον ἀνθρωπον. ταῦτα οὖν οὐ λέγεται ὄμώνυμα διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ τόνου. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· λέγομεν γάρ 'ό ἐλάτης' καὶ σημαίνομεν τὸν ὄρμωντα, καὶ λέγομεν 'τῆς ἐλάτης' καὶ

1. 2 τὸν αὐτὸν σῖτον] τὸ αὐτὸ F 2 οὗτο F μὲν οἱ. M τὸ] τῷ F 3 post μέλλον add. λέγεται M 4 ὄμώνυμα δὲ M ὁ δὲ—ἔτερος (5) οἱ. M 6 δῆλη τῆς λ. ἔννοια δῆλη ἔστι M εἰσὶ F φῆσαι M 7 post διαφέρει add. δεῖ δὲ κατὰ μέρος ἐκάστην ἐπισκέψασθαι λέξιν· οὕτω γάρ ἀν εἴημεν ἀκριβῶς τὸ ζητούμενον καταρθιώκτες M 8 δὲ οἱ. M καὶ διὰ] εἰν̄ούσια οὕτως διὰ M 9 τὸ λέγεται M οὐχὶ] μὴ εἶπε M τὸ λέγω M η λέγονται οἱ. M καὶ (αντε διὰ)] ἔπειτα M 9. 10 ὃν ὄνομα μόνον κοινὸν M 10 ἔτι δὲ καὶ M post ῥῆμα add. ζητητέον διὰ τὸ εἶπε κοινὸν M ἔπειτα δὲ καὶ] καὶ ἔπειτα F 11 post οὐσίας add. ἔτερος M ὁ δὲ ὄρισμὸς M η addidi 12 τοῦ συμβεβηκότος M οὕτω—ἐμνημόνευσεν (15) inclusi 14 τοῦ τόνου] τούτων οἱ F 14 post πτώσεως add. καὶ τοῦ πνεύματος M διδάσκων, εἰ καὶ ὅστερον M 15 post ἐμνημόνευσεν add. σχεδὸν δὲ εἶπεν αὐτὰ ὄμώνυμα M 16 ὥρα δὲ F αὐτὰ οἱ. M 16. 17 πληθυντικὴ M 17 πλείσι τοῖς πράγμ. M 18 η] καὶ M 21 καὶ τοῦ ἄργος M οὐ γάρ] ίδού δὲ M διήλλακται F 21. 22 καὶ τὸ] τὸ γάρ M 22 σημαίνει τὴν πελοπόνησον (sic) M πελοπονήσω F 23 post ἄνθρ. add. λέγομεν γάρ περὶ τίνος πολλάκις ἀργός ἔστι M τοῦτο οὖν ὡς εἴρηται οἱ λ. ὄμώνυμον M 25 οὐ ἐλάτης F 25. p. 18,1 καὶ σημαίνομεν —ὅδον] καὶ τῆς ἐλάτης, καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ ἄρθρου ἐσῆμαντα τὸν ἐλαύνοντα, διὰ δὲ τοῦ τῆς γενικῆς πτώσεως ἐσῆμαντα τὸ ἔδον M 25 post τὸν add. ἀπὸ τῆς ἐλλάδος F δρμῶντα scripsi: δρμῶμενον F τῆς ἐλάτης] η ἐλάτη F

σημαίνομεν τὸ ἔύλον τὴν ἐλάτην· ὥστε οὐδὲ ταῦτα ὄμώνυμα διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς πτώσεως. τὰ αὐτὰ λέγομεν καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος· λέγομεν γάρ 'οιον', καὶ τὸ μὲν δασυνόμενον σημαίνει τὸ ὅποῖον, τὸ δὲ ψιλόνυμενον σημαίνει τὸ μόνον, καὶ οὐδὲ τοῦτο ὄμώνυμον. ἐπὶ δέ γε τῆς Αἴτιας φωνῆς 5 καὶ τόνος ἐστὶν ὁ αὐτὸς καὶ πτῶσις ἡ αὔτη, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ πνεῦμα κοινὸν ἐπ' ἀμφοτέρων· συμβίσσεται οὖν εἶναι αὐτὰ ὄμώνυμα.

Εἰδὼς δὲ ὁ φιλόσοφος ὅτι τὰ ὄμώνυμα εἰ καὶ πλείονά εἰσιν, ἀλλ' οὖν ὅπῃ μιᾶς φωνῆς ὀργισθεῖσαι, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐχρήσατο τῷ λέγεται· οὐκ εἰρηκὼς 'λέγονται' δέι γάρ ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἀττικοῖς τῇ τοιαύτῃ φωνῇ 10 κεχρῆσθαι, | ὃςπερ οὖν καὶ ὁ Πλάτων φησί· "λέγεται ταῦτα, ὡς Γοργία, 90^v περὶ Θεμιστοκλέους". καὶ δηλοῖ ὅτι παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο φέρεται καὶ οὐκ αὐτοῦ ἐστιν ἡ τοιαύτη θέσις· δταν γάρ ἡ αὐτοῦ, λέγει 'καλῶ', ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς φησιν· "ὅρον δὲ καλῶ εἰς δν διαλύεται ἡ πρότασις".

15 p. 1^a1 Ὁμώνυμα δὲ λέγεται.

'Ὑπακουουστέον πράγματα.

p. 1^a1 Ὡν ὄνομα μόνον κοινόν.

"Ἄρα οὖν ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐχ εὑρίσκομεν ὄμωνυμίαν; καὶ μὴν λέγομεν 'ἐρῶ', σημαίνει δὲ τοῦτο καὶ τὸ λέξω καὶ τὸ ἐρωτικῶς διάκειμαι· πῶς οὖν 20 φησι ταῦτα ὄμώνυμα εἶναι τὰ μόνον ὄνομα κοινὸν ἔχοντα; ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ὄνομα ἐνταῦθι λαμβάνει οὐ τὸ ἀντιδιατετέλλομενον πρὸς τὸ ῥῆμα. ἀλλὰ τὸ κοινότερον, καθὸ πᾶσα φωνὴ σημαντικὴ ὄνομα λέγεται, ὡς ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας φησίν· "αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἕαυτὰ τὰ ῥήματα ὀνόματά 25 ἐστιν". ὥστε τὸ ἐρῶ ὄμώνυμόν ἐστι καὶ ἔχει ὄνομα κοινόν, δρον δὲ διάφορον, καὶ ἔστιν ἐν τοῖς ῥήμασιν ὄμωνυμία.

1 ὥστε οὖν ἀν εἴη ὄμώνυμον M 2. 3 λέγομεν γάρ] ὡς M 3 καὶ τὸ μὲν γάρ M 4 τὸν μόνον F καὶ] ὥστε οὖν M τοῦτο ἐστιν M δύμώνυμα F 5 τὸ ομ. F 6 ἀμφότερα F αὐτά] καὶ M 7 πλείονων F 8 μιᾶς δηλοῦται φωνῆς M ἐχρήσατο τῷ λέγ.] ἐνικῶ ἐχρήσατο M 9 post λέγονται add. ἀλλὰ λέγεται M δεῖ γάρ—Θεμιστοκλέους (11) eicias 10 ὁ πλ. φησέ] παρὰ πλάτωνι εὑρίσκομεν M (cf. Gorg. p. 450 E) ἐν τῷ γοργίᾳ F 11 παρὰ θεμιστ. FM post θεμιστ. add. ἀλλ' οὖν ὁ ἀριστοτέλης διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν τῷ τοιούτῳ τῆς λέξεως ἐχρήσατο σχῆματι. λέγεται· ὑπακουουστέον πράγματα, ἵνα οὕτως ἡ· ὄμωνυμα λέγεται πράγματα (cf. v. 16) M καὶ δηλοῖ ὅτι F: ἤγκα δὲ εἰπη λέγεται δηλοῖ ὅτι καὶ M τοῦτο ομ. M 12 οὐκ αὐτοῦ] οὐ κατ' αὐτὸν M post θέσις add. τοῦ δόνδματος M γάρ] δ' M ἦ] εἰν FM 13 ἐν τοῖς Ἀναλυτ.] Anal. pr. p. 24^b16 ἀναλύεται F 15 δύμώνυμα—πράγματα (16) ομ. M (cf. v. 11 not.) δὲ ομ. Arist. 17 ὧν—κοινόν] ὄνομα M 18 δύμώνυμία οὐχ εὑρ. M δύμώνυμα F μὴν ομ. F 19 σημ. δὲ] καὶ σημ. M καὶ (post τοῦτο) ομ. M λέγω F 20 ταῦτα ομ. M ἐροῦμεν—ὅτι (21) ομ. F 21 λαβάνει F 22. 23 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ. p. 16^b19 23 τὰ ῥήμ. καθ' ἕαυτὰ colloc. F λεγόμενα τὰ ῥήμ. Arist. 24 post ἐστιν add. καὶ δηλοῦσι τι M ὥστε] ὡς F ἐρῶ—κοινόν] λέξω καὶ τὸ ἐρωτικῶς διάκειμαι ὄμωνυμά ἐστι· κοινόν γάρ ἔχει ὄνομα τὸ ἐρῶ M 25 δύμώνυμα F

p. 1 a 1 Μόνον.

Διχῶς λέγεται τὸ μόνον, εἴτε τὸ ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς τὸ ὅμοιον, ὡς ὅταν λέγωμεν μόνον ἄνθρωπον ἐν τῷ βαλανείῳ ἀντιδιαστέλλοντες πρὸς ἄλλον ἄνθρωπον ἢ ὡς ὅταν εἰπωμεν μόνον τὸν κατακειφθέντα ἐν τῷ πολέμῳ (καὶ μὴν ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, εἰ τύχοι, δόροι καὶ ἐσθῆτα ἢ ἄλλο τι οὐκ ἔστι μόνος, ἀλλὰ μόνος ἐκλήθη τῇ στρεψει τῶν ἐπομένων αὐτῷ), ἢ τὸ μοναδικόν, καθὼν λέγομεν μόνον ζῆτον. ἐνταῦθα δὲ τῷ πρώτῳ ἐγγέργετο.

p. 1 a 1 Κοινόν.

10 Τὸ κοινὸν λέγεται τετραχῶς· ἢ τὸ ἀδιαιρέτως μεθεκτόν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ζῴου (αὐτοῦ γάρ πάντες μετέχομεν ἀδιαιρέτως· οὐ γάρ τὰ μὲν οὐσίας μόνης ἀπολαύει, τὰ δὲ ἐμψύχου μόνου, τὰ δὲ αἰσθήσεως μόνης). ἢ τὸ διαιρετὸν μεθεκτόν ὡς ἀγρός· ἔτυχον γάρ οὐ πάντες θλοι, ἀλλὰ ἔκαστος μέρους. περὶ οὗν τοῦ ἀδιαιρέτως μεθεκτοῦ λέγει ἐνταῦθα.

15 p. 1 a 1 Ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἐτερος. οἷον ζῷον δ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ γεγραμμένον.

Τὰ παραδείγματα πάντα ἀσφαλῶς εἰρηκεν ὁ φιλόσοφος, ἐπεὶ ὑπελάμβανεν ἄν τις μηδὲ εἶναι θλως ὄμωνυμα ἀλλὰ συνώνυμα· οἱ γάρ Αἴαντες ἔχουσιν ὄνομα κοινὸν καὶ ὄρισμὸν τὸ ζῷον λογικὸν θυγατρόν. καλῶς οὖν εἰπεν 20 δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἐτερος, ἵνα μὴ τὸν τυχόντα ὄρισμὸν λαμβάνωμεν, ἀλλὰ τὸν κατὰ τὸ ὄνομα, καθ' ὃ κοινωνοῦσι· τῶν γάρ Αἴαντων ὁ μέν ἔστι Τελαμῶνος υἱὸς Σαλαμίνιος, ὃς ἐμονομάχησεν Ἐκτορί, ὁ δὲ ἐτερος Ὀιλέως υἱὸς Λοκρὸς πόδας ταχύς· ὥστε δὲ κατὰ τὸ

2 διγῶς δὲ F εἰτε] ἢ M 3 ἄνθρωπος F διαστελλ. M 5 καὶ μὴν οὐκ ἔστι μόνος· ἔχει γάρ μεθ' ἑαυτοῦ M ἐσθῆτας M ἢ] καὶ M 6 ἐκλήθη τῇ] κατελεῖθῃ M 7 το] τὸν M πρῶτω μόνῳ λεγομένῳ M 10 τετραχῶς] corrigas οὐχάς, nisi malis in iis quae sequuntur defectum statuere, Philop. Olymp. quattuor genera afferunt post τετραχῶς add. τὸ ἀδιαιρέτον ἢ τὸ διαιρετόν· καὶ ἀδιαιρέτον μέν ἔστιν ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ζώου, διαιρετὸν δὲ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ M ἀδιαιρέτον M 11 ἐπὶ om. M post ζώου add. καὶ τῆς τοῦ κήρυκος φωνῆς F αὐτοῦ γάρ om. M μετέχ. πάντες colloc. M 12 μόνου om. F 13 ante μεθεκτὸν add. μέν M οἱ πάντες οὐχ θλοι M 14 ἀδιαιρέτου μεθεκτοῦ κοινοῦ M post ἐνταῦθα add. οὐδὲ γάρ τῆς αἵας φωνῆς τὸ μὲν αἱ κατηγορεῖται ἐνός, τὸ δὲ αἱ ἐτέρου, ἀλλὰ θλοι ἀδιαιρέτως ἐκατέρους κατηγορεῖται τὸ αἱας καὶ τοῦ τελαμῶνος καὶ τοῦ διλέως M 15 λόγος—γεγρ. (16) om. M 17 πάντα πάνυ M 18 μηδὲ scripsi: μῆτε F: μὴ M 19 καὶ τὸ θνομα M 20 λόγος—ἐτερος om. M τὸν om. M 21 δ] δν F 22 σαλαμίνιος M: ἐκ σαλαμίνος F 23 τοὺς πόδας (?) M

ὄνομα ὄρισμὸς ἔκατέρου ἔτερος. εἰποι δ' ἂν τις ὅτι δυνατὸν τὰ ὄμώνυμα καὶ συνώνυμα καλέσαι, οἷόν τι ὡς ἐπὶ τῶν δύο Αἴαντων· οὗτοι γάρ ὄμώνυμοι εἰσι, καθὸ τὸ μὲν ὄνομα ἔχουσι κοινόν, τὸν δὲ ὄρισμὸν τὸν κατὰ τούνομα διάφορον· ὁ μὲν γάρ ἔστι Τελαμῶνος, ὁ δὲ Ὁιλέως. ἀλλὰ πάλιν 5 εἰποι ἂν τις 'καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν κατὰ τούνομα συνώνυμοι εἰσιν· ἀμφότεροι γάρ δὲ τε Ὁιλέως καὶ ὁ Τελαμῶνος ἀνθρωποί εἰσι καὶ ἔσονται συνώνυμοι'. | τίνι οὖν διενηγόχασιν ἀλλήλων; τούτῳ δτι τὰ μὲν ὄμώνυμα 91r οἶνον οἱ Αἴαντες ἔχουσι τὴν κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους τὴν κατὰ τούνομα, ἥγουν τοῦ Αἴαντος, ἔχουσι δὲ κοινωνίαν ἀμφότεροι καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν 10 ὄμωνυμάτιν, καθὸ μετέχουσι ταύτης τῆς ὄμωνυμίας. τὰ μέντοι γε συνώνυμα οὐκ ἔχουσιν οὔτε ταῦτα· γάρ μόνην τὴν πρὸς ἀλληλα σχέσιν παραλαμβάνουμεν.

p. 1 a 2 Λόγος.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἀντὶ ὄρισμοῦ τὸν λόγον εἴρηκε; φαμὲν ἐπειδήπερ 15 οὐκ ἐπὶ πάντων τῶν πραγμάτων εὐποροῦμεν ὄρισμοὺς ἀποδιδόντες· τὰ γάρ γενικώτατα τῶν γενῶν ὄρισμοὺς οὐκ ἐπιδέχονται. ἀλλ' ἔστιν δτε καὶ ὑπογραφαῖς κεχρήμεθα. ἔστι δὲ ὄμωνυμία καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν, ἐν οἷς ὑπογραφαῖς κεχρήμεθα. διὰ τοῦτο οὐκ εἴπεν 'ὄρισμός', ἐπειδὴ παρελίμπανε τὰ δι' ὑπογραφῆς σημαντόμενα· καὶ πάλιν εὶ εἴπεν 'ὦν ἡ ὑπογραφή', 20 παρέλιπεν ἀν τὰ δι' ὄρισμῶν σημαντόμενα· διὰ τοῦτο οὖν τῷ λόγῳ φέρεται· κατηγορεῖται γάρ οὕτος κοινῇ τοῦ ὄρισμοῦ καὶ τῆς ὑπογραφῆς.

p. 1 a 2 Τῆς οὐσίας.

'Αρα οὖν οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν ὄμωνυμία; καὶ μὴν ὄρῶμεν· τὸ γάρ δὲν κατηγορεῖται καὶ χυμοῦ καὶ φωνῆς καὶ φθόγγου καὶ μα- 25 χαίρας· λέγουμεν γάρ 'δὲνς χυμὸς' καὶ ἐπὶ παντὸς τῶν ἀλλων ὄμοιώς. πῶς οὖν ὁ δὲ κατὰ τούνομα λόγος τῆς οὐσίας; φαμὲν οὖν δτι οὐσίαν λέγει ἐνταῦθα οὐ τὴν ἀντιδιαστελλομένην πρὸς τὰ συμβεβηκότα, ἀλλὰ κοινότερον τὴν σημαίνουσαν τὴν ἔκάστου ὅπαρξιν, καθὸ καὶ τὰ συμβεβη-

1 εἰποι—παραλαμβάνομεν (12) eicias δ?] γάρ M δυνατὸν] δύναται F 2. 3 καὶ τὰ ὄμών. συν. colloc. M 2 τι om. M οὗτοι] αὐτοὶ (?) M 5 κατόνυμα F συνώνυμοι Vat. 2173: συνώνυμα FM post εἰσον add. καθὸ γάρ αἴαντές εἰσι, κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις κατὰ τὸ δύνομα τὸ αἷς, ἀλλὰ μὴν καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν κατὰ τούνομα M
5. 6 ἀμφότερα F 6 καὶ (prius) om. M καὶ πάλιν ἔσονται M 8 οἱ om. M
9 ἥγουν τοῦ αἴαντος om. M 10 καθὰ F μετέχουσιν ἀμφότεροι M 11 γάρ]
δὲ M μόνον M ἀλλήλους M 13 λόγος τῆς οὐσίας M 14 τοῦ ὄρισμοῦ M
εἰρήκαμεν F post φαμὲν add. οὖκ M 15 ἀποδοῦναι M 18 ἐπεὶ M
παρελίμπανε F Philop.: παρέλιπεν ἀν M 20 καὶ διὰ τ. οὖν F 21 τοῦ ὄρ.] τοῦ τε
ὅρου M 23 οὖν] δὲ M καὶ ἐν τοῖς συμβ. M ὄμώνυμα F 25 παντὸς
om. M 26 post οὐσίας add. ἔτερος M 27 ἀντιδιαστ. M Philop. Olymp.:
διάστ. F 28 κοινότερον F

κύτα λέγεται ὑπάρχειν ἐν τοῖς οὖσι. τῆς οὐσίας οὖν φησιν ἀντὶ τοῦ τῆς φύσεως ἐκάστου καὶ ἣν ὑφέστηκεν.

p. 1 a 4 Ἐὰν γάρ ἀποδιδῷ τις τί ἔστιν.

Ἐὰν γάρ βούληται τις, φησί, τὸν ὄρισμὸν ἀποδοῦναι ἐκατέρου αὐτῶν 5 ὡς ζήρου ὄντος, ἄλλον καὶ ἄλλον ὄρισμὸν ἀποδώσει, τοῦ μὲν ἀληθινοῦ ἀνθρώπου ζῷον λογικὸν θυητόν, τοῦ δὲ γεγραμμένου, εἰ τύχοι, ζῷον γεγραμμένον ἀπὸ χρωμάτων τοίων ἢ τοίων.

p. 1 a 5 Τὸ ζῷον εἶναι, ἵδιον ἐκατέρῳ.

Καὶ διὰ τί οὐκ εἶπε ζῷον εἶναι ἀλλὰ ζῷω; καὶ λέγομεν ὅτι τὰ πράγματα ἡ ἀπὸ τῆς ὅλης χαρακτηρίζεται ἡ ἀπὸ τοῦ εἰδούς ἡ ἀπὸ τοῦ συναφοτέρου, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰδούς· εἰ οὖν εἶπε ζῷον, ἐσήμανεν ἀν τὴν ὅλην καὶ τὸ εἰδός, εἰπὼν δὲ τὸ ζῷων εἶναι ἐσήμανε καθ' ὃ χαρακτηρίζεται, τοῦτ' ἔστι τὸ εἰδός· τὸ γάρ εἶναι τινος τὸ εἰδός αὐτοῦ ἔστιν, καὶ οἱ κυρίως ὄρισμοι ἐκ τούτου λαμβάνονται, εἴ γε ἐκ γένους 15 δεῖ αὐτοὺς εἶναι καὶ τῶν συστατικῶν διαφορῶν.

Ἐστι δὲ ἡ διαίρεσις τῶν ὅμωνύμων αὐτῇ· τῶν ὅμωνύμων τὰ μὲν ἀπὸ τύχης (καὶ λέγεται ταῦτα κατὰ συμβεβηκός), οἷον εἴ τις κατὰ τύχην εὑρεθείη ἐνταῦθα λεγόμενος Σωκράτης καὶ ἐν τῷ Βυζαντίῳ. καὶ ταῦτα μὲν μένουσιν ἀδιαίρετα. τὰ δέ εἰσιν ἀπὸ διανοίας, ὥν τὰ μὲν καὶ ἀλλήλοις 20 εἰσὶν ὅμωνυμα (καὶ) ἀφ' οὗ παρώνυμα λέγεται. καὶ ἐκ τούτων τὰ μὲν ἀπὸ ποιητικοῦ λέγεται αἰτίου ὡς τὸ ιατρικὸν σμιλίον ἢ βιβλίον (ταῦτα δέ ἔστι τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἕν· ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀπὸ τοῦ ποιητικοῦ, πρὸς ἐν δὲ πρὸς τὸ τελικόν), τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ τελικοῦ οἷον τὸ ὑγιεινὸν φάρμακον. τὰ δὲ καὶ ἀλλήλοις ὅμωνυμα καὶ ἀφ' ὧν λέγεται ὅμωνυμα, ὥν τὰ μὲν 25 διαφέρει κατὰ γρόνον ἐκείνου ἀφ' οὗ λέγεται (καὶ τούτων τὰ μὲν | λέγεται 91· κατὰ μνήμην, οἷον μεμνημένος τις ἴδιου πατρὸς ἢ διδασκάλου ἢ τινος τοιούτου καλέσῃ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα τῷ ἐκείνου ὀνόματι, τὰ δὲ κατὰ τύχην, ὡς ὅταν τις τὸν παῖδα Εὔτυχη εἴπῃ, τὰ δὲ κατ' ἐλπίδα, ὡς * ἐλπίδων

3 τις ἀποδιδῶ Arist. τί ἔστιν αὐτῶν M 4 βουληθῆ M φησί, τὸν om. M
5 ἀποδώσει F¹M ἡ τοῦ μὲν M 6 τύχη F 8 lemmatis loco exhibit καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. καὶ πρὸς ἄν εἴη εἰπεῖν M ἐκατέρου Arist. 9 καὶ διὰ τοῦ δι' ἣν αἰτίαν M [ζῷω] τὸ ζῶα εἶναι M καὶ (alt.) om. M ὅτι om. F 11 ἀπὸ ὅλης καὶ εἰδούς M 13 scribas (κυρίως) χαρακτ. τὸ εἰδός τινός colloc. F
15 τῶν om. M 16 ἔστι δὲ ἡ διαίρεσις — καὶ κορυφή (p. 22,19) om. M (fort. recte)
17 ταῦτα scripsi: τοῦτο F 18 λεγόμενος Paris. 1928 Vind. 10: λέγομεν ὡς F
20 καὶ inserui ex Paris. 1928 Vind. 10 21 ταῦτα — τελικόν (23) post φάρμακον ponas 25 διαφέρει Paris. 1928 Vind. 10: διαφέρουστ F 26 an οἷον (ὅταν)?
27 καλέσει F 28. p. 22,1 ὡς — ὀνόμασεν μιτila sunt: ὡς ὅταν τις τὸν ἴδιον νίδιον προσδοκῶν ἔσεσθαι φιλότοιφον καλέσῃ πλάτωνα Philop.: ὡς εἴ τις τὸν ἑαυτοῦ νίδιον σωκράτην ὀνομάστει ἡ πλάτωνα τοιούτον αὐτὸν ἐλπίζων γενέσθαι οἷοι ἐκεῖνοι γεγόνασι Olymp.

γενέσθαι ωνόμασεν), τὰ δέ εἰσιν οὐ διαφέροντα κατὰ γρόνον τοῦ ἀρ' οὐ λέγεται. καὶ τούτων πάλιν τὰ μὲν κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὄμοιότητα λέγεται, (ώς οὖτε λέγωμεν τὸν φρόνιμον ἄνθρωπον φρόνησιν), τὰ δὲ κατὰ μέσεξιν οίον μουσική γυνὴ καὶ μουσικὴ ἐπιστήμη, γραμματική γυνὴ καὶ 5 γραμματικὴ ἐπιστήμη, τὰ δὲ κατὰ ἀναλογίαν, οἷον ὡς ἔχει τόδε πρὸς τόδε, οὗτω τόδε πρὸς τόδε, ὡς πόδες κλίνης καὶ πόδες ὅρους. καὶ τῶν μὲν κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὄμοιότητα (τὰ μὲν διὰ τὴν τῆς ἐνεργείας ὄμοιότητα) οίον Γοργίας ἀπὸ τοῦ γοργεύεσθαι τόνδε τινά, τὰ δὲ διὰ τὴν τῆς μορφῆς ὄμοιότητα οίον ἐπὶ τῆς εἰκόνος καὶ τοῦ παραδείγματος, τὰ δὲ κατὰ 10 μεταφορὰν ὡς πόδες Ἰδης καὶ κορυφῆ.

p. 1^a6 Συνώνυμα δὲ λέγεται.

Μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν περὶ τῶν ὄμωνύμων λόγον περὶ τῶν συνώνυμων διαλαμβάνει. ἐκ δὲ τῶν ὄμωνύμων σαφῆς ἐστιν ἡ περὶ τῶν συνώνυμων διδασκαλία. τῷ δ' αὐτῷ παραδείγματι ἐχρήσατο κανταῦθια, βιουλό- 15 μενος δεῖξαι ὡς τὸ αὐτὸν ὄμώνυμον καὶ συνώνυμον πολλάκις οἷον τε λέγειν, κατ' ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο, οἷον ὁ Αἴας καὶ ὄμώνυμος ἐστι τῷ ἄλλῳ Αἴαντι καὶ συνώνυμος· ὄμώνυμος μέν, διτι τῷ μὲν δνόματι κοινωνεῖ, διαφέρει δὲ κατὰ τὸν δρισμὸν τὸν καθὸ Αἴας. δύναται δὲ κοινωνεῖν καὶ κατὰ τὸν δρισμὸν τὸν καθὸ ἄνθρωπος καὶ ἔσται συνώνυμος.

20 p. 1^a12 Παρώνυμα δὲ λέγεται ὅσα ἀπό τινος.

'Ιστέον διτι ἐν τοῖς παρωνύμοις τέσσαρά τινα θεωρεῖται, δύο μὲν ἥγιον κοινωνία καὶ διαφορὰ περὶ τὸ ὄνομα, καὶ δύο ἥγιον κοινωνία καὶ διαφορὰ περὶ τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ γραμματικὴ καὶ γραμματικός· ἔστι γάρ ἐπὶ τούτοις κοινωνία μὲν περὶ τούτοις φανερώς, καὶ ἡ διαφορὰ δὲ κατὰ τὴν 25 τελευταίαν συλλαβήν, διτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἐστι κατ', ἐπὶ δὲ τοῦ κατ'. ὄμοίως

3 ὡς—φρόνησιν Paris. 1928 Vind. 10: om. F 6 καὶ τῶν—κορυφῆ (10) posterius irre-
pserunt τῶν μὲν Paris. 1928: τὰ μὲν F Vind. 10 (superscr. ᾧν) 7 τὰ μὲν —όμοιό-
τητα Paris. 1928 Vind. 10: om. F 10 κορυφῆς F 11 ante lemma add. titulum περὶ¹
συνώνυμων F λέγεται om. F 12 τῶν (ante δρων.) om. F 15 ὡς] εἰς F τὸ αὐτὸν
ὄμώνυμαν καὶ συνώνυμαν F οἷον τέ ἔστι καὶ λέγειν (νεeras.) F 16 μέντοι]
μὲν M δ om. M καὶ ὄμώνυμος ἐστι] ὄμώνυμος F 17 καὶ δρων. μὲν M
μὲν (ante δνόματι) om. F 18 καθὸ] κατ' F (cf. v. 19) 20 ante lemma add. tit. περὶ²
παρωνύμου F 21 ante Ιστέον add. εἰπὼν περὶ τῶν ὄμωνύμων καὶ συνώνυμων τήν τε
κοινωνίαν καὶ τὴν διαφοράν, καθὸ τὰ ὄμώνυμα κατὰ τὸ ὄνομα μόνον κοινωνεῖ τοῖς συνώνυ-
μοις, οὐκέτι δὲ κατὰ τὸ πρᾶγμα, νῦν περὶ τῶν παρωνύμων ὁ φιλόσοφος διαλαμβάνει M
Ιστέον δὲ M δύο μὲν —πρᾶγμα (23)] δύο μὲν περὶ τὸ ὄνομα καὶ δύο περὶ τὸ πρᾶγμα.
κοινωνία τε καὶ διαφορὰ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ πάλιν κοινωνία καὶ διαφορὰ κατὰ τὸ πρᾶγμα M
22. 23 κοινωνίαι καὶ διαφοραὶ (alt. loco) F 24 ἐπὶ τούτων M περὶ] κατὰ F
ἡ om. F δὲ om. F κατὰ τὴν] περὶ F 25 ἔστι om. F

δὲ καὶ περὶ τὸ πρᾶγμα· * καὶ γάρ ὁ γραμματικὸς οὐσίᾳ ἐστίν, ἡ δὲ γραμματικὴ ἐπιστήμη τις ἥγουν ποιότης καὶ κατὰ συμβεβηκός. ἐὰν γάρ ἐν τούτων ἀπολειφθῇ, οὐκ ἔστι παρώνυμα· ἔστω γάρ περὶ τὸ ὄνομα κοινωνία καὶ διαφορά, ἔστω δὲ καὶ ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα κοινωνία, διαφορά δὲ μὴ εἴη, 5 καὶ οὐκ ἔσται παρώνυμα, οἷον πλάτανος καὶ πλατάνιστος· ἐνταῦθα γάρ οὐκ ἂν εἰποιεν παρώνυμα· ταῦτο γάρ ἔστιν. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα πάντα ἀκολούθως, κοινωνία δὲ μὴ εἴη κατὰ τὸ πρᾶγμα, καὶ δροίως οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς Ἐλένης καὶ τοῦ Ἐλένου. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα πάντα ἀκολούθως, διαφορά δὲ μὴ εἴη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβῆν, | καὶ 92· 10 οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης καὶ μουσικῆς γυναικός· ὄμώνυμα γάρ (ταῦτα) καὶ οὐ παρώνυμα. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα, κοινωνία δὲ μὴ εἴη περὶ τὸ ὄνομα, καὶ δροίως οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ σπουδαίου. χρὴ γοῦν τὰ παρώνυμα πάντα ἔχειν τὰ εἰρημένα, ὡς ἐπὶ τῆς γραμματικῆς τέχνης καὶ τοῦ γραμματικοῦ. λέγεται γάρ 15 ἐπ’ αὐτῶν παρωνύμως. πάνο οὖν συντόμως ὁ φιλόσοφος πάντα τὰ εἰρημένα περιέλαβεν· εἰρηκὼς γάρ τὸ ἀπό τινος τὴν κατὰ τὸ πρᾶγμα κοινωνίαν καὶ ἑτερότητα ἐδήλωσεν· εἰ γάρ ἀπό τινος, δηλον ὅτι ἔχει κοινωνίαν πρὸς ἐκεῖνο, εἰ δὲ δλως ἀπ’ αὐτοῦ, δηλον ὅτι καὶ διαφέρει· εἰ γάρ μὴ διέφερεν, ἀπό τινος οὐκ ἐλέγετο, ἀλλ’ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἀν ἦν. εἰπὼν δὲ 20 διαφέροντα τῇ πτώσει τὴν κατὰ τοῦνομα προσηγορίαν ἔχει τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν διαφορὰν παρίστησι τοῦ ὄνοματος· διαφέρει γάρ τῇ πτώσει κατὰ τὸ τέλος τοῦ ὄνοματος γραμματικὴ γραμματική· πτῶσιν γάρ ὁ φιλόσοφος καλεῖ τὴν ἀναλογίαν τῆς τελευταίας συλλαβῆς καὶ οὐχ, ὡς οἱ γραμματικοί, τὴν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἐπὶ τὴν γενεκήν καὶ δοτικήν ἑτερότητα. 25 Ιστέον δὲ ὅτι τινὲς τὰ παρώνυμα μέσα εἶναι λέγουσιν ἀκριβῶς τῶν διμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων, κοινωνοῦντα μὲν αὐτοῖς, καθὸ καὶ ταῦτα κάκεῖνα κοινωνίαν ὄνόματος ἔχειν ἐθέλει, διαφέροντα δὲ τῶν μὲν διμωνύμων, διότι ἐκεῖνα μέν, τὰ διμώνυμά φημι, παντελῶς διάφορα ἔχει τὰ πράγματα, ταῦτα δὲ κοινωνοῦντα, τῶν δὲ συνωνύμων διαφέροντα τὰ παρώ-

1 περὶ] κατὰ M post πρᾶγμα ex Olympiodoro inseras ἔστι γάρ καὶ κοινωνία πράγματος, καθὸ δὲ τῆς γραμματικῆς μετέγων γραμματικὸς λέγεται, ἔστι δὲ καὶ διαφορὰ πράγματος, καὶ γάρ—συμβ. (2)] κοινωνία τις καὶ διαφορά M 2 post τις add. οὖσα del. F
 3 παρώνυμον M 6 εἰπώμεν M παρώνυμον M ταῦτα] ταυτότης M
 8. 10. 12 παρώνυμον M 8 τοῦ om. F 9 πάντα F Philop.: om. M κατὰ]
 περὶ M 9. 10 καὶ πάλιν οὖν M 10 ὡς καὶ ἐπὶ M 11 ταῦτα Philop.: om. FM
 13 οὖν M 13. 14 προειρημένα M 15 ὁ φιλ. συντόμως colloc. F 16 συμ-
 περιέλαβεν M 18 ἀπὸ αὐτοῦ] ἀπὸ M διαφέρουσι F 19 ἀπό τινος] οὗτως
 ἀπὸ M ἀν om. M εἰπὼν — ἑτερότητα (24)] εἰπὼν δὲ διαφέροντα τῇ πτώσεις ἐδήλωσε τὸν μετασγηματισμὸν τῆς τελευταίας συλλαβῆς· πτῶσιν γάρ ὁ φιλόσοφος καλεῖ τὴν ἀναλογίαν τῆς τελευταίας συλλαβῆς καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματικοί τὴν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἐπὶ γενεκήν καὶ δοτικήν ἑτερότητα. τὴν δὲ κατ’ οὖνομα προσηγορίαν ἔχειν ἐδήλωσε τὴν κοινωνίαν τοῦ ὄνοματος M 20 κατούνομα F 22 πτῶσιν — συλλαβῆς (23) om. F 24 τὴν
 (ante ἀπὸ) om. F 24 ἑτερότητα] ἡ ἑτερά τινά F 26 τῶν om. M 27 κοινωνυ-
 μένα F θέλει F μὲν om. F 28 φημὶ τὰ διμών. colloc. M 29 καὶ
 κοινωνοῦντα M

νυμα, διότι ἐκεῖνα μὲν παντελῇ κοινωνίαν ἐπιφέρει τοῖς πράγμασι, τὰ δὲ παρώνυμα καὶ διαφορὰν ἐπιζητεῖ. εἰδέναι δὲ δεῖ δτι ἀκριβῶς μέσα οὐκ ἔστι τὰ παρώνυμα, ἀλλὰ μᾶλλον πλησιάζει τοῖς συνωνύμοις· κοινωνεῖ γάρ αὐτοῖς καὶ κατὰ τὴν κοινωνίαν τοῦ δινόματος καὶ τοῦ πράγματος, πλὴν τοσοῦτον μόνον αὐτῶν διαφέρει, δτι τὰ παρώνυμα οὐ παντελῇ κοινωνίαν ἔχει τοῦ πράγματος καὶ τοῦ δινόματος, ἀλλά τινα ἐλάττονα καὶ διαφορὰν ἐν τούτοις ἔχει. τῶν δὲ διμωνύμων οὐκ ὀλίγῳ τινὶ διέστηκε τὰ παρώνυμα, τοσοῦτον μόνον αὐτοῖς πλησιάζοντα κατὰ τὴν κοινωνίαν τοῦ δινόματος, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ κοινωνίᾳ θεωρεῖται τις διαφορά· τὰ μὲν γάρ διμώνυμα 10 παντελῇ κοινωνίαν ἔθελει ἔχειν αὐτοῦ τοῦ δινόματος, τὰ δὲ παρώνυμα καὶ διαφορὰν ἔθελει τινὰ ἔχειν· ὥστε μᾶλλον τοῖς συνωνύμοις πλησιάζει τὰ παρώνυμα.

p. 1 a 16 Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκήν.

92v

Διὰ τίνα αἰτίαν τὰ κατὰ συμπλοκὴν προέταξε τῶν ἄγεν συμπλοκῆς; 93^ο
15 εἰκότως· ἐπειδὴ γὰρ τὰ ἄνευ συμπλοκῆς μέλλει διαιρεῖν, διὰ τοῦτο ὅστερον
αὐτὰ εἰπεν, ἵνα εὐθέως ποιήσηται τὴν διδασκαλίαν περὶ αὐτῶν. Διαιρεῖ
δὲ αὐτά, ὅταν λέγῃ τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς οἷον ἀνθρωπὸς βοῦς
τρέχει νικᾶ. ἐξεπίτηδες τὰ δύο ἄμμα δύνοματα τάττει καὶ τὰ δύο ἄμμα
ρήματα, ἵνα μῆ τις κατὰ συμπλοκὴν αὐτὸν λέγειν νομίσῃ τὸ ὄνομα τῷ
20 ρήματι συνανατιγνώσκων.

p. 1a20 Τῶν ὄντων τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου.

Ακόλουθον ἦν περὶ αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν ποιήσασθαι τὸν λόγον, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ περ πρὸ τῆς αὐτῶν διδασκαλίας βούλεται διαιρέσιν τινὰ τετραδικὴν ὀλοσχερεστέραν ποιήσασθαι, ταύτην προτάττει, ἐπείπερ ἀπὸ μονάδος 25 συντιθέντες μέχρι τῆς τετράδος πρώτως τὸν δέκα ἀριθμὸν ποιοῦμεν, οἷον ἐν ὅντι τρία τέσσαρα, καὶ οὕτω γίνονται δέκα· οὐσία γάρ τῆς δεκάδος καὶ οἰον γένεσις ἡ τετράς ἐστιν, ὥσπερ αὕτη πάλιν ἀπὸ δυάδος γίνεται. Διελάνω οὖν τὰ λεγόμενα διγῇ νῦν τὰ ὄντα διαιρεῖ τετραχῇ καὶ ἐπειτα τὰ συναμφό-

1 παντελῶς F 2 ἀκριβῶς ὅτι colloc. F 4 καὶ (post αὐτοῖς) om. M ante τοῦ πράγματος add. κατὰ τὴν κοινωνίαν M 5 οὐ] οὔτε M παντελῶς F 7 ἔχουσι libri 10 ἐθέλει ἔχειν] ἔχει M αὐτοῖς τὴν ὄνόματος M 11 διαφ. τίνα ἔχει M ὥστε εἰκότως εἴρηται ὅτι μᾶλλον M 11. 12 τὰ παρών.] ἡ τοις ὄμανύμοις M 13 ante lemma add. tit. ἀριστοτέλους περὶ τῶν λεγομένων F 14 διατί τίνα F 16. 17 διαιρεῖ δὲ αὐτά] μέλλει δὲ αὐτὰ διαιρεῖν M 17 λέγη] εἰπη (?) M 18 τάττει] πλάττει M ἄμμα (ante ῥήματα) om. F 19 τὰ ὄνόματα F 21 ante lemma add. tit. περὶ τῶν ὄντων F 23 αὐτῶν Marc. 201: τῶν αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν F: αὐτῶν τῶν κατ. M διδασκαλίας superscr. F 25 πρῶτον F δέκατον F 26 ἔν] εἰς FM τρεῖς τέσσαρες F γίνεται F 27 γένησις F ἔστιν om. M πάλιν om. F ἀπὸ] ὑπὸ M 28 διγῇ om. M τετραχῶς F τὰ (post ἔπειτα) om. F

τέρα δεκαχῆ διὰ τῶν οἰκειοτάτων ἀριθμῶν τῆς διαιρέσεως φοιτῶν καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν αὐτῶν καὶ τελειότατον πέρας κατατῶν. καὶ δεῖ εἰδέναι ὅτι τὴν μὲν τῶν ὄντων διαιρέσιν εἰς τέσσαρά τινα κατὰ τὸ συμπλεκόμενον ποιεῖ, | 93v ὅστερον δὲ τὴν τῶν δέκα γενῶν ἀσυμπλόκως ἀπαρίθμησιν ποιεῖται.

5 "Εστι δὲ ἡ διαιρέσις αὕτη· τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστι καθόλου τὰ δὲ μερικά, καὶ πάλιν τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν οὐσίαι τὰ δὲ συμβεβηκότα· γίνονται τοίνους συζυγίαι ἔξι, καθὼς ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ ἐμάθομεν, ὥν αἱ δύο ἀνυπόστατοι, αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες, φημὶ δὴ τάς τε ὑπαλλήλους καὶ τὰς διαιρωνίους, συνεστάσιν. εἰσὶ δὲ αὗται· τῶν ὄντων τὰ μὲν καθόλου οὐσίαι 10 τὰ δὲ μερικά συμβεβηκότα, καὶ τὰ μὲν καθόλου συμβεβηκότα τὰ δὲ μερικά οὐσίαι, οἷον ἄνθρωπος καὶ τὸ τὸ λευκὸν ἢ τὶς ἐπιστήμη καὶ λευκὸν καὶ τὶς ἄνθρωπος. ἔστι δὲ ἡμῖν ἐν παραδείγματι τόδε

οὐσία	ἀσύστατον	συμβεβηκότα
καθόλου	ἀσύστατον	μερικόν
καθ' ὑποκειμένου	οὕτε καὶ ὑποκειμένου	καὶ ἐν ὑποκειμένῳ
καὶ οὐκ	οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ	οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ
ἐκ ὑποκειμένης	καὶ ἐν ὑποκειμένῳ	καθ' ὑποκειμένου

ἄλλ' εἰ μὲν ταύταις ταῖς φωναῖς ἐγρήσατο ὁ Ἀριστοτέλης, σαφὲς ἀν ἦν τὸ λεγόμενον· ἔτέροις δὲ ὀνόμασιν ἐκέχρητο διὰ τὸ τὴν ἀσάφειαν αὐτὸν ἐπιτηδεύειν, 15 ὁ εἰρηται, καὶ διὰ τὸ βιόλεσθαι αὐτὸν οἰκειοτέροις ὀνόμασι χρῆσθαι. ἐκάλεσε δὲ τὸ καθόλου καθ' ὑποκειμένου, διότι πάντως κατά τίνος ὑποκειμένου λέγεται, τὸ δὲ μερικὸν οὐ καθ' ὑποκειμένου, διότι οὐ λέγεται κατά τίνος ὑποκειμένου (ἐκάλεσε δὲ αὐτὸν τῇ ἀποφάσει τοῦ ἔτέρου), τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν ὑποκειμένῳ, διότι δέεται ἄλλου τινὸς ὑποκειμένου εἰς τὸ ὑποστῆγαι, 20 τὴν δὲ οὐσίαν εἴπεν οὐδὲν ἐν ὑποκειμένῳ. οὖθεν καὶ ἀξιον ζητῆσαι τίνος ἔνεκεν οὐκ ἐκάλεσεν αὐτὴν ὑποκειμένον, ἀλλὰ τῇ ἀποφάσει τῆς φωνῆς τῆς

1 δεκαχῶ M 2 αὐτοῦ F τελειώτατον M καὶ (alt.) οὐ. F 3 ποιεῖ malim ποιεῖται 4 ἀπαρίθμησιν] τὴν διαιρέσιν F 5. 6 τὰ δὲ μερικὰ—οὐσίαι in mrg. suppl. F² 6 οὐσία M 7 ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ spectare videtur Ammon. in Porph. Isag. p. 95,19 8 τε οὐ. F 9 συνιστῶσιν F 11 τὸ τι] τουτὶ τὸ F
ἢ τις] καὶ ἡ τὶς M ἡ τὶς ἐπιστήμη om. Marc. 201 (recte) καὶ καθόλου λευκὸν M 12 τόδε M: τῶδε F figuram recepi ex F, nisi quod infra lineas diagonales exhibet καὶ τὶς ἄνθρωπος ετ ἡ τὶς ἐπιστήμη καὶ λευκόν: codex M ita abhorret, ut ad angulos καθ' ὑποκειμένου, οὐ καθ' ὑποκειμένου, ἐν ὑποκειμένῳ, οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ, ad lineas καθόλου συμβεβηκός, μερικὴ οὐσία, καθόλου οὐσία, μερικὸν συμβεβηκός appareant 13 ἂν οὐ. F 14 ἐγρήσατο M τὸ superser. F αὐτῶν F 15 εἰρηται] p. 7,7
17 οὐ F 20 οὐσίαν δὲ colloc. M 21 αὐτὴν οὐκ ἐκάλ. colloc. M

σημανιούσης τὸ συμβεβηκός. ἔροῦμεν οὐτὶ πρῶτον μὲν οὐ πᾶσα οὐσία ἐστὶν ὑποκείμενον (οὐ γάρ δήπου καὶ αἱ πρῶται καὶ αἱ θεῖαι οὐσίαι εἰσὶν ὑποκείμενα), ὥστ' εἰκότως οὐκ ἐκάλεσεν αὐτὴν ὑποκείμενον. ἔπειτα δὲ καὶ τὴν διαιρέσιν ποιούμενος τῶν πραγμάτων ἡθέλησεν ἐξ ἀποφάσεως καὶ 5 καταφάσεως αὐτὴν ποιῆσαςθει, ἵνα ἀφύκτος ὑπάρχῃ καὶ τῷ ὅντι πάντα περιλάβῃ, ὡς ἀν εἰ ἔλεγε 'τῶν χρωμάτων τὰ μέν εἰσι μέλανα τὰ δὲ οὐ μέλανα'. ὁ γάρ οὗτως εἰπὼν πάντα συμπεριέλαβεν, ὁ δέ γε εἰπὼν οὐτὶ τῶν χρωμάτων τὰ μέν εἰσι μέλανα τὰ δὲ λευκά, οὐ πάντα περιέλαβεν οὐ γάρ δὴ τὰ ώγρά καὶ τὰ φαιὰ καὶ τὰ ἄλλα χρώματα. κακῶς οὖν ἐξ ἀπο-
10 φάσεως καὶ καταφάσεως παρέδωκε τὴν διαιρέσιν. ἦ δὲ τὸ ὑποκείμενον διγῆς λέγεται, τὸ μὲν πρὸς ὑπαρξίην ὡς ή οὐσίᾳ τοῖς συμβεβηκόσι, τὸ δὲ πρὸς κατηγορίαν ὡς αἱ μερικαὶ οὐσίαι ταῖς καθόλου· ὑπόκεινται γάρ αὐταῖς αἱ μερικαὶ, οὐχ ἵνα ὑποστῶσι (προσφεστήκασι γάρ αἱ καθόλου), ἀλλ᾽ ἵνα κατ' αὐτῶν ῥήθωσιν· εἰ οὖν ἀπλῶς εἴπεν ὑποκείμενον τὴν οὐσίαν,
15 ἐνίστατο τις λέγων μήποτε τὴν μερικὴν μόνην οὐσίαν λέγει τὴν πρὸς κατηγορίαν ὑποκειμένην τοῖς καθόλου. καὶ τούτοις τοῖς ὀνόμασι κεχρημένοις ἐκτίθεται τὰς τέσσαρας συζυγίας, καὶ πρώτην τὴν καθόλου οὐσίαν, ὡς τιμιωτέραν, ἔπειτα τὸ ἀντικείμενον, λέγω δὴ τὸ μερικὸν συμβεβηκός,
20 εἰτα προετίμησε τὸ καθόλου συμβεβηκός τῆς μερικῆς οὐσίας, διότι περὶ τῶν καθόλου τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος. |

Σκοπῆσαι δὲ δεῖ πῶς ὁ φιλόσοφος φησι τῶν ὅντων τὰ μὲν 94r
καὶ 95 ὑποκειμένου τινὸς λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενί ἐστι·
καὶ ῥήτεον οὐτὶ ἐνταῦθα μὲν περὶ φωνῶν διαλεγόμενος ἐγρήγαστο τῷ
λέγεται, ἡνίκα δὲ περὶ οὐσιῶν, τῷ ἐστίν.

25 p. 1 a 24 Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω.

Τὰ τέσσαρα τὰ ἀναφανέντα ἡμῖν ἐκ τῶν ἐξ συζυγιῶν πρόκειται νῦν τῷ Ἀριστοτέλει σαφηνίσαι, λέγω δὴ τὸ μερικὸν συμβεβηκός καὶ τὴν μερικὴν οὐσίαν καὶ τὸ καθόλου συμβεβηκός καὶ τὴν καθόλου οὐσίαν, καὶ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται ἐκ τοῦ μερικοῦ συμβεβηκότος ὡς σαφεστέρου αὐτοῦ ὅντος 30 καὶ ἀπλουστέρου. ἐπεὶ οὖν τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὄρισμῶν μανθάνομεν, ἀποδίδωσιν αὐτοῦ τινα οὐχ ὄρισμὸν μὲν ἀνάλογον δὲ μᾶλλον ὄρισμῷ· ἀναλογεῖ δὲ τὸ μὲν ἐν τινι γένει, τὰ δὲ λοιπὰ διαφοραῖς λέγεται γάρ τὸ ἐν τινι ἐνδεκαχλων, ἐν χρόνῳ ἐν τόπῳ ἐν ἀγγείῳ ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ὡς
ὅλον ἐν τοῖς μέρεσιν ὡς εἶδος ἐν γένει ὡς γένος ἐν εἰδεῖ ὡς τὰ τῶν

2 καὶ αἱ (ante θεῖαι) οἱ. F 2. 3 εἰσὶν ὑποκείμεναι M 5 ἄφυκτος] ἄψεκτος M
ὑπάρχει F 6 περιλαμβάνοι F 6. 8 χρωμάτων] ὅντων F 7 post συμπεριέλαβεν
add. καὶ οὐδέν έστι τῶν χρωμάτων ὃ ἐκφεύγει τὴν διαιρέσιν ταύτην η μὴ ὑποπίπτει τῇ διαι-
ρέσει ταύτῃ. M 9 δὴ οἱ. M τὰ φαιὰ καὶ τὰ ώγρά colloc. M η τὰ ἄλλα M
10 η οἱ. M 13 ὑφεστήκασι γάρ αὐταῖς αἱ M 15 μόνην post οὐσίαν colloc. M
λέγη M 26 πρόκεινται M 31 αὐτὸς F 32 τὸ (utrobique)] τῷ F

ἀρχημένων ἐν τῇ ἀρχοντι ώς εἰδος ἐν ὅλῃ ώς ἐν τέλει ώς ἐν ὑποκειμένῳ οἷον τὸ συμβεβηκός ἐν οὐσίᾳ. τοῦτο οὖν τὸ ἐν τινι παραλαμψάνει ἐν τῷ ὄρισμῷ ώς γένος κατὰ πολλῶν λεγόμενον. προσέθηκε δὲ τὸ μὴ νας μέρος ὑπάρχον, ἵνα διακρίνη αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐν τινι ὄντων ώς μερῶν, 5 οἷον ή τις γείρ· αμτη γάρ οὖσα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὅμως ώς μέρος αὐτοῦ ὑπάρχει. ἵνα οὖν τούτων αὐτὸν γωρίσῃ, προσέθηκε τὸ μὴ ώς μέρος ὑπάρχον. τὸ δὲ ἀδύνατον γωρίσει εἶναι τοῦ ᾧ ἔστι προσέθηκεν, ἵνα γωρίσῃ αὐτὸν τῶν λοιπῶν.

Ἴστεον δὲ θτὶ τινὲς κακίζουσι τὸν ὄρισμὸν τοῦτον κατ’ ἄμφω τὰς 10 κακίας τῶν ὄρισμῶν, φημι δὴ κατὰ τὸ ὑπεραιρέον καὶ ὑπερβάλλειν τὸν ὄρισμὸν τοῦ πράγματος καὶ μέντοι καὶ κατὰ τὸ ἐλλείπειν καὶ μὴ τὸ πᾶν περιτριζειν, λέγοντες ώς οὐκ ἀντιστέφει πρὸς τὸ ὄριστόν, ὅπερ δεῖ ἔχειν τοὺς ὄρους πρὸς τὰ ὄριστά, ώς ἔφαμεν. οἷον ἀντιτροπής ἔστι τοῦτον ὅρισμὸν θυητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· τοῦτο ἀντιστέφει· καὶ γάρ εἴ τι ζῆρον 15 λογικὸν θυητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τοῦτο ἀνθρωπός. φασὶν οὖν οἱ μὲν τὸν ἀποδεδομένον ὄρισμὸν μὴ πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν ἔφαμούσειν, οἱ δὲ καὶ ἑτέροις τισὶ παρὸ τὰ συμβεβηκάτα· λέγουσι γάρ θτὶ ὁ Σωκράτης ἐν τόπῳ ὃν ἐν τινὶ ἔστι καὶ οὐχ ώς μέρος ἐν ὅλῳ (οὐ γάρ μέρος ἔστι τοῦ τόπου) καὶ ἀδύνατον γωρίσει αὐτὸν εἶναι τοῦ ᾧ ἔστιν (ἀδύνατον γάρ 20 γωρίσει τόπου), δῆτε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ Σωκράτης συμβεβηκὸς ὑπάρχει, ὅπερ ἄποτον. φαμὲν οὖν θτὶ δυνατὸν γωρίσειν τὸν Σωκράτην τοῦ ἐν ᾧ ἔστι· καὶ γάρ ὑποθώματα αὐτὸν καταλιπόντα τὸν τόπον, ἐν ᾧ ἦν πρότερον, πορευθῆναι εἰς ἔτερον τόπον, οὐδὲν ἡττον Σωκράτης ἔστι· τὸ δὲ συμβεβηκός γωρισθὲν τοῦ ὑποκειμένου ἔζημαρται. ἴστεον δὲ θτὶ 25 παρέπειται τῷ Σωκράτει ὁ τόπος οὐχ ώς συμπληρῶν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ ώς παρακολούθημα, ὥσπερ τῷ ἐν φωτὶ βαδίζοντι ή σκιὰ παρέπειται μηδαμῶς αὐτοῦ συμπληροῦσσα τὴν οἰκείαν οὐσίαν. ἄλλως τε τὸ ἐν τῷ ὑπάρχον συντακτέον, ἵνα ή ὅ τινι ἐνυπάρχον, ἐνυπάρχειν δὲ ἐν τόπῳ τὴν οὐσίαν οὐ φαμεν, ἀλλὰ ὑπάρχειν· | ἐκεῦνο γάρ ἐπὶ μόνων τῶν συμβεβηκότων 30 φαμέν, τὸ ἐνυπάρχειν φημί. πάλιν φασὶ ‘τὸ εἰδος ἐν τῇ ὅλῃ ἔστι καὶ οὐκ ἔστι μέρος τῆς ὅλης καὶ ἀδύνατον γωρίσει τῆς ὅλης’ οὐκοῦν κατὰ τὸν προειρημένον λόγον καὶ τὸ εἰδος συμβεβηκός ἔστι. φαμὲν οὖν

1 post ὅλῃ add. τουτέστιν ώς ἀνδριάς ἐν τῷ γαλακῷ F τέλει M: τελικῷ F
 post τέλει add. ἥγουν ώς ἰατρὸς ἐν τῇ ἰατρικῇ F 3 κατὰ πολλῶν] κατὰ τῶν πολλῶν F: καὶ κατὰ πολλῶν M 4 αὐτῷ F ἀπὸ τῶν om. F μερῶν] μερῶν 6 ἵνα—ὑπάρχον om. F 7 ἔστι om. F 8 αὐτῷ] ἀπὸ F 10 ὑπεραίρειν καὶ 11 ἐλλείπον codd. 12 δεῖ om. F
 13 ώς om. F ἔφαμεν] cf. Ammon. in Porph. Isag. p. 67,14 sq. ζῶον om. F
 14 εἴ τι] δ M 16 οἱ μὲν post ὄρισμὸν transp. M 17 γάρ] μὲν F 18 ἐν τόπῳ om. F 19 αὐτὸν om. F ἐν ᾧ — γωρίσειν (20) om. F 20 καὶ κατὰ M 21 ἄποτον] ἀδύνατον F 26 ἐν τῷ φωτὶ F 27 μηδαμῶς—οὐσίαν om. F ἄλλως— φημὶ (30) cicias, praesertim cum et Philop. et Olymp. ea omittant τὸ ἐν] ὅτε F 28 ὅ τινι] ὅτε F τῷ τόπῳ (?) M 29 οὐ ante ἐνυπάρχειν (28) colloc. M 30 φημὶ τὸ ἐνυπ. colloc. M 31 ἔστι (prior) om. F καὶ οὐκ—ὅλης post εἶναι τῆς ὅλης colloc. F

ὅτι πρῶτον μὲν τὸ εἰδός εἰ καὶ μὴ ἔστι μέρος τῆς ὅλης, ἀλλ᾽ οὖν τοῦ συναμφοτέρου (οὗτον γάρ καὶ τὴν χειρά φαμεν οὐ τοῦ λοιποῦ σώματος μέρος εἶναι. ἀλλὰ τοῦ παντός), ἔπειτα δὲ τὸ μὲν εἰδός συμπληρωτικόν ἔστι τῆς ἐκάστου οὐσίας καὶ τούτου φιλαρέντος φιλέρεται τὸ ὑποκείμενον, τὸ δὲ 5 συμβεβηκός οὕτε συμπληροῖ τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκείμενου καὶ φιλαρέντος αὐτοῦ οὐδὲν ἐβλάβη τὸ ὑποκείμενον. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς λέγοντας τὸν ὄρισμὸν ἐφαρμόζειν καὶ ἐτέροις.

Οἱ δὲ λέγοντες μὴ πᾶσιν αὐτὸν ἐφαρμόζειν ταῦτα φασιν, θτι μόνα τὰ ἀχώριστα ὥρισαν· ἵδην γάρ ή ἐν τῷ μήλῳ εὐωδίᾳ χωρίζεται τε καὶ 10 πόρρω ὄντος τοῦ μήλου χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς, ἔστι δὲ συμβεβηκός· εἰ οὖν χωρίζεται τοῦ ὑποκείμενου, οὐ συμπεριείληπται τῇ ἀποδοθέντῃ ὁρισμῇ. φα-
μὲν δὲ ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς δτι διχῶς τοῦτο ἐπιλυόμεθα· πρῶτον μὲν δτι οὐκ εἴπεν ὁ Ἀριστοτέλης ‘ἐν φῷ η’, ἀλλὰ ἐν φῷ ἔστιν (οὐκοῦν ἀδύνατον
χωρίς εἶναι τὴν εὐωδίαν τοῦ [μήλου]) ἐν φῷ ἔστι τόπω· η γάρ ἐν τῷ 15 μήλῳ ἔστιν η ἐν τῷ ἀέρι), ἔπειτα δὲ δτι οὐ μόνη η τοῦ μήλου εὐωδία χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ μετά τίνος οὐσίας τοῦ μήλου. τεκμήριον δὲ τούτου ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ πλείστοι μειοῦσθαι τὸ μήλον καὶ ῥυτιδοῦσθαι, διην
δῆλον δτι διαφορεῖται τις οὐσία τοῦ μήλου ἐν φῷ η εὐωδίᾳ ὑπῆρχεν. εἰ δέ τις λέγει ‘καίτοι γε ὄντος ἔτι ἐν τῷ δένδρῳ τοῦ μήλου οὐδὲν 20 ἦττον ἐχήρει πρὸς ἡμᾶς η εὐωδία μετά τοῦ μήλου διαφορεῖται μήλοιν ἔστι’ δτι δὲ καὶ αὐξεῖσθαι’, φαμὲν πρὸς αὐτὸν ‘ώς ἀγνοεῖς τὴν θρεπτικήν τε καὶ αὐξητικὴν τῆς φύσεως δύναμιν· η οὐγή ὥρωμεν καπὲτι τῶν ζωτῶν ἀπάντων τὴν αὔξησιν γινομένην; καὶ οὐ δήπου διὰ τοῦτο φήσομεν αὐτὰ μὴ διαφο-
ρεῖσθαι ἡμέρας ἐκάστης, ἀλλὰ διμως διὰ τὸ πλείστα εἶναι τὴν εἰσφερομένην 25 λόγῳ τροφῆς ποιότητα τῆς ἀπορρεούσης· οὐτω διεικούστης τῆς φύσεως οὐ μόνον ἀνεπαιτίσθητος η διαφόρησις. ἀλλὰ τούναντίν αἰτιητὴ μᾶλλον η αὔξησις’. οὗτοι οὖν καπὲτι τοῦ μήλου φαμέν· οὐ γάρ δτι ἀνεπαιτίσθητος ἡμῖν ἔστιν η ἐν τῷ δένδρῳ ἀπόρροια, διὰ τοῦτο οὐ διαφορεῖται τις οὐσία 30 ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ δτι πλείστα η λόγῳ τροφῆς εἰς αὐτὸ φερομένη οὐσία τῆς ἀπορρεούσης. ὑπάρχει δὲ καὶ ἀλλως τοῦτο πιστοῦσθαι· παρερχόμενοι γάρ δυσώδη τόπον ἐμφράττομεν τὰς βίνας τῷ ἴματιν καὶ εἰσπνέομεν δέρα χω-
ρίς δυσωδίας, διην δῆλον ὡς οὐ δύναται τὸ ἴματιν διαπερᾶν η δυσωδία διὰ τὴν παχύτητα αὐτοῦ· ο γάρ ἀήρ λεπτομερής ὣν διηδεύει· ὥστε δῆλον

1 τὸ τρῶτον μὲν colloc. F οὖν] οὐ M 3 δὲ om. F 9 post ὥριστο add.
τὰ χωριστά φασιν οὐκ ἤδυνατο μὴ χωρισθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον F 12 δὲ ἡμεῖς F:
οὖν M 14 μήλου inclusi τόπῳ] από τούτῳ? 15 δτι om. F η τοῦ
μ. εὐωδ. Philop.: η εὐωδ. τοῦ μ. F: τοῦ μ. εὐωδ. (η om.) M 16. 17 τούτου scripsi:
τοῦτο libri 17 τὸ (prioris)] τῷ F 18 διαφορεῖ τὸ τῆς οὐσίας F 19 γε supra
ser. F 20 μετά] πρὸ M 21 δὲ om. M ἀγνοεῖ M τε om. F
22 ἀπάντων om. F 23 γενομένην F καὶ οὐ δήπου δ. τ. οὐ φήσομεν αὐτὰ
διατιρεῖσθαι M 24 ως ἡμέρας μᾶλλον δὲ ὥρας ἐκ. M τὴν τῶν εἰσφερομένων F
25 τῆς (prioris) om. F 26 ἀνεπαιτίσθητος F: ἀνατιθητος M 27 ἀνεπαιτίσθητον F: ἀνα-
τιθητος M 28 διεφορεῖτο F 29 οὐσία] ποιότητας M 31 τῷ om. F 32 δυνατὸν—
τὴν δυσωδίαν F τῷ ἴματιν M 33 ὥστε Paris. 1928 Vind. 10: ως M: om. F

δτι ἡ δσμὴ αὕτη μετά τινος οὐδσίας τοῦ ὑποκειμένου χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς.
δηλοῦσι δὲ τοῦτο καὶ οἱ ἐκ τοῦ θυμιάματος ἀναδιδόμενοι ἀτμοὶ αὐτόθεν
τῇ ὄψει | ὑποπίπτοντες διὰ τὴν ἀληφάνησιν καὶ τὴν παχύτητα τῆς 95·
ὑποκειμένης οὐδσίας.

5 Λέγεται δὲ τὸ ἔν τινι ἐνδεκαχῶς, ὡς ἥδη λέλεκται· ἐν χρόνῳ (ἔν τινι
γάρ χρόνῳ γεγόνεν ὁ Τρωικὸς πόλεμος ἢ ὁ Πελοποννησιακός), ἐν τόπῳ
(λέγομεν γάρ τὸν Σωκράτην ἐν τόπῳ εἶναι οἶνον ἐν Λυκείῳ), ἐν ἀγγείῳ (λέγο-
μεν γάρ τὸν οἶνον ἐν τῷ κεράμῳ εἶναι· διαφέρει δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν
ἀγγείῳ, διότι τὸ μὲν ἀγγεῖον τόπος ἐστὶ μεταφορητός, ὁ δὲ τόπος ἀγγεῖον
10 ἀμεταφορήτον), ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ὡς ὁ δάκτυλος ἐν τῇ γειρὶ ἢ ἡ γειρὶ ἐν
ὅλῳ τῷ σώματι, ὡς ὅλον ἐν μέρεσιν (ὅλον γάρ τὸν ἀνθρωπόν φαμεν μεω-
ρεῖσθαι ἐν τοῖς μέρεσι καὶ οὐκ ἐν μέρει), ὡς εἰδος ἐν γένει ὡς ἀνθρωπός
ἐν τῷ ζῷῳ, ὡς γένος ἐν εἴδει ὡς τὸ ζῷον ἐν ἀνθρώπῳ, ὡς τὰ τῶν ἀρχο-
μένων ἐν τῷ ἄρχοντι (λέγομεν γάρ διτούς τὸ πρᾶγμα ἐν τῷδε τῷ ἄρ-
15 γοντὶ ἐστιν), ὡς εἰδος ἐν ὅλῃ ὡς τὸ ἀνθρώπινον εἰδος ἐν τῇ ὅλῃ ἢ τὸ
τρίγωνον ἢ τετράγωνον σχῆμα ἐν τῷ χαλκῷ, ὡς ἐν τέλει ὡς (λέγομεν)
τῇ λατρικῇ ἐν τῇ ὑγείᾳ, ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὸ συμβεβηκός ἐν οὐδσίᾳ.
εἰποι δ' ἄν τις τὸ γένος ἐν εἴδει ἢ τὸ εἰδός ἐν γένει ὡς τὸ ὅλον ἐν
μέρεσιν ἢ ὡς τὰ μέρη ἐν ὅλῳ μεωρεῖσθαι· φαμὲν οὖν πρὸς τοῦτο διτούς οὐ
20 γάρ τὸ ὅλον ἔκτὸς τῶν οἰκείων πάντων μερῶν σώζεται, τὸ δὲ γένος καὶ
ἐνδέσιος ἢ ἔνδος ἀτόμου σωζόμενον σώζεται· ὁ γάρ Σωκράτης καὶ Σω-
κράτης ἐστὶ καὶ ἀνθρωπός καὶ ζῷον· ὥστε δῆλον διτούς ἐν μέρος οὐ
πληροῖ τὸ ὅλον, τὸ δὲ ἐν εἴδος πληροῖ τὸ γένος.

Σαφηνίσας δὲ ἡμῖν ὁ φιλόσοφος τὸ μερικὸν συμβεβηκός παραδίδωσιν
25 ἡμῖν παράδειγμα τοῦ καθόλου συμβεβηκότος καὶ φησι τὰ δὲ καθ' ὑπο-
κειμένου τε λέγεται καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστί. παραδοὺς δὲ παρα-

1 αὕτῃ] αὐτὸν F καὶ χωρεῖ F 2 αὐτόθι F 5 λέγεται—γένος (23) εἰσιας λέγεται—
λέλεκται M: ὡς δὲ ἥδη εἰρήκαμεν ἐνδεκαχῶς τὸ ἔν τινι λέγεται F πρῶτον ἐν χρόνῳ ὡς
νῦν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ κατακλυσμοῦ, δεύτερον ἐν τόπῳ ὡς ιερεὺς ἐν τῷ ναῷ τρίτον ἐν ἀγγείῳ
ὡς οἶνος ἐν κρατῆρι, τέταρτον ὡς μέρος (10) κτλ. F 9 μεταφορητός Vat. 2173: μεταφορι-
κός M 10 ὡς δὲ] ὥσπερ F ἢ om. F 11 πέμπτον ὡς ὅλον F μέρεσιν] μέρει F
ὅλον γάρ—μέρει (12)] ὡς σωκράτης ἐν τοῖς οἰκείοις μέλεσι, κεφαλῇ τε καὶ ποσι-
τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἐν τινὶ ἀλλ᾽ ἐν τισι F 12 ante ὡς εἰδός add. σ F 13 ἐν τῇ
διαιρέσει τοῦ ζώου. ζ F ἐν τῷ δρισμῷ τοῦ ἀνθρώπου. ἢ F 14 γάρ om. M τόδε
om. F τῶδε om. F 14. 15 post ἄρχοντί ἔστιν add. δ δὲ δαμασκηνὸς ὡς ἐν τῷ
ποιητικῷ αἰτίῳ ὡς τὰ πάντα ἐν τῷ θεῶ φησι. θ' F 15 ἀνθρώπινον—σχῆμα (16)] εἰδος
τοῦ ἀνθρώπινος F 16 ἐώς ἐν τῷ τελικῷ αἰτίῳ ὡς ἡ κλίνη ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀν-
παύσει· καὶ γάρ διὰ τὴν ἀνάπτωσιν τῶν ἀνθρώπων γίνεται ἡ κλίνη ἢ ἐν τέλει F
λέγομεν ex Philóphono addidi 17 τῇ om. F τα' ὡς ἐν ὑποκ. F ἐν τῇ οὐσίᾳ
ἡγουν τὸ λευκόν ἐν τῷ σώματι. Ιστέον δὲ διτούς μέρη δῆλον λέγονται, δῆλον δὲ μερῶν οὐδαμῶς
ἀλλ' ὅλον ἐν μέρεσιν F 19 ἥ] ἔστι καὶ M θεωρεῖται F 22 ἐν om. F
24 ante σαφ. add. lemma τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου τε λέγεται M δὲ om. M παρα-
δίδωσιν—παράδειγμα (25)] νῦν τρέπεται ἐπὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παραδοῦναι M 25 καὶ
φησι—ἐν ὑποκ. ἔστι (26) om. M 26 ante παραδοὺς add. lemma τὰ δὲ οὔτε ἐν ὑποκει-
μένῳ ἔστι M δὲ] ἡμῖν ὁ φιλόσοφος M

δείγματα τῶν τε καθόλου καὶ τῶν μερικῶν συμβεβηκότων νῦν μέτεισιν ἐπὶ τὸ παράδειγμα τῆς μερικῆς οὐσίας λέγων τὰ δὲ οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται. παρεισφέρει δὲ καὶ τὸ θεώρημα τοῦτο ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ κατ' 5 οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, βουλόμενος δι' αὐτοῦ διεῖσαι ὅτι οὐδὲν τῶν ἀτόμων τῶν τε συμβεβηκότων καὶ τῶν οὐσιῶν κατά τινος κατηγορεῖται. ἔτι μὴν διορίζει αὐτὸν καὶ διαγωρίζει τὰ συμβεβηκότα ἄτομα τῶν ἀτόμων τῶν αὐθινοποστάτων. τὸ δὲ ἀπλῶς τριχῶς λέγεται· ἡ γάρ κυρίως 10 ἡ μοναχῶς ἡ καθόλου. τῷ οὖν σημανιομένῳ καθόλου ἐχρήσατο ἐνταῦθα· λέγει γάρ 'καθόλου τὰ ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ'. διαχῶς δὲ τὸ ἄτομον λέγεται, κατὰ πλάτος ἐγράφομεν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφύριου. περὶ δὲ τοῦ ποσαχῶς τὸ ἐν λέγεται ἥδη ἐροῦμεν· πολλαχῶς γάρ καὶ αὐτό· ἡ γάρ τῷ εἶδει ἔν, ὡς Σωκράτην καὶ Ηλάτωνα ἔνα τῷ εἶδει λέγομεν καθὸ ἀνθρώπους, ἡ τῷ γένει ἔν, ὡς δταν λέγωμεν ἄνθρωπον καὶ βοῦν καὶ 15 ἕππον τῷ γένει ἐν καθὸ ζῷα, | ἡ τῷ ἀριθμῷ, ὡς δταν λέγωμεν Ηλά· 95v τωνα ἔνα εἶναι, λέγεται δὲ καὶ τὸ ἐν ἄτομον, δπερ αὐτὸς σαφηνείας ἔνεκεν λέγων φησι τὸ ἔν. τὰ ἄτομα οὖν τὰ ἐν ὅντα τῷ ἀριθμῷ οὐδέποτε μὲν κατά τινος ὑποκειμένου λέγεται, εὑρίσκονται δὲ πολλάκις ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὸ τὸ λευκὸν ἐν σώματι. διὰ τοῦτο οὖν προσέθηκεν τὸ οὐδὲν 20 κωλύει, ἐπειδὴ οὐ πάντα ἐν ὑποκειμένῳ ὑπάρχει· ὁ γάρ Σωκράτης οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ, ἡ δὲ τὶς γραμματική, καθώς φησι καὶ αὐτός, ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι τῇ ψυχῇ. καὶ καθόλου εἰπεῖν, τὰ τῷ ἀριθμῷ ἐν οὐσίαι μὴ ὅντα κατ' οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δέ ἔστιν.

p. 1b 10 Ὁταν ἔτερον καθ' ἔτέρου κατηγορῆται.

25 Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς καθόλου οὐσίας ἐστίν· ὅταν τινός τι κατη-

τῶν συμβ. μερικῶν καὶ τῶν καθόλου Μ 2 λέγων—λέγεται (3) om. Μ 3 ante παρεισφέρει
add. lemma ἀπλῶς δὲ τὸ ἄτομα Μ 3.4 τοῦτο τὸ θεώρ. ἐν μέσῳ παρεισφ. ὁ φιλόσοφος Μ
4 ἀπλῶς—λέγεται (5) om. Μ 6 τε om. Μ 7 αὐτὸς scripsi: αὐτὸς F: αὐτοῦ Μ
διαγωρίζει—αὐθυποστάτων (8)] δηρύζεται (sic) καὶ ἐκ ποταμοῦ. καὶ οὐδὲ ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐνὸς
καθ' ὑποκειμένη (sic) Μ 8 τὸ δὲ ἀπλῶς—τὸ ἔν (17) eicias ante τὸ δὲ ἀπλῶς add.
ἀπλῶς F δέ om. Μ 9 τῶν οὖν τὸ καθόλου σημαίνοντι Μ 10 καὶ ἐν ἀριθμῷ]
πάντα, τοιτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη ἄτομα τὰ αὐθυπόστατα καὶ τὰ συμβεβηκότα μη λέγεσθαι καθόλου.
κατά τινος ὑποκειμένου Μ ὀσταχῶς—πορφυρίου (11) F: ἐπειδὴ τὸ ἄτομον πολλαχῶς
λέγεται· λέγεται γάρ ἄτομον τὸ φύσει ἀδιαιρέτον ὡς ἡ μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται δὲ καὶ τὸ
δυσδιαιρέτον μὲν ὅμως δὲ διαιρόμενον ὡς ὁ ἀδάμας, λέγεται δὲ ἄτομον καὶ τὸ μὴ δυνάμενον
διαιρεθῆναι εἰς εἰδὴ ὡς σωκράτης καὶ πλάτων, λέγεται δὲ καὶ τὸ πεφυκός διαιρεθῆναι μήπα δὲ
διαιρεθὲν ὡς ἀγρός, λέγεται δὲ καὶ τὸ ἔν ἄτομον ὅπερ αὐτὸς σαφνειλας ἔνεκα λόγων (sic) φησὶ τὸ
ἔν. Μ 11 ἐν τῇ Εἰσαγ. Πορφ.] in Ammonii in Porph. Isag. comm. hoc non invenitur
περὶ—πολλαχῶς γάρ καὶ αὐτό (12)] ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔν πολλαχῶς λέγεται Μ 13 ἐνα] ἐν Μ
14 ἄνθρωποι (priore l.) F λέγομεν F 15 τῶν (prius) om. F 16 λέγεται—τὸ ἔν (17)
om. Μ (cf. v. 10 not.) 17 λέγων ante σαφ. ponas τὰ (ante ἔν) om. F 18 μὲν om. F
λέγονται Μ εὑρίσκονται] λέγονται F 19 τὸ (alt.) om. F οὐδὲν supra scr. F 21 καὶ
αὐτὸς φησὶ colloc. Μ 22 οὐσία F 24 κατηγορεῖται F 25 τὸ παράδειγμα—ἐστιν] νῦν περὶ
τῆς καθόλου οὐσίας διαιρέγεται ὁ φιλόσοφος καὶ παραδείγματα ταύτης παραδίδωσι. φησὶν οὖν Μ

γορῆται οὐσιωδῶς, φησί, τούτου δὲ ἔτερόν τι πάλιν κατηγορῆται, τοῦτο κακίνου κατηγορημέτεται. πρὸς δὲ φήσειν ἄν τις ἐί διληθῶς δσα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου κατηγορηθῆσεται, κατηγορεῖται δὲ τοῦ μὲν ζώου τὸ γένος, τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὸ ζῷον, καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἄρα κατηγορηθῆσεται τὸ γένος¹. ἀλλ’ οὐχ οὕτως εἴρηται τὸ γάρ δσα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοῦτο ἔστιν ὡς πράγματα αὐτοῦ καὶ ὡς χαρακτηρίζοντα τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆσεται εἰρηκεν ὁ φιλόσοφος. κακίς δὲ εἶπε καὶ τὸ ὡς κακὸν ὑποκειμένου ἀντὶ τοῦ οὐσιωδῶς καὶ 10 πραγματικῶς· εἰ γάρ τι κατὰ τοῦ κατηγορούμενου κατὰ συμβεβηκός κατηγορεῖται, οὐκ ἀνάγκη τοῦτο καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆναι τὸ γάρ γένος τοῦ ζώου κατὰ συμβεβηκός καὶ κατὰ σχέσιν κατηγορεῖται.

p. 1 b 16 Τῶν ἔτερογενῶν καὶ μὴ ὑπὸ ἀλληλα τεταγμένων.

Λημμάτιά τινα προλαμβάνει γρήσιμα αὐτῷ ἔσόμενα πρὸς τὴν διδα-
15 σκαλίαν καὶ φησιν δι πάντως τῶν ἔτερογενῶν ἔτεραι ὑπάρχουσιν αἱ εἰδο-
ποιοὶ διαφοραί, οἷον τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποσοῦ· τῆς μὲν γάρ οὐσίας διαφο-
ραὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἄψυχον, τοῦ δὲ πιστοῦ τὸ συνεχές καὶ τὸ διωρισμένον.
ἔτεραι οὖν ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραὶ ἔτερων ὅντων τῶν γενῶν. ἐπειδὴ δὲ
τὰ ἔτερογενῆ πολλαχῶς λέγεται (λέγεται γάρ ἔτερα τὰ πάντη | διεστηκότα 96r
20 ἀλλήλων, ὡς ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ ζῷον, καὶ τὰ μὴ πάντη κεχωρισμένα,
οἷον τὸ πτηνὸν καὶ τὸ ἔνυδρον· ἔχει γάρ (ταῦτα) κοινὸν γένος τὸ ζῷον· λέγεται
δὲ καὶ τὰ ὑπάλληλα γένη ἔτερα. ὡς ἡ οὐσία καὶ τὸ σῶμα), διὰ τοῦτο
εἶπε καὶ μὴ ὑπὸ ἀλληλα τεταγμένων· τούτων γάρ ἐνδέχεται τὰς αὐτὰς
εἶναι διαφοράς, οἷον τοῦ ἔμψυχου καὶ τοῦ ζώου θυητὸν καὶ ἀθανάτον λογι-
25 κὸν καὶ ἄλλοις. καλῶς δὲ τῷ εἰδεῖ προσεύθηκεν· ίδού γάρ ἐπὶ ἔτερων
γενῶν αἱ αὐταὶ διαφοραί· λέγομεν γάρ τῶν σκευῶν τὰ μέν ἔστιν ἄποδα
οἷον θυτικὴ καὶ δισῶνες καὶ δσα τοιαῦτα, τὰ δὲ ὑπόποδα ὡς θρόνος καὶ
κλίνη καὶ τὰ δμοια', δμοίως καὶ τῶν ζώων, φαμέν, τὰ μέν ἔστιν ἄποδα τὰ
δὲ ὑπόποδα· ἀλλ' αὗται αἱ διαφοραὶ οὐκ εἰσὶν εἰδοποιοὶ οὐδὲ κυρίως
30 λεγόμεναι, ἀλλὰ κατὰ ἀναλογίαν τινά.

1 φησί om. M κατηγορεῖται F 2 τις ἄν colloc. F τὰ κατὰ M
3. 4 κατηγ.] ῥηθῆσεται M 4 ζῶου μὲν (?) M 6 τὸ] αν τὰ? 7 ὡς]
ῶσπερ M 7. 8 τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆσεται om. F 8 εἰρηκεν ὁ
φιλ. om. M 9 καὶ τὸ om. M 10 κατὰ τοῦ συμβεβηκός F 11 τὸ γάρ—
κατηγορεῖται (12) om. M 14 προλαμβ. Philop.: προσλαμβ. FM 15 αἱ] καὶ F
16 γάρ om. M 17 τὸ (ante ἄψ.) om. F 18 δὲ om. M 19 ἔτερα γένη M
20 ἀπόκεχωρισμένα M 21 ταῦτα Vind. 10: om. FM 24 θυητὸν καὶ ἀθανάτον
λογικοῦ καὶ ἀλόγου F 26 τὰ μέν ἔστιν ἄποδα τὰ δὲ ὑπόποδα M 27 οἰον] καὶ ἄποδα
μὲν M θυτικὴ F: θυτα M τὰ δὲ ὑπόπ.] ὑπόπ. δὲ M ὡς om. M 28 καὶ
δμοίως colloc. M εἰσὶν FM

p. 1b28 Ζώου μὲν γάρ διαφοραί.

Αἱ τῶν γενῶν διαφοραὶ πολλαχῶς δύνανται διαιρεῖσθαι, οἵν του
ζώου διαφοραὶ λογικὸν καὶ ἄλογον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ μονίμου τῆς ζωῆς
ώς θνητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου ώς πτηγὸν καὶ ἔνυδρον καὶ
5 πεζὸν καὶ ἀπὸ τῶν ποδῶν ώς ὑπόποουν καὶ ἄπουν· καὶ αὗται ἔτεραι εἰσιν
αἱ διαφοραί. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης παραδείγματι χρησάμενος τῷ ἀπὸ τοῦ
τόπου παρενέβαλεν ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἔτερας διαφοράς, ἐπίτηδες βιουλόμε-
νος διδάξαι ώς ἀδιάφορον καὶ ἔτερας παραλαμβάνει διαφοράς.

p. 1b20 Τῶν δὲ ὑπὸ ἄλληλα γενῶν.

10 Καλῶς οὖν εἶπεν οὐδὲν κωλύει· οὕτε γάρ ἐξ ἀνάργκης αἱ αὐταὶ
εἰσι διαφοραὶ τῶν ὑπαλλήλων γενῶν, ἀλλ' αἱ μὲν οὐσιώδεις διαφοραὶ τῶν
ὑπαλλήλων γενῶν πάντη τε καὶ πάντως αἱ αὐταὶ εἰσιν, αἱ δὲ συμβεβηκυῖαι
οὐ πάντως. διὰ τοῦτο οὖν προσέθηκε τὸ οὐδὲν κωλύει. πολλάκις μέν-
τοι συμβαίνει τὰς αὐτὰς εἶναι διὰ τὸν πρόειρημένον κανόνα τὸν λέγοντα
15 δῆσα κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ
ὑποκειμένου ἡγηθῆσεται.

p. 1b25 Τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν.

Παραδοὺς ἡμῖν πρότερον ὁ Ἀριστοτέλης τὴν εἰς τέσσαρα διαιρέσιν 96v
τῆς τε καθόλου οὐσίας καὶ τῆς μερικῆς καὶ τοῦ καθόλου συμβεβηκότος
20 καὶ τοῦ μερικοῦ. νῦν τὴν εἰς δέκα διαιρέσιν παραδίδωσι διὰ παραδειγμά-
των, ἵνα εἰς ἔννοιάν τινα ἡμᾶς τούτων προαγάγῃ, διστερον δὲ περὶ ἔκάστου
διηγηματικῶν διδάξῃ. ἔστι δὲ τοῦτο προσεχὲς τῷ ἀνωτέρῳ ῥήτῳ τῷ
λέγοντι “τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ δὲ ἄνευ συμ-
πλοκῆς”. λέγει δὲ ἀκολούθως τοῦτο τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν.
25 τῷ δὲ εἰπεῖν κατὰ μηδεμίαν δηλοῦ πλείονας εἶναι συμπλοκάς· ἡ γάρ
φωνὴν ἀπλῆγη οὖσαν κατὰ τὸ σημανόμενον συμπλέκομεν, ώς δταν εἴπω
‘τρέχω’ (δηλῶ γάρ ἐμαυτὸν καὶ τὴν ἐνέργειαν), ἡ δὲ μὲν φωνὴ κατὰ

1 ζώων F 3 ἄλογος F¹ 8 διδάξει] δεῖξαι M διαλαμβ. διαφ. F: διαφ. παρα-
λαμβ. M post διαφοράς add. ώς τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον. τὸ γάρ λογικὸν πολλαχῶς
λαμβάνεται καὶ τὸ ἄλογον πολλαχῶς δομοίως F 9 δέ γε Aristot. ὑπαλλήλων F
10 καλῶς — κωλύει] φησὶν οὐδὲν κωλύει καὶ καλῶς πρόσκειται τοῦτο F οὕτε] scribas
οὐδὲ 11 τῶν γάρ ὑπαλ. F 11. 12 ἀλλ' αἱ — τῶν ὑπαλλήλων γενῶν οἱ. F
12 αἱ αὐταὶ εἰσιν αἱ οὐσιώδεις F 13 οὖν οἱ. M τὸ οἱ. M 14 συμβαίνει
οἱ. F εἰρημ. M 19 καὶ (ante τοῦ καθόλου) οἱ. M 21 προαγάγη Vat. 2173:
προαγάγοι M: προάγη F περὶ ἔκάστου] ἔκαστον F 23 συμπλοκὴν τινα M
24 δὲ] απ δή? τοῦτο F: τούτω τούτο M; απ τούτῳ τό? 25 τῷ] τὸ F 26 συμ-
πλέκομεν] δὲ συμπλεκομένην F: πλέκομεν M 27 καὶ] κατὰ F

συμπλοκήν ἔστι, τὸ δὲ σημαινόμενον ἀπλοῦν, ὡς τὸ ζῆρον λογικὸν θυγητόν (ἥ μὲν γάρ φωνὴ σύνθετος, ἄνθρωπος δὲ τὸ σημαινόμενον), ἥ καὶ ἀμφότερα σύνθετα, ὡς ὅταν εἴπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ’, ἥ ἀμφότερα ἀπλᾶ, ὡς αὐταὶ αἱ κατηγορίαι. τῶν οὖν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγομένων ποιεῖται 5 νῦν τὴν διαιρεσιν, τοῦτ’ ἔστι τῶν δέκα κατηγοριῶν.

p. 1b27 Ἔστι δὲ οὐσία μὲν ὡς τύπῳ εἰπεῖν οἷον ἄνθρωπος
ἴππος.

Φιλανθρώπως ποιῶν κεφαλαιωδῶς παραδίδωσιν ἡμῖν τὴν ἐξήγησιν τῶν κατηγοριῶν, ἵνα πρότερον ἡμᾶς εἰς ἔννοιαν ἀγάγῃ τῆς περὶ αὐτῶν 10 διαισκαλίας καὶ οὗτως ὑστερὸν ἀκριβῶς ιδίᾳ ἐκάστην κατηγορίαν ἐπισκεψύμενα, καὶ φησιν οὐσίαν εἶναι ἄνθρωπον καὶ ἵππον. σὺ δὲ ὑπάκουεις οὐσίας καὶ τὰ λοιπὰ δυσα αὐθυπόστατα πρόγιατά εἰσι καὶ μηδενὸς ἔτέρου δεόμενα εἰς τὸ ὑπόστηναι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς οὐσίας, τὰς δὲ λοιπὰς κατηγορίας σαφῶς κατὰ λέξιν μαθησόμεθα.

15 p. 2a3 Ἐχειν δὲ οἷον ὑποδέδεται ὥπλισται.

Ζητοῦσί τινες τί δῆ ποτε ὥσπερ τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντίκειται καὶ κατηγορίαν αὐτοῦ ἔταξε, λέγω δὴ τὴν τοῦ πάσχειν, πῶς καὶ τοῦ ἔχειν ἀντικειμένου ὄντος τοῦ ἔχεσθαι οὐκ εἴπε καὶ τούτου κατηγορίαν, φημὶ δὴ τὴν τοῦ ἔχεσθαι, ἀλλὰ μόνην τὴν τοῦ ἔχειν. φαμὲν δὲ τὸ οὐπό τὴν τοῦ 20 κεῖσθαι ἀναγθῆναι τοῦτο δύναται τὸ ἔχεσθαι, τὸ δὲ ἔχειν ὑπὲρ οὐδεμίαν τῶν ἀλλών, καὶ διὰ τοῦτο ἡγαγάσθη κατηγορίαν αὐτῷ ἀφορίσαι.

Τινὲς δέ φασιν δὲ οὐ πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας ἀναγθῆναι δύναται· τὸ γοῦν σημεῖον καὶ τὴν στέρησιν ὑπὸ ποιάν κατηγορίαν ἀνάξομεν; καὶ περὶ μὲν τοῦ σημείου φαμὲν δὲ τὸ νῦν ὁ Ἀριστοτέλης 25 διαλέγεται περὶ πραγμάτων τῇ τε αἰσθήσει γνωρίμων καὶ τοῖς πολλοῖς, τὸ

2 γάρ om. F καὶ scripsi: κατὰ F: κατ’ M 3 σύνθετα — ἥ ἀμφότερα om. F σύνθετα scripsi: σύνθετος M 4 ἀπλῆν F 4 μὲν οὖν F 8 φιλανθρ. δὲ F post ποιῶν add. ὁ ἀριστοτέλης M 9 εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς colluc. M αὐτᾶς M 10 11 ἐπισκεψύμεθα F 11 καὶ (prius) om. M οὐσίαν (sic) ὑπάκουεις M 14 post μαθησόμεθα add. τοῦτο μέντοι ἐνταῦθα δὲ εἰπισημήνασθαι δὲ τῆς ποιότητος πάσης μὲν οὕσης ἐν ὑποκειμένῳ οὐ πάσης δὲ τὸ αὐτὸ οὐποκειμένον κατ’ εἶδος λαχούσης ἀλλὰ τῆς μὲν ἐν σώματι συνισταμένης οἰον θερμότητος ψυχρότητος τῆς δὲ ἐν ψυχῇ τὸ εἶναι ἔχουσης οἰον γεωμετρίας βουλόμενος ὁ φιλόσοφος διὰ τῶν παραδειγμάτων ἐνδείξασθαι τὸ διττὸν εἶδος τῆς ποιότητος ἐπεφώνησε λέγων ‘ποιὸν δὲ οἶον λευκὸν γραμματικόν’ τῆς μὲν ἐν ὑποκειμένῳ σώματι ποιότητος ἀπόδειγμα (sic) λαβὼν τὸ λευκὸν τῆς δὲ ἐν ψυχῇ τὸ εἶναι λαχούσης τὸ γραμματικόν M 15 ὑποδεδέσθαι M ὥπλισθαι M 16 τινες om. F τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν F ἀντίκειται F 17 αὐτὴν F τὴν om. M 18 καὶ ex κατὰ corr. F τούτου] ταύτην F 19 τὴν (post δὴ) om. F φαμὲν — ἔχεσθαι (20)] δὲ τὸ ἔχεσθαι 20 τὸ πάσχειν ἀνάγεται F τοῦ (tertium) Vat. 2173: om. M 23 ἀγθῆναι F 24 ἀζομεν F καὶ om. M

δέ γε σημεῖον αὐτὸ μέν τι πρᾶγμα ὑφεστηκός οὐκ ἔστιν, ἀρχὴ δέ ἔστιν
ὅλως πραγμάτων. ὁμοίως γάρ ἂν τις ἀπορήσεις καὶ περὶ τῆς ὅλης καὶ
τοῦ εἰδους. ἀλλ' ᾧ ὡς ἔφαμεν οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κρείττονος τῆς συν-
θέτου οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ χείρονος τῆς συνθέτου, ἀλλὰ περὶ τῆς
5 συνθέτου οὐσίας | αὐτῷ νῦν ὁ λόγος. τὴν δὲ στέρησίν τινες ἔφασαν ὑπ' 97r
ἐκείνην τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ἀνάγεσθαι, ὥφ' ἦν καὶ ἡ ἔξις ἀνάγεται· τὰ
γάρ ἀντικείμενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν. ήμεῖς δέ φαμεν
οὐδὲ ἀνάγεσθαι αὐτὴν ὅλως ὑπὸ τινα τῶν κατηγοριῶν· αἱ μὲν γάρ
κατηγορίαι τῶν ὄντων εἰσίν, ἡ δὲ στέρησις ὅν μὲν οὐκ ἔστι, στέρησις δὲ
10 ὄντος.

p. 2a4 "Εκαστον δὲ τῶν εἰρημένων.

Βουλόμενος ήμεν παραστῆσαι ως οὐ περὶ καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως
πρόκειται νῦν αὐτῷ διαλαβεῖν, φησὶν ὅτι ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν αὐτὴ μὲν
καὶ¹ αὐτὴν οὕτε ἀλληλές τι οὕτε φεύδεται σημαίνει· ἐάν γάρ εἴπω 'Σωκρά-
τος τῆς περιπατεῖ'. εἰ μὲν τύχοι περιπατῶν, ἡλήθευσα, εἰ δὲ οὐ, ἐψευσάμην,
καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων ὁμοίως· ἐάν δὲ μυριάκις εἴπω 'ἄνθρωπος', οὕτε
ἀληθεύω οὔτε φεύδομαι. ὁμοίως δὲ καὶ 'περιπατεῖ'. εἰ δέ τις εἴποι ὅτι
ἐάν εἴπῃ τις 'περιπατῶ'. ἀληθεύει· ἡ φεύδεται (εἰ γάρ τύχοι περιπατῶν.
ἀληθεύει. εἰ δὲ μή, φεύδεται). ἐρώμεν οὖτις δὲλλ' ἐ εἰρηκάς 'περιπατῶ'
20 δυνάμει συμπεριέλαβε τὸ ἐγώ, ως ἀν εἰ ἔλεγε 'περιπατῶ ἐγώ', ὥστε
πάλιν ἡ ἀντωνυμία τῷ ῥήματι συμπαρελήφθη πρὸς γένεσιν ἀληθείας ἢ
φεύδους, ἐπεὶ οὐκ ἡδύνατο μία κατηγορία οὐτὴ καὶ² αὐτὴν τοῦτο ποιῆσαι·
δῆλον γάρ ὅτι ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν αὐτὴ καὶ³ ἔαυτὴν οὕτε κατάφασις
οὕτε ἀπόφασις ἔστι, συμπλεκόμεναι δὲ πρὸς ἀλλήλας τοῦτο ποιοῦσιν, οἷον
25 ἄνθρωπος περιπατεῖ· ἐκ τε οὐσίας καὶ τοῦ ποιεῖν γέγονε κατάφασις·
προσλαβθεὶσα δὲ μέσον τὸ ἀρνητικὸν μόριον γίνεται ἀπόφασις, οἷον
ἄνθρωπος οὐ περιπατεῖ.

p. 2a5 'Ἐν οὐδεμιᾷ καταφάσει.

Τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων τὰ καλῶς δοκοῦντα ἔχειν οὐκ ἔχει ἢ ἀπο-
80 φάσει· εἰ γάρ κατάφασιν οὐδεμίᾳ τῶν κατηγοριῶν σημαίνει, πολλῷ μᾶλ-

1 μὲν τι Vat. 2173: μέντοι Μ: μὲν F ἔστιν (alt.) om. F 3 ως ἔφαμεν] corrigas
ως φέρουεν (cf. p. 35.27 ν.). οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς ἡ (sic) κρείττονος τῆς συνθέτου in
mrg. suppl. F³ 4 οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ χείρ. τῆς συνθ. om. M 8 οὐδὲ scripsi:
οὕτε codd. 12 τοῦτο βουλόμενος M οὐ om. F 13 νῦν αὐτῶ πρόκ. colloc. M
μὲν om. F 14 τι om. M φεῦδος M post σημαίνει add. ὅπερ ιδιον καταφά-
σεως M ἐάν γάρ] οἶον ἐάν M εἰπωμεν M 15. 18 τύχη F 16. 17 οὕτε
ἀληθεύω om. M 17 εἴποι scripsi: εἴπη codd. 19 ο om. M 21 συμπαρελ. Vat.
2173: παρελ. FM 22 μία om. M 23 δῆλον ως ἐκάστη M 23. 24 ἀπόφασις
τίς ἔστιν οὕτε κατάφασις M 26 οἶον om. F

λον οὐδὲ ἀπόφασιν, ἐπειδὴ δεῖται ἑτέρου ἀρνητικοῦ μορίου καὶ γῆλον
ὑποπτεύσει τις τὸ ποιεῖν κατάφασιν δηλοῦν ἢ ἀπόφασιν.

p. 2a7 "Απασα γὰρ δοκεῖ κατάφασις ἢ ἀπόφασις.

Τὸ δοκεῖ πρόσκειται, ἐπειδὴ οὐ πάντως ἡ κατάφασις ἀληθεύει
οὐδὲ πάντως ἡ ἀπόφασις ψεύδεται, οἷον ἐάν εἴπῃ τις 'τρέχω' ἢ 'οὐ τρέχω'.
ἐπειδὴ οὖν ἐν τούτοις δυνάμει προσυπακούεται τὸ ἔγρ. τούτου γάριν εἶπε
δοκεῖ, ἢ τοῦτο ἢ διτὶ παρέλκεται τὸ δοκεῖ ἢ διτὶ σφάλμα καλλιγράφου
ἔστιν ἢ διτὶ τοῦ 'οὗτω δοκεῖ πᾶσιν'.

Περὶ οὐσίας.

10 p. 2a11 Οὐσία δέ ἔστιν ἡ κυριώτατά τε καὶ πρώτως καὶ μάλιστα
λεγομένη.

Πρώτην τάξιν ἔχει ἡ οὐσία ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διὰ τοῦτο εἰ-
κότως τῶν ἄλλων αὐτὴν προέταξεν· αὕτη γὰρ συνεισφέρεται μὲν ταῖς
λοιπαῖς κατηγορίαις, οὐ δυνατέρεσσι δὲ αὐτοῖς, καὶ συναιρεῖ μὲν αὐτοῖς. 97
15 οὐδὲ συναιρεῖται δὲ ὑπὸ αὐτῶν, διτὶ αὕτη αὐθυπόστατος ἔστιν, ἐν αὐτῇ δὲ
αἱ ἄλλαι κατηγορίαι τὸ εἶναι ἔχουσιν· οὐσίας γάρ οὐσῆς οὐκ ἀνάγκη τὰς
ἄλλας εἶναι κατηγορίαις. ταύτης δὲ μὴ οὐσῆς οὐ δυνατὸν τὰς ἄλλας ὑπο-
στῆναι. τῆς δὲ οὐσίας ἡ μὲν ἔστιν ἀπλῆ ἢ δὲ σύνθετος, καὶ τῆς ἀπλῆς
ἡ μὲν κρείττων τῆς συνθέτου ἡ δὲ κείρων. ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσία
20 ἄνθρωπος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπλῆ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου ἡ τῶν
θείων οὐσία, ἀπλῆ δὲ καὶ κείρων τῆς συνθέτου ἡ ὥλη ἡ πρώτη καὶ τὸ
εἶδος· ταῦτα γὰρ τῶν συνθέτων ἔνεκα παραλαμβάνονται, δεὶ δὲ τὰ δι'
ἔπερόν τι παραλαμβανόμενα κείρονά εἰσιν ἔκεινον οὐ ἔνεκα παραλαμβάνον-
ται· οὗτω γάρ καπὲ τῶν τεχνῶν κείρονά φαμεν εἶναι τὴν χαλινοποιητικὴν
25 τῆς ἱππικῆς, διτὶ τῷ τῆς χαλινοποιητικῆς ἀποτελέσματι ὡς ὅργανῳ
κέχρηται ἡ ἱππική, καὶ ἔστιν οὐ μὲν χαλινὸς ἔνεκά του, ἡ δὲ ἱππικὴ οὐ
ἔνεκα, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅμοιώς. διαλέξεται δὲ ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέ-
λης οὐ περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κρείττονος τῆς συνθέτου (τοῦτο γὰρ θεολογίας)

1 οὐδὲ Philop.: οὔτε codd.	έτέρου om. F	2 οὐποτεύει M	δηλοῦμεν F
3 ἀπασα γὰρ] πᾶσα F	ἢ ἀπόφασις M: καὶ ἀπόφασις Aristot.: om. F	5 ἡ οὐδὲ F	
6 ἐπειδὴ] ἐπεὶ M	τοῦτο γάριν F	7 ἡ (alt.) om. F	δοκεῖ Philop.: δοκεῖ
codd.	τοῦτο γάριν F	8 ἔστι καλλ. colloc. M	
add. ἀρέσκει F	9 tit. ἀρχὴ τῶν δέκα κατηγοριῶν.	περὶ οὐσίας F: περὶ οὐσίας ἀμμω- νίου M	10 τε om. M πρώτως—λεγ. om. M
		12 ἔχει τάξιν colloc. M	14 αὐτὰς (prior) om. F
15 καὶ διτὶ μὲν αὕτη M	16 οὐκ om. F	21 post πρότη add. ἔγους τὸ γένος F	22 post εἶδος add. τὸ ἔνυλον M
22 post εἶδος add. τὸ ἔνυλον M	ἀεὶ—παραλαμβάνονται (23) in mrg. suppl. F ^o	24 γὰρ] γοῦν M	23 τι om. F
26. 27 οὐ ἔνεκα] οὐγ̄ ἔνεκά του F	28 οὐ] οὔτε M	θεολόγου M	28 οὐ] οὔτε M

οὐδὲ περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ χείρονος τῆς συνθέτου (τοῦτο γάρ φυσιολογίας), ἀλλὰ περὶ τῆς συνθέτου καὶ σχετικῆς, καθὸ τοιωσδε σημαίνεται. λέγει δὲ ταύτης τῆς οὐσίας τὴν μὲν εἶναι πρώτην τὴν δὲ δευτέραν, πρώτην μὲν τὴν μερικὴν καλῶν, δευτέραν δὲ τὴν καθόλου. θύειν αὖτον ζητῆσαι διὰ τί οὕτω φησίν, εἰπερ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου τιμιώτερα. φαμὲν οὖν διὰ τὰ φύσει πρότερα ήμιν δεύτερά ἐστι καὶ τὰ ήμιν πρότερα τῇ φύσει δεύτερα, οἷον ἡ ὅλη καὶ τὸ εἶδος εἴτα τὰ κοινὰ στοιχεῖα πρότερα τῇ φύσει, ἐκ τούτων δὲ τὸ σπέρμα καὶ τὸ αἷμα καὶ εἰδ' οὕτως ὁ ἄνθρωπος· ήμιν δὲ πρότερος ὁ ἄνθρωπος· γνωρίζομεν γάρ ήμεῖς πρότερον τὸν ἄνθρωπον, εἴτα τὰ προειρημένα τὰ ἔνεκα του παραλαμβανόμενα. ἐπεὶ οὖν ὁ λόγος αὐτῷ ὡς πρὸς εἰσαγοράμενος, τοῖς δὲ εἰσαγοράμενοις συφέστερα τὰ προσεχῆ, εἰκότως τὴν μερικὴν πρώτην εἰπεν ἐν τῷ παρόντι· ἀπὸ γάρ τῶν μερικῶν ἀναγρέψιτο ἐπὶ τὸ καθόλου. διὸ ὡς μὴ ἀρέσκοντα κύτῳ λέγων οὐκ εἰπε 'καὶ πρώτως καὶ μάλιστά ἐστιν', ἀλλὰ λεγομένη. ἐπιστῆσαι δὲ γρὴ πῶς αὐτὰ φράζει ὁ Ἀριστοτέλης· ἐπειδὴ γάρ, ὡς εἴπομεν, ἀπαρεσκόντως λέγει τὴν μερικὴν οὐσίαν πρώτην, φησὶν ἡ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται· ἡ γάρ ὄντως πρώτη οὐσία, τοῦτο ἐστιν ἡ καθόλου. καθ' ὑποκειμένου τινὸς ἐστιν. ὡς ἀπαρεσκόμενος οὖν λέγεται εἰπεν. ἐπειδὴ δὲ οἱδεν ὅτι καὶ τὴν μητρήν πρώτη οὐσία καὶ τὴν δευτέρα, οὐκ ἐστιν 20 ἐν ὑποκειμένῳ, εἰπε τὸ ἐστιν· ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενί ἐστιν. ἐνταῦθα οὖν τὸ ἐστι προσέθυκεν, ἐπεὶ καὶ αὐτῷ ἤρεσκεν.

p. 2a12 "Ἡ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται.

Ζητοῦσι δέ τινες τί δῆ ποτε δι' ἀποφάσεων τὸ τιμιώτερον ὠρίσατο, εἰπερ τῶν καταφάσεών εἰσιν αὗται ἀτιμότεραι. φαμὲν διὰ οὐδὲν ἄποτον· 25 καὶ γάρ ήμεῖς τὸ θεῖον σημᾶναι βουλόμενοι οὐ καταφάσκομέν τι περὶ αὐτοῦ, ὡς φησιν ὁ Πλάτων, ἀλλ' εἰς ἀποφάσεις τρεπόμεθα. | ἀποροῦσι 98r

1 οὐδὲ] οὔτε Μ φυσιολόγου Μ 2 περὶ οι. F καὶ σχετικῆς οι. M λέγεται F
3 δὲ (prioris)] γάρ Μ καὶ πρώτ. μὲν F 5 διὰ τίνα αἰτίαν M οὖν οι. M
6 δεύτερα] δεύτερον F: ὕπερτα M 7 post οἷον add. εἰ τύχοι τῇ φύσει πρότερα ἐστιν M
ἡ τε ὅλη M 7. 8 πρότερα γάρ τῇ φύσει ταῦτα M 8 δὲ τούτων colloc. M 9 πρό-
τερος οι. F γνωρίζομεν—ἄνθρωπον οι. M 10 post παραλαμβ. add. ὥστε οὖν σα-
φέστερα ήμιν ἐστι τὰ προσεχῆ M 11 σαφέστερα τὰ προσεχῆ (12)] πρὸς διδασκαλίαν τὰ
πρὸς αὐτούσιν ἐναργῆ τυγχάνει, φιλανθρώπως γε ποιῶν συγκαταβαίνει τῇ διανοίᾳ ήμῶν M
12 εἰκότως οὖν M 13 μερῶν F λέγων οι. F 14 ἐπιστῆσαι—ἤρεσκεν (21) eicias
15 δὲ οι. F αὐτὸ Μ 17 post λέγεται add. καὶ οὐκ εἰπεν ἐστιν M 19 καὶ
(alterum) F: καὶ M 20 οὐδὲν F 21 post ἤρεσκεν add. ἀνωτέρω δὲ εἰπε τὸ λέ-
γεται· ἀπήρεσκε γάρ αὐτῶ M 23 τινες οι. F δι' ἀποφάσεων scripsi: δι' ἀπο-
φάσεως F: ἀποφάσει (post τιμιώτερον colloc.) M 24 ἀτιμώτεραι F 25 σημῆ-
ναι M 26 δὲ θεῖος πλ. M [Πλάτων] potius Plotinus, cf. Enn. V, 3,14 (p. 511)
post τρεπόμεθα add. ἐρωτῶντος γάρ σωκράτους τὸν τίμασιν τί ἐστιν ὁ θεός, λέγει ἐκεῖνος ὃ τι
μὲν οὖν ἐστιν οἶδα· ὅτι μὲν γάρ οὔτε σῶμα οὔτε χρῶμα οὔτε ἄγγελος οὔτε τι τῶν τοιούτων,
κρέεττων δὲ ἡ κατὰ ταῦτα οἶδα, τι δὲ ἐστιν οὐκ οἶδα?. ὥστε κοσμοῦσιν ἐστιν ὅτε οἱ ὄρισμοι οἱ

δέ τινες λέγοντες μήποτε καὶ τῇ ὄντως πρώτῃ καὶ θείᾳ οὐσίᾳ ἀρμόζει
ἡ ἀποδεδουμένης ὑρισμὸς τῆς οὐσίας καὶ τῇ μερικῇ ψυχῇ· καὶ γάρ οὐ θεὸς
οὗτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστί, καὶ μέντοι
καὶ η̄ ψυχή. φαμὲν οὖν διὰ οὐδετέρῳ ἀρμόζει οὐρισμός, ἐπὶ μὲν γάρ
5 τῆς θείας οὐσίας ἀνόητον ὅλως τὸ ἐπινοεῖν τοῦτον τὸν ὄρισμόν· τὸ γάρ μὴ
εἶναι καθ' ὑποκειμένου πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων εἰρη-
ται καὶ ἀρμόζει πράγμασι σχέσιν τινὰ ἔχουσι πρὸς τὰ ἐν ὑποκειμένῳ, τὸ
δὲ θεῖον ἀσχετον παντελῶς καὶ πάντων ἔξηρημένον τῶν τε ἐν ὑποκειμένῳ
καὶ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων, γινομένων δὲ τοῖς συμβεβηκόσιν ὑπο-
10 κειμένων. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς εἰ μὲν τὴν ἔξηρημένην λαμβάνει τις, οὐκ
ἀρμόσει πάλιν οὐρισμὸς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν (πάντων γάρ ἔχουσα τοὺς
λόγους καὶ τὴν γνῶσιν παρ' ἔστη ἀσχετος καὶ αὐτὴ καὶ ἔξηρημένη),
εἰ δέ γε τὴν μερικήν, ὡσεὶ ἐφαρμόζει ταύτη· πεσοῦσα γάρ εἰς τὴν σχέσιν
καὶ λήμη κατασχεθεῖσα εἴτα εἰς ἀνάμνησιν ἐπειγομένη τῶν προτέρων γίνε-
15 ται ὑποκειμένον ποτὲ μὲν τῇ γραμματικῇ ποτὲ δὲ τῇ λατρικῇ καὶ ταῖς ἄλλαις
τέχναις ὄμοιοις. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν τῇ ψυχῇ ποτὲ μὲν ἐφαρμόζειν τὸν
ὑρισμὸν ποτὲ δὲ οὐ· μέσην γάρ ἔχει τάξιν πρὸς τὰ πάντη ἔξηρημένα τῆς
ὑλῆς καὶ τὰ πάντη ἔνυλα, καὶ δέ τε μὲν η̄ ψυχὴ ἔξηρηται τῶν σωμάτων, οὐκ
ἐφαρμόζει αὐτῇ οὐρισμός, δέ τε δὲ πεσοῦσα ἐν ὅλῃ ἐπιλανθάνεται, τηνι-
20 καῦτα ἐφαρμόσει, καὶ οὐδὲν ἀτοπον.

p. 2a14 Δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται.

"Αξιον δὲ ζητῆσαι ποίῳ τρόπῳ κέχρηται θιατρέσεως ἐν τῇ οὐσίᾳ·

τοιοῦτοι τὸ ὑποκειμένον χωρίζοντες αὐτὸν πάντων τῶν καταδεεστέρων. καὶ ἐπὶ τῆς ὑλῆς δὲ
τοῦτο εἰλάθαμεν σηματίνειν F 1 καὶ θεία om. (post τῆς οὐσίας (2) add. ἥγουν τῇ
θείᾳ) F 2 post οὐρισμὸς add. ὑπὸ τοῦ ἀριστοτέλους M καὶ ἔτι τῇ M μερική
eicias (cf. p. v. 10 sq.) 4 ἀρμόττει eodd. μὲν om. F 5 οὐσίας om. F
7 ἀρμόττει M τὰς ἐν ὑποκ. M 8 τε om. M 9 ante καὶ add. ὄντων M
ὄντων post μὴ colloc. M 11 πάλιν ὄμοιος M 11. 12 τὴν γνῶσιν καὶ τοὺς λ. (num.
superscr. corr.) F 12 αὐτὴ M: αὐτῇ F 13 ἐφαρμόττει eodd. ταύτῃ αὐτῇ M
σχέσιν γνῶσιν M 14 λίθην F 15 ποτὲ μὲν γραμματικῆς ποτὲ δὲ ιατρικῆς F
16 ὄμοιος τέχναις colloc. M ἐφαρμ. ante τῇ ψυχῇ colloc. F 17 ἔχουσα M 18 καὶ
(alt.) om. M 18. 19 ὅτε] ὅτι (utrobiique) F 18 η̄ ψυχὴ om. M 19. 20 ἐφαρμ.
τηνικῶντα colloc. F 20 post ἀτοπον add. ἐν τῷ οὐν λέγειν μᾶλιστα ἐσήμανεν ὅτι αὐτῇ
ἐστὶν η̄ μᾶλλον οὐσία τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν. ἀλλὰ καὶ πρώτως ἀντὶ τοῦ πρώτως καὶ
κυριωτάτῃ εἴη οὐ μόνον σημανομένων ἀλλὰ καὶ πράγματι οὐσία. ζητοῦμεν δὲ διὰ τί τοσούτοις
ἔγκωμοις τὴν πρώτην οὐσίαν ἐτίμησεν. καὶ φαμὲν ὅτι η̄ κατὰ φύσιν κατηγορία γίνεται ταύ-
της τῆς ἀτόμου οὐσίας ὑποκειμένης καὶ κατηγορούμενου αὐτῆς η̄ τοῦ γένους η̄ τοῦ εἰδοῦς, καὶ
τοῦ μὲν γένους ὡς ὅταν εἴπω ὁ σωκράτης ζῶν ἐστί, τοῦ δὲ εἰδοῦς ὡς ὅταν εἴπω σωκράτης
ἄνθρωπος ἐστίν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ συμβεβηκότα, ὅταν ἐν αὐτῇ κατηγορῶνται, οἷον σωκράτης
λευκός ἐστι. καὶ πάλιν ὅταν αὐτῇ η̄ ἀτομος οὐσία τοῦ εἰδοῦς καὶ τοῦ γένους κατηγορεῖται, οἷον
οὗτος οὐ σωκράτης ἐστί, τόδε τὸ ζῶν σωκράτης ἐστίν. ἐστι δὲ ὅτε οὐκ ἀληθεύει
η̄ παρὰ φύσιν κατηγορία, ὡς ὅταν εἴπω οὐ σωκράτης ἐστί, τὸ ζῶν σωκράτης ἐστί. λέγεται δὲ παρὰ φύσιν κατηγορία, ὅταν η̄ ἀτομος οὐσία κατηγορεῖται τοῦ συμβεβηκότος, ὡς
τόδε τὸ λευκόν σωκράτης ἐστί. καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶς αὐτὴν ἐγκωμίους ἐτίμησεν F

τῶν γάρ διαιρουμένων τὰ μὲν ὡς γένος εἰς εἰδὴ διαιρεῖται. τὰ δὲ ὡς 98^v ὅλον εἰς μέρη, τὰ δὲ ὡς φωνὴ ὄμώνυμος εἰς διάφορα σημαινόμενα. καὶ φαμεν διτὶ πρῶτον μὲν οὐχ ὡς γένος εἰς εἰδὴ, διτὶ οὐδέποτε τῶν διαιρεθέντων εἰδῶν τὸ δὲ περιέχει τὸ ἔτερον· οἷον τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἀλογον, οὐ δυνάμεθα δὲ εἰπεῖν ‘τοῦ ζῷου τὸ μὲν ἀλογον τὸ δὲ ἄππος’· περιέχεται γάρ οὐπὸ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον. οὕτω γοῦν καὶ ἡ πρώτη οὐσία ὑπὸ τῆς δευτέρας περιέχεται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη διαιρεῖται· οὐδὲ γάρ οἶν τε εἰπεῖν ‘τοῦ ὅλου τὸ μὲν χειρὶ τὸ δὲ δάκτυλος’ (περιέχεται γάρ ὄμοιώς καὶ ἐν τῇ χειρὶ ὁ δάκτυλος), ἀλλὰ τοῦ ὅλου τὸ μὲν χειρὶ τὸ 10 δὲ πούς, ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ὡς φωνὴ ὄμώνυμος εἰς διάφορα σημαινόμενα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· οὐδὲ γάρ ἐν τοῖς διαιρουμένοις ὡς φωνὴ ὄμώνυμος εἰς διάφορα σημαινόμενα εὑρίσκομεν περιεχόμενον τὸ ἔτερον οὐπὸ τοῦ ἔτερου, οἷον ἡ κύων φωνὴ κατηγορεῖται κατὰ τοῦ ἀστράφου καὶ κατὰ τοῦ φιλοσόφου καὶ κατὰ τοῦ ζερσαίου κυνός, οὐδὲν δὲ τούτων οὐπὸ τοῦ ἔτερου περιέχεται. 15 ἀλλως τε ἐπὶ τῶν διαιρουμένων ὡς φωνὴ ὄμώνυμος εἰς διάφορα σημαινόμενα μόνη ἡ ὄμωνυμία εὑρίσκεται, οὐ μέντοι καὶ κοινωνία ὄρισμοῦ, ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας οὐσίας οὐ μόνον κοινωνία δινόματος ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ὄρισμοῦ· ὁ γάρ Σωκράτης πρώτη ὥν οὐσία καὶ τῷ τῆς δευτέρας δινόματι καλεῖται, τοῦτ' ἐστι τῷ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸν ὄρισμὸν δὲ τὸν 20 αὐτὸν ἔχει ὁ τε Σωκράτης καὶ ὁ καθόλου ἀνθρωπος· ὄμοιώς γάρ καὶ τὸ ζῷον οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ καὶ ζῷον καλεῖται. φαμὲν οὖν διτὶ τάξειν παραδίδωσιν αὐτῆς, οὐκέτι δὲ καὶ διαιρέσιν. |

2 ὄμώνυμα F post σημαινόμενα add. ἵδωμεν οὖν κατὰ ποίαν τούτων τῶν διαιρέσεων διαιρεῖ τὴν οὐσίαν διάριστοτέλης M καὶ om. M 6 οὕτω—οὐσία (7) οὐκοῦν οὐδὲ ἐνταῦθα ἔροῦμεν τὴν διαιρέσιν γεγενῆσθαι ὡς γένος εἰς εἰδὴ· ἡ πρώτη γάρ οὐσία M γοῦν corr. F² 7 διαιρεῖται om. M 8 οὐδὲ scripsi: οὕτε codd. τὸ δὲ δάκτ.—χειρ (9) im mrg. suppl. F³ δάκτυλον F 9 γάρ] τὰ F καὶ om. M τοῦ ὅλου scripsi: οὐδὲ ὡς τὸ ὅλου F: ὅλον τοῦ ὅλου M 10 post πούς add. οὕτω καὶ ἐνταῦθα περιέχεται ἡ δευτέρα οὐσία τῇ πρώτῃ F διὰ—σημαινόμενα (15, 16) om. M: διὰ—σημαινόμενα (12) om. etiam F: exhibent Paris. 1928 Vind. 10 11 οὐδὲ scripsi: οὕτε codd. 12 post εὑρίσκομεν add. γάρ F 16 ante μόνη add. ἐν οἷς M ἡ om. F καὶ om. F 18 δευτέρας οὐσίας M 19 post ἀνθρώπου add. δινόματι M δὲ om. M 20 an ὄμοιώς καὶ τί ἔσθιν? 21 διτὶ om. M 22 αὐτοῖς M post διαιρεσιν add. lemma φανερὸν (p. 2 a 19)—κατηγορηθῆσται (p. 2 a 33), tum hanc expositionem Metà τὸ εἰπεῖν τὰ ἔγκυμα τῆς οὐσίας καὶ διάδεξας περὶ αὐτῆς διτὶ καὶ λέγεται καὶ νοεῖται καὶ ἐστί, καὶ διὰ μὲν τοῦ κυριώτατα σημάντας τὸ λέγεται (τὰ γάρ λεγόμενα ἡ κυρίως ἡ καταχρηστικῶς λέγεται), καὶ διὰ τοῦ πρώτως τὸ νοεῖται σημάντας (τὰ γάρ νοούμενα ἡ πρώτως ἡ διὰ μέσων τινῶν νοοῦνται), διὰ δὲ τοῦ μᾶλιστα τὸ διτὶ ἐστὶ σημάντας, δείκνυσι καὶ διὰ θεωρίας καὶ διὰ πορίσματος καὶ διὰ λήμματος, διτὶ ἡ ἀτομος οὐσία καὶ πρώτως καὶ μᾶλιστα ἐστὶν οὐσία. δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰδέναι τι ἐστὶ θεωρία καὶ τί πόρισμα καὶ τί λήμμα. θεωρία τοίνυν ἐστὶν ἡ τοῦ πράγματος ἀνάμνησις, ὡς διτὸν εἴπω ἀνθρωπος οὐσία καὶ θεωρήσω πᾶς ἐστὶν οὐσία. πόρισμα δὲ τὸ τῆς θεωρίας συμπέρασμα, ὡς διτὸν εἴπω ἀνθρωπος ζῶν, τὸ ζῶν οὐσία, ἀνεφάνη οὖν ἡμῖν διτὶ ὁ ἀνθρωπος οὐσία ἐστί. πόρισμα οὖν ἐστὶ τὸ ἀναφαινόμενον ἐκ τοῦ πράγματος, ὡς διτὸν τις βουλόμενος ἡμῖν δεῖξαι διτὶ ἀδάνατος ἡ ψυχή, ἀναφαίνη (ἀναφαίνη F) ἡμῖν διτὶ ἐστὶν αὐτοκίνητος. λῆμμα δέ, διτὸν αὐτὸν τὸ συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ, διπερ ἐστὶ

p. 2a14 Ἐν οἷς εἰδεσιν αἱ πρώτως λεγόμεναι οὐσίαι.

99r

Διὰ τί μὴ εἶπε 'δεύτεραι οὐσίαι λέγονται τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ καθόλου, ἀλλ' ἐν οἷς εἰδεσι; λέγομεν δτι πάνυ ἀσφαλῶς· εἰ γάρ εἶπε τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ, ἐπειδήπερ ἐν ταῖς ὅλαις κατηγορίαις εἰσὶ γένη καὶ δεύτερη (οἷον ἐν τῷ ποιῷ γένος μὲν τὸ χρῶμα εἰδός δὲ τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν), εἴχομεν ὑπολαβεῖν τὰς δεύτερας οὐσίας εἰναι καὶ ἐν τοῖς συμβεβηκόσι· διὸ τοῦτο οὐ τὰ τυγχόντα εἰδή εἰπεν, ἀλλ' ἐν οἷς εἰδεσιν εὑρίσκονται αἱ πρώται οὐσίαι.

p. 2a15 Ταῦτά τε καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη.

10 Ἐνταῦθα συνάγει ὁ φιλόσοφος τὸ παρ' αὐτοῦ εἰρημένον καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν ταῦτά τε ἐσήμανε τὴν πρώτην οὐσίαν, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν γένη ἐσήμανε τὴν δεύτεραν οὐσίαν.

p. 2a16 Οἷον ὁ τὶς ἄνθρωπος. ||

Παράδειγμα λαμβάνει τῆς πρώτης οὐσίας. ἐκ δὲ τοῦ παραδείγματος 99v
15 φανερὸν διὰ τὴν πρώτην οὐσίαν περιέχεται ἐν τῇ δεύτερᾳ· ὁ γάρ τις ἄνθρωπος ἐν εἰδεῖ μὲν ὑπάρχει τῷ ἀγνόῳ ποιῷ, γένος δὲ τοῦ εἰδοῦς τούτου ἔστι τὸ ζῷον· ἐπειδὴ γάρ τὸ μὲν ζῷον τὸν καθόλου ἄγνοωπον περιέχει. ὁ δὲ

πρίσμα, λάβω ἀργῆν ἑτέρου συλλογισμοῦ, οἷον ὁ ἄνθρωπος οὐσία, ἡ οὐσία οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ, ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ. εὑρήσεις οὖν καὶ θεωροῦντα αὐτὸν ἐν τῷ δεῖξαι πρώτην τὴν ἀπομον. καὶ διὰ πορίσματος δείκνυται διὰ εἰκότως πρώτη οὐσία λέγεται, διὰ καὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι καὶ τὰ συμβεβηκότα κατηγοροῦνται αὐτῆς. μέμνηται δὲ τῆς εἰδοκῆς καὶ τοῦ καθόλου συμβεβηκότος ὡς τῶν ἀτόμων οὐσιῶν κατηγορούμενων, τῶν δὲ ἀτόμων ὑποκειμένων, καὶ οὕτε τοῦ γένους οὕτε τῶν μερικῶν συμβεβηκότων ὡς εὔσυνδπτων ἡ ὡς σύντομον καὶ ἡμῖν καταληπτών τοῦτο εἰδέναι, διὰ καὶ ταῦτα κατηγοροῦνται αὐτῶν. εἰτα φησίν διὰ τὰ εἰδῆ μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους, καὶ ἀποροῦσι τινὲς τρεῖς ἀπορίας, ὥν ἡ πρώτη ἔστιν· ἡ οὐσία τὸ μᾶλλον καὶ ξῆτον οὐκ ἐπιδέχεται, ὡς αὐτὸς δεῖξει, καὶ πῶς ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον λέγομεν; διὰ τερὶς τῶν κατὰ βάθος οὐσιῶν εἰπεν, διὰ εὑρεῖν ἔστι μᾶλλον· τὰ γάρ ἐπάνω τῶν ὑποκειμένων ὡς καθολικώτερα ἔχουσι τὸ μᾶλλον. ἐν δὲ τῇ κατὰ πλάτος οὐκ ἔστιν εὑρεῖν τὸ μᾶλλον, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου· οὐδέπερα γάρ μᾶλλον οὐσία. ἔτι φασὶν 'ἐπεὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι δύοις δὲ καὶ τὰ συμβεβηκότα δέονται τῶν πρώτων οὐσιῶν, ὡς φησί, τί μὴ καὶ τὰ συμβεβηκότα ὡσιν οὐσίαι'; φαμὲν οὖν διὰ αἱ δεύτεραι οὐσίαι πρὸς μήνην κατηγορίαν δέονται αὐτῶν, τὰ δὲ συμβεβηκότα καὶ διὰ κατηγορίαν καὶ διὰ μπαρέν. ἔτι μᾶλλον οὐσία ἔφησεν τοῦ γένους τὸ εἶδος, διὰ τί μὴ δεύτεραν οὐσίαν ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ τρίτην τὸ γένος; καὶ φαμὲν διὰ τὸ εἶδος γένους ἔστιν εἶδος καὶ ἀντιστρέψει. διὰ γοῦν τὴν σχέσιν οὐκ ἰδύνατο γωρίσαι αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων. F 1 οὐσίαι om. M: ante λεγ. colloc. Aristot. 2 τὰ τε εἰδῆ καὶ τὰ γένη M 3 καθόλου F: καὶ τὰ καθόλου M
3 εἰ M: οὐ F 5 μὲν γάρ F 6 ἀπολαβεῖν M 9 τε] δὲ F τὰ om. F
10 τοῦ Vat. 2173: τὸ F: evan. M 11 τε om. F 16 τούτου om. F 17 ἐπειδὴ — λέγονται (p. 40,2) om. M

καθόλου ἄνθρωπος τὸν τινὰ ἄνθρωπον, ὁ δὲ τὶς ἄνθρωπος πρώτη οὐσία,
ὁ ἄνθρωπος ἄρα ὁ καθόλου καὶ τὸ ζῆν θεύτεραι οὐσίαι λέγονται.

p. 2a17 Δεύτεραι οὖν αὗται λέγονται οὐσίαι.

Καλῶς δὲ τὸ λέγονται εἰρηκεν, ἐπειδήπερ κατὰ φύσιν αὗται πρῶται
5 οὐσίαι εἰσίν.

p. 2a20 Ἀναγκαῖον καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι τοῦ
ὑποκειμένου.

Πόρισμά συνάγει ὁ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα τοιοῦτο· φησὶ γάρ ὅσα
κατά τίνος λέγεται ὡς καθ' ὑποκειμένου, μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ καὶ
10 τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ὄρισμοῦ (ὅ γάρ Σωκράτης ἄνθρωπος λέγεται καὶ
ζῆν λογικὴν θητήν), ὅσα δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι, τοῦ μὲν ὄρισμοῦ οὐδέ-
ποτε μεταδίδωσι, τοῦ δὲ ὀνόματος ἐνίστε· ἡ γάρ λευκότης ἐν σώματί ἔστι
καὶ τοῦ μὲν ὄρισμοῦ οὐ μεταδίδωσιν (οὐ γάρ ἀν εἴποιμεν τὸ σῶμα γρῶμα
διακριτικὸν ὅψεως) τοῦ δὲ ὀνόματος μεταδίδωσι· λέγομεν γάρ λευκὸν
15 σῶμα; ἵστεον δὲ δεῖ οὐκ αἰσί· ἴδον γάρ ἡ ἀρετὴ οὕτε τοῦ ὀνόματος οὕτε
τοῦ ὄρισμοῦ μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ· οὐ γάρ λέγεται ἀρεταῖος ὁ ἀρετῆς
μετέχων ἀλλὰ σπουδαῖος.

p. 2a34 Τὰ δὲ ἄλλα πάντα.

Καλῶς πάλιν τὸ λέγεται εἰπεν· οὐ γάρ δέεται τὰ καθόλου τῶν
20 πρώτων οὐσιῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν μερικῶν, ἵνα συστῆ, ἀλλ' ἵνα κατ' ἐκεί-
νων ῥηθῆ.

p. 2a35 Ἡ ἐν ὑποκειμέναις | αὐταῖς ἔστι.

100r

Καλὸν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἔστι· τὰ γάρ συμβεβηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς
οὐσίαις τὸ εἶναι ἔχουσιν. ἐγκώμιον οὖν βούλεται εἰπεῖν τῆς πρώτης οὐ-
25 σίας· ἐπειδὴ γάρ εἰς τρία τὰ πράγματα διαιρεῖται, εἰς καθόλου οὐσίας εἰς
μερικάς εἰς συμβεβηκότα, δέεται, φησίν, ἐκάτερα τῶν πρώτων οὐσιῶν

3 lemma om. F 4 post δὲ add. πάλτν M τὸ λέγ. εἰρ.] εἶπε τὸ λέγ. M αὗται πρῶται] πρώτως αὗται F 8 ἐνταῦθα om. M τοιοῦτο] τοῦτο M 9 λέγονται M 10 post ὄρισμοῦ add. οἷον ὁ καθόλου ἄνθρωπος λέγεται κατὰ σωκράτους καὶ τοῦ ὄρισμοῦ ἑαυτοῦ μεταδίδωσιν ὁ ἄνθρωπος τῷ σωκράτει F 13 οὐ (prioris)] οὐδέποτε M εἴποιμεν scripsi: εἴπω F: εἴπωμεν M 14 λέγωμεν F 14. 15 λευκὸν σῶμα] αὗτὸν λευκὸν M 15 post σῶμα add. οἷον σωκράτης λευκός F 15. 16 οὕτε ὄρισμοῦ οὕτε δύναμος F 16 λέγ. γάρ colloc. F ἀρετὴν F 19 δεῖται F 21 ῥηθῆ] ἀρ-
κεσθῆ M 22 εἰσὶ F 23 καλῶς M καὶ] οὖν εἴπεν M 25 ἐπεὶ M τὰ om. M πράγ. ταῦτα M

τὰ μὲν ἔνα ύποστη (ἐν ταύταις γάρ τὰ συμβεβηκότα τὸ εἶναι ἔχει), τὰ δὲ ἔνα κατηγορημῆ (κατὰ τίνος γάρ τὰ καθόλου κατηγορεῖται η̄ κατὰ τῶν μερικῶν), καὶ ἀναιρεθεισῶν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ ἔχοντα ἐν τινὶ ύποστηναι, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ καθόλου μὴ 5 ἔχοντα κατά τίνος ύποκειμένου ῥηθῆναι. καθόλου δὲ λέγεται οὐ τὰ πρὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς. τούτου χάριν πρόσκειται τοῦτο διὰ τὸ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφύριον εἰρημένον, διτὶ ἐνδέχεται τῶν εἰδῶν πάντων καθ' ὑπόθεσιν ἀνηρημένων τὸ γένος εἶναι. ἐκεῖ οὖν διελέγετο περὶ τῶν νοητῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τῶν πρὸ τῶν πολλῶν, ἐνταῦθα δὲ περὶ 10 τῶν αἰσθητῶν γενῶν καὶ εἰδῶν διαλέγεται, τοῦτ' ἔστι περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς.

p. 2 b5 Ἡ ἐν ύποκειμέναις αὐταῖς ἔστι.

Τοῦτ' ἔστιν αἱ μὲν καθόλου οὐσίαι κατὰ τῶν μερικῶν λέγονται, τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς οὐσίαις τὸ εἶναι ἔχει· μὴ οὐσῶν οὖν 15 τῶν πρώτων οὐσιῶν οὔτε αἱ καθόλου εἰσὶν οὔτε τὰ συμβεβηκότα. εἰκότως οὖν αἱ μερικαὶ οὐσίαι πρῶται εἶναι λέγονται. καὶ καλῶς ἔταξεν ἐν μὲν τοῖς καθόλου τὸ λέγεται, ἐν δὲ τοῖς συμβεβηκότι τὸ ἔστι.

p. 2 b7 Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν μᾶλλον.

Νῦν σύγκρισιν ποιεῖται τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρὸς ἀλλήλας, τοῦ τε 20 εἰδούς καὶ τοῦ γένους, καὶ ἀπὸ δύο ἐπιχειρημάτων δείκνυσι μᾶλλον οὐσίαν τὸ εἰδός η̄ τὸ γένος· ἐνδὲ μὲν ἀπὸ τῆς σχέσεως τῆς πρὸς τὴν πρώτην οὐσίαν, τοῦτ' ἔστι τῆς ἐγγύτητος (ἐγγύτερον γάρ τὸ εἰδός τῆς πρώτης γῆγουν μερικῆς οὐσίας ἡπερ τὸ γένος), ἐτέρου δὲ ἀπὸ τῆς ἀναλογίας· ὡς γάρ ἔχει η̄ πρώτη οὐσία πρὸς τὸ εἰδός, οὕτω καὶ τὸ εἰδός πρὸς τὸ γένος.

25 p. 2 b8 Εάν γάρ ἀποδιδῷ τις τὴν πρώτην οὐσίαν τί ἔστι.

Κανὸν γάρ ἀποδιδῷ τις τί ἔστι Σωκράτης, οἰκείως μὲν καὶ ἀνθρωπος

1 τὰ μὲν—ἔχει] ἔγουν αἱ καθόλου καὶ τὰ συμβεβηκότα δέονται τῶν μερικῶν, τὰ μὲν συμβεβηκότα (δέονται—συμβ. in mrg. suppl. F²) ἔνα ύποστη ἐν ταύταις F 1. 2 τὰ δὲ καθόλου ἔνα F 2 τὰ om. F 2. 3 η̄ κατὰ τῶν μερικῶν om. F 3 καὶ ἀναιρ. —ῥηθῆναι (5) om. M 5 δὲ om. M λέγει M 6 καὶ πρόσκ. F 7 ἐν τῇ Εἰσαγ. Πορφ.] cf. p. 15, 18 sq. 8 ἀνηρ. καθ. ὑσόθ. colloc. F 9 νοητῶν—πολλῶν] νοημάτων F 12 αὐταῖς ἔστι] αὐταῖς εἰσι F: ἔστιν αὐταῖς M 14 τὸ om. F 16 οὐσίαι πρῶται λέγονται οὐσίαι εἶναι F καὶ καλῶς—λέγεται (17)] καλῶς δὲ πάλιν καὶ ἐνταῦθα ἐν μὲν τοῖς καθ. τῇ παρ³ αὐτῷ πρώτῃ οὐσίᾳ τὸ λέγεσθαι ἔταξεν M 19 νῦν om. M 20 ἀπὸ δύο—γένος (21)] φησι μᾶλλον εἶναι οὐσίαιν τὸ εἶδος τοῦ γένους καὶ δείκνυσι τοῦτο ἀπὸ δύο ἐπιχειρημάτων M μᾶλλον F οὐσία F 22 ἐγγύτερον—γένος (23) post ἀναλογίας colloc. M 23 ἔγουν μερ. οὐσ.] οὐσίας τουτέστι τῶν ἀτόμων M 23. 24 ὡς γάρ] καὶ πάλιν ὡς M 25 τί ἔστι om. F 26 καν—Σωκρ.] ἔγουν τὸν σωκράτην τί ἔστιν F

καὶ ζῷον ἀποκριθείη, οἰκεῖστερον δὲ μᾶλλον ἄνθρωπος ἢ ζῷον· ζῷον γάρ εἰπόντες πολλὰ εἰσφέρουμεν (καὶ γάρ λογικὸν καὶ ἀλογὸν σημαίνει), καὶ οὐκ ἐσημάναμεν εἴτε λογικὸν εἴτε ἀλογὸν, ἄνθρωπος δὲ ἀποκριθέντες προσεχέστερον τὴν φύσιν τοῦ Σωκράτους ἀποδώσουμεν.

5 p. 2612 Τὸ μὲν γάρ ἔδιον μᾶλλον τοῦ τινός.

Τοῦ γάρ Σωκράτους ἔδιον ἔστι μᾶλλον τὸ ἄνθρωπον εἶναι ἢ τὸ ζῷον εἶναι· τοῦτο γάρ κοινότερον ἔστι <καὶ> κατὰ πλειόνων εἰδῶν. τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν λαβεῖ καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τοῦ φυτοῦ.

p. 2613 "Ετι αἱ πρῶται οὐσίαι. |

10 Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ δευτέρου ἐπιγειρήματος τοῦ ἐκ τῆς ἀναλογίας ἔστι· 100^τ διὰ τοῦτο, φησίν, αἱ πρῶται οὐσίαι πρῶται λέγονται διὰ τὸ καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὑποκείσθαι πρὸς ὅπαρξιν καὶ τοῖς καθόλου πρὸς κατηγορίαν· ὡς γάρ ἔχουσιν αἱ πρῶται οὐσίαι πρὸς τὰ συμβεβηκότα καὶ τὰ καθόλου, οὗτως ἔχουσι τὰ εἰδη πρὸς τὰ γένη· ὑπόκειται γάρ τὰ εἰδη τοῖς γένεσι πρὸς 15 κατηγορίαν, οὐκέτι δὲ καὶ τὰ γένη τοῖς εἰδέσι· τὰ μὲν γάρ γένη κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται (ιέργομεν γάρ 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον'). καὶ ὑπόκειται μὲν ὁ ἄνθρωπος, τοῦτ' ἔστι τὸ εἰδός, κατηγορεῖται δὲ τὸ ζῷον, ἥγουν τὸ γένος), τὰ δὲ εἰδη κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστέψει· οὐκέτι γάρ δυνάμεθα λέγειν 'πᾶν ζῷον ἄνθρωπος'. ὡς λέγομεν 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον'. ὥστε καὶ ἐκ 20 τούτων τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία.

p. 2622 Λύτων δὲ τῶν εἰδῶν δσα μή ἔστι γένη.

Καλῶς δὲ προσέμηκε τὸ δσα μή ἔστι γένη, ἵνα μὴ λάβῃς τὸ ζῷον· καὶ γάρ τὸ ζῷον εἰδός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ γένος. δεῖ τοίνυν οὐ ταῦτα λαμ-

2 καὶ γάρ — σημαίνει] τῷ λογικᾷ καὶ ἀλογᾳ σημαίνειν M καὶ οὐκ — ἀλογον (3)
ομ. M 3 ἐσημάναμεν εἴτε λ. εἴτε Philop.: ἐσήμανεν οὔτε λ. οὔτε F ἄνθρ.
δὲ ἀποκρ.] τὸ δὲ ἄνθρωπος M 5 μᾶλλον τοῦ ομ. F 6 τοῦ] τοῦτο F
ἄνθρωπος F 6. 7 τὸ ζῶν εἶναι] ζῶν M 7 καὶ inserui κατὰ ἄλλων
πλ. M τὴν αὐτὴν — φυτοῦ (8) ομ. M 10 καὶ τοῦτο — ἔστι] τὸ δευτέρου ἐπιγειρήμα
τὸ ἐκ τῆς ἀναλ. τοῦτο ἔστι M 11 διὰ — οὐσίαι] φησὶ γάρ δτι αἱ πρ. οὐς. διὰ τοῦτο M
12 υποκ.] κείσθαι F 12. 13 ως γάρ] καὶ ως M 14 τὰ εἰδη τοῖς γέν.] αὐ-
τοῖς M 15 post εἰδεστι add. *καὶ τὰ ἀλλα πάντα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι. Πάνυ
ἀκριβῶς προσέμηκε τὸ κατηγορεῖσθαι ἢ ἐν ταῦται εἶναι. αἱ γάρ πρῶται οὐσίαι ὑπόκειται μὲν
πᾶσιν, οὐγ ὑμοίως, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκότι πρὸς ὅπαρξιν, τοῖς δὲ καθόλου πρὸς κατηγορίαν M
16 καὶ ομ. F 17 τοῦτ' ἔστι τὸ εἰδός ομ. M ἥγουν τὸ γένος] τουτέστιν ὑπόκειται
μὲν τὸ εἰδός κατηγορεῖται δὲ τὸ γένος M 18 τὰ δὲ εἰδη — ἀντιστρ. ομ. M γάρ]
δὲ M 19 ως — ζῶν ομ. M 20 τὸ εἰδός τὸ εἰδός (sic) τοῦ γένους F: τοῦ εἰδούς
τὸ γένος M 21 post γένη add. οὐδὲν μᾶλλον τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου οὐσία ἔστι M: ομ. F
22 καλῶς — γένη in mrg. suppl. F³: τὸ δσα μή ἔστι γένη φησὶν ἀσφαλῶς M 23 post
ζῶν add. καὶ ἄνθρωπον καὶ ἴππον F

βάνειν, τοῦτ' ἔστι τὰ ὑπάλληλα, ἀλλ' ὅσα μόνον εἰδῆ ἔστι, τοῦτ' ἔστι τὰ εἰδηκάτατα. οἶνι ἄνθρωπον καὶ Ἰππον.

p. 2121 Οὐδὲν γάρ οἰκειότερον.

Διεξελθόν τὴν κατὰ βάθμος τῆς οὐσίας ἔξετασιν, τοῦτ' ἔστι τὴν ἀπὸ τῶν ἀτόμων ἐπὶ τὸ εἰδός καὶ ἀπὸ τοῦ εἰδούς ἐπὶ τὸ γένος, νῦν βούλεται ὥσπερ κατὰ πλάτος τὴν παραβολὴν ποιήσασθαι, ὅπερ ἔστιν εἰδούς πρὸς εἰδός καὶ ἀτόμου πρὸς ἀτόμον. φησὶ τούνυν δτι οὐδὲν διοίσει εἰδός εἰδούς πρὸς τὸ εἶναι δευτέραν οὕτε | ἀτομον ἀτόμου πρὸς τὸ εἶναι πρώτην οὐσίαν.

10 p. 2b25 Ἡ κατὰ τοῦ τινὸς Ἰππον τὸν Ἰππον.

"Ον γάρ ἔχει λόγον ὁ ἄνθρωπος πρὸς τὸν τινὰ ἄνθρωπον, τοῦτον καὶ ὁ Ἰππος πρὸς τὸν Ξάνθον· ὥσπερ γάρ κατὰ τοῦ Σωκράτους οὐδὲν οἰκειότερον εἴποις τοῦ ἄνθρωπου, οὕτως οὐδὲ κατὰ τοῦ Ξάνθου τοῦ Ἰππον.

15 p. 2b29 Εἰκότως δὲ μετὰ τὰς πρώτας οὐσίας.

Νῦν τὴν αἰτίαν λέγει δι' ἣν τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ δευτέρας οὐσίας ἐκάλεσε, τὰ δὲ συμβεβηκότα οὐκέτι τρίτας οὐσίας εἶπε. διττὴν δὲ ἐπιχείρησιν κομίζει, τὴν μὲν πρώτην ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὄρισμοῦ· φησὶ γάρ· ἐάν ἐρωτηθεντες 'τί ἔστι Σωκράτης' εἴπωμεν 'ἄνθρωπος' η 'Ζῆνον', 20 οἰκείως καὶ γνωρίμως ἀποδώσομεν, ἐάν δὲ 'λευκός' η 'τρέχει' η τι τοιοῦτον, ἀλλοτρίως καὶ ἀγνώστως. εἰκότως οὖν τὰ μὲν εἰδῆ καὶ τὰ γένη δευτέρας οὐσίας λέγομεν, τὰ δὲ συμβεβηκότα ὅλας οὖς φαμεν οὐσίας.

p. 2b37 Ἐτι αἱ πρῶται οὐσίαι.

Τοῦτο δεύτερον ἐπιχείρημα τὸ ἐκ τῆς ἀναλογίας· φησὶ γάρ ὅτι ὥσπερ 25 αἱ πρῶται οὐσίαι διὰ τοῦτο πρῶται λέγονται διὰ τὸ τοῖς ἀλλοις ὑποκει-

1 τοῦτ' ἔστι τὰ ὑπάλληλα οι. M	μόνως M	2 εἰδοικ.] οἰκειότατα F	καὶ
οι. F		τῆς om. M	ἐξετασιν]
3 lemma om. M	4 διεξελθόν δὲ M	τῆς om. M	ὑπό-
τοῦτον F: an ἀπόστασιν?	τὴν ἀπὸ superser. F ³	5 τοῦ εἰδούς] τούτου M	στασιν
νῦν βούλει] καὶ νῦν βουλήμενος M	6 an ἦπερ?	εἰδούς Philop.: εἰδός FM	7 τοῦτο
καὶ M		τοίνυν om. M	ὅτι om. F
ἀτόμου Philop.: ἀτομον FM			8 οὕτε]
an οὐδὲ? . 10 lemma om. F		11 οἱ om. M	12 post
τοῦ Vat. 2173: om. M			ἔπον M
15 δὲ] οὖν F	12. 13 κατὰ om. M	13 εἶπε F	13. 14 τὸν Ἰππον M
	16 τὰ μὲν εἰδῆ καὶ τὰ γένη M	17 οὐσίας om. M	εἶπε] ἐκά-
			λεσε M
	18 παραδόσεως M	18. 19 φησὶ γάρ] τὴν δὲ δευτέραν ἐξ ἀναλογίας. καὶ	
			φησὶ τὴν πρώτην οὕτως M
	20 λέγομεν τοιτέστιν ἀποδώσομεν F	24 τὸ om. F	
			ὥσπερ om. F

σιλαι, οὕτω τὰ εἰδῆ καὶ τὰ γένη δεύτεραι οὐσίαι λέγονται διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ἄλλοις ὑποκεῖσθαι. ὑπόκεινται δὲ τὰ εἰδῆ καὶ τὰ γένη τοῖς συμβεβηκόσιν· εἰκότως οὖν ταῦτα δεύτεραι οὐσίαι λέγονται. ὠταύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

5 p. 3^a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν.

Διελὼν τὴν οὐσίαν εἴς τε τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν καὶ παρα-
βολὴν αὐτὸς πρὸς ἄλληλας. οὐν εὐτάχτως ποιῶν τὸν ὄρισμὸν τῆς οὐσίας 101ν
ἀποδοῦναι βούλεται. ἐπειδὴ δὲ ή οὐσία γένος ἔστι γενικώτατον. τῶν
δὲ γενικωτάτων ὄρισμὸν οὐ δυνάμεθα ἀποδοῦναι διὰ τὸ τοὺς ὄρισμούς,
10 ως ἴσμεν. ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνεσθαι. τῆς οὐσίας
τὸ ἕδιον ἐπιζητεῖ· σοικε γάρ πως τοῦτο τῷ ὄρισμῷ· ὥσπερ γάρ οἱ ὄρισμὸς
μόνιμος καὶ παντὶ ὑπάρχει, οὐν ἔστιν ὄρισμός, καὶ πρὸς τὸ ὄριστὸν ἀντι-
στρέψει, οὕτω τὸ ἕδιον μόνιμος καὶ παντὶ ὑπάρχει, οὐν ἔστιν ἕδιον, καὶ ἀντι-
στρέψουσι πρὸς ἄλληλα. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν ἕδιον τῆς οὐσίας
15 ἀποδοῦναι βούλεται. οὐ παραδίδωσι δὲ εὐilius τὰ ἀρέσκοντα αὐτῷ, ἄλλα
πρῶτον τοῦτο λέγει τῆς οὐσίας ἕδιον τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι. οἱ
πάσης μὲν ἀρμόζει, οὐ μόνη δέ, ἀλλὰ καὶ ταῖς διαφοραῖς· δεῖ δὲ τὸ ἕδιον
μόνιμος καὶ παντὶ ὑπάρχειν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν κοινὸν δὲ δοκεῖ ἐναντία
έκαυτῷ λέγειν· εἰ γάρ ταῦτα βούλεται τῆς οὐσίας ἀποδοῦναι. πῶς φησι
20 κοινόν; λέγομεν δτι δεῖ πάντως δύο τινὰ ὑπάρχειν τῷ ἕδιῳ, λέγω δὴ τὸ
μόνιμον καὶ παντί· διὰ οὖν τοῦ εἰπεῖν κοινὸν ἐσήμανε τὸ πάση. τὸ δὲ
ἀποδοῦν τὸ ἕδιον φανερὸν μέν ἔστι καὶ ἐπὶ τῶν πρώτων οὐσιῶν, δῆλον δὲ
δτι καὶ ταῖς δεύτεραις ὑπάρχει ἐκ τούτου· τὸ γάρ ζῆτον καὶ οἱ ἀνθρώποις
ἐν τῷ μερικῷ ἀνθρώπῳ πώς εἰσιν οὐχ ᾧς ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλ' ᾧς καθ'
25 ὑποκειμένου.

p. 3^a15 "Ετι δὲ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὸ μέν.

Καὶ διὰ τούτου βούλεται δεῖται δτι αἱ δεύτεραι οὐσίαι οὐκ εἰσὶν ἐν
ὑποκειμένῳ τῷ μερικῷ ἀνθρώπῳ· φησὶ γάρ δτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα
τοῦ μὲν ὀνόματος ἔσθ' δτε μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦ δὲ ὄρισμοῦ
30 οὐδέποτε· λέγομεν γάρ λευκὸν σῶμα, καὶ η λευκότης ἐν ὑποκειμένῳ

1 οὕτω—ὑποκεῖσθαι (2) om. F 2 ὑπόκειται—γένη] εἰκότως οὖν ὑπόκειται τὰ γένη
καὶ τὰ εἰδῆ F 3 εἰκότως—λέγονται om. F οὖν inserui ex F (cf. not. 2): om. M
4 post ἄλλων add. ήγουν τῶν συμβεβηκότων F 6 τὴν (ante δευτ.) om. M
7. 8 τῆς οὐσ. τὸν ὄρ. βούλ. ἀπόδ. colloc. F 12 ὄρισμός—οὖν ἔστιν (13) om. M
16 δ om. M 17 μὲν γάρ M 18 τοῦ] τὸ F δοκεῖ Vat. 7123: δέξαι F:
evan. M 19 ἔκαυτῷ] αὐτῷ F 20 ὑπάρχει F τοῖς ἕδοις M¹ δῆ] δὲ F
21 οὖν τοῦ] οὖν τὸ F: τοῦ οὖν M 23 δ om. M 24 ᾧς (prius) om. M
24. 25 ἀλλ' ᾧς καθ' ὑποκειμένου om. F 26 ἔτι δὲ τῶν Vat. 2173: τῶν δέ γε F: ἔτι
δὲ τῶν μὲν M 27 τούτου Vat. 2173: τοῦτο FM αἱ δεύτεραι—ἔσθ' ἔτε (29) om. F
28 ἀνθρώπῳ eicias 29 post ὑποκ. add. τοῦ ὀνόματος F 30 η om. M

οὗσα τῷ σώματι τοῦ ὀνόματος μεταδιέδωκε τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦ δὲ ὄρισμαδ
οὐ· οὐ γάρ λέγομεν τὸ σῶμα χρῶμα διακριτικὸν ὕψεως. αἱ δὲ δεύτεραι
οὐσίαι καὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ὄρισμαδ μεταδιέδοσιν· ὁ γάρ Σωκράτης
λέγεται καὶ ἄνθρωπος καὶ ζῷον λογικὸν θυγητόν. |

5 p. 3^a21 Οὐκ ἔδιον δὲ τῆς αὐστίας τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ 102^r
τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστι.

Τὸ ἀποδεῖσμαν τῆς οὐσίας ἔδιον ἐκβάλλει ὡς μὴ μόνον ταύτη
ὑπάρχον ἀλλὰ καὶ ταῖς διαφοραῖς. καὶ ἐκ τούτου δῆλός ἐστι χωρίζων
τὰς διαφορὰς τῶν οὐσιῶν· ὥστε συμβαίνει αὐτὰς συμβεβηθότα εἶναι, ὅπερ
10 ἄποτον· καὶ αὐτῷ γάρ τῷ Ἀριστοτέλει δοκεῖ οὐσίας αὐτὰς εἶναι, ὥστε ἐκ
τούτων καὶ τὰ εἰδῆ συμπληροῦνται καὶ οὐσιώδως αὐτῶν κατηγορεῖσθαι·
εἰ γάρ μὴ ἦσαν οὐσίαι, συνέβαντεν ἐκ συμβεβηκότων οὐσίαν γενέσθαι,
ὅπερ ἄποτον. εἰπερ οὖν αἱ διαφοραὶ οὐσίαι εἰσὶ (τὰ γάρ τῆς οὐσίας μέρη,
οὐσίαι εἰσὶ καὶ ὁ δρισμὸς ἐκ τῶν τῆς οὐσίας μερῶν συνίσταται), πῶς
15 φησιν ὁ Ἀριστοτέλης οὐκ ἔδιον δὲ οὐσίας τοῦτο ἀλλὰ καὶ τῶν
διαφορῶν ὡς τῶν διαφορῶν δηλονότι ἑτέρων οὐσῶν παρὰ τὴν οὐσίαν;
φαμὲν οὖν ὅτι τῶν οὐσιῶν αἱ μὲν εἰσὶ νοηταὶ αἱ δὲ αἰσθηταί, καὶ τῶν
αἰσθητῶν αἱ μὲν ἀίδιοι ὡς τὰ οὐράνια αἱ δὲ ἐν γενέσει καὶ φυσικῇ, καὶ
τούτων αἱ μὲν εἰσὶν ἀπλατικά ὡς τὸ λογικὸν τὸ θυητόν, ὅπερ διαφορὰς
20 οὐσίας οὐσιώδεις ἡ φύσις συνεκέρασε πρὸς γένεσιν ἀνθρώπου, αἱ δὲ σύν-
θετοι ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ καὶ τὰ ἄτομα. διδάσκει οὖν ἐνταῦθα ὁ
Ἀριστοτέλης περὶ μόνης τῆς συνθέτου οὐσίας τῆς ἐν γενέσει καὶ φυσικῆς,

2 οὗ] οὐδέποτε μεταδίδωσιν M οὗ] οὔτε M 3 μεταδιδόντιν F 4 θητόν om. F post θητόν add. ἀποροῦσι δὲ τινες, εἰ τὰ ἐν ὑποκειμένῳ κατηγορεῖται τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, ὁμοίως δὲ καὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι. καὶ φαμὲν ὅτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὄμων-νήμως κατηγοροῦνται τῶν ἀτόμων οὐσιῶν, ἔκειναι δὲ συνωνύμως, οὐκ ἄρα εἰσὶν ἐν ὑποκει-μένῳ. ἄλλως τε δὲ πολλάκις τὰ ἐν ὑποκειμένῳ οὐδὲ ὄμων-νήμως κατηγοροῦνται αὐτῶν ἀλλὰ παρωνύμως. ἔτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ δέ ποτε ἄλλο ἐν ἄλλῳ ἔστιν, ὡς τὸ λευκόν ἐν σώματι, ταῦτα δὲ οὐκέτι. ἔτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐπιδιέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον καὶ κατά πλάτος, αὐταὶ δὲ οὐδαμιῶς. ἔτι οὐδέποτε τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐν τοῖς ἰδίοις ἀτόμοις τὴν ὑπαρξίην ἔχουσιν (οὐδὲ γάρ ή ἐπιστήμην τὴν γραμματικὴν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς), ταῦτα δὲ ἐν τοῖς ἀτόμοις εἰσὶν γῆγον τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη. ἔτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ η̄ ἐνεργεία η̄ ἐν ἐπινοίᾳ χωρίζεται τοῦ ὑποκειμένου, ταῦτα δὲ οὕτε ἐνεργεία οὕτε ἐπινοία. ἴστεον δὲ διὰ τῶν πραγμάτων τὰ μὲν καθ' αὐτὰ εἰσὶν, ὡς ἐπὶ τῆς θεωρίας ἡδη εἴρηται, τὰ δὲ ἐν σχέσει, καὶ ταῦτα η̄ πρὸς τὰ παρελθόντα λαμβάνεται καὶ καλεῖται πόρισμα η̄ πρὸς τὰ μέλλοντα καὶ καλεῖται λῆμμα. F 5 τοῦτο τῆς οὐσ. Aristot. τῆς om. F 8 χωρίζον F 9 συμβαίνεν F αὐτὰ F 10 δοκεῖ τῷ ἄρ. colluc. M τῷ om. F 11 ἐκ τούτων καὶ Laur. 72,5: ἐκ τούτων F: καὶ ἐκ τούτων M 12 η̄σαν οὐσίαι] οὐτως η̄σαν F γίνεσθαι M 13 εἴπερ] ἐπει M οὐσίαι εἰσὶ Par. 1928 Vind. 10: οὐσία ἐστὶ FM 15. 16 τῶν διαφορῶν] αἱ διαφοραὶ M 16 παρὰ] περὶ M 17 ὅτι om. F 19 τούτων] τῶν ἐν γενέσει καὶ φύσει M 20 οὐσίας om. F οὐσιώδεις om. M ἀνθρώπων M 21 post ἀτομα add. γένη δὲ καὶ εἰδη ἐροῦμεν τὰ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, διτινα φαμὲν φύσατα εἶναι διὰ τὴν ἐν τοῖς ἀτόμοις φύσιαν M 22 post φύσις add. ὡς καὶ παρόδην ἐλέγουσεν M

λέγω δὴ περί τε ἀτόμων καὶ εἰδῶν καὶ γενῶν. ἀμέλει τοι καὶ παραβάλλων τὰς οὐσίας πρὸς ἀλλήλας παρέβαλλε τὰ εἰδὴ μόνα καὶ τὰ γένη, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἀτόμα, ἐπειδὴ καὶ περὶ τούτων πρόκειται αὐτῷ διδάξαι, τῶν δὲ διαφορῶν γνήσιην οὐδαμοῦ ἐπικήσατο. ἐπειδὴ ἀπλαῖ εἰτιν. τῶν δὲ συνδέσμων, ὡς εἰρηται, τὸν λόγον ποιεῖται. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν εἰπεν ἡ Ἀριστοτέλης διτὶ οὐκ ίδιον τῆς οὐσίας ὑπάρχει τοῦτο, οὐχ ἀπλῶς δὲ πάσης εἰπεν, ἀλλὰ τῆς συνθέτου. εἰκότως δὲ τοῦτο ὑπάρχει γάρ οὐ μόνον τῇ συνθέτῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀπλῇ, τοῦτ' ἔστι ταῖς διαφοραῖς, τῷ λογικῷ καὶ τῷ ἀλόγῳ. καὶ διὰ τοῦτο ἔδοξεν ἀφορίζειν τὰς διαφορὰς τῶν οὐσιῶν.

"Ἀλλοι δέ φασι διτὶ αἱ διαφοραὶ ἀπλῶς οὐκ εἰσὶν οὐσίαι, ἀλλὰ τούτων αἱ μέν εἰσι πρὸς τῇ οὐσίᾳ ὡς τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητόν, αἱ δὲ πρὸς τοῖς συμβεβηκόσι καὶ τούτοις μᾶλλον γειτνιάζουσαι ὡς τὸ ἐν κόρακι μέλαν ἢ ἐν τῷ κύκνῳ λευκόν, αἱ δὲ ἀκριβῶς ἐν μέσῳ τῶν οὐσιῶν καὶ 15 τῶν συμβεβηκότων ὡς ἐν τῷ πυρὶ ἡ θερμότης· αὕτη γάρ μετέχει μὲν συμβεβηκότος καθὸ ποιότης, μετέχει δὲ καὶ οὐσίας καθὸ συμπληρωτικὴ τοῦ ὑποκειμένου. οὗτοι δὲ εὑφωνῶς μὲν ἐπέβαλλον, οὐ μὴν πάντῃ ἀληθῶς· ὑπὸ ποίαν γάρ κατηγορίαν | ταῦτα ἀνάξομεν; ἢ δεηθῶμεν ἐνδεκάτης; 102v διπερ ἀτοπον.

20 p. 3^a29 Μὴ ταραττέτω δὲ ἡμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν.

"Οπερ ἔμελε τῷ Ἀριστοτέλει τις ἀπορήσειν, τοῦτο φάσας αὐτὸς ἐπελύσατο· ἡγόρησε γάρ ἄν τις λέγων ἐπειδὴ τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ἐν τινι (ἐν γάρ τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦνται χεῖρες καὶ σκέλη), καὶ τὰ συμβεβηκότα δὲ ἐν τινι ὁμοίως, ⟨ῶς⟩ εἰ τύχοι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ θεωρεῖται λευκό· 25 τῆς θερμότης· τὰ μέρη ἄρα τῶν οὐσιῶν συμβεβηκότα, διπερ ἀτοπον'. ἐπιλόγων οὖν τοῦτο λέγει διτὶ ἀπεδόθη, πῶς εἰρήκαμεν τὸ συμβεβηκός ἐν τινι· <τὸ γάρ συμβεβηκός ἐν τινι> οὐχ ὡς μέρος τοῦ ὑποκειμένου, αἱ δὲ διαφοραὶ χρείαν τῷ δλῳ παρέχουσι καὶ αὗται τὸ ὑποκειμενὸν συνιστᾶσιν· ὥστε εἰ καὶ κοινωνοῦσι κατὰ τὸ ἐν τινι, ἀλλ' οὖν ἔστι τις ἐν αὐτοῖς δια-

1 καὶ [ante εἰδῶν] om. F	τοι καὶ] τοῖνυν M	1. 2 παραβαλῶν F	2 παρέβαλε F
3 καὶ περὶ τούτων Laur. 72,5: δὲ περὶ τούτων (δὲ superser.) F: πέρι τούτων καὶ μόνων M	4 ἀπλᾶ ἔστι F	4. 5 scribas περὶ δὲ τῶν συνθ., nisi malis τῶν δὲ συνθ.—οὐσιῶν (10) eicere.	6 ὁ ἀρ. διτὶ om. F
5 -την οὖν iter. M	7 εἰκότως—ἀλόγῳ (9)]	7 εἰκότως—ἀλόγῳ (9)] εἰ δὲ τοῦτο ὑπάρχει οὐ μόνον τῇ συνθέτῳ ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀπλαῖς, τουτέστι ταῖς διαφοραῖς τῷ λογικῷ καὶ τῷ ἀλόγῳ, εἰκότως μὴ ίδιον ὑπάρχειν εἰπε τοῦτο τῆς οὐσίας M	8
13 γειτνιάζουσιν F	14 τὸ λευκόν M	τῶν τε οὐσιῶν M	16 συμπληρωτικὸν F
17 ἐπέβαλον M	μὴν δὲ F	20 ὑμᾶς F	21 ἀπορεῖν F
τοῦτο om. F	22 ἐπιλέσται M	23 σκέλη F	24 ὡς ex Laur. 72,5 inserui
θεωροῦνται F	26 εἰρήκαμεν om. M	27 τὸ γάρ συμβεβηκός ἐν τινι ex Laur. 72,5 inserui	post ὑποκειμ. add. μᾶλλον γάρ θλίψει τὸν (sic) ὑποκειμενὸν F
29 καὶ om. F	ἐν (alt.) om. M	28 συντάσσων F	

φορά, καθὶδρ αἱ μὲν συμπληρῶσι καὶ μέρη ὑπάρχουσι, τὸ δὲ οὐδαμῶς.
ἰστέον δὲ ὅτι οὐ περὶ αἰσθητῶν μερῶν τῆς οὐσίας ὁ λόγος αὐτῷ ἐστιν
οἷον χειρῶν καὶ ποδῶν ἡ τοιούτων, ἀλλὰ περὶ νοητῶν τῶν καὶ ὄντως μερῶν
οἷον λογικοῦ καὶ θνητοῦ· τῶν γάρ μερῶν τὰ μέν ἐστιν αἰσθητά τὰ δὲ
5 νοητά· περὶ οὖν τῶν ηγετῶν μερῶν αὐτῷ ὁ λόγος· οὕτω γάρ καὶ καιρὸν
ἔχει τὸν θεωρήματος τούτου ἡ τέλει· ἐπειδὴ γάρ εἴπεν· οὐκ ἔδινον οὐσίας
ἐστι τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, ἐπειδὴ καὶ αἱ διαφοραὶ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ
εἰσίν, ἵνα μὴ νομίσῃ τις τοῦτο αὐτὸν εἰρηκέναι ὡς τῶν διαφορῶν μὴ οὐ-
σῶν οὐσιῶν, αἴτινές εἰσι κυρίως οὐσίαι, διὰ τοῦτο εἴπε μὴ ταραττέτω δὲ
10 ἡμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ὡς ἐν ὑποκειμένοις ὅντα τοῖς θλοις.
ἔπει ἀκαίρως δόξει τοῦτο τὸ θεωρηματικόν εἰμιθελῆσθαι, εἰ μὴ ἀποδεξάμενα
αὐτὸν λέγειν περὶ τῶν νοητῶν μερῶν τοῦ τε λογικοῦ καὶ τοῦ θνητοῦ,
ἄπερ ίδιως μέρη εἰσὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐκ γάρ αὐτῶν ὁ ἀνθρωπος.

p. 3a31 Οὐ γάρ οὕτω τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐλέγετο.

15 Τοῦτο ἐστι τὸ λεγόμενον· τὰ συμβεβηκότα εἰ καὶ ἐν τινὶ ἐστιν, οὐχ
ώς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν. ἀλλ’ εἴρηται πῶς ἐν τινὶ ἐστιν ἐκείνα, ὅτι οὐχ
ώς μέρος ἐν θλῷ.

p. 3a33 'Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς διαφοραῖς. |

'Ἐπὶ δεύτερον παρακολούθημα μεταβεβήκε τῆς οὐσίας, εὖθυνς δὲ 103r
20 κατέγνω καὶ τούτου. δῆλον δέ ἐστιν ἐκ τοῦ συνάψαι τὰς διαφοράς· δῆλος
γάρ καὶ ταύταις πάλιν ἐφαρμόζειν καὶ τοῦτο τὸ ίδιον. ἀλλως τε δὲ οὐ
κατὰ τοῦτο μόνον οὐκ ἐφαρμόζει τὸ ίδιον τοῦτο ταῖς οὐσίαις, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὸ πάση τῇ οὐσίᾳ μὴ ὑπάρχειν αὐτό· ἡ γάρ πρώτη οὐσία κατ' οὐ-
δενὸς κατηγορεῖται.

25 p. 3a35 "Ητοι κατὰ τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται.

Πρῶτον διδάσκει τίνα ἐστὶ τὰ δεχόμενα τὴν κατηγορίαν, εἴτα οὕτως

1 post μὲν add. οὐσιῶντες F τὸ δὲ οὐδαμῶς] αἱ δὲ οὐχ οὔτως εἰσὶν F 2 τῆς οὐσίας
om. F αὐτῶν ante μερῶν colloc. F 3 ἡ τοιούτων om. M 4 λογικὸν καὶ θνητόν M
εἰσὶν M 5 post λόγος add. οὐ γάρ περὶ τῶν αἰσθητῶν μερῶν τοῦ ἀνθρώπου νῦν διαλαμ-
βάνει M γάρ om. M καὶ supra ser. F 6 εἴπεν] ἔφησεν M 7 ἐστι] εἰναι M
ἐπειδὴ—εἰσὶν (8)] διὰ τὸ καὶ ταῖς διαφοραῖς ὑπάρχειν τὸ μὴ εἶναι ἐν ὑποκειμένῳ M 8 μὴ
μόνον F τοῦτο—οὐσιῶν (9)] τὰς διαφορὰς ἐκβάλλειν τῆς οὐσίας M 9 δὲ om. F
10 ἡμᾶς F ὡς om. M ὑποκειμένῳ F 11 ἐκβεβλῆσθαι F 12 τοῦ (ante θνητοῦ)
om. F 13 ίδιως] κυρίως M 15 τινι εἰσὶν F 16 οὐσιῶν εἰσὶν F εἰσὶν M
19 μεταβαλεῖ M post οὐσίας add. καταγνῶντις τοῦ προτέρου. νῦν δὲ τὸ κυρίως ίδιον οὐ
ζητεῖ τῆς οὐσίας M 20 δῆλοι] δῆλον F 21 ταύταις] ταύτων M 22 τοῦτο om. F
23 τὸ om. F ὑπάρχει F 23. 24 κατηγ. κατ' (ὑπ' M¹) οὐδενὸς colloc. M
26 εἰσὶ F

τὴν συνώνυμον ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμόζει κατηγορίαν· τὰ μὲν γάρ ἀτομα κατ' οὐδεὶς οὐκειμένου λέγεται, τὰ δὲ εἰδῆ τῶν ἀτόμων, καὶ πάλιν τὰ γένη κατ' ἀμφοτέρων. ταῦτα δὲ καὶ συνωνύμως καὶ ὁν κατηγορεῖται λέγεται· οὗτα γάρ κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ οὐκειμένου ῥήθεται· λέγεται γάρ ὁ Σωκράτης οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ καὶ ζῷον λογικὸν θηγότον. λέγεται καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική· καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ τὸ γένος τοῦ εἶδους κατηγορεῖται καὶ τοῦ ἀτόμου, τὸ δὲ εἰδός τοῦ ἀτόμου, οὗτα δέ κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ οὐκειμένου ῥήθεται, εἰκότως τὸ μὲν γένος 10 κατὰ τῶν ἀτόμων καὶ κατὰ τῶν εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται, τὸ δὲ εἶδος τῶν ἀτόμων. |

p. 3^a10 Πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν.

103^v

'Απωτάσμενος τὰ πρότερα δύο παρακολουθήματα τῆς οὐσίας τό τε μὴ ἐν οὐκειμένῳ εἰναι καὶ τὸ συνωνύμως πάντα ἀπ' αὐτῶν λέγεται. ἐπὶ 15 τρίτον μεταβέβηκε τὸ τόδε τι σημαίνειν. καὶ ἔστι μὲν οὖν τὸ τόδε τῆς δεῖξεως σημαντικόν, τὸ δὲ τὶ τῆς κατὰ τὸ οὐκειμένον οὐσίας, διτι οὐκειμένοι καὶ οὐ δέσται τινος οὐδὲ ἔστιν ἐν οὐκειμένῳ, ἀλλ' αὐτὴ οὐκειμένον πᾶσιν ἔστι καὶ τῆς ἐνότητος αἰτίᾳ, τοῦτ' ἔστι τοῦ ἐν σημαίνειν,

1 αὐτοῖς F	2 τὸ γένος F	3 δὲ καὶ] γάρ F	4 τοσαῦτα — ῥήθεται
om. F	5 καὶ ζῶον — αἰσθητική (6) om. M	8 οὗτα — ῥήθεται (9) om. F	
9 γένος om. F	10 κατὰ (ante τῶν εἰδῶν) om. M	12 ante lemma add. Aristotelis verbis πᾶσα δὲ οὐσία (p. 3 ^a 10) — τὸν ἄνθρωπον (p. 3 ^a 23) intermissis hoc scholion	
Μετὰ τὸ ἀποδοκιμάσαι τὰ πρῶτα δύο ίδια τῆς οὐσίας, ἐπὶ τὸ τρίτον μεταβέβηκε, καὶ ζητοῦμεν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἐπειτα διὰ τί τῶν τόδε τι ἔχρήσατο, καὶ (καὶ iter. F) τρίτον διὰ τὸ τῶν σημαίνειν ἔχρήσατο, καὶ οὐχὶ τὸ (sic) σημαίνεται. τὸ γάρ σημαίνειν φωνῶν ἔστι, τὸ δὲ σημανεύσθαι πραγμάτων. ἐπειδὴ τούναν τῶν οὐκ ἐν οὐκειμένῳ πολλαχῶς ἔχρήσατο, καὶ τὸν τρόπον δὲ τῆς κατηγορίας πῶς γίνεται ηδη ἐνδείξεις, ἀναγκαῖον προέταξεν ίδιον τῆς οὐσίας τὸ οὐκ ἐν οὐκειμένῳ εἰναι. δεύτερον δὲ τὸ συνωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι, διότι καὶ ἀλλα παρὰ τὰς δευτέρας οὐσίας συνωνύμως κατηγοροῦνται τῆς ἀτόμου οὐσίας ὡς αἱ διαφοραί. τρίτην δὲ τάξιν ἀπένειμε τὸ τόδε τι, ἐπειδὴ τὰ λοιπὰ ίδια ἐπὶ πραγμάτων λαμβάνονται ὡς τὸ μᾶλλον καὶ ηὔτον καὶ τὸ μὴ ἔχειν ἐναντίον· τούτων δὲ ἐπὶ μόνων φωνῶν ἔχρήσατο τῶν τόδε τι. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριστοτέλης τὸ τόδε τι ὡρισμένως δεικτικὸν ἐπὶ ὡρισμένων πραγμάτων καὶ οὐ παρχόντων ἐλάμψιν, τὸ δὲ τοιόνδε ἐπὶ τοῦ ἀριστοτέλους καὶ τοῦ καθόλου (εἰκότως γάρ ἐπέχει λόγον τὸ καθόλου πάντων ἀπλῶς), ὃ δὲ πλάτων τῶν τόδε τι ἐπὶ τοῦ καθόλου ἐλάμψιν ἀναγκαῖς ὡς ὡρισμένον ὡς ἐπὶ τῶν ίδεων (ἔλεγε γάρ ταῦτα ἐν ὑπάρχει καὶ οὐσίας εἰναι) τὸ δὲ τοιόνδε ἐπὶ τοῦ καθέναστα (ταῦτα γάρ ἔλεγεν ἀριστοτέλης διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν στάσει ἀλλ' ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ τὸ εἶναι ἔχειν), ἀμφότερα οὖν κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνοντες καλῶς ἔλεγον. τὸ δὲ σημαίνειν εἰρηκεν, ἐπειδὴ ἔστιν ὅτε ὁ ἀριστοτέλης τὸ πάθος τοῦ πράγματος ἐπὶ τὴν φωνὴν ἀνάγει καὶ τὸ (τῷ F) τῆς φωνῆς πάθος ἐπὶ τὸ πράγμα, ὡς ἐπὶ τοῦ σωκράτης περιπατεῖ τὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τὴν τοῦ σωκράτους φωνὴν ἀνάγει, πάλιν ὁ ἄνθρωπος νοεῖ, ὅπερ τῆς ψυχῆς ίδιον τὸ νοεῖ, πάλιν ὁ ἄνθρωπος τεκταινεται, ὅπερ μόνον σώματος. F 13 ἀπωσάμενος — σημαίνειν. (15) om. F 15 καὶ om. F καὶ ἔστι — ἄνθρωπος (49,1) eicias			
16 δεῖξεως] ἔξεις M	τὸ ἀποκειμένον F:	τοῦ οὐκειμένου M	16. 17 οὐπομαίνει F
17 τινος om. M	αὕτη F		

ώς τόδε τὸ ξύλον ὅδε ὁ ἀνθρωπος· τὸ γάρ τόδε τι λέγεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ οὐποκείμενον οὐσίας, τοῦτ' ἔστι τῆς ἀτόμου τῆς φαινομένης· αὕτη γάρ ἔστιν ἡ καὶ τὴν δεῖξιν καταδεχομένη. καταγινώσκει δὲ καὶ τούτου τοῦ ἔδου ὡς μόνη μὲν τῇ οὐσίᾳ παρακολουθοῦσσις, οὐ πάσῃ δέ· τὰ γάρ εἰδη, φησί, 5 καὶ τὰ γένη ὡς ὁ ἀνθρωπος καὶ τὸ ζῷον δοκεῖ μὲν τόδε τι σημαίνειν διὰ τὸ τὸν ἑνικὸν χαρακτῆρα ἐμφαίνειν, σημαίνει δὲ μᾶλλον πλῆθος καὶ ποιότητά τινα· τὴν γάρ κοινωνίαν καὶ συναγωγὴν τῶν κατὰ μέρος ἐμφαίνει. διό φησιν 'οὐκ ἔστι ποιὸν ὡς τὸ συμβεβηκός, ἀλλὰ περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορήσει', τοῦτον' ἔστι τὴν συναγωγὴν καὶ συνάθεσιν τῶν κατὰ 10 μέρος ἀνθρώπων· τὸ μὲν γάρ ποιὸν ὡς συμβεβηκός ἐπεισέρχεται τῇ 104r οὐσίᾳ ὑστερογενὲς δὲν καὶ δεόμενον αὐτῆς πρὸς σύστασιν, τοῦτο δὲ οὐδαμῶς.

p. 3v24 'Γ' πάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ τὸ μηδὲν αὐταῖς ἐναντίον.

'Ἐπὶ τέταρτον παρακολούθημα μεταβέβηκε τῆς οὐσίας, καταγινώσκει δὲ καὶ τούτου ὡς καὶ ἄλλοις τισὶ προσόντες· τῷ γάρ ποιῷ οὐδέν τοις 15 ἐναντίον, οἷον τῷ διπήγει, ὅμοίως οὐδὲ τῷ ἀριθμῷ οὐδέν τοις ἐναντίον· τί γάρ ἂν εἴη τῷ δέκα ἐναντίον; ἐάν γάρ εἴπῃς τὰ τρία τῷ δέκα ἐναντίον. τότε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν λαμβάνεις, καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐναντία ἄλλα πρός τι, οἷς οὐδέν τοις ἐναντίον.

p. 3v26 Οὐδέν γε τῷ ἀνθρώπῳ η̄ τῷ ζῷῳ.

20 Οὐ γάρ ὥσπερ τῷ θερμῷ τὸ ψυχρόν ἔστιν ἐναντίον τῷ δὲ λευκῷ τῷ μέλαν, οὗτω καὶ τῷ Σωκράτει τοις ἐστί τι ἐναντίον η̄ τῷ ἀνθρώπῳ η̄ τῷ ζῷῳ.

1 ὡς ὅδε F: ὅδε M 4 παρακολουθοῦσσις F ὡς φησι F 6 τὸ τὸν] τὸ
(ν eras.) F 8 οὐσίας M 9 συνάθρ.] τὴν ἄθροισιν M 11 πρὸς συστ.] ἐν στάσει F τοῦτο] τὸ M 12 ante lemma add. Aristotelis verbis ὑπάρχει (p. 3v24)—
οὐδέν τοις ἐναντίον οὐδενί (sic, p. 3v32) intermissis hoc scholion Φασί τινες τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον τὸ θητήτον καὶ τὸ ἀθητόν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ ἀσώματον ὅτι ἔστιν ἐναντία. καὶ φαμεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τε ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. κατὰ ἔνστασιν μὲν ὅτι ταῦτα οὐ μόνον οὐ φθείρει ἀλληλα ὡς ἐναντία, ἀλλὰ καὶ σωστικά εἰσιν ἀλλήλοις. ἐάν γάρ τὸ ἀθητόν ὡς κρείττον τοῦ συνθέτου (συνθέτου Par. 1973; συνελθόντος F) λάβωμεν, σώζει τὸ θητήτον ὡς θεὸς τὸν ἀνθρώπον. εἰ δὲ τὸ ἀσώματον, ὡς χείρον τοῦ συνθέτου σώζεται ὑπὸ τοῦ σώματος ὡς εἶδος. κατὰ ἀντιπαράστασιν δέ, ὅτι εἰ καὶ ἐναντία αὐτὰ δεξήμεθα, ἀλλ' ὡς διαφοραὶ οὐσιώδεις ἀπλαὶ εἰσὶ, περὶ δὲ τῶν συνθέτων ὁ λόγος τῶν ἀριστοτελεῖ. ὥστε οὐ φεύδομεν ὁ λόγος ὅτι οὐδέν τοις ἐναντίον τῇ οὐσίᾳ ἦν ὠρίσατο. ἔτι ἀποροῦσι περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ θυματος ψυχρότητος ὡς τούτων τῶν οὐσιωδῶν διαφορῶν ἐναντίων οὐσῶν. καὶ φησὶ πρὸς αὐτοὺς ἀλέξανδρος 'πῶς λέγετε αὐτὰ ἐναντιόςθαι; εἰ μὲν καθὸ σώματα, εὑρεθήσονται αὐτὰ ἐναντοῖς μαχόμενα, εἰ δὲ ὡς ποιότητες ἐν σώματι, οὐδέν ἄποτον κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο μάχεσθαι?' F. αὐταῖς om. M 13 post οὐσίας add. τὸ λέγον μηδὲν ἐναντίον αὐταῖς εἶναι M 15 post διπήγει add. οὐδέν τοις ἐναντίον M ὅμοίως δὲ M οὐδέν om. F 16 γάρ om. F τῷ δέκα εἶναι τὰ τρία M 17 καὶ ταῦτα Vat. 2173: κανταύθα FM εἰσὶν F 18 οἷς οὐδέν] οὐδέν δὲ F 19 γε Vat. 2173: om. FM 20 οὐ] οὐδὲ F ἐστιν om. F δὲ om. F 21 καὶ om. F τι post ἐναντίον colloc. F

p. 3630 Εἰ μή τις τὸ πολὺ τῷ δλίγῳ φαίη.

Κατ' ἀλήθειαν οὐδὲ ταῦτά ἔστι κυρίως ἐναντία, ὡς καὶ αὐτὸς ἀποδεῖξει ὅλιγον ὑστερον. κατὰ δὲ συγχώρησίν φησιν ὅτι εἰ καὶ ἐναντία ἔστι ταῦτα, οὐδὲν ἄτοπον ἀκολουθήσει τὸ προκείμενον πρᾶγμα· ἵκανὸν δὲ γάρ ἐν καὶ μόνον ἀνατρέψαι τὸ καθόλου. εἰ οὖν τῷ διπήχει οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, δῆλον ὅτι οὐ μόνη τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον.

p. 3633 Δοκεῖ δὲ ἡ οὐσία μὴ ἐπιδέχεσθαι.

104v

Τοῦτο πέμπτον παρακολούθημα. εἰκότως δὲ οὐκ ἐπιδέχεται τὸ 10 μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον ἡ οὐσία, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐναντιότητα ἔχει· ἐν οἷς γάρ ἡ ἐναντιότης, ἐν τούτοις τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, καὶ ἐν οἷς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, ἐν τούτοις καὶ ἐναντιότης· ύφεσται γάρ τοῦ ἐναντίου τίκτεται τὸ μαχήμενον. οὐκ ἐπήγαγε δὲ πρὸς τῷ τέλει αὐτοῦ ὅτι 'οὐκ ἔδιον δὲ οὐσίας τοῦτο· καὶ γάρ τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον'· 15 ἐπειδὴ γάρ συνηγμένα εἰσὶ τὰ παρακολούθηματα, σοὶ κατέλιπεν ἐννοησαι καὶ προσυπακοῦσαι τοῦτο δὲ ἐπάνω ἦν εἰρηκώς.

p. 3634 Λέγω δὲ οὐχ ὅτι οὐσία οὐσίας.

'Επειδὴ γάρ ἀνωτέρω εἴπε μᾶλλον οὐσίαν τοῦ εἰδούς τὴν ἄτομον οὐσίαν ἡ τὸ εἰδός τοῦ γένους, νῦν φησιν ὅτι οὐ τοῦτο λέγω ὅτι οὐσία 20 οὐσίας οὐκ ἔστι μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσία, ἀλλ ὅτι ἡ αὐτὴ οὐσία οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, οἷον ὁ Σωκράτης οὐ λέγεται ποτὲ μὲν μᾶλλον Σωκράτης ποτὲ δὲ ἡττον, οὔτε ἄνθρωπος λέγεται μᾶλλον καὶ ἡττον ἀνθρωπος.

p. 3639 Οὐ γάρ ἔστιν ἔτερος ἔτερου μᾶλλον.

25 Οὐ γάρ Σωκράτης ποτὲ μὲν γίνεται μᾶλλον ἄνθρωπος ποτὲ δὲ ἡττον οὔτε πάλιν ὁ Σωκράτης Πλάτωνος μᾶλλον ἄνθρωπος καθὸ ζῆσιν λογικὸν θηγητόν, ὥσπερ τὸ λευκὸν ἔτερον ἔτερου μᾶλλον λευκὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

2 οὐδὲ scripsi: δὲ οὔτε F: οὔτε M εἰσὶ F 3 post ὑστερον add. λαβών M
 4 ἄτοπον et πρᾶγμα om. M 5 διπήχει F 6 ἔχειν] ὑπάρχειν F 9 τοῦτο—
 παρακ.] ἐπὶ πέμπτον παρακ. μετῆλθε, λέγω δὴ τὸ προκείμενον M δὲ] φησιν F
 10 ἡ οὐσία om. M 11 τούτοις Vat. 2173: αὐτοῖς F: evan. M καὶ τούτων
 τίον ἐν οἷς M 12 καὶ ἐναντ.] ἡ ἐναντ. F 15 γάρ om. F εἰσὶ] ἤσαν M
 κατέλιπεν Vat. 2173: κατέλειψεν F: παρακατέλειψεν M 17 λέγει F 20 καὶ
 ἡττον om. M ἡ αὐτὴ] αὐτὴ ἡ M 21 δὲ om. M 22. 26 οὔτε] απ οὐδὲ?
 27 ἔτερον—λευκὸν om. M

όμοιώς. λέγεται δὲ καὶ έαυτοῦ μᾶλλον λευκὸν γενέσθαι· τὸ γάρ νῦν λευκὸν δύναται ὑστερον λευκότερον έαυτοῦ γενέσθαι ἐπιτεταμένης τῆς λευκότητος.

p. 4a10 Μάλιστα δὲ ἔδιον τῆς οὐσίας. |

105r

5 Τοῦτο ἔκτον παρακολούθημα ἔδιον ἀπέδωκε τῆς οὐσίας καὶ ἐν μὲν 105v ἀριθμῷ φησιν, ἵνα φυλαχθῇ τὸ ὑποκείμενον ἐν, ταῦτὸν δὲ ἵνα μὴ μεταβάλῃ καθ' ὑπόστασιν (τὸ γάρ χρῶμα ἀπὸ λευκοῦ μέλκαν γίνεται καὶ μεταβάλλει κατὰ ὑπόστασιν, ὃ δὲ Σωκράτης (μένων εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν θερμὸς γίνεται ποτὲ δὲ φυγρός, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὄμοιών), δεκτι-
10 κὸν τῶν ἐναντίων, τοῦτ' ἔστιν ἐπιτηδειότητα ἔχον τοῦ παρὰ μέρος δέχεσθαι τὰ ἐναντία· *(οὐ γάρ εἶπε δέχεσθαι τὰ ἐναντία)*, ἐπεὶ ἐν ταῦτῷ καὶ κατὰ ταῦτὸν ἔσται τὰ μαχόμενα, ἀλλὰ τῷ δεκτικὸν εἴναι τὴν δύναμιν μόνον ἐσήμανε. πῶς δὲ ἔδιον τῆς οὐσίας δόξει εἶναι τοῦτο; οὐκέτι γάρ καὶ ταῖς δευτέραις οὐσίαις ἀρμόζει. ἐροῦμεν δτὶ εἰ καὶ μὴ πάσῃ, ἀλλ' 15 οὖν μόνῃ παρακολουθεῖ. μᾶλλον δὲ ἴδιαζει τὰ μόνῳ ὑπάρχοντα, εἰ καὶ μὴ παντί, ἢ τὰ παντὶ μὲν μὴ μόνῳ δέ. καὶ τοῦτο εἰκότως· πῶς γάρ εἴη ἔδιον τοῦδε τινος, δὲ καὶ ἔτέροις ὑπάρχει; | τῶν δὲ ἀποδεδομένων τῆς 106r

1 λέγεται—γενέσθαι] λέγεται νῦν ἡ πρότερον λευκὸν ut lemma M 2 post γενέσθαι add. τούτεστι μᾶλλον λευκὸν M 3 post λευκότητος add. ἀποροῦσι δέ τινες περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ ἀέρος, δτὶ ὁ ἀήρ ὑπερθερμανύμενος φθείρεται μεταβάλλων εἰς πῦρ. καὶ φαμεν πρὸς τούτους δτὶ ἐπέρα ἔστιν ἡ τοῦ ἀέρος θερμότης κατ' εἶδος τοῦ πυρός· ὥστε εἰ καὶ ὑπέρτασις γίνεται τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος, οὐκ ἔστιν αὕτη κατ' εἶδος ἡ μεταβάλλουσα εἰς πῦρ. δῆλον οὖν δτὶ αὗται αἱ διαφοραὶ οὐδὲν ἥττον τὰ οἰκεῖα γαρακτηρίζουσιν ὑποκείμενα, ἡ μὲν τοῦ ἀέρος τὴν τοῦ ἀέρος καὶ ἡ τοῦ πυρὸς τὴν τοῦ πυρός, καὶ μᾶλλον ἔαυτῶν θερμότεραι γίνονται. ἔτι οὐδέποτε τὸ μᾶλλον φυαρτικὸν ἔαυτοῦ γίνεται, οἷον ἡ μᾶλλον ὑγεία οὐ φθείρει τὴν ὑγείαν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀέρος ἡ μᾶλλον θερμότης φθείρει ἔαυτὴν μεταβάλλουσα εἰς πῦρ. F 5 τοῦτο τὸ ἔκτον M ἀποδέδωκε M 6 φυλάσσει M
ἐν om. M 8 μεταβάλῃ F 8 μένων — ὄμοιών (9) ex Philopono inserui: om.
codd. 9. 10 ante δεκτικὸν add. οὔτως M δεκτικὸν] δεκτικός ὡν F 10 τὸ
ἐπιτηδ. M ἔχων F τοῦ] τὸ codd. 11 οὐ γάρ — ἐναντία ex Philopono in-
serui: om. codd. 12 ἐπει] εἴπερ τὰ F: ἐπεὶ γάρ M 11. 12 ἐν ταῦτῳ καὶ κατὰ ταῦτὸν]
μὴ ἐν αὐτῷ καὶ κατ' αὐτὸν F: ἢ ἐν αὐτῷ κατὰ ταῦτο M 12 ἔσται] ἔστι M τῶ
Laur. 72,5: τὸ FM 13 τῆς om. M 14 ἀρμόζει M 15 παρακολουθῇ F
15. 16 τὰ (utrobique) M: τῶ F 15 ὑπάρχονται F 16 καὶ τοῦτο om. M
17 post ὑπάρχει add. ἐνταῦθα ἀποροῦσι τινὲς περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ
ὑδατος ψυγρότητος· ἰδού γάρ φασὶν οὐσῶν οὐσῶν, ὡς αὐτὸς ἔστιν, διαφοραὶ γάρ εἰσιν, οὐκ
εἰσὶ τῶν ἐναντίων δεκτικαί, οἷον ἡ θερμότης ἡ ἐν τῷ πυρὶ οὐκ ἔστι δεκτικὴ τῆς ψυγρότητος
τῆς ἐν ὕδατι. φασὲν οὖν πρὸς αὐτοὺς δτὶ τὰ ἐναντία πάντας φθείρουσιν ἀλληλα. ἐν δὲ πούτοις
καὶ γένεσιν ἀλλήλων ὄρθρεν, ὡς ὅταν ἔτι ὑδατος πῦρ γεννᾶται. ἔτι οὐκ εἴπεν ὁ ἀριστοτέλης
δτὶ ἡ οὐσία οὐκ ἔπιδέχεται πάντα τὰ ἐναντία, ἀλλ' δτὶ ἔστι δεκτικὴ τῶν ἐναντίων, εἰ καὶ μὴ
πάντων. συμβαῖνει οὖν εἰ καὶ μὴ ταῦτα τὰς ἐναντίτητας δέχεται τὸ πῦρ, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ
ἄνω καὶ κάτω καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κίνησιν. ὥστε κανὸν τοῦτο (I. κανὸν τούτοις) σώζεται ὁ
λόγος. ἔπειροι φασὶν δτὶ οὐ μόνη τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τοῦτο τὸ ἔδιον, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐπιφανείᾳ.
λειτούς γάρ καὶ τραχύτης ἐναντία, καὶ σκληρότης καὶ μαλακότης. φαμὲν οὖν πρὸς αὐτοὺς

οὐσίας ἔξι λόγοι τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον πάσῃ ὑπάρχει, οὐ μόνη δέ, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ οὔτερον μόνη μέν, οὐ πάσῃ δέ. διὸ τὰ μὲν τρία τὰ πάσα οὐπάρχοντα, οὐ μόνη δέ, ἀποφασικῶς ὡρίζατο ὡς πόρῳ τῆς τῶν λόγων οὐτα φύσεως. τὸ δέ γε 5 δεύτερον καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ έκτον καταφατικῶς ὡς μᾶλλον λόγια τῶν ἄλλων διὰ τὸ ὡς ἔφαμεν μόνῳ δεῖν οὐπάρχειν τὸ λόγιον ἐκείνῳ οὐδὲ στιν λόγιον. προτετίμηται δὲ τὸ τελευταῖον τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου καίτοι δοκοῦν ταῦτὸν ἐκείνοις σημαίνειν (τὰ τρία γάρ μόνη καὶ οὐ πάσῃ οὐπάρχειν), διότι τὸ μὲν τόδε τι σημαίνειν καὶ τὸ πάντα συνωνύμως ἀπ' αὐτῆς 10 λέγεσθαι κατὰ τὴν φωνὴν εἰληπται, τὸ οὔτερον δὲ ἔξι αὐτῆς τῆς οὐπάρξεως. εἴη δ' ἀν τὸ οὔτερον καὶ μόνη καὶ πάσῃ, εἰ διλόγον τι προσθῶμεν εἰπόντες οὗτω μετὰ τὸ ἀποδιδόμενον λόγιον· ἡ τὸ περιέχον τὸ ἔν καὶ ταῦτὸν ὅν καὶ τῶν ἐναντίων δεκτικόν· καὶ γάρ οὗτως εἰρηκότες συμπεριλαμβάνομεν τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη.

15 p. 4a21 Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδενὸς φαίνεται.

"Οπερ τις ἔμελλεν ἀπορεῖν, αὐτὸς προλαβὼν ἐπιλύεται· φησὶ γάρ τὸν προφορικὸν λόγον καὶ τὴν δόκησιν εἶναι τῶν ἐναντίων δεκτικά· ὁ γάρ λόγος ἡ λέγων 'Σωκράτης καίηται', εἰ μὲν τούχοι καθεξόρευνος ὁ Σωκράτης, ἀλλημεύει, εἰ δὲ τούχοι περιπατῶν, ψεύδεται. δροίως καὶ περὶ τῆς δόξης· 20 ὁ γάρ δοξάζων περὶ Πλάτωνος δτι καίηται, εἰ μὲν τούχοι καθεξόρευνος, δρούως δοξάζει, εἰ δὲ μή, ψευδῶς. ὥστε οὐ αὐτὸς λόγος καὶ η αὐτὴ δόξα δεκτική ἐστιν ἀληθείας καὶ ψεύδους. ἐπιλύεται δὲ τοῦτο διγῶς κατά τε

ὅτι οὐχ ἀπλῶς ἡ ἐπιφάνεια τούτων ἔστι δεκτική, ἀλλ' ἡ τοῦ σώματος ἐπιφάνεια, ὥστε τὸ σῶμα ἔστι τὸ ἔν αὐτῇ (?) τὸ ταῦτα δεχόμενον. ἔτι φασὶ περὶ τῆς γραμμῆς, ὅτι δέχεται εὐθύτητα καὶ καμπυλότητα, καὶ φαμέν ὅτι εἰ μὲν τὴν μαθηματικὴν γραμμὴν φατέ, ἀλληλή ἐστιν ἡ καμπύλη παρὰ τὴν εὐθείαν. εἰ δὲ τὴν ἔν σώματι, τὸ σῶμα ἔστι τὸ μετά τῆς γραμμῆς ἡ καμπύλεμον ἡ εὐθύτητα δεχόμενον. ἔτεροι φασὶν ὅτι καὶ τὸ ποσὸν ἔστι τῶν ἐναντίων δεκτικόν· λόδου γάρ ὁ ἀριθμὸς ἔστιν ἄρτιος καὶ περιττός, καὶ φαμέν πρὸς αὐτούς· ποιὸν ἀριθμὸν φατέ; τὸν ἀριθμοῦντα καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ὅντα ἡ τὸν ἀριθμούμενον; εἰ μὲν τὸν ἀριθμοῦντα, ἔτερος ἔστιν ὁ ἄρτιος καὶ ἔτερος ὁ περιττός, εἰ δὲ τὸν ἀριθμούμενον, δηλοντί οὐκέτι σώζεται εἰς τῷ ἀριθμῷ ὁ περιττός καὶ ὁ ἄρτιος, οἷον ὁ γ' πρὸς τὸ εἶναι δ'. οὐδὲ γάρ ὁ δ' γ' ἔσται ποτέ. εἰ δὲ εἰποιεν ὡς ἐπὶ μεγέθους τυχόν εἰ βουληθείην | τεμεῖν, εἰς γ' τὸ μέγεθος τέμνω, ἔτι (Ι. ἔστι) δὲ καὶ τὰ γ' ποιῆσαι δ'. ταῦτα εἰσὶν ἄρτια καὶ περιττά, λέγομεν ὅτι εἰ μὲν δυνάμει φατέ δύνασθαι τὸ μέγεθος εἰς ταῦτα διαιρεθῆναι, ὡς οὖσιν αὐτὸς φατέ δυναμένην τὰ ἐναντία δέξασθαι, οὖν τὸ ἄρτιον καὶ τὸ περιττόν, εἰ δὲ ἐνεργεῖα, οὐκέτι τὰ ἐναργῶς εἰς τρία διαιρεθέντα δύναται τὰ αὐτά τῷ ἀριθμῷ καὶ τέσσαρα εἶναι F 1 πρῶτον Philop.: πρότερον F: ἔν τὸ πρότερον M 2 τὸ δὲ δεύτερον — οὐ μόνη δέ (ἢ) om. F 6 τὸ (ante ὡς) τί F οὐπάρχει F 7 προτετίμηκε F 8 ταῦτα F τὰ τρία γάρ] τὸ γάρ τρίτον F οὐπάρχει M 9 ἀλλὰ διάτι F 10 δὲ οὔτερον colloc. M 11 εἰ] ἡ F τι καὶ προσθ. F 12 ἀποδεδομένον M 15 οὐδὲν F 16 ὅπερ—δεκτικά (17) om. F (lemmata ad δεκτικά 4a23 continuato) 18 ὁ Vat. 2173: om. F: evan. M 20 τόχη F καθεξόμενος M

τὴν λεγομένην ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. καὶ ἔνστασις μὲν ἐστι τὸ ὅλως τὴν ἀπορίαν μὴ δέξασθαι, ἀλλ’ ἀνατρέψαι αὐτὴν οὕτως ἔχουσαν, ὡς ἡπορήθη, ἀντιπαράστασις δέ ἐστι τὸ καταδέξασθαι μὲν τὴν ἀπορίαν καὶ ἔνδοῦνται ταῖς προτάσεσι, δεῖξαι δὲ διὰ καὶ οὕτως ἔχουσαι οὐδὲν λυμαίνονται ταὶ τὸ λεγόμενον· προσέταξε δὲ ἐνταῦθα τὴν ἀντιπαράστασιν τῆς ἔνστάσεως ὡς πρὸς εἰσαγομένους σαφηνείας χάριν.

p. 4a34 ‘Ο δὲ λόγος καὶ η δόξα.

Ιστέον διε τὰ ἐπὶ τῶν οὖσιῶν ἐναντία αὐτὰ εἰς ἄλληλα μεταβάλλει (τὸ γάρ θερμὸν ψυχρὸν γίνεται καὶ τούναντίον τὸ ψυχρὸν θερμόν, δμοίως δὲ 10 καὶ τὸ μέλαν λευκὸν καὶ τὸ λευκὸν μέλαν), ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου καὶ τῆς δόξης οὐχ οὕτως· οὐ γάρ τὸ φεῦδος εἰς ἀλήθειαν μεταβάλλει οὔτε η ἀλήθεια εἰς φεῦδος, ἀλλὰ τοῦ πράγματος κινουμένου καὶ μεταβάλλοντος τὸ φεῦδος καὶ η ἀλήθεια γίνεται· οὐ γάρ ἐκ τοῦ λόγου η τῆς δόξης ἀλήθεια η φεῦδος γίνεται.

15 p. 4b2 “Ωστε τῷ γε τρόπῳ ἕδιον ἀν εἴη τῆς οὐσίας.

Τοῦτ’ ἐστιν ἄλλω τρόπῳ η οὐσία τῶν ἐναντίων ἐστὶ ἐπιδεκτικὴ |
η η δόξα καὶ ο λόγος. 106v

p. 4b4. Εἰ καὶ τις ταῦτα παραδέχοιτο τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν δεκτικὰ τῶν ἐναντίων εἶναι.

20 Τῇ ἀντιπαραστάσει κατὰ συγχώρησιν· κατὰ ἀλήθειαν γάρ οὐκ ἐστὶ τῶν ἐναντίων δεκτικά· δ τε γάρ λόγος καὶ η δόξα οὐ τῷ αὐτὰ δεδέχθαι τι τῶν ἐναντίων λέγεται εἶναι δεκτικά· πῶς γάρ ὅλως δέξονται τὰ ἐναντία ὑπόστασιν δλως τινὰ μὴ ἔχοντα, ὅπερ δεῖ ἔχειν τὸ μέλλον ἐπιδέχεσθαι τὰ ἐναντία; ο δὲ λόγος καὶ η δόξα ἀμα τῷ προσφέρεσθαι καὶ ἔφθαρται.

25 Περὶ μὲν οὐσίας τοσαῦτα εἰρήσθω νονί, ἔτης δὲ περὶ ποσοῦ ῥητέον.

1 λεγ. ἀντιπαράστασιν καὶ κατὰ ἔνστασιν M καὶ ἔνστασις—ἡπορήθη (3) post λεγόμενον (5) colloc. M καὶ ἔνστ. μὲν] ἔνστασις δὲ M τὸ καὶ αὐτὴν ὅλως τὴν ἀπ. M 4 καὶ om. F 5 post λεγ. add. καὶ κατ’ αὐτὰ μὲν η ἀντιπαράστασις M ἔνταῦθα om. M 9 τὸ (prius)] δ F καὶ τοὺν. τὸ ψ. θ.] καὶ δ ψυχρὸν θερμὸν καὶ τούναντίον F 11 οὗτε] αν οὐδὲ? 13 καὶ η om. F 14 post γίνεται add. ώσαῦτας δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης M 15 τῷ τρόπῳ τούτῳ τουτέστιν ἄλλω τρόπῳ ἕδιον F τρόπῳ γε Aristot. 16 τοῦτ’ ἐστι—οὐσία om. F ἐπιδ. εἶναι τῶν ἐν. F 17 η] καὶ ὅλως M 18 δέ τις καὶ Aristot. ταῦτα] τὰ αὐτὰ M παραδέξοτο F 20 τῇ] τὸ M 22 εἶναι om. M 23 τινὰ om. F οὐδούτη, M 24 τῷ] τὸ F προσφέρεσθαι F καὶ ἔφθαρται] διέφθαρται F 25 Περὶ— ῥητέον om. M

Περὶ ποσοῦ

p. 4 b 20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μέν ἐστι διωρισμένον.

Πληρώσας τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον, περὶ τοῦ ποσοῦ νῦν διαλαμβάνει. δευτέραν γάρ ἔχει τάξιν ἐν ταῖς κατηγορίαις τὸ ποσόν· | ἡ γὰρ 107^r 5 πρώτη ὥλη ἀνείδεος οὖσα καὶ ἀσώματος πρότερον τὰς τρεῖς διαστάσεις δέχεται καὶ γίνεται τριγῇ διαστατὸν τὸ καλούμενον δεύτερον ὑποκείμενον, εἰδὸς¹ οὕτως τὰς ποιότητας καὶ γίνεται σύνθετον ποσόν, *{οἶνον}* τὸ τριγῇ διαστατὸν θερμότητα μὲν δεξαμενον καὶ ἡγρότητα γίνεται πῦρ, ψυχρότητα δὲ καὶ ὡρότητα γίνεται θῦμος, καὶ τὰλλα ὄμοιώς. εἰκότως οὖν δευτέραν 10 τάξιν ἔχει ἐν ταῖς κατηγορίαις τὸ ποσόν, τρίτην δὲ τὸ ποιόν· τὰ γάρ πρός τι σχέσις τίς ἐστιν ἑτέρων κατηγοριῶν, ὃ δὲ τόπος καὶ ὁ χρόνος καὶ τὰ λοιπὰ ἀπὸ τούτων σεσύληται. πάλιν δὲ διαιροῦμεν τὴν οὐσίαν εἰς πρώτην καὶ εἰς δευτέραν, αὐτὸς δὲ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον τοῦ ἀριθμοῦ, διστετῷ ἀριθμῷ προσκέχρηται τῷ τριγῇ διαστατῷ, δὲ δὲ ἀριθμὸς τοῦ ποσοῦ. 15 εἰκότως τοίνυν περὶ τοῦ ποσοῦ δευτέρως διαλαμβάνει ὁ Ἀριστοτέλης.

Διαρεῖ οὖν τὸ ποσόν εἰς συνεχές καὶ διωρισμένον, καὶ τὸ μὲν διωρισμένον εἰς δύο, εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον, τὸ δὲ συνεχές εἰς πέντε, εἰς γραμμήν ἐπιφάνειαν σῶμα γρόνον τόπον. πάλιν δὲ ἐπιδιαιρεῖται τὸ ποσόν εἰς τὰ τὸ

1 tit. Περὶ ποσοῦ F: ἀμμωνίου (post Photii expositionem, quae inscribitur Φωτίου περὶ ποσοῦ) M 2 δὲ οὐ. M 3 ἐπλήρωσε M . περὶ οὐ. καὶ περὶ τοῦ M 4 δευτέραν — ποσόν· ἡ γὰρ πρώτη (5)] καὶ ζητοῦμεν τὴν τάξιν. ὁ γὰρ ἀρχύτας ἐν ταῖς αὐτοῦ κατηγορίαις | τὸ ποιὸν προτάτει τοῦ ποσοῦ φάσκων ὅτι μετὰ τὸ εἰπεῖν ἀριστοτέλην ιδίον οὐσίας τὸ τόδε τι σημαλεῖν εἴπει περὶ τῶν δευτέρων οὐσιῶν, ὅτι περὶ οὐσίας τὸ ποιὸν ἀφορίζουσι, καὶ πάλιν τῆς ἀτόμου οὐσίας κατηγόρησε τὸ ποιόν. τὸ γὰρ πῦρ θερμὸν φησὶ καὶ τὸ μέλι γλυκὺν. εἰκότως τοίνυν τὸ ποιὸν ἐστὶ μετὰ τὴν οὐσιῶν. φαίνεν οὖν πρὸς αὐτὸν ὅτι ποιὸν φῆσι ποιὸν τὸ οὐσιῶδες ἢ τὸ κατὰ συμβεβήκος; εἰ μὲν τὸ οὐσιῶδες, οὐ περὶ τοῦτο ὅλως διαλαμβάνει δὲ ἀριστοτέλης (εἰπε γάρ ἥδη περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ), εἰ δὲ τὸ κατὰ συμβεβήκος, αὐτὸς ἔφη δὲ ἀριστοτέλης ὡς αἱ δεύτεραι οὐσίαι ποιὸν μᾶλλον σημαίνουσιν, οὐ καθὼς δὲ τὸ συμβεβήκος ποιὸν σημαλεῖ. ἵνα οὖν μὴ μόνον ἀνατρέψωμεν ἀλλὰ καὶ δειξωμεν ὅτι δευτέραν τάξιν διεῖλει ἔχειν τὸ ποσόν, εἰπωμεν ὅτι ἡ πρώτη F 7 οὕτως καὶ F συνθέτου ποσοῦ F οὗτον ex Philop. inserui 8 δεξ. μὲν θερμ. colloc. M 10 τρίτον F 12 δὲ οὐ. F 13 εἰς supra ser. F 14 ὥστε] ὡς F post ποσοῦ add. ἀλλως τε τὸ ποσόν συνφέστηκε τῇ οὐσίᾳ τῇ ἀνειδέω τῇ πρώτῃ, λέγω δὲ τῇ ὥλῃ· αὕτη γάρ ἡ ἐν τι ἐστὶν ἡ πολλά· ταῦτα δὲ τοῦ ποσοῦ M 15 τοίνυν] οὖν M δευτέρον F 16 ὠρισμένον F post διωρ. add. εὐλόγως δὲ οἱ μὲν ἀρχύτας τὸ ποιὸν δευτέρον ἔταξε. τὰς γάρ δευτέρας οὐσίας πρώτας ἔταπτε τῇ φύσει ἐπόμενος αὐτῶν, διότι καθόλου εἰστιν, τὰ δὲ καθόλου ἕξ εἰκόνος καὶ ὄμοιώσεως λαμβάνεται, ὡς ἐκ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων καὶ τῆς αὐτῶν ὄμοιώσεως ἐπὶ τὸ καθόλου ἀνατρέχομεν. εἰ οὖν ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ὄμοιώσις τοῦ ποιοῦ ἐστιν, εἰκότως τὸ ποιὸν ἔταξε δευτέρον ὁ ἀρχύτας, δὲ δὲ ἀριστοτέλης τὸ ποσόν ἐκ τοῦ πρώτως τὴν οὐσιῶν ποσοῦσθαι ταῖς διαστάσεσι καὶ εἰδὸς οὕτως ποιοῦσθαι. διαρεῖ τοίνυν αὐτὸς εἰς τε διωρισμένον καὶ συνεχές F μὲν οὐ. M 17 εἰς (ante γραμμήν) οὐ. M

ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων συνεστηκός καὶ τὸ <ἔξ> οὐκ ἐχόντων θέσιν, καὶ τὸ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων εἰς γραμμὴν ἐπιφάνειαν σῶμα τόπον, τὸ δὲ ἐκ μη̄ ἐχόντων θέσιν εἰς χρόνον καὶ λόγον καὶ ἀριθμόν. τινὲς δὲ τὰ κυρίως εἰδῆ τοῦ ποσοῦ φασιν εἶναι τρία, ἀριθμὸν ὅγον δύνα-
5 μιν, τοῦτ' ἔστι ρόπην· φασὶ γάρ οὗτοι ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος ταύτην ἔστι τῷ ἀριθμῷ, η̄ δὲ γραμμὴ καὶ η̄ ἐπιφάνεια καὶ τὸ σῶμα εἰς τι κοινὸν ἀνάγεται. τὸ μέγεθος, οὐ δὲ τόπος οὐκέτις ἔστι τῇ ἐπιφανείᾳ, ὥστε τοῦ 107^v ποσοῦ τὸ μέν ἔστιν ἀριθμὸς τὸ δὲ μέγεθος τὸ δὲ δύναμις· ὑπὸ ταύτην γάρ τό τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον ἀνάγεται, ἀπεινά εἰσι ρόπαι τοῦ ποσοῦ.
10 ὑπὸ γάρ αὐτὴν ἀνάγονται. πῶς δὲ τῆς κινήσεως οὐκ ἐμνημόνευτε: καὶ φαμεν οὗτοι η̄ κινήσις ἐνέργεια τις οὐκέτις, ἀλλὰ δόριστον πρᾶγμα, διὸ οὐκ ἐμνήσθη αὐτῆς ὡς πρὸς εἰσαγομένους ποιούμενος τὸν λόγον· αὐτὴν γάρ η̄ κίνησις οὐδὲν ἔτερον ἔστιν η̄ οὐδὲς ἀπὸ τοῦ δύναμεις ἐπὶ τῷ ἐνεργείᾳ. |

1. 2 τῶν (ante μορίων) om. F 1 συνεστηκός — μορίων (2) in mrg. suppl. F³
 ξῑ inserui 2 ἐκ om. M 3 ἐχόντ. θέσιν colloc. M εἰς om. F 3 ἐκ
 om. F 6 εἰς τι] ἐπὶ F 8 τὸ μέν μέγεθος τὸ δὲ ἀριθμὸς M ὑπὸ ταύτην] τοιτέ-
 ἔστι ρόπην· ὑπὸ αὐτὸν F 9 τε om. F 10 ἀλλὰ πῶς καὶ τῆς F καὶ om. M
 11 η̄ om. M 12 οὐκ] οὔτε M 13 οὐδὲς τῆς ἀπὸ M post
 ἐνεργείᾳ addl. φασὶ δὲ τινὲς περὶ τῆς διαιρέσεως οὗτοι κακῶς διειλένεις γένος εἰς εἰδῆ διαιρέσεως μενος. ἀμήκανον εὑρεῖν εἰδος ἐν εἰδεῖ περιεχόμενον η̄ εἰδος ὑπὸ ἀλλού εἰδους συνεστάμενον, ἐν δὲ τῷ ποσῷ τὸ συνεχές γίνεται ἐκ τοῦ διωρισμένου καὶ τὸ διωριζόμενον (sic) ἐκ τοῦ συνεχοῦς. ίδοι γάρ τὸ μέγεθος συνεχές δη̄ διαιρεῖται, πάλιν τὸ σῶμα συνεχές δη̄ γίνεται ἐκ γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας, ἀπειράτης δη̄ μέρη λαμβανόμενα διηγημένα εἰσὶ. φαμέν οὖν πρὸς αὐτοὺς οὗτοι οὐδὲ τὸ διωρισμένον ἐκ τοῦ συνεχοῦς γίνεται· ίδοι γάρ οὐ λόγος διωρισμένος ὣν η̄ οὐδενὸς γέγονε συνεχοῦς, ἀλλὰ οὐδὲ δη̄ ἀριθμός, ἀλλὰ μήν οὐδὲ τὸ σῶμα συνεχές δη̄ (ῶν F) εἰ καὶ γέγονεν ἐκ γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας, οὐ δῆπον· καὶ η̄ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια ἐκ συνεχῶν γεγόνασιν οἵον τοῦ σημείου· ἀμφέπεις γάρ ἔστι καὶ οὐ δύναται η̄ συνεχές εἶναι η̄ διωρισμένον. καλῶς οὖν διείλεν οὐς γένος εἰς εἰδῆ τὸ ποσόν. ἔτεροι δὲ φασὶ, οἷα τοις μη̄ καὶ ρόπης ἐμνήσθη ἐν τῇ διαιρεσίᾳ, ίνα η̄ διαιρέσις η̄ εἰς τρία; καὶ φαμέν οὗτοι συνεχῆς μεμνημένος καὶ ρόπης ἐμνήσθη. ἐν γάρ τῷ συνεχεῖ ποσῷ οἷον ἐν σώματι η̄ ρόπη. ἔτεροι (ἔτερα F) δὲ πρὸς τοῦτο ἀπαντῶντες οὐ πάντις φασὶν ἐν τῷ συνεχεῖ η̄ ρόπη· ίδοι γάρ τὰ οὐράνια σώματα συνεχῆ, καὶ αἱ ἀνθράκες δὲ τῶν στοιχείων συνεχεῖς, καὶ ρόπη ἐν αὐτοῖς οὐδεμία. η̄ γάρ ρόπη σωμάτων τῷ ἀπὸ τοῦδε εἰς τόδε (τοῦδε F) κινουμένων ἔστι, ταῦτα δὲ καθόλου οὐ κινοῦνται, ίνα ἄνω η̄ κάτω γένωνται. λέγοντες οὖν ἀκριβέστερον ἐπιλυθμέσθα, οὗτοι η̄ ρόπη ἐν σώμασιν ἔστιν, τῶν δὲ σωμάτων τὸ ίσον καὶ ἄνισον καταγορήσεις, ὅπερ ἔστι ποσοῦ, τῆς δὲ ὀλκῆς οὐκέτι, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ίσοιον η̄ ἀνθρώπιον, ὅπερ ἔστι ποιοῦ. διὸ ἐν τῷ περὶ ποσοῦ λόγῳ οὖν ἐμνήσθη αὐτῆς. φασὶ δὲ τινὲς οὗτοι πλεονασμῷ ἐχρήσατο ἐν τῷ μη̄ συνεχεῖ περιφανείας καὶ τόπου· η̄ γάρ ἐπιφάνεια τόπος ἔστι. καὶ λέγομεν οὗτοι οἱ τόποις εἰ καὶ μῆκος ἔστι καὶ πλάτος τῶν σώματων, ἀλλὰ καὶ πέρας ἔστι. τόπος οὖν ἔστιν ἐπιφάνεια περατούσα. ἐμνήσθη οὖν ἐπιφανείας, ἀνάγκη λοιπὸν καὶ τοῦ πέρατος μη̄ συνεχῆναι, ὅπερ ἔστιν οὐ τόπος. ίστεροι δὲ οὗτοι πᾶν περατοῦν τοῦ περατουμένου μιᾶς λείπεται διαστάσει, οἷον οὐ τόπος τοῦ σώματος· τὸ γάρ σῶμα τριγῆ διαστατόν, οὐ δὲ τόπος διγῆ, πάλιν η̄ γραμμὴ πέρας οὖσα τῆς | ἐπιφανείας λείπεται αὐτῆς μιᾶς διαστάσει. ἔτεροι δὲ λέγουσιν, οὗτοι τοῦ σώματος ἐνταῦθα οὐκέτις μη̄ συνεχοῦνται· έν γάρ τῇ οὐσίᾳ ἐμνήσθη αὐτοῦ διείλων αὐτὴν εἰς σῶμα καὶ διώματον. λέγομεν οὖν οὗτοι έκει περὶ τοῦ φυσικοῦ καὶ συνιθέτου σώματος, ἐνταῦθα δὲ περὶ τοῦ μαθηματικοῦ, ἥγουν τῆς ἀστρονομίας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ συνεχοῦς. τὸ δὲ διωρισμένον εἰς λόγον καὶ ἀριθμόν. διωρισμένον δὲ ἔστιν, οὐ τὰ μόρια οὐδεὶς ὅρος κοινὸς συνάπτει. ποῖος οὖν ὅρος κοινὸς ἔσται οὐ συνάπτων τὰ πέντε καὶ τὰ πέντε, ίνα

p. 4b21 Καὶ τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα.

108^r

'Αγτὶ τοῦ ὅν τὰ μόρια ὑπομένοντα καὶ συνυφεστῶτα τάξιν ἔχει τινὰ καὶ συνέχειαν πρὸς ἄλληλα ἐν τῷ ὑποκειμένῳ τεταγμένᾳ'.

p. 4b22 Τὰ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν.

5 Τοῦτ' ἔστιν ἀτινα ἐν τῷ γενέσθαι ἔχει τὸ εἶναι. θέσιν δὲ λέγει οὐ τὴν ἐν τόπῳ τὴν κυρίως λεγομένην, ἀλλὰ τὴν κατὰ σχέσιν.

p. 4b22 Ἐστι δὲ διωρισμένον μέν.

Διωρισμένον ἔστι, καθὼς | καὶ αὐτός φησιν, οὗ τὰ μόρια πρὸς οὐδένα 108^v κοινὸν δρον συνάπτει ἀλλήλοις, συνεχὲς δέ ἔστιν οὐ τὰ μόρια πρὸς ἓνα 10 κοινὸν δρον συνάπτει.

γένηται δέκα; ἀρα μία τῶν μονάδων τοῦ δέκα ἀριθμοῦ; οὐδαμῶς; ἐπεὶ εὑρεθῆσται ἡ δεκάς ἐνναὶ ἔξαιρουμενής τῆς μονάδος ἔκείνης. ἀλλ᾽ ἔτέρα παρὰ τῶν δέκα; έσται ἔνδεκα, ὅπερ ἀποπον. ἐμνήσθη οὖν ἀφ' ἔτέρας ἀρχῆς ἔτι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος², ἐπειδὴ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος ὑπὸ τὴν ἀστρονομίαν ἀνάγεται καὶ ὑπὸ τὴν μαθηματικήν, κατ' ἀλλο δὲ καὶ ἐπὶ τὴν φυσιολογίαν. ἐν γάρ τούτοις ἀπασι καὶ τόπου χρεία καὶ χρόνου. F 1 τὰ] τὸ Aristot. 3 ἐν τῷ ὑποκ.] ὑπομένει M 4 τὰ] τὸ Aristot. 6 τὴν (post τόπῳ) ομ. M κατὰ ομ. F post σχέσιν add. καὶ τῶν θέσιν ἐχόντων γραμμὴ ἐπιφάνεια τόπος καὶ σῶμα, οὐκ ἐχόντων θέσιν χρόνος ἀριθμός καὶ λόγος. τὰ γοῦν θέσιν ἔχοντα τρία θέλει ἔχειν, ἐν τόπῳ εἰναι, τουτέστι κεῖσθαι που, καὶ δεῖξιν ἔχειν οἷοντες αἰσθησιν, καὶ συνεχὲς εἰναι. ἐπειδὴ δὲ ὁ χρόνος καὶ κεῖται που καὶ συνεχής ἔστι, δεῖξιν δὲ οὐκ ἔχει (δῆμα γάρ παρῆλθε καὶ ἔχθιπται, ἐν γάρ τῷ γενέσθαι τὸ εἶναι ἔχει), τούτου γάριν μετὰ τῶν μὴ ἐχόντων θέσιν ἀπαριθμεῖται αὐτόν). πάλιν τὰ συνεχῆ καὶ τάξιν ἔχει. διὸ καὶ ὁ χρόνος τάξιν ἔχει. τὰ δὲ τάξιν ἔχοντα οὐ πάντως καὶ θέσιν ἔχει· ίδοις γάρ ὁ χρόνος θέσιν μὲν οὐκ ἔχει, τάξιν δὲ ἔχει. είτα τρίτην διαίρεσιν φησι τοῦ ποσοῦ, ὅτι τὸ ποσόν ἡ καθ' αὐτό ἔστιν ἡ κατὰ συμβεβηκός. ὅντος γάρ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ πολλοῦ καὶ διλόγου τὸ μὲν μέγα καὶ μικρὸν τῶν συνεχῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ πολὺ καὶ διλόγον τῶν διωρισμένων. ὅσα οὖν τούτων ἡ μέγα ἡ μικρὸν ἡ πολὺ ἡ διλόγον ἀμέσως κατὰ τοῦ ποσοῦ λέγονται, ταῦτα κυρίως εἰσὶ ποσά, ὅσα δὲ διά μέσου τινός, κατὰ συμβεβηκός. οἷον κυρίως ποσόν, ὅταν εἰπω πολλὴν τὴν ἐπιφάνειαν, κατὰ συμβεβηκός δὲ ὅταν εἰπω πολὺ τὸ λευκόν· διὰ γάρ τὴν ἐπιφάνειαν λέγω, ἐν ἡ ἔστι τὸ λευκόν. πάλιν πολὺς ὁ χρόνος κυρίως, πολλὴ δὲ ἡ πρᾶξις οὐ κυρίως. ἴστεον ὅτι τὸ ποσόν ἀντιδιήρηται καὶ τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ πολύ. μετὰ τοῦτο ἔτέραν διαίρεσιν παραδέδωκεν, ὅτι τὸ ποσόν ἡ ὥρισμένον ἔστιν ἡ ἀόριστον F 7 ἔστι] ἔτι F 8 ante διωρισμένον add. Ζητητέον τίνος γάριν εἴπεν 'ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα χρόνος καὶ τόπος³, καὶ μὴ εἴπεν οὕτω 'συνεχὲς δὲ γραμμὴ ἐπιφάνεια σῶμα τόπος χρόνος'. πρὸς δὲ ἐροῦμεν, ὅτι ἡ μὲν γραμμὴ καὶ τὸ σῶμα καὶ ἐπιφάνεια συνεχῆ ἀλλήλοις ἔστιν. ἐξ ἀλλήλων γάρ τίκτεται. ὁ δὲ τόπος καὶ ὁ χρόνος ἔτερα παρὰ ταῦτα. διὸ τούτου γάριν ἔνοχε ταῦτα γωρίζειν ἐκείνων M διωρ. οὖν M 9 ἀλλήλοις — συνάπτει (10) ομ. F

p. 4b25 Τῶν μὲν γάρ τοῦ ἀριθμοῦ μορίων οὐδεὶς ἐστι κοινὸς ὅρος, πρὸς δὲ συνάπτει τὰ μόρια αὐτοῦ.

"Οτι μὲν ποσόν ἐστιν ὁ ἀριθμός, οὐ κατασκευάζει ὡς ἐναργές, ὅτι δὲ διωρισμένον, ἀποδείκνυσιν ἐξ τοῦ μηδένα ἔχειν αὐτὸν κοινὸν ὅρον τὸν 5 τὰ μόρια αὐτοῦ συνάπτοντα πρὸς ἄλληλα.

p. 4b28 Καὶ τὰ τρία γε καὶ τὰ ἑπτὰ πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον συνάπτει.

Τοῦτο⁷ ἐστι φύσει διωρισμένος ὁ ἀριθμός ἐστι· τὰ γάρ πέντε καὶ τὰ πέντε δὲ διώρισται καὶ πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον συνάπτει.

10 p. 4b32 "Οτι μὲν γάρ ποσόν ἐστιν.

Δείκνυσι περὶ τοῦ λόγου ὅτι ποσὸν καὶ ὅτι διωρισμένον ποσόν ἐστιν, ἀλλὰ πρῶτον ὅτι ποσόν. οὐγέ ἀπλῶς ὑμοιογοῦμένου τοῦ τὴν λόγου εἶναι ποσόν, εἰ μὴ μετά τίνος ἀποδείξεως τοῦτο προβῆ. φησὶ δὴ διὰ τοῦτο τὸν μετὰ φωνῆς λεγόμενον λόγον ποσὸν εἶναι, ὅτι καταμετρεῖται ὑπὸ 15 συλλαβῶν· οὐ γάρ καθὸ σημαίνει τι οὐδὲ καθὸ σύνθετος· εἰ γάρ τι ὑπὸ τίνος καταμετρεῖται, τὸ καταμετρούμενον τοῦ καταμετροῦντος ἢ διπλάσιον ἢ πολυπλάσιόν ἐστι· ταῦτα δὲ ἔδια τοῦ ποσοῦ. εἰ οὖν φαίνεται τῷ λόγῳ τὸ ἔδιον τοῦ ποσοῦ παρακολουθοῦν, ποσὸν ἀν καὶ ὁ λόγος εἴη. ἀλλὰ πῶς 6 λόγος ὥν τῶν ἐν συμπλοκῇ θεωρούμενων, εἰ γε ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήμα-20 τος σύγκειται, ὑπὸ μίαν τῶν κατηγοριῶν πίπτει, εἰ γε αἱ κατηγορίαι τῶν ἄνευ συμπλοκῆς εἰσιν; ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο ὅτι δεῖ κοινότερον ἀκούειν τοῦ λόγου ὡς σημαίνοντος τὴν λέξιν. ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος πολλαχῶς λέγεται (λέγεται γάρ καὶ ὁ προφορικὸς λόγος, λέγεται καὶ ὁ ἐνδιάθετος λόγος), νῦν περὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου φησίν.

25 p. 5a1 Ἡ δὲ γραμμὴ συνεχής ἐστι.

Εἰκότως· ἔκαστον γάρ αὐτῆς μόριον συνάπτει πρὸς ἄλλο κοινῷ ὅρῳ

1 ἐπὶ μὲν γάρ τῶν F 3 συναργές F 4 διωριμένων (sic) F 6 γε] γάρ M
8 ἐστιν ὁ ἀρ. colloc. M τὰ δὲ πέντε καὶ πέντε M 11 πρότερον περὶ τοῦ λόγου δείκνυ-
σιν ὅτι ὁ λόγος ποσόν ἐστιν, εἰθούστως ὅτι καὶ διωρισμένον ἐστιν ὁ λόγος δείκνυσιν ἀλλὰ πρῶ-
τον M 12 ποσὸν] τὸ ποσόν M: om. F 13 ποσὸν F δὴ Paris. 1973: δὲ FM
14 post ὅτι additum καὶ del. F 17 πολλαπλάσιον M 18 ἀλλὰ] ἀξιον δὲ ζητήσεως M
21 ἐροῦμεν οὖν M 22 ἐπειδὴ—φησὶν (24) eicias 23 λέγεται γάρ—ἐνδιάθετος λόγος]
6 προφορικὸς γάρ καὶ ἐνδιάθετος λόγος λέγεται F 24 ante νῦν add. μεσάντως καὶ ὁ ψυχι-
κός F 25 συνεχές M καὶ εἰκότως F 26 ἄλλο scripsi: ἄλλω F: evan. M

τῷ σημεῖῳ. δεῖ δὲ λαβεῖν τὴν διαιρέσιν νῦν καὶ μὴ ἐνεργεῖ, ἐπεὶ διαιρήσεις αὐτὴν καὶ οὐκ ἔάσεις εἶναι συνεγγῆ.

p. 5a3 Τὰ γὰρ τοῦ ἐπιπέδου μόρια.

(1) μὲν γεωμετρης ἐπίπεδον καλεῖ τὴν ἀποτελέμηνην ἐπιφάνειαν, οἱ δὲ παλαιοὶ τὸ ἐπίπεδον ἐπὶ πάσης ἐπιφανείας ἔλεγον. οἱ δὲ κοινὸς δῆρος τῆς ἐπιφανείας, πρὸς δὲ τὰ μόρια αὐτῆς συνάπτουσι πρὸς ἄλληλα, ἐστὶν ἡ γραμμή. λέγεται δὲ καὶ τὸ σῶμα ποσὸν κατὰ τὰς τρεῖς διαστάσεις καὶ μόνον ἐπεὶ κατὸ οὐποκείμενόν ἐστι τοῖς συμβεβηκόσι καὶ ἐν καὶ ταύτον τῷ ἀριθμῷ δὲ δεκτικὸν τῶν ἐναντίων, τῇ οὐσίᾳ οὐποτάσσεται. 10 συνῆπται δὲ τὸ ποσὸν τῇ σωματικῇ οὐσίᾳ, διὸ καὶ εὐλόγιας περὶ τούτου μετὰ τὴν οὐσίαν λέγει.

p. 5a6 Ἐστι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν τοιούτων.

Ἡγουν τῶν συνεχῶν· ὁ γάρ παρεληλυθώς χρόνος καὶ ὁ μέλλων συνάπτει πρός τινα κοινὸν δρον τὸν νῦν.

15 p. 5a8 Πάλιν ὁ τόπος τῶν συνεχῶν.

Τόπος δέ ἐστιν, ὡς ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροσάσει λέγεται, πέρας τοῦ περιέχοντος, καθὸ περιέχει τὸ περιεγγύμενον· οἷον τοῦ οἴνου τόπος ἡ τοῦ κεράμου κοίλη ἐπιφάνεια· οὐδὲ γάρ ὅλος ὁ κέραμος· οὗτος γάρ | ἔχων 109r κοιλότητα καὶ κυρτότητα ἐν τῇ κοιλότητι περιέχει τὸ τοῦ οἴνου σῶμα· 20 κανὸν γάρ ἔσωμαν τῆς ἑκτὸς ἐπιφανείας μέρος τι ὡς σώζεσθαι τὴν ἐντός, οὐδὲν ἡττον περιέχεται ὁ οἶνος. οὐδὲν λέγει, τοῦτο ἐστιν· εἰ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ, τὸ δὲ σῶμα συνεχὲς καὶ πρός τινα κοινὸν δρον τὰ μόρια αὐτοῦ συνάπτει, καὶ ὁ τοῦ σώματος ἄρα τόπος συνεχῆς καὶ πρός τινα κοινὸν δρον αὐτοῦ τὰ μόρια συνάπτει· εἰ γάρ μὴ συνάπτει τὰ τοῦ τόπου μόρια 25 πρός τινα κοινὸν δρον, ἀλλὰ διήρηγνται ἀπ' ἄλληλων, ἐσται τι τῶν τοῦ σώματος μορίων μὴ ὃν ἐν τόπῳ, διερήστην ἀποπον.

p. 5a13 Ἐτι τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἔχόντων.

Διελῶν τὸ ποσὸν εἴς τε τὸ διωρισμένον καὶ τὸ συνεχὲς καὶ ἐπι-

1. 2 διαιρεῖς καὶ οὐκ ἔας αὐτὴν M 4 ὁ μὲν γάρ F ἐπιτεταμένην F 5 πάσης τῆς F 7 καὶ om. M τὰς om. M 8 ἐπεὶ εἰσιας ante τοῖς συμβ. add. τὸ σῶμα F 9 ὃν om. M τῇ ἐστι F 10. 11 μετὰ τ. οὐσ. π. τούτου colloc. M 12 ἐστι—τοιούτων] ὁ γάρ νῦν χρόνος συνάπτει M 13 ἡγουν τῶν συνεχῶν] ἐκ τούτων δείκνυσι τὸν χρόνον τῶν συνεχῶν M 15 καὶ ὁ τόπος πάλιν F 16 ἐν τ. φ. ἀκρ.] τῇ φυσικῇ F (ef. Δ 4 p. 212a20) 18 ὅλως F 19 κυρτ. καὶ κοιλ. colloc. M 23 συνεχὲς M 24 μὴ γάρ colloc. M τοῦ τόπου] τούτου M 25 ἐστι M 26 μορίων om. F 28 εἴς] πρός M

διελθῶν εἴς τε τὸ ἐκ θέσιν ἔχόντων τῶν μορίων καὶ μὴ, διαλεχθεὶς πρότερον περὶ τῶν | συνεχῶν καὶ διωρισμένων, νῦν τὴν ἐπιδιαιρέσιν ἐπισκέπτεται. 109· ταῦ. δεῖ δὲ τὰ ἔξ ἔχόντων θέσιν τρισὶ τούτοις γαρ επιτηρεῖται. τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τῷ κεῖται αὐτῶν τὰ μόριά που καὶ μὴ ἀφανίζεσθαι, τοῦτο τὸ ἔστιν ἐν τινι εἰναι. καὶ τῷ τάξιν ἔχειν πρὸς ἄλληλα.

p. 5a22 Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ.

Τὰ γάρ τοῦ τόπου μόρια κεῖται ἐν τινι, τῷ σώματι οὐκ ἐστιν ὁ τόπος *

p. 5a25 Ἡ ποιᾶ γε πρὸς ἄλληλα συνάπτει τῶν μορίων. οὐδὲ τὰ τοῦ χρόνου.

Οὐδὲ γάρ ὅλος ὁ χρόνος ἀμαρτία νόφισταται, ἀλλὰ κατὰ μόνον τὸ νῦν, ἐν δέ γε τῷ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι μόνον τὸ εἶναι ἔχει. ὁ οὖν οὐδὲ ὑπομένει, πῶς ἔχοι τινὰ θέσιν λαβεῖν:

p. 5a28 Ἄλλὰ μᾶλλον τάξιν τινά.

15 Τάξιν δὲ λέγει φυσική· πρότερον γάρ τὸ νῦν τοῦ μέλλοντος, οὐκέτι δὲ τὸ μέλλον τοῦ νῦν πρότερον. καὶ τοῦτο ἐστι τάξις φυσική, ὅταν μὴ ἀνακάμπτῃ. πρὸς ἡμᾶς δὲ τάξις ἐστίν, ὅταν ἀδιαιρόρως ἀνακάμπτῃ, οἷον ἡ πρώτος ἂδε τῶνδες ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρξάμενοι τοῦ πρώτου, καὶ πάλιν εἰ βουλῇθείμεν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἀρξάμενοι εἰπεῖν.

20 p. 5a28 Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ ὄμοιώσ.

Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς διττός, ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμῶν, ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς (ῶσπερ καὶ ἔστητις διττός, ὁ μὲν ὡς μετρῶν οἷον ὁ γαλ-

I τῶν om. M μὴ eras. M ante διαλεχθεὶς add. καὶ F² 3. 4 ὑποκειμένω] ὑπομένειν M 4 καὶ τῷ κεῖσθαι που τουτέστιν ἐν τινι εἶναι καὶ σώζεσθαι αὐτῶν τὰ μόρια καὶ μὴ ἀφαν. καὶ τῷ τάξιν ἔχειν π. ἀ. M αὐτοῦ F 4. 5 τοῦτο—εἶναι post ὑποκειμένῳ collocaveris 6 δέ γε Aristot. 7 ὁ om. M 8 post τόπος defectum signavi 9 συνάπτει—χρόνου (10) om. M post μορίων fort. scholion interiit 11 ὅλος ἀμάρτιος ὁ χρ. colloc. M τὸν νῦν F 12 γε om. M γενέσθαι F μόνον εὐθὺς M δῆ] εἰ M 13 ἔχει M θέσιν λ. τινα colloc. M 14 μᾶλλον] μόνον F 15 δὲ om. M φυσικέται colloc. M 16 καὶ τὸ μέλλον M 17 ἀνακάμπτῃ] ἀναστραφῆ M 18 πρῶτος—εἶπεν F: πρῶτος δύσες (sic) τῶνδες ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρχόμενοι τούτου ἐροῦμεν, ἀλλὰ ἔξεστι καὶ τὸ ἀναπαλιν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ἀρχόμενοι εἰπεῖν M; locus sanari vix potest: οἷον ὅταν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρξάμενοι πρῶτον εἰπωμεν τὸν δεξιόν, πάλιν δὲ εἰ βουλῇθείμεν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἀρξάσθαι τὸν ἀριστερὸν πρῶτον εἰπωμεν Philop. 22 καὶ supra scr. F μετρῶν Philop.: μετρεῖν M . 22. p. 60,1 γαλκός F

κοῦς ἔστης, ὁ δὲ ὡς μετρούμενος οἶνον οἶνου καὶ μέλιτος), ἐπεὶ οὖν ὁ ἀριθμὸς διετέρος. ὡς εὔρηται, ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ὁ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς. ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμὸς δῆλον ὅτι οὐκ ἀν εἴη ἐκ θέσιν ἔχόντων μορίων (οὐ γάρ ἔχει τιὰ πίστιν τὰ μάρια αὐτοῦ. ἀλλὰ ἔστι μάριον ἐν τῇ ψυχῇ 5 νοητός), ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς οἶνον ἐν τοῖς δέκα ἀνθρώποις ἡ ἵπποις ἐξ ἔχόντων θέσιν ἔστι· τὰ γάρ μάρια αὐτοῦ κεῖται που καὶ θέσιν τιὰ ἔχει πρὸς ἄλληλα· διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν θέσιν δὲ οὐ πάνυ λάβοις ἄν, καὶ οὐκ εἶπεν ‘οὐδὲν μᾶς λάβοις ἄν’.

p. 5a33 Καὶ ὁ λόγος δὲ ὠσαύτως.

10 Τοῦτο ἔστι καὶ ὁ λόγος τῶν μὴ ἔχόντων θέσιν ἔστιν· ἐπειδὴ γάρ ἐν τῷ λέγεσθαι τὸ εἶναι ἔχει καὶ οὐδὲν αὐτοῦ τῶν μορίων μένει, ἵνα καὶ τινα θέσιν λάβῃ.

p. 5b1 Οἶνον πολὺ τὸ λευκόν.

Ἐργον ἐπιστήμονος μὴ μάριον τὰ ὑποβεβλημένα αὐτῷ πράγματα 15 σκοπεῖν. ἀλλὰ καὶ τὰ δοκοῦντα μὲν εἶναι, κατὰ διλήθειαν δὲ οὐκ ὄντα διεξέργεται καὶ διελέγχειν. ἐπεὶ οὖν τὸ λευκὸν δοκεῖ ποσὸν εἶναι (λέγομεν γάρ πολὺ καὶ διλόγον λευκόν, ἀπερ ἔστι τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν πρᾶξιν λέγομεν μακράν), φησὶν διτι κυρίως οὐκ εἰσὶ ταῦτα ποσά, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· ἐπειδὴ γάρ τὸ λευκὸν ἐν ἐπιφανείᾳ. ἔκεινης πολλῆς ἡ 20 διλήγης οὕσης λέγομεν τὸ λευκὸν πολὺ ἡ διλόγον εἶναι. δμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πράξεως οἶνον πόλεμος μακρὸς λέγεται κατὰ συμβεβηκός· ἐπειδὴ γάρ ὁ πόλεμος ἔν τινι γρόνῳ γέροντεν οἶνον ἐν δέκα ἔτεσι, λέγομεν | (δὲ) τὸν 110· γρόνον μακρὸν εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ τὴν πρᾶξιν κατὰ συμβεβηκός μακράν εἶναι λέγομεν. καὶ ἡ κίνησις πολλὴ λέγεται τῷ τὸν γρόνον πολὺν εἶναι· ὁ 25 γρόνος γάρ μέτρον ἔστι κινήσεως· μῆνα γάρ λέγομεν τὴν τῆς σηλήνης ἀποκατάστασιν, ἐνιαυτὸν δὲ τὴν τοῦ ἥλιου. νυγθήμερον δὲ τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ· ἐὰν γάρ τις ἐρωτηθῇ πόση τίς ἔστιν ἡ πρᾶξις, τὸν γρόνον ἀποκρίνεται, οἷον δεκαετής. δμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας· δσῃ γάρ ἄν ἡ ἐπιφάνεια ἡ, τοσοῦτον καὶ τὸ λευκὸν φέρειν εἶναι· ἐὰν γάρ ἐρωτη-

1 post ἔστης add. εἰ τύχοι M οἶνον ἔστης ἡ καὶ μέλιτος M 2 ὁ δὲ —ψυχῇ (3) om. F
 5 ἀριθμοῖς M 7 τοῦτο δὲ F λάβῃ τις ἄν F 8 λάβῃς F 10 τοῦτο ἔστι καὶ ὁ λ.] φιλ. F 13 οἶνον om. F 15 σκοπεῖν πρ. colloc. F 16 διελέγχειν F δοκεῖ τὸ λευκὸν colloc. M 17 λευκὸν καὶ πολὺ καὶ δλ. M ἀπερ] ἀτινα F τοῦ ποσοῦ ἔστι colloc. M 20 ἡ διλόγον εἶναι ἡ πολλός (sic) F δὲ om. F
 21 ὁ πόλεμος F 21. 22 γάρ ὁ πόλεμος om. F 22 λέγ. δὲ Philop.: καὶ διὰ τοῦτο λέγ. F λέγ. M 23 γρόνον] πόλεμον F διὰ τοῦτο καὶ τὴν πρ.] δμοίως καὶ τὴν πρ. διὰ τοῦτο F 23. 24 λέγ. μακράν (εἶναι om.) M 24 καὶ ἡ κίνησις — πολὺν εἶναι] ὅπει τὰ κυρίως λεγόμενα ποσά μόνα τὰ εἰργμένα ἔστι, τὰ δὲ ἄλλα κατὰ συμβεβηκός λέγεται. tum lemma τῶ γε τὸν γρόνον πολὺν εἶναι M 24. 25 ὁ γάρ γρ. M 26 τὴν τοῦ ἥλιου — τὴν τοῦ om. F 27 οὐρανοῦ om. M τις (prius) om. F 29 φησὶν M

θῶμεν πόσον ἔστι τὸ λευκόν, λέγομεν δίπηχο, ὅση ἔστιν ἡ ἐπιφάνεια ἡ ἔχουσα τὸ λευκόν. ὥστε οὐκ αὐτὸ τὸ λευκὸν λέγομεν πολὺ ἡ ὀλίγον εἶναι, ἀλλὰ τὴν ἐπιφάνειαν· δύναται γάρ τὸ ἐν πηγαδίᾳ ἐπιφανεῖα λευκὸν μᾶλλον εἶναι λευκὸν τοῦ ἐν διπήχει, καὶ τότε οὐ λέγομεν λευκὸν πλέον, ἀλλὰ 5 λευκὸν λευκοῦ μᾶλλον.

p.5v11 Ἐτι τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον.

Παραδοὺς ἡμῖν τὴν διαιρέσιν τοῦ ποσοῦ καὶ εἰπὼν ποιά τέ ἔστι τὰ κυρίως ποσὰ καὶ ποὶ τὰ κατὰ συμβιβήκες λεγόμενα, βούλεται νῦν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς οὐσίας πεποίηκεν, ἵδιον ἀποδοῦναι τοῦ ποσοῦ. |

1. 2 ἡ ἔχουσα τὸ λευκόν] ἐν ἡ ἔστι τὸ λευκόν M 2 ὥστε—ἐπιφάνειαν (3)] ἡ πολὺ ἡ ὀλίγον ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον M αὐτὸ Philop.: ἀν F 3 γάρ] δὲ M τὸ ἐν πηγαδίᾳ ἐπιφ. Philop.: ἡ ἐν πήγῃ ἐπιφάνεια FM λευκὸν] λευκὴ οὖσα F 4 λευκὸν] λευκὴ F: ομ. M τοῦ] τῆς F τότε] ὅτι γε F 6 ἔστι τῷ ποσῷ] τῷ δὲ ποσῷ M
7 παραδοὺς—ἀποδοῦναι τοῦ ποσοῦ (9)] Δύο ταῦτα ζητοῦμεν ἐνταῦθα, τουτέστι πῶς τῷ ἔτι δὲ ἐχρήσατο, ὡς δηλονότι καὶ ἑτέρου προσαποδέδομένου (πρὸς ἀπόδ. F) ιδίου, καὶ πάλιν πῶς ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ φθάσας εἶπε τὸ ‘οὐδὲ τῷ ποσῷ ἔστιν ἐναντίον’ καὶ ἐνταῦθα πάλιν αὐτοῦ ἐμνήσθη, καὶ ταῦτα φιλοσοφητομένος ὤν δει, καὶ πρὸς μὲν τῷ πρώτῳ φαμέν ὅτι καὶ ἔτερον ἴδιον λελέπθως ἀποδέωκε, τοῦτο δέ ἔστι τὸ καταμετρεῖσθαι. ἔλεγε γάρ ὅτι δὲ λόγος μακρός καὶ βραχεῖς συλλαβῇ καταμετρεῖται, καὶ δὲ ἀριθμὸς δὲ τῷ ἀρτίῳ καὶ τῷ περιττῷ, καὶ δὲ χρόνος δὲ εἰ τόχη μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ. καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἔτι ἐχρήσατο. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον φαμέν ὅτι ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ τῷ ὅτι οὐ μόνον τῷ ποσῷ ὑπάρχει μὴ ἔχειν ἐναντίον ἔστειχεν, ἐνταῦθα δὲ ζητεῖ πότερον (πρότερον F) παντὶ ὑπάρχει (ὑπάρχειν F) ἡ μὴ παντί. λοιπὸν δεικνύομεν ὅτι οὐδέν ἔστιν ἐναντίον τῷ πολὺ καὶ δόλιῳ ἐκ τοῦ τὰ ἐναντία φθαρτικά εἰναι ἀλλήλων, τὸ δὲ πολὺ ἐκ τοῦ ὀλίγου συμπληροῦται. οὐκ ἄρα ἔστιν ἐναντίον. μετὰ ταῦτα ζητοῦμεν, πῶς εἰ τῷ διωρισμένῳ ποσῷ τὸ πολὺ καὶ δόλιον κυρίως λέγεται, εὐρίσκομεν καὶ ἐπὶ τοῦ συνεχοῦς πολὺ καὶ δόλιον λεγόμενον, οἷον πολὺ τὸ σῶμα, πολὺ τὸ ὕδωρ, ἀπερ ἔστι συνεχῆ, καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο ὅτι τὸ συνεχὲς δύναται καὶ ἐνεργεία καὶ ἐπινοία διαιρεθῆναι, τὸ δὲ διαιρεθὲν οὐκέτι καὶ συνεχὲς εἶναι. διὰ τοῦτο τὸ μὲν πολὺ καὶ τὸ δόλιον ἐπὶ τῶν συνεχῶν λέγονται, οἷον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐπὶ τῶν διωρισμένων. οὔτε δὲ φαμέν ἐπιδέχεσθαι ἐναντίητα τὸ ποσόν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς γραμμῆς φαμέν ὅτι τὸ πάθος αὐτῆς ἔστιν ἡ εὐθύτης καὶ ἡ καρπυλότης, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ ἀρτίον καὶ τὸ περιττόν, οὕτω φαμέν πάθος εἶναι τοῦ ποσοῦ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ δόλιον, ὅτι περὶ τὸ ποσόν συμβαίνουσιν ἐν ἀλλα καὶ ἀλλα χρόνῳ, ὡς αὐτῷ τῷ ἀριστοτελεῖ δοκεῖ ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικά καὶ πλάτων καὶ πλωτίνω ἐν τοῖς ἐννεάσιν. ἔτι δὲ φαμέν ὅτι τὰ μετρούμενα ἡ ἴσα οὐσίες μετροῦνται (μετρῶνται F) ὡς δέκα ἑπτὰ πήγες δέκα πήγεσιν ἴσοις ἡ ἀνίσιες πήγεσιν μετροῦνται (ὡς—μετροῦνται F³), ἡ ἀνίσια ἀνίσιες, ὡς δύταν καὶ τὰ μετρούμενα καὶ τὰ | μετροῦντα ἀνίσια ἐκτῶν δύσιν. μετὰ τοῦτο φησὶν ὁ ἀριστοτελῆς ὅτι μᾶλλον δοκεῖ ἡ ἐναντίητης περὶ τὸ ἄνω καὶ κάτω, ἐὰν ἄρα θέλωσι τινὲς ἐναντίητα τοῦ ποσοῦ εἰπεῖν. πρὸς οὓς φαμέν ὅτι τὸ ἄνω καὶ κάτω διττόν. ἡ γάρ πρὸς ἡμᾶς ἡ πρὸς τὴν φύσιν. καὶ εἰ μὲν πρὸς ἡμᾶς εἴποιεν, λέγομεν ὅτι τὸ ἄνω πρὸς τὸ κάτω λέγεται καὶ τὸ κάτω ὡς πρὸς τὸ ἄνω, ὥστε τῶν πρὸς τι εἰσὶ καὶ οὐ τοῦ ποσοῦ. εἰ δὲ πρὸς τὴν φύσιν, ἐπειδὴ οὐδέποτε μεταβάλλεται τὸ (τῷ F) ἄνω καὶ γίνεται κάτω ἡ ἐναλλάξ, ἵδιον δὲ τῶν ἐναντίων τὸ μεταβάλλειν εἰς ἀλλήλα, οὐκ ἄρα εἰσὶν ἐναντία. F

p. 5^b 14 Εἰ μὴ τὸ πολὺ τῷ διάγραμμῳ.

111r

Ἐνταῦθα οἰκείως τὸν περὶ τούτων ἔξετάζει λόγον, εἰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐναντία εἰσὶν· ἐν γὰρ τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ μηδησθεὶς μόνον παρῆλθε. συγχωρήσας αὐτὰν ἐναντία εἶναι τῇ ἀντιπαραστάσει. ἔστι δὲ τοῦ 5 ποσοῦ τὰ μὲν ὡρισμένα, τὰ δὲ ἀόριστα· ὡρισμένα μὲν ὡς τὸ δίπηχον καὶ τὸ τρίπηχον, δὲ καὶ κυρίως ποσά ἔστιν, ἀόριστα δὲ ὡς τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ διάγραμμον. ἔστι δὲ τὸ μὲν μέγα καὶ μικρὸν ἀπὸ τοῦ συνεχοῦς (μέγα γὰρ σῶμα καὶ μικρὸν λέγομεν, δομοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συνεχῶν καὶ θέσιν ἔχόντων), τὸ δὲ πολὺ καὶ διάγραμμον ἀπὸ τοῦ διωρισμένου καὶ θέσιν 10 μὴ ἔχοντος· πολὺς γὰρ ὁ χρόνος καὶ διάγραμμος λέγεται, δομοίως καὶ ὁ ἀριθμός. διὸ καὶ ἐπὶ τῶν παραβετυμάτων γυμνάσας τὸ μέγα καὶ μικρὸν ἐπὶ τοῦ ὅρους ἔλαβε καὶ τῆς κέγχρου, ἀπερ ἦν τοῦ συνεχοῦς· σῶμα γὰρ ἔκάτερον.

p. 5^b 16 Οὐδὲν γὰρ αὐτὸν καθ' αὐτὸν μέγα λέγεται η̄ μικρόν.

15 Πάλιν ἐνταῦθα κατὰ συγχώρησιν· εἰ γὰρ καὶ ἐναντία εἰσὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, οὐκ εἰσὶ ποσά, ἀλλὰ τῶν πρός τι· τὸ γὰρ μέγα τοῦ μικροῦ λέγεται μέγα καὶ τὸ μικρὸν τοῦ μεγάλου μικρόν. Οὔτε τοντὸν δὲ δείκνυσιν διτὶ οὐδὲ ἐναντία εἰσιν, ἀλλὰ πρὸς ἔτερον ἀναφέρεται.

p. 5^b 18 Οἷον ὅρος μὲν μικρόν.

20 Εἰ γὰρ αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἐλέγετο τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, οὐδέποτε τὸ μὲν ὅρος μικρὸν η̄ δὲ κέγχρος μεγάλη ἐλέγετο. οὐκοῦν τὸ μὲν ὅρος μικρὸν λέγομεν δηλονότι πρὸς ἄλλο ὅρος αὐτὸν παραβάλλοντες, τὴν δὲ κέγχρον μεγάλην ἄλλης δηλονότι μείζονα. οὐκ ἄρα αὐτὸν καθ' αὐτὸν λέγεται μέγα η̄ μικρόν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλο. τὸ δὲ αὐτὸν γυμνάζει καὶ ἐπὶ 25 πολλῶν καὶ διάγραμμον, ἀπερ οὐκ εἰσὶ τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦτ' ἔστι τοῦ διωρισμένου, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν πρός τι.

1 μὴ τις F: μὴ ἄρα Aristot. πολὺ καὶ τῷ F 2 τὸν om. F εἰ om. F
 2. 3 τὸ μέγα φησὶν τῷ μικρῷ ἐναντίον ἔστιν F 3 ἐν τῷ περὶ τῆς οὐσίας λ.] p. 3^b 29
 μνημονεύσας M 5. 6 ὡς τὰ εἰρημένα δὲ καὶ κ. π. ἔστι, τὸ δίπηχον καὶ τὸ τρίπηχον M
 8 γὰρ] δὲ M 11 καὶ (prior) om. M 12 κέχρου F (ubique) ἦν
 om. F 14 οὐδὲν—μικρόν] μεταβεβηκεν ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ διάγραμμον, ἀπερ ἦν τοῦ διωρισμένου καὶ μὴ ἔχοντος θέσιν καὶ μεταβατῶν γυμνάζει ἐπὶ πολλῶν καὶ διάγραμμον, ἀπερ ἔστι τοῦ ἀριθμοῦ, τουτέστι τοῦ διωρισμένου. Ἀλλὰ τῶν πρός τι M οὐδὲν] οὐδὲ F 15 εἰσὶ]
 ἔστι M 16 τὸ (ante μικρόν) om. M 17 μέγα] μεῖζον M μεγάλου ἔστι
 μικρόν F 18 οὐδὲν] οὖτε F 21 η̄ δὲ —ἐλέγετο] τὴν δὲ κέγχρον μεγάλην ἐλέγομεν, ἀλλὰ τούναντίον M η̄ δὲ κέχρος δὲ F οὐκοῦν τὸ μέν] γῦν δὲ καὶ M
 22 post παραβάλλ. add. οὐκοῦν τὸ μὲν ὅρος μικρὸν λέγομεν δηλονότι ἄλλου ὅρους μικρότερον M 23 μείζονος F 24 τὸ μέγα τι καὶ μικρὸν λέγεται M ἄλλο καὶ ἄλλο M
 τὸ δὲ αὐτὸν—πρός τι (26) om. M

p. 5v26 "Ετι τὸ μὲν δίπηχο καὶ τρίπηχο.

"Αλλο ἐπιχείρημα κατασκευάζων τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν μὴ εἶναι τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν πρός τι {φησι}. φησὶ γὰρ διτὶ τὸ κυρίως ποσὸν καὶ πεπερασμένον ἔστιν, οἷον ἥδες ἡ γραμμὴ καὶ ποσόν ἔστι καὶ τῇ 5 ἑαυτῆς φύσει πεπέρασται δίπηχος οὐσα. φέρε εἰπεῖν, ἡ δεκάπηχος. δύμοίνας καὶ τᾶλλα ποσὰ ὠρισμένα εἰσί. τὸ δὲ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ διλύγον οὐκ εἰσὶν ὠρισμένα, οὔτε πρὸς ἡμᾶς οὔτε καθ' ἑαυτά, ἀλλ' ἀδόριστα. ὥστε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ διλύγον οὐκ εἰσὶ τοῦ ποσοῦ.

10 p. 5v30 "Ετι ἔάν τε τιθῆ τις ταῦτα.

Δεῖξας διτὶ τῶν πρός τι εἰσὶ καὶ οὐ τοῦ ποσοῦ, νῦν κατὰ ἀντιπαράστασιν συγχωρῶν φησιν διτὶ καθὸ τοῦ ποσοῦ ἅστιν, δύμως οὐκ εἰσὶν ἑναντία τὸ μέγα τῷ μικρῷ καὶ τὸ πολὺ | τῷ διλύγῳ. IIIv

p. 5v30 Οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἑναντίον.

15 "Ο λέγει τοιοῦτον ἔστι· δεῖ τὰ ἑναντία πρῶτον εἶναι καθ' ἑαυτὰ ἀπολελυμένην ἔχοντα τὴν ὑπόστασιν, εἴτα οὕτως συνέργεσθαι καὶ τὴν μάχην ἀναδέχεσθαι, τοῦτ' ἔστιν ἀντικεῖσθαι, δπερ ἐπὶ τῶν πρός τι διόνυτον, διὸ οὔτε πολεμεῖ ἀλλήλοις, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ συνεισάγει. ταύτη γὰρ διαφέρει τὰ πρός τι τῶν ἑναντίων. διτὶ τὰ μὲν ἑναντία πρῶτον καθ' ἔχοντα ἔστιν. 20 ἔπειτα συμβάλλει καὶ μάχεται, τὰ δὲ πρός τι ἀλλήλοις συντίκεται. οὕτως οὖν καθὸ μηδαμῶς ἡ λευκόν, μένει τὸ μέλαν, τὸν δὲ πατέρα ἐὰν ἀφέλησ, οὔχεται ὁ υἱός. ἔπειτα οὖν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν οὐ καθ' αὐτὰ ἀλλὰ πρὸς ἔτερον, δύμοίνας καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ διλύγον, καὶ οὐκ ἄν αὐτὸ 25 καθ' ἑαυτὴ οὔτε τὸ μέγα οὔτε τὸ μικρὸν ὑποσταίη. δηλούν ως οὐκ εἰσὶν ἑναντία.

p. 5v33 "Ετι δὲ εἰ ἔσται τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν.

Ἐπειρον ἐπιχείρημα διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς· φησὶ γὰρ διτὶ εἰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν φαίνεται εἶναι ἑναντία, συμβήσεται τὸ αὐτὸ

1 ἔτι οὖν F 2 κατασκευάζων Paris. 1973: κατασκευάζον FM 2. 6 τὸ (ante μικρὸν) om. F 3 φησὶ inserui διτὶ om. M 5 οὖσα om. M 7. 9 ἔστι M
10 τε τιθῆ] τεθῆ F ταῦτα] αὐτὰ F 11 ἔστι M 12 συγχωρῶν om. F
[ησιν] εἰσὶν codd. δύμως οὐκ εἰσὶν suppl. F³ 14 ἐν αὐτοῖς F 15 πρῶτα M
17 τουτέστιν ἀντικ. post συνέργεσθαι colloc. F 18 ante οὔτε addas οὔτε καθ' ἑαυτά
ἔστιν 19 διαφέρει post ἑναντ. colloc. M μὲν οὐν. F 21 ἦ] εἴη codd.
22 οὔχεται] οὐκέτι ἔσται M 26 δὲ om. M ἔστι M 27 διτὶ om. M 28 καὶ
τὸ μικρὸν] τῷ μικρῷ M φαίημεν] φαίνει (sic) M ἑναντίον M ταυτὸν M

μέγα εἶναι καὶ μικρὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο δηλούντι παραβαλλόμενον, ὥστε τῶν ἐναντίων δεκτικὸν εἶναι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ ἔσται αὐτὸν ἑαυτῷ ἐναντίον, ὥπερ ἔστιν ἀδύνατον. ὥστε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν οὐκ ἔστιν ἐναντία.

5 p. 6^a1 Οἶον ἐπὶ τῆς οὐσίας δεκτικὴ μὲν τῶν ἐναντίων.

Δεκτικὴ μὲν γάρ ἡ οὐσία τῶν ἐναντίων ἔστιν, οὐ μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν τῷ αὐτῷ μέρει ἀμφα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται· οὐδέπουτε γάρ ἔσται τὸ αὐτὸν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ψυχρὸν καὶ θερμὸν η̄ λευκὸν καὶ μέλαν.

10 p. 6^a4 Καὶ αὐτὰ ἑαυτοῖς συμβαίνει ἐναντία εἶναι.

Ἐπιτείνων οὖν τὸ ἄτοπόν φησιν ὅτι εἰ ἔστι τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, συμβήσεται οὐ μόνον τὸ αὐτὸν ἀμφα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἑαυτῷ μάχεσθαι, ὥπερ ἀδύνατον· οὐδὲν γάρ τῶν ὅντων αὐτὸν ἑαυτῷ μάχεται.

15 p. 6^a8 Οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ μέγα.

Πρότερον ὑποθέμενος αὐτὰ ἐναντία εἶναι ἔδειξεν ὅτι ποσὰ οὐκ ἔστιν, ἔπειτα ὑπέθετο ποσὰ καὶ ἔδειξεν ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐναντία. τὸ δὲ ἀληθὲς οὔτε ποσά ἔστιν οὔτε ἐναντία, τῶν δὲ πρὸς τι. ἀλλ' εἴπερ ἄρα τῶν πρὸς τί ἔστι, δεῖ αὐτὰ εἶναι ἐν ἑτέρῳ κατηγορίᾳ, ἵνα δέξηται τῶν πρὸς τι 20 τὴν σχέσιν. ποῦ δ' ἀν εἴη εἰ μὴ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ, εἰ γε ἐναντία οὐκ ἔστι;

p. 6^a12 Μάλιστα δὲ η̄ ἐναντιότης.

Εἰ βούλεται τις, φησίν, ἐν τῷ ποσῷ ἐναντιότητα θεωρῆσαι, λάβοι τὸ ἀνώ καὶ τὸ κάτω· ταῦτα γάρ καὶ πλεῖστον διεστήκασιν ἀλλήλων, τοῦτ' ἔστι 25 τὸν ὀρισμὸν τῶν ἐναντίων ἐπιδέχεται· οὗτω γάρ καὶ ὄριζονται τὰ ἐναντία

1 εἶναι μέγα M 2 ὥστε αὐτὸν ἑαυτῷ ἐναντίον καὶ τὸν ἐν. (καὶ ἔσται ομ.) M
εἶναι ομ. M 2. 3 αὐτὰ ἑαυτῶν ἐναντία F ὥπερ ἔστιν ἀδ.] ἄτοπα F 4 ἐναντία
Laur. 72,5: ἐναντίον FM 5 οἷον ἐπὶ τῆς οὐσίας ομ. M 6 γάρ ομ. F
8 ἔστι M η̄ ομ. F 10 ante καὶ add. ἐπεὶ FM, quod eleici δ' ἑαυτοῖς
Aristot. 11 ἐπιτείνων οὖν] ὥπερ ἐπιτείνων M τῷ μέγα τῷ μικρὸν F
13 μάχεται M ἀδύν.] ἄτοπον M 14 αὐτῷ ἑαυτῷ F 15 καὶ οὐκ ἔστιν F
17 οὔτε ὑπέθετο F καὶ ομ. F 18 εἰσιν M 19 δεῖ] δεῖται M δέξων-
ται F 23 εἰ βούλ. τις, φησὶν] ἐπειδήπερ ἀπέδειξε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ
πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον ἐν τοῖς προλαβοῦσι μήτε ποσὰ εἶναι μήτε ἐναντία, νῦν φησιν ὅτι εἰ βούλ.
τις M ἐν τῷ ποσῷ] ἐπὶ τοῦ ποσοῦ M λάβῃ F: καὶ λάβοι M 24 γάρ] δὲ F
τούτεστι] καὶ F

‘τὰ πλεῖστον ἐν τῷ αὐτῷ γίνεται ἀπ’ ἀλλήλων διεστηκότα.’ τούτῳ δὲ οὐκ ἀρέσκεται· οὐ γάρ ἔστιν ὅλως ἄνω καὶ κάτω, ἀλλὰ πέριξ καὶ μέσον, ἢ οὐκ ἔστιν ἐναντία ἀλλὰ τῶν πρός τι· τὸ γάρ πέριξ μέσου πινδὸς πέριξ λέγεται.

p. 6 a 17 Τὰ γάρ πλεῖστον ἀλλήλων.

5 “Ορα πῶς ἡ φύσις | βιουλομένη ἑνῶσαι τὰ ἐναντία, ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος·^{112r} αὐτὰ ἐποίησε· λευκοῦ γάρ καὶ μέλανος ἐναντίων ὄντων γένος τὸ χρῶμα, καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ τὸ ποιόν. καὶ εἰς ἓν δὲ ὑποκείμενον τὴν μάγην ποιοῦνται.

p. 6 a 19 Οὐ δοκεῖ δὲ τὸ ποσὸν ἐπιδέχεσθαι.

10 Εἰπόνυ διτὶ ἴδιον τοῦ ποσοῦ τὸ μῆδεν ἔχειν ἐναντίον καὶ δεῖξας διτὶ παντὶ τοῦτῳ ὑπάρχει. οὐκ εἰπεν οὐτὶ οὐ μόνῳ (δῆλον γάρ ἣν ἐκ τῶν περὶ τῆς οὐσίας εἰρημένων τοῦτο), ἀλλ’ ἐπ’ ἔτερον μεταβέβλητο τοῦ ποσοῦ ἴδιον, τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον. καὶ τοῦτο εἰκότως· δπού γάρ ἔστιν ἐναντίότης, ἐκεῖ τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον, δπού δὲ οὐκ ἔστιν, 15 οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον εὑρίσκεται· τὸ γάρ μᾶλλον καὶ ἥπτον ἐκ τῆς τῶν ἐναντίων μίσεως γίνεται. ἵστεον δὲ διτὶ καὶ τοῦτο πάλιν ἀποδοκιμάζει ὡς καὶ τῇ οὐσίᾳ ἀρμόζον καὶ ἐπὶ ἔτερον μεταβέβηκεν ἴδιον, δ καὶ κυρίως κέκληκεν ἴδιον.

p. 6 a 26 Ἰδιον δὲ μάλιστα τοῦ ποσοῦ τὸ ἵσον τε.

20 Οὐκ εἶπε περὶ τοῦ προαποδεδομένου ἴδιου διτὶ οὐκ ἔστι τοῦτο ἴδιον τοῦ ποσοῦ· δῆλον γάρ ἣν ἐκ τῶν ῥημέντων ἐν τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ. τοῦτο δὲ κυρίως ἴδιον ἔστι τοῦ ποσοῦ τὸ ἵσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι. εἰ δὲ καὶ ἐπ’ ἄλλου τινὸς λέγομεν τὸ ἵσον τε καὶ ἄνισον, οὐ καθ’ αὐτὸν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· οἷον ἵσον λέγομεν εἶναι τοῦτο τὸ λευκὸν σῶμα 25 τούτῳ τῷ λευκῷ σώματι, καὶ ἄνισον δὲ ὡσαύτως, οὐ καθὸ λευκὸν ἀλλὰ καθὸ σῶμα. εἴποι δ’ ἄν τις | τῶν ἀκριβῶς ἀκροωμένων ‘πῶς ὁ Ἀριστο-^{112v} τέλης τὸ σῶμα ἔταξεν ὑπὸ τὴν οὐσίαν καὶ πάλιν ὑπὸ τὸ ποσόν, καίτοι εἴπομεν ἐν τοῖς προοιμίοις διτὶ οὐδὲν τῶν ὄντων ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀνάγεται;’ φαμὲν οὖν διτὶ κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνει τὸ σῶμα· ἔστι γάρ

1 διεστῶτα M 1. 2 οὐκ ἀρέσκεται] ἀπαρέσκονται F 2 τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω M
3 πέριξ λέγ.] ἔστι πέριξ M 5 ἑνῶσαι βουλ. M 18 ἴδιον μεταβαίνει M δ—ἴδιον
om. M 20 εἶπε τοῦτο F προαποδ.] ἀποδεδομένου F 21 τῆς om. F 22 ἔστι]
ἀποδέδωκεν εἶναι F 24 λέγομεν ἵσον colluc. M εἶναι] ἔστι M 26 post σῶμα add.
τοίνυν κυρίως ἴδιον τοῦ ποσοῦ τὸ ἵσον καὶ ἄνισον. φαμὲν οὖν τρία εἰσὶ· ταῦτὸν ἔτερον ἵσον
καὶ ἄνισον ὄμοιον καὶ ἀνόμοιον. καὶ τὸ μὲν ταῦτὸν καὶ ἔτερον ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀρμόσεις, ταῦτὸν
γάρ ἀνθρώπως ἀνθρώπω, ἔτερον δὲ ἀνθρώπως ἱππω, τὸ δὲ ἵσον καὶ ἄνισον τοῦ ποσοῦ, τὸ δὲ ὄμοιον
καὶ ἀνόμοιον τοῦ ποιοῦ, ἐξ ὧν καὶ αἱ λοιπαὶ γίνονται κατηγορίαι F εἴποι— θεωρ. ἔλαβεν
(p. 66,3) εἰδίας (cf. p. 58,7) εἴπη F 28 ἐν προοιμίοις F (supra id non invenitur)

ἔνυλον σῶμα, οἷον φέρει εἰπεῖν λίθος ἢ ἔύλον, ἔστι δὲ καὶ τὸ λόγων θεωρούμενον σῶμα (οἷον) τὸ μαθηματικόν. ἐν οὖν τῇ οὐσίᾳ τὸ ἔνυλον σῶμα ἔλαβεν, ἐν δὲ τῷ ποσῷ τὸ λόγων θεωρούμενον ἔλαβεν.

ΙΙερὶ τῶν πρότερον τι.

113°

5 Πρὸ τῆς τῶν πρότερον τι διδασκαλίας πέντε ταῦτα χρὴ ἔγραψεν· τὴν τάξιν 114^r
αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς τὴν ὑπόστασιν τὸν τρόπον τῆς διδα-
σκαλίας τὴν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρέσιν. καὶ πρῶτον τὴν τάξιν. διὰ ποίαν
αἰτίαν τὰ πρότερα τι προτέτακται τοῦ ποιοῦ, εἴπερ ἀπλῆ τίς ἔστι κατηγορία,
ἢ δὲ τῶν πρότερον τι σύνθετος, ἥδον δὲ τὰ ἀπλᾶ μανθάνομεν τῶν ποιουσχε-
10 δῶν; φαμὲν οὖν διτὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ διδασκαλίᾳ ἐμνήσθη τῶν
πρότερον τι, ἵνα μὴ ἐπὶ ποιὸν χρόνον ἐάσῃ τὸν ἀκροατὴν ἀγνοοῦντα περὶ
αὐτῶν, διὰ τοῦτο εὐθέως περὶ αὐτῶν ποιεῖται τὴν διδασκαλίαν, ὥσπερ καὶ ἐν
τῇ οὐσίᾳ μηγθεῖς τοῦ ποσοῦ μετὰ τὴν οὐσίαν εὐθὺς περὶ τούτου διαλέγε-
ται. διὰ τί δὲ Περὶ τῶν πρότερον τι ἐπιγράφαται, καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ πρότερον
15 τι ἐνικῶς; λέγομεν διτὶ ἐπειδὴ οὐχὶ οἶνον τε ἐν πρᾶγμα αὐτὸν καὶ
εἶναι τῶν πρότερον τι, ἀλλὰ πάντως ἐν δυσὶ θεωρεῖται τὰ πρότερα τι· τὸ γάρ
δεξιὸν ἀριστεροῦ ἔστι δεξιόν, οὐκ ἀλλα δὲ εἴποις αὐτὸν καὶ αὗτὸν δεξιόν. καὶ
διὰ τοῦτο πληγμονικῶς Περὶ τῶν πρότερον τι ἐπιγράψεν, ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας
ἐνικῶς· δυνατὸν γάρ ἐν πρᾶγμα οἷον ἄνθρωπον ἔύλον εἶναι οὐσίαν, ὅμοίως δὲ
20 καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ δυνατὸν τὸ δίπηχον μάρον ποσὸν λέγεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν
πρότερον τι οὐχ ὅμοίως. περὶ δὲ τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν τινὲς μὲν ἔλεγον
μηδὲν εἶναι τῶν πρότερον τι φύσει ἀλλὰ θέσει, οἷον τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστε-
ρὸν καὶ δσα τοιαῦτα, οἵτινες οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν· οὕτω γάρ ἔγνωσται
ταῦτα τῇ φύσει, ὡς καὶ τὰ μόρια τοῦ σώματος σχέσει τινὶ πρὸς ἄλληλα
25 θεωρεῖται, οἷον τὸ μὲν ἡπαρ δεξιόν ὃ δὲ σπλὴν ἀριστερός, καὶ οὐκ ἄν
ποτε γένοιτο οὔτε τὸ ἡπαρ ἀριστερὸν οὔτε ὁ σπλὴν δεξιός. τινὲς δὲ
πάντα πρότερον τι ἔλεγον, ὃν εἰς ἔστι Πρωταγόρας ὁ σοφιστής· οὗτος γάρ
30 ἔλεγεν διτὶ πᾶς ὁ διοιδὺ λέγων ἀληθεύει· ὁ γάρ λέγων διτὶ τὸ μέλι

1 οἷον om. M καὶ τὸ Paris. 1972: καὶ τῷ F: om. M 2 οἷον Laur. 72, 5: om.
FM 3 ἐν δὲ —ἔλαβεν] τὸ σῶμα ποσόν, τὸ ποσὸν συμβεβηκός, τὸ σῶμα ἀρα συμβεβηκός.
τὸ ἀπλῶς τριχῆ διαστατὸν οὐσιωδῶς ἔστιν ἐν τῷ σώματι, τὸ δὲ ποσόν δη ποσόν ἔστι κατὰ
συμβεβηκός. F 4 tit. περὶ τῶν πρότερον τι F: ἀμμωνίου περὶ τῶν πρότερον τι in mrg. M
6. 7 τὴν διδασκαλίαν F 8 an (αὕτη) ἀπλῆ? 12 αὐτῶν (prius) M: τούτου F
13. 14 μετὰ —διαλέγεται] δευτέρων τὴν περὶ τούτου διδασκαλίαν ἐπήνεγκε μετὰ τὴν οὐσίαν
εὐθὺς M 15 ἐνικῶς] ὥστε εἶναι τὴν ἐπιγραφὴν ἐνικήν M 17 εἴπης F 18 καὶ
διὰ τοῦτο πληθ.] διὰ τοῦτο οὖν ἐπειδὴ τὰ πρότερα τι ἐν δυσὶ θεωρεῖται M ἐπέγρ.] ἔγρα-
ψεν F δὲ scripsi: γάρ codd. 19 δυνατῶν] δύναται F ἀνθρωπος F ἦ
ἔύλον M εἶναι οὖς. post πρᾶγμα colloc. M οὐσία F δὲ om. F 20 ἐπὶ (prius)
om. F 23 δσα] τάλλα τὰ M 24 ὥς] ὥστε F 25 θεωρεῖται scripsi: θεωρε-
σθαι codd. 26 post γένοιτο add. τὸ ἀνάπταλιν M 28 ὁ (prius) om. M δότοισιν
(ubique) F ὁ γάρ] οἷον ὁ M διτὶ om. M

γλυκού ἔστιν ἀληθεύει (πρός τινας γάρ γλυκού ἔστι), καὶ ὁ λέγων αὐτὸν πικρὸν
 ἀληθεύει· πρός γάρ τοὺς ἵκτεριῶντας πικρόν ἔστι. τοῦτον οὖν Πλάτων
 ἐλέγχων φησὶν διὰ τὸ Πρωταγόρα. ἀληθεύεις λέγων, διὰ πᾶς ὁ ἡτοῦν
 λέγων ἀληθεύει, η̄ φεύδη· εἰ μὲν οὖν φεύδη, εἰκότως διὰ τοῦτο σοι οὐ
 5 πιστεύσομεν. εἰ δὲ ἀληθεύεις λέγων διὰ πᾶς ὁ ἡτοῦν λέγων ἀληθεύει, λέγω-
 μεν δὲ περὶ σοῦ διὰ φεύδη, ἀληθεύομεν ἄρα, ὅστε πάλιν φεύδη, καὶ οὐ
 πάντα τῶν πρός τί ἔστι. τινὲς δὲ ὄρθως εἴπον διὰ τῶν πράγματων τὸ
 μέν ἔστι πρός τι, τὸ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτά, πρός τι μὲν οἶν φεύδον ἀρι-
 στερόν, αὐτὰ δὲ καθ' αὐτά οἶν σῶμα ἀνθρωπος· καὶ γάρ ὁ ἀνθρωπος
 10 καὶ μὴ ἀνθρωπος οὐκ ἔστι τῶν πρός τι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὑποστά-
 σεως τῶν πρός τι. τρόπῳ δὲ διδασκαλίας κέχρηται τοιωδες· πρότερον
 ἀποδιδωσι τὸν ὄρισμὸν αὐτῶν, οὐ οἱ παλαιοὶ ἔθεντο, εἰτα δείκνυσιν ἀποπα
 πολλὰ τῷ ὄρισμῷ τούτῳ ἐπόμενα, καὶ οὕτως ἔτερον αὐτὸς ἕδιον αὐτῶν
 ἀποδιδωσιν, δὲ καὶ μόνοις καὶ πᾶσιν ὑπάρχει. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ τῶν
 15 παλαιῶν κατατρέχειν, | πρότερον τὸν αὐτῶν ὄρισμὸν ὡς ἕδιον τῶν πρός II.4.
 τι ἀποδιδωσιν. ή δὲ διαίρεσις τῶν πρός τί ἔστιν αὕτη· τῶν πρός τι τὰ
 μὲν καθ' ὅμωνυμάν τοι ὄρισμον τῷ ὄρισμῷ ὄρισμον, τὰ δὲ καθ' ἔτερω-
 νυμάν τοι δεξιὸν ἀριστεροῦ δεξιόν. καὶ τούτων τὰ μὲν κατὰ τὸ περι-
 20 ἔχον καὶ περιεχόμενον ὡς τὸ διπλάσιον ἥμίσεος διπλάσιον, τὰ δὲ κατὰ
 τὸ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον ὡς ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης, τὰ δὲ κατὰ τὸ
 κρῖνον καὶ κρινόμενον ὡς τὸ αἰτιητὸν αἰτιητόν, τὰ δὲ κατὰ τὸ
 μετέχον καὶ μετεχόμενον ὡς ὁ ἐπιστήμων τῷ μετέχειν ἐπιστήμης λέγεται
 ἐπιστήμων, τὰ δὲ κατὰ τὸ αἰτιόν καὶ αἰτιατὸν ὡς ὁ πατήρ υἱοῦ πατήρ,
 τὰ δὲ κατὰ τὸ ποιοῦν καὶ πάσχον ὡς ὁ τύπτων τυπτόμενον τύπτει, τὰ
 25 δὲ κατὰ τὴν ἐν τόπῳ διαφορὰν ὡς ἀριστερὸς δεξιοῦ ἀριστερὸς καὶ δεξιὸς
 ἀριστεροῦ δεξιός.

p. 6^a36 Πρός τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται.

Τῷ λέγεται ἐχρήσατο ὡς μὴ ἀρεσκόμενος τῷ λόγῳ· παρακατιῶν
 γάρ δείκνυσιν ἀποπα ποιλά τούτῳ τῷ ὄρισμῷ ἐπόμενα, καὶ οὕτως ἄλλον
 30 τιθησιν ὄρισμόν.

1 ἔστιν οι. M τινα M 2 πρός γάρ—πικρόν ἔστι] πρός τινα γάρ πικρόν ἔστιν ὡς πρός
 τοὺς ἵκτεριῶντας. οὕτως οὖν πᾶς ὁ ἡτοῦν λέγων ἀληθεύει M δι πλάτων] δ οι. F (spectare
 videtur Theaet. p. 170 C sq.) 3 δι οι. M 4. 5 η̄ φεύδη—πιστεύσομεν οι. F
 7 πάντα τὰ πράγματα M 9 αὐτὰ δὲ καθ' αὐτά] καθ' αὐτά δὲ F 10 καὶ ταῦτα—
 πρός τι (11) οι. F 12 οἱ παλαιοὶ αὐτοὶ M 14 καὶ (ante μόνοις) οι. F
 15 τὸν αὐτῶν ὄρισμὸν Philop.: τὸν αὐτῶν F: αὐτῶν M 16 δὲ οι. M τῶν πρός
 τι] αὐτῶν M 17 οἶν ὡς M 19 ἥμίσεως F 21 καὶ τὸ κρινόμ. F 22 καὶ
 τὸ μετέχομ. M δ] τὸ F 25 ἀριστερὸς δεξ. ἀρ. καὶ οι. M ὁ δεξιὸς M
 27 lemma οι. M 28 τῷ] τὸ F

p. 6a36 "Οσα αὐτὰ ἀπερ ἔστιν.

(Ο)ν οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ καθὸν ἄνθρωπος ἐτέρου λέγεται οὐδεὶς. ἀλλὰ καθὸν οὐδεῖς.

p. 6a37 "Η ὁ πωσοῦν ἄλλως.

5 'Ἐπειδὴ εἶπεν οὐσα ἐτέρων, ἵνα μὴ ὑπολάβῃς ὅτι πρὸς μόνην γενικὴν ἀποδίδοται, φησὶν ὅτι ἡ διπωσοῦν ἄλλως, τοῦτ' ἔστιν εἴτε πρὸς δοτικὴν εἴτε πρὸς αἰτιατικὴν.

p. 6b2 "Εστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν πρότι.

'Ἐπειδὴ γάρ τὰ πρότερα τοῦ ποσοῦ ἔστι ταῦτα δὲ τοῦ ποιοῦ, εἰκό-
10 τως ἔδοξεν αὐτὰ χωρίζειν εἰρηκώς ἔστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἡ δὲ
ἔκεινα μὲν πρὸς γενικὴν ταῦτα δὲ καὶ πρὸς δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ἔχει
τὴν ἀντιστροφήν.

p. 6b2 «Εξις», διάθεσις, αἰσθησις, ἐπιστήμη, θέσις.

'Εκτιμέμενος τὰ παραδείγματα τέχνας ἡμῖν παραδίδωσι τῆς ἀνα-
15 κάμψεως τῶν πρός τι· ἡ γάρ ἔξις ὅπερ ἔστι πρὸς γενικὴν ἀποδίδοται
(ἕκτοῦ γάρ λέγεται ἔξις) καὶ ἀνάπαλιν τὸ ἔκτὸν ἔξι εἰ ἔκτὸν ὅ ἔστι
πρὸς δοτικὴν ἀποδίδοται, καὶ ἡ διάθεσις ὁμοίως διαθετοῦ διάθεσις καὶ τὸ
διαθετὸν διαθέσει διαθετόν, καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη καὶ τὸ
ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστητόν.

20 p. 6b11 "Εστι δὲ καὶ ἡ ἀνάκλισις καί. |

Καὶ ἡ ἀνάκλισις καὶ ἡ στάσις καὶ ἡ καθέδρα, φησί, θέσεις εἰσίν· εἰδὴν 115r
γάρ ταῦτα τῆς θέσεως, ἡ δὲ θέσις τῶν πρός τι, καὶ ταῦτα ἄρα τῶν πρός
τι· ἡ γάρ ὅλον τὸ σῶμα ὅρθον ἔστι καὶ καλεῖται στάσις, ἡ ὅλον πλάγιον
κεῖται καὶ καλεῖται ἀνάκλισις, ἡ μέρος μέν τι αὐτοῦ ἴσταται μέρος δὲ
25 κέκλιται καὶ καλεῖται καθέδρα.

3 καθὸ δεξιὸς ἀριστεροῦ F 6 ἀποδίδωσι F 8 τῶν om. F 10 εἰρηκώς—τοιαῦτα
om. F 11 καὶ (ante πρὸς) om. F 11. 12 ἔχει τὴν ἀντιστροφήν] ἀντιστρέψει M
13 ἔξι inserui 16 an ἔξι εἴτε δύο? 18 ὅ ἔστι—ἀποδίδοται (17) om. F
17 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ διάθεσις M 21 ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἡ ἀνάκλ. M φησί om. M
22 τῆς om. M καὶ ταῦτα—πρός τι (22, 23) om. F 23 ἡ ὅλον—ἀνάκλισις (24)
om. F 24 μέν τι] μέντοι F κέκλιται μέρος δὲ ἴσταται colloc. M 25 καὶ
καλεῖται ἀνάκλισις ἡ καθήται καὶ λέγεται καθέδρα F

p. 6 b 12 Τὸ δὲ ἀνακεῖσθαι η̄ ἔσταναι η̄ καθῆσθαι.

Ταῦτα, φησίν, οὐκ εἰσὶ θέσεις, εἰ̄ γε η̄ μὲν θέσις πρός τι ἔστιν. ταῦτα δὲ θέσεις μὲν οὐκ εἰσί, παρωνύμως δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων εἰδῶν τῆς θέσεως μετηνέχθησαν, ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως τὸ ἔσταναι, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνα-
5 κλίσεως τὸ ἀνακεκλίσθαι, ἀπὸ δὲ τῆς καθέδρας τὸ καθέζεσθαι. ὥσπερ δὲ ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῆς θέσεως μετηνέχθησαν, οὗτα καὶ ἀπὸ τοῦ γένους τούτων, τοῦτ' ἔστι τῆς θέσεως, μετενεγχθῆσται τὸ κεῖσθαι, η̄τις ἔστι μία τῶν κατηγοριῶν· αὕτη γάρ γένος ἔστι τοῦ ἔσταναι καὶ ἀνακεῖσθαι καὶ ἀνακεκλίσθαι καὶ καθέζεσθαι. ὅστε ἐν εἶδος τῶν πρός τι, τοῦτον ἔστιν η̄ 10 θέσις, μίαν ἔτεκε κατηγορίαν τὴν τοῦ κεῖσθαι. καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· καὶ δύο γάρ εἰδη τοῦ ποσοῦ δύο ἔτεκε κατηγορίας, ὁ τόπος τὴν ποῦ καὶ ὁ χρόνος τὴν ποτέ, οὐχ ὅτι ὁ τόπος λέγεται ποῦ, ἀλλὰ τὰ πράγματα τὰ ἐν τόπῳ ὅντα, ὥσπερ οὐδὲ ὁ χρόνος αὐτὸς ποτέ, ἀλλὰ τὰ ἐν χρόνῳ γινό-
μενα πράγματα. ἀπορήσεις δὲ ἡν̄ τις πρὸς τὸν φιλόσοφον διὰ τί τὴν 15 θέσιν καὶ τὴν στάσιν ὑπὸ τὰ πρός τι αὐτάγει· ταῦτα γάρ ὑπὸ τὴν τοῦ κεῖσθαι κατηγορίαν ἔδει αὐτάγεσθαι. λέγομεν οὖν ὅτι οὐ πάντας τὰ ἀπό τινος παρωνύμως λεγόμενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τελεῖ· ίδοι γάρ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς λέγομεν γραμματικάν. καὶ η̄ μὲν γραμματικὴ ἐπιστήμη οὐσία ὑπὸ τὴν ποιότητα αὐτάγεται, ὁ δὲ γραμματικὸς ὑπὸ τὴν οὐσίαν. οὗτα καὶ 20 ἐπὶ τούτων τὴν μὲν ἐνέργειαν ὑπὸ τὰ πρός τι αὐτάγομεν, αὐτὸ δὲ τὸ κεί-
μενον ὑπὸ τὴν τοῦ κεῖσθαι κατηγορίαν.

p. 6 b 15 'Ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης.

"Ετερον παρακολούθημα φησι τῶν πρός τι τὸ ἐπιδέχεσθαι ἐναντιό-
τητα. καὶ τοῦτο εἰκότως" ἐπειδὴ γάρ παραφυάσιν ἔπικεν εἴναι τὰ πρός
25 τι καὶ πράγματα οὐκ ἔστιν ἀφωρισμένα, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις
εὑρίσκεται, μιμεῖται ἐκείνας αἱς προσπλέκεται· οἷον ἐπειδὴ τῇ οὐσίᾳ καὶ
τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, τοιγαροῦν οὐδὲ τοῖς πρός τι τοῖς περὶ
αὐτὰ ἔστιν εὑρεῖν ἐναντίον, οἷον τριπλασίων· τὸ γάρ τριπλάσιον τῶν πρός
τι ἔστι (τινὸς γάρ λέγεται τριπλάσιον), καὶ δῆμος οὐκ ἔχει τι ἐναντίον, ἐπειδὴ
30 συμπλέκεται κατηγορίᾳ μὴ τοῦτο ἔχοντι. δόμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας
(οἷον) δεσπότη οὐδὲ δεξιῷ ἀριστερῷ· οὐδὲ γάρ τούτοις ἔστι τι ἐναντίον διὰ τὸ

2 θέσεις] αὐ πρός τι? ταῦτα —θέσεις οι. M 3 δὲ (alt.) οι. F 4 κατηνέχθησαν M
ἀπὸ μὲν —μετηνέχθησαν (6) οι. F 8 post κατηρ. addl. σύστοιχος τῷ γένει M αὐτῇ
γάρ Olymp.: η̄τις αὐτὴ F: αὐτὴ M γένος Philop. Olymp.: γένεσις codd. 9 καὶ καθέ-
ζεσθαι οι. F 11 ἔτεκον F 11 τὴν ποῦ] τοῦ ποῦ F 12 οὐχ ὅτι] καὶ οὐχ M
13 ὥσπερ οι. M 14 ἀπορήσει F 15 καὶ γάρ ἔδει αὐτάγ. ὑπὸ τὴν τ. κ. κατ. F
16 λέγομεν οὖν οι. F 18 λέγομεν οι. M γραμματικὸς F 21 τοῦ οι. M 23 τὸ]
τῷ M 24 παραφ. F²: παρὰ φύσιν F¹M 26 ἐκείναις F 27 post πρός τι add. οὐ
μὴν F: οὐδὲ μὴν M: οι. Philop. 28 αὐτῶν F 29 τι οι. F 30 τῆς οι. M
31 οἷον Philop.: οι. FM δεσπότης οὐδὲ δεξιὸς ἀριστερός F οὐδὲ] οὕτε codd.

οις συμπλέκεται ὅπῃ κατηγορίαν ἀνῆγεται μηδὲν ἔχουσαν ἐναντίον. ἐπειδὴ δὲ ἡ ποιότης ἐπιδέχεται ἐναντιότητα, ὁμοίως καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πρός τι, οἷον ἀρετὴ κακία ἐναντίον καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἄγνοια. Ιστέον δὲ ὅτι ταῦτα μὲν ἀλλήλοις ἔστιν ἐναντία, ἀλλ’ οὐχ ὡς πρός τι | ἀποκρίνεται, οἷον ἡ 115^v
5 ἀρετὴ σπουδαῖον ἀρετὴ καὶ ὁ σπουδαῖος ἀρετὴ σπουδαῖος, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ κακία κακοῦ κακία καὶ ὁ κακὸς κακίᾳ κακός· ἐναντίον δ’ ἀρετὴ μὲν κακία, σπουδαῖφ δ’ ὁ κακός. εἰκότως τούτου ἐναντιότης θεωρεῖται ἐν τοῖς πρός τι, καὶ οὐ πᾶσι τοῦτο παρακολουθεῖ.

p. 6b16 Ἐκάτερον αὐτῶν πρός τι ὅν.

10 Ἱστέον δὲ ὅτι ὅσοι λέγουσι τὸν Πλάτωνα οὕτως ὥριζεσθαι τὰ πρός τι καὶ ἐν τῷ λέγεσθαι οἱεσθαι αὐτὸν εἶναι τὴν τῶν πρὸς τι ὑπόστασιν, συκοφαντοῦσι τὸν φιλέσιον· καὶ γάρ ὅπῃ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ Γοργίᾳ ἔστι γνῶναι δὲ τι τῷ αὐτὰ εἶναι χαρακτηρίζει· φησὶ γάρ ‘εἰ ἔστι τὸ ποιοῦν, ἀνάγκη τι εἶναι καὶ τὸ πάσχον’· εἶναι γάρ εἰπε, καὶ οὐ λέγεσθαι.

15 p. 6b20 Δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τό.

“Ἐτερον παρακολούθημα τῶν πρὸς τί φησι, τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτεῖν. καὶ τοῦτο δὲ δμοιον τῷ πρὸ αὐτοῦ· ὑπάρχει γάρ τοῖς πρός τι, οὐ πᾶσι δέ, καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰρηται γάρ δὲ ὅπου ἐναντιότης θεωρεῖται, ἔκει τὸ μᾶλλον καὶ ἡπτεῖν, καὶ τούναντίον ὅπου οὐκ ἔστιν ἐναντίον τιότης, οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἡπτεῖν. εἰ οὖν ἔστιν ἐν τοῖς πρός τι ἐναντιότης, ἔστιν ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτεῖν. οὐ πᾶσι δὲ τὸ τοιοῦτον παρακολουθεῖ, ἐπεὶ μηδὲ πᾶσιν ἐναντιότης εὑρίσκετο.

p. 6b28 Πάντα δὲ τὰ πρός τι.

Τοῦτο ἔτερον παρακολούθημα. ἵνα δὲ μάθωμεν τί ἔστι πρὸς ἀντιστρέψοντα λέγεσθαι, μάθωμεν πρότερον τί ἔστιν ἀντιστροφή. στροφὴ ἔστιν ἡ *(ἀπὸ)* τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἀποκατάστασις. διὰ τοῦτο καὶ στρέψεσθαι λέγομεν τὸ πᾶν, ἐπειδὴ κύκλῳ κινούμενον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ

1 συμπλ.] πλέκεται F 2 ἐπιδέχ.] δέχεται F 3 ἐναντιότης F 4 μὲν ἀλλήλοις] ἀλλοις μὲν M ἀλλα] ἀλλοις δὲ M ἀποκρίνεσθαι F 5 σπουδαῖον ἀρετὴ ετ ἀρετὴ σπουδαῖος ex Philop. inserui 6 ἐναντίον—κακός (7) om. F 9 αὐτῶν πρός τι ὅν] δν τῶν πρός τι Aristot. 10 ante ιστέον defectum statuas, nisi hoc scholion ex Philopono irrepsisse tibi persuadeas 11 καὶ om. F αὐτῶν F 13 τῷ] τὸ M φησὶ γάρ] Gorg. p. 476 B εἰ ἔστι] ἔξεστι F 17 τὸ om. M τῷ Vat. 2173: τοῦ FM 18 δὲ om. M εἰρηται] p. 50,10 sq. 65,14. 15 δὲ om. M 19 καὶ τούναντίον— ἡπτεῖν (20) om. F 21 ἐν αὐτοῖς] ἔσωτες M 22 μηδὲ om. F; αν μηδὲ ἐν? εὑρίσκεται M 24 τοῦτο—παρακ.] ἐπὶ ἔτερον παρακολούθημα μεταβέβηκε τῶν πρὸς τι M 25 λέγεται F πρότερον] πρῶτον F στροφὴ Philop.: ἀντιστροφὴ FM 26 ἀπὸ Philop.; om. FM ἀντικατάστασις M 27 τὸ πᾶν] πάντα F κινούμενα F

τὸ αὐτὸν ἀποκαθίσταται. ἀντιστροφὴ δὲ ἐστιν ἴσοστροφή· τὸ γάρ ἀντὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ισόν σημαίνει, ὥσπερ τὸ ἀντίθεον ἴσοθεον καὶ ἀντί-ἀνειρα τὴν γυναικα τὴν | ισηγ δύναμιν τῷ ἀνδρὶ ἔχουσαν, καὶ τὸν μέγαν 116^r ὀλόκληρόν τοιοντανον τὴν γυναικα τὴν | ισηγ δύναμιν τῷν ἄλλοις τέτταρις 5 διακτύλοις ἐν τῇ χειρὶ. * τὰ οὖν πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, οἷον ὁ δούλος δεσπότου δοῦλος (καὶ ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης). [ῆρξατο ἀπὸ τοῦ δούλου καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀποκατέστη. οὐ μόνον δὲ δοῦλος ἀντιστρέφει, ἀλλὰ καὶ δεσπότης].

p. 6126 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνίστε οὐδὲ δόξει ἀντιστρέψειν, ἐὰν μὴ
οἰκείως.

10

Τὰ πρός τι, φησίν, ισότητα τηρεῖν διφείλει πρὸς ἄλληλα, ἵνα καὶ ἀντιστρέψῃ, ὥσπερ ἀντιστρέψει ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ γελαστικόν. ἐὰν δὲ ὠσιν ἄνισα, τῷ γὰρ ἐλάσσονι τὸ πλέον ἀκολουθεῖ ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ 15 ζῷον, τῷ δὲ πλεονὶ τὸ ἔλαττον οὐχ ἔπειται οὐκέτι γάρ τῷ ζῷῳ ὁ ἄνθρωπος ἀκολουθεῖ. οὗτος οὖν ὁ κανῶν ἔστω τῶν πρός τι. ἐστι δὲ ισότης, 20 ὡς πατὴρ οὗτος, διπλάσιον ἡμίσεος, (ἄπειρ) καὶ ἀντιστρέψει. ἐὰν δὲ ἄνισα ὠσιν, οὐκέτι· ἐὰν γάρ ἀποδοθῇ ὅρνις πτεροῦ, ὡς εἶναι πτερὸν ὅρνιθος, οὐκ εἰκείως ἀποδίδοται· οὐ γάρ ἔροῦμεν τὴν ὅρνιν πτερῷ ὅρνιν, ἐπειδὴ οὐ πᾶν πτερὸν ὅρνιθος ἐστι πτερόν· εἰσὶ γάρ πτηγά, οὐδὲ εἰσὶν ὅρνιθες· 25 τῶν γάρ πτηγῶν τὰ μέν εἰσι σχιζόπτερα ὡς τὰ παρ' ἡμῖν, οὐδὲ μόνα ὅρνιθες καλοῦνται, ὡς καὶ αὐτὸς ἔφησε ἐν τῷ Περὶ ζῷων ιστοριῶν 'τὰ σχιζόπτερα ὅρνεις καλεῖσθαι', τὰ δέ εἰσι δερμόπτερα ὡς αἱ νυκτερίδες, τὰ δὲ κολεόπτερα ὡς αἱ κάνθαροι, ἄπειρ οὐκ εἰσὶν ὅρνιθες. ἐπει οὖν τὸ πτερὸν καὶ ἡ ὅρνις οὐκ ἔξιστά ει, ἀλλ' ἐπὶ πλέον τὸ πτερὸν τῆς ὅρνιθος, ἐὰν 30 αὐξήσωμεν τὸ ἔλαττον, τοῦτ' ἐστιν τὴν ὅρνιν, εἰρηκότες πτερωτὸν καὶ ποιήσωμεν οὕτω τὸ πτερὸν πτερωτοῦ πτερόν, οὕτω γάρ ἀντιστρέψει· λέγομεν γάρ καὶ τὸ πτερωτὸν πτερῷ πτερωτόν. ἐν τούτῳ μὲν οὖν τῷ παραδείγματι ἔλαττον ἡν ἡ ὅρνις τοὺς πτερούς, ὅπερ γῆγεται μεν. ἐν δὲ τῷ ἥρημήσεσθαι μέλλοντι ἐπὶ πλέον ἐστι· καὶ γάρ τὸ πηδάλιον ἐὰν ἀποδοθῇ

2. 3 ἀντιάνειραν F 3 τὴν γυναικα—ἔχουσαν ομ. M γυναικαν F τὴν (alt.)
iter. F 4 φαμεν ex Philop. inserui 4. 5 τέσσ. δακτ. ομ. M 5 post γειρί^r
defectum signavi 6 οἰον—δούλου δεσπότης ομ. M: καὶ ὁ δεσπ. δούλου δεσπ. ομ. etiam
F: supplivi ex Philop. ἤρξατο—δεσπότης (8) inclusi ἤρξατο οὖν M 7 post
ἀποκατέστη add. καὶ ὁ δεσπότης δούλου λέγεται δεσπότης. ίδού κανταῦθα ἀποκατάστασις καὶ
ἴσοστροφὴ ἑκατέρου M 8 post δεσπότης add. τὰ οὖν πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγε-
ται M 9 ἀλλ' ἐνίστε Aristot. 11 φησίν ομ. M διφείλουσι F 13 ἀκο-
λουθη F 14. 15 γάρ ζώω ἄνθρ. M 16 ἄπειρ ex Philop. inserui 17 ἐὰν γάρ—
ἐπὶ πλέον ἐστι (29) post πηδάλιωτόν (p. 72,8) transp. M ἐὰν γάρ] πάλιν ἐὰν M
18. 19 ἐπειδὴ οὐ] ἐπει μηδὲ M 20 ἐστι M οὐ καὶ μόνα Philop.: καὶ μόνα οὐ καὶ F:
καὶ μόνα M 21 τῇ περὶ ζ. ιστορία M (spectare videtur Hist. an. A 5 p. 490a12)
21. 22 τὰ δὲ σχιζ. F 22 δερμόπτ.] σαρκόπτερα F οὐ οι. M 23 κολεοπτ.]
κολλόπτερα F οὖν κανταῦθα M 26 γάρ εἰσιας 27 πτεροῦ M ἐν τούτῳ—
πλέον ἐστι (29) ομ. M 29 μέλοντι F πλεῖν F καὶ γάρ ομ. M

πλοίου πηδάλιον, οὐκέτι ἀντιστρέψει· οὐ γάρ ἐροῦμεν τὸ πλοῖον πηδαλίου πλοῖον· πολλὰ γάρ πλοῖα πηδάλια οὐκ ἔχει ὡς τὰ ἀκάτια. ἐπειδὴ οὖν ἄνισα εἰσὶ, δεῖ ταῦτα ἔξισῶσαι. ἔξισονται δὲ τὰ ἄνισα ἡ τοῦ πλεύονος ἐλαττωθέντος ἡ τοῦ ἐλάττονος αὐξηθέντος. εἰ τοίνυν τὸ πλοῖον μὲν ἐπὶ 5 πλέον, τὸ δὲ πηδαλίον ἐπ’ ἐλαττον, ἔξισῶσαιμεν ἂν, εἰ τὸ πλέον ἐλαττώσομεν εἰργάκτες πηδαλιωτόν. ὅπως καὶ ἀντιστρέψῃ ἔξισωτέν. οὐκοῦν εἰπωμεν τὸ πηδάλιον πηδαλιωτοῦ πηδαλίον καὶ πάλιν τὸ πηδαλιωτὸν πηδαλίῳ πηδαλιωτόν. οὕτως οὖν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ παραδείγματι ἐπ’ ἐλαττον ἦν 10 ἡ ὥρνις τοῦ πτεροῦ, ὅπερ ηὔξησαμεν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ πλέον ἦν τὸ πλοῖον τοῦ πηδαλίου, ὅπερ ἡλαττώσαμεν.

p. 7a5 Ἐνίστε δὲ καὶ δύοματοποιεῖν. |

Τότε ἡμῖν ἀνάγκη δύοματοθετεῖν, φησίν, ἐὰν μὴ κείμενον ἡ ὄνομα 116v ποὺς ὁ δεῖ ἀντιστρέψειν, οἷον ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ πηδαλιωτοῦ. πάλιν ἡ κεφαλὴ ἐὰν ἀποδοθῇ πρὸς τὸ ζῆτον καὶ εἴπωμεν ‘ζῷου κεφαλή’, οὐκ ἀντιστρέψει· οὐ γάρ ἐροῦμεν τὸ ζῆτον κεφαλῆ ζῆτον· εἰσὶ γάρ τινα ζῆτα κεφαλὴν μὴ ἔχοντα ὡς ὁ καρκίνος. ἀνάγκη οὖν δύοματοθετεῖν καὶ τὴν συνήθειαν καινοτομεῖν διὰ τὸ οἰκείως ποιεῖσθαι τὴν ἀντιστροφήν· οἰκείως οὖν ἀποδίδοται, ἐὰν οὕτως εἴπωμεν ‘ἡ κεφαλὴ κεφαλωτοῦ κεφαλῆ’· οὕτω γάρ καὶ ἀντιστρέψειν δυνάμεθα τὸ κεφαλωτὸν κεφαλῆ κεφαλωτὸν εἰπόντες. 20 καὶ καθόλου δταν δύοματοποιεῖν βουλώμεθα, ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ ἀντιστρεφόντων παρώνυμον ποιήσομεν ὄνομα οἷον ἀπὸ τοῦ πηδαλίου τὸ πηδαλιωτὸν καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλωτόν, δομοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ οὕτω πάντα τὰ πρός τι πρὸς τὸν πρώτον ἀντιστρέφοντα λέγεται.

p. 7a19 Εἰ ἀπὸ τῶν πρώτων.

25 Κανόνα ἡμῖν παραδίδωσι, δι’ οὗ δυνησόμεθα δύοματοποιεῖν οἰκείως, ἐὰν ⟨ἐν⟩ τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ὄνομα μὴ εὑρίσκηται. |

3 ταῦτα] αὐτὰ M 5 ἐπ’ ἐλαττον ὃν M (ut videtur) 8 ἔξισῶσαιμεν—πλέον] ἔξισῶσαι μελήσαμεν τὸ πλοῖον M 6 ἀντιστραφῇ F 8 οὕτως—ήλαττώσαμεν (10)] ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ παραδείγματι ἐπὶ πλέον ἡγετὸν τὸ πλοῖον, ὅπερ ηὔξησαμεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἀντίπαλον ἐπ’ ἐλαττον ἡγετὸν ἡ ὥρνις, ὅπερ ηὔξησαμεν M 12 τότε—ἀντιστρέψειν (13)] ἐὰν γάρ μὴ ἔχωμεν ἐκ τῆς συνηθείας ὠνομασμένον, πρὸς δὲ τὸ ἀντιστρέψειν, τότε ἡμᾶς ἀνάγκη δύοματοθετεῖν M 13 post πηδαλιωτοῦ add. καὶ ἐπὶ τοῦ μελλοντος ῥήμασται (sic) F 13. 14 ἡ κεφαλὴ τῶν πρός τι τινὸς γάρ κεφαλή. ἐὰν οὖν ἀποδοθῇ M 16 δύοματ. ἐνταῦθα M 19 δύναται M τότε F εἰναι εἰπόντες F 21 ποιήσωμεν F 23 post λέγεται add. Οὐ γάρ ἡ πλοῖα ταῦτη· οὐ γάρ καθὸ πλοῖον ἔχει καὶ πηδάλιον. εἰσὶ γάρ τινα πίσια πηδάλια μὴ ἔχοντα ὡς τὰ ἀκάτια. Η ὑπωρεοῦν ἄλλως· δύοματ γάρ. οὐ γάρ ἔστιν ἐν τῇ συνηθείᾳ δύομα τὸ πηδαλιωτόν. εἴτε γάρ ἄλλο τι οἰκεῖον λέγομεν, οὐδὲν διαφέρει M 24 lemma om. F 25 λαμβάνει κανόνα καὶ ἡμῖν M κανόνας... δι’ ὧν F παρέδωκε F 26 ἐν Philop.: om. FM οὐκ εὑρίσκεται (δύομα om.) F post εὑρίσκειν. add. ἔστι δὲ ὁ ἐν διλήγω πρότευν εἰρήκαμεν M

p. 7a22 Πάντα οὖν τὰ πρός τι.

117r

Πάντα γάρ οἰκείως ἀποδοθέντα ἀντιστρέφει. ἐάν δὲ μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ, οὐδὲ τὰ ὄμοιογυμένως ἀντιστρέφοντα ἔτι δύναται ἀντιστρέφειν· οἶνος οἰκείως ἀποδίδομεν καὶ λέγομεν 'ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος', καὶ ἀντι-
5 στρέφει 'ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης'. ἐάν μέντοι ὁ δοῦλος μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ, γῆγον δεσπότου, ἀλλὰ ἀνθρώπου, οὐκέτι ἀντιστρέφει· οὐδὲ γάρ δυνατὸν λέγειν 'ὁ ἄνθρωπος δοῦλος ἄνθρωπος'. ἀστεῖ ἐάν μὴ οἰκείως *(ἀποδοθῇ)*, οὐκέτι ἀντιστρέφει· γάρ ἀντιστροφὴ ἐν μόνῃ καὶ πάσῃ τῇ οἰκείᾳ ἀποδέσσει γίνεται.

10 p. 7a31 "Ετι δὲ ἐάν μέν τι οἰκείως ἀποδεδομένον γῇ.

'Εάν, φησίν, οἰκείως τὰ πρός τι ἀποδοθῇ, τῶν ἄλλων πάντων περιαι-
ρουμένων καταλιμπανομένου δὲ μόνου τοῦ πρὸς ὃ οἰκείως ἀποδοθήσεται σώζε-
ται ἡ ἀντιστροφὴ καὶ ὅλως τὰ πρός τι· οἶνος ὁ δοῦλος ἐάν τοῦ δεσπότου
15 ἀποδοθῇ, ἀφαιρεθῇ δὲ τὸ δίπουν εἶναι γῇ τὸ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὄμοιώς
μένει δοῦλος πρός τι λεγόμενος, ἐάν δὲ ἀφαιρεθῇ ὁ δεσπότης, οὐκέτι
λέγεται δοῦλος.

p. 7a32 Περιαιρουμένων τῶν ἄλλων δσα.

Καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ὅτι ταῦτα συμβεβηκότα εἴπεν· οὐχ ἀπλῶς γάρ
συμβεβηκότα εἴπεν, ἀλλὰ ταῦτα δσα πρὸς τὴν τοῦ δούλου σχέσιν εἰεν ἀν
20 συμβεβηκότα καὶ δευτέρως κατηγορούμενα, πρώτως δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸν δ
δεσπότης φύσει. |

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρός τι ἀμα.

117

"Ἐτερον παρακολούθημα τῶν πρός τι φησι τὸ ἀμα αὐτὰ τῇ φύσει

1 pro lemmate exhibet σὺ δὲ γίνωσκε ὅτι πάντα τὰ πρός τι ἑάνπερ οἰκείως ἀποδιῶται,
πρὸς ἀντιστρέφοντα πάντως λέγεται F 2 πάντα scripsi: πάντως FM 3 δύνανται F
4 οἶνος οἰκείως] οἰκείως οὖν F 4. 6 δεσπότου εκ δεσπότης corr. F 5 ἐάν μέντοι] εἰ δὲ F
6 γῆγον δεσπότου om. M 7 δοῦλος ἀνθρώπου F 8 ἀποδοθῇ inserui ἐν om. F
9 ἀποδώσει F 10 ἔτι δὲ om. M μέν τι] μέν τοι FM 11 φησίν om. M
λέγηται καὶ ἀποδοθῇ F 12 καταλιμπ.—δοῦλος (16)] οἶνος δοῦλος ἐάν τοῦ δεσπότου
ἀφαιρεθῇ τὸ δίπουν εἶναι γῇ τὸ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὄμοιώς μένει ὁ δοῦλος δοῦλος· καταλιμ-
πανομένου τοῦ πρὸς ὃ οἰκείως ἀποδοθήσεται, τουτέστι τοῦ δεσπότου, καὶ ἡ ἀντιστροφὴ ὅλως
τῶν πρός τι· ἐάν δὲ ἀφαιρεθῇ ὁ δεσπότης, οὐκέται λέγεται δοῦλος F 12 δὲ Laur. 72,5:
om. M 17 περιαιρουμένων—φύσει (21)] οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ πε (ἄλλα
συμβεβηκότα add. F²) πρὸς τὴν τοῦ δούλου σχέσιν. εἰεν ἀν καὶ δευτέρως κατηγορούμενα
(κατηγορεῖσθαι F¹), πρώτως δὲ ὁ δεσπότης F 18 γάρ Vat. 2173: om. M 19 an
δσον? 23 ἔτερον—φύσει] δοκεῖ δὲ τὰ πρός τι ἀμα τῇ φύσει F

είναι καὶ μηδέποτε δύνασθαι τοῦ ἔτέρου ὅντος τὸ ἔτερον μὴ εἰναι· ἀμα
γάρ τῷ εἰπεῖν δοῦλον ἀνάγκη τὸν δεσπότην ἐπινοεῖν, καὶ εἰ ἔστι διπλάσιον,
ἀνάγκη καὶ ημισυ εἰναι καὶ τούναντίον. δῆλον δὲ ὡς ἐπὶ τῶν πλειστων
εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἐπὶ τινῶν ἄλλων μέλλει ἀπορεῖν.

5 p. 7b19 Καὶ συναναιρεῖ δὲ ταῦτα ἄλληλα.

Οὐ μόνον ταῦτα ἀμα ἔστι τῇ φύσει, ἀλλὰ καὶ συναναιρεῖ ἄλληλα·
ἔχει γάρ μὴ ἦ δοῦλος, οὐδὲ δεσπότης ἔστι, καὶ δεσπότου μὴ ὅντος δοῦλος
οὐκ ἔστιν. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

10 p. 7b23 Τὸ γάρ ἐπιστητὸν πρότερον δέξειτε τῇς ἐπιστήμης
εἰναι.

Νῦν ἀπορεῖ πρὸς τὰ εἰρημένα, εἰ ἄρα τὰ πρός τι ἀμα ἔστι τῇ φύσει
καίτοι δοκοῦντος τοῦ ἐπιστητοῦ προτέρου εἰναι τῆς ἐπιστήμης. τὸ μὲν
οὖν πρότερον διττόν, τὸ μὲν χρόνῳ τὸ δὲ φύσει. καὶ πρότερον μὲν χρόνῳ
ἔστιν οὗ πρὸς τὸ νῦν πλείων ἡ ἀπόστασις ὡς ἐπὶ τοῦ παρεκληλυθότος· διὰ
15 τοῦτο γάρ λέγομεν τὰ Μηδοικὰ πρότερα τῶν Πελοποννησιακῶν, διει αὐτῶν
πλείων ἡ ἀπόστασις ἔστιν ἀπὸ τοῦ νῦν ἦ τῶν Πελοποννησιακῶν. ἐπὶ δὲ τοῦ
μέλλοντος τὸ ἐναντίον πρότερόν ἔστιν οὖν ἐλάσστων ἀπὸ τοῦ νῦν ἡ ἀπόστα-
σις· πρότερον γάρ | τὸ αὔριον τοῦ μεταύριον. καὶ οὕτω μὲν τὸ τῷ 118r
χρόνῳ πρότερον. τὸ δὲ φύσει πρότερόν ἔστι τὸ συναναιροῦν μὲν μὴ συναν-
20 αρούμενον δὲ καὶ τὸ συνεισφερόμενον μὲν μὴ συνεισφέρον δέ, ὡς ἐπὶ²¹
τοῦ ζώου καὶ ἀνθρώπου. τὸ γάρ ἐπιστητὸν τῇς ἐπιστήμης πρότερον ἀν
δέξειτε εἰναι· μὴ ὅντος γάρ ἐπιστητοῦ οὐδὲ ἐπιστήμη ἔστιν, ἐπιστήμης
δὲ μὴ οὕσης τὸ ἐπιστητὸν δύναται εἰναι. ὡσαύτως αἰσθητοῦ μὴ ὅντος
οὐδὲ αἰσθητίς ἔστιν, αἰσθητικῶς μέντοι μὴ οὕσης οὐδὲν κωλύει τὰ αἰσθητὰ
25 εἰναι, οἷον πῦρ γῆν καὶ τὰ ὅμοια.

p. 7b24 Ὡς γάρ ἐπὶ τὸ πολὺ προϋπαρχόντων.

Τὸ ὡς ἐπὶ πολὺ αὐτὸς ἑξῆγήσατο εἰπὼν ἐπ' ὀλίγων γάρ ἦ
ἐπ' οὐδενὸς [ἴδοι τις ἀμα τῷ ἐπιστητῷ τὴν ἐπιστήμην γιγο-

3 καὶ (prioris) Philop.: τὸ FM δὲ om. M 4 δὲ εἰπεῖν M ἄλλων om. F 5 δὲ
om. M 6 μόνον] γάρ M ἔστι] εἰναι F 7 οὐδὲ] οὔτε M ἔστι] ἔσται F
9 τῇς ἐπ. πρότ. (δέξειτε ετ εἰναι om.) M ἀν δέξει Aristot. 11 νῦν ἀπ.] ἐναπορεῖ M
τὸ εἰρημένον M 12 καίτοι] καὶ τοῦ M δοκοῦντα F τοῦ (ante ἐπιστ.) Paris. 1973:
om. FM τῇς om. M 12. 13 μὲν οὖν] δὲ M 13 πρότερον (prioris)] πρῶτον M
χρόνος (alt.) M 14 τὸν νῦν M πλείων] πλειστον F ἐπὶ τῇ τοῦ F 15. 16 πελο-
πονησ. FM 16 ἔστιν ἡ ἀπόστ. colloc. M 18 τὸ (prioris) om. F μὲν τὸ] τὰ (sic)
μὲν F 19 τὸ δὲ Philop.: τῇ δὲ FM συναναιρεῖν F 20 μὲν om. F
22 ἔσται F 24 μὴ superser. F² 25 γῆν Philop.: γῆ codd. 26 τὸ om. F
27 γάρ ἀν Aristot. 28 ἐπ² (ante οὐδενὸς) om. F τις ἀν Aristot.

μένην. ταῦτα δὴ εἶπε διὰ τὰ ἀπό τυνος τέχνης καὶ ἐπινοίας εὑρισκόμενα· οἷον ὡς εἴ τις ἐπιτηδέουσε ἄλλον χαρακτῆρα γραμμάτων παρὰ τὸν κοινόν· τότε γάρ οὐ προύπαρχει τὸ ἐπιτηδέον. ἀλλ᾽ ἂμφα τῷ ἐκ τῆς ἐπινοίας προ-
σχθῆναι ἔχει τὴν ἐπιστήμην.

5 p. 7b27 Ἐτι τὸ μὲν ἐπιστητὸν ἀναιρεθέν.

Ἐκένθεμον τὸ τῷ χρόνῳ πρότερον ἐπὶ τοῦ ἐπιτηδοῦ καὶ εἰρηκὼς
ώς γάρ ἐπὶ τὸ πολὺ προϋπαρχόντων τῶν πραγμάτων τὰς ἐπι-
στήμας λαμβάνομεν, νῦν πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐπιτηδοῦ τὸ φύσει ἐκτίθεται
πρότερον διὰ τοῦ συναναρεῖν μὲν μὴ συναναρεῖται· δέ.

10 p. 7b31 Οἷον καὶ ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμός.

Οἱ γεωμέτραι τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσον τετράγωνον συστησά-
μενοι ἐξήρουν. εἰ δυνατὸν καὶ τῷ διθέντι κύκλῳ ἵσον τετράγωνον εὑρεῖν.
καὶ πολλοὶ καὶ μέγιστοι ζητήσαντες οὐχ εὑρον. μόνος δὲ ὁ θεῖος Ἀρχι-
μήδης τὸ σύνεγγυς παντὶ εὗρε, τὸ μέντοι ἀκριβὲς μέγχρι τοῦ νῦν οὐχ εὕρη-
15 ται. καὶ τοῦτο ἵσως ἀδύνατον· διὰ τοῦτο γάρ καὶ αὐτὸς εἶπεν εἴ τιν
ἐπιστητόν. [καὶ τάχα διὰ τοῦτο εὐθείᾳ τῇ περιφερείᾳ οὐκ ἀνόμοιον
ἐγένενται, εἰ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν ἐπιστητόν]. φρσι τοίνυν δτι (εἶπερ) ἔστιν
ἐπιστητὸν ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμὸς τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ μήπω οὔσης,
[δῆθεν] καὶ ἐκ τούτου πρότερον τὸ ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης.

20 p. 7b33 Ἐτι ζώου μὲν ἀναιρεθέντος. |

Πρότερον ἐπὶ ἑνὸς παραδείγματος τῶν πρός τι σκάζειν δεῖξας τὸ 118^v
παρακολούθημα, νῦν καθιλικῶς ἐπὶ πάντων δείκνυσι· ζώου γάρ ἀναιρεθέν-
τος ἀναιροῦνται καὶ αἱ ἐπιστῆμαι (ἐν τῇ ψυχῇ γάρ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ
αἱ ἐπιστῆμαι), τὰ μέντοι ἐπιστητὰ οὐκέτι· καθ' αὐτὰ γάρ εἰσιν, ἀλλ' οὐγ.
25 ώς ἐπιστητά, ἀλλ' ὡς πράγματα.

p. 7b35 Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τά.

Γυμνάσας τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης νῦν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν

1 δῆτα] δὲ M εὑρισκ.] παραγινόμενα M 2 ἄλλον] ἔτερον M 3 οὐκέτι M ἄμα
om. F 5 ἔτι] ἔπει F 6 τῶ om. M 7 τὸ om. F 9 τοῦ] τὸ M 11. 12 συνι-
στάμενοι F 12 ἵσα F 14 παντὶ] πάνυ M 14. 15 εὑρίσκεται F 15 γάρ
om. M 16 καὶ—ἐπιστητόν (17) inclusi διὰ τοῦτο τάχα εἶπεν M οὐκ om. M
17 εἰ ἔστιν—ἐπιστητόν om. M δτι om. M εἶπερ Philop.: om. codd. 17. 18 ἔστι τὸ
ἐπιστ. M 19 θέτεν inclusi 21 ὑποδείγματος M τὸ σκάζον M 23 αἱ om. F
τῇ om. M 24 αἱ ἐπιστῆμαι om. F οὐκέτι—εἰσιν, ἀλλ' om. F 25 ώς
(ante ἐπιστ.) om. M post ἐπιστ. add. εἰσιν F 27 post αἰσθησιν add. τῶ λόγω F

μεταβέβηκε καὶ δείκνυσιν δτι πρότερον τὸ αἰσθητὸν τῆς αἰσθήσεως οἶν σῶμα θερμὸν γλυκὺ πικρόν· κανὸς γάρ μὴ ἡ ζῷον, σῶμα δύναται εἶναι οἶν πικρὸν ἡ γλυκὺ μέλαν ἡ λευκόν, ἀπερ ἐστὶν αἰσθητά.

p. 8a6 "Ετι ἡ μὲν αἰσθησις ἄμα τῷ αἰσθητικῷ.

5 Αἰσθησιν γάρ οὐκ ἀν τις ἐπινοήσειεν ἀνευ σώματος, | τὸ δὲ σῶμα 119r αἰσθητὸν τῷ ἄμα τῇ αἰσθήσει γίνεσθαι, οὐ μέντοι τὸ ἀνάπαλιν· δυνατὸν γάρ καὶ μὴ οὖσης αἰσθήσεως εἶναι τὸ αἰσθητὸν οἶν πῦρ γῆν ὅδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα.

p. 8a11 "Ωστε πρότερον ἀν τῆς αἰσθήσεως.

10 Ἰστέον δτι οὐκ ἐπήγαγε τῶν προειρημένων ἀποριῶν τὴν λύσιν. πρὸς τοῦτο οὖν ῥητέον δτι τὰ πρός τι διχῶς νοεῖται, ἡ ὡς πράγματα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα ἡ ὡς σχέσει δεσμούμενα, οἶν ὁ πατὴρ καὶ ὁ υἱός· ἔκαν γάρ νοήσωμεν πατέρα μὲν ὡς Σωφρονίσκον τὸν δὲ υἱὸν ὡς Σωκράτην, πρότερον δεῖ εἶναι Σωφρονίσκον τοῦ Σωκράτους· πρότερος γάρ ὁ 15 πατὴρ ὡς αἴτιον αἰτιατοῦ. τοῦτο δὲ ἐσται, ἔκαν ὡς πράγματα νοήσωμεν αὐτῶν ἔκατερον (πρότερος γάρ ἐσται ὁ Σωφρονίσκος τοῦ Σωκράτους), ἔκαν δὲ ὡς πατέρα καὶ υἱόν, ἄμα ἐσται τῇ σχέσει δεσμούμενα. οὕτως οὖν καὶ ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητόν· ἔκαν μὲν τὸ ἐπιστητὸν ὡς πρᾶγμα νοήσωμεν οἶν τὰ ἀστρα, πρότερον ἐσται τὸ ἐπιστητὸν ὡς πρᾶγμα νοούμενον 20 (πρότερα γάρ τὰ ἀστρα τῆς περὶ αὐτὰ ἐπιστήμης), ἔκαν δὲ ὡς πρός τι νοήσωμεν, τὸ ἐπιστητὸν ἐσται ἄμα τῇ ἐπιστήμῃ· οὐδὲν γάρ ἀν εἴη ἐπιστητὸν ἐπιστήμης μὴ οὖσης περὶ αὐτό· ἄμα γάρ ἐπιστητὸν εἶναι φησι καὶ τὴν περὶ αὐτὸν ἐπιστήμην. εἰ δέ τις εἴποι τὸ ἐπιστητὸν δυνάμει εἶναι καὶ πρὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἐπιστήμης, φημι δτι καὶ ἡ περὶ αὐτοῦ ἐπιστήμη 25 τηνικαῦτα ἐσται δυνάμει. καὶ καθόλου ἐν τοῖς πρός τι ὡς ἀν ἔχοι τὸ ἔτερον, οὕτω καὶ τὸ ἔτερον ἔξει. εἰ μὲν *(γάρ τὸ ἔτερον)* ἐνεργείᾳ εἴη, ἐνεργείᾳ καὶ τὸ λοιπὸν ἐσται, ἔκαν δὲ τὸ ἔτερον δυνάμει, καὶ τὸ ἄλλο ἐσται δυνάμει· οἶν δταν τὸ ἐπιστητὸν ἐνεργείᾳ ἡ, ἐξ ἀνάγκης καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἐπιστήμη ἐνεργείᾳ ἐσται, δταν δὲ τὸ ἐπιστητὸν 30 δυνάμει ἡ, καὶ ἡ ἐπιστήμη δυνάμει ἐσται. δταν δὲ προεπινοῶμεν τὸ

1 μετέβη Μ 5 γάρ] δὲ F τὸ δὲ σῶμα — γίνεσθαι (6) haud sana 6 τῇ αἰσθ. τῷ ἄμα F δύναται F 7 γῆ (sic) ὅδωρ F: ὅδωρ γῆν M 12 ἐν σχέσει M 14 εἶναι] εἰδέναι M ὁ] ὡς (?) M 15. 17 ἐστιν M 16 ἐσται om. M 17 τῇ] αν τὰ? 18 τὸ ἐπιστ. τὸ ὡς F 19 οἶν ὡς τὰ ἀστρα F ἐσται] εὑρεθῆσται M 20 πρότερα (ex πρότερον corr.) γάρ τὰ ἀστρα πρότερον F αὐτῶν F ἔκαν] ἀν M 21 τὸ ἐπιστ. καὶ ἀπλῶς ὡς ἐπιστ. ἄμα ἐστὶ M 22 περὶ αὐτὸν μὴ οὖσης M ἄμα γάρ ἐπ. ἐστιν οὖσης τῆς . . . ἐπιστήμης M φησι] quo pertineat nescio 23 εἶναι δυν. colloc. M 25 ἀν ἔχοι] ἔχει F 26 γάρ τὸ ἔτερον Philop.: om. codd. 28. 29. 30 ἐστὶ M 28 ἡ Philop.: εἴη codd. 29 δταν δὲ] μὴ οὔτως δ ἔχούσης οὔτε τὸ ἐπιστητὸν ἐνεργείᾳ. ὥσαύτως δταν M 30 ἡ] εἴη F

ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης ἡ τὸ αἰσθητὸν τῆς αἰσθήσεως, οὐχ ὡς ἐπιστητὸν ἡ ὡς αἰσθητὸν ἀλλ’ ὡς πρᾶγμα αὐτὸν καθ’ αὐτὸν θεωροῦμεν.

p. 8a13 Ἐγει δὲ ἀπορίαν πότερον οὐδεμία.

Συμπεπλήρωκε τὸν τῶν παλαιῶν ὄρισμὸν καὶ τὰ τούτου παρακολουθοῦ μῆματα· μέλλων τοίνυν τὸν ἑαυτοῦ ὄρισμὸν παρεισφέρειν βούλεται πρότερόν τινα ἀτοπα ἐπόμενα τούτῳ τῷ ὄρισμῷ δεῖξαι· ἔστι δ’ ἀτοπον τὸ τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρός τι εὑρίσκεσθαι, τοῦτ’ ἔστι τὰς οὐσίας συμβεβηκότα. διαιρέσις δὲ παραδίδοται τοιαύτῃ· ἡ οὐσία ἡ καθόλου ἔστιν ἡ μερικὴ καὶ ἡ ὅλον ἡ μέρος. τέσσαρες οὖν γίνονται δηλονότι συζυγίαι, 10 μία μὲν καθόλου μέρος οἷον κεφαλὴ χείρ, ἐτέρα δὲ ὅλον μερικὸν οἷον Σωκράτης καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀλλη δὲ καθόλου ὅλον οἷον ἄνθρωπος, καὶ μερικὸν μέρος ὡς ἡ τὶς χείρ καὶ ἡ τὶς κεφαλὴ. τούτων αἱ μὲν τρεῖς οὖν εἰσὶ τῶν πρός τι, ἡ δὲ μία τὸ καθόλου μέρος, ὅ ἔστι κεφαλὴ ΠΠ. χείρ, δόξει τῶν πρός τι εἶναι· τινὸς γάρ κεφαλὴ καὶ τινὸς χείρ λέγεται. 15 τοῦτο οὖν φησιν ἀδύνατον ἡ δυσχερὲς λῆσαι κατὰ τὸν προαποδεδομένον τῶν πρός τι ὄρισμόν.

p. 8a17 Ο γάρ τις ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινός τις ἄνθρωπος.

Οταν γάρ λέγηται ἄνθρωπος ἡ βοῦς τινος εἶναι, οὐ καθὸ ἄνθρωπος οὐδὲ καθὸ βοῦς, ἀλλ’ ὡς κτῆμα.

20 p. 8a28 Εἰ μὲν οὖν ἵκανῶς ὁ τῶν πρός τι.

Φησὶν δτι κατὰ τὸν προαποδομέντα τῶν πρός τι ὄρισμὸν ἀδύνατον λῆσαι τὸ ἄπορον ἡ τῶν πάνω χαλεπῶν. τοῦτο δὲ εἴπε τὸ τῶν πάνυ | χαλεπῶν διὰ τὸ δύνασθαι τινα ἀπολογίαν ἔχειν· ἔφη γάρ ὁ ὄρισμὸς 120r δσα αὐτὰ ἀπέρ ἔστιν ἑτέρων εἶναι λέγεται· ἡ οὖν κεφαλὴ οὐ καθὸ κεφαλὴ τῶν πρός τι ἔστιν, ἀλλὰ καθὸ μέρος· τὸ γάρ μέρος τοῦ ὅλου λέγεται μέρος.

p. 8a31 Ἀλλ’ ἔστι τὰ πρός τι.

Ο βούλεται εἰπεῖν ὁ φιλόσοφος, τοῦτο ἔστιν δτι πρός τι ἔστιν ὃν τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία οὐδὲν ἄλλο ἔστιν ἡ ἡ πρὸς ἄλλο σχέσις· οὐδὲ γάρ

6 ἔστι δ’ ἀτοπα F 7 post οὐσίας add. εὑρίσκεσθαι F 8 καθολικὴ M 9 μερικὸν F 10 μέρος scripsi: μερικὴ F: μερικὸν M 12 καὶ ἡ] ἡ ὡς ἡ M post κεφαλὴ add. ἔστω δὲ καὶ ἐν ὑπογραφῇ οὕτως M 13 τοῦ καθ. μέρους M 13. 14 καθόλου κεφαλὴ καὶ καθόλου χείρ M 15 τῶν προαποδεδομένων F 17 post τις ἄνθρ. περgit ἡ βοῦς τινός τις εἶναι. εἰ γάρ καὶ λέγεται οὐ καθὸ ἄνθρ. κτλ. F 21 φησὶν—ὄρισμὸν om. F 25 τὸ γάρ μέρος—μέρος (26) om. M 29 ἄλλο] ἄλληλα F

τὸ λέγεσθαι αὐτὰ καὶ μόνον πρὸς ἄλλο σημαίνει ὅτι τῶν πρός τί ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὸ σχέσιν ἔχειν αὐτὰ πρὸς ὃ λέγεται· τὸ μὲν γάρ ὃν πρός τι οὐ μόνον λέγεται πρὸς ἄλλο, ἀλλὰ καὶ σχέσιν ἔχει πρὸς αὐτό, τὰ δὲ μὴ ὄντα πρός τι δύναται μὲν λέγεσθαι πρὸς ἄλλο, οὐ μέντοι καὶ σχέσιν ἔχει πρὸς αὐτό. ὅντος δὲ τοῦ πρός τι τοιούτου οὐκέτι τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρός τι γίνεται· ἡ γάρ κεφαλὴ λέγεται μὲν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο, ὥσπερ οὖν καὶ πᾶν μέρος (πᾶν γάρ μέρος ἄλλου ἔστι μέρος), οὐ μὴν χαρακτηρίζεται τὸ εἶναι αὐτὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς σχέσεως ἡς ἔχει πρὸς ἐκεῖνο οὖν ἔστι κεφαλὴν. ἔστιν οὖν κεφαλῆς ὡς κεφαλῆς ἀποδοῦναι 10 λόγον αὐτῆς καθ' αὐτήν· οὐσίᾳ γάρ ἔστι καὶ ὑποκείμενόν τι ἡ κεφαλὴ. οὐδὲν δὲ τῶν πρός τι καθ' αὐτό ἔστι πρός τι· τὸ γοῦν δμοιον καὶ τὸ ἵσον ὁμολογουμένως ἔστι πρός τι, οὐ σημαίνει δὲ πρᾶγμά τι οἰκείαν ἐπιβολὴν ἔχον, ἀλλ' ἔστι τούτων ἕκαστῳ τὸ εἶναι ἐν σχέσει. [τὸν ἴδιον τῶν πρός τι ὄρισμὸν ἐκτίθεται· ὃ γάρ πρῶτος ὄρισμὸς παρακολούθημα μόνον 15 ἔστιν· εἴ τι γάρ ἔστι πρός τι, τοῦτο καὶ λέγεται, οὐ μέντοι εἴ τι λέγεται, τοῦτο καὶ ἔστι πρός τι διὰ τὰ προειρημένα].

p. 8a35 Ἐκ δὲ τούτων δῆλόν ἔστιν ὅτι.

'Ἐκθέμενος τὸν ἴδιον ὄρον πάρισμά τι συνάγει ἀκόλουθον τοῖς προειρημένοις· πάρισμα δέ ἔστι τὸ ἀποδεῖξει ἑτέρου συναναφαινόμενον καὶ 20 αὐτὸ μέντοι χρήσιμον· οἷον ὡς ἂν εἴπων τις καὶ προθέμενος δεῖξαι ὅτι ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχὴ, λογίσηται ὅτι εἴ μὴ ἦν αὐτὴ κατὰ τὸ ἀληθῆς ἀθάνατος, ἀλλὰ μετά τὴν ἀναγώρησιν τοῦ σώματος διεσκεδάννυτο, οὐδὲν διέφερον οἱ σπουδαῖοι ἄνθρωποι τῶν κακῶν, ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἀληθῆς ἀπαντεῖς 25 λέμενον ὅτι ἔστι πρόνοια ἀπονέμουσα ἕκαστῃ ψυχῇ ἀμοιβήν τῶν πρᾶξεων καὶ διὰ τοῦτο τινες τῶν εὑζωίᾳ ζῶντων ἐπείγονται τὰς ἀρετὰς κτᾶσθαι ὡς διὰ τοῦτο τὴν ψυχὴν οἰκειοτέραν ποιεῖν τῇ προνοίᾳ (οὐδεὶς γάρ ἡλίθιος ἔστιν οὕτω τῇ διανοίᾳ ὡς τοῦτο ὅλον ἀγνοῆσαι), ἐὰν οὖν τὰ ἐπόμενα τῇ ψυχῇ λέβῃ καὶ δεῖξῃ ὅτι κρίνεται, πάντως τῇ τούτου ἀποδεῖξει συναναφαινέται ὅτι ἔστι καὶ πρόνοια. φησὶ τοίνυν ὅτι ἐάν τις τῶν 30 πρός τι τὸ ἔτερον εἰδῆ ὠρισμένως, καὶ τὸ ἔτερον δορίστως εἰσεται, καὶ ἀπλῶς, καὶ καθόλου ὡς ἂν τὸ ἔτερον εἰδῆ, καὶ τὸ ἔτερον εἰσεται· εἴ γάρ μὴ οἴδεν ὅλως πρὸς ὃ τοῦτο πως ἔχει, οὐδὲ εἴ πρός τι πως ἔχει εἰσεται· | εἰ 120^η γάρ τις ἐπίσταται τὸν Σωφρονίσκον ὄντα πατέρα, πάντως καὶ τὸν Σωκρά-

1 καὶ εἰειας 5 ἔχειν M τοιούτου] τούτου F 7 πᾶν γάρ μέρος in mrg. suppl. F³
 11 πρός τι (alt.) εἰειας 12 post λεον add. ἀ M 13 τὸν ἴδιον—προειρημένα (16) in-
 elusi τῶν] τὸν F 15. 16 εἴ τι καὶ λέγεται, τοῦτο καὶ ἔστι διὰ τὰ προειρ. M 17 δὲ]
 δὴ M 19. 20 καὶ αὐτὸ μέντοι χρήσιμον in mrg. suppl. F³ 20 προστιθέμενος F
 25 τινες om. M εὑζωίᾳ F: εὑζωα M: fortasse εὑζωίαν 28 δεῖξει F πάντως
 γάρ M 31 ἀπλῶς καὶ om. M 32 εἰδεῖται F 33 πρὸς ὃ—εἰσεται om. F

τηγν είσεται· εἰ δὲ τοῦτο μὴ εἰδεῖη. οὐδὲν εἰ πατήρ ἐστι Σωφρονίσκος εἰσεται.

p. 8b7 Ωσαύτως δὲ καὶ τόδε τι εἰ οἶδεν.

Εἰ γάρ οἶδε τις μέγεθμός τι ὡς διπλάσιον, εἴσεται, φησί, καὶ τίνος 5 διπλάσιον· εἰ γάρ μή, οὐδὲ τὸ διπλάσιον ἐπίσταται. καὶ εἰ οἶδεν διτι καλλιόν ἐστιν, διφείλει εἰδέναι καὶ τίνος καλλιόν· εἰ γάρ μή, ἀλλὰ μόνον διτι κείρονος καλλιόν, ἀπατηθήσεται οὕτω τὴν ἀπάντων χείρονα ὅλην πολ λάκις λέγον καλλιόν.

p. 8b10 Ὅποληψίς γάρ τὸ τοιοῦτο γίνεται, οὐκ ἐπιστήμη.

10 Ἡ μὲν γάρ ὑπόληψίς ἀμυδρὰ καὶ ἀβέβαιάς ἐστι γνῶσις, η δὲ ἐπι στήμη γνῶσίς ἐστιν ἄπταιστος.

p. 8b13 Οὐδέν εἰται χείρον αὐτοῦ.

Οὐδὲν γάρ ἀπεικός δὲ λέγομεν καλλιόν κατὰ τύχην εἶναι πάντων χείρον ὡς ἐπὶ τῆς ὅλης.

15 p. 8b15 Τὴν δέ γε κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα.

Ἐκ τούτων ἀποδείκνυσι λοιπὸν πῶς η τε κεφαλὴ καὶ ὁ ποὺς καὶ η χείρ οὐκ εἴται τῶν πρός τι· ὑποκείσθω γάρ ὁ Σωκράτης τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ἐγκεκαλυμμένος, μόνην δὲ τὴν χεῖρα γυμνὴν ἔχων, ἐνταῦθα ὠρι σμένως μὲν οἶδα διτι εἰστὶ χείρ, τίνος δέ εἰστιν οὐκ οἶδα. τῶν δὲ πρός τι 20 δὲ τὸ ἔτερον ὠρισμένως εἰδὼς καὶ τὸ ἔτερον ὠρισμένως εἴσεται· τὴν δὲ χεῖρα ὠρισμένως εἰδὼς τίνος εἰστὶν ὠρισμένως οὐκ οἶδα· δηλον οὖν διτι η χείρ οὐκ εἴται τῶν πρός τι. ὅμοιώς δὲ ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μερῶν.

p. 8b21 Ἰσως δὲ χαλεπὸν ὑπὲρ τῶν.

25 Πάνυ ἐμφιλοσόφως φησί· βούλεται γάρ ἡμᾶς μὴ εἰκῇ μηδὲ ὡς ἔτυχεν ἀποφαίνεσθαι καὶ μάλιστα περὶ θεωρημάτων πολλῆς ἐγείρεως θεομένων,

1 δὲ] γάρ F εἰδεῖη] εἰδῆ M 3 δὲ om. F εἰ om. M 4 ante εἰ γάρ add. εἰ οἶδεν ἀφωρισμένως διτι εἴται διπλάσιον, εἴσεται τίνος διπλάσιον M φησί, καὶ om. M 5 καὶ εἰ] εἰ γάρ M 6 γάρ] δὲ F μόνον] μᾶλλον F 7 ἀπατηθ. ante ἀλλὰ colloc. F 9 τοιούτον F καὶ οὐκ M ἐπιστήμης F 10 μὲν γάρ om. F 13 πάντων εἰναι colloc. M 15 γε om. F 16 τε om. F 19 εἰστι (post διτι) om. F 24 ὑπὲρ] εἰστιν οὐκ] οὐκέτι F 20 δὲ om. F 21 οὖν Vat. 2173: om. FM 26 δεομένων scripsi: ἐχομένων FM

μετὰ πολλῆς ὃς βασάνου καὶ κρίσεως. ἐπειδὴ δὲ ὅδος εἰς εὐ-
ποιίαν μακρήσεως τὸ ἀπορεῖν. οὐκ ἄγρηστόν φασι τὸ διηπορηκέναι περὶ
ἐκάστου αὐτῶν· τὸ γάρ μη ἀπορεῖν δύο ταῦτα σημαίνει, τὸ πάντων ἔχειν
τὸ γνώσεις ὡς ἡ πρόνοια (ὑπὸ δὲ γάρ τὸν αὐτὴν ἀπορήν ἔστι) καὶ τὸ ποντι-
κόν γόνιμον ἐπερρηθῆσθαι γνώσεως· ὁ γάρ μὴ οὐδέ τις. οὐδὲ ἀπορεῖ. ήμεῖς δὲ
μέσοι ὄντες τῶν τε ὑπὲρ ἡμᾶς καὶ τῶν μεθ' ἡμᾶς μέσως ποιεῖν γνώσκο-
μεν δόδη χρώμενοι τῇ ἀπορίᾳ· καθάπερ γάρ τὰ πυρία πρὸς ἑαυτὰ παρα-
τριβόμενα πῦρ ἀφιᾶσιν, οὕτω καὶ αἱ ψυχαὶ ἀποροῦσαι διὰ τῆς ζητήσεως
ἀφιᾶσι τὸ τῆς ἀληθείας φῶς. ἐπειδὴ οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐλάβετο ἀγω-
10 τέρῳ τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ λέγοντος πρός τι εἶναι τὰ ἔτερων λεγόμενα, ὡς
κινδύνευσθαι τιναὶ οὐσιῶν γίνεσθαι τῶν πρός τι, οὐν φησιν διὰ τῶν
δεῖ ημᾶς δισχυρίζεσθαι διὰ οὐκ ἔστι πρός τι τὰ ἔτερων λεγόμενα· πολλά-
κις γάρ ἀπολογεῖται τις πρὸς τὴν εἰρημένην ἐξ ημῶν ἀπορίαν. |

Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος.

121^v

15 Τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῆς διδασκαλίας | ἐπὶ τῆς ποιότητος κεχρήμεθα, 122^r
φ καὶ ἐπὶ τῶν πρός τι. δεῖ οὖν ἡμᾶς καὶ ἐνταῦθα προλαβεῖν τινα τῆς
διδασκαλίας καὶ ζητῆσαι πρότερον τὴν τάξιν τῆς κατηγορίας, δεύτερον τὸν
ὄρισμόν, εἴτα τὴν ἐπιγραφὴν περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος, τέταρτον δὲ
ἐπὶ τούτοις καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς. καὶ ή μὲν τάξις τῆς κατηγο-
ρίας ἥδη ἡμῖν δῆλη ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς πρός τι. περὶ δὲ τοῦ
ὄρισμοῦ ζητοῦμεν διὰ τί τῆς ποιότητος τὸν ὄρισμὸν ἀποδιδούς φησιν διὰ
καθ' ἣν οἱ μετέχοντες αὐτῆς ποιοὶ λέγονται, αὐτὸ δὲ διπερ ἐξη-
τοῦμεν ὡς συφές παρέλαβε καὶ διμολογούμενον. ἐροῦμεν διὰ οὗτος ὁ λόγος
εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἄγει τῆς ποιότητος διὰ τοῦ ποιοῦ· σαφέστερον γάρ ἔστι
25 τὸ ποιὸν ἀτε δὴ αἰσθῆσαι ληπτόν, καὶ δλως ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἔννοιαν τῆς
ποιότητος ἐρχόμεθα· θεατάμενοι γάρ τὸ ἐν γάλακτι λευκὸν καὶ τὸ ἐν
χιόνι καὶ τὸ ἐν ψιμούλῳ εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα λευκότητος, διμοίως γενοσά-
μενοι μέλιτος καὶ φοίνικος καὶ ισχάδος εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα τῆς γλυκύ-
τήτος. ἐκ τοῦ ποιοῦ οὖν τοῦ δεδειγμένου τὰς προειρημένας ποιότητας,
30 λευκότητα λέγω καὶ γλυκύτητα, ὡς σαφεστέρου οὗτος τὴν διδασκαλίαν ποι-

2 μαθήσεως] μαθήσεται F 4 ἡ om. F 6 τε om. M 6 περὶ Μ
μεθ'] καθ' M 7 πρὸς τὰ πυρόβολα ἑαυτὰ F 9. 10 τοῦ ἀνωτέρου ὄρισμοῦ ἐπε-
λάβετο F 11 τινῶν] τῶν F 13 τὰ εἰρημένα M 14 tit. περὶ ποιοῦ καὶ
ποιότητος F: Φωτίου περὶ ποιότητος, tum post Photii expositionem ἀμμωνίου M
15 καὶ ἐπὶ τῆς ποιότ. M 16 ὃ καὶ] ὡς M 18 post ἐπιγραφὴν add. τί δήποτε
μη ὡς ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις ἀπλήν ἐποιήσατο τὴν ἐπιγραφὴν ἀλλὰ M 19 περὶ]
ἐπὶ M 23 ἐροῦμεν—ποιότητος (24)] τὴν ποιότητα F 25 δὴ om. M
26 τὸ (prius) ex τῷ corr. F 27 ψιμούλῳ M 28 φοίνικος καὶ μέλιτος colluc. F
29 οὖν τοῦ] τοῦ καὶ F 30 σαφεστέρου (ὡς om.) γοῦν ὄντος τοῦ ποιοῦ ἐκ τούτου τὴν
διδ. F

εῖται. ἔστι δὲ ποιὸν μὲν αὐτὸν τὸ μετέχον ποιότητος, τὸ δὲ μετεγόμενον ἡ ποιότητος διὰ γάρ τοῦτο καὶ προέταξε τὸ ποιὸν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὡς ἐν τούτῳ τῆς ποιότητος θεωρουμένης.

Δεῖ δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ τὴν διαιρέσιν τῆς κατηγορίας εἰπεῖν. Ιστέον 5 διει τῆς ποιότητος ὁ Ἀριστοτέλης τέσσαρα ἡμεῖν παραδίδωσιν εἰδῆ, πρῶτον ἔξιν καὶ διάθεσιν, δεύτερον δύναμιν καὶ ἀδύναμίαν, τρίτον παθητικὴν ποιότητα καὶ πάθος, τέταρτον σχῆμα καὶ μορφήν, καὶ ἔξις μὲν ἔστιν, ὡς διαν λέγωμεν τὸν γεωμέτρην ἔξιν ἔχειν εἰς τὰ γεωμετρικὰ θεωρηματα, διάθεσις δὲ ἔστιν, ὡς διαν εἴπωμέν τινα παρακούσματα ἔχειν γεωμετρικῶν 10 θεωρημάτων, καὶ τοῦτο μὲν τὸ πρῶτον εἶδος τῆς ποιότητος. τὸ δὲ δεύτερον δύναμις καὶ ἀδύναμία, δὲ ἔστιν ἐπιτηδειότης καὶ ἀνεπιτηδειότης πρὸς τὰ φυσικὰ πράγματα, καὶ τὴν μὲν δύναμιν ἐπιτηδειότητα τὴν δὲ ἀδύναμίαν ἀνεπιτηδειότητα καλοῦμεν. τρίτον δὲ εἰδὸς παθητικὴν ποιότητας καὶ πάθος· 15 ἔστι δὲ παθητικὴ ποιότητας ὡς ἡ ἐν τῇ χιόνι ψυχρότητας καὶ ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότητας. αὐτὴ δὲ ἔστι διτή, ἡ ὡς πάθος ποιοῦσα ἡ ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη· ἡ μὲν οὖν ψῦξις τῆς χιόνος καὶ ἡ τοῦ πυρὸς θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότητα. οὐχ ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη ἀλλὰ ὡς πάθος ἐμποιοῦσα (οὕτε γάρ τροπή τις ἐγένετο περὶ τὸ ὑποκείμενον, ἵνα δέξωνται ταύτας τὰς ποιότητας τό τε πῦρ καὶ ἡ χιών, ἀλλὰ μᾶλλον ταῦτα ἐν ἄλλοις 20 ἐντιθέασι πάθη, θερμότητα καὶ ψυχρότητα), ἡ δὲ ἐν τῷ τεθερμασμένῳ σιδήρῳ θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότητας ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη. πάθος δὲ λέγομεν, ἡγίκα τὸν πρότερον τις χρόνον ὠχρὸς ὁν δι’ αἰδῶ ἐρυθριάσῃ· τὸ ἐρευθός τοῦτο ἐροῦμεν εἶναι πάθος. | τέταρτον δὲ εἰδὸς 122v τὸ σχῆμα καὶ ἡ μορφή, καὶ εἰδέναι δεῖ τὸ μὲν σχῆμα ἐπὶ τῶν ἀψύ- 25 χων λέγεται, ἡ δὲ μορφὴ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων. εἰδέναι δὲ δεῖ διαλόγῳ τῷ Θεατήτῳ καὶ αὐτὸς γέγονε πρῶτος δημιουργὸς τοῦ δύναματος· φησὶ γάρ διι ‘δοκεῖς μοι ἀγνοεῖν τί σημαίνει τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα διὰ τὸ ἀθρόως εἰρῆσθαι’. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπέτεινε τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα οὐ μόνον ἄγρι σωμά- 30 των ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν ψυχήν, λέγων ποιότητας εἶναι ἐν ψυχῇ ἐπιστήμην καὶ ἀρετήν.

Ἐστι δὲ τὸ ἀπορῆσαι τῷ Ἀριστοτέλει λέγοντας μὴ δεόντως αὐτὸν πεποιῆσθαι τὴν διαίρεσιν· λέγομεν γάρ ἔξιν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος· τὴν γάρ ὑγείαν ἔξιν λέγομεν εἶναι τοῦ σώμα- 35 τος, καὶ πάλιν ἔκτικὸν πυρετόν. ταύτας οὖν τὰς ποιότητας ὑπὸ ποιῶν

2 καὶ om. F	ὑπογραφῇ F	8 τὰ γεωμετρικὰ—εἴπωμεν (9) om. F	9 ἔχειν
om. F	10 καὶ τοῦτο—τὸ δὲ om. F	11 δύναμιν FM	ἀδύναμίαν M
om. F	12. 13 ἀνεπι. ἀδυν. colloc. M ¹	13 δὲ] ἔστιν M	14 ἡ (utrobiique) om. M
17 ὡς (post οὐχ) om. F	18 οὕτε] ἀπ οὐδὲ?	20 τεθερμ.] θερμ. F	21 ἐγγι-
λέγομένη F	23 αἰρυθριάσῃ F: ἐρυθριάσει M	24 τὸ σχῆμα supra scr. F	μὲν
om. F	25 τῶν om. F	καὶ εἰδέναι δὲ F	25. 26 ὁ θεῖος πλ. M
λέγω F	Θεατήτῳ] p. 182 A	28 post εἰρῆσθαι add. καὶ ὁ μὲν πλάτων οὗτος	26 διαλ.]
ἐχρήσατο M	30 ἐν ψυχῇ M: ἥγουν F	32 ἀπορῆσαι] ἐπιστῆσαι coni. Diels	
35 ποιῶν F			

τῶν τεττάρων εἰδῶν τῆς ποιότητος τῶν ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένων ἀνάγομεν; Λίνα οὖν τελεία ἡ ἡ διαιρέσις, εἴπωμεν οὕτως· τῆς ποιότητος ἡ μέν ἐστι κατ' ἐπιτηδειότητα ἡ δὲ κατ' ἐνέργειαν, καὶ αὗτη μὲν ἡ κατ' ἐπιτηδειότητα ποιεῖ τὸ δεύτερον εἰδός τὸ ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένον τὸ 5 κατὰ δύναμιν καὶ ἀδυναμίαν, ἡ δὲ κατ' ἐνέργειαν ἡ τελειωτικὴ ἐστιν ἡ κακωτικὴ ἡ οὔτε τελειωτικὴ οὔτε κακωτική. τῆς δὲ τελειωτικῆς ἡ μὲν πάθος ἐμποιεῖ περὶ τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν ἡ δὲ οὐ ποιεῖ πάθος. αὕτη ἡ μὴ ποιοῦσα πάθος ἡ δυσαπόβλητός ἐστιν ἡ εὐαπόβλητος. καὶ εἰ μὲν δυσαπόβλητός ἐστι, γίνεται ἔξις, καὶ γίνεται ἡ ἐν ψυχῇ ἡ ἐν σώματι, εἰ 10 δὲ εὐαπόβλητος. γίνεται διάτεσις. ἔξις δὲ ἐν ψυχῇ μὲν ἐπιστήμῃ ἀρετῇ. ἐν σώματι δὲ ὡς ὑγείᾳ. εἰ δέ τις εἴποι τὴν ὑγείαν πάθος ἐμποιεῖν (αἰσθανόμενα γάρ αὐτῆς). ἐροῦμεν θτι οὐ τῆς ὑγείας αἰσθανόμενα, ἀλλὰ τῶν παθητικῶν ποιοτήτων τῶν ἡγουμένων τῆς ὑγείας· οἱ μὲν γάρ πυρέττοντες αἰσθάνονται τῆς παρὰ φύσιν θερμασίας παρούσης καὶ πάλιν ἀπόστης, τῆς 15 μέντοι ὑγείας αὐτῆς οὐκ αἰσθάνονται· διὸ καὶ δοι αἵνατοι, νόσου παρούσης ἀψυδρᾶς οὐκ αἰσθάνονται· οὐ γάρ ἐστι τότε κατάδηλος ἡ νόσος εἰ μὴ μόνοις τοῖς ιατροῖς, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ ιατροὶ διαγνώσεως σημεῖα τινα ἔχουσι, δι’ ὧν θηρῶνται τὴν νόσον καὶ τὴν ὑγείαν. τῆς δὲ πάθος ἐμποιούσης ἡ μὲν δυσαπόβλητός ἐστιν ἡ δὲ εὐαπόβλητος, καὶ εἰ μὲν εὐαπό- 20 βλητός εἴη. τὸ ἐν τμῆμα τοῦ τρίτου εἰδούς ποιεῖ τοῦ ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένου. φημὶ δὴ τὸ πάθος, οἷόν ἐστι τὸ ἔρευθμος τοῦ δι’ αἰδῶ ἐρυθριάσαντος· ἡ γάρ φύσις τοῦ ἀνθρώπου συνειδοῦσα τῷ ἑαυτῆς πταίσματι μὴ βουλομένη | ἄτιμα μηδὲ ἔρημα εἶναι τὰ ἐπιπολῆς τὰ τιμιώτερα ἑαυτῆς εἰς 123· προκάλυμμα πέμπει τοῦ πάθους· τιμιώτερα δὲ πάντων τῇ φύσει τό τε 25 πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα. καὶ ἡ μὲν φύσις ἀποστέλλει τὸ αἷμα εἰς τὰ ἐπιπολῆς, τὸ δὲ χρῶμα τοῦ χυμοῦ ποιεῖ τὸ ἔρευθμος. εἰ δὲ δυσαπόβλητος εἴη, ποιεῖ τὸ ἔτερον τμῆμα τοῦ τρίτου εἰδούς, τὴν παθητικὴν ποιότητα τὴν πάθος ἐμποιοῦσαν. εἰ δὲ μήτε τελειωτικὴ εἴη μήτε κακωτική, ἡ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν θεωρεῖται ἡ διὰ βάθους κεχώρηκε τοῦ ὑποκειμένου. 30 καὶ εἰ διὰ τοῦ βάθους κεχώρηκεν, ἡ εὐαπόβλητός ἐστιν ἡ δυσαπόβλητος· καὶ εἰ μὲν εὐαπόβλητος εἴη, ποιεῖ πάλιν πάθος τοῦ τρίτου εἰδούς τῆς ποιότητος, εἰ δὲ δυσαπόβλητος εἴη, ποιεῖ παθητικὴν ποιότητα, οὐ τὴν πάθος ἐμποιοῦσαν ἀλλὰ τὴν ἀπὸ πάθους ἐγγινομένην, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἐκ γενετῆς ἐρυθροῦ· διὸ τρόπον δι’ αἰδῶ ἐρυθριάσας κατὰ πάθος ἔσχε

1 τεττάρων ομ. F 2 ἡ scripsi: εἴη FM 6 οὔτε (prius) τε supra ser. F² 9 ἐστι] εἴη M καὶ γίνεται ἡ] γίνεται δὲ M εἰ] ἡ F 11 τῶ σώματι M 12 αὐτῆν F 13 τῶν ομ. F 13. 15 ὑγείας M 15 μέντοι] μὲν F 16 οὐ] οὐδὲ M 18 ἔχουσι supra ser. M τῆς δὲ πάθος] εἴπωμεν θτι τῆς ποιότητος τῆς πάθος F 19 ἐστιν ομ. F 20 ποιεῖ post ἐν colloc. M 21 τὸ πάθος οἷόν ἐστι ομ. F 22 τοῦ ἀνθρ. ἑαυτῇ πταίσματι (τῷ ομ.) συνιδοῦσα καὶ μὴ βουλομένη αὐτὸ σημᾶναι μηδὲ ῥήματι μήτε ἀφύλακτα διαιμεῖναι ἀσήμαντον ἀφύλακτα μηδὲ ῥήματα εἶναι τὰ ἐπιπολῆς F 23 εἰς] an ὡς? 24 τιμιώτερον M 25 ante πνεῦμα add. χρῶμα F 26 δυσαπόβλητα F 27 ποιότητα ομ. F 29 βάθος F 30. 31 εὐαπόβλητον (bis) et δυσαπόβλητον F 31 πάλιν post εἰδούς colloc. M 34 γενητῆς (sic) F

τὸ τοιοῦτον γρῶμα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἐρυθρὸς κατὰ φυσικὸν πάθος τοιοῦτον ἔσχε γρῶμα.

Ἴστεον δ' ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἀλλοίωσιν γενέσθαι λέγει ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως οὐκ ἀπὸ πάσης ποιότητος ἀλλὰ μόνον 5 τῶν παιθητικῶν· αἱ γὰρ κατὰ τὴν ἔξιν ποιότητες οὐ παιοῖσι. φησίν. ἀλλοίωσιν ἀλλ' ὅδόν τινα ἡ ἐπὶ φυλοράν ἡ ἐπὶ γένεσιν· ἡ γὰρ τῆς ἔξιν μεταβολὴ ἐναλλαγὴ τῆς οὐσίας ἔστιν. ἐπιζητῶν γὰρ ὁ φιλόσοφος τὰ εἰδή τῆς μεταβολῆς ἔλεγεν ἔξι εἶναι, γένεσιν φυλοράν αὐξῆσιν μείωσιν ἀλλοίωσιν τὴν κατὰ τόπον μεταβολὴν. Θεωροῦνται δὲ αὗται αἱ μεταβολαὶ 10 ἐν τέτραις κατηγορίαις, ἐν οὐσίᾳ ἐν ποσῷ ἐν ποιῷ ἐν τῇ ποῦ. καὶ ἡ μὲν μεταβολὴ, φησίν, ἡ γινομένη περὶ τὴν οὐσίαν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ γινομένη λέγεται γένεσις, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ δὲ λέγεται φυλορά. ἡ δὲ περὶ τὴν τοῦ ποσοῦ κατηγορίαν γινομένη μετα-
15 βολὴ καλεῖται αὔξησις καὶ μείωσις, ἡ δὲ ἐν τῇ τοῦ ποῦ κατηγορίᾳ ἡ 20 κατὰ τόπον μεταβολὴ, ἡ δέ γε ἀλλοίωσις οὐ κατὰ πᾶν εἶδος ποιότητος γίνεται· αἱ γὰρ κατὰ τὴν ἔξιν οὐκ ἀν λέγοντο ἀλλοιώσεις, ἀλλ' οἷον γενέ-
σεις τινὲς καὶ φυλορά· εἴτε γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ εἴη ἔξις, ὡς ἐπιστήμη ἡ ἀρετὴ ἔσται, εἴτε ἐν σώματι, ὡς ὑγεία, καὶ ἐὰν μία τούτων μεταβληθῇ, εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ, γίνεται γένεσις τις, εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος 25 εἰς τὸ μὴ δὲ, φυλορά λέγεται. καὶ ταῦτα, φησίν. οὐ δεῖ καλεῖν ἀλλοιώσεις. οὐδοῦν ἐροῦμεν τὴν ἀλλοίωσιν γίνεσθαι, ἥνκα μεταβολὴ κατὰ τὰς παιθη-
τικὰς ποιότητας γένηται, τοῦτ' ἔστιν οὐ κατὰ τὰς οὐσιώδεις ἀλλὰ κατὰ τὰς συμβεβηκούσας τῷ πράγματι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων εἰρήσθω. 123:

Εἰ δὲ μὴ δι' ὅλης τῆς οὐσίας κεχωρῆκεν, ἀλλὰ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν 25 μόνην θεωρεῖται, εἰ μὲν ἐν ἀφύκοις εἴη, λέγεται σχῆμα, εἰ δὲ ἐν ἐμψύ-
χοις λέγεται μορφή· ταῦτην γὰρ ἴσμεν διαφορὰν σχήματος καὶ μορφῆς,
ἡ δὲ τὸ μὲν σχῆμα ἐν τῇ φαντασίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ θεωρεῖται, ἡ δὲ μορφὴ
ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν, ὡς φέρειν τὸ τῆς μορφῆς ὄνομα καὶ κατὰ
παντὸς ἀφύκου, φημὶ δὴ λίθου καὶ ἔνδου καὶ σιδήρου καὶ εἴ τι ἄλλο τῶν
30 φυσικῶν σωμάτων μετέχει σχήματος. εἰ δέ τις εἴποι δι' ἣν αἰτίαν μὴ
καὶ τὰ χρώματα λέγομεν εἶναι μορφήν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ περὶ τὴν ἐπι-
φάνειαν θεωροῦνται, ἐροῦμεν δεῖ τὰ χρώματα οὐχ ἀπλῶς ἐν τῇ μεταβολῇ
τῆς ἐπιφανείας θεωροῦνται, ἀλλὰ πάντως ἀμείβεται καὶ περὶ τὴν κρᾶσιν
τὸ σῶμα, ἐπὶ δὲ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ σχήματος τῆς οὐσίας πάντη ἀτρέπτου

1 ἐρυθρὸς] ἐρυθριάσας F 2 γρῶμα Vat. 2173: τὸ γρῶμα FM 3 δτε F
λέγει γενέσθαι colloc. M 3. 4 ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως] cf. c. 3
p. 245v3sq. 5 ἔξιν] τάξιν F φησίν] φυσικὴν M 6 ἡ (post τινα) om. F
7 μεταλλαγὴ μεταβολὴ F ἐπιζητεῖ F 8 ἔλεγε δὲ F 11 γενομένη F
τοῦ om. M 12 δὲ om. F γενόμενον F 14 τοῦ om. M post κατηγ.
add. καλεῖται M 15 ἀλλοίωσίς φησιν M 16 λέγοντο] γένοντο M 17 ὡς]
ἡ F 18 ἔσται] ἔστιν M ὑγεία M ἔλαν] εἰ F 25 θεωροῖτο M ἀψύχω—
ἐμψύχω M 29 φημὶ] λέγω M καὶ (ante ἔνδου) om. F 30 σχήματος] σώμα-
τος M 31 τὰ χρώματα] κατὰ χρῶμα F περὶ] κατὰ F 33 καὶ om. F
κράτιν F 34 τῆς οὐσίας πάντη om. F

μενούσης ἡ μεταβολή περὶ μόνην τὴν ἐπιφάνειαν γίνεται· ἔὰν γάρ εἰληφθεῖς κηρὸν ποιήσωμεν αὐτῷ τρίγωνον σχῆμα, εἴτα πάλιν μεταλλάξαντες αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τριγώνου ποιήσωμεν σφαιραν, οὐδεμίαν μεταβολὴν τῆς οὐσίας ποιήσαντες τὸ σχῆμα μόνον ἡμείψαμεν· οὐδὲν γάρ ἡττον ἔσται κηρὸς καὶ 5 τριγώνου ἔχων σχῆμα καὶ σφαιρικόν.

p. 9a10 Εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἔξεις καὶ διαθέσεις.

"Ωσπερ γάρ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος κατηγορεῖται τὸ ὄνομα, οὗτο καὶ τῆς ἔξεως καὶ τῆς διαθέσεως κατηγορεῖται ἡ διάθεσις, καὶ ἔστι μὲν ἡ ἔξις καὶ διάθεσις κατὰ τὴν κοινὴν αὐτῶν κατηγορίαν, οὐκ ἔστι δὲ 10 ἡ διάθεσις καὶ ἔξις· τῶν γάρ διαθέσεων ἡ μὲν διαιρεῖται εἰς ἔξιν καὶ διάθεσιν. ἡ δὲ ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὴν ἔξιν.

p. 9a14 Ἔτερον δὲ γένος ποιότητος.

Τῆς ποιότητος γένους οὕσης διὰ τί τῶν εἰδῶν αὐτῆς τὸ μὲν πρῶτον λέγει τὸ δὲ δεύτερον; φαμὲν δτι καθὸ μὲν ποιότητες οὐκ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον 15 αὐτῶν τὸ δὲ δεύτερον, | ἀλλὰ μόνον ἀξιώματι διαφέρει, ὡς ἂν καὶ ἀνθρω- 124r πος ἵππου. πῶς δὲ τῆς ποιότητος γένος φρσί, καὶ μὴν γενικώτατον ἔστι γένος; γένος εἶπεν ἀντὶ τοῦ εἰδούς, ἵνα δεῖξῃ δτι οὐκ ἔστιν εἰδικώτατον εἶδος, ἀλλὰ γένος μὲν ὑπάλληλον, εἶδος δὲ ὑπὸ τῆς ποιότητας ἀναφερόμενον, ὡς ἂν εἰποιμεν τῆς οὐσίας γένος εἰναι τὸ ζῆν ἀντὶ τοῦ ὅπ' 20 αὐτὴν γένους.

Δεύτερον οὖν τοῦτο ἀποδιδωσιν εἶδος ποιότητος τὸ κατὰ δύναμιν καὶ ἀδύναμίαν. λέγει δὲ πυκτικὸς ἡ δρομικὸς τοὺς φύσιν ἔχοντας ἐπιτηδείαν πρὸς τι τῶν τοιούτων, τοῦτ' ἔστι τοὺς δυνάμεις τοιούτους ὄντας. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶδος τῆς ποιότητος ἐνεργείᾳ θεωρεῖται ἡ τε ἔξις καὶ ἡ διάθε- 25 σις, τὸ δὲ δεύτερον δυνάμεις· οἱ γάρ δυνάμει πύκται ἡ δρομικοὶ ἐπιτηδειότητα εἰς τοῦτο ἔχειν λέγονται κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἡ ἀδύναμίαν. ἔὰν δὲ πύκτης ἡ δρομεὺς ἐνεργείᾳ ἦ, οὐκέτι κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἡ ἀδύνα- 30 μίαν λέγεται, ἀλλ᾽ ἔξιν καὶ διάθεσιν.

1 γένεται] λέγεται M 2 ποιήσωμεν scripsi: θήσωμεν F: θήσομεν M post σχῆμα add. ἡ κύβον F μαλάξαντες F 3 τρίγωνον M 5 post σφαιρικόν add. Διπλῆν τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίησατο, ἐπει διπλοῦν καὶ τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα, ἡ ὡς αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ νῶ μόνω νοούμενον ἡ ὡς αἰσθῆσει ληπτόν. καθ' αὐτὸ μὲν ὡς αὐτὸ τὸ τῆς ποιότητος γένος οἷον ἡ καθόλου λευκότης, αἰσθῆσει δὲ ληπτόν ὡς τὸ αἴτιον λαβὸν (potius τὸ μεταλλόν) αὐτῆς καὶ παρωνύμως ἀπ' αὐτῆς ὄνομασθὲν οἷον τὸ λευκὸν σῶμα. Τὸ πλεοναχῶς ἐνταῦθα οὐ τὸ δημιουρός σημαίνει ἀλλὰ τὸ διαφόρως· γένος γάρ γενικώτατον ἡ ποιότης συνωνύμως τῶν ἔσωτῆς εἰδῶν κατηγορούμενον M 8 διάθεσις] διάθεσεις (sic) F 11 ἡ δὲ] ἡττον M 12 ἔτε- 35 ρον] δεύτερον M 13 γένος Vat. 2173: γένος FM 14 λέγομεν F 15 ἀν] ἔὰν F 16 τὴν ποιότητα F 17 τοῦ om. M 18. 19 ἀναφερ.] φερόμενον F 20 γένον] γέ- 40 νος F 25 οἱ] οὐ F 26 ἔχοντες M ἀδυν. εἰναι M 27 δὲ] γάρ M πύκτης ἡ δρομεὺς] δρομεὺς ἡ πυκτικὸς F ἡ ante πύκτης colloc. M 28 ἔξει καὶ διαθέσει M

p. 9a16 Οὐ γὰρ τῷ διακεῖσθαι πως.

Οὐ τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐνεργείᾳ τοιούτους λέγομεν, ἀλλὰ τῷ δύναμιν αὐτοὺς ἔχειν τοιαύτην.

p. 9a21 Ὡγιεινοὶ δὲ λέγονται τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν.

'Ιστέον ὅτι λέγεται δύναμις ἡ τῷ πεφυκέναι ποιεῖν, καθάπερ λέγομεν πύκτην τὸν δυνάμενον πλήττειν. ἡ τῷ πεφυκέναι μὴ πάσχειν, καθάπερ λέγομεν τὸν ὑγιαίνοντα δύναμιν ἔχειν τοῦ μὴ πάσχειν καὶ πάλιν τὸν νοσοῦντα λέγομεν δύναμιν ἔχειν τοῦ πάσχειν. εἰ δέ τις εἴποι τὴν ἀδύναμίαν μὴ εἶναι ποιότητα, ἐλέγχομεν τοῦτον ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῇ· τὴν γὰρ δύναμιν οὐδεὶς ἔστι οὕτως ἡλίθιος, ὃς φησι μὴ εἶναι ποιότητα· ἀποδέξειται δὲ ὅτι ὡς ἂν ἔχῃ τὸ ἔτερον τῶν ἐναντίων, οὕτως ἔχει καὶ τὸ ἔτερον· καὶ γὰρ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος ἀνάγονται. λέγεται τοίνυν καὶ ἡ ἀδύναμία τριχῶς· λέγεται γὰρ ἀδύναμία (ἐπί) τοῦ μὴ πεφυκότος ποιεῖν, ὥσπερ τὸν 15 νοσοῦντα λέγομεν ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ ποιεῖν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ πεφυκότος πάσχειν, ὥσπερ τὸν ὑγιαίνοντα λέγομεν ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ παθεῖν. λέγομεν δὲ πάλιν τὸν νοσοῦντα ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ μὴ παθεῖν, τοῦτ' ἔστι τὴν τοῦ πάσχειν δύναμιν· ἡ γὰρ ἀπόφασις τοῦ μὴ παθεῖν δύναμιν εἰσάγει τοῦ παθεῖν καὶ τούναντίον ἡ ἀπόφασις τοῦ παθεῖν δύναμιν 20 εἰσάγει τοῦ μὴ παθεῖν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν· λέγεται γὰρ δύναμις ἡ πρὸς τὸ καθόλου, ὡς ἐὰν λέγωμεν δύναμιν ἔχειν πάντα ἄνθρωπον γεωμετρεῖν, ἡ πρὸς τὸ ῥαδίως. ὡς ὅτι ὁ δεῖνα ἄνθρωπος δύναμιν ἔχει τοῦ γεωμετρεῖν ἀντὶ τοῦ ῥαδίως δύναται γεωμετρῆσαι. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀδύναμίας· λέγομεν γὰρ καὶ αὐτὴν ἡ πρὸς τὸ μὴ πεφυκός δλῶς γεωμετρεῖν 25 οἷον τὸν κύνα, ἡ πρὸς τὸν δυσκέρπιον γεωμετροῦντα οἷον τὸν νωβῆ. οἷον οἱ μὲν νοσώδεις δύναμιν ἔχουσι τοῦ πάσχειν τι ῥαδίως, ἀδύναμίαν δὲ τοῦ μὴ πάσχειν, οἱ δὲ ὑγιεινοὶ τὸ ἀνάπταντιν. |

2 οὖ] ἀντὶ τοῦ οὐ γὰρ M ἀλλὰ — τοιαύτην (3) om. F 6 ίστέον δ ὅτι πολλαχῶς M
 6. 7 τῷ] τὸ F 7 τὸν πύκτην ποιεῖν τῷ δύνασθαι πλήττειν M post πάσχειν addas
 ἡ τῷ πεφυκέναι πάσχειν 8. 9 λέγ. τὸν νοσοῦντα colloc. M 9 μὴ om. M 10 τοῦ
 το F 11 οὐ φησι μὴ M 14 τριχῶς — ἀδύναμία om. F 16 πεφυ-
 κότα F 18 ἡ γὰρ ἀπόφασις — τούναντίον (19) om. F 19 ἡ ἀπόφ.] ἡ γὰρ ἀπόφ. F
 20 ἔστι δὲ καὶ ἄλλως — γνωθῇ (25) eicias ἔστι — εἰπεῖν om. F 20. 21 ἡ πρὸς τὸ
 καθόλου ἡ πρὸς τὸ ῥαδίως. ὅμοίως δὲ καὶ ἡ ἀδύναμία. οἷον λέγομεν καθόλου δύναμιν ἔχειν
 πάντα ἄνθρ. γεωμετρεῖν, πρὸς δὲ τὸ ῥαδίως λέγομεν ὅτι ὁ δεῖνα ἄνθρ. δύναμιν ἔχει τοῦ γεωμε-
 τρεῖν ἀντὶ κτλ. M 21 λέγωμεν scripsi: λέγομεν F 24 γεωμετρῆσαι F 25 οἷον
 (primum) om. F τὸν (alt.)] τὸ F: evan. M 25. 26 οἷον οἱ μὲν γὰρ F
 27 post ἀνάπταντιν add. τὸ δὲ μὴ πάσχειν ὑπὸ τῶν τυχόντων ῥαδίως πάνυ ἀκριβῶς εἰπεῖν,
 οἷον ὑπὸ καύματος ἡ ἀνέμου, ἡ ἀπλῶς ὑφ' ᾧ οὐχὶ πέφυκε πάσχειν τὰ ὑγιεινά· πάθοι γὰρ
 ἀν ὑπὸ ξιφους ἡ ἄλλου τινὸς τοιούτου F

p. 9a28 Τρίτον δὲ γένος ποιότητος. |

124v

Πάλιν ὁδὸς γένος ἀντὶ εἰδούς εἶπεν. τοῦτο δὲ θεωρεῖται τετραγῶς¹ 125· ἦ, γάρ παντὶ τῷ εἴδει πάρεστι καὶ λέγεται παθητικὴ ποιότητος ὡς ἡ ἐν τῇ χιόνι λευκότης, ἦ οὐ παντὶ μὲν ἀλλὰ τισί, φυσικῶς μέντοι καὶ ἐκ γενετῆς, 5 καὶ ὄμοιώς λέγεται παθητικὴ ποιότητος τοῖς Αἰθίοψιν ἡ μελανία, ἦ οὐ φύσει μὲν ἀλλ᾽ ἐπίκτητον καὶ δυσαπόβλητον καὶ λέγεται πάθος ὑπὸ τὴν ποιότηταν ἀναφερόμενον ὡς ἡ ὑπὸ μακρᾶς νόσου ἡ ἴκτερικοῦ νοσήματος ωχρίασις, ἦ ἐπίκτητον καὶ εὐαπόβλητον ὡς ἡ ἐρυθρότης, ὡς ἂν τις ἦ 10 δὲι αἰδῶ ἐρυθράσῃ ἦ διὰ δέος ωχρίασῃ, καὶ λέγεται πάθος ὑπὸ τὸ πάσχειν ἀνυπερήμενον· οὐ γάρ δὴ τὰ μετέχοντα ποιὰ κατὰ ταῦτα λέγεται. ἴστεον δὲ διὰ ταῦτα οὐ μόνον περὶ τὸ σῶμα θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ψυχήν.

Διγῶς δὲ αἱ παθητικαὶ ποιόντες· ἦτοι γάρ ἀπὸ τοῦ αὐτὰ πεπονθέναι καὶ διὰ πάθους πεποιωσθαι παθητικὴν ἔχειν ποιότητα λέγεται ἦ ἀπὸ τοῦ 15 τὴν αἰσθησιν ἡμῶν πάσχειν κατὰ τὴν τούτων ἀντίληψιν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πυρός· οὐ γάρ αὐτὸν τὸ πῦρ πέπονθεν, ἵνα θερμανθῇ, ἀλλ᾽ ἡμεῖς τοῦτο· πάσχομεν κατὰ τὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ θερμαινόμενοι, καὶ τὸ μέλι ὄμοιώς, καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ποιότητές εἰσιν ὡς εἰδος καὶ οὐσία ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, 20 καὶ ἀπὸ τοῦ τὴν αἰσθησιν πάσχειν ὑπὸ τούτων παθητικὰς ποιότητας ἔχειν λέγεται· τὸ μέντοι σῶμα τὸ αὐτὸν λευκὸν γεγονέναι παθὸν παθητικὴν ἔχειν ποιότητα· συμβεβήκος γάρ αὐτῷ τὸ λευκόν καὶ ἐπίκτητον, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ οὐδὲ εἰδος. πάσχει μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τούτων ἡ αἰσθησις, ἀλλ᾽ ἐπεὶ κυριωτέρον παθητικὸν λέγεται τὸ αὐτὸν πεπονθός τοῦ πάθος ἐμποιοῦντος, ἐφ' ὃν ἐστιν ἄμφω, ἐπὶ τούτων ἵσως ἄμεινον ἀπὸ 25 τοῦ κυριωτέρου τὴν ἐπίκλησιν αὐτοῖς γενέσθαι.

p. 9b1 Οὕτε γάρ τὸ μέλι τῷ πεπονθέναι τι λέγεται γλυκό.

Οὕτε γάρ πρότερον δίχα δὲν γλυκύτητος δεύτερον ταύτην ἐδέξατο ἀπό τινος πάθους, ἀλλ᾽ αὐτὴν ὥσπερ οὐσιώδης ἐστίν.

2 πάλιν — εἶπεν] γένος πάλιν εἶπεν ἀντὶ εἰδούς M τετρ. θεωρ. colloc. M 4 post λευκότης add. ἦ ἐν κύκνῳ M γενετῆς] γενέσεως F 5 καὶ ὄμοιώς — ποιότητος om. F; haec post μελανία ponas οὐ om. M 6 ἐπίκτητος καὶ δυσαπόβλητος FM (cf. v. 8) 8 ἐπίκτητος καὶ εὐαπόβλητος M ἦ (post τις) om. M 10 λέγονται F 14 πάθος M πεποιωσθαι scripsi: πεποιεῖσθαι F: πεποιησθαι M 16 τοῦτο om. F 17 ὄμοιώς ante καὶ colloc. M 19 ὑπὸ τούτων] ἀπ' αὐτῶν M 20 αὐτὸν — παθητικὴν] αὐτὸν λέγομεν τὸ παθ. F 21 ἔχειν M: ἔχον F 22 οὐδὲν] οὐδὲν F 23 ἐπεὶ κυρ.] ἐπικυρ. M λέγει M 24 πάθος Philop.: πάθους codd. ἵσως ἐπὶ τούτων (ἄμεινον om.) F 25 γενέσθαι om. F 27 οὕτε] an οὐδὲ?

p. 9b11 Ὅτι μὲν οὖν γίγονται διά.

Εἰπὼν τὰ χρώματα παθητικάς ποιότητας εἶναι | τῷ ἀπὸ πάθους 125v ἐγγίνεσθαι τοῦτο κατασκευάζει καὶ θείκνυσιν οὕτως ἔχον.

p. 9b19 Ὅσα μὲν οὖν τῶν τοιούτων συμπτωμάτων.

5 Τὰ χρώματα συμπτώματα εἰπε διὰ τὸ ἄλλοις πάθεσιν ἐπισυμβαίνειν.

p. 9b27 Ὁμοίως γάρ ποιοὶ κατὰ ταῦτα λεγόμεθα.

Ποιότης γάρ ἐστι καθ' ἥν ποιοὶ λέγονται. *(εἰ οὖν οὐ λέγονται ποιοὶ)* ἀπὸ τῶν εὐαποθλήτων παθῶν, δῆλον ἔτι οὐδὲ ποιότητες ταῦτα λέγονται.

10 p. 9b33 Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν ψυχήν.

Οὐ μόνον, φησί, περὶ τὸ σῶμα μεωροῦνται αἱ παθητικαὶ ποιότητες καὶ τὰ πάθη, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ψυχήν.

p. 9b35 Ὅσα γάρ ἐν τῇ γενέσει εὐθύς.

"Ωσπερ γάρ ἡ ἐν τῷ Αἰθίοπι μελανία ἐκ γενετῆς οὖσα παθητικὴ 15 ποιότης λέγεται, οὗτω καὶ ἡ ἐκ γενετῆς ἔκστασις ἢ ἡ ὅργὴ παθητικὴ ποιότητες λέγονται.

p. 10a2 Ὁμοίως δὲ καὶ ὅσαι ἔκστάσεις.

Πάλιν ὁσπερ ἡ ἀπὸ μακρᾶς νόσου γενομένη ἄχροια λέγεται παθητικὴ ποιότης, οὗτω καὶ ἡ ἀπὸ τινος συμπτώματος ἔκστασις ἢ ἄλλο τι 20 παθητικὴ ποιότης λέγεται.

p. 10a12 Τέταρτον δὲ γένος ποιότητος.

"Ἐτι δὲ τέταρτον εἰδος παραδίδωσι τῆς ποιότητος, γένος καὶ τοῦτο ἀντὶ τοῦ εἰδούς εἰρηκώς. ἔστι δὲ συγῆμα καὶ μορφή. ἐπὶ πλέον δὲ τὸ

2 παθητικὴν ποιότητα F 5 τὰ χρώματα om. M 7 lemma om. F ταῦτας Aristot. 8 ποιότης γάρ ἐστι] καὶ ποιότης φησὶ (ἐστὶ superser.) F εἰ οὖν — ποιοὶ Philop.: om. codd. 9 οὐδὲ] καὶ οὐ F 11 φησὶ om. M 13 τε γάρ F εὐθύς ἐν τῇ γεν. colloc. M 14 γάρ om. F 15 καὶ om. M ἢ (ante ὅργὴ) om. F 17 ὅσας ἄλλας ἔκστάσεις F 19 τινων συμπτωμάτων M 22 ἔτι δὲ] τὸ M 23 τοῦ om. F

σχῆμα τῆς μορφῆς· πᾶσα γάρ μορφὴ καὶ σχῆμα ἔχει, οὐ πᾶν δὲ σχῆμα καὶ μορφὴν ἔχει· διὰ τοῦτο γάρ ὡς κυριώτερον καὶ καθολικώτερον προέπει καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ σχῆμα τῆς μορφῆς· ἡ γάρ μορφὴ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων μόνον λέγεται. τὸ δὲ σχῆμα καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων.

5 p. 10a12 "Ἐτι δὲ πρὸς τούτοις.

Λέγεται γάρ καὶ κατὰ ταῦτα ποιὰ τὰ μετέχοντα, οἷον ἀπὸ τῆς εὐθύ-
τητος εὐθεῖα λέγεται γραμμὴ καὶ ἀπὸ τῆς καμπούλης ἡ καμπούλη, καὶ
ἔστι πάμῃ τῆς γραμμῆς εὐθύτης καὶ καμπούλης.

p. 10a16 Τὸ δὲ μανὸν καὶ τὸ πυκνόν.

10 Δόξειεν εἶναι φησιν, ἐπεὶ κατὰ ἀλήθειαν οὐκ εἰσὶ ποιότητες· πυκνὸν γάρ ἔστιν οὐ τὰ μόρια σύνεγγυς κεῖται ὡς μὴ δύνασθαι δέξασθαι ἑτερο-
γενὲς σῶμα, μανὸν δὲ τὸ διεστηκότα ἔχον τὰ μόρια ὡς δύνασθαι δέξασθαι ἑτερογενὲς σῶμα. | οὐκοῦν θέσιν τινὰ μᾶλλον φαίνεται τὰ μόρια αὐτῶν 126r
δηλοῦντα. μανὸν δὲ ἔλαβε τὸ ἐξ ἐπιεγνήσεως, οἷον ἐάν τις τὴν χεῖρα
15 πληράσῃ καρύων, καὶ φαίημεν τὸ ἐκ πάντων συγκείμενον σῶμα μανὸν διὰ τὴν ἀράσιν· αὐτὸς γάρ ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει ἄλλως διορίζει τὸ μανὸν καὶ τὸ πυκνόν.

p. 10a25 "Ισως μὲν οὖν καὶ ἄλλος.

Παραστήσας ήμιν τὰ τέσσαρα τῆς ποιότητος εἰδῆ ἐπάγει τὸ συμπέ-
20 ρασμα καὶ φησιν δτι οὗτοι οἱ τρόποι τῆς ποιότητος. βιουλόμενος δὲ ήμᾶς μὴ ἐπαναπαύεσθαι τοῖς παρὰ τῶν ἀρχαίων λεγομένοις μηδὲ ἀργοὺς μένειν ὅλλα καθ' αὐτοὺς ζητεῖν, φησὶν δτι ίσως ἀν καὶ ἄλλος φανείη τρόπος ποιότητος.

p. 10a27 Ποιότητες μὲν οὖν εἰσὶ αἱ εἰρημέναι.

25 Ποιότητες, φησίν, οἷον λευκότης μελανία καὶ τὰ τοιαῦτα, | ποιὸν δὲ 126v
τὸ μετέχον τῶν ποιοτήτων, οἷον λευκὸν σῶμα καὶ μέλαν καὶ γλυκὺ καὶ
τἀλλα. καὶ αἱ μὲν ποιότητες μετέχονται, τὰ δὲ ποιὰ μετέχει καὶ παρ-

2 ὥστι ἐπειδὴ F 3 καὶ om. M γάρ om. F 4 μόνων τῶν ἐμψ. M
δὲ om. F post ἀψύχων add. καὶ ἐπὶ ἐμψύχων F 10 δόξειαν μὲν εἶναι φ.
ποιότητης ἐπεὶ F 11 ἐκ τοῦ σύνεγγυς F 12 ἐπιδέξασθαι M 15 αἱ φῶμεν?
ἐν σῶμα εἶναι μόνον (μανὸν om. M) 16 ἀρέσασιν F ἐν τῇ Φυσ. ἀκρ.] cf. Δ 9
p. 216v30 18 οὖν] ἀν τις εἴη F 19 τὰ om. F 22 καθ' αὐτοὺς] καὶ ήμᾶς αὐ-
τοὺς M δτι καὶ F ὅλλως F 24 μὲν om. F εἰσὶ φησὶν αἱ F
25 ποιότητες φησὶν om. F

νύμως ἀπὸ αὐτῶν λέγεται. ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐπὶ πάντων τοῦτο ἔστιν ὡς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς (οὐ γάρ λέγεται ὁ μετέχων παρωνύμως ἐκ ταύτης ἀρετᾶς ἀλλὰ σπουδαῖος), διὰ τοῦτο εἰπεν ἡ ὑπωσιόν ἄλλως.

p. 10^a34 Οἶον ὁ δρομικός.

5 Ὁ γάρ πυκτικὸς ὁ καὶ ἐπιτηδειότητα λεγόμενος, ἣν φησιν αὐτὸς δύναμιν, οὐκ ἀπό τινος ὠνομάσθη ποιότητος· οὐ γάρ δὴ ἀπὸ τῆς πυκτικῆς· ἐπιστήμη γάρ αὗτη. καὶ μὴν οἱ τελείως καὶ ἔξει μετέχοντες αὐτῆς οὗτοι καλούνται ἀπὸ αὐτῆς πύκται παρωνύμως. ὅμοίως δὲ καὶ ὁ δρομικός· καὶ γάρ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ποιότητος καλεῖται.

10 p. 10^b5 Ἐγίστε δὲ καὶ δνόματος κειμένου.

Πολλάκις δὲ καὶ δνόματος κειμένου τῇ ποιότητι οὐ λέγεται παρωνύμως ἐξ αὐτῆς ὁ μετέχων αὐτῆς· οὐδὲ γάρ λέγομεν ἀρεταῖον ἀλλὰ σπουδαῖον.

p. 10^b12 Οἶον ἡ δικαιοσύνη.

15 Ἐπὶ τὸ ἴδιον τῆς ποιότητος μέτεισι· φησὶν οὖν ἴδιον τῆς ποιότητός ἔστι τὸ ἐπιδέχεσθαι ἐναντιότητα. ἐκβάλλει δὲ αὐτό· οὐ πάσαις γάρ ὑπάρχει ταῖς ποιότησι· τῷ γάρ ὡχρῷ ποιῷ ὅντι οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, οὐδὲ τῷ πυρρῷ καὶ ὅμοίως οὐδὲ ταῖς ἄλλαις τοιαύταις ποιότησι. δῆλον δὲ ἔστι, φησίν, δι τοῦ ὃ ἣν κατηγορίαν ἀνάγεται ἔτερον τῶν ἐναντίων, ὅπερ 20 ταύτην ἀνάγεται καὶ τὸ ἔτερον ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπὸ ἄλλην κατηγορίαν αὐτὸν ἀναφέρειν.

p. 10^a26 Ἐπιδέχεται δὲ τὸ μᾶλλον. |

Ἐτερον παρακολούθημα τοῦ ποιοῦ τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπττον. καὶ εἰκότως οὐδὲ τοῦτο πάντως παρακολουθεῖ· εἴρηται γάρ δι τοῦ 25 ὄπου ἐναντιότης θεωρεῖται, ἐκεῖ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπττον, ὅπου δὲ οὐκ

2 ἐκ ταύτης παρ. colloc. M 4 lemma om. F 5 ὁ γάρ πυκτ.] ὁ πυκτ. φησὶ F
5. 6 ἥν — δύναμιν om. F 6 post ποιότητος add. ἀλλ᾽ ἥν αὐτῆς (?) δύναμιν φυσικήν F 6. 7 post πυκτικῆς add. ὠνομάσθη πυκτικός F 7 μὴν] εἰ μὴ F
8 οὗτοι scripsi: οἱ F: οὕτως M 9 καὶ γάρ M: καὶ γάρ καὶ F: scribas οὐδὲ γάρ
11 πολλάκις — κειμένου om. F 14 pro lemmate habet εἰτα F ἡ om. Aristot.
15 τῆς (alt.) om. M 16 ἔστι τὸ om. M 17 ἐναντιότητας M 16. 17 ὑπάρχει
γάρ οὐ πάσ. colloc. M 18 καὶ ὅμοίως — ποιότησι om. M 19 ἔστι φησὶν om. M
ἔτερον Philoponi ed. Ald.: ἔκστον Amm. et Philop. codd. 19. 20 ὑπὸ ταύτην] ὅπερ
αὐτὴν M 20 ἀνάγεται scripsi: ἀνάγεσθαι F: om. M 22 δὲ om. F 24 εἰκότως
(καὶ om.) post παρακολ. colloc. M εἴρηται] cf. p. 50,10 sq. 65,14. 15

εστιν αὕτη, οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον. ἐπεὶ γοῦν ὑπάρχει ἐν τῷ ποιῶ
ἐναντιότης, ὑπάρχει τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, ἐπειδὴ δὲ οὐ πᾶσιν, οὐδὲ
τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον πᾶσιν ὑπάρχει· δικαιοσύνη γάρ δικαιοσύνης οὐ
πάνυ φασὶ μᾶλλον καὶ ἡττον λέγεσθαι, ἡττον μέντοι καὶ μᾶλλον μετέχειν
οἱ τοὺς μετέχοντας τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ὄγειας λέγεται.

p. 11a2 Ἀναμφισβήτητως ἐπιδέχεται.

Οσα μέντοι ἀπὸ τούτων παρωνύμως λέγεται, ὅμολογουμένως ἐπι-
δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον. ἀπορήσας δὲ δι' οὐ λέγεται δικαιοσύνη
μᾶλλον καὶ ἡττον, εἰσαεν αὐτὸν ἀδιάρθρωτον. φαμὲν τοίνυν διτὶ ἐπιδέχεται
10 ἡ δικαιοσύνη τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον· ἥντικα γάρ λέγομεν μᾶλλον δικαιον
τόνδε τοῦδε, δῆλον διτὶ καθὸ μετέχει οὗτος μᾶλλον δικαιοσύνης ἥπερ
ὅδε· ὥστε ἐπιδέχεται ἡ δικαιοσύνη τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον.

p. 11a5 Τρίγωνον δὲ καὶ τετράγωνον.

Οὐδὲ γάρ τρίγωνον τριγώνου μᾶλλον καὶ ἡττόν ἐστι τρίγωνον οὐδὲ
15 τὴν πεντάγωνον τοῦ τετραγώνου μᾶλλον κύκλος ἐστί· δεῖ γάρ εἰ μέλλοιεν
ώς κύκλοι συγκρίνεσθαι ἀμφότερα ἐπιδέχεσθαι τὸν τοῦ κύκλου λόγον. εἰ
δὲ οὐδὲ ἐπιδέχονται, οὐδὲ συγκρίνεσθαι τὴν ἀρχὴν δυνήσονται. οὐδὲ γάρ
εἴποι τις τὸν βοῦν μᾶλλον τοῦ λίππου εἶναι ἀνθρώπον, ἐπεὶ μηδέτερος αὐ-
τῶν τὸν τοῦ ἀνθρώπου ὄρισμὸν ἐπιδέχεται. οὐκοῦν καὶ ἐπὶ τῶν σχημά-
20 των ὁσαύτως· πάντα γάρ τὰ σχήματα τὰ ἐπιδεχόμενα τὸν τοῦ κύκλου
ὄρισμὸν διμοίως κύκλοι εἰσὶ, καὶ δισα τὸν τριγώνου ὄρισμὸν ἐπιδέχεται,
διμοίως τρίγωνά εἰσι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ώσαύτως.

p. 11a9 Τῶν δὲ μὴ ἐπιδεχομένων.

"Οσα δὲ οὐκ ἐπιδέχεται τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ συγκρίνεται· διὸ οὐ πάντα
25 τὰ ποιὰ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον.

p. 11a15 Τῶν μὲν οὖν εἰρημένων οὐδέν. |

'Αποδοκιμάζει ἐνταῦθα τὰ δύο παρακολουθήματα τοῦ ποιοῦ ὡς μὴ 127^η
πάντη τῷ ποιῷ παρακολουθοῦντα. μεταβαίνει δὲ εἰς τὸ κυρίως λόγιον καὶ φησιν

1 αὕτη om. M post ἡττον add. ὑπάρχει M 2 πᾶσιν] πάσῃ F 3 πᾶσιν] πάσῃ
F: om. M δικαιοσύνη μὲν γάρ δικαιοσύνης ut lemma M 3. 4 οὐ πάνυ — λέγεσθαι
om. M 4 καὶ μᾶλλον om. F 11 an διτὶ λέγομεν? μετέχειν F οὗτος om. F
11. 12 ἥπερ ὅδε om. F 14 γάρ om. F 16 ως] οἱ F ἀμφότερα ἐπιδέχεσθαι om. F
(ἔχειν post λόγον add.) 18 ἐπειδὴ M 20 οὐ πάντα F τὰ (alt.) om. F
21 ἐπιδέχεται om. F 22 τρίγωνόν ἐστι F 23 δὲ om. F 24 τὴν ἀρχὴν] scribas τὸν
αὐτὸν ὄρισμόν 25 ἐπιδ. τὰ ποιὰ colloc. M 27 ἐνταῦθα om. M 28 παντὶ M

ὅμοια δὲ καὶ ἀνόμοια· ἐπ' οὐδεμιᾶς γάρ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἀρμόζει τοῦτο τὸ ἴδιον.

p. 11^a 20 Οὐδὲ τὰ παράττεσθαι.

Ἐπειδὴ γέγονε πολλὰ τῶν πρός τι ἀπαριθμητά τινας διαιρευτάνων 5 περὶ ποιοῦ, φησίν δι τούτου οὐδὲ περὶ τούτου ἀπορεῖν, ἐπειδὴ περὶ ποιοῦ ἡνὶ λόγος· πολλὰ γάρ τῶν πρός τι ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀνηγάγομεν οἷον ἔξιν καὶ διάθεσιν· ή γάρ ἔξις τινὸς ἔξις λέγεται καὶ η διάθεσίς τινος διάθεσις. ἐπιλύεται δὲ τοῦτο διγύρως.

p. 11^a 23 Σχεδὸν γάρ ἐπὶ πάντων.

10 Πρώτη τῆς ἀπορίας ἐπίλυσις αὕτη· φησὶ γάρ τὰ μὲν γένη τῶν ποιοτήτων ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεσθαι, τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὸ ποιόν, οἷον η̄ μὲν ἐπιστήμη λέγεται τῶν πρός τι (τινὸς γάρ ἐπιστήμη λέγεται), η δὲ γεωμετρία οὐκ ἔστι τῶν πρός τι· οὐ γάρ λέγεται τινος γεωμετρία, ἀλλ’ εἰ ἄρα, τινὸς ἐπιστήμη, καὶ αὕτη μὲν ἐπιπόλαιος η̄ λύσις. ἀκριβεστέρα 15 δὲ η̄ ὅστερον· ἐπιστήμονες γάρ λεγόμεθα, φησίν, οὐ τῷ μετέχειν ἀπλῶς ἐπιστήμης, ἀλλὰ τῷ μετέχειν η̄ μουσικῆς η̄ γεωμετρίας η̄ ἀλλῆς τινός. καὶ ἐκείνη μὲν τῶν πρός τι ὡς ἀόριστος οὖσα, τὰ δὲ εἰδῆ αὐτῆς οὐκέτι ὥρισται γάρ καὶ οὐ λέγομεν τὴν μουσικὴν η̄ τὴν γεωμετρίαν τινὸς μουσικὴν η̄ γεωμετρίαν ἀλλὰ ποιότητας· ποιοὶ γάρ κατὰ ταύτας λεγό- 20 μεθα. ὅστε τὸ μὲν γένος ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεται τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὴν ποιότητα. ἵνα δὲ ἀκριβεστέρον τοῦτο μάθωμεν, ἐκ διαιρέσεως λάβω- μεν οὗτως· τῶν ὄντων τὰ μέν ἔστιν ὑποκείμενα ὡς η̄ οὐσία, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὰ συμβεβηκότα. | καὶ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὰ μὲν 128^r ἐν σχέσει ἔστιν καὶ γίνεται τὰ πρός τι, τὰ δὲ οὐκ ἐν σχέσει. τῶν δὲ μὴ 25 ἐν σχέσει ὄντων τὰ μὲν ἀμερίστως ὑπάρχει καὶ γίνεται ποιότης, τὰ δὲ μεριστῶς καὶ γίνεται τὸ ποσόν. οὐκοῦν οὐδὲν ἄτοπον τὸ μὲν γένος ὑπὸ τὰ πρός τι, τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀνάγεσθαι. καὶ αὕτη ἔστιν ἀκριβῆς ἐπίλυσις. ἄλλως τε δὲ οὐδὲν ἄτοπόν τινα τῶν ἀναφερομένων ἐπὶ ἔτεραν κατηγορίαν ἀναφέρεσθαι καὶ ὑπὸ τὰ πρός τι, μᾶλλον δὲ πᾶσα ἀνάγκη τὰ 30 ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναγόμενα ἀνάγεσθαι καὶ ὑπὸ ἄλλην τινὰ κατηγορίαν.

1 ὅμοιον—ἀνόμοιον F post ἀνόμοια add. κατὰ μόνας· Τὰ πρῶτα ἀπεδοκίμασε τοῦ ποιοῦ παρακολουθήματα, τοῦτο δὲ ὡς κυρίως ἴδιον προσφέρει τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον λέγεσθαι M γάρ] δὲ F 5 περὶ τοῦτου om. F 6 ὑπὸ] ἐπὶ F 7 post διάθεσιν add. εἰ ὀνομά- σαμεν ἔξιν καὶ διάθεσιν ἐνταῦθα πρός τι ὄντα M 11 ἀναφέρεσθαι] ἀνέρχεσθαι M 12 τῶν om. F τινὸς—λέγεται om. F 13 οὐκ ἔστι] οὐκέτι M λέγεται γάρ οὐ colloc. M γεωμετρία (alt.) om. M ante ἀλλ’ add. τὰ δὲ εἰδῆ ταύτης ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀναφέρεται M 14 εἰ] η̄ F ἐπιπόλαιος F 15 φησίν om. M ἀπλῶς] τινὸς F 18. 19 τινὸς— γεωμετρίαν om. F 19 ποιότητας scripsi: ποιά libri 22 αἱ οὐσίαι M 23 ως τὰ συμβεβηκότα καὶ om. M τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων om. F 24 δὲ (alt.) om. M 28 δὲ om. M 30 post ἀνάγεσθαι add. πάντως M κατ. τινά coll. F

είρηται γάρ δι τοια πράγματα οὐκ ἔχει τὰ πρός τι, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις θεωρεῖται. |

Περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν.

129^v

p. 11^b1 Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν ἐναντιότητα.
5

Δεῖ εἰδέναι δι τοια πρῶται κατηγορίαι τέσσαρες εἰσιν αἱ εἰρημέναι, οὓσια ποσὸν ποιὸν πρός τι, αἱ δὲ ἄλλαι οὗ γίνονται ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὓσιας πρὸς τὰς λοιπὰς τρεῖς· ἐκ γάρ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὓσιας καὶ τοῦ ποσοῦ ἐγένοντο δύο κατηγορίαι η τε ποῦ καὶ η ποτέ, καὶ 10 πάλιν ἐκ τῆς μίξεως τῆς οὓσιας καὶ τοῦ ποιοῦ γίνονται ἔτεραι δύο τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν, ἐκ δὲ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὓσιας καὶ τῶν πρός τι γίνονται αἱ λοιπαὶ δύο κατηγορίαι τὸ κεῖθαι καὶ τὸ ἔχειν. ἀποδοὺς δὲ τῶν τεσσάρων κατηγοριῶν τούς τε δρους καὶ τὰ παρακολουθήματα τῶν ληπτῶν ἔξ οὔτε τὰ ιδια εἶπεν οὔτε τοὺς ὄρισμοὺς ἀπέδωκεν οὔτε τὴν εἰς 15 τὰ εἰδῆ διαιρεσιν ὡς δυναμένων ἡμῶν ἐκ τῶν ρήμάτων καὶ ταύταις ἐπιστῆσαι. δεῖ οὖν ἡμᾶς ἑκάστου τόν τε ὄρισμὸν ἀποδοῦναι καὶ τὴν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρεσιν. ἔστιν οὖν ποιεῖν μὲν τὸ εἰς τι ἐνεργεῖν, τούτου δὲ εἰδῆ δύο· τὸ γάρ ποιοῦν η εἰς ἑαυτὸ ποιεῖ ὥσπερ η ψυχὴ ἑαυτὴν γιγνώσκουσα η εἰς ἔτερον ὡς τὸ θερμαίνειν. πάσχειν δέ ἔστι τὸ 20 ὑπό τινος ἀλλοιοῦσθαι. ὅμοίως δὲ καὶ τούτου εἰδῆ δύο· η γάρ ὡς εἰς φυτὸν ἀγόμενον πάσχει ὡς τὸ καίεσθαι η ὡς εἰς τελειότητα ἀναγόμενον, ὡς δταν εἴπωμεν πάσχειν τὴν δρασιν ὑπὸ τοῦ ὄρατοῦ.

1 εἰρηται] p. 78,11 3 Φωτίου περὶ τοῦ π. κ. π., tum post Photii expositionem ἀμμωνίου M
4 τὸ (ante πάσχειν) οι. F 6 δεῖ εἰδέναι — διαιρέσιν (17) post τοιαῦτα (p. 93,6) colloc. F
δεῖ δὲ M καὶ οι. F 7 πρός τι ποιόν colloc. F 8 τῆς οὓσιας — τρεῖς] τῶν
ἄλλων τεσσάρων F 10 δύο ἔτεραι γίν. colloc. F 11 τὸ οι. F 12 τὸ (utro-
biique) οι. M ἀποδοὺς — τούς τε (13)] διεξελθὼν δὲ περὶ τῶν τεσσ. κατ. καὶ ἀπο-
δοὺς αὐτῶν τούς τε M 15 εἰδῆ] ιδια M ταύτας M 16 τό τε ιδιον τόν τε
ὅρ. M 17 οὖν] τὸ F μὲν οι. F ἐνεργοῦν F 19 πάσχειν δέ] καὶ πά-
σχειν F 20 ὅμοίως δὲ καὶ τούτου] τούτου δὲ M ὡς οι. M 21 εἰς (alt.) post
τελ. coll. F 22 ἐναγόμενον M post ὄρατο add. ποῦ δὲ ἔστι τόπου δηλωτικόν.
τούτου δὲ εἰδῆ ξεῖ, ἀνά κατὰ δεξιὰ ἀριστερὰ ἐμπροσθεν διπισθεν. μέμψαιτο δ ἀν τις κάκει-
νους εὐκαίρως τούς οἰομένους κατὰ τὸν ἀριστοτέλη διεικύναι μηδὲ τὰ γενικώτατα γένη ἄλλα
κατὰ τὰ ἐλάττονα. πειρῶνται γάρ οὗτοι τὴν τε ποῦ καὶ τὴν ποτὲ κατηγορίαν ὑπὸ τὸ ποσὸν
ἀνάγειν συλλογιστικῶς. φασὶ γάρ οἱ η μὲν ποτὲ κατηγορία χρόνον σημαίνει, η δὲ ποῦ τόπον,
οἱ δὲ χρόνος καὶ ο τόπος ὑπὸ τὴν ποσότητα. πῶς οὖν οὐλγι καὶ αἱ προειρημέναι κατηγορίαι
ὑπὸ τὴν ποσότητα ἀν εἰεν; τούτου δὲ ἀληθοῦς ὅντος πῶς ἀν ἔτι ἀληθές εἴη τὸ τοῖς δέκα γε-
νικωτάτοις πειρίζεσθαι πάντα τὰ οὗτα, οἷου γέ ἔστι καὶ τούτων ἐλάττω; πρὸς οὓς ῥήτεον
οἱ η ποτὲ κατηγορία χρόνον ὡς οἰεῖσθε οὐ σημαίνει, ἀλλὰ τὸ ἐν χρόνῳ, οὐ μὴν οὐδὲ η ποῦ
κατηγορία τόπον δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ ἐν τόπῳ, οὐ ταύτων δὲ ο χρόνῳ τῷ ἐν χρόνῳ εἶναι οὐδὲ

κεῖσθαι δέ ἔστιν ή τοιάδε τοῦ σώματος θέσις, τούτου δὲ εἰδὴ τρία,
ἀνακεῖσθαι καὶ γίγνεσθαι ἐστάντι. ποτὲ δέ ἔστι γρύνω δηλωτικόν, καὶ τούτου
εἰδὴ τρία, ἐνεστῶς παρεληλυθώς μέλλων. ποῦ δέ ἔστι τόπου δηλωτικόν,
καὶ τούτου εἰδὴ ἔξι, ἀντί κατώ δεξιὰ ἀριστερὰ | ἔμπροσθεν διπισθεν. 130r
δέ ἔχειν δέ ἔστιν οὐσίας περὶ οὐσίαν περί οὐσίας· σημαίνει γάρ τὸ διποδέξιον
τὸ ὠπλίσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα. |

Ἡερὶ τῶν ἀντικειμένων.

131v

p. 11^b16 Περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων ποσαχῶς.

Σκοπός ἔστιν ἐνταῦθα τῷ Ἀριστοτέλει διδάξαι ἡμᾶς περὶ τῶν φωνῶν,
10 ὃν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν κατηγοριῶν ἐμνημόνευσεν, οὐ παντάπασι μὲν
ἡμῖν ἀγνώστων οὐσῶν ἐκ τῆς συνηθείας, δεομένων δὲ δύμας τινὸς διαρθρώ-
σεως καὶ διδασκαλίας. καὶ πρῶτον περὶ τῶν ἀντικειμένων φησί· καὶ γὰρ
ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς πρός τι τῶν ἀντικειμένων, ηνίκα ἔλεγε τὸ μέγα τῇ
μικρῷ ἀντικεῖσθαι οὐχ ὡς τὰ ἐναντία, ἀλλ’ ὡς τὰ πρός τι. βούλεται τοίνυν
15 διδάξαι ποσαχῶς λέγεται τὰ ἀντικείμενα καὶ φησιν ὅτι τετραχῶς ἀντίκειται,
ἢ ὡς τὰ πρός τι ἢ ὡς τὰ ἐναντία ἢ ὡς στέρησις καὶ ἔξις ἢ ὡς κατά-
φασις καὶ ἀπόφασις. ἵνα δὲ πραγματικῶς τοῦτο μάθωμεν, πῶς τὰ ἀντι-
κείμενα τετραχῶς λέγεται, λάζωμεν αὐτὰ ἐκ διαιρέσεως. τὰ ἀντικείμενα
ἢ ἐν λόγοις ἀντίκειται ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ
20 — Σωκράτης οὐ περιπατεῖ, ἢ ἐν πράγμασι, καὶ τούτοις ἢ σχέσιν ἔχουσιν
ἢ ὡς καθ’ αὐτὰ θεωρουμένοις· καὶ τὰ μὲν κατὰ σχέσιν λέγονται ἀντικεῖ-
σθαι ὡς τὰ πρός τι οἷον δεξιὸν ἀριστερόν, τὰ δὲ οὐ κατὰ σχέσιν ἀλλὰ καθ’
αὐτὰ ἀντίκειται, καὶ ταῦτα ἢ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα ἢ οὐ μεταβάλλει,

ὁ τόπος τῷ ἐν τόπῳ εἶναι, καθάπερ καὶ τὸ διποκείμενον τῷ ἐν διποκείμενῳ, οὔτε διλας
τὸ ἐν τινι τὸ αὐτὸ ἔκεινα τῷ ἐν ὧ ἔστιν. εἰ τοινυ μήτε τὸ ποτὲ χρόνον σημαίνει
ἀλλὰ τὸ ἐν χρόνῳ μήτε τὸ ποῦ τὸν τόπον ἀλλὰ τὸ ἐν τόπῳ, οὔτε δὲ τὸ ἐν τόπῳ οὔτε
τὸ ἐν χρόνῳ ποσότητος, πῶς οὐχὶ ἀναγκαῖς συναγμήσεται μήτε τὴν ποῦ κατηγορίαν μήτε
τὴν ποτὲ διπό ποσότητα εἶναι; συσταίεν γάρ συλλογισμοὶ τοιοῦτοι· τὸ ποτὲ τὸ ἐν χρόνῳ σημαί-
νει, τὸ ἐν χρόνῳ οὐ ποσότητος, τὸ ἄρα ποτὲ οὐ ποσότητος, καὶ πάλιν τὸ ποῦ τὸ ἐν τόπῳ δηλοῖ,
τὸ ἐν τόπῳ οὐ ποσότητος, τὸ ποῦ ἄρα οὐ ποσότητος. λέλυται ἄρα τὸ σόφισμα. M 1 κεῖθαι
δέ ἔστιν] ἔστι δὲ καὶ τὸ κεῖθαι F 2 δέ] γάρ F τὸ τοῦ χρόνου M 3 ποῦ δέ ἔστι—
σπισθεν post ὄρταο (p. 92,22) transp. M (cf. ibi notam) τὸ δὲ ποῦ ἔστι F 5 ἔχειν—
τοιαῦτα om. M 9 ante σκοπός add. πεπλήρωται ὁ περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγος καὶ ἀργε-
ται τοῦ μετὰ τὰς κατηγορίας τμήματος M σκοπός—ἀριστ.] ἔστι δὲ ὁ σκοπός ὡς εἴρη-
ται M 10 ἐν om. F 11 ἀγν. ἡμῖν colloc. M 12, 13 καὶ γάρ ἐμνημ.] ἐμνημ.
γάρ M 13 ἐν τοῖς πρός τι] potius ἐν τῷ ποσῷ, cf. 5^b15 sq. 14 τὰ (prius) om. F
15 τὰ ἀντικείμενα Philop.: ἀντικεῖσθαι FM 17 πραγματικῶς Laur. 72,5: πράγματι F:
πραγματιωδῶς M 19 post ἀντίκ. add. ἢ ἐν πράγμασι· ἐν μὲν λόγοις ἀντίκειται M
20 πράγματι F 21 ἢ ὡς] ἢ οὐ. ἢ ὡς M καὶ om. F 22 ἀριστερῷ M
23 ἀντίκ. καὶ ταῦτα fort. eiecas

καὶ εἰ μὲν μεταβάλλει, | ἀντίκειται ώς τὰ ἐναντία οἷον τὸ μέλκων τῷ 132^τ
λευκῷ, εἰ δὲ μὴ μεταβάλλει, ἀντίκειται κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν οἷον ώς
ὄψις καὶ τυφλότης.

Τίνος δὲ ἔνεκεν ταῦτη τῇ τάξει ἐγρήσατο; φαμὲν διτὶ ἀπὸ τῶν
5 μαλακωτέρων ἐχόντων τὴν ἀντίθεσιν, λέγω δὴ τῶν πρός τι, ἥρξατο·
ταῦτα γάρ τυχεῖν οὐδὲ πέρικεν ἄλληλα ποιειμεῖν· ἀμέλει· καὶ συνεισάγει
ἄλληλα καὶ τοῦ ἑτέρου ὅντος πάντως ἐστὶν καὶ τὸ ἑτέρου καὶ τούναντίον
μὴ ὄντος τοῦ ἑτέρου οὐδὲ τὸ ἑτέρον ἐσται. δεύτερον δέ φησι περὶ τῶν
10 ἐναντίων· σφιδρότερον γάρ ἀντίκειται τὰ ἐναντία· ταῦτα γάρ ἀναιρεῖ
ἄλληλα, καὶ τοῦ ἑτέρου ὄντος πάντως τὸ ἑτέρον ἐφθαρται. ἔτι δὲ τού-
των σφιδρότερα τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν· τὰ γάρ ἐναντία εἰ καὶ ἀναιρεῖ
ἄλληλα, ώς ἐλέγομεν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλληλα μεταβάλλει (λευκὸν γάρ ἐκ
μέλανος καὶ τούναντίον γίνεται), τὰ δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικείμενα
οὐ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα· οὕτε γάρ τυφλός τις ἀναβλέψαι ἂν οὕτε φαλα-
15 κρὸς φύσαι τρίχας. ἔτι δὲ τούτων σφιδροτέρα ἡ περὶ κατάφασιν καὶ ἀπό-
φασιν ἀντίθεσις· αὕτη γάρ μόνη ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων θεωρεῖται, αἱ δὲ
ἄλλαι οὐδαμῶς· ἡ γάρ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἐπὶ πάντων λέγεται· ἀν
γάρ τύχη τις μόνος ὁν, οὐ λέγεται δεξιὸς εἶναι η̄ ἀριστερός. οὕτε τὰ
20 ἐναντία δὲ ἐπὶ πάντων· τῇ γάρ οὐσίᾳ οὐδέν εστιν ἐναντίον καὶ ἡ φωνὴ¹
οὐ λέγεται λευκὴ εἶναι η̄ μέλαινα κατὰ τὴν τῶν χρωμάτων ἐναντίωσιν.
ὅμοίως οὔτε η̄ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντίθεσις λέγεται ἐπὶ πάντων· ὁ
γάρ λίθος οὐ λέγεται τυφλὸς εἶναι η̄ ὄψιν ἔχειν η̄ φαλακρὸς εἶναι. η̄ δέ
γε τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἀντίθεσις ἐπὶ πάντων θεωρεῖται λέγε-
ται γάρ ὁ Σωκράτης η̄ δεξιὸς εἶναι η̄ μὴ εἶναι δεξιός, καὶ η̄ οὐσία η̄
25 ἔχειν ἐναντίον η̄ μῆτ, καὶ δὲ λίθος η̄ ὄψιν ἔχειν η̄ μὴ ὄψιν ἔχειν, ὅμοίως
καὶ ἐπὶ πάντων δὲ τῶν ὄντων εὐπορήσεις καὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως
[ταύτην τὴν ἀντίθεσιν ὑπάρχουσαν]. εἰκότως οὖν πρώτην μὲν εἴπε τὴν
τῶν πρός τι, δευτέρων δὲ τὴν τῶν ἐναντίων, τρίτην δὲ τὴν κατὰ στέρησιν
καὶ ἔξιν, τετάρτην δὲ τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν.

1 ώς τὰ ἐναντία — ἀντίκειται (2) in mrg. suppl. F³ 6 γάρ σχεδὸν οὐδέ] καὶ γάρ
οὐδὲ F 8 δέ] τε M 10 ἀπόντος M πάντως οι. M 11 σφιδρό-
τερον F: compend. script. M post σφιδρ. add. γάρ ἀντίκειται τὰ ἐναντία· ταῦτα
γάρ ἀναιρεῖ ἄλληλα, sed statim del. F εἰ καὶ οι. F 12 ἀλλὰ οι. M
14 ἀναβλέψαι scripsi: ἀνέβλεψεν F: ἀναβλέψῃ M 15 φύσαι] φύσει F: φύση M
ἔτι] ἔστι F 16 θεωρεῖται scripsi: διαιρεῖ F: διαιρεῖται M (cf. v. 23) 19 καὶ η̄]
η̄ γάρ F 20 εἶναι οι. M κατὰ τὴν τῶν χρ. ἐναντ. οι. F 21 ὅμοίως—
πάντων] οὕτε ἐπὶ τῆς στέρησεως καὶ ἔξεως F οὕτε] αν οὐδὲ? 22 η̄ φαλακρὸς
εἶναι εἰςias 23 γε οι. F 24 η̄ (ante ἔχειν) οι. F 25 η̄
(ante ὄψιν) οι. F ὄψιν ἔχειν (post μὴ) οι. F 25. 26 ὅμοίως καὶ οι. F
26 εὐπορήσεως F 27 ταύτην — ὑπάρχουσαν ex Philopono irreperunt. μὲν
οι. M εἴπε Philop.: εἶναι codd. 28 τὴν (ante τῶν) Vat. 2173: οι. FM
29 δὲ οι. F an τὴν (περὶ)?

p. 11^b32 "Οσα οὖν ἀντίκειται.

Βούλεται διὰ τούτων δεῖξαι ὅτι ἡ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ἐναντίων, καὶ δείκνυσιν αὐτὸν οὗτως· τὰ ὡς πρός τι ἀντίκειμενα αὐτὰ ἀπερ ἐστὶν ἑτέρων εἶναι λέγεται οἷον τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ 5 δεξιόν, τὰ δ' ὡς ἐναντία ἀντικείμενα αὐτὰ ἀπερ ἐστὶν οὐ λέγεται ἑτέρων· τὸ γάρ λευκὸν οὐ λέγεται μέλανος λευκόν· τὰ ἄρα ὡς πρός τι ἀντικείμενα ἑτέρα παρὰ τὰ ὡς ἐναντία ἀντικείμενα.

p. 11^b38 "Οσα δὲ τῶν ἐναντίων. |

Διακρίνας τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν τῆς τῶν ἐναντίων βούλεται νῦν 132v 10 αὐτὴν καὶ τῶν λοιπῶν διακρίναι. πρὸ δὲ τούτου διαίρεσίν τινα τῶν ἐναντίων παραδίδωσι συμβαλλομένην αὐτῷ τοιαύτην· τῶν ἐναντίων τὰ μὲν ἀμεσά ἔστιν ὡς ἄρτιον καὶ περιτόν, τὰ δὲ ἔμμεσα ὡς τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν καὶ εἴ τι τοιοῦτον, καὶ τὰ ἔμμεσα τὰ μὲν οὕτως ἔχει ὥστε μὴ ἔξ 15 ἀνάγκης τὸ ἔτερον αὐτῶν παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ ὡς ἐπὶ λευκοῦ καὶ μέλανος (οὕτε γάρ ἀνάγκη πᾶν σῶμα λευκὸν εἶναι ἢ μέλαν· δύναται γάρ καὶ φαιὸν εἶναι ἢ ἄλλο τι, ὅσα ἔμμεσα), τὰ δὲ οὕτως ἔχει ὥστε ἔξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον αὐτῶν παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ. ὡς τῷ πυρὶ ἢ θερμήτῃς· οὐ γάρ ἂν ποτε αὐτῷ προσγένοιτο ἡ ψυξίς· ὁμοίως δὲ καὶ τῇ χιόνι 〈ἢ〉 ψυχρότῃς καὶ οὐκ ἂν ποτε τὸ ἐναντίον.

20 p. 12^a6· Καὶ περιττὸν δὲ καὶ ἄρτιον.

Πᾶς γάρ ἀριθμὸς ἢ περιττὸς ἢ ἄρτιος, καὶ οὐκ ἀν εὑρεθείη ἀριθμὸς μὴ ὥν τοιοῦτος.

p. 12^a13 Καὶ φαῦλον δὲ καὶ σπουδαῖον κατηγορεῖται.

Οὐ μόνον γάρ ἐπ' ἀνθρώπου λέγομεν τὸ φαῦλον καὶ σπουδαῖον, ἀλλὰ 25 καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν οἷον ἵππων καὶ κυνῶν καὶ τῶν τοιούτων.

p. 12^a20 Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν ὀνόματα.

Τῶν ἔμμεσων ἐναντίων τὰ μὲν τὸ μέσον ἔχουσιν ὀνομαζόμενον ὡς

2 τοῦτο F δεῖξαι ante διὰ colloc. M 3 τῇ om. F 5 τὰ δ' ὡς—παρὰ τὰ ὡς ἐναντία ἀντικείμενα (7) om. F 9 ἀπὸ τῆς M νῦν] τοίνυν M 10 πρὸ] πρὸς M τούτου Paris. 1973: τούτων FM 13 τὰ ἔμμ. τὰ μὲν] τὰ μὲν ἔμμ. F 15 οὕτε] an οὖδε? post μέλαν add. ἐν τούτοις M 16 καὶ ὅσα F 17. 18 οὐ γάρ] καὶ οὐκ M 18 προσγένηται FM 19 ἢ Philop.: om. FM 20 καὶ (prius) om. F 22 ὥν om. F 23 δὲ] μὲν F 24 οὐ μόνον—ἀλλὰ om. F 25 ἐπ' om. F 26 ἵππον M καὶ κυνῶν—τοιούτων] καὶ φαῦλον καὶ σπουδαῖον λέγομεν M 26 οὖν om. F

λευκὸν καὶ μέλαν τὸ ὀχρὸν καὶ τὸ φαιὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ οὐκ ἔχει, τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρέσει σημαίνεται, οἷον τὸ μεταξὺ φαύλου καὶ σπουδαῖου δινόματι μὲν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν, τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρέσει τοῦτο γνωρίζουμεν οἷον τὸ μήτε φαῦλον μήτε σπουδαῖον λέγοντες.

5 p. 12 a 26 Στέρησις δὲ καὶ ἔξις λέγεται. |

Βουλόμενος διαιρεῖν τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν τῆς κατὰ στέρησιν 133^a καὶ ἔξιν ἀντιθέσεως πρότερον περὶ αὐτῶν διδάσκει τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων καὶ φησιν ὅτι περὶ δὲ πρᾶγμα λέγεται ή ἔξις, περὶ τοῦτο καὶ η στέρησις θεωρεῖται.

10 p. 12 a 29 Ἐστερῆσθαι γάρ τότε λέγομεν.

Πάνυ ἀσφαλῶς ὁ φιλόσοφος φησιν ὅτι εἰ μέλλομεν λέγειν τι ἐστερῆσθαι τίνος, τρία ταῦτα δεῖ σκοπεῖν· πρῶτον μὲν αὐτὸ περὶ οὐ λέγομεν εἰ δεκτικόν, ἔπειτα τὸν τόπον ἐν φέρουσε λέγεσθαι, τρίτον τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἔστι τὴν ἔξιν εἰναι. οἷον δεῖ σκοπεῖν πρῶτον τὸ ὑποκείμενον διὰ τὰ 15 ὥλως οὐ δεκτικά (οὐ γάρ λέγομεν τὸν λίμον ἐστερῆσθαι ὄψεως, ἐπεὶ μηδὲ ἔχει ὥλως ἐπιτιθειότητα πρὸς τὸ κεκτῆσθαι ὄψιν· παραπλήσιον γάρ ὡς εἰ ἔλεγεν αὐτὸν καὶ δικαιοσύνης ἐστερῆσθαι· ἀλλὰ οἵμαι φανερὸν ὅτι η στέρησις πρὸς μόνην τὴν προϋπάρχασαν λέγεται κτῆσιν), δεύτερον δὲ καὶ τὸ μέρος καθ' δὲ πέρικεν ἔχειν (τοῦ γάρ ἀνθρώπου δεκτικοῦ ὄντος ὄψεως 20 τὸν πόδα οὐ λέγομεν ἐστερῆσθαι ὄψεως διὰ τὸ ὡς εἴρηται μὴ περιφεύκειν κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος αὐτὴν ἔχειν), ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν καιρὸν· τὸ γάρ σκυλάκιον πεφυκὸς ἔχειν ὄψιν καὶ καθ' δὲ μέρος δεῖ, ὅμως οὐδὲ ὅρᾳ, καὶ οὐ λέγεται ἐστερῆσθαι ὄψεως διὰ τὸ μήπω παρεῖναι τὸν καιρὸν εἰς ὃν κατ' ἐνέργειαν ἀπολάβοι τὴν ὄψιν μηδὲ πρότερον μὲν ὄραν | αὐτὸ 133^b 25 ὄντερον δὲ τυφλώττειν. καλῶς οὖν καὶ ἀσφαλῶς τὰ τρία ταῦτα φυλάττειν καὶ σκοπεῖν ἡμᾶς φησιν ὁ φιλόσοφος· νωδόν τε γάρ λέγομεν οὐ τὸ μὴ ἔχον δόδοντας (οὐ γάρ δήπου καὶ τὸ ἄρτι τεχθέν) καὶ τυφλὸν οὐδὲ ἀπλῶς τὸ μὴ ἔχον ὄψιν· οὐ γάρ δήπου καὶ τὸ σκυλάκιον.

2 τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρ.—εἰπεῖν (3) om. F 4 εἶναι λέγοντες M 7 καὶ ἔξιν καὶ ἀντιθ. F: ἀντιθ. καὶ ἔξιν M διδάσκει περὶ (αὐτῶν om.) M 10 γάρ] δὲ Aristot. 11 πάνυ δὲ F 13 τόπον] τρόπον F 14 τὰ] τὸ F 15 μηδὲ scripsi: μήτε libri 18 πρὸς] περὶ M 20 ὄψεως om. F 21 αὐτὸν F ἔτι] ἔστι F τὸν] καὶ F 21. 22 τὸ γάρ] καὶ γάρ τὸ M 22. 28 σκυλλάκιον FM 22 ὄψιν ἔχειν colloc. M καὶ (prius) om. M 24 ἀπολάβοι Vat. 2173: ὑπολάβῃ F: ἀπολάβῃ M τὴν om. F αὐτὸν M 25 τυφλώττειν] οὐ φυλάττειν F 27 δήπου] δὴ F τὸ ἄρτι τεχθέν] ἄρτι τεχθέντα M 28 ἀπλῶς om. Aristot.

p. 12a35 Τὸ δὲ ἐστερῆσθαι καὶ τὸ τὴν ἔξιν ἔχειν οὐκ ἔσται
στέρησις καὶ ἔξις.

Διὸ τούτων βούλεται ὁ φίλος τοῦ φίλου δεῖξαι ὅτι οὐκ ἔσται ταῦτὸν τὸ
ἐστερῆσθαι τῇ στέρησει οὕτε τὸ ἔχειν ἔξιν τῇ ἔξι. παρωνύμως δὲ ἀπ’
5 αὐτῶν λέγεται, ἐπεὶ εἰ ἦν τὸ αὐτό, κατηγορεῖτο δὲν ἀμφότερα κατὰ τοὺς
αὐτούς· εἰ γάρ ἦν ταῦτὸν ἔξις καὶ ἔξιν ἔχειν, κατηγορεῖτο δὲν ἀμφότερα
κατὰ τοὺς αὐτούς, καὶ ἐπὶ τῆς στέρησεως δὲν ὠςαύτως. νῦν δὲ οὐχ οὕτως
ἔχει· οὕτε γάρ τὸν τυφλὸν τυφλότητα λέγουσιν.

p. 12b6 Ὁμοίως δὲ καὶ οὐκ ἔσται τὸ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν καὶ
10 κατάφασιν.

"Οτι δὴ κατάφασις καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι ταῦτα τοῖς ὑπὸ αὐτῶν
σημανομένοις δείκνυσιν ἐκ τοῦ τὴν μὲν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν λόγους
εἶναι, τὰ δὲ ὑπὸ αὐτῶν σημανομένα πρᾶγματα. λέγεται δὲ καὶ ταῦτα
ἀντικεῖσθαι [τὸ Σωκράτης κάθηται τῷ Σωκράτῃ οὐ κάθηται] ὡς κατά-
15 φασις καὶ ἀπόφασις, λέγω δὴ ταῦτα τὰ πράγματα οἷον τὸ κάθηται καὶ τὸ
οὐ κάθηται.

p. 12b16 "Οτι δὲ δὴ στέρησις καὶ δὴ ἔξις. |

Διακρίνας τὰ πρός τι τῶν ἐναντίων νῦν αὐτὰ διακρίνει ἀπὸ τῶν 134r
κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων καὶ ἄρχεται ἀπὸ τοῦ σαφεστέρου καὶ
20 ὁμολογουμένου, λέγω δὴ ἀπὸ τοῦ τὴν ὅψιν μὴ λέγεσθαι τυφλότητος ὅψιν,
στερεὸν δὲ δείκνυσι, καὶ τοῦτο ἀμφίβολον, ὅτι οὐδὲ δὴ τυφλότης ὕψεως
λέγεται· τοῦτο γάρ δοκεῖ καὶ λέγεσθαι.

p. 12b18 Οὐδὲ ἄλλως οὐδαμῶς πρὸς τοῦτο λέγεται.

'Αντὶ τοῦ 'ώς ⟨ἄν> δνοματοποιήσης, οὐδαμῶς πρὸς ἀντιστρέψοντα
25 λέγεται'.

1 καὶ τὸ τε F 4 ἔχειν Philop.: ἔχον FM 5 ἀμφότερα om. F 6 εἰ γάρ — τοῦ
αὐτῶν (7) om. F 8 οὕτε] απὸ οὐδὲ? 9 οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ Aristot. καὶ (prius)
om. F 9, 10 κατάφ. καὶ ἀπόφ. F 10 post κατάφ. add. τὰ αὐτά M 11 ὅτι δὴ
κατάφ. καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι om. F ταῦτα] τὸ αὐτὸ F 11, 12 τοῖς ὑπὸ αὐτῶν
σημ.] καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως F 12 καὶ δείκν. F τοῦ] τούτου F 13 αὐ-
τῆν M 14 τὸ σωκρ.—οὐ κάθηται inclusi: τῶ σωκράτει καθ. σωκράτης οὐ καθ. F
15 καὶ τὸ] τῷ M 21 ἀμφίβολον] ἀπὸ τοῦ ἀμφίβολου Philop.: fort. scribas ἀμφίβολας
22 τοῦτο—λέγεται (23) om. F 23 τοῦτο] αὐτὸ Aristot. 24 ἀν δνοματοποιήσης
Philop.: δνοματοποιήσεις coll.

p. 12b19 'Ωσαύτως δὲ οὐδὲ ἡ τυφλότης λέγοιτ' ἀν τυφλότης
ὅψεως.

Δείκνυσιν δτι οὐδὲ ἡ τυφλότης ὅψεως λέγεται· εἰ γάρ λέγεται, ῥηθήσεται καὶ ὅψις τυφλότητος· τὰ γάρ πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, 5 ὥσπερ τὸ ἀριστερὸν δεξιοῦ καὶ τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ.

p. 12b26 (Οτι δὲ οὐδ' ὡς τὰ ἐναντία.)

'Ιστέον δτι ἀκόλουθον ἦν τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν διακρίναι πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνι λόγῳ ἐκείνῃ τῶν τριῶν μέλλει διακρίνειν, τοῦτο μὲν ὑπερέθετο, τῆς δὲ τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως 10 διακρίνει τὴν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν, καὶ πρότερον τὰ ἐναντία διαιρεῖ καὶ δείκνυσι διὰ τῶν μερῶν, ἐπειτα δὲ καὶ καθολικῷ λόγῳ· ὃν μὲν γάρ ἐναντίων μηδέν ἐστιν ἀνὰ μέσον, ἀναγκαῖον ἐν φέρειν γίνεσθαι ἡ ὃν κατηγορεῖται θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ἀεί· οὔτε γάρ τὸ πῦρ εἴποιμεν περιττὸν ἡ ἄρτιον εἶναι οὐδὲ τὸν λίθον νοσεῖν ἡ 15 ὑγιαίνειν, ἐπειδὴ οὔτε πέφυκε τὴν ἀρχὴν τούτων δεκτικὰ εἶναι. τὸ δὲ ὃν κατηγορεῖται θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ἀεί διὰ τὰ ἀμεσα ἐναντία, 20 ὡς καὶ αὐτές φησιν ἐπὶ νόσου καὶ ὑγείας καὶ ἀρτίου καὶ περιττοῦ· ἀνάγκη γάρ πάντα ἀριθμὸν ἡ ἄρτιον εἶναι ἡ περιττὸν καὶ πᾶν σῶμα ἡ νοσεῖν ἡ ὑγιαίνειν τὸ τούτων δεκτικόν.

20 p. 12b33 Οὔτε γάρ λευκὸν ἡ μέλαν ἀνάγκη πᾶν εἶναι τὸ δεκτικόν.

Οὐ γάρ ἀνάγκη τὸ σῶμα ἡ λευκὸν εἶναι ἡ μέλαν (δύναται γάρ καὶ φαιδὸν εἶναι) οὔτε ψυχρὸν ἡ θερμόν (δύναται γάρ χλιαρὸν εἶναι), εἰ μὴ ἄρα ἐν αὐτῶν ἔξι ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ ὡς τῇ χιονὶ τὸ

1. 2 ὅψεως τυφλ. colloc. F 3 δείκνυσιν — λέγεται ομ. F 4 ὥσπερ — ἀριστεροῦ (5)]
ώσπερ τὸ δεξιὸν τοῦ ἄρ. καὶ τὸ ἀρ. τοῦ δεξιοῦ, ὡς ἀποδέειται M 6 lemma inserui
(cf. v. 10 not.) 7 post ἰστέον add. δὲ M πρὸς (alt.)] καὶ F 8 ἀλλ'
ἐπειδὴ] ἐπεὶ F 9 ἀλλὰ τοῦτο F τῆς — ἀντιθέσεως] τὴν — ἀντίθεσιν F
10 post ἔξι add. δτι δὲ οὐδὲ ὡς τὰ ἐναντία. διέκρινε τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν τῆς τῶν
ἐναντίων ἀντιθέσεως καὶ τῆς κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν. νῦν οὖν αὐτὴν τὴν κατὰ στέρησιν καὶ
ἔξιν τῆς τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως διακρίνει M 11 ὃν — ἀναγκαῖον (12)] 'Ων μηδέν
ἐστιν ἀνὰ μέσον. Καλῶς τὸ M 11. 12 τῶν μὲν γάρ ἐν. ὃν Aristot. 13 ἀεί]
δεῖ M 13 οὔτε] αν οὐδὲ? 16 ἀμεσα] μέσα M 17 ως — φησιν] ὥσαύτως F
ὑγιείας Aristot. καὶ (ante ἄρτιον)] ἡ M περ. καὶ ἄρ. Aristot. 18 πᾶν
σῶμα] πάντως F 20 lemma om. F 22 οὐ γάρ ἀν.] καὶ οὐκ ἀν. φησὶ F
δυνατὸν F 23 καὶ om. F 23. 24 ante εἰ μὴ add. Εἰ μὴ οἵς φύσει τὸ ἐν ὑπάρχει.
Οὐκ ἀνάγκη οὖν τὸ σῶμα ἡ λευκὸν εἶναι ἡ μέλαν M 24 ἔξι αὐτῶν F

λευκὸν καὶ τῷ πυρὶ τὸ θερμὸν καὶ αὐτῇ τῇ | ἐπινοᾷ, ἐπειδὴ ὥσπερ 134^η συνουσίωται αὐτῷ ἡ θερμότης, ὥσπερ καὶ τῇ χιόνι ἡ ψυχρότης ἡ ἡ λευκότης.

p. 13a3 Ἐπὶ δὲ τῇσι στερήσεως καὶ τῇσι.

5 Πηροδεδωκὼς τοὺς τρόπους τῆς τῶν ἔνσυντίων ἀντιθέτως νῦν διέ-
κνυσιν δτὶ κατ' οὐδένα τῶν εἰργμένων τρόπων δύναται ἡ αὐτῇ εἰναι τῶν
ἔναντίων ἀντίθεσις τῇ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν· ἐπὶ γάρ τῶν ἀμέσων ἔναν-
τίων ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ
10 στέρησιν καὶ ἔξιν οὐκ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον πάρεστιν ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ.
Ἔστε οὐκ ἔστιν ἡ τῶν ἀμέσων ἔναντίων ἀντίθεσις ἡ αὐτῇ τῇ κατὰ
στέρησιν καὶ ἔξιν, ἀλλ' οὐδὲ τῇ ἀνὰ μέσον.

p. 13a4 Οὐδὲ γάρ ἀεὶ τῷ δεκτικῷ.

Πρῶτον νῦν διακρίνει τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν τῶν ἀμέσων ἔναν-
τίων λέγων δτὶ τούτων τὸ ἐν ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑποκειμένῳ· ἀνάγκη
15 γάρ πάντα ἀριθμὸν ἡ περιττὸν εἰναι ἡ ἄρτιον, οὐκ ἐξ ἀνάγκης δὲ πᾶν
σῶμα τυφλὸν ἡ ὅψιν ἔχον ῥηθήσεται· οὐ γάρ δῆπου καὶ δ λίθος ἡ ἀπλῶς
τὰ μὴ δεκτικά.

p. 13a8 Ἄλλ' οὐδὲ ὥν τί ἔστιν ἀνὰ μέσον.

Νῦν τῶν ἐμμέσων ἔναντίων αὐτὰ διακρίνει λέγων τούτων οὐκ ἐξ
20 ἀνάγκης τὸ ἔτερον παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ· οὐ γάρ ἀνάγκη πᾶν σῶμα
λευκὸν εἰναι ἡ μέλαν, τῶν δὲ τρινομένων κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἐξ ἀνάγ-
κης τὸ ἐν παρεῖναι τῷ δεκτικῷ. τὸ δὲ παντὶ προσέθηκεν, ἐπειδὴ εἰσὶ¹
τινα τῶν ἐμμέσων ἔναντίων, ὧν τὸ ἔτερον ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑπο-
κειμένῳ, ὡς ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης, ἀλλ' ὅμως καὶ τούτων οὐκέντυσι
25 πρὸς τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν τὴν διαφορὰν τῷ τούτων μὲν ἐξ ἀνάγκης
ἀφωρισμένως τὸ ἔτερον παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ (τοῦ γάρ θερμοῦ καὶ
ψυχροῦ ἐμμέσων ὄντων ἔναντίων ἀφωρισμένως ἡ θερμότης ὑπάρχει τῷ
πυρὶ καὶ οὐκ ἀν ποτε ἔτερον αὐτῶν), τῶν δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν μὴ

1 post λευκὸν add. οὐδὲ θερμὸν ἡ ψυχρόν, εἰ μὴ πάλιν ἐν αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ
ὑποκειμένῳ Μ καὶ (ante τῷ πυρὶ) οἶν Μ post θερμὸν add. ἀνάγκη γάρ τὸ πῦρ
θερμὸν εἰναι Μ 2 ὥσπερ — λευκότης (3) om. Μ 5 παραδεδωκὼς — νῦν] ἐν τού-
των F 6 τρόπον Μ 7 τὴν στέρησιν Μ 8 ἔτερον] ἐν F (cf. v. 9) ὑπῆρχε Μ
ἐπὶ δὲ — ὑποκειμένῳ (9) om. Μ 10 ἡ (prius) om. Μ 11 ἀλλ — μέσον om. F
τῇ corrigas ἡ τῶν 12 lemma ἀλλ' οὐδὲ ὥν τί ἔστιν F 13 πρῶτον om. F
14 ἐξ ἀν. τὸ ἐν colloc. Μ 16 ἔχον om. F 18 ἔστιν om. Μ 21 εἰναι λευκὸν
colloc. Μ 24 θερμασία F 25 τὰ] τὸ F τὴν om. Μ τούτων τὸ Μ
7 *

όμοιώς· οὐ γάρ ἀνάγκη ἀφωρισμένως τῷ δεκτικῷ τὴν ὄψιν παρεῖναι (ἢ) τὴν τυφλότητα, ἀλλ οὐπότερον ἂν ἔτυχεν.

p. 13a18 "Ετι ἐπὶ μὲν τῶν ἐναντίων. |

Διεἰδὼν τὰ ἐναντία εἰς τε τὰ ἔμμεσα καὶ τὰ ἄμμεσα καὶ παραβαλὸν 135^a οἱ ἑκατέροις τὰ πρός τι νῦν αὐτὰ καὶ καθολικῷ λόγῳ διακρίνει λέγων ὅτι τὰ ἐναντία πάντα μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, εἰ μὴ τῷ ὑποκειμένῳ τὸ ἐν φύσει καὶ κατ’ οὐσίαν ὑπάρχει, τὰ δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν οὐ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα· ἀπὸ μὲν γάρ ἔξινες εἰς στέρησιν, φησί, γίνεται 135^b μεταβολή, ἀπὸ δὲ τῆς στερήσεως εἰς ἔξιν ἀδύνατον. τί δέ ἐστιν 10 εἴπερ μὴ γρόνιψ ἔξειργηται ὁ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκαθίσταν: τοὺς ἔστιν εἰς μὴ γέρων ὥν φιλοσοφεῖν ἀρέσκεται· τηγικαῦτα γάρ οἱ γρόνιοι ἔξειργει τὴν ἐπίδοσιν ἄγρι τοῦ ἐναντίου προβῆναι.

p. 13a37 "Οσα δὲ ως κατάφασις.

Διακρίνεις τὰς τρεῖς ἀντιθέσεις ἀπ’ ἀλλήλων νῦν τὴν λοιπὴν πρὸς 15 τὰς τρεῖς παραβάλλει καὶ ἐνὶ λόγῳ αὐτὴν διακρίνει λέγων· ἐπὶ μόνων γάρ τούτων ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος αὐτῶν εἰναι· τοῦτο γάρ ἔστιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τὸ ἐπὶ παντὸς πράγματος διαιρεῖν τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦδος, ως διδάξει ἐν τῷ Περὶ ἔργηνείας· ἐάν γάρ εἴπω ‘Σωκράτης κάληται — Σωκράτης οὐ κάληται’, ἀνάγκη 20 τὸ μὲν ἀληθῆς εἶναι τὸ δὲ ψεῦδος, καὶ ἐπὶ πάντων δὲ τῶν κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ὄμοιώς.

p. 13b10 "Ολως δὲ τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν.

Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν λεγόμενα οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος δηλοῖ, τὰ δὲ πρός τι καὶ τὰ ἐναντία καὶ τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀνευ

1 ἀνάγκη ἀφωρισμένως om. F 7 κατ’ οὐσίαν] μετουσίᾳ F 5 τὰ πρός τι] scribas τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν 8 μὲν om. M
τῆς ἔξιν εἰς τὴν Aristot. 9 ή μεταβ. M 10 εἰς ἔξιν ἀδύνατον om. M: ἐπὶ τὴν ἔξι. ἀδ. Aristot. 11 δέ ἐστιν — ἀρέσκεται] τὸ δὲ τελέως γινόμενον εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκαθίστασιν, ἀπέρ πῃ γρόνιων ἔξειργηται. φανερὸν ὅτι ὁ φαῦλος εἰς γενέτερος ἀγρόνος διατριβάς ποιήσιν ἔστω τὸ γίνεται. εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον ὅτι κατὰ μικρὸν αὐτὸν ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸ ἐναντίον μετατρέψει, εἴπερ μὴ γέρων ὥν ἀρέσκεται φιλοσοφεῖν. τοῦτο γάρ ἔστι τὸ ἀνπερ μὴ γρόνιων ἔξειργηται M 10 ἐάνπερ Aristot. 11 — ἀπόκ. om. Aristot. 14 τὰς προλαβόσις τρεῖς ἀπ’ ἄλλ. ἀντιθ. M 15 παραβάλλει M: μεταβάλλει F 15. 16 γάρ μόνων colloc. Aristot. 17 εἶναι post ἀληθὲς colloc. F
κατάφασις καὶ ἀπόφασις F 17. 18 πάντων πραγμάτων F 18. 19 ἐν τῷ περὶ ἔργηνεται] c. 6 p. 17a25 sq. 20 τῶν κατὰ — ἀπόφασιν] τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν M
22 καὶ ὅλως F 23 τὰ κατὰ — λεγόμενα om. F 24 τὰ δὲ — δῆλοι (p. 101, 1)
in mrg. suppl. F³ 25 δὲ] γάρ F

συμπλοκῆς λέγεται· ταῦτα ἄρα οὕτε ἀληθὲς οὕτε ψεύδος δηλοῦ· ὅστε οὐκ εἰσὶ τὰ αὐτὰ τοῖς κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν λεγομένοις.

p. 13b12 Οὐ μὴν ἀλλὰ μάλιστα.

Ἐνστασίν τινα λύει καὶ φησιν ὅτι δόξεις μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἐναντίων
5 τῶν μὴ ἄνευ συμπλοκῆς λεγομένων τὸ μὲν ἀληθὲς εἶναι τὸ δὲ ψεῦδος.
οὐκ ἔχει δὲ οὕτω. τοῦτο δὲ λύει κατά τε ἐνστασιν καὶ ἀντιπαράτασιν.
ὅτι πρῶτον μὲν οὐ πάντως διαιροῦσι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· εἰ γάρ τις
εἴποι ‘Σωκράτης ὑγιαίνει — Σωκράτης νοσεῖ’, εἰ μὲν ὑπάρχει ὁ Σωκρά-
της, διαιροῦσιν, εἰ δ’ οὐδὲ ὑπάρχει, συμψεύδονται καὶ η̄ λέγουσα ὑγιαίνειν
10 καὶ η̄ λέγουσα νοσεῖν τὸν μὴ ὄντα. εἰ δέ γε διαιροῦσι, τότε ὡς κατά-
φασις καὶ ἀπόφασις· τοῦτο γάρ σημαίνει τὸ λεγόμενον. Τίμεν γάρ ὅτι
κατάφασις καὶ ἀπόφασις τῶν ἀντικειμένων ἐν λόγοις οὕτως ἀντίκεινται.
ὅστε οὐ πάντως διαιροῦσιν, ὅπερ ἔδιον καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

Περὶ τῶν ἐναντίων.

15 p. 13b36 Ἐναντίον δέ ἐστιν ἀγαθῷ μέν. |

Πληρώσας τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων λόγον νῦν βιούλεται εἰπεῖν 136^r
ποσαχῶς τὰ ἐναντία λέγεται καί φησιν ὅτι τῷ μὲν ἀγαθῷ πάντως ἐναν-
τίον κακὸν ἐσται, τῷ δὲ κακῷ οὐ πάντως ἀγαθόν (οὐ γάρ ἀντιστρέφει),
τῷ δὲ κακῷ δὲ τῷ μὲν ἀγαθῷ δὲ τῷ δὲ κακῷ ἐστιν ἐναντίον· οὐ γάρ μόνον
20 τὸ ἀγαθόν· τῇ γάρ ἐνδεικακῷ δοῦτι η̄ ὑπερβολὴ ἐναντίον κακόν, δομίως
καὶ τῇ δειλίᾳ κακῇ οὕτη ἀντίκειται η̄ θρασύτης. τὰ δὲ τοιαῦτα ἐναντία
σπάνια, ὡς δὲ ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ κακὸν τῷ ἀγαθῷ ἐναντίον ἐστίν.

2 τὰ αὐτὰ] ταῦτα F 4 ἐνστασιν] ἀντίθεσιν M 6 δὲ (alt.)] καὶ F τε] γε F
9 συμψεύδονται Paris. 1973: συμψεύδονται F: συμψεύδεται M post συμψ. addas ἀμφότεραι
αἱ προτάσεις 9. 10 νοσεῖν καὶ η̄ λέγ. ὑγιαίνειν colloc. M 10 καὶ διαιροῦσι M
12 ἀντίκειται libri 13 πάντως] παντὶ F post ἀποφάσεως add. ἐκείνη γάρ καὶ ἐπὶ¹
τῶν μὴ δύντων διαιρεῖ, οὕτε δὲ διαιροῦσιν ὡς ἐναντία, ἀλλὰ ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις τοῦτο
ποιοῦσι τὰ ἐναντία ἀποφανόμενα M 14 tit. om. M 15 ἐξ ἀνάγκης ἀγαθῷ Aristot.
16 post εἰπεῖν add. διὰ τούτων M 17 ὅτι om. F 17. 18 κακὸν ἐναντ. col-
loc. M 18 τῷ δὲ κακῷ — ἀντιστρέφει fort. eicias 19 τῷ δὲ κακῷ — ἀγαθόν (20)] ὡς
καὶ αὐτός φησι. Κακῷ δὲ ὅτε μὲν ἀγαθόν. Τῷ μὲν ἀγαθῷ ἀντίκειται τὸ κακόν, τῷ δὲ
κακῷ οὐ πάντως ἀγαθόν. ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοῦτο ἐστιν, ὅτι οὐ μόνον τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν
ἐναντίον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τῷ κακῷ M δὲ (alt.)] μὲν (δὲ supra ser.) F 20 η̄
om. F 22 τῷ (prior) om. M

p. 14a7 Ἐτι ἐπὶ τῶν ἐναντίων.

Δῆλον δὲ καὶ τὰ ἐναντία γῦν ὡς πρόγματα ἔξετάζει καὶ οὐχ ὡς ἐναντία· ὅντος μὲν γάρ φησι τοῦ λευκοῦ οὐκ ἀνάγκην εἶναι τὸ μέλαν, ὅντος δὲ αὐτοῦ ὡς ἐναντίου ἐξ ἀνάγκης εἶναι τὸ μέλαν· τὸ γάρ ἐναντίον δὲ τινὶ λέγεται ἐναντίον εἶναι, καθὼς καὶ ἐν τοῖς πρός τι εἴρηται.

p. 14a10 Ἐτι εἰ τῷ Σωκράτῃ ὑγιαίνειν.

Τοῦτο φησιν δὲ τὰ ἐναντία φιλαρτικά ἔστιν ἀλλήλων καὶ οὐδέποτε τοῦ ἐνὸς ὅντος τὸ ἔτερον ὑποστατή τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὴν αὐτὴν μέρος ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ· ὑγεία γάρ καὶ νόσος ἐναντία καὶ οὐδέποτε 10 τῷ αὐτῷ ὑπάρχουσιν ἀμφά.

p. 14a15 Δῆλον δὲ δέ τι καὶ περὶ ταῦτα.

Ἐπερον παρακολούθημα τῶν ἐναντίων τὸ ἀμφότερα εὑρίσκεσθαι ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ, καὶ τοῦτο εἰκότως· δεῖ γάρ τὰ πολεμοῦντα καὶ μαχόμενα ἀλλήλοις ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ τῇ τόπῳ συνελθόντα τοῦτο ποιεῖν.

15 p. 14a22 Δικαίοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν.

"Ἄνω εἰρηκός δὲ τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ γένει δεῖ εἶναι. γῦν δείκνυσιν δὲ οὐ πάντα ἐν τῷ αὐτῷ γένει εἰσίν· δικαιοσύνη γάρ καὶ ἀδικία ἐναντία γένη οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ γένει θεωροῦνται· ἡ γάρ δικαιοσύνη ἐν γένει τῇ ἀρετῇ, ἡ δὲ ἀδικία ἐν γένει τῇ κακίᾳ. φαμὲν δέ τι καὶ αὐτὰ τὰ 20 ἐναντία γένη κοινόν τι γένος ἔχει· καὶ γάρ ἡ ἀρετὴ ἔξις ἔστιν καὶ ἡ κακία δύσις ἔξις. |

3 ante ὅντος add. λέγει γάρ δέ οὐκ ἀναγκαῖον τοῦ ἐνὸς ὅντος καὶ τὸ ἔτερον παρεῖναι M
ἀνάγκην scripsi: ἀνάγκη libri post μέλαν add. ἐπεὶ τινὶ ἔστιν ἐναντίον M 5 εἶναι
ἐναντ. colloc. M ἐν τοῖς πρός τι] cf. p. 69, 23 sq. 6 ἔτι δὲ M τῷ] τὸ
Aristot. 9 ἐναντίον F 10 τὸ αὐτὸ F 11 ὑπάρχουσιν scripsi: ὑπάρχει libri
11 ταῦτάν] τῷ αὐτῷ F 12 ἀμφότερον F 12. 13 ἐν ἐνὶ] ἐν F: ἐνὶ M (cf.
v. 14) 15 ante ἄγω add. ἐναντία ὅντα M 16 δεῖ εἶναι] ἡ εἰδεῖ εἰσὶ F
18 θεωρεῖται F 19 ἐν γένει om. M τὰ om. F 20 γένη ὅντα F
21 δὲ δύσιοις M ἔξις om. pergit Tὸ ἀγαθὸν ὡς σύστασις τῆς οὐσίας νοεῖται, ὥσπερ
καὶ τὸ κακὸν ἐκπτωσις τῆς οὐσίας, ἵνα μὴ παρὰ τὰς ὑπεσχημένας πλείονες αἱ κατηγορίαι γε-
νῆσονται (sic) M

Περὶ προτέρου.

137^r

p. 14a26 Πρότερον ἔτερον ἔτέρου λέγεται. |

Ἐπειδὴ ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ ἐμνημόνευσε τοῦ προτέρου, 137^v εἰκότως τούτου ἀπαριθμεῖται τὰ σημανόμενα καὶ διελών μὲν τέσσαρα 5 αὐτὰ εἶναι φῆσιν. Οὗτορον δὲ καὶ πέμπτον προστίθησι. καί φῆσι, πρῶτον μὲν πρότερον λέγεται τῇ γράμψῃ. καὶ δὲ τὸν πρεσβύτερον τοῦ νέου λέγομεν πρότερον εἶναι (εἰδέναι δὲ χρὴ διὰ τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἐμψύχων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἀψύχων λέγεται), δεύτερον δὲ σημανόμενον τὸ μὴ ἀντιστρέφον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, ἥγουν τὸ 10 συνεισφερόμενον μὴ συνεισφέρον δέ τοῦτο γάρ ἔστι τὸ μὴ ἀντιστρέφον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν. οἷον δυοῖν ὄντων ἐξ ἀνάγκης ἐν ἔσται (συνεισφέρεται γάρ τὸ ἔν), ἐνδὲ δὲ ὄντος οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔσσονται δύο (οὐ γάρ συνεισφέρεται τῷ ἔν), ὥστε πρότερον τὸ ἐν τοῖν δυοῖν. πάλιν ἀνθρώπου μὲν ὄντος ἐξ ἀνάγκης ἔσται ζῷον (συνεισφέρεται γάρ τὸ ζῷον τῷ 15 ἀνθρώπῳ), ζῷου δὲ ὄντος οὐ πάντως ἔσται ἀνθρωπος· οὐ γάρ συνεισφέρεται αὐτῷ ὁ ἀνθρωπός πολλὰ γάρ εἰσι ζῷα, ἢ οὐκ εἰσὶν ἀνθρωποι· οὐκοῦν τὸ ζῷον πρότερον τοῦ ἀνθρώπου. τῇ φύσει δὲ τοῦτο καὶ οὐ τῷ γράμνῳ λέγεται. τρίτον δὲ τῇ τάξει ἔστιν, ὡς τὸ προσήμιον πρότερον τῇ διηγήσεως. τέταρτον τῷ ἀξιώματι ὡς ὁ ἄρχων τῶν ἀρχομένων. πέμπτον δὲ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, αἵτινον δὲ τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἶναι γίνεται.

p. 14b7 Ἐστι μὲν δὴ καὶ σχεδὸν ἀλλοτριώτατος.

Ἐπείπερ οὗτος ἐκ τῆς ἡμετέρας προαιρέσεως τέθειται καὶ οὐκ ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων.

1 τιν. ἀριστοτελούς περὶ προτέρου F: om. M 3 ἐπειδὴ om. M 5 ἐμνημ. ἐν τῇ τῶν κατ. δ. colloc. M (cf. p. 7b23 sq.) 4 εἰκότως τούννα καὶ τούτου M 6 φῆσι (prius) om. F καὶ φῆσι—πρότερον (6)] τὸ πρότερον οὐκ κατὰ πέντε τρόπους M 7 καθὸ M: καθὸ δὲ F καὶ τὸν πρεσβύτερον—πρότερον εἶναι (7)] πρεσβύτερον τοῦ νέου λέγομεν εἶναι πρότερον τῇ φύσει, τὸ μὴ ἀντιστρέψον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν. τρίτον τῇ τάξει ὡς τὸ προσήμιον τῆς διηγήσεως. τέταρτον τῷ ἀξιώματι ὡς ὁ ἄρχων τῶν ἀρχομένων. πέμπτον δὲτι ἀντιστρέψει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, αἵτινον δὲ τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἶναι γίνεται, καθὸ πρεσβύτερον καὶ ἔτερον ἔτέρου καὶ παλαιότερον λέγεται. πρῶτον τοῦτο φῆσι τὸ κατὰ γράμνον καὶ κυρίως λέγεσθαι πρότερον M 7 εἰδέναι—λέγεται (8) fort. eicias 8. 9 σημανόμενον om. M 9 κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν om. F ἥγουν] τοῦτο φῆσι δεύτερον σημανόμενον M 10 μὴ συνεισφέρον δὲ om. F τὸ ἀντιστρέφον ἢ μὴ ἀντιστρέφον F 13 τῶν δύο F 13. 14 μὲν ἀνθρ. colloc. F 15 ζώου—ὁ ἀνθρ. (16)] ὁ γάρ (δὲ?) ἀνθρωπός οὐ συνεισφέρεται τῷ ζώῳ ὁ ἀνθρωπός οὐ γάρ πάντως ἔσται ἀνθρωπός ζώου ὄντος F 16 ἀνθρωποι] ἀνθρωπος F 18 τρίτον—γίνεται (21) om. M (cf. v. 6 not.) 19 ὁ Paris. 1973: om. F 22 δὴ καὶ om. F ἀλλοτριώτερος F 23 οὗτος om. F

p. 14b 11 Τῶν γάρ ἀντιστρεφόντων κατὰ τὴν.

Τὸν γάρ. φησί. τῶν ἀντιστρεφόντων τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου αἴτιον τῷ τοῦ εἰναι, εἰκότως πρότερον λέγοιτο ἄν, οἷον πατήρ υἱοῦ ἐστι πατήρ, ἀλλὰ καὶ πρὸς (ἄλληλα) ἀντιστρέψει· ὁ υἱὸς πατρός ἐστιν υἱός· εἰ οὖν ὁ πατήρ 5 αἴτιος τοῦ εἰναι τῷ υἱῷ, εἰκότως πρότερον τῇ φύσει τοῦ υἱοῦ λέγοιτο ἄν.

p. 14b 22 "Ωστε κατὰ πέντε τρόπους πρότερον (ἔτερον) ἔτερου λέγοιτο ἄν.

Εἴπων δὲ περὶ τοῦ προτέρου οὐκέτι περὶ τοῦ ὑστέρου ἐμνημόνευσεν· ἐκ γάρ τῆς τούτου διδασκαλίας καὶ ὁ τοῦ ὑστέρου λόγος σαφής· ἀμα γάρ 10 ταῦτα ὑπάρχει, ἐπεὶ καὶ τῶν πρός τι ἐστιν· τὸ γάρ πρότερον ὑστέρου λέγεται πρότερον· κατὰ τοσούτους γάρ τρόπους λέγεται τὸ ὑστέρον, δισυς καὶ τὸ πρότερον.

Περὶ τοῦ ἄμα.

p. 14b 24 "Ἄμα δὲ λέγεται ἀπλῶς μὲν καὶ κυριώτατα, ὡν ἡ γένεσις. |

'Ἐπειδὴ καὶ περὶ τοῦ ἄμα ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν 138^ν διδασκαλίᾳ, διδάσκει καὶ περὶ τούτου. καθάπερ δὲ καὶ ἐν τῷ προτέρῳ ἐλάτομεν πρῶτον σημαινόμενον αὐτὸν κυρίως τὸ κατὰ γρόνον, τούτο κακοταῦθιά φησι, δευτέρον δὲ τὸ φύσει, καθὰ καὶ ἐπ' ἐκείνων εἰρηται. τοῦτο 20 δὲ ἀντίκειται τῷ δευτέρῳ τρόπῳ καὶ πέμπτῳ τοῦ προτέρου· καὶ γάρ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἰναι ἀκολούθησιν καὶ οὐκ ἐστιν τῷ ἔτέρῳ τὸ

1 ἡ] εἴη F: evan. M 4 ἄλληλα ex Philopono inserui 6 υἱός — υἱός
om. M εἰ οὖν — λέγοιτο ἄν (5)] εἰ οὖν ὁ ἔτερος εὑρεθεὶη αἴτιος τοῦ τὸν ἔτερον εἰναι, εἰκότως λέγοιτο ἄν τῇ φύσει πρότερος. εὑρίσκεται τούτην ὁ πατήρ αἴτιος τοῦ εἰναι τὸν υἱόν. οὐκοῦν οὗτος τῇ φύσει πρότερος τοῦ υἱοῦ. M 6 lemma om. F

ἔτερον om. M 7 λέγεται Aristot. 8 οὐκέτι Philop.: καὶ eodd.

9 τοῦ ὑστ. ὁ colloc. F 11 κατὰ — πρότερον (12) om. M γάρ] scribas
ἄρα 13 tit. τοῦ ἀριστοτέλους περὶ τοῦ ἄμα F: om. M 16 ante ἐπειδὴ add.

"Οτι τὸ ἄμα διχῶς" ἡ κατὰ γρόνον ἡ φύσει. κατὰ γρόνον μὲν ὡν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ, φύσει δὲ ὅταν ἀντιστρέψωσι μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἰναι ἀκολούθησιν, μηδαμῶς δὲ αἴτιον τὸ ἔτερον τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἰναι ὑπάρχοι M · ἐπειδὴ — ἐμνημ.] ἐμνημ. τοῦ ἄμα M

16. 17 ἐν τῇ τῶν κατ. διδ.] cf. p. 7b 15 sq. 17 διδ.—τούτου] τοιγαροῦν καὶ περὶ

αὐτοῦ διδ. M δὲ om. F ἐν τῷ προτέρῳ] cf. p. 103, 5 19 τὸ φύσει

Paris. 1973: τῷ τῇ φύσει F: τὰ φύσει M 20. 21 ἀντιστρ.] τοι (sic) στρέψει F

ἔτερον αὗτιον τοῦ εἶναι, οἷον τὸ πεζὸν ζῆσιν καὶ τὸ πτηγόν καὶ τὸ ἔνυ-
δρον· τοῦ γάρ ζήσιν τὸ μέν ἐστι πτηγὸν τὸ δὲ πεζὸν τὸ δὲ ἔνυδρον· ταῦτα
οὖν ἀμα λέγεται εἶναι, ἐπείπερ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰ τὴν αὐτὴν διαιρέσιν
ἐστιν, ὡς φησιν. ἐάν δὲ τὸ πτηγόν διαιρεθῇ εἰς ὄρνιμας, εἰ τύχοι, καὶ
5 ἀλλοίας, οὐκέτι ὄρνις καὶ πτηγόν ἀμα λέγεται, ἀλλὰ πρότερον τὸ πτηγόν,
διότι ἐκ τῆς πρώτης διαιρέσεως τοῦ ζήσου διήρηται. |

Περὶ κινήσεως.

139r

p. 15a23 Κινήσεως δέ ἐστιν εἰδη ἔξι.

Πάλιν περὶ κινήσεως φησιν, ἐπειδὴ καὶ ταύτης ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς
10 προλαβοῦσιν. ἡ οὖν κίνησις μεταβολή ἐστι, τὸ δὲ μεταβάλλον ἡ κατ' οὐσίαν μεταβάλλει ἡ κατὰ συμβεβηκός. καὶ εἰ μὲν κατ' οὐσίαν, γίνεται
γένεσις καὶ φύσις (εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, ἐσται γένεσις,
εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, γίνεται φύσις), εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός,
15 ἡ ἐν αὐτῷ ἐστιν ἡ μεταβολὴ ἡ ἐπ' αὐτῷ ἡ περὶ αὐτό. καὶ εἰ μὲν
εἰν αὐτῷ, καλεῖται αὐξῆσις καὶ μείωσις, εἰ δὲ ἐπ' αὐτῷ, ἀλλοίωσις, εἰ δὲ
περὶ αὐτό, καλεῖται ἡ κατὰ τόπον μεταβολή, ὥστε γίνεσθαι τὴν κίνησιν ἐν
τέτρασι κατηγορίαις, ἐν μὲν τῇ οὐσίᾳ γένεσιν καὶ φύσιν, ἐν δὲ τῷ ποσῷ
αὔξησιν καὶ μείωσιν, ἐν δὲ τῷ ποιητῷ ἀλλοίωσιν, ἐν δὲ τῇ ποῦ τὴν κατὰ
τόπον μεταβολὴν. ὅπερ δὲ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐποίησε, καὶ νῦν ποιεῖ.
20 διακρίνει γάρ τὰ εἰδη τῆς κινήσεως ἀπ' ἀλλήλων.

p. 15a25 Εἰ γάρ ἡν ἡ αὐτή, ἐδει τὸ ἀλλοιούμενον.

Ἐπὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν κατασκευάσας ὡς προφανῶν περὶ τῆς ἀλοιώσεως
τοῦτο ποιεῖ καὶ φησιν ὅτι εἰ ἡ αὐτή ἡν ἡ ἀλλοίωσις τῇ αὐξήσει, ἐδει τὸ
αὔξανόμενον πάντας ἀλλοιοῦσθαι, ὅπερ οὐ γίνεται· τὸ γάρ τετράγωνον
25 γνώμονος αὐτῷ περιτεμέντος αὔξεται μὲν ἀλλοιοῦται δὲ οὐδαμῶς· μένει
γάρ πάλιν τὸ τετράγωνον. γνώμων δέ ἐστιν ἡ περὶ τὴν διάμετρον περι-
φέρεια μετὰ τῶν δύο παραπληρωμάτων.

2 τοῦ γάρ ζώου—λέγεται εἶναι (3) om. F 3 ἐπείπερ] ἐπεὶ καὶ F τὴν αὐτὴν διαι-
ρεσιν] τὴν διαιρέσιν F: τὴν διαιρέσιν αὐτὴν M 4 ἐστιν M: om. F τὸ Paris.

1973: καὶ F: om. M τύχη F 7 tit. om. M 9 νῦν πάλιν M

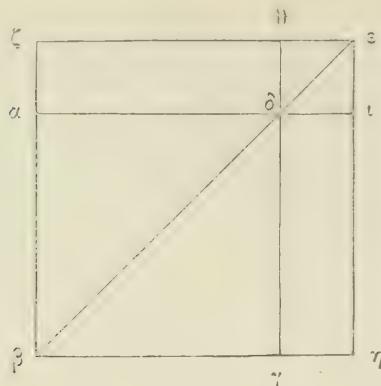
ἐπειδὴ — ἐμνημ.] ἐμνημ. γάρ καὶ ταύτης M (cf. p. 4a20) 11 εἰ] ἡ F 12 εἰ μὲν

εὗρον ἀπὸ M 14 ἐπ' αὐτὸ F καὶ om. F 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτῷ F: ἐπ'

αὐτό M 16 περὶ αὐτὸ] ἐπ' αὐτῷ F καλεῖται om. M 21 γάρ καὶ ἡ F

22 ἐπὶ τῶν ἄλλων — ἀλλοιοῦσθαι (24) om. F 23 ἡ (prius) Vat. 247: om. M

25 περιθέντος F

τὸ αὶ γ τετράγωνον περιτεθέντος τοῦ αὶ ζ ἐ γ γνώμονος ηὔξηται μὲν οὐκ ἡλλοίσται δέ· καὶ γάρ τετράγωνον καὶ τὸ γ ζ ἔστι· καὶ αὐθις τὸ ε ὁ τετράγωνον περιτεθέντος τοῦ η ζ β γ ι γνώμονος ηὔξηται καὶ οὐκ ἡλλοίσται· τετράγωνον γάρ καὶ τὸ ε β ἔστιν. ἔστιν οὖν ὁ γνώμων τετράγωνον 5 μετὰ τῶν περὶ τὴν διάμετρον αὐτοῦ δύο παραπληρωμάτων.

Καὶ περὶ τῶν ὄντων τοσαῦτα εἰρήσθω· ώς εὐχερῷ δὲ τὰ λοιπὰ παρήκαμψεν.

1 figuram exhibet M, eius notas τετράγωνον et γνώμων pluribus locis additas neglexi:
om. F τὸ αὶ γ τετράγωνον—παραπληρώματων (5) M: ΐνα ή μὲν τὸ τετράγωνον τοῦτο
(quod quatuor figuris illustratur) F 4 ἔστιν οὖν — παραπληρωμάτων (5) εἰεις
6 καὶ περὶ τῶν ὄντων — παρήκαμψεν (7) M: om. F

I N D I C E S

I N D E X V E R B O R U M

Ammonii in Porphyrii Isagogen (I) et Aristotelis Categorias (C) commentariorum.

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- Ἄβάντιον I 2,4 101,15 sq. 104,6 107,5
ἀβέβαιος γνῶσις C 79,10
ἀγαθός. τὸ ἀγαθόν I 24,2 sq. dist. ἀγαθόν
τῆς C 6,13 sq. πρακτικὰ δὲ ὅσα περὶ τὴν
τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ (διάκρισιν ἔχει)
C 4,30 10,17 13,5 τῷ μὲν ἀγαθῷ πάντως
ἐναντίον κακὸν ἔσται, τῷ δὲ κακῷ οὐ
πάντως ἀγαθόν C 101,17
ἀγαθότης C 6,15
ἀγγεῖον. διαφέρει δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν
ἀγγείῳ C 29,8 sq.
ἄγγελος angelus I 18,20 19,1 32,14. 19
40,15 62,15 70,17 97,14 100,14 103,18
114,7
ἄγνωστος opp. γνώμιος I 17,27 20,16 85,
19 87,7 C 14,7. 12 93,11 ἀγνώστως C 43,21
ἀγορέειν I 20,14 60,9
ἀγρός C 19,13
ἀδιαιρετός I 9,25 ἀδιαιρέτως C 19,10. 14
ἀδιάρθρωτος C 90,9
ἀδιάστατος I 18,22
ἀδιάφορος I 37,23 C 32,8
ἀδικία ἐν γένει τῇ κακίᾳ C 102,19
ἀδυναμία. ἀδυναμίς καὶ ἀδυναμία (εἰδὼς
ποιτητος) C 81,6. 10 sq. 85,9 sq. λέγεται
πριγῶς C 85,13
ἀδύνατείν I 12,17
ἀεικίνητος I 14,5 35,21 74,15 sq.
ἀθανασία τῆς ψυχῆς I 35,19
ἀθάνατος I 10,3 74,14 sq. 99,13 sq. 100,
14 C 31,24 32,4 78,21 sq. οὐκ ἔστιν
ἐναντίον . . . τὸ θητὸν τῷ ἀθανάτῳ
I 103,13. 20
ἀθρεῖν ἄνω I 57,16
ἀθροίζειν I 90,11
ἀθροισμα I 86,3 sq. 90,2
ἀλίσιος I 3,4 9,17 17,4 sq. 86,28 ἀλίσιοι
οὐσίαι C 45,18
αἴμα C 36,8 82,25
αἱρεσιάρχης C 1,14
αἱρεσίς I 41,2 αἱ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεις
C 1,5. 13 sq.
αἰσθητις I 11,17 48,5 79,5 99,27 103,22
105,6 C 82,7 86,15 sq. opp. λόγος I 40,9
ἀπτική I 77, 22 ή δεῖξις καὶ ή αἰσθητις
I 63,13 sq. περὶ πραγμάτων τῇ αἰσθή-
σει γνωρίμων C 33,25 τὸ αἰσθητόν αἰσθή-
σις αἰσθητόν C 67,21 74,23. 24 75,27 sq.
αἰσθήσει ληπτός C 80,25
αἰσθητικός. οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική
I 18,1 28,2 sq. 84,15 C 15,25 48,5. 6
αἰσθητική δύναμις I 77, 20 79,8 ψυχή
I 99,29 τὸ αἰσθητικόν I 90,13 99,23 sq.
αἰσθητός C 28, 26 αἰσθητή οὐσία I 10, 17
opp. νοητή C 45,17 τὰ αἰσθητά I 40,17
42,21 45,9 78,23 C 60,2 αἰσθητός ἄγ-
θιρωπός I 65,19 αἰσθητὰ γένη καὶ εἰδη
opp. νοητά C 41, 10 μέρη τῆς οὐσίας

- C 47, 2, 3 τὸ αἰσθητὸν αἰσθῆσει αἰσθητὸν
C 67, 21 74, 23, 24 πρότερον τῆς αἰσθήσεως
C 76, 1, 6
- αἰτία I 4, 6 μία ἔστιν ἡ πάντων αἴτια καὶ
ἀργή I 87, 23 κατ' αἰτίαν I 47, 8 sq.
- αἰτιατικός, αἰτιατικὴ πτώσις 191, 8 αἰτιατική
C 68, 7, 11
- αἰτιατός I 50, 7 sq. 53, 10 C 67, 23 76, 15
τὰ αἰτιατά opp. τὰ αἴτια I 104, 25
- αἴτιος I 22, 7 47, 10 sq. 50, 7 sq. 53, 10
τὰ αἴτια I 104, 25 αἴτιον αἰτιατό C 76,
15 ποιητικόν, τελικὸν αἴτιον C 21, 21 sq.
αἴτιος τοῦ εἶναι C 103, 20 104, 2 sq. 105, 1
κατὰ τὸ αἴτιον καὶ αἰτιατόν (πρός τι)
C 67, 23
- ἀκατιρος I 2, 18 ἀκαίρως I 10, 15 C 47, 11
- ἀκαλλής ζῆται I 106, 16
- ἀκαταληψία C 2, 11 sq.
- ἀκατηγόρητος I 60, 9
- ἀκάτιον C 72, 2
- ἀκίνητος I 14, 5 sq.
- ἀκοή εἰσαγωγική I 13, 10 26, 6
- ἀκολασία opp. ἡλιμύτης I 67, 23
- ἀκόλαστος opp. ἡλιμύτης I 68, 1
- ἀκολούθησις, κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολού-
θησιν C 103, 9. 11. 20
- ἀκολουθία διδασκαλική I 69, 17 κατὰ τὴν
τοῦ εἶναι ἀκολούθιαν I 27, 2. 13. 17
- ἀκόλουθος I 10, 10 26, 19 C 78, 18 ἀκόλου-
θον ἦγε consentaneum est C 5, 31 24, 22
98, 7 ἀκολούθως I 47, 5 C 23, 7. 9 32, 24
- ἀκοσμία I 16, 8 sq.
- ἀκοσμος I 16, 9. 10
- ἀκούειν intelligere I 4, 17 C 57, 21
- ἀκρίς C 105, 5
- ἀκροαματικός, ἀκροαματικὰ συγγράμματα
C 4, 19. 26 6, 26 τῶν ἀκροαματικῶν τὰ μέν
ἔστι θεωρητικά τὰ δὲ πρακτικά τὰ δὲ
δργανικά C 4, 27
- ἀκροασθαι. ὁ ἀκροασθμένος φιλοσόφων λό-
γων C 1, 9 6, 21 τῶν ἀκριβῶς ἀκροωμένων
C 65, 26
- ἀκροατής I 69, 19 C 66, 11
- ἄκρος. τὰ ἄκρα I 16, 7 80, 6 C 10, 13. 14
96, 2, 3
- ἄλγηθεια. ἐπίπροσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον,
εἰ τύχοι, τὴν ἀλγηθειαν C 8, 18 ἀλγηθεια καὶ
ψεύδος C 52, 22 53, 11 sq. αἱ ψυχαὶ ἀποροῦσαι
.. ἀφιᾶσι τὸ τῆς ἀλγηθείας φῶς C 80, 8. 9
τῇ ἀλγηθείᾳ I 10, 14 κατὰ ἀλγηθειαν I 74, 8
96, 2 C 50, 2 53, 20 60, 15 88, 10
- ἀληθεύειν opp. ψεύδεσθαι C 34, 15 sq.
ἀληθής. πρὸς τὸ ἀληθές opp. πρὸς ήμας
I 10, 17 θεωρητικὰ μὲν ὅσα περὶ τὴν διά-
κρισιν ἔχει τοῦ ἀληθοῦς καὶ τοῦ ψεύδος
C 4, 29 10, 16 13, 5 τὸ ἀληθές re vera
C 64, 17 κατὰ τὸ ἀληθές C 78, 21. 23
ἀληθῶς ἔχειν I 23, 10
- ἀληθινός C 21, 5
- ἀλλοῖος opp. ἄλλος I 93, 2 94, 11 sq.
- ἀλλοῖος οὐσθαι C 105, 24. 25
- ἀλλοῖος τις I 113, 10 sq. C 83, 3 sq. 105, 15
dist. αὕτησις C 105, 22 sq.
- ἄλλος opp. ἄλλοιος I 93, 2 94, 11 sq. ἄλλον καὶ
ἄλλον ὄρισμὸν ἀποδώσει C 21, 5 κατ' ἄλλο
καὶ ἄλλο C 22, 16 65, 29 ἄλλως τε I 36,
24 C 27, 27 ἄλλως τε δὲ C 91, 28
- ἀλλότριος. ἄλλοτρίως C 43, 21
- ἀλλοτριοῦν. τὰ παντελῶς ἄλλοτριωμένα
C 16, 25
- ἄλογος I 10, 2 τὰ ἄλογα opp. ἄνθρωπος
I 3, 29 103, 18 108, 6 ἄλογον ζῷον I 48, 6
70, 16 C 31, 25 32, 3 42, 2, 3 ἄλογος ὁδός
I 24, 6 δύναμις I 42, 1 103, 21 ἀπόρια I 26,
18 τὸ τῆς ἀπόριας ἄλογον I 30, 5 ἄλογον
def. I 32, 14 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τὸ λογι-
κὸν τῷ ἀλόγῳ I 103, 13 sq. ἄλογον καὶ
ἀθάνατον I 99, 14 100, 16 ἄλογα δαιμόνια
I 100, 18 ἀλόγως I 44, 6
- ἄμα C 14, 16 περὶ τοῦ ἄμα C 104, 13 τὸ κατὰ
χρόνον C 104, 18 τὸ φύσει C 104, 20
- ἀμβλυώττειν C 15, 7
- ἀμέθοδος ἀνήρ I 35, 9
- ἀμερής I 7, 15. 23 18, 22 C 6, 12
- ἀμέριστος. ἀμερίστως C 91, 25
- ἀμεσος. ἀμεσα ἐναντία C 95, 12 sq. 98, 16
99, 7. 10 ἀμεσως I 12, 21 13, 1. 2 51, 9 79,
16 97, 17, 19
- ἀμέτοχος I 105, 16
- ἀμετρία opp. συμετρία I 67, 19
- ἀμετρος I 111, 23 113, 2, 24 ἀμέτρως I 113, 1
- ἀμοιβή C 78, 24
- ἀμυδρός C 79, 10 82, 16
- ἀμφιβάλλειν I 53, 23 100, 16
- ἀμφιβολος I 53, 21 C 97, 21
- ἄμφω. κατ' ἄμφω I 3, 16
- ἄν in potentiali saepissime omissum I 16,
10 56, 13 C 42, 1 43, 13 60, 29 74, 27. 28
88, 15 101, 4 in irreali saepe om. I 105,
17 110, 22. 24 C 20, 18 23, 19 26, 15 39, 6
- ἀνάβασις opp. κατάβασις I 70, 25 76, 15
C 16, 27

- ἀνάγειν I 19, 18 sq. 21, 10 71, 24 77, 8
C 33, 20, 23 sq. 69, 25 sq. ἐωτόν I 13, 1
17, 6 sq. ἀνάγεσθαι ἐπὶ τὰ θεῖα I 12, 21.
25 ἐπὶ θεολογίαν I 13, 5
- ἀναγκαῖος expl. I 24, 14 sq. τὸ ἀναγκαῖον
ορp. τὸ ἐνδεχόμενον, τὸ ὑπάρχον I 26,
21 sq. τὸ ἀναγκαῖον ἔχειν I 8, 7
- ἀνάγκη πᾶσα I 62, 2 76, 8
- ἀναγνωστις I 21, 9 24, 9
- ἀναδέχεσθαι I 57, 2
- ἀναδιέρασκειν I 17, 9
- ἀναδρομή I 17, 9
- ἀναθρεῖν I 57, 16
- ἀνατιρεῖν I 29, 27 sq. 120, 18 sq. 121, 16 sq.
C 41, 8 75, 22 94, 9 sq. καθ' ὑπόθεσιν C 41, 8
- ἀνατίρεσις I 114, 16, 20 τῶν ἄκρων C 96, 2, 3.
- ἀγανακτεῖν I 101, 20
- ἀνατίθητος opp. αἰτιθητικός I 99, 23, 26
- ἀνακαλεῖν. ἀνακαλεῖσθαι I 7, 12
- ἀνακαμπτεῖν C 59, 17
- ἀνακαμψίς C 68, 14
- ἀνακεῖσθαι C 69, 8 93, 2
- ἀνακλίνειν. τὸ ἀνακελίσθαι C 69, 5, 9
- ἀνακλιτις C 68, 21, 24 69, 4
- ἀνακύπτειν I 21, 21
- ἀναλογεῖν I 8, 11 107, 20, 21 C 26, 32
- ἀναλογία C 23, 23 41, 23 42, 8, 10 43, 24
κατὰ ἀναλογίαν C 22, 5 31, 30
- ἀναλόγος I 106, 14 sq. C 26, 31 ἀναλόγως
I 8, 35 106, 20
- ἀναλύειν I 36, 2
- ἀνάλυσις I 34, 20 opp. σύνθεσις I 37, 8 sq.
- ἀναλυτική I 34, 24 36, 1 sq.
- ἀναράττειν. ἀναμάττεσθαι I 12, 3 42, 12
- ἀναμιμηγήσκειν. ἀναμιμηγήσκεσθαι τὰς ἰδέας
ἐν τῇ Φυγῇ ἥδη ἀποκειμένας I 10, 21
- ἀνάμυνησις. εἰς ἀνάμυνσιν ἐπειρομένη (ἡ
Φυγή) C 37, 14
- ἀναμφισβήτητος. ἀναμφισβητήτως I 23, 8
- ἀναντεῖς opp. κάταντες I 37, 8 sq.
- ἀνάπαιλιν C 15, 21 68, 16 τὸ ἀνάπαιλιν
C 76, 6
- ἀναποδεικτος I 7, 16
- ἀναπεινέειν. πάντα οὖν πρὸς τὸ ἀγαθὸν
ἀνατείνεται I 24, 4
- ἀνατρέπειν C 50, 5 53, 2
- ἀνατρέχειν ἐπὶ μίαν ἀργῆν I 81, 9, 11
- ἀναφαίνειν I 24, 7 C 1, 7
- ἀναφέρειν C 91, 11 sq.
- ἀναγκάρησις τοῦ σώματος I 78, 22
- ἀνείδεος ὅλη I 106, 16 C 54, 5
- ἀνεννέητος I 31, 20 69, 19
- ἀνεπαισθητος C 28, 26, 27
- ἀνεπιτηδειότης C 81, 11
- ἀνεστις vide ἐπίτασις
- ἀνίκανος C 6, 3
- ἀνίσχηματος I 2, 1 85, 23 86, 15 ἀνθρωπεία
ἀσθένεια I 100, 22
- ἀνθρωπινος I 2, 6 sq. 6, 2 sq. opp. θεῖος
I 3, 2 sq. τὰ ἐν γενέσει καὶ φύσει εἰπάνω
- ἀνθρώπινα I 3, 5 ἀνθρωπίνη διάνοια I 17, 26
- ἄνθρωπος. ἀνθρώπου μὲν γάρ τελείστης
τὸ μετὰ λόγου καὶ φρονήσεως ζῆν I 3, 27
σύνθετος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος I 5, 9
κηδεμῶν τοῦ ἀλόγου I 103, 18 ἐξ ἐτυμο-
λογίας μὲν οἶον ἀνθρωπός ἐστι τὸ δυνά-
μενον ἄνω ἀθρεῖν ἢ ἀναθρεῖν ἢ ὄπωπεν
ἢ τὸ ἀναθεῖν ἔχον τὸς ὕπατα I 57, 15
def. ζῶντος λογικὸν θυνητόν I 17, 12, 24 54,
24 68, 7 101, 10 C 9, 14 15, 16 19, 19 40,
11 48, 6 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτιπόν I 54,
14 90, 15 95, 10 108, 4 C 27, 13 ἄνθρ.
- γεγραμμένος C 21, 6
- ἀνθρωπάτης I 40, 8
- ἀνίατος C 82, 15
- ἀνιέναι vide ἐπιτείνειν
- ἀνισος C 71, 13 72, 3 τὸ ἵσον τε καὶ ἀνισον
λέγεσθαι C 65, 22 sq.
- ἀνοδος I 70, 28
- ἀνδρητος C 37, 5
- ἀνομοιοειδής I 63, 18
- ἀνομοιομερής I 83, 1 sq. εἰς ἀνομοιομερή
διαιρεῖσθαι I 81, 19, 21
- ἀντί. τὸ ἀντί παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἵσον
σημαίνει C 71, 1, 2
- ἀντιάνειρα C 71, 2, 3
- ἀντιδιατρεῖν I 30, 1 34, 1 τὸ ἀντιδιατρού-
μενον I 25, 1 sq.
- ἀντιδιαστέλλειν C 18, 21 19, 2, 3 20, 27
84, 11
- ἀντιδιαστολή. πρὸς ἀντιδιαστολὴν C 37, 6
- ἀντιθεος C 71, 2
- ἀντιθεσις I 99, 23 109, 27 C 94, 5, 16 sq.
- ἀντικατηγορεῖν I 88, 24
- ἀντικεῖσθαι C 16, 10 sq. ὁ ἀντικείμενος
I 112, 18 τὰ ἀντικείμενα σὺν τὰ ἐναντία
I 102, 23 τῶν γάρ ἀντικειμένων ἡ αὐτή
ἐστιν ἐπισήμη C 16, 17 τὰ γάρ ἀντικει-
μενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν
C 34, 6, 7 85, 12 συνέργεσθαι καὶ τὴν
μάζην ἀναδέξεσθαι, τοῦτο τὸτιν ἀντικείμελαι
C 63, 16, 17 περὶ τῶν ἀντικειμένων C 93, 7

- τετραγῆς ἀντίκειται C 93, 15 τίνος δὲ
ἔνεκεν ταῦτη τῇ τάξει ἐχρήσατο C 94, 3
ἀντικρὺς μάργεσθαι C 14, 21
ἀντιλόχράνειν. ἐποιησάτερον ἀντιλήφεται
τοῦ πράγματος I, 4
ἀντιληφτις I 98, 6 C 86, 15 sq.
ἀντιλέπησις. ὅρεξις ἀντιλυπήσεως (ἢ θυμός)
I 57, 19, 21
ἀντιπαράστασις C 53, 1, 3, 5, 20 62, 4
κατὰ ἀντιπαράστασιν C 63, 11 101, 6
ἀντιπεπονθότως I 18, 21
ἀντιστρέψειν I 8, 22 27, 1 sq. 44, 20 sq.
65, 4 75, 2 C 27, 12 sq. 42, 18 44, 12, 13
71, 12 sq. ἀντιστρέψειν κατά τὴν τοῦ
εἶναι ἀπολούθησιν C 103, 9, 10. 20 104,
21 πρὸς ἀντιστρέψοντα λέγεσθαι C 70, 24
71, 5 97, 24 98, 4
ἀντιστροφή C 68, 12 τί ἔστιν ἀντιστροφή
C 70, 25 71, 1 sq.
ἀντίτυπος ορρ. ἥδος I 78, 1 79, 9
ἀντίχειρ. τὸν μέρην δάκτυλόν φαμεν ἀντί-
χειρα C 71, 3, 4
ἀντιωνυμία C 34, 21
ἀνυπόστατος C 25, 8
ἄγω. εἰ μὲν αἱ ψυχαὶ ἄνω ἡσαν C 15, 4
τὰ μὲν ἄνω τῶν ὑποκάτω πατηγορεῖσθαι
I 44, 18 τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω C 64, 24
93, 4 οὐ γάρ ἔστιν ὥλις ἄνω καὶ κάτω,
ἄλλα πέριξ καὶ μέσον C 65, 2 ἀνώτερον
I 62, 10 ἀνώτερω I 80, 1 τὰ ἀνωτέρω
I 52, 4 ἀνώτατω I 10, 11 εἰς τὸ ἀνώτα-
τον I 37, 21
ἀξιόπιστος I 101, 13
ἀξιώματα C 84, 15 ἀξιώματα, ἡ οὕτω καλοῦν-
ται ὑπὸ τῶν Ηεριπατητικῶν ὡς οἰκοθεν
τὸ ἀξιόπιστον ἔχοντα I 101, 13 τῷ ἀξιώ-
ματι πρότερον C 103, 19
ἀξιωματικός. ἀξιωματικά συγγράμματα
C 4, 19
ἀδρατος I 10, 24
ἀδρίστος C 12, 4 91, 17 ὁρίσαν πρᾶγμα
C 55, 11 ἀδρίστον ποσόν C 62, 5, 6 63, 8
ἀδρίστας I 23, 4, 6 C 78, 31
ἀπαγγελτα. τί τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγελτας
C 1, 9 6, 25 ἡ τῆς ἀπαγγελτας διδασκαλία
C 8, 5 ἀπαγγελτας ἀσκησις C 4, 11
ἀπαγωγὴ ἡ εἰς ἀδόνατον C 63, 27
ἀπάθεια C 3, 19
ἀπαρέγκλιτος I 9, 1
ἀπαρέσκειν. ἀπαρεσκόμενος εἰπεν C 36, 18
ἀπαρεσκόντως C 36, 15
- ἀπαριθμεῖν I 19, 24 ἀπαριθμεῖσθαι I 13,
14 49, 2, 5 sq. C 91, 4
ἀπαριθμητις ορρ. διατρεπτις C 25, 4
ἀπεικός C 79, 13
ἀπειρία. τὴν ἀπειρίαν ἔχειν I 86, 28
ἀπειροδύναμος C 6, 12
ἀπειρος I 17, 3, 5 59, 19 sq. 85, 1 τὰ ἀπειρα
πρὸς ἐπιστήμην οὐ παραλαμβάνεται C 12, 2
τὸ ἀπειρον I 60, 5 τοῦ ἀπειρου μείζον
οὐκ ἔστι πλῆθος I 85, 20 sq. ἐπ' ἀπειρον
διαιρεῖν I 7, 16, 25, 30
ἀπερίληπτος I 17, 5, 26 59, 19 85, 8
C 6, 12
ἀπεριόριστος C 6, 12
ἀπέριττος C 6, 28
· ἀπλανής I 10, 7, 8
ἀπλοῦς ορρ. σύνθετος C 32, 26 sq. 66, 8
πολυσχεδής C 66, 9 ἀπλατι φωναι I 22, 24
C 11, 8 sq. ἀπλᾶ πράγματα, νοήματα
C 11, 19 12, 1 ἀπλῆ οὐσία C 34, 3 sq.
35, 18 45, 19 κατηγορία C 66, 8 τὸ
ἀπλοῦν ορρ. τὸ σύνθετον I 36, 2, 24 37,
13 sq. τὸ μικτόν I 73, 17 ἀπλούστερος
καὶ εἰσαγωγικώτερος I 23, 19 τὰ ἀπλού-
στερα C 16, 20 ἀπλᾶς I 42, 15, 17 125,
3 C 78, 31 τετραγῆς λέγεται I 49, 9
τριγῆς C 30, 8 ἀπλῶς καὶ ως ἔτυχεν
I 41, 11 τὸ ἀπλῶς ζῆψον, ὁ ἀπλῶς ἀν-
θρωπος I 44, 9 53, 18 τὸ ἀπλῶς γένος
I 55, 15 56, 11 τὸ ἀπλῶς λογικὸν συντε-
θὲν τῷ ἀπλῶς θνητῷ I 125, 9
ἀπόβλητος λόγος I 104, 27
ἀπογίνεσθαι I 33, 1, 24 sq.
ἀπογράφειν. ἀπογράψεσθαι C 4, 5, 8
ἀποδεικτική I 34, 24 35, 16 sq.
ἀποδεικτικός C 2, 13 ορρ. πιθανός C 4, 25
ἀποδεικτική μέθοδος C 5, 8 ἀποδεικτικής
συλλογισμός C 5, 17 13, 10, 17
ἀπόδειξις I 22, 8 34, 20 35, 16 36, 14 88,
7 sq. 103, 12 C 5, 4 sq. ἀρχαὶ τῆς ἀπο-
δείξεως I 23, 21 τὰς ἀπόδειξεις οὐκ ἀπο-
δεικτικάς ἀλλὰ μᾶλλον πιθανάς (ἐπιτη-
δεύειν) C 4, 25 ἡ ἀπόδειξις συλλογισμός
ἔστιν ἐπιστημονικός C 5, 9 sq. 10, 22 sq.
ἀποδιδράσκειν. ἀποδρᾶσαι I 5, 5
ἀποδοκιμάζειν C 65, 16 90, 27 sq.
ἀπόδοσις I 6, 28 61, 19 ἀπόδοσιν ποιεῖσθαι
I 91, 6 sq.
ἀποιος I 112, 5
ἀποκαθιστάναι. ὁ ἔσωτὸν . . . ἀποκαθιστῶν
C 100, 10 ἀποκαθίστασθαι C 71, 1

- ἀποκατάστασις C 60, 26 70, 26
 ἀποκεῖσθαι I 10, 21
 ἀποκρίνειν. οὐχ ὡς πρός τι ἀποκρίνεται C 70, 4 ἀποκρίθηναι pro ἀποκρίνεσθαι C 42, 1. 3
 ἀπολαύειν C 19, 12
 ἀπολογεῖσθαι πρὸς τὴν ἀπορίαν C 80, 13
 ἀπολογία C 77, 23
 ἀπολύειν. ἀπολελυμένη ὑπόστασις C 63, 16 πράγματα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα C 76, 12
 ἀπομάττειν. ἀπομάττεσθαι I 41, 19 sq.
 ἀπονέμειν I 12, 9 ἀμοιβήν τῶν πράξεων C 78, 24
 ἀπορεῖν. ὅδες εἰς εὐπορίαν μαθήσεως τὸ ἀπόρετον C 80, 1 τὸ γάρ μὴ ἀπορεῦν δύο ταῦτα σημαντεῖ, τὸ πάντων ἔχειν τὰς γνώσεις . . καὶ τὸ πανταχόθεν ἐστερῆσθαι γνώσεως C 80, 3 sq.
 ἀπορητικός C 6, 28
 ἀπορία προβλήνει I 101, 21 ἀπορίαν κινεῖν I 81, 7 ἀπορίαν τινὰ ἀπορεῖ I 101, 10 γινώσκομεν ὅδῷ χρώμενοι τῇ ἀπορίᾳ C 80, 6. 7
 ἀπορος. οὐδὲν γάρ ἐν αὐτῇ (τῇ προνολογῇ) ἀπορόν ἔστι C 80, 4 ἀπορώτατος ὁ λόγος I 102, 2
 ἀπορροή C 2, 24
 ἀπόρροια C 28, 28
 ἀπόστασις I 97, 23 C 74, 14. 17
 ἀποσυλᾶν I 10, 27
 ἀποσώζειν. τάξιν τινὰ εἰς ἄλληλα ἀποσώζουσι I 44, 16
 ἀποτελένειν. ἀποτελμένη ἐπιφάνεια C 58, 4
 ἀποτέλεσμα I 21, 6 C 35, 25
 ἀπόπτωσις. τὰ ἔτι σωζόμενα ἔγη καὶ οἷον ἀποπτώσεις τῆς μουσικῆς I 18, 22
 ἀποτιθέναι. ἀποθύμωμεθα εἰς τὸν νοῦν I 10, 27
 ἀποὺς C 31, 26. 28 32, 5
 ἀποφαίνειν. ἀποφαίνεσθαι C 79, 26
 ἀποφαντικός λόγος I 43, 4 sq. def. 43, 15 45, 13 ἀποφαντικῶς I 44, 13
 ἀπόφασις I 114, 24 C 25, 18. 21 ἐξ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεως αὐτήν (τὴν διαιρεσιν) ποιήσασθαι C 26, 4. 9 οὐ περὶ καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως πρόκειται νῦν αὐτῷ διαλαβεῖν C 34, 12 sq. τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων . . οὐχ ἔχει ἡ ἀποφάσει C 34, 29 sq. τῶν καταφάσεων εἰσιν αὗται (αἱ ἀποφάσεις) ἀτιμότερα C 36, 24 ὡς

Comment. in Arist. IV 4. Ammon. in Cat.

κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντικεῖσθαι C 93, 16. 19 ἡ περὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντίθεσις C 94, 15. 19 ἐπὶ πάντων θεωρεῖται C 94, 23 ἡ κατάφασις καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι ταῦτα τοῖς ὅπ? αὐτῶν σημανούμενοι C 97, 11 τὴν λοιπὴν (τὴν κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντίθεσιν) πρὸς τὰς τρεῖς παραβάλλει C 100, 14 τοῦτο γάρ ιδίων καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τὸ ἐπὶ παντὸς πράγματος διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος C 100, 17

ἀποφατικός. ἀποφατικῶς opp. καταφατικῶς C 52, 4. 5

ἀπόγρη I 2, 19

ἀποχωρίζειν I 60, 22

ἀπροσδιόριστος. ἀπροσδιόριστας I 23, 2 28, 18 sq.

ἀπταιστος I 7, 2. 5 γνῶσις C 79, 11

ἀπτικός. ἀπτικὴ αἰσθησις I 77, 22

ἀπωθεῖν. ἀπωστάμενος τὰ πρότερα δύο παρακολουθήματα C 48, 13

ἀραίωσις C 88, 16

ἀργός C 88, 21 expl. βραδύτερος ἄνθρωπος C 17, 21. 23

ἀρεταῖος. οὐ γάρ λέγεται ἀρεταῖος ὁ ἀρετῆς μετέχων C 40, 16 89, 2. 12

ἀρετή C 23, 13 40, 15 σπουδαίου ἀρετῆς C 70, 5 89, 3 opp. κακία C 70, 6

ἄρθρον C 11, 16. 17 κατ² ἄρθρα I 35, 8

ἀριθμητική I 7, 4 13, 11 sq.

ἀριθμητικός I 13, 12

ἀριθμητός C 59, 22 sq.

ἀριθμός I 13, 13 sq. ποσὸν διωριζμένον καθ' αὐτό I 14, 13. 17 C 54, 17 55, 3 sq. 57, 3 sq. ἀπειρος I 86, 28. 29 οἱ οἰκειότατοι ἀριθμοὶ C 25, 1 τὸ πᾶν γύτων καὶ τελειώτατον πέρας (ἢ, ἵεκας, C 25, 2 ὁ ἀριθμὸς διττός, ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμὸν ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς C 59, 21 sq. ἡ περιττὸς ἡ ἀρτινος C 95, 21 διαφέρειν τῷ ἀριθμῷ I 59, 6 sq. 65, 6 sq. κατὰ ἀριθμόν I 2, 24 ἀριθμῷ opp. δυνάμει I 87, 25

ἀριστερὸς δεξιοῦ ἀριστερός C 67, 25 τὸ ἀριστερὸν δεξιοῦ C 98, 5 ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν

ἄρξασθαι C 59, 19 ἀριστερά C 93, 4

ἀρμονία I 14, 20 111, 22. 24 112, 14 sq.

ἀρητικός. τὸ ἀρητικὸν μόριον C 34, 26 35, 1

ἀρτιάνις I 14, 14

ἀρτιος ἀριθμός I 13, 17 14, 14 C 95, 12. 21 98, 14 sq.

- ἀρχαῖος. ἐπαναπάνεσθαι τοῖς παρὰ τῶν ἀρχαίων λεγομένοις C 88,21
- ἀρχειν. κατὰ τὸ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον C 67,20 δὲ ἄρχων τῶν ἀρχομένων (πρότερος) C 103,19
- ἀρχέτυπος εἰκών I 42,18
- ἀρχή I 7,13 sq. 8,4 10,14 22,25 23,21 24,3 81,9 sq. πρῶται ἀρχαὶ I 37, 11. 12 δέκα ἀρχαὶ I 84,2. 3 ἡ πρώτη ἀρχὴ καὶ κοινὴ πάντων I 68,16 αὐτία καὶ ἀρχή I 87,23 μία τῶν πάντων ἀρχή I 115,7 ἀρχαὶ τῆς μεθόδου C 5,7. 16. 26 τὸ ἀνενεχθῆναι ἐπὶ τὴν κοινὴν ἀπάντων ἀρχὴν καὶ γνῶναι ὅτι μία ἔστιν αὕτη ἀσώματος οὐδεὶς. C 6,10 sq. ἀρχὴ πραγμάτων (σημείου) C 34,1 κατ' ἀρχὰς I 24,10 ἕξ ἀρχῆς I 113,5 115,23 ἀπ' ἀρχῆς τινος I 95,13
- ἀσάφεια I 38,19 48,22 διὰ τί φαντεῖται δὲ φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας C 1,10 7,11 25,14
- ἀσαφῆς. τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ διαφέρειν I 3,3. 7 τὸ ἀσαφὲς τῆς λέξεως I 38,16 39,1 ἀσαφῆς διδασκαλία C 7,7
- ἀσημός φωνὴ I 59,1 sq. 106,10 C 9,21
- ἀσκησις ἀπαγγελίας C 4,11
- ἀστρονομία I 7,3 13,11 sq. def. 2,9. 14
- ἀστροψός κώνων I 48,25 49,3 82,1 84,10 C 38,13
- ἀσύγχυτος. ἀσυγχύτως I 104,9
- ἀσύμμετρος I 13,9
- ἀσύμπλοκος. ἀσυμπλόκως C 25,4
- ἀσύστατος I 95,19 96,2. 9 99,11 sq. 109, 28
- ἀσκετος C 37,8. 12 ἀσκέτως I 34,4
- ἀσώματος C 6,12 54,5 τὸ ἀσώματον I 18, 21 sq. 40,11 sq. 57,3 77,17 110,21 δύνανται ἐν ἀσωμάτοις τὰ ἔναντια εἶναι I 103,26 sq. ἀσωμάτως I 12,25
- ἀτέλεια I 16,15
- ἀτελής I 8,9 opp. τελειωθείς I 102,7 opp. τέλειος I 104,21 ἀτελέστερος I 104,24
- ἀτμός. οἱ ἐκ τοῦ θυμιάματος ἀναδιόδουντοι C 29,2
- ἀτομος I 32,1 44,12 expl. 63,17 ἡ ἀτομος οὐσία C 49,2 50,18 τὰ ἀτομα I 58,2 οὐκ ἀπειρα I 85,1 86,13 sq. opp. εἰδη I 116,15 sq. C 13,5 οὐδὲν τῶν ἀτόμων τῶν τε συμβεβηκότων καὶ τῶν οὐσιῶν κατὰ τινος κατηγορεῖται C 30,5 sq. διαγωρίζει τὰ συμβεβηκότα ἀτομα τῶν
- ἀτόμων τῶν αὐθυποστάτων C 30,7. 17 sq.
- ἀτονεῖν I 7,12
- ἀτρεπτος C 83,34
- ἀνθυπόστατος I 19,3 70,8. 12 C 30,8 33,12 35,15 ☛
- ἀνλός. στρέφειν τὸν αὐλόν I 13,26
- ἀνλος. τὰ ἀνλα I 52,6
- ἀνξάνειν. τὸ αδενάνομενον I 79,5
- ἀνξειν opp. στενῶν I 87, 20. 24 intrans. I 87,21 τῷ δεὶ δύνασθαι ανξεῖσθαι I 86, 29 opp. μειῶν I 110,20 C 28,21 ανξεῖσθαι dist. ἀλλοιοσθαι C 105,24 sq.
- ἀνξησις opp. μείωσις I 113,10 C 28,23 83,8. 14 105,15 sq.
- ἀνξητικός. ανξητικὴ δύναμις I 77,19 C 28, 22
- ἀντοαγαθότης C 6,12. 15
- ἀντοκίνητος I 35,21 74,14 sq. 88,13. 14
- ἀντοπρόσωπος. ἀντοπρόσωπα συγγράμματα C 4,16 καλεῖται . . καὶ ἀξιωματικὰ ἥτοι ἀκροαματικά C 4,18 sq.
- ἀντός. τὸ ταῦτὸν τριττὸν ὑπάρχει I 65, 5 sq. ταῦτόν C 51,6 αὐτὸν καθ' αὐτό opp. πρός ἄλλο C 62,20 sq. πρός ἔτερον C 63,22 opp. πρός τι C 67,8 sq. πράγματα αὐτὰ καθ' αὐτά opp. σχέσει δεσμούμενα C 76,11
- ἀντοφυής. αντοφυῶς I 8,28 24,2
- ἀφαιρεῖν C 73, 14. 15 ἀφαιρεῖσθαι I 7, 27 sq.
- ἀφαγίζειν. ἀφαγίζεσθαι C 59,4
- ἀφιέναι coni. δύνανται I 21,14
- ἀφορᾶν I 34,6 41,22 sq.
- ἀφορίζειν I 100,18 C 33,21 49,9 πράγματα ἀφωρισμένα C 69, 25 φύσις ἀφωρισμένη I 28,16 77,2 ἀφωρισμένως I 92,9. 19 C 99,25. 27 100,1
- ἀφυκτος διατρεσις C 26,5
- ἀγλός. τῆς ἕξ αὐτοῦ (τοῦ σώματος) ἀγλός ἀναπιπλάμεναι ἀμβλυώτερούσι (αἱ ψυχαὶ) C 15,6. 7
- ἀγροια C 87,18
- ἀχώριστος I 11,27. 31 41,8 42,10 sq. διαφορά I 92,5 sq. ἀχώριστα συμβεβηκότα I 111,2 C 28,9
- ἀψυχος. τὸ ἄψυχον I 18,10 sq. 70,15 77, 17 99,18 sq. C 31,17 τὰ ἄψυχα I 108, 17 118,21 C 81,24 83,29 88,4 103,8

Βάθος coni. μῆκος, πλάτος I 7,20 τὸ βάθος τῶν νοημάτων I 38,16. 21 διὰ βάθους κεχώρητε C 82,29. 30 κατὰ βάθος opp. κατὰ πλάτος I 97,9 sq. C 43,4 βάθυς. ζήτημα βαθύ I 38,20 39,10. 11 βάναυσος. αἱ βάναυσοι λεγόμεναι τέχναι I 8, 25
 βάρος I 8,28. 29
 βαρύς. τὸ τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον C 55,9 βασανίζειν C 8,17
 βάσανος. μετὰ πολλῆς βασάνου (ἀποφανεῖσθαι) C 80,1
 βέβηλος C 7,9
 βλίτυρι I 59,1 60,7
 βούλησις I 11,18
 βραχυλογία C 16,17
 βραχύς. διὰ βραχέων I 38,11

Γειτνιάζειν C 46,13

γελαστικός I 32,24 88,24. 25 109,21 sq. τὸ γελαστικόν opp. τὸ γελᾶν I 110,5 126,10

γενεαλογία I 80,20 sq.

*γένεσις I 87,9 C 24,27 γένεσις καὶ φθορά I 113,8 sq. C 105,12 sq. εἰδος μεταβολῆς C 83,8. 12 τὸ ἐν γένεσι καὶ φθορᾶ I 3,5 αἱ δὲ ἐν γένεσι καὶ φθορᾷ (οὐσίαι) C 45,18. 22 τῶν ἐν γένεσι σωμάτων I 7,32 τὰς γενέσεις τῶν ἀριθμῶν I 13, 16 τῶν ἀνθρώπων I 53,13 C 45,20 κατελλήλουσι πρὸς τὴν γένεσιν (αἱ ψυχαὶ) C 15,6

γενετή. ἐκ γενετῆς C 82,33. 34 86,4 87, 15

γενικός. γενικὴ πτῶσις I 29,5 sq. 91,6. 10 γενική C 68,5. 11. 15 τὸ γενικώτερον I 58,8 γενικώτερόν τι I 31,18 34, 10 γενικώταται φωναὶ I 30,10 κατηγορίαι I 84,22 τὰ γενικώτατα I 58,5 63,2,5 104,24 C 13,16. 17 20,16 τὸ γενικώτατον γένος I 70,17 sq. 78,7. 21 sq. 80,6. 15 C 84,16 αἱ τῶν γενικωτάτων διαφοραὶ I 100,3 τῶν γενικωτάτων δρισμὸν οὐ δυνάμεθα ἀποδῦναι C 44,8. 9

γεννᾶν. τὸ γεννῆν ὄμοιον ἑαυτῷ I 79,6 γεννητικός. γεννητικὴ δύναμις I 77,20

γεννητός I 17,3

γένος. προέταξε τὸ γένος I 31,20 sq. 44,17 47,6 sq. διὰ τὸ περὶ τοῦ γένους διδάσκων

ἐμνήσθη καὶ τοῦ εἰδούς I 48,11 τριγῶς λέγεται I 91,21 πρῶτον σημαίνομενον I 49,18 sq. τρίτον I 53,5 τίνος ἔνεκεν δὲ? ὑπογραφῆς αὐτὸ διδάσκει I 54,7 sq. τὸ καθολικώτατον γένος I 55,9 sq. τὸ ἄπλως I 55,15 56,11 τὸ καθόλου I 58, 14 τριτά ἔστι τὰ γένη, τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς I 68,25 sq. 104,28 sq. 119,8 νοητὰ γένη καὶ εἰδῶν syn. τὰ πρὸ τῶν πολλῶν opp. αἰσθητά (τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς) C 41,9. 10 μᾶλλον οὐσίᾳ τὸ γένος C 41,20 sq. περισσεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους (διαφορᾶ) I 101,9 sq. τὸ γένος ὅλης ἔχει λόγον I 107,11 καὶ μᾶλιστα τὰ φυσικὸν I 119,8 τὰ ὑπερογενῆ καὶ ἐννοηματικά γένη C 9,9 τὰ δὲ γένη κατηγορεῖται τῶν εἰδῶν ἑαυτῶν C 13,14 15,24 ἔτερα γένη C 31,18 sq. ὑπάλληλα C 31,22 διαφοραὶ τῶν ὑπαλλήλων γενῶν C 32,11 sq. τῷ γένει ταῦτόν, ἔτερον I 65,6 sq. προσέθηκε τὸ ὡς γένους ἀντὶ τοῦ εἴδους C 84,18 86,2 87, 24

γέφυρα coni. κλίμαξ I 13,5

γεωμέτρης I 7,15 C 58,4 81,8 οἱ γεωμέτραι C 75,11

γεωμετρία I 7,3. 5. 14 9,3 13,11 sq. οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι C 91,13. 16 sq.

γεωμετρικός. γεωμετρικὰ θεωρήματα C 81,8 9

γῆ. ποσὸν συνεχῆς ἐν θέσει ἀκίνητον I 14,7 γίνεσθαι. τὸ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι C 59,12

γιγάντειν opp. ποιεῖν I 2,15 δεῖ τὸ γιγάντον ἐφαρμόζειν τῷ γιγαντοκένφῳ C 2, 17 sq.

γιλαυκότης I 92,14

γιλαφύρος I 26,20 τὸ τῶν λόσεων γιλαφύρον I 30,6

γιλυκύτης. οὐσιώδης ποιότης (μέλιτος) C 86, 27

γιγάθος. ἀπὸ γιγάνθων ἀποφανεῖσθαι C 2,16 γιγήσιος C 8,2 13,25 sq. τὸ γιγήσιον I 21, 8 sq.

γιγάρων C 10,21 105,25 def. C 105,26 106,4 γιγαριζειν C 96,4

γιγάριμος opp. ἄγνωστος I 71,8 85,13 sq. C 33,25 γιγαρίμως C 43,20

γιγάντης I 2,22 3,2. 21 5,29 sq. 9,18. 23 8*

- syn. θεωρία I 38,6 τῶν γνώσεων αἱ μέν εἰσι τέχναις πρέπουσαι, αἱ δὲ ἐπιστήμαις I 6,28 τῇ γνώσει ἡμῶν ορρ. τῇ φύσει I 52,9,10
- γνωστικός. γνωστικαὶ ἐνέργειαι I 3,10 11, 12 sq. δυνάμεις ορρ. πρακτικαὶ syn. θεωρητικαὶ I 4,8 γνωστικὸν τέλος I 6,9 γνωστικὴ ψυχὴ ορρ. ὀρεκτικὴ I 43,8 γνωστικῶς I 42,2
- γνωστός. τὸ γνωστόν I 17,4
- *γοργεύεσθαι C 22,8
- γραμματική I 1,12 8,22 sq. 9,18 C 22, 4, 5, 23 sq. 23,1 37,15
- γραμματικός C 22, 23 sq. 23,1, 14 οἱ γραμματικοὶ C 23,24
- γραμμή I 7,21 10,25 sq. 72,1 sq. συνεχὲς ποσόν C 54,17 55,2, 6 57,26 sq.
- γράφειν. ζῶν γεγραμμένον ἀπὸ χρωμάτων C 21,6
- γραψὴ τελεία ορρ. σκιαγραφία I 55,6
- γρυπός I 58,4 66,18 92,15 93,4. 8. 13 108,3
- γρυπότης I 92,14 96,1 111,3 127,7
- γυμνάζειν τὸν λόγον C 75,27
- γυμνάσιον I 13,30 46,7
- γυμναστική I 13,29
- γωνία. δρυμαὶ γωνίαι I 8,29 9,1
- Δαιτράντιον ἄλογον I 99,19 100,18
- δαίμων I 70,17
- δακτυλίδιον I 41,18 42,6
- δακτύλιος I 12,5 41,13 sq.
- δάκτυλος. οὐ τῷ δακτύλῳ ἐπιδεικνύς C 10,2 τὸν μέγαν δάκτυλόν φαμεν ἀντίχειρα C 71, 3, 4
- δειλίλα ορρ. θρασύτης C 101,21
- δεῖν. τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα δέδεται I 5,11 sq.
- δεῖν. τὸ δέον I 67,21. 22 δεῖντως I 66,12 δέδεται C 17,19 25,19 40,19. 26 48,17 δέδεται C 35,1
- δεῖξις coni. αἰσθησίς I 63,13 sq. δεῖξις διάλληλος I 74,9 sq. ἡ κυρίως I 75,17 ἔστι μὲν οὖν τὸ τόδε τῆς δεῖξεως σημαγτικόν C 48, 15, 16 ἡ καὶ τὴν δεῖξιν καταδεχομένη (οὐσίᾳ) C 49,3
- δεκαετής πρᾶξις C 60,28
- δεκάπηχυς C 63,5
- δεκάς C 12,4 24,26
- δεκτικός C 96,13 sq. 98,15. 19 νοῦ καὶ
- ἐπιστήμης I 54,15 90,16 95,10 C 73,14 τῶν ἀντικειμένων I 102,23 δεκτικὸν τῶν ἐναντίων dist. δέχεσθαι τὰ ἐναντία C 51, 9 sq. 64,6, 13
- δεξιός ἀριστεροῦ δεξιός C 67,25 τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ C 98,5 ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀριστεροῦ C 59,18 δεξιά C 93,4
- δερμόπτερος C 71,22
- δεσμοῦν. σχέσει δεσμούμενα C 76,12. 17
- δεσμὸς τοῦ σώματος I 5,6 φυσικός, προσιρετικός ορρ. λόσις I 5,11 sq.
- δεύτερος. πρῶτόν τι καὶ δεύτερον I 29, 18 sq. 71,27 sq. 82,12 ἡμῖν δεύτερα (τὰ φύσει πρότερα) C 36,6 sq. δευτέρως C 54,15 73,30
- δηλητήριος C 5,19
- δηλωτικός I 77,6
- δημιουργεῖν I 11,29 41,24 sq. 105,2
- δημιουργικός νόμος I 5,7
- δημιουργός I 41,21 sq. 45,11 60,15 τοῦ δύναματος C 81,27
- διάγνωσις C 82,17
- διαγώνιος. αἱ διαγώνιοι συξυγίαι coni. ὑπάληλοι C 25,9
- διαδέχεσθαι I 46,10
- διαθέσις διαθετοῦ διαθέσις C 68,17 91,7 ἔξις καὶ διαθέσις (εἶδος ποιότητος) C 81, 6. 7 sq. τῆς ἔξεως καὶ τῆς διαθέσεως κατηγορεῖται ἡ διαθέσις C 84,8 sq.
- διαθετός. τὸ διαθετὸν διαθέσει διαθετόν C 68,18
- διαιρεῖν. ἐπ' ἄπειρον I 7,16. 25 sq. πάντα τὰ διαιρούμενα ἡ ὡς γένη εἰς εἰδῶν διαιρεῖται . . ἡ ὡς ὅλον εἰς μέρη . . ἡ ὡς ὄμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαινόμενα I 81,17 sq. C 38,1 sq. οὐδέποτε τῶν διαιρεθέντων εἰδῶν τὸ ἐν περιέχει τὸ ἔτετον C 38,3 sq.
- διαιρέσις I 7,28 9,27 sq. 21,9 34,20 41,6 τίς ἡ διαιρέσις τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 1,5 3,21 sq. ἡ εἰς δέκα διαιρέσις C 32,20 πολὺ τρόπῳ κέγρηται διαιρέσεως ἐν τῇ οὐσίᾳ C 37,22 sq. ἐκ διαιρέσεως λάβωμεν C 91,21 93,18
- διαιρετική I 34,24 35,4 sq.
- διαιρετικός I 35,10 sq. διαιρετικαὶ διαιφοραὶ I 55,21 58,7 sq. 98,22 sq. 118,14 sq.
- διαιρετός I 9,25 τὸ διαιρετὸν μεθεκτόν C 19,13
- διήγησις C 103,19

- διακονεῖν C 15,9
 διακρίνειν C 5,3 10,21 13,5
 διάκρισις C 2,9 4,29. 30 10,18
 διακριτικός. τὸ διακριτικόν C 2,4 χρῶμα
 διακριτικὸν ὄψεως C 40, 13. 14
 διαλεκτική I 34,17 sq.
 διαλογικός. διαλογικὰ συγγράμματα C 4,
 15 7, 1 καλεῖται . . καὶ ἔξωτερικά C 4,
 18 sq.
 διαλλάττειν syn. διαφέρειν I 7,2
 διάλληλος δεῖξις I 74,9 sq.
 διαλυτικός opp. συναπτικός I 37,1
 διάμετρος I 72,4 73,4 sq. C 105,26 106,5
 διανόημα opp. λέξις I 38,21
 διάνοια I 11,17 39,6 41,17 sq. 69,2 C 8,
 14 ἀνθρωπίνη I 17,26 ἀπὸ διάνοιας opp.
 ἀπὸ τύχης C 21,19
 διαπορεῖν. τὸ διηπορητέναι C 80,2
 διαπορθμεύειν C 15,9
 διαρθρεῦν. διαρθρωμένη γνώσις C 14,13
 διαρθρωμένως I 55,4.5 C 32,22
 διάρθρωσις C 93,11
 διασαφεῖν I 31,8
 διασκεδανύναι. διεσκεδάνυντο (ἡ ψυχή)
 C 78,22
 διάστασις I 7,18 sq. 18,19 C 54,5 58,7
 διαστατός I 18, 18. 22 112,5 C 54,6. 8. 14
 διάστημα I 7,6
 διαστολή I 6,21
 διασώζειν I 31,19
 διατριβή I 46,10
 διαφέρειν I 7,1 τῷ εἶδει, τῷ ἀριθμῷ I 59,
 4 sq.
 διαφορά I 3,29 20,7 22,5 Περὶ διαφορᾶς
 I 91,22 τὴν διαφορὰν προέταξε τοῦ εἴ-
 δους I 31,9 32,5 44,18 91,24 χωριστὴ
 καὶ κατὰ συμβεβηκός (κοινῶς), ἀχώριστος
 καὶ κατὰ συμβεβηκός (ἰδιως), ἀχώριστος
 καὶ συμπληρωτική τῆς οὐσίας (ἰδιαίτερα)
 I 92,4 sq. 95,14 108,2 αἱ μὲν ἀλλοῖον
 ποιοῦσαι τὸ θεοκείμενον (κοινῶς καὶ ἴδιως),
 αἱ δὲ ἄλλο (ἰδιαίτερα) I 93,2 94,10 95,16
 διαποραφή τῆς διαφορᾶς I 101, 8 sq.
 συστατικαὶ διαφοραὶ I 35,12 55,8 57,24
 96,12 syn. εἰδόποιοι I 94, 8 95, 3 sq.
 C 15,13 21,15 31,15 44,10 διατρετικαὶ
 I 55,21 58,7 98,22 sq. αἱ διαφοραὶ εἰ-
 δους (ἔχουσι λόγον) I 107,12 sq. αἱ οὖσι-
 όδεις διαφοραὶ opp. αἱ συμβεβηκοῦσαι
 C 32,11. 12 45,19. 20 dist. οὖσαι C 45,8
 αἱ μὲν εἰσι πρὸς τῇ οὖσῃ . . αἱ δὲ
- πρὸς τοῖς συμβεβηκόσι . . αἱ δὲ ἀκριβῶς ἐν
 μέσῳ τῶν οὖσιν καὶ τῶν συμβεβηκότων
 C 46,11 sq. dist. τὰ συμβεβηκότα C 46,
 22 sq. μέρη νοητὰ τῆς οὐσίας opp.
 αἰσθητά C 47,2 κυρίως διαφοραὶ C 47,9
 διαφορεῖν. διαφορεῖσθαι C 28,18 sq.
 διαφόρησις C 28,26 29,3
 διάφορος I 3,24 sq. 53,12
 διαφωνεῖν C 9,12
 διαγεῖν opp. συστέλλειν I 78,1
 διδασκαλία I 20,16 46,3 ὁ τρόπος τῆς
 διδασκαλίας I 23,18 26,5 C 67,11 ἡ
 κατὰ μέρος I 47,6
 διδασκαλικός. διδασκαλικὴ ἀκολουθία I 69,
 17
 διεγείρειν I 13,20
 διεξέρχεσθαι C 60,16 τῷ λόγῳ I 41,10
 διεστάναι. πλείστον διεστήκασιν C 64,24
 διεστηκά τὰ μόρια C 88,12
 διεσχυρίζεσθαι C 80,12
 δίκαιος. τὸ δίκαιον opp. τὸ συμφέρον I 8,
 19 sq.
 δικαιοσύνη C 90,3 sq. 102, 17. 18 opp.
 μειονεξία, πλεονεξία I 67,19
 δικαστικός. τὸ δικαστικόν I 15,11
 διορίζειν C 57,9 διορίζεσθαι I 51,11 τὸ
 διωρισμένον ποσόν I 14,3 sq. 57,4 C 31,
 17 54,16 sq.
 διπηγχυς C 49,15 50,5 61,1.4 62,5 63,5
 διπλάσιος λόγος I 13,15 τὸ διπλάσιον
 C 79,4.5
 διπλασίων I 73,11. 21
 δίχα I 12,1. 4 33,1
 δίγμα C 2,14
 δοιδυξ (σκεῦος ἀπουγ.) C 31,27
 δοκεῖν. τὸ δοκεῖ C 35,4 sq.
 δόκησις C 52,17
 δόξα I 11,17 C 52,19 sq.
 δοξάζειν C 52,20. 21
 δοτικός. δοτικὴ πτῶσις I 91,6. 13. 16
 δοτική C 68, 6. 11. 17
 δοῦλος δεσκάστου δοῦλος C 71,6 73,4 sq.
 73,19 74,2 sq.
 δραματικός. δραματικῶς C 4,15
 δρομεύς C 84,27
 δρομικός dist. δρομεύς C 84,22 sq. 89,8
 δυάς C 24,27
 δύναμις syn. τὸ πεφυκέναι I 110,2 C 51,12
 85,5 sq. τεγγική I 1,14 παθητική I 4,12
 ἄλογος I 42,2 αἱ τοῦ θεοῦ θυνάμεις, αἱ
 τε γνωστικαὶ καὶ αἱ πρακτικαὶ I 4,8 ποσόν

- C 55,4. 8 δύναμις καὶ ἀδύναμία (εἰδος ποιότητος) C 81,6. 11 sq. 84,21 sq. 85,6 sq. δύναμει I 26,23 sq. 27,6 56,22 C 34,20 35,6 55,13 opp. πλήθει, ἀριθμῷ I 87,20 sq. opp. ἐνεργείῃ I 102,5 expl. I 102,7 sq. 104,14 C 76,23 sq. 84,25 κατὰ δύναμιν I 109,22 C 84,27 δυνατός. κατὰ τὸ δύνατὸν ἀνθρώπῳ I 3,8. 9 sq. 6,10 δυσαπόβλητος opp. εὐαπόβλητος C 82,8 sq. 86,6 δυσειδής opp. εὐειδής I 70,1 δυσωδία C 28,32 sq.
- Ἐαυτοῦ. ἐξομοιοῦμεν ἔαυτούς I 11,15. 16 ἔχομεν παρ' ἔαυτοῖς I 12,4 13,1 40,4 καθ' αὐτούς ζητεῖν (ἥμᾶς) C 88,22 (ubique) διαφορὰ καθ' αὐτὸ (?) ὑπάρχει I 92, 11. 26 ἐγγίνεσθαι C 81,16 sq.
- ἐγγύς ἀληθές I 37,17
- ἐγγύτης C 41,22
- ἐγκλημα διδόναι I 2,8
- ἐγκύπτειν I 22,17 τῷ Ηλάτωνος Φαΐδωνι I 4,18
- ἐγκώμιον τῆς πρώτης οὐσίας C 40,23
- ἐγχειρεῖσι I 4,26
- εἰ cum coni. I 12,19 68,19 73,11 C 52,11 100,11
- εἰδικός expl. δ καθ' ἔκαστα I 107,23 εἰδικώτερος opp. γενικώτερος, καθολικώτερος I 34,10 τὸ εἰδικώτατον εἶδος I 70,3 sq. 78,8 sq. 80,7. 17 C 84,17 τὰ εἰδικώτατα εἰδῇ τῇ μὲν αὐτῶν φύσει πεπερασμένα I 85,18 86,12 αἱ τῶν εἰδικώτατων (διαφοραὶ) I 100,4 τὰ εἰδικώτατα opp. γενικώτατα I 104,23 opp. ὑπάλληλα C 43,2
- εἰδοποιός. εἰδοποιὸν διαφοραὶ I 94,8 95,3 98,21 sq. C 31,15. 29
- εἶδος. τὸ θεωρητικὸν εἶδος (τῆς φιλοσοφίας) I 6,16 τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγελίας C 1,9 6,25 τῆς λέξεως C 7,3 τῆς ζωῆς C 2,2 εἶδος (τοῦ βιβλίου) μὲν οὖν ἔστιν ἡ ποικιλία τῶν νοημάτων C 8,4 τὰ εἰδῇ τοῦ ἀριθμοῦ I 13,14 μία τῶν πέντε φωνῶν I 20,17 22,5 28,11 31,20 44,18 Περὶ εἰδῶν I 69,12 τὸ εἶδος προέταξε τῆς δια-
- φορᾶς I 69,16 διττὸν σηματιόμενον I 69,24 91,21 δύο ὑπογραφαὶ I 70,22 76,13 sq. περισσεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους (διαφορᾶ) I 101,9 sq. ποιόν ἔστιν οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ καθὸ μετέχει τῶν διαφορῶν I 125,2 opp. ἄτομον I 116,15 sq. διαφέρειν τῷ εἰδεῖ I 59,4 sq. καλῶς δὲ τῷ εἰδεῖ προσέθηκεν C 31,25 τὰ μὲν εἰδῆ τοῖς αὐτῶν γένεσιν ὑπόκειται C 13,13 μᾶλλον οὐσίᾳ τὸ εἶδος ἢ τὸ γένος C 41,20 sq. opp. ὅλη I 36, 7. 23 52,2. 9 57,19 60,19 106,14 sq. C 21,10 sq. syn. παράδειγμα I 41,22 sq. τὸ κυρίως εἶδος I 106,16 sq. τὰ φυσικὰ καὶ ἔνολα εἰδῆ I 11,28 εἶδος ἐν ὅλῃ C 27,1. 30 dist. συμβεβηκός C 27,32 sq. ὅλη καὶ εἶδος C 34,2 sq. 36,7 ἢ ὅλη ἡ πρώτη καὶ τὸ εἶδος C 35,21 νοητὰ γένη καὶ εἰδῶν opp. αἰσθητά C 41,9. 10 εἶδος καὶ οὐσίᾳ C 86,18. 22 τὸ γάρ εἰναι τινος τὸ εἶδος αὐτοῦ ἔστιν C 21,13
- εἰκῆ I 38,1 C 79,25
- εἰκὼν ἀρχέτυπος I 42,18
- εἰλικρινής I 125,18
- εἰναι. τὸ εἰναι I 3,1 29,21 sq. 92,13 C 21,13 35,16 40,24 59,12 60,11 τὸ εἰναι καὶ ἡ οὐσίᾳ C 77,29 κατὰ τὴν τοῦ εἰναι ἀκολούθιαν I 27,2. 12. 17 ἀκολούθησιν C 103,9. 11. 20 ἔστιν opp. λέγεται C 26,24 36,15 sq. 40,23 41,17 ἢ ἔστι φωνή I 27,8 τοῦ ὄντος τὸ μὲν φασιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον τὸ δὲ ὑπάρχον I 26,21 μὴ εἰναι τὸ δὲ γένος τῶν κατηγοριῶν I 81,15 sq. τὸ δὲ γένος τῶν κατηγορεῖται δημάνυμως τῶν δέκα φωνῶν C 16,19 πάντα τὰ ὄντα I 2,15 γνῶσις τῶν ὄντων ἢ ὄντα ἔστι I 2,22 5,29 sq. τῶν ὄντων πάντων τρεῖς εἰσὶ τάξεις I 11,24 τὰ ὄντα opp. αἱ φωναὶ C 10,12 syn. κατηγορίαι C 106,6 τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστι καθόλου τὰ δὲ μερικά, καὶ πάλιν τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν οὐσίαι, τὰ δὲ συμβεβηκότα C 25,5 sq. αἱ ὄντως ἀποδείξεις I 35,23 οὐσίαι I 44,3 ἢ ὄντως πρώτη οὐσίᾳ C 37,1 τὰ ὄντως ὑφεστῶτα, ὄντα C 9,27 10,1
- εἴπερ εἰναι coni. I 73,21
- εἶς. ἐν ἀριθμῷ C 51,5. 6 ἐν ἔκαστον I 117,11 ἐν καὶ μόνον C 50,5 τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἐν C 21,22 ποσαχῶς τὸ ἐν λέγεται C 30,12 καθ' ἐν I 117,12
- εἰσάγειν I 22,24 23,9 ὁ εἰσαγόμενος I 24,9 26,6 C 36,11 53,6 55,12

εἰσαγωγή I 22,18 23,1 sq. ἐπέγραψε δὲ τὸ βιβλίον εἰσαγωγήν I 20,22. 24 ὡς ἐισαγωγῆς τρόπῳ I 38,12
 εἰσαγωγικός τρόπος I 47,3 εἰσαγωγικαὶ ἀκοαὶ I 13,10 εἰσαγωγικώτερος I 23,19
 εἰσβάλλειν ἐπὶ τὴν κατὰ μέρος διδασκαλίαν I 47,6
 ἔκαστος. ὁ καθ' ἔκαστα I 107,23 τὰ καθ' ἔκαστα I 10,22 44,10. 11 63,16 οἱ καθ' ἔκαστον ἄνθρωποι I 42,8 44,12
 ἔκδηλος I 32,8
 ἔκλαμβανειν *percipere* I 34,25
 ἔκλεγειν. ἔκλεγεσθαι *eligere* I 35,13. 15
 61,19 115,16
 ἔκλογή I 26,9
 ἔκλυτος. ἔκλυτον μέλος I 13,26 ἔκλυτώ-
 τερον I 13,24
 ἔκμισθοῦν ἔαυτόν C 8,15
 ἔκστασις (παθητικὴ ποιότης) C 87,15. 19
 ἔκτείνειν εἰς μῆκος I 26,7 opp. στενοῦν
 I 68,15 113,21
 ἔκτιθέναι ἔκτιθεσθαι I 105,10 C 75,6. 8
 78, 14. 18 ὁ ἔκθεμενος ἐπίγραμμα I 4,
 21
 ἔκτικδος πυρετός C 81,35
 ἔκτος. τὸ ἔκτὸν ἔξει ἔκτον C 68,16
 ἔκτύπωμα I 12,5 41,13 sq. 44,2
 ἔλατη C 17,25
 ἔλατης expl. ὁ ὅρμῶν C 17,25
 ἔλαττον C 72,4. 5. 10
 ἔλεγκτικός C 2,3
 ἔλλαμψις I 46,7
 ἔλλειπειν I 86,29 opp. περιπτεύειν I 67,
 17 sq. opp. ὑπεραίρειν καὶ ὑπερβάλλειν
 C 27,11
 ἔλλειψις I 16,9. 13 opp. ὑπερβολή I 68,5
 ἔλπις. κατ' ἔλπιδα C 21,28
 ἔμβαλλειν θεώρημα C 47,11
 ἔμμεσος. ἔμμεσα ἔναντια C 95,12 sq. 99,
 19 sq.
 ἔμποιεῖν πάθος C 81,17 82,7 sq. 86,24
 ἔμπροσθεν C 93,4
 ἔμφαίνειν C 49,6. 7
 ἔμφιλόσοφος. ἔμφιλοσόφως C 79,25
 ἔμψυχος I 105,4 sq. οὐαὶ ἔμψυχος I 18,1
 28,2 84,15 C 15,25 48,5. 6 τὸ ἔμψυχον
 I 18,8 sq. 70,15 77,18 79,3 88,28 89,8
 90,12 99,23 sq. C 31,17. 24 81,25 88,4
 103,7
 ἐν. λέγεται τὸ ἐν τινι ἐνδεκαγῶς C 26,32 sq.
 29,5 sq.

ἐναλλαγή C 17,14 18,1 83,7 ἐναλλαγή
 ποιεῖσθαι I 93,6
 ἐναλλάττειν C 17,21
 ἐναντίος C 49,12 sq. τὰ ἐναντία τῶν
 ἔναντιν ιάματα I 7,8. 11 ἐναντίον τί-
 θεσθαι I 8,21 τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ
 ὑποκειμένῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον ἄμα
 οὐκ ἐνδέχεται εἶναι ἀναιρετικά γάρ ἀλλή-
 λων I 101,19 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τὸ
 λογικὸν τῷ ἀλόγῳ οὐδὲ τὸ θυγητὸν τῷ
 ἀθηνάτῳ I 103,13. 19 sq. τὰ γάρ ἐναν-
 τία φιλέτει ἀλληλα I 103,14 δεῖ τὰ ἐναν-
 τία πρῶτον εἶναι καθ' ἑαυτά ἀπολελυμέ-
 νηγε ἔχοντα τὴν ὑπόστασιν, εἴτε οὔτως
 συνέρχεσθαι καὶ τὴν μάχην ἀναδέχεσθαι
 C 63,15 sq. διαφέρει τὸ πρός τι τῶν
 ἔναντιν C 63,19 sq. ὀρισμὸς τῶν ἐναν-
 τίων C 64,25 sq. ὡς τὰ ἐναντία ἀντι-
 κεῖσθαι C 93,16 94,1. 9. 18 ἡ τῶν ἐναν-
 τίων ἀντίθεσις dist. ἡ τῶν πρός τι C 95,3
 διαιρέσις τῶν ἐναντίων C 95,10 τὰ
 ἔμμετρα C 95,12. 27 τῆς τῶν ἐναντίων
 ἀντίθεσις διακρίνει τὴν κατὰ στέργου
 καὶ ἔξιν C 98,9 99,5 τῶν ἀμέσων ἐναν-
 τίων C 99,13 τῶν ἔμμετρων C 99,19
 περὶ τῶν ἐναντίων C 101,14 τὸ γάρ
 ἐναντίον τινὶ λέγεται ἐναντίον εἶναι C 102,4
 τὰ ἐναντία φιλαρτικά ἔστιν ἀλλήλων
 C 102,7 ἔτερον παρακολουθημένα τῶν
 ἐναντίων τὸ ἀμφότερα εὑρίσκεσθαι ἐν ἐνί
 ὑποκειμένῳ C 102,12
 ἐναντίότης C 50,10 sq. 64,23 65,14 69,
 23 sq. 70,18 sq. 89,16. 25
 ἐναντίωσις C 94,20
 ἐνάργεια C 14,21
 ἐναργής I 10,25 C 57,3 λημμάτιον τι ἐναρ-
 γές I 85,20 ἐναργῇ τινα ἀξιώματα I 101,
 12
 ἐνδειτια I 16,8 sq. opp. ὑπερβολή C 101,20
 ἐνδέχεται. τὸ ἐνδεχόμενον I 25,1 sq.
 opp. τὸ ἀναγκαῖον, τὸ ὑπάρχον I 26,
 21 sq.
 ἐνδιάθετος λόγος C 57,23
 ἐνδιδόναι. ἐνδοῦναι ταῖς προτάσεσι C 53,4
 ἐνδοάζειν I 49,8
 ἐνδοξος I 35,18 C 4,25
 ἐνεκεν. τὸ οὖν ἐνεκεν I 6,14
 ἐνέργεια ὁ γάρ θεός διττὰς ἔχει τὰς ἐνέργειας,
 τὰς μὲν γνωστικάς . . τὰς δὲ προνοητικάς
 I 3,9 11,11. 16 ἡ ἐνέργεια τοῦ τεγμένου
 I 46,8 opp. τόπος I 46,14. 16 C 3,14. 15

- πότισ τὸς τῶν ἀνθρώπων ἐνεργείας ὑπέρ
γοῦντες I 33, 15 ορp. οὐσία C 11, 13
λογικὴ ἐνέργεια I 96, 16 προάγειν εἰς
ἐνέργειαν I 102, 7 sq. ἡ κίνησις ἐνέργεια
τις οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ἀόριστον πρᾶγμα C 55,
11 τὴν μὲν ἐνέργειαν ὑπὸ τὰ πρότις τι
ἀνάγομεν, αὐτὸ δὲ τὸ κείμενον ὑπὸ τὴν
τοῦ κείσθαι κατηγορίαν C 69, 20 διὰ τὴν
τῆς ἐνέργειας δρμούστητο C 22, 7 ορp. δύ-
• ναμις I 26, 26 sq. 110, 3 ἐνέργεια ορp.
δυνάμει I 87, 1, 8 102, 4, 7 104, 14 sq.
C 55, 13 76, 27 sq. 84, 24 ορp. ἐπινοιά
I 111, 4 sq. νῷ C 58, 1 κατ' ἐνέργειαν
I 109, 22 111, 11 ἡ κατ' ἐνέργειαν ποιό-
της C 82, 3 sq.
- ἐνεργεῖν I 33, 15 C 92, 17
- ἐνιαυτός. ἐνιαυτὸν δὲ τὴν τοῦ ἥλιου (ἀπο-
κατάστασιν λέγομεν) C 60, 26
- ἐνικὸς χαρακτήρ C 49, 6 ἐνικὴ πτῶσις
I 91, 15 ἐνικῶς C 66, 15, 19
- ἐνθύμημα I 8, 6 sq.
- ἐνιστάναι I 41, 23 ἐνίστασθαι I 112, 26
C 26, 15 ἐνεστός ἐνδεχόμενον I 26, 26
ἐνεστώς (γρόνος) C 93, 3
- ἐννοεῖν I 41, 13, 20 C 50, 15
- ἐννοηματικός C 9, 9 ἐννοηματικὸν γένος
I 69, 1, 4, 6
- ἐννοια I 56, 16, 18 69, 5 sq. C 9, 23 ἡ ἔν-
νοια τῆς λέξεως C 17, 6 εἰς ἔννοιαν ἄγειν
ορp. ἀκριβῶς ἐπισκοπεῖν C 33, 9 80, 24
προάγειν C 32, 21 εἰς ἔννοιαν ἔρχεσθαι
C 80, 25, 27, 28
- ἐνότης C 48, 18
- ἐνοῦν τὰ ἐναντία C 65, 5
- ἐνστασις C 53, 1 sq. 101, 4, 6
- ἐντὸς γενέσθαι τῆς φύλοσοφίας C 1, 3, 2, 6
6, 2
- ἐνυδρος C 32, 4 105, 1, 2
- ἐνυλος. ἡ ἐνυλος οὐσία I 10, 18, 22 ἐνυλα
εἶδη I 11, 27 12, 12 ἐνυλον σῶμα C 66,
1, 2 τὰ ἐνύλοτερα I 52, 6
- ἐνωσις I 111, 3
- ἐξάγειν ἐαυτὸν I 4, 28 5, 3 sq.
- ἐξάγωνον I 73, 9
- ἐξαιρεῖν. ἐξηρῆμένος C 37, 8, 10, 12, 17
ἡ ψυχὴ ἐξήγηται τῶν σωμάτων C 37, 18
- ἐξακριβοῦν. ἐξακριβοῦσθαι I 46, 4
- ἐξεπίτηδεις I 39, 13
- ἐξέτασις C 43, 4
- ἐξηγεῖσθαι. ποιὸν δεῖ εἰναι τὸν ἐξηγούμε-
νον αὐτά C 1, 12 8, 11 sq.
- ἐξηγητής. οἱ ἐξηγηταὶ I 72, 14 8, 22 sq.
- ἐξήγησις C 7, 16
- ἔξις I 42, 3 ἔκτον ἔξι C 68, 15, 16 91, 7
ἔξις καὶ διάθεσις (εἶδος ποιότητος) C 81,
6, 7 sq. στέρησις καὶ ἔξις C 93, 16 sq.
(οὐκ ἔστι ταῦτα) τὸ ἔχειν ἔξιν τῇ ἔξει
C 97, 4, 6
- ἔξιστάξειν I 27, 3 88, 23, 24 C 71, 24
- ἔξιστον C 72, 3, 5
- ἔξιμοιοῦν ἐαυτόν I 3, 16 11, 15
- ἔξιχή. κατ' ἔξιχή I 23, 5, 6
- ἐξωτερικός. ἐξωτερικὰ συγγράμματα C 4,
18 sq.
- ἐσικέναι. τὸ ἔσικεν I 49, 8 τὸ εἰκός ορp.
τὸ ἀληθές I 8, 12
- ἐπάγειν C 50, 13
- ἐπαγωγή I 8, 5, 11 sq.
- ἐπαναπαθαίνειν. ἔχουσι τι πρὸ αὐτῶν ἐπανα-
βεβηκός I 100, 10
- ἐπαναπαθεσθαι C 88, 21
- ἐπανθεῖν. ἡ ἐπανθοῦσα τοῖς λόγοις ἀλή-
θεια C 8, 5
- ἐπάνω C 50, 16 ορp. ὑποκάτω I 44, 19 89,
15 97, 12
- ἐπεισέρχεσθαι C 49, 10
- ἐπεισοδιώδης ορp. οὐσιώδης I 33, 7, 18,
20
- ἐπεσθαι expl. I 121, 5
- ἐπιβάλλειν C 46, 17
- ἐπιβολή I 9, 29 sq. C 11, 15 78, 12
- ἐπιγίνεσθαι I 101, 23
- ἐπιγινώσκειν I 10, 21
- ἐπιγράφειν I 20, 21 23, 1 sq. C 8, 3 13, 12,
19
- ἐπιγραφή. ἡ αιτία τῆς ἐπιγραφῆς I 21, 9, 23
C 7, 22
- ἐπιδιαιρεῖν. ἐπιδιαιρεῖσθαι C 54, 18 58, 28
- ἐπιδιαιρεσίς I 9, 27 10, 1 sq. C 59, 2
- ἐπίδοσις C 100, 12
- ἐπιζευγνύνει I 73, 2, 4
- ἐπιζευξίς I 72, 3
- ἐπιθυμία I 11, 18 48, 6 103, 22
- ἐπικλησίς C 86, 25
- ἐπικοσμεῖν I 13, 30
- ἐπικρατεῖν I 112, 20, 21, 23
- ἐπικτητός C 86, 6 sq.
- ἐπικλανθάνεσθαι. ὅτε δὲ (ἡ ψυχὴ) πεσοῦσα
ἐν ὅλῃ ἐπικλανθάνεται C 37, 19
- ἐπιλέσιν C 46, 25 ἐπιλεσθαι ἀπορίαν I 101,
12 102, 3 113, 5 C 28, 12 46, 22 52, 16
91, 8

- ἐπίλυσις I 26,20 103,9 C 91,10.28
 ἐπιμιγόνται. τὰ ἐπιμεμγμένα ορρ. καθαρώτερα I 96,22
 ἐπινοεῖν I 21,10 31,18 39,15 sq. 53,21
 C 37,5 74,2
 ἐπίνοια ορρ. ὑπόστασις I 11,26 sq. φύλη
 I 39,15 sq. 41,4 C 9,26 τὰ ἀπό τινος
 τέχνης καὶ ἐπινοιας εὑρισκόμενα C 75,1.3
 καὶ αὐτῇ τῇ ἐπινοΐᾳ C 99,1 κατ' ἐπί-
 νοιαν I 33,12 94,15 ἐπινοΐᾳ I 94,13
 109,6.7 ορρ. ἐνεργείᾳ I 111,4 sq.
 ἐπίπεδον. δὲ μὲν γεωμέτρης ἐπίπεδον καλεῖ
 τὴν ἀποτελέντην ἐπιφάνειαν, οἱ δὲ πα-
 λαιοὶ τὸ ἐπίπεδον ἐπὶ πάσης ἐπιφανείας
 ἔλεγον C 58,4.5
 ἐπιπολῆς. τὰ ἐπιπολῆς C 82,23.25
 ἐπιπόλαιος. πρὸς τινα τῶν ἐπιπολαιοτέρων
 γράφει I 115,14 τὰ ἐπιπόλαια τῶν θεω-
 ρημάτων I 115,15 πρὸς τοὺς ἐπιπολαῖς
 συγιένεταις C 4,23
 ἐπίπροσθεν C 8,18
 ἐπίσης I 27,1 sq.
 ἐπισκέψεσθαι I 3,17 4,12.26 13,18
 C 33,10
 ἐπιστήμη coni. τέχνη I 1,16 sq. 6,2.12.
 26 sq. 85,6 dist. τέχνη I 6,29 sq. ὑπό-
 ληψίς C 79,10 ἐπιστήμης δεκτικός I 54,15
 90,15 95,10 C 27,14 73,14 τῶν ἐναντίων
 μία ἐστὶν ἐπιστήμη I 104,4 C 16,17 ἐπι-
 στητοῦ ἐπιστήμη C 68,18 74, 12. 21 sq.
 76,18 sq. 91,11. 12 ἀριστος ορρ. μου-
 σικὴ γεωμετρία C 91,16 sq.
 ἐπιστημονικός συλλογισμός C 5,9 ἐπι-
 στημονικῶς I 39,7 59,19
 ἐπιστήμων I 17,2 19,14 C 91,15 ἐπιστη-
 μώνας I 39,4
 ἐπιστητός I 85,8 τὸ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη
 ἐπιστητὸν C 68,19 πρότερον τῆς ἐπιστή-
 μης C 74,12. 21 sq. 75,23 sq. expl. 76,
 18 sq.
 ἐπιστολή C 3,24 7,4
 ἐπιστολιμαῖος χαρακτήρ C 7,5
 ἐπισυμβαίνειν I 54,21. 23 C 87,5
 ἐπίτασις. ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν λαμβάνειν
 I 98,1. 6 ἐπιδέξεθαι I 98,12
 ἐπιτελεῖν ορρ. ἀνιέναι I 98,4. 14 C 51,2
 ἐπιτελεῖν τὸ ἄποιν C 64,11
 ἐπιτέχνησις μανὸν δὲ ἔλαβε τὸ ἐξ ἐπιτεχ-
 νήσεως C 88,14
 ἐπιτήδειος. ἐπιτήδειως ἔχειν I 102,8
 ἐπιτήδειότης C 51,10 81,11 ἡ κατ' ἐπι-
- τῆρειστητα ποιάτης ορρ. ἡ κατ' ἐνέργειαν
 C 82,2.3 sq. 89,5 ἐπιτηδειότητα ἔχειν
 C 96,16
 ἐπιτηδεύειν ἄλλον χαρακτῆρα γραμμάτων
 C 75,2
 ἐπιφάνεια I 7,19. 20 40,19. 21 C 82,29
 83,24 sq. συνεχὲς ποσόν C 54,17 sq.
 58,4 sq.
 ἐπιχεῖν I 7,12
 ἐπιχειρημα C 41,20 42,10 43,24 63,2 63,
 27
 ἐπιχειρησις C 43,17
 ἐπουράνιος I 10,6.7
 ἐπουσιώδης (?) I 33,20 59,4 64,21 101,3
 109,2 121,10
 ἐποχὴ τῶν ἀστέρων I 13,31
 ἐραν. ἐρῶ (ὄμώνυμον) C 18,19
 ἐραστὴς τῆς φιλοσοφίας C 4,27
 ἔργον ἔστι ἐπιστήμονος .. σκοπεῖν C 60,14
 ἔρευθρος C 81,23 82,21. 26
 ἐρυθρίαν δοῖ αἰδῶ C 81,23 82, 21. 34
 86,9
 ἐρυθρός. δὲ ἐκ γενετῆς ἐρυθρός C 82,34
 ἐκ φύσεως C 83,1
 ἐρυθρότης C 86,8
 ἐρωτ. ἐρωτα περιέπειν I 5,22
 ἐρωτικός. ἐρωτικῶς διάκειμαι C 18,19
 ἐσχατος ορρ. πρῶτος I 10,17 τὰ ἐσχατα
 ορρ. αἱ πρῶται ἀρχαὶ I 37,11. 12 ορρ.
 τὰ πρώτιστα I 57,26 sq. τὸ ἐσχατον ορρ.
 τὸ ἀπλοῦν I 37,18. 20
 ἐτερογενής C 88,11. 13 τῶν ἐτερογενῶν
 ἐτεραι ὑπάρχουσιν αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραὶ
 C 31,15 sq. τὰ ἐτερογενῆ πολλαχῶς λέγε-
 ται C 31,19
 ἐτερομήκης. τὰ ἐτερομήκη I 73,7. 9 sq.
 ἐτερομήκη γωρία I 73,9
 ἐτερος. τὸ ἐτερον τριτὸν ὑπάρχει I 65,11
 τὰ ἐτερα dist. ἐτερώνυμα C 16,24 ἐτερα
 γένη C 31,18,25
 ἐτερότης I 52,19 92,3. 4 115,4 sq. C 23,
 17.23
 ἐτερωνυμία C 67,17
 ἐτερώνυμος. τὰ ἐτερώνυμα C 15,26 16,
 14 dist. ἐτερα C 16,24
 ἐτυμολογία I 57,14 sq.
 εὐαπόβλητος ορρ. δυσαπόβλητος C 82,
 8 sq. 86,8 87,10
 εὐειδής ορρ. δυσειδής I 70,1
 εὐζωία. τῶν εὐζωέρι ζώντων C 78,25
 εὐθής. πρὸς τὸ εὐθές ποιεῖν τὸ ξύλον I 9,1

εὐθύγραμμος. εὐθύγραμμον σχῆμα I 73, 8. 19 τὸ εὐθύγραμμον C 75, 11
 εὐθύς. ή εὐθεῖα I 73, 2. 15. 22 ή τῆς εὐθείας φύσις I 9, 2. 3 εὐθεῖα γραμμή C 88, 7 προσεγῶς ἀντὶ τοῦ εὐθέως καὶ ἀμέσως I 79, 17
 εὐθύτης C 88, 6. 8
 εὐκρασία I 112, 24
 εὐκτικὸς λόγος I 43, 5 sq.
 εὐμαρής I 25, 11. 22
 εὔρεσις I 25, 24 40, 10 46, 2 C 6, 28
 εὐρετικός. εὐρετικὴ μέθοδος I 26, 4
 εὐρημα C 14, 1
 εὐτακτος. εὐτάκτως I 35, 4 36, 12 C 44, 7
 εὐφυής. εὐφυῶς C 46, 17 οἱ εὐφυεστέρως διαικείμενοι I 115, 13
 εὐχεσθαι. δὸς εὐχόμενος δρεγόμενός τενος εὐχεται I 43, 8. 9
 εὐχερής I 31, 2 C 106, 6
 εὐωδία ή ἐν τῷ μήλῳ C 28, 9 sq.
 ἐφέλκειν I 24, 8
 ἐφετός I 16, 18
 ἐφιστάναι τῷ ἀμαρτήματι I 9, 8 42, 2 115, 14 ἐπιστῆσαι C 36, 14 92, 16
 ἔχειν. τὸ ἔχειν I 20, 7 οὐκ εἶπε καὶ τούτου κατηγορίαν, φημὶ δὴ τὴν τοῦ ἔχεσθαι C 33, 18 φαμέν ὅτι ὑπὸ τὴν τοῦ κεῖσθαι ἀναζηθῆναι τοῦτο δύναται C 33, 19 ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τῶν πρός τι γίνεται C 92, 11. 12 def. οὐσίας περὶ οὐσίαν περίθεσις C 93, 5

Ζήτημα βαθός I 38, 20 39, 10. 11
 ζήτησις I 9, 19 21, 22 πολλῆς ζητήσεως δεῖσθαι C 79, 26
 ζωή C 2, 2 λογική I 103, 22 τὸ μόνιμον τῆς ζωῆς C 32, 3
 ζῷον dividitum I 10, 2 sq. C 105, 1 τὸ μερικόν, τὸ ἀπλῶς I 53, 17. 18 οὐσία ἐμψυχος αἰσθητική I 18, 1 28, 2 sq. C 19, 11 38, 21 sq. τοῦ ἐμψύχου τὸ μὲν ζῷον τὸ δὲ φυτὸν τὸ δὲ ζωόφυτον I 70, 15 77, 18 79, 4 τὸ γένος τοῦ ζῷου κατὰ συμβεβηκός καὶ κατὰ σχέσιν κατηγορεῖται C 31, 11. 12 τὸ ζῷον εἶναι C 21, 9 sq. τοῦ ζῷου διαφοραὶ λογικὸν καὶ ἀλογον.. θνητὸν καὶ ἀθάνατον .. πτηνόν καὶ ἔνυδρον καὶ πεζὸν .. ὑπέρουν καὶ ἄπουν C 32, 2 sq. πρότερον ἀνθρώπου C 103, 17

ζωοποιεῖν I 5, 12 48, 5
 ζωόφυτον I 70, 16 77, 18
 ζωτικός. ζωτικαὶ ἐνέργειαι I 11, 17 τὸ ζωτικόν (μέρος τῆς ψυχῆς) I 11, 21
 ΗΙ. τὸ η ἀντὶ τοῦ καθό ἔστιν I 2, 23
 ήδονή C 3, 17
 ήθικός I 15, 2 sq. 16, 5 sq. τὸ ηθικόν C 5, 5 ήθικὴ πραγματεία C 6, 1. 5. 18
 ήθος def. I 16, 6 τὰ έαυτῶν ηθη ποσμεῖν C 6, 1. 5 πεπαιδευμένος τὰ ηθη C 6, 22. 23
 ήλιθιος opp. ἀκόλαστος I 67, 23 ήλιθιος τῇ διανοίᾳ C 78, 26
 ήλιθιότης opp. ἀκόλαστία I 67, 23
 ήλιος C 19, 7
 ήμετε. πρὸς ήμᾶς I 37, 24 51, 20 sq. τάξις πρὸς ήμᾶς opp. φυσική C 59, 17 πρὸς ήμᾶς opp. καθ' έαυτά C 63, 7 ήμετες δὲ μέσοι ὄντες τῶν τε ὑπὲρ ήμᾶς καὶ τῶν μεθ' ήμᾶς C 80, 5. 6
 ήμικύκλιον I 73, 13 sq.
 ήμιολίος λόγος I 13, 16
 ήμίονος I 125, 11 sq.
 ήπαρ C 66, 25. 26
 ήττον ν. μᾶλλον

Θαλάττιος κύρων I 49, 4 82, 1
 θανατῶν I 5, 7
 θάνατος. μελέτη θανάτου I 4, 16 sq. 6, 8 διττός· φυσικός, προαιρετικός I 5, 15 sq.
 θεατρικός. θεατρικά μέλη I 13, 24
 θεῖος opp. ἀνθρώπινος I 3, 2 sq. τὰ θεῖα I 10, 15 11, 26 θεῖα μουσική I 13, 28 αἱ θεῖαι οὐσίαι C 26, 2 ή τῶν θείων οὐσία C 35, 20. 21 τὸ θεῖον σημᾶναι βουλόμενοι οὐ καταφάσκομέν τι περὶ αὐτοῦ C 36, 25 τὸ θεῖον ἀσχετον C 37, 8 ή δύντως πρώτη καὶ θεῖα οὐσία C 37, 15
 θεολογία I 13, 1, 5 C 6, 20 35, 28
 θεολογικός. τὸ θεολογικόν I 10, 14 11, 22 12, 8 sq. C 5, 4 6, 7. 8 θεολογικῶς I 43, 25 45, 6. 10
 θεός. διττὰς ἔχει τὰς ἐνέργειας I 3, 9 11, 12 μόνος σοφός I 9, 16. 21 πρεττῶν πάσης γνώσεως I 108, 5 ἀσώματος I 19, 1 τοῦ λογικοῦ τὸ μὲν θεός τὸ δὲ ἀνθρώπος

- I 78,2 λογικὸν καὶ ἀθάνατον I 99,13
 103,17 οὕτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς
 λέγεται οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι C 37,2
 ἄρα ὁ θεὸς ἔχει ἐν ἑαυτῷ τῶν γενῶν τε
 καὶ εἰδῶν τὰ ἔκτυπάματα ἢ οὐκ ἔχει
 I 44,1
- θέρμανσις I 113,11
- θερμασία I 113,18 C 81,16. 21 82,14
- θέρμη I 111,26
- θερμότης I 7,12 111,23 C 46,15 81,15.
 20 95,17
- θέσις C 18,12 θέσιν δὲ λέγει οὐ τὴν ἐν
 τόπῳ τὴν κυρίως λεγομένην, ἀλλὰ τὴν
 κατὰ σχέσιν C 56,6 τὸ ἐκ θέσιν ἔχόν-
 των τῶν μορίων συνεστηκός καὶ τὸ ἐξ
 οὐκ ἔχόντων θέσιν C 55,1.2 59,1 δεῖ τὰ ἐξ
 ἔχόντων θέσιν τρεῖς τούτοις χαρακτηρίζε-
 θαι C 59,3 ποσὸν συνεχές ἐν θέσει
 ἀκίνητον (γῆ) I 14,6 ἡ πρώτη θέσις τῶν
 ἀπλῶν φωνῶν C 11,8. 19 13,7 ἡ θέσις
 τῶν πρός τι C 68,22 sq. ὑπὸ τὴν τοῦ
 κείσθαι κατηγορίαν δεῖ ανάγεσθαι C 69,
 15 θέσει ορρ. φύσει C 66,22
- θεωρεῖν I 8,19 10,22 18,14 27,27 28,1
 τὸ λόγῳ θεωρούμενον C 66,1.3
- θεώρημα I 13,13 22,11 25,20 26,7 89,3
 104,10 C 11,25 47,6 79,26 ἐμβαλλειν
 C 47,11
- θεωρητής I 3,17
- θεωρητικός syn. γνωστικός ορρ. πρακτικός
 I 4,9 θεωρητικὸν μέρος I 6,6.11 εἶδος
 6,16 10,12 11,7 sq. τὸ θεωρητικόν C 5,1
 10,16 θεωρητικὰ συγγράμματα C 4,
 28 τὸ μὲν θεολογικὸν τὸ δὲ μαθηματι-
 κὸν τὸ δὲ φυσιολογικόν C 5,4 sq.
- θεωρία I 6,14 9,19 25,15 sq. 26,20 43,4
 θεωρίαν γὰρ καλοῦσιν αἱ φιλόσοφοι τὴν
 γνῶσιν I 38,6
- θηγητός I 10,3 103,14 sq. C 31,24 32,4
- θρασύτης ορρ. δειλία C 101,21
- θρεπτικός. θρεπτικὴ δύναμις I 77, 19
 C 28,21
- θρόνος (σκεῦος ὑπόσουν) C 31,27
- θυῖσκη (σκεῦος ἄπουν) C 31,27
- θυμίαμα C 29,2
- θυμικός. θυμικῶτερον διατιθέμεθα I 13,22
- θυμός I 11,18 48,6 103,22 def. I 57,19 sq.
- ιατρική I 7,7. 31 sq. C 37,15 def. I 2,6 sq.
 6,1 μικῆ I 6,11
- ιατρικός. ιατρικά . . μαθήματα C 5,18
 ιατρικὸν σμιλίον ἡ βιβλίον C 21,21
- ιατρός I 2,1 C 5,18
- ιδέα I 10,31 44,3 λόγου C 7,4
 ιδιάζειν C 51,15
- ιδιοποιεῖσθαι C 25,24
- ιδίος. τὸ ιδιον I 20,17 22,5 32,24 ἕοικε
 τῷ δρισμῷ C 44,11 sq. ἀντιστρέφει ὁ
 ὅρος I 27,2 ἐπουσιῶδες ὅν I 101,3 Ἡερὶ¹
 ιδίου I 108,20 κοινωνεῖ καὶ τοῖς οὐσιώ-
 δεσι . . καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν I 109,3. 6
 121,9 διαιρεῖ εἰς τέσσαρα I 109,10 τὸ
 κυρίως ιδίου I 109,4. 24 ιδίως, ιδιαίτερα
 (opp. κοινῶς) I 92,19 sq. 108,2
- ιδιότης I 90,6 sq. C 16,16
- ιδιώτης I 13,13 35,9
- ιερός. ἐν τοῖς ιεροῖς κέχρηνται παραπετά-
 σμασι τισι C 7,8
- ικτεριάν. πρὸς γάρ τοὺς ίκτεριῶντας πικρόν
 ἐστι τὸ μέλι C 67,2
- ικτερικός. ίκτερικὸν νόσημα C 86,7
- ιππειος. τὸ ιππειον εἶδος I 86,1. 16
- ιππική C 35,25. 26
- ιπποκένταυρος I 39,15 sq.
- ιππος ἐστὶ ζῆν τετράπονυ γρεμετιστικόν
 I 17,17. 23 ιππου (τελειότης) τὸ ὄξεις
 θεῖν καὶ ἐν πολέμοις ἐπιτήδειον εἶναι I 3,
 28 4,1
- ιππότης I 40,7
- ισοδυναμεῖν I 28,24
- ισόθεος C 71,2
- ισόπλευρος I 51,4
- ισος. τὸ ισον I 29,16 πρός τι C 78,11. 12
 τὸ ισον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι C 65,
 22 sq. ἐξ ισον I 9,4 82,5
- ισοσκελής I 51,5
- *ισοστροφή syn. ἀγτιστροφή C 71,1
- ισότης C 71,11. 15
- ιστάναι. ἀπὸ τῆς στάσεως τὸ ἐστάναι (μετη-
 νέθη) C 69,4. 8 ἐστάναι (εἶδος τοῦ κει-
 σματος) C 93,2
- ιστορεῖν τὸ πῦρ I 22,15
- ιχνός I 13,21

Καθέδρα C 68,21. 25 69,5
 καθέζεσθαι C 69,5. 9
 κάθεξις I 112,18

- καθετος I 8,26
 καθησθαι C 93,2
 καθιζειν intrans. I 94,20
 καθιδος I 71,1
 καθιδικός I 7,4 105,3 opp. μερικός I 28,
 21 33,19 καθιδικῷ λόγῳ (δείκνυσι)
 C 98,11 100,5 τὰ καθιδικά I 31,17 sq.
 καθιδικώτερος I 32,16 sq. 34,9 104,36
 105,1 C 88,2 καθιδικώτατον γένος I 55,
 9 sq. καθιδικῶς C 75,22
 καθίδου I 7,15 89,20 107,23 117,1 τὰ
 καθίδου I 8,14 17,6 sq. 106,6 C 36,5 sq.
 ὁ καθίδου ἄνθρωπος I 32,3 63,14 sq. 116,
 23,24 125,10 C 39,17 40,1.2 τὰ καθίδου
 συμβεβηκότα I 66,6 ἐκάλεσε τὸ καθίδου
 καθὶ ὑποκειμένου C 25,16 προσφεστήκασι
 αἱ καθίδου (οὐσίαι τῶν μερικῶν) C 26,
 13 36,4 καθίδου συγγράμματα C 3,
 23 sq. φωναὶ C 12,3 συλλογισμός C 5,
 10 13,10 καθίδου οὐσία C 77,8 sq.
 μέρος C 77,18 περὶ τῶν καθίδου τοῖς
 φιλοσόφοις ὁ λόγος C 26,19. 20 καθίδου
 δὲ λέγεται οὐ τὰ πρὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ
 τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς C 41,5 sq.
 καὶ. ὁ καὶ σύνδεσμος I 26,9 sq. 31,2 sq.
 κατινοτομεῖν τὴν συνήθειαν C 72,17
 καιρός I 22,2 C 96,13. 21. 23
 καίτοι loco coniunctionis C 124,20 cum
 participio C 52,7
 κακλα opp. ἀρετή C 70,6 102,19. 21 κα-
 κλαι τῶν ὀρισμῶν C 27,10
 κακίζειν C 27,9
 κακός κακλα κακός C 70,6 cetera vide sub
 ἀγαθός.
 κακύνειν I 67,16 68,23
 κακωτικός opp. τελειωτικός C 82,6 sq.
 καλλιγράφος. σχέδια καλλιγράφου ἔστιν
 C 35,7
 καλλωπίζειν C 7,3
 καμπύλος. ἡ καμπύλη γραμμή C 88,7
 καμπυλότης C 88,7. 8
 καλός. τὸ καλόν opp. τὸ συμφέρον I 8,
 18
 κάνθαρος C 71,23
 κανάν I 123,14 C 10,21 32,14 71,15 72,
 25 Ἀριστοτελιός I 48,18 sq. εἰωθός
 I 69,20 92,1 κανόνες τῶν φύσει προτέ-
 ρων I 118,7
 καρκίνος C 72,16
 καρπός I 71,2 C 17,1. 3
 κάρυον C 88,15
- κατάβασις I 70,26 sq. 76,15 C 16,28
 καταγίνεσθαι περὶ τι I 1,19 sq. 6,2 sq. 7,
 3.9 8,23 13,31 sq.
 καταγινώσκειν C 47,20 49,3. 13
 κατασένεις. πρίναι τῶν καταδεστέρων
 I 3,13. 18 sq. 11,13. 15
 κατάδηλος C 82,16
 καταχρηματίζειν ἔκατόν I 4,20
 καταλείπειν. σοὶ κατέλιπεν ἔννοησαι C 50,
 15
 κατάληψις I 31,2 C 2,17 sq. 10,17
 καταλιμπάνειν I 62,6 68,3 C 73,12
 καταμετρεῖν. τὸ καταμετρούμενον τοῦ
 καταμετροῦντος ἢ διπλάσιον ἢ πολυπλά-
 σιον ἔστι C 57,16
 κάταντες opp. ἄναγτες I 37,9
 καταρραφύσειν. οἱ κατερραφύμηνοι C 7,
 12
 κατασκευάζειν argumentari C 57,3 105,
 22
 κατατρέχειν τῶν παλαιῶν C 67,15
 καταφάσκειν C 36,25
 κατάφασις vide ἀπόφασις
 καταφατικός. καταφατικῶς C 52,5
 καταγρηστικός. καταγρηστικώτερον I 72,
 15
 κατέχειν. λήθη κατασχετίσα (ἢ ψυχή) C
 37,14
 κατηγορεῖν. κατηγορεῖσθαι opp. ὑποκειμό-
 νοι I 27,2 sq. C 11,3 13,14 sq. τὸ κατηγο-
 ρούμενον expl. I 27,5 43,17 sq. 88,22 ὁ
 κατηγορούμενος (ὅρος) opp. ὁ ὑποκειμένος
 I 87,10 sq. οὐσιῶδῶς καὶ πραγματικῶς
 opp. κατὰ συμβεβηκός καὶ κατὰ σχέσιν
 C 30,25 sq. δευτέρως C 73,20
 κατηγορία expl. I 20,13 ἀπλῆ, σύνθετος
 C 66,8. 9 πρὸς κατηγορίαν opp. πρὸς
 ὅπαρξιν C 26,12. 15 42,12. 14 προηγούν-
 ται γάρ τῶν φιλοσόφων πάντων συγγραμ-
 μάτων αἱ Κατηγορίαι I 20,23 Ἀριστοτέ-
 λους Κατηγορίαι I 22,16 23 23,23 26,4.
 12 84,4 ἀλλων I 26,13 τί δή ποτε
 Κατηγορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον C 13,12
 ἡ καλλίστη τῶν κατηγοριῶν I 70,7 μὴ
 εἶναι τὸ ὃν γένος τῶν κατηγοριῶν I 81,
 15 sq. αἱ κυρίως καὶ πρῶται κατηγορίαι
 τέσσαρες εἰσὶν αἱ εἰρημέναι, οὐσία ποσὸν
 ποιὸν πρός τι, αἱ δὲ ἀλλαι ἔξι γίνονται ἐκ
 τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας πρὸς τὰς λοι-
 πὰς τρεῖς C 92,6
 κατέπιν C 3,6

καταρθούσην ορρ. ζητεῖν C 2,11
 κάτω vide ἄνω
 κατωκάρα βαίνοντες I 52,5
 κέγγρος C 62,12. 21 sq.
 κεῖσθαι. τὸ κεῖσθαι I 20,5 ἀπὸ τῆς θέ-
 σεως μετενχήσεται C 69,7 sq. ἐκ τῆς
 συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τῶν πρός τι
 γίνεται C 92,11 κεῖσθαι δὲ ἔστιν ἡ τοιάδε
 τοῦ σώματος θέσις, τούτου δὲ εἰδη τρία
 C 93,1
 κενοδοξία I 15,9
 κέντρον I 7,6 8,28
 κέραμος C 58,18
 κεφάλαιος. τὰ κεφάλαια I 21,9 C 8,6. 9
 κεφαλαιώδης I 38,10 κεφαλαιωδῶς I 60,5
 C 33,8
 κεφαλὴ κεφαλωτοῦ κεφαλὴ C 72,14 sq.
 καθόλου μέρος C 77,13. 24 78,6
 κεφαλωτός C 72,18. 19,22
 κηρίον I 41,14. 16 42,12
 κηρός I 12,4 41,15 42,9 C 84,2.4
 κινεῖν. τὰ πράγματα οὐχ ἔστηκεν ἀλλ᾽ δεῖ
 κινεῖται C 2,21 sq. κινεῖσθαι καὶ μετα-
 βάλλειν C 53,12
 κίνησις I 2,10 52,19 60,5 105,6 C 14,16
 coni. μεταβολὴ I 113,6 ἡ κίνησις ἐνέρ-
 γειά τις οὐκ ἔστιν, ἀλλ᾽ ἀριστον πρᾶγμα
 . . . αὐτὴ γάρ ἡ κίνησις οὐδὲν ἔτερόν ἔστιν
 ἢ ὅδός ἀπὸ τοῦ δυνάμει ἐπὶ τὸ ἐνέργεια
 C 55,11 sq. ἡ κίνησις πολλῇ λέγεται τῷ
 τὸν χρόνον πολὺν εἶναι· ὁ χρόνος γάρ
 μέτρον ἔστι κινήσεως C 60,24. 25 περὶ¹
 κινήσεως C 105,7 ἡ οὖν κίνησις μετα-
 βολὴ ἔστι C 105,10 γίνεσθαι τὴν κίνησιν
 ἐν τέτρασι κατηγορίαις C 105,16
 κινητός I 14,4 sq.
 κλητικὸς λόγος I 43,5
 κλιμακὶ I 10,22 13,5 C 16,29
 κλίνη (σκεῦος ὑπόποιου) C 31,28
 κνάξ I 59,1 60,7
 κοινός syn. καθόλου I 107, 23 τὸ κοινόν
 λέγεται τετραγῶς C 19,10 sq. τὸ κοινό-
 τερον ἴδιον ορρ. τὸ κυρίως I 109,26 τὰ
 κοινά I 115,17 sq. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν
 κοινόν δὲ δοκεῖ ἐναντίᾳ ἑαυτῷ λέγειν C 44,
 18 sq. τὸ κοινῶς κατηγορούμενον I 29,19
 ἡ κοινῶς διαφορά I 92,8 sq. 108,2
 κοινότης I 17,15 sq. δέκα κοινότητες I 20,
 11. 13
 κοινωνία I 28,7 115,7 sq. C 15,8 20,8. 9
 49,7 ορρ. διαφορά C 22,22 sq.

κοινωνικός. κοινωνικὸν ζῆσον C 11,9
 κοινωνίας C 71,23
 κομήτης ορρ. φαλακρός I 94,14
 κομίζειν εἰς ταῦτα I 8,20
 κοινωνία I 2,1 τὴν ψυχήν I 4,10 τὰ έαυτῶν
 ἥθη C 6,1
 κοίσμος expl. I 16,6 sq.
 κούφος. τό τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον C 55,9
 κρατύνειν C 8,16 9,2
 κρίνειν. κρίνεται ἡ ψυχή C 78,28 κατὰ
 τὸ κρίνον καὶ κρινόμενον (πρός τι) C 67,
 21
 κρίσις C 80,1
 κρύσταλλος ψυχρὸς ὥν οὐδέποτε ἀν θερ-
 μανθεῖ I 102,24
 κύκλος I 7,6 11,31 73,13 sq. def. 12,13
 C 90,15. 16. 20 κύκλῳ κινεῖσθαι C 70,27
 κύρων C 2,3 sq. ἀστράφος, χερσάτος, θαλάτ-
 τιος, φιλόσοφος I 48,25 49,3.4 82,1 84,10
 C 38,13. 14

Λαμβάνειν. δείκνυσι λαμβάνων ὅτι ἡ τομὴ¹
 . . γίνεται I 7,25 λαμβάνεσθαι τοῦ ὄρισμοῦ
 C 80,9. 10 αἰσθάνει ληπτός C 80,25
 λέγειν. τὸ εὖ λέγειν I 1,15 λέγεται ορρ.
 ἔστιν C 26,24 36,15 sq. 40,4. 19 41,17
 67,28 τὸ λεγέσθω I 93,17
 λείπειν. λείπεσθαι τινός τινι I 7,18 sq. 8,8
 λείπεται (τὸ δὲ) ὡς φωνὴ . . διαιρεῖσθαι
 I 83,21
 λέξις C 57,22 σαφής I 39,10 τὸ ἀσαφές τῆς
 λέξεως I 38,16 39,1 τὸ εἶδος τῆς λέξεως
 C 7,3 κατὰ λέξιν C 33,14
 λεπτομερής ἀήρ C 28,33
 λεπτός. κατὰ τὸ λεπτὸν σκοπεῖν I 43,6
 λεύκανσις I 113,11
 λευκός. τὸ λευκόν dist. λευκότης C 6,13
 80,26 sq. τὸ λευκὸν δοκεῖ ποσὸν εἶναι
 C 60,16 λευκότερος C 51,2
 λευκότης I 40,16 sq. C 51,2 dist. λευκόν
 C 6,14 χρῶμα διακριτικὸν ὕψεως C 40,
 12.13 44,30 45,2 ποιότης C 86,4 88,25
 λήθη. λήθη κατασχεῖσα (ἡ ψυχή) C 37,14
 λημμάτιον I 85,20 C 31,14
 λογική. ἡ λογική I 8,16 22,24.25 23,23.24
 λογικός. τὸ λογικόν I 10,13 def. 32,13
 C 31,24 32,3 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τῷ
 ἀλλόγρῳ I 103,13 sq. αἱ λογικαὶ τέχναι καὶ
 ἐπιστῆμαι I 8,24 λογικὸν ὄργανον I 23,19

ζῶν Ι 10,2 70,16 C 42,2 ἔξις λογική
Ι 42,3 ορρ. λογική οὐσία Ι 126,5 λο-
γική θεωρία Ι 43,4 44,13 ζωή Ι 103,22
πραγματεία Ι 45,2.12 53,2 69,23 88,4sq.
C 6,4.6 10,9.10 13,3.4 λογικῶς Ι 44,
12 sq. 46,3 λογικώτερον Ι 45,2.5 sq.
88,3.4 98,19

λογισμός Ι 41,12

λογοποιεῖν C 5,27

λογοποιία C 5,27

λόγος. ἄρχεσθαι φιλοσόφων λόγων Ι 1,2
πῶς δεῖ λόγον συντάξαι C 5,23 τὰς τοῦ
λόγου κακίας C 5,28 τὸν λόγον εἰς ὀνό-
ματα καὶ ῥήματα (ἀναλύειν) Ι 36,2 τοῦ
λόγου πολλά ἔστι μέρη Ι 43,4 sq. ὁ σύν-
θετος λόγος Ι 23,22 C 57,15 ἀπλοῦς
λόγος ορρ. συλλογισμός C 13,9 λόγος
σύντομος Ι 1,6 ορρ. ὅνομα Ι 54,12 C
15,10 sq. σημαντικός Ι 54,15 ὁ τῆς
οὐσίας λόγος syn. δρισμός Ι 96,10 sq.
112,5 ὁ κατὰ τοῦνομα C 20,5 dist. δρι-
σμός et ὑπογραφή C 20,14 sq. φησὶ γάρ
τὸν προφορικὸν λόγον καὶ τὴν δόκησιν
ἔλναι τῶν ἐναντίων δεκτικά C 52,16 sq.
διωρισμένον ποσόν C 54,17 55,3 sq. 57,
11 sq. προφορικός, ἐνδιάμετος C 57,23
τῶν μὴ ἔχοντων θέστιν ἐστίν C 60,10 ορρ.
αἰσθησίς Ι 40,9 48,7 ορρ. ὥλη Ι 7,1 τὸ
λόγω θεωρούμενον σῶμα ορρ. ἔνυλον C
66,1 οἱ λόγοι syn. ίδει Ι 104,30 ratio
Ι 60,13 C 43,11 διπλάσιος, ἡμισιος λό-
γος Ι 13,16 τῷ λόγῳ ορρ. τῷ ὑποκει-
μένῳ syn. τῇ σχέσει Ι 71,2 κατὰ δεύ-
τερον λόγον ορρ. προηγουμένως Ι 16,17.
22 λόγῳ τροφῆς C 28,25.29 μετὰ λό-
γου καὶ φρονήσεως ζῆν Ι 3,27 μετὰ λόγου
καὶ χρέωσις Ι 32,13,14

λυμαίνειν. λυμαίνεσθαι Ι 110,21.26 111,3
τῇ οὐσίᾳ Ι 33,12 τὸ λεγόμενον C 53,4.5
λύσις ορρ. σύνδεσμος, δεσμός Ι 5,11sq. syn.
ἐπίλυσις C 91,14

Μάθημα. τὰ μαθήματα Ι 12,23.24 13,4.5
22,14 τὰ λατρικά C 5,18

μαθηματικός. τὸ μαθηματικόν Ι 10,18 sq.
11,22 12,9 sq. C 5,5 6,7 διαιρεῖται εἰς
τέσσαρα Ι 13,10 περὶ τὸ ποσόν κατα-
γίνεται Ι 14,2 ἡ μαθηματική (πραγματεία)
C 6,19

μαλακός. μαλακωτέρα ἀντίθεσις ορρ. σφο-
δροτέρα C 94,5
μᾶλλον. ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον
Ι 96,13 sq. 122,20 126,2 C 50,9.10 sq.
65,14 sq. 70,16 sq. 89,23 sq. μᾶλλον
οὐσία C 41,20 sq. 50,18 μᾶλλον λευκόν
dist. πλέον C 61,5

μανός ορρ. πυκνός def. C 88,12

μαρτύριον Ι 4,20

μάχεσθαι. τὰ ἐναντία μάχεται C 63,20
οὐδὲν γάρ τῶν ὅντων αὐτῷ ἐαυτῷ μάχεται
C 64,14

μέγας. τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν C 49,17 62,
2 sq. τῶν πρός τι C 62,16 63,2 sq. 64,18
οὐκ εἰσὶν ἐναντία C 63,12 sq.

μέγεθος Ι 7,16.25 sq. 13,18 C 55,7.8
μεθεκτός. τὸ δόιαιρέτως μεθεκτόν C 19,
10.14 τὸ διαιρετόν μεθεκτόν C 19,13

μέθεξις. κατὰ μέθεξιν C 22,3

μεθιστάναι τὴν προσηγορίαν Ι 9,16

μέθυδος Ι 115,21 122,25 C 5,7 sq. εὐρε-
τική Ι 26,5 εἰς τὰς τῶν φιλοσόφων με-
θύδους συμβάλλεται Ι 35,1 τί δέ ἐστιν
ἐκάστης τούτων ἔργον Ι 35,2 δριστική,
διαιρετική Ι 98,21 sq.

μειονέκτης ορρ. πλεονέκτης Ι 67,20

μειονεΐα ορρ. πλεονεΐα Ι 67,20

μειοῦν ορρ. πληθύνειν Ι 87,26 ορρ. αὔξειν
Ι 110,20 μειοῦσθαι C 28,17

μείωσις ορρ. αὔξησις Ι 113,10 C 83,8.14

105,15.19

μελανία (ποιότης) C 86,5 87,14 88,25

μέλανσις Ι 113,11

μελετᾶν θάνατον Ι 4,19 5,17

μελέτη θανάτου Ι 4,16 sq. 5,8 sq. 6,8

μέλλειν. ὁ μέλλων γράνος C 58,13 93,3 τὸ

μέλλον C 59,15.16 74,16

μέλος Ι 13,20 ἔκλυτον Ι 13,26 θεατρικά

μέλη Ι 13,24

μερικός Ι 2,13 59,18 sqq. 89,19 τὸ μερικὸν

ζῶν ορρ. τὸ ἀπλῶς Ι 53,17 μερικῶν

ορρ. καθολικόν Ι 28,21 sq. 33,20 τὰ

μερικά ορρ. τὰ καθόλου Ι 8,14.15 17,

20 60,12 106,6 125,11 C 36,5 sq. τὰ

καθολικά Ι 31,17 sq. τὸ μερικὸν οὐ κατ'

ὑποκειμένου C 25,17 μερικά συγγράμματα

C 3,22 sq. μερική οὐσία syn. πρώτη

C 25,9 sq. 36,4 40,20 77,9 sq. ψυχή

C 37,2 μερικώτερος Ι 32,15 sq. 68,19

104,32 105,1

μεριστός Ι 18,22 103,28 μεριστῶς C 91,26

- μέρος I 21,10 opp. τὸ ὅλον I 29,9 81,17
 82,24 90,25 91,4 sq. C 77,9,25 μέρη
 αἰσθητά, νοητά τῆς οὐσίας C 47,2 sq.
 τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν C 77,6
 78,5 τὰ ἐπὶ μέρος syn. τὰ μερικά I 8,
 15 κατὰ μέρος I 17,6 sq. 31,22 59,
 18 sq. C 4,7 οἱ κατὰ μέρος ἄνθρωποι
 I 42,10 90,7 116,24. 25 C 49,7. 9 ἡ
 κατὰ μέρος διδασκαλία I 47,5 παρὰ μέ-
 ρος I 102,25 103,4 C 51,10 ἐκ μέρους
 C 9,13
- μέσοις. τὰ μέσα τῶν πραγμάτων I 57,25
 τὰ μέσα γένη syn. τὰ ὑπάλληλα I 70,18
 80,3 100,8 τὸ μέσον opp. τὰ ἄκρα
 C 95,27 πέριξ καὶ μέσον C 65,2,3 διὰ
 μέσου I 21,14 79,17 97,18 sq. 121,16
 διὰ μέσης δὲ ταύτης (τῆς φιλοσοφίας)
 I 23,9 εἰς μέσον ἀγειν C 9,25 ἀνὰ μέ-
 σον C 99,10 μέσως C 80,6
- μεταβάλλειν C 51,6 53,8. 11 sq. 100,
 6,7 105,10 sq. εἰς ἀλληλα C 93,23 sq.
 τὰ μεταβαλλόμενα I 7,4
- μεταβατικός. μεταβατικὴ δύναμις I 77,
 21
- μεταβολή I 113,6 C 105,10 sq. ἡ κατ’
 οὐσίαν I 113,8 C 105,11 κατὰ συμβεβηκός
 C 105,11 εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ἡ ἐν
 αὐτῷ ἔστιν ἡ ἐπ’ αὐτῷ ἡ περὶ αὐτό
 C 105,13 ἡ κατὰ ποσόν, κατὰ ποιόν
 I 113,10 ἡ κατὰ τόπον I 113,12 C 83,
 9, 14 105,16. 18 ἐν ῥύσει καὶ μεταβολῇ
 C 2,24 ὁ φιλόσοφος (Ἀριστοτέλης) τὰ
 εἶδη τῆς μεταβολῆς ἔλεγεν οὖν εἰναι C 83,
 7, 8 θεωροῦνται αὗται αἱ μεταβολαὶ ἐν
 τέτρασι κατηγορίαις C 83,9 105,16
- μεταίγμιος I 109,3 ἐν μεταίγμιῳ εἰναι
 I 121,9
- μετασχηματίζειν C 7,3
- μεταφέρειν παρωνύμως C 69,4. 7
- μεταφορά I 1,7 98,4 C 7,2 κατὰ μετα-
 φοράν C 22,9
- μετέχειν C 19,11 κατὰ τὸ μετέχον καὶ
 μετεχόμενον (πρός τι) C 67,21.22
- μετιέναι τέχνην I 9,9
- μετογή I 82,7
- μηδαμῆ. οὐδὲν γίνεται ἐκ τοῦ μηδαμῆ
 μηδαμῶς ὄντος I 101,14
- μηδὲ . οὐλας C 19,18
- μῆκος coni. πλάτος, βάθος I 7,19. 22 τὸ
 μῆκος τῶν λεγομένων I 38,15 39,2
- μῆλον C 28,9 sq.
- μῆγα μῆγα γάρ λέγομεν τὴν τῆς σηλήνης
 ἀποκατάστασιν C 60,25
- μήποτε an I 25,12 81,8 C 26,15 37,1
- μήτρα I 105,3
- μικρός vide μέγας
- μικτός I 73,16 sq. τὸ μικτόν opp. τὸ
 ἀπλοῦν I 73,18
- μίμημα τῆς εἰκόνος I 55,3
- μίμησις ἡ πρὸς τὸν θεόν I 4,10. 11 κατὰ
 μίμησιν I 53,14. 19
- μηγήμη. κατὰ μηγήμην C 21,26
- μιξις C 92,10 τῶν ἐναντίων C 65,16
- μοναδικός C 19,7
- μονάς I 60,22. 23 115,22 sq. 123,1 sq.
 C 24,24
- μόνιμος. τὸ μόνιμον τῆς ζωῆς C 32,3
- μονοειδής μονοειδῆ συγγράμματα C 4,13
- μόνος. διγῶς λέγεται τὸ μόνον C 19,2 sq.
 ἐν καὶ μόνον C 50,5 ἐν μόνῃ καὶ πάσῃ
 τῇ οἰκείᾳ ἀποδίδει C 73,8 μόνως I 81,4
 90,25 100,2 sq.
- μορφή I 31,19 69,25 71,9 C 22,9 σχῆμα
 καὶ μορφή (εἰδος ποιότητος) C 81,7. 24
 dist. σχῆμα C 81,24 83,25 sq. 87,23 sq.
- μουσική I 8,23 13,11 sq. def. 14,22 θεῖα
 I 13,28 εἰδος ἐπιστήμης C 91,16 sq.
- μουσικός C 22,4 23,10
- μυθοποιία I 81,10
- μυριάκις C 34,16
- Ναυτίλλεσθαι I 108,17 sq.
- νεῦρον coni. δστοῦν, σάρξ I 36,6
- νόημα opp. λέξις I 38,16 opp. φράσις C 6,
 27 opp. φωνή C 9,1 sq. ἀπλᾶ νοήματα
 C 12,1 ἡ ποικιλία τῶν νοημάτων C 8,4
 δηλοῦνται δὲ πάντα (τὰ νοήματα) καὶ δι’
 ὀνομάτων καὶ διὰ λόγων C 15,10
- νόησις I 25,12. 20 42,17
- νοητός. νοητή οὐσία I 10,16. 24 42,18
 opp. αἰσθητή C 45,17 ίδεα I 44,3 νοητὰ
 γένη καὶ εἶδη opp. αἰσθητά C 41,9. 10
 μέρη τῆς οὐσίας C 47,3. 5 νοητὸς ἀριθ-
 μός C 60,5
- νόθος C 8,2 13,27
- νομοθετεῖν I 15,15
- νομοθετικός I 15,11
- νόμος. νόμους τιθέναι I 3,19 15,12 sq.
 ἀνατρέπειν I 5,5 τοὺς δημιουργικούς νό-
 μους I 5,7

- νοσεῖν. δὲ νοσῶν C 85,8 sq.
 νόσημα I 7,9 ἵκτερικόν C 86,7
 νόσος I 7,10 C 82,15 sq. 86,7
 νοσώδης ορρ. ὑγιεινός C 85,26
 νοῦς I 10,27 11,17 ορρ. ψυχή I 97,14 νοῦ
 καὶ ἐπιστήμης δεκτικός I 54,15 90,15
 95,10 108,4 C 27,14 νῷ καὶ μὴ ἐνεργείᾳ
 C 58,1
 νυκτερίς C 71,22
 νῦν. ὁ νῦν (χρόνος) C 58,14 τὸ νῦν C 59,
 15, 16 74,14 sq.
 νυχθήμερον τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ (ἀπο-
 κατάστασιν λέγομεν) C 60,26
 νωδός C 96,26
 νωθής C 85,26
- Ξενοπρεπής** I 50,19
ξέστης διττός, δὲ μὲν ὡς μετρῶν . . δὲ
 ὡς μετρούμενος C 59,22 sq.
ξύλον I 2,3. 14 9,1 11,28 sq. C 11,12 sq.
- Υγκός** C 7,1 55,4
ἥδε. τὸ τόδε τι σημαίνειν C 48,15 sq. 49,1
ἥδεύειν I 12,22 105,32
ἥδοιπορεΐν I 21,14
ἥδός coni. κλίμαξ I 10,22 ὅδός πορᾶς πᾶσαν
 φιλοσοφίαν I 20,22
οἰκεῖος. οἰκεῖα ἀπόδοσις C 73,9 οἰκειοτέ-
 ροις ὄντας χρῆσθαι C 25,15 τὴν ψυ-
 χῆν οἰκειοτέραν ποιεῖν τῇ προνοίᾳ C 78,
 26 οἰκείως C 41,26 43,20 71,18 sq.
 οἰκειότερον C 42,1
οἰκοδόμος I 8,25
οἰκοθεν τὸ ἀξιόπιστον ἔχοντα (ἀξιώματα)
 I 101,13 πάντα ἀν ἐγίνωσκον ἐκάστη
 (ψυχή) οἰκοθεν C 15,5
οἰκονομικός I 15,3 sq. τὸ οἰκονομικόν
 C 5,6
οἶκος def. I 12,17
οἶος dist. οἶος C 18,3 οἶον *quasi* C 24,27
οἴχεσθαι. τὸν δὲ πατέρα ἐὰν ἀφέλης.
 οἴχεται δὲ οὗτος C 63,21. 22
δικνηρός I 38,14
διλέθριος I 7,10
διληγός. τὸ πολὺ καὶ διλγόν C 62,7. 9 ἐπ'
 ἔλαττον I 27,20. 21 sq. 118,18 sq. C 72,
 5. 8
- διλιγοστός I 122,10. 12. 13
ὅλος. τὸ ὅλον ορρ. μέρος I 29,9 81,17 82,
 24 90,25 91,4 sq. C 77,9 sq. δι' ὅλου
 I 40,18. 20
ὅλοσχερής I 76,21 ὅλοσχερεστέρα διαιρέσεις
 C 24,24
ὅμοιος C 19,2
ὅμοιοιοιδής I 63,17
ὅμοιομερής I 83,1 sq. τὰ ὅμοιομερη I 52,
 3 81,19
ὅμοιος I 7,11 τὸ ὅμοιον C 78,11 ὅμοια
 καὶ ἀνόμοια C 91,1
ὅμοιότης I 52,14 53,6 71,8 κατὰ τὴν
 τῶν πραγμάτων ὅμοιότητα C 22,2. 7
ὅμοιώσις I 3,8 sq. 4,13 6,10 11,11
ὅμοιογείν C 10,6 ὅμοιογουμένως I 95,19
 C 73,3 78,12 90,7
ὅμωνυμία I 48,22 sq. C 18,18. 25 20,10
 38,16. 17 τὴν ὅμωνυμίαν διαστέλλεισθαι
 I 71,14. 16 καὶ ὅμωνυμίαν C 67,17
ὅμωνυμος I 48,19 sq. 56,1 ὅμωνυμος φωνή
 I 81,23 83,21 84,21 φωναὶ ὥριώνυμοι
 I 28,3 τῶν δὲ ὅμωνυμων οὐκ ἔστιν ὅρους
 ἀποδοῦναι I 56,2 sq. ὅμωνυμα expl.
 I 84,8 sq. C 15,29 sq. 17,6 sq. προέταξε
 δὲ τὰ ὅμωνυμα τῶν συνωνύμων C 16,19
 οὐκ εἰπεν αὐτὰ ὅμωνυμον ἀλλ ὅμωνυμα
 C 17,16 οὐκ αὐτοῦ (Ἀριστοτέλους) ἔστιν
 ἡ τοιαύτη θέσις C 18,12 δινατάν τὰ
 ὅμωνυμα καὶ συνωνύμα παλέσσαι C 20,1
 22,15 διαίρεσις τῶν ὅμωνυμων C 21,16
 ὅμωνυμως ορρ. συνωνύμως I 29,23 84,
 16 C 16,20
ὅνομα ορρ. ῥῆμα I 27,7 sq. 36,3 C 11,
 16 sq. ορρ. λόγος I 54,12 C 13,8 15,
 10 sq. δινόματα καὶ ῥήματα C 5,13. 24.
 26 11,3 14,21 ταῦτα σύγκεινται ἐν τῶν
 συλλαβῶν C 11,4 (cf. 5,25) ὑπόκειται
 τὰ δινόματα, κατηγορεῖται δὲ τὰ ῥήματα
 C 11,3 ἐν δὲ τῷ Περὶ ἐρμηνείας περὶ
 δινομάτων καὶ ῥήματων (διδάσκαλος) C 14,
 24 τὸ κοινότερον, καθὸ πᾶσα φωνὴ ση-
 μαντικὴ δόνομα λέγεται C 18,22 ορρ.
 πρᾶγμα C 22,22 sq.
δινομασία I 53,22
δινοματοθετεΐν C 6,29 72,12. 16
δινοματοθέτης I 53,12. 19. 22
δινοματοποιεΐν C 72,20. 25 97,24
διξός. τὸ διξό C 20,24 διξέως θεῖν I 3,28
διπισθεΐν C 93,4
διπλίζειν. τὸ ὠπλίζθαι C 93,6

δποιοῖς. ἐν τῷ δποιόν τί ἔστι κατηγορεῖσθαι
I 61,7 sq. 66,7 sq.

δπωσοῦν I 37,23 δπωσοῦν ἄλλως C 68,6
δραστις C 92,22

δρατός. τὸ δρατόν C 92,22

δργανικός. δργανικά συγγράμματα C 4,29
5,6 sq.

δργανον I 23,19, 24 46,8 50,20 96,16 C 5,
3 10,20

δργή (παθητική ποιότης) C 87,15

δρέγεσθαι I 43,9, 10

δρεκτικός. δρεκτικά ἐνέργειαι I 11,18
δρεκτική ψυχή I 43,8

δργιγώνιος I 72,3 sq.

δρμοεριπατητικός I 54,20

δρθός. δρθοὶ γνωνά I 8,29 ὁρθοὶ πτῶσις
I 91,5

δριζειν I 4,17 C 91,18 δριζεσθαι I 2,17
3,1,9 4,7, 13 12,13 sq. 114,18 sq. ὡρι-
σμένον ποσόν C 62,5 63,6, 7 ὡρισμένως
C 78,30

δρισμός I 34,20 35,9 sq. μανθάνομεν τὰ
πράγματα ἐκ τῶν δρισμῶν I 1,5 def. I 1,6
λέγεται ἀπό μεταφορᾶς τῶν ἐπὶ τοῖς γω-
ρίοις δρων I 1,7 67,16 οἱ δρισμοὶ οὖν
λαμβάνονται ἡ ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἡ ἐκ
τοῦ τέλους ἡ καὶ ἀπὸ συναρμοτέρου I 2,
4 sq. 57,18 sq. ἐκ γένους εἰσὶ καὶ συστα-
τικῶν διαφορῶν I 35,11 55,8 57,23 sq.
διαφέρει δρισμὸς ὑπογραφῆς I 54,6 sq.
C 20,14 sq. κακύνονται δὲ οἱ δρισμοὶ
κατὰ δύο τρόπους I 67,17 sq. 99,9
C 21,14 κατὰ ἄμφω τὰς κακίας τῶν δρι-
σμῶν C 27,9 sq. περιττεύοντες μὲν πο-
νοῦσι τὰ πράγματα ἐλλείπειν, ἐλλείποντες
δὲ ποιοῦσι τὰ πράγματα περιττεύειν I 68,
5 sq. πραγμάτων εἰσὶν I 77,1 sq. δ
κατὰ τοῦνομα δρισμός I 84,21 opp. δ
τυχών C 19,21 sq. opp. δνομα syn. λόγος
C 15,28 sq. δρισμὸς ἐκ τῶν τῆς οὐσίας
μερῶν συνίσταται C 45,14

δριστική I 34,24 35,9

δριστικός. δριστική I 35,12 sq. δριστική
μέθοδος I 98,21

δριστός. τὸ δριστόν I 55,19 67,16 85,8
C 27,13 44,12

δρμαν. ὠρμησεν οῦτως δρισασθαι I 4,7
λέγομεν γάρ δ ἐλάτης καὶ σημαίνομεν τὸν
δρμῶντα C 17,24, 25

δρνις C 71,17 sq. 105,4, 5

δρος I 1,8 36,8 67,16 115,20 122,26 sq.

syn. δρισμός I 2,19 4,5,16 sq. 108,13
C 27,13 sq. ἀντιστρέψει τῷ ἕδη I 27,
2 sq. ἡ πρότασις ἐκ δύο δρων σύγκειται
I 88,9 πρὸς κοινὸν δρον συνάπτειν C 56,
9 sq.

δσος. καὶ δσα τοιαῦτα I 28,4 C 16,3 66,
23

δστοῦν coni. σάρξ I 11,28 36,3 52,3, 7

δστρεον I 77,23 79,7

δταν cum indicativo I 37,10

δύρανιος. οὐράνια σώματα I 2,10, 14 97,
15 τὰ οὐράνια C 45,18

δύρανίς. ποσὸν ἀεικλητον I 14,9
οὐσία. τὴν γάρ οὐσίαν ἐκάστου πράγματος

καὶ τὸ εἶναι σκοπεῖ δ φύλσοφος I 2,25
τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία C 77,29 ὧν γάρ αἱ
οὐσίαι διάφοροι, ταύτων καὶ αἱ τελεότητες
διάφοροι ὑπάρχουσιν I 3,24 sq. λόγος τῆς
οὐσίας I 33,9 96,11 εἰδος καὶ οὐσία
C 86,18 εἰδύταν οἱ δρισμοὶ τὴν οὐσίαν
τοῦ ὑποκειμένου σημαίνειν I 54,18 sq.

οὐσίαν λέγω οὐ τὴν ἀντικειμένην τοῖς
συμβεβηκόσιν, ἀλλὰ τὴν ἐκάστου ὑπαρξίαν
I 11,5, 6 οὐσίαν λέγει ἐνταῦθη οὐ τὴν
ἀντιδιαστελλομένην πρὸς τὰ συμβεβηκόσα,
ἀλλὰ κοινότερον τὴν σημαίνουσαν τὴν
ἐκάστου ὑπαρξίαν C 20,26 sq. τῆς οὐσίας
οὖν φησιν ἀντὶ τοῦ τῆς φύσεως ἐκάστου
καθ? ἦν ὑφέστηκεν C 21,1 opp. ἐνέργεια
C 11,13 οὐσία τοῦ μῆλου C 28,18,

29 κατὰ τὴν οὐσίαν I 11,2, 4 47,24
48,1 54,16 κατ? οὐσίαν διαφέρειν I 56,
7, 9 ὑπάρχειν C 100,7 ἡ κατ? οὐσίαν
μεταβολὴ I 113,8 C 105,10 opp. συμβεβη-
κός I 29,17 sq. 82,13 C 91,22 νοητή
I 10,16 42,17 αἰτινήτῃ I 10,17 84,15
ἔνυλος I 10,18 σωματική C 58,10 ἄρα
ἀλητής ἐστιν ἡ Ηλάτωνος δόξα, δτι αἱ
ἰδέαι εἰσὶν νοηταὶ αὐταὶ καθ? ἔαυτας
ὑφεστώσαται, δς καὶ ὄντως οὐσίας καὶ
πρώτας οὐσίας καλεῖ I 44,2, 3 αἱ πρώ-
ται καὶ αἱ θεῖαι οὐσίαι C 26,2 κα-
θόλου, μερικαὶ οὐσίαι C 25,9 sq. 36,4

40,20, 25 μέτεισιν ἐπὶ τὸ παράδειγμα
τῆς μερικῆς οὐσίας C 30,1,2 τῆς καθό-
λου οὐσίας C 30,25 sq. ἀπλῆ, σύνθετος
οὐσία C 34,3 sq. 35,18 τῆς ἀπλῆς ἡ μὲν
κρείττων τῆς συνθέτου ἡ δὲ γείρων C 35,
18 sq. σχετική C 36,2 αὐθιμπόστατον
πράγμα δηλοι I 19,3 s. τὸ γάρ τόδε τι
λέγεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ ὑποκειμένον οὐ-

σίας, τοῦτο ἔστι τῆς ἀτέρμου C 49,1,2 καλλίστη τῶν κατηγοριῶν I 70,7 αἱ δὲ ἄλλαι ἐννέα κατηγορίαι τυπάζονται σύντῃ I 70,12 τῶν οὐσιῶν οὐκ ἔστι τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον I 96,22 97,1 sq. πρώτη I 97,5 δευτέρα I 97,7 Περὶ οὐσίας C 35,9 πρώτην τάξιν ἔχει C 35,11 αὐθυπόστατές ἔστιν C 35,15 ἡ τῶν θείων οὐσία C 35,20,21 πρώτη (syn. μερική) δευτέρα (syn. καθόλου) C 36,3 sq. 40,25 sq. ἡ πρώτη οὐσία ὑπὸ τῆς δευτέρας περιέχεται C 38,6 39,15 μᾶλλον οὐσία τὸ εἶδος ἡ τὸ γένος C 41,20 sq. τὰ συμβεβηκότα οὐκέτι τρίτας οὐσίας εἰπε C 43,17 sq. τῆς οὐσίας τὸ ἴδιον ἐπικυνεῖ C 44,10 πρῶτον τοῦτο λέγει τῆς οὐσίας ἴδιον τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι C 44,16 sq. τῶν οὐσιῶν αἱ μὲν εἰσι νοηταὶ αἱ δὲ αἰσθηταὶ, καὶ τῶν αἰσθητῶν αἱ μὲν ἀίδιοι . . αἱ δὲ ἐν γενέσει καὶ φύσει καὶ τούτων αἱ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ . . αἱ δὲ σύνθετοι C 45,17 sq. τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν C 46,22 sq. αἰσθητά, νοητά C 47,2 sq. δεύτερον παρακολούθημα C 47,19 ἐπὶ τρίτον μεταβέβηκε τὸ τόδε τι σημαντεῖν C 48,14,15 τέταρτον παρακολούθημα (τὸ μηδὲν αὐταῖς ἐναντίον εἶναι) C 49,13 sq. πέμπτον παρακολούθημα (τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον) C 50,9 sq. ἕκτον C 51,5 sq. εἴη δὲ τὸ ὅστερον καὶ μόνη καὶ πάσῃ, εἰ διλύγον τι προσθῶμεν εἰπόντες οὕτω μετὰ τὸ ἀποδιδόμενον ἴδιον ἡ τὸ περιέχον τὸ ἐν καὶ ταύτων δύν καὶ τῶν ἐναντίον δεκτικόν¹ C 52,11 sq. δεκτικὴ μὲν γάρ ἡ οὐσία τῶν ἐναντίων, οὐ μέντοι ἐν τῷ ἀντῷ μέρει ἄμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται C 64,6,7 ἔστι δὲ ἀποτον τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρός τι εὑρίσκεσθαι C 77,6 78,5 ἡ οὐσία ἡ καθόλου ἔστιν ἡ μερικὴ καὶ ἡ ὅλον ἡ μέρος C 77,8 περιεκτική σύμματος καὶ ἀσωμάτου I 57,8 τὸ μὲν σῶμα τὸ δὲ ἀσώματον I 70,14 77,16 γένος τοῦ ὄντος I 52,18 οὐσίας διαφοραὶ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἀψυχον C 31,16 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ I 18,1 28,2 84,15 C 15,25 19,12 38,21 48,5,6

οὐσιώδης opp. ἐπεισοδιώδης I 33,4 sq. 59,3 85,3 101,3,4 opp. συμβεβηκός I 109,4 μὴ οὐσιώδης I 64,20 85,4 οὐσιώδης μεταβολή I 113,13 αἱ οὐσιώδεις διαφοραί

ορρ. αἱ συμβεβηκοῦσαι C 32,11 45,20 οὐσιώδης ποιότης C 83,22 86,28 οὐσιώδης I 54,17 60,14 sq. C 31,19 45,11 οὐκ οὐσιώδης I 60,15 μὴ οὐσιώδης I 61,12 οὖτε οὐ—οὔτε C 50,21,22,23,26 53,11 οὔτε . . δὲ C 94,18,19 ὅψις C 34,8 96,15 sq. τὴν ὅψιν μὴ λέγεσθαι τυφλότητος ὅψιν C 97,20 οὐδὲ ἡ τυφλότης ὅψις λέγεται C 98,3

Παθητικός. παθητικαὶ τῆς ψυχῆς δυνάμεις I 4,12 παθητικὴ ἡδονή C 3,18 παθητικὴ ποιότης C 81,6,13 sq. 86,3 sq. πάθος. τὰ τῆς ψυχῆς πάθη I 13,20 παθητικὴ ποιότης καὶ πάθος C 81,6,13 sq. 86,2 sq. πάθος expl. C 81,22 πάλαι. οἱ πάλαι I 10,20 παλαιός. εἰ γνήσιόν ἔστι τὸ βιβλίον τοῦ παλαιοῦ I 21,18 22,22 οἱ παλαιοὶ I 10,15 C 58,5 67,12,15 70,2 οἱ παλαιότεροι I 2,17 9,8 sq. τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἐμψύχων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἀψύχων λέγεται C 103,7,8 πάλιν καὶ πάλιν γίνεσθαι I 85,2 87,7 παραβολή C 43,6 παράδειγμα I 8,5 sq. 41,21 71,23 80,20 C 29,25 sq. 39,14 opp. εἰκόνων C 22,9 ἐν παραδείγματι I 31,21 C 25,12 παράδοσις σύντομος I 38,10 παραιτεῖσθαι I 42,21 παρακολουθεῖν C 49,4 51,15 57,18 89,24 90,28 τῷ βιβλίῳ I 22,16,19 παράπται I 115,17 παρακολούθημα C 27,26 47,19 48,13 49,13 50,9 69,23 sq. παράκουσμα C 81,9 παρακρούειν. παρακρούεσθαι C 5,21 παραλείπειν. παραλείψας I 78,22 παρέλειψεν I 100,15 παραπέτασμα C 7,8 παραπλήρωμα C 105,27 106,5 παραπτήρησις I 16,7,14 παραπτέται syn. παραβαίνειν I 15,13 παραψυάς C 69,24 παρεισφέρειν C 30,3 77,5 παρέλκειν C 35,7 παρεμβάλλειν ἐν τῷ μέσῳ C 32,7 παρέπεσθαι C 27,25,26 ἔξωθεν I 35,25

- παρέργεσθαι. τὸ παρεληλυθός C 74,14
παρεληλυθός γρόνος C 58,13 93,3
- παρίέναι. παρήκαμεν C 106,7
- παριστάν C 8,13 παραστῆσαι C 34,12
- παρρησιαστικός C 2,3
- παρώνυμος. τὰ παρώνυμα C 22,20 sq.
μέσα... τῶν τε δημωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων C 23,25 sq. μᾶλλον τοὺς συνωνύμους πλησιέσθει C 24,11 παρώνυμον δύομα C 72,21 παρωνύμως I 19,26 C 69,3. 17 88,27 sq.
- πᾶς. τὰ πάντα I 3,10. 17 syn. ὁ κόσμος
ὅλος I 3,13 τὸ πᾶν ἀίδον ὅν I 86,28
ἐν τῷ παντὶ I 100,18 στέφεσθαι λέγομεν
τὸ πᾶν C 70,17 τὸ πᾶν αὐτῶν (τῶν ἀριθμῶν) C 25,2
- πάσχειν. τὸ πάσχειν I 20,10 opp. ποιεῖν C 67,24 περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν C 92,3. 10 πάσχειν δὲ ἐστὶ τὸ ὑπό τίνος ἀλλοιοῦσθαι C 92,19 εἴδη δύο C 92,20
- πατήρ πρότερον τῇ φύσει τοῦ σίου λέγοιτο ἡνὶ C 104,5
- πεζός C 32,5 105,1.2
- πεντάγωνον I 73,8 C 90,15
- περαίνειν. πεπέρασται I 86,11 87,1 C 63,
ὅ τὸ πεπερασμένον I 17,4 sq. πεπερασμένος τῇ φύσει I 85,13 sq. ἀριθμός I 85,
15 πεπερασμένον ποσὸν C 63,4
- πέρας I 7,24 C 25,2 58,16
- περατοῦν I 7,17 sq. 86,9
- περί. ποίου περὶ I 109,9
- περιατρεῖν C 73,11
- περιεκτικός I 17,16. 23 32,2 sq. 47,8
57,3 sq. 71,9 78,14 110,22
- περιέπειν τὸν τῶν σωμάτων ἔρωτα I 5,22
- περιεργία λέξεων C 7,2
- περιέχειν I 18,6. 16 32,3 sq. C 38,4 sq.
39,15 sq. κατὰ τὸ περιέχον καὶ περιεχόμενον C 67,18. 19 πέρας τοῦ περιέχοντος,
καθὸ περιέχει τὸ περιεχόμενον (ό τόπος)
C 58,16 sq.
- περίθεσις I 20,7 C 93,5
- περικάρδιος I 57,19. 20
- περικλείειν I 54,9 C 12,4
- πέριξ καὶ μέσον C 65,2. 3
- περιορίζειν I 63,21 C 27,12
- περιποιεῖν ἔαυτῷ τι I 67,21
- περιποιητικός I 2,7. 9 6,3 sq.
- περιπολής C 7,6
- περισσάρτιος ἀριθμός I 13,17 14,15
- περιτιθέναι C 105,25 106,1.3
- περιττεύειν opp. ἔλλείπειν I 67,17 sq.
περιττώμειν τὸ εἶδος τοῦ γένους I 101,
9 sq.
- περιττός ἀριθμός I 13,16 C 95,12. 21 98,
14 sq.
- περιφέρεια I 7,6 73,15. 22 C 105,26
- πετεινός I 109,17
- πηδάλιον C 71,29 sq.
- πηδαλιωτός C 72,6. 7. 8
- πηγυαῖος C 61,3
- πιθανός λόγος I 1,14 πιθανὴ πρότασις
I 25,18 opp. ἀποδεικτικός C 4,25
- πίπειν. πεπόνια εἰς τὴν σήπην (ή φύγια)
C 37,13 ἐν ὅλῃ C 37,19
- πίστις. τὰς πίστεις φέρουσι I 35,18
- πιστοῦν. πιστοῦσθαι I 8,14. 15
- πλάγιος. κατὰ τινα τῶν πλαγίων (πτώσεων)
I 91,5
- πλανᾶν. τὸ πλανώμενον opp. ἀπλανές
I 10,7. 8
- πλάνη I 48,23 49,2
- πλατάνιστος C 23,5
- πλάτανος C 23,5
- πλάτος coni. μῆκος, βάθος I 7,20 κατὰ
πλάτος opp. κατὰ βάθος I 97,9 sq.
C 43,6
- πλατυκός. πλατυκὴ ἐξήγησις I 60,6 διαιρεῖσις I 62,1
- πλατυώνυχος I 54,21
- πλεῖν expl. ναυτιλλεσθαι I 108,16
- πλεονασμός I 16,8. 14
- πλεονέκτης opp. μειονέκτης I 67,21
- πλεονεξία opp. μειονεξία I 67,20
- πληθυς. πλήθει syn. ἀριθμῷ opp. δυνάμει
I 87,20 sq.
- πληθύνειν opp. μειοῦν I 87,25
- πληθυντικός. πληθυντικὴ πτῶσις I 91,15
- πλημμαλέλημα I 5,4
- πληροῦν τὸν λόγον C 9,7 τὴν φύσιν C 15,
12
- πληγήσιον. πληγέστερον I 33,9. 21 68,16
- πλοῖον C 72,2 sq.
- πνεῦμα C 17,19 sq. τιμιώτερα δὲ πάντων
τῇ φύσει τό τε πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα
C 82,24
- ποιεῖν opp. γινώσκειν I 2,15 ποιεῖν
δέ ἐστι τὸ δρᾶν περὶ τι I 20,9 τὸ
ποιοῦν καὶ πάσχον (πρός τι) C 67,24
περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν C 92,3 ἐν
τῇ μεξεώς τῇσι οὐσίαις καὶ τοῦ ποιοῦ
γίνονται C 92,10 ἐστιν οὖν ποιεῖν μὲν
9*

- τὸ εῖς τι ἐνεργεῖν. πούτου δὲ εἰδὴ δύο
C 92,17
- ποιητικός.** ποιητικὸν αἴτιον C 21,21, 22
- ποικιλία** τῶν νοημάτων C 8,4
- ποικιλός.** ποικιλὰ συγγράμματα C 4,14
- ποιός.** τὸ ποιόν I 19,25 def. I 19,26 C 12,5
Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος C 80,14 τρίτην
δὲ (τάξιν ἔχει) τὸ ποιόν C 54,10 τὰ
πρός τι προτέτακται τοῦ ποιοῦ C 66,8
80,20 περὶ τοῦ ὄρισμοῦ C 80, 20 sq.
σαφέστερον γάρ ἔστι τὸ ποιὸν (τῆς ποιότη-
τος) C 80,24, 25 ἔστι δὲ ποιὸν μὲν αὐτὸ-
τὸ μετέχον ποιότητος, τὸ δὲ μετεχόμενον
ἡ ποιότης C 81,1 προέταξε τὸ ποιὸν ἐν
τῇ ἐπιγραφῇ C 81,2 διαίρεσις τῆς κατη-
γράφεις C 81,4 τελεία διαίρεσις C 82,2 sq.
τὰ δὲ ποιὰ μετέχει καὶ παρωνύμως ἀπ’
αὐτῶν (τῶν ποιοτήτων) λέγεται C 88,27
ἴσιμη τῇ ποιότητάς ἔστι τὸ ἐπιδέχεσθαι
ἔνστατητα C 89,15 ἔτερον παρακολού-
θημα τοῦ ποιοῦ τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον
καὶ τὸ ἡττον C 89,23 τὸ κυρίως ὕδιον
C 90,28 ἡ κατὰ ποιὸν μεταβολή I 113,
10 sq. C 105,18
- ποιότης** I 65, 18 112, 4 sq. οὐδεμίᾳ π.
μάζεται τῷ ἴδιῳ ὑποκειμένῳ I 112,6
τέσσαρα εἰδὴ τῆς ποιότητος C 81,5 παθη-
τικὴ ποιότητας καὶ πάθος C 81,6, 13 sq.
θεωρεῖται τετραγών C 86,2 ὁ δὲ Ἀρι-
στοτέλης ἐπέτεινε τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα
οὐ μόνον ἄγρι τοις ποιότητας εἶναι ἐν
ψυχῇ ἐπιστήμῃ καὶ ἀρετῇ C 81, 29 86,
11 87,11 οὐσιώδεις ποιότητες — συμβεβη-
κυται τῷ πράγματι C 83,22. 23 86,18 sq.
διχῶς αἱ παθητικαὶ ποιότητες C 86,13
ποιοῦν. πεποιῶσθαι C 86,14
- ποιεμεῖν** ἄλληλα C 96
- ποιλιτικός.** ἐν πράγματι πολιτικῷ I 1,15
φιλόσοφος I 3,18 πολιτικὸν (μέρος τῆς
φιλοσοφίας) I 15,3 sq. C 5,6
- ποιλαπλασιάζειν** I 116,8 123,1. 3 ποιο-
πλασιάζειν I 115,23 116,4
- ποιλαπλασιασμός** I 116,6
- ποιλαπλάσιος** I 86,3 sq.
- ποιλαπλασίων** I 86,13. 14
- ποιλυθρύλλητος** I 8,1
- ποιλυμερής** I 54,13
- ποιλύ.** πρὸ τῶν ποιλῶν, ἐν τοῖς ποιλοῖς, ἐπὶ
τοῖς ποιλοῖς I 41, 8. 18 68,25 C 41,5 sq.
μετὰ τοὺς ποιλούς I 42,13 τὰ ὡς ἐπὶ τὸ ποιό
- ορρ. τὰ ὠσαύτως ἔχοντα I 7,4 ορρ. τὸ ἀλη-
θές I 8,12 τὸ ποιὸν καὶ ὀλίγον (ἀόριστον
ποσόν) C 62,7 sq. τῶν πρός τι C 62,26
63,6. 8 οὐκ εἰσὶν ἔναντια C 63,12 sq.
τὰ πρὸ τῶν ποιλῶν γένη ορρ. τὰ ἐν τοῖς
ποιλοῖς I 104,29. 31 119,8 καθόλου δὲ
περὶ τῶν ἐν τοῖς ποιλοῖς ἡ ἐπὶ τοῖς
ποιλοῖς λέγει I 117,1 ἐπὶ πλέον I 27,12.
17 sq. 88,23 118,17 sq. C 71,24. 29 72,
4. 9 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον C 101,22
- ποιόστιγχος** I 38,18
- ποιουσχεδῆς** ορρ. ἀπλοῦς C 66,9
- ποιουσώνυμος.** τὰ ποιουσώνυμα C 16,5.
11 sq.
- πόροισμα** C 40,8 expl. C 78,19
- πόρρω.** ἀπὸ τῶν προσεγεστέρων ἐπὶ τὰ
πόρρω . . βουλόμενοι ἔργεσθαι I 52,5
- ποσός.** τὸ ποσόν I 7,28 14,2 sq. 19,17 sq
συνεχές, διωρισμένον I 57,4 C 31,17 54,
16 ἡ κατὰ ποσόν μεταβολή I 113,10 sq.
C 105,17 Περὶ ποσοῦ C 54,1 sq. δευτέ-
ρην ἔχει τάξιν C 54,4 συνηπταῖ τὸ ποσόν
τῇ σωματικῇ οὐσίᾳ, διὸ καὶ εὐλόγως περὶ
τούτου μετὰ τὴν οὐσίαν λέγει C 58,10 διαι-
ρεῖ οὖν τὸ ποσόν τὸ 54,16 πάλιν δὲ ἐπι-
διαιτεῖται C 54,18 τινὲς δὲ τὰ κυρίως εἰδὴ
τοῦ ποσοῦ φασιν εἶναι τρία, ἀριθμὸν ὅγκον
δύναμιν C 55,4 κυρίως, κατὰ συμβεβηκός
ποσόν C 60,18 sq. ἴδιον τοῦ ποσοῦ C 61,
9 ἔστι δὲ τοῦ ποσοῦ τὰ μὲν ὥρισμένα,
τὰ δὲ ἀόριστα C 62,4 sq. τῷ γάρ ποσῷ
οὐδέν ἔστιν ἔναντιον C 49,14 ἐφ’ ἔτερον
μεταβεβήκη τοῦ ποσοῦ ἴδιον τὸ μὴ ἐπι-
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον C 65,
12 sq. τοῦτο δὲ κυρίως ἴδιον ἔστι τοῦ
ποσοῦ τὸ ἵσιον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι
C 65,22 sq.
- ποταμός.** εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἔστι
δις ἐμβῆγαι C 2,25
- ποτέ.** τὸ ποτέ I 20,3 dist. χρόνος C 69,12 sq.
ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ
ποσοῦ C 92,8 χρόνου δηλωτικόν C 93,2
εἰδὴ τρία C 93,3
- ποσ.** τὸ ποσ I 20,2 ἐν τῇ ποσ κατηγορίᾳ
I 113,7 dist. τόπος C 69,11 sq. ἐκ τῆς
συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποσοῦ
ἐγένοντο . . οὐ τε ποσ καὶ η ποτὲ (κατη-
γορία) C 92,8 ποσ δὲ ἔστι τόπου δηλω-
τικόν C 93,3 εἰδὴ ἔξι C 93,4
- πούς.** πόδες κλίνης καὶ πόδες ὅρους C 22,
6. 10

πρᾶγμα I 1, 4 sq. ἀθυπόστατον πρᾶγμα
I 19,3 sq. μανθάνομεν τὰ πράγματα ἐκ
τῶν ὅρισμῶν I 1,5 ορρ. φωνή I 63,3,4
C 9,1 sq. ορρ. ὄνομα C 22,23 sq. ἀπλᾶ
πράγματα C 11,19 εἰς τρία τὰ πράγματα
διαιρεῖται, εἰς καθόλου οὐσίας εἰς μερικάς
εἰς συμβεβηκότα C 40,25

πραγματεία I 25,11 26,17 84,1 λογική
I 45,2,13 53,2 69,24 88,4 sq. ἡθική
C 6,1 sq.

πραγματεύεσθαι I 8,17

πραγματικός. πραγματικῶς C 31,9 93,17

πραγματικός. πρακτικαὶ δυνάμεις ορρ. γνωστι-
καὶ, θεωρητικαὶ I 4,8,9 πρακτικὸν μέρος
τῆς φυλοσοφίας I 6,7 10,13 11,7 sq.
15,1 sq. τέλος I 6,8 τὸ πρακτικόν C 5,
2 10,16,17 πρακτικὰ συγγράμματα C 4,
28 τὸ μὲν ἡθικὸν τὸ δὲ οἰκονομικὸν τὸ
δὲ πολιτικὸν C 5,5 sq.

πρᾶξις. πρᾶξιν λέγομεν μακράν (κατὰ την-
βεῖην) C 60,18,21 sq.

πρεσβεύειν I 106,6

πρεσβύτερος syn. πρότερος I 58,6 sq.
C 103,7 τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἐμψύ-
χων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἀψύχων λέγε-
ται C 103,7,8

προαιρεσίς. ἐκ τῆς ἡμετέρας προαιρέσεως
ορρ. ἐκ τῆς φύσεως C 103,23 κατὰ προ-
αιρεσιν I 50,13

προαιρετικός ορρ. φυσικός I 5,12,17

προανακρούειν. προανακρούεσθαι I 23,17

προαιποδίονται C 77,15,21

προαύλιον I 43,3

προβαίνειν C 100,12 εἰ μὴ μετὰ ἀπο-
δείξεως τοῦτο προβῆ C 57,13

προγράστωρ I 58,3 90,18,22

πρόδηλος C 8,1

***προεπιλύεσθαι** I 56,22

προεπινοεῖν I 82,19 C 76,30

προηγεῖσθαι I 20,22 C 10,11 13,8

προηγουμένως I 116,16,22

πρόθεσις I 26,2

προϊέναι. προῖναι ἐρεῖ I 32,6

προκάλυμμα C 7,10 82,24

προκαταβάλλειν. προκαταβάλλεσθαι I 105,
12

προκατάρχειν. τῶν προκαταρχαμένων C
1,16

προκαύπτειν I 97,7 106,7

προλαμβάνειν. ποῖα δεῖ καὶ πόσα προ-
λαμβάνεσθαι ἐκάστου τῶν ἀριστοτελικῶν

συγγραμμάτων C 1,11 7,15 ἐν τοῖς προ-
λαμβάνοις C 105,9,10

προλέγειν I 21,11 22,1 τὰ πρότις τῶν φύλο-
σφων οὕτω προσαγορευόμενα προλεγόμενα
I 21,7 22,2

προνοεῖν. προνοεῖσθαι *providere* I 3,13,14
11,15

προνοητικός. προνοητικαὶ δυνάμεις I 3,13
ἐνέργειαι I 91,12 sq.

πρόνοια I 3,21 5,6 C 78,24 sq. 80,4 πρό-
νοιαν ποιεῖσθαι I 3,18

προσίμιον I 23,17 C 103,18 ἐν προσιμοῖς
I 26,1

πρός. αἱ γάρ ἄλλαι διαφοραὶ πρὸς τοῖς συμ-
βεβηκόσιν εἰσὶν I 66,18 τὸ πρός τι def.
I 19,29 47,9 sq. 91,4 ορρ. τὸ καθὸ αὐτό
I 14,6,13 τὰ πρός τι καὶ ἄμα συνυψί-
στατο καὶ ἄμα νοεῖται I 76,5 τὰ γάρ πρός τι
τι σχέσις τίς ἔστιν ἐτέρων κατηγορῶν
C 54,10 διαφέρει τὰ πόρος τῶν ἐναντίων
C 63,19 sq. Περὶ τῶν πρός τι C 66,4
τάξις C 66,7 sq. διὰ τὸ δὲ περὶ τῶν πρός τι
ἔπιγραφαται C 66,14 sq. περὶ τῆς
ὑποστάσεως αὐτῶν C 66,21 sq. τινὲς δὲ
πάντα πρός τι ἔλεγον C 66,26 τῶν πραγ-
μάτων τὰ μέν ἔστι πρός τι, τὰ δὲ αὐτὰ
καθὸ αὐτά C 67,7 τρόπῳ δὲ διδασκαλίας
κέρηται τοιῷδε C 67,11 ἡ διαίρεσις C
67,16 sq. ἔτερον παραχαλούθημα . . τὸ
ἐπιδέχεσθαι ἐναντίότητα C 69,23 τὸ ἐπι-
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον C 70,16
πρὸς ἀντιτρέζοντα λέγεσθαι C 70,24 τὸ
ἄμα αὐτὰ τῇ φύσει εἶναι C 73,23 τὰ
πρός τι διγῶς νοεῖται, ἡ ὡς πράγματα
κύττα καθὸ αὐτὰ ἀπολελυμένα ἡ ὡς σχέσει
δεσμούμενα C 76,11 ἐν τοῖς πρός τι ὡς
ἄντοι τὸ ἔτερον, οὕτω καὶ τὸ ἔτερον ἔξει
C 76,25 ἔστι δὲ ἄτοπον τὸ τὰ μέρη τῶν
διεύτερων οὐτισμὸν πρός τι εὑρίσκεσθαι C
77,6 πρός τι ἔστιν ὡν τὸ εἴπει καὶ τι
οὐσία οὐδὲν ἀλλοι ἔστον ἢ ἣ πρὸς ἄλλοι
σχέσις C 77,28 οὐδὲν τῶν πρός τι κατὶ
αὐτό ἔστι C 78,11 ἐν τοῖς τῶν πρός τι
τὸ ἔτερον εἰδῆς ὀρισμένως, καὶ τὸ ἔτερον
ώρισμένως εἰσέσται C 78,29 φησι τὸ μέν
γένη τῶν ποιητήων οὐπὸ τὰ πρός τι ἀνα-
φέρεσθαι τὰ δὲ εἰδῆ οὐπὸ τὸ ποιόν C 91,10
πολλὰ τῶν πρός τι οὐπὸ τὸ ποιόν ἀνηγά-
γομεν C 91,6 τὰ μὲν γένη τῶν ποιητή-
ων οὐπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεσθαι τὰ δὲ
εἰδῆ οὐπὸ τὸ ποιόν C 91,10 θεια πρό-

- ματα οὐκ ἔχει τὰ πρός τι, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἀλλαις κατηγορίαις θεωρεῖται C 92,1 ὡς τὰ πρός τι ἀντικείσθαι C 93,15,22 94,5,17 ἡ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ἐναντίων C 95,2 ωτά (τὰ πρός τι) διακρίνει ἀπὸ τῶν κατὰ στροφησιν καὶ ἔχει ἀντικειμένων C 97,18
- προσαγορεύειν** I 6,24 9,20
- προσδιορισμός** I 28,18 sq.
- προσδιορίζειν** I 6,23 69,21
- προσεπινοεῖν** I 21,10
- προσεγής** I 8,2 τὰ προσεγῆ C 36,11,12 προσεγής τῷ ἀνωτέρῳ ῥήτῳ C 32,22 τὰ προσεγέστερα opp. τὰ πόρρω I 52,5 προσεγῶς I 32,2 51,12 expl. I 79,17 προσεγέστερον C 42,3
- προσηγορία** I 9,16
- προσπίπτειν** I 105,14
- προσπλέκειν** C 69,26
- προστακτικὸς λόγος** I 43,5
- προσυπακούειν** C 35,6 50,16
- προσφύειν.** προσφύεσθαι I 77,24
- προσφωνεῖν** τινι I 22,12,13
- προσγρῆσθαι** C 54,14
- πρόσωπον.** δραματικῶς διεσκεύασται κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν πλειόνων προσώπων C 4,16,22 7,3
- πρότασις** I 8,8 sq. 35,18 36,8 opp. συμπέρασμα I 74,11 ἐκ δύο ὅρων σύγκειται I 88,8,9 sq. ταῦτα (τὰ ἀπλᾶ ἔξ ὧν συντίθεται ὁ συλλογισμός) δέ εἰσιν αἱ πρότασις C 5,12 11,3
- προτερεύειν** I 31,10
- πρότερος.** ἡ πρότερον λέξις C 14,16 τὰ φύσει πρότερα opp. δεύτερα I 118,7 120,16 sq. C 36,6 sq. τὸ μὲν οὖν πρότερον διττόν, τὸ μὲν χρόνῳ τὸ δὲ φύσει C 74,12 sq. Ήερὶ προτέρου C 103,1 τέσσαρα αὐτὰ (τὰ σημανόμενα) εἶναι φησιν, ὑστερὸν δὲ καὶ πέμπτον προστίθησιν C 103,4
- προτεγχονολογεῖν** I 21,7
- προϋπάρχειν** I 47,14 sq. 101,23 C 96,18
- προϋποστρωνύναι** I 120,13
- προϋφιστάναι.** προϋψίστασθαι I 47,14 sq. 105,1
- προφανής** C 105,22
- προφέρειν.** δὲ λόγος καὶ ἡ δόξα ἄμα τῷ προφέρεσθαι καὶ ἔφθαται C 53,24
- προφορικὸς λόγος** C 52,17 57,23,24
- προχειρίζειν.** προχειρίζεσθαι τὴν διδασκαλίαν I 52,12 70,7
- πρόχειρος** I 51,14 sq.
- πρωτός** opp. ἔσχατος I 10,16 πρῶτον τι καὶ δεύτερον I 29,18 sq. 71,27 sq. 82,12 τὸ πρώτον καὶ τὸ ὑστερὸν I 72,22 82,6,13 τὰ πρώταστα opp. τὰ ἔσχατα I 57,26 πρώτως I 97,19 C 73,20
- πταίειν** opp. ἀπταίστον εἶναι I 7,7
- πταίσμα** C 82,22
- πτερόν** C 71,17 sq.
- πτερωτός** C 71,25 sq.
- πτηνός** C 32,4 105,1,2 τὰ πτηνά C 71,19 sq. ἐάν τὸ πτηνόν διαιρεθῇ εἰς ὄρνιθας .. καὶ ἀκρίδας C 105,4
- πτῶσις** expl. C 23,22 sq. εὐθεῖα, γενική I 29,3 sq. 91,5 sq. C 17,19 sq. ὀρθή, γενική, δοτική C 23,24
- πυκνός** opp. μαγός def. C 88,10,14 κατὰ τὰ νοήματα C 6,27
- πύκτης** C 84,27 89,9
- πυκτική** C 89,6
- πυκτικός** dist. πύκτης C 84,22 sq. 89,5
- πύρ** I 102,25 C 46,15 98,15 sq. ἡ τοῦ πυρὸς θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότης C 81,16 86,16
- πυρετός** I 111,20 ἔκτικός C 81,35
- πυρέττειν.** οἱ πυρέττοντες C 82,13
- πυρίον.** τὰ πυρία πρός ἐαυτὰ παρατριβόμενα πῦρ ἀφίασιν C 80,7
- πυρρός** C 89,18
- πυσματικὸς λόγος** I 43,5
- πώς.** τὸ δὲ πῶς προσέθηκεν καλῶς I 49,22 πῶς ἔχον ἔστι I 62,21 sq. πῶς ἔχει I 66,16
- '**Πῆμα** opp. ὄνομα I 27,7 sq. 36,3 C 11,16 sq. ὀνόματα καὶ ῥήματα C 5,13,24,26 11,2 sq. 13,8 14,21 ἀρα οὖν ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐχ εὑρίσκομεν δύμωνυμάν C 18,18
ῥήτορική I 8,4 sq. 9,18 def. I 1,14
ῥήτορικός. ῥήτορικάς τέγνας I 8,17
ῥήτορες. τῷ . ῥήτῳ τῷ λέγοντι C 32,22
ῥήτωρ. οἱ ῥήτορες ἔξ ἐνδόξων καὶ πιθανῶν προτάσσεων τὰς πιστεῖς φέρουσι I 35,18
 ῥήτορων γάρ ὁ στοχασμός I 39,5
ῥιζοῦν. τὸ ἐρριζώσθαι I 79,10
ῥοή. τὰ πράγματα . ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ ἔστι C 2,24
ῥοπή C 55,5,9
ῥύσις. ἐν ῥύσει καὶ μεταβολῇ C 2,24
ῥυτιδοῦν. ῥυτιδοῦσθαι C 28,17,20

- Σάλπιγξ ἐν πολέμοις ἐπιτηδεύεται Ι 13,22,23
 σαρκίον Ι 105,2
 σάρξ Ι 11,28 36,6 52,2,8
 σαφήνεια Ι 80,20 C 6,29 53,6
 σαφηνίζειν Ι 70,7 75,1 105,14
 σαφής C 7,5 τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ (ἢτα φέρει) Ι 3,3,7
 σειρά Ι 70,13 81,9 C 14,25
 σημαίνειν Ι 48,20 sq. C 9,17,21 τὸ σημανόμενον Ι 25,9 48,21 69,20 81,23 83,22 101,6 sq. C 11,14 32,26 sq.
 σημαντικός C 48,16 λόγος Ι 54,15 σημαντικαὶ φωναὶ Ι 50,16 59,1 sq. 106,10 C 9,20,22 11,13
 σημείον Ι 7,15,22,26 sq. 9,4 C 58,1 ὑπὸ ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν C 33,23 sq. αὐτὸ μέν τι πρᾶγμα ὑφεστηκός οὖν ἔστιν, ἀρχὴ δὲ ἔστιν ὅλως πραγμάτων C 34,1,2
 σιμός Ι 66,18 90,20 92,15 sq. 108,3
 σιμότης Ι 92,14 111,3
 σκάζειν C 75,21
 σκαληνός Ι 51,5
 σκέπη Ι 12,20
 σκεῦος. τῶν σκευῶν τὰ μέν ἔστιν ἄποδα..τὰ δὲ ὑπόποδα C 31,26 sq.
 σκιά C 27,26
 σκιαγραφεῖν. ἐσκιαγραφημένη, διάσπαστή
 Ι 64,6
 σκιάγραφία opp. τελεία γραφή Ι 55,2,3,7
 σκινδαψός Ι 59,1 60,7
 σκιοειδῆς. σκιοειδῆ φαντάσματα Ι 5,23
 σκοπός Ι 21,8,13 22,3 C 7,17 τοῦ τῶν κατηγορίων βιβλίου C 8,21 sq.
 σκυλάκιον C 96,22 sq.
 σοφία. φιλία σοφίας Ι 9,7
 σοφιστής C 5,20
 σοφιστικός. σοφιστικοί τινες συλλογισμοί C 5,21
 σοφός. ἐκεῖνοι (οἱ παλαιότεροι) σοφὸν ὡνομάζον τὸν ἡντιναῦν μετιόντα τέχνην Ι 9,8 (Πυθαγόρας) μεθίστησι τὴν προσηγορίαν ταύτην ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς μόνον ἐκεῖνον καλεῖσθαι σοφόν Ι 9,16
 σπέρμα Ι 48,4 71,2 105,2 C 17,1,3 36,8
 σπλήν C 66,25,26
 σπόγγος Ι 77,24 79,8
 σποράδην Ι 25,21
 σπουδαῖος C 23,13 40,17 ἀρετῆ σπουδαῖος
- C 70,5 89,3,12 ὅρρ. πανός C 70,7 78,23 ὅρρ. φαῦλος C 95,24 96,2
 στάθμη Ι 8,2
 στάσις Ι 52,19 C 68,21,23 69,4,5
 στενός. στενοτέραν ποιούμενος τὴν διαίρεσιν I 62,8
 στενοῦν ὅρρ. ἐκτείνειν Ι 68,14 ὅρρ. αὔξειν syn. μέτοῦν Ι 87,20,24
 στερεῖν. ἐστερῆσθαι C 96,11 sq. 97,4
 στέρησις Ι 16,7 C 19,6 τὴν στέρησιν ὑπὸ ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν C 33,23 34,5 sq. ὡς στέρησις καὶ ἔξις ἀντικείσθαι C 93,16 κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν C 94,2,11 περὶ ὃ πρᾶγμα λέγεται ἡ ἔξις, περὶ τοῦτο καὶ ἡ στέρησις θεωρεῖται C 96,8 τρία δεῖ σκοπεῖν C 96,12 οὐκ ἔστι ταῦτὸν τὸ ἐστερῆσθαι τῇ στέρησει C 97,4 αὐτὰ (τὰ πρός τι) διακρίνει ἀπὸ τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων C 97,18 τὴς τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως διακρίνει τὴν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν C 98,9 99,5 οὐκ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα C 100,7
 στίχος Ι 39,2
 στοὰ ποικιλη C 1,18
 στοιχεῖον Ι 36,3,23 72,16 C 5,25 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα Ι 7,31 sq. 36,6 52,2,8 στοιχεῖα ἀπλούστατα Ι 72,19 τὰ κοινὰ στοιχεῖα C 36,7
 στοιχίεσθαι Ι 39,4 sq.
 στοιχασμός Ι 39,5
 στρέφειν. στρέφεσθαι λέγομεν τὸ πᾶν C 70,27
 στρογγύλον Ι 104,7,11
 στροφή expl. C 70,25
 συγγενής. συγγενέστερος Ι 33,22
 συγγινώσκειν. διὰ τὸ συνεγνῶσθαι μᾶλλον ἡμέν Ι 97,6
 σύγγραμμα Ι 25,14 26,2 34,26,27 ἡ διαίρεσις τῶν Ἀριστοτελεικῶν συγγραμμάτων C 3,21 sq.
 συγγραφεύς opp. ποιητής Ι 1,12
 συγκείσθαι Ι 60,21 sq.
 συγκεραννύαι C 45,20
 σύγκριμα Ι 63,20
 συγκρίνειν C 90,16,17,24
 σύγκρισις Ι 116,2 C 41,19
 συγχεῖν Ι 60,22 104,8
 συγχωρεῖν C 62,4 63,12
 συγχώρησις. κατὰ συγχώρησιν C 50,3 53,20 62,15
 συζυγία Ι 95,19 96,2 99,10 C 25,7 sq. 77,9
 συκοφαντεῖν C 70,12

- συλλάν C 54,12
 συλλαβή I 36,3 C 5,25,26 11,4 sq. 57,
 15
 συλλογή λόγων C 5,11 11,2
 συλλογισμός I 8,5 sq. 23,21 88,9,17 def.
 I 8,9 ἀναλύειν εἰς τὰς προτάσεις I 36,8
 ὁ καθόλου συλλογισμός C 5,10 sq. 13,9
 ὁ ἐπιστημονικός C 5,9 syn. ἀποδικτικός
 C 5,17 13,10,17 συλλογή λόγων C 5,11
 11,1 sq. σοφιστικοί τινες συλλογισμοί C
 5,21
 συμβαίνειν I 86,20 87,14 C 63,28 64,12
 συμβεβήκεναι I 34,8 συμβεβήκασιν I 70,12
 τὸ συμβάν I 22,17 αἱ συμβεβήκυναι δια-
 φοραὶ ορρ. οὐσιώδεις C 32,12
 συμβάλλειν. συμβάλλει καὶ μάχεται C
 63,20 συμβάλλεσθαι I 25,2 sq. 26,10
 33,9 34,27 35,1 C 1,4 sq. 5,23 13,5 14,5
 συμβεβηκός I 20,17 22,5 32,25 C 3,8
 πῶς ἀντιδιηγήρηται τῷ γένει καὶ τῷ εἶδει τὸ
 συμβεβηκός I 34,1 sq. τὰ συμβεβηκότα
 ορρ. τὰ κατ’ οὐσίαν ὑπάρχοντα I 54,17 sq.
 τὰ οὐσιώδη I 109,6 ὑστάτην τάξιν ἔχει
 I 110,11 οὐκ εἰσὶ σώματα I 110,18 sq.
 γωριστά, ἀγχώριστα I 110,25 sq. φασὶ ..
 μὴ πᾶσιν ἀρμόζειν τοῖς συμβεβηκότα τὸν
 δριτὸν ἀλλὰ τοῖς γωριστοῖς I 111,8 sq.
 ορρ. αἱ οὐσίαι I 19,5 sq. 29,17 sq. 45,5
 C 91,23 ἄρα οὖν οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς συμ-
 βεβηκόσιν ὄμωνυμα C 20,23 τὸ δὲ συμ-
 βεβηκός ἐν ὑποκειμένῳ (ἐκπλεσεν) C 25,18
 μερικά, καθόλου συμβεβηκότα C 25,10 sq.
 τὴν ἀρχὴν ποιεῖται ἐκ τοῦ μερικοῦ συμ-
 βεβηκότος C 26,29 παράδειγμα τοῦ κα-
 θήλου συμβεβηκότος C 29,25 τὰ συμβε-
 βηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς οὐσίαις τὸ εἶναι
 ἔχουσιν C 40,23 41,1 οὐκέτι τρίτας
 οὐσίας εἰπε C 43,17 sq. τὸ γάρ συμβε-
 βηκός ἐν τινι οὐγῇ ὡς μέρος τοῦ ὑποκει-
 μένου C 46,27 47,15 οὐγῇ ἀπλῶς γάρ
 συμβεβηκότα εἴπεν, ἀλλὰ ταῦτα ὅσα πρὸς
 τὴν τοῦ δούλου σχέσιν εἰεν ἂν συμβεβηκότα
 καὶ δευτέρως κατηγορούμενα C 73,18 sq.
 κατὰ τὸ συμβεβηκός I 14,15 κατὰ συμ-
 βεβηκός I 92,4 93,25 C 21,17 23,2 31,
 10,12 ορρ. οὐρίως C 60,19 ορρ. κατ
 οὐσίαν C 105,11 sq.
 συμμεταβάλλειν I 11,4,5
 συμμετρία ορρ. ἀμετρία I 67,18 111,24
 120,20 sq.
 σύμμετρος. σύμμετρον φῶς I 13,3
- συμπεραίνειν I 74,20 sq.
 συμπέρασμα C 88,19 ορρ. πρότασις I
 74,11 sq.
 συμπειλαμβάνειν I 6,19 C 26,7 28,11
 34,20 21 52,13
 συμπλένειν I 88,16 99,4,24 109,28 C 32,
 26 69,30 70,1 κατὰ δόο I 23,14 κατὰ
 τὸ συμπλεόμενον ορρ. ἀσυμπλόκως C
 25,3
 συμπληροῦν I 60,16 99,6 C 27,25,27 28,5
 45,11 47,1 77,4
 συμπληρωτικός I 33,2 sq. 60,15 94,5 118,
 13,18 121,2 τῆς τοῦ ὑποκειμένου οὐσίας
 I 92,11,20,25 98,9 C 28,3 46,16
 συμπλοκή I 115,21 sq. C 92,8,11 τὰ κατὰ
 συμπλοκὴν προέταξε τῶν ἄνευ συμπλοκῆς
 C 24,14 sq. πλείόνας εἶναι συμπλοκάς
 C 32,25 sq. κατὰ συμπλοκὴν syn. σύν-
 θετος C 32,27 sq. αἱ κατηγορίαι τῶν ἄνευ
 συμπλοκῆς εἰσιν C 57,20 τὰ κατὰ μηδε-
 μίαν συμπλοκὴν λεγόμενα C 100,23 ἄνευ
 συμπλοκῆς C 100,24 101,5
 σύμπτωμα C 87,19 τὰ γράμματα συμπτώ-
 ματα C 87,5
 συμφέρειν. τὸ συμφέρον ορρ. τὸ δίκαιον
 I 8,19 sq.
 συμφθείρειν I 112,8 sq.
 σύμφυτος I 7,30 110,2
 συμφωνία τῶν χορδῶν I 13,19
 συμψεύδειν C 101,9
 συνάγειν I 25,22 C 9,19 78,18 συνάγει
 .. τὸ παρ' αὐτοῦ εἰρημένον C 39,10
 πόρισμα C 40,8 συνηγμένα εἰσὶ τὰ παρα-
 κολουθήματα C 50,15
 συναγωγή C 49,7,9
 συνάθροισις C 49,9
 συναιτιεῖν (vide Addenda) ορρ. συνεισφέρειν
 C 35,14,15
 συναμφότερος I 2,5,8 57,20 sq.
 συναναγινώσκειν C 24,20
 συναναπτιεῖν ορρ. συνεισφέρειν I 29,28 sq.
 48,8 118,7,8 120,17 sq. C 74,6,19
 συναναφαίνειν C 7,21 78,19,29
 συνάπτειν C 56,9,10 57,5,9 sq. 58,10
 συναπτικός ορρ. διαλυτικός I 36,26
 σύνδεσμος I 5,10 31,2 sq.
 συνδρομή I 56,16 57,15
 συνδυάζειν I 68,18
 συνεγγίζειν I 122,5
 σύνεγγυς C 88,11 τὸ σύνεγγυς ορρ. τὸ
 ἀκριβές C 75,14

συνειδέναι. ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου συνεῖδυται τῷ ἔαυτῆς πτελεματὶ C 82,22
 συνεισάγειν C 63,18 94,6
 συνεισφέρειν ὅρ. συναγαπεῖν I 118,8
 120,21 sq. C 74,20 103,10 sq. ὅρ. συναρπεῖν (sed vide Addenda) C 35,13,14
 συνεφέλκειν I 14,24
 συνέγεια C 56,2
 συνεχής. τὸ συνεχὲς ποσόν I 14,4 sq. 19,
 16,17 57,4 C 31,17 54,16 sq.
 συνήθεια I 51,14,15 53,20 C 14,13,15
 93,11 ἡ κοινὴ I 70,7 C 72,26 τὴν
 συνήθειαν κανινοτομεῖν C 72,17
 συνήθεις C 7,6 ὅρ. ἀνάλογις I 37,7 sq.
 73,1
 σύνθετος I 5,9 23,22 ὅρ. ἀπλοῦς C 33,
 2,3 σύνθετος οὐσία C 34,3 sq. 35,18 sq.
 λόγος C 57,15 σύνθετον ποσόν C 54,7
 τὸ σύνθετον ὅρ. ἀπλοῦν I 36,2,25 37,
 13 sq. συνθετώτερος I 68,14
 συνιστάναι C 45,14 46,28 75,11 συνι-
 στᾶσι I 99,6 συνίστασθαι ὅρ. ἀσύστα-
 τον εἰναι I 99,11 sq. 109,29 C 40,20
 συνεστάσιν C 25,9
 συνουσία I 46,6
 συνουσιοῦν C 99,2
 συνταγματικός. συνταγματικὰ συγγράμ-
 ματα C 4,4 sq. τὰ μέν ἐστι διαλογικά ...
 τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα C 4,15,16
 σύνταξις C 14,2
 συντείνειν τὰς ψυχάς C 7,12
 συντελεῖν I 22,1 92,13 C 5,8
 συντίκτειν C 63,20
 σύντομος I 25,23 C 7,5 σύντομος λόγος
 I 1,7 παράδοσις I 38,10 διδασκαλία
 I 39,9 ἐν συντόμῳ I 21,23 66,11
 συνυφίσταναι. συνυφίστασθαι I 48,8 C
 56,2
 συνώνυμος. συνώνυμα def. I 84,11 sq. C
 15,23 16,8 sq. 22,12 sq. ἡ συνώνυμος
 .. κατηγορία C 48,1 συνωνύμως I 29,24
 84,16 119,13 C 48,3,10
 σύνστασις I 22,7,8 45,7 106,15 C 49,11
 συστατικός I 47,12 sq. συστατικαὶ δια-
 φοραὶ I 35,12 36,15 55,8 sq. 57,24 sq.
 96,12 sq. 118,13 sq. C 15,13 21,15 44,10
 τὸ συστατικόν ὅρ. τὸ συνιστάμενον I 58,6
 συστέλλειν ὅρ. διαγεῖν I 78,1 79,9
 συστρέψειν. συνεστραμμένος syn. πυκνός
 C 6,27
 σφαῖρα C 84,3

σφαῖρικός. σφαῖρικόν σφῆμα C 84,5
 σφαῖροις εἰδής I 40,19
 σφάλμα καλλιγράφου C 35,7
 σφοδρός ὅρ. μαλακός C 94,9 sq.
 σφραγίζεται I 41,14
 σφραγίς I 41,17
 σχέσις λέγεται ἡ κατὰ τέγχην .. ἡ κατὰ
 τύχην .. ἡ κατὰ προαιρέσιν .. ἡ κατὰ
 ὄρειν I 50,11 πόσαι γίνονται σχέσεις τῶν
 προκειμένων ὥρων I 122,22 123,14 sq.
 σχέσεις ἀσύστατοι, συνιστάμεναι I 109,28
 σχέσιν ἔχειν πρός τι I 13,15 79,21 117,21
 C 37,7,18 78,2 λαμβάνειν I 49,18 ἡ
 πρός ἀλληλα σχέσις I 48,9 ἡ πρός ἔτερον
 σχέσιν I 14,15,19 19,29 34,4 C 41,21
 ὅσα (ὅσον?) πρός τὴν τοῦ διόλου σχέσιν
 C 73,19 κατὰ τὴν σχέσιν διαφέρειν I
 37,10 38,3 κατὰ σχέσιν κατηγορεῖσθαι
 C 31,12 πράγματα σχέσεις δεσμούμενα ὅρ.
 αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα C 76,12,17
 91,23 ἔστι τούτων (τῶν πρός τι) ἐκάστῳ
 τὸ εἶναι ἐν σχέσει C 78,13 σχέσει ὅρ.
 ὑποκειμένῳ I 70,24 76,14 C 66,24
 σχετικός. σχετική οὐσία C 36,2 σχετι-
 κῶς I 117,25
 σχῆμα I 11,2 13,19 40,16 sq. γένος τρι-
 γάνων I 71,25 sq. εὐθύγραμμον I 72,7,
 19 σχῆμα καὶ μορφή (εἰδος ποιότητος)
 C 81,7,24 sq. διαφορά σχήματος καὶ
 μορφῆς C 81,24 83,26 87,23 sq.
 σχιζόπτερος C 71,20,22
 σῶμα ὅρ. ψυχὴ I 5,10 sq. οὐράνια σῶ-
 ματα I 2,10 φυσικά I 11,29 τὰ ἐν γε-
 νέσι I 7,32 σῶμα τρεῖς ἔχον διαστάσεις
 I 7,18 18,18 τριψῆ διαστατόν I 112,5
 ὅρ. ἀσώματον I 40,10 sq. 57,3 70,14
 77,16 103,27 sq. 110,18 sq. τὸ μέν ἐστιν
 ἔμψυχον τὸ δὲ ἀψυχον I 70,15 77,17
 79,3 μεριστόν I 103,28 συνεχὲς ποσόν
 C 54,18 sq. 58,7 πῶς δ Ἀριστοτέλης τὸ
 σῶμα ἔταξεν ὑπὸ τὴν οὐσίαν καὶ πάλιν
 ὑπὸ τὸ ποσόν C 65,26 ἔστι γάρ ἔνυλον
 σῶμα .. ἔστι δὲ καὶ τὸ λόγῳ θεωρού-
 μενον σῶμα C 65,29 sq.
 σωματικός. σωματική οὐσία C 58,10
 σωματικῶς I 104,7
 σωφροσύνη I 67,22

- Τάξις I 10,4,18,19 11,24 C 7,22 47,6 59,5
 τῆς ἀναγνώσεως I 21,9,21 22,23 φυσική
 I 69,17 ορρ. πρὸς ἡμᾶς C 59,15 μείων
 τάξις ἐν τῷ παντὶ I 99,20 100,18 ορρ.
 διαιρέσις C 38,21,22 κατὰ τάξιν I 31,14
 33,16 τῇ τάξει πρότερον C 103,18
 ταυτότητης I 52,19 115,4 sq.
 τεκτονική I 2,13
 τέκτων I 2,3 9,1
 τελεῖν ὑπὸ τι I 20,13,14 60,4 61,17 C 69,
 17
 τέλειος ορρ. ἀτελής I 104,22 106,9 C 9,
 16 τελείτερος I 95,13 τελείστατος
 C 25,2 τελείως ορρ. ἐκ μέρους C 9,13
 τελειότητης I 3,24 sq. 16,7 εἰς τελειότητα
 ἀνάγειν C 92,21
 τελειοῦν I 11,20 24,4 τελειωθεῖς ορρ.
 ἀτελής I 102,12
 τελείωσις I 11,19
 τελειωτικός ορρ. κακωτικός C 82,5 sq.
 τέλεος τελεώτερος I 84,4 104,23,25
 τελικός C 21,23
 τέλος I 1,15 5,28 22,9 syn. σκοπός C 7,
 19 ορρ. ὑποκείμενον I 1,18 sq. 6,1 sq.
 τὸ μὲν ὡς τέλος, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ τέλος
 I 24,11 sq.
 τετραγωνισμὸς ὁ τοῦ κύκλου C 75,18
 τετράγωνον I 72,1 sq. 104,7,11 C 75,11,
 12 90,15 105,24 sq.
 *τετραδικός. τετραδικὴ διαιρέσις C 24,23
 τετράς C 24,25,27
 τέχνη comi. ἐπιστήμη I 1,17 sq. 6,26,8,
 24 sq. dist. ἐπιστήμη I 6,29 sq. τέχνας
 ἥμεν παραδίδωσι τῆς ἀνακάμψεως τῶν
 πρὸς τι C 68,14 κατὰ τέχνην I 50,11
 τεχνητός. τεχνητὰ πράγματα ορρ. φυσικά
 I 106,19 107,10
 τεχνικός. δύναμις τεχνική I 1,14
 τέως I 22,20 60,24
 τηρεῖν C 71,11
 τίκτειν. τὸ ἄρτι τεχθέν C 96,27
 τίς. ἐν τῷ τι ἔστι κατηγορεῖσθαι I 61,4 sq.
 τὸ γάρ τι ἦν εἶναι σημαίνει παρὰ Ἀρι-
 στοτέλει τὸν ὀρισμόν I 108,9 τὸ δὲ τι
 τῆς κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐσίας ἔστι
 C 48,16
 τιμῆμα I 41,6 47,26
 τοῖος ἢ τοῖος C 21,7
 τοῖχος I 8,26
 τομή I 7,25 9,29 sq.
 τόνος I 8,23 14,19 C 17,19 sq.
- τοπικός. περὶ τοπικῶν I 8,16
 τόπος I 20,2 41,1 110,22,24 C 27,18 sq.
 συνεχὲς ποσόν C 54,18 sq. 58,16 sq. 59,7
 ἡ κατὰ τόπον μεταβολή I 113,12 παρέ-
 πεται τῷ Σωκράτει ὁ τόπος οὐκ ὡς συμ-
 πληρῶν τὴν οὐσίαν ἀλλὰ ὡς παραπολού-
 θημα, ὡσπερ . . ἡ σπιά C 27,25 διαφέρει
 δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν ἀγγειῷ C 29,8 sq.
 πατὰ τὴν ἐν τόπῳ διαφοράν (πρός τι)
 C 67,25 ὁ τόπος τὴν ποῦ (κατηγορίαν
 ἔτεκε) C 69,11 sq.
- τραγέλαφος I 39,15 sq. 114,21 C 9,26
 τραγής I 97,13
 τρέφειν. τὸ τρεφόμενον I 79,5
 τρέχειν ἐπὶ ῥητορικήν I 9,19
 τρίγωνον I 11,2,3,31 104,7,11 C 84,2 sq.
 90,14,22 ἰσόλευρον, ἰσοκελές, σκαληγόν
 I 51,2,4 sq. εἰδος σχήματος I 71,24 sq.
 ὅρθογώνιον I 72,3 sq.
- τρίπηχος. τὸ τρίπηχο C 62,6
 τριττός I 68,25
 τροπή C 81,18
 τυγχάνειν. εἰ τόχοι I 80,22 90,20 93,22
 C 3,29 saepius ὡς ἔτυχεν C 79,25
 τύπος I 41,17 104,7 τῇ διδασκαλίας
 I 109,8
 τυποῦν I 106,23
 τυφλός C 96,27 97,8
 τυφλότητης C 94,3 97,8 τὴν ὄψιν μὴ λέγε-
 σθαι τυφλότητος ὄψιν C 97,20 sq. οὐδὲ
 ἡ τυφλότητος ὄψεως λέγεται C 98,3
 τυφλώτειν I 13,1 C 96,25
 τύχη. κατὰ τύχην I 50,12 58,17 C 21,17
 79,13 ἀπὸ τύχης C 21,17,27
- Τγιαίνειν. ὁ ὑγιαίνων C 85,8 sq.
 ὑγεία I 2,7,9 6,3 sq. οὐ τῆς ὑγείας αἰσθα-
 νόμεθα, ἀλλὰ τῶν παθητικῶν ποιοτήτων
 τῶν ἥγιομένων τῆς ὑγείας C 82,12
 ὑγιάζειν I 2,2
 ὑγιεινός ορρ. γοσώδης C 85,27
 ὑλακτικός I 109,21
 ὕλη materia I 10,25 11,25 sq. ορρ. εἶδος
 I 36,7,23 41,8 42,7 sq. C 21,10 sq.
 ὕλη καὶ εἶδος C 34,2 36,7 ἡ ὕλη ἡ
 πρώτη καὶ τὸ εἶδος C 35,21 πρώτη ὕλη
 I 53,1 C 54,5 κυρίως ὕλη ἡ ἀκαλλῆς
 καὶ ἀνεῖδος I 106,16 ἡ ἀπάντων χειρῶν
 ὕλη C 79,7,14 ἡ ὕλη ὅμοιαί την πάντα

- ἔστι τὰ ἔναντι I 102,18 ὅλη (τοῦ βιβλίου)
δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς ἀπαγγελίας διάστασις
σκαλίς C 8,5 τὰ πάντη ἔξηρημένα τῆς
ὅλης C 37,17 πεσοῦσα ἐν ὅλῃ (ἡ ψυχή)
C 37,19
- ὑπάλληλος I 10,6 τὸ ὑπάλληλον I 120,5.
7 ὑπάλληλον γένος C 84,18 τὰ ὑπάλληλα
γένη C 31,22 sq. 32,11 sq. τὰ
ὑπάλληλα I 70,20 80,18 91,19 C 13,15
43,1 τὰ καλούμενα ὑπάλληλα I 78,6 αἱ
τῶν ὑπαλλήλων (διαφοραῖ) I 100,5 αἱ
ὑπάλληλοι διαφοραὶ I 100,13 αἱ ὑπάλληλοι
αἱ συζυγίαι C 25,8
- ὕπαρξις I 26,24 33,3 34,8 112,8 115,6. 11
C 6,16 20,28 52,10 πρὸς ὕπαρξιν ορρ.
πρὸς κατηγορίαν C 26,11 42,12
- ὕπάρχειν. τὸ ὑπάρχον ορρ. τὸ ἀναγκαῖον,
τὸ ἐνδεχόμενον I 26,21
- ὕπεραίρειν καὶ ὑπερβάλλειν ορρ. ἐλλείπειν
C 27,10
- ὕπερβολή ορρ. ἐλλειψίς I 68,5 ορρ. ἔνδεικ
C 101,20 καθ' ὑπερβολήν I 86,3
- ὕπερέχειν. τὰ ὑπερέχοντα τῶν πραγμάτων
I 23,4
- ὕπερκεισθαι I 87,21
- ὕπεροχή I 2,21 6,26 16,8 sq. 86,10. 11
- ὕπερτιθέναι. ὑπερτίθεσθαι C 98,9
- ὕποβάλλειν. τὰ ὑποβεβλημένα αὐτοῖς (τοῖς
γένεσιν) εἰδῇ I 56,10 τὰ ὑποβεβλημένα
αὐτῷ πράγματα σκοπεῖν C 60,14
- ὑπόγραμμα I 109,29
- ὑπογράψειν I 57,9
- ὑπογραφή expl. I 54,6 sq. τελεία I 106,9
λαμβάνεται ἡ ἐξ ἐτυμολογίας ἡ ἐκ τῆς
τῶν συμβεβηκότων συνδρομῆς I 57,14 sq.
dist. ὄρισμός C 20,16 sq.
- ὑπόδειγμα I 41,10 51,13 72,14
- ὑπόδειν. τὸ ὑπόδειγμα C 93,5
- ὑπόδιαιρεῖν I 10,8 32,11
- ὑπόδιαιρεσις I 9,27 10,5 sq.
- ὑποδύειν. τὸ θεωρητικὸν ὑποδύεται τινα
ὡς ἀληθῆ μὲν δοκοῦντα C 5,1 10,19
- ὑπόθεσις. καθ' ὑπόθεσιν C 41,8
- ὑποκατιέναι. ὑποκατιών I 31,4
- ὑποκατῶ ορρ. ἐπάνω I 44,19 89,15 97,
13
- ὑποκεισθαι. τί ὑπόκειται τῇ φιλοσοφίᾳ
I 2,11 ὑποκεισθω I 84,2. 5 85,21 τὸ
ὑποκείμενον I 54,9 expl. I 27,5 33,9 43,
18 88,23 ορρ. τέλος I 1,18 6,1 κατὰ
τὸ ὑποκείμενον ορρ. κατὰ τὴν σχέσιν
- I 37,8 sq. ἡ κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐσία
C 49,1. 2 τῷ ὑποκειμένῳ ορρ. τῇ σχέσει
I 38,3 70,23 76,13 C 16,27. 29 ὑποκει-
σθαι ορρ. κατηγορεῖσθαι I 27,2 88,9
C 11,3 13,14 sq. καθ' ὑποκειμένου, ἐν
ὑποκειμένῳ expl. C 25,16 sq. τίνος
ἔνεκεν οὐκ ἐκάλεσεν αὐτὴν (τὴν οὐσίαν)
ὑποκείμενον C 25,21 sq. τὸ ὑποκείμενον
οὐχίς λέγεται C 26,10 sq. ἐν ὑποκειμένῳ
def. C 26,26 sq. τινὲς κακίζουσι τὸν
ὄρισμόν C 27,9 sq. τὸ καλούμενον δεύτε-
ρον ὑποκείμενον ορρ. πρώτη ὅλη C 54,6
τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν ὑποκειμένα ὡς
i. οὐσία, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὰ
σωμβεκηκότα C 91,22
- ὑπολαμβάνειν I 81,8
- ὑπόληψις I 46,17 ἀμυδρὰ καὶ ἀβέβαιος
ἐστι γνῶσις C 79,10
- ὑπομένειν C 56,2 59,13
- ὑπομηγητικός. ὑπομηγητικὴ τομῆρη-
ματα C 4,5 sq. τὰ μὲν μονοειδῆ .. τὰ
δέ ποικιλα C 4,13
- ὑπόμνησις. ὑπομνήσεως γάρτι I 38,10
- ὑπόποιος C 31,27. 28 32,5
- ὑπόστασις I 10,25 11,1 27,26 sq. 112,7
C 53,23 66,6. 21 sq. 70,11 ορρ. ἐπίνοια
I 11,26 sq. 40,2 sq. ἀπολελυμένη C 63,
16 κατὰ ὑπόστασιν C 51,7. 8
- ὑποστατικός ορρ. φθαρτικός I 103,15. 16
- ὑποστρωνύναι I 106,21
- ὑποτάσσειν C 58,9
- ὑποτιθέναι. ὑποτίθεσθαι I 103,11 C 64,16.
- 17
- ὑπτίος. ὑπτια βλέποντες I 52,5
- ὑστερογενής I 41,20 69,1 C 9,9 49,11
- ὑστερος. τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὑστερον I 72,
22 82,6. 13 οὐκέτι περὶ τοῦ ὑστεροῦ
ἐμνημόνευσεν C 104,8 κατὰ τοσούτους
γάρ τρόπους λέγεται τὸ ὑστερον, ὅσους
καὶ τὸ πρότερον C 104,11
- ὑφαίνειν τὰ συγγράμματα C 4,11
- ὑφεσις C 50,12
- ὑφιστάναι I 103,17 ὑφισταθαι I 12,1
19,5 sq. 28,11 39,14 sq. 34,7 104,2
C 21,2 25,19 33,13 41,1 102,8 πρᾶγμα
ὑφεστηκός C 34,1 περὶ τὰ ὑφεστῶτα
ὑφεστάναι I 40,21 sq.

- Φαιδρύνειν κάλλει λόγων καὶ ἀπαγγελίας
ἀστήσει C 4,11
- φαιδρός C 96,1 98,23
- φαλάκρα I 113,26, 27
- φαλακρός I 58,3 66,18 90,17 sq. C 94,14
- φαντασία I 11,17
- φάντασμα I 5,23
- φαῦλος ορρ. σπουδαῖος C 95,24 96,2 sq.
- φέρειν. τὰ πράγματα . . ἐπὶ πλειόνων φέρεται I 68,15, 17 ἐπὶ ἔλαττόνων I 68,18
- φθαίνειν. φθάσας I 76,2 81,7 124,18 C 46,
21
- φθαρτικός ορρ. ὑποστατικός I 103,15, 29
112,10 C 102,7
- φθαρτός I 17,3
- φθείρειν τὸ ὑποκείμενον I 111,2, 22 sq. τὴν
οὐσίαν I 111, 14, 15 sq. τὸ γίνεσθαι καὶ
φθείρεσθαι C 59,12
- φθορά ορρ. γένεσις I 3,5 111,20 112,8 sq.
113,8 C 105, 12 sq. εἰδος μεταβολῆς
C 83,8, 13 εἰς φθοράν ἄγειν C 92,21
γωρίς τῆς τοῦ ὑποκείμενου φθορᾶς I 33,
24
- φιλαίτιος I 8,18
- φιλάνθρωπος. φιλανθρώπως I 20,18 C 33,8
- φιλία σοφία I 9,7 sq.
- φιλοσοφία. τί ποτέ ἔστι φιλοσοφία I 1,3
ὅρισμοι I 2,22 sq. 3,1,8 4,15 5,29 sq. 6,
25 φιλία σοφίας I 9,7 sq. διαιρεῖται I 10,
10 sq. ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις τε καὶ
τέγγαιαι τοὺς ὅρισμοὺς παρέχουσα I 1,16
- τὰς ἀργάς I 7,13 sq. περὶ πάντα τὰ
ὅντα καταγίνεται, τέλος δὲ ἔχει οὐ ποιῆσαι
ταῦτα ἀλλὰ γνῶναι αὐτά I 2,15 τὸ μέν
τι ἔχουσα μέρος θεωρητικὸν τὸ δὲ πρακτικόν
I 6,6 11,6 sq. 15,1 sq. ὁπλοῦν
ἔχουσα τὸ θεωρητικὸν εἰδος I 6,16
- φιλόσοφος I 90,17 sq. τὴν οὐσίαν . . καὶ
τὸ εἶναι σκοπεῖ I 2,25 πολιτικός I 3,18
οἵονει φιλῶν τὸν σοφόν I 9,20 ἄργεσθαι
φιλοσόφων λόγων I 1,2 φιλόσοφα συγ-
γράμματα I 20,23 φιλόσοφος κύων I 49,
4 C 38,13 φιλοσόφως I 5,24 20,18
- φιλοσώματος ψυχή I 5,21
- φιλοτιμία ἄκαρος I 2,18
- φιλεβοτομεῖν I 24,13, 16
- φορά I 113,12
- φράσις I 22,10 ορρ. νοήματα C 6,28 7,6
8,5
- φρόνησις coni. λόγος I 3,28 ὅταν λέγωμεν
τὸν φρόνιμον ἄνθρωπον φρόνησιν C 22,3
- φρουρά I 5,4
- φύειν τρήγας C 94,15 τὸ πεφυκέναι I 110,2
φυλάττειν. ἵνα φυλαχθῇ τὸ ὑποκείμενον
ἐν C 51,6
- φυσικός I 42,25 δεσμός ορρ. προαιρετικός
I 5,11 θάνατος I 5, 15 φυσικὴ τάξις
I 69,17 ψυχή I 99,28, 29 φυσικὸν γένος
I 119,8 τὰ φυσικά I 9,19 11,28 C 6,6,
19 ὡς ὑπὸ φύσεως δημιουργόμενα I 11,
29 φυσικὰ πράγματα ορρ. τεγγυητά I 106,
18 sq. C 81,12 φυσικὴ τάξις C 59, 15,
16 φυσικὸν πάθος C 83,2 φυσικῶς I 31,
10 44,4 45,6 53,1 C 86,4 οἱ φυσικοὶ
I 105,9
- φυσιολογεῖν I 106,5
- φυσιολογία C 36,1
- φυσιολογικός. τὸ φυσιολογικόν I 10, 15
11,23 12,9 sq. C 5,5
- φύσις I 9,2 11,29 48,3 50,17 C 11,9 21,2
λόγος δεικνύει τὴν τοῦ πράγματος φύσιν
I 1,7 ἡ τοῦ ἀνθρ. φύσις I 2,25 τῶν
δυνων I 4,11 C 15,12 42,4 φύσις ἀρω-
ριστένη I 28,16 ορρ. δημιουργός I 42,1,
2 44,5 sq. κατὰ φύσιν I 10,19 50,13
C 40,4 φύσει I 50, 14 C 86,6 100,7
ορρ. γρόνωφ I 47,15 sq. 118,7 120,16
C 74,13 ορρ. ἡμέν I 51,21 85,13 C 36,
6 sq. ορρ. θέσει C 66,22, 24 τῇ φύσει
ορρ. τῇ γνώσει ἡμῶν I 52, 9, 10 φύσει
πρότερον C 103,17 ἀμα C 104,19 ἐκ
φύσεως C 83,1
- φυτόν I 18,6 70,16 77,19 79,6 118,
24
- φωνή. ὁ Ἀριστοτέλης ἐμνήσθη ἐν τῇ διδα-
σκαλίᾳ φωνῶν τινῶν πέντε ἀγνώστων
ἡμῖν οὐσῶν I 20,16 ἀπλακτικά φωναί I 22,
24 περὶ τῶν πέντε φωνῶν I 26,2 31,6
περὶ γενικωτάτων φωνῶν I 30,10 οὐ
κατὰ τύχην ὁ Πορφύριος τὰς πέντε ταύ-
τας φωνάς παρέλαβεν I 58,17 τί δήποτε
οὕτως κατὰ τάξιν ἔθετο τὰς φωνάς ὁ
φιλόσοφος I 31,14 ἀστημοι, σημαντικαὶ
I 50,16 59,1, 10 sq. 106,10 C 9,20, 21
φωναί ορρ. πράγματα, νοήματα I 63,4
77,2 C 8,22 sq. ορρ. ὑπαρξίες C 52,10
ἡ πρώτη θέσεις τῶν ἀπλῶν φωνῶν C 11,
8, 19 13,7 14,22, 23 κατὰ δευτέραν δὲ
ἐπιβολὴν ἐπεσκέψαντο ὅτι ταῖς μὲν τῶν
φωνῶν ὕσταται συντάττεσθαι ἥρθα . .
ταῖς δὲ χρόνοις C 11,15 sq. φωνὴν ἀπλῆν
οὖσαν κατὰ τὸ σημαινόμενον συμπλέκομεν

Ο 32,26 φωνή ὁμώνυμος Ι 28,3 81,23
 Ο 38,2 sq. ψῆλη I 28,4
 ϕωτεινός I 13,3
 ϕωτίζειν. οῖκος πεφωτισμένος I 13,2
 Χαλινοποιητική C 35,24, 25
 χαλινός C 35,56
 χαρακτὴρ ἐπιστολιμαῖος C 7, 5 ἐνικός
 C 49,6 γραμμάτων C 75,2
 χαρακτηρίζειν I 108,19 C 21,10, 13 59,3
 70,13 78,8
 χαῦνος C 7,13
 χειρὶς οὖν ἔστι τῶν πρός τι C 79,17 sq.
 χερσαῖος άνων I 49,3 82,1 84,10 C 38,
 14
 χλιαρός C 98,23
 χρεία. χρείαιν παρέχειν C 46,28
 γρημετιστικόν opp. τὸ χρημετίζειν I 110,6
 χρῆσθαι. κέγρηται utitur C 35,26 ἐκέ-
 χρητό C 25,14
 χρησιμέειν I 26,3 31,6 93,11, 15 99,7
 χρήσιμος. χρησίμη I 88,6 τὸ χρήσιμον
 I 21,3 sq. 25,1 sq. 26,3 τὸ ἀναφαινόμενον
 ἵμεν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φύλο-
 σορίας C 1,7 6,10 7,20 13,3 sq.
 χρόνος I 8,23 20,4 41,2 C 11,16, 17 χρόνῳ
 opp. φύσει I 47,14 sq. 121,14 C 74,13
 πρότερον C 103,6 χρόνος συνεχὲς ποσόν
 C 54, 18 sq. 58,13, 14 ἐν δέ γε τῷ
 γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι μόνον τὸ εἰναι
 ἔγει C 59,12 ὁ χρόνος τὴν ποτὲ (κατη-
 γογίαν ἔτενε) C 69,12 κατὰ χρόνον
 C 21,25 22,1 ἄμα C 104,18 ἐνεστῶς
 παρεληλυθώς μέλλων C 93,3
 χρῶμα I 19,23, 24 65,18 div. C 26,6 sq.
 δι᾽ ἣν αἴτιαν μή καὶ τὰ χρώματα λέγομεν
 εἶναι μορφήν C 83,30 τὰ χρώματα παθη-
 τικαὶ ποιότητος C 87,2
 χρωννύναι. τῷ τοῦ ἀγαθοῦ κεχρωσμένα
 ὀνόματι C 5,2
 χυμός I 8,3 36,22 C 82,26

χωρίζειν τῶν ἀλλοτρίων I 1,9, 10 τῇ
 ἐπινοίᾳ I 12,6 109,6, 7 κατ’ ἐπινοίων
 I 33,12
 χωρίον. οὕτως οὖν ἐκληπτέον τὸν νοῦν τοῦ
 χωρίου I 34,25
 χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος I 5,19.
 26
 χωριστός I 11,25, 30 33,12 sq. τῇς ὅλης
 I 42,7 sq. χωριστὴ ἐτερότης I 92,4 sq.
 χωριστὰ συμβεβηκότα I 110,25
 Ψάρμος I 87,1, 2
 ϕεύδεται. φεύδεσθαι opp. ἀληθεύειν C 34,
 15 sq.
 ϕευδής vide ἀληθής
 ϕιλός. ϕιλή ἐπίνοια I 39,14 sq. I 41,4 C 9,
 26, 27
 ϕιμμύθιον I 19,8, 21 40, 18 ϕιμμύθιον
 C 80,27
 ϕῦξις I 111,23 113,18 C 81,16 95,18
 ϕυγή opp. σῶμα I 5,10 sq. 18,19 sq. C 15,
 4 sq. opp. νοῦς I 97,14 φυσική, αἰσθη-
 τική I 99,28, 29 διττὰι αἱ ἐνέργειαι I 11,
 16 γνωστική, δρεκτική I 43,7, 8 μερική
 C 37,1 sq. opp. ἐξηρημένη C 37,10 sq.
 τὴν ψυχὴν κεκαθαριμένος C 6,23 περὶ
 τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς I 35,20 sq.
 43, 14, 15 ἀθάνατος I 74,14 sq. C 78,
 21 sq. αὐτοκίνητος I 88,13, 14
 ϕυκοῦν I 48,5 105,5
 ϕυγρότης syn. ϕῦξις C 81,14, 20 95,19

 Ωσανεί I 73,9 C 15,23
 ωσαύτως. τὰ ωσαύτως ἔχοντα opp. τὰ
 ως ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μεταβαλλόμενα I 7,3.
 7,9
 ωστε οὖν I 43,23 65,20 94,19
 ωγριαῖν διὰ δέος C 86,9
 ωγρίασις C 86,8
 ωγρός C 81,22 89,17 96,1

II INDEX NOMINUM

AMMONII IN CATEGORIAS

?Λθηναῖος, ἡ ?Λθηναίων πολιτεία C 3,29
Αἴας C 16,1 sq. 17,4 22,16. 18 οἱ Αἴαντες
C 19,18. 22 20,2. 8
Αἰθιοψ C 86,5 87,14
?Ακαδημαϊκός, οἱ ?Ακαδημαϊκοί C 2,1 3,15
Ακαδημία C 3,13
?Αργος C 17,21. 22
?Αριστοτέλης, οἱ διαδεξάμενοι αὐτὸν (Πλά-
τωνα), ἔγουν δὲ Ξενοκράτης καὶ δὲ Ἀρι-
στοτέλης C 3,11 ἐν Λυκείῳ ἐπαιδεύεν
C 3,13 πρός τινας ἤδη γέγραφεν, ἡ ἐπι-
στολὰς ἡ ἔπειρος τοιαῦτα C 3,24 περὶ τῆς
τῶν πραγμάτων φύσεως ζητεῖ, ὡς ἔστι
τὸ Περὶ τῆς φυζῆς τὸ Περὶ γενέσεως καὶ
φθορᾶς τὸ Περὶ οὐρανοῦ C 3,25 8,1 αἱ
γεγραμμέναι αὐτῷ Πολιτεῖαι ἀμφὶ τὰς
πεντήκοντα καὶ διακοσίας οὖσαι C 3,27
ἄλλα καὶ αὗται (αἱ προτάσεις) σύγκειται
ἔξι δύομάτων καὶ ἥμηράτων, ἡ διδάξουσιν
αἱ Κατηγορίαι, τὰς δὲ προτάσεις τὸ Περὶ
έρμηνείας, τὸν δὲ καθόλου συλλογισμὸν
τὰ Πρότερα ἀναλυτικά . . τὰ δὲ Δεύτερα
ἀναλυτικά αὐτὴν ἡμᾶς διδάξει τὴν μέθο-
δον C 5,13 sq. γράφει καὶ τούτους (σο-
φιστικοὺς συλλογισμούς) ὁ φιλόσοφος C 5,
21 ἐν δὲ τῷ Περὶ έρμηνείας περὶ ὀνο-
μάτων καὶ ἥμηράτων (διδάσκει) C 14,24
οὕτε μετὰ ταύτας (τὰς Κατηγορίας δυνα-
ταί τις ἀναγνώσκειν) ἄλλο ἡ τὸ Περὶ
έρμηνείας, καὶ δὲ αὐτὸς λόγος τε καὶ ἡ
τάξις ἄχρι τῶν Δευτέρων ἀναλυτικῶν,
τοῦτο ἔστι τῶν Ἀποδεικτικῶν C 14,26 sq.
ἀκόλουθον μὲν ἦν ἀπὸ τῆς ἡμικῆς ἄρετ-

σθαι πραγματείας C 5,31 sq. διὰ τοῦτο
ἄρα ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρκτέον . . μετὰ δὲ
τὴν λογικὴν ἵτεον ἐπὶ τὴν ἡμικήν, καὶ
οὕτως ἀντιληπτέον τῶν φυσικῶν, καὶ μετ’
ἔκεινα τῶν μαθηματικῶν, καὶ οὕτως
ἐσχάτων τῶν θεολογικῶν C 6,4 sq. ἐν
μὲν γάρ τοις ἀκροαματικοῖς κατὰ μὲν τὰ
τὰ νοήματα πυκνός ἔστι . . . ἐν δὲ γε
τοῖς διαλογικοῖς . . καὶ ὅγου φροντίζει
C 6,26 sq. ἐν δὲ γε ταῖς ἐπιστολαῖς φιλ-
νεται κατωρθωκὼς τὸν ἐπιστολιμαῖον
χαρακτῆρα C 7,4. 5 διὰ τί φιλνεται δὲ
φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας C 1,10
7,7 sq. πολλοὶ γάρ συντιθέντες ἐπέγραφον
τῷ Ἀριστοτέλους δνόματι C 8,2 ἐπί-
προσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον, εἰ τόχοι,
τὴν ἀλήθειαν C 8,18 σκοπὸς τοίνυν ἔστι
τῷ Ἀριστοτέλει διαλαβεῖν . . περὶ τῆς πρώ-
της θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν σημανιου-
σῶν ἀπλὰ πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν
νοημάτων C 11,17 sq. τί δὴ ποτε κατη-
γορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον C 13,12 εἰδέ-
ναι δὲ δεῖ ὅτι ἐν ταῖς παλαιαῖς βιβλιοθή-
καις τῶν μὲν Ἀναλυτικῶν τεσσαράκοντα
βιβλία εὑρήνεται, τῶν δὲ Κατηγοριῶν δύο
C 13,20. 21 ὅτι δὲ γνήσιον τοῦ φιλοσό-
φου τὸ σύγγραμμα πάντες διμολογοῦσι
C 13,25 δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι τὰ εὐρή-
ματα τῶν κατηγοριῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ
C 14,1 διαιρεῖται δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία,
εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν, εἰς τὰς κατη-
γορίας αὐτάς, εἰς τὰ μετὰ τὰς κατηγορίας
C 14,3. 4 τινὲς δὲ εἰρήκασι ταῦτα προσ-

- γεγράφθαι νόμα ὑπὸ τῶν βουλομένων
ἀναγνώσκεισθαι τοὺς Τόπους μετὰ τὰς
Κατηγορίας εὐθέως· ἀμέλει τοι καὶ τὸ
προκείμενον βιβλίον οὕτως ἐπιγράψουσι
πρὸ τῶν τόπων C 14,18 sq. οὐκ αὐτοῦ
ἔστιν ἡ τοιαύτη θεσις (τῶν διμωνύμων)
C 18,12
- Ἀριστοτελικός. ὀπίστετις τῶν Ἀριστοτελι-
κῶν συγγραμμάτων C 1,5 3,21 sq. πόθεν
ἀρκτέον τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμά-
των C 1,6 5,31 sq. τί τὸ ἀναφανόμενον
ἴμεν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς
φιλοσοφίας C 1,7 6,9 sq. ποιὸν δὲ παρα-
σκευάσασθαι τὸν μέλλοντα ἀκοάσασθαι τῶν
Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 6, 21
ποῖα δεῖ καὶ πόσα προλαμβάνεσθαι ἔκάστου
τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 1,11
7,15 sq. πρῶτον τὸν σκοπὸν (τοῦ τῶν
Κατηγοριῶν βιβλίου ζητήσωμεν) C 8,21
τὸ γάρ προκείμενον βιβλίον (αἱ Κατηγορίαι)
καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας καὶ πάσης
τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐστὶ πρῶ-
τον C 10,9. 10 13,3
- Ἀρχιμήδης C 75,14
- Ἀττικός. ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἀττικοῖς τῇ τοι-
αύτῃ φωνῇ κεχρῆθαι C 18,9
- Βυζάντιον C 21,18
- Γοργίας C 22,8
- Δημοκρίτειος. οἱ Δημοκρίτειοι C 1,15
- Δημόκριτος C 1,15
- Ἐκταρ. ὁ μονομαχήσας "Ἐκτορί" (Αἴας)
C 16,3 19,23
- Ἐλένη C 23,8
- Ἐλενος C 23,8
- Ἐπικούρειος. οἱ Ἐπικούρειοι C 1,14
- Ἐπίκουρος C 1,15
- Ἐντυχής exemplum nominis C 21,28
- Ἐφεντικός. οἱ Ἐφεντικοὶ φιλόσοφοι
C 2,9
- Ἴδοντειος. οἱ Ἴδοντειοί C 3,16
- (Ηράκλειτος) (fr. 41) C 2,25
- Ἴδη C 22,10
- Κυνικός. οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι C 2,2. 7
- Κυρηναϊκός. ἡ Κυρηναϊκὴ φιλοσοφία C 1,
17
- Λοκρός C 16,4 19,23
- Λύκειον. ἐν Λύκειῷ C 3,13 29,7
- Λύκειος. οἱ Λύκειοι C 2,1
- Μηδικός. τὰ Μηδικά C 74,15
- Ξάνθος equi exemplum C 43,12. 13
- Ξενοκράτης. οἱ διαδεξάμενοι αὐτὸν (Πλά-
τωνα), ἥγουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀρι-
στοτέλης C 3,11 ἐν Ἀκαδημίᾳ (ἐπαιδεύεν)
C 3,13
- Οἰλεύς C 16,4 19,23 20,4. 6
- Πελοποννησιακὸς (πόλεμος) C 29,6 τὰ
πελοποννησιακά C 74,15. 16
- Πελοπόννησος C 17,22
- Περιπατητικός. Περιπατητικός C 3,14
- Περίπατος. οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου C 3,8.
- Πλάτων exempli causa C 30,13. 15 50,
26 sq. ἐξηγούμενος ἐβάθλιζε C 3,9 ὡς
φησιν ὁ Πλάτων (?) C 36,26 ὅσιοι λέγουσι
τὸν Πλάτωνα οὕτως ὄρκεσθαι τὰ πρός τι
καὶ ἐν τῷ λέγεσθαι οἰεσθαι αὐτὸν εἶναι
τὴν τῶν πρός τι ὑπόστασιν, συκοφαντοῦσι
τὸν φιλόσοφον C 70,10
- Πορφύριος (Isag. p. 9,19) C 9,9 (Isag. 15,
18) C 41,7 ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ (p. 95,19)
C 25,7 ὀσαχῶς δὲ τὸ ἀπόμον λέγεται,
κατὰ πλάτος ἐγράφομεν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ
Πορφύριος C 30,10 (cf. nötas ad v. 8 et
11)
- Πρωταγόρας. τινὲς δὲ πάντα πρός τι
ἔλεγον, ὃν εἰς ἐστὶ Πρωταγόρας ὁ σοφιστής
C 66,26 sq.
- Πυθαγόρας C 1,15
- Πυθαγόρειος. οἱ Πυθαγόρειοι C 1,14
- Στωϊκός. οἱ Στωϊκοί C 1,18
- Σαλαμίνις. ὁ ἐκ Σαλαμίνος (Αἴας) C 16,3
- Σαλαμίνιος C 19,22
- Σωκράτης exempli causa C 11,12 21,18
27,17 sq. 76,14. 16 93,19. 20 100,19
101,8
- Σωφρονίσκος Socratis pater C 76,14. 16
78,39 79,1
- Τελαράνων C 16,2 19,22 20,4. 6
- Τρωικὸς πόλεμος C 29,6

L O C I P L A T O N I C I

Phaedo. p. 67 B	6,23	Gorg. p. 455 E	18,10
Cratyl. p. 439 E	2,13	p. 476 B	70,13
Theaet. p. 170 C	67,2	Reipubl. II 15 p. 375 E	2,7
p. 182 A	81,26	VI 27 p. 511 B	3,5

L O C I A R I S T O T E L I C I

De interpr. p. 16 ^b 19	18,23	Phys. Δ 9 p. 216 ^b 30	88,16
p. 17 ^a 25	100,18,19	H 3 p. 245 ^b 3	83,3,4
Anal. pr. p. 24 ^b 16	18,13	Hist. an. A 5 p. 490 ^a 12	71,21
Phys. Δ 4 p. 212 ^a 20	58,16		

CORRIGENDA ET ADDENDA

- p. 2,12 post ἀλλῶν adde πολλῶν
 p. 13,24 not. adde: τάξει] corrigas λέξει
 p. 25,14 corrige τὴν
 p. 35,14. 15 not. adde: συναναιρεῖται et συναναιρεῖται Marc. 201 (recte)

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS V AMMONIUS DE INTERPRETATIONE

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MDCCLXXXVII

AMMONIUS
IN ARISTOTELIS
DE INTERPRETATIONE
COMMENTARIUS

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXVII

P R A E F A T I O

Quanta auctoritate Ammonii in Aristotelis De interpretatione commentarius antiquis temporibus floruerit, vel inde appareat, quod commentatores aetate illo posteriores ad unum omnes, ut infra exponemus, ab eo pendent. ac si curam eius in Aristotelis memoria examinanda vel obseuritate explicanda vel ordine explanando¹⁾ positam cogitatione informaveris, Ammonium hac laude non indignum esse concedes. sin autem quaevisseris, quae ille de suo ingenio ad varias difficultates, quae in hoc libro insunt, dissolvendas contulerit, vereor ne admodum exilia haece apparetant. etenim Ammonius se in his interpretationibus magis sollerterem interpretem praestat quam doctum philosophum. hoc ei certe non est erimini dandum. at in significandis fontibus vellem diligentior fuisse. multos viros doctos in hoc libro explicando operam posuisse ab ipso p. 1,5 docemur, atque οἱ ἐξηγησάι saepius, uno loco²⁾ τῶν ἐξηγησῶν οἱ ἀκριβέστεροι laudantur, nominibus sex appellantur, Alexander, Herminius, Porphyrius, Iamblichus, Syrianus, Proclus. sed a Proculo commentarium non esse conscriptum aperte docent Ammonii verba (p. 1,6) εἰ δέ τι καὶ ἡμεῖς δυνηθείμεν εἰσενεγκεῖν περὶ τὴν τοῦ βιβλίου συφήνειαν, ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγήσεων τοῦ θείου ἡμῶν διδασκάλου Πρόκλου, quae nisi de Procli scholis intellegi non possunt. quare quantum huius commentarii Ammonius magistro debeat, quamquam assequi iam non possumus, tamen

¹⁾ vide p. 213,32 ἡμεῖς μέντοι καθ' ἔκαστον τῶν κεφαλαίων προηγουμένως ἐπεμελήθημεν τοῦ ἐπιδειξαι τὴν συνέγειαν τῆς ἀκολουθίας, eodemque spectat Eliae testimonium omnium antiquissimum (Brand. p. 34 b5): ως ἐναρίσθη τὸ Περὶ ἔρμηνέας ὑπομνηματικὸν διὰ τὴν ἀσάφειαν, πρὶν γράψαι τὸν φιλόσοφον Ἀριστοτέλην οὐδὲν προσμνημα καὶ δεῖξαι ὅτι καὶ προσμιον ἔχει καὶ ἐπιδογον καὶ τὴν πρέπουσαν τῇ ἐκδόσει ἀπαγγελίαν.

²⁾ p. 167,15.

monendum esse videtur, ne quis eredat Proeli scholas ab eo in commentarii formam redactas esse, atque etiam ex eo, quod Proelus in ipso commentario semel (p. 181, 31) laudatur, eonici potest, illa magistri honoris causa ab Ammonio esse dicta. reliqui, quos supra diximus, peculiares commentarios ad Aristotelis librum explicandum scripsisse putandi sunt. Herminus duobus locis (p. 24, 18. 52, 29) ita citatur, ut eius notitiam Ammonius ex Porphyrii commentario hausisse videatur. Iamblichei testimonia tribus locis (p. 135, 14. 202, 3. 227, 31) allata ad Aristotelem rectius intellegendum vix quicquam valent. Syrianus, iam p. 137, 15 auxilio arecessitus, totam capitum quinti¹⁾ interpretationem Ammonio suppeditavit (cf. p. 253, 12. 254, 25). restant Alexander et Porphyrius. horum utri artius Ammonius se applicaverit, facile ex capitulo quinto intellegitur, in quo a Porphyrio²⁾ destitutus ad Syrianum confugit, neglecto Alexandro, quem etiam hoc caput commentario illustrasse ex Ammonii nota p. 267, 27 apparet. itaque primarius huius commentarii fons Porphyrii liber habendus est, quem multo pluribus locis ab Ammonio exscriptum quam laudatum esse facile est Boethii testimoniis confirmare. sed eave credas omnes interpretationes auctorum nominibus carentes ad Porphyrium redire. duobus locis (p. 167, 15 sq. et p. 197, 32 sq.) etiam nunc ex codice Parisino 2064³⁾ demonstrari potest Ammonium auctore non appellato Alexandri interpretationem comprobasse, Porphyrii sententia prorsus neglecta. cur his locis Alexandrum non attulit testem? an haec ex rivulis, non ex fonte hausit? nam Alexandri commentarium ab eo parum diligenter per volutum esse vel inde apparet, quod ad dubias lectiones firmandas ex illo testimonium non attulit nisi in extremo capite interpretando. in prioribus satis habet lectiones Porphyrianas perpendere.

Sed licet in fontibus exhausti Ammonius non eandem quam Simplicius praestiterit diligentiam, tamen gratia ei habenda est, quod

¹⁾ de iis quae Aristoteles p. 23^a 37—24^b 6 exponit.

²⁾ Porphyrius hoc caput neglexit neque omnino quaesivit, utrum spurium esset necne, cf. Ammon. p. 252, 8 διὸ καὶ τὸν φιλόσοφον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τοῦδε τοῦ θεωρήματος. ac ne Andronicus quidem hoc caput ante oculos habuisse videtur, qui dubium non est quin, si hoc legisset, inde gravissima argumenta petiturus fuerit, ut librum spurium esse probaret. sed Alexandrum hoc commentatum esse ab Ammonio p. 267, 27 docemur. quid igitur? hoc caput, haud dubie ex Peripateticorum schola, fortasse ab ipso Theophrasto (cf. Prantelii Log. I p. 359) profectum, an paulatim cum Aristotelis libro coaluit, ut diu in aliis codicibus legeretur, in aliis desideraretur?

³⁾ de quo videoas, quae infra exponam.

euram maximam posuit in Aristotelis verbis recte scribendis, quae cum in multis codicibus depravata traducerentur, omnem verborum contextum explicacionibus se praemisisse p. 8, 24 dicit, neque iis lectionibus quas ex Porphyrio assert perlustratis dubitari potest, quin Ammonii codex libro illius fide longe praestiterit. quamquam in hae re multa sunt dubitationi obnoxia et accurata disquisitione digna, velut discriimen itemmatum et commentarii testimoniorum unde ortum esse videatur, quae ratio intercedat inter Ammonii codicem et memoriam nostris codicibus servatam locis mirum quam multis ab illo discrepantem, quis ex Aristotelis Organi codicibus proxime absit ab Ammonii memoria. haec sunt in aliud tempus differenda.

Nunc de ipsius commentarii codicibus dicamus. quattuor nobis digni videbantur, quos huic editioni substrueremus. hos quamvis multis turbatos correctionibus inter se translati etiam nunc perspicitur in duas discedere familias, quarum altera continetur A et M,¹⁾ altera²⁾ F³⁾ et G. utri familiae plus auctoritatis sit tribuendum, longe multumque mihi deliberanti codicum AM memoria videbatur paulo praestare familiae AM FG. itaque nisi sensu alterutra lectio commendabatur, codices AM praeferebam. singulorum codicum ratio perspicua est. in altera familia codex A quamquam mendis haud paueis est inquinatus, tamen plus sinceritatis quam M servasse putandus est, in altera codicum G a scribe leviter M G ac neglegenter agente rem est exaratus, sed memoriam fidelius servavit quam F, qui vereor ne memoriam correCTIONIBUS obfuscetam praebeat. F

¹⁾ obstarre videntur duo loci, quibus AFG eundem defectum passi sunt (p. 249,1—25 et p. 250,12—19). hunc consensum intellegi non posse dixerit quis, nisi illos tres codices ex eodem exemplo fluxisse coniciamus. sed alii defectus codicum FG (p. 77,1—81,2 et p. 226,3—227,2) multaque lectiones codicum AM contra FG consentientes documento sunt recte nos familias statuisse. neque difficile est hanc difficultatem dissolvere, dummodo tibi informaveris illa verba ut in codicibus A et G alteris manibus appicta videmus, sic in exemplo codicis M adscripta fuisse posteaque in contextum irrepsisse. nam codicis M auctoritas prae ceterorum fide fere nulla est. hac opinione probata illorum verborum fundamentum est infirmum. accedit quod illa nexu admmodum tenui cum prioribus ac posterioribus continentur. quam ob rem si quis ea spuria esse opinetur, haud mirer. tamen nihil in iis est, quod Ammonio indignum esse videatur, atque defectus origo inde potest repeti, quod omnes qui aetatem tulerunt codices ex uno eodemque exemplo fluxerunt his verbis orbato. itaque illa verba in editione non temptavi, quamquam quaestionem ad liquidum non posse perduci confiteor.

²⁾ exemplum codicum FG laceratum fuisse videtur, unde defectus p. 77,1—81,2 et p. 226,3—227,2 orti sunt.

³⁾ iam hic velim monearis in codice F p. 1,1—19,18 et p. 266,8 ἀληθῆς γὰρ—269,15 τὴν πρὸς altera manu ex exemplo cum AM cognato suppleta esse.

Ab altera manu A et F paucas et leves passi sunt correctiones. amplissimae sunt correctiones a G² profectae, multae ex ingenio additae, plures haustae ex exemplo cum familia AM cognato.

a Ab codice M prope abest editio princeps Aldina (a), quam qui confecit laudabili modestia usus correctionibus atque additamentis fere abstinebat, tamen quam multa irrepserint menda gliscente acetate, quaevis pagina docebit.

Ex Aldina fluxit editio Veneta, unde Brandisius ampla excerpta p. 95—193 paucis mendis abstersis imprimenda curavit.

Lemmatum terminos codicem G et M seribae atque Aldinae editor ad libidinem constituerunt, plena servaverunt codices A et F. et horum memoria et testimoniorum in commentario allatorum haud raro cum memoria Aristotelis codicibus propagata discrepat. quae quidem discrepantia ut ante oculos ponatur, Bekkeri editionis Academicæ lectiones b ab Ammonio abhorrentes signo b adhibito notavi.

Ser. Charlotteburgi

a. d. X Kal. Nov. MDCCCLXXXVII.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU Scriptorum et IMPRESSORUM

PARISINUS 1942 [vide II. Omont II p. 168 et praefationem Dexippi A in Arist. Cat. comm. p. IX] Ammonii commentarium f. 143^v—231^v variis manibus, ut videtur, exaratum extremisque verbis decurtatum habet; nam desinit iam in verbis δόξας τε καὶ (p. 271,31). nonnulla sunt evanida, quae singula non adnotabam, nisi dubitatio suberat. post prolegomena (p. 8,28) aliena particula f. 145^v—147^v inserta est, incipiens ηδη μὲν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται συγγράμμασιν, οὐκ ἀποπον δὲ οὐπομῆσαι καὶ νῦν, ως ἔξ ἔστι τὰ δρεῖλοντα προλέγεσθαι κεφάλαια ἑκάστου Ἀριστοτελικοῦ συγγράμματος . . . σκοπὸς τῷ φιλοσόφῳ εἰπεῖν περὶ ἀποδείξεως, quae ad Analytica pertinent. scholia marginibus affixa consentiunt cum codicis M scholiis, aliis praebentur variae lectiones, velut ad p. 36,11 γράψεται ζωοποιύν τε καὶ τελεσιουργόν, quae lectio ab codicis M librario in verborum contextum recepta est, aliis notae breves continentur ad res spectantes, velut ad p. 37,2 Ἐρμογένης σοφιστὴς ἦν, ad p. 50,31 τοῦτο φέρετ καὶ Θεοδόσιος ἐν τοῖς ῥηματικοῖς “τὸ μέντοι ἀπαρέμφατον αὐτοῦ τοῦ φύσει ῥήματός ἔστι. διὸ ὁμόφωνόν ἔστι καὶ πολλάκις ἄρθρον ἔχει συναρτώμενον.”¹⁾, ad p. 153,17 τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὅρθαις ἴσας εἶναι τοῦ τριγώνου ἀποδέειται οὐπὸ Εὐκλείδου ἐν τῷ λβ' βιβλίῳ τοῦ πρώτου στοιχείου²⁾), aliis denique scholiis, potissimum ex Elia haustis, de quibus infra exponam, fusiōnes expositiones exhibentur. de codicis fide vide p. VII. contulit Guilelmus Schmitthenner.

VATICANUS 1021 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. B p. XXV] hunc commentarium foliis 218^r—361^r exaratum habet. praemittitur titulus ἀμμωνίου ἐρμείου οὐπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας. specimine quod I. Tschiedel dedit, collatis p. 1,3—4,4 et p. 271,15—272,32, doceatur codicis auctoritatem fere nullam esse.

¹⁾ cf. Bekkeri Anecd. Gr. p. 1025.

²⁾ cf. Eucl. I p. 118 (Camerer).

p. 1,4 παραδεδομένων || 14 λέγομεν || 15 τοῦ ἀρ. τῆς λογ. colloc., sed numeris corr. || 16 αὐτῆς om. || 17 τοῦτο om. || 20 ἀποδεῖξε || p. 2,6 ἡμῖν παραδ. colloc. || 13 ἥρις | ταχεῖ om. || 24 τε om. || 27, 28 ἔτερα τούτους coll. || 28 ἀπηρηθμητ. || 34 ἐν τοῖς βίοις | p. 3,1 πλεονέσαντας || 4 ἄγγελῶν || 5 τοῦ ἑρωτηματικοῦ || προστιθητ. || 9 λέγωμεν | 12, 13 τί οὐκ ἔστιν ἢ τί ἔστιν || 15 ἥλιος οὐκ ἔστιν coll. || 17 δεῖξες || 18 προηγουμένως | 21 ἔχουσι || εἴ τις || 25 θέλει || 28 post ἐπαγγ. add. οὐ || 30 ἀπλοῦς || οὐκ ἔστι || τῷ] τὸ | p. 271,18 ἂν om. || 19 τῶν om. || 27 ταῦτα || p. 272,5 διὰ om. || 5. 9. 29 προσ- | συλλ. || 17 τὸ ἄρθρον] ἄρθροις || 18 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || 25 αὐτὴν om. || 32 τὸ] τῶ ||

F LAURENTIANUS 71,3 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XV] hunc commentarium f. 217^r—315^r duabus manibus exaratum habet, et quidem priore manu saeculo XIII f. 224—311 et f. 314—315, posteriore manu saeculo XIV f. 217—223 et f. 312—313 scripta sunt, ut ea quae in nostra editione p. 1,1—19,18 καὶ δῆλον et p. 266,8 ἀληθῆς γάρ—269,15 τὴν πρὸς leguntur, antiquis foliis deperditis post suppleta esse sint iudicanda. ac qui varietatem lectionum in his partibus appositarum perlegerit, facile intelleget alteram manum alio ex exemplo coque cognato cum AM descriptisse. ab eadem manu et in prioribus et in posterioribus partibus correctiones appictae atque figurae methodiae notaeque et in marginibus et inter versus additae sunt, velut ad titulum Ἑλλην ἦν ὁ παρὸν ἀμμώνιος, ως δηλοῦ ἢ αὐτοῦ ἔξηγησις· τοὺς γάρ ἀστέρας καὶ τὸν ἥλιον θεοὺς ὀνομάζει, ad p. 3,7 εἰδὴ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου δύο· τὸ μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ ὑποδεκτικόν, ad p. 4,5 ὅρα τίς ἢ πρόθεσις, ad p. 47,3 πλάτων ἐν γοργίᾳ, ad p. 48,18 πλάτων ἐν σοφιστῇ. opere peracto subscriptio addita est τέλος τῶν ἀμμωνίων τοῦ ἑρμείου εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας. de fide huius codicis, quem I. Tehiedel contulit, vide p. VII.

G LAURENTIANUS 72,7 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. IX] hunc librum f. 35^r—135^r exhibens ex bonae notae exemplari, sed nulla diligentia multisque adhibitis compendiis transscriptus est. correctiones priore manu paucissimae additae sunt unaque in margine nota adscripta, ad p. 97,12 ἔτι ἢν ἔχει ἐν τοῖς καθόλου διαφορὰν ὁ πᾶς προσδιορισμὸς πρὸς τὸ ἔνικὸν ⟨ἢ⟩ πληθυντικὸν ἄρθρον, διπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς (p. 47^b38) παρὰ μικρὸν καλεῖ, ταύτην καὶ τὸ τίς [πρὸς τὸ τίς] πρὸς τὸ εἰς ἔχει τὴν διαφοράν. γριψῶδες δὲ ὅν διλον τὸ χωρίον μὴ παρέλθης, atque compluribus locis figurae methodicæ eadem manu sunt appictae. altera manu totum opus recognitum est atque innumeris correctionibus instructum. multa corrector de suo addidit, plura depropnsit ex exemplari consimili familiae AM. quae cognatio etiam apertius eluet ex additamentis eadem manu ad margines affixis. ex his num quaedam a tertia manu profecta sint, certo dispici non potest. de fide huius codicis, quem I. Tschiedel contulit, vide p. VII.

H VATICANUS 2173 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XVI] hunc Ammonii librum praemissō titulo ἀμμωνίων τοῦ ἑρμείου ὑπό- | μημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀριστοτέλους f. 87^v—155^v continet, sed quod

librarius neglegentissime officio est functus, prae codice M, cuius geomellum etiam in hoc commentario se praebet, nulla esse auctoritate putandus est, neque operae pretium ex specimine ab I. Tschiedelio dato discrepantias subicere.

LAURENTIANUS 85,1 (Oceanus) [vide praefationem Ammonii in Porph. L^a Isag. comm. p. VIII] hunc librum f. 125^r—148^v exhibet, extrema parte (p. 271, 30 γρηγάμενος—272, 32 ὑπάρχειν) orbatum. titulus est ἀρμανίον τοῦ ἔρμεινον ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηνας τοῦ ἀριστοτέλους. ex specimine I. Tschiedelii cura nobis suppeditato appetet codicem et lectionibus et extremae partis defectu cum codice A congruere, sed tide ac diligentia illi longe cedere.

p. 1,4 παραδεδομένων || 9 τῶν ομ. || 10 παλαιοῖς] πολλοῖς || 12 πέντε ομ. || 13, 14 καὶ λέγωμεν —έρμηνας ομ. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 20 ἀποδεῖξε || 23 διέλωμεν || p. 2, 6 ἡμῖν ομ. || 8, 9 κονοῖς (κονωνοῖς in mrg. m²) || 13 βίσκη μῆ] βασικίας μῆ || 22 διδάσκει ἡμᾶς in mrg. suppl. m² || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστίθησι || 10 Σωκράτης οὐ περιπατεῖ ομ. || 15 ἡλιον || post τὸ add. δὲ || κατηγορούμενον || μάνον ομ. || 17 δεῖξε || 18 προηγουμένως || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 διαζευγμένον || ἔχουσι || εἴ τις || 24 αὐτῷ ἐτέρας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλλοι || 27, 28 ὑποθέσεων || 30 ὑποθέσεων || 31 ἀποφάσεις || κατηγοριῶν || p. 4,4 πολυπρ.] πολὺ προσμονεῖ ||

p. 271,15 post φαν. add. δὲ || 19 ἀληθῶς || 20 δεῖξαι || 22 ἀποφάσει (superser. κατα) || 27 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || 30 γρηγάμενος usque ad finem ομ.

LAURENTIANUS 72,23 [Bandini III p. 38] chartaceus saeculo XIII vel L^b XIV exaratus ac situ misere affectū Ammonii commentarium f. 1^r—254^v praebet praemissō titulo ἀρμανίον τοῦ ἔρμεινον ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηνας τοῦ ἀριστοτέλους. extrema pars inde a verbis οὐ δυνατόν. καὶ τοῦτο εἰκότως (p. 218,16) altera manu saeculo XV suppleta est. tertia manus ea quae a prima exarata sunt (p. 1—218,16) correctionibus instruxit. nos eam partem, quae primae manui debetur, specimine ab I. Tschiedelio dato examinantes hanc ex eodem exemplari atque codicem L^a descriptam esse intelleximus, et quidem hunc librarium diligentius munere functum esse quam librarium illius codicis.

p. 1,4 παραδεδομένων || 12 πέντε ομ. || 13, 14 καὶ λέγωμεν —έρμηνας ομ. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 20 ἀποδεῖξε || 23 διέλωμεν (corr. ἔλωμεν) || p. 2,6 ἡμῖν ομ. || 8, 9 κονοῖς (κονωνοῖς in mrg. m²) || 15 εἰς] ἡς (corr. m²) || 22 διδάσκει ἡμᾶς in mrg. suppl. m² || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστίθησι || 15 post τὸ add. δὲ || μάνον ἡμῖν (num. corr.) || 17 δεῖξε || 18 προηγουμένως || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 ἔχουσι || εἴ τις || 24 αὐτῷ ἐτέρας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλλοι || 30 ὑποθέσεων || 31 κατηγοριῶν ||

MONACENSIS 222 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. M p. XIX] hunc Ammonii commentarium f. 48^v—89^v exaratum habet. foliis a superiore parte peresist quaedam litterae evanuerunt, sed nullo negotio suppleri possunt. subscriptio post opus peractum f. 89^r legitur haec τοῦτο τὸ κατέταπτον βιβλίον ἐπέντει κατήμα Διηγητέου Τριτάλη Ηελιοπονητίου

ἐκ Σπάρτης. ἐπριέμην δὲ καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἐμῆς πατρίδος ἀλωσιν τῆς Λακεδαιμονίους τῆς ποτὲ εὐδαιμονίου. ad margines fere eadem scholia appieta sunt, quae in codice A leguntur. de fide videoas p. VII. contulit G. Schmitthenner.

Mª MARCIANUS 12 cl. IV [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XIX] inde a f. 126^r hunc commentarium exhibet, quem ex eodem fonte atque Ammonii in Isagogen et Categorias commentarios, id est ex codice Laur. 71,3 (F), derivatum esse specimen ab I. Tschedelio datum aperte docet.

N MARCIANUS 235 [Zanetti p. 119] chartaceus saeculo XV diversis manibus scriptus hunc commentarium f. 53^r—147^v sub titulo ἀρματίνου τοῦ ἔρμείνου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηνείας τοῦ ἀριστοτέλους exhibit. ex specimine, quod I. Tschedel dedit, intellegitur codicem consimilem esse codiei L^b atque derivatum ex exemplari multis adsperso maculis correctionibusque depravato.

p. 1,4 παραδεδομένων || 12 πέντε om. (δέκα superscr.) || 13. 14 καὶ λέγωμεν—έρμηνεις in mrg. suppl. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 23 διέλωμεν || p. 2,6 ἡμῖν superscr. || 8. 9 κονοῖς (corr. κοινωνοῖς) || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστίθηστ || 17 δειξεῖς || 18 προηγουμένων || 19 σπουδῆς] τῷης || 21 ἔχουσι || εἴ τις || 24 αὐτῷ ἔτερας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλοι || 30 ὑποθέσεων || 31 κατηγοριῶν ||

p. 271,18 ἂν om. || 19 τῶν om. || 23 καταφάσεως || 27 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || p. 272,5 διὰ om. || 7 ante ἐπὶ add. ἄμα || 8 ἄμα om. || 9 ὁ αὐτὸς || 17 ἄρθροις (τὸ om.) || 18 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || δὲ om. || 25 αὐτὴν om. || 28 τὰ om. || 30 post ὅτι add. καὶ ||

O VATICANUS 2189 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XIV] f. 143^v—152^r sub titulo ἐκ τοῦ εἰς τὸ περὶ ἔρμηνείας τοῦ ἀριστοτέλους ὑπόμνηματος ἀρματίνου, τίνα δεῖ προθεωρεῖν πρὸ ταύτης τῆς πραγματείας ea quae in hac editione p. 1,3—17,3 leguntur exhibit. hac parte perfecta f. 152^v—153^r brevis expositio de determinatione οὗ πᾶς, ex Ammonii commentario p. 93,19—94,28 excerpta, additur, quae incipit περὶ τοῦ οὗ πᾶς προσδιορισμοῦ. Θορυβοῦσι τινες περὶ τῆς μερικῆς ἀποφασικῆς τῆς οὗ πᾶς λέγοντες μὴ ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸ τὴν πᾶς, desinit διόπερ καὶ ὁ πᾶς καὶ ὁ οὗ πᾶς καὶ ὁ τίς καὶ ὁ οὐδείς, ὡς κατ' ἄμφω τὴν τε ποιότητα καὶ ποσότητα μαγόμενοι, κατ' οὐδεμίαν συντρέχουσι τῶν ὑλῶν. sic decurtato commentario non est, quod specimen subiciamus.

T VATICANUS 247 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XXII] hunc commentarium f. 115^r—201^v exaratum habet. titulus est ἀρματίνου τοῦ ἔρμείνου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηνείας, subscriptio τέλος ἀρματίνου ἔρμείνου τοῦ περὶ ἔρμηνείας. specimine, quod I. Tschedelio debetur, docemur codicem cognitione quadam cum codice F contineri atque ex eodem videri fonte fluxisse.

p. 1,7 εἰσενέγκαι || 12 γιγνέσθω || 14 λέγομεν || 20 ἀποδεῖξει || 22 συναγείρειν || p. 2,6 ἡμῖν om. || 10. 12. 14. 16 τὸ] τοῦ || 29 ὄμωτικόν || p. 3,1 ὄμωτικοῦ || 4 ἀγγελῶν ||

5 προστίθησι || 11 ποτὲ δὲ ἀποφατικῶς οἱ. || 17 δεῖξεις || 19 σπουδῆς τιμῆς || 21 ἔχουσι || εἴ τις || 25 θέλει || 26 μέλλοι || 32 ἀκολουθεῖαν ||

p. 271,18 ἂν οἱ. || 19 τῶν οἱ. || p. 272,4 συναγῶν (sic) || 5 διὰ οἱ. || 5. 6 προσ-
σκ. || 8. 9 παραλέσιπε || 25 τὴν οἱ. || 32 τὸ] τῶν ||

VINDOBONENSIS phil. gr. 10 [vide praefationem Ammonii in Arist. V Cat. comm. p. XII] hunc librum f. 103^r—276^r continet anteposito titulo ἀμμωνίου τοῦ ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀριστοτέλους. post Ammonii prolegomena f. 108^r—123^r particula ex Pseudo-Magentini commentario, de quo infra exponetur. interposita est. inde a f. 173^r plurimis locis Ammonii commentarius interruptus est scholiis insertis, quorum alia nota ἴωάννου distincta sunt, alia nomine carent. haec quoque infra in examen vocabuntur. de codicis auctoritate ex specimine, quod ipse deproporsi, statuendum est librarium ex eodem exemplari transscripsisse, unde codex F derivatus est, atque satis diligenter munere esse functum, ut hic codex codici F fide paulum cedere putandus sit.

p. 1,7 εἰσενέγκαι || 12 γεγνέθω || 14 λέγομεν || 20 ἀποδεῖξαι (superscr. ἐπι) || p. 2,
13 ἱρεῖς || 14 ἐρωτιματικοῦ || 20 δὲ οἱ. || 21 ἀπλῶς || 29 τοι || p. 3,4 ἀγγέλλων ||
5 προστίθησι || 6 πρότασιν || 15 ὁ ἥλιος || 18 ἀξιοτῇ || 19 σπουδῆς τιμῆς || 21 ante
λόγου add. καὶ || 23 ἐτέρω (superscr. ως) || 26 κρατεῖν || p. 4,22 ἔχῃ || 29 ὁ (alt.)
οἱ. || 30 οὕτως (corr. μῷ) || p. 5,3 τὰς] ἡς || 4 αἰσθ. φαντ. coll. || 7 παρὰ (corr.
περὶ) τὸν || προέρχεται || 10 ἐπὶ τοῦ πυρῷ] ἐπωρῷ. || ἐρωτιματ. || 12 παρ' οὐτὸ δύπά-
ξεως || 22 prius ἵ] εἰ || 26 ἐπαγγ. post ἐπειγόν add. καὶ κεκούεσθαινη || p. 6,1 ὅπου
οὕπω superscr. || 9 διὰ] ἀπὸ μ!
||

EDITIO PRINCIPIS ALDINA forma magna anno MDIII Venetiis in lucem a prodiit, cum Pseudo-Magentini in librum De interpretatione commentario, de quo infra exponemus, atque Pselli eiusdem libri paraphrasi Ammonii-que in Categories commentario¹⁾ in unum volumen congesta. lemmatum terminos editor suo arbitrio usus definivit²⁾ idemque altero capite per-
aepto ad p. 159,9 post λέγωμεν addidit Ἀνακεψακάνωσις τοῦ δευτέρου τριγματος.
'Η διαιρέσις τοῦ ὑποκειμένου εἰς καθ' ἔκαστα, μερικάς, ἀπροσδιορίστους, καθόλου.
"Οτι οὐ διαιρετέον καὶ τὸ κατηγορούμενον εἰς προσδιωρισμένον καὶ ἀπροσδιόριστον.
"Οτι αἱ ἀπροσδιόριστοι οὐκ ἀντιφάσκουσιν.
Ἐν φ καὶ πῶς γίγνεται ἡ ἀντίφασις.
Διαιρέσις ἀμα τοῦ κατηγορούμενου εἰς παρεληλυθός, ἐνεστός, μέλλον.
Καὶ τῆς ὄλης εἰς ἐνδεχόμενον, ἀναγκαῖον, ἀδύνατον.
Ἐν φ καὶ διτὶ οὐκ ἔστι τὸ ἐνδεχό-
μενον διὰ τρεῖς λόγους, καὶ διτὶ ἔστι διὰ δύο λόγους, καὶ τὰς ἀνατροπὰς τῶν
δύο ἀναιρέσεων τοῦ ἐνδεχόμενου.
Τὸ λοιπὸν τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου εἰς
ώριμον καὶ ἀόριτον.

¹⁾ in titulo volumini anteposito Ammonii et Magentini in librum De interpretatione commentaria reliquis neglectis inscribuntur, sed a principio Aldum in animo habuisse quattuor commentaria imprimenda curare ex praefatione intellegitur.

²⁾ stemma Aristotelicum (p. 22a24), quod editor lemmate p. 230,14 decurtato suo loco omisit, in margine codicis invenisse videtur atque alienis notis admixtis falso

Editionis principis recensio paucissimis correctionibus additis lemma-
tisque ex quodam Aristotelis codice completis illa editione propagata
est, quae *Venetiis per Ioan. Ant. & Petrum fratres de Nicolinis
de Sabio sumptu Melchioris Sessae. Anno MDXLV impressa* est.
ex hae editione fluxit altera Aldina *VENETIIS APUD ALDI FILIOS
MDXXXVI* impressa, quam qui confeuit ne typographica quidem menda
abluere operae pretium putavit.

II VERSIO LATINA

Versionem latinam Carolus Kalbfleisch me docuit codice lat. Parisi-
sino 16600 [L. Delisle p. 69] saeculo XIII exarato¹⁾ f. 83^r—136^v con-
tineri eiusdemque viri docti curae ae comitati specimen infra sub-
iunctum debetur, unde apparet versionem ab homine satis indocto ora-
tione rudi atque inquinata confectam neque ad verba rectius constituenda
neque ad sensus aerius intellegendos quicquam valere.

PERI ARMENIAS.

Multum quidem inter sapientes est nominatus liber Aristotelis, qui dicitur peri armenias, et propter frequentiam eorum quae in ipso traduntur theoreumatum et propter difficultatem lecturae. propter quod scriptae sunt multae sollicitudines multorum expitorum circa ipsum.

loco interposuit; nam ante verba Ἀληθεῖς δέ ἔστιν εἰπεῖν (p. 210,1) haec impressa inveniuntur:

πρῶ	Κατάφασις ἀπλῆ	τρί	Απόφασις ἀπλῆ
	δύνατὸν εἶναι.		οὐ δύνατὸν εἶναι.
τη̄	Κατάφασις ἀπλῆ	τη̄	Απόφασις ἀπλῆ
	ἐνδεχόμενον εἶναι.		οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι.
σε̄	Ἀπάφασις ἀπλῆ	σε̄	Κατάφασις στερητικὴ ἀπλῆ
λίς	οὐκ ἀδύνατον εἶναι.	λίς	ἀδύνατον εἶναι.
	Ἀπόφασις ἀπλῆ		Κατάφασις ἐκ μεταθέσεως
	οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι.		ἀναγκαῖον μὴ εἶναι.
δεῦ	Κατάφασις ἐκ μεταθέσεως	τε	Ἀπόφασις ἐκ μεταθέσεως
	δύνατὸν μὴ εἶναι.		οὐ δύνατὸν μὴ εἶναι.
τέ	Κατάφασις ἐκ μεταθέσεως	τάρ	Ἀπόφασις ἐκ μεταθέσεως
ρα	ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι.	τη̄	οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι.
σε̄	Ἀπόφασις ἐκ μεταθέσεως	σε̄	Κατάφασις στερητικὴ ἐκ μεταθέσεως
λίς	οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι.	λίς	ἀδύνατον μὴ εἶναι.
	Ἀπόφασις ἐκ μεταθέσεως		Κατάφασις ἀπλῆ
	οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι.		ἀναγκαῖον εἶναι.

¹⁾ secundum catalogum saeculo XIV, sed Kalbfleisch saeculum XIII terminavit nixus subscriptione ad versionem Simplicii in Categorias commentarii eodem codice propagatam subiuncta, de qua occasione data ipse exponet.

si quid autem poterimus et nos inferre ad libri explicationem, multam utique gratiam deo continebimus, ad memoriam revocantes expositiones divi nostri magistri proclii platonici

Principium igitur nobis fiat *V* capitulorum inductio, quae consuerunt ante lecturae explanationem tractari, et dicemus quae sit intentio libri peri armenias et quem habeat ordinem ad alia Aristotelis opuscula logici negotii et quae causa huius inscriptionis scilicet peri armenias et quod opus est super omnia, quae divisio sit huius libri in capitula, quaerere enim ad quid sit utilis liber peri armenias philosophari voluntibus intentione eius manifesta est superfluum ostendere.

Quae igitur intentio? hoc enim necesse etiam ante alia determinare et ad hanc omnium quae deinceps copulare. ut igitur hoc diligenter accipiainus, reminisci oportet multorum (dictorum?) in prooemiis lectionis praedicamentorum, dico autem quod logicum quidem negotium finem habet inventionem demonstrationis, praecedit autem hanc eiusque (?) sillogismi simpliciter notitia, et hanc praecedit theoriam simplicium sermonum componentium sillogismum speculatio, hanc autem comprehensio omnium secundum genera simplicium vocum, ex quibus simpliciter sillogismus habet generationem. cum tradidisset igitur aristoteles in libro praedicamentorum id quod de simplicibus vocibus negotium logicum expetebat, in hoc opusculo proponit tradere simplices orationes, quae sunt ex complexione simplicium vocum, velut directas a voluntibus aliquid sillogizare ad percipientes orationes protuses, id est propositiones, ab antiquis nominatas. ut vero orationis existentibus *V* speciebus, scilicet vocativa, ut venite atrides, et imperativa, ut in festina venire, et interrogativa, ut quisnam unde unus virorum, et optativa, ut utinam iupiter velit hoc, et super hoc enuntiativa, scilicet quam enuntiamus de quacunque re, puta dii omnia sciunt, omnis anima immortalis est, non de simplici oratione in hoc negotio docet nos aristoteles sed de sola enuntiativa. et hoc merito; sola enim haec species orationis ostensiva est veritatis et falsitatis et ab hac sunt demonstrationes, de quibus totum logicum constitutum est.

III CONSPPECTUS COMMENTARIORUM POST AMMONIUM SCRIPTORUM

PHILOPONUM librum *De interpretatione* commentario illustrasse et *Philoponus Arabum testimoniis*¹⁾ docemur et ex Pselli nota intellegitur (ed. Ald. 1503 f. N 6^v) καὶ τοῦτο ζητήσωμεν καὶ ἀκριβωσάμεθα, πότερον ἔστι τις καὶ ἄλλος παρὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους, ἀλλαγοῦ μὲν εἰρημένος ἐνταῦθα δὲ παραλειψιμένος, η̄ οὐδαμῶς.²⁾ θν δὴ οἱ ἐμὲ (sc. Ἀριστοτέλην) ἐξηγησάμενοι ὑπάρχοντα κατωνύμασαν. οὐδὲ θαυμαστὸν δέ, εἰ τοὺς μετὰ πολὺν χρόνον ἐξηγησαμένους τὰ ἐμὰ συγγράμματα ὡς η̄δη τὴν ἐξηγησιν τούτων πεποιηκότας τῷ λόγῳ νῦν παραλήψουμε. ἀστρονόμος γάρ εἰ καὶ τις ἄλλος καθεστηκώς, ὡς ἐκβεβηκὼς ἐπίσταμαι τὸ ἐσόμενον. ἔσονται δὲ εῦ οἶδα πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀμμώνιος δέ τις ἐλλόγιμος εἰ καὶ τις ἄλλος καὶ ὁ τοῦτον ἐκδεξάμενος Ἰωάννης Φιλόπονος, ων δὲ μὲν Ἀμμώνιος³⁾ οὐ τρόπον ὠνόμασε τὸν ὑπάρχοντα, ἀλλ' ὄνομα εἰδοποιὸν τῶν ἀνευ τρόπου προτάσσεων, ὃ δέ γε Φιλόπονος τοῖς τρόποις συναριθμήσει καὶ μέρος τοῦ ἐνδεχομένου θήσεται τὸ ἐκβεβηκός, φ καὶ τις πολλοστὸς μετ' ἐκεί-

¹⁾ A. Müller, *Die griechischen Philosophen in der arabischen Überlieferung* (Halle 1873) p. 14.

²⁾ cf. Amm. p. 215,29.

³⁾ cf. p. 216,18.

νους γεγονός φιλόσοφος συνθήσεται (sc. Ψέλλος), ὃν καὶ φιλόσοφον ὑποτον βασιλέων τις θύσει φιλολογώτατος. sed ex illis scholiis, quae nota ἵωάννου instructa codice Vindobonensi phil. gr. 10¹) continentur. admodum pauca videntur a Philopono originem cepisse. haec scholia incipiunt a f. 173^r, atque ea quae ad f. 206^v leguntur, omnia adscribuntur Ioanni, reliqua anonyma sunt præter duo f. 223^v et f. 248^v rursus ἵωάννως nota ornata, extremum Ammonii opere peracto f. 276^v invenitur. anonyma scholia non neglegentia seribæ auctoris nomine carere intellegitur ex notis f. 206^v appietis, ubi post Ioannis scholion novum distinguitur nota ἄλλως addita. apparent igitur a scholiasta duo saltem libros exscriptos esse. sed ne anonyma quidem scholia omnia ex eodem libro fluxisse et notis ἄλλως vel ἄλλως εἰς τὸ αὐτόν, anonymis præcedentibus, docemur et diversis scholiis eundem locum illustrantibus demonstratur. tot libris exscriptis ordinem interdum perturbatum esse haud mireris, sed idem scholion f. 248^r et f. 248^v his adiectum scholiastæ oscitantiam coarguit intolerabilem. fontibus scholiorum quaesitis facile cognoscitur Ioannis qui dicitur librum ipsum quoque congeriem fuisse ex variis commentariis haustum. velut primum scholion ad lemma ἐπει δέ ἔστι τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ' ἔκαστα (p. 17^a31) adiectum, quod incipit ἐπει δέ τὸν φιλόσοφον μετὰ τῶν λοιπῶν πασῶν ἀρετῶν καὶ φιλοσύνητομον εἶναι δεῖ, derivatum est ex Pselli paraphrasi (ed. Ald. f. M 4^v). eidem alia duo scholia debentur. complura inveniuntur, quae cum ipso Ammonio ad verbum concinant, velut f. 177^v τὸ γὰρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ' οὐτι καθόλου, τοῦτ' ἔστιν οὐκ αὐτὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἰδούς τοῦ καθόλου φύσιν (Amm. p. 101,2, 3). reliquorum fontes frustra quaesivi, nisi quod unum deprehendi ad verbum congruens cum codice Ambros. L. 93.²) omnia Ammonio posteriora esse facile ex ratione interpretandi cognoscitur. in his esse quae a Philopono originem ceperint si quis ex arta cum

¹⁾ hunc codicem, de quo p. XIII dixi, Fabricius (B. Gr. III p. 213) spectare videtur, cum dicit Ioannis Philoponi scholia manu exarata haberi in Bibl. Vindobonensi. nam in reliquis codicibus Vind., qui quidem in librum De interpr. scholia exhibeant, Philoponi nomen nusquam occurrit; velut in codice Vind. phil. gr. 41 [Nessel p. 29], qui f. 1—22 Aristotelis librum cum anonymi cuiusdam antiqui auctoris scholiis exhibere dicitur, quamquam id specimen, quod R. Beer vir doctissimus Vindobonensis inde descripsit, nos docet auctorem eorum etiam Psello posteriorem fuisse atque ex Ammonii, Pselli aliorumque libris hausisse. etenim scholia incipiunt f. 1 περὶ ἐρμηνείας αὐτὸν κακοῖν ὁ ἀριστοτέλης ἀξιοί ώς ἐρμηνεῦν τὴν τῆς ψυχῆς γνῶσιν (vide Ammon. p. 5,18). aliud est προέταξ τὸ ὄνομα τοῦ ὥρματος ώς ἀτελέστερον, καθὸ τὸ μὲν ὑπόκειται καὶ μεταλαμβάνεται τὸ δὲ κατηγορεῖται καὶ μεταδίδωσι, quod apud Psellum (ed. Ald. f. M 1^r) scriptum videmus. codicem Vind. phil. gr. 217, quem Nessel p. 117 dicit f. 193^v—205^v Aristotelis librum De interpr. cum Mathusalae Monachi Sancti Montis Sinai adnotationibus marginalibus et interlinearibus continere, a Beorio docemur f. 192^v—195^r partem Aristotelis Physicorum, a f. 196^r Metaphysicorum Λ exhibere, unde Nesselium erravisse apparet. de Vind. phil. gr. 139 vide p. XIX not.

²⁾ de quo vide p. XXXI.

Ammonio cognatione coniciat, equidem non aduerser. nam facile est sibi informare nucleum scholiorum Philoponi esse, ceterorum frustula paulatim acrevisse atque illius nomen accepisse. sed res ad liquidum perduei iam non potest, quia scholiastes eam expositionem, quo Pselli testimonium pertinet, apponere supersedit. ex iis scholiis, quae auctoris nomine carent, nullum cum Ammonio congruit, quamquam multa illius doctrinam redolent. unum congruit cum scholio codicis Parisini 1942¹⁾, quod dubium est an ex Elia fluxerit. sub finem firmius assequimur fundamentum, nam ea scholia, quae ad quintum libri Aristotelici caput (p. 23^a-27 sq.) pertinent, plurima ex Pseudo-Magentini commentario, de quo infra agam, deprompta sunt, unum ex Pselli paraphrasi fluxit.

Nunc ad hanc scholiorum congeriem illustrandam ex iis, quae C. Kalbfleisch in nostrum usum deseripsit, pauca eligam exempla.

f. 197v (in mrg. ιωάννου) Εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκόν (Arist. p. 18^a-39). Ἐγεῖσθαι τοὺς πρωτηγένειους τιμαῖς τίχην καταστάσιν πρὸς ἀντίθετάληρ τῶν ἡπερδιορίστων προτάσσων· ἐπὶ γάρ τῶν τοιούτων ἀληθεύει ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπίφασις (cf. Ammon. p. 140,32).

Οὗτος ὁ πότερον ἔτυχεν (p. 18^b5). Τὸ ἐνδεχόμενον τριγῆς λέγεται· τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔστι τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον τὸ δὲ ἐπίσης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέν, ὡς τὸ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι· ὀλίγοι γάρ οἱ μὴ τοῦτο πάσχοντες, περὶ δὲ τέχνην καὶ φύσις καταγίνεται· αὗται γάρ ὀλιγάκις ἀμαρτάνουσι πλεῖστον δὲ κατορθοῦσιν. ἐπὶ δὲ ἔλαττον δέ, ὡς (τὸ) τὸν πορευόμενον λουθῆναι θήσαριρ ἐνετεγχρέναι· σπάνιοι γάρ οἱ τούτους ἐπιτυγχάνοντες, περὶ δὲ τύχην καὶ τὸν ἀντόματον στρέφεται, ἡ μὲν ἐν προαιρέσεις ἐξηρτημένη τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀπροσάρετον γινόμενον. τὸ δὲ ἐπίσης, ἡς τὸ λουθῆναι καὶ μὴ λουθῆναι, εἰς τὸ ὄπότερ²⁾ ἔτυχεν ἀνακτέον· ἴσορρεπὲς (Ισορρηπής cod.) γάρ ἔστιν· τὸ δὲ ἀπὸ τύχης³⁾ εἰς τὸ ἐπὶ ἔλαττον. (cf. Amm. p. 142,1.)

Τὸ γάρ ὄπότερ²⁾ ἔτυχεν (p. 18^b8). Τὸ ὄπότερ²⁾ ἔτυχεν οὐκ ἔχει φύσιν ὥρισμάνην, ἀλλὰ ἀριστώς λέγεται, καὶ οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, οὕπερ ἔστι δηλωτικὸν τὸ ἔχει, οὔτε ἐπὶ τοῦ μᾶλιοντος, οὕπερ ἔστι δηλωτικὸν τὸ ἔξει, ὥρισμένως (ὥρισμένον cod.) ἀληθεύει· ἀληθεύειν (cod.) ἡ Φεύδεται (cf. Amm. p. 143,3).

f. 198v (in mrg. ιωάννου) Ὡστε δεῖ ἀληθὲς ἡνική εἰπεῖν (p. 18^b10). Ὡστε, φησίν, εἰ ἑστίηται ἀληθής τὸ γῆλε πορτοῦμον ἱεράμενον γενιζεῖται εἰς τίχην τίμερον πρὸ τοῦ γενεσθαι λεγόντων ὅτι αὔριον τὸ καὶ τὸ ἔστιν ἡ οὐκ ἔστιν, ἐξ ἀνάγκης δεῖ καὶ διὰ παντὸς ἀληθῆς ἡνική εἰπεῖν ἐπὶ παντὶ πράγματι γινομένῳ πρὸ τοῦ ἐκβῆναι ὅτι ἡ ἔστιν νῦν ἡ ἔστιν αὔριον, διότι ἐξῆλθε καὶ γέροντος.

f. 206v (in mrg. ιωάννου) Ἔπει δέ ἔστι τι κατά τινος ἡ κατάφασις σημαίνουσα (p. 19^b5). Τὸ ἐπει δέ ἔστι τι κατά τινος οὐτως συντακτέον· ἐπει δέ ἡ κατάφασις ἔστι σημαίνουσα τι κατά τινος ὑποκειμένου, τοῦτο δέ τὸ ὑποκειμένον ἡ ὥρισμένον ἔστιν ἡ ἀριστών, ἔσται πᾶσα κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἡ ἐξ ὑδάτων καὶ ἡμέρας ἡ ἐξ ἀριστου ὑδάτων καὶ ῥήματος, εἴται συμβιβάσαι τὰ ἀναμεταξύ.

(Ἄλλως) Ηληρώσας τὰ περὶ τοῦ ἐνδεχομένου θεωρήματα καὶ μέλλων (μᾶλλον cod.) πέρας ἐπιθέναι τῷ δευτέρῳ τμήματι, ἐπει ἀπηριθμήθησαν αἱ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου προτάσσεις οὖσαι ρυθμόν, ἐνέκειτο δὲ εἰς τῶν τοιούτων (εἰς τὸν τοιοῦτον cod.) καὶ ἀριστος οὐτοκειμένος, ἀνεξέταστος δὲ ἡνική ὁ περὶ τούτου λόγος, νῦν ὡσπερ καὶ περὶ αὐτοῦ ἀναμηρηθεὶς ὁ Ἀριστοτέλης ἄμα μὲν ἐκτίθεται καὶ αὐτὸν ἄμα δὲ καὶ ἀποίται τινά, ὅτι εἰ (ἡ cod.) πρότασις ἡ ἐν καθ³⁾ ἐνδός θέλουσα σημαίνειν καταφατική οὖσα ἡ ἐν ἀφ⁴⁾ ἐνδός ἀποφατική τυγχάνουσα, πᾶς οὖν δυνατόν εἰπεῖν ἐξ ἀριστου ὑποκειμένου τρόπου, ὥστε, ὡς εἴρηται, πολλὰ σημαίνει

¹⁾ vide p. XXVI.

Comment. in Arist. IV 5. Ammon. de Interpr.

τὸς ἀρίστον καὶ οὐχ ἔν; λόγισις: ὅτι δυνατὸν καὶ ἐξ ἀρίστου πρότασιν (προτάσεως cod.) εἶναι καὶ ἐν καθ' ἑνὸς σημαίνειν, οἷον οὐκ ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἐὰν τὰ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ὡς ἔν λάβωμεν (cf. Amm. p. 156,12).

Τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον (p. 19 b 6). ⁹Οπως μὴ ὄμώνυμον ἀλλὰ μιᾶς φύσεως σημαντικὸν τὸ ἐν τῇ καταφάσει κατηγορούμενον καὶ ὑποκείμενον.

¹⁰Ἐκ τῶν κειμένων (p. 19 b 14). ¹¹Ηγουν τῶν μετὰ τῶν δυομάτων συγκειμένων ἡ ἐκ τῶν ὄρισθέντων προτάσεων, ὅτε περὶ ῥήματος ἐλέγετο κατὰ τὴν ἐν τῇ προτάσει τάξιν καὶ θέσιν. τὸ ἔστι καὶ ὄνομα ὄνομάσει καὶ ῥῆμα, ὄνομα μὲν καθὸ σημαίνει τι σημαντικὸν ἐνεργείας ἡ πάθους, ῥῆμα δὲ ὡς προσημαίνει χρόνον.

¹²Ἐν γάρ πως σημαίνει τὸ ἀρίστον ὄνομα (p. 19 b 9). Τῆς λέξεως ἡ ἀκολουθία, εἰ καὶ μεταξὺ τὴν διδασκαλίαν παρεμβάλλει τοῦ ἀνώνυμου (ἄνω cod.) ὑποκειμένου, ἡνάγκασται διὰ μικροῦ ποιῆσασθαι τὴν ἀπόδειξιν. ἔχει δὲ οὕτως ἐπεὶ δέ ἐστι τι κατὰ τίνος ἡ κατάφασις σημαίνουσα, τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον, ἔσται πᾶσα κατάφασις ἡ ἐξ ὄντος καὶ ῥήματος ἡ ἐξ ἀρίστου δύναμας καὶ ῥήματος. οὐκ ἀπεικότως δὲ τὸ πως ἔθηκεν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι ὅτι οὐ μίαν μόνην φύσιν σημαίνει καθὰ τὸ ὠριζμένον.

f. 247v (ἀλλος) Εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκεινται ἀντιφάσεις (p. 21 a 38). Εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἀντιφάσεων τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου ἡ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου γινομένων προτάσεων αὗται ἀντίκεινται ἀλλήλαις πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὴν ἀντίφασιν ἔχουσιν (cf. Amm. p. 221,27).

Εἰ γάρ κατὰ παντὸς ἡ κατάφασις ἡ ἀπόφασις, τὸ ἔνδον ἔσται ἀληθὲς εἰπεῖν εἰναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον (p. 21 b 3). Εἰ γάρ ἀπόφασιν εἴπῃ τις εἰναι τῆς καταφάσεως τῆς λεγούσης ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος² τὴν ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος³, συμβῆσται ἐπὶ (f. 248r) τίνος ἕνδον ὑποκειμένου ἀληθεύειν τὴν ἀπόφασιν ταύτην· ὁ γάρ λέγων τὸ ἔνδον ἄνθρωπον εἰναι λευκὸν ψεύδεται, ψεύδομένης δὲ τῆς καταφάσεως ταύτης ἀληθεύει ἡ κακῶς λεγομένη ἀπόφασις ἡ λέγουσα τὸ ἔνδον ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος², εἰ ἐπὶ παντὸς πράγματος ἡ κατάφασις ἡ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύει ἡ ψεύδεται· ὥστε ἔσται τὸ ἔνδον ἄνθρωπος μέν, οὐ λευκὸς δέ. συνηγορεῖν νῦν δὲ Ἀριστοτέλης τάχα *(δοκεῖ)* τοῖς λέγουσιν ὅτι τὸ (τοῦ cod.) οὐ ἀρνητικὸν μόριον τὸ ποιητικὸν τῆς ἀπόφασεως χρήση συνάπτειν τῷ ἔστι τρίτῳ (τὸ ἔστι τρίτου cod.) προσκατηγορούμενῳ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλέγχει αὐτοὺς ἐπισυνάγων ἀποτα.

Εἰ δὴ τοῦτο οὕτως καὶ ὅσαις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται (p. 21 b 5). Τουτέστιν ἐν ταῖς ἐνεργείᾳ ἔχούσαις τὸ ἔστι προτάσει καὶ ἐν ὅσαις τὸ ἔστι μὴ προστίθεται ἐνεργείᾳ ἀλλὰ δυνάμει τὸ αὐτὸν γενήσεται, ὥσπερ ἀλλ' εἰ τὸ ἔστι προσκέιτο (προσέκειτο cod.) ῥῆμα ἐνεργείᾳ.

¹³Ωστε εἰ οὕτως πανταχοῦ (p. 21 b 12). ¹⁴Ωστε εἰ πανταχοῦ κατὰ τὸ ἔστιν ἐποιούμεν τὴν κατάφασιν, κακὴ τε δυνάμει ἦν ἐν τῇ προτάσει τὸ ἔστι κακὸν τε ἐνεργείᾳ, καὶ ἐν ταῖς μετὰ τρόπου κατὰ τὸ ἔστι ποιήσομεν αὐτὴν καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν τρόπον. (ἀλλας) ¹⁵Ωστε εἰ οὕτως πανταχοῦ καὶ ἐν πάσαις ταῖς προτάσεσιν ἐν τῷ τρίτῳ προσκατηγορούμενῳ τὸ οὐ προστίθεται μόριον, ἀπόφασις ἄν εἴη καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι *(τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τοῦτο ψεύδεται)* ἀπόφασις γάρ τοῦ δυνατὸν εἶναι⁴ οὐ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι· ὁ γάρ τρόπος δρεῖται ἔχειν τὸ οὐ ἀρνητικὸν μόριον καὶ οὐχὶ τὸ ῥῆμα. [Ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης ὁ τρόπος ὁφείται λαμβάνειν τὸ οὐ καὶ ποιεῖν τὴν ἀπόφασιν].

Καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται (p. 21 b 10). [Καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις]. οὕτως συνηγόρησε τοῖς ἐπιπολαίως (ἐπιπολέως cod.) νομίζουσιν ὅτι ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων τὸ (τοῦ cod.) οὐ ἀρνητικὸν μόριον τὸ ποιητικὸν τῆς ἀποφάσεως (ἀντιφάσεως cod.) τῷ ἔστιν ἡ τῷ (τὸ utrobique cod.) εἶναι *(χρήση)* συμπλέκειν καὶ ποιεῖν τὴν ἀπόφασιν. διὸ καὶ ἐπήγαγε συμπέρασμα λέγων· ὥστε εἰ οὕτως πανταχοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ οὐ δυνατὸν εἶναι ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι.

¹⁶Δοκεῖ δὲ τὸ αὐτὸν δύναται καὶ εἶναι (p. 21 b 12). ¹⁷Ηγουν δόξα ἔστιν ἀληθής, ὡς τὸ δυνατὸν τὸ ἰσοδυναμοῦ τῷ ἐνδεχομένῳ δύναται εἶναι καὶ μὴ εἶναι· δύναται γάρ τὸ αὐτὸν καὶ τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ περιπατεῖν καὶ μὴ περιπατεῖν καὶ δρᾶσθαι καὶ μὴ ὁρᾶσθαι καὶ ὅσα τοιαῦτα.

f. 248v Οὐκ ἀεὶ ἐνεργεῖ (p. 21v 15). Ἡποι τὸ ἔξομοιούμενον τῷ ἐνδεχομένῳ οὐκ ἀεὶ κέντηται τὴν ἐνέργειαν· οὐ γάρ ἂν ἦν (ἢ cod.) ἐνδεχόμενον· οὕτε γάρ ὁ ἀναγνώσκων ἀεὶ ἀναγνώσκει οὕτε ὁ λουσμένος ἀεὶ λούεται, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐνεργῶν εἴη (ἢ cod.) ταῦτα ποτὲ δὲ οὔ.

(in mrg. ἰωάννου) Τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι προσθέσεις, *{τὰ δὲ}* ὑποκειμένα πράγματα τὸ μὲν λευκόν (p. 21v 27). Τουτέστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις, τὰ δὲ ὑποκειμένα πράγματα τὸ τε ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον, ἀπερ εἰσὶ πράγματα, ὑποκειμένον οἷον ἀνθρωπὸς κατηγορούμενον οἷον λευκόν. ὁ οὖν ἐνδεχόμενος καὶ δυνατός τρόπος ὁ αὐτὸς ἔστιν· φωνῇ γάρ μόνῃ διενήνογε τοῦ ἐνδεχομένου ὁ δυνατός, δυνάμει δὲ ὁ αὐτὸς ἔστιν· ὁ γάρ ἐνδεχόμενον, τοῦτο καὶ δυνατόν ἔστι. καὶ διὰ τοῦτο νῦν ὡς ὑμολογούμενον τοῦτο δεξιῷ μεθα (δεξιῷ. cod.) καὶ εἴπωμεν ὅτι τρεῖς εἰσὶ τρόποι, ὁ ἀναγκαῖος ὁ ἐνδεχόμενος καὶ ὁ ἀδύνατος. οὕτω συνηγόρησε τοῖς ἐπιπολαίσι κτλ. (sequitur idem scholion quod supra exscripti).

Philoponi nomen etiam illi ANONYMO, eius commentarius codice Coislinoiano 160 f. 1—96, Laurentiano 72,1 f. 123r—149r aliisque libris manu scriptis¹⁾ continetur, ab auctoriis catalogorum bibl. Paris. [Catal. III p. 220 H. Omont II p. 146] inditum est, haud dubie propterea quod quae in codice Coisl. sequuntur in Analytica expositiones illius nomen prae se ferunt. hic toto commentarii corpore, non disiectis scholiorum membris usi quaestionem facile ita expediemus, ut Pselli testimonium cum Anonymi explicationibus conferamus. quid igitur ille de enuntiati

Anonymus
Coislinoianus

¹⁾ In codicibus Coisl. et Laur. titulus est Ἐξήγησις συντομωτάτη καὶ σαφεστάτη εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας, prolegomena incipiunt Πρὸ τῆς τοῦ ῥητοῦ σαφηνείας εἴπωμεν τὰ εἰωθότα, commentarii inc. Πρῶτον δεῖ θέσθαι. Τὸ πρῶτον πολλαχῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἔμαθομεν, νῦν δὲ τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ φύσει δηλοῖ. expl. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν ὑποκειμένον καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν, οἷον λευκόν καὶ μέλαν, διὸ οὐδὲ τὴν ἀντίφασιν ἡ συναληθεύειν ἡ συμψεύδεσθαι. καὶ τελειωταὶ θεοῦ βοηθείᾳ τὸ Περὶ ἐρμηνείας. ex codice Coisl. 160 impressa sunt in Brandisii scholiis p. 93ab—94b 29 ac pauca scholia in notas relata. ex codice Laur. 72,1 [Band. III p. 26] I. Tschedel in usum nostrum commentarium descriptis. idem H. Dielsio docente servatus est codice Vind. phil. gr. 139 [vide praefationem Porpb. Isag. p. XXIV] f. 107r—148r, in quo titulus est Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας, sed ante prooemium praemissa sunt ὁ σκοπός, τὸ χρήσιμον, ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως, ἡ αἵτια τῆς ἐπιγραφῆς, τὸ γνήσιον, ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσεις, ὁ διδασκαλικός τρόπος, ὁ ὑπὸ τι μέρος ἀναφορά. post prolegomena f. 109v decem versus alia manu, ut videtur, exarati titulum atque initium Pselli paraphrasis exhibent. sed f. 110r primarius liber recte continuatur verbis commentarii. accedit codex Vat. 310 chart. saec. XV exaratus [Brand. p. 57], quo ex iis quae I. Graeven Romanus nobis tradidit eundem commentarium, sed initio mutilum contineri intellexi. nam f. 62v post titulum Ἐξήγησις εἰς τὴν Περὶ ἐρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους διδασκαλίαν prolegomena incipiunt Εἰπών ἐν ταῖς Κατηγορίαις ὁ Ἀριστοτέλης περὶ ὅρου, νῦν ἔρχεται εἰπεῖν καὶ περὶ προτάσεως. commentarius expl. διὸ οὐδὲ τὴν ἀντίφασιν ἡ συναληθεύειν ἡ φεύδεσθαι (sic). eademque parte decurtati commentarii fragmentum docente A. Gerckio Gryphiswaldensi exhibetur codice Ambros. D 47 sup., qui f. 51r post titulum Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας ἀνώνυμος, οὐχὶ Ἀμβρωνίου φιλοσόφου Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας incipit Πρῶτον δεῖ θέσθαι. Εἰπών ἐν ταῖς Κατηγορίαις. denique ex hoc commentario fluxerunt et scholia Michaëlis Ephesii expositionibus codice Paris. 1917 servatis intermixta (cf. p. XLV) et scholia in codice Marc. 201 f. 26r et 26v appieta.

modis tradidit? in Laur. 72,1 f. 140^v haec scripta videmus: τρόποι δέ εἰσι πολλοί, καὶ ὅσα μεσότητος ἐπιρρήματα καὶ ἐπιτάσσεως, ἀλλ᾽ ἀπλοῖ¹⁾ καὶ καθολικοὶ τρεῖς· ἀναγκαῖς ἐνδεχόμενος καὶ ἀδύνατος. εἴπομεν δὲ ἀπλοὶ διὰ τὰς συνθέτους, οἷον τὸ μόνον καὶ τὸ ὀλύγον, ἢ πρὸς ἔτερα διαστελλόμενα λέγονται οὕτως, καθολικοὶ δέ, καθὸ πάντες οἱ λοιποὶ ἐν τούτοις περικλείονται· ἡ γὰρ δεῖ πρόσεστιν ὁ κατηγορούμενος τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ φῶς τῷ ἥλιῳ, καὶ ποιεῖ τὸν ἀναγκαῖον, οἷον ὁ ἥλιος φῶς ἐστὶ ἀναγκαῖος, ἡ οὐδέποτε καὶ ποιεῖ τὸν ἀδύνατον, οἷον ὁ ἥλιος ψυχρὸς ἐστιν ἀδυνάτως. εἰ δὲ οὐκ δεῖ πρόσεστι ἔχει δὲ φύσιν ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ οὔ, ποιεῖ τὸν ἐνδεχόμενον. οἷον Ἰωάννης καθίζει ἡ κάθηται ἐνδεχόμενως. διαφέρει δὲ ὁ τρόπος ὅλης κτλ. in quibus de modo, qui est ὑπάρχων, nihil occurrit, atque omnino commentatoris indoles multo debilior esse videtur, quam ut de hae quaestione reconditiore disputare possit. Philoponi enim ingenium licet non ita magni putaveris, tamen Anonymi ratio exponendi tam exilis atque iejuna est, ut Ammonii discipulo indigna esse videatur. accedit quod fides christiana, quae Philopono quasi extrinsecus affixa est atque ex ipsis eius commentariis raro elueet, ab Anonymo penitus est percepta omnibusque locis aperte prodita. itaque locum Soeratis, Platonis aliorum philosophorum in enuntiatis exempli gratia allatis Ioannes, Petrus, Paulus, Iosephus alii occupaverunt. ex numero patrum ecclesiasticorum Gregorius (ὁ μέγας) et Ioannes Chrysostomus saepius appellantur, ex philosophis unus laudatur Porphyrius.²⁾ Ammonii doctrina in quavis pagina appareat, sed commentator satis habuisse videtur posteriorum³⁾ libros in usum vertere, qui εξηγηταί saepius laudantur, interdum etiam refelluntur. itaque Anonymum aetate minorem fuisse Philopono recte conicias, id quod etiam ex Saracenorum mentione (Brand. p. 100^b not.) concludere licet. eundem in Porphyrii Isagogen et in Categorias commentaria conscripsisse atque Analytica illustrare in animo habuisse, ab ipso docemur.⁴⁾

Specimina fere omnia sumam ex prooemio, quod et testimoniorum copia et diligentia exponendi ipsi commentario longe praestat.

cod. Laur. 72,1 f. 123^r ΤἜτης συντομωτάτη καὶ σαφεστάτη εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας.

Ιἱός τῆς τοῦ ἥρητοῦ σαφηνείας εἰπωμεν τὰ εἰωθότα προζητεῖσθαι κεφάλαια προτέλεια, ἔστι (εἰσὶ Br.) δὲ ταῦτα τίς ἡ πρόθεσις (ὑπόθεσις Br.) ἡποὶ ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος συγγράμματος, τὸ γρήγορον, τίνα τάξιν ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα τῆς λογικῆς πραγματείας συγγράμματα, τὴν

¹⁾ καὶ ἐπιτάσσεως, οἷον καλῶς σοφῶς ἀγαθῶς πανῶς καὶ τὰ λοιπά, ἀπλοὶ δὲ Par. 1917.

²⁾ Brandis (p. 99^b not.) hoc scholion per errorem Ioanni philosopho attribuit.

³⁾ in quibus Eliam et Davidem fuisse aut qui illos secuti sunt, ex similitudinibus infra notatis conici licet, quamquam scholiorum Eliae codice Par. 1942 servatorum consensus cum hoc commentario dispici non potest, quia Anonymus in explicando quaestioribus reconditoribus abstinet.

⁴⁾ Laur. 72,1 f. 125^v τὰ γὰρ πράγματα ἐξ ὅλης καὶ εἰδους εἰσίν, ὡς ἐν ταῖς Πέντε φωναῖς ἐμάθομεν . . . εἰς ποιὸν δὲ μέρος ἀναφέρεται, ἐν τοῖς προτελείοις τῶν Ἀναλυτικῶν μαθησμάτων . . . τὸ πρῶτον πολλαχῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐμάθομεν.

οιςίσιν τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ γυμνεῖν ἔστιν? Λοιποτέλους, τίς ἡ εἰς τὸ παρόντα προσήσις. τίς ἡ τρόπος ὁ διδασκαλικός, τίς ὁ χαρακτήρ, καὶ ὑπὸ ποτὸν μέρος καὶ μόριον τῆς φιλοσοφίας ἀνάγεται.¹⁾

§. 124τ ἐπιγέγραπται (τὸ βιβλίον) Περὶ ἐρμηνείας ὡς ἐρμηνεύον τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα πρὸς δέξις εἰσι, εἰτὲ ἀλλικῆς εἰτὲ διεύθυντος. ὅπερ ὑδεγία τῶν ἀλίων ἐπιτελεῖνται ἔχει ὑπο- σμένως. ἔτι Περὶ ἐρμηνείας ἐπιγέγραπται, τοῦτο ἔστι περὶ τοῦ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος διαχρήσιος καὶ ἐρμηνεύσιος λόγου· τὸν γάρ ἵπποντας λόγον ἐρμηνεῖν πρέπει ὡς ἐρμη- νεύοντα τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς καὶ προερχόμενον ἀπὸ τῶν γνωστικῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ ἐρμηνεύοντα αὐτάς, τῆς γάρ ἡμετέρας ψυχῆς διετὰς ἔχοντας δυνάμεις, γνωστικάς καὶ ζωτι- κάς· γνωστικά μὲν εἰσι νοῦς διάνοια δέξια φαντασία καὶ αἴσθησις· κατὰ ταῦτας γάρ γνώ- σκομεν καὶ νοοῦμεν καὶ ἀποφανόμεθα [καὶ γνωστομεν]. ζωτικά δέ εἰσιν αἱ ὀρεκτικαὶ κα- λούμεναι. Κούριτις προσάρτεις θυμὸς ἐπιθυμία· διαρρέει δὲ οὐδέτερος προσάρτεις. καθὼς ἡ, μὲν ἐπὶ ἀγαθοῦ λαρβάνεται ἡ δὲ προσάρτεις ἐπὶ τῶν ἐπαμφοτερείζοντων, οὗτον δὲ μὲν τὸ θεῖον [ἥτις μὲν] βούλεσθαι φαμεν, προαιρεῖσθαι δὲ οὐδέποτε, εἰπερ κυριολεκτεῖν θέλομεν καὶ μὴ καταγρητικῶς τὰς λέξεις προφέρουμεν (cf. Amm. p. 142, 17). κατὰ γοῦν τὰς γνωστικάς δυ- νάμεις ἡ λογικὴ ψυχὴ ἡ καθ' ἔαυτὴν ἐνεργεῖ καὶ ζητεῖ καὶ πρὸς ἔαυτὴν ἀποτείνεται καὶ ποτὲ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον τὸν καὶ ὄριτικὸν (ὄριστον cod.). ὃς διαιρεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦ- δος, οὐαὶ διακριτικός καὶ δεκτικός ὣν ταύτης. ἡ δὲ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος διὰ συλλογισμῶν ἀποδείκνυται, *(οἷον)* ὅτι ὁ θεὸς ἀγαθός, ὅτι τόδε λευκόν ἔστι, ὅτι τόδε τρέψανον, ὅτι

οὐκ ἔστιν οὐδὲν οὐρέσσον ἡ φίλος σαφῆς (Eur. Or. 1155),

ὅτι ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος, *ὅτι*

Θεῖοί δέ τε πάντα ισασιν [cf. Amm. p. 2, 20].

Ἐν οὖν εἶδος τῶν πέντε κατὰ τοὺς Περιπατητικοὺς εἰδῶν τοῦ καθόλου λόγου ὁ ἀποφαντικὸς καὶ διαιρῶν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος ὡς διακριτικός καὶ δεκτικός ὣν ταύτης, οἷον ἄν- θρωπος ἔστιν — ἀνθρωπός οὐκ ἔστιν. ἡ δὲ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος διὰ τῶν συλλογισμῶν ἀποδείκνυται, ἐν οἷς συντελοῦσιν αἱ προτάσεις, περὶ ὣν διαλαμβάνειν νῦν ὥσπερ ἀναβαθμῖτες γρηγορεῖνος μετὰ τὴν παραδοθεῖσαν ἐν *Κατηγορίαις* περὶ ὄρου ἥτοι περὶ ἀπλῶν φωνῶν θεωρεῖσαν.

Ἔγει δὲ ὁ ἀποφαντικὸς λόγος, ὃς ἔστι καθ' ὃν ἀποφανόμεθα περὶ τοῦ θεοῦ οὐδουόν τῶν πραγμάτων, μέρη μὲν ὄνομα καὶ ἥημα, ἡ τὴν πᾶσαν Ισχὺν ἐν τοῖς τοῦ λόγου μέρεσιν ἔχει. τὰ γάρ λοιπά μέρη, τοὺς ἱδρούς τάξιν σκοπήσων (*ταξιλόποιον?*) ἐπέγραψεν ὕσπερ ἐν τοῖχῳ ἡ τάξιν πίτταις καὶ ἥλιων καὶ στυγείων (*Ι. στυπεῖν*) ὕσπερ ἐν πίτται (cf. Amm. p. 12, 25). εἰδὲ δὲ ἔγει τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν κατάρχασιν, ἡπειραν καὶ ἀποφάσιες λέγεται, ὡς ἀποφανόμενά τι περὶ ἡ κατακέληται καὶ διακέληται οὕτως. ποιοῦσι δὲ τὰ ὄριτικά ᾗματα ἥτοι τὰ ἐνεργητικά καὶ παθητικά τὸν ἀποφαντικὸν λόγον, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ — Σωκράτης κάθηται. τὰ δὲ εὐκτικά καὶ τὰ προστακτικά οὔτε ἀληθεύονται, τὰ δὲ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ με- τογεῖ ποτὲ μὲν ὑπόκεινται ποτὲ δὲ κατιγραφοῦνται. οὐτοὶ τὸ περιπατεῖν θεούσιν ἔστι καὶ τὸ βαδίζειν περιπατεῖν ἔστι, καὶ ὁ τύπτων ἀνθρωπός ἔστι καὶ ὁ ἀνθρωπός τύπτων. ἀπαρέμφατα δὲ εἴρηται. *(ὅτι)* οὐτε γράφοντος οὐτε ἀριθμούσος οὐτε πρόσωπα ἐμπάσιονται (cf. Amm. p. 50, 15). ἐπει τὸν περὶ προτάσεων ἀληθῶν ἡ ψεῦδων ὁ σκοπός, ἡ δὲ πρότασις λόγος ἔστι, καὶ περὶ λόγου τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται. ὁ δὲ λόγος διτός ἔστιν, ὁ τε δημιουργικός καὶ ὁ καθ' ἥμας. καὶ περὶ μὲν τοῦ δημιουργικοῦ οὐδεὶς ἥμιν λόγος, καλῶς τοις φιλοσόφοις εἰρημένου, τι μὲν ἔστι τὸ θεῖον οὐκ ίσμεν, τι δὲ οὐκ ἔστιν ἐπιστάμεθα· ἔτι ἀποφάσεως γάρ καὶ οὐκ ἐκ κατά- φάσεως τὰ τοῦ θεοῦ γνώσκομεν (cf. Amm. in Cat. p. 36, 25). ὁ δὲ καθ' ἥμας λόγος ὑπο- διαιρεῖται εἰς τε τὸν ἐνδιάμετον καὶ εἰς τὸν προφορικόν (cf. Amm. in Cat. p. 57, 23). καὶ ὁ

¹⁾ eadem capita in Eliae et Davidis commentariis Porphyrii Isagoges (Cramer Anecd. Par. p. 427 Brand. p. 17^a4) traduntur, nisi quod Anonymus τίς ὁ χαρακτήρ addidit.

²⁾ cf. Ammon. in De interpr. p. 5, 1, in Porph. Isag. p. 11, 16, quocum congruit David in Porph. Isag. (cod. Hamilt. 382 f. 32r).

γένει ἐρωτησίας τὴν εὑρεσιν, τῶν ἐνθουγγάτων ἐκληρώσατο· ἔστι γάρ ἐννοια ἀνθεποπέντε, καὶ ἡ ἥμιν προσγίνεται τὸ τί χρὴ λέγειν ἢ τί χρὴ πράττειν. κατὰ γάρ αὐτὸν βουλευόμεθα καὶ λογιζόμεθα καὶ λογικοὶ λογόμεθα, καὶ σιωπῶμεν καὶ καθεύδωμεν. ὁ δὲ προφορικὸς τῶν λέξεων· ἔστι γάρ δῆλωσις ἐννοίας ἀνθρώπου διὰ φωνῆς ἐνάρθρου, καὶ ποιμεῖται διὰ τέχνας, γραμματικῇ καὶ ῥητορικῇ, γραμματικῇ μὲν ἐν τῷ μήτε σολοκείῳ μήτε βαρβαρίᾳ, ῥητορικῇ δὲ ἐν τῷ εὐρύθμιῳ προέρχεσθαι. ἡ τούνυν, ὡς εἴπομεν, καὶ ἔστιν ἡ ἡμετέρᾳ ψυχῇ ἐνεργεῖ καὶ ζητεῖ ἡ πρὸς ἕπερν ἀποτελεῖται τὸν συμβαλλόμενον πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς δρέσσου, καὶ ὀρεγομένη ἡ πράγματος ἐφίεται ἡ λόγου. καὶ εἰ μὲν λόγου, ποιεῖ (λόγον ποιεῖς Br.) τὸν ἐρωτηματικὸν καὶ τὸν πυσματικόν, οἵτινες οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλων εἰ μὴ τῇ ἀποκρίσει, καθὸ τῷ μὲν ἐρωτηματικῷ ταχεῖα ἐπεται ἡ ἀποκρίσις, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ (III p. 181 Kock)

οὐγ̄ ὁ τρόφιμος σου πρὸς θεῶν, Ὁνήσιμε (Ονήσιμος Br.),

ό νῦν ἔχων Ἀθρότονον τὴν ψάλτριαν

ἔγημεν ἔναγγος;

πρὸς ὁ ταχεῖα ἡ ἀπάντησις

πάνυ μὲν οὖν.

ἐν γάρ τῃ ἀποκρίσει τοῦ ἐρωτηματικοῦ οὐ μόνον τοῖς συμβολικοῖς (συμβουλευτικοῖς Laur.) ἐπιρρήμασι δυνάμεθα χρῆσθαι, οἵτον τῷ ναὶ καὶ τῷ οὐ, ἀλλὰ καὶ τῇ καταγένεσι καὶ ἀναγένεσι τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ πυσματικοῦ μεγάλη καὶ τελεία γίνεται ἡ ἀπόδοσις, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ (cf. Amm. p. 2,15)

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;

πρὸς ὁ ἀπόκρισις διὰ πλειστῶν καλεῖται ἀρρηγηματική. τούτῳ οὖν διαφέρει πάσης ἐρωτήσεως ἡτι τῇ μὲν ἐρωτήσει ταχεῖα ἐπεται ἡ ἀπάντησις. τῇ δὲ πεύσι τροποίς φησὶ γάρ (Hom. i 30) Πλιθθεν με φέρων ἀνεμος Κικύνεσσι πέλασσεν.

εἰ δὲ πράγματος ἐρῇ ἡ ἡμετέρᾳ ψυχῇ, ἡ μόνου αὐτοῦ ἐφίεται ἡ τῶν ἀπὸ αὐτοῦ. καὶ εἰ μὲν αὐτοῦ, γίνεται ὁ υλητικός, οἶνος (cf. Amm. p. 2,11)

ῷ μάκαρ Ἀτρεΐδῃ

καὶ (Hom. p. 184)

δεῦρο ἄγ' *⟨ιών⟩*, πολύθαιν *⟨οὐδουσεῦ*.

ἐν γάρ τῃ ἐπιμυρεῖν τούτῳ αὐτὸν τὸ πρέστωπον καλεῖ, ὅπερ ἔστιν ἐνταῦθα τὸ πρᾶγμα. ἐν δὲ τῷ (εἰ δὲ τῶν;) ἀπὸ αὐτοῦ ἡ μείζονος δέεται προσώπου ἡ ἐλάττονος. καὶ εἰ μὲν μείζονος, γίνεται ὁ εὐκτικός (cf. Amm. p. 2,17)

αἱ γὰρ Ζεῦς τε πάτερ καὶ Ἀθηναί καὶ Ἀπολλον,

εἰ δὲ ἑλάττονος, γίνεται ὁ προστακτικός· τοῖς γὰρ γείροσιν ὡς ἐπὶ τῷ πλεῖστον προστάσσομεν· καὶ γὰρ ὁ λέγων (cf. Amm. p. 2,18)

βάσκ *⟨θι*, *⟨ιρι*

τῆς Ἱριδος οὐ δεῖται ἀλλὰ τῶν ἀπὸ αὐτῆς γενησομένων.

Καλοῦσι δὲ οἱ μὲν Στωϊκοὶ τὸν ἀποχαντικὸν ἀξιωμα τὸν δὲ υλητικὸν προσαγορευτικὸν τὸν δὲ εὐκτικὸν ἀράτικον, καὶ προστιθέσαι τούτοις ἀλλα εἰδῆ, διαπορητικὸν (διαπορηματικὸν Laur. ὄψειςι, ἥτοι ἀπομονώσιν καὶ κατορθωτικόν. ὑποθετικὸν ἐνθετικὸν ὀργηγηματικὸν ὅμοιον ἀξιώματι. διαπορητικόν, ὃ ἔστι ἐρώτησις αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, ὡς τὸ (cf. Amm. p. 3,4)

Δᾶσος προσῆλθε· τί ποτε ἀγγελῶν ἄρα;

καὶ (Hom. ε 465)

ῷ μοι ἐγώ, τί πάθω;

διμοτικὸν δὲ ὡς τὸ (cf. Amm. p. 2,30)

ἴστω νῦν τόδε γαῖα

καὶ (Hom. A 234)

καὶ μὰ τόδε σκῆπτρον

καὶ (Hom. υ 339)

οὐ μὰ Ζῆν *⟨Ἄγλας*,

ὑποθετικὸν δὲ ὡς τὸ Ὂποκείσθω ἡ γῆ σημείου λόγον ἔχουσα πρὸς τὸν ἥλιον⁹ καὶ [Δημοσθένης] “εἰ τοίνυν ὁ Φιλιππος ταῦτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν τὸ πολεμεῖν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτα ἐπιτειχίσματα” καὶ τὰ ἔτῆς (Demosth. in Phil. A 41), ἐκθετικὸν (δὲ) ὡς (τὸ add.

Br.) τὴν ἔκθεσίν φασιν οἱ γεωργέτραι (Eucl. I p. 32 Carm.), θεωρητικὸν οὐ τοῦ τοῦ αἰδ. Laur.) καλός μοι ὁ πάππος, ω μῆτερ” (Xen. Inst. C. I, 3,2), ἀφηγηματικὸν δὲ ὡς τὸ “Πιάθεν με φέρων ἄνεμος Κινόνεσσι πέλασσεν, ὅμοιον ἀξιώματι (cf. Amm. p. 2,34)

ώς ώραιίστεται ἡ τύχη εἰς τοὺς βίους

καὶ ἄγαθὸν τὸ τιμῆν τοὺς γονεῖς καὶ σέβειν τοὺς νόμους” (cf. Amm. in Cat. p. 15,21). ὅμοιον δὲ ἀξιώματι εἴρηται καὶ οὐκ ἀξιώμα, διότι τὸ ἀξιώμα πάντως ἀληθές ἐστιν, οἷον τὰ τῷ αὐτῷ ἵστανται ἀλλήλοις ἵστανται (Eucl. I p. 26 Carm.), τὸ δὲ ὅμοιον ἀξιώματι οὐ πάντως ἀληθές κτλ.

f. 125r τρία δὲ δηλοῖ τὸ τῆς ἑρμηνείας ὄνομα, τὴν κεκαλλωπισμένην ἐπαγγελίαν (l. ἀπαγγ.), ὡς ἡ τῶν ῥιζόρων, καὶ τὴν ἀκαλλωπιστον, ἥτις ἡ τὴν γνωστικὴν ἡμῶν διάθεσιν ἑρμηνεύει διὰ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ἡ τὴν ζωτικὴν διὰ τῶν ἀλλων δ' λόγων. καὶ ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον κατὰ τὸ δεύτερον σημαντικον, ἥτοι (Εἴτι Laur.) κατὰ τὴν ἀκαλλωπιστον φράσιν· ἡ γάρ πραγματελα φιλόσοφος ἀμάρτιον καὶ διαλεκτικὴ οὖσα οὐ προσποείται τὴν κεκαλλωπισμένην φράσιν. δύο (μάρνος Br. Laur.; cf. Amm. p. 65,31) γάρ, φράσιν ὁ Θεόφραστος, τοῦ λόγου σχέσεις ἔχοντος, τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροστάς τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα, τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροστάς ποιηταὶ καὶ ἡγεμόνες διώνουσι τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα φύλακες. ἐπιγέγραπται οὖν Περὶ ἑρμηνείας ὡς ἑρμηνεῦον (ἑρμηνεύων Br. Laur.) τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα ποίας δέξῃς εἰσίν εἴτε ἀληθοῦς εἴτε ψευδοῦς.

Περὶ τοῦ γνησίου Ἀνδρόνικος ὁ Πρόδιος ἀμφιβάλλει μόνος ὁ λεγόμενος ἐνδέκατος διάδοχος τῆς Ἀριστοτελεῖς διατριβῆς· ἐπειδὴ γάρ ὁ Ἀριστοτελῆς ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ φράσιν διέτι τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ φράσῃ παθημάτων ἐστὶ σύμβολα κτλ. (cf. Amm. p. 5,28 sq. El. p. 24 a 20 Br. p. 25 b 43 Br.).

“Αλλως τε φαντεῖται τὸ παρὸν σύγγραμμα γνήσιον” Αριστοτελεῖς ἀπὸ τοῦ μεμνῆσθαι αὐτοῦ ἐν ταῖς γνησίαις αὐτοῦ βιβλίοις· ἐν γάρ τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείᾳ φράσιν διέτι ταῦτα μὲν ὡς ἐν τῇ ἔξι ὑποειρέμενον καὶ κατηγορούμενον πραγματεῖται λέγειν εἴρηται¹⁾. καὶ διέτι εἰ μὴ ἦν τὸ προκείμενον βιβλίον, συλλογισμὸς οὐκ ἐγίνετο, συλλογισμὸν δὲ μὴ ὄντος οὐδὲ ἀπόδειξις ἦν, ἀποδεῖξεν δὲ μὴ οὖσης τὸ τὸ διακρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλόσοφίας τὸ ἀληθεῖς ἀπὸ τοῦ φεύδους ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθόν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν Αριστοτελεῖς πανταχόθεν δείκνυται ἀπό τε (τε om. Laur.) τοῦ χρακτήρος τῆς λέξεως (f. 125v) ἱσχνοῦ συγχάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἄλλας πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν διέτι “τοῦτο μὲν ἕπετερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἴρηται οὕτω τακτέον” (p. 19 b 30)²⁾ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γίνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ἀπ' αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας, καὶ ἀπὸ τοῦ γεγράψθαι ἐτέροις κατὰ ζῆλον Αριστοτελεῖς διώνυμα συγγράμματα καὶ φέρεσθαι ἐν αὐτοῖς ἀντὶ μὲν τῶν Κατηγοριῶν τὸ Περὶ λέξεως, ἀντὶ δὲ τοῦ Περὶ ἑρμηνείας τὸ Περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

f. 127r (ad Arist. p. 16 a 21) “Οτι δὲ οὐδὲ σημαίνουσι τὰ μέρη τοῦ ὄντος γωρισθέντα (ὧς add. Par. 1917) πρὸς τὸ ὄλον δείκνυσιν ἐκ περιουσίας (οὐ add. Par.) Αριστοτελῆς λαβὼν ὄνομά τι (τι om. Par.) σύνθετον, οἷον τὸ (οὐ Laur.) Κάλλιππος, οὐ σημαίνει ὄνομα (οὐ—ὄνομα om. Par.) ἀστρονόμου τινός. ὡς καὶ περὶ τῆς ἀνωτάτω σφράγεων ἔγραψεν cf. Brandl. p. 102 not.”

Codice PARISINO 2064 [Catal. II p. 438 H. Omont II p. 186] membranaceo saeculo XI scripto,²⁾ eodem quo f. 36v—87v Stephani in librum De interpr. commentarius [cf. vol. XVIII, 3] uno servatus est, f. 1—35v Olympiodorus (?)

¹⁾ hoc testimonium fictum est. libri De interpr. in ceteris Aristotelis scriptis nusquam mentionem fieri, docet Bonitzii Ind. p. 102a.

²⁾ codex docente Carolo Kalbfleisch, qui commentarium ea qua solet cura ac diligentia descriptis, optime exaratus est, praeterquam quod accentus et spiritus saepe omissi, saepius falso positi sunt. iota mutuum tum adscriptum tum neglectum est. ceterum

alius in eundem Aristotelis librum commentarius continetur, qui titulo anteposito 'ΕΞΙΤΗΣΙΣ οὐς τὸ Ηερὶ ἔργηντας Ἀριστοτέλους καὶ εἰς τὰ γ' σχήματα incipit οὐκ ὄντων δὲ κατ' ἀλήθειαν καὶ φῆσιν τὸ οὐκ ἀνθρωπος μὴ εἶναι ὄντα. quae pertinent ad Aristotelis p. 16^a-30, desinit in lemmatis φυνέοις καὶ ὅτι ἀληθῆς ἀληθεῖς οὐδὲ ἐνδέχεται ἐναντίων εἶναι (p. 24^b-6) interpretatione ἴστεον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης τὴν ἀπόφασιν βούλεται ἀντικεῖσθαι μᾶλλον ἥπερ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτὸν ἐπόμενοι αὐτῷ ἄχρι Συριανοῦ. πρῶτος δὲ Συριανὸς ὁ φιλόσοφος ἀντεῖπεν καὶ ἀποδείκνυσι ψεῦδος ὃν. appareat genuino titulo eum exordio commentarii deperdito eum qui nunc legitur titulum a scriba ex ingenio additum esse. itaque nostrum est ex ipso commentario originem eius atque dignitatem elicere. terminus igitur, post quem ille ortus esse videatur, ex cognatione Ammonii, quae in quavis interpretatione conspicua est, facile potest statui. neque vero multo post Ammonium commentarii auctorem floruisse inde colligitur, quod is praeter illum etiam vetustiorum commentatorum libros in usum vertisse videtur. quamquam quae extremis commentarii verbis de Syriano tradit, conici potest ex Ammonii libro (p. 253, 12) hausta esse. idem cadit in Iamblichum f. 17^v laudatum: ταῦτη τὴν ἀποφάσιν ἐπειώσαντο πολλοὶ καὶ πρῶτος ὁ θεῖος Ἰάμβλιχος· εἰδέναι γάρ δεῖ ὅτι ἔστιν τὸ γινώσκον καὶ τὸ γινωσκόμενον καὶ ἡ γνῶσις· διὸ γάρ μέσης τῆς γνώσεως γινώσκει ὁ γινώσκων. ὁ τοινύν γινώσκων ἡ κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν γινωσκομένην (1. τὴν τοῦ γινωσκομένου) φύσιν αὐτὸ οἶδεν ἡ κειρόνως ἡ ἰσοτίμως· οἷον ὁ ἀνθρωπος τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ σώματι ὡς κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἐπίσταται, δταν καθόλου αὐτὸ λαμβάνη καὶ νοῇ αὐτὸ οὐχ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ ὡς ὑπεξῆρημένον καὶ ἔχον οἰκείαν φύσιν, ἰσοτίμως δέ, δταν ἔσωτὴν ἡ ψυχὴ γινώσκοι καὶ πρὸς ἔσωτὴν ἐπιστρέψοιτο, κειρόνως δὲ ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν γινώσκομεν τὰ θεῖα· οὐ γάρ οἷον τέ ἐσμεν ὡς ἔχει φύσεως οὗτως αὐτὰ γνῶναι. οὗτως οὖν ἔστιν εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν θείων, δτι γινώσκουσι τὰ πράγματα κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν καὶ ὥσπερ τὰ σώματα ἀσωμάτως γινώσκουσι καὶ τὰ ἐν γράμμῳ ἄγράνως. haec fortasse ex Amm. p. 135, 14 sq. fluxerunt. sed Alexander et Porphyrius ita ab scriptore laudantur, ut illorum libros ipsos inspexisse pudandus sit. argumento sunt duo loci. prior legitur f. 23^v τὰ δὲ δύο οὐ (Arist. p. 19^b-24) ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀντιτρέψει ὁ λόγος· οὐ γάρ ὡς αἱ ἐκ μεταθέσεως ὀνταλογοῦσι ταῖς στερητικαῖς, οὗτως καὶ αἱ ἀπλαῖ ἔξουσιν πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως. ἡ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος, ὥσπερ ἐνταῦθι εἴρηται, οὗτως ἐξηγεῖται τὸ χωρίον, ὁ δὲ Πορφύριος οὗτως ἐξηγεῖται· τοῦτο, φῆσιν, βούλεται εἰπεῖν δτι ὥσπερ αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλαῖς παραβούλημεναι οὐ λέγονται ἀπλῶς προτάσσεις, ἀλλὰ τὸ δλον τοῦτο στερητικαὶ προτάσσεις, οὗτως καὶ *(αἱ)* ἐκ μεταθέσεως οὐ λέγονται ἀπλῶς προτάσσεις, ἀλλὰ μετά τινος προσθήκης ἐκ μεταθέσεως προτάσσεις. εἰ μὲν οὖν μὴ ἐπήγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης δτι οὗτως ταῦτα τέτακται ἐνταῦθα, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς, χώραν εἴχεν αὕτη ἡ ἐξή-

in primis foliis ordo perturbatus est, qui ut restituatur quartum folium ante tertium, sextum ante quintum transponi oportet.

γησις. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἀναλογικοῖς εἰρηται, οὗτῳ κακοτάνθα ἐξηγεῖται, βελτίων ἀν εἴη ἡ τούτου ἐξήγησις, quibuscum si contuleris quae Ammonius p. 167,15—168,6 affert, intelleges etiam illum, auctoribus non appellatis, Alexandri interpretationem comprobasse, respuisse Porphyrii. alter locus invenitur f. 26^v οἷον ἄνθρωπος ἵσως ἐστὶ καὶ ἡών καὶ δίπουν καὶ ἡμερον (Arist. p. 20^b 16). πότε τὰ πολλὰ ἀνθ' ἐνδής παραλαμβάνονται νῦν διδάσκει, καὶ φησιν δὲ μία φύσις ἀποτελεῖται ἐκ τῶν πολλῶν τούτων, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ προκείμενον ῥῆσθν ὁ μὲν Ἀλέξανδρος φησι τὸν Ἀριστοτέλην ἀνθ' ὄρισμοῦ παραλαβεῖν, βουλόμενον μὴ ἀκριβοληγεῖται, διό. φησίν, καὶ τὸ ἵσως προστέμεικεν, ὁ δὲ Πορφύριος οὐ φησιν ἀλλ' ὅτι ὡς ἔτυχε παρέλαβεν. θηλοῖ δέ, φησίν, τὸ (τῷν eod.) ἐκάστω προσκείσθαι τὸν καὶ σύνδεσμον, ὅπερ ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν οὐ γίνεται· συνεχεῖς γάρ δεῖ εἶναι τοὺς ὄρισμούς, ἀλλ' οὐ διεξευγμένους. in haec quoque quaestione Ammonium Alexandri auctoritatem secutum esse, Porphyrii sententia prorsus neglecta, cognoscitur ex Amm. p. 197,32 sq. haec fieri non potest ut scriptorem ex Ammonio collegisse opinemur. accedit quod fidei christianaee nusquam invenitur ullum vestigium: iam confiteberis non multo post Ammonii aetatem illum floruisse. Olympiodorum¹⁾ autem si non ipsum at eius discipulum quandam scholas magistri calamo excipientem scriptorem fuisse ut coniciam, mirabili quadam et dieendi rationis et cogitandi cognitione, quae inter hunc commentarium et Olympiodori Categoriarum interpretationem dispicitur. singulas exponendi similitudines digerere longum est; nunc satis habeo paukos locos mirum in modum congruentes eundemque stilum argentes afferre.

Olymp. in Cat.

cod. Mut. 69 f. 29^r

καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ὀνόματα καλεῖ πᾶσαν λέξιν, ὡς σὺν θεῷ μαθησόμεθα.

cod. Mut. 69 f. 40^v

ὅδοι τοίνυν οὐσῶν ἀντιθέσεων, καθόλου καὶ μερικοῦ, οὐσίας καὶ συμβεβηκότος, οὐδὲ ἀπασι γίνονται συμπλοκαί, ὃν αἱ μὲν δύο ἀσυστατοί εἰσιν, αἱ τὰ ἐναντία εἰσάγουσαι . . αἱ δὲ τέσσαρες συνίστανται.

Anon. in librum De interpr.

cod. Paris. 2064 f. 1^v

ἔστιν δὲ εἰπεῖν πρὸς τοῦτο ὅτι πολλαχῶς τὸ ὄνομα λέγεται· καὶ γὰρ πᾶσα φωνὴ σημαντικὴ ὄνομα λέγεται, ὥσπερ μικρὸν ὄστερον αὐτὸς ἔρει.

cod. Paris. 2064 f. 8^v

τεττάρων οὖν τούτων ὄντων γίνονται συζυγίαι οὖτις, ὃν δύο εὑρίσκονται ἀνυπόστατοι, ὡς πολλάκις²⁾ ἐμάθομεν· τὰ γάρ ἐναντία εἰσάγουσιν· αἱ λοιπαὶ οὖν τέσσαρες γίνονται τοῦτον τὸν τρόπον.

¹⁾ Olympiodoro in animo fuisse librum De interpr. commentario illustrare, ex commentario in Categorias scripto (cod. Mut. 69 f. 29^r) cognoscitur: καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ὀνόματα καλεῖ πᾶσαν λέξιν, ὡς σὺν θεῷ μαθησόμεθα.

²⁾ hoc referendum est non solum ad Categoriarum commentarium (cod. Mut. 69 f. 40^v 100^r) sed etiam ad commentarium Isagoges deperditum, in quo ubi fuerit locus de hac re exponendi intellegitur ex Ammonii in Isag. comm. p. 95,19 99,10,

cod. Mut. 69 f. 12^v

τὸ δὲ χρήσιμον τῶν συγγραμμάτων ζητοῦμεν, ὅτι δοκεῖ τὸ σύγγραμμα πρὸς κακοῦ ἐπινενοῆσθαι, ὡς ἐπὶ τῶν Σοφιστικῶν ἐλέγχων· νομίζεται γάρ τοῦτο τὸ βιβλίον βλαπτικὸν ὑπάρχειν, διότι κανόνας τινὰς ἔκει παραδίδωσι, δι’ ὧν δυνησόμεθα ἀπαντᾶν. ὅλῃ γημεῖς φαμεν ὅτι παραδίδοται ταῦτα οὐχ ἵνα ἀπατῶμεν, ἀλλ’ ἵνα μὴ ἀπατώμεθα, καὶ οὐχ ἵνα ποιῶμεν, ὅλῃ ἵνα μὴ πάθωμεν, ὥσπερ καὶ τοῖς ιατροῖς τὰ δηλητήρια οὐ πρὸς χρῆσιν ἀλλὰ πρὸς φυγὴν παραδίδοται.

cod. Mut. 69 f. 2^v

διαιρετικῇ τινι μεθόδῳ ὑποβάλλωμεν τὸν λόγον, δεικνύντες ἀναγκαῖα εἰναι πρὸς ζητήσιν ταῦτα μόνα τὰ δέκα, ἐκεῖνο ἐν νῷ ἔχοντες τὸ τοῦ θείου Πλάτωνος ἀπόφθεμα τὸ λέγον ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχήσεται φυγόν (Sophist. p. 235 C).

cod. Paris. 2064 f. 9^v

ἐποίησεν γάρ βιβλίον ὅλον πρὸς τοὺς σοφιστικοὺς ἐλέγχους, οὐχ ἵνα μάθωμεν αὐτούς, ἀλλ’ ἵνα ἔχωμεν ἀλεξιφάρμακα καὶ εἰδείημέν πως ἐκκλίνειν.

cod. Paris. 2064 f. 24^r

λέγει γάρ ὅτι πλείους τούτων οὐκ ἐγχωρεῖ γενέσθαι ἀντιφάσεις (Arist. p. 20^a1). καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ ἐλήφθη ἐκ διαιρέσεως τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον, ηὗδε δὲ ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν οὕτων τέ ἔστιν λαθεῖν, ὡς καὶ ὁ θειότατος Ηλέας εἶπεν ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχήσεται ἐκφυγεῖν.

Elias

EX ELIAE COMMENTARIO DERIVATA SCHOLIA¹⁾ CODICE PARIS. 1942 (A) EXHIBENTUR, EADEMQUE PAUCIS OMISSIS INVENIUNTUR IN CODICE MON. 222 (M). HACE NOTIS ΣΥΓΓΡΑΦΙΩΝ ήΛΙΟΥ VEL ΣΥΓΓΡΑΦΩΝ ORNATA SUNT. ALIAE ADNOTATIONES AUT NOTIS ΣΤΗΜΕΙΩΣΩΝ VEL ΛΗΘΕΩΝ ΛΑΧΡΙΔΩΝ INSTRUCTAE AUT SIGNIS VACUAE SCHOLIASTAE INGENIUM APERTE PRODUNT. TAMEN ETIAM IN HIS ESSE, QUAES EX COMMENTARIO SIVE ELIAE SIVE ALIO FLUXERINT, INDE APPARET, QUOD SCHOLION SIGNO VACUUM CUM CODICE VIND. 10 CONGRUIT. NOS NUNC SATIS HABEMUS ELIAE SCHOLIA APPONERE, QUAES ET SCHOLIASTAE SOCORDIA ET SERIBARUM OSCITANTIA ITA MUTILATA ATQUE CORRUPTA SUNT, UT SAEPE DIFFICILE SIT SENSUM ELICERE. DE FIDE EORUM IUDICII FERENDI ANSA NON PRAEBETUR, EUM NEQUE CUM ELIAE IN ISAGOPEN ET CATEGORIAS COMMENTARIIS NEQUE CUM INTERPRETATIONIBUS CODICE PARIS. 2064 SERVATIS ULLA APPAREAT NECESSITUDO.

f. 171^v post Amm. p. 86, 10 (ΣΥΓΓΡΑΦΑ ήΛΙΟΥ).²⁾ οὐ δεῖ οἰεσθαι τὸν Ἀριστοτέλην αἰνιτεσθαι νῦν τοὺς (τοῖς A) ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις παραδεδομένους τῷ τρόπους τῶν σο-

¹⁾ ex codice Paris. 1942 a G. Schmitthenner descripta, cum codice Mon. 222 a me collata sunt.

²⁾ hoc scholion om. M.

φισιμάτων, σ' ρὸν παρὰ τὴν ἡξῆν ζ' ὃς παρὰ τὴν διάνοιαν καὶ διὰ τὰ ἴεποντα εἰς τούτους προστεθῆναι τὸ καὶ ὅσα ἀλλὰ τοιωτά (p. 17^a B), ἐπειδὴ ἀλλοι εἰσὶν οἱ ἀπηριθμημένοι γῦν τρόποι ἐν τῷ ὄρισμῷ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τὸν ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἔλεγχοις εἰσὶ γάρ ἔκει οἱ μὲν παρὰ τὴν λέξιν, οὗτοι παρὰ τὴν ὄμωνυμάν παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν παρὰ τὴν σύνθεσιν παρὰ τὴν διαιρεσιν παρὰ τὴν προσῳδίαν παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, οἱ δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἀπὸ τοῦ πῆ καὶ ἀπλῶς ἀπὸ τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἀπὸ τοῦ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον λαμβάνειν ἀπὸ τοῦ πλειόνα ἥπα ἐρωτᾶν.

f. 177^r ad Amm. p. 102,19 (in marg. σχόλιον!).¹⁾ Εἰδέναι δεῖ διτὶ δ' ὅντων τῶν προσδιορισμῶν ἐξ καὶ δέκα γένονται αἱ πᾶσαι συμπλοκαί. ἐπειδὴ δὲ οἱ διαι τρεῖς, μή τὰς πᾶσας συμβαίνει γένεσθαι συμπλοκάς, ὃν ις ἀναγκαῖαι καὶ ις ἐνδεχόμεναι καὶ ις ἀδύνατοι. ἐπεὶ δὲ αἱ ἡμίσεις καταφάσεις καὶ αἱ ἡμίσεις ἀποφάσεις, ἀνά η̄ ἐφ' ἑκάστης Ὁλης (ἐξ ἑκάστου Ὁλη cod.) καταφάσεις καὶ ἀνά η̄ ἀποφάσεις (καταφάσεων et ἀποφάσεων cod.). ἐπεὶ δὲ ἀντιφάσουσι πρὸς ἀλλήλας, αἱ η̄ φεύδονται αἱ δὲ η̄ ἀληθεύσουσιν, εἴτε καταφάσεις εἰεν εἴτε ἀποφάσεις. καὶ σκόπει ἐν τῷ προκειμένῳ διαγράμματι καὶ εὐρήσεις ἐπὶ ἑκάστης Ὁλης η̄ προτάσεις ἀληθεύεις καὶ η̄ φεύδεται.

f. 179^r post Amm. p. 109,10 (in marg. σχόλιον ἡλίου). Ἀριστοτέλει ἀκολουθητέον ἐν ταῖς μεθόδοις μόναις, οὐκέ ἐν τοῖς παραδείγμασιν· οὔτος γάρ τῆς (τὴν Λ) ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου παράδειγμα λέγει ἐκ γ' προσκατηγορουμένου, καὶ ληπτέον δὲ (καὶ λ. δὲ om. M) βελτιον τοὺς δρους. καὶ ὡς κατὰ τὸν κατηγορούμενον προσδιωρισθέντας αἱ ἀποφάσεις οὐκ ἀντιφάσουσι ἀλλὰ συμφέδονται μὲν ἐπὶ τοῦ πᾶν συναλληθεύουσι δὲ ἐπὶ τοῦ τίς.

f. 189^r ad Amm. p. 140,1 (in marg. σχόλιον ἡλίου Α: σχόλιον M). πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως· εἰ πάσης ἀντιφάσεως τὸ μὲν ἀληθεύει τὸ δὲ (πρῶτον — δὲ om. Λ) φεύδεται, καὶ τῆς καθ' ἔκαστα ἀντιφάσεως καὶ διὰ τὸ λῆμα ἐφ' ὃν ἀληθεύει, ἐκεῖνα πάντας ἐκβήσεται καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖα, ἐφ' ὃν δὲ φεύδεται, ἐκεῖνα πάντας οὐκ ἐκβήσεται καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατα· τῶν ὅντων ἀρά (ἀρά ὅντων M) τὰ μὲν ἀναγκαῖα τὰ δὲ ἀδύνατα. β' ἀπὸ τῆς ἡμετέρας προγνώσεως (γνώσεως M), εἰ τῶν προλεγόντων ἔσεσθαι τι η̄ μὴ ὁ μὲν ἀληθεύει δὲ φεύδεται καὶ διὰ τὸ λῆμα πάλιν ὠιστρένων η̄ ἔσται η̄ σὸν ἔσται καὶ πολλῷ μᾶλλον τὰ μὲν ἀναγκαῖα ἔσται τὰ δὲ ἀδύνατα. (f. 190^r σχόλιον ἡλίου iter. A) γ' ἀπὸ τῆς ἐκβήσεως τῶν πραγμάτων· ἂν νῦν ἐκβάνει προλέγοντες ἐκβήσεσθαι ἀληθεύομεν [ἢ προεκβήσεσθαι λέγοντες ἀληθεύομεν, πάντως ἐκβάνει, ἢ νῦν ἐκβάνει], πάντως ἐκβαίνει καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον. καὶ οὐ τὸ ἐν ἀρχῇ ἡγήσατο ὁ Ἀριστοτέλης λαβάν (λαβεῖν M) νῦν τὰς καθ' ἔκαστα ἀντιφατικότας ἐπὶ ἐνδεχομένης Ὁλης καὶ μέλλοντος χρόνου. πρῶτον γάρ εἰ μὴ τοῦτο (δὲ illd. A) λαβώμεν τὸ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως, παραβαίνεται τὸ μὴ διαιρεῖν τὸ ἀληθές καὶ τὸ φεύδος, δεύτερον καὶ εἰ (εἰ καὶ M) παραβαῖνῃ τὸ ἀξιώματα, οὐδὲν ὡφελοῦσι τὰ ἐνδεχόμενα· εἰ μὲν γάρ οὐδὲ ἀληθεύει, πάντα ἀναγκαῖα γίνεται, εἰ δὲ οὐδὲ φεύδεται, πάντα ἀδύνατα. δὲ δὲ ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον, ἔτις δείκνυστι ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὰ εἰρημένα τρία ἐπιγειρήματα ἀναιρεῖ. καὶ ἡμεῖς δὲ νῦν λογικῶς ἀνέλαμψεν τὸ πᾶν ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι· εἰ γάρ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεται, τὸ αὐτὸ τὸ λέγειν πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι ἀρά ἀναγκαῖον η̄ ἐνδεχόμενον; εἰ μὲν γάρ τὸ δεύτερον, ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον, εἰ δὲ τὸ πρῶτον, πῶς οὐκ ὄμογωμονεῖτε· δοξάζουσι γάρ τινες τὸ ἀντικείμενον, ὅτι ἔστι τινὰ ἐφ' ἥμιν, τὸ δὲ ἀναγκαῖον ἀπαραιτητον.

f. 196^r ad Amm. p. 159, 29 (in marg. σχόλιον). θτι γ' μόρια ἔχούστης τῆς ἐκ γ' προσκατηγορουμένου προτάσεως ἐκάστω τὸ οὖ συνταττόμενον διάφορα ποιεῖ προτάσεων εἰδη· τῷ μὲν γάρ ὑποκειμένῳ ὡρισμένην (η̄) δόριστον, τῷ δὲ κατηγορουμένῳ ἀπλῆν η̄ ἐκ μεταθέσεως, τῷ δὲ προσκατηγορουμένῳ κατάφασιν η̄ ἀπόφασιν. θτι ἐπὶ τῶν ἀπροσδιόριστων οὐ τῷ κατηγορουμένῳ συντακτέον τὴν οὐ ἄρησιν ἀλλὰ τῷ προσκατηγορουμένῳ, εἰ τελείτερον τὸ προσκατηγορουμένον τελειοῦν τὴν πρότασιν καὶ ἐξ αὐτοῦ λέγεσθαι ποιοῦν, εἰ τιθησιν η̄ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν ἀλλ' οὐκ ἀναιρεῖ, ὅπερ ἔστι καταφάσεως. η̄ ταύτης ἀπόφασις (κατάφασις A) η̄ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι. ἀπόφασις (κατάφασις A) δὲ ἀποφάσεως (καταφάσεως A) οὐκ ἔστι.

¹⁾ hoc scholion om. M.

f. 206v ad Amm. p. 191,5 (in mrg. σχόλιον ἡλίου). ἡ μετάθεσις τριγχῶς· ἡ κατὰ τὸ ώριμένον καὶ ἀδριστον. καὶ τοῦτο τριγχῶς· ἡ τοῦ ὑποκειμένου οἰον ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἡ τοῦ κατηγορούμενου ἔστιν ἄνθρωπος λευκός? ἔστιν ἄνθρωπος οὐ λευκός, ἡ ἀμφοτέρων ἔστιν ἄνθρωπος λευκός? ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος οὐ λευκός? ἡ κατὰ τὸ ὑποκειμένον καὶ κατηγορούμενον ἡ μετάθεσις, ὡς ἐν ταῖς ἀντιστροφαῖς, οἰον ὅνδεις ἄνθρωπος λίθος ἔστι? καὶ ὅνδεις λίθος ἄνθρωπος ἔστιν (καὶ οὐδεῖς — ἔστιν οι. Μ.). ἡ κατὰ τὸ α' καὶ β' τῆς τάξεως τῶν ὄντων καὶ τῶν ῥημάτων, οἷον ἔστιν ἄνθρωπος λευκός καὶ ἔστι λευκός ἄνθρωπος? (ἔστι λ. ἄνθρ. καὶ ἔστι ἄνθρ. λ. Μ.). καὶ ἔστι αὕτη ἡ μετάθεσις μόνη οὐ ποιεῖ ἀναρρήσιον εἰδούς εἰδόν λ. προτάσεως ἡ ὄντων λευκάτων, καὶ ἡρακλέων, καὶ ἡρακλέων, οὐ ποιεῖ διαφορὰν εἰδούς προτάσεως, ἡ ἑτέρα δὲ τοῦ ἔστι λευκός ἄνθρωπος, ὡς ἐδείχθην ἐν τῇ θεωρίᾳ, διὰ τῆς προσθήκης τῶν προσδιορισμῶν. πῶς μετατιθέμενα τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥήματα τὸ αὐτὸν σημαίνει, εἰ (εἰ οι. Λ) ἐ μὲν λέγων τὸν ἄνθρωπον ζῶντον λογικὸν οὐκ ἀδολεσχεῖ, ὁ δὲ λέγων λογικὸν ζῶντον ἀδολεσχεῖ;

f. 208r ad Amm. p. 196,5 (in mrg. σχόλιον). ὅστι ἐάν μὲν ἄμφω οἱ ὄροι ὃ τε ὑποκειμένος καὶ ὁ κατηγορούμενος ἀπλοὶ ὡς τῷ σημανιομένῳ τῇ δὲ φωνῇ ἡ ἀπλοὶ ἡ ποικίλοι ἡ ὁ μὲν ἀπλοῦς ὁ δὲ ποικίλος, μία ἡ πρότασις. ἐάν δὲ τῷ σημανιομένῳ ποικίλοι ὡσιν, εἴτε ἀμφότεροι εἴτε ὁ ἑτέρος, καὶ τοῦτο διγῶς, τῇ δὲ φωνῇ ἡ ἀπλοῖ ἡ ποικίλοι ἡ ἀναμιξί ὁ μὲν ἀπλοῦς τῇ φωνῇ ὁ δὲ ποικίλος, καὶ τοῦτο διγῶς, οὐ μία ἡ πρότασις. tum idem scholion iteratur, sed ad extrema additur ὡστε ὡς ἂν ἔχωσιν αἱ φωναί, οὐδὲν τὸ διάφορον, πλὴν τὸ τῆς σημασίας ζητεῖ· νομίζεται γάρ καὶ δοκεῖ μία εἶναι μὴ οὖσα (hoc scholion οι. Μ.).

f. 215r ad Amm. p. 218, 25 (sine nota) idem scholion legitur, quod in Vind. 10 f. 251v invenitur: τὰς παρὰ (περὶ Β) τὸ (τῶν ΑΜ: τῷ Β) ώριμένον καὶ ἀδριστον τῶν ὄρων διαφορὰς ἢ' ἐπὶ τὰς τέσσαρας διαφορὰς τὰς ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου λαβών — γίνονται ἀντιθέσεις μή — τὰς μή ἀντιθέσεις εἰς τὸ τριττὸν τοῦ χρόνου τοῦ κατηγορούμενου ἡ τοῦ τρίτου προσκατηγορούμενον παρωχημένον ἐνεστῶτα μέλλοντα πάλιν λαβών — γίνονται ἀντιθέσεις ρυδ' — τὰς ρυδ' ἀντιθέσεις ἐπὶ τῷ τριττῷ τριττῷ τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸν ὑποκειμένον. ητοι τὴν τριττὴν ψήλην, ἐνδεχομένην ἀναγκαῖαν ἀδύνατον — γίνονται υλίδ' ἀντιθέσεις — τὰς υλίδ' ἀντιθέσεις ἐπὶ τοὺς τρεῖς τρόπους, ἐνδεχόμενον ἀναγκαῖον (ἀν. ἐνδ. Μ) ἀδύνατον, λαβών ἐνρήσεις ἀντιθέσεις ασφ'. καὶ προτάσεις δὲ πᾶσαι αἱ μετὰ τρόπου βθφρβ', αἱ δὲ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου ἀντιθέσεις ερ', προτάσεις ρυδ', αἱ ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου ἀντιθέσεις ρυδ', προτάσεις (πρότοι Λ) σπη', ὑμοῦ πᾶσαι αἱ ἀντιθέσεις τῶν προτάσεων χριβ', προτάσεις γριδ'.

Ex Philopono et Elia nescio an etiam eorum scholiorum origo repetenda sit, quae codicibus Marciano 257 et Laurentiano 72,5 continentur.

Scholia
Marciani 257

MARCIANI 257 chartacei saeculo XII scripti [Zanetti p. 127] seholiorum pauca specimina tradidit Waitz Org. p. 38. quorum exordium (Πρὸ τῆς κατὰ λέξιν ἐξηγήσεως τοῦ Περὶ ἐρμηνείας βιβλίου ζητήσωμεν τὰ ἔξι ταῦτα κερδάτια) cum prooemiosis Philoponi et Eliae concinit, quorum uterque sex capita interpretationibus dicit praemitti oportere (vide Philop. in Cat. p. 9^ο7, in Anal. p. 141^b28 Br., El. p. 27^b24 Br.). cetera scholia¹⁾ non praebeant ansam huius cognationis persequendae. propria esse videtur explicatio vocis ἐρμηνεία, cum dieitur ἐπιγέραπται τὸ παρὸν βιβλίον Περὶ

¹⁾ ad Arist. p. 20^b26 (p. 42 Waitz) legendum esse conicio οὐκ ἔστιν ἡ πρὸς τὰ πολλὰ ταῦτα ἀπόκρισις μία, ἐπει οὐδὲ ἐρώτησις οὐ γάρ δύνανται συμφῦναι (συμβῆναι cod.) εἰς ἀλληλα. περὶ ὧν εἰρηται ἐν τοῖς Τοπικοῖς· ἐν γάρ τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις (οὐ) διδάσκει περὶ τούτων.

έρμηνείσας ὡς περὶ μόνου τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τοῦ ἐρμηνεύοντος καὶ ἔκμαιεύοντος τὸ κεκρυμμένον¹⁾ νόγμα τῆς ψυχῆς.

LAURENTIANUS 72,5 [vide praefationem Porph. Isag. p. XXIII] f. 50r—67v Aristotelis librum De interpr. exhibet, qui f. 50r—66r²⁾ variis est ornatus scholiis, paucis mentioneque indignis inter versus insertis, uberrimis appietis in marginibus. haec discedunt in tria genera temporibus distincta. ex antiquis scholiis saeculo XI vel XII exaratis pauca cum Ammonio ita concinunt, ut ex ipso illius commentario derivata esse videantur, plurima ex commentario posteriore fluxerunt. eius auctorem facile posse indagare mihi videbar scholiis ad Isagogen et Categorias subsidio adscitis. illa enim unde originem ceperint si memoriam repetiveris (cf. Porph. Isag. p. XXIII et Amm. in Cat. p. XVI), conicias Philopono aut Eliae haec scholia deberi. sed hanc opinionem firmioribus fuleire fundamentis me nequire confiteor. nam inter haec scholia et ea, quae codice Vind. 10 aut Paris. 1942 propagata sunt, consensus non apparuit, nisi quoad origo omnibus scholiis communis valet. altera manu scholia saeculo XIII adiuneta sunt. quae qui addidit interdum priora ita amplificavit, ut tenorem in exponendo servaret, sapientis priorum interpretationum ratione non habita suo arbitrio scholia apposuit. quo factum est, ut expositionem priore manu adiecatam iisdem verbis usus iteraret. atque etiam quia sive varios commentarios sive collectanea scholia in usum vertit, interdum ita dormitavit, ut ipse eandem interpretationem bis adscriberet. de fontibus hoc potest statui Ammonii commentarium scholiastae praesto non fuisse. tertia scholia saeculo XIV nullo ordine addita disquisitione indigna sunt. nunc ex iis, quae I. Tschiedel descripsit, pauca specimina apponam.

f. 52r (ad Arist. p. 17a1) man. ant. συλλογισμὸν ἐλέγχει δὲ Ἀριστοτέλης τὸν ἀποδεικνύντα φυσικὸν ὅργανον εἶναι τὸν λόγον, ὃς ἐστὶ τοιοῦτος· δὲ λόγος ὅργανον ἐστὶ τῆς φυγητικῆς δυνάμεως ἐν ἡμῖν φύσει οὕτης· πᾶν δὲ ὅργανον φυσικῆς δυνάμεως καὶ αὐτὸς φύσει· δὲ λόγος ἄρα φύσει. φησὶν οὖν δὲ Ἀριστοτέλης μὴ εἶναι αὐτὸν ὅργανον τῆς φωνητικῆς δυνάμεως ἀλλὰ ἀποτέλεσμα τῆς διανοητικῆς ψυχῆς χρήματος ὅλη μὲν τῇ ἐν ἡμῖν φωνητικῇ δυνάμει ὄργανον, γλώττη καὶ ὑπερόψια καὶ ὕδοντος καὶ χειλεστοῦ, διὸ ὁ λόγος ἀποτελεῖται. ἀποτέλεσμα οὖν ὃν θέσει ἐστὶ καὶ οὐ φύσει· εἰ γάρ τὰ μέρη αὐτοῦ, δύναματά τε καὶ ὥρματα, θέσει εἰσίν, καὶ αὐτὸς δηλονότι δὲ ἐκ τούτων συγκείμενος θέσει ἐστὶ καὶ οὐ φύσει (cf. Amm. p. 62,21 25,5).

f. 53v Τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλὰ ὅτι καθόλου (p. 17v11). man. ant. τουτέστιν δὲ πᾶς προσδιορισμὸς οὐκ αὐτὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἰδούς τοῦ καθόλου φύσιν, οἷον τοῦ ἀνθρώπου· τὸ γάρ εἰδος ἐν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἐστὶ καὶ τῆς ἀπειρίας τῶν

¹⁾ κεκρυμμένον correxi ex κεκρυμμένον (cf. Mich. Eph. Paris. 1917 f. 17v). quod Waitz coniecit κεκρυμμένον, sensum prorsus pervertit neque in Pseudo-Magentini verbis ullum habet subsidium. is enim dicit (f. 11v) τὸ οὖν εἰδος τοῦ ἀποφαντικοῦ ἐρμηνείαν καλεῖ ἀντὶ τοῦ τοῦτο ἐρμηνεύειν τὰ νόηματα τῆς ἡμετέρας ψυχῆς. Ιστέον δὲ ὅτι ἐρμηνεία καλεῖται καὶ ἡ λογογραφικὴ ἀπόδειξις καὶ ἡ κεκρυμμένη φράσις, περὶ ὣν οὐδεὶς αὐτῷ λόγος.

²⁾ f. 66v scholiis vacat, quae f. 67r leguntur iam ad Analytica pertinent.

ἀτόμων διὰ τοῦτο περὶ ληπτικὸν καὶ ἐνοποιόν· περὶ δὲ ἑνὸς πᾶς ἀν ἔχοι χώραν λέγεσθαι τὸ πᾶς; οὐκ ἀντὸν τὸ καθόλου σημαίνει τὸ πᾶς, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτο δὲ ἔστι ἀλλ᾽ ὅτι κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ εἰδὸς ἀτόμων καταφάσκεσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀποφαινόμεθα (cf. Amm. p. 101,3).

f. 55r Εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκόν (p. 18a39) man. ant. τὸ λῆμμα τὸ τετραμέρες· τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἐπεται ἡ ὑπαρξία τῶν πραγμάτων καὶ τῇ ψεύδει ἡ ἀνυπαρξία τῶν πραγμάτων, καὶ ἔμπαλιν τῇ ὑπάρξει ἡ ἀληθεία καὶ τῇ ἀνυπαρξίᾳ τὸ ψεῦδος, εἰ καὶ μὴ ὄμοιώς, ἀλλὰ τὰ μὲν πράγματα ὡς αἴτια οἱ δὲ λόγοι ὡς σημεῖα. man. rec. περgit καὶ ἔτι σαφέστερον· τῶν πραγμάτων προτατομένων ἀνάγκη τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους ἀληθεῖς εἶναι· <οὐ> γάρ τῇ λόγων ἀληθείᾳ εὐθὺς ἀκολουθεῖ τὰ πράγματα, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὑπάρξιν ἀληθεῖς ἡ ψεύδεις εἰσιν οἱ λόγοι· ὅντος γάρ λευκοῦ ἀνάγκη τὴν λέγουσαν κατάφασιν ἀληθῆ εἶναι.

f. 59v Οὗτον δὲ ἄνθρωπος ἴσως (p. 20b16) man. ant. τὸ ἴσως εἰρηται ἡ ὡς ἀδήλου ὄντος, εἰ κατὸν οὐσίαν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίπουν καὶ ἥμερον, ἡ τὸ ἐπίσης δηλοῖ νῦν. man. rec. συμβαίνει ποτὲ ἐν δηλούσθαι ἐκ τῶν πολλῶν, ὅταν ὁτι συμπληρωτικά ἐνός, ὡς ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν ἔχει· ἐν γάρ σημαίνεται ἐκ τοῦ ἄνθρωπος ζῷον λογικὸν θυητόν. διὸ καὶ μία γίνεται πρότασις ἑνὸς κατὸν αὐτῶν κατηγορούμενου· οὐ γάρ πολλαὶ ἀλλὰ μία κατάφασις ἡ βαδίζει ζῷον λογικὸν θυητόν; εἰ δὲ τὰ πολλὰ μὴ γίνοιτο ἐν, οὐ μία κατάφασις ἡ ἀπόφασις τυγχάνουσι ἀλλὰ πολλαῖ. ὁ γάρ λέγων ἔστιν ἄνθρωπος λευκὸς βαδίζει? (lege βαδίζων) οὐ μίαν ἀλλὰ πολλὰς ἀντιθέσεις ποιει. ὁ δὲ φιλόσοφος μὴ ἀκριβῶς τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἄνθρωπου θεὶς προσενήκεν τὸ ἴσως τῷ ἄνθρωπον δίπουν ἡ ἥμερον εἶναι φύσει· οὐ γάρ ἵδιος οὖντος ὁ λόγος τοῦ ἄνθρωπου καὶ δρνέοις ὑπάρχων.

f. 60r Οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις (p. 20b25) man. ant. ἐρώτησις διαλεκτική· ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἡ οὐ; πρὸς ἣν ἔστιν ἀποκρίνασθαι τὸ ναὶ ἡ τὸ οὐ (Amm. p. 199, 20. 21). ἐρώτησις πυσματική, εἰ τὸ ὑπάρχειν ἐθέλομεν μαθεῖν, οἷον τίς καλῆ; ἡ τί ἔστιν ἄνθρωπος; πρὸς ἣν τὸ μὲν εἶναι (lege ναι) καὶ οὐ χώραν οὐκ ἔχει, λέξεως δὲ ἄλλης, ἐνίστε δὲ καὶ λόγου πλεονος δεῖ τῷ ἐρωτωμάφ (Amm. p. 200,5).

f. 60r Σκυτεὺς ἀγαθός (p. 20b36). man. rec. δὲ γάρ ἀγαθὸς ἄνθρωπος οὐ πάνυ καὶ σκυτεὺς ἀγαθὸς ἔστι. man. ant. διορίζεται διὰ τούτων πότε καὶ τὰ ἴδια λέγομενα καὶ ἀμα λέγεται καὶ πότε τὰ ἀμα λεγόμενα καὶ ἴδια λέγεται, πότε δὲ οὐ. καὶ πρότερον δεκάνυσιν ὅτι οὐ πάντως τὰ ἴδια κατηγορούμενα καὶ ἀμα λέγεται· εἰ γάρ τοῦτο, τρία ἀποτα ἔψεται· ψεύδεσθαι, ἀδολεσχεῖν, ἀδιανόητα λέγειν. ψεύδεσθαι μὲν ἐπὶ γάρ τούτου ἀμφω ἀληθὲς ἴδια λέγειν, καὶ διὰ σκυτεὺς καὶ διὰ ἀγαθός, τὸ δὲ συμπεπλεγμένον ψεῦδος, διὰ Σίμων σκυτεὺς ἀγαθός, ἀδολεσχεῖν δέ, εἰ τὸ αὐτὸν πολλάκις ἴδια κατηγορούμενον καὶ ἀμα λέγοιτο, οἷον Σωκράτης ἄνθρωπος λευκὸς λευκός. ἀδιανόητα δέ, εἰ τὰ μερικὰ τῶν καθόλου προτάξομεν καὶ εἰπομεν (lege προτάξωμεν καὶ εἰπωμεν) τὸν Σωκράτην διὰ τὸ ἄνθρωπον εἶναι ζῷον ἄνθρωπον. τοῦτο γάρ μάταιον καὶ ἀδιανόητον· τοῖς γάρ μερικοῖς ἐπεται τὰ καθόλου. τῶν δὴ κατηγορούμενων κατὰ τινῶν ὑποκειμένων, ἀ ἐκάλεσεν ἐφ' οἰς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, τὰ μὲν κανὸν αὐτὸν κατηγορεῖται τῶν οἰκείων ὑποκειμένων τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός (cf. Amm. p. 206,23).

f. 61r Τούτων δὲ διωρισμένων (p. 21a34) man. ant. ἰστέον ὅτι ἐν τῷδε τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ διδάσκει ἡμᾶς τὸν τρόπον τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν κατὰ τοὺς διαφέροντας τρόπους προτάσεων (cf. Amm. p. 214,8). διαφέρει τρόπος ὅλης τοῦ (τὸ cod.) τὴν μὲν ὅλην νοεῖσθαι καὶ μὴ λέγεσθαι τὸν δὲ τρόπον λέγεσθαι, ὡς ἀναπνεῖ ὅλη Σωκράτης, ἀναγκαῖς ἀναπνεῖ· τοῦτο τρόπος. — δεῖ μὲν ἀληθὲς τὰ ἀντικείμενα μὴ διαιρεῖσθαι, οὐκ δεῖ δὲ ἀληθὲς τὰ μὴ ἀντικείμενα διαιρεῖσθαι· τί γάρ, εἰ ἀμφω κατὰ συμβεβηκός κατηγοροῖτο; man. rec. πρότερον οὐδὲν διδάσκει ποιῶ τρόπῳ ὑπάρχει τοῖς ὑποκειμένοις τὰ κατηγορούμενα, νῦν λέγει ὡς τὰ μὲν αὐτῶν ἀναγκαῖς ὑπάρχει, οὐδαμῶς χωρίζομενα τῶν ὑποκειμένων, τὰ δὲ ἀναγκαῖς μὴ ὑπάρχοντα ἡκιστα ἀληθῶς κατηγορηθῆσεται καταφατικῶς, τὰ δὲ δυνάμει έχει καὶ ἐνδέχεται ὑπάρξαι καὶ μὴ ὑπάρξαι. διαφέρει δὲ τὸ δυνατόν τοῦ ἐνδεχομένου μόνη σχέσει καὶ οὐ φύσει· μεταξὺ γάρ κείμενα τοῦ δεῖ

ὑπάρχοντος καὶ δεῖ μὴ ὑπάρχοντος πρὸς τὸ ἀναγκαῖον ὑπάρχον ἐνδέγεσθαι πρὸς δὲ τὸ ἀδύνατον δυνατόν φαμεν αὐτό· οἷόν τε γὰρ ὑπάρχειν καὶ μή· γωρίζεται γὰρ τοῦ ἀδυνάτου τῷ δυνατὸν εἶναι καὶ τοῦ ἀναγκαῖου τῷ ἐνδέγεσθαι μὴ εἶναι. διὸ δύο τρόπους θετέον τὸ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον καὶ ἔτερος δύο τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον.

AMBROSIANUS L. 93 sup. membr. saeculo X exaratus [vide Porph. Isag. praefationem p. XXIV] f. 60^v—79^v scholia in librum De interpr. eadem manu qua Aristotelis verba scripta exhibet. atque ea, quae f. 60^v—69^v leguntur, auctoris nomine carent, f. 70^v—79^v¹⁾ pauca sunt ex Ammonii commentario hausta eiusque nomine ornata. anonyma scholia magna ex parte ex scholiastae²⁾ ingenio profecta esse videntur, quaedam dubium non est quin ex nescio quo commentario fluxerint. hoc vel inde apparet, quod unum scholion (f. 67^r) eum adnotatione in Vind. 10 propagata notaque ἰωάννου ornata congruit. amplior consensus non invenitur neque Ammonii vestigia usquam apparent. tamen haec scholia Ammonio vetustiora esse aut eos, qui Ammonium percepérunt, reddere auctoris doctiores³⁾ nihil est quod opinemur. Ammonii scholia tam exigua sunt, ut de fide codicis statui non possit. nunc ex iis, quae A. Gericke descripsit, pauca specimina adiciam.

f. 61^r (ad Arist. p. 16^a26) ἐπακτροκέλης εἰδός πλοίου ληστρικοῦ μεταξὺ ἀκάτου καὶ κέλητος, ἀπερ εἰσίν καὶ αὐτὰ πλοῖα, καὶ Θουκυδίδης ἐις τὸν ἐπακτροκέλητα ἐμβιβάσας²⁾ (potius Αἰσχύλης; cf. Steph. p. 8,22).

f. 61^v (ad p. 16^b1) ὅτι τοὺς πλαγίους οὐ καλεῖ Ἀριστοτέλης ὄντα πλάγια ἀλλὰ πτῶσιν ὄντα πλαγία. μόνην δὲ τὴν ἐνθεῖαν ἀξιοῦ καλεῖν ὄνομα καὶ οὐ πτῶσιν· οἱ δὲ γραμματικοὶ τῇ τῶν Στωϊκῶν ὁδῷ ἐπόμενοι κοινῶς τὰς πέντε πτῶσεις καὶ δύνματα καλοῦσιν, οὐγ̄ ὄγκως δέ· — τοῦτο δὲ μέσου. — φησίν ὅτι αἱ πλάγιαι πτώσεις τὸν μὲν ὄρον τοῦ δύνματος ἐπινέχονται ὅλον, διαφέρουσι δὲ ὅτι μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἡ ἔσται οὐ ποιοῦσιν ἀπόθεσαν τελείαν· ὃ γὰρ εἰπὼν ‘Φιλωνός ἔστιν’ δεῖ πρὸς τὸ γενέσθαι τέλειον λόγον προσθίειν ταχὺν ἡ βιβλίον ἡ ἀργὸς ἡ ἴμπιτον ἡ ἄλλο τι, οἷον Φιλωνός ἔστιν (βιβλίον). τὸ δὲ ὄνομα, φησίν, δεῖ ποιεῖ λόγον μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἥν ἡ ἔσται, οἷον Φιλωνός ἔσται.

f. 62^r (ad p. 16^b24) αὐτὸν γάρ, φησίν, μόνον τὸ εἰνάτι οὐδέν ἔστι καθ' ἔστιν, παραλαμβανόμενον δὲ κατά τινας ἀλλων σύνθεσιν τινα προσδηλοῖ, ἥγινα σύνθεσιν ἄνευ τούτων ἐξ ὧν σύγκειται ἀδύνατόν ἔσται συνιδεῖν. ἐν γὰρ τῷ ‘Σωκράτης φιλόσοφος ἔστι’ τὸ ἔστι τὴν σύνθεσιν τωτῆν σημανεῖ τὴν ἐκ τοῦ Σωκράτης καὶ τοῦ φιλόσοφοῦ συγκειμένην. Ιστέον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι σύνθεσιν μὲν εἴωθε καλεῖν ὁ φιλόσοφος τὴν κατάφασιν, διαίρεσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν.

(ad p. 16^b26) εἰ μὲν εἰπετο τῇ ἐξ ἀργῆς ἀκολουθίᾳ, μετὰ τὸν περὶ δύνματος καὶ ῥήματος λόγον περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἡμελλεν διδάσκειν ἡμᾶς· νυνὶ δὲ ἔντεχνον τὴν

¹⁾ f. 70^v scholiis vacat, itemque f. 75, quod Aristotelis p. 22^b4 τοῖς—32 εἶναι exhibens posterius insertum est.

²⁾ vel potius scholiistarum, nam plures in his operam posuisse apparet ex interpretatione f. 65^v ad Arist. p. 18^a19 adiecta, quae incommodo interrumpitur adnotatione ad Arist. p. 18^a34 pertinente. unde cognoscitur aut alteram partem illius interpretationis postea esse additam aut hanc adnotationem postea interpositam.

³⁾ unum (f. 64^r), in quo Theophrastus laudatur, Ammonio plus afferre putaveris. sed id, quod Theophrasto tribuitur, tam vanum ac futile est, ut inconveniens esse videatur hoc testimonio illius splendorem obscurare.

διδασκαλίαν ποιήσασθαι βουληθεὶς περὶ λόγου πρῶτον διδάσκει ἡμᾶς. ἐπειδὴ γάρ ὁριζόμενος τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐν τοῖς ἔφεσης ὡς ἐν γένει τῷ λόγῳ εἰναι αὐτὰς ὀρείταται τὴν μὲν γάρ ἐρεῖ λόγον καταφατικὸν τὴν δὲ ἀπόφασιν λόγον ἀποφατικόν· πρῶτον εἰκότως περὶ λόγου διεικαρβάνει, ἵνα δυνηθῶμεν οὕτῳ συνεῖναι τὸν ὄρον τῆς καταφάσεως τε καὶ τῆς ἀποφάσεως· ἀγνοοῦντες γάρ ὃ τι ποτὲ ἐστὶ λόγος, πῶς ἂν ἡδυνήθημεν τὸν ἐκ λόγου συνιστάμενον (συστήμενον *eccl.*) ὄρον ὃ τι ποτὲ δηλοῖ συνιδεῖν.

(ad p. 16b32) διπλοῖς· οὐγά ἀπλῶς πᾶσι τοῖς συνιλέτοις ἀκούσομείσα, ἀλλὰ ἐν αἷς συνέφεροτα μὲν ἡ σύνθετος, ὅμως ἔμφασίς τις ἀμφιτέρων τῶν ἀποτελούντων τὴν σύνθετον διασύντεται, οἷον ὡς τὸ Κάλλιππος ἢ τὸ φιλονίον· ἐνταῦθα γάρ τὸ μὲν ἐν καὶ ὀλόκληρον ὁ οἶνος, τὸ δὲ ἑτέρου τοῦ φιλεῖν ἔμφασίς τις ἐστι. ἐν τούτοις δὲ φησιν, ὡς καὶ πρὸ βραχέως ἐλέγομεν, βούλεται μέν τι σημανένι τὸ μέρος, οὐ μέντοι σημανένι.

f. 62v (ad p. 17a1) ἐπειδὴ πάντες οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Ηὐθαγόραν τῶν φύσει ἐνεργεῖσιν φυσικὰ καὶ τὰ ὄργανα ἔλεγον, οἷον τῆς ὥρασεως φυσικῆς οὔσης καὶ τὸ ὄργανον ὃ γράμμεθα πρὸς τὴν ὥρασιν φυσικόν.

ὄργανον ἀντὶ τοῦ φύσει· τοῦ γάρ φιλοτέρου μάλιστα οἰκεῖος οὔτος ὁ λόγος ἀτε περὶ τὴν θήραν τοῦ ἀληθίου διετρίβοντος.

(ad p. 17a10) ἐπειδὴ πολλάκις τὸ μὲν ὄνομα δύναται προστυπούεσθαι οἷον ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ· ἐὰν γάρ εἴπων ὅτι βαδίζω, προσυπακούεται τὸ ἔγω, καὶ ὄμοιως ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου· τὸ δὲ ἥματα δόδυνατον ποτε προσυπακούσαι διὰ τὸ ἀπειρόνος εἶναι τὰς ἐνεργείας καὶ τὰς πάθεις, αἵτινες διὰ τῶν ὥρμάτων σημαίνονται· ἐὰν γάρ εἴπων ‘Σωκράτες’, τί ὦν τις προταπονήσειν πότερον ὅτι ψιλοσοφεῖ; ή, ὅτι διαλέγεται; ή, ὅτι βρεῖται; διὰ τοῦτο εἴπεν ὅτι δεῖ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἐκ ῥήματος συνεστάναι· τὸ δὲ ἡ πτώσεως, ἐπειδὴ τὰ παρὰ τὸν ἐνεστῶτα ῥήματα ἐν τοῖς ἀνωτέρῳ πτῶσεις ἔφη ῥήματος εἶναι ἀλλὰ οὐ ῥήματα.

(ad p. 17a15) ζητήσειν ἄν τις, ποιοὶ λόγοι εἰσὶν οὓς φησι πολλὰ ἀηδοῖν· εἰ γάρ εἰς μέν ἐστιν ὁ ἀπλούστατος λόγος οἷον ὡς τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ’, συνδέσμῳ δὲ εἰς οἷον ὁ τοιωτὸς ‘Σωκράτης καὶ Πλάτων διαλέγονται’, πολλοὶ δὲ οἱ τῷ συνδέσμῳ μὴ ἐνόμιμοι οἷον ὡς τὸ ‘Ἀγαμένων ἐπολέμησεν, Ἀγγίλεως ἡρίστευσεν, Μενέλαος ἐνίκησεν’, ποιοὶ δὲν ἄλλος εἴη λόγος ὁ πολλὰ διηλούν; καὶ φαμεν ὅτι περὶ τοῦ μίας οὐσίας πλείονας ἐνεργείας δηλοῦντός φησιν οἷον τοῦ τοιωτοῦ ‘Ἀγγίλεως ἐπολέμησεν καὶ ἡρίστευσεν καὶ ἐνίκησεν’.

f. 63r (ad p. 17a17) διὰ τοῦτο δὲ ὡς εἰ ἔλεγεν, φάσιν ἀπῆκην εἴπωμεν εἶναι τὸ τε ὄνομα καὶ τὸ ἥμα, ὅτι οὐ δυνάμεθα διὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἀποφαντικὸν λόγον ἢ ἐρωτῶντός τυνος ἀποκρίνασθαι ἢ μὴ ἐρωτῶντος, ἀλλὰ αὐτοπροσαιρέτω γνῶμῃ προσγράψειν· οὕτε γάρ ἀνὴ ἐρωτῶντός τυνος ‘τίς διεῖνα?’ εἴπωμεν ὅτι Σωκράτης, ἀποφαντικὸν λόγον ἀποκρινάμεθα· οὐδὲν γάρ οὕτε ἀληθές οὔτε ψεῦδος δηλοῖ αὐτὸν καὶ διὸ ὁ Σωκράτης· οὕτε ἐὰν αὐτὸν προελόμενοι εἴπωμεν ἐντυχόντες τινὶ ὅτι φιλοσοφεῖ, ἀληθές πω ἡ ψεῦδος εἰρήκαμεν, ὥστε οὐδὲ λόγον ἀποσαντικόν.

(ad p. 17a25) κατάφασις δὲ ἐστιν, ὡς εἰ ἔλεγεν, ἡ ἀπλουστάτη τὸ μίαν ἐνέργειαν μίας οὐσίας καταφάσκειν οἷον ὡς τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ’, ἀπόφασις ἡ μίαν ἐνέργειαν μίας οὐσίας ζωρίζουσα ὡς τὸ ‘Σωκράτης οὐ φιλοσοφεῖ’.

(ad p. 17a26) ἐπειδὴ δυνατόν, εἰ καὶ μὴ ἀληθῶς, ἀλλὰ οὖν καὶ περὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡς μὴ ὑπάρχοντος διαλέγεσθαι καὶ περὶ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ὡς ὑπάρχοντος, ἀπερ ἐστὶν ἀμφω φεύδη, καὶ μέντοι περὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡς ὑπάρχοντος καὶ περὶ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ὡς μὴ ὑπάρχοντος, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ ἐνεστῶτος χρόνου ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρεληλυθότος καὶ μέλλοντος· καὶ γάρ περὶ τοῦ ὑπάρχεντος ὡς μὴ ὑπάρχεντος δυνάμεθα διαλέγεσθαι, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐλέγομεν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡσαύτως· δηλον ὅτι πᾶν ὅπως ἄν τις καταφῆσῃ, καὶ ἀποφῆσαι δυνατόν, καὶ ἀνάπαλιν ὅπως ἄν τις ἀποφῆσῃ, καὶ καταφῆσαι δυνήσεται· ὥστε τοῦτο γε συνάγει· πάσῃ καταφάσει ἀντίκειται ἀπόφασις.

(ad p. 17a33) ἀντίφασις ἔστω, φράσι, αἵτη ἡ (ἐκ) τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ὄμοιγενῶν ὑπαρχουσῶν συνισταμένη. ὄμοιγενῶν δὲ εἴπον διὰ τὸ μὴ ἀληγον κατάφασιν λαβεῖν καὶ ἐτερογενῆ τὴν ἀπόφασιν. οὐκέτι γάρ οὕτως ἀντίφασις γίνεται, οἷον ἐὰν λέγω τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ—Πλάτων οὐ διαλέγεται; οὐκέτι γάρ τοῦτο ἀντίφασις.

(ad p. 17^a34) ταῦτην δὲ λέγω, φησί, ἀντιθέσουν κάθ' ἦν γίνεται ἡ ἀντίφασις, τὴν τὸ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὸν κατηγορούμενον ὄρον, κατὰ τοὺς αὐτούς, τοῦτ' ἔστι τοῦ ὑποκειμένου, κατα-φάσκουσαν ἡ ἀποφάσκουσαν· δεῖ γάρ ἐν ταῖς δύο προτάσεσι ταῖς ἀποτελούσαις τὴν ἀντίφασιν τοὺς δύο ὄρους εἶναι τοὺς αὐτούς, διαιρέσειν δὲ ἀλλήλων αὐτὰς τῇ τε ποιότητι, οἷον ἵν' ἡ μὲν ἡ κατάφασις ἡ δὲ ἀπόφασις, καὶ μέντοι τῇ ποστότητι, οἷον ἵν' ἡ μὲν ἡ καθόλου ἡ δὲ μερική· τεττάρων γάρ οὔτων ἀντιθέσεων, ὡς ἔξεστιν ίδεν (δεῖν εἰδ.) ἐπιβλέψαντε τῷ διαγράμματι, μηδὲν τῶν δύο καθόλου προτάσεων, τῆς τε πᾶς καὶ τῆς οὐδεὶς, ἃς ἐναντίας καλεῖ, ἔτερας δὲ τῶν δύο μερικῶν, τῆς τε τίς καὶ τῆς οὐ πᾶς, ἃς καὶ ὑπεναντίας καλεῖ, δύο δὲ τῶν ἀντι-φατικῶν ἀντικειμένων, τῆς τε πᾶς καὶ οὐ πᾶς καὶ τῆς τίς καὶ οὐδεὶς, αἱ μὲν δύο ἀντιθέσεις αἱ προρρήθεισαι ποιότητι μόνον ἀλλήλων διαιρέσουσιν, ὅτι ἡ μὲν καταφατική ἔστι τῶν προτά-σεων ἡ δὲ ἀποφατική, ποστότητι δέ εἰσιν αἱ αὐταὶ ἀμφω· αἱ μὲν καθόλου εἰσὶν αἱ δὲ μερικαί· αἱ δὲ ἀντιφατικῶν ἀντικείμεναι κατά τε τὸ ποιόν καὶ τὸ ποσόν, ὅπερ ἐξ^{*}, ἀλλήλων διενη-γόχασιν, διεν τοι παντελής ἡ διάστασις γίνεται.

(ad p. 17^a35) ἐπειδή πως ἔφη δεῖν ἐν ταῖς δύο προτάσεσι τὸν αὐτὸν ὄρον κατηγορεῖ-σθαι τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, φησίν ὅτι ἀλλ' ἵνα μὴ ὁμιλώμως μηδὲ συνωνύμως ἡ κατηγορία γίνοιτο· ὅρα γάρ πῶς ἐν τοῖς ὁμιλώμοις σορθισμῷ περιπίπομεν καὶ οὐ γίνεται ἀντίφασις, καί τοι δοκούντων τῶν ἀντῶν ὄρων ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσι παραλαμβάνεσθαι. λέγω γάρ ὅτι ὁ κύρων τετράπονυν ἔστι καὶ πάλιν οὐκ ἔστιν ὁ κύρων τετράπονυ, καὶ οὐ γίνεται ἀντίφασις· δύναται γάρ τὰ δύο ἀληθῆ εἶναι, ἡ δὲ ἀντίφασις διαιρεῖ τὸ ψεῦδος ἀεὶ καὶ τὸ ἀληθές. αὕτιον δὲ τούτου, ὅπερ ἔφην, ἡ ὁμιλωνυμία· καὶ ὁμοίως ἐπὶ τῶν συνωνύμων, οἷον ἐάν λέγωμεν ‘πᾶς ἀνθρωπός τινα ἀριθμὸν κατέχει — οὐ πᾶς ἀνθρωπός ἀριθμόν τινα κατέχει’· ταῦτα γάρ, ὡς ὀρᾶς, οὐ ποιεῖ ἀντίφασιν· δύναται γάρ συναληθεύειν.

f. 64r (ad p. 17b6) ὅταν δὲ ἀπροσδιόριστοι ὥστε αἱ προτάσεις, ὡς εἰ ἔλεγεν, καὶ μήτε τὸ πᾶς ἔχωσι προσκείμενον μήτε τὸ οὐδεὶς· ταῦτα γάρ ὁ Ἀριστοτέλης εἰωθε καλεῖν προσδιο-ρισμόν· οἷον ὡς τὸ ἀνθρωπός λευκός καὶ ἀνθρωπός οὐ λευκός, οὐκέτι, φησίν, αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐναντίαι εἰσιν, ἐνίστε μέντοι τὰ σημαντικόνενα ὥπ' αὐτῶν ἐναντία ἔστεν.

(p. 17b14) εἴωθεν δεῖ τὸ πᾶς καὶ τὸ οὐδεὶς καὶ ὅλως ὁ προσδιορισμὸς ἐπὶ τοῦ ὑποκει-μένου τάπτεσθαι ὄρου καὶ οὐκ ἐπὶ τοῦ κατηγορούμενου· τοῦτο οὖν καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα φησί ὅτι ψεῦδης ἡ ἀπόφασις γίνεται, ἐν ἣ τῷ κατηγορούμενῳ ὄρῳ πρόσκειται ὁ προσδιορισμός. ἀλλ' ὕδωρν τούτου τὴν αἰτίαν ἡμεῖς· εἴωθεν ὁ κατηγορούμενος ὄρος ὅπου μὲν περιηγητικά-τερος εἴναι τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐπὶ πλέον ἐντείνεσθαι τοὺς λέγαγιτον ἐπὶ τίνος ὅλης· ὅπου μὲν ψεῦδη, ποιεῖται τὸν πρότασιν. ἔνθα ὑπερπάτει ὁ κατηγορούμενος· ἐάν γάρ εἰπω-μεν ὅτι πᾶς ἀνθρωπός πᾶν ζῶν, ψεῦδομεθα· οὐ γάρ δή καὶ δὲ πεποιητος ἀνθρωπος. ὅπου^{*} (f. 64v) πρὸς τούτον φησίν ὁ Θεόφραστος ὅτι ἐπὶ τινῶν μὴν ὁ προσδιορισμὸς ἡ καὶ ἐπὶ τοῦ κατη-γορούμενου, ἡ ἀντίφασις συναληθεύεται, οἷον, φησίν, ἐάν λέγωμεν ‘Φαινότας ἔχει ἐπιστήμην — Φαινότας οὐκ ἔχει ἐπιστήμην’, δύναται εἶναι ἀμφοτέρα ἀληθῆ· ἐγχωρεῖ γάρ αὐτὸν εἰ τόχοι γραμματικὴν μὲν ἔχειν ἐπιστήμην, λατρικὴν δὲ μή· καὶ φαμεν ὅτι παραλογίζεται ἡμᾶς ὁ τούτο λέγων ἀλλον μὲν ἐπὶ τῆς καταφάσεως τὸν κατηγορούμενον λαμβάνων ἀλλον δὲ ἐπὶ τῆς ἀπο-φάσεως τῇ ὁμιλωνυμῇ τῆς ἐπιστήμης εἰς τὴν ἀπάτην προσχρώμενος· ἔφη γάρ αὐτὸς Ἀριστο-τέλης ὅτι δεῖ τοὺς δύο ὄρους ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἀποφάνσεις ταῖς ἀποτελούσαις ἀντίφασιν (τοὺς) αὐτοὺς εἶναι.

f. 65v (ad p. 18^a19) καθ' ὑπόθεσιν λέγει νῦν ὁ Ἀριστοτέλης, οἷον ὅτι εἰ τις ὑπόθεσιο τὸν ἀνθρωπὸν καὶ τὸν ἵππον ὁμιλώμως ἴματιον καλεῖσθαι καὶ εἰπῆ ἴματιον λευκόν ἔστιν, οὐκ εἰπεν μίαν κατάφασιν. συνάγει οὖν ὅτι τὰ ὁμιλώμων κάντε δύνατα κάντε ῥήματα μίαν κατά-φασιν ἡ ἀπόφασιν οὐ ποιεῖ.

(ad p. 18^a34) σκοπὸν ἔχει ὁ Ἀριστοτέλης διαλαβεῖν τοὺς ἀστρολόγους, οἵτινες εἰμαρμένην εἰναι δοξάζοντες καὶ ὅτι πάντα ἀναγκαῖς τῇ τῶν ἀστέρων φορᾷ ἀποτελεῖται ἀναυροῦσι τὸ ἐφ' ἡμῖν ἤγουν τὸ αὐτεξόδιον ἡμῶν, ὅτι ἀφ' ἡμῶν οὐδὲν ποιοῦμεν, εἰ μὴ ἀναγκαῖς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης ἀγάμεθα, οὓς δὲ Ἀριστοτέλης πάνυ ἀρίστως ἔξελέγει.

(ad p. 18^a19) εἰ μὲν γάρ διέλοιμεν ταῦτα καὶ εἰποιεν οὕτως ὅτι ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός καὶ πάλιν ἔστιν ἵππος λευκός, δύο γενήσονται ἀποφάνσεις καὶ οὐ μία, ὥστε καὶ ἡ

^{*}Comment. in Arist. IV 5. Ammon. in interpr.

πρώτη ἡ λέγουσα ἔστιν ἴματιον λευκόν οὐ μία ἔσται ἀλλὰ δύο, ἐπειδὴ τὸ ἴματιον ἄμφω ἑσήμαντε, τόν τε ἵππον καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἡ δὲ πολέμη ἔσται δηλωτική.

f. 67^v Vind. 10 f. 200, ubi lemma τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἀπόπει ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἔτερα (p. 18^b26), τοῦτο οἱ μὲν ἔξηγηται ως περὶ τῶν προρρηθέντων εἰρημένον ἐκδέχονται· δόξει δὲ ἂν μᾶλλον περὶ τῶν ἐπομένων λέγειν αὐτό· ἐν τούτοις γάρ κατασκευάζει ὅτι δέι (I. δεῖ) εἶναι τὴν τοῦ ὑπότεροῦ ἔτυχεν φύσιν ἐν τοῖς ἀνωτέρω (ἀνωτέροις V) ως ὁμοιογομένῳ ἀπόπει τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ προσγράμενος καίτοι δὲ (γε V) καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὰ ἐκ διαιρέσεως εἰλημμένα μαργεσάμενος πρὸς τε τὸ μῆδονασθαι ἄμφω εἶναι φεύδεται ἡ ἄμφω ἀληθεύεις, ὅμως πρὸς τοῦτο μόνον ἐπήγαγε τὸ συμπέρασμα (σύμπαν V) τὸ λέγον ἀψωρισμένως τὴν ἔτεραν ἀληθεύειν· καὶ γάρ τῷ (τὸ V) ὃντι οὐδὲ ἀντιλογίας δεῖται τὰ ἄλλα.

f. 68^r (ad p. 18^b30) τὸ ἐνδεχόμενον, ὅπερ δηλοῖ καὶ τὸ ὑπότερό ἔτυχεν, (τὸ μὲν ἐπίσης) τὸ δὲ ἐπὶ πλέον τὸ δὲ ἐπ' ἔλαττον. ἐπίσης μὲν ἐνδεχόμενον οἷον τὸ περιτυχεῖν τῷδε τῷ φίλῳ φίπερ εἰώθαμεν, ἐπὶ πλέον δὲ ως τὸ ἐνδέχεται πάντα ἄνθρωπον ἔξηκοντούτη γενόμενον πολιούσθιαι· τοῦτο γάρ ως ἐπὶ τὸ πολὺ οὕτω συμβαίνει· τὸ δὲ ἐπ' ἔλαττον ως τὸ ἐνδέχεται ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καύμασιν ὄνται· τοῦτο γάρ σπανίως συμβαίνει.

f. 71^r (ad p. 20^a31) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. ὁ λόγος οὐδὲ ἀν γένοιτο τέλειος, αἱ δὲ φωναὶ (p. 18^b5) || expl. δνόματος (v. 8).

f. 76^r (ad p. 22^b36) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. οὐκ ἐπ' αὐτῶν τούτων (p. 241,17) || 18 post λεγ. add. εἰπεν || 21 δυνατῶν || 23. 24 post προστιθ. add. εὐθύς || 26 expl. θερμάνειν.

f. 76^v (ad p. 23^a12) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. ὁ καὶ οὐ μάτην πρόσκειται, ἀλλ' ἵνα δεῖξῃ ὅτι τυχόν μὲν (p. 243, 32) || 33 post δύναμις add. ἡ κατ' ἐπιτηδειότητα ἐν τοῖς κινητοῖς || 35 ἐν τοῖς ἀκινήτοις, τοῦτο ἔστιν om. || 36 expl. θείοις.

(ad p. 23^a13) διχῶς γράφεσθαι φησιν ὁ φιλόσοφος Ἀμμώνιος τὸ χωρίον· ἡ γάρ ως πρόκειται νῦν ἡ δυνατὸν εἶναι· καὶ εἰ μὲν τὸ δεύτερον, αὐτόδειν ὁ λόγος ἔσται περὶ τοῦ (p. 244,8) || 9 τῆς—ἐπιτηδειότητα (10) om. || 10 μὲν om. || κατηγορούμενον post ἐνέργειαν coll. || 11 post ἀν add. καὶ || 11 ως—πᾶν (15) om. || 15. 16 εἰ—δυνατὸν] εἰ δὲ ἡ πρώτη χρητοῖ γραφή || 19 expl. εἶναι.

f. 77^r (ad p. 23^a27) νοθείαν καταψήφιζονται τινες τοῦ πέμπτου κεφαλαίου, ὣν ἔστιν Πορφύριος καὶ Ἀμμώνιος καὶ ἄλλοι.

Stephanus

STEPHANUM (Comm. in Arist. XVIII, 3 ed. M. Hayduck) non solum iis locis, quibus Ammonium laudat, sed in omnibus interpretationibus ab Ammonio pendere facile perspicitur, atque etiam quae de vetustioribus interpretibus Alexandro Porphyrio Iamblico tradit, non ex ipsorum libris hausisse iudicandus est, sed eidem Ammonio debere. unus Galenus,¹⁾ cuius definitiōnē nominis ab Ammoniana (p. 45,9) discrepantem Stephanus reicit (p. 12,1), apud Ammonium non occurrit. itaque neque ad Aristotelis verba illustranda, ut recte monet M. Hayduck, neque ad nostram veterum commentatorum scientiam augendam Stephani commentarius multum valet. ac si forte quid supplementi ad Ammonium emendandum inde exspectes, vereor ne spes te fallat, quoniam Stephani liber uno codice Parisino 2064, antiquo illo quidem sed vitiis scatente, continetur.

Psellus

MICHAELIS PSELLI²⁾ paraphrasis libri Aristotelici in lucem prodiit editore Aldo³⁾ 1503 f. M 1^r—O 6^r sub titulo Μιχαήλου Ψελλοῦ παρά-

¹⁾ Galeinus etiam in Arabum memoria inter commentatores libri De interpr. locum habet (A. Müller *Die griech. Phil. in der arab. Überl.* p. 14).

²⁾ de Magentino Psellum laudante cf. p. XXXVI.

³⁾ de codice Parisino 1843, qui f. 67r—89v Pselli paraphrasin exhibet, cf. p. XLVIII.

φρασις είς τὸ Περὶ ἑρμηνείας incipiens Πρὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐκδέσεως τῶν προτάσεων τῶν τε καταφατικῶν καὶ τῶν ἀποφατικῶν τῶν τε καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος δέον δρίσασθαι τὰς ἀπλᾶς φωνάς. in interpretando Aristotelis induit personam¹⁾) ac subscriptione adiecta hoe de se facit iudicium οὗτῳ μὲν οὖν ἔγῳ ἐν τῷ λογίῳ τούτῳ θεάτρῳ τοῦ Ἀριστοτέλους πρόσωπον ἔμαυτῷ περιθέμενος τὸν ἐκείνου περὶ τῶν ἀποφαντικῶν λόγων ἐξωργησάμην ὑπομνηματισμόν, εὐστήγως μὲν παντάπατιν οὐκ ἂν εἴποιμι. ἐπιβολώτατον δὲ καὶ γενναιότατον. Λίστας δὲ καὶ ἄλλοι προστεθήσονται τῇ ἐμῇ ἐπικρίσει καὶ κάλλιστα ἀριστοτελῆσαιεν. Ωστὸν γοῦν αὐτὸς ἐγενόησα προσκείμενα τῇ δεινότητι τοῦ ἀνδρός, οὐδὲν ἀπεκρυψάμην. quamquam ipse non ita multa exegitasse videtur, sed fere omnia depropinssisse ex vetustiorum interpretum commentariis. ex quibus laudat memorabili illo loco Ammonium et Philoponum de modo enuntiati, qui est τὸ ὑπάρχειν, dissentientes. ipse se Philoponi sententiam probare dicit, ac si et similitudines et discrepantias ex Pselli et Ammonii expositionibus conspicuas perpenderis renovarisque memoriam, quae ratio inter Ammonii et Philoponi in Categories commentarios intereedat,²⁾ eum qui Psellum per totum librum maxime se ad Philoponum applicasse opinetur a vero non multum aberrare confiteberis.

LEONIS MAGENTINI in librum De interpr. commentarius continetur ^{Leop. Magentinius} codicis Coisliniiani 170°) foliis 229r—285r (C) ac sub titulo Ἐξήγησις τοῦ Περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους incipit Μέλλων διδάξαι ἐν τῇ συλλογιστικῇ φε-

¹⁾ haec explicandi ratio tertio capite confecto interrumpitur (f. N 6r) verbis Καὶ ἄλλως ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου φιλοσόφου ἀπὸ τοῦ ἀληθές δέ ἔστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινός καὶ ἀπλῶς (Arist. p. 21a 18). Ἐν τούτοις, φησί, ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον θέωρημα— ὅπερ καὶ τὸ ἔπειρον (Amm. p. 210, 17—212, 23), quae quidem expositio per errorem in editionem delata est atque in codice Paris. 1843 f. 83r deest. ceterum scriptor non dubitat Ammonium vel Philoponum secutus Aristarchum grammaticum exempli gratia afferre (f. N 5v), neque sibi constat, cum f. N 6r dicit ἐπὶ γοῦν τοῦ τρίτου σημανομένου τὸ μὴ ὅν ὁ Ἀριστοτέλης ἔξελάβετο. καὶ τέλος διοῦ τε ἐκείνῳ καὶ ἡμῖν τὸ τρίτον τοῦ Περὶ ἑρμηνείας εἰληφε σύνταγμα. quamquam certum de hac re iudicium fieri non potest, priusquam praeudio codicum nixus genuinam commentarii formam restitueris. nam etiam ex aliis libris additamenta irrepisssisse appareat ex f. N 2r, ubi verba προλάβωμέν τινα— τῶν ἀπλῶν αἱ στερήσεις (N 2r) ex Pseudo-Magentini commentario f. K 3v inserta sunt.

²⁾ videas Ammonii in Cat. comm. p. V.

³⁾ ex ceteris codicibus, qui Magentini commentarium servarunt, unum memorabo, codicem Vat. 317 bomb. saec. XV [Brand. p. 55], de quo ab I. Graeven Romano certior factus sum. is enim codex hunc librum bis exhibet, priore loco (f. 85v) sub titulo Ἐξήγησις τοῦ Μαγεντηοῦ εἰς τὸ Περὶ ἑρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους initio mutilatum atque incipientem Πέντε ὄντων εἰδῶν τοῦ Πορφυρικοῦ (I. προφορικοῦ) λόγου μάνος ὁ ἀποφαντικὸς λόγος ὡς δεκτικὸς ἀληθείας τε καὶ ψεύδους ἐφερμηνεύει καὶ ἀπαγγέλλει καὶ παριστᾷ ἦν ἔχομεν γῶνταν περὶ τὰ πράγματα, quae leguntur in cod. Coisl. 170 f. 229v inf., altero loco f. 138r—192v titulo omisso plenum commentarium recte incipientem μέλλων διδάξαι ἐν τῇ συλλογιστικῇ μεθόδῳ atque a verbis πέντε ὄντων εἰδῶν (f. 133v) cum priore congruentem. de codice Parisino 1917 (P) vide p. XXXIX.

Θεόφ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ, οὐκ εὐθὺς εἰσβάλλει εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ. atque prolegomena continentur f. 229^r—231^v, commentarius f. 231^v lemmate Πρῶτον δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ὅρημα prae-misso incipit Τὰ μὲν δὴ σημανόμενα τοῦ θέσθαι φιλάσαντες εἴπομεν ἐν τιν-τῶν ἡμετέρων πονημάτων. εἰ δέ τι παρεκείμασθαι, ἔροῦμεν καὶ τοῦτο. ab f. 239^v Magentinus sub titulo Ηερὶ λόγῳ incipit Εἰ καὶ ἐν τῷ προσῳδίᾳ ὥστὸς ἔρη διδάξειν ἴδιᾳ περὶ ἀνάματος καὶ ἴδιᾳ περὶ ἀρματος. ab f. 244^r (Paris. f. 24^v) s. t. Ηερὶ καταρράξεως καὶ ἀποράξεως inc. Ὁριστάμενος τὴν ἀπίρρανσιν καὶ τεγχιστηρίας περὶ ὧντος ὅτι καὶ ἐπεγγοιλήρησεν. ab f. 245^r (Paris. f. 25^v) s. t. Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τριήματος. Ηερὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορού-μένου προτάξεων inc. Διδάξεις ἐν τῷ πρώτῳ τριήματι περὶ τῶν συμβούλιομένων. ab f. 258^r (Paris. f. 31^v) s. t. Ἀρχὴ τοῦ τρίτου τριήματος inc. Διδάξεις ἐν τῷ δευτέρῳ τριήματι περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμένου προτάξεων νῦν ἐν τῷ τρίτῳ τριήματι, ab f. 269^r (Paris. f. 38^v) s. t. Ἀρχὴ τοῦ τετάρτου τριήματος inc. Μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμένου καὶ τρίτου προτάκτητορουμένου προτάξεων διδάσκει καὶ περὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάξεων. ab f. 279^r (Paris. f. 43^v) s. t. Ηερὶ ἐριμηνίας τυχῆμα πέμπτον (Ἀρχὴ τοῦ πέμπτου τριήματος P) inc. Διδάξεις περὶ πάντων τῶν εἰδῶν τῶν προτάξεων. genus exponendi idem est quod in commentario ad Porphyrii Isagogen deprehendimus, diffusum atque exile. Ammonium vereor ne omnino neglexerit, cum posteriorum commentatorum libros, in quibus illud vinum aqua iam dilutum erat, in usum vertere mallet. velut Pselli vestigia eum in quavis pagina prementem videmus, atque etiam ea, quae de consequentiā enuntiatorum exponit, intellegi omnino non possunt nisi Pselli expositionibus auxilio arcessitis. specimina a me de-scripta sunt.

f. 233r (ad Arist. p. 16'a3) λέγονται δὲ τὰ νοήματα ὁμοιώματα καὶ ἀπεικονίσματα τῶν πραγμάτων.¹⁾

Ε. 235τ (ad Arist. p. 16 a 19) διτε φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδέν ἔστιν, δι Πλάτων ποιεῖται διάλογον ὃ καὶ ἡ ἐπίγραφη Κρατύλος ἡ περὶ ὀνομάτων ὀρθότητος. ἔνθα τὸν Κρατύλον παράγει διατελεγόμενον μετὰ τοῦ Ἐρμογένους καὶ λέγοντα τὰ ὄντα φύσει εἰναι, ὡς παρὰ τῆς φύσεως ἀφορισθέντα ἐκάστῳ τῶν πραγμάτων· ὀνοματοθέτης²) δὲ δι Κρατύλος ἦν· τοῦ Ἐρμογένους λέγοντος τὰ ὄντα θέσει. Συγελορίζετο δὲ δι Κρατύλος οὗτος δι Ἡρακλείτειος οὕτως· τὰ ὄντα φωναί, αἱ φωναὶ φύσει, τὰ ὄντα ἄρα φύσει.³) διαψεύδεται δὲ δι συλλογισμός· οὐδὲ γὰρ ἐάν τὰ ὄντα φωναί οὐδηγράφωνται τῇ φυσικῇ φωνῇ, ἀνάγκη καὶ ταῦτα φύσει εἰναι.

f. 241r (ad Arist. p. 16b31) αἱ λέξεις μετὰ τῶν οἰκείων πνευμάτων καὶ τόνων σημαντικαὶ εἰσὶν, ἀνεὶ δὲ τούτων οὐδέν τι σημαντικόν, οἷον τὸ ‘օρος’ ἀνεὶ πνεύματος οὐδέν τι σημανεῖ, φύλον μενον γάρ σημαίνει τὸ ὄρος, διατυνόμενον δὲ τὸν ὄρισμόν, καὶ τὸ ‘ἄγνος’ ἀνεὶ

¹⁾ πραγμάτων ἀπεικονίσματά εἰσι τὰ νοήματα καὶ ἀπομάζεις καθαραὶ καὶ παντελῶς ὄμοι-
ώματα. Psellus f. M' 1 r.

2) ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἐπεὶ ἐν τῷ Κρατύλῳ ἐπιστήμονα δονοματοθέτην εἰσάγει, ἐπιστημόνως ὑπὸ τῶν καταγαγάκει καὶ ταῖς ὀνοματοθεσίαις γενῆσθαι. Psellus f. M. 1v.

³⁾ ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φύσει μόνον αὐτά φησι κατασκευαζών οὕτω· τὸ ὄνομα καὶ τὸ ὑῆμα σωγαῖ, αἱ σωγαῖ φύσει· τὸ ὄνομα καὶ τὸ ὑῆμα ἄρα φύσει. Pseudo-Mag. f. I 3r.

τόνυσι καὶ πνεύματος οὐδέν τι σημανεῖ, ὅξυνόμενον δὲ καὶ δασυνόμενον σημαίνει τὸν καθαρόν, φύλονόμενον δὲ καὶ βαρυνόμενον σημαίνει εἰδος βοτάνης. ἄγνος γάρ ἐστι βοτάνη τις. καὶ τὸ οὐ ἐνταῦθα ἀποκατέπει ἀπὸ τῶν γῆς ὡς τούτης, τις ἴσηςιδήσεται ἡσίγχυτος.

f. 246r (cf. Amm. p. 88,17) ὅλῃ! δὲ ἐστι σχέσις ἡ συνάπτουσα τὸν κατηγορούμενον ὅλῳ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ ἄνθρωπος ἀναπνεῖ ἀπαρατήγον γάρ ἐστι τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἀνακατέν τὸ ἀναπνεῖν καὶ πᾶσι τοῖς ζῷοις, ὡς καὶ ἀνεύ αὐτῷ μὴ δύναται ὑφίστασθαι· ἡ ἀλλοτριοῦσα τὸν κατηγορούμενον ὅλου τοῦ ὑποκειμένου ὡς μὴ πεψυχάτα ὑπάρχειν αὐτῷ, ὡς ἐπὶ τῆς ἀουνάτου ἔχει ὥλης, οἷον ὁ ἄνθρωπος ἵππαται, τοῦ περὶ μὲν προσάπτουσα τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ πῆγῇ δὲ ἀλλοτριοῦσα, ὡς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὥλης, οἷον ἄνθρωπος λευκός ἐστι· τινὲς γάρ τῶν ἀνθρώπων εἰσὶ λευκοί, τινὲς δὲ μελάντεροι.

f. 249r (cf. Amm. p. 113,13) ἀναιροῦντες²⁾ οὖν τοὺς Πλατωνικοὺς λέγομεν ὅτι ἐπὶ τῆς λογικῆς πραγματείας οὐγὶ ὑπάρχεις καὶ ἀνυπαρξίας ζητοῦμεν, ἀλλὰ παθόλου καὶ μερικά (cf. Brandt, p. 113^b not.).

f. 251v (ad Arist. p. 18a28) ἐπεὶ δὲ ἡσάν τινες ἀναιροῦντες τὸ ἐνδεχόμενον καὶ τὴν εἰμαρμένην εἰσάγοντες καὶ τὸ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν καθ'³⁾ ἔκαστα προτάσσων λέγοντες τὴν μὲν ἀληθεύειν ὡρισμένως τὴν δὲ ψεύδεσθαι, ἵνα μὴ δύσῃ ἐξ ἐρήμης τούτους ἀναιρεῖν, πρῶτον συνηγορεῖ τούτοις καὶ ὅσα ἦν τούτους (ἐκείνους P) εἰπόντες πρὸς σύστασιν τῆς οἰκείας δύσῃς, ταῦτα καὶ οὗτος προτίθεται (προστιθ. P) ἰσχυροποιῶν τὴν δύσαν αὐτῶν, εἰς⁴⁾ ὕστερον καὶ πρὸς ἀνατροπὴν αὐτῶν γωρεῖ (cf. Amm. p. 139,26).

f. 252r (cf. Amm. p. 142,1) διαιρεῖται δὲ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τρία· εἰς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, περὶ δὲ ἡ φύσις καὶ ἡ τέχνη καὶ ἡ φύσις C) καταγίνεται· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γάρ καὶ (καὶ οἱ. P) ἡ φύσις πενταδάκτυλον τὸν ἄνθρωπον ποιεῖ (ποιεῖ τὸ ζῆν οἵτοι τὸν ἄνθρωπον P), ἔστι δὲ καὶ ἀποτυγχάνει καὶ ποιεῖ αὐτὸν (αὐτὸν P) τετραδάκτυλον διὰ τὴν τῆς ὥλης ἔλλειψιν, καὶ ὁ λατρὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ (πλειστὸν P) ὑγιάζει, ἔστι δὲ ὅτε (ἀποτυγχάνει add. P) καὶ θανατοῖ, καὶ ὁ κυβερνήτης ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διασώζει τὸ πλοῖον, ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἀπολλύει αὐτόν. καὶ εἰς τὸ ὡς (ὡς οἱ. P) ἐπὶ ἔλαττον, περὶ δὲ καταγίνεται ἡ τύχη· ἐνδέχεται γάρ τὸν ἀπερχόμενον εἰς τὴν ἀγοράν ἐν οἷς ἀπέρχεται ἐντυχεῖν θησαυρῷ, ἀλλὰ τοῦτο ὡς ἐπὶ ἔλαττον καὶ σπάνιον γίνεται. διαιρεῖται δὲ (δὲ οἱ. P) καὶ εἰς τὸ (τὸ οἱ. P) ὅποτερ⁵⁾ ἔτυχε, περὶ δὲ ἡ ημετέρα προσάρτεις καταγίνεται· τὸ γάρ λουθῆναι τὸν Σωκράτην ἡ μὴ λουθῆναι (καὶ περιπαθῆσαι ἡ μὴ περιπαθῆσαι καὶ φιλεβοτομηθῆναι ἡ μὴ φιλεβοτομηθῆναι add. P) προαιρετὸν ἔστιν.⁶⁾

f. 255v (ad Arist. p. 19a7) εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα. τινὰ τῶν ἀντιγράφων εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα ἔχουσι γεγραμμένον καὶ νοεῖται οὕτως· ἐπειδὴ ταῦτα τὰ παρ' ἡμῖν προφερόμενα ἐπιχειρήματα (ἐπιχ. προφ. C) εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ἀναγκαίου (ἀναγκ. C: πάντα γίνεσθαι

1) περὶ δὲ τῶν λεγομένων ὥλῶν τοῦτο χρὴ εἰδέναι, ὅτι σχέσις τινές εἰσιν ἡ δὲ δὲ ὅλου συνάπτουσα τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ Σωκράτης ἀναπνεῖ, ἡ δὲ δὲ ὅλου ἀλλοτριοῦσα, ὡς τὸ τὸν Καλλίαν πτερύσσεσθαι, ἡ πῆγῇ μὲν συνάπτουσα πῆγῇ δὲ διαιροῦσαι, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος λούεται καὶ ἄνθρωπος οὐ λούεται. Psellus f. M 5r.

2) ἔγω δέ φημι πρὸς αὐτοὺς ὡς σεμνοτέρα ἡ οὐδέστις τῆς οὐ πᾶς αὐτῷ τούτῳ τρόπῳ τιῷ καθιστατέρα εἶναι, ἐπεὶ ἐν ταῖς λογικαῖς μεθόδοις οὐγὶ ὑπάρχειν πραγμάτων καὶ ἀνυπαρξίαν ζητοῦμεν, ἀλλὰ φωνάς μᾶλλον ἀναιρούσας τι ἡ τιθεμένας. Psellus f. M 6r.

3) τὸ γάρ ἐνδεχόμενον τριτόν· ἐπὶ πλέον ἐπὶ ξῆς ἐπὶ ἔλαττον· τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλειστὸν ὡς τὸ τὸν ἄνθρωπον ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι· ὀλίγοι γάρ οἱ μὴ τοῦτο πάσχοντες· περὶ δὲ τέχνην καὶ φύσις (l. φύσις καὶ τέχνη) καταγίνεται· καὶ αὕται γάρ ὀλιγάκις μὲν ἀμαρτάνουσι πλειστάκις δὲ κατορθοῦσι. τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον, ὡς τὸ τὸν ἔξιάντα λούσασθαι θησαυρῷ ἐντευχήμενοι· σπάνιοι γάρ οἱ ἐντυχήμοντες· περὶ δὲ τύχην καὶ τὸ αὐτόματον στρέφονται, ἡ μὲν προαιρέσεως ἐξηρτημένη τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀπροαιρέτον γινόμενον. τὸ δὲ θάτερον l. τρίτον) μέρος τοῦ ἐνδεχομένου ἐπὶ ξῆς ἔστιν ὡς τὸ λούσασθαι καὶ μὴ λούσασθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ μὲν οὖν ὅποτερ⁷⁾ ἔτυχεν εἰς τὸ ἐπὶ ξῆς ἐνδεχόμενον ἀνακτέον. Psellus f. M 7v.

εξ ἀνάγκης Ρ) τὸ ἀναντίρρητον ἔχουσι (καὶ τὸ ἀναμφίβολον add. C), ἀδύνατα λοιπὸν λέγουσιν οἱ τὸ ἀναγκαῖον εἰσαγόντες. ἐν τισὶ δὲ γέγραπται (τὸ add. C) ἡ δὴ ταῦτα ἀδύνατα, ὡργουν οὕτως δὴ ταῦτα τὰ λεγόμενα παρὰ τῶν τὸ ἀναγκαῖον εἰσαγόντων ἀδύνατα.

I. 260^r (ad Arist. p. 19^b 31) ὄμοιώς δὲ ἔξει ἡ ἀκολούθησις, κανὸν ἡ κατάφασις ἡ ἐπὶ ὄντας, ὡργουν ὑποκειμένου τὸν καθόλου προσδιορισμὸν ἔχοντος. ἡ εἰ βούλει ἐκφυγεῖν τὴν ἀκολούθησιν, οὕτως ἐρμήνευσαι τὸ παρὸν ἥρτόν· ὄμοιώς δὲ ἔξει, ὡργουν τέσσαρες προτάσεις γίνονται ποιοῦσαι δύο ἀντιτίθεσις, κανὸν ἡ κατάφασις ληφθῆ μετὰ ὄντας ἔχοντος τὸν καθόλου προσδιορισμόν. καὶ εὖθὺς ἀπαριθμεῖται καὶ ταῦτα, μίαν ἀντιτίθεσιν εἰσάγων τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν’ — ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν?’ ἦτις ἔστι καὶ ἀπλῆ, εἰτα ἄλλην ἀντιτίθεσιν λέγων τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν?’ — ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι.’ καὶ οὕτως ἐρμηνεύσας τὸ ἥρτόν ἐκφεύγῃ τὸ ἀναλογίαν τινὰ τηρήσαι τῶν στερητικῶν πρὸς τὰς ἀπλᾶς. ποία γάρ ἀναλογία ἀληθῶν προτάσεων πρὸς (τὰς add. I) Φευδεῖς; ἡ γάρ ἀναλογία ὄμοιότης ἔστι δύο λόγων, λόγος δὲ μετέζονος ὅρου πρὸς ἀλλάττονα θεωρία, οἷον . . . εἰ γοῦν ἐπὶ τῶν μετὰ προσδιορισμοῦ τούτων προτάσεων φεύδονται αἱ καταφάσεις (καταφάσεις Ρ) πᾶσαι, ἡ τε πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι καὶ ἡ πᾶς ἄγνοιωπος ἀδικος ἔστι καὶ ἡ πᾶς ἄγνοιωπος οὐ δίκαιος ἔστι, αἱ δὲ ἀποφατικαὶ πᾶσαι συναληθεύουσι, ἡ τε (τε om. P) ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἄγνοιωπος ἀδικος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἄγνοιωπος οὐ δίκαιος ἔστι’, πῶς ἔψυνται ἀλλήλαις αἱ προτάσεις αὗται ἡ πῶς ἡ καταγραφὴ τούτων γένηται ὡς ἐπὶ τῶν ἀποσθιστέσθων, ὡς ποιῆσαι ηὲν δύο συστοιχίας καὶ ἐν μὲν τῇ μιᾷ προτάξαι τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ὑπὸ δὲ ταύτην τάξαι τὴν στερητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπὸ ταύτην τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ συστοιχίᾳ προτάξαι τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν, ὑπὸ δὲ ταύτην τὴν στερητικὴν κατάφασιν καὶ ὑπὸ ταύτην ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν; ὅπως δὲ τῷ σοφιστάτῳ Ψελλῷ¹⁾ ἔδοξε τηρῆσαι καὶ ἐνταῦθα τὴν ἀντὴν ἀναλογίαν καὶ εἰπεῖν ὡς ὃν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἀπλαῖ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως συνιδεῖν οὐ δεδύνημαι (τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθ. — δεδύνημαι om. P)²⁾. ὕστε τὴν προτέραν ἐρμηνεύειν, ἦν ἡρμηνεύσαμεν ἀκολουθήσαντες τῷ Ψελλῷ, ἔτι ὄμοιώς ἔχει (ἔξει P) ἡ ἀκολούθησις ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων ὡς καὶ (καὶ om. P) ἐπὶ τῶν ἀποσθιστέσθων. ἔδειτε κατὰ τούτους ἀλλάττεσθαι, πλὴν κανὸν τέσσαρες γίνονται (γίνονται C) ἐνταῦθα (κάνταῦθα C) αἱ προτάσεις ὡς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων. ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τούτων αἱ κατὰ διάμετρον συναληθεύουσι προτάσεις· ἡ γάρ (γάρ om. P) ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ συναληθεύει τῇ ‘ἄνθρωπος ἀδικος ἔστι’ καὶ τῇ ‘ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν’, ὡργουν αἱ καταφάσεις ταῖς καταφάσεσι διὰ τὸ ἰσοδύναμεν ταῖς προτάσεσι ταῖς ἔχούσαις τοὺς χείρονας προσδιορισμούς, οἷον τῇ ‘τὶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ καὶ (καὶ om. P) τῇ ‘τὶς ἄνθρωπος ἀδικος ἔστι’ καὶ (καὶ om. P) τῇ ‘τὶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν.’ αὗται γάρ συναληθεύουσιν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, ὡς μεριμῆκας. ὁσάντας καὶ αἱ κατὰ διάμετρον ἀπόφασεις συναληθεύουσιν, οἷον ἡ ‘ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι’ συναληθεύει τῇ ‘ἄνθρωπος ἀδικος οὐκ ἔστι’ καὶ τῇ ‘ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν.’ ἐπὶ δὲ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων οὐχ ὄμοιώς ἔχουσιν· αἱ γάρ κατὰ διάμετρον καταφάσεις οὐ συναληθεύουσιν ἐπὶ οὐδεμιαὶς ὅλης, οἷον ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν.’

Πλὴν οὐχ ὄμοιώς τὰς κατὰ διάμετρον (p. 19^b 35). τὰς δὲ κατὰ διάμετρον ἀποφάσεις ἐνδέχεται ποτὲ συναληθεύειν, οἷον ἡ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν?’ εἰπε δὲ τὸ ποτέ, ἵνα δεῖται ὅτι ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης συναληθεύειν αἱ ἀποφάσεις. εἰς ταύτην δὲ τὴν γνῶμην ἥλθομεν καὶ κατὰ διάμετρον (διαμέτρους C, προτάσεις εἰρήκαμεν ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων ἀκολουθοῦντες τῷ Ψελλῷ. ἀλλ᾽ οὐκ ἀληθές τοῦτο· ἐπὶ τούτων γάρ οὐδὲ ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν δεῖ τετάχθαι τὴν ἐκ

¹⁾ f. N 2^v supr.

²⁾ cf. Brand. p. 122^r not.

μεταθέσεως ἀπόφασιν οὕτε τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ὑπὸ τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν, οὐδὲ ὅλως συντομής ποιῆσαι.

f. 269v (ad Arist. p. 21a34) τρόποι δὲ εἰσὶ τὸ δυνατὸν τὸ ἐνδεχόμενον τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον. ταῦτα δὲ καὶ ὅλαι λέγονται, καὶ τρόποι μὲν λέγονται, ὅταν ἐνεργείᾳ κεντηταὶ ταῖς προτάσεσι καὶ ἐκφωνῶνται, οἷον ἔνδεχεται τὸν Σωκράτην λουθῆναι, ἀναγκαῖον τὸν ἄνθρωπον (τὸν σωκράτην ἄνθρωπον εἶναι ἡ C) ἀναπενεῖ, ἀδύνατον τὸν Σωκράτην ἴπτασθαι? [τρόπος δέ ἐστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπάρχει (ὑπάρχει C) τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ· ἐν γάρ τῷ Σωκράτης καλῶς διαλέγεται¹⁾ διὰ τοῦτο διαλόγου δηλοῦται.] ὅταν δὲ ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐνεργείᾳ οὐ κείνται οὐδὲ ἐκφωνῶνται ἀλλὰ ταῦταις συναναφαίνωνται καὶ συνεννοῦνται, ὥλαι λέγονται.²⁾

f. 279r (ad Arist. p. 23a27) δείκνυσι (Ἀριστ.) τὴν ἀπόφασιν μᾶλλον (μᾶλλον τὴν ἀπ. C) ἐναντίαν είναι τῇ ἀληθεῖ καταφάσει παρὰ τὴν κατάφασιν τὴν ἔχουσαν τὸ ἐναντίον ὄνομα (τὴν ἔχ. — ὄνομα οἱ. P). ἔξ οὖ³⁾ ὄρμωμενοι τινες λέγουσι μὴ τοῦ Ἀριστοτέλους είναι πόνημα τὸ πέμπτον τμῆμα· ἐν γάρ τῇ Φυσικῇ ἀκροδέσει καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς τὴν κατάφασιν τὴν ἐναντίαν φωνὴν ἔχουσαν (ἔχ. φ. P) ταῦτην λέγει ἐναντίαν τῇ ἀληθεῖ καταφάσει, ἀλλ' οὐ τὴν ἀπόφασιν (ἀλλ' — ἀπόφασιν οἱ. P). ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς δέκα Κατηγορίαις⁴⁾ ἐν τῷ τέλει τῆς διδασκαλίας τῶν ἀντικειμένων ἡταῖς οὕτως λέγει “τὸ (τῷ P) γάρ ὑγιαίνεν Σωκράτην τῷ (τῷ P) νοεῖν Σωκράτην”⁵⁾ ἐναντίον ἔστι. πᾶς οὖν τάναντία ἐν τῷ πέμπτῳ τμήματι διδάσκει καὶ οὐ συμφωνεῖ (ή διδασκαλία αὗτη add. C) ταῖς ἀλλαῖς αὐτοῦ πραγματείαις, αἵς εἴπομεν; ἀλλως τε καὶ τὰ ἐπιγειρήματα δι (ἀρ. C) ὃν τοῦτο κατασκευάζει σαντρά εἰσι καὶ εὐανάτρεπτα. ἀλλ' ἀρκτέον τοῦ κειμένου.. .

Ab hoc Magentini commentario initio ille discrepat, qui codice Parisinum 1917 bomb. saec. XIII scripto [Catal. II p. 418 H. Omont II p. 162] f. 17^r — 45^r continetur⁶⁾ atque anteposito titulo Σύντομος ἐξηγήσις

1) τρόπος οὖν ἐστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ· εἰ γάρ τις εἴποι ὅτι ἡ σελήνη ταχέως ἀποκαθίσταται, τὸν τρόπον τῆς ἀποκαταστάσεως εἴρηκε, καὶ ἐν τῷ Σωκράτης καλῶς διαλέγεται⁷⁾ ὁ τρόπος τοῦ διαλόγου δηλοῦται. τῶν δὲ τρόπων ὁ ἀριθμὸς ἀπεριληπτός μὲν οὐκ ἔστι, δυσπεριληπτός δέ· ἐκεῖνο μὲν τῇ φύσει τοῦτο δὲ ἡμῖν. πολλῶν δὲ τέως ὄντων τέσσαρας μόνους ἐκληπτέον ἡμῖν, τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον τὸν ἀναγκαῖον καὶ τὸν ἀδύνατον. . . . ποῦ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν ὅλων; διοίσουσι τοιγαροῦν τὸ (ι. τῷ) τὰς μὲν ὅλας μὴ ἐκφωνεῖσθαι ἀλλ' αὐτόθι ταῖς προτάσεσιν ὑποφαίνεσθαι, τοὺς δὲ τρόπους ἐν αὐταῖς ἐνεργείᾳ κεῖσθαι ταῖς προτάσεσιν. Psellus f. N 6^v med.

2) ὃν Brandis p. 135b not.

3) p. 13b14.

4) f. 1r — 16v Magentini in Categorias commentarius exhibetur. is post titulum alia manu additum τοῦ μιτυλήνης ἐξηγήσις εἰς τὰς δέκα κατηγορίας incipit διαφωνία τις ἐγένετο τοῖς ἐξηγηταῖς περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν δέκα κατηγοριῶν congruitque cum Magentini commentatio ceteris codicibus servato, sed in fine mutilatus est, nam desinit iam in verbis (f. 16v) τὸ φαῦλον καὶ τὸ σπουδαῖον κατηγορεῖται οὐ μόνον κατὰ ἄνθρωπον ἀλλὰ καὶ κατὰ ἄλλων πολλῶν, ἵπου καὶ βούς (Coisl. 170 f. 217r). in marginibus scholia sunt appieta, quorum plurima ex Elia sumpta sunt, pauca ex Ammonio, velut f. 6r εἰ δέ τις λέγει πῶς ἕδιόν ἐστι τῆς οὐσίας, εἰ γε μὴ πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ταῖς δευτέραις οὐχ ὑπάρχει, φαμὲν ὅτι εἰ καὶ μὴ πάσῃ ἀλλ' οὖν μόνη παρακολουθεῖ, μᾶλλον δὲ ἰδιάζει τὰ μόνων ὑπάρχοντα (cf. Amm. in Cat. p. 51,14). commentarii in librum De interpr. margines ornati sunt Michaëlis Ephesii commentario, de quo vide p. XLV. f. 45r — 46r pauca in Analytica scholia leguntur. f. 47r — 48v med. figurae methodiae inveniuntur ad Michaëlis Ephesii commentarium pertinentes. sequitur Magentini in Analytica commentarius cum ceteris codicibus congruens.

τοῦ Ήερὶ ἔρμηνείας ἐκφωνηθεῖσα παρὰ τοῦ Μιτολήνης κυροῦ Λέοντος τοῦ Μοχηνηγροῦ ινείριτ "Ωςπερ ἀναβριθμοῖς τιαι χρώμενος ὁ Ἀριστοτέλης μετὰ τὴν παραδοσίεσταν ἐν ταῖς Κατηγορίαις θεωρίαιν. explicit συλλογίζεται δὲ ἐν ὑευτέρῳ σχήματι, τὴν δὲ μείζονα πρότασιν τοῦ συλλογισμοῦ ὡς ἀμφιβολον καὶ μὴ ἔχουσαν τὸ βέβαιον ἀποδείξινυσι διὰ προσυλλογισμοῦ. haec extrema verba congruant cum codice Coisl. 170, atque accuratius mihi codicem Parisinum perserutanti apparuit iam inde a f. 24^r (Ηερὶ καταράτσεως καὶ ἀποράτσεως. 'Ορισάμενος τὴν ἀπόφασιν) duo illos commentarios concinere. quodsi respicias commentarii in Categorias scripti, qui hunc commentarium praeceedit, extremam partem in codice Paris. omnino desiderari, tuo iure conicias in exemplari huius codicis quaedam folia finem prioris et initium alterius commentarii continentia interiisse atque eam partem, quae nunc f. 17^r—24^r legitur, a viro docto esse suppletam. qui quos libros in usum verterit, ex iis exemplis, quae descripsi, facile perspicies.

Paris. 1917 f. 17^v.

τὸ δὲ γνήσιον ἀπὸ πολλῶν ἔστι παραστῆσαι· διὰ τε τὸ πυκνὸν τῶν θεωρημάτων καὶ τὸ ποικίλον καὶ συνεστραγμένον τῆς φράσεως διὰ τὴν συνήθη ἀσάφειαν καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· ἔρει· 'μὲν οὖν ταῦτα (I. γάρ ταῦτα μὲν οὐν) ὥσπερ ἐν τοῖς 'Αναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' (p. 19^b30^a) καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ταύτης τῆς πραγματείας· οὐ γάρ συλλογισμὸς ἔσται, συλλογισμὸς δὲ μὴ ὄντος οὐδὲ ἀπόδειξις, ἀποδείξιες δὲ μὴ οὕσης τί τὸ διακρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας τὸ ἀληθές ἀπὸ τοῦ ψεύδους, ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν πανταχόθεν δείκνυνται ἀπὸ τοῦ χαρακτῆρος τῆς λέξεως ἰσχυροῦ τυγχάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν ὅτι 'τοῦτο μὲν ὥσπερ ἐν τοῖς 'Αναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ἀπὸ αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας.

Paris. 1917 f. 17^v.

καλῶς εἶπε 'τὰ ἐν τῇ φωνῇ'. διὰ γάρ τῆς φωνῆς σημαίνεται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· οὐ γάρ εἰσιν ἀπλῶς φωναί· αἱ γάρ φωναὶ φύσει, οὐχὶ δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. καὶ σημεῖον τούτου ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν βιωτῶν ἔστιν εὑρεῖν φωνήν, οὐκέτι δὲ ἔναρθρον καὶ ἡ ὄνομα ἡ ῥῆμα.

Paris. 1917 f. 20^r.

Ιστέον ὅτι τὸ φύσει διττόν, ἡ τὸ γενόμενον καὶ προαγθέν ἐκ τῆς φύσεως, ὡς λέγομεν ἀποτέλεσμα τῆς φύσεως τὸν ὄφθαλμὸν ἡ ῥῆμα.

Anon. Coisl. (Laur. 72,1 f. 125^r).

ἄλλως τε φαίνεται τὸ παρὸν σύγγραμμα γνήσιον Ἀριστοτέλους . . . καὶ ὅτι εἰ μὴ ἦν τὸ προκείμενον βιβλίον, συλλογισμὸς οὐκ ἐγίνετο, συλλογισμὸς δὲ μὴ, οὐτος οὐδὲ ἀπόδειξις ἡν, ἀποδείξιες δὲ μὴ οὕσης τί τὸ διακρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας τὸ ἀληθές ἀπὸ τοῦ ψεύδους, ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν πανταχόθεν δείκνυνται ἀπὸ τοῦ χαρακτῆρος τῆς λέξεως ἰσχυροῦ τυγχάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν ὅτι 'τοῦτο μὲν ὥσπερ ἐν τοῖς 'Αναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ἀπὸ αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας.

Pseudo-Mag. (ed. Ald. f. I 2^v).

διὰ τί οὐκ εἰπεν 'εἰτι μὲν οὖν αἱ φωναὶ τῶν νοημάτων σύμβολα' ἀλλὰ 'τὰ ἐν τῇ φωνῇ'; καὶ λέγομεν δύο αἰτίας, πρῶτον μὲν ὅτι διὰ τῆς φωνῆς σημαίνεται τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· οὐδὲ γάρ εἰσιν ἀπλῶς φωναί· αἱ γάρ φωναὶ φύσει, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. καὶ σημεῖον τούτου ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν βιωτῶν ἔστιν εὑρεῖν φωνήν, οὐκέτι δὲ ἔναρθρον καὶ ἡ ὄνομα ἡ ῥῆμα σημαίνουσαν.

Steph. p. 9,10.

Ιστέον τοίνυν ὅτι διττὸν τὸ φύσει, διττὸν καὶ τὸ θέσει. λέγεται μὲν γάρ φύσει καὶ τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως προαγθέν, ὡς λέγομεν ἀποτέ-

ρῆνα ἡ τὸ οὐς ἡ τὸν πόδα, ἡ τὸ ὑγιεῖδιος κείμενον, οἷον ὅταν λέγωμεν φέρε εἰπεῖν συνθρωπὸν παρὰ τὸ ἄνω ἀληθεῖν. διττῶν δὲ καὶ τὸ θέσει, τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε κείμενον καὶ τὸ ἀρμοζόντως. διὸ οἱ μὲν φύσει ἔλεγον τὰ ὄνόματα ὡς τῆς φύσεως ὅντα δημιουργήματα καὶ ὡς προσφέρως τῇ τοῦ πράγματος φύσει τιθέμενα. καὶ πάλιν οἱ μὲν θέσει ἔλεγον τὰ ὄνόματα, διὸ ἔξὸν ἐκάστων πρᾶγμα ὄνομαζειν ὡς βούλεται, οἱ δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ νομοθέτου τοῦ ἐπισταμένου τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων προσφέρως ἐπιτίθενται· τὸν μὲν γάρ ἥλιον ἀρρενικῶς ἐκάλεσεν τὴν δὲ σελήνην θηλυκῶς, διότι ὁ μὲν φωτίζει ἡ δὲ ἀπολαύει τοῦ ἐκείνου φωτός, καὶ τὸν νοῦν δὲ ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυχὴν θηλυκῶς, ὡς τὸν μὲν ἐλλάμποντα αὐτήν, τὴν δὲ ἐλλαμπομένην, καὶ τοὺς ποταμοὺς ἀρρενικῶς τὴν δὲ θάλασσαν θηλυκῶς. διότι πάντας εἰσδέχεται εἰσρέοντας εἰς αὐτήν, καὶ φανερὸν ὅτι συντρέχει τὸ δεύτερον φύσει τῷ δευτέρῳ φύσει. τοῦτο οὖν καὶ ἐν Κρατύλῳ Πλάτων φησὶ διὰ Σωκράτους, διτὶ οὕτε φύσει ἐστὶ τὰ ὄνόματα κατὰ τὸ πρώτον σημανόμενον, ὡς ὁ Κρατύλος ἔλεγεν ἀκολουθῶν Ἡρακλείᾳ, οὕτε θέσει κατὰ τὸ πρώτον σημανόμενον, ὡς ἔλεγεν ὁ Ἐρμογένης, ἀλλὰ κατὰ τὸ δευτέρον φύσει τὸ συντρέγον τῷ δευτέρῳ φύσει.

Paris. 1917 f. 20v.

τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ μεμετρημένῳ ὕδατι καὶ ῥέοντι.

λεσμα τῆς φύσεως εἶναι τὸν ὀφθαλμὸν ἡ ἕνα ἡ οὐς ἡ πόδα. λέγεται δὲ πάλιν φύσει καὶ τὸ ἀρμοδίως κείμενον, οἷον ὅταν λέγωμεν φέρε εἰπεῖν . . . ἀνθρωπὸν παρὰ τὸ ἄνω τὴν ὑπα, τοῦτο ἐστι τοὺς ὀφθαλμούς ἄνω δύνασθαι θεωρεῖν . . . οὕτως μὲν οὖν ἔστιν τὸ φύσει διττόν, ἡ τὸ γενόμενον ἐπὶ τῆς φύσεως ἡ τὸ ἀρμοδίως κείμενον ἐπὶ τῶν εἰρημένων παραδειγμάτων. διττόν δὲ καὶ τὸ θέσει· ἡ τὸ ἀρμοζόντως¹⁾ κείμενον), ὅπερ οὐδὲν διαφέρει τοῦ δευτέρου σημανομένου τοῦ φύσει, ἡ τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε κείμενον.

Pseudo-Mag. (ed. Ald. f. I 3^v).

ὅτι δὲ θέσει τὰ ὄνόματα, δηλον ἐκ τῶν ἐξ ἀρχῆς δυνοματοθετῶν (I. — θεοιῶν)· τὸν μὲν γάρ ἥλιον ἀρρενικῶς ἐκάλεσαν τὴν δὲ σελήνην θηλυκῶς, διότι ὁ μὲν φωτίζει ἡ δὲ ἀπολαύει τοῦ ἐκείνου φωτός, καὶ τὸν νοῦν δὲ ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυχὴν θηλυκῶς, ὡς τὸν μὲν ἐλλάμποντα αὐτήν, τὴν δὲ ἐλλαμπομένην, καὶ τοὺς ποταμοὺς ἀρρενικῶς τὴν δὲ θάλασσαν θηλυκῶς, διότι πάντας εἰσδέχεται εἰσρέοντας εἰς αὐτήν.

Steph. p. 9,24.

οἱ δὲ Σωκράτες διαιτῶν τῷ λόγῳ ἔλεγεν φύσει εἶναι τὸ ὄνόματα οὕτε κατὰ τὸ α' σημανόμενον τοῦ φύσει οὕτε κατὰ τὸ β' τοῦ θέσει, (ἄλλα κατὰ τὸ β' τοῦ φύσει), ὅπερ ταῦτόν ἔστι τῷ α' σημανομένῳ τοῦ θέσει.

Steph. p. 12,19.

τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ μεμετρημένῳ ὕδατι καὶ ῥέοντι.

Magentini nomine etiam ille commentarius est ornatus, qui editione ^{Pseudo-}_{Magentinus} Aldina 1503 f. I 1^r—L 3^v (a) sub titulo Μαγεντηγοῦ Μητροπολίτου Μιτολήνης ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἔρμηνεις Ἀριστοτέλους in lucem prodiit.²⁾ quae quo ex codice fluxerit, quamquam non appareat, tamen titulum ab editori non ex ingenio additum esse docet codex Vind. 10 [videlicet praefationem Ammonii in Cat. comm. p. XII], in quo f. 103^v—276^r Ammonii in librum De interpr. commentario scripto post Ammonii prolegomena f. 108^v—123^v Pseudo-Magentini commentarii prior pars inserta est titulo anteposito ἐξήγησις τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μιτολήνης τοῦ Μαγεν-

¹⁾ ἀρμοδίως Hayduck.

²⁾ scholia ex hoc commentario petita etiam codice Par. 1917 (P) sub nomine Michaëlis Ephesii servantur (cf. p. XLV).

τηγοῦ εἰς τὸ Περὶ ἔρμησίας Ἀριστοτέλους incipiens Ἀρχόμενος τοῦ προκειμένου συγγράμματος οὐκ εἰς ἀνοδίας ἐντούς ἐμβάλλειν ἐχρῆν, ἀλλ᾽ εὐθὺς αὐτῷ τὸ σπουδασμα τὴν τῆς προκειμένης πραγματείας ποιήσαντο διδασκαλίαν, desinens medio in enuntiato καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δύο ὅλων ὀσπάτως (Ald. f. I 7^r med.), sed huius codicis testimonio fides ceterorum codicum, quibus genuinus Magentini commentarius continetur, labefactari non potest. nam eum universa disputandi ratio Magentini indolem superare videtur, tum acriter cum illius commentariis in Porphyrii Isagogen et in Categorias scriptis ea pugnant, quae hie post exordium supra allatum leguntur καὶ γάρ τὰ εἰωθότα προλέγεσθαι τῆς πάσης φιλοσοφίας ἥδη φιλάσσαντες εἴπομεν ἐν τῇ Πορφύριο Εἰσαγωγῇ, ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς λογικῆς ἀπάσης ἐν τῇ τῶν Κατηγοριῶν διάστασιν.¹⁾ haec suspicionem movent auctorem non longe affuisse ab Olympiodori vel eius discipulorum scholis, quos has disputationes ante commentarios Isagoges et Categoriarum praemisisse constat. fidei autem christianaec num ille addictus iam fuerit, dubium est, quamquam f. I 7^v inf. ἡ θλη τῶν χειρόνων εἰδῶν ἔστι δεκτική· οὐ γάρ δὴ τοῦ ἀγγελικοῦ leguntur. quaerentibus autem nobis, quam auctoritatem habeat hic commentarius, cayendum est, ne clarissimis nominibus Alexandri Iamblichii Porphyrii laudatis de fontibus auctoris fallamur. nam commentatorem Ammonio vetustiorem ab eo evolutum non esse facile est demonstare.²⁾ at Ammonii librum multis locis nomine diligenter apposito exscripsit, pluribus in usum vertit. Ammonio posteriores commentatores complures ei interpretationes suppeditasse videntur (f. I 8^r med. τινὲς δέ φασιν ἔτι οὐ καλῶς διηγησεν ὁ Ἀμμώνιος). quo factum est, ut interdum dormitans contra se ipse dicat. velut ubi quaeritur, num ἀπόφασις genus sit affirmationis et negationis, primo loco (f. I 2^r) cedit Alexandro iudicanti illam non esse genus sed vocem homonymam, altero (f. I 5^r) et tertio (f. I 5^v) Alexandri opinionem impugnat. quare quamquam ad Aristotelis verba rectius intellegenda hie commentarius vix quicquam affert, quod non exhibeat Ammonius, tamen ipsius Ammonii interpretationibus haud raro inde lucem affulsisse ingenue confitemur.

f. I 2^r supr. (cf. Amm. p. 15,16) φησι δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι οὗτε ὡς γένος εἰς εἶδον (ἢ ἀπόφασις διαιρεῖται εἰς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν), καὶ πέγραται τρισὶν ἐπιγειρόμενοι. λέγει γάρ ὅτι οἱ τῶν γενῶν ὄρισμοὶ ἀρμόζειν ὀφείλουσι τοῖς εἰδέσιν, οἱ δὲ τῶν εἰδῶν οὐκέτι τοῖς γένεσιν. ἐνταῦθα δὲ οἱ τῶν μερῶν ὄρισμοὶ ἀρμόζουσι καὶ τῇ ἀποφάσει, οἷον κατάφασίς ἔστιν ἡ τὸ κατά τινος ἀπόφασις δὲ ἡ τὸ ἀπό τινος· ταῦτα δὲ ἀρμόζει ἀμφότερα ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, οἷον τὸ κατά τινος καὶ τὸ ἀπό τινος * * λέγων.³⁾ ἔτι φησὶν ὅτι ἔνθα τὸ πρότερον καὶ

¹⁾ huius in Categorias commentarii iterum mentio fit f. K 3^r inf. εἴρηται δὲ ἐν Κατηγορίαις ὅτι καὶ πρῶτον καὶ πρετέτον τὸ ποσὸν τοῦ ποιοῦ ἔστι.

²⁾ Porphyrii commentarium ab eo non esse inspectum pro certo inde colligendum est, quod f. I 3^v med. locum ab Ammonio (p. 44,14) ex Porphyrio transcriptum affert, quasi ab ipso Ammonio sit profectus.

³⁾ defectus signavi; excidit refutatio.

τὸ ὕστερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι· πρώτη δὲ κατάφασις ἀποφάσεως· οὐκ ἄρα γένος αὐτῶν ἡ ἀπόφασις. ἀπολογήμεθα πρὸς τοῦτο ὅτι πρώτη ἡ κατάφασις οὐ τῇ φύσει ἀλλὰ τῇ ἀξίᾳ· τὸ δὲ πρῶτον καὶ ὕστερον ζητοῦμεν ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῶν τῇ φύσει. ἔτι φησὶν ὅτι τὰ εἰδῆ οὐδέποτε φιλέρουσιν ἄλληλα, ἡ δὲ ἀπόφασις φιλεῖται τὴν κατάφασιν. πρὸς ὃ μὴ δυνάμενοι ἀπειπεῖν, ἐδεξάμεθα μᾶλλον ὡς ἀλλὰς ἔχη, διαιρεῖται οὐτίκι, ὡς ἡρόνυμον φωνὴν εἰς δάφορα σηματινόμενα.

f. I 2^r inf. (ad Arist. p. 16^a6) Ὁπεὶ δὲ τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά φησιν, ἐνίσταται πρὸς τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος λέγων ὅτι ‘πῶς τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά (ὅτι—αὐτά Π: ομ. α); περὶ γάρ (ἐπειδὴ πολλάκις περὶ α) τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά είσι νοήματα παρ’ ἡμῖν?’ καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθὲς μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κυρίως (κύριον Π) νόημα (cf. Amm. p. 19,9).

f. I 3^r med. (cf. Amm. p. 39,14) Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φύσει μόνον (μέσον Π) αὐτά φησιν κατασκευάζων οὕτως· τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα φωναῖ, αἱ φωναὶ φύσει, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα ἄρα (ἄρα ομ. Π) φύσει. καὶ φαμεν ὅτι φωναῖ εἰσι κατὰ τὴν ὑλὴν, οὐ κατὰ τὸ εἶδος, ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ λέξομεν ὅτι ἡ θύρα ἔχοι, τὸ ἔχοι φύσεως (φύσει Π) ἔργον, ἡ θύρα ἄρα φύσεως (φύσει Π) ἔργον, ὅπερ ἔστι ψεῦδος, ἀλλὰ φαμεν τὴν θύραν ἔχοι τῇ ὑλῇ, οὐ τῷ εἶδει.

f. I 3^v (cf. Amm. p. 44,11 sq.) Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Ἀμμώνιος περὶ τῶν Στωϊκῶν φησιν ὅτι λέγουσιν ὡς εἰσὶ ῥήματα συνταττόμενα ταῖς πτώσεσι καὶ ποιοῦντα λόγον ἀληθῆ ἢ ψεῦδη, οἷον Σωκράτει μεταμέλει, ταῖς δὲ εὐθείαις οὐκέτι, οἷον Σωκράτης μεταμέλει. λέγουσιν οὖν ὅτι τὸ κατηγορούμενον ἦτοι ὄντας κατηγορεῖται πτῶ.

f. I 5^r supr. (cf. Amm. p. 15, 16) Καὶ δὴ φησιν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἡ ἀπόφασις ὡς ὄμιλον μορφῶν φωνῆς διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν· εἰ γάρ ἔστι πρώτη κατάφασις ἀποφάσεως, ἐν οἷς δὲ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι, δῆλον ὡς οὐκ ἔστιν ὡς γένος εἰς εἶδη, ἀλλὰ ὡς ὄμιλον μορφῶν φωνῆς· λέγομεν οὖν ἡμεῖς ὅτι οὐ καθὸλ ἀπόφασις (ι. ἀποφάνεσις εἰσὶ), τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστερον ἐν ταῦταις ἐκατέρᾳ γάρ δεκτικὴ ψεῦδος ἔστι καὶ ἀληθείας· ἀλλὰ κατὰ τι συμβεβηκός τὸ πρῶτον ἔχουσι καὶ τὸ δεύτερον, ὅπερ ἔστι τὴν τῶν λέξεων ἀπλότητα. ἀπλουστέρᾳ γάρ κατάφασις ἀποφάσεως· ἔτι οὐδέποτε τὰ ὄμιλον μορφῶν φωνῆς καθυποβάλλονται· οὐ γάρ ἔστι κοινὴ φύσις τῶν ὄμιλον μορφῶν, οἱ δὲ δρισμοὶ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως λαμβάνονται. ἔτι αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἔτισι τῶν αὐτὸν ὄρισμάν τῆς ἀποφάνεσις ὄρμος εἰ κατά τις καταψέσεως καὶ ἀποφάσεως· οὐδέποτε δὲ τὰ ὄμιλον μορφῶν φωνῆς καταψέσεως τὸ δρισμόν ἔαυτῶν. λείπεται οὖν λέγειν ὅτι ὡς γένος εἰς εἶδη.

f. I 5^r inf. (cf. Amm. p. 72,15) Ἐστι δὲ καὶ ἐπέραν ποιήσασθαι διαιρεσιν, ἢ καὶ Ἀμμώνιος ἐγρήγαστο· ὃνδο περὶ πάντα λόγον ἔξι ἀνάγκης θεωρουμένων πτῶ.

f. I 5^v med. (cf. f. I 5^r supr.) Ἐντεῦθεν εἰσάγεται ὁ λόγος ὁ Ἀλεξάνδρου ὅτι ἔνθα τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι. φωμὲν οὖν ὅτι οὐ καθὸλ ἀποφάνεσις ἔχουσι τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, ἐπεὶ αὐτὴ ἡ ἀπόφασις καὶ πρὸ ἔαυτῆς ἦν καὶ μεθ’ ἔαυτην, ἀλλὰ κατὰ τι συμβεβηκός, τὸ συμβαίνειν κατὰ προσθήκην τῆς οὐ τὴν ἀπόφασιν γίνεσθαι ἐκ τῆς καταψέσεως.

f. I 5^v inf. (Arist. p. 17^a17) Ζητοῦμεν δὲ αὐτὸ τοῦτο, διὰ τί φάσιν αὐτὴν καὶ οὐχὶ φάνσιν· λέγομεν οὖν ὅτι ἡ φάσις ἔχει τινὰ κοινωνίαν ἐν τε καταφάσει καὶ ἀπόφασει κατὰ τὴν κατάληξιν· καὶ ἔστιν αὕτη οὐκ εὐλογος αἰτία, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ ἐμνήσθησαν τοῦ ὄντας τῆς φάσεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σηματινομένου· ὁ γάρ Ηλάτων φάσεις ἐκάλει τὰς τῶν εἰδῶν τῶν ἐνύλων ἐκφάνεσις διὰ τὸ γίνεσθαι αὐτὰ καὶ φιλεῖται (cf. Amm. p. 77,21).

f. I 8^r med. (cf. Amm. p. 116,13 sq.) Τούτους οὖν εἰς συμφωνίαν ἔγγαγεν Ἀμμώνιος δι μέγας φιλόσοφος, φάσκων ὅτι καὶ οἱ Ηλατωνίκοι καὶ οἱ Περιπατητικοὶ ἀληθεύουσιν· ἐὰν γάρ την οὐ ἄρνησιν τὰς τῷ ὑποκειμένῳ ἐν τῇ ἀπροσδιοριστῷ, ισοδυναμεῖ τῇ καθόλου ἀποφατικῇ προσδιωρισμένῃ· εἰρηται γάρ ὅτι ἡ κατάφασις ἡ ἀπροσδιοριστος ισοδυναμεῖ τῇ μερικῇ καταφατικῇ τῇ ‘τις ἀνθρώπος περιπατεῖ·’ ἐὰν οὖν τῷ τις τάξης τὴν οὖ, ποιήσεις τὴν ‘οὗτις ἀνθρώπος περιπατεῖ’, ητις παρὰ τοῖς ποιηταῖς σημαίνει τὴν οὐδεῖς καὶ γίνεται ‘οὐδεῖς ἀνθρώπος

περιπατεῖ, ὡς ἔλεγον οἱ Ιλλατωνικοί. εἰ δὲ τῷ κατηγορούμενῳ τάξεις τὴν οὐ, ποιήσεις με-
ρικὴν ἀπόφασικήν, οἷον ‘τὶς ἄνθρωπος οὐ περιπατεῖ’. εἴρηται γάρ οὖτις ἡ ‘τὶς ἄνθρωπος περι-
πατεῖ’ ισοδυναμεῖ τῇ ἀπροσδιορίστῳ καταφάσει. τινὲς δέ φασιν οὖτις οὐ καλῶς διηγήσεν ὁ
Ἀριμάνιος· ἐὰν (γάρ) τῷ ὑποκειμένῳ τάξιν τὴν οὐ ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ‘οὐκ ἄνθρωπος
περιπατεῖ’, οὐκέτι ἔσται ἀπόφασις καθόλου, ἀλλὰ κατάφασις ἐξ ἀρίστου ὑποκειμένου. ήμεται
οὖν δεῖξιν μὴ διαφωνοῦντας τοὺς τε Ιλλατωνικούς καὶ τοὺς Ηεριπατητικούς. φαμέν οὖν
οὖτις οἱ Ιλλατωνικοί τῇ φύσει τῶν πραγμάτων προσέχοντες ἔλεγον ισοδυναμεῖν τῇ καθόλου ἀπο-
φάσει τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν, διότι τελείαν ἀνύπαρξιαν εἰσάγει, οἱ δὲ ‘Ἀριστοτελικοὶ τῇ
διαλεκτικῇ μεθόδῳ προσέχοντες ἔλεγον τὴν οὐ ἄρνησιν τῷ κυριωτέρῳ δεῖ προσθεῖναι, ὅπερ
ἐστιν ὁ κατηγορούμενος, κάντεῦθεν ἐγένετο μερικὴ ἀπόφασις, η καὶ ισοδυναμεῖ.

f. K 3^v supr. (cf. Amm. p. 161,10.28) Καὶ ταύτας μὲν τὰς ἐκ μεταθέσεως ἀντὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἀρίστους ἐκάλεσεν, αἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ οἱ περὶ Θεόφραστον ἐκ μεταθέσεως η̄ διὰ τὸ μετατείσθαι τοὺς ὄρους τῆς προτάσεως η̄ διὰ τὸ τὴν οὐ διέψυχογον μὴ μεῖναι ἐν τοῖς ιδίοις ὄροις η̄ διὰ τὸ τὴν πᾶσαν πρότασιν μετατείσθαι.

f. K. 4r supr. (cf. Amm. 166,34) Τούτο οὖν ἐστιν δὲ λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ὡν τὰ μὲν δύο, τὰ ἔκ μεταθέσεως, πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ἀπλῶν ἔξει κατὰ τὸ στοιχοῦν, ἥγουν ἀναλόγως ὕσπερ καὶ αἱ στερητικαί· ή μὲν γάρ ἐπὶ πλέον, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ στήχῳ, ἡ δὲ ἐπὶ ἑλαττον, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ, ὕσπερ εἰχον καὶ αἱ στερήσεις· καὶ αὗται γάρ τῷ μᾶλλον καὶ ἡττον διαφέρουσιν. ἐν δὲ τῷ λέγειν τὰ δὲ δύο οὐ ἔδειτεν ὅτι οὐ μὴν καὶ ἀντιστρέψει, διότι αἱ στερήσεις τῆς ἔκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς ἔτι τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ὑπερέχουσι τῶν ἔκ μεταθέσεως, ὡς ἐν τῷ διαγράμματι δῆλον γεγένηται. καὶ εὐδύνωστον τὸ ζητούμενον. λέξει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἴμεται. ἔτεροι δὲ καταψευδόμενοι τοὺς Ἀριστοτέλους φασιν ὅτι τῶν προτάσεων αἱ μέν εἰσι γνήσιαι, αἱ ἀπλαῖ, αἱ δὲ νόθοι, αἱ στερητικαί καὶ αἱ ἔκ μεταθέσεως. ὕσπερ οὖν ισοδυναμοῦσιν αἱ νόθοι ταῖς νόθοις, οὕτω καὶ αἱ νόθοι ταῖς γνήσιαις. καὶ τοῦτο φασιν εἰρητέναι τὸν φύλοσοφον, ὕσπερ οὐκ ἐστιν ἀληθές, ὡς δεῖται ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς. δὲ γε Ἀριμάντιος φησι στερητικάς λέγεσθαι προτάσεις ἡ τὴν τοῦ εἰδούς ἀπουσίαν σηματικούμενην κτλ. (Amm. n. 163,14).

f. K 4v inf. (ad Arist. p. 20a23) Ἐνταῦθα διαλεκτικὴν ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης διδάσκειν προτίθεται . . . καὶ μήτοι νομίσῃς ὑπομνηματικὸν εἶναι τὸ βιβλίον, ὡς τινες ἐνόμισαν, ἔστι γάρ συνταγματικὸν.¹⁾

f. K 5^ν med. (cf. Amm. p. 202,3) Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν πρότασιν καλεῖ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ δὲ Ἀλέξανδρος, δὲ μέντοι Ἰάμβλιχος ἀντίφασιν. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι οὔτε δὲ Ἀριστοτέλης οὔτε δὲ Ἰάμβλιχος διαφωνοῦσι· καὶ γάρ πρότασις ἔστιν, ἵνα ἔκαστη ἐρώτησις σχοῖν τὴν ἀπόκρισιν, καὶ δῆλον εἴη, οἷον ἄρα γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος; λέγοντες [ὅτι ἀθάνατος] δῆλον ἐποιήσαμεν ὅτι οὐκ ἔστι θνητή· ἐνὸς γάρ εἰρημένου ἀμφότερα σημαίνονται. ὥστε ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησις ἐνεργείᾳ ἔστι μία πρότασις δυνάμει δὲ ἀντίφασις.

f. K 7r supr. (cf. Amm. p. 216,20) οὐ τρόπος τὸ ὑπάρχειν· ὡς γάρ φησιν δὲ Ἀμμώνιος ἐν τῷ ὑπομνήματι ὅτι εἰ ἦν τρόπος τὸ ὑπάρχειν, εὑρίσκετο ἀν τρόπος τρόπου δηλωτικός.

f. Λ 2r supr. (Arist. p. 23a24) Δείκνυσιν ἔντεῦθεν ὅτι εἰ καὶ τῷ χρόνῳ ὑπέτρέα ἡ ἔνέργεια, ἀλλ᾽ οὐν τῇ φύσει προτέρᾳ, ὡς ἐν τοῖς αἰδοῖς οὖσα. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀριμῶνος ἐν τῷ ὑπομνήματι ταῦτην ἐποίησατο διαιρέσιν τοῦ δύνατοῦ, ἀξιον καὶ αὐτῆς ἐπιμνησθῆναι. φησί γάρ ὅτι τὸ δύνατὸν ἡ κατ' ἔνέργειαν ἔστι κτλ. (Amin. p. 240,1).

φ. Λ 2^ν inf. (cf. Amm. p. 252, 9) Τινὲς δὲ [ένδομισαν τοῦτο τὸ πέμπτον τηῆμα νόθον εῖναι. πόθεν; διότι, φασίν, δ Πορφύριος τετσάρων μέμνηται ἐν τῷ ὑπομνήματι, τούτου δὲ οὐ μέμνηται.

¹⁾ videas Eliae testimonium, quod supra memoravi (p. V not.).

MICHAELIS EPHESII in librum De interpr. commentarii frustula in codicis Parisini 1917¹⁾ f. 17^r—45^v marginibus exhibentur ad Magentini interpretationes adiecta.²⁾ scholia nomine μιχαὴλ τοῦ ἐφεσίου praeposito incipiunt ἡ μὲν πρόθεσίς ἐστιν εἰπεῖν περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου, ὃς μερίζει τὸ φεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν atque notis καὶ ἄλλως vel ἄλλως εἰς τὸ αὐτό interdum additis ipsa se ex variis fontibus fluxisse indicant. sub finem scholiastae vires, ut solent, relangueunt, ut quinta libri pars interpretationibus propemodum caret. praeter Michaëlem Ephesium auctor non appellatur, sed iis, qui nobis immotuerunt, commentariis aseitis cognoscitur et Pseudo-Magentini et Anonymi Coisliniani libros scholiastae praesto fuisse. horum expositionibus detractis reliqua scholia ex Michaëlis Ephesii commentario derivata esse videntur. neque est eur de fide tituli dubitemus. nam quamvis futilles expositiones in his scholiis deprehendamus, tamen cognitione, quae inter Michaëlis commentaria et Stephani Pselliique interpretationes intercedit, tituli testimonium confirmari videtur. nunc ut et scholiastae³⁾ ratio et Michaëlis commentarii indoles ante oculos ponatur, pauca specimina adiciam.

cod. Paris. f. 17^v Μιχαὴλ τοῦ Ἐφεσίου.
 Η μὲν πρόθεσίς ἐστιν εἰπεῖν περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου, ὃς μερίζει τὸ φεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν. ἐπει τὸ δὲ οὗτος διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, πᾶσα δὲ κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος σύγκειται, δέον ἐστὶ πρῶτον ὅρισασθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα καὶ τί ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ τί ἀπόφανσις, ὡφ' ἦν ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ἡ κατάφασις ἐστι καὶ ἡ ἀπόφασις, καὶ πρὸς τούτωις τί λόγος. πρῶτον δὲ ἡγέτεον ὅτι ἐπειδὴ μὴ περὶ ἀσήμια φωνῶν διαλεγόμεθα ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν, εἰδέναι χρὴ (ὅτι) τεττάρων ὄντων, γραμμάτων νοημάτων φωνῶν καὶ πραγμάτων, τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ἀπερ εἰσὶ σύμβολα καὶ σημαντικὰ τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων, διοιώς δὲ καὶ τὰ γράμματα ἀλλὰ παρ' ἄλλοις γάρ ὀνόμασι καὶ ῥήμασι καὶ γραμμάτων χαρακτῆρος χρῶνται Ἰνδοὶ ἄλλοις Αἰγύπτιοι καὶ ἄλλοις Ἑλληνες διὰ τὸ μὴ εἶναι φύσει ἀλλὰ συνθήκῃ καὶ ἐπινοιᾳ ἡμετέρῳ· τὰ δὲ νοήματα καὶ πράγματα ἐν ἀπαρι τοῖς ἀπανταχοῦ τυγχάνουσιν ἀνθρώποις τὰ αὐτὰ ὑπάρχουσι. καὶ εἰκότως. ἐπει γάρ κατὰ φύσιν τῇ λογικῇ ψυχῇ τὸ νοεῖν πρόσεστιν, ἀναγκαῖς παρὰ πᾶσι τὰ τῆς ψυχῆς

Πρὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐκμέσεως τῶν προτάσεων, τῶν τε καταφατικῶν καὶ τῶν ἀποφατικῶν, τῶν τε καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος, δέον ὅρισασθαι τὰς ἀπλᾶς φωνάς, ἐξ ὧν αἱ τοιαῦται προτάσεις συντίθενται, ἔγους πρώτως μὲν τὸ ὄνομα ὡς ἀτελέστερον τοῦ ῥήματος, καθὸ τὸ μὲν ὑπόκειται καὶ μεταλαμβάνει τὸ δὲ κατηγορεῖται καὶ μεταδίδωσιν, ἔπειτα ὅρισθαι καὶ αὐτὰς τὰς προτάσεις τὰς ἐκ τῶν τοιῶν συντεθειμένας φωνῶν, εἴτα καὶ τὸ γένος τούτων, φημι δὴ τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὸ ταύτης γένος, τὸν λόγον. ἐπει τὸ οὐ περὶ ἀτηγυγήτων φωνῶν διαλεγόμεθα νῦν. ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν, ἵστεον ὅτι τεττάρων τούτων ὄντων, πραγμάτων νοημάτων φωνῶν καὶ γραμμάτων· προσληπτέον γάρ καὶ τὰ γράμματα διὰ τὸ συντελὲς ἡμῖν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ θέσει τὰς φωνάς εἶναι· τὰ μὲν πράγματα καὶ τὰ νοήματα φύσει τυγχάνει, εἴ γε παρὰ πᾶσα τὰ αὐτὰ εἰσὶ κτλ. (Psell. f. M 1r)

¹⁾ de quo vide p. XXXIX.

²⁾ accedunt figurae methodicae f. 47^r—48^v scriptae, quae ad haec scholia pertinent.

³⁾ scholia in usum nostrum Richardus Boehme Berolinensis descripsit.

νοήματα τὰ αὐτά εἰσι· τὸν γάρ ἡλιον οὐχ ὁ Ψωμαῖος ἀστέρα νοεῖ, ὁ δὲ Σύρος ἡ ὁ Ναλδαῖος ἄρκτον, ἀλλὰ πάντες ἀστέρα ἡμέρας ποιητικόν· καὶ εἰσὶ τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς παθήματα, οἷονται καὶ ἐπὶ τῷ βέλτιον ἐπιδόσεις, τῶν δὲ πραγμάτων ὅμοιώματα· οὐ γάρ ὁ ἀνδριάς ἡ ἡ οἰκία ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ τὸ τούτου ὁμοίωμα. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ πῶς τὰ νοήματα παθήματα λέγεται τῆς ψυχῆς, οὐ γρὴ ταρπτέσθαι· εἴρηται γάρ ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς.

f. 17^v Δυσὶ προοιμίοις χρᾶται ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ποιεῖται ἀπαριθμητικόν περὶ ὧν μέλλει διαλαβεῖν, ἔγονυν περὶ δύναματος περὶ ῥήματος περὶ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεως ἀποφάνσεως καὶ λόγου. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀνά λόγον (l. ἀναλογίαν) τινὰ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς διεξιστεῖ· ὥσπερ γάρ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ κεκρυμμένον νόημα καὶ ἐνθύμημα οὕτε ἀλήθεια οὕτε ψεῦδος σημαίνει, οὕτως οὐδὲ ὁ λόγος.

f. 18^r Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ, ἔγονυν αἱ φωναὶ εἰσι, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων σύμβολα, ἀντὶ τοῦ εἰσὶ τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων ἔξαγγελτικα, καὶ τὰ γραφόμενα, ἦτοι τὰ γράμματα, τῶν ἐν τῇ φωνῇ, σύμβολα δηλονότι καὶ ἔξαγγελτα. τὸ δὲ δόλον οὕτως· αἱ φωναὶ εἰσὶ σύμβολα τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν τὰ γράμματα κτλ.

f. 18^v Οἱ Ἀλέξανδρος ἐνίσταται λέγων ὅτι πῶς τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά; περὶ γάρ τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά εἰσι νοήματα παρ' ἡμῖν. καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθές μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κύριως νόημα (Pseudo-Mag.).

f. 25^v Ἐν τῷ παρόντι δευτέρῳ τμήματι τοῦ Περὶ ἑρμηνείας διδάσκει ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων, καὶ εὐθὺς ζητοῦμεν πῶς αἱ ἀποφάσεις ἐν τῶν καταφάσεων γίνονται· τίνι γάρ τῶν ὄρων προστιθεμένη ἡ οὕτως ἄρνησις ποιεῖ ἀπόφασιν. ὅτι δὲ οὐ μάτην τοῦτο ζητεῖται,

ἀλλὰ περὶ τούτων, ἦτοι τῆς φανταστικῆς ψυχῆς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν νοημάτων, ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς ἡμῖν εἴρηται πραγματείᾳ (Psell. ibidem).

Προοίμιον ἔχει ἡ παροῦσα πραγματεία διμερές, καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῳ μέρει ποιεῖται τὴν ἀπαριθμητικὸν αὐτῶν τούτων, περὶ ὧν μέλλει διαλέγεσθαι ἐν τῷ πρώτῳ τμήματι, ἕτερον δὲ καὶ θεωρημάτι τοῖς παραδίδωσιν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μέρει ἀναλογίαν τινὰ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα διέξεισιν . . . ὥσπερ ἐστὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀπλοῦν νόημα, ἐν φῶν τούτων ἀληθεύειν ἡ ψεῦδεσθαι, οἷον τὸ νοῆσαι Σωκράτη χωρὶς ἐνεργείας τινὸς ἡ πάθους, ἐστιν δὲ καὶ σύνθετον νόημα, ὅταν νοῆσῃ ἐνεργοῦντα αὐτὸν ἡ πάσχοντά τι, ἐν φῷ θεωρεῖται πως ἡ τὸ ἀληθὲς ἡ τὸ ψεῦδος, οὕτως καὶ ἐν ταῖς φωναῖς ἐστιν ἀπλῆ φωνή, εἰς ἣν οὐκ ἐστι θεωρῆσαι τὸ ἀληθὲς ἡ τὸ ψεῦδος, ἐν δὲ τῇ συγχέτεψι πάντως θάτερον αὐτῶν (Steph. p. 1,7).

Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ, ἀντὶ τοῦ ἡ φωνή, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων [τὰ] σύμβολα, ἀντὶ τοῦ τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων ἔξαγγελτικά . . . καὶ τὰ γραφόμενα, τουτέστι τὰ γράμματα, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ, σύμβολα δηλονότι καὶ ἔξαγγελτα. . . τὸ δὲ δόλον οὕτως· αἱ φωναὶ εἰσὶ σύμβολα τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν τὰ γράμματα κτλ. (An. Coisl.)

Ἐπεὶ δὲ τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά φησιν, ἐνίσταται πρὸς τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος λέγων · επεῖδη πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά εἰσι νοήματα παρ' ἡμῖν. καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθές μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κύριως νόημα (Pseudo-Mag.).

πρωτόν ἐστι τόδε· πῶς αἱ ἀποφάσεις ἐκ τῶν καταφάσεων γίνονται· ζητοῦμεν γάρ τίνι τῶν ὄρων προστιθεμένη ἡ οὕτως ἄρνησις ἀπόφασιν ποιεῖ (An. Coisl.).

δῆλον ἔστιν ἐκ τοῦ πάση καταφάσει ἀπόφασιν εἰναι ἐναντίαν. καὶ φαμεν διεὶς ἡ πρότασις ἔχει [ἐναντίον] ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, εἰδούς δὲ ὁ μὲν ὑποκείμενος ὥλης λόγου, εἰδούς δὲ ὁ κατηγορούμενος, ὑποκείμενος δέ ἔστιν οἷον ὁ ἄνθρωπος, δεῖ ἐπιβουλεύοντας τῇ προτάσει τὸ τιμώτερον ἀναιρεῖν. τιμώτερον δὲ τὸ εἶδος, ητοι ὁ κατηγορούμενος, καθό πᾶν πρᾶγμα τῷ εἴδος κρίνεται καὶ οὐ τῇ ὥλῃ. ἀναιροῦμεν δὲ τὸ εἶδος προστιθέντες αὐτῷ τὴν οὖσαν ἀρνησιν καὶ οὕτως ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦντες τὰς ἀποφάσεις. ζητοῦμεν δὲ καὶ πόσαι τὸν ἀριθμὸν αἱ ἐν τῷ παρόντι τημάται ἔξι ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεις. καὶ εὐθὺς δεῖκνυται τούτο ἐκ διαιρέσεως, ἢν διαιρέσιν εὑρήσεις ἐν τῷ τέλει τοῦ Περὶ ἐρμηνείας κειμένην.¹⁾ ζητοῦμεν δὲ καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν, τί εἰσιν ἀντὶ τοῦ τίς ἡ οὐσία αὐτῶν καὶ πόσαι εἰσίν. καὶ φαμεν διεὶς προσδιορισμός ἔστι πρόσρημα συνταττόμενον ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ καὶ δηλοῦν ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸν ὑποκείμενον μετά τοῦ πλήθους τοῦ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν. καὶ πρόσρημά φαμεν, διότι οὔτε ὄνομά ἔστιν οὔτε ὅρημα, ἀλλ' οἷον πρόσρησις, τὸ δὲ ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν, ἵνα μάθιωμεν πότερον κατὰ παντὸς καὶ καθόλου τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος κτλ.

Ὅτι δὲ οὐδὲ τοῦτο μάτην ζητεῖται, δῆλον ἐκ τοῦ πάση καταφάσει ἀπόφασιν εἰναι ἐναντίαν (Pseudo-Mag.).

Ἐκάστη οὖν πρότασις ἔχει καὶ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον . . . ἔχει οὖν ἐν τῷ τημάτι ὁ μὲν ὑποκείμενος ὥλης λόγου, ὑποκείμενος δὲ οἷον ἀνθρωπός. εἰδούς (εἰδούς cod.) δὲ ὁ κατηγορούμενος. δεῖ οὖν ἐπιβουλεύοντας (ἐπιβλέποντας cod.) τῇ προτάσει τὸ τιμώτερον ὄντας εἰναι. τιμώτερον δὲ τὸ εἶδος, ητοι ὁ κατηγορούμενος, καθό πᾶν πρᾶγμα τῷ εἴδει κρίνεται καὶ οὐ τῇ ὥλῃ. ἀναιροῦμεν δὲ τὸ εἶδος προστιθέντες αὐτῷ τὴν οὖσαν ἀρνησιν, καὶ οὕτως ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις. β'. πόσαι τὸν ἀριθμὸν αἱ τοῦ εἴδους τούτου προτάσεις, οὓς φαμεν ἐκ διαιρέσεως εὑρίσκειναι τῆσδε· πᾶς ὑποκείμενος κτλ. (Αν. Coisl.)

καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου φαμέν διεὶς ἔστι προσδιορισμὸς πρόσρημα συνταττόμενον ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ καὶ δηλοῦν ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸν ὑποκείμενον μετά τοῦ πλήθους τοῦ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν. πρόσρημα, διότι οὔτε ὄνομα ἔστιν οὔτε ὅρημα, ἀλλ' οἷον πρόσρησις, τὸ δὲ ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν, ἵνα μάθιωμεν πότερον κατὰ παντὸς καὶ καθόλου τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος κτλ. (Pseudo-Mag.).

ΙΟΑΝΝΙS ITALI epitome libri Aristotelici codice Parisino 1843 [Cat. Ioannes Italus II 409 II. Omont II 151] bomb. saec. XIII scripto f. 62^r — 65^r continetur. in supremo margine titulus 'Ιωάννου φιλοσόφου τοῦ Ἰταλοῦ εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας posteriorē manu additus est. alter titulus τῷ κυριοῦ ιω καὶ πρώτου τῶν φιλοσόφων τοῦ Ἰταλοῦ εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀριστοτέλους ἔκδοσις. ἔκδοσις²⁾ ἐπίτομος ante verba Τὰ εἰδὴ τοῦ λόγου (Brand. p. 95^a9) priore manu est insertus. unde appetet praeter hanc epitomen Ioannem amplius commentarium in Aristotelis librum adieciisse³⁾, id quod ipsius verbis (f. 64^r) περὶ δὲ τῆς μάχης τῆς τε ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ τῆς τοῦ ἐναντίου πρὸς τὴν ἔεις ἀρχῆς κατάφασιν καταφάσεως ἐν ἄλλοις εἰρήσεται confirmatur. ex iis, quae in Brandisii scholiis p. 94^b30—95^b5 afferuntur,

¹⁾ haec figura f. 47^r delineata invenitur.

²⁾ alterum ἔκδοσις omisit Brand. p. 94^b not.

³⁾ sed cave ne Brandisii nota, quae legitur Über die griechischen Ausleger p. 289, perductus opineris hanc epitomen esse commentarii praefationem.

apparebat epitomen prorsus nullius esse pretii. tamen codicem inspicere coactus sum, quia id scholion, quod in Brandisii p. 99^b nota ut ab Ioanne philosopho profectum apponitur, incipiens τὴν μὲν ἀπόφασιν ὡς τένος ἔλαζε, ad verbum concinere videbam cum Anonymo Coisliniano (cod. Laur. 72.1 f. 130^r). gavisus me anonymo illi iam nomen indere posse, codicem Parisinum 1843 evolvi, sed frustra hunc locum quaerebam. scilicet in Brandisii nota Ioannes philosophus per errorem locum Anonymi Coisliniani occupasse iudicandus est.¹⁾ Itali epitome desinit iam f. 65^r in verbis οὐκοῦ δέδειπται ὡς αἱ καθόλου ὡς καθόλου ἀντιφατικῶς ἀντίκεινται, πρὸς τούτοις καὶ τὰ καθ' ἔκαστα. — η ἐν ταῖς ἀπόδεξεσι λαμβανομένη πίστις τριτή· η γάρ ἐκ τῶν καθόλου τὰ μερικά πιστοῦνται, η ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου, η ἐκ τῷ ίσου τῷ ίσου. sequitur expositio ad Analytica pertinens, quae titulo praemisso τῷ αὐτῷ περὶ τῶν γ' σγημάτων incipit εἰρηται πολλάκις ἡδην ὡς ὅτι τῆς λογικῆς πραγματείας τέλος ἐστὶν η ἀπόδεξις. sed iam f. 66^v scholiastes redit ad librum Ηερὶ ἔρμηνεας ac primum exponit Ηερὶ εἰκόνων incipiens εἰκόνων ἐστιν ὑμαίνα χαρακτηριστικὸν πρωτοτύπου κατά τι διαφέρον αὐτοῦ. tum de determinationibus inc. ίστεον ὅτι τέσσαρες εἰσὶ προσδιορισμοί et de titulo libri Ηερὶ ἔρμηνεας. haec scholia iam non ab Italo profeeta sunt, sed ex Ammonii libro hausta, id quod ex specimine infra subiecto facile intellegetur. f. 67^r—89^v Pselli paraphrasis legitur titulo anteposito τῷ φελλῷ παράφρασις εἰς τὸ περὶ ἔρμηνεας ητοι λόγου ἀποφαντικοῦ διαιροῦντος τὸ φεῦδος καὶ τὸ ἀληθές. f. 89^v—90^v scholia²⁾ ad Analytica continentur, quae post titulum περὶ τοῦ ἐκ φεύδους συλλογίζεσθαι incipiunt ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ἀποδείκνυσιν ὅτι ἀληθῶν αὐτῶν τῶν προτάσεων οὐκ οἶντε φευδεῖς εἰναι τὸ συμπέρασμα. Pselli paraphrasis denique initio scholiis est ornata, quibus ea quae paraphrasim antecedunt propagantur. in uno, quod infra subiectam, Ammonium aperte laudatum invenies.

Ex scholiis Ammonii memoriam propagantibus haec eligam.

f. 67^r Οἱ Ἀριστοτέλης τὴν παροῦσαν πραγματείαν Περὶ ἔρμηνεας ἐπιγράφει, οὐ τὴν λογικὴν (l. λογογραφικὴν) ιδέαν σημαίνων ἀλλὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγου ὡς ἔρμηνεύοντα τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς, ὃς καὶ ἀπὸ τῶν γνωστικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων προελήλυθεν. εἰσὶ δὲ αὗται νῦν διάνοια δέξα (φαντασία in mrg.) καὶ αἰσθησίς. τὰ γάρ λοιπά εἰσὶ τοῦ λόγου ἐκ τῶν ὀρεκτικῶν αὐτῆς δυνάμεων προελήλυθασιν, ἃς καὶ ζωτικὰς καλούμεν· εἰσὶ δὲ αὗται βούλησις προσάρτεσις θυμός καὶ ἐπιθυμία, οὐκ αὐτῆς τῆς ψυχῆς καθ' ἑαυτὴν ἐνεργούσης ἀλλὰ πρὸς (ἔτερον) ἀποτελούμενης καὶ η λόγου τυχεῖν παρ' αὐτοῦ ζητούσης ὡς ἐπὶ τοῦ ἔρωτηματικοῦ η πράγματος ἐφειμένης, καὶ τούτου διχῶς, η αὐτοῦ ἐκείνου πρὸς ὃν ὁ λόγος, ὡς ἐπὶ τοῦ αλητικοῦ, η τινος παρ' αὐτοῦ πράξεως, καὶ ταύτης ἡ ὡς παρὰ κρέπτονος, ὡς ἐπὶ τοῦ εὐκτικοῦ, η ὡς παρὰ κείρονος, ὡς ἐπὶ τοῦ προστακτικοῦ. Περὶ ἔρμηνεας οὖν ταύτην τὴν πραγματείαν ἐπέγραψε, ταύτὸν ποιήσας ὥσπερ εἰ περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ἐπέγραψε. διαιρεῖται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς πέντε τμήματα. περὶ τίνων δὲ τούτων ἔκαστον διαλαμβάνει σαφές. (cf. Amm. p. 4,29 sq.).

¹⁾ illud scholion, quod a Brandisio p. 121^a adnotatum est, Ioannis nomen iure fert; etenim in codicis Parisini f. 63^v legitur.

²⁾ haec in Catalogis neglecta esse video.

f. 68^r προτάττει τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, διότι τὸ μὲν ὄνομα ὑπάρχει σημαίνει, τὸ δὲ ῥῆμα ἐνέργειαν ἡ πάθος· πρῶται δὲ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν παθῶν αἱ ὑπάρξεις (cf. Amm. p. 30,1).

ὁ συλλογισμὸς οὗτος τῶν λεγόντων διὰ φύσει τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥήματα. λέγει οὖν ὁ Ἀμμάνιος (ἀμύνιος εὐδ.) διὰ καὶ φύσει τῶν εἰπωμένων, οὐχ ἀπλῶς εἰπομένων, ἀλλὰ κατὰ τὴν Σληνήν, ὡς καὶ τὴν θύραν φύσει κατὰ τὴν Σληνήν (Amm. p. 22,22 sq.).

f. 69^r ίστεον διὰ τὸ ῥῆμα τριγῆς λέγεται· πρῶτον μὲν πᾶσα φωνὴ προστηματίουσα γράψουν, ἡς μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς, αεὶ καὶ ἔτερον λεγομένην δεύτερον δὲ πᾶσα φωνὴ προστηματίουσα τὸν ἐνεστῶτα χρόνον καὶ ὠρισμένον τι δηλοῖσσα, ὃ σημανθέμενον γῆν ἡμῖν παραδίδωσιν, τρίτον πᾶσα φωνὴ κατηγορούμενον ὅρον ἐν προτάσει ποιοῦσα, καὶ ὃ σημανθέμενον καὶ τὸ καλός καὶ τὸ δίκαιος καὶ τὸ λευκός καὶ τὸ ζῆν ῥήματα λέγονται, ὡς αὐτὸς γνίσσετο κατ’ ἀρχὰς λέγων. τὰ μὲν οὖν ὄντα καταλαβεῖν.

NEOPHYTI sunt ea scholia, quae Waitz Org. I p. 38 sq. ex codice **Neophytus Laurentiano** 71,32 affert. nam in codice Laur. 71,32 f. 61 [Bandini III p. 18] post titulum Ἐργὴ σὺν θεῷ τοῦ Ηερὶ ἐρμηνείας καὶ τῶν τριῶν σχημάτων scholia incipiunt Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν λεγόμενα οὕτε ἀλήθειαν σημαίνουσιν οὕτε φεῦδος. eadem leguntur in codice Vind. phil. gr. 277 [vide Porph. Isag. praeftationem p. L], ubi Neophyti omnis Isagoges et Organi epitome servata est atque f. 12^r inf. sub titulo Ἐπιτομὴ Νεοφύτου εἰς τὰς πέντε φωνὰς τοῦ Πορφυρίου incipit Τίς μέντοι ὁ τῆς παρούσης πηγαδίας σκοτός, f. 16^r sub titulo Ἀρχὴ τοῦ περὶ ἐρμηνείας καὶ τῶν τριῶν σχημάτων incipit Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγόμενα, f. 22^v Ἐπειδὴ οὖν περὶ προτάσεων εἰρήκαμεν, πρόκειται δὴ εἰπεῖν καὶ περὶ συλλογισμῶν, reliquaque Organi partes sequuntur. eadem denique epitome sine titulo codice Vat. 1018 saeculo XV vel XVI scripto [Brand. p. 52] inde a f. 69^r continetur, id quod I. Graeven mecum communicavit. quodsi codicis Laur. 71,32 scholia a Neophyto profecta esse recte statuimus, Neophytus putandus est totus a Psello pendere, quod ut perspicias haec exempla afferam.

Neophytus

Waitz. Org. I p. 41.

ἔσικε μὲν αἰνίγματι, γνωρίζεται δὲ οὕτως· κεισθωσαν γάρ ὡς ἐν διαγράμματι αἱ προτάσεις στοιχηδὸν καὶ γενέσθωσαν ὡς δύο σειραί, καὶ ἐν τῇ μιᾷ γεγράψθω ἡ ἀπλῆ κατάφασις ἡ ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν¹, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις ἡ ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν². Κηρύθητα οὖν πρῶτον ποία τῶν ἐκ μεταθέσεως προτάσεων ἀκολουθήσει τῇ ἀπλῇ καταφάσει γράψθω ὑπὸ ταύτην. ἡ μὲν οὖν ἐκ μεταθέσεως κατάφασις οὐ συναληθεύει· πῶς γάρ ἡ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι· συναληθεύει· τῇ δὲ τῇ διαθέσεως δίκαιος ἔστι³; λείπεται οὖν διὰ τὴν ἀπόφασις συναληθεύει ἡ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν⁴. δε γάρ ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν, οὗτος οὐ δίκαιος μὲν οὖν ἔστιν ἀλλὰ

Psellus

ed. Ald. f. N 1^v supr.

δὴ δὴ αἰνίγματι μὲν ἔστιν ὄμοιον . . . καὶ εἰ τις αὐτὸς βουληθείη καταλαβεῖν ἀκριβέστερον. δὲ τοιᾶσδε θήρας μετεργέσθω τὸ νόρμα· ὥσπερ γάρ ἐν διαγράμματι προκείσθωσαν αἱ προτάσεις στοιχηδὸν ἐκ διαστήματος καὶ γινέσθωσαν ὥσπερ δύο σειραί, καὶ ἐν μὲν τῇ μιᾷ σειρῇ γεγράψθω ἡ ἀπλῆ κατάφασις ἡ ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν⁵, ἐν δὲ τῇ ἔτερᾳ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις ἡ ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι⁶. Κηρύθητα οὖν πρῶτον ποία τῶν ἐκ μεταθέσεως προτάσεων ἔποιτ⁷ ἀν ἦτοι συναληθεύει τῇ ἀπλῇ καταφάσει καὶ ἡ συναληθεύουσα γεγράψθω ὑπὸ ταύτην. ἡ μὲν οὖν ἐκ μεταθέσεως κατάφασις οὐ συναληθεύει· πῶς γάρ τῇ διαθέσεως δίκαιος ἔστι⁸ συμφωνήσει ἡ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι⁹; συναληθεύει οὖν

Comment. in Arist. IV 5. Ammon. de Interpr.

δίκαιος ἔστιν¹⁾). κείσθω οὖν αὕτη ἐν τῷ διαγράμματι, καὶ ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν κείσθω ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, ὡς εἰπομέν, ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις. λέγουσιν οὖν ὅτι διὰ τοῦτο καὶ ἐκ μεταθέσεως ὠνομάσθησαν αἱ τοιαῦται προτάσεις, ὅτι μετετέλησαν.

ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἡ ‘ἀνθρωπος οὐδὲ δίκαιος οὐκ ἔστιν’. ὃς γὰρ ἀνὴρ ἄνθρωπος δίκαιος, οὗτος οὐ δίκαιος μὲν οὐκ ἔστιν ἀλλὰ δίκαιος. κείσθω οὖν ἐν τῷ διαγράμματι ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἐκ διαστήματος ἀπλῆν κατάφασιν ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, ἡ τοιούτην ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἡ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν’. διὸ αὐτὸν γοῦν τοῦτο καὶ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐκ μεταθέσεως ὠνομάσθησαν, ὅτι ἐν ταῖς ἀλλοτρίαις τάξεσιν ὑπετέλησαν.

Waitz. Org. p. 42.

ed. Ald. f. N 1^v inf.

ὅν τοίνυν λόγον ἔχει ἡ στερητικὴ ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, *(τὸν αὐτὸν λόγον ἔχει καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον²⁾,* ὥσπερ ὅν λόγον ἔχει τὰ τρία πρὸς τὸ ἔν, οὕτω καὶ τὰ δύο πρὸς τὸ ἔν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον. . . . καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον τοιοῦτον, ὅτι ὅν μὲν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς.

Waitz. Org. I p. 42.

ed. Ald. f. N 6^v med.

διαφέρουσι δὲ (οἱ τρόποι) τῶν προειρημένων ὑλῶν, ὅτι ἔκει αἱ ὕλαι αὐτομάτως συνανεφαίνοντο ταῖς προτάσεσι καὶ μὴ ἐξηγγέλλοντο, ἐνταῦθα δὲ τίθενται καὶ τοῖς ῥήμασιν αὐτοῖς.

διοίσουσι τοιγαροῦν τῷ τὰς μὲν ὕλας μὴ ἐκφωνεῖσθαι ἀλλὰ αὐτὸθι ταῖς προτάσεσιν ὑποφαίνεσθαι, τοὺς δὲ τρόπους ἐν αὐταῖς ἐνεργείᾳ κείσθαι ταῖς προτάσεσι. (f. M 5^r med. τὰς δὲ σχέσεις ταῦτας ὕλας καλεῖσθαι ηξιώσαν οἱ φιλόσοφοι ἀπὸ τοῦ ὑποκείσθαι ταῖς προτάσεσι καὶ αὐτομάτως ἐκείναις συναναφαίνεσθαι).

Gregorius
Humilis

GREGORII HUMILIS³⁾ compendium libri De interpr. incipit in codicis Laur. 87,13 f. 78^v⁴⁾ a verbis ‘Ιτέον λοιπὸν καν τῷ περὶ ἐρμηνείας ὥσπερ ἀπὸ στοιχείων τῶν Κατηγοριῶν προοδεύοντας· στοιχείων μὲν γὰρ λόγον ἔχει τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ἀνευ συμπλοκῆς θεωρούμενα. ac primum agitur de con-

¹⁾ haec ex Psello addidi.

²⁾ haec ex Psello supplevi.

³⁾ vide praefationem Porph. Isag. p. XLVII.

⁴⁾ post f. 79 hic codex defectum passus est, quo extremae expositiones ad librum De interpr. et primae ad Analytica pertinentes interierunt atque ex cōdīcībus Pal. 281 et Mut. III C II supplēda sunt. ante Gregorii compendium codice Laur. 71,13 f. 73^r—78^v scholia ad librum De interpr. servata sunt, quae incipiunt ‘Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ φυγῇ παθημάτων σύμβολα καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. haec Ammonii doctrinam prae se ferunt, velut quae leguntur f. 74^v de Arist. p. 19^v23 σφιγγῆς κελατῆς γῆρυν ἐκμετεῖσθαι τὸν Ἀριστοτέλην ἐνταῦθα φασιν οἱ ἐξηγηταί· ἔστι δὲ τὸ νοούμενον οὕτως. (cf. Amm. p. 166,26).

tradictionibus ac de modis enuntiati (*ἀναγκαῖον, ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον*), tum de nomine, verbo, infinito nomine verboque, denique de oppositione simplici, privatoria, infinita (*ἐξ μετατέτασις*) atque de omnium propositionum numero. haec expositiones tam exiles sunt, ut de fonte quicquam statui non possit.

In IOANNIS DAMASCENI Dialecticis libri De interpr. expositio a p. 65 ^{Ioannes Damascenus} (ed. Lequien Parisii 1712) incipit Περὶ ἀποφάσεως, ἀποφάσεως τε καὶ καταφάσεως. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἀπόφασις λέγεται, sequitur p. 65 Περὶ δρου καὶ προτάσεως καὶ συλλογισμοῦ. χρὴ γινώσκειν ὅτι σκοπὸν ἔχει ἡ λογικὴ πραγματεία περὶ τῆς ἀπόδειξεως διαλαβεῖν, extremum caput p. 66 Ποικιλοὶ δροι. πρότασίς ἔστι λόγος ἀποφαντικός. haec unde Damaseenus hauserit, docemur definitione θέσεως. quae est θέσις δέ ἔστι παράδοξος ὑπόληψίς τινος τῶν ἐν σοφίᾳ γνωρίμων, ἦγουν ἔνη ἔννοια, ὡς ὁ Παρμενίδου λόγος ὅτι ἐν ἔλεγε τὸ δόν, ἢ ὡς ὁ Ἡρακλείτου ὅτι πάντα κινεῖται (cf. Amm. p. 9,10).

DROSI qui dicitur scholia inveniuntur in codice Parisino Suppl. gr. Drosus 599 saeculo XIV scripto [L. Delisle p. 281] f. 7^r titulo praemissō Σχόλια καὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας ἀπὸ φωνῆς Δρόσου ἐμοῦ διδασκάλου, unde apparet has esse Drosi scholas a discipulo in adversaria relatas. quodsi ex duobus scholiis, quae H. Diels nobis suppeditavit, prius cum Ammonio ad verbum congruit, id testimonio est Drosum artissime se ad clarissimum libri Aristotelici interpretem se applicasse.

Παραδοὺς δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν, ἐν τούτῳ προτίθεται παραδοῦναι λόγους τοὺς ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἀποτελουμένους, οἱ καλοῦνται καὶ προτάσεις διὰ τὸ προτείνεσθαι περὶ (αἱ παρὰ;) τῶν συλλογίσασθαι βουλουμένων. ἀλλὰ τοὺς λόγους πέντε ὄντων εἰδῶν, τοῦ κλητικοῦ, ὡς τὸ “ῷ μάκαρ Ἀτρελόν”, καὶ προστακτικοῦ, ὡς τὸ “βάσκ Ἰθι, οὐλε Ὄνειρε”, καὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ “τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν”, καὶ τοῦ εὐκτικοῦ κτλ. (cf. Amm. p. 2,5).

Ἡ τοῦ προσειμένου πρότασις κατ’ ἔλειψιν ἔσται. ἔστι δὲ οὕτως εἰπεῖν· ἐπειδὴ ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ δρων εἴπεν καὶ σκοπὸν ἔχει ἀπόδειξιν ἀπεργδασσθαι, ἡ δὲ ἀπόδειξις ἐκ προτάσεων, αἱ δὲ προτάσεις ἔξ δυνομάτων καὶ ἥρημάτων, πρέπον ἤγειται ἡ χρήσιμον διὰ τὸ πρῶτον τῇ τάξει ἡ ἀναγκαῖον διὰ τὸ πρῶτον τῇ φύσει διορίσασθαι κτλ.

IOANNIS PEDIASIMI in librum De interpretatione scholia continentur ^{Ioannes Pediasimus} codice Coisl. 323 f. 42^v [H. Omont III 182], quae anteposito titulo Σχόλια τοῦ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Πεδιασίμου incipiunt Οὐ μοι δοκεῖ οἰκείως ἔχειν πρὸς τὸν Ἀριστοτελικὸν νοῦν τὸ ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Ἀμμωνίου ῥηθέν· τί γάρ διαφέρει εἰπεῖν κτλ. haec si initio non sunt mutila, certe lemma explicandum desideratur.

GEORGII SCHOLARII libri De interpr. commentarius continetur codice Georgius Scholarius Vaticano 2223 [Column. 62] saeculo XV vel XVI scripto f. 147^r—212^v post titulum γεωργίου τοῦ σχολαρίου εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἐξήγησις incipiens Πρῶτον δεῖ. Ἡ μὲν ὑλικὴ αἵτια τούτου τοῦ βιβλίου ἔστιν αἱ προτάσεις, αἵτινές

εἰσιν ὑποκείμενον ἐν αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ ἐπιστήμη τρία διορίζονται, τὸ ὑποκείμενον, τὰ μέρη τοῦ ὑποκειμένου καὶ αἱ ἴδιότητες αἱ ἐπόμεναι τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ μέρεσι, καὶ ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἡ ὄλικὴ αἰτία τριπλῆ ἔστιν. explicit καὶ ἡμῖν αἱ πρὸς τὴν πραγματείαν τῶν προτάσεων τὴν περὶ ἔρμηνείας λεγομένην διηγήσεις, εἰ μὴ ἵκανῶς ἀλλὰ καὶ ἀχριθῶς ὅμοι καὶ ἵκανῶς τοῖς εἰσαγομένοις καὶ τῇ ἡμετέρᾳ δύναμει συμμέτρως, ἐπεράνθησαν, ὥσπερ καὶ αἱ εἰς τὰς δέκα κατηγορίας, καὶ ἔτι πρὸ τούτων εἰς τὰς πορφυρίου φωνάς, γάρ τι θεῷ πάντων ἔνεκα τῶν ἀλλων καὶ τούτου νῦν ἀναφέρουσιν. haec I. Graeven nobis suppeditavit. quem auctorem Georgius in interpretando potissimum secutus sit, inde definiri non potest. subscriptio renovat Pselli memoriam (cf. p. XXXV).

ADDENDA PRAEFATIONIS SUPPLEMENTO I

Casu quodam factum est, ut absoluto demum opere codicem quorundam specimina a Torstrikio comparata mihi obvenirent, quae, ne quid desit, hic subiciam.

COISLINIANUS 157 (C) ex PARISINO 1972 (P^a) [vide Porph. Isag. CP^a p. XIX] descriptus est. hic f. 118^v—209^v Ammonii librum Magentini expositionibus interruptum habet. auctoritate est nulla.

p. 9,4 post ὑπάρξιν add. καὶ || 6 ante κατὰ add. καὶ || 9 δὲ] σὲ || 11 τό] τὰ || 13 παρμενίδης λέγειν || ὡς δὴ] διὸ || 14 τὰ om. C || 15 τὰ om. || 19 καὶ —²Αποδεικτικῶν (24) om.

p. 11,1 δὲ om. || ἀν τις coll. || 2 τε om. || 4 δύναται ante δίγα (3) coll. ||

OXON. COLLEGII Novi 234 [Catal. p. 85] chartaceus saeculo XVI ex-aratus hunc librum sub titulo Ἀμμωνίου Ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας exhibit. pretii est nullius.

p. 1,6 τι om. || 12 γιγνέσθω || 13 ἔξήγησις || 20 ἀποδεῖξει || 22 πρὸς — εἰρημένων (23) om. ||

p. 9,4 alt. τοῦ om. || 5 καὶ om. || 6 σημανόμενον || 12 μετ. τὰ ὄντα coll. || 13 παρμενίδης λέγειν || 15 πιστεύεσθαι || 19 καὶ —²Αποδεικτικῶν (24) om. || 26 διορίσασθαι || alt. τι om. || 27 τὸν ὄρ.] ὁρισμός ||

ESCURIALENSIS Φ-III-10 [Miller p. 172] bombycinus saeculo XIII F^a vel XIV exaratus a f. 59^v Aristotelis librum De interpr. Ammonii commentario, cuius titulus est ἀμμωνίου τοῦ ἐρμείου πόνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας, ornatum exhibit. sed Aristotelis liber iam in verbis quae p. 19^b31 leguntur desinit, itemque Ammonii commentarius in fine mutilatus est. fide hic codex similis est codici M.

p. 1,3 καὶ οὐκ || 6 πολλαὶ om. || 7 περὶ] πρὸς || ἀπομνημονεύοντες || 10 τῆς φύσεως om.

p. 9,7 γάρ om. || 9 δὲ] σὲ γένετο] πλῆθος || 13 παρμενίδης λέγειν — post ὄρος add. ἵτοι προτάσσεις || ὡς δὴ] διὸ || 14 ἀναπαλαίσσεθαι || 24 καὶ om. || 25 πλείους || 27 τοῦ τι ἔστε] τουτέστι ||

p. 10,28 ἀποφάσεσιν || 30 ἀν om. || p. 11,1 ἀν τις coll. || 2 λεγομένων om. || 3 μόνα τῶντα coll. ||

P^b PARISINUS 2088 [H. Omont II p. 192] bombycinus saeculo XIV scriptus inde a f. 39^r Ammonii librum continet anteposito titulo ἀμφωνίου τοῦ ἑρμηνείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀριστοτέλους. suppar est codice E atque etiam fide ille inferior.

p. 1,3 τοῦ om. || 4 βιβλίου om. || 13 ἐξήγησις || 20 ἀποδεῖξει || 22 πρὸς —εἰρημένων (23) om. ||

V^a URBINAS 58, quem Brandis neglexit, et aetate et fide videtur omnium esse infimus.

p. 1,3 ἑρμηνείας || 4 παραδεῖō. || 7 προσενεγκεῖν || 12 γγν. || 13 ἐξήγησις || προσλαμβ. || 14 λέγομεν || 15 τὰ om. || 20 περίεργον] περὶ || p. 2,7 ἐπιτελουμ. ||

U^b URBINAS 57, quo Brandis p. 55 dieit Ammonii commentarium contineri, f. 114^r sub titulo προλεγόμενα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας recte incipit πολὺ μὲν ἐν σοφοῖς, sed quae Torstrik ex insequentibus foliis affert, cum Ammonio discepant, velut f. 119^r ὥσπερ καὶ τὰ γραφόμενα ἡγουν τὰ γράμματα σύμβολά εἰσι καὶ σημαντικὰ τῶν ὄνομάτων καὶ ὄντων τῶν ἐν τῇ φωνῇ ἡγουν τῶν ὡς ὅλη γραμμένων τῇ φωνῇ et f. 152^r τούτων δέ φησι διωρισμένων τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων τῶν ἐξ ὑποκειμένων δηλονότι καὶ κατηγορουμένων καὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένων καὶ κατηγορουμένων καὶ ἔτι καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου, σκεπτέον καὶ περὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων καὶ ἀποδεικτέον ὅπως καὶ αἱ τοὺς τρόπους ἔχουσαι προτάσεις πρὸς ἀλλήλας ἔχουσι καὶ πῶς ἐκ τῶν καταφάσεων αἱ ἀποφάσεις γίνονται, quae ex Pselli cognitione conicias Neophyti esse.

V^a VATICANUS 1018 [Brand. p. 52] chartaceus saeculo XV vel XVI scriptus f. 155^r—160^v Ammonii prolegomena habet titulo anteposito ἀμφωνίου ὑπέρηρημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας, f. 161^r—202^v Aristotelis librum scholiis ex Ammonio petitis instructum. fide editioni Aldinae longe cedit.

p. 1,3 σοφοῖς || καὶ οὐκ || 7 εἰσενέγκαι || 10 παλ.] πολλοῖς || 12 γγν. || 14 λέγομεν || 15 συγγράμματα om. || 16 αὐτῆς om. || 17 ἡ om. || 18 τ. τ. βιβλ.] τοῦ βιβλ. τούτου || 20 ἀποδεῖξει || p. 2,2 λόγων] φωνῶν || 13 ἔρις || 20 δέ om. || 22 διδάσκει ἡμᾶς suppl. m² || 27 δέ om. || p. 3,4 ἀγέλων || 5 προστίθ. || 6 πρότασιν || 7 δέ om. || 9 ὑπάρχον (pr. l.) ||

Denique tres codices Parisini Ammonii librum exhibentes nobis innotuerunt:

P^c PARISINUS 1974 [H. Omont II p. 173] chart. saec. XV f. 94—143.

P^d PARISINUS 1898 [H. Omont II p. 160] chart. saec. XVI f. 1—80.

P^e PARISINUS gr. suppl. 141 [H. Omont III p. 222] chart. saec. XVI f. 37—91.

AMMONIUS
IN ARISTOTELIS
DE INTERPRETATIONE
COMMENTARIUS

S I G L A

A = Parisinus 1942

F = Laurentianus 71,3

G = Laurentianus 72,7

M = Monacensis 222

a = editio Aldina

b = Bekkeri editio Aristotelis Academica

ΑΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΗΕΡΙ 3^τ
ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

Πολὺ μὲν ἐν σοφοῖσι κούκῳ ἀνάνυμον τὸ Περὶ ἔρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον τῆς τε πυκνότητος ἔνεκα τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων 5 θεωρημάτων καὶ τῆς περὶ τὴν λέξιν δυσκολίας. διὸ καὶ πολλῶν ἐξηγητῶν πολλαὶ περὶ αὐτὸν κατεβλήθησαν φροντίδες. εἰ δέ τι καὶ ήμεῖς δυνηθείμεν εἰσενεγκεῖν περὶ τὴν τοῦ βιβλίου σαφήνειαν, ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγητῶν 10 σεων τοῦ θείου ἡμῶν διδασκάλου Ηρόκλου τοῦ Ηλατωνικοῦ διαδόχου τοῦ εἰς ἄκρον τῆς ἀνθρωπάνης φύσεως τὴν τε ἐξηγητικὴν τῶν δοκιώντων τοῖς παλαιοῖς δύναμιν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς φύσεως τῶν ὄντων· κρίσιν 15 ἀσκήσαντος, πολλὴν ἀν τῷ λογίῳ θεῷ χάριν ὁμοιογήσαιμεν.

Ἄρχῃ τοίνουν ἡμῖν γενέσθω τῆς ἐξηγήσεως ἡ τῶν πέντε κεφαλαίων ὑψηλητήσις τῶν προλαμβάνεται· τῆς τοῦ ὥρτοῦ σαφηνείας εἰσιθότων, καὶ λέγωμεν τίς τε ἡ πρόθεσις τοῦ Περὶ ἔρμηνείας καὶ τίνα ἔχει· τάξιν πρὸς 20 τὸ ἄλλα τῆς λογικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους πραγματείας συγγράμματα τίς τε ἡ αἵτια ταύτης αὐτῆς τῆς Περὶ ἔρμηνείας ἐπιγραφῆς καὶ διτελεστήτων | γνήσιον ἔστι· 25 τὸ σύγγραμμα τούτο τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἐπὶ πᾶσι τίς ἡ εἰς τὰ κεφαλαία τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίρεσις· τὸ γάρ ἐπιζητεῖν πρὸς τί χρήσιμον ἀν εἴη τῷ φιλοσοφεῖν βουλομένῳ τὸ Περὶ ἔρμηνείας βιβλίον ἡ πρόθεσις αὐτοῦ 30 φανεῖσα ἡμῖν περίεργον ἐπιδεῖξει.

Τίς οὖν ἡ πρόθεσις αὕτη; τοῦτο γάρ ἀνάγκη πρὸ τῶν ἄλλων ἀφορίζεσθαι καὶ πρὸς ταύτην τὰ ἐφεξῆς ἅπαντα συνείρειν. ἵνα δὴ τοῦτο διηρθρωμένως ἔλωμεν, ἀναμνησθῆναι χρὴ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν, λέγω δὲ διτελεστήτη ἡ μὲν λογικὴ 10

1 In titulo τοῦ et ὑπόμνημα om. Α ac post ἔρμηνείας add. ἀριστοτέλους ΦΜα 3 cf. Eur. Hippol. 1 5 δυσκ.] διδασκαλίας F 7 ἐπενεγκεῖν A: εἰσενέγκαι F
7. 8 τῶν ἐξηγήσεων suppl. G² 10 τῆς φύσεως om. Μ 12 γιγνέσθω Fa πέντε
om. ΑG 13 ἐξηγησις a 13. 14 καὶ λέγωμεν—ἔρμηνείας om. Η 14 λέγομεν
ΦΜα 15 τί G¹ 16 post ἔρμ. add. τοῦ ἀριστοτέλους G (del. m²) 20 ἐπιδεῖξει
evan., sed ἀποδεῖξει exhibuisse videtur Α 21 αὕτη ἡ πρόθ. colloc. Α 23. 24 ἐν
τοῖς προλαμβ. τῆς συναναγνώσεως τῶν κατ.] cf. Ammon. in Cat. p. 5,9. 10,22 sq.
24 συναναγνώσεως in lac. suppl. G²

πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εὗρεσιν τῆς ἀποδείξεως, προηγεῖται δὲ ταύτης
ἡ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ γνώσις, καὶ ταύτης πάλιν ἡ τῶν ἀπλῶν λόγων
τῶν συντιθέντων τὸν συλλογισμὸν θεωρία, ταύτης δὲ ἡ κατάληψις πασῶν των
κατὰ γένη τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐξ ὧν ὁ ἀπλοῦς λόγος ἔχει τὴν γένεσιν.
5 παραδόντος τοινύν δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ
τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν ἐν τούτῳ προτείθεται παραδοῦναι ἡμῖν τοὺς
ἀπλοῦς λόγους τοὺς ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἀποτελουμένους 20
καὶ ὡς προτεινούμενους ὑπὸ τῶν συλλογίσασθαι τι βιολομένων τοῖς κοι-
νωνοῖς τῶν λόγων προτάσεις ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὀνομαζομένους. ἀλλὰ τοῦ
10 λόγου πέντε ὄντων εἰδῶν, τοῦ τε κλητικοῦ ὡς τὸ 25
ω̄ μάκαρ Ἀτρεΐδη,

καὶ τοῦ προστακτικοῦ ὡς τὸ

βάσκ² Ἰθί, Ἰρι ταχεῖα,

καὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ὡς τὸ

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;

15 καὶ τοῦ εὐκτικοῦ ὡς τὸ

αἱ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ,

καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ ἀποφαντικοῦ, καθ' ὅν | ἀποφαινόμεθα περὶ ὄτουσον 4^τ
τῶν πραγμάτων οἷον

20 θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι,

‘πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος’, οὐ περὶ παντὸς ἀπλοῦ λόγου κατὰ τὴνδε τὴν
πραγματείαν διδάσκει ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ περὶ μόνου τοῦ ἀποφαν-
τικοῦ. καὶ τοῦτο εἰκότως· μόνον γάρ τοῦτο τὸ εἰδός τοῦ λόγου δεκτικόν
ἐστιν ἀληθείας τε καὶ φεύδους καὶ ὑπὸ τοῦτο τελοῦσιν αἱ ἀποδείξεις, ὑπὲρ
25 ὧν ἡ λογικὴ πᾶσα πραγματεία τῷ φιλοσόφῳ συντέτακται.

Καλοῦσι δὲ οἱ Στωϊκοὶ τὸν μὲν ἀποφαντικὸν λόγον ἀξιώματα, τὸν δὲ 10
εὐκτικὸν ἀριστικόν, τὸν δὲ κλητικὸν προσαγορευτικόν, προστιθέντες τούτοις
ἔτερα πέντε λόγων εἰδῶν σαφῶς ὑπὸ τινα τῶν ἀπηριθμημένων ἀναφερό-
μενα· λέγουσι γάρ τὸ μέν τι εἶναι ὀμοτικὸν οἷον

30 ἴστω νῦν τόδε γαῖα,

τὸ δὲ ἐκμετικὸν οἷον ‘ἴστω εὐθεῖα γραμμὴ ήδε’, τὸ δὲ 15 ὑποθετικὸν οἷον
‘ὑποκείσθω τὴν γῆν κέντρον εἶναι τῆς τοῦ ἡλίου σφαίρας’, τὸ δὲ ὅμοιον
ἀξιώματι οἷον

ώς ὠραῖζεται ἡ τύχη εἰς τοὺς βίους,

35 ἀπερ ἀπαντα δεκτικὰ ὄντα φεύδους τε καὶ ἀληθείας ὑπάγοντο ἦν τῷ ἀπο- 20

2 λόγων] φωνῶν M 5 τὴν suppl. G² 6 ἡμῖν οι. G 7 τοὺς] τῆς G¹: καὶ
τοὺς G² ἐκ τῆς suppl. G² 8, 9 κοινωνοῦσι F: κοινοῖς (κοινωνοῖς superser.) M
11 ω̄ μάκαρ Ἀτρ.] Hom. Γ 182 al. 13 βάσκ² ίθι κτλ.] Hom. Θ 399 al. Ἰρις F
ἴρι ταχεῖα οι. G 15 τίς πόθεν κτλ.] Hom. η 238 17 αἱ γάρ κτλ.] Hom. Δ 288
η 311 20 θεοὶ δέ κτλ.] Hom. δ 379 δέ supra ser. F 21 ἀπλῶς F
τὴνδε τὴν]—δε τὴν suppl. G² 27, 28 ἔτερα τούτοις colloc. AG¹ 29 τι] τοι G
30 ίστω κτλ.] Hom. ε 184 31 ίστω] ἐκκείσθω M 32, 33 τὸ δὲ ὅμ. ἀξιώματι
οι. Λ 34 ω̄ς ὠραῖζετ² κτλ.] Menandri frg. 855 (Com. Att. fr. III p. 228 ed. Kock)
ἐν τοῖς βίοις Μα: πρὸς τὸν βίους Schol. Theocr. 35. p. 3,1 ἀποδεκτικῶ G¹

φαντικῷ, τοῦ μὲν ὁμοτικοῦ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ θείου πλεονάσαντος τῆς ἀποφάνσεως τοῦ δὲ ὄμοιού τῷ δὲώρῳ πατέρεως τῇ τοῦ ως ἐπιτατικῷ ἐπιφέρειν προσθήκῃ. πέμπτον δέ τι πρὸς τούτοις εἶναι φασι τὸ ἐπαπορητικὸν οἷον

Δᾶς πάρεστι· τί ποτ' ἀπαγγελῶν ἄρα;

5 Ἐπερ ἐναργῶς ταῦτὴν δὲ τυγχάνει τῷ ἐρωτηματικῷ, πλὴν δὲ προτίθησι τὴν πρόφασιν τῆς ἐρωτήσεως.

Πάλιν δὲ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου δύο ὅντων εἰδῶν καὶ τοῦ μὲν καλουμένου κατηγορικοῦ τοῦ δὲ ὑποθετικοῦ, κατηγορικὸν μὲν τοῦ σημαντικοῦ τί τίνι ὑπάρχει ἢ οὐκ ὑπάρχει, ώς δταν εἴπωμεν ‘Σωκράτης περιπατεῖ, 10 Σωκράτης οὐ περιπατεῖ’ (κατηγοροῦμεν γάρ τὸ περιπατεῖν τοῦ Σωκράτους ποτὲ μὲν καταφατικῶς ποτὲ δὲ ἀποφατικῶς) ὑποθετικοῦ δὲ τοῦ σημαντικοῦ τίνος ὅντος τί ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν, ἢ τίνος μὴ ὅντος τί ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν, ώς δταν εἴπωμεν ‘εἰ ἀνθρωπός ἔστι, καὶ ζῷον ἔστιν, εἰ ἀνθρωπός ἔστι, λέθος οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ ἔστιν ήμέρα, νῦν ἔστιν, εἰ μὴ ἔστιν ήμέρα, 15 οὐκ ἔστιν ήλιος ὑπὲρ τῆς’, τὸ κατηγορικὸν ἡμῖν μόνον εἶδος τοῦ ἀποφαν- 10 τικοῦ λόγου παραδίδωσιν δὲ Ἀριστοτέλης ώς αὐτοτελὲς καὶ χρήσιμον πρὸς τὰς ἀποδείξεις, τὸ δέ γε ὑποθετικὸν ώς ἐλλιπὲς δὲν καὶ δεόμενον πάντως τῆς διὰ τοῦ κατηγορικοῦ τελείωτης οὐδὲμιον προγραμμένης ἀξιώσει 15 σπουδῆς· οἱ γάρ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ τὴν καλούμενην μετάληψιν ἤτοι 20 πρόσληψίν ἀναποδείκτως λαμβάνοντες ἐνίστεις δὲ καὶ τὸ συνηγμένον ἢ τὸ διεζευγμένον λόγου δεόμενον ἐξ ὑποθέσεως ἔσχον τὴν πίστιν, ητίς αὐτῶν 25 τὰς πρώτας ὑποθέσεις παραδέχοιτο. πρὸς οὖν τὴν τῶν ὑποθέσεων τούτων κατατευχὴν εἰ μὲν ἐτέρῳ τις ὑποθετικῷ χρῆσθαι συλλογισμῷ, δεήσει πάλιν ἐπέρχεται πλέον κατατευχῆς πρὸς τὴν πίστιν τῶν ἐν αὐτῇ ὑποθέσεων καὶ 30 πρὸς ἔκεινην ἐτέρας, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον, εἰ δὲ ὑποθέσεων ἔθέλοι τὰς ὑποθέσεις κρατύνειν. εἰ δέ γε μέλλει τελεία καὶ ἀπροσδεής ἢ ἀπόδειξις γίνεσθαι, δῆλον δτι κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ | χρεία τοῦ δίκαια τινὸς ὑποθέσεως ἐπαγγελομένου τὸ προκείμενον δεικνύναι. διὸ καὶ τοὺς μὲν κατηγορικοὺς ἀπλῶς οὗτας ὀνομάζουμεν συλλογισμούς, τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς τὸ μὲν δῆλον τοῦτο ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμούς, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι πρὸς τῷ 5 καὶ ἄλλως τὰς ὑποθετικὰς ἀποφάνσεις ἐκ τῶν κατηγορικῶν τὴν γένεσιν ἔχειν· ἄλλης γάρ πρὸς ἄλλην κατηγορικῆς προτάσεως ἢ ἀκολουθίαν ἢ διά-

3 ἐπαπορητικόν F

4 Δᾶς πάρεστι κτλ.] cf. Com. Att. fr. III p. 460 (Kock)

ἀπαγγελῶν	Koek: ἀγγελῶν	AMa: ἀγγέλων	FG	5 προτίθησι G ¹ : προστίθησι
AFG ² Ma	6 πρόφασιν]	πρότετον Fa	8 δὲ ὑποθετ.—μὲν τοῦ suppl. G ²	
10 κατηγοροῦσι μὲν γάρ Λ	12. 13 ἢ τίνος—οὐκ ἔστιν	suppl. G ²	τί ἔστιν ἢ οὐκ	
ἔστιν (altero loco) AGF: τί οὐκ ἔστιν ἢ τί ἔστιν Ma	13 εἴτωμεν οὖν (i)	καὶ		
om. G	15 ὁ ήλιος Ma	ante κατηγορικὸν supra ser. δὲ G ²	16 ἀποδίδωσιν G	
πρὸς εἰς G	17 ἀπόδειξις]	δεῖξεις AG	γε om. M	18. 19 προηγ.—σπουδῆς
suppl. G ²	18 προηγουμένως AGa	ἀξιοή Fa	19 σπουδῆς M: studio vers.	
lat.: τιμῆς AFGa	οἵ ει F	21 ante λόγου add. καὶ FGa	έχουσι GM:	
ἔχον a	ητις AF ² Ga: εἰ τις F ¹ M	22 οὖν om. G	23 ἐτέρως FMA	
χρῶτο ὑποθ. colloc. A	25 θέλοι AG	26 κρατεῖν F	μέλλοι F	28 μὲν
suppl. G ²	30 ἐξ ὑποθέσεων AG	31 ὑποθετ.] ἀποφαντικάς (1)		

στατιν σημανίουσι, συνδέουσαι αὐτὰς πρὸς ἄλληλας ἡ τῷ συμπλεκτικῷ 10 ἡ τῷ διαζευκτικῷ προσαγορευομένῳ συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἔνα δοκεῖν εἶναι τὴν ἐξ αὐτῶν συγκειμενὸν λόγον. διὰ ταῦτα τοῖν τὸ κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου πολυπραγμονεῖ μόνον ὁ Ἀριστοτέλης.

5 Ἐπειν οὖν ἡ πρόθεσις τῆς προκειμένης πραγματείας. ὡς συνείλητι 15 φάναι, διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρώτης συνθέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῆς κατὰ τὸ κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου γινομένης. λέγω δὲ τὸ πρώτης, διότι καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ἡ σύνθεσις τῶν ἀπλῶν ἐργάζεται φωνῶν, οὐ μέντοι ἡ πρώτη, ἀλλ᾽ ἡ διὰ τῆς συμπλοκῆς τῶν κατὰ τὴν 20 πρώτην σύνθεσιν γεγονότων λόγων ἀποτελουμένη. διὸ τοὺς ἀπλοὺς τούτους λόγους κατὰ μὲν τήδε τὴν πραγματείαν αὐτοὺς καὶ ἡ αὐτοὺς θεωρῶν ὡς ἀποφάνσεις μόνον ἐπισκέψεται, καὶ οὐχ ὡς προτάσεις, ἐν δὲ τοῖς Ἀναλυ- 25 τικοῖς ὡς μέρη τῶν συλλογισμῶν παραλαμβάνων ἀμα καὶ ὡς προτάσεις εἰκότως ἀξιώσει σκοπεῖν. ὡς γάρ προτεινομένους αὐτοὺς ὑπὸ τῶν συλλο- 15 γίσασθαι τι βουλομένων τοῖς κοινωνοῖς | τῶν λόγων οὕτως οἱ παλαιοὶ προ- 5ν τάσεις ἐπονομάζουσιν.

Λύσθεν δὲ ἡμῖν ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ἡ τάξις ἀναφαίνεται τοῦ βιβλίου· εἰ γάρ μέσην ἔχουσι τάξιν οἱ ἀπλοὶ λόγοι τῶν τε ἀπλῶν φωνῶν καὶ τῶν συλλογισμῶν. παραδίδομεν δὲ τὴν μὲν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν 5 θεωρίαν αἱ Κατηγορίαι τὴν δὲ περὶ τῶν ἀπλῶν λόγων τὸ προκείμενον βιβλίον τὴν δὲ περὶ τῶν συλλογισμῶν τὰ Ἀναλυτικά, δῆλον δτι μέσην ἀν ἔχοι τάξιν τῶν τε Κατηγοριῶν καὶ τῶν Ἀναλυτικῶν, ἐπόμενον μὲν ταῖς 10 Κατηγορίαις προγρούμενον δὲ τῶν τε Ἀναλυτικῶν καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῆς λογικῆς πραγματείας συγγραμμάτων.

25 Οὐ δὲ γρήσιμον τὸ προκείμενον βιβλίον πρὸς τὴν λογικὴν ταύτην πραγματείαν, αὗτη δὲ πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν, ἐναργὲς ἐκ τῶν εἰρημένων. 15

Ἐπὶ τούτοις οὖν τῆς ἐπιγραφῆς τὸ αἴτιον ἐπισκεπτόμενοι λέγομεν τί ποτε ἅρα καλῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐρμηνείαν οὕτως ἐπέγραψε τὸ βιβλίον Περὶ ἐρμηνείας· οὐ γάρ δὴ καὶ αὐτὸς καθάπερ ὁ Δημήτριος ὁ τὸ περὶ τῆς 20 λογικαριστικῆς ιδέας βιβλίον συγγράψας καὶ οὕτως αὐτὸς ἐπέγραψες Περὶ 25 ἐρμηνείας ἀξιοῦ καλεῖν ἐρμηνείαν τὴν λογικαριστικὴν ιδέαν, ὡς δὴ περὶ

1 σημαίνει G ¹	συνδέοσας G	2 προσαγορευομένω συνδέσμῳ suppl. G ²
δοκεῖ Λ	3 τὸν κατηγορικὸν (εἶδος in lac. suppl. m ²) G	7 τὸ [alt.] τῆς G
10 ἀποτελουμένης F	τούτους om. G	13 ἀμα—προτάσεις suppl. G ²
γάρ—ἐπονομάζουσιν (16) om. M (fort. recte, cf. p. 2,8)		14 ὡς 15 συλλ.—βουλομένων suppl. G ²
18 τὴν τάξιν G	τε suppl. G ²	19 παραδι. —συλλογισμῶν (21) om. F
περὶ in mrg. suppl. A	post ἀπλῶν add. μὲν M	20 τὴν δὲ περὶ τὴν τῶν (τὴν δὲ supra ser.) G
21 ἀν ante ὅτι colloc. G	22 ἔχοι correxi: ἔχη libri	23 τε om. G
supp. G ²	24 τε om. G	25 δὲ] μὲν οὖν M
κατηγορικῶν G ¹	26 τε om. G	πρὸς]
εἰς G	27 οὖν om. G	27 τῆς ἐπιγρ. τὸ αἴτιον] τίς ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τί τὸ αἴτιον αὐτῆς G
malim λέγωμεν	28 ὁ om. A	29 Δημήτριος] cf. Diog. L. V 84
M: om. AFGa	τῆς om. FMa	30 δ (post Δημήτριος)
(num. superser. corr.)	31 καὶ οὕτως (sic)—καλεῖν post ιδέαν colloc.	30 οὕτως M
Α: οὗτος (καὶ om.) —καλεῖν post ιδέαν colloc. G		

ταύτης ἐν τῷ προειπεῖνῳ βιβλίῳ διαιλεῖσθαι μενος. ὥρητέον οὖν ὅτι τῆς ψυχῆς τῆς ἡμετέρας διττὰς ἔχουσης δυνάμεις, τὰς μὲν γνωστικὰς τὰς δὲ ζωτικὰς 25 τὰς καὶ ὀρεκτικὰς λεγομένας (λέγω δὲ γνωστικὰς μὲν καθ' ἡς γνώσκομεν ἔκπαστον τῶν ὄντων, οἷον νοῦν διάγοναν δόξαν φαντασίαν αἰσθησιν, ὀρεκτικὰς δὲ 5 καθ' ἡς ὀρεγόμεθα τῶν ἀγαθῶν, | ἢ τῶν ὄντων ἢ τῶν δοκούντων, οἷον βού- 6τι ληστήν λέγω προσάρεσιν θηρίον ἐπειθυμίαν), τὰ μὲν τέταρτα εἰδη, τούς / ἕτερους τὸ παρὰ τὸ ἀποφαντικὸν ἀπὸ τῶν ὀρεκτικῶν δυνάμεων προέρχονται (τῆς ψυχῆς οὐκ αὐτῆς καθ' αὐτὴν ἐνεργούσης ἀλλὰ πρὸς ἔτερον ἀποτεινομένης ἐν συμ- 10 βίᾳ λέσθαι δοκοῦντα πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς ὀρέξεως καὶ ἦτοι λόγον πάρ' αὐτοῦ ζητούσης, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πυσματικοῦ καὶ ἐρωτηματικοῦ καλουμένου λέγουσον. ἢ πρᾶγμα, καὶ εἰ πρᾶγμα, ἔτοι μὲν τούτου ἐκείνου τυχεῖν ἐφειρένεις 15 πρὸς δὴ ὁ λόγος, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ κλητικοῦ, ἢ τινος παρ' αὐτοῦ πρόξεως, καὶ ταύτης ἢ ὡς παρὰ κρείττονος, ὡς ἐπὶ τῆς εὐχῆς, ἢ ὡς παρὰ γείρονος, ὡς ἐπὶ τῆς κυρίως καλουμένης προστάξεως), μόνον δὲ τὸ ἀποφαντικὸν ἀπὸ 20 τῶν γνωστικῶν, καὶ ἔστι τοῦτο ἐξαγγελτικὸν τῆς γενομένης ἐν ἡμῖν γνώσεως 15 τῶν πραγμάτων ἀληθῆς ἢ φανομένως. διὸ καὶ μόνον τοῦτο δεκτικόν ἐστιν ἀληθείας ἢ φεύδους, τῶν δὲ ἄλλων οὐδέν. τοῦτο τοίνυν τὸ εἶδος τοῦ λόγου τὸ ἀποφαντικὸν ἔρμηντελν ἀξιοῦ καλεῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἔρμηντελν τὴν 25 γνῶσιν τῆς ψυχῆς. ἐπεὶ οὖν, καθάπερ αὐτὸς ἐν τοῖς προοιμίοις ἐρεῖ τοῦδε τοῦ βιβλίου, εἰσὶ μὲν καὶ ἔτεροι λόγοι παρὰ τὸν ἀποφαντικόν (καὶ γάρ ἡ εὐχή, φησί, λόγος) ὃ δὲ ἀποφαντικὸς τῆς νῦν θεωρίας, διὸ τοῦτο ἐπεγραψε 30 τὸ βιβλίον Περὶ ἔρμηντελν. ὡς οὐδὲν διαφέρουν ἢ οὕτως ἐπιγράψειν ἢ Περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου.

· Πρὸς δὲ τὸ γνήσιον εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον οὐδεὶς ἡξίωσε 25 τῶν περὶ τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπειπονούσας τὸν ἀμφίβιον. εἰς τε τὸ πιθανὸν ἀποβλέπων τῆς ἀπαγγελίας καὶ εἰς τὴν ἔντεχνον καὶ τῷ φιλοσόφῳ συνήθη τῶν ἐν κυριῷ παραπληρωμένων θεωρητικῶν διάτετιν καὶ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ πραγματείας ὄμοιογίαν, πλὴν Ἀνδρονίκου τοῦ Ροδίου, δις ἐνδέκατος μὲν ἦν ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀκούσας δὲ αὐτοῦ 30 καλοῦντος ἐν τοῖς προοιμίοις τοῦδε τοῦ βιβλίου τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς καὶ προστιθέντος ‘ὡς περὶ τούτων εἴρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς,’ διὰ 10

- 3 τὰς καὶ] δις καὶ F: καὶ G λεγομένας] καλουμένας M 4 αἰσθ. φαντ. coll. FM: φαντ. καὶ αἰσθ. a φαντασίαν om. G 6 θυμὸν καὶ ἐπιθ. GMa ante τὰ μὲν add. καὶ G² 7 παρὰ τὸ] περὶ τὸν AFMa 11 ἐφειρ. τυχεῖν colloc. M ἐφειρένου G 12 ὥσπερ] ὡς εἰ (?) A 12. 13 ἢ τινος—ταύτης suppl. G² 12 παρ'² αὐτοῦ πράξεως] παρ'² αὐτῶν ὑπάρξεως A: παρ'² αὐτὸν ὑπάρξεως F 15 ἐν suppl. G² 16 ἢ] τε καὶ M 18. 19 τῆς ψυχῆς τὴν γν. colloc. A 19. 20 οὖν—βιβλίου suppl. G² 19 καὶ αὐτὸς καθάπερ ἐν G 20 post μὲν add. οὖν M p. 17a4 ἐρεῖ ante αὐτὸς colloc. M 20 post μὲν add. οὖν M καὶ γάρ καὶ A 22 περὶ ἔρμ. τὸ βιβλίον colloc. M ἢ (ante οὕτως)] εἰ F 25 ἀμφιβίλειν AG 26 ἀπαγγελ. G²: ἀπαγγελ. AFG'Ma post ἐντεγγον add. καὶ κεκομψυμένην Fa 27 παραδεδομένων GM διάθετιν om. M 28 πρὸς] εἰς AG ante ὄμοιογίαν add. . . . σιν A 30 ἐν τοῖς προοιμίοις] p. 16a3 sq. τούτου M 31 προστιθέντος] p. 16a8

τὸ μὴ συνιδεῖν ὃπου τῆς Ήερὶ ψυχῆς πραγματείας τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς ἐκάλεσεν ὁ φιλόσοφος, ἀναγκαῖον φῆμη τῶν δύο πραγματειῶν, ταύτης τε καὶ τῆς Ήερὶ ψυχῆς, τὴν ἑτέραν νόθιον ἀποφέγγασθαι τοῦ Ἀριστοτέλους, 15 καὶ δεῖν ἐνόμισε ταύτην ἀλλοιον ἡ τὴν Ηερὶ ψυχῆς. Ιστέον δὲ 5 ὅτι πολλαχοῦ ἐν τῇ Ηερὶ ψυχῆς ἔχομεν τὴν φαντασίαν παθητικὸν νοῦν ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου καλούμενην, νοῦν μὲν ὡς ἔνδον ἐν ἑαυτῇ τὸ γνωστὸν ἔγουστον καὶ ταύτῃ διακρέουσαν τῆς αἰσθήσεως. Ήτι περὶ ἡ αἰσθήσεις ἔξω 20 κείμενα γινώσκει δεομένη πάντως τῆς ἐκείνων παρουσίας πρὸς τὸ ἐνεργῆσαι περὶ αὐτά, τούτων ἡ φαντασία τοὺς τύπους διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀπομαζα- 10 μένη ἐν ἑαυτῇ ἔχει καὶ μὴ δεομένη τῶν ἔξω κειμένων δύναται προσ- 25 βάλλειν, διὸ κἀν τοῖς ὅπνοις τῶν αἰσθήσεων ἀνενεργήτων μενούσων ἐνερ- γοῦμεν κατὰ φαντασίαν, παθητικὸν δέ, διότι μετὰ μερισμοῦ τινος καὶ διαστάσεως ἔκαστον γινώσκει, ἀτε ἀχώριστον σώματος ἔχουσα τὴν τε 7 τούσιαν καὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ ἀρχή τις οὖσα τῶν αἰσθήσεων. ἀποφαινό- 15 μενος οὖν ἐν τοῖς Ηερὶ ψυχῆς ὁ Ἀριστοτέλης ἀνεύ τοῦ παθητικοῦ τούτου νοῦ μηδὲν τῶν ἐνταῦθα πραχθεῖσιν νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυχήν, δι’ ὧν ἡ φησιν “οὐ μηδουμένουμεν δέ, ὅτι τοῦτο μὲν ἀπαλές, ὁ δὲ παθητικὸς νοῦς φιλαρτός, καὶ ἄνευ τούτου οὐδὲν νοεῖ” καὶ ἔτης “τὰ μὲν οὖν εἰδὴ τὸ νοη- 20 τικὸν ἐν τοῖς φαντάσμασι νοεῖ” καὶ ἐπὶ τούτοις “τὰ δὲ δὴ πρῶτα νοή- 10 ματα τί διοίσει τοῦ μὴ φαντάσματα εἶναι; ἡ οὐδὲ τὰ ἄλλα φαντάσματα, ἀλλ’ οὐκ ἄνευ φαντάσματων”, δῆλος ἀν εἴη καὶ ἐν ἐκείνοις τὰ νοήματα παθήματα προσαγορεύων τῆς ψυχῆς. φαίνεται δὲ καὶ ἐπὶ πάσας τῆς ψυχῆς τὰς ἐνεργείας κοινότερον τὸ τοῦ πάθους ὄνομα ἐκτείνων· ἀπορίαν γοῦν 15 φησιν ἐν ἐκείνοις ἔχειν τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, πότερόν ἐστιν ἀπαντα- 25 κοινὰ καὶ τοῦ ἔχοντος ἡ ἐστί τι καὶ τῆς ψυχῆς ἴδιον αὐτῆς, καὶ ἐπικρίνων τὰ περὶ τῆς ἀπορίας ἐπιφέρει “φαίνεται δὲ τῶν μὲν πλείστων οὐδὲν ἄνευ τοῦ σώματος πάσχειν οὐδὲ ποιεῖν, οἷον ὅργιζεσθαι θαρρεῖν ἐπιθυμεῖν, ὅλως αἰσθάνεσθαι. μάλιστα δὲ ἔσικεν ἴδιον τὸ νοεῖν· εἰ δέ ἐστι καὶ τοῦτο φαν- 30 τασία τις ἡ μὴ ἄνευ φαντασίας, οὐκ ἐνδέχοιτ’ ἀν οὐδὲ τοῦτο ἄνευ σώματος εἶναι,” καὶ ἔτι πρὸ τούτων ἐν τῷ προοιμίῳ τῆς αὐτῆς πραγματείας 25 “ἐπικηροῦμεν δὲ θεωρῆσαι καὶ γνῶναι τὴν τε φύσιν αὐτῆς καὶ τὴν οὖσαν, εἰμὶ ὅσα συμβέβηκε περὶ αὐτῆν, ὥν τὰ μὲν ἴδια πάθη τῆς ψυχῆς εἶναι δοκεῖ, τὰ δὲ | κοινὰ καὶ τοῖς ζῷοις δι’ ἐκείνην ὑπάρχειν”. δι’ ὧν δῆλος 7ν

1 ὅπου] οὖποι F	3 περὶ τῆς colloc. A	5 ἐν τῇ] τῆς AG	6 κεκλημένην M
7 ταύτη] ταύτην Λ: αὐτῇ M	10. 11 προβάλλειν A	13 τε suppl. G ²	
16. 17 δι’ ὧν φησιν] De an. p. 430a23	17 ὅτι] διότι AG ²	18 καὶ ἔτης] ibid.	
ρ. 431b2 οὖν om. A	18. 19 τῶν νοητικῶν M	τὸ μὲν νοητ. A	νοη-
19 φαντάσμασι] φύεται πράγματι G ¹	ἐπὶ τούτοις] ibid. p. 432a12	20 τε] τίνι Aristot.	ζόν G
suppl. G ² δὴ] εἰσηγηθεῖν om. Aristot.	24 φησιν ἐν ἐκείνοις] ibid. 403a3 sq.	φάντασμα (pr. l.) G ¹	παθή-
ἡ οὐδὲ] εἰ δὲ AG: ἡ οὗτε FMa			ματα Αα
28 ἴδιων GM	ἔσται G	καὶ ἔστι colloc. F	29 ἐνδέχοιτ’ ἀν]
ἐνδέχεται FGMa	30 ἐν τῷ προοιμίῳ] p. 402a7		31 δὲ om. G
33 τὰ δὲ δι’ έν. καὶ τοῖς ζ. Aristot.			

έστι καὶ τῆς λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς τὴν νόησιν, καὶ εἰ γωρὶς γίνοιτο φαντα-
σίας, πάθος καλεῖν οὐ παραιτούμενος, οὐ κατὰ τὴν ἔννοιαν δηλονότι τὴν
προειρημένην, ἀλλὰ διὰ τὸ προϋπάρχειν ἐπ’ αὐτῆς κατὰ χρόνον ἑκάστης ⁵
ἡ ἐνεργείας τὴν ὅγουσαν ἐπ’ αὐτὴν δύναμιν, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν τοῦ τελείου
τὸ ἀτελές, πρὸς διάκρισιν τῆς ἐνεργείας τοῦ νοῦ τοῦ αὐτοτελοῦς καλούμενου
καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον τὴν ἐνέργειαν ἔχοντος, ὥσπερ ἀπαύῃ καὶ ἀμιγῆ ¹⁰
καὶ χωριστὸν παντὸς σώματος εἶναι. τοῦτον ἡμῶν τὸν νοῦν ἀποφαίνεται,
διακρίνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ιδίας παθητικοῦ καλούμενου καὶ τῆς φαντασίας,
ώς ἐλέγομεν, οὐδαμῶς διαφέροντος. διὸ καὶ τοῦ μεμνησθαι ἡμᾶς ζητῶν ¹⁵
τὴν αἰτίαν τὸ μὲν μόριον τῆς ψυχῆς καθ’ ὃ τὸ εἶναι ἔχομεν ἀπαθές, τὸν
δὲ παθητικὸν νοῦν φθαρτὸν εἶναι φῆσι, καὶ τὴν νόησιν ἡμῶν πρὸς τοῦτον
φθαρτὸν ὄντα συμπεπλεγμένην τῆς λήθης ἵσχειν ἀποφαίνεται τὴν αἰτίαν.
οὐδὲ ἄρα δικαίως ὁ Ἀνδρόνικος νόθον ὑπώπτευσεν εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ ²⁰
ζῆτιν.

.15 Λοιπὸν οὖν ἡμῖν τῶν ἐξ ἀρχῆς προτεθέντων τὸ παραδοῦναι τὴν εἰς
τὰ κεφάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίρεσιν. εἰς τέσσαρα τούνυν ἐναργῶς
αὐτοῦ τμήματα διαιρουμένου τὸ μὲν πρῶτον ἔστι περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ²⁵
ἀποφαντικοῦ λόγου. καλῶ δὲ ἀρχὰς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὰ συμβα-
λόμενα πρὸς τὴν τούτου διδασκαλίαν, ὥσπερ ἀρχὰς ἀν εἴποις γεωμετρίας
τούς τε ὅρους καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς καλουμένας κοινὰς ἐνοίκας, ἀπερ ³⁰
ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις στοιχεία τῶν διαιραμμάτων προσαγο-
ρεύειν ηὔσωσεν. ἐπεὶ τοίνυν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν προτάσεων καλέσει τί
ὄνομα καὶ τί ῥῆμα καὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν καὶ ἀπόφανσιν καὶ ἀντί- ³⁵
φασιν, εἰκότως πρὶν εἰπεῖν τι περὶ προτάσεων παραδίδωσιν ἡμῖν τί ἔκαστον
τούτων τῶν διονυμάτων σημαίνει· καὶ γάρ ἦν ἀκόλουθον γνώριμα πρότερον
αὐτὰ ποιήσαντα τοῖς εἰσαγομένοις οὕτω πρὸς τὴν τῶν προκειμένων διδα-
σκαλίαν παραβαλεῖν. τοῦτο οὖν ἔστι τὸ πρῶτον τοῦ βιβλίου κεφάλαιον τὸ ⁴⁰
περὶ τῶν εἰρημένων ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διαλεγόμενον. τὰ δὲ
τρία τὰ ἐφεξῆς αὐτὰς ἡμῖν παραδίδοσαι λοιπὸν τὰς προτάσεις. ἀλλ’ ἐπειδὴ ⁴⁵
τῶν προτάσεων αἱ μὲν ἐκ δύο μόνων ἀπλῶν φωνῶν συμπλεκομένων ἀποτε-
λοῦνται, τῆς μὲν ὑποκειμένης τῆς δὲ κατηγορουμένης, ὡς ὅταν εἴπω ‘Σω-
κράτης περιπατεῖ’ (ἐνταῦθα γάρ τὸ μὲν Σωκράτης ὑποκείμενος ὅρος λέγε-
ται, τὸ δὲ περιπατεῖ κατηγορούμενος, διότι ἐν παντὶ κατηγορικῷ λόγῳ τὸ ⁵⁰
μέν ἔστι περὶ οὐ ὁ λόγος τὸ δὲ περὶ ἐκείνου λεγόμενον, καὶ τὸ μὲν περὶ

1 ψυχῆς ἡμῶν colloc. A post νόησιν add. λέγειν A Ma: λέγων corr. Brand.
γένοιτο G 2 πάθη AGa οὐ (prius) καὶ G 6 ὥσπερ] an ὥστε? ἀμιγῆ
corr. G² 7 χωριστὸν] γωρὶς M πάντα G τοῦτον μὲν (sed μὲν del.) F
9 ἐλέγομεν] p. 6,5 9. 10 τὴν αἰτίαν ζητῶν colloc. M 11 φθαρτὸν] φθαρτικὸν M
12 ἀποφαίνεται om. AG (fort. recte) 13. 14 τὸ βιβλίον suppl. G² 15 τὸ] τοῦ Fa
16 τοῦδε om. M 17 διηρημένου M 21 ταῖς om. AFG Κατηγορίαις]
p. 14a39 23 τί om. A καὶ ἀπόφανσιν om. M 26 διὸ. τῶν προκ. colloc.
AG 27 παραλαβεῖν F¹ 30 μόνον A 31 ὅταν] ὅτε G¹ 32 ὅρος
supra ser. A 32. 33 λέγεται] εἴη G 34 καὶ τὸ μὲν om. G

οὐδὲ ὁ λόγος, οἰόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ Σωκράτης, ὑποκείμενον λέγεται ὡς δεχόμενον τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, τὸ δὲ περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, οἰόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ περιπατεῖ, κατηγορούμενον ὡς κατ' ἐκείνου ἀγορεύμενον ²⁵ καὶ λεγόμενον), ἐπεὶ οὖν, ὥσπερ ἐλέγομεν, αἱ μὲν τῶν προτάσεων ἐξ ὑπο-
κείμενοι μόνοι καὶ κατηγορούμενοι συμπληρώνονται. αἱ δὲ καὶ τρίτοις ἔχονται
προσκατηγορούμενον, ὡς διταν εἴπων ‘Σωκράτης δίκαιος ἐστιν’ (³⁰ ἐνταῦθα 8^v
γάρ ὑποκείμενον μέν ἐστι τὸ Σωκράτης κατηγορούμενον δὲ τὸ δίκαιος
προσκατηγορούμενον δὲ τὸ ἐστίν), αἱ δὲ πρὸς τούτοις καὶ τρίτον ἔχονται
προσκείμενον τὸν σημαίνοντα διπλῶς ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τιῷ ὑπο-
κείμενῳ, οἷον τὸ ἀναγκαῖον τὸ ἀδύνατον τὸ ἐνδεχόμενον τὸ καλῶς τὸ
σαφῶς τὸ δικαίως, ὡς διταν εἴπων ‘Σωκράτην μούσικὸν εἶναι ἐνδέχεται’
ἢ ‘Σωκράτης σαφῶς ἐξηγεῖται’, πλείονας δὲ τούτων ὄρους συμπλεκομένους ¹⁰
ἄλληλοις πρὸς μιᾶς προτάσεως γένεσιν οὐδὲ ἐπινοῆσαι δύνατόν, τὸ μὲν
δεύτερον τοῦ βιβλίου κεφαλαίον παραδίδωσιν ἡμῖν τὰς ἀπλουστάτας προτά-
σεις καὶ ἔσται περὶ προτάσεως ἡτοὶ ἀποτελέσεως ἐξ ὑποκείμενοι καὶ κατη-
γορούμενοι, τὸ δὲ τρίτον τὰς τούτων συνθετέρας διὰ τὴν τοῦ προσκατη-
γορούμενου προσθήκην καὶ ἔσται περὶ προτάσεως ἡτοὶ ἀποφάνσεως ἐξ ὑπο-
κείμενοι καὶ κατηγορούμενοι καὶ τρίτου προσκατηγορούμενοι, τὸ δὲ
τέταρτον τὰς μετὰ τρόπου προτάσεις. τούτον οὖν τὸν τρόπον πᾶσι τοῖς ²⁰
εὑρεῖται τῶν προτάσεων ἐπεξελίττων ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἀποφάνεται θαρρή-
σας ὡς οὐκ εἰσὶ πλείους τούτων ἀντιφάσεις πέρας ἐπιτίθησι τῇ πραγμα-
τείᾳ. πρὸς δὲ αὐτῷ τῷ συμπεράσματι τοῦ βιβλίου γυμνασθήσεται τι παρὰ
ταῦτα πρόβλημα οἰκεῖον καὶ αὐτὸ τῇ προκειμένῃ θεωρίᾳ. ²⁵

Τούτων οὖν προειλημμένων ὥρα λοιπὸν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως
γωρεῖν. ἦν συνετραφμένην οὖσαν ἐμφάσεώς τε καὶ πολιονιάς γέμουσαν καὶ
ὑπὸ βραχείας παρατηλαγῆς | ἀπαν ἐνίστε τὸ νύγμα ἐξαλλάστησαν καὶ ἐν Ή-
πολίτοις τῶν ἀντιγράφων ἤδη τούτῳ πεπονθυῖαν ἀπασαν ἐξῆς ἐδοκιμάσαρεν
παραθέσθαι πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀκριβεστέρας εἶναι δοκούσης ἐκδόσεως.

p. 16^a1 Πρῶτον δεῖ θέσθαι, τί δνομα καὶ τί ῥῆμα.

30 Πρόκειται μέν, ὡς ἐλέγομεν, τῷ Ἀριστοτέλει παραδοῦναι ἡμῖν τὴν
διδασκαλίαν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου· ἐπεὶ δὲ πᾶσα ἀπόφανσις ἐξ δνομάτων ¹⁰

1 ὑποκείμενον δὲ Fa 2 κατ' αὐτὰς G 3 τὸ suppl. G² κατηγ. δὲ λέγεται Fa
ἀγορ.] κατηγορούμενον G¹ 4 ὥσπερ] ὅπερ M 5 μόνου] ἀγώνου (sic) G 7 ὑπο-
κείμενον] κατηγορούμενον G¹ 10 τὸ ἐνδεχόμενον suppl. G² καλὸς F²a 11 σαφῶς
F¹G¹M: σαφῶς AG²: σαφὸς F²a δίκαιος F²a 12 σαφῶς F¹M: σαφῶς AF²Ga
13 ἄλληλοις] ἄλλοις G μὲν] δὲ Fa 18 καὶ τρίτου προσκατηγορούμενον om. F
τρίτον G 20. 21 θαρρήσας] θελήσας G 21 ἀντιφάσεις τούτων colloc. A ἀντιφ.]
scribas ἀποφάνσεις post πραγμ. add. βραχύ F¹Ma 23 πρόβλημα παρὰ ταῦτα col-
loc. A ὁ οἰκεῖον G 24 ἐξήγησιν] διηγήσιν G¹ 25 γωρεῖν ἀρχή G
ἦν—ἐκδόσεως (28) om. AG 29 ante lemma add. Ἀριστοτέλους περὶ ἐρμηνείας ἥγουν
τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τοῦ ἐρμηνεύοντος τὴν γνωστικὴν τῆς ψυχῆς δύναμιν. ταῦτα πρῶτον.
ἀρμανίου τοῦ ἐρμείου ἐξήγησις εἰς τοῦτο F δεῖ om. Fa 30 ἐλέγομεν] p. 2,22. 4,3 sq.

καὶ ῥημάτων ἔχει τὴν γένεσιν, ὡς ὅταν εἴπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ’, δεῖ δὲ πανταχοῦ τὰ ἀπλούστερα προγινώσκεσθαι τῶν ἐξ αὐτῶν συγκειμένων, ὑιὰ δὴ τοῦτο πρεπωδεστάτην ἀργὴν ποιεῖται τῆς πραγματείας τὴν τῆς 15 ὑπάρχειας τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ῥήματος θεωρίαν· τὸ γάρ θέσθαι νῦν 5 ἀντὶ τοῦ ὄρισασθαι παρεύληπται, λεγόμενον μὲν καὶ κατ’ ἄλλων σημαντικόν· ἐνταῦθα δὲ τὸν ὄρισμόν, θπερ ἐλέγομεν, σημαῖνον. ὅτι δὲ κατὰ πλείονας τρόπους τὸ θέσθαι λέγεται, φανερόν· τάς τε γάρ ὑποθέσεις 20 πολλάκις θέσεις προσαγορεύομεν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ‘κείσθω τὸ θέατρον ἔχειν τοσόνδε τι πλήθιος’. ‘κείσθω δὲ οὐκάποτε μέγεθος ἔχειν’ ἢ ‘βασι- 10 λεύειν, τί οὖν ποιάσεις?’ καὶ οὐκέπειν δὲ θέσεις καὶ τὰς παραδόξους ὑπολήψεις τῶν γνωρίμων τινὸς κατὰ φιλοσοφίαν, οἷον τὸ πάντα κινεῖσθαι καὶ στάσεως 25 μηδαμῶς τὰ ὄντα μετέχειν, ὥσπερ ἔλεγεν Ἡράκλειτος, ἢ ἐν εἰναι τὸ ὄν, | ὡς ἐδόκει Παρμενῶν. θέσεις δὲ λέγομεν καὶ τὰς ὄμολογίας, ὡς δὴ 9v καὶ ἀναθέσθαι λέγομεν τὸ ἀναπαλατεῖσαι τὴν ὄμολογίαν. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιρρή- 15 ματα τὰ θετικὰ ἵεγόμενα θέσεις καὶ οὐδέποτε τινες. οἷον γαμητέου πλευράς. 5 ἔτι δὲ λέγομεν θέσεις καὶ τοὺς ὄρισμοὺς ὡς προϋποκειμένους τῶν ἀπο- δείξεων· εἰ γάρ αἱ ἀποδείξεις ἀπὸ τῶν κατ’ οὐσίαν ὑπαρχόντων τοῖς πρόγ- μασιν ἐπιτελοῦνται, τὴν δὲ οὐσίαν ἐκάστου τῶν ὄντων οἱ ὄρισμοι σημα- 20 νουσιν, εἰκότως προϋποκειταισθαι δεῖ τοὺς ὄρισμοὺς τῶν ἀποδείξεων. καὶ 25 20 ἔτι τούτου κοινότερον θέσεις ἀξιοῦ καλεῖν ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλῶς ἀπέσας τὰς ἀμέσους ἀργάς τῶν ἀποδείξεων τὰς ἀντιδιαιρουμένας τοῖς ἀξιώμασιν, οἷον τούς τε ὄρισμούς, ὡς εἴρηται, καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς ὑποθέσεις 15 ἀποδείξεως μὲν ἤδη θεομένης ἀνεῳ δὲ ταύτης εἰλημμένας. ὡς ἐν τῷ πρώτῳ σαφῶς διώρισται τῶν Ἀποδεικτικῶν. κατὰ τοσούτους μὲν ἢ καὶ 25 πλείονας τρόπους τὸ θέσθαι λέγεται, νῦν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἀντὶ τοῦ ὄρισασθαι αὐτῷ χρῆται, ὡς δηλοῦ ἐπιφέρων τὸ “τί ὄντα καὶ τί ῥῆμα”, 20 τοῦ ‘τί ἔστι’ τὸν ὄρισμὸν ἡμῖν προφανέστατα σημαίνοντος.

‘Απορήσεις δ’ ἀν τις διὰ τίνα αἰτίαν ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν πραγματευσάμενος ἐνταῦθα πάλιν 30 περὶ ὄντος καὶ ῥήματος προτίθεται λέγειν, ὡν ἐκάτερον ἀπλῆ 25

3 ἦ] δὲ G: om. F	πρεποδεστ. (ο ex ω corr.) F	5 παρήλειπται a
post μὲν add. θεωρίαν A	καὶ om. M	6 σημαῖνει FMa
		7 τε om. G
8 θέσεις πολλάκις colloc. FMa	9 μέγεθος] πλῆθος M	10 ποιήσει FGa
S μηδενὸς M	12. 13 τὸ ὄν εἰναι colloc. G	12 μη- δαμῶς] μηδενὸς M
		13 παρηγνῆσει F: παρηγνῆσης λέγειν AGM
post ὄμολογίας add. ἥτοι προτάσεις Ma: ἥτοι πρότασιν A		14 ante ἀναθέσθαι add. τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς κοινοῖς ἀλληλογίᾳ Fa
		post λέγομεν add. καὶ Fa
πλευστέον] πιαστέον (sic) F: πιστευτέον a	M	15 λεγόμενα] καλούμενα Fa
(superser. οὐσιωδῆς) F: οὐσιωδῶς a	17 αἱ om. G	κατ’ οὐσίαν] κυρίως
19. 20 καὶ ἔτι—ἀποδεικτικῶν (24) om. G	18 ὄντων] ὄρων A	18. 19 σημάνουσιν A
τῷ πρώτῳ . . τῶν Ἀποδ.] p. 72a 15	20 ἀπέσας ἀπλῶς colloc. AM	23. 24 ἐν
τὸν om. Fa	24 μὲν οὖν G	26 διο- ρίσασθαι FGa
προφανέντα F	27 τοῦ τί ἔστι G: τουτέστι AFMa	
τῶν FGa	28 τῷ om. G	30 διομάτων καὶ ῥημά- των FGa

ἔστι δηλούντι φωνή. πρὸς ὃν ῥήτεον ὡς ἀπλῆ φωνὴ καὶ ὄνομα καὶ ῥῆμα καὶ φάσις καὶ ἔρος· τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστιν ἀλλήλοις, τῇ δὲ σχέσει μόνῃ διαφέρουσιν, ὥσπερ τὸ σπέρμα καὶ ὁ καρ- 10 πός καὶ ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις· ὅταν μὲν γάρ τὰς ἀπλᾶς φωνὰς ἢ ὡς σημαντικὰς τῶν πραγμάτων οἰς ἐπεύθυνον θεωρῶμεν, αὐτὸ τοῦτο μόνον ἀπλᾶς φωνὰς προσαγορεύομεν αὐτὰς οὐ διορίζοντες κατὰ τοῦτο τὰ δινόματα τῶν ῥημάτων, ὅταν δὲ διπλόγυν τινὰ ἐν αὐταῖς θεασάμενοι καὶ τὰς μὲν αὐτῶν ἄρθροις συνταττομένας εὑρίσκοντες τὰς δὲ οὐ, ἡ καὶ τὰς μὲν χρόνον τινὰ προστηματινόσας τὰς δὲ οὐ, διαιροῦμεν αὐτὰς ἀπ' ἀλλή- 10 λινού καὶ τὰς μὲν ἄρθροις συνταττομένας καὶ χρόνον μὴ προσηματινόσας 15 δινόματα καλεῖν ἀξιοῦμεν, τὰς δὲ ἄρθροις μὲν συνταττεσθαι μὴ δυναμένας κατὰ χρόνον δέ τινα λεγομένας ῥήματα. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ἔκατέραν τῶν τοιούτων φωνῶν μὴ λαμβάνωμεν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ὅλῃ ὡς μέρος οὗσαν 15 καταφάσεως ἡ ἀποφάσεως, τότε φάσιν αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦμεν, ὡς ἐν τοῖς 20 ἔξης σαφῶς ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξει. Ὅταν δὲ ὡς ἐν συλλογισμῷ παραπλανήσαντες ἐπισκοπῶμεν, ὕρους αὐτὰς ὄνοματάριψεν, ὡς ἐν τοῖς προαιρίσις ῥηθῆσεται τῶν Ἀναλυτικῶν. οὕτω δὲ καὶ Ηλλάτων ἐν τῷ 25 ἐνάτῳ τῶν Νόμων τὰς ἀπλᾶς φωνὰς ἐκάλεσεν ὕρους· φησὶ γοῦν τοὺς μὲν προσωματιγύναται τῶν ὄρων ἀλλήλοις, ὧν ἄμεσος ἡ ἀντιθεσις, οἷον τὸ θερμὸν καὶ οὐ 30 θερμόν, τοὺς δὲ μεθόριον ἔχειν, ὧν ἔστι τι μέσον, οἷον τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἡ τὸ ἑκούσιον καὶ τὸ ἀκούσιον. περὶ ὧν ἐν ἐκείνοις ὁ λόγος μέσον 35 ἐχόντων τὴν κατὰ θυμὸν γνωμένην βλάβην οὔτε ἑκούσιον οὕσαν καθαρῶς οὔτε ἀκούσιον. ἐπεὶ δὲ εἰ καὶ ταῦτα ἔστι κατὰ τὸ ὑποκειμένον ὄνομα ἡ ῥῆμα εἰπεῖν καὶ | ἀπλῆ φωνήν, ἀλλὰ κατά γε τὴν εἰρημένην σχέσιν ταῦτα δια- 40 φέρουσιν ἀλλήλων, τὸ δὲ τὸν Κατηγοροῦμεν βιβλίον περὶ μόνων ἀπλῶν φωνῶν ἡμᾶς ἐδίδαξεν οὐδὲν ποιούπορου μηνῆσαν τὴν τῶν δινόματων πρὸς τὰ ῥήματα διαφοράν, ἵς πολλὴ γρεία πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ ἀποφαντικοῦ διάλογου (διὰ γάρ ταῦτης τοὺς ὑποκειμένους ἐν ταῖς ἀποφάνσεσιν ὕρους τῶν κατηγορουμένων διακρίνομεν), διὰ τοῦτο νῦν προχειρίζεται τὴν περὶ διο- 45 μάτων καὶ ῥημάτων θεωρίαν, ὡς ἀν προσεχεστάτην οὕσαν τῇ προκειμένῃ προχειρίζεται.

1 δηλοντί ἀπλῆ φωνή ἐστι colloc. F: δηλονότι ἀπλῇ ἐστι φωνή Ga δη A: δ
 FGMa καὶ ὄνομα iter. A 4 φωνάς τῶν φωνῶν (ut videtur) M
 6 αὐτάς ante προσαγ. supra ser. A: colloc. G 8 συντεττομένοις F εὑρίσκων-
 τες F²: εὑρίσκωμεν M τὰς δὲ οὗ om. G ἥ καὶ M: καὶ A: ἥ FGa 9 διαιροῦμεν
 suppl. G² 10 καὶ (ante τὰς) om. G χρόνον τινὰ Fa προσημαν. A
 11 ἔξιουμεν καλεῖν colloc. A 14 αὐτὴν evan. M ἐν τοῖς ἑπτές] p. 16b 26 sq.
 15 διδάσκει G 16. 17 ἐν τοῖς προσομίους . . τῶν ^{Ἀναλ.}] p. 24b 16
 17. 18 ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Νόμων] p. 878 B 18 ἐνάτῳ FGMa 19 ὡν] οὗ Fa
 21 ἐν om. G 21. 22 ἐχόντων scripsi: ἔχοντα libri 22 γινομένη] ἡγονη-
 μένην M 23 δὲ] οὖν AG εἰ om. A ὄνομα om. A 24 ἀλλά γε
 κατὰ Fa: ἀλλά γε κατά τε M 25 περὶ μόνων G: περὶ μόνον AFMa: μόνον περὶ Brand.
 26 ἤμας suppl. G² 28 ἀποχάσειν FGM 29 τὴν] τὰ G 30 καὶ ἡμάτων
 om. A ἦν om. M

Διὰ τί δέ, φαίη τις ἄγ, πλειόνων ὅντων τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένων τοῦ λόγου μερῶν μόνα ταῦτα νῦν παραδίδοται ἡμῖν, τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα; διότι, φήσομεν, ταῦτα μόνα δίχα τῶν ἀλλων ἀπάντων δύναται ποιεῖν ἀποφαντικὸν λόγον, ὡς δταν εἰπωμεν 'ἄνθρωπος ὁγει- 15 5 αίνει'. περὶ τούτων οὖν μόνων δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις ποιεῖται τὴν σκέψιν, ἢ ἔξι ἀνάγκης ἐν παντὶ ἀποφαντικῷ λόγῳ παραλαμβάνεται καὶ ἀρκεῖ πρὸς τὴν γένεσιν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως.

'Επιστῆσαι δὲ δῖον δτι τῶν θρυλλούμένων δκτὼ τοῦ λόγου μερῶν 20 τὰ μέν ἐστι σημαντικὰ φύσεών τινων ἢ ἀπλῶς προσώπων ἢ ἐνεργειῶν ἢ 10 παθῶν ἢ τινος τούτων συμπλοκῆς, καθάπερ ὄνομά τε καὶ ἀντωνυμία καὶ ῥῆμα καὶ μετοχή, ὅπερ καὶ μόνα δύναται ἀρκέσαι πρὸς ἀποφαντικοῦ 25 λόγου γένεσιν, ὡς δταν εἰπωμεν 'Σωκράτης περιπατεῖ' ἢ 'ἐγὼ περιπατῶ' ἢ 'ό τρέχω περιπατεῖ' ἢ 'ό Σωκράτης τρέχων ἐστι', τοῦ μὲν ὡς ὑποκειμένου τοῦ δὲ ὡς κατηγορούμενου, τὰ δὲ | ταῦτα μὲν οὐ II^r 15 σημαίνουσι, σχέσιν δέ τινα τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦσιν, ὥσπερ τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιρρημάτων. ἢ γάρ ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ἢ πότε ἢ ποῦ ἢ ποσάκις, εἴτε ὠρισμένως 5 εἴτε ἀορίστως, ἢ κατὰ ποιαν πρὸς ἔτερον τάξιν, οἷον δτι δῆδε ἔξῆς τῷδε τρέχει ἢ χωρὶς τοῦδε οἰκεῖ, ἢ τίνι παραπλησίως ἢ τίνος μᾶλλον ἢ 20 δίτον ἢ καὶ δτι μετ' ἐπιτάσσεως ὑπάρχει ἢ καὶ ὅπως ἡμεῖς ὑπάρχειν αὐτὸν ἢ μὴ ὑπάρχειν δοξάζομεν, ἢ ὡς εἰκάζοντες ἢ ὡς διαβεβαιούμενοι, ἢ 10 καὶ ὅπως διακείμεθα πρὸς τὸ πρᾶγμα, περὶ οὐδὲ ἀποφαινόμεθα, ἢ ὡς σχετλιάζοντες ἢ ὡς θαυμαζόντες ἢ καὶ τὴν ἀπόφανσιν ἐπισφραγίζουμενοι τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ κρείττονος, ἢ καὶ δτι λυσιτελὲς ἡμῖν τὸ αἱρεῖσθαι 25 τὸ κατηγορούμενον δηλοῦντες ὡς ἐπὶ τῶν θετικῶν λεγομένων ἐπιρρη- 15 μάτων, ἢ καὶ ἀνεπιτάτως τὴν κατ' αὐτὸν τὸ ἀκρότατον ἀγαθὸν χαρακτηρίζομένην τῆς φυχῆς διαίθεσιν ἀνευφημοῦντες ὡς ἐπὶ τῶν ἐνθουσιαστικῶν ἐπιρρημάτων ἐν τῷ εὗ εἴναι τοὺς κατόχους σημανόντων, ἢ καὶ 20 τὴν ῥήμεῖσαν παρ' ἔτέρων ἀπόφανσιν οἰκειούμενοι διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἢ ποσειόμενοι διὰ τῆς ἀρνήσεως ἢ ἀποφάσεως. λέγω δὲ σημαίνειν τὸ μὲν ὅπως ὑπάρχει, τὰ τε τῆς μεσότητος καὶ τὰ τῆς ποιότητος σημαντικὰ ἐπιρρήματα, οἷον 'Σωκράτης καλῶς διαλέγεται' 'ό Μελάνθιος τὸν Οδυσσέα 25

1 ἄν τις colloc. A	2 νῦν om. M	3 μόνα ταῦτα colloc. G ¹ M	3. 4 πάντων FGa
4 δύνανται F	μόνον AGF	6 λόγω ἀποφαντ. colloc. FGa	8 δκτὼ om. A
11 καὶ (ante μετοχή) om. A	δύνανται FMA	12 εἴπω AG	13 ὁ τρέχων]
ἄνθρωποι οὐ in mrg. M ²	16 ὅπως] ὑπασοῦν Ga	18 ἢ] εἴτε F	ὅδε om. G
τῶδες Α: τῶδες GMa	19 τρέχω Gi	20 καὶ δτι om. G ¹ [δτι καὶ	
suppl. G ²)	21 ἢ μὴ ὑπάρχειν Λ: om. G	ἢ (alt.)] καὶ G ¹	23 καὶ]
κατὰ Α	ἀπόφασιν AFa: compend. G	24. 25 τὸ κατ. τὸ αἱρ. colloc. A ¹	
26 ἀνεπιστάτως AM	27 τὴν διάθεσιν G	28 εἴναι τοὺς κατ. ἐν τῷ εὗ col-	
loc. G εὗ] πρώτω G ¹ : om. F εὗ εἴναι] απ. εὔα?	καὶ] κατὰ Fa	29 ἀπό-	
τε om. FGa μεσότ.] ποιότ. (supra scr. β, sed postea iterum ποιότ.) G	λέγω δὲ suppl. G ²	31 τά (ante τε)] τὴν G ¹	
καὶ] τὴν G		τὰ (post	

λὰς ἔπληξεν· 'αἱ μέλισσαι βιτρυδὸν πέτονται', καὶ τὰ δηλοῦντα ὅτι ἀθρόοις τοῖς περὶ ὧν ὁ λόγος ἡ οὐκ ἀθρόοις ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον, | οἶνον 11^ν 'ἢπια ἐπῆλθοι οἱ ποιέμενοι ἡ σπουδὴν' (εἰσὶ δὲ καὶ ταῦτα ποιήτητες τινες· ὑπὸ γάρ τὸ ποιὸν ἡ τε σύγκρισις καὶ ἡ διάκρισις). περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἃ ἐν τοῖς ἀπηριθμημένοις οὐδὲν πλέον χρὴ προστιθέναι· φανερὰ γάρ καὶ τοῖς κατὰ βραχὺ δυναμένοις ἐφιστάναι τὰ ὑψῷ ἐκάστου δηλούμενα. ταῦτα μὲν οὖν, διπερ ἐλέγομεν, σχέσιν τινὰ τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦντα συμβάλλεσθαι τι δοκοῦσι· πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ταιούτων ἀποφάνσεων, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν ἐπιρρημάτων σημαίνουσι μέν, οὐ μέντοι 10 10 χρήσιμα πρὸς ἀπόφανσιν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλα ἄττα εἰδὴ τοῦ λόγου, καθάπερ τὰ μὲν εὐγῆς σημαντικὰ πρὸς τὸν εὐκτικὸν λόγον, τὰ δὲ τῆς ἀπαγορεύσεως ἡ τῆς παρακελεύσεως πρὸς τὸν προστακτικόν, τὰ δὲ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς τὸν ἐρωτηματικόν. τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τοῦ λόγου μέρη λεγόμενα 15 καὶ παντάπασιν ἔστιν ἄσημα καθ' αὐτά, καθάπερ ἄρθρον καὶ πρόθεσις καὶ 15 σύνδεσμος.

Τὰ μὲν οὖν φύσεων ἡ προτιώπιων ἡ ἐνεργεῖην ἡ παιθῶν ἡ ποιῶς συμπλοκῆς προσώπου πρὸς ἐνέργειαν ἡ πάθος σημαντικὰ πάντα ὁ Ἀριστο- 20 τέλης εἰς ὀνόματα διαιρεῖ καὶ ῥίματα. τὰ μὲν κατὰ γράμματα λεγόμενα ἡ κατηγορούμενα ἐν ταῖς προτάσεσι ὄντα παλαιότερα, τὰ δὲ ἀνευ χρόνου λεγό- 20 μενα ἡ τὴν χρείαν συμπληροῦντα τῶν ὑποκειμένων δύναματα· τὰ δέ γε ἐν μηδετέρᾳ τούτων γάρ οἱ παραλαμβανόμενα. καλὸν ἀλλως προσκέπονται 25 ταῖς προτάσεσι. τὸ ὑπάρχειν ἡ μὴ ὑπάρχειν ἡ πήτε ἡ πῶς ἡ πατάκις ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ σημαίνοντα ἡ τινα ἀλλην ἀδ- τῶν πρὸς | ἀλληλα σχέσιν. οὐδὲ κωρίων ἀξιοῦ μέρη τοῦ λόγου καλεῖν· 12^ε 25 30 ὥσπερ γάρ τῆς νεώς οἱ μέν σανίδες εἰσὶ τὰ κυρίως μέρη, γόμφοι δὲ καὶ λίνον καὶ πίττα συνδέσεως αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ δλου ἐνώσεως ἔνεκα παρα- λαμβάνονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καν τῷ λόγῳ σύνδεσμοι καὶ ἄρθρα καὶ 5 προθέσεις καὶ αὐτὰ τὰ ἐπιρρήματα γόμφων τινῶν χρείαν ἀποπληροῦσι, μέρη δὲ οὐκ ἄν λέγοιντο δικαίως, ἢ γε μὴ δύνανται συντεθέντα καθ' 5 10 15 20 25 30 ἑαυτὰ τέλειον ἐργάσασθαι λόγον. λόγου μὲν οὖν ταῦτα οὐ μέρη, λέξεως

1 βροτρυδὸν A 1. 2 ἀθρόως (*utrobiisque*) A¹ 2 τοῖς om. G 3 ταῦτα] αὐτὰ
ΑΜ 4 γάρ om. F 5 καὶ post τοῖς (6) colloc. AG: om. M 6 ἐφιστάνειν FGa
ὑπ?] ἐφ? A 7 ἐκάστης G 8 δηλού- in ras. A: λεγόμενα G 9 συμβαλέ-
σθαι G 10 τὰ χρήσιμα Λ 11 ἀπόφανσιν G: ἀπόφανσιν
AFMa 12 ἡ τῆς] ἦτοι Fa 13 τοῦ λόγου μέρη λεγ. M: τοῦ λόγου λεγ. μέρη A: λεγ. μέρη τοῦ
λόγου F: λεγ. τοῦ λόγου μέρη Ga 14 ἔστιν] εἰσὶν FGMa 15 ἡ (ante προσώπων)]
καὶ FGa 16 λίνον GM: λίνος AF: λίνος α 17 ante ἐνέρ. add. τὴν G² 18 πάθος Brand.: πάθος AFGMa 19 συμ-
πληροῦντα A: πληροῦντα FGMa 20 συμ-
πληροῦντα A: πληροῦντα FGMa 21 ἐν om. G 22 μηδετέραις τούτων γάρ οἱ FG²M: μη-
δετέραις γάρ οἱ τούτων G'a 23 καὶ G 24 τὸ] τοῦ A 25 ἀλλην om. A
26 λίνον GM: λίνος AF: λίνος α 27 καὶ FGMa 28 τινῶν] τινὰ M 29 συμπλη-
ροῦσι G: ἀναπληροῦσι M 30 τέλειον] πλείω FGa
γοντο G¹ 30 δύνανται G

δὲ μέρη, ἵνε καὶ ὁ λόγος αὐτὸς μέρος, καθάπερ ἐν τοῖς Ηερὶ ποιητικῆς 10 εἰρηται, καὶ εἰσὶ χρήσιμα πρὸς τὴν παρ' ἄλληλα ποιὰν σύνθεσίν τε καὶ σύνταξιν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὡς περ καὶ ὁ δεσμὸς πρὸς τὴν ἐπίκτητον ἔνωσιν τῶν δεσμένων καὶ ἡ κόλλα τῶν δι' αὐτῆς συνεχομένων, ἀλλ᾽ οὔτε 15 ἡ ἐκεῖνα μέρη τῶν δεσμένων ἡ κεκολλημένων οὔτε σύνδεσμοι ἡ ἄρθρα ἡ προθέσεις ἡ ἐπιρρήματα τοῦ λόγου μόρια.

Διαφέρει δὲ ὁ λόγος τῆς λέξεως, ὅτι ὁ μὲν ἔστι πλήρωμα προηγουμένως τῶν σημαινουσῶν τὰ πράγματα φωνῶν, ἡ δὲ πασῶν ἀπλῶς τῶν 20 παραλαμβανομένων πρὸς τὴν διάλεκτον. ἔχεις δὲ τοῦ λόγου τὴν πρὸς 10 τὴν λέξιν διαφορὰν καὶ ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Ηολίτειας παραδεδομένην, ἐν οἷς φησι “τὰ μὲν δὴ λόγων πέρι ἔχειτο τέλος, τὸ δὲ λέξεως μετὰ τοῦτο σκεπτέον, καὶ ἡμῖν ἂ τε λεκτέον καὶ ως λεκτέον παντελῶς 25 ἔσκεμμάνον ἔσται”. δι' ὧν δῆλος ἔστι λόγον μὲν τὴν διάνοιαν καλῶν, λέξιν δὲ τὴν ἀπαγγελίαν, εἴτε διὰ τῶν ἀναγκαιοτάτων γίνοιτο μερῶν, δινό- 15 ματός τε καὶ ῥήματος, καθ' ἣν ὁ | ἐν προφορῇ καὶ ἴδιας λεγόμενος θεω- 12^v ρεῖται λόγος, εἴτε καὶ τὰ λοιπὰ μέρη παραλαμβάνοι τοῦ κοινότερον λεγομένου λόγου, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, τῆς πρὸς καλλος ἥδη καὶ ποιὰν σύνταξιν ἀπηκεπούσης ἔρμηνείς.

Τῷ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Ἀφροδισιάδος ἔξηγητῇ δοκεῖ καὶ τὰ ἐπιρρή- 5 20 ματα δινόματα εἶναι, καθάπερ καὶ τὰς ἀντωνυμίας καὶ τὴν καλουμένην παρὰ τοῖς γραμματικοῖς προστηγορίαν. οὐδὲ μέντοι φαίνεται τοῦτο λόγον τινὰ ἔχειν, διότι τὰ μὲν τῶν ἐπιρρημάτων οὐδὲ ἀν ὑποπτευθεῖεν δινόματα 10 εἶναι, οἷον τὰ τῆς συγκαταθέσεως ἡ τῆς ἀρνήσεως ἡ τῆς ἀπαγορεύσεως ἡ τὰ προτατόμενα τῶν ὅρων καὶ πλεῖστα ἔτερα, τὰ δὲ τῷ μὲν παρῆχθαι 25 ἀπό τινων ὄνομάτων ἔδοξεν αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχειν τοῖς δινόμασι διυνάμιν, οἷον τὸ καλῶς καὶ τὸ σαφῶς ἀπὸ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ σαφοῦς, καθάπερ 15 καὶ τὸ δικαίως ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχοι, τὸ γαμητέον καὶ τὸ πλευστέον ῥήματα προσαγορεύσομεν, ἀλλ' οὐκ δινόματα, ώς ἐκ τοῦ δεῖν γαμεῖν ἡ πλεῖν γεγονότα. οὐ μὴν εὐλογον ἡ ταῦτα ῥήματα 30 ἡ τὰ πρότερα δινόματα καλεῖν, ἐπειὶ μήτε οὐκοκεῖσθαι μήτε κατηγορεῖσθαι 20 τι τούτων ἐν ταῖς προτάσσεσι διυνατόν, ὧν θάτερον ἀνάγκη πάσχειν τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· τὸ μὲν γάρ ‘σαφὲς’ ὄνομα κατηγορούμενον εὑρήκεις

1 περὶ ποιητικῆς] περὶ ποιητικοῖς F (cf. c. 20 p. 1456b20)	4 ἀνεγομένων M
9 πρὸς (ante τὴν) εἰς FGa	διαλεκτικήν FMA
AFG	τὴν (ante πρὸς) οἱ.
9. 10 πρὸς τὴν λέξιν]	πρὸς τὴν κατὰ τὴν λέξιν A: πρὸς τὴν διάλεξιν G ¹ : πρὸς
τὸ κατὰ τὴν λέξιν M	10 ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Ηολίτειας] p. 392 C
μένην A	10. 11 παραδίδο-
ται M
11 τὰ] τὸ A: τῷ M	λόγων FGa: λόγω M
τὸ δὲ] τὰ δὲ FMA	περιέχε-
ται M
12 καὶ (ante ὡς) οἱ. F	12 καὶ (ante ὡς) οἱ. F
ἐσκέψεται Plat.	13 ἔσκεψεται Plat.
δῆλος] δὴ λόγος G ¹	14 ἀπαγγελίαν] ἀπολογίαν FG
το ΛΜ	γένοι-
15. 16 λόγος θεωρ. colloc. ΛΜ	16 παραλαμβάνει ΛF: περιλαμβά-
νοι M
20 καὶ (post καθάπερ) οἱ. ΛΓΜ	21 τοῦτο οἱ. M
27 ἔχοι M: ἔχει AFGa	24 προστατόμενα F ¹
AFG ¹ Ma	προσαγορεύσομεν G ² : προσαγορεύομεν

ἐν τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι ‘τόδε τὸ χωρίν τοῦ Περὶ ἐρμηνείας σαφές ἔστι’, τὸ δέ γε ‘σαφῶς’ οὐκέτι. οὐ μὴν οὐδὲ σύνθετόν τι κατηγορούμενον ἔξι 25 αὐτοῦ τε καὶ τοῦ περὶ οὐ τὸ σαφῶς λέγεται γίνεσθαι φήσομεν, οἷον τὸ ‘σαφῶς ἔξηγεται’. καθιάπερ ἐπὶ τῷ ‘νεκρὸς ἄνθρωπος’ καὶ ‘κύριος 5 δραχμῆς· ἔδει γάρ οὕτως τῶν τοιούτων καταφάσεων τὰς ἀποφάσεις τὸν 13^ο αὐτὸν γίνεσθαι τρόπου ταῖς ἀπλούν τι κατηγορούμενον ἔχοντας, ὥσπερ ἐπὶ τῶν τῷ συνδέτων κατηγορούμενων συμβαίνει· καθιάπερ γάρ τῆς ‘ἥ τεθνεώς ἄνθρωπός ἔστι’ καταφάσεως ἀπόφασις τὸ ‘ὅ τεθνεώς ἄνθρωπος’ 10 οὐκ ἔστι’ καὶ τῆς ‘ὅ τεθνεώς νεκρός ἔστι’ τὸ ‘ὅ τεθνεώς νεκρὸς οὐκ ἔστιν’, 15 οὗτο καὶ τῆς ‘ὅ τεθνεώς νεκρὸς ἄνθρωπός ἔστιν’ τὸ ‘ὅ τεθνεώς νεκρὸς ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν’. ἐπὶ δέ γε τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων ἀλλοιότερον ἀνάγκη γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀγεν τρόπου 10 προτάσεων· τῆς μὲν γάρ ‘Σωκράτης βαδίζει’ καταφάσεως ἀπόφασις τὸ ‘Σωκράτης οὐ βαδίζει’, τῆς δέ γε ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν’ οὐχ ἡ ‘Σωκράτη 15 μὴ βαδίσαι δυνατόν’ ἀλλ’ ἡ ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’, ὡς ἐν τῷ 15 τελευταίῳ τυχήματι τοῦ βιβλίου σαφέστατα ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης οἰησάει.

Διὸ πανταχοῦ συντίθεσθαι τὸν ἀποφαντικὸν λόγον φησὶν ἔξι δινόματος καὶ ῥῆματος καὶ διαλύεσθαι εἰς ταῦτα, ὡς ἂν ταῦτα μόνα κυρίως μέρη 20 λόγου προσαγορεύειν ἀξιῶν, τοῦ εἶναι καὶ τοῦ μὴ εἶναι τῶν μὲν ἀμέσως 25 κατά τινων κατηγορούμενων, μερῶν τότε τῶν προτάσεων γινομένων, ὡς ἐν ταῖς ‘Σωκράτης ἔστι’ ‘Σωκράτης οὐκ ἔστιν’, οὐ παρ’ ἔλαττον τῶν ὑποκειμένων, τῶν δὲ ἐν ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεσιν ἡ ταῖς μετὰ τρόπου παραλαμβανομένων, προστίθεσθαι τοῖς μέρεσι τῆς προ- 30 τάσεως ἡ διαιρεῖσθαι ἡ τι τοιοῦτον ὑπομένειν λεγομένων, ὡς ἐν τοῖς προηιπίοις μαθησόμεθα τῶν Ἀναλυτικῶν. ὥστε τὸ μὲν μέρος τῆς ἀποφάνσεως ἡ ὄνομα πάντως | ἡ ῥῆμα εἶναι χρή, οὐ μέντοι τὸ ῥῆμα 13^ο πάντως ἔστιν τῆς προτάσεως μέρος, ὅταν μὴ αὐτόθιν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορῆται ὡς ἐνέργειαν ἡ πάθος ἡ ἀπλῶς ὑπαρξίν ἡ ἀνυπαρξίαν τοῦ 35 30 ὑποκειμένου σημῆναι ὀφεῖλον, ἀλλ’ ἔνεκα τοῦ συναρμόσαι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνηται. ὅτι δὲ ταῦτα δρθῶς λέγομεν, δῆλον καὶ ἔξι αὐτῆς τῆς προσηγορίας τῶν ἄλλων τοῦ λόγου μερῶν λεγομένων περὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· τὴν μὲν γάρ ἀντωνυμίαν ὡς ὄνομα

1 τῷ (ante λέγοντι) om. M	3 τῷ (prior) suppl. G ²	σαφῶς G ¹ : σαφὲς G ²	4 νεκρὸς
ΑΜ: θνητὸς FGa	5 δραχμή om. G	6 τι om. A	, 8 καταφάσεως α: om. codd.
post ἀπόφασις add.	ἔστιν Ma	τὸ ὁ G: τὸ Α: ὁ τῆς Fa: ὁ M	9 καὶ τῆς—
νεκρὸς οὐκ ἔστιν om. M	9. 10 ὁ τεθνεώς νεκρός ἔστι— καὶ τῆς om. A	9 τὸ ὁ G:	5
παραλαμβανομέναις G ¹	10 ἄνθρ. νεκρ. (num. corr.) colloc. G	τὸ ὁ GM: τὸ Α: τῆς	
παραλαμβάνειται ΑFma	11 ἄνθρ. τοῦ λαβάττον Fa	11 τοῦ λαβάττον Fa: τοῖς G	14. 15 Σωκράτη] σωκράτης (primo loco) A(ter)F
τοῦ (ante μὴν) om. G	20. 21 τῶν μὲν—μερῶν om. M	22 ταῖς] τῆς Fa: τοῖς G	20 προσαγορεύειν G ¹
παρ’ ἔλαττον] παραλάττον Fa	23 ἡ om. AM	24 παραλαμβ.] λαμβανομένων Λ:	
παραλαμβανομέναις G ¹	26 τῶν Ἀναλ.] cf. p. 24 b 17. 18	26. 27 ἀποφάσεως Α' ¹	
30 σημῆναι FGa	30. 31 τὸ κατηγορούμενον iteratum del. G		
31 παραλαμβάνεται ΑFma	32. 33 λεγομ. μερῶν colloc. AM	33 περι] παρὰ AG	

οὗσαν οὐ φύσεών τινων ἀλλὰ προσώπων ἀπλῶς οὕτως ἐπονομάζουσι, καὶ 10 τὴν μετοχήν ως μετέχουσαν ἀμφοτέρων, ὁνόματός τέ φημι καὶ ἥγματος, εἰ καὶ μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ἴδιότητα τῶν ἥγμάτων χρόνων τινῶν οὗσαν δηλωτική, τὸ δὲ ἄρθρον ως συναρτώμενον τοῖς ὀνόμασι καὶ τὴν 15 ἀναφορὰν πρὸς ἔκεινα ἔχον. περὶ δὲ προθέσεως ἡ ἐπιρρήματος ἡ συν-
δέσμου τί δεῖ καὶ λέγειν; ὃν τὴν μὲν ως ὄμοιάς ὀνομάτων τε καὶ ἥγμά-
των προταττομένην οὕτως ἐπονομάζουσι, τὸ δὲ ως τοιῶσδε τοῖς ἥγμασι
συμπλεκόμενον, τὸν δὲ ως τοὺς ἀπηρτημένους συνδέοντα λόγους. εὑρῆσεις 20
δὲ ἐν τισι τὸν Ἀριστοτέλην συγχωρεῖν δοκοῦντα καὶ τὰ πάντα κοινότερον
10 μέρη τοῦ λόγου προσαγορεύοντα, διόπερ ἐν τοῖς ἔξῆς ἐρεῖ τινα τῶν μερῶν
τοῦ λόγου σημαντικὰ εἶναι ως ὅντων τινῶν καὶ ἀσήμων, εἰ μή τις ἡμι-
φωνείη τῆς ἥγματος ἔκεινης προσεγγεστέρα ἔξηγησις οὐδὲν ἐναντίον ἔχουσα 25
τοῖς νῦν εἰρημένοις.

p. 16a1 "Επειτα τί ἔστιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφαγ-
15 σις καὶ λόγος.

"Οτι μὲν τρεῖς εἰσιν οἱ κυρίως λεγόμενοι τῶν διαιρέσεων τρόποι, τοῦ 14 γένους εἰς τὰ εἰδῆ καὶ τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέρη καὶ τῆς ὄμωνύμου φωνῆς εἰς τὰ διάφορα σημαντόμενα, φανερόν, καὶ διτὶ ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατά-
φασιν διαιρεῖται καὶ τὴν ἀπόφασιν· λέγομεν γάρ τῆς ἀποφάνσεως τὴν μὲν 20 εἶναι καταφατικὴν τὴν δὲ ἀποφατικήν. ἔξηται δὲ παρὰ τοῖς ἔξηγησαῖς τοῦ Ἀριστοτέλους τίνα τρόπου διαιρεῖται ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν. καὶ οἱ μὲν εἴλοντο λέγειν αὐτὴν ως φωνὴν ὄμώνυμον 25 εἰς διάφορα σημαντόμενα διαιρεῖσθαι, καθάπερ ὁ Ἀφροδισιεὺς Ἀλέξανδρος, οἱ δὲ ως γένος εἰς εἰδῆ, καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐδεὶς γάρ ἐτόλ-
μησεν εἰπεῖν διαιρεῖσθαι αὐτὴν ως ὅλον εἰς μέρη, ἐπείπερ οὔτε ως ὄμωι-
μερὲς ὅλον ωντεῖται διαιρουμένη (πολλὴ γάρ ἡ διαφορὰ τῆς καταφάσεως 30 πρὸς τὴν ἀπόφασιν) οὐδὲ ως ἀνομοιομερές· οὐ γάρ ἀν ἔκάτερον τῶν μερῶν ἔκκλειτο τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς διπη ἔχει καὶ ως ἡ τοῦ φιλοσόφου κρατεῖ Πορφύριος δόξα, προϊόντες κατὰ καιρὸν ἐπιδείξουμεν 35 20 ἔξηγούμενοι τοὺς ἀποδιδομένους αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ὄρισμαύς.

Νῦν δὲ ἥρητον πρῶτον μὲν διτὶ τὸ δεῖ θέσθαι, διπερ ἦν τὸ ὄρι-

2 ὁνόματός φημι (τε ομ.) ΑΜ: φημὶ ὁνόματος (τε ομ.) F 4 ἀναρτώμενον ΑΜ
6 τῶν διονάτων Α 8 τὸν τὸ Α ἀπηρτημένους FGa 9 ἀρι-
στοτέλη Α 10 προσαγορεύεσθαι AFGa τοῖς] τῶν FMA ἔξῆς ἐρεῖ] p. 16b25. 26
14 post ἔπειτα inser. δὲ G² 14. 15 καὶ ἀπόφανται καὶ λόγος οι. M 16 μὲν
suppl. G² μὲν οὖν M 18 τὰ οι. Fa 19 καὶ εἰς τὴν ἀπόφ. G 22 καὶ εἰς τὴν
ἀπόφ. a ως φωνὴν αὐτὴν (ὄμώνυμον οι.) ΑΜ ως οι. F 24. 25 ἐτόλμα G¹
25 αὐτὴν (ex αὐτῶ corr. m.²) εἰπεῖν διαιρ. colloc. G αὐτὴν διαιρεῖσθαι (sic) F
ἐπείπερ] ἐπεὶ F 25. 26 ως ὄμωιμερὲς ὅλον Α: εἰς (ώς G¹) ὄμωιμερὲς ως ὅλον FGa:
εἰς ὄμοιομ. ὅλον M 26 ἡ οι. F 27 οὕτως ως ΑΜ: οὔτε γάρ εἰς F: οὔτε εἰς G:
οὔτε γάρ ως a 31 νῦν] νῦν F διτὶ τὸ G: διτὶ ΑΜ: τὸ Fa

σατθεῖ, κοινῶς καὶ ἐπὶ τούτων ληπτέον ‘ἔπειτα δεῖ θέσθαι τί ἔστιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος’, πρὸς δὲ τούτῳ, ὅτι εἰς τέτταρα μὲν τὰ ἀπηριθμημένα δεῖν φησιν ὄρισασθαι μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἥπτρα. διότι τὸ μὲν προκείμενόν ἔστιν. ὕσπερ ἐλέγουμεν, τὴν κατηγορικὴν 5 εἰδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου παραδοῦναι, | τοῦτο δὲ πάντως ἡ καταφατικόν 14· ἔταιν ἡ ἀποφατικόν. ἔθει οὖν διδάχαι περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. Ὅστε καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν γένους, τῆς ἀποφάνσεως. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις ἔν τι ἔται τῶν τοῦ λόγου εἰδῶν καὶ ἔστι τὸν λόγον ἐν τῷ 10 ὄρισμῷ παραληφθῆναι τῆς ἀποφάνσεως, διότι καὶ πάντα τὰ γένη τοὺς δρισμοὺς συμπληρῶσι τῶν οἰκείων εἰδῶν, γνωριμώτερα δὲ εἶναι χρὴ τὰ πρὸς διδασκαλίαν ὄτουσιν λαμβανόμενα τοῦ δι’ αὐτῶν δηλουμένου, διὰ τοῦτο ἔδοξεν ἀναγκαία εἶναι καὶ ἡ τοῦ λόγου θεωρία ὡς προληφθῆναι 15 δρείλουσα τῆς ἀποφάνσεως. εἰ δέ τις ἀποροίη πῶς οὐχὶ καὶ τὸ τοῦ λόγου γένος, ἡ φωνή, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μνήμης ἡξίωται ὡς δρείλον καὶ 20 αὐτὸ δι’ ὄρισμοῦ δηλωθῆναι, ῥέσεον ὅτι φυσιολογίᾳ προσῆκον ἣν περὶ φωνῆς διαλεχθῆναι, διότι μόνης φύσεως ἔστιν ἔργον ἡ φωνή, καθάπερ τὸ δρᾶν καὶ τὸ ἀκούειν (φύσει γάρ ἐσμεν φωνητικοί), λόγος δὲ καὶ ἀπόφασις καὶ τὰ ταύτης εἰδη, κατάφασις καὶ ἀπόφασις, φωναὶ μὲν τινές εἰσιν, ἀλλὰ προσλαβθῆσαι τὸ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἔννοιάς εἰδοποιεῖσθαι καὶ τοίως ἡ τοίως 25 προφέρεσθαι. διὸ καὶ ἵδια τις ἀπονενέμηται αὐτοῖς πραγματεία παρὰ τὰς φυσικάς, ἡ λογικὴ πειλημένη, ὃστε μηδὲ ἀπλῶς εἶναι τὴν φωνὴν τοῦ λόγου, ὥσπερ τινὲς ὑπολαμβάνουσι, γένος· οὐ γάρ οἱν τε ἡν τοῦ γένους φύσει ὄντος τὸ εἰδος μὴ εἶναι φύσει, ἀλλ’ εἴπερ ἄρα, τῆς κατὰ τὸν λόγον 30 φωνῆς τὴν ἀπλῶς φωνὴν ῥητέον γένος εἶναι, πρὸς μέντοι τὸν λόγον αὐτὸν ἐν ὅλης τάξει παραλαμβάνεσθαι τὴν φωνὴν ἐρημεν, ὥπερ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Περὶ γενέσεως ζώων ἀποφαίνεται τὰς 35 κατὰ τὴν φωνὴν διαφορὰς τῶν ζώων ἐπισκεπτόμενος, ἀλλ’ οὐ γένος αὐτοῦ τυγχάνειν, ὡς διὰ τῶν ἑεῖς ἔσται σαφέστερον. τὸν δέ γε ζητῶντα, τί οὖν τοῦ λόγου τὸ γένος, ἀναμιμήσκεσθαι χρὴ τῆς ἐν ταῖς Κατηγορίαις παραδεδό- 5 30 μένης τοῦ ποσοῦ διαιρέσσως.

Προσεκτέον δὲ ὡς ἐν τοῖς τέτταρσι τοῖς ἀπηριθμημένοις ἀπὸ τῶν καταδεεστέρων τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἄνεισιν ἐπὶ τὰ

1 καὶ οἱ. Fa	δεῖ] δὴ A	2 τούτω] τούτοις Fa	3 μὲν οἱ. M
δεῖ φησι Λ: φησὶ δεῖν Fa	4 ἐλέγομεν] p. 2, 22: 4, 3	5 ἀποφατικοῦ F	
6 οὐν] γοῦν Fa	ἀποφ. καὶ καταφ. colloc. F	7 δὲ] δὴ Fa	8 ἀπό-
φασις A	εἰδῶν] γενῶν Λ	12 εἶναι ἀναγκ. colloc. F	ἀναγκαῖον A
προλείψθηναι G ¹	13 οὐχὶ ὡς A	τὸ οἱ. AGM	14 δρείλουσα καὶ
20 αὐτὴ AM	15 ἦν] τὸ G	16 ἔργον ἔστι colloc. G	17 ἡ ἀπόφανσις M
19 ἀπὸ] ἐκ F	εἰδοπ.] ὁδοποιεῖσθαι M	καὶ suppl. G ²	20 προφέρεσθαι
AGM	παρὰ] περὶ G ¹	21. 22 τοῦ λόγου τὴν φωνὴν colloc. AGM	
24 αὐτὸν οἱ. G	25 ὥπερ] ὥσπερ Λ	δ οἱ. FMA	26 Περὶ γεν. ζ.]
p. 786b21	26. 27 ἀποφαίνεται—ζώων οἱ. M	28 τυγχάνει FMA	29 ταῖς
οἱ. AFMa	Kat.] p. 4b32	29. 30 παραδεδ.] δεδομένης G	31 τέταρσι A:
τέταρσι G	ἀπὸ] ἐκ Fa	32 ὡς ὁ ἀριστ. a	

τελειότερα καὶ ἀπὸ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ διεκώτερα· τελειότερον γάρ
κατάφασις μὲν ἀποφάσεως ἡτε ὑπαρξία σημαίνουσα τῆς ἀποφάσεως ἀνυπαρ- 10
ἔιαν δηλούσης, τῆς δὲ καταφάσεως ἡ ἀπόφασις ἡτε γένος αὐτῆς, ὡς ἐλέ-
γομεν, τυγχάνουσα, τῆς δὲ ἀποφάσεως ὁ λόγος, ἐπειπερ ἐν ἐστι τῶν πέντε
5 εἰδῶν τοῦ λόγου τὸ ἀποφαντικόν. καὶ ἔστιν ἡ τάξις τῆς εἰρημένης 15
ἀπαριθμήσεως πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀπὸ τῶν γειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα καὶ
ἀπὸ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ διεκώτερα μεταβαίνει περιουστας διὰ τὴν
ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς τῆς γνώσεως ἡμῶν ἐπὶ τὸ τελειότερον προκοπήν. ἐν
μέντοι τῇ περὶ αὐτῶν διδασκαλίᾳ ὥσπερ ἀνάπται διεύσει κατὰ τὴν 20
10 φυσικὴν τῶν πραγμάτων τάξιν, τὰ μὲν γένη τῶν εἰδῶν προτιθεῖς τὰ δὲ
τελειότερα τῶν ἀτελετέρων. διὸ καὶ τὸν προειρημένον αὐτὰ τρόπον ἀπη-
ριθμήσατο, τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως ἀρχὴν ποιήσασθαι βιουλόμενος τῆς 25
διδασκαλίας.

p. 1623 Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημά-
15 των σύμβολα, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καὶ ὥσπερ
οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά, οὗτοις οὐδὲ φωναὶ | αἱ αὐταὶ· ὥν 15^v
μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτως, ταῦτα πᾶσι παθήματα τῆς ψυχῆς,
καὶ ὧν ταῦτα ὄμοιώματα, πράγματα ἥδη ταῦτα. περὶ μὲν οὖν
τούτων εἰρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς· ἄλλης γάρ πραγματείας.

20 Ἡν μὲν ἀκόλουθον κατὰ τὰ ἐπηγγελμένα τοὺς ὄρισμοὺς ἔξῆς ἀπο- 5
δοῦναι τοῦ ὄνόματος καὶ τοῦ ῥήματος, ἀλλ' ἐπει οὐ πᾶσα λέξις ὄνομα ἦ-
ρημα (ἡ γάρ ἀσημας οἱνοὶ βλέποντες τὰ σκινότατα τούτων) καὶ δια-
φέρουσι τὰ ὄνόματα καὶ τὰ ῥήματα τῶν ὀστήμων φωνῶν κατὰ τὸ σημαν- 10
τικά τινων εἶναι, πρότερον ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάσκει διὰ τούτων, τίνα
25 ἔστι τὰ προηγουμένως καὶ προσεχῶς ὅπ' αὐτῶν σημαινόμενα, καὶ διὰ τὰ
νοῆματα, διὰ δὲ τούτων μέσων τὰ πράγματα, καὶ οὐδὲν ἔτερον δεῖ παρὰ
ταῦτα ἐπινοεῖν μέσον τοῦ τε νοῆματος καὶ τοῦ πράγματος, ὅπερ οἱ ἀπὸ 15
τῆς Στοᾶς ὑποτιμέμενοι λεκτὸν ἤξιον ὄνομαζειν. ταῦτα τε οὖν παραδο-
θήσεται διὰ τῶν νυνὶ λεγομένων καὶ προηγουμένως ἐν τίσι τῶν ὄπωσιδην
30 ὄντων χρὴ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ φεῦδος. ὑπὲρ ὧν οὖν ἡμῖν ἡ
σκέψις, πότερον ἐν τοῖς πράγμασιν ἡ ἐν τοῖς νοῆμασιν ἡ ἐν ταῖς φωναῖς 20
ἡ ἐν δύο τισὶ τούτων ἡ καὶ ἐν πᾶσι, καὶ εἰ ἐν φωναῖς, ποίας ταῦταις,

2 μὲν ante γάρ (1) colloc. Fa ἀποφάσεως (prioris) om. F post τῆς add. δὲ G²
3 ἐλέγομεν] p. 15, 18 sq. 5 προειρ. FGa 6 ἡμᾶς Λ¹ 7 ἀπὸ] ἐκ F 9 αὐτοῦ F:
αὐτῆς α 10 προστιθεῖς A δέ γε M 11 προηγουμένον Λ 12 τέλος suppl. G²
14 post φωνῇ litura IX litt. G 14. 15 παθημάτων — πραγματείας (19) om. FM
15 καὶ τὰ] κατὰ A 16 οὗτοις εἰδίας (cf. p. 23, 34); om. b 17 ταῦτα τὰ σημ. A
πρῶτον A τὰ αὐτὰ G² 18 τὰ αὐτὰ G 19 πράγμ. τοῦτο A: τοῦτο πράγμ. a
22 ἡ] δ F γάρ] μὲν A βλέπων σκινότατα (καὶ om.) A 22, 23 διαφέρ. γάρ A
23 τὸ om. G¹ 26 δεῖn FMA 27 τε om. G¹ νοῆμ.] ὄνομ. G 28 τε om. F
31 ἐν (ante τοῖς νοῆμ.) om. FMA, (ante ταῖς φωναῖς) om. ΛFMA 32 καὶ (ante ἐν) om. A

πότερον τοῖς ὀνόμασι καὶ τοῖς ῥήμασιν ἡ τοῖς ἐκ τούτων συγκειμένοις λόγοις. καὶ διορισθήσεται ὅτι τὰ μὲν ὄνόματα καὶ τὰ ῥήματα φωναί εἰσιν ²⁵ ἀπλαῖ μήτε ἀλήθειαν μήτε φεῦδος σημαίνουσαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς προοιμίοις εἴρηται τῶν Κατηγοριῶν. περὶ δὲ τὸν ἐκ τῆς συμπλοκῆς αὐτῶν ἀποτελού-
5 μενον ἀποφαντικὸν λόγον θεωρεῖται τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, καὶ | ὡς 16r
πρὸ τῶν φωνῶν περὶ τὰ νοήματα θεωρεῖται ταῦτα ὡς αἴτια τῶν φωνῶν
σύντα· καὶ γάρ τούτων τὰ μέν ἔστιν ἀπλᾶ τὰ ὑπὸ τῶν ἀπλῶν σημαίνο-
μενα φωνῶν οὐδεμίαν οὔτε ἀλήθειαν οὔτε φεῦδος ἐπιδεχόμενα, τὰ δὲ σύν-
τετα τὰ περὶ τῶν συνήθειων πραγμάτων καὶ ὑπὸ τῶν συμπεπλεγμένων
10 ὀηλούμενα φωνῶν δεκτικὰ ὄντα φεῦδος τε καὶ ἀληθείας. ἐν δέ γε αὐτοῖς
καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασιν οὐδὲ ἄν τις ἔτι ταῦτα οὐδὲ τοῖς συνθέτοις ἐπι-
νοήσειε. καὶ δῆλον ὅτι εἰκότως ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης, πρὶν ἀποδοῦντα 10
τοῦ ὄνόματος καὶ τοῦ ῥήματος τοὺς ὄρισμούς, περὶ τούτων διορίζεται· καὶ
γάρ ἔδει τὸν περὶ φεῦδος τε καὶ ἀληθείας ἐν τούτῳ πρῶτον τῷ βιβλίῳ
15 θεωρῆσαι προθέμενον παραδοῦναι ἡμῖν ἐκ προοιμίων τά τε δεκτικὰ τού-
των ἔκατέρου καὶ τὰ μηδέτερον αὐτῶν δέχεσθαι πεφυκότα, καὶ ὑπομνή-
σαντα ὅτι τὸ μὲν ἐν ταῖς συνθέτοις θεωρεῖται φωναῖς τὸ δὲ ἐν ταῖς ἀπλαῖς,
ἐπὶ τούτῳ διεισῆν τὰς μὲν ἀπλᾶς φωνὰς καὶ ἀνεπιδέκτους ἡ φεῦδος ἡ
ἀληθείας εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τὰς δὲ συνθέτους ἐκ τούτων καὶ 20
20 πάντας ἡ ἀληθευούσας ἡ φεῦδομένας (ταῦτα δὲ εἰπεῖν, τὰς κατὰ τὸν
ἀποφαντικὸν λόγον) εἰς τὰ οἰκεῖα πάλιν εἰδῆ, τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν
ἀπόφασιν.

Τούτων οὕτως ἔχόντων διαρθροῦντες ἡμεῖς τὰ ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου παραδιδόμενα λέγομεν ὅτι τέτταρα ταῦτα παραλαμψάνει διὰ τούτων ὡς ²⁵
25 γρήγορα πρὸς τὴν προκειμένην θεωρίαν, πράγματά τε καὶ νοήματα καὶ
ἔτι φωνὰς καὶ γράμματα. ἐν οἷς πρώτην μὲν ἔχει τάξιν τὰ πράγματα
δευτέραν δὲ τὰ νοήματα | τρίτην αἱ φωναὶ καὶ τελευταίαν τὰ γράμματα· 16v
τὰ μὲν γάρ νοήματα τέλος ἔχει τὴν τῶν πραγμάτων κατάληψιν, καὶ τότε
ὄντως νοήματά ἔστιν, ὅταν αὐτοῖς ὕσπερ ἐφαρμοσθῇ τοῖς πράγμασιν· εἰκόνες
30 γάρ εἰσιν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν πραγμάτων. αἱ δὲ φωναὶ τῶν νοημάτων εἰσὶν ἡ
ἔξαγγελτικαὶ καὶ διὰ τοῦτο δέδονται ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὸ δι'
αὐτῶν σημαίνειν ἡμᾶς τὰς ἐννοίας τῆς ψυχῆς, ἵνα καὶ δυνάμεθα κοινωνεῖν
σίλληλοις καὶ συμπολιτεύεσθαι· κοινωνικὸν γάρ ζήτων ὁ ἀνθρωπος· διόπερ 10
οἱ μὴ κεχρημένοι ταῖς αὐταῖς φωναῖς οὐδὲ κοινωνοῦσι πολιτείας ἀλλήλοις
35 ὡς μὴ γνώσκοντες τὰς ἀλλήλων ἐννοίας. τὰ δὲ γράμματα τέλος ἔχει τὸ

1 τῶν ὄνόματι G¹ 3 καὶ om. FG 4 τῶν Κατηγ.] p. 2a9 5 τό τε τὸ G
6 τῶν ἀλλῶν φωνῶν (pr. l.) Fa 8 ὡς αἴτια—ἐπιδεχόμενα (8) suppl. in mrg. F
post αἴτια addl. περὶ del. G 7 ἀπλᾶ om. i. τὰ δὲ ὑπὸ α 11 καθ' αὐτοῖς Fa
11 ἔτι FGa: εἴποι Α: εἴπη M τοῖς συνθέτοις om. G 13 τοῦ ῥήματος supra ser. G
14 τε om. Λ 16. 17 ὑπομνημονεύσαντα i. 18 τούτων FMa 24 τέτταρα]
τε γάρ εῦ Λ 25. 26 γράμματα φωνὰς πράγματα τε καὶ νοήματα M 25 τε
om. G 27 δὲ om. FMA 30 ἐν om. G 32 τῆς ψυχῆς τὰ νοήματα ἤτοι τὰς
ἐννοίας Fa: τὴν ἐννοιαν τ. ψ. M 34 οὐδὲ] οὐδὲν Α 35 συγγινώσκοντες M

διαφυλάττειν τὴν μνήμην τῶν φωνῶν. τούτων δὲ τῶν τεττάρων τὰ γένεα
 δύο φύσει εἶναι φῆσιν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ δύο θέσει φύσει μὲν τὰ τε
 πράγματα καὶ τὰ νοήματα, θέσει δὲ τὰς τε φωνὰς καὶ τὰ γράμματα.
 διακρίνει δὲ τὰ φύσει τῶν θέσει κανόνι τοιούτῳ γράμμενος· τὰ παρὰ πᾶσι,
 ἃ φῆσι, τὰ αὐτὰ ὥντα ταῦτα ἔστι φύσει, τὰ δὲ μὴ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτὰ ὥντα 20
 ταῦτα οὐ φύσει εἰσὶν ἀλλὰ θέσει. καὶ τοῦτο εἰκότως· μίνα γάρ οὖσα ἡ
 τοῦ παντὸς φύσις ὅμοια δηλονότι πανταχοῦ ποιεῖ τὰ κατὰ τὸ αὐτὸν εἶδος
 εἶναι λεγόμενα· εἰ δέ τινα παρ' ἄλλοις καὶ ἄλλοις διάφορα εἴην, ταῦτα
 οὐκ ἀν εἴη φύσεως δημιουργήματα. ἐπει τοῦ τὰ μὲν πράγματα καὶ τὰ 25
 10 νοήματα παρὰ πᾶσιν ἔστι τὰ αὐτά (πανταχοῦ γάρ τὸ αὐτὸν ἀνθρώπου εἶδος
 καὶ ἵππου καὶ λέοντος, καὶ νόημα ὡσαύτως τὸ αὐτὸν παρὰ πᾶσι περὶ τε
 ἀνθρώπου | καὶ λίθου καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἑκάστου), φωναὶ δὲ καὶ 17^v
 γράμματα οὐ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά (φωναῖς τε γάρ ἄλλαις μὲν "Ελληνες,
 ἄλλαις δὲ Φοίνικες, Αἰγύπτιοι δὲ ἄλλαις χρῶνται" "ἄλλη γάρ ἄλλων
 15 γῆς") φῆσιν ἡ ποίησις· καὶ γράψουσι πάλιν δὲ σῆλιν καὶ σῆλιν ἃ
 γραμμάτων ἔκαστοι τὰς ἑαυτῶν φωνάς), διὸ τοῦτο τὰ μὲν πράγματα καὶ
 τὰ νοήματα φύσει εἶναι δισχυρίζεται, τὰς δὲ γε φωνὰς καὶ τὰ γράμματα
 θέσει, καὶ οὐ φύσει. καὶ δῆλον δτι μᾶλλον τῶν φωνῶν περὶ τὰ γράμ-
 ματα τὸ θέσει θεωρημήσεται. διὸ καὶ δλως ηξίωται μνήμης ὡς ἔχοντά 10
 20 τινα πρὸς τὰς φωνὰς οἰκειότητα, οὐ μόνον τῷ πρὸς τὴν μνήμην αὐτῶν
 συμβάλλεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐναρτῆσε ἔχοντα τὸ θέσει καὶ δυνάμενα δι'
 ἑαυτῶν σαφέστερον ήμᾶς ἐπιτηδεῖ τῷ θέσει εἶναι τὰς φωνάς, ὥπερ οὐκ 15
 25 εἴτεν σομοίως γνωριμὸν τῷ θέσει τὰ γράμματα εἶναι (περὶ γοῦν τῶν φωνῶν
 ζητεῖν ηξίωσαν οἱ παλαιότεροι, πότεροι φύσει εἶναι αὐτὰς ἡ θέσει ἥτεον,
 καὶ ἦν ἐν τούτοις προστήκον διηρισθῆναι, πότερος αὐταῖς τούτων τῶν τρόπων
 τῆς ὑποστάσεως ἀρμόσει, καὶ τούτῳ χρήσασθαι πρὸς τὸν δρισμὸν τοῦ 20
 τε δύναματος καὶ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκειμένου λόγου· περὶ
 δὲ τῶν γραμμάτων οὐδεμία παρ' αὐτοῖς γέγονεν ἀμφισβήτησις), ἐπει
 δτι ἄλλως οὐδεμίαν ήμην χρείαν παρέξει πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν προκει-
 30 μένων, αὐτὸς ἐφεξῆς δηλώσει, τὰ μὲν γράμματα παραλιπόν μόνα δὲ τὰ 25
 πράγματα καὶ τὰ νοήματα καὶ τὰς φωνάς θεωρῶν ὡς ποτὲ μὲν ἀπλῶ
 ποτὲ δὲ σύνθετα. τούτων οὖν τὰ μὲν νοήματα δμοιώματα καλεῖ τῶν πραγ-
 μάτων, τὰς δὲ | φωνὰς οὐκ ἀξιοῖ καλεῖν δμοιώματα τῶν νοημάτων, ἀλλὰ 17^v
 σύμβολα καὶ σημεῖα, καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ὡσαύτως.

5 φῆσι post ὄντα (prius) colloc. Fa	τῇ φύσει Fa	7 ποιεῖ πανταχῇ F: πανταχῇ
ποιεῖ a	10 τοῦ ἀνθρ. AFMa	τοῦ ἀνθρ. τὸ αὐτὸν colloc. Fa
11 περὶ] παρὰ G	12 δὲ suppl. G ²	14. 15 ἄλλη γάρ ἄλλων γ.).] Hom.
B 804	14 γάρ ἄλλω AFMa: δὲ ἄλλων Hom.	16 ἔκαστος FGMa
οὐ θέσει G ¹	θέσει] γρ. φύσει supra ser. F ²	18 φύσει καὶ
20 τῷ] τὸ AMa	21 τὸ] τῇ A	19 θεωρεῖται α ηξίωται FG
23 γοῦν] μὲν οὖν AMa	24 ζητεῖν suppl. G ²	22. 23 τῷ] τὸ AM (utrobiique)
ἥτεα G	25 καὶ ἦν—λόγου (27) om. FG	29 ὅτι om. G
ώς αὐτὸς M	31 ἀπλᾶς Ma	30 δὲ αὐτὸς A:
	33 δὲ γε a	

Διαφέρει δὲ τὸ ὄμοιώματα τοῦ συμβόλου, καθίσσον τὸ μὲν ὄμοιώματα τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ πράγματος κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπεικονίζεσθαι βιώλεται, 5 καὶ οὐκ ἔστιν ἐφ' ἡμῖν αὐτὸν μεταπλάσαι (τὸ γάρ ἐν τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τοῦ Σωκράτους ὄμοιώματα εἰ μὴ καὶ τὸ φαλακρὸν καὶ τὸ σιμὸν καὶ τὸ ἔξωφθαλμὸν ἔχοι τοῦ Σωκράτους, οὐκέτ' ἀν αὐτοῦ λέγοιτο εἶναι ὄμοιώματα), τὸ δέ γε σύμβολον ἦτοι σημεῖον (ἀμφοτέρως γάρ αὐτὸν ὁ φιλόσοφος 10 ὀνομάζει) τὸ οὐλον ἐφ' ἡμῖν ἔχει, ἀτε καὶ ἐκ μόνης ὑφιστάμενον τῆς ἡμετέρας ἐπινοίας· οἷον τοῦ πότε δεῖ συμβάλλειν ἀλλήλοις τοὺς πολεμοῦντας δύναται σύμβολον εἶναι καὶ σάλπιγγος ἀπήχησις καὶ λαμπάδος ῥῆψις, 15 10 καθάπερ φησὶν Εὔριπόνδης

ἔπει δ' ἀφείδη πυρσὸς μὲν Τυρσηνικῆς

σάλπιγγος ἡχῆς, σῆμα φοινίου μάχης.

δύναται δέ τις ὑποθέσθαι καὶ δόρατος ἀνάτασιν καὶ βέλους ἄφεσιν καὶ ἄλλα μυρία. ἔπει οὖν τὰς μὲν αὐτὰς φωνὰς δυνατὸν δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἀπογρά- 20 15 φεσθαι γραμμάτων, ὡς αἱ τῶν ἴδιογράφων λεγομένων χαρακτήρων ἐπίνοιαι δηλοῦσι, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἐξαγγέλλειν φωνῶν, ὡς σημαίνει τὸ τῶν διαλέκτων πλῆθος καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον ἡ 25 τῶν δηνομάτων μετάθεσις (τὸν γάρ Ἀριστοκλέα ἔδοξε τοῖς παλαιοῖς καλέσαι Πλάτωνα καὶ τὸν Τύρταμον Θεόφραστον), τὸ μέντοι ἐν καὶ ταῦτὸν πρᾶγμα 20 δι' ἄλλων καὶ ἄλλων νοημάτων ἐπινοεῖν ἀδύνατον, ἀλλ' ἀνάγκη τῶν νοη- 18τ 18 μάτων ἔκαστον εἰκόνα εἶναι τοῦ πράγματος, οὗ ἀνὴρ νόημα, ὥσπερ ἐν πίνακι τῇ ψυχῇ γεγραμμένον, εἴπερ ἔστι τὸ νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἢ τὸ δέξασθαι τὸ εἰδός τοῦ νοούμενου ἦτοι πρόχειρον ποιησαί· διὰ τοῦτο καλεῖ 5 τὰ μὲν νοήματα τῶν πραγμάτων ὄμοιώματα, τὰ δέ γε δηνόματα καὶ τὰ 25 δήματα τῶν νοημάτων καὶ τὰ γράμματα τῶν δηνομάτων καὶ δήματων σύμβολα καὶ σημεῖα. τούτων δὴ τῶν τεττάρων, λέγω δὴ πραγμάτων νοημάτων φωνῶν γραμμάτων, χαίρειν ἔάσσει τὰ γράμματα ὡς οὐδὲν ἀναγ- 10 10 καίον ἔχοντα πρὸς τὴν προσεχῆ τῶν πραγμάτων ὑφήγησιν, ἀ προηγουμένως ὁ φιλόσοφος βιώλεται θεωρεῖν, περὶ νοημάτων σκοπεῖ, δι' ὧν ταῦτα γινώσκομεν, καὶ περὶ φωνῶν διορίζεται, ὧν χωρὶς ἀδύνατον μάθησιν ἢ 30 διδασκαλίαν γενέσθαι.

Διὰ ταῦτα οὖν τὰ γράμματα παραλιπῶν ὁ Ἀριστοτέλης τὰ πράγματα παραλαμβάνει καὶ τὰ νοήματα καὶ ἔτι τὰς φωνάς, καί φησιν ἔκαστον τούτων ὅτε μὲν ἀπλοῦν θεωρεῖσθαι, ὅτε δὲ σύνθετον· οἷον πρᾶγμα ἀπλοῦν

1 καθίσσον] καθὸ G¹ 5 ἔξωφθαλμὸν Fa 9 γειτ FMA οὐκέτ' ἀν iter. G
 6 ἀμφοτέρα Ma ὁ φιλ. αὐτὸν colloc. AA 7 καὶ om. AM 8 συμβαλεῖν Λ
 9 ῥέψις G¹ 10 Εὔριπόνδης] Phoen. 1377.78 12 ἡχος FGa: ἡχώ M 13 δέ
 τι συμποθέσθαι Λ 15 ἴδιογράφως G ante λεγ. add. ὡς F 16 φωνῶν ἐξαγγ.
 (sed num. corr.) F 17 τὴν αὐτὴν] ταῦτην τὴν α 19 τύρτατον M 20 ἐπινοεῖν
 δόν. (δυνατὸν Α) νοημ. colloc. AM 21 ἦ] εἴη AFGa 22 τὴν ψυχὴν F 23 τὸ
 om. M καλεῖται α 25 τῶν δήμων. A 26 δὴ (prius)] δὲ Ma 27 καὶ
 γραμμ. α 28 δὲ om. Ma 29 καὶ περὶ νοημ. F: διὸ καὶ περὶ νοημ. GM: περὶ²
 πραγμάτων καὶ περὶ νοημ. α σκοπεῖ om. α 30 γιγνώσκ. Λ 31 γίνεσθαι α
 34 ἀπλοῦν πρᾶγμα colloc. M

‘ὅς Σωκράτης’, πρᾶγμα δὲ σύνθετον ‘ὅς τρέχων Σωκράτης’ (προσειληφες γάρ 20
ἐνταῦθα ἡ τοῦ Σωκράτους οὐσία τὴν κατὰ τὸ τρέχειν ἐνέργειαν), καὶ
νόημα ὡς αὐτῶς σύνθετον τὸ περὶ τοῦ τρέχοντος Σωκράτους, καὶ φανὴ²⁵
σύνθετος ἦ λέγομεν ‘Σωκράτης τρέχει’. καὶ τῶν συνθέτων δηλονότι
δ νοημάτων τε καὶ φανῶν ἐκ τῆς τῶν ἀπλῶν συνδρομῆς ἀποτελουμένων, ἡ 25
οὖν ἀλήθεια, φησί, καὶ τὸ ψεῦδος ἐν οὐδενὶ τῶν ἀπλῶν θεωρήθησεται,
περὶ μόνα δὲ τὰ σύνθετα νοήματα καὶ τὰς συνθέτους φανάς ὑφίσταται.
περὶ πράγματα γάρ οὐδὲ σύνθετα ὑποστάτη ἀληθέες τι, οἷον γῦν 18
ζητούμεν. ἡ ψεῦδος. διέτι ἐν σχέσει τινι τῶν νοημάτων ἡ τῶν φανῶν τῇ
10 πρὸς τὰ πράγματα τὸ τοιούτον ἀληθές ἀποτελεῖται καὶ τὸ ψεῦδος. ὅταν
μὲν γάρ οἶνον ἐφαρμόσῃ τὰ νοήματα τοῖς πράγμασιν ἥτις φαναὶ συνάδωσι 25
τῇ τῶν πραγμάτων ὑποστάσει, τὸ ἀληθές τότε περὶ ἑκάτερον αὐτῶν ὑφί-
στατητοί φαμεν. ὅταν δὲ μὴ οὕτως ἔχωται. τὸ ψεῦδος. οἷον Βαδίζοντες
Σωκράτους εἰ μὲν καὶ ἡμεῖς ἡ νοοῦμεν ἡ λέγομεν ὅτι βαδίζει, τό τε 15
15 νόημα ἀληθές καὶ ἡ ἀπόθεταις. εἰ δὲ μὴ βαδίζειν τὸν βαδίζοντα ἡ δοξά-
ζομεν ἡ λέγομεν, ψεῦδεσθαι ἀνάγκη. αὐτὸν δὲ καθ’ αὐτὰ τὰ πράγματα οὔτε
ἀληθῆ λέγοιτο ἀν οὔτε ψεῦδη, κατὰ δὲ τὴν θεωρούμενην ἐν ταῖς γνώσεσιν
ἀληθείαν· καὶ γάρ λέγειν εἰώθαμεν ἀληθῶς μὲν ἄνθρωπον εἶναι τὸν Σω- 20
κράτην, ψευδῶς δὲ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σωκράτους, οὐδὲν ἔτερον διὰ τούτου
20 σημαίνοντες ἡ διτι τῆς μὲν τοῦ Σωκράτους ἐννοίας ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος
ἀληθῶς κατηγορεῖται, τοῦ δὲ ἀνδριάντος οὐκέτι. τὸ δὲ κατηγορεῖσθαι
αὐτὸν καὶ τὸ ὑποκείσθαι πρὸς κατηγορίαν τοῖς μὲν πράγμασιν οὐδαμῶς 25
προσήκει, τοῖς δὲ νοήμασι πρώτως καὶ διὰ ταῦτα ταῖς φωναῖς, ὥστε καὶ
περὶ ἀληθείας καὶ ψεύδους τῶν τοιούτων ὁ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος, ἐπεὶ καὶ
25 ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς καθ’ αὐτὰ καὶ ἐν ἡροῖς τοις
μέντοι φήσομεν εἶναι τό τε ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος· οὐ γάρ ὄμοιώς ὄντα
τά τε πάντη χωριστὰ τῆς ὅλης εἰδῆ καὶ ὡς ἥρηθησεται περὶ αὐτῶν ἐν
τοῖς ἔξης ἀνευ δυνάμεως ἐνέργειαι ὄντα καὶ τὰ δεσμευα | τῆς ὅλης πρὸς 19r
τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν καὶ αὐτὴ ἡ πάντη ἀνείδεις καὶ οὐ ποστάθμη δικαίως
30 προσαγγευσιμένη τῶν πραγμάτων ὅλη καὶ αἱ τῶν ὄρωμένων ἐν τοῖς κατό-
πτροις ἐμφάσεις, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀληθῶς ὄντα τὰ δὲ οὐκ ἀληθῶς τὰ δὲ καὶ 5
ψευδῶς, οὐδὲ ὄμοιώς ἡδονὴ ἀληθῆς ἡ τε ταῖς νοεραῖς καὶ ἡ ταῖς ἀκολά-
στοις ἐνεργείαις καὶ ἡ ταῖς ψευδέσι παρεπουμένη φαντασίαις. ἀλλ’ οὐδὲν

1 προειδηγεις G¹ 7 δὲ μόνα M 8 γάρ πραγ. M οὐδὲ — ἄν] οὐδὲ σύνθετα
 οὐδὲ ἀν υποστ. A: οὐδὲ σύνθετον υποστ. ἄν G: οὐδὲ ἀν υποστ. M 9 post φεῦδες
 add. ἡ ἀληθέες α νοήμ.] ἐνημ. G¹ 10 τὸ (alt.) om. M 11 νοήμ.] ὀνό-
 ματα M συνάδουσι A 12. 13 συνίστασθαι Ma 14. 15 τὸ τε νοήμα-
 τα F 15 ἡ om. F ἀπόφασις AF 17 λέγοντο G¹: λέγοντο AFG²Ma
 18 εἰ λέγειν AM 18. 19 σωκράτη GMa 19 τοῦτο G: ταῦτα Ma 20 τελει-
 νομεν AM σωκράτου (etiam τοῦ om.) A 22 παρηγοράν F 23 πρώτως
 ἦτοι ἀμέσως α 24 κατ²] καὶ M 25 αὐτοῖς] αὐτὰ G αὐτὰ] αὐτοῖς AM
 26 εἰναι om. F τε] τελος M 27 πάντα Ma καὶ om. Fa εἴτε]
 p. 194v ed. Ven. 29 αὕτη Aa ἡ om. F καὶ (alt.) om. a
 31 ώς ἀληθῶς a 32 ω γάρ όμοιως ἡ ἴδοντή a

ταῦτα πρὸς τὴν πρόθεσιν τῆς προκειμένης πραγματείας, διότι περὶ μόνης τῆς ἐν ταῖς λεκτικαῖς διαθέσεσι θεωρουμένης ἀληθείας ἐν τούτοις ὁ λόγος.¹⁰

Τοσαῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς ὅλης τῶν λεγομένων ἐννοίας ἔχομεν γράψειν. ὄντως δὲ πάλιν τοῖς διὰ τοῦ ὥρτου λεγομένοις παρακολουθοῦντες καὶ ἐφιστάντες τοῖς ἐπιστάσεως ἀξίοις λέγομεν πρῶτον μὲν ὡς οὕτε ἀπὸ τῶν πραγμάτων οὕτε ἀπὸ τῶν νοημάτων ἤρξατο τῆς περὶ τούτων διδασκαλίας, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν φωνῶν, ώς προκείμενον τοῦτο ἔχων ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ τὸ ἐπισκέψασθαι τὰς κατὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον κατηγορικὰς φωνάς, ἐπειτα διτὶ οὐκ εἰπεν 'εἰσὶ μὲν οὖν αἱ φωναὶ τῶν ἐν τῇ 10 ψυχῇ παθημάτων, τοῦτ' ἔστι τῶν νοημάτων, σύμβολα', ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ 20 φωνῇ, συνεγῇ ποιῶν τὴν ὅλην περὶ ὄντων καὶ ὥρματων διδασκαλίαν· εἰπών γάρ ἐξ ἀρχῆς διτὶ δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ὥρμα, ἐπεὶ ταῦτα τε καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος λόγος τριχῶς θεωρεῖται, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ κατὰ τὰ ἀπλὰ νοήματα καὶ τὸν ἐνδιαίθετον καλούμενον λόγον ἢ ἐν αὐτῷ 25 τῷ ἐκφωνεῖσθαι ἢ ἐν τῷ γράφεσθαι (λέγομεν γάρ καὶ τῶν γεγραμμένων τὸ μὲν εἶναι ὄνομα τὸ δὲ ὥρμα τὸ δὲ λόγον), ἐπεὶ τοίνυν τριχῶς, διπερ ἐλέγομεν, θεωρεῖται | τὰ ὄντων καὶ τὰ ὥρματα, ἀ τέφη δεῖ θέσθαι ἢ 19^v ἐν τῷ νοεῖσθαι ἢ ἐν τῷ λέγεσθαι ἢ ἐν τῷ γράφεσθαι, διὰ τοῦτο οὕτως εἰπε τὰ ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ νοημάτων, ἀ παθή-20 ματα αὐτῆς εἶναι φησι διὰ τὴν εἰρημένην κατ' ἀρχὰς αἰτίαν, καὶ τὰ γρα-5 φόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι πάλιν. ἢ οὖν τούτου χάριν οὗτον προήγαγε τὸν λόγον τὰ ἐν τῇ φωνῇ εἰπών, ἢ μᾶλλον τοῦ ἐνδεί-5 ἔξασθαι ώς ἀλλο ἐστὶ φωνὴν εἰπεῖν καὶ ἀλλο ὄνομα ἢ ὥρμα, καὶ ώς τὸ σύμβολον εἶναι καὶ δλως τὸ θέσει οὐ τῇ φωνῇ ἀπλῶς προσήκει, ἀλλ' 10 διδόματι καὶ ὥρματι· φύσει γάρ ήμιν ὑπάρχει τὸ φωνεῖν, καθάπερ τὸ ὄραν καὶ τὸ ἀκούειν, τὰ μέντοι ὄντων καὶ τὰ ὥρματα ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐπι-15 νοίας ἔγει τὴν γένεσιν ὅλη κεχρημένα τῇ φωνῇ· καθάπερ γάρ ἡ θύρα λέγεται μὲν εἶναι ἔύλον καὶ τὸ νόμισμα χαλκὸς ἢ χρυσὸς (οὗτον δὲ λέγονται 20 ώς ἐκ τούτων ἔχοντα τὴν γένεσιν, φυσικῶν ὄντων πραγμάτων, αὐτὰ κατὰ τὸν ἐπιτεθέντας τοῖς ὑποκειμένοις χαρακτῆρας καὶ τὰ σχήματα τὸ εἶναι 25 ἔχοντα· δταν γάρ τὰ ἔύλα τοίως ἢ τοίως συντεθῆ, τότε λέγομεν γεγονέναι 20 θύραν ἢ θρόνον, ἀλλως δὲ οὐ, καὶ δταν ὁ χρυσὸς τοιούσδε δέκεται τύπους, τότε γίνεται νόμισμα), τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα τρόπον οὐχ ἀπλῶς φωναὶ τὰ ὄντων καὶ τὰ ὥρματα, ἀλλὰ τοιῶσδε μορφωθεῖσαι καὶ διαπλασθεῖσαι

2 διαλεκτικαῖς ΑΜ	3 οὖν ομ. Α	6 νοημ.] γραμμάτων FGa	7 τῇδε]
δὲ G	8 κατὰ] περὶ F	10 τὰ μὲν ἐν F	12 διτὶ ομ. a
καλ. colloc. M	15 καὶ ομ. G	16 τὸν δὲ λόγον Ma	16. 17 θεωρ. διπερ
ἐλέγ. colloc. G	17. 18 ἢ ἐν τῷ νοεῖσθαι om. G	20 εἰρημ.] p. 5, 30 sq.	
21 οὖν ομ. ΑΜ (γράφεται ἢ οὐ τούτου in mrg. A)		ante τούτου add. οὐ G ²	
22 προήγαγε τὸν λόγον οὕτω προήγαγε (prius προήγαγε m. del.) G		προσήγαγε F	
μᾶλλον] ἀλλὰ A	23 φωνὴ Ma	24 τὸ ομ. FG	25 ἡμῶν F
(29) om. G	28 ἔύλ. εἶναι coll. A	30 ἐπιθέντας M	31 λέγομεν a γενέσθαι M
32 θρόνον ἢ θύραν G	ὅ om. M	τοίους AF	34 καὶ τὰ δόντη. Fa
καὶ τὰ ὥρματα ομ. A			

νέπο τῆς λεκτικῆς φαντασίας καὶ σύμβολα νομισθεῖσαι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ 25 διανοημάτων. ἔδοι δὲ ἂν τις ὁ λέγομεν ἐναργῶς, διτι φύσει μὲν αἱ οὐναῖ· τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα κατὰ συνθήκην, ἐπὶ τῶν ἐκ γενετῆς κωφῶν· | ὑρῷσται γάρ οὖτοι φωνὰς μὲν ἀνάρθρους τινὰς ἀφέντες. οὐδὲ μὴν ἀνόματιν 20· 5 ἦν ῥήμασι κεχρημένοι. ταῦτα οὖν παριστὰς εἰπε ‘τὰ ἐν τῇ φωνῇ. ὁ ταῦτάν ἔστι τῷ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα. φωνὴ ὅτα οὐχ· ἡ ἀπλῶς οὐλὰ τοιῶτες ἔχουσαι καὶ μορφωθεῖσαι. κατὰ τοὺς σημαντικοὺς τῶν νοημάτων, θέσει εἰσὶ καὶ διὰ τοῦτο σύμβολα ἀν λέγοντο τῶν ἐν τῇ ψυχῇ πατημάτων.’

10 Ἀλλὰ τὸ ἐφεξῆς τί ποτε βούλεται τὸ μὴ εἰρῆσθαι τὰ στοιχεῖα σύμβολα εἶναι τῶν ἐν τῇ φωνῇ μήτε τὰ γράμματα, ἀλλὰ τὰ γραφόμενα; 10 λέγομεν οὖν διτι τριψῶς, διπερ εἴρηται, τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων λεγομένων, τῶν νοημάτων τῶν ἐκφωνουμένων τῶν γραφόμενων, τὰ τε ἐκφωνούμενα σύμβολα εἶναι τίθεται τῶν νοημάτων καὶ τὰ γραφόμενα 15 τῶν ἐκφωνουμένων. καὶ οὕτω μὲν, εἴ τις ὡς περὶ τῶν ὀνημάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἐκδέχοιτο τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ ἐπὶ πᾶσαν ἀπλῶς λέξιν ἐκτείνεσθαι τὴν θεωρίαν ἀειτοῦ, ῥητέον διτι γράμματα καὶ στοιχεῖον λέγεται μὲν καὶ ὡς γραφόμενος ἐκάστου τῶν στοιχείων τύπος. λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐκφώνησις, καθ' ἧν ἔκαστον φθειρόμεθα. καὶ λέγεται μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων ἐκά- 20 τερον τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ τὸ μὲν τῶν γράμματος ὄνομα προηγουμένως τὸν διὰ ἔνσεως ἀποτελούμενον γραμτῆρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ στοιχείου τὴν ἐκφώνησιν, “διὰ τὸ ἔχειν στοιχέον τινα καὶ τάξιν” φησὶν ὁ Διονύσιος. ἀλλὰ ἡ μὲν ἐκφώνησις οὐδὲ ἀν λέγοιτο σύμβολον εἶναι τοῦ ὀνόματος, ἀλλὰ τὸ μέρος, ὃ μέντοι γραμτῆρος διὰ τὸ τῆς αὐτῆς ἐκφωνήσεως ἄλλος ἐπι- 25 νοεῖσθαι καὶ ἄλλος εἰκότως ἀν εἶναι σύμβολον λέγοιτο. διὰ τοῦτο οὖν οὔτε στοιχεῖα εἶπεν | οὔτε γράμματα, ἐπειδὴ τῶν ὀνομάτων τούτων ἐκά- 20· τερον φέρεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐκφωνήσεως, τὸ μὲν κυριώτερον τὸ τοῦ στοιχείου, τὸ δὲ κοινότερον τὸ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τὰ γραφόμενα, ἵνα φανερώτερον ἢ τὸ λεγόμενον τοὺς τύπους τῶν στοιχείων σημαῖνον.

30 Εἰτα τὸν αἰτιαν ἔέης ἐπιφέρει τοῦ σύμβολα εἰρῆσθαι τὰς τε φωνὰς τῶν νοημάτων καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν. καὶ ίέσει εἶναι ἄμφω. τὰς τε φωνὰς καὶ τὰ γράμματα, τοῦτο δέ ἐστι τὸ μηδέτερα αὐτῶν παρὰ πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτά· φησὶ γάρ καὶ ὥσπερ οὐδὲ τὸ γράμματα πᾶσι τὰ 10 αὐτά, οὐδὲ φωναὶ αἱ αὐταί. καὶ δῆμα διὰ τούτου δῆλον ἐποίησεν τὸ διὰ τὴν χρείαν τῶν φωνῶν καὶ τὰ γράμματα μνήμης ἡξίωσεν, ὡς

1 νομισθ.] λογισθεῖσαι Fa 3 τὸ δὲ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα A 4 ante γάρ add. μὲν G
ἐνάρθρους Ma 5 ἦν καὶ ῥῆμ. Ma εἰπε τις α 6 φωνάς (alt. l.) G 10 ἡρῆσθαι
A: αἱρεῖσθαι M 12 οὖν om. F εἴρηται] p. 22, 12 sq. καὶ τῶν ὀνομ. Ma 19 ἔκαστον
14 ἐκφωνήματα F 16 λέξειν] τάξιν F 17 γράμματα καὶ στοιχεῖα Ma 23 ὁ Διονύσιος]
τῶν στοιχείων A 21 διὰ ἔνσεως G: διὰ ἔνσεως M: δι' αὐτῆσεως α 24, 25 ἄλλως
ef. Aneid. Gr. (ed. Bekker) II p. 630, 32 24 ἐπὶ τῆς Fa αὐτῆς om. A 28 τὸ (ante τοῦ γρ.) om. M
(utrobiique) FGa 27 τὸ (ante τοῦ στοιχ.) om. AM 28 τὸ (ante τοῦ γρ.) om. M
29 σημαίνων A 33 παρὰ πᾶσι (alt. l.) a 34 οὕτως οὐδὲ AFG²Ma 35 καὶ om. A

προφανέστερον ἔχοντα τὸ θέσει καὶ δηλοῦντα ἡμῖν ὅπως καὶ αἱ φωναὶ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὰ ὄμοιότητα λέγοιντο ἀν εἶναι σύμβολα τῶν νοημάτων, 15 ὡς ταῦτα τῶν φυνῶν. τούτῳ δὲ προστίθησι τὸ περὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν πραγμάτων. θει τούτων ἐκάτερον φύσει διὸ τὸ αὐτὸν εἶναι παρὰ πᾶσι· 5 λέγει γάρ ὃν μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτως, ταῦτα λέγων τὰ ἐν τῇ 20 φωνῇ, τοῦτ' ἔστι τά τε ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ὃν οὖν πρώτως ταῦτα σημεῖα ἔστι (λέγει δὲ τῶν νοημάτων σημαίνεται γάρ ὅπ' αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα, οὐ μέντοι προσεχῶς, ἀλλὰ διὰ μέσων τῶν νοημάτων, τὰ μέντοι νοῆματα οὐκέτι δι' ἄλλων μέσων σημαίνεται, ἀλλὰ πρώτως καὶ πρωτεχῶς), 25 10 ὃν τοίνυν πρώτως σημεῖα ἔστι τὰ ἐν τῇ φωνῇ, τοῦτ' ἔστι σημαντικὰ ὡς σύμβολα ὄντα, ταῦτα νοῆματα ἔστι παθήματα ὄντα τῆς ψυχῆς καὶ ὄντα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά, διὸ καὶ φύσει. τὸ οὖν ΤΑΥΤΑ ἐν τῷ ταῦτα πᾶσι 21τ παθήματα τῆς ψυχῆς δέντρον ἀναγνωστέον. καὶ ὃν ταῦτα, φησί, ὄμοιώματα (ταῦτα δὲ λέγει τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς), ὃν οὖν τὰ παθή- 15 ματα τῆς ψυχῆς ὄμοιώματά ἔστι (τίνων δέ ἔστιν ὄμοιώματα; ηδηλοντει δ τῶν πραγμάτων), ταῦτα πράγματά ἔστι, φησί, παρὰ πᾶσιν ὄντα τὰ αὐτά. διὸ καὶ ἐνταῦθα τὸ ΤΑΥΤΑ ἐν τῷ πράγματα ἥδη ταῦτα δέντρον ἀνα- γνωστέον. καὶ οὐ προπερισπωμένως, ἀπερι 'Ἐρμηνος, ἵνα τελεία φαίνηται 10 τοῦ Ἀριστοτέλους ηδηδακτά τά τε γράμματα καὶ τὰς φωνάς ἀπὸ τοῦ 20 μὴ παρὰ πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτὰ θέσει εἶναι κατασκευάζουσα, καὶ τὰ νοῆματα καὶ τὰ πράγματα φύσει ἀπὸ τοῦ τὰ αὐτὰ εἶναι παρὰ πᾶσιν.

'Ἀλλ' ἐπειδὴ ταῦτα διηθρωταὶ, προσθετέον ἑξῆς τοῖς βουλομένοις 15 ἀνάγειν ἔαυτοὺς ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν καὶ τὰς ἐξηγρημένας τούτων περὶ ὃν ὁ λόγος αἰτίας σκοπεῖν, διτ τριῶν ὄντων ὑπὲρ τὰς φυσικὰς οὐσίας 25 τῶν ἀρχικῶν διακόσμων, τοῦ τε θείου καὶ τοῦ νοεροῦ καὶ πρὸς τούτοις ἔστι τοῦ ψυχικοῦ, τὰ μὲν πράγματα θεόθεν παράγεσθαι φαμεν, ἀπὸ δὲ 20 τῶν νόσων ὄφίσταθαι τὰ νοῆματα, καὶ ὑπὸ τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸ λογι- κὸν γραμματικούμενων καὶ παντὸς σώματος λαριστὴν οὐσίαν ἔχουσῶν ἀποτελεῖσθαι τὰς φωνάς· οὐν γάρ δι λόγος ήμιν οὐ περὶ τῆς τυχούσης 30 φωνῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς σημαντικότητος τὰ πράγματα διὰ μέσων τῶν νοημά- 25 των κατά τινα συνθήκην καὶ ὄμοιογίαν αὐτῆς τε σημαίνεσθαι διὰ γραμ- μάτων δυναμένης, ταῦτον δὲ εἰπεῖν, τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνθρωπίνης καὶ διαλέκτου καὶ λουμένης, ἦν οἱ ἱατροὶ κατὰ τὰ ὅργανα καλῶς διορίζοντες 21τ

1 τὸ οὐ. FG	3 ταῦτα] τὰ AM	τούτω M: τοῦτο AFGa	4 ἐκά-
τερα A ¹	τὰ οὐ. a	5 σημ. ταῦτα (num. superscr. corr.) G	πρῶτον A
6 πρώτων A	ταῦτα πρ. colloc. G	9 διανοήματα F	διὰ μέσων ἄλλων α
πρῶτα AFM: καὶ πρῶτα G	10 πρώτων A: πρῶτον a		σημεῖον a
11 πάθη AM	ὄντα (ante τῆς ψυχ.) οὐ. G	καὶ ὄντα—ψυχῆς (13) οὐ. G	12 τὸ
μὲν οὖν a	13 παθήμ. ὄντα a	φησίν ἔστιν M	14. 15 ταῦτα δὲ—
ὄμοιώματα οὐ. F	14 δὲ οὐ. G	τὰ (alt.)] ταῦτα G ²	15 τῆς ψυχῆς iter. G
16 ὄντα παρὰ π. colloc. a	17 τὸ οὐ. F	18 καὶ οὐ. F	φαίνε-
ται F	22 διηθρωταὶ πως a	παραθετέον a	ται F
27 ὑπὸ] ἀπὸ FGMa	ψυχικῶν Ma	28 χωρὶς τὴν F	29 ήμιν δ
λόγος a			

ἀπὸ τῆς ἀπλῶς λεγομένης φωνῆς ἄλλα μὲν εἶναι τὰ φωνητικὰ τῶν ὁργάνων φασίν, ὥσπερ πνεύμονα καὶ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ὡν ὁ μὲν τὴν ὅλην γρογρῆτε τῆς φωνῆς ἡ δὲ πρὸς τὴν οἰον διαφορόφωσιν αὐτῆς τὴν ἡ κατὰ τὸ βαρὺ καὶ δέσποιντα τὰ παραπλήσια τούτοις συμβολλεῖσαι, ἄλλα δὲ τὰ γρήσιμα πρὸς τὴν διάλεκτον, καθιστάπερ γλωτταν καὶ ὑπεριόναν καὶ γείκη καὶ διάγοντας, ἢ διαφερόντως τῇ δρμῇ τῆς λογικῆς ψυχῆς ὑπηρετούμενα 10 τὴν ὡς ἀπὸ ζώου ἀπλῶς προτείνεται βαρεῖαν ἡ δέσποιν φωνὴν ὥσπερ τινὰ ὅλην διαμορφοῦσιν εἰς γραμμάτων καὶ συλλαβῶν καὶ ὅλως διαλέκτου γένεσιν, ὡρῷ δὲ καὶ τὸ ἀποφαντικὸν τῶν λόγων ἀνάγεται εἰδος τὸ κατὰ 15 τήνδες ἡμῖν τὴν πραγματείαν προκείμενον. τῶν δέ γε ἀνάρθρων φωνῶν, 20 διοίκους εἶναι τὰς τῶν ἀλόγων ζῳων φαμέν, εἴ τις ἐπιτηδούῃ τὴν αἰτίαν. οὐδὲν μὲν ζητεῖ τοῖς προκειμένοις ἀναγκαῖον, δῆλον δὲ διτι προσεχῶς αὐτῶν αἰτιασόμεθα τὰς ἐν αὐτοῖς ἀλόγους ψυχάς, καθ' ἃς τὸ εἶναι εἰλήκησιν· αὗται γάρ ταῖς τῶν προσπιπτόντων αἰτιθήσεσί τε καὶ φαντασίαις ἐπόμεναι 25 φωνεῖν τε παρασκευάζουσι· τὰ ἔχοντα ταῦτην τὴν δύναμιν κατὰ τὴν ἕαυτῶν ἔκαστα φύσιν καὶ κινεῖσθαι πάσας δις πεφύκασι κινήσεις κατὰ τὰ ἔκαστα τοῦτο τοῦτος ὑπάρχοντα πάθη. τὸ μέντοι καὶ ταύτας ὑπολαμβάνειν σημαίνεσθαι διὰ γραμμάτων, διπερ ἦδη τῶν προσπιπτόντων εἶναι γραμματά· 30 τικῶν τινες πεπόνθασι, γελοῦν ἀν εἴη· μιμοῦνται μὲν γάρ οἱ κωμῳδοποιοί τοὺς βατράχους διὰ τοῦ “βρεκεκεκές κοάξ κοάξ” καὶ τοὺς χοίρους διὰ τοῦ “κοῖ κοῖ” καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα τῶν δρνέων δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἐγγραμμάτων φωνῶν, οὐ μὴν αὐτὰς ταύτας ἡγητέον εἶναι τὰς ἔκεινων φωνάς, ἐπειὶ καὶ τὸν τῆς θαλάσσης ἀπήγησιν καὶ τῶν τροχιλίων καὶ πολλῶν ἄλλων ἀψύχων τοὺς φόρους ἐνάρθρους εἶναι διμοιχήσομεν, διότι 35 καὶ τούτων ἔκαστα μιμεῖσθαι τοιμῶσαν τὴν κωμῳδίαν ὄρωμεν. εἰ δέ τινα χρὴ καὶ ἐπὶ τῶν στοιχείων ἀνάλογον ταύταις αἰτίαν θεωρεῖν, ὡς μὲν ποιητικὴν οὐδεμίαν αἰτιασόμεθα πλὴν τῆς μερικῆς ψυχῆς, ἡς δὲ ἐπίνοια διδωσιν αὐτοῖς τὴν γένεσιν, παράδειγμα δὲ αὐτῶν οὐδὲν κωλύει λέγειν τὴν 40 φυσικὴν αὐτῆς ποίησιν ὥγκους καὶ διατάξιαν περιτιθεῖσαν ἔκάστω τῶν δι' αὐτῆς ἀποτελουμένων, καθ' ἃ καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ἐπλεόνασε.

Περὶ δὲ τούτων εἰρῆσθαι φησιν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, ἐν οἷς τε ἔλεγε 15 “τὰ δὲ πρῶτα νοήματα τί διοίσει τοῦ μὴ φαντάσματα εἶναι; ἡ οὐδὲ τὰ

1 τὰ τε φων. Ma	5 τὰ supra ser. G ²	τὴν iter. A	6 τῇ μορφῇ δρμῇ A
7 τοῦ ζώου A	δέστεν ἡ βαρ. (num. supra ser. corr.) G		9 ἀνάγ. εἶδος τῶν
λ. A	12 μὲν om. F	δέ ἔστιν Fa	αὐτῶν om. A
16 τὰ supra ser. G ²	18 προσπ.] ποιουμένων AM: οἰομένων Fa		19 πεπόνθ.
τινές α	μὲν om. Aa	20 τοῦ A: τὸ FGMa	βρεκεκεκές F:
βρεκεκεκές G (cf. Aristoph. Ran. 209)		21 τοῦ AF: τὸ GMA	κοῖ κοῖ]
Aristoph. Acharn. 780	καὶ (ante prius ἄλλα) suppl. G ²		καὶ ἄλλα
(alterum) om. AMA	διὰ τῶν δρ. (sed διὰ del.) F		22 ἐγραφ. A
ἥγητ.] οἰτέον Aa	23 ἐπειδή F	τροχιλίων in mrg. A: τροχιλίων AM: τροχῶν Fa:	
τροχίλων G (cf. Plat. Rei publ. III p. 397 A)		24 ἀνάρθρους a	29 αὐτῆς A:
αὐτὴν FMa: αὐτῶν G	προτιθ. G ¹	30 τὰ om. A	31 ἐν τοῖς Περὶ
ψυχῆς] Γ 8 p. 432 a 12	οἰσπερ (τε om.) M	32 τὴν Arist.	ἡ om. AM

ἀλλα φαντάσματα, ἀλλ’ οὐκ ἄνευ φαντασμάτων¹ καὶ ἐν οἷς ἡξίου τὴν φαντασίαν παθητικὸν νοῦν διομάζειν.

p. 16a9 "Εστι δὲ ὁ σπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὅτε δὲ ἥδη φῶντας τούτων ὑπάρχειν²⁰ 5 θάτερον, οὗτο καὶ ἐν τῇ φωνῇ· περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν ἔστι τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. τὰ μὲν οὖν διαφοράτα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔστιν τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοῆματι, οἶν τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, δταν μὴ προστεθῆ τι· οὔτε γάρ²⁵ ψεῦδος οὔτε ἀληθές πω. σημεῖον δὲ ἔστι τοῦδε· καὶ γάρ δὲ 10 τραγέλαφος σημαίνει μέν τι, οὕπω δὲ ἀληθές ἢ ψεῦδος, ἀν μὴ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προστεθῆ, ἢ | ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον.^{22v}

Τὸ χρήσιμον τῶν ῥημάτων πρὸς τὴν πρόθεσιν τῆς προκειμένης πραγματείας διὰ τούτων παραδίδωσιν ὁ φιλόσοφος· λέγει γάρ δτι τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος θεωρεῖται μὲν ἐν τε τοῖς νοῆμασι καὶ τοῖς⁵ 15 ἐν τῇ φωνῇ, οὐ μέντοι τοῖς ἀπλοῖς, ἀλλὰ τοῖς συνθέτοις. καὶ ὅμα τὴν ἀναλογίαν ἡμᾶς διδάσκει τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοῆματα, τοῖς μὲν ἀπλοῖς νοῆμασιν ἐσοικέναι λέγων τὰ διαφοράτα καὶ τὰ ῥήματα καὶ περὶ μηδέτερα τούτων μήτε ἀληθείαν θεωρεῖσθαι μήτε ψεῦδος, τοῖς δὲ σύν- 10 θεσιν ἢ διαιρέσιν ἐπιδεχομένοις νοῆμασι τὸν ἐκ τῶν διομάτων καὶ 20 τῶν ῥημάτων ἢ ὡς συντιθεμένων ἢ ὡς διαιρουμένων συμπεφορημένου λόγον, ὃν ἔκατέρῳ ἀνάγκη τούτων θάτερον ὑπάρχειν, ἢ τὸ ἀληθές ἢ τὸ ψεῦδος.¹⁵

"Οτι μὲν οὖν τῶν ἀπλῶν νοῆμάτων οὐδὲν οὔτε ἀληθείας οὔτε ψεύ-
δους ἔστι δεκτικόν, ἐκ τῆς ἐπαγγῆς φανερόν· ὁ γάρ προκειμένος ἐν
25 ἔκαυτῷ τὸ περὶ τοῦ Σωκράτους νόημα οὔτε ἀληθές οὔτε ψεῦδος οὐδὲν
ἐνόργειν, ἐὰν μὴ προστεθῆ αὐτῷ τὸ βαδίζειν ἢ ἀναγνώσκειν ἢ εἶναι.²⁰
τότε γάρ ἀν μὲν τύχῃ τὸ πρᾶγμα οὗτως ἔχον, ὡς ἡ ἐπίνοια δοξάζει,
ἀληθὲς ἔσται τὸ νόημα, εἰ δέ τοῦ πράγματος ἄλλως ἔχοντος τὸ ἀντικεί-
μενον ἢ ψυχὴ δοξάζει καὶ μὴ βαδίζοντος φέρε τοῦ Σωκράτους ἡμεῖς ἐπι-
30 νοοῦμεν αὐτὸν βαδίζοντα, ψεύδεσθαι ἀνάγκη. ὅμοιώς δὲ τούτοις δῆλον²⁵
δτι καὶ τὰ κατὰ τὴν φωνὴν ἔχει· ὁ γάρ τὸ ὄνομα τοῦ Σωκράτους μυριάκις
ψήλεγχόμενος οὐδὲν οὔτε ἀληθές οὔτε ψεῦδος εἶπεν. οὐδὲ ὁ τὸ 'βαδίζει'
ῥῆμα καὶ³ ἔαυτὸν λέγων· δι μέντοι συντιθεῖς ἀμφω καὶ λέγων | 'Σωκράτης^{23v}
βαδίζει' ἢ ἀληθές εἶπεν ἢ ψεῦδος. καὶ ὁ ἀναιρῶν μέντοι τὸ βαδίζειν

3 νοῆματα M ἄνευ — χρόνον (11) om. M 4. 11 δὲ δὲ — χρόνον om. G
4 δὲ om. A 5. 11 περὶ — χρόνον om. a 6 τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀλ. Fb (cf. p. 27,6)
7 τὰ om. A καὶ διαιρ.] ἢ διαιρ. A 8 λευκός Λ 9 πω om. A, superser. F
13 παραδ. ἡμῖν a 14 νοῆμ.] δινόμασι G 17 λέγον F 18 μηδέτερον FG
θεωρ. μήτ' ἀλήθ. a 21 ὑπάρχει A 23 καὶ δτι a 25 τὸ] τὶ A τοῦ
om. a 26 αὐτῶ suppl. G² τὸ ἀναγ. FMa 27 ἢ suppl. G²
28 ἔστι F 29 δοξάζοι F 29. 30 βαδ. ἐπινοοῦμεν (αὐτὸν om.) M 31 τὰ
om. F 32 βαδίζειν ΑΜa 33 συντεθεῖς a

ἀπὸ τοῦ Σωκράτους (ἢν ἀναίρεσιν αὐτὸς διαιρέσιν ἐκάλεσεν ὡς γωρίζουσαν τὸ κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διὰ τοῦ ἀργητικοῦ μορίου 5 διαιρετικοῦ τινος ὀργάνου γρείαν ἐν τῷ λόγῳ ποιοῦντος) καὶ λέγων ‘Σωκράτης οὐ βαδίζει’ λόγον πάλιν εἰπεν ἀληθείας ἢ φεύδους δεκτικόν.
 5 διόπερ ὁ Ἀριστοτέλης οὗτως εἶπε περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν τὴν ἀληθεῖαν καὶ τὴν φεύδον, τύνθεσιν μὲν καλῶν τὴν κατάφασιν διαιρέσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν, εἴτε ἐν ψυχικαῖς ἐπινοίαις εἴτε ἐν προφορικοῖς λόγοις θεωροῦντο. ἢ μὲν οὖν ἀληθεία καὶ τὸ φεύδος πάντως περὶ συνθεσιν ἢ διαιρέσιν, οὐδὲν οὔτε σύνθεσις ἢ διαιρέσις θατέρου τούτων 10 ἔστι δεκτική· καὶ γάρ ὁ εὐχόμενος ἢ ἄλλῳ τινὶ λόγῳ παρὰ τὸν ἀποφαν- 15 τικὸν γράμμενος συντίθησιν ὀνόματά τε καὶ ῥῆματα, μηδὲν μῆτε ἀληθεῖας μῆτε φεύδος λέγων· ἀλλὰ δεῖ τὴν σύνθεσιν ἢ τὴν διαιρέσιν ὑπαρκτικὴν εἶναι, τοῦτ' ἔστι δηλωτικὴν τοῦ ἄλλο ἄλλῳ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν, διόπερ περὶ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν λόγον θεωρεῖται. οὐ μὴν οὐδὲ κατὰ 20 τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἢ τυχοῦσα τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ ῥῆματα συμπλοκὴ τέλειον ποιήσει λόγον, τοῦτ' ἔστιν ἀληθῆς ἢ φεύδης· ἀμέλει αἱ τοῦ ὀνόματος πτώσεις τῷ ἔστι συμπλεκόμεναι οὐδὲν οὔτε ἀληθεῖας οὔτε φεύδος σημαίνουσιν, ἀλλ᾽ ἡτοι ἢ τοῦ ἔστι συμπλοκὴ πρὸς τὰ κατὰ τὴν εὐθεῖαν εἰς λεγόμενα ὀνόματα, ἢ ἐν ταῖς πλαγίαις ἢ πρὸς τῷ κατηγορούμενῳ συμφόρησις τῶν ἀρκούντων πρὸς γένεσιν αὐτοτελοῦς λόγου, ὡς ὅταν εἴπωμεν | ‘Σωκράτους ἔστι τὸ βιβλίον’. δῆλον οὖν ὅτι τὸ ἀληθεῖας καὶ τὸ 25 φεύδος περὶ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν θεωρηθῆσεται λόγον καὶ τὰ τούτου εἰδόν, τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὑπὲρ ὧν πρόκειται νῦν αὐτῷ πραγματεύσασθαι. ὥστε μαλιστα κατορθοῖ ἢ τοῦ Ἀφροδιτιέως ἐξήγησις 5 πρὸς τοῦτο λέγουσα τείνειν τὴν παραδοθεῖσαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν θεωρίαν. ταῦτα μὲν οὖν ταύτη.

Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν ὅτι μὴ πᾶσαν ἀληθείαν ὁ φιλόσοφος περὶ σύνθεσιν ἔχειν ἢ διαιρέσιν ἀποφαίνεται (ποίᾳ γὰρ ἀν εἴη σύνθεσις ἢ διαιρέσις ἐπὶ τῆς νοητῆς παρὰ Πλάτωνι καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένης 30 ἀληθείας τῆς κατὰ τὴν ὄπαρξιν τῶν ὄντων ὄντων ἀπλουστάτων ὄντων θεωρουμένης ἢ τῆς κατὰ τὴν νοερὰν αὐτῶν ἀντιληψιν ὑφισταμένης πάσης 15 τε πρὸς τὸ φεύδος ἀντιμέσεως ἐξηρημένης, ὑπὲρ ἡς καὶ αὐτὸς ἐν τε τῇ Θεολογικῇ διείλεκται πραγματείᾳ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Περὶ ψυχῆς;), ἀλλὰ τὴν ἐν ταῖς λεκτικαῖς ὑφισταμένην κινήσειν, ἡτις δέδεικται τῶν

1 αὐτὸς διαιρέσιν ομ. F 5 γάρ ομ. a 5. 6 διαιρέσιν ἔστι τὸ φ. καὶ τὸ ἀλ. b
 7 εἴτε—εἴτε] οὔτε—οὔτε F 8 προφορητικοῖς AM 9 ἡ 9 ἡ
 (prius)] καὶ AM 10 παρὰ ομ. A 14 θεωρ. λόγ. collae. FMa 15. 16 ἡ
 τυχοῦσα—λόγον ομ. F 16 τὸν λόγον a 17 ἔσται A 17 συμπληρού-
 μενα M οὐδὲν ομ. F 19 τὸ κατηγορούμενω (ex—ρούμενον corr.) F 20 ὅταν
 ἀν F 22 λόγον θεωρεῖται a 24 πραγματεύεσθαι A 29 τοῖς νοητοῖς a
 30 ὄντων prius ομ. Fa: alterum ομ. G 31 τῆς ομ. G 32. 33 ἐν τε τῇ
 Θεολογικῇ] Metaph. Λ 9 p. 107^ab 15 sq. 33 ἐν τῷ τρίτῳ βιβλ. τῶν Π. φ.] Γ 6
 p. 430a 26 sq. 34 κτῆσιν Ma 34 δέδεικται] p. 2, 23

λεκτῶν πάντων περὶ μόνου τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ὑφίσταται δύναμένη. 20 τούτῳ τε οὖν ἐπιστῆσαι γρὴ καὶ ὅτι τὰ δύναματα αὐτά, τοῦτ' ἔστι καθ' ἔαυτά, καὶ τὰ ὥρματα εἰπών τοῖς ἀπολογοῦσιν εἰπεῖν· παραδίειματα τούτων παρατίθεσθαι βουληθεῖς ἐπήγαγεν οἷον ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, 25 δ' ὅταν μὴ προστεθῇ τι, ὡς μὲν ὄνομα τὸ ἄνθρωπος λαβὼν ὡς δὲ 25 ὥρμα τὸ λευκόν, καίτοι οὐδὲν ἤττον τοῦ ἄνθρωπος ὄνομα εἰναι δοκοῦν, οὐχὶ κατὰ τὸν εἰωθότα λέγεσθαι περὶ τῶν ὥρμάτων διορισμὸν συναριθμῆσαι τὸ λευκὸν τοῖς | ὥρμασιν ἀξιωσας, ἀλλὰ κατὰ τὸν πᾶσαν φωνὴν κατηγορού. 24 μενον δρον ἐν προτάσει ποιοῦσαν ὥρμα καλεῖσθαι διατατόμενον· περὶ οὐ 10 σαφέστερον ἐροῦμεν ἐξηγούμενοι τὸν περὶ τοῦ ὥρματος λόγον.

III. Οὐδὲ τις ἀποροῦτο πῶς ὁ Ἀριστοτέλης εἶπε μηδὲν ψήτε τῶν ὄντων
τῶν μήτε τῶν ὥρμάτων ἀληθείας ἢ ψεῦδους ὑπάρχειν δεκτικόν, καίτοι
σαφέστατα τῶν τοῦ πρώτου παρὸ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένοι προτώπου
ὥρμάτων πάντων ἢ ἀληθείαν ἢ ψεῦδος δηλούντων, ὡς ὅταν εἴπω ‘περιπατῶ’, 10
15 καὶ τῶν τοῦ δευτέρου ὡς τοῦ περιπατεῖς, καὶ τῶν τοῦ τρίτου, ὅσα ἐπί τινος
ώρισμένου λέγεται. ὡς τὸ οὗτον ἢ βροντῆς ἢ διστράπει, ἤγετον οὐ τὰ
ὥρματα αὐτὰ καθ' ἔαυτά ἔστι τὰ τὴν ἀληθείαν ἢ τὸ ψεῦδος σημαίνοντα,
ἀλλ' ἡ τῶν τοιούτων ὥρμάτων πρὸς τὰ δύναματα τῶν προτώπων, ἐφ' ὧν 15
λέγονται, συμπλοκή· καὶ γάρ εἰ μὴ κατ' ἐνέργειαν ἔκεινα λέγονται, ἀλλὰ
20 προσυπακούονταί γε τοῖς μὲν τοῦ πρώτου προσώπου τὸ ἐγώ, τοῖς δὲ τοῦ
δευτέρου τὸ σύ, τοῖς δὲ τοῦ τρίτου τοῖς ἐπί τινος ὠρισμένοι λεγομένοις
αὐτὸν ἔκεινο τὸ ὠρισμένον, καθ' οὖν λέγονται, ὡς ἐπὶ τοῦ οὗτος βροντῆς τὸ ὁ 20
Ζεύς, ὥστε καὶ ἐνταῦθα ὁ ὄλος λόγος ἔστιν ὁ ἐκ τοῦ ὥρματος καὶ τοῦ
προσυπακούομένου αὐτῷ δύναματος ὁ τὴν ἀληθείαν ἢ τὸ ψεῦδος δεχόμενος,
25 ‘ἐγὼ περιπατῶ’ ‘σὺ περιπατεῖς’ ‘ὁ Ζεὺς οὗτος’ καὶ διὰ τοῦτο ὅσα τῶν τοῦ
τρίτου προσώπου ἐπὶ μηδὲν λέγεται ὠρισμένου, οὐδὲν οὔτε ψεῦδος οὔτε 25
ἀληθείας σημαίνει ὡς τὸ περιπατεῖ· μὴ γάρ οὗτος δῆλος περὶ τίνος λέγε-
ται τὸ περιπατεῖ, οὐδὲν ἂν οὔτε ἀληθείας οὔτε ψεῦδος σημαίνοιτο. ἀλλὰ
ταῦτα μὲν φανερά· | τὸ δέ γε ὅταν μὴ προστεθῇ τι σημαίνοι ἀνά ὡς 24v
30 δέοι πρὸς τὸ γενέσθαι λόγον ἀληθῆ ἢ ψεῦδη προστίθεσθαι ἢ τῷ δύναματι
ὥρμα τὴν ὥρματι δύναμα. ὅτι γάρ οὐχὶ ἡ τυχοῦσα προσθήκη γινομένη
τοῖς δύναμασιν ἢ τοῖς ὥρμασι τὸν ἀποφαντικὸν ἐργάζεται λόγον, ἐδήλωσε
τὸ τραγέλαφος δύναμα παραδέμενος, ἐν ᾧ προστίθεται μὲν τῷ ἔλαφῳ

1 λεκτῶν] λεκτικῶν α 3 ἐν τοῖς G νοήμ.] ὥρμ. G¹ 4 ὁ] corrigas τὸ (cf.
p. 43^v 24 ed. Ven.) 5 ἄνθρ.] ἄνθος F δὲ] τὸ G¹ 6 δύναμα om. G
7 ως οὐχὶ F: ως οὐ a 8 τοῖς om. G δξιώσεις AMa: ἡξιώσας F τὸν] τὸ
G²M πᾶσι F 9 δρον] δύναμα G² ποιοῦσαν om. M 15 τοῦ (alt.)] τὸ Ga
περιπατῶ F καὶ τῶν τοῦ δευτ. — περιπατεῖς iter. F 16 ὠρισμένου ὥρμα-
τος AM 19 post μὴ add. τὰ δύναματα del. A λέγονται (alt.) A² 19. 20 ἀλλ'
ὑπακ. FG 20 δὲ τοῦ (ante δευτ.) suppl. G² 21 τοῦ om. G 22 λέγεται FGa
τὸ (alt.) om. AFGa 23 ὄλος] ὄρος F post λόγος add. λόγις a 24 ὁ om. G
26 ὠρισμ. λέγεται G 26, 27 οὔτε ἀλ. οὔτε ψ. (num. corr.) G 28 ἀν om. F
29 γε om. A συμβαίνοι G¹ 33 παραθεῖς G προστέθεται ALM

δνόματι τὸ τράγος, εἰ καὶ μὴ ἀπαν, οὐδὲν δὲ ἀληθὲς οὔτε ψεύδος ἐκ τούτου γε σημαίνεται. καὶ Δῆμα δεικτικὸν ἀν εἴη τοῦτο ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τοῦ μηδὲν τῶν ἀπλῶν δνόματων ἀληθές τι ἡ ψεύδος σημαίνειν· εἰ γὰρ ἂ μᾶλλον εἰκὸς ἐν τοῖς δνόμασι δέχεται τι τούτων μὴ δέχεται (τοιαῦτα 5 δέ ἔστι τὰ σύνθετα, οἷον τὸ τραγέλαφος, κατ' αὐτὸν τὸ σύνθετα εἰναι τοῖς ὄμοιοις υἱεμένως δεκτικοῖς οὖσι τούτων λόγοις ἐοικότα), σηροκῇ γ' ἀν τὰ ἀπλῶν τῶν δνόματων ἀληθές τι ἡ ψεύδος σημαίνει. μᾶλλον τῶν 15 συνθέτων διεστῶτα τῶν ἀποφαντικῶν λόγων. τῷ οὖν τραγέλαφος δνόματι σημαίνοντί τι ἐν μόνῃ τῇ ἐπινοίᾳ κείμενον νόημα τὸ μὲν μὴ εἶναι 10 προστιθέμενον ἀληθῆ ποιήσει λόγον τὸ δὲ εἶναι ψεύδη, πρὸ τῆς προσθήκης 20 οὐδέτερον τούτων σημαίνοντι.

Τὸ δὲ ἀπλῶς ἡ κατὰ χρόνον τί ποτε βιούλεται; λέγω δὴ δι τὸ μὲν ἀπλῶς σημαίνον ἀν τὸ ἀρίστως, ἀπλῶς οὕτως εἰπεῖν ‘τραγέλαφος ἦν’ ἡ ‘τραγέλαφος ἔστιν’ ἡ ‘τραγέλαφος ἔσται’, τὸ δὲ κατὰ χρόνον τὸ 15 μετὰ προσθήκης τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἦν ἡ ἔσται, οἷον ‘τραγέλαφος ἦν εἰδὲς ἡ πέρυσιν ἡ ἔσται αὔριον ἡ εἰς τὸ ἔξῆς ἔτος’. τὸ μὲν οὖν ἀπλῶς 25 ἡ κατὰ χρόνον τοῦτο ἀν σημαίνοντι.

Προσεκτέον δὲ δι τοῦ τὰ δνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ρήματα εἰπάντων ἐοικέναι | τῷ ἄνευ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νοήματι οὐδὲν ἔτι ἐπήγαγεν, ὅπερ 25 τῇ ἀκόλουθον περὶ τῶν ἐκ τῶν δνόματων καὶ τῶν ρήμάτων συγκειμένων λόγων ως ἐοικότων τοῖς μετὰ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νοήμασιν. οὐ μὴν οὐδὲ παντάπασιν αὐτὸν παραλέσοιπεν, ἀλλ' ἐνεδείξατο διὰ τοῦ εἰπεῖν διταν 5 μὴ προστεθῆ τι· τοῦτο γάρ αὐτόθιν ἔστι δηλωτικὸν τοῦ δι τὰ μετὰ προσθήκης ἀλλήλων λεγόμενα δνόματά τε καὶ ρήματα οὐκέτι τοῖς ἀπλοῖς 25 ἐδίκασι νοήμασιν, ἀλλὰ τοῖς μετὰ συνθέσεως τῶν ἀπλῶν ἡ διαιρέσεως 10 γνωμένοις. ἐπεὶ τούναν τὰ περὶ τούτων ἀνελλιπτικά ἡμῖν ἐξείργασται. μεταβατέον ἐφεξῆς ἐπὶ τὴν θεωρίαν τοῦ τέ δνόματος καὶ τοῦ ρήματος καὶ τῶν ἄλλων, περὶ ὧν ἐκ προσιτιμίων ὑπέσχετο ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξαι.

p. 16a19 "Ονομα μὲν οὖν ἔστι φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην
30 ἄνευ χρόνου, ἡς μηδὲν μέρος σημαντικόν ἔστι κεχωρισμένον.

"Οτι μὲν εἰκότως προτετίμηται τὸ δνόμα τοῦ ρήματος ἐν τῇ διδα- 20

1 καὶ suppl. G ²	2 τούτου] τοῦ Μ	γε] λεγομένου ΑΜ	2 σημαίν.] συμβα- νει α
άμα δειπτ.] ἀναδεικτ. F	3 δνόματων suppl. G ²	4 εἰκός om. FG	άμα δειπτ.] ἀναδεικτ. F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	5 δὲ εἰ δέχεται corr. F	6 ὄμοιοις μένοις ΑΜα γ' om. AFM
		7 σημαίνειν Α	9 νόημα] δνόμα F
τραγ. ἡ μὴ τραγ. ἔστιν FG	14 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F	13. 14 εἰπεῖν	τραγ. ἡ μὴ τραγ. ἔστιν FG
		15 ώρισμένου χρόνου	
ΑΜ	19 τῷ] τὸ F	post νοήματι add. οὐ μὴν οὐδὲ παντάπασιν	ΑΜ
ἡ om. M		αὐτὸν παραλέσοιπεν ἀλλ' ἐνεδείξατο διὰ τὸ (sic) εἰπεῖν del. G	21 τοῖς] τῆς FG
23 τὰ om. ΑΜα	26 γνωμένης G	27 ἔξῆς α	27 ἔξῆς α
29 ante lemma add. tit. Ηερὶ δνόματος ΑΓΜα, (in mrg.) F	30 ἔστι σημ. colloc. ab	τοῦ (ante ρήμ.) om. F	30 ση- μαντ.—κεχωρισμένον om. M
31 προτέτιμ.] προτέτανται F	ἐν τῇ διδασκαλίᾳ om. G	ἔστι εἰκίας (cf. p. 32, 25)	

σκλίσ. συνεργόν· τὰ μὲν γάρ διάφατα τὰς ὑπάρχεις σημαίνουσι τῶν πραγμάτων τὰ δὲ ἥρηματα τὰς ἐνεργείας ή τὰ πάιη, προηγοῦνται δὲ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν παθῶν αἱ ὑπάρχεις. ἐν δὲ τῷ ἀποδεδομένῳ τοῦ διάφατος λόγῳ παρεῖληπται ἡ μὲν φωνὴ ὅλης ἔχουσα λόγον πρός τε τὸ ὄνομα ^{εἰς} καὶ τὸ ῥῆμα καὶ τὸν ἐκ τούτων συγκείμενον λόγον ὡς γένος | τῆς κατὰ 25 τὸ ὄνομα φωνῆς, πρὸς διάκρισιν τῶν ἀπλῶν ψύφων, οὐ καὶ ἀπὸ ἀψύχων πολλάκις γίνονται σωμάτων· διαφέρει γάρ οἱ ψόφοι τῆς φωνῆς ὡς γένος εἴδους, καὶ ψόφος μέν ἐστι πληγὴ ἀρέσ αἰσθητὴ ἀποηθ., φωνὴ δὲ ψόφος ^{εἰς} ἐμψύχου γινόμενος δταν διὰ τῆς συστολῆς τοῦ θώρακος ἐκθλιβόμενος 10 ἀπὸ τοῦ πνεύμονος ὁ εἰσπνευμέσις ἀήρ προσπίπτη ἀθρόως τῇ τε τραχείᾳ καλούμενῃ ἀρεγρίᾳ καὶ τῇ ὑπερφύᾳ γέτοι τῷ γαργαρεῶνι καὶ διὰ τῆς πληγῆς ἀποτελῇ τινα ἥχον αἰσθητὸν κατά τινα ὄρμην τῆς ψυχῆς, διπερ 15 ἐπὶ τῶν ἐμπνευστῶν παρὰ τοῖς μυστικοῖς καλούμενον ὄργανων συμβαίνει, οἷον αὐλῶν καὶ συρίγγων, τῆς γλωττῆς καὶ τῶν ὀδόντων καὶ τῶν γειλέων 15 πρὸς μὲν τὴν διάλεκτον ἀναγκαίων ὄντων, πρὸς δὲ τὴν ἀπλῶν φωνὴν οὐ πάντως συμβαλλομένων.

Τὸ δὲ σημαντικὴ καὶ τὰ ἔέτης ὡς διαφοραὶ τοῦ διάφατος πρὸς τὰς ἄλλας φωνὰς παραλαμψάνονται. τὸ μὲν οὖν σημαντικὴ διασκρίνει τὸ ὄνομα τῶν ἀσήμων φωνῶν, οἷον βλέπυρι κνάξ· εἰ γάρ τὸ ὄνομά τινός ἐστι 20 τοῦ διάφατος, δῆλον δτι αἱ ἀσημοι φωναὶ μὴ ὄντος τοῦ διάφατος μαζομένου οὐκ ἀν εἰν διάφατα. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην χωρίζει αὐτὸ τῶν φύσει σημαντικῶν φωνῶν. τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ τῶν ἀλόγων ζώων φωναί· ἔένου γάρ τινος ἐπιστάντος ὁ κύων ὑλακτήσας ἐσήμανε τὴν τοῦ ἔένου παρουσίαν. ἀλλ ὡς κατά τινα συνθήκην πρὸς ἀλλήλους καὶ ὅμοιοι 25 λογίαν προένται τὴν τοιαύτην φωνὴν οἱ κύνες. ιδοι δὲ ἀν τις καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων τοιαύτας φωνάς, ἀς ἐν τοῖς σφρόδοροῖς πάθεσιν ὄντος φθεγγόμεθα, οἷον στεναγμὸν λέγω | καὶ καγκασμὸν καὶ διπερ ἐλέγομεν ἐπὶ τῶν ἐκ γενε- 26 τῆς καφῶν η τῶν παιῶν τῶν ἀποτελούμενων, πρὶν δύνασθαι παρακολουθεῖν. αἱς ἐσίκασιν αἱ τῶν ἀλόγων ζώων φωναὶ ποτὲ μὲν θορυβω- 30 δῶς ποτὲ δὲ προσηγῶς καὶ μετά τινος γαληνιαίας διαθέσεως ὑπ' αὐτῶν προσ- γόμεναι. τῶν οὖν τοιαύτων φωνῶν χωρίζει τὸ ὄνομα προστεθὲν τὸ κατὰ συνθήκην, ταῦτὸν σημαῖνον τῷ θέσει· συνέθεντο γάρ πρὸς ἀλλήλους Ἐλκηνες μὲν τοῖς δὲ τοῖς διάφατοις τὰ πράγματα καλεῖν, Ινδοὶ δὲ ἐτέροις καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλοις, καὶ οἱ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ποτὲ μὲν ἄλλοις ποτὲ δὲ 35 ἐτέροις. καὶ εἰσὶ ταῦτα τῶν νοημάτων τῶν ἡμετέρων σημαντικά. στεναγμοὶ

2. 3 τῶν παθ.	καὶ τῶν ἐνεργ.	F	5 τούτου G ¹	τῆς ομ. M	6 ἀπὸ ομ. F
9 ἔξ ἔρψ.	Fa	γενόμενος M	συστολῆς F	10 προσπίπτει Λ	τε ομ. a
10. 11 καὶ.	τραχείζει	α	11 γέτοι] εἰ τι Λ	12 ἀποτελεῖ ΛF	13 τῶν ὄργ. (i)
14 καὶ τῶν γειλέων suppl.	G ²	τῶν (ante γειλ.) ομ. A Ma			17 διαφορὰ Ga
19 κοάξ Ma	20 post διάφατος.	add. θέσης α	20. 21 μὴ — διάφατος ομ. FG		
22 τοιαῦτα ΛM	23 φωναὶ ομ. M		26 ἀς ομ. M	διάφατοις φθεγγομένας M	
27 ἐλέγομεν] p. 23, 3		27. 28 γενετοῖς F	28 τῶν (post παῖδων) iter. G		
29 ζώων ομ. AF	30 γαληνιαίας ΛM		32 μὲν γάρ α		

δὲ καὶ κακγασμοὶ καὶ αἱ τῶν παιδῶν ἦ τῶν ἀλλήλων ζῷων φωναὶ νότρια
μὲν οὐδὲν σημαίνουσι, πάθη δέ τινα τῆς ψυχῆς καὶ διαθέσεις.

15

Εἰς δύο γάρ τῆς ἀπλῶν φωνῆς διαιρουμένης, εἴς τε τὴν σημαντι-
κὴν καὶ τὴν ἀσημον καὶ τὴν ἐγγράμματον τε καὶ ἀγράμματον, ὡν τὴν μὲν
δ ἔναρθρον τὴν δὲ ἄναρθρον καλοῦσι, διύτι ἄρθροις ἐνὸς ζῷου διαιρίνεσθαι
δυναμένοις ἀπ' ἀλλήλων ἐσίκασιν αἱ συμπληροῦσαι τὴν διάλεκτον συλλα- 20
βαι κατ' ἐνέργειαν ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμέναι (καθάπερ τὰ στοιχεῖα, ὡν
ἡ ποιὰ σύλληψις ποιεῖ τὰς συλλαβάς. τοῖς φυσικοῖς αὐτοῖς ταπεξίεις. ὡν
ἡ ποιὰ σύγκρασις ἀποτελεῖ τῶν ἄρθρων ἔκαστον), τέτταρας μὲν συμβαίνει 25
10 γίνεσθαι κατὰ τὰς συμπλοκὰς τῶν ἀπλῶν συζυγίας, ἐκ δὲ τούτων μίαν
εἶναι, ὅφ' ᾧ ἀνάγονται τό τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ οἱ ἐκ τούτων συγ-
κείμενοι λόγοι· συμβήσεται γάρ τὴν μὲν εἶναι φωνὴν | σημαντικὴν καὶ 26
ἐγγράμματον ὡς τὴν ἀνθρωπος. τὴν δὲ σημαντικὴν καὶ ἀγράμματον ὡς
τὴν κυνὸς ὄντας, τὴν δὲ ἀσημον καὶ ἐγγράμματον ὡς τὸ βλέπει, τὴν δὲ
25 ἀσημον καὶ ἀγράμματον ὡς τὸν μάτην καὶ οὐ τοῦ σημῆναι τι γάριν γινό-
μενον συριγμὸν ἦ (τὴν) φωνῆς τινος τῶν ἀλόγων ζῷων μίμησιν, οὐ τοῦ
μιμήσασθαι γάριν γινομένην (τοῦτο γάρ ηδὴ σημαντικόν) ἀλλ' ἀτάκτως
καὶ ἀσκόπως. ἐπεὶ τοίνυν τὸ ὄνομα σημαντική τε καὶ ἐγγράμματός ἐστι
φωνή, διαφέρει τῶν μὲν ἀσήμων, εἴτε ἐγγράμμάτων εἴτε μή, τῷ σημαντικῇ 10
20 εἶναι, τῶν δὲ σημαντικῶν μὲν ἀγγράμμάτων δέ, ὅποιαὶ εἰσιν αἱ φύσει
ἱηθεῖσαι. τῷ ἐγγράμματος εἶναι, ὅπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐκάλεσε κατὰ συν-
θήκην, εἰκότως, ἐπείπερ ἡ περὶ τὰς φωνὰς συνθήκη μόνων ἐστὶν ἀνθρώ-
πων ἔργον· οὕτε γάρ τῶν ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον οὕτε τῶν ὑπὸ τὸν ἄνθρω- 15
πον οὐδὲν πέφυκε τῇ συνθήκῃ χρῆσθαι· τὰ μὲν γάρ οὐ δεῖται, τὰ δὲ οὐ
25 δύναται πρὸς ἀλλήλα συντίθεσθαι. [μόνων οὖν ἀνθρώπων ἔργον ἡ συνθήκη,
καὶ ἐπεὶ οὐκ ηδύναντο πασῶν μεμνῆσθαι τῶν φωνῶν, ἐπενόησαν τὰ γράμ-
ματα ἔκαστοι, δι' ὃν τὰς παρ' αὐτοῖς ἀπογράψονται φωνάς. ὥστε τῷ 20
κατὰ συνθήκην τῆς ἰδιότητος τῶν πραγμάτων σημαντικῷ, περὶ οὗ τοῖς
φιλοσόφοις ὁ λόγος, τὸ ἐγγράμματον ἐπεται, καὶ ἐμπαλιν· οὐδὲ γάρ ἀλλο
30 τί ἐστι τῶν γραμμάτων ἔργον ἦ τὸ σύμβολα εἶναι τῶν φωνῶν τῶν ἀνθρω- 25
πίνων, μᾶς κατὰ συνθήκην οὔσας ἐδείκνυμεν. διὸ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἔξης
ἀγραμμάτους φόφους προσαγορεύει τὰς φωνὰς τῶν ἀλόγων ζῷων.]

3 διαιρ.] θεωρουμένης Μ	4 καὶ εἰς τὴν ἄσ. G	ἀσήμαντον Μ	τὴν (ante ἐγγράμ.) om. A τε om. Λ τὴν ἀγράμ. Α
αὐτοῖς FG ¹ Ma: αὐτὰ AG ²	10 συζυγῶν G Ma	13 ἀνθρώπου G	13. 14 ὡς τὴν—
ἐγγράμματον suppl. G ²	14 τοῦ κυνὸς AM	14. 15 καὶ ἐγγράμ.—ἀσημον om. M	
14 ἐγγράμ.] ἀγράμ. A	15 τι] τιν AFGa	γάριν om. M	16 συρισμὸν AM
τὴν inserui	18 τε om. FG	19 ἐγγράμ. Α εἴτε (prius)] ητοι Μ εἴτε μή	
om. M	21 τῷ] τὸ A	οἱ om. a ἐξάλ. post εἰκ. coll. a	22 μόνον Ma
23 τὸν (prius) om. F	τῶν (alt.)] τὸν Α	25 μόνον A ² a	οὖν] γάρ AM
ἡ συνθ. ἔργον M	26 ἔδον. AF	τὰ om. AG	26. 27 ἔκαστοι γράμ. A: ἔκ. τὰ
			γράμ. M
	27 ἀπογράψονται FGMa	τῷ] τὸ A: τὰ Ma	28 σημαντικὸν A:
			σημαντικὰ FGa
	29 τὸ δὲ ἐγγράμ. G	ἐγγράμματον Α	30 γραμμ.] πραγμάτων F
			31 διὸ—ζῷων (32) om. M
			32 προσαγορεύει Fa
			post ζῷων
			add. δις οὐ κατὰ συνθήκην οὔσας ἐδείκνυμεν a, in mrg. Α

’Αλλ’ ἐπεὶ ταῦτα πάντα κινιά ἔστι τῷ ὀνόματι πρὸς τὸ ῥῆμα (κά- 27τ
κεῖνο γάρ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνήθη), προστίθεται τὸ ἄνευ χρόνου
πρὸς διάκρισιν τῶν ῥημάτων. τὸ δὲ ἄνευ χρόνου ὅτι οὐ τοῦτο σημαίνει
τὸ μηδέποτε μηδαμῶς χρόνον σημαίνειν, ἀλλὰ τὸ μὴ προστημαίνειν χρόνον, 5
καὶ πολλῶς ὁ φιλόσοφος Ηροφύριος ἐπεσημάνθετο· ὀνόματα μὲν γάρ τὸ σημερινὸν
καὶ χθεσινὸν καὶ περυσινόν, χρόνου δηλωτικὰ ὄντα, ἀλλὰ ὡς αὐτόθιν
σημαίνοντα χρόνον τινὰ καὶ οὐχὶ προστημαίνοντα, καθάπερ τὰ ῥήματα¹⁰
τούτων γάρ ἔκαστον προηγουμένως μὲν ἐνέργειάν τινα ἦ τὸ πάθος σημαίνει,
κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὸν χρόνον, καὶ² δὲ ἐνεργεῖν ἦ πάσχειν συμ-
βέβηκεν, ὥσπερ τὸ περιπατῶν πρώτως μὲν τὴν τοιάνδε τοῦ σώματος¹⁵
κίνησιν ὀηλοῦ. ὑευτέρως δέ γε τὸν νῦν χρόνον. διὸ καὶ προστημαίνειν
τὸν χρόνον ῥημήσεται τὰ ῥήματα ἐν τοῖς περὶ αὐτῶν λόγοις, ὡς ἂν πρὸς
τῷ ἔτερόν τι προηγουμένως σημαίνειν ἔχοντα καὶ τὴν τοῦ χρόνου μῆνυσιν
ἥσπερ ἐπομένην. τὸ δέ γε χθεσινὸν οὐ προστημαίνει τὸν χρόνον, ἀλλὰ²⁰
15 σημαίνει, ὡς αὐτῷ τούτῳ τῷ μέρει τοῦ χρόνου κείμενον ὄνομα, μᾶλλον
δὲ πράγματι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ χρόνου γεγονότι³ τὸν γάρ χρόνον
αὐτὸν οἷον τὴν προσεχῶς ἡγυμένην ἡμέραν ἦ διὰ τοῦ γῆιξ ἐπιφρήματος
σημαίνομεν ἦ δι’ αὐτοῦ τούτου τοῦ λόγου τὴν προσεχῶς ἡγυμένην ἡμέ-
ραν λέγοντες, τοῦ μὲν λόγου τὸν χρόνον αὐτὸν καθ’ αὐτὸν ὀηλοῦντος τοῦ²⁵
20 δὲ ἐπιφρήματος τὴν προσθήκην τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων ἐνεργειῶν ἦ πα-
θῶν ἀπαιτοῦντος | κατὰ τὸν νόμον τῶν ἐπιφρημάτων. διαφέροι δὲ ἀν^{27τ}
καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνόματα τῶν ῥημάτων τῷ μηδεμίᾳν ἐνέργειαν ἦ πάθος
δηλοῦν, ὥσπερ τὰ ῥήματα, καὶ τῷ μᾶλλον ἐκείνων περιγράφειν τοὺς χρό-
νους, καθ’ οὓς αἱ γενέσεις.⁵

25 Τὸ δὲ ἡς μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον τῶν ἐκ
πλείονων ὀνομάτων συμπεφορημένων φωνῶν διακρίνει τὸ ὄνομα, ὡς δταν
εἴπω ‘ζῆσον λογικὸν θνητόν· τῷ γάρ τοιούτῳ λόγῳ ἀτελεῖ πρὸς ἀπόφανσιν
ὄντι πάντα τὰ ἄλλα ἐφαρμόσει. διαφέρουσι δὲ τὰ ὀνόματα τῶν τοιούτων¹⁰
λόγων, δτι τούτων μὲν τὰ μέρη σημαντικά ἔστι καθ’ ἕαυτὰ λεγόμενα, τὸ
30 ζῆσον τὸ λογικὸν τὸ θνητόν, τῶν δὲ ὀνομάτων οὐδαμῶς τὰ μέρη σημαίνει,
καθάπερ ἡ ἀν συλλαβὴ ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπος ὀνόματος, ἀλλὰ συστημαίνειν
μὲν λέγεται τοῖς ἄλλοις τοῦ ὀνόματος συνταττομένη μέρεσιν, οὐ μέντοι¹⁵
σημαίνειν.

2 προστέθειται A 3 πρὸς διάχρισιν — χρόνου om. FG post χρόνου add. ὅπερ
 FG ὅτι om. AFMa 4 μὴ om. G προσημ. Α 5 καλῶς
 οὖν Fa: καλ. δὲ M γάρ suppl. G²: om. a σημερεινὸν F 6 περιστοῦνδον F: περι-
 συνὸν G χρόνον δηλωτικαὶ Α ὄντα om. AM 10 πρῶτον FGM
 11 προσημ. Α 13 τῷ] τὸ ΛMa σημαίνει A μήνυσιν] κίνησιν F
 17 ἦ om. GMa 18 τούτου om. A 19 λέγουσι Ma τοῦ μὲν — δηλοῦντος ante ἦ
 δι^τ αὐτοῦ (18) colloc. a μὲν γάρ Ga 20 γενομ. Α 21. 22 διαφέροι —
 ἥματων suppl. G² 21 διαφέρει ΛGa 22 τῷ] τὸ AF 23 δηλοῦντα G²
 τῷ] τὸ M 25 ἐστι σημαντ. ab 27 ἀπόφασιν AGM 31 ἀν] ἀνθρώποι G²

p. 16a21 Ἐν γάρ τῷ Κάλλιππος τὸ ἵππος οὐδὲν αὐτὸν καθ' ἔαυτὸν σημαίνει, ὥσπερ ἐν τῷ λόγῳ τῷ καλὸς ἵππος. οὐ μὴν οὐδὲ ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς δνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς πεπλεγμένοις ἐν ἑκείνοις μὲν γάρ οὐδαμῶς τὸ μέρος σημαν- 20
5 τικόν, ἐν δὲ τούτοις βούλεται μέν, ἀλλ' οὐδενὸς κεχωρι- σμένον, οἷον ἐν τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κέλης. τὸ δὲ κατὰ συν- θήκην, δτι φύσει τῶν δνομάτων οὐδὲν ἔστιν, ἀλλ' δταν γένηται σύμβολον, ἐπεὶ δηλοῦσσί γέ τι καὶ οἱ ἀγράμματοι φόφοι οἶον θηρίων, ὡν οὐδέν 25 ἔστιν δνομα.

10 Ἡ χρεία τῶν παραληφθεισῶν ἐν τῷ λόγῳ τοῦ δνόματος διαφορῶν παραδίδοται διὰ τούτων. ὀργισθέντες τῆς διδασκαλίας ἐκ τῆς τελευταίας ἥρητιςτης· λέγεται | γάρ πρῶτων τίνος ἔνεκα προστέλλεται τὸ ής μηδὲν 28^τ μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον. φησίν οὖν ὅτι πρὸς διάκρισιν εἴρηται τοῦτο τῶν ἐξ δνομάτων συγκειμένων λόγων· ἐπὶ γοῦν τοῦ Κάλ- 15 λιππος δνόματος τὸ ἵππος οὐδαμῶς σημαίνει τὸ τοιόνδε ζῷον, καίτοι ἐν 5 τῷ καλὸς ἵππος λόγῳ σημαντικὸν αὐτοῦ τυγχάνον, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπακτρο- κέλης, δπερ ἔστι νεώς δνομα ληστρικῆς, τὸ κέλης, οὐδὲ ἐπ' ἄλλου τῶν τοιούτων οὐδενός· ἀπλῶν γάρ εἰτι νοημάτων σημαντικὰ τὰ τοιαῦτα δνό- ματα, καὶ δοκῇ τινα κατὰ τὴν λέξιν σύνθεσιν ἔχειν, ὥσπερ οἱ λόγοι τῶν 20 συνθέτων εἰσὶ δηλωτικοὶ νοημάτων κατὰ τὰ πρότερον περὶ τούτων διωρισμένα. καὶ ἐπὶ τοῦ Κάλλιππος τοίνυν, εἴπερ ἔστιν ἀπλοῦ δηλωτι- κὸν νοήματος τοῦ ἀνθρώπου, φε κεῖται τοῦτο τὸ δνομα, δῆλον δτι τὸ 25 15 ἵππος δταν ὡς μέρος αὐτοῦ λαμβάνηται, οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν τῷ κατ' ἔαυτην λεγομένῳ· καὶ ἔαυτὸν μὲν γάρ ὡς δνομα ἥρητὸν τὸ ἵππος σημαντίνει τὸ τοιόνδε ζῷον, δταν δὲ ὡς μέρος τοῦ Κάλλιππος ληφθῆ, ἀπο- σπασθὲν τῆς οἰκείας ὀλότητος, νεκρόν τι κατὰ τὸ σημαίνειν γίνεται, 20 μηδὲν διαφέρον τῶν παντάπασιν ἀτέμιτων συλλαβῶν. αὶ μέρη εἰσὶν ἀπλῶν δνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Πλάτων ἡ Δίων, πλὴν τούτῳ μόνον, δτι τὰ μὲν τῶν ἀπλῶν δνομάτων μέρη οὐδὲ δύκησιν ἔχει τοῦ καθ' ἔαυτὰ σημαντικὰ 30 εἰναι, τὰ δὲ τῶν διπλῶν φαντασίαν μέν τινα παρέχει τοῦ σημαίνειν, δπερ 25 Ἀριστοτέλης βούλεσθαι εἰπεν, οὐ μέντοι καὶ κατὰ ἀλήθειαν τοῦτο

1 αὐτὸν—δνομα (9) om. M αὐτὸν om. A 2 ὥσπερ—δνομα (9) om. G τῶν λόγων τὸ AF 4 ἐν ἑκείνοις—δνομα (9) om. a τὸ μέρος οὐδ. b 6 post κελῆς add. οὐδὲν σημαντίνει καθ' ἔαυτὸν b 11 παραδίδονται F τελευταῖον FGMa 12 τίνος πρ. A προστεθήσεται Λ 12. 13 μέρος μηδὲν (num. corr.) G 13 ἔστι σημ. Ma φησὶ γοῦν a 14 λόγων om. FG¹Ma 15 δνόματος om. G τὸ (ante τοιόνδε) suppl. G² καίτοι] καὶ ταῦτα FGa 17 δνομα νεώς G ἄλλων Λ 20 τῶν νοημ. FGa πρότερον] p. 18,2 sq. 22 νόημα G 23. 25 ὡς] εἰς F 23 τῷ] τῶν AFMa 24 ἔαυτῷ (pr. l.) A λεγομένων FMA 25 τὸ τοιόνδε] τόδε τὸ FG²M: om. G¹ 28 δνομ.] νοημάτων F 28. 29 ὡς—δνομάτων om. M 28 ἐπὶ] ἀπὸ F πλάτωνος ἡ δίωνος FG τοῦτο FGa 31 καὶ om. AM τὴν ἀλήθ. G

Comment. in Arist. IV 5. Ammon. in Interpr.

ἐργάζεται. κατὰ τοῦτον οὖν τὸν κανόνα διαστήσομεν πολλάκις ὀνόματα λόγων διὰ τῶν αὐτῶν ἐκφωνουμένων τοῖς ὀνόμασι συλλαβῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ 28^v Νεάπολις καὶ Ἡλιούπολις· ὅταν μὲν γάρ τὸ τε νέα καὶ τὸ πόλις ἢ τὸ ἥλιον καὶ τὸ πόλις ὡς σημαντικὰ λαμβάνηται, λόγος ἔσται σημαντικὸς ἢ τῆς νῦν κτισθείσης πόλεως ἢ τῆς ἥλιου ἱερᾶς, ἐκατέρου τῶν μερῶν ἰδίαν 5 τινὰ δηλοῦντος ἔννοιαν· ὅταν δὲ μηδέτερον αὐτῶν σημαντικὸν ἢ καθ' ἑαυτό, κύριον ἔσται ὄνομα τῆσδε τῆς πόλεως, ἐνὸς μόνου νοήματος ἐκ τοῦ ὅλου σημαντικούντος καὶ διὰ τοῦτο τῶν μερῶν οὐδετέρου σημῆναι τι 10 δύναμένου.

10 Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπήγγαγε τὴν τελευταίαν ἀποδοθεῖσαν τοῦ ὀνόματος διαφορὰν ἐξηγούμενος. ἀκόλουθον δὲ ὃν ἐφεξῆς τὴν πρὸ ταύτης ῥήθεισαν διαφορὰν παραστῆσαι, λέγω δὴ τὸ ἄνευ χρόνου, τοῦτο μὲν παρηγέλλειν ὡς εὐκαιρίτερον ἐν τῇ τοῦ ὥρηματος διάστασιάς περὶ αὐτοῦ 15 διαλεξόμενος, ἐν οἷς διδάσκει πῶς ἀφορίζεται τὸ ὥρημα, κατὰ τὸ προσση- 15 μαίνεν γράπον. τὸ δέ γε περὶ τούτου τὸ κατὰ συνθήκην ἐξηγούμενός φησι· τὸ δὲ κατὰ συνθήκην. ὅτι φύσει τῶν δνομάτων οὐδένεν ἔστι. κάνταῦθα ζητῆσαι ἀξιον πῶς τοῦ ἐν Κρατύλῳ Σωκράτους ἀγωνιζομένου 20 πρὸς τὸν Ἐρμογένην λέγοντα θέσει τὰ δνόματα εἶναι καὶ δεικνύντος αὐτὰ φύσει, δισχυρίζεται διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν δνομάτων εἶναι 25 φύσει. καὶ ῥητέον ὅτι διχῶς λέγεται τὸ φύσει παρὰ τοῖς φύσει εἶναι τὰ 25 δνόματα διαταξαμένοις, δύοις δὲ καὶ τὸ θέσει διχῶς παρὰ τοῖς θέσει αὐτὰ εἶναι τιθεμένοις· τῶν μὲν γάρ φύσει αὐτὰ εἶναι αἰτιούντων οἱ μὲν οὗτοι τὸ φύσει λέγουσιν, ὡς φύσεως αὐτὰ πλόμενοι εἶναι | δημιουργήματα. 29^r καὶ οὐ περὶ ἥξιον Κρατύλος ὁ Ἡρακλείτειος ἐκάστω τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς 25 φύσεως ἀφωρίσθαι τι λέγων οἰκεῖον ὄνομα, ὥσπερ καὶ αἰσθησιν ἄλλην ἐπ' ἄλλοις τῶν αἰσθητῶν ὄρῶμεν τεταγμένην· ἐοικέναι γάρ τὰ δνόματα 5 ταῖς φυσικαῖς ἀλλ' οὐ ταῖς τεχνηταῖς εἰκόνοι τῶν ὄρατῶν, οἷον ταῖς σκιαῖς καὶ τοῖς ἐν ὅδασιν ἢ τοῖς κατόπτροις ἐμφανίσθαι εἰωθόσι, καὶ δνομάζειν μὲν ὄντως τοὺς τὸ τοιοῦτον ὄνομα λέγοντας, τοὺς δὲ μὴ τοῦτο μηδὲ δνο- 30 μάζειν ἀλλὰ ψοφεῖν μόνον. καὶ τοῦ ἐπιστήμονος τοῦτο ἔργον εἶναι, τὸ θηρᾶν 10 τὸ ὑπὸ τῆς φύσεως κατεσκευασμένον οἰκεῖον ἐκάστω ὄνομα, ὥσπερ τοῦ ὅπερ ἔλεποντος τὸ ἀκριβῶς διαγράψκειν τὰς οἰκείας τῶν ἐκάστων ἐμφάσεις.

1 ἐργάζεσθαι πέφυκε α κατὰ] διὰ A ad πολλάκις add. ἀκριβῶς in mrg. G
 1. 2 τὰ δνόμ. τῶν λόγων AM 3 δτε M γάρ om. M 3. 4 τὸ ante πόλις (prius)
 σιν. G: utroque om. A 6 δὲ] γε A αὐτὸν A 8 ὅλου] λόγου M τι
 σημῆναι (τι suppl. m.²) G 12 διαφ. ῥηθ. (num. corr.) G 13 ἀκαίρ. a
 14 ὡς A ἀφορίζεσθαι δεῖ AM 14. 15 προσημ. A 15 τὸ κατὰ] περὶ¹
 τοῦ κατὰ Fa 16 οὐδέ A 17 τοῦ om. FG κρατύλλω Fa ἀγωνι-
 στη. A 18 ἐρμογένη AF εἶναι om. M 19 διὰ om. F 20 τὸ φύσει διχ. λέγ.
 Fa 21 δὲ suppl. G² 23 οἰόμενοι om. M 24 κρατύλλως Ga ὁ Ἡρακλ.] καὶ
 ἥρακλειτος Ma 25 ἀφορίζεσθαι A λέγοντες Ma ὥσπερ suppl. G² 28 καὶ
 τοῖς ἐν ὅδ. ἢ τοῖς κατ. ἐμφ.] cf. Plat. Rei p. 402 B δνομάζει A 29 τοὺς (prius)]
 τὰ G τὸ om. AM λέγ.] ἔχοντας G¹ τοῦτο] τοιοῦτον AM
 30 ἔργον μόνον F τῷ θηρᾶν Ma 32 τῷ ἀκριβῶς Ma

οἱ δὲ οὗτως αὐτὰ φύσει φασὶν εἶναι ὡς τῇ φύσει προσήκοντα τῶν ὄντων
μαζομένων ὥπερ αὐτῶν πραγμάτων, ὅστε τοῦ ἀρχικὴν (λόγου χάριν)
ἔχοντος φρόνησιν φύσει ὄντος εἶναι τὸ Ἀρχιδάμος καὶ Ἀγησθλος καὶ
Βασιλίσκος καὶ ὅσα τοιαῦτα, τοῦ δὲ ἀνοήτου μηκέτι, καὶ τοῦ μὲν δεξιῆς
τῇ τούχῃ χρωμένου τὸ Εὔτυχιος καὶ Εὔπρακτος, τοῦ δὲ ἀτυχοῦς οὐδέποτε· 20
ἔπικέναι καὶ οὖτοι τὸ ὄντος λέγοντες εἰκόσιν, οὐ ταῖς φυσικαῖς ἀλλὰ
ταῖς ὑπὸ τῆς ζωγραφικῆς τέχνης ἀποτελουμέναις, ηδὶ διάφορα μὲν ὄντοι
ματα κατασκευάζει τῶν διαφόρων παραδειγμάτων, καὶ ἔκάστου μέντοι 25
σπουδάζει κατὰ δύναμιν ἀποτυποῦσθαι τὸ εἶδος, καθ' οὐδὲ πολλάκις
10 ἀπὸ τῶν ὄντος πραγμάτων ἀναλύοντες ἐπιχειροῦμεν τὰς φύσεις τῶν ὄντομαζομένων
ἥπερ αὐτῶν πραγμάτων θηρᾶν, | καὶ ταύτας γινώσκοντες πειρώμεθα τὰ κεί- 29v
μενα τοῖς πράγμασιν ὄντος τούτων ταύταις δειχνύναι.

Τῶν δὲ αὖ θέσει εἶναι τὰ ὄντος διαταττομένων οἱ μὲν οὗτως τὸ
θέσει λέγουσιν, ὡς ἔξον διτροῦν τῶν ἀνθρώπων ἔκαστον τῶν πραγμάτων 5
15 ὄντομάζειν, ὅτῳ ἀν ἐθέλῃ ὄντος, καθάπερ Ἐρμογένης ήξίου, οἱ δὲ οὐχ
οὗτως, ἀλλὰ τίθεσθαι μὲν τὰ ὄντος τοῦ ὄντος διαταττούμετον, τοῦ-
τον δὲ εἶναι τὸν ἐπιστήμονα τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων οἰκεῖον τῇ
ἔκάστου τῶν ὄντων φύσει ἐπιφημίζοντα ὄντομα, ηδὶ τὸν ὑπηρετούμενον τῷ 10
ἐπιστήμονι καὶ διδασκόμενον μὲν παρ' ἐκείνου τὴν οὐσίαν ἔκάστου τῶν
20 ὄντων, ἐπιταττόμενον δὲ πρεπῶδες αὐτῷ καὶ οἰκεῖον ὄντομα ἐπινοῆσαι καὶ
θέσθαι. κατ' αὐτὸν δὲ τοῦτο θέσει εἶναι τὰ ὄντος, διότι οὐ φύσις
ἀλλὰ λογικῆς ἐπίνοια ψυχῆς ὑπέστησεν αὐτὰ πρός τε τὴν ἴδιαν ὄρῶσα 15
τοῦ πράγματος φύσιν καὶ πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀρρενός καὶ θῆλεος, τῶν
κυρίων ἐν τοῖς θυητοῖς ζῷοις ὄρᾶσθαι πεφυκότων· οὐ γάρ ἀσκέπτας τοὺς
25 μὲν ποταμοὺς ἀρρενικῶν τὰς δὲ θαλάσσας καὶ τὰς λίμνας θηλυκῶς οἱ τῶν 20
ὄντομάζων ὅγμισυργὸν προσῆγγόρευσαν, ἀλλ' ἐκείνας μὲν ὡς ὑποδογῆς οὐσας
τῶν ποταμῶν διὰ τοῦ θηλυκοῦ γένους ὄντομάζειν δοκιμάσαντες, τοὺς δὲ
ποταμοὺς ὡς ἐμβάλλοντας εἰς αὐτὰς οἰκείως ἔχειν πρὸς τὴν τοῦ ἀρρενός 25
ἀναλογίαν νομίσαντες καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ἀπάντων ὠσαύτως ηδὶ τρανότερον
30 ηδὶ ἀμυδρότερον τὴν ἀναλογίαν εὑρόντες· κατὰ ταύτην γάρ τὴν ἔννοιαν καὶ
τὸν μὲν νοῦν ἀρρενικῶν τὴν δὲ | ψυχὴν θηλυκῶς λέγειν διέταξαν, τὸν μὲν 30v
ἔλλαμπειν δυνάμενον τὴν δὲ ἔλλαμπεσθαι πεφυκούνταν ὥπερ αὐτοῦ θεασάμενοι.
προϊόντες δὲ οὗτως οὐδὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν θεῶν τῇ τοιαύτῃ κατὰ τὰ γένη

1 οὗτως iter. F	φασὶ φύσει AM	2 ὥστε] ὡς AM	3 post Ἀρχιδ. add. καὶ
Ἀρχισθλος a	4 οὐδέποτε M	5 εὐτύχιον καὶ εὔπρακτον a	8 καὶ om. AM
om. F	11 τῶν πραγμ. Fa	ταῦτα F	9 καὶ
16. 17 τοῦτον δὲ] καὶ τοῦτον M	17 δὲ οἰκείως corr. G ²	15 [Ἐρμογ.] Plat. Crat. p. 384 D	
21 φύσει AM	22 ὑπέστησαν M	τε] γε Λ	23 τοῦ θῆλεος G
νικῶς FGMa	27 post δοκιμάσαντες add.	25 ἀρσε-	29 ὄντων G
λόγον πρὸς αὐτὸν ἔχοντας AMa	κατὰ ταύτην] κατὰ ταύτην AM	πάντων G	τρανότε-
31 ἀρσενικῶς AG	διέταξε G: διέταξαντο a	32 ὡς ἔλλαμπ. (utrobiique) a	ρον AM
ἀπ' G: ὑπ' a	τὰ om. AG	33 εἰ?]	

διαφορῆς χρήσασθαι ὥκνησαν, τὸν μὲν ἦλιον ἀρρενικῶς τὴν δὲ σελήνην ὅτε παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δεγχομένην θηλυκῶς λέγειν ὄρισαντες· καὶ γάρ εἰ ἀρρενικῶς Αἰγύπτιοι τὴν σελήνην ὄνομάζειν εἰώθασιν, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὴν γῆν, οἶμαι, αὐτὴν παραβάλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον ἀλλὰ καὶ ὃ ὑπὸ αὐτῆς φωτίζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους 10 λόγος τὸ μὲν ἄρρεν τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θῆλυ τῇ γῇ, τῇ σελήνῃ δὲ τῷ ἄρρενοῖτηλον. καὶ φανερὸν ᾧτι κατορθίσατε μᾶλλον τῶν Αἰγυπτίων οἱ Εὐλογητες. ἐπεὶ καὶ δέχεται μὲν κατὰ πρῶτον λόγουν ἡ σελήνη παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς, διαπορθμεύει δὲ αὐτὸν κατὰ τὴν ἀρ' ἔαυτῆς 15 ἀνάκλασιν ἐπὶ τὴν γῆν. οὖτω δὲ καὶ τὸν μὲν οὐρανὸν ἀρρενικῶς, τὴν δὲ γῆν θηλυκῶς λέγουσιν ὡς τὴν ἐκείνου δραστήριον δύναμιν ὑποδεγχομένην καὶ γεννητικὴν διὰ τοῦτο τῶν φυαρένων γινομένην. παραπλησίως δὲ τούτοις καὶ τῶν ὑπερκοσμίων διαφόρους οὔσας τὰς ἐνεργείας ἰδόντες, οἵτις ταῦτα ὅρχασθαι πέψυκεν ὥμησι. πόρρωθεν μὲν εἰλίκρασι δὲ ὥμως καὶ ἐπὶ 20 τῶν ταῦτα σημαινόντων ὄνομάτων τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν. | ἐπὶ δὲ τούτων 30^τ συλλογίζεσθαι ῥάδιον καὶ τῶν οὐδετέρων λεγομένων ὄνομάτων τὴν ἔννοιαν 10 ἡ ἐπὶ τὸ πρὸ ἀμφοῖν ἀγομένην, ὡς δταν τὸ πρῶτον λέγωμεν, ἡ ἐπὶ τὸ 20 ἔξι ἀμφοῖν, ὡς δταν τὸ παιδίον, ἡ κατὰ τὸ προτὶὸν ἐκ τοῦ κρείττονος εἰς τὸ χεῖρον, ὡς δταν τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὄνδρο, ἡ κατὰ τὸ κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν, 20 ὡς δταν τὸ ζῷον, ἡ κατ' ἄλλους τοιούτους τρόπους, ἵνα μὴ παρὰ καιρὸν περὶ ταῦτα διατριβομένων.

Δῆλον οὖν δτι συντρέχει τὸ δεύτερον τῶν *(τοῦ)* φύσει σημαινομένων τῷ 25 δευτέρῳ τῶν *(τοῦ)* θέσει· τὰ γάρ ὑπὸ τοῦ ὄνοματοθέτου τιθέμενα ὡς μὲν οἰκείως ἔχοντα πρὸς τὰ πράγματα, οἵτις κεῖται, φύσει δὲν καλοῦντο, ὡς δὲ |

1. 3. 10 ἀρσεν. libri 3 εἰ om. FG 5 post φωτικ. add. ἰδόντες AM ὁ om. G
 ἐν τῷ Συμποσίῳ] p. 190 B 7 δὲ σελ. a post φανερὸν add. δὲ G² 9 τὸ φῶς παρὰ τοῦ ἡλ. M 10 ἀνάκρασιν FG^{1a} 11 δραστήριον] ζωοποιὸν τε καὶ τελειωσηρήρων M et in mrg. A 12 post γινομένην add. διὸ καὶ κύριος ὁ (ὁ om. G²: αὐτὸς om. a). Αριστοτέλης ἐν τοῖς (τῶ Μα) περὶ ζώων γενέσεως ἐπαινεῖ τὴν τοιαύτην κατὰ τὰ γένη τῶν ὄνομάτων τούτων διάκρισιν AG²Ma 15 post ἀναλογίαν add. εἰ δὲ τὸ αὐτό φανοίτο παρὰ τοῖς αὐτοῖς ἀρσενικῶς (—κὸν a) τε καὶ θηλυκῶς (—κὸν a) ὄνομαζόμενον (λεγόμ. G²), οὐ διά τοῦτο συγκεχύθαι καὶ σὺν οὐδενὶ λόγῳ τεθεῖσθαι τὰ ὄνόματα φύσομεν, τὴν ἔαυτῶν σῆς ἀγνοίας σύγχυσιν ἐπὶ τοὺς παλαιοὺς καὶ σοφοὺς ἀνδρας μετάγοντες· οὖτω γάρ καὶ τὴν ἀπατητικήν την τριμολογίαν ἔξοστρακίσομεν· ἀλλὰ μᾶλλον ἐροῦμεν κατ² (κατὰ τὴν A) ἀλληγορίαν καὶ ἀλληγορίαν πράγματος διδιστήτητα τῶν γενῶν (γενομένων a) ἐκάπερον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παρειληφθεῖ (παραληφθῆναι G²), καθάπερ ἐπὶ τῆς σελήνης ἀρσενικῶς τε καὶ θηλυκῶς ὄνομαζομένης καὶ τῶν διαφόρων τοῦ αὐτοῦ πράγματος ὄνομάτων (λεγομένων G²) ἐλέγομεν AG²Ma 17 πρὸ) πρὸς a post λέγωμεν add. ἐφ' ὁ (ῶ Μα) μῆδε τῶν διά μυθολογίας παραδόντων ἡμῖν τὰς θεολογίας ἐτόλμησέ τις ἡ ἀρρενιπόν ἡ θηλυπρεπή διαμόρφωσιν φέρειν. καὶ τοῦτο εἰκότως· τῶ μὲν γάρ ἄρρενι τὸ θῆλυ (τοῦ θῆλυ Λ) σύστοιχον, τῶ (τὸ a) δὲ πάντων (πάντη Μα) ἀπλῶς αἰτίω σύστοιχον οὐδέν. ἀλλὰ καὶ δταν ἀρσενικῶς τὸν θεὸν ὄνομάζωμεν (—ομεν A), ὡς (πρὸς Μα) τὸ σεμιότερον τῶν γενῶν τοῦ θεομένου προτιμῶντες, οὕτως αὐτὸν προσαγορεύομεν. ἡ οὖν ἐπὶ τοῦτο (τούτω Α: ταῦτο Μα) φέρομεν τὸ οὐδετέρον κάλούμενον γένος ΑΜα 18 supra πατιόν add. λέγωμεν G² 19 τὸ (ante κοινῶς) om. G 21 αὐτὰ FG 22. 23 τοῦ add. Brand. 23 δευτέρῳ] πρώτω Λ: προτέρῳ Μ 24 κεῖται Μ

τεθέντα ὑπό τινος θέσει. ὁ τοίνυν ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης διαιτῶν τῷ τε 31^ο Κρατύλῳ καὶ τῷ Ἐρμογένει διαφερομένοις ἀπὸ διαιμέτρου περὶ τοῦ φύσει εἰναι τὰ ὄντα λέγεσθαι η̄ θέσει δείκνυσιν ὡς οὕτε οὗτος ἔστι θέσει. ὡς Τρηπο-⁵ γένης η̄ θέσην (εἶναι γάρ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ φύσει κατὰ τὸ δεύτερον τοῦ φύσει σημανόμενον, καὶ μαλιστα τούτοις, δι' ὧν τὰ καθόλου καὶ ἀπλῶς τὰ ἴδια τῶν πραγμάτων σημανόμενον. ὡς ἂν ὠρισμένην καὶ ἡμῖν κατατετάχην ἔχοντα τὴν φύσιν· πρὸς γάρ τὸ κατορθοῦν τὴν πρώτην τῶν δονομάτων θέσιν 10 ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα παντοδιαπόνω μεταβάλλεσθαι περιφερόντων τύγην δεῖ καλεῖν τῇ φήμῃ συνεργόν) οὕτε οὕτως φύσει, ὡς ὁ Ἡράκλειτος ἔλεγεν· εἶναι 15 τὸ γάρ αὐτὰ καὶ θέσει, τὰ μὲν πολλὰ τῶν τιμεμένων τοῖς καθ' ἔκαστα καὶ τῶν τοῦ θέσει σημανομένων.

Οὐδὲν οὖν πρὸς ταῦτα διάφορον οὐδὲ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις διαι-¹⁵ τάττεται λέγων οὐδὲν τῶν δονομάτων εἶναι φύσει· τοῦτο γάρ αὐτῶν ἀπὸ-²⁰ φάσκει τὸ φύσει, διπερ ἐπρέσβευον οἱ Ἡράκλειτοι, καθάπερ καὶ Πλάτων, οὐκ ἀν οὐδὲ αὐτὸς παραιτησάμενος οὕτως αὐτὰ καλέσαι φύσει, ὡς ὁ θεῖος ἀξιοὶ Πλάτων. δηλοῖ δὲ τοῦτο ἐν πολλαῖς τῶν πραγματειῶν ἔαυτοῦ, σύμφωνα δεικνύναι τοῖς πράγμασι τὰ δονόματα πειρώμενος, καθάπερ ἐν τῇ 25 Φυσικῇ ἀκροάσει τὸ τοῦ αὐτομάτου ὄνομα καὶ τὸ τοῦ κενοῦ, ἐν δὲ τοῖς Μετεώροις τὸ τῆς φεκάδος καὶ τὸ τοῦ θεοῦ, | καὶ οἵσα μέντοι τιμέντα 31^ο αὐτὸν δονόματα λέσμεν, ὡς τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τοῦ εἰδούς η̄ τὸ τοῦ ὄρου ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν η̄ τὸ τοῦ σχήματος ἐπὶ τῆς τοιάδε τῶν προτάσσεων συμπλοκῆς. καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Περὶ ἡ 25 ἔρημηνείας βιβλίῳ τὸ τοῦ ἀστέρων ὄντα λέγεσθαι η̄ ἀστέρων η̄ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ὑπ' αὐτοῦ τεθέντα σαφέστατα δηλοῖ τὴν περὶ τούτων τοῦ φύλοςόφου διάνοιαν.

Εἰ δέ τις οἴοιτο δεικνύναι μηδὲ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον διεῖλοντα φύσει τὰ δονόματα λέγεσθαι, ἀπό τε τῆς γενομένης μεταθέσεως τῶν ὄνο-¹⁰ 30 μάτων ἐπιχειρῶν καὶ ἀπὸ τοῦ τὸ αὐτὸν πρᾶγμα πλείστι πολλάκις δονόμασιν ὄντα μάζευσθαι, τὴν μὲν μετάλλειν ἐργάζειν καὶ μάλιστα ἐναργῆς δεικνύναι

1 τεθέντα] ταχθέντα A¹ κρατύλλῳ a (ubique) διαιτῶν] διὰ τοὺς AM: διὰ τῶν G¹ 2 ἐρμογένη A διαφερομένων G¹ ἀπὸ τοῦ M 3 δείκνυσιν] Cratyl. c. 4 p. 386 A sq. c. 38 p. 427 D sq. 4 καὶ τὸ φύσει om. M κατὰ] καὶ G¹ 4. 5 δεύτ. τῶν φ. σημανομένων A 5 τούτων G διδικτια G 6 σημανόμενα AM ὠρισμένη G¹ 7 γάρ] δὲ F κατὰ τὴν πρ. AFMa 9 τῇ φύσιν] η̄ φήμην F οὕτε] ὥστε M φύσις F ὥ] τὸ A: om. FMA 10 αὐτάς M 11 τὸ prius om. M: utrumque om. A λέγωμεν A 14 διαφέρων πρὸς τ. A: διάφορον πρὸς τ. M ὁ om. AFM 18 αὐτοῦ G¹ 19 τὰ πράγματα τοῖς δονόμασι G ἐν μὲν ΑΑ: ἐν τῇ φυσ. μὲν M 20 Φυσικῇ ἀκρ.] B 6 p. 197 b 29 Δ 7 p. 213 b 31 sq. 21 Μετεώρ.] A 9 p. 347 a 11 21. 22 τιθεται αὐτῶν Α: τιθέντα αὐτῶν M 22 ἐνδελ. Α (cf. De an. p. 412 a 10) τὸ (ante τοῦ ὄρου) suppl. G² (cf. Anal. πρ. p. 24 b 16) 23 σχῆμα] cf. Anal. pr. p. 26 b 33 25 τὸ (ante τοῦ ἀστ.) suppl. G² πρ. p. 24 b 16] η̄ τοῦ ἀστ. A: η̄ τὸ τοῦ ἀστ. Ma 29 γινομ. A διαθέσεως F

τὸ φύσει τῶν ὀνομάτων· δῆλον γάρ ἔτι ὡς ἐπὶ τινα οἰκείότερα τοῖς πράγμασιν 15
ληφθαί μεταβαίνοντες κεχρήμεθα τῇ μεταθέσει, τὸ δὲ πλήθος τῶν ὀνο-
μάτων οὐδαμῶς φήσομεν κωλύειν ἔκαστον αὐτῶν οἰκεῖον εἶναι τῇ φύσει
τοῦ ὄντος ἀναμάζομένου· καθάπερ γάρ εἰκόνας ἐνδέχεται πλείονας εἶναι τοῦ αὐτοῦ
ἢ ἀντίστοιτο. Οὐκοῦ μὲν οὔτες διαφέρου, γαλικῆς, εἰ τύχη. Η̄ ἐνιάνης η̄ λιβύ- 20
νης. Πάσας δὲ ἐγόνις τὰς τὴν πρὸς αὐτὸν ὑφιστητα· τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα
τρόπουν ὥλεν κωλύει τὴν αὐτὴν φύσιν δι' ἄλλουν καὶ ἄλλουν ὄντος θεσμοῖς
συλλαβόν, μιᾶς καὶ τῆς οὐτῆς οὐσίας κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην ἔννοιαν ἐκ
πασῶν σημανινούντης. Ὡσπερ τὸ ἄνθρωπος ὄντος καὶ τὸ μέροψ καὶ τὸ 25
10 βροτὸς σημαίνει ταῦτον, ἀλλὰ τὸ μὲν καθ' ὁ ἀναθρεῖ ὁ ὅπωπε, τὸ δὲ
καθ' ὁ μεριστὴν ἔχει φωνήν, τὸ δὲ κατὰ τὴν εἰς γένεσιν τῆς φυγῆς
πεπᾶντα καὶ | τὸν ἐντεῦθεν μολυσμόν. Η̄ καὶ ὡς πρὸς τὸ σύνθετον, ἀνθρώ- 30
πος μὲν κατὰ τὸ διαρθροῦν τὴν ὄπα τὴν ἀνω ἔχειν τοὺς ὄπας, μέροψ
δὲ ὡς μεμερισμένη χρώμενος τῇ ὅπῃ, βροτὸς δὲ ὡς μορτὸς καὶ μοιρητός,
15 διὸ καὶ τὸ

ἔδειμαμεν ἀστεα μορτοί

5

φησιν ὁ Κυρηναῖος. εἰ δὲ ταῦτα ὀρθῶς λέγεται, δῆλον ὡς οὐκ ἀποδεξάμεθα
τὸν Διαλεκτικὸν Διόδωρον πᾶσαν οὐδέμενον φωνὴν σημαντικὴν εἶναι καὶ
πρὸς πίστιν τούτου καλέσαντα τῶν ἑαυτοῦ τινα οἰκετῶν Ἀλλαμήν καὶ 10
20 ἄλλον ἄλλωρ συνδέσμῳ· ποίαν γάρ ἔχουσιν αἱ τοιαῦται φωναὶ σημασίαν
φύσεις τινος η̄ προσώπου. καθάπερ τὰ ὄντα καὶ ἀνόματα. Η̄ ἐνεργείας η̄ πάθους,
καθάπερ τὰ ῥήματα, χαλεπὸν καὶ πλάσαι.

'Ἐπει δὲ ἔτεροι τὸ θέσει τῶν ὀνομάτων ἔξορίζειν ἐπιχειροῦσιν,
ῶσπερ ὁ Πετραῖος Δουσάρειος, τὰς εὐχάς ἡμῖν καὶ τὰς ἀράς παρα- 15
25 φέροντες, ἐν αἷς τὰ ὄντα κατέστησαν ἡμῖν λεγόμενα η̄ ὀφελοῦσιν ἐναργῶς
τοὺς ὀνομαζομένους η̄ βλάπτουσι, καίτοι τῆς συνθήκης ἀνθρώπων μὲν
εἰκότως πρὸς ἀνθρώπους γενομένης. ἀνθρώπων δὲ πρὸς θεοὺς οὐδὲ
μέγιον ἐπινοίας ὑφίστασθαι δυναμένης, ῥήτεον καὶ πρὸς τούτους διτι λογι- 20
κούς ἡμᾶς καὶ αὐτοκινήτους ὑποστήσαντες οἱ θεοὶ πολλῶν πράξεων κυρίους
30 εἰκότως κατέστησαν, ὀρῶντες τε πάντα τὰ ἡμέτερα ἀτρέπτως καὶ τὰς
θέσεις τὰς ἡμετέρας παραδεγμάτων πρὸς ταύτας ἡμῖν ὡς αὐτοκινήτους τὸ 25
κατ' ὅδίαν σύζηρίουσι, μᾶλλον δὲ ἡμεῖς διὰ τῶν ἐπὶ τοῖς θέσεσι τοιωνδε
φαντασιῶν, ὀρέεσών τε καὶ ἐγκλίσεων, τοιόνδε ζωῆς τύπον ἐν ἑαυτοῖς

1 τὰ φύσει α	ὅτι om. AG	3 ἔκάστου A	4 γάρ] καὶ F	5 τύχη F
η̄ (ante ἐνιάνης) Brand.: καὶ AFGMa		6 καὶ suppl. G ²	8 οὐσίας] οὐσης AM	
11 φωνὴν] ζωῆν AFM	14 μορτός A	16 ἀστοσα A	μορτοῖς FG	17 ὁ
Κυρηναῖος] Callim. frg. 271	18 Διόδ.] cf. Zelleri II. Ph. II 1 ¹ 271 (Steph. d. interpr. 9,22 Hayd.)			
σημ. εἶναι φωνὴν G		19 post οἰκετῶν add. τῷ συλλογιστικῷ συν- δέσμῳ α	20 γάρ om. G	23 ἐπιχειροῦσι om. A
24 ὕσπερ δι πετραῖος πετραῖα M: πατραῖος α) δούς ἄρειος (Ἄρειος α) ΑΜα: om. FG; correxi ex Bernacii (tes. Abh. II 291)	24, 25 παραχέρα.] περὶ σέροντες Λ: ἐπιχειροῦτες (ι): περὶ ἄρεια πέρισσοτες M	26 τῆς om. (ι) πὲν om. G	27 πρὸς] ἐπὶ G ¹	ἀνθρώπων (pr. 1) G γιγνομ. Α 28 μέχρις Ma 30 τὰ ἡμέτ. πάντα G ἀτρέπτεστερα α
33 ἔκκλήσεων Α	ἐν om. FG			

κατασκευάζοντες κατὰ τοῦτον ἀπολαύσου | τῆς προσηκούστης ἡμῖν τῶν θεῶν 32^v
 προνοίας· ὥσπερ τὰ σώματα ὄρῳμεν, ἐπειδὸν μὲν ἐκπυρωθῶσι, καῦφε τε
 καὶ ἀνῷφορα κατὰ φύσιν γινόμενα, μεταβάλλοντα δὲ πάλιν ἐπὶ τὸ γεωδέ-
 στερόν τε καὶ ἐμβριθέστερον ἔμπαλιν κάτω φερόμενα κατὰ τὴν τότε αὐ-
 δὶ τοῖς ὑπάρχουσαν ῥοπήν· καὶ τοῦ βασιλέως ἡλίου πρὸς τῇ μετημβρίᾳ τῇ
 ὑπὲρ γῆν ἀπαν ἡμισφαίριον καταλάμποντος οἱ μὲν ἐγρηγορότες καὶ τὰ
 ἡμματα κατὰ φύσιν ἔχοντες ἀπολαύσουσι τῶν ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἀγαθῶν, οἱ το
 δὲ καθεύδοντες ἡ μύνοντες ἡ ἀλλως ἐγκαλούμανενοι τὰς ὅψεις οὐ τυγχάνουσι
 παρὰ τὴν ἑαυτῶν αἰτίαν, ἀλλ' οὐ φύσιν τινὶ τοῦ τὸ φῶς ἀφθόνως ἀπασι
 10 γοργογόντος θεοῦ.

'Αλλὰ ταῦτα μὲν ἐπὶ πλέον ἐμηκύναμεν, τὴν συμφωνίαν τῶν φιλο-
 σόφων ἐπιδεῖξαι βουλήμενοι καὶ τὸ θεώρημα ζητεῖσθαι παρὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ
 εἰώθεδος οὐ παντάπασιν ἀδιερεύνητον παραδραμεῖν δοκιμάσαντες. ἔξης δὲ
 τούτοις ἐπισκεψώμεθα τὸν συλλογισμόν, ὃν δὲ Ἀφροδιτεὺς ἐξηγητής ἔκτι-
 15 θεται, κατασκευάζειν δοκοῦντα μόνως εἶναι φύσει τὰ δνόματα καὶ τὰ 20
 ῥήματα· τὰ γάρ δνόματα, φησί, καὶ τὰ ῥήματα φωναί, αἱ δὲ φωναὶ φύσει,
 τὰ ἄρα δνόματα καὶ τὰ ῥήματα φύσει. πρὸς ταῦτα τοίνυν ῥητέον διτι τὰ
 δνόματα καὶ τὰ ῥήματα οὐχ ἀπλῶς ἀλλά λέγοντο εἶναι φωναί, ἀλλὰ κατὰ
 τὴν ὥλην. ὥσπερ οὖν εἴ τις ἔλεγεν 'ἡ θύρα ἔνδον, τὸ ἔνδον φύσεως 25
 20 ἔργον, ἡ ἄρα θύρα φύσεως ἔργον', γελοῖς ἀλλὰ γάρ ἡ θύρα
 ἔνδον κατὰ τὴν ὥλην, οὐκ ἀνάγκη δὲ τὸ ὥλη γραμμένον φυσικῇ καὶ αὐτὸ^{33r}
 φύσει εἶναι, διότι πάντα τὰ τεγχητὰ | τὴν ὑπόστασιν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐπι-
 νοίας ἔχοντα περὶ τὴν φυσικὴν ὥλην ὑφίσταται), τὸν αὐτὸν κανταῦθα τρό-
 πον ῥητέον διτι φύσεως μέν ἔστιν ἔργον ἡ φωνή (φύσει γάρ ἔσμεν φωνη-
 25 τικοί); τὰ δὲ δνόματα καὶ τὰ ῥήματα λέγοντο ἀλλά φωναὶ οὐχ ἀπλῶς, 5
 ἀλλὰ τοιωσδε μορφωθεῖσαι καὶ διαπλασθεῖσαι ὑπὸ τῆς λεκτικῆς καλου-
 μένης φαντασίας τοιωσδε καὶ τοιωσδε τὰ φωνητικὰ κινούστης ὅργανα, καθά-
 περ τὸ ἔνδον ὑπὸ τοῦ τέκτονος πρὸς τὴν τῆς θύρας γένεσιν. ὥσπερ οὖν
 τὸ ἔνδον πρὶν εἰδοποιηθῆναι οὐκ ἄν τις δνόμασι θύραν, οὕτως οὐδὲ τὰς 10
 30 μὴ τοιωσδε μορφωθεῖσας φωνὰς δνόματα ἡ ῥήματα, ὥστε κατὰ τὸ εἰδός
 αὐτὰ λέγεσθαι εἰνπι τοιωτα ἔξι ἐπινοίας ἡμετέρας γεγονίτα καὶ οὗτα διὰ
 τοῦτο θέσει. ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὸν συλλογισμόν.

'Ο δέ γε Ἀριστοτέλης διτι κατὰ συνιθήκην τὸ δνοματικόν
 ἀπὸ τοῦ συναναφαινέσθαι τῇ πρώτῃ γενέσει καὶ θέσει τοῦ δνόματος τὸ
 35 σύμβολον αὐτὸν εὐθὺς εἶναι τοῦ δνομαζομένου, καὶ οὐχ ὁμοίωμα φυσικόν,

1 παρασκευάζ. α 2 μὲν οι. G 3 γν. κατὰ φ. (πιπ. corr.) G γν. A
 τὸ] τὸν A 4 τε καὶ ἐμβριθέστερον οι. FG 4. 5 ἑαυτοῖς A 5 ῥοπήν] φοράν G¹
 τὴν μετεμβρίαν Ma 6 μὲν γάρ Fa τε καὶ A 18 ἀλλ οι. FG φωναί
 οι. F 20 ἡγ] εἴη Fa 23 περὶ] παρά G² 24 ἔστιν οι. a ἔργον]
 δῦρον FGa 27 τοιῶς (utrobius) F 29 post ἔνδον iter. ὑπὸ τοῦ τέκτ. — γέ-
 νεσιν A εἰδοποιηθῆ α δνόμασι F²GMa: δνομάστη A: δνομάσει F¹ 30 τοιωσδε
 ἡ τοιωσδε Ga 31 αὐτὰ οι. FG εἶναι τοιωτα λέγ. A καὶ ἔξι a 33 γε
 οι. M 34 συνυφαίν. G¹: συνεμφαίν. G² 35 εὐθὺς αὐτὰ (sic) M

ἀλλ' εἴπερ ἄρα, τὸ δόλον τοῦτο κατὰ τέχνην ὁμοίωμα· διὸ καὶ εἰ τις ἐπι- 20
 ζητούῃ τοῦ ὑπόθετος τὸ γένος, ἐπειδὴ τὴν φωνὴν Ὡλῆς πρὸς αὐτὸν λόγου
 ἔχειν ἀποφαινόμεθα, τὸ σύμβολον ἀποδώσομεν, ὡστ' εἶναι αὐτοῦ τὸν ὄν-
 τως ὄρισμὸν 'σύμβολον ἐκ φωνῆς σημαντικῆς κατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου,
 5 ἣς μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον ὑπάρκειώς τινος ἢ προσώπου 25
 δηλωτικόν', τοῦ μὲν γένους αὐτοῦ νῦν παραδοθέντος, τῶν δὲ πρότερον νῦν
 ἐν ὄρισμοῦ τάξει ρήθμέντων εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἀγόντων τοῦ δινόματος ἀπό
 τε | τῆς ὥλης αὐτοῦ καὶ τοῦ προτεγμόνος εἰδούς. ὡς εἰ τις θηρίων δη- 33v
 λῶσαι βουλόμενος αὐταρκεῖς ἥγεται πρὸς τὸ παραστῆσαι αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν
 10 τὴν εἰπεῖν ὅτι ἔστι ἔύλον τοιωτὸς ἐσγηματισμένον. καίτοι διηγατὸν ὃν ἀκρι-
 βιλοτήριμενον λέγειν ὅτι ἔστι σκένος πρὸς τίνος γοήτειμον ἐκ ἔύλου τοιωτὸς ὁ
 ἐσγηματισμένον. ἔσται δὲ τὸ αὐτὸν τοῦτο δηλονότι καὶ τοῦ ῥήματος καὶ
 τοῦ λόγου γένους κατὰ τὴν σημαντικὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν· πρὸς ἄλληλα
 γάρ λέγεται τό τε σημαῖνον καὶ τὸ σημαίνομενον, ὡστε σύμβολα εἰκότως 10
 15 τὰ κατὰ συνθήκην σημαίνοντα τῶν σημαινομένων. κατὰ δὲ τὴν λέξιν καὶ
 τὸ πλῆθος τῶν συμπληρουσῶν αὐτὴν συλλαβθῶν ὑπὸ τὸ ποσὸν ἔκαστον αὐτῶν
 ἀνοίσομεν. εἰ δὲ τὸ ὄνομα καὶ σύμβολον καὶ ὁμοίωμα τεχνητὸν ἀξιοῦμεν
 καλεῖν, οὐ θαυμαστόν. ἔσται γάρ τὸ μὲν ἀσκόπως τεθὲν μόνως σύμβολον, 15
 τὸ δὲ κατὰ λόγον ὡς μὲν δυνάμενον ἔξι ἄλλων καὶ ἄλλων συγκείσθαι
 20 συλλαβθῶν ἑοικὸς τοῖς συμβόλοις, ὡς δὲ τῇ φύσει τοῦ δημοσίομένου προση-
 κον ὁμοίωμα, καὶ οὐ σύμβολον. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὥσπερ πορίσματα λη-
 πτέον ἐκ τῶν εἰρημένων, συνάδοντα τοῖς ἐν Κρατύλῳ περὶ τοῦ δινόματος 20
 ὑπὸ τοῦ Σωκράτους παραδεδομένοις· καὶ γάρ ἔκεινος τὸ ὄνομα μύμημά
 φησιν εἶναι τῆς ἔκαστου οὐσίας διὰ φωνῆς ἐνάρθρου, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν ἐκ
 25 στοιχείων καὶ συλλαβθῶν κατεσκευασμένον. ὥσπερ τὰ ῥήματα τῶν ἐπακολου- 25
 θούντων (τοῦτο ἔστι τῶν ὑπαρχόντων) ταῖς οὐσίαις αἱμήματα εἶναι. λόγον
 δὲ τὸν ἔξι ἀμφοῖν, τοῦ τε δινόματος καὶ τοῦ ῥήματος, συγκείμενον, ὡς δὲν
 καὶ αὐτὸς διά τε τούτων καὶ τῶν ἐν Σοφιστῇ ρήθμέντων πρὸ | τοῦ Ἀρι- 34r
 στοτέλους μόνα τοῦ λόγου κυρίως μερηγά τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα εἶναι
 30 τιθέμενος.

Τὴν δὲ χρείαν τοῦ κατὰ συνθήκην ὁ φιλόσοφος ἐπιδεικνύει, ἐπεὶ
 σημαίνουσί τι, φησί, καὶ οἱ ἀγράμματοι φόφοι, τοῦτο ἔστιν αἱ
 ἀναρθροὶ φωναί (τῷ γάρ φόφῳ νῦν ὡς γένει τῆς φωνῆς ἀντὶ τοῦ εἰδούς 5
 ἐχρήσατο), οἷον θηρίων, ὧν οὐδέν ἐστιν ὄνομα, ὡσαγεὶ ἔλεγεν, ἐπεὶ
 35 δέχα τῆς προσθήκης ταύτης οὐδὲν μᾶλλον τὸ ὄνομα ἐδηλοῦμεν ἢ τὰς

1 ὥσπερ G ¹	3 τὸν ὄντως αὐτοῦ G	5 μέρος ἔστι a	6 νῦν (post πρότ.)
ομ. ΑΜ	8 προσεχῶς G	9 ἡγοῖτο ΑΜ	10 τῷ εἰπεῖν ΓΜ
ομ. G	ἐσχηματισμένον M	11 ἔστι ομ. F	ὅτι ἔστι ομ. F
12			ἐκ ἔύλου ομ. F
15 σημαίνοντα] σημαίνομενα G	16 πληρουσῶν M	22 ἐν Κρατύλῳ] c. 39	
ρ. 480A sq.	περὶ δὲ τοῦ δινόμ. A: περὶ δινόμ. F	23 παραδεδομένου G	μύμημα
24 ἔκαστων G	ἀνάρθρου F	25 κατασκευασμ. F	ώσπερ γάρ Α
28 ἐν τῷ σοφιστῇ Ma (cf. Sophist. c. 45 p. 261E sq.)	πρὸ] πρὸς F	31. 32 ἐπεὶ	
σημ.] ἐπισημ. A	32 σημ.] δηλοῦσί γε ὑ	34 ἐπεὶ] ὅτι FG	35 δηλοῦμεν G

φύει προφερομένας φωνὰς τὰς ἀγραμμάτους. οἷον τὰς τῶν ἀλλήγου 10
ἢ θηρία ἐκάλεσεν, ὥσπερ καὶ Πλάτων, ὡς σύστοιχον μᾶλλον ἔχοντα τὸ
ἄγριον διὰ τὸ ἀλογον καὶ ὡς οὐ πεφυκότα πολιτεύεσθαι, ἀλλ᾽ ἐπίκτητον
δειχόμενα τὸ ζυμερον, ἐν ὅσοις αὐτῶν καὶ δοκεῖ ποτε τοῦτο ὑπάρχειν
5 τιμασσευομένοις. τὸ δὲ ὅν οὐδέν εἰστιν ὄνομα ἢ ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς 15
εἴηται ‘ὢν οὐδένες εἰστιν ὄνομα’, ἢ κατ’ ἔλειψιν τοῦ φθέγγα
ὅν θηρίων οὐδὲν φθέγγα εἰστιν ὄνομα’. οὐ γάρ δῆπου λέγοι ἀν μὴ εἰναι
ὄνδυματα τῶν φωνῶν τῶν ἀλόγων ζῷων· λέγεται γάρ ἡ μέν τις ὑλακή ἡ
δὲ χρεμετισμὸς ἡ μυκηθύμος. ταῦτα εἰςγγησάμενος περὶ μὲν τῶν λοιπῶν οὐδὲν 20
10 προστίθησι, τοῦ τε φωνὴ καὶ τοῦ σημαντική, ὡς προφανῶν λίγα ὄντων.
προχειρίζεται δὲ τὸν περὶ τοῦ ἀορίστου ὄνδυματος λόγον καὶ φησι·

p. 16a30 Τὸ δὲ οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὄνομα. οὐ μὴν οὐδὲ κείται
γε ὄνομα ὃ τι δεῖ καλεῖν αὐτό· οὔτε γάρ λόγος οὔτε ἀπόφασις. 25
ἀλλ᾽ εἴστω ὄνομα ἀδρίστον, ὅτι ὄμοιώς ἐφ' οὐτουοῦν ὑπάρχει
15 καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος.

Τοῦτο δὲ νῦν ἐκίνησε τὸ θεώρημα, διότι ἐώρα μὲν | καὶ τὰς τοι· 34v
αύτας φωνὰς παραλαμβανομένας πολλάκις ἐν ταῖς ἀποφάνεσσιν, ὡς ὅταν
εἴπωμεν ‘οὐκ ἄνθρωπος περιπατεῖ’, οὐδὲνός γε ὁνόματος ἡξιωμένας ὑπὸ¹
τῶν παλαιοτέρων. διδάσκει τούτουν καὶ τίσι τῶν ὀνομασμάνων φωνῶν 5
20 ὑποπτευθεῖεν ἀν αὐταῖς εἶναι, μὴ οὖσαι κατὰ ἀλήθειαν αἱ αὐταί, καὶ
πῶς δίκαιον αὐτὰς ὀνόμαζεν. ἐπεὶ οὖν μαλιστα ἀν τις ὑποπτεύειν αὐ-
τὰς εἴναι ὁνόματα διά τὸ παραπλησίως τοῖς ὄντως ὁνόμασι τὴν τῶν
ὑποκειμένων χώραν καταλαμβάνειν ἐν ταῖς προτάσεσι καὶ διὰ τὸ ἐφαρμόζειν 10
αὐταῖς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ὁνόματος λόγον (τά τε γάρ ἄλλα προφανῶς
25 αὐταῖς ὑπάρχει καὶ οὐδὲ) ἐπὶ τούτων τὰ μέρη σημαντικά εἰστι καθ' ἔντα,
τό τε ‘οὐκ’ καὶ τὸ ‘ἄνθρωπος’, ὅταν ὡς ἔνδεις τοῦ ‘οὐκ ἄνθρωπος’ ὄντα μέρη
λαμβάνωνται), οὐ μὴν ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῦ αὐτὰς ἀπλῶς ὁνόματα καλεῖν, 15
διότι τὸ μὲν ὄνομα μᾶς εἰστι φύσεως σημαντικόν, τῆς τοῦ ὁνομαζομένου,
τῶν δὲ τοιούτων ἐκάστη φωνῶν ἐν μὲν ἀναιρεῖ, τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τοῦ
30 ὁνόματος τοῦ δύχα τῆς ἀρνήσεως λεγομένου, πάντα δὲ τὰ ἄλλα τὰ παρ' 20
ἐκεῖνο εἰσφέρει καὶ ὄντα καὶ μὴ ὄντα· τὸ γάρ οὐκ ἄνθρωπος ἐπ' ἄνθρω-
που μὲν οὐ λέγεται μόνου, λέγεται δὲ ἐπὶ ἵππου καὶ κυνός καὶ ἐπὶ
35 τραγελάφου καὶ ἵπποκενταύρου καὶ πάντων ἀπλῶς ὄντων τε καὶ μὴ ὄντων.

1 προφερ. a οἵον] ἢ G 2 Πλάτων] Cratyl p. 399C 4 ὅσοι F 6 Ἑλληψιν F
φθέγγατος FG Ma 7 ἀν λέγοι (pum. corr.) G 9 μηκυθμός a: μηκηθύμος Brand.
μὲν om. FG 12 οὐ μὴν—μὴ ὄντος (15) om. M 13 γε om. b ἀπόφασις
εἰστιν ab 16 θεώρημα] ὄνομα F ἐώρα μὲν] ἐωράκαμεν A: ὄρῶμεν F
17 φωνὰς om. F ἀποφάσεσιν G 18 οὐδὲν G γε] δὲ Brand.: au δέ γε?
19 τοῖς A 20 ἀν om. F Ga 22 ὁνόμ. εἰναι FG 22. 23 τὸ παραπλ.—ὑπο-
κειμένων suppl. G² 22 τοῖς iter. F 28 φύσεώς εἰστι A σημαντικῆς G²
29 τῶν δὲ—σημαινόμενον om. G 32 δὲ καὶ Ma ἐπὶ (alterum) om. a

διὰ ταῦτα τὸ ὅλον τοῦτο δόριστα ὀνόματα κελεύει αὐτὸς προσαγορεύεσθαι. 25
ὸνόματα μὲν. διάτι. ὅπερ ἐν τοῖς ἔτης ῥηθήσεται περὶ αὐτῶν. ἐν πας
σημαίνει καὶ ταῦτα. τὸ παρὰ τὸ ὠρισμένον ἀπαν ώς ἐν. οἷον τὸ οὐκ ἄν-
θρωπος τὸ παρὰ τὸν ἀνθρωπὸν | ἀπαν ώς ἐν κατ' αὐτὴ τοῦτο. καὶ δὲ 35
τὸ πάντα κοινόν τι ἔχει τὸ μὴ εἶναι ὅπερ ἄνθρωπος. ἀδόριστα δέ, διότι τὸ
ὑπὸ αὐτῶν σημαντιόμενον οὐχ ὑπαρξέν τινα πράγματος σημαίνει, ὅπερ τοῖς
ὸνόμασιν ἔθος, ἀλλ' ἀνυπαρξέαν οὐσίαν τε ὁμοίως καὶ μὴ οὐσίαν ἐφαρμόζου-
σαν. ἐπεὶ δὲ ὑπέλαβεν ἄν τις ἡ ἀποφάσεις εἶναι τὰς τοιαύτας φωνὰς
διὰ τὴν τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου προσθήκην. ἡ ὥλως λόγους, διάτι σύνθεσίν
10 τινα ἐμφαίνουσι, διὰ τοῦτο ἐπισημαίνεται ώς οὐδέτερον τούτων διυκτὴν
αὐτὰς ὀνομάζειν, οὔτε ἀπόφασιν οὔτε ἀπλῶς λόγον. ἀποφάσεις μὲν οὖν οὐκ
εἰσί, διάτι πᾶσα ἀπόφασις τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἀφαιρεθέντος γίνεται κατά-
φασις, ἐπεὶ καὶ τούτῳ πλεονάζει τῆς καταφάσεως· αἱ δὲ τοιαῦται φωναὶ
τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἀφαιρεθέντος ὀνόματα ποιοῦσιν, ἀλλ' οὐ καταφάσεις. 15
15 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀπλῶς λόγοι· οὔτε τῷρε εὐχαῖ οὔτε προστάξεις οὔτε κατά-
φασις οὔτε ἐρωτήσεις οὔτε ἀποφάνσεις δλως, ἐπεὶ πᾶσα ἀπόφασις ἡ ἀλη-
θείας ἡ φεύδους ἐστὶ σημαντική, τούτων δὲ οὐδέτερον ὑπὸ τῶν τοιούτων
σημαίνεται φωνὴν. ἐπεὶ οὖν οὔτε τούτων οὐδέτερον καλεῖν αὐτὰς δυνατόν, 20
λόγον ἡ ἀπόφασιν, οὔτε ἀλλο τι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ κείμενον ὄνομα
20 ταῖς τοιαύταις φωναῖς, ὥσπερ ταῖς μὲν τοιαῖσδε τὸ τοῦ ὀνομάτος ταῖς δὲ
τοιαῖσδε τὸ τοῦ ῥήματος καὶ ταῖσδε τὸ τῆς καταφάσεως καὶ ἄλλαις
ἄλλοι, καλέσωμεν ήμεταις αὐτάς, φησίν, ἀδόριστα ὀνόματα, διὰ τοῦ ἀλλ' ἔστω 25
ὄνομα ἀδόριστον δηλῶν διτι αὐτός ἐστιν ὁ τὸ ὄνομα τοῦτο θέμενος ταῖς
τοιαύταις φωναῖς.

25 p. 16a33 Τὸ δὲ Φίλωνος ἡ Φίλωνι καὶ δσα τοιαῦτα οὐκ ὀνό-
ματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνόματος. λόγος δέ ἐστιν αὐτοῦ τὰ μὲν 35
ἀλλα κατὰ τὰ αὐτά, διτι δὲ μετὰ τοῦ ἐστιν ἡ ἡ ἐσται οὐκ
ἀληθείας ἡ φεύδεται, τὸ δὲ ὄνομα δεί. οἷον Φίλωνος ἐστιν
ἡ οὐκ ἐστιν· οὐδὲν γάρ πω οὔτε ἀληθεύει οὔτε φεύδεται. 3

30 Περὶ τῆς κατ' εὐθεῖαν γνομένης τῶν ὀνομάτων προφορᾶς εἰώθε
παρὰ τοῖς παλαιοῖς ζητεῖσθαι πότερον πτῶσιν αὐτὴν προσήκει καλεῖν
ἡ οὐδαμῶς. ἀλλὰ ταύτην μὲν ὄνομα ώς κατ' αὐτὴν ἐκάστου τῶν

1 αὐτὰ AM 2 ὥσπερ (F) 3 post ταῦτα add. οἷον α τὸ
παρὰ F: παρὰ A: τὸ περὶ (ια: περὶ M 4 ἀπόφασιν τοῦτο τὸ
G'a 5 ante πάντα supra ser. καὶ M 6 ἐν τοῖς F 8 εἶναι om. G
9 ὥλως] ὥλως AM 11 ἀπλῶς τινα M 12 γίνεται—ἀφαιρ. (14) iter. M
13 τοῦτο F 14 ὄνομα G 16 οὔτε ἐρωτήσεις post εὐχαῖ transp. G 18 αὐ-
τὰ F 19 ἀπόφασιν scripsi: ἀπόφανσιν libri 22 φησιν αὐτὰς A διὰ
δὲ F 23 δηλονότι Fa 25 post φιλωνος add. ἡ φιλωνος G
26 ἀλλὰ — φεύδεται (29) om. M λόγος — φεύδεται (29) om. (i) 27 διτι — φεύδεται (29)
om. a 28 αἰεί A φιλων F 29 οὐδὲν] οὐδὲ F 30 γενομ. A

πραγμάτων ὄνομαζομένου, τὰς δὲ ἄλλας πτώσεις ὄνόματος ἀπὸ τοῦ μετα- 10 σχηματισμοῦ τῆς εὐθείας γινομένας. τῆς μὲν οὖν δευτέρας προϊσταται δόξης ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἔπονται γε αὐτῷ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, τῆς δὲ προτέρας οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ ὡς τούτοις ἀκλούθοις οἱ τὴν 15 5 γραμματικὴν μετιόντες τέχνην. λεγόντων δὲ πρὸς αὐτοὺς τῶν Περιπατητι- κῶν ὡς τὰς μὲν ἄλλας εἰκότως λέγομεν πτώσεις διὰ τὸ πεπτωκέναι ἀπὸ τῆς εὐθείας, τὴν δὲ εὐθεῖαν κατὰ τίνα λόγον πτῶσιν ὄνομάζειν δίκαιον ὡς ἀπὸ τίνος πεσοῦσαν; (δῆλον γάρ οὐτι πᾶσαν πτῶσιν ἀπό τινος ἀνωτέρω 20 τεταγμένου γίνεσθαι προσήκει), ἀποκρίνονται οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὡς ἀπὸ 10 τοῦ νοήματος τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ αὕτη πέπτωκεν· ὁ γάρ ἐν ἑαυτοῖς ἐχο- μεν τὸ Σωκράτους νόημα δηλῶσαι βιολόμενοι, τὸ Σωκράτης ὄνομα προ- φερόμεθα· καθάπερ οὖν τὸ ἄνωθεν ἀφεθὲν γραφεῖν καὶ δρθόν παγέν 25 πεπτωκέναι τε λέγεται καὶ τὴν πτῶσιν ὀρθὴν ἐσχηκέναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν εὐθεῖαν πεπτωκέναι μὲν ἀξιοῦμεν ἀπὸ τῆς ἐννοίας, δρθήν δὲ 15 εἶναι | διὰ τὸ ἀρχέτυπον τῆς κατὰ τὴν ἐκφύγησιν προσφορᾶς. ἀλλ᾽ εἰ διὰ 30 τούτο. φασίν οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου. τὴν εὐθεῖαν πτῶσιν ἀξιοῦτε λέγειν, συμβήσεται καὶ τὰ ὄντα πτώσεις ἔχειν καὶ τὰ ἐπιρρήματα τὰ μηδὲ κλίσεων ἀνέγεσθαι πεφυκότα· ταῦτα δὲ ἐναργῶς ἀποτα καὶ ταῖς ὅμων ὃς αὐτῶν παραδόσεσι μαχόμενα. διὰ ταῦτα μὲν οὖν τὴν Περιπατητικὴν περὶ 20 τούτων διάταξιν προτιμητέον.

Ἐν δὲ τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης διακρίνει τοῦ ὄνόματος τὰς πτώσεις, καὶ ταῦτα ὄμοιώς αὐτῷ τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ὄνόματος ὄρισμὸν ἐπιδεχο- 20 μένας, τῷ τὸ μὲν ὄνομα μετὰ τοῦ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἀληθεύειν ἢ φεύ- δεσθαι, τὰς δὲ πτώσεις μηκέτι· ὁ μὲν γάρ εἰπὼν ‘Φίλων ἔστιν’ ἢ ‘Φίλων ἦν’ 25 ἢ ‘Φίλων ἔσται’ ἢ ἀληθὲς εἴπεν ἢ φεύδοις, ὁ δὲ ‘Φίλωνος ἔστιν’ εἰπὼν ἢ ‘ἦν’ ἢ ‘ἔσται’ ἢ ‘Φίλωνι ἔστιν’ ἢ ‘ἦν’ ἢ ‘ἔσται’ οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε φεύδος 30 εἴπε, διότι δέονται προσθήκης τινὸς πρὸς τὸ ἀπαρτίσαι διάνοιαν οἱ τοιοῦτοι λόγοι. ἀν οὖν μὴ προστεθῆ τὸ οὗτος οὔτος ἢ ἀγρός, οἷον ‘Φίλωνός ἔστιν

1 δόντα M	2 γενομένας A: γενομένου M	4 δευτέρας G ¹	καὶ οἱ (alt. I.) G
6 ἄλλας τέσσαρας a	εἰκότως μὲν A	8 ἀνωτέρου M	10 αὐτὴ FG
11 τὸ (prior) scripsi: τοῦ libri	13 πάλιν πεπτ. (τε ομ.) A	15 διὰ ομ. F	16 λέ- γειν] καλεῖν ΑMa
17 μηδὲ] μὴ AM	18 αλήσεως A: αλίσεως M	19 post	
μαχόμενα add. τὰ αὐτὰ δὲ λέγειν ἀρμόστει καὶ πρὸς τοὺς γενικὸν τι ὄνομα ὑποτιθέμενους καὶ ἀπὸ ἐκείνου πεπτωκέναι τὸ (τὰ G ²) καθέκαστον (-στα ΛG ²) ὄνομα (ὄνόματα G ²) λέγοντας· οὕτε γάρ (γάρ ομ. M) διαταχόστι (διαφέρουσι M) τί ποτε ἔστιν ὃ καλοῦσι (ὅ καλοῦσι ομ. G ²) γενικὸν ὄνομα οὕτε εἰ (εἰς a) τὴν ἐννοιαν αὐτὴν τῶν ὄνομάτων καὶ κοινῶς κατὰ πάντων (παντὸς Ma) κατηγορούμενην (-ούμενοι Ma) λέγοισεν θάλιν τι (ὅτι AM) τοῦ ὄνόματος ἔροῦσιν. ὁ αὐτὸς γάρ ἔσται λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ λόγου μερῶν. ὥστε καὶ τὰ καλούμενα θέματα τῶν ἡγ- μάτων κατ’ εὐθεῖαν ἔροῦμεν προάγεσθαι πτῶσιν, καὶ τῶν ἄλλων τῶν λεγομένων παρ’ αὐτοῖς (περὶ τῶν a) τοῦ λόγου μερῶν ἔκκαστον ὡσάντως AG ² Ma			
22 απ ταύτας?			ταύτων a
25 φύλων (ante ἔσται)] φίλωνi G ²	ἡ ἀληθές— φύλωνi ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ομ. M		
ἢ (ante ἀληθές) ομ. A	26 φίλωνi φίλων F	ἢ ἦν ἢ ἔσται (alterum)	
ομ. FGa	27 ἀπαρτίσασθαι G	28 τὸ ομ. F: τὸ οὗτος ομ. (i)	ἢ οὗτος Ga

υἱὸς ἡ ἀγρὸς οὗτος ἡ Φιλωνί ἐστι φύλος | οὗτος', οὐδὲν οὔτε ἀλληλές οὔτε 36^v ψεῦδος ἀποτελεῖται· ἄλλο μὲν γάρ τι τοῦ λόγου εἶδος, οἷον τὸ κλητικόν, ἐνδέχεται δηλοῦσθαι καὶ διὰ μᾶς μόνης τοῦ δινόματος πτώσεως τῆς δι'⁵ αὐτὸ τοῦτο κλητικῆς ὁνομαζούμενης οὐδενὸς ῥήματος πρὸς τὸ σημῆναι δεη-⁵ 5 θείσης, οἷον

ὦ μάκαρ Ἀτρειδη, μητρῷες, ὀλβιόδαιμον.

διὸ καὶ τὴν φωνὴν ἐν τούτῳ διαναπαύσουν καὶ τὸν καλούμενον, εἰ μῆ τι κωλύει, κινοῦμεν πρὸς τὴν ἀπόκρισιν, ὡς τῆς κατὰ τοῦτο διανοίας ἀπηρ-¹⁰ τισμένης. ἀπόφανσιν μέντοι ποιῆσαι ἡ ταύτην ἡ ἄλλην τινὰ πτῶσιν οὐδὲ 10 τὸ ἔστι προσλαμβάνουσαν δυνατόν.

Πάνυ δὲ καλῶς ὁ φιλόσοφος ἐπεσημάνατο Πορφύριος διτὶ τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰληπταὶ ῥήματος, ἀλλ' αὐτὸ μόνον τὸ ἀπὸ τοῦ ὅντος 15 παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρξίαν σημαίνον λαμβάνεται ὡς μετὰ μὲν τοῦ δινό-²⁰ ματος αὐτοτελῆ ποιοῦν λόγον μετὰ δὲ τῶν πτώσεων ἐλλιπῆ· τινὰ γάρ 20 ἔστι ῥήματα συνταττόμενα ταῖς πτώσεσι καὶ ποιοῦντα λόγους ἀλληλεῖς ἡ 25 ψεῦδες, τοῖς δὲ δινόμασι συτάτεσθαι οὐδὲν δυνάμενα, ὡς τὸ μεταμέλει, οἷον 'Σωκράτει μεταμέλει', καίτοι τὸ 'Σωκράτης μεταμέλει' ἀσύντακτον <ον>. ἐν οἷς καὶ προσιστορεῖ τὴν τῶν Στωϊκῶν διάταξιν περὶ τῶν κατηγορουμένων δρων ἐν ταῖς προτάσεσιν οὖσαν τοιαύτην· "τὸ κατηγορούμενον ἔτοι δινό-³⁰ 25 ματος κατηγορεῖται ἡ πτώσεως, καὶ τούτων ἐκάτερον ἔτοι τέλειον ἔστιν ὡς κατηγορούμενον καὶ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐταρκες πρὸς γένεσιν ἀπο-³⁵ φάνσεως, ἡ ἐλλιπὲς καὶ | προσθήκης τινὸς δεόμενον πρὸς τὸ τέλειον ποιῆ-⁴⁰ σαι κατηγορούμενον. ἀν μὲν οὖν δινόματός τι κατηγορηθὲν ἀπόφανσιν ποιῆι,⁵ κατηγόρημα καὶ σύμβαμα παρ' αὐτοῖς δινομάζεται (σημαίνει γάρ ἀμφω 25 ταύτων), ὡς τὸ περιπατεῖ, οἷον 'Σωκράτης περιπατεῖ'. ἀν δὲ πτώσεως, πα-⁵ ρασύμβαμα, ὡσανεὶ παρακείμενον τῷ συμβάματι καὶ ὃν οἷον παρακατηγό-³⁰ ρημα, ὡς ἔχει τὸ μεταμέλει, οἷον 'Σωκράτει μεταμέλει'. τὸ μὲν γάρ μετα-³⁵ μελεῖται σύμβαμα εἴναι, τὸ δὲ μεταμέλει παρασύμβαμα οὐδὲν δυνάμενον δινόματι συνταχθὲν ἀπόφανσιν ἐργάσασθαι, οἷον 'Σωκράτει μεταμέλει' (οὐδε-⁴⁰ μία γάρ τοῦτο ἀπόφανσις), ἀλλ' οὔτε κλίσιν ἐπιδέξασθαι δυνάμενον, ὡς τὸ περιπατῶ περιπατεῖς περιπατεῖ, οὔτε συμμετασγηματισθῆναι τοῖς ἀριθμοῖς· ὥσπερ γάρ λέγομεν 'τούτῳ μεταμέλει', οὗτῳς καὶ 'τούτοις μεταμέλει'. 15 καὶ πάλιν ἀν μὲν τὸ τοῦ δινόματος κατηγορούμενον δέηται προσθήκης πτώσεως δινόματός τινος πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν, ἔλαττον ἡ κατηγόρημα

1 ἡ ἀγρὸς οἱ. FGa φίλων] φίλωνος Ma post φίλος οὗτος add. ἡ Φιλωνί ἔστιν ἀγρὸς οὗτος a 3 μᾶς μόνης] μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς A: τῆς αὐτῆς M 4 δινόματι.] κεκλημένης G σημᾶναι M 6 ω μάκαρ κτλ.] Hom. Γ 182 δλβιόδη-⁵ μον A² 8 κωλύσι FMa post κωλύσει add. πρὸς έαυτοὺς ἐπιστρέφομεν καὶ πρὸς τὸ πυθέσθαι (πιθέσθαι G²) τῆς κλήσεως τὴν χρείαν AG²Ma 9 ἀπόφανσιν A 13. 14 τοῦ δινομ. μὲν AM 14 ἐλλειπῆ A τινὰ πολλὰ a 16 οὐ] μὴ AM 17 καίτοι] καὶ G ὕ addidi 19 ἔτοι] εἴτε A 20 καὶ ἐκάτερον A 21 πρὸς γένεσιν οἱ. M 22 ἐλλειπὲς A 23 ποιῆ suppl. G² 26 οἷον οἱ. AM 28 εἴναι οἱ. AM Brand. 29 δινόματι Brand. ex ed. Ven. ἀπόφανσιν G¹ σωκρά-⁵ της G 30 τούτου AM κλίσεις AM 32 οὕτως οἱ. G

λέγεται, ως ἔχει τὸ φιλεῖ καὶ τὸ εὐνοεῖ, οἷον ‘Πλάτων φιλεῖ’ (τούτῳ γάρ 20 προστεθὲν τὸ τινά, οἷον Δίωνα, ποιεῖ ὡρισμένην ἀπόφανσιν τὴν ‘Πλάτων Δίωνα φιλεῖ’), ἀν δὲ τὸ τέλες περίτεως κατηγορούμενον ἵνα τὸ διεύμενον ἐπέρι
συνταχθῆῃ πληρήᾳ περίτεως πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν, ἔλαττον ἢ παρα-
5 σύμβασι λέγεται, ως ἔχει τὸ μέλει. οἷον ‘Σωκράτει Ἀλκιβιάδου μέλει’. 25
ταῦτα δὲ πάντα καλοῦσι ἥγματα”.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τῶν Στωϊκῶν περὶ τούτων παράδοσις. ἡμεῖς δὲ
συγκεφαλαιούμενοι τὰ περὶ τοῦ δινόματος ῥήμαντα τῷ | Ἀριστοτέλει λέ- 37
γομεν ώς ἔσται τὸ κατὰ τὴν νῦν παράδοσιν κυρίως ὄνομα φωνὴ σημαν-
10 τικὴ πατὰ συνθήκην ἀνευ χρόνου, ἡς μηδὲν μέρος ἔστι σημαντικὸν κεχω-
ρισμένον, ὡρισμένον τι σημαίνοντα καὶ μετὰ τοῦ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἀλη- 5
θεύουσα ἢ ψευδομένη. ἀλλὰ διὰ τίνα αἰτίαν οὐκ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἀριστοτέλης
τοῦτον ἀποδέσθωκε τοῦ δινόματος τὸν ὄρισμόν, ὡστε μηδὲν ἐνοχλεῖν τὸν
λόγον μήτε τὰ ἀριστατὰ δινόματα μήτε τὰς πτώσεις; φαμὲν δὴ διτὶ πολλά
15 ἔστι παρ’ αὐτῷ τοῦ δινόματος τὰ σημαινόμενα· καὶ γάρ πᾶσαν φωνὴν κατὰ 10
συνθήκην σημαντικὴν ὅτουσον τῶν ὄντων τῆς τοῦ δινόματος ἀξιοῦ προσηγο-
ρίας, ὡσπερ καὶ ὁ ἐν τῷ Σοφιστῇ σοφὸς τὸ ἀπλῶς ὄνομα διαιρῶν εἰς τὸ
ἴδιας λεγόμενον ὄνομα καὶ ῥῆμα, καθ’ ὃ σημαινόμενον λέγοιντο ἀν καὶ τὰ
ῥήματα πάντα δινόματα (ὅποιοι δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς ἔξῆς λέγων “αὐτὰ μὲν 15
οὖν καθ’ ἔαυτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα δινόματά ἔστι καὶ σημαίνει τι”, ώς
ἄν διὰ τὴν σημαντικὴν δύναμιν ἀξιώσας αὐτὰ καλεῖν δινόματα, ἐπεὶ καὶ
ἔστι τῶν ἐνεργειῶν ἡ τῶν παθῶν τῶν ὑπ’ αὐτῶν σημαινομένων ὡσπερ 20
δινόματα), καὶ πᾶσαν φωνὴν ὑποκείμενον ἐν προτάσει ποιοῦσαν ὄνομα παρ’
αὐτῷ λεγομένην εὑρήσεις, ώς ἐν τῷ τρίτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ δηλώσει
25 λέγων “μετατιθέμενα δὲ τὰ δινόματα καὶ τὰ ῥήματα ταῦτὸν σημαίνει”,
ὡστε κατὰ τοῦτο τὸ σημαινόμενον τὸ μὲν καλὸς καὶ τὸ δίκαιος καὶ δῖστι 30
τοιαῦτα ἐν μεθέξει θεωρούμενα ἑτέρων τινῶν ὑποκειμένων τῶν μετεχόν-
των καὶ ὅν πέφυκε κατηγορεῖσθαι ῥήματα λέγεσθαι καὶ οὐκ δινόματα,
τὸ δὲ βαδίζειν καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἐμπαλιν δινόματα καὶ οὐ δινόματα, διότι 35
30 ὑποκειμένους ποιοῦσιν ὅρους ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς λεγούσαις ‘τὸ βαδίζειν
κινεῖσθαι ἔστι’, ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὡφέλιμόν ἔστι’. διὸ καὶ συντάττεται αὐτοῖς
τὸ ‘τό’ ἀρθρον, ἀτε δινόματων νῦν χώραν ἐκπληροῦσι. λέγεται δὲ καὶ 5
ἄλλως ὄνομα κατὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδεδημένον τοῦ δινόματος διρισμὸν “πᾶσα

2 οἶνον ὡς G	ἀγνοεῖ G ¹	τοῦτο F	2 ποιεῖς Λ	4 συναχθῆναι G
5 ἀλκιβιάδους ΛΜα	μέλλει A	6 πάντος (sic) A	8 τῶν ἀρ. ῥήμαντα G	
9 ἔσται] ἔστι FM	τὸ οι. Λ	ante κυρίως add. τοῦ ἀριστοτέλους del. G		
10 ἔστι om. AΜa	13 ὀψεῖν Λ	15 τοῦ δινόματος οι. G	τὰ om. FΜa	
16. 17 κατηγορίας A	17 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 261 D sq.		17. 18 διαιρῶν—ὄνομα	
om. M	18 καὶ τὸ ῥῆμα M	19 ἐν τοῖς ἔξησι] p. 16b19	22 ἔστιν ὅτε α τῶν	
(post παθῶν) om. F	23 τὰ δινόματα (pr. I.) M	ὄνομα γάρ G	24 αὐτοῖς G:	
αὐτῶν α λεγομένοις G ¹	ἐν τῷ τρίτῳ .. κεφ.] p. 20b1		αὐτὸς τοῦ βιβλ. M	
25 τὸ αὐτὸς AGM	σημαινουσιν G	28 λέγονται ῥῆματα G	31 ὡφέλη- μον F	
ante διὸ iter. τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἔστι A		32 τὸ (alterum) om. FGa		
νῦν] τάτε A	ἐκπληροῦνται M			

φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ γρόνου. ης μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον”, καὶ δὲ καὶ τὸ καλός καὶ τὸ δίκαιος καὶ τὸ οὐκ ἀνθρώπως 10 καὶ τὸ Φύλωνος καὶ Φύλωνι ὄνόματα ἐν εἰναι. καὶ πρὸς τούτοις ὄνομα λέγεται πᾶσα φωνὴ τὸν ἀποδοθέντα τοῦ ὄντος δρισμὸν δεχομένη καὶ ἡ ὁρισμένον τι σημαίνουσα, καὶ δὲ σημαίνομενον τὰς μὲν πτώσεις οὐδὲν κωλύει λέγειν ὄνόματα, τὰ δὲ ἀόριστα λεγόμενα οὐκέτι ὄντος ὄντος ὄνόματα 15 κωλύει λέγειν ὄνόματα, τὰ δὲ ἀόριστα λεγόμενα οὐκέτι ὄντος ὄντος ὄνόματα τὸ καλεῖν. τούτου δὲ ἡμῖν ἔννοιαν διδωτον. ἡπέται λέγῃ πᾶσαν κατόφθοσιν καὶ ἀπόφασιν ἡ ἐξ ὄντος εἶναι καὶ ὥματος ἡ ἐξ ἀορίστου ὄντος ὄνόματος καὶ ὥματος, πρὸς τὸ ἀορίστον ὄνομα μόνον διακρίνει τὸ ὄνομα, οὐκέτι 20 μέντοι πρὸς τὰς πτώσεις ἔτι δὲ παρὰ τοὺς ἀπηριθμημένους τοῦ ὄντος ὄντος ἀπαντας τρόπους ὄνομα λέγεται τὸ ἐκ τῶν προστεθέντων τῷ ἀποδοθέντι τοῦ ὄντος δριψιμῶν ἀποτελεσθέν, ἀποκεκριμένων τῶν τε πτώσεων καὶ τῶν ἀορίστων ὄντος. πενταγῆς τοίνου τοῦ ὄντος ἀορίστος λεγόμενου, 25 ἀπαντας ὑβρίως ἔχειν ὄγκειον τὰ διὰ τούτων ὑπὲ τοῦ Ἀριστοτελοῦς λεγό- 30 μενον καὶ γάρ ὁ ἀποδεδομένος τοῦ ὄντος δριψιμὸς ὄγκος ἐστι κατὰ τὸ τρίτον τῶν ἀπηριθμημένων αὐτοῦ σημανομένων, καὶ οἱ | προστεθέντες 35 ὅτερον διορισμὸι τὸν δριψιμὸν οὐδὲ διαβάλλουσιν, ἀλλα τινὰ παραδιδόντες ἡμῖν τοῦ ὄντος σημαίνομενα, ὁ μὲν περὶ τῶν ἀορίστων ὄντος τὸ τέταρτον, ὁ δὲ περὶ τῶν πτώσεων τὸ πέμπτον.

20 Τῆς μέντοι ὥμεσως τὸ λόγιος δέ ἐστιν αὐτοῦ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτὰ λέγεται μὲν περὶ τοῦ προφερομένου κατὰ τινα πτῶσιν ὄνόματος δὲτι ἔξει τὸν δριψιμόν, δν ἐκάλεσε λόγον, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα μηδὲν διαφέροντα τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀποδοθέντος δριψιμοῦ τοῦ ὄντος ὄνόματος (καὶ γάρ τοῦτο 10 φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ γρόνου, ης μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον) πλεονάσαντα δὲ τούτου τῇ διακρινούσῃ τὰς πτώσεις ἀπὸ τοῦ κυρίως ὄντος διαφορῆς, τῷ τὰς μὲν πτώσεις μετὰ μόνου τοῦ ἔστιν ἡ ἡγ. ἡ ἔσται λεγμένας μήπω ποιεῖν τελείαν ἀπόφασιν. διὸ μήτε ψεύδεσθαι 15 μήτε ἀληθεύειν, τῷ δὲ ὄνόματι καὶ μόνον ἐν τι τῶν ὥματων ἀρκεῖν πρὸς τὴν γένετιν τῆς τελείας ἀποφάνσεως. εἴηηπται δὲ ἀπὸ Ἀττικῆς συνηθείας 20 τῶν εἰς τὸν δῆμον πλεονάσα μάρα ψηφίσματα εἰσφερόντων· ὁ γάρ τοι γραμματεὺς τὸ μὲν πρῶτον τῶν γεγραμένων ψηφισμάτων ἀναγινώσκων τῷ δῆμῳ τό τε ὄνομα ἔλεγε τοῦ γεγραφότος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν δῆμον, οἷον Ἀγρυποθένης Δημοσθένους Παιανίεις ψήφισμα εἰσφέρει τοιόνδε, τὸ μέντοι δεύτερον ἡ καὶ τρίτον, εἰ οὕτως ἔτυχεν, ἐμφανίζων ἐνεδείνυτο 25

2 καλῶς F	6 οὐκέτι] οὐκ ἔστι Ma	7 τούτων A Ma	όπόταν λέγῃ] p. 19b 10
9 ὄνομα ριστ ἀρ. om. (i	μόνον om. M	10 παρὰ] πρὸς FG Ma	τοῦ
δινόματος om. F	14 τὰ διὰ τούτων]	διὰ τοῦτο τὰ AM	16 scribas τριττὸν
ἀπηριθμημένον F	σημαίνομενον F Ma	17 ἄλλα scripsi: ἄλλα libri	
18. 19 κατὰ τὸ τέταρτον AM	19 κατὰ τὸ πέμπτον AM	22 δι—όνόματος (23)	
suppl. G ²	25 πλεονάσαντος Ma	διακρινούσει F	26 μόνου]
μὲν FG	27 ἀπόφασιν E	28 τούτων τῶν M	29 δὲ καὶ α ἀπὸ]
παρὰ AM	τῆς ἀττικῆς α	30 τῶν] τὸν F	τὸν om. Ma
πατέρα add. καὶ τὸ πρᾶγμα Ma	33 παιανίεις om. FG	32 post	τοιόνδε εἰσφ. A
34 τὸ τρίτον A			

μόνον ὡς καὶ ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀναγνώσεται ψήφισμα τῷ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ λέγειν πρὸς τὸν δῆμον ‘τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά, ψηφίζεται δὲ καὶ τάδε’. οὐδὲ καὶ ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκράτης τῇ 39° αὐτῇ ταύτῃ λέξει χρησάμενος τοῖς ἐν τῷ δῆμῳ συγγραφομένοις αὐτὴν 5 ἀνεθηκεν.

p. 16b6 ‘Ρῆμα δέ ἔστι τὸ προσσημαῖνον χρόνον, οὗ μέρος οὐδὲν 5 σημαίνει χωρίς, καὶ ἔστιν δὲ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημεῖον. λέγω δὲ δὲ δὲ δὲ προσσημαίνει χρόνον, οἷον ὑγεία μὲν ὄνομα, τὸ δὲ ὑγιαίνει δῆμα προσσημαίνει γάρ τὸ νῦν ὑπάρ- 10 γειν. καὶ δὲ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημεῖον ἔστιν, οἷον 10 τῶν καθ' ὑποκειμένου ἦν ὑποκειμένῳ. τὸ δὲ οὐδὲν ὑγιαίνει καὶ τὸ οὐ κάμνει οὐ δῆμα λέγω προστήμαίνει μὲν γάρ χρόνον καὶ δὲ κατὰ τινος ὑπάρχει, τῇ δὲ διαχορᾶ ὄνομα οὐ κείται· ἀλλ' ἔστω ἀριστον δῆμα, δὲ διαφοίως ἐσ’ ὑποκειμένῳ ὑπάρχει. 15 καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. ὅμοίως δὲ καὶ τὸ ὑγίανεν ἦν τὸ ὑγιαίνει οὐ δῆμα, ἀλλὰ πτῶσις δῆματος. διαφέρει δὲ τὸ δῆματος. δὲ τὸ μὲν τὸν παρόντα προσσημαίνει χρόνον, τὰ δὲ τὸν πέριξ.

‘Η μὲν τελεία τοῦ διαβούλου ἀπόδοσις εἴη ἀν παραπλη- 20 σίως τῷ ἀπόδοιμέντι τοῦ δινόματος διφορ ‘φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συγθήκην 20 προσσημαίνουσα χρόνον, ἷς μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς’, ἀτε δὲ συντομίας ὥν ἐραστῆς ὁ Ἀριστοτέλης, ὅσα κοινὰ ἦν τῷ δῆματι πρὸς τὸ ὄνομα διερήθας ὡς ἡδη δημέντα ἐν τῷ τοῦ δινόματος λόγῳ, ἀπὸ τοῦ καθ' ὃ δια- 25 φέρει τὸ δῆμα τοῦ δινόματος (διαφέρει δὲ τῷ προσσημαίνειν χρόνον) | ποιεῖται τὴν περὶ αὐτοῦ διασκαλίαν. ἀλλ' εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, τί 39v 25 δῆγε ποτε προστίθεται τὸ οὖ μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς, διπερ καὶ ἐν τῷ λόγῳ τοῦ δινόματος παρεζητται; λεγέσθω τοίνυν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἐκεῖνο τὸ Πορφύρειον, ὡς εἰσὶ λόγοι τινὲς ἐκ δημάτων συγ- 30 κείμενοι ὥν τὰ μέρη σημαντικά ἔστιν, αὐτὰ λέγω τὰ δημάτων ἐξ ὧν οἱ λόγοι συντέθεινται, οἷον δταν εἴπω ‘τὸ βαθίζειν κινεῖσθαι ἔστι’. τὸ γάρ 30 διαβούλευτον καὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ τὸ ἔστι τοῦ διλού λόγου μέρη δημάτων σημα- 10 τικά ἔστι καθ' ἔαυτά. ἵνα οὖν διακρίνῃ τὰ δημάτων τῶν τοιούτων λόγων, οἵ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ διαβούλου ἐφαρμόττει, λέγω δὲ τὸ φωνὴ

1 ἄλλα A αὐτοῦ οἱ. M ἀναγνώσεσθαι a ψημίσματα Λ τῷ] τὸ
ΑΜ 3 τάδε καὶ τάδε G δ οἱ. AGMa ἐν τῷ Γοργίᾳ] cf. p. 451B
4 συγγραφομένης F αὐτὸ G 5 ἔθηκεν G 6 ante lemma add. tit. Περὶ
δημάτων G²Ma, in mrg. AF οὐ—πέρις (17) οἱ. M 7 καὶ ἔστιν—πέρις (17)
οἱ. a 8 λέγω—πέρις (17) οἱ. G λέγω οἱ. Λ ὑγίεια b 11 τῶν]
τὸν A 13 διαφ. δὲ Λ 14 ὑπάρχειν F 15 ἦ] καὶ F 16 πτῶσεις F
17 τῷ] τὰ A 20 ἦ] οἱ. M 18τε δὲ φιλοσύνημος ὥν δ ἀρ. F 21 ἦ
κοινὰ G 23 τῷ] τὸ AGFM 24 εἰ τοῦθ'] εἰθ' F 25 προστέθειται Α
27 πορφύριον AG: πορφύρειον M 28 τὰ (prioris)] τινὰ Α 29 συντέθειται Α
30 διλού οἱ. M

τὸ σημαντικὴ τὸ κατὰ συνθήκην τὸ προσημάνουσα χρόνον, ταῦτην ἀναγ-
καίως καὶ ἐνταῦθα προστέθεικε τὴν διαφοράν. ἀλλὰ πῶς οὐ σημαίνειν 15
χρόνον, ἀλλὰ προσημαίνειν ἔφη τὸ ῥῆμα; ἡ διάτι σημαίνειν μέν ἐστιν,
ώς καὶ πρότερον ἐλέγομεν. τὸ προτηγουμένως δηλούντων τοι. προσημαίνειν δὲ
5 τὸ πρὸς τῷ πρώτως δηλουμένῳ κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ἄλλο τι συνεμ-
φαίνειν· τὰ δὲ ῥήματα προηγουμένως μὲν ἐνεργείας τινὸς ἡ πάθη δηλῶσαι 20
βιουλόμενοι φεγγρόμεθα, τοὺς δὲ προσόντας χρόνους ταῖς ἐνεργείαις ἡ τοῖς
πάθεσι, καθ' οὓς εἶναι λέγονται ἡ γερονέναι ἡ ἔσεσθαι, μετὰ τούτων ὥσπερ
συναντιστηρένους ὥρημεν.

10 Ἐξῆς δὲ λοιπὸν καὶ τὴν τάξιν, ἣν ἐν ταῖς προτάσεσι κατέχει τὸ ῥῆμα, 25
διδάσκει: ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης λέγων καὶ ἔστιν ἀεὶ τῶν καθ' ἑτέρου
λεγομένων σημεῖον, τοῦτο δέ ἐστιν ὅτι τὴν τοῦ κατηγορουμένου χώραν
ἀεὶ καταλαμβάνει τὰ ῥήματα, καὶ | οὐχὶ τὴν τοῦ ὑποκειμένου. καὶ τοῦτο 40:
εἰκότως· εἰ γάρ ἐνεργεῖων ἡ παθῶν εἰσὶ σημαντικά, ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιν
15 ἀπολελυμένα καὶ καθ' ἕαυτὰ ὑφεστῶτα, ἀλλ' ἐφ' ἕτερα τὴν ἀναφορὰν
ἔχοντα τὰ ἐνεργοῦντα ἡ πάσχοντα, δηλούν δὲ προσῆκον ἀν αὐτοῖς εἴη τὸ 5
κατηγορεῖσθαι ἐκείνων. οὗτο δὲ καὶ Πλάτων περὶ τούτων διατάττεται
λέγων ἐν τῷ Σοφιστῇ περὶ μὲν τοῦ πᾶσαν φωνὴν σημαντικὴν κα-
λεῖσθαι ὄνομα· “Φέρε δὴ καθάπερ περὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γραμμάτων
20 ἐλέγομεν, περὶ δημοσίων πάλιν ὡσαύτως ἐπισκεψώμεθα· φαίνεται γάρ πη 10
ταῦτη τὸ νῦν ζητούμενον. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν δημοσίων ὑπακου-
στέον; Εἴτε πάντα ἀλλήλοις ἔνυαρμόττει εἴτε μηδέν· εἴτε τὰ μὲν ἐπέλει
τὰ δὲ μή. Δηλούν τούτο γε ὅτι τὰ μὲν ἐπέλει τὰ δὲ οὐ. Τὸ τοίνοδε
λέγεις ἵσως ὅτι τὰ μὲν ἐφεξῆς λεγόμενα καὶ δηλοῦντά τι ἔνυαρμόττει, τὰ 15
25 δὲ μηδὲν σημαίνοντα τῇ συνεγείᾳ ἀναρριπτεῖ”. δι' ὧν πάκειν φανερὸν
ὅτι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔνα λόγον εἶναι φησι τὸν ἐνὸς πράγματος ὄντα
σημαντικόν (τοῦτο γάρ τὸ “δηλοῦντά τι”), ἐπεὶ καὶ τὰ ἀναρμόστως ἔχοντα 20
(τοῦτο δέ ἐστι τὰ ἐφεξῆς ἀλλήλοις εἰρημένα δημότατα χωρὶς ῥῆματος
ἡ ῥῆματα χώρις δημότας) σημαίνει πάντως, ἀλλὰ πλείονα καὶ οὐ τί.
30 περὶ δὲ τοῦ δύο μόνα εἰδῆ τῶν σημαντικῶν εἶναι φωνῶν, ὄνομα καὶ
ῥῆμα. τὸ μὲν ὑπάρχειν δηλωτικόν, τὸ δὲ ἐνεργεῖων ἡ παθῶν, ἀς κοινῶς 25
ὑπόμενε πρόστιεις· (Ὕπερ φῆμιν ὑπολαβόντα σε προσωμοιογεῖν· ἔστι γάρ
ἥμαν τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων διτὸν γένος, τὸ μὲν
ὄνομα καὶ γηγένειον. τὸ δὲ ῥῆμα. τὸ μὲν | ἐπὶ ταῖς πράξεσι ῥῆμα που λεγό- 40^v

1 ταῦτην] αὐτὴν FGa 2 καὶ οἱ. M 3 post προσημ. add. χρόνον Α 4 πρότερον ἐλέγομεν] p. 32, 7 sq. 5. 6 συνεμφα-
νει A 6 προσηγουμ. F 7 ἐνεργείας ἔχειν a 10 σύνταξιν a 16 αὐτοῖς ἀν a
17 δὲ Πλάτων a διατ. περὶ τούτ. Α 18 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 261 D sq. μὲν οὖν
ΑΜα 19 περὶ οἱ. G¹ γραμ.] πραγμάτων F 20 τῶν ὄνομ. Plat. πῆ]
πως G: τι M 21 τὸ (ante ποῖον) οἱ. M 22 ἐῃ] δεῖ M 23 μὴ] οὐ G¹
δηλον — οὐ suppl. G² 24 λέγειν a 25 τῇ συνεγ. μηδὲν σημ. Plat.
28 δὲ suppl. G² εἰρημ. ἀλλήλοις M 31 ἀς κεῖνος Α: ἀ εκεῖνος FGa 32 προ-
ομολ. Μα 33 τὴν οὐσίαν οἱ. F 34 κληθέν suppl. G²: ῥήθεν ΑΜ

μενον, τὸ δὲ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ἔκεινα πράττουσι σημεῖον τῆς φωνῆς ἐπιτεθὲν δόνομα'. δι' ὧν δῆλος ἔστιν οὐ μόνον ἐνεργειῶν ἡ παθῶν τὸ ρῆμα λέγων εἶναι δηλωτικόν, δπερ σημαίνεται διὰ τῆς πράξεως, ἀλλὰ καὶ σημεῖον αὐτὸς πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καλῶν, τοῦ σημείου τὸ σημαντικὸν παρ' ἀμφοτέροις 5 δηλοῦντος, καὶ σημαντικὸν θέσει, ἀλλ' οὐ φύσει, κατὰ τὰ πρότερον ἐν τῷ περὶ τοῦ δύναμος λόγῳ περὶ τούτων διωρισμένα.

Καὶ τὸ δέι δὲ οὐ μάτην πρόσκειται ἐν τῷ καὶ ἔστιν δέι τῶν καθ' 10 ἑτέρου λεγομένων σημείον· τοῦτο γάρ μελιστα τὴν ἴδιότητα τῶν ῥήματων ἐμφανίζει, ἐπεὶ καὶ δύναματά τινα οὐδὲν κωλύει κατηγορεῖσθαι 15 ποτε, ὡς τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἔκεινα οὕτε τῶν μόνων καὶ δέι κατηγορουμένων ἔστιν οὕτε καθ' ἕαυτὰ δίγα ρήματός τινος κατηγορούμενα, 20 οἷον τοῦ ἔστιν ἡ οὐκ ἔστι, τέλειον πεφύκασιν ἐργάζεσθαι λόγον, τὰ δέ γε ῥήματα τὴν οἰκείαν σώζοντα δύναμιν μόνων καὶ δέι καὶ καθ' ἕαυτά κατηγορεῖσθαι συμβέβηκε.

Ταῦτα περὶ τοῦ ῥήματος εἰπὼν ἔξῆς ἔκαστον τῶν παραληφθέντων 20 πρὸς τὴν διαδικαλίαν ἐξηγεῖσθαι πειρᾶται, καὶ πρῶτον εἰκότως τὸ προσ- σημαίνειν χρόνον, δπερ ὅτι ἀναγκαῖως παρείληπται, διιστὰς ἵκανῶς τοῦ δύναματος τὸ ῥῆμα, συντόμως ἐδήλωσε παραθεῖς ἀλλήλοις ὄνομά τι καὶ ῥῆμα περὶ τὸ αὐτὸν πρᾶγμα στρεφόμενα, τὴν ὑγείαν καὶ τὸ ὑγιαίνει, καὶ 25 δεῖξας ὅτι τὸ μὲν ὄνομα οὐδενὸς ἔστι χρόνον δηλωτικόν, τὸ δέ γε ῥῆμα πρὸς τῇ τοιᾶδε διαθέσει, ἣν προηγουμένως δηλοῦ, καὶ τὸν χρόνον ἐσήμηνε. μετὰ δὲ τοῦτο ὑπερβάς τὸ οὖ μέρος οὐδὲν | σημαίνει γυρίς. ὡς 30 ἵκανῶς τυχὸν ἐξηγήσεως ἐν τοῖς περὶ τοῦ δύναματος εἰρημένοις, ἐπὶ τὸ λοιπὸν μεταβαίνει καὶ φησι τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων εἰρῆσθαι ση- 5 μαντικὰ εἶναι τὰ ῥήματα, τῶν καθ' ὑποκειμένου ἡ ἐν ὑποκειμένῳ. 5 τοῦτο δέ, διότι τῶν ῥημάτων ὥσπερ καὶ τῶν δύναμάτων τὰ μὲν ὡς κατ' οὐσίαν ὑπάρχοντα τοῖς ὧν κατηγοροῦνται καὶ συμπληρωτικὰ αὐτῶν ὅντα λέγονται κατηγορεῖσθαι, δπερ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο καθ' ὑποκειμένου, τὰ δὲ ὡς συμβεβηκότα τοῖς ὑποκειμένοις, δπερ ἐν ὑποκειμένῳ προσαγο- 10 ρεύομεν· καθάπερ γάρ τοῦ ἀνθρώπου κατηγοροῦντες τό τε ζῆν καὶ τὸ λευκόν, δύναματα ὅντα, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀμφότερα κατηγοροῦμεν, ἀλλὰ τὸ μὲν ζῆν ὡς καθ' ὑποκειμένου τοῦ ἀνθρώπου λέγομεν, τὸ δὲ λευκὸν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς τῶν 15 ῥημάτων ἔσει κατηγορίας· ὅταν μὲν γάρ εἴπω τὸ βαθίζειν κινεῖσθαι κατὰ τόπον ἔστιν ἡ τὸ θερμαίνειν ποιεῖν ἔστιν', ὡς καθ' ὑποκειμένου κατηγό-

2 ἡ παθῶν om. AM	3 δπερ — τῆς πράξεως om. AM	4 σημείου] σημανομένου AM		
5 πρότερον] p. 34,17 sq.	9 ἀφανίζει F	11 εἰσὶν F	τοῦ ῥήμ. G ¹	τινὸς
κατηγ. ῥήμ. a	12 τοῦ ἔστιν] τοῦτ' ἔστιν F	13 καὶ (ante καθ' ἕαυτὰ) om. A Ma		
17 ὅτι om. a	διεῖσθων Ma	18 τι] τε FGa	19 ῥῆμά τι F	ὑγίειαν A Ma
20 γε om. AF	21 ἔσχημανε Ma	23 ἵκανῆς AM	26 τοῦτο δέ om. A Ma	
27 ὦν] οὖσι G	28 ἐν ταῖς κατηγ. a (cf. Categ. p. 1 ^a 20 sq.)			
29. 30 προσαγορεύεται a	31 λευκός AM	κατηγ. ἀμφ. a	33 τῆς] τοῖς F	
35 τὸ] τοῦ δὲ G ¹	τὸ τοιεῖν G ¹			

ρησα τοῦ μὲν βαδίζειν τὸ κινεῖσθαι κατὰ τόπου τοῦ δὲ θερμαίνειν τὸ ποιεῖν, ἐπείπερ ἔστιν αὐτῶν γενικώτερα, διαν δὲ εἴπω ‘Σωκράτης περι-²⁰ πατεῖ’ ή ‘Πλάτων ἀναγνώσκει’. κατὰ συμβεβηκός ἐνταῦθα κατηγορεῖται τὰ κατηγορούμενα τῶν ὑποκειμένων. ἵνα οὖν ἀμφω τὰ εἰδῆ τῆς κατηγο-²⁵ ρίας παραστήσῃ, διὸ τοῦτο εἰπὼν διεὶς δεῖ κατηγορεῖσθαι φιλεῖ τὰ ῥήματα, ἐπηγγαγεν διποιει, διτεὶς μὲν καθ' ὑποκειμένου, ποτὲ δὲ ὡς ἐν ὑποκει-³⁰ μένῳ. ἀλλ' αὕτη μὲν ή ἐξήγησις ἀρμόσει τῆς γραφῆς οὗτως ἐχούσης, ως παρεθέμεθα, καθάπερ ἐν τοῖς πλείστοις ἀντιγράφοις | εὑρίσκομεν. εἰ δὲ 41^ο καὶ οὗτω τινὲς ἐμέλουεν ἔχειν τὴν γραφὴν καὶ δεῖ τῶν ὑπαρχόντων 10 σημεῖόν ἔστιν, οἶον τῶν καθ' ὑποκειμένου, καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος φησιν, ἐροῦμεν ἐνταῦθα τὸ καθ' ὑποκειμένου παρειληφθαι καὶ δια-⁵ ἀντὶ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ εἰλαθε γάρ ἔστιν διε τὸ ἐν ὑποκειμένῳ ἀδια-¹⁵ φόρως καλεῖν καθ' ὑποκειμένου. τούτων μὲν οὖν τὴν προτέραν γραφὴν τε καὶ ἐξήγησιν αἱρετέον.

15 “Οτι δὲ καὶ ὑποκείμενα γίνεται ποτε ῥήματα, ως τὸ φιλοσοφεῖν ἐν τῷ ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὀφελιμόν ἔστι’ καὶ τὸ βαδίζειν ἐν τῷ ‘τὸ βαδίζειν κι-¹⁰ νεῖσθαι ἔστι’, καὶ διτεὶς οὐχ ὡς ῥήματα ἀλλ' ὡς δνόματα ἐν τοῖς λόγοις παραλαμβάνεται, διὸ καὶ τὸ ἄρθρον αὐτῶν προτάττεται, πρότερον εἰρηται. καὶ μήποτε δεῖ λέγειν διτεὶς αἱ ἐνέργειαι καὶ τὰ πάθη καὶ φύσεις τινὰς 20 ἔχουσι καὶ ἰδιότητας, καθ' ἀπειρούσιν ἀλλήλων, καὶ ἀλλων τινῶν 15 λέγονται εἰναι τῶν ἐνεργούντων η̄ πασχόντων, καὶ σημαίνομεν αὐτὰς ποτὲ μὲν ὡς τῶν οὐσιῶν καὶ φύσιν τινὰ ἔχούσας ὅρωντες ποτὲ δὲ ὡς περὶ ἀλλα ἄττα ὑποκείμενα αὐτὰς ὑφεστώσας θεωροῦντες, καὶ δεῖ τὰς μὲν 25 φωνὰς τὰς σημαινόντας αὐτῶν τὰς διάρκεις ὀνόματα καλεῖν, τὰς δὲ τὴν 30 ἀναφορὰν τὴν πρὸς τὰ ὑποκείμενα δηλούσας ῥήματα· ὥστε τὸ φιλοσοφεῖν καὶ τὸ περιπατεῖν καὶ πάντα τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς ἀπαρέμφατα λεγό-³⁵ μενα, καθ' δὲ μὲν προσημαίνουσι γράνον, ῥήματα λέγεσθαι καὶ οὖν δνό-⁴⁰ ματα, καθ' δὲ διαφορὰν ὑφεστώτα τινα σημαίνουσιν, αὐτὰς λέγω τὰς ἐνεργείας η̄ τὰ πάθη, καὶ ἄρθρον αὐτῶν προτάττεται τὸ μόνον εἰλαθὲς τῶν 35 ὀνομάτων προηγεῖσθαι | καὶ οὖν ἀεὶ τὴν τῶν κατηγορούμενων ἐπέχουσι 42^ο τάξιν, ὅπερ ἔτιον εἰναι βούλεται τοῦ ῥήματος ὁ Ἀριστοτέλης, δνόματα καὶ οὐ ῥήματα. ἐπιστῆσαι δὲ χρή ὡς καὶ διαν κατηγορούμενα γένηται ταῦτα, καθάπερ τὸ κινεῖσθαι ἐν τῷ ‘τὸ περιπατεῖν κινεῖσθαι ἔστιν’ η̄ τὸ ὀφε-⁵ λεῖσθαι ἐν τῷ ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὀφελεῖσθαι ἔστιν’, οὐδὲν διάφορον ἔχει κατὰ

2 αὐτῶν ἔστιν α 6 ὅπως AG: οὗτως FMA 9 ὑπαρχόντων—καθάπερ] καθ' ὑπο-
κειμένου σημεῖόν ἔστιν οἶον M 11 καὶ om. M 12 ἐν (prius) om. F εἰλαθε—
ὑποκειμένου] ἀδιαφόρως καλεῖν καθ' ὑποκειμένου τὸ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτοῦ εἰωθότος AM
13 καλῶς F 15 δὲ suppl. G² καὶ ὑποκ.] τὸ ὑποκ. G ὑποκειμενον.. ῥῆμα
FG ποτε γίν. α post ῥήματα add. ἔν τισ λόγοις AM 17 τότε post δνόματα
colloc. AM 18 παραλαμβάνονται M . εἰρ. πρότ. Ma (cf. p. 45,29) 19 καὶ (ante
φύσεις) om. A Ma 21 λέγονται] δέχονται A: λέγεται FGa εἰναι om. M 22 τῶν
om. G 22 ως περὶ Ma: ὕσπερ AFG 23 δεῖ] δὴ A² Ma 28 σημαινόμενα G¹
29 προστάττεται F 30 τὴν om. F 31 τάξιν om. G ὁ ἀρ. τοῦ ῥήμ. G
32 καὶ ante ως colloc. A: om. M 33 τὸ (ante περιπ.) om. M

τὸ κατηγορεῖσθαι τῶν διμολογημένων ὄνομάτων, οἵον τοῦ ζῆτον οὐδὲ γάρ ταῦτα δύναται δίγα τῆς προσθήκης τοῦ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν ἢ λέγεται ἢ μέλλω ἐν τῷ 'λέγειν μέλλω' ἢ τινος τοιούτου τέλειον ἐργάσασθαι λόγον. 10 ὅταν οὖν ὡς δῆπος ποτὲ ὄντων τινῶν ὄνόματα ὄντα ταῦτα λάβωμεν, τότε 5 καὶ ἀποφαίνεσθαι τι περὶ τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημανούμενων καὶ κατηγορεῖν αὐτῶν ὄντως ῥήματά τινα ἐγχειροῦμεν, καθάπερ εἰώθαμεν ποιεῖν ἐπὶ τῶν 15 ὄντως ὑπομένων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἰργέται περὶ τῶν ῥημάτων τῆς ἀπαραίτησιον παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένης ἐγκλίσεως. οἱ? ὣν καὶ μόνον εἰώθαμεν κυρίως σημαίνειν τὰς ἐνεργείας ἢ τὰ πάθη τὰς ἐν ὑποκειμένων 10 τάξει παραλαμβανομένας, ὅταν δέηται περὶ αὐτῶν λέγειν. εἰ δέ τι ποτε 20 καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐγκλίσεις ὑποκειμένον γίνεται, καθάπερ τὸ ὑγιαίνω ἐν τῷ 'τὸ ὑγιαίνω ῥῆμα ἔστιν', ἐπιστῆσαι χρὴ διτε τότε οὐ περὶ αὐτῆς τῆς σημανούμενῆς διαθήσεως ποιούμεθα τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς σημανούσης αὐτὴν φωνῆς ὡς φωνὴν αὐτὴν ἐπισκεπτόμενοι καὶ διορίζόμενοι τὸ ἐπιφῆ- 25 15 μισθὲν ὄνομα τῇ τοιᾶδε φωνῇ· καὶ γάρ καὶ αἱ φωναὶ τῶν ὄντων, καὶ ταύτας, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα διακρίνοντες ἀλλήλων ὄνόματαν αὐτάς, τὰς μὲν ἄλλοις τὰς | δὲ ἄλλοις σημαίνομεν. διόπερ οὐδὲ ἐπὶ ῥήματων μόνων τὸ 42° τοιούτον γνῶμενον εύρησεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάσῃς φωνῆς σημαντικῆς τε καὶ ἀσήμου· λέγομεν γάρ 'ο μὲν σύνδεσμος' 'τὸ τὸ ἀρθρον' 'ἢ κνάξ φωνὴ 20 ἀσημος'. ὁ δέ γε Ἀριστοτέλης οὐκ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν τοῦ ῥήματος 5 φωνὴν εἰπεν εἰναι τὴν ἀεὶ κατηγορεῖσθαι βουλομένην. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ αὐτῆς σημανούμενον, διπερ ἔστιν ἢ ἐνέργειά τις ἢ πάθος. διὸ καὶ οὗτων εἴπεν διτε ἔστιν ἀεὶ τῶν καθ' ἔτερους λεγομένων σημεῖον. τούτων μὲν 50 ὥν ἔπιεις.

25 Περὶ δὲ τοῦ ἀριστοτελούς οὐ δεησόμεθα πολλῶν λόγων· τὰ 10 αὐτὰ γάρ ἐροῦμεν τοῖς περὶ τοῦ ἀριστοτελούς δύναματος, διτε τε οὐ παντάπασιν ἐκβρέθηκε τῆς φύσεως τῶν ῥημάτων, διπερ συντόμως ὑπέμνησεν ὁ Ἀριστο- 15 τέλης εἰπὼν προσσημαίνει μὲν γάρ χρόνον καὶ ἀεὶ κατὰ τινος ὑπάρχει, καὶ ὡς διὰ τὸ μὴ ἐπὶ τινος ὡρισμένου λέγεσθαι τὸ διλον τοῦτο 20 30 ἀριστοτελούς ῥῆμα προσχρορεύεται. Ὅταν δὲ λέγῃ τῇ δὲ διαφορὰ ὄνομα οὐ κεῖται, διαφορὰν καλεῖ τὴν ἐτερότητα τοῦ ἀριστοτελούς ῥῆματος πρὸς τὸ ὡρι- 35 σμένον. ταῦτη δὲ τῇ ἐτερότητι μηδέν φησι κεῖσθαι ὄνομα, καθ' θ δυνάμειν τὸ ἀριστοτελούς ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὐδὲ ὁ λόγος, παρὰ

1 διμολογημένων M	τοῦ] τὸ AM	2 ἢ λέγεται om. F	3 λέγειν] μέλλειν F
ἐργάζεσθαι G	7 τῆς] τοῖς F	8 λεγομένοις A	9 τὰ ἐν . . . παραλαμ- 5
βανόμενα (10) a	ὑποκειμένω G	10 τι om. AM	11 ὑποκειμενα
AGMa γίγν. AG	11. 12 ἐν τῷ τὸ ὑγιαίνω om. FGa	14 αὐτὴν (ante φωνῆς)]	
αὐτῆς M	15 τοιᾶδε] τοιαύτη G	16 τὰς ἄλλας AM	17 διόπερ]
οὐδὲν a μόνον F	18 γίγν. AF	καὶ om. M	19 ἢ κνάξ] τὸ κνάξ libri
20 οὐκ αὐτὴν] οὐ κατ' αὐτὴν M	22 εἰπεῖν F	23 ἔστιν ἀεὶ om. M	23 ἀλλὰ
τούτων AM	24 οὖν om. AGM	25 δεηθήσομεν A	26 τε] οὖτε AM
28 προσημ. F	μὲν om. AM	29 μὴ διὰ τὸ a	30 διαφ. δὲ AM
φησι κεῖσθαι AM:	φησι μὴ κινεῖσθαι F:	μὲν φησι κεῖσθαι G ¹ :	μηδέν φησι
μὴ κ. a	33 παρὰ] πρὸς a		

τὸ ρῆμα, καθάπερ τῇ ἑτερότητι τοῦ ὀνόματος πρὸς τὸ ρῆμα κείμενον ἔχομεν ὄνομα τοῦτο ἀντὸν καὶ εἰσθαι τὸ μὲν ὄνομα τὸ δὲ ρῆμα. ἐπεὶ οὖν οὐχ οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ ρήματος καὶ τοῦ ἀριστουργοῦτος ὀνόματα 25 δύο ἔχομεν κείμενα τὰ δηλῶσαι ἡμῖν δυνάμενα διταῦτα διάφορά ἐστιν ὃ ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔτερον αὐτῶν ἔσχε τι ὄνομα τὸ καλεῖσθαι ρῆμα, τὸ δὲ ἔτερον παρεργάται | ὑπὸ τῶν τὰ ὀνόματα θεμένων καὶ οὐδεμίαν ἔχει 43¹ τοιαύτην φωνὴν σημαίνουσαν αὐτόν, τῇ διαφορῷ φησι μὴ κεῖσθαι ὄνομα ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦτο ἔστι τῇ ἴδιότητι τοῦ ἀριστουργοῦτος, ἣν ἔχει παρὰ τὸ ὀντικόν, ἣν ἴδιότητα ἔχει τὸν τῶν ὀνομάτων πατέρας ἴδιας τινὸς 5 10 ἐπωνυμίας ἀξιώσα· δύπερ οὐτὸς ὄνομα αὐτῷ τιθέμενος ἀξιοῦ αὐτὸν καλεῖν ἀνέριστον ρῆμα. ὅτι ὄμοιώς, φησάν, ἐφ' ὅτουσοῦν ὑπάρχει, καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος, τὸ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι λαμβάνων· κατηγορεῖσθαι μὲν γάρ ἀληθῶς τι καὶ τοῦ μὴ ὄντος ὡς μὴ¹⁰ 15 ὑπάρχον αὐτῷ μηδὲ πεφυκός ὑπάρχειν οὐδὲν κωλύει, οἶον ὅταν εἴπω ‘οἱ ἓπονούταυρος οὐχ ὑγιαίνει ἢ οὐ κάμνει’, ὑπάρχειν δέ τι τῷ μὴ ὄντι ἀδύνατον.

Ἐπὶ τούτοις τὴν διαφορὰν ἡμῖν παραδίδωσι τῶν ρήματων πρὸς τὰς πτώ- 15 σεις αὐτῶν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἐποίει, καί φησι τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγόμενα, ὅποιον ποτ' ἀνῶσι προσώπου, ρήματα καλεῖν, 20 οἷον τὸ ὑγιαίνω καὶ τὸ ὑγιαίνεις καὶ τὸ ὑγιαίνει, ἐνεστῶτος δέ τοῦ ἐν πλάτει δηλονότι (κατὰ γάρ τὸν ἀκαριαῖον λεγόμενον οὔτε ποιῆσαί τι οὔτε²⁰ φύγεισθαι δυνατόν), τὰ δὲ τὸν πέριξ χρόνον προσημαίνοντα (καλεῖ δὲ πέριξ τὸν τε παρεληγυθότα καὶ τὸν μέλλοντα ὡς τὸν ἐνεστῶτα περιέχοντας) πτώσεις ρήματος, ὡς ἀνὴρ γινόμενα κατὰ παρασχηματισμὸν τὸν ἀπὸ τῶν 25 ρήματων τὸν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγομένων· ὥστε τὸ κυρίως ρῆμα τοῦτο εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγόμενον καὶ ὀντικόν τι σημαίνον. εἰ δὲ κανταῦθά τις ἀπορούντις διὰ τί μὴ ἐξ ἀρχῆς | τὰς διαφορὰς^{43¹} 30 ταύτας προσετίθει τῷ λόγῳ τοῦ ρήματος ὁ Ἀριστοτέλης, οὐκ ἐλλιπῆ εἶναι φήσομεν ἡμεῖς, καθάπερ Ἐρμίνος, τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον λόγον,³⁵ 35 ἀλλὰ πλείστα εἶναι παρὰ τῷ φιλοσόφῳ καὶ τοῦ ρήματος τὰ σημανόμενα, ὃ καὶ ἀλλού μὲν εἶναι σημανομένου τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον λόγον, ἀλλού δέ τι διὰ τῶν νυνὶ προστιθεμένων τὸν φιλοσόφον ὑπογράψειν· τριχῶς γάρ τὸ ρῆμα παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει λεγόμενον εὑρήσεις, ἦτοι πᾶσαν φωνὴν

1 καθάπερ—ρῆμα (2) om. M 3 καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρ. F 6 ὀνόματα om. FG
 5 ἀλλήλων om. M 7 τοιαύτην om. G 10 καλεῖν
 αὐτὸν G 13 τι] τε G μὴ (prius) suppl. F² 14 ὑπάρχον] ὑπάρχειν F
 post πεφυκός add. αὐτῶν del. M 15 ἢ om. AM 18 τῶ] τὰ F
 μὴ δὲ ὄντι FGa 17 τὴν om. FGMa 19 καλεῖ Α 20 ὑγιαίνει] ὑγιαίνεις G
 ἐνεστῶτα F 21 τὸν] τὸ Ma 23 post πέριξ iter. χρόνον—πέριξ F περιέχοντα
 Ma 24 τὸν εχ τῶν corr. F 25 τὸ om. a 26 τοῦ om. AM 28 ἐλλιπῆ Α
 εἶναι ante ἡμεῖς (29) colloc. AM: om. a 29 ἀποδεδομένον AM 30 ἀλλὰ—λόγον (31)
 om. M τὰ σημανόμενα om. F 31 εἶναι ante λόγον colloc. a ἀποδεδομένον
 Λ² 32 διὰ om. M προστεθειμένων A²G ὑπογρ. τὸν φιλ. G 33 εύ-
 ρήσεις λεγ. Α

προσημαίνουσαν χρόνον, ἵς μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς, ἀεὶ καὶ¹ ἐπέρχεται¹⁰ λεγομένην, ὡσπερ ἔξ αρχῆς ὥρισατο, καὶ² δὲ σημαίνομενον εἰς τὸν ἥρματα καὶ τὰ ἀόριστα ἥρματα καὶ αἱ πτώσεις τοῦ ἥρματος, ἢ πᾶσαν φωνὴν προσημαίνουσαν τὸν ἐνεστῶτα μόνον χρόνον καὶ ὥρισμένον τι δηλοῦσαν,¹⁵ δὲ δὲ σημαίνομενον παραδίδοται ἡμῖν διὰ τῶν νυνὶ λεγομένων, ἢ πᾶσαν φωνὴν¹⁵ κατηγορούμενον ἐν προτάσει ποιοῦσαν, ὃστε κατὰ τοῦτο τὸ σημαίνομενον τὸ καλὸς καὶ δίκαιος καὶ λευκὸς καὶ ζῆτον, ὅταν κατηγορούμενα ληφθῆ, ἥρματα λέγεται. ὡσπερ καὶ οὐδέτερον ἦν τῶν προτέρων σημαίνομενων.²⁰ Ήτι δὲ καὶ τοῦτο οἶδε τοῦ ἥρματος τὸ σημαίνομενον, ἥδη μὲν καὶ κατ'²⁰ αρχὰς τῆσδε τῆς πραγματείας ἐπεσημήνατο, ἐν οἷς ἔλεγε “τὰ μὲν οὖν δύναματα αὐτὰ καὶ τὰ ἥρματα σοικεῖ τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοήματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι”. καὶ²⁵ τοῖς ἑξῆς δὲ τὴν αὐτὴν εὑρήσεις αὐτὸν ἔχοντα περὶ τούτου διάνοιαν, ἐν οἷς φησι “μεταπιθέμενα δὲ τὰ δύναματα καὶ τὰ ἥρματα τὸ αὐτὸ σημαίνει”.²⁵

τοῦτο γάρ εἰπὼν μεταπίθησι | τὸ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκός, ὡς ἀν^{44r} τούτων θατέρου μὲν ὅντος δύναματος θατέρου δὲ ἥρματος. εἰ τοίνυν ἐν τῇ λεγούσῃ προτάσει ὁ ἄνθρωπος λευκός ἐστι τὸ ἄνθρωπος ὡς ὅνομα παραλαμβάνεται, ὡσπερ καὶ κατ' αρχὰς εἰληπται, δῆλον ὅτι τὸ λευκὸς ἀν⁵ εἴη τὸ ὡς ἥρμα παραλαμβανόμενον, καὶ τῇ πρὸς ταύτην ἀντιστρεφούσῃ³⁰ καὶ τὸ μὲν λευκὸς ὑποκείμενον λαμβανούσῃ τὸ δὲ ἄνθρωπος κατηγορούμενον ποιούσῃ δῆλον ὅτι τὸ μὲν λευκὸς ὄνομα εἶναι ὥρημάσται τὸ δὲ ἄνθρωπος ἥρμα. ἀλλ' αὕτη μὲν παρὰ φύσιν ἡ κατηγορία, ὡσπερ καὶ ὅταν¹⁰ τῷ δεσπότῃ τὸν ἄνθρωπον συμβεβήκεναι λέγωμεν· διὸ καὶ οὐ κυρίως εἰποις ἀν¹⁵ καλεῖσθαι τὸ ἄνθρωπος ἥρμα τοῦ λευκοῦ δύναματος ὅντος, ἀτε μηδὲ²⁰ κατὰ φύσιν αὐτοῦ κατηγορούμενον. ὅταν δὲ τὸ λευκὸν τοῦ ἄνθρωπου κατηγορήσωμεν, ἢ τε κατηγορία κατὰ φύσιν ἔσται καὶ ἥρμα εἰκότως τὸ κατηγορούμενον κληθήσεται, ἀτε σημαίνον τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἄνθρωπου καὶ κατηγορεῖσθαι αὐτοῦ περιχάλες ὡς ὑποκείμενον. τούτων οὖν διωρισμένων ἐπισκεψώμεθα τὰ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα περὶ τοῦ²⁵ ἥρματος.

1 προσημ.] σημαίνουσαν F	2 λεγόμενον AG ² Ma: λεγομένοις G ¹	ἥρμα A
5 οὖν A post λεγομ. add. λόγων G ²	6 τὸ (post τοῦτο) suppl. G ²	7 τὸ
δίκαιος F Ma τὸ λευκὸς α τὸ ζῶον α	8 τὰ ἥρματα G οὐδέτερον]	
οὐδὲν F 9 ἥδη μὲν] ἡ μηδὲν M	10 ἐπεσημηνάμην AFG	ἐν οἷς ἔλεγε]
p. 16 ^a 13 sq. 11 καὶ (alt.)] ἡ AF	13 αὐτοῦ τούτου AM	13. 14 ἐν οἷς φησι]
p. 20 ^b 1 15 λευκόν AGFa	17 ως om. FGa	18. 19 τὸ λευκὸς ἀν εἴη
iter. A 18. 20. 21 λευκόν FG	19 παραλαμβ.] λαμβ. AF	ἀντιστρέ-
φουσιν F 20 τὸν δὲ ἄνθρωπον FGa	21 ποιήσει F	23 καὶ om. FGMa
26 τὸ ἥρμα F 26. 27 τὸ κατηγορούμενον iter. A	28 οὖν] δὲ A	29 ἐπι-
σκεψόμεθα F		σκεψάμεθα

ρ. 16b 19 Λύτα μὲν οὖν καθ' ἔσυτά λεγόμενα τὰ ρήματα δινό-
ματά ἔστι καὶ σημαίνει τι (ἴστησι γάρ ὁ λέγων τὴν διαινοταν
καὶ ὁ ἀκούσας ἡρέμησεν), ἀλλ' εἰ ἔστιν ἢ μή, οὕπω σημαίνει.
οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος ἢ μὴ εἶναι.²³
Αὐτὸν ἀν τὸ ὅν εἰπῆς αὐτὸν ψιλόν· αὐτὸν μὲν γάρ οὐδέν ἔστι,
προσσημαίνει δὲ σύνθεσίν τινα, ἥν ἄνευ τῶν συγκειμένων οὐκ
ἔστι νοῆσαι.

Παραδοὺς ἡμῖν διὰ τῶν προειρημένων τὸν τοῦ | ρήματος ὄρισμὸν 44^v
κοινότερόν τε καὶ ἴδικώτερον, θούλεται διὰ τούτων εἰπεῖν ὅπως ἔχουσι τὰ
10 ρήματα πρὸς τὸ σημαίνειν τι ἀλληλές ἢ ψεῦδος, ἤδη μὲν κατ' ἀρχάς, ἐν
οἷς περὶ τῆς πρὸς ἄλληλα σχέσεως τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν νοημάτων 5
καὶ τῶν φωνῶν διελέγετο, κοινῶς εἰπὼν περὶ πασῶν τῶν ἀπλῶν φωνῶν
ῶς ἐνίκασι τοῖς ἄνευ συνθέσεως ἢ διαιρέσεως νοήμασι καὶ οὔτε ἀλληλείας οὔτε
ψεύδους εἰσὶ δεκτικά, σαφέστερον δὲ νῦν αὐτὸν κατασκευάσαι θουλήθεις διὰ
15 τοῦ δεῖξαι τὸ μᾶλιστα δοκοῦν ἐν ταῖς ἀπλαῖς φωναῖς ἀλήθειαν δέχεσθαι
καὶ ψεῦδος, τὸ ρῆμα λέγω, μηδέτερον τούτων σημαίνον· τὸ μὲν γάρ ἔτερον
τοῦ λόγου μέρος, τὸ δόνομα, δι' ἐκείνων προχειρισάμενος ἐδέξιν, καὶ διε
μάλιστα σύνθετον ἢ ὡς τὸ Κάλλιππος ἢ τὸ τραγέλαφος, σημαντικὸν μὲν 15
ῶς φύσεως τινος ἢ ἐννοίας, οὐ μέντοι ἀληθύοντος ἢ ψεύδοντος, ἐάν μή τι
20 αὐτῷ προστεθῇ ρῆμα· διὰ δὲ τούτων περὶ τοῦ ρήματος τὰ αὐτὰ ἡμῖν
παραδίδοὺς θεωρήματα, διτι σημαντικὸν μέν ἔστιν ἐνεργειῶν τινων ἢ
παθῶν, οὐ μέντοι ἀληλείας ἢ ψεύδους, ἐάν μή τι αὐτῷ συμπλακῆ δόνομα, 20
φησὶν αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἔσυτά λεγόμενα τὰ ρήματα δινόματά
ἔστι καὶ σημαίνει τι, δινόματα λέγων ἀντὶ τοῦ σημαντικά, διὸ καὶ
25 ἐπήγαγε σαφέστερον τοῦτο ποιῶν τὸ καὶ σημαίνει τι· ἐπειτα τοῦτο κατα-
σκευάζων διτι σημαντικά τινων τὰ ρήματα ἔξῆς ἐπάγει τὸ ἴστησι 25
γάρ ὁ λέγων τὴν διάνοιαν καὶ ὁ ἀκούσας ἡρέμησεν, ἢ τοῦτο λέγων
διτι φέρε εἰπεῖν τοῦ ὑγιαίνει ρήματος τὴν ἔννοιαν συμπαρεκτεινομένην τῷ
μήκει τῆς προφορᾶς ἀποπερισταθμεύειν καὶ ὕσπερ | ἐν μήκει προφερομένην μετὰ 45^r
30 τῆς κατὰ τὴν λέξιν παραστάσεως ἴσταμεν δλον τὸ ρῆμα εἰπόντες ἢ ἀκού-
σαντες, ἢ διτι τοῦ ἐρωτήσαντος 'τί ποιεῖ, τυχόν, Σωκράτης;' ἀμφιβάλλουσαν

1. 2 δινόματα—νοῆσαι (7) om. M	2 ἔστι suppl. F ²	post ἔστι add. ἦγουν σημαν-
τικὰ F		τικά A
3 καὶ ὁ—νοῆσαι (7) om. a		4 ἢ μὴ εἶναι post εἶναι
σημ.] cf. p. 55,11		colloc. Ab (cf. p. 55,17)
5 αὐτὸν καθ' ἔσυτὸν Δb (cf. p. 57,2)		8 παραδοὺς γάρ Fa
10 post μὲν add. γάρ F: οὖν G	11 περὶ om. M	12 κοινῶς
κατ' ἀρχάς] p. 16a9 sq.		διελ. κοινῶς εἰπε F: κοινῶς διελ. εἰπε Ga
	13 τοῖς	13 τοῖς A
		14 δεκτικά a
		15 τοῦ]
τὸ Ga δοκεῖ M λέγεσθαι G ¹	16 σημαίνειν FGMa	17 καν] καὶ M 18 ἢ]
18. 19 μὲν ὡς] μόνον AM; scribas μὲν ὡν	19 μὲν τι G	20 τὰ om. G
21 παραδοὺς G	24 ἔστι om. F	25 τὸ om. FGa
τοῦ τὰ σημαντ. G ¹	τοῦ τὰ σημαντ. G ¹	26 ἔστι
in lac. om. F		27 om. AM
		29 προφε-
φερομ.] φερομ. FGa	30 τὴν om. F	31 τυχόν om. AM
		ο σωκρ. G

καὶ ὥσπερ πλανωμένην ἔχοντας τὴν διάνοιαν διὰ τὸ πλείστα μὲν ἐγνοεῖν, 5
λόγον ἔκαστον αὐτῷ δύναται ὑπάρχειν. περὶ γηδενὸς δὲ αὐτῶν ἀρχήτως
εἰδέναι δτι τοιοῦτον ἐστὶ τὸ ὑπάρχον, ὁ ἀποκρινόμενος καὶ εἰπὼν ‘περιπατεῖ’
ἢ ‘διαλέγεται’ τὴν διάνοιαν ἔστησε τοῦ ἀμφιβάλλειν ἀπαλλάξεις, καὶ ὁ
5 ἡρωτηκός ὥσπερ πλανωμένην πρότερον καὶ ἀδριστον τὴν διάνοιαν ἔχων 10
ἀκούσας τῆς διὰ τοῦ ὥρματος ἀποκρίσεως ἡρέμησεν· ὥστε φανερῶς ἐσή-
μην τι τὸ ὥρμα ῥήμα ῥήμαν, εἴπερ ταῦτα ῥήμαντος αὐτοῦ γέγονε, καὶ ὁ μὲν
ἐποίησέ τι τὸ ὥρμα εἰπών (ἔστησε γάρ τὴν διάνοιαν τοῦ ἔρωτῆσαντος),
6 δὲ πέπονθεν ἀκούσας ἡρέμησε γάρ. δτι μὲν οὖν σημαίνει τὰ ὥρματα, 15
10 διὰ τούτων δῆλον.

‘Αλλ’ εὶς ἔστι, φησίν, ἢ μή, οὕπω δῆλον. σημαίνει δὲ αὐτῷ τὸ
μὲν ἔστι τὴν κατάφασιν τὸ δὲ ἢ μή τὴν ἀπόφασιν, ἢ μᾶλλον τὸ μὲν
ἔστι τὸ ἀληθὲς τὸ δὲ ἢ μή τὸ ψεῦδος· ὁ μὲν γάρ ὡς ἔστι τὰ ὄντα καὶ 20
ἔχει φύσεως λέγων τὰ ἀληθῆ λέγει, ὁ δὲ ὡς οὐκ ἔστι ψεῦδη. σημαίνει
15 μὲν οὖν τι, φησί, τὰ ὥρματα πάθος ἢ ἐνέργειαν, ἀλλὰ ἀληθείαν ἢ ψεῦδος
οὐδέπω σημαίνει. καὶ τοῦτο συλλογιζόμενος ἐπάγει· οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι
σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος ἢ μή εἶναι. ἔστι δὲ τοῦτο κατασκευὴ 25
ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τοῦ μὴ δέχεσθαι τὰ ὥρματα τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος·
εἰ γάρ τὰ ἀρχοειδέστατα καὶ ποινότατα τῶν ὥρμάτων καὶ εἰς δὲ πάντα τὰ
20 ἄλλα ἀναλύεται, αὐτὸν προσεχῶς τὸ ὑπάρχειν | ἢ μή ὑπάρχειν σημαίνοντα, 45γ
καθ’ ἑαυτὸν λεγόμενα μὴ ἀληθεύει ἢ ψεῦδεται, πολλῷ δῆπου μᾶλλον τὰ
ἄλλα ὥρματα οὐκ ἄν τι δέχοιντο τούτων· ἀλλὰ μὴν εἰ τὸ πρῶτον, καὶ τὸ
δεύτερον ἄρα. πάντων δὲ λαμβάνει τῶν ὥρμάτων ἀρχοειδέστατα τὸ ἔστι καὶ 5
τὸ οὐκ ἔστιν, ἀπερ εἶναι καλεῖ καὶ μὴ εἶναι, ὡς ἄν ἐκάστου τῶν ὥρμάτων
25 εἴς τε μετοχὴν ἀναλυομένου καὶ θάτερον τούτων. τῶν μὲν ὥρμάτων εἰς τὸ
ἔστι, τῶν δὲ ἀριστῶν εἰς τὸ οὐκ ἔστιν, οἷον τρέχει — τρέχων ἔστιν, ὑγιαίνει 10
— ὑγιαίνων ἔστιν, οὐ τρέχει — τρέχων οὐκ ἔστιν. οὐχί ὑγιαίνει — ὑγιαίνων
οὐκ ἔστιν. εἰ τοίνου ταῦτα οὗτας ἔχοντα μηδὲν καθ’ ἑαυτὰ σημαίνει ἀληθὲς ἢ
30 ψεῦδος, πῶς ἀν ἔχοι λόγον τὰ δύτερα τούτων καὶ τὸ ὑπάρχειν δῆλος ἢ μή
ὑπάρχειν κατὰ τὴν τούτων μετοιησέν σημαίνοντα δῆλον τι ἀληθὲς ἢ ψεῦδος; 15
δτι δὲ τὸ οὐκ ἔστιν ἢ τὸ οὐκ ἔστιν οὐδὲν καθ’ ἑαυτὸν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος σημαί-

2 δύνασθαι A 3 τοιοῦτον] τοῦτο AM 6. 7 ἐσήμανε M 7 τι] τε M
11 δῆλον] scribas δηλοῖς: σημαίνει δὲ αὐτῷ] αὐτῷ μόνον τῷ Ga 12. 13 τὴν
ἀπόφασιν — ἢ μὴ om. F μᾶλλον τῷ εἰ μὲν (μὲν εἰ μὲν) ἔστι G: μ. τὸ εἰ μὲν ἔστι α
14 σημαίνειν AG 15 φησί τι α 17 ἢ μὴ εἶναι ante σημεῖον colloc. FGab (cf.
p. 56, 14 sq.) τὸ μὴ εἶναι M 18 περὶ τοῦ (alt. l.) α καὶ] ἢ Ma 19 ἀρχοειδέ-
στερα καὶ ποινότερα α 20 αὐτῷ M 21 ἀληθεύῃ, AF 23 ἀρχοειδέστερα AF Ma
post ἀρχοειδ. add. καὶ ποινότατα τὸ ἔστι καὶ τὸ οὐ τῶν ὥρμάτων καὶ εἰς δὲ πάντα τὰ ἄλλα
ἀναλύεται αὐτὸν προσεχῶς τὸ ὑπάρχειν κτλ. usque ad πάντων γάρ (sic) λαμβ. τῶν ὥρμάτων
ἀρχοειδέστερα (sic) G: καὶ ποινότερα καὶ εἰς δὲ πάντα τὰ ἄλλα ἀναλύεται α 24 ἐνὸς
ἐκάστου FG 25 εἴς τε] δῆλη G: εἰς ταῦτα μετὰ ex ed. Ven. Brand. μετοχὴν Ma
θάτερον M Brand. ex ed. Ven. 26. 27 ὑγιαίνων ὑγιαίνει colloc. G 28 οὕτως] οὕτως F
29 ἔχοι suppl. G²: ἔχῃ α

νει, τυχὸν μὲν καὶ αὐτόθιν δῆλον· ὁ γάρ μυριάκις εἰπὼν ‘ἔστιν, ἔστιν’ η̄ ‘οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν’ οὐδέπερον τούτων ἐσήμηνε. κατασκευάζει δὲ καὶ τοῦτο τὸν ὅμοιον τρόπον ἀπὸ τοῦ μᾶλλον λαβών τι τοῦ ἔστιν ἀρχοειδέστερον 20 τὸ ὄν, ἀφ' οὗ παρηγήθη τὸ ἔστι καὶ τὸ οὐκ ἔστι φησὶ γάρ ὡς οὐδὲ τὸ 5 ὄν τοῦτο ὄνομα ὄν, καθάπερ οὐδὲ τὸ ἀπὸ αὐτοῦ παρηγμένον ῥῆμα τὸ ἔστι, σημεῖον ἔστι τοῦ πράγματος, τοῦτ' ἔστι δηλωτικόν ἔστι τοῦ εἶναι ἀληθῆς τὸ πρᾶγμα, ῥήμην αὐτὸν ψιλόν, δπερ ἔστι καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον 25 10 σημαίνει μὲν γάρ τι καὶ τὸ ἔστι καθ' ἑαυτὸν ῥήμην καὶ τὸ ὄν ὄμοιός, ἀλλ' οὐδέπερον τούτων τίθησιν ἑαυτὸν καὶ ὑπάρχειν λέγει, καλὸν μυριάκις ῥῆμη, 15 ὕστε σημῆναι τι ἀληθῆς η̄ φεύδος· μόνοι γάρ, ὡς εἴρηται πολλάκις, οἱ 46· 46· ἔξι ὀνομάτων καὶ ὑρμάτων συγκαίμενοι λόγοι δέχεταισι θάτερον τούτων πεφύ- κατι, τούτων δὲ ἐκάτερον. τό τε ὄν λέγω καὶ τὸ ἔστιν, ἀπλοῦν καὶ πόρρω πάσης τοιαύτης συνθέσεως.

Ἐπί μὲν οὖν οὕτως ἔχει τὸ ῥητόν, ὃς παρεθέμεσθα, οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι 15 σημεῖον ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι. τὴν εἰρημένην ἐξήγησιν μόνην αὐτὸν καθιστῶσαν εὑρήσεις, εἰ δὲ ὡςπερ ὁ φιλόσοφος γράφει Πορφύ- ριος, οὐ γάρ τὸ εἶναι σημεῖον ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι, 10 εἰ καὶ προϊόν ἐπὶ τὴν προτέραν γραφήν τε καὶ ἐξήγησιν φέρεται, λέγοι ἀν περὶ πάντων κοινῶν τῶν ῥημάτων, ὅτι σημαντικὰ μὲν ἔστιν, δπερ 20 εἴρηται, τινῶν, ἀλλ' οὐκ ἀληθείας η̄ φεύδους, δπερ ἐδήλωσε διὰ τοῦ ἀλλ' εἰ ἔστιν η̄ μή, οὕπω σημαίνει, τούτου δὲ τὴν αἰτίαν εἴη ἀν ἀποδύσους 15 διὰ τοῦ οὐ γάρ τὸ εἶναι σημεῖον ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι· τοῦτο δέ ἔστιν· οὐ γάρ ἔστι σημαντικὸν τὸ ῥῆμα καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον τοῦ ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν τὸ ὑπὸ αὐτοῦ δηλούμενον πρᾶγμα, δπερ εἰ 25 ἐποίει, τότε μόνως ἣν ἀν δεκτικὸν φεύδους καὶ ἀληθείας· ὁ γάρ εἰπὼν 20 ‘περιπατεῖ’ ἐσήμηνε μέν τινα ἐνέργειαν, οὔτε δὲ ἀληθές τι περὶ αὐτῆς εἰπεν οὔτε φεύδος. ἐὰν μή τι προστεθῇ ὑποκείμενον, ἢ η̄ ὑπάρχον η̄ μὴ ὑπάρχον τὸ περιπατεῖν ποιήσει λόγον ἀληθῆ η̄ φεύδη. τὸ οὖν οὐ γάρ τὸ εἶναι σημεῖον ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι ἵσον ἔστι τῷ δι τοῦ 25 30 τὸ ῥῆμα καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον οὐκ ἔστι σημαντικὸν οὔτε τοῦ εἶναι τὸ πρᾶγμα, τοῦτ' ἔστι τὸ ὑπὸ αὐτοῦ σημαντικόν, δπερ η̄ κατάφασις εἴλιθε σημαίνειν, οὔτε τοῦ μὴ εἶναι, δπερ δηλοῦται διὰ τῆς ἀποφάσεως.

5

46v

1. 2 ἔστιν (alterum) et οὐκ ἔστιν (alt.) om. G	2 ἐσήμανε M ¹ a	3 τὸν ὄμοιον
τρόπον om. G ἀπὸ] ἀντὶ Λ	4 καὶ τὸ οὐκ ἔστι] ἀφ' οὗ τὸ οὐκ η̄ FGa	
7 ἀληθές A 8 τὸ (ante ἔστι) om. M	8 ῥῆμην om. A	9 ἑαυτῷ A Ma
ὑπάρχει λέγειν G	9 ῥῆμαίντι A ¹	10 σημῆναι] συμβῆναι M
11 τοιαύτη. M	10 σημῆναι] συμβῆναι M	11 πόρω A
14 ἔγοι FGMa	11 αὐτῷ A	12 πόρω A
16 αὐτῷ A	12 εἰ om. AM	13 τῆς
quod Porphyrius legisse videtur	13 εἰ om. AM	14 τοῦ εἰναι, τοῦ εἰναι,
19 ἀν om. A	14 εἰ om. AM	15 λέγειν AM
ώσπερ A Ma	15 οὐδὲ γάρ Ma	16 περι-
colloc. a	16 οὐδὲ γάρ Ma	17 περι-
24 η̄ μὴ ὑπάρχειν om. M	17 οὐδὲ γάρ Ma	18 περι-
25 μόνος A	18 οὐδὲ γάρ Ma	19 περι-
26 περι-	19 οὐδὲ γάρ Ma	20 περι-
πατεῖν A	20 οὐδὲ γάρ Ma	21 περι-
ἐσήμανε Ma	21 οὐδὲ γάρ Ma	22 περι-
μὲν om. M	22 οὐδὲ γάρ Ma	23 περι-
27 εἴαντι εἰ corr. A	23 οὐδὲ γάρ Ma	24 περι-
φῶ] δ A: ᾧ G ¹	24 οὐδὲ γάρ Ma	25 περι-
η̄ (prioris) om. G ¹ Ma	25 οὐδὲ γάρ Ma	26 περι-
τῷ] τὸ A	26 οὐδὲ γάρ Ma	27 περι-
30. 31 τὸ πρᾶγμα om. F	27 οὐδὲ γάρ Ma	28 περι-
31 πρᾶγμα τοῦτ' ἔστι τὸ om. G	28 οὐδὲ γάρ Ma	29 περι-
τὸν ὑπὸ αὐτοῦ σημαντικόν a	29 οὐδὲ γάρ Ma	30 περι-
32 τὸ μὴ εἶναι M	31 πρᾶγμα τοῦτ' ἔστι τὸ om. G	31 περι-
	32 τὸ μὴ εἶναι M	32 περι-

Ταῦτα μὲν οὖν κοινῶς περὶ παντὸς εὑρηται ὥρματος· τὸ δέ γε οὐδὲ
 ἀν τὸ δὴ εἰπῆσθαι αὐτὸς ψιλὸν εἴη ἀν καὶ κατὰ τὴν ἐξήγησιν κατασκευα-
 στικὸν ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τοῦ μηδὲν τῶν ὥρμάτων ἀλληθεῖς εἶναι καὶ ψεύδους
 δεκτικόν. πῶς δ' ἀν γένοιτο τοῦτο ἐκείνου κατασκευαστικόν, εἰ μὴ διὰ
 διά μέσου πάλιν τοῦ ἔστιν, δὲ παρηγγέλμενον ἀπὸ τοῦ ὄντος πάντων ἔστι κοινὸν
 τῶν ὥρμάτων; ἐξῆς δὲ ἐπάγει τὸ αὐτὸς μὲν γάρ οὐδέν ἔστιν λέγει δὲ
 οὐδὲν εἶναι τὸ δὴ οὐδὲν οὐδὲν ὡς ἀσημον οὐδὲν ὡς διμανύμως κατηγορούμενον 10
 κατὰ τῶν πραγμάτων, ἀλλ' οὐδέν ἔστι φρισν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος.
 προσσημαίνει δὲ σύνθεσιν τινα, ἣν ἀνευ τῶν συγκειμένων οὐκ
 15 ἔστι γοῦνται· τοῦτο δέ ἔστι· μέρος δὲ γίνεται συνθέσεως, οἷον τῆς λεγούσης
 ‘ζὴ δὴ ἔστι’. περὶ δὴ τὸ ἀληθὲς θεωρεῖται καὶ τὸ ψεῦδος. ζηταίνει σύν- 15
 θεσιν ἀνευ τῶν συγκειμένων, τοῦτ' ἔστι τῶν ἀπλῶν, οὐκ ἔστι
 νοῆται. τὸ μὲν οὖν ἴερόμενον δῆλον. τὸ δὲ προσσημαίνει τὸ οὖν τὴν
 σύνθεσιν, καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπλῶν ἐκάστην ὥσπερ τινα
 20 οὐκ ἔστιν εἰρητόαι κατὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐλέγετο τὸ ὥρμα προσση- 20
 μαίνειν χρόνον, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ πρὸς ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν, τοῦτ' ἔστι συμ-
 πλεκόμενον ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν σύνθεσιν δεκτικὴν ἡδη ψεύδους τε καὶ
 ἀληθεῖας, ἡς συνθέσεως δεῖ τὰ ἀπλᾶ προεπινοεῖσθαι. εἰ δέ τις μὴ προσ-
 ιτοι ταύτην τοῦ προσσημαίνειν τὴν ἐξήγησιν, πειθέσθω τῷ Ἀλεξάνδρῳ 25
 20 λέγοντι διὰ τοῦ αὐτὸς μὲν γάρ οὐδέν ἔστι καὶ τῶν ἐφεξῆς περὶ τοῦ
 ἔστι διαλέγεσθαι πάλιν τὴν Ἀριστοτέλην μετὰ τὸ εἰπεῖν διὰ μέσου περὶ
 τοῦ ὄντος. οὐς οὐδὲ | τούτου οὐταν καὶ τὸν λέγεται δύναμένου σημαίνειν 47r
 τι ἀληθὲς ἡ ψεῦδος, καὶ λέγειν διτι τοῦτο τὸ ἔστιν ἡ καὶ τὸ οὐκ ἔστιν (ό
 αὐτὸς γάρ περὶ ἐκατέρου λόγος) αὐτὸς καὶ τὸ αὐτὸς λεγόμενον ἀληθὲς μέν τι
 25 σημαίνειν ἡ ψεῦδος οὐ πέφυκεν, ὅνομα δέ τι οὐ, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ὥρ- 5
 ματα, δύναμιν ἔχει προηγουμένως μὲν σημαντικὴν τῆς τοῦ ὄντος μεθέξεως
 ἡ στεργήσεως, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ κατηγορούμενον τινὸς πρὸς ὑπο-
 κείμενον συμπλοκῆς, οἵς προστιμέμενον τέλειόν τε ποιεῖ τὸν λόγον καὶ 10
 σημαντικὸν ἡ ἀληθείας ἡ ψεύδους· καὶ γάρ ἀν ἀμέσως κατηγορῆται τοῦ
 30 ὑποκειμένου, καὶ τότε δυνάμει τὸ μὲν ἔστι συμπλοκὴν αὐτοῦ πρὸς τὸ ὃν
 σημαίνει, οἷον ‘Σωκράτης οὖν ἔστι’, τὸ δὲ οὐκ ἔστι διαίρεσιν, ἡ καὶ ἀμφό-
 τερα σύνθεσιν· διπερ γάρ εὑρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, ‘καὶ οὐ μὴ εἶναι τι 15
 λευκὸν φάσκων τὸ μὴ εἶναι λευκὸν συνέθηκε τῷ ὑποκειμένῳ’.

1 περὶ π. κοινῶς G	2 εἰποις AG	αὐτὸς καθ' ἑαυτὸς ab	ἐξήγησιν ταύ-
την a	3 ἡ ψεῦδος. εἶναι ΑΜ: εἶναι ἡ ψ. a	6. 8. 20 οὐδὲ A	9 post
συγκειμένων add. τουτέστι τῶν ἀπλῶν M		10 τοῦτο — νοῆσαι (13) om. M	11 ἦν]
ῶν G	post ἢ add. σύνθεσιν ΑΑ	13 νοῆσαι] θεωρῆσαι a	τὸ δὲ in
mrg. suppl. G	14 ὥσπερ τινας έκ.	17 δεκτικὸν FGa	16. 17 τοῦτ'
τε om. a	18 ἡς] ἡ A ¹	17 δεκτικὸν G ¹	ἡδη] ἡγουν G
22 οὐδὲν Ma	τοῦτο M	21 πάλιν om. F	ἀριστοτέλη A
μέντοι A ² a	25 ἡ ψ. σημ. Ga	23 τοῦτο om. Ma	καὶ (alt.) om. G
ex ἡς corr. A	29 ἀναμέσως G	οὐ] ἡ M	24 μέν τι]
32 ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς] cf. Γ 6 p. 430 b 2		26 σημαντικὸν G ¹	28 οἵς
		κατηγορεῖται FG	31 προσσημαίνει ΑΜ

Πηγαδινός ή εἰς ὑμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὀνόματός τε καὶ ῥῆματος, ἔξῆς καὶ ἐπὶ τὸν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον λόγον μεταβάνει καὶ φησι·

ρ. 16^b 26 Λόγος δέ ἐστι τριητή σημαντική, ἡς τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἔστι κεχωρισμένον ώς φάσις, ἀλλ' οὐχ ώς κατάφασις. λέγω δὲ οἶν τὸν ἄνθρωπος σημαίνει τι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἔστιν ἡ οὐκ ἔστιν· ἀλλ' ἔσται κατάφασις ἡ ἀπόφασις, ἐάν τι προστεθῇ. ἀλλ' οὐχὶ τὸν ὄντος ἀνθρώπου συλλαβὴ μία· οὐδὲ γάρ ἐν τῷ μὲν τὸ οὐ σημαντικόν, ἀλλὰ τριητή ἔστι νῦν μόνον. ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει 47^v
10 μέν, ἀλλ' οὐ καθ' ἔαυτό, ἀσπερ εἴρηται.

Δι' ἣν μὲν οὖν αἰτίαν οὐ κατὰ τὰς ἐξ ἀρχῆς ὑποσχέσεις μετὰ τὸν περὶ ὀνόματος καὶ ῥῆματος λόγου περὶ ἀποφάσεως διαλέγεται καὶ κατασάσσεως, ἐπειτα περὶ ἀποφάνσεως καὶ τελευταῖον περὶ λόγου, ἀλλ' ἀντιστρέψει κατὰ τὴν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν τὴν τάξιν, καθ' ἣν πεποίηται αὐτῶν ἐν 15 τῷ προοιμίῳ τούδε τοῦ βιβλίου ἡ ἀπαρίθμησιν ώς παραδοθῆναι δέψει· 10 λόγων, εἴρηται πρότερον. τῶν δὲ παραληφθέντων εἰς παράστασιν τῆς ἴδιοτητος τοῦ λόγου τὴν ἐξήγησιν ποιούμενοι τὸ μὲν δι τι φωνὴ καὶ σημαντικὴ παρίσεμεν ώς προφανῆ λίαν καὶ τοις δρισμοῖς τῶν τοῦ λόγου μερῶν ἥδη παρειλημμένα. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην νυνὶ παραλειπόμενον ως 20 γνώριμόν τε ὃν ἐκ τῶν περὶ τοῦ ὀνόματος ώς κατὰ συνθήκην ὄντος εἰρημένων (ἐπὶ δὲ τοῦ ῥῆματος ώς δομοίως ἔχοντος παραλειπαμένον) καὶ ώς ἡλίγον ὕστερον ἐνυπάρχως προστεθησόμενον μετὰ τὴν ἀναγρεθῆναι τὸν δοκιμῆντα τὸ ἀντικείμενον κατασκευάζειν λόγον, δι τι οὐ θέσει ἐστὶν ἀλλὰ φύσει, τάχα 25 δὲ καὶ ώς ὑπὸ τῆς ἔξῆς διαφορῆς περιεχόμενον· τὸ γάρ ἡς τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἔστι κεχωρισμένον μόνη πρόσεστι τῇ ἐνάρθρῳ φωνῇ κατὰ τὴν ἡμετέραν συνθήκην ὑφισταμένῃ. αὐτὸ δὲ τὸ ἔχειν τι σημαντικὸν μέρος διακρίνει τὸν λόγον τῶν αὐτοτελῶν αὐτοῦ μερῶν, ὀνόματός τε καὶ ῥῆματος, διότι ἐπ' ἐκείνων οὐδέτερου τὴν τι μέρος σημαντικόν, τοῦ δὲ λόγου μέρη τινά, τὰ ὀνόματα, τὰ ῥῆματα, σημαντικά | ἔστιν. οὐχὶ 48^r 30 ἀπλῶς δὲ εἴρηται τὰ μέρη τοῦ λόγου σημαντικὰ εἶναι καθ' ἔαυτα λαμβα-

1 ante παραδούς add. Περὶ λόγου G² δὲ om. G ὑμῖν A¹ 2 ἐπὶ] πρὸς A¹: περὶ A²M 4 ante λόγος add. περὶ λόγου in mrg. AF: περὶ τοῦ ἀποφάντικου λόγου α δὲ om. AG post σημαντ. add. κατὰ συνθήκην in mrg. F²b (cf. v. 19) ἡς—εἴρηται (10) om. M 5 κατάφ. ἡ ἀπόφασις b (cf. p. 59,9. 61,4) λέγω—εἴρηται (10) om. Ga 6 μέν τι b (cf. p. 61,9) 10 οὐχὶ A ώς προεΐρ. b 11 τὸν] τῶν F 14 αὐτῶ (alt. l.) A 16 εἴρηται πρότερον] p. 17,9 παραλειψ. G 17 αἰδούστητος G¹ ποιούμενα G: ποιούμενος Ma καὶ om. G: ante φωνὴ colloc. a 19 παρειλημμένον A: παρειλημμένων M νῦν A παραλειψ. AM: παρειληψ. G¹ φαμεν] μὲν A 20. 21 εἰρημένον A 21 παραλειψμένου Ma 22 προστεθεσόμενον F: προστεθησόμενου Ma τὸ] τοῦ A 23 τὸν ἀντικ. GMa 24 ἐφεξῆς M γάρ] δὲ a 25 τι om. M 28 ἐπ' om. FGa 29 τὰ (ante ὀνόμ.) om. FG τὰ (ante ῥῆμ.) om. G εἰσιν A²

νόμενα, ἀλλὰ τῶν μερῶν τι, διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ἀρνητικὸν μόριον καὶ τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς συνδέσμους, οἷον ὅταν εἴπω ‘ὅ ἄνθρωπος ζῷόν 5 ἐστιν’ η ‘Σωκράτης μὲν καθῆται, Πλάτων δὲ περιπατεῖ’. ταῦτα γάρ μέρη μὲν κοινότερον λέγεται τοῦ λόγου, ἔστι δὲ ἀσημα καθ’ ἑαυτὰ θεωρούμενα. 5 καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μέρη τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ἥγμάτων, οὐδὲν ἡττον εἶναι δοκοῦντα μέρη καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκειμένου λόγου, 10 παντελῶς εἰσιν ἀσημα, καθάπερ εὑρηται πολλάκις. διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἀποφαίνεται τῶν μερῶν τι τοῦ λόγου σημαντικὸν εἶναι.

Σημαντικὸν δέ φησιν εἶναι ὡς φάσις, ἀλλ’ οὐδὲ ὡς κατάφασις. 10 ἔστι δὲ φάσις, ὡς καὶ πρήτερον ἐλέγομεν, η ἀπλὴ φωνή, ὅταν ὡς μέρος 15 ἀποφαντικοῦ λόγου λαμβάνηται· δηλοῦ δὲ τοῦτο συχῆνες ἐν τοῖς ἔξι 5 ὁ Ἀριστοτέλης, λέγων “τὸ μὲν οὖν ὄνομα η ἥγμα φάσις ἔστω μόνον, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὕτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ ὥστε ἀποφαίνεσθαι”. διότι οὖν πᾶς μὲν λόγος ἔχει σημαντικά τινα μόρια, ταῦτα δ’ ἐπὶ μὲν 20 τινῶν λόγων ἀπλαῖς τυγχάνουστιν ὄντα φωνά, οὐδὲ ἐλέγομεν ὡς ἐν προτάσεσι καλεῖσθαι φάσεις, ἐπὶ δὲ τινῶν καταφάσεις ὅλαι η καὶ ἀποφάσεις, οἷον ἐν τῷ λέγοντι λόγῳ ‘Σωκράτης καθῆται καὶ Πλάτων οὐ καθῆται’ τὸ ‘Σωκράτης καθῆται’ καὶ τὸ ‘Πλάτων οὐ καθῆται’, ἀλλ’ οἱ μὲν καταφάσεις η ἀποφάσεις 25 ἔχουσες τὰ μέρη λόγου καὶ φάσις εἶχονται, ἐξ ῥη ἐκεῖνοι τὴν γένεσιν ἔσχον. οὐ 30 δὲ φάσεις ἔχουσες οὐ πάντας ἔχουσι καὶ καταφάσεις η ἀποφάσεις· διὰ τοῦτο | βιουλίμενος ἡ φιλότητος παραστήσαι τὸ δεῖ οὐ ἐν τοῖς λόγοις σημαντικὸν 48v μόριον ταῦτα προσέτιγκεν. ἵνα μὴ θεατάμενος αὐτὸς τινὰς λόγους ἔχουντας μέρη καταφάσεις η ἀποφάσεις ὑπολάβῃς οὕτω δεῖν τοῦ λόγου τὰ μέρη σημαντικά 5 εἶναι ὡς σημαίνοντά τι κατά τινος ὑπάρχον η μὴ ὑπάρχον, ἀλλ’ εἰδεῖς διτεῖ 25 ὡς φαντικὸν μόνον καὶ δηλωτικὸν φύσεώς τινος η ἐνεργείας δεῖ τὸ μέρος τοῦ λόγου θεωρεῖν. καὶ μήποτε τὸ τινὰ τῶν μερῶν τοῦ λόγου σημαντικά εἰναι οὐ καθ’ ἑαυτὴν νοητέον κατὰ τὴν πρὸς τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς συνδέσμους 10 καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις ἀντιδιαστολήν, ἀλλὰ τὸ δῆλον ἐψεῦδης ἀναγνω- στέον, διτεῖ τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἔστιν ὡς φάσις, πρὸς διάκρισιν τῶν 30 συντετέθέντων μερῶν καὶ κατὰ ἀπόφαντιν ἥδη λεγομένων, ὡς ἀν πάντων 15 μὲν τῶν ὄντων μερῶν τοῦ λόγου σημαντικῶν ὄντων. ὅλα δὲ τῶν μὲν κατὰ τὸν τρόπον τῶν φάσεων καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἐξ ἀνάγκης θεωρούμένων, τῶν δὲ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀποφάνσεων καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς λόγοις θεωρεῖσθαι

1 τὰ . . . ἀρνητικά μόρια α	3 γάρ μέρη suppl. in mrg. A	4 τοῦ οι. G	δὲ οι. G
6 δοκ. εἶναι α δοκούντων F	7 εἴρηται] p. 32,25 sq.	8 σημαντικὰ M	9 εἶναι οι. M κατάφ. η ἀπόφασις b
suppl. G ² πρότ. ἐλέγομεν] p. 10,14	10 ἔστι δὲ] διτεῖ δὲ F: διτεῖ δὲ ἔστι a (prius)	11 δὲ οι. F	ἐν τοῖς ἔξι] p. 17 a 17 sq.
12 οὖν οι. AFG τὸ ἥγμα a	14 post μὲν add. οὖν Α	15 προτάσει Α	
16 δῆλος M καὶ οι. F	17 post σωκρ. (prius) add. οὐ G ¹ τὸ σωκρ.—οὐ καθῆται οι. AGM 18 τὸ οι. a	18 λόγου Λ	19 ἐκεῖνοι G
20 καὶ οι. F	20 καὶ οι. F (ia)	22 προσ-	23 τὰ μέρη τοῦ λόγου Λα
27 post εἶναι add. ως σημαίνοντά τι κατά τινος ὑπάρχον F	24 η μὴ ὑπάρχον οι. F	25 ἀποφαντ. G ¹	24 τὰ μέρη τοῦ λόγου Λα
29 φάσις Ma	30 ἀπόφασιν libri	31 τῶν τοῦ λ. μερῶν (ὄντων οι.)	31 τῶν τοῦ λόγου Λα
31,32 κατὰ τρόπον M	33 ἀποφάσεων G	post ἐν add. παντὶ λόγῳ ἐξ ἀνάγκης del. G	33 ἀποφάσεων G

μὴ δυναμένων, ἵνα καὶ ταῦτα συνάδῃ τῇ ἄλλῃ πάσῃ παραδόσει τοῦ τε 20
Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Πλάτωνος περὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὡς εἰς ὅνδρα
ματα μήνον καὶ ἥματα διαιρεούμενων.

Οὐ γρὴ δὲ θαυμάζειν, εἰ τὸ μέρη τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων
5 μὴ ἀξιοῦμεν τοῦ συγκειμένου ἐξ αὐτῶν λόγου μέρη κυρίως δυναμάζειν· ἐπὶ 25
πάντων γάρ τῶν διηρθρωμένων καὶ τελείων ἔκαστον τῶν μερῶν ἐκ τῆς
προσεχοῦς ὀλότητος εἰώθαμεν σημαίνειν, ὥσπερ τὸ βραχὺ ξύλον τὸ ἐκ
τοῦ πηδαλίου τῆς νεώς ἢ τῆς τρόπιδος ἀφαιρεθὲν αὐτῶν μὲν τούτων 49^v
μέρη προσαγορεύουμεν, οὐ μὴν ἐπὶ τὴν ναῦν ἀναφέροντες λέγομεν. καὶ ἐπὶ 10
10 τῶν ἄλλων τῶν τε κατὰ τέχνην καὶ τῶν κατὰ φύσιν ὁσαύτως. ἀμέλει
συλλαβάς μὲν δυναμάζομεν τὰς πρώτας μόνας τῶν στοιχείων συμπλοκάς, τὸ 5
δὲ ὄνομα τρισύλλαβον ἢ τετρασύλλαβον λέγομεν, ὡς ἔκαστον τῶν ἀπλῶν
ἐπὶ τὸ προσεχῶς ἐξ αὐτῶν συγκείμενον ἀναφέροντες. ἄλλως τε τὰ μέρη
τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων κατὰ μόνην τὴν ἐκφώνησιν, ἀλλ’ οὐ κατὰ
15 τὴν σημαντικὴν δύναμιν λέγοιντο ὃ γε εἶναι αὐτῶν μέρη· διὸ καὶ πρότερον 10
ἐλέγετο μηδὲν μέρος αὐτῶν εἶναι σημαντικὸν κεγκρισμένον. ὕστε καὶ τῶν
λόγων κατὰ τὰ αὐτὰ λέγοιντο ἂν εἶναι καὶ μὴ εἶναι μέρη. αὐτὰ μέντοι
τὰ δύναματα καὶ τὰ ῥήματα διὰ τῆς οἰκείας συνθέσεως οὐ μόνον τὴν ἐκφώνη- 15
νησιν ὀλλὰ καὶ τὴν σημασίαν ἀποτελοῦντα τῶν λόγων καὶ πρῶτα τὴν
20 σημαντικὴν ἔχοντα δύναμιν εἰκότως καὶ μέρη τοῦ λόγου πρῶτα εἶναι φαμεν. διὸ
διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης συικράτατον τοῦ λόγου μόριον εἶναι
τὸ ὄνομά φησι, τὸ κοινῶς δηλαδὴ τοῦ τε ἰδίως καλούμενου δύναματος καὶ 20
τοῦ ῥήματος κατηγορούμενον.

Εἰ δέ τις ἀποροί πῶς ἀξιοῦμεν πάντα λόγον ἔχειν σημαντικὸν τὸ μό-
25 ριον, καίτοι πρὸς τὸν κλητικὸν καλούμενον καὶ μίαν πτῶσιν ἐνὸς δύναματος
ἀρκοῦσσαν ὄρῶντες, ὡς τὸ “Ἐκτορ” (ἄλλου γάρ λόγου, τοῦ ἀποφαντικοῦ, 25
τὸ “ἀτάρ σύ μοί ἔσσι”) καὶ τὸ “Μέντορ” (τὸ γάρ “ἄμυνον, ἀρήγη” προ-
στάζειν λουπόν, ἀλλ’ οὐ κλήσεως), λύσομεν τὴν ἀπορίαν κλῆσιν μὲν ἢ
ἀνάκλησιν καὶ δι’ ἑνὸς δύναματος | κατὰ ταύτην τὴν πτῶσιν προφερομένου 49^v
30 γίνεσθαι λέγοντες, λόγον δὲ μὴ εἶναι κλητικόν, εἰ μὴ τὸν ἐκ πλειόνων
οὗτοι λεγομένων δύναμάτων ἢ πτώσεων συμπεφόρημένον, οἷον “ὦ μάκαρ

1. 2 τοῦ ἀριστ. παραδ. (τε om.), sed num. corr. G 2 περὶ τοῦ πλάτ. G τῶν
om. M 3 καὶ ῥῆμ. μόνον colloc. a διαιρουμένην FG 4 εἰ iter. A 9 an
(μέρη ἀυτῆς) λέγομεν? 10 τε om. G 11 συμπλοκάς] συλλαβάς A¹ 13 ἐπὶ τι τῶν
προσεχῶς ΑΜ αὐτοῦ FGMa τε] τὸ G 14 τῶν ῥῆμ. A 15 δύναμιν
om. M λέγοιτο Ma διὸ — μέρη (17) suppl. G² 15. 16 πρότερον ἐλέγετο]
p. 32,25. 47,25 17 μὴ εἶναι om. FG 18 μόνην AF 21 δὲ ἐν τῷ Κρατύλῳ
Σωκρ.] cf. Cratyl. p. 385 C 24. 25 τὸ μόριον — κλητικὸν om. FG 24 τὸ om. Ma
25 δύνμ. ἐνὸς (num. corr.) G 26 ὡς om. A τὸ G: ἐν τῷ AFMa Ἐκτωρ FGMa
(cf. Hom. Z 429) λόγου om. M τοῦ om. G 27 αὐτάρ A ἔσσι πατήρ a
τὸ] τῷ Ga Μέντωρ Ma (cf. Hom. χ 208) ἄμυνον G¹ ἄρα ἦν Ga 28 λοιπόν
ante ἄμυνον transponas λόγομεν A: λύσωμεν a κλῆσιν μὲν ἢ om. FG 29 ἀνάκλησιν
μὲν FG 30 γίγν. A 31 λεγόμενον libri ὦ μάκαρ] Hom. Γ 182

“Ατρεῖδη” καὶ “ὦ Νέστορ Νηλευΐδη” καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, εἴπερ 5 μὴ ταῦτὸν ὄνομα καὶ λύγος.

Εἰπόνων δὲ τὸ μέρος τοῦ λόγου σημαντικὸν εἶναι ὡς φάσιν, ἀλλ᾽ οὐχ ὡς κατάφασιν, οὐκ ἐπήγαγεν ὅτι ‘οὐδὲ ὡς ἀπόφασιν’, ὡς δὲ προφανές ὅτι 5 ὁ μὴ ἀξιῶν τὰ μέρη τοῦ λόγου θεωρεῖν ὡς καταφάσεις, ἀλλ᾽ ὡς ἀπλᾶς φωνάς, πολλῷ δῆπου μᾶλλον ὡς ἀποφάσεις αὐτὰ παραλαβεῖν οὐκ ἄν ποτε 10 ἀξιώσειν, ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη ἐν τῇ ἀποφάσει περιέχεσθαι καὶ τὴν κατάφασιν. ταῦτα δὲ καὶ αὐτὸς ἔξηγούμενος παράδειγμα λαμβάνει τῆς φάσεως τὸν ἄνθρωπον, διότι σημαίνει τί φησιν, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστι, 15 10 τοῦτ’ ἔστιν ἀλλ’ οὐ κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν. διότε σαφέστερον ποιῶν ἐπήγαγεν ἀλλ’ ἔσται κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἐάν τι προστεθῇ, 15 δῆμα δηλούντι ἢ καταφασκόμενον ἢ ἀποφασκόμενον. ὕστε κακὰ τούτων δῆλον ὡς τὸ μέρος τῆς ἀποφάνσεως σημαντικὸν δὲν δι’ αὐτὸν τὸ σημαίνειν 20 καλεῖ διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης φάσιν. διότε δὲ κατὰ τὸ σημαντικὰ ἔχειν 15 μέρη διαφέρουσιν οἱ λόγοι τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ὑπομιμήσκων φησὶν ἀλλ’ οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ μία, κοινῶς προσυπακουομένου τοῦ ση- 25 μαίνει τι εὑρηται γάρ λέγω δὲ οἷον ἄνθρωπος σημαίνει τι, πρὸς τοῦτο οὖν συντακτέον τὸ ἀλλ’ οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ μία. τοῦτο δὲ πάλιν κατασκευάζων τὸ τῶν ἀπλῶν φωνῶν τὰ μέρη μηδενὸς 30 εἶναι καθ’ ἔαυτὰ σημαντικὰ καὶ τὴν κατασκευὴν ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καν- 50ταῦθα ποιούμενος, οὐδὲ γάρ ἐν τῷ μᾶς, φησί, τὸ υἱὸς σημαντικόν, ἀλλὰ φωνὴ ἔστι νῦν μόνον, τοῦτο δέ ἔστιν διὰ τὸ υἱὸς καθ’ ἔαυτὸν μὲν λεγόμενον σημαίνει τὸν χοῖρον, διὰν δὲ ὡς μέρος αὐτὸν τοῦ μᾶς ὄντος τοῦ λαβῆς, παντάπασίν ἔστιν ἄσημον, καὶ νῦν, διότε τὸν τῷ θεωρεῖσθαι 35 5 διάρρηστον τοῦ μᾶς ὄντος τοῦ μᾶς λαμβάνομενον οὐδὲν οὐδὲ κατὰ φαντασίαν σημαίνει· οὐδεὶς γάρ τὸ μᾶς ἀκούσας ὄνομα εἰς ἔννοιαν ἔρχεται τοῦ ύδρα, καθάπερ διόπερ ὡς μέρος οὐχὶ ἀκούσας ἢ τὸ τραγέλαφος οὐκ ἀνεννόητος μένει τοῦ ἵππου διόπερ ὡς μέρος τοῦ ἑλάφου. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀπλοῖς οὕτως· ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς, φησί, 40 10 βούλεται μὲν ἀλλ’ οὐδενὸς κεχωρισμένον, τοῦτ’ ἔστι δοκεῖ μὲν

1 καὶ ὡ—Νηληυΐδη om. FG (cf. Hom. γ 79) νέστωρ Ma 4 οὐκ suppl. G² ὡς (alt.) om. FGA 5 δὲ om. AFGa τὰ μέρη suppl. G² 9 μέν τι b 10 οὐ om. G κατάφασις G¹ 12 κατὰ τοῦτο F: ἐκ τούτων G 13 καὶ δι’ αὐτὸν (τὸ om.) G 14 κα- λῶν a 16. 18 οὐχὶ] οὐχὶ ἡ AFG 16 κοινῶς—μία (18) om. G¹M (suppl. G²) 17 εὑρηται—τι om. F δὲ om. G 19 τὸ] τῷ G 22 μὲν om. FG 23 λέγεται ΛΜ σημαίνει om. M 24 ὥσπερ F 26 εὑρηται καὶ πρότερον] p. 32, 25 sq. 28 υἱὸς om. FG 29 ante ὡς add. ὥσπερ G 30 τοῦ] τῷ Ga λαμβάνομεν M 31. 32 εἰς ἔννοιάν—ἀκούσας in mrg. suppl. A 31 τῆς ύδρας GM 32 καλίππος F ἀνεννόητος A: ἀνεννόητως M 33 φησί post βούλ. colloc. a 34 βούλεται—κεχω- ρισμένον] per errorem redit ad Arist. p. 16a25

είναι τὰ μέρη σημαντικά, διύτι καὶ σύνθεσίς τις ἐν αὐτοῖς ἐναργῶς κατὰ 20 τὴν λέξιν φαίνεται πλειόνων ὀνομάτων, εἰ καὶ ἔν ἐστι τὸ ἐξ αὐτῶν σημαντόνενον νόημα καὶ πρᾶγμα, κατ’ ἀλήθειαν δὲ οὐδενός ἐστιν οὐδὲ ταῦτα σημαντικὰ καὶ ἔαυτὰ λεγόμενα. ὡς οὖν συνελόντι φάναι, τὸ ἐπιχείρημα 25 5 τοιοῦτον ἂν εἴη· εἰ αἱ καθ’ ἔαυτὰς σημαντικαὶ οὖσαι φωναί, καθάπερ τὸ ίση, ὅταν ὀνομάτων τινῶν γένωνται μέρη, παντελῶς εἰσιν ἀσημοι τῶν οἰκείων ὀλοτήτων ἀφαιρούμεναι, τί χρὴ διανοεῖσθαι περὶ τῆς μᾶς | τοῦ 50^v ἀνθρώπου συλλαβῆς ἢ τῶν ἄλλων μερῶν τῶν ὀνομάτων, ὅσα καὶ δίγα τῆς ἐν τοῖς ὀνόμασι παραλήψεως οὐδενὸς φαίνεται σημαντικὰ δύντα; ταῦτα 10 μὲν οὖν δῆλα. δεῖ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τούτοις εἰρημένων τῷ Ἀριστοτέλῃ ὃ συλλογίζεσθαι ὅτι λόγον οὐ μόνον ἀξιοῦ καλεῖν τὸν αὐτοτελῆ διάνοιαν ἀπαρτίζοντα καὶ τέλειον, ἄλλα καὶ τὸν ἐλλιπῆ· πάντα γάρ ἐφαρμόττει κακείνῳ τὰ περὶ τοῦ λόγου ρηθέντα.

p. 17^{a1} Ἐστι δὲ λόγος ἀπας μὲν σημαντικός, οὐχ ως ὅργανον 15 δέ, ἀλλ’ ὥσπερ εἰρηται, κατὰ συνθήκην. ἀποφαντικὸς δὲ οὐ 10 πᾶς, ἀλλ’ ἐν φὶ τὸ ἀληθεύειν ἢ φεύδεσθαι οὐπάρχει. οὐκ ἐν ἀπασι δὲ ὑπάρχει, οἷον ἡ εὐχὴ λόγος μέν, ἀλλ’ οὕτε ἀληθῆς οὕτε φευδῆς. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν· ρήτορικῆς γάρ ἢ 20 ποιητικῆς οἰκειοτέρα ἡ σκέψις· δὲ ἀποφαντικὸς τῆς νῦν θεωρίας.

Συλλογισμὸν ἐλέγχει τινὰ διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης δεικνύαι δοκοῦντα ώς ὁ λόγος οὐδὲν ἐστίν. ἀλλὰ φύσει. τίς οὖν ὁ συλλογισμός; ὁ λόγος, φησίν. ὅργανόν ἐστι τῆς φωνητικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως φύσει οὔσης· δι’ 15 αὐτοῦ γοῦν σημαίνομεν ἀληθῆς δσα βουλόμεθα ως δύντος ὅργανου. πᾶν 25 ὅργανον φυσικῆς δυνάμεως καὶ αὐτὸ φύσει, καθάπερ ὀφθαλμοὶ μὲν τῆς δηπτικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως ὅργανα δύντες φύσεως εἰσι καὶ οὐ τέχνης ἔργον, ὅτα δὲ τῆς ἀκουστικῆς, καὶ ἄλλο τι μόριον ἄλλης. ὁ λόγος ἄρα 30 φύσει ἐστίν. οὐδὲν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἔχων ἐπινοίας. δύο τοίνυν οὐσῶν τῶν ἐν τῷ συλλογισμῷ παραληφθείσῶν προτάσσων ὁ Ἀριστοτέλης τῇ μὲν μεί- 35 ζονι συγχωρεῖ, τῇ λεγούσῃ πᾶν ὅργανον πάσης φυσικῆς δυνάμεως φύσει εἶναι, τῆς δὲ ἐλάττονος ἐπιλαμβάνεται, τῆς λεγούσης τὸν λόγον ὅργανον εἰ- 40 σεῖναι τῆς φωνητικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως. τί ἀν οὖν εἴη τὸ ὅργανον τῆς φωνητικῆς δυνάμεως ρήτεον, ἐπειδὴ φυσικὴ οὖσα δεῖται ὅργανου, καθάπερ

1 ἐν αὐτοῖς om. M	4 τὸ ἐπιχείρημα om. G	5 φωναὶ οὖσαι ΑΜ	καθάπερ
om. F	6 τὸ ίση] τοὺς F	8 ἢ] καὶ G	9 παραλήψεως Ga
om. M	13 ῥηθέντα] ῥήματα ΑΜ	15 ἀλλ’ ὥσπερ—θεωρίας	12 καὶ (alt.)
(20) om. M	ώς προείρ. b	ἀποφ.—θεωρίας (20) om. a	τὸ φεύδειν ἢ ἀληθεύε-
τι—δυνάμεως (33) suppl. G ²	16 ἢ τὸ ψ. F	σθαι G ¹	16 ὁ (primum) om. A
23 φύσει] φυσικῆς F	24 αὐτῆς G ¹	25 φύσει] φησί F	26 ἐν ἡμῖν δηπτικῆς FGa
27 ἔργα G	31. 32 ὅργ. εἶναι τὸν λόγ. a	32 ἐν ἡμῖν suppl. G ² : ante φωνητ. colloc. M	
	33 ante δυν. add. ἐν ἡμῖν a		ὅργανων AFGa

έκάστη τῶν ἄλλων | φυσικῶν δυνάμεων, καὶ τί ὁν αὐτῆς ὁ λόγος, ἐπειδὴ 51^v
λέγεται μὴ εἶναι ὄργανον, οὐκ ἔστι φύσει, ἀλλὰ θέσει. τὰ μὲν οὖν ὄργανα
τῆς φωνητικῆς δυνάμεως εἰσιν ὃ τε πνεύμων καὶ ἡ τραχεῖα καλουμένη
ἀρτηρία. ταῦτα μὲν ὡς ἀπλῶς φωνῆς, ὡς δὲ διαλέκτου ἡ τε γλῶττα καὶ 5
5 ἡ ὑπερίφα καὶ τὰ ἄλλα οὐτωσὶ λεγόμενα φωνητικὰ ἡ διαλεκτικὰ ὄργανα.
οἱ δὲ λόγοι εἴη ἀν αὐτῆς ἀποτέλεσμα διὰ τῆς τοιᾶσδε κινήσεως τῶν ὄργα-
νων τούτων γινόμενος. διόπερ οὐδὲ ἀνάγκη αὐτὸν εἶναι φύσει· τὰ γὰρ 10
ἀποτελέσματα τῶν φυσικῶν δυνάμεων οὐδὲν καλύει θέσει εἶναι, καθάπερ
ἐπὶ τῆς ὄργησεως ἔχει· φυσικῆς γάρ ἐν ἡμῖν δυνάμεως οὔσης τῆς κατὰ
10 τόπον κινήσεως, ἀποτέλεσμα ταύτης ἡ ὄργησις οὖσα θέσει· εἶτι· καὶ γὰρ 15
ἔστιν ἐν τῷ ὄργηστῇ τοίως ἡ τοίως κινοῦντι τὰς χεῖρας σημαίνειν φέρει
τὸν Ἀχιλλέα τῷ ἄλλοτε ἄλλα διὰ τῶν σχημάτων ὑποδεικνύαι καὶ παρα-
δηλοῦν τῶν περὶ αὐτὸν συμβεβηκότων. καθάπερ οὖν τὸ μὲν κατὰ τόπον
κινεῖσθαι φύσει τὸ δὲ ὄργεισθαι θέσει καὶ κατὰ συνθήκην, καὶ τὸ μὲν 20
15 ἕνδον φύσει ἡ δὲ θύρα θέσει, οὗτοι καὶ τὸ μὲν φωνεῖν φύσει τὸ δὲ ση-
μαίνειν δι’ ὄργανά των ἡ ῥήματων ἡ τῶν ἐκ τούτων συγκειμένων λόγων,
ώς ἐξ ὅλης τῆς ἀρυθμίστου φωνῆς τὸ εἶναι ἐχόντων, εἰδοποιουμένων δὲ
ὑπὸ τῆς ἡμετέρας διανοίας, κατὰ συνθήκην καὶ οὐ φύσει. καὶ ἔοικε τὴν 25
μὲν φωνητικὴν δύναμιν ὄργανον οὖσαν τῶν ψυχικῶν ἐν ἡμῖν δυνάμεων,
20 γνωστικῶν ἡ ὄρεκτικῶν, κατὰ φύσιν ἔχειν ὃ ἀνθρωπος παραπλησίως τοῖς
ἄλλογοις ζῷοις, | τὸ δὲ δύναμασιν ἡ ῥῆματιν ἡ τοῖς ἐκ τούτων συγκειμένοις 51^v
λόγοις γρῆσθαι πρὸς τὴν σημασίαν, οὐκέτι φύσει οὖσιν ἀλλὰ θέσει, ἔξαί-
ρετον ἔχειν παρὰ τὰ ἄλογα ζῷα, διότι καὶ μόνος τῶν θυμητῶν αὐτοκινήτου
μετέχει ψυχῆς καὶ τεχνικῶς ἐνεργεῖν δυναμένης, ἵνα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ 5
25 φωνεῖν ἡ τεχνικὴ αὐτῆς διαφαίνηται δύναμις. δηλοῦσι δὲ ταῦτα οἱ εἰς
κάλλος συντιθέμενοι λόγοι μετά μέτρων ἡ ἄνευ μέτρων.

"Οτι μὲν οὖν κατὰ συνθήκην ὁ λόγος καὶ τὰ τούτου μέρη, τό τε
δύναμα καὶ τὸ ῥῆμα, διὰ πολλῶν ἀποδέδεικται· ἀλλ’ ἐπεὶ καὶ ὄργανον αὐτὸν 10
εἶναι φαμεν τῆς τῶν νοημάτων ἡ τῶν πραγμάτων σημασίας, τί ποτέ ἐστι
30 τὸ γράμμενον αὐτῷ ὡς ὄργανῳ ῥῆτεον. φανερὸν δὴ δι τῆς ἡ διανοητικὴ
ψυχή· μόνης γάρ ταύτης ἔργον τὸ γρῆσθαι λόγῳ. πῶς δὲ δύναται κατὰ 15

1 τί οὖν α ὧν] ὃν AM: ὧν F 3 φωνητ.] φυσικῆς FG ante δυνάμ. add.
ἥμων α 4 post διαλέκτου add. τίνα ὄργανα τῆς φυσικῆς δυνάμεως ἐστι; α 5 τὰ
ἄλλα τὰ Λ καὶ λεγόμ. FG ἦ] ἦτοι F 7 γινόμενος Λ: γινομένης FMA
10 τὸν τόπον Ma κινητικῆς FM ἡ om. F ἐστι om. AM 11 ἔστιν om. FG
ὄργητῃ Λ τοιῶσδε ἡ τοιῶσδε Ga σημαίνει FGMA 12 τῷ ἄλλοτε—συμ-
βεβηκότων om. M ἄλλα] ἄλλως Α: ἄλλον α ἐπιδεικ. Αα 12. 13 παρα-
δηλοῦν τι Ga 13 αὐτῷ α 15 θύρα δὲ colloc. FG δὲ (alt.) suppl. G²
15. 16 σημαίνειν post ῥῆμ. colloc. α 16 post ῥημάτων add. θέσει FGA τούτων]
τῶν G 17 ὅλης M τῆς] γάρ G 18 οὐ om. F 19 ψυχικῶν post ἡμῖν
suppl. G² 20 καὶ κατὰ G 23 παρὰ] πρὸς Ma 24 συνεργ. Α τῷ] τὸ a
25 διαφαίνεται Λ: διαπρίνηται α 26 μέτρου (utrobique) A 28 πολλῶν] τού-
των G ἐπιδεικται AMa 29 νοημάτων] ὄνομάτων FGA 30 ῥητεύν] γρηστέον G
γρητέον — γρῆσθαι (31) om. M

συνθήκην ὥν ὅργανον εἶναι φυσικῆς τινος δυνάμεως, εἴ τι φαίνοιτο θαυμαστὸν διὰ τὸν λέγοντα κανόνα φύσει εἶναι πᾶν φυσικῆς δυνάμεως ὅργανον, ὑπερφυῆ ταύτην ἐροῦμεν εἶναι τὴν λογικήν τε καὶ τεχνικὴν ἐν ἡμῖν δύναμιν, ἀτε καὶ χωριστὴν παντὸς σώματος ἔχουσαν οὖσαν. ταῦτα δὲ 20 ὅτι καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦντα λέγομεν, δηλοῦ τὰ πρὸς τῷ πέρατι τοῦ διευτέρου βιβλίου τῆς Φυσικῆς ἀκροάτεως παρ' αὐτοῦ λεγόμενα περὶ τοῦ τὰ ἄλιγα ζῷα διανοίας ἐστερημένα μὴ κατὰ τέχνην ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἐνεργεῖν, ὡς ἀν τῆς τέχνης ἐκ τινος ὑπὲρ τὴν φύσιν τεταγμένης ἐν ἡμῖν 25 δυνάμεως προαιρούμενης, ἐν οἷς οὐ τέχνη ἀλλὰ φύσει τινὶ φησιν ἐργάζεσθαι 10 τὴν μὲν χειριδόνα τὴν νεοττιὰν τὸν δὲ ἀράχνην τὸ ἀράχυον. τί γάρ | δεῖ λέγειν τὰς ἐν τῇ Περὶ Φυγῆς ἀποδείξεις τοῦ χωριστὸν εἶναι τὸν νοῦν 52r τοῦ σώματος; οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν ταύτην διὰ τῶν φυσικῶν ἐνεργοῦσαν δυνάμεων χρῆσθαι μὲν καὶ τοῖς ἐκείνων ὅργανοις φυσικοῖς ἀναγκαίως οὖσι 5 καὶ ἀλλὰ δέ τινα ποιεῖν ἔσυτῇ τεχνητὰ ὅργανα πρὸς τὰς οἰκείας ἐνεργείας. 15 καθάπερ οὖν πρὸς τὸ σώμα καὶ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι χρῆται μὲν τοῖς φυσικοῖς ὅργανοις τῆς κατὰ τόπον κινητικῆς δυνάμεως φύσει οὔσης, γερσὶ καὶ ποσὶ. χρῆται δὲ καὶ τεχνητοῖς, ἔιφει καὶ δόρατι, 10 καὶ ἐπὶ γεωργίας καὶ οἰκοδομίας καὶ τῶν ἄλλων πρακτικῶν ἢ ποιητικῶν ἐνεργειῶν ὡσαύτως· τὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ σημαίνειν τρόπον χρῆται μὲν ἡ 20 ψυχὴ τοῖς φυσικοῖς ὅργανοις τῆς φωνητικῆς καὶ τῆς λεκτικῆς δυνάμεως, πνεύμονι καὶ γλώττῃ καὶ ὑπερφύᾳ καὶ δόρυσι καὶ γείλεσι. χρῆται δὲ καὶ 15 τῷ λόγῳ ἢ τοῖς τούτου μέρεσι, τεχνικῶς μὲν αὐτὰ καὶ κατὰ συνθήκην ὑφιστῶσα ώς ὅργανα τοῦ σημαίνειν ἐσόμενα περὶ φυσικὴν δὲ ὅλην τὴν φωνὴν ἐργαζομένη καὶ τὴν τούτων γένεσιν, καθάπερ τὴν μὲν τοῦ 25 ἔιφους περὶ τὸν σίδηρον τὴν δὲ τοῦ πηδαλίου περὶ τὸ ἔλον.

"Ἄχρι τούτων ὁ Ἀριστοτέλης παραστήσας ἡμῖν τά τε στοιχεῖα τοῦ λόγου, τὸ ὄνομά φημι καὶ τὸ ῥῆμα, καὶ τὸν | ἐξ αὐτῶν συγκείμενον καὶ κοινῶς 52v λεγόμενον λόγον, ἐξ ὧν πᾶσα διάλεκτος ἔχει τὴν γένεσιν, ἔεις κατὰ τὰ ἐξ ἀργῆς διωρισμένα μεταβαίνει ἐπὶ τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρίαν, διν 30 ἐλέγομεν ἐν τι εἰδοῖς εἶναι τοῦ ἀπλοῦ λόγου, καθάπερ τὸν αλητικὸν τὸν εὐκτι- 5 κὸν τὸν ἐρωτηματικὸν τὸν προστακτικόν, ὥν ἔκαστον αὐτοτελές ἐστι καὶ καθ' ἔσυτὴν σημαντικὸν ἀπεργτισμένης διανοίας· καθάπερ γάρ τὸ ἡ ψυχὴ ἀθανάτου

1 φυσικῆς] ψυχικῆς ΑΜ 3 εἶναι ἐροῦμεν G λογιστικὴν α 3. 4 δύναμιν ἐν ἡμῖν G¹ 4 σώματος ομ. Μ 6 τοῦ βιβλίου τοῦ δευτ. G τῆς Φυσικῆς ἀκρ.]
B 8 p. 199a20 sq. 8 ἀν ομ. Μ 9 προηγουμένης G 10 τὴν δὲ ἀράχνην Μ
11 δεῖ] δῆ F ἐν τῇ Περὶ Φυγῆς] Γ 4 p. 429a10 sq. ψυχὴν G 12 δι'
ῶν Α¹ 13 ἀναγκαίων Α: ἀναγκαῖοις G 14 τεχνητὰ F πρὸς τὰς] τῆς M
15 σώζεσθαι G πολέμους F 17 ἔιφεις καὶ δόρατι ΑΜ 18 οἰκοδομικῆς F
20 φωνητικοῖς Α¹ τῆς (ante λεκτ.) ομ. FG 22 τοῖς
λόγοις G καὶ τεχνικῶς FGA 25 τὴν] τὸν G¹ 26 τούτου Α¹ δ
ομ. Α 27 τὸ τε ὄνομα G καὶ (ante κοιν.) ομ. FG κοινῶς] καλῶς M
29 post μεταβαίνει add. λοιπὸν ΑΜα . 30 ἐλέγομεν] p. 2,9 sq. ἀπλῶς Δ
30.31 τὸν εὐκτικὸν τὸν ἐρωτηματικὸν ομ. F 31 ἔκαστος ΑΜ 32 σημαντι-
κός Α²Μ

ἐπειταν' ἔδηλωτέ τι. οὗτον καὶ τὸ 'ἄνθροες δικαιοτάτοις' καὶ τὸ 'οὐδὲ φιλοσοφή·¹⁰ σαμι' καὶ τὸ 'πότε ἡλθες;' καὶ τὸ 'ἀπειλε πρὸς τόνδε'. καὶ τοὺς μὲν ἀλλούς οὐδὲν προσήκειν φησὶ τῇ προκειμένῃ πραγματείᾳ φιλοσόφῳ τε οὖσῃ καὶ διαλεκτικῷ. ἑταῖροικῆς δὲ ἵ πιντεικῆς οἰκεῖν εἶναι τὴν περὶ τούτων
5 θεωρίαν, διότι οἱ τούτων ἐκατέραν ἐπιτηδεύοντες περὶ τε τοὺς λόγους ταῦτας καθ' αὐτοὺς ἔχουσι, ἥτις τοὺς μὲν τοὺς ὁμοίους αὐτῶν καὶ τὰς περιόδους καὶ τὰ σχῆματα πολυπραγμούοντες, γραμματικοὶ δὲ τὰ τε μέτρα καὶ τῶν πρώτων ἀξέων τοὺς συγχρηματισμοὺς ἢ συσχηματισμοὺς ἢ παρα-¹⁰ σγρηματισμοὺς καὶ οἰκεῖς καὶ δσα τοιαῦτα, καὶ ἔτι μικρεῖσθαι τινας εἰλάθασι²⁰ ταῦταν πραγματεύομενοι καὶ τοὺς λόγους εἰς θεωρίαν ὑποκείμενον ἔχοντες
15 σκοπούντων εἴτε μόνα | ταῦτα παρὰ τὸ ἀποφαντικὸν τοῦ λόγου τὰ εἰλην̄ δεῖται εἴτε καὶ ἄλλο τι, καὶ εἴτε εἰς πεπερασμένα εἴτε εἰς ἄπειρα τούτων ἔκασταν διαιρεῖται. μᾶλλον δὲ διὰ ποιῶν πεπερασμένων ἀριθμῶν καθ'²⁵ σκαστον αὐτῶν ἡ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐπὶ τὸ ἀπειρον γίνεται πρότιδος· τοῦτο γάρ τοι προσήκει τῷ καθ' ἔκαστα τεχνήτῃ περὶ τῶν ὑποβεβλημάτων αὐτῷ πραγ-³⁰
20 μάτων θεωρεῖν, ὡς διώρισεν ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης. δοκεῖ δὲ τοῦτο ἔργον εἶναι ἥτις τοῦτον φησὶ μὲν ἡ ποιητικῆς οὐκ αὐτόθεν, τῆς δὲ κοινῶς λεγο-¹⁰ μένης τῶν λόγων τέχνης, περὶ ἣς ὁ θεούτατος Πλάτων μετὰ τὴν ἐν τῷ Φαιδρῷ παλινφθίαν ἡμᾶς ἐδίδαξεν, ἣς ἔστιν ἔργον καὶ ποιητικῆς καὶ ἥτις τοῦτον
25 ἀρχὰς ἐπισκέψασθαι. τῇ δὲ προκειμένῃ πραγματείᾳ προσήκειν φησὶ μόνην τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρίαν, διότι προγράμματα μὲν ταῦταν παραδοῦναι τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης, τὸν δὲ περὶ τούτων πραγματεύομενον οὐδὲν ἄλλο εἴδος τοῦ λόγου πολυπραγμονεῖν χρὴ παρὰ τὸ ἀποφαντικόν, διὰ τοῦτον τοῦτον φιλοσόφῳ θεωρεῖν ὡς τὴν ἀπόδειξιν περιεληφθές καὶ πρὸς τὴν κατάληψιν αὐτῆς ἀναγκαῖον, διὸ ἣς μόνης γινώ-²⁰
30 σκειν δύνατὸν ἀκριβῶς τῶν ὄντων τὴν φύσιν.

Διετῆς γάρ οὐσῆς τῆς τοῦ λόγου σχέσεως, καθ' ὃ διώρισεν ὁ φιλόσοφος Θεόφραστος, τῆς τε πρὸς τοὺς ἀκροωμένους, οἵς καὶ σημαίνει τι, καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα. ὑπὲρ ὧν ὁ λέγων πεῖται προτίθεται τοὺς ἀκροωμένους, περὶ²⁵

1 καὶ τὸ (ante αἰθε) om. F 1. 2 φιλοσοφίσαμι F 2 τόνδε] τὸν δεῖνα α 3 προσή-
κει G φασὶ M 6 καθ' αὐτὰς G¹ 8 ἡ συσχηματισμοὺς suppl. G² 9 τινα F
10 τινος A¹: τινας M 11 τινα M 12 πρῶτον κτλ.] Demosth. De cor. p. 225
13 ἀπόκριναι κτλ.] Demosth. De f. leg. p. 378 post mort add. ἐνταῦθι A Ma 14 ὑποκει-
μένην A 15 παρὰ] περὶ M 16 εἰς (alt.) suppl. G² 18 ἡ ἀπὸ—γάρ iter. M
19 ὑποβεβλημένον F 20 ἐν τῷ Φιλήβῳ] p. 16 D sq. 22. 23 ἐν τῷ Φαιδρῷ] p. 243 B
27. 28 παρὰ τὸν ἀποφαντ. καλούμενον A Ma: παρὰ τὸν ἀποφαντ. λόγον α 28 δ] ἡ A
μόνον A²: μόνων A¹: μόνων FG Ma 28. 29 ὡς τὴν ἀπόδ. περιεληφθός] πρὸς τὴν ἀπόδ. περι-
ειληφθός Fa: πρὸς τὴν ἀπόδ. ὡς (περιειληφθός om.) G 31 τῆς om. F Ma σχέσεως A²
καθέλ] ὡς F 31. 32 ὁ φύλασσος Θεόφραστος] fr. 65 (p. 431 ed. Wimmer) 32 καὶ
(ante σημαίνει) om. G 33 πεῖται] ποιησαὶ G¹ προστίθεται G Ma τὰ ἀκροωμένα G¹

μὲν τὴν σχέσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τοὺς ἀκροστὰς καταγίνονται ποιητικὴ καὶ ὑπερορικὴ, διόπερ ἔργον αὐταῖς ἐκλέγεσθαι τε τὰ σεμνότερα τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ μὴ τὰ κοινὰ καὶ δεδημευμένα, | καὶ ταῦτα ἐναρμονίας συμπλέκειν 53v ἄλληλοις, ὥστε διὰ τούτων καὶ τῶν τούτοις ἐπομένων, οἷον σαφηνείας 5 γλυκύτητος καὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν ἔτι τε μαχρολογίας καὶ βραχυλογίας, κατὰ καρπὸν πάντων παραγίαμενηρίνων. ἡταί τε τὸν ἀκροστήν καὶ ἐκπλῆσαι καὶ ὁ πρὸς τὴν πειθὸν χειρωθέντα ἔχειν. τῆς δέ γε πρὸς τὰ πράγματα τοῦ λόγου σχέσεων ὁ φιλόσοφος προηγουμένως ἐπιμελήσεται τό τε ψεῦδος διελέγχων καὶ τὸ ἀληθίες ἀποδεικνύς, ὃν ἐκάτερον ἀπόφασιν τίνα ἀμφισβητουμένην 10 ή δι’ ἐναργῶν ἀποφάντεων προτίθεται συμπεραίνεσθαι. αὐτὸς δὲ οὖτος ὁ ἀποφαντικὸς λόγος κοινωνῶν τοῖς ἄλλοις ἀπασιν εἰδεστι τοῦ λόγου κατὰ τὸ σημαντικὸν εἶναι τίνα ποτὲ ἔχει φύσιν καὶ πῃ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου εἰδῶν διαφέρει, πῷ τούτων παραδίδωτιν ὁ Ἀριστοτέλης ἀποφαντικὸς δὲ οὐ 15 πᾶς λέγων, ἀλλ’ ἐν φῇ τῷ ἀληθεύειν ἡ ψεῦδος εσθαι ὑπάρχει, καὶ δεῖ 20 ἐφιστάνειν διτὶ τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διὰ τούτων ἀποδίδωσιν οὐδὲν προσδεηθεὶς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως πρὸς τὴν τούτου διδασκαλίαν, διόπερ ἐν τοῖς ἑταῖς δόξαις τισὶ ποιεῖν δέδωκεν αὐτοῖς ὑπονοεῖν διτὶ τὸν τῶν ὄμω- 25 νύμων φωνῶν εἰς τὰ σημαντικόνενα τρόπον διαιρεῖται ἡ ἀπόφασις εἰς τε τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ’ οὐχὶ τὸν τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ. 30 καίτοι τίς ἂν εἴη ὄρισμὸς φωνῆς ὄμωνύμου μηδεμίαν κοινὴν φύσιν σημαι- 25 νούσης; εἰ δὲ καὶ πρὸς τὸν ὄρισμὸν τῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀπόφασις παραλαμβάνεται, δι’ ὃν ῥήθησεται “κατάφασις μὲν ἐστιν ἀπόφασις τίνος κατά τίνος, ἀπόφασις δὲ ἀπόφασις τίνος ἀπό τίνος”, πῶς 54v οὐ σαφέστατα γένος ἀμφοῖν ἡ ἀπόφασις ἀναφαίνεται οὖσα, τῶν ὄμωνύμων 25 φωνῶν οὐδέποτε πρὸς τὴν τῶν ὄρισμῶν συμπλήρωσιν παραλαμβανομένων; διόπερ συνάπτει τοῖς διορισμοῖς περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ εἰδούς τοῦ λόγου, 5 περὶ οὐ λοιπὸν προηγουμένως ποιήσεται τὴν διδασκαλίαν, τὴν τῶν εἰδῶν αὐτοῦ θεωρίαν, καταφάσεώς τε καὶ ἀποφάσεως, λέγων.

p. 17a8 "Εστι οὐδὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς κατάφασις, εἰτα 10
30 ἀπόφασις· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμῳ εἰς.

Δι’ ὃν διετήγη εἶναι τῶν λόγων φησὶ τὴν ἔνωσιν, τὴν μὲν αὐτῶν καθ’ αὐτοὺς οἷον αὐτοψυῶς αὐτοῖς ἐνυπάρχουσαν, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ‘Σωκράτης

1 μὲν οὖν α	2 διότι Ga	τε om. a	5 τε] τὸ G ¹	6 πάντων
om. G	ἡταί] οἶσαι α	7 πράγματα] γράμματα M	9 ἀπόφασιν FGMa	
10 ἀποφάσεων M	προστίθεται Ma		12 σημαντικὸν GMa	
ἔχειν A	16 καὶ ἀποφάσεως om. FG	τούτων a	17. 19 τὸν	
om. F	18 ἀπόφασις M	19 καὶ εἰς τὴν G	ἀπόφασιν M	
20 μηδὲ μηδεμίαν G	21 τὸν τῆς ἀποφ. a	τῆς (ante ἀποφ.) om. M		
22 ῥήθησεται] p. 17a25	μέν] δέ Arist.	ἐστιν ed. Ven.: εἶναι AFGMa		
24 οὖσα ροῦ ὄμων. colloc. a	26 διωρισμένοις F	27 προηγουμένην AFMa		
28 λέγων om. F	29. 30 κατάφασις—εἰς om. M	31 διὰ τούτων A	φησὶ τῶν	
λόγων a				

περιπατεῖ¹, τὴν δὲ θέσει τινὶ ἔξωθεν αὐτοῖς ἐπιγιγνομένην ὑπὸ τοῦ δι'² αὐτὸς ³ τοῦτο καλουμένου συνδέσμου, καθάπερ ἐπὶ τοῦ 'Σωκράτης καθῆται καὶ Πλάτων περιπατεῖ³: δύο γάρ δηταὶ ἐναργῶς ὄντασιν τοὺς λόγους, τὸν 'Σωκράτης καθῆται⁴ καὶ τὸν 'Πλάτων περιπατεῖ⁵, ὁ καὶ σύνδεσμος ἐμβλημθεὶς ⁶ μέσος ὥσπερ συνδέει δι' ἑαυτοῦ μέσου⁷ καὶ ἔνοῦ ἔδοξε. τὸν αὐτὸν δὲ ⁸ ἔχουσι τρόπον καὶ οἱ ὑποθετικοὶ πάντες λεγόμενοι λόγοι⁸ καὶ γάρ ἔκεινοι ἐκ πλειόνων μέν εἰσιν ἀπλῶν λόγων ἡνωμένων δὲ ὑπὸ τοῦ συναπτικοῦ προσαγορευμένου συνδέσμου, οἷον 'εἰ ἡμέρα ἔστιν, ηὔλιος ὑπὲρ γῆν ἔστι⁹: δύο γάρ πάλιν δηταὶ λόγους τὸν 'ἡμέρα ἔστι¹⁰ καὶ τὸν 'ηὔλιος ὑπὲρ γῆν ¹¹ ἔστιν¹² ὁ εἰ σύνδεσμος συνάψας τὴν τῆς ἐνώπιες ἀπετέλεσε φαντασίαν, καὶ ἔστι τὸ ἐν τῷ τοιούτῳ λόγῳ εἴδος οὐχ¹³ ὑπάρχειν μήτε ὀφελεῖται (ἐναργῶς γάρ πολλὰ τὰ ὑπὸ αὐτῶν σημαντικά), ἀλλ' ἀκολουθίας μιᾶς ¹⁴ τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημαντικάνων ὑπάρχειν η̄ διατάσσεις μῆδε. ὥσπερ ἐπὶ τῶν κατὰ διάζευξιν λεγομένων λόγων, οἷον 'ἥτοι ἡμέρα ἔστιν η̄ νῦν ἔστι¹⁵. διὸ καὶ τῶν λόγων ὁ μὲν ὅπαρχειν μέν σημαντικάνων ὁ κυρίως εἰς ἀνάλογος ἀν εἰη τῷ μηδέποτε τετυημένῳ ἔδιλον καὶ διὰ τοῦτο ἐνὶ λεγομένῳ. ὁ δὲ πλειόνας ὑπάρχεις δηλῶν διά τινα δὲ σύνδεσμον ἡνῶσθαι πως δοκῶν ἀναληγεῖ τῇ νῇ: τῇ ἐκ πολλῶν μὲν συγκειμένη ἔέλουν ὅπλον δὲ τῶν γάρματων φαινομένην ἐχούσῃ τὴν ἐνώπιον.

Τοῦ δὲ κυρίως ἑνὸς ὄντος λόγου καὶ διὰ τοῦτο φύσει προτέρου ὄντος τοῦ συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχοντος ὁ μέν τις ἔστι κατάφασις ὁ δὲ ἀπόφασις. ἔστι δέ τις καὶ τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν διαφορὰ οὐ κατὰ τὸ ἐν (ὅμοιῶς γάρ εἰς τῶν λόγων τούτων ἐκάτερος οὐδεμιᾶς ἔξωθεν βοηθείας ¹⁶ δειγμηίεις πρὸς τὴν ἐνώπιον), ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον οὐ γάρ ὅμοιως πρῶτος λόγος τούτων ἐκάτερος, ἀλλὰ προτέρα τῆς ἀποφάσεως η̄ κατάφασις κατὰ τὴν ἀπόλογητα τῆς λέξεως, διότι τὸ ἀρνητικὸν προσλαβοῦσα μέριον ἀπόφασις γίνεται, προσθέτετάντοι δὲ ἀνάγκη τὸν τὴν προσθήκην δειγμεῖνον τοῦ ¹⁷ ἐκ τῆς προσθήσεως ἀποτελουμένου. διὰ τοῦτο μὲν οὖν καὶ δ' Ἀριστοτέλης οὗτος εἰπεν ἔνα πρῶτον εἶναι λόγον ἀποφαντικὸν τὴν κατάφασιν, εἴτα τὴν ¹⁸ ἀπόφασιν, τὸ εἰτα οὐ περὶ τοῦ ἑνὸς ἀλλὰ περὶ τοῦ πρώτου λέγων. διὸ ¹⁹ αὐτὸν δὲ τοῦτο λόγον ἔχειν η̄ τοῦ 'Ἀφροδιτισέως δόξα περὶ τῆς ἀποφάσεως δοκεῖ, μὴ συγχωροῦσα γένος αὐτὴν εἶναι καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως· πῶς γάρ ἐν οἷς τὸ πρότερον καὶ τὸ ὄντερον τὸ τούτων κοινῶς κα τηγορούμενον ²⁰

1 αὐτῆς Μ ἐπιγιγνομ. Α: ἐπιγενομ. Μα 2. 3 σωκρ. περιπατεῖ καὶ πλάτ. διαλέγεται ΑΜ
 3 τοῦ πλάτ. G δύο—περιπατεῖ (4) suppl. G ἐντ. ἐναργ. A τοὺς om.
 Ma 3. 4 σωκρ. περιπατεῖ καὶ τὸν πλάτ. διαλέγεται Α 4 alterum καὶ om. FG
 5 μέσος] μέσον Ga ἔδοξε καὶ ἔνοῦν G¹ 7 ἔνομενοι ΑΜα 8. 9 οἱ ηὔλιος G
 9 δύο—γῆν ἔστιν om. Μ ὄντας λόγους πάλιν A τὸν (ante ἡμέρα) τὸ F
 τὸν (ante ηὔλιος) τὸ FG 10 εἰ] εἰς Α: om. FG 11 εἰδος om. AFMa οὐγ.
 ΑΜ 13 αὐτὰ G ὥσπερ] ως FGa 15 μίαν om. Μ
 16 μηδέποτε G τετυημένῳ] τρωμένῳ G καὶ] τὰ δὲ M² 17 διά] ἔνα a
 τινων δὲ συνδέσμων Α πως om. Μ 18 μὲν om. Μα 19 ἔχουσα M²
 21 μὴ συνδ. FGa τις suppl. G² 27 τὸν] τὸ AFG 28 οἱ om. Α 29 εἰπεν
 οὗτος Μ λόγον εἶναι F 33 πρῶτον a

ἔσται γένος; η ταύτην ἔχουσι τὴν τάξιν οὐ κατὰ τὸ ἀποφάνσεις εἶναι (ὅμοίως γάρ αὐτῶν ἐκατέρᾳ δεκτικῇ ψύχουσι τε καὶ ἀληθείᾳ) ἀλλὰ κατά τι συμβεβηκὸς ἔξαθεν, οἷον τὴν τῶν λέξεων ἀπλότητα. τότε δὲ τὸν εἰρη-⁵ μένον κανόνα χώραν ἔχειν λέγομεν, θταν κατ' αὐτὸν τὸ κοινῶς κατηγορού-⁵ μενον τὴν πρῶτον καὶ δεύτερον τὰ ὑπ' αὐτόν. τοῦτο μὲν οὖν πολλα-¹⁰ γοῦ διὰ πολλῶν ἀποδέδεικται· ἐνταῦθα δὲ κατηγοροῦντες τὴν ἀπόφανσιν κοινῶς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, οὐ λέγομεν τὴν μὲν κατάφασιν πρώτην ἀπόφανσιν εἶναι, τὴν δὲ ἀπόφασιν δεύτεραν ἀπόφανσιν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον, ὡς εἴρηται, κατὰ τὴν ἀπλότητα τῶν λέξεων νοητέον.

10 Τοῦ δὲ Ἀριστοτέλους συμφωνεῖται τὸν παρὰ τὴν κατάφασιν 15 καὶ τὴν ἀπάρασιν ἀποφάντικῶν λόγων ἔκαστος συνδέσμῳ πάντως ἔστιν εἰς, ἐπιζητήσεις ἄν τις τί ἐροῦμεν περὶ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος ἡμέρα ἔστιν’. οὗτος γάρ ἀπλοὺς οὗτος ὁ λόγος οὔτε συνδέσμου πρὸς τὴν ἔνωσιν φαίνεται δεήθεις. πρὸς δὴ ῥήτορον δὲ οὐδός μὲν αὐτοτελεῖς 20 15 ἀποφάνσεις συμπλακῆναι ἀλλήλαις πρὸς ἐνὸς λόγου γένεσιν συνδέσμου χωρὶς ἐνεργείᾳ ληρῷντος ἀδύνατον· τὸ γοῦν ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν’ αὐτο-²⁵ τελές ὃν τῷ ‘ἡμέρᾳ ἔστιν’ αὐτοτελεῖ καὶ αὐτῷ ὄντι πῶς ἀν συγκραθείη δίγα τοῦ συναπτικοῦ συνδέσμου; πολλάκις δέ γε τὴν ἡγουμένην τῶν προ-³⁰ τάξεων ἀμα τῷ συνδέσμῳ μεταρρυθμίζομεν οὕτως, ὥστε μηκέτι μὲν αὐτο-³⁵ τελὴ, εἶναι ποὺς ἀπόφανσιν. τῷ δὲ δυνάμει περιέχειν τὸν σύνδεσμον ἡ τὸ τῷ συνδέσμῳ ἰσοδυναμοῦν κατὰ τοῦτο ἐπίρρημα πρὸς τὴν ἐπομένην τῶν 55⁴⁰ προτάσεων καὶ αὐτοτελῆ μεμενηκούνταν συμφύεσθαι, καθάπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τὸ γάρ ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος’ ἀτελές πρὸς ἀπόφανσιν δυνάμει δὲ περιέχον ἡ τὸ ὅτε ἐπίρρημα ἡ τὸν εἰ συναπτικὸν σύνδεσμον 25 καὶ ταῦτὸν φίλεγγόμενον τῷ ‘ὅτε ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστι’ καὶ τῷ ‘εἰ ὁ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν’, ὃν ἐκάτερον ἀτελές ἔστι πρὸς τὸ τὴν προτεθεῖσαν ποιή-⁵⁰ σασθαι ἀπόφανσιν διὰ τὴν τοῦ συνδέσμου ἡ τοῦ ἐπιρρήματος προσθήκην, παραπλησίως τῷ δυνάμει ταῦτα ἐν ἑαυτῷ περιέχοντι, οἷον τῷ ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος’. διὸ καὶ συμφύεσθαι παραπλησίως ἐκείνοις δύναται πρὸς τὸ 30 ἐπόμενον τὸ ‘ἡμέρα ἔστιν’.

3 τι om. F τότε] τὸ Μ 4 αὐτὸν τῷ κοινῷ. A 5 τὸ δεύτ. AMa 6π' αὐτοῦ FG 7 οὐ om. AM 8 ἀπάρασιν (ante εἶναι) G¹ ἀπόφανσιν (post δὲ) A 9 τὸ δεύτ. Ma ως εἴρηται om. G τῶν suppl. G² 10 παρὰ] περὶ GM 10. 11 ἀπόφ. καὶ τὴν κατάφ. A 11 εἰς ἔστιν Ga 16 γοῦν] γάρ FGa 17 ὃν— αὐτοτελεῖ om. F, suppl. G² τῷ] τὸ A¹G ἀτελεῖ G πῶς ἀνασυγκρ. FG 18 ἡγουμένων A 19 μεταρρυθμίζομεν A: συναριθμίζομεν F 20 τῷ] τῇ FGa 21 κατὰ τοῦτο] τὸ ὅτε Μ: om. A 22 μεμενηκοῦ G 23. 24 πρὸς ἀπόφανσιν, τῷ δὲ δυνάμει δὲ περιέχειν τὸν σύνδεσμον ἡ τὸ ὅτε (i¹ (corr. m²) 24 περιέχων A: περιέχει FG²a εἰ om. eodd. 25 ὁ ἥλιος G 25. 26 καὶ τῷ—γῆν ἔστιν suppl. G² 25 τῷ (alt.) τὸ i¹ 26 ἀτελές] ἀληθές ΛΜ τὸ inserit τὴν προτεθ. Ι. ηγ προτιθεται FG 27 τὴν τοῦ ἐπιρρ. AFa 28 τῷ (alt.) τὸ τοῦ G: τῇ M: τὸ a 29 δύντως A 30 ἡμέρα] δυνάμει Λ

p. 17a9 Ἐνάγκη δὲ πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ρήματος εἰναι τῷ
ἢ πτώσεως ρήματος· καὶ γάρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, ἐὰν μὴ τὸ
ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἢ τι τοιοῦτον προστεθῆ, οὕπω λόγος ἀποφαν-
τικός, διότι δὴ ἐν τί ἔστιν ἀλλ' οὐ πολλὰ τὸ ζῆν πεζὸν δίπουν·
οὐ γάρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρῆσθαι εἰς ἔσται. ἔστι δὲ τοῦτο
ἄλλης πραγματείας εἰπεῖν.

20

Προθέμενος διαλεχθῆναι περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου καὶ τῶν τούτου
εἰδῶν, καταφάσεως τε καὶ ἀποφάσεως, ἐπειδὴ τούτων ἑκάτερων τὸ μὲν τι
ἔχει κατηγορούμενον τὸ δὲ ὑποκείμενον, διαφοράν τινα τούτων ἡμῖν παρα- 25
10 διδωσι συμβαλλομένην αὐτῷ πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν ἐφεξῆς ρήμησο-
μένων· λέγει γάρ διτὸν μὲν κατηγορούμενον δρον ἐν τῇ προτάσει πᾶσα
ἀνάγκη ρῆμα εἶναι ἢ πτῶσιν ρήματος (ἴσως δέ ποτε | καὶ ἀδριστὸν ρῆμα, 56r
καθάπερ ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν, διπερ ἔστις συμπεριειληφέναι τῷ ρήματι διὰ
τούτων ὁ Ἀριστοτέλης ἢ ὡς προηγουμένως μὲν περὶ καταφάσεως διαλεγό-
15 μενος παραλειπέναι), τὸν δὲ ὑποκείμενον οὐ πάντως ὄνομα ἢ πτῶσιν
δινόματος ἢ ἀδρισον ὄνομα, ἀλλὰ ἔστιν διτὸν λόγον ἐκ πλειόνων ὄνομάτων
συγκείμενον· διτὸν μὲν γάρ εἰπω ‘Σωκράτης ὑγιαίνει’ ‘Σωκράτης ὑγίανε’,
τοῦ ὑποκειμένου ἐν τούτοις δινόματος ὄντος ὁ κατηγορούμενος ποτὲ μέν
ἔστι ρῆμα ποτὲ δὲ πτῶσις ρήματος, διτὸν δὲ εἰπω ‘Σωκράτης ἔστι’ ‘Σω- 10
20 κράτει μεταμέλει’ ‘οὐ Σωκράτης ἔστι’ ‘ζῆν λογικὸν θνητόν ἔστι’, τὸ
ὑποκείμενον ἐν τούτοις οὐ μόνον ἔστιν ὄνομα ἢ πτῶσις δινόματος, ἀλλὰ ποτὲ
καὶ ἀδριστὸν ὄνομα ποτὲ δὲ λόγος ἐξ δινομάτων συνεστῶς πλειόνων. ἀλλὰ
οὐδὲ ταῦτα λέγεται ταῦτα σαφῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τὸ σύντομον 15
τῆς ἀπαγγελίας· εἰπὼν γάρ σαφῶς τὸ περὶ τοῦ κατηγορουμένου ἥντις απο-
25 μόνον τὸ κατὰ τὸν ὑποκείμενον, εἰπὼν καὶ γάρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος,
ἐὰν μὴ τὸ ἔστιν ἢ τὸ οὐκ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἢ τι τοιοῦτον
προστεθῆ, οὕπω λόγος ἀποφαντικός.

20

‘Αλλὰ διὰ τί περὶ μὲν τοῦ κατηγορουμένου λέγεται διὰ τούτων, ὡς
ἄνεῳ τούτῳ μὴ διὰ γενομένης προτάσεως, περὶ δὲ τοῦ ὑποκειμένου τὸ
30 διμοιον οὐ προστίθεται, καίτοι ὁμοίως ἐκατέρου τούτων τῆς προτάσεως δεο-
μένης καὶ ρήματων ἥδη τούτων ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ὡς οὔτε τὸ ὄνομα, 25

1 ἐκ ρήματος—εἰπεῖν (6) om. M	2 ἐκ πτώσεως FG	καὶ γάρ—εἰπεῖν (6) om.
Ga 4 δὴ] δὲ A 5 τῷ] τὸ AF 5. 6 τοῦτο post ἀλλῆς colloc. A: post		
πραγμ. b 7 post προθ. add. δὲ G ¹ διαλεχθ. post λόγου colloc. G ¹		
10 συμβαλλομένοις G διόρθωσιν M 11. 12 ἀνάγκη πᾶσα ἢ ρῆμα AM		
12 πτῶσις F 13 ἀποφάνσεσιν F διὰ om. F 14 τοῦτον A ὁ Ἀριστο-		
τέλης om. FG μὲν] ὡς AM 14. 15 post διαλεγ. add. μὲν περὶ καταφάσεως δι-
del. G 17 ὑγίαινε F 19 [ρήματος] δινόματος A δὲ om. A		
19. 20 ἔστι—σωκρ. ἔστι om. M 20 οὐ om. Ga ἔστι (ante ζῆν) om. FGa		
θνητὸν λογικόν G 21. 22 ἢ πτῶσις—ὄνομα om. F 24 ἐπαγγελτας FGa		
σαφῶς δὲ περὶ FG 26 ἢ τὸ οὐκ ἔστιν om. b τοιούτω A 30 προστέθεται		
AM 31 ἐν τοῖς προλαβοῦσιν] p. 16a 13 sq.		

καν̄ ἡ σύνθετον, δύναται σημῆναι τι ἀληθὲς ἡ ψεῦδος ῥήματος χωρὶς οὔτε
τὸ ῥῆμα δέγχει ὑποκειμένου τινός. ὡς ἀδιδάχθησεν ἐν τῷ συμπεράσυστῳ
τῶν περὶ τοῦ ῥήματος λόγων; | ἔστι μὲν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ταῦτην 5
ἀπαντῶντας λέγειν, ἀπερ φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, ὡς ἐν τῷ κατη-
5 γορικῷ εἰδεῖ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κῦρος ἔχει μάλιστα τὸ κατηγο-
ρούμενον ὡς τὴν ὅπαρξιν ἡ ἀνυπαρξίαν τῆς ἀποφάνσεως σημαῖνον (διὸ καὶ ὁ
ἐντεῦθεν ὁ ὅλος λόγος κατηγορικὸς ὀνομάζεται, καὶ τὸ ἀρνητικὸν μόριον
ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ὡς κυριωτέρῳ τούτῳ προστίθεμεν, ἵνα τῆς καταφά-
σεως ἀναιρεθεῖσῆς διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ κυριωτάτου τῶν ἐν αὐτῇ μορίων
10 ἡ ἀπόφασις γένηται), καὶ διὰ τοῦτο περὶ μόνου τούτου τοῦ μορίου ποιεῖται 10
τὸν λόγον ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς τούτου χωρὶς ἀποφάνσεως οὐκ
ἄν γενομένης. μήποτε δὲ προσφυέστερον ἡ τοῖς προκειμένοις τὸ λέγειν
ὅτι ἐν οἷς μὲν περὶ τοῦ ὀνόματος ἦν ὁ λόγος, ἐπεσημήνατο ὡς οἷον ἂν 15
ληρθῆ, οὐκ ἀν γένοιτο δίχα ῥήματος αὐταρκεῖ πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφασιν
15 ("καὶ γάρ ὁ τραγέλαφος, φησί, σημαίνει μέν τι, οὕπω δὲ ἀληθὲς ἡ ψεῦδος,
ἔαν μὴ τὸ εἶναι ἡ τὸ μὴ εἶναι προστεθῆ, ἡ ἀπλῶς ἡ κατὰ κρόνον"),
καὶ πάλιν ἐν οἷς διελέγετο περὶ τοῦ ῥήματος, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τούτου 20
ἐπισημανόμενος ἔλεγεν ὡς οὐκ ἔστιν αὐταρκεῖς αὐτὸν καὶ αὐτὸν λεγόμενον
πρὸς ἀποφάνσεως γένεσιν· ἐνταῦθα δὲ οὐκέτι προσετίθει τὸ δίχα ὀνόματος'
20 (αὐτόθεν γάρ ὁ λόγος ἡλέγετο διὰ τὰς λόγοις ὑποκειμένοις χρωμένας
προτάσεις), ἀλλ' ὅτι μόνον γρεία καὶ ἑτέρου τινός, φ προστιθέμενον καὶ 25
συντιθέμενον τὸ ῥῆμα ποιήσει τὴν ἀπόφασιν τὴν τὸ εἶναι ἡ τὸ μὴ εἶναι
σημαίνουσαν· ἐν δὲ τοῖς μετ' ἐκεῖνα παραδεδομένοις περὶ λόγου διαλεχθεῖς
καὶ εἰπών ὅτι ἔστι σημαντικὴ φωνὴ | μέρος ἔχουσα σημαντικόν, ὅπερ 57r
25 κοινῶς ὑπάρχειν τοῖς τελείοις καὶ τοῖς ἀτελεσί λόγοις ἐλέγομεν, καὶ μετα-
βάσις ἐπὶ τὴν θεωρίαν τῆς ἀποφάνσεως καὶ τῶν ταύτης εἰδῶν, ὥσπερ δείσας
μή τις ἡπιλάζῃ τοὺς ὄρισταν τοὺς λόγους ὅτε συνιθέτους ἐκ πλειόνων ὄντας ἢ
καὶ σημαντικοὺς μιᾶς φύσεως ὑπάρχοντας δύνασθαι ποιεῖν ἀπόφασιν, διὰ
τοῦτο νῦν ταῦτα προστίθησι, περὶ ὧν οὐδέπω φαίνεται διειλεγμένος.

30 Ἐπεὶ δὲ διλως ὄρισμῶν ἐν τούτοις πεποίηται μνεῖαν, οὗτοι δέ εἰσιν
ἐκ πλειόνων ὀνομάτων συγκείμενοι λόγοι περὶ τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ πράγ- 10

2 τὸ om. F	ἐνδιδάχθημεν] p. 16b21 sq.	3 τῶν] τῷ GMa	λόγων] λόγου M:
om. FGa	4 ἀπαντῶντας] ἀποροῦντας α	φιλόσοφος om. G	5 ἔχειν AMA
5. 6 τὸν κατηγ. GMa	6 ὡς] πρὸς GMa	διὸ—ἀποφάσεσιν (8) suppl. G ²	
7 ὁ om. F	9 κυριωτέρου α	10 γένηται corr. εκ γένηται G	τοῦ μορ.
τοῦτον FGa	12 post γενομένης add. καὶ ἀλλως· ὅτε μὲν περὶ ὀνόματος διελέγετο, φησὶν οὐκ ἔστι καθ' αὐτὸν δυνάμενον ἀπόφασιν ποιεῖν, ὅτε δὲ περὶ τοῦ ῥήματος, τὸ αὐτὸν ἔλεγεν, ὅτι καθ' αὐτὸν τὸ ῥῆμα οὐ δύναται ἀπόφασιν ποιεῖν, ὅτε δὲ περὶ λόγου, πάλιν ἐπισημαίνεται ὅτι καθ' αὐτὸν ὁ λόγος δίχα ῥήματος οὐκ ἔσται ἀπόφασις M, in mrg. A	ἡ] ἡ AM	
14 ποιεῖν F	15 καὶ γάρ ὁ τραγ.] p. 16a16	καὶ γάρ καὶ G	ἡ τραγ. F
τι] τοι F	16 τὸ (alt.) om. b	ἡ (ante ἀπλῶς) om. FG	17 τὰ αὐτὰ] ταῦτα
AM	18 ἔλεγεν] p. 16b21	19 προστεθῆ GMa	21 φῶ] ὡς M
21. 22 τὸ ῥῆμα καὶ συντ. G	22 ἀπόφασιν G	τὴν (alt.) om. M	23 παραδιδομένοις
FG	25 ἐλέγομεν] p. 59,14 sq.	29 οὐδὲν πω FGa	

ματος στρεφομένων καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἔκαστος τούτων, πολλῆς δὲ πραγμα-
τείας ἡ τούτου δεῖται θεωρία (ποτὲ μὲν γάρ ἐκ τῶν συμπεφορημένων
δημότων οὐσία μία σημαίνεται καὶ εἰς ἑκατόνταν ἀποτελεῖται λόγος, ποτὲ 15
δὲ οὐχ εἰς), ἀναβάλλεται τὴν τούτων παράδοσιν εἰς τελειοτέραν τινὰ πραγ-
ματείαν, ἡς ἔργον ἔστι τὰ ὅντα ἡ ὄντα ἐστὶν ἐπισκοπεῖν. διάπερ ἐν τε
τῷ ἑβδόμῳ καὶ ἐν τῷ ὅγδῳ βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ πολὺν περὶ
τούτου ποιήσεται λόγον, τὸ μὲν γένος, ἵνα συνελόντες εἴπωμεν τὸ κεφά- 20
λαιον τῶν ἐν ἐκείνοις παραδεδομένων, ὅλης ἐν τῷ ὀρισμῷ λόγον ἔχειν
ἀποφαινόμενος, τὴν δὲ διαφοράν καὶ μάλιστα τὴν ἐσχάτην καὶ μόνη τῷ
10 ὀριστῷ πράγματι ἐφαρμότουσαν εἰδοποιὸν γίνεσθαι καὶ τελειωτικὴν τῆς
οἰκείας ὅλης, οὐδενὸς ἑτέρου δεηθείσαν πρὸς τὴν ἔνωσιν τὴν πρὸς αὐτήν;²⁵
οὐδὲ γάρ πρὸς κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸν ὑφεστηκὸς ἔσχει τὴν ἔνωσιν,
ἀλλ' ἔστι τὸ εἰδός διαμέσεις τις τῆς προσεχοῦς ὅλης, τό τε καθόλου καὶ
νοητὸν τῆς | νοητῆς λεγομένης ὅλης, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν τῆς κατὰ τὸ γενι- 57r
15 κώτερον ἐπινοούμενης, καὶ τὸ αἰσθητὸν καὶ καθ' ἔκαστα τῆς κατ' αὐτὸν
διατίθεσθαι πεφυκούσας. διὰ ταῦτα τοίνυν δὲ τὸ ὄριστικὸν λόγος εἰς, οὐκ ἐκ
διακεκριμένων πρότερον ἐπειτα συνελθούσῶν ἀλλήλαις ἴδιοτήτων συγκεί-
μενος, καὶ τῶν καθ' ἔκαστα πραγμάτων ἔκαστον ἔν· οὕτω γάρ ἔχειν ἀνάγκη
τὸ διακείμενον μετὰ τῆς οἰκείας ὑφεστὸς διαμέσεως οἷον ἐπὶ τῆς χαλκῆς
20 σφαίρας, καὶ οὐδὲ ἀν ἐπινοήσεις τις τὸ διακείμενον μὴ καὶ τὴν διάμεσιν 10
συνεπινοήσεις. τὸ μὲν οὖν κυρίως τόν τε ὄριστικὸν λόγον ἔνα ποιοῦν, καὶ
αὐτὸ μέντοι τὸ ὄριστὸν πρᾶγμα, τοῦτο παραδίδωσιν ἐν ἐκείνοις· ἦν δὲ ἄν
τις ἀπερισκέπτως ἀποδέδωκεν αἰτίαν τῆς τοῦ ἐνὸς λόγου γενέσεως, τὸ
ἔφεξῆς ἀλλήλοις τὰ συμπληροῦντα αὐτὸν δημότατα λέγεσθαι μὴ διαλαμψα- 15
25 νόμενα σιωπῇ μέσῃ, ταύτην ὡς ἀνόητον ἐπιρραπέζει λέγων οὐδὲ γάρ δὴ
τῷ σύνεγγυς εἰρῆσθαι εἰς ἔσται· δεῖ μὲν γάρ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἐσημένου
λόγου τὰ δημότατα ἐξ ὧν ἔστιν ἔφεξῆς λέγεσθαι μὴ διαναπαυομένης τῆς
φωνῆς, ὡς ὅταν γε αὐτὸ καθ' αὐτὸν ἔπωμεν ἔκαστον οὐ λεγόντων ἥμδην 20
ὄρισμόν, ἀλλ' οὐδὲ μίαν ποιεύντων πρότασιν κοινῆς ἐπαγρυμένου πᾶσι τοῦ
30 ὄρηματος, ἀλλὰ τοσαύτας δσα καὶ τὰ ὡς ἐν ἀσυνδέτῳ ἀπαριθμήσει λεγόμενα
δημότατα οἶνον 'ζῆτον' εῖται 'λογικήν' εῖται 'θηγητήν' ἔσται· δήσει γέρε
προσυπακούσθαι τὸ ἔστιν. οὐ μὴν αὐταρκεῖ τὸ τὰ τυχόντα δημότατα
ἔφεξῆς ἀλλήλοις καὶ ἀδιακόπως εἰπεῖν πρὸς τὸ ἔνα ποιῆσαι λόγον ἡ ὄριστι-
κὸν ἡ ἀποφαντικόν· δταν γάρ ἡ μόνων οὐσιῶν συμφύεσθαι μὴ δυναμένων, 58r
35 οἷον εἰδῶν ἡ ἀτόμων, ἡ μόνων συμβεβηκότων τύχωσιν ὄντα σημαντικά,

2 γάρ οι. AGMa 4 εἰς] ἐς A: οι. M παράδωσιν F 5 ἔστιν (post ὄντα)
οι. a σκοπεῖν a 6 βιβλίῳ οι. FG 8 λόγοις a 10 γενέσθαι
AM 12 πρὸς κεχ. Brandis: προσκεχ. AFM: προκεχ. G 14 λεγομ.] καλου-
μένης A'M 15 καθ' αὐτὸ AFG 17 διακριμένων A 19 ὑφεστώς codd.
20 alterum καὶ suppl. G² 21 ἐπινοήσεις M 22 ὄριστὸν] ὄριστικὸν AFGa
23 ἀπέδωκεν Ma τῆς οι. G λόγου—δημότατα (24) οι. M 24 αὐτῶν F
ἐκλέγεσθαι AM 25 ἀπορραπέζει a 26 ἐσημένου] ἐπομένου GMa 30 τοσαύτας
scripsi: τοσαῦτα libri ὡς οι. FG 32 καὶ τὸ ἔστιν a 33 ἀδιακόπως A

οὐκ ἄν ποτε γένοιτο ἐξ αὐτῶν εἰς λόγος, οἷον ὅταν εἴπω ὡνυμρωπος βοῦς ἵππος⁵ η 'Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβίαδης' η 'φιλόσοφος σιμὸς φαλακρὸς⁶ βαθέζει', διὰ τὸ ταῖς μὲν οὐσίαις συμφύεσθαι τὰ συμβεβηκότα ὡς ἐν ὑποκειμέναις αὐταῖς ὑφίστασθαι πεφύκτα, μήτε δὲ τὰς κατ' εἰδος η κατ'⁷ ὁ ἀριθμὸν διακεκριμένας οὐσίας ἀλλήλαις, μήτε μὴν τὰ συμβεβηκότα, ὥν οὐδὲ ὑφίστασθαι τι δυνατὸν δίχα τῶν ὑποκειμένων· διὸ καὶ τοῖς εἰρημένοις¹⁰ ἀνάγκη τὸ 'τις' ἀριστον ὄνομα προσυπακούεσθαι, τὴν γρείαν πληροῦν τοῦ ὑποκειμένου καὶ ποιοῦν τὸν ὅλον λόγον ψεύδεσθαι η ἀληθεύειν.

p. 17^a 15 "Εστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικὸς η ὁ ἐν δηλῶν η ὁ συν-
10 δέσμῳ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν η οἱ ἀσύνδετοι." 15

Παραδόδις τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον διαφορὰν τῶν ἀπλῶν καὶ ἀποφαντικῶν λόγων καὶ διδάξας ὡς προηγεῖται τὸ καταφατικὸν εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ, διὰ τούτων προστίθησι τὴν κατὰ τὸ ἐν καὶ τὸ πλήθυος²⁰ αὐτῶν ἀντίθεσιν ἐπέραν οὖσαν παρὰ τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον.
15 Ιστέον γὰρ δι τούτων ἐξ ἀνάγκης περὶ πάντα λόγον θεωρουμένων, λέξεώς τε καὶ σημασίας, περὶ μὲν τὴν λέξιν δύο θεωροῦνται τοῦ ἐνδές λόγου διαφοραί, μία μὲν κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον ἐκ πλειόνων ἀπλῶν λόγων, 25 ἐπέρα δὲ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον (προηγουμένως μὲν ἐν τοῖς ἀπλοῖς, διὰ τούτους δὲ καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις. ἐκ τῆς ποιητηρίας δηλουνότι τῶν προ-
20 τάσεων, τοῦ καταφατικοῦ λέγω καὶ ἀποφαντικοῦ, τῆς τοιαύτης τάξεως ἀνα- 58v φαινομένης), περὶ δέ γε τὴν σημασίαν μία, η κατὰ τὸ ἐν καὶ τὸ πλήθυος τῶν σημαινομένων. τῶν οὖν περὶ τὴν λέξιν θεωρουμένων ἀντιθέσεων μίαν παραδόδις διὰ τῶν προλαβόντων τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον, δι' 5 διν ἔλεγεν ἔστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς κατάφασις, εἴτα
25 ἀπόφασις, εἴτα διδάξας ὡς οὐ μόνους τούτους τοὺς λόγους ἀξιοῦμεν τῆς τοῦ ἐνδές προσηγορίας τῷ ἐπαγγεῖν οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμῳ εἰς, τοῦτ' ἔστιν οὐ κυρίως, οὐ μὴν ἔτι προσθεῖται οὐτοι οἱ συνδέσμῳ 10 τὸ ἐν ἔχειν λεγόμενοι λόγοι σύνθετοι εἰσιν ἐκ τῆς ἀπλῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, δι' οὐ παραδέδωκεν ἀν καὶ τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν 30 καὶ σύνθετον διαφορὰν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, ἀλλὰ τοῦτο εἰς ἔπειρον καιρὸν ἀναβαλλόμενος, ἐν τούτοις τὴν ἀπὸ τῶν σημαινομένων ήμιν διά- 58v κρισιν αὐτῶν προστίθησι, τὸν μὲν ἔνα ποιοῦσαν λόγον καὶ ἀληθῶς καὶ φαινομένως, τὸν δὲ φαινομένως μὲν ἔνα κατὰ ἀληθεύειν δὲ πολλούς.

1 ἐξ αὐτῶν γένοιτο ΑΜ εἰς ἐξ αὐτῶν G 3 συμφύεσθαι] συμφυη FG post συμβ. add. εἶναι α . . . 4 μήτε] κατὰ Μ 5 ἀλλήλαις οὖσις (num. corr.) G 6 οὐδὲν G² τὸ ὑφίστ. Α ὑφίσταται F 9 δηλῶν — ἀσύνδετοι (10) om. M 12 καὶ (ante ἀποφαντ.) om. FGa 13 ἀποφαντικὸν G¹ τοῦτο α 17 ἀπλῶν suppl. G² 20 τοῦ τε καταφ. α λέγω] αν λόγου? 25 οὐ om. Ma τοὺς λόγους τούτους α 29 καὶ δι' οὗ FG 30 τὸ σύνθετον Α 31 ἀναβαλλόμενος F ήμιν om. FG

προσθήσει δὲ σαφῶς ὅληρον σύνθετον καὶ τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον αὐτῶν ἀντίθεσιν.

Τίνα οὖν τρόπον ἀπὸ τῶν σημαινομένων τὸν τε ἔνα λόγον καὶ τὸν πολλοὺς διακρίνομεν; φησὶ δὴ ὡς ἔνθα μὲν ἐκάτερος τῶν συμπληρούντων τὴν πρότασιν ὄρων μᾶς τινος φύσεώς ἔστι δηλωτικός, μίαν εἶναι φαμεν ταύτην τὴν πρότασιν, καὶ ὄρισμὸν ὅλον ἀντὶ ὀνόματος ἡ ὑποκείμενον ἡ 25 πατηγορούμενον ἡ καὶ ἀμφω λάθης, οἷον ὅταν εἴπω τὸ ζῷον λογικὸν ὑπηρέτησιν τῶν ὄρων | σημαντικὸς ἂν τιγγάνη, πλείσιος εἰναι φαμεν ἡ 10 ταύτας τὰς προτάσεις, καὶ τοσαύτας, δισον ἔστι τὸ πλῆθος τῶν σημαινομένων, καλὸν ὅπῃ ἔνδις ὑνδριάτας ταῦτα σημαντήσαι. Ήταν γάρ εἴπωμεν Ὡλες ἔμονομάχησεν "Ἐκτορί" μὴ διορισάμενοι περὶ ποτέρου τῶν Αἰλάντων ἀποφαινόμεθα, πῶς ἄν τις νοῦν ἔχων μίαν εἴποι ταύτην τὴν πρότασιν, ἢν ἄμφα καὶ ἀληθησύσαν καὶ φευδομένην ὄρῳμεν; καὶ τὸ ὅπως δῆλον.

15 Ταύτην οὖν τὴν ἀπὸ τῶν σημαινομένων θεωρούμένην ἐν ταῖς προτάσεσι διαφορὰν παραδίδοντς ἡμῖν διὰ τούτων ἔνα λόγον ἀποφαντικὸν εἶναι 10 φησι κυριώτατα μὲν τὸν ἐν σημαίνοντα, δευτέρως δὲ καὶ τὸν συνδέσμῳ τὸ 20 ἐχειν λεγόμενον, πολλοὺς δὲ τὸν πολλὰ σημαίνοντας καὶ μὴ ἐν ἡ τὸν δισύνδετους. ἐν δὴ τούτοις συνδέσμῳ μὲν ἔνα λόγον ἀκούστεον οὐ τὸν 15 ἐν μόναις ταῖς λέξεσιν ἐπίκτητον ἔχοντα τὴν ἔνωσιν διὰ τὸν συνδέσμον, παραπλησίως τῷ φακέλλῳ, διὸ διὰ τὸν συνέχοντα τὰ πλείονα λάχανα δεσμὸν εἰς λέγεται εἶναι, ὡς δταν εἴπωμεν "Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ" ἡ "Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης κάθηται" ἡ "Σωκράτης καὶ 25 Ἀλκιβιάδης κάθηνται (πάντες γάρ οἱ οὗτοι λεγόμενοι πλείονες ὄντες περὶ μόνην τὴν λέξιν ἔχοντες τὴν ἐμφαινομένην διὰ τὸν συνδέσμον ἔνωσιν), ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς καλουμένοις συλλογισμοῖς κατὰ τὸ συνημμένον ἡ τὸ διεζευγμένον λεγόμενον παραλαμβανομένους, οἷον 'εἰ ὁ θεὸς ἀγαθός, δίδιον τὸ πᾶν' καὶ 'ἥτοι δίδιον τὸ πᾶν ἡ γεννητόν'. πλείονες μὲν γάρ καὶ οὗτοι ὄντες συνδέονται κατὰ τὴν λέξιν, οἱ μὲν | ὑπὸ τοῦ συναπτικοῦ λεγομένου συνδέσμου 30 οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ διαζευκτικοῦ, ἀλλ' ἔχοντες τι πλέον τῶν προειρημένων, διτε τῶν ἐν αὐτοῖς παραλαμβανομένων πλειόνων πραγμάτων ἡ ἀκολουθίαν ἡ διάστασιν σημαίνουσι· αὐτὸν οὖν τοῦτο ἐν τί ἔστιν ὡς' αὐτῷ σημαντήσεων 35 ἡ ἀκολουθία αὐτὴ τῶν πραγμάτων ἡ ἡ διάστασις. τούτους μὲν οὖν διὰ ταῦτα δευτέρως λέγεσθαι τὸ ἐχειν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ῥητέον μετὰ τῶν διαθέτων σημαίνοντας καὶ ἔνδις ὑποκείμενον σημαίνοντας, ὥστε εἶναι 10 τὸ λεγόμενον διτε εἰς λόγος ἀποφαντικός ἔστιν ἡ ὁ ἐν τι καθ' ἔνδις κατη-

1 καὶ (prius) om. AM 2 post σύνθετον add. ἐκ πλείσιν ἀπλῶν λόγων α ἀντίθεσιν] σύνθετον FG 4 δὴ] δὲ M 5 μίαν] μιᾶς M 9 τυγχάνει FG 12 τοῦ ποτέρου F 14 καὶ ψευδ. καὶ ἀληθ. FGa 16 παραδίδοντας α 17 κυριώτατον FG: κυριώτερον α 21 σφακέλλω AM 22 σωκράτης—περιπατεῖ (23) ἡ om. FG 23 ἡ σωκρ. καθ. καὶ ἀλκ. κάθηται om. M 24 κάθηται] κάθηται Ma οἱ om. M 28 ἥτοι εἰς τι corr. A γενητόν FG 32 τοῦτο τὸ ἐν τι ὄντες α 33 αὐτὴ] αὐτη α ἡ διάστ. τῶν πραγμ. colloc. M 34 ῥητέον] λεκτέον AM

γορῶν καταφατικῶς η̄ ἀποφατικῶς καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος κατηγορικός,
 η̄ ε̄ σχέσιν μίαν ὑπάρξεων δύο σημαίνων η̄ κατὰ ἀκολουθίαν η̄ κατὰ διά-
 στασιν ἐμφανιομένην ὑπὸ τῶν ταύτην τὴν δύναμιν ἐχόντων συνδέσμων καὶ 15
 λέγων η̄ τίνος ὅντος τί ἔστιν η̄ τίνος ὅντος τί οὐκ ἔστι, καὶ διὰ τοῦτο
 5 λεγόμενος ὑποθετικός. τοὺς δέ γε περὶ μόνην τὴν λέξιν τὴν ἐπέκτητον
 ἔννοιαν ἐμφανίνοντας ὑπάρξεων μὲν ἀπεριτισμένων ὅντας σημαντικούς. σχέσιν
 δὲ αὐτῶν οὐδεμίαν σημαίνοντας, οὐδαμῶς οἰτηπόν ἐν τούτοις παρειλῆφθι, 20
 καὶ εἰ προσχρῶντο τοῖς συμπλεκτικοῖς λεγομένοις συνδέσμοις τῆς ἐν τῇ
 λέξει συνεχείας γάριν· ποιον γάρ ἀν ἔχοι λόγον τὸν μὲν ὅμωνυμον ἔχοντα
 10 τὸν ἔτερον τῶν ὅρων μὴ ἀνέχεσθαι καλεῖν ἔνα διὰ τὸ πλῆθος τῶν σημα-
 νομένων, καὶ ταῦτα κατὰ τὴν λέξιν ὅντα ἀπλοῦν, τῷ δὲ καὶ κατὰ τὴν λέξιν 25
 προφανῆ τὴν σύνθεσιν ἔχοντι καὶ παντάπαισι τοῦ κατὰ φύσιν ἐνὸς ἀποπε-
 πτωκότι πλέον τι κατ’ αὐτὸν τοῦτο νέμειν ἐκείνου τῷ ἀξιοῦν αὐτὸν | τῆς 60r
 τοῦ ἐνὸς προσηγορίας;

15 Εἰπὼν δὲ πολλοὺς εἶναι λόγους τοὺς πολλὰ σημαίνοντας, προτέληκε
 καὶ μὴ ἐν διὰ τοὺς περὶ τῶν καθόλου τινὸς ἀποφαινομένους· ἔκεινοι γάρ
 πολλὰ μὲν σημαίνουσι καὶ αὐτοὶ πράγματα τὰ ὑπὸ τὸ καθόλου περὶ οὐδὲ
 διαλέγονται ἀναφερόμενα, πρὸς δέ γε τῶν πολλῶν τὴν μίαν φύσιν τὴν
 κατὰ πάντων ἐκείνων κατηγορούμενην, καθ’ ἣν καὶ μία γίνεται πρότασις
 20 ἡ τοῦ καθόλου τούτου κατηγοροῦσά τι· αἱ δέ γε ὅμωνυμοι φωναὶ μόνις
 πολλῶν εἰσὶ σημαντικαὶ πραγμάτων, κοινοῦ δὲ ἐπ’ αὐτοῖς οὐδενός· οὐ γάρ 10
 ἀν ἡσαν ὅμωνυμοι. δυνατὸν δὲ καί, ως ὁ φιλόσοφος ἔξηγεται Πορφύριος,
 ώς πρὸς διάκρισιν εἰρημένου τῶν ὄρισμαὶ χρωμένων ὑποκειμένων η̄ καὶ
 κατηγορουμένων προτάσεων ἀκούειν τοῦ πολλὰ καὶ μὴ ἐν, διε δοκοῦσι 15
 25 μὲν πολλὰ καλεῖναι σημαίνειν, οἷον η̄ λέγουσα ‘ζῷον λογικὸν θνητὸν περι-
 πατεῖ τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θνητόν· ἀλλὰ ταῦτα παρειλήφθη πρὸς τὸ
 ἐν τι περιγράψαι τὸ ἐξ αὐτῶν συνιστάμενον, διὸ μίαν εἶναι φαμεν ταύτην
 τὴν πρότασιν. εἰ δέ τις πρότασις η̄ ὅμωνυμον ἔχει τὸν ἔτερον τῶν ὅρων 20
 η̄ καὶ ἐνεργείᾳ πολλὰ συνείρει δύναματα οὐ δυναμένων συμπλέκεσθαι ἀλλή-
 30 λοις τῶν πραγμάτων, οἷον ‘Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ’ η̄
 ‘Σωκράτης περιπατεῖ διαλέγεται θερμαίνεται’, μόνως αὕτη πολλαὶ, διότι καὶ τὰ 25

1 η̄ ἀποφατικῶς om. FG δ ἀποφατ. a 2. 3 τὴν ἀκολουθίαν . . τὴν διαστασίν G
 4 λέγων] λόγων M η̄ τίνος ὅντος τί ἔστιν om. FG (ἔστιν η̄ τίνος μὴ ὅντος τί ἔστιν η̄
 supra scr. G²) 6 ὑπάρξεων—ὅντας om. FG σηματικός F 8 προσχρῶν-
 ται G²; προσχρῶντο Ma λεγομένης F 10 ὅρων] ὅντων G 11 καὶ (ante κατὰ)
 om. FGMa 13 ἀξιοῦντι Ma 15 προσέθηκε μὲν G 16 ἔκεινοι μὲν a 17 τὰ
 om. GF τὸ τῶν a 19 γένηται F 21 ante σημαντ. add. μὴ G¹ (del. m²)
 κοινῶς AM 22 post ὅμωνυμοι add. φωναὶ Ma ἔξηγεται om. FG ἔφη πορφ.
 (έξηγεται om.) M: πορφ. ἐξ. a 23 εἰρημένον A: εἰρημένων GMa τῶν] τῶν G
 καὶ om. Ma 25 καλεῖνα G 25. 26 περιπατεῖ—θνητόν om. F 26 τὸ
 ζῷον—θνητόν om. G post θνητόν add. περιπατεῖ a 28 ἔχοι FG τὸν
 ὅρον A 29 συνείροι FG 30 τῶν om. A 30. 31 η̄ σωκρ.—περιπατεῖ
 om. AFG

σημανθέντα πράγματα μόνως ἐστὶ πολλὰ καὶ οὐ δυνάμενα μίαν τινὰ φύσιν πράγματος συμπληροῦν.

Ἄλλὰ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς πολλὰ σημαίνοντας λόγους ἀπαιρεῖ μούσιμον τὸν τούς τε | δύμώνυμόν τινα τῶν ὅρων ἔχοντας καὶ τοὺς ἀσυνδέτους 60ν μόνους παρέλαβεν, ὃν ἐν οὐδετέρᾳ τετάξονται χώρᾳ οἱ κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὴν διὰ τὸν σύνδεσμον ἔνωσιν ἔχοντες; Ἡ ἥρξεν ὅτι καὶ οὗτοι τῶν πολλὰ καὶ μὴ ἐν εἰσι σημαντικῶν, ἀλλ ὡνκέτι δι' ὄμωνυμίαν ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνεργείᾳ πλείσιν εἶναι κατὰ τὴν λέξιν τὸν διάφορα πράγματα σημαίνοντας ἡρους. εἰ δὲ τινες αὐτοῖς τὸ ἐν δέιοισιν νέμενιν, οὐ καὶ αὐτοὺς 10 ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀσυνδέτους παραβολήν, ἵστωσαν ἀντὶ τῆς ἐννοίας ἐπὶ τὴν λέξιν πάλιν καταφερόμενοι. τοὺς δὲ ἀσυνδέτους λόγους δηλοντές λέγοις ἂν τοὺς μηδὲ τὴν ὑπὸ τοῦ συνδέσμου ωνταὶ μέντην ἔνωσιν ἔχοντας, οἷον ‘ἡμέρα ἐστί, φῶς ἐστιν, ἡμέρα οὐκ ἐστι, νύξ ἐστιν’ ἢ αὖ πάλιν ‘Σωκράτης κατηγορεῖ’. Λαζαρίδης περιπατεῖ· ἐν γάρ τούτοις πᾶσιν οὕτε ἀκούειν 15 λουθία οὐδεμία οὕτε διάζευξις τις, οὕτε κατὰ τὴν λέξιν ἐπίκτητος γοῦν ἔνωσίς τις ἐμφαίνεται.

p. 17a17 Τὸ μὲν οὖν ὄνομα ἡ ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὗτον ὅγιλοντα τοῦτο τῷ φωνῇ ὥστε ἀποφαίνεται. 20 ἡ ἐρωτῶντός τινος ἡ μῆ, ἀλλ ἀυτὸν προσαιρούμενον.

20 Μέλλων διὰ τῶν ἐφεξῆς διδάσκειν περὶ τε ἀποφάνσεως καὶ περὶ κατα- 25 φάσεως καὶ ἀποφάσεως καὶ ἔτι ἀντιφάσεως, ἐπεὶ ἐν ἀπασι τούτοις τὸ τῆς φάσεως ὄνομα παραλαμβάνεται, διὰ τοῦτο εἰκότως πρὸ τῆς ἐκείνων διδα- σκαλίας τὴν τῆς φάσεως ἔννοιαν ὑφηγεῖται καὶ φησιν εἶναι ταύτην ὄνομα 61τ ἡ ῥῆμα, ὡς μέρη τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου λαμβανόμενα. καὶ δῆτι τοῦτο 25 οὕτως ἔχει, σαφῶς ἐδήλωσε τοῦ δινόματος τῆς φάσεως τὴν αἰτίαν εὐθύς ἐπαγγαγών· ἐπειδὴ γάρ, φησί, δηλοῦ μέν τι τούτων ἐκάτερον, οὐ μὴν ἀληθῆς εἰ 5 ἡ φεῦδος, διὰ δὴ τοῦτο φάσις μὲν δινομάζοιτο ἀν δικαίως ὡς σημαντικὸν τι καὶ φαῖνον, οὐ μὴν ἀπόφαντις ἀπει οὐδετέρων δηλοῦν τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφά- σεως πάντως σημανιμένων, λέγω δὲ τὸ ἀληθῆς ἡ τὸ φεῦδος. τοῦτο δὲ 30 τὸ μὴ δεῖν προσκείσθαι τὴν ἀπό πρόθεσιν τῇ προσηγορίᾳ τῆς φάσεως ἐπὶ 10 τοῦ δινόματος ἡ τοῦ ῥήματος ἐδήλωσε διὰ τοῦ μόνον, φάσις ἔστω μόνον εἰπών. εἴται ἀμφοῖν ἀμα τὰς αἰτίας ἀποδέδωκε, τοῦ τε προσήκειν

1 ἔσται M 4 τὸν ὅρον Ma 5 ἐν] τίς G¹ (del. m²) 6 τὸν om. G τῶν συνδέσμων Ma ἡ om. M καὶ om. FG 9 τίς.. ἀξιοῖ ἐννέμενιν G 10 κατὰ om. M μεταβολήν A 11 τὰς λέξεις FGMa 12 τοῦ om. GMA 13 οὐκ om. FG 15 οὐδεμία] οὕτε μία F: μία AGMa (γράψεται οὐδεμία in mrg. A) τίς suppl. G² γοῦν del. G² 17 τὸ ῥῆμα Ga ἐπειδὴ—προσαιρούμενον (19) om. M 19 αὐτὸ FG 20 καὶ supra ser. A 21 post ἐπει add. δὲ G² 23 ὑφιγεῖται A ταύτην] αὐτὴν G 23. 24 δινόματα ἡ ῥήματα Fa: δινόματος ἡ ῥήματος G 26 τι] τοι A 27 ὡς om. FG 28 ἀπόφασις F 29 πάντων F δὲ] δὴ Ma 30 ἀπό om. F 31 τοῦ (tert.)] τοῦτο AG¹ 31. 32 μόνον (prius) om. a (alt.) om. G

αὐτοῖς τὸ τῆς φάσεως ὄνομα καὶ τοῦ μὴ προσήκειν τὸ τῆς ἀποφάνσεως, διὰ τοῦ ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὕτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ καὶ τῶν ἔχουσι δύναμιν, ὅπερ ἐτίν ἐπειδὴ καὶ εἰ σημαντικὴν πραγμάτων τινῶν ἔχουσι δύναμιν, ἀλλ’ αὐτό γε καὶ αὐτὸν τούτων ἔκάτερον οὐδεμιᾶς ἀποφάνσεως ἐστι ποιητικόν. εἴται προστίθησι τοὺς τρόπους, καθ’ οὓς ἀποφάνεται τοῦ θεάματος, καὶ διὰ τούτου σημαίνων ὡς οὐδὲν προσήκει τοῖς δύναμισι ἢ τοῖς ῥήμασι τὸ ὄνομα τῆς ἀποφάνσεως, εἰ γε δύο τρόπων ὄντων, ὃν κατὰ θάτερον ἀποφαίνεσθαι ἀνάγκη, κατὰ μηδέτερον τούτων τὸ ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα λέγοντες ἀποφανόμεθα, ὡς ἔχεις δῆλον ποιήσομεν. κατ’ ἀρχὰς 20 μὲν οὖν τῆς πραγματείας διέχριντε τὰ δύναματα καὶ τὰ ῥήματα τῆς ἀποφάνσεως ἀπ’ αὐτῆς τῆς οὐσίας τῆς ἀποφάνσεως ποιούμενος τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ μηδὲν δηλοῦν ἀληθὲς | ἢ ψεῦδος, ὅπερ ἐστὶν ἴδιον τῆς ἀποφάνσεως, 21 ἐν δέ γε τούτοις ἀπὸ τῶν τρόπων τῆς χρήσεως τῶν ἀποφαντικῶν λόγων διακρίνειν αὐτὰ πάλιν ἐπιχειρεῖ· ἐπειδὴ γάρ ἢ ὑπὸ τινος ἐρωτημέντες καὶ 15 πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀπαντῶντες ἀποφανόμεθα ἢ καὶ μηδὲν δὲ ἐρωτῶντος 5 αὐτοὶ προελόμενοι τοῖς πέλας ἐκφῆναι τὴν ἡμετέραν διάνοιαν. ὁ δὲ τὸ ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα εἰπὼν κατ’ οὐδέτερον τούτων ἀποφαίνεται τῶν τρόπων, φανερὸν ὡς ἔτερα ἀνείσαν ταῦτα τῆς ἀποφάνσεως.

“Οτι μὲν οὖν αὐτὰ καθ’ αὐτὰ τὰ δύναματα ἢ τὰ ῥήματα λέγοντες 10 20 μηδὲν δὲ ἡμᾶς ἐρωτῶντος οὐκ ἀποφανόμεθα, πολλάκις εἴρηται. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ πρὸς ἐρώτησιν διὰ τούτων ἡμᾶς ἀποκρινομένους ἐνδέχεται τι λέγειν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, καίτοι τούτο γε οὐ πολάριστο ἄν τις· ‘τί γάρ ὄνομα τῷδε?’ 15 τινὸς ἐρωτημένου ‘Σωκράτης’ εἰπόντες ἐσημήναμέν τι ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, καὶ ‘τί ποιεῖ Σωκράτης?’ ἐρωτημέντες καὶ ἀποκρινόμενοι οὗτοι ‘πειπατεῖ’ ὅη- 25 25 ἰοῦφέν τι ἀληθὲς ἢ ψεῦδος· ἀλλ’ οὐπερ καὶ ἐν τοῖς ἐξηγήσεσι τῶν περὶ ῥήματος εἰρημένων ἐλέγομεν, ἡ συμπλοκὴ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς τὴν ἀπό- 30 κρισιν τελείαν ἀπόφανσιν ἐργασαμένη τὸ ἀληθὲς ἢ τὸ ψεῦδος ἐσῆμην, οὔτε δύναματος κατὰ ἀληθείαν οὔτε ῥήματος γενομένης τῆς ἐρωτήσεως, ἀλλὰ τούτων μὲν τὸ ἔτερον ἀπαιτούσης, οὐ μὴν κατὰ ταῦτα προενεγχθείσης· 35 35 τοῦτο οὕτως ἔχει, μάθοιμεν ἀν δὲ τῶν ἐν ἐρωτήσει προσερομένων ἀποφάνσεων, πρὸς δὲ καὶ πρόκειται τὰς τῶν δύναμάτων καὶ τῶν ῥημάτων ἐρωτήσεις, εἰπερ ὅλως | εἰσί, παραβαλεῖν· κατάφασιν μὲν γάρ ἐρωτῶντες 40 40

1 τὸ τῆς—προσήκειν suppl. G² 3 τούτων G ἐπειδὴ om. FG σημαντ. τινὰ G
 πραγμάτων post ἔχουσι colloc. AM: post τινῶν α 6 τοῦτο G: τούτων α 7 τρό-
 πων δύο colloc. FG 8 κατὰ θάτερον] καθ’ ἔκάτερον A 9 λέγ. ἀποφ.] ἀποφα-
 νεσθαι ἀνάγκη M 11 ποιησάμενος Ma 12 δηλοῦντες A ιδιον ἔστιν colloc. G
 13 γε om. FG τούτων F 14 ἢ om. M 16 ὁ] οὐ G² 19 ἢ] καὶ FG
 21 ἀποκριναμένους AFMa 22 καίτοι—ψεῦδος (23) om. F τόδες M 23 ἢ ἀλ.
 ἢ G 24 ἀποκρινάμενοι FGMa 26 ἐλέγομεν] p. 54,31 sq. 27 τελείων M
 ἀπόφασιν A ἐσήμανεν Ma 28 οὔτε (prius)] ἀπε G² 29 τοιαῦτα G προσε-
 νεγκθείσης AGMa 30 οὐδὲ] οὐ G προσενεγκθῆναι AG²Ma 31 ἔχοι G
 μάθωμεν Fa 32 ἢ.. ἐρώτησις (33) a 33 παραλαβεῖν a

ἐροῦμεν ‘ἀρα ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν’ καὶ ἀπόφασιν ὄμοίως ‘ἀρα ἡ ψυχὴ οὐκ ἔστιν ἀθάνατος?’ οὐκοῦν καὶ τὸ ὄνομα, εἴπερ ἐν ἐρωτήσει προφέρεσθαι καθ’ αὐτὸν οἶόν τε ἦν, ἔδει λέγειν ἡμᾶς ‘ἀρα, εἰ τούχοι, ἀνθρωποι;’ ‘ἀρα δὲ τὸν’ καὶ ἐπὶ τοῦ ἥρματος ὑπερέποντος ‘ἀρα τηλέχει?’ τούτῳ, οὐδὲ ἔκαστον 5 ἀδιανόητον. εἰ δὲ τὸ ‘ἀρα λούσομαι;’ οὐκ ἀδιανόητον ἀλλὰ προφανές, ὡς οὐκ ἔστι μόνου τοῦ ῥήματος ἐρώτησις ἀλλ’ ὅλης δυνάμει τῆς καταφάσεως τῆς ‘ἀρα ἐγὼ λούσομαι?’. καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἐπὶ ὠρισμένου προσώπου 10 λεγομένων δὲ αὐτὸς λόγος.

‘Αποδεδειγμένου δὴ τοῦ ὅτι ἡ φάσις ἔτερον τί ἔστι τῆς ἀποφάνσεως, 10 οὐκέτι προστέθεται ὁ Ἀριστοτέλης τὴν πρὸς τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν ἀντίφασιν αὐτῆς διαφορὰν ὡς προφανὴ λίαν οὖσαν· δὲ γάρ μη ἔστιν 15 ὅλως ἀπόφανσις, πῶς ἂν ποτε εἴη κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ὃν ἔκατερον ἀπόφασίς ἔστι; καὶ δὲ μὴ ἔστι κατάφασις ἢ ἀπόφασις μηδὲ διαιρεῖται εἰς 20 ταύτας, πῶς ἂν εἴη ἀντίφασις, ἣτις διον τί ἔστιν ἐκ τῶν μερῶν τούτων 25 τὴν σύνθεσιν ἔχον; τὸ μέντοι περὶ τῆς ἀποφάνσεως ὅτι ἔτερον τῆς νῦν απλουσύνης φάσεως λέγου τινὸς δεῖμενον εἰκότως ἐξήτασται ὅπερ τοῦ φιλοσόφου, πρότερόν τε ἀπὸ τῆς οὐσιώδους ἐννοίας τῆς ἀποφάνσεως καὶ νῦν, ὡς ἐλέγομεν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρης γρήγορεως. διὰλογον δὲ διε τὸ ἔστω ἐν τῷ 30 τὸ μὲν ὄνομα ἢ ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον τοῦ Ἀριστοτελεῖους εἰναι σημαίνει τὴν θέσιν τοῦ ὄντος ματιού τῆς φάσεως ἐπὶ τῷ ἀπλῶν. Ὅπερ ἐλέγομεν, ἐν τοῖς προτάσσεσι φυοντον. ἐπεὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτελεῖους δὲ παρὰ 35 Ηλάτωνι Τίμαιος γροῦται τῷ δινόματι τῆς φάσεως. ἀλλ’ ἐπὶ μόνων τῶν διπάσιοῦν κατηγορούμενων· τὰ γοῦν ἔνυλα εἰδῆ τὰ ἐν γενέσει καὶ φυορῆ 40 τῆς ὑπόστασιν ἔχοντα διὰ τὴν συνεχῆ ὕστιν φεύγειν φησὶν οὐχ ὑπομένοντα τὴν 5 τοῦ τόδε καὶ τοῦτο καὶ πᾶσαν δῆση μόνιμα αὐτὰ ὡς δύντα ἐνδείκνυται φάσις.

p. 17a20 Τούτων δὲ ἡ μὲν ἀπλὴ ἔστιν ἀπόφασις, οἷόν τι κατά τινος ἢ τι ἀπὸ τινος. ἡ δὲ ἐκ τούτων συγκειμένη, οἷον λόγος τις ἥδη σύνθετος. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀπλὴ ἀπόφασις φωνὴ σημαντικὴ 10 περὶ τοῦ (εἰ, οὐ πάρχει τινὶ ἢ μὴ ὑπάρχει, ὡς οἱ χρόνοι διήρηγνται. 15 κατάφασις δέ ἔστιν ἀπόφασίς τινος κατά τινος, ἀπόφασις δέ

ἔστιν ἀπόφασίς τινος ἀπό τινος.

Τούτων μὲν λέγει ὅν ἀποφαινόμενοι λέγομεν ἢ ἐρωτηθέντες ὑπό τινος ἢ αὐτοὶ προελόμενοι, περὶ ὧν ἦν αὐτῷ προσεχῶς ὁ λόγος. εἴηναι δὲ

1 ὄμοίως—διήρηγνται (p. 81,2) om. FG; ὄμοίως—ἔχον (15) suppl. G² 2 ἀθάν. οὐκ ἔστιν colloc. A 4 δὲ τούτων colloc. G 5 λούσωμαι A 6 μόνον GMa 6λως G 9 δὲ om. G τι om. AG 10 προσέθηκεν GM 12 ποτε om. G 13 ἔστι (prius) om. AG post ἀπόφ. iter. ὥν—ἀπόφασις G 14 τῶν om. AGM 15 καὶ. νῦν colloc. AM 18 ἐλέγομεν] p. 76,13 19 μὲν οὖν b εἰναι om. M 20, 21 ἐλέγομεν] p. 10,1sq. 21 πρὸ] ὅπο M 22, 23 δὲ παρὰ Ηλάτωνι Τίμαιος] p. 49E 22 καταφάσεως M 24 ἡδύσιν Brand. 25 καὶ τοῦτο] πρὸς τοῦτο a πᾶσαν] πάλιν a 27 ἡ δὲ—τινος ἀπό τινος (31) om. M 28 μὲν om. b 29 εἰ addidi cf. p. 80,18 ὑπάρχειν (utrobiique) ab τινὶ] τι ab (cf. p. 80,19,35) 30 κατάφασις—ἀπό τινος (31) om. a ἀπόφασις] ἀπόφασις A 33 αὐτῷ] αὐτοῦ M

αὐτῶν φησι τὴν μὲν ἀπλῆν ἀπόφανσιν τὴν δὲ σύνθετον ἐκ πλειόνων, οὐδὲ 15 λέξεων ἀλλὰ λόγων, τὸν συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχοντα λόγον, εἴτε κατηγορικῶς εἴτε ὑποθετικῶς, σύνθετον λέγων ἐκ τῶν ἀπλῶν ἀποφάνσεων, τοῦτ' ἔστιν 20 ἦ δύο καταφάσεων ἦ δύο ἀποφάσεων ἦ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. 20
 οἱ ἐνίστε δὲ καὶ δίγα συνδέσμου πλείονας λόγους ἐφεξῆς λέγοντες ὡς ἔνα τὸν 25 ἐκ πάντων λέγομεν, τῆς συνεχείας ἦ τῆς ἐφεξῆς ῥήσεως τὴν χρείαν τοῦ συνδέσμου ποιούσης, οἷον ‘διὰ τὸ δυσχεραίνειν πρὸς τὴν ὅμηρον Ἀλκιβιάδης ἐπολέμησε τῇ πατρίδι, Ἀγχιλεὺς τοῖς Ἀχαιοῖς ἐμήνισεν, Αἴας ἀπέσφαξεν 30 ἕαυτὸν’, καὶ διὰ ἄλλα λέγειν ἀσυνδέτως εἰώθασεν. ἐνίστε δὲ καὶ ὀνόματα 10 πλείονα συνείροντες ἀλλήλους ἀσυνδέτως, οὐ συμπλεκόμενα πρὸς ἑνὸς τίνος σημασίαν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν, ἀλλὰ δηλωτικὰ πραγμάτων ἀπηρ- 63r τισμένων ἐν τι αὐτῶν κατηγοροῦμεν, πλείονας μὲν πάντως λόγους λέγοντες διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὰ ὑποκείμενα, τὴν δὲ ἐφεξῆς γινομένην ἀπαριθμησιν διὰτελεῖσθαι τὸ σκέλος διαλέγεται τὸ διατελεῖσθαι τὸν Ἐπειόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἑνὸς 15 συνδέσμου παραλαμβάνοντες, οἷον ‘Ἀγχιλεὺς Αἴας Διομήδης ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων’. καὶ φανερὸν ὅτι πολλοὶ οἱ λόγοι, διότι δυνατὸν τὸν μὲν αὐτῶν ἀληθῆ τὸν δὲ ψευδῆ εἶναι, οἷον εἴ τις ἀντὶ τούτων τινὸς ἦ καὶ πρὸς τούτοις ἀπαριθμοῦτο τὸν Ἐπειόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἑνὸς 20 συνδέσμου πολλὰ τινα κατηγοροῦσθων ἀσυνδέτως προτάζεων, οἷον ‘Σωκράτης τρίβει τὸ σκέλος διαλέγεται τὸ διατελεῖσθαι τὸν Ἐπειόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν συγκειμένων λόγων ἐκ 25 πλείονων ἀπλουστέρων καὶ διὰ τούτο πολλῶν λεγομένων τούς μὲν ἐξ ὅλων κλήρων καὶ ἐνέργειαν συγκεῖσθαι λόγων, ἦ δισυνδέτων ἦ συνδέσμων, τοὺς δὲ μὴ ἐκ διακεκριμένων συγκεῖσθαι λόγων, ἀλλ' ἤτοι ἐξ ὑποκειμένων μόνον πλείονων ἀσυνδέτων ἦ συνδέσμων ἦ ἐκ κατηγορούμενων ἦ καὶ 30 ἐξ ἀμφοτεν, ὡς εἰ λέγοιμεν ‘Σωκράτης καὶ Πλάτων βαδίζουσι καὶ διαλέγον- 20 ται’, ἦ αὐτὰ ταῦτα γωρίς τοῦ συνδέσμου προφέροιμεν.

“Εστι δὲ δὴ καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπλοῖς λεγομένοις λόγοις ἄλλον τρόπον εὑρεῖν πολλὴν τινα κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον διαφοράν, οὐκέτι κατὰ τὸ μὴ συγκεῖσθαι ἦ συγκεῖσθαι ἐκ πλείονων λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλήθος τῶν παραληφθεισῶν πρὸς τὴν σύστασιν αὐτοῦ λέξεων· ἀπλούστατος μὲν 35 γάρ ὄντως καὶ πρώτιστος ὁ ἐκ τῶν ἀναγκαιοτάτων μερῶν συγκείμενος, διόματός τε | καὶ ὥρματος, οὐκέτι δὲ κατά γε τοῦτο κυρίως ἀπλοῦς οὐδὲ 63v πρῶτος ὁ καθ' ὄτιοῦν τούτου πλεονάσας, διόπερ τὴν κατάφασιν ἀπλῶς πρὸς τὴν ἀπόφασιν παραλαβών ὁ Ἀριστοτέλης προτέραν ἔχειν τάξιν τὴν κατάφασιν ἀπεφαίνετο, καίτοι κατὰ τὸ ἐν δρούσις ἐχόντων τῶν λόγων (εἰ μὴ 5 παραλαμβάνοιεν δρούσιμον ὥρον) καὶ κατὰ τὸ ἀπλοῦν, ὡς μὴ συγκειμένων ἐκ πλείονων λόγων. καὶ ἐν αὐταῖς μέντοι ταῖς καταφάσεσι πολλὴν ἄν-

1 ἀπόφασιν Μ	2 τὸν δὲ συνδέσμων Μα	7 πρὸς] κατὰ α	9 ἄλλα om. Μ
11. 12 ἀπηρτημένων Α	13 γρ. Α	14 ἄριστος Α	16 αὐτὸν Α
τὸ σκέλος] διατρίβει, Μενέλαος α (cf. Plat. Phaed. p. 60 B)		19 τρίβει τὸ σκέλος]	ἴστετε α
19. 20 ἐκ πλείονων om. Α	23 μόνων Α ¹	μόνων πλείονων μόνων Μ	24 ὡς εἰ om. Μ
31 post τε add. φημι α	32 διόπερ καὶ α	33 παραλ.] λαβὼν α	35 an παραλαμβάνομεν?

ενδροις πρὸς ἀλλήλας διαφοράν, καὶ ἐν ἀποφάσεσιν ὁμοίως· αἱ γὰρ ἔξ οὐ πο- 10
κειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεις προτέραν ἔχουσι κατὰ τὴν ἀπλό-
τητα τὰς εἰς τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, καὶ αὗται τῶν μετὰ τρόπου.
καὶ πάλιν ἐν μὲν ταῖς ἔξ οὐ ποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτηροῦνται αἱ
5 ἔξ ὥρισμένου τοῦ οὐ ποκειμένου τῶν ἔξ ἀπορίστου, καὶ αἱ δύναματι οὐ ποκειμένῳ 15
προσγράψεναι τῶν δρισμὸν ἀντὶ δύναματος παραλαμβανούσῶν. ἐν δὲ ταῖς
ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου αἱ δύναμι ἡτοι ῥῆμα κατηγοροῦσαι τῶν δρι-
σμὸν ὅλον ποιουσῶν κατηγορούμενον, οἷον ἡ ‘Σωκράτης ἀνθρωπός ἐστι’ 20
τῆς ‘Σωκράτης ζῶν λογικὸν θυγάτρον ἐστι’.

Ταῦτα μὲν οὖν διὰ τὸ προφανές οὐ πολλῆς ἐπιστάσεως ἀξια· πηδὲ διοίσει τὰ διὰ τούτων λεγόμενα τῶν ὀλέγω πρότερον εἰρημένων ἔστι οὐκ εἰς λόγος ἀποφαντικὸς ἢ ὃ ἐν δηλῶν ἡ ὁ συνδέσμωφ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ᾧ οἱ ἀσύνδετοι καὶ τῶν ἐτί πρό ἐκείνων ἔστι τοῦ δὲ εἰς πρῶτος λόγος ὁ προφαντικὸς κατάρχεται. εἰτα ἀπόρριψεται.
15 ἄξιον ἐπισκέψασθαι. ὥρησέν οὖν διὰ τῆς διαφορᾶς τῶν λόγων λαμβανομένης, ὡς καὶ πρότερον ἐλέγημεν, | ἡ ἀπὸ τῶν λέξεων ἡ ἀπὸ τῶν σηματούμενων, καὶ τῆς μὲν περὶ τῶν λέξεων διαφορᾶς ποιούσης τὸν μὲν ἐξ ἑνὸς κατὰ τὴν λέξιν ὑποκειμένου καὶ ἐξ ἑνὸς καταγορούμενου θετικῆς ἡ ἀρνητικῶς συγκείμενον, εἴτε προσκατηγοροῦτο τὸ ἔστιν εἴτε καὶ μή, καὶ εἴτε
20 προσκέοιτο τρόπος τις εἴτε μή, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν κατάφασιν μόνην ἡ ἀποφάσιν μόνην, τὸν δὲ σύνθετον ἐκ δύο καταφάσεων ἡ ἀποφάσεων ἡ καταρχάσεως καὶ ἀποφάσεως, διὸ συνδέσμωφ ἔνα κέκληκεν δ' Ἀριστοτέλης, καὶ ἐν αὐτοῖς πάλιν τοῖς τε ἀπλοῖς λόγοις καὶ τοῖς συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχειν λεγο-
25 μένοις θεωρουμένης τῆς κατὰ τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν διαφορᾶς,
25 τῆς δέ γε ἀπὸ τῶν σημαντικότερων διακρίσεως τῶν λόγων τῆς μὲν ποιούσης ἔνα τῆς δὲ πολλούς, τρεῖς ἔσονται τῶν λόγων ἀντιθέσεις, ἀπλοῦ πρὸς σύνθετον, πρώτου πρὸς πρώτην, ἑνὸς πρὸς πολλούς. δι' ὧν μὲν οὖν ἔλεγεν ἔστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικός τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ
30 διακρίσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν παρεδίδου διαφοράν, ἑδεικνύ-
μενος διὰ μόνους τούτους ἀπλοῦς ὅντας λόγους κυρίως ἀξιοῦμεν τῆς τοῦ
35 ἑνὸς προστηγορίας τῷ προστιθέναι οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμωφ εἰς, ὡς δὲ οὐ δυναμένων ἡμῖν ἀπλῶς ἔνα τῶν λόγων ἐκείνων τινὰ δημοκάζειν, τὸ δὲ κοινὸν τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν, διὰ ἀμφω εἰσὶν ἀπλαῖ
ἀποφάνσεις, καθ' ὃ καὶ διακρίνονται τῶν συνδέσμωφ τὸ ἐν ἐχόντων. ἐν
35 ἐκείνοις οὖν προστιθεῖται δι' ὧν ἔλεγεν ἔστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς δὲ ἐν δηλῶν, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν, τὴν ἐπὶ τῶν | σημαντικότερων διαίρεσιν ἡμῖν παρεδίδου τοῦ τε ἑνὸς λόγου καὶ τῶν πολλῶν. 64v
ἐν δέ γε τοῖς νῦν προκειμένοις τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦ καὶ τὸ σύνθετον δια-

6 τῶν] τὸν Ma 7 τῶν] τὸν Aa 13 οἱ (ante ἀσύνθετοι) om. a 16 πρότερον
ἔλλεγομεν] p. 72,15 17 περὶ] ἀπὸ a 19 τὸ τί ἔστιν M 23 λόγοις om. M
24 τὸ (ante ἀποφατ.) om. Ma 25 ἀπὸ] ὑπὸ Ma 26 οἱ ἀντιθέσεις a
ἀπόλοιν M 27 πολλά a 30 τοὺς λόγους A 34 συνδέσμῳ Brand.: συνδέσμων
libri 35 πρώτος eicias (cf. v. 12) 36 ἡ ὁ ἐν δηλῶν ἡ ὁ συνδέσμων εἰς ab (cf. v. 12)

ρειν αὐτῶν παραδίδωσιν, αὐτὸς τοῦτο σαφέστατα διορίζεμενος ἦτι κατὰ 5 τὴν ἀπλότητα διαφέρουσιν ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις τῶν συνδέσμων τὸ
ἐν ἐχόντων λόγων· τὴν γάρ κοινοτέραν λεγομένην ἀπόφανσιν διελών πρῶ-
τον εἰς τὴν ἀπλῆν καὶ τὴν σύνθετον, πάλιν τὴν ἀπλῆν εἰς τὴν κατάφασιν
5 διαιρεῖ καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὃν τὴν πρὸς ἀλλήλας τάξιν ἔμπροσθεν παραδέ- 10
δωκε. καὶ εἴ γε τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας τῶν διαιρέσεων ἐναλλάξας τὴν
μὲν διαφορὰν τῆς ἀπλῆς ἀποφάντεως πρὸς τὴν σύνθετον πρότερον ἦν ἡμῖν
παραδόύς, ἐπὶ δὲ ταῦτῃ τὰ πρότερον εἰρημένα περὶ τῆς τάξεως, ἣν ἔχουσι 15
πρὸς ἀλλήλας ἡ τε κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις, τελευταίαν δὲ προσθεῖται τὴν
10 ἀπὸ τῶν σημαντικένων διαφορὰν τοῦ ἐνὸς λόγου πρὸς τοὺς πολλούς, ὡστε
οὗτοι οἵ ἀρχῆς εἰπεῖν 'τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ὁ μέν ἐστιν ἀπλοῦς ὁ δὲ
σύνθετος ἐκ πλειόνων λόγων, καὶ τοῦ ἀπλοῦ ὁ μὲν πρῶτος ὁ δὲ δεύτερος, 20
καὶ ἑκάτερος τούτων ὁ μὲν εἰς ὁ ἐν σημαίνων ὁ δὲ πολλοὶ ὁ πολλὰ ση-
μαίνων', οὐδεὶν ἄν ἔδοκε τὰ αὐτὰ πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν εἰργέναι.

15 Οὐ δεῖ δὲ οἰεσθαι τὸν ὄρισμὸν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως ἢ, ὡς φαίεν
ἄν τινες, ὑπογραψήν ἐκ τῆς καταφάσεως ἀποδίδοσθαι καὶ τῆς ἀποφάσεως 25
διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπλῆ ἀπόφανσίς ἐστι οἷόν τι
κατά τινος ἢ τι ἀπό τινος καὶ πάλιν φωνὴ σημαντικὴ περὶ τοῦ
εἰς ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὑπάρχει, ὃν τὰ μέν εἰσι δηλονότι καταφάσεις 65
20 τὰ δὲ ἀποφάσεις· διπερ τινὲς ὑπολαβόντες οὐ γένος εἶναι τὴν ἀπόφανσιν
ἐνήμισαν, ἀλλὰ φωνὴν ὅμωνύμιας εἰς διάφορα σημανόμενα διαιρουμένην
τὰ ὑπὸ αὐτήν· ταῖς γάρ ὅμωνύμιαις φωναῖς προσήκουσιν αἱ ἀπὸ τῶν ση- 5
μανικένων ὑπὸ αὐτῶν διδασκαλίαι διὰ τὸ τάυτας μηδεμιᾶς κοινῆς φύσεως
εἶναι δηλωτικάς, ἢν οἱ ὄρισμοὶ σημαίνουσι· τὸν μὲν γάρ ὄρισμὸν τῆς ἀπο-
25 φάνσεως ἔχομεν ἥδη διὰ τῶν ἔμπροσθεν παραδεδόμενων, διτὶ ἐστὶ λόγος ἐν 10
φὶ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει· ἐν δέ γε τούτοις προσθέμενος διαι-
κρίναι τὴν ἀπλῆν ἀπόφανσιν ἀπὸ τῆς συνθέτου καὶ εἰπεῖν τίνες αἱ ἀπό-
φασις, καὶ τοὺς ὄρισμοὺς αὐτῶν ἀπειδόντων, τὴν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρέσιν αὐτῆς 15
30 εἰκότως παραδίδωσιν, ἥτοι λόγον ἐννοηματικὸν ἀπὸ τῆς εἰς τὰ εἰδῆ διαι-
ρέσεως εἰλημμένον· διτὶ δὲ γένος εἶναι βούλεται τὴν ἀπόφανσιν ὁ φιλό-
σοφος, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐν τοῖς ὄρισμοῖς τῆς τε καταφάσεως καὶ τῆς ἀπο- 20
φάσεως αὐτὴν παραλαβὼν καὶ ταύτῃ ὡς γένει τὰς διαιφορὰς προστιθεῖς,
ἐπὶ μὲν τῆς καταφάσεως τὸ τινὸς κατά τινος, ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως
35 τὸ τινὸς ἀπό τινος. ἐπεὶ δὲ τὸ εἰς ὑπάρχει τινὶ ἢ μὴ ὑπάρχει ὡς
κατὰ μόνην τὸν ἐνεστῶτα προενήνεκται χρόνον, αἱ δὲ ἀποφάσεις καὶ κατὰ 25

3 ἀπόφασιν Α 5 ἔμπροσθεν] p. 17a8 7 ἢν ομ. Μ 9 τε ομ. α δὲ ομ. α
13 ὁ [ante δὲ] οἱ Αα 17 ἐστιν ἀπόφ. colloc. b ἀπόφασις Α οἷον ομ. α
18. 19 περὶ τοῦ ὑπάρχειν τι ἢ μὴ ὑπάρχειν ab (cf. v. 35) 19 τε] απ τι τινὶ? (cf. v. 35)
ὑπάρχη (alt. I.) Α 24 ἢν ομ. Α οἱ ομ. Μ 26 προσθέμενος ΑΜ 28 ἀποφά-
σεις α οἱ σύνθετοι Α 29 εἰδῆ] ἥδη α 30 ἀποδίδωσιν Μ 31. 32 βούλεται
post φιλ. colloc. α 33 γένη α προτιθεῖται Μα 35 τινὶ (cf. v. 19) ὑπάρχη (alt.
I.) Α 36 προενήνεκτο ΑΜ χρόνον προεν. colloc. α ἀποφάσεις Α καὶ ομ. Μ

τὸν παρεληλυθότα καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα λέγεσθαι ὅμοίως δύνανται, διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ ὡς οἱ χρόνοι διήγρηνται. |

p. 17a26 Ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ 65
ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς
5 ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ περὶ τοὺς
ἐκτὸς δὲ τοὺς γῦνα χρόνους ὠσαύτως, ἀπαν ἀν ἐνδέχοιτο καὶ δὲ
κατέφησέ τις ἀποφῆσαι καὶ δὲ πέφησε καταφῆσαι. Ὅστε πάσῃ 15
καταφάσσει ἐστὶν ἀπόφασις ἀντικειμένη καὶ πάσῃ ἀποφάσσει
κατάφασις. καὶ ἔστω τοῦτο ἀντίφασις, κατάφασις καὶ ἀπόφασις
10 αἱ ἀντικείμεναι. λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ
αὐτοῦ, μὴ ἥμωνύμως δέ, καὶ δσα ἄλλα τῶν τοιούτων προσδιορι-
ζόμεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παραδοῦναι τὸν δρισμὸν τῆς ἀντιφάσεως 20
καὶ εἰπεῖν δτι ἔστι μάγη καταφάσσεως καὶ ἀποφάσεως διαιρούσῶν δὲ τὸ
15 τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, Ὅστε τῆς ἑτέρας αὐτῶν ψευδομένης ἀληθίενειν
τὴν ἑτέραν καὶ ἔμπολιν. πρὸ δὲ γε τούτου προσλαβεῖν ἐξ ἀνάγκης ἔδει δτι 25
ἔστι μάγη ψευδοῦς τε ἀποφάσσεως πρὸς ἀληθῆ κατάφασιν καὶ ψευδοῦς
καταφάσσεως πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν. ἵνα οὖν τοῦτο οὕτως | ἔχον ἐπιδεῖη, 66r
λαμβάνει δόσο ἀντιμέσεις, μίαν μὲν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἑτέραν δὲ
20 ἀπὸ τῆς ἡμετέρας περὶ τῶν πραγμάτων ἐπικρίσεως· ἐπεὶ γάρ περὶ κατα-
φάσσεως καὶ ἀποφάσσεως δὲ λόγος, ἐκατέρα δὲ τούτων ἐν συμπλοκῇ θεωρεῖται 5
κατηγορούμενου τιὸς πρὸς ὑποκείμενον, ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων ἀντί-
θεσις λαμβάνεται ἡ λέγουσα δτι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχει
ἡ οὐχ ὑπάρχει, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμετέρας περὶ αὐτῶν ἐννοίας ἡ προφορὰ ἡ
25 λέγουσα δτι τὸ κατηγορούμενον ἡ λέγομεν ἡμεῖς ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ 10
ἡ λέγουσεν μὴ ὑπάρχειν. τούτων οὖν τεττάρων ὄντων τμημάτων τῶν δύο
ἀντιμέσεων, τοῦ ὑπάρχειν, τοῦ μὴ ὑπάρχειν, τοῦ λέγεσθαι ὑπάρχειν, τοῦ
λέγεσθαι μὴ ὑπάρχειν, τέτταρες ἔσονται συμπλοκαί· ἡ γάρ τὸ ὄντως ὑπάρ- 15
χον καὶ ἡμεῖς λέγομεν ὑπάρχειν ἡ τὸ ὄντως ὑπάρχον ἡμεῖς λέγομεν μὴ

1 κατὰ om. a 3 ante ἐπεὶ add. titulo Περὶ καταφάσσεως καὶ ἀποφάσσεως απερούσιο
Κατάφασις δὲ ἔστιν ἀπόφανσίς τινος κατά τινος, ἀπόφασις δὲ ἔστιν ἀπόφανσίς τινος ἀπό τινος.
Πᾶσα κατάφασις ἡ ἀπόφασις τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος διαιρεῖ καὶ οὐ διαιρεῖ. διαιρεῖ μὲν ὡς
ἔπι τῶν αὐτῶν δρῶν τοῦ τε κατηγορούμενου καὶ τοῦ ὑποκειμένου, οὐ διαιρεῖ δὲ δρῶνύμως πρὸς
ἄλλο καὶ ἄλλο κατ’ ἄλλο ἐν ἄλλῳ πάλιν ἄλλῳς καὶ ἄλλως αἱ μὴ — ἐνοχλήσεις (12)
om. M 4 καὶ τὸ ὑπάρχον — ἐνοχλήσεις (12) om. a 5 καὶ περὶ — ἐνοχλήσεις (12)
om. G 6 χρόνου A 7 ἀπέφησέ τις b ὥστε δῆλον δτι b 9 ἀντέρ τοῦτο b
12 σοφιστ.] φωνιστικάς F¹ 16 πρὸς δὲ γε τοῦτο προσλαβεῖν A Ma 20 περὶ τὰ πράγμα-
τα A Ma περὶ (alt.) suppl. G² 21 ὁ om. A 22. 23 λαμβ. ἀντιθ. colloc. a
23 τῷ ὑποκ. — κατηγορούμενον (25) om. F 24 οὐχ] μὴ Ma ἡ προφορὰ] ἡ καὶ
προφορᾶς A Ma 25 ἡ λέγομεν om. a ἡμεῖς om. M 27 τοῦ ὑπάρχοντος τοῦ
μὴ ὑπάρχοντος A Ma 28 μὴ ante λέγ. colloc. G² η] καὶ FG 28. 29 ὑπάρχον]
ὑπάρχειν G 29 καὶ ἡμεῖς om. FG

ὑπάρχειν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ἡμεῖς λέγομεν ὑπάρχειν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν φαμέν. εἰ μὲν οὖν τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγομεν, οἷον τὸν Σωκράτην δίκαιον εἶναι, κατάφασιν ἀληθῆ ποιοῦμεν τὸ δόντως ὑπάρχον τῷ 20 Σωκράτει τὸ δίκαιον λέγοντες ὑπάρχειν, εἰ δὲ τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν, 5 ἀπόφασιν φεύδῃ, οἷον εἰ λέγοιμεν τὸν Σωκράτην δίκαιον μὴ εἶναι, διότι ὑπάρχον τῷ Σωκράτει τὸ δίκαιον λέγομεν ἡμεῖς μὴ ὑπάρχειν, εἰ δὲ αὐτὸ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγοιμεν, οἷον τὸν Σωκράτην ἀδίκον εἶναι, κατά- 25 φασιν φεύδῃ ποιοῦμεν μὴ ὑπάρχον τῷ Σωκράτει τὸ ἀδίκον λέγοντες ὑπάρχειν, εἰ δὲ λοιπὸν τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινόμεθα, οἷον τὸν | 10 Σωκράτην μὴ εἶναι ἀδίκον. ἀπόφασιν λέγουσεν ἀληθῆ· δ γάρ κατὰ ἀληθῆ· 66v θειαν οὐχ ὑπάρχει τῷ Σωκράτει τὸ ἀδίκον, τοῦτο καὶ ἡμεῖς μὴ ὑπάρχειν φαμέν· ποιεῖ γάρ κατάφασιν μὲν ἡ ἀπόφασιν τὸ λέγειν ἡμᾶς ὑπάρχειν ἡ λέγειν μὴ ὑπάρχειν (φανερὸν γάρ ὡς δὲ μὲν ὑπάρχειν τι λέγων καταφάσκει 5 τούτο ἢ φησιν ὑπάρχειν ἐκείνῳ ἢ φησιν αὐτὸν ὑπάρχειν. ὃ δὲ μὴ ὑπάρχειν λέγων ἀποφάσκει). ἀληθῆ δὲ ἡ φεύδῃ τὸ συμφώνως ἡ μὴ συμφώνως τοῖς πράγμασιν ἀποφαινόμεθα· δῆλον γάρ πάλιν δτι συναδόντως μὲν τοῖς 10 πράγμασιν ἀποφαινόμενοι τῆς ἀληθείας τευξόμεθα, οἷον τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν εἰπόντες ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν, διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν φεύδόμεθα, οἷον τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν εἰπόντες 20 ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν. τέτταρες οὖν ἡμῖν ἐντεῦθεν ἀνεψόνησαν προ- 15 τάσσεις, δύο μὲν καταφάσεις ἡ τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν καὶ ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγουσα, δύο δὲ ἀποφάσεις αἱ λοιπαί. καὶ τῶν καταφάσεων ἡ μὲν ἀληθῆς ἡ δὲ φεύδης, ἀληθῆς μὲν ἡ τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν 25 εἰποῦσα, φεύδης δὲ ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν. καὶ τῶν ἀποφάσεων πάλιν ἡ μὲν ἀληθῆς ἡ δὲ φεύδης, ἀληθῆς μὲν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν εἰποῦσα, φεύδης δὲ ἡ τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν. οὐκοῦν εὔρομεν ὡς ἔστι πάντας τῇ ἀληθεῖ καταφάσει μαχομένη τις πρότασις ἡ ἀπόφασις 30 ἡ φεύδης καὶ τῇ φεύδει καταφάσει ἡ ἀληθῆς ἀπόφασις. ὥστε ἀνέ- φηνεν ἡμῖν ἐμμέθοδος ὁ λόγος ἐκ τῶν δύο διαιρέσεων δρυμθεὶς τέτταρα 35 μὲν τὰ | κοινότατα τῶν προτάσεων εἴδη μετὰ τῆς ποιότητος τοῦ ἀληθοῦς 67v καὶ τοῦ φεύδοῦς θεωρούμενα, δύο δὲ ἀντιθέσεων ἐν προτάσεσιν, ἐν μὲν ἀληθοῦς καταφάσεως πρὸς φεύδη ἀπόφασιν, ἔτερον δὲ φεύδοῦς καταφάσεως

1 ὑπάρχειν λέγ. colloc. GM 2 alterum ὑπάρχειν] ὑπάρχειν εἶναι Α: ὑπάρχον εἶναι M
 5 λέγομεν Fa 5. 7. 10 σωκράτη Α 7 λέγομεν G Ma οἷον om. G post
 οἷον add. εἰ λέγοιμεν F 8 ἀδίκον εἶναι AM 9 ἀποφαινώμεθα Α 11 οὐχ]
 μὴ F 13 ὁ εἰ M 14 ἐκείνω F αὐτῶ Α 15 τὸ] τῷ F
 ἡ μὴ συμφώνως om. FG 16 συνάδοντος F 17 τευξόμεθα suppl. G²
 17. 18 ὑπάρχειν] ὑπάρχον (utrobius) Ma 19 φεύδόμεθα Fa 21 ἡ (alt.) om. G
 24 καὶ τῶν ἀποφάσεων - ὑπάρχειν (26) om. M 25 μὴ (prius) om. (alterum)
 eras. G 26 μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν A εὔρωμεν a πάντας G¹
 27 μαχομένη - καταφάσει (28) suppl. G² ἡ γάρ ἀπόφ. FGa 28 post φεύδης
 add. τῇ ἀληθεῖ καταφάσει FGa 29 ἀνέφανεν FGa 31 τοῦ om. F Ma
 δὲ om. G ἀντιθέσεων] corrigas ἀντιθέσεις ἔν — ἔτερον (32)] an μίαν — ἔτεραν?
 (cf. p. 83,34)

πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν. ἂπερ προέκειτο εὑρεῖν ὡς ἀναγκαῖα πρὸς τὴν κατά- 5
ληψιν τῆς ἀντιφάσεως, περὶ τῆς νῦν ἡμῖν ὁ λόγος.

Ταῦτην γάρ τὴν μάχην τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἀντί-
φασιν ὀνομάζειν δὲ Ἀριστοτέλης ἀξιοῦ, ὡς ἀν τῶν μορίων αὐτῆς τάνα-
5 τία φασκόντων ἀλλήλοις κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, αὐτὸς τούγομα 10
αὐτῇ τοῦτο τιμέμενος, ὡς δηλοῦ λέγων καὶ ἔστω τοῦτο ἀντίφασις,
καίτοι οὕτε ἐπὶ καταφάσεως οὔτε ἐπὶ ἀποφάσεως ἡ ἀποφάνσεως τοιοῦτον
οὐδὲν εἰπών· ἔστι γάρ τούτων τῶν ὀνομάτων ἔκαστον εὑρεῖν καὶ παρὰ τῷ
Θειοτάτῳ Πλάτωνι κείμενον, ὥσπερ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παρα- 15
10 θεοῖς δεδημένων περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρημάτων εὗροις ἀν
πολλαχῆ τε παρ' αὐτῷ διεσπαρμένα καὶ διαφερόντως ἐν τῷ Σοφιστῇ
παραδεδημένα μετὰ τοὺς πολλοὺς καὶ θαυμαστοὺς λόγους τοὺς περὶ τοῦ
συγκεκραμένου τῷ ὅντι μὴ ὅντος, δι' ὃν δείκνυσιν δτι καὶ ἐν διανοίαις 20
καὶ ἐν δέξαις καὶ ἐν τῷ προϊόντι μὲν ἀπὸ τούτων ἔξω δὲ ῥέοντι λόγῳ
15 θεωρεῖται τὸ σύστοιχον αὐτοῖς μὴ ὅν, τοῦτ' ἔστι τὸ φεῦδος· ἐν ἑκείνοις
γάρ τὸν προσήκοντα τῷ πρώτῳ φιλοσόφῳ τρόπον αὐταρκες ὑπολαμβάνων
τὸ καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας μόνα θεωρησαι τὰ περὶ τὰς ἀρχάς, δια 25
προσῆκον ἦν περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διείλεκται, τοῖς προη-
γομένως περὶ αὐτὴν ἐσπουδακάσι κατατίπον τὰς παντοδιαπάντας διαφορὰς |
20 τῶν τε εἰδῶν τῶν προτάσεων καὶ τῶν ἀντιθέσεων καὶ τῶν ἀκολουθήσεων 67v
ἔξιφαίνειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἑκεῖνεν ἔξεστιν ἀναλέγεσθαι τοῖς φιλομαθέσιν.

Ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ δτι ἐν τῇ τῶν προτάσεων ἀπαριθμήσει βιουλόμενος ἡ
δὲ Ἀριστοτέλης ἀπὸ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα προσαγαγεῖν τὸν λόγον
καὶ οἰον ἀπὸ στερήσεων ἐπὶ εἰδή, πρώτας μὲν παρέδωκε τὰς φευδέσι προ-
25 τάσεις, ἐπὶ δὲ ταύταις τὰς ἀληθεῖς, καὶ ἐν ταῖς φευδέσι προέταξε τὴν
φευδῆ ἀπόφασιν τῆς φευδοῦς καταφάσεως, διότι καὶ ή ἀπόφασις αὐτὴ καθ' 10
αὐτὴν χείρων ἔστι τῆς καταφάσεως στερήσεως πρὸς αὐτὴν ἔχουσα λόγον,
ἐν δέ γε τῇ καταριθμήσει τῶν ἀληθῶν προτέρας μὲν μνημονεῦσαι βιουλόμενος
τῆς ἀντικειμένης τῇ προτέρᾳ παραληφθεῖσῃ τῶν φευδῶν, ἵνα ή προτέρα
30 καταριθμηθεῖσα τῶν φευδῶν μάχηται τῇ προτέρᾳ τῶν ἀληθῶν, δευτέρας 15
δὲ τῆς τῇ δευτέρᾳ τῶν φευδῶν ἀντικειμένης, ἵνα πάλιν ή δευτέρα τῶν
φευδῶν μάχηται τῇ δευτέρᾳ τῶν ἀληθῶν, διὰ τοῦτο προέταξεν ἀναγκαίως
τὴν ἀληθῆ κατάφασιν τῆς ἀληθοῦς ἀποφάσεως. ἔχεις οὖν ἐντεῦθεν ἀνα- 20
φαινομένας δύο ἀντιφάσεις, μίαν μὲν φευδοῦς ἀποφάσεως πρὸς ἀληθῆ

- 1 ὡς ἀναγκαῖα] σὺν ἄμα α τὴν ομ. Μα κατάληψιν] κατάφασιν G¹
4. 5 τάναντ.] ἐναντ. M 6 θέρευνος F ἀντιφ. τοῦτο colloc. ab 8 καὶ] δὲ G
9 post πλεῖστα add. περὶ M 9. 10 παραδίδομ. G 10 εἴσοις Fa 11 τε]
τὰ G ἐν τῷ Σοφ.] p. 261 C sq. 13 συγκεκραμένου AFG τοῦ μὴ Α
ὅντως α 15 αὐτοῖς] αὐτῆς G 16 πρώτω ομ. G τρόπω FM 17 τὸ] τε
G¹ α 21 ταῦτα μὲν] ταῦτ' ἀν G 22 ἐν τῇ ομ. F 23 παραγαγεῖν ΑΜ:
προάγειν α 24 ἐπὶ εἰδή M: ἐπειδὴ ΛFGa παραδέδωκε ΑΜ: παρέδωκαν G¹α
25 ἀληθῆς F 26 ante φευδοῦς superscr. δὲ G² διότι — καταφάσεως (27) ομ. F
27 αὐτὴν] ταῦτην ΑΜ 30 τῶν ἀληθῶς F δευτέρα G 32 δευτέρᾳ] προ-
τέρᾳ G¹ 34 ἀντιθέσεις Α

κατάφασιν, ἔτεραν δὲ φευδοῦς καταφάσεως πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν, καὶ οὐδὲ ἐπινοῆσαι παρὰ ταύτας ἄλλην ἐνδέχεται. διὰ τοῦτο μὲν οὖν συνυγαγῶν ὅτι πάσῃ καταφάσει μάχεται τις ἀπόφασις, τῇ μὲν ἀληθεῖ ἡ φευδής, τῇ 25 δὲ φευδεῖ ἡ ἀληθής, καὶ πάσῃ ἀποφάσει κατάφασις ώσαύτως, ὥρισατο τὴν 5 ἀντίφασιν μάχην καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ | τὸ 68· ψεύδης ἀντικειμένων. ἐπεὶ δὲ οὕπω τὸ ἀκριβὲς εἴχεν ὁ τῆς ἀντιφάσεως ὄρισμός (οὐ γάρ ἡ τυχοῦσα φευδῆς ἀπόφασις ἀντίφασιν ποιεῖ πρὸς τὴν τυχοῦσαν ἀληθῆ κατάφασιν, οὐδὲ ἡ τυχοῦσα ἀληθῆς ἀπόφασις πρὸς τὴν τυχοῦσαν 5 φευδῆ κατάφασιν· τίς γάρ ἂν ἀντιφάσειν εἴποι πρὸς τὴν εἰπόντα ὁ ἀν- 10 θρωπὸς ζῷόν ἐστιν τὸν λέγοντα ‘ὁ ἄνθρωπος δίπους οὐκ ἔστιν’ διὰ τὸ εἶναι τὴν μὲν καταφασιν ἀληθῆ τὴν δὲ ἀπόφασιν φευδῆ, ἡ πρὸς τὸν εἰπόντα ‘ὁ ἄνθρωπος τετράπους ἔστιν’ τὸν λέγοντα ‘ὁ ἄνθρωπος λίθος οὐκ ἔστιν’ διὰ 15 τὸ ἔμπαλιν ἔχειν τὰς προτάσεις), διὰ τοῦτο προστίθησιν εἰκότως τίνας οἵσεινται γρὴ τὰς ἀντικειμένας καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, ὅτι τὰς ὑποκει- 20 μένων τε τῷ αὐτῷ γρωμένας καὶ τὸν αὐτὸν αὐτοῦ κατηγορούσας κατηγο- ρούμενον, ὅπερ ἐδήλωσεν εἰπὼν τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, τοῦτο 25 δὲ ἔστιν ἀντιφάσειν λέγω πρότασιν προτάσει τὴν τοῦ αὐτοῦ κατηγορου- μένου ποιουμένην τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου τῷ παρα- ληφθείντι καὶ ἐν τῇ ἑτέρᾳ προτάσει, πρὸς ἣν ἡ ἀντίθεσις μάχεται γάρ τῇ 20 λεγούσῃ προτάσει ‘ὁ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστιν’ ἡ λέγουσα ‘ὁ ἄνθρωπος ζῷον οὐκ ἔστιν’, ἀλλ’ οὐχ ἡ λέγουσα ‘ὁ ἄνθρωπος δίπους οὐκ ἔστιν’, ἐπειδὴ οἱ 25 μὲν κατὰ ἄμφω τοὺς ὅρους κοινωνοῦσιν αἱ δὲ κατὰ τὸν κατηγορούμενον διαφέρουσι, καὶ τῇ λεγούσῃ ‘ὁ ἄνθρωπος λίθος ἔστιν’ ἡ λέγουσα ‘ὁ ἄν- 30 θρωπὸς λίθος οὐκ ἔστιν’, ἀλλ’ οὐχ ἡ λέγουσα ‘ὁ ἐππος λίθος οὐκ ἔστιν’. 35 καὶ γάρ αὗται διαφόροις χρῶνται τοῖς ὑποκειμένοις.

“Ινα δὲ μὴ νομίσωμεν αὐταρκεῖς εἰναι τὸ κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὸν | αὐτὸν εἶναι ὑποκειμένον ὅρον καὶ τὸν αὐτὸν κατηγορούμενον, τοὺς ἀκρι- 68· βοῦντας ταῦτα διορισμοὺς προσχείρους ήμας ἔχειν βιολόμενος προσέθηκε μὴ ὁμωνύμως δέ, καὶ δσα ἄλλα τῶν τοιούτων προσδιοριζόμενα 5 πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις· οὐ γάρ ἀντιφάσκει πρὸς τὸν εἰπόντα ‘Αἴτις ἐμονομάχησεν “Ἐκτορί”’ ὁ λέγων ‘Αἴτις οὐκ ἐμονομάχησεν “Ἐκτορί”· 10 καὶ γάρ ἀληθεύειν ἀμφω καὶ φεύδεσθαι ὁμοίως δυνατόν, καίτοι δοκοῦσιν ἐκ τῶν αὐτῶν ὑπάρχειν ὅρων αἱ προτάσεις· ἀλλ’ ἡ ταυτότης αὐταῖς κατὰ τὴν 15 λέξιν μόνην, οὐ μὴν κατὰ τὸ σημαντικότερον, δταν συναληθευόντας αὐτὰς ἡ 20 συμβέδομένας λάβωμεν. εἰ μέντοι διορισάμενοι περὶ ποτέρου τῶν Λιάν- των δ λόγος κατηγοροῦμεν αὐτοῦ τὸ μονομαχῆσαι ἡ ἀλλ’ διτοῦν καταφα- 25

2 τοῦτο] τούτων Α 9 ἄγ F: om. GMa: evan. A ὁ a: om. codd. (cf. v. 20) 10 ὁ om. AM 12 ante τὸν λέγ. add. πρὸς Α 13 προστίθησι F 14 post ὅτι add. τε G 16 κατὰ τὸν αὐτὸν — τῇ τὸν αὐτὸν 17, om. F 18, 19 τὸν παραγγελέντος Α Ma 19 ἐν om. Α ἡ ex εἰ corr. A ἀντίθεσις] ἀντίφασις Ma 21 ὁ ἄνθρωπος δίπους — οὐκ ἡ λέγουσα (24) om. M 24 οὐχ] οὐχὶ Α 28 προστέθηκε (sic) F 29 δέ] τε FG τῶν τοιούτων om. M 34 post μόνην add. ἦτοι κατὰ τὴν ψιλὴν φωνὴν Ma 34 μὴν om. FG αὐτὰς om. a 35 εἰ] οἱ a 36 κατηγοροῦμεν Α

τικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς, ἅμα καὶ τοὺς ἄλλους διωρισμοὺς οὓς ἔξῆς προσθήσομεν παραχυλάττοντες, ἀνόγητη τὴν μὲν ὀληθῆ τῶν προτάσεων εἶναι τὴν δὲ ψεύδη. τὸ δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου συμβαίνει πολλάκις διὰ τὸ καὶ ἐν ῥήμασιν εἶναι τὴν διωρυγμάτων· τὸ γοῦν ἐρῶ ῥῆμα 20 5 σημαίνει μὲν καὶ τὸ ἐρωτικῶς διάκειμαι, σημαίνει δὲ καὶ τὸ λέξω, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀντίφασις τὸ ‘ἐγὼ ἐρῶ — ἐγὼ οὐκ ἐρῶ’, εἰπερ ἐπ’ ἄλλου καὶ ἄλλου λαμβάνοντο σηματινούμενον. τοῦτο τε οὖν παραφυλακτέον τὸ μηδέτερον εἰς τῶν ὅρων διωρυγμον παραλαμβάνεσθαι, καὶ ἐπὶ τὸ μὴ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο παραλαμβανόμενον καὶ διὰ τοῦτο διωρυγμον καταφάσκεσθαι τε ὀληθῆς καὶ 10 10 ἀποφάσκεσθαι (οἷον εἰ λέγοιμεν ‘τὰ δέκα πλείονα — τὰ δέκα οὐ πλείονα’. 69v δῆλον γάρ ὡς ή μὲν κατάφασις ἐπὶ τῶν ἔλαττόνων αὐτῶν ἀληθεύει, ή δὲ ἀπόφασις ἐπὶ τε τῶν ἵσων αὐτοῖς καὶ τῶν πλειόνων), μήτε κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο τῷ αὐτῷ ὑπάρχον τε καὶ μὴ ὑπάρχον (οἷον εἰ λέγοιμεν ὁ Λίτης· ἡ μέλας¹ καὶ ὁδὸς μέλας²· μέλας μὲν γάρ κατὰ τὴν τοῦ δέρματος ἐπιφάνειαν, 15 οὐ μέλας δὲ κατὰ τοὺς ὀδόντας), μήτε ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρόνῳ τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν διωρισμένον, ἄλλ’ εἶναι διωρισμένον καὶ τὸν χρόνον, καθ’ οὐν ὑπάρχειν τι η μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινόμεθα· τὸ γάρ ὁ ὑγίανε 10 Σωκράτης³ καὶ τὸ ‘οὐχ ὑγίανεν’ ἐνδέχεται συναληθεύειν, εἰ τὸ μὲν κατὰ τὸν πέρυσιν, εἰ τύχοι, χρόνον λαμβάνοντο, τὸ δὲ κατὰ τὴν χθὲς ημέραν. 20 20 δεῖ δὲ πρὸς τούτοις καὶ ὡσαύτως λαμβάνεσθαι τὸν κατηγορούμενον καταφασκόμενόν τε καὶ ἀποφασκόμενον. λέγω δὲ τὸ ὡσαύτως η καθ’ ἔκατέραν 15 τῶν προτάσεων ἐνεργείᾳ η καθ’ ἔκατέραν διωρυγμοι, ἐπεὶ η λέγουσα κατάφασις περὶ τοῦ καθεύδοντος διὰ ὅρῶν συναληθεύει τῇ ἀπαφάσει τῇ μὴ ὄρᾶν αὐτὸν ἀποφαινόμενῃ, τῆς μὲν λαμβανομένης ἐπὶ τοῦ πεφυκέναι κατὰ τὴν 25 διπτικήν δύναμιν ἐνεργεῖν, δὲν μὴ τι κωλύσῃ, πρὸς διάκρισιν τοῦ τε μήπω 20 ἀπειληγότος τὴν δύναμιν καὶ τοῦ ἀποβεβληκότος, τῆς δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ἐνεργεῖν τότε κατ’ αὐτήν.

Περὶ τούτων οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τελειότατα μὲν ἐν τῇ *(Περὶ)* τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων ἐπιγραφομένη πραγματείᾳ διειλεκται, τούς τε τρόπους 25 30 ἀπαντας ἔκτιμέμενος τρισκαΐδεκα ὄντας, καθ’ οὓς οἱ σοφισταὶ τοὺς ἀνεπιστάτως αὐτοῖς διαλεχομένους πειρῶνται παραλογίζεσθαι, τούς τε παρὰ τὴν λέξιν ἔξι καὶ τοὺς ἐπὶτὰ τοὺς παρὰ τὴν διάγοναν ἤτοι ἔξωθεν | ἀπλῶς τῆς λέξεως ὑπὸ 69v αὐτῶν λαμβανομένους, καὶ τοὺς ἐλέγχους αὐτῶν παραδιδόντες. ἐν δέ γε τούτοις ἐνδὲ τρόπου τοῦ παρὰ τὴν διωρυγμάτων μηγμονεύσας, δεῖ ἐστιν εἰς τῶν παρὰ

1 ἄλλους γε Ma 5 τὸ (ante ἐρωτ.) οι. A 6 ante ἐγὼ οὐκ add. τὸ M: καὶ τὸ α 7 λαμβάνοντο A σημαῖν.] ὑποκειμένου G¹ τε οι. AM μηδέτερον] μηδέποτε α 8 διωρυγμῶς AM: διωρυγμῶν G¹ 10 λέγομεν G 11 ἀληθεύει Ma 12 μήτε] μηκέτι M 12. 13 ἄλλο τε καὶ ἄλλο Ma 13 ὑπάρχοντι καὶ μὴ ὑπάρχοντι Ma 15 τὸ αὐτὸν A Ma (cf. v. 13) 18 συναληθ.] καὶ ἀληθ. α 19 γρ. εἰ τύχοι colloc. Ma 21 η] τὸ μὴ F ἔκατέρας F 22 τῶν προτάσεων—ἔκατέραν οι. FG διωρυγμοις F 26 μὴ ἐπὶ τοῦ colloc. α 28 ante οὖν add. μὲν A περὶ addidi 29 τε οι. M 30 διωρισμένα G¹ 31 περὶ τὴν λέξιν M post λέξιν add. τε A: evan. M 32 ἤτοι ἔξωθεν ἀπλῶς οι. FG 24 παρὰ] περὶ M

τὴν λέξιν, ἀξιοῦ τὸν ὅμοιον ἡμᾶς τρόπον καὶ τοὺς ἄλλους ἀπαντας διορι- 5
σινες παραγγέλν τοὺς ἀνηγκαίους πρὸς τὴν ἀκριβῆ τῶν ἀντιφασικουσῶν
ἄλληλαις προτάσεων ἀντίθεσιν, παρατησάμενος ὡς οὐκ ὅν ἐν καιρῷ τὸ
νῦν ἥμιν παραδίδονται τὴν περὶ τούτων ἀκριβολογίαν. ἐνοχλήσεις δὲ
5 πάνυ εἰκότως εἶπε σοφιστικὰς τὰς ἀκαίρους αὐτῶν ἐνστάσεις, πραγματειῶδες 10
μὲν οὐδὲν ἔχοντας, ὅγλον δὲ μόνον καὶ περιολκὴν ματαίαν τοῖς νοῦν ἔχουσι
παρεγγένεται.

’Αλλ’ ἐπεὶ τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διεπερανάμεθα, 15
τούτοις ἔφεξῆς τὰ περὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν ἀπ’ ἄλλης ἀρχῆς ἐπισκε-
10 ψώμεθα.

p. 17a38 ’Επεὶ δέ ἐστι τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ 20
καθ’ ἔκαστον (λέγω δὲ καθόλου μὲν δὲπὶ πλειόνων πέφυκε
κατηγορεῖσθαι, καθ’ ἔκαστον δὲ δὲ μή, οἷον ἀνθρωπος μὲν τῶν
καθόλου, Καλλίας δὲ τῶν καθ’ ἔκαστον), ἀνάγκη δὲ ἀποφαί- 25
15 νεσθαι ὡς ὑπάρχει τι ἢ μή δὲ μὲν τῶν καθόλου τινὶ δὲ δὲ
τῶν καθ’ ἔκαστον, εὖλον μὲν | καθόλου ἀποφαίνηται ἐπὶ τοῦ 70:
καθόλου δὲτι ὑπάρχει τι ἢ μή, ἔσονται ἐναντίαι αἱ ἀποφάνσεις
(λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ καθόλου ἀποφαίνεσθαι καθόλου οἷον ‘πᾶς
ἀνθρωπος λευκός — οὐδεὶς ἀνθρωπος λευκός’), δταν δὲ ἐπὶ 10
20 τῶν καθόλου μέν, μή καθόλου δέ, αὗται μὲν οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι, 5
τὰ μέντοι δηλούμενα ἔστιν εἰναί ποτε ἐναντία. λέγω δὲ τὸ μή
καθόλου ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθόλου οἷον ‘ἔστι λευκὸς ἀν-
θρωπος — οὐκ ἔστι λευκὸς ἀνθρωπος’ καθόλου γάρ ὅντος τοῦ
ἀνθρωπος οὐχ ὡς καθόλου κέχρηται τῇ ἀποφάνσει τὸ γάρ πᾶς 15
25 οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ’ δὲτι καθόλου.

”Ἀρχεται μὲν ἐντεῦθεν τὸ δεύτερον τοῦ βιβλίου κεφαλαιον, δπερ ἐλέ-
γομεν εἰναι περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων ἢ
ἀποφάνσεων· δεῖ δέ γε ἡμᾶς πρὸ τῆς ἐξηγήσεως τῶν διὰ τοῦ ῥητοῦ λεγο- 15
μένων θεωρῆσαι τὰ πρὸς κατανόησιν τοῦ κεφαλαιού παντὸς ἀναγκαῖ·
30 ταῦτα δέ ἐστι πρῶτον μὲν τίνα τρόπον ἐκ τῶν καταφάσεων τούτων ποιοῦ-

1. 2 διορισμὸς om. M 3 δῆ] ἀν M 5 εἰκότως] καλῶς Fa: om. G τὰς· σοφ. τὰς A 7 post παρεγγόντες add. διότι ἐν τοῖς σοφιστικοῖς ἐλέγχοις ἐνοχλοῦσι τὸν ἀπο- δεικνύοντα καὶ οὐκ ἔωσιν αὐτὸν ἢ τὸν ἀκούοντα τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν Ma 9 τούτοις δῆ] Fa 11 ante lemma add. ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τμῆματος AF: τμῆμα δεύτερον G²: περὶ τοῦ δευτέρου τμῆματος M: Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τμῆματος. Περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων α: om. G¹ 12 καθέκαστα α λέγω — καθόλου (25) om. Ma 14 καθέκαστα G ἀνάγκη — καθόλου (25) om. G 16 μὲν οὖν b 17 αἱ om. A 18 ἀποφαίν.] ἀπόφαντι F 20 αὗται μὲν om. F 21 μέντι A ἐναντ. ποτέ colluc. b 24 ἀποφάσει F 26 μὲν οὖν Ma 26. 27 ἐλέγομεν] p. 8,14 27 ἢ — ἐξηγήσεως τῶν (28) suppl. G² 28 ἀποφάσεων A ἐξηγή- σεως] ἐξετάσεως A'M 30. p. 87,1 ποιούμεθα a

μεν τὰς ἀποφάσεις, ἔπειτα πῶς ἂν λάβοιμεν ἐκ διαιρέσεως ἀπόσας τὰς ἐξ 20
ὑποκειμένους καὶ κατηγορούμενου προτάσεις, ἵνα ιλαρχοῦντες ἀποφανώμειν
ώς οὐκ ἀν εἴη κατὰ τοῦτο τῶν προτάσεων τὸ εἰδός ὅλη παρὰ ταύτας
πρότασις, καὶ ἐπὶ τούτοις τίνες μέν εἰσιν ἐν αὐταῖς αἱ ἀντιφατικῆς ὅλη-
5 λαῖς ἀντικείμεναι, τίνες δὲ αἱ δοκοῦσαι μὲν ἀντιφατικεῖν, κατὰ ἀλλήθειαν δὲ 25
οὐκ ἀντιφατικουσαι, καὶ πῶς τὰς ἐκείνων πρὸς ἄλληλας ἀντιθέσεις προσα-
γορευτέον.

“Οὐτι μὲν οὖν ἡ κατάφασις τὸ ἀρνητικὸν προσλαβοῦσσα μόριον ἀπό- 70ν
φασις γίνεται, φανερόν. ποῦ δὲ τῆς καταφάσεως αὐτὸ θετέον, ἵνα τὴν
10 ἀπόφασιν ποιήσωμεν, καὶ διὰ τί τοῦτο, διορίσασθαι χρή. φημὶ τοίνυν ώς
οὐ τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῷ συντακτέον, ἀλλὰ τῷ κατηγορούμενῳ, πρῶτον μὲν 5
διότι κυριωτέρον ἔστι τὸ κατηγορούμενον, ώς εἴρηται, καὶ πρότερον τοῦ
ὑποκειμένου, διότι ὁ λόγος ἡ λόγος καλεῖται κατηγορικός (βουλομένους
οὖν ἡμᾶς ἀνελεῖ τὴν κατάφασιν καὶ ποιῆσαι ἀπόφασιν οὐ χρή τὸ ἀρνητι-
15 κὸν μόριον τὸ τῆς ἀναρέσεως αἴτιον τῷ ἀκυρωτέρῳ τῶν μορίων ἐπιφέρειν 10
ἀλλὰ τῷ κυριωτέρῳ, ἔπει τοὶ τῶν ζώων μᾶλλον δὲ πάντων τῶν ἐμψύχων
οὐ τὸ τυχὸν τῶν μορίων ἀναιρεθὲν ἔφθειρε τὸ δόλον ἀλλά τι τῶν κυριω-
τέρων), ἔπειτα διὰ τὴν κατάφασιν κατὰ τὸ λέγειν τι ὑπάρχειν ἔφαμεν χαρα-
κτηρίζεσθαι, τοῦτο δὲ ἔτι λέγει ἡ πρότασις ἡ συντάξασα τὸ ἀρνητικὸν 15
20 μόριον τῷ ὑποκειμένῳ· ὁ γάρ εἰπὼν ‘οὐ Σωκράτης περιπατεῖ’ οὐ τὸ περι-
πατεῖν ἀνεῖλεν ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, διπερ ἔδει ποιεῖν τὸν ἀπόφασιν εἰπεῖν
προθέμενον, ἀλλ’ ἄλλον τινὰ παρὰ τὸν Σωκράτην φησὶ περιπατεῖν· πῶς 20
οὖν ἀν εἴη ἀπόφασις τῆς ‘Σωκράτης περιπατεῖ’ ἡ μῆτε περὶ τοῦ αὐτοῦ
ὑποκειμένου διαλεχθεῖν καὶ ἀλλω τὸ περιπατεῖν λέγουσα ὑπάρχειν;
25 ἀνάγκη ἄρα πρὸς τῷ κατηγορούμενῳ μόνως τιθεμένην τὴν ἄρνησιν
ἀπόφασιν ποιεῖν, ώς ἔχει ἡ λέγουσα πρότασις ‘Σωκράτης οὐ περιπατεῖ’. 25
ἡ ἄρα ‘οὐ Σωκράτης περιπατεῖ’ ἐπειδὴ δέδεικται μὴ οὖσα ἀπόφασις, πᾶσα
δὲ πρότασις ἡ ἀπόφασίς ἔστιν ἡ κατάφασις, κατάφασις ἔσται ἀρίττην
ἔχουσα τὸ ὑποκειμένον (τὸ γάρ ὄνομα τὸ ἀρνητικὸν μόριον προσλαβόν 71r
30 ἀόριστον προσαγορεύομεν (ὄνομα), καὶ ταύτης ἀπόφασιν κατὰ τὸν αὐτὸν
λόγον εὑρήσομεν οὖσαν τὴν ‘οὐ Σωκράτης οὐ περιπατεῖ’, πρὸς τῷ κατη-

2 ἀποφην. F 4 πρότασις G: τὰς προτάσεις AFMa 10 διὰ τί οι. F χρή]
δεῖ F 12 διότι οι. M ώς εἴρηται] p. 70, 4 sq. post εἴρηται add. ἔνθα ἔλεγεν.
ἀνάγκη δὲ πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ἥματος εἶναι ἡ πτώσεως ἥματος. καὶ ὁ πορφύριος
φησὶν ώς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἰδεῖ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κύρος ἔχει μάλιστα τὸ κατη-
γορούμενον ώς τὴν ὑπαρξίαν τῆς ἀποφάνσεως σημαῖνον G et in mrg. A ώς πρότε-
ρον G 13 δῆλος οι. AM καλεῖται οι. F 15 ἀναρέσεως] ἀρνήσεως G
ἀκυρωτέρῳ A: ἀκυρωτέρῳ F Ma τῶν μορίων — κυριωτέρῳ (16)] προστιθέναι F:
οι. M 17 κατηρωτέρων G 18 κατὰ] καὶ G τι] τὸ M ἔφαμεν]
p. 17,2 20 οὐ (prīus)] δὲ M 21 ἀπὸ οι. AM τὸν] τὴν G¹ 22 ἀλλα A¹
σωκράτη utrobiique A 23 ἀν οὖν coll. Ma περιπατεῖν F αἱ περιπ. (προτά-
σεως)? ἡ οι. AGMa περὶ suppl. G² 24 ἀλλως G 29 μόριον
οι. G 30 ἀόριστον οι. A προστηγόρευεν G¹: προστηγόρευεν G² αὐτὸν οι. F
31 εὑρήσωμεν F οὐ (ante περιτ.) οι. M τῷ] τὸ A

γηρουμένωρ ἐν τῇ καταφάσει τὸ ἀρνητικὸν τιμεῖσαν μόριον. ὅστε περὶ τὸ 5
αὐτὸν ὑποκείμενο: δύο γίνονται ἀντιφάσεις, μία μὲν ὡς ὠρισμένῳ αὐτῷ
χρωμένῃ, ἔτέρα δὲ ὡς ἀδρίστῳ.

Τούτων οὖν οὗτοις ἔχόντων ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα τὰς διαιρέσεις, ἀφ' 10
5 ὧν οἵδιο τε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἔξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων
ἔλειν, καὶ πρότερον τὰς γινομένας ἐν αὐταῖς ἀντιφάσεις ἀριθμήσωμεν.
φανερὸν γάρ οἴτι αἱ προτάσεις διπλασίους ἔσονται τῶν ἀντιφάσεων. ἐπεὶ 15
οὖν αἱ προτάσεις αὐταὶ δύο τε μόνον ὅρους ἔχουσι, τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸν
κατηγορούμενον, καὶ ἔτι τὴν σχέσιν τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν ὑποκεί- 20
μενον καὶ οὐδὲν ἄλλο παρὰ ταῦτα, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν
ἢ ἀπὸ μόνου γίνεσθαι τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἀπὸ μόνου τοῦ κατηγορουμένου
ἢ ἀπὸ τῆς σχέσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν ὑποκείμενων. λέγω
δὲ σχέσιν καθ' ἥν ὁ κατηγορούμενος ἢ ἀεὶ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς 25
ὅταν εἰπωμεν τὸν ἥλιον κινεῖσθαι ἢ τὸν ἄνθρωπον ζῆναι εἶναι, ἢ οὐδέποτε
ὑπάρχει, ὡς ὅταν εἰπωμεν τὸν ἥλιον ἔσταναι ἢ τὸν ἄνθρωπον πτερωτὸν
εἶναι. ἢ ποτὲ μὲν ὑπάρχει ποτὲ δὲ οὐκ ὑπάρχει, ὡς ὅταν εἰπωμεν τὸν 30
Σωκράτην βαδίζειν ἢ ἀναγινώσκειν. ταύτας δὲ τὰς σχέσεις καλοῦσιν, οἷς
ἐμέλησε τῆς τούτων τεγμολογίας. τῶν προτάσεων οὐλας, καὶ εἶναι αὐτῶν
φασι τὴν μὲν ἀναγκαίαν τὴν δὲ ὀδύνατον τὴν δὲ ἐνδεχομένην. | καὶ τούτων 35
μὲν τῶν ὀνομάτων ἡ αἰτία προφανής, οὐλας δὲ καλέσαι τὰς σχέσεις ταύτας
οὐλας ἡξίωσαν, οἵτις οὐδεὶς ὑποκειμένοις ταῖς προτάσεις πράγμασι συναναρπά-
νονται καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας οἰκήσεως ἢ κατηγορίας ἀλλ' ἀπ' αὐτῆς 5
τῆς τῶν πραγμάτων λαμβάνονται φύσεως· τὸ γὰρ οὗτος ἔχον ὡς ἀεὶ ὑπάρ-
γειν φαὶνεν τὴν ἀναγκαίαν οὐλην ποιεῖν, καὶ τὸ ἀεὶ μὴ ὑπάρχον τὴν ὀδύ-
νατον, καὶ τὸ ἐπαμφιστερίζον κατὰ τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν τὴν ἐνδε- 25
χομένην. ἐπεὶ οὖν τὰ πράγματα ταῖς προτάσεσιν ὑπόκεινται, τὸ δὲ ὑπο- 10
κείμενον πανταχοῦ ἢ οὐλην εἶναι φαμεν ἢ οὐλης λόγον ἔχειν πρὸς ἐκεῖνον ὡς
ὑπόκειται. διὰ τοῦτο οὐλας οὐτέ τὰ προτάσεις οὐλησιν τηνίσουσαν.

'Η μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαιρέσεις τοῦτον γίνεται τὸν τρόπον· 30
30 δὲ ὑποκείμενος ἐν τῇ προτάσει ξεινοὶ καθ' ἔκαστα ἔστιν ἢ καθόλου. καὶ 15
ἔστιν ἄμεσος ἢ διαιρέσις· μίαν μὲν γάρ, ὡς ἐλέγομεν, εἶναι χρὴ φύσιν
τὴν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημανομένην, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ κατη-
γορουμένου, εἰπερ μέλλοι μία δύντως εἶναι ἢ πρότασις. ταύτην δὲ τὴν 20
μίαν φύσιν ἀναγκαῖον ξεινοὶ κατά τινας πλειόνας κατηγορεῖσθαι ἢ καθ' ἐνὸς
35 μόνου. καὶ εἰ μὲν εἴη τῶν καθ' ἐνὸς μόνου κατηγορουμένων τὸ ὡς ὑπο-
κείμενον παραληρθὲν οἰον Σωκράτης ἢ Πλάτων, δηλον οἴτι καθ' ἔκαστα

1. 2 τὸν αὐτὸν G	4 οὖν om. G	6 ἀριθ.] θεωρήσωμεν G ¹	8 αὗται om. F
τε] γε A: om. G	μόνους G	11 γίγν. A Ma	13 τῷ] τῶν A
20 ταύτας] αὐτῶν A: αὐτὰς M		21 ante ταῖς additum ἐν del. G ²	15. 16 ὑπάρ-
χειν (ter) G
24 ὑπάρχειν G ²	27 οὐλην G ¹	28 αὐτὰς F: αὐτὰ AGMa	
29 τὸν τρ. γίγν. colloc. M	30 ἐν τῇ iter. G	31 ἐλέγομεν] λέγομεν G (cf.
p. 73,4 sq.)	
34 τινων om. A	32 prius ὑπὸ om. AM	alterum τοῦ om. F	33 δύντως om. F
	35 post prius μόνου add. ὑποκειμένου A Ma		

ἔσται ἡ πρότασις, εἰ δὲ τῶν κατὰ πλειόνων οἵον ἄνθρωπος ἡ ζῷον, 25
καθόλου· καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν. εἰ δὲ καθόλου εἴη, ἀναγκαῖον αὐτὸν
ζῆται δίχα προσδιορισμοῦ λέγεσθαι ἡ μετὰ προσδιορισμοῦ. προσδιορισμὸι
δὲ λέγονται προσρήματά τινα τὰ συνταττόμενα τοῖς ὑποκειμένοις καὶ 72c
5 δηλοῦντα ὅπως ἔχει τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ πλήθυος τῶν ἀτόμων τῶν
ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον, εἴτε ὡς ὑπάρχον εἴτε ὡς μὴ ὑπάρχον λαμβάνοιτο.
διὸ καὶ τέτταρες εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν, πᾶς καὶ οὐδεὶς, τίς καὶ οὐ πᾶς, δύο
μὲν καθόλου ὁ πᾶς καὶ ὁ οὐδεὶς, δύο δὲ μερικοὶ ὁ τίς καὶ ὁ οὐ πᾶς. καὶ
τῶν καθόλου ὁ μὲν καταφατικὸς ὁ πᾶς, οἵον ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῷον,’ σημαί-
10 νων ὡς πᾶσι τοῖς ἀτόμοις τοῖς ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον ὑπάρχει τὸ ζῷον, ὃ δὲ 10
ἀποφατικὸς ὁ οὐδεὶς, οἵον ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πειρωτός,’ σημαίνων ὡς οὐδεὶν
τῶν καὶ διατητῶν τὸν κατηγορούμενον ὑπάρχει. καὶ τῶν μερικῶν
πάλιν ὁ μὲν καταφατικὸς ὁ δὲ ἀποφατικός· καταφατικὸς μὲν ὁ τίς, οἵον
‘τίς ἄνθρωπος λευκός,’ σημαίνων δὲ τὸ κατηγορούμενον ἐνί γέ τινι τῶν 15
15 ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμων ὑπάρχει, ἀποφατικὸς δὲ ὁ οὐ πᾶς, οἵον ‘οὐ
πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος,’ ἀναιρετικὸς ὥν τοῦ πᾶς καὶ σημαίνων ὡς οὐδὲν ἀλη-
θὲς τὸ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμοις τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν.
οὐ μόνον μέντοι ἐπὶ ἀτόμων ποιοῦνται τοὺς εἰρημένους ἀφορισμοὺς οἱ 20
προσδιορισμοί, ἀλλὰ εἰπερ τύχοι γένος ὃν τὸ ἐν τῇ προτάσει ὑποκείμενον,
20 προηγουμένως μὲν ἀρμόσουσιν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὸ γένος ἐκεῖνο ἀναφερομένων
εἰδῶν, δταν οὐσιῶδες τι ἡ τὸ κατ’ αὐτοῦ κατηγορούμενον, κατὰ δεύτερον 25
δὲ λόγον καὶ τῶν ὑπὸ τὰ εἰδῆ ἐκεῖνα ἀτόμων, ἐπειὶ οὐδὲ ἄλλως μετέχειν
τὰ ἀτομα τοῦ γένους δυνατόν, εἰ μὴ διὰ μέσων τῶν οἰκείων εἰδῶν. δταν
οὖν εἴπωμεν ‘πᾶν ζῷον οὐσία’ ἡ ‘τὶ ζῷον πτηγόν,’ ἐπειὶ | κατ’ οὐσίαν τοῖς 72v
25 ὑποκειμένοις τὰ κατηγορούμενα ὑπάρχει, τὴν μὲν οὐσίαν προηγουμένως
κατηγορεῖσθαι φῆσεις πάντων ἀπλῶς τῶν εἰδῶν τοῦ ζῷου, τὸ δὲ πτηγὸν
τῶν μετέχειν αὐτοῦ πεφυκότων, καὶ δὲ ἐκεῖνα τῶν ὑπὸ τὰ εἰδῆ ἀτόμων. 5
ἐνίστε δὲ περὶ μόνων εἰδῶν ποιούμεθα τὴν ἀπόφανσιν, ὡς δταν εἴπωμεν
πᾶν εἰδῶς τοῦ πισσοῦ τοῦ συνεστῶτος ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων καὶ
30 τοῦ συνεχοῦς ἐστιν εἰδῶς’ ἡ ‘πᾶν φυσικὸν εἰδῶς ἐν τῷ κόσμῳ ἔχει τὴν
οὐσίαν ὑπόστασιν.’ δηλοῦν δὲ δταν τὰ συμβεβηκότα ἐπεισισμιώδη τε ὅντα καὶ 10
πεφυκότα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν τῶν μὲν ἀτόμων προη-
γουμένως ἐροῦμεν κατηγορεῖσθαι παντοδαπῶς κατά τε ταῦτα καὶ κατὰ τὴν
οὐσίαν μεταβάλλεσθαι πεφυκότων, οὐ μέντοι κυρίως τῶν εἰδῶν τῶν οὐδὲ 15
35 τὴν ἀγήρη διὰ τὴν ἀτόμητον καὶ ἀτρεπτον ἔχοτῶν φύσιν μετέχειν αὐτῶν
δυναμένων.

1 ἡ om. FG 2 αὐτὸν] αν αὐτὸ? 3 δίχα] χωρὶς F 4 ante προσρήμ. add. οἶνει a
τὰ om. Aa: ante τινα colloc. M συνταττ.] ταῦτ. M 7 καὶ (ante οὐδεὶς et οὐ) om. M
9 τῶν μὲν καθόλου ὁ μὲν Ma ως ὁ πᾶς AFG 11 ως ὁ οὐδεὶς A: ως οὐδεὶς M 15 ὁ
om. A 16 σημαίνον A 18 ἐπὶ supra ser. A εἰρημ..] ὄρισμένους a
19 ὑποκειμένου F 20 μὲν post ἀρμ. colloc. M τὸ om. M 22 ἐπὶ τῶν G^z 23 ὑπάρ-
χειν F 27 ἐκείνων G 28 ἀπόφασιν AF 29 τῶν om. FG 30 εἰδός ἐστιν M
33 ταῦτα G

Ἔτι μὲν οὖν ρηθεὶς τῶν προσδιορισμῶν προσκέποιτο τῷ ὑποκειμένῳ, λέγεται ἡ πρότασις ἀπροσδιοριστος, οἷον 'ἄνθρωπος ὄγκαίνει,' εἰ δὲ προσδιορισμῶν τινα ἔχει. λέγεται ἡ πρότασις προσδιορισμένη. ὅλῃ εἰ μὲν τῶν 20 καθόλου εἴη ὁ προσδιορισμός, λέγεται καθόλου, εἰ δὲ τῶν μερικῶν, μερική. 5 ἀναφαίνονται οὖν ἡμῖν ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου τέτταρα εἰδὴ τῶν ἐν προτάσειν ἀντιθέσεων, τῶν καθ' ἔκαστα, τῶν ἀπροσδιορίστων, τῶν 25 καθόλου ἥτοι καθόλου ὡς καθόλου (καλοῦσι γὰρ αὐτὰς καὶ οὗτως διαιρίνοντες τῶν ἄλλων τῶν ὁμοίως ταύταις ὑποκειμένῳ καθόλου χρωμένων τῷ ἐπὶ τούτων συντετάχθαι | τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς τοῖς καθόλου ὑπο- 73r 10 κειμένοις), καὶ ἐπὶ ταύταις τῶν μερικῶν ἥτοι καθόλου ὡς μερικῶν (ἔχουσι γὰρ αὐταὶ τοὺς μερικοὺς προσδιορισμοὺς συντεταγμένους τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις, διὸ καὶ οὕτω προσαγορεύονται· διαφέρουσι δὲ τῶν καθ' ἔκαστα 5 αἱ μερικαὶ τῇ τὰς μὲν καθ' ἔκαστα ἐπὶ τίνος ἐνὸς ὠρισμένου^γ ποιεῖσθαι τὴν ἀπόρειαν. οἶνον Σωκράτους, τὰς δὲ μερικάς, εἰ καὶ πρὸς ἓν τι φέλεις πουσι ἀποφαίνοντο. μηδὲν ὡρισμένην ἀλλ' ἐπὶ τίνος τοῦ τυγχόντος 10 δόνασθαι ἀληθεύειν, ὡς δταν εἴπωμεν 'τὶς ἄνθρωπος δίκαιος ἐστιν'. οὐδὲν γὰρ μᾶλλον Σωκράτους χάριν ἀληθεύει ἡ πρότασις ἡ Πλάτωνος ἡ Ἀριστείδου· διόπερ δρῦμος ὁ Θεόφραστος τὴν μὲν καθ' ἔκαστα ὠρισμένην καλεῖ τὴν δὲ μερικὴν ἀόριτσον, καὶ ἀντιθιστεῖται πρὸς μὲν τὴν ἀπλῶς καθόλου 15 20 ἡ καθ' ἔκαστα, πρὸς δὲ τὴν καθόλου ὡς καθόλου ἡ μερική.

Τοιαύτη μὲν οὖν ἡ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαιρεσίς· ἀπὸ δέ γε τοῦ κατηγορουμένου ταῦτα πάντα τὰ τέτταρα εἰδὴ τριπλασιάζεσθαι ῥητέον· ἐπεὶ γὰρ ἀνάγκη τὸν κατηγορούμενον ῥῆμα εἶναι, τὸ δὲ ῥῆμα 20 προσηγματίνειν ἐλέγομεν χρόνον, ὃ δὲ χρόνος λαμβάνεται τριχῶς, κατὰ τὸ παρεληγυμήτος τὸ ἐνεστὸς τὸ μέλλον, δῆλον δτι τῶν τεττάρων εἰδῶν τῶν προτάσεων ἔκαστον τριχῶς ποικίλειν ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου δυνατόν, οἶνον ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα λέγοντας 'Σωκράτης ὑγίανε' 'Σωκράτης ὄγκαίνει'²⁵ 'Σωκράτης ὑγιανεῖ', ὥστε διὰ τοῦτο δώδεκα γίνεσθαι τὰ τῶν ἐν προτάσεσιν ἀντιθέσεων εἰδῶν· δτι γάρ ποτε καὶ παρὰ τοὺς χρόνους γίνεται· τὶς τῶν 30 προτάσεων διαφορά, | διδάσκοντος ἀκουσόμενα τοῦ Ἀριστοτέλους. ἐπεὶ 73v δὲ ἔκάστη τῶν δώδεκα τούτων ἀντιθέσεων τριχῶς λαμβάνεσθαι δυνατὸν κατὰ τὰς τρεῖς ὥλας, δέξι καὶ τριάκοντα γίνεσθαι συμβαίνει τὰς πάσας αὐτῶν ἀντιθέσεις ὠρισμένου ὅντος τοῦ ὑποκειμένου. ταύταις δὲ λέσας ἀνάγκη 5 γίνεσθαι τὰς ἐξ ἀρίστου τοῦ ὑποκειμένου (καθ' ἔκάστην γὰρ τῶν δρισμένων

2. 4 λέγοιτο ΑΜ 7 post ὡς καθόλου add. καὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου a 8 ὑποκειμένων G 13 ἐνὸς om. F 14 ἀπόφασιν AG καὶ εἰ colloc. FG
 15 ἀποφαίνοντο F τυγχόντων F 17 ἀληθεύει G πλάτων G¹ ἀριστίδου A 18 Θεόφραστος] fr. 57c (p. 428 ed. Wimmer) 18. 19 τὴν μὲν μερ. ἀόρ. καλεῖ τὴν δὲ καθ' ἔκ. ώρ. colloc. F 21 ἢ ante διειρ. colloc. G post ἀπὸ τοῦ add. ὑπὸ τοῦ F 22 πάντα] γε A: τε Μ: om. (sed post ῥητέον add. ἀπαντα) G 23 τὸ κατ. G 24 λέγομεν F (cf. p. 47, 6) 25 ἐνεστῶς AF 27 λέγοντος Μ. ante Σωκρ. add. οἶνον F 30 διδ. ἀκουσ. τοῦ Ἀρ.] p. 18a28 ἀκουσθμένα Α 32. 33 πάσας τῶν ἀντιθέσεων A 33. 34 ταύταις—ὑποκειμένου om. FM 34 τοῦ om. Αα

χρωμένων τῷ ὑποκειμένῳ τὸν ἀρνητικὸν μήριον τῷ ὑποκειμένῳ προστίθεις τὴν
ἔξι ἀριστου ποιῆσεις), ὥστε δύο καὶ ἔβδομηκοντα γίνεσθαι τὰς πάσας ἀντι-¹⁰
θέσεις τε καὶ ἀντιφάσεις τῶν προκειμένων ἥμην εἰς ἐπίτικεψιν προτάσειν.

’Αλλ’ ἐπεὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν παραδεδώκαμεν, ἀκόλουθον ἐστιν
ἡ ἐφεξῆς ἐπικέψασθαι τίνες ἐν ταῖς ἀπηριμμημέναις ἀντιθέσεσιν αἱ ἀντιφατι-
κῶς ἀλλήλαις ἀντικείμεναι προτάσεις, τίνες δὲ οὖ, καὶ τίνες μὲν αἱ πρὸς ¹⁵
ἀλλήλας σχέσεις τῶν μὴ ἀντικειμένων ἀντιφατικῶς, τίς δὲ ἡ πρὸς ἕκα-
τέρου τῶν ἐν αὐτοῖς προτάσεων ἀντιφατικῶς μαχητέην προειληπται γάρ
ώς πάσῃ καταφάσει ἐστὶν ἀπόφασις ἀντιφατικῶς ἀντικειμένη καὶ πάσῃ ²⁰
10 ἀποφάσει καταφασίς. Εἴτε μὲν οὖν αἱ καθ’ ἔκατα μάχησαι ἀντιφατικῶς,
παρὰ πᾶσιν ώμοιόγηται (παρέχει δέ τινα ἀπορίαν ἡ κατὰ τὸν φέλικοντα
χρόνον αὐτῶν λῆψις, ἦν ἐν τοῖς ἔξης καὶ ἐκθήσεται καὶ ἐπιλύσεται ὁ Ἀρι-
στοτέλης), τὰ δὲ περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων διαφωνεῖται μὲν παρὰ τῶν ²⁵
ἀποφηναμένων τι περὶ τούτου τοῦ θεωρήματος, δηποτὲ δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει
15 μαθεῖν ἀμήγανον. πρὶν ὅπως ἔχει τὰ περὶ τῶν προσδιωρισμένων ἐπισκε-
ψύμεθα, περὶ ὧν οὐδεμίᾳ ἡ γέγονεν ἡ γένοιτο ἀν ἀμφισβήτησις. ὥστε 74¹
πρότερον περὶ τούτων ῥήτεον.

Ἐπεὶ τούτου ὠριζόμεθα τὴν ἀντίφασιν μάχην καταφάσεως καὶ ἀπο-
φάσεως ἀεὶ διαιρούσαν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, δηλον ὅτι δέ ἡν εἶρωμεν
20 προτάσεις ἡ συμψευδομένας ποτὲ ἡ συναληθευούσας, ταύτας οὖν ἡν εἴποιμεν
ἡ ἀντιφατικῶς ἀντικείσθαι πρὸς ἀλλήλας. αἱ μὲν οὖν καθόλου ως καθόλου
λεγόμεναι ως συμψευδόμεναι κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην οὖν ἡν λέγοντα
ποιεῖν ἀντίφασιν. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ τὰς μερικὰς ἀντιφάσειν ἐροῦμεν ως ¹⁰
ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὅλης συναληθευούσας. καίτοι καθ’ ἐκπέραν τῶν λοιπῶν
25 ὅλων διαιροῦσιν ἄμφω τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος· ἐπὶ μὲν γάρ τῆς
ἀναγκαίας ὅλης αἱ μὲν καταφάσεις ἄμφω λέγουσαι εἰναι τὸ ἔξι ἀνάγκης
ὑπάρχον ἀληθεῖς, αἱ δὲ ἀποφάσεις ἀναιρεῖν αὐτὸ πειρώμεναι φεῦδεῖς, ἐπὶ ²⁰
δὲ τῆς ἀδυνάτου λεγομένης ἔμπαλιν εἰκότως ἔχουσιν· αἱ μὲν γάρ ἀποφάσεις
τὸ ἀδύνατον καὶ διὰ τοῦτο μηδέποτε ὑπάρχον λέγουσαι μὴ ὑπάρχειν
30 ἀληθεῖς, αἱ δὲ καταφάσεις ὑπάρχειν αὐτὸ ἀποφαινόμεναι φεῦδεῖς. ἐπὶ δὲ ²⁵
τῆς ἐνδεχομένης ἄμφω μὲν αἱ καθόλου φεῦδεῖς, ἄμφω δὲ αἱ κατὰ μέρος
ἀληθεῖς, διότι τὰ κατὰ ταύτην τὴν ὅλην κατηγορούμενα ποτὲ μὲν ὑπάρχειν
τοῖς ὑποκειμένοις πεφύκασι ποτὲ δὲ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τισὶ μὲν αὐτῶν
ὑπάρχειν τισὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν, οἷον ‘πᾶς ἄνθρωπος λευκός — οὐδεὶς ³⁰
35 ἄνθρωπος λευκός’ (αὗται φεῦδεῖς ἄμφω, ή μὲν κατάφασις διὰ τοὺς Αἴθο-

1 prius τῷ om. FG 4 ἐστιν om. G 5 post ἀντιθέσειν add. εἰσὶν G 6 προ-
τάσεις G 7 ἀλλήλα F 8 αὐτοῖς G προειληπται] p. 84,2 12 ἐκθήσεται
καὶ ἐπιλ. ὁ Ἀρ.] p. 18 a 33 13 παρὰ] περὶ FG 14 ἔχειν Α 15 πρὶν] πλὴν
G^{2a} 15. 16 ἐπισκεψύμεθα FG 16 οὐδεμίᾳ] οὐ G prius η om. GM 18 ώρις.
scripsi: ἥρις, libri (cf. p. 81,14) 19 διαιροῦσαν ΑΜα 20 συμψευδ.] φεῦδος. F
23 ἀλλ’ om. AF 24 συναληθ.] ἀληθ. G 25 ὅλων om. Μ γάρ] οὖν Ma
26 μὲν om. F λέγουσιν Α'G 32 ταύτην τὴν] αὐτὴν A: αὐτὴν τὴν Ma
35 αὐται δέ F

πας, ἡ δὲ ἀπόφασις, εἰ τύχοι, διὰ τοὺς Σκύθας), 'τις ἄνθρωπος λευκός —
οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός'. | αὗται δῆλον ὅτι συναληθεύουσι. 74v

Τὰς μὲν οὖν καθόλου ὡς καθόλου δεῖξαντες μὴ ἀντιφασκούσας ὁνο-
μάζουσιν ἐναντίας, διτὶ τῶν ἐναντίων εἰς ἀμέσα διαιρουμένων καὶ ἔμμεσα
5 αἱ προτάσεις αὗται κατὰ μὲν τὴν ἀναγκαίαν καὶ τὴν δόδύνατον ὅληρη τοῖς 5
ἀμέσοις ἐναντίοις ἐστίκασιν, ὃν τὸ τε ἔτερον ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑποκει-
μένῳ καὶ αὕται τὴν ἔτεραν τῶν προτάσεων ἔχουσιν ἀλλήλην καὶ διὰ τοῦτο
10 μιμούμενην τὴν τοῦ πράγματος ὑπαρξίν, ὡσπερ τὸ ψεῦδος εἰκών ἔστι τῆς
ἀνυπαρξίας. κατὰ δὲ τὴν ἐνδειχομένην τοῖς ἐμμέσοις, ὃν δυνατὸν μηδέτερον 10
παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ. ἡ ἐπεὶ τὸ εἴναι ἀμεσά τινα τῶν ἐναντίων ἀμφι-
σβητήσιμην, ὥσπερ ὡς ὑμοιώτηρύμενην ἀξιοῦσι λαμβάνειν οἱ κατὰ τὸν προει-
ρημένον τρόπον ἀποδιδόντες τὴν αἰτίαν τῆς ποιητηρίας τῶν ἐναντίων καλοῦ-
15 μένων προτάσεων, μᾶλλον ῥητέον διτὶ τὰ ἐναντία συνυπάρχειν μὲν ἀλλήλοις
κατ' ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου δόδύνατον, ἀμα δὲ αὐτοῦ ἀπεῖναι
15 δυνατόν· αἱ οὖν προτάσεις αὗται οδόπεπτο μὲν συναληθεύουσαι ποτὲ δὲ 20
καὶ συψευδόμεναι καὶ ταύτῃ τὰ ἐναντία μιμούμεναι λέγοντο ἀντίκτως
ἐναντίαι. δυνατὸν δὲ λέγειν διτὶ καὶ ὡς τὴν πλείστην ἀλλήλων ἀφεστῶσαι
διάτασιν ἐναντίαι προταγμορεύονται· τὰ γάρ ἐναντία πλείστον ἀλλήλων διέ-
στηκε τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος· οὕτω δὲ καὶ αὗται πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, 25
20 εἴπερ ἡ μὲν ἀπασί φησι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτόμαις τὸ κατηγορού-
μενον ὑπάρχειν, ἡ δὲ οὐδενί. τὰς δέ γε μερικὰς καλοῦσιν ὑπεναντίας· διτὸν γάρ ἡ ἐτέρα 75
τῶν καθόλου ἀληθεύῃ, τότε καὶ ἡ ὑπὸ αὐτὴν τεταγμένη μερικὴ πρότασις
ἀληθεύσει, ὡς οἶνον μέρος αὐτῆς οὖσα καὶ περιεχομένη ὑπὸ αὐτῆς· διὸ
25 καὶ ὑπαλλήλους καλοῦσι τὰς τε καταφάσεις, τὴν μερικὴν καὶ τὴν καθόλου, 5
καὶ τὰς ἀποφάσεις ὅμοιας. αἱ μὲν οὖν κατὰ μέρος οὐδὲ ἀντικεῖσθαι
πρὸς ἀλλήλας κυρίως λέγοντο· ποιὸν γάρ αὐταῖς εἰδος ἀρμόσει τῶν ἀντι-
κειμένων; εἰ δὲ τὰς ἀντιφατικῶς ταύταις ἀντικειμένας ζητοῖς, εὑρήσεις
30 ἀντιφασκούσας ταῖς καθόλου· τὰς κατὰ μέρος μετὰ τῆς κατὰ τὸ ποιὸν ἀντί-
τον θέσεως, τοῦτ' ἔστι τῇ μὲν καθόλου καταφάσει τὴν μερικὴν ἀπόφασιν, τῇ
δὲ καθόλου ἀποφάσει τὴν μερικὴν καταφάσιν· ὥστε κατὰ τὸ ὑποκειμένον
διάγραμμα τὰς διαγώνιον θέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχούσας τῶν προσδιωρι- 15
σμένων προτάσεων ταύταις ἀντιφάσκειν ἀλλήλαις· δεὶ γάρ αὗται διαιροῦσι
τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. καὶ τοῦτο εἰκότως· αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι
35 καὶ ὑπεναντίαι κατὰ τὸ ποιὸν διαιφέρουσαι τὸ ποσὸν τὸ αὐτὸν ἔχουσιν,

6 τε οι. AGM παρέστη F 9. 10 μῆδ. παρ. δυν. colluc. G 10. 11 ἀμφισβητήσεων
G¹: ἀμφισβητήσιμα M 11 ὡς οι. A 14 alterum αὐτοῦ οι. F 15 συναληθεύ-
ουσι M 18 πλείστων Ma 18. 19 διεστηκότα A 19 τὸ γένος τὸ αὐτό A:
τὸ γένος αὐτό M 20 ἡ μὲν οι. A πᾶσι F 21 γε οι. F 22 τεταγμέ-
ναις G κάκεινας A 26 ἀν οι. AGMa 29 μετὰ οι. G 30. 31 καθόλου
καταφάσει— τῇ δὲ οι. F 30 καθ. καταφ.] καθέκαστα φασὶ A¹ καταφά-
σικῇ M 32 πρὸς ἀλλήλαις A 33 ταύταις M 34 καὶ [post ἀληθὲς]
ἡ A

αι δὲ οὐάλλησι κατὰ τὸ ποσὸν διαφέρουσαι τὸ ποιὸν τὸ αὐτὸν ἔχουσιν, αὗται 20
δὲ κατ' ἄμφω μαχόμεναι τελείαν ἔχουσι τὴν πρὸς ἀλλήλας διαφοράν. διὸ
καὶ ἀδύνατον αὐτὰς ἡ συμβέβηται η̄ συναληθεύειν· ἐτί γένεται ἐπὶ τῆς
ἀναργαλίας ὅλης ἀλκηθευούσαν τῶν καταφάσεων ψευδεῖς εἰσιν αἱ ἀποφάσεις,
5 ἐπὶ δὲ τῆς ἀδυνάτου τούναντίν, προφανές ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων. 25
ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδειγμένης ψευδομένης τῆς κατόλικου καταφάσεως ἡ μερικὴ¹
ἀπόφασις ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν ἀληθής, καὶ ψευδομένης τῆς καθόλου
ἀποφάσεως | ἡ μερικὴ κατάρχως ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν ἀληθής· τὸ
διὸ ἐκείνων ἀμα ψευδομένων αὗται ἀλκηθεύουσιν.

10 καθ' ἔκποστα

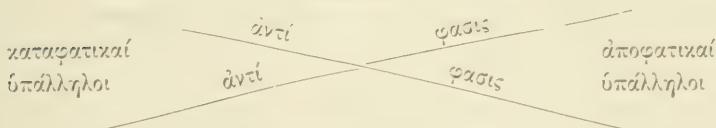
Σωκράτης περιπατεῖ Σωκράτης οὐ περιπατεῖ

Δπροσδιόριστοι

ἄνθρωπος περιπατεῖ ἄνθρωπος οὐ περιπατεῖ

‘एवं तद्विद्यां शब्दान्

πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ καθέλκου οὐδεὶς ἄνθρωπος περιπατεῖ

τίς ἄνθρωπος περιπατεῖ μερικά¹ οὐ πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ
μερικά²

Ἐπεὶ δὲ θορυβεῖν εἴλωθε τοὺς ἀπλουστέρους ἡ μερικὴ ἀπόφασις ἐπὶ 76r
20 τῆς ἀδύνάτου ὅλης συμψύδεσθαι δοκοῦσα τῇ καθόλου καταφέσει, ὡς ὅταν
εἰπωμεν· οὐ πᾶς ἄνθρωπος πτερωτός, διὰ τὸ δοκεῖν τῷ οὐ πᾶς συνεισά-
γεσθαι τὸ ἀλλὰ τίς μὲν τὶς δὲ οὐ, διπερ ἐστὶν ἐναργῶς ἐπὶ τῶν ἀδύνάτων 5
ψεῦδος, ἥτεον τι καὶ περὶ τούτων. ἔξεστι μὲν οὖν ἐκ τῶν πρότερον εἰρη-
μένων περὶ τοῦ οὐ πᾶς προσδιορισμοῦ προχείρως ἀποδοῦναι τῆς ἀπορίας
25 τὴν λύσιν· ἐλέγομεν γάρ δι τὸ οὐ πᾶς αὐτὸς μόνον καθ' αὐτὸς ληπτέον
ώς ἰδέαν ἔχον δύναμιν, καθ' ἣν τὸν πᾶς προσδιορισμὸν ἀναιρεῖ, μηδὲν 10
ἔπισυρόμενον. ἐφ' ᾧ οὖν πραγμάτων τὸ πᾶς φαίνεται ψεῦδόμενον,
ἐπὶ τούτων τὸ οὐ πᾶς ἀληθές. ὕστε καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἐπειδὴ ὁ
λέγων ·πᾶς ἄνθρωπος πτερωτός· ψεῦδεται, ἀληθεύσει ὁ λέγων ·οὐ πᾶς
30 πτερωτός·· ἦ γάρ πᾶς ἦ οὐ πᾶς, ἀλλὰ τὸ πᾶς ψεῦδος, τὸ ἄρα οὐ πᾶς 15
ἀληθής. Ινα δὲ ωὐδὲν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πᾶς ἀποσίγαντον πολλούσιν. ὑπερέσιν οὖτι

1 αἱ ἔτε—ζησουσιν om. M 3 ζαὶ om. FGMa ἡ (prius) om. A 5 εἰρ. πρ.
colloc. G¹ 9 post αὗται add. ἡμία Ma 10 figuram recepi ex G, nisi quod προσ-
διωρισμέναι et ἐναντίαι om. et ἀντιφατικάι pro καταφατικάι habet. προσδιωρισμέναι addidi,
reliqua ex ceteris libris correxi, quorum F paululum differt, Ma plus distant, figuram
om. A 21 τῶ δοκεῖν τὸ δοκεῖν (sic) A τὸ οὐ πᾶς συνεισάγειν (συνάγειν M)
ΑMa 23 τι] τε a 25 λέγομεν A Ma (cf. 89,15) post πᾶς add. κάθηλου ώς
μερικόν F 26, 27 μηδέπερον M 27 ἐπιστρφ.] ἐπιφερ. F φαίνεται Λ
29 λέγων ώς F 31 ἀπόπληρο] ἀποχλεῖσμαε F: ἀπόπλήσμαε (i)

ἡ μερικὴ ἀπόφασις παραπλησίαν ἔχει δύναμιν τῇ μερικῇ καταφάσει, κατ' αὐτὸν ἡ τὸ μερικόν· ὅπως ἀν οὖν ἔχῃ ἀληθείας ἡ μερικὴ κατάφασις, εἴτε 20 ὡς ἀεὶ τῇ μερικῇ ἀπόφασις συντρέχουσα εἴτε μή, τὸν αὐτὸν ἔξει ὅγλον θεῖ τρόπον καὶ ἡ μερικὴ ἀπόφασις· ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν καταφάσεις ἔξεις τισιν ἃ ἀνάλογοί εἰσιν αἱ δὲ ἀποφάσεις στερήσει, γνωριμώτεραι δὲ τῶν στερήσεων αἱ ἔξεις, ἀπὸ τῆς καταφάσεως ὡς γνωριμωτέρας τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν εἶθεν. τῆς οὖν καθόλου καταφάσεως κατὰ μόνην τὴν ἀναγκαίαν ὅλην ἀληθεύουσσης τὴν μερικὴν κατάφασιν ἐπὶ δύο μὲν ὅλων ἀληθεύουσαν ὄρθιμεν, ταύτης τε καὶ τῆς ἐνδειχομένης, οὐ μὴν ἐπ' ἀμφοτέρων κατὰ τὸν αὐτὸν 76^c τρόπον, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς ἐνδειχομένης δι' ἑαυτὴν, ὥστε τὸ κατηγορούμενον τινὶ μὲν ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ τινὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν, (ὅτε καὶ συντρέχει ἡ μερικὴ κατάφασις τῇ μερικῇ ἀποφάσει, πρὸς δὲ τὴν καθόλου κατάφασιν διαφωνεῖ), ἐπὶ δὲ τῆς ἀναγκαίας οὐκέτι δι' ἑαυτὴν ἀλλὰ διὰ τὴν καθόλου· διὸ καὶ οὐ συντρέχει τότε τῇ μερικῇ ἀποφάσει· τὸ γάρ τις ἄν- 15 θρωπὸς ζῆτον^a διὰ τὸ πᾶς ἀληθές, οὐκέτι μέντοι τὸ οὐ πᾶς ἀληθές, ὥσπερ 10 ἐπὶ τῆς ἀδύνατου διὰ τὴν καθόλου κατάφασιν ψευδομένην καθ' ὅλην ἑαυτὴν καὶ ἡ μερικὴ κατάφασις ψευδής, ὡς ὅταν εἴπωμεν ‘τὶς ἄνθρωπος πτερωτός·’ οὐδὲ γάρ αὕτη δι' ἑαυτὴν ψευδής. τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον καὶ τῆς καθόλου ἀποφάσεως κατὰ μόνην τὴν ἀδύνατον ὅλην ἀληθεύουσσης τὴν μερικὴν ἀπό- 20 φασιν ἐπὶ δύο ὅλων ἀληθεύειν ἀνάγκη, τῆς τε ἐνδειχομένης καὶ μήτε συμφυσίς μήτε παντελῶς ἀλλοτρίας (ὥστε καὶ δι' ἑαυτὴν ἔσται ἀληθῆς καὶ συντρέχει τῇ μερικῇ καταφάσει, διαφωνήσει δὲ πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν) καὶ ἔτι τῆς ἀδύνατου, καθ' ἣν συνέσται μὲν τῇ καθόλου ἀποφάσει ἀτε δι' 25 ἐκείνην ἔγουσα τὸ ἀληθεύειν. διαφωνήσει δὲ πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν. 25 περὶ μὲν οὖν τούτων πλείω τῆς ἀξίας ἐνδιατέτριψεν ὁ λόγιος, ὅλως δὲ περὶ αὐτῶν τῶν ἀποφατικῶν προσδιορισμῶν, δσα γλαφυρωτέραν ἔχοντα θεωρίαν 30 ὁ φιλόσοφος παραδίδωσι Πορφύριος, πειραθμῷν εἰπεῖν, προσεπινοῦντες εἰ τι δυνάμεθα καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν σαφεστέραν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν.

^b Απορήσεις γάρ ἄν τις πῶς | ἐκ τῶν προσδιωρισμένων καταφάσεων 77^c 30 τὰς ἀποφάσεις ποιοῦντες οὐ τοῖς κατηγορούσιμοῖς, ὥσπερ ἔμπροσθεν ἤξιοι μὲν, συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς, οἱ γίνονται μέρη τῶν ὑποκειμένων, οὐ τῶν καθ' αὐτοὺς λεγομένων ἀλλὰ τῶν ὥσπερ εἰδοποιηθέντων ὑπ' αὐτῶν. κατηγοροῦνται δὲ οὐδαμῶς, εἰ γε ὑποκειμένον μέν ἔστι περὶ οὐ διάλογος, κατηγορούμενον δὲ τὸ περὶ ἐκείνου λεγόμενον.

1 ἡ μερικὴ—δύναμιν οὐ. F 1. 2 κατὰ τοῦτο γε ΑΜ 5 στέρησιν F
 8 ἀληθεύουσση] ἀληθοῦς οὖσης FMA κατάφ.] ἀπόφασιν F μὲν οὐ. AFMa
 ἀληθεύουσαν — ὅλων (20) in wrg. suppl. F 9. 10 οὐ μὴν—ἐνδειχομένης iter. A
 11 ὑπάρχει (pr. l.) A τῶν ὑποκ.] ὑποκειμένων F 12 πρὸς] ἀπὸ F 13 οὐκ
 ἔστι αἱ 14 οὐ suppl. G² 17 ὡς—ψευδής (18) οὐ. M 18 οὐδὲ] οὐ F
 αὕτη] αὐτὴ AFMa 19 ἀληθ.] ἀληθητῆς οὖσης G 21 ἔστιν F ἀληθεῖς A
 23 ἀδύν. ὅλης αἱ συνέσται αἱ 25 πλεῖστον G 26 ἀποφατικῶν (sed ν
 induct.) G δσα G 28 δυναίμεθα G 29 ἀπορήση F προσδιορ. M
 30 ἔμπροσθεν] p. 87,10 31 γίγνονται Α: λέγονται αἱ

ἀποφαινόμεθα γάρ περὶ παντὸς ἀνθρώπου ὅτι ζῷόν ἐστιν, οὐ μὴν ὅτι ἄνθρωπος πᾶν ζῷόν ἐστι (τοῦτο γῶν καὶ ψεῦδος καὶ ἀδύνατον διλέγοντας τοῖς τοῦτον 10 ἀποδειχθήσετο), καὶ περὶ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου ὅτι λευκός ἐστιν, οὐ μὴν ὅτι τὸ λευκὸν τὸς ἀνθρώπος ἐστι. πῶς οὖν οὐ φαμεν ἀπόφασιν τῆς ‘πᾶς 5 ἀνθρώπος περιπατεῖ’ τὴν ‘πᾶς οὐ περιπατεῖ’ ἀλλὰ τὴν ‘οὐ πᾶς περιπατεῖ’, 15 καὶ τῆς ‘τὸς περιπατεῖ’ τὴν ‘τὸς οὐ περιπατεῖ’ ἀλλὰ τὴν ‘οὐδεὶς περιπατεῖ’, καὶ τοῦτο τὸ οὐδεὶς ποίαν ποτὲ δύναμιν ἔχει, λεκτέον. ἄνωθεν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ἀπαντῶντες ἐργοῦμεν κατὰ τὸν πρότερον παραδεδημένους κανόνας τῷ κυριωτέρῳ πανταχοῦ τῆς προτάσσεως μέρει δεῖν προσάγεσθαι 20 τὰς ἀρνήσεις, ἵνα τὰς ἀποφάσεις ποιήσωμεν· ἐπὶ μὲν οὖν τῶν καὶ ἔκαστα προτάσσεων καὶ τῶν ἀπροσδιορίστων κυριώτερον ὥραντες τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου καὶ τούτου κυριώτερον οὐδὲν εὑρίσκοντες ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσσειν, εἰκότως αὐτῷ προσήγορεν τὸ ἀποφατικὸν μόριον, ἐπὶ δέ γε τοῦ 25 προσδιωρισμένων τὸ κυριώτατόν ἐστιν ὁ προσδιωρισμός· διὸ καὶ ἐντεῦθεν 15 ἡ πρότασις ὑνομάζεται προσδιωρισμένη· καὶ γάρ εἰ συντάττονται τοῖς ὑποκειμένοις | οἱ προσδιωρισμοὶ καὶ γένονται αὐτῶν, ὡς εἴρηται, μέρη, ἀλλ᾽ 77v ἐφάπτονται πῶς καὶ τῶν κατηγορούμενων δηλοῦντες εἴτε ἐν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον εἴτε πᾶσιν ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον, ἐπειδὴ τὸ πλείστοι μὲν μὴ πᾶσι δὲ περιορίσαι δίχα τοῦ τὸν ἀριθμὸν προσθεῖναι οὐκ ἔστι. διὰ 5 ταῦτα μὲν οὖν τούτοις εἰκότως τὸ ἀρνητικὸν συντάττεται μόριον καὶ αἱ τοῦτον τὸν τρόπον γινόμεναι ἀποφάσεις ἀντιφατικῶς ἀντίκεινται ταῖς καταφάσεσι, τῶν δὲ συνταττούσων αὐτὸν τῷ κατηγορούμενῳ ἡ μὲν ἐπὶ τῆς 10 καθόλου καταφάσεως τοῦτο ποιοῦσα τῇ καθόλου ἀποφάσει τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν (τὸ γάρ ‘πᾶς οὐ περιπατεῖ’ ταῦτὸν σημαίνει τῷ ‘οὐδεὶς περιπατεῖ’), 25 ἡ δὲ ἐπὶ τῆς μερικῆς τῇ μερικῇ ἀποφάσει· τί γάρ ἀλλο σημαίνει τῷ ‘τὸς οὐ περιπατεῖ’ ἡ ὅτι οὐ πᾶς περιπατεῖ; ὥστε ἐπὶ ταύτης συντρέχειν ἀλλή· 15 καὶ τὰς καὶ ἔκατερον τὸν τρόπον γινομένας ἀποφάσεις.

Τὸ μὲν οὖν οὐ πᾶς ὅτι σύνθετον ἔκ τε τοῦ πᾶς καὶ τοῦ ἀγαιροῦντος αὐτὸν μορίου, φανερόν· τὸ δέ γε οὐδεὶς πόθεν ἐργοῦμεν ἐσχηκέναι τὴν γένεσιν; ἐχρῆν γάρ ‘οὐχὶ τίς’ εἶναι τὴν προτίθεσαν τοῦ τίς προσδιωρισμοῦ τὸ 20 ἀρνητικὸν μόριον ἀπόφασιν. ἡ ῥήτεον ὅτι οὐδὲν ὠρισμένον κατὰ τὸ ποσὸν ἐσήμηγεν ἀν οὗτως λεγομένη, καὶ γάρ μηδενὸς περιπατοῦντος καὶ πλειόνων περιπατούντων ἀληθίες τὸ ‘οὐχὶ τίς περιπατεῖ’. καὶ ἔτι σαφέστερον ταῦτα 25

1 γάρ scripsi: δὲ libri περὶ] παρὰ M 1. 2 ante ἄνθρ. add. ὁ F: πᾶς a
2 γοῦν] γάρ F an ἀδύνατον <οὐ>? δὲ ὕστερον a 3 τοῦ τίς ἀνθρωπος F
ἐστιν οὐ. FG 4 τὸ om. F οὕ om. G 5 an ἄνθρ. περιπ. <προτάσσεως>? ante
οὐ περιπ. add. ἄνθρωπος a 6 τῆς] τὴν τίς—οὐδεὶς περιπατεῖ suppl. G²
7 τὸ οὐδεὶς] οὐδεὶς A: οὖν F 8 πρότερον παραδ.] p. 87,14 10 οὖν] αὐ A
13 ἀποφατικὸν AFM 15 δν. ἡ πρότ. colloc. M καὶ γάρ εἰ καὶ a 16 ὡς
εἴρηται] p. 94,31 18 ἐπειδὴ G: ἐπειδὴ δὲ AFMa 19 περιορίσασθαι M 20 μόριον
συντ. colloc. AM 21 ἀντίκειται G 22 αὐτὸν F 24 τῷ] τὸ A
27 ἔκατερον] ἔτερον AF τῶν τρόπων M τὸ μὲν οὖν—εἰς (p. 96,14) εἰςias (cf.
p. 96,15sq.) 28 τε om. G 30 προστιθεῖσαν FMa 32 ἐσήμανεν FM

ἔπασχεν ἀν τὸ 'οὐχὶ τὶς περιπατεῖ' ἢ τὸ κατὰ τὴν ἀπὸ τούτου συναλοιφὴν γινόμενον οὐχ εἰς. βουλόμενοι οὖν ἐμφῆναι ώς οὔτε πᾶσιν οὔτε πλείσι μὲν οὐ πᾶσι δὲ οὔτε ἐνὶ γοῦν τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου οὐποκείμενον | οὐπάρχει 78r τὸ κατηγορούμενον λέγομεν τὸ οὐδεὶς σύνθετον ἐκ τριῶν τοῦ λόγου μερῶν. 5 τοῦ οὐ ἀρνητικοῦ μορίου, τοῦ δέ συνδέσμου (εἴτε συμπλεκτικοῦ πρὸς τὸ μηδὲ πάντας μηδὲ πολλοὺς ὅντος εἴτε, ώς ὁ φιλόσοφος ἀξιοὶ Πορφύριος, 5 ἐπὶ φυλακῇ καὶ διαιρέσει τῆς ἀμφιβολίας εἰλημένου), καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ εἰς ἀριθμητικοῦ ὑνόματος. Οὐ καὶ κλινήμενον ὑρῶμεν 'οὐδενὸς περιπατοῦντος' λέγοντες καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν τριῶν γενῶν ἀποδιδόμενον 'οὐδεμίᾳ 10 περιπατεῖ' καὶ 'οὐδὲν περιπατεῖ'. τὸ μὲν οὖν οὐδεὶς ἀπὸ τοῦ δέ συν- 10 δέσμου κατὰ συναλοιφὴν τὴν ἀπὸ τοῦ οὐ δὲ εἰς γέγονεν. ὄμοιός εἶχον τῷ μηδ' ὄντινα γαστέρι μήτηρ καὶ δποκρινομένῳ τῷ παράπαν οὐδὲ γρῦ. τὸ δὲ οὐδεῖς ἀπὸ τοῦ τέ κατὰ συναλοιφὴν τοῦ οὐ τε εἰς.

15 'Αλλὰ πῶς τῆς καταφάσεως τίς εἰπούσης ἐν τῇ ἀναιρούσῃ αὐτὴν ἀπο- 15 φάσει τὸ οὐδεὶς λέγομεν; ἢ φήσομεν διτὶ τὸ εἰς ἀπλῶς μὲν θεωρούμενον τοῦ τίς ἐπὶ πλέον λαμβάνεται· τοῦ γάρ τίς δεῖ βουλομένου συμπλέκεσθαι τῷ οὐποκείμενῳ, καθάπερ καὶ τῶν ἀλλών προσδιορισμῶν ἔκάστου διὰ τὸ 20 σημαίνειν αὐτοὺς ὅπως ἔχουσι τὰ ὑπὸ τὸ οὐποκείμενον πρὸς τὸ μετέχειν ἢ 20 μὴ τοῦ κατηγορούμενου, τὸ εἰς λαμβάνεται μὲν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ

εἰς δέ τις ἀργὸς ἀνήρ

καὶ τῷ

εἰς κοίρανος ἔστω,

25 λαμβάνεται δὲ καὶ ως κατηγορούμενον οὐ μόνον ἐπὶ τῶν μοναδικῶν λεγο- 25 μένων, οἷον ὅταν λέγωμεν 'ἥλιος εἰς ἔστι' ἢ 'κόσμος εἰς ἔστιν', διτε καὶ τὸ μόνος ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ πάντως κατὰ δύναμιν αὐτῷ προστιθεμεν, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἐπὶ ἐκάστου τῶν ὅπωσδεν ὅντων, | ἵνα καὶ τὸ πλῆθος 78v αὐτῶν ὑπόστασιν ἔχῃ, τῶν προσδιορισμῶν οὔτε καθ' ἕαυτοὺς κατηγορεῖσθαι 30 δυναμένων οὔτε ἀλλοις κατηγορούμενοις εὐλόγως συνδυαζομένων, ώς διὰ τῶν ἔξῆς ὁ λόγος ἡμῖν ἐπιδείξει· διὰ ταῦτα μὲν οὖν τὸ εἰς, ὅπερ ἐλέγομεν, 5 τοῦ τίς ἐπὶ πλέον λαμβάνεται, συντρέχοντα δὲ ἀλλήλοις ἐν τῷ συμπλέ-

1 τίς] εἰς FG τὸ (alt.)] τὴν G 1. 2 γιν. συναλ. colloc. F 2 οὐγ εἰς] corrīgas οὔτις 3 οὐποκείμενον Ma 4 τὸ (ante κατηγ.) suppl. G² απ σύνθετον (ἢν)? τῶν τριῶν G τοῦ om. FG 5 οὐ om. FG 6 μηδὲ (prius)] μηδὲν G ὅντας M 7 καὶ (ante ἐπὶ) om. M 9 τριῶν om. FG οὐδεμίαν F 10 καὶ οὐδὲν περιπατεῖ om. F 11. 14 συναλοιφὴν F τὴν] τῶν Ma τῶ] τὸ G 12 μηδ' ὄντινα . . .] Hom. Z 58 13 ἀποκρινομένου Ma γρῦ ex χρῆ corr. F 15 τῆς καταφ. τῆς a ante εἰπούσης add. καὶ μὴ εἰς M 16 ante τὸ οὐδεὶς add. μὴ τὸ οὐ τὶς ἀλλὰ Ma 17 τοῦ βουλ. G 20 τοῦ om. M εἰς ex τὶς corr. A μὲν om. A καὶ τοῦτον] κατὰ G¹ 22 εἰς δέ τις. . .] Hom. A 144 23 τῶ] τὸ AF 24 εἰς κοίρ. ἔστω] Hom. B 204 25 μοναδικῶν AFGM 26 ἢ] καὶ FG 27 πάντων G¹ 30 ἀλόγως G διὰ] δὴ M 31 ὅπερ] ἀπερ G¹; καθάπερ G² 32 λαμβάνομεν A¹Fα

κεσθαι τοῖς ὑποκειμένοις, οὐ τοῖς καθ' ἔκαστα διὰ τὸ μηδὲν εἶναι αὐτῶν μέρος. ἀλλὰ τοῖς κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται πεφυκόσιν, ἐοίκασιν ἔχειν τινὰ καὶ τότε πρὸς ἄλληλα διαφοράν· ἐπεὶ γάρ τῶν πολλῶν ἔκαστον καὶ τοῦ δικού τι ἔστι καὶ οὗτος μέρος τοῦ κοινῶς κατ' αὐτῶν κατηγορουμένου, ώς 5 μὲν δικού τι ὅν, καλὸν ἀπομονεῖται, ἀντιτινατεῖ λέλαρεν πρὸς τὰ διμοεδῆ τὴν τοῦ ἑνὸς ἐπιδέγχεται πρὸς αὐτὸν συμπλοκήν, ώς δὲ μέρος πως τοῦ κοινοῦ τυγχάνον τὴν τοῦ τινός· διὸ τῶν μόνων δικού τοῦτο εἴναι τι φάναι δυνατόν. 10 καὶ ἔχει τούτην τὸ ἔν πορίς τὸ τί τὴν διαφοράν ἐπὶ τῶν μερικῶν. Τῇπερ καὶ τὸ ἑνικὸν ἀριθμὸν πρὸς τὸ πᾶς ἐπὶ τῶν κατίλου· καὶ γάρ 'ο διμορφωπος 10 ζῆτον' εἰποτες ἀν καὶ 'πᾶς διμορφωπος ζῆτον'· τὸ γάρ ἀριθμὸν τὴν δύναμιν 20 ἔχει τοῦ καθόλου προσδιοριζόμενον. ώς ματηγόρευμα πρὸς τῷ πέρατι τοῦ βιβλίου. ἀλλὰ τὸ μὲν ἀριθμὸν τῇ ἑνώσει προσήκει τοῦ καθόλου ὑποκειμένου (διὸ καὶ τῶν μοναδικῶν ἑκάστην καὶ τῶν ἀτόμων συντάττεται· καὶ γάρ 'ο ζῆτος' λέγομεν καὶ 'ο Σωκράτης'. ἐνίστε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερέ- 25 15 χοντος λέγεται τῶν διμοστοίγων, ώς δταν 'ο παικτής' εἰπωμεν η 'ο ρήτωρ'), τὸ δὲ πᾶς τῷ πλήθει τῶν ὡς αὐτὸν ἀναφερομένων. δταν μὲν οὖν ώς κατηγορούμενον τὸ εἰς αναιρόμεν. τότε τὴν ἀρνησιν | οὐκ αὐτῷ 79· συμπλέκομεν, ἀλλὰ τῷ ἔστι τῷ κατ' ἑνέργειάν τε πάντως ἐν τῇ τοικύτῃ προτάσει λεγομένῳ καὶ συνδεῖν τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ ὑποκειμένον 20 πεφυκότι· τῆς γάρ καταφάσεως εἰπούστης λόγου γάριν 'οδε ο λίθος εἰς 5 ἔστιν' η ἀπόφασις ἐρεῖ οδε ο λίθος εἰς οὐκ ἔστιν'. δταν δὲ ώς συμπλεκόμενον τῷ ὑποκειμένῳ τὸ εἰς η τὸ τίς ἀναιρόμεν τὴν ἀντιφάσκουσαν ἀπόφασιν τῇ μερικῇ καταφάσει ποιοῦντες, τὸ οὐδείς η οὔτις λέγομεν, ἀλλ δταν μὲν τὸ οὐδείς λέγομεν. οὐγ ώς πρὸς τὴν τίς ἀλλ' ώς πρὸς τὴν εἰς 25 ἀπαντῶμεν καὶ τὸ φὲν οὐγ εἰς ώς ἀμφιβόλου παραιτησάμενοι τὸ δὲ οὐ 10 εἰς ώς πρὸς τῷ ἀμφιβόλῳ καὶ κακόφωνον τὸ οὐδείς η οὐθείς λέγομεν. πρὸς δέ γε τὸ τίς θεούκαμεν τότε κυρίως ἀπαντᾶν. δταν τὸ οὔτις λέγωμεν, οὐκ ἐπὶ τοῦ 'τις' τιθέμένης τῆς οὐδείας (οὐ γάρ οὐδε τὴν τοιαύτην προφοράν 15 η Ελληνική γλώσσα) ἀλλ ἐπὶ τοῦ οὐ, καθάπερ ἔχει τὸ

οὔτις ἐμεν ιδούτος

καὶ

μήτις νῦν ἐνάριστον.

ἀλλὰ τοῦτο μὲν τῇ ποιητικῇ τὸ δὲ οὐδείς τῇ κοινῇ χρήσει μᾶλλον σύνηθες.

1 καθέκαστα μὲν G²: κατηγορουμένοις G¹ 5 καν] οὐκ ἀν M εἰποτες η M
 6 ὑποδέγχεται F πως] τι M 7 ἐπὶ τῶν μόνων Fa 7. 8 θε - δικαστὸν καὶ
 ομ. F 7 ἐν τι φάναι] ἀντιφάναι a 8 ταύτην] ταύτη a: om. F ώς ἐπὶ¹
 τῶν μερ. καθάπερ καὶ F 10 post prius ζῶν add. καὶ A Ma τὸ γάρ] καὶ τὸ
 AFM 16 αὐτὸν G: αὐτοῦ AFMa 21 οδε δι ο δὲ F 22 τὸ προτ. ὑποκειμ.]
 τῷ A² post ἀναιρ. add. ζτοι Ma 23 τὸ οὐδείς η τὸ τίς F: τὸ τίς η οὐδείς G
 25. 26 οὐ εἰς] οὐδείς A 26 καὶ om. M οὐδείς η οὐδείς G 27 τὸ (ante τίς)
 suppl. G² οὔτις] οὔτως M 29 ἐπὶ τὸ οὐ F 30 οὔτις θεον ζ.] Hom. A 88
 32 μήτις νῦν ἐν.] Hom. Z 68 ἐνάριστον] ἐράνων F

Τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων εἶχομεν λέγειν· 20 αἱ δὲ ἀπροσδιόριστοι πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἀντιφάσκειν ἡ μή, τοῦτο δέ ἐστιν εἰ τισὶ τῶν προσδιωρισμένων τὸ αὐτὸ δύνανται, διὰ τῶν ἑξῆς τῷ Ἀριστοτέλει συνοδεύοντες ζητήσωμεν.

5 Ἐπὶ τούτοις οὖν τὴν ῥῆσιν αὐτὴν ἐπισκεψώμεθα, δι’ ἣς παραδιδοὺς 25 ἡμῖν τὴν εἰρημένην ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαιρεσιν καὶ διακρίνας τὰ καθ’ ἔκαστα τῶν καθόλου τοῦτο φῆσιν εἰναι καθόλου δὲ πὲ πλειόνων πέφυκε κατηγορεῖσθαι, τῶν ὅμωνύμως κατὰ | πλειόνων 79^ν κατηγορούμενων τὰ καθόλου διακρίνων τῷ πεφυκέναι κατὰ πολλῶν κατηγορεῖσθαι, τοῦτο δέ ἐστι μὴ νόμιμο τινὶ καὶ θέσει, καθάπερ τὸ Αἴας καὶ τὸ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῷ φύσιν μίαν δηλοῦν, ητις ἔκάστῳ τῶν πλειόνων 5 ὑπάρχουσα ποιεῖ καὶ τὸ σημαῖνον αὐτὴν ὄνομα καὶ αὐτῶν κατηγορεῖσθαι. Θλως δὲ περὶ φωνῶν διαλεγόμενος τῶν πραγμάτων ποιεῖται τὴν διαίρεσιν, διότι περὶ φωνῶν τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος οὐ προηγουμένως, καθάπερ 10 15 ῥήτορες τε καὶ γραμματικοῖς, ώς καὶ πρότερον ἐλέγουμεν, ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων καταλήξεως ἔνεκεν. διελόμενος οὖν τὰ εἰδῆ τῶν προτάσεων εἰς τὰς καθόλου καὶ τὰς καθ’ ἔκαστα, προστίθησι τὴν τῶν καθόλου διαιρεσιν εἰς τὰς καθόλου ως καθόλου λεγμένας καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους· 15 τῶν γάρ μερικῶν ἐφεξῆς ποιήσεται μνείαν. ἐν δέ γε τούτοις τὰς 20 μὲν καθόλου ἐπὶ τῶν καθόλου ἀποφάνσεις ἐναντίας είναι φῆσι, δι’ ἃς ἐλέγουμεν κατίτας. τὰς δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου δέ, τοῦτο ἔστι τὰς ἀπροσδιορίστους, αὐτὰς μὲν μὴ εἰναι ἐναντίας, τὰ μέντοι δηλούμενα ὅπ’ 25 αὐτῶν δύνασθαι ποτε εἰναι ἐναντία. διτι μὲν οὖν καθόλου μὴ καθόλου τὰς ἀπροσδιορίστους καλεῖ, καὶ τὰ παρατίθεμενα παρ’ αὐτοῦ παραδείγματα 30 σαρπῶν τριμαχίουσιν. Ἄνθρωπος λευκός ἔστι· καὶ Ἅνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστι· καλεῖ δὲ αὐτὰς οὕτως διὰ τὸ μὴ προσκείσθαι ἐπ’ αὐτῶν τῷ καθόλου ὑπο- 25 κειμένῳ τοὺς καθόλου προσδιορισμούς, διπερ εἰ καὶ ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀριθμήσεων δυνατόν. Διλλ’ ἔχουσί τι ἴδιον ἔκειναι, τοὺς μερικοὺς προσδιορισμούς. 35 διθεν καὶ | δύνομάζονται. πῶς δὲ λέγονται μὴ εἰναι μὲν ἐναντίαι, σημαίνειν δέ ποτε ἐναντία, τοῦτο ἤδη πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πράγματα παρέσχε· μῆ- ποτε δὲ ταῖς ῥήσεσιν αὐταῖς προσφυὲς ἡ τὸ λέγειν διτι βιούλεται μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις συναληθεύειν ἀλλήλαις, ώς 5 ἔσται διὰ τῶν ἑξῆς φανερόν, καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως ἀποφαίνεται μὴ εἰναι αὐτὰς ἐναντίας· οὐ γάρ ἐναντίων τὸ συνυπάρχειν ἀλλήλαις.

35 'Αλλ’ ἐπεὶ δυνατόν ποτε τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφά- 10 σεως ἀληθεύουσαν παρασχεῖν τισιν ὑποψίαν, διτι ἐναντίας γρὴ τότε καλεῖν ταύτας τὰς προτάσεις, ἀτε ἐναντία τινὰ σημαινούσας, διὰ τοῦτο προστίθησι τὸ αἵτιον τοῦ παραλογισμοῦ τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνουσι, τὰ αὐτὰ λέγων

1 ἔχουεν M	3 εἰ τισι] τίσι F	4 ἑψεξῆς A	10 τινι
om. F	11 τὸ φύσιν F	13. 14 διαλεγ.—φωνῶν om. F	
15 πρότερον ἐλέγομεν] p. 66, 7	19 τούτοις om. M	20. 21 ἐλέγομεν] p. 92, 4	
23 ἐναντ. εἰναι collon. i)	26 περικείσθαι Μα	32 τὰς om. Λ	34 ἐναντίον
(alt. 1.) a	35 ἐπὶ] ἀπὸ Α	36 τότε om. Μ	

τοῖς ἐν τῷ τελευταίῳ θεωρήματι τοῦ βιβλίου ῥήθησομένοις· τὸ μὲν δὴ 15
τούτῳ οὐεστίαι· τὰς ἐναντίας δόξας ὡρίσθαι, τῷ τῶν ἐναντίων
εἶναι, φεῦδος· τοῦ γάρ ἀγαθὸς ὅτι ἀγαθὸν καὶ τοῦ κακοῦ ὅτι
κακόν, ἢ αὐτῇ ἵσως καὶ ἀληθῆς, εἴτε πλείους εἴτε μία ἔστιν·
5 ἐναντία δὲ ταῦτα, ἀλλ' οὐ τῷ ἐναντίῳ εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ 20
μᾶλλον τῷ ἐναντίως. ὅτι μὲν οὖν κατ' οὐδένα τρόπον προσήκει ταῖς
ἀπροσδιορίστοις τὸ τῶν ἐναντίων ὄνομα, συφῶς ἀπεφήνατο διὰ τούτων ὁ
Ἀριστοτέλης. πότε δὲ ἔστιν εἶναι τὰ οὐδηλούμενα ἐναντία. καλῶς διηγεί-
θρωσεν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐ γάρ ἀεί, φησί, τῷ καταφασκούμενῷ 25
10 ἔστι τι ἐναντίον οὐδὲ τὴν ἀπόφασιν δυνατὸν ἀεὶ λέγειν ἀληθεύεσθαι κατὰ
τοῦ ἐναντίου τῷ καταφαίνετι, ἀλλὰ ποτὲ μὲν κατὰ τοῦ ἐναντίου ποτὲ δὲ
κατὰ | στεργήσεως ποτὲ δὲ κατ' οὐδετέρου τούτων, ἀλλ' ἀναιρεῖν μόνον τὸ 80v
εἰρημένον διὰ τῆς καταφάσεως· τῷ μὲν γάρ περιττῷ τὸ ἄρτιον καὶ τῷ
λευκῷ τὸ μέλαν ἐναντίον, καὶ κατὰ τούτων ἀληθεύονται τὸ οὐ περιττὸν
15 καὶ τὸ οὐ λευκόν (ἔει ἀνάγκης μὲν οὖν συνεισφερομένων ταῖς ἀποφάσεσιν 5
ἐπὶ τῶν ἀμέσων εἶναι λεγομένων ἐναντίων, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἐμμέσων), τῷ μέντοι ὅρᾳ τὸ ἀντικείμενον στέρησις ἢ τῆς ἐνεργείας ἢ
καὶ τῆς δυνάμεως, τῆς μὲν ἐνεργείας ὡς ἐπὶ τοῦ μὴ πηροῦ μὲν καθεύ- 10
δοντος δὲ ἢ μύοντος, τῆς δὲ δυνάμεως ὡς ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ, ἀπερ σημαντεί-
20 τὸ μὴ ὅρᾶν (ἐνίστε δὲ καὶ τὸ μήπω τὴν δύναμιν τὴν προσιγωγὴν τῆς ἐνερ-
γείας ἀπειλήρχει τῇ ἀποφάσει· τῆς ἐνεργείας σημαντίουν ὡς ἐπὶ τοῦ σκυ-
λακίου, καὶ τὸ μηδαμῶς τῆς δυνάμεως δεκτικὸν ὡς ἐπὶ τοῦ ἔολου· καὶ 15
γάρ τὸ ἔολον λέγομεν μὴ ὅραν), καὶ κατ' οὐδὲν τούτων ἐναντίον εἴποις
ἄν εἶναι τῇ καταφάσει τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ ποτὲ
25 μὲν στέρησιν ποτὲ δὲ οὐδὲ στέρησιν ἀλλ' ἐπερήτηται μάνιον. τῷ δέ γε ἵηρῷ
ἡ ἀλληλούσιά οὔτε ὡς ἐναντίον οὔτε ὡς στέρησιν τοιαύτην εἶμοις ἀν ποτέ 20
τι ἀντιτιμέμενον, οὐδὲ τῷ ἀφωρισμένῳ ποσῷ ἢ σχήματι οὐδὲ ταῖς ἐνερ-
γείαις ταῖς μὴ κατόπι τῶν ἐναντίων γινομέναις· τῷ μὲν γάρ θερμακίνειν
30 ἔστιν ἐναντίον τὸ ψύχειν, ἐπεὶ καὶ τῷ θερμῷ τὸ ψυχρόν, οὐ μὴν τῷ
νοεῖν ἢ τῷ βαδίζειν εἴη ἀν τι ἐναντίον. διὰ ταῦτα οὖν τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφά- 25
σεως σημαινόμενον ποτέ φησιν ἐναντίον εἶναι τῷ ὑπὸ τῆς καταφάσεως

1 τοῖς—[ῥήθησομένοις] p. 23v3 2 δόξας om. A 3 τῷ om. G 3 ψεῦδος] οὐκ
ἀληθές G ὅτι καὶ ἀγαθὸν A 4 ἵσως ἔσται a: ἀληθῆς ἔσται b 3 ἀληθές A
5 τῷ AF: τῶν GMa 6 μᾶλλον om. G post οὖν add. οὐδαμῶς G
τοῖς a 8 εἶναι om. F: post δηλούμ. colloc. a 9 καταφασκ.] κατα-
suppl. G² 10 τῷ τῷ M ἀεὶ δυν. colloc. G λέγειν om. M ἀληθεύεσθαι]
ἀποφαίνεσθαι G¹ 11 καταφανθέντι FGMa 12 ποτὲ δὲ κατ' οὐδετέρου τούτων ποτὲ
δὲ κατὰ στερ. colloc. F ἀλλ' om. AM ἀναιρεῖ F 13 μὲν om. a
16 ἐνδεχομένης M καὶ om. FG 17. 18 ἢ καὶ] καὶ A: ἢ G 18 ἐνεργ. μὲν
colloc. A 21 τῷ om. FG. 22 ὃν δεκτ. G 23 οὐδένα ΑMa
23. 24 εἴποις ἀν] ἐποίησεν F: ἀν εἴποις G 25 οὐδὲ] οὐ FGMa 26 ποτέ om. F
27 τῷ] τινὰ M ἀντιθέμενον A ἀφορισμ. Ma 28 γιγνομένας (ubique) A
29 ψυχράτειν G τῷ (post μὴν)] τῷ ΑM 30 τῷ (ante βαδ.) om. A Ma ἀν
om. F τι om. a

δηλουμένιρ, τῶν προτάσεων αὐτῶν μηδαμῶς ἀλλήλαις οὐδῶν ἐναντίων. | τοῦτο δὲ εἰκότας ἐπὶ μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων ἐπεσημάνατο, διότι μόναι 81^τ αὗται τῶν καθόλου προτάσεων κατὰ τὸν κατηγορούμενος δρους μόνους ἔχουσι τὰς καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις γινομένας, ἀλλ' οὐ κατά τινας προσ- 5 διορισμούς, οἱ οὐδὲ ἄν υποπτευθεῖεν καθ' ἑαυτὸν λαμβανόμενοι καταφατι- κῶς καὶ ἀποφατικῶς, οἷον πᾶς, οὐ πᾶς, τίς, οὐδείς, ἐναντιότητα πραγμάτων σημαίνειν, καθάπερ οἱ κατηγορούμενοι, καὶ μάλιστά γε δταν ἐπὶ τῶν ἀμέ- σων λεγομένων ἐναντίων ποιώμενα τὴν καταφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν (ἔργον 10 γὰρ τῶν προσδιορισμῶν, ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, μόνην σημαίνειν τὴν κατὰ 10 τὸ πλῆθος διαφορὰν τῶν ὑπὸ τὸ υποκείμενον ἀναφερομένων ὡς μετε- γόντων ἦ μὴ μετεγόντων τοῦ ἐν τῇ προτάσει κατηγορούμενου), καὶ δτι προφανῆ τὰ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀντιθέσεων συμβαίνοντα, οἷον δτι αἱ καθόλου 15 ὡς κατιόντων συμβούλησις, διὸ ἐναντίοι. δτι αἱ μερικαὶ συναληθεύουσι καὶ οὐδὲ ἄν υποπτεύσεις τις προσήκειν αὐταῖς τὸ δόνομα τῶν ἐναντίων, δτι αἱ 15 διαγώνιοι καὶ αἱ καθ' ἔκαστα μερίζουσι τό τε ἀλληλός καὶ τὸ φεῦδος· ἐπὶ 20 δὲ τῶν ἀπροσδιορίστων ἐπεὶ μήτε καθ' ἔκαστα καὶ ὠρισμένος οὐδός ἐστιν δὲ υποκείμενος μήτε πρόσκειται τις αὐτῷ τῶν προσδιορισμῶν, οὐδὲ σφόδρα ἐστὶ φανερὸς ὁ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῶν τρόπος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐναντίας υπο- πτεύσειν ἄν τις αὐτὰς ἀντικείσθαι ποτε. καὶ τοῦτο διασχυρίζεται σημαίνειν 25 20 δὲ ἀπὸ τῆς Ἀφροδισιάδος ἐξηγητῆς τὸ τὰ δηλούμενα ὑπ' αὐτῶν ἐναντία εἶναι ποτε, καὶ ταῦτα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τοῖς ἔξῆς βιβλίοντος ὡς ταῦς μερικαὶς τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν, | τῶν δὲ μερικῶν ἀπὸ διαμέτρου πρὸς τὰς 81^τ ἐναντίας ἔχουσῶν. καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ τιῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦν συναληθεύειν αὐτὰς ἐπὶ τινος ὥλης ἔτερος ἄν τις οἰηθείη καὶ ἀντιφάσκειν πρὸς ἀλλή- 25 λας, ἀλλ' ὡς παραπλησίως τῇ ἔτερᾳ τῶν διαγωνίων τῇ τίς καὶ οὐδείς. 5 διὸ ταῦτα τοίνου ἐν μὲν τοῖς προκειμένοις ὁ Ἀριστοτέλης τοσούτον ἐπειτη- μήνατο μόνον, δτι μὴ δίκαιον καλεῖν αὐτὰς ἐναντίας, καὶ εἰ ἐναντίων πρα- γμάτων γύνιοντὸ ποτε δηλωτικά, προϊὼν δὲ καὶ δτι συναληθεύουσιν ἀλλ' 10 οὐκ ἀντιφάσκουσι κατακευάσαι πειράσται.

30 Τὸ δὲ αἴτιον εἰπὼν τοὺς καθόλου μὴ καθόλου λέγεται τὰς ἀδιορίστους. δτι περὶ τῶν καθόλου υποκειμένων οὐ καθόλου ἀποφαίνονται, μὴ συντά- τουσαι αὐτοῖς τοὺς καθόλου προσδιορισμούς, οἱ ποιοῦσι καθόλου ἡμᾶς ἀπο- 15 φαίνεσθαι περὶ τῶν καθόλου, αὐτοῦ τούτου πάλιν τὸ αἴτιον ἀποδίδωσι τοῦ τοιούτων ἀποφάνσεων αἰτίους γίνεσθαι τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς ὡς

1 οὐδῶν] ὄντων M	2 ἐπεσημάνατο F	μόνον G	4 καταφάσεις καὶ οὐ. F
γιγνομένας in mrg. suppl. A	6 καὶ ἀποφατικῶς οὐ. F	9 μόνον G ¹	10 ὡς]
ῶστε AFM	13 ante δτι add. καὶ G ²	14 τὸ] τῶν F	15 αἱ suppl. G ²
16 τῶν ἄλλων ἀπροσδ. G	μήτε] μὴ G	οὕτως FG	20 τὸ] τῶν A Ma
21 ἐν τοῖς ἔξης] p. 17b29	23 τὸ οὐ. Fa	24 τινος ἐνδεχομένης G: τῆς ἐνδεχομένης	
M: τινος τῆς ἐνδ. αἱ οἰηθ.] πειθείη F		25 ἀντιφάσκει F	25 ἀλλ' ὡς] ἄλλος
A ² FG	27 μὴ οὐ. A	post δίκαιων add. μόνον del. G	αὐτὰς καλεῖν
colloc. M	καὶ εἰ] καὶ A Ma	30 τοῦ] τῶν αἱ τὰς] τοὺς αἱ	31 μὴ οὐ. A
μὴ οὖν M	31. 32 συντάττουσαι δὲ G	32 ἐντοῖς G	ἡμᾶς καθ. colloc. F
33 τοῦ] τῶν A Ma	34 τοσούτων G	ἀποφάσεων G Ma	γενέσθαι Ma

ἐπὶ τοῦ καταφατικοῦ τοῦ πᾶς τὴν διδασκαλίαν ποιούμενος, ὡς ἂν τῶν αὐτῶν λόγων ἀρμάζοντων καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδείς. τί οὖν τούτου τὸ αἴτιον; ὅτι τὸ 20 πᾶς, φησίν, οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτο ἔστιν οὐκ ἀπήγνη σημαίνει τὴν τοῦ εἰδούς τοῦ καθόλου φύσιν, οὐν τοῦ ἀνθρώπου 5 (τὸ γάρ εἶδος ἐν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἢ καὶ τὴν ἀεὶ γινομένην ἀπειρίαν τῶν ἀπόμων συλλαμβάνειν καὶ ἐνοῦν λέγεται· περὶ δὲ ἐνὸς πῶς ἂν ἔχοι· 25 γάρ τον λέγεσθαι τὸ πᾶς;), οὐκ αὐτὸν οὖν τὸ καθόλου σημαίνει τὸ πᾶς, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτο δέ ἔστιν ἀλλ᾽ ὅτι κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ἀπόμων καταφάσκεσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀποφαινόμεθα.

82:

10 p. 17b 12 Ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου τὸ καθόλου κατηγορεῖν οὐκ ἔστιν ἀληθές· οὐδεμία γάρ κατάφασις ἔσται, ἐν ᾧ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου κατηγορεῖται τὸ καθόλου, οἷον ὅτι 5 ἔστι τὸ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον.

Ζητεῖ μὲν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης εἰς ὕσπερ τῷ ὑποκειμένῳ προσ-
15 τείτερος ὁ καταφατικῆς προσδιορισμῆς ἔτερον εἰδος ἀπειργάσατο προτάσσεων,
οὗτῳ καὶ τῷ κατηγορουμένῳ δύναται προστεθεῖς ἑτέραν ἀπεργάσασθαι πρό- 10
τασιν. ἀποφαίνεται δὲ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὑφίστασθαι τοιαύτην κατάφασιν,
οἷον τὴν λέγουσαν ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἔστι’, διότι ὁ τοῦτο
λέγων ἔκαστον τῶν κατὰ μέρους ἀνθρώπων ἔπειρον εἶναι οὐδόν φησι,
20 καὶ ἕππον καὶ βοῦν καὶ τὰ ἄλλα πάντα· ὥστε δύνατον ἀληθεύειν τὸν 15
οὗτος ἀποφηγάμενον· εἰκότας οὖν φησι μηδὲ γενέσται ἂν τοιαύτην κατά-
φασιν, κατ’ ἔλλειψιν τοῦτο λέγων τοῦ ἀληθῆ· οὐδεμία γάρ κατάφασις
ἀληθῆς ἔσται, ἐν ᾧ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου κατηγορεῖται τὸ
καθόλου, τοῦτο 25 ἔστιν ἐν ᾧ συντάττεσθαι δυνατὸν τῷ καθόλου κατηγο-
ρουμένῳ τὸν καθόλου προσδιορισμὸν καὶ λέγειν ὅτι ἄνθρωπος, καθ’ οὐ
παντός, διὰ τοῦτο καθόλου, κατηγορεῖται τὸ ζῷον, οὐχ ἀπλῶς ἔστι ζῷον,
ἀλλὰ πᾶν ζῷον. διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἀποφαίνεται μηδὲ ὑφίστασθαι τοιαύτην
κατάφασιν ὡς οὐδέποτε τυγχάνουσαν ἀληθείας, ἐπεὶ καὶ αὕτη κατάφασις 25
ἔστιν, ἀλλ’ ἀεὶ φευδῆς καὶ διὰ τοῦτο κίβδηλος καὶ παντάπασιν ἀγρηστος
30 πρὸς τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον, εἰπερ ἀεὶ παρὰ φύσιν ἔχει καὶ πρὸς
εὑρεσιν ἀληθείας οὐκ ἀν | γένοιτο χρήσιμος, ὥπερ ἔστι τέλος τῆς λογικῆς 82v

2 τοῦτο M τοῦτο A 4 οὐκ] οὐ κατ’ AG¹ 6 τῶν ἀνθρώπων ἥγουν τῶν
(ἥγουν τῶν in marg.) ἀτόμων Λ: ἄνθρωπων ἡ τῶν ἀτόμων M 7. 8 ἀλλ’ ὅτι καθόλου
iter. G¹ 8 τῶν om. M 9 ἀποφανόμεθα om. F 10 κατ. τὸ καθ. colloc. b
11 οὐδεμία — ζῷον (13) om. M post κατάφασις add. ἀληθῆς Aab: post ἔσται super-
ser. F² (cf. v. 22) 12 τὸ καθ. κατ. colloc. ab ὅτι om. ab 17 τὴν τοιαύτην
(τοι superscr. m²)F 20 ἕππων G¹ 21 ἀν om. AM 23. 24 τὸ καθ. κατ.
ab 24 ἐν] μὲν G 24. 25 κατηγορουμένου F 25 ὅτι] ὁ AM 26 παντός—
καθόλου om. G καθόλου om. F ἔστι om. AM 27 ἀπαν G 28 ἐπεὶ—
ἀληθείας (31) suppl. G² αὕτη] αὕτη FGM 30 ἥπερ G παρὰ] κατὰ A:
om. G 31 τὸ τέλος G

πραγματείας. πολλῶν δὲ δυναμένων γενέσθαι προτάσεων ἐκ τῆς διαφόρου συμπλοκῆς τῶν προσδιορισμῶν πρός τε τὸν ὑποκείμενον δρον ἐν τῇ προτάσει καὶ τὸν κατηγορούμενον, εἰκότως ταύτην προεχειρίσατο μόνην καὶ ὁ διέγραψε τῶν ὑγιῶν λεγομένων προτάσεων τὴν ἑκατέρῳ τῶν δρων τὸν πᾶς 5 προσδιορισμὸν συντάπτουσαν, δικαιούμενος, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον παντὶ ἔπειται τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπήγαγεν “αὐτὸς δὲ τὸ ἐπόμενον οὐδὲν ληπτέον δικαιούσῃν πᾶν ἀγαθόν”. καὶ ἐν τῷ προτέρῳ μέντοι τῶν Ἀποδεικτικῶν εἰπόνων ὡς ἐπὶ τῶν τὰ καθόλου καταφατικὰ συμπεράσματα συναγόντων συλλογισμῷ τὸ τε μεῖζον ἄκρον κατὰ τοῦ μέσου λέγεται παντὸς καὶ τοῦτο 20 πάλιν κατὰ τοῦ ἐλάσσονος παντός, τοῦτ' ἔστιν διτὶ ἐν ἑκατέρᾳ τῶν συμπληρουσῶν τὸν συλλογισμὸν προτάσεων τὸ κατηγορούμενον κατὰ παντὸς λέγεται τοῦ οἰκείου ὑποκειμένου, προσέμηκε “τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐδὲν λέγεται πᾶν”.

“Οτι μὲν οὖν εἰκότως ταύτης μόνης ὡς ἀρχήστου πανταχοῦ καταψή- 25 φίζεται, μάθοιμεν ἂν ἐννοήγαντες διτὶ τεττάρων οὐδῶν, ὡς ἔξης ἐπιδείξουμεν, τῶν δὲ φευδομένων προτάσεων, δύο μὲν καταφασεων δύο δὲ ἀποφάσεων, 28^a τῶν μὲν καθόλου τῶν δὲ κατὰ μέρος, διὰ μιᾶς τῆς κατὰ τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιὸν τῶν ἄλλων συμνοτέρας καὶ ταῖς λοιπαῖς τρισὶ τὴν πρόφασιν τοῦ ὅσιος φεύδεσθιν, ὡς εἰσήμεθα. παρεγούσης τῇ βούλησθη καὶ τὰς ἄλλας 5 τὰς ταύτης δομίων ήμαρτημένας τοῦ καταλόγου τῶν ὑγιῶν προφερο- μένων προτάσεων διαγράψαι. εἰ γάρ δεῖ καὶ τὴν περὶ τούτων τεχνολογίαν ἀκριβῶς διερευνήσασθαι καὶ τὸ φαινόμενον περὶ αὐτῶν λέγειν, ἔξι 10 καὶ δέκα γινομένας εὑρήσουμεν προτάσεις ἐκ τῆς διανομῆς τῶν προσδιορισμῶν καὶ ἑκάτερον τῶν τῆς προτάσεως δρων, εἴπερ τεττάρων αὐτῶν ὄντων, 15 ἐνδὲ δὲ αὐτῶν ὄποιοιοῦν συντεταγμένου τῷ ὑποκειμένῳ τὸν κατηγορούμενον ἑκάστῳ τῶν τεττάρων προσδιορισμῶν συμπλεκόμενον τέτταρα προτάσεων συμβαίνει ποιεῖν εἰδη, ὡςτε διὰ τούτων τετράκις τέτταρας — δέκα καὶ ἔξι 20 γίνεσθαι τὰς πάσας προτάσεις. ἔστω οὖν πρῶτον διπλῶς προσδιορισμὸς συντεταγμένος τῷ ὑποκειμένῳ. εἰ οὖν ἐθέλοιμεν καὶ τῷ κατηγορουμένῳ

1 γίνεσθαι Fa 5 ἐν τῷ πρ. βιβλ. τῶν Ἀναλ.] p. 43^b 17 10 προτείνομενος G
12 δικαιοσύνη F ἀπαν ἀγαθόν Arist. ἐν τῷ πρ. μ. τῶν Ἀποδεικτ.] Anal. post.
p. 77^b 30 13 εἰπόμεν A¹ G 14 μεῖζον καὶ ἄκρον G 16 τῶν συλλογισμῶν G
19 οὖν post εἰκότως colloc. F 20 δὲ ἀν F 22 καὶ τῶν μὲν F 22. 23 κατὰ
τὸ ποιὸν καὶ κατὰ τὸ ποσὸν colloc. G 23 post λοιπαῖς add. προτάσει del. G
24 ἔβολ. G 25 καταλ.] λάγου M 25. 26 προσφερ. A 28 γενομ. Brand.
εὑρήσωμεν F 29 καὶ καθ² F 30 καὶ τῶν κατηγορούμενων F 31 συμπλεκομέ-
νων F τεσσάρων G 31. 32 συμβ. ποιεῖν πρ. colloc. F 32 τετράκις τεσσαρεσ-
καΐδεκα καὶ ἔξι α καὶ om. AM 33 πρῶτος α

συντάττειν τινὰ προσδιορισμόν, ἐροῦμεν ἵνα ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ ἢ 20
‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδεὶς λίθος’ ἢ ‘πᾶς ἄνθρωπος τὸ ζῆσθαι’ ἢ ‘πᾶς ἄνθρωπος
οὐ πᾶν ζῆσθαι’. καὶ φανερὸν δέ τι τῶν λοιπῶν τοιῶν παρὰ τὴν ἀποκεκρι-
μένην ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔκάστη ἀληθής, ἀλλὰ δὴ οὐδεὶς προσδιο-
5 ρισμὸς συντετάχθυτο τῷ ὑποκειμένῳ· πάλιν οὖν ἐροῦμεν ἵνα ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος
ποιεῖ πᾶν ζῆσθαι’ ἢ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐδὲν ζῆσθαι’ ἢ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος τὸς
λίθος’ ἢ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσθαι’. καὶ φανερὸν δέ τι ἔκατέρα μὲν
τῶν συντάττουσῶν τῷ κατηγορούμενῷ τῶν καθόλου τινὰ | προσδιορισμῶν 83v
ἀληθής, ἐπείπερ τὸ μὲν ζῆσθαι ἔστιν ἄνθρωπος τὸ δὲ οὐκ ἔστιν. ὥστε διότι
10 μέν ἔστι τὸ ζῆσθαι, οὐ δύναται εἶναι μηδέν, καὶ ἀληθεύει ηλέγουσα πρό-
τασις ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐδὲν ζῆσθαι’, διότι δὲ τὸ οὐκ ἔστιν, οὐ δύναται
5 εἶναι ἀπαν, καὶ ἀληθεύει ηλέγουσα πρότασις ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’.
ἀληθής δὲ ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου ὑλῆς καὶ ητὸν μερικὸν καταφατικὸν διορι-
σμὸν συντάττουσα τῷ κατηγορούμενῷ, ὡς ηλέγουσα ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος τὸς
15 λίθος’. μόνη δὲ ἀεὶ ψευδῆς ητὸν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν προσδιορισμὸν 10
συμπλέκουσα τῷ κατηγορούμενῷ τοῦ ὑποκειμένου τὸν καθόλου ἀποφατικὸν
προσδιορισμὸν ἔχοντας, ὡς ηλέγουσα ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσθαι’ ἢ ‘οὐ πᾶς
λίθος’ ἢ ‘οὐ πάντα λευκόν’· ἐπεὶ γάρ ἀεὶ ψευδῆς ηλέγουσα τῶν δρῶν τὸν
πᾶς προσδιορισμὸν συμπλέκουσα, δηλον ὡς ἀεὶ ἀληθῆς ηλέγουσα τὸ 15
20 τοῦ ψεύδους αἴτιον, τοῦτο ἔστι τὸν συντάττομενον τῷ κατηγορούμενῳ καθό-
λου καταφατικὸν προσδιορισμόν, οἷον ηλέγουσα ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν
ζῆσθαι’. ὥστε ηλέγουσα πρὸς αὐτήν ηλέγουσα ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν
ζῆσθαι’ ἀεὶ ἔσται ψευδῆς· οὐ γάρ δυνατὸν τὰς ηναντίας ἀμαρτίας ἀληθεύειν.
ἀλλὰ δὴ πάλιν οὗ τίς προσδιορισμὸς συμπλεκέσθω τῷ ὑποκειμένῳ· οὐκέτι
25 ἐροῦμεν ἵνα ‘τίς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ (καὶ αὕτη ψευδῆς ἀεί, διὸ ην αἰτίαν
καὶ ηλικιωτέρα ταύτης ηλέγουσα πᾶν ζῆσθαι’ ἀεὶ ψεύδεται· ὥστε 25
καὶ αὕτη περιεχομένη ὑπὸ αὐτῆς καὶ πάντως αὐτῇ ἐπομένη ἀεὶ φεύγεται)
ἢ ‘τίς ἄνθρωπος οὐδεὶς λίθος’ ἢ ‘τίς ἄνθρωπος τὸ ζῆσθαι’ ἢ ‘τίς οὐληρόποτες
οὐ πᾶν ζῆσθαι’· | καὶ αὕται πᾶσαι ἀληθεῖς. λοιπὸς οὖν οὐ πᾶς προσδιορι- 84r
30 ς συμπλεκέσθω τῷ ὑποκειμένῳ· πάλιν οὖν ἐροῦμεν ἵνα ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος
πᾶν ζῆσθαι’ (καὶ αὕτη ἀεὶ ἀληθῆς ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς τὴν ἀεὶ ψευδῆ τὴν
‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’) ἢ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐδὲν ζῆσθαι’ (καὶ πάλιν

αῦτη ἀληθῆς ἐπὶ τε τῆς ἀναγκαίας καὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, διότι ψεύδης ἐπὶ τούτων ἡ ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδὲν ζῆσ’ ἢ ‘οὐδὲν λευκόν’) ἢ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος τις λίθος (καὶ φανερὸν ὅτι καὶ αὕτη 10 ἀληθῆς ἐπὶ τῆς ὁδονάτου ὅλης, διότι ψεύδης ἐπὶ ταύτης ἡ ἀντιφάσκουσα 5 πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος τις λίθος’) ἢ τὸ ὑπόλοιπον ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’· καὶ ταύτην πάλιν ἀεὶ ψεύδη εἰναι συμβέβηκεν ὡς ἀναιροῦσαν τὴν ἀεὶ ἀληθῆ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’. τοῦ δὲ ἀεὶ 15 ταύτην ἀληθεύειν τὸ αἴτιον ἥδη προείπομεν, ὅτι ἐστὶ τὸ ἀναιρεῖν τὸν κακῶς συνταττόμενον τῷ κατηγορούμενῳ καθόλου καταφατικὸν προσδιορισμὸν 10 ὑπὸ τῆς λεγούσης ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσ’· καὶ μηδὲ ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας 20 ὅλης, ἐφ’ ἣς ἐξ ἀνάγκης τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, συγχωροῦντα αὐτὴν ἀληθεύειν.

“Ωστε ταῖς ἐξ καὶ δέκα προτάσεις ἐπεξελιύοντες τέτταρας μὲν εὑρομεν 25 ἀεὶ ψεύδομένας τέτταρας δὲ ἀεὶ ἀληθεῖς, τὰς δὲ λοιπὰς καὶ ἀληθεύειν καὶ 15 ψεύδεσθαι κατ’ ἀλλην καὶ ἀλλην ὅλην δυναμένας, καὶ ἐν ταῖς ἀεὶ ψεύδομέναις δύο μὲν καταφάσεις κοινωνούσας μὲν κατὰ τὸ συμπλέκειν τῷ κατηγορούμενῳ τὸν πᾶς προσδιορισμὸν διαφερούσας | δὲ κατὰ τοὺς συντεταγμένους 84v τῷ ὑποκειμένῳ καταφατικὸς προσδιορισμός, τὴν τε ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσ’· καὶ τὴν ‘τις ἄνθρωπος πᾶν ζῆσ’, δύο δὲ ἀποφάσεις κοινωνούσας 20 μὲν κατὰ τὸ συμπλέκειν τῷ κατηγορούμενῳ τὸν οὐ πᾶς προσδιορισμὸν διαφερούσας δὲ κατὰ τοὺς συντεταγμένους τῷ ὑποκειμένῳ ἀποφατικὸς προσδιορισμός, τὴν τε ‘οὐδὲτις ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’ καὶ τὴν ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’, ἐν δὲ ταῖς ἀεὶ ἀληθεύονταις δύο μὲν πάλιν καταφάσεις τὰς ἀντιφασκούσας ταῖς ἀεὶ ψεύδομέναις ἀποφάσεσι, τὴν ‘πᾶς 10 ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’ καὶ τὴν ‘τις ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῆσ’ ἢ ‘οὐ πᾶς λίθος’ ἢ ‘οὐ πᾶν λευκόν’, δύο δὲ ἀποφάσεις τὰς ἀντιφασκούσας ταῖς ἀεὶ ψεύδομέναις καταφάσεσι, τὴν ‘οὐδὲτις ἄνθρωπος πᾶν ζῆσ’ καὶ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσ’ ἢ ‘πᾶς λίθος’ ἢ ‘πᾶν λευκόν’. οἱ δὲ ἀλλαι πᾶσαι καὶ 15 ἀληθεύονται καὶ ψεύδομεναι κατ’ ἀλλην καὶ ἀλλην ὅλην, ὥσπερ ἐλέγομεν, 25 καταλαμβάνονται· τῶν γοῦν τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὸν ἔτερον τῶν καταφατικῶν προσδιορισμῶν συμπλεκουσῶν τῷ δὲ κατηγορούμενῳ μόνον τὸν ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἡ μὲν ἐπὶ μέρους κατά τε τὴν ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐνδε- 30 χομένην ὅλην ἀληθεύονται καταλαμβάνεται, ἡ δὲ καθόλου κατὰ μόνην τὴν ἀναγκαίαν (ἐπὶ ταύτης γάρ μόνης δύναται τὸ κατηγορούμενον ἀπασι τοῖς 35 ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀπόμοις ὑπάρχειν), κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς δῆλον ὅτι ψεύδο- 25 μένη. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὠταύτως.

1 τε superscr. A	6 ψεύδη] συμψεύδῃ F	7 prius ἀεὶ suppl. G ²	8 προείπομεν]
p. 103,19	ἐστὶ om. G	10 πᾶν ἄνθρωπον G ¹	11 ἐφ’] ἐξ F
13 ἐπελθόντες G	14 ἀεὶ (ante ἀληθ.) om. AGM	15 ὅλην om. F	17 προσδ.]
διορισμὸν F	18 προσδ.] διορισμὸς libri	20 πᾶς ἄνθρωπος F	22 προσδ.] διο-
ρισμὸς Fa	οὐδὲτις] οὐ πᾶς M	27. 28 καὶ —ζῶν suppl. G ²	ρισμὸν
27 καὶ τὴν οὐ G	30. 31 τῶν καταφ.] τὸν καταφυτικὸν (sic) A	31 προσδιορισμὸν	
AMa: διορισμῶν G	35 ἀτόμοις om. M	35. 36 ψεύδομεναι AFMa	

Ἀλλὰ ἡπερὶ ἐξ ἀργῆς ἐπισκέψασθαι προειδέμεθα, διὸ τίνα αἰτίαν πλειόνων οὐσῶν τῶν δεῖ ψευδομένων προτάτεων μόνην ἀπεῖσκηματεν | ὁ Ἀρι- 85 στοτέλης τὴν ἑκατέρῳ τῶν ὥρων τὸν καθόλου καταφατικὸν προσδιορισμὸν συμπλέκουσαν; η̄ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὴν μὲν μερικὴν κατάφασιν, οἷν τὴν ἡ λέγουσαν ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’, ἐναργῶς ἔώρα διὰ τὸ περιέχεσθαι ὑπὸ τῆς καθόλου δεῖ ψευδομένην, τὰς δέ γε ἀποφάσεις συντρεχούσας ταῖς καταφάσεσιν, ἀτε ἀναιρούσας τὸν συντεταγμένον τῷ κατηγοροῦμένῳ μερικὸν ἀποφατικὸν προσδιορισμὸν διὰ τῶν σὺν τῷ ὑποκειμένῳ λεγομένων ἀποφατικῶν καὶ αὐτῶν ὄντων· συμβαίνει γάρ οὕτως ἑκατέρας τῶν ἀρνήσεων ἀναιρου- 10 μένης ὑπὸ τῆς ἑτέρας περιίστασθαι πάλιν τὴν πρότασιν εἰς τὴν ἐξ ἀργῆς κατάφασιν· τι γάρ διαφέρει τὸ εἰπεῖν ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι’ τοῦ εἰπεῖν ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστι’; δυνάμει γάρ δῆλον ὅτι λέγομεν 15 ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐχὶ οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν’ η̄τοι ‘οὐχὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν’ καὶ καθ’ ἑκατέραν εἰσφέρομεν τὴν ἐξ ἀργῆς τὴν ‘πᾶς ἄνθρω- 20 πος πᾶν ζῷον ἐστιν’. η̄ πάλιν τί διαφέρει τὸ εἰπεῖν ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι’ τοῦ εἰπεῖν ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστι’; δυνάμει γάρ 25 πάλιν λέγομεν ὅτι ‘ἄνθρωπος οὐχὶ οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν’ η̄τοι ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι’ καὶ εἰσφέρομεν τὴν ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι’. διὸ καὶ θεωρεῖν ἔξεστι τὰς εἰρημένας ἀποφάσεις μαχομένας πρὸς 25 ταύτας τὰς προτάσεις τῶν δεῖ ἀληθῶν, πρὸς δέ ἐμάχοντο καὶ αἱ δεῖ εἰ- 30 φευδόμεναι καταφάσεις· πρὸς μὲν γάρ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ δεῖ ἀληθῆ καταφάσιν μάχονται η̄ τε ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ δεῖ ψευδῆς καταφασις | διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ η̄ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ 35 διὰ τὸν ὑποκειμένον (ῶστε συντρέχουσιν ἀλλήλαις), πρὸς δὲ τὴν λέγουσαν 40 ‘τὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ μάχονται διμοίως η̄ τε ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ η̄ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ διὰ 45 τὸν ὑποκειμένον, ὕστε καὶ αὗται συντρέχουσιν. εἰ τοίνυν αἱ εἰρημέναι ἀποφάσεις τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν ταῖς καταφάσεσιν ὁ τὴν δεῖ ψευδο- 50 μένην καθόλου κατάφασιν καὶ σὺν αὐτῇ τὴν δεῖ ἐπομένην αὐτῇ μερικὴν 55 κατάφασιν ἀποκρίνας τοῦ καταλόγου τῶν προτάσεων διὰ τούτων ἀν εἴη καὶ τὰς λοιπάς, τοῦτ’ ἔστι τὰς δύο ἀποφάσεις τὰς διὰ τὸ συνάδειν ταῖς εἰρη- 60 μέναις καταφάσεσιν δεῖ καὶ αὗτὰς ψευδομένας, ἀποδοκιμάσεις· γρὴ γάρ ἐφιστάνειν ὅτι ταῖς τε δεῖ ψευδομέναις τὴν αἰτίαν τοῦ δεῖ ψεύδεσθαι μόνην 65

1 προειδέμεν. ἐπισκ. (corr. num. superscr.) G (cf. p. 102,19)	2 μόνη G	4 συμ-
πλέκουσα G μὲν om. F	6 ψευδομένης Ma	8 προσδ.] διορισμὸν libri τῶν
τὴν F 9 συμβαίνει] σημαίνει A	11 πᾶν om. M	12 οὐ πᾶς] οὐδεὶς F
13 οὐ (prius) om. Aa: ante πᾶς ἄνθρ. colloc. G οὐ (alt.) ante πᾶς ἄνθρ. (alt.) colloc-	caveris 13. 14 post οὐ πᾶν ζῷον ἐστι add. ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶν δῆλοντει	G: ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι a 14 ἑκατέραν] ἑτέραν G ¹ εἰσεκφερο-
		μένην Aa: εἰσφερομένην M post ἀργῆς add. πᾶς ἄνθρωπος M τὴν (alt.)] τῇ G:
τὴν Ma 17 ὅτι] ὅτι πᾶς G: οὐχὶ M; scribas τὶς οὐ om. F 18. 19 καὶ εἰσφ.—ζῶν ἐστι suppl. G ² 22 δεῖ—ζῶν (23) om. F 23 οὐ (alt.) om. G		post ζῶν add. ἀπεφασις M 28 ἀπεφασις om. G 29 δεῖ ἐπομένην αὐτῇ om. F
31 τὸ] τοῦ A Ma 33 τε om. M		

παρέσχεν ἡ συμπλοκὴ τοῦ πᾶς πρὸς τὸ κατηγορούμενον (ἐν πάσαις γοῦν αὐταῖς ἐνυπάρχει ἢ κατ’ ἐνέργειαν ἢ κατὰ δύναμιν) καὶ ταῖς δὲ ὀληθευόσαις ἡ τούτου ἀναίρεσις· καὶ γάρ αὗται πᾶσαι τὸ οὐ πᾶς ἔχουσι συντεταγμένον τῷ κατηγορουμένῳ ἢ κατ’ ἐνέργειαν πάλιν, ὡς αἱ ἐν αὐταῖς κατὰ 20 5 φάσεις, ἢ κατὰ δύναμιν, ὡς αἱ ἀποφάσεις· τὸ γάρ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ διὰ τοῦτο ἀληθές, διότι πᾶς οὐ πᾶν ἔστι ζῶσιν, καὶ τὸ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ ὡσαύτως, διότι καὶ ὁ κατὰ μέρος οὐ πᾶν ζῶσιν. ὥστε εἰς εἰκότας μόνου τοῦ πᾶς τὴν πρὸς τὸ κατηγορούμενον συμπλοκὴν ἀδοκίμους 6 φιλόσοφος ἀποφαίνεται ποιεῖν τὰς προτάσεις.

10 Δῆλον δὲ διτὶ καὶ ἀνεῦ προσδιορισμοῦ λαμβάνωμεν τὸ ὑποκείμενον 86^τ ἢ τὸ ἀριθμὸν αὐτῷ συντάττοντες ἢ ψήφον, τὸ αὐτὸν ἔσται τὸν οὕτω γνωμένων προτάσεων ἀμάρτημα ταῖς μετὰ τῶν εἰρημένων προσδιορισμῶν λεγομέναις· παραπλησίαν γάρ ἔχει τὴν δύναμιν ἡ μὲν ‘ό ἄνθρωπος 5 πᾶν ζῆσθαι’ λέγουσα τῇ ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶσιν’, ἡ δὲ ‘ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ τῇ ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶσιν’. διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τὸν καθ’ ἔκαστα λαμβάνωμεν ὑποκείμενον, παραπλησίμεθα τῷ κατ’ αὐτοῦ κατηγορουμένῳ τὸν πᾶς προσδιορισμὸν συμπλέκειν· οὐ γάρ οἶνος τε σωφρονοῦντα λέγειν, 10 ὡς ἀληθῆς λέγοντα. ἦτι Σωκράτης πᾶς ἄνθρωπός ἔστιν. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ ἵνα ἡ δὲ ἡ ποτὲ ἀληθεύουσαι γένωνται προτάσεις, ἀλιστὸν ὁ Ἀριστο-20 τέλης προστιθέναι τινὰ τῷ κατηγορουμένῳ προσδιορισμόν· διλας μὲν γάρ τὰς δὲ ἀληθεῖς οὐχ ἡττον τῶν δεῖ φεύδων παραπλητέον τοῖς προθεμένοις 15 ἐπισκοπεῖν τὰς ἀνεῦ περιττῆς ποικιλίας προφερομένας ἀποφάνσεις, ὡς οὔτε διαφορόν τι κατὰ τὴν ἀναγκαίαν ἢ τὴν δόδύνατον ὅλην σημανούσας οὔτε πρὸς διάκρισιν ἡμιν τῆς τε ἀληθείας καὶ τοῦ φεύδοντος συμβαλλομένας. οὐ 20 25 μέντοι οὐδὲ τὰς παρὰ μέρος ἔκάτερον δέχεσθαι τούτων δύναμένας ἔχειν τινὰ δεῖ πρὸς τῷ κατηγορουμένῳ διορισμόν· τὴν αὐτὴν γάρ αὐταῖς δύναμιν ἔχούσης τῆς ἀνεῦ προσδιορισμοῦ τὴν κατηγορίαν ποιουμένης προτάσεως, διὰ τοῦτο μὴ τὰς ἀπλουστέρας ἀντὶ τῶν παρέκλοντά τινα προσλαμβανούσῶν ἐπι-25 λεξάμεθα, οἷον ἀντὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος τὸ ζῶσιν’ ἢ ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ 30 πᾶν ζῶσιν’ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶσιν’ καὶ ἀντὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδεὶς λίθος’ τὴν ‘πᾶς ὁ θρωπός λίθος οὐκ ἔστιν’ ἢ τὴν ταύτης ἀπλουστερόν τε 86^ν καὶ αὐτοφυέστερον ἀποφαινομένην τὴν ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος λίθος ἔστιν’; ἐπεὶ καὶ διταν εὑρίσκωμεν τῶν παλαιῶν τινας δοκοῦντας τὸν ἐπὶ μέρους κατα-

2 ἢ (prioris) om. AFMa (cf. v. 4)	ἀεὶ suppl. G ²	6 alterum ζῶσιν
om. G	καὶ τὸ—οὐ πᾶν ζῶσιν (7) om. F	8 εἰκότως] ἐκ F
τῆς . . συμπλοκῆς F	10 καν.] οὐκ ἀν M	11 αὐτῷ] αὐτὸ
ΑMa	12 γενομ. GMa	13 ὁ om. Ma
ἀνθρ.] superscr. πᾶς M	15 καθέκαστον G	14 ἡ δὲ
ὑποκ. F	19 ὁ om. A	20 διορισμόν AFMG
22 περιττῆς] τῆς F	προσφερ. AGa	24 συμβαλλ.]
λαμβανομένας G	ἀποφάσεις AFMa	
28. 29 ἐπιπλεξόμεθα FG: ἐπιπλεξώμεθα Ma		29 τὶ om. a
ἢ πᾶς—ζῶσιν (30) om. F	30 οὐδεὶς om. F	31. 32 ἀπλουστέραν τε καὶ αὐτο-
φυεστέραν Fa	32 λίθος om. F	

ρχετικὸν προσδιορισμὸν τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκειν, ὡς ὅταν αὐτὸς μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν ἐντελέχειαν τινὰ δημοσίζῃ, Πλάτων δὲ τὴν ῥητορικὴν ἐμπειρίαν τινά, τὸ τις ἐπὶ τούτων παρειλῆγθαι τῷτον ἐνδείξεως χάριν τοῦ μὴ ἀντιστρέψειν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλ’ εἶναι 10 5 αὐτοῦ γένος καὶ δεῖσθαι προσθήκης διαφορῶν τινων, ἵνα ποίησῃ τὸν ὄρισμὸν τοῦ ὑποκειμένου.

’Αλλὰ πῶς, φασίν, οὐκ ἐπ’ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὁ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐλέγχεται λόγος, εἰπερ λέγοντες ‘πᾶς ἀνθρωπὸς πάσης ἐπιστήμης ἔστι δεκτικός’ καὶ τῷ καθόλου κατηγορούμενῳ τὸν καθόλου προσδιορισμὸν συν- 15 10 τάττοντες ἀλγηθεύμεν; πρὸς δὲ ῥητέον_ δεῖ τὸ πάσης οὐ τῷ κατηγορούμενῳ κατὰ ἀλγήθειαν συμπλέκομεν· κατηγορεῖται μὲν γάρ τὸ περὶ τοῦ ὑποκειμένου λεγόμενον, λέγεται δὲ περὶ τοῦ ἀνθρώπου οὐχ δεῖ ἐστὶν ἐπιστήμη, ἀλλ’ 20 δεῖ δεκτικός ἔστιν ἐπιστήμης. εἰ μὲν οὖν τῷ δεκτικῷ συνταττομένου τοῦ πᾶς δύναται τότε ἀλγηθεύειν ή πρότασις, οἷον λεγόντων ἡμῶν ‘πᾶς ἀνθρω- 15 20 πος πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἔστιν’, ἐλέγχοιτο ἂν τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ λόγος· νῦν δὲ ἀδόνατον αὐτὴν ἀλγηθεύειν· ὁ γάρ τοῦτο λέγων οὐδὲν ἄλλο φησὶν 25 ἢ δεῖ τῶν ἀνθρώπων ἔκαστος πᾶς ἀνθρωπός ἔστιν. οἷον ὁ Σωκράτης οὐ μόνον ἔστι Σωκράτης ἀλλὰ καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ τῶν ἄλλων ἔκαστος· | εἰ γάρ ἔστι πᾶς ἀνθρωπὸς πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης εἰς δὲ τῶν 87r 20 πάντων καὶ Σωκράτης, καὶ οὗτος ἄρα πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἔστιν, ὥστε καὶ Πλάτων ἔσται καὶ Ἀλκιβιάδης ὁ Σωκράτης, ἐπειδὴ καὶ οὗτοι δεκτικοὶ εἰσιν ἐπιστήμης· εἰ γάρ μὴ εἴη ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων ἄμφι καὶ Ἀλκι- 5 βιάδης, οὐκέτι ἔσται πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης. τὸ οὖν πάσης οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα τοῦ κατηγορούμενου προσδιορισμός, ἀλλὰ μέρος· αὐτὸς γάρ τοῦτο 25 λέγεται περὶ τοῦ ἀνθρώπου, δεῖ δεκτικός ἔστι πάσης ἐπιστήμης. δεῖ δὲ 10 οὐκ ἔστι τὸ πάσης προσδιορισμὸς τοῦ κατηγορούμενου, δῆλον ἐκ τοῦ συμ- πλέκοντας τὰύτη τῇ προτάσει ἐτέραν μείζονα πρότασιν καὶ τὸ ἐν ταύτῃ κατηγορούμενον, αὐτὸς λέγω τὸ δεκτικὸν πάσης ἐπιστήμης, ὑποκει- μενον ἐτέρῳ τινὶ καθόλου κατ’ αὐτοῦ κατηγορούμενῳ ποιοῦντας, ἵνα συμπέ- 15 30 ρασμά τι ἔξι αὐτῶν συναγάγωμεν, προστιθέναι αὐτῷ τότε τὸν καθόλου προσδιορισμὸν ἀτε μὴ ἔχοντι, οἷον εἰ λέγομεν ‘πᾶς ἀνθρωπὸς πάσης ἐπι- στήμης ἔστι δεκτικός, πᾶν τὸ πάσης ἐπιστήμης δεκτικὸν λογικόν, πᾶς ἄρα 20 ἀνθρωπὸς λογικός’, καίτοι εἰ τὸ πάσης προσδιορισμὸς ἦν, τί ἡμῖν ἔδει καὶ

1 τῷ superser. A 2 ὁ Ἀριστοτέλης] De an. B 1 p. 412a27b5, ubi τις desideratur, sed 414a13 legitur λόγος τις ἀν εἴη καὶ εἶδος ἐνδελέχειαν G δημοσίζῃ] λέγη F
Πλάτων] Gorg. p. 462C 3 παραληφθῆναι G 4 τὸν κατηγ. ΑΜα
7 φησιν G² οὐδὲ M 8. 9 ἔστι δεκτ.] ἐπιδεκτ. A 10 οὐ τῷ
αὐτῷ M 11 συμπλέκεται Α'G 12 ἔστιν ομ. F 14 τότε ομ. F
16 ἀδύν.] οὐ δυνατὸν G 17 ἡ ομ. F 20 πᾶν ομ. G δεκτικὸς G
21 post Σωκρ. add. καὶ πλάτων ἄμφι καὶ ἀλκιβιάδης ὁ σωκράτης G 22 εἰ γάρ — ἐπι-
στήμης (23) ομ. M εἴη] η A: ἡ G 23 πάσης G: πᾶς ΑΜα 24 ἐν-
ταῦθα ΑΜα: ἐν αὐτῇ F: ἐν ταύτῃ G 29 κατηγορούμενον G 30 τι ομ. M
τότε τὸν] τὸν G: τόν τε a 32 ἔστι ομ. F δεκτικόν (pr. I.) AGMa ἄρα ομ. A
33 καίτοι] καὶ τὸ M post πάσης superser. ἐπιστήμης G²

έτερου προσδιορισμοῦ; πῶς δὲ οἶόν τε ἦν δύο προσδιορισμοὺς ἐφεξῆς ἀλλήλοις λέγεσθαι; ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὕτε τὸ πάσης προσδιορισμὸν εἶναι τοῦ κατηγορούμενοῦ δυνατὸν οὕτε τὸ κατηγορούμενον ἡ ἐπιστήμη ἔστιν ἀλλὰ τὸ τὸ δεκτικόν, φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ὑποκειμένῳ γνωμένῳ κατὰ τὸν νόμον ἢ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ χρήματι συμπλεκομένων προτάσεων ποτὲ μὲν τὸ ἄρθρον ποτὲ δὲ | τὸν καθόλου προσδιορισμὸν προστίθεμεν.

87v

(Ἡτι μὲν οὖν οὐ χρὴ τῷ κατηγορούμενῷ προστιθέναι τὸν καθόλου προσδιορισμὸν τὸν καταφατικόν, εἴτε κοινότερον εἴη τοῦ ὑποκειμένου τὸ κατηγορούμενον ὡς ἐπὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶν’, εἴτε καὶ ἐξισάζον τὸ πρὸς αὐτὸν ὡς ἐπὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν γελαστικόν’, φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων· καὶ γάρ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξισάζοντων δρῶν παραπλήσιον τὸ ἀτοπον, διότι ὁ πάντα ἄνθρωπον ἀπαν γελαστικὸν εἶναι ἀποφηνάμενος ἔκαστον τῶν κατὰ μέρος ἄνθρωπων ἀπασιν εἶναι τὸν αὐτὸν ἀποφαίνεται, οἷον τὸν Σω- 10 κτάτην, διότι ἐστὶν ἄνθρωπος, ἀπαν εἶναι γελαστικόν, τοῦτο δέ ἐστι τὸν 15 Σωκράτην πάντα ἄνθρωπον εἶναι. τοῦτο μὲν οὖν καὶ διὰ τῶν πρότερον εἰρημένων δῆλον, ἐν οἷς ἐδείκνυμεν ὡς οὐ δυνατὸν λέγειν διτι πᾶς ἄνθρω- 20 πος πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἐστί· καὶ γάρ τὸ δεκτικὸν ἐπιστήμης ἐξισάζει πρὸς τὸν ἄνθρωπον. ἀλλὰ τί τὸ αὐτὸν τοῦ μὴ πεφυκέναι τὸ κατηγορούμενον ἀνέχεσθαι τῆς προστήκης τοῦ πᾶς προσδιορισμοῦ, καίτοι τῷ οὐδεὶς 25 συμφύεσθαι δοκοῦν; ἡ δῆλο τὸ καταφατικῶς κατηγορούμενον εἰ καθόλου 30 κατηγοροῦτο τοῦ ὑποκειμένου, ἀεὶ περιλαμβάνειν ἔθέλει τὸ ὑποκειμένον, ἡ ὡς ἐξισάζον καὶ οἷον ἐφαρμόζον αὐτῷ ἡ καὶ ὡς ὑπερτεῖνον, καὶ ἔτι τὸ πλῆθος ἀπαν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτόμων τῇ ἔαυτοῦ μεθέξει συνδεῖν αὐτὸ πρὸς ἔαυτὸ καὶ ἔνοῦν πέφυκεν· διπερ γάρ ἔλεγεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν 35 δὲ Ἀριστοτέλης, τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ’ δῆλο καθόλου. εἰ τοίνυν τὸ μὲν καταφατικῶς κατηγορούμενον συνάγειν ἐπείγεται καὶ τὰ φύσει διῃρημένα, ὡς ἀν αὐτῶν πολλῶν πρότερον κατὰ τὴν ἀπλότητα τὴν αὐτοῦ 40 θεωρούμενων, τὸ δὲ πᾶς οὐδὲ ἔνός τινος ἀλλὰ πλήθους ἐστὶν ἐμφαντικόν, φανερὸν ὡς συμπλέκεσθαι αὐτὰ πρὸς ἀλληλα τῶν ἀδυνάτων. διταν δὲ παν- 45 τοῦτον τὴν κατηγορούμενον τὸ ἀποφατικῶς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, τότε καὶ ἔκαστον τῶν ὑπὸ τὸ κατηγορούμενον ἀποφάσκειν δυνάμεθα τοῦ 50 ὑποκειμένου, οἷον λέγοντες ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδεὶς λίθος ἐστί’, πλὴν ἐστοιβασμένην ποιήσομεν τὴν πρότασιν, ἐξὸν ἀπλούστερον λέγειν τὸ ‘πᾶς ἄνθρωπος λίθος οὐδὲ ἐστί’ καὶ τούτου ἔτι ἀπλούστερον τὸ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος λίθος ἐστίν’, ἵνα μὴ ἐπὶ ἀναιρέσεως τὸν καταφατικὸν προσδιορισμὸν παρα- 55 λαμβάνωμεν.

2 προσδιορισμὸς AFMa	3 δύναται M	5 τῶν] τὸν M	τῶ om. AG
11 καὶ (post γάρ) om. FG	12 διότι] διὸ G	δ om. G	15. 16 διὰ τῶν πρότ. εἰρ.] p. 107,13 sq.
	18. 19 τὸν κατ. Aa	19 τῶ] τὸ A Ma	20 δοκοῦν evan. A ἡ δῆλο τοῖς προλαβ. δὲ Ἀρ.] p. 17b11
	23 ἀπαν om. A	24. 25 ἐν τοῖς προλαβ. δὲ Ἀρ.] p. 17b11	27 αὐτῶν scripsi: αὐτὸ AFMa: αὐτῷ G πολλῶν G ¹ : πολλῷ AFG ² Ma αὐτοῦ] ἔαυτον α 28 θεωρούμενων scripsi: θεωρούμενον libri 30 ἀποφαντικῶς AF τοῦ ὑποκ.—κατηγορούμενον (31) in mrg. suppl. A 31 τότε—ὑποκειμένου (32) suppl. G ² 32. 33 ἐστειβασμένην A 33 ποιήσωμεν Ma 35 διαιρέσεως F

p. 17b 16 Ἀντικεῖσθαι μὲν οὖν κατάφασιν ἀποφάσει λέγω ἀντι-¹⁵
φατικῶς τὴν τὸ καθόλου σημαίνουσαν τῷ αὐτῷ δὲτι οὐ καθό-
λου, οἷον πᾶς ἄνθρωπος λευκός — οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός,
οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός — ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός· ἐναντίως
5 δὲ τὴν τοῦ καθόλου κατάφασιν καὶ τὴν τοῦ καθόλου ἀπόφασιν,
οἷον πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος — οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος. ὅτι 20
ταύτας μὲν οὐχ οἶδόν τε ἀμα ἀληθεῖς εἰναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας
αὐταῖς ἐνδέχεται ποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύειν, οἶον οὐ πᾶς
ἄνθρωπος λευκός καὶ ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός. 25

10 Τὰς ἀντιμέσεις ἀπάσας τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων ἐν τούτοις
παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰς τε τῶν διαγώνιον θέσιν ἔχουσῶν ἐν
τῷ ἐκτεμέντι πρότερον διαγράμματι καὶ τὴν τῶν καθόλου ὡς καθόλου 88^r
καὶ ἔτι τὴν τῶν καθόλου ὡς μερικῶν λεγομένων. καὶ τὰς μὲν διαγωνίους
φησὶν ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας, τοῦτο δὲ διαιρεῖν τὸ 5
15 ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, τὴν τε καθόλου κατάφασιν μετὰ τῆς μερικῆς ἀπο-
φάσεως καὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν μετὰ τῆς μερικῆς καταφάσεως, αὐτὰς
δὲ τὰς καθόλου ὡς καθόλου προτάσεις μηκέτι ἀντιφατικῶς ἀλλ᾽ ἐναντίως 10
ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας διὰ τὸ συμψεύδεσθαι ἀλλήλαις ἐπὶ τῆς ἐνδεχο-
μένης ὅλης, ἐφ’ οὓς τὰς μερικὰς καὶ ὑπεναντίας λεγομένας συναλημένειν
20 ἀλλήλαις ἀνάγκη, διὰ τὸ ἐκατέραν αὐτῶν ἀλληλῆ εἰναι, οἵταν ή ἀντιφατικῶς 15
αὐτῇ μαχομένη καθόλου πρότασις φεῦδηται, ὥστε κατὰ μηδένα τρόπον
μάχεσθαι ταύτας ἀλλήλαις. δῆλα δὲ ταῦτα διὰ τε τῶν ὑπὸ τοῦ φιλοσό-
φου παρατεμέντων παραδειγμάτων καὶ ἐξ ὧν ἡμεῖς πρότερον περὶ αὐτῶν
διεληλύθαμεν. εἰδέναι μέντοι χρὴ δὲτι γράφεται ἀντὶ τοῦ ἀντιφατικῶς 25
25 καὶ ἀποφαντικῶς, σημαίνοντος, ὡς φησιν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, τοῦ
Ἀριστοτέλους διὰ τούτου ποίας καταφάσεως πρὸς ποίαν ἀπόφασιν ἀξιοῦ τὴν
ἀντίθεσιν λαμβάνειν, δὲτι τῆς ὡς ἀποφάνσεως, ἐπείπερ, ὡς φησιν, εἰώθασι
καὶ τὰ ὠρισμένα ῥήματα καλεῖν καταφάσεις τὰ δὲ ἀριστερά ἀποφάσεις, καὶ 30
ὑπώπτευσεν ἄν τις, εἰ μὴ προσέμηκε τὸ ἀποφαντικῶς, περὶ τῆς ἀντιμέσεως
30 τῶν τοιούτων φωνῶν γίνεσθαι τὸν λόγον. δῆλον δὲ δὲτι τὰ ἐπαγόμενα 89^r
συνάρδουσι μᾶλλον τῇ προτέρᾳ γραφῇ· ἀποφαντικῶς γάρ λέγοιντο ἀν ἀντι-

1 ἀντιφατ.—λευκός (9) om. M 2 οὐ—οὐ πᾶς ἄνθρ. λευκός (3) om. G

3 οἷον—λευκός (9) om. a 4 ἐναντίως—λευκός (9) om. G 6 post οἷον add. πᾶς

ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός b 7 ἀμα suppl. F² 8 αὐταῖς] ταύτας F

ποτε om. F ἀληθεύειν] ἀμα ἀληθεῖς εἰναι b 10 προσδιωρ.] διωρ. F 10. 11 παραδ.

ἡμῖν διὰ τούτων (ἐν τούτοις om.) F 11 δὲ ἀριστοτέλης om. F διαγώνιων θέσεις

Ma 12 προτέρω M διαγρ.] p. 93,10 13 τὴν G: om. AFMa post δια-

γωνίους add. δὲς καθόλου ὡς καθόλου ἐκάλεσεν ὡς ἔχούσας τὴν ἐτέραν τῶν προτάσεων καθόλου

ΑΜα: δὲς καθόλου (ὡς καθόλου suppl. m²) G (cf. p. 110,17) 17 ὡς καθόλου om.

ΔΜ 19 ὅλης om. F 23 πρότερον] p. 91,4 sq. 24 ἀντιφατ.] ἀποφαντικῶς G

25 ἀποφαντ.] ἀποφαντικῶς ΑΜα 27 ὡς suppl. f² 28 καὶ εἰν om. F 29 ὑπό-

πτευσεν F 30 γενέσθαι M τὸν λόγους G 31 ἀν λέγοιτο G ἀν om. A

κεῖσθαι κατὰ τοῦτο καὶ οἱ ἐναντίαι, ὃς ὡς καθ' ἔτερον τρόπον τῶν πρὸ
αὐτῶν ἀντικειμένας παρέθετο εὐθὺς ὁ Ἀριστοτέλης.

p. 17b26 "Οσαι μὲν οὖν ἀντιφάσεις τῶν καθόλου εἰσὶν καθόλου, 5
ἀνάγκη τὴν ἑτέραν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, καὶ ὅσαι ἐπὶ τῶν καθ'
5 ἔκαστα, οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκράτης λευ-
κός· ὅσαι δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν μὴ καθόλου δέ, οὐκ ἀεὶ ἢ
μὲν ἀληθής ἡ δὲ ψευδής· ἂμα γάρ ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν ὅτι ἔστιν 10
ἄνθρωπος λευκός καὶ διὰ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός καὶ διὰ
ἔστιν ἄνθρωπος καλός καὶ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός· εἰ γάρ
10 αἰγάρης, καὶ οὐ καλός, καὶ εἰ γίνεται τι, καὶ οὐκ ἔστι. δέξεις
δ' ἂν ἔξαιρην ἀτοπον εἶναι διὰ τὸ φαίνεσθαι σημαίνειν τὸ
οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἂμα καὶ διὰ οὐδεὶς ἔστιν ἄνθρω- 15
πος λευκός· τὸ δὲ οὕτε ταῦτα σημαίνει οὐθ' ἂμα ἐξ ἀνάγκης.

Τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου γινομένων δικτὸν προτάσεων
15 τίνες μὲν εἰσιν αἱ ἀντιφατικῶς ἀντικείμεναι πρὸς ἀλλήλας τίνες δὲ αἱ δο-
κοῦσαι μὲν ἀντιφάσκειν, οὐ μέντοι ἀντιφάσκουσαι, παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ φι- 20
λόσοφος διὰ τούτων, τὰς μὲν διαγωνίους, ὃς καθόλου ὡς καθόλου προσαγο-
ρεύει διὰ τὸ ἔχειν τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου ὡς καθόλου,
μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλας ἀντιφατικῶς ἀποφαινόμενος· τὴν πᾶς κατάφασιν 25
20 τῇ οὐ πᾶς ἀποφάσει καὶ τὴν οὐδεὶς ἀπόφασιν τῇ τίς καταφάσει, καὶ ἔπι
τὰς καθ' ἔκαστα, τὴν 'Σωκράτης λευκός ἔστι' τῇ 'Σωκράτης λευκός οὐκ
ἔστι'. τὰς δέ γε ἀπροσδιόριστους, ὃς καὶ ἐν τούτοις καθόλου | μὴ καθόλου 89r
προσηγόρευσεν, οὐ φάσκων ἀντιφάσκειν ἀλλήλαις· οὐδὲ γάρ δὲ διαιρεῖν τὸ
ἀληθές καὶ τὸ φεῦδος, ἀλλὰ ταῖς μερικαῖς τὴν αὐτὴν ἔχούσας δύναμιν
25 συναληγεύειν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, ἐφ' ἣς καὶ ἔκειναι συναληγεύουσαι 5
κατελαμβάνοντο· ἀληθεύειν γάρ ἂμα τὴν τε 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός'
ἀπροσδιόριστην κατάφασιν ἐπὶ τίνος φέρε τῶν Σκυθῶν λαμβανομένην καὶ
τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' ἀπροσδιόριστην ἀπόφασιν ἐπὶ τίνος τῶν
Αἰθιοπῶν, καὶ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός' ἐπὶ τοῦ Ἀχιλλέως ἢ Νιρέως 10
30 καὶ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός' ἐπὶ τοῦ Θερσίτου. ταῦτα τοίνυν οὕτως
τοῦ Ἀριστοτέλους ἀποφανησμένου καὶ ἀντιφθεγγομένων πρὸς αὐτὸν κλεινῶν
τε καὶ ἐμοὶ σεβασμίων ἀνδρῶν, προσῆκον ἀν εἴη φιλτέραν ἂμα καὶ αἰδοιο- 15

1 ἔτερον] ἐνάπερον AF 1. 2 πρὸ αὐτῶν] προτάσεων G¹ 2 ἀντικειμένων F: κει-
μένας G¹ 4 ἀνάγκη —ἀνάγκης (13) om. M ἀναγκαῖον A καὶ ὅσαι —ἀνάγκης (13)
om. a 7 μὲν AG²: om. FG¹ 8 δι —(ante οὐκ) superscr. A ante λευκός (alt.)
add. οὐ del. G 8. 9 καὶ δι —ἔστιν ἄνθρ. καλός — καλός om. G 8 δι —(ante ἔστιν)
om. b 9 καὶ δι οὐκ A 10 καλός A δέξεις G¹ 11 σημαίνειν om. (in mrg.
ταῦταν σημαίνειν) A 12 ἔστιν post οὐδεὶς; om. b 14 ὀκτὼ γν. A 16 ἀντι-
φάσκουσιν] ἀντιφάσκουσιν F 17. 18 νῦν προσαγορεύει G 23 φάσκων] λέγων α
24 ἔγραψεις α 28 post τίνος add. φέρε G 29 νηρέως Λ: τοῦ νηρέως Ma (cf. Hom.
B 673) 31 ἀποφανησμένου GM πλευνῶν] cf. Plat. Soph. p. 243 A 32 σεβα-
σμένων G¹ φιλτέραν κτλ.] cf. Plat. Phaedo. p. 91 C Arist. Eth. Nic. p. 1096 a 16

τέραν ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγησαμένους, ὅπερ καὶ αὐτοὶ ἐπιτηδεύειν ἡμῖν παρακελεύονται, μὴ διβασανίστως τὸ θεώρημα παρελθεῖν, ἀλλ᾽ ἐπισκέψασθαι τὴν τε τοῦ Ἀριστοτέλους διάνοιαν, καὶ ἣν ἀξιοῖ συναληθεύειν ἀλλήλαις τὰς ἀπροδιορίστους προτάσεις, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἀντιδιατατο-²⁰ 5 μένων αὐτῷ περὶ τούτων λεγόμενα, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν τῶν προτάσεων τούτων αὐτῶν καὶ αὐτὰς δύναμιν, ὅπως ἀν τῶν τε ἐναντίων λόγων διακηκούστες καὶ τὰ πράγματα, περὶ ᾧ ὁ λόγος, καὶ ἔσυτά θεωρήσαντες ἀκριβέστερον ἐπικρίναι τὴν περὶ εἰ-²⁵ αὐτῶν ἀλήθειαν διηγητῶμεν.

10 ‘Ο μὲν οὖν Ἀριστοτέλης, ὅπερ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, ἀξιοῖ τὰς ἀπροσδιορίστους ταῖς μερικαῖς τὸ αὐτὸν φύσιγγεσθαι, | τὴν μὲν κατάφασιν τῇ 90^r καταφάσει τὴν δὲ ἀπόφασιν τῇ ἀποφάσει· ταύτην γάρ σημαίνειν τὸν λέγοντα ‘ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’ τῷ λέγοντι ‘τὶς ἄνθρωπος λευκός ἔστι’ καὶ τὸν λέγοντα ‘οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’ τῷ λέγοντι ‘τὶς ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔ-¹⁵ 15 ἔστιν’ η ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός ἔστι’. διὸ ἐφ’ ἡς ὥλης αἱ μερικαὶ συναληθεύουσι (συναληθεύουσι δὲ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης), ἐπὶ ταύτης καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους συντερέγειν ἀλλήλους. εἰ δέ γε ὅντως ταύτην ἔγραψε τὴν δύναμιν αἱ προκείμεναι προτάσεις, ἐπισκεψώμεθα τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρί-²⁰ 10 σεως ἀπό τινος κοινῆς περὶ αὐτῶν ἐννοίας ποιούμενοι τῆςδε· τὰς ἀπροσδιορίστους ἀπαντες ὅμοιογοῦμεν ὅλης ἔχειν λόγον πρὸς τὰς προσδιωριζμένας προτάσεις. ἐπειπέροι προσλαμβάνονται τοὺς προσδιωρισμοὺς ἔδεστιν ἀναλογοῦντας ἀποτελοῦσι τὰς προσδιωρισμένας οἰον συναμφότερόν τι. ἐπεὶ 15 οὖν ἡ ὥλη ἀτε ἀνείδεος οὐσα πάντων μὲν ὑφεῖται τῶν εἰδοπεποιημένων, πλησιάζει δὲ μᾶλλον τοῖς χείροισιν αὐτῶν καὶ τοῖς μήπω διηρθρωμένον 20 25 ἔχουσι τὸ εἶδος ἀτε ἀμυδροτέραν ἔχουσι δύναμιν καὶ οὐ πολὺ αὐτῆς κατ’ οὐσίαν ὑπερέχουσι, δῆλον δὲ τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις ταῖς χείροισι τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων τίνας εἰναι χείρονας ύρησέον, καὶ ταύταις ἐροῦμεν τὰς ἀπροσδιορίστους τὸ αὐτὸν φύσιγγεσθαι. τῶν μὲν οὖν 25 30 καταφάσεων τῶν προσδιωρισμένων ἀναμφισβήτητος ἡ μερικὴ τῆς κατιέλαση χείρων, διόπερ ἀνάγκη τὴν ἀπροσδιορίστου κατάφασιν ἰσοδυναμεῖν | τῇ με-³⁵ 90^v ρικῇ καταφάσει. περὶ δὲ τῶν ἀποφάσεων ἀμφισβητοῦνται οἱ ἐξηγηταὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ οἱ μὲν ἐπόμενοι τῷ Ἀριστοτέλῃ τὴν μερικὴν χείρονα εἰναι φασι τῆς καθόλου (σεμνότερον γάρ ἐν τῇ κατὰ τὸ ποσὸν τῶν προτάσεων ἀντι-⁴⁰ 35 40 45 50 55 60 65 70 75 80 85 90 95 100 105 110 115 120 125 130 135 140 145 150 155 160 165 170 175 180 185 190 195 200 205 210 215 220 225 230 235 240 245 250 255 260 265 270 275 280 285 290 295 300 305 310 315 320 325 330 335 340 345 350 355 360 365 370 375 380 385 390 395 400 405 410 415 420 425 430 435 440 445 450 455 460 465 470 475 480 485 490 495 500 505 510 515 520 525 530 535 540 545 550 555 560 565 570 575 580 585 590 595 600 605 610 615 620 625 630 635 640 645 650 655 660 665 670 675 680 685 690 695 700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 775 780 785 790 795 800 805 810 815 820 825 830 835 840 845 850 855 860 865 870 875 880 885 890 895 900 905 910 915 920 925 930 935 940 945 950 955 960 965 970 975 980 985 990 995 1000 1005 1010 1015 1020 1025 1030 1035 1040 1045 1050 1055 1060 1065 1070 1075 1080 1085 1090 1095 1100 1105 1110 1115 1120 1125 1130 1135 1140 1145 1150 1155 1160 1165 1170 1175 1180 1185 1190 1195 1200 1205 1210 1215 1220 1225 1230 1235 1240 1245 1250 1255 1260 1265 1270 1275 1280 1285 1290 1295 1300 1305 1310 1315 1320 1325 1330 1335 1340 1345 1350 1355 1360 1365 1370 1375 1380 1385 1390 1395 1400 1405 1410 1415 1420 1425 1430 1435 1440 1445 1450 1455 1460 1465 1470 1475 1480 1485 1490 1495 1500 1505 1510 1515 1520 1525 1530 1535 1540 1545 1550 1555 1560 1565 1570 1575 1580 1585 1590 1595 1600 1605 1610 1615 1620 1625 1630 1635 1640 1645 1650 1655 1660 1665 1670 1675 1680 1685 1690 1695 1700 1705 1710 1715 1720 1725 1730 1735 1740 1745 1750 1755 1760 1765 1770 1775 1780 1785 1790 1795 1800 1805 1810 1815 1820 1825 1830 1835 1840 1845 1850 1855 1860 1865 1870 1875 1880 1885 1890 1895 1900 1905 1910 1915 1920 1925 1930 1935 1940 1945 1950 1955 1960 1965 1970 1975 1980 1985 1990 1995 2000 2005 2010 2015 2020 2025 2030 2035 2040 2045 2050 2055 2060 2065 2070 2075 2080 2085 2090 2095 2100 2105 2110 2115 2120 2125 2130 2135 2140 2145 2150 2155 2160 2165 2170 2175 2180 2185 2190 2195 2200 2205 2210 2215 2220 2225 2230 2235 2240 2245 2250 2255 2260 2265 2270 2275 2280 2285 2290 2295 2300 2305 2310 2315 2320 2325 2330 2335 2340 2345 2350 2355 2360 2365 2370 2375 2380 2385 2390 2395 2400 2405 2410 2415 2420 2425 2430 2435 2440 2445 2450 2455 2460 2465 2470 2475 2480 2485 2490 2495 2500 2505 2510 2515 2520 2525 2530 2535 2540 2545 2550 2555 2560 2565 2570 2575 2580 2585 2590 2595 2600 2605 2610 2615 2620 2625 2630 2635 2640 2645 2650 2655 2660 2665 2670 2675 2680 2685 2690 2695 2700 2705 2710 2715 2720 2725 2730 2735 2740 2745 2750 2755 2760 2765 2770 2775 2780 2785 2790 2795 2800 2805 2810 2815 2820 2825 2830 2835 2840 2845 2850 2855 2860 2865 2870 2875 2880 2885 2890 2895 2900 2905 2910 2915 2920 2925 2930 2935 2940 2945 2950 2955 2960 2965 2970 2975 2980 2985 2990 2995 3000 3005 3010 3015 3020 3025 3030 3035 3040 3045 3050 3055 3060 3065 3070 3075 3080 3085 3090 3095 3100 3105 3110 3115 3120 3125 3130 3135 3140 3145 3150 3155 3160 3165 3170 3175 3180 3185 3190 3195 3200 3205 3210 3215 3220 3225 3230 3235 3240 3245 3250 3255 3260 3265 3270 3275 3280 3285 3290 3295 3300 3305 3310 3315 3320 3325 3330 3335 3340 3345 3350 3355 3360 3365 3370 3375 3380 3385 3390 3395 3400 3405 3410 3415 3420 3425 3430 3435 3440 3445 3450 3455 3460 3465 3470 3475 3480 3485 3490 3495 3500 3505 3510 3515 3520 3525 3530 3535 3540 3545 3550 3555 3560 3565 3570 3575 3580 3585 3590 3595 3600 3605 3610 3615 3620 3625 3630 3635 3640 3645 3650 3655 3660 3665 3670 3675 3680 3685 3690 3695 3700 3705 3710 3715 3720 3725 3730 3735 3740 3745 3750 3755 3760 3765 3770 3775 3780 3785 3790 3795 3800 3805 3810 3815 3820 3825 3830 3835 3840 3845 3850 3855 3860 3865 3870 3875 3880 3885 3890 3895 3900 3905 3910 3915 3920 3925 3930 3935 3940 3945 3950 3955 3960 3965 3970 3975 3980 3985 3990 3995 4000 4005 4010 4015 4020 4025 4030 4035 4040 4045 4050 4055 4060 4065 4070 4075 4080 4085 4090 4095 4100 4105 4110 4115 4120 4125 4130 4135 4140 4145 4150 4155 4160 4165 4170 4175 4180 4185 4190 4195 4200 4205 4210 4215 4220 4225 4230 4235 4240 4245 4250 4255 4260 4265 4270 4275 4280 4285 4290 4295 4300 4305 4310 4315 4320 4325 4330 4335 4340 4345 4350 4355 4360 4365 4370 4375 4380 4385 4390 4395 4400 4405 4410 4415 4420 4425 4430 4435 4440 4445 4450 4455 4460 4465 4470 4475 4480 4485 4490 4495 4500 4505 4510 4515 4520 4525 4530 4535 4540 4545 4550 4555 4560 4565 4570 4575 4580 4585 4590 4595 4600 4605 4610 4615 4620 4625 4630 4635 4640 4645 4650 4655 4660 4665 4670 4675 4680 4685 4690 4695 4700 4705 4710 4715 4720 4725 4730 4735 4740 4745 4750 4755 4760 4765 4770 4775 4780 4785 4790 4795 4800 4805 4810 4815 4820 4825 4830 4835 4840 4845 4850 4855 4860 4865 4870 4875 4880 4885 4890 4895 4900 4905 4910 4915 4920 4925 4930 4935 4940 4945 4950 4955 4960 4965 4970 4975 4980 4985 4990 4995 5000 5005 5010 5015 5020 5025 5030 5035 5040 5045 5050 5055 5060 5065 5070 5075 5080 5085 5090 5095 5100 5105 5110 5115 5120 5125 5130 5135 5140 5145 5150 5155 5160 5165 5170 5175 5180 5185 5190 5195 5200 5205 5210 5215 5220 5225 5230 5235 5240 5245 5250 5255 5260 5265 5270 5275 5280 5285 5290 5295 5300 5305 5310 5315 5320 5325 5330 5335 5340 5345 5350 5355 5360 5365 5370 5375 5380 5385 5390 5395 5400 5405 5410 5415 5420 5425 5430 5435 5440 5445 5450 5455 5460 5465 5470 5475 5480 5485 5490 5495 5500 5505 5510 5515 5520 5525 5530 5535 5540 5545 5550 5555 5560 5565 5570 5575 5580 5585 5590 5595 5600 5605 5610 5615 5620 5625 5630 5635 5640 5645 5650 5655 5660 5665 5670 5675 5680 5685 5690 5695 5700 5705 5710 5715 5720 5725 5730 5735 5740 5745 5750 5755 5760 5765 5770 5775 5780 5785 5790 5795 5800 5805 5810 5815 5820 5825 5830 5835 5840 5845 5850 5855 5860 5865 5870 5875 5880 5885 5890 5895 5900 5905 5910 5915 5920 5925 5930 5935 5940 5945 5950 5955 5960 5965 5970 5975 5980 5985 5990 5995 6000 6005 6010 6015 6020 6025 6030 6035 6040 6045 6050 6055 6060 6065 6070 6075 6080 6085 6090 6095 6100 6105 6110 6115 6120 6125 6130 6135 6140 6145 6150 6155 6160 6165 6170 6175 6180 6185 6190 6195 6200 6205 6210 6215 6220 6225 6230 6235 6240 6245 6250 6255 6260 6265 6270 6275 6280 6285 6290 6295 6300 6305 6310 6315 6320 6325 6330 6335 6340 6345 6350 6355 6360 6365 6370 6375 6380 6385 6390 6395 6400 6405 6410 6415 6420 6425 6430 6435 6440 6445 6450 6455 6460 6465 6470 6475 6480 6485 6490 6495 6500 6505 6510 6515 6520 6525 6530 6535 6540 6545 6550 6555 6560 6565 6570 6575 6580 6585 6590 6595 6600 6605 6610 6615 6620 6625 6630 6635 6640 6645 6650 6655 6660 6665 6670 6675 6680 6685 6690 6695 6700 6705 6710 6715 6720 6725 6730 6735 6740 6745 6750 6755 6760 6765 6770 6775 6780 6785 6790 6795 6800 6805 6810 6815 6820 6825 6830 6835 6840 6845 6850 6855 6860 6865 6870 6875 6880 6885 6890 6895 6900 6905 6910 6915 6920 6925 6930 6935 6940 6945 6950 6955 6960 6965 6970 6975 6980 6985 6990 6995 7000 7005 7010 7015 7020 7025 7030 7035 7040 7045 7050 7055 7060 7065 7070 7075 7080 7085 7090 7095 7100 7105 7110 7115 7120 7125 7130 7135 7140 7145 7150 7155 7160 7165 7170 7175 7180 7185 7190 7195 7200 7205 7210 7215 7220 7225 7230 7235 7240 7245 7250 7255 7260 7265 7270 7275 7280 7285 7290 7295 7300 7305 7310 7315 7320 7325 7330 7335 7340 7345 7350 7355 7360 7365 7370 7375 7380 7385 7390 7395 7400 7405 7410 7415 7420 7425 7430 7435 7440 7445 7450 7455 7460 7465 7470 7475 7480 7485 7490 7495 7500 7505 7510 7515 7520 7525 7530 7535 7540 7545 7550 7555 7560 7565 7570 7575 7580 7585 7590 7595 7600 7605 7610 7615 7620 7625 7630 7635 7640 7645 7650 7655 7660 7665 7670 7675 7680 7685 7690 7695 7700 7705 7710 7715 7720 7725 7730 7735 7740 7745 7750 7755 7760 7765 7770 7775 7780 7785 7790 7795 7800 7805 7810 7815 7820 7825 7830 7835 7840 7845 7850 7855 7860 7865 7870 7875 7880 7885 7890 7895 7900 7905 7910 7915 7920 7925 7930 7935 7940 7945 7950 7955 7960 7965 7970 7975 7980 7985 7990 7995 8000 8005 8010 8015 8020 8025 8030 8035 8040 8045 8050 8055 8060 8065 8070 8075 8080 8085 8090 8095 8100 8105 8110 8115 8120 8125 8130 8135 8140 8145 8150 8155 8160 8165 8170 8175 8180 8185 8190 8195 8200 8205 8210 8215 8220 8225 8230 8235 8240 8245 8250 8255 8260 8265 8270 8275 8280 8285 8290 8295 8300 8305 8310 8315 8320 8325 8330 8335 8340 8345 8350 8355 8360 8365 8370 8375 8380 8385 8390 8395 8400 8405 8410 8415 8420 8425 8430 8435 8440 8445 8450 8455 8460 8465 8470 8475 8480 8485 8490 8495 8500 8505 8510 8515 8520 8525 8530 8535 8540 8545 8550 8555 8560 8565 8570 8575 8580 8585 8590 8595 8600 8605 8610 8615 8620 8625 8630 8635 8640 8645 8650 8655 8660 8665 8670 8675 8680 8685 8690 8695 8700 8705 8710 8715 8720 8725 8730 8735 8740 8745 8750 8755 8760 8765 8770 8775 8780 8785 8790 8795 8800 8805 8810 8815 8820 8825 8830 8835 8840 8845 8850 8855 8860 8865 8870 8875 8880 8885 8890 8895 8900 8905 8910 8915 8920 8925 8930 8935 8940 8945 8950 8955 8960 8965 8970 8975 8980 8985 8990 8995 9000 9005 9010 9015 9020 9025 9030 9035 9040 9045 9050 9055 9060 9065 9070 9075 9080 9085 9090 9095 9100 9105 9110 9115 9120 9125 9130 9135 9140 9145 9150 9155 9160 9165 9170 9175 9180 9185 9190 9195 9200 9205 9210 9215 9220 9225 9230 9235 9240 9245 9250 9255 9260 9265 9270 9275 9280 9285 9290 9295 9300 9305 9310 9315 9320 9325 9330 9335 9340 9345 9350 9355 9360 9365 9370 9375 9380 9385 9390 9395 9400 9405 9410 9415 9420 9425 9430 9435 9440 9445 9450 9455 9460 9465 9470 9475 9480 9485 9490 9495 9500 9505 9510 9515 9520 9525 9530 9535 9540 9545 9550 9555 9560 9565 9570 9575 9580 9585 9590 9595 9600 9605 9610 9615 9620 9625 9630 9635 9640 9645 9650 9655 9660 9665 9670 9675 9680 9685 9690 9695 9700 9705 9710 9715 9720 9725 9730 9735 9740 9745 9750 9755 9760 9765 9770 9775 9780 9785 9790 9795 9800 9805 9810 9815 9820 9825 9830 9835 9840 9845 9850 9855 9860 9865 9870 9875 9880 9885 9890 9895 9900 9905 9910 9915 9920 9925 9930 9935 9940 9945 9950 9955 9960 9965 9970 9975 9980 9985 9990 9995 9999 10000 10005 10010 10015 10020 10025 10030 10035 10040 10045 10050 10055 10060 10065 10070 10075 10080 10085 10090 10095 10100 10105 10110 10115 10120 10125 10130 10135 10140 10145 10150 10155 10160 10165 10170 10175 10180 10185 10190 10195 10200 10205 10210 10215 10220 10225 10230 10235 10240 10245 10250

νομεν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πρὸς τὴν ἀποφασικὴν ποιότητα συμπλοκῆς ἔργον 10
ἢ ταύτης τὴν τῶν πραγμάτων ὑπαρξίν ἀναφέν. τῆς οὖν μερικῆς ἀπο-
φάσεως τὴν καθολίου μόνον καταφάσιν ἀναφέν εἰπειςρούσης καὶ δυναμένης
ποτὲ συμφέρεσθαι τῇ μερικῇ καταφάσει, καθάπερ ἐπὶ τῷ ἐνδεχομένῳ
5 (τὸ γάρ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός’ συναλληθεύει τῷ ‘τις ἀνθρωπὸς λευκός
ἐστιν’), εἰ κατὰ μὲν τὴν καθολίου ἀπόφασιν οὐδεμίαν ἔμφασιν ὑπάρξεως
καταλείπεσθαι δυνατόν, κατὰ δὲ τὴν μερικὴν οὐκ ἀνενόητοι μένομεν ἐπὶ
μέρους ὑπάρξεως τινος, δῆλον φασιν ὡς ἀνάγκη χείρονα εἶναι τὴν καθολίου 20
ἀπόφασιν τῆς μερικῆς ἀποφάσεως. θτὶ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ τῇ καθολίου
10 ἀποφάσει τὴν σύντηρην ἔχει δύνημιν ἡ ἀποστολήριστος ἀπόφασις, εἰπερ ὡς τελεία
λαμβάνοιτο πρότασις, δηλοῦ, φασίν, οὐ μόνον ἡ ἀλλη πᾶσα τῶν Ἑλλήνων
χρῆσις ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πολλαχοῦ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων 25
ἀντὶ τῆς καθολίου ἀποφάσεως τῇ ἀπροσδιορίστῳ γράμμενος, ὥσπερ θταν
ἀποφήναται βουλήμενος ὡς οὐκ ἐνδέχεται κίνησιν αὐτὴν καὶ τὸν 91r
15 εἶναι δίχα τῶν κινημάτων πραγμάτων λέγη “οὐκ ἔστι δὲ κίνησις παρὰ τὰ
πράγματα”, δίχα μὲν προσδιορισμοῦ τὴν ἀπόφασιν ποιούμενος ταῦτὸν δὲ
λέγων τῷ ‘οὐδεμίᾳ κίνησίς ἔστι παρὰ τὰ πράγματα’, ἀλλ’ οὐχὶ τῷ ‘οὐ πᾶσα’. 5
καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ‘οὐδεμίᾳ αἰσθησίς ἔστι παρὰ τὰς πέντε αἰσθήσεις’
λέγει θτὶ “οὐκ ἔστιν αἰσθησίς ἑτέρα παρὰ τὰς πέντε”. οὐκοῦν καὶ θταν
20 λέγωμεν ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς δίκαιος’, ταῦτὸν λέγομεν τῷ ‘οὐδεὶς ἀνθρω-
πος δίκαιος’. εἰ δὲ τις ἀξιοί τὸν “Ἀνυτον προσπακούειν, ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρω- 10
πος δίκαιος (ἢ ‘Ἀνυτος’)’ η ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκὸς (ἢ Αἰθίοψ)’, καὶ ταύτη
νομίζοι τὸ αὐτὸ φέρεσθαι τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν τὴν ‘οὐκ ἔστιν
25 ἀνθρωπὸς δίκαιος’ τῇ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς δίκαιος’ καὶ τὴν ‘οὐκ ἔστιν ἀν-
θρωπὸς λευκός’ τῇ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός’, πρῶτον μὲν οὐκέτι συγ- 15
χωρεῖ, φασί, τελείαν εἶναι τὴν πρότασιν, ἔπειτα οὐδὲ φυλάξει τὰ εἰρη-
μένα παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τῆς ἀντιμέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς
τὰς καταφάσεις. ἐλέγετο γάρ ὡς ἀντικείνεται πρὸς ἀλλήλας αἱ τὸν αὐτὸν
30 ὑποκείμενον καὶ τὸν αὐτὸν καταφέρούμενον παραλαμβάνουσαι, δι’ ὃν 20
ἔφασκε “λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, μὴ ὅμωνύ-
μως δέ, καὶ δια διὰ τῶν τοιούτων προσδιορίζομενα πρὸς τὰς συζιστικὰς
ἐνσυγχέσεις”. εἰ δὲ τῆς καταφάσεως εἰπούσης ‘ἀνθρωπὸς δίκαιος ἔστι’ καὶ 25
ἀληθεύοντος διὰ τὴν Σωκράτην τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν ‘ἀνθρωπὸς δίκαιος
οὐκ ἔστιν’ ἀληθεύειν λέγομεν διὰ τὸν “Ἀνυτον, ἔτερον ποιήσομεν τὸν ὑπο-

1 ἀντιφατικὴν Ma	2 ταύτης ἔστι A Ma	4 ποτὲ om. G	5 τῷ] τὸ Λ
7 καταλείπ.] λείπεσθαι F	9 τῆς om. F	10 ἔχειν Ma	15 λέγῃ] Phys.
Γ 1 p. 200b32	16 ποιούμενα G ¹	17 τῷ (prius)] τὸ Αα: om. M	παρὰ]
περὶ F	τῷ (alt.) correxi: τὸ libri	18 πέντε om. G	19 λέγει] De an. Γ 1
p. 424b22	παρὰ suppl. G ²	21 τὸν iter. F	an προσυπ. ⟨οἶν>?
21. 22 δίκαιος ἀνθρ. collae. ΑΜ	22 ταύτην Ma	23 νομίζει G	27. 28 πρὸς
τὰς καταφ.] καὶ τῶν καταφάσεων F	28 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις Fa	29 παραλαμβ.]	
ἔχουσαι F	30 ἔφασκε] p. 17a34	33 τὴν ἀπόφασιν — ποιήσομεν (34) om. M	
34 λέγομεν G			

κείμενον ἐν τῇ ἀποφάσει παρὰ τὸν εἰλημμένον ἐν τῇ καταφάσει, | καὶ οὐδὲ 91^ο ποιήσει τοῦτο ἀντίφασιν. ὅστε εἰ φυλάξουμεν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀντιφάσεως καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους ώς τελείας προτάσεις παραλάβοιμεν, ἀλλὰ μὴ ποιημένην μεταπίπτειν εἰς τὸ τῶν καθ' ἔκαστα εἰδός προσυπακούοντες αὐταῖς : 10 καθ' ἔκαστά τινας ὑποκειμένους ώς αὐταῖς καθ' αὐτὰς ἀτελέσιν οὔσαις. ἀνάγκη, φασί, τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν τῇ καθόλου συμφέγγεσθαι. τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος καὶ τῆς ἀπροσδιορίστου καταφάσεως τῇ μερικῇ συντρεχούσης, ώς ὅταν εἴπωμεν ‘ἀνθρωπος πεντάπηχύς ἐστιν’ (οἰόμεθά 10 γάρ σληθεύειν τοῦτο λέγοντες, καὶ εἰς μόνος τύχῃ τηλικαῦτον ἔχων μέγε- 10 θος), δέιοισι τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας, ὥσπερ ἔχουσιν ή τε μερική κατάφασις καὶ ή καθόλου ἀπόφασις. 15

Εἰ δὲ λέγοι τις ἐπὶ τῶν κακῶν αἱρετωτέραν εἶναι τὴν καθόλου ἀπόφασιν τῆς μερικῆς ἀποφάσεως, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖ ὅτι ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ οὐ τὰς τῶν πραγμάτων ἐπισκεπτόμενα φύσεις ἀλλὰ τῶν φωνῶν 15 αὐτῶν καθ' αὐτὰς τὴν δύναμιν, ἔπειτα οὐδὲ οὕτως δεῖξαι δυνήσεται συμ- 20 φεγγομένας ἀλλήλαις τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις· δῆλον γάρ ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν διάνοιαν αἱρετωτέραν ἐπὶ τῶν κακῶν φήσει εἶναι τὴν μερικήν καταφάσιν τῆς καθόλου καταφάσεως. ὥσπερ γάρ βέλτιον τὸ παντελῶς μὴ εἶναι τὰ κακὰ τοῦ ἐπὶ μέρους μὴ εἶναι, οὕτως καὶ τὸ ἐπὶ μέρους εἶναι 25 τοῦ παντελῶς εἶναι. συμβήσεται οὖν ἐπὶ τούτων τὴν ἀπροσδιορίστον κατάφασιν τῇ καθόλου καταφάσει ώς χειρονὶ τῆς μερικῆς συγαληθεύειν. ἀλλὰ μὴν τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τούτων ἡδίου τῇ μερικῇ ἀπόφασει διὰ τὴν αὐτὴν 92^ο αἰτίαν συναληθεύειν· ἀντικείσονται ἄρα καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν αἱ ἀπροσδιορίστοι τοῦτον τὸν τρόπον, διὸ η μερική ἀπόφασις πρὸς τὴν καθόλου κατάφασιν. 25 ταύτας δὲ συντρέχειν πρὸς ἀλλήλας ἀδύνατον· ὅστε καὶ οὕτως : διαιρήσουσιν δεῖ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος αἱ ἀπροσδιορίστοι προτάσεις. εἰ δέ τις δέιοι τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν ποτὲ μὲν τῇ μερικῇ ἀπόφασει συντρέχειν ποτὲ δὲ τῇ καθόλου (παροξεύτων μὲν γάρ λαμβανομένου 10 τοῦ ἔστιν ἐν τῷ ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι’ ταῦτὸν φύγγεσθαι τῷ ‘οὐδὲις 30 ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν’, διευτύνως δὲ τῷ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἔστι’), πρῶτον μὲν οὐ πείθειν ἀλλὰ νομοθετεῖν ἡδίον λέγοιτο ἄν, ἔπειτα ἥτεσιν πρὸς αὐτὸν ώς οὐκ οἶδεν η Ἑλληνικὴ χρῆσις ἐπὶ τέλους τὸ ἔστιν ἡδύτο- 15 νούμενον η καὶ ἐν οἴκῳ δήποτε χώρᾳ τῇ ἀρνήσει ὑποτεταρμένον. εἰ οὖν δύολογει καὶ αὐτὸς βαρυνομένου τοῦ ἔστι τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν τῇ 25 καθόλου τὸ αὐτὸν φύγγεσθαι, δεῖ δὲ βαρυτονεῖσθαι αὐτὸν ἀναγκαῖον ἐν ταῖς

1 ἐν utrobius om. M παρὰ—καταφάσει om. F καὶ om. M 3 προτάσεις om. FM λάβοιμεν F: προσλάβοιμεν α 4 ποιοῦμεν AG: ποιῶμεν M 5 αὐτὰς καθ' αὐτὰς ἀτελεῖς οὕτως F αὐτοτελέστιν G 9 τόχοι FG 12 εἰναι om. M 13 διέτι F 17 φήσει] φύσει F: φασιν α 19 τὰ κακά] κακὰ A: κατὰ Ma 21 τῇ καταφ. τῇ καθ. G 24 αἱ μερικαὶ ἀπόφασεις FG 27 δέιοι G 28 γάρ om. G 29. 34 τοῦ ἔστιν] τουτέστιν F 29. 30 ταῦτὸν—δίκαιος ἔστιν om. F 29 τῷ (ante οὐδὲις)] τὸ A 30 τῷ] τὸ ΛΜ: τοῦ F πᾶς ex tis corr. A 31 ἄν om. M 33 η] εἰ FGα δήποτε] ποτε AGM post χώρᾳ add. in mrg. προτάσεως A 35 ἐν] ἐπὶ F

τοιαύταις προτάσεσι, δῆλον ὅτι συνδραμεῖται τῇ τοῦ καθόλου ἀποφάσει καὶ 20
ἀντίφασιν ποιήσει πρὸς τὴν οἰκείαν κατάφασιν.

Ἔντε μὲν οὖν ὁ τῶν ἀντίφθεγγησένων τῷ Ἀριστοτέλῃ λόγος. μή-
ποτε δὲ δυνατὸν πρὸς ἔκαστον τῶν ἐπιχειρηθέντων ἀπαντᾶν λέγοντας ὡς
· εἴτε εὐλογοῦ τὴν κατόλου ἀπόφασιν γείρονα λέγειν τῆς κατὰ μέρος εἴπερ 25
κατὰ μὲν τὸ ποιὸν οὐδὲ διαφέρουσι, κατὰ δὲ τὸ ποσὸν μόνον παραβάλλοντες
τὰς προτάσεις πρὸς ἀλλήλας ὅμοιογοῦμεν πρείτονα εἶναι τὴν | καθόλου 92v
τῆς κατὰ μέρος ὡς δῆλην μέρους, οὐδὲ προσποιούμενοι τὰ πράγματα, περὶ
τὸν ποιοῦνται τοὺς ἀφορισμούς (οὗτα γάρ οὐκέτε φυλάξομεν τὴν ὑπόθεσιν,
10 λέγω δὲ τὸ περὶ μόνης τῆς κατὰ τὸ ποσὸν διαφορᾶς τῶν προτάσεων ποιή-
σασθαι τὴν ἐπίκρισιν), οὔτε τὴν κατὰ μέρος ἀπόφασιν ὑπαρξίν τινα καθ'
αὐτήν εἰσάγειν ἐροῦμεν, ἀλλ’ ἀναιρεῖν μόνον τὴν καθόλου κατάφασιν, καὶ
οὐδὲν ἡττον ἀποφάσκειν τῆς καθόλου, ἀλλ’ ἐλαττόνων ἐνίστει μόνον (διὸ
καὶ οὐφέσθαι αὐτῆς λέγεται κατὰ τὸ ποσόν, ὥσπερ καὶ ἡ κατάφασις ἡ κατὰ 15
μέρος ἔχει πρὸς τὴν καθόλου κατάφασιν), οὔτε εἰ φαίνοιτο χρώμενος δὲ
Ἀριστοτέλης τῇ ἀπροσδιορίστῳ ἀποφάσει ἀντὶ τῆς καθόλου, θαυμαστὸν
οὐδέν· συμφιλέγεται γάρ αὐτῇ κατὰ τὴν ἀδύνατον ὅλην, ὥσπερ καὶ ἡ κατὰ 20
μέρος. δῆλον δὲ ὅτι κατὰ ταῦτην προήγαγεν δὲ φιλόσοφος τὰς εἰρημένας
ἀποφάσεις· οὐ γάρ ἐνδέχεται οὐδεὶς μηδεμίαν εἶναι κίνησιν παρὰ τὰ κινού-
25 μενα πράγματα ἡ μηδεμίαν αἰσθησιν παρὰ τὰς πέντε, ἀλλ’ ἀδύνατον εἶναι.
καὶ εἰ φαίνοντο τῶν παλαιῶν τινες ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης οὕτως αὐτῇ 30
καταχρησάμενοι, ὡς ταῦτὸν δυναμένη τῇ καθόλου καὶ ἀληθεύσοσθαι ἐφ’
ὅνπερ ἐκείνη (τοῦτο γάρ ἔστι τὸ ταῦτὸν δύνασθαι), φανερὸν ὅτι οὐκ ἀπαρ-
αλλάκτως, ἐπεὶ αὐτόθεν ἀδύνατον αὐτήν ἀντὶ ἐνδεχομένης εἶναι ὅμοιογή-
25 σομεν (κατὰ μόνην γάρ τὴν ἀδύνατον ὅλην ἡ καθόλου ἀποφασικὴ πρότασις 35
ἀληθής, κατὰ δὲ τὴν ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐνδεχομένην, ὥπερ ἔμπροσθεν ἐλέ-
γομεν, ψεudής), ἀλλὰ τῷ τε χρόνῳ ὄριζομένην, οἷον ὅτι οὐκ ἔστιν ἄν-
θρωπος δίκαιος | ἡ σοφός, καὶ ὡς πρὸς τοὺς συνεγνωσμένους ἡμῖν ἡ ἐκ 93v
συνουσίας ἡ καὶ ἔξι ἀκοῆς· οὐ γάρ δὴ περὶ ὧν μηδεμίαν ἔχομεν ἡ ἐκ
30 πείρας ἡ ἐκ μαρτυρίας γνῶσιν, εἰ μὴ τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος
εἴκουν μιτικανθρώπετεροι. τοιαῦτοι μερικοὶ ἀποφαίνεται, ὡς οὐδαμῶς μετε- 3
γέντων οὐ πέφυκεν ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεύκι μετέχειν, Δτε ὅντος ἐνδεχομένου
κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι ταῦτὸν τῇ καθόλου ἀποφάσει· τὸ
γάρ ὄριζεν ἡ κατ’ ἐνέργειαν ἡ κατ’ ἐπίνοιαν τὰ ἄπομα, ὧν τὸ κατηγορού-

2 τὴν ἀντίφ. G 3 οὖν om. F 5 οὐδὲ AG! M: οὐδὲν G² λέγειν] εἶναι G
κατὰ μέρος] μερικῆς G 6 τὸ (ante ποσὸν) om. FG 8 malim ὅλον 10 prius
τὸ om. G 14 οὐφέσθαι Fa 16. 17 μηδὲν θαυμαστὸν G¹ 18 παρήγαγεν F:
προσήγαγεν M 19. 20 κινούμ.] καλούμ. M 21 φαίνοιτο G 23 ὥνπερ] ὧν
Ma 24 αὐτόθεν om. F εἶναι ante αὐτήν colloc. G 25 ἀποφαντικὴ M
26 τὴν ἀναγκαίαν καὶ om. F 26. 27 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 91,25 sq. 27 scribas
ὄριζομένη post ὄριζ. add. τῶν νῦν G ὅτι om. G οὐκ ἔστιν νῦν G 28 ὡς
πρὸς] ὥσπερ α τὰς συνεγνωσμένας F 29 καὶ om. G 30 Κνήμωνος] alioquin
ignotus 31 τολμήσωμεν Ma ἀποαποφάν. F 33 τὸ] τῷ Ma

μενον ἀποφάσει, δῆλον ὅτι συγχωρεῖ τινα αὐτὸν ἐν τοῖς λοιποῖς ἐνίστες¹⁰
ὑπόστασιν ἔχειν. δῆλος τε τὸς ἀδιήριστον ἀπόφασιν ἀντὶ τῆς καθόλου
εἰπόντας καὶ ἀληθῶς ἀποφηναμένους, ὡς

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ

5 καὶ

οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανή,

κατὰ ποιάν μὲν ἔροῦμεν χρῆσασθαι τῇ ἀποφάσει; εἰ μὲν γάρ κατὰ τὴν 15
ἀδύνατον, οὐδὲν πρὸς τὸν λόγον· εἰ δὲ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην (δεῖ γάρ καὶ
κατὰ ταύτην, εἴπερ δεῖ τὸ αὐτὸν δύνανται), πρῶτον μὲν συμβῆσται μηκέτι
10 ψεύδεσθαι τὰς καθόλους κατὰ τὴν ἐνδεχομένην, καίτοι διὰ τοῦτο προσαργο- 20
ρεύομεν αὐτὰς ἐναντίας, ἔπειτα σαφῶς ὀμοιογήσομεν αὐτοὺς ἐκείνους κρα-
τύνειν τὸ παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενον, ὅτι αἱ ἀδιήριστοι κατὰ τὴν
ἐνδεχομένην ὅλην συναληθεύουσιν· εἰ γάρ τῇ ἀποφάσει χρῶνται ὡς ἀληθεῖ,
περὶ δὲ τῆς καταφάσεως οὕτε γέγονεν οὕτε γένοιτο²⁵ ἀν ἀμφισβήτησις²⁵

15 τις ὡς οὐ πάντως ἀληθεύουσις ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, ὥσπερ οὐδὲ τῆς
κατὰ μέρος. δῆλον ὅτι συναληθεύειν ἀλλήλαις ἀνάγκη τὰς ἀπροσδιορίστους
προτάσεις. | εἰ δὲ τις φαίτι, κατὰ μόνην τὴν ἀδύνατον ὅλην ὀληθεύειν³⁰
τὴν ἀδύνατον ἀπόφασιν παραπλησίας τῇ καθόλου, πρῶτον μὲν αὐτὸν αἰτή-
σεται τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἔπειτα πῶς οὐκ ἀποκληρωτικὸν τὸ ἐπὶ μὲν τῆς κατα-
20 φάσεως τῆς ἀπροσδιορίστου ὀμοιογεῖν ὅτι ὁ ὑποκείμενος ταῦτὸν σημαίνων
τῷ λεγομένῳ μετὰ τοῦ τις προσδιορισμοῦ, καὶ μηδενὸς τῶν καθ' ἔκαστα
ἐνεργείᾳ λαμβανομένου, τελείαν τε ποιεῖ τὴν πρότασιν καὶ ἀληθεύουσαν
κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην, ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως μηδέτερον τούτων
συγχωρεῖν; διὰ τί γάρ η μὲν ἄνθρωπος λευκός ἔστι³⁵ ταῦτὸν³⁵ δύνανται τῇ
25 τις ἄνθρωπος λευκός ἔστιν', η δὲ ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστιν' οὐδὲνη-
σεται ταῦτὸν τῇ τις ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστι³ σημανούσῃ ὅτι ἔστιν ἄν-
θρωπος οὐ λευκός; ὠρισμένα γάρ ἄτομα προσυπακούειν ταῖς ἀπροσδιορίστοις,
30 ἵνα συναληθεύσωσιν, οὐδαμῶς ἀναγκαῖον, εἰ μὴ καὶ ταῖς κατὰ μέρος. εἰ
δὲ λέγουμεν τὴν μὲν ἔστιν ἄνθρωπος καλός³ ἀληθεύειν διὰ τὸν Νικέα, τὴν
δὲ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός' διὰ τὸν Θερσίτην, οὕτε ἀτελεῖς διὰ τοῦτο
ποιοῦμεν τὰς προτάσεις οὕτε διαφόρους τοὺς ὑποκείμενους, εἰ μὴ μέλοιμεν
τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἀπορεῖν, ἀς ὀμοιογοῦμεν καὶ τελείας
εἶναι καὶ συναληθεύειν ἀλλήλαις. διὰ μέντοι τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὑπο-

1 αὐτῷ GM	2 τοὺς om. G ¹ : τοὺς τὴν suppl. G ²	4 οὐκ ἔστιν οἰκεῖν . .] Σουσα- ρίωνος in mrg. A (cf. Com. Att. fr. ed. Kock I p. 3)
204	7 ἔροῦμεν om. A	6 οὐκ ἀγαθὸν . .] Hom. B
κατὰ M	9 δύναται F	8 εἰ δὲ καὶ
18 τῆς καθόλου G	10 ψεύδεσθαι τὰς] συμβῆσται Λ	16 ἀδιορ. A
ποιεῖν AGMa	13 συναληθεύουσαι A	22 λαμβανομένων Α
(25) om. F	19 οὐκ om. F	τε om. F
25. 26 δυνήσεται] δύναται α	24 γάρ η μὲν γάρ Α	26. 27 οὐκ
ἔστιν τις ἄνθρ. λευκός F: ἔστι τις ἄνθρ. οὐ λ. G	26 σημανούσῃ τῇ Λα	29 λέ- γομεν F καλός] λευκός α
33 τὰ om. AFMa	νηρέα Λ	32 ἀπορεῖν] ἀπομεριεῖν F

κειμένου φύσομεν αὐτὰς ἀληθεύειν καθάπερ ἔκεινας, οἷον ‘τὶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστι — τὶς ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἐστιν’. εἰ δὲ ὡς ἀτοπὸν ἐπιφέρομεν τὸ μὴ ποιεῖν αὐτὰς οὕτω λαμβανομένας ἀντίφασιν, οὐδὲν ἔροῦμεν ὑπεναντίον τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ αὐτῶν λεγομένοις· αὐτὸς γάρ 94^r τοῦτο ἐστι τὸ διὰ τούτων λεγόμενον, ὡς διὰ τὸ ποτὲ συντρέχειν οὐ ποιοῦσι τὴν κορώνιας καταπομένην ἀντίφασιν.

Ταῦτά τε οὖν ὑπὲρ τοῦ Ἀριστοτελούς μᾶλλον δὲ ὑπὲρ τῆς φαινομένης ἡ ἡμῖν ἀληθείας ἀπολογούμενοι λέγομεν καὶ ὅπερ ἐξ ἀρχῆς προεθέμεθα προσεξευποροῦντες πρὸς ἐπίκρισιν τοῦ θεωρήματος, οὗτα οὐκίστηται 10 δίχα τῶν ἐφ’ ἔκατερα καταβεβλημένων περὶ αὐτοῦ λόγων, ἐφιστάνειν ἀξιούμεν πρῶτην υἱὸν ὅτι τὴν κατὰ μέρος κατάφασιν. ἢν ὁμολογοῦμεν τὴν 15 αὐτὴν ἔχειν δύναμιν τῇ ἀδιορίστῳ, ἀναιρεῖν μὲν ἐπιχειροῦμεν τὸ ἀρνητικὸν μέριον αὐτῇ συμπλέκοντες. τοῦτο δὲ ποιοῦμεν κατὰ δόσι τρόπους· ἢ γάρ τῷ ἐστιν ἡ τῷ προσδιορισμῷ τοῦτο συνείροντες. ἀλλ’ οταν μὲν προτά- 20 ἔωμεν αὐτὸς τοῦ προσδιορισμοῦ, τότε ὡς προσδιωρισμένην ἀναγροῦμεν τὴν πρότασιν, οταν δὲ τοῦ ἐστιν, ὡς τὸ αὐτὸς δυναμένην τῇ ἀπροσδιορίστῳ, ἐπεὶ καὶ κατὰ μόνον τὸν προσδιορισμὸν ἐπλεόνασεν αὐτῆς ἡ προσδιωρισμένη, τῆς δὲ ἀπροσδιορίστου τὴν ἀπόφασιν κατὰ μόνον τὸ ἐστιν γίνεται 25 ἀνάγκη. ἀλλὰ μήν εἰ ἡ τῷ ἐστι συμπλέκουσα τὴν ἀρνητικὸν ἀπόφασις κατὰ μέρος ἐστιν ὥσπερ ἡ πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτὴν τιθεῖσα καθόλου, καὶ τῆς ἀπροσδιορίστου ἄρα καταφάσεως ἡ ἀπόφασις τὸ αὐτὸς τῇ κατὰ μέρος δυνητεῖται. πρὸς δέ γε τούτῳ τὰς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι γινομένας συλλο- 30 γιστικὰς συμπλοκὰς ἐννοεῖν ἀξίον· εἰ γάρ ὁμολογοῦμεν τὴν ἀπροσδιορίστου κατάφασιν ταῦτα δύνασθαι τῇ κατὰ μέρος καὶ διὰ τοῦτο χείρονα εἶναι κατὰ τὸ ποσὸν ἔκατέρας τῶν καθόλου καὶ τὸ συμπέρασμα δεῖν ἐσικέναι τῇ 94^v ἔτερᾳ τῶν εἰλημμένων ἐν τῷ συλλογισμῷ προτάσεων καὶ ἐπεσθαι πάντως τῇ γείρονι κατά τε τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν, καὶ ἐτί πρὸς τούτοις τῶν προτάσεων ἀληθινὸν οὐσῶν καὶ τῆς συμπλοκῆς αὐτῶν ἀμέμπτως ἐχρύσης ἡ τὸ συμπέρασμα ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν, ποιὸν ἔροῦμεν συμπέρασμα συνάγε- 35 σιται ἐξ ἀδιορίστου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος; ἀνάγκη μὲν γάρ διὰ τὰ προειλημμένα ὁμολογεῖν διτι τε 10 ἀπροσδιορίστον ἀποφατικὸν καὶ ἀληθινὸν οὐσῶν ἔκεινων ἀληθές· πῶς δὲ δυνητὸν ἀληθεύειν αὐτὸς καὶ ὅτι αὐτὸς τὴν ἐνδεχομένην ὅλην, εἴπερ τὸ αὐτὸς φύεγγοιτο τῇ καθόλου ἀποφάσει, οἷον ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἐστιν, οὐδὲν δίκαιον ἔδικόν ἐστιν, ἄνθρωπος ἄρα ἀδικος οὐκ ἐστιν’; ἄρα τοῦτο τῇ 15

1. 2 τὶς ἄνθρ. δίκαιος οὐκ ἐστιν οι. M	2. 3 ἐπίφεροιεν G	4 περὶ] ὑπ ^ο M
7 ὑπὲρ] ἀπὸ (utrobiique) G	8 ἡμῖν οι. A	ἐξ ἀρχῆς] p. 111,5
16 τοῦ ἐστιν] τουτέστιν F	11 μέρος iter. F	10 αὐ-
τῶν G
19 τῶν] τὸ ΑΜ	20 an προσδιορισμοῦ?	14 μὲν suppl. G ²
22 τῶν] αὐτῶν a	γενομ. Αα	18 τῇ δὲ ἀπροσδιορίστῳ F
Α: locus non sanus	27 τε οι. FM	21 ἀδιορίστου F
30. 31 τῆς (utrobiique) οι. G	31 προειρημένα G	25 ἔκατέραν
στον a	33 καθ ^ο αὐτὸς οι. F	28 αὐτῶν οι. M
ἀποφατικὸν Α	35 ἄρα οι. Ma	32 ἀδιορίστον ΑFM: ἀδρι-

καθόλου συναληγεύειν ἐροῦμεν η̄ τῇ κατὰ μέρος; ἀλλὰ μήπω μηδὲ τῶν προτέρων καταψήφιζόμεθα λόγων ὡς οὐδὲν ἀπογίτες λεγόντων· ἐπίκασι γάρ. εἰ δεῖ τὸ ἔμοὶ φαινόμενον λέγειν, οὐδὲν μάχεσθαι πρὸς τοὺς ὅστερον εἰρημένους, εἴ τις αὐτοῖς ἀδεκάστως διαιτήσει περιειλῶν ἐκπέρων τὸ διαιτεῖ-²⁰ νεῖται· ὡς η̄ ἀπόφασις η̄ ἀπροσδιήρισταις τῇ ἑτέρᾳ γάρνιν τῶν προσδιηρισμένων συμφέγγεται καὶ οὐδέποτε τῇ λοιπῇ· μήποτε γάρ ἀνθ' ἐκατέρας αὐτὴν παραληγόντες εὑρέσον. οὐ κατὰ συμβεβηκός οὐδὲν κατὰ τὴν πόστην νατον ὅλην, καθ' η̄ καὶ τὰς προσδιωρισμένας ἀποφάσεις συντρέχειν ἀλλήλαις, ἀλλ' αὐτόθεν κατὰ τὰς διαφόρους τῶν ἀποφαινομένων 10 ἐννοίας. διὸ καὶ συναληγεύειν | δύναται τῇ οἰκείᾳ καταφάσει καὶ ἀντι-⁹⁵ φάσκειν πρὸς αὐτὴν κατ' ἄλλην ἔννοιαν καὶ ἄλλην, ὡς εἰρηται, τῶν λεγόντων αὐτὴν ὡς καθ' ἕαυτὴν οὐδεμίαν ὠρισμένην κατὰ τὸ ποσὸν ἔχουσαν δύναμιν. διόπερ ἵσως καὶ ἔκατερος τῶν μάχεσθαι διξάντων λόγων πολλαῖς δεδύνηται χρήσασθαι δικαιολογίας.

15 "Οτι δὲ ταῦτα ἀληθῶς λέγομεν, μάθημαν ἂν ἔκ του ἴσοσθενεῖν μὲν ὑμητοριγυμένως τὰς καταψάσεις ἀλλήλαις, τῇ τε ἀδιήρισταιν καὶ τὴν μερικήν, διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὰς προτάσεις τὰς προτιθείσας τοῦ ἔστι τοῦ ἐνεργείας η̄ οὐνάμει ληρίζεντος ἐν αὐταις τῷ ἀρνητικὸν μηδοτον. ἐπὶ δὲ τῆς κατὰ μέρος τὴν οὕτω γινομένην τῇ μὲν φωνῇ δοκοῦσάν πως εἶναι καταφάσιν 20 διὰ τὸ μὴ συμπεπλέγθαι τὴν ἀρνητικήν τῷ προσδιορισμῷ. οὐναμιν δὲ τοῦ ἔχουσαν ἀποφάσεως, διόπερ ἐν τοῖς ἔξης σαφέστερον ἐπιδείξωμεν, ποτὲ μὲν τῇ καθόλου ποτὲ δὲ τῇ κατὰ μέρος τὸ αὐτὸν δύνασθαι διὰ τὸ τὴν ἄρνησιν ἐνδέχεσθαι καὶ πρὸς τὸ τίς ἔξακούσθαι καὶ πρὸς τὸ κατηγορούμενον, καὶ πρὸς μὲν τὸ τίς ἔξακον μένην ταῦτὸν σημαίνειν τῷ οὔτις καὶ οὐδείς, πρὸς 25 τοῦ δὲ τὸ κατηγορούμενον τῷ οὐ πᾶς· τὸ γάρ 'τίς ἄνθρωπος ἀθάνατος οὐκ ἔστιν' ἀκούσαντες εἰ τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ τίς ἔξακον σαιμεν, τῷ οὐδεὶς ταῦτὸν οἰόμεθα σημαίνειν, διόπερ σαφέστερον φαίνεται τοῦ οὐκ ἔστι πρὸ τοῦ τίς τιμεμένου ἐν τῷ

οὐκ ἔστι θυητῶν δστις ἐστ' ἐλεύθερος,

30 οὐκ ἔστι τις ἄνθρωπος ἀθάνατος' τοῦ τίς τῷ ἔστι συνεγκλινομένου καὶ τόνον ἔνιον μὴ δέχεσθαι δυναμένου, τὸ δὲ 'τίς ἄνθρωπος ἐν γῆρᾳ οὐ πολιοῦται' η̄ 'πενταδάκτυλος οὐκ ἔστιν' ἀκούσαντες | εἰ τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ 95ν ἐν γέρᾳ μὴ πολιοῦται η̄ μὴ εἶναι πενταδάκτυλον ἔξακον σαιμεν. ὅπερ

1 ἐρ. συναλ. colloc. F	τῇ suppl. G ²	2 καταψήφιζόμεθα A Ma	3 τοὺς
τὸ ὅστερον G: τοὺς τὸ ἔπερον M	4 διαιτήσεις G ¹	5 ἀδιήριστος AFG: ἀδρι-	
στος α μόνη F	7 ως οὐ A	8 καὶ ομ. G	πρὸς τὰς
προσδ. α 9 κατὰ] καὶ G ¹	10 δύνανται A	11 καὶ ἀλλην, ὡς εἰρηται	
om. F (cf. p. 112, 2)	12 ἔχουσα A Ma	13 διξάντων F	15 μάθω-
μεν F	16 τὰς καταφ. ὁμολ. (num. corr.) G	τὴν (alt.) om. G	
17 τοῦ ἔστι] τουτέστι FGa	20 συμπλέκεσθαι G	21 ἐπιδείξωμεν Ma	
23 ἐνδέχεσθαι om. M	24 μὲν ομ. M	τῷ (post μὲν) G	27 τοῦ (prius)]
τὸ Ma πρὸ] πρὸς G: ομ. M	τοῦ (alt.)] τῷ G	29 οὐκ ἔστι θυητῶν .]	
Eurip. Hec. 864	30 τῷ] τοῦ G	συγκλιν. M	31 τόνον] τὸν G
33 ἔξαδάκτυλον G	ἀκούσομεν G		

σαφέστερον συμβαίνει ίποστιζόντων ήμαν ἐν τῷ ‘τίς ἄνθρωπος’, τῷ ‘ἔστι τις μὴ τοιοῦτος’ ταῦτὸν οἰόμεθα σημακίνειν τὴν πρότασιν καὶ τῷ οὐ πᾶς 5 ἔστι τοιοῦτος’, ὡς ἐν τῷ

καὶ τι ἔπος προέκεν, ὅπερ τ’ ἀρρητον ἄμεινον.

5 τοῦτο γάρ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν ‘τὶ τῶν εἰρημένων ῥηθῆναι οὐκ ἔδει’. καὶ τὸ μὲν πρότερον κατὰ τὴν ἀδύνατον ὅλην ἀληθῆ ποιεῖν τὴν πρότασιν ἀξιοῦμεν, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ μὲν τὴν ἐνδεχομένην καθ’ αὐτὴν ἀληθῆ, 10 κατὰ δὲ τὴν ἀδύνατον διὰ τὴν καθόλου. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὴν προτέραν τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἀδύνατον ἐξακούσαιμεν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν πρὸς τὸ 15 τίς, ἐκείνην μὲν κατὰ μέρος οἰησόμεθα εἶναι καὶ ἀληθῆ διὰ τὴν καθόλου, ἂτε τῆς ὅλης ἀδύνατου οὔσης, ταῦτην δὲ καθόλου καὶ κατὰ τὴν ἐνδεχο- 20 μένην ὅλην πάντως φεύδη. ὡστε καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀδιορίστου σημαίνεσθαι μὲν ἀμφω ῥήτεον τὸ τε καθόλου καὶ τὸ κατὰ μέρος κατὰ τὰς ἐννοίας, ὡς πλεονάκις εἴρηται, τῶν ἀποφαινομένων, τῆς ἀρνήσεως πάλιν 25 συνταττομένης ἦτοι ὡς πρὸς τὸ τίς τὸ δυνάμει περιεχόμενον ἐν τῇ ἀδιορίστῳ καταφάσει ἢ ὡς πρὸς τὸ κατηγορούμενον, μᾶλλον μέντοι ἀποκλίνειν καὶ ταύτην πρὸς τὸ καθόλου, ὅταν ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ποιώμεθα τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποφάσεως, ‘οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος πτερωτὸς ἢ δίκαιος’ λέγοντες καὶ 30 ἦτοι ἀληθεύοντες ἢ φεύδομενοι. διὸ καὶ πάντες ἵσως οἱ τὴν ἀδιορίστον ἀποφάσιν ἀντὶ τῆς καθόλου εἰπόντες τοῦτον τὸν τρόπον αὐτὴν χρησάμενοι φαίνονται, “οὐκ ἔστι | κίνησις παρὰ τὰ πράγματα” λέγοντες καὶ “οὐκ 35 ἔστιν αἰσθησις παρὰ τὰ πέντε” καὶ

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ

καὶ

25 οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανέη

καὶ

οὐκ ἔστι θηγῆν ὅστις ἔστ’ ἐλεύθερος.

Εἰ δὲ δεῖ κατὰ τὴν αὐτὴν μέθιδον καὶ τὰ περὶ τὴν καθόλου κατά- 5 φασιν συμβαίνοντα σκοπεῖν, ἐπειδὴ καὶ μνημονεύσει τοιούτων προτάσεων ἐν τοῖς ἔχεσθαι ὁ Ἀριστοτέλης, ῥητέον δηλονότι καὶ ἐν ταύτῃ πρὸ τοῦ ἔστι τῆς ἀρνήσεως τιθεμένης καὶ δυναμένης ἢ πρὸς τὸ πᾶς ἐξακούσθαι ἢ πρὸς τὸ κατηγορούμενον συμβαίνειν τὴν πρότασιν ὡς μὲν ἀναιροῦσαν τὸ πᾶς 10 ταῦτὸν δύνασθαι τῇ κατὰ μέρος ἀποφάσει, ὅπερ σαφέστερον πάλιν φαίνεται

1 ἐπιστικ. G¹] 2 τῷ] τὸ F 4 καὶ τι ἔπος. .] Hom. § 466 προσεήκεν Α
7 μὲν om. AFMa 7.8 ἀληθῆ, κατὰ δὲ τὴν om. F 9 πρὸς] καὶ M 10 ἔκει-
νη F 13 μὲν suppl. G² 14 πολλάκις G εἴρηται] p. 117,10 15 τὸ (post
τίς) om. F 16 ἀποφάσει Ma 17 πρὸς] καὶ M τὴν καθόλου G 18 ἀπο-
φάνσεως M 19 ἢ καὶ α 21 οὐκ ἔστι κίνησις] v. p. 112,15 21.22 οὐκ ἔστιν
αἰσθ.] v. p. 112,19 23 οὐκ ἔστιν οἰκεῖν] v. p. 115,4 24 καὶ om. A
25 οὐκ ἀγαθ.] v. p. 115,6 26. 27 καὶ οὐκ ἔστι θν.—ἐλεύθερος om. F 27 οὐκ
ἔστι θν.] v. p. 117,29 ὅστις—ἐλεύθερος om. ΑΜ 29 συμβ.] συμπεραίνοντα G¹
σκοπεῖν. συμβ. colloc. M 30 ἐν τοῖς ἔχεσθαι] p. 18^a4 δηλονότι] ὅτι F
32 συμβαίνει AFG post πᾶς add. ἄνθρωπος λευκός οὐκ ἔστι a

κατ' ἀρχὰς τῆς προτάσεως τιθεμένου τοῦ οὐκ ἔστιν, ὡς ἐν τῷ 'οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος σοφός', ὡς δὲ τὸ κατηγορούμενον ἀναιροῦσαν ταῦτὸν δύνα- 15 σθαι τῇ καθόλου ἀποφάσει 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ σοφός ἔστι' καὶ 'σοφὸς οὐκ ἔστιν', ὃ τῷ μηδένα εἶναι σοφὸν τὸ αὐτὸν δύναται. ταῦτα δὲ οὐ μόνον ἐπὶ 5 τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου συμβαίνει ἐροῦμεν, οἷον τῆς 'τὶς ἄνθρωπος οὐ 20 γεωμετρεῖ η̄ 'οὐ γεωμετρεῖ τις ἄνθρωπος' καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ γεωμετρεῖ' η̄ 'οὐ γεωμετρεῖ πᾶς ἄνθρωπος'. καὶ γάρ ἐπὶ τούτων η̄ μὲν πρώτη καὶ η̄ τρίτη ἔτι προφάνεστερον τὸν κατηγορούμενον ἔχουσαι τὸ αὐτὸν ποσὸν ταῖς ἐξ 25 ἀρχῆς καταφάσει φυλάττειν δοκοῦσιν, ἀτε αὐτόθεν τῷ κατηγορουμένῳ τῆς ἀρνήσεως συντεταγμένης καὶ οὐ πάντα πρὸς ἄλλο τι ἔχακουομένης, αἱ δὲ λοιπαὶ τὰς ἀρνήσεις ἔχουσαι τοὺς ἔπουμένους | αὐταῖς προσδιορισμούς ἀναιρεῖν 96v δοκούσας ἐπὶ τὴν ἀντικείμενον ποιὸν φάνησται μᾶλλον ἀποκλίνειν. ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς ἀδιορίστου ἀποφάσεως τὰ αὐτὰ πάλιν ἐροῦμεν, ἀπέρ ἐπὶ τῆς 15 κατὰ μέρος τῆς ἔχούσης τὴν ἀρνησιν μὴ τῷ προσδιορισμῷ συμπλεκομένην 5 ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ, καὶ οὐδέτερος τῶν ἐξ ἀρχῆς μάχεσθαι διξάντων λόγων φαίνεται παντάπασιν ἀπὸ σκόπου βάλλων.

'Ο μὲν οὖν λόγος ήμεν ἐπιτρέπει παραλαμβάνειν τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν ἀνθ̄ ἔκατέρας τῶν διωρισμένων· οὐ μέντοι φαίνεται τὶς τῶν 10 παλαιῶν ἀντὶ τῆς μερικῆς αὐτῆς χρησάμενος, ὡς ἀσαφέστερον ἵσως τοῦτο σημαινούσῃ, καθ̄ δὲ καὶ διωρίσαμεν τρόπον, ἐπεὶ καὶ τῶν προσδιωρισμένων ἀποφάσεων αἱ τοῦ ἔστι προτιθεῖσαι τὴν ἀρνησιν τῶν συμπλεκουσῶν αὐτὴν τοῖς προσδιορισμοῖς σπανιώτεραι διὰ τοῦτο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. εἰ δὲ τὸ 15 ἐξ ἀδιορίστου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς 25 μείζονος συναγόμενον ἀδιορίστον ἀποφατικὸν συμπέρασμα φαίνεται ἀεὶ τῇ κατὰ μέρος, ἀλλ' οὐ τῇ καθόλου συνῆδον, οὐ θαυμαστόν· ἀνάγκη γάρ ἐν 20 τοῖς· κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα συμπεράσματι τὸ κατηγορούμενον κατηγορεῖσθαι κατὰ τοῦ ἐν τῇ ἐλάττονι προτάσει ληφθέντος ὑποκειμένου μὴ μόνον τῷ δύνοματι καὶ τῷ σημαινομένῳ τοῦ αὐτοῦ μένοντος, ἀλλὰ καὶ τῷ ποσῷ, 30 διότι συμβαίνει καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σχῆμα τῷ ποσῷ τῆς ἐλάττονος ἔπεισθαι 25 τὸ ποσὸν τοῦ συμπεράσματος· ὥστε εἰ ἐν ἐκείνῃ δύναμει εἰληπται τὸ κατηγορούμενον ὡς τινὶ τῶν ὑποκειμένων ὑπάρχον, καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι τινὶ αὐτὸν μὴ ὑπάρχειν ὥρηται, ὅπερ φαίνεται σαφέστερον ἐν ταῖς ἐκ μερικῆς 97· καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος συζυγίας

4 δ—δύναται om. F 2] ἐν M 5 προσκατηγορουμένων G ἐπὶ] περὶ G
 6 τῆς om. AFMa 7 η̄—ἄνθρ. οὐ γεωμετρεῖ om. F η̄] καὶ AM 9 ἔτι]
 ὡς G πρὸς τὸν κατηγ. A: τὸν προσκατηγ. Ga: πρὸς τὸ κατηγ. M
 11 συνταττομ. F 14 ἀπέρ καὶ ἐπὶ M 15 μὴ om. G 16 οὐδέτερον A
 18 ἀδιόριστον AFGa 20 σαφέστ. AG¹a ἵσως suppl. G² 21 σημαινούσης
 AGMa καὶ (prior) om. FG προσδιωρ.] διαιρισμένον F 24 καταφατικὸν G
 τῆς ἐλ.—ἀποφατικῆς in mrg. suppl. A ἀποφ.] ἐκφαντικῆς (sic) A 29 σημαιν.] ὑπο-
 κειμένου (sic) G¹ μείζοντος F 30 καὶ om. F 31 εἰ suppl. G² ἐν om. A
 32 τῷ ὑποκειμένῳ F 33 αὐτῷ AFMa σαφ. φαίν. (pum. corr.) G 34 συζυγίας Aa

συμπεράσματα συναγούσαις κατὰ μέρος ἀποφασικά, οἷον 'τὶς ἄνθρωπος ὁ δίκαιος ἔστιν, οὐδὲν δίκαιον ἔδικόν ἔστι, τὶς ἄρα ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν', φὶ ταῦτὴν δύναται κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον τὸ 'ἄνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν'. ὡς γάρ συντόμως εἰπεῖν, ή ἀπόφασις ἐν μὲν ταῖς καθ' ἔκαστα μηδὲ κατὰ φαντασίαν ἐπιδεχομέναις τινὰ κατὰ τὸ ποσὸν διαφορὰν τὸ αὐτὸν ποσὸν ἔξι ἀνάγκης τῇ καταφάσει φυλάττει, ἐν δὲ πάσαις ταῖς καθηλοικῷ ὑποκειμένῳ γραμμάτοις καὶ διὰ τοῦτο ἐπαμφιερίζειν δύναμέναις κατὰ τὸ καθηλόν καὶ τὸ κατὰ μέρος, εἰ μὲν κατὰ τὸ ποσὸν ἀντιτεθείη πρὸς τὴν καταφάσιν η κατ' ἐνέργειαν η κατὰ δύναμιν, ή ἀντιφάσουσα ἔσται, εἰ δὲ τὸ κατὰ τὸ ἔστιν η κατ' ἐνέργειαν πᾶλιν η κατὰ δύναμιν ἐν τῇ προτάσει περιεχόμενον, οὐκέτι, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς καθηλόου η ποτὲ συμψεύδομένη, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν η συνάρδειν δύναμένη.

Τούτων οὖν διωρισμένων ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα τὰς ἐπιγειρήσεις τοῦ Ἀριστοτέλους, δι' ὃν ἔξιτον κατακευάζειν ώς συντρέχοντιν ἀλλήλαις ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης αἱ ἀπροσδιορίστοι προτάσεις. δύο μὲν οὖν οὐσῶν τῶν ἐπιγειρήσεων η μὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων ποιεῖται τὴν ἔφοδον τῆς κατα- σκευῆς, η δὲ ἀπὸ τῶν μὴ ἐναντίων. λαμβάνει δὲ τῶν μὲν ἐναντίων παραδείγματα τό τε καλὸν καὶ τὸ αἰσχρόν, τῶν δὲ μὴ ἐναντίων τὸ γινόμενον καὶ τὸ ὅν· ταῦτα δὲ οὐκ ἐναντία, εἴπερ | ὅδος ἐπὶ τὸ εἶναι η γένεσις. 97v 20 καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῶν -ἐναντίων ἐπιγείρημα προσάγεται τόνδε τὸν τρόπον· δύο λαμβάνει καταφάσεις ἀπροσδιορίστους συναληγίευσίςας ἀλλήλαις κατηγορούμενοις ἐναντίοις γραμμένας τὴν τε 'ἔστιν ἄνθρωπος καλός' καὶ τὴν η 'ἔστιν ἄνθρωπος αἰσχρός', ὃν η μὲν ἀληθής διὰ τὸν Νιρέα τυχόν, η δὲ διὰ τὸν Θερσίτην· ἐλέγουμεν γάρ τὰς ἀπροσδιορίστους καταφάσεις ταῖς μερι- 25 καῖς καταφάσεσι τὴν αὐτὴν ἀναμφισβήτητας δύναμιν ἔχειν. εἰ οὖν ἀμαληθεῖς η τε 'τὶς ἄνθρωπος καλός' καὶ η 'τὶς ἄνθρωπος αἰσχρός', δῆλον 30 δεῖται καὶ αἱ ἀπροσδιορίστως λεγόμεναι συναληγεύσουσι. τὴν οὖν ἑτέραν τῶν οὐτως εἰληγμένων καταφάσεων δεικνὺς ταῦτὸν φύεγγομένην τῇ τῆς ἑτέρας ἀποφάσει συνάγει· οὐτοί επὶ τῶν τοιούτων προτάσεων τὴν κατάφασιν συμβάται· 35 νει συντρέχειν τῇ ἑωυτῇς ἀποφάσει· τῇ γάρ 'ἔστιν ἄνθρωπος αἰσχρός' συναληγίεύει. υγρίν, η 'ἔστιν ἄνθρωπος οὐ καλός' (ό γάρ ὃν αἰσχρὸς δῆλον ώς εἴη ἀν οὐ καλός), η δὲ 'ἔστιν ἄνθρωπος οὐ καλός' η αὐτὴ ἔστι τῇ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός' (ό γάρ ὃν οὐ καλὸς δῆλον ώς οὐκ ἀν εἴη καλός). διστε τῇ 'ἔστιν ἄνθρωπος καλός' καταφάσει ἀμαληθεύσει η 'οὐκ

1 συμπεράσματι G 2 οὐκ om. M 3 ὡς A τὸ] τῶ F 6 φυλάττειν A Ma
8 κατὰ τὸ μέρος colloc. AM ἀντιτεθ.] κατατεθ. F: ἀντιτιθ. G 9 prius η om. F
13 διορισμ. A ἔξῆς om. M 15 οὖν om. G 16 τῶν (prius) iter. F τί ποιεῖ-
ται G¹ ποιεῖ F 21. 22 κατηγόροις A 22 ἐναντίας G 23 νηρέα A¹
24 ἐλέγομεν] p. 111,31 25 ἀμφισβήτως A ἔχειν δύν. colloc. M 26 ἀληθής FM
27 αἱ om. F ἀπροσδιορίστους M 32 η δὲ — η αὐτὴ ἔστι τῇ] τῇ δὲ ἔστιν ἄνθρ.
καλός η α η δὲ] τῇ δὲ AM τῇ] η M 33 ἄνθρ. καλός οὐκ ἔστιν col-
loc. F 33 ἀν εἴη] ἔστιν F 34 ἔστιν om. AGM συναληθεύσει G¹:
ἀληθεύει M

ἔστιν ἄνθρωπος καλός· ἀπόφασις. δοκεῖ μὲν οὖν, διπερ ἔπιπροσίην ἐλέγομεν, πρὸς τὸ καθόλου μᾶλλον ἀπόκλινειν ἡ ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ὀρχομένη ἀδύριστος ἀπόφασις, ἀτε τῆς ἀρνήσεως προσεχέστερον ἔξακονομένης πρὸς τὸ τις τὸ κατὰ δύναμιν ἐνυπάρχον ἐν τῇ ἀδιορίστῳ καταφάσει, ἀλλ' ὁ 5 Ἀριστοτέλης χρῆται καὶ ίστις αὐτῇ ὡς ἵσον δυναμένη τῇ κατὰ μέρος, ἀτε καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον δυναμένης τῆς ἀρνήσεως μὴ τῷ προσδιο- 98r ρισμῷ ἀλλὰ τῷ κατηγορούμένῳ συμπλέκεσθαι. τὸ δὲ ἀπὸ τῶν μὴ ἐναντίων ἐπιχείρημα τὸν δμοιον τρόπον προϊὸν τῷ ἀπὸ τῶν ἐναντίων τοιαύτην ἔχει τὴν δύναμιν· δύο πάλιν λαμβάνει καταφάσεις ἀπροσδιορίστους τῇν 5 10 τε λέγουσαν 'ἔστιν ἄνθρωπος' κοὶ τὴν λέγουσαν 'γίνεται ἄνθρωπος', ὃν ἡ μὲν ἀληθῆς διὰ τὸν ἐνεργείᾳ ὄντα ἡ δὲ διὰ τὸν ἔτι κυρόμενον. ἀξιοῖ οὖν τῇ λεγούσῃ 'γίνεται ἄνθρωπος' συναληθεύειν τὴν λέγουσαν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος'. ὁ γὰρ γινόμενος ἄνθρωπος οὕπω ἔστιν ἄνθρωπος. εἰ οὖν τῇ μὲν 15 'ἔστιν ἄνθρωπος' ἡ 'γίνεται ἄνθρωπος' συναληθεύει, τῇ δὲ 'γίνεται ἄνθρωπος' ἡ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος', δηλον ὅτι τῇ 'ἔστιν ἄνθρωπος' ἡ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος' συναληθεύει. διπερ ἔξι ἀργῆς ήμιν ποοεκείτο δεῖξαι.

‘Απορήσεις δ’ ἂν τις πῶς ὅλως ήξίωσεν ὁ ‘Αριστοτέλης τὴν τῶν προ- 15
τάσεων τούτων ἀντίθεσιν προσαγορεύειν ἀντίφασιν, καίτοι συναληθεύειν
αὐτὰς οἱόμενος τὴν δὲ ἀντίφασιν ὄριζόμενος ἐν τοῖς ‘Αναλυτικοῖς “ἀντί-
20 θεσιν ἡς οὐδὲν μεταξὺ κοινὸν αὐτῆν”, καὶ ἐν Κατηγορίαις μέντοι, ἐν οἷς 20
διέχειν τὰ εἰδῆ τῶν ἀντικειμένων, εἰπὼν δτι δσα ως κατίφασις καὶ ἀπό-
φασις ἀντίκειται, διαφέρει τῶν κατὰ τὰς ἄλλας ἀντιθέσεις ἀντικειμένων τῷ
ἐπὶ μόνων τούτων ἔξι ἀνάγκης τὸ μὲν ἀληθῆς εἶναι τὸ δὲ φεῦδος· πῶς
οὖν ὁ ταῦτα πανταχοῦ διορίζόμενός ἐν τούτοις ηξίωσε τὴν ἀντίθεσιν τῶν 25
25 συναληθεύουσῶν, ως αὐτός φησιν, ἀλλήλαις προτάσεων, τῶν ἀπροσδιο-
ρίστων λέγω, καλεῖν ἀντίφασιν; προειπὼν γοῦν δσαι μὲν οὖν ἀντιφά-
σεις τῶν καθόλου | εἰσὶ καθόλου ἐπήγαγεν δσαι δὲ ἐπὶ τῶν κα- 98v
θόλου μὲν μὴ καθόλου δέ, ως ἀν καὶ τῆς τούτων ἀντιθέσεως ἀντιφά-
σεως καλουμένης. ῥητέον οὖν πρὸς τὴν ζήτησιν ως τὸ ὄνομα τῆς ἀντι-
30 φάσεως ποτὲ μὲν παραλαμβάνει ἐπὶ μάχης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως 5
διαιρουσῶν δεὶ τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος, ως δηλοῖ τά τε ἐν Κατηγορίαις
ρηγιέντα καὶ δὲν τοῖς ‘Αναλυτικοῖς ἀποδιδόμενος τῆς ἀντιφάσεως ὄρος,
ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀντίθεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως 10
τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορουμένῳ γρωμένων. δηλοῖ δὲ

1. 2 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 118, 16
 ὡς Α 5 οὗτως] οὐ Α ώς
 suppl. G² 11 κυούμενον Α
 om. F 17. 18 τὴν τῶν προτά
 A 2 p. 72α12 20 οὐδὲν] οὐκ ἔσ
 om. M 21. 22 καὶ ἀπόφασις it
 add. τῶν F τῶν] τὸ F
 28 μὲν om. F 31 ταῖς κατηγ.
 post γραμ. addas καλεῖ ἀγτίσασιν

ἐφεξῆς λέγων ὡς οὐ πᾶσα ἀληθής η̄ ψευδής ἀντίφασις, ταῦτὸν λέγων τῷ 'οὐ πάσης ἀντιφάσεως τὸ μὲν τῶν μορίων ἀληθεύειν τὸ δὲ φεύδεσθαι ἀνάγκῃ'. εἰ δὲ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο τῶν ἀντικειμένων κατα- 15 φάσεων καὶ ἀποφάσεων ἀληθεύοσθης τῆς ἑτέρας ψεύδεσθαι τὴν λοιπὴν καὶ ψευδουμένης ἀληθεύειν. οὔτε προκειθεὶται φήσιμεν κατ' ἐκείνην τὴν πραγματείαν τὴν περὶ τούτων ἀκριβολογίαν, ἀλλὰ καὶ περὶ μόνων τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων διειλέγθηται τὸν φιλόσοφον ἐν ἐκείνοις τῶν ἀναμφισβητή- 20 τῶς ἀντιφασκουσῶν πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὴν κυρίως λεγομένην ἀντίφασιν. μετὰ δέ γε τὰς ἐπιχειρήσεις, δι' ᾧ κατεσκεύασεν ὡς συναληθεύουσιν αἱ 10 ἀπροσδιόριστοι προτάσεις, ἐφιστάντων καὶ αὐτῆς ὡς τισιν ἐνίστε οὐ δόξει πιθανὰ λέγειν διὰ τὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπροσδιόριστον μὴ δοκεῖν τῇ κατὰ 25 μέρους ἀλλὰ τῇ καθόλου συντρέχειν. τοῖς ἐξαίφνης φησὶν ἀκούσουσι (λέγει δὲ τὸ ἐξαίφνης ἀντὶ τοῦ κατὰ πρώτην προσβολὴν καὶ ἀπερισκέπτως 99r καὶ ἀβασανίστως) ἄποπον εἶναι δόξει τὸ παραδεδομένον περὶ τῶν ἀπροσδιο- 15 ρίστων θεώρημα διὰ τὸ δοκεῖν τὴν 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός' ἀπροσδιό- ριστον οὖσαν ἀπόφασιν ταῦτὸν σημαίνειν τῇ 'οὐδεὶς ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός', 5 διπερ εἰ μὲν κατὰ ἀληθεύειν οὕτως εἶχε, τῆς ἀπροσδιόριστου καταφάσεως ἀναμφισβητήτως δεῖ συντρεχούσης τῇ μερικῇ καταφάσει, πάντως ἀν διήγ- ρουν δεῖ τὸ τὸ ἀληθεύειν καὶ τὸ ψεύδος αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις, ὥσπερ 20 25 ἡ μερικὴ κατάφασις καὶ ἡ καθόλου ἀπόφασις. νῦν δέ, φησίν, οὔτε ταῦτὸν σημαίνουσιν αἱ εἰργμέναι ἀποφάσεις, η̄ τε ἀπροσδιόριστος καὶ ἡ καθόλου, οὔτε ἀμα εἴς ἀνάγκης ἀληθεύουσιν, ὡς ἔτερον τοῦτο προστιθεὶς παρὰ τὸ ταῦτὸν σημαίνειν· εἰσὶ γάρ αἱ ταῦτὸν μὲν οὐ σημαίνουσι προτάσεις ἀμα δέ εἰσιν ἀληθεῖς διὰ τὸ ἔπειθαι ἀλλήλαις. ὥσπερ η̄ 'ἀδύνατον εἶναι ἄν- 15 20 25 θρωπὸν πτερωτόν' καὶ ἡ 'ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν πτερωτόν'. τούτων δὲ τῆς μὲν καθόλου ἀληθεύοσθης καὶ ἡ ἀδύνατος ἀληθής, οὐδὲ μέντοι ἔμπαλιν. ἄχρι τούτων ἡ θεωρία προήχθη τῶν ἀντιμέσεων τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς γινομέναις ἐκ τῆς διαιρέσεως 20 τοῦ ὑποκειμένου.

1 ἐφεξῆς λέγων] p. 18 ^a 10	5 ψευδομένη A ¹	προσκείσθαι G ²	7 ἐν
om. F	7. 8 ἀναμφισβητήτων F	8 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις F	11 πιθανο- λογεῖν G
	15 post θεώρημα add. τὸ G	16 οὖσαν om. A	
ἀπόφ. οὖσαν (num. corr.) colloc. G	ἄνθρ. ἔστι (num. corr.) colloc. G		
18 συντρεχ. — δεῖ (19) in mrg. suppl. A	συντρεχούση A.		19 τε
om. F	ώσπερ] ὥπερ ΑΜ	24 εἰσιν ἀληθ.] εἶναι ἀληθ. δύνανται G	
η̄] εἰ Α	25 η̄ om. Α	27 τὸ ἔμπαλιν G	post τούτων add. καὶ del. M
	28 ἐν] οὐ G	γενομ. ΕΜ	

p. 17b38 Φανερὸν δὲ ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως· τὸ γὰρ αὐτὸν δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν, ὅπερ κατέφησεν ἡ καταφασίς, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἢ τῶν καθ' ἔκαστα τινος ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινὸς ἢ ὡς καθόλου ἢ ὡς μὴ καθόλου, λέγω 25 5 δὲ οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκράτης λευκός. ἐὰν δὲ ἄλλο τι ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτό, οὐχ ἡ ἀντικειμένη, ἀλλ' ἔσται ἐκείνης ἑτέρᾳ· τῇ δὲ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐ πᾶς | ἀνθρωπὸς λευκός, τῇ δὲ τις ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐδεὶς ἄν- 9γι θρωπὸς λευκός, τῇ δὲ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐκ ἔστιν 10 ἀνθρωπὸς λευκός. ὅτι μὲν οὖν μιᾷ ἀποφάσει μία καταφασίς ἀντικείται ἀντιφατικῶς καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἴρηται, καὶ διὰ αἱ ἐναντίαι ἄλλαι καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, καὶ διὰ οὐ 5 πᾶσα ἀληθής ἢ ψευδής ἀντιφασίς καὶ διὰ τί καὶ πότε ἀληθής ἢ ψευδής.

15 Πάσαις ἐπεξελθόν ταῖς ἀντιμέσεσι τῶν προτάσεων ὁ Ἀριστοτέλης ὅσπερ πόρισμά τι συνάγει καὶ παραδίδωσιν ἡμῖν διὰ τούτων ὅτι τῇ μιᾷ 10 καταφάσει μίαν μόνην ἀπόφασιν μάχεσθαι δυνατόν, πλείους δὲ μιᾷ ἀδύνατον. πῶς οὖν διὰ τῶν προειρημένων τοῦτο συνάγεσθαι φήσομεν; ἢ διὰ τῇ καθόλου ὡς καθόλου καταφάσει δύο μάχεσθαι ἀποφάσεις ἐδόκουν, ἢ τε 20 καθόλου ὡς καθόλου καὶ ἡ κατὰ μέρος, ὃν ἡ μὲν κατὰ μέρος ὡς ἀντιφάτικουσα τῷ ὄντι πρὸς αὐτήν, ἢ δὲ καθόλου συμψυδομένη αὐτῇ κατὰ τὴν ἐνδεγομένην ὅλην ἐφωράτο. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῇ μερικῇ καταφάσει δύο μὲν ἐδόκουν μάχεσθαι ἀποφάσεις αἱ προειρημέναι, τούτων δὲ ἡ μὲν καθόλου 25 ὄντως ἐμάχετο πρὸς αὐτήν ὡς ἀεὶ διαιροῦσα μετ' αὐτῆς τό τε ἀληθὲς καὶ 25 τὸ ψεῦδος, ἡ δὲ μερικὴ συντρέχουσα πρὸς αὐτήν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης κατελαμβάνετο. τοῦτο οὖν παραδίδους ἡμῖν ὅτι μία ἀπόφασις τῆς μιᾶς καταφάσεως καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγων τοῦ συμβαίνοντος τὸ γὰρ αὐτό 30 φῆσιν ἀποφῆσαι δεῖ τὴν ἀπόφασιν, ὅπερ κατέφησεν ἡ καταφασίς, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. λέγει δὲ τὸ αὐτὸν μὲν τὸ κατηγορούμενον, ἀπὸ 30 δὲ τοῦ αὐτοῦ τοῦ | ὑποκειμένου προείρηται γάρ πολλάκις ὅτι καὶ 100r ὑποκειμένῳ τῷ αὐτῷ καὶ κατηγορούμενῷ χρῆσθαι ἀνάγκη τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένας ἀλλήλαις προτάσεις. εἶτα ὥσπερ ἀναμιμνήσκων ἡμᾶς τὴς γενομένης ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαιρέσεως τῶν προτάσεων ἢ τῶν καθ' ὅ

1 δὲ suppl. G² καὶ om. F post καταφάσεως add. ἔστι FG²Mab 2 τὸ—ψευδής
 (14) om. M ἀπόφασιν—ψευδής (14) om. a 4 τινὸς om. F ὡς (prius) om. G
 ἢ (alt.) om. G 6 ἐάν—ψευδής (14) om. G 10 μιᾷ καταφάσει μία ἀπόφασις b (cf.
 p. 124,31) 12 post αὗται add. εἴρηται b (cf. p. 125,4) 15 ἐξελθόν ΑMa: ἐπελθόν
 Brand. 16 ἡμῖν om. G 17 μιᾷ] μιᾶς AFMa 18 φήσωμεν Ma 19 τῇ] τὸ F
 ἀποφ.] ἀντιφάσεις ΑMa 22 τῇ om. M 24 τε om. F 26 τῇ om. ΑMa 28 δεῖ
 ἀποφ. coll. b (cf. v. 2) ἀπόφασιν] ἀλήθειαν G¹ ὅπερ] ὥσπερ Α 29 ἀπὸ (prius)]
 ἐκ G μὲν suppl. G² τὸ (ante κατ.) om. F 30 τοῦ (ante ὑποκ.) om. F
 31 χρήσασθαι F 33 ἀπὸ] ἡμᾶς (sic) G

ζηκαστά τινος φησιν η ἀπὸ τῶν καθόλου τινὸς η ώς καθόλου η ώς μὴ καθόλου. λέγοι δ' ἂν τὸ μὲν η τῶν καθ' ζηκαστα περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν καθ' ζηκαστα δηλονότι προτάσεων, τὸ δὲ η ἀπὸ τῶν καθόλου τινὸς περὶ πατῶν ἀπλῶς τῶν καθολικῷ ὑποκειμένῳ χρωμένων, καὶ τούτου 10 τὸ τὸ μὲν η ώς καθόλου περὶ τῶν προσδιωρισμένων τὸ δὲ η ώς μὴ καθόλου περὶ τῶν ἀπροσδιωρίστων. εἴται τῶν καθ' ζηκαστα παραδείγματα πηγαλιθευηνος διὰ τοῦ οἵον ἔστι. Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκράτης λευκός, πρὶν τὰ τῶν ἄλλων προτάσεων παραδείγματα ἐπαγαγεῖν, 15 ἔξηγεται πρὸς τίνος διάκρισιν εἰρηται τὸ δεῖν τὸ αὐτὸ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν, διπερ κατέφησεν η κατάφασις, καὶ φησιν ἐὰν δὲ ἄλλο τι η ἀπὸ ἄλλου τὸ αὐτό, οὐχ η ἀντικειμένη, ἀλλ' ἔσται ἐκείνης ἔτερα, 20 τοῦτο δέ ἔστιν ἐὰν ἄλλο τι ἀποφῆσῃ η ἀπόφασις κατηγορούμενον καὶ μὴ δικαιοίως η κατάφασις, οἷον τῆς καταφάσεως εἰπούσης 'ἀνθρωπος λευκός ἔστιν' η ἀπόφασις εἰ εἴποι 'ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν', οὐκ ἔσται αὕτη 15 τῆς εἰρημένης καταφάσεως η ἀπόφασις, ἀλλ' ἔτερα παρ' ἐκείνην· η μὲν γάρ ἀπόφασις αὐτῆς ἔσται η 'ἀνθρωπος λευκός οὐκ ἔστιν', η δὲ 'ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι' κατὰ τὸ κατηγορούμενον διαφέρει τῆς 'ἀνθρωπος λευκός οὐκ ἔστιν'. δικαιόως δὲ καὶ ἀπὸ ἔτερου τινὸς | ὑποκειμένου ἀπόφασης τὸ κατηγορούμενον η ἀπόφασις καὶ μὴ ἀπὸ ἐκείνου, οὐδὲ κατέφησεν 20 αὐτὸ η κατάφασις, οὐκ ἔσται πάλιν αὕτη τῆς καταφάσεως ἐκείνης ἀπόφασις τῆς γάρ 'ἀνθρωπος περιπατεῖ' τίς δὲ ὑποπτεύειν ἀπόφασιν εἶναι 5 τὴν 'ἴπποις οὐ περιπατεῖ'; δηλον γάρ δι τη μὲν ὄντως οὖσα ἀπόφασις τῆς 'ἀνθρωπος περιπατεῖ' ἔστιν η 'ἀνθρωπος οὐ περιπατεῖ'. η δὲ 'ἴπποις οὐ περιπατεῖ' ἔξηγλακται αὐτῆς κατὰ τὸν ὑποκειμένον δρον. ταῦτα διὸ μέσου 25 εἰπῶν προστίθησι τὰ λοιπὰ τῶν προτάσεων παραδείγματα λέγων τῇ δὲ 10 πᾶς ἀνθρωπος λευκός (ἀντίκειται δηλονότι, τοῦτο γὰρ ἔξωθεν δεῖ προσυπακούειν) η 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος λευκός', τῇ δὲ 'τὶς ἀνθρωπος λευκός' η 'οὐδεὶς ἀνθρωπος λευκός', τῇ δὲ 'ἔστιν ἀνθρωπος λευκός' η 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος λευκός', ὡν δηλονότι αἱ μὲν εἰσι 15 προσδιωρισμέναι αἱ δὲ ἀπροσδιώρισται. εἴται συμπεραινόμενος τὰ διὰ τοῦ πορίσματος εἰρημένα φησιν δτι μὲν οὖν μιᾷ ἀποφάσει μίᾳ κατάφασις ἀντίκειται ἀντιφατικῶς καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἰρηται· πᾶσι γάρ ἐπεξῆγμις τοῖς εἰδεσι τῶν προτάσεων τῶν τε καὶ ζηκαστα καὶ τῶν προσ- 20 διωρισμένων καὶ εἴτι τῶν ἀπροσδιωρίστων, καὶ ἐπὶ πασῶν ἔδειξε τοῦτο

1 ἀπὸ οι. AFGM τινὸς (post καθ.) οι. AM η ώς] η τῶν ώς Α: καὶ τῶν καθόλου η ώς Μ η (ante ώς μὴ) οι. G 2 λέγει Α¹ 3 η οι. AFGM 4 καθολικῶν G 4. 5 τούτου τὸ] τοῦτο AM: τούτων τὸ a 5 prius η οι. G 6 προδείγματα M 11 ἔσται] ἔστιν G 12 δὲ οι. F 7τι ἐὰν A Ma ἀποφῆσει F¹ 14 εἰπη AFGM 14. 16 ἔσται] ἔστιν G 15 η (ante ἀπόφ.) οι. F 16 η (ante ἀνθρ.)] ώς G η δὲ — οὐκ ἔστι (17) suppl. in mrg. A 17 δίκαιος] λευκός A 18 καὶ εἰ G 20 αὐτὸ οι. AM 8τι F¹ αὕτη] αὐτὸ G 20. 21 η ἀπόφ. GM 24 ἔξηγλακται G¹ 26. 27 προσυπ. δεῖ colloc. FM 27 δὲ suppl. G² 28 τῇ δὲ ἔστιν — οὐκ ἔστιν ἀνθρ. λευκός (29) οι. G 31 μιᾷ καταφάσει μιᾷ ἀπόφασις Gb: μιᾳ κατάφασις μιῷ ἀποφάσει a 34. ἔδειξαν A

συμβαῖνον. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν εἰρημένων περὶ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων συμπεραινόμενος ἐπήγαγε καὶ διὰ αἱ ἐναντίαι ἄλλαι (λέγει δὲ ἄλλαι παρὰ τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένας δηλονότι) καὶ τίνες εἰσὶν εἰς αὐταὶ (κατὰ κοινοῦ καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ὥρησομένων ὑπαγόντων μενού τοῦ εἴρηται) καὶ διὰ οὐ πᾶσα ἀληθῆς ἡ ψευδῆς | ἀντί- 10τε φασις. τοῦτο δὲ τί πλεισταὶ σημαίνει. φιλάσαντες εἴπομεν. διὰ τῆς κοινότερον λεγομένης ἀντιφάσεως καὶ σημανούσης τὴν τυχοῦσαν ἀντιθεσιν τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῶν τοῖς αὐτοῖς ὅροις χρωμένων οὐ πάντως φησὶ τὰ μόρια διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. εἴρηται δὲ τοῦτο 10 τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων χάριν, ἀς ἡξίου συναληθεύειν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης διὰ τὸ συμφέργεσθαι αὐτὰς ταῖς μερικαῖς προτάσεσιν, ὥπερ σημαίνει αὐτῷ τὸ καὶ διὰ τί. καὶ τὸ πότε δὲ ἀληθῆς ἡ ψευδῆς 10 περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων καὶ αὐτὸς λέγεται κατὰ γάρ τὰς λοιπὰς τῶν ὄλων παρὰ τὴν ἐνδεχομένην, λέγω δὴ τὴν τε ἀναγκαίαν καὶ τὴν 15 αὐτόνατον, διαιροῦσι καὶ αὐταὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.

p. 18a13 Μία δέ ἔστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἡ ἐν καθ' ἐνὸς 15 σημαίνουσα ἡ καθόλου ὅντος καθόλου ἡ μὴ ὄμοιώς, οἷον ἔστι πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός — οὐκ ἔστι πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός, ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός — οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός, οὐδεὶς ἀν- 20 θρωπὸς λευκός — ἔστι τις ἀνθρωπὸς λευκός, εἰ τὸ λευκὸν ἐν σημαίνει. εἰ δὲ δυοῖν ἐν ὅνομα κείται, ἐξ ὃν μή ἔστιν ἐν, οὐ 20 μίᾳ κατάφασις οὐδὲ ἀπόφασις μίᾳ· οἷον εἴ τις θεῖτο ὅνομα ἴματιον ἵππων καὶ ἀνθρώπων, τὸ ἔστιν ἴματιον λευκόν. αὕτη οὐ μίᾳ κατάφασις οὐδὲ ἀπόφασις μίᾳ· οὐδὲν γάρ διαφέρει τοῦτο 25 εἰπεῖν ἡ ἔστιν ἵππος καὶ ἀνθρωπὸς λευκός. τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν ἔστιν ἵππος λευκὸς καὶ ἔστιν ἀνθρωπὸς 25 λευκός. εἰ οὖν αὐταὶ πολλὰ σημαίνουσι καὶ εἰσὶ πολλάτι, δῆλον διὰ τὴν ἡ πρώτη ἡ πολλὰ ἡ οὐδὲν σημαίνει· οὐ γάρ ἔστι τις ἀνθρωπὸς ἵππος. διστε οὐδὲ ἐν ταύταις | ἀνάγκη τὴν μὲν 10I^v 30 ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι ἀντίφασιν.

Προειπὼν διὰ τῇ μιᾷ καταφάσει μίᾳ μάχεται ἀπόφασις, τίς ποτέ ἔστιν ἡ μίᾳ κατάφασις καὶ ἡ μίᾳ ἀπόφασις προστίθησι διὰ τούτων, ἢδη μὲν

1 καὶ om. M 2 διὰ καὶ G 3 ἄλλας G 4 ἐπὶ] περὶ G 5. 6 ἀντίφ. φησι AGM: φησὶν ἀντίφ. Fa; φησὶ εἰεὶ 6 αὐτὸς A Ma φιλάσαντες εἴπομεν] p.121,29 8 ὥρων F 9 διαιρεῖ G 11 συμφέρει] συμψένδεσθαι G¹: συντίθεσθαι G² αὐτὰς] αὐταῖς M ὥπερ] διπλῶς G 12 αὐτῷ] αὐτὸς G καὶ τὸ (pr. l.) colloc. G ἡ ἀληθ. ἡ G 15 τό τε ἀλ. M 16 ἡ ἐν—ἀντίφασιν (30) om. M 17 καθ. ὅντος ὡς καθ. α μὴ om. A οἶον—ἀντίφα- 18 σιν (30) om. a οἶον iter. G 17. 18 πᾶς ἀνθρ. λ. ἔστι colloc. b 18. 19 ἔστιν ἀνθρ.—ἀντίφασιν (30) om. G 22 οὐδὲ ἀπόφασις μίᾳ om. A τις] τι Α θεῖτο ὅνομα] ὅνομα θεῖον F 24 μίᾳ (alt.) om. F 25 ἡ b: διὰ F: om. A τοῦτο δὲ —ἔστιν (26) om. A 28 ἡ (prioris)] ἤτοι b ὁ τις b 30 ἀντίφ. εἶναι colloc. F 31 προειπὼν—ἀπόφασις suppl. G² τῇ om. GM μίᾳ om. M τις] τι M

καὶ διὰ τῶν προλαβόντων παραδός ἡμῖν τὴν περὶ τούτων ἔννοιαν, δι' ὃ
ῶν ἔλεγεν “ἔστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικὸς ἢ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ
εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι”, ἀλλ ἐν ἐκείνοις μὲν
αἰνιτόπευνος τὴν διαφορὰν τοῦ τε ἐνὸς καὶ τῶν πολλῶν λόγων, ἐγενῆθα 10
ὅ δὲ μετὰ πλείστους ἐπεξεργασίας τὸ θεώρημα παραδίδοντο· μίαν γάρ εἶναι
φησι πρότασιν τὴν ἐνὶ γραμμένην κατὰ τὸ σημαντόμενον ὑποκείμενην καὶ ἐνὶ
κατηγορούμενῳ, εἴτε καθόλου ὡς καθόλου εἴη εἴτε μὴ ὄμοιώς, τοῦτ' ἔστιν εἴτε
μερική εἴτε καὶ ἀπροσδιόριστος ἢ καὶ καθ' ἔκαστα, εἰ καὶ μὴ τέθεικε τῶν 15
καθ' ἔκαστα παραδείγματα διὰ τούτων· τὴν γοῦν ‘ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’
10 πρότασιν μίαν εἶναι, εἰ τὸ τε ἄνθρωπος μίαν τινὰ φύσιν σημαίνει καὶ τὸ
λευκὸν μὴ ὄμώνυμον λαμβάνομεν ἀλλὰ τινος ὡρισμένου δηλωτικόν. εἰ δὲ
ὄμώνυμον εἴη τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ προτάσει ἢ καὶ τὸ κατηγορούμενον, 20
οὐκέτι μίαν εἶναι τὴν πρότασιν ἀλλὰ τοσαύτας, δσα ποτὲ ἐν εἴη τὰ σημα-
νόμενα ὑπὸ τῆς παραληφθείσης ὄμωνύμου φωνῆς. εἰ γοῦν διπερ αὐτὸς
15 φησιν ὅνομα θείημεν τῷ τε ἄνθρωπῳ καὶ τῷ ἵππῳ τὸ ἴματιον, ἔπειτα 25
λέγοιμεν ‘ἴματιον λευκόν ἔστιν’, οὐδὲν ἀλλο λέγομεν ἢ διτι ‘ἔστιν ἵππος
καὶ ἄνθρωπος λευκός’, καὶ ἐνταῦθα μὲν ὁ καὶ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος
φαντασίαν παρέχει τοῦ μίαν τὴν | πρότασιν εἰναι συνδέειν δικῶν τὸν ἄν- 102r
θρωπὸν καὶ τὸν ἵππον. εἰ δὲ τὸν σύνδεσμον ἀφελόντες εἴπωμεν ‘ἔστιν
20 ἵππος λευκός, ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’, οὐδεμίᾳ ἔτι φαντασία τοῦ μίαν
εἶναι τὴν πρότασιν ὑπολειφθήσεται. εἰ οὖν αἱ οὕτως λεγόμεναι προτάσεις 5
ὄμοιογουμένως πολλαί, δῆλον διτι ‘ἴματιον λευκόν’, ἢν ἐκάλεσε πρώτην ὡς
25 ταύτης μεταβάτης ἐπὶ τὰς διαφόροις ὄμοιογουμένως ὑποκείμενοις γραμμένας ἦτοι
οὐδὲν ἢ πολλὰ σημαίνει ἐν μὲν γάρ σημαίνειν αὐτὴν οὐ δυνατόν, ὡς ἐδή- 10
λωσεν ἢ εἰς τὰ σημαντόμενα τῆς ὄμωνύμου φωνῆς, τοῦ ἴματίου λέγω,
διαιρέσις. ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη πᾶσαν φωνὴν ἢ ἀσημον εἶναι ἢ σημαίνειν τι,
καὶ εἰ σημαίνοι, ἢ ἐν σημαίνειν ἢ πολλά, δῆλον διτι καὶ ἢ εἰρημένη πρό- 15
τασις ἢ ‘ἔστιν ἴματιον λευκόν’ ἢ τῶν ἀσήμων ἔσται ἢ τῶν σημαντικῶν
30 καὶ ἢ τῶν ἐν τι σημανουσῶν ἢ τῶν πολλὰ καὶ μὴ ἐν. ἐληλεγμένου
τοίνυν τοῦ ἐν τι αὐτὴν σημαίνειν, τὸ ἔτερον τῶν λοιπῶν δύο καταλεί-
πεσθαι ἀνάγκη. ἀλλὰ μὴν τὸ μηδὲν σημαίνειν αὐτὴν ἀλογον, εἰ καὶ τοῦ 20
τελείου τῆς διαιρέσεως ἔνεκεν παρείληπται καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἔξετάσει τοῦ

2 ἔλεγεν] p. 17r 15	ἔστι] ἔτι G	3 μὴ ἐν] μηδὲν G ¹	5 γάρ om. G
6 ὑποκείμενον σημαντόμενων G ¹	6. 7 καὶ ἐνὶ κατηγορούμενων om. F	7 καὶ ὡς G	
8 καὶ (ante ἀπροσδ.) om. FG	9 λευκός om. M	10 εἶναι φαμέν a	σημαί- νοι M
11 λαμβάνομεν F	12 καὶ om. a	13 εἶναι om. G	
πρότασιν φαμέν a	όπόσα A	ποτὲ] τε F	14 παραλειφθ. A
16 λέγοιμεν] λέγομεν AM	16. 17 ἄνθρ.	15 θείομεν G	καὶ ἵππος colloc. GM
colloc. G	18 μίαν ἔτι G	17 σύνδ.	17 σύνδ. συμπλ.
20 ἔτι post φαντ. colloc. AG: om. Ma	συνδεῖν G	19 εἴπομεν Aa; an εἴποιμεν?	
μένας M	25 γάρ] οὖν F	21 ὑποληφθήσεται AGa	24 ὄμοιογου-
σημαίνειν] σημαίνει AG	29 ἔσται] ἔστιν M	28 ἢ (prior) om. G	μένας M
30 τι om. G	31 τοῦ μὴ ἐν G	29. 30 ἢ τῶν σημαντικῶν καὶ om.	

θεωρήματος. μόνως ἄρα πολλὰ σημαίνει, καὶ δοκῇ κατὰ τὴν φωνὴν μίᾳ εἶναι ἡ πρότασις τῷ τὸν ὑποκείμενον ἔνα εἶναι δοκεῖν διὰ τὸ ἐν εἰναι ὅνομα τῶν πλειόνων σημανομένων, οἷον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου εἰς τημαντικὸν τὸ ἴμάτιον.

5 Τὸ δὲ οὐ γάρ ἐστί τις ἀνθρωπος ἵππος εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ διὰ τὸ δύνασθαι ποτε καὶ τὰς οὗτω λαμβανομένας προτάσεις μὴ πολλὰ σημαίνειν ἀλλὰ ἔν. ὅταν τοῖς ἔν | τινι ὁρισμῷ παραλαμβανομένοις πλείστι πρά- 102^v γμασι, τῷ τε γένει φημι καὶ τὰς διαφοραῖς, ἔν τις ὄνομα θῆ τὸ τυχόν· κείσθω γάρ τῷ ζῷῳ τῷ λογικῷ τῷ θυητῷ τῷ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικῷ 10 κοινὸν ὄνομα, ὡς παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, ἴμάτιον· ἀρ' οὖν ὅταν εἴπω- 5 μεν 'ἔστιν ἴμάτιον λευκόν', οὐδὲ μίαν ἀλλὰ πολλὰς φέρομεν εἶναι ταύτην τὴν πρότασιν; οὐδαμῶς, ἐπειδὴ ἐκ πάντων, οἷς κεῖται τὸ ἴμάτιον ὄνομα, μίᾳ τις φύσις ἡ τοῦ ἀνθρώπου συμπληροῦται καὶ ταῦτον ἐστι τὸ εἰπεῖν 'ἔστιν ἴμάτιον λευκόν' καὶ 'ἔστι ζῷον λογικὸν θυητὸν νοῦν καὶ ἐπιστήμης 10 15 δεκτικὸν λευκόν', τοῦτο δὲ ταῦτὸν τῷ 'ἔστιν ἀνθρωπος λευκός'. Ὅστε οὖν ἂν λέγοι πλείους προτάσσεις ὁ ἔν | τι κατηγορῶν τοῦ τιμεμένου δυνόματος κοινῶς διπασι τοῖς συμπληροῦσι τὸν αὐτὸν ὁρισμόν. τις οὖν ὁ διορισμὸς 15 τῶν πραγμάτων, ἐφ' ὧν οὐκ ἐνδέχεται τὸ τεῦθὲν αὐτοῖς ὄνομα μίαν ἐργάσασθαι πρότασιν καὶ ἐφ' ὧν δυνατόν; διτι ἐφ' ὧν μὲν οὐκ ἐνδέχεται μίαν 20 γενέσθαι τὴν πρότασιν, ταῦτα διακεκρίσθαι ἀλλήλων ἀνάγκη, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου ἐλέγομεν, ἐφ' ὧν δὲ δυνατὸν μίαν εἶναι 25 τὴν πρότασιν, ταῦτα ἐνίστεται μὲν καὶ καθόλου πάντως δὲ κατὰ μέρος καταφάσκεσθαι ἀλλήλων ἀνάγκη, οἷον ὡς ἐλέγομεν ἐπὶ τοῦ ζῷου καὶ λογικοῦ καὶ θυητοῦ καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν πρότις συμπλήρωσιν ἐνίς τινις ὁρισμὸς 30 25 παραλαμβανομένων τούτων γάρ ἔκαστον τοῦ τε ὁριστοῦ πράγματος καθόλου εἰς κατηγορούμενον καὶ καθ' ἔκάστου τῶν τὸν αὐτὸν ὁρισμὸν αὐτῷ συμπληρούντων κατὰ μέρος καταφάσκεσθαι ἀνάγκη· ἐπει τὸ ζῷον κατὰ παντὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται καὶ τὸ λογικόν ὡσαύτως, δῆλον διτι ἀνάγκη ἔκα- 103^r τερον αὐτῶν τοῦ ἑτέρου κατηγορεῖται κατὰ μέρος· καὶ γάρ τι λογικὸν 35 ζῷον καὶ τὶ ζῷον λογικόν. ὃ δὲ αὐτὸς λέγος καὶ ἐπὶ ζῷου καὶ θυητοῦ (καὶ γάρ τι θυητὸν ζῷον καὶ τὶ ζῷον θυητὸν) καὶ λογικοῦ καὶ θυητοῦ διτι γάρ τι λογικὸν θυητὸν καὶ τὶ θυητὸν λογικόν), εἰ καὶ τινα τούτων ἀληθῆ εἶναι διεὶ τὰ καθόλου συμβαίνει. ταῦτα οὖν αὐτὸς συντόμως ἐνε-

1 μόνος F	μίαν F	2 δοκεῖ G	5 ὁ τις b	δοκῶ G	6 καὶ om. G
7 τισιν A	8 ὄνομα θῆ] ὄνομασθη A	θῆ τῷ] θεῖτο F		10 ὡς παρέλαβεν]	
ῶσπερ ἔλαβεν AGMa		11 φείσομεν F	13 συμπληρ.] πληρ. F		
ταῦτα F	15 post λευκόν iter.	καὶ ἔστι—λευκόν G ¹		16 λέγη A	
πλείονας M	17 ἐν ἀπασι Αα:	ἐν πᾶσι M	αὐτοῦ F	18 πραγμ.] προτάσεων	
Ma	ἀντῆς A	18. 19 εἰργάσθαι AF	22 καὶ om. G	23 οὐκ	
ἀνάγκη M	ώς ἀνθρωπος ἐλέγ. a	24 καὶ (ante θυητοῦ) suppl. G ²			
24. 25 παραλ. ὁρ. colloc. G ¹	25 ἔκαστον] ἔκάτερον G	όριστικοῦ GMa			
26 ἔκαστα G	26. 27 αὐτῶν συμπλ.] ἀποσυμπλ. a	28 ἀνάγκη om. F	29 κατηγορηθῆσεται F		
	30 τοῦ ζώου καὶ τοῦ θυητοῦ a	31 λογικὸν καὶ θυητὸν G	32 καὶ		
(post εἰ) om. G	33 τὸ καθ. G	33. p. 128,1 ἀνεδεῖ. F			

15 p. 18α28 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἡ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἡ ψευδῆ εἰναι, καὶ ἐπὶ | μὲν 103^ν τῶν καθόλου ως καθόλου ἀεὶ τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ, καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα ὅσπερ εἴρηται, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου λεχθέντων μὴ καθόλου οὐκ ἀνάγκη εἴρηται δὲ καὶ περὶ τούτων.
20 ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἔκαστα καὶ μελλόντων οὐδὲ διοιώας. 5

Παραδούς ήμεν διὰ τῶν προλαβόντων ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἀπὸ τοῦ
ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαίρεσιν καὶ διαχρίνας τὰς τε συναληθεύειν ἢ
συμψύδεσθαι ποτὲ δυναμένας προτάσεις καὶ τὰς ἀεὶ διαιρούσας τὸ τε ἀλη- 10
θῆς καὶ τὸ ψεῦδος. διὰ τούτων προστίθησι τὴν ἀπὸ τοῦ κατηγορούμενου
25 γινομένην ἐν αὐταῖς διαφορὰν πρὸς τὸ διαιρεῖν πάλιν ἢ μὴ διαιρεῖν τὸ
ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦδος· ἐπεὶ γάρ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι ῥῆμα
εἶναι ἀναγκαῖον τὸ δὲ ῥῆμα χρόνον ἐλέγομεν προσηγανίνειν τὸν δὲ χρόνον 15
τριγῇ διαιροῦμεν εἰς τε τὸ παρεληλυθὸς καὶ τὸ ἐνεστὸς καὶ τὸ μέλλον,
ἀνάγκη τῶν προτάσεων ἑκάστην καθ' ἕνα τῶν τριῶν λαμβάνεσθαι χρόνων.
30 τεττάρων οὖν οὐδῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 20
ὑποκειμένου διαιρέσιν, δύο μὲν τῶν διαγωνίων, τῆς πᾶς πρὸς τὴν οὐ πᾶς
καὶ τῆς τις πρὸς τὴν οὐδεῖς, τρίτης δὲ τῆς τῶν ἀπροσδιορίστων, καὶ ἐπὶ

1 ἐ τὶς b 3 τὸ οὐδὲ Α 4 ἀντίφ. εἰναι colloc. Fa τῶ] τὸ Α 5 τοιαύτ.] ταύ-
ταις G¹ 9 ἐλέγομεν] p. 73,11 11 καὶ om. F 13 τε om. F τε τὸ G
post προτ. add. μὴ ὄντος δὲ F 14 καὶ] ἦ F 15 γενομ. G 16 τὴν (ante
ἀπόφ.) om. FM ἀληθῆ — ὅμοιως (20) om. M καὶ ἐπὶ — ὅμοιως (20) om. a
καὶ om. Α μὲν — καὶ ἐπὶ (17.18) om. G μὲν om. F 17 τῶν] τοῦ F
ψευδῆ εἰναι b 18. 19 μὴ καθ. λεγθ. colloc. b 19 καὶ μὴ καθ. G 24 προ-
τιθ. F 27 ἀνάγκη G ἐλέγομεν] p. 48,3 28 τε om. AFM ἐνεστῶς AM
καὶ (alt.) om. G 30 οὖν] τοινυν Fa τὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ M 31 ante τῶν διαγ. III
litt. eras. Α 32 τῆς (ante τὶς)] τὴν AG²

ταῦταις τῆς τῶν καθ' ἔκαστα, πάνυ προσεκτικῶς τὰ μὲν τρία τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων εἰδῇ κατὰ πάντα χρόνον ὄμοιάς ἔχειν φησὶ πρὸς 25 τὸ διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος η̄ συναληθεύειν, λέγω δὲ, τάς τε διαγωνίους καὶ τάς ἀπροσδιορίστους, τάς δὲ καθ' ἔκαστα οὐκέτι.

5 Γινέσθω δὲ ἡμῖν ὁ λόγος ἐπὶ μιᾶς | τῶν εἰρημένων τριῶν ἀντιθέ- 10-1r σεων, ἵνα καὶ δηπερ διαιφέρουσιν αὐτῶν κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον αἱ καθ' ἔκαστα προτάσεις γένηται φανερόν, τῶν αὐτῶν ἀρμόσαι ἡμῖν δηλονότι δυναμένων πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων ἀπὸ τῶν λοιπῶν 5 δύο ἀντιθέσεων. εἰλήφθωσαν οὖν η̄ τε μερικὴ κατάφασις καὶ η̄ καθόλου 10 ἀπόφασις. ταῦτα τούτων εἰ μὲν κατὰ τὴν ἀναγκαίαν ὅλην λαμβάνοις, ἀεὶ τὴν μὲν κατάφασιν ἀληθεύουσαν εὑρήσεις τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδομένην, εἰ δὲ κατὰ τὴν ἀδύνατον, τὴν μὲν κατάφασιν ψευδομένην τὴν δὲ ἀπόφασιν 15 ἀληθεύουσαν· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης τὴν μὲν κατάφασιν ἀτε ἐπὶ μέρους εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον λέγουσαν, ὥσπερ καὶ πέφυκεν ὑπάρχειν, ἀληθεύουσαν 20 πάλιν εὑρήσεις, τὴν δὲ ἀπόφασιν παντελῶς ἀναιροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον τὸ 25 τισὶ μὲν πεψυκὸς ὑπάρχειν τισὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης ψευδομένην. ὥσπερ γάρ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔστιν’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔστι’ ψεῦδος, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς η̄’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς 20 ἀνθρωπὸς λευκὸς η̄’ ψεῦδος, καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ὥσπερτος τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔσται’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔσται’ ψεῦδος. ὁ δὲ αὐτὸς δηλονότι λόγος ἀρμόσει καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας τῶν διαγωνίων ἀντιθέσεων, τῆς πᾶς καὶ οὐ πᾶς· καὶ γάρ ἐκείνης τὰ μόρια καθ' οἷαν ὅλην ληφθῶσι, παραπλησίως ἔχοντα κατὰ πάντα χρόνον πρὸς τὸ 25 διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος καταλαμβάνονται. καὶ τάς | ἀπροσδιο- 104r ρίστους μέντοι λεγομένας προτάσεις εἰ μὲν ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας η̄ τῆς ἀδύνατου ὅλης θεωροτῆς, ὅψει κατὰ πάντα χρόνον ὄμοιάς διαιρούσας τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης εἴτε συναληθεύειν, ὡς 5 ἐλέγετο πρότερον, κατὰ πάντα χρόνον ὑπάρξει αὐταῖς τὸ συναληθεύειν, καὶ 30 οὐ κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα, εἰ τόγα. συναληθεύουσι κατὰ δὲ τὸν παρεληλυθότα η̄ τὸν μέλλοντα οὐχ οὕτως ἔξουσιν, εἴτε διαιροῖεν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, τῆς ἀδιορίστου ἀποφάσεως οὐ τῇ μερικῇ ἀποφάσει ταῦταν 10 φεμεγμένης ἀλλὰ τῇ καθόλου, κατὰ πάντα πάλιν χρόνον ἔξουσι τὸ ἀντιφάσεων πρὸς ἀλλήλας παραπλησίως τῇ τῆς μερικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν 35 καθόλου ἀπόφασιν ἀντιθέσει.

3 καὶ τὸ ψεῦδος οἱ. F δῆλον δὲ G 6 καὶ οἱ. F διαιφέρωσιν A
 8 τὴν οἱ. G 9. 10 μερικὴ ἀπόφασις καὶ η̄ καθ. κατάφασις M 13 τὴν μὲν — εὑρήσεις (15) οἱ. F post κατάφασιν add. παντελῶς G 15 ὡς παντ. F
 20 καὶ ἐπὶ — ψεῦδος (22) οἱ. F 22 δηλονότι οἱ. G 23 ἀντιθέσεως Ma
 τῆς] τὴν G¹ ἐκείνα F 24 ἀν οἱ. AG κατὰ — χρόνον οἱ. G 27 θεωροῦν-
 τες G τε οἱ. F 29 ἐλέγετο πρότερον] p. 111,15 30 συναληθεύουσι G
 31 οὐχ οὕτως] ἐναντίως (superser. οὐχ ὄμοιώς) G 34 τῇ τῆς] τῆς τε G κατα-
 φάσεως] ἀποφάσεως Ma

Τῶν οὖν εἰρημένων τριῶν ἀντιθέσεων κατὰ πάντα γρόνον ὁμοίως 15
ἔχουσῶν κατὰ τὸ ποιεῖν ἀντίφασιν ἡ μὴ ποιεῖν, τὰς καθ' ἔκαστα προτά-
σεις φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ μὲν τῆς ἀναγκαίας ὥλης καὶ τῆς ἀδύνατου
διαιρεῖν ὁμοίως ταῖς ἄλλαις κατὰ πάντα γρόνον ὠρισμένως τὸ ἀληθήτες καὶ
τὸ ψεῦδος (κατὰ μὲν γάρ τὴν ἀναγκαίαν ὥλην τὴν μὲν κατάφασιν ἀληθεύειν 20
ἀνάγκη, τὸ ἀναγκαίων ὑπάρχειν λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψεύ-
δεσθαι ἀτες ἀναιροῦσαν τὸ ἀναγκαίων ὑπάρχον, κατὰ δὲ τὴν ἀδύνατον τὴν
μὲν κατάφασιν ψεύδεσθαι τὸ ἀδύνατον ὑπάρχειν λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπό- 25
φασιν ἀτες ἀναιροῦσαν αὐτὸν ἀληθεύειν), κατὰ δέ γε τὴν ἐνδεχομένην ὥλην
10 οὐκέτι φησὶν ὁμοίως αὐτὰς ἔχειν κατὰ πάντα γρόνον λαμβανομένας πρὸς
τὴν διάκρισιν τοῦ τε ἀληθίους καὶ τοῦ ψεῦδους· ἐπὶ μὲν | γάρ τοῦ παρε- 105
ληγυσθότος καὶ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀτες δὴ τοῦ πράγματος ἐκβεβηκότος περὶ
οὐ δὲ λόγος. φανερὸν εἶναι τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων τὴν τε ἀληθεύεσσαν
καὶ τὴν ψεύδομένην· εἰ δὲ τύχοι λουδίμενος ἡ λουδίμενος γιθές ὁ Σω- 5
15 πράτης, ἡ μὲν κατάφασις ἀληθεύειται ἡ λέγουσα ‘Σωκράτης λούεται’ ‘Σω-
κράτης γιθές ἐλούσατο’, ἡ δὲ ἀπόφασις ἀναιρεῖν πειρωμένη τὸ ὑπάρχον ἡ
ὑπάρχειν δῆλον δτε φευδῆς ἔσται, καὶ εἰ τύχοι μὴ λουδίμενος ἡ μὴ λελου-
μένος τῇ προτεραιᾳ, δῆλον δτε τὴν μὲν ἀπόφασιν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα γρόνον 10
καὶ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομένην ἀληθεύειν ἀνάγκη, τὴν δὲ κατάφασιν
20 ὑπάρχειν ἡ ὑπάρξαι λέγουσαν τὸ μὴ ἐκβεβηκός ψεύδεσθαι. κατὰ δέ γε
τὸν μέλλοντα γρόνον διαιρεῖν μὲν καὶ οὕτως φησὶ τὰς καθ' ἔκαστα προ-
τάσεις τό τε ἀληθήτες καὶ τὸ ψεῦδος, οὐκέτι μέντοι ὁμοίως ταῖς κατὰ τὸν 15
ἐνεστῶτα γρόνον ἡ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομέναις· οὐ γάρ ἔτι ὠρι-
σμένως ἔστιν εἰπεῖν ποτέρα μὲν αὐτῶν ἀληθεύειται ποτέρα δὲ ψεύσεται,
25 μῆπω τοῦ πράγματος ἐκβεβηκότος δύναμένου δὲ καὶ ἐκβῆναι καὶ μὴ 20
ἐκβῆναι.

Τοῦτο μέντοι τὸ θεώρημα τὸ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους κινούμενον
δοκεῖ μὲν εἶναι λογικόν, κατὰ ἀληθεύειν δὲ πρὸς πάντα τὰ μόρια τῆς φιλο-
σοφίας ἔστιν ἀναγκαῖον· κατὰ τε γάρ τὴν ἡμικήν φιλοσοφίαν πᾶσαν ἀνάγκη
30 προσλαμβάνειν ὡς οὐ πάντα ἔστι καὶ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ' ἔστι τινὰ 25
καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐπειπερ κύριοι πράξεων τινῶν ὄντες καὶ ἐφ' ἡμῖν ὃν ἐλέσθαι
ἡ μὴ ἐλέσθαι ταῦτα τινὰ καὶ πρᾶξαι ἡ μή, τὰς μὲν ἐπαινετὰς τὰς δὲ
ψευτὰς εἶναι τῶν τε | προαιρέσεων καὶ τῶν πράξεων λέγομεν, καὶ προ- 105
τέρεπειν μὲν τοὺς πέλας ἀξιοῦμεν ἐπὶ τὰς καλὰς καὶ ἀγαθὰς πράξεις ἀπο-
35 τρέπειν δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων. καὶ μέντοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν φαίνεται
γρήσιμον τὸ θεώρημα· ζητήσει γάρ καὶ ὁ φυσιολόγος εἴτε πάντα ἐξ ἀνάγκης 5

4 ὠρισμένον G ¹	9 γε om. FG	10 οὐκέτι] οὐκ ἔστι F	αὐτὰς ὁμοίως colloc.
GM 11 ψεῦδος AG ¹ Ma	12 δὴ] ἡδη F	13 φανερὸν AGM	15 ἀλη-
δεύει Ma alt. ἡ om. F	16 ἡ om. G	20 γε om. F	22 τε om. G
μέντοι om. A	23 ἡ τὸν εἴ τοι corr. A	παρελ.] παρωχηκότα Fa	24 ἔστιν
om. G	ἀληθεύει . . ψεύδεται G	25 οὕπω Fa	ἐκβεβηκότως Λ
δὲ] μέντοι Fa	27 τοῦ om. G	28 δὲ] μέντοι F	30 ἔστι τε καὶ Fa
31 ὡς κύριοι F	33 ψευτάς] φευκτάς F	εἰναι om. G	34 τοὺς πέλας ἀξιοῦμεν
om. G	35. 36 χρ. φαν. colloc. a	36 ζητήσοι F	

γίνεται τὰ γινόμενα, εἴτε τινὰ ἀπὸ τύχης καὶ ἐκ ταῦτομάτου. καὶ πρὸς τὴν λογικὴν μεθόδον ὡσαύτως· αὐτὸς γοῦν τοῦτο ἔστι τὸ νῦν ζητούμενον εἴτε πᾶσα ἀντίφασις ἀφωρισμένως διαιρεῖ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος εἴτε 10 ἔστι τις καὶ ἀρίστως ταῦτα διαιροῦσα. ἐκτεινόμενον δὲ τὸ θεώρημα καὶ 5 ὃ ἐπὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν εὑρήσεις· ζητήσει γάρ καὶ ὁ θεολόγος κατὰ τίνα τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακυβερνᾶται τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα, καὶ εἴτε πάντα ὠρισμένως καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα, καθάπερ 15 τὰ ἐπὶ τῶν ἀιδίων ὑπάρχοντα, ἢ ἔστι τινὰ καὶ ἐνδεχομένως ἐκβαίνοντα, ὃν τὴν γένεσιν ἐπὶ μερικάς δηλονότι καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντας αἰτίας ἀνάγειν 10 ἀνάγκη. καὶ οὐδὲ τοὺς πάντα ἰδιωτικῶς διακειμένους τῶν ἀνθρώπων εύρη- 20 σεις ἀμελοῦντας τῆς περὶ τούτου τοῦ θεωρήματος ἐννοίας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ὡς πάντων ἐξ ἀνάγκης γινομένων τὰς αἰτίας ὃν ἀμαρτάνουσιν ἐπὶ τὴν εἰμαρμένην ἢ τὴν πρόνοιαν τὴν τε θείαν καὶ τὴν δαιμονίαν ἀναφέρειν πειρωμένους, καθάπερ ὁ ἀπαιδεύτως παρ⁷ Οὐμήρῳ λέγων 25

ἔγὼ δ' οὐκ αἰτίος εἰμι,

15 ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἡεροφοῖτες Ἐριννοί,
τοὺς δὲ ως ὅντων τινῶν καὶ ἐφ⁸ ἡμῖν ἀπομαχομένους μὲν τοῖς πάντα
ἀναγκαζούσιν ἀξιοῦντας δὲ ἡμᾶς ως αὐτοκινήτους παιδείας τε καὶ ἀρετῆς 10⁹
ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

20 Τοσαύτην οὖν δύναμιν ἔχοντος τοῦ θεωρήματος πρὸς πάντα ἡμῶν τὸν βίον ἀναγκαῖον ἥγονται τῶν πάντα ἀναγκάζειν πειρωμένων λόγων τοὺς δοκοῦντας παρέχειν τινὰ τοῖς ἀκούοντις ἀπορίαν ἐκένθεσθαι τε καὶ διαλῦσαι. 5 δύο δὲ τούτων ὅντων, τοῦ μὲν λογικωτέρου τοῦ δὲ πραγματειωδεστέρου, δὲ μὲν λογικώτερος προάγεται ως ἐπὶ τινος ἡμῶν ἐνεργείας, οἷον τῆς κατὰ 25 τὸ θερίζειν, τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ θεριεῖς, φησίν, οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς τάχα δὲ οὐ θεριεῖς, ἀλλὰ πάντως θεριεῖς, καὶ εἰ μὴ θεριεῖς, ὡσαύτως οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς τάχα δὲ οὐ θεριεῖς. ἀλλὰ πάντως οὐ θεριεῖς· ἀλλὰ μὴν ἐξ ἀνάγκης ἦτοι. θεριεῖς ἢ οὐ θεριεῖς· ἀνήρησαι ἄρα τὸ τάχα, εἴπερ μήτε κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ θεριεῖν πρὸς τὸ μὴ θεριεῖν ἔχει χώραν, ἐξ 15 30 ἀνάγκης τοῦ ἔτερου τούτων ἐκβάντινος, μήτε κατὰ τὸ ἐπόμενον ὑποτεραροῦν τῶν ὑποθέσεων· τὸ δὲ τάχα ἢ τὸ εἰσφέρον τὸ ἐνδεχόμενον· οὕχεται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον. πρὸς τοῦτον οὖν τὸν λόγον ῥάδιον ἀπαντᾶν λέγοντας ως ἔτειν φάσκητε τὸ ‘εἰ θεριεῖς. οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς τάχα δὲ οὐ θεριεῖς, 20 ἀλλὰ πάντως θεριεῖς’, πῶς ἀξιοῦτε ὑποτίθεσθαι τὸ θεριεῖν ως ἀναγκαῖον

1 γίνονται G εἴτε] ἢ F τινὰ καὶ ἀπὸ FG ἐκ] ἀπὸ G 2 ζητοῦμεν Λ
4 καὶ (post τις) om. G ἀδιορίστως G δὲ suppl. G² 7 γίνονται G 8 τὰ] καὶ
G: om. M ἢ] εἰ A ἐνδεχομένως F: ἐπὶ ἐνδεχομένων ΑΜα: ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων G
ἐκβαίνοντος F ὥν] τῶν A 9 μερικῆς M καὶ ἄλλοτε iter. A καὶ
om. F 10 τοὺς] τὰς FG ἰδιωτικὰς G¹ διακειμένας G 14 παρ⁷ Ουμήρῳ]
Τ 86. 87 15 οὐκ] οὐκέτι A: οὐκ ἀν G: οὐκέτι ἀν M 21 ante τῶν πάντα add.
τὸν πάντα A 23 πραγματιώδ. A 26 καὶ] ως ΑΜ καὶ—ώσαύτως] ωσαύτως
εἰ οὐ θεριεῖς F 27 τάχα (prius)] ταῦτα F: τὰ M 28 ἢτοι] εἰ τι A εἴπερ
οὖν F 31 εἰσφερόμενον G¹ οὕχεται—ἐνδεχόμενον (32) om. G 33 φάσκηται ΑΜ
οὐχὶ] οὐ M 34 ἀξιοῦται A: ἀξιοῦτε Μα

ἢ ὡς ἐνδεχόμενον; εἰ μὲν γάρ ὡς ἐνδεχόμενον, ἔχομεν τὸ ζητούμενον,
εἰ δὲ ὡς ἀναγκαῖον, πρῶτον μὲν αὐτὸν αἰτεῖσθε τὸ ἐξ ἀρχῆς ζητούμενον 25
συγχωρεῖσθαι ὑμῖν ὡς ἐναργές, ἐπειτα ἀληθὲς μὲν ἔσται τὸ πάντως θεριεῖν,
οὐκέτι μέντοι κύρων ἔξει τὸ λέγειν ‘ἀλλὰ μὴν ἦτοι θεριεῖς ἢ οὐδὲ θεριεῖς’.
3 πᾶς γάρ τοῦ ἑτέρου τούτων ἐκβαίνοντος ἀναγκαῖος τοῦ δὲ ἑτέρου | δηλον· 106v
ὅτι ἀδυνάτου ὄντος κύρων ἔχει τὸ λέγειν ‘ἀλλὰ μὴν ἢ τόδε ἔσται ἢ τόδε’: 5
ὅστε οὐ πρόεισιν αὐτῇ τέως αὐτοῖς ἡ ἐπιχείρησις.

‘Ο δέ γε ἑτερος τῶν λόγων οὕτως ὥν πραγματειώδης καὶ δυσαντίθλε-
πτος, ὥστε καὶ πολλοὺς τῶν ἐπιστατικωτέρων εἶναι δοκούντων ἀπάγεσθαι 5
10 πρὸς τὴν ἀναιροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον δόξαν, πρόεισιν ἐκ διαιρέσεως τοιαύτης:
οἱ θεοί φασί, ἤτοι ὠριζμένως λέγουσι τὴν ἔκβασιν τῶν ἐνδεχομένων ἢ παν-
τάπασιν οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχουσιν ἔννοιαν ἢ καθάπερ ἡμεῖς ἀριστον αὐτῶν 10
ἔχουσι τὴν γνῶσιν. ἀλλ᾽ ὅγνοιν μὲν οὐδὲν τῶν ὄντων αὐτοὺς ἐνδέχεται
τὰ πάντα παράγοντάς τε καὶ διακοσμοῦντας νοῦς τε παντελῶς ἀμιγεῖς πρὸς
15 ὅλην ὄντας, μᾶλλον δέ (εἰ γρὴ τὸ ἀκριβέστερον φάναι) καὶ ὑπὲρ τὴν
νοερὰν αὐτὴν ἴδιαίτητα τὴν ὄντων ἔσωτῶν ὑπαρξῖν ἰδρυμένους· οὕτε γάρ 15
αὐτόματον ἐροῦμεν εἶναι τῶν ὄντων τὴν φύσιν τε καὶ τάξιν, οὕτε τοὺς
θεοὺς εὐλογογ ἢ ἀγνοεῖν ἀπερ παράγονταν ἢ ὡς τινας ἀφερεπόνους κατο-
λιγωρέεν τῆς τε γνῶσεως αὐτῶν καὶ τῆς διακοσμήσεως· τὸ γάρ ὑπολαμ-
20 βάνειν ὡς ἐργάδη τε καὶ ἀσχολον ποιοῦμεν τὸν τῶν θεῶν βίον καὶ ἀμοι-
ρον τῆς τοῖς θεοῖς προσηκούστης ἔμφρονος ῥεστώνης, ἐπιμελεῖσθαι τῶν
κατὰ μέρος αὐτοὺς ἀποφαινόμενοι. μὴ συνεωρακότων ἔστι τὴν ὑπεροχὴν τῆς
τῶν θεῶν γνῶσεώς τε καὶ δυνάμεως πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ διὰ τὴν
ὅγνοιαν ταύτην ἀξιούτων ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς τὰ κατὰ τοὺς θεοὺς σταθμα-
25 σθαι καὶ τὴν ἡμετέραν διαίνειαν ἐπ’ ἐκείνους μεταφέρειν, ὡς τοῦ μὲν
βασιλέως ἡλίου ἀπαντα ἄμφα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καταλάμπειν δυναμένου,
πλὴν εἰ | μή τισιν ἀντιφράττοι ποτέ τινα τῶν μὴ διαφανῶν ἀλλὰ στερεῶν 107v
σωμάτων, τῆς δὲ ἀσωμάτου καὶ παντάπασιν ἀύλου τῶν θεῶν δυνάμεως
οὐ δυναμένης ἀπαραποίηστας τε καὶ ἀθρόως ἀπασιν ἄμφα παρεῖναι τοῖς 5
30 οὖσιν, οὐδὲνδε ἀντιφράττειν αὐτῇ δυναμένου πλὴν τῆς ἡμετέρας ἀνεπιτη-
δειότητος, οὐδὲ τότε κατὰ ἀλήθειαν τῆς προνοίας τῶν θεῶν παραποδίζο-
μένης ἢ πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν καθ’ ἡμᾶς ἢ πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν, ἀλλ’
ἡμῶν αὐτῶν παραπλήσια πασχόντων τοῖς ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἥλιακὸν καθεύ- 10

1 γάρ om. FM	2 αἰτεῖσθαι A	4 ἥτοι] εἴ τι Α: εἴτε a	5. 6 δηλονότι
om. F	6 ἀδ. ὄντος] ἀδύνατοῦντος F	7 εἴται] ἔστιν AGMa	7 αὕτῃ G
8 οὕτως] ὄντως AG ¹	ών iter. G	8. 9 δυσαντίθλ.] scribas	
δυσαντίθλετος	9 εἴναι om. G	δοκοῦντας F	11 φησίν A
10	14 παραγάγντας a	10 νός] νός F	12. 13 ἔχουσιν
11	15 πραγματιώδ. A	11 ἀμιγῆ A	16 ἰδρυ-
12. 13	16 παραγάγντας a	12 ἀμιγῆ A	σμένους AM
13	17 τὴν ὄντ. φύσιν M	13 ἀμιγῆ A	17 τὴν ὄντ. φύσιν M
14	18 φύσιν τε καὶ φυσικὴν F	14 ἀμιγῆ A	18 τινες A
15	19 κατολιγορεῖν F	15 ἀμιγῆ A	19. 20 ὑπολαμβάνειν]
16	20 μενάνδρειον in mrg. A: αἰν. τὸ μενάνδρειον	20 ἀμιγῆ A	20 μενάνδρειον in mrg. A: αἰν. τὸ μενάνδρειον
17	21 τοις om. M	21 τοις om. M	21 τοις om. M
18	22 μὴ προσηκ. Ma	22 μὴ προσηκ. Ma	22 μὴ προσηκ. Ma
19	23 ἀπαρεμπόδ. G	23 παραπλήσιον G	23 παραπλήσιον G

δουσιν ἡ καὶ μάσσουσιν· δισπερ γάρ ἐκεῖνοι τῆς μὲν θερμότητος τῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου τοῖς τῇδε παρεγομένης τυγχάνουσι, τῆς δὲ φωτιστικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔκατονς ἀποστεροῦσι διὰ τὴν οἰκείαν αἵρεσιν ἀλλ᾽ οὐ διά τινα τοῦ θεοῦ μῆνιν ἀναστέλλοντος ἀπ’ αὐτῶν τὰς οἰκείας ἀκτῖνας· οὕτω καὶ 15 οἱ διά τινα κακοζωίαν ἔχω τῆς προνοίας τῶν θεῶν λεγόμενοι πίπτειν οὐ παντάπασίν εἰσιν αὐτῆς ἔξω· οὐ γάρ ἀν γένοιτο τις, ὅπερ φησίν ὁ Ἀθηναῖος ἔένος, ἡ οὕτω σμικρὸς ὥστε καταδύεις εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς λαθεῖν τὴν ἀπαντα καὶ τὰ σμικρότατα ἐποπτεύουσαν πρόσονταν, οὐδὲ οὕτως μέγας 20 ὥστε ὑπερπτῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ γενέσθαι ἔχω τῆς διακοσμούσης τὰ ὅλα 10 προνοίας, ἀλλὰ τῶν αὐτόθιν υεμονούσων ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ δυνάμεων τῶν θεῶν ἔκατονς ἀποστερήσαντες τυγχάνουσιν ἀναγκαίως τῶν διὰ τιμωρίας καὶ κολάσεως περιαγουσῶν αὐτοὺς εἰς τὸ κατά φύσιν.

25

Τούτων οὖν κατά τε τὰς κοινὰς καὶ ἀδιαστρόφους τῶν ψυχῶν ἐννοίας δημολογούμενων ὄντων καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Νόμων ἐναργῶς ἀποδεδειγμένων οὔτε ἀγνοεῖν τὰ ἡμέτερα | τοὺς θεοὺς δυνατὸν οὔτε ἀδρίστον αὐτῶν 107v γηρᾶσιν ἔχειν, ὥσπερ εἰκόνηντας περὶ τῶν ἐκβητημένων· πρῶτον μὲν γάρ, ὡς ὁ Τίμαιος ἡμᾶς ἐδίδαξε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν ἀποφαίνεται καὶ πρὸ τούτων ὁ Πλατωνεῖδης οὐχ ὁ παρὰ Πλάτωνι μόνον ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν τοῖς οἰκείοις ἔπεσιν, οὐδέν εἰστι παρὰ τοῖς θεοῖς οὔτε παρεληλυθὸς 20 οὔτε μέλλον, εἴ γε τούτων μὲν ἔκατερον οὐκ ὄν, τὸ μὲν οὐκέτι τὸ δὲ οὕπω καὶ τὸ μὲν μεταβεβληκός τὸ δὲ πεφυκός μεταβάλλειν, τὰ δὲ τοιαῦτα τοῖς ὄντως οὐσίᾳ καὶ μεταβολήν οὐδὲ κατ’ ἐπίνοιαν ἐπιδεχομένοις 10 προσαρμόσσειν ἀμήγανον· προηγεῖσθαι γάρ ἀνάγκη τὸ παντελῶς ἀμετάβλητον τοῦ ὄπωσοῦν μεταβάλλοντος, ἵνα καὶ μένη μεταβάλλον. ὥστε 25 ἐπὶ θεῶν ἀρχῆς ἔχόντων πρὸς τὰ ὄντα λόγον τὸ παρεληλυθὸς ἡ τὸ μέλλον θεωρεῖσθαι ἀδύνατον, ἀλλὰ πάντα παρ’ αὐτοῖς ἐν ἐνὶ τῷ νῦν ἐστι τῷ 15 αἰώνιῳ ἴδρυμένα, τῶν χρονικῶν μέτρων ἀμα τῇ ὄποστάσει τοῦ παντὸς ἀναφανομένων καὶ μόνα μετρούντων τὰ κατὰ χρόνον ἔχοντα ἡ τὴν ὄποστασιν ἡ τὴν ἐνέργειαν. ὥστε καὶ τὴν εἰκαστικὴν γνῶσιν πόρωρ που τῶν 30 θεῶν καὶ ἐν τῇ ἀποπερατώσει τῆς λογικῆς ζωῆς ἀπερρίγθαι ἀναγκαῖον. ἔπειτα πῶς ἀν δέξαιμεν κατὰ βραχὺ γοῦν σωφροσύνης μετέχειν, τῇ γνώσει τῶν θεῶν μηδὲν πλέον ἀξιοῦντες τῆς ἡμετέρας ἀπονέμειν, ἀλλὰ τοιμῶντες ἀμφίβολον αὐτὴν καὶ ἀδρίστον ὄμολογεῖν; τῆς γάρ αὐτῆς ἔσται 25

1 καὶ οἱ. F	τῆς (post θερμ.) οἱ. F	2 παρεγομένοις A ¹ Gα	3 αἴρεσιν]
ἀσθένεταν F	4 ἀνατέλλ. M	5 πρωνοίας F	πίπτειν] πιστεύειν FG ¹
6 εἰσιν suppl. G ²	6. 7 ὁ Ἀθηναῖος ἔένος] cf. Plat. Leg. X 12 p. 905 A	7 οὕτως	
μικρὸς (μικρῶς G) AG	βάθος] μέγεθος F	8 οὔτε F	10 δυναμένων GMa
14 ὀμολογούμ. A	ἐν τῷ δεκ. τῶν Νόμων] c. 10 p. 899 D sq.	14. 15 παραδεδειγμ. G ¹	14. 15 παραδειγμ. G ¹
Λ 7 p. 1072a25 sq.	18 ὁ Πλατωνεῖδης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120), Plat. Parm. c. 9 p. 137 A sq.	18 ὁ Πλατωνεῖδης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120), Plat. Parm. c. 9 p. 137 A sq.	18 ὁ Πλατωνεῖδης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120), Plat. Parm. c. 9 p. 137 A sq.
25 ἡ τὸ] ἥτοι G ¹	20 μέλλον G ¹	εἰ γε] οὔτε AGMa	22 ἐπόδεξ.] δεγ. G
τοῦ παντὸς om. M	26 ἐστι om. F	27 αἰῶνι Ma	μέτρων] μερῶν G ¹
κανὸν G	28. 29 ἡ τὴν ὄποστασιν iter. F	29 πόρωρ A	31 κατὰ]

διαινοίας, μᾶλλον δὲ ἀνοίας, καὶ τῶν ἀλόγων ζῷων τὴν γνῶσιν παραβάλλειν πρὸς τὴν ἡμετέραν μεταδιδόναι τε κάκεινοις τῆς ἀντιλήψεως τῶν καθόλου καὶ τῶν νοητῶν. ὅλως δὲ εἰ πᾶσα ἀνάγκη | τῶν ὄντων ἀπάντων αἰτίους 108r εἶναι τοὺς θεοὺς ἢ προαιτίους, πῶς ἀν ἔχοι λόγον ἢ ἀγνοεῖν αὐτοὺς τὰ 5 οἰκεῖα γεννημάτα τὴν τὰ τῶν οἰκείων γεννημάτων ἀποτελέσματα ἢ τὰ ὑπ’ ἔκεινων καθ’ οἷον δῆποτε τρόπον γινόμενα, ἢ ὥσπερ οὐδὲν αὐτοῖς προση- 5 κόντων οὐδὲ ἐπ’ αὐτοῖς κειμένων ἀμφίβολον ἔχειν τὴν γνῶσιν;

Κατ’ οὐδετέραν γάρ τούτων τῶν ὑποθέσεων ἐπιμελεῖσθαι τοὺς θεοὺς τῶν περὶ ἡμᾶς δυνατὸν κατὰ τὸν τοῖς θεοῖς προσήκοντα τρόπον τῆς προ- 10 νοίας, τοῦτο δέ ἐστιν ἀπ’ αὐτῆς τῆς οὐσίας τῶν προνοούμενων ποιουμένους 10 αὐτῶν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ὥσπερ ἐκ πρύμνης αὐτὰ διακοψμάντας, οὐ τῷ βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ως οἱ ποιηταὶ λέγουσιν (ἔνδεια γάρ ἡ βουλὴ φρονήσεως) οὐδὲ τῷ ἄλλοτε ἄλλα βουλεύεσθαι καὶ ποιεῖν (ἄλλοτριον γάρ τοῦτο τῆς μιᾶς καὶ ἀπλῆς καὶ ἀτρέπτου παντάπασιν αὐτῶν ἐνεργείας καὶ 15 μόνοις προσῆκον τοῖς ὑπὸ γρόνιου μετρουμένοις καὶ μετὰ προαιρέσεως τὰς ἐνεργείας ποιουμένοις), ἀλλὰ αὐτῷ φασὶ τῷ εἶναι, καθάπερ ὁ Ἡλίος οὐ βουλεύομενος οὐδὲ κινούμενος ἀλλὰ τῷ εἶναι, καὶ εἰ μένων ἐπινοηθείη, πληροῦ 20 τὰ μετέχειν δυνάμενα τοῦ οἰκείου φωτός· οὕτε οὖν τὴν πρόνοιαν αὐτῶν οὕτω γίνεσθαι δυνατὸν οὕτε τὸ εὔχεσθαι καὶ ἵκετεσθεντιν αὐτοὺς ὑπὲρ οὗτοῦ 25 τογὸν ἢ σωτηρίας καρπῶν ἢ νίκης. ὃν τὴν ἔκβασιν ἀγνοοῦσι, πάρρω ἀν ἐμπληξίας εἴη. εἰ δὲ ταῦτα καὶ ἀδύνατα καὶ οὕτε λέγειν οὕτε διανοεῖσθαι 30 δύσια καὶ ὑπ’ αὐτῆς ἐλέγχόμενα τῆς πείρας, ως αἱ πολύστιχοι τῶν θεών ἐνεργειῶν πραματεῖται καὶ τὰ καθ’ ἑκάστην ώς εἰπεῖν ἡμέραν γινόμενα τοῖς ἐφιστάντειν αὐτοῖς δυναμένοις | σημαίνουσι. δῆλον δτι καὶ διατάττεσθαι 108v 35 ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ ἐνδεχόμενα ῥήτεον καὶ ὠρισμένως γινώσκεσθαι αὐτῶν τὴν ἔκβασιν· μᾶλλον γάρ ἦν εἰκὸς τὰ ἀδία τῶν πραγμάτων περιορᾶσθαι 40 ὑπ’ αὐτῶν ἔρημα τῆς ἐπιβαλλούσῃς αὐτοῖς προνοίας ἢ τὰ ῥευστὴν ἔχοντα 5 φύσιν, εἰπερ ἐκεῖνα μὲν ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν φύσεως τὸ ὠρισμένον ἔχει καὶ ἀτρεπτον τοιαύτην θεόθεν τὴν ὑπόστασιν εἰληχότα, τὰ δὲ ἐν γενέσει διὰ 30 τὸ ῥευστὸν τῆς οἰκείας ὅλης ἐν παντοδαπῇ μεταβολῇ φέρεσθαι πεφυκότα οὕτε εἶναι οὕτε συνέχεσθαι καὶ διακοσμεῖσθαι δυνατὸν μὴ πολλῆς τυγχάνοντα 10 τῆς τῶν ἀει ὡσαύτως ἐχόντων δημιουργικῆς τε καὶ προνοητικῆς αἰτίας, οὐ μόνον τῆς ὀλικωτέρας καὶ ἐξηρημένης ἀλλὰ καὶ τίνος μερικωτέρας καὶ προσεγεστέρας· ὥσπερ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς παῖδας ὀρῶμεν πλείονος 15 35 δειρένους ἐπιμελείας ἢ τοὺς ἄνδρας, καὶ τοὺς ἀνοίγτους ἢ περ τοὺς ἔμφρο-

1 ἀλόγ.] ἄλλων F	3 τῶν (prius) om. M	4 προσαιτίους Ma	ἡ (alterum) om.
FM 5 γενημ. FM	8 γάρ] δὲ a	9 τοῖς om. A Ma	11 οὐ τῶ] οὕτω
GM 12 λέγ.] μαθολογοῦσι GM	ἔνδειαν F	13 τῶ] τὸ A	15 μόνης A
γρόνον AF 16 αὐτὸ AGM	16. 17 βουλόμενος AGM	17 τῶ] τὸ M	
εἰ] δει a 20 οὐκ ἀγνοοῦσι a	21 ἐκπληξίας G	22 καὶ ὑπ’ αὐτῆς—σηματ-	
νουσι (24) om. F	πολύστοιχοι Ma	25 τῶν om. AFG	αὐτὴν A
26 εἰκότως FGM	ἴδια AG	27 ἐπιβαλλούσῃς G	ἢ τὰ] εἰτα A 29 ἐν
suppl. G ²	31 τυχόντα G Ma	33 τινὸς καὶ colloc. F	34 καὶ suppl. G ²

νας. εἰ δὲ γινώσκουσιν οἱ θεοὶ τὰ ἐνδεχόμενα καὶ ώρισμένως γινώσκουσιν, ἵνα μή, ὅπερ ἐλέγομεν, ἀδριστὸν αὐτῶν ποιῶμεν τὴν γηῶσιν, καὶ ισασιν ὅτι μόνον τὸ ἔνδιλον τεῖχος σώσει τὰς Ἀθήνας ἐκ τῶν βαρόβαρι-²⁰ κῶν κινδύνων καὶ ἡ θεία Σαλαμίς ἀπολεῖ τὰ τέκνα τῶν γυναικῶν καὶ ὁ 5 Κροῖσος τὸν "Ἀλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει καὶ ὁ Λάιος παιδοποιῶν ἄρδην ἀνατρέψει πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν, δῆλον ὅτι οὐχ οἴόν τε ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν, εἰ δὲ μή, φεύδεσθαι αὐτοὺς ἀναγκαῖον. δύοιν οὖν 25 θάτερον, ἡ πάντα ἀναγκαίως καὶ ὡς ὑπὸ τῶν θεῶν γινώσκεται τε καὶ προλέγεται φήσομεν ἐκβαίνειν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ὄνομα ἔσται | κενόν, 109^v 10 ἡ οὔτε γινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν οὔτε προνοεῖσθαι τὰ τῆδε φήσομεν· ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον· οἶχεται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον.

Πρὸς τοῦτον οὖν τὸν λόγον δυσαντίθετον, ὅπερ ἐλέγομεν, ὅντα καὶ ὑπ' αὐτῆς δοκοῦντα τῆς ἐναργείας κρατύνεσθαι, ὡς αἱ τῶν μαντειῶν 5 προρρήσεις δηλοῦσιν, ἀπαντῶντες ἡμεῖς κατὰ τὴν τοῦ θείου Ἰαμβλίχου 15 οὐφήγησιν, τὰ διάφορα μέτρα τῶν γινώσκων διαιρεῖν ἀξιώσομεν λέγοντες ὡς ἡ γηῶσις μέση οὖσα τοῦ τε γινώσκοντος καὶ τοῦ γινωσκομένου, εἴπερ ἔστιν 10 ἐνέργεια τοῦ γινώσκοντος περὶ τὸ γινωσκόμενον, οἷον τῆς ὅψεως περὶ τὸ λευκόν, ποτὲ μὲν κρείττονας γινώσκει τὸ γινωσκόμενον, τῆς αὐτοῦ τοῦ 20 γινωστοῦ φύσεως ποτὲ δὲ κειρόνως ποτὲ δὲ συστοίχως· ὅταν μὲν γάρ τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεων προχειρίζουμενον λέγωμεν 15 γινώσκειν τὰ καθ' ἔκαστα τῶν πραγμάτων, ἀναφέροντα ταῦτα ἐπὶ τὰ καθόλου καὶ δι' ἐκείνων ὡς οἰκείων γινώσκειν αὐτὰ πειρώμενον, δῆλον ὅτι κρείττονα ἐνταῦθα ἔροῦμεν εἶναι τοῦ γινωσκομένου τὴν γηῶσιν, εἴπερ μεριστὸν 25 μὲν καὶ ἐν μεταβολῇ τὸ καθ' ἔκαστον, ὁ δὲ λόγος, καθ' ὃν ταῦτα ὁ νοῦς ὁ 20 πρακτικὸς γινώσκει, ἀδιαίρετός τε καὶ ἀμετάβλητος. ὅταν δὲ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστρέψθενος καὶ κατὰ τὰς καθαρικὰς ἐνεργῆτων ἀρετὰς τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ θεωρῆ, σύστοιχον εἶναι ἀνάγκη τῷ γινωσκομένῳ τὴν γηῶσιν. ὅταν δέ γε ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ ἀκρότατον τῆς ἑαυτοῦ τελειότητος καὶ τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν προχειρίζουμενος θεωρῆ τὰ περὶ 30 τῶν θεών διακοσμήσεων καὶ ὅπως ἐκ τῆς μιᾶς τῶν πάντων ἀρχῆς αὗται παράγονται | καὶ τίς ἔκάστης ἡ ἰδιότης, χείρονα εἶναι ἀνάγκη τοῦ 109^v γινωσκομένου τὴν γηῶσιν.

1. 2 οἱ θεοὶ—γινώσκουσιν om. F 2 ὅπερ ἐλέγομεν] p. 133,15 134,7 3 τὸ ἔνδιλον τεῖχος] cf. Herod. VII 141 4 ἡ θεία Σαλαμίς] cf. Herod. VII 141 4. 5 ὁ Κροῖσος] cf. Herod. I 53 Diod. exc. VII 28 5 καὶ ὁ Λάιος—οἰκίαν (6) om. F (unde haec Ammon. hauserit, nescio; cf. Soph. Oed. R. arg. et v. 711 sq. Eur. Phoen. arg. et v. 17—20)
 7 οὖν om. G 8 καὶ ὡς om. G 8. 9 γινώσκεσθαι... προλέγεσθαι AGMa 8 τε om. FG 10 τῶν om. FG 12 δυσαντίθλ.] scribas δυσαντίθλετον (cf. p. 132,8)
 ὅπερ] ὥσπερ F ὅντα ὅπερ ἐλέγ. M 13 ματειῶν F 14 ἀπαντῶντες G¹
 17 οἶον—γινωσκόμενον (18) om. et ante ποτὲ δὲ (19) add. ποτὲ μὲν κρείττων F 18 τοῦ suppl. G² 19 χείρων F σύστοιχος F 21 τὰ καθ' ἔκαστα — γινώσκειν (22) om. F 22 οἰκείον A: οἰκεία M 22, 23 ἐντ. κρ. (num. corr.) colloc. G
 25 πρακτ.] παρεκτικὸς G 27 θεωρεῖ G 29 θεωρεῖ F: θεωρεῖν G 31 παραγόνται F: προάγονται G τίς] τῆς F

Τούτων οὖν οἵτις ἔχόντων ῥῆτέον τοὺς θεοὺς γινώσκειν μὲν πάντα τὰ γεγονότα καὶ τὰ ὄντα καὶ τὰ ἐσόμενα ἢ μέλλοντα τὸν θεοῖς προσήκοντα τρόπον, τοῦτο δέ ἐστι μιᾶς καὶ ὠρισμένης καὶ ἀμεταβλήτῳ γνώσει, ὁ διόπερ καὶ τῶν ἐνδεχομένων περιειληφένται τὴν εἰδῆσιν, ἀτε καὶ πάντα τὰ δέ ἐν τῷ κόσμῳ παράγοντας καὶ τῶν μὲν ἀιδίων οὐσιῶν αἰτίους ὄντας τῶν δὲ γεννητῶν προαιτίους κατὰ τὰς οἰκείας ἑκάστοις αὐτῶν ἐνεργείας καὶ 10 οἷον δρῶντας οὐκ αὐτὰς μάνον τὰς οὐσίας ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὰς ἐνεργείας τάς τε κατὰ φύσιν καὶ τὰς παρὰ φύσιν, ὅπερ παρὰ φύσιν συνεισῆλθε τῇ ἀναγκαίᾳ τῆς ὑποβάσεως τῶν ὄντων ὑφέσει τοῖς καὶ τού- 15 τοῦ μετέχειν ποτὲ πεφυκόσιν, οὐ προηγούμενως ἀλλὰ κατὰ τὸν λεγόμενον τῆς παρυποστάσεως τρόπον· γινώσκειν μέντοι τὰ ἐνδεχόμενα κρειττόνως τῆς αὐτῶν ἐκείνων φύσεως, διόπερ ταῦτα μὲν ἀόριστον ἔχειν τὴν φύσιν δύνασθαι τε καὶ ἐκβαίνειν καὶ μὴ ἐκβαίνειν, ἐκείνους δὲ ἀτε κρειττόνως 20 τῆς φύσεως αὐτῶν τὴν γνῶσιν αὐτῶν προειληφότας ὠρισμένως καὶ ταῦτα 25 εἰδέναι· καὶ γάρ τὰ μεριστὰ τῶν πραγμάτων ἀμερίστως καὶ ἀδιαστάτως γινώσκειν αὐτοὺς ἀναγκαῖον, καὶ τὰ πεπληθυσμένα ἔνοειδῶς καὶ τὰ ἔγχρονα αἰωνίως καὶ τὰ γεννητὰ ἀγεννήτως· οὐ γάρ δὴ συμπαραθέσιν τῇ ύσει 25 τῶν πραγμάτων τὴν τῶν θεῶν γνῶσιν ἀνεξόμεσθα λέγειν, οὐδὲ εἴναι τι ἐπ' ἐκείνων ἢ παρεληλυθός ἢ μέλλον οὐδὲ λέγεσθαι ἐπ' αὐτῶν, ὡς ἐν Τιμαίῳ 30 παρειλήφαμεν, τὸ | ἦν ἢ τὸ ἔσται μεταβολῆς τίνος ὄντα σημαντικά, μάνον 110r δὲ τὸ ἔστι, καὶ τοῦτο οὐ τὸ συναριθμούμενον τῷ τε ἦν καὶ τῷ ἔσται καὶ ἀντιδιαιρόμενον αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ πρὸ πάσης γρονικῆς ἐμφάσεως ἐπινοούμενον καὶ τὸ ἀτρεπτὸν αὐτῶν καὶ ἀμεταβλητὸν σημαῖνον, ὅπερ καὶ δέ 5 μέγις Παρμενίδης παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχειν ἀποφαίνεται· ‘οὐ γάρ ἔην οὐδὲ ἔσται’, φησίν, ‘ὄμοιο πᾶν, ἔστι δὲ μοῦνον’. καὶ οὐ χρὴ νομίζειν διτε ἀναγκαίαν ἔξει τὴν ἐκβασιν δὲ λέγομεν ἐνδεχόμενα διὰ τὸ ὑπὸ θεῶν γινώσκεινται ὠρισμένως· οὐ γάρ διότι γινώσκουσιν αὐτὰ οἱ θεοί, διὰ τοῦτο ἀναγ- 10 καίως ἐκβήσεται, ἀλλ’ ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντα ἐνδεχομένην καὶ ἀμφίβολον πέρας ἔξει πάντως ἢ τοῖον ἢ τοῖον, διὰ τοῦτο τοὺς θεοὺς εἰδέναι ἀναγ- 30 καίων ὅπως ἐκβήσεται. καὶ ἔστι τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ ἑαυτοῦ ἐνδεχό- 15

1. 2 τὰ πάντα τὰ M	2 τὸν] τοῖς a	3 ἀμεταβάτω AGMa	4 τὰ]
τοὺς F	6 γενητῶν AFMa	προσαιτίους a	8 ὅπερ παρὰ φύσει AM; hoc
παρὰ φύσιν fort. eicias	9 συνῆλθε GM	ὑποβάσ.] ὑποστάσεως A	ὑφέσει in
mrg. suppl. A	9. 10 τοῦτο F	10 ποτὲ μετέχειν colloc. M	12 ἔχει AG:
ἔχοντα Ma	13 δύναται G	καὶ (post τε) om. M	ἐκεῖνα G ²
14 τῆς φύσεως—προειληφότας suppl. G ²	αὐτῶν (post γνῶσιν) supra ser. M		
16 ἔγχρονα G	17 γενητὰ AFMa	ἀγενήτως FMA	συμπαραθεῖν FMA (cf. συνδέειν p. 126, 18)
			ρέεσθαι Brand.
	18 ἀνεξώμεθα A	19 ὡς] καὶ G ¹ : ὡς καὶ G ²	21 τὸ (post οὐ)
c. 10 p. 37 E	20 τὸ (ante ἦν) om. M	σημ. ὄντα (num. corr.) G	
om. M	23 ὅπερ—μοῦνον (25) om. F		ώσπερ M
24 Παρμενίδης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120)	25 οὐδὲ?] οὐκ G		μάνον M
26 ἔχει G ¹	27 ὠρισμένως om. F	27. 28 ἀναγκαῖον G ²	29 πάντως super-
	η (prior) om. FG	η τοῖον (alt.) om. F	30. p. 137, 1 post ἐνδεχ-
add. καὶ ἀόριστον F			

μενον, τῇ δὲ γνώσει τῶν θεῶν οὐκέτι ἀριστον ἀλλ ὠρισμένον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει δυνατὸν ὠρισμένως ποτὲ γινώσκεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ὅτε οὐδὲ κυρίως ἔτι ἐστὶν ἐνδεχόμενον ἀλλ ἔξ ἀνάγκης ἀκολουθοῦτος προηγησαμένοις αἰτίοις τῆς ἑαυτοῦ γενέσεως· τὴν γοῦν σφαι-²⁰ραν τὴν ἡρεμοῦσαν ἐν παραλίᾳ τῷ ὥρίζοντι ἐπιπέδῳ δυνατὸν μὲν τοῦ ἐπιπέδου τὴν αὐτὴν ἔχοντος θέσιν κινεῖσθαι τε ὑπὸ τυνος καὶ μή, τοῦ μέντοι ἐπιπέδου κλιμέντος μὴ κινηθῆναι ἀδύνατον. διὰ ταῦτα καὶ τοὺς ἱατροὺς ἡρῶμεν ὅτε μὲν οὐδὲν θαρροῦντας ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν ἀρρώ-²⁵στων εἴτε ὑγιανοῦσιν εἴτε φθαρήσονται, ὡς ἂν ἐνδεχομένων ὅντων ἀμφοτέ-¹⁰ρων, ποτὲ δὲ ἀνενδούστας περὶ τοῦ ἑτέρου τούτων ὡς τῷ ἀρρώστῳ πάντως τι ὑπάρχοντος | ἀποφανομένους.

110v

Ἔπει δέ τινες θρασύτεροι ἀναστρεψόμενοι περὶ τὴν ζήτησιν τοῦ προκειμένου θεωρήματος οἰονται δεικνύναι μηδὲ τοῖς θεοῖς ὠρισμένην ὑπάρχουσαν γνῶσιν τῶν ἐνδεχομένων χρησμοὺς παράγοντες ἡμῖν περὶ τῶν μελλόντων ἀμφιβόλως ἀποφηναμένους, ῥήτεον πρὸς αὐτούς, ἀπερ ὁ μέγας φησὶ Συριανός, διτι πρῶτον μὲν ἐφιστάνειν ἐχρῆν ὡς ἄλλη μὲν ἐστιν ἡ τῶν θεῶν γνῶσις καὶ νόησις ἑτέρα δὲ ἡ τῆς προφῆτιδος ἐνέργεια, κινηθείσης μὲν ἐκ θεοῦ τεκούσης δὲ ἐν αὐτῇ καὶ λόγον μεριστὸν καὶ μέτρα τοῦ καὶ γνῶσιν ἀμφιβίολον· οὐδὲν γάρ δὴ τὸ ἐλλαμπόμενον τοιοῦτον ἐστιν οἷον τὸ ἐλλάμπον. ἐπειτα δὲ ὅτι καὶ τοῦ συμφέροντος ἔνεκεν τῶν ἀκουόντων πολλάκις ἀμφίβολοι δίδονται χρησμοὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν γυμνάζοντες· χρῶνται γάρ ἡμῖν ὡς αὐτοκινήτοις οἱ θεοὶ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τὰ περὶ ἡμᾶς κυβερνῶσι καὶ πάντα ἡμῖν κατὰ τὴν ἡμῶν αὐτῶν ἀξίαν ἀπονέμουσιν. ὅλλα ταῦτα μὲν ἵσως καὶ τολμηρὰ καὶ τῶν προκειμένων εἰς ἐξέτασιν 25 μακρὰν ἀποπλανώμενα· οὐλως δὲ ὁ πάντα ἀναγκάζων ἴσχος πάτερον καὶ αὐτὸ τοῦτο ἔξ ἀνάγκης συμβαίνειν τοῖς ἀνθρώποις φησί, τὸ λέγειν δὲ πάντα ἡγάγακασαι, ἡ ἐφ' ἡμῖν κεῖσθαι τὰς περὶ τοῦ τρόπου τῆς γενέσεως τῶν πραγμάτων δέξας; εἰ μὲν γάρ τὸ δύντερον ἀληθές, οὐκ ἄρα πάντα ἔξ ἀνάγκης· εἰ δὲ τὸ πρότερον, πῶς δοξάζουσί τινες τὸ ἀντικείμενον, διτι 30 πολλά ἐστιν ἐφ' ἡμῖν; τὸ γάρ ὑπὸ τῆς φύσεως τῆς πάντα ἀναγκαζούσης, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, κινεῖσθαι παρὰ φύσιν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ καταψηφίζεσθαι τῶν ὑπὸ αὐτῆς γινομένων παντελῶς ἀλογον καὶ παραπλήσιον ὡς εἴ τις III^r ἱατρικὴν τέχνην διδάσκων δι' αὐτοῦ τούτου παρεσκεύαζε τοὺς διδασκο-

1 οὐκέτι εχ οὐκ ἔστι corr. F 2 ἡμετ.] ἐτέρα F 3 δε—ἐνδεχόμενον om. AGM
 (in mrg. suppl. AG²) 4 προηγουμένοις F τῆς] τοῖς A 5 τὴν om. M
 5. 6 τοῦ ἐπιπ.] τοῦ ἐπ² ἐλπίδι G¹: ἐπὶ τοῦ ἐπιπ. M 6 τε om. M 7 κινεῖσθαι F
 8 ὅτε] διτι M θαρροῦντας F 9 ὑγιανούσιν FM 9. 10 ἀμφ. δητ. col-
 loc. G 10 ποτὲ] ὅτε α ἀνενδούστας A 11 τι om. FG
 ὑπάρξαντος G¹ 13 τῶ θεῶ F 14 τὴν γνῶσιν FG προάγ. F
 15 ἀμφιβόλους A ἀποφανομ. G 17 τοῦ θεοῦ F καὶ νόησις om. F
 20 δη] εἴ τι M 21 δηδ.] δηλοῦνται F 23 ἡμῶν om. F αὐτῶν om. G
 24 ὅλλα — ἀποπλανώμενα (25) suppl. G² 26 δηι om. F 27 πάντα ἡ α
 ἡγαγκάζθαι Αα κεῖται A 29 ἔξ om. F 31 ὁ superscr. Α: om. M
 33 τέχνην om. F

μένουσις τὰς ἀργὰς τῆς τέχνης ἡς μετήξεσαν ἀναιρεῖν, καίτοι τὸν μὲν τεχνίτην εἰκός ποιῆσαι τι τῶν παρὰ τὴν τέχνην, οὐ καθ' ὁ τοιοῦτος, οἷον τὸν ἵατρὸν δοῦναι φύλαριν ἢ δηλητήριον, ἃτε ψυχὴν αὐτοκόνητον ἔχοντα καὶ τῆς τέχνης μηδὲν συντελούσης πρὸς αὐτὴν τῆς ψυχῆς τὴν τελειότητα τοῦ 5 δὲ σώματος ἢ τῶν ἐκτὸς ἐπιμελουμένης, τὴν μέντοι φύσιν ὑπεναντίον τι 10 τῷ οἰκείῳ τέλει ποιεῖν ἀμήγανον. οὐ μὴν οὐδ' ὥσπερ τῶν τεράτων, οὕτω καὶ τῶν δοξῶν πλεονεξίαν τῆς ὅλης ἢ ἔνδειαν αἰτιασθμέα· οὔτε γάρ πλάττεν αὐτοῖς βουλομένοις ῥάδιον ἀποδῦναι τῶν διαφόρων δοξῶν ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὅλην διαφορᾶς τὰς αἰτίας οὔτε πάντων ἔτι τὴν είμαρμένην 15 αἰτίαν εἶναι ὄμοιογήσουσιν. ἀλλὰ τούτων μὲν ὅλις.

'Επανάγοντες δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὴν ἑέηγησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τούτοις λεγομένων πρῶτον μὲν ἀκόλουθα εἶναι φήσομεν τὰ διὰ τούτων παραδιδόμενα τοῖς διάγρα πρότερον εἰρημένοις· ἐλέγετο γάρ προσε- 20 γῶς περὶ ἀντιθέσεως καταφάσεώς τε καὶ ἀποφάσεως οὐκ ἀεὶ διαιρουσῶν 15 τό τε ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦδος· τούτοις οὖν ἀκολούθως προστίθησι ποία κατάφασις πρὸς ποίαν ἀπόφασιν ἀντικείται οὕτως ὥστε διαιρεῖν μὲν αὐτὰς ἀεὶ τὸ τε ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦδος, οὐ μέντοι ἀφωρισμένως ἀλλ' ἀρίστως. 25 παραδόντως δὲ πρῶτον μὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα ταῖς τε διαγωνίοις ἀντιφάσεσι καὶ τῇ τῶν καθ' ἔκαστα, λέγων ὅτι πάσαις αὐταῖς ὑπάρχει τὸ 20 ἀφωρισμένως ταῦτα | μερίζειν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον καὶ τὸν παρο- III γηρότα (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐπὶ τῶν ὅντων καὶ γενομένων τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψεῦδη εἶναι), πρότερον μὲν διτὶ ταῖς διαγωνίοις τοῦτο ὑπάρχει διδάσκων, δις καθόλου ως καθόλου τὸ προστηγήρευσεν, ώς ἐχούσας τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου, ἔπειτα 25 προστιθεὶς διτὶ καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων τὸ αὐτὸν συμβαίνει, διπερ καὶ ἐπὶ τῶν διαγωνίων· τοῦτο γάρ βούλεται τὸ ὥσπερ εἴρηται. ἐπισημανόμενος δὲ διτὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην 10 λαμβανομένων οὐκ ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψεῦδη εἶναι, ἔπειτα ἐπάγων τὴν κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον, ὥσπερ εἴχον κατὰ τε τὸν ἐνεστῶτα χρόνον καὶ τὸν παρεληλυθότα, αἱ δὲ καθ' ἔκαστα οὐκέτι (πάνυ δὲ ἀκρι- 20 35 βῶς τὸ ἕδιον τῶν προτάσεων, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἀφοριζόμενος ἐπὶ τῶν

1 τὴν ἀρχὴν G	ἡς μετήξεσαν om. F	μετίεσαν A	2 τὴν iter. G
3 φύλορον α	4 αὐτῆς M	5 ἐναντ. G	6 ποιεῖν τέλει colloc. G
οὐδὲ] δὲ A	περάτων A Ma	οὕτω δὴ G	8 ἀποδ. ῥάδ. colloc. M
10 εἰναι om. M	12 πρῶτα G	15 τε om. M	τὸ (ante ψεῦδ.)
om. F	17 τε om. F	18 τε om. A	διαγωνίας G
21. 22 τὴν μὲν κατάφ. M: ἀνάγκη τὴν κατάφ. b		22 πρῶτον M	23 ώς καθόλου—καθόλου (24) om. M
λέγει F	33 τε om. FM	24 προηγόρ. AA	25 προτιθεὶς F
		34 χρόνον om. M	30 διὰ τοῦτο

ζκαστα και μελλόντων εἰπες διὰ τοῦ μελλόντων τὸ ἐπὶ τῆς ἐνδεχούμενης ὅλης λαμβανόμενον σημαίνων· ἄλλο γάρ ἔστιν· ως αὐτὸς ἐν τοῖς Περὶ γενέσεως καὶ φιλορᾶς διορίζεται, τὸ μέλλον παρὰ τὸ ἐσόμενον, καὶ τὸ μὲν τὸ ἐσόμενον τὸ πάντως ἐξῆγομένον σημαίνει, ὡς διταν εἴπωμεν ἔσται χειμῶν
 5 ἦ θέρος ἢ ἔκλεψίς, τὸ δὲ μέλλον τὸ καὶ ἐκβῆναι καὶ μὴ ἐκβῆναι δυνάμενον, οἷον ‘μέλλω βαδίζειν, μέλλω πλέειν’· ἐνδεικνύμενος οὖν διταν κατὰ 112^a
 μὲν τὰς ὅλας, τὴν τε ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἀδύνατον, ὁμοίως ἔχουσιν
 αἱ καθ’ ζκαστα προτάσσεις. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ προλαβόντος χρόνου καὶ τοῦ
 ἐνεστῶτος οὗτον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος κατὰ τὸ ἀφωριζμένως διαιρεῖν
 10 τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, κατὰ δὲ τὴν ἐνδεχομένην οὐκέτι, καίτοι τῶν
 ἄλλων πασῶν ἀντιφάσεων καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς ὅλης ὁμοίως ἔχουσῶν εἰς
 τὸν μέλλοντα χρόνον ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, προστέθεικε τὸ οὐγή
 ὁμοίως, ἀμα διὰ τούτου σημαίνων κατὰ τί αὐταὶ οὐκέτι ὁμοίως ἔχουσιν 10
 ἐπὶ τῆς εἰρημένης ὑποθέσεως λαμβανόμεναι, διτι διαιροῦσι μὲν πάντως τὸ
 15 ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, οὐ μέντοι ἀφωριζμένως ἀλλ’ ἀρίστως· ἀνάγκη μὲν
 γάρ τὸν Σωκράτην λούσασθαι ἢ μὴ λούσασθαι αὔριον, καὶ οὕτε ἄμφω οὕτε 15
 μηδέτερον γενέσθαι δυνατόν· πότερον δὲ τούτων ἔσται τὸ ἀληθές, οὐχ
 οἶν τε γνῶναι πρὸ τῆς τοῦ πράγματος ἐκβάσεως. εἴπερ ἔκάτερον αὐτῶν
 καὶ γενέσθαι καὶ μὴ γενέσθαι δι’ αὐτὴν τὴν τοῦ ἐνδεχομένου φύσιν
 20 ἐγγραφεῖ. τοῦτο οὖν βραχέως ἐνεδείξατο ἡμῖν διὰ τοῦ εἰπεῖν οὐγή ὁμοίως. 20

p. 18a34 Εἰ γάρ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς,
 καὶ ἀπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν· εἰ δὴ ἡ μὲν φύσις
 25 ἔσεσθαι τι δὲ μὴ φύσει τὸ αὐτὸν τούτο. δῆλον δὲ τὴν ἀνάγκην ἀληθεύειν ἐπειδὴ τὸν ἔτερον αὐτῶν, εἰ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἀληθῆς
 25 ἢ ψευδῆς· ἄμφω γάρ οὐγή ὑπάρχει ἀμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παραστῆναι τῇ δόξῃ τῇ ἀναιρούσῃ τὸ ἐνδεχόμενον, ἵνα ως οἶον τέ ἔστι κρατυνθεῖσαν αὐτὴν διελέγεη, τοὺς δὲ προ- 112^a
 ισταμένους ταύτης τῆς δόξης διὰ τούτων ὑποκρινόμενος ὥσπερ λημματίον
 τι πρῶτον λαμβάνει, διτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειθαι ἀνάγκη τὴν
 30 ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων, τῷ δὲ ψεύδει τὴν ἀνυπαρξίαν, διπερ αὐτῷ βούλεται
 ταὶ τὸ εἰ γάρ πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἀληθῆς ἢ ψευδῆς,
 καὶ ἀπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν. ἔπειτα ὀρμᾶται μὲν

1 τοῦ suppl. G²: τῶν F 2 λαμβανομένων G 2. 3 ἐν τοῖς Περὶ γεν. καὶ φθ.]
 B 11 p. 337^b 3 2 ἐν] οὖν M 5 καὶ (prius) ante τὸ colloc. A: om. Ma 7 ὅλας
 om. G 10 κατοι] καὶ τι F: καίτοι καὶ M 13 οὐκέτι] οὐγή G 17 δε]
 διὰ G ἔστι F 18 διαιργῶνται G εἰπερ] εἰπεν M 20 οὖν] δὲ M¹
 βραχέος F 21 ἢ ἀπόφασις] καὶ ἀπόφασις F² Gb: om. F¹ (cf. v. 31) ἢ ἀληθῆς AGM
 (cf. v. 31) 22 καὶ ἀπαν—τοιούτοις (25) om. M εἰ δή—τοιούτοις (25)
 om. a εἰ δὴ AG: εἰ δὲ F: ὤστε εἰ b 24 ἢ ἀπόφ.] καὶ ἀπόφ. b 26 προστήνει F: παραστῆσαι G² τῆς δόξης τῆς ἀναιρούσης F 27 ἔστι om. M
 30 αὐτὸ AF 31 ἢ ἀπόφασις om. F: καὶ ἀποφ. b

ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως λέγων ὅτι ἀνάγκη τῶν καθ' ἔκαστα καὶ ἐνδεχομένων προτάσειν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος γρόνου λαμβανομένων τὴν 10 ἑτέραν ἀληθεύειν. ἐπειδὴ οὔτε ἀμφοτέρας ἀμα ψεύδεσθαι οὔτε ἀληθεύειν ἀμφοτέρας ἀμα δυνατόν. τούτων δὲ τὸ μὲν ὅτι οὐκ ἀληθεύουσιν ἀμφω 5 λέγεται σαφῶς ἐν τούτοις διὰ τοῦ ἀμφω γάρ οὐχ ὁ πάρεστι ἀμα ἐπὶ 15 τοῖς τοιούτοις, τοῦτ' ἔστιν αἱ γὰρ τοιαῦται προτάσεις οὐ πείσονται τὸ αὐτὸ ταῖς ἀπροσδιορίστοις ταῖς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης λαμβανομέναις (ἐκείνας μὲν γάρ συναληθεύειν ἐλέγομεν, ταύτας δὲ συναληθεύειν ἀδύνατον, 10 ἵνα μὴ τὸ αὐτὸ ἀμα τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχῃ καὶ μὴ ὑπάρχῃ, οἷον τῷ 20 Σωκράτει καὶ τὸ λούσασθαι τῇ ἑξῆς καὶ τὸ μὴ λούσασθαι), τὸ δὲ δι τούτων οὖν ἀνηργμένων καὶ διὰ τούτου κατεσκευασμένου τοῦ διαιρεῖν αὐτὸς τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ ψεύδος, δι τι καὶ ὠρισμένως, φησί, τοῦτο ποιοῦσιν ἐπιδείξουμεν. εἰ δύο 25 τινὰς οἶον μαντεύεσθαι προσποιουμένους λάθισμεν περὶ τίνος τῶν καθ' ἔκα- 15 στα προλέγειν πειρωμένους οἶον ἀρρώστου. τὸν μὲν δι τοῦ ὄγιανει τὸν | δὲ δι τοῦ 113^a οὐχ ὄγιανει· δῆλον γάρ δι τὸν μὲν ἔτερον αὐτῶν ἀληθεύειν ἀνάγκη τὸν δὲ 20 ἔτερον ψεύδεσθαι. εἰ μὲν οὖν ὁ λέγων ὄγιανειν αὐτὸν ἀληθεύοι. ἀνάγκη αὐτὸν ὄγιαναι (προειληπται γάρ δι τῇ ἀληθεύει τῶν λόγων ἔπειται πάντας τῶς ἡ ἔκβασις τῶν προτυπών), εἰ δὲ ὁ τὴν ἀπόφασιν εἰπὼν ἀληθεύοι. 25 δῆλον δι τοῦ ἀδύνατον αὐτὸν ὄγιαναι· ὥστε ἡ ἀναγκαίως ἔκβασται τὸ πρᾶγμα ἡ ἀδύνατον ἔξει τὴν ἔκβασιν ἀνήρηται ἀρα τὸ ἐνδεχόμενον.

p. 18^a39 Εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν δι τι λευκὸν ἡ οὐ λευκόν ἔστιν, ἀνάγκη εἶναι λευκὸν ἡ οὐ λευκόν, καὶ εἰ ἔστι λευκὸν ἡ οὐ λευ- 10 κόν, ἀληθὲς ἡν φάναι ἡ ἀποφάναι καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεσται, 25 καὶ εἰ ψεύδεσται, οὐχ ὑπάρχει· ὥστε ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἡ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἡ ψεύδη. οὐδὲν ἄρα οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται οὔτε ἀπὸ τόχης οὔτε δόπτερ² ἔτυχεν, οὐδὲ ἔσται 15 ἡ οὐκ ἔσται, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης δπαντα καὶ οὐχ δόπτερ² ἔτυχεν· ἡ γάρ ὁ φάς ἀληθεύει τὴν ἀποφάσιν ὁμοίως γάρ ἀν ἐγίνετο ἡ 20 οὐκ ἐγίνετο· τὸ γάρ ὑπότερ² ἔτυχεν οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἡ μὴ οὗτως ἔχει τὴν ἔξει.

Τὸ προειρημένον λημμάτιν κρατῦναι βουλόμενος δι τοῦ ἀριστοτέλης, δι τη ἀληθεύει τῶν λόγων ἔπειται ἡ ὑπαρξίας τῶν πραγμάτων καὶ τῷ ψεύδει 20 ἡ ἀνυπαρξία, διὰ παραδειγμάτων ἐπιδείκνυσι τοῦτο οὕτως ἔχον, ἐπείπερ

1 ἀπὸ] ἐπὶ F 3. 4 ἀμφ. ἀλ. colloc. A 8 ἐκείναις G¹ 9 αὐτῶν] λόγω M
ὑπάρχει (utrobique) G; compend. F 10 τὸ ἑξῆς G 11 ἐν] ἐπὶ G προσθεί-
σει F 12 διὰ τούτων F 13 ἐπιδείξωμεν Ma 14 περὶ] παρά G 15 δι
(prius) om. A 16 ἀλ. αὐτ. colloc. AGa 17 αὐτ. ὑγ. colloc. AGM ὄγιανεν AG
21 ἔχει A² 22 ἡ δι το ab ἔστω—ἔξει (31) om. M 23 καὶ εἰ—ἔξει (31) om.
Ga 25 ἀνάγκη ἡ b (recte, cf. p. 141, 19. 24) 25. 26 ἡ τὴν ἀπόφασιν suppl. F²
27 οὐδὲ δόπτερον A 32 τὸ γάρ προειρ. M

τὰ παραδείγματα σαφεστέρους ποιεῖν εἰώθασι τοὺς χωρὶς αὐτῶν λεγομένους 25 λόγους. παρεληπταὶ μὲν οὖν ὁ γάρ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος ἐν τῷ εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν πρὸς ἔνδειξιν τῆς προσθέσεως τῶν νῦν λεγομένων, ὅτι τοῦ προειρημένου θεωρήματος περιέχουσι κατασκευὴν. | λέγει δὲ ὅτι εἰ ἀληθὲς 113^ν 5 εἰπεῖν περὶ τυνος, οἷον τοῦδε τοῦ ἱματίου, ὅτι λευκὸν ἔστι, ἀνάγκη λευκὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ εἰ ὅτι οὐ λευκόν, ἀνάγκη λευκὸν μὴ εἶναι. εἰτα προστίθησί τι διὰ τούτων τοῖς προειρημένοις ἀντιστρέψειν πρὸς ἑαυτὸν τὸ 5 ληγμάτιον ἀξιῶν, λέγω δὲ ὅτι οὐ μόνον τοῖς λόγοις ἀληθεύουσιν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπάρξει τὴν ἀληθείαν 10 λέγων· διόπερ φησὶ καὶ εἰ ἔστι λευκὸν ἢ οὐ λευκόν, ἀληθῆς ἡνὶ φάναι ἢ ἀποφάναι. διδάσκων δημᾶς δημαὶ διὰ τοῦ μὴ εἰπεῖν 10 ἀληθῆς ἔστι φάναι ἀλλὰ ἀληθῆς ἡν. διόπερ ἐν τοῖς ἔειδης σκηνῶς προστίθεται. ὅτι οὐ μόνον κατ’ αὐτὸν τὸν χρόνον, καθ’ ὅν ἐκβαίνει τὰ πράγματα καὶ ὑφέστηκεν, ἀληθές ἔστι λέγειν περὶ αὐτῶν ὅτι οὕτως ἔχει ὡς ἔχει, ἀλλὰ 15 καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως ἀληθῆς ἔστιν ἢ περὶ αὐτῶν πρόρρησις, ἀναγκαίως 15 τοῦτο προλαμβάνων ὡς ἔσόμενον αὐτῷ χρήσιμον πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τὴν δλητὴν τῆς ἐφόδου δύναμιν, ὡς μαθησόμεθα, συνέχον. τοῦτο οὖν ὕσπερ ἐκ συλλογισμοῦ συνάγων ἀκολούθως ἐπάγει τὸ ὄστε ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆς εἶναι ἢ ψευδῆ, 20 20 προσυπακουμένου δηλονότι τοῦ ἀφωριζμένως. καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γάρ ἀνάγκη τὸ λευκὸν ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν, ἀλλ’ ὅντος μὲν αὐτοῦ ἢ περὶ αὐτοῦ προρρηθεῖσα κατάφασις ὠρισμένως ἀληθῆς μὴ ὅντος δὲ ἢ ἀπόφασις, εὐλόγιως ἄρα ὕσπερ συμπέρασμα ἐπόμενον τοῖς 25 προειρημένοις ἐπήγαγε τὸ ὄστε ἀνάγκη ἢ τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆς εἶναι ἢ ψευδῆ. ἀντιστρεφούσας δὲ ἀλλήλαις ἐπιθετικαὶ 114^τ τὴν τε ἀληθείαν τῶν λόγων καὶ τὴν ὑπάρξιαν τῶν πραγμάτων, πρὸν τὸ εἰρημένον συμπέρασμα ἐπαγαγεῖν, μεταξὺ προστίθησιν ὅτι καὶ τὸ ψεῦδος τῶν λόγων καὶ ἡ ἀνύπαρξία τῶν πραγμάτων ἀντιστρέψουσι πρὸς ἄλληλα 5 διὰ τοῦ καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται, καὶ εἰ ψεύδεται, οὐχ 30 ὑπάρχει.

Τούτων οὖν οὕτως ἔχόντων ἐκ τῶν προειρημένων λαβὼν ὅτι ἀνάγκη τὴν ἑτέραν τῶν ἀντιφασκούσων ἀλλήλαις κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον καθ’ ἔκκαστα καὶ ἐνδεχούμενων προτάσσεων ὠρισμένως τὴν μὲν ἑτέραν ἀληθεύειν 10 τὴν δὲ ἑτέραν ψεύδεσθαι, ὡς αὐτόθιν ἐπομένου τοῦ ἀναιρεῖσθαι διὰ τὰ προειλημένα τὸ ἐνδεχόμενόν φησιν οὐδὲν ἄρα οὕτε ἔστιν οὕτε γίνεται οὕτε ἀπὸ τούχης οὕτε δύπτερ^ρ ἔτυχε, διὰ τοῦ ἄρα σημαίνων ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν προειλημένων ἀναιρεῖσθαι συμβαίνει τὸ ἐνδεχό- 15

3 προσθέσεως scripsi: προθέσεως libri 5 περὶ παρά G οἷον τοῦδε τοῦ om. G
ἔστιν om. G 6 ὅτι εἰ G: ὅτι (εἰ om.) F μὴ εἶναι λ. colloc. F 14 ὡς ἔχει om. G
19 ἀνάγκη ἡ b (cf. v. 24) 21 ἡ (prius) om. M 22 ἀληθὲς A 24 ἡ (prius) om. G
FG 25 post ψευδῆ add. χρήσιμον αὐτῷ ἔσόμενον πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου (cf. v. 16) G 28 ἀντιστρέψει α 29 εἰ (prius) om. F ὑπάρχη A 32 τὴν ἑτέραν
om. G 33 ἑτέραν om. AGMa 35 οὕτε ἔστιν suppl. G² 36 δύπτερον GMa
διὰ τὸ A¹: διὰ τούτων G 37 ὡς—προειλημένων om. F συμβ.] ἐμμένει A

μενον. οὗπερ εἰς τρία διηγημένου τὸ μὲν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἷον τὸ γενέσθαι ἀνθρωπὸν πενταδάκτυλον ἢ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι (σπάνια γάρ τὰ μὴ οὖτας ἔχοντα), τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον, οἷον τὸ τὸν σκάπτοντα θηραυρῷ περιτυχεῖν, τὸ δὲ ἐπὶ ἵσης, οἷον τὸ λούσασθαι καὶ μὴ λούσα-
5 σασθαι ἢ βαδίσαι καὶ μὴ βαδίσαι. καὶ περὶ μὲν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον ἔχουσι δύο τινὰ αἴτια, ἢ τε φύσις καὶ ἡ τέχνη· τήν τε γάρ φύσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καταρθίουσαν ὥρημεν ἐν τοῖς οἰκείοις ἀποτελέσμασι (τὰ γάρ τέρατα σπάνια) καὶ τὰς τέχνας ἐνίστε μὲν ἀποτυγχανούσας διὰ τὸ ρευστὸν τῆς ὑποκειμένης αὐταῖς ὅλης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέντοι κατορ-
10 θοῦν ἐπαγγελλομένας· οὐ γάρ ἀν τις αὐταῖς ἐγκρίσατο μὴ τοῦτο ἐπαγγελλο-
114^τ μέναις· διόπερ ὅ τε ῥήτωρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαβεβαιοῦται τὸν δικαστὴν πείσειν καὶ ὁ ἱατρὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸν ἄρρωστον ὑγιάσειν, καὶ ἕκαστος τῶν ἀλλων τεχνιτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεύξεσθαι τοῦ οἰκείου τέλους. περὶ δὲ τὸ ἐπὶ ἔλαττον ἐνδεχόμενον δύο ταῦτα ἔχουσιν, ἢ τε τύχη καὶ τὸ
15 αὐτόματον. δισφέρουσι δὲ ἀλλήλων, διτὶ τὸ μὲν ἀπὸ τύχης παρυφίστασθαι παὶ ἐπισυμβαίνειν παρὰ δόξαν καὶ σπανίως λέγεται τοῖς κατὰ προαιρέσιν γινομένοις. ταῦτὴν δὲ εἰπεῖν τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἔργοις (ἐπὶ μόνων γάρ τῶν ἀνθρώπων ἡ προαιρέσις λέγεται, τῶν βουλεύεσθαι καὶ αἱρεῖσθαι τόδε πρὸ τοῦδε πεφυκότων, οὕτε τῶν κρειττόνων ἡμῶν βουλῆς δεομένων οὕτε 20 τῶν ἀλόγων ζῷων βουλεύεσθαι δυναμένων), τὸ μὲν οὖν ἀπὸ τύχης παρυφίσταται, διπερ ἐλέγομεν, τοῖς κατὰ προαιρέσιν γινομένοις, τὸ δὲ ἀπὸ ταῦτομάτου τοῖς κατὰ φύσιν· εἰ μὲν γάρ τις ἡμῶν προελθὼν ἐπὶ τὸ ἐντυχεῖν τῷ φίλῳ περιτύχοι παρ' ἐλπίδᾳ τινὶ βιβλίον πιπράσκοντι καὶ τοῦτο ὠνήσατο, κατὰ τύχην λέγεται αὐτὸς ὠνήσασθαι, διότι τὸ πρίασθαι τὸ 25 βιβλίον προαιρέσει τινὶ τῇ πρὸς τὴν πρόσδον κινησάσῃ ἡμᾶς παρυπέστη καὶ ἔξωθεν ἐπισυμβέβηκεν, οὐδεμιᾶς αὐτὸν ὠρισμένως ποιησάσης προσεγκοῦς αἰτίας (καὶ γάρ ἐπὶ λουτρὸν ἀπιών ἐπρίατο ἀν τὸ βιβλίον καὶ εὐέδομενος ἢ θέαν τινὰ ὀψόμενος), εἰ δέ γε σεισμοῦ γεγονότος καὶ διαστάντος τινὸς τῆς γῆς μέρους ὅδατος ἀναρραγείη πηγὴ μὴ οὖσα πρότερον ἢ οὖσα 30 ἀφανισθείη, οὐκ ἀν λέγοιτο ἀπὸ τύχης ἡ πηγὴ γεγονέναι ἢ ἀπολωλέναι ἀλλ ἐκ ταῦτομάτου. καὶ εἰ ἀπὸ μετεώρου | τινὸς κατενεγκείσι λίθῳ 115^τ οὕτως ἔχοι θέσεως, ὃστε εἶναι πρὸς καθέδραν, φέρε εἰπεῖν, ἐπιτήδειος, ἀπὸ ταῦτομάτου καὶ οὐκ ἀπὸ τύχης λέγεται εἶναι καθέδρα, διότι τὸ σύμπτωμα τοῦτο παρυπέστη οὐ προαιρέσει ἀλλὰ τῇ φυσικῇ αὐτοῦ ῥοπῇ, καθ' 5

1. 3 οἷον] ὡς G	3 τὸν οι. AFMa	10. 11 οὐ—ἐπαγγελλομέναις οι. M	
11. 12 ῥήτωρ—καὶ ὁ οι. F	12 ὑγιάσει F	13 τεύξεται F	14 τύχη]
τέχνη G ¹
τέχνη iter. G	15 ὑφίστασθαι A	16 καὶ (ante σπανίως) οι. M	καὶ σπανίως
22 προελῶν F: προελῶν G	18 τόδε—τοῦδε (19) οι. F	τόδε] τότε M	20. 21 παρυφίστασθαι
(περιτ. G ²) G	post πιπρ. add. οὐ πάλαι ἥψετο (sic) a	23 παρ' ἐλπ. παρατύχοι	24 ὠνήσατο M
Α: κατενεγκείη G Ma	32 ἔχει a	26 ὠρισμένης FM	27 καὶ (alt.)] ἢ a
29 ὅδωρ ἀναρραγῇ ἡ πηγὴ μὴ οὖσα πρ. φανῆ F	30 λέγ.] γένοιτο F	31 κατενεγκείη	

ἥν ἀνωθεν ἐπὶ τὰ κάτω ἡγέχθη. περὶ δέ γε τὸ ἐπ' ἵσης ἐνδεχόμενον
ἥ προαιρετις ἔχει μόνη, οἷον τὸ προελθεῖν ἥ μὴ προελθεῖν καὶ τὸ διαλε-
γῆναι ἥ μή. καὶ τοῦτο μόνον τὸ εἰδὸς τοῦ ἐνδεχομένου πάλεῖται ὑπό-
τερον ἔτυχε, δύντει οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλαττον ἔχει κατὰ τοῦτο ἡ ὑπαρξία¹⁰
τῆς ἀνυπαρξίας, ἀλλ᾽ ὑπότερον ἔτυχε μόριον τῆς ἀντιφάσεως δμοίως ἐκβῆ-
ναι δυνατόν. ἀναιρῶν οὖν, ὅπερ ἔλεγομεν, τὸ ἐνδεχόμενον οὐδὲν ἄρα,
οὗτον, οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται οὔτε ἀπὸ τύχης οὔτε ὑπότερο¹⁵
ἔτυχε, τοῦτ' ἔστιν οὐδὲν ἄρα οὔτε νῦν ἔστιν ἥδη ἐκβεβηκός ἥ μὲν ἐπ'
ἔλαττον ἐνδεχόμενον ἥ μὲν ἐπ' ἵσης οὔτε ὑστερόν ποτε ἐκβήσεται. εἴτα
10 καὶ κοινὴν ποιούμενος τὴν ἀναίρεσιν παντὸς τοῦ ἐνδεχομένου προσέθυκεν
οὐδὲν ἔσται ἥ οὐκ ἔσται. ἀπαν γάρ ἐνδεχόμενον ταύτῃ διαφέρει τοῦ τε
ἀναγκαίως ἐκβαίνοντος καὶ τοῦ ἀδυνάτου, διτὶ τὸ μὲν μόνως ἔσεσθαι λέγο-
μεν καὶ τὸ ἀδύνατον μόνως οὐκ ἔσεσθαι, τὸ δὲ ἐνδεχόμενον ἥ ἔσεσθαι ἥ
μὴ ἔσεσθαι. οὐδὲν οὖν, φρσν, οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται τὸν τῶν ἐνδεχο-
15 μένων τρόπουν, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης παντα καὶ οὐχ ὑπότερο¹ ἔτυχεν. εἴτα
ὅτε περ ἀναμιμήσκων ἡμᾶς τῆς ἐφύδου, καὶ² ἥ ταῦτα ἔδοξε συμβαίνειν,
ἐπάγει ἥ γάρ ὁ φάς ἀληθεύσει ἥ ὁ ἀποφάσ. εἰ δὲ ὁ ἔτερος τούτων
ώρισμένως ἀληθεύσει, τῷ δὲ τὴν ἑτέραν πρότασιν τῆς ἀντιφάσεως ὠρι-
σμένως ἀληθεύειν εἶπετο | ἥ ἀναίρεσις τοῦ ἐνδεχομένου, φανερὸν διτὶ II5v
20 οἰχήσεται τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τῶν ὄντων, τό τε ἄλλο καὶ τὸ οἷον κέντρον
αὐτοῦ τὸ ὑπότερο¹ ἔτυχεν, ὅπερ ἔλαβεν ἀντὶ τοῦ ἐνδεχομένου παντὸς
ἥ Ἀριστοτέλης. εἰ δέ γε εἰχέ τινα ὑπόστασιν, δμοίως ἀν ἐγίνετο ἥ
οὐκ ἐγίνετο· τοῦτο γάρ λέγομεν ὑπότερο¹ ἔτυχεν ἥ εἶναι ἥ γίνεσθαι,
ὅπερ οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἥ μὴ οὕτως ἔχει ἥ ἔξει, ἐπὶ μὲν τοῦ
25 γεγονότος δηλονότι καὶ ἥδη ἐν ὑποστάσει ὄντος τὸ ἔχει λέγοντες ἐπὶ δὲ
τοῦ γενησομένου τὸ ἔξει.

1 τὸ κάτω Fa	γε] τε G ¹	2 προσελθεῖν (utrobius) A	ἥ μὴ προελ-
θεῖν om. F	τὸ (alt.) om. AFMa	3. 4 ὑπότερος G ¹	4 οὐδὲν] οὐδὲ A
οὐδὲν ἔλαττον om. G	οὐδὲν] οὔτε F	6 ὕσπερ F	ἔλεγον F (cf.
p. 141, 34)	7 ὑπότερον A	8 ἥδη om. F	post ἐκβεβ. add.
καὶ G ²	11 γάρ τὸ ἐνδεχ. F	15 πάντα F	16 ἔδοξαν G
18 ἀληθεύει F	20 ὄντων] αὐτῶν M	κέντρον om. G	21 ἔλαβε μὲν
AGMa	22 τινα ὑπόστ. εἰχε colloc. G	23 ἔλεγομεν GM; corrigas λέγει et v. 25	
λέγων	γενέσθαι AGMa	24 ἐπὶ — ἔξει (26) om. (in margine partim nunc abs- cisio suppl.) A	
25 δὲ om. G	26 τὸ om. G		

p. 1869 Ἐτι τοι είναι οὐδεικόν νῦν. ἀληθής ηγετεῖν πρότερον 10
ὅτι είσται λευκόν. διατάξεις δεὶς ἀληθής ηγετεῖν οὐδειούν τῶν γινομένων
ὅτι είσταιν ηγεταί. εἰ δὲ δεὶς ἀληθής ηγετεῖν οὐτι είσταιν
ηγεταί, οὐχ οἶνον τε τοῦτο μὴ εἶναι οὐδὲ μὴ είσεσθαι. οὐ δὲ μὴ
οἶνον τε μὴ γενέσθαι. ἀδύνατον μὴ γενέσθαι. οὐ δὲ ἀδύνατον μὴ 15
γενέσθαι. ἀνάγκη γενέσθαι. ἀπαντα οὖν τὰ εσόμενα ἀναγκαῖον
γενέσθαι οὐδὲν ἄρα διπότερ' εἴτε χειν οὐδὲ ἀπὸ τύχης είσταιν
εἰ γάρ ἀπὸ τύχης. οὐκ ἐξ ἀνάγκης.

Τὰ διὰ τῶν προλαβάντων ἀσυμφανῶν εἰρημένα πρὸς κατασκευὴν τοῦ 20
10 καὶ εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον λαμβανομένας τὰς προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος,
ἀφωρισμένως διαιρεῖν τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος, φαντασίας αὐτόθιν εἴπετο μηδεμίαν
ἐν τοῖς οὖσι χώραν ἔχειν τὸ ἐνδεγόμενον. βούλεται διὰ τούτων
σαφέστερον ήμεν παραδοῦναι μετὰ πλείστης ἐπεξεργασίας προσήγον τὸν 25
λόγον. διὸ ὕσπερ ἀπὸ ἀλλης ἀρχῆς ποιούμενος τὴν ἐπιχειρήσιν φησιν.
15 εἴτι εἰ είσται λευκόν τι νῦν, οἷον παιδίον ἄρτι τεχθέν, ἀληθῆς ηγετεῖν είπειν
τῇ προτεραίᾳ ὅτι τεχθήσεται τῇ ἑξῆς | λευκὸν παιδίον, καὶ οὐ τῇ προ- 116r
τεραίᾳ μᾶλλον ηγετεῖν πρὸς οἶνον δήποτε χρόνου· τίς γάρ η ἀποπλήρωσις; οὐ δὲ
δεὶς προτέλεσταις οὐτι είσται ἀληθεύομεν, οὐχ οἶνον τε τοῦτο μὴ είσεσθαι,
ὕσπερ οὐδὲ δ είναι λέγοντες ἀληθεύομεν, οἶνον τε τοῦτο μὴ εἶναι· ἀδύνα- 5
20 τον ἄρα ηγετεῖν προλαβόντι χρόνῳ γεγονοῦτα πρόρρησις ἀληθής· οὐ δὲ αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ
καὶ προλαβόντι χρόνῳ γεγονοῦτα πρόρρησις ἀληθής· οὐ γάρ οἶνον τε,
φησί, μὴ γενέσθαι, ἀδύνατον μὴ γενέσθαι, οὐ δὲ ἀδύνατον μὴ
γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι, προσάγων τὸν λόγον εἰς τὸ πάντα ἀναγ- 10
κάζειν, διπερ ηγετεῖν προκείμενον, ἐκ τῶν σαφεστέρων μὲν καὶ μᾶλλον
25 συγγενούμενων προτάσεων, ἵστιν δὲ δυναμένων ταῦς εἰς δις μεταλαμβάνον-
ται· τό τε γάρ οὐχ οἶνον τε τὸ ἀδύνατον σημαίνει καὶ τὸ οὐχ οἶνον τε μὴ
γενέσθαι τῷ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι εἰς ταύτην ἔρχεται, τὸ δὲ ἀδύνατον 15
μὴ γενέσθαι τῷ ἀναγκαῖον γενέσθαι. ὕσπερ καὶ τὸ ἀδύνατον γενέσθαι τῷ

2 οὐτι—ἀνάγκης (8) om. M ὥστε—ἀναγκῆς (8) om. a δεὶς om. G 2. 3 οὐτιοῦν
τῶν γινομένων suppl. G² γενομ. b 3 οὐτιν ηγ om. AF εἰ—είσται (4) suppl. G²
δεὶς om. F ηγ om. G 5. 6 ἀδύν. μὴ γεν.. οὐ δὲ ἀδύν. μὴ γενέσθαι suppl. G²
6 ἀπαντα—γενέσθαι (7) om. G 7 οὐδὲν] οὐδὲ A 8 εἰ—τύχης, οὐκ] ἀλλ’ F
10 καὶ om. Ma παραλαμβ. G 11 ὡ] οῖς F an εἴπετο (τὸ)? 12 ἔχειν ante
χώραν colloc. A: ante ἐν Fa 14 τὴν ἐπιγ. ποιούμ. colloc. G 15 οὐτι] οὐτι M
τι om. Mab ηγ om. G 16. 17 τεχθ.—προτεραίᾳ om. F 16 τῇ
(ante ἑξῆς)] καὶ τὰ G καὶ οὐ] εἰ δὲ τῇ προτεραίᾳ, τί M 17 πρὸς AFG¹
οἶνο] οὖσι M ἀποκλήρωσις FGMa δ] εἰ AFM 18 ante είσεσθαι add. εἰναι
ἀδύνατον ἄρα ηγ μὴ γενέσθαι λευκὸν παιδίον (sed del.) G (cf. v. 19. 20) 19 οὐχ οἶνον G
είναι (alt.)] η F 21 καὶ] τῷ F 22 ἀδύνατον—ἀνάγκη γενέσθαι (23) om. G
23 τὸ λόγον iter. G 23. 24 ἀναγκάζειν] εἰς ἀνάγκης Ma 25 εἰς ἀ F: οἵσαις G
25. 26 μεταλαμβανομέναις G 26 τὸ ἀδύν.—οἶνον τε om. G¹a 28 ἀναγκ. μὴ γεν.
(sed μὴ del.) G γενέσθαι ὥσπερ—ἀναγκαῖον (p. 145,1) om. M

ἀνάγκαῖον μὴ γενέσθαι. μᾶλλον μέντοι κινούμεθα ὑπὸ τοῦ ἀδύνατου μὴ γενέσθαι ὡς ἐναργεστέρου ἥπερ ὑπὸ τοῦ ἀνάγκη γενέσθαι, διὸ καὶ ὁ ἀτρὸς εἰπὼν λόγου χάριν ὅτι ἀνάγκη φλεβιτομηθῆναι τὸν ἄρρωστον, εἶπερ 20 βιούσιοτε ὑγιασθῆναι. ὡς κατατεκναστικὸν τούτῳ καὶ πρὸς τὴν πειθῶ 5 κινῆσαι μᾶλλον ὀφεῖλον προστίθησιν 'ἀδύνατον γὰρ μὴ φλεβιτομηθέντα αὐτὸν ὑγιᾶναι'. ὅστε εἰκότως, φησίν, ἐλέγομεν ἀπαντα τὰ ἐσόμενα ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι καὶ μηδὲν μήτε ἀπὸ τύχης μήτε καθ' ἔτερον τοῦ 25 ἐνδεχομένου.

‘Ρητέον δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν ὅτι τὸ ἐκβεβηκὸς νῦν καὶ 10 ἥδη γεγονὸς οὐκ ἀληθῆς πρὸ τῆς ἐκβάτεως λέγειν ὅτι ἔσται πάντως λευ-
κόν· οὐ γὰρ | ἐπειδὴ δὲ χρόνος εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν ἀποκατέστησε, διὰ τοῦτο 116v
οὔτεσθαι γιρή ἐξ ἀνάγκαίς αὐτὴν προκαταβολῆς γεγονέναι. Ὅστε τῶν προ-
λεγόντων περὶ αὐτοῦ οὐχὶ δὲ λέγων ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔσται λευκὸν ἀληθεύεσαι,
ἀλλ' δὲ τὸ δλον τοῦτο ἐνδεχομένως αὐτὸν ἐκβήσθεται λέγων· εἰ δὲ τοῦτο,
15 δῆλον ὅτι δυνατὸν ἦν αὐτὸν καὶ μὴ ἐκβῆναι· οὐ γὰρ ἀν ἀλλως ἡλήθευε
τὸ ἐνδεχομένως αὐτὸν ἐκβήσθεται. μὴ τοίνυν ἀπὸ τοῦ ἥδη ἐκβάντος τὸ
ἔτι μέλλον κρινέτωσαν οἱ ταῦτα λέγοντος, ἀλλὰ φυλάττοντες αὐτὸν μήπω 10
ἐκβεβηκὸς ζητείτωσαν εἰ δὲς ἀνάγκης ἐκβήσεται· οὐ γὰρ ἔξουσι τοῦτο ἐπι-
δεῖσαι, ὡς αὐτὸς ἡμᾶς σαφῶς ἐν τοῖς ἔέτης δὲ Ἀριστοτέλης διδάσκει.

20 p. 18v16 'Αλλὰ μὴν οὐδὲ' ὡς οὐδέτερόν γε ἀληθῆς ἐνδέχεται
λέγειν, οἷον ὅτι οὕτε ἔσται οὕτε οὐκ ἔσται· πρῶτον μὲν γὰρ 15
οὔσης τῆς καταφάσεως φευδοῦς ή ἀπόφασις οὐκ ἀληθής, καὶ
ταύτης φευδοῦς οὔσης τὴν κατάφασιν συμβαίνει μὴ ἀληθῆ
εἶναι· καὶ πρὸς τούτοις εἰ δὲς ἀληθῆς εἰπεῖν ὅτι λευκὸν καὶ μέγα,
25 δεῖ ἀμφω ὑπάρχειν· εἰ δὲ διάρκειεν εἰς αὔριον, ὑπάρκειν εἰς αὔ-
ριον. εἰ δὲ μήτε ἔσται μήτε μὴ ἔσται αὔριον, οὐκ ἀν εἴη τὸ δόπο- 20
τερ' ἔτυχεν, οἷον ναυμαχία· δέοι γὰρ ἀν μήτε γενέσθαι ναυ-
μαχίαν αὔριον μήτε μὴ γενέσθαι.

‘Ἐπειδὴ προείληπται μὲν πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου τὸ τὰς
30 προτάσεις, περὶ τῶν δὲ λόγων, ἀξιωρισμένως διαιρεῖν τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦ-
δος, ἔλαβε δὲ τοῦτο διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὰς συναληθεύειν ἀλλήλαις,

1 prius μὴ superser. M	ἀδυνάτου A Ma	3 τὸν om. AG	4 βούλ.] μᾶλλοι G
5 μᾶλλον ante πρὸς (4) colloc. G	7 γένεσθαι F	8 ἐνδέχ.] ἀντικειμένου F	
10 ἥδη om. F	τῆς ἐκβάσεως om. F	11 διὰ om. M	12 αὐτῶ A
13 ante ἔσται add. ὅτι G	15 γὰρ om. G	ἄλλως] ὅλως F	17 μέλλον]
μᾶλλον Ga	εἰ om. M	εἰ οὐδὲ a	19 αὐτὸν M
σαφ. ἡμᾶς colloc. G	ἐν τοῖς ἔξ. post ἡμᾶς colloc. M: post Ἀρ. a		δὲ Ἀριστοτέ-
21 οἷον — γενέσθαι (28) om. M			λης fort. eicias
22. 23 καὶ ταύτης — γενέσθαι (28) om. G	24 λευκὸν ἀμά F	25 ὑπάρκειν]	ὑπάρκει
Fb 26 μήτε (prius)] μὴ F	εἰς αὔριον F (cf. p. 146, 26)	26. 27 ὄπότερον F	
29 ἐπειδὴ] ἔπειτα δὴ M	τὴν ἀνάτρ. G		

όπερ ἔλέγετο διὰ τοῦ ἄμφω γάρ οὐχ ὑπάρκει ἀμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ἡδύνατο δέ τις ὑποπτεύειν ως οὐκ ἀναγκαῖον ἢ συναληθεύειν 117· πότες θ̄ διαιρεῖν τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος (ἐνδέχεται γάρ καὶ συμβέβησθαι), διὰ τοῦτο νῦν προτίθεται δεῖξαι ὅτι οὐδὲ συμψεύδεσθαι δυνατὸν ὃ ταύτας τὰς προτάσεις, ὥπερ οὕτε δηνήσι τι τὸν οὗτως λέγειν αἰρούμενον 5 πρὸς τὸ εἰσάγειν τὸ ἐνδεχόμενον ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἐστὶν ἀδύνατον· δειχθῆσται γάρ καὶ κατ’ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν τὸ αὐτὸν πρᾶγμα καὶ ἀναγκαῖως ἐκβαῖνον καὶ ἀδύνατον ἔχον τὴν ἐκβασιν. φησὶν οὖν ως οὐδὲ τοῦτο ἐνδέχεται λέγειν ὅτι σὶ καὶ ἔκαστα καὶ ἐνδεχόμεναι προτάσεις κατὰ τὴν 10 μέλλοντα χρόνον συμψεύδονται ἀλλήλαις, ὥπερ ἐσήμην διὰ τοῦ οὐδ' ως οὐδέτερον γε ἀληθές. ἐπεὶ πρῶτον μέν, φησίν, ἀναιρέσθων τὸ ἀξιώμα τῆς ἀντιφάσεως, σάφ' οὖ πάσας προσήγορεν τὰς ἀποδείξεις ως ὅντος ἐναργεστάτου. πρὸς δὲ τούτοις συμβήσεται τὸ πρᾶγμα ἀμα μήτε ἔσεσθαι διὰ 15 τὸ φεῦδοςθαι τὴν λέγουσαν ἔσεσθαι αὐτὸν κατάφασιν καὶ πάλιν ἔσεσθαι 20 διὰ τὸ φεῦδοςθαι τὴν λέγουσαν μὴ ἔσεσθαι αὐτὸν ἀπόφασιν, ὕστε καὶ ἔσεσθαι αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης καὶ μὴ ἔσεσθαι ἐξ ἀνάγκης, οὐ τί ἀν εἴη τερατωδέστερον; ίνα δὲ τοῦτο συναγάγῃ, ἀναιρεμήσκει πάλιν ἡμᾶς τοῦ λημματίου τοῦ λέγοντος ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἡ τῶν πραγμάτων ἐκβασις ἀκολουθεῖ, καὶ οὐ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον μόνον ἀλλὰ 25 καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα· εἰ γάρ τις προειπὼν ὅτι τεχθῆσται αὔριον παιδίον λευκὸν καὶ μέγα ἀληθῶς προλέγοι, δεῖ αὔριον τεχθῆναι παιδίον, 30 φῶ ἄμφω τὰ προειρημένα ὑπάρκει. σιωπήσας οὖν τὸ τούτων ἀκόλουθον, διὰ καὶ τῷ φεῦδει τῶν λόγων ἔπειται τὸ τὰ πράγματα μὴ ὑπάρχειν, ως ἡδη πρότερον αὐτῷ παραδεδομένον, ἀμα τούτῳ | τῷ θεωρήματι 117v 35 τὸ ἐπόμενον τῷ παραλειμμένῳ συνάγει λέγων εἰ δὲ μήτε ἔσται μήτε μὴ ἔσται αὔριον, οὐκ ἀν εἴη τὸ ὄπότερ' ἔτυχε, τοῦτ' ἔστιν εἰ δὴ συμψεύδονται αἱ τοιαῦται προτάσεις, ἀναιρεθήσεται μὲν καὶ οὗτως τὸ ἐνδέχη- 40 μενον, ἀναιρεθήσεται δὲ διὰ τὸ ἀμα ἀναγκαῖως τε ἐκβαίνειν τὸ πρᾶγμα καὶ ἀδύνατον ἔχειν τὴν ἐκβασιν.

1 ἄμφω γάρ . .] p. 18a38	οὐχ οι. F	3 ἐνδέχεται Fa	4 νῦν
οι. A	οὐδὲ suppl. G ²	5 ταύτας οι. G	τῶν . . αἰρούμενων Α
ἡρημένον G	6 ἀλλὰ οι. F	8 καὶ] καίτοι G	10 οὐδ' οι. G
τε G	15 αὐτὸν μὴ ἔσ. (num. corr.) G	16 μὴ οι. F	17 τερατωδέστερος G ¹
πατόιον οι. A	πάλιν οι. ed. Ven. Brand.	19 μόνον χρ. colloc. Fa	
21	λέγοι F: προλέγει α	22 ἄμφότερα Ma	σκοπήσας Α:
σιωπήσασθαι G	23 τὸ οι. G	24 αὐτῷ οι. G	25 μῆδε (utrobiique) F
26 ὄπότερον F	27 φεῦδονται F	προρρήσεις F	

p. 18^b26 Τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἄτοπα ταῦτα καὶ τοιαῦτα
ἔτερα, εἰπερ πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἡ ἐπὶ τῶν 10
καθόλου λεγομένων ὡς καθόλου ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα ἀνάγκη
τῶν ἀντικειμένων εἶναι τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ, μηδὲν
5 δὲ ὁπότερ³ ἔτυχεν εἶναι ἐν τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ πάντα εἶναι
καὶ γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης· ὥστε οὕτε βουλεύεσθαι δέοι ἀν οὕτε
πραγματεύεσθαι, ὡς ἐὰν μὲν τοδὶ ποιήσωμεν, ἔσται τοδὶ, 15
ἐὰν δὲ μὴ τοδὶ, οὐκ ἔσται τοδὶ· οὐδὲν γάρ κωλύει καὶ εἰς
μυριοστὸν ἔτος τὸν μὲν φάναι τοῦτο ἔσεσθαι τὸν δὲ μὴ φάναι,
10 ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσται ὁπότερον ἦν αὐτῶν ἀληθὲς εἰπεῖν τότε.
ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦτο διαφέρει, εἴ τινες εἰπον τὴν ἀντίφασιν ἢ 20
μὴ εἰπον δῆλον γάρ διτὶ οὗτοι ἔχει τὰ πράγματα. καὶ μὴ δι
μὲν καταφῆσῃ τι ὁ δὲ ἀποφῆσῃ· οὐδὲν διὰ τὸ καταφάναι ἡ
ἀποφάναι ἔσται ἡ οὐκ ἔσται, οὐδὲ εἰς μυριοστὸν ἔτος μᾶλλον
15 ἡ ἐν ὄποσφοιν χρόνῳ. ὥστε εἰ ἐν ἀπαντι χρόνῳ οὕτως εἰχεν, 25
ἥστε τὸ ἔτερον ἀληθεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο γενέσθαι,
καὶ ἔκαστον τῶν γενομένων ἀεὶ οὕτως εἰχεν, ὥστε ἐξ ἀνάγκης
γενέσθαι· δὲ τε γάρ ἀληθῶς εἰπέ τις διτὶ ἔσται, οὐχ οἷόν τε μὴ
γενέσθαι, καὶ τὸ γινόμενον ἀληθῆς ἦν εἰπεῖν διτὶ ἔσται. 118^c

20 Προέκειτο μὲν ἐξ ἀρχῆς σκοπεῖν εἰς πάσης ἀντιφάσεως εἰς τὸν μέλλοντα
χρόνον λαμβανομένης αἱ προτάσεις ωρισμένως διαιρεῦσι τό τε σίλημίτες καὶ
τὸ ψέυδος, δέδεικται δὲ διὰ πλειόνων ὡς ἐπεται τούτῳ τὸ ἐκποδῶν γίνε- 5
σθαι τοῦ ἐνδεχομένου τὴν φύσιν, τῶν μὲν ἐξ ἀνάγκης ἔκβανόντων τῶν δὲ
τὴν ἔκβασιν ἀδύνατον ἔχόντων, καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι μηδέν, ἀπερ δεῖ λοιπὸν
25 ἐπιδεῖξαι ἄτοπα καὶ τῇ ἐναργείᾳ μαχόμενα. σφίγγων οὖν ἐν τούτοις τὸν πάντα
πάντα λόγον ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ τε προτεθέντος ἐξ ἀρχῆς προβλήματος
ἀναμιμνήσκει καί τινα τὰ ἐπεσθαι αὐτῷ δεδειγμένα προστίθησι, καὶ ἄτοπα
ταῦτα καλεῖ, καίτοι μηδέπω δεῖξας διτὶ ἔσται ἄτοπα, ταῖς τε αὐτοφύέσιν
ἐννοίαις τῶν ψυχῶν ἀποχρώμενος καὶ ὡς εὐθὺς ἐπάξων τὴν κατασκευὴν 15
30 τοῦ ἄτοπον εἶναι τὸν ἀναιρεῖν πειρώμενον τὸ ἐνδεχόμενον λόγον (διν ἐλέγ-
χει δικόθεν, νῦν μὲν ἐπιδεικνὺς δοσα ἐπεται αὐτῷ ἀδύνατα, διλγον δὲ διτερον
καὶ τὰ ψευδῶς εἰλημψένα ἐν αὐτῷ διαιράλλων)· ἔδει γάρ αὐτό τε καὶ¹ αὐτὸ² 20

1 τὰ τοιαῦτα G 2 εἰπερ—ἔσται (19) om. a καταφ.—ἔσται (19) om. M
3 ἔκαστον. b 4 μηδὲν—ἔσται (19) om. G 5 ὁπότερον F 5. 6 καὶ εἶναι καὶ F
6 οὐδὲ (pr. l.) F βούλεσθαι A¹F¹ 9 prius τὸν τὸ F 10 ἔσται] ἔσεσθαι b
ὅποτερονοῦν b αὐτῶν ἀλ. ἦν b 13 τι om. F οὐ] οὐδὲ b καταφ.]
φάναι F: καταφαθῆναι b 14 ἀποφαθῆναι b οὐδὲ—ἔτος om. F¹ (πράγματα οὐδὲ³
εἰς μ. ἔτος F²) 15 τῷ χρ. (alt. l.) b 17 καὶ ἔκαστον — γενέσθαι (18) suppl. F²
18 εἰ δὲ τε γάρ A 19 γενόμ. F εἰπεῖν ἀεὶ b 20 προσέκειτο G¹ ἐξ ἀρχῆς
om. F 21 ωρισμένως suppl. G² τε om. G 25 ἐναργείᾳ scripsi: ἐνεργείᾳ
libri (cf. p. 148,3) 30 τὸ] τὸν A 32 ἐν αὐτῷ F: ἐναυτῷ AGMa

δεικνύναι τὸ πρᾶγμα ὅπως ἔχει φύσεως, λέγοντα ὅτι ἔστιν ἐν τοῖς οὖσι τὸ ἐνδεχόμενον (πολλὰ γάρ ἔπειται ἀδύνατα τοῖς ἀναιρεῖν αὐτὸν πειρωμένης. καὶ ἡ ἐνάργεια δεῖκνυσιν αὐτὸν ὑφεστηκός), καὶ ἐπὶ τούτοις σαθρὸν ἐπιδεῖξαι τὸν προειρημένον λόγον τὸν πάντα ἀναγκάζειν πειρώμενον καὶ τὸ 25 ὃ ἐνδεχόμενον ἔκβαλλειν τῶν ὄντων. διὰ τούτων οὖν τέως παραδίδους τὰ ἐπόμενα ἀδύνατα τοῖς ἀναιροῦσι τὸ ἐνδεχόμενον, φησὶν ὡς εἴ τις ἀξιοίη πᾶσαν ἀντίφασιν κατὰ πάντα χρόνον ὅμοιας ἔχειν πρὸς τὸ διαιρεῖν τὸ 118· ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος καὶ μὴ μόνον τὰς διαιγνόντους, ἀς καθόλου ὡς καθόλου καλεῖν εἰωθεν, ἀφωρισμένως ἔχειν δεῖ τὴν μὲν ἐτέραν τῶν προτότοις 10 σεων ἀληθῆ τὴν δὲ ἐτέραν φεῦδη κατὰ πᾶσαν ὅλην, ἀλλὰ καὶ τὰς καθὶ 5 ἔκκαστα, ὃ ἡκολούθει τὸ ἐκποδῶν γίνεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ματαιοπονίαν τῆς φύσεως κατηγορήσει βουλευτικοὺς ἡμᾶς ποιησάσης· δηλον γάρ ὡς εἰ μηδέν ἐστιν ἐφ' ἡμῖν, μάτην ἐπιχειρήσομεν βουλεύεσθαι περὶ τῶν οὐκ ἐν τῇ ἔννυσιν τῇ ἡμετέρᾳ κειμένων, καὶ ὅμοιόν τι ποιήσομεν τοῖς βουλευού- 15 μένοις πῶς ἀνατείλαι ἢ μὴ ἀνατείλαι ὁ ἥλιος. ἀλλὰ μὴν τὸ λέγειν ὡς μάτην ἡμᾶς ἡ φύσις βουλευτικοὺς ἐποίησε παντελῶς ἀλογον· αὐτό τε γάρ καὶ 15τὸ τοῦτο ἀποδέξειται γεωμετρικαῖς, φασίν, ἀνάγκαις ὡς οὐδὲν 15 μάτην ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεται, καὶ ὑπὸ τῆς ἐναργείας πάσης ἀποδείξεως μᾶλλον ὄμοιογείται. καὶ αὐτοὶ μέντοι οἱ πάντα ἀναγκάζοντες καὶ τὸ 20 ἐνδεχόμενον ἐκποδῶν ποιοῦντες πάντως ὅμοιογήσουσιν αὐτὴν πάλιν εἶναι τὴν φύσιν τὴν πάντα, ὡς αὐτοί φασιν, ὡρισμένως καὶ ἐξ ὀνάργης μάτην 20 δὲ οὐδὲν ποιοῦσαν. ὥστε πῶς οὐ καταγέλαστον τὸ λέγειν τὴν φύσιν καὶ μηδὲν ἐν τῇ ἔννυσιν τῇ ἡμετέρᾳ καταλιπεῖν καὶ ποιεῖν ἡμᾶς βουλευτικοὺς ὡς ἀν 25 ὅντας κυρίους τοῦ πρᾶξαι τινα ἢ μὴ πρᾶξαι; εἰ γάρ λέγοι τις διτὸς 25 γρῆται τῇ διανοίᾳ ὡς ὀργάνῳ πρὸς τὴν ἔκβασιν τῶν πρᾶξων, ἀλλ᾽ ἐχρῆν, φήσομεν, ὄρμαν ἡμᾶς αὐτόθεν ἐπὶ τὰς πρᾶξεις, ἐφ' ἀς ἡ φύσις κατήπειρεν. ὥστε περ ἐπὶ τῶν ὄντων ὑπὸ φύσεως κινουμένων συμβαῖνον ὄρωμεν ἀνενδιάστως ἐπὶ τὰ οὐκείᾳ | τέλη φερομένων. διὸ καὶ ἡμεῖς ὅταν μιμώ- 119· μεθα τὴν φύσιν κατὰ τέχνην τινὰ ἐνεργοῦντες, οὐ βουλεύομεθα, εἴπερ 30 τελείαν καὶ πρόχειρον ἔχοιμεν τὴν γνῶσιν τῆς τέχνης, διπερ ἀνάγκη ὑπάρχειν τῷ μιμησομένῳ τὴν φύσιν.

Εἰ τοίνυν πάντα ἐξ ὀνάργης, οὕτε βουλεύεσθαι δέοι ἀν., φησίν, 5 οὕτε πραγματεύεσθαι, τοῦτ' ἔστι ταῖς ἀρχαῖς τῶν πράξεων ἐγγειρεῖν.

2 αὐτὰ a	3 ἐνέργεια A ²	3. 4 ἐπιδ. σαθρὸν colloc. Aa	6 ἀξιοί G
8. 9 ὡς καθόλου om. M	9 εἰωθεν ὁ ἀριστοτέλης F	11 ὡς] αἰς G	ἀκολουθεῖ F
	12 τὴν φύσιν G ¹	γάρ ἔστι M	14. 15 βουλομένοις FMa
15 ἀν om. AGMa	ἀνατείλοι (utrobique) libri	16 ἡμᾶς superser. G ²	παντελῶς
om. F	αὐτό τε—τοῦτο (17) om. F	τε] καὶ A	17 ἀποδέδ. γάρ F
φησὶν Ma	18 ἐναργοῦς M	19 μᾶλλον G	ώμολόγηται Λ: ὅμοιογείσθαι G
	πάσης] μᾶλλον G	20 πλέον F	21 φίσιμ. ante ὡς colloc. G
23 καταλείπειν G	βουλευτικὰ F	21 λέγει Ma	22 καὶ om. F
πραγμάτων FG	24 τινα] τι Ma	23 λέγει Ma	25 πρᾶξ.]
ὑπὸ] ἀπὸ AGM	26 ὄρη G ¹	26. 27 κατέπειργεν M	27 ὄντως] οὗτως AGMa
	28 ἀνενδύαστ. Aa	καὶ om. M	29 βουλόμεθα AG
εἰπεῖν G ¹	31 μιμησαμένω FM	33 πρᾶξ.] πραγμάτων F	εἴπερ]

οίον εἰ διανοούμεθα πλεῦσαι ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήνας, οὐ γρὴ κατελθεῖν εἰς τὸν λιμένα οὐδὲ ναῦν ζητῆσαι οὐδὲ τὰ σκευάρια ἐμβαλέσθαι· καὶ γάρ μηδὲν 10 τούτων πεπραχότων ήμῶν ἀνάγκη γενέσθαι ήμᾶς ἐν Ἀθήναις. εἴτα καὶ τρόπον, καθ' ὃν βουλεύεσθαι εἰώθαμεν, ὑπογράφων ήμῖν ως ἐάν μὲν 5 τοδὶ ποιήσωμεν, φησίν, ἔσται τοδὶ, ἐάν δὲ μὴ τοδὶ, οὐκ ἔσται τοδὶ· προκειμένου γάρ φέρε τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸν τόπον, εἰς ὃν 15 δυνατὸν καὶ διὰ νεῶς ἀπελθεῖν καὶ ὑποζυγίῳ χρώμενον, βουλεύεσθαι πότερος τῶν τρόπων τῆς ἐκεῖσες ἀφίξεώς ἐστιν ήμῖν αἱρετώτερος, τὰ ἔκατέρια ἐπόμενα ἀγαθὰ ἡ φαῦλα παρατιθέντες παρ' ἀλληλα καὶ ἀντισηκοῦντες 20 ἀλλήλους· ὅποτέρω γάρ ἀν αὐτῶν φαίνεται ἡ μεῖζον ἀγαθὸν ἡ ἔλαττην κακὸν ἐπόμενον, ἐκεῖνο μᾶλλον αἱρούμεθα. οὗτω δὲ καὶ ὁ ποιητὴς τὸν Ἀχιλλέα φησὶν εἰδέναι ὅτι μένων μὲν ἐν τῇ Τροίᾳ καὶ πολεμῶν ὀλιγοχρόνιος ἔσται καὶ εὐκλεής, ἀναγωρῶν δὲ τοῦ πολέμου καὶ τὴν ἐν τῇ πατρίδι διατριβὴν ἀγαπῶν πολυχρόνιος μὲν ἀκλεής δέ, καὶ προτιμῆσαι τὴν 25 εὔκλειαν τοῦ εἰς γῆρας ἐλθεῖν. εἴτα πάλιν ἀναμνήσας ήμᾶς τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἀναιρεῖν διοκόστης τὸ ἐνδεχόμενον (λέγω δὴ τοῦ δύο τινῶν προλεγόντων ἀντίφασιν τὸν | ἔτερον ὠρισμένως ὀληθεύειν καὶ διὰ τοῦτο 119 ἐκβαίνειν τὸ ὑπ' ἐκείνου λεγόμενον), διπερ ἄν τις ἀπερισκέπτως εἰπειν ἐλέγχειν οὐδόμενος τὴν ἐπιχειρήσιν τῷ λέγειν 'ἀλλ' οὐδὲν γέγονε τοισῦτον 30 οὐδὲ προεπέ τις περὶ τοῦ πράγματος ὡς ἐκβηθσομένου, ἵνα καὶ ἀληθεύειν εἰκεῖνον συγχωρήσαντες ἀναγκαίως φῶμεν 'τὸ πρᾶγμα ἐκβεβηκέναι', τοῦτο θεὶς διαβάλλει καὶ δείκνυσιν οὐκ δρῦμος λεγόμενον· οὐ γάρ διὰ τὸ ἀληθεύειν τοὺς πρὸ τῆς ἐκβάσεως τοῦ πράγματος εἰπόντας αὐτὸν ἐκβάσεσθαι φῆσομεν ἐκβαίνειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἔμπαλιν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν 10 ἀληθῆς ὁ περὶ αὐτοῦ λεγόμενος λόγος· ὡς γάρ εἴρηται καὶ ἐν Κατηγορίαις, εἰ καὶ ἀντιστρέψουσι ταῦτα πρὸς ἀλληλα, ἡ τε τοῦ πράγματος φύσις καὶ ὁ ἀληθῆς περὶ αὐτοῦ λόγος, ἀλλ' οὐχ ὁ λόγος τῷ πράγματι τοῦ εἰναι αἵτιος 15 ἀλλ' ἡ τοῦ πράγματος ὅπαρέις τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον αἵτια· ὕστε εἰ μηδὲν ἔλαττον ἔχει τοῦ πράγματος ἡ ἐκβασις διὰ τὸ μὴ κατ' ἐνέργειαν 20 προειρῆσθαι τὸν ἐκβῆσθαι αὐτὸν ἀποφασινόρεν τὸν λόγον. πᾶσαι δὲ περὶ τῶν ἐνδεχομένων γινομένων πρὸ τῆς ἐκβάσεως λεγόμεναι προηργήσεις. εἴτε 25 καὶ ἐνέργειαν εἴτε κατὰ δύναμιν, ἀληθεῖς ἔσονται. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ἀναγκαίως ἐκβέβηκεν ἔκαστον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐνεδέχετο αὐτὸν μὴ ἐκβῆναι.

2 ἐκβαλ. F	4 ήμῖν om. F	5 φησὶν superscr. A	6 τοδὶ om. F
7 νῆσος Ga	8 πρότερος τὸν τρόπον τῆς ἐν. ἀφ. εἰ ἔστιν F	9 ἔσται M	8. 9 τὸ
ἐκατέρας G ¹	9 ἐπόμ. εἰσόμ. F	11 ἐκεῖνο] ἐκεῖ M	δ ποιητὴς] Hom. I 412
12 τῇ om. M	13 ἀπὸ τοῦ πολ. G	καὶ τὴν—ἀκλεής δέ (14)]	τὴν μὲν μακροχρονίαν λάβοι, τὴν δὲ δόξαν ἀπολέσαι F
προτιμήσας F	15 ὑπομνήσ. G	17 τὴν ἀντίφ. F	ἀντίφασιν suppl. G ²
18 ἥνπερ F	εἰπεν] εἰπερ G	19 ἐλέγχει F	οἰόμενος τὴν ἐπιχ.] ἥρσιν F
21 ἐκεῖνο A: ἐκεῖνῳ α	συγχωρήσαντος A Ma	θῶμεν M	23 αὐτὸν suppl. G ²
25 ἐν Κατηγορίαις] c. 12 p. 14b14	33 αὐτῶν suppl. G ²	29 ἔχειν Αα	31 πρὸ τῆς
ἐκβάσεως om. G		30 αὐτῷ α	

p. 19 a 7 Εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα· ὅρῶμεν γάρ ὅτι ἀρχή ἐστι τῶν 25 ἑσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλεύεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πρᾶξαί τι, καὶ ὅλως ὅτι ἔστιν ἐν τοῖς μὴ ἀεὶ ἐνεργοῦσι τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ ὄμοίως· ἐν οἷς ἀμφω ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ 5 εἶναι, ὥστε καὶ τὸ γενέσθαι | καὶ τὸ μὴ γενέσθαι. καὶ πολλὰ 120^r ἡμῖν δῆλα ἐστιν οὕτως ἔχοντα, οἷον ὅτι τοῦτο τὸ ἴματιον δυνατόν ἐστι διατμηθῆναι, καὶ οὐ διατμηθῆσεται ἀλλ᾽ ἔμπροσθεν κατατριβήσεται. ὄμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ διατμηθῆναι δυνατόν· 5 οὐ γάρ ἀν υπῆρχε τὸ ἔμπροσθεν αὐτὸν κατατριβῆναι, εἴ γε μὴ δυνατὸν ἦν τὸ μὴ διατμηθῆναι. ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων γενέσεων, δσαι κατὰ δύναμιν λέγονται τὴν τοιαύτην. φανερὸν οὖν 10 ὅτι οὐχ ἂπαντα ἔξι ἀνάγκης οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται, ἀλλὰ τὰ μὲν δύπτερ' ἔτυχε, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις 15 ἀληθῆς, τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θάτερον, οὐδὲν μὴν ἀλλ' ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ θάτερον δὲ μῆ.

Παραδός ἡμῖν διὰ τῶν προλαβόντων δσα ἔπειται ἀδύνατα τοῖς ἀναι- 15 ροῦσι τὸ ἐνδεχόμενον. ὅτι τὸ μάτην βουλεύεσθαι μάτην ἔγγειρεν ὅλως ταῖς πράξεσι καὶ δσα τούτοις ἔστιν ἀκόλουθα, οἷον τὸ μάτην αἰτιᾶσθαι τινας ὡς συμπράττοντας ἡμῖν ἢ ἀντιπράττοντας, μάτην ἐπαινεῖν τινας ὡς 20 ἀγαθούς ἢ φέγειν ὡς κακούς, καὶ δύναματα κενὰ εἶναι τὰ πολυμορύλλητα 25 ταῦτα. τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν (ποῦ γάρ οἱον τε ταῦτα γάρ τιν, μηδενὸς δόντος ἐφ' ἡμῖν ἀλλ' ἔξι ἀνάγκης ἡμῶν, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, ἐπὶ τὸ τάδε τινὰ πράττειν ἀγομένων; ἀπερ δηλονότι καὶ ἐναργῶς ἄλογα καὶ τὸν ὅλον τῶν ἀνθρώπων ἄρδην ἀνατρέπει βίον), προτίθεται διὰ τούτων 30 καὶ ἐπ' εὑθείας ἔξι αὐτῆς τῆς ἐναργείας τῶν πραγμάτων ἐπιδεῖξαι ὅτι τε 35 ἔστιν ἐν τοῖς οὖσι τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ἐν τίσιν ἔστιν, ὅτι οὐκ ἐν τοῖς | διδίοις ἀλλ' ἐν μόνοις τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ τὸ εἶναι ἔχουσιν. ὅτι 120^v μὲν οὖν τὸ τε βουλεύεσθαι μεγάλην ἔχει πρὸς τὰς πράξεις δύναμιν καὶ πολλὰ 40 ἔστιν ἐφ' ἡμῖν τῶν δόντων, ἀ οὐκ ἀν ἐπράχθη μὴ βουλευσαμένων ἡμῶν καὶ ταῖς ὅδοῖς τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν ἐγκεχειρότων, δείκνυσιν ἀπὸ 5 τοῦ κατὰ τὸ ἴματιον παραδείγματος, δ ἐφ' ἡμῖν ἔστιν ἡ διατεμεῖν ἢ σῶν ἔᾶσαι καὶ ἀδιάτμητον, ἀχρις ἀν ἡ ἐν χρήσει δην καὶ φορούμενον κατατριβῆ 45 ἢ καὶ ἄνευ χρήσεως κείμενον ὑπὸ τοῦ χρόνου κατασπῆ. δῆλον δὲ ὅτι 10

1 ὅη] ὃ ἐ F	ἔστιν ἀρχὴ colloc. Mab	2 ἑσομ.] εἰρημένων G	καὶ ἀπὸ τοῦ
βουλ.—μή (15) om. M	βούλεσθαι A	3 καὶ ὅλως ὅτι — μή (15) om. Ga	
ὅτι ὅλως colloc. b	6 ὅτι om. F	τουτὶ b	9 κατατρ. αὐτό colloc. F
εἰ γε — διατμηθῆναι (10) suppl. F ²	10 τὸ om. F	διατμηθ. αὐτό A	11 οὖν]
ἄρα b	14 τὸ om. F	16 παραδός ἡμῖν om. M	ἡμῖν om. F
τὰ ἀδόν. G	17 τὸ suppl. G ²	19 ἡμῖν om. G	21 γάρ ταῦτα colloc. A
23 ἀπερ] ἀ F	24 ἄρδην om. M	25 καὶ ἔξι αὐτῆς M	ἐνεργ. Ma
30 ἔγγειρηκότων FG	31 ἔστιν suppl. G ²	32. 33 κατατριβεῖν et κατασπῆν a	

καὶ ἐπ' ἄλλων πολλάκις μυρίων οἱ αὐτοὶ ἀρμόσουσι λόγοι· ὥστε φανερὸν ὅτι πάντων τῶν οὕτω γινομένων κυρίους ήμᾶς ἐποίησεν ἡ φύσις. Ἀπερ ἐνδεικνύμενος δὲ Ἀριστοτέλης εἰπεν ὅτι ἀρχὴν ἔστι τῶν ἐσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλεύεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πρᾶξαι τι, τῷ μὲν ὀνόματι τοῦ 15 ἐσομένου ἐπὶ τοῦ μήπω μὲν ἐκβεβηκότος δυναμένου δὲ ἐκβῆναι, εἰ μή τι κωλύσοι, κοινότερον νῦν χρησάμενος, διὰ δὲ τοῦ πρᾶξαι τι δηλῶν τὸ ταῖς ἀρχαῖς ἐγχειρῆσαι τῆς πράξεως, ὅπερ πρότερον ἐκάλει πραγματεύεσθαι.

'Ἐν τίσι δὲ τῶν ὄντων ἔχει τὴν ὑπόστασιν τὸ ἐνδεχόμενον, συντόμως 20 10 ἐδίδαξεν εἰπών ὅτι ἐν τοῖς μὴ ἀεὶ ἐνεργοῦσι, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν τοῖς ποτὲ μὲν οὖσι ποτὲ δὲ μὴ οὖσι· ταῦτα γάρ μεταξὺ ὄντων τε ἀεὶ ὄντων καὶ τῶν ἀεὶ μὴ ὄντων ὡς μὲν ἐνεργοῦντα δῆλος διαφέροι ἀν τῶν ἀεὶ μὴ ὄντων, ὡς δὲ μὴ ἀεὶ ἐνεργοῦντα διαφέροι ἀν τῶν ἀεὶ ὄντων τε 25 καὶ ἐνεργούντων. ποια δέ ἔστι τὰ μὴ ἀεὶ ἐνεργοῦντα, πάλιν συντόμως 15 ἐδίδαξεν εἰπών ἐν οἷς ἀμφω ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, τοῦτ' ἔστι τοῖς ἐν γενέσει | καὶ φθορῷ· οὕτε γάρ τῶν ἀεὶ μὴ ὄντων τι 121r δύναται ποτε ἐνεργεῖν (πῶς γάρ δὲ μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι πέφυκε μετέχειν); οὕτε τῶν ἀεὶ ὄντων τι δύναται ποτε μὴ ἐνεργεῖν· εἰ γάρ ἔστιν ἀεὶ δὲν, δῆλον ὡς ἀεὶ τέλειόν ἔστι καὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ κατὰ φύσιν 5 ἔχον (οὐ γάρ ἀν ἄλλως ἡδύνατο εἶναι ἀίδιον), τοιωτον δὲ δὲν ἔξει τινὰ πάντως οὐσιώδη ἐνέργειαν, καθ' ἣν ἀεὶ ἐνεργεῖν αὐτὸν ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ καὶ ὄντινασθν χρόνον ἀνεέργητον μένον ματαίναν δεικνύῃ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν καὶ αὐτὸν τηγάλλως ἐγκαταλέγηται τοῖς οὖσιν. ὥστε εἰκότως τὰ ποτὲ μὲν 10 20 ὄντα ποτὲ δὲ μὴ ὄντα τῶν ὄντων ἐχαρακτήρισεν ἀπὸ τοῦ μὴ ἀεὶ ἐνεργεῖν. πᾶσι μὲν οὖν τοῖς ἐνδεχομένοις τοῦτο ὑπάρχει τὸ δύνασθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. ὥστε καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν ὑπάρχει αὐτοῖς τὸ δύνασθαι 15 25 καὶ γενέσθαι καὶ μὴ γενέσθαι. ἀλλὰ τὰ μὲν αὐτῶν δυοῖς ἔχει πρὸς τε τὸ εἶναι καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι, διὸ καὶ πρὸς τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι, οὗτοι ἐπὶ τῇ προαιρέσει κεῖται τῇ ἡμετέρᾳ καὶ καλεῖται ὄπότερ' ἔτυχε, τὰ δὲ ἀποκλίνει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ εἶναι καὶ γενέσθαι καὶ λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ 20 πολὺ, ἢ πρὸς τὸ μὴ εἶναι μηδὲ γενέσθαι καὶ λέγεται ὡς ἐπ' ἔλαττον, ἀπερ ἀμφότερα κοινῶς σημῆναι βουληθεῖς εἰπε τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θάτερον, οὐ μὴν ἀλλ' ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ θάτερον, θάτερον δὲ μή· ἔχει γάρ τὸ μὲν οὕτως λεγόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν 25

1 οἱ αὐτοὶ — γινομένων (2) in mrg. suppl. A 4 βουλεύεσθαι F 4. 5 τῶν ἐσομένων F 5 δὲ καὶ ἐκβῆναι F 6 κωλύει a 10 ὅτι μὴ (sed μὴ del.) F 12 μὲν ἀεὶ ἐνεργ. a διαφέρει G¹ 13 μὴ ὄντων — τῶν ἀεὶ om. F τε om. M 16 τι post ποτε (17) colloc. G 17 δύνασθαι G ἐνεργεῖν — ποτε (18) om. M 18 μετ.] μὴ ἔχειν G δύναται τι G ποτε om. F 19 τὴν (post οὐσίαν) om. A 20 ἀεὶ δὲν a 21 αὐτὸν ἐνεργ. colloc. F 22 ante ματ. add. καὶ G¹ δεικνύει G 23 τηγάλλως] τοῖς ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσι G τὰ om. M 27 τὰ] τὸ A 28 πρὸς τὸ suppl. G² καὶ τὸ μὴ γενέσθαι om. M καὶ πρὸς τὸ μὴ A 30 γίνεσθαι F 31 γίνεσθαι AFa: λέγεσθαι M 32 καὶ om. A 32. 33. 34 ἐπὶ πολὺ F

μὲν ἔκβασιν αὐτὸν τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνδεχόμενον μέντοι καὶ τὸ μὴ
ἔκβηναι, εἰ καὶ σπανιώτερον τοῦ ἔκβηναι, τὸ δὲ ἐπ’ ἔλαττον τὸ μὲν μὴ,
ἔκβασιν | ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνδεχόμενον μέντοι καὶ τὸ ἔκβασιν, εἰ καὶ 121^v
σπανιώτερον τοῦ μὴ ἔκβασιν, ἐπιτρέπων οὖν ἡμῖν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ⁵
5 θάτερον, τοῦ τε εἶναι δηλούντοι καὶ τοῦ μὴ εἶναι, καὶ τὸ τούτῳ ἀντικεί-
μενον καὶ ἐπ’ ἔλαττον, δὲ καὶ αὐτὸν προσηγόρευσε θάτερον, μεθαρμόζειν ὡς ἡ
ἄνθετόμεν πρός τε τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, διὰ τῶν αὐτῶν λεξιστιλῶν
περιέλθει τὸ πλεῖστον διλλήγοντων διεστηράτα σημαντήμενα τοῦ ἐνδεχόμενου,
τό τε ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ἐπ’ ἔλαττον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τοῖς πράγμα-¹⁰
10 σιν ὁμοίως ἔχουσιν αἱ περὶ αὐτῶν ἀποφάνσεις κατὰ τὸ ἀληθεύειν ἢ
ψεύδεσθαι.

p. 19 a 23 Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὸ δὲ ὅταν ἢ, καὶ τὸ μὴ δὲ μὴ εἶναι
ὅταν μὴ ἢ, ἀνάγκη· οὐ μέντοι οὕτε τὸ δὲ ἄπαν ἀνάγκη εἶναι
οὕτε τὸ μὴ δὲ ἀνάγκη μὴ εἶναι· οὐ γάρ ταῦτον ἐστιν τὸ δὲ ὅπαν¹⁵
15 εἶναι ἐξ ἀνάγκης ὅτε ἐστί, καὶ τὸ ἀπλῶς εἶναι ἐξ ἀνάγκης.
ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος. καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως ὁ
αὐτὸς λόγος· εἶναι μὲν ἢ μὴ εἶναι ἄπαν ἀνάγκη, καὶ ἐσεσθαί
γε ἢ μὴ· οὐ μέντοι διελόντα γε εἰπεῖν θάτερον ἀναγκαῖον.
λέγω δὲ οἶνον ἀνάγκη μὲν ἔσεσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἢ μὴ²⁰
20 ἔσεσθαι· οὐ μέντοι γενέσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἀναγκαῖον οὐδὲ
μὴ γενέσθαι· μέντοι ἢ μὴ γενέσθαι ἀναγκαῖον. ἥστε
ἐπεὶ ὁμοίως οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα, δῆλον ὅτι
ὅσα οὗτως ἔχει ὥστε ὅπότερ’ ἔτυχεν εἶναι καὶ τὰ ἐναντία ἐνδέχε-²⁵
σθαι, ἀνάγκη διοίως ἔχειν καὶ τὴν ἀντίφασιν. ὅπερ συμβαίνει
25 ἐπὶ τοῖς μὴ δεὶ οὖσιν ἢ μὴ δεὶ μὴ οὖσι· τούτων γάρ ἀνάγκη
μὲν θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀληθὴς εἶναι ἢ φεῦδος,
οὐ μέντοι | τόδε ἢ τόδε ἀλλ’ ὅπότερ’ ἔτυχε, καὶ μᾶλλον μὲν^{122r}
ἀληθῆ τὴν ἑτέραν, οὐ μέντοι ηδὸν ἀληθῆ ἢ φεῦδη. ὥστε δῆλον
ὅτι οὐκ ἀνάγκη πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν ἀντικει-
30 μένων τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ φεῦδη εἶναι· οὐ γάρ ὥσπερ ἐπὶ 5
τῶν ὄντων, οὗτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων μὲν δυνατῶν δὲ
εἶναι, ἀλλ’ ὥσπερ εἴρηται.

Πρόκειται μὲν ἐν τούτοις αὐτὸν λοιπὸν τὸν λόγον τὸν ἀνατρεῖν
δοκοῦντα τὸ ἐνδεχόμενον συνήργειν ἐπιδεῖξαι καὶ μηδὲν ἀναγκαῖον συνάγεσθαι, 10

2 ἔκβασιν (pr. l.) M εἰ] ἢ A ἔκβηναι (alt.) — σπανιώτερον τοῦ (4) om. M
ἐπ’ om. F 3 ὡς—μὴ ἔκβασιν (4) om. F 4. 9 ἐπὶ πολὺ F 5 τούτων AG
(ἢ ἐπ’ ἔληλον G¹) αὐτὸς GMa 7 ἐθέλοιμεν AMA πρὸς τὸ μὴ εἶναι καὶ
τὸ εἶναι AFa: πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι M 12 μὴ δὲ—εἴρηται (32) om. M
13 οὐ—εἴρηται (32) om. G μέντοι] μὴν b 14 ἀνάγκη om. b οὐ γάρ—
εἴρηται (32) om. a 16 ἀντιφ. δὲ F 18 γε (post διελ.) om. F 20 μέντοι
ἔσεσθαι γε αὔριον ναυμ. b 23 εἶναι om. b 31 μὲν suppl. F²: om. AF¹
δυνατὸν A 33 μὲν οὖν G τὸν (post λόγον) om. F 34 ἀναγκ.] ἐναγτίον G

προσήει δὲ οὗτος ἐκ τῶν ἥδη ἐκβεβηκότων ἀξιῶν κρίνεσθαι τὰ ἔτι μέλλοντα· λαβὼν γάρ ὡς εἰ ἔστι τι νῦν λευκόν, ἀνάγκη ἀληθεύειν τὸν αὐτὸν λέγοντα περὶ αὐτοῦ ἔτι ἔτι λευκόν, καὶ οὐ νῦν μόνιν ἄλλον καὶ ἐν ὅπεντι τῷ πρόσθεν χρόνῳ ἀληθεύεις ἦν προλέγειν διτὶ ἔσται λευκόν (ώς οὐδὲν τοῦτο 15 ἐκείνου διαφέρον), καὶ διτὶ ὅπερ ἐν παντὶ τῷ πρόσθεν χρόνῳ ἀληθεύεις ἦν εἰπεῖν διτὶ ἔσται λευκόν ἀνάγκη γενέσθαι, συνάγειν ἤδη τὸ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι τὰ γινόμενα. πρὸς τοῦτον τούτου τὸν λόγον ἐνιστάμενος διὰ 20 τούτων ὁ Ἀριστοτέλης πάντα τεχνικῶς, πᾶς μὲν ἔχουσι τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν 10 πᾶς δὲ οὐκ ἔχουσι, διορίζεται πρότερον περὶ τῶν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον γινομένων, καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων 25 λαμβάνων, ἐπειδὴ χρὴ τὸν ἀληθεύοντα λόγον συνάδειν ἐξ ἀνάγκης τῷ πράγματι περὶ οὐ ἀποφανέται, διττὸν εἰναὶ φησι τὸ ἀναγκαῖον, τὸ μὲν τὸ ἀπλῶς καὶ κυρίως λεγόμενον, ὅπερ ἔστι | τὸ δὲ ὑπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ 122^v 15 ὡς οὐδὲ ὑφεστάναι χωρὶς αὐτοῦ δυναμένῳ (τοῦ δὲ ἦτοι κατὰ τὸν ἄπειρον χρόνον λαμβανομένου ὡς ἐπὶ τῶν ἀιδίων, οἷον ὅταν λέγωμεν ἐξ ἀνάγκης κινεῖσθαι τὸν ἥλιον ἢ τοῦ τριγώνου τὰς γωνίας δυσὶν ὅρμαῖς ἵσται εἶναι, ἢ 5 ἔως ἂν ὑπάρχῃ τὸ ὑποκείμενον, ὡς ὅταν εἰπωμεν ἐξ ἀνάγκης τόδε τὸ πῦρ θερμὸν εἶναι ἢ τὸν Σωκράτην [ζῆν εἶναι]), τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον ἀλλὰ μετὰ 20 μὲν προσδιορισμοῦ τοῦ ἔως ἂν ἢ τὸ κατηγορούμενον ὑπὸ τοῦ λέγοντος οὕτως αὐτὸν ἔχειν ἀληθεύον, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι, εἴτε αἵδιον εἴη τὸ ὑποκεί- 10 μενον εἴτε φυλαρτόν· τὸ γάρ ἐξ ἀνάγκης ἐπιπροσθίεται ὑπὸ τοῦ νέφους ἢ τῆς σελήνης τὸν ἥλιον, ἔως ἂν ἐπιπροσθῇται, ἀληθεύεις, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι, καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης καθέξεσθαι σε ἢ βαδίζειν, ἔως ἂν τι τούτων ὑπάρχῃ 15 25 σοι, ἀληθεύεις, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι· οὔτε γάρ δὲ βαδίζομεν ἢ καθεζόμεθα, οὔτε μὴν ἔως ἂν τοῦ εἶναι μετέχωμεν. ὃ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὄντος· καὶ γάρ τοῦτο διττόν, τὸ μὲν ἀπλῶς (οἷον τὸ μὴ εἶναι τὴν διάμετρον σύμμετρον τῇ πλευρῇ ἢ τὸ μὴ παύεσθαι τῆς κινήσεως τὸν 20 ἥλιον ἢ τὸ μὴ εἶναι τόδε τὸ πῦρ ψυχρόν), τὸ δὲ ἔως ἂν μὴ ἢ τὸ κατη- 30 γοριόμενον, οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴ βαδίζειν, ὅταν μὴ βαδίζῃς· οὐ γάρ ἀπλῶς τοῦτο ἀληθεύεις, ἀλλ’ ἔως ἂν μὴ βαδίζῃς, ἐπειδὴ ἀδύνατον τὸν μὴ βαδίζοντα διτε μὴ βαδίζει ἄμα καὶ βαδίζειν. καὶ ἔχεις ἐν τούτοις τὴν 25 κατὰ τὰς ὅλας διαφορὰν τῶν προτάσεων παραδεδομένην· τὸ μὲν γάρ ἀπλῶς δι τὸ ἀναγκαῖον σημαίνει, τὸ δὲ ἀπλῶς μὴ ὃν τὸ ἀδύνατον, τὸ δὲ ἔστι

1 προειτ AF 2 λευκὸν νῦν colloc. a 5 διαφέρει F ἀπαντὶ a
 6 λευκόν om. F: del. G συνάγειν—γίνεσθαι om. M τό] τὰ A: om. a 7 ἴσταμ.
 A: ἀνιστάμ. F 9 ἀποφάσεις Ma 13 διττὸν δὲ F τὸ (post μὲν) om. AG¹
 15 χωρὶς αὐτοῦ ὑφ. (num. corr.) G 17 τῆς τρυγώνου (sic) F δόσο AFMa ἢ
 om. M 18 ἔως] ὡς G¹ ὑπάρχει F ἐξ ἀνάγκης om. G 19 σωκράτη A
 20 λέγ.] μέλλοντός F 21 αὐτὸν om. G 22 ὑπὸ νέφους ἢ ὑπὸ τῆς σελ. F 24 καὶ
 τὸ—οὐκέτι (25) om. M 25 post ἀπλῶς δὲ add. ἦτοι κυρίως καὶ ἀιδίως a 26 μετέ-
 χομεν A 28 τῇ πλ. συμ. colloc. F 29 ἔως] ὡς a τὸ (ante κατ.) om. G
 30 βαδίζῃ Fa: βαδίσῃς G 31 βαδίζης] βαδίζῃ Fa 32 ἐν τούτοις om. F

ἀν ἡ τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὃν καὶ ἔστ' ἀν μὴ ἡ μὴ ὃν 123^c
τὸ ἐνδεχόμενον.

Ταῦτα διελθμένος ὁ Ἀριστοτέλης παραπλησίως τοῖς ἐπὶ τῶν ὄντων
εἰρημένοις ἔχειν φησὶ τὸ ἀναγκαῖον τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀλήθειαν· τοὺς
5 μὲν γάρ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς λεγόμενον ἀναγ-^b
καῖον, ἐφ' οἷων ἀν λέγωνται πραγμάτων, εἴτε ἀιδίων εἴτε φυλαρτῶν εἴτε
ὄντων εἴτε μὴ ὄντων, ὡς τοὺς κατὰ τὴν ὅλην ἀντίφασιν προφερομένους.
οἷον ὅτι Σωκράτης ἡ βαδίζει ἡ οὐ βαδίζει (ἢ γάρ ἢλον τοῦτο ἀνάγκη 10
εἶναι ἀληθῆς οὐ μόνον ὄντος ἀλλὰ καὶ μὴ ὄντος Σωκράτους) καὶ ὅτι τὸ
10 πῦρ ἡ θερμὸν οὐ θερμόν, εἰ καὶ συμβαίνει ἐπὶ τῶν τοιούτων διὰ
τὴν τοῦ πράγματος φύσιν θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως
ἀληθεύειν, καὶ οὐ τὴν ὅλην ἀντίφασιν μόνον. τοὺς μὲν οὖν τῶν λόγων 15
οὗτως ἔχειν φησὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον,
τοὺς δὲ κατὰ τὸν ἔτερον τρόπον, ἔως ἂν ὑπάρχῃ ἡ μὴ ὑπάρχῃ τὸ κατη-
15 γορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης βαδίζειν ἡ ἐξ ἀνάγκης μὴ
βαδίζειν τὸν Σωκράτην· οὕτως γάρ ἀνάγκη τὸ ἀληθῆς ἔχειν τοὺς λόγους, 20
ὅπερ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ἔχει φύσεως τὰ ὑπὸ αὐτῶν σημανόμενα
πράγματα, ἐπεὶ καὶ εἰσὶν ἐξηγηταὶ τῶν πραγμάτων οἱ λόγοι καὶ διὰ τοῦτο
μιμοῦνται αὐτῶν τὴν φύσιν, ὡς πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ Πλάτων ἡμᾶς
20 ἐδίδαξεν.

Αλλὰ τί ταῦτα φαίνεις ἀν πρὸς τὸ προκειμένον καὶ πῶς διὰ τούτων
σαλεύεται ὁ ἀναιρεῖν δοκῶν τὸ ἐνδεχόμενον λόγος; ὅτι, φῆσω, εἰ μὲν πᾶς
λόγος εἴγε τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον, | εἰκότες 123^c
ἐπιάριθμον οἱ ἀναιρεῦντες τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τοῦ ὅραν ἐξ ἀνάγκης ἀλη-^b
γῆς θεύνοντας τοὺς λόγους τοὺς οἰκεῖους τῇ ἐκβάσει τῶν πραγμάτων περὶ τῶν
ἡδη ἐκβεβηκότων ἀποφανομένους ὅτι καὶ οἱ πρὸ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν
30 διαβεβαιούμενοι ἐκβάσεισθαι αὐτὰ τὸ ἀληθῆς ἐξ ἀνάγκης ἔχουσι, καὶ οὗτως
τῷ ὄντι συνέβαινεν ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐνδεχόμενον. ἐπεὶ δὲ τοῦτο τῇ μὲν
ὅλῃ ἀντιφάσει, διπερ ἐλέγομεν, ὑπάρχει, τοῖς δὲ μέρεσιν αὐτῆς, ἐφ' ὧν
35 τὸ κατηγορούμενον ποτὲ μὲν ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ ποτὲ δὲ οὐδὲ ὑπάρ-^c
χει, οὐκέτι, δῆλον ὅτι οὐ συνάγουσιν διπερ προτίθενται· οἷον, διπερ αὐτός
φησιν, ἀνάγκη πάντως αὔριον ἡ γενέσθαι ἡ μὴ γενέσθαι ναυμαχίαν, οὐ
μέντοι διελόντες καὶ τὸ ἔτερον μόνον μόριον τῆς ἀντιφάσεως εἰπόντες
40 ἀσφαλῶς ἀποφανούμεθα ὅτι ἔσται πάντως ἡ οὐκ ἔσται πάντως. δῆλον 15
35 ἄρα ὅτι ἀνάγκη τοὺς περὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀποφανομένους λόγους (ὅπερ
ἐσήμην τῇ ἀναιρέσει τῶν ἄκρων. τοῦ ἀναγκαίου λέγω καὶ τοῦ ἀδυνάτου,
50 τὸ μὲν ἐκάλεσεν δεὶ ὃν τὸ δὲ δεὶ μὴ ὃν) μὴ πάντως ἔχειν τὸ ἔτερον 20

1 τῷ ὑποκειμένῳ om. F 6 λέγονται G 10 ἡ θερμὸν ἔστιν Fa συμβάλνοι Ma
11 μόριον] μόνον A 12 μόνως a 13 ἔχει G Ma 16 τῷ σωκράτει F
σωκράτη A ἔχεις F 18 post λόγοι add. δῆλον F: δὸς G 19 post ὡς add.
καὶ G² ὁ Πλάτων] Cratyl. c. 3 p. 385 B sq. 27 τὸ δλ. ἔχ. ἐξ ἀν. colloc. M: ἐξ ἀν.
τὸ δλ. ἔχ. a 29 ἐλέγομεν] v. 7 αὐτοῖς F 31 οὐκέτι om. A ὅτι ὡς A Ma
32 ἡ γενέσθαι αὔρ. colloc. A 33 μόνον om. AG 36 p. 155,6 ἐσήμανε M

μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως ἀληθεῦον, ὅπερ ἦν τὸ ἐξ ἀρχῆς ήμεν εἰς ἐπίσκεψιν προκείμενον, ἀλλ᾽ ἡτοι ἄμφω δομίως δεκτικὰ ψεύδους τε καὶ ἀληθείας, ὡς τὰ περὶ τῶν ὑπότερον ἔτυχεν ἐνδεχομένων ἀποφανόμενα, ἢ τὸ μὲν ἔτερον μᾶλλον ἀληθεύειν πεφυκὸς τὸ δὲ ἔτερον ψεύδεσθαι μᾶλλον, 25 5 οὕτε μέντοι τὸ ἀληθεῦον ἀεὶ ἀληθεῦον οὔτε τὸ ψεύδομενον ἀεὶ ψεύδομενον, ὅπερ ἐσήμηνε διὰ τοῦ οὐ μέντοι ἥδη ἀληθῆ ἢ ψεύδη. δῆλον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ | λεγομένου ἡ κατάφασίς ἐστιν ἡ μᾶλλον 124r ἀληθῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ ὡς ἐπ' ἔλατον ἡ ἀπόφασις.

p. 19b5 Ἐπεὶ δέ ἐστιν τι κατά τινος ἡ κατάφασίς σημαίνουσα, 10 τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον, ἐν δὲ δεῖ εἶναι καὶ καθ' ἐνὸς τὸ ἐν τῇ καταφάσει (τὸ δὲ ὄνομα εἴρηται καὶ τὸ 5 ἀνώνυμον πρότερον· τὸ γάρ οὐκ ἀνθρωπος ὄνομα μὲν οὐ λέγω, ἀλλ' ἀόριστον ὄνομα· ἐν γάρ πως σημαίνει τὸ ἀόριστον ὄνομα, ὥσπερ καὶ τὸ οὐχ ὑγιαίνει οὐδὲ ῥῆμα λέγω, ἀλλ' ἀόριστον), 15 ἔσται πᾶσα κατάφασίς ἡ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥῆματος ἡ ἐξ ἀορί- 10 στού ὀνόματος καὶ ῥῆματος· ἀνευ δὲ ῥῆματος οὐδεμία κατάφασίς οὐδὲ ἀπόφασίς· τὸ γάρ ἔστιν ἡ ἦν ἡ γίνεται ἡ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα ῥῆματα ἐκ τῶν κειμένων ἐστί· προσσημαίνει γάρ χρόνον. ὥστε πρώτη κατάφασίς καὶ ἀπόφασίς τὸ ἔστιν ἀνθρω- 20 πος — οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος, εἴτα ἔστιν οὐκ ἀνθρωπος — 15 οὐκ ἔστιν οὐκ ἀνθρωπος, πάλιν ἔστι πᾶς ἀνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς ἀνθρωπος, ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ χρόνων ὁ αὐτὸς λόγος.

Παντοδαπῶς λεπτουργήσας τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ 20 25 κατηγορούμενου προτάσεων ὡς ὠρισμένου ὅντος τοῦ ὑποκειμένου, προστίθησι διὰ τούτων ὅτι δσαι εἰσὶν ἐκεῖναι τὸν ἀριθμόν, τοσαύτας ἔτέρας ἀνάγκη γίνεσθαι προστάσεις ἐξ ὑποκειμένου πάλιν καὶ κατηγορούμενου, ἀλλ' 25 οὐκέτι ὠρισμένου ὅντος τοῦ ὑποκειμένου ἀλλ' ἀορίστου. ὁ μὲν οὖν ὑποκειμένος ἡ ὠρισμένος ἡ ἀόριστος λαμβανόμενος τοῦ αὐτοῦ κατηγορούμενου 30 35 ὅντος διαφόρα ποιήσει καταφάσεων τε | καὶ ἀποφάσεων εἰση, ὁ δέ γε 124v κατηγορούμενος ποτὲ μὲν ὠρισμένος ποτὲ δὲ ἀόριστος ληφθεὶς τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου μένοντος οὔτε καταφάσεις διαφόρους οὔτε ἀποφάσεις ποιήσει.

1 ἀρχῆς] ἀνάγκης F	4 ἔτερον μᾶλλον iteratum del. A	ἀληθ. μᾶλλον colluc. M
5 οὔτε (prius)] οὐ M	ἀεὶ ψεύδομενον om. M	6 ὅτι ὡς M
om. M	9 ἀπόφασις G	8 ὡς
9 ἀπόφασις G	10 τοῦτο—λόγος (23) om. M	11 post ἐνὸς
superscr. καὶ G ²	τὸ δὲ—λόγος (23) om. a	13 ἐν—λόγος (23) om. G
σημαίνει καὶ b (recte, cf. 156,21)	ὄνομα om. b (cf. 156,21)	14 λέγω om. b
ἄλλ' ἀόρ. ῥῆμα b	15 κατάφ. καὶ ἀπόφασις Ab (cf. p. 157,4)	17 οὔτε F
ἔστιν ἡ ἔσται b	19 πρώτη ἔσται b	26. 27 ἀν. ἔτέρας (num. corr.) G
27 μὲν πάλιν F	29 ἡ ὠρισμένος om. F	λαμβανόμενος om. F
30 καταφάσεως.. ἀποφάσεως F	31 ἀορίστως A	

φανερὸν γάρ ὅτι ὥρισμένου μὲν αὐτοῦ ὅντος ἀνάγκη καταφατικὴν εἶναι οὐ τὴν πρύτασιν, ἀσρίστου δὲ ἀποφατικὴν ἡ ἴσοδυναμοῦσαν ἀποφάσει, ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἔκαστα πάντως ἀπόφασιν τὴν ἀντιφάσουσαν πρὸς τὴν κατάφασιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀδιορίστων πάντως μὲν πάλιν ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐ πάντας τὰς τὴν ἀντιφάσουσαν πρὸς τὴν κατάφασιν ἀλλ' ἐνίστε καὶ συνάδεσιν αὐτῇ 10 ἀναγνωρίζειν, ἐπὶ δὲ τῶν διωρισμένων οὐκέτι μὲν οὐδὲ καθαρῶς κατά γε τὴν λέξιν ἀπόφασιν ἀλλὰ ταῦτα τῇ καθαρῷ ἀποφάσει δυναμένην, πάλιν δὲ ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ μέρος ἡ τὴν ἀντιφάσουσαν ἡ τὴν συνάδεσιν, ὡς 15 ἐπὶ τῶν ἀδιορίστων, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου ἡ τὴν ἀντιφάσουσαν ἡ τὴν 10 ἐναντίαν, ὡς ἔμπροσθεν διωρίσαμεν. ὥστε εἰκότως κατὰ μόνην τὴν τοῦ ὑποκειμένου διαφορὰν ἀμειβεσθαι φῆσι τὰ εἰδη τῶν τοιούτων ἀντιφάσεων ὁ Ἀριστοτέλης. Ἰνα δὲ μή τις ὑπολάβῃ μηδ' ἂν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν 20 πρύτασιν ἐξ ἀσρίστου ὑποκειμένου, διότι, ὡς εἴρηκε πρότερον, τὴν μίαν πρύτασιν ἐν χρή ἔχειν τὸ ὑποκειμένον καὶ ἐν τῷ κατηγορούμενον, ἐν δὲ 15 οὐ τῷ ὄντιματι ἀλλὰ τῷ σημανιομένῳ, διπερ οὐχ ὑπάρχει τῷ ἀσρίστῳ ὄντιματι (ἐν γάρ ἀναιροῦν τὸ ὑπὸ τοῦ ὥρισμένου δηλούμενον τοῖς παρ' 25 αὐτὸ πᾶσιν ἐφαρμότει), διὰ τοῦτο τίθησί τε τὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης ἀπορίας ὁ φιλόσοφος, ἀναμιμνήσκων ἡμᾶς τοῦ ἐν δεῖν εἶναι τὸ κατηγορούμενον ἐν τῇ μιᾷ καταφάσει καὶ καθ' ἐνὸς λέγεσθαι ὑποκειμένου, καὶ 125^r 20 ἐπιδείκνυσιν ὑπάρχον τοῦτο καὶ ταῖς ἐξ ἀσρίστου ὑποκειμένου προτάσεσι τῷ εἰπεῖν ἐν γάρ πως σημαίνει καὶ τὸ ἀσρίστον ὄνομα, οὐ παρεκκόντως τὸ πως προσθεῖς ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι ὅτι οὐ φύσιν μίαν 5 σημαίνει, καθάπερ τὸ ὥρισμένον· ἐκεῖνο γάρ εἰ μὴ ὅμωνυμον εἴη, ἡ τῷ γένει ἐν τι σημαίνει ἡ τῷ εἰδεῖ τῇ τῷ ἀριθμῷ, τούτων δὲ ἐκαστον ὥρισται, 25 τὸ δὲ ὄχριστον οὐχ οὔτεις. καὶ ἐνικῶς αὐτὸν προφέρωμεν 'οὐκ ἀνθρώποις' λέγοντες, ἀλλὰ κοινωνίαν μόνον πρὸς ἄλληλα πάντων τῶν παρὰ τὸ σημαί- 10 νόμενον ὑπὸ τοῦ ὥρισμένου κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ μηδὲν αὐτῶν εἶναι, διπερ ἐκεῖνο. διὸ καὶ λέγει ἐνικῶς τὸ δὲ ἀσρίστον. τοῦτο τὸ ὄνομα εἰκότως ἀνώνυμον ἐκάλεσεν ἐνδεικνύμενος τὸ στερητικὸν αὐτὸ δηλοῦν τοῦ σημαί- 15 30 νόμενου ὑπὸ τοῦ ὥρισμένου διόντιμος. ἐπεὶ δὲ νῦν πρῶτον πεποίηται μηδὲν τοῦ ἀνωνύμου τούτου ὑποκειμένου, εἰκότως ἐπισημαίνεται ὅτι τοῦτο ἔστιν, δ πρότερον παραδέδωκεν ἀσρίστον ὄνομα αὐτὸ προσαγορεύων, ἐν οἷς καὶ τὴν τοῦ ἀσρίστου ἥματος ἔννοιαν ἡμῖν παραδίδου. φανερὰ δὲ τῆς 20

4 ἀδιορ.] ἀσρίστων G 6 δυναμένη F ὥρισμ. G¹ 7. 8 πάλιν δὲ οἱ. Λ: δὲ οἱ. G 10 πρόσθεν διωρίσάμεθα (ὧς οἱ.) F (cf. p. 94,29 sq.) 11 ἀντιφ.] φωνῶν M 12 δὲ οἱ. G ὑπολάβοι AGM: ὑπολάβοιεν α 13 ἀσρ. ὑποκ. μόνου δ ἀριστοτέλης τοῦ Λ: ὑποκ. μόνου G: ὑποκ. μόνου τοῦ αὐτοῦ M: ὑποκ. μόνου τοῦ α εἴρηκε εἴρηται AGMa (cf. p. 18a13) 14 ἐν χρή] ἐχρῆν F: οἱ. A ἐν καὶ ἐν (alt. I.) F 18 τοῦ] ὡς G δεῖ Ga 19 τῇ οἱ. G καὶ ἐπιδ.—ὑποκειμένου (20) οἱ. F 21 τῷ] τὸ Λ ὄνομα οἱ. b 24 ἐν τι σημ.] ἐπισημ. F 25 καν] καὶ G¹ προφέρωμεν Α: προφέρομεν G δ οὐκ Ga 26 κοινωνίαν—ἄλληλα οἱ. G πάντα τὰ G 28 λέγεται F δὲ post τοῦτο transponas τὸ (alt.) οἱ. F 29 ἀνωνύμως Α στέρησιν G 30 πρῶτον οἱ. M 31 μηδῆς Ma 32 πρότερον] p. 16a32b14

λέξεως ἡ ἀκολουθία, καὶ εἰ μεταξὺ παρεμβάλλων τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀνωνύμου ὑποκειμένου ἡγάπασται διὰ μακροῦ ποιῆσασθαι τὴν ἀπόδοσιν· ἔχει γάρ οὕτως· ἐπεὶ δέ ἐστι τι κατά τινος ἡ κατάφασις σημαίνουσα, 5 τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον, ἔσται πᾶσα κατάφασις ἡ ἔξι ὄνοματος καὶ ῥήματος ἡ ἔξι ἀρίστου ὄνοματος καὶ ῥή-

ματος.
Λέγεται δὲ τοῦτο δηλονότι περὶ τῆς ἀπλουστάτης καταφάσεως | τῆς 125^v ἡ ὑποκειμένου μόνον καὶ κατηγορούμενου, περὶ ἣς καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν διδάσκειν· ὅστε οὐ χρὴ ζητεῖν πῶς ἂν ἐφαρμόσει τοῦτο ἡ ταῖς ἐκ 10 τρίτου προσκατηγορουμένου καταφάσεσιν ἡ ταῖς μετὰ τρόπου. ἀλλὰ πῶς 5 ἔξης τούτοις ἐπιφέρει τὸ ἄνευ ῥήματος μηδεμίαν εἶναι οὐ μόνον κατάφασιν ἀλλὰ καὶ ἀπόφασιν, εἴπερ τὰς ἀποφάσεις ἐκ τῶν ἀρίστων συμβαίνει γίνεσθαι ῥήματων; ἡ ῥήτεον, ὅπερ Ἀλέξανδρός φησιν, ὅτι τὸ ἀρίστον ῥῆμα καὶ τὸ τοῦ ὑποκειμένου ἀποφασκόμενον καὶ τὴν ἀπόφασιν ποιοῦν τῷ μὲν 15 15 ὑποκειμένῳ τὰ αὐτὰ ὅντα τυγχάνουσι, τῇ μέντοι σχέσει διαφέρουσι πῶς ἀλλήλων· τὸ γοῦν ‘οὐ βαδίζει’ καθ’ ἔαυτὸν μὲν λεγόμενον ἀρίστον εἴη ἂν ῥῆμα ώς ἐν τι θεωρούμενον καὶ οὐδὲν μέρος καθ’ ἔαυτὸν σημαντικὸν ἔχον, 20 καθάπερ εἰρηται πρότερον, ἐν μέντοι τῇ ἀποφάσει τῇ λεγούσῃ ‘Σωκράτης 15 οὐ βαδίζει’ οὐχ ἂν εἴποιμεν ἀκριβολογεῖσθαι βουλόμενοι τὸ ‘οὐ βαδίζει’ 25 ῥῆμα εἶναι ἀρίστον, ἀλλὰ μᾶλλον ῥῆμα καθ’ ἔαυτὸν μὲν ὠρισμένον τοῦ δὲ ὑποκειμένου ἀποφατικῶς κατηγορούμενον καὶ διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου 20 διακρινόμενον ἀπ’ αὐτοῦ, ώς ἐνταῦθα μηκέτι μὲν ώς ἐν ἀλλ’ ώς δύο λαμβάνεσθαι [τὸ οὐχ ὑγιαίνει], τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου τὸ διακεκρίσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐμφαίνοντος. μήποτε δὲ δυνατὸν ἡ λέξειν 25 25 καὶ διὰ τοῦ ἄνευ δὲ ῥήματος οὐδεμίᾳ κατάφασις οὐδὲ ἀπό- 5 φασις τὸ τοῦ ῥήματος ὄνομα κοινότερον εἴληπται κατά τε τοῦ ὠρισμένου καὶ τοῦ ἀρίστου, διδάσκοντος μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅπερ εἰρηται καὶ πρότερον, ὅτι πρὸς τὸ γενέσθαι ἀποφαντικὸν λόγον δεῖ πάντως ῥήματος, 126^r 30 ἔξεπίγθεις δὲ νῦν πάλιν τοῦτο προσέμνετος ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν ἐξ ἀρίστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσσων, ἵνα μή τις ὑπολάβῃ τὰ ἀρίστα δύναματα, περὶ ὃν ἡγί προσεχῶς ὁ λόγος, ἀρκεῖν καὶ καθ’ ἔαυτὰ λεγόμενα πρὸς 5 γένεσιν ἀποφάσεως, ἐπεὶ καὶ φαντασίαν ἀποτελοῦσι τοῦ παραπλησίαν δύναμιν ἔχειν ταῖς ἀποφάσεσιν, ὅπερ ἐν τοῖς ἔξης σαφέστερον παραδώσει. κρατύνων δὲ τὸ εἰρημένον ὅτι πρὸς πᾶσαν κατάφασιν τε καὶ ἀπόφασιν δεῖ

1 παρεμβάλλων (ον F ¹) F	2 ὑποκειμένου οι. M	3 οὗτος G ¹
4 κατάφ. καὶ ἀπόφασις b	10 τοῦ τρόπου a	11 τὸ οι. Fa
συμβ. ῥῆμα. (num. corr.) G	14 καὶ τὸ Λ: καὶ τὸ κατά F: καὶ GM: κατά a	12. 13 γέν.
16 μὲν suppl. G ²	18 εἴη colloc. AM	18 εἰρηται πρότερον] p. 47,18 51,25
19 βαδίζειν (alt. I.) A	20 ἀρ. εἶναι colloc. G	21 καταφατ. (ἀπο superser.) G
22 μὲν G: om. F (fort. recte)	23 τὸ οὐχ—διακεκρίσθαι om. F	τὸ οὐχ
ὑγιαίνει inclusi: ποτεί G	post μορίου iter. διακριν. (22)—ἀρνητικοῦ G	24 ἐμφα-
νοντες AF	27. 28 εἰρηται καὶ πρότ.] p. 17a 10	28 ἀποφατ. M
29 δὲ suppl. G ²	προθέντος F	30 προσάσσεως M
F: ὑπολάβοι G	τῶν] τοῦ M	ἀπολάβη
31 ἡγ.] νῦν Ma	32 τοῦ om. M	33 ἐπιδώσει G ¹

ρήματός τινος, ἐπάγει τὸ γάρ ἔστιν η̄ η̄ γίνεται καὶ τὰ ἔέῆς, ὡς 10 ἐναργοῦς μὲν ὅντος τοῦ μηδὲν μήτε ὡρισμένον μήτε ἀόριστον ὅνομα μήτε ἐν μήτε πολλὰ ποιεῖν αὐτοτελῆ λόγον δίχα τούτων τινός, τοῦ ἔστι λέγω η̄ τοῦ η̄ καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων, ἐφιστάνειν δὲ ἡμῶν ὀψειλόντων δτι 15 ταῦτα, ὧν προσδέδενται τὰ δόντα πάσα τα τέ ὡρισμένα καὶ τὰ ἀόριστα πρὸς τὸ ποιῆσαι κατάφασιν η̄ ἀπόφασιν, ρήματά ἔστιν ὡς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ρήματος ὄρισμὸν ἐπιδεχόμενα τὸ χρόνον τινὰ προσημαίνειν.

Ἐπὶ τούτοις τὴν τάξιν ἡμῖν παραδίδωσι τῆς εἰρημένης τῶν προ- 20 τάσεων διαφορᾶς καὶ φησι προηγεῖσθαι τὰς ὡρισμένων ὑποκειμένων χρω- 10 μένας τῶν ἀόριστον αὐτὸν ἔχουσῶν, ἀτε ἀπλουστέρας αὐτῶν οὕσας, παραβάλλων πρὸς ἀλλήλας, τὰς δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν εἶδος λεγομένας πρώτας μὲν ὡς ἀπλουστάτας τὰς ἄνευ προσδιορισμοῦ πρὸς τὰς μετὰ προσδιορισμοῦ, 25 δευτέρας δὲ ὡς ἐκείνων συνθετώτερας τὰς πλεονασάσας αὐτῶν κατὰ τοὺς προσδιορισμούς. λαμβάνει δὲ τῶν μὲν ἄνευ προσδιορισμοῦ οὐδὲ τὰς καθδ | 15 ἔκαστα ἀλλὰ τὰς ἀπροσδιορίστους. τῶν δὲ μετὰ προσδιορισμοῦ οὐ τὴν 126v κατὰ μέρος κατάφασιν ἀλλὰ τὴν καθόλου, ὡς τοῦ αὐτοῦ δηλονότι λόγου καὶ ἐπὶ τῶν παραλειπομένων προτάσεων ἐφαρμόζοντος. τῆς μέντοι καθό- 5 λου καταφάσεως τῆς τε ὡρισμένον ἔχουσης τὸν ὑποκειμένον καὶ τῆς ἀόρι- 20 στον οὐκ ἔλαβε τὴν κυρίως ἀπόφασιν τὴν ἀντιφατικῶς ἀεὶ πρὸς αὐτὴν ἀντικειμένην, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἐλέγημεν πρότερον. τὴν δοκοῦσαν μὲν ἐπαμφιτερί- 25 ζειν καὶ συνάδειν τῇ τε ἀντιφασκούσῃ καὶ τῇ ἐναντίᾳ, μᾶλλον μέντοι τῇ 10 ἀντιφασκούσῃ ταῦτὸν δυναμένην· τοιαῦται γάρ η̄ τε ‘οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρω- 30 πος’ καὶ η̄ ‘οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος’, η̄ μὲν τῇ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος ἔστιν’ η̄ δὲ τῇ ‘οὐ πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ἔστι’ ταῦτὸν φιεγγομένη. τοῦτο 35 δέ, διότι οὐκ η̄ προκείμενον παραδίδονται νῦν πάλιν τὴν ἀντιφατικὴν τῶν 15 προτάσεων ἀντίθεσιν, ἀλλ᾽ ἐπισημάνασθαι μόνον δτι προηγοῦνται αἱ ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεις τῶν ἐξ ἀορίστου. ἂμα δὲ ἵσως καὶ διδάξαι η̄ μᾶς ὁ φιλόσοφος η̄θιουλήθη δτι καὶ αἱ τοιαῦται προτάσεις συν- 40 τάττοιντο ἀν ταῖς ἀποφάσεσι. δεῖ δὲ ἐφιστάνειν δτι ἀκριβῆ ἐν τούτοις δ 20 Ἀριστοτέλης παραδείγματα παρέθετο τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορού- 50 μένου προτάσεων ἔστιν ἄνθρωπος εἰπὼν καὶ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ οὐ καθάπερ πρότερον ἐλεγεν “ἔστιν ἄνθρωπος λευκός” καὶ “ἔστιν 25 ἄνθρωπος καλός”, οἷς η̄σαν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεις. τοῦτο δέ, διότι ἐν ἐκείνοις μὲν οὕπω τελέως παρεδέδοτο η̄ θεωρία τῶν προκει-

1 ἔστιν η̄ ἔσται b γίν.] ἔσται M 4 τοῦ] τὸ F καὶ] η̄ G 5 προσδέεται
F: προσδέενται Ma ante πρὸς add. ἀ A Ma 7 προσημ. χρ. (τινὰ om.) G
8 προτ.] πράξεων A¹ 9 ὡρισμένως G¹ 11 παραβάλλων πρὸς ἀλλήλας post λεγομένας
transponas πρῶτον F 12 τὰς (prius) om. A Ma πρὸς τὰς ἄνευ μετὰ A: καὶ
τὰς μετὰ F: πρὸς τὰ μετὰ M 18. 19 ἀορίστου F 20 ὑποκειμένην G¹ ἐλέγομεν
πρότ.] p. 120,7 22 δυναμένη F 23 η̄ μὲν] τῇ μὲν F 24 φιεγγ.] φύλαττο-
μένην G¹ 25 πάλαι A 26 ἐπισημεῖν. F 27 ὑποκ. προτ. ὡρ. (τοῦ om. et ὡρ.
προτ. corr.) G 29 ἀκριβῶς G 29. 30 παραδ. ὁ ἀρ. colloc. M 31 ἔστι πᾶς
ἄνθρ. εἰπὼν καὶ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρ. G ἄνθρωπος (post πᾶς) iter. del. M 32 πρότ.
ἔλεγεν] p. 17b 31, 32 34 ὅτι F μὲν om. F παρεδέδοτο F: παραδέδοτο G

μένων προτάσεων, διόπερ ἀδιαφορώτερον | ἐχρῆτο τοῖς παραδείγμασι¹ 127^c
 νῦν μέντοι ἀκριβῶς αὐτὴν διαρθρώσας εἰκότως τὰ οἰκεῖα τῷ εἴδει τῶν
 προκειμένων προτάσεων παρέθετο παραδείγματα. ὅηλον δὲ ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων καὶ διτὶ οὐ ταῦτον ἔστιν ὡρισμένον ἢ ἀριστον ὄνομα λέγειν 5
 καὶ διωρισμένον ἢ ἀδιόριστον· τὰ μὲν γάρ πρότερα ποιεῖ τὸ ἀρνητικὸν
 μόριον προσκείμενον τοῖς ὀνόμασιν ἢ μή, τὰ δὲ ὅστερα οἱ πρασδιορισμοί.
 ἀχρι τούτων προήγαγεν δὲ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένου
 καὶ κατηγορούμενου προτάσεων. διὸ καὶ ήμεῖς περὶ τῶν ἐφεζῆς ἄλλην¹⁰
 ἀρχὴν ἀρξάμενοι λέγωμεν.

10 p. 19b 19 "Οταν δὲ τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορηται, ἥδη διχῶς
 λέγονται αἱ ἀντιθέσεις, λέγω δὲ οἷον ἔστι δίκαιοις | ἀνθρω- 127^v
 πος· τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγκεῖσθαι ὄνομα ἢ ῥῆμα ἐν τῇ
 καταφάσει. ὥστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται, ὃν τὰ μὲν
 δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξει κατὰ τὸ στοιχοῦ
 15 ως αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ. λέγω δὲ διτὶ τὸ ἔστιν ἢ τῷ 5
 δίκαιῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐ δίκαιῳ, ὥστε καὶ ἡ ἀπόφασις·
 τέτταρα οὖν ἔσται. νοοῦμεν δὲ τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν ὑπο-
 γεγραμμένων ἔστι δίκαιοις ἀνθρωπος — ἀπόφασις τούτου — οὐκ
 20 ἔστι δίκαιοις ἀνθρωπος, ἔστιν οὐ δίκαιοις ἀνθρωπος — ἀπό-
 φασις τούτου — οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιοις ἀνθρωπος· τὸ γάρ ἔστιν το
 ἔνταῦθα καὶ τὸ οὐκ ἔστι τῷ δίκαιῳ προσκείσεται καὶ τῷ οὐ
 δίκαιῳ. ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται,
 οὕτω τέτακται.

"Ἀρχεται μὲν οὖν ἐντεῦθεν τὸ τρίτον τοῦ βιβλίου κεφάλαιον, ὅπερ¹⁵
 25 ἐλέγομεν εἶναι περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων. δεῖ
 δὲ καὶ ἐν τούτοις πρὸιν διασαφῆσαι τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα
 πρῶτον ἡμᾶς ἐπισκέψασθαι τίνα τε τρόπον ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων ἐκ
 τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις καὶ πῶς ἀν λαβόντες αὐτὰς μετὰ 20
 τῆς προσηκούσης ἀκριβεῖας συνέλοιμεν αὐτῶν τὸν πάντα ἀριθμόν. διτὶ
 30 μὲν οὖν οὐ τῷ ὑποκειμένῳ τῷ ἐν τῇ καταφάσει συνταχθὲν τὸ ἀρνητικὸν
 μόριον ἐξεργάζεται τὴν ἀπόφασιν. φανερόν, εἴπερ μηδὲ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκει-
 μένου καὶ κατηγορούμενου τοῦτον ἐγίνοντο τὸν τρόπον αἱ ἀποφάσεις, ἀλλ' 25

1 ἀδιαφορώτερα G	2 ἀκριβῶς αὐτὴν οὐ. G	4 καὶ ὅτε] ώς G	4. 5 ὄνομα
—ἀδιόριστον οὐ. M	5 διορισμ. F	6 προκείμ. M	7 τὴν θεωρίαν τὴν τῶν α
9 λέγομεν A Ma	10 ante lemma add. τρῆμα τρίτον AG ² : ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος		
F: περὶ τοῦ τρίτου τμήματος M: ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος. Περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατη-			
γορουμένου προτάσεων α: οὐ. G ¹	11 λέγω—τέτακται (23) οὐ. M	11 λέγω—τέτακται	
(23) οὐ. a	13 ἔσται ταῦτα colloc. b	15 λέγω—τέτακται (22) οὐ. G	
17 νοῶμεν F	19. 20 ἔστιν οὐ δίκ. ἀνθρ.—ἀνθρωπος suppl. in mrg. A	τούτου	
ἀπόφ. colloc. b	21 προσκείσ. post οὐ δίκ. colloc. F	23 τετ.] γέγραπται A'	
24 μὲν οὐ. M	οὖν οὐ. FG	25 ἐλέγομεν] p. 8,17	27 τε οὐ. GM
29 συνέλοιμεν scripsi: συνέλωμεν libri	30 οὖν οὐ. M	31 ἐργάζ. AGM	
32 ἐγίνετο G			

ἡ ζήτησις γίνεται περὶ τῶν λοιπῶν παρὰ τὸν ὑποκείμενον δύο λέξεων, τοῦ τε κατηγορουμένου καὶ τοῦ προσκατηγορουμένου, οἷον τοῦ τε δίκαιου | καὶ τοῦ ἔστι, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ τὸ οὐ συντάττειν, ἵνα ποιήσωμεν ἀπό- 128^v φασιν. φανερὸν οὖν ὅτι οὐ τῷ κατηγορουμένῳ αὐτῷ συντακτέον, ἀλλὰ τῷ προσκατηγορουμένῳ· ὁ μὲν γάρ εἰπὼν ‘ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν’ ἄνθρωπος πόνι τινα μὴ δίκαιον ὑπάρχειν φησίν, ὁ μέντοι λέγων ‘ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀποφαίνεται μὴ ὑπάρχειν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίκαιον. τῶν δὲ ἀποφαντικῶν λόγων, ὡς ἔμπροσθεν ἐδιδάχθημεν, ὁ μὲν ὑπάρχειν τι λέγων κατάφασίς ἔστιν, ὁ δὲ μὴ ὑπάρχειν ἀπόφασις. καὶ δρα ὅτι εὐλόγως τῷ 10 ἔστι συνταχθεῖσα ἐπὶ τούτων ἡ ἀρνησις ἀποτελεῖ τὴν ἀπόφασιν· ἐπεὶ γάρ καὶ ὁ κατηγορούμενος ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν ὕνομά ἔστιν, οἷον τὸ δίκαιος, καὶ οὐ δύναται καθ’ ἑαυτὸν συνδυασθεῖς τῷ ὑποκειμένῳ τέλειον ἐργάσασθαι λόγον, ἔδει αὐτοῖς ὥσπερ δεσμοῦ τινος τοῦ συνδέοντος αὐτοὺς 15 πρὸς ἄλληλους καὶ τέλειον ποιοῦντος τὸν λόγον, οὐ ποιεῖ τὸ ἔστι. τοῦτο 15 οὖν εἴη ἂν τὸ τὴν κυριωτάτην ἔχον ἐν τῇ προτάσει δύναμιν. διὸ καὶ τὴν προσηγορίαν ἀφ’ ἑαυτοῦ δίδωσι ταῖς τοιαύταις προτάσεσι· καλοῦμεν γάρ 20 αὐτὰς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου. τοῦτο ἄρα γρὴ ἀνεκεῖν ὑπὲρ τοῦ καὶ οὐλῆρ τὴν κατάφασιν ἀναιρεθῆναι καὶ γενέσιται τὴν ἀπόφασιν. τὸ μὲν οὖν ‘ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀπόφασις, τὸ δὲ ‘ἄνθρωπος οὐ δίκαιος 20 ἔστι’ κατάφασις. ἀλλ’ ἐπεὶ πάσης καταφάσεως ἔστι τις ἀπόφασις, κατὰ 25 τὴν αὐτὴν μέθυδον εὑρήσομεν τὴν ταύτης ἀπόφασιν γινομένην τὴν λέγουσαν ‘ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν’. ὥστε δύο ἐνταῦθα γίνονται ἀντιφάσεις ἀπροσδιόριστοι, τοῦ ὑποκειμένου | ὠρισμένου ὄντος, καίτοι ἐπὶ 128^v τῶν ἀπλῶν μία ἐγίνετο μόνη· ἐκεῖ μὲν γάρ ὁ κατηγορούμενος μετὰ τῆς 25 ἀρνήσεως ληφθεὶς εὐθὺς ἀπόφασιν ἐποίει, ἐνταῦθα δὲ καταφάσεως ἄλλο εἶδος. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πασῶν ἀντιφάσεων, οἷον τῶν 30 τε καθ’ ἔκαστα καὶ τῶν διαιγωνίων, κατὰ πάντα χρόνον καὶ πᾶσαν ὥλην λαμβανομένων, τῶν τε ὠρισμένον ἔχουσῶν τὸν ὑποκειμένον καὶ τῶν ἀδρίστον. διπλασίones οὖν ἔσονται αὗται τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου μόνον. ἐκεῖναι δὲ ἡσαν, ὡς ἐδείκνυμεν, ἔβδομήκοντα καὶ δύο. 10 35 ἔσονται οὖν δηλονότι αὗται ἔκατὸν τετταράκοντα καὶ τέταρες. πᾶσαι δὲ ἀμμα διακόσιαι δέκα καὶ ἔξ.

Τούτων προληφθεῖστων ἐπισκεψώμεθα ἔξῆς τὰ διὰ τῆς ἐκτεθείσης

1 τὸ ὑποκ. FG	δύο λεξ. post λοιπῶν colloc. F	3 ποτέρω δὴ χρὴ αὐτῶν G
συνάπτειν AG	5 ἄνθρωπος suppl. G ²	5. 6 ὑπάρχ. φησὶν ἄνθρ. τινὰ μη δ.
colloc. F: ὑπάρχ. τινὰ φησὶν ἄνθρ. μη δ. G	7 ἀποφαίν. μὲν Α	8 ἀποφατ. M
ἔμπροσθεν ἐδίδ.] p. 16 ^a -25 sq.	16 δίδοσι Λ γάρ] γοῦν AFM	17 ἀναιρεῖν Ma
18 τὴν ὥλην FG	19 δίκαιος—ἄνθρωπος suppl. G ²	ἄνθρωπος (alt.) om. M
20 πάσῃ καταφάσει G	21 τὴν (ante ταύτης) om. F	21. 22 λέγουσιν F ¹
22 οὐκ (ante ἔστιν) om. M	23 ὑποκειμένου εχ ὠρισμένου corr. G ²	24 ἀπλῶν]
ἄλλων F	24. 25 ληφθ. μ. τ. ἀρ. (num. corr.) G	
25 ἀπόφασιν Α	28 ὠρισμένων F ¹	τὸ ὑποκ. F τὸν ἀρ. A
om. F	ante ὑποκ. add. ὥλης del. A	29 ἐξ
οὖν a	30 ἐδείκνυμεν] p. 91,2	33 τούτων

ρήγεως ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα, ἐνταῦθα μὲν πάνυ ἀσυφῶς καὶ 15
δι’ αἰνιγμάτων ῥηθέντα, πρὸς δὲ τῷ πέρατι τοῦ προτέρου βιβλίου τῶν
προτέρων Ἀναλυτικῶν διηρθρωμένως παραδιδόμενα, θύεν καὶ λαβόντες οἱ
ἔξηγηται παρακολουθῆσαι τε τοῖς διὰ τούτων ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου λεγομένοις 20
5 ἡδυνήθησαν καὶ διασαφῆσαι αὐτά. τῶν δὴ γινομένων ἐν ταῖς νῦν προ-
κειμέναις ἡμῖν προτάσεσι δύο ἀπροσδιηρίστων ἀντιφάσεων τὴν μὲν ἔτεραν
καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλῆν, τὴν ὡρισμένον τὸ κατηγορούμενον ἔχουσαν, ώς
κατ’ αὐτὸν τοῦτο τῆς ἔτερας ἀπλουστέραν οὖσαν, τὴν δὲ ἔτεραν ἀληθινῶν 25
διὰ τὸ ἀρίστον εἶναι τὸ ἐν αὐτῇ κατηγορούμενον. ὁ μέντοι ἑταῖρος αὐ-
10 τοῦ Θεόφραστος ὀνομάζει αὐτὴν ἐκ μεταθέσεως, δι’ ἣν ἔξῆς ἐροῦμεν
αἰτίαν. ἐκνέμενος οὖν τὰς ἀπλᾶς προτάσεις, | τὴν ‘ἀνθρωπος δίκαιος ἐστι’ 129r
καὶ τὴν ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’, ἀξιοῦ ζητεῖν τῇ καταφατικῇ αὐτῶν
ποτέρα ἔπειται τῶν λοιπῶν, τοῦτο δέ ἐστι συναληθεύει, ὡστε ἐφ’ ὃν ἡ
ἀπλῆ κατάφασις ἀληθεύει, καὶ τὴν ἔπειται αὐτῇ λεγομένην πάντας ἀληθῆ 5
15 καταλαμβάνεσθαι· οὕτω γάρ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ λέγομεν ἔπειται τὸ ζῷον,
διότι ἐφ’ οὐ τὸ ἀνθρωπος ἀληθές, ἐπὶ τούτου καὶ τὸ ζῷον. καὶ εὑρίσκει
οὗτως ἔχουσαν οὐ τὴν ἐξ ἀρίστου κατηγορούμενου κατάφασιν, ἀλλὰ τὴν
ἀπόφασιν αὐτῆς· ἐφ’ οὐ γάρ τὸ ‘ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν’ ἀληθές, οἷον 10
Σωκράτους, ἐπὶ τούτου φεῦδος μὲν τὸ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν’, ἀλη-
20 θὲς δὲ τὸ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν’. ὁ γοῦν Σωκράτης δι’ αὐτὸν τὸ
εἶναι δίκαιος μὴ δίκαιος μὲν εἶναι οὐκ ἢν ῥηθείη, μὴ εἶναι μέντοι μὴ
δίκαιος λέγοιτο ἢν τῷ ἀναιρεῖσθαι ἀπ’ αὐτοῦ τὸ μὴ δίκαιον, ὁ φαμεν 15
αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὰς δύο τοῦ δικαίου ἀρνήσεις μίαν θέσιν αὐτοῦ
πάλιν σημαίνειν διὰ τὸ δεκτικὸν εἶναι δικαιοσύνης τὸ ὑποκείμενον. ἐκτι-
25 θέμενος οὖν ἐπὶ διαγράμματος τὰς προτάσεις, θπερ καὶ ἡμεῖς ὑπετάξαμεν.
καὶ ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τάξας τὴν ἀληθινὸν ἀπόφασιν, ἀναγκαίως 20
λοιπὸν ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπλῆν τίθησι τὴν ἀρίστον κατάφασιν. διὸ
καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Θεόφραστος ἐκ μεταθέσεως, διτι μετατέθειται αὐτῶν
ἐν τῷ διαγράμματι ἡ τάξις καὶ ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τέτακται
30 ἡ τούτων ἀπόφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ἡ κατάφασις, ἡ καὶ διτι 25
μετατεθέντος τοῦ ὡρισμένου κατηγορούμενου καὶ τεθέντος τοῦ ἀρίστου
γεγόνασιν. ἀλλ’ διτι μὲν τῆς ἀπλῆς καταφάσεως ἀληθευούσης ἡ ἐκ μετα-
θέσεως | ἀπόφασις πάντως ἀληθεύει, φανερόν. ὅρα δέ γε καὶ ἀντιστρέ· 129v
φει ὁ λόγος, ὡστε τῆς ἀρίστου ἀποφάσεως ἀληθευούσης τὴν ἀπλῆν κατά-
35 φασιν πάντως ἀληθεύειν; ἡ οὐ, ἀλλ’ ἔστιν ἐφ’ ὃν ἡ μὲν εἰρημένη ἀπό-
φασις ἀληθής, ἡ δὲ ἀπλῆ κατάφασις φευδῆς, οἷον ἐπὶ τῶν ὅλως μὴ ὄντων 5
ἀνθρώπων· τὸν γοῦν κύνα εἰπεῖν μὲν μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν μὴ δίκαιον ἀλη-

3 Ἀναλυτ.] c. 46 p. 51b5 6 οὐδὲν A Ma 7 τὸ] τὸν G¹ 7. 8 ὡς—οὖσαν om. M
10 θεόφραστος suppl. in mrg. G (cf. Zelleri Phil. Gr. III³ p. 816) 12 τὴν om. AFMa
13 προτέρα Αα 14 ἔπειται α συναληθεύειν A Ma 16 ἀφ’ F 17 κατη-
γορούμενην F 20 αὐτὸν om. M 21 εἶναι (ante οὐκ) om. F 24. 25 ἐκτιθέμενος—
ἡμεῖς ὑπετάξαμεν] haec figura apud Arist. (p. 19b31) et Amm. (p. 159,23) desideratur (cf.
p. 165,4 not.) 25 ὕσπερ F 26 ἀρίστον iter. A 28 ὁ θεόφρ. G 30 καὶ om. F
33 γε καὶ om. G 34 τῆς ἀρ. A Ma 37 ante διτ. add. εἶναι α

Θέσις (ὅλως γάρ μὴ ἄν ἀνθρωπος δῆλον θτι οὔτε δίκαιος λέγοιτο ἂν εἶναι ἄνθρωπος οὔτε μὴ δίκαιος), τὸ μέντοι εἰπεῖν αὐτὸν εἶναι ἄνθρωπον δίκαιον 10 ψεῦδος. ὡστε ἐπὶ πλέον εἴη ἂν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις τῆς ἀπλῆς καταφάσεως. τῆς ἄρα ἀποφάσεως τῆς ἀπλῆς ἐπ' ἔλαττον ἔσται ἡ ἐκ 15 μεταθέσεως καταφάσις· εἰ γάρ ἐπὶ πάντων ἡ ἡ κατάφασις ἡ ἀπλῆ ἀληθῆς ἡ ἡ ἀπόφασις, δύοινως δὲ καὶ ἦτοι ἡ κατάφασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἡ 20 ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ πλειόνων δὲ ὥμολογηται ἀληθεύειν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἥπερ ἡ ἀπλῆ καταφασις, ἡ ἄρα κατάφασις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἔλαττον δύτων ἀληθεύει ἥπερ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις· ὑπο- 25 10 κείσθωσαν γάρ τὰ ὄντα πάντα, φέρε εἰπεῖν χλιδιά τὸν ἀριθμόν, καὶ τῆς 20 καταφάσεως τῆς ἀπλῆς ἀληθεύουστης καθ' ὑπόθεσιν ἐπὶ τετρακοσίων ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἐπὶ πλέον ἀληθῆς οὖσα λόγου χάριν ἀληθεύεται ἐπὶ 25 ἔξακοσίων· φανερὸν ἄρα δτι τῶν λοιπῶν δύο προτάσεων ἡ μὲν ἀπλῆ ἀπό- 30 φασις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἔξακοσίων ἀληθεύει, ἡ δέ γε ἐκ μεταθέσεως κατά- 35 φασις ἐπὶ τῶν λοιπῶν τετρακοσίων παρὰ τὴν οἰκείην ἀπόφασιν ἀληθεύουσα 130 τὴν ἔλαττον ἔσται· τῆς | ἀπλῆς ἀποφάσεως.

'Αλλ' οὗτως μὲν χρῆσθαι ἀναγκαζόμεθα τῷ τὰς ἀπροσδιορίστους 5 ἀντιφάσειν ἀλλήλαις, εἰπερ δέιιδυμεν ἐπὶ ἔκαστου τῶν ὄντων τὴν ἑτέραν αὐτῶν ἀληθεύειν. ἄμεινον δὲ ἵσως καὶ ταῖς ἐννοίαις τοῦ Ἀριστοτέλους 10 20 ἀκολουθότερον ἀπὸ τῶν πραγμάτων πιστοῦσθαι τὸ ἐπ' ἔλαττον εἶναι τὴν ἀγενοῦ προστιηρισμοῦ λεγομένην ἀρίστην κατάφασιν τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως· εἰ τις μὲν γάρ ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος, οὗτος δίκαιος ἄνθρωπος οὐκ 15 25 ἔστιν, οὐ μὴν εἰ τις οὐκ ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος, ἥδη καὶ ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος. ἐπὶ γοῦν τοῦ ὅλως μὴ ὄντος ἄνθρωπου ἀληθεύει μὲν ἡ ἀπλῆ 30 ἀπόφασις, ψεύδεται δὲ ἡ ἀριστοτελεῖς κατάφασις. ἡ δέ γε προτέρᾳ ἐπιχειρη- 35 σις, ἡ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν Ἀνα- 40 ιωτικῶν φαίνεται χρώμενος, ἐπὶ μὲν τῶν ἀντιφασκουσῶν ἀλλήλαις προ- 45 τάσεων, διπερ ἐν ἐκείνοις ὑπάρχετο, εὐδούσει, ἐπὶ δὲ τῶν συναληθεύειν ποτὲ δυναμένων οὐ προχωρήσει. ὅλως δὲ χρὴ ἐφιστάνειν δτι τὰς ἀπρο- 50 50 διορίστους ἐπὶ διαφόρων μὲν τοῦ ὑποκειμένου μερῶν ἄμα δυναμένας ἀλη- 55 θεύειν καταλαμβάνομεν ὑμοίως ταῖς κατὰ μέρους, ὡς ἔμπροσθεν διωρίσαμεν, καθ' ἐνὸς μέντοι καὶ τοῦ αὐτοῦ κατηγοροῦντες αὐτὰς ἡ κατ' ἐνέργειαν ἡ 60 60 κατ' ἐπίνοιαν δεὶ διαιρεῖν εἰκότως μετ' ἐκείνου φαμὲν τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· ἀνάγκη γάρ τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων ἔκαστον ἡ εἶναι 65 70 τούχον ἄνθρωπον δίκαιον ἡ μὴ εἶναι. δῆλον δὲ δτι κατὰ ταύτην τὴν

1 δῆλονότι post δίκαιος transp. G ¹	οὕτε] οὐδὲ FG ² M: μηδὲ G ¹	λέγοιτο om. G
3 ἄν εἴη colloc. GM	5 ἡ om. a	6 κατάφ.] ἀπόφασις F
φασις F	8 εἰπερ G	7 ἀπόφ.] κατά-
9. 10 ὑποκειμένω G	12 ἐπὶ πλειόνα ἀληθεύουσα G	13 τῶν ἔξακ. Ma
τῶν λοιπ. AM	14 ἔξακ.] φησιν G ¹ : φ' G ²	ἐπὶ
om. FG	οἰκείαν] ἀλλῆν a	15 τετρακοσίων
σεως] καταφάσεως Ma	17 τῷ] τὸ F	16 τῆς iter. A
c. 46 p. 51 ^b 32	29. 30 ἀδιοριστ. FGM	26. 27 Ἀναλυτ.]
p. 110,22 sq.	32 κατηγοροῦντος G ¹	31 ἔμπροσθεν διωρ.]
	ἡ] οὐχὶ G ²	33 ἐκείνας G
		35 κατ' αὐτὴν G

έννοιαν θεωροῦντες τὰς προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, καὶ τὸ ἐπὶ πλέον ἦ
ἐπ’ ἔλαττον ἀληθεύειν ἐπ’ αὐτῶν | λέγομεν, ὥσπερ καὶ οὗτον τοῦ ἀνθρώ· 130^v
που λέγωμεν ἐπὶ πλέον εἰναι τὸ ζῆν· οὐδὲν γάρ ἄλλο διὰ τούτου σημαί-
νομεν ἷ δι τὸ ἐφ’ ὧν μὲν τὸ ἄνθρωπος ἀληθὲς κατηγορεῖν, ἐπὶ τούτων καὶ
τὸ ζῆν, οὐ μέντοι ἔμπαλιν. αὗται μὲν οὖν οὕτως ἔχουσι τῆς πρὸς ἄλλη· 5
καὶ ἀκολουθίας.

Ἐπειὶ δὲ παραλαμβάνει καὶ ἑτέρας τινὰς ἐν τῷ διαιγράμματι προτά-
σεις ὁ Ἀριστοτέλης, ἀπλᾶς μὲν καὶ αὐτὰς οὔσας διαφερούσας δὲ τῶν αὐτὸ-
τοῦτο ἀπλῶν καλουμένων τῷ μὴ ἔξιν ἀλλὰ στέρησιν τὸ κατηγορούμενον 10
10 ἔχειν, οἷαί εἰσιν αἱ ‘ἄνθρωπος ἀδικός ἐστιν — ἄνθρωπος ἀδικος οὐκ ἐστι·
τὸ μὲν γάρ ὅντες οὐρανοῖς δροῖς τις καὶ εἶδος καὶ ἔξις ἷ ὡς τελειότης, διὸ ἀπλῆ
λέγεται πρότασις ἷ ‘ἄνθρωπος δύναιος ἐστι’, τὸ δὲ ἀδικον ἀριστεία καὶ
στέρησις τοῦ εἰδούς, διὸ στερητικὴ πρότασις ἷ λέγουσα ‘Σωκράτης ἀδικός 15
ἐστι· λέγω γάρ στέρησιν ἐν τούτοις τὴν ἀπουσίαν ἀπλῶς τοῦ εἰδούς
15 σημαίνομένην, οὐ τῇ ἀποφάσει ἀλλ’ ἷ τῷ τοῦ εἰδούς δύναματι προσλα-
βόντι τὸ ἄστερητικόν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀπολικοῦς καὶ ἀστικοῦς καὶ ἀδικοῦς καὶ τῶν
τοιούτων ἀπάντων, ἷ καὶ ἑτέρῳ δύναματι ἤτοι τοῦ χείρονος τῶν ἐναντίων, 20
ώς ἐπὶ τοῦ κακοῦ, ἷ μηδὲ ὅντος ἐναντίου, ὡς ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ, καὶ ἤτοι
ἀνακάμπτειν ἐπὶ τὸ εἶδος πεφυκυῖαν κατὰ τὴν παραδεδομένην ἐν ταῖς
20 Φυσικαῖς πραγματείαις τῆς στερήσεως ἔννοιαν, ὡς τὸ ἀμούσον, ἷ μηδὲ
ἀνακάμπτειν, ὥσπερ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο ἔχειν ἷ τυχλήτης (ἐπὶ πάντα· 25
τῶν γάρ τῶν σημαίνομένων ὅμοίως ὁ λόγος ἀρρέσει). ἐπεὶ οὖν, διπερ
ἐλέγομεν, τὰς στερητικὰς προτάσεις τίθησι μεταξὺ τῶν τε ἀπλῶν καὶ τῶν
ἐκ μεταθέσεως, ὕδωμαν καὶ | ταύτας ὅπως ἔχουσι τῆς πρὸς τὰς ἑκατέ· 131^r
25 ρωμένες ἔκατῶν ἀκολουθίας· τούτου γάρ εὑρεθέντος καταφανῆς ἡμῖν ἔσται
λοιπὸν ἷ τοῦ Ἀριστοτέλους ρῆσις, ἄλλως δὲ οὐ. φανερὸν δὴ δι τοῦ οὐδὲ
τούτων ἷ κατάφασις ἔψεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει, ἀλλ’ ἷ ἀπόφασις ὁ γάρ 5
δύναιος ὧν ἄνθρωπος ἀδικος μὲν εἴναι οὐ λέγεται, μὴ εἴναι μέντοι ἀδικος
λέγεται. διὸ καὶ τῶν στερητικῶν προτάσεων ἷ μὲν ἀπόφασις τέτακται ἐν
30 τῷ διαιγράμματι ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, ἷ δὲ κατάφασις ὑπὸ τὴν ἀπό- 10
φασιν. ἀρα δὲ ὥσπερ ἐφ’ ὧν ἷ ἀπλῇ κατάφασις, ἐπὶ τούτων ἷ στερη-
τικὴ ἀπόφασις, οὕτω καὶ ἔμπαλιν; ἷ οὐ. ἐπὶ πλειόνων γάρ ἀληθῆται
ἡ στερητικὴ ἀπόφασις, ἐφ’ ὧν καὶ τὴν ἀριστον ἀπόφασιν κατελαμβάνομεν
ἐπὶ πλέον οὖσαν τῆς ἀπλῆς καταφάσεως, τοῦτ’ ἔστιν ἐπὶ τῶν παρὰ τὸν 15
35 ἄνθρωπον πάντων. αὕτη δέ, ἷ στερητικὴ λέγω ἀπόφασις, οὐ μόνον ἐπὶ
τῶν παρὰ τὸν ἄνθρωπον ὑπερτείνει τῆς ἀπλῆς καταφάσεως, ἄλλα καὶ ἐπὶ
τῶν ἀνθρώπων μὲν ὅντων οὔτε δὲ τῆς ἔξεως οὔτε τῆς τοιαύτης στερήσεως
μετεχόντων, οἷον τῶν οὔτε δικαίαν ἔξιν οὔτε ἀδικον ἔχόντων. δῆλον δὲ 20

1 περὶ] δι² A¹ 3 οὐδὲ G¹ τοῦτο M 15. 16 ἀποφάσει—προσλαβόντι
suppl. G² 16 ἀδικος καὶ ἀστικος colloc. G 17 ἑτέρων F 19. 20 ἐν ταῖς
Φυσ. πραγμ.] A 7 p. 189^v 30 sq. 20 ἐπὶ τοῦ ἀμούσον G 21 ἐν Κατηγ.] c. 10
p. 13^a 5. 23 ἐλέγομεν] v. 13 25 αὐτῶν G ἡμῶν F 28. 29 μὴ—λέγεται
suppl. G² 33 καταλαμβ. FMa

ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων ὅτι ἡ κατάφασις ἡ στερητικὴ ἐπ' ἔλαττον
ἔσται τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως. ἄμφῳ ἄρα αἱ ἀποφάσεις, ἡ τε στερητικὴ
καὶ ἡ ἀδρίστος, ἐποντά τε τῇ ἀπλῇ καταφάσει καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι
πρὸς αὐτήν· ἄμφω γάρ αὐτῆς ἐδείχθησαν ἐπὶ πλέον οὖσαι. ὡσάντως δὲ 25
καὶ αἱ καταφάσεις αὐτῶν τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπό-
φασιν· καὶ γάρ ταύταις ἐδείχνυμεν ἐκείνης ἐπ' ἔλαττον οὔσας.

Λοιπὸν οὖν ἐπισκεψώμεθα εἰς ὕσπερ ἔχουσιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις |
πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως, οὗτως ἔχουσι καὶ αἱ στερητικαὶ πρὸς αὐτὰς 131v
πᾶσιν τὰς ἐκ μεταθέσεως, τοῦτον ἔστιν εἰς ὕσπερ ἡ ἀπλῆ καταφάσις ἐπ'
10 ἔλαττόν ἔστι τῆς ἀδρίστου ἔχουσης τὸν κατηγορούμενον ἀποφάσεως, οὗτω
καὶ ἡ στερητικὴ ἀπόφασις ἐπ' ἔλαττόν ἔστιν αὐτῆς, καὶ ὕσπερ ἡ ἀπλῆ
ἢ πάρφασις ἐπὶ πλέον ἔστι τῆς ὑπὸ αὐτήν τετομένης ἀδρίστου καταφάσεως,
οὗτω καὶ ἡ στερητικὴ καταφάσις. ἔστι δὲ τούτου πᾶν τούναντίν ἀληθές·
οὔτε γάρ ἡ ἀπόφασις ἡ στερητικὴ τῆς ἀδρίστου ἐπ' ἔλαττον ἀλλ' ἐπὶ
15 πλέον, οὔτε ἡ καταφάσις τῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον ἀλλ' ἐπ' ἔλαττον.
ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ῥαδίως δεῖξομεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐφόδου λαμβά-
νοντες ἀπὸ τῶν καταφάσεων, ἐπεὶ καὶ γνωριμώτεραι ὡς μᾶλλον ὀρισμέναι
τῶν ἀποφάσεων αἱ καταφάσεις. φανερὸν δὴ διτὶ ἐπ' ἔλαττον ἡ καταφάσις 15
ἡ στερητικὴ τῆς ἐκ μεταθέσεως· εἴ τις μὲν γάρ ἔστιν ἄδικος ἀνθρωπος,
20 οὗτος δηλονότι καὶ οὐ δίκαιος, οὐ μέντοι εἴ τις οὐ δίκαιος, ἦδη καὶ ἄδικος,
διὰ τε τὴν μέσην ἔξιν καὶ τὴν μηδετέρου πεφυκινάν πω μετέχειν, ὡς ἐπὶ
τῶν παιῶνων. ὅτε δὲ ἀπόφασις ἡ στερητικὴ ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ μεταθέσεως 20
ἀποφάσεως ἀληθεύτει· καὶ γάρ ἐπὶ τῶν προειρημένων ἔξεων, τῆς τε μέσης
καὶ τῆς τῶν παιῶν, ἡ μὲν στερητικὴ ἀπόφασις ἀληθής, ἐπεὶ μή εἰσιν
25 ἀνθρωποι ἄδικοι, ἡ μέντοι ἐκ μεταθέσεως ψευδῆς, ἐπεὶ ἡ καταφάσις αὐ- 25
τῆς ἀληθής· εἰσὶ γάρ οὐ δίκαιοι ἀνθρωποι. διὰ ταῦτα οὖν περιγράψομεν
τῇ μὲν ἀπλῇ καταφάσει ἐπ' ἔλαττον ἀμφοῖν, τῶν ὑπὸ αὐτὴν δηλονότι
ἀποφάσεων, τῇ δὲ ἀποφάσει αὐτῆς ἐπὶ πλέον ἀμφοῖν, | καὶ τῇ μὲν ἐκ 132r
μεταθέσεως ἀποφάσει ἐπὶ πλέον τῆς ἀπλῆς (μόνης γάρ ἐκείνης εὑρηται
30 οὖσα ἐπὶ πλέον), καὶ τῇ καταφάσει αὐτῆς κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἐπ' ἔλαττον
τῆς ἀπλῆς, καὶ πάλιν τῇ μὲν στερητικῇ ἀποφάσει ἐπὶ πλέον καὶ τῆς μετ'
35 αὐτήν, ἐπεὶ ἀμφοτέρων τῶν ἐκατέρωθεν ἔστηταις κατεῖληπται οὖσα ἐπὶ
πλέον, τῇ δὲ καταφάσει δηλονότι ἐπ' ἔλαττον καὶ τῆς μετ' αὐτήν. ὥστε

1 πρότ. εἰρ.] p. 162,4	κατάφ.] ἀπόφασις F	1. 2 ἐπ' ἔλαττον—στερητικὴ om. F		
3 καὶ ἀδρ. A	αὐτὸν] ἀπὸλὸν F	6 ἐκείνας M	7 εἰ suppl. G ²	8 ἔσυτάς M
11 ἐπ' ἔλαττόν	ἔστιν αὐτῆς om. F	ἀπλῆ om. F	13 τοῦτο A Ma	ante al. add. τὸ G ¹
27 ἀπείξ.] διδάξομεν G	20 prius καὶ om. a	οὗτος ἦδη καὶ ἄδ. Ma		
21 πω] ποτε F: πως G	ἔγειν G	22 ἡ (alt.) suppl. G ²	23 ἀποφάσεως	
om. F	τε om. M	25 ἄδ. ἀνθρ. colloc. G	25. 26 αὐτῆς om. G	
26 πᾶραγράψ. AM	27 αὐτῇ A: αὐτῆς M	28 post ἀμφοῖν add. ταῖς ὑπὸ αὐτήν α		
28. 29 ἐκ μεταθ.] ἀδρίστω F	29 ἀπλῆς καταφάσεως Ma	30 κατὰ suppl. G ²		
31 ἀπλῆς ἀποφάσεως α	32 ἔσυτῆς] αὐτῆς t:	32. 33 ἐπὶ πλ. οὖσα colloc. G ¹ a		
33 τῇ δὲ] καὶ τῇ G	33 δηλονότι om. G	ante ἐπ' ἔλ. add. αὐτῆς G: τῆς α		
ἐπ' om. F				

φανερὸν ὅτι αἱ μὲν ἐκ μεταθέσεως τοῦτον ἔχουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς 10 ἀπλᾶς ὃν αἱ στερητικαί, οὐ μέντοι αἱ ἀπλαῖ τοῦτον ἔχουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως ὃν αἱ στερητικαί.

Λείπεται οὖν ἐπειδὴν τῇ ὥρᾳ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ | ἐπιδεῖξῃ: 132^a
ἡ ὡς οὐδὲν τῶν προειρημένον μάτην ἐρραψιδόσαμεν. ὅταν οὖν, φησί, τῇ
ἔστι τρίτον προσκατηγορῆται, οὐχ ὡς τρία μὲν δίκαιων εἰναι τὰ ἐν
τῇ προτάσει κατηγορούμενα τρίτην δὲ ἔχειν τάξιν ἐν αὐτοῖς τὸ ἔστιν, ἀλλὰ 5
τρίτον μὲν ἐν τῇ προτάσει πρὸς τοὺς δύο ὅροις, τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τῷ
κατηγορούμενῷ, κατὰ δευτέραν μέντοι τάξιν καὶ αὐτὸν ἔχον τὸ κατηγορεῖ-
10 σθαι καὶ ὥσπερ ἐπικατηγορεῖσθαι. ὅταν γοῦν εἴπωμεν ‘ἄνθρωπος δίκαιος
ἔστι’, τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἀνθρώπου προηγουμένως μὲν τὸ δίκαιον κατη- 10
γορήσαμεν. ἐπειδὴ τοῦτο προειδέμεθα περὶ αὐτοῦ ἀποφέγγασθαι. διέτι δὲ
οὐκ ἦν αὐταρκες τοῦτο τῷ ὑποκειμένῳ συμπλακὲν πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπό-
φανσιν, τὸ ἔστιν αὐτοῖς προστέθειται συνδέον τε αὐτά, ὡς εἰρηται πρότερον,
15 καὶ ἐπικατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου· τὸ δόλον γοῦν τοῦτο λέγομεν περὶ 15
αὐτοῦ ὅτι ἔστι δίκαιος. οὐ πάντας μέντοι, διε τὸ ἔστι τρίτον ἐν τῇ προτά-
σει τὸ ἔστιν, ἦδη καὶ προσκατηγορεῖται ἐν γοῦν τῇ λεγούσῃ ‘Σωκράτης
ἢ φιλόσοφος ἔστι’ κατηγορεῖται μάλον ἀλλ’ οὐ προσκατηγορεῖται τὸ ἔστι, 20
διότι τὸ δόλον τοῦτο τὸ ‘Σωκράτης ὁ φιλόσοφος’ ὡς ἐν λαμβάνεται καὶ
20 ὑποκειμένον γίνεται διὰ τὴν τοῦ ἄρθρου προσθήκην, διπερ οὐκ ἐμέλει συν-
τάτεσθαι τοῖς κατηγορούμενοις ἀλλὰ μόνοις τοῖς ὑποκειμένοις. λέγεται
δὲ περὶ αὐτοῦ ὅτι ἔστι καὶ οὕπω τέμνηκεν. ἀλλ’ οὐδὲ ὅταν εἴπωμεν ‘ό 25
ἥλιος ἐξ ἀνάγκης ἔστιν’, οὐδὲ τότε προσκατηγορεῖται τὸ ἔστι, καίτοι
ἀπλοῦν ἔστιν ἐνταῦθα τὸ ὑποκειμένον, ἀλλὰ τὸ ‘ἐξ ἀνάγκης’ οὐκ ἦν
25 κατηγορούμενον ἀλλὰ τρόπος. περὶ δὲ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων 133^b
ἄλλο εἶδος ἔχουσῶν παρὰ τὰς νῦν ἡμῖν προκειμένας ἐν τοῖς ἔξις διδάξει
ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης, οὐχ ἀπλῶς δὲ εἰπεν ‘ὅταν ὥρη τι προσκατηγορῆ-
ται ἐν ταῖς προτάσεσιν’, ἀλλὰ διώρισεν ἀκριβῶς τέ ἔστι τὸ προσκατηγορεῖ- 5
σθαι πεφυκός, ὅτι μάνον τὸ ἔστιν, διπερ οὐτι οὕτως ἔχει, διὰ τῶν ἔξις
30 κατὰ καιρὸν ἐπιδεῖξομεν.

“Οταν οὖν, φησί, τὸ ἔστι τρίτον ὃν ἐν τῇ προτάσει προσκατηγορῆται,
διχῶς λοιπὸν λέγονται τῶν προτάσεων αἱ ἀντιθέσεις αἱ ἐπὶ τῶν πρότερον
παραδεδομένων προτάσεων μοναχῶς λεγόμεναι. εἶτα πρὶν διδάξαι πῶς 10

3 ὡν F 4 ante λείπεται add. ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν. ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἄν-
θρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν. ἄνθρωπος ἀδίκος ἔστιν. ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἄνθρωπος οὐ
δίκαιος ἔστιν. ἔστιν δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν ἀδίκος
οὐκ ἄνθρωπος. ἔστιν ἀδίκος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. ἔστιν οὐ δίκαιος
οὐκ ἄνθρωπος biperito collocata a: priora sex enuntiata (in FG sive inter versus sive in mar-
ginibus notis ἀπλαῖ, στερητικαί, ἐκ μεταθέσεως, ἐπὶ ἔλαττον ἀμφοῖν, aliis instructa) exhibent
etiam FGM: om. A 5 οὐδὲν M μάτην om. F ἐραψ. ΛΜα φησι om. G
13.14 ἀπόφασιν AGMa 14 προστέθεται ΛΜα εἴρηται πρότερον] p. 160; 13 16 ὅτε] ὅτε a
17 τὸ om. G 19 alt. τὸ om. AG 21 μόνον Α λέγει A¹ 24 post ἐξ ἀνάγκης add.
ἔστιν a 26 ἐν τοῖς ἔξις] c. 12 p. 21^a34 29 ὅτι διπερ colloc. A τῶν] τὸν Fa
30 κατὰ om. a 32 λοιπὸν om. G ἐπὶ] περὶ Ma 33 πρὶν διδάξαι] περὶ τοῦ καὶ M

διχῶς λέγονται. πρότερον ἐπὶ παραδείγματος ὑφηγεῖται πότε λέγεται προσ-
κυντήρας εἰτικαίω τὸ ἔστιν, ὅπερ ἐκάλεσσεν δύνομα ἡ ἥρμα, διότι ῥῆμα μὲν
ἔστιν ἀτε προσσημαῖνον χρόνον, οὐδὲν δὲ κωλύει αὐτὸν καὶ δύνομα καλεῖν
κατὰ τὴν ἔννοιαν, καθ' ἣν ἐλέγομεν πάσας τὰς σημαντικὰς φωνὰς ὁνό-
ματα προσαχορεύεσθαι. καὶ οὐδὲ οὕτως ἐπῆγαγε τὴν κατασκευὴν τοῦ
διχῶς λέγεσθαι ταύτας τὰς ἀντιμέσεις, ἀλλὰ νῦν μὲν ὡς δήλου τούτου
ὅντος κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ἑαυτοῦ νοερᾶς ἔξεως τὸ συμπέρασμα μόνον
εἰπε. μᾶλλον δὲ τὸ ἀκόλουθον τῷ συμπεράσματι, ἐπαγαγὼν ὥστε διὰ 20
τοῦτο. λέγει δὲ τὸ διχῶς λέγεσθαι τὰς ἀντιμέσεις, τέτταρα ταῦτα
10 ἔσται· εἰρηται δὲ τοῦτο κατὰ ἔλλειψιν τοῦ μόρια· τέτταρα γάρ μόρια καὶ
τέτταρες προτάσεις εἰσὶ τῶν δύο ἀντιμέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἀριστερῆς 25
κατηγορούμενων χωρέντος. ἐφεξῆς δὲ καὶ τὴν κατασκευὴν σαφῶς ἐπάγει
τοῦ διχῶς ἐνταῦθα λέγεσθαι τὰς ἀντιμέσεις τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένων
χρωμάντας καὶ τέτταρα αὐτῶν γίνεσθαι μόρια, δι' ὧν φησι | λέγω δὲ διὰ 133v
15 τὸ ἔστιν ἡ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἡ τῷ οὐ δικαίῳ καὶ τὰ ἔξης.
ἐν οἷς καὶ ἀξιοῖ ὡς ἐπὶ τοῦ ἐκτεθέντος διαγράμματος τὴν τε διαφορὰν
τῶν προτάσεων καὶ τὴν ἀκόλουθην θεωρεῖν. ταῦτα μὲν οὖν δῆλα, πλὴν δ'
διὰ τὸ ὥστε καὶ ἡ ἀπόφασις σημαίνει αὐτῷ τὸ ὥστε καὶ τὸ ποιοῦν
τὴν ἀπόφασιν, τὸ οὐκ ἔστιν, ἡ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἡ τῷ οὐ δικαίῳ,
20 καθάπερ τὸ ἔστιν διόπερ τὸ μὲν ποιήσει δύο καταφάσεις τὸ δὲ δύο
ἀποφάσεις.

'Ἐπειδὲ μεταξὺ τοῦ τε εἰπεῖν τὸ ἀκόλουθον, ὡς ἐλέγομεν, τῷ συμ-
περάσματι τὸ ὥστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται καὶ τῆς κατα-
σκευῆς τοῦ δύο εἶναι ἀντιμέσεις καὶ τέτταρα αὐτῶν τὰ μόριά φησιν ὧν
25 τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξει κατὰ τὸ
στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ, Σφιγγὸς μὲν κελαινῆς 15
κατὰ τὸν Λυκόφρονα γῆρυν ἐκμιμούμενος πολλὰ δὲ πράγματα τοῖς ἔξηγη-
ταῖς παρασχών, τί ποτε ἐννοεῖν τοῦτο τὸ ῥησεῖδιον ἐροῦμεν; φημὶ δὴ διὰ
τὴν διὰ πλειόνων ἐπιδειγμένην ἡμῖν τῶν προτάσεων ἀκόλουθην αἰνίττε-
30 ται διὰ τούτων δικαίου φορος, κατάφασιν μὲν καὶ ἀπόφασιν καλῶν τὰς 20
ἀπλᾶς προτάσεις ὡς ἀρχετύπους, ἐπειδὴ αὗται προσλαβθοῦσαι κατὰ τοὺς
κατηγορούμενους τὰς ἀρνήσεις ποιοῦσι τὰς ἐκ μεταθέσεως, λέγων δὲ διὰ
τῶν εἰρημένων τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιμέσεων (προσείρηται γάρ τὸ 25
ὥστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται), τούτων οὖν τὰ μὲν δύο,
35 δηλονότι μόρια (λέγει δὲ τὰς ἐκ μεταθέσεως προτάσεις), πρὸς τὴν
κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστι τὰς ἀπλᾶς, | ἔξει κατὰ τὸ 134r

3 καὶ δύνομα αὐτὸν colloc. Ma 4 ἐλέγομεν] p. 45,15 5. 6 post λέγ. iter. καὶ οὐδὲ—
λέγεσθαι F 6 δῆλον F 9 τὸ τῷ AM 9. 10. 23. 34 ἔσται ταῦτα b 10 τοῦ
μορίου FMa 15 προσκ.—οὐ δικαίῳ om. F 16 ἐκτεθ. διαγρ.] cf. p. 161,24. 25
18 τὸ (ante ὥστε utrobiique) om. G αὐτὸν AMA 22 τοῦ τε εἰπεῖν] τούτων εἰπε F
23. 24 τὴν κατασκευὴν F: τῆς μὲν κατασκευῆς Ma 25 post ἀπόφασιν add. τῶν ἀπλῶν a
26 ὥσπερ M μὲν οὐ κελ. F 27 κατὰ τὴν Λυκόφρονος a (Alexandrae v. 7)
28 νοεῖν F τοῦτο om. G δῆλον AM 30 δὲ διὰ A 31 προλαβ. A
32 λέγω AFMa 34 δύο om. F 36 κατὰ τὰς ἀπλᾶς (sed κατὰ del.) G . ἔξει om. G

στοιχοῦν (ἀντὶ τοῦ κατὰ συστοιχίαν καὶ ἀναλογίαν) ὡς αἱ στερήσεις, τοῦτο ἔστιν ὅτι δὲν ἔχουσι στοῖχον καὶ τάξιν καὶ ἀναλογίαν αἱ στερητικαὶ προτάσεις πρὸς τὰς ἀπλᾶς κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἡ ἐπ’ ἔλαττον εἶναι, τούτον καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως. τὰ δὲ δύο (φησὶ δῆλον πάλιν θτὶ μόρια ἐκ τῶν τεττάρων· ποιὰ δὲ ἀν εἰν ταῦτα; δῆλον ὅτι τὰ λοιπὰ παρὰ τὰ πρότερον εἰρημένα, τοῦτο ἔστιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις) οὐχ ἔχουσι κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, διπερ αὐτὸς βραχέως ἐνεδείξατο διὰ τοῦ οὗ, τὰ δὲ δύο οὕτως εἰπών. ἀλλὰ πρὸς τίνας οὐχ ἔχουσιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις; ἡ δῆλον ὅτι πρὸς τὰ λοιπὰ παρ’ αὐτὰς δύο μόρια τῶν τεττάρων, τοῦτο ἔστι πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως· ἐπιδέδεικται γάρ καὶ τοῦτο πρότερον ὅτι οὐχ ὡς ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἡ ἐπ’ ἔλαττον ἀληθεύειν, οὕτως ἔχουσι καὶ αἱ ἀπλαῖ. συνεβάλλετο ἄρα ήμαν τὰ προληφθέντα περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων πρὸς κατανόησιν τῆς ἥρησεως τοῦ Ἀριστοτέλους.

Οἶδα μὲν οὖν ὅτι τῶν ἑξηγητῶν οἱ ἀκριβέστεροι γράφουσι καὶ ἔτεραν ²⁰ ἑξῆγησιν τῆς ἥρησεως ταύτης. ή καὶ μᾶλλον ἡρέσκεσθαι φασιν ἂπει ποιῶν ἀπλουστέρᾳ οὕτως τῆς προειρημένης καὶ οὐκ ἀναγκαῖούσῃ ήματι, διπερ αὐτοὶ φασι, μαντεύεσθιτι τὴν διάνοιαν τοῦ Ἀριστοτέλους· οὕτως δέ τοι κατέψυχτοι, εἰ μὲν καὶ ἀπόφασιν μὴ τὰς ἀπλᾶς λέγεσθαι προτάσεις, ἀλλ’ αὐτὸς τὸ καταφατικὸν εἶδος τῶν προτάσεων καὶ τὸ ἀποφατικόν, τῶν δὲ τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἡ ἐκ μεταθέσεως, τὰ μὲν ^{134v} δύο τὰ ἐκ μεταθέσεως οὕτως ἔχειν πρὸς αὐτὸν τὸ εἶδος καὶ τὴν δύναμιν τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ὡς αἱ στερητικαὶ προτάσεις. πῶς δὲ ἔχουσιν ἐκεῖναι; ἀπλῶς μὲν καταφάσεις ἡ ἀποφάσεις οὐ λέγονται, τὸ δὲ ⁵ δόλον, τοῦτο στερητικαὶ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, ὥσπερ καὶ ὁ τεθνεῶς ἄνθρωπος ἀπλῶς μὲν ἄνθρωπος οὐ λέγεται, τὸ δὲ δόλον τοῦτο νεκρὸς ἄνθρωπος λέγεται. τοῦτον οὖν, φασί, τὸν τρόπον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς αὐτὸν τὸ καταφατικὸν καὶ ἀποφατικὸν εἶδος· οὐ γάρ εἰσιν ἀπλῶς ¹⁰ καταφάσεις ἡ ἀποφάσεις, ἀλλὰ τὸ δόλον τοῦτο ἀδριστοὶ καταφάσεις καὶ ¹⁵ τοῦτο ἀδριστοὶ ἀποφάσεις. τὸ δὲ λοιπὰ δύο μόρια τὰ τῆς ἀπλῆς ἀντιθέσεως οὐκ ἔχειν οὕτως πρὸς τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν εἶδος· αὐτοφύεις γάρ εἰναι ταύτας καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις καὶ ἀνευ προσθήκης ²⁰ τινὸς προσαγορεύεσθαι τοῖς δύναμασι τούτοις δυναμένας. ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνων λόγος· οὐ μὴν ἐμέ γε ἐπάγεται καὶ πολὺ ἔχουσα τὸ πιθανὸν ἡ ²⁵ ἑξῆγησις· ἀποπον γάρ ήγοῦμαι σαφῶς βοῶντος τοῦ Ἀριστοτέλους ὅτι νοεῖ-

¹ στοιχ.] συστοιχοῦν F ⁴ φησὶν οὐ αἱ πάλιν ομ. M ⁶ εἰρ.] εἰλημμένα FG
⁷ στερ.] προρήσεις F ⁸ ὅπερ—στερήσεις (9) suppl. G² ¹⁰ ἐπιδέδεικται] p. 165,2 ¹² τὸ ομ. M
 βραχέως M: πρὸ βραχέων Brand. 16 ἥρησεως τοῦ ἀριστοτέλους G 19 προτάσεις ομ. G 20 δὲ
¹³ συνεβάλλετο FG περὶ] παρὰ G 15 οἰδαμεν libri οὐν ομ. F
 ἀκριβέστατοι F 22 ἔχει Ma 27 ἔχουσι ομ. G 27. 28 καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως suppl. G²
²⁹ ἀλλὰ—καταφάσεις suppl. G²: ομ. M 29. 30 καὶ ἀδριστοὶ ἀποφάσεις ομ. FG
³⁰ post ἀντιθ. add. ἀλλὰ τὸ δόλον τοῦτο ἀδριστοὶ καταφάσεις G (cf. v. 29) 31 ἔχει Ma
³² ταῦτα τὰς G 33 οὐν ομ. AFa 34 ἐμοὶ G καὶ] καὶ Ma

σθαι βούλεται τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς Ἀναλογίαις, περὶ αὐτῶν τούτων ἔχοντας ήμᾶς τὰ περὶ τῆς εἰρημένης τῶν προτάσεων ἀκολουθίας μάλα ἐναργῶς πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν Ἀναλογιῶν παραδεδυμένα, οὐπερ καὶ οὐτοὶ τυνημολογοῦσι, πρὸς μὲν 25 5 ταῦτα μύειν, ἄλλην δέ τινα τοῦ Ἀριστοτέλους διάνοιαν τῷ ὅντι ἀπομαν- τεύεται.

‘Αλλὰ πρὸς τί, φαίης ἄν, συμβαλεῖται ήμῖν τὸ εἰδέναι τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν; φημὶ δὴ ὅτι πρὸς τὴν γινομένην πολλάκις 135 ἐν τοῖς συλλογισμοῖς τῶν προτάσεων μετάληψιν· συγχωρήσαντος γάρ τινος 10 δίκαιον εἶναι τὸν Σωκράτην, εἰκότας ἐροῦμεν ‘οὐκοῦν ἀδίκος οὐκ ἔστι’ καὶ ‘οὐκοῦν οὐδὲ δίκαιος οὐκ ἔστιν’. εἰ μέντοι συγχωρημένος τοῦ μὴ εἶναι 5 αὐτὸν ἀδίκον ἀξιωσομεν λαμβάνειν ὅτι ‘οὐκοῦν δίκαιός ἔστι καὶ οὐδὲ δίκαιος οὐκ ἔστιν’, εὐήθυνος ή μετάληψις. ἐν δὲ τούτοις οὐκ ἐνδέχεται κατορθοῦν τὸν μὴ προδιελόμενον ποῖαι προτάσεις ποίων ἐπὶ πλέον. ἐπεὶ δὲ οἴονται 15 τινες μηδαμῶς τελείας ἔτι μένειν ταύτας τὰς προτάσεις ἀλλὰ κατηρροεῖ· 10 σθαι μόνον, ἐπειδὴν λέγωμεν, φέρε ἐπὶ ἔύλου, τὰς μὲν ἀποφάσεις, τὴν τε στερητικὴν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως. ἀλληλεύειν τὴν δὲ κατάφασιν τὴν ἀπλῆγη ψεύδεσθαι, ῥήτεον πρὸς αὐτοὺς ὡς ὅταν μὲν ἐνεργείᾳ λαβθωμεν τὸ ἔύλον 15 20 ἐν τῇ προτάσει λέγοντες ‘τὸ ἔύλον ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’, τῷ ὅντι κατηγορούμενον ποιοῦμεν τὸ δίλον τοῦτο τὸ ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν’. ἀλλ’ οὐκέτι μένει η πρότασις ἀπροσδιόριστος, ἀλλ’ ὡς μὲν ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς ἔύλου 25 ἔσται κατιόλου (όησοι δὲ τὸ ἄρθρον τὴν δύναμιν ἔχον τοῦ καθόλου προσ- διορισμοῦ), ὡς δὲ ἐπὶ τοῦδε τοῦ ἔύλου ἔσται καθ’ ἔκαστα. εἰ μέντοι φυλάττουμεν τῆς προτάσεως τὸ εἶδος μηδὲν κατ’ ἐνέργειαν αὐτῇ προστιθέντες, οὐδὲν κωλύει καὶ ἔύλον καὶ ἵππον καὶ ἄλλα μυρία περιέχεσθαι κατὰ δύναμιν ὑπ’ αὐτῆς. ἐφ’ ὧν λέγεται η ψεύδεσθαι η ἀληθεύειν· τὴν 30 μὲν γάρ κατάφασιν, οἷον τὴν λέγουσαν ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν’, ἀτε εἶναι τι τοιόνδε ὅν ἀπόφανομένην, ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων ἀληθεύειν δυνατόν, καὶ τούτων δικαίων, | ψεύδεσθαι δὲ ἀναγκαῖον ἐφ’ ὧν η ὁ ὑποκείμενος μὴ 35 20 ἀρμόττει η ὁ κατηγορούμενος, τὴν δὲ ἀπόφασιν ἀτε μαχομένην τῇ καταφάσει ψεύδεσθαι μὲν ἐφ’ ὧν ἐκείνη ἀληθής, ἀληθεύειν δὲ ἐφ’ ὧν ἐκείνη ψεύδης. οὗτοι δὲ καὶ οἱ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἔξης δεῖτε τῆς ‘ἔστι λευκὸς 5 ἄνθρωπος’ μὴ οὖσαν ἀπόφασιν τὴν ‘ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος’, διτε συμβήσεται αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἔύλου ἀληθεύειν, διότι ψεύδης ἐπ’ αὐτοῦ η κατά-

4 τῶν Ἀναλ.] v. p. 161,3 not. 5 ταύτας G 7 φαίης ἄν] καταφαίσαν F
 ἄν, συμβαλεῖται suppl. G² συμβάλλεται F 11 καὶ om. A οὐ (ante δέκ.)
 om. A 12 ἀξιωσαμεν A: ἀξιωθέντος F 13 κατορθοῦντα G
 14 τὸν om. G πλέων A 15 ταύτας om. F 19 ἐν] καὶ G¹ 19. 20 τῶ
 δηντε—δίκαιος ἔστιν in mrg. suppl. A τῷ ὅντι κατ.] τὸ ἀντικατ. G 20 ἔστιν
 om. M 21 μάνει F 22 ἔχον om. A 23 τοῦδε om. F 24 μηδὲ G¹
 27 μὲν om. F 28 τοιόνδε τι colloc. M ὅν om. A Ma 29 ψεύδ. δὲ ἀναγκαῖον
 om. F ὧν δὲ F μὴ om. G 30 ἀρμότη A post κατηγ. add.
 ψεύδεσθαι F 32 καὶ om. Ma ὁ om. AG ἐν τοῖς ἔξης] p. 20b 4 τῆς
 ἔστι] τουτέστι F 33 οὐ om. A

φασις. καὶ δταν μέντοι λέγωμεν 'ό Νιρέնς ἀνθρωπος καλός ἐστιν', οὐ χρὴ νομίζειν δτι τρία ποιοῦμεν κατηγορούμενα· τὸ γάρ δλον τοῦτο ώς ἐν 10 τι τότε τοῦ Νιρέως κατηγοροῦμεν τὸν καλὸν ἀνθρωπὸν καὶ τὸ ἐστι προσκατηγοροῦμεν, παραπλήσιον λέγοντες ώς εἰ τις ἔλεγεν 'ό Νιρένς ζῆσον 5 λογικὸν θυητόν ἐστι'. τοῦτο δὲ ἐπὶ μόνων γίνεσθαι τῶν ἀδιορίστων δυνα- 15 τόν· οὔτε γάρ ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων, ὥστε πᾶσαν τὴν προσδιωρισμένην πρότασιν κατηγορηθῆναι τινος ὕσπερ τὴν ἀπροσδιόριστον, ἐπεὶ μὴ εὔλογον προσδιωρισμὸν τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκειν, οὔτε ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα, 20 ἐπεὶ οὐχ οἶον τε τὰ ἀπομα κατηγορεῖσθαι κατ' ἄλλων, ὕσπερ οὐδὲ τὰ 25 ἄλλα κατὰ τῶν ἀνωτάτων γενῶν. ἀπὸ δὲ τούτων ἐπιλυσόμεθα καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν περὶ τῆς ἀντιφάσεως· δταν γάρ λέγωμεν ώς χρὴ ἐπὶ παντὸς 30 ἡ τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν ἢ τὴν ἀπόφασιν, οὐχ δτι δυνατὸν μὲν πάσης 25 ἀντιφάσεως ἐκάτερον τῶν μορίων καθ' ὅτουσδιν δλον κατηγορεῖσθαι. οἷον τοῦ Σωκράτους τὸ 'Θεαίτητος κάθηται' καὶ 'Θεαίτητος οὐ κάθηται'. τὸ μέντοι 15 ἔτερον μόνον ἀληθεύειν ἀνάγκη λέγομεν (τοῦτο γάρ ἀλογον | ἐπὶ τε τῶν 136r προσδιωρισμένων, ώς εἰρήται, καὶ τῶν καθ' ἔκαστα), ἀλλ δτι τῶν ποιούντων ἐν ταῖς προτάσεσι μορίων τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, τοῦτ' ἐστι τῶν κατηγορούμενων καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῆς, ἐκάτερον μὲν δτουσδιν 5 τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων κατηγορεῖν δυνατὸν καὶ μετὰ τοῦ καθ' 20 οὐ κατηγορεῦνται ποιεῖν τελείαν πρότασιν, μόνον μέντοι τὸ ἔτερον αὐτῶν ἀληθεύειν ἀνάγκη, οἷον κάθηται — οὐ κάθηται. λευκόν ἐστι — λευκὸν οὐκ ἐστι. δηλοῦ δὲ τὸ 'ἐπὶ παντός' δτι περὶ μόνων τῶν κατηγορούμενων 10 ό λόγος, δ συμπλεκόμενα ἐνί τινι τῶν πάντων προτάσεις ποιεῦσι, τὴν μὲν στιλητὴ τὴν δὲ ψευδῆ.

25 Σητήσεις δ' ἀν τις περὶ τῶν σύνθετον ἔχουσδιν τὸ κατηγορούμενον ἀπλῶν καταφάσεων, πῶς ἐπὶ τούτων τὴν ἀρίστουν ἦτοι ἐκ μεταθέσεως 15 λεγομένην κατάφασιν ποιήσομεν, ἀρα καθ' ἔκαστον τῶν συντιθέντων τὸ κατηγορούμενον δνομάτων τὴν ἀρηησιν παραλαμβάνοντες ἢ ἐν τι ἐξ αὐτῶν, καὶ ποῖον τοῦτο, ὥστε μὴ δικεῖν ἀποκληρωτικὸν εἶναι τὸν λόγον. φημὶ 30 τοῖνυν ώς εἴτε πάντα τὰ σύνθετα κατ' οὐσίαν κατηγοροῦντο τοῦ ὑποκει- 20 μένου, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὠρισμένων, εἴτε καὶ ἐν τι ἐξ αὐτῶν κατὰ συμ- βεβηκός, ώς δταν εἴπωμεν 'ό Σωκράτης ἀνθρωπος λευκός ἐστι', παντὸς χρὴ τοῦ κατηγορούμενου προτίθεσθαι τὴν ἀρηησιν, ἵνα τὴν ζητουμένην ποιήσωμεν κατάφασιν πρὸς ἀπαν ώς ἐν τὸ κατηγορούμενον αὐτὴν ἐξακού- 25 35 ουτες, καὶ οὐ μόνον πρὸς τὸ μόριον ω τυγχάνει συντεταχμένη· ό γάρ λέγων τὸν ἀνθρωπὸν ζῆσον οὐκ ἀλογον εἶναι ἢ τὸν Αἴθιοπα ἀνθρωπὸν οὐ

1 νηρένς A (ubique) 3 τότε om. G τὸν om. a 5 ἀρίστ. G¹ 9 τὰ
(alt.) om. F 10 ἀνωτάτων M 11 ἀντιθέσεως F 15 ἀλογον] δλον F
ἐπι] ἐπεὶ F 16 ώς om. F 21 κάθηται—λευκόν ἐστι om. F 22 δὲ καὶ G
23 ἐν M ποιεῦσι προτ. colloc. M 25 τὸν κατ. A Ma 27 συνθέντων F
27. 28 δνομ. τὸ κατ. colloc. Aa 30 σύνθετα] συντεθέντα Ga κατηγορεῖν τὸ τοῦ G
31 δρισμένων A: ωρισμῶν F 32 πάντως AFMa 33 προστίθ. Ma 36 ἢ τὸν
iter. A

Ι ευκίν παραπλήσιον κατά τούτο | λέγει τῷ εἰπόντι τὸν Σωκράτην ἐπι- 136^v
 στήμονα εἶναι τοῦ μὴ ἀγαθοῦ· αὕτη δὲ σαφῶς ἀπλῆ κατάφασις ἀδριστόν
 τι, τὸ μὴ ἀγαθόν, τῷ ωρισμένῳ κατηγορούμενῳ, τῷ ἐπίστασθαι, συμπλέκουσα
 καὶ διὰ τοῦτο συναληγεύσουσα τῇ ἐπιστήμονα τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι αὐτὸν ἀπο- 5
 φαινομένη, καίτοι τῆς ὄντως ἀρίστου καταφάσεως οὐδέποτε τῇ ἀπλῇ
 συντρέχειν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δυναμένης. ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ ὑιόρισται τὸν
 Ἀναλυτικῶν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων, ἐφ' ὧν τὸ προστιθέμενον
 τῷ κατηγορούμενῳ οὐχ ὡς ὑπάρχον λέγεται τῷ ὑποκειμένῳ. οὐλὶς ὡς ἐνερ- 10
 γείᾳ τινὶ αὐτοῦ ὑποβεβλημένον· οὐ γάρ ἐστι ταῦτὸν φάναι τὸν Σωκράτην
 10 εἶναι μὴ ἀγαθόν, διπερ ἐστὶν ὑπάρχειν, καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν
 (τοῦτο γάρ ἐνεργείας τιὸς δηλωτικόν), η̄ εἶναι μὴ Ἀλκιβιάδην καὶ φιλεῖν 15
 μὴ Ἀλκιβιάδην· καὶ γάρ τὸ αὐτὸν μὲν εἶναι τόδε τι ἄμα καὶ μὴ τόδε ἀμή-
 γχων. ἐνεργεῖν δὲ ἄμα περὶ τὰ ἀντικείμενα τὸ αὐτὸν οὐκ ἀδύνατον. διὸ
 ἄμα μὲν εἶναι τινα καὶ ἀγαθὸν καὶ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἐγγραφεῖ, ἐπίστασθαι 20
 15 δὲ ἄμα ἀμφορ δυνατόν. εἰ δὲ τὸ ἄνθρωπος λευκός ἐστι καὶ ἄνθρωπος 20
 οὐ λευκός ἐστιν· οὐχ οἱόν τε συντρέχειν ἀλλήλαις ἐπὶ Αἴθιοπος η̄ ἄλλου
 τιὸς ἔνδος κατηγορούμενα, παρὰ τὸ περιφερεῖν τὸ λευκὸν καὶ δίχα τῆς πρὸς
 τὸν ἄνθρωπον συμπλοκῆς κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου ωρισμένως τε 25
 καὶ ἀρίστως καὶ ποιεῖν δόσο καταφάσεις οὐ δυναμένας συνζήσειν ἀλλήλαις 25
 20 τοῦτο συμβαίνειν ἐροῦμεν. δῆλος δὲ χρὴ ἐφιστάνειν ὡς οὐ δυνατὸν διὰ
 μᾶς ἀντιφέρειν η̄ ἀντιθέσεως ἀριζέτων καταφάσεως πρὸς ὠρισμένην ἔκα-
 στον ἐπισκέπτεσθαι | τῶν παραληφθέντων πρὸς τὴν γένεσιν τῆς συνθέ- 137^r
 τού κατηγορίας· οὐδὲς γάρ μίαν δῆλος εἶναι πρότασιν δυνατόν, ἐν η̄ πλείονα
 παραλαμβάνεται κατηγορούμενα, διότι θαυμαστὸν οὐδὲν τὰ μὲν αὐτῶν ἀλη-
 25 θῶς τὰ δὲ ψευδῶς κατηγορεῖσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἔξης διορισθέσται, ἀλλὰ 5
 ἔκαστον χρὴ τῶν συντιθέμενων καθ' ἕαυτὸν σκοπεῖν, εἰ δὲ ληθῶς κατηγο-
 ρεῖται, καὶ οὕτως τὰς μερικωτέρας κατηγορίας προσυφαίνειν ταῖς διλικωτέ-
 ραις καὶ τὰς κατὰ συμβεβηκός τοῖς καθ' αὐτὸν κατηγορούμενοις, ὡς ἐπὶ 10
 τῆς ὄντως μᾶς προτάσεως τὸ κατηγορούμενον η̄τοι ὅνομα λαμβάνεσθαι
 30 ψύσεως μᾶς δηλωτικὸν η̄ λόγον ἀναμφισβητήτως ταῦτὸν δινόματα σημαί-
 νοντα, εἴτε λεγομένῳ εἴτε καὶ παρημελημένῳ ὑπὸ τῶν τὰ δινόματα θεμένων,
 καὶ διὰ τοῦτο πάλιν δρυθῶς ἔχειν τὸ παρ' ήμων διωρισμένον, διτι παντὸς 15
 αὐτοῦ χρὴ προηγεῖσθαι τὴν ἄρνησιν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀρίστην κατά-
 φασιν. τούτων μὲν οὖν ἀλις.

3 κατηγορούμενον F	4 ἐπιστήμη G ¹	6 ὥσπερ] ὡς FG	6. 7 τῶν [?] Αναλ.]
Anal. pr. A 46 p. 51b 5 sq.	9 τινὶ] τις F	αὐτῷ G	ὑποβεβλημένου F
ἐστι om. G	σωκράτη A	10 μὴ εἶναι (num. corr.) G	11 μὴ om. G
12 τῷ αὐτῷ G	ἄμα] ἀλλὰ G	alterum τόδε] εἶναι G	13 ἐνεργ.]
ἀνερεῖν F ¹	15 ἐστι om. G	καὶ suppl. G ²	17 ἔνδος om. AF
συμπλ. add. καὶ ἀρίστως G	19 καὶ ἀρίστως om. A:	18 post	
20. 21 διὰ μᾶς iter. G	24. 25 τῷ] τὸ (utrobiique) G	25 ἔφεξης A	26 καθ ²]
καὶ G	27 τάς τε μερ. a	30 μῖας φυσ. colloc. Fa	31 παρη-
μενηγένω F	τιθεμ. M	32 τὸν παρ' ήμων διορισμὸν A Ma	πάντως AG Ma
(cf. p. 169,32)	33 αὐτοῦ om. G	χρὴ αὐτοῦ colloc. M	

'Επει δὲ γεγράφθαι φασὶν ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων δτι τὸ ἔστιν
ἢ τῷ ἀνθρώπῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐκ ἀνθρώπῳ, εἰδέναι χρὴ
δτι κανὸν οὗτος ἡ γραφὴ ἔχη, τὸ ἄνθρωπος, δπερ φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορ-
φύριος, οὐδὲ ὡς ὑποκείμενον ἀλλὰ ὡς κατηγορούμενον ἀντὶ τοῦ δίκαιος ἢ
ἢ λευκὸς εἰλῆφθαι φήσομεν, ὡς ἐπὶ προτάσεως τῆς λεγούσης 'Καλλίας ἄν-
θρωπός ἔστιν'.

p. 19v 31 'Ομοίως δὲ ἔξει, κανὸν καθάλοου τοῦ δνόματος ἢ ἡ κατά- 25
φασις, οἶον πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος — ἀπόφασις τούτου
— οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος, πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δί-
10 καιοῖς — οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος. πλὴν οὐχ |
ὅμοιώς τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν, ἐνδέχε- 137v
ται δὲ ποτέ.

Τὴν εἰρημένην ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἀκολουθίαν ἀξιοῖ
Θεωρεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπὶ μᾶς τῶν διαγωνίων ἀντιφάσεων, τῆς πᾶς καὶ οὐ 5
15 πᾶς, ὡς καὶ ἐπὶ ταύτης λαμβανομένων τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων καὶ τῶν
ἐκ μεταθέσεως καὶ ἔτι τῶν στερητικῶν. συμβαίνει δὲ τὰς μὲν ἐκ μετα-
θέσεως τοῦτον ἔχειν τὸν λόγον πρὸς τὰς ἀπλᾶς δν αἱ στερητικαί, τὰς
μέντοι ἀπλᾶς μηκέτι τοῦτον ἔχειν τὸν λόγον πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως δν 10
αἱ στερητικαί· τετάξονται μὲν γάρ καὶ ἐνταῦθα δηλονότι ὑπὸ τὴν ἀπλῆν
20 κατάφασιν αἱ τῶν λοιπῶν ἀντιφάσεων ἀποφάσεις (οὐ γάρ δὴ αἱ κατα-
φάσεις), ὑπὸ δὲ τὴν ἀπόφασιν αἱ καταφάσεις. ἔσται δὲ πάλιν τῆς μὲν 15
ἀπλῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ αὐτὴν ἀποφάσεων·
πάντων μὲν γάρ ὅντων δίκαιων ἡ τε μὴ πάντας δίκους εἶναι λέγουσα
ἀληθῆς καὶ ἡ μὴ πάντας οὐ δίκαιους, ἐπειδὴ καὶ ψευδῆς ἐκατέρᾳ τῶν
25 ἀντικειμένων αὐταῖς καταφάσεων. εἰ μέντοι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν 20
δίκαιοι εἰεν οἱ δὲ μὴ δίκαιοι, τῶν μὲν εἰρημένων ἀποφάσεων ἐκα-
τέρᾳ ἀληθῆς, ἡ δὲ ἀπλῆ κατάφασις ψευδῆς. ὥσπερ δὲ τῆς ἀπλῆς
καταφάσεως ἐπὶ πλέον αἱ ὑπὸ αὐτὴν ἀποφάσεις, οὕτω δηλονότι καὶ 25
τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως ἐπ' ἔλαττον αἱ ὑπὸ αὐτὴν καταφάσεις. ὥστε
30 σώζεται πρὸς τὰς ἀπλᾶς προτάσεις τῶν μετ' αὐτὰς ἡ ἀναλογία. οὐκέτι
μέντοι οὐδὲ ἐπὶ τούτων σώζεται ἡ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως | τῶν πρὸ 138r
αὐτῶν ἀναλογία· τῶν μὲν γάρ ἀπλῶν ἡ μὲν κατάφασις ἐπ' ἔλαττον ἀλη-
θεύουσα ἐδείχθη τῆς δόριστου ἀποφάσεως καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς καταφάσεως
ἐπὶ πλέον, τῶν μέντοι στερητικῶν ἡ μὲν ἀπόφασις πάλιν ἐπὶ πλέον ἔσται 5

1 γέγραπται F	φησὶν M	3 καν.] ὅταν a	5 τῆς προτ. τῆς a	7 ἔχει b
8 οἶον—ποτέ (12) om. M	ἀπόφασις—ποτέ (12) om. a	9. 10 ἔστιν post οὐ δίκαιος		
(utrobius) colloc. G	11 ἐνδέχεσθαι (priore l.) F	συναληθεύεσθαι F ²		
post συναλ. add. δεῖ G ²	15 ως om. F	ταῦτην A	16 ἔτι] ἐπὶ A	
συμβαίνειν AF	δὲ om. AFMa	17 post στερ. add. πρὸς τὰς ἀπλᾶς F		
18 ἔχειν τοῦτον colloc. FMa	οὐ] οἶον A Ma	22 ἀποφ. ex καταφ. corr. G		
24 ἐπει G	25 αὐταῖς iter. M	26 εἰεν] εἰσὶ M	27 κατάφ.] ἀπόφ. F ¹	
ἐπὶ τῆς ἀπλ. G	30 καὶ τῶν G	33 ἐδείχθη] v. 21	καὶ ἡ] η δὲ G	

τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσεως ή δὲ κατάφασις ἐπ' ἔλαττον τῆς κατα-
φάσεως. διτὶ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, λέγω δὲ τὸ περὶ τῶν στερητικῶν καὶ
τῶν ἐκ μεταθέσεως εἰρημένον, ἥδινος δεῖξομεν ἀπὸ τῶν καταφάσεων ποι-
νύουσι πάλιν τὴν ἐπιγείρησιν. πάντων μὲν γάρ ἀνιθρώπων ἀνίκων ὥντων 10
5 ἀληθεύσει καὶ η̄ πάντας λέγουσα εἶναι μὴ δικαίους· ὁ γάρ ἀδικος δηλονότι
οὐ δίκαιος. εἰ μέντοι εἴη τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν ἀδικοι οἱ δὲ μέσην
ἔχοντες ἔξιν. η̄ μὲν λέγουσα πρύτασις πάντας εἶναι μὴ δικαίους ἀληθῆς, 15
η̄ μέντοι λέγουσα πάντας ἀδίκους εἶναι ψευδῆς. τὰ αὐτὰ οὖν, ὡσπερ ἐλέ-
γομεν, καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων συμβαίνει τοῖς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιο-
10 ρίστων τεθεωρημένοις. |

"Οτι δὲ τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν πρότερόν τε 138v
παρεδίδου ήμιν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ προτάσεων ἀπροσδιορίστων, δι' ὃν
ἔλεγεν ὅν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξιει 10
κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὖν, καὶ νῦν ἐπὶ τῆς
15 ἀντιφάσεως τῆς καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν τὰ αὐτὰ
ἥμᾶς θεωρεῖν ἀξιοῖ καὶ οὐδὲν ἔτερον, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐπαγαγὼν πλὴν
οὐχ ὁμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν, ἐνδέ- 15
χεται δὲ ποτέ, δι' οὖν λέγοι ἀν τὸ διάφορον τῶν διαγραμμάτων, τοῦ τε
ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων.
20 καὶ μὲν γάρ αὐτῶν κατὰ διάμετρον συμβαίνει τετάγχυτο τὰς κατὰ- 20
φάσεις ὀλλήκοις, τὴν ἀπλῆγην | λέγω καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως η̄ τὴν ἀπλῆγη 139r
καὶ τὴν στερητικήν, καὶ τὰς ἀποφάσεις ὁμοίως· ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀπροσ-
διορίστων κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην τὰς τε καταφάσεις συναληθεύειν
ἀλλήλαις συμβαίνει καὶ τὰς ἀποφάσεις ἀτε ταῖς μερικαῖς ἴσοδυναμούσας, 5
25 ἐπὶ δὲ τῶν προσδιωρισμένων, περὶ ὧν νυνὶ αὐτῷ ὁ λόγος, τῆς καθόλου
καταφάσεως καὶ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφάσεως, τὰς μὲν καταφάσεις συναλη-
θεύσαις ἀδύνατον καὶ οἷαν δῆποτε ὅλην, τὰς μέντοι ἀποφάσεις συμβαίνειν 10
συναληθεύειν κατὰ μόνην τὴν ἐνδεχομένην· ἐπεὶ γάρ τῶν ἀνθρώπων οἱ
μὲν δίκαιοι εἰσιν οἱ δὲ ἀδικοι οἱ δὲ μέσην ἔχουσιν ἔξιν, φανερὸν διτὶ πάσας
30 συμβήσεται τὰς προκειμένας ἀποφάσεις ἀληθεύειν, 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος
δίκαιος' 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος ἀδικος' 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος οὐ δίκαιος'. τὸ οὖν 15

1. 2 post καταφάσεως add. τῆς ἐκ μεταθέσεως Ma 3 post εἰρ. add. ἐκ προνολας G
ἥδινος suppl. G² δεῖξωμεν A Ma ἀποφάσεων F 7 εἶναι πάντας colloc. F
μὴ om. M 8 μέντοι] δὲ M ψευδῆς] ψεύσεται A 8. 9 ἐλέγομεν] p. 171,13
9. 10 τοῖς.. τεθεωρ.] τῆς.. τεθεωρημένης G 10 post τεθεωρ. add. ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν.
ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος ἀδικος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν. ἀνθρωπος
οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν. πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν. οὐ πᾶς ἀνθρωπος
δίκαιος ἔστιν. οὐ πᾶς ἀνθρωπος ἀδικος ἔστιν. πᾶς ἀνθρωπος ἀδικος ἔστι. οὐ πᾶς ἀνθρωπος
οὐ δίκαιος ἔστιν. πᾶς ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν. bipertito collocata Ma: sex posteriora
enuntiata notis ἀπλαὶ, στερητικαὶ, ἀριστοὶ ἐκ μεταθέσεως, ἐπ' ἔλαττον ἀμφοῖν, aliis instructa
exhibitent etiam FG: omnia om. A 11 δὲ καὶ F 13 ἔλεγη] p. 19b 23 15 τὰ
αὐτὰ] ταῦτα F 17 ἀληθεύεσθαι F 19 προσδιωρ.] διωρ. G 24 συμβαίνει
om. FM 25 νῦν AG αὐτῶ om. F 26. 27 συναληθεύεσθαι F 28 καὶ
συναλ. G 30 συναληθ. G

ἐνδέχεται δὲ ποτέ οὕτως ἀκουστέον, οὐχ ὡς πατῶν τῶν κατὰ διάμετρον ποτὲ συναληθευούσων (τοῦτο γάρ ἀδύνατον), ἀλλ’ ὡς τινῶν ἐξ αὐτῶν, οἷον τῶν ἀποφάσεων, συναληθευούσων ἐπὶ τῆς ὅλης, ὡς εἴρηται, τῆς μήτε 20 ἀναγκαίας μήτε ἀδυνάτου. καὶ ταῦτα σαφῶς εὑρήσουμεν οὐδὲ διορίζόμενον 5 μόνον ἀλλὰ καὶ δεικνύντα τὸν Ἀριστοτέλην πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν Ἀναλυτικῶν. Θεωρεῖ δέ μεριμνεῖν τις τὸν ὑποπτεύσειν ἐπὶ μόνου τοῦ διαγράμματος τῶν διδιορίστων ἀρμόζειν τὸ μὴ ὄμοίως τὰς κατὰ διάμετρον 25 ἐνδέχεσθαι συναληθεύεσθαι· λέγεται γάρ ἐν ἐκείνοις ὡς τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀδιορίστων καὶ κατ’ ἄλλον τρόπον παρὰ τὰς καταφάσεις συναληθεύειν 10 ποτὲ δυναμένων· | οὐ γάρ μόνον ἐπὶ διαφόρων τοῦ ὑποκειμένου μερῶν, 139· διπερ ἀι καταφάσεις ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, διταν μέντοι ἀλλότριον ἢ τοῦ ἐν. τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσσει ληφθέντος ὑποκειμένου· κατὰ γάρ τοῦ ἔύλου τυχὸν καὶ τὸ ‘ἀνθρωπός δίκαιος οὐκ ἔστι’ καὶ τὸ ‘ἄδικος οὐκ ἔστι’ καὶ τὸ ‘οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀληθῶς κατηγορήσεις, καίτοι τῶν κατα- 15 φάσεων οὐδὲμιᾶς ἀληθεύειν ἐπὶ διουσόν τῶν παρὰ τὸν ἀνθρωπὸν δυναμένης. ἀλλὰ τὸ μήτε τῇ διδιορίσκηται τῇ περὶ ἐκείνου τὸν διαγράμματος προστεθεῖσθαι ταύτην τὴν ῥῆσιν καὶ περὶ τῶν προσδιωρισμένων εἰπόντα τὸν φιλό- 20 σοφον διτι κατὰ τὰς ἀκολουθήσεις ὄμοίως ἔχουσι ταῖς διδιορίστοις ἐπαγαγεῖν τὸ πλήν οὐχ ὄμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἀληθεύεσθαι δυνατόν 25 20 διαγραμμάτων κατὰ τὸ μὴ ὄμοίως, διπερ αὐτός φησι, τὰς κατὰ διάμετρον ἐν αὐτοῖς συναληθεύειν.

‘Αλλ’ εὶ δεῖ μὴ παρέργως ἀκροᾶσθαι τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένων, ἄξιον οἶμαι ζητῆσαι διὰ τίνα αἰτίαν ἐπὶ μόνης τῆς ἀντιθέσεως τῆς 25 καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ὄμοίως ἔχειν φῆσθαι τῶν 30 προτάσεων τὴν ἀκολουθίαν τῇ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων· μήποτε οὖν ὡς ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων ἀντιφάσεων, τῆς τε μερικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν καὶ τῆς τῶν καθεύδεισατα, μηκέτι σωζομένης τῆς αὐτῆς 25 ἀκολουθίας· ἐπὶ μὲν γάρ τῆς τίς καὶ οὐδεὶς ἀντιφάσεως οὐδὲ ἐνδέχεται 30 δεῖξαι τὴν ἀπλῆν καταφάσιν τῆς στερητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐπὶ πλέον τῇ ἐπ’ ἔλαστον οὖσαν· οὔτε γάρ εὶ τὶς ἀνθρωπὸς δίκαιος, οὐδὲ τις ἄδικος, 140· οὔτε εὶ μηδὲν ἄδικος, οὐδὲ τις δίκαιος· τί γάρ. εἰ πάντες τὴν μέσην ἔχοιεν ἔξιν; ὕστε οὐκ ἔστιν οὐδὲμιάν ἀκολουθίαν ἀναγκάσαι. εἰ δὲ τὰς ἀπλᾶς πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως παραβάλλοις, ταῖς μὲν ἀποφάσεσι τὰς καταφάσεις ἐπομένας 35 εὑρήσεις, οὐκέτι μέντοι τὰς ἀποφάσεις ταῖς καταφάσεσιν· εἰ μὲν γάρ μηδὲν

1 δὲ om. FGM 2. 3 τοῦτο – συναληθευούσων om. F 3 ante ὅλης add. ἐνδεχομένης αἱ ὡς εἴρηται] p. 172,27 5 καὶ om. G δεικνύοντα G . ἀριστοτέλη α 6 τῶν Ἀναλ.] Anal. pr. A 46 p. 51 b 5 sq. 13 prius καὶ om. G . 16 τὸ] τῷ A Ma alter. τῇ] τῆς A Ma 16. 17 προτεθ. A 18 κατὰ om. F ἀκολουθείσης F ἐπήγαγε G 19 τὸ om. G ἀληθεύειν δυν. α: ἐνδέχεται συναληθεύειν b 20 οὖν G 21 prius κατὰ] καὶ F 22 ἐν] ἐπ’ G 23. 24 λεγ.] γεγραμμένων A 24 ante ἐπὶ add. τῆς del. G 30 η (prius) om. G 31 ηδη om. M 32 εἰ πάντες] εἰπόντες AFGa 33 ἔξιν] τάξιν M 34 παραβάλοις A 35—174,2 εἰ — δικαιοιον om. F

μὴ δίκαιοις, ὅτικον ὡς πᾶς τε καὶ τῶν κατὰ μέρος ἔκαστος ἔσται δίκαιοις· οὐ μὴν εἰ ἔστι τὶς δίκαιοις, ἥδη δεῖσθει μηδένα εἶναι μὴ δίκαιον. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα τὴν εἰρημένην ἀναλογίαν προχωροῦσαν 10 εύρήσεις· τὴν μὲν γάρ ἀπλῆν κατάφασιν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν οἱ ἀντιστρέψειν ἀλλήλαις συμβαίνει, ‘Σωκράτης δίκαιος ἔστι — Σωκράτης οὐ δίκαιοις οὐκ ἔστι’, τὴν μέντοι στερητικὴν ἀπόφασιν ἔκατέρας αὐτῶν ἐπὶ 15 πλέον εἶναι τῷ ἀληθεύειν ἐπ’ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ τὴν μέσην ἔξιν καθ’ ὑπόθεσιν ἔχοντος. εἰ δέ τις ὑπολαμβάνοι καὶ ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα σώζεσθαι τὴν εἰρημένην τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων ἀναλογίαν διὰ τὸ καταφατι- 20 κῶς μὲν τὰ ἄτομα κατὰ μηδενὸς ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι, μήτε ἄλλου παρ’ αὐτὰ μήτε μέρους ἔαυτῶν ἀτόμων ὄντων, ἀποφάσκεσθαι μέντοι ἀληθῶς ἔκάστου τῶν ἄλλων, οἷον ὅταν λέγωμεν ‘Θεαίτητος Σωκράτης οὐκ ἔστιν’, ὥσπερ καὶ τῶν γενικωτάτων καταφάσκεσθαι μὲν οὐδὲν ἀληθῶς δυνατόν, ἀποφάσκεσθαι δὲ οὐκ ἀδύνατον, διόταν λέγωμεν ‘τὸ ποσὸν οὐσίᾳ οὐκ ἔστιν’· 25 25 εἰ οὖν διὰ τοῦτο ἀξιοτὴ τὴν ‘Σωκράτης οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι’ καὶ ‘ἄδικος οὐκ ἔστιν’ ἐπὶ πλέον εἶναι τῆς ‘Σωκράτης δίκαιος ἔστιν’, ὑπερτεινόστας αὐτῆς ἐπὶ τῶν παρὰ | Σωκράτην, πρῶτον μὲν ὅταν καὶ τὴν κατάφασιν δῆλην ὡς 140^a κατηγορούμενην λαμβάνων, πρὸς ἣν τὴν ἀπόφασιν δῆλην παραβάλλων ἐπὶ πλέον αὐτῆς ἀληθεύειν φησίν, ἔπειτα δὲ οὐδὲ ἀποφατικῶς κατηγορεῖν τίνος δῆλον τὸ ‘Σωκράτης δίκαιος η οὐ δίκαιος’ εὔλογον· ἐν μὲν γάρ τῷ πλήθει 5 τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ δίκαιον ἀμα καὶ τὸ μὴ δίκαιον κατ’ ἐνέργειαν ὑφεστηκότα θεωροῦντες εἰκότως ἔκάτερον αὐτῶν ἀμα τῷ ἄνθρωπος καὶ καταφάσκομέν τινων καὶ ἀποφάσκομεν· οὐδενὸς μέντοι τῶν ἀτόμων ἀμα μετέχειν 10 ἀμφιστέρων δυναμένου τὸ μὲν Σωκράτης ἀληθῶς ἀποφήσιμεν τοῦ Θεαίτητου, 20 καὶ εἰ διμάνυμον εἴη τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, μὴ εἶναι τοῦτον, εἰ τύχοι, τὸν φιλόσοφον ἣ τὸν δίκαιον Σωκράτην λέγοντες, μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸ προσκείμενον αὐτῷ προφερόμενοι· ἀνευ δὲ τοῦ ἄρθρου δὲ δὲ Σωκράτης 15 τῆς δίκαιοις οὐκ ἔστιν οὐ λέγομεν· οὕτε γάρ τῇ ‘Ελληνικῇ χρήσει τοῦτο συνεγνωσμένον οὕτε ἔχον λόγον.

1 μὴ om. G ¹ M	ἔσται δίκ. ἔκ. (num. corr.) G	2 μὴ om. M
3. 4 εὐρ. προγ. colloc. G	3 προσχωρ. A Ma	6 οὐκ om. G
Α Ma	τε καὶ τοῦ F: τοῦ καὶ G: καὶ A Ma	11 ἔαυτοῦ M
μεν M	15 εἰ—δίκαιοις οὐκ ἔστι om. M	12 λέγο-
om. G	οὐπερτεινόσης G	μεν G
19 δὲ om. AF Ma	20 ἀλογον G	17. 26 σωκράτη A
τῷ] τὸ F	26 εἰ τύχοι] ἦ F	πλήθει] πλάτει F
προσφερ. F Ma	post ὅδε add. δ del. G	22 ἀμα om. G ¹

p. 19 b 36 Λύται: υὲν οὖν δόσο ἀγείκεινται. ἄλλαι: δὲ πρὸς τὸ οὐκ
ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι προστεθέντος· ἔστι δίκαιος οὐκ 20
ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος, ἔστιν οὐδὲ δίκαιος
οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐδὲ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. πλείους
δὲ τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιθέσεις. αὗται δὲ χωρὶς ἐκείνων
αὗται καθ' αὐτὰς ἔσονται, ὡς δημόματι τῷ οὐκ ἄνθρωπος γρά-
ματι.

Προφανὲς τὸ διὰ τούτων παραδιδόμενον θεώρημα· φησὶ γάρ τοσαύτας εἰ-
ναι ἀντιφάσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων
10 ἀδρίστῳ ὑποκειμένῳ χρωμένας, δοσαι ἦσαν ἐξ ὥρισμένου τοῦ | ὑποκει- 141r
μένου. δόσο δὲ ἦσαν ἐκεῖναι καθ' ἔκαστον προτάσεων εἶδος τὸ κατὰ τὸν
ὑποκείμενον δονομαζόμενον, οἷον καθ' ἔκαστα ἡ ἀδρίστοι ἡ καθόλου ἡ
ἐπὶ μέρους· δόσο ἄρα καὶ αὗται. ὃν καὶ παραδείγματα παρέθετο, τῶν τε
15 ἀπλῶν καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως, ‘οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν — οὐκ
ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ (αὗται ἀπλαῖ μὲν ἐξ ἀδρίστου τοῦ ὑποκει-
μένου), ‘οὐκ ἄνθρωπος οὐδὲ δίκαιος ἔστιν — οὐκ ἄνθρωπος οὐδὲ δίκαιος οὐκ
ἔστιν’· αὗται καὶ ἀδρίστοι ἦτοι ἐκ μεταθέσεως καὶ ἐξ ἀδρίστου πάλιν τοῦ 10
ὑποκειμένου. ἡ δὲ λέξις ἡ ἄλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς
20 ὑποκείμενόν τι προστεθέντος ἐλλιπέστερον ἔχει· τὸ γάρ πλῆρες οὕτως
ἀν ἔχοι ‘ἄλλαι δὲ δόσο ἀντιφάσεις ἀντικείνται, τοῦτ’ ἔστιν ἐξ ἀντικειμένων
προτάσεων γίνονται, πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι παραληφθὲν 15
ἐν ταῖς προτάσεσι, προστεθέντος αὐτῷ (τῷ οὐκ ἄνθρωπος δηλούντι) τοῦ τε
κατηγορουμένου καὶ τοῦ προσκατηγορουμένου, καὶ κατηγορουμένου μὲν ἡ
ὥρισμένου ἡ ἀδρίστου, προσκατηγορουμένου δὲ ἡ καταφατικοῦ ἡ ἀποφατι- 20
25 κοῦ’. λάβωμεν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον πάσας τὰς ἐκ τρίτου προσκατηγορου-
μένου προτάσεις ἐκ διαιρέσεως· ἀνάγκη γάρ ἡ ἀμφω τοὺς δρους, τόν τε
ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον, ὥρισμένους αὐτὰς ἔχειν ἡ ἀμφω
ἀδρίστους ἡ τὸν μὲν ὥρισμένον τὸν δὲ ἀδρίστου, καὶ τοῦτο διχῶς (καὶ 25
δῆλον δπως), καὶ ἡ καταφατικὰς εἶναι ταύτας ἡ ἀποφατικάς. αὗται δὲ
30 πᾶσαι κατηγοριμήθησαν, καὶ εἰκότερος θεώρητος ἀποφάνεται ὡς πλείους
τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιφάσεις. εἴτα διδάσκων διτι | καὶ αὗται 141v

1 ἀντίκ. ἄλλήλαις Ma δὲ δόσο Fab (cf. v. 18) πρὸς—γράμμεναι (7) om. M 2 ὡς
—γράμ. (7) om. a προστεθέν Fb (cf. v. 19) 6 τὸ A 6. 7 προσχρώμ. AG
(cf. p. 176,2) 9. ἀντιφ.] τὰς ἀντιθέσεις G 10 an χρωμένων? post ἦσαν add. aī Fa
ὑποκ. ὥρισμ. (τοῦ om.) G 13 ἄρα] ἀμα A Ma παράδειγμα M. παρατίθεται FG
14 μεταθέσεων G 14. 15 οὐκ ἄνθρ. δίκ. ἔστιν—μεταθέσεως (17) om. F 15 μὲν
ἄλλ. M 16 οὐκ ἄνθρ. οὐδὲ δίκαιος ἔστιν—ὑποκειμένου (18) om. M - 17 πάλιν om. G
18 ἄλλαι δὲ δόσο b 19 ante ὑποκ. add. οὐχ G¹ προτεθέντος G¹: προστεθέν b
Ἑλλειπ. AM 21 παραλειφθὲν A 23 τοῦ om. M καὶ κατηγόρου μὲν G
25 λαβών F 25. 26 προσκατηγορουμένας G 26. 27 τῶν τε ὑποκειμένων καὶ τῶν
κατηγορουμένων A 29 καὶ om. M 30 καὶ om. F ὡς om. M
πλείω Λ 31 ἀντιθέσεις Fb (cf. v. 5)

τέλειοι είσι προτάσεις αἱ ἔξι ἀδρίστου τοῦ ὑποκειμένου, φησὶν αὐτὰς χωρὶς ἐκείνων αὐτὰς καὶ αὐτὰς εἰναι τῷ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκειμένῳ γρω-
μένας καὶ διὰ τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι μηδὲν ἔλαττον ἔχούσας ἢ
ἐκείνου.

5 p. 20a3 Ἐφ' ὅσων δὲ τὸ ἔστι μὴ ἀρμόττει, οἷον ἐπὶ τοῦ ὑγιαί-
νειν καὶ βαδίζειν, ἐπὶ τούτων ταῦτὸν ποιεῖ οὕτω τιθέμενα ὡς
ἄν εἰ τὸ ἔστι προσήπτετο, οἷον ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος — οὐχ
ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος, ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος — οὐχ
ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος· οὐ γάρ ἔστι τὸ οὐ πᾶς ἄνθρωπος
10 λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἄνθρωπος προσθετέον·
τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' διτὶ καθόλου. δῆλον
δὲ ἐκ τοῦδε· ὑγιαίνει ἄνθρωπος — οὐχ ὑγιαίνει ἄνθρωπος, ὑγιαί-
νει οὐκ ἄνθρωπος — οὐχ ὑγιαίνει οὐκ ἄνθρωπος· ταῦτα γὰρ ἐκεί-
15 γων διαφέρει τῷ μὴ καθόλου. ὥστε τὸ πᾶς η̄ μηδείς οὐδὲν
15 ἄλλο προσηγμαίνει η̄ διτὶ καθόλου τοῦ δυόματος η̄ κατάφασιν
η̄ ἀπόφασιν. τὰ οὖν ἄλλα τὰ αὐτὰ δεῖ προστιθέναι.

Τινὲς μὲν τῶν ἔξηγησαμένων τοῦτο τὸ χωρίον ὑπέλαβον λέγειν τὸν 20
'Αριστοτέλην διὰ τούτων, διτὶπερ ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς ἀντὶ τοῦ ἔστιν
ἄλλο τι ὥρμα προσκατηγορούμενον ἔχονταις, οἷον τὸ βαδίζειν η̄ τὸ ὑγιά-
20 νεῖν, ὡς ἐν ταῖς ἄνθρωπος δίκαιοις ὑγιαίνει'. 'ἄνθρωπος δίκαιος βαδίζει', η̄ 25
αὐτὴ γίνεται τῶν προτάσεων τάξις τε καὶ ἀκολουθία, η̄ περ ἐτύγχανε καὶ
ἐπὶ τῶν τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον ἔχουσῶν, παντάπασιν ἀποπλανώμενοι
τῆς τε τοῦ 'Αριστοτέλους διανοίας καὶ τῆς τῶν λόγων αὐτῶν ἀκριβείας. 142r
οὔτε γὰρ ὁ φιλόσοφος φαίνεται τῆς τοιαύτης προτάσεως παραδείγματα
25 ήμιν παρατιθέμενος οὔτε ἐνδέχεται παρὰ τὸ ἔστιν ἄλλο τι ὥρμα προ-
σκατηγορούμενον γίνεσθαι. καὶ τοῦτο οὐ μόνον τῷ 'Αριστοτέλει πιστεῦσαι 5
δεῖ πρότερον τε σαφῶς εἰπόντι μόνον τὸ ἔστιν ἐν ταῖς τοιαύταις προτά-
σεσι προσκατηγορεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς 'Ἀναλυτικοῖς δρον μὲν εἶναι ἀποφαινο-
μένω τὸν εἰς δν διαλύεται η̄ πρότασις, τὸν τε κατηγορούμενον καὶ τὸν
30 ὑποκείμενον, ἐπάγοντι δὲ "προστιθεμένου η̄ διαιρουμένου τοῦ εἶναι η̄ μὴ 10
εἶναι" καὶ μηδενὸς ἄλλου ῥήματος παρὰ τοῦτο μνείαν ποιουμένων, ἀλλὰ

1 τέλειοι αἱ αἱ om. AFMa 2 τὸ Α 3 αὐτὰς F 5 δῖον F¹ οἷον — προστι-
θέναι (16) om. M ἐπὶ — προστιθέναι (16) om. a δ. 6 ὑγιαίνει καὶ βαδίζει b
6 τιθέμενον b ωσπερ G 7 ante ὑγιαίνει add. ἔστιν ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος A:
eras. F, idemque Amm. legisse videtur (cf. p. 178,25) ὑγιαίνει] ἔστιν ὑγιαίνων G
7. 8 ante οὐχ οὐγ. add. ἔστιν οὐχ ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος A, idemque Amm. ante ὑγιαίνει
πᾶς ἄνθρ. (7) videtur legisse (cf. p. 178,25) 8 οὐγ. πᾶς οὐκ — προστιθέναι (16) om. G
14 τῷ] τὸ Α καθόλου εἶναι b η̄ τὸ πᾶς F μηδείς] οὐδείς b 15. 16 κατα-
φήσειν η̄ ἀποφήσειν F 16 οὖν] δὲ b 18 ἀριστοτέλη Α 19. 20 βαδίζει η̄ τὸ
ὑγιαίνει F 19 η̄ om. G 23 τε om. M τοῦ om. G αὐτῶν om. G 24 τῆς
om. G παράδειγμα F 25 ἡμῖν om. F 26. 27 δεῖ πιστ. colloc. G 27 πρότερον]
p. 19b19 28 'Ἀναλυτ.] Anal. pr. A 1 p. 24b16 30 η̄ προστιθ. Arist. 31 τούτῳ a

καὶ ήμεῖς ἐν τοῖς ἔξης ἐναργῶς ἀποδείξουμεν, ὅπερ καὶ πρότερον ἐπηγγειλάμεθα, δι’ ὃν ὁ Ἀριστοτέλης ζητήσει πότε τὰ ἔδια καὶ γωρὶς κατηγορούμενα δύναται συμπλεκόμενα ἀλλήλοις μίαν ποιῆσαι κατηγορίαν καὶ πότε οὖν. ἔτεροι δέ γε ὑπέλαβον ζητεῖσθαι διὰ τούτων εἰς ὥσπερ ἐν ταῖς ἐνεργοῖς τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον ἔχούσαις τοῦ κατηγορούμενου δημάτος, οἷον τοῦ δίκαιος, προταττόμενον τὸ ἀρνητικὸν μόριον οὐ ποιεῖ ἀπόφασιν ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, τὴν ‘ἀνθρωπὸς οὐ δίκαιος ἔστιν’, οὗτω καὶ ἐν αἷς δυνάμει περιέχεται τὸ ἔστιν ἐν τῷ κατηγορούμενῳ δημάτῳ, διαλυμένῳ τοῦ δημάτου ἐκείνου, καὶ θὲ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, εἰς τε τὴν 10 οἰκείαν αὐτῷ μετοχὴν καὶ τὸ ἔστι, προταττόμενον πᾶλιν τὸ ἀρνητικὸν μόριον τῆς μετοχῆς οὐ ποιήσει ἀπόφασιν ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως· ἡ μὲν γάρ λέγουσα πρότασις ‘ἀνθρωπὸς βαδίζει’ ταῦτὸν ὄμολοι γουμένων 142v φύεγγεται τῇ ‘ἀνθρωπὸς βαδίζων ἔστι’, ζητεῖται δέ, φασί, διὰ τούτων εἰ τὴν ‘ἀνθρωπὸς οὐ βαδίζων ἔστι’ κατάφασιν ῥητέον πᾶλιν ἐκ μεταθέσεως 15 ἀλλ’ οὐκ ἀπόφασιν, οὔτε τοῦ προβλήματος δέξιον, οἵμαι, ζητήσεως ὄντος 5 (τίς γάρ η ἀποκλήρωσις ὡστε τὴν μὲν ‘ἀνθρωπὸς οὐ δίκαιος ἔστι’ κατάφασιν καλεῖν τὴν δὲ ‘ἀνθρωπὸς οὐχ ὄγιανων ἔστιν’ ἀπόφασιν;) οὔτε τοῦ Ἀριστοτέλους οὐδὲν τοιοῦτον διὰ τῶν παρ’ αὐτοῦ λεγομένων ἐμφαίνοντος.

Μήποτε οὖν ταῖς δημάτοις τοῦ Ἀριστοτέλους προσφύεστερον ἦ 10 τὸ λέγειν διτι παραδοὺς δημάτην τὰς ἐξ ἀρίστου τοῦ ὑποκειμένου ἀντιφάσεις πρότερον μὲν ἐπὶ τῶν ἀπλουστάτων προτάσεων, τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου μόνον, διὰ δὲ τῶν προσεγγῶς προειρημένων καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου. καὶ ἐν οἷς παρέθετο αὐτὸν παραδείγματα 15 τὸ ἔστι λαβθῶν πρότερον μὲν ὡς κατηγορούμενον (δο’ ὡν ἔλεγεν ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος καὶ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος), δι’ ὡν δὲ προσεγγῶς παρεδίδου καὶ ὡς προσκατηγορούμενον (ἐν οἷς ἔλεγεν αὐται μὲν οὖν 20 δύο ἀντίκεινται, ἀλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος· ἔστι δίκαιοις οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι δίκαιοις οὐκ ἄνθρωπος, ἔστιν οὐδὲν δίκαιοις οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐδὲν δίκαιοις οὐκ ἄνθρωπος), προτίθεται διὰ τούτων διδάξαι δημᾶς διτι καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων τῶν ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἄλλο τι ῥῆμα ἔχουσῶν οὐ προσκατηγορούμενον 25 (τοῦτο γάρ εἴρηται διτι δόδοντον), ἀλλὰ κατηγορούμενον, ἀρίστῳ μέντοι πᾶλιν τῷ ὑποκειμένῳ γρωμένων. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον γίνεται 30 τὰς ἀποφάσεις, δην ἔγινοντο καὶ τοῦ ἔστιν ἐνεργείᾳ κατηγορούμενον· διὸ 143v καθάπερ ἐπ’ ἐκείνων τῷ ἔστι συμπλέκων τὸ ἀρνητικὸν μόριον ἐποίει τὰς

1 πρότερον] p. 165,29 2 ζητήσει] p. 20b31 sq. 4 εἰ om. G¹: η suppl. G² 6 προσταττ. M 9 πρότερον ἔλεγ.] p. 55,24. 25 εἰς τε] εἴτε M 13 et 14 βαδίζον G 15 δέξιον M δημάτως A 16 η om. AMA 19 ην M 20 εἶ] ἐπ² M 23 αὐτὸν AMA: αὐτὸς F 24 ἔλεγεν] p. 19b16. 17 26 ante οὐκ ἔστι πᾶς add. καὶ G προσεγγ.] ποσαγγῶς F 27 ἔλεγεν] p. 19b36 29. 30 ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρ.—οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος om. F 31 προστίθ. A καὶ om. F 33 τοῦτο—κατηγορούμενον om. Λ εἴρηται] p. 176,25 34 δεῖ] δὴ A 35. 36 διόπερ καθά δὴ a τῷ] τὸ M

ἀποφάσεις, οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λέγων καὶ οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ
ἄνθρωπος, οὗτος καὶ νῦν τῆς ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ἀπόφασιν 5
εἰναι φησι τὴν οὐχ ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. δῆλον δὲ διτὶ καὶ
εἰ τὰς ὄντως αὐτῶν ἀποφάσεις ἐθέλοιμεν ποιεῖν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπ'
5 ἀμφοτέρων ποιήσομεν, τῶν τε τὸ ἔστιν ἐνεργείᾳ κατηγορουσῶν καὶ τῶν
ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἔτερόν τι ῥῆμα· μόνης δὲ νῦν τῆς καθόλου καταφάσεως 10
μνημονεύσας τῆς ἀόριστον ἔχούσης τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸ ὑγιαίνειν κατ'
αὐτοῦ κατηγορούσης, ἐπιζητεῖ πῶς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ποιητέον, ὡς ἂν
ἀρκούσης τῆς ἐπὶ τούτων θεωρίας παραστῆσαι ήμεν ἐκ τῶν πολλάκις εἰρη- 15
10 μένων τὴν μέθοδον, καὶ δὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων καταφάσεων ποιήσομεν
τὰς ὀποφάσεις.

Τοῦτο δὲ ἔοικε τὸ θεώρημα κινῆσαι νῦν ὁ Ἀριστοτέλης ὥσπερ δείσας
μή τις ἀδιάφορον εἶναι ὑπολάβῃ πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀπόφασιν τὸ ἀφαι-
ρεῖν μὲν τοῦ ἀορίστου ὑποκειμένου τὸ ἀρνητικὸν μόριον προτάττειν δὲ 20
15 αὐτὸν προσθιορισμοῦ δηλοῖ δὲ σαφῶς λέγων οὐ γάρ ἔστι τὸ οὐ πᾶς
ἄνθρωπος λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἄνθρωπος
προσθετέον, τοῦτ' ἔστιν οὐ γάρ τὴν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει' λεκτέον
ἀπόφασιν εἶναι τῆς 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει' καταφάσεως, ἀλλὰ τὸ οὐ, 25
δὲ ἐκάλεσεν ἀπόφασιν ὡς ποιητικὸν τῆς ἀποφάσεως, τῷ ἄνθρωπος καὶ
20 ἐν τῇ ἀποφάσει προσθετέον, ἵνα μένη ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν ὁ
αὐτὸς ὑποκείμενος. | καθάπερ ὁ αὐτὸς κατηγορούσας, ὅπερ ἔχειν ἐνάγκη 143^v
τὰς ἀντιφατικῶς ἀλλήλαις ἀντικεισομένας προτάσεις. τούτου οὖν χάριν
τοῦ ἐξομοιωσαὶ ταῖς ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἔχούσαις προτάσεσι τὰς δυνάμει
αὐτὸν παραλαμβανούσας καὶ διδάξαι διτὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸν αὐτὸν τρόπον 5
25 τὰς ἀντιφατικὰς ποιητέον, ἔοικεν ἐξ ἀρχῆς ἐν τοῖς παραδείγμασι τὸ ὑγιαίνει
ῥῆμα διαλῦσαι εἴς τε τὴν ὑγιαίνων μετοχὴν καὶ τὸ ἔστιν. εἴτα πρῶτον
παραθέμενος παραδείγματα προτάσεων ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου, ὡς
γνωριμότερα καὶ ὁδηγῆσαι ήμεν δυνάμενα πρὸς κατανόησιν τῶν ἐξ ἀρι- 15
στου τοῦ ὑποκειμένου, ἐπάγει τὰς ἐξ ἐκείνων γενομένας καὶ ἀορίστῳ χρω-
30 μένας τῷ ὑποκειμένῳ, περὶ ὧν δὴν αὐτῷ προκείμενον λέγειν, ὅπως ἐπ'
αὐτῶν ἐκ τῶν καταφάσεων γίνονται αἱ ἀποφάσεις. δηλοῖ δὲ ἐπὶ τούτων 20
μόνον τὴν αἰτίαν ἀποδιδοὺς τοῦ μὴ ἄλλον τρόπον γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις.
εἰπὼν μέντοι μὴ χρῆναι | τῆς 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει' λέγειν ἀπό- 144^r
φασιν τὴν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει', τὴν αἰτίαν τούτου προστίθησιν

1 οὐκ (post ἔστιν) om. M 4 ἐθέλομεν AM 6 καταφάσεως om. G
8 αὐτοῦ] αὐτὴν G 9 παραστῆσῃ α 10 καὶ suppl. G² 13 ἀπολάβῃ A¹:
ὑπολάβοι G 13. 14 ἀναιρεῖν F 14 προστάττ. A¹ 15 αὐτὸν] ἀπὸ G
ἐρισμοῦ G¹: διορισμοῦ G² λέγων] τὸ λεγόμενον G 21 καθάπερ] δὲ αὐτός περ A¹:
ὥσπερ A² 22 ἀντικειμένας G 25 ante ἔοικεν add. ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄν-
θρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν οὐ δί-
καιος οὐκ ἄνθρωπος. bipartito collocata a τὸ] τοῦ G 31 γίνονται M 32 μόνων G
28 γνωριμότερα eodd. 29 τοῦ om. AMa 31 γίνονται M

εὐθὺς ἐπάγων τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει. ἀλλ' ὅτι καθόλου, ὅπερ δὲ τι μὲν δηλοῖ τῷ φιλοσόφῳ διὰ τῶν πρότερον εἰρη- 5 μένων παρεστήσαμεν τὴν ὑγρεῖδιν καὶ τὸ τοῦτο ἐξηγούμενον, παρεκῆγεται δὲ νῦν ὡς δηλωτικὸν τοῦ δεῖν μὲν ἐν ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσεσι τὸν 10 αὐτὸν ὑποκείμενον παραλαμβάνεσθαι, τοῦτο δὲ μηκέτι συμβαίνειν, ὅταν εἴπωμεν τῇ ‘πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ καταφάσει μάχεσθαι τὴν ‘οὐ 15 πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ ἀπόφασιν δέον γάρ τούτων ἀποφάσκειν τὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ ἀποφάσει, καθ' ὃν αὐτὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ καταφάσει, τοῦτο οὐ ποιεῦμεν ἐν τῇ ἐκτεθεῖμένη ἀποφάσει· τῇς γάρ κατα- 20 φάσεως πάντων τῶν οὐκ ἄνθρωπων τὸ ὑγιαίνειν κατηγορησάσης, η̄ εἰρη- 25 μένη ἀπόφασις τῶν ἄνθρωπων αὐτὸν ἀποφάσκει. ὅτι δὲ ταῦτην ἔχουσιν οἱ καθόλου προσδιορισμοὶ τὴν δύναμιν, τὸ σημαίνειν ὅτι τὸ κατηγορούμενον πᾶσι μὲν ὑπάρχει τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ καθόλου καταφάσει πᾶσι 30 δὲ οὐχ ὑπάρχει ἐν τῇ καθόλου ἀποφάσει, σαφῶς ἐδήλωσε τὰς αὐτὰς προτάσεις, δις ἐξέμετο πρότερον μετὰ τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ ποτὲ μὲν ᾧρισμένον ποτὲ δὲ ἀδίριστον λαβὼν τὸν ὑποκείμενον, ταύτας ἐφεξῆς ἄνευ τοῦ προσδιορισμοῦ παρατιθέμενος ὑπέρ τοῦ δηλῶσαι ὅτι ὁ πᾶς προσδιορι- 35 σμός, καθ' ὃν ἐπλεόναζον αἱ πρότεραι προτάσεις τῶν ὑστέρων, παρέσχεν αὐταῖς τὸ ποιεῖσθαι τὴν κατηγορίαν κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον 40 ἀτόμων, | ὅπερ οὐκ ἔχουσιν αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις. ὡς δὲ ταῦτὸν 144v δύναμένης τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ὑγιαίνει’ καὶ ‘πᾶς οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὑγιαίνει’ τῇ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ καὶ ‘οὐδεὶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει’, εἰκότως συμπεραχινόμενός φησιν ὥστε τὸ πᾶς η̄ μηδείς οὐδὲν ἄλλο 5 προσσημαίνει η̄ ὅτι καθόλου τοῦ δινόματος η̄ κατάφασιν η̄ ἀπό- 25 φασιν, τοῦτ' ἔστι κατὰ πάντων τῶν μετεχόντων τῆς φύσεως τοῦ ὑποκείμενον η̄ καταφάσκει τὸ κατηγορούμενον η̄ ἀποφάσκει ὁ καθόλου ἀποφαινόμενος. διακρινομένων οὖν κατὰ μόνα ταῦτα τῶν ἀντικειμένων ἀλλήλαις 10 προτάσεων τὰ ἄλλα, φησί, τὰ αὐτὰ δεῖ προστιθέναι, παρακελευόμενος ἡμῖν τὸν τε ὑποκείμενον δρον καὶ τὸν κατηγορούμενον τὸν αὐτὸν φυλάττειν 30 ἐν ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσεσιν.

1 οὐ τὸ] ἄνθρωπος G¹

2 ὅπερ] ὅτιπερ Ma

2. 3 πρότερον εἰρ.] p. 101,2

3 παρεστήκαμεν F

ἐξηγησάμενοι A Ma

παρελήφθη G

5 post αὐτὸν add.

τῶ del. G

11 ἀποφάσκειν A

16 τὸν] τὸ Λ

17 δ om. a

ῶν A

21. 22 καὶ πᾶς οὐκ ἄνθρ.

οὐχ ὑγιαίνει om. Ga: οὐχ (ante

ὑγ.) om. M

22 τῇ οὐδεὶς ἄνθρ.

ὑγιαίνει om. F

ante οὐδεὶς οὐκ ἄνθρ. add.

· καταφήσειν F

23 μηδείς] οὐδεὶς Mb

24. 25 κατάφασις η̄ ἀπόφασις AG:

26 post καταφ. add. τῶ ὑποκειμένω F

p. 20a16 Ἐπεὶ δὲ ἐναντία ἀπόφασίς ἔστι τῇ ἀπαν ἔστι ζῷον 15
δίκαιον ἡ σημαίνουσα ὅτι οὐδέν ἔστι ζῷον δίκαιον, αὗται
μὲν φανερὸν ὅτι οὐδέποτε ἔσονται οὕτε ἀληθεῖς ἄμα οὕτε ἐπὶ⁵
τοῦ αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀντικείμεναι ταύταις ἔσονται ποτε, οἷον οὐ
πᾶν ζῷον δίκαιον καὶ ἔστι τι ζῷον δίκαιον. 20

Μέλλων ἐν τοῖς ἔτζης ὁ Ἀριστοτέλης παραδιδόναι καθόλου τινὰ ἀπό-
φασιν ἀκολουθοῦσαν καθόλου τινὶ καταφάσει, τὴν ἀπλῆγη τῇ ἐκ μεταμέσεως
καὶ τὴν ἐκ μεταμέσεως τῇ ἀπλῇ, προλαμβάνει διὰ τούτων εἰκότως καὶ 25
διορίζεται ὅτι καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προ-¹⁰
τάσεων τὰς καθόλου ὡς καθόλου ἐναντίας προσηγόρευσε καὶ συμψεύδεσθαι
ἀλλήλαις ἀπεφύγατο τὰς δὲ ἀντιφασκούσας πρὸς | αὐτὰς συναληθεύειν 145^a
ἀλλήλαις. ἐν οἷς ἔλεγε διὸ ταύτας μὲν οὐχ οἶόν τε ἄμα ἀληθεῖς
εἶναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας αὐταῖς ἐνδέχεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, τὸν
αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν νυνὶ προκειμένων εἰς ἐπίσκεψιν προτάσεων, τῶν 5
15 προσκατηγορουμένων τὴν ἔστι, τὰς μὲν καθόλου τὰς μηδεμίαν ἐχούσας περὶ τοὺς
ὅρους διαφορὰν ἀξιοῦ μήτε συναληθεύειν ποτὲ ἀλλήλαις μήτε σημαίνειν
τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συντρέχειν ἄμα δυνάμενα, τὰς δὲ μαχομένας πρὸς αὐ-^b
τὰς ἀντιφατικῶς συντρέχειν ποτὲ ἀλλήλαις, διὰ τοῦ ποτέ δηλούνται σημαί· 10
νων τὸ κατὰ μόνην τὴν ἐνδεχομένην ὅλην ὑπάρχειν αὐταῖς τὸ συναλη-^c
θεύειν. ἡμεῖς μὲν οὖν, ὡς εἴρηται, διηγημένως ἀκούομεν τὸ οὕτε ἀλη-²⁰
θεῖς ἄμα οὕτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, τὸ μὲν λαμβάνοντες ἐπ’ αὐτῶν τῶν
λόγων τὸ δὲ ἐπὶ τῶν σηματινούμενων ὑπ’ αὐτῶν πραγμάτων. συμβαίνει 15
δὲ ταῦτα συντρέχειν ἀλλήλοις· εἰ γάρ ἄμα ἀληθεῖς οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἐν
αὐτοῖς κατηγορουμένα τῷ αὐτῷ ἄμα υπάρχουσι, καὶ τὸ ἀνάπταλιν. καὶ
25 δὴ τοιούτοις τοῦ ἄμα εἶναι ἀληθεῖς τοὺς λόγους αἴτιον γίνεται τὸ τὰ πράγ-^d
ματα συγχρόγειν. ἔπειροι δέ γε τὸ οὕτε καίτοι δις παραληγόμενον παρέλκειν
ὑπολαβόντες δι’ ἀμφοτέρων, τοῦ τε ἄμα καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, περι-^e
γράφεσθαι φασι τὸ χαρακτηρίζον τὴν ἀντίθεσιν τῶν τοιούτων προτάσεων.
ἄμα τε γάρ ἀληθεῖς δύνανται εἶναι, φασίν, αἱ προτάσεις μὴ ἐπὶ τοῦ αὐ-^f
30 τοῦ λαμβανόμεναι, οἷον ‘πᾶς ἀνθρωπὸς δίπους — οὐδεὶς ἵππος δίπους’,
καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν ἀληθεῖς, οὐ μέντοι ἄμα, ὡς δταν λέγωμεν
‘πᾶς ἀνθρωπὸς ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ λεγομένου γένους | δίκαιος — οὐδεὶς 145^g

1 τῇ—τι ζῷον δίκαιον (5) om. M τῇς G 3 ἀληθεῖς—τι ζῷον δίκαιον (5)
om. a 4 οἶον F²: om. AF¹G 5 πᾶν ex τὸ corr. F² 6 καθόλου om. M
7 καθόλου om. A 8 εἰκότως om. G (fortasse recte) 10 ἐναντίας τε F προση-
γόρευε G [συμψεύδει] ϕεύδ. A 11 ἀπεφαίνετο FG 12 ἔλεγε] p. 17v-23
ἄμα om. F 13 αὐταῖς] αὐτάς M ἐνδέχ. ποτε ἐπὶ b 14 νῦν G 14. 15 τῶν
προσκ. τὸ ἔστι om. F 15 ante μῆδεμ. add. δὲ G² 16 prius μήπως F
17 τὰς δυναμένας AMa 18. 19 σημαῖνον A 19 τὸ κατὰ—αὐταῖς τὸ suppl. G²
19. 20 ἀληθεύειν G¹ 20 τὸ] τοῦ G 25 τοῦ] τὸ G 26 γε om. M τὸ
om. G 32 τοῦ om. F

ἀνθρωπος ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ λεγομένου γένους δίκαιος¹, καίτοι τοῦ τε Ἀριστοτέλους καὶ² ἀρχὰς παραδόντος ἡμῖν ποίας ἀξιοῖ ἀντικεῖσθαι ἀλλήλαις προτάσεις, δῆτα τὰς τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ἑέτης τούτοις, καὶ τῆς κατὰ χρόνον ἔκαλαγῆς περὶ μὲν τὴν φύσιν τῶν καὶ³ ἔκαστα θεωρεῖσθαι δυναμένης, ἐν δὲ τοῖς καθόλου χώραν οὐδεμίαν ἔχούσης, εἰ μὴ μέλλοιμεν τοῖς μυθικοῖς πλάσμασι χρήσασθαι πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἐναργῆς ἀποδεδειγμένων.

p. 20a20 Ἀκολουθοῦσι δὲ αὗται, τῇ μὲν πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος 10 οὐ δίκαιος ἡ οὐδεὶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος, τῇ δὲ ἔστι τις 10 ἄνθρωπος δίκαιος ἡ ἀντικειμένη δῆτα οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος· ἀνάγκη γάρ εἶναι τινα.

Καὶ⁴ ἀρχὰς μὲν τῆς θεωρίας τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου 15 προτάσεων ἐδιδασκόμεθα ὅπως ἔχουσιν αἱ ὅλαις αὐτῶν ἀντιφάσεις τῆς πρὸς ἀλλήλας τάξεως τε καὶ ἀκολουθίας καὶ παρεβάλλετο τὰ μόρια αὐτῶν πρὸς 15 ἀλληλα, ἡ μὲν καθόλου ἀπλῆ κατάφασις πρὸς τὴν ἐπὶ μέρους ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν ὡς ἐπομένην καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῆς οὖσαν, ἡ δὲ καθόλου 20 ἐκ μεταθέσεως κατάφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσαν πρὸς αὐτήν· νῦν δὲ παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ποσὸν μὲν τὸ αὐτὸν ἔχούσας προτάσεις ἐπομένας μέντοι ἀλλήλαις, οὐκέτι δῆλην 25 ἀντίφασιν πρὸς δῆλην παραβάλλων, ἀλλ', ὥσπερ εἴρηται, μιᾶς μόνης προτάσεως πρὸς μίαν πρότασιν τὴν συμφωνίαν θεωρῶν. ἀκολουθεῖν οὖν φησι τῇ μὲν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι’ τὴν ‘οὐδεὶς | ἔστιν ἄνθρωπος 14b· δίκαιος’ τῇ δὲ ‘τις ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’ τὴν ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι’· δῆλον γάρ φησιν δῆτα τούτου ἀληθοῦς ὄντος τοῦ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν’ ἀνάγκη εἶναι τινα ἄνθρωπον δίκαιον· φευδοῦς γάρ οὕσης 5 τῆς ‘τις ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν’ οὐκέτι ἀληθῆς ἡ ‘οὐ πᾶς οὐ δίκαιος’, διπερ ὑπέκειτο, ἀλλ' ἡ μαχομένη πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶς οὐ δίκαιος’. ὥστε ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις αἱ κατὰ μέρος προτάσεις, ὥσπερ αἱ καθόλου. ὁ μὲν οὖν Ἀριστοτέλης παραδείγματα μόνα παραθέμενος ἡμῖν τιναν ἀκολουθοῦν 10 θουσῶν ἀλλήλαις προτάσεων ἀπηλλάγη τοῦ θεωρήματος, ὁ δέ γε ἡμέτερος καθηγεμών καὶ εὑεργέτης κανόνας ἡμῖν πάνυ τεχνικοὺς παρεδίδουν, καθ' οὓς αἰδέν τε πάσῃ τῇ προτεθείσῃ προτάσει τὴν ἀκολουθοῦσαν εύρειν· ἐπει γάρ αἱ 15

1 τοῦ τε] γε τοῦ F 2 παραδόντος] p. 17a35 4 τῶν] τὸν A: τὴν M: om. sec. ed. Ven. Brand. 6 πλάσμ.] πράγμασι M 8 πᾶς—τινα (11) om. M 8. 9 τῇ μὲν οὐδεὶς ἔστιν ἄνθρ. δέκ. ἡ πᾶς ἔστιν ἄνθρ. οὐ δέκ. AF¹G (cf. v. 22) 8 ἔστιν post οὐ δέκ. (9) colloc. b 9 ἔστι (ante τις) om. F 10 ἔστιν post alt. ἄνθρ. colloc. b 12 καὶ² ἀρχὰς] p. 19b32 προσκατηγορουμένων A 14 αὐτῶν τὰ μόρια colloc. F πρὸς] ὡς F 18 δέ γε G 19 post μὲν add. περὶ G² 20 ὥσπερ εἴρηται] p. 180,5 22. 23 οὐδεὶς ἄνθρ. δέκ. ἔστι colloc. G 23 οὐ (ante δίκαιος) om. M 24 τούτου] τοῦ M ὄντως G 26 ἔστιν om. FG οὐκέτι] οὐκ a: superscr. A: om. M post οὐ πᾶς add. ἄνθρωπος Fa οὐ (ante δέκ.) suppl. F² 27 ἀλλ' om. AM 32 πᾶσι A ἀκολουθίαν M

προτάσεις καὶ ὡς δῆλαι θεωροῦνται καὶ μέρη ἔχουσι, τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶν ἐλάμβανεν ἢ ἀπὸ τῆς περὶ τὰ μέρη αὐτῶν θεωρουμένης διαφορᾶς ἢ ἀπὸ τῆς περὶ δῆλας αὐτὰς. ἐπεὶ δὲ δύο μὲν τῶν προτάσεων τὰ μέρη, ὅτε ὑποκείμενος ὄρος καὶ ὁ κατηγορούμενος, δύο δὲ καὶ τὰ περὶ δῆλας αὐτὰς ²⁰ 5 ὡς δῆλαι θεωρούμενα, τό τε ποιὸν αὐτῶν καὶ τὸ ποσόν, τετραχῶς συμβάνει λαμβάνεσθαι τὰς τῶν προτάσεων ἀντιθέσεις· ἀπὸ μὲν γάρ τῶν ὑποκείμενων διαιρούμενος αὐτὰς ἐρεῖς ἢ ὠρισμένον ἔχειν τὸν ὑποκείμενον ἢ ²⁵ ἀδόριστον, ἀλλὰ δὲ τῶν κατηγορουμένων γίτοι ἀπλᾶς εἶναι ἢ ἐκ μεταθέσεως, καὶ πάλιν κατὰ μὲν τὸ ποσὸν τὴν διαιρέσιν αὐτῶν ποιούμενος ἐρεῖς τὰς 10 μὲν εἶναι καθόλου τὰς δὲ μερικὰς τὰς δὲ καὶ δῶροιστοις ἢ καὶ καθ' ^{146v} ἔκαστα, κατὰ δὲ τὸ ποιὸν τὰς μὲν καταφάσεις τὰς δὲ ἀποφάσεις. τούτων οὖτας ἐγίνονται ἀποβλέπειν παρεκελεύετο πρὸς τὴν προτεθεῖσαν πρότασιν, ἢ βουλόμεθα τὴν ἀκολουθοῦνταν εὑρεῖν, πῶς ἔχει καθ' ἔκαστον τούτων, ὃ καὶ ἀποφαίνεσθαι τὴν ἐπομένην αὐτῇ ταύτην εἶναι τὴν κατὰ μὲν τὸν ὑποκείμενον ὄρον καὶ κατὰ τὸ ποσὸν ὅμοίως αὐτῇ ἔχουσαν κατὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἀμφοτεροῦ διαιρέσις· προκείσθιν τῷτο ἕνεκεν τῇ ‘πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν’ ἢ ‘ζῶν ἐστιν’ (ἴνα καὶ ἀληθείας μετέχῃ ὁ λόγος) τὴν ἀκολουθοῦνταν (καὶ 10 μάλιστα δι τοιαύτης προτάσεως παραδείγματα ὁ Ἀριστοτέλης). οὐκοῦν ἐπεὶ αὕτη ὠρισμένον τε ἔχει τὸν ὑποκείμενον καὶ ἔστιν ἀπλῆ καὶ 20 ἔτι καθίστηκε καὶ καταφατική, διέργει: ἔπεισθαι αὐτῇ πρότασιν ὠρισμένην μὲν ¹⁵ ἔχουσαν τὸν ὑποκείμενον οὐκέτι δὲ ἀπλῆν ἀλλὰ ἐκ μεταθέσεως, καὶ πάλιν καθόλου μὲν καὶ αὐτὴν οὖσαν οὐκέτι μέντοι κατάφασιν ἀλλὰ ἀπόφασιν. ποία οὖν ἔσται πρότασις ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκείμενου ἐκ μεταθέσεως καθίστηκε ἀπόφασις; δηλαδὴ ἡ λέγουσα ‘οὐδὲποτε ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν’ ²⁰ 25 ἢ ‘οὐδὲ ζῶν ἐστιν’. αὕτη ἄρα ἔκεινη ἔψεται.

Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ πάσῃ ἀλλῇ προτάσει εἴτε ὠρισμένον εἴτε αὔριστον ἐγίνονται τὸν ὑποκείμενον τὴν ἀκολουθοῦνταν εὑρήσεις· συμβαλλοῦνται γάρ ἡμῖν οἱ κανόνες οὗτοι καὶ πρὸς τὰ ἐφεῆς ῥήμησόμενα παρὰ τοῦ ²⁵ Ἀριστοτέλους περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐξ ἀδρίστου τοῦ ὑποκείμενου προστάσεων. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν προσδιωρισμένων οὐ μόνον ταῖς καταφάσεσιν ^{147r} ἔπεισθαι συμβαίνει τὰς ἀποφάσεις | ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀποφάσεσι τὰς καταφάσεις, διπέρ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε μετὰ τὸ παραθέσθαι τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ἐπαγαγὴν τὸ ἀνάγκην γάρ εἶναι τινα· εἰπερ δὲ ἄρα, ἐπὶ τῶν ἀπροσδιωρίστων ταῖς μὲν καταφάσεσιν ἔψονται αἱ ἀποφάσεις, ὃ

2 αὐτῶν—μέρη (3) om. F 4 κατ. ὄρος καὶ ὁ ὑποκ. colloc. G 6 μὲν om. M
 7 τὸν] τὸ F 10 καὶ (prior) Ma ἀδρίστ. FGMa καὶ (alt.) om. Ga
 11 τούτων οὐν αἱ 12 ἔχουσῶν G 13 ἢ] εἰ ΛMa 14 μὲν suppl. G² 15 τὸ
 om. F 16 προσκείσθω F 18 προστίθ. G παράδειγμα FMa
 19 τε om. G τὸν] τὸ G 20 μὲν om. AFMa 21 τὸν] τὸ F
 post ὑποκ. add. καὶ ἔστιν ἀπλῆ καὶ ἔτι καθόλου καὶ καταφατική del. G 24 δῆλον δὲ
 (δῆ corr. F) ὅτι FG: δῆλον δὴ Ma ἔστιν om. FG 28 τοῦ om. A Ma
 31. 32 ἀλλὰ—καταφάσεις om. F 33 εἰπερ δὲ ἄρα om. F 34 ἐπὶ δὲ F post
 καταφ. add. οὐ πάντως αἱ καταφάσεις del. A ἔψονται F αἱ om. M

ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν οὐ πάντας αἱ καταφάσεις, καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπὶ τούτων μὲν γάρ διὰ τὸ ἀδρίστον τῶν ὑποκειμένων καὶ ἐπ’ ἄλλους παρὰ τὸ σημαντόμενον ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἀποφατικὴν ἐγγυωρεῖ πρότασιν ἀρμόστειν, οἷον ‘οἱ κύων οὐκ ἔστι δίκαιος ἀνθρωπος’, ἐπὶ δὲ τῶν προς 10 διωρισμένων, ἐπὶ ὅν καὶ τὰ παραδείγματα παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης. οὐκέτι τοῦτο γίνεσθαι δυνατόν, ἐπεὶ οὐκέτι φυλάξουμεν τὴν πρότασιν προσδιωρισμένην, ἀλλὰ καὶ τῷ κατηγορούμενῷ συντάξουμεν τὸν προσδιωρισμόν, οἷον ὅταν εἴπωμεν ‘οἱ κύων οὐδὲτες ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν’. ἐπὶ μόνων 15 οὖν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτόμων τοῦ ἐν ταῖς προσδιωρισμέναις καθόλου 20 κατηγορούμενου λέγεσθαι δυναμένου συμβαίνει τῶν λαμβανομένων κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον προτάσεων ἔκατέρων ἐπεισθαι τῇ λοιπῇ. ἐν δὲ τῷ 25 τῇ δὲ ἔστι τις ἀνθρωπος δίκαιος ἡ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς ἔστιν ἀνθρωπος οὐ δίκαιος φανερὸν διτὸ τὸ ἀντικειμένη λέγει πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατηγριθμημένην καθόλου κατάφασιν τὴν ‘πᾶς ἀνθρωπος οὐ 30 δίκαιος ἔστιν’, πρὸς ἣν ἀντιφατικῶς ἀντίκειται ἡ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπος οὐ 35 δίκαιος ἔστιν’.

Εἰ δέ τις ἀποροίη πῶς ἐπὶ τῶν μὴ οὗτων ἀρμόσουσιν οἱ προειρημένοι περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων κανόνες, οἷον ἐπὶ τραγελάφου (τὴν μὲν γάρ καθόλου | ἀπόφασιν τὴν ἀπλῆν ἀληθεύειν ἐπ’ αὐτοῦ 147v 20 λέγουσαν μηδενὶ τραγελάφῳ τὸ δίκαιον τυχὸν ὑπάρχειν, τὴν δὲ καθόλου κατάφασιν τὴν ἐκ μεταθέσεως φεύδεσθαι παντὶ αὐτῷ ὑπάρχειν τὸ μὴ δίκαιον ἀποφαινομένην, δέον καὶ ταύτην ἀληθεύειν, εἰπερ ἀμέμπτως εἶχον 25 οἱ παραδεδομένοι κανόνες), πρῶτον μὲν ἀκουέστω τοῦ Ἀριστοτέλους οὐ μόνον ἐν τούτοις ἀποφαινομένον τῇ τε κατὰ μέρος ἀπλῆ καταφάσει τὴν 30 ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν τὴν κατὰ μέρος ἀκολουθεῖν καὶ ἀντιστρέψειν ἐξ 35 ἀνόργης πρὸς αὐτήν, δι’ ὃν φησι τῇ δὲ ἔστι τις ἀνθρωπος δίκαιος ἡ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς ἔστιν ἀνθρωπος οὐ δίκαιος· ἀνάγκη γάρ εἰναι τινα. δηλονότι δίκαιον. εἰπερ δὲ ἀπόφασις ἀληθῆς. ἀλλὰ καὶ ἐν οἷς περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐξ ἀδρίστου ὑποκειμένου προτάσεων διηρίται 40 35 ζεσται κεκραγότος ὅτι τῇ καθόλου ἀπλῆ ἀποφάσει τὸ αὐτὴ σημαίνει ἡ ἐκ μεταθέσεως καθόλου κατάφασις· τὸ γάρ πᾶς, φησάν, οὐ δίκαιος οὐκ ἀνθρωπος τῷ οὐδὲτες δίκαιοις οὐδὲ ἀνθρωπος τὸ αὐτὸ σημαίνει, τῶν αὐτῶν δηλονότι θεωρουμένων καὶ ἐπὶ τῶν ὠρισμένον ἔχουσῶν τὸν 45 ὑποκειμένον καθόλου προτάσεων· οὐ γάρ παρὰ τοὺς ὑποκειμένους διαφορά τις συμβαίνει περὶ τὰς ἀκολουθίας αὐλαγήσαις προτάσεις. ἔπειτα ἐννοείτω

1 ταῖς—αἱ καταφ.] οὐκέτι μέντοι καὶ ταῖς ἀποφ. αἱ καταφ. F 2 ἀδιόριστον Ma
 7 τῷ] τὸ F 10 δυναμένους G 12. 13 ἡ ἀντικ.—ἀνθρ. δίκαιος (οὐ om.) suppl. G²
 13. 27 ἀνθρ. ἔστιν coll. b 13 ἀνακειμ. F λέγει ἀποβλέπων F 14 κατηγριθμένου G 15 πρὸς ἥν] ἡ Fa 19 τῇ μὲν γάρ καὶ ἀποφάσει τὴν ἀπλῆν F
 21 αὐτῷ παντὶ (num. corr.) G¹: π. ἐν τῷ G² 22 δέον γάρ καὶ G 26 ἔστι om. F 30 σημ. τὸ αὐτὸ colloc. AFa 31 φησῆν] p. 20a39 32 τὸ (pro τῷ)
 οὐδὲτες—ἀνθρωπος suppl. G² 33 post θεωρ. add. τῷ οὐδὲτες δίκαιος οὐκ ἀνθρωπος G
 (del. G²) 33 τὸν] τὸ F 35 συμβ.] σημαίνει M περὶ] παρὰ G
 μὲν νοείτω F

ὅτι μάχεται ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις εἶναι τι φάσκων η̄ τῶν ὄντων η̄ τῶν
μὴ ὄντων, δὲ δύναται εἶναι μήτε τόδε μήτε μὴ τόδε, οἷον μήτε ἀγαθὸν εἰ
μήτε μὴ ἀγαθόν· πάντων γὰρ τῶν οὖτων καταφασκομένων τὰ μὲν ὡρι-
σμένα ἐπὶ μόνων ἀληθεύοντα τῶν δέχεσθαι αὐτὰ πεφυκότων, δταν κατ'
εὐέργειαν | αὐτῶν μετέχωσιν, ἐπὶ τῶν παρ' ἔκεινα πάντων ψεύδεσθαι 148^r
ἀληγάκη, τὰ δὲ ἀόριστα φανερὸν δτι ἀντικειμένων αὐτοῖς ἔσει κατὰ τὸ
ψεύδεσθαι καὶ τὸ ἀληθεύειν· τὸ γὰρ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐδὲ μόνον ἐπὶ
ἀνθρώπων ἀδίκων η̄ μέσην ἔξιν ἐχόντων η̄ καὶ μήπω πεφυκότων μετέχειν
ἀληθεύεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λίθου, εἰ τύχοι, καὶ τοῦ πολυθρυλλήτου τραγελάζου.
10 εἰ δὲ τέρας εἶναι ὑπολαμβάνοι τὸ περὶ τινος τῶν μὴ ὄντων τὸ ἔστιν ἀλη-
θῶς λέγεσθαι καὶ εἰς τὸ εἶναι πάντως ἥγοντο μεταπίπτειν, οὐδὲ τοῦτο 10
κατηγορῆται, μανθανέτω πρῶτον μὲν δτι κακῶς τὰ περὶ τοῦ μὴ εἶναι
ἀποφατικὴν τὴν τοιαύτην πρότασιν λεγόμενα ἐπὶ τὸ μὴ ἀληθεύειν αὐτὴν
μεταφέρει· ἀπόφασις μὲν γὰρ εἰκότως λέγεται μὴ εἶναι, διότι δλως εἶναι
15 τι ἀποφαίνεται, εἰ καὶ ἀόριστον, οὐ μὴν διὰ τοῦτο η̄ ψεύδως αὐτὴν λέγε- 15
σθαι σφήσομεν η̄ τῶν ὄντων ποιεῖν τὸ πρᾶγμα, οὐ κατηγορεῖται· εἰ μὲν
γὰρ αὐτὸν μόνον καθ' αὐτὸν τὸ ἔστι κατηγορεῖτο τοῦ μὴ ὄντος, οἷον 'τρα-
γέλαφος ἔστιν', ἐλέγετο ἀν τι, νῦν δὲ τὸ δλον τοῦτο λέγεται ὑπάρχειν
αὐτῷ τὸ εἶναι μὴ τοιῷδε, οἷον μὴ δικαίω, οὐ μέντοι τὸ ἀπλῶς εἶναι. 20
20 κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ ἐνταῦθα τοῦ τραγελάφους κατηγορεῖται τὸ ἔστιν,
δισπερ ἐν τοῖς ἔξης ῥήμήσεται περὶ τῆς προτάσεως τῆς λεγούσης ποιητὴν
εἶναι τὸν μηκέτι ὄντα "Ομηρον. καὶ οὐδὲν ἡττον ἐπὶ τούτων ἀληθῆς
ἔσται η̄ πρότασις ἤπερ ἐπὶ τινος τῶν ὄντων μὲν μὴ δεκτικῶν δὲ η̄ τῶν 25
μὴ ἐχόντων δικαιοσύνην ἀνθρώπων, οἷον δταν εἴπωμεν 'ο λίθος οὐ δίκαιος
25 ἔστιν' η̄ "Ανυτος οὐ δίκαιος ἔστιν'. εἰ δὲ ζητούῃ τῷ ποῦ δντι τραγελάφῳ
τὸ μὴ δίκαιον ὑπάρχειν λέγοντες ἀληθεύομεν, τῷ ἐπινοούμενῳ παρ' 148^v
ἥμδην φήσομεν, καθ' οὐ τὸ δοξαστὸν καὶ τὸ δνομαστόν, καίτοι ὠρισμένα
ὄντα, κατηγοροῦντες ἀληθῶς ἐροῦμεν· τὸ μὲν γὰρ μηδαμῶς δν οὔτε δοξα-
στόν ἔστιν οὔτε δνομαστὸν οὔτε ἀλλην τινὰ κατηγορίαν ἐπιδεχόμενον, ώς 5
30 οὔτε ἐνικῶς οὔτε κατ' ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν λέγεσθαι δυνάμενον, ώς ο
Ἐλεάτης ἔνος διώρισεν οὐδὲ γὰρ λίνον λίνῳ συνάπτειν ἔστι τὸ μονάδα
η̄ ἀριθμὸν τῷ μηδαμῶς δντι συμπλέκειν. οὐδὲ μέντοι κατηγορεῖν τινα
ἐγχειροῦμεν, τοῦτο προεπινενοῆσθαι παρ' ήμδην ἀληγκη καὶ ἥτοι ἐν φιλη̄ 10

2 μὴ (alt.) om. FM	3 μὴ superscr. M	4 τὸν ἀληθ. G	5 ἔκεινων A	ἀπάντων
Δ: πάντα M	7 μόνων G	8 ἀνθρ. post ad. colloc. G: om. M	μετ. πεφ. colloc. G	
10 εἶναι om. M	ὑπολαμβάνει G ¹ : ὑπολαμβάνοιτο G ²	περὶ G	12 δτι πρ. μὲν	
(num. corr.) M	τὰ περὶ τοῦ	διὰ τὸ F	13 πρότ. τὴν τοιαύτ. (num. corr.) G	
λεγομένην F	μὴ om. G	14 μεταφέρειν FGMa	15 αὐτὴν om. G	19 ante prius
εἶναι add. μὴ del. M	21 ἔξης] p. 21 ^a 25	23 ἥπερ]	εἴπερ α	25 η̄-ἔστιν om.
FM	δ 'Ανυτος α	ποῦ]	ποι (ou superscr.) A: οὐ ποία α	26 ἀληθεύομεν G
28 κατηγοροῦνται G	29 δνομαστὸν — ἐνικῶς οὔτε (30) om. F		δνομαστόν ἔστιν G	
30. 31 δ 'Ελεάτης ἔνος] cf. Plat. Soph. p. 238 B	31 οὐ γὰρ λίνον λίνῳ συνάπτ.] cf.			
Arist. Phys. Γ 6 p. 207 a 17	32 η̄ om. G	τῷ] τὸ A	οὗ] εἰl F: οὐ G	
κατηγοροῦμεν G	τινα]	τι κατά τινος F	33 προεπινεῖσθαι FG	

τῇ φαντασίᾳ τὴν ὅλην ἔχειν ὑπόστασιν η̄ καὶ πρὸ τῆς ἐπινοίας τῆς ἡμε-
τέρας αὐτὸν καθ' αὐτὸν ὑφεστάναι. ὅλως τε χρὴ μὴ ἀγνοεῖν τὰ ἐν τῷ
τρίτῳ τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ παγκάλως εἰρημένα περὶ τοῦ θείαν ὄντως εἶναι
τοῦ πρώτου ὄντος τὴν δύναμιν ἐκτεινομένην οὐ μόνον ἦχρι καὶ τῆς ἀνει- 15
5 δέου παντάπασιν ὅλης ἀλλὰ καὶ τῶν στερήσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων καὶ
αὐτοῦ τοῦ μὴ ὄντος, εἴπερ καὶ τὸ μὴ ὄν λέγομεν αὐτὸν εἶναι
μὴ ὄν.

Εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ δύνασθαι τὴν ἀδρίστον κατάφασιν τοῦτον τὸν τρό- 20
πον ὄντιστρέψειν ὄνπερ η̄ ἀπλῆ ἀπόφασις μηδὲ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ὄνπερ
10 η̄ ἀδρίστος ἀπόφασις διάφορον αὐτῶν τὴν δύναμιν ἀποφαίνειν ὑπολαμβάνοι,
δικαιούτερον ἀν τοῦτο αὐτόθιν ὑπώπτευσεν ἐκ τοῦ διάφορον εἶναι τῶν προ-
τάσεων τὸ ποιόν· πῶς γάρ ἀν ποτε ἀπαραλλάκτως η̄ αὐτὴ γένοιτο ἀπό- 25
φασις καταφάσει; ἀλλ᾽ οὔτε τοῦτο ἀξιώσειεν ἀν τις οὔτε τὰς ἀντιστροφάς
αὐτῶν εὑλογον ὄμοιας εἶναι διὰ τὸ ἐπὶ τῶν αὐτῶν αὐτὰς ἀληθεύειν· | η̄ 149r
15 μὲν γάρ καθόλου ἀπόφασις διάκρισιν παντελῆ τῶν σημανομένων ὑπ' αὐ-
τῆς πραγμάτων δηλοῦσα δι' αὐτὸν τοῦτο πρὸς ἔσυτὴν ὄντιστρέψει (τὸ γάρ
ἀπεξευγμένον ἀπεξευκται, οἷον λίθου τε παντὸς τὸ δίκαιοιο 5
καὶ δικαίου παντὸς ὁ λίθος), η̄ μέντοι καθόλου κατάφασις οὐκέτι τοῦτο
ἐπαγγελλομένη ἀλλὰ τούναντίον σύνθεσίν τινα τοῦ κατηγορουμένου πρὸς
20 τὸ ὑποκείμενον ἐμφαίνουσα, καν̄ ἀδρίστον τι συνδέῃ πρὸς τὸ ὑποκείμενον,
ἀντιστρέψειν οὐχ οἵα τέ ἔστιν αὐτὴ πρὸς ἔσωτὴν, ἐπειδὴ ἀναγκάζεται λέγειν 10
παντὶ τῷ ἀδρίστως ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέντι τὸ ὑποκείμενον ὑπάρχειν,
μετέχον μὲν αὐτοῦ τῆς ἀδρίστίας οὐ μέντοι συμπαρεκτείνεσθαι αὐτῷ δυνά-
μενον· οὐ γάρ εὐλογον, ἐπειδὴ παντὶ λίθῳ τὸ μὴ δίκαιον ὑπάρχει, ηδη 15
25 καὶ παντὶ μὴ δικαίῳ τὸν λίθον ὑπάρχειν· τοῦ γάρ λίθου τὸ μὴ δίκαιον
ἐπὶ πλέον. εἰ δὲ προφέροι τὰ κατ' ἀρχὰς τοῦ τρίτου τμήματος εἰρημένα
περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως
καὶ ἔτι τῶν στεργητικῶν, ἐν οἷς ἐδείκνυμεν τῆς ἀνθρώποις οὐ δίκαιος ἔστιν' 20
ἀδρίστου καταφάσεως ἐπὶ πλέον οὖσαν τὴν ἀνθρώποις δίκαιοις οὐκ ἔστιν'
30 ἀπλῆν ἀπόφασιν, ἐφιστανέτω ὅτι οὐκ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν τοῦ ὀρισμένου
κατηγορουμένου ἀπόφασιν ἀπεφαίνομεν ἐπὶ πλέον οὖσαν τῆς τοῦ ἀδρίστου
καταφάσεως, οἷον τὸ δίκαιοις οὐκ ἔστι τοῦ 'οὐ δίκαιος ἔστι' (τοῦτο γάρ 25
ψεῦδος), ἀλλὰ τὰς ὅλας προτάσεις κατηγορουμένας λαμβάνοντες τὴν εἰρη-
μένην ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον οὖσαν κατελαμβάνομεν, διύτι
35 η̄ μὲν ἀπόφασις καὶ ἐπὶ τῶν ὅλως | μὴ ὄντων ἀνθρώπων ἀληθῆς, οἷον 149v

3 τῶν] τῆς F: τὰ M Μετὰ τὰ φυσικά] Γ 2 p. 1003b5 sq. 4 ὄντως M
6 τοῦτο] τὸ G εἶναι οἱ. F 11 αὐτόθιν οἱ. M ὑπόπτευσεν Λ
post διάφ. iter. αὐτῶν (10) — διάφορον G 12 γίγνοιτο A Ma 14 τὸ] τοῦτο
AM 16 διὰ τοῦτο αὐτὸν coll. AM 16. 17 τὰ γάρ ἀπεξευγμένα G¹ 17 ἀπε-
ξευγμένον οἱ. a 20 ἐμφαίνουσα — ὑποκείμενον iter. F 23 αὐτὸν] τοῦ F
αὐτῷ] αὐτὸν G 24 ὑπάρχειν AGMa 26 προσφέροι Ma κατ' ἀρχὰς τοῦ
τρίτου τμήματος] p. 162,4 31 ἀποφαίν. AGMa τοῦ suppl. G² 32 τοῦ]
τὸ G² Ma

ἐπὶ κυνὸς ἀποφανημένη αὐτὸν μὴ εἶναι ἄνθρωπον δίκαιον, ἡ δὲ κατάφασις ψευδής, οὐχ ὅτι κατηγορεῖ αὐτοῦ τὸ μὴ δίκαιον, ἀλλ᾽ ὅτι τὰ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ἀνθρώπους εἶναι μὴ δίκαιος ἀποφαίνεται. μᾶλλον οὖν 5 ἐγρῆγε ἀπορεῖν πᾶς συνάστεται ταῦτα τοῖς περὶ τὸ πέρας τοῦ πρώτου τῶν 5 'Αναλυτικῶν λεγομένους ὅτι 'τῷ μὲν ὅντι μὴ ἵσφ ωπόκειται τι, καὶ τοῦτο ἔστι τὸ ἄνισον, τῷ δὲ μὴ ὅντι ἵσφ οὐδέν'. πρὸς δὲ δηλονότι φήσομεν, ἐφ' ὧν τὸ ἔστι καθ' αὐτὸν κατηγορεῖται, ταῦτα διορίζεσθαι τὸν Ἀριστο- 10 τέλην. τῇ μὲν οὖν φειδοῦ τῶν διὰ νάθμειαν ῥάσίων παραγομένων ταῦτα κεχαρίσθω· τοῖς γάρ καὶ διπωσοῦν ἐφιστάνειν δύναμένοις οὐκ ἀναγκαῖς 15 δόξει διατρίβειν ὁ λόγος περὶ τινας μειρακιώδεις ἐνοχλήσεις. τούτων δὲ διηγησιμένων φανερὸν ὅτι καὶ ἐπὶ τῷν ἀπροσδιηγίστων προτάσεων οἱ εἰρη- 15 μένοι κανόνες προχωρήσουσιν, εἰ μὴ τὰς διλας προτάσεις κατηγορουμένας λάθοιμεν, ὀλλὰ μόνην τὴν σχέσιν τῶν κατηγορουμένων πρὸς τοὺς ἐν αὐταῖς διποκειμένους πολυπραγμονοῦμεν· πᾶν γάρ τὸ μὴ ὅν δίκαιον ἀνάγκη 20 20 εἶναι μὴ δίκαιον, τοῦ εἶναι ὅταν ἐπὶ μὴ ὅντος λέγηται κατὰ συμβεβηκός κατηγορουμένου, καὶ πᾶν δὲ ἔστι μὴ δίκαιον, ἀνάγκη μὴ εἶναι δίκαιον, ἀ καὶ δὲ Ἐλεάτης σοφὸς ἐν τῷ Σοφιστῇ διαρρήδην ἀποφαίνεται.

p. 20a23 Φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἔκαστον, εἰ ἀλη- 25
θὲς ἐρωτηθέντα ἀποφῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθές· οἷον
20 ἀρά γε Σωκράτης σοφός; οὕτω Σωκράτης ἄρα οὐ σοφός. ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐκ ἀληθής ἡ ὄμοιώς λεγομένη, ἀληθής δὲ ἡ 150r
ἀπόφασις· οἷον ἀρά γε πᾶς ἄνθρωπος σοφός; οὕτω πᾶς ἄρα
ἄνθρωπος οὐ σοφός· τοῦτο γάρ ψευδός, ὀλλὰ τὸ οὐ πᾶς ἄρα
ἄνθρωπος σοφός ἀληθές. αὕτη δέ ἔστιν ἡ ἀντικειμένη, ἐκείνη
25 δὲ ἡ ἐναντία.

'Ακόλουθόν ἔστι τοῦτο τὸ θεώρημα τῷ προσεχῶς παραδεδομένῳ καὶ δι· ἐκείνου λαμβάνον τὴν πίστιν· πρότερον μὲν γάρ ἐδιδασκεν ήμᾶς ποίᾳ
διλητεῖ καταφάσει συναληθεύει ἀπόφασις ὄμοιώς αὐτῇ κατὰ τὸ ποσὸν
ἔχουσα, νῦν δὲ διδάσκει ποίας μὲν ἀπλῆς καταφάσεως ψευδομένης τὴν ἐπὶ 10

-
1 τοῦ κυνὸς α	2 οὐγ— ἀλλ᾽ om. F	4 συνάστεται scripsi: συνέστεται libri
4. 5 τῶν 'Αναλ.] Anal. pr. A 46 p. 51b26	6 τὸ] τοῦτο A	8 οὖν om. G
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	παραγενομένων AG: παραγνομ. F	9 κεχαρίσθαι A: κε-
νοθεῖαν AFGa	παραγενομένων AG: παραγνομ. F	γάρισθαι M
11 ἀδιορ. AFGa	13 λάθωμεν F	10 post ἐνοχλήσεις add. δεῖ οὖν λέγειν ὅτι
15 post μὴ δίκαιον add. καὶ πᾶν δὲ ἔστι μὴ δίκαιον, ἀνάγκη μὴ εἶναι δίκαιον A Ma (cf.
v. 16) μὴ (ante ὅντος) om. M	17 ὁ Ἐλεάτης] cf. p. 184,30. 31 not.	14 πολυπραγμονοῦμεν F
σοφῶς G	18 μὲν om. a	18 μὲν om. a
19 οἷον—ἐναντία (25) om. a	22 ἄρα γε πᾶς ἄνθρ. οὐ σοφός; G	25 ἡ
om. G	26 καὶ om. F	27 μὲν om. G
29 δὲ om. G	28 συναληθεύει F	

τῶν αὐτῶν ἥρων καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν λεγομένην ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ἀληθεύειν ἀνάγκη, ποίας δὲ ἀδύνατον. καὶ φῆσιν ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καὶ ἔκαστον ψευδομένης τῆς ἀπλῆς καταφάσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ἀναγκαῖον ἀληθεύειν, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου ὡς καθόλου συμψύδεσθαι 15 ἀνάγκη τῇ ἀπλῇ καταφάσει τὴν ἐκ μεταθέσεως. εἶτα καὶ πρὸς τὰς διαλεκτικὰς συνουσίας χρήσιμον τὸ θεώρημα ποιῶν ἡμᾶς τε προσεκτικώτερούς πρὸς τὸ μὴ προχείρως συγχωρεῖν ἀπὸ τοῦ περὶ τινας τῶν προτάσεων συμ- 20 βαίνοντος ὅτι καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν διοιώτων λεγομένων ὡσάντως ἔχει, προσέχει τὸν λόγον ὡς ἐν ἐρωτήσει λεγομένων τῶν προτάσεων καὶ φῆσιν ὡς εἰπερ 10 πρὸς τὸν ἐρόμενον καὶ ἔκαστα τινα κατάφασιν ἀπλῆν, οἷον τὸ ‘ἄρα Σωκράτης σοφός ἐστιν’, ἀληθὲς εἴη καὶ ὑπόθεσιν τὸ ἀποφῆσαι, τοῦτ’ ἔστι 25 τὸ ἀποφασικὸν ἀποκρίνασθαι μέροιν καὶ εἰπεῖν ὅτι οὔ, ἔσται πάντως ἀληθὲς ἐπ’ αὐτοῦ καὶ τὸ καταφῆσαι, τοῦτ’ ἔστι προτάξαντας τοῦ κατηγορουμένου τὴν ἄρνησιν | ποιῆσαι κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως καὶ εἰπεῖν ‘Σω- 15 ΙΙΙ· 15 καὶ ἀράτης ἄρα οὐ σοφός ἐστιν’ ἢ ‘οὐκ ἄδικος’ ἢ οὐ πτερωτός², ἵνα καὶ ὄντως ἢ ἀληθῆς ὁ λόγος, πρὸς δέ γε τὸν ἐρόμενον κατίληπον τινὰ κατάφασιν ἀπλῆν, οἷον τὴν ‘ἄρα πᾶς ἀνθρώπος σοφός εἰσιν’, ἀληθὲς μὲν τὸ ἀποφῆσαι καὶ ἀποκρίνασθαι ὅτι οὔ, τὸ μέντοι συνθεῖναι πάλιν τὴν ἐρώτησιν καὶ τὴν ἀπόκρισιν καὶ συγχωτίσαι εἰς μίαν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τὴν ‘πᾶς ἄρα 20 ἄνθρωπος οὐ σοφός ἐστιν’ οὐκέτι ἀληθές. τούτου δὲ αὐτοῦ τὸ ἐπὶ μὲν τῶν καὶ ἔκαστα τῇ ἀπλῇ ἀποφάσει ταῦτην δύναται τὴν ἐκ μεταθέσεως 10 κατάφασιν, ὡς ἐδιδάχθημεν διὰ τῶν ἀρτίων παραδεδομένων κανόνων, ψευδομένης δὲ τῆς ἀπλῆς καταφάσεως τὴν τε ἀποφάσιν αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν καὶ τὴν ἕστιν αὐτῇ δυναμένην τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν. ἐπὶ 25 25 δὲ τῶν καθόλου τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν μὴ ἴστοναιεῖν τῇ ἀντιφασκούσῃ πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἀποφάσει ἀλλὰ τῇ ἐναντίᾳ πρὸς αὐτήν· ὁ γάρ εἰπὼν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ σοφός ἐστι’ ταῦτὸν φύεται τῷ λέγοντι ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος σοφός ἐστι’ γροῦσιν ἀπὸ πάντων τῶν καθ’ 20 ἔκαστα ἀνθρώπων τὸ σοφός, ἀλλ’ οὐ μόνον τὸ κατὰ πάντων κατηγορεῖται τὸ σοφός ἀναιρῶν, ὅπερ ποιεῖ ὁ λέγων ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος σοφός ἐστιν’. ἐπεὶ οὖν τὰς ἐναντίας συμψύδεσθαι ἀλλήλαις ἀνάγκη, τῇ δὲ ἐναντίᾳ πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἀποφάσει ταῦτην ἐλέγομεν φιέγεται τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν κατὰ τοὺς παραδεδομένους περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων κανόνας, διὰ τοῦτο καὶ ταύτην συμψύδεσθαι αὐτῇ ἀναγκαῖον,

1 ante ποσὸν add. ὑποκείμενον del. G 2 ποιῶν AFGM 3 ἔκαστα a ante ἐκ add. μὲν M 7 post τοῦ add. μὴ M 9 λεγ.] γεν. G καὶ om. G ጀη F
10. 16 ἐρόμενον A 10 τὸ om. F 12 ἀποφαντ. A 13 προτάξαντος F 18 ἀποκρίνεσθαι F ὅτι om. M 20 οὐκέτι] οὐκ ἔστι F ἀληθῆς Ma 21 ἔκαστον G
ἀποφάσει] καταφάσει a 22 ἐδιδάχθημεν] p. 181,31 sq. παραδιδ. F 23 δὲ] γάρ F
24 ίσην F τὴν (alt.) εἰςias ἐπὶ — κατάφασιν (25) om. FG¹ 26 τὴν ἐναντίαν F
27 post αὐτήν add. ἦγουν τῇ οὐδεὶς ἄνθρωπος σοφός ἐστιν in mrg. A: τῇ οὐδεὶς ἄνθρωπος
σοφός G 29 σοφόν AFG ἀλλ’ — τὸ σοφός (30) om. F 30 σοφὸν (pr. I.) AG
καὶ ἀναιρῶν F 31 δὲ om. a

ὅπερ οὐκ ἐνεδέχετο γίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων· ἐπ' ἐκεῖ· 15τ
νων μὲν γάρ τῇ καταφάσει μία μόνη ἀντίκειται ἀπόφασις, η̄ ἀντιφάσκουσα
πρὸς αὐτήν, ὡς ἐναντία δὲ οὐδεμία· τῶν δὲ τῇ καθόλου καταφάσει μαχο-
μένων δύο ἀποφάσεων η̄ μὲν ἐναντία πρὸς αὐτὴν δῆλον θτι συμψένται·
5 αὐτῇ καὶ η̄ ἴσοδυναμοῦσα αὐτῇ ἐκ μεταθέσεως καταφάσεις, η̄ δὲ ἀντιφατι-
κῶς αὐτῇ μαχηθέντη διεγέρεται. Λίγοι φησιν ἀλλιτές εἰναι τὸ οὐ πᾶς ἄρα
ἀνθρωπος σοφός². ἀλλὰ περὶ τῶν λοιπῶν καταφάσεων τί ἐροῦμεν, τῆς 10
τε ἀπροσδιορίστου καὶ τῆς ἐπὶ μέρους; φημι δη̄ θτι τῇ καθ' ἔκαστα
δημίως ἔχουσι διὰ τὸ μηδὲ ταύταις εἶναι τινα συμψευδομένην, ἀλλὰ η̄ τοι
10 συναληθεύουσαν η̄ διαιροῦσαν μεθ' ἔκατέρας αὐτῶν τὸ ἀληθές καὶ τὸ φεῦ-
δης. διὸ τῆς 'ἄρα γε ἀνθρωπος πτερωτός ἐστιν;' καὶ 'ἄρα γε τις ἀν-
θρωπος πτερωτός ἐστιν;' ἐρωτήσεως ψευδομένης οὕτε η̄ 'ἄνθρωπος ἄρα οὐ 15
πτερωτός ἐστιν' οὕτε η̄ 'τις ἀνθρωπος ἄρα οὐ πτερωτός ἐστιν' ἐκ μετα-
15 θέσεως κατάφασις ψευδῆς.

15 p. 20^a31 Αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμεναι δνόματα καὶ ῥή-
ματα, οἷον ἐπὶ τοῦ μὴ ἀνθρωπος καὶ μὴ δίκαιος, ὥσπερ ἀπο- 20
φάσεις ἀνευ δνόματος καὶ ῥήματος δόξαιεν ἀν εἰναι, οὐκ εἰσὶ
δέ· δεὶ γάρ ἀληθεύειν ἀνάγκη η̄ φεύδεσθαι τὴν ἀπόφασιν, ο δ'
εἰπών οὐκ ἀνθρωπος οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἀνθρωπος ἀλλὰ καὶ
20 η̄ τττον ἡλήθευκεν η̄ ἔψευσται, έλαν μή τι προστεθῆ.

Πρὸς μὲν τῷ συμπεράσματι τοῦ δευτέρου κεφαλαίου παραδιδοὺς ήμιν 25
τὰς ἐξ ἀόριστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεις ἐνεδέκνυτο, ὡς καὶ ἐν ἐκεί-
νοις ἐπεσημηνάμεθα, θτι τὰ ἀόριστα δνόματα ὑποπτευθεῖν μὲν ἀν | ἀπο- 15τ
φάσεις εἰναι, οὐ μέντοι καὶ οὗτως ἔχουσι, δι' ὧν ἔλεγεν ἀνευ δὲ ῥήμα-
25 τος οὐδεμία κατάφασις· ἐν δέ γε τούτοις διττὴν ήμιν διαφορὰν τῶν
προτάσεων πρότερον τε παραδιδοὺς καὶ ἔτζες ἐπάγειν μέλλων, τὴν μὲν κατὰ 5
τὸ ὠρισμένον καὶ ἀόριστον τῶν ὑποκειμένων τὴν δὲ κατὰ τὸ ὠρισμένον
καὶ ἀόριστον τῶν κατηγορούμενων, εἰκότως η̄ δόλαβήθη μὴ τὸ οὐ ἀποφατι-
κὸν μόριον συντεταγμένον τοῖς τε δνόμασιν ἐν τοῖς ἀόριστοις ὑποκειμένοις
30 καὶ τοῖς ῥήμασιν ἐν τοῖς ἀόριστοις κατηγορούμενοις ποιήσῃ τῶν ἀπλουστέ-
ρων τινὰς ὑπολαβεῖν θτι καὶ αὐτὰ καθ' αὐτὰ λεγόμενα τὰ ἀόριστα δνό-
ματα καὶ τὰ ἀόριστα ῥήματα δύνανται ποιεῖν ἀποφάσεις, καὶ τὴν γενομένην

1 ἐνδέχεται GM 4 συμψέδεται A 5 ante ἐκ add. η̄ A 9 ταῦτα Ma
10 ἐτέρας F 11 καὶ ἄρα — πτερωτός ἐστιν (12) om. AFa 13 οὕτε η̄ τις —
πτερωτός ἐστιν ὁμ. F ἄρα οὐ superscr. M 15 δνόματα — προστεθῆ (20) om. M
16 οἷον — προστεθῆ (20) om. a τὸ F 17 δόξειεν A: δόξειαν b ἀν suppl. G²
19 post τοῦ add. εἰπόντος b 20 ἡλήθευκε τι b ἀν FG 21 τοῦ δευτ. κεφ.
p. 19^b5 sq. 22 τοῦ om. AFMa 24 ἐδείκνυτο G¹ 23 ἐπεσημηνάμεθα] p. 157,10 sq.
μὲν ἀν om. M: ἀν om. A 24 ἔλεγεν] p. 19^b12 26 ἐπαγαγεῖν A Ma
27 ὑποκειμ.—ἀόριστον τῶν (28) om. F 30 ποιήσῃ AF'M 31 λεγόμενα om. G
32 δύνανται Fa

δὴ ἐντεῦθεν ἀπάτην εὐθὺς λάσατο ἐπιδεῖξας ὅσον διεστήκασι τῶν ἀποφάσεων. φησὶν οὖν αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμεναι ὀνόματα τοῦ καὶ ἡγματα, ἐλλιπῶς αὐτὸν διὰ συντομίαν ἀπαγγεῖλας· οὔτε γάρ τίνες αἱ ἀντικείμεναι εἰρηται οὔτε τίσιν ἀντικείμεναι. τὸ δὲ πλῆρες τῆς λέξεως δεῖη ἀν' αἱ δὲ φωναὶ αἱ κατὰ τὰ ἀόριστα ὄνόματα καὶ ἡγματα ἀντικείμεναι ωταῖς κατὰ τὰ ὠρισμένα δόξαιεν ἀν' αὐτῶν ἐκείνων τῶν ὠρισμένων εἶναι ἀποφάσεις, αἱ μὲν τῶν ἀορίστων ὄνομάτων φωναὶ ἀποφάσεις οὖσαι ἀνέῳρητος, αἱ δὲ τῶν ἀορίστων ὥγματος ἀποφάσεις ἀνέῳρητος, ὡς τῆς ὄντως ἀποφάσεως ἐξ ἀμφοῖν συμπληροῦσθαι ὑφειλούσης, ὄνόματός τε καὶ τοῦ 10 ἡγματος². οὐ μέντοι, φησί, καὶ ὄντως εἰσὶν ἀποφάσεις. καὶ συλλογίζεται τοῦτο ἐναργῶς ἐν δευτέρῳ σχῆματι, λέγων δὲ τὰς μὲν ἀποφάσεις λόγους οὖσας ἀποφαντικούς πᾶσα ἀνάγκη ἀληθεύειν ή̄ ψεύδεσθαι. τὰ δὲ ἀόριστα τοῦ 15 ὄντων, οἷον τὸ οὐκ ἀνθρώπως, καὶ τὰ ἀόριστα ἡγματα, οἷον τὸ οὐ δίκαιος. οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος οὐδὲν σημαίνει δυνατόν· οὐκ ἄρα ταῦτα ἀποφάσεις. δὲτοι δὲ οὐδὲν σημαίνουσιν ἀληθὲς ή̄ ψεῦδος, ἐναργῶς κατεσκευασε 5 παραβάλλων αὐτὰ πρὸς τὰ ὠρισμένα ὄνόματά τε καὶ ἡγματα καὶ χρώμενος τῇ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ ἡττον ἐπιχειρήσει· εἰ γάρ τὰ ὠρισμένα φύσιν τινὰ ὠρισμένην σημαίνοντα καὶ καὶ καὶ τοῦτο τοῦτο τῶν ἀορίστων ἐπιτηδειότερα ὄντα πρὸς τὸ σημῆναι τι ἀληθὲς ή̄ ψεῦδος, εἴπερ ἐπεφύκει 10 ταῦτα ἐν ἀπλαῖς θεωρεῖσθαι φωναῖς, οὐδὲν δῆμας σημαίνει τοιοῦτον, ὡς εἰρηται πολλάκις ἐν τοῖς προλαβθοῦσι, τὰ ἄρα ἀόριστα τὰς μὲν ὑπὸ τῶν ὠρισμένων δηλούμενας φύσεις ἀναιροῦντα οὐδὲμιάν δὲ ἄλλην εἰσάγοντα, 15 ἀλλὰ δριώις πᾶσιν οὖσιν τε καὶ μὴ οὖσιν ἐφαρμόττειν δυνάμενα πολλῷ ἀν μᾶλλον ἀφεστήκοι τοῦ σημαίνεν τι ἀληθὲς ή̄ ψεῦδος, ὥπερ αὐτὸς ἐνε-25 δεῖξατο. ἡττον αὐτὰ ἐκείνων ἀληθεύειν ή̄ ψεύδεσθαι εἰπών, ἀν μή τι προστεθῆ· ἔταν γάρ η̄ τῷ ἀορίστῳ ὄνόματι ἡγμά τι προσθῶμεν (οὐ μόνον τὸ 20 κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι λεγόμενον ὥγμα, οἷον τὸ δίκαιος, ἀλλὰ πρὸς τούτῳ καὶ τὸ χρόνον τινὰ προσσημαῖνον), η̄ τῷ κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι ἀορίστῳ λεγομένῳ ὥγμα, η̄ τῷ οὐ περιπατεῖ καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ χρόνον λεγομένοις τοῦ 25 δημομαρτυρίᾳ μόνον, τότε ποιοῦμεν αὐτοτελῆ λόγον ἀληθεύεις η̄ ψεύδους δεκτικόν.

3 καὶ ἡγματα suppl. G ²	ἐλλειπῶς AM	διὰ συντ. αὐτὸν colloc. AM	4 τίσιν
ἀντικείνεται G (fort. recte)	5 εἴη] εἰπεν F	6 εἰναι om. F	10 ὄντος A
καὶ (ante συλλ.) om. M	λογίζεται F	12 ἀποφατικούς a	η̄ ἀληθ. η̄ G
16 παραβ.] παραλαβὼν AMa	19 σημᾶναι AMa: σημαίνειν F	21 εἰρηται πολλάκις]	
p. 55,11 sq. πλεονάκις F	22 δὲ] τε Λ	23 ἐφαρμόττειν] εἰ τὸ μέλλον (sic) G ¹	
δυνάμεθα FG ¹	24 τι] τὸ F	26 η̄ om. M	ἡγμά τι] ἡγματα AMa: ἡγμα G
27. 28 κατὰ τὸ utrobique om. M	27 κατηγορούμενον F	28 τῷ] τὸ G	29 τῷ]
τὸ AFMa	30 post λεγομένοις add. ἡγματι G ² : ἀορίστοις ἡγματιν a (fort. recte)		

p. 20^a37 Σημαίνει δὲ τὸ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος | οὐδὲμιᾳ ἐκείνων ταύτων, οὐδὲ δὴ ἀντικειμένη ταύτῃ δὴ οὐκ 152^v ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος δίκαιος· τὸ δὲ πᾶς οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος τῷ οὐδεὶς δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος ταύτῶν σημαίνει.

5 Συνεγῇ μὲν ἐγρῆν εἶναι τὰ διὰ τούτων λεγόμενα τοῖς πρότερον εἰρη- 5 μένοις περὶ τῶν ἀκολουθούσων ἀλλήλαις προτάσεων, ἐν οἷς ἔλεγεν ἀκο- λουθοῦσι δὲ αὗται παραδοὺς γάρ ήμεν ἐν ἐκείνοις τὴν ἀκολουθίαν τῶν 10 ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεων, ἐν τούτοις παραδόσωσιν δπως 10 καὶ αἱ ἀδρίστον ἔχουσαι τὸν ὑποκειμένον ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις. ἀλλὰ 15 διέκοψε τὸ συνεχέες τῆς διδασκαλίας προσεχῆς μὲν δὴ διάκρισις τῶν δορί- στων ὁνομάτων τε καὶ ὥρημάτων ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων, πρὸ ἐκείνου δὲ δὴ διδασκαλία τοῦ πᾶς τῶν καταφάσεων τῶν ἀπλῶν ψευδομένων αἱ ἀδρίστον 15 ἔχουσαι τὸν κατηγορούμενον ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύσυσιν, ὥπερ ἦν ἀντικείμενον μέν πως τοῖς περὶ τῆς ἀκολουθίας εἰρημένοις, συγγενὲς δὲ δημως πρὸς 20 αὐτὰ καὶ παραλαμβάνον προτάσεις τὰς μὲν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὅρων ὡρισμένων τὰς δὲ ἐξ ὡρισμένου μὲν τοῦ ὑποκειμένου δορίστου δὲ τοῦ 20 κατηγορουμένου. μετ' ἐκείνα οὖν μέλιται ήμεν παραδιδόναι τὴν ἀκολου- 25 θίαν, ὡς εἰρηται, τῶν ἐξ δορίστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεων, ἀναγ- καίως πρός τε τὰ προλαβόντα καὶ πρὸς τὰ ἐπάγεσθαι μέλλοντα περὶ αὐ- 25 τῶν τῶν δορίστων διείλεκται φωνῶν, ποίαν ἔχουσι δύναμιν. διὸ μετὰ ταῦτα εἰκότως τὸ ἀκόλουθον ἐκείνοις ἀποδιδόντος προστίθησιν δπως ἐπονται ἀλλήλαις αἱ ἀδρίστον ἔχουσαι τὸν ὑποκειμένον προτάσεις. | καὶ πρῶτον 153^r μὲν ἐπισημαίνεται δτι ἄλλο εἰδος τῶν τοιωτῶν προτάσεων παρὰ τὰς ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου· τὸ γάρ οὐδεμιῇ ἐκείνων λέγει περὶ τῶν 25 ὡρισμένουν ἐχουσῶν τὸν ὑποκειμένον. ὃν πρότερον παραδέσωκε τὴν ἀκο- λουθίαν· πως γάρ ταῦτα ἀν σημανόντειν αἱ ἐξ ἀδρίστου τοῦ ὑποκειμένου τὰς 5 ἐξ ὡρισμένουν; εἴτα καὶ ἐπὶ τούτων μίαν πρότασιν ἐκθέμενος ἀμφω ἔχουσαν ἀδρίστα, τὸ τε ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον, τὴν 'πᾶς οὐκ ἄνθρω- 30 πος οὐ δίκαιος ἔστι', καὶ ἀκολουθεῖν αὐτῇ ἀποφηγάμενος τὴν 'οὐδεὶς οὐκ 10 ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι', μεταβέβηκεν ἐπὶ ἑτέρου θεωρήματος ἐπίσκεψιν. εἰ δὲ βούλοιτο τις καὶ ἄλλη οἴκη δημποτε προτάσει τῶν ἐξ δορίστου τοῦ 15 ὑποκειμένου τὴν ἀκολουθούσαν εὑρεῖν, ῥαδίαν ἔσσει τὴν εὑρεσιν ἀπὸ τῶν πρότερον ήμεν παραδεδομένων κανόνων. φανερὸν δὲ δτι καὶ τὰ εἰρημένα 15 μετὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἀκολουθήσεως τῶν ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου

1 δίκαιος—σημαίνει (4) om. M 2 ἐκείνων] τῶν ὡρισμένων superscr. F²: add. a
3 τὸ δὲ—σημαίνει (4) om. a 5 προσεγῇ G 5. 6 τοῖς πρότ. εἰρ.] p. 20^a20
7 γάρ suppl. G² 9 αἱ] τὸ F τὸν] τὸ FG 11 πρὸς ἐκείνων G 12 τοῦ
πῶς] τῶν ὑπὸ ΑΜα τῶν (prius) om. F τῶν (alt.) om. ΑΜα 15 παραλαμβάνων
ΑΜ 17 μετ²] κατ¹ F 18 τοῦ om. FM 20 διὸ καὶ a 22 αἱ om. M
24 τὸ] τοῦτο Α 25 ὁρισμ. Α 26 ἀν ταῦτὸν colloc. F 29 καὶ ἀκολ.—δίκαιος
ἔστι (30) om. AG¹ (suppl. G²) 30 σκέψυν F 31 ἄλλαι G¹ τοῦ om. ΑΜα
33 πρότερον ήμεν παραδ.] p. 181,31 sq. τὰ εἰρημ.] p. 20^a23

προτάσεων περὶ τοῦ φευδόμενης τῆς ἀπλῆς ἐν αὐταῖς καταφάσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως ποτὲ μὲν ἀληθῆ ποτὲ δὲ φευδῆ καταλαμβάνεσθαι παραπληγίως 20 ἔκειναις ἀμρόσει καὶ ἐπὶ τῶν ὀδρίστον ἔχουσῶν τὸν ὑποκείμενον, ὅπερ Ἀριστοτέλης ὡς ἐναργὲς ἔοικε παραλελοιπέναι.

5 p. 20v 1 Μετατιθέμενα δὲ τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥήματα ταῦτὸν σημαίνει, οἷον ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος — ἔστιν ἄνθρωπος λευ- 25 κός· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο ἔστι, τοῦ αὐτοῦ πλείους ἔσονται ἀποφάσεις. ἀλλὰ δέδεικται ὅτι μία μιᾶς τοῦ μὲν γὰρ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος ἀπόφασις τὸ οὐκ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, τοῦ δὲ 10 ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, εἰ μὴ ἡ αὐτὴ ἔστι | τῇ ἔστι λευκός 153v ἄνθρωπος, ἔσται ἀπόφασις ἦτοι τὸ οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός ἢ τὸ οὐκ ἔστιν λευκὸς ἄνθρωπος. ἀλλ’ ἡ ἐτέρα μέν 20 ἔστιν ἀπόφασις τοῦ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἡ ἐτέρα δὲ τοῦ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· ὥστε ἔσονται δύο μιᾶς. ὅτι μὲν 25 οὖν μετατιθεμένου τοῦ ὄντα καὶ τοῦ ῥήματος ἡ αὐτὴ γίνεται καταφασίς καὶ ἀπόφασίς, δῆλον.

‘Ακόλουθον καὶ τοῦτο τὸ θεώρημα τοῖς πρότερον ἡμῖν παραδεδομένοις· διαλεχθεὶς γὰρ περὶ τῶν ἐπομένων, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν συναληθεύουσῶν ἀλλή- 10 λαις προτάσεων, διδάσκει ἡμᾶς διὰ τούτων ὅτι εἰσὶ προτάσεις τινὲς δοκοῦ- 20 σαι μὲν εἶναι διάφοροι καὶ συναληθεύειν ἀλλήλαις, κατ’ ἀλήθειαν μέντοι οὐδεμίαν ἔχουσαι πρὸς ἀλλήλας διαφορὰν πλὴν περὶ τὴν λέξιν. τοιαῦται 15 δέ εἰσιν αἱ μετατιθεῖσαι, διπερ ἀντός φησι, τά τε ὄντα καὶ τὰ ῥήματα, τοῦτ’ ἔστι τά τε τὸν ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα, ὡς δηλοῦ τὰ παρατεθέντα παρ’ αὐτοῦ παραδείγματα, τὸ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός 25 καὶ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· ἐν γὰρ ταῖς τοιαύταις προτάσεσι περὶ 30 μόνον τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον τῆς μεταθέσεως γινομένης τὸ ὄνομα ἔφη καὶ τὸ ῥῆμα μετατιθεσθαι, μεταθέσιν καλῶν τὴν μετάταξιν τὴν κατὰ τὴν ἐκφύνησιν, τοῦτ’ ἔστι τὸ τόδε πρὸ τοῦδε φύεγγεσθαι ἡμᾶς 35 ἐν τῇ προτάσει ἢ τόδε πρὸ τοῦδε· ἡ γὰρ τοιαύτη μεταθεσίς τῶν ὄνομάτων 40 καὶ τῶν ῥημάτων οὐδεμίᾳν ἔξαλλαγήν ἔργαζεται περὶ τὰς προτάσεις κατὰ τὰ σημανόμενα· περὶ μὲν γάρ τὸ εὑρυθμὸν τῆς ἀπαγγελίας πλείστην ὅσην ποιεῖ | διαφορὰν ἡ τοιάδε τάξις τῶν ὄνομάτων τε καὶ ῥημάτων· οὐ γὰρ 45 δημοίως εὑργχον τῷ ‘κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ’ τῷ ‘εἰς Πειραιᾶ κατέβην

1 τοῦ] τῆς Ga 6 οἶον — δῆλον (16) om. Ma 8 ἀλλὰ — δῆλον (16) om. G
9 ἀπόφασις — ἄνθρωπος in mrg. suppl. F 10 ἄνθρ. λευκός] λευκός ἄνθρ. (num. corr.) A 12 ἄνθρ. λευκός colloc. b 15 μεταθεμένου F¹ 16 καὶ ἀπόφασις om. F
18 post εἰπεῖν add. περὶ τῶν α 19. 20 δοκοῦσι G¹ 20 μὲν om. M μέντοι ἀλ. colloc. A 21 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις A 22 μετατεθεῖσαι Ga 24 ante τὸ add. οἶον G 26 τὸν ὑποκ. καὶ τὸν κατηγ. G 27 μετατεθεῖσαι G τὴν super-ser. A 30 ἔξαλλαξιν G 32 τὴν διαφ. G 33 κατέβην κτλ.] Plat. Reip. A 1 p. 327 A εἰς Πειραιᾶ (priore l.) — χθὲς (p. 192, l.) om. M τὸν Πειρ. (priore l.) G

γένεσις'. διὸ τοῖς ὥρητορσι πολὺς γίνεται λόγος οὐ μόνον τῆς ἐκλογῆς τῶν
 Ἑλληνικῶν ὀνομάτων τε καὶ ὥρημάτων ἀλλὰ καὶ τῆς τοιαῦτος αὐτῶν συν-
 τάξεως. περὶ μέντοι αὐτὸν τὸ σημαντικόν, ὑπὲρ οὐ τοῖς φιλοσόφοις προη-
 γούμενως ὁ λόγος, οὐδὲν ἔκεινον τοῦτο διαφέρει. λέγεται δέ τις καὶ ἔτερα
 μετάθεσις τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ὥρημάτων, ἡ τῶν ὠρισμένων εἰς τὰ 10
 ἀδρίστα μετάβασις, ητις παντάπασιν ἔξαλλάττει τὰς προτάσεις. ἀλλ' οὐδὲν
 τοῦτο πρὸς τὰ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους παραδιδόμενα. πάνυ δὲ ἀκρι-
 βῶς τὴν τῶν ὀνομάτων μόνον καὶ τῶν ὥρημάτων μετάθεσιν τὰς αὐτάς
 φυλάττειν ἔφη προτάσεις, οἷον 'ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν — ἄνθρωπός ἔστι 15
 δίκαιος — δίκαιος ἄνθρωπός ἔστι — δίκαιος ἔστιν ἄνθρωπος — ἔστιν
 ἄνθρωπος δίκαιος — ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος'. τὸ γάρ ἀποφατικὸν μόριον
 αὐτὸν καθ' αὐτὸν μετατιμέμενον παντάπασιν ἔξαλλάττει τὰς προτάσεις, καὶ
 τῷ μὲν ὑποκειμένῳ συμπλεκόμενον ποιεῖ κατάφασιν ἐξ ἀδρίστου τοῦ ὑπο- 20
 κειμένου, τῷ δὲ κατηγορούμενῳ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, τῷ δέ γε ἔστιν
 15 ἦν ταῖς προσδιωρισμέναις προτάσεσι τῷ προσδιωρισμῷ ποιεῖ ἀπόφασιν.
 εἰ μέντοι γε μετά τοῦ ὅρου, ὡς ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει τυγχάνει συν- 25
 τεταγμένον, μετατιμένη τις αὐτό, καὶ οὕτως μένει ἡ αὐτὴ πρότασις τῷ
 ὥρημα ἀδρίστον εἶναι τὸ μετατιμένον ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν τὸ ἀρνητικὸν μόριον,
 οἷον 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός — ἄνθρωπος οὐκ ἔστι λευκός — |
 20 ἄνθρωπος λευκός οὐκ ἔστι'. ταῦτα μὲν οὖν οὐδὲν 154v

Ποιεῖται δὲ τὴν διεῖξιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ προκειμένου προβλήματος,
 διτι αἱ αὐταῖς εἰσιν ἢ τε 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' καὶ ἡ 'ἔστι λευκός ἄνθρω-
 πος', κατὰ τὸν δεύτερον τῶν ὑποθετικῶν τῇ ἀναιρέσει τοῦ ἐπομένου τὸ ἄγρού- 5
 μενον συναναιρῶν· εἰ γάρ μη εἰσιν αἱ αὐταῖς, φησίν, αἱ εἰρημέναι προτά-
 25 σεις, συμβαίνει τῆς αὐτῆς καταφάσεως πλείστας εἶναι ἀποφάσεις· ἀλλὰ
 μὴν τοῦτο ἀδύνατον, ὡς ἐδείκνυτο πρότερον, ἐν οἷς ἔλεγε φανερὸν δὲ διτι
 καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως· οὐκ ἄρα διαφέρουσιν αἱ εἰρη- 10
 μέναι προτάσεις ἀλλήλων. ἀλλὰ πόθεν δῆλον διτι τῷ διαφόρους εἶναι τὰς
 προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἔπειται τὸ τῆς αὐτῆς καταφάσεως πλείστας
 30 εἶναι ἀποφάσεις; διτι, φησίν, εἰ ἔτερα ἔστιν ἡ 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος' 15
 κατάφασις παρὰ τὴν 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', διάφοροι αὐτῶν ἔσονται καὶ
 αἱ ἀποφάσεις, εἴπερ τῆς μιᾶς καταφάσεως μία ἀπόφασις· ἀλλὰ τῆς 'ἔστι
 λευκός ἄνθρωπος' ἀπόφασις ἡ 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος'. τῆς ἄρα 'ἔστιν 20
 ἄνθρωπος λευκός' ἔτερα τις ἔσται ἀπόφασις· οὐκοῦν ἦ τὴν 'οὐκ ἔστιν

1 οὐ superser. A απ <περί> τῆς? 4 ἐκεῖνο τούτου FG 6 μετάβ.] βάσις G
 6. 7 οὐδὲν τούτω M: οὐδ' ἐν τούτῳ α 9 τὰς προτάσεις FG 9. 10 ἄνθρ. δίτι.
 ἔστιν, ἔστιν ἄνθρ. δίτι. (sic), δίτι. ἄνθρ. ἔστι, δίτι. ἔστιν ἄνθρ. δίτι., ἔστι δίτι. ἄνθρ.
 F: ἄνθρ. δίτι. ἔστιν, ἔστι δίτι. ἄνθρ., ἔστιν ἄνθρ. δίτι., ἄνθρ. ἔστι δίτι. (reliquis om.) G
 13 τοῦ om. a 15 ἦ] εἰ ἡ F: om. G 16 γε om. G μετά] κατὰ F¹
 17 μεταθήη G μενεῖ M τῷ] τὸ FMA 19. 20 οἷον ἄνθρ. οὐ λευκός ἔστιν, οὐ
 λευκός ἄνθρ. ἔστιν (rel. om.) F 19 ἄνθρ. οὐκ ἔστι λευκός om. G 24 αἱ (ante εἰρημ.).
 om. G 25 πλείστας F 26 ἐδείκνυμεν G ἔλεγε] p. 17b38 δὲ om. F
 27 καὶ om. FG¹ 28 δῆλον om. AFMA 30 εἰ] ἡ a 31 παρὰ τὴν] περὶ τῆς F
 32 αἱ om. AM ἤπερ G 33 ἄνθρ. λευκός (pr. l.) colloc. F 34 ἔσται] ἔστιν AGMa

ἀνθρωπος λευκός' ἔρετις είναι αὐτῆς ἀπόφασιν η τὴν 'οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός'. ἀλλ' η 'οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός' τῆς 'ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός' καταφάσεώς ἔστιν ἀπόφασις. ὡσαύτως δὲ καὶ ἦν ἀνθρητής ἄλλην παρὰ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', ἐτέρας τινὸς καταφάσεως 5 εὑρήσεις αὐτὴν οὖσαν ἀπόφασιν. ἀνάγκη ἄρα τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' τῆς 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' καταφάσεως ἀπόφασιν εἶναι. ἀλλ' η αὐτή, η 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', καὶ | τῆς 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος' 15δ' καταφάσεώς ἔστιν ἀπόφασις, οὐχ διτι, ὥσπερ φασί τινες, ἀεὶ μερίζει μετ' αὐτῆς τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος οὐ κατὰ τήνδε μόνον η τήνδε τὴν ὅλην, 10 ὡς ἐπὶ τινῶν προτάσεων γίνεσθαι συμβαίνει, οἷον τῶν ἐγαντίων η τῶν κατὰ μέρος, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν ἀπλῶς ὅλην (ταῦτα γάρ ἐπιλελησμένων ἔστι τῆς περὶ τούτων τοῦ Ἀριστοτέλους διδασκαλίας), ἀλλ' διτι διαφέρουσι μὲν αὐται τῶν προσδιωρισμένων κατὰ μόνους τοὺς προσδιορισμούς, πρὸς δὲ τὴν 'πᾶς ἔστι λευκός ἄνθρωπος' ἀντιφάσκει ὅμοιογονυμένως ἐκατέρᾳ τῶν 15 15 'οὐ πᾶς ἔστι λευκός ἄνθρωπος', 'οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', καὶ ἐπὶ τῆς τίς καὶ οὐδεὶς ὥσαύτως. διὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων τοῦτο οὕτως ἔξει, οὐ κατὰ τὸ ἀντιφάσκειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ μηδὲν ἔλαττον ἔχειν διόποτε- 15 ρωνούν τῆς λοιπῆς πρής τὸ εἰναι τῆς αὐτῆς καταφάσεως ἀπόχεστον. (ἢτοι), διπερ ἐλέγομεν, μιᾶς καταφάσεως, τῆς 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος', ἔσονται δύο 20 ἀποφάσεις, η τε 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος' καὶ η 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός'. η μὲν οὖν καὶ συντομώτερον τὸ αὐτὸν συλλογίσασθαι, λέγοντα διτι 20 τῶν εἰρημένων δύο καταφάσεων μία ἔσται ἀπόφασις, η 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος', κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, καθ' ην τῇ μιᾷ καταφάσει τὰς δύο 25 ἀποφάσεις μάχεσθαι λέγομεν. ἀλλ' οὐκεν δ Ἀριστοτέλης τὴν μὲν κατάφασιν ὡς δρον τινὰ καὶ εἴδος οὖσαν μίαν εἰληφέναι, εἰς ἀποπον δὲ τὸν 25 λόγον ἀπάγειν τὸ τῷ αὐτῷ οἷον εἰδεῖ δύο μάχεσθαι στερήσεις.

'Απορήσεις δ' ἂν τις, διπερ ἥδη τις ἡ πάροιει πρὸς ήμᾶς, πᾶς οὖν συμβήσεται τὴν καθόλου καταφατικὴν | πρότασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἑαυτήν, 15δ' εἰπερ ἀληθὲς τὸ παραδιδόμενον ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους θεώρημα· τῇ γάρ 30 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον' καταφάσει συναληθεύει η λέγουσα 'πᾶν ζῷον ἄνθρωπος', μόνων ἐν αὐταῖς μετατεθειμένων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ τε 5 ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορούμενου. πρὸς δι ἐροῦμεν διτι μᾶλιστα μὲν κατὰ μόνην τὴν ἐκφώνησιν ἀξιοῖ γίνεσθαι τὴν μετάθεσιν τῶν δρων δ Ἀριστοτέλης, τῆς ἐκατέρου δυνάμεως τῆς αὐτῆς φυλαττομένης, τοῦτ' 35 ἔστι τοῦ τε ὑποκειμένου καὶ μετὰ τὴν μετάθεσιν μένοντος ὑποκει- 10 μένου καὶ τοῦ κατηγορούμενου κατηγορούμενου· οὐ γάρ τῷ πρῶτον η

5 οὖσαν αὐτὴν (num. corr.) G οὖσαν] είναι F 6 είναι ἀπόφ. colloc. F η ομ.
FG 8 οὐχ διτι οὐχ G 9 μόνον] μίαν F 14. 15 ἀντιφάσκει—λευκός ἄνθρωπος omisso v. 15 ante οὐ (alt.) add. η F 18. 19 ὕσθι, διπερ] ὥσπερ F 19 ἐλέγομεν]
p. 192,25 post καταφάσεως add. ἀπόφασιν G 23 αὐτὴν ομ. F 26 τὸ] τὸν α εἰδεῖ] εἰδη a 27 ἀπορήσει A 30 συναληθεύει M 31 μόνον ΑΜα
μετατεθειμ. F 31.32 ὑποκ. τε colloc. A 33 γενέσθαι Αα 34 ἐκατέρες G¹ 35 καὶ
ομ. F 36 alt. κατηγορούμενου ομ. ΑΦα τῷ] τὸ AGMa πρότερον F

δεύτερον ἐν τῇ προτάσει λέγεσθαι κρίνομεν τόν τε ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παραδεδομένους περὶ αὐτῶν πάλαι διορισμὸς τῷ τὸν μὲν εἶναι περὶ οὗ ὁ λόγος τὸν δὲ περὶ αὐτοῦ λέγεσθαι, καὶ 15 τὸν μὲν ἣ ἔχειν ἣ δύναται γε προσλαμβάνειν τὸ ἄρθρον ἡ τινα τῶν προσδιορισμῶν τὸν δὲ οὐδαμῶς. ἐν μὲν οὖν ταῖς ἐκτεθειμέναις παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους προτάσεσιν δὲ τε ἄνθρωπος καθ' ἑκατέραν ὑπόκειται (περὶ 20 αὐτοῦ γάρ ὁ λόγος) καὶ κατηγορεῖται τὸ λευκόν, ἐν δέ γε ταῖς ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶν — πᾶν ζῶν ἄνθρωπος’ οὗτε ὑποκείμενος ὁ αὐτὸς οὗτε κατηγορούμενος. θῆλοι δὲ ὁ προσδιορισμὸς ἀλλοτε ἀλλωφ συμπλεκόμενος 10 τῶν ὅρων. ἔπειτα, ὅπερ ἐλέγομεν περὶ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, διτι καθ' 25 ἑαυτὸν μὲν μετατιθέμενον ἀλλοις ἐξ ἀλλων ποιεῖ τὰς προτάσεις, μετὰ δέ γε τοῦ μορίου τῆς προτάσεως, ὡς συμπεπλεγμένον ἐξ ἀρχῆς τυγχάνει, παντοδαπῶς μετατατόμενον τὴν αὐτήν | φυλάττει πρότασιν, τὸ αὐτὸν καὶ ἐπὶ 156^r τῶν προσδιορισμῶν γίνεται συμβαίνει καθ' ἑαυτοὺς μὲν γάρ μετατατή- 15 μενοι τὰς προτάσεις: ἐνίστη ἀνατρέψουσι καὶ ϕευδεῖς ἐξ ἀληθίην ποιοῦσιν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἔχει παραδειγμάτων, μετὰ μέντοι τῶν ὅρων, 5 οἷς ἐξ ἀρχῆς συμπεπλεγμένοι τυγχάνουσι, μετατιθέμενοι τὰς αὐτὰς ποιοῦσι προτάσεις, οἷον ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶν ἐστιν — ἐστι πᾶς ἄνθρωπος ζῶν — ζῶν πᾶς ἄνθρωπος ἐστιν — ἐστι ζῶν πᾶς ἄνθρωπος’ καὶ δισχῶς ἀλλως 20 ἐνέρχεται αὐτὰ διαπλέκειν. δοκεῖ μὲν οὖν ἐνίστε, ὅπερ ἔμπροσθεν ἐλέ- 10 γομεν, ἐν ταῖς ἀποφατέσιν ἡ τοῦ οὐκ ἐστι μετάθεσις ἔτερον ποιεῖν τὸ σημανόμενον, ἀλλὰ πρῶτον μὲν δταν κατὰ τὴν αὐτήν ἔννοιαν τῇ προτέρᾳ προτάσει καὶ τὴν δευτέραν λέγωμεν, οὐδεμίᾳ ἐσται περὶ τὰ σημανόμενα 15 διαφορά. ἔπειτα δὲ Ἀριστοτέλης ἐπὶ καταφάσεων πεποίηται τὸν λόγον, καὶ 25 ἐν ταύταις τὸ μὲν ἐστιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς φυλάξας χώρας, μόνον δὲ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον μεταθεῖς, ὡς δέον δὲ τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφατέσων ποιεῖν, εἰ μέλλοι μηδὲ κατὰ φαντασίαν ἔτεροιοῦσθαι ἡ 20 πρότασις.

2. 3 κατὰ τοὺς παραδεδομένους . . πάλαι διορ.]	p. 7, 33	προσδιορ. F	4 γε]
γάρ F	5 παρὰ] οὐπὸ G	7 ἐν] ἐάν M	γε om. F
ἀλλως G	10 ὅρων] ὄντων M	ἐλέγομεν] p. 192, 11	ἀποφαντ. M
11 μετατεθειμένου G; μετατιθέμενος Ma		12 τυγχ.] ὑπάρχει G	16 ὥσπερ]
ὅπερ M	ἔχει ante ἐπὶ colloc. G	17 συμπεπλ.] γρ. συνεζύγησαν in mrg. A	
18 ἐστι πᾶς ἄνθρωπος ζῶν om. FGM		19 ζῶν πᾶς ἄνθρ. ἐστιν om. F	20 αὐτὰ
om. F	διαπλ.] πλέκειν F	20. 21 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 117, 25	
21 ἀντιφάσειν A	τοῦ] τὸ G ¹	23 λέγομεν Ma	24 ἐπὶ]
περὶ M			

p. 20b13 Τὸ δὲ ἐν κατὰ πολλῶν ἡ πολλὰ καθ' ἑνὸς καταφάναι ἢ ἀπόφαναι, ἐάν μὴ ἐν τι ἡ τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον, οὐκ ἔστι κατάφασις μία οὐδὲ ἀπόφασις. λέγω δὲ ἐν οὐκ ἐλλήνομα ἐν ἡ κείμενον, μὴ ἡ δὲ ἐν τι ἐξ ἐκείνων, οἷον δὲ ὁ ἀνθρωπος²⁵ ἕστις καὶ ζῆντος καὶ δίπουν καὶ ζημερον, ἀλλὰ καὶ ἐν τι γίνεται ἐκ τούτων δὲ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ βαδίζειν οὐχ ἐν. ὥστε οὕτε ἐάν ἐν τι κατὰ τούτων καταφήσῃ τις, μία | κατάφασις, ἀλλὰ φωνὴ μὲν μία καταφάσεις δὲ πολλαῖ, 156ν οὕτε ἐάν καθ' ἑνὸς ταῦτα, ἀλλ' ὅμοιως πολλαῖ.

10 Παραδέδωκε μὲν ἡμῖν καὶ πρότερον ὁ φιλόσοφος τὴν διάκρισιν τῆς τε ὄντως οὔσης μιᾶς προτάσεως καὶ τῆς δοκούσης μὲν εἶναι μιᾶς μὴ μέντοι 5 καὶ οὕσης, ἐν οἷς ἔλεγε μία δέ ἔστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἡ ἐν καθ' ἑνὸς σημαίνουσα, καὶ νῦν δὲ πάλιν περὶ τοῦ αὐτοῦ διαλέγεται θεωρήματος, οὐ ταυτολογῶν οὐδὲ ὅτι πρότερον μὲν περὶ τῶν 15 ἀπλουστάτων διελέγετο προτάσεων νῦν δὲ περὶ τῶν ἐκ τρίτου προς- 10 κατηγορούμενου (τυχὸν μὲν γάρ οὐδὲ τοῦτο ἀλογον, τὸ ἐπιδεῖξαι καὶ ἐκάτερον τῶν προτάσεων εἰδος τὸν αὐτὸν τρόπον γινομένην τὴν εἰρημένην τῶν ἀποφαντικῶν λόγων διάκρισιν), ἀλλ' εἰ δεῖ τὸ ἐμοὶ φανήσεντον ἡέειν, διαλεχθεὶς πρότερον περὶ τῶν πρὸς ἐρώτησίν τινα γινομένων ἀρνήσεων, 15 20 πότε μὲν οἴον τε αὐτάς συμπλεκομένας ταῖς ἐρωτήσεσι ποιῆσαι κατάφασιν ἐκ μεταμέσεως ἀληθῆ πότε δὲ οὐ, βιόλεται τὸ δόλοςχερέστερον εἰλημμένον ἐν ἔκείνοις ἐπιδιαρθρῶν ἐπιστατικωτέρους ήμας ποιῆσαι πρὸς τὸ μὴ προχείρως ἀποκρίνασθαι διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως πρὸς τὴν γεγενημένην ἐρώτησιν· 20 25 οὐ γάρ δὴ καὶ ὅταν δοκῇ μὲν εἶναι μία, κατὰ ἀλήθειαν μέντοι μὴ ἡ μία. πρὸς οὖν τὴν τούτου κατανόησιν, λέγω δὲ τοῦ τις ἡ μία διαλεκτικὴ ἐρώ- 30 τησις καὶ τις ἡ οὐ μία, προχείρους ἐχρῆν ἔχειν τοὺς κανόνας τῆς διακρί- 25 σεως τῆς τε μιᾶς καὶ τῆς οὐ μιᾶς προτάσεως, εἴπερ ἡ διαλεκτικὴ ἐρώ- τησις πρότασίς τις ἔστι. διόπερ ἔοικεν ἀναλαμβάνειν νῦν τὴν περὶ τοῦ 35 θεωρήματος τούτου σκέψιν ὁ Ἀριστοτέλης. ὅτιοι δὲ | ὥσπερ συμπέρασμα 157r τούτων ἐπάγων τὴν διδασκαλίαν τοῦ πότε οὐ γρὴ διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως ἀποκρίνασθαι πρὸς τὴν ἐρώτησιν, λέγων εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκ- 40 τικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν αἴτησις καὶ τὰ ἐᾶταις, οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις 5 μία πρὸς ταῦτα· οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μία. περὶ μὲν οὖν τῆς

1 καταφάναι—πολλαὶ (9) om. M καταφῆναι A 2 ἐάν—πολλαὶ (9) om. G
 ἐκ—πολλαὶ (9) om. a συγκ.] δηλούμενον b 4 δ om. A 10 μὲν om. FG
 11 ὄντως om. M μὴ] οὐ G 12 ἔλεγε] p. 18a13 καὶ ἀπόφασις om. G 13 δὲ]
 καὶ G 15 διαλέγεται A 16 τοῦτο] τότε M 18 ἀπόφασ. codd. 18. 19 ἐμοὶ—
 διαλεχθεὶς post ἀρνήσεων colloc. G 19 γενομ. M 24 δοκοή F Ma μὲν] μὴ
 G: om. M 25 δὲ] δη G 28 τί F τὴν om. F 29 post τούτου add.
 τοῦ A 31 ἀποκρίνασθαι om. G (ἀποφήνασθαι superscr. G²) post ἐρώτησιν add. καὶ F
 λέγων] p. 20b22 32 τὰ om. AGMa

προθέσεως τῶν προκειμένων καὶ τῆς τάξεως ἵνανὰ τὰ εἰρημένα. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν οὐχί ἀπερι εἰρήκε πρότερον (τοῦτο γάρ ὅντως ταυτολογοῦντος ἦν), ὀλλὴ ἐν τούτοις παραδίδωσι καὶ ἔτεραν ἡμῖν διαφορὰν τῆς τε ὅντως 10 οὕτης καὶ τῆς μόνον δοκούσης εἶναι μᾶς προτάσσως.

3 "Ινα δὲ ὁρίου παρακολουθήσωμεν τοῖς ῥήμησομένοις, λέγομεν ὡς ἐπεὶ τοὺς λαμβανομένους ἐν ταῖς προτάσσεσιν δρους καὶ φωνάς τινας εἶναι ἀναγκαῖον καὶ πράγματά τινα σημαίνειν, τέτταρας αὐτῶν συμβαίνει γίνε- 15 σθαι τὰς διαφοράς· ἡ γάρ κατ' ἄμφω ἀπλοὶ εἰσι, τήν τε φωνὴν καὶ τὸ σημαντικόν. ἡ κατ' οὐδέτερον ἡ κατὰ θάτερον, καὶ τοῦτο δηλούντει 10 διγῶς. εἰ μὲν οὖν κατ' ἄμφω τὸ ἀπλοῦν ἔχοι τῶν δρων ἑκάτερος, δύο- λογούμενώς μία ἡ πρότασις, ὡς διτανεν τοῖς ἕνθαπτος ζῷον ἔστι". 20 εἰ καὶ εἰ κατὰ μόνον τὸ σημαντικόν μὴ μέντοι κατὰ τὴν λέξιν, μία καὶ οὗτως, εἰ καὶ ἡττον ἔχει τὸ προφανῶς εἶναι μία διὰ τὴν περὶ τὴν λέξιν θεωρουμένην ποικιλίαν, ἡ κατὰ θάτερον τῶν δρων ἡ κατ' ἀμφοτέρους, 25 ὡς διτανεν τοῖς ἕνθαπτος ζῷον λογικὸν θητέον ἔστιν" ἡ 'τὸ ζῷον 25 λογικὸν θητέον ἕνθαπτος ἔστιν' ἡ 'τὸ ζῷον λογικὸν θητέον οὐτία ἔμβιψις αἰσθητική ἔστιν'. εἰ δέ γε κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὸ ἀπλοῦν ἔχοιεν οἱ δροι, δύονυμοι δηλαδὴ ληφθέντες, ἡ ἄμφω ἡ καὶ ὁ ἔτερος, | οὐκέτι μὲν 157v μία ἡ πρότασις, ἀλλὰ τὴν κατὰ τοῦτο διαφορὰν πρότερον ἡμῖν παρεδίδου, 20 δι' ὧν ἔλεγεν εἰ δὲ δυσιν ἐν δνομα κεῖται καὶ οἷον εἰ τις θεῖτο ἴμάτιον δνομα ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ. λείπεται οὖν ἔστι μία διαφορά, 5 καθ' ἣν οἱ δροι καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς σημαντικομένοις πεπληθυσμένοι παραλαμβάνονται, ἡ ἄμφω πάλιν ἡ μόνος ὁ ἔτερος. ἀλλὰ πιθανώτερον υπολαβών ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὸ νομίζεσθαι μίαν τὴν οὐ μίαν πρότασιν τὸ 25 διπούθεται μόνην τὸν ἔτερον τῶν δρων κατ' ἄμφω ποικιλὸν τοῦ λοιποῦ 10 δρου ὅντως ἐνὸς ὅντος ἡ τὸ ἀμφοτέρους, καὶ ὅμα ὡς τούτῳ συνελεγχομένης ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τῆς λοιπῆς διπούθεται τῆς ἄμφω τοὺς δρους μηδεμίᾳς μετέχειν ἀπλότητος διποτιμεμένης, ἐπὶ ταύτης προάγει τὸν λόγον, τὸ 30 ἐν κατὰ πολλῶν ἡ πολλὰ καθ' ἐνὸς κατηγορεῖν καταφατικῶς ἡ ἀποφατι- 15 κῶς μὴ ἀξιῶν ποιεῖν μίαν ἀπόφανσιν, εἰ μὴ τόχοι, φησίν, ἐκ τῶν πολλῶν τῶν κατηγορηθέντων ἡ ὑποτεθέντων ἐν τι γινόμενον, ἵνα πάλιν περὶ μόνην τὴν λέξιν ἡ ποικιλία θεωρῆται τὸ δὲ σημαντικόν ἀπλοῦν ἡ, καθάπερ 20 ἐπὶ τῶν δρισμῶν ἐλέγομεν ἔχειν. ἐπάγοντος δὲ τοῦ Ἀριστοτέλους τὸ

1 προθέσεως] προτάσσεως M 3 ἡμῖν καὶ ἔτ. colloc. G 4 μόνον οὐ. F
εἶναι οὐ. G 5 δὲ suppl. G² an ῥᾶν? ῥήμησ.] εἰρημένοις G
λέγωμεν F ὡς οὐ. F 6 ἐπεὶ] ἐπὶ M 8. 9 τῇ τε φωνῇ καὶ τῷ σημαντικῷ
G 9 κατὰ θάτ.] καθ' ἔτερον G 12 λέξιν] τάξιν F 14 ποικιλίαν εκ
θεωρίαν corr. G 15. 16 ἡ τὸ ζῷον λογ. θν. ἄνθρωπός ἔστιν οὐ. a 17 αἰσθη-
τική superscr. A γε οὐ. F 19 ἡ οὐ. G 20 ἔλεγεν] p. 18a18 θείη τὸ F
21 δνομα ἴμάτιον colloc. b (cf. p. 125, 22. 23) ἀνθρ. καὶ ἵππῳ colloc. G
22 πεπληθυσμένος G¹ 23. 24 υπολαμβάνων F 26 ὅντος ἐνὸς (ὅντως οὐ.) F
26. 27 συνελ.]-] συνεχομένης M 27 τοῖς λοιποῖς F¹ 28 ταύτην A 30 ἀξιῶν
μὴ colloc. F ἀπόφανσιν] ἀπόφασιν FMA: πρότασιν G 32 ἡ οὐ. A
33 ἐλέγομεν] p. 127,7

λέγω δὲ ἐν οὐκ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, μὴ γὰρ δὲ ἐν τι τοῦ ἐξείνων, ἔνιοι μὲν τῶν ἐξηγητῶν ὑπέλαβον συντάττεσθαι αὐτὸν πρὸς τὸ ἐὰν μὴ ἐν τι τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον, ὡς ἀν δηλούμενος διὰ τούτων τοῦ φιλοσόφου πῶς ποτε δεῖ ἔχειν τὸ ἐν ἐκεῖνῳ τὸ ἐκ τῶν 25 πολλῶν συγκεῖσθαι λεγόμενον, διτὶ πάντως μὲν ἐν ὅνομα ἔχειν οὐ μέντοι τῷ δινόματι μόνον ἐν αὐτῷ εἰναι γρή, ὡς δταν ληφθῆ ὄμωνύμως αὐτῶν κατηγορούμενον, ἀλλὰ προηγουμένως τῷ σημανομένῳ. καὶ οὖνται τὸ 158¹ λεγόμενον μηδὲν διαφέρειν τοῦ πρότερον ἥδη ῥηθέντος οἶν τε τις θεῖτο ιμάτιον ὅνομα ἵππωφ καὶ ἀνθρώπωφ, τὰ αὐτὰ πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν λέγεσθαι ὑπολαμβάνοντες. ἀμεινον δὲ ἵσως καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις 5 μᾶλλον συνῆδον τὸ λέγειν διτὶ διτὶ τοῦ ἑνὸς μηγμονεύσας ἐν τοῖς προσεγγῶς προειρημένοις, δι’ ὧν τε ἔλεγε τὸ δὲ ἐν κατὰ πολλῶν γὰρ πολλὰ καθ’ ἑνός καὶ πάλιν δι’ ὧν ἐφεξῆς ἐπῆγεν ἐὰν μὴ ἐν τι τὸ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον, τοῦ μὲν πρότερον ὡς ἐνεργείᾳ τε παραληφθέντος 10 ἐν τῇ προτάσει καὶ ὁμοιογουμένως τῷ πράγματι ἑνὸς εἰναι διφείλοντος, τοῦ δὲ διτερον ὡς ἐνεργείᾳ μὲν οὐ ληφθέντος συγκεῖσθαι μέντοι ἐκ τῶν πολλῶν τῶν ἐνεργείᾳ παραληφθέντων διφείλοντος, εἰ μέλλοι μία εἰναι γὰρ πρότασις, πρὸς ἀμφοτέρας τοῦ ἑνὸς τὰς ἐννοίας ταῦτα νῦν ἀποδίδωσιν, ἐξ ἀρχῆς μὲν διὰ τοῦ λέγω δὲ ἐν διδάσκων ὡς πρόκειται αὐτῷ τοὺς 15 περὶ τοῦ διτὶ προρρηθέντος ἑνὸς παραδοῦναι διορισμούς, δι’ ὧν δὲ ἐξῆς ἐπιφέρει οὐκ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, μὴ γὰρ δὲ ἐν τι τοῦ ἐξείνων 20 διτὶ μὲν τοῦ ἑνὸς πάλιν μηγμονεύων, οὐ μέντοι περὶ τοῦ αὐτοῦ, ὡςπερ ὑπολάβοι ἄν τις, ἑνὸς δρου διαλεγόμενος καὶ διαστέλλων πῶς μὲν ἑνὸς πῶς δὲ οὐχ ἑνὸς αὐτοῦ ληφθέντος πολλὰς ἀντὶ μιᾶς εἰναι συμβαίνει τὰς 25 προτάσεις, ἀλλὰ τὸ μὲν λέγων περὶ τοῦ ὄντως ἑνὸς ληφθέντος δρου φωνῆς τε καὶ σημασίᾳ, τὸ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, τὸ δὲ περὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ κατὰ τὴν φωνὴν ἐνεργείᾳ τὸ πλῆθος ἔχοντος, τὸ μὴ γὰρ δὲ ἐν τι τοῦ ἐξείνων· ἐὰν γάρ | ἐνός τινος τεθέντος ὑποκειμένου γὰρ κατηγορούμενου 158² δινόματος καὶ ἐν τι πρᾶγμα σημαίνοντος μὴ γὰρ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν κατηγορεῖ κατ’ αὐτοῦ πρότερον μὲν πλείονας ἀμα φωνάς σημαντικὰς πραγ- 30 μάτων κατ’ οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορούμενων καὶ ὑποτεθέντων.

"Οτι δὲ τούτο ἔστιν δι βούλεται λέγειν, σαφέστατα δηλοῖ δι’ ὧν παρατίθεται παραδειγμάτων· τὸν γάρ ἄνθρωπον ὡς ἐν τι ὑποκείμενον λαβὼν κατηγορεῖ κατ’ αὐτοῦ πρότερον μὲν πλείονας ἀμα φωνάς σημαντικὰς πραγ- 10 μάτων κατ’ οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορούμενων καὶ συμπλέκεσθαι

1 alt. γὰρ οὐ. G 3.14 συγκ.] ὄγλούμενον b 4 διὰ τούτων οὐ. G 7 οὖνται]
οἶν τε F 8.9 θείη τὸ ΑΜα 9 ιμάτιον ὄν.] cf. p. 196,21 not. 10 ὑπολαβόντες F
11 μᾶλλον suppl. G² διτὶ διὰ G 13 ἐπῆγαγεν AFa post ἐὰν add. γάρ G²
τὸ οὐ. F 16 τοῦ δὲ—διφείλοντος (17) οὐ. F 16.17 ἐκ τοῦ πολλῶν τοῦ ἐν. G
19 τοὺς οὐ. AGM 20 ἐφεξῆς Ma 21 ἐν ὅνομα colloc. F alt. γὰρ
suppl. G² 22 πάλιν τοῦ ἑνὸς colloc. G 25 περὶ τοῦ οὐ. F ὄντος M 26 ὧν]
μὲν G 27 τὴν] τὰ F 28 τιθέντος M 30 αὐτοῦ γὰρ ὑποτεθέντων οὐ. FM
αὐτῷ οὐ. M 31 καὶ] γὰρ FGa 34 κατηγορεῖται Ma

ἀλλήλοις πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ ὄρισμοῦ αὐτοῦ πεφυκότων, ὅστερον δὲ πλείστας μὲν πάλιν ἀμα φωνὰς ἀλλὰ σημαντικάς τῶν κατὰ συμβεβηκός ὑπαρχόντων τῷ ὑποκειμένῳ καὶ διὰ τοῦτο συμφύεσθαι πρὸς ἀλληλα μὴ 15 δυναμένων, καὶ φησι τὴν μὲν ἐκ τοῦ ἐνὸς ὑποκειμένου καὶ τῶν συμπλέ-
5 κεσθαι πεφυκότων κατηγορουμένων πρότασιν οὐ τῇ φωνῇ μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει μίαν εἶναι, ὅταν συμπλέξαντες ἀλλήλοις τὰ πολλὰ ἔκεινα τοῦ
ἐνὸς ὑποκειμένου κατηγορήσωμεν, τὴν δέ γε ἐκ τοῦ ἐνὸς ὑποκειμένου καὶ 20 τῶν μὴ πεφυκότων συμφύεσθαι κατηγορουμένων μηδέποτε γίνεσθαι ὅντας
μίαν, καὶν ἡμεῖς τῇ φωνῇ συνείραντες πρὸς ἀλληλα τὰ συμβεβηκότα ὡς
10 δὴ ἔν τι ἀμα πάντα τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖν ἐπιχειρήσωμεν· οὕτω
γάρ καὶ τὴν πρότασιν συμβήσεται τῇ μὲν φωνῇ δοκεῖν μίαν εἶναι τῇ δὲ 25
δυνάμει μηδαμῶς μετέγειν τοῦ ἐνός, καὶ ταῦτα οὕτω διοριζόμενος οὐδαμοῦ
ἐν τούτοις φαίνεται λέγων τι περὶ διμονύμου κατηγορουμένου | ἡ ὑποκει- 159r
μένου, αὐτῶν δὲ τῶν κατ' οὐσίαν κατηγορουμένων πρότερον, ὡς εἰρηται,
20 ποιούμενος μνείαν ἐνδείκνυται διαφόρως δύνανται κατηγορεῖσθαι τοῦ
ὑποκειμένου· ποτὲ μὲν γάρ οὐ τῇ φωνῇ μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς σημαίνο-
5 μένοις ὡς πολλὰ κατηγοροῦνται καὶ οὐ μίαν ἀλλὰ πολλὰς ποιοῦσι προτάσεις,
ποτὲ δὲ κατὰ μόνην τὴν φωνὴν τὸ πλῆθος ἔχουσι καὶ μίαν ὅντας ποιοῦσι
πρότασιν· τὸ γάρ ζῆτον καὶ τὸ δίπουν καὶ τὸ ἥμερον λαμβάνων κατ'
25 οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου κατηγορούμενα καὶ δυνάμενα συμπληροῦν αὐτοῦ τὸν
ὄρισμὸν παραδείγματος χάριν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἵστος αὐτοῖς προσκείμενον,
ἀλλὰ καὶ ἔν τι, φησί, γίνεται ἐκ τούτων, ὡς ὅταν μὲν εἴπωμεν 'ὁ
ἀνθρωπὸς καὶ ζῆτον ἔστι καὶ δίπουν καὶ ἥμερον', πλείστων τε ληφθέντων
κατηγορουμένων διὰ τοὺς συνδέσμους καὶ πλείστας ποιούντων προτάσεις 15
25 (ζητοισιν γάρ τι ποιοῦμεν ὡς εἰ ἐλέγομεν 'ὁ ἀνθρωπὸς ζῆτον ἔστιν, ὁ
ἀνθρωπὸς δίπουν ἔστι, ὁ ἀνθρωπὸς ἥμερόν ἔστιν', δπερ ἔστι πολλὰς
ἐναργῶς λέγειν προτάσεις τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρωμένας), ὅταν δὲ
ἀνευ τῶν συνδέσμων λέβαινεν τὰ κατηγορούμενα καὶ συνείροντες πρὸς 20
ἀλληλα ἐφεξῆς εἴπωμεν 'ὁ ἀνθρωπὸς ζῆτον δίπουν ἥμερόν ἔστιν', ἀλλὰ
30 μὴ σιωπῇ μέσῃ διακόψωμεν τὴν συνέχειαν τῶν συμπληρούντων τὸν
ὄρισμόν, ἐνός τε ληφθέντος κατηγορουμένου καὶ μίαν ὅντας ποιοῦντος 25
πρότασιν. ταῦτα περὶ τούτων διορισάμενος ἔξῆς προστίθησι τὰ περὶ
τῶν κατὰ συμβεβηκός κατά τινος κατηγορουμένων καὶ ἀποφαίνεται
μηδέποτε γενέσθαι ἂν ἐκ τούτων μίαν κατηγορίαν | ἡ μίαν πρότασιν, 159v
35 καὶν ἐφεξῆς αὐτὰ κατηγορήσωμεν, καθάπερ ἐποιοῦμεν ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν·
οὐ γάρ ὕσπερ τὸ ζῆτον καὶ τὸ δίπουν καὶ τὸ ἥμερον συνεκίρναντο ἀλλή-

1 αὐτῶν F 2 μὲν πάλιν οι. M 5 προτάσεων G 8 ὅντας γίν. (num. corr.) G
 10 post τι add. ἡ M 12 μηδαμῶς] μηδενὸς M post ταῦτα superser. μὲν G²
 οὐδ.] οὐδαμῶς G 14 ὡς εἰρηται] p. 197, 35 ὡς οι. G 16. 17 σημανομ. F
 17 ποιοῦνται Ma προτ. ποιοῦσι colloc. G 19 τὴν πρότασιν M 21 αὐ-
 τῷ F προκείμενον Ga 22 γίγνεσθαι AM μὲν οι. FG 25 λέγομεν Fa]
 26 πολλὰς οι. F; post ἐναργ. (27) colloc. (sed num. corr.) G 27 προσλέγειν Aa: προλέ-
 γειν M 31 ἐνός τε] ἐνός AG: ἐντοτε M 32 διωρισμένης G τὰ οι. F
 33 κατά τινος οι. F 35 καὶ] καὶ A ποιοῦμεν F 36 συνεκρίναντο F

λοις πρὸς μίαν φύσεως σύστασιν, οὕτω δὲ καὶ τὰ πλεῖστα συμβεβηκότα δόξανται κραδέντα ἡ ἀλλήλοις ἡ τιῷ κοινῷ αὐτῶν ὑποκειμένῳ μίᾳ ἐργάσασθαι φύσιν. διὸ οὕτε ὁ εἰπὼν ‘ἄνθρωπος λευκὸς βαδίζων ἔστι’ μίᾳ εἶπε πρότασιν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ κατηγορούμενον ἔν, ὡς ἐν τοῖς ἑξῆς διηγειτήσεται. 5 5 καὶ ὅμοιον ὡς εἰ λέγοιμεν ‘ὁ ἄνθρωπος λευκός ἔστιν, ὁ ἄνθρωπος βαδίζων 10 ζῶν ἔστιν’, οὕτε μὴν ὁ εἰπὼν ‘ὁ Σωκράτης ἄνθρωπος λευκὸς βαδίζων ἔστι’, διότι οὐδὲ ἐκ τούτων ἔν τι γίνεται κατηγορούμενον, ἀτέ πλειόνων συμβεβηκότων τῷ ἀνθρώπῳ παραληφθέντων. διηρισθήσεται δὲ τὰ περὶ 15 τούτων ἐν τοῖς ἑξῆς ἀκριβέστερον.

10 p. 20b22 Εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεως ἔστιν αἴτησις, ἡ τῆς προτάσεως ἡ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως, 20 ἡ δὲ πρότασις ἀντιφάσεως μιᾶς μόριον, οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις μίᾳ πρὸς ταῦτα (οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μίᾳ), οὐδὲ ἀν ἡ ἀληθής, 25 εἰρηται δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς περὶ αὐτῶν. ἂμμα δὲ ὅπλοιον ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἔστιν ἐρώτησις ἔστι διαλεκτική· δεῖ γάρ δεδόσθαι 15 ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἐλέσθαι ὁπότερον βούλεται μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀποφήνασθαι. ἀλλὰ δεῖ τὸν ἐρωτῶντα προσδιορίσαι πότερον τόδε ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ἡ οὐ τοῦτο. 25

Διττὸν εἰναι φασιν οἱ παλαιοὶ τῆς ἐρωτήσεως τὸ εἰδός, τὸ μὲν τῆς διαλεκτικῆς τὸ δὲ τῆς καλούμενης πυσματικῆς. καὶ διαλεκτικὴν μὲν ἐρώτησιν εἰναι φασι | πρὸς ἣν ἔστιν ἀποκρίνασθαι τὸ ναί ἡ τὸ οὐ μόνον 160r εἰπόντα καὶ συμβολικῶς κατανεύσαντα μόνον ἡ ἀνανεύσαντα, οἷον ‘ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος’· αὐταρκες γάρ πρὸς τὸ ἀποπλῆσαι τὸν τοῦτο ἐρωτήσαντα καὶ τὸ κατανεῦσαι μόνον ἡ ἀνανεῦσαι, ὅταν, ὅπερ ἀκόλουθόν ἔστι, 5 25 τὸ ἔτερον μόνον τῆς ἀντιφάσεως μόριον ὁ ἐρωτῶν λέγῃ· διὰ μὲν γάρ τοῦ ναί εἰπεῖν ἡ τοῦ κατανεῦσαι συνομολογοῦμεν ἀληθὲς εἰναι τὸ ἡρωτημένον τῆς ἀντιφάσεως μόριον, εἴτε καταφατικὸν εἴτε ἀποφατικὸν εἴη (πολλάκις 10 γάρ ἐρωτώμεθα καὶ τὴν ἀπόφασιν, οἷον ‘ἀρά γε οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἀθάνατος’), διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν οὐ καὶ τοῦ ἀνανεῦσαι ἀπομαχόμεθα μὲν πρὸς 30 τὴν ἐρώτησιν, ὁμοιογοῦμεν δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἀντιφάσεως μόριον εἰναι τὸ ἀληθές. εἰ δέ γε ὅλην τις τὴν ἀντίφασιν ἐν τῇ ἐρωτήσει λέγοι, οἷον 15 ‘ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἔστιν ἡ οὐ’· δεῖ μὲν καὶ οὕτως τὸν ἀποκρινόμενον ἡ τὸ ναί λέγειν ἡ τὸ οὐ, ἀλλ’ εἰ μὲν ἀρέσκοιτο τῇ καταφάσει, τὸ ναί ἐρεῖ καὶ αὐτὴν προσθήσει τούτῳ τὴν κατάφασιν ‘ναί, ἀθάνατός ἔστι’

1 μιᾶς scribendum recte monuit Wallies δὲ om. G 1. 2 δύνανται A Ma 3 διότι G
ὅ om. G δτι ὁ ἄνθρ. G 3. 5. 6 βαδίζον (ter) G¹ 6 οὔτε — ἔστι (7) om. F ὁ (alt.)
om. G 10 ἀποκρίσεώς — τοῦτο (18) om. M 12 ἡ δὲ — τοῦτο (18) om. a 13 ἔσν b
ἡ] εἴη AF 16. 17 μέρος τῆς ἀντ. G: τῆς ἀντ. μόριον b 18 ὁ om. FG 20 δια-
λεκτικῆς (alt. l.) M 22 καὶ] αὐτὴν καὶ? (cf. p. 200,21) οἶνον — ἀνανεῦσαι (24) in mrg.
suppl. A 23 ἀποπληρῶσαι M 25 ὁ ἐρωτῶν — μόριον (27) om. F 26 τοῦ om.
sec. ed. Ven. Brand. συνομολ.—ἀνανεῦσαι (29) om. M 31 τις om. F εἴποι (i)
33 ἡ (ante τὸ ναῖ) om. FG

λέγων (μὴ προστιθεμένης γάρ τῆς καταφάσεως ἀλλοιον πρὸς πότερον τῶν 20 μαρίων τῆς γριωτημένης ἀντιφάσεως τὸ ναὶ τοῦτο ἀποκέριται), εἰ δὲ τῇ ἀπόφασει, τό τε οὐ ἀποκρινεῖται καὶ αὐτὴν πάλιν προσθίζει τὴν ἀπόφασιν 'οὐ, οὐκ ἔστιν ἀθένατος' λέγων. καὶ τοιαύτην μὲν εἶναι φασι τὴν δια-
3 διεκτικὴν ἐρώτησιν. πυσματικὴν δὲ πρὸς ἡν τὸ μὲν ναὶ καὶ τὸ οὐ γρ-
ραν οὐκ ἔχουσι, λέξεως δὲ ἄλλης, ἐνίστε δὲ καὶ λόγου πλεόνος δεῖ τῷ
ἐρωτωμένῳ πρὸς τὴν ἀπόκρισιν· διδαχθῆναι γάρ τι περὶ τίνος βουλομένων
ἔστιν η πυσματικὴ ἐρώτησις, | οἷον 'πότε ἥλιθες; τίς καλεῖ; ποῦ οἰκεῖς; 160ν
πόθινεν δῆλον διτὶ ἀθένατος η ψυχή; διὰ τί η Μαργῆτις λίθος ἔλκει τὸν
10 σιδήρον?'. καὶ οὐ μὲν τὴν πυσματικὴν ἐρώτησιν ἐρωτώμενος κύριος ἔστι τοῦ
ἀποκρίνασθαι διπερ ἀν ἐθέλῃ τῶν προσαρμόττειν τῇ ἐρώτησει δυναμένων 5
ἀναριθμήτων τυγχανόντων, η ἀληθεύων δηλούντι η καὶ ψευδόμενος, δὲ
γε τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν ἐρωτώμενος ἀναγκάζεται τῆς ἀντιφάσεως,
ης μόριον ἔστιν η γεγενημένη ἐρώτησις, η τὴν κατάφασιν ἀποκρίνασθαι 10
15 η τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἄλλο παρὰ ταῦτα οὐδέν.

Τούτων οὖν οὕτως ἔχόντων εἰκότως φησὶν οἱ Ἀριστοτέλης ως εὗπερ
η ἐρώτησις η διαλεκτικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν αἴτησις, οὐ τῆς
τυγχούσης, ἀλλ' ζήτοι τῆς προτάσεως, τοῦτ' ἔστιν αὐτοῦ τοῦ κατ' ἐνέρ-
γειαν ὅπῃ τοῦ ἐρωτήσαντος εἰρημένου μορίου τῆς ἀντιφάσεως καὶ προτα-
20 θέντος τῷ ἐρωτηθέντι πρὸς ἐπίκρισιν, διπερ γίνεται, ως ἐλέγομεν, διαν ο
ἡρωτημένος τὸ ναὶ ἀποκρίνηται η καὶ κατανεύσῃ, η θατέρου μορίου
τῆς ἀντιφάσεως, τοῦ κατ' ἐνέργειαν μὲν μὴ ῥηθέντος ὅπὸ τοῦ ἐρωτή-
σαντος δυνάμει δὲ ἐμπειριχομένου τῇ ἐρώτησει, ως δηλοῦσιν αἱ ἀρνητικαὶ 25
ἀποκρίσεις· διὰ τούτων γάρ τῷ λειπομένῳ μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ
25 τὴν ἐρώτησιν ἀρέσκεσθαι φαμεν, ως ἀν δυνάμει προταθέντι πρὸς ἐπίκρισιν
ἐν τῇ ἐρώτησει πρὸς γοῦν τὴν μηδαμῶς γενομένην ἐρώτησιν δῆλον ως 30
οὐδεμίᾳ γένοιτο ἀν ἀπόκρισις. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ δεῖ τὸν πρὸς
τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν ἀποκρινόμενον μίαν τινὰ μόνην ἀποκρίνασθαι
πρότασιν. η τὴν κατ' ἐνέργειαν η τὴν κατὰ δύο νομινι προσεγγιζεῖσαν ὅπὸ 161ν
30 τοῦ ἐρωτήσαντος, η δὲ μία πρότασις μιᾶς ἀντιφάσεώς ἔστι μόριον, μία δὲ
ἀντίφασις, ως διώρισται πρότερον, η τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ μηδαμῆ
όμωνυμίᾳ προσχρωμένη· εἰ ταῦτα πάντα οὕτως ἔχει, ών τὰ μὲν τέθεικεν 5
οἱ Ἀριστοτέλης τὰ δὲ ως ἀκόλουθα τοῖς τεθειμένοις παρῆκεν, οὐκ ἀν εἴη,

2 ἐρωτωμένης G ἀπόφασεως M εἰ δὲ τῇ τῇ δὲ F 3 τότε τὸ οὐ M
ἀπόφ.] ἀπόκρισιν G 4 φησι Fa 6 ἔχει Αα: ἔξει M δὲ alterum om. A 7 δια-
λεγθῆναι A 8 καλὴ FGMa 9 μαργῆτις A 10 κύριος — ἐρωτώμενος (13)
om. M 11 ἐθέλοι Αα 12 η (prius) om. G καὶ om. F 14. 15 ἀπο-
κρίνασθαι η τὴν ἀπόφασιν iter. F 16 ως om. G εἰ οὖν b 18 η b
19 εἰρημένα F μορ. εἰρ. (sed num. corr.) G 19. 20 προτεθέντος F 20 ἐλέ-
γωμεν A (cf. p. 199, 21) 21 ἐρωτώμενος G ἀποκρίνεται (η superscr.) F
καὶ om. F κατανεύσει AF¹ alt. η] κατάλAMa 23. 24 αἱ ἀποκρ. αἱ ἀρν. A
25 προτεθέντι F: προστεθέντι G 26 ἐν om. M οὖν F γενομ. GM 27 η
ἀπόφ. a 28 ante μίαν add. πρὸς F 31 διώρισται πρότερον] p. 17a 35 32 εἰ]
η A 33 τεθημένοις F

φησίν, ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα (λέγει δὲ ταῦτα περὶ ὧν ἦν αὐτῷ προσεχῶς ὁ λόγος, τοῦτ' ἔστι τὰς ἐρωτήσεις τὰς πρότασιν τινα ἡμῖν προτιθέσας, δοκοῦσαν μὲν εἶναι μίαν κατ' ἀλήθειαν μέντοι οὖσαν πολλάς 10 κατὰ τοὺς ὀλύγῳ πρότερον παραδεδομένους περὶ αὐτῶν διορισμούς), καὶ τὴν 5 αἰτίαν εὐθὺς προσέθηκε τοῦ μὴ δεῖν διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως ἀπαντᾶν πρὸς τὰς τοιαύτας ἐρωτήσεις εἰπών οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μία. διὸ συμβαίνει 15 τὸν πρὸς ταύτην ἀποκρινόμενον ἄμα καὶ ἀληθεύειν καὶ φεύδεσθαι κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο τῶν σημαντικότερων ὑπὸ τῆς προτάσεως ἡ ὡς ὑποκειμένην ἢ ὡς κατηγορούμενων, ἡ δύμωνύμων ὄντων, ὡς ἔμπροσθεν ἐλέγετο, ἡ καὶ 20 10 διαφάροις ὀνόμασι καλούμενων τοῖς κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ προτάσει παρει· λημένοις, ὡς ἐν τοῖς προσεχῶς εἰρημένοις παρεδίδοτο· πῶς γάρ ἂν τις ἀποκρίνοιτο διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως πρὸς τὸν ἐρόμενον ἀρά γε Αἴας ἐμονο- 25 μάχησεν "Εκτορι;" ἢ ἀρά γε Σωκράτης λευκὸς βαδίζων ἐστίν;, εἰ τύχοι 15 τῶν ἡρωτημένων τὸ μὲν ἔπειρον ὑπάρχον αὐτῷ τὸ δὲ ἔπειρον μὴ ὑπάρχον; 30 20 ταῦτα δὲ καὶ Πλάτων πρὸ_τοῦ Ἀριστοτέλους ἡμᾶς ἐδίδαξεν· ἐγκαλεῖ γοῦν ὅ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκράτης τῷ Πώλῳ ἐρομένῳ αὐτὸν | εἰ μὴ δοκοῦσιν 161v αὐτῷ οἱ ἥγτορες ὥσπερ οἱ τύρανοι ἀπαντὰ ποιεῖν, ἀ τούλονταί τε καὶ δοκεῖ αὐτοῖς βέλτιστα εἶναι, ὡς πλείονας ἄμα ἐρωτήσεις ἐρομένηρ διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς διαφορᾶς τῆς τε βουλῆσεως καὶ τῆς δοκῆσεως. ἐπεὶ δὲ συμ- 35 25 βαίνει πολλάκις κατὰ πάντα τὰ σημαντικότερα τῆς ἐρωτήσεως τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἀληθῆ τυγχάνειν, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρά γε Αἴας ἐπὶ "Ιλιον ἐστρά- τευσε;" καὶ τῆς ἀρά γε Σωκράτης λευκὸς βαδίζων ἐστίν;, δταν ἀμφω τύχῃ ὑπάρχοντα τῷ Σωκράτει, διὰ τοῦτο διδάσκων ἡμᾶς μὴ κατὰ τύχην 40 30 ἀλλὰ κατὰ τέχνην ὀρθὰς ποιεῖσθαι τὰς ἀποκρίσεις προστίθησι τὸ οὐδὲ' διὰ τὴν ἀληθῆς, ὅπερ συντακτέον τῷ οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα· καὶ γάρ ἀληθὲς ἡ τὸ ἐνὶ λόγῳ συμφῆσαι τῷ ἐρομένῳ εἰ ἐπὶ "Ιλιον Αἴας ἐστράτευσεν, ἀλλὰ παραιτητέον τὸ οὐτωτὸς ἀποκρίνασθαι, ἵνα μὴ 15 ἔθιζωμεθα παραβαίνειν τοὺς διαλεκτικοὺς κανόνας, καὶ πάντως ἐπισημαν- τέον διὰ πολλὰ μὲν ἄμα ἡρωτησεν, οὐ δέον, συμβέβηκε δὲ πρὸς ἀπαντὰ τὰ ἐν τῇ ἐρωτήσει περιεχόμενα τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἀρμόττειν. ὥστε 20 35 ὡδὲ πρὸς τὸν ἐρόμενον εἰ ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ζῷον καὶ δίπουν καὶ ἡμερόν ἔστι μίαν ποιητέον ἀπόκρισιν, ἐπεὶ οὐδὲ αὕτη μία ἡ πρότασις. εἰρηται

2. 3 προτάσεις τινὰς ἡμῖν (ἡμῖν τινας M) πρ. δοκούσας Ma	3 προστεθέσας M: προτε-		
θείσας. a	θείσας ΑMa	4 ὀλίγον Ma	πρότερον] p. 197, 10
7 ταῦτης A	8. 9 ὡς τῶν ὑποκ. et ὡς τῶν κατηγ. F	9 ἡ (ante δύμων.) om. F	
ἢ ὡς δύμων. a	ἔμπροσθεν ἐλέγετο] p. 17a 35	10 κατ ²] μετ ³ Αα	11 ἐν τοῖς;
προσεχῶς εἰρ.] p. 20b 18	12 ἐρώμενον A	13 ἡ om. AM	γε om. F
λευκὸν βαδίζων (corr. βαδίζον) A	εἰ τύχοι] ἡ τύχη A	14 τὸν ἡρωτημένων (corr.	
τῶν ἡρωτημένων) A: τῶν εἰρημένων F: τὸν ἡρωτημένον M		16 ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκρ.]	
p. 466 B sq.	18 ώς] καὶ F	18. 26 ἐρώμενων A	21 ώς iter. F
22 καὶ ἐπὶ τῆς a	στ ² ἀμφω F	23 τύχοι AM: om. F	24 δρθάς] ἡμᾶς M
25 ἐὰν ἡ b	ἀληθές Αα: ἀληθῶς G	26 συμφωνῆσαι F	28 ἔθιζωμεθα suppl. G ²
29 δεόντως M	30 ἐν om. F	32 αὐτὴ F: αὐτῆς G	εἰρηται—
πραγματείας (202, 1. 2) om. M			

δὲ αὐτῷ περὶ τούτων ἐπὶ πλέον ἐν τῷ ὄγδῳ βιβλίῳ τῆς Τοπικῆς πραγματίας.

Ἄλλη ἐπειδὴ ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἔρω²⁵ τίσεως ὅτι τὸ ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιάδος ἐξηγητής καὶ ὁ θεῖος Ἰάμβλιχος, ὁ μὲν τῇ προκειμένῃ ἐπόμενος ῥήσει καὶ ἀξιῶν τοῦ ἑτέρου μόνον μορίου τῆς ἀντιφάσεως εἶναι τὴν | διαλεκτικὴν ἐρώτησιν, ὁ δὲ τοῖς λεγομένοις 162^v περὶ αὐτῆς ἐν τῷ προσιμώτῳ τῶν Ἀναλυτικῶν καὶ ἀξιῶν αὐτὴν τῆς ὅλης ἀντιφάσεως ἐρώτησιν εἶναι (εἴστι γάρ, φησὶν ἐν ἐκείνοις, ἡ διαλεκτικὴ πρότασις “πονητικούμενῷ μὲν ἐρώτησις ἀντιφάσεως. συλλογιζομένῳ δὲ ἡγέψις 10 τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου”), φανερὸν ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων ἡπως διαιτήσομεν τῇ ἀμφισβητήσει· κατ’ ἐνέργειαν μὲν γάρ τὸ ἔτερον μόνον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτᾶσθαι χρή, εἰ μέλλοι πρὸς ἕπος ἀπαντᾶν ὁ 15 τὸ ναὶ μόνον ἢ τὸ οὐ ἀποκρινόμενος, δυνάμει δέ γε καὶ τὸ ἔτερον προτείνεται· κανὸν γάρ εὐρίσκωμεν παρὰ τῷ θεῖος Πλάτωνί τινας ἐρω¹⁵ τῆσις τὴν ὅλην ἀντίφασιν κατ’ ἐνέργειαν ἐρωτώσας, ὥσπερ ἐν Φαιδρων “τί δὲ ὅτι περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν, πότερον ἐμπόδιον τὸ 20 σῶμα ἢ οὐ;” (πρὸς δὲ καὶ μᾶλιστα βλέπων ὁ μέγας Ἰάμβλιχος ἀποφαίνεται τὴν ὅλην ἀντίφασιν ἐν τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτήσει περιλαμβάνεσθαι), ἀλλ’ εἰδέναι γρὴ διτὶ οὐ διαγίνεται ὁ παρὰ Πλάτωνι Σωκράτης ἐν ταῖς πρὸς 25 τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ τῶν λόγων συνουσίαις κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ 20 κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην καλούμενου διαλεκτικοῦ· ὁ μὲν γάρ οὕτω λεγόμενος διαλεκτικὸς πρὸς νίκην μόνον ὄρᾳ τοῦ προσδιαλεγομένου καὶ τὸ περιαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν ἀντίφασιν, ὁ δέ γε Σωκράτης καὶ πταιόντας τοὺς προσδιαλεγομένους ἐπανορθίσει καὶ τέλος τίθεται οὐ τὴν νίκην ἀλλὰ τὴν τῆς 25 ἀληθείας καταλήψιν. ὥστε κανὸν εὑρῆς τὴν ὅλην ἀντίφασιν αὐτὸν προτείνοντα, ἡτοι γυμνασίας ἔνεκα τῶν προσδιαλεγομένων εύρήσεις τοῦτο ποιοῦντα ἢ εὐθὺς διαταχοῦντα πρὸς πότερον αὐτὸν μόριον τῆς ἀντιφάσεως 162^v ἀποκρίνασθαι οὔτε οὐτε, ἢ τὸν προσδιαλεγόμενον οὐ λέγοντα τὸ ναὶ μόνον ἢ τὸ οὐ, ἀλλὰ δηλοῦντα πρὸς πότερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ποιεῖται τὴν 30 ἀπόκρισιν. ὅλως τε ἡ πρότασις ἡ διαλεκτικὴ προηγουμένως μὲν τῆς ὁ χρείας ἔνεκα τοῦ διαλεκτικοῦ συλλογισμοῦ παραλαμβάνεται καὶ ὡς μέρος τούτου γινομένη οὔτε τὸ ‘ἄρα γε’ προσκείμενον ἔξει καὶ θάτερον μόνον μόριον παραλήψεται τῆς ἀντιφάσεως τὸ τῷ προσδιαλεγομένῳ δοκοῦν· ἐπεὶ 10 δὲ ὑφεῖται τῆς ἀποδεικτικῆς τῷ μὴ ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀλλ’ ἀπὸ 35 τῶν συγγραφουμένων ὑπὸ τοῦ προσδιαλεγομένου λαμβάνεσθαι, διὰ τοῦτο

1 ἐν τῇ ὄγδῳ (sic) βιβλῳ a (cf. Top. Θ 4 p. 159a16 sq.) 1. 2 πραγματίας F 3 ἀλλ ἐπεὶ διαμφισθ. G 5 καὶ οἱ. ΑΜ 6 τὴν] αὐτὴν a 7 τῶν Ἀναλυτ.] p. 24v10 9 μὲν οἱ. Α 11 γάρ οἱ. FG 12 μέλλοι] μέντοι G ἀπαντᾶ G 13 δέ οἱ. Μ 14 προτείν.] ἀποκρίνεται M τινας] τὰς M 15 ἐν Φαιδρων] p. 65 A 16 τῇ] ἔτι G: τὸ a ἐμπόδιον in mrg. suppl. M . 17 μέγας] θεῖος G 20 αὐτοῦ τῶ λόγω F 21 λεγ.] διαλεγόμ. (sed corr.) G 27 αὐτὸν—πρὸς (29) in mrg. suppl. A αὐτῶν a; αὐτὸν ante πρὸς transponas 28 τὸ οἱ. G alt. ἥ] καὶ M 29 ποιοῦντα G¹: ποιῆσαι G² 34 τῷ] τὸ F πραγμ.] προγυμνασμάτων M

καὶ προτίθεται δι' ἐρωτήσεως τῷ κοινωνῷ τῶν λόγων πρὸς ἐπίκρισιν τῆς ἔκεινηφ φαινομένης ἀληθείας οὐκ αὐτὴ μόνον ἀλλ', ὥσπερ εἴρηται, καὶ τὸ τοιούτον τῆς ἀντιφάσεως μόριον καὶ τὸ 'ἀρά γε' προσλαμβάνει διὰ τὸ σχῆμα τῆς ἐρωτήσεως.

5 'Αλλὰ τί ἔστιν ὅπερ ἐφεξῆς ως ἐν πορίσματος τάξει προστίθησιν ὁ Ἀριστοτέλης, ἀμα δὲ δῆλον λέγων ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἔστιν ἐρώτησίς 20 ἔστι διαλεκτική, καὶ τίνι τοῦτο ἐπεσθαι ἀξιοῖ; φανερὸν δὴ ὅτι τοῖς εἰρημένοις περὶ τῆς ἐρωτήσεως τῆς διαλεκτικῆς ὅτι ἔστιν ἀποκρίσεως αἴτησις, ἢ τῆς προτάσεως ἢ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· εἰ 10 γάρ τοιαύτη μὲν ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησις, ὥστε διδόναι καὶ ἐπιτρέπειν τῷ 25 προσδιαλεγομένῳ ὄπότερον ἀν βούληται τῆς ἀντιφάσεως μόριον ἀποκρίνασθαι, ἢ δὲ τοῦ τί ἔστιν ἐρώτησις οὐ τοιαύτη, ἀλλὰ διδασκαλίαν καὶ ὑφῆγησιν τῆς τοῦ πράγματος φύσεως ἀπαιτοῦσα, | φανερὸν ὅτι ἡ τοῦ τί 163τ 20 ἔστιν ἐρώτησις οὐκ ἀν εἶη διαλεκτική. ἀλλ' εἰπερ ὅλως ἐμέλουμεν σχῆμα 15 ματίζειν τὴν περὶ τοῦ τί ἔστι πεῦσιν εἰς διαλεκτικὴν ἐρώτησιν, αὐτοὺς ἡμᾶς χρὴ τὸν δοκοῦντα ἡμῖν τοῦ πράγματος εἶναι δρισμὸν ἐνεργείᾳ προ- 5 φερομένους ἐρωτᾶν, οἷον 'πότερον ὁ ἄνθρωπος ζῆσθαι δίπουν ημεράν ἔστιν?', εἰπερ ἐθέλοιμεν τὴν κατάφασιν ἐρωτᾶν, ἢ 'πότερον ὁ ἄνθρωπος ζῆσθαι δίπουν ημεράν οὐκ ἔστιν?', εἰ περὶ τῆς ἀποφάσεως ἐθέλοιμεν πυνθάνεσθαι.

20 ὅπερ αὐτὸς ἐνεδείχατο συντάμως διὰ τοῦ ἢ οὐ τοῦτο. 10

p. 20b31 'Επεὶ δὲ τὰ μὲν κατηγορεῖται συντιθέμενα ως ἐν τῷ πάντα κατηγόρημα τῶν χωρίς κατηγόρουμένων. τὰ δὲ οὖ. τίς διαφορά; κατὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου ἀληθὲς εἰπεῖν καὶ χωρίς ζῶνταν δίπουν, καὶ ταῦτα ως ἐν, καὶ ἀνθρωπὸν καὶ 15 λευκόν, καὶ ταῦτα ως ἐν. ἀλλ' οὐχὶ εἰ σκυτεύς καὶ ἀγαθός, καὶ σκυτεύς ἀγαθός· εἰ γάρ διότι ἐκάτερον ἀληθές, εἶναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω, ποιλλὰ καὶ ἄτοπα ἔσται· κατὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἀνθρωπὸς ἀληθὲς καὶ τὸ λευκόν, ὥστε καὶ τὸ ἄπαν. πάλιν εἰ τὸ λευκὸν αὐτό, καὶ τὸ ἄπαν, ὥστε 20 ἔσται ἀνθρωπὸς λευκὸς λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον. καὶ πάλιν μουσικὸς λευκὸς βαδίζων, καὶ ταῦτα ποιλάκις πεπλεγμένα. ἔτι εἰ ὁ Σωκράτης Σωκράτης καὶ ἀνθρωπὸς, καὶ Σωκράτης Σωκράτης ἀνθρωπὸς. καὶ εἰ ἀνθρωπὸς

1 κοινῶ G¹ 2 ἐκείνων AGMa 3 αὐτὸς G: αὐτῆς αὐτὸς 4 ὥσπερ εἴρηται post μόριον (3) colloc. G εἴρηται] p. 202,11 5 ἐφεξῆς] ἐξ ἀργῆς M ως om. AM 7 τούτῳ α δῆ] δὲ AF 11. 12 ἀποκρίνεσθαι F 15 post τὴν add. τοῦ F 17 ἐρωτᾶν G¹ οἷον om. M 18 τὴν κατάφ.—ἐθέλοιμεν (19) iter. G 20 post διὰ τοῦ add. πότε τὰ ιδία λεγόμενα ἀμα οὐ λέγονται G: in mrg. A ante ἢ add. τόδε F οὐ om. G 21 ως—δίπουν (p. 204,14) om. M 22 post κατηγόρημα add. γίνεσθαι α 23 κατὰ—δίπουν (p. 204,14) om. a κατὰ] ἐπὶ G ἀληθῶς G 24 τὸ ζῶν G 25 οὐκ F 26 ὅτι b 28 ἀληθὲς om. G 32 συμπεπλεγ. FG post πεπλεγ. add. εἰς ἄπειρον b 33 σωκράτης (ante ἀνθρ.) in ras. F: om. A

καὶ δίπους, καὶ ἀνθρωπος δίπους. οὗτι μὲν οὖν εἰ τις ἀπλῆς ²⁵
φήσει τὰς συμπλοκὰς γίνεσθαι, πολλὰ συμβαίνει λέγειν ἄτοπα,
δηλον· οὐπος δὲ θετέον, λέγομεν νῦν. τῶν δὴ κατηγορουμένων |
καὶ ἐφ' οἷς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, οὗτα μὲν λέγεται κατὰ 163^v
οἱ συμβεβηκότες ἦν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἦν θάτερον κατὰ θατέρου. ταῦτα
οὐκ ἔσται ἔν· οἶον ἀνθρωπος λευκός ἔστι καὶ μουσικός, ἀλλ'
οὐγ̄ ἔν τὸ λευκὸν καὶ τὸ μουσικόν· συμβεβηκότα γάρ ἀμφω ⁵
τῷ αὐτῷ. οὐδὲ εἰ τὸ λευκὸν μουσικὸν ἀληθὺς εἰπεῖν, θρως
οὐκ ἔσται τὸ μουσικὸν λευκὸν ἔν τι· κατὰ συμβεβηκότα γάρ
10 τὸ μουσικὸν λευκόν, ὥστε οὐκ ἔσται τὸ λευκὸν μουσικὸν ἔν
τι. δὴ οὐδὲ ὁ σκυτέως ἀγαθὸς ἀπλῶς, ἀλλὰ ζῷον δίπουν· οὐ
γάρ κατὰ συμβεβηκότας. ἔτι οὐδὲ οὗτα ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἑτέρῳ.¹⁰ διὸ
οὔτε τὸ λευκὸν πολλάκις οὔτε ὁ ἀνθρωπός ἔστι ζῷον ἦν
δίπουν· ἐνυπάρχει γάρ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῷον καὶ τὸ δίπουν.

15 Εἰπὼν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν οὗτι τῶν διαφόρων κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατη- ¹⁵
γορημάτων τὰ μὲν δύναται συμπλέκεσθαι καὶ μίαν τινὰ ἐξ ἀπάντων κατη-
γορίαν ποιεῖν τὰ δὲ οὐ δύναται, καὶ μηδένα ἡμῖν κανόνα ἐν ἐκείνοις παρα-
δοὺς τῆς τούτου διακρίσεως, ἀλλ ἐδύνεις μεταβάτες ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ
θεωρημάτος. πρὸς διπερ ἦν ἐκεῖνο γρήγορον, λέγω δὲ τὸ μὴ δεῖν μίαν ²⁰
ποιεῖσθαι ἀπόκρισιν πρὸς τὴν μὴ οὐδεν μίαν ὄντως ἐρώτησιν. βούλεται
λοιπὸν διὰ τούτων τὸ ἐν ἐκείνοις παραλειμμένον προσθεῖναι. καὶ λαβῶν
ώς διμολογούμενον οὗτι τῶν κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατηγορηθέντων πλειόνων δυο- ²⁵
μάτων τε καὶ πραγμάτων τὰ μὲν δύναται συντιθέμενα ἀλλήλοις καὶ ὥσπερ
συμφύμενα ἔν τι ποιεῖν ἀπαν τὸ ἐξ αὐτῶν κατηγόρημα, ὥσπερ ἐλέγομεν
25 ἐπὶ τοῦ ζῷον δίπουν ἡμερον, τὰ δὲ οὐ δύναται | ώς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ καὶ 164^r
τοῦ βαδίζειν, δέξιοι ζητεῖν τίς ἡ διαφορά, τοῦτο δέ ἔστι τί τὸ αἴτιον τῆς
τοιαύτης διαφορᾶς καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τάδε μέν τινα συμφύεται τάδε δὲ
οὐ. πρῶτον δὲ παρίστησιν οὗτι ἔστιν ὄντως ἡ τοιαύτη ἐν τοῖς πλείστοις ⁵
κατηγορουμένοις διαφορά, ἡ κατὰ τὸ πεφυκέναι συντιθέσθαι λέγω καὶ μὴ
30 πεφυκέναι, πρὸς ἐπισκέψασθαι αὐτῆς τὴν αἰτίαν, ἐπειὶ καὶ ἦν ἀκόλουθον τὸ
οὗτι ἡμᾶς πρὸ τοῦ διότι μανθάνειν. οὗτι μὲν οὖν πεφύκασί τινα συντίθε-
σθαι πρὸς μιᾶς κατηγορίας γένεσιν, δείκνυσι τό τε ζῷον καὶ τὸ δίπουν ¹⁰
λαμβάνων, ἀπερ οὐ διακεκριμένως μόνον ἀλλὰ καὶ ἀμφ τοῦ ἀνθρώπου

1 καὶ ἀνθρ. δίπ.] καὶ εἰ ἀνθρ. δίπους καὶ ἀνθρ. δίπ. G: καὶ ἀνθρ. ἀνθρ. δίπ. b
οὗτι—δίπουν (14) om. G 6 ἔσται] ἔστιν F 9 ἔστι A λευκὸν om. A 10 τὸ
μουσ. λευκ. τὸ λευκ. μουσ. collac. F 11 δ om. A ἀπλ. ἀγαθός collac. b οὐ] οὐδὲ F 13 ἀνθρωπος ἀνθρωπος b ἔστι om. F: post ζῶον collac. b
14 τὸ δίπουν καὶ τὸ ζῶον collac. F 15 ἐν τοῖς προλαβοῦσι] p. 20b13 sq. 18 τού-
των Αα 19 δέ] δή a δεῖν] δέ G 23 ante συντιθ. add. καὶ ΑΜα 24 ἐλέγομεν]
p. 198, 22 26 τί om. AFG 27 τάδε (alt.)] τὰ GΜa 28 παρίστισιν A
ὄντως ἡ τοι— superscr. G 29 κατηγορουμένη Α 33 διακεκριμένως G
μόνον om. F

κατηγορεῖται, ὅταν ζῷον δίπου εἶναι αὐτὸν ἀποφαινώμεθα, καὶ πάλιν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ λευκόν, ἀπέρ κατηγορεῖται τοῦτο τοῦ ἀνθρώπου διακεκρι- 15 μένως τε καὶ συμπλεπεγμένως, ὑπόταν λέγωμεν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπος λευκός ἐστιν'. ὅτι δὲ ἔστιν ἀ συντίθεσθαι ἀδυνάτως ἔχει, δείκνυσιν ἐπὶ 5 ὑποθέσεως σκυτέα τινὰ λαμβάνων τὴν μὲν τέχνην οὐκ ἀκριβώσαντα τὸ δὲ ἦδος ἐπιεικῆς διακείμενον, δόποις δοκεῖ γεγονέναι ὁ Σίμων ὁ τῷ Σω- 20 κράτει γνώριμος· κατὰ γάρ τούτου τὸ μὲν ὅτι σκυτεύς καὶ τὸ ὅτι ἀγαθός ἴδιᾳ ἐκάτερον ἀληθῶς κατηγορήσεις, τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῦ συγκείμενον ὅτι ἐστὶ σκυτεύς ἀγαθός οὐκέτι καθ' ἑαυτὸν γάρ τὸ ἀγαθὸν ὄτουσὸν τῶν 10 καθ' ἔκαστα ἀνθρώπων κατηγορούμενον ὡς ἀνθρώπου κατηγορεῖται καὶ τὸ 25 ἴδιος αὐτοῦ τῆς ζωῆς σημαίνει, συντιθέμενον δὲ μετὰ τοῦ σκυτέως καὶ οὕτω κατηγορούμενον οὐκέτι πρὸς τὸ εἰδός ἐξακούεται τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ποιὸν τῆς | τέχνης. διὸ καὶ ὁ παρὰ Πλάτωνι Γ'ορ. 164v γίας οὐ ῥήτωρ ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ δόλον τοῦτο 'ῥήτωρ ἀγαθός' ὑπὸ τοῦ Σω- 15 κράτους ἡξίου προσαγορεύεσθαι, ταῦτη διακρίνων ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν μοχθη- ρῶν τῇ τέχνῃ χρωμένων.

'Ἐπειδὲ εἰκὸς ἡν τῶν ἀπλούστερον διακειμένων τινὰς ὑπολαβεῖν ὅτι 5 γρὴ πάντως τὰ ἴδια κατηγορούμενα καὶ ἀμα κατηγορεῖσθαι καὶ ἀποκληρω- τικὸν οἰηθῆναι τὸ λέγειν ἡμᾶς ἐπὶ τινῶν μὲν ἐνδέχεσθαι τοῦτο ἐπὶ τινῶν 20 δὲ μηκέτι καὶ πρὸς τὸ περὶ τοῦ σκυτέως καὶ τοῦ ἀγαθοῦ εἰρημένον πειρᾶ- 10 σθαι διαφιλονεικεῖν, διὰ τοῦτο παριστάς ἡμῖν τὸ ἀναγκαῖον τοῦ κινουμένου θεωρήματος θείκνυσιν οὐσα ἔπειται ἀποπα τοὺς οὗτως ὑπολαμβάνουσι καὶ φησιν εἰ γάρ διότι ἐκάτερον ἀληθές (φ προσυπακούειν χρὴ 'τῶν ἴδιᾳ κατηγορουμένων'), εἰ οὖν διὰ τοῦτο εἴναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω (κάν 15 τούτῳ πάλιν ὑπακοούμενον τοῦ ἀληθές), <εὶ οὖν> εἴναι δεῖ καὶ τὸ συναμ- φότερον κατηγόρημα ἀληθές, πολλὰ ἄποπα συμβῆσται· καὶ γάρ ἀδολεσχεῖν δεῖται τὸν οὗτος ὑπολαμβάνοντα καὶ ἀπιανῆται λέγειν πρὸς τῷ ἀδολεσχεῖν καὶ παρέλκοντά τινα καὶ μάταια· κατὰ γάρ Σωκράτους τό τε ἀνθρωπος 20 καὶ τὸ λευκός ἀληθῶς κατηγορήσαντες καὶ τὸ συναμφότερον ἀληθῶς κατη- 30 γορήσομεν, ὅτι ἔστιν ἀνθρωπος λευκός. ἀλλ' εἰ πάντα τὰ κεχωρισμένως κατηγορούμενα καὶ συντεθέντα κατηγορεῖσθαι δυνατόν, ἐάν πρὸς ταῦτη τῇ 25 συνθέτῳ κατηγορίᾳ λάβιμεν πάλιν τὸ λευκὸν αὐτὸν καθ' αὐτὸν τοῦ Σω- κράτους κατηγορούμενον, δεῖται πάλιν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν, τῆς 30 τε συνθέτου καὶ τῆς ἀπλῆς, μίαν γίνεσθαι | τὴν δλην κατηγορίαν, ὥστε 165r

4 ἔχειν A	post ἔχει add. καὶ ἴδια κατηγορούμενα, οὐχὶ καὶ (καὶ om. F) ἄμα κατη- γορεῖται FG	5 λαμβανόσης AG ² Ma	6 ὁ Σίμων] cf. Zelleri Phil. Gr. II ³ p. 206
9 ἑαυτὸν G	10 ὡς ἀνθρωπον οὐ κατηγορεῖται G	12 τοῦ om. A	13 post τέχνης
add. δηλούσης τῆς προτάσεως ὡς ὁ σίμων κατὰ τὴν σκυτοτομικὴν ἀγαθός ἐστιν, ὅπερ οὐχ ὑπέ- κειτο FG	13. 14 ὁ παρὰ Πλάτωνι Γοργίας] Gorg. p. 449 A	15 διακρίνον G ¹	
αὐτὸν M	15. 16 μοχθηρῶν G ¹	17 ἀπλούστερως GF: ἀπλούστερα α	
21 δι' αὐτοῦ AM	παριστῶν FG	κινουμ.] οἰκείου G	23 ὅτι b
τοῦ εἰ ἀλ. a	εἰ οὖν addidi	25 τούτῳ om. G	24 συν-
θέντα M	34 γενέσθαι F	τὴν δλην om. F	31 συντι-

λέγεσθαι δτι ἐστὶν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπος λευκὸς λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον,
ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς ἀδίλεσχούντων. πάλιν εὶ τὸ μουσικός καὶ τὸ λευκός
καὶ τὸ βαδίζων οὐ μόνον κεχωρισμένως ἀλλὰ καὶ ἄμφα κατηγοροῦνται τοῦ
Σωκράτους, ἐὰν πρὸς τὴν συνθέτῳ ἐκ τούτων κατηγορίᾳ τὸ λευκὸν πάλιν
ἢ αὐτὸν καθ' αὐτὸν κατηγορήσωμεν, ἐροῦμεν δτι ἐστὶ μουσικός λευκὸς βαδί-
ζων λευκός, καὶ πάλιν τοῦ μουσικοῦ, εὶ τόχοι, καθ' αὐτὸν κατηγορηθέντος,
μουσικός λευκός βαδίζων λευκός μουσικός, καὶ ταῦτα, ὅπερ αὐτός φησι, 10
ποιλάσκις πεπλεγμένα. ὡς πρὸς τῷ ἀδίλεσχεῖν καὶ ἀδιανόητον γένε-
σθαι τὴν κατηγορίαν. τούτοις δὲ ἀλλοὶ τι τρίτον ἀτοπὸν προστιθέται τοῦ
10 ὄρωμένου φησι κατηγορεῖσθαι τυχὸν τὸ δτι Σωκράτης ἐστί καὶ δτι
ἄνθρωπος, ὥστε δεήσει λέγειν καὶ δτι ὁ ὄρωμενος Σωκράτης ἀνθρωπός 15
ἐστι. καὶ πάλιν τοῦ Σωκράτους τὸν μὲν ἀνθρωπὸν καὶ τὸ δίπουν ἰδίᾳ
ἐκάτερον ἀμέμπτως κατηγορήσεις, οὐκέτι μέντοι τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ὅπερ ἐστὶν
ἀνθρωπὸς δίπους· ἀλλογα γάρ ταῦτα καὶ παντάπαις παρέλκοντα, εἴπερ
15 ἐναργὲς δτι τὸν τε Σωκράτην ἀνθρωπὸν εἶναι ἀνάγκη καὶ τὸν ἀνθρωπὸν 20
δίπους· εὶ γάρ καὶ πεφύκασιν, ὅπερ ἐλέγομεν, ἡ ἀπλῶς ἡ κατὰ μέρος
συμφύεσθαι πρὸς ἀλληλα τὰ κατ' οὐσίαν κατηγορούμενα, ὡς τὸ τε γένος
καὶ αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραὶ, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν τυχοῦσαν δεῖ αὐτὰ συνείρειν 25
πρὸς ἀλληλα τάξιν· οὐ γάρ προτάξομεν τὰ μερικώτερα καὶ ἐπὶ τούτοις
20 θήσομεν τὰ καθολικώτερα καὶ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῖς ἐπόμενα, ἀλλ' ἔμπαλιν
τὰ καθολικώτερα προτάξομεν τῶν μερικωτέρων.

Διὰ τούτων οὖν | ἐπιδεῖξας ἀναγκαῖον δῆτα τὸν περὶ τούτων διορι- 165
σμόν, ἔξῆς αὐτὸν παραδίδωσι λέγων δτι τῶν κατηγορουμένων κατά τινων
ὑποκειμένων, ἀ ἐκάλεσεν ἐφ' οἵς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, τοῦτ'
25 ἐστι καὶ τῶν ὑποκειμένων καθ' ὃν τὰ κατηγορούμενα κατηγορεῖσθαι συμ- 5
βαίνει, ἐκ τούτων οὖν τῶν κατηγορουμένων τὰ μὲν καθ' αὐτὸν κατηγορεῖ-
ται τῶν οἰκείων ὑποκειμένων τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός. τὰ μὲν οὖν κατὰ
συμβεβηκός, περὶ ᾧ πρῶτον ποιεῖται τὸν λόγον, εἴτε ἀμφω τοῦ ὑποκει-
μένου κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενα λαμβάνοιτο εἴτε τὸ μὲν ἐτερον 10
30 τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐν ᾧ τὸ εἶναι πεφύκασιν ἔχειν τὸ δὲ ἐτερον τοῦ
ἐτερού, κατ' οὐδένα τρόπον μίαν κατηγορίαν ποιήσουσιν· οὕτε γάρ εὶ τοῦ
Σωκράτους τὸ τε μουσικὸν καὶ τὸ λευκὸν κατὰ συμβεβηκός κατηγορούγες,
μίαν γνομένην εὑρήσεις τὴν ἐξ αὐτῶν κατηγορίαν, οὕτε εὶ τὸ μὲν μουσι- 15

1 λευκός (alt.) om. Ma	2. 3 μουσικὸν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ βαδίζον FG	3 οὐ μόνον
οὐ AMa	4 κατηγορίαν F	5 ἐστὶ om. a
add. τοῦ M	8 ἀδιανόητα Ma	9 post προστιθέται iter. τούτοις — ἀτοπὸν del. G
11 ὁ om. M	12 τὸν] τὸ M	post ἰδίᾳ add. μὲν G ²
καὶ (τ ² ὅπερ] δτι FG ¹	14 παντάπ.] παρά πᾶσι G	13 post κατηγ. add.
16 πεφύκασι μὲν γάρ (εὶ γάρ καὶ om.) AM: εὶ γάρ καὶ πεφ. μὲν γάρ α ὅπερ ἐλέγομεν] p. 197,35 ἡ ἀπλῶς ἡ κατὰ μέρος om. A ¹ FG ¹	19 πρὸς ἀλληλα om. FG ¹	
20 καθ.] κατεύθερα (superterea. καθολικῶς) A	24. 25 τοῦτο ἐστι — συμβαίνει (25. 26) om. A ¹ FG ¹ M	26 ἐξ om. FG ¹
27 οἰκείων] ἴδιων M	27. 28 τὰ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκός om. Ma	30 πεφ. τὸ εἶναι colloc. M
32 τε om. F		

καὶ τὸν Σωκράτεως τὸν δὲ λευκὸν τοῦ μουσικοῦ κατηγορούμενον λάβοις,
οὐδὲ οὔτως. ταύτην δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἐκ περιουσίας ἔλαβεν ὁ Ἀριστοτέ-
λης, ἐπεὶ ἀνάγκη τὸ λευκὸν προηγουμένως κατηγορεῖσθαι Σωκράτους,
ὧσπερ τὸ μουσικόν (οὐ κατ' οὐσίαν μὲν ἄτε δὲ συμβεβηκός, κατὰ φύσιν
5 μέντοι, διότι πεφύκασι τὰ συμβεβηκότα καὶ ὑφίστασθαι ἐν τοῖς σφετέροις
ὑποκειμένοις καὶ κατηγορεῖσθαι κατ' αὐτῶν), τοῦ δὲ μουσικοῦ μηκέτι
προηγουμένως μηδὲ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ τῷ ὅντι κατὰ συμβεβηκός, διύτι εἰ
ἀμφω συνέβη συνδραμεῖν ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οὐλως ἀνάγκη τὰς
10 διαζευκτικῶς εἰρημένας ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὑπόθεσεις ἐπεσθαι ἀλλή-
λαις· εἴτε γάρ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου | δύο συμβεβηκότα κατηγοροῦντο, 166r
πάντως καὶ ἀλλήλων κατὰ συμβεβηκός κατηγορηθῆσονται (καὶ τὸ μὲν
οὐσιῶδες ἡ τὸ δὲ συμβεβηκός, τὸ μὲν συμβεβηκός τοῦ οὐσιώδους κατὰ
φύσιν κατηγορηθῆσεται τὸ δὲ οὐσιῶδες τοῦ συμβεβηκότος παρὰ φύσιν, 5
οἷον ὁ ἄνθρωπος τοῦ λευκοῦ τῷ ὅντι κατὰ συμβεβηκός), εἴτε ἐξ ἀρχῆς
15 λαμβάνοισεν τὸ ἔτερον τῶν συμπληρούντων τὴν κατηγορίαν περὶ ἡς ζητοῦ-
μεν (εἴτε μία ἐστὶν εἴτε μή) τοῦ λοιποῦ κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενον,
ἀνάγκη πρότερον εἰληφθεῖν αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου καθ' αὐτὸ κατηγορηθέν· 10
αὐτὸ γάρ τοῦτο ἐστι τὸ νῦν ζητούμενον, πότε τὰ ίδια κατηγορηθέντα καὶ
συμπλακέντα δύναται κατηγορεῖσθαι. καὶ μήποτε χρὴ τῆς ῥήσεως οὐ
20 διαζευκτικῶς ἀκούειν ἀλλὰ τὸ ἡ λέγειν ἀντὶ τοῦ καὶ παρειληφθεῖαι, ὡς 15
καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὸ

ἡ νέος ἡὲ παλαιός

ἀντὶ τοῦ 'καὶ νέος καὶ παλαιός', καὶ ὡς εἰώθασιν ἔνια τῶν συγγραμμά-
των ἐπιγράψειν οἱ ἀρχαῖοι "Νικοκλῆς ἡ Συμμαχικός" καὶ "Φαίδων ἡ
25 Περὶ φυχῆς", οὐκ ἀντιδιαστέλλοντες ἀλλ' ἔκατέφη τῶν δινομάτων καλεῖν
ἥμιν τὸν λόγον ἐπιτρέποντες, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον 'καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ 30
καὶ θατέρον κατὰ θατέρου'.

Τί οὖν τὸ αἴτιον τοῦ μὴ πεφυκέναι συνδυάζεσθαι τὰ οὕτω κατηγορού-
μενα; διτὶ παντάπασιν ἀπηρτημένην ἀλλήλων ἔχουσι τὴν φύσιν ὑπὸ δια-
30 φόρους ἐνίστητε τελοῦντα κατηγορίας, καὶ κίρνασθαι αὐτὰ πρὸς ἀλλήλα ἐπὶ 25
τῷ μίαν ἐργάσασθαι φύσιν ἀδόνατον. εἰ δὲ ταῦτα οὔτως ἔχει, δῆλον ὅτι
ἥριθμος ἐλέγομεν πρότερον ὡς παρὰ τὸ ἔτειν οὐδὲν ἀλλοι προσκατηγορεῖσθαι
δύνατὸν ἐν ταῖς προτάσεσιν, οἷον τὸ βαδίζειν· ἐν γάρ τῷ ἄνθρωπος 166r
δίκαιος βαδίζει' εἰ τὸ μὲν δίκαιος κατηγορεῖσθαι λέγοις τὸ δὲ βαδίζει·

1 λάβης AG 5 σφαιτέροις F 6 μηκέτι superscr. A 8 συμβαίνει a
ὅλως] οὕτως M 9 διαζευκτικάς G εἰρημ.] γρ. διακεχωρισμένας in mrg. A
12 τὸ δὲ κατὰ συμβ. FG¹ τὸ μὲν οὖν FG 13 παρὰ φύσιν om. A¹FG 17 αὐτὸς]
ἀπὸ M 18 ἔδια libri 19 πότε μὴ F χρὴ δὲ F τῆς ῥήσεως
om. M 21 παρ' Ὁμήρῳ] Ε 108 22 ἡ] ἡὲ AMa ἡὲ καὶ παλ. FG
23 καὶ (primum) om. M 24 Νικοκλῆς ἡ Συμμαχικός] Isoeratis orationem spectans
aut Νικοκλῆς ἡ Κύπριοι (III) aut Περὶ εἰρήνης ἡ Συμμαχικός (VIII) scribere debebat
συμμαχ.] λυσίμαχος Ma 24. 25 Φαίδων ἡ Περὶ ψ.] Platonis dialogus 26 καὶ
om. F 29 καὶ ἀλλ. M 31 τὸ FG 32 ἐλέγομεν] p. 165,29 176,25
34 βαδίζει (pr. I.) — λέγοις om. A βαδίζειν (alt. I.) FG

προσκατηγορεῖσθαι, οὐδὲ ἔσται μία ἡ τοιαύτη πρότασις· ἄμφω γάρ κατὰ συμβεβηκὸς τοῦ ἀνθρώπου κατηγορούμενα κίρνασθαι ἀλλήλοις πρὸς μιᾶς ἡ κατηγορίας γένεσιν οὐ πεφύκασι. τὸ δὲ ἔστιν ἂτε οὐκέτι καθ' αὐτὸν τοῦ ὑποκειμένου μόνον κατηγορούμενον, ὥσπερ τὸ βαθίζει καὶ τῶν ἀλλων ἡ ὁρμάτων ἔκαστον, ἀλλὰ μόνου τοῦ συνδῆσαι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ γάριν παραλαμβανόμενον συμφύεσθαι τε μόνον τῶν ὁρμάτων 10 πρὸς τὴν κατηγορούμενην πέφυκεν. αὐτὴν προσκατηγορεῖσθαι λεγόμενην, καὶ μίαν τὴν τε κατηγορίαν ποιεῖν καὶ διὰ τοῦτο τὴν δληγη πρότασιν. ἀρ̄ οὖν, φασί τινες, οὐδὲ ὁ λέγων ‘Ιπποκράτης ἀγαθὸς λατρός ἔστιν’ ἢ ‘Ζεῦς 15 οὐδὲ ἀγαθὸς ζωγράφος ἔστι’ μίαν εἰπε κατηγορίαν, ἐπεὶ ἔκατερον, τό τε ἀγαθὸν λέγω καὶ ἡ τέχνη, συμβέβηκε τῷ ὑποκειμένῳ; ἢ ἐπὶ τούτων ἀλλο μέν ἔστι τὸ καθ' αὐτὸν κατηγορούμενον ἀγαθὸν ἀλλο δὲ τὸ τῇ βαναύσῳ τέχνῃ συμπλεκόμενον· τὸ μὲν γάρ καθ' αὐτὸν κατηγορούμενον, δπερ καὶ πρότερον 20 ἐλέγομεν, τὴν ζωὴν αὐτὴν σημαίνει τῆς ψυχῆς, τὸ δέ γε τῇ τέχνῃ συμβεβόμενον οὐκέτι, ἀλλ' εἴσικεν ὥσπερ γένος τι τῆς τέχνης ἢ τῶν μετα- 25 ὄντων τὰς τέχνας παραλαμβάνεσθαι· κατὰ πάσας μὲν γάρ τὰς κατηγορίας θεωρεῖσθαι τὸ ἀγαθόν. ἀλλὰ τὸ ἐν ποιῷ συγδιαιρεῖσθαι τοῖς μετέχειν οὐτοῦ 30 πεφυκόσιν. ἀνάγκη οὖν εἰνοί τι καὶ περὶ ψυχῆς θεωρούμενον ἀγαθόν, δπερ ἢ κατὰ τὴν ζωὴν λαμβάνεται τῆς ψυχῆς ἢ κατὰ τὴν γνῶσιν, καὶ 35 ταύτην ἢ ἐπιστημονικήν, | φέρε εἰπεῖν. ἢ τεχνικήν. ὥσπερ οὖν τὸ ποιὸν 167^r γένος εἶναι φαμεν τοῦ τεχνίτου, οὗτοι καὶ τὸ ἐν ποιῷ ἀγαθὸν γένος εἶναι ἀνάγκη τοῦ κατὰ τὸν τεχνίτην ἀγαθὸν. καθ' αὐτὸν οὖν ἐνταῦθα τὸ ἀγαθὸν τοῦ λατροῦ καὶ τοῦ ζωγράφου καὶ ἀπλῶς τοῦ τεχνίτου κατη- 40 γορούμενον μίαν εἰκότως ἐργάζεται τὴν κατηγορίαν, ὡς εἰ λέγομεν ‘τὸ 45 ὄρωμεν χρῶμα λευκόν ἔστιν’. ἔστι γάρ καὶ συμβεβηκὸς καὶ αὐτὸν κατηγορεῖν, δταν εἰδούς τινὸς ἔσωτον κατηγορῆται, καὶ οὐσίαν κατὰ συμβεβη- 50 κός, δταν αὐτὴν τοῦ συμβεβηκότος κατηγορήσωμεν, ὡς δταν τὸ λευκὸν 10 φῶμεν ἔλον εἶναι. διώρισται δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλεῖον ἐν τῷ προτέρῳ βιβλίῳ τῶν Ἀποδεικτικῶν. καὶ τοῦτο τὸ ἀγαθὸν οὐκέτι ἔσται τῶν προη- 55 γουμένως τοῦ ὑποκειμένου κατηγορουμένων, ἀλλ' εἰπερ, κατὰ συμβεβηκὸς διὰ τὴν προηγουμένως κατηγορουμένην αὐτοῦ τέχνην. διὸ οὐδὲ μόνον 15 ληφθὲν δύναται κατηγορεῖσθαι, ὥσπερ οὐδὲ τὸ αὐτόθεν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορηθὲν ἀγαθὸν τέχνης ἔτι προηγουμένως κατηγορεῖται, ἀλλὰ κατὰ

1 ἔστι A Ma τοιαύτῃ] αὐτὴ FG 3 οὐκέτι] μὴ ὃν FG 4 μόνον AM: μὲν οὐ F κατηγορούμεν FG 5 μόνον FGa 6 παραλαμβάνομεν FG
 9 ζεύξης G 10 τὴν κατηγ. F 12 post ἔστι add. πεπλεγμένον del. G
 13 συμπεπλεγμένον FG 14 ante μὲν add. κατηγορούμενον ἀγαθὸν del. A 13. 14 πρότ. ἐλέγομεν] p. 205,9 15 συμπεπλεγμένον F 15 γένος] μέρος F
 τι om. A 16 alt. τὰς om. F Ma 18 τῇ ψυχῇ (περὶ om.) α 21 post τεχνίτου add. τὸ ποιὸν M ἐν τῷ ποιῶ A 22. 23 τὸ ἀγαθὸν om. FG¹ 25 καὶ om. FG
 26 κατηγορεῖται G 28. 29 ἐν τῷ προτ. β. τῶν Ἀποδ.] Anal. post. A 22 p. 83^a 1 sq.
 29 τοῦτο] γοῦν F τὸ om. M 32 αὐτόθεν] αὐτὸν παρὰ G 33 ἔτι] οὗτο M
 post ἔστι add. οὐ F: οὐδὲ G

συμβεβηκός, ὡς ἐπὶ τοῦ σκυτεύς ἀγαθός. διὸ οὐδὲ δύναται συνδυασθὲν 20
αὐτῇ μίαν ποιῆσαι τὴν δληγ κατηγορίαν. ἀλλὰ πῶς ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τοῦ λευκοῦ μίαν φαμὲν γίνεσθαι κατηγορίαν, εἰπερ μήτε ἄμφω καὶ
αὐτὸν κατηγοροῦνται τοῦ Σωκράτους, ἀλλὰ καὶ θάτερον κατὰ θατέρου κατὰ
5 συμβεβηκός; η̄ διτί οὐχ ἄμφω συμβεβηκότα εἰσὶ τῷ ὑποκειμένῳ, ὅτε καὶ εἰ
ἐκάτερον αὐτῶν συμβαίνει τοῦ λοιποῦ παρὰ φύσιν κατηγορεῖσθαι καὶ τῷ
ὅτι κατὰ συμβεβηκός, τῶν δὲ κατὰ τοῦτον μόνον τὸν τρόπον κατηγορου-
μένων ἀπειγίνωσκεν ὁ | Ἀριστοτέλης ὡς συμφύσεσθαι πρὸς ἄλληλα μὴ 167^v
δυναμένων, ἐπεὶ τὸ λευκὸν τῷ ἀνθρώπῳ συνδυάζεσθαι πεφυκός καὶ ποιό-
10 τητα αὐτοῦ σημαῖνον, οὐ τὴν οὐσιώδη ἀλλὰ τὴν οἰνὸν ἐπιπολῆς τὴν κατὰ
τὸ ἀπλῶς λεγόμενον ποιόν, εἰκότας μετ' αὐτοῦ μίαν ποιεῖ κατηγορίαν 5
οὐσίαν μίαν σημαίνουσαν, οὐ τὴν ἀπλῆν ἀλλὰ τὴν τινὰ λεγομένην.

Ταῦτα περὶ τῶν κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενων καὶ συνδυάζεσθαι μὴ
πεφυκότων διορισάμενος καὶ εἰπὼν ὅτι διὰ τοῦτο οὐχ ἀπλῶς ἀληθές τὸ σκυ-
15 τεὺς ἀγαθός, τοῦτ' ἔστιν οὐχ δεῖ ἀληθές, ἐπειδὴ ποτὲ συνδραμεῖν αὐτὰ 10
οὐ θαυμαστόν, ἐπάγει ἀλλὰ ζῆσθαι δίπουν· οὐ γάρ κατὰ συμβεβη-
κός, δυνάμει λέγων ὅτι 'τὰ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ καὶ αὐτὰ
κατηγορούμενα συντίθεσθαι πρὸς ἄλληλα καὶ μίαν ποιεῖν κατηγορίαν δυνα-
20 τόν', ἀλλ οὐδὲ ταῦτα ὡς ἔτυχε λαμβανόμενα οὐδὲ κατὰ τὴν τυχοῦσαν
συμπλεκόμενα πρὸς ἄλληλα τάξιν· οὐ γάρ δὴ τὰ ἥδη ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν
κατηγοριῶν εἰλημμένα. η̄ κατ' ἐνέργειαν η̄ κατὰ δύνησιν. πάλιν ληψόμεθα.
25 ἵνα μὴ δύολεσχῶμεν η̄ παρέλκοντά τινα λέγειν ἀναγκαζόμεθα, οὐ περ ἔστι 20
πάλιν δύολεσχεῖν· οἰον εἰπόντες ὅτι ἔστιν ὁ ἀνθρωπὸς ζῆσθαι δίπουν οὐ
ληψόμεθα πάλιν τὸ δίπουν καὶ αὐτὸν τὸ δίπουν διὰ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ προ-
τέρᾳ εἰληφθαι κατηγορίᾳ, καὶ εἰπόντες ὅτι ἔστιν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπὸς
οὐ ληψόμεθα ἑτέραν κατηγορίαν ὡς συμπλέκεσθαι πρὸς τὸν προτέραν 25
δύολουσαν, ὅτι ἔστι δίπους η̄ ζῆσθαι, διὰ τὸ δυνάμει τούτων ἐκάτερον ἐν
τῇ προτέρᾳ κατηγορίᾳ τῇ τοῦ ἀνθρώπου προειληφθαι. |

1 οὐδὲ] οὐ a 3 μῆτε] μῆτως F 4 κατὰ (alt.) superscr. A: καὶ
FG¹ 5 ὅτε] ζτι G 6 αὐτῶν om. G post φύσιν add. εἶναι
del. G 7 τὸν τρόπον μόνον colloc. FG 12 μέτα οὖσ. colloc. M
13 et 17 μὴ suppl. G² 17 τὰ μὴ δὲ colloc. M 18 ἀλλὰ καὶ
καθ³ F καθ³ αὐτὰ] θαυμαστὰ G¹ 21 ληψόμεθα G
22 ἀναγκαζόμεθα G ἀναγκ. λέγειν (num. corr.) A 23 ὁ om. FG
27 δίπουν a 28 τοῦ] τε G

ρ. 21a18 Ἀληθὲς δέ ἐστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς καὶ ἀπλῶς, 168^v οἶον τὸν τινὰ ἄνθρωπον ἄνθρωπον ἢ τὸν τινὰ λευκὸν ἄνθρω-
πον ἄνθρωπον λευκόν· οὐκ ἀεὶ δέ, ἀλλ’ ὅταν μὲν ἐν τῷ προσ-
κειμένῳ τῶν ἀντικειμένων τι ἐνυπάρχῃ φέπεται ἀντίφασις, 5
οὐκ ἀληθὲς ἀλλὰ φεῦδος, οἶον τὸν τεθνεῶτα ἄνθρωπον ἄνθρω-
πον εἰπεῖν. ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχῃ, ἀληθές. ἢ ὅταν μὲν ἐν-
υπάρχῃ, ἀεὶ οὐκ ἀληθές, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχῃ, οὐκ ἀεὶ ἀληθές.
ὅσπερ "Ομῆρός ἐστί τι, οἶον ποιήτης" ἀρα οὖν καὶ ἔστιν ἢ οὐ;
κατὰ συμβεβηκός γάρ κατηγορεῖται τοῦ Ομήρου τὸ ἔστιν ὅτι 10
γάρ ποιητής ἐστιν, ἀλλ’ οὐ καθ’ αὐτὸν κατηγορεῖται κατὰ τοῦ
Ομήρου τὸ ἔστιν. ὥστε ἐν δσαις κατηγορίαις μήτε ἐναντιότης
ἔνεστιν, ἐὰν λόγοι ἀντ’ ὀνομάτων λέγωνται, καὶ καθ’ αὐτὰ
κατηγορῆται καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, ἐπὶ τούτων τὸ τὶ καὶ 15
ἀπλῶς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν. τὸ δὲ μὴ οὖν, δτι δοξαστόν, οὐκ
15 ἀληθὲς εἰπεῖν οὖν τι οὐκέτο δέ τινα ἔστιν οὐκ ὅτι ἔστιν, ἀλλ’
ὅτι οὐκ ἔστιν.

Ἐν τούτοις ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον θεώρημα τῷ προσεγῶς παρα-
δεδομένῳ· πρότερον μὲν γάρ ἔζητετο πότε τὰ ἴδιά κατηγορηθέντα καὶ 20
ἄμα κατηγορηθῆναι δυνατόν, ἐν δέ γε τούτοις ζητεῖται πότε τὰ ἄμα κατη-
γορηθέντα καὶ κεχωρισμένως κατηγορηθῆναι δυνατόν. καλεῖ δὲ τινὰ
κατηγορίαν τὴν σύνθετον ἐκ τῶν ἄμα κατηγορηθέντων, ἀπλῶς δὲ τὴν
ἀπλῆν καὶ ἄνευ προσθήκης τινὸς λεγομένην, διότι πανταχοῦ αἱ προσθέ- 25
σεις ἀποστενοῦσι καὶ μερικώτερα ποιοῦσι τὰ ὑπὸ τῶν ὑπομενόντων τὰς
προσθήκας δηλούμενα, οἶον ὅταν εἰπόντες 'ζῆψον' προσθῶμεν τούτῳ τὸ λογι-
κόν. εἰτι | τὸ θητέον. εἰτι τὸ γραμματικόν, εἰτι ἄλλο τι καὶ σῆλος φανεῖ. 169^r
ρὸν γάρ δτι καθ’ ἕκαστην προσθήκην μερικώτερον εύρήσομεν γινόμενον τὸ
σημανόμενον. διόπερ φησὶν ἀληθές δέ ἐστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς
καὶ ἀπλῶς, τοῦτ’ ἔστι καθ’ οὐ ποιούμεθα τὴν σύνθετον κατηγορίαν, 5
κατὰ τούτου καὶ ἄνευ τῆς προσθήκης ἀληθές τὸ κατηγορούμενον εἰπεῖν,
30 οἶον τὸν Ἀρίσταρχον οὐ μόνον ἄνθρωπον γραμματικὸν ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς
ἄνθρωπον καὶ ἀπλῶς γραμματικόν, καὶ τὸν Γαλάτην οὐ μόνον λευκὸν
ἄνθρωπον ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς λευκὸν καὶ ἀπλῶς ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ οὐκ 10
ἀεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει (τὸν γοῦν ἄνθρωπον τὸν τεθνεῶτα τὸ μὲν δλον

2 οἶον—οὐκ ἔστιν (16) om. M	3 οὐκ—οὐκ ἔστιν (16) om. a	3. 4 προκειμ.
AF ¹ 4 ἐνυπάρχοι FG	φ—οὐκ ἔστιν (16) om. G	φ om. A
5 ψευδές F	9 τὸ ἔστιν τοῦ ὄμ. colloc. F	13 κατηγορεῖται F ¹
F: ἔσται b	δοξαστόν ἔστιν F	15 αὐτοῦ οὐκ ἔστιν δτι
ἔστιν b (recte, cf. p. 212, 30)	18 κατηγορηθέντα] κατηγορούμενα Ma	19 et 20 δύ- νανται ΛΜ: δύναται a
27 ante εἰπεῖν add. τὸ G	19 τὰ om. Λ	20 τινὰ μὲν G
εἰναι del. F	29 τῆς om. FG	22. 23 προθέ- σεις A
		30 post μόνον add.

τοῦτο ἄνθρωπον νεκρὸν λέγομεν, οὐκέτι μέντοι ἄνευ τῆς προσθήκης ἄνθρωπον δυνάμεθα λέγειν, διότι ὁ μὲν ἄνθρωπος ζῆσον λογικὸν θυγατόν, τὸ δὲ ζῆσον οὐσίᾳ ἔμψυχος αἰσθητική, ὃ δὲ τεῖνεώς οὔτε ἔμψυχος οὔτε αἰσθητικός ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα· καὶ τὴν κίβδηλον δραχμὴν καὶ τὴν λιθίνην 5 ναῦν τὸ μὲν ὅλον τοῦτο ἐρεῖς ἑκατέραν, οὔτε μέντοι δραχμὴν ἀπλῶς οὔτε ναῦν), δῆλον δτι καὶ ἐνταῦθα δεῖσθαι τινὸς ἡμῖν διορισμοῦ τοῦ διδάσκοντος 20 πότε μὲν δυνατὸν πότε δὲ οὐ δυνατὸν διακεκριμένως κατηγορηθῆναι τὰ ἅμα κατηγορηθέντα. τούτον οὖν τὸν κανόνα πρότερον μὲν διοισχερέστερον παραδιδωτοις ἡ Ἀριτταέλης. οὗτοι δὲ ἀναγράψαντες, οὐδὲ προτίτλοις 25 10 ὡς ὅταν ἐν τῷ προστείμεντι τῇ ἀπλῇ κατηγορέᾳ ὑπάρχῃ τις ἀντίθεσις πρὸς τὸ φῶν πρόσκειται (ἡ αὐτόθιεν ἐν τοῖς δύναμασιν αὐτῶν φαινομένη, ὡς ὅταν τὸν εὐνοῦχον ἄνδρα ἄμα καὶ οὐκ ἄνδρα εἴπωμεν καὶ τὴν νυκτερίδα | ὅρνιν ἄμα καὶ οὐκ ὅρνιν καὶ τὴν κίσηριν δύσινος λίθον ἄμα καὶ οὐ λίθον 169ν 15 καὶ τὸν δικαστὴν ἄρχοντα καὶ οὐκ ἄρχοντα, ἡ ἐν τοῖς δρισμοῖς αὐτῶν καταλαμβανομένη, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπου καὶ τοῦ νεκροῦ), τότε ἀδόξιον τὰ ἄμα κατηγορηθέντα καὶ διακριθέντα κατηγορηθῆναι, ὅταν δὲ γηραιμένη αὐτοῖς ἐνυπάρχῃ πρὸς ἄλληλα ὑποτίθεσις. τότε δινατάν· οὗτοι δὲ τὸν μὲν εἰρημένον κανόνα περὶ τοῦ πότε οὐ δυνατὸν διακριθῆναι τὰ ἅμα κατηγορηθέντα δρυθῶς ἀποφαινόμενος, δι' ὃν φησιν ἡ ὅταν 20 20 μὲν ἐνυπάρχῃ, δεῖ οὐκ ἀληθέες, ὑποτίθεσιν μὲν ἡμῶν διφειλόντων εἰς τὸ ἐνυπάρχη (ἡ ἀντίθεσις δηλονότι ἡ ἐν τῷ προσκειμένῳ πρὸς τὸ ἐξ ἄρχῃς κατηγορηθέν· τοῦτο γάρ ἡδη εἰρημένον καὶ ἐνταῦθα ὑπακούσομεν), ὡς δὲ ἀκόλουθον τούτῳ ἐπιφέρειν τὸ δεῖ, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγκης, οὐκ 25 25 ἀληθέες ἀλλὰ φεῦδος τὸ διακριθῆναι τὴν σύνθετον κατηγορίαν, τὸν δὲ ἔτερον, τὸν λέγοντα μὴ οὕσης ἀντίθεσεως ἐν τοῖς ἄμα κατηγορηθεῖσι τὴν διάκρισιν αὐτῶν χώραν ἔχειν, οὐκ δεῖ ἀληθεύειν διαβεβαιούμενος ἀλλ' ἔτε· 20 πρού τινὸς δεῖσθαι διορισμοῦ καὶ τὸν ἔλεγχον εὐθὺς ἐπιφέρων· τὸν γάρ "Ομηρον τὸ μὲν ὅλον τοῦτο ποιητὴν εἶναι λέγομεν, διότι ἔστιν αὐτοῦ ἡ ποίησις, ἀπλῶς δὲ εἶναι οὐ λέγομεν, ἐπεὶ τὸ ἔστιν ἀμέσως τοῦ 'Ομήρου 30 κατηγορούμενον οὐκ ἔξακούεται πρὸς τὸν ἐν τῇ ποιήσει "Ομηρον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνδρα, οὗτος δὲ οὐκ ἔστιν. ὅταν μέντοι συμπεπλεγμένον τῷ ποιητῇς κατηγορῆται τοῦ 'Ομήρου τὸ ἔστι, τὸ μὲν ποιητὴς προτιγουμένως αὐτοῦ καὶ καὶ ἀπὸ κατηγορηθῆσεται. λέγω δὲ τὸ | καὶ τὸ 170ν

1 λέγ. νεκρὸν colloc. AM μέντοι καὶ AM 3. 4 οὐδὲ ἔμψυχον οὐδὲ αἰσθητικὸν FG 1 ἔραχμ.] γραμμήν (ι) 5 μέντοι] μὲν τίγν. 6 7 διακεκριμένως (ι) 9 λέγω G 10 ὅτε G ὑπάρχει G 11 πρόκειται M 13 καὶ τὴν κίσηρον — οὐ λίθον om. FG κίσηρον Λ: κίσηρον Ma 15 ἡ παθίσει α 16 τὸ ἥπα διακριθῆναι (18) om. M 17 μηδ.] μὴ ιδεῖς FG¹ ἐνυπάρχει Λ: ἐνυπάρχει FG ἡ πρὸς F 18. 19 καὶ τὰ ἄμα M 19 ἡ om. FG 20. 21 εἰς τὸ] ἐν τῷ A Ma 21 ἐνυπάρχει Λ: ἐνυπάρχειν G ἡ (ante ἀντίθ.) om. FGa προκειμένω libri 22 ὑπακούσωμεν α 23 ἐπιφέρει ΛG τὸ] τοῦ G 28 μὲν] γάρ sec. ed. Ven. Brand. 29 ante ἔστιν add. μὲν G² 32 τῷ] τὸ G κατηγορεῖται A²G 33 prius αὐτὸν] αὐτὸν FG

οὐχ ὅτι κατ' οὐσίαν ἀλλ' ὅτι κατὰ φύσιν, τὸ δέ γε ἔστι τοῦ μὲν ποιητῆς
καὶ⁵ ἡττὴ τοῦ δὲ Οὐμήρου κατὰ συμβεβηκός. ἐξαιρεθέντος οὖν τοῦ καὶ⁵
αὐτὸν κατηγορηθεῖτος οὐδὲν ἔτι φθέγγεται ὑγίεις τὸ κατὰ συμβεβηκός κατη-
γορηθεῖν. καίτοι οὐδεμίαν ἔστιν εὑρεῖν ἀντίθετιν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸ
5 ἔστιν, οὔτε αὐτόθιεν ἐν τοῖς ὀνόμασιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνήρ καὶ οὐκ ἀνήρ,
οὔτε ἐν τοῖς ὄρισμοῖς αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ νεκρὸς ἀνθρωπος. ὅστε δρυθῶς
ἐλέγομεν ὅτι οὐκ ἀληθὲς τὸ μὴ ἐνυπαρχούσης ἀντιθέσεως ἐν τοῖς 10
ἄμα κατηγορηθεῖσι δύνασθαι καὶ ἐκαστον καθ' αὐτὸν κατηγορηθῆναι.
διόπερ ἀνωθεν ἀρέαμενος ὁ Ἀριστοτέλης καταλέγει τοὺς περὶ τῆς δια-
10 κεκριμένης κατηγορίας κανόνας, λέγων ὡς ὅταν μήτε ἐναντιότης ἐν τοῖς
ὄρισμοῖς ὑπάρχῃ τῶν ἄμα κατηγορουμένων μήτε κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ 15
καὶ⁵ αὐτὸν αὐτοῦ ὑποκειμένου κατηγορούμενα τύχωσι, τότε δὴ πάντως
ἐγγωρεῖ τὸ συμπεπλεγμένως κατηγορηθὲν καὶ ἀνευ τῆς συμπλοκῆς κατη-
γορηθῆναι. φανερὸν δὲ ὡς εἴ τις τὸ ἔστι τὸ ἐπὶ τοῦ "Οὐμῆρος ποιητῆς
15 ἔστιν" ἀντὶ τοῦ ἦν εἰληφθεὶς λέγοι (καθάπερ τὸ ἦν ἀντὶ τοῦ ἔστι πολλά-
κις οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ 'τί ἦν' ἀντὶ τοῦ 'τί ἔστι'
καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρισμοῦ τὸ 'τί ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τί ἔστι τῷ πράγματι τὸ
εἶναι'), καὶ τὸ ἔστιν αὐτὸν καὶ⁵ αὐτὸν κατηγορεῖσθαι τοῦ 'Οὐμῆρος συγχω-
ρήσει παρὰ τὰ δοκοῦντα τῷ Ἀριστοτέλει. τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν τῶν
20 ἀντικειμένων τι ἐνυπάρχῃ, οἵτις ἐπεται ἀντιφασις εἰρηται οὐχ ὡς
τιοὶ μὲν ἀντικειμένης ἀντιφάσεως τισὶ δὲ μή, ἀλλ' ὅτι 'οἵτις πᾶ σιν ἐπεται 170
ἡ ἀντιφατικὴ πρὸς ἄλληλα ἀντίθεσις', ἀτε οὖσα κοινοτάτη· οὐδέτερον γάρ
τῶν ἀντικειμένων ἔστιν ὅπερ τὸ ἔτερον.

'Εξῆς δὲ τούτοις ὥσπερ ἐλέγχων τοὺς οἰομένους ὅτι τὸ ἔστιν εἰ μετὰ τοῦ
25 δοξαστοῦ κατηγοροῦτο τοῦ μὴ ὄντος, λεγόντων ἡμῶν 'τὸ μὴ ὄν δοξαστὸν ἔστιν',⁵
ἡδη καὶ καὶ⁵ αὐτὸν κατηγορεῖσθαι κατὰ τούτου δυνήσεται καὶ ἐροῦμεν ἀληθῶς
'τὸ μὴ ὄν ἔστι', παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ἐφ' ὧν τὴν σύνθετον κατηγορίαν
καὶ διακεκριμένως γίνεσθαι δυνατόν, ἐπάγει τὸ δὲ μὴ ὄν, ὅτι δοξαστόν,
οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅν τι, καὶ τὴν αἰτίαν, δι' ἦν οὐκ ἀληθές, προστίθησι 10
30 λέγων δόξα γάρ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν· ἐπεὶ
γάρ δοξαζομεν περὶ τοῦ μὴ ὄντος αὐτὸν τοῦτο ὅτι οὐκ ἔστι, δηλον ὅτι
δοξαστὸν μὲν εἶναι αὐτὸν εἰκότως λέγομεν, οὐ μὴν διὰ τοῦτο εἶναι αὐτὸν
δημολογήσομεν. καὶ ἀποτείνεσθαι μὲν δοκεῖ πρὸς τὰ ἐν τῷ Σοφιστῇ καὶ 15
πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πέμπτου τῆς Πολιτείας περὶ τοῦ μὴ εἶναι δοξαστὸν

2. 3 τοῦ δὲ—καὶ ⁵ αὐτὸν om. F	2 δὲ iter. G	6 δρῦ.] καλῶς FG
12 δὴ] δὲ AMa: μὴ F	14 τὸ ἐπὶ τοῦ] ἐπὶ τοῦ F: ἐπὶ τὸ G	15 λέ- γει G
16 τι (post ἐπὶ τοῦ) iter. G	τί ἦν ἀντὶ τούτου τὸ τί ἔστι M	
τοῦ (post ἦν ἀντὶ) suppl. G ²	17 τι (ante ἔστι τῷ) om. AGM	18 καὶ ⁵ αὐτὸν om. FG
19 παρὰ] ταῦτα FG	μὲν] ἀλλ' ὅταν μὲν ἐν τῷ προσκειμένῳ F	
20 ἐνυπάρχει GMa	21 ὅτι] ἔστιν G	22 ἀντιφαντ. Ma
25 ὄντως Λ	26 καὶ ⁵ αὐτοῦ FG	30 ἔστιν οὐχ (pr. l.) colloc. FG
31 ἐδοξαζ. AMa	περὶ] ἐπὶ Λ	32 εἰκότως—αὐτὸν om. FG
πολιτείας] p. 477 D sq.	ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 258 B sq.	33 καὶ ἀποτείν.— λεγόμενοι (p. 213,1) om. Λ

τὸ μὴ ὃν ὑπὸ Πλάτωνος λεγόμενα. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι πολλὰς ἐκεῖνος τοῦ μὴ ὄντος τάξις ἡμῖν παραδίδούς, τοῦ ὑπὲρ τὰ ὄντα, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, 20 ὑπὲρ εἰδος ἀπαν (οὐ γάρ ἀλλὰς προηγε τά τε εἰδη πάντα χωριστά τε τῆς ὄλης καὶ ἀχώριστα καὶ ἐπ' ἐσχάτοις αὐτὴν τὴν παντελῶς ἀνείδεον ὄλην), τοῦ κατὰ τὴν ἑτερότητα θεωρουμένου καὶ διὰ πάντων τῶν ὄντων πεφοιτηκότος οὐ παρ' ἔλαττόν τε τοῦ ὄντος εἶναι διὰ ταῦτα λεγο- 25 μένου, τοῦ τὸ γενητὸν σημαίνοντος κατὰ τὴν ὄψεων τὴν πρὸς τὸ ὄντως ὃν καὶ παστης μεταβολῆς ὑπεριδρυμένου, τοῦ ἐπὶ τῆς ὄλης κατηγορουμένου διὰ τὴν ἀπόπτωσιν πάντων τῶν εἰδῶν κατὰ τὴν θρυλλουμένην ἀνόμυιον 171r 10 αὐτῆς πρὸς τὸ πρῶτον ὄμοιότητα, καὶ ἐν τι τῶν σημαίνομενων τοῦ μὴ ὄντος λέγων εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐσχάτοις τῶν ἄλλων κείμενον τὸ ἐπὶ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος λεγόμενον. τοῦτο καὶ ἄρρητον καὶ ἀλλάξαστον εἶναι διπλογρί- 15 ζεται, διότι τὸ ῥητὸν ἦ δοξαστὸν ἀριθμητόν τέ ἐστιν, ὅπερ καὶ πρόσθεν ἐλέγομεν, καὶ τῇ ῥήσει ἦ τῇ δόξῃ λέγεται εἶναι ῥητὸν ἦ δοξαστόν, καὶ 20 ἔστι τῶν πρός τι κατὰ τὴν πρὸς τὴν ῥῆσιν ἦ τὴν δόξαν σχέσιν λεγόμενον εἶναι τοιοῦτον. ἐπεὶ οὖν τῶν πρός τι τοῦ ἑτέρου ὄντος καὶ τὸ ἑτέρον 10 εἶναι ἀναγκαῖον, ἔστι δὲ ἡ ῥῆσις καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δόξαστον εἶναι ῥητὸν ἦ δοξαστόν, ἔσται ἄρα ταύτη καὶ τὸ μηδαμῶς ὃν ἐν αὐτῇ τῇ ῥήσει τῇ περὶ αὐτοῦ καὶ τῇ δόξῃ. Ὡς τε οὖν Πλάτων ἀνέλεγκτως ταῦτα οὕτως ἀπο- 25 φαινόμενος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὁρθῶς ὑπολαβών, ὡς εἰκός, τινὰς μὴ παρα- 15 κολουμήσαντας τῷ βάθει τῆς τοῦ Πλάτωνας διανοίας οἰηθῆναι ὅτι γίνεσθαι τῶν ὄντων φησὶ τὸ μηδαμῶς ὃν, εἰ λέγοι τὸ ῥητὸν ἦ δοξαστόν, οὐ καὶ δόξαστόν, 20 εἰρήκαμεν τρόπον ἀλλ' ὡς αὐτόθεν ὑπόστασιν ἔχον, καὶ διὰ τοῦτο λέγων μὴ εἶναι ἀληθὲς τὸ φάσκειν οὕτως ὃν γίνεσθαι τὸ μὴ ὃν, δοξαστόν 25 εἶναι λεγόμενον ὡς καὶ ἄγε τῆς πρὸς ἡμᾶς σχέσεως ὑπόστασιν ἔχον, ὅποιον εἶναι δέξιον τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ ὃν, ὅπερ κατακεκραματίσθαι φησίν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι καὶ οὐ παρ' ἔλαττον εἶναι τοῦ κυρίως ὄντος.

"Ἄχρι τούτων προήγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν ἐκ τρίτου 25 προσκατηγορουμένου προτάσσων, πολλὰ μὲν ἡμῖν καὶ καλὰ παραδός περὶ 30 αὐτῶν θεωρήματα, δόξας δὲ τοῖς πολλοῖς μηδεμίᾳν αὐτοῖς ἐπιμεῖναι τάξιν, ὥστε διὰ τοῦτο | καὶ ἀποφήνασθαι τινας ὑπομνηματικώτερον εἶναι τὸ 171v βιβλίον. ἡμεῖς μέντοι καὶ ἔκαστον τῶν κεφαλαίων προηγούμενως ἐπε- 25 μελήθημεν τοῦ ἐπιδεῖξαι τὴν συνέχειαν τῆς ἀκολουθίας. ἀλλ' ἐπὶ τὰς μετὰ τρόπου προτάσσεις χωρῶμεν.

5

2 παραδίδωσι G alt. τοῦ] τὸ ΑΜα ταῦτὸν—ὄλην (5) om. FG¹ 6 πεφυκότος
Ma te om. FG¹ ὄντος] ὄντως Α² 7 γεννητόν ΑΓι κατὰ—ὑπεριδρυμένον (8)
om. FG¹ πρὸς] κατὰ α 9 διὰ—όμοιότητα (10) om. FG¹ διὰ] κατὰ G
10. 11 τοῦ μὴ ὄντος] αὐτοῦ FG 11 λέγον Μ τὸ ἐν—κείμενον om. A prius τὸ]
τοῦ F ἐπὶ om. FG 12 λεγόμενον om. FG μὴ δοξαστὸν FG 13 τε
om. a 14 ἐλέγομεν] p. 184, 27 15 λέγομεν a 17 ἀναγν. εἶναι colloc. M
18 μηδαμοῦ μηδαμῶς M 19 ἀνέλεγκτος Brandis 22 τὸ (ante μηδαμῶς) suppl. G²
λέγει G 25 ante λεγόμενον add. καὶ FG 29 καὶ om. M 34 post χωρῶμεν
add. τέλος τοῦ τρίτου τμήματος Α

ρ. 21a34 Τούτων δὲ διωρισμένων σκεπτέον ὅπως ἔχουσιν αἱ ἀποφάσεις καὶ καταφάσεις πρὸς ἀλλήλας αἱ τοῦ δυνατὸν 10 θίναι καὶ μὴ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον, καὶ περὶ τοῦ ἀδυνάτου τε καὶ ἀναγκαίου ἔχει γὰρ ἀπορίας τινὰς.

Αειπομένης ἔτι πρὸς τὴν παντελῆ θεωρίαν τῶν κατὰ τήνδε τὴν πραγματείαν ἡμῖν προκειμένων τῆς ἐπισκέψεως τῶν μετὰ τρόπου προτά- 15 σεων, ταύτην παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ, δύο μόνα ταῦτα θεωρήματα διδάσκων ἡμᾶς περὶ αὐτῶν, 10 τόν τε τρόπον τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις καὶ ἔτι τὴν ἀπολογίαν τῶν κατὰ τοὺς διαχέρουντας τρόπους προτάσσων. ἡμᾶς 20 δέ, εἰ μέλλοιμεν διηρθρωμένην ἔχειν τὴν τῶν νῦν παραδιδόμενων προτάσεων γνῶσιν καὶ ὅμοιον παρακολουθεῖν τοῖς ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου περὶ αὐτῶν λεγομένοις, προλαβεῖν χρὴ τῆς τῶν ῥητῶν ἐξηγήσεως τί τέ ἐστι τρόπος καὶ 15 εἰ πεπερασμένος αὐτῶν ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡμῖν γνώριμος, πόσους τε καὶ 172 τοίους ἐκλέγεται τρόπους ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶνδε τῶν προτάσεων καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τούτους καὶ οὐκ ἄλλους, καὶ πῇ τῶν καλουμένων ὅλῶν διαφέρουσιν οἱ παραλαμβανόμενοι τρόποι τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν ὀνομαζόμενοι, καὶ εἰ μηδεὶς παραλέιπεται τρόπος τῶν διφεύλοτων 20 ἐν τῇ προκειμένῃ τῶν προτάσεων θεωρίᾳ παραληφθῆναι, τίνα τε τρόπου ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις, ὅπερ ἔφαμεν πρῶτον ἐπισκέψασθαι περὶ αὐτῶν τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ ἐπὶ 10 πᾶσι πᾶς ἀνὲκ διαιρέσεως ἔλοιμεν καὶ τούτων τῶν προτάσεων πασῶν τὸν ἀριθμὸν.

25 Τρόπος μὲν οὖν ἐστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ διποκειμένῳ, οἷον τὸ ταχέως, ὅταν λέγωμεν ‘ἡ σελήνη ταχέως ἀποκαθίσταται’, ἡ τὸ καλῶς ἐν τῷ ‘Σωκράτης καλῶς διαλέγεται’, ἡ τὸ πάνυ ἐν τῷ ‘Πλάτων Δίωνα πάνυ φιλεῖ’, ἡ τὸ δεῖ ἐν τῷ ‘ὁ ήλιος δεῖ κυνεῖται’. ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν φύσει μὲν οὐκ ἔστιν ἀπειρος, οὐ μὴν δὲ περιληπτός γε ἡμῖν, ὥσπερ οὐδὲ δὲ τῶν καθόλου ὑποκειμένων ἡ κατηγορούμενων, ἀναριθμήτων δὲ αὐτῶν ὄντων. τέτταρας δὲ μόνους ὁ Ἀριστοτέλης

1 ante lemma add. ἀργὴ τοῦ τετάρτου τμήματος AFG²: περὶ τοῦ τετάρτου τμήματος M: ἀργὴ τοῦ τετάρτου τμήματος τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων α. 2 καταφ. καὶ ἀποφ. colloc. a αἱ τοῦ—τινάς (δ) om. M 4. 5 ἀπορίαν τινά G 6 θεωρ.] ἀπορίαν Λ τήνδε] ταύτην FG 7 ἡμῖν om. FG³ προσκειμ. Α 11 τρόπων G¹ ἡμεῖς G 12 δέ γε Ma τὴν om. FG παραδέ. A Ma 13 ante γνῶσιν add. ἡμῖν del. G 22 ἔφαμεν] v. 10 ἐπισκέπτεσθαι FG Ma 23 ἔλοιμεν scripsi: ἔλοιμεν libri 24 τῶν ἀριθμῶν A 25 σημαντικὴ FG τοῦ ὅπως F ὑπάρχῃ G 26 τὸ om. A 27 δ σωκρ. Ma 28 δ πλάτ. Ma δ om. G 29 prius δὲ] μὲν G alt. δὲ om. M 30 ληπτός FG γε] γὰρ F: δὲ M δ om. A Ma 31 prius δὲ] τὲ AGMa; an δὴ? ὄντων om. M τέτταρας μόνους (δὲ om.) FM: τεταραγμένας G¹: τέτταρας μόνον G²

παραλαμβάνει πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, τὸν ἀναγκαῖον τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν ἀδύνατον, ὡς δῆτας καθολικωτάτους τε καὶ αὐτῇ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων οἰκειοτάτους. τίνα 25 μὲν οὖν διαφορὰν ἔχειν βούλεται τὸ δυνατὸν πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ δῆτας τὸ κυρίως δυνατὸν ὄντας μόνον διαφέρει τοῦ ἐνδεχομένου, | τὸ δέ γε 172 ἀπλῶς δυνατὸν ἐπὶ πλέον λέγεται τοῦ κυρίως ἐνδεχομένου, διὰ τῶν ἔξης αὐτοῦ διδάσκοντος ἡμᾶς τοῦ Ἀριστοτέλους εἰσήμεθα. νῦν δέ γε ὡς τῶν αὐτῶν ὄντων ἐπισκεψώμεθα πῃ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν ὄλων, ἐπειὶ καὶ ὅταντας διηγησθεῖν εἰς τὴν ἀναγκαῖαν καὶ ὄντας μὲν 10 διαφορὰν εἰς τὴν ἀναγκαῖαν καὶ ἐνδεχομένην. ῥήτεσσιν οὖν δῆτας τὰς μὲν ὄλας ἐν αὐτῇ φαμεν θεωρεῖσθαι τῇ φύσει τῶν ἐν τῇ προτάσει παραληφθέντων πραγμάτων (πᾶσα γάρ ἀνάγκη τὸ κατηγορούμενον ἦ δὲ ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ ἦ μηδέποτε ἦ ποτὲ μὲν ποτὲ δὲ 10 μή, διὸ καὶ καλεῖσθαι αὐτὰς ὄλας ἐλέγομεν ὡς ἄνευ τούτων μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὑποστῆναι τῶν προτάσεων δυναμένων), τοὺς δέ γε τρόπους ἐν αὐτῇ 15 τῇ ἐκφωνεῖσθαι παρὰ ἡμῶν καὶ ἔξωθεν προστίθεσθαι τοῖς συμπληροῦσι τὴν πρότασιν ὅροις τὴν ὑπόστασιν ἔχειν φαμέν. διὸ πολλάκις συμβαίνει 20 τὴν πρότασιν παρὰ τὴν ὄλην ἀληθεύουσαν διὰ τὸν τρόπον τὸν προστιθέμενον ψεύδεισθαι· ἡ μὲν γάρ λέγουσα πρότασις ‘ὅ Κλιος κινεῖται’ ἀληθής, ἡ δὲ προστιθέσα τὸ ἐνδεχομένως καὶ λέγουσα δῆτι κινεῖται ἐνδεχομένως 25 διὰ τὸν τρόπον μόνον ψεύδης. οὕτω δὲ καὶ τὴν ‘Σωκράτης ὑγιαίνει’ ἦ 20 ‘λευκός ἔστι’ πρότασιν ἀληθῆ ἐνίστε οὖσαν ὁ ἐξ ἀνάγκης τρόπος προστεθεὶς ἐποίησε ψεύδη, διανειπώμεν ‘Σωκράτης ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον’ ἦ ‘λευκὸν εἶναι ἀναγκαῖον’. μὴ γάρ τοι νομίσῃς δῆτι μόνους χρὴ τοὺς οἰκείους ταῖς 30 ὄλαις τρόπους ταῖς προτάσεσι προστιθέναι· ὥσπερ γάρ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων ἔξεστι μὲν κατηγορεῖν δὲ τις τοῦ βούλεται, γίνονται δὲ τῶν προτάσεων αἱ μὲν ἀληθεῖς αἱ δὲ ψεύδεις. οὕτω δὲ καὶ τῇ ἄνευ τρόπου | προτάσει 173 προστιθέναι μὲν ἔξεστιν δὲ διὰ βούληται τις προσαρμάττειν τρόπον, ἀλλὰ τὰς προτάσεις δέ τε μὲν ἀληθεῖς δέ τε δὲ ψεύδεις γίνεσθαι συμβαίνει.

Τούτων δὲ φανερῶν ὄντων ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα πότερον ἔστι τις καὶ ὅτιλλος παρὰ τούτους τρόπος, συγγενῆς μὲν τοῖς εἰρημένοις καὶ ἐν ἄλλοις ὅπο τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τῇ τῶν προτάσεων θεωρίᾳ παρειλημμένος ἐν δὲ τῇ νυνὶ προκειμένῃ πραγματείᾳ παραλειπειμένος, ἦ οὐδαμῶς· ἀξιοῦσι μὲν γάρ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐνηγγητῶν τοῦ Ἀριστοτέλους τοῦτον εἰναι τὸν ὑπάρ- 10 χοντα καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς πρὸ τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου

1 ἀναλαμβ. M	πρὸς τὴν θεωρ. παραλ. colloc. G	1. 2 τὸν ἀναγκαῖον suppl. A ²
2 τοῦτον G ¹	6 δυνατὸν om. A	7 αὐτοῦ om. F
πῇ] ποι A: τί M	καὶ om. sec. ed. Ven. Brand.	8 ὄντων om. F
p. 88,20	14 αὐτῷ om. A M	11 παραλειψθ. M
19 καὶ—ἐνδεχομένως om. M	17 παρὰ] περὶ G ¹	13 ἐλέγομεν]
(cf. p. 218, 10 sq.)	21. 22 προστιθεις Λ	διὰ δὲ α τὸν (post τρόπον) om. G
24 post τρόπους add. προστιθεις Α	26 οὕτω δὲ] cf. p. 199, 1	20 τῇ] τὸν F
29 τίς ἔστι colloc. a	31 παρειλ. παραλειπειμμένος G	22 Σωκράτη scripsi: σωκράτει libri
Ἀναλ.] Anal. pr. A 2 p. 25a1 A 8 p. 29b29		23 τοι superser. A
		27 βούλεται F ¹
		32 νῦν Α
		34 ἐν τοῖς

κατηριμημένον. δοκοῦσι δέ μοι παντάπασιν ἀμαρτάνειν τῆς τε ἀληθείας καὶ τῆς τοῦ Ἀριστοτέλους διανοίας· οὐ γάρ ἐστιν ὅλως τρόπος τὸ ὑπάρχειν, ἀλλὰ τῶν προτάσεων διηρημένων εἰς τε τὰς ἄνευ τρόπου καὶ τὰς 15 μετὰ τρόπου τὸ ὑπάρχειν εἰδοποιεῖν φημι τὰς ἄνευ τρόπου προτάσεις, 5 ἀποθίέπων εἰς τε τὴν παραδεδούμενην πρότερον διδασκαλίαν τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄνευ τρόπου ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις, ἐν οἷς ἔλεγεν “ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ως μὴ ὑπάρχον” καὶ τὰ ἔξῆς 20 τούτοις, κατὰ τὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τὰς ἀντιθέσεις ἐκείνων τῶν προτάσεων γίνεσθαι ἀποφαινόμενος, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, κατὰ τὸ εἶναι καὶ 10 μὴ εἶναι, καθ' ὃ λέγεται σαφῶς καὶ ἐν τούτοις ἡ ἀντιφατικὴ ἀντιθέσεις γίνεσθαι τῶν ἄνευ τρόπου πασῶν προτάσεων, εἴτε ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἔχοιεν 25 εἴτε καὶ δυνάμει, τῶν μετὰ τρόπου μὴ ἀνεχομένων τῆς τοιαύτης ἀντιθέσεως ἀλλὰ κατὰ τοὺς τρόπους αὐτοὺς ἀλλήλαις ἀντιτιθεμένων· διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης | ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ παραδοῦναι προθέμενος τὰς μετὰ 173^v

15 τρόπου προτάσεις τῷδε τοῷ πρὸτερον ἥξισθε ζῆτεν περὶ αὐτῶν. τίς ἡ τρόπος τῆς ἀντιφατικῆς αὐτῶν ἀντιθέσεως, ώς οὔτε εἰπών τι πρότερον περὶ τρόπων οὔτε τῷ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν κοινόν τι πρὸς τοὺς τρόπους 5 ἔχοντων. διὰ τε οὖν ταῦτα τὸ ὑπάρχειν οὐ δοκεῖ μοι τρόπος τις εἶναι, καὶ διὰ αὐτὸν τῷδε τοῷ πρὸτερον εἰναί φαμεν τὸν σημαντόντα ὅπως ὑπάρχει τὸ 20 κατηριμημένον τῷ ὑποκειμένῳ (πῶς οὖν ἔχει λόγον τὸ ὑπάρχειν οὐτὸν 10 τρόπον διοριζεῖν τὸν δηλωτικὸν τῆς τοῦ ὑπάρχειν ποιότητος;), καὶ διὰ τὴν τε προκειμένην περὶ τῶν προτάσεων πραγματείαν καὶ τὴν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς περὶ τῶν συλλογίσμων ἀτελῆ εἶναι ὀμολογήσομεν. μήτε ἐν τούτοις ἀπαντας τοὺς καθόλου καὶ πραγματειώδεις τρόπους παρειληφθεῖ λέγον· 15 τες μήτε ἐν ἐκείνοις ἐκ πασῶν τῶν προτάσεων παραδεδούμεναι τῶν συλλογισμῶν τὰς γενέσεις, ἀλλ' ἐκ μόνων τῶν μετὰ τρόπου, καίτοι τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπασῶν ἀπλῶς τῶν προτάσεων ποιουμένου τὴν διαίρεσιν ἐν ἐκείνοις, δι' ὃν φησιν “ἐπεὶ δὲ πᾶσα πρότασίς ἐστιν ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἢ τοῦ 20 ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἢ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν”.

30 Τοῦτο μὲν οὖν ἐκ τε τῶν εἰρημένων ἐναργῶς, οἷμαι, ἀποδέδεικται καὶ διὰ πλειόνων ἔτι συλλογίζεσθαι δυνατόν. οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ τὸ μόνον, ὅπόταν λέγωμεν ‘μόνον τὸ ζῆν αἰσθητικὸν’ ἢ ‘μόνον βαδιστικόν’, τρόπος 25 ἀν εἴη τις, ὥσπερ φασί τινες (οὐ γάρ ἀν συνεπλέκετο τῷ ὑποκειμένῳ). ἀλλὰ μᾶλλον προσδιορισμός· οὐ μέντοι ἀπλοῦς, λέγω δὲ καταφα- 30 τικός τις ἢ ἀποφατικός, οὐδὲ τινὶ | ὑποκειμένῳ, εἴτε ὠρισμένῳ πρὸς αὐτούς τε | προσαρμόττεσθαι δυνάμενος, ὥσπερ τῶν παρειλημμένων πρὸς

2 διος G ὁ τρόπος τοῦ ὑπ. G 6 ἔλεγεν] p. 17a26 11 εἴτε ἐνεργ. τὸ ἔστιν
ἔχοιεν om. F 14 προτιθέμ. G Ma 16 ante τῆς add. περὶ G εἰπώντι M
17 τοῦ] τὸ μὴ (sed μὴ del.) G 18 τε] τοι F: om. G 19 τρόπος G¹ 20 ὑπάρχειν Brand.: ὑπάρχον libri 21 ὅτι] ἔτι F 23 περὶ om. M ὀμολογήσωμεν G 24 πραγματιώδ. FGa 27 ἀπασῶν] ἐκ πασῶν α 28 φησιν] Anal.
pr. A 2 p. 25a1 30 τε om. FG 31 ὅτι] ἔστι A 32 δταν FG
33 ως F 35 τινὶ] ἐνι superscr. G² εἴτε—εἴτε] οὔτε—οὔτε FG

τὴν θεωρίαν τῶν προτάσεων τεττάρων προσδιορισμῶν ἔκαστος, ὅλῃ ἐνεργείᾳ μὲν περὶ ἐνὸς τοῦ ἐν τῇ προτάσει λεγομένου τὴν ἀπόφασιν ποιούσης. δυνάμει δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων. τῶν τε ὄντων καὶ τῶν γῆς ὄντων. διὸ καὶ σύμμακτος ἐκ τε τοῦ ἑτέρου τῶν καταφατικῶν προσδιορισμῶν καὶ τὸ μόνου τοῦ καθόλου τῶν ἀποφατικῶν· ὃ γάρ εἰπὼν ‘μόνον τὸ ζῷον αἰσθητικόν’ ἡ ‘μόνον βαδιστικόν’ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ διὰ τῷ μὲν ζῷῳ 10 ὑπάρχει τὸ κατ’ αὐτοῦ κατηγορούμενον ἥπτοι παντί, ὡς τὸ αἰσθητικόν, ἡ τινί, ὡς τὸ βαδιστικόν, οὐδὲν δὲ ἄλλῳ παρὰ τὸ ζῷον ὑπάρχει. ὡστ’ οὐδὲ μία κυρίως ἡ τοιαύτη πρότασις, ἀτε προφανῶς πλείστη γρωμένη τοῖς ὑπο-
10 κειμένοις, τῷ τε ζῷῳ καὶ τῷ μὴ ζῷῳ, καὶ τὸ αὐτὸν μὲν ἐτέρου τούτων καταφάσκουσα καθόλου ἡ κατὰ μέρος τοῦ δὲ ἑτέρου καθόλου ἀποφάσκουσα. καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάγκη τὸ τοῦ κατηγορούμενου καθόλου κατηγορούμενον, οἷον τὸ ἔμψυχον, ὅπόταν λέγωμεν ‘πᾶν αἰσθητικόν’ ἡ 10 πᾶν βαδιστικὸν ἔμψυχον’, μόνου πάλιν κατηγορεῖσθαι τοῦ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει ληφθέντος ὑποκειμένου· κατηγορεῖσθαι μὲν γάρ αὐτὸν ζῷου ἀνάγκη κατὰ τὸν πρῶτον ἡ τὸν τρίτον τρόπον τοῦ πρώτου σχήματος; οὐ μέντοι καὶ μόνου· ἀποφάσκεσθαι γάρ τῶν παρὰ τὸ ζῷον οὐκέτι 15 ἀνάγκη, ἵτε ἀποφατικῆς τῆς ἐλάττων ποιετάσσως γνωμένης. πυρίως μὲν οὖν λαμβανόμενον τὸ μόνον. τοῦτο δέ ἐστιν ὡς ὄντων. καθ’ 20 ὄποιον ἀν λέγηται τῶν τριῶν γενῶν, οὐ τρόπος ὅλος, ὥσπερ εἴρηται, | προσδιορισμὸς καὶ συμπλέκεται τῷ ὑποκειμένῳ διάκρισιν αὐτοῦ πρὸς τὰ 174v ἄλλα πάντα τὰ παρ’ αὐτὸν δηλοῦν (καὶ γάρ εἰ φαίνοιτο καὶ μετὰ τοῦ κατηγορούμενου ποτὲ λεγόμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ ‘Σωκράτης μόνον τριβώνιον ἡμφίεσται’,
παραπλήσιον καὶ τοῦτο ἔξει τοῖς ἀπλοῖς προσδιορισμοῖς. ὡς ἐν τῷ ‘πᾶς 25 ἀνθρώπος πάσης ἐπιστήμης ἔστι δεκτικός’), εἰ μέντοι ἐπιφρεματικῶς λέγοιτο.
ταῦτὸν δυνάμενον τῷ μόνως, τότε δὲ τρόπος οὐ τῷ ὑποκειμένῳ συνδυαζόμενος ἄλλὰ τῷ κατηγορούμενῷ καὶ τριματίνων τὸ εἰλικρινῆς αὐτοῦ 10 τὸ ὑποκειμένον μετέχειν, ἄλλα μὴ σὺν τῷ ἀντικείμενῳ. διὸ τὸν μὲν θεὸν ἀθανάτον μόνως εἶναι φαμεν, τὴν μέντοι λογικὴν ψυχὴν καὶ τὸ 30 κυκλοφορικὸν σῶμα καὶ ἀθανάτα καὶ οὐκ ἀθανάτα, τὸ μὲν ἀπονέμοντες αὐτοῖς διὰ τὴν οὐσίαν τὸ δὲ διὰ τὴν ἐνέργειαν, ἡ καὶ ἀμφω κατὰ τὴν 15 οὐσίαν κατ’ ἄλλην καὶ ἄλλην τοῦ ἀθανάτου σημασίαν· ἀμέλει καὶ ὁ Τίμαιος ἀθανάτοις μὲν διμώνυμον προσαγορεύει τὴν λογικὴν οὐσίαν ἡμῶν,
οὐ πάμπαν δὲ ἀθανάτα τὰ οὐδράνια σώματα. πλὴν οὐδὲ τότε τὸ μόνον ἡ 35 ἀνθ’ οὐ τοῦτο παραλαμβάνεται, τὸ μόνως, πλέον τι ἔξει τῶν πολλῶν καὶ

1 τῶν ομ. Μ	προσδιορισμὸν Α	2 ἀπόφασιν ΑΕΓΓ ¹ α	3 τε ομ. α
5 μόνου] μόνον FG	6 βαδ. μόνον colloc. AA	ante οὐδὲν add. ζῶν ΑΜα	
8 ἄλλο Α	9 μίαν Α	10 τῷ μὴ ζῷῳ] τοῖς παρ’ αὐτὸν (αὐτῷ G) FG	12 οὐ
κατ’ ἀνάγκην G ¹	14 μόνον ΑΜα	15 γάρ ομ. G	17 μόνον Α
τὸν Α	18 ἀποφαντ. G	20 ὄποιαν G	τῶν]
23. 24 ἡμφίασται ΑΜα	26 τῷ μόνως] τὸ μόνον G	21 συμπλέκεται τοῦ ὑποκειμένου Α	
6 τρόπος ΑΜα	27 σημαῖνον F: σημαίνει G	28 ἀντικ.] ὑποκειμένω G ² α	30 κυκλοφορητικὸν F
32. 33 ὁ Τίμαιος] Plat. Tim. p. 41 C	34 τότε τὸ] τοῦτο G	—	η—
μόνως (35)] ὅτι ἀντὶ τοῦ μόνως παραλαμβάνεται F	35 πλείον G		

ἀναριθμήσων τρόπων, οἷον τοῦ καλῶς καὶ τοῦ σαφῶς, ὡς παραληφθῆναι πρὸς τὴν νῦν προκειμένην τῶν προτάσεων θεωρίαν.

Τίνα δὲ τρόπου ἐκ τῶν προκειμένων καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀπο-²⁵
φάσεις, ἐπὶ πλέον μὲν παρεπόμενοι τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τού-
δε τῶν λεγομένοις ἐπισκεψόμεθα, νῦν δέ γε τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετὰ τρόπου
προτάσεων χάριν διὰ βραχέων ὑπομινήσκοντές φαμεν καὶ ἐν | ταύταις 17οι
τῷ κυριωτάτῳ τῶν προτάσεων μορίῳ δεῖν συνταχθῆναι τὴν ἄρνησιν, ἵνα
τῆς καταφάσεως ἀνακρεθείσης γένηται ἡ ἀπόφασις. κυριώτατον δὲ μόριον
τῶν νῦν προκειμένων ἡμῖν προτάσεων ὁ τρόπος αὐτός, ἀφ' οὗ καὶ ὄνο-⁵
10 μάζονται ὡς εἰδοποιοῦντος αὐτάς. ὅστε τῆς 'Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν'
ἔσται ἀπόφασις οὐχ ἡ 'Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν' (συναληθεύσει γάρ
οὐτῶς ἡ ἀντίφασις ἐπεὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀμφι καὶ ἐκβῆναι καὶ μὴ ἐκβῆναι
δυνατόν), ἀλλ' ἡ 'Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν', καὶ τῆς 'Σωκράτη 10
μουσικὸν εἶναι δυνατόν' οὐχ ἡ 'Σωκράτη μὴ μουσικὸν εἶναι δυνατόν'
15 οὐδὲ ἡ 'Σωκράτη μουσικὸν μὴ εἶναι δυνατόν', ἀλλ' ἡ 'Σωκράτη μουσικὸν
εἶναι οὐ δυνατόν'. καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπεὶ γάρ τὸ δυνατὸν τρόπος, ὁ δὲ
τρόπος ποιότητά τινα ὑπάρξεως σημαίνει, δεῖ ἄρα τῆς ὑπάρξεως τῆς αὐ-¹⁵
τῆς μεσούσης, ἥτις ἐν τοῖς ὑποκειμένοις καὶ κατηγορούμενοις καὶ προσ-
κατηγορούμενοις δροις θεωρεῖται, τὴν ποιότητα κρίνεσθαι, εἴτε ἔστιν εἴτε
20 μή, καὶ θετικῶς μὲν λεγομένην κατέφασιν ποιεῖν ἀρνητικῶς δὲ ἀπόφασιν.
ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τρόπων, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ 20
ἀδυνάτου· δεῖ γάρ ἔνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι κανόνα τῆς ἀντιθέσεως πασῶν τῶν
ὅμοιειδῶν προτάσεων. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων λέγομεν δεῖ ἀνάγκη τῶν
τρόπων ἔκαστον προστίθεσθαι ἡ ταῖς ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου ἦ-
25 ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσειν. ἀλλὰ τῶν μὲν ἐξ ὑποκει-²⁵
μένου καὶ κατηγορούμενου τέσσαρας ἀνάγκη γίνεσθαι διατορής (ἢ γάρ ἀμφι
τοὺς δρους ὡρισμένους ἔξουσιν, οἷον 'Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν', ἢ ἀμφι
ἀορίστους, | οἷον 'οὐ Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν', ἢ τὸν ὑποκειμένον 17οι
ώρισμένον τὸν δὲ κατηγορούμενον ἀορίστον, 'Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν', ἢ
30 ἔμπαλιν, 'οὐ Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν'), τῶν δὲ ἐκ τρίτου προσκατηγορού-⁵
μένου δικτώ· ἢ γάρ τούς τε δρους ἀμφοτέρους καὶ τὸ προσκατηγορούμενον
ώρισμένως ληψόμεθα ἢ πάντα ἀορίστως, ἢ δύο μὲν ὡρισμένως τὸ δὲ λοιπὸν
ἀορίστως, ἢ ἔμπαλιν ἐν μὲν ὡρισμένως τὰ δὲ δύο ἀορίστως. ἀλλ' εἴ τε
τὰ δύο ὡρισμένα εἰσὶν τὸ δὲ ἐν ἀορίστον, τριχῶς συμβήσεται διαπλέκεσθαι 10

4 μὲν οἱ FG 5 ἐπισκεψώμεθα AGMa 6 τούτοις F 8 ante μόριον add. νῦν
del. G 9 ἀφ' οὗ] αὐτοῦ F 9. 10 ὀνομάζοντες A 10 σωκράτην Ga (ubique)
11 μὴ superser. A 14 εἰναι (prioris)] βαδίσαι G¹ ἡ σωκράτη μὴ—οὐδὲ¹⁵ om. FG
δυνατόν om. Ma 15 ἀλλ'—δυνατόν (16) om. FG¹ 17 σημαίνει—ὑπάρξεως om.
FG¹ δεῖ] δὴ A 18. 19 προκατ. F 20 ποιεῖ A 23 λέγωμεν G
24 προτίθ. M 25 τῶν μὲν] τὸν μὲν Α: καὶ τῶν FG 26 καὶ κατηγορούμενον
om. G 27 σωκράτει G βαδίσαι—σωκράτη (28) om. G¹ 28 μὴ G: οὐ ΑMa: om. F
29 ante σωκρ. add. οἷον Ma σωκράτει FG 29. 30 ἡ ἔμπαλιν—δυνατόν om. F
30 ἔμπαλιν] τὸν ὑποκειμένον ἀορίστον τὸν δὲ κατηγορούμενον ὡρισμένον οἷον G σωκρά-
τει G 30. 31 προσκατηγορούμενα G

τὰς προτάσεις (ἢ γὰρ τὰ πρῶτα δύο ληψόμεθα ώρισμένα, τὸ οὐποκείμενον λέγω καὶ τὸ κατηγορούμενον, ἢ τὰ ἄκρα, τὸ οὐποκείμενον καὶ τὸ προσκατηγορούμενον, ἢ τὰ ὅστερα, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ προσκατηγορούμενον), καὶ εἰ τὸ ἐν μόνον ώρισμένον λαμβάνοιτο, τρεῖς πάλιν συμβαίνει 15 5 γίνεσθαι προτάσεις, ἢ τοῦ οὐποκείμενου ώρισμένου ὅντος ἢ τοῦ κατηγορούμενου ἢ τοῦ προσκατηγορούμενου. καὶ ὥηται τῶν ὀκτὼ προτάσεων τὰ παραδείγματα. καθ' ἔκαστον ἄρα τῶν τρόπων δώδεκα, ὅπερ ἐλέγομεν, 20 συμβαίνει γίνεσθαι τὰς καθ' ἔκαστα ἀντιφάσεις, τοσαύτας δὲ δηλονότι καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους καὶ ἔτι τὰς καθόλου καὶ τὰς κατὰ μέρος, πάσας 10 10 δὲ ἀμα τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ. τριπλασιάσαντες οὖν ταύτας διὰ τὴν κατὰ τοὺς χρόνους τῶν κατηγορούμενων διαφορὰν καὶ πάλιν τὰς γενομένας 25 διὰ τὰς ὅλας τριπλασιάσαντες καὶ ἔκαστον τῶν τρόπων εὑρήσομεν τετρακοσίας τριάκοντα καὶ δύο τριημένας ἀντιφάσεις. τῶν οὖν κωριωτάτων τρόπων τριῶν ὅντων, διότι τὸ | δυνατὸν ἢ τῷ ἐνδεχομένῳ μόνῳ συντρέχει 17b^r 15 ἢ ἔκτείνεται καὶ ἐπὶ τῷ ἀναγκαῖον, οὐδὲ μὴν ἔξω πίπει τῶν εἰληφθέντων τριῶν τρόπων, συμβαίνει πάσας τὰς μετὰ τρόπου ἀντιφάσεις γίνεσθαι τὸν ἀριθμὸν χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα 33. ἐδείκνυμεν δὲ πρότερον τὰς μὲν 5 ἔξη οὐποκείμενου καὶ κατηγορούμενου ἑβδομήκοντα καὶ δύο οὔσας, τὰς δὲ ἔκ τρίτου προσκατηγορούμενου ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρας· ἀμα 20 ἄρα πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας παραδεδομέναι ἀντιφάσεις ἔσονται 10 χιλιαι πεντακόσιαι δέκα καὶ δύο. προτάσεις δὲ δηλονότι διπλάσιαι τούτων. πᾶσιν οὖν τοῖς προτεθέσιν ἐπελθόντες αὐτῆν λοιπὸν τὴν λέξιν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπισκεψώμεθα.

p. 21a38 Εἰ γὰρ τῶν συμπλεκομένων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκειν- 15 25 ται αἱ ἀντιφάσεις, δσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τάττονται, οἷον τοῦ εἶναι ἄνθρωπον ἀπόφασις τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, δὲ τὸ εἶναι μὴ ἄνθρωπον, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον τὸ μὴ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον, ἀλλ ὡς τὸ εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον (εἰ γὰρ κατὰ παντὸς ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις, τὸ ἔύλον 30 30 ἔσται ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον), εἰ δὴ τοῦτο οὕτως, καὶ δσαις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται, τὸ αὐτὸν ποιήσει τὸ ἀντὶ τοῦ εἶναι λεγόμενον, οἷον τοῦ ἄνθρωπος βαδίζει οὐ τὸ οὐκ ἄνθρωπος βαδίζει ἀπόφασις ἔστιν, ἀλλὰ τὸ οὐ βαδίζει 25

2. 3 ἢ τὰ ἄκρα—προσκατηγορούμενον οι. FG¹ 3. 4 ἢ τὰ ὅστερα—προσκατηγορούμενον οι. M 3 καὶ] ἢ FG¹ 4 ώρισμένως Ma 7 τρόπον F¹ δώδεκα από τρόπων colloc. a ἐλέγομεν] p. 218, 26, 31 12. 13 τριακοσίας A¹ 14 μόνον A: οι. FG συντρέχειν A¹ 16 συμβάνειν A 17 καὶ 33 a πρότερον] p. 91, 2 160, 31 18 alt. καὶ οι. a 21 καὶ οι. M post τούτων add. ἦγουν τρισχήματι εἴκοσι καὶ τέτταρες a 25 αἱ οι. Alab (cf. p. 221, 25) δσαι—οὐκ ἀληθές (221, 10) οι. M τὸ μὴ εἶναι καὶ εἶναι colloc. FG τάττονται—οὐκ ἀληθές (221, 10) οι. a 26 τὸ] τοῦ G 27. 28 οὐ—τὸ μὴ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον οι. G 28 prius ἀνθρωπὸν οι. F 29 ἢ (ante ἀπόφ.) οι. G 30 δὴ] δὲ Gb τοῦτο οι. AG 31 δσαι Gb προστίθεσθαι A 31. 32 τὸ ἀντὶ—οὐκ ἀληθές (221, 10) οι. G 33 ἔστιν A: ἔσται b: οι. F

ἀνθρωπος (οὐδὲν γάρ διαφέρει εἰπεῖν ἀνθρωπον βαδίζειν ή
ἴνθρωπον βαδίζοντα εἶναι). ἔστι τοῦ οὗτον πανταχοῦ. καὶ τοῦ
δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται οὐ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὸ
δυνατὸν μὴ εἶναι. δοκεῖ | δὲ τὸ αὐτὸν δύνασθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ 176^v
δεῖναι πᾶν γάρ τὸ δυνατὸν τέμνεσθαι η̄ βαδίζειν καὶ μὴ βαδί-
ζειν καὶ μὴ τέμνεσθαι δυνατόν. λόγος δέ. διτι πάντα τὸ οὗτος
δυνατὸν οὐκέτι ἐνεργεῖ, ὅστε ὑπάρξει αὐτῷ καὶ η̄ ἀπόφασις. 5
δύναται γάρ καὶ μὴ βαδίζειν τὸ βαδιστικὸν καὶ μὴ δρᾶσθαι τὸ
ὄρατόν. ἀλλὰ μήδην ἀδύνατον κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύεσθαι τὰς
10 ἀντικειμένας φάσεις· οὐκέτι ἄρα τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται
τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι συμβαίνει γάρ ἐκ τούτων η̄ τὸ αὐτὸν
φάναι καὶ ἀποφάναι ἀμα κατὰ τοῦ αὐτοῦ, η̄ μὴ κατὰ τὸ εἶναι 10
καὶ μὴ εἶναι τὰ προστιθέμενα γίνεσθαι φάσεις καὶ ἀποφάσεις.
εἰ οὖν ἐκεῖνο ἀδύνατον, τοῦτο ἂν εἴη αἴρετόν. ἔστιν ἄρα ἀπό-
15 φασις τοῦ δυνατὸν εἶναι τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. ὁ δὲ αὐτὸς
λόγος καὶ περὶ τοῦ ἐνδεχόμενον εἶναι, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων δὲ 15
ὅμοιοτρόπως, οἷον ἀναγκαῖου τε καὶ ἀδυνάτου. γίνεται γάρ
ῶσπερ ἐπ’ ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι προσθέσεις, τὰ
οἱ ὑποκείμενα πράγματα τὸ μὲν λευκὸν τὸ δὲ ἄνθρωπος, οἱ 20-20
20 τως ἐνταῦθα τὸ μὲν εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὡς ὑποκείμενον γίνε-
ται. τὸ δὲ δύνασθαι καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι προσθέσεις διορίζου-
σθαι. ὥσπερ ἐπ’ ἐκείνων τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι. τὸ ἀληγόνες καὶ
τὸ ψεῦδος. ὅμοίως αὐται ἐπὶ τοῦ εἶναι δυνατὸν καὶ εἶναι οὐ 25
δυνατόν. τοῦ δὲ δυνατὸν μὴ εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ οὐ δυνατὸν
25 εἶναι, ἀλλὰ τὸ οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι οὐ
τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. διὸ καὶ ἀκο-
λουθεῖν ἂν δόξαιεν | ἀλλήλαις αἱ τοῦ δυνατὸν εἶναι καὶ 177^v
δυνατὸν μὴ εἶναι τὸ γάρ αὐτὸν δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι οὐ
γάρ ἀντιφάσεις ἀλλήλων αἱ τοιαῦται. ἀλλὰ τὸ δυνατὸν εἶναι
30 καὶ μὴ δυνατὸν εἶναι οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμα ἀληθεύονται 5
(ἀντίκεινται γάρ), οὐδέ γε τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ τὸ οὐ δυνα-
τὸν μὴ εἶναι οὐδέποτε ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύονται. ὅμοίως
δὲ καὶ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι,

3. 4 τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι ἀλλὰ οὐ τὸ μὴ δυν. εἶναι Ab (cf. p. 222,26) 4 ταῦτα F
5 post η̄ add. καὶ F 5. 6 καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ (η̄ m²) μὴ βαδίζειν colloc. F 12 ἀμα
om. F post ἀμα add. καὶ b μὴ om. et ante γίν. (13) superscr. F 15 τὸ
τοῦ F¹ post alt. εἶναι add. ἀλλὰ οὐ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι F 16 post ἐνδέχ. εἶναι add.
καὶ γάρ τούτον ἀπόφασις τὸ μὴ ἐνδεχόμενον εἶναι b 18 πρόσθεις F 20 ante ἐν-
ταῦθα add. καὶ F ante μὴ add. τὸ F ὑποκείμενα F 21 τὸ (alt.) om. F
23 εἶναι οὐ] μὴ εἶναι F 26 alt. μὴ] οὐ F καὶ om. A 27 δόξειν A: δόξειν b
αἱ—μὴ εἶναι (28) in mrg. suppl. A τοῦ b: τὸ A: om. F καὶ—μὴ εἶναι (28) suppl. F²
27. 28 καὶ τὸ δυνατὸν A 29 post τοιαῦται add. τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ δυνατὸν μὴ εἶναι b
30 ante μὴ superscr. τὸ A ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ colloc. F 31 ἀντίκεινται—ἀληθεύον-
ται (32) suppl. F² ἀντίκειται A alt. τὸ om. b οὐ] μὴ F 33 μὴ om. A

ἀλλὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦ δὲ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τὸ μὴ¹⁰
ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, καὶ τοῦ ἀδύνατον εἶναι οὐ τὸ ἀδύνατον μὴ
εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι, τοῦ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι
τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι, καὶ καθόλου δέ, ὥσπερ εἴρηται,
ἢ τὸ μὲν εἶναι καὶ μὴ εἶναι δεῖ τιμέναι ὡς τὰ ὑποκείμενα, κατά-¹⁵
φασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα ποιοῦντα πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ
εἶναι συνέστησιν, καὶ ταῦτα οἵτε θυμίαι γρὴ εἶναι τὸς ἀντικει-
μένας φάσεις· δυνατόν — οὐ δυνατόν, ἐνδεχόμενον — οὐκ
ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον — οὐκ ἀδύνατον, ἀναγκαῖον — οὐκ
10 ἀναγκαῖον. ἀληθές — οὐκ ἀληθής.²⁰

Βούλεται μέν, ὥσπερ ἐλέγομεν, ἐπισκέψασθαι διὰ τούτων τίνα τρόπου
ἐκ τῶν μετὰ τρόπου καταφάσεων γίνεσθαι γρὴ τὰς ἀποφάσεις· ὅπερ δὲ
ἄν τις περὶ αὐτῶν πιθανὸν εἶναι ὑπέλαβεν, οὐκ ὃν ἀληθής, λέγω δὲ τὸ
παραπλησίως ταῖς ἄνευ τρόπου προτάσεσι καὶ ἐπὶ τούτων γίνεσθαι τὰς²⁵
15 ἀποφάσεις, τοῦτο προλαβὼν διελέγχει, πρὶν ὑφηγήσασθαι ὅπως ἔχει τὸ
ἀληθές. ἐγίνοντο δὲ τῶν ἄνευ τρόπου καταφάσεων τῶν δίχα προσδιορι-
σμοῦ | λεγομένων αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου προταττομένου^{177v}
τοῦ ἔστι τοῦ ληφθέντος ἐν ταῖς προτάσεσιν ἢ κατ’ ἐνέργειαν ἢ πάντας
τοῦς κατὰ δύναμιν. τοῦτο οὖν δείκνυσι μὴ δυνάμενον προγωρεῖν· ἐπὶ τῶν
20 μετὰ τρόπου προτάσεων, κατασκευάζειν πρότερον διὰ πλειόνων πειράματος⁵
ὅτι ὄντως ἔστι πιθανόν, ἵνα μὴ τινες τῶν ὅστερον τῶν λόγων τούτων
ἀκούσαντες καὶ καλῶς ἔχειν αὐτοὺς νομίσαντες κατ’ ἐκεῖνον τὸν τρόπον
οἰημῶσι καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων γίνεσθαι τὰς ἀντιφάσεις. φησὶν¹⁰
οὖν εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν καὶ προτάσεων αὗται
25 ἀλλήλαις ἀντίκεινται αἱ ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ
εἶναι τάττονται, διὰ μὲν βραχυλογίαν ἐλλιπέστερον αὐτὸν ἀπαγγέλλεις.
βιουλόμενος δὲ εἰπεῖν ‘εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν καὶ¹⁵
προτάσεων γινομένων αὗται ἀντίκεινται ἀλλήλαις πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντι-
φάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὴν ἀντίθεσιν ἔχουσιν’, ἢ μᾶλλον
30 οὕτως, ἵνα μὴ πλείστα ἔξωθεν προσυπακούειν ἀναγκαῖώμενος, ‘εἰ τῶν
συμπλεκομένων, τοῦτο ἔστι συνδυαζομένων, προτάσεων πρὸς τὴν γένεσιν²⁰
τῶν ἀντιφάσεων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκεινται, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ
εἶναι διακρίνονται’. καὶ πρὶν τὸ ἀκόλουθον ἐπαγγεῖν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ
τρόπου προτάσεων δεήσει τοῦτο οὕτως ἔχειν, εὐθὺς αὐτῶν παραχθέμενος τὰ²⁵
35 παραδείγματα τῶν ἄνευ τρόπου, πρότερον μὲν τῶν ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἔχουσῶν,

3 prius μὴ] οὐκ F 5 μὲν om. F 7 συνάπτειν F εἶναι (alt.) om. A 8 post
φάσεις add. καὶ ἀποφάσεις F 11 μὲν om. F ἐλέγομεν] p. 214,10 12 ὥσπερ Λ
13 πιθ. περὶ αὐτῶν colloc. G ὅν] ἦν a 15 παραλαβόν G¹ ὅπως om. F
18 τοῦτο ἔστι FGM: om. a 19 μὴ superser. A 24 συμπεπλεγμ. Λ ἀλλήλαις—
προτάσεων ex v. 27. 28 irreppissevidentur ἀλλήλαις Λ 25 πρὸς ἀλλήλαις F: πρὸς
ἀλλήλαις GMA ἀντίκειται Λ αἱ om. FGb 26 ἐλλειπέστερον ΛΜα ἀπαγγεῖλ. Μ
27 συμπεπλεγμ. ΛΜα 30 πλέον F εἰ τῶν] εἰπών Λ 31 γέννησιν F 34 εὐ-
θὺς om. FG αὐτῶν scripsi: αὐτὸς Λ: αὐτῷ Μα: om. FG

ὅπι δὲ ταύταις τῶν δυνάμει, καὶ ἐν ταῖς ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἐχούσας προτάξεις τὴν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου, δείκνυσιν ἐπὶ πασῶν μὴ ἄλλως τὴν ἀπόφασιν γνωμένην, εἰ μὴ τῷ ἔστι τὸ ἀρνητικὸν συμπλακείη μόριον, ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου καὶ διελέγχει τὸν οὐλημένον γίγνεσθαι τὴν ἀπίσχεσιν τῆς ἀρνήσεως μὴ πρὸ τοῦ ἔστι τιθεμένης ἀλλὰ πρὸ τοῦ κατηγορουμένου, ὡστε λέγεσθαι τῆς ‘ἀνθρωπος λευκός ἔστιν’ ἀπόφασιν τὴν ‘ἀνθρωπος οὐ λευκός ἔστιν’· εἰ γάρ σωσομεν, φησί, τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ὁμολογοῦντες κατὰ παντός, οὐ ἀν τις λέβῃ, δεῖν τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν η τὴν ἀπόφασιν, δεῖσει καὶ τούτων τῶν προτάσεων, τῆς ‘ἀνθρωπος λευκός ἔστιν’ καὶ ‘ἀνθρωπος οὐ λευκός ἔστιν, ἐπὶ τοῦ ἔνδον λαμβανομένων τὴν ἑτέραν ἀληθεύειν, ἀτε ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι λεγομένων καὶ συμψεύδεσθαι μηδέποτε δυναμένων. ὡστε ἐπεὶ ψευδῆς ὁμολογουμένως η κατάφασις η λέγουσα τὸ ἔνδον ἀνθρωπον εἶναι λευκόν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν τὴν λέγουσαν τὸ ἔνδον ἀνθρωπον εἶναι λευκόν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν τὴν λέγουσαν τὸ ἔνδον ἀνθρωπος οὐλημένον γίγνεσθαι τὴν ἀπίσχεσιν τῆς οὐλημένον γίγνεσθαι τὸ ἔνδον τούτο ἐναργῶς ἀτοπον, δῆλον δι τῆς ‘ἀνθρωπος λευκός ἔστιν’ ἀπόφασις ἔσται η ‘ἀνθρωπος λευκός οὐλημένον γίγνεσθαι’, τῷ ἔστιν αὐτῷ συμπλέκουσα τὸ ἀρνητικὸν μάριον.

Τοῦτο οὖν καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τὸ ἔστιν ἐχουσῶν οὕτως ἔχον ἐπιδεῖσας, οἷον τῆς ‘ἀνθρωπος βαδίζει’, τῷ ἀναλῦσαι τὸ βαδίζει εἰς τὴν μετωπήν καὶ τὸ ἔστι καὶ καταλιπεῖν συλλογίζεσθαι ήμιν ὡς εἰ ἐπὶ τῆς ἀναλελυμένης προτάσεως καὶ ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἐχούσης αὐτῷ τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνητικὸν ποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν, δεῖσει καὶ ἐπὶ τῆς κατὰ δύναμιν αὐτὴν ἐχούσης | τῷ περιέχοντι αὐτὸν μορίῳ τῆς προτάσεως τὸ ἀποφατικὸν μόριον συμπλέκειν· ταῦτα οὕτως ἔχοντα ἐπὶ πασῶν τῶν ἄνευ τρόπου προτάσεων ἐπιδεῖσας, ἐπιφέρει ὡστε εἰ οὕτω πανταχοῦ, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται οὐ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, σαφῶς μὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῆς πρὸς τὰς ζητικὰς προτάσεις συλλογίζεσθαι οὐκέτι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου τὴν ἀπόφασιν ποιήσομεν τοῦ ἔστιν ἀλλ’ οὐ τοῦ τρόπου προτιθέντες τὴν ἀρνητικὸν, ἐπάλιον δὲ τὸν ἔλεγχον τῶν οὕτως ὑπολαμβανόντων ἐκ τοῦ ἐπιδεῖσαν τὴν διαφορὰν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων καὶ τῶν ἄνευ τρόπου, δι τοῦ μὲν τῶν ἄνευ τρόπου τὰς κατὰ τὸ ἔστι καὶ οὐκ ἔστι μαχομένας ἀλλήλαις προτάσεις κατὰ τοὺς παραδεδομένους πρότερον διορισμοὺς ἀδύνατον η συναληθεύειν η συμψεύδεσθαι ἀλλήλαις, ἐπὶ δὲ τῶν μετὰ τρόπου κατά τε τὸ

2 ante τῆς add. τούτεστι ΑΜα τῆς] τὴν Brand. 4 τῷ] τὸ Α¹ συμπλεκεῖ Λ: συμπλακῆ FG δὲ om. F 5 καὶ om. AG ἐλέγχει G ante οἰορ.. add. οἷον γίγνεσθαι τοὺς M 7 τῆς ex τις corr. Α 8 δώσομεν Ma 9 τις om. FG¹ 10 τούτων τῆς προτάσεως M 15 μῆ] οὐ Ma 18. 19 ἐπιδεῖσατι Α 19 τῷ] τὸ ΑΜα βαδίζειν (alt. l.) ΑΜα 20 ante καταλιπεῖν add. τὸ α καταλιπὼν F οὐ εἰ] ὥστε AFG: ως Ma 22 prius τὴν om. a 23 αὐτῷ (alt. l.) AF 24 ταῦτα οὖν a πάντων FG 26 τοῦ] τῶν G οὐ—μὴ εἶναι (27) cf. p. 220,3. 4 not. μὴ om. a 28 μετὰ] κατὰ F 29 ante ποήσ. add. οὕτως F ποιήσωμεν Α τοῦτο] ἔστι FG¹ ἀλλ’ οὐ] αὐτοῦ F τρόπου] πρώτου G προστιθ. Α 33 πρότερον] p. 160,4 sq. 33. 34 η συναληθεύειν om. Α 34 τε om. FG

δύνατὸν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον αἱ τοῦτον τὸν τρόπον ἀντικείμεναι οὐκ ἀντιφάσκουσαι ἀλλήλαις ἀλλὰ συναλλήθεύονται, αἱ δὲ γε προτάττουσαι τῶν τρόπων τὰς ἀρνήσεις σώζουσι τὸ ἀξιωμα τῆς ἀντιφάσεως 20 μήτε ἄμα ἀληθεῖς μήτε ἄμα φευδεῖς ποτε γινόμεναι. τοῦ δὲ συναληθεύοντος εἰπεὶ τοῦ δύνατον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον τὰς κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι διαφερόντας προτάσεις τὴν αἰτίαν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀποδίδωσι, 25 λόγον αὐτὴν προσαγορεύων, ὡς καὶ Ηλάτων ἐν Πόρτιᾳ “ἐγὼ δὲ τέχνην οὐ καλῶ, δὲ ἀνὴρ ἔλογον πρᾶγμα”, λέγων δὲ διτὶ μπαν τὸ οὗτο δύνατόν, τοῦτο δέ τοι μὴ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου λεγόμενον, ἀπερ ἐν τοῖς ἑξῆς ἡγιή-
10 σεται, ἀλλ᾽ ἐπὶ μόνου τοῦ ἐνδεχομένου, οὐκ ἀεὶ ἐνεργεῖ οὐδὲ αἱ ἔστιν. 179^τ ἐπεὶ οὐκέτι ἂν ἦν ἐνδεχόμενον, ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ εἶναι τὴν δύναμιν ἄμα ἔχει καὶ τοῦ γενέσθαι καὶ τοῦ μὴ γενέσθαι, ὡς διώρισται προτέρον· ὥστε 5 καὶ τῶν λεγομένων περὶ αὐτῶν ἀποφάνσεων ἐκατέρα εἴσται ἀληθῆς, ἢ τε δύνασθαι εἶναι αὐτὴν καὶ ἡ δύνασθαι μὴ εἶναι λέγουσα καὶ ἡ δύνασθαι
15 γενέσθαι καὶ ἡ δύνασθαι μὴ γενέσθαι. διὸ παραιτεῖσθαι ἀξιοῦ τοῦτον τὸν τρόπον τῆς ἀντιφάσεως οὐ ποιοῦντα ἀντιφάσιν. καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ 10 πασῶν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων πρὸ τῶν τρόπων τιθεμένης τῆς ἀρνήσεως γίνεσθαι φησι τὰς ἀποφάσεις, ἵνα τεχνικῶς ἐπὶ πασῶν ἐνὶ καὶ τῷ οὐτερὶ κανόνι χρώμενοι τὰς τε ἀποφάσεις λαμβάνωμεν καὶ τὰς ἀντιφάσεις,
20 20 ἐπεὶ οὐ δοκεῖ ὁ ἐπὶ τοῦ δύνατον ῥήμεις ἔλεγχος τοῦ μὴ γενέσθαι τὰς 15 ἀντιφάσεις κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαίου τρόπου ἢ τοῦ ἀδύνατου χώραν ἔχειν (οὐ γάρ ἔτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι συναληθεύει ἡ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἢ τῇ ἀδύνατον εἶναι ἡ ἀδύνατον μὴ εἶναι), ἀλλὰ καὶ 25 ταῦθ’ ἐκάτερον τρόπον εἴστι συλλογίσασθαι διτὶ οὐδὲ αὖται ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας, εἴπερ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ἄμφω φευδεῖς οὗσαι καταλαμβάνονται· οὔτε γάρ ἀναγκαῖον εἶναι οὔτε ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τὸ δύναμενον εἶναι καὶ μὴ εἶναι, οὔτε ἀδύνατον εἶναι οὔτε ἀδύνατον μὴ εἶναι. ὥστε 25 καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ κατὰ τοὺς τρόπους γίνεσθαι τὰς καταφάσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις.

30 Εἰδέναι μέντοι γρὴ διτὶ μόνου μὲν τοῦ εἶναι ἀπαρεμφάτου ῥήματος ἐν τῇ μετὰ τρόπου προτάσει κειμένου | ἀναμφισθητήτως κατὰ μόνον τὸν 179^τ τρόπον γίνεται ἡ ἀπόφασις. ἀλλ᾽ οὐ τελεία ἡ τοιαύτη πρότασις. διότι γρεία πρὸς τὸν αὐτοτελῆ ἀποφαντικὸν λόγον ῥήματος κατὰ τὴν δριστικὴν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένην ἔχειται προσεργομένου. ὥστε ἡ ποτέ· 5

1. 2 ἀντιφάσκουσιν FG 4 ἄμα (alt.) om. FG¹ 4. 5 post συναλ. add. καὶ M
 5 τὰς om. a 7 ἐπὶ Γερρίῃ p. 465. A 8 λέγων | λόγος FG; λέγων a 8 τι
 ἔστι G πᾶν G 12 ἔχειν G διώρισται πρότερον] p. 143,22 13 ἀποφά-
 σεων FG 14 μὴ εἶναι—δύνασθαι om. M 16 αἱ ἀντιθέσεως ἡῶς? 19 χρώ-
 μεθα G¹ λαμβάνομεν AG 20 ἀδύνατον M: evan. A γίνεσθαι FG²; δύνασθαι G¹
 21 post ἡ add. ἐπὶ a 22 ἔχει G συναληθεύειν G 23 τῇ] τί G ἀδύν. (alt.)]
 δύνατὸν a 26 οὕτως (prius)] οὕτως F οὕτε ἀναγκ. μὴ εἶναι om. FG¹ ante alt.
 ἀναγκ. add. καὶ Ma 30 εἰδέναι—γρὴ om. FG¹ 31 τρόπον G 33 ἀποφαντικὸν
 Ma 34 πραγματικοῖς F προφερομένη G

Πεν τοῦ ἔστι δεησόμεθα κατ' ἐνέργειαν λεγομένου, εἴπερ ὡς ἐπὶ τρίτου τινὸς προσώπου ποιούμεθα τὴν ἀπόφασιν, η̄ τινος ἄλλου δυνάμει τὸ ἔστιν ἣν ειπιτὴ περιέγνωτος. ἀλλὰ τοῦτο γὲν κακίδαιο περὶ πυτῶν εἰργεῖαι τῶν αὐτοτελῶν ἀποφάσεων, ἐπὶ δέ γε τῶν μετὰ τρόπου λεγομένων αὐτοῦ μόνου 10 γρεία τοῦ ἔστιν, η̄ κατ' ἐνέργειαν ἐκφερομένου η̄ ἔξωθεν τῇ προτάσει προσυπακούμενου· η̄ γὰρ δι τῷ Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν ἔστι λέγομεν καὶ Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν ἔστι, κατ' ἐνέργειαν τὸ ἔστι λέγοντες, η̄ κανὸν ἄνευ τοῦ ἔστι προενεγκάμεθα τὰς προτάσεις, ‘Σωκράτη βαδίσαι 15 δυνατόν’ καὶ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν’ λέγοντες, τὸ ἔστι προσυπα- 20 τον κούνεσθαι καθ' ἐκατέραν ἀξιοῦμεν. θταν μὲν οὖν μὴ η̄ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ μετὰ τρόπου προτάσει τὸ ἔστι λεγόμενον, ἀναμφισβήτητας μόνῳ τῷ 25 τρόπῳ προστεθεῖσα η̄ ἀρνητικοὶ ποιήσει τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ᾽ οὐχὶ τῷ εἶναι ἀπαρεμφάτιῳ ἥγματι, οὐδὲ ἔτι μᾶλλον τῷ ὑποκειμένῳ η̄ τῷ κατηγορου- μένῳ ὅρῳ. θταν μέντοι καὶ τὸ ἔστι κατ' ἐνέργειαν ἐν ταῖς προτάσεσι 15 λέγωμεν, οὐ μᾶλλον τῷ τρόπῳ η̄ τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνητικὸν τὴν 20 ἀπόφασιν ποιήσουμεν· τῆς γὰρ ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι δυνατόν ἔστι’ καταφάσεως οὐ μᾶλλον εἴποις ἀν ἀπόφασιν εἶναι τὴν ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι οὐ δυνατόν ἔστιν’ η̄ τὴν ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι δυνατὸν 180^r οὐκ ἔστιν’. οὐδὲ γὰρ αὕτη, καίτοι τῷ ἔστι συμπλέκουσα τὴν ἀρνητικὸν, 25 συνάστεται ποτε τῇ εἰργμένῃ καταφάσει.

‘Λρ’ οὖν ῥῆτέον δι ταῦτα μέλον μέθοδον ἐπὶ πασῶν τῶν προτάσεων, 5 τῶν τε ἄνευ τρόπου καὶ τῶν μετὰ τρόπου, τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνητικὸν τὴν ἀπόφασιν ποιοῦμεν, καὶ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου μετὰ προσδιορισμοῦ λεγομένων καταφάσεων συνέβαινε τοῦ ἔστιν ἐν αὐταῖς ἐνερ- 25 γείᾳ κειμένου κατὰ δύο τρόπους γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, ποτὲ μὲν τοῦ 10 προσδιορισμοῦ ποτὲ δὲ τοῦ ἔστιν, η̄ τοῦ ἐνεργείᾳ η̄ τοῦ δυνάμει λεγομένου, προσλαμβάνοντος τὴν ἀρνητικὸν, ἄνευ μέντοι τοῦ ἔστι παντελῶς τῶν προ- 30 τάσεων λεγομένων κατὰ μόνον τὸν προσδιορισμὸν ἐποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν. ὡς ἐπὶ τῶν ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶον — οὐ πᾶς ἄνθρωπος ζῶον’, οὗτοι καὶ 15 ποτὲ τῶν μετὰ τρόπου τὸ μὲν ἔστι κατ' ἐνέργειαν ἔχουσῶν διχῶς γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν ἐροῦμεν, ποτὲ μὲν τοῦ τρόπου ποτὲ δὲ τοῦ ἔστι προσλαμ- 35 βάνοντος τὴν ἀρνητικὸν, μὴ ἔχουσῶν μέντοι κατὰ μόνον τὸν τρόπον, ὡς καὶ 20 ὁ Ἀριστοτέλης ἥγματι ἐδιδαχεῖν; η̄ οὔτε ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου προσδιορισμένων προτάσεων τὰς κατὰ τὸ ἔστι γινομένας ἀποφάσεις ἀντιφάσειν πρὸς τὰς 25 καταφάσεις ἐλέγομεν, ἀλλ᾽ ἐπὶ μὲν τῶν κοινόλου γίνεσθαι τὴν ἐναντίαν

2 προσώπου οι. M	ποιούμεθα Λ	ἀπόφασιν FGMa	τὸ ἔστιν] τοῦτο F
3 αὐτῷ F	4 ἀπαφάσεων G	5 τούτεστι G	6 σωκράτει G
νεγκ. a	9 ante λέγοντες add. εἶναι FG ¹ (del. G ²)	11 μόνον G	12 προσ- τιθεῖσα G
ποιεῖται G	τῷ] τὸ G	13. 14 ὅρῳ post ὑποκειμ. colloc. M	
15 λεγόμενον M	οὐ οι. M	16 ποιήσωμεν M	20 συνάστεται scripsi: συνέσε- ται libri
22 καὶ τῶν μετὰ τρόπου—τρόπου (23) οι. FG ¹		23 τὴν οι. Ma	
26 η̄ τοῦ δυνάμει η̄ τοῦ ἐν. colloc. M	28 μόνων τῶν προσδιορισμῶν Ga	30 τὸ]	
τῶν F	γενέσθαι G	32 μόνων τῶν τρόπων G	33 οὐ οι. FGMa
οὗτοι F	35 ἐλέγομεν] p. 95,22 180,6 sq.	μὲν οι. FG	οὗτε]

ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος τὴν ὑπεναντίαν, οὔτε εἰ ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου τοῦτο οὕτως εἶχεν, ἥδη καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου διχῶς ἀναγκαῖον ἦν, ώς προείρηται, γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις· δῆλος γάρ οὐδὲ ἔχει τινά κατὰ τὴν δύναμιν διαφορὰν ἡ ‘Σωκράτη | βαδίσαι δυνατόν’ κατάφασις πρὸς 180^η τὴν ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν ἔστιν’ ἢ ἡ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι οὐδετέρον’ πρὸς τὴν ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν ἔστιν’, ὡς ταύτως δὲ οὔτε ἡ ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’ ἀπόφασις πρὸς τὴν ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατὸν οὐκ ἔστιν’ οὔτε ἡ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι οὐ δυνατόν’ πρὸς τὴν ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατὸν οὐκ ἔστιν’, ἐπεὶ οὐδὲ καθ’ 10 αὐτὸν τὸ δυνατόν λέγοντες ώς ἔτερόν τι παρὰ τὸ δύνατόν ἔστι λέγειν ἀξιοῦμεν, οὐδὲ δῆλος ὡς δύο αὐτά καὶ διάφορα προφερόμεθα, ἀλλ’ ὡς ἐν 15 τι δηλον τὸ δυνατόν ἔστι λέγομεν, αὐτὸν τοῦτο ἀποφανύσμενοι ὅτι ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ὑποστάσεως ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῶν διὰ τῆς προτάσεως λεγομένων. Ωὐδὲ οὐδὲ τὸ οὐ δυνατὸν ἔτερόν τι ἔσται παρὰ τὸ δυνατόν τὸν οὐκ ἔστιν. ὥστε οὐδὲν ἔχουμεν προσθεῖναι τοὺς ὅπῃ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τούτων παραδεδομένους. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τὸ ἔστι περιεγγυῶν προτάσεων· τῆς γάρ ‘Σωκράτης καλῶς βαδίζει’ κατατάσσως ὄριστικὸν ἥρμα ἐχούσης τὸ βαδίζει, ἐν φ’ οὐ τὸ εἶναι ἀλλὰ τὸ ἔστι περιεί· 20 ληπταί, οὐ μᾶλλον φαῖται ἂν ἀπόφασιν εἶναι τὴν ‘Σωκράτης οὐ καλῶς βαδίζει’ ἢ τὴν ‘Σωκράτης οὐ βαδίζει καλῶς’. εἰ δέ γε μὴ βαδίζοντος δῆλος τοῦ Σωκράτους ψεύδοιτο ὁ καλῶς αὐτὸν βαδίζειν ἀποφηγάμενος, ἀρα καὶ τότε τῷ τρόπῳ προσθέντες τὴν ἄρνησιν ποιήσομεν τὴν ἀπόφασιν ἢ 25 μᾶλλον τῷ κατηγορούμενῷ; ἢ ἥργεον ὅτι ἀεὶ μὲν τῷ τρόπῳ αὐτὴν προσθετέον, οὐ μέντοι ἀεὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. ὥσπερ γάρ τὴν κατάφασιν 20 κατὰ δύο τρόπους ψεύδεσθαι συμβαίνει, μὴ βαδίζοντός τε δῆλος τοῦ Σωκράτους καὶ βαδίζοντος μὲν μὴ μέντοι καλῶς βαδίζοντος, οὕτω δηλονότι καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ἔξει τῆς ‘Σωκράτης οὐχὶ καλῶς βαδίζει’ λεγούστης.

Εἰ δέ τις ἀπορούη περὶ τῶν προσδιωρισμένων μετὰ τρόπου κατα- 5 φάσεων, τίνα τρόπον ἐπὶ τούτων ποιητέον τὰς ἀποφάσεις, πότερον τῷ προσδιωρισμῷ ἢ τῷ τρόπῳ προτάσεως συμπλεκομένῃς, ἐπειπερ ὁ Ἀριστοτέλης ώς ἐπὶ ἀπροσδιωρίστων τὴν περὶ αὐτῶν πᾶσαν πεποίηται σκέψιν, ἥρδιον ἀπαντᾶν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τούτων ἔτερῳ τινὶ παρὰ τὸν τρόπον αὐτὴν 10 συντάξουμεν· δεῖ γάρ τὰς προτάσεις, ἀλλὰ μὴ τοὺς ὅρους εἶναι στερητικούς· 15 35 εἰ δὲ μή, κατὰ τὸ κυρίως πάλιν δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον τὴν ἀντίφασιν συμβῆσεται συναληθεύειν, διπού καὶ τὰς ἐναντίας κατὰ τὸ ἐπ’ ἵστης ἐνδεχό-

1 εἰ om. AG

3 ως προείρηται] p. 224,30

4 κατάφασις—δυνατόν (5) om. F

6 ante πρὸς add. ἔστι FG

post μουσ. εἶναι add. οὐ F

8 οὔτε—οὐκ ἔστιν (9)

om. F

10 παρὰ]

περὶ M

11 προσφερ.

ΑΜα

14 οὐ om. A

16 post

παραδεδ. add. οὐδὲ μήν ἀφελεῖν δύναιο ἀν G² et in mrg. A

17 ἔχουσῶν AM

18.19 παρειληπται F

21 βαδ.

αὐτὸν colloc. FG

ἀποφανύσμενος

F(G

23 ἢ

om. M

25 μὴ βαδ.] ἢ μηδὲ δῆλος βαδίζοντος (τε δῆλος τοῦ σωκράτους om.) FG

τε] τότε Λ

26 καὶ]

ἡ FG

31 προσδιωρ.]

πρώτων διορ. G

: ἐπειδὴ FGa

32 ἐπὶ superser. A

35. 36 συμβ.

τὴν ἀντίφασιν

colloc. M

μενον συντρέχειν ἀλλήλαις συμβαίνει· διὸ γάρ ἐνδέχεται παντί, τοῦτο πάντως μὲν καὶ οὐ παντί κατὰ πᾶσαν τοῦ ἐνδεχομένου τὴν ἔννοιαν, ἐπεὶ οὐκέτι ἐνδεχομένως ὑπάρχει παντί, ἐνίστη δὲ καὶ οὐδενί. καὶ δῆλον ὡς οὐ διαφωνήσει ταῦτα καὶ πρὸς τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημένα περὶ τοῦ μάχεσθαι 5 διεῖ καὶ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην τὴν τε πᾶς τῇ οὐ πᾶς καὶ τὴν οὐδεὶς τῇ τίς, καὶ λαμβάνωνται κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον· ἐν ἐκείνοις μὲν γάρ ὡς ὑπαρχούσας ἐπισκεπτόμενοι τὰς προτάσεις ταῦτα περὶ αὐτῶν ἀπεφαινόμενα, διίτι ἀνάγκη κατὰ ταύτην τὴν ὅλην φεύδεσθαι ἄμφω τὰς ὄντως 10 καθόλου, ὅτε τὸ ἐνδεχόμενον τὸ τιὸν μὲν ὑπάρχειν τισὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν πεφυκὸς παντὶ | ἢ μηδὲνὶ ἀνενδοιάστως ὑπάρχειν ἀποφαινομένας (όμοίως 181^v ταῖς περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐκβαινόντων ἢ μὴ ἐκβαινόντων προρρήσθειν, ἐφ' ὧν τὸ ἔσται ἢ τὸ οὐκ ἔσται λέγειν εἰώθαμεν), διπερ οὔτε κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον οὔτε κατὰ τὸ ἐπ' ἔλαττον ἐνδεχόμενον ἔχει χώραν, λεγόντων ἡμῶν 5 'πᾶς ἀνθρωπός ἔν γέρᾳ πολιοῦθεν ἔσται' ἢ 'οὐδεὶς ἔξαδάκτυλος ἔσται'. τὰς 15 δὲ κατὰ μέρος ἀμφοτέρας ἀληθεύειν, διόπερ αὐτὰς ἀντιφάσκειν εἰκότως συμβαίνει πρὸς τὰς καθόλου· νῦν δὲ ὁ λόγος περὶ τῶν μετὰ τοῦ ἐνδεχο- 10 μένου τρόπου λεγομένων προτάσεων, καθόλου τε δισχυριζόμενα πᾶσι τοῖς ὀτόμοις ἢ μηδὲνὶ τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν. ὅπου γε οὐδὲ τὸ κατὰ μέρος, ἀλλὰ καὶ ἀληθεύομεν οὐ τὸ τῇ φύσει καθόλου λαμβάνοντες (οὐ 20 γάρ οὐδόν τε τοῦτο πᾶν ἢ μετέχειν ἢ ἐστερῆσθαι τινος τῶν ἐνδεχομένων 15 αὐτοῦ κατηγορούμενων), ἀλλὰ τὸ προσδιορισμοῖς τισὶ περιαχθὲν εἰς τὸ καθόλου ἔσυτὸ γενέσθαι δεκτικὸν τοῦ συμβεβηκότος, ὡς δταν εἴπωμεν 'ἐνδέχεται πάντας Ἀθηναίους τοὺς κατὰ τόνδε τὸν χρόνον ἔσομένους ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ μὴ πάντας' καὶ 'ἐνδέχεται μηδένα ἔξαδάκτυλον 25 γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τινὰ δυνατόν' καὶ 'ἐνδέχεται κατὰ τόδε τὸ ἔτος καὶ τήνδε τὴν χώραν ἐν μηδεμιᾷ ἡμέρᾳ τῶν ὑπὸ κύνα οὐτὸν γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τινὶ γενέσθαι δυνατόν', 'καὶ ἐν πάσῃ γειμερινῇ τυχόν ἢ τοῦδε τοῦ 25 μηνὸς οὐτὸν, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐν πάσῃ δυνατόν.' Ὅστε δταν λέγωμεν ἀντιφάσκειν ἀεὶ τὰς καθόλου ταῖς κατὰ μέρος ἐπὶ τῶν τοιούτων λεγομένων 30 προτάσεων, ἐφ' ὧν τὸ κατηγορούμενον ἢ ἥδη ὑπάρχειν ἢ ὑπάρχει | πάντως ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ λέγομεν, οὗτως ἀποφαινόμενα, καθὰ 182^r καὶ παραδέδωκεν ἡμῖν διὸ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ συμπεράσματι τοῦ πρώ-

3 παντὶ ὑπ. colloc. A καὶ δῆλον—ὑπογράφων (227,1.2) om. FG¹ (in fol. separato suppl. G²) 4 καὶ om. a τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημένα] p. 93,6 5 καὶ (ante κατὰ) om. Ga τῇ οὐ πᾶς om. a 6 τῇ] τὴν Λ 7 ὑπαρχούσης Ma 7.8 ἀπεφαν. scripsi: ἀποφαν. libri post ἀπεφαινόμενα add. ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ πᾶς καὶ τοῦ οὐδεὶς ὅτι συμψεύδονται ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης α 8 ὄντως] οὗτως GMa 9 ἀτε] ὥστε G 10 ἀνενδύστως ΛΜ ἀνενδ. ante παντὶ colloc. G ἀποφαινόμενος (i 11 ἀναγκαίων Λ¹ 12 τὸ (alt.) om. G 14 ἢ om. GMa 16 μετὰ τοῦ om. A 17 κα- θόλου] καθόλ Λ; αἱ <καθὸ δν> καθόλου? 18 ὑπάρχειν G alt. τῷ GM 20 στε- ρῆσθαι α 22 καὶ καθόλου Ga 25 ante γενέσθαι add. εἰναι A ἐνδέχεσθαι (i 26 ἐν om. AGa κύναστρον M 28 ως Ma 28.29 δὲ ἀντιφ. colloc. G 29 λεγομένων α: λέγομεν ΛGM 30 ὑπάρχει ἢ ὑπῆρξεν α 31 κα- θάπερ G 32. p. 227,1 ἐν τῷ συμπ. τοῦ πρώτου τμ.] p. 17a25 sq.

του τμήματος τοῦδε τοῦ βιβλίου τῆς ἀντιφάσεως τὴν δύναμιν ὑπογράψων.

Εἰ δὲ ζητοίη τις τὴν ‘ἐνδέχεται’ μηδένα ἄνηδοτον δίκαιον εἶναι¹ πρότερον κατάφασιν ἡ ἀπόφασιν χρὴ προστιθορεύειν, κατάφασιν ὑμολογούμενας ἀποκρινόμεθα, διότι ὁ τρόπος ἄνευ τῆς ἀρνήσεως παρεῖληπται, καὶ πρὸς τῇ εἰρημένῃ ἐπ’ αὐτῶν τῶν πραγμάτων δεῖξει μάρτυρα τούτου παρεξόμεθα τὸν Ἀριστοτέλη καλοῦντα μὲν ἐν τῇ πραγματείᾳ τῶν Ἀναλυτικῶν τὰς ‘ἐνδέχεται’ μηδενὶ ἡ μὴ παντὶ καὶ ἀνάγκη μηδενὶ ἡ μὴ παντὶ’ ἀποφάσεις, δι’ ἣν ἔτῆς ἐροῦμεν αἰτίαν, διδάσκοντα δὲ ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις 10 ὅτι οὐκ εἰσὶν ὄντως ἀποφάσεις, ἀλλὰ καταφάσεις· λέγει γοῦν “νῦν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν ἔστω πρὸς τοῖς εἰρημένοις δῆλον, ὅτι τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἡ τινὶ μὴ ὑπάρχειν καταφατικὸν ἔχει τὸ σχῆμα”, τοῦ μὴ τῷ τινὶ συνταττομένου καὶ οὐ τῷ ὑπάρχειν ἐν τῷ ‘τινὶ μὴ ὑπάρχειν’ καὶ τῆς προτάσεως ταῦτὸν σημαινούσης τῷ ‘μὴ παντὶ ὑπάρχειν.’ καὶ τούτου τὴν κατασκευὴν εὐθὺς ἐπιφέρει λέγων “τὸ γάρ ἐνδέχεται τῷ ἔστιν ὅμοίως τάττεται”² καὶ τὰ ἔτης τούτοις. ἐν μὲν οὖν τῇ προκειμένῃ τοῦ Περὶ ἔρμηνεας πραγματείᾳ τὰς ἀντιθέσεις τῶν προτάσεων καὶ τὰς παντοίας διαφορὰς³ προθέμενος παραδοῦναι ἡμῖν ὁ φιλόσοφος εἰκότως τὸν κυριώτατον ὑφηγήσατο τρόπον τῶν ἀποφάσεων, ἐν δέ γε τοῖς Ἀναλυτικοῖς τὰς γενέσεις τῶν 20 συλλογισμῶν διδάξαι ἡμᾶς προθέμενος | παραλαμβάνει μὲν πάσας τὰς 182^v προτάσεις, περὶ δὲ τοῖς καὶ ἐξ δὲν οἷς συλλογισμοὶ κατὰ τὸ καταφατικὸν διπερ αὐτός φησι σχῆμα, διότι ὡρισμένον τι βουλόμεθα συνάγειν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ δὲ ὡρισμένον ἐξ ὡρισμένων προτάσεων, ὡρίσθαι δὲ⁴ μᾶλλον δοκοῦσιν αἱ καταφάσεις τῶν ἀποφάσεων ἀτε·εἰδεσιν ἀναλογοῦσαι, καὶ διὰ τοῦτο ῥάσιν ἐπ’ αὐτῶν παρακολουθοῦμεν τὰς συλλογιστικαῖς ἡ δισυλλογίστοις τῶν προτάσεων συμπλοκῆς. καλεῖ δὲ αὐτῶν τὰς μὲν καταφάσεις τὰς δὲ ἀποφάσεις οὐ μόνον κατὰ τοὺς προσδιορισμοὺς ποιούμενος τὴν τοιαύτην αὐτῶν διαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι συμβαίνει τὰς ἐν ἐκείνοις ὡς ἀποφάσεις εἰλημμένας ταῦτὸν φθέγγεσθαι τισι τῶν 30 ὄντως ἀποφάσεων, λέγω δὴ τῶν ἀναιρουσῶν τὸν τε τρόπον ἀμα καὶ τὸν προσδιορισμὸν τὸν καταφατικόν, ὡς οὖσας, διπερ φησὶ περὶ αὐτῶν ὁ φιλόσοφος Ἰάμβλιχος, φωνῇ μὲν καταφατικάς δυνάμει δὲ ἀποφατικά· ἐπεὶ γάρ τῶν προτάσεων τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνομεν ἡ κατὰ τοὺς τρόπους ἡ κατὰ τὸ ποσὸν ἡ κατὰ τὸ ποιόν, ἀντίκεινται δὲ κατὰ μὲν τοὺς τρόπους²⁰

1 συγήματος Ma	3 τις om. FG ¹	εἰναι δίκ. (num. corr.) AF	4 πρότερον F
alt. κατάφ. post ὅμολ. colloc. A: om. M	5 ἀποκρινόμεθα Λ	6 εἰρημ. p. 223,6	
7. 8 τῶν Ἀναλ.] Anal. pr. A 3 p. 25 a 39. b 19	8 καὶ ἀνάγκη—παντί om. AM		
10 οὖν FG	11 πρὸς] παρὰ Ma	12 post ἡ add. μὴ Ma	13 prius τῷ
τὸ G	14 ταῦτὸν] ταῦτης A ¹	τῷ] τὸ G	15 τὸ] τῷ A
τὸ A: τοῦ G	16 οὖν superser. G ²	17 προτ.] πραγμάτων F	20 παρα-
θέμενος Λ	21 ἀποφατικὸν G	22 συναγαγεῖν FG	24, 25 ἀνάλογον
οὖσαι AG ¹ M: ἀνάλογοι οὖσαι G ² (cf. p. 67, 18, 111, 22)	25 τοῦτο] τοῦ G		παρα-
31 τῶν καταφατικῶν G	26 συλλογισταῖς F	29 ἀποφ. ὡς colloc. a	30 δὴ] δὲ FG
	34 δὲ] μὲν FG		

αἱ ἀναγκαῖαι προτάσεις ταῖς ἐνδεχομέναις, διότι αἱ μὲν ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν τὸ πρᾶγμα, περὶ οὖν ἀποφαίνονται, σημαίνουσιν αἱ δὲ μεταπίπτειν κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι (τῶν τοῦ ἀδυνάτου συναριθμουμένων κατὰ τοῦτο ταῖς τοῦ ἀναγκαίου, διὸ καὶ ταῦτὸν δύνασθαι αὐτὰς λέγοντος ἀκουσόμεθα τοῦ 25 Ἀριστοτέλους), κατὰ δὲ τὸ ποσὸν αἱ καθόλου ταῖς κατὰ μέρος, κατὰ δὲ τὸ ποιὸν αἱ καταφατικαὶ ταῖς ἀποφατικαῖς, ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ | ἀναγκαίου εἰ ἀντιθέντες τρόπον τρόπῳ ποσὸν ποιῷ ποιὸν ποιῷ λάβοιμεν 183r τὴν ἀντικειμένην τῇ ὡς ἀποφάσει εἰλημμένη καταφάσει, οἷον τῇ ‘ἐνδέχεται μηδενί’ τῇ ‘ἀνάγκῃ τινί’, καὶ ταύτης λάζοιμεν τὴν κυρίως γνωμένην ἀπό- 10 φασιν, τοῦτ’ ἔστι κατὰ τὸν τρόπον, οἷον τὴν ‘οὐκ ἀνάγκη τινί’, ταύτη συνάδουσαν εὑρίσκομεν τὴν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ὡς ἀπόφασιν εἰλημμένην. ὁ γάρ οὐκ ἀνάγκη τινί, τοῦτο ἐνδέχεται μηδενί, καὶ ἔμπαλιν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τοὺς τρόπους τούτους προτάσεων, οὐ τῶν 15 προσδιωρισμένων μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀδιορίστων, εἰ τις καὶ τούτων τὰς 15 τὴν ἄρνησιν τῷ εἶναι συμπλεκούσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν τοῖς ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων ἀποφάσεις ἀξιοίᾳ καλεῖν· ἔσται γάρ τῇ μὲν ‘ἐνδέχεται μὴ εἶναι’ ἀντιφάσκουσα μὲν κατὰ τε τὸν τρόπον καὶ τὸ ποιὸν ἡ ‘ἀναγ- 15 καῖον εἶναι’ συντρέχουσα δὲ ἡ ‘οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι’ κυρίως οὖσα ἀπό- φασις, τῇ δὲ ‘ἀνάγκη μὴ εἶναι’ ἀντιφάσκουσα μὲν ἡ ‘ἐνδέχεται εἶναι’ 20 συντρέχουσα δὲ ἡ ‘οὐκ ἐνδέχεται εἶναι’. εἰ δὲ καὶ αἱ συντρέχουσαι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἀλλήλαις προτάσεις ἔχουσί τινα πρὸς ἀλλήλας δια- 20 φοράν, οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ πολυπραγμονεῖν, ἀλλὰ τῆς περὶ τῶν μίζεων ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν θεωρίας· οὕτε γάρ βραχὺς οὔτε ὑπὸ τῶν ἀχριβεστέρων ὅμοιογούμενος ὁ διακρίναι αὐτὰς 25 πειρώμενος λόγος, ἀτε δρμάωμενος ἐξ ὑποθέσεως ψευδοῦς τῆς ἀξιούσης 25 ἀντιστρέψειν ἐπὶ παντὸς ὅμοίως ἐνδεχομένου τὴν καθόλου κατάφασιν πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν καὶ μηδὲν κατὰ τοῦτο νεμούσης | πλέον τῷ ἐπ’ ἵσης 183r ἐνδεχομένῳ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένου, ἀλλ’ ὅμοιογενὴς ἀναγκαῖομένης διτι καθάπερ ἐνδέχεται πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι πενταδακτύλους, οὗτω 30 καὶ μηδένα. ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος, ἐπειδὴ τούτῳ οὐδέν είστιν εἰδος προ- 5 τάσεως ἀντικειμενον, τὴν κατὰ τὸ ποσὸν μόνον καὶ τὸ ποιὸν ἀντικειμένην λαβόντες, οἷον τῇ ‘ὑπάρχει οὐδενί’ τὴν ‘ὑπάρχει τινί’, τὴν ἀπόφασιν ταύτης τὴν ‘οὐκ ὑπάρχει τινί’ τῇ ‘ὑπάρχει μηδενί’ ταῦτὸν φύεγγο- 5 μένην εὑρήσομεν. ὥστε οὐδετέρα τῶν πραγματειῶν ἐλλιπής, διπερ 10

1 prius αἱ om. G	3 τούτων G	4. 5 ἀκουσόμεθα τοῦ Ἀρ.] p. 22b8	5 prius
δὲ] μὲν ΔΜα	6 μὲν οὖν Ma	7 λάβωμεν M	8 alt. τῇ] τὴν FG
τὴν Λ	10 οὐκ supser. A	ταύτην FGMa	9 ταύ-
φασει εἰλημμένη F	13 post προτάσεων add. ὄντων A Ma		14 ἀδιωρ. F
15 τῷ] τὸ G	16 ἀξιοὶ A Ma	ἔστι Ma	17 τε om. Λ
18 συντρέχουσα—οὐκ ἐνδέχεται εἶναι (20) om. G ¹	19 ἀνάγκη] ἀναγκαῖον G		20 συ-
τρέχουσαι] συνάδουσαι FG	23 τῶν Προτέρων Ἀναλ.] A 13 p. 32a15 sq.		24 δια-
κρίνας F	26 ὄμοισιν Λ	τὴν καθόλου κατάφ. πρὸς om. M	27 νεμούσης]
μὲν ἔχούσης Λ: ἔχούσης Ma	28 τῆς ὡς ἐπὶ πολὺ λεγομένης F		30 τοῦτο G
33 ταύτης] ταύτην F	τῇ] τὴν Λ	34 ἐλλειπής A	

ὑποπτεύσειεν ἄν τις ἐν μηδετέρῃ τῶν πραγμάτων παραδίδοι γάρ οὕτω τὰς
ἐν τῇ ἑπέρᾳ ως ἀποφάσεις εὐλημμένας. ἀλλὰ ἔκαπεν τὸ προσῆκον εἰδὼς τὰς
διδασκαλίας ἐφύλαξεν ὁ Ἀριστοτέλης. εἰ δὲ η̄ λέρους πρήτης 'οὐδένεν τι
ἄνθρωπον ἐνδέχεται πτερωτὸν εἶναι' δοκεῖ κυρίως εἶναι ἀπόφασις. θημαρά-
της ζειν οὐ κρήτης ἐνταῦθα γάρ η̄ ἄρνησις καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξακούεται τὸν τρό-
πον, ἀτε πρὸ αὐτοῦ τεταγμένη, καὶ ταύτη ποιεῖ τὴν κυρίως ἀπόφασιν.
ἀμέλει ἐὰν ἀντὶ τοῦ οὐδένα μηδένα εἴπωμεν λέγοντες 'μηδένα ἄνθρωπον 20
γραμματικὸν εἶναι ἐνδέχεται', οὐκέτι δόξομεν ἀπόφασιν λέγειν ἀλλὰ ὄμοιο-
γουμένως κατάφασιν ἐκ μεταθέτεως. διητί τὸ μή οὐ πέφυκεν ὥσπερ τὸ
10 οὐ προτίθεσθαι τῶν τρόπων ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν· οὐ γάρ ὥσπερ λέγομεν
'οὐκ ἐνδέχεται', οὐτω δυνάμεθα λέγειν καὶ 'μη ἐνδέχεται'. 25

'Αλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἑξῆγησιν τῶν ἑξῆς οὐδὲ τοῦ Ἀριστοτέλους
παραδίδομένων καὶ λέγωμεν οὗτοι ἀναλογίαν τινὰ γεωμετρικὴν ἀξιοίη ήμεῖς
λαμβάνειν ἐπί, τε τῶν ἀνευ τρόπου καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, 184r
15 λέγων οὗτοι η̄ τὴν ἔχουσι τάξιν ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου τὰ ὑποκείμενα καὶ
τὰ κατηγορούμενα πράγματα πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ταύτη ἐπὶ τῶν
μετὰ τρόπου τὸ εἶναι τοῦτο καὶ τὸ μὴ εἶναι πρὸς τοὺς τρόπους ἔχει. 5
καθάπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου τὴν ἄρνησιν ἐγρῆν μήτε τῷ ὑποκει-
μένῳ μήτε τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκεσθαι πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀπό-
20 φασιν ἀλλὰ μόνῳ τῷ εἶναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τούτων οὐ τῷ εἶναι 10
ἀλλὰ τῷ τρόπῳ συμπλεκομένη τὴν ἀπόφασιν ποιήσει· η̄ ἄρα 'Σωκράτη
δίκαιον μὴ εἶναι δυνατόν' πρότασις οὐκ ἔσται ἀπόφασις, ἀλλὰ ἀναλογήσει
ταῖς ἀρίστοις η̄ ἐκ μεταθέσεως καλούμεναις καταφάσεσι, καὶ ἀπόφασις
αὐτῆς ἔσται κατὰ τὴν εἰρημένην μέθοδον η̄ 'Σωκράτη δίκαιον μὴ εἶναι οὐ 15
25 δυνατόν.' καλοῦσι δὲ καὶ ταύτας ἐν ταῖς μετὰ τρόπου προτάσεσιν ἐκ
μεταθέσεως, ἀπλᾶς δὲ τὰς δίχα τῆς ἀρνήσεως τὸ εἶναι παραλαμβανούσας
'Σωκράτη δίκαιον εἶναι δυνατόν — Σωκράτη δίκαιον εἶναι οὐ δυνατόν'.
ὅ μέντοι Ἀριστοτέλης τὴν βραχυλογίαν καὶ ἐν τούτοις ἐπιτηδεύων τὴν 20
μὲν ἀπλῆν κατάφασιν διὰ τοῦ δυνατὸν εἶναι μόνον σημαίνει, τὴν δὲ ἐκ
30 μεταθέσεως διὰ τοῦ δυνατὸν μὴ εἶναι, καταλιμπάνων ήμεῖν ἀπερ ἀν
ἐθέλωμεν πράγματα διποκείμενά τε καὶ κατηγορούμενα τούτοις ὑποβάλλειν. 25
ταύτην δὲ τὴν διαφορὰν τῶν ἀντιφάσεων, τῆς τε ἀπλῆς φρμι καὶ τῆς ἐκ
μεταθέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τρόπων ἀξιοίη θεωρεῖν, τοῦ τε ἐνδέχο-
μένου καὶ τοῦ ἀνηγκαίου καὶ τοῦ ἀδυνάτου. καὶ | ἔστι ψανερὰ τὰ περὶ 184v
35 αὐτῶν λεγόμενα, πλὴν οὗτοι τὸ κατάφασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα

1 ὑποπτεύεσι Α ἐν μηδ. τῶν πραγμ.] μὴ δέεται (sic) FG 2 απ (ἐν) ἔκαπερ? τὸ
om. F 3 η̄ εἰ Α 4 πτερ. ante ἐνδέχ. colloc. A: post εἰναι M ἀπόφασιν F 6 πρὸς
αὐτὸν A Ma 7 μηδένα οὐδένα (num. corr.) G 8 δόξαζομεν G^{2a}: δοξάζομεν A: ἔξομεν FG¹:
δείξομεν M 9 η̄ κατάφ. M post μὴ add. ἐπίρρημα α 10 προστίθ. A¹ ἐλέγομεν M
13 παραδεδ. A Ma λέγομεν AF 16 τὰ om. A 17 ἔχειν A Ma 18 ante καθάπερ
add. καὶ A Ma ante ἐγρῆν add. ἔχειν FG 18. 19 κατηγ. μήτε τῷ ὑποκ. colloc. A M
21 συμπλεκομένην AG Ma η̄ εἰ G 22 οὐκ—ἀπόφασις om. FG¹ ἔστιν G ἀλλὰ
om. FG ἀναλογίσει Ma 24 εἰρημ.] p. 223,2 μὴ εἶναι δίκ. colloc. FG 25 καὶ
suppl. G² 26 παραλαμβανομένας G¹ 27 σωκρ. δίκ. εἶναι δυνατόν om. FG^{1a}
29 τοῦ] τὸ G¹ 31 ἐθέλων ήμεῖν G 32 σωκρ. δίκ. εἶναι δυνατόν om. FG^{1a}

ποιοῦντα περὶ τῶν τρόπων λέγεται· χρή γάρ, φησί, τούτους ἡ καταφυτικῶς καὶ ἄνευ τῆς ἀρνήσεως λαμβάνοντας, οἷον δυνατόν, ἀναγκαῖον, ὁ ἡ ἀποφατικῶς καὶ μετὰ τῆς ἀρνήσεως, οἷον οὐ δυνατόν, οὐκ ἀναγκαῖον, πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι συντάσσειν τε καὶ συμπλέκειν. καὶ δῆλον ὅτι καταφυτικοὶ γένενται τοῖς γένενται συμπλεκτικοῖς παιάνιοιν ἀπλᾶς καταφάσεις τῷ δὲ μὴ εἶναι ἐκ μεταθέσεως, ἀποφατικοὶ δὲ τῷ μὲν εἶναι 10 συμπλεκτικοὶ παιάνιοιν ἀπλᾶς ἀποφάσεις τῷ δὲ μὴ εἶναι ἐκ μεταθέσεως. τούτῳ τε οὖν οὕτως ἐπιστῆσαι χρή, καὶ δῆτι μετὰ τὸ καταριθμήσασθαι τὰς κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους ἀντιμέσεις προστίθησιν ἀληθές 15 οὐκ ἀληθές, ἐνδείξασθαι ήμενος ὡς εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἀνα- 20 ρίθμητοι τρόποι παρὰ τοὺς εἰρημένους τέσσαρας, τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον τὸν ἀναγκαῖον τὸν ἀδύνατον, ἀρκεῖται δὲ τούτοις πρὸς τὴν τῶν προτάσεων διδασκαλίαν διὰ τὴν εἰρημένην ἔμπροσθεν αἰτίαν.

p. 22a14 Καὶ αἱ ἀκολουθήσεις δὲ κατὰ λόγον γίνονται οὕτω τιθε- 20
15 μένοις· τῷ μὲν γάρ δυνατῷ εἶναι τὸ ἐνδέχεσθαι εἶναι (καὶ τοῦτο ἔκεινων ἀντιστρέψει) καὶ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, τῷ δὲ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ ἐνδεχομένῳ μὴ εἶναι, 25 τῷ δὲ μὴ ἀδύνατον μὴ εἶναι καὶ τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατῷ εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον 30 μὴ εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι | καὶ τὸ ἀδύνατον 185^r μὴ εἶναι. θεωρείσθω δὲ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ὡς λέγομεν.

25	ὅμοιατὸν εἶναι	οὐ δυνατὸν εἶναι	
	ἐνδεχόμενον εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι	
	οὐκ ἀδύνατον εἶναι	ἀδύνατον εἶναι	5
	οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	
30	δυνατὸν μὴ εἶναι	οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι	
	ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι	
	οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι	ἀδύνατον μὴ εἶναι	
	οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	ἀναγκαῖον εἶναι.	10

"Οτι μὲν περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων ὁ λόγος ἐν τούτοις, φανερόν. τεττάρων δὲ ὄντων τῶν τρόπων, τοῦ δυνατοῦ,

1 ποιοῦντες Λα: ποιοῦντας οἱ τούτοις Α 2 καὶ] ἡ F 3 ἡ ἀποφ.—ἀναγκαῖον ομ. ΕΓΙ 4 post τὸ εἶναι add. τε οἱ 6 τῷ δὲ] τῶν δὲ F: τὸ δὲ οἱ τῷ μὲν] τῶν μὴ F: ομ. α 10 ἀναδείξασθαι F 11 παρὰ] περὶ FG 12 καὶ τὸν ἀ. G 13 ἔμπροσθεν] p. 215,2,3 14 γίνονται—λεγόμενον (22) ομ. Μ 15 δυνατὸν FGb καὶ τοῦτο—ἀναγκαῖον εἶναι (30) ομ. α 16 ἀντιστρέψειν G 17 δυνατὸν Gb καὶ] μὴ A ἐνδεχόμενον b 18 τὸ οὐκ ἀ. μὴ εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀναγκ. μὴ εἶναι colloc. A (cf. p. 232,3sq., sed vide eorum quae hic sequuntur collocationem) οὐκ suppl. F² 19 τῷ δὲ—ἀδύν. εἶναι (20) suppl. G² 19 et 20 δυνατὸν b 19 et 21 ἐνδεχόμενον b 23 οὐ δυναται Μ 24 et 28 οὐκ ἐνδέχεται Μ 32 ἐν] ἔστιν ἐν F: ἔστι G

τοῦ ἐνδεχομένου, περὶ ὧν τῆς τε κοινωνίας καὶ τῆς διαφορᾶς ἐν τοῖς ἔστη
διαλέξεσται, καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδύνατου, καὶ καθ¹⁵
ἔκαστον τούτων τεττάρων θεωρουμένων προτάσεων, δύο μὲν τῶν ἀπλῶν
δύο δὲ τῶν ἐκ μεταθέσεως, τὰς τοῦ δυνατοῦ τετταφας προτάσεις ἐν τῷ
5 διαγράμματι κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν ἐκθέμενος ἐπισκέπτεσται ὡπως²⁰
ἔχουσι: τῆς πρὸς ταύτας ἀκολουθίας αἱ καθ²⁵ ἔκαστον τῶν ἀλλων τρίπον
προτάσεις, λέγω δὲ οἷον τῇ δυνατὸν εἶναι ἀπλῆ τοῦ δυνατοῦ καταφάσει
ποίᾳ μὲν ἐπεται τοῦ ἐνδεχομένου πρότασις, ποίᾳ δὲ τοῦ ἀναγκαίου, ποίᾳ
δὲ τοῦ ἀδύνατου, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ὠσαύτως. καὶ τίθεται πρῶτον τοῦ
10 μὲν ἐνδεχομένου πάσας τὰς προτάσεις ἐπεσθαι πάσας ταῖς τοῦ δυνατοῦ
προτάσεσι τὰς ὁμοίας κύταις λεγομένας, τῇ μὲν ἀπλῇ | καταφάσει τὴν 185
ἀπλῆν κατάφασιν τῇ δὲ ἐκ μεταθέσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν
ἀποφάσεων ὠσαύτως, διὰ τούτων ταύτων φιλέγγεσθαι τὸ τε δυνατὸν καὶ
τὸ ἐνδεχόμενον ἀπαραλλάκτως τιμέμενος· ὅγλον δὲ οὐ μόνον τῷ δυνατὸν
15 εἶναι ἐπεσθαι φάσκων τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀλλὰ προστίθησι καὶ τοῦτο
ἐκείνῳ φάντιστράφει. τοῦ δὲ ἀδύνατου ἐπεσθαι μὲν πάλιν ἀποφαίνεται
τὰς ἀπλᾶς προτάσεις ταῖς ἀπλαῖς τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου,
οὐκέτι μέντοι τὰς ὁμοίας ταῖς ὁμοίαις, σὺλλ., ὥσπερ αὐτὸς φησιν,¹⁰
ἀντεστραμμένως τῇ μὲν καταφάσει τὴν ἀπόφασιν τῇ δὲ ἀποφάσει τὴν
20 κατάφασιν, καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως ὠσαύτως. καὶ τοιτέοντες.
φανερόν· τὸ γάρ δυνατὸν εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι διόνυταν μὲν εἶναι
φάναι γελοῖον, οὐκ ἀδύνατον δὲ εἶναι ἀληθές, τὸ δὲ οὐ δυνατὸν εἶναι
καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι φανερὸν ὡς διόνυταν εἶναι ὁμολογήσομεν.
οὖν 'οὐ δυνατὸν οὐδὲ ἐνδεχόμενον εἶναι σύμμετρον τὴν διάμετρον τῇ²⁵
25 πλευρῇ· οὐκοῦν διόνυταν εἶναι σύμμετρον τὴν διάμετρον τῇ πλευρῇ.' τὰ
δ' αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως ἔροῦμεν. τοῦ μέντοι ἀναγκαίου
τίθεται τὴν ἀρχὴν ἐπεσθαι ταῖς ἀπλαῖς καταφάσεσι τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ
ἐνδεχομένου καὶ τῇ ἀπλῇ τοῦ ἀδύνατου ἀποφάσει τὴν ἀπλῆν πάλιν ἀπό-
φασιν, ὥστε ὑπὸ τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι καὶ οὐκ ἀδύνατον
30 εἶναι τετάχθαι τὸ οὐκ | ἀναγκαῖον εἶναι· τὸ γάρ δυνατὸν καὶ τὸ ἐνδεχό-¹⁸⁶
μενον μεταξὺ τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδύνατου τετάχθαι διοκοῦντα καὶ
οὐδετέρω τῶν ἄκρων τὰ αὐτὰ εἶναι εἰκότως ἔδοξας τὰς ἀποφάσεις ἀμφο-
τέρων ἐπομένας ἔχειν. ὑπὸ δὲ τὰς ἀπλαῖς ἀποφάσεις τοῦ δυνατοῦ καὶ
τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τὴν ἀπλῆν τοῦ διόνυταν κατάφασιν τίθησιν οὐκέτι
35 τὴν ἀπλῆν τοῦ ἀναγκαίου κατάφασιν, ἀλλὰ τὴν ἐκ μεταθέσεως· οὐ γάρ

1 τοῦ οὐ. G 2 διαλέγεται M 3 τούτων F: τῶν AGMa 6 ταύταις] αὐτὰς FG
ἐκάστων G¹ 13 τὸ τε] ποτε τὸ FG 14 δὲ οὐ. G: μὲν α οὐ] τοῦ M
15 προστίθησιν ὅτι FG 16 ἀποστρέψει F 17 ἀπλᾶς] ἀλλας AMa τοῦ (ante
ἐνδέχ.) οὐ. G 18 φησιν αὐτός M (p. 22a34) 19 τὴν ἀπόφ. — κατάφασιν]
τῇ ἀπλῇ τῆς πρώτης σελίδος τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν τῆς τεττάρτης σελίδος, τῇ δὲ ἀποφάσει τῇ
ὅμοιᾳ τοῦ ἐνδεχομένου τῇ ἐν τῇ αὐτῇ σελίδῃ τὴν κατάφασιν τὴν ἀπλῆν τοῦ ἐνδεχομένου τῇ
ἐν τῇ πρώτῃ σελίδῃ α 22 οὐ δύν.] οὐκ ἀδύνατον M 25 οὐκοῦν — πλευρῇ οὐ. M
30 τετάχθι FG 32 ἔδοξε AFMa 32, 33 ἀμφοτέρας α

οίνιν τε ἡς τὸν δύνατον εἰναι καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἰναι καὶ οὐδένατον 10
εἰναι λέγεσθαι ἀναγκαῖον εῖναι, διλλὰ δῆλον ὅτι ἔσται ἀναγκαῖον μὴ εἰναι·
εἰ τῷρος δύνατον εἰναι τὴν διάμετρον τῇ πλευρᾷ σύμμετρον. ἀναγκαῖον
αὐτὴν μὴ εἰναι σύμμετρον. πολὺν δὲ ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεις
5 τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου τάξας τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ δύναντος 15
ἀπόφασιν, ὑπὸ τὰς ἐκείνων ἀποφάσεις εἰκότως τίθησι τὴν κατάφασιν ἐπ'
εἵλείντες οὖσαν τῇ ἑσυτῆς ἀποφάσει. τοῦ μέντοι ἀναγκαίου πολὺν μὲν
τὰς εἰργμένας καταφάσεις καὶ τὴν τοῦ δύναντος ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν
τίθησι τὴν ἡμοίως ἔχουσαν ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τὸ δυνατὸν μὴ 20
εἰναι καὶ ἐνδεχόμενον μὴ εἰναι καὶ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἰναι τὴν οὐκ ἀνα-
γκαῖον μὴ εἰναι, ὑπὸ δὲ ταύταις τὰς ἀντικειμένας, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τὸ οὐ
δυνατὸν μὴ εἰναι καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἰναι καὶ ἀδύνατον μὴ εἰναι,
οὐκέτι τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τοῦ ἀναγκαίου (ἥδη γάρ ἄνω 25
τέτακται ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τοῦ δυνατοῦ ἀπόφασιν καὶ τὰς ταύτης ἐπο-
μένας), ἀλλὰ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τὴν ἀναγκαῖον εἰναι, ἥτις καὶ μόνη |
ὑπολείπετο ἀκατάτακτος τῶν τοῦ ἀναγκαίου προτάσεων, τῶν ἄλλων 186^v
τριῶν ἐκάστης ἥδη κατὰ τὸν εἰργμένον τρόπον ὑπὸ αὐτοῦ κατατεταγμένης.
ταύταις οὖτοις ἐν τοῖς παρόντι διατάξεις ἀξιοῦ καὶ ἐπὶ διαιράμυκτοις, ὃ
ἐκάλεσεν ὑπογραφὴν ὡς ὑποτεταγμένον τῇ περὶ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ καὶ 5
20 ὑπὸ αὐτὴν γεγραμένον, θεωρεῖν ἡμᾶς τὴν εἰργμένην ὑπὸ αὐτοῦ τῶν
προτάσεων ἀκολουθίαν. καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἀπλῆς τοῦ δυνατοῦ
καταφάσεως ἐφεξῆς ἀπαριθμεῖται τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων τρόπων ταύτης 10
ἐπομένας, εἴτα προσήγων τὴν διδασκαλίαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὥσπερ σελίδα
τοῦ διαιράμυκτος, παραλαβὼν τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τοῦ δυνα-
τοῦ, ταύτη πολὺν ἐφεξῆς καταλέγει τὰς ἀκολουθίας κατὰ τοὺς λοι-
ποὺς τῶν τρόπων προτάσεις, εἴτα ἐφεξῆς μέτεισιν ἐπὶ τὸ ἀπαριθμεῖσθαι 15
τὰς κατὰ τὴν ἑτέραν σελίδα τοῦ διαιράμυκτος προτάσεις. ἐπεὶ δὲ οὐ
γένονται ὅμεμπτοις πᾶσαι ἡ εἰργμένη τῶν προτάσεων ἔκθεσις, εἰ καὶ πιθανὴ
ἔδοξεν ἀν εἰναι τοῖς ἀπλουστέροις τὴν διάνοιαν διὰ τὰς εἰργμένας αἰτίας, 20
30 προτίθεται μὲν διὰ τῶν ἐφεξῆς τὸ ἡμαρτημένως ἐν αὐτῇ ἐκτεθὲν ἐπανορ-
θώσασθαι, πρότερον δὲ ἡμᾶς ἐφιστάνειν ἀξιοῦ ἐν τῷ ἐκτεθέντι τῶν προ-
τάσεων διαιράμυκτοι δπως μὲν ἔχουσι τάξεως αἱ τοῦ ἀδύνατου προτάσεις
δπως δὲ αἱ τοῦ ἀναγκαίου, ἵνα καὶ θεόσασθαι δυνηθῶμεν ὅ τι ποτέ 25
ἔστιν ἐν τούτῳ τὸ ἡμαρτημένως ἔχον. διόπερ ἐπάγει ταυτί.

1 εἰναι (post ἐνδεχ.) om. M 2 ἀλλὰ — εἰναι om. M 3 ἔσται] ᔾστιν a
5 δύναντος Ma 7 μὲν om. A Ma 10 οὐκ (ante δύναν.) suppl. F²
11 ταύταις τὰς ἀντ. Αα: ταύταις τὰς ἀντ. FG: τὰς ἀντ. ταύταις M 12 τὸ τοῦ G
14 καὶ τὰς—έπομ.] ὡς ταύτης ἐπομένη FG 15 τὴν (post κατάφ.) om. M 16 ὑπε-
λέπετο Ma 17 τεταγμ. Α 18 post ταύτα add. οὖν M 20 γεγραμένων G:
γεγραμένως a 21 ἀπὸ] περὶ G¹ 27 διαιράμυκτος Α 29 ἀν om. AM
30 διὰ τῶν om. M 31 πρῶτον G 32 αἱ om. G 34 ante ἐπάγει
add. καὶ Ma ταύτῃ] ταύτη FG

p. 22a32 Τὸ μὲν οὖν ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀδύνατον τῷ ἐνδεχο-
μένῳ καὶ δυνατῷ καὶ οὐκ ἐνδεχομένῳ καὶ μὴ δυνατῷ ἀκολου- 187^r
θεῖ μὲν ἀντιφατικῶς, ἀντεστραμμένως δέ· τῷ μὲν γὰρ δυνατῷ
εἶναι ή̄ ἀπόφασις τοῦ ἀδυνάτου, τῷ δὲ ἀποφάσει ή̄ κατάφασις· τῷ 5
γὰρ οὐ δυνατῷ εἶναι τὸ ἀδύνατον εἶναι κατάφασις γὰρ τὸ ἀδύ-
νατον, τὸ δὲ οὐκ ἀδύνατον ἀπόφασις. τὸ δὲ ἀναγκαῖον πῶς,
ἀπτέον. φανερὸν δὴ δτι οὐχ οὕτως, ἀλλ' αἱ ἐναντίαι ἔπονται.
αἱ δὲ ἀντιφάσεις χωρίς· οὐ γάρ ἐστιν ἀπόφασις τοῦ ἀνάγκη μὴ 10
εἶναι τὸ οὐκ ἀνάγκη εἶναι· ἐνδέχεται γὰρ ἀληθεύεσθαι ἐπὶ τοῦ
10 αὐτοῦ ἀμφοτέρας· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι οὐκ ἀναγκαῖον
εἶναι.

Δι' ὧν τὰς μὲν τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις καταφατικάς τε καὶ ἀπο-
φατικάς ἀκολούθως ἐκκεῖσθαι φησι καὶ ὑποτεάχθαι ταῖς τοῦ δυνατοῦ καὶ 15
τοῦ ἐνδεχομένου καταφατικαῖς τε καὶ ἀποφατικαῖς προτάσεσι, τῶν ἀπο-
15 φάσεων ἐπ' εὐθείας διαγεγραμμένων ταῖς οἰκείαις καταφάσεσι καὶ ὅλης
μὲν τῆς ἀπλῆς τοῦ ἀδυνάτου ἀντιφάσεως ὑπὸ τὰς ἀπλᾶς ἐκείνων ἀντι-
φάσεις τεταγμένης ὅλης δὲ τῆς ἐκ μεταθέσεως ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως, 20
ἀλλ', ὥσπερ φησίν, ἀντεστραμμένως, τῆς ἀντιστροφῆς περὶ μόνην θεω-
ρουμένης τὴν τῆς ποιότητος τάξιν, διότι ταῖς μὲν ἐκείνων καταφάσεσιν
20 ἔπονται αἱ τοῦ ἀδυνάτου ἀποφάσεις ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν αἱ καταφάσεις, ἡ 25
τε ἀδύνατον εἶναι καὶ η̄ ἀδύνατον μὴ εἶναι· καν γὰρ στερητικῶς λεγό-
μεναι δοκοῦσί τισιν ἀποκλίνειν πρὸς τὸ ἐδός τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ὄμοιο-
γουμένως εἰσὶ τὸ ὅλον | τοῦτο στερητικαὶ καταφάσεις· διὸ καὶ ἡγίωσεν 187^v
ἐπ' αὐτῶν μόνον ἐπισημήνασθαι τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης. τὰς μὲν οὖν
25 τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις εὐτάκτως, ὥσπερ ἐλέγομεν, ἐκτεθεῖσθαι φησιν,
οὐκέτι μέντοι τὰς τοῦ ἀναγκαίου· τὰς μὲν γὰρ τὴν ἀντίφασιν ἐπ' αὐτοῦ ποτε
οὔσας προτάσεις, οἷον τὴν ἀναγκαῖον εἶναι καὶ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, κεχωρι-
σμένως, ἀλλ' οὐκ ἐπ' εὐθείας ὀλλήκαις ἐκτεθεῖσθαι, τῆς μὲν ἀναγκαῖον
30 εἶναι ἀπλῆς καταφάσεως ἐν τῇ δευτέρῃ σελίδῃ κάτω τεταγμένης ὑπὸ τὴν 10
τὸ ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀδυνάτου καταφασιν, τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς κατὰ
τὸ ἄνω μέρος τῆς πρώτης σελίδος ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τοῦ ἀδυνάτου ἀπό-
φασιν, καὶ πάλιν τῆς μὲν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καταφάσεως κατὰ τὸ ἄνω

1. 2 τῷ ἐνδεχ. — ἀναγκ. εἶναι (10. 11) om. M 2 ἐνδεχ. — ἀναγκ. εἶναι (10. 11) om. a
3 δυνατὸν b 4 post ἀδυν. add. ἀκολούθει b 5 δυνατῷ] δυνατὸν Gb 5. 6 τὸ
ἀδύν. εἶναι Gb 6 οὐκ ἀδ.] οὐ δυνατὸν εἶναι G: οὐκ ἀδυν. εἶναι b 7 δὴ] δὲ AG
οὕτως ἔχει b 9 καὶ ἀληθ. FG ἐπὶ ex κατὰ corr. G 12 τοῦ om. G 21 post
ἀδύν. εἶναι add. ἀπλῆ κατάφασις a ή̄ om. M post μὴ εἶναι add. κατάφασις ἐκ
μεταθέσεως a 22 δοκ.] δογματικός F: δοκοῦσι G 22. 23 ὄμοιογοῦμεν ὡς a
24 μόνων AFGa τοῦτο ὁ ἀριστ.] ὁ ἀριστ. τούτω AM 25 ἐλέγομεν] p. 231, 20
26 γὰρ om. ed. Ven. Brand. ἀπόφασιν F 27 post ἀναγκ. εἶναι add. ἀπλῆν
κατάφασιν et post οὐκ ἀναγκ. εἶναι add. ἀπλῆν ἀπόφασιν a 29 κατὰ τεταγμ.] κατα-
τεταγμ. G 30 τῆς δὲ—ἀπόφασιν (31. 32) om. F δὲ om. G

μέρος τῆς δευτέρας σελίδος ἐκτεθειμένης, τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς κατὰ 15 τὸ πέρας τῆς πρώτης σελίδου. τὰς δέ γε ἐπ' εὐθείας ἀλλήλαις κειμένας μηκέτι ποιεῖν ἀντίφασιν, ὅπερ ἔχουσιν αἱ κατὰ πάντας τοὺς ἄλλους τρόπους ἐπ' εὐθείας κείμεναι ἀλλήλαις προτάσεις· συμφεύδονται γάρ ἀλλήλαις 20 5 αἱ μὲν ταῖς ἀπλαῖς τοῦ δυνατοῦ προτάσεσιν ἐπόμεναι, η̄ οὐκ ἀναγκαῖν εἰναι καὶ η̄ ἀναγκαῖον μὴ εἰναι, κατὰ τὴν ἀναγκαίαν ὅλην, αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως, η̄ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἰναι καὶ η̄ ἀναγκαῖον εἰναι, κατὰ τὴν ἀδύνατον. οἱ δὲ καὶ ἐκάλεσσεν αὐτὰς ἐναντίας, δι’ η̄ν αἰτίαν καὶ τὰς ἀνευ τρόπου τὰς συμψευδομένας ἀλλήλαις ἐναντίας προστηγορεύομεν. συμ- 25 ψεύδονται οὖν ἀλλήλαις κατὰ τὰς εἰρημένας ὅλας αἱ ἐπ' εὐθείας ἐκτεθεῖσαι τοῦ ἀναγκαίου | προτάσεις. καὶ πρὸς τοῦτο καθ’ ἑτέρας τινὰς φαίνονται 188r συναληθεύουσαι· πάλιν γάρ αἱ μὲν ταῖς ἀπλαῖς ἐπόμεναι κατὰ τὴν ἀδύνατον ὅλην συναληθεύουσιν ἀλλήλαις (ώς γάρ φησιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅπερ 5 ἀναγκαῖον ἔστι μὴ εἰναι, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον εἰναι), αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως κατὰ τὴν ἀναγκαίαν.

ρ. 22v3 Αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν τὸ ἀναγκαῖον ὄμοίως τοῖς ἑτέροις, διτὶ ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδίδοται τὸ αὐτὸ δυνάμενον· διὰρ ἀδύνατον εἰναι, ἀναγκαῖον τοῦτο οὐκ εἰναι, 10 δὲ ἀδύνατον μὴ εἰναι, τοῦτο ἀνάγκη εἰναι. ἔστε εἰ ἔκεινα 20 δημοίως ἀκολουθεῖ τῷ δυνατῷ καὶ μή. ταῦτα ἐξ ἐναντίας. ἐπεὶ οὐ σημαίνει γε ταῦτα τὸ τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ’, ὥσπερ εἰρηται, ἀντεστραμμένως.

15

⁷ Ην μὲν ἀκόλουθον παραδοῦναι πρότερον τὴν ἑέῆς ῥήμησομένην τῆς ἐκθέτεως τῶν προτάσεων διόρθωσιν καὶ ἐπιδεῖξαι διτὶ ἡμιρητημένως ἔχου- 25 σιν ἐν τῷ πρότερον ἐκτεθέντι διαγράμματι αἱ τοῦ ἀναγκαίου ἀποφάσεις 20 (οὔτε γάρ τὴν ἀπλῆν ἐγρῆν συντετάγματι ταῖς ἀπλαῖς τῶν ὅλων τρόπων προτάσεσιν ἀλλὰ ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἐπ’ εὐθείας τῇ ἑαυτῇς καταφάσει, οὔτε τὴν ἐκ μεταθέσεως ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἀλλὰ ταῖς ἀπλαῖς, ἐπ’ εὐ- 25 θείας καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οἰκείᾳ καταφάσει), καὶ οὕτως προσθεῖναι 30 τὰ διὰ τούτων λεγόμενα, διτὶ εἰκότως η̄ μὲν ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀναγκαίου ἀντίφασις ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τέτακται τοῦ τε δυνατοῦ | καὶ τοῦ ἀδυνάτου 188r ἀντίφασιν, η̄ δὲ ἀπλῆν ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως προσήκει γάρ τὸ διτὶ

1 ἐκτιθεμένης FGa κατὰ] καὶ G ¹	5 οὐκ suppl. F ² 9 τὰς om. FG	6 καὶ om. FG προσαγορεύομεν G ² Ma (cf. p. 92,4)	7 ή om. AFG ¹
11 φαν.] φέρονται G ¹	13 ως γάρ F: οπερ γάρ A: δ γάρ G: καὶ γάρ M: οπερ α		
16 ὄμοίως—ἀντεστραμμένως (22) om. M	18 δ—ἀντεστραμμένως (22) om. a	18 δ—	δ]
ei b οὐχὶ FG	19 δ] τὸ G: ei b	τοῦτο om. FG	ἀναγκαῖον
FG 20 ἀκόλουθει om. b	τῶν δυνατῶν G	22 ἀντεστραμμένως F	26 ταῖς]
αὐταῖς Ma 27 τῇ τῆς A	29 ἐσομένην] ἐπομένην A Ma (cf. p. 236,31)		31 τε
om. A 32 τὸ] τῷ G			

προηγουμένην ἔχειν τάξιν τοῦ διότι. ὅλλα ἵσως δὲ Ἀριστοτέλης μετὰ τὸ
ἐπισημάνασθαι τῇ ἀταξίᾳ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενομένης ἐκθέσεως τῶν τοῦ 25
ἀναγκαίου προτάσεων, ώς τῶν ἐπιστατικωτέρων εὐθὺς συνορώντων τὴν
ἀκόλουθον αὐτῶν ἐκθέσιν, τὴν αἰτίαν ἡσίωσεν ἀποδοῦναι διὰ τούτων τῆς
5 τεταγμένης αὐτῶν ἀκολουθίας. ἐπὶ δὲ τούτῳ συνεῖδεν δτι χρή καὶ ἡμῶν
τῶν πολλῶν ποιησασθαι τινα λόγον ἀποπλῆσαι τε ἡμᾶς, δτι ταύτην ἀνάγκη 10
τὴν τάξιν ἔχειν τὰς τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῶν μετά
τρόπου προτάσεων, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τοῦ δτι τὸ διότι παραδίδωσιν.
ἀλλὰ τίνα φησὶν εἶναι τὴν αἰτίαν τοῦ ὑποτετάχθαι ταῖς μὲν ἀπλαῖς τοῦ
10 δυνατοῦ καὶ τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις τὰς ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀναγκαίου, 15
ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς ἀπλᾶς; δτι, φησίν, ἐναντίως τὸ ἀδύνατον
τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδίδοται τὸ αὐτὸ δυνάμενον, τὸ αὐτὸ μὲν αὐτὸ
δύνασθαι λέγων, διότι ἐκάτερον αὐτῶν δεῖ ὥσαύτως ἔχει καὶ ἀνεπίδεκτόν 20
ἔστι τοῦ ἐναντίου, τὸ μὲν δεῖ δὲν τὸ δὲ δεῖ μὴ δν, ἐναντίως δὲ ἀποδίδο-
15 σθαι, διότι δτε πρὸς τῷ ἑτέρῳ τῶν τρόπων τούτων τὸ εἶναι τίθεμεν
ἀπλῆν ποιοῦντες τὴν πρότασιν, πρὸς τῷ ἑτέρῳ τὸ μὴ εἶναι τάττομεν καὶ
ποιοῦμεν πρότασιν ἐκ μεταθέσεως· δὲ γάρ ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο ἀδύνατον 25
μὴ εἶναι, καὶ δὲ δύνατον εἶναι, τοῦτο ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. εἰ οὖν ταῦτα
τὰς τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις ἐλέγομεν, φησίν, ἀκολουθεῖν ταῖς τοῦ δυνατοῦ
20 καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, τὰς ὄμοιώς αὐταῖς | κατὰ τὸ ἀπλοῦν ἦ τὸ ἐκ 189r
μεταθέσεως ἐχούσας, τοῦ ἄρα ἀναγκαίου ἐπεσθαι αὐταῖς συμβήσεται τὰς
ἐξ ἐναντίας, ώς αὐτός φησι, κατὰ ταῦτα ἐχούσας, τοῦτ' ἔστι ταῖς μὲν
ἀπλαῖς τὰς ἐκ μεταθέσεως ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς ἀπλᾶς. ταῦτα 5
οὖτα διηρισάμενος ἀναλαμβάνει πάλιν τὰ εἰρημένα περὶ τῆς κανονικίας καὶ
25 τῆς διαφορᾶς τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδυνάτου, πρόχειρα ἡμᾶς αὐτὰ
βουλόμενος ἔχειν δτι τὸ αὐτὸ δύνανται ἀλλήλαις ἀντεστραμμένως· τό τε
γάρ ἀναγκαῖον εἶναι εἴποις δὲν δύναντον κατὰ τὸ μὴ εἶναι, καὶ τὸ 10
ἀδύνατον εἶναι ἀναγκαῖον πάλιν κατὰ τὸ μὴ εἶναι.

1 τὴν τάξιν α.	2 τὴν ἀταξίαν F	γινομ. FG	3 ἐπιστατικώτε-
ρον M: ἐπιστατικωτέρως α	4 διὰ om. FG	5 ἐπὶ scripsi: ἐπεὶ	
libri	τοῦτο G	ὅτι] ως M	καὶ om. A
6 τε om. a	8 καὶ om. FG ¹	τούτων M	12 τῶν ἀναγ-
καίων F	14 τὸ δὲ δεῖ μὴ δν om. FG ¹	15 τιθέμεθα FG	
18 καὶ δὲ δ. εἶναι om. G ¹	δὲ οὐκ δ. (sed οὐκ del.) F	μὴ om.	
F ¹ G ¹	19 τὰς post δ. colloc. FG	20 ὄμοις AMa	
21 αὐταῖς FM	23 ἐκ μεταθ. δὲ colloc. FG	26 δύνανται FG ¹	an ἀλλή-
λοις?	27 εἶναι (prius) om. FG ¹	28 εἶναι (prius) om. FG	-

p. 22b10 "Il ἀδόνατον οὗτω κεῖσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντι-
φάσεις: τὸ μὲν γάρ ἀναγκαῖον εἶναι δυνατὸν εἶναι· εἰ γάρ μή, η̄
ἀπόφασις ἀκολουθήσει ἀνάγκη γάρ η̄ φάναι η̄ ἀποφάναι· ώστε 15
εἰ μή δυνατὸν εἶναι, ἀδόνατον εἶναι· ἀδόνατον ἄρα εἶναι τὸ
5 ἀναγκαῖον εἶναι, διπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν τῷ γε δυνατὸν εἶναι
τὸ οὐκ ἀδόνατον εἶναι ἀκολουθεῖ, τούτῳ δὲ τὸ μή ἀναγκαῖον
εἶναι· ώστε συμβαίνει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μή ἀναγκαῖον εἶναι,
διπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ τῷ 20
δυνατὸν εἶναι, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον μή εἶναι· τῷ μὲν γάρ ἄμφω
10 ἐνδέχεται συμβαίνειν, τούτων δὲ ὁπότερον ἀν ἀληθὲς η̄, οὐκ-
έτι ἔσται ἔκεινα ἀληθῆ· ἀμα γάρ δυνατὸν εἶναι καὶ μή εἶναι.
εἰ δὲ ἀνάγκη εἶναι η̄ μή εἶναι, οὐκ ἔσται δυνατὸν ἄμφω. λειπε- 25
ται τούτων τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μή εἶναι ἀκολουθεῖν τῷ δυνατὸν
εἶναι· τοῦτο γάρ ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι· καὶ γάρ
15 αὕτη γίνεται ἀντίφασις τῇ | ἐπομένῃ τῷ οὐ δυνατὸν εἶναι· 189γ
ἔκεινῳ γάρ ἀκολουθεῖ τὸ ἀδόνατον εἶναι καὶ ἀναγκαῖον μή
εἶναι, οὐ διπόφασις τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μή εἶναι. ἀκολουθοῦσιν
ἄρα καὶ αὕται αἱ ἀντιφάσεις κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, καὶ
οὐδὲν ἀδόνατον συμβαίνει τιθεμένων οὕτως. 5

20 'Ἐλέγχεται μὲν διὰ τούτων η̄ προειρημένη τῶν τοῦ ἀναγκαίου ἀπο-
φάσεων ἔκμεσις καὶ παραδίδοται η̄ ἀκριβῆς αὐτῶν τάξις ἐν τῷ διαγράμματι
τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, ώστε μηδεμίαν ἐν αὐταῖς εἶναι μήτε δια- 10
φωνίαν μήτε ἀταξίαν, ἀλλὰ τὸ ὅλον διάγραμμα τεταγμένως ἔχειν. ζητε-
ται δὲ πρῶτον τῇ ἀπλῆ τοῦ δυνατοῦ καταφάσει ποίαν τῶν τεττάρων τοῦ
25 ἀναγκαίου προτάσεων, τῶν δύο τῶν ὀπλῶν καὶ τῶν δύο τῶν ἐκ μετα-
θέσεως, ἔπεισθαι ῥητέον. καὶ δείκνυται δι τούτε, ως πρότερον ἐλέγομεν, 15
τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν γρὴ ως ἐπομένην αὐτῇ νποτάττειν, τὴν οὐκ ἀνα-
καῖον εἶναι, οὔτε τῶν καταφάσεων οὐδετέραν, ἀλλὰ μόνην τὴν ἐκ μετα-
θέσεως ἀπόφασιν, τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μή εἶναι, ἐπ' εὐθείας κεισομένην
30 τῇ ἑαυτῆς καταφάσει. καὶ ἐκ τούτων συνάγεται δι τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν 20
ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ δυνατοῦ κατάφασιν προσήκει τάττειν, ἐπ'
εὐθείας καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, ἀτε τῶν ἄλλων τριῶν
τοῦ ἀναγκαίου προτάσεων ἡδη τεταγμένων ἐν ταῖς προσηκούσαις αὐταῖς
χώραις τοῦ διαγράμματος· τούτων γάρ οὕτως ἔχόντων οὐκέτι τὰς ἀντι- 25

2 τὸ—οὕτως (19) om. M

om. G 5 τῷ] τὸ F

εἶναι η̄ suppl. F²

17 η̄ ἀπόφ. b

αὐται colloc. G

28 οὐδετέρων F

3 ώστε—οὕτως (19) om. a

6. 7 τούτῳ δὲ τὸ μή ἀναγκ. εἶναι om. G

10 ἐνδέχεσθαι G

13 τῷ] τὸ G

15 δυνατῶ A

22 ώστε—ἀταξίαν (28) iter. G¹30 καὶ—καταφάσει (32) om. G¹

4 ἀδόνατον εἶναι

8 ἀκο-
λουθεῖ

12 εἰ—μή εἶναι om. G

16 καὶ τὸ ἀναγ. FG

18 prius καὶ om. G

26 ἐλέγομεν] p. 231,27

33 αὐτῶν FG

φασκούσας ἀλλήλαις χωρὶς ἀλλήλων γεγράφθυι, ὥσπερ πρότερον, συμβαίνει,
καὶ τὴν προσήκουσαν ἔαυτας ἀποληφθονται τάξιν | αἱ τοῦ ἀναγκαίου ἀντι- 190r
φάσεις, συμπαρατεινόμεναι μὲν ταῖς τοῦ ἀδύνατου ἀντιφάσεσιν, ἐναντίως δὲ
αὐταῖς, ὅπερ ἐλέγετο προσεγῶς, ἀποδιδόμεναι. ἀδύνατον μὲν οὖν, φησιν
5 ὁ Ἀριστοτέλης, οὗτῳ καῖσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντιφάσεις, ἵστον
λέγων τῷ ἀδύνατον οὗτῳ κειμένας ὑγιῆ ἔχειν τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἀκο-
λουθίαν'. διτὶ δὲ τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι οὐ καλῶς ὑπετάξαμεν καὶ
ἀρχὰς τῇ δύνατὸν εἶναι ὡς ἀκολουθίους αὐτῆς, δείκνυσι προληπτικὸν ὥσπερ 10
λημμάτιον διτὶ τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθίεν ἀνάγκη τὴν δύνατὸν εἶναι
10 καὶ κατασκευάζει γε αὐτὸν τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ γράμμενος τοῦτον
τὸν τρόπον· εἰ γάρ μὴ ἔπεσται, φησί, τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ή δύνατὸν εἶναι, 15
ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἀκολουθήσει η οὐ δύνατὸν εἶναι· ἐπὶ παντὸς γάρ η
τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν ἀνάγκη η τὴν ἀπόφασιν. ἀλλ' εἰ ἔποιτο τῇ
ἀναγκαῖον εἶναι η οὐ δύνατὸν εἶναι, ἐπειδὴ ταύτη τε καὶ τῇ ἰσοδύναμην
15 αὐτῇ, τῇ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν ἀδύνατον εἶναι, 20
συμβῆσται συναληθεύειν ἀλλήλαις τὴν τε ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὴν ἀδύ-
νατον εἶναι, ὅπερ ἐστὶ παντελῶς ἀλογον. ἔπεισθαι ἄρα γρὴ τῇ ἀναγκαῖον
εἶναι τὴν δύνατὸν εἶναι. τούτου προληπτικός δείκνυται ἥδιώς διτὶ οὐ
καλῶς ἐλέγομεν τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖν τῇ δύνατὸν εἶναι. 25
20 εἰ γάρ τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ η δύνατὸν εἶναι, ὡς τὸ λημμάτιον
ἔσειξε, τῇ δὲ δύνατὸν εἶναι λέγομεν ἔπεισθαι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι,
ὡς ἔξ ἀρχῆς διεγράφομεν, | ἔψεται ἄρα τῇ ἀναγκαῖον εἶναι η ἀπό- 190v
φασις αὐτῆς, η οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δεῖ
τάττειν ὑπὸ τὸ δύνατὸν εἶναι τὴν ἀπλῆγ τοῦ ἀναγκαίου ἀπόφασιν. ἀλλὰ
25 μὴν οὐδὲ τῶν καταφάσεων αὐτοῦ οὐδετέραν, η τὴν ἀναγκαῖον εἶναι η
τὴν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τούτων μὲν γάρ ἐκατέρα φύσιν τινὰ ὠρισμένην
δηλοῖ, η μὲν δεὶ οὐσαν, η ἀπλῆ, η δὲ δεὶ μὴ οὐσαν, η ἐκ μετα-
θέσεως, τὸ δέ γε δύνατὸν εἶναι ἐπαμφτερίζει καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι ποτε 10
μεταπίπτει. δ γάρ δύνατὸν εἶναι, δύναται ποτε καὶ μὴ εἶναι. ὥστε οὐδὲ
30 τούτων ὄποτερασιν συνάγεται τῇ δύνατὸν εἶναι. τῶν οὖν τριῶν τοῦ ἀναγ-
καῖον προτάσεων ἐλιγεγμένων ὡς οὐ δύναμένων ἔπεισθαι τῇ δύνατὸν εἶναι
καταλείπεται μόνη η οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. ὥστε ταύτην αὐτῇ ἔπεισθαι 15

2 ἐν αὐταῖς FG τάξιν εκ τέχνην corr. G 4 ἐλέγετο] p. 235,11 6 τῷ] τὸ
ΑΓΜ 7 οὐκ suppl. F² post ἀναγκ. εἶναι add. ἀπλῆγ ἀπόφασιν α 8 post
δυν. εἶναι add. ἀπλῆ καταφάσει a προσλαβών FG 9 post ἀν. εἶναι add. ἀπλῆ a
10 γε] γάρ a 14 τε] γε G καὶ om. F 15 αὐτῇ om. AF 16 et 17 εἶναι] ἔστιν
(utrobiusque) A 16 καὶ suppl. G² 17 ὅπερ—δυν. εἶναι (18) om. FG¹ 17. 18 τὴν
ἀν. εἶναι τῇ δυν. ΑΜα 18 τούτου οὖν a 19 λέγομεν M 20 εἰ—δυν. εἶναι
om. FG¹ η οὐ δυν. a ως om. M 21 post ἔδειξε add. εἰ γάρ ἔπειται τῇ ἀναγκαῖον
εἶναι η (ἀκολουθεῖ τῇ F) δύνατὸν εἶναι FG λέγομεν ΑΓΜ 22 ἔπειται a η
ἀπόφ.—εἶναι (23) iter. F 24 ante ὑπὸ add. τὴν M post ἀπόφ. add. τὴν οὐκ ἀναγκαῖον
εἶναι a 25 ἀναγκ. αὐτῶν εἶναι A 26 ἐκατέραν G 27 η μὲν ex η μὴ
corr. G η (ante ἀπλῆ) om. F 30 ὄποτερωσιν G συνάγεται scripsi: συνέσται
libri τῶν οὖν] καταλείπεται G 32 post μὴ εἶναι add. ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις a

ρήτεον, καθάπερ τῇ οὐ δυνατὸν εἶναι ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. καὶ φανερὸν δτι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μεταθήσομεν ἐπὶ 20 τὴν χώραν, ἣν ἐν τῷ πρότερῳ διαγράμματι κατεῖχεν ἡ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, πάσας τὰς προτάσεις πάσαις ὄμοιληρος πνιοῦντες. Λα δὲ μὴ 5 τις ὑπολάβῃ δτι καθ' ὅν τρόπον ἔδεινυμεν τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ δυναμένην ἐπεσθαι τῇ δυνατὸν εἶναι προλαβόντες δτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ ἡ δυνατὸν εἶναι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δεικνύναι δυνατὸν μηδὲ τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι δυναμένην αὐτῇ ἀκολουθεῖν, 191r προστίθησι τὸ τοῦτο γάρ αληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι· 10 οὐ γάρ ἔτι συμβῆσται ἀποπον., εἰ τῷ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι λέγομεν ἐπεσθαι, τῷ δὲ δυνατὸν εἶναι τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· 5 τοιμῆται μὲν γάρ διὰ ταῦτα ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐκέτι ἀποπον., ἀλλὰ καὶ αληθές· δ γάρ ἀναγκαῖαν ἔχει τὴν ὅπαρξιν, τοῦτο οὐχ οἴον τε καὶ ἀνυπαρξίαν ἀναγκαίαν 15 ἔχειν. ἀλλὰ τούτων οὕτως εἰρημένων εἰκότως ἀπορεῖ διὰ τῶν ἐφεξῆς ὁ 10 Ἀριστοτέλης πότερον ἐπεσθαι ρήτεον τῇ ἀναγκαῖον εἶναι τὴν δυνατὸν εἶναι ἡ μὴ ἐπεσθαι, διότι ἀμφω μὲν εἶναι αληθῆ ταῦτα ἀμήχανον, ἐκάτερον δὲ αὐτῶν ἔσσοδες κρατύνειν, τὸ μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τὸ δὲ ἐπ' εὐθείας, καὶ φησιν.

15

20 p. 22b29 Ἀπορήσεις δ' ἂν τις εἰ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι ἐπεταῖ· εἰ τε γάρ μὴ ἐπεται, ἡ ἀντίφασις ἀκολουθήσει, τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι, καὶ εἰ τις ταῦτην μὴ φῆσθειν εἶναι ἀντίφασιν, ἀνάγκη λέγειν τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι· ἀπερ ἀμφω 20 ψευδῆ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλὰ μὴν πάλιν τὸ αὐτὸν εἶναι δοκεῖ δυνατὸν τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ὥστε ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ ψεῦδος. φανερὸν δὴ δτι οὐ πᾶν τὸ δυνατὸν ἡ εἶναι ἡ βαδίζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύναται, ἀλλ' ἔστιν ἐφ' ὃν οὐκ 25 ἀληθές, πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγον δυνατῶν, οἷον τὸ 30 πῦρ θερμαντικὸν καὶ ἔχει ὀνταριν ἀλογον. | αἱ μὲν οὖν μετὰ 191v λόγου δυνάμεις αἱ αὐταὶ πλειόνων καὶ τῶν ἐναντίων, αἱ δὲ ἀλογοι οὐ πᾶσαι, ἀλλ', ὅσπερ εἰρηται, τὸ πῦρ οὐ δυνατὸν θερ-

1 post' ὄντ. εἶναι add. ἀπλῆ ἀποφασει a	ἐλέγομεν] p. 231,33	2 post μὴ εἶναι
add. κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως a	post ἀν. εἶναι add. ἀπλῆ ἀπόφασιν a	3 ἡ
om. F	7 εἶναι (post ὄντ.) om. FG	τρόπον] τοῦτον F
AGMa	οὐκ om. F	8 μηδὲ] μῆτε
	9 τὸ om. G	10 ἀτ. συμβ. (num. corr.) G
ἀποπον. add. τι A: post ἀποπον. G ²	11 λέγομεν FGa	ante
μὴ—εἶναι (13) om. FG ¹	12 τῷ] τὸ FG	τὸ
14 τοῦτο om. F	τὸ] τῶν G	μὴ om. M
15 ἔχει G	μὴ om. M	13 οὐκ ἔστι a
16. 17 δυν. μὴ εἶναι G ¹	17 ἐπ. μὴ (num. corr.) G	17 ἐπ. μὴ (num. corr.) G
20 τῷ] τῶν F ¹	τὸ δυν.—πᾶν (239,16) om. M	21 τε om. G
γάρ ἀν μὴ ἐπηται A	22 καὶ—πᾶν (239,16) om. a	μὴ ταῦτην colloc. FG
26 ὥστε — πᾶν (239,16) om. G	28 ἀφ ² F ¹	29 δυνατὸν F ¹

μαίνειν καὶ μή, οὐδέ δσα ἀλλὰ ἐνεργεῖ ἀεί. ἔνια μέντοι δύναται καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἀμα τὰ ἀντικείμενα 5 δέξασθαι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τούτου χάριν εἰρηται, δτι οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἀντικειμένων, οὐδὲ δσαι λέγονται κατὰ τὸ αὐτὸ 5 εἰδος. ἔνιαι δὲ δυνάμεις διμόνυμοι εἰσι τὸ γάρ δυνατὸν οὐχ ἀπλῶς λέγεται, ἀλλὰ τὸ μὲν δτι ἀληθὲς ὡς ἐνεργείᾳ ὅν, οἶνον 10 δυνατὸν βαδίζειν δτι βαδίζει, καὶ δλως δυνατὸν εἶναι δτι ἥδη ἔστι κατ' ἐνέργειαν δ λέγεται εἶναι δυνατόν, τὸ δὲ δτι ἐνεργήσειν ἄν, οἶνον δυνατὸν εἶναι βαδίζειν, δτι βαδίζειν ἄν. 10 καὶ αὕτη μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἔστι μόνοις ἡ δύναμις, ἔκεινη 15 δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις. Ἀμφο δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ δυνατὸν εἶναι βαδίζειν ἦ εἶναι, καὶ τὸ βαδίζον ἥδη καὶ τὸ ἐνεργοῦν καὶ τὸ βαδίστικόν. τὸ μὲν οὗτο δυνατὸν οὐκ ἀληθὲς κατὰ τοῦ 20 ἀναγκαῖο ἀπλῶς εἰπεῖν, θάτερον δὲ ἀληθές. ὥστε ἐπεὶ τῷ 15 ἐν μέρει τὸ καιτόλου ἔπειται, τῷ δὲ ἀνάγκης ὅντι ἔψεται τὸ δύνασθαι εἶναι, οὐ μέντοι πᾶν.

Κατασκευάζων γάρ δτι τῶν τεττάρων τοῦ ἀναγκαίου προτάσσων μόνην τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μή εἶναι δυνατὸν ἀκολουθεῖν τῇ δυνατὸν εἶναι, τῶν δὲ ἄλλων οὐδεμίαν, πρῶτον μὲν ἐδείκνυ τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μή 20 δυναμένην αὐτῇ ἀκολουθεῖν, προλαμβάνων δτι ἔπειται τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τοῦτο πιστούμενος, τοῦ καὶ νῦν | ήμας ἀναμιμήσκειν πειρᾶται μετὰ πλείονος τιθεὶς αὐτὴν ἐπεξεργασίας 192r τῷ ἐκ περιουσίας προστιθέναι δτι κανὸν οἴγεται τις μή εἶναι τῆς δυνατὸν εἶναι ἀπόφασιν τὴν οὐ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὴν δύνατον μή εἶναι, οὐδὲν αὐτῷ 5 25 ἔσται διὰ τοῦτο πλέον· ἀναγκασθήσεται γάρ ὁ μοιογεῖν δτι ὁ φαμεν ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο ἔσται ποτὲ δυνατὸν μή εἶναι, ὥπερ ἐναργῶς ἀλογον. εῖτα ἐφεξῆς 10 μεταβαίνων ἐπὶ τὸν ἔκειγον τῶν τοῦ ἀναγκαῖον καταφάτεων. ὡς οὐδὲ τούτων ὑποτερασσοῦν δυναμένης αὐτῇ συγκένειν, αὐτὸ τούναντίον ἔλεγε τοῖς 10 προσεχῶς εἰρημένοις, δπερ καὶ αὐτὸ ἀναλαμβάνει διὰ τούτων, δτι τὸ μὲν 30 ἀναγκαῖον εἶναι ἀδύνατόν ποτε μή εἶναι, ὥσπερ τὸ ἀναγκαῖον μή εἶναι ἀδύνατόν ποτε εἶναι, τὸ μέντοι δυνατὸν εἶναι τῶν ποτὲ μὲν ὄντων ἔστι ποτὲ δὲ μή ὄντων, ὥστε διὰ ταῦτα μηκέτι πάλιν ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι. λύσιν οὖν τὴν ἀπορίαν τὴν διμωνυμίαν αἰτιᾶται τοῦ δυνατοῦ τῆς δοκούσης τῶν λόγων ἐναντιότητος, καθ' ἣν 25 35 ὅθι συμβαίνει τῷ ἀναγκαίῳ τὸ δυνατὸν καὶ πάλιν μή ἔπειθαι κατ'

1. 2 δύνανται A 6 ὃν om. A 8 et 9 εἶναι om. F 10 μόνοις ἔστιν
colloc. F 11 μή ἀδύνατον Ab (cf. p. 244,5) 12 τὸ (ante ἐνεργ.) om. Fb
15 ἔψ.] ἔπειται b (recte, cf. p. 244,14) 17 γάρ om. F 18 μή suppl. G² δυ-
νατὸν ἀκολ.—ἀναγκ. εἶναι (19) om. M 19 ἄλλων δὲ colloc. G 23 δέξινος G
20 προσλαμβ. Ma 20. 21 τὸ ἀν. εἶναι τῷ δυν. a 23 τῷ] τὸ AGMa
οἴεται G 24 αὐτὸ G¹ 25 ὅ om. M 28 αὐτῇ om. Fa αὐτῷ]
αὐτῷ FG 31 ἔστι—μή ὄντων (32) om. M 32 ως FG

ἄλλην αὐτοῦ καὶ ἀλλήν εὑνοιαν· τοῦ γάρ δυνατοῦ τὸ μὲν εἶναι φῆσιν ἥδη
ὅν κατ' ἐνέργειαν, ὡς ὅταν τὸν βαδίζοντα λέγωμεν δύνασθαι βαδίζειν καὶ
τὴν ἤλιον δύνασθαι φωτίζειν ἢ κινεῖσθαι, τὸ δὲ κατὰ δύναμιν καὶ ἐπι-
τηδειότητα μόνον, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸν καθήμενην δύνασθαι βαδίζειν καὶ τὸ
τὸν βαδίζοντα δύνασθαι μὴ βαδίζειν. ἀλλὰ τοῦ μὲν κατ' ἐνέργειαν τὸ
μὲν εἶναι συμφοῦς τῷ πράγματι τῷ δύνασθαι αὐτὸν λεγομένῳ καὶ εἰδο-
ποὺν αὐτοῦ, τὸ δὲ | ἐπίκτητον καὶ οὐκ ὃς παρὸν τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ 192v
τοῦ μὲν συμφοῦς καὶ εἰδοποιοῦ, ὡς εἴρηται, τῶν ὑποκειμένων τὸ μὲν
εἶναι ἀδίστιν καὶ ἐν ἀδίστοις πράγμασιν ὑφιστάμενον, ὡς τὸ κινεῖσθαι κύκλῳ
10 τὸν οὐρανὸν ἢ τὴν γῆν ἐν τῷ μέσῳ τετάχθαι τοῦ παντὸς ἢ τὸ εἶναι τὸν ὁ
θεὸν ἀγαθόν, τὸ δὲ οὐκ ἀδίστιν μὲν οὐδὲ ἐπὶ ἀδίσιν θεωρούμενον ὑποκει-
μένων, ἔως μέντοι ἂν ὥστι τὰ ὑποκειμένα, συνυπάρχον αὐτοῖς, ὡς ὅταν
λέγωμεν τόντε τὸ πῦρ δύνασθαι θερμαίνειν καὶ τήγης κινέσθαι ψύχειν.
τοῦ λοιποῦ δηλαδὴ σημανούμενου τοῦ κατ' ἐνέργειαν τοῦ μὴ συμφοῦς 10
15 τοῖς ὑποκειμένοις θεωρούμενου ἐπὶ τῶν ἐκ δυνάμεως εἰς τὴν ἐνέργειαν
μεταβεβληκότων. ὡς ἐλέγουμεν ἐπὶ τοῦ τὸν καθίημενον δύνασθαι βαδίζειν.
τοῦ δὲ αὖ ἐπὶ ἀδίσιν πραγμάτων λεγομένου τὸ μὲν θεωρεῖσθαι φῆσιν ἐν 15
ταῖς παντάπασιν ἐξηρημέναις τῆς ὅλης οὐσίας, ὡς τὴν ἀγαθότητα τῶν
θεῶν καὶ τὴν νόησιν, τὸ δὲ ἐκείνου προσεχῶς ἐξηρτημένον καὶ ὑφεστήκος
20 ἐν σώμασι μὲν ἀλλὰ ἀπλοῖς καὶ μηδὲν ἔχουσιν ἐναντίον καὶ κατὰ μόνην
τὴν κύκλῳ κινήσιν δεῖ κινούμενοις πάσης τε θυνητῆς μοσχερέας ἐξηρη- 20
μένοις. πάλιν δὲ τοῦ κατὰ δύναμιν τὸ μὲν εἶναι φῆσιν οἵον τε μεταβάλλειν
εἰς τὴν ἐνέργειαν, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸν παῖδα δύνασθαι στρατηγεῖν, ἀν-
μὴ τι αὐτῷ τῶν ἔξωθεν ἐμποδῶν γένηται, τὸ δὲ εἰς ἐνέργειαν μὲν οὐδέ-
25 ποτε ἀχθησόμενον κατ' αὐτὸν δὲ μόνον τὸ δυνάμει τὸ εἶναι ἔχον, ὡς ἐπὶ 25
τῆς εἰς ἄπειρον τομῆς τῶν μεγεθῶν καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν συνεχῶν καὶ
τῆς ἐπὶ τὸ πλέον προσδόου τῶν ἀριθμῶν.

Τοσαυταχῶς τοίνυν λεγομένου τοῦ δυνατοῦ τὰ μὲν τῶν σηματιγο- 193r
μένων αὐτοῦ ἔπεισθαι φῆσι τῷ ἀναγκαίῳ, τὰ δὲ μὴ ἔπεισθαι· τοῦ
30 γάρ ἐπὶ τῶν κατ' ἐνέργειαν ὄντων κατηγορουμένου δυνατοῦ τὰ μὲν
ἐπὶ τῶν συμφοῦς ὑπαρχόντων τοῖς ὑποκειμένοις, εἴτε ἀδίσις οὖσιν
εἴτε καὶ φαρτοῖς, λεγόμενα ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὄντων δ
ἀληθεύειν, διότι καὶ αὐτά ἔστιν ἐξ ἀνάγκης ἀτε οὐκ ἐπαμφοτερίζοντα
κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι (οὐ γάρ οἷόν τε τὸ πῦρ μὴ εἶναι θερμὸν
35 οὐδὲ μὴ κινεῖσθαι κύκλῳ τὸν οὐρανόν), τὸ δέ γε ἀπὸ τῆς δυνάμεως εἰς
τὴν ἐνέργειαν μεταβεβληκός, ὕσπερ ἐπὶ τοῦ βαδίζειν ἐλέγομεν, καὶ τὸ 10

2 δν om. FG λέγομεν G 6 τὸ δύνασθαι αὐτῷ G 8 τῷ ὑποκειμένῳ G
9 εἶναι om. FG 12 συνυπάρχοντα ΑΜa 16 μεταβεβηκότων FGMa ἐλέγομεν]
v. 4 19 prius καὶ om. ΑΜ δὲ om. Λ 20 σύμπατι Μ καὶ (post
ἀπλοῖς) om. AGM 22 τε om. Ga 24 μὴ πω αὐτὸν G¹ 28 τοσαχῶς a
29 φῆσι om. M 30. 31 τὰ μὲν ἐπὶ] τὸ μὲν ὑπὸ G 31 τοῦ συμφ. ὑπάρχον-
τος FG 32 ὄντων—ἀνάγκης (33) om. FG¹ 33 ἀληθεύει Α καὶ om. G
34 θερμαῖνον Α¹ 36 μεταβεβηκός FG ἐλέγομεν] v. 4

κατ' ἐπιτηδειότητα θεωρούμενον, ἡ πεφυκυῖαν εἰς τὴν ἐνέργειαν μεταβάλλειν
ἡ μηδὲ πεφυκυῖαν ἀλλ' ἐν αὐτῷ μόνον τῷ ἀεὶ δύνασθαι τὸ εἶναι ἔχουσαν,
οὐκέτι τῷ ἀναγκαῖῳ ἐφαρμόζειν, ὥστε καὶ ἐπεσθαι καὶ μὴ ἐπεσθαι τῷ 15
ἀναγκαῖῳ τῷ δυνατὸν κατατεκνάζοντες ὅρθως ἐλέγομεν κατ' ἄλλην, ὡς
5 προείρηται περὶ αὐτοῦ, καὶ ἄλλην ἔννοιαν· καὶ γάρ εἰ μὴ διωρισμένως
ἐλέγομεν τῷ τοιόνδε δυνατὸν ἐπεσθαι τῷ ἀναγκαῖῳ, οἷον τὸ μονοεἰδὲς κατὰ
τὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ ἀπλῶς τῷ δυνατόν, οὐδὲν ἐλέγομεν ἀποπον· ὥσπερ γάρ 20
τὸν γερσαῖον κύνα καὶ ἀπλῶς λέγομεν κύνα καὶ τὸν Τελαμῶνος Λίαντα
καὶ ἀπλῶς Λίαντα, οὕτω καὶ τῷ τοιόνδε δυνατὸν καὶ ἀπλῶς δυνατὸν
10 προσαγορεύμεν, ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη τὰς ὁμωνύμους φωνὰς ἐπεσθαι ἐκάστῳ
τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημανιούμενων, ὥσπερ τὰ γένη τοῖς εἰδέσιν.

25

'Αλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν
τελειωτάτην λέσιν τῆς ἀπορίας ἀποδιδούς. πρότερον δὲ διαπαντὸν πρὸς
τὸν λέγοντα λόγον μὴ ἐπεσθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τῷ δυνατῷ, | διότι τὸ αὐτὸν 193
15 δοκεῖ δύνασθαι εἶναι καὶ μὴ εἶναι, φανερὸν εἶναι φῆσιν δτι οὐ πᾶν τὸ
δυνατὸν εἶναι καὶ βαδίζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύναται, τοῦτο
ἔστι μὴ εἶναι καὶ μὴ βαδίζειν, οὐκ ἐπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐν παραδειγ- 5
ματος τάξει παρειλημμένων ἀμφοτέρων ἀξιῶν νοεῖσθαι τὸ λεγόμενον (αὐτὸ
γάρ τοὺς ταῦταν τῷ ὅντι φανερόν, δτι τοῦ βαδίζειν ἡ δύναμις οὐ τούτου
20 μόνον ἔστιν ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀντικειμένου), ἀλλ' ἐνδεῖξασθαι ἡμῖν βιούλομενος
δτι ἐπὶ τινῶν δυνατῶν εἶναι λεγομένων μονοεἰδῆς ἔστιν ἡ δύναμις καὶ 10
οὐδὲν ἐπαμφιτερίζουσα, ἐφ' ᾧ οὐκέτι εὐδοεῖ ὁ λέγων μὴ ἐπεσθαι τῷ
ἀναγκαῖον εἶναι τῷ δυνατὸν εἶναι.. καὶ ποιά ἔστι τὰ οὔτως ἔχοντα προστή-
θησιν, δτι τινὰ τῶν μὴ ἔχοντων λογικὴν οὐδείαν, οἷον τὰ ἀψύχα κατὰ τὰς
25 ποιητικὰς ἑαυτῶν ἐνεργοῦντα δυνάμεις· τὸ γῦν πῦρ θερμαῖνον οὐ δύναται
καὶ μὴ θερμαίνειν καὶ ἡ βλλος ἐπὶ τὰ κάτω φερομένη οὐ δύναται καὶ
μὴ φέρεσθαι, εἰ μὴ τι αὐτὴν βίᾳ κωλύει τῶν ἔξωθεν. δτι γάρ οὐκ ἐπὶ
πάντα τὰ ἄμοιρα λογικῆς δυνάμεως ἔκτείνεσθαι βιούλεται τὸ λεγόμενον,
ώστε καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῷων ἐφαρμόζειν, δηλοτὶ ἐφεῖδης ἐπιφέρων 20
30 ἔνια μέντοι δύναται καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἀμα
τὰ ἀντικείμενα δέξασθαι· τῶν τε γάρ ἀψύχων αἱ παιδιτικαὶ δυνά-
μεις ἐναργῶς ἐπαμφιτερίζουσιν, οἷον τὸ ἴματον διατυμηθῆναι τε καὶ μὴ 25
διατυμηθῆναι ὅμοιας δυνατόν, καὶ τῶν ἀλόγων ζῷων αἱ παιδιτικαὶ οὐκ εἰσὶ
μονήρεις καὶ κατηγακασμέναι, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς χιόνος ἐλέ-

2 ἀλλ' ἐν αὐτῷ G ¹	τῷ] τὸ G	3 ἐφαρμόζει G	4 λέγομεν a (cf. p. 239,35, 240,1)
9 καὶ ἀπλῶς αἰεντα om. A ¹ FG ¹	9 τὸ om. Ma	τοιοῦτον FG	ἀπλ. δυν. καὶ δύν.
(num. corr.) G	11 αὐτῷ Λ: αὐτὸν G	12 ὕστερον om. A	13 ἀποδιδ.] διδούς
FG ¹	διαπαντῶν Λ: ἀπαντῶν F: ἀπάντων G: διὰ πάντων Ma	15 δοκεῖν G	ante
φανερὸν add.	καὶ τότε λέγει a	16 ἡ εἶναι ἡ βαδ. b	18 ἀξιῶν G ¹
εὐδοοι GMa	16 ἡ εἶναι ἡ βαδ. b	18 ἀξιῶν G ¹	22 εὐδοῶν F ¹ :
an ὁ λέγων ἀργος?	(cf. v. 14)	τῷ] τῶν M	24 τῶν μὴ ἐγ. τοιά
(num. corr.) G	27 τις G ² Ma	κωλύει GM	30 ἔνοια F
om. FG	32,33 διατμ.	30 ἔνοια F	31 δέξασθαι
om. A	34 καταναγκασμέναι G	34. p. 242,1 ἐλέγομεν]	32 μὴ
	ώς M	p. 240,13	om. FG

γομεν· βαδίσαι γάρ, φέρε εἰπεῖν, δυνάμενος ὁ κύων δύναται | καὶ μὴ 194^r
 βαδίσαι ταῖς προσπιπτούσαις αὐτῷ φαντασίαις ἐπόμενος. ἐπεὶ δὲ ὁ λόγος
 ὁ κατατασκευαζῶν μὴ ἔπειθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τὸ δυνατὸν ὠρμᾶτο ἀπὸ τῶν
 ὑπαρχουσῶν τοῖς ἐν γενέσει καὶ φίλορρῃ δυνάμεων, ὡς τοῦ μὲν ἀναγκαῖου 5
 μὴ πεφυκότος ἐπαμφιστερίζειν τούτων δὲ οὐ μόνον εἶναι ἀλλὰ καὶ μὴ
 εἶναι δυναμένων, διὰ τοῦτο τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπαντήσεως ἀπ' αὐτῶν τούτων
 ποιούμενος φησι πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγον δυνατῶν· κυριώτατα
 μὲν γάρ η δύναμις η τοῖς ἀιδίοις ὑπάρχουσα διαπέφευγε τὸ ἐπαμφιστερί- 10
 ζειν καὶ συνάδει τῷ ἀναγκαῖῳ, περὶ ης ἐφεξῆς διαλέξεται μετὰ τῆς
 10 προστηκούσης ἀκριβείας τὴν ἀπορίαν ἐπιλύμενος, εἰσὶ μέντοι καὶ τῶν
 ἐν γενέσει καὶ φίλορρῃ δυνάμεις τινὲς οὐκ ἐπαμφιστερίζουσι τινῶν τῶν 15
 ὑποκειμένων. ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς ὑπάρχουσαι τε καὶ μὴ ὑπάρχουσαι· ὅστε
 καὶ ἐκ μόνων τούτων ἐλέγχεται τὸν ἀποφαινόμενον ὡς ἂπαν τὸ δυνατὸν
 εἶναι δυνατὸν ἐστι καὶ μὴ εἶναι, τῶν, ὡς φῆσιν, ἀεὶ ἐνεργούντων, τὸ
 15 ἀεὶ οὐ πρὸς τὴν ἀπειρίαν τὴν χρονικὴν νῦν λέγων, ἀλλ᾽ ἐως ἂν τὸ 20
 ὑποκειμένον. Οτι μὲν οὖν οὐδὲ ἐπὶ μόνων τῶν ἀλλόγων δυνάμεων, αἱ
 ὄμοιοιδεῖς λέγονται εἶναι ἀλλήλαις κατ' αὐτὸν τὸ ἀλογοὶ εἶναι, ἀληθῆς ὁ
 λόγος ὁ λέγων ἂπαν τὸ δυνατὸν εἶναι δύνασθαι καὶ μὴ εἶναι, φανερὸν ἐκ
 τῶν εἰρημένων. ἐπεὶ δὲ τὰς μετὰ λόγου δυνάμεις ἀπάσας τῶν ἐναγτίων
 25 εἶναι φῆσιν, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων τὸ λεγόμενον φανερόν, εἴτε τεχνικὸν λαμ-
 βάνοις τὸν λόγον εἴτε καὶ προαιρετικόν· ὁ γάρ ὑγιάσαι δυνάμενος δύναται
 καὶ μὴ ὑγιάσαι. καὶ ἔτι φανερώτερον ἐπὶ τῶν κατὰ προαιρεσιν γινο- 194^v
 μένων, ἐφ' ὧν καὶ αἱ βουλαὶ χώραν ἔχουσιν· ὁ γοῦν λούσασθαι η βαδί-
 σαι δυνάμενος καὶ μὴ λούσασθαι δύναται καὶ μὴ βαδίσαι· κύριοι γάρ
 30 ἐσμεν, ὡς διὰ πλειόνων κατεσκεύασται πρότερον, τῆς ἕαυτῶν προαιρέσεως 5
 καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐστι τὸ πράττειν ἔκαστον τῶν κατὰ προαιρεσιν γινομένων
 καὶ τὸ μὴ πράττειν. ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν τί ἐροῦμεν; ὥσπερ ἀπορεῖ καὶ ὁ
 Ἀλέξανδρος· η γάρ οὐκ εἶναι μετὰ λόγου τὰς δυνάμεις αὐτῶν φήσομεν,
 εἴπερ εἰσὶν ὡρισμέναι καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχουσαι πάσης ἐξηρημέναι μετα- 10
 35 οἱ βολῆς, η εἴπερ εἰσὶ μετὰ λόγου, καὶ αὐτὰς εἶναι τῶν ἀντικειμένων ὅμο-
 λογήσομεν. λύει οὖν ὁρθῶς ἐκεῖνος τὴν ἀπορίαν, λόγον ἐνταῦθα παρει-
 ληφθεῖσαι λέγων τὸν διανοητικὸν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ τέλειον προϊ-
 ὄντα καὶ ἀπὸ τῶν προτάσεων ἐπὶ τὰ συμπεράσματα, οἵτοις ἐστιν οἱ ἡμέ- 15
 τεροι, ἀλλ᾽ οὐ τὸν νοερὸν καὶ κατὰ μίαν ἀπλῆν ἐνέργειαν καὶ ἀεὶ ἐστῶσαν
 αἱ ἀπαντα δρῶντα τὰ δύτα, οἷον εἶναι αὐτὸς ἀποφαίνεται τὸν τῶν θεῶν νοῦν,

2 αὐτῶν Ma 6 τοῦτο] τούτων AM 8 η (post δύναμις) om. M 9 συνάδει scripsi:
 συνάδειν libri διαλέγεται a 12 ὑπάρχουσι (utrobique) F 15 οὐ suppl. F²
 λέγων νῦν (num. corr.) G ἐως ἀν] ἐὰν G¹ 16 οὐδὲ] οὐκ a μόνον Λ 17 κατὰ
 ταυτὸ G ἀλογον ΛΓΜα 20 τῶν ἀνθρ. (τῶν del.) G εἴτε] εἰ Λ 20. 21 λαμ-
 βάνειν a 22 ἔτι] οὐτι AG¹M 24 δύναται post βαδίσαι colloc. Λ μὴ (ante βαδ.)
 om. M γάρ iter. Λ 25 κατεσκεύαστο M (cf. p. 130, 27 sq.) 26 μετὰ
 προαιρέσεως a 27 τὸ om. F 28 φῆσιν G 30 ante μετὰ add. τῶν M
 32 διανοητικὸν καὶ suppl. G² 35 καὶ ἀπαντα F αὐτὸς ἀποφαίνεται] Metaph. Λ 7
 p. 1072a19 sq. frg. 49 (p. 55 Rose)

ἐξηρημένον τε παντελῶς τῆς ὥλης καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον ἔχοντα τὴν ἐνέργειαν. μήποτε δὲ οὐδὲ προσήκει φέρειν ἐπ' ἐκείνων τὸ τοῦ λόγου 20 τούτου ὄνομα· νοῦς γάρ αὐτοὺς ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῦ προσαγορεύειν, καὶ που καὶ τοῦ νοῦ σεμνοτέραν ἔχειν ἐνδείκνυται φύσιν.

⁵ Ἐλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν πρώτην, ὅπερ εἴρηται πλεονάκις, ἀπάντησιν πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας μὴ ἐπεσθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τὸ ἐνδεχόμενον, ²⁵ οἷον λέγοντος τοῦ φιλοσόφου ὡς οὐδὲ ἐπὶ τῶν συγγενεστάτων πρὸς ἀλλήλας δυνάμεων καὶ καθ' ἓνα λόγον, δην ἐκάλεσεν εἰδος, θεωρούμενων, φημι δὲ τῶν ἀλόγων, ὑρμῶς ἔχει τὸ λέγειν ὅτι ἀπαν | τὸ δυνατὸν εἶγι 195^a 10 δυνατόν ἔστι καὶ μὴ εἶναι. τούτοις δ' ἐφεξῆς ἐπάγει τὴν ἀκριβεστάτην διάρθρωσιν τοῦ θεωρήματος, ἐπιδεικνὺς ὅπως ἄμφω ἀληθῶς ἐλέγεται καὶ τὸ ἐπεσθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τὸ δυνατὸν καὶ τὸ μὴ ἐπεσθαι κατ' ἄλλο καὶ ⁵ ἄλλο τῶν ὑπ' αὐτοῦ σημανομένων, καί φησιν ἔνιαι δὲ δυνάμεις διμάνυμοι εἰσιν, ὡς ἂν εἰ ἔλεγε 'μάλιστα μὲν οὐδὲ' ἀν δυνατεῖς συγ- 15 15 γωρήσωμεν ἀλλήλαις εἶναι πάσας τὰς ἀλόγους δυνάμεις, η εἰρημένη ἀπορίᾳ δύναται προχωρεῖν· εἰδέναι μέντοι γρὴν ὡς πολλοῦ δέουσι τοῦ ὑφ' ¹⁰ ἐν τι ἀνάγεσθαι γένος αἱ ἐν ἀπασι τοῖς οὖσι δυνάμεις· κατὰ μόνον γάρ τὸ ὄντα κοινωνοῦσαι κατὰ τὴν φύσιν πλεῖστον ὅσον διεστήκασιν^b. εἴτα καὶ ποιεῖται αὐτῶν τὴν διαιρεσιν, ην ἡμεῖς φιλάσσαντες παραδεδώκαμεν, 20 καὶ ἐπιδείκνυσι ποῖον μὲν τῶν σημανομένων τοῦ δυνατοῦ κατηγορεῖται ⁵ τοῦ ἀναγκαῖου ποίου δὲ οὕ.

Τούτων οὖν φανερῶν οὕτων ἐκ τῶν πρότερων ήμεν εἰρημένων. ἐξῆς ἔκαστα τῶν ἐπιστάσεως ἐν τῇ ῥήσει δεομένων βασανίζοντες πρῶτον μὲν ἐν τῷ καὶ αὐτῇ μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἔστι μάνοις η 25 δύναμις, ἔκεινη δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις κινητὰ μὲν εἰρήσιται ²⁰ φαμεν τὰ πεφυκότα μὲν κινεῖσθαι μὴ μέντοι ἥδη κινούμενα (τοιαῦτα δὲ μόνα τὰ ἐν γενέσει καὶ φυορῷ), δύναμιν δὲ εἰληφθαί φαμεν οὐ τὴν κατ' ἐπιτηδειότητα μόνην ἀλλὰ καὶ τὴν πεφυκυῖαν χωρίζεσθαι τῆς ἐνεργείας, ἵνα καὶ ἐν μόνοις θεωρῆται τοῖς ἐν γενέσει καὶ φυορῷ. διὸ ²⁵ 30 πρὸς ταύτην ἀντιτιθεὶς ὁ φιλόσοφος τὴν κατὰ τὴν ἐνέργειαν λεγομένην δύναμιν ἐπήγαγεν ἔκεινη δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις. διὸ τὸν τυν- δέσμιον ἐνδεικνύμενον | διε τοὺς μὲν καὶ ἐν τούτοις θεωρεῖται ποτε η 195^a τοιαύτη δύναμις, διταν ἀπολάβωσι τὴν ἑαυτῶν τελειότητα, πρὸς ην ἐπειγο- μένην εἶχον τὴν κατ' ἐπιτηδειότητα δύναμιν, πρὸ τούτων μέντοι ἐν τοῖς 35 δεῖ κινουμένοις, ὅπερ ἔστι τοῖς οὐρανίοις, καὶ πρὸ ἔκεινων ἐν τοῖς ἀκινή- τοις, τοῦτ' ἔστιν ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ θείοις αἰτίοις, τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ἐπὶ μὲν τῶν νοητῶν οὐδεμίαν χώραν ἔχειν δυναμένης, ἐπὶ δὲ

1 τῆς οὐσίας G 3 νόος FG: νοῦν α αὐτὸς α 4 που in lac. om. F 7 οἷον om. FG 8 καὶ om. A 11 διόρθωσιν ΑΜα ὅπως] ὅπερ M 14 ante δροειδ. add. εἰ FG 16 δέον G 17 γάρ post ἀπασι colloc. FG 18 κατὰ] καὶ G: κατὰ δὲ α 19 παραδεῖ.] p. 240,1 sq. 22 οὖν] δὲ FG 26 ἥδη om. FG 27 φαμεν] μὲν ΑΜα 28 καὶ om. Ma 29 θεωρεῖται G 30 ἀντιθεῖται M κατ' ἐνέργ. (τὴν om.) M 32 τυχὸν μὲν om. M 34 ante ἐν add. καὶ FG 35 δεῖ—ἐν τοῖς in mrg. suppl. A 35. 36 ἀκινήτοις scripsi: δεικνήτοις libri: immobilibus Boeth.

τῶν οὐρανίων οὕσης μέν, ὡς δηλοῖ αὐτῶν ἡ κατὰ τόπον μετάβασις, ἀεὶ 10 μέντοι συμπεπλεγμένης πρὸς τὴν ἐνέργειαν· ὅπερ γάρ καὶ προσφύπος ἀνεψιθέζετο περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Μετεώροις, ἀεὶ ἐν τέλει ἔστιν αὐτῶν ἡ πίνησις.

5 Ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸ ἄμφω δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ δυνατὸν εἶναι βαδίζειν ἡ εἰναι διχῶς γράφεσθαι φαμεν· ἡ γάρ οὗταις ὡς ἐξειθέμεθα, 15 ἡ ἀντὶ τοῦ δυνατὸν τὸ μὴ ἀδύνατον. εἰ μὲν οὖν γράφοιτο τὸ δυνατόν, αὐτόθιν ἔσται ὁ λόγος περὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς προκειμένου, ὅτι τὸ τοῦ δυνατοῦ ὅνομα καθ' ἔκατέρας τῶν δυνάμεων κατηγορεῖται, τῆς τε κατ' ἐνέργειαν 10 καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα. διὸ ὡς μὲν κατηγορούμενον τῆς κατ' ἐνέρ- 20 γειαν ἔποιτο ἂν τῷ ἀναγκαῖῳ, ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα λεγο- μένης καὶ διὰ τοῦτο ἐπαμφοτεριζούσης κατηγορούμενον οὐκέτι ἂν αὐτῷ ἔποιτο· καὶ τούτῳ ἀκόλουθόν ἔστι τὸ ἑένης ἐπιφερόμενον τὸ ὥστε ἐπεὶ τῷ ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπειται, καὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης ὅντι ἔπειται 25 τὸ δυνατὸν εἶναι, οὐ μέντοι πᾶν. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ δυνατὸν γρά- φοιτο τὸ μὴ ἀδύνατον, εἴη ἂν ωσπερ ἀπολογίαν ταῦτην τιθεὶς ὑπὲρ τοῦ τὴν μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι τεταγμένην ἔᾶσαι ὑπὸ τὸ δυνατὸν 196τ εἶναι κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς διάγραμμα, τὴν δὲ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μετα- τέσσαι καὶ ἀντὶ αὐτῆς θεῖναι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· λέγοι γάρ ἂν 20 δι τὸ μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι ἀμφοτέροις συμφωνεῖ τοῖς τοῦ δυνατοῦ σημανιμένοις, καθάπερ καὶ τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι (διὸ ἄμφω ταῦτα ὑπετάζαμεν τῷ δυνατὸν εἶναι κατὰ τὸ δεύτερον διάγραμμα), τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι τῷ μὲν κατ' ἐπιτηδειότητα δυνατῷ συνδόνο τοῦ δὲ 25 κατ' ἐνέργειαν καὶ συμφυσοῦς τοῖς ὑποκειμένοις ἀπῆδον εἰκότως ἐχωρίσα- 10 μεν τῆς πρὸς τὸ ἀπλῶς δυνατὸν ἀκολουθίας. ἀλλὰ μήποτε τοῦ μὲν συμφωνεῖν πρὸς τὰς τοῦ δυνατοῦ προτάσεις τὰς τοῦ ἀδυνάτου καὶ ἀναγκαίου φανόμεθα διὰ τούτων πεφροντικότες, μένει μέντοι ἔτι ἡ ἐξ ἀρχῆς ἀπορία 15 κειμένων ἐν τῷ διαγράμματι τῶν τοῦ ἐνδεχομένου προτάσεων· πάλιν γάρ ἀντὶ τοῦ δυνατοῦ τὸ ἐνδεχόμενον λαβόντες ἐρωτήσομεν πότερον ἔπειται 30 τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι ἡ οὐ· εἰ μὲν γάρ ἔποιτο, ἔπειτὴ, τὸ ἐνδεχόμενον μεταξὺ κείμενον τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδυνάτου δύνα- 20 ται ποτε καὶ μὴ εἶναι, ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι· εἰ δὲ μὴ ἔποιτο, μείζονι ἀπόπω περιτευξόμεθα ὅμοιογενῶν ἀναγκαζόμενοι 25 δι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι.

2 καὶ om. FG 3 ἐφθέγξ. FG 4 ἐν Μετεώρ.] A 2 p. 339 a 26 5 ἐντελής
 ΛMa 5 τούτῳ τὸ] τούτων τὸ A: τῶ F: τούτω G alt. δὲ om. G εἶναι om. F
 6 post prius ἡ add. μὴ G² 7 μὴ om. F 8 τοῦ δυνατοῦ] τῆς δυνάμεως FG
 9 καθ'—δυνάμεων om. FG 10. 11 post ἐνέργειαν add. καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα a
 11 τῶ ἀναγκαῖον G 11. 12 τοῖς .. λεγομένοις G 12 αὐτὸ FM 13 τοῦτο F
 13. 14 ἐπεὶ τῷ] ἐπὶ τὸ G 14 τῷ] τῶ G . καὶ om. b 15 δυνατὸν AM 17 ὑπὸ]
 ἐπὶ Ma 21 καὶ om. FG 22 τῷ] τὸ G 23 τῷ] τὸ M δυνατὸν Ma
 24. 25 ἐχωρήσαμεν AG 26 τοῦ ἀναγκ. Ma 27 μένει] μέν, εἰ Λα 28 εἴτε]
 δι τα a 29 ἐρωτήσωμεν ΛMa 30 εἶναι (post ἐνδεχ.) om. FG¹ 33 περιπε-
 σούμεθα G² 34 οὐκ ἐνδεχ. μὴ εἶναι F

Πρὸς ταῦτα οὖν ἥγεσον ὅτι πρῶτον μὲν φαίνεται ὁ Ἀριστοτέλης 25
δύναματι μόνον διακρίνων τοῦ δυνατοῦ τὸ ἐνδεχόμενον· τὴν γοῦν ἐν τούτοις
παραδεδομένην τοῦ δυνατοῦ διάριστιν σαφῶς εὑρίσκομεν κατ' ἀρχὰς τῶν |
Αναλυτικῶν ἐν τῷ περὶ τῶν ἀντιστροφῶν λόγῳ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου 196v
ἢ λεγομένην. ἐν οἷς φησιν “ἐπὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου, ἐπειδὴ πολλαγῆς λέγε-
ται τὸ ἐνδεχεσθαι· καὶ γὰρ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον καὶ τὸ
δυνατὸν ἐνδέχεσθαι λέγομεν”, τὸ δυνατὸν ἐν ἔκεινοις κατὰ μόνον τὸ 5
ἐπαμφοτερίζειν καὶ μήπω ἐκβιβηκέναι τιμέμενος, ὡσπερ ἐν τούτοις τὸ
ἐνδεχόμενον ἔχειν ἀξιοῦμεν. εἰ δὲ καὶ ἀποδιδοὺς τοῦ ἐνδεχομένου τὸν
10 δρισμὸν ἀποφαίνοιτο αὐτὸν μήτε ἀναγκαῖον εἶναι μήτε ἀδύνατον, οὐ τοῦ 10
ἀπλῆς ἐνδεχομένου φήσομεν εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ τοῦ κυρίως λεγομένου
καὶ μεταξὺ τοῦ δεὶ ὄντος καὶ τοῦ δεὶ μὴ ὄντος κειμένου, τοῦτον δὲ δύοις
καὶ τῷ δυνατῷ τῷ κυρίως ἐπαρμόστειν. ἐπειτα εἰ μόνον λαμβάνομεν τὴν
κυρίως ἐνδεχόμενον, αὐτὸν μὲν δηλονότι οὐκ ἔψεται τῷ ἀναγκαῖῳ, ἀκολου- 15
15 θήσει δὲ αὐτῷ τὸ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, οὐχ ὡς αὐτὴν τὴν ὑπότασιν
τοῦ πράγματος ἄρδην ἀναιροῦν, ἀλλὰ μόνον τὸν ἐνδεχόμενον τῆς ὑποστά-
σεως τρόπου, καθάπερ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον λέγομεν οὐκ ἀναγκαῖον. καὶ
κατὰ ταῦτην μέντοι τοῦ ἐνδεχομένου τὴν ἔννοιαν ὥριθς ὁ Ἀριστοτέλης 20
ἀκολουθεῖν ἔφη τῷ ἐνδεχόμενον εἶναι τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· διότι
20 γάρ τὸ ἐνδεχόμενον κατὰ πάσας τὴν περὶ αὐτοῦ ἔννοιαν τοῦ ἀδύνατου
διέστηκε, τὸ δὲ ἀδύνατον εἶναι ταῦτὸν σημαίνει τῷ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, 25
συμβῆσται τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι διαφωνεῖν μὲν πρὸς τὸ ἀναγκαῖον μὴ
εἶναι, συνάδειν δὲ τῷ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀνα-
γκαῖον εἶναι ἀκολουθότερον ἔπεισθαι φήσομεν τῷ οὐκ ἐνδεχόμενον | μῆ 197v
25 εἶναι. ἀλλ᾽ εἰ ὑποθίμεθα τό τε δυνατὸν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον μάνον σημαί-
νειν τὸ κυρίως τοῖς ὀνόμασι τούτοις καλούμενον, διπερ αὐτὸς ἐν τοῖς
Αναλυτικοῖς ὠρίσατο εἰπών “ἐνδεχόμενον δὲ λέγω, οὐ μὴ ὄντος ἀναγκαίου, 5
τεθέντος δὲ ὑπάρχειν, οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει”, ποίας φήσομεν αὐτοῖς
ἀκολουθεῖν τοῦ ἀδύνατου καὶ τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις; φημὶ δὴ δι τὸν
30 μὲν ἐπὶ τῇ πρὸς τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον εἶναι ἀκολουθίᾳ ὥριθς
ἔχειν δόξει τὸ ἔξ ἀρχῆς τῶν προτάσεων διάγραμμα· τὸ γὰρ κυρίως δυνα- 10
τὸν καὶ ἐνδεχόμενον οὔτε ἀδύνατον εἶναι ἐστιν οὔτε ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλ
εἰ δέοι φροντίζειν τοῦ πάσας τὰς συντεταγμένας προτάσεις συνάδειν ἀλλή-
λαις, οὐκέτι δυνατὸν ὑποτάττειν τῇ οὐκ ἀδύνατον εἶναι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον

4 Ἀναλυτ.] Anal. pr. A 3 p. 25a 37 5 τῶν ἐνδεχομένων Arist. 6 γὰρ οὐ. Ma
τὸ (ante μὴ) οὐ. FG 9 ἔχειν — ἐνδεχομένου iter. G 10 φαίνοιτο FG post
αὐτὸ add. λέγων F 12 ὄντως (pr. l.) A τοῦτο δὲ AFGM: καὶ τοῦτον δὲ a 13 οὐν.
τὸ κυρ. G εἰ] δεὶ A 16 ἄρδην] εἶναι G ἀναιροῦσαν G 18 κατ' αὐτὴν AM
ἔννοιαν A 21 ταῦτὸν οὐ. FG τῷ] τὸ G 23 τῷ] τὸ AM 23, 24 τῷ
ἀναγ. F: τῷ οὐκ ἀναγ. a 24 τῷ] τὸ Fa 25 εἰ οὐ. Ma ὑποθείμ. G
27 Ἀναλ.] Anal. pr. A 13 p. 32a 18 λέγω δὲ ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐνδ. Arist. 28 οὐδὲν
ἔσται διὰ τοῦτο ἀδύν. Arist. φήσαμεν A Ma 29 ἀναγ. καὶ τοῦ ἀδ. colloc. A1G
30 τῆς .. ἀκολουθίας G 32 τῷ ἐνδέχ. FG οὔτε (utrobiique)] οὕτως F
33 δεῖ a ἐντεταγ. G

είναι, διότι τὸ μὲν οὐκ ἀδύνατον ἐν ἀναιροῦν, τὸ ἀδύνατον, ἐπὶ τῶν λοι- 15 πῶν παρ' αὐτὸν δύο ἀληθεύει, τοῦ τε ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαίου, τὸ δὲ οὐκ ἀναγκαῖον ἐν ἀναιροῦν, τὸ ἀναγκαῖον, ἐπὶ τῶν λοιπῶν δύο ἀληθεύει, τοῦ τε ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀδυνάτου· ταῦτα οὖν, τὸ οὐκ ἀδύνατον λέγω 20 5 καὶ οὐκ ἀναγκαῖον, ἔχοντα μέν τι κοινόν, τὸ εἰσάγειν τὸ ἐνδεχόμενον, ἔχοντα δέ τι καὶ ἐναντίον πρὸς ἄλληλα, καθὸ τὸ μὲν αὐτῶν εἰσάγει τὸ ἀναγκαῖον τὸ δὲ τὸ ἀδύνατον, οὐχ οἷόν τε συνάδειν ἄλλήλοις. τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καθ' ὅλον ἑαυτὸν συνάδει τῷ οὐκ ἀδύνατον εἶναι, 25 διότι καὶ αἱ καταφάσεις αὐτῶν τὸ αὐτὸν δύνανται ἀλλήλαις, τό τε ἀδύνατον 10 εἶναι καὶ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. εἰ δέ τις ἀποροίη διὰ τίνα οὖν αἰτίαν μὴ τὴν μὲν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι εἴλασε κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς | διάγραμμα 197^v τετάγματι ὑπὸ τὴν δυνατὸν εἶναι, τὴν δὲ οὐκ ἀδύνατον εἶναι μετέταξε, θεὶς ἀντ' αὐτῆς τὴν συνάδειν τῇ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι δυναμένην, τὴν οὐκ ὀδύνατον μὴ εἶναι, πρῶτον μὲν ἐροῦμεν ὅτι προετέτακτο ἐν τῷ δια- 5 15 γράψαμετι ἡ οὐκ ἀδύνατον εἶναι τῆς οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ γελοῦση ἦν, τοῦ αὐτοῦ μέλλοντος συμβαίνειν, μὴ φροντίζειν τῆς τοῦ ὑστέρου πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ συμφωνίας, ἀλλὰ πῶς ἀν τὸ πρότερον τῷ ὑστέρῳ συνῆδον ὑφίσει, ἔπειτα δὲ τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι ὑπάρχειν 10 τε ἀποφαίνονται τὰ πράγματα, περὶ ὧν λέγονται, καὶ κατὰ τόντε τὸν τρό- 20 πον ὑπάρχειν. διὰ ταῦτα οὖν διαφωνήσουσι μὲν πρὸς αὐτὰ τό τε ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, κατ' ἄλλην μέντοι καὶ ἄλλην ἔννοιαν· τὸ μὲν γάρ ἀδύνατον εἶναι ὡς αὐτὴν ἀναιροῦν τὴν τοῦ πράγματος ὑπαρξίαν, 15 τὸ δὲ ἀναγκαῖον εἶναι οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὡς περὶ μόνον τὸν τρόπον τῆς ὑποστάσεως πρὸς τὸ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον διαφερόμενον. μᾶλλον ἄρα 25 διεστήξεται αὐτῶν ἡ ἀδύνατον εἶναι τῆς ἀναγκαῖον εἶναι. ὥστε καὶ 20 μᾶλλον αὐταῖς συνάσσεται ἡ οὐκ ἀδύνατον εἶναι τῆς οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. εἰκότως ἄρα τὴν οὐκ ἀδύνατον εἶναι καταλιπὼν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἀκο- λουθοῦσσαν αὐταῖς, μόνην μετέταξε τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι.

1 ἐπὶ δὲ G	2 παρ' αὐτῶν (post δύο colloc.) AM: περὶ αὐτῶν G	3 ἀναι-
ρεὶ G	5 μέν τι] μέντοι F Ga	7 τὸ (post δὲ) om. AM
F Ga	συνάδειν AF	8 καθόλου
12 ante μετέταξε superser. οὐ F ²	9 οὖν ἄλλῃ. α	11 κατὰ] διὰ F
καὶ om. G ¹	17 τὰ] τὰς A Ma	15 τῆς] τῇ G ¹
18 ἀδύνατον F ¹ G ¹ (οὐκ ἀδύν. F ² : δυνατὸν G ²)	19 καὶ suppl. G ²	20 τε
om. FG	21 prius καὶ superser. M	μέν (τοι om.) A
εἰ Λ	ώς περὶ] ωσπερ AGa	23 εἶναι]
ρέμενον om. M	μόνων τῶν τρόπων G	24 διαφε-
om. G ¹ F	26 συνάσσεται scripsi: συνέσσεται libri	ρέμενον (26)

p. 23a18 Καὶ ἔστι δὴ ἀρχὴ ἔσως τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον πάντων ἡ εἰναι ἡ μὴ εἰναι, καὶ τὰ ἄλλα ως τούτοις ἀκολουθοῦντα ἐπισκοπεῖν δεῖ. φανερὸν δὴ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ ἔξ ἀνάγκης ὃν κατ’ ἐνέργειάν ἔστιν, ὥστε εἰ πρότερα τὰ δίδια, καὶ ἐνέργεια δυνάμεως προτέρα. καὶ τὰ μὲν ἄνευ 198r δυνάμεως ἐνέργειαί εἰσιν, οἷον αἱ πρῶται οὐσίαι, τὰ δὲ μετὰ δυνάμεως, ἢ τῇ μὲν φύσει πρότερα τῷ χρόνῳ δὲ ὕστερα, τὰ δὲ οὐδέποτε ἐνέργειαί εἰσιν ἀλλὰ δυνάμεις μόνον.

?Ακολουθότερον ἐν τούτοις καὶ θεωρητικώτερον προηγεῖσθαι ἀξιοῦ τὰς 10 τοῦ ἀναγκαῖου προτάσεις ἐν τῷ διαγράμματι τῶν κατὰ τοὺς ἄλλους τρόπους προτάσεων, ἐπεσθαι δὲ ἐκείναις ταύταις, οὐ μόνον ὅτι κοινότερον ἐλέγετο εἶναι τὸ δυνατὸν τοῦ ἀναγκαῖου καὶ ἔδει τὸν περὶ τῆς ἀκολουθίας 15 αὐτῶν διαλεγόμενον προϋποτίθεσθαι καὶ ως ἡγούμενον ἀναλαμβάνειν τὸ εἰδικώτερον, ἐπισκέπτεσθαι δὲ πῶς τούτῳ δυνατὸν ἐπεσθαι τὸ κοινότερον, 20 οὐ μέντοι ἔμπαλιν, ἀλλὰ καὶ ἡτὶ τὸ μὲν ἀναγκαῖον τοῦς ἀιδόντες τῶν ὄντων καὶ θεόντος προσήκει, τὸ δὲ δυνατὸν τὸ τοῦ ἀναγκαῖου διαφέρον καὶ τὸ 25 ἐνδεχόμενον ἀπὸ τῆς ὥλης ἀναβλαστάνουσιν (ἐν ταύτῃ γάρ καὶ διὰ ταύτην ἡ κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα δύναμις, ἣτε πάντα ἔχουσα δυνάμει κατ’ ἐνέργειαν δὲ οὐδέν), τὸ δὲ ἀδύνατον καὶ ἔξω πέπτωκε παντελῶς τῶν ὄντων· οὐ γάρ ἀν ἐλέγετο εἶναι ἀδύνατον, εἴπερ εἴχε τὴν οἰλαν δήποτε εἰς τὰ ὄντα πάροδον ἡ ἐν τῇ ὥλῃ ἡ ἐν τῇ ταύτῃ ἀμυδροτέρᾳ τῇ στερήσει· 30 ἡ μὲν γάρ στέρησις ἀναγκαία πρὸς τὴν γένεσιν (ἔξ αὐτῆς γάρ ἡ εἰς τὸ εἶναι τῶν γινομένων μεταβολή), τὸ δὲ ἀδύνατον οὐδέποτε ἀν εἰς τὸ δυνατὸν μεταβάλλοι. δεήσει οὖν τῇ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον εἶναι. δῆλη δὲ ἐκ τούτων καὶ τῶν ἀντικειμένων αὐταῖς ἡ ἀκολουθία.

35 ‘Ἐξῆς δὲ τούτοις ἐπιδεῖξαι βουλόμενος ὅτι αὐτῇ ἀκολουθῶν τῇ φύσικῇ διακοσμήσει τῶν ὄντων προηγεῖσθαι ἀξιοῦ τὰς τοῦ ἀναγκαῖου προτάσεις τῶν ἄλλων, ὑφηγεῖσθαι μὲν προτίθεται τὰς τῶν ὄντων τάξεις κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον τῇ προκειμένῃ θεωρίᾳ, πρὸ δέ γε τούτων ὥσπερ

1 ἡ ἀρχὴ A	1. 2 καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον om. M	2 ἡ εἰναι—μόνον (8) om. M
ώς G ^{2a} : τὰ A: om. FG ¹	3 φανερὸν—μόνον (8) om. a	δὲ A 5 ιδια G
ἡ ἐνέργ. b	7 δὲ γρ. colloc. b	9 ἀκολουθώτ. A ¹ θεωρηματικ. M
11 ἐκείνας ταύταις AFMa	13 προϋποτίθεται G ¹ καὶ om. M λαμβάνειν FG ^{2a} :	
λαμβάνει G ¹	14 εἰδηz. Brand.: ίδια. AFGMa τούτῳ τὸν τε M 15 ιδίαι F ¹	
16 τὸ (post δυν.) om. Ma	17. 18 διὰ τούτων G ¹ 18 ἔχουσαν ΑMa 19 prius	
δὲ om. M	20 οἷον ποτὲ Α: οἰκείαν ποτὲ M 22 alt. ἡ post γν. (23) colloc. AM	
24 μεταβάλοι FMa	25 προγέγρ. FG 30 αὐτὸς FG 33 τούτου Ma	

λημμάτιον τι προλαμβάνει ὅτι φύσει προτέρα τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ἡ ἐνέργεια. τοῦτο δὲ κατασκευζει, πόρισμά τι κατὰ τοὺς γεωμετρικοὺς ἐκ τῶν εἰρημένων πρὸς τὴν κατασκευὴν χρήσιμον συνάργων, ὅτι τὸ ἀναγκαῖον ἐπὶ μόνου τοῦ κατ' ἐνέργειαν ὄντος θεωρεῖται. καὶ τοῦτο 5 εἰκότως· τοῦ γάρ δυνατοῦ κατ' ἀμφοτέρων, ὡς ἐλέγομεν, κατηγορούμενου, τῆς τε ἐπιτηδειότητος καὶ τῆς ἐνέργειας, τὸ ἔτερον μόνον τῶν σημανομένων, τὸ ἐπὶ τῆς ἐνέργειας, ὥφθη συνάρδειν τῷ ἀναγκαῖῳ δυνάμεων· ὃςτε 10 καὶ τὸ κυρίως ἀναγκαῖον, οἷόν ἐστι τὸ μὴ ποτὲ μὲν ὃν ποτὲ δὲ μὴ δὲ ἀλλ᾽ ἀεὶ ὁσαύτως ἔχον, ἐπὶ μόνων τῶν ἀεὶ κατ' ἐνέργειαν ὄντων ὥρθη-15 σται. εἰ τοίνυν τὸ μὲν κυρίως ἀναγκαῖον τοῖς ἀιδίοις προσήκει τῶν ὄγτων, τὸ δὲ κυρίως δυνατόν, διπερ ἐστὶ τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα, μόνοις τοῖς 20 ἐν γενέσει καὶ φυλοφ., ἐσται ὡς τὰ ἀιδία πρὸς τὰ ἐν γενέσει καὶ φυλοφ., οὕτως ἡ ἐνέργεια πρὸς τὴν δύναμιν· φύσει δὲ πρότερα τὰ ἀιδία τῶν γενητῶν· φύσει ἄρα καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς δυνάμεως προτέρα. ταῦτα 199^r

25 οὕτως συλλογισμένος ἀποφαίνεται λοιπὸν πάνω φιλοσόφως καὶ θεωρητικῶς περὶ τῆς εὐτάκτου τῶν ὄντων προόδου τε καὶ ὑποβάσεως τὰ ἀκόλουθα τοῖς συλλελογισμένοις, ὅτι τὰ μὲν πρώτιστα καὶ ἀκρότατα τῶν ὄντων, οἵα ἐστὶ τὰ νοητά καὶ θεῖα, αὐτοενέργειαι εἶναι ἡγιεῖσανται, ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐνεργείᾳ τοιάδε εἶναι· τοῦτο μὲν γάρ τοῖς ἔξ οὐκεῖται, ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐνεργείᾳ τοιάδε εἶναι· τοῦτο δὲ δύνηται τὸ εἶναι ἔχουσι καὶ διὰ 20 τοῦτο συνθέτοις τε οὓσι καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως μετέχουσιν ἀρμόσει τῶν ὄντων, καθὼς τοῦ εἰδούς ἡ ἀεὶ ἡ ποτὲ δύναμαι μετέχειν, 10 ἐπεὶ καὶ ἀεὶ ἐστιν ἐνέργεια μὲν τὸ εἰδός δυνάμει δὲ ἡ ὥλη, ἐνέργειά δὲ τὸ συνυπόφερον. Λέτε τοῦ εἰδούς, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, τῆς ἐνέργειας μετέχον· ἐπ' ἐκείνην δὲ οὔτε παντελῶς ἐξηγημένων τῆς ὥλης τῇ τε οὐσίᾳ καὶ τῇ 25 ὥρθῃ καὶ ἀνιατεράνῃ περὶ οὐτῶν ἐπινοιᾷ ἡ μὲν ἐπιτηδειότητα οὐδεμίαν 15 ἔχει γάρ σον, διὸ οὐδὲ μεταβολή τις οὐδὲ χρόνος οὐδὲ τὸ εἰδοποιεῖσθαι ἡ ποτὲ ἡ ἀεὶ, μάτιο οὐδὲ τὸ ἐνέργεια τοιάδε εἶναι καὶ λέγεσθαι, εἰδῆ δὲ οὐτὰ γιωριστὰ ὄντα τῆς ὥλης οὐτοενέργειας προσαγορεύσομεν, οὐ διακρίνοντες τὴν ἐνέργειαν τῆς οὐσίας, καθάπερ ἐπὶ τῶν συνθέτων, ἀλλ᾽ οὐσιῶ-20 30 σθαι αὐτὰ κατὰ ταύτην ἀποφανόμενοι. διόπερ ἐν τῷ Λ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ τοὺς ὄντως θεοὺς τῇ οὐσίᾳ φησὶν ἐνέργειας εἶναι· καὶ γάρ ἐπὶ τῶν μεταβολῶνται περιουκτῶν, ἐφ' ὃν καὶ τὸ δυνάμει θεωρεῖται καὶ τὸ καθ' ἔξιν καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν, ἐπειγομένην ὄρθωμεν τὴν μὲν δύναμιν εἰς τὴν ἔξιν, τὴν δὲ ἔξιν εἰς τὴν ἐνέργειαν ως ἐπὶ τέλος οἰκεῖον· οὐδὲν

1 προσλαμβ. FG	τῇ φύσει FGa	2 ὡς πόρ. a	. . .	2. 3 γεωμετρικοὺς G:
γεωμέτρας AFMa	5 ante εἰκ. add. ὅτι τὸ ἀναγκαῖον del. G	ἀς ἐλέγομεν]		
p. 240,1 sq.	7 συνάρδον τῷ ἀν. δύν. τε ταυτόν F	8 post ἀναγκ. add. ἐστὶ G		
ποτὲ δὲ μὴ δὲ οὐκ. G	9. 10 ἐκθήσεται F	10 κυρίως οὐκ. FG ¹	12 ἐσται—	
φυλοφ. οὐκ. M	post ὡς add. δὲ ἔχει FG	ἀιδία] ἀναγκαῖα a	14 γενη-	
τῶν A	18 νοητά τε καὶ a	18. 19 ἐνέργειαι τοιαῦτα AFG		
(cf. v. 27 p. 249,30	20 τῆς) τοῖς A Ma	. . .	21 τοῦ οὐκ. M	25 καὶ superser. Λ
διαστρ. A	28 προσαγορεύομεν a	29 καθάπερ καὶ Ma	30 Λ] v Ga	
30. 31 τῶν Μετὰ τ. φ. Ma (cf. Λ 7 p. 1072a25)		34 ὡς—οἰκεῖον οὐκ. FG ¹		
οὐδὲν]	οὐδὲν M			

γάρ αὐτῆς ἔσται ὅφελος ἀνενεργήτου μενούσης. | διὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ Ἀκρα- 19^ν
γαντίνος σοφὸς ἐπιρραπέσας τοὺς περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν ὄντων παρὰ
τοῖς ποιηταῖς λεγομένους μέθιστα. ἐπῆργας προτριγονηγέντως μὲν περὶ Ἀπόλλω-
νος, περὶ οὐδὲν τὴν αὐτῷ προσεγγῶς ὁ λόγος, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
5 περὶ τοῦ θείου παντὸς ἀπλῶς ἀποφαινόμενος

οὔτε γάρ ἀνδρομέῃ κεφαλῇ κατὰ γυναῖκας ταῦτα,
οὐ μὲν ἀπαὶ νώτων γε δύνα κλάδοι δίσσουσιν,
οὐ πόδες, οὐ θοὸς γιδὸν, οὐ μῆδες λαγηγήντα,
ἀλλὰ φρὴν ἵερη καὶ ἀθέσφατος ἐπλετο μοῦνον,
10 φροντίζεις κύριμον ἀπαντα καταίτουσα θεῆσι.

10 διὰ τοῦ “ἱερῆς” καὶ τὴν ὑπὲρ νοῦν αἰνιτέρων αἰτίαν, οὐδὲ τῶν συνθέν-
των τοὺς μύθους παραμελησάντων τοῦ παραδοῦναι τοῖς ἀκριωμένοις αὐτῶν
ἢ τοιχούσις. δι’ ὧν ἀπιστήσουσι μὲν τοῖς κατὰ τὸ φαινόμενον λεγομένοις,
ζητήσουσι δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ ὑπὸ πλάσματος ἐκάστου τῶν μύθων αἴνισσο- 15
15 μένην διαίνοιαν, εἰ μὴ τύχοιεν ἡλιμίως διακείμενοι τὰς ψυχάς· πῶς γάρ
ἀνθρωποειδῆ τὰ ἔξι οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἴτε τῶν ἐμφανῶν εἴτε, ὡς ὁ ἀλη-
θῆς λόγος, τῶν νοητῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τούτους κρυψίων αἰτιῶν, λεγομένα 20
τὴν γένεσιν ἔχειν; τίς δὲ ἀνέξεται κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκούειν αἰδοῖα οὐ-
ρανοῦ καὶ τούτων ἐκτομάς, καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἔξι αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν
20 ῥιψιθέντων γένεσιν, παῖδων δὲ καταπάσσεις καὶ αὐδής ἐμέτους, καὶ ὅσα τοῖς
ἐπιπολαιωτέροις ἐπιβοηθοῦντες οὕτως ἀπεμφαίνοντα πλάττουσιν οἱ μῦθοι; 25
πῶς δὲ τὰς ἔπι θεῶν λεγομένας μίξεις οὐ παραπλησίας τῇ τοῦ οὐρανοῦ
πρὸς τὴν γῆν μυθευομένη μίξει νοήσομεν; ἀλλ’ ἐπανέλθωμεν διθεν εἰς
ταῦτα ἔξειβημεν, φειδῶ τῶν παιδαρίων τῶν ἴστορίαν ἡγουμένων τοὺς μά- 200^τ
25 θους καὶ οὐ συνιέντων τὸ ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαί εἰσι.

Τοιαῦτα μὲν οὖν τὰ ἀπλᾶ καὶ νοητὰ εἰδῆ, τὰ δὲ σύνθετα καὶ ἀπ’
ἐκείνων τὴν πρόσδογον εἰληγότα, ὅλης μετέχοντα ἢ δεῖ τὸ εἶδος στέγειν 5
πεφυκούσις, ὡς τὰ οὐράνια (εἰς χρὴ καὶ ἐπ’ ἐκείνων τὸ τῆς ὅλης ὄνομα
κοινότερον λέγειν), ἢ παρὰ μέρος δέχεσθαι τε αὐτὸ καὶ ἀποβάλλειν, ὡς
30 τὰ ὑπὸ σελήνην, ἐνεργείᾳ τὰδε εἰναι φήσομεν ἀλλ’ οὐκ ἐνέργειας. καὶ
ἔφ’ ὧν τὸ δυνάμει κατὰ χρόνον διακρίνεται τοῦ κατ’ ἐνέργειαν, ἐπὶ τού- 10
των κατὰ μὲν τὸν χρόνον πρότερον ἔσται τὸ δυνάμει κατὰ δὲ τὴν φύσιν
τὸ κατ’ ἐνέργειαν· δεῖ μὲν γάρ πρότερον ἐπιτηδείως πρὸς τόδε τι ἔχειν,

1 post γάρ add. ἀν M ἐστιν A διὰ ταῦτα—ἐνέργειαί εἰσι (25) om. A¹FG¹
καὶ om. A Ma 1. 2 Ἀκραγαντίνος σοφός] Empedocles v. 347—351 Stein
2 ἐπιρραπίζων Ma 4 προσεγγῆς A Brand. 7 δύο G 8 γοῦνα libri μῆδεα]
superser. στήθα A 11. 12 συνθέτων Brand.: συνθέτων libri 13 ἀπιστοῦσι Λ:
ἀπιστήσωσι G 14 ζητοῦσι A 15 ἡληθίως AGa 16 ἀνθρωποειδεῖ A
17 νοητῶν in lac. om. a τούτου A καὶ λεγόμ. M 17. 18 λέγομεν
αὐτὴν γέν. A 18. 19 ἔξι οὐρ. M 20 ῥιψέντων G 21 ἐπὶ πολλὰ ἐτέροις A
ἐπιβοηθοῦντων A ἀποφαίν. a 22 λέγομεν G Ma 25 τὸ—εἰσι in lac. om. a
αἱ ἐνέργ. Brand. 26 τὰ νοητὰ Ma ἐπ’ a 27 ἡ 3L. A: καὶ 3L. Ma 28 πε-
φυκότα F 28. 29 εἰ—λέγειν om. FG 29 κοινότερον scripsi: κατινότερον libri
ἡ om. M δεχομένης AM ἀποβαλλούσης A: ἀποβαλλούσης M

ίνα καὶ ἄρεσθαι δύνηται ὑστερον εἰς ἐκεῖνο, πρὸς δὲ εὐχεῖν ἐπιτηδεύως.
 ἀλλὰ ἐπειδὴ τὸ μὲν κατ’ ἐνέργειαν τέλειον τὸ δὲ κατὰ δύναμιν ἀτελές,¹⁵
 τὸ δὲ τέλειον τοῦ ἀτελοῦς τῇ φύσει πρότερον (ἀπὸ γὰρ τῶν ὑπερτέρων
 ἐπὶ τὰ καταδεέστερα πρόσεισιν ή κατὰ φύσιν εὔτακτος τῶν πραγμάτων
 5 ἀπογέννησις), δῆλον διτὶ προηγήσεται κατὰ φύσιν τὸ ἐνεργείην τοῦ δυνάμει.²⁰
 μὴ γὰρ προϋπάρχειν τοῦ κατ’ ἐνέργειαν ἀνθρώπου πῶς ἀν
 τὸ ἔμβρυον, δέ λέγομεν εἶναι δυνάμει ἀνθρωπον; πλάτος γένετο πολὺ.
 μᾶλλον δὲ βάθος ἔξει ή τοῦ δυνάμει πρὸς τὸ ἐνεργείη συμπλοκή, ἐφ’ ὧν
 μὲν οὕτως σφόδρα κεκρατημένης τῆς δυνάμεως ὑπὸ τῆς ἐνεργείας, ὡς²⁵
 10 κατὰ μόνον τὸν λόγον καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἀπ’ αὐτῆς διακρίνεσθαι, ὥσπερ
 ἐπὶ τῆς οὐσίας ἔχει τῶν οὐρανίων (οὐ γὰρ ὃν ποτε κατὰ δύναμιν δὲ ἦλιος
 ὑστερον γέγονε κατ’ ἐνέργειαν, εἴπερ ἀδύνατον ἐπὶ τῶν δλων προηγεῖ.²⁰⁰
 σθαι τῆς μὲν τάξεως τὴν ἀταξίαν τοῦ δὲ κόσμου τὴν ἀκοσμίαν ὅντος
 Ήτον, καὶ τὸν ὄγκους τὸν παντὸς ποτὲ μὲν εἰναι διηγάπει καὶ ἀτελῆ
 15 δημιουργὸν ποτὲ δὲ ἐνεργεία καὶ τέλειον, καὶ διλως προαιρέσεως καὶ τῆς 5
 κατ’ αὐτὴν ἐκ τοῦ πρότερον μὴ βούλεσθαι εἰς τὸ ὑστερον βούλεσθαι!
 κοσμοποιεῖν μεταβολῆς καὶ χρόνου μετέχειν τὸν πᾶσαν ἐν τάξει τὴν ἀεὶ²⁵
 ποτε γνωμένην μεταβολὴν καὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῶν μεταβάλλειν πεφύ-
 κότων καὶ τὸ εἶναι τοῦ χρόνου παραγάγοντα Ήτον), ἐφ’ ὧν δὲ χωρίζομένης
 20 μὲν αὐτῆς καὶ κατὰ τὸν χρόνον, οὕτω μέντοι, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔχειν τὴν
 ἐνέργειαν ἐπομένην. ὥσπερ ἐπὶ τῆς κατὰ κύκλου αὐτῆς κινήσεως ἔχει:
 πρότερον μὲν γὰρ ὃν δυνάμει ἐν κριῷ, εἰ τύχοι, δὲ ἦλιος ὑστερον ἐν αὐτῷ
 γίνεται κατ’ ἐνέργειαν, ἀλλ’ οὐχ οἵνα τε μὴ γενέσθαι διὰ τὸ συνεχές καὶ¹⁵
 ἀπαυστον τῆς κατὰ κύκλου κινήσεως. ἐπ’ ἐνίων μέντοι καὶ διακρίνεται
 25 κατὰ τὸν χρόνον η δύναμις τῆς ἐνέργειας καὶ οὐ πάντως ἔχει αὐτὴν ἐπο-
 μένην, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει· οὐ γάρ ἐπειδὴ τὸ ἔμβρυον δυνάμει²⁰
 ἀνθρώπος, ἢδη ἀνάγκη αὐτὸ καὶ τελεσφορηθὲν γενέσθαι κατ’ ἐνέργειαν
 ἀνθρωπον· δῆλος δὲ τὰ ἀμβλισκανόμενα τῶν ἔμβρύων. ἐσχάτην δὲ
 ἔχουσιν ἐν τοῖς οὖσι τάξιν τὰ κατὰ μόνην ὑφεστηκότα τὴν δύναμιν καὶ²⁵
 30 μηδέποτε ἀχθῆναι εἰς ἐνέργειαν δυνάμενα, ὡς η ἐπ’ ἀπειρον τομὴ τῶν
 συνεχῶν καὶ η τοῦ ἀριθμοῦ αὐξῆσις· ἐνέργεια μὲν γὰρ οὐδέποτε γένοιτο
 ἀν τι αὐτῶν ἀπειρον, οὐ μέντοι ἐπιλείψει ἐν αὐτοῖς η πρόσδος η τῆς
 διαιρέσεως η τῆς αὐξῆσεως, καὶ τὴν ἐπιτηδείοτητα | πρὸς τοῦτο ἔχουσι²⁰¹
 μόνον. ὅρα οὖν τῶν ὄντων τὴν εὔτακτον ὑπόβασιν· τὰ μέν εἰσιν

1 εἰς] ὡς Α	2 ἐπει α	4 εὐτάκτως Αα: εὑπρακτος Μ	7 οὐ πολὺ Α	8 τὸ
om. a	9 μὲν οὖν Ma	prius τῆς om. a	12 ὑστερον δὲ M	εἴπερ—θεόν (19)
om. A ¹ FG ¹	13 ἀξέν G	14 θέου G	16 πρότερον] πρώτου α	17 ante
μεταβ. add. καὶ Α	19 παράγοντα ΑFGma	20 καὶ om. Ma	τὸν om. Α	οὗτοι
οὔτε M	ώστε] οὕτως F.	20. 21 τὴν κατ’ ἐνέρ. A	21 αὐτῆς κιν. FG:	
κιν. αὐτῆς M	22 prius ἐν om. A	ὑστερον δὲ α	24 διακρίνονται ΑΜ	
25 τῆς om. G	25. 26 ἐπειγομένην FGMa	26 οὖ] οὖδε M	τὸ om. a	27 ὁ
αὐθρ. Ma	κατὰ τὴν FG	28 ἀμβλησκανόμενα Α: ἀμβλωσκόμενα F	29 τὰ	
om. AFG	30 η] ει F	post ἀπειρον addas ον	32 ἐπιλεποι F: ἐπιλεποι Ga	
33 τὴν κατ’ ἐπιτ. M				

σήτοινέργειαι μεταβολῆς πάτης καὶ τῆς κατὰ ταῦτα πινάτως ἔχομενα. τὸ δὲ δειπνίητα δύντα κατὰ μὲν τὸ εἶναι ἀεὶ συμπεπλεγμένην ἔχουσι τὴν δυνάμην μειονεργειαν κατὰ δὲ τὴν μετάβασιν τῷ μὲν χρόνῳ διακρινομένην ὅτε⁵ αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης μέντοι αὐτῇ ἐπομένην, τὰ δὲ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ πινεῖσθαι κατά τινα χρόνον ἔχοντα τὴν πρὸς ἑκάτερον δύναμιν ἔχει τῷ τε χρόνῳ προηγουμένην, ὡς εἴρηται, τῆς ἐνεργείας καὶ οὐ πάντως αὐτῆς¹⁰ τηγάρνυσσαν. τὰ δὲ τὰ λοιπόμενα κατὰ μήναν ὑφεστηκάτια τὴν δύναμιν εἰς ἐνέργειαν ἄγεσθαι οὐ πεφύκασιν.

p. 23a27 Πότερον δὲ ἐναντία ἐστὶν ἡ κατάφασις τῇ ἀποφάσει¹⁵ 10 ἢ ἡ κατάφασις τῇ καταφάσει, καὶ διάλογος τῷ λόγῳ διάλογων ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος ἢ τὸ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος, οἷον ἔστι Καλλίας δίκαιος — οὐκ ἔστι Καλλίας δίκαιος — Καλλίας δίκαιός ἐστι ποτέρα δὴ ἐναντία τούτων; εἰ γάρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀκολουθεῖ²⁰ 15 τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐκεῖ δὲ ἐναντία δόξα ἡ τοῦ ἐναντίου, οἷον ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῇ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φωνῇ καταφάσεων ἀνάγκη δροίως ἔχειν. εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ ἡ²⁵ τοῦ ἐναντίου δόξα ἐναντία ἐστίν, οὐδὲ ἡ κατάφασις τῇ καταφάσει ἐσται ἐναντία, ἀλλ᾽ ἡ εἰρημένη ἀπόφασις. φαστε σκεπτέον³⁰ 20 ποιία δόξα ἀληθῆς φευδεῖ δόξῃ ἐναντία, πότερον ἡ τῆς ἀποφάσεως²⁰¹ φάσεως ἢ ἡ τὸ ἐναντίον εἶναι δοξάζουσα. λέγω δὲ ὥδε. ἔστι τις δόξα ἀληθῆς τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, ἀλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν φευδῆς, ἔτέρα δὲ ὅτι κακόν· ποτέρα δὴ τούτων ἐναντία τῇ ἀληθεῖ; καὶ εἰ ἔστι μία, καθ' ὅποτέραν ἡ ἐναντία:

25 Συμπεπλήρωται μὲν ἡ διδασκαλία τῶν ἐξ ἀρχῆς ἡμῖν ἀπηριθμητέων τεττάρων τοῦ βιβλίου κεφαλαίων καὶ τὸ Περὶ ἑρμηνείας, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ προσῆκον ἀπείληφε πέρας³⁰ τὰ γάρ ἐφεξῆς ὑποπτεύω ἤτοι μὴ εἴναι γνήσια τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ προστεθεῖσθαι ὑπό τινος τῶν μετ' αὐτόν, ἀποβλέπων πρὸς τὸ πανταχοῦ τῶν ἑκατοῦ συγγραμμάτων φαίνεσθαι³⁵ 30 τὸν φιλόσοφον τὰ ἐναντία δοξάζοντα τοῖς διὰ τούτων λεγομένοις, ἡ γεγράφθαι μὲν ὅπ' αὐτοῦ, γυμνάσαι δὲ μόνον βουληθέντος τοὺς ἐντυγχάνοντας⁴⁰ πρὸς τὴν ἐπίκρισιν τῶν πιθανῶς μὲν οὐ μέντοι ἀληθῶς λεγομένων λόγων,

1 αὐτοενέργεια AGM κατ' αὐτὴν FG 4 καὶ (post δὲ) κατὰ M 5 ἐκάτερα (i)
6 ὡς εἴρηται] p. 250,24 9 ante Πότερον add. tit. τέλος τοῦ τετάρτου τμήματος. ἀρχὴ⁴⁵
τοῦ πέμπτου καὶ τελευταίου τμήματος A: τμῆμα πέμπτον F: περὶ τοῦ πέμπτου τμήματος M:
ἀρχὴ τοῦ πέμπτου τμήματος a: om. G ἐστὶν om. G 10 ἡ—ἐναντία (24) om. M
τῷ λόγῳ om. A 11 ἡ δὲ Ga 12 οἷον—ἐναντία (24) om. a post
οἷον add. ἦτι G 12. 13 οἷον K. δικαίους ἔστι colloc. FG 13 οὐκ ἔστι post
δίκαιος (alt.) colloc. FG 14 ποτέρα—ἐναντία (24) om. i ἀποβλέπει
om. A 17 μηδὲ F 25. 26 ἀπηριθμημένων] p. 7,16 29 ἀποβλέ-
ποντος F 30. 31 γέγραπται FG

καὶ παραπλήσια ποιησύντος τῷ παραδίδοντι τὸν ἀναιρεῖν διοκοῦντας τὴν κίνησιν δυσελέγκτους λόγους, ὅπερ ἵσμεν ὅτι καὶ περὶ τῶν πρός τι διαλεγόμενος ἐν Κατηγορίαις πεποίηκε, δι’ ὃν ἐπεχείρει κατατασκευάζειν ὡς οὐ 20 πάντας ἄμμα τῇ φύσει τὰ πρός τι, ἀλλὰ προηγεῖται τῆς μὲν αἰσθήσεως ὃ τὸ αἰσθητὸν τῆς δὲ ἐπιστήμης τὸ ἐπιστητόν, καὶ ταῦτα διὰ βραχέων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως σαφῶς τε ἄμμα καὶ ἀκριβῶς τὸ περὶ 25 τοῦ συνυπάρχειν τὰ πρός τι θεώρημα διαρθρώσας καὶ τῆς λύσεως τῶν εἰρημένων ἐν Κατηγορίαις παρασχόντας ἡμῖν τὰς ἀφορμάς. διὸ καὶ τὸν φιλόσοφον Πλορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τοῦδε τοῦ 10 θεωρήματος. εἰ δὲ δεῖ | καὶ ἡμᾶς εἴσαντας τῇ συνηθείᾳ καὶ ταῦτα ὡς 202 ἐσπούδασμένα τῷ Ἀριστοτέλει φροντίδος τινὸς ἀξιῶσαι, ῥητέον ὅτι προτίθεται διὰ τούτων ἐπισκέψασθαι τι θεώρημα προσῆκον τῇ προηνέσσει τῆς προκειμένης πραγματείας· οὕτως γάρ καταφέσεις τινὸς ἀληθίους. οἷον τῆς ὁ 'Σωκράτης δίκαιος ἔστι', καὶ ταύτη δύο ϕευδῶν προτάσσεων μαχομένων, 15 τῆς τε ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς 'Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἔστι' καὶ τῆς κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου τὸ ἐναντίον τῷ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέντι καταφά- 10 σκούσης, οἷον τῆς λεγούσης 'Σωκράτης ἀδίκος ἔστι', ἐπιζητεῖ ποτέρων τῶν ϕευδῶν μᾶλλον μάχεσθαι ῥητέον τῇ ἀληθεῖ, πότερον τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν, καὶ ἀποφαίνεται σφοδροτέρων εἶναι τὴν μάχην τῆς 20 ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἥπερ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφέσεως, καὶ εἰ 25 ἐν ϕευδῇς μὲν ἡ ἐξ ἀρχῆς κατάφασις εἴη, αἱ δὲ μαχόμεναι πρὸς ταύτην ἀληθεύοιεν. ὡσαύτως. διὸ καὶ αὐτῆς ἀμφιθέτρα ἐν τῷ προβλήματι τέθησικεν ῥις οὐδὲν διαφέροντα. ποτὲ μὲν λέγων ποία δόξα ἀληθῆς ϕευδεῖ δόξῃ 30 ἐναντία, ποτὲ δὲ πιοτέρα δὴ τῶν ϕευδῶν ἐναντία τῇ ἀληθεῖ. τὸ 25 αὐτὸν δὲ ἀποφαίνεται καὶ περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν καθόλου προτάσσεων, ἀς ἐναντίας προστηγορεύομεν. διὸ καὶ δοκεῖ ἀναγκαίως κινεῖν τὸ προκείμενον θεώρημα, διδάσκων ὅτι οὐ μάτην αὐτὰς ἡσιοῦμεν καλεῖν ἐναντίας. καὶ νῦν 35 μὲν τῶν εἰρημένων μάνων ἀντιθέσεων πεποίηται μνείαν, πρὸς δὲ τῷ τέλει μνημονεύειν καὶ τῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἀντιθέσεως, 40 ὥστε εἶναι τὸ προκείμενον εἰς τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν μάχη, τῆς τε ἐναντίας, ἐφ’ ὃν | δυνατὸν ἐναντίαν εἶναι τῇ 202ν καταφέσει ἀπόφασιν, καὶ ἐπὶ πάντων τῆς ἀντιφασκούσης πρὸς αὐτήν, μεζῶνα ἔγει διάστασιν τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν ἐναντίων καταφέσεων δια-

1 παραδι.] παραδείγματι F: παραδόντι Ga 3 ἐν Κατηγορίαις] c. 7 p. 7622
 ἐπιχειρεῖ FG 5. 6 ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσ. ἀκρ.] B 2 p. 194 b 9 7 τὰ τῷ G
 θεωρήματα F: θεωρήματι i 9 ὑπόλικην F τοῦδε om. FG¹ 10 ὅτε]
 δὴ G 11 τινὸς om. G 11. 12 προστιθ. AG¹ 16 τὸ . κατηγορη-
 θὲν i 16. 17 καταψ. κατηγορουμένης καταφάτεως F: τῆς καταψάτεως i
 20 τῆς .. καταψ.] τὴν .. κατάφασιν F 21 εἴη] ἡ G ταύτην a: τὴν αὐτὴν
 AGM: αὐτὴν F 23 διαφέρον F λέγειν F: λέγοντα G 24 τῶν ψ.] αὐτῶν b
 26 προσηγορέομεν] p. 92,4 27 ἐναντ. καλεῖν colloc. FGa 29 μηκούσει a
 τὰς] ταῖς G 31 εἰναι ἐναντ. εἰναι G 33 ἔχειν G τῆς om. Ma κατα-
 φάτεως G 33. p. 253,1 διαφοράς a

φορᾶς. οὗτοι δὲ εἰκότες οὕτε τὰς ἀπροσδιορίστους ἐν τούτοις οὕτε τὰς 5
ὑπεναντίας παρέλαβε, διὰ τῶν ἔξης κατὰ καιρὸν ἐπιδεξήμεν.

Αὐτὸς μὲν οὖν οὕτω ταῦτα διατάττεται περὶ τούτων, ἀποβλέπων ὡς
πρὸς τὸ ἀπόφασιν μὲν ἐπὶ πάντων ἀπλῆς ὅντων τε καὶ μὴ ὅντων δύνα-
5 σιμι ήμᾶς λαμβάνειν καὶ ἀντιτίθεναι πρὸς τὴν κατάφασιν, μηκέτι μέντοι 10
ἐπὶ πάντων εἶναι τοῦ ἐναντίου κατάφασιν (ὅταν γάρ τὸ ἐξ ἀρχῆς κατη-
γρημένην μηδὲν ἔχῃ ἐναντίον ἦτοι οὐσίᾳ ὃν ἡ ποσὸν ἡ ἀπὸ τῶν ἄλλων
κατηγοριῶν τῶν μὴ ἐπιδεχομένων ἐναντίωσιν, ἡ καὶ μέσον ἡ ἐναντίων
τινῶν, τότε δῆλον οὗτοι ἀδύνατον τοῦ ἐναντίου κατάφασιν εὔρειν), βιολό- 15
10 μενος δὲ καὶ ἄλλως τῇ ἀναγκαῖᾳ φανείσῃ πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν προτά-
σεων ἀντιθέσει, τῇ ἀντιφατικῇ λέγω, τὰ πρεσβεῖα παρὰ τὰς ἄλλας πάσις
νέμεται. οἱ μέντοι μέγας Συριανὸς ἄριστα καὶ θεωρητικώτατα ταύτη τῇ
ζητήσει διήγησε, τά τε πράγματα ὅπως ἔχει φύσεως καὶ τῆς πρὸς ἄλληλα 20
διαστάσεως μάλα ἐναργῶς ἐπιδεικνύειν καὶ τὰς κοινὰς ἥμαντιν καὶ αὐτοφυεῖς
15 ἐννοίας συμφώνους τοῖς λεγομένοις ἀποφαίνων καὶ τῶν ἐπιγειρημάτων
ἔκατεν καὶ τοῦ αὐτὸῦ βασανίων καὶ διηρθρωμένως διδάσκων τί τε
δριμῶς καὶ τί πιθανῶς μὲν οὐ μέντοι ἀκριβῶς ἐν αὐτοῖς παραδίδοται, καὶ 25
ἐπὶ πᾶσι τόν τε θειότατον Ηλάτωνα μάρτυρα παραφέρων ἐν τῷ Σοφιστῇ
ἀποφαινόμενον τὴν ἀπόφασιν ἔτερον μέν τι τῆς καταφάσεως σημαίνειν,
20 οὐ μὴν ἐναντίον πρὸς αὐτήν, διότι ἐν μὲν ἐνὶ ἐναντίον (οὐ γάρ | ἀδικος 203r
ἡ φύσις, ὁστε πλείονα ἐνὶ ποιῆσαι πολέμια), η δὲ τοῦ μεγάλου ἀπόφασις,
διπερ ἐν Σοφιστῇ λέγεται, καθ' ἣν τὸ οὐ μέγα λέγομεν, οὐδὲν μᾶλλον τὸ
συμφέρον ἡ τὸ ίσον δηλοῖ (διὸ καὶ ἐν τῷ ἔκτῳ τῆς Πολιτείας πλείονος
ἐπιμελείας δεῖσθαι λέγων τὰς ἔρρωμενεστέρας φύσεις πρὸς τὸ μὴ διαφίλαρη- 5
25 ναι τῶν συμφροτέρων καὶ ἀποδιδοὺς τούτου τὴν αἰτίαν “ἀγαθῆ γάρ, φησί.
κακὸν ἐναντιώτερον ἡ τῷ μὴ ἀγαθῷ”, τοῦτ' ἔστι τῷ λοιπῷ τῶν ὑπὸ²
τῆς ἀποφάσεως τοῦ κακοῦ σημαινομένων, εἰ καὶ παρεῖται τοῦτο ὡς ἐναργὲς
καὶ εἰληπται τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀντὶ τοῦ μῆτε κακοῦ μῆτε ἀγαθοῦ), καὶ αὐτοῦ 10
μέντοι τοῦ Ἀριστοτέλους τῇ τελειοτέρᾳ παραδόσει τῇ ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς
30 Θεολογικῆς πραγματείας πειθεῖσθαι ήμᾶς ἀξιῶν πλείστην εἶναι διάστασιν
τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλὰ οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τῆς κατάφασιν 15
ἀποφαινομένου, δι' ὧν φησιν “ἐπεὶ δὲ διαφέρειν ἐνδέχεται ἀλλήλων τὰ
διαφέροντα πλεῖον καὶ ἔλαττον, ἔστι τις καὶ μεγίστη διαφορά, καὶ ταύτην
λέγω ἐναντίωσιν” καὶ σα έξης τούτοις ἐπιφέρει, κατασκευάζων, οὐ καθά-

1 οὐδὲ (priore l.) ΛΜ	ὑπεναντίους Μα	3 καὶ αὐτὸς Α	ταῦτα ομ. Φ
7 ἔχει Α ¹ : ἔχοι G	8 μέσων ΑΜ	η ομ. Α	10 δὲ ομ. G
τὰς ἄλλας ομ. G ¹ (περὶ τὰς ἄλλας προτάσεις suppl. G ²)		13 ἄλληλα] ἄλλα F	11 παρὰ
τέτερον F	15 ἐνολας Α	16 τε τί colloc. F	14 ἐναρ-
19 μέν τι] μέντοι Ga	σημαίνει α	20 πρὸς αὐτήν ομ. FG	γέστερον
ἐν superscr. A	μὲν γάρ F	21 τῶν ἐνὶ F	22 λέγομεν] λεγόμενον AFG
23 ἐν τῷ ἔκτῳ τῆς Πολιτείας] p. 491 D		25. 26 ἀγαθὸν . . . κακῷ Α	25 γάρ
που Plat.	27 παρεῖται εχ παρατεῖται corr. G	28 αὐτὸς F	29 ὁ ἀριστο-
τέλης FG	29. 30 ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Θεολ. πρ.] Metaph. I 4 p. 1055 a 3		30 ἀξιοῖ
FG	32 ἀποφαινόμενος FG	34 λέγων AFGMa	

περ ἐνταῦθα λογικώτερον ὑπὲρ τοῦ γυμνάσαι τὴν ἡμετέραν, ὡς εἴρηται,²⁰
 διάνοιαν, ἀλλ᾽ ἀπ' αὐτῶν ὅντως τῶν πραγμάτων, διὰ τὴν ἐναντίων διαφορὰ
 μεγίστη τῶν ἄλλων καὶ διὰ τοῦτο τελεία καὶ οὐδὲν ἔχουσα ἔξιτέρω αὐ-
 τῆς δυνάμενον πεσεῖν. οὗτοι δὲ καὶ ἐν Κατηγορίαις τὸ οὐ δύκαιον καὶ τὸ
 οὐδὲν ἄδικον μέσον ἔφατο εἶναι τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀδίκου, ἐναντίων ὅντων²⁵
 καὶ τὴν πλείστην ἄλληλων διάστασιν ἀφεστηκήτων, διὰ τοῦτος τοῖς ἄλλοις
 πάτην ἐναντίοις ὑπάρχει τοῦτο ἔφη, κατὰ τὸν ἀποδεδημένον φέροντα ὥριτιμὸν ἐν
 τῷ συγγράμματι τῶν Κατηγοριῶν, καὶ ἐν ταῖς Φυσικαῖς μέντοι πάσις
 πραγματείαις γίνεσθαι ἀποφαίνεται τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων, ἀτε 203^c
 10 πλείστον ἀπ' αὐτῶν διεστηκότων καὶ διητῶν ωρισμένων, καὶ εἰ ποτε γίνοιντο
 ἐκ τῶν μεταξὺ κειμένων καὶ ἀπλῶς μὲν ὑπὸ τῆς τοῦ γυμνάσεον ἀπο-
 φάσεως πῆδι δὲ ὑπὸ τῆς τοῦ ἐναντίου πρὸς αὐτὸν καταφάσεως δηλουμένων, ^d
 οἷον τὸ λευκὸν ἐκ τοῦ φαιοῦ, ἀπλῶς μὲν ὅντος οὐ λευκοῦ πῆδι δὲ μέλανος,
 γίνεσθαι φησιν αὐτὰ ἐξ ἐκείνων, οὐ καθὸ ἐκεῖνα σημανέται ἀπλῶς ὑπὸ²⁵
 15 τῆς ἀποφάσεως τοῦ γυμνάσεον, ἀλλὰ καθὸ πῆδι τοῦ ἐναντίου μετέχουσιν,^e
 ὡς ἂν τῆς ἀποφάσεως οὐ περιεχούσης καθ' αὐτὴν τὴν παντελῇ πρὸς τὴν
 κατάρχουσιν διαφορὰν. καὶ πιστίνειν μέντοι σημαζόνως τοῖς ἐν τῷ Συγγριτῇ
 παρὰ Πλάτωνος εἰρημένοις ἀποφαίνεται μὴ εἶναι τῷ ὅντι τὸ μὴ δὲ ἐναν-
 τίον περὶ τῶν ἐναντίων κινήσεων καὶ μεταβολῶν ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Φυ-²⁰
 20 σικῆς ἀκριβύτερος διηρεύμενος. συνάδει δὲ τούτοις καὶ τὸ προσώμον τῆς
 Τοπικῆς πραγματείας ὑπεναντία προσαγορεύον τὰ ἀντιφατικῶς ἄλληλοις
 ἀντικείμενα, ὡς οὐ τελείων τὴν πρὸς ἄλληλα ἐναντίων ἔχοντα. ἢν μὲν
 οὖν αὐταρκες τοῖς ἐφιστάνειν δυναμένοις πρὸς τὴν ἐπίκρισιν τῆς περὶ τού-²⁵
 των ἀληθείας τὸ ἐντυγχάνειν τοῖς εἰς ταῦτα παρὰ τοῦ θεσπεσίου ἐκείνου
 25 ἀνδρὸς γεγραμμένοις, ἀλλ' ἐπεὶ μόνην τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν προθέ-
 μενος γράφειν οὐ καταγίνεται περὶ τὴν τῆς λέξεως αὐτῆς σαφήνειαν, ὥστε²⁵
 ἀποπλῆσαι καὶ τὸν πολὺν ἀκροατήν, πειρασθεία μὲν ἡμετές καὶ τούτου
 τοῦ θεωρήματος κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς προλαβοῦσι τύπον ποιήσασθαι τὴν
 ἐξήγησιν, ἐν μέντοι ταῖς ἐπιστάσεσιν οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν τῶν
 30 παρ'^f ἐκείνου τεθεωρημένων οὐ παραιτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνίστε 204^c
 τῶν λέξεων τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου γράψειν.

Πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸν καθ' αὐτὸν τὸ πρόβλημα ἐπισκεπτόμενοι φήσο-
 μεν διτι εἰ καὶ ὑπάρχει τις ἐν τῷ οὐ λευκῷ πρὸς τὸ λευκὸν ἐναντίωσις, ^g

i ὡς εἴρηται] p. 251,31 2 ἐπ' α post αὐτῶν add. τῶν M 3 ὅντων a alt. καὶ
 om. G 4 ἐν Κατηγορίαις] c. 10 p. 12^a-17 sq. 6 ἔφεστ. Λ 7 ἔφη] Cat. c. 6
 p. 6^a-15 9 ἔφη (ἔφην m¹) ὑπάρχειν colloc. G 10 ἀποδιθέμ. FG 8 ἐν ταῖς
 Φυσικαῖς . . πρ.] Phys. I' 5 p. 205^a-6 alias 8. 9 πρ. πάσ. colloc. M 10 πλείστων
 Ma 11. 12 καταφάσεως FG 12 ὑπὸ] ἀπὸ G 13 πρὸς αὐτὸν om. M
 13 ὅντως Λ 14 αὐτά φησιν colloc. G (cf. Phys. E 1 p. 224^b-30 sq. 5 p. 229^b-16 sq.)
 15 τοῦ γν.—ἀποφάσεως (16) om. F 16 οὐ om. M 17 αὐτὴν FG 17 τῷ
 om. G Ma 18 ante prius μὴ add. τῷ ΑΜ 19. 20 ἐν τῷ πέμπτῳ
 τῆς Φυσ. ἀκρ.] E 5 p. 229^a-7 sq. 20. 21 τῷ πρ. τῆς Τοπικῆς πραγμ.] A 1 p. 100^a-21
 21 προσαγορεύων AG 22 ὡς—ἔχοντα om. G 24 παρὰ] περὶ M 25 ἐπεὶ] ἐπὶ^h
 FG Ma 26 ταῦτης ΑΜ 28 αὐτὸν iter. A 32 τῷ om. F 33 καὶ εἰ colloc. FG Ma

περιέχει ταύτην πάντως τὸ μέλαν, οὐ κατὰ συμβολήκος ὥσπερ τὸ πικρὸν ἢ τὸ θερμόν. ἀλλὰ καὶ ἡ τὴν τῆς ἀντίτεσεως τὴν φύσιν· τὸ μὲν γάρ πικρὸν οὐδὲν μᾶλλον τὸ οὐ λευκὸν ἢ τὸ οὐ θερμὸν ἢ ἄλλου διούσιον τῶν μὴ συγγενῶν αὐτῷ τὴν ἀναίρεσιν σημαίνει, τὸ δὲ μέλαν καὶ¹⁰ αὐτὸν προηγουμένως μόνῳ τῷ λευκῷ πολεμοῦν ὠρισμένως δηλούντι καὶ καὶ¹⁵ αὐτὸν μόνου τοῦ λευκοῦ τὴν ἀναίρεσιν ἀν σημαίνοι. τὴν μέντοι τοῦ μέλανος πρὸς τὸ λευκὸν ἐναντίωσιν οὐκέτι πάντως περιέχει τὸ οὐ λευκόν· ἀργὴν γάρ τῆς πρὸς τὸ λευκὸν διαφορᾶς τὸ οὐ λευκόν, ὡς ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς¹⁵ Μετὰ τὰ φυσικὰ λέλεκται, προκόπτουσα δὲ αὕτη καὶ ἐπὶ πᾶν ἐργομένη²⁰ καὶ εἰς τὸ πέρας καταντῶσα μέλαν γίνεται. καὶ ἡ μὲν ἀφαιρεῖ μόνον τὸ δόν, ἡ δὲ πρὸς τούτῳ τίθησι καὶ τὸ ἐναντίον· εἰ γάρ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν λέγοι τις ἐναντίον εἶναι τῷ λευκῷ τὸ οὐ λευκόν, πρῶτον μὲν εἰς²⁵ ταύτην ἀξεῖ στέρησιν καὶ ἐναντίωσιν, εἴτα οὐκέτι ἐν ἐνὶ ἐναντίον ἔρει (τὸ γάρ οὐ λευκὸν καὶ φαιόν ἐστι καὶ ὠχρὸν καὶ ἕανθιν καὶ μέλαν), ἔπειτα³⁰ τὸ ὠρισμένῳ ἀρίστον ἔσται καὶ ἀπειρον ἀντικείμενον κατὰ παντὸς γάρ ἢ τὸ λευκὸν ἢ τὸ οὐ λευκόν, ὥστε καὶ οὐσίαι ἐναντίαι ἔσονται τῷ λευκῷ καὶ³⁵ ποσότητες καὶ τὰ ἄλλα γένη. ἀλλὰ δεῖ τὰ κυρίως ἐναντία λεγόμενα ἡ εἰδῆ ἀμφω εἶναι καὶ δύναμιν ἔχειν καὶ ἐνέργειαν ἑκάτερον καὶ ἴσοις θεοῦ⁴⁰ ἀλλήλοις. Ήντα μάγεισθαι τε ἀλλήλοις δύνανται καὶ μὴ φιλείγονται Ηὔτε τοῦ⁴⁵ εἰδος ὑπὸ θεάτρου καὶ παραδραύῃ τὴν τελείστητα τοῦ παντός, ὡς ἐπὶ 201^v λευκοῦ καὶ μέλανος ἔγει καὶ θερμοῦ καὶ φυγροῦ καὶ πάντων τῶν παραπλησίων, ἡ τὸ ἔτερον ἐσχάτην ἀπόπτωσιν εἶναι τοῦ ἑτέρου καὶ σημαίνεσθαι ὑπὸ ὠρισμένου ὄντος, εἴτε στεργητικῶς λεγόμενου. κατόπιν ἐπὶ⁵⁰ ἀδικίας καὶ ἀνοίας, εἴτε καὶ μή, καθάπερ ἐπὶ δειλίας, καὶ πεφυκέναι εἰς⁵⁵ ἔκεινον ἀνακάμπτειν, ὡς ἐπὶ σωφροσύνης ἔχει καὶ ἀκολασίας ἀρετῆς τε πάσης καὶ κακίας καὶ δλως ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· τὸ γάρ κακὸν εἶδος μὲν καὶ δρος οὐκ ἔστιν, ὥσπερ τὸ ἀγαθόν, λέγεται μέντοι καὶ αὐτὸν ὡς ἐσχάτη τὸν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἔκπτωσις καὶ σημαίνουσεν οὐνόματι ὠρισμένῳ ἐναντίον τότε, οταν πεφύκῃ εἰς τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀνακάμπτειν. ἐὰν δὲ⁶⁰ τὸ αὐτοῦ εἶδος τὴν τοιαύτην τὴν ἰπνοειδένιον καὶ τὴν ἀποστίαν ἀποστίαν ἀπλῶς ἐπισκοπῆμεν, ἄλλην τινὰ ποιοῦμεν ἀντίθεσιν καὶ οὐχὶ τὴν⁶⁵ τῶν ἐναντίων· ἐὰν μὲν γάρ ἡ ἀποστία καὶ αὐτῆς τῆς πρὸς τὴν εἰς αὖθις παρουσίαν τοῦ εἶδους δυνάμεως στέρησιν ἔχῃ, γίνεται στέρησις ἡ ἐν Κατηγορίαις παραδεδομένη, εἰ δὲ τῆς ἐνεργείας μόνης ἀποστία εἴη, γίνεται⁷⁰ τοῦ στέρησις ἡ πεφυκοῦται εἰς τὸ εἶδος ἀνακάμπτειν, ἦν διὰ τοῦτο καίτοι ὑπὸ

1. 2 θερμὸν ἢ τὸ πικρὸν (suparser. μὲν ψυχρὸν) G	3 τὸ] τοῦ (utrobius) F
5 ὠρισμένην G	6 μόνον ΛΜ
8. 9 ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσ.] 17 p. 1057a24	σημαίνει (ἀν om.) a
suppl. G ²	10 καὶ (alterum)
11 τοῦτο G	19 δύναται Λ ¹ : δύνηται Λ ² Μ
21 εἶχεν G	26 ἀκατίας F
29 πεφύκοι F	27 ἐσχάτων
32 ἐπάν a	31 ἀντίφαστι G ¹
34 εἴη] η G	33. 34 ἐν Κατηγ.] c. 10 p. 12a26

δηρίστου δηλούμενην δινόματος ἐναντίαν τῷ εἶναι ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει πρωταγόρευεν ἔχοντες.

Τάῦτα μὲν οὖν παρεξέβημεν, τὰς διαφόρους παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐννοίας τῶν τε ἐναντίων καὶ τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντιειπέντων καὶ 25 τὰ περὶ τῆς ἀντιθέσεως τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν, πολλοῖς εἰωθότα πράγματα παρέχειν, διαρθρῶσαι βουληγέντες. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν οὗτως ἔχει, δῆλον ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀποφαντικοῖς λόγοις ἡ τὸ ἐναντίον καταφάσκουσα τῇ τὸ | ἐναντίον καταφασκούσῃ μᾶλιστα μάχεται· ἡ γάρ κοι- 205· νινία ταῖς προτάσεσι καὶ ἡ διαφορὰ κατὰ τὴν δύναμιν θεωρεῖται τῶν 10 συμπληρουσῶν αὐτὰς ἀπλῶν φωνῶν. ὅτι δὲ οὐ μόνον διέδιζομεν οὗτως, ἀλλὰ καὶ διασώζομεν τὸν ἀνθρώπινον βίον κατὰ τὰς αὐτοφυεῖς καὶ ἀδι- 5 διάκτους ἐννοίας, δῆλον ἐντεῦθεν· τὸ ἀγαθὸν παντὶ ἐφετόν, τὸ δὲ κακὸν παντὶ φευκτόν· τίς ἀν οὖν εἰ μὴ ἔξειν γείτονι χρήσασθαι ἀγαθῷ, δυοῖν εἰς αἱρεσιν αὐτῷ προσειμένων, ἡ οὐκ ἀγαθῷ χρήσασθαι ἡ ὄμοιογουμένως 15 πονηρῷ, ἔλοιτο ἂν πρὸ τοῦ μὴ ὠφελοῦντος τὸν βλάπτειν, ἐπιχειροῦντα; 10 κανὸν γάρ ὁ αὐτὸς οὐκ ἀγαθὸς ἄμα ἡ καὶ κακός, φευκτὸς ἔσται μᾶλλον, οὐ καθὸ ἀνωφελῆς ἀλλὰ καθὸ πρὸς τούτῳ καὶ βλαβερός. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ἐπὶ δικαίου καὶ ἀδίκου καὶ πάντων τῶν παραπληγάνων.

Τῆς τοίνου φύσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀποφαντικῶν 15 20 λόγων, περὶ ὧν ἡ σκέψις, δῆλης ἐκ τούτων γενομένης, ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα τὰ διὰ τῆς προσειμένης ἐπιχειρήσεως περὶ τούτων λεγόμενα. ποιεῖται μὲν οὖν ὁ τῶν λόγων τούτων πατὴρ ὃν τὴν ζήτησιν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν προ- 20 φορικὸν λόγον προτάσεων, δύο λαμβάνων καταφάσεις, τὴν μὲν καθόλου ὡς καθόλου τὴν δὲ καθ' ἔκαστα, καὶ τῇ μὲν καθ' ἔκαστα τῇν τε ὄντως οὖσαν 25 διάποφασιν αὐτῆς ἀντιτίθεις καὶ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν, τῇ δὲ καθόλου ὡς μὲν ἀπόφασιν ἀντιτίθεις οὐ τὴν ἀντιφάσκουσαν πρὸς αὐτὴν ἀλλὰ 30 τὴν ὡς ἐναντίαν αὐτῇ μαχομένην, ὅπερ ἔστι τὴν καθόλου ἀπόφασιν, πρὸς ταύτη δέ γε καὶ τὴν καθόλου τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. καὶ προτίθεται εὑρεῖν πότερον αἱ ἀποφάσεις εἰσὶν αἱ μᾶλλον μαχόμεναι ταῖς | καταφάσεσιν ἡ αἱ 205· 35 τῶν ἐναντίων καταφάσεις, πάνυ προσεκτικῶς ἀνάγων τὴν ζήτησιν ἐπὶ τὴν οἰκείαν τῶν προσειμένων ἀρχήν, λέγω δὲ τὸν διδαχήτος καλουμένους λόγους καὶ τὰς περὶ τῶν πραγμάτων ἐν τῇ Φυσικῇ δόξας, ἀφ' ὃν προφερό- 5 μεθα τοὺς ἔξω ῥέοντας λόγους, καὶ ἀξιῶν ὡς ἀν ἐπὶ τῶν δοξῶν ἔχουσαι διφίδων αἱ εἰρημέναι τῶν προτάσεων ἀντιθέσεις, οὗτως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ 35 τὴν φωνὴν ἀποφάνσεων ἔχειν. τοῦτο μὲν οὖν καὶ δρθῶς ἐπινενόηται παρ'

1 ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκρ.] E 1 p. 225b3 6 p. 229b26 ἀκρ.] ἀξιώσει M 4 ἐνοίας A:
αἵτιας G τε οι. FG 5 ante πολλοῖς add. ως G² ante διαρθρ. add.
οἱ G 7 ἔχοι α 8 τῷ ἐναντίῳ α 10 αὐτῶν G 13 ἔξειν] ἔξει FG¹
14 ἀναίρεσιν α ὁμοιογουμένων ΛΜα 16 ἀγαθός τε Μα ἄμα ἡ AG²:
ἄμα FG¹: εἴη ἄμα Μα 17 τοῦτο FG 20 γνομ. FGM 21 καὶ περὶ M
22 οὖν οι. F τούτων πάντων Α: πάντων (τούτων οι.) α 24 τῇ]
τὴν G 26 ως] τὴν FG 27 μαχ. αὐτῇ colloc. Α 28 καὶ καθόλου τὴν
ἐναντίαν καταφ. α 29 αἱ (post ἡ) οι. M 31 ἔη Ma 33 ως ἀν iter. G
ἔχειν FG

αὐτοῦ καὶ σαφῶς λέγεται. εἰ δὲ τὰς καθόλου προτάσεις καὶ ἐναντίας 10 λεγομένας καθ' ὅμοιότητα τῶν κυρίων ἐναντίων τῷ ὄντι μαρτυρούμενες, ἀτε ποτὲ συμψευδομένας, δῆλον διτὶ τὴν μάχην αὐτῶν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλας ἐναντίωσιν ἀσθενεστέραν εἶναι ἡγητέον τῆς μάχης τῶν 15 προηγουμένων καὶ κυριώτατα λεγμένων ἐναντίων· αὗται δ' ἀν εἰν αἱ 20 τοιμῶσαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ τὰ ἐναντία καταφάσκειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ τὰς κατὰ μέρος ἐπιχειρήσεις βασανίζοντες ἀκριβέστερον ἐπισκεψόμεθα, καὶ ἔτι ὅπως ἡ τῆς ἀντιφάσεως ἀντίθεσις ἔχει πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων κατα- 25 φάσεων, ἀπέρ ἔστι τὰ νῦν ἡμῖν εἰς θεωρίαν προκείμενα.

10 Τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν εἰ γάρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀντὶ τοῦ 'εἰ ὅῃ' εἴρηται· οὐ γάρ προειρημένου τινὸς αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ἵνα καὶ χώραν ἔχῃ ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος, ἀλλὰ τὴν μέθοδον ὑφηγεῖται τὴν καθ' ἥν κρινοῦ· 25 μεν τὰς μάλιστα μαχομένας προτάσεις, ἀπὸ τῶν αἰτίων αὐτῶν ὀρμώμενοι. τὸ δὲ ἐπὶ τέλει τῆς ῥίσεως εἰρημένον, τὸ καὶ εἰ ἔστι μία, καθ' ὅποι- 15 τέραν ἡ ἐναντία, τοιαύτην ἔχει διάνοιαν· ἔστι δόξα περὶ τίνος τῶν ἀγαθῶν, οἷον σωφροσύνης, αὐτὸν | τινῦτο ἀποφαινομένη ὅτι ἔστιν ἀγαθόν, ἀλλη 206r δὲ ἡ λέγουσα ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθόν, τρίτη δὲ ἡ λέγουσα ὅτι ἔστι κακόν· συμβαίνει οὖν, φησί, τὴν τε ἀπόφασιν τὴν λέγουσαν 'ἡ σωφροσύνη ἀγαθὸν οὐκ ἔστι' καὶ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν τὴν λέγουσαν 'ἡ σωφροσύνη 5 20 κακόν ἔστι' ποτὲ μὲν διαφωνεῖν ποτὲ δὲ συντρέχειν ἀλλήλαις· ἐπεὶ γάρ τῶν ἐναντίων τὰ μέν ἔστιν ἔμμεσα τὰ δὲ ἀμεσα, εἰ μὲν τῶν ἔμμεσων ἐναντίων εἴη τὰ κατηγορούμενα, οὐκ ἀν ἀκολουθήσαι τῇ ἀποφάσει ἡ τοῦ 25 ἐναντίου κατάφασις (οὐ γάρ τὸ οὐκ λευκὸν ἥδη ἀνάγκη εἶναι μέλαν), εἰ 10 δὲ τῶν ἀμέσων, ταῦτὸν σημαίνουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ τοῦ ἐναντίου 30 κατάφασις, ὅταν ἀποφαίνωνται περὶ τίνος τῶν πεφυκότων δέχεσθαι τὴν ἐναντίωσιν· ὥσπερ γάρ τὸ περιττὸν εὐθὺς οὐκ ἄρτιον, οὕτω τὸ οὐκ ἄρτιον ἀνάγκη εἶναι περιττόν. ἐφ' ὃν οὖν συντρέχουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ 15 τοῦ ἐναντίου κατάφασις, οὐκέτι μὲν δυνατὸν ὡς ἐπὶ διαφόρων ζητεῖν ποτέρα αὐτῶν ἔστιν ἡ μᾶλλον μαχομένη πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάφασιν. 35 εἰσὶ γάρ ἄμφω τρόπον τινὰ μία, τὸ αὐτὸν δυνάμεναι. ἀξιοῖ δὲ ζητεῖν αὕτη 20 ἡ μία κατὰ τὴν δύναμιν κατὰ τί μᾶλλον μάχεται τῇ ἐξ ἀρχῆς καταφάσει, πότερον καθὸ ἀποφάσκει τὸ ὑπάρχον ἡ καθὸ καταφάσκει τὸ μὴ ὑπάρχον· οἷον πρὸς τὴν λέγουσαν πρότασιν 'ὅ τρία ἄρτιος ἔστι' μάχονται ἡ τε

1 σοφῶς FGMa λέλεκται α΄ 4 ἀσθενεστέρων G εἶναι om. A: post ἡγητέον
colloc. G 7 ἐπισκεψώμενα AG 8 ἡ om. A 9 ὅπερ A² 10 τὸ μὲν]
τῆς α΄ ταῦτα G εἰ ὅῃ] εἰδῆ AMa: δὴ FG 13 ὀρμώμενος M 15 post
ἔστι add. τις M 17 ἡ (prior) om. FG τρίτη δὲ ἔστιν FG 18 συμβαίνειν FGa
τὴν τε iter. F 18. 19 ἀγαθὸν—σωφροσύνη om. F 19 λέγουσαν ὅτι M
20 ἐπεὶ] ἐπὶ FG¹ ante γάρ add. μὲν G 21 post alt. μὲν add. οὖν F 22 ἀν
ἀκολουθήσαι scripsi: ἀκολουθήσαι A: ἀν ἀκολουθήσῃ FGMa 23 ἥδη in mrg. F μέλαν
εἶναι colloc. A 24 ἡ (post καὶ) om. A 26 οὔτω—ἄρτιον om. A 27 περ.
εἶναι colloc. Ma οὖν om. A 30 τὸ αὐτὸν δύν.] τὸ αὐτὸν δυνάμει M: τῇ δυνάμει α΄
32 τὸ ὑπάρχον—καταφάσκει om. FG ὑπάρχειν (priore I.) A

λέγουσα 'ό τρία ἄρτιος οὐκ ἔστι' καὶ ή λέγουσα 'ό τρία περιττός ἔστι', τὸ 25
πῆτι σημαίνουσαν ἄμφω. Σητεῖ οὖν τὸ οὐκ ἄρτιον τοῦτο καὶ περιττὸν κατὰ
τοὺς μᾶλλους μάχεται πρὸς τὸ ἄρτιον. πότερον καθὴ οὐκ ἄρτιον η̄ καθὴ
περιττόν.

5 p. 23b3 Τὸ μὲν δὴ τούτῳ οἰτεσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ωρίσθαι
τῷ τῶν ἐναντίων εἶναι, ψεῦδος· τοῦ γὰρ ἀγαθοῦ δτι ἀγαθὸν |
καὶ τοῦ κακοῦ δτι κακόν, η̄ αὐτὴ ὥστις καὶ ἀληθής, εἴτε 206v
πλείους εἴτε μία ἔστιν ἐναντία δὲ ταῦτα. ἀλλὰ οὐ τῷ ἐναντίων
εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ μᾶλλον τῷ ἐναντίως.

10 Τὴν ἔννοιαν αὐτήν, ἀφ' η̄ς ὁρμῶνται οἱ λέγοντες ἐν ταῖς περὶ τῶν 5
ἐναντίων δόξαις τὴν σφιδροτάτην θεωρεῖσθαι τῶν προτάσεων μάχην, βού-
λεται πρῶτον διαβαλεῖν ὁ ἀντιδικεῖν πρὸς τοῦτο πειρώμενος λόγος καὶ
φησι μὴ εἶναι ὑγείες τῶν ἐναντίων δοξῶν κριτήριον τὸ περὶ ἐναντίων ἀπο-
φαίνεσθαι πραγμάτων· τὴν γοῦν δοξάζουσαν δτι η̄ σωφροσύνη ἀγαθὸν καὶ 15
15 τὴν δτι η̄ ἀκολασία κακὸν ἀποφαίνεσθαι μὲν περὶ ἐναντίων τῶν τε ὑπο-
κειμένων καὶ τῶν κατηγορουμένων, οὐ μέντοι ἀλλήλαις ἐναντίας εἶναι,
διότι αὗται μὲν ἀμα τυγχάνουσιν ἀληθεῖς, αἱ δὲ ἐναντίαι οὐδέποτε συναλη-
θεύουσιν (ὅλως γὰρ τὰ ἐναντία συνυπάρχειν ἀδύνατον), ἀλλὰ μᾶλλον κρίνε- 20
20 σθαι δεῖν τὰς ἐναντίας δόξας κατὰ τὸ ἐναντίως περὶ τῶν αὐτῶν ἀποφαίνε-
σθαι πραγμάτων, ὥσπερ ἔχουσιν η̄ τε κατάφασις καὶ η̄ ἀπόφασις, ὡς διὰ
τῶν ἔξῆς ἐπιχειρημάτων κατασκευάσαι πειράσται. τὸ δὲ εἴτε πλείους
εἴτε μία ἔστιν εἴρηται περὶ τῶν τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν κακὸν 25
εἶναι λεγούσων, διότι πλείους μέν εἰσιν ὡς διαφόροις χρώμεναι τοῖς τε
ὑποκειμένοις καὶ τοῖς κατηγορουμένοις, δόξαιεν δ' ἀν καὶ μία εἶναι οὐ
25 μόνον κατὰ τὸ συναληθεύειν ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπὸ μιᾶς προσαγόμεναι ζωῆς τε 25
καὶ διαμέσεως. ρήτεον δὲ πρὸς ταῦτα δτι οἱ ἀξιοῦντες τὴν τῶν ἐναντίων
καταφάσεων μάχην κρατεῖν τῆς ἀντιφατικῆς οὐ φέρουσι ταύτας ἀπλῶς
ἐναντίας εἶναι δίξεις, τὰς περὶ ἐναντίων ἀπλῶς πραγμάτων ἀποφαίνομένας
(οὐ γὰρ δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία φασκούσας), ἀλλὰ τὰς 30
30 περὶ τοῦ αὐτοῦ τὰ ἐναντία δοξάζουσας· αὗται γὰρ αἱ τῷ ὅντι ἐναντίως
δοξάζουσαι.

1 οἱ τρία (prius) om. A	5 δόξας om. A	ώρ.] αἰτεῖσθαι G	6 τῷ om. G
τῶν om. F	ψεῦδος—ἐναντίως (9) om. M	τοῦ—ἐναντίως (9) om. a	
7 ἀληθής ἔσται b	8. 9 ἐναντίων εἶναι] ἐναντίον εἶναι F ¹ G: om. A	9 τῷ] τῶν	
FG	12 διαβάλλειν M	13. 14 ἀποφ. πραγμάτων om. A	14 γε οὖν FG
22 post καὶ add. τῶν Λ	23 λεγόντων Λ	25 προσαγ. Ma	26 πρὸς
ταῦτα om. A	27 ἀπλῶς om. FG ¹ a	28 εἶναι ἐναντ. colloc. FG	
post ἐναντίων add. τὰ ἐναντία φασκούσας ἀπλῶς ἀλλὰ τὰς τὰ ἐναντία περὶ τῶν αὐτῶν F:	ἀπλῶς om. F	30 τοῦ] om. A	τῶν
τὰ ἐναντία φασκούσας G			
αὐτῶν G			

p. 23b 7 Εἰ δὴ ἔστι μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν δόξα, ἄλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, ἔστι δὲ ἄλλο τι ὃ οὐχ ὑπάρχει οὐδὲ οἰόν τε ὃ ὑπάρχει, τῶν μὲν δὴ ἄλλων οὐδεμίαν θετέον, οὔτε ὅσαι οὐπάρχειν τὸ μὴ ὑπάρχον δοξάζουσιν οὕθ' ὅσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ δὲ ὑπάρχον (ἀπειροι γάρ ἀμφότεραι, καὶ ὅσαι μὴ ὑπάρχειν δοξάζουσι τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ ὅσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον), ἀλλ' ἐν δσαις ἔστιν ἡ ἀπάτη. αὗται δὲ ἔξι ὥν αἱ γενέσεις. ἐκ τῶν ἀντι-
κειμένων δὲ αἱ γενέσεις, ὅστε καὶ αἱ ἀπάται.

Δεύτερον μὲν τοῦτο ἐπιχείρημα παραδίδοται πρὸς τὸ προκείμενον 10 ἥμιν πρόβλημα, παραβάλλον λοιπὸν τὴν ἀντίφασιν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων καταφάσεων ἀντίθεσιν. πρόξισι δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. ἐπειδὴ βουλόμεθα 15 εὑρεῖν ποίᾳ τῶν ψευδῶν δοξῶν ἔστιν ἡ μάλιστα ἐναντία τῇ ἀληθεῖ, χρώμενος ἐναργεῖ ἀξιώματι τῷ ἐν ἐνὶ ἐναντίον εἶναι συλλογίζεται ὅτι ἡ ἀπόφασίς ἔστιν ἡ μάλιστα πολεμία πρὸς τὴν κατάφασιν· ἐπεὶ γὰρ ἀπειροι, φησίν, 20 20 εἰσὶν αἱ τε ψευδεῖς καταφάσεις αἱ μαχόμεναι πρὸς αὐτὴν καὶ αἱ ψευδεῖς ἀποφάσεις, αἱ μὲν λέγουσαι τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὑπάρχειν αἱ δὲ τὰ ὑπάρχοντα μὴ ὑπάρχειν (οἵοιν πρὸς τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' μάχονται καταφάσεις μὲν αἱ λέγουσαι 'τὸ ἀγαθὸν φευκτόν' 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' 25 'τὸ ἀγαθὸν βλαβερόν', ἀποφάσεις δὲ αἱ λέγουσαι 'τὸ ἀγαθὸν οὐχ αἴρετόν' 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ὠφέλιμον' 'τὸ ἀγαθὸν οὐ ζηλωτόν', καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἀλληγορίας φεύγεισθαι ἀλλαγῆς εἰπομένη), τούτων μὲν οὐδεμίαν | ἐναντίαν 207^v χρή λέγειν τῇ 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' λεγούσῃ· ἀρίστοι γάρ ἀμφότεραι αὗται καὶ ἀπειροι, ἐν δὲ ἐνὶ ἐναντίον καὶ ὠρισμένον ὠρισμένῳ. τίνι οὖν κανόνι χρώμενοι τὴν μίαν ἔκεινην καὶ ὠρισμένως μαχομένην εὑρήσομεν; 5 25 τῇ ἀρχῇ, φησί, καὶ οἷον ῥίζῃ τῆς ἀπάτης· μία γὰρ ὁμοιογενεύνως αὕτη καὶ ὠρισμένη· ἀπατώμεθα μὲν γὰρ τὸ ἀγαθὸν καὶ βλαβερὸν ἡ κακὸν καὶ οὐκ ὠφέλιμον ἡ οὐ ζηλωτὸν ὑπολαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντων τούτων ἀρχὴ μία τὸ νομισμῆναι αὐτὸ μὴ ἀγαθόν. ταύτην δὲ τὴν τῆς ἀπάτης ἀρχήν, 10 ἦτις ἔστι, παραστῆσαι ἥμιν βουλόμενος ἔφατο εἶναι αὐτὴν ἔξι ἡς ἡ γένεσις, 30 τὴν δὲ γένεσιν ἐκ τῶν ἀντικειμένων εἶναι, τοῦτ' ἔστιν ἐκ τῶν οἰκείων τοῖς γινομένοις στερήσων καὶ ἀποφάσεων· τό τε γάρ λευκὸν ἔξι οὐ λευκοῦ γίνεται λευκὸν καὶ ὁ ἀνθρώπος ἔξι οὐκ ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ πάντων ἀπλῶς 15

1 δόξα post ἀγαθοῦ colloc. M 2 ἔστι—ἀπάται (8)
om. a καὶ ἄλλο FG 3 τῶν—ἀπάται (8) om. G 4 οὕθ'] καὶ Λ
5 ἀπειροι—τὸ ὑπάρχον (6) om. A 7 ὅπόσαις Α 8 δέ εἰσιν b 10 παραβάλ-
λων G 13 τῷ] τὸ FG λογίζεται Α 14 πολ.] ἐναντία G 14. 15 εἰσι
φησίν colloc. Ma 16 ante ὑπάρχειν add. μὴ A 17 μὴ ὑπάρχειν om. A
17. 18 ante μάχ. add. κατάφασιν a 20 ὠφέλημον F 21 ἄλλης] ἄλλως G
23 ante ἐναντ. add. τὸ FG¹ 25 οἷονει Ma 26 ὄρισμ. Α μὲν om. Α 27 ἡ]
καὶ Α 28 μία om. Α τῷ] τῷ FGa 31 γεγενημένοις G ἐκ τοῦ
οὐ λευκοῦ Α

τῶν γινομένων ὀσαύτως. ὥστε καὶ ἡ ἀπάτη, φησί, περὶ ταῦτα καὶ ἡ ώρισμένη ἐναντίωσις, καὶ διὰ ταῦτα ἡ κυριωτάτη μάχη.

Πρὸς ταῦτα οὖν ὥρτέον διτὶ ἐν μὲν ἐνὶ χρὴ ὄμολογουμένως εἶναι πολέμιον, οὐ μέντοι προσήκει ὡς μίαν τῶν πολλῶν καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ 20 ἁγαθῷ ὑπάρχειν αὐτῷ ἀποφαινομένων τιμέναι τὴν λέγουσαν ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’. ὥσπερ γάρ ἐν ταῖς ἀπειροις ἀποφάσεσι ταῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινομέναις μίᾳ ἦν ἡ ώρισμένως αὐτῇ μαχομένη, ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν μὴ ἀγαθόν’, οὕτως ἐν ταῖς ἀπειροις καταφάσεσι ταῖς 25 τὰ μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ λεγούσαις ὑπάρχειν μίᾳ ἐστὶν *{ἢ}* ώρισμένην ἔχουσα 10 τὴν πρὸς αὐτὴν μάχην, ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’. καὶ ἀδρίστα μὲν καὶ ἀπειρα τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δηλούμενα, διὸ ἐπὶ πάντων ὅντων 208^v τε καὶ μὴ ὅντων διαιρεῖ μετὰ τῆς καταφάσεως τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, ἐν δὲ καὶ τῷ ὅντι ώρισμένον ἡ κατάφασις σημαίνει. ταῦτα τε οὖν οὕτως ῥητέον καὶ διτὶ ἀρχὴ μὲν ὅντως τῆς ἀπάτης ἡ περὶ τὴν ἀντίφασιν πλάνη. 5 15 τοῦτο δὲ αὐτὸς τεκμήριον ἐστι τοῦ μὴ εἶναι τὴν πλείστην διάστασιν ἐν τοῖς κατὰ ἀντίφασιν ἀντικειμένοις· οὐ γάρ ἂν συνέβαινεν ἀπατᾶσθαι περὶ αὐτά· δῆλον γάρ ὡς ἀπατώμεθα μᾶλλον περὶ τὰ δμοια καὶ σύνεγγυς ἀλλήλων ὅντα κατὰ φύσιν ἡπερ περὶ τὰ πολὺ διεστῶτα, οἷον τὴν φάτταν 10 περιστερὰν μᾶλλον ὑπολάβοι ἃν τις ἡ κόρακα καὶ τὸν λύκον κύνα ἢ 20 λέοντα. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Φαιδρῷ Σωκράτης τοὺς ῥήτοράς φησιν ἐπιχειρεῖν παρακρούεσθαι τοὺς δικαστὰς διά τῶν ὡριών ποιευμένους τῆς ἀπά- 15 της τὴν ἐπιχείρησιν ἀλλ’ οὐ τῶν πολὺ διεστῶτων κατηγοροῦντες μὲν γάρ ἐπὶ τὰς παρακειμένας κακίας ἄγουσιν οἱ τεχνικώτεροι τῶν κατηγορουμένων τὰς ἀρετάς, τὸν ἀσφαλῆ δειλὸν ἀλλ’ οὐ θρασὺν προσαγορεύοντες 25 καὶ τὸν οἰκονομικὸν φιλάργυρον ἀλλ’ οὐκ ἄσωτον, ἀπολογούμενοι δὲ τὰς κακίας ἐπὶ τὰς παρακειμένας ἄγουσιν ἀρετάς, τὸν ἄσωτον ἐλευθέριον καὶ τὸν θρασὺν ἀνδρεῖον ἐπονομάζοντες. καὶ ἐπὶ τούτοις διτὶ ὅρθως μὲν εἴρηται τὸ ἀπλῶς πάσας τὰς γενέσεις ἐκ τῶν στερήσεων, ἀς αἱ ἀποφάσεις δηλοῦσι, γίνεσθαι· δταν μέντοι τὸ γινόμενον ἐναντίον ἔχῃ, τότε, ὡς ἐν 25 ταῖς Φυσικαῖς πραγματείαις ἐδιδάχθημεν. προηγουμένως μὲν ἐκ τοῦ ἐναντίου γίνεται τὸ γινόμενον, ἐκ δὲ τῆς ἀποφάσεως οὐ προηγουμένως ἀλλὰ καθὸ δὲ ἀπόφασις τό τε ἐναντίον καὶ τὰ ἀνὰ μέσον σημαίνει. | τὰ δὲ 208^v ἀνὰ μέσον ἐκ τῶν ἐναντίων· τὸ γάρ λευκὸν ἔξ οὐ λευκοῦ μὲν ἀλλ’ οὐ τοῦ

1 γενομ. G	φασί A	ταῦτην FG	2 κυριωτ. ἡ colloc. M	4 τὰ] τῶν
τὰ Λ: τῶ G	6 αὐτῶν FG	8 ταῖς (ante τὰ) om. FG	9 μὴ om. A	
μίαν A	ἡ addidi	ώρισμένη Ma	ἡ ἔχουσα a	10 τὴν om. F
ταῦτα a	11. 12 τῶν τε ὅντων Ma	12 τὸ (ante φεῦδος) om. M	14 καὶ om. F	
16 τὴν ἀντίφ. Ma	18 τὴν φύσιν a	ἡ F: εἴπερ G	περὶ] ποτὲ A:	
παρὰ G	19 καὶ περιστ. Λ	ὑπὸ. μᾶλλον colloc. M	ἄν om. FG	
20 ὁ ἐν τῷ Φαιδρῷ] p. 261 E	21 καὶ διὰ Λ	23 τεχνικώτερον (οἱ om.) M		
24 post ἀσφαλ. add. δηλούντι F	δηλὸν Λ	ἀλλ’ om. A	θρασὺ G	
διτὶ A	post ἀπλῶς add. καθόλου a	ἀποφάνσεις G ²	28 τὸ]	
29. 30 ἐν ταῖς Φυσικαῖς πρ.] v. p. 254,8 not.			29 ἐναντίως Ga	
FG ¹	30. 31 ἐναντίως A	32 τὸ] τὸ AFG	30 προηγ.—ἀποφάσεως (31) om.	

τυχόντος, ἀλλ' ἡ τοῦ μέλανος ἡ τῶν ἀνὰ μέσον· ἐκ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον, διότι ἔκαστον αὐτῶν μετέχει πη τοῦ μέλανος.

p. 23v15 Εἰ οὖν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐ κακόν ἐστι, καὶ 5 τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός (συμβέβηκε γάρ αὐτῷ 5 οὐ κακῷ εἶναι), μᾶλλον δὲ ἑκάστου ἀληθῆς ἡ καθ' αὐτὸ καὶ φευδῆς, εἴπερ καὶ ἀληθῆς, ἡ μὲν οὖν δτι οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀγα- 10 θὸν τοῦ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος φευδῆς, ἡ δὲ τοῦ δτι κακὸν 10 τοῦ κατὰ συμβεβηκός· ὥστε μᾶλλον ἀν εἴη φευδῆς τοῦ ἀγαθοῦ ἡ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἡ τοῦ ἐναντίου δόξα. διέψευσται δὲ μά- 15 λιστα περὶ ἔκαστον δ τὴν ἐναντίαν ἔχων δόξαν· τὰ γάρ ἐναντία τῶν πλεῖστον διαφερόντων περὶ τὸ αὐτό· εἰ οὖν ἐναντία μὲν 15 τούτων ἡ ἐπέρα. ἐναντιωτέρα δὲ ἡ τῆς ἀποφάσεως, δῆλον δτι αὕτη ἂν εἴη ἐναντία.

'Ἐν τούτῳ τῷ τρίτῳ ἐπιχειρήματι τὰ ἐναντία λαβόν τοῦ αὐτοῦ 15 κατηγορούμενα, οἷον τῶν ἀγαθῶν τινὸς αὐτό τε τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν, καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς, ὡς διὰ ταῦτα τέτταρας γίνεσθαι 20 προτάσεις, δύο μὲν ἀληθεῖς, τὴν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' λέγουσαν καὶ τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', τὰς δὲ λοιπὰς φευδεῖς, οἷς καὶ πρόκειται παρα- 25 βαλεῖν πρὸς ἀλλήλας, τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' καὶ τὴν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν', ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ἀληθεῖς πειρᾶται συλλογίζεσθαι τὸ κατὰ τὰς 25 φευδεῖς· ἐπεὶ γάρ ἐστι τῶν ἀληθῶν, φησίν, ἡ μὲν καθ' αὐτὸ ἀληθῆς ἡ δὲ κατὰ συμβεβηκός, καὶ αὐτὸ μὲν ἡ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν', κατὰ συμβεβηκός δὲ ἡ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', δτι οὐκ αὐτόθιν αὗτῇ τιθησι | τὸ ἀγαθόν, ἀλλ ἀναιρεῖ μόνον τὸ ἀντικείμενον (κυριώτερον εἰπών 209r 30 ἄν δτι ἐστὶ δι' ἄλλο ἀληθῆς ἥπερ δτι κατὰ συμβεβηκός, ἐπεὶ μὴ τῷ ἀναιρεῖν τὸ τυχόν τῶν παρὰ τὸ ἀγαθὸν ἔχει τὸ ἀληθεύειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ μάχεσθαι πρὸς τὸ ὠρισμένως αὐτῷ πολέμιον), μάχεται δὲ τῇ μὲν καθ' 5 αὐτὸ ἀληθεῖ ἡ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', τῇ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ὡς αὐτός φησιν, ἀληθεῖ ἡ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν κακόν', ἡ δὲ τῇ καθ' 30 αὐτὸ ἀληθῆ ἀναιροῦσα καθ' αὐτὸ φεύδεται καὶ ἡ τῇ κατὰ συμβεβηκός ἀληθῆ ἀναιροῦσα κατὰ συμβεβηκός φεύδεται (καὶ αὐτὸ μὲν γάρ φεύδεται 10 ἡ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', κατὰ συμβεβηκός δὲ ἡ λέγουσα 'τὸ

1 post τυχ. add. λευκοῦ α ἀλλ' ἡ iter. A

λανος add. εἶναι A 3 εἰ οὖν] ἐν ὁ G

ἐναντία (13) om. M καὶ (ante τὸ) om. A

5 μᾶλλον—ἐναντία (13) om. G 6 οὖν om. A

φάσεως A 14 τοῦ αὐτοῦ λαβόν colloc. A

τὸ κακόν om. G 18. 19 παραβάλλειν FG

25 ἥπερ] εἴπερ G: εἰπεν α τῷ τὸ A

περὶ F 27 ωρισμένον Ma μάχεται] μάχεσθαι F

31 γάρ ἄρα A 30 ante καθ' add. καὶ M

ἐκ—μέσον om. M

καὶ (ante ἀγαθ.) om. F

καὶ οὐ—

4 συμβέβηκε—ἐναντία (13) om. a

8 εἴη om. A

15 τοῦτο] πᾶλιν FGa

23 αὐτὴ ΑΜα

26 τὸ τυχόν om. M

alt. παρά]

2 post μέ-

—28 αὐτὸ F

12 ἀντι-

15. 16 καὶ

24 εἴποι^μ M

28 οὐκ ἀγαθόν—ἀγαθόν (29)

31 om. FG

ἀγαθὸν κακόν'), ἡ δὲ καθ' αὐτὸν ψευδομένη μᾶλλον φεύδεται τῆς κατὰ συμβεβηκός. ὅπερ καὶ ἡ κατὶ αὐτὸν ὀληθίεσσα μᾶλλον ἐστιν ἀληθῆς τῆς κατὰ συμβεβηκός. Οὗτε τὴν ποσίαν αὐτὴν τῷ πρόσωπον ἐκφύγουσα. ἡ δὲ τὸ μᾶλλον φεύδης πλέον διέστηκεν ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ἥπερ ἡ ἡττην φεύδης 5 καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον μάχεται πρὸς αὐτήν· μᾶλλον ἄρα μάχεται πρὸς τὴν ἀληθῆ κατάφασιν ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἥπερ ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις, ὅπερ προέκειτο δεῖξαι.

Τούτων οὖν πάνυ δριμέως εἰλημμένων ἔκεινό φαμεν ἐπιστάσεως ἀξιον, ὅτι τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' ἀξιοῦ φεύδεσθαι διὰ τὸ ἀναιρεῖν 10 τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', καὶ διὰ τοῦτο κατὰ συμβεβηκός φεύδεσθαι ὡς διὰ τὴν ἀναγέρειν τῆς κατὰ συμβεβηκός ὀληθίεσσας φεύδον· μένην· μᾶλλον γάρ ῥητέον ὅτι διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' ἡ λέγουσα αὐτὸν οὐ κακὸν ἀληθῆς, οὐ μὴν διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγουσαν 'τὸ ὀληθὸν οὐ κακόν' ἡ λέγουσα αὐτὸν κακὸν εἶναι φεύδης, ἀλλὰ 15 καθ' αὐτὴν καὶ προηγουμένως· εἰ μὲν γάρ περὶ τίνος τῶν μέσων | καὶ 209² ἀδιαφόρων ἀπειράννοντο μή τιανται προτάσσεις, καθ' αὐτὸν μὲν ἦν διὰ ἀληθῆς ἡ λέγουσα αὐτὸν μὴ κακὸν εἶναι ἀπόφασις, ἐψεύδετο δὲ ἡ λέγουσα αὐτὸν κακὸν εἶναι κατάφασις διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν εἰποῦσαν αὐτὸν μὴ κακόν. νῦν 5 δὲ περὶ ἀγαθοῦ γινομένης τῆς ἀπόφασεως καθ' αὐτὴν δηλονότι καὶ δι' αὐτὴν ἀλλ' οὐ δι' ἄλλην φεύδεται ἡ κακὸν εἶναι αὐτὸν ἀπόφασινομένη, ὡς τὸ 20 ἐναντίον αὐτῷ προνέρρουσα. οὕτε ἄρα ἐναντιωτέρα ἐστὶν ἡ τῆς ἀπόφασεως οὔτε μᾶλλον διέψευσται ὁ ταύτην ἔχων τὴν δόξαν, ἀλλ' ὁ τὴν 10 τῆς ἐναντίας καταφάσεως· ἡ μὲν γάρ ἀπόφασις ἀναιρεῖ μόνον τὸ εἰλικρινῶς ὑπάρχειν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ἡ δὲ κατάφασις πρὸς τῷ 25 τῷ διότῳ ποιεῖν ἔστι καὶ προσνέμει αὐτῇ τὸ ἐναντίον, καὶ διὰ τοῦτο οὕτε καθαρῶς οὔτε ἀμῆν γέ πῃ συγχωρεῖ αὐτὸν τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν. οὕτω 30 δὲ καὶ λέγειν εἰώντας περὶ ἑκάστων. οὕτε πλεῖστον ἐθέλομεν γιγρίζειν τῷ ἀγαθῷ, ὅτι οὐ μόνον ἐστὶν οὐκ ἀγαθὸς ἡ οὐκ ἐστὶν ἀγαθός, ἀλλὰ καὶ πάνυ κακός ἔστι. σαφέστατα δὲ καὶ τῆςδε τῆς ἐπιχειρήσεως κατατασκευάζειν πει- 35 ρώμενης ὅτι μᾶλλον ἡναντίωται πρὸς τὴν ἐξ ἀργῆς κατάφασιν ἡ ἀπόφασις 20 ἥπερ ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις καὶ μᾶλλον προσήκει τῇ ἀντιθέσει τῆς ἀντιφάσεως ὁ τῶν ἐναντίων ὄρισμὸς ἥπερ αὐτοῖς τοῖς ἐναντίοις, δῆλον ὅτι παντελῶς εὔηθες τὸ λέγειν ὡς οὐκ ἐστι τὸ προκείμενον ἐν τούτοις δεῖξαι τὴν ἀπόφασιν ἐναντιωτέραν τῆς ἐναντίας καταφάσεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἀντι- 25 κειμένην κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀπλῶν ἀντικειμένων, οὐ τῶν ἐναντίων, καὶ

2 ἀληθεύουσα] ἀληθῆς Λ: λέγουσα F	3 ἐμφαίν. G	6 ἥπερ] εἴπερ G	τοῦ
ἐναντίον] φεύδης F (ia 8 δριμ.)] ἰδρυμένως Α	9 φεύδ. ἀξιοῖ colloc. A	10 ἀξιοῖ—	
κακόν (10) om. F	10 καὶ om. G	11 διὰ τοῦτο iter. G	16 ἀποφαίνοντο a
om. FGMa	17 ante prius αὐτὸν add. τὸ a	17 ψεύδεται a	20 φεύσεται (G:
om. M	21 αὐτῇ ΑΜ προσφέρ. Αα	23 εἰλικρινὲς M	25 προσνέμειν a
οὔτε] οὐ F	26 ἀμῆν πῃ G Ma	οὐ συγχ. a	27 ἑκάστου, εἰ
πειρώμενος FGMa	31 ἡ A: εἴπερ G	28 et 29 ἀγαθόν (utrobique) et κακόν FG	
35 ἀπλῶν Ma	οὐ τῶν εἰ ὄντων corr. G ²	32 εἴπερ G	33 τούτων FG

ζτι τὸ ἀντικεῖσθαι αὐτὸ προσήκει τῇ ἀποφάσει μᾶλλον, ἀτε ἀναιρεῖν βουλομένη τὴν κατάφασιν, ἥπερ τῇ ἐναντίᾳ καταφάσει οὐκ ἀναιρούσῃ ἀλλὰ τιμεῖση τι | παραπληγίως τῇ ἔξ ἀρχῆς καταφάσει, οὔτε τῶν ὥρηῶν οὐδὲν 210· ταινίων ἐμφυινήτων, ἀλλὰ τίς ἡ μᾶλλον φεύγεινέη καὶ μᾶλλον διετεῖσα 5 τῆς ἔξ ἀρχῆς καταφάσεως, οὔτε τῆς ζητήσεως οὐδένα λογισμὸν ἔχούσης· οὔτε γάρ ζητήσειεν ἂν τις πότερον ἀποφάσκει μᾶλλον ἡ ἀπόφασις ἥπερ ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις, οὕθ' ὅταν ζητῶμεν τις ἀντίκειται μᾶλλον, ἄλλο τι ζητῶμεν ἡ τίς ἡ μᾶλλον διεστῶσα τῆς ἔξ ἀρχῆς, εἴπερ ἡ ἔννοια τῶν ἀντικειμένων διάστασίν τινα καὶ μάχην ἐμφαίνει τῶν ἀντικεῖσθαι λεγομένων, 10 ἡ μαλακωτέραν ἡ συντονωτέραν. μείζων δὲ ἡ τῶν ἐναντίων εἰδῶν πρὸς ἄλληα διάστασις ἥπερ ἡ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ ὄν καθ' ἔκαστον εἰδός· ἐν πέρασι γάρ καὶ δροις ἡ μεγίστη διάστασις, οὐ μὴν τοῦ μὴ πέρατος πρὸς τὸ πέρας· καὶ γάρ διλας τὰ μὴ δύογενη, ὅπερ ἐν τῇ Μετά τὰ 15 φυσικὰ λέγεται, οὐδὲ συμβιλητά ἔστι πρὸς ἄλληλα, οἷον τὸ λευκὸν πρὸς 20 ἄνθρωπον ἡ τὸ θερμόν, οὐδὲ ἔστι μᾶλλον πρὸς τὸ μὴ ὄν. ὅστε τῶν ὑπὸ τοῦ οὐ λευκοῦ σημανομένων πρὸς μόνα τὰ δύογενη συμβιλητόν ἔστι τὸ λευκόν. τῶν δὲ δύογενῶν ἐν τοῖς ἐναντίοις προφανῶς ἡ μεγίστη διάστασις. εἰ δὲ 25 λέγοι τις γρῆναι τὸ μὴ ὄν ἀντικεῖσθαι πρὸς τὸ ὄν μᾶλλον ἥπερ ὄν πρὸς ὄν, ἐφισταντέω ὅτι τῶν ὄντων, ἡ ἀπλῶς ὄντα, οὐδὲ ἔστιν ἀντίθεσίς τις 30 πρὸς ἄλληλα, καθάπερ οὐδὲ τῶν χρωμάτων ἡ γράμματα, ὡς ἐν Φιλήβῳ λέγεται, καὶ διὰ τοῦτο μάχεται, εἰ καὶ ἀριστώς, τῷ ὄντι τὸ μὴ 35 ὄν, οὐ τὸ μηδαμῶς ὄν, εἴπερ ἄρρητον ἐκεῖνο καὶ ἀδέξαστον, ἀλλ', ὡς ἐν τῷ Σοφιστῇ δέονται, τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ ὄν, οὐδὲ τοῦτο κατὰ σλήμειαν αὐτῷ μαχόμενον· πῶς γάρ τὸ μηδὲ συμπλέκεσθαι πρὸς αὐτὸ 40 25 παραπούμενον, μᾶλλον δὲ πάντως περὶ αὐτὸ θεωρούμενον, ὡς ὅταν | λέγωμεν τὸ ὄν ἀπλῶς μὴ εἶναι ὅπερ τὴν κίνησιν ἡ ὅπερ τὴν στάσιν ἡ 210· 30 περ ἄλλο τι τῶν παρ' αὐτὸ εἰδῶν, κάκείνων δύοις ἔκαστον μὴ εἶναι μὲν ὅπερ ἔστι τὸ ἀπλῶς ὄν, διὰ δὲ τὴν ἐκείνου μετουσίαν ἐγκαταλέγεσθαι τῷ χορῷ τῶν ὄντων, ἀλλὰ τὴν κεκρηματισμένην ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι δύνα- 5 35 μιν τῆς ἑτερότητος σημαῖνον; Διλας δὲ νῦν ἡμῖν ὁ λόγος οὐ περὶ τῆς ἑτερότητος τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος πρὸς τὸ ἀπλῶς ὄν, φῶ μῆτες ἔστιν ἐναντίον μῆτες πέφυκεν ἄλλο τι κατ' αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι τῶν ἐναντίων ἐχόντων, ἀλλὰ περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐν τοῖς κατὰ μέρος οὖσιν 10

1 αὐτὸ τὸ ἀντικ. colloc. a	αὐτῶ M	μᾶλλον τῇ ἀποφ. colloc. A ¹	2. 6. 11 εἴπερ G
2 οὐκ ἀναιρούσῃ om. A	3 τι om. Aa	4 τοιούτων G	6 πρότερον M
7 ζητήσωμεν Λ	8 τῆς] τε M	10 συντομωτ. FGMa	11 πρὸς] εἰς F
ἐνὶ Λ	13 διλας A Ma	13. 14 ἐν τῇ Μετά τὰ φυσ.] I 4 p. 1055 ^a G	14 λέγεται] φανέται A ¹
τοῖς om. A:	πρὸς τοῖς M	προφανῆς A	15 an μᾶλλον <τὸ δύ>]?
οὐ Ma	20 ἐν Φιλήβῳ] p. 12 E	21 διὰ] οἷα a	16 οὐ om. AM: del. G ²
ante ἄρρ. add. τὸ F	22. 23 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 257 B	22 οὐ τὸ] αὐτὸ A	17 ἐν
om. FG	28 ἔστι om. FGa	25 ὅστε FG	26 μὴ
m ²) G	30 διλας A	29 κατακεκρ. (κατὰ add.	
FGMa	31 ὄντως A	32. 33 ante ἐναντίων add.	
	ἔχ. ἐναντ. colloc. Ma		

ἀντιθέσεως τῶν τε ἐναντίων καὶ τῶν ἀορίστων ὄνομάτων η̄ ὥρημάτων πρὸς τὰ ώρισμένα· τῶν γάρ ἀπλῶν φωνῶν τὰς λεγομένας μετὰ τῆς ἀρνήσεως ἀρνηταὶ ὄντας καὶ ἀρισταὶ ὥρηματα προσαγορεύομεν διὰ τὸ ὀληθῆτος ἐφ' ὅτουσοῦ κατηγορεῖσθαι τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων παρὰ μόνον τὸ 15 οὐ πὸ τοῦ ώρισμένου δηλούμενον. διόπερ ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν λόγων τὰ παραπλήσια συμβαίνειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδὲ μηδέμης ἔξια τὰ ληρημάτια. ἐπὶ δὲ τὰ ἔξις ἔωμεν.

p. 23b25 ‘Η δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τὸ ἀγαθὸν συμπεπλεγμένη ἔστι·²⁰ καὶ γάρ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀνάγκη ἵσως ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτόν.

10 ‘Η τετάρτη ἐπιχείρησις διὰ βραχέων εἰρημένη τοιαύτην ἔχει διάνοιαν. ἀπλῆ, φησίν, ἔστι δέξια καθ' ἣν οὐκ ἀναγκαζόμεθα ἔτερόν τι προσεπινοῦν, οὐχ ἀπλῆ δὲ καθ' ἣν ἀνάγκη καὶ ἔτερόν τι δοξάζειν. οὐκοῦν ἔσται ἀπλῆ²⁵ μὲν δέξια ἡ τὸ ἀγαθὸν ὀλγαθὸν εἶναι ἀποφαινομένη, καθιάπερ καὶ ἡ δέξιάνουσα αὐτὸν μὴ εἰναι ἀγαθόν (οὐ γάρ ἀνάγκη καθ' ὄποτερανοῦν αὐτῶν ἔτέραν τινὰ 15 εἰσάγεσθαι δόξαν), οὐχ ἀπλῆ δὲ ἡ τὸ ἀγαθὸν κακὸν εἶναι δοξάζουσα· ταύτη | γάρ ἀνάγκη καὶ ἔτέραν συνεισφέρεσθαι δόξαν, τὴν λέγουσαν αὐτὸν²¹ μὴ εἶναι ἀγαθόν. εἰ τοίνυν χρὴ τῇ ἀπλῇ δόξῃ τὴν ἀπλῆν ἀντιτιθέναι καὶ μὴ τὴν συμπεπλεγμένην, τὴν ἄρα ἀπόφασιν ἀντικεῖσθαι τῇ καταφάσει φήσομεν, ἀλλ' οὐχὶ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. λόγομεν δὲ καὶ ταῦτα 5 λέγοντες ὅτι δι' αὐτὸν πλεῖστον διέστηκε τῆς τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν λεγούσης ἡ λέγουσα αὐτὸν εἶναι κακόν, ὅτι διὰ τοῦ οὐκ ἀγαθὸν δέεντασσα κατήντησεν ἐπὶ τὸ ἐσχατον· πρώτη γάρ ἔξδος ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ οὐκ ἀγαθόν, ἐσχάτη δὲ ἀπόπτωσις τὸ κακόν. ὅστε ἡ τοῦτο καταφάσκουσα¹⁰ μᾶλλον ἦναντίωται, ἀτε καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀγαθοῦ περιέχουσα. μῆ-²⁵ ποτε δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ ἀγαθοῦ συμπέπλεκται· πᾶσα γάρ ἀνάγκη τὸ οὐκ ἀγαθόν, εἰ ἐπὶ τῶν ὄντων τάττοιτο, καὶ ἄλλο τι εἶναι, ἀλλ' ἀορίστον. Ὅστε οὐδὲ ταύτη ἐναντίον ἀν εἴη· ἐν γάρ ἐνὶ ἐναντίον καὶ ώρισμένον¹⁵ ώρισμένωφ. τὸ δὲ ἵσως ἔτοι αὖτι τοῦ δύοις πρόσκειται (τῆς γάρ αὐτῆς ἔστι διανοίας τὸ ἀγαθὸν κακόν τε καὶ οὐκ ἀγαθὸν λέγειν) ἡ ἔνδειξιν ἔχει²⁰ τοῦ ταύτην τὴν ἐπιχείρησιν πιθανὴν μὲν εἶναι, οὐ μὴν ἀναγκαίαν· πρῶτον μὲν ὅτι τῶν ἐναντίων ἑκάτερον αὐτὸν καθ' αὐτὸν θεωρούμενον ἀπλοῦν εἶναι²⁵ εἰναι ἐθέλει, ἔπειτα ὅτι εἰ λέγομεν τὴν ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’ συμ- πεπλέχθαι διὰ τὸ εἰσάγειν τὸ οὐκ ἀγαθόν, ἔσται καὶ ἡ ‘τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν’

1 ἀντιθέσεων F	τε ομ. FG	2 ἀπλῶς AFG	3 προσηγορ. FG
4 περὶ M	5. 6 ἀποφαντ. A	6 σηματεῖν A	7 ἵσως ἔξια FGA
ληρήματα M	8 post τοῦ add. κειμένου G	ἔσται G	9 καὶ—αὐτόν
ομ. M	10 διάνοιαν] τὴν δύναμιν M	12 ἔστιν a	13 alt. ἀγαθὸν ομ. M
εἶναι ομ. A	καὶ ομ. a	15 ἔσαγ. A	16 γάρ] δὲ A
άγ. a	21 τοῦ] τὸ a	όδεύουσα A	20 ἀγαθὸν οὐκ
28 πρόκειται G'a	29 ἔστι ομ. A	32 εἶναι εἰδός colloc. A	ἐθέλοις G
τὴν ομ. AFG	33 τὸ ἄγ. ἄγ.] alt. ἀγαθὸν ομ. Ma		

συμπεπλεγμένη ώς εισάγουσα τὸ μὴ κακόν. εἰ δὲ μῆτερ μία τῶν παραβαλλομένων πρὸς ἄλληλας προτάσεων ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν μὴ κακόν’,²⁵ οὐδὲν πρὸς ἔπος· τὸ γὰρ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον οὐ κατὰ τὴν σχέσιν τὴν πρός τινας ὀρισμένας προτάσεις σκοποῦμεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν οἰκείαν ἐκεῖ-²⁶ στης δύναμιν.

ρ. 23b27 Ἐτι δὲ εἰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δμοίως δεῖ ἔχειν, καὶ ταύτη | ἀν δόξεις καλῶς εἰρῆσθαι. η γάρ πανταχοῦ τὸ τῆς 211v ἀντιφάσεως η οὐδαμοῦ. δσοις δὲ μή ἔστιν ἐναντία, περὶ τούτων ἔστι μὲν φευδής η τῇ ἀληθεῖ ἀντικειμένη, οἷον δ τὸν 10 ἄνθρωπον μὴ ἀνθρωπὸν οἰόμενος διέψευσται. εἰ οὖν αὕται ἐναντίαι, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ τῆς ἀντιφάσεως.

Σαφής μὲν ἡ ταύτης τῆς πέμπτης ἐπιχειρήσεως διάνοια τε καὶ λέξις, ἀξιοῦσα ἡμᾶς προσέχειν ποτέρα τῶν παραβαλλομένων πρὸς ἀλλήλας προτάσεων χρήσιμος ἂν εἴη πρὸς τὸ δι’ ἑνὸς καθόλου κανόνος πάση τῇ 15 προτείλειση, καταφέσει πρότασιν τινα μαχομένην εὑρεῖν καὶ φύκειν ταύτην εἶναι τὴν κυρίως αὐτῇ ἀντιτιθεμένην, καὶ διὰ ταῦτα κρατεῖν ἀποφανούμενη τὴν τῆς ἀντιφάσεως μάχην· ἀπόφασιν μὲν γάρ πάσης καταφάσεως ῥάδιον εὑρεῖν, ὅποιον ἂν ἦ τὸ ἐν τῇ καταφάσει κατηγορούμενον, τοῦ δὲ ἐναντίου 20 καταφάσιν ἀδύνατον λαβεῖν, εἰ μὴ τύχοι τὸ κατηγορηθὲν ἐν τῇ καταφάσει 25 ἐναντίον ἔχον· τῇ γάρ ‘Σωκράτης ἄνθρωπός ἐστι’ ποίᾳ ἂν μάχοιτο ἐναντία κατάφασις, καίτοι ἡ ‘Σωκράτης ἄνθρωπος οὐκ ἐστιν’ ἀπόφασις φευδομένη μάχεται πρὸς αὐτὴν ἀλλήλευσαν; ὕσπερ οὖν ἐπὶ τούτων μόνην 20 τὴν ἀπόφασιν τῇ καταφάσει μάχεσθαι δημολογοῦμεν, οὗτοι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐν οὓς δυνατὸν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν εὑρεῖν, τὴν ἀπόφασιν εἶναι 25 δξιοῖ τῇ μάλιστα μαχομένην. λεκτέον δὲ διτὶ ἐφ’ ὧν μὲν ἀποροῦμεν τῆς τοῦ ἐναντίου ἀντιθέσεως, καὶ μόνην ἀγαπῶμεν τὴν τῆς στερήσεως 25 τε καὶ ἀποφάσεως ἀντίθεσιν, ἐφ’ ὧν δὲ καὶ ἐναντίον δυνατὸν εὑρεῖν, ἐπὶ τούτων πλέον ἀπ’ ἀλλήλων διεστάναι φαμὲν τὰς ἐναντίας καταφάσεις ἢ περ τὴν ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως. εἰρηται δὲ ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς διτὶ ἔοικεν ὁ | 30 νῦν λεγόμενος λόγος διὰ τὸ κοινὸν τοῦτο καὶ ἐπὶ πάντα ἐκτεινόμενον 212r οὗτως ἐγκωμιάζειν τὴν ἀντίθεσιν τῆς ἀντιφάσεως, ὡς οὐ κατὰ τὸ ποσὸν μόνον τῶν περιεχομένων ὑπ’ αὐτῆς πραγμάτων ἄλλα καὶ κατὰ τὸ σφοδρὸν 5 τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄλλων ὑπερέγουσαν.

2 πρὸς ἄλλ.] ἀλλήλαις FG τὸ ἀγαθὸν om. AMA 6. 7 καὶ ταύτη - ἀντιρά-
 σεως (11) om. M 7 ἡ - ἀντιφάσεως (11) om. a 9 ὁ om. FG 10 μῆ]
 οὐκ b οἰόμ. ἄνθρ. colloc. FG 12 ἀσφῆ AF'M δευτέρας A
 14 κανόνος om. G 15 καὶ φάσκ.] καταφάσκειν M 16 ἀποφανομένην GMA:
 ἐπιφανομένη F¹ 17 post πάσης add. τῆς A 18 εἴη FGMA 19 ἐν
 om. a 20 ἐναντίως a ἔχων A 22 ἀλληθέουσα AG ἐπὶ om. M
 24 μῆ δυνατὸν a εἰλαῖ] ἦν G 26 τῆς (ante στερ.) om. M 27 ἐναντίου FMA:
 compend. G εὑρέιν] εὑπορεῖν AMA 29 εἱρηται] p. 253,3 32 post μόνον
 add. καὶ G 33 ὑπερέχουσα AF'G

ρ. 23632 Ἐτι δημοίως ἔχει ή τοῦ ἀγαθοῦ δτι ἀγαθὸν καὶ ή τοῦ μὴ ἀγαθοῦ δτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ πρὸς ταύταις ή τοῦ ἀγαθοῦ δτι οὐκ ἀγαθὸν καὶ ή τοῦ μὴ ἀγαθοῦ δτι ἀγαθόν. τῇ οὖν τοῦ μὴ ἀγαθοῦ δτι οὐκ ἀγαθὸν ἀληθεῖ οὔσῃ δόξῃ τίς ἀν εἴη ἐναντία; οὐ γάρ δὴ ή λέγουσα δτι κακόν (ἄμα γάρ ἀν ποτε εἴη 10 ἀληθῆς, οὐδέποτε δὲ ἀληθῆς ἀληθεῖ ἐναντία· ἔστι γάρ τι μὴ ἀγαθὸν κακόν, ὥστε ἐνδέχεται ἄμα ἀληθεῖς εἶναι), οὐδ' αὖ ή δτι οὐ κακόν (ἀληθῆς γάρ αὗτη· ἄμα γάρ καὶ ταῦτα ἀν εἴη). λείπεται οὖν τῇ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ δτι οὐκ ἀγαθὸν ἐναντία ή τοῦ 15 μὴ ἀγαθοῦ δτι ἀγαθόν· ψευδής γάρ αὗτη. ὥστε καὶ ή τοῦ ἀγαθοῦ δτι οὐκ ἀγαθὸν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ δτι ἀγαθόν.

"Εσχατόν ἔστι τοῦτο καὶ δυσαντιβλεπτότατον τῶν πρὸς τὸ πρόβλημα ἐπιχειρημάτων, δικαὶα τόνδε προάγεται τὸν τρόπον. δύο λαμβάνει τοῦ 20 ἀγαθοῦ ἀντιψάτεις. τὴν μὲν ὠρισμένην τὴν δὲ ἀντιφασιν γρωμένην τῇ ὑποκειμένῳ, 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν, τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', καὶ δίεισι ὡς ἔχει ή ἀληθῆς ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ ψευδῆ κατάφασιν, οὕτως ἔχειν τὴν ἀληθῆ κατάφασιν 25 πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ ψευδῆ ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστιν ὡς ή 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' πρὸς τὴν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν', οὕτως τὴν 'τὸ 20 ἀγαθὸν ἀγαθόν' πρὸς τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν'. εἶτα παραβαλλόν τὴν ἀληθῆ | ἀπόφασιν πρὸς ἄμφω τὰς προτάσεις τῆς ἀντιφασίως τῆς τὸ 212v κακὸν κατηγορούσης κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, τοῦτ' ἔστι τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, τὴν 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν' καὶ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν' διέκυνον αὐτήν πρὸς οὐδετέραν αὐτῶν ἐναντίαν οὖσαν· συνάδει γάρ τῇ μὲν 25 λεγούσῃ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν' ἐπί τῆς μοχθηρᾶς ἔξεως, τῇ δὲ λεγούσῃ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν' ἐπί τε τῆς μέσης καὶ τῶν μηδετέρου τῶν ἄκρων πεφυκότων μετέχειν, οἷον λίθου ή ἔλου· ἐπί τούτων γάρ τό τε μὴ ἀγαθὸν καὶ τὸ μὴ κακὸν ἀληθές. τὰς δὲ συναρρόντας ἀλύνατον ἐναντίας εἶναι, καθάπερ οὐδὲ τὰς ἐναντίας οἷον τε συναληθεύειν, ὡς ἔκ τε

1 ή τοῦ ἀγ.—ταύταις (2) om. G	ἀγαθὸν—ἀγαθόν (11) om. M	alt. ή om. A		
3 τῇ—ἀγαθόν (11) om. a	4 μὴ om. A	ἀληθευόσῃ G
ἀν εἴη]		
ἔστιν FG	5 ἄμα—ἀγαθόν (11) om. G	5. 6 εἰεν ἀληθεῖς A ¹ F
7. 8 οὐδὲ?		
αὖ ή om. F	8 ante αὗτη add. καὶ Ab. (cf. p. 267, 26)	post alt. γάρ add.		
ἀληθῆ F	9 οὐδὲ οὖν A	10 γάρ evan. A		
11 post prius ἀγαθὸν add. εἴη ἀν ἐναντία F	12 οὐ δυσαντιβλεπτότερον Fa; an δυσαντιβλεπτότατον?	13 προσάγ. a		
13 προσάγ. a	14 ὠρισμένην F	14 ἀόριστον F	15 οὐκ	
ἀγαθόν om. F	16 τὸ μὴ ἀγ. οὐκ ἀγ. om. F	16 εἴηντις G	ἀληθῆς]	
ἀληθ F	17 prius τὴν om. A	17 αὐτῇ om. M	18 πρὸς] καὶ Λ	ἀπόφ.]
ἀντίφασιν Fa	20 παραβαλλόν GM	22 κακὸν] ἐναντίον κατηγορούμενον G		
22. 23 τὸ μὴ ἀγαθόν A: τὸ μὴ ἀγαθόν Fa	23 ante τὴν add. καὶ Fa	23 ante τὴν add. καὶ Fa	οὐκ (alt.)	
om. M	24 εἰ συνάδ. γάρ Fa	25 τὸ κακὸν οὐκ ἀγ. colloc. M	ἐπὶ—κακόν	
(26) om. M	26 οὐ (ante κακόν) om. A	26 οὐδετέρου A	28 μὴ κακ.] οὐ	
κακὸν a	27 αληθές] ἀληθεύει A	29 εἶναι—ἐναντίας om. G		

τῆς ἐναργείας δῆλον καὶ αὐτὸς κατασκευάσει πρὸς αὐτῷ τῷ πέρατι τῆς προκειμένης πραγματείας. εἰ τούνν τῇ τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ εἶναι ἀγαθὸν 15 δῆλοντος λεγούσης δῆλη οὕτε η̄ λέγουσα 'τὸ οὐκ ὑγιαῖνον κακόν' ἐναντία οὔτε η̄ λέγουσα 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν', ἀλλὰ μόνη η̄ ἀντιφάσουσα ἡ πρὸς αὐτὴν η̄ λέγουσα 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ὑγιαῖνον'. καὶ τῇ λεγούσῃ ἄρα οὗτο τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καταφάσει οὐ μάχεται μὲν οὔτε η̄ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν 20 κακόν' οὔτε η̄ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', μόνη δὲ καὶ ταύτη ἐναντία ἔσται η̄ ἀντιφάσουσα πρὸς αὐτὴν η̄ λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν'. τοῦτο δὲ η̄ ὅπερ προέκειτο δεῖξαι. ῥηγέον μέντοι καὶ πρὸς ταύτην τὴν 10 ἐπιχείρησιν διτι τῇ μὲν λεγούσῃ 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' ἀποφάσει 25 οὕσῃ καὶ διὰ τοῦτο τὸν κατηγορούμενον ὀδρίστον ἔχοντη κατ' ἀντίφασιν μὲν μαχομένην πρότασιν εὑρεῖν εὐπετές, ἐναντίον δέ τι καταφάσκουσαν εὑρεῖν σύντατον· οὐ γάρ ἔστι τῷ ἀντίστω ἐναντίον οὐδέν, εἴπερ τὰ ἐναντία εἶδον χρὴ εἶναι τὴν πλείστην ἀλλήλων διάστασιν ἀφεστηκότα, στερήσεις 213^r 15 δέ τινες καὶ οὐκ εἰδῆ τὸ οὐκ ἀγαθὸν καὶ οὐ λευκόν. μὴ οὕσης οὖν τῆς τὸ ἐναντίον αὐτῇ καταφῆσαι δυναμένης τὴν ἀντιφατικῶς αὐτῇ μαχομένην ἡγαπήσαμεν ἀντιθεῖναι. τῇ μέντοι 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' φασκούσῃ οὐδὲ μόνον η̄ ἀπόφασις αὐτῆς μάχεται, ἀλλὰ καὶ η̄ τοῦ ἐναντίου κατάφασις, εἴπερ καὶ αὐτῷ τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ λευκῷ τὸ μὲν οὐκ ἀγαθὸν καὶ οὐ 20 λευκὸν οὐδὲ τεργάστεις ἔξειται μάχηνται, τὸ δὲ κακὸν καὶ τὸ μέλλαν οὐς ἐναντία. οὐκ ἔργον καὶ πάντα οἵμοις ἔχει η̄ 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ὑγιαῖνον' πρὸς 10 τὴν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ὑγιαῖνον' καὶ η̄ 'τὸ ἀγαθὸν ὑγιαῖνον' πρὸς τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', εἴπερ τῇ μὲν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ὑγιαῖνον' μόνη μάχεται η̄ κατάφασις αὐτῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ δύνανται συναληθεύειν, τῇ δὲ 'τὸ 25 ὑγιαῖνον ὑγιαῖνον' τὴν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' συναληθεύειν ἀμήχανον.

Φανερὰ δὲ η̄ ῥῆσις ἐκ τῶν εἰρημένων, πλὴν διτι τοῦ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ την πρόσθια φησιν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὐκ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ. καὶ εἰ μὲν τὸ 'ἀληθῆς γάρ αὐτῇ' γράφοιτο, λέγοι δὲ περὶ τῆς 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', εἰ δὲ τὸ 'οὐκ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ', περὶ τῆς 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν ὑγιαῖνον', ἦν καὶ ϕευδῆ εἶναι προειπε, ταύτων λέγων τῷ 'οὐδέποτε 20 γάρ ἀληθῆς αὐτῇ'. δῆλον δὲ διτι ἀμείνων η̄ προτέρᾳ γραφή.

1 ἐναργείας scripsi: ἐναργείας libri	2 εἰ om. F (τῇ τοίνυν colloc.)	4 οὐκ
(post τὸ) μὴ A: om. M	6. 7 η̄ λέγουσα τὸ οὐκ (sed οὐκ del.) ἀγαθὸν οὐ κακὸν	
οὔτε η̄ (λέγουσα om.) τὸ ἀγ. κακόν G	7 ante οὐ κακόν add. οὐκ ἀγαθόν F	
ταύτῃ] αὐτῇ G	8 η̄ ἀντιφάσ.] καταφάσει. (η̄ om.) G	10 post λεγούσῃ iter.
πρὸς αὐτὴν (sic) τὴν ἐπιχείρησιν A	καὶ τὸ μὴ α	τὸ μὴ—ἀποφάσει om. Λ
11 τῶν κατηγορούμενων Α	κατ' ἀντίφ.—καταφάσκουσαν (12) om. G (κατ' ἐναντίωσιν μὲν μαχομένην πρότασιν suppl. G ²)	14 διάστ. ἀλλ. colloc. G
om. G	17 τῆς . . φασκούσης F	διάστ.] διεστή-
αὐτὴν (alt. I.) F	20 αἱ στερ. G	κασιν F
18 αὐτῇ M	27 οὐκ om. A	15 μὴ—λευκόν (20) om. Λ
om. F	29 οὐκ om. A	16 τὸ om. M
		prius αὐτῇ
		20 αἱ στερ. G
		22 η̄
		30 τῷ] τὸ G

p. 24a3 Φανερὸν δὲ καὶ ὅτι οὐδὲν διοίσει, οὐδὲν δὲν καθόλου τιθῶμεν τὴν κατάφασιν· ἡ γὰρ καθόλου ἀπόφασις ἐναντία ἔσται, οἷον τῇ δόξῃ τῇ δοξαζούσῃ ὅτι πᾶν δὲν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἡ ὅτι οὐδὲν τῶν ἀγαθῶν ἀγαθόν· ἡ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ 25 ὅτι ἀγαθόν, εἰ καθόλου τὸ ἀγαθόν, ἡ αὐτή ἔστι τῇ ὅτι (ἢ) δὲν ἡ ἀγαθὸν δοξαζούσῃ ὅτι ἀγαθόν. τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ ὅτι πᾶν δὲν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἔστιν. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ. |

'Γιποσχύμενος ἔξ ἀρχῆς ποιήσασθαι τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ προτε- 213v
10 θέντος προβλήματος ἐπὶ τε τῶν καθ' ἔκαστα καὶ τῶν καθόλου προτά-
σεων, εἴτα ἐν μηδενὶ τῶν ἐπιχειρημάτων παραλαβὼν πρότασιν τῶν καθό-
λου τινὰ προσδιορισμῶν ἔχουσαν ἀλλὰ τὰ ἄρματα ἀντὶ τούτων, ὡς διὰ 5
τοῦτο δοκεῖν ἐπὶ μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων γεγυμάσθαι τὸν
λόγον, προστίθησι διὰ τούτων ὅτι τὰ ἑνίκα τῶν ἄρματων συνταττόμενα
15 τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις ἐν ταῖς προτάσεσι τὴν δύναμιν ἔχουσι τοῦ
καθόλου προσδιορισμοῦ τοῦ καταφατικοῦ· οὐ γάρ, ὥσπερ ἀξιοῦσί τινες, 10
ἐπὶ ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἐλίνετο πρότερον ὁ λόγος, νῦν δὲ δείκνυται
ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου τὰ αὐτὰ λέγειν ἀρμόσει· ὅλως γὰρ οὐδὲν ἔστιν
ἀκόλουθον ταῖς περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων τοῦ Ἀριστοτέλους
20 ἐννοίαις τὸ λέγειν ὅτι ἐναντία ἔστιν ἐπ' αὐτῶν τῇ καταφάσει ἡ ἀπόφασις 15
μᾶλλον ἥπερ ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις, ὥσπερ οὐδὲν ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος,
εἴκερ καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους παραπλήσιας ταῖς κατὰ μέρος συναληθεύειν
ἀλλήλαις ἀξιοῦ, ἀληθῆ δὲ ἀληθεῖ (τοῦτο δὴ τὸ παρ' αὐτοῦ πρὸς τῷ 20
πέρατι τοῦ βιβλίου ῥήμησόρμενον) οὐκ ἐνδέχεται ἐναντίαν εἶναι οὔτε
25 δόξαν οὔτε ἀντίφασιν. διὸ καὶ εἴοικεν ἔξ ἀρχῆς ἐπὶ μόνων τῶν καθ'
ἔκαστα καὶ τῶν καθόλου ως καθόλου προτάσεων προβάλλεσθαι τὴν περὶ
τοῦ θεωρήματος σκέψιν, ὡν αἱ μὲν ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας αἱ δὲ 25
συμψευδόμεναι δι' αὐτὸ τοῦτο ἐναντίαι προσαγορεύονται. διάγον δὲ ὅστε-
ρον μνημονεύεσι καὶ τῆς ἀντιφατικῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος
30 ἀντιμέσεως. οὐδαμοῦ μέντοι ποιήσεται μνείαν ἡ τῶν ἀπροσδιορίστων ἡ
τῶν κατὰ μέρος ώς ἔχουσῶν τινα πρὸς ἀλλήλας ἐναντίωσιν.

1 καὶ om. Mab 2 ἡ—ἀγαθὸν (8) om. M 3 οἵον—ἀγαθὸν (8)
om. Ga 4 ἀγαθὸν ἡ—ἀγαθόν om. F post prius ἀγαθόν add. ἔστιν b 5 εἰ]
ἡ F τῇ om. F δ om. AF 7 δ] ὅτι A 9. 10 προτεθέντος om. A
11 περιλαβὼν F: περιβαλὼν a 11. 12 τινα τῶν καθ'. colloc. A 12 προσδιο-
ρισμὸν G 12. 13 διὰ τούτων A 14 προτιθ. GM 15 ἐν ταῖς] τοῖς
ἐνταῦθα A: ταῖς ἐνταῦθα M 16 ὅπερ M 17 τῶν ἀπροσδ. M ἐγένετο A
18. 19 γὰρ οὐδεὶς ἔστιν ἀκολουθῶν G 20 ὅτι om. G 23 ἀξιοῦ, ἀληθῆ δὲ
om. M ἀληθεῖ δὲ ἀληθῆ colloc. G ἀληθεῖ in mrg. suppl. F 23. 24 πρὸς
τῷ πέρατι] p. 24b6 24 ἐνδέχεται om. A 25 ἀπόφασιν b 29 τῶν καθόλου]
καὶ F πρὸς τὰς] καὶ τῶν A 30 ἀδιορ. AFGa

"Οτι οδυν | τοῦτο ἔστιν δ βιούλεται λέγειν, τὸ ισοδυναμεῖν, ώς εἱρη- 214^r
 ται, τὰ ένικὰ ἄρμρα τῷ πᾶς, αὐτὸς δηλοῖ τῆς κατασκευῆς ὁ τρόπος, καὶ⁵
 δι' δείκνυσι τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου προτάσεων ἐφαρμόζοντα τοῖς
 εἰρημένοις, ἐπὶ τῶν τὰ ἄρμρα ἔχουσῶν συντεταγμένα τοῖς καθόλου ὑπο- 5
 κειμένοις· ταῦτὸν γάρ εἶναι φησι τὸ λέγειν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι'¹⁰ καὶ
 'ὅ τι ἂν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν', οὐπερ οὐδὲ ἀν υποπτευθείη διαφέρειν
 τι τοῦ καθόλου τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν'. διὸ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐφ'¹⁵
 ὃν μὲν τὸ κατηγορούμενον παντὶ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, μετὰ τοῦ ἄρμρου τοῦ
 τὸ ὑποκειμένον προφερόμεθα καὶ ταῦτὸν οἰόμεθα λέγειν τῷ καθόλου, ἐφ'²⁰
 ὃν δὲ μὴ παντί, οὐκέτι· 'ο μὲν γάρ ἄνθρωπος ζῶον' καὶ 'ο ἄνθρωπος
 οἵποις ἔστιν' λέγομεν, οὐ μέντοι δι τὸ ἄνθρωπος λευκός ἔστιν ἡ δίκαιος.²⁵
 δεῖ μέντοι μεμνῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν ήμεν περὶ τούτων διωρισμένων, διτὶ τοῦ
 τὸ μὲν πᾶς ἐμφαίνει τὸ πλῆθος τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ὑποκειμένον ἀνα-
 φερομένων, τὸ δὲ ἔνικὰν ἄρμρου τὴν πρὸ τοῦ πλήθους μίαν αὐτοῦ φύσιν.³⁰
 15 τῶν δὲ δυϊκῶν ἄρμρων καὶ τῶν πληθυντικῶν, εἴ τι καὶ περὶ ἐκείνων χρὴ
 λέγειν, τὰ μὲν δυϊκὰ δῆλην ἔχουσι τὴν πρὸς τὸ πᾶς διαφοράν (οὔτε γάρ 20
 τοῦτο ἐπὶ δύο μόνων οὔτε ἐκεῖνα ἐπὶ πλειόνων ἐνδέχεται λέγειν, καὶ
 τούτου τὴν αἰτίαν διδάξει τὸ προσιώμιν τῆς Περὶ οὐρανοῦ), ἐπεὶ δὲ τὰ
 πληθυντικὰ τῶν ἄρμρων δοκοῦσι μηδὲν αὐτοῦ κατὰ τὴν δύναμιν διαφέρειν,³⁵
 20 οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος θνητός — οἱ ἄνθρωποι θνητοί', δυνατὸν ίσως καὶ
 ταῦτα διακρίνειν λέγοντας δι τὸ ἐφ' ὃν μὲν τὸ πᾶς ἀληθές, ἐπὶ τούτων
 καὶ τὸ πληθυντικὸν ἄρμρου πάντως ἀληθεύσει (ταῦτὸν γάρ δῆλονότι
 σημαίνει τὸ 'πᾶς θνητός' τῷ 'πάντες θνητοί· τούτῳ δὲ ἀνάρχη κατὰ |⁴⁰
 δύναμιν ἐμπεριέχεσθαι τὸ 'οἱ' ἄρμρου, ὥστε καὶ ἀνευ τοῦ πάντες ἀλη- 214^v
 25 θεύσει ὁ λέγων 'οἱ ἄνθρωποι θνητοί'), οὐ μὴν ἀντιστρέψει ὁ λόγος, ὥστε
 ἀξιοῦν ήμᾶς ἐφ' ὃν τὰ πληθυντικὰ τῶν ἄρμρων λέγοντες ἀληθεύσουσιν, ἐπὶ⁵
 τούτων καὶ τὸ πᾶς εὐθὺς ἀληθεύσειν· τοῦτο μὲν γάρ οὐδὲν βιούλεται παρα-
 λείπειν τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου περιεχομένων, τὸ δὲ πληθυντικὸν ἄρμρου
 ἀληθεύειν ὑπὸλαμβάνομεν, καὶ ἐπὶ τῶν πλειστῶν μόνον ἀληθεύῃ τὸ κατη-¹⁰
 30 γρούμενον· μᾶλλον γοῦν συγγωροῦσιν ἀληθεύειν τὸν λέγοντα 'οἱ Αἰθηναῖοι'¹⁰
 ἐμφρονεῖς, οἱ Λάκωνες καρτερικοί, οἱ Μυκάνοι φαλακροί' ἡ τὸν προστι-
 θέντα τὸ πάντες καθ' ἔκαστον τούτων. καὶ ὅλως εἴ πρὸς τῷ ἄρμρῳ
 λέγοντες τὸν προσδιορισμὸν ἡγούμεθα κοινοτάτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν

1 νῦν βούλ. α	2. 3 εἰρηται] p. 268,14	6 ἡ] εἴη Ma	νποπτεύοι F	7 alt.
τοῦ] τὸ G	8. 10 ὡν] δν G	8 post ἄρμρου add. οἷον τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι πᾶν		
ἄγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι A et in mrg. G ²		9 προφερόμενον G ²	τῷ] τὸ AFG	
11 μέντοι δὲ FMa	οἳ om. A	12 τῶν ἔμπροσθεν] p. 97,12	13 ἀναφαίνει A	
πλῆθ.] πληθυντικὸν A	14 πρὸς Ma	αὐτοῦ μίαν colloc. A	17 μόνον A ² F	
18 Περὶ οὐρανοῦ] A 1 p. 268 ^a 16		21 διακρίνει G	22 παντελῶς FG: om. A	
22. 23 σημ. δῆλονότι colloc. A	23 τῷ] τῷ Ma	τῷ] τῷ GMA	τούτων A:	
τοῦτο F ¹ G	25 λέγ.] λόγος A ¹	27 βούλ.] λείπεται G ¹	27. 28 παραλείπειν	
GM	τὸ καθ.] τοῦ καθ. FG	29 μόνων Ma	ἀληθεύει AG	30 οὖν A:
γάρ G	31 λακεδαιμόνιοι FG	μυκάνοι FMA: μυκάνειοι G	31. 32 προστεθ. A	
32 τῷ] τῷ A	εἴ] οἱ G	33 διορ. a	ἡγούμεθα M	ἀπόφασιν libri

καὶ μὴ μάτην αὐτὸν προστίθεμεν, μάνον ἄρα τὸ ἄριθμον ὥηθὲν οὐκ εὐθὺς ¹⁵
ἀπαντὰ τὰ ὑπὸ τὸ κοινὸν περιλαμβάνειν ἀξιῶμαν. διὸ καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ
Ζεὺς οὐχ ἀπλῶς τὸν Ἀχαιοὺς ἔξαγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον τῷ Ἀγαμέμνονι
διὰ τοῦ ὑνείρου παρεκελεύετο, ἀλλὰ προσετίθει τὸ “πανσυδῆ”, καὶ τούτῳ
²⁰ μὴ ἐπιστήσας ἐκεῖνος αἴτιος ἔαυτῷ γεγένηται τοῦ ἀποτυχεῖν τῆς ἐπιόδου, καὶ
ὁ Δημοσθένης τοῖς θεοῖς εὔχεσθαι εἰπὼν ἐπήγαγε τὸ “πᾶσι καὶ πά-
σαις”, τελειωτέραν διὰ τῆς προσθήκης τὴν ἐπίληψιν παντὸς τοῦ θείου
ποιεῖσθαι ὑπολαμβάνων.

’Αλλ’ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον καὶ λέγωμεν ὡς εἴτε ὠρι-
10 σμένος εἴτε ἀδριστος εἴη ὁ καθόλου ὑποκείμενος, τὸ συνταττόμενον αὐτῷ ²⁵
ἐνικὸν ἄριθμον τὴν δύναμιν ἔξει τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ. διὸ καὶ αὐτὸς
προσέθηκε τὸ ὄμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, ἵποι λέγων ὅτι
καὶ ἐπὶ τούτων τῶν ἀδριστον̄ ἔχουσῶν τὸν ὑποκείμενον προτάσεων ἡ
κυριωτάτη | μάχη θεωρεῖται ἐν ταῖς ὀντικατακύρωσις πρινάτεσι; τὸ μὴ ²¹⁵
¹⁵ ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν’ (ώς γάρ προείρηται, τῇ
ἀληθεῖ τούτων οὐχ οἷόν τε μάχεσθαι τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν), καὶ τὰ
ἄλλα δὲ πάντα ἐπιχειρήματα οὐδὲν μᾶλλον ἀρμόσει ταῖς ὠρισμένον ἔχού-
σαις τὸν ὑποκείμενον ἡ ταῖς ἀδριστον̄, εἴτε τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς
ἔχοιεν οἱ ὑποκείμενοι εἴτε τὸ ἄριθμον ἀντὶ τούτων (ό γάρ λόγος ήμιν οὐδὲν
20 περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὑποκειμένων ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τῶν κατηγορου-
μένων), ἡ καὶ προσεχέστερον λέγων ὅτι τὴν ἐπιχειρησιν ἐνδέχεται
προχωρεῖν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτόθιν ἔχουσῶν τὸν καθόλου προσδιορισμοὺς
προτάσεων, ὕσπερ ἐδείκνυτο πρότερον ἐπὶ τῶν τὰ ἄριθμα ἔχουσῶν ἐν τῇ
χώρᾳ τῶν προσδιορισμῶν, προτιθεμένων μὲν ἡμῖν συλλογίσασθαι ὅτι
25 μᾶλλον μάχεται ἡ λέγουσα ‘πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν’ πρὸς τὴν λέγουσαν
‘οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν’ ἥπερ πρὸς τὴν λέγουσαν ‘πᾶν ἀγαθὸν κακόν’, πρὸς
δὲ τὴν τούτου κατασκευὴν λαμβανόντων ὅτι ὡς ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ
ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν’ ἀληθῆς ἀπόφασις ἔχει πρὸς τὴν λέγουσαν ‘πᾶν οὐκ
ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι’ φευδῆ κατάφασιν, οὕτως ἡ λέγουσα ‘πᾶν ἀγαθὸν
30 ἀγαθόν ἔστιν’ ἀληθῆς κατάφασις πρὸς τὴν λέγουσαν ‘οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν
ἔστι’ φευδῆ ἀπόφασιν, καὶ δεικνύντων ὅτι τῇ ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν
ἔστιν’ οὕτε ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν κακόν ἔστιν’ ὅλη μάχεται οὕτε
ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν ἔστιν’ (οὐδετέρα γάρ αὐτῶν ὅλη ²⁵
ψευδής, ἀλλὰ ἐκπέρα ἐπὶ τι). μάνη δὲ ἡ ἐναντία πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶν οὐκ

2 παρ' Ὁμήρῳ] B 12	4 διὰ τοῦ ὑνείρου om. A	πασσυδῆι Ma	τοῦτο
AG: τοῦτον F	6 ὁ Δημοσθ.] De corona c. 1.	εὔχεσθαι εἰπὼν om. AM	
7 ἀντιληψιν Λ: περὶ. a	τοῦ θ. παντὸς colloc. FGa	8 ὑπολαμβ.] προθέμε- <td></td>	
νος M: om. A	9 λέγομεν F	12 δὲ om. G	15 προείρηται] p. 267,12
16 ἀληθεία G ¹	τὴν om. A Ma	17 ὠρισμένων a	19 ἡμῖν A
del. G ² (recte)	22 αὐτόθι FG	23 ἐδείκνυτο πρότερον] p. 23b32	24 προστιθ. G ¹
μὲν suppl. G ²	26 εἰπερ A	λέγουσαν om. FGa	27 λέγουσα om. A
28 ἔχει om. FGMa	πᾶν ante λέγ. colloc. A	πᾶν] τὸ a	31 δεικνύων A
alt. ἀγαθόν om. A	32 οὗτε] οὐδὲ (utrobiique) AM	λέγουσα ὅτι FGa	οὐδὲν
om. M	ὅλη supser. A	33 λέγουσα ὅτι M	

ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν', ἐπεὶ καὶ οὐ μὲν ἀπλῶς ἀληθῆς η̄ δὲ δῆλη φευδῆς, καὶ διὰ τοῦτο δέξιούντων καὶ τῇ 'πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι' μόνης κυρίως ἐναντίαν εἶναι τὴν 'οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν' ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐχὶ 215 τὴν 'πᾶν ἀγαθὸν κακόν ἔστι' τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. δῆλον δὲ ἂν χρή 5 καὶ πρὸς ταῦτα λέγειν αὐτόθεν γάρ η̄ 'πᾶν ἀγαθὸν κακόν' δῆλη τέ ἔστι φευδῆς καὶ καθ' οὐδην̄ ἐαυτὴν κυριώτατα πολεμεῖ πρὸς τὴν 'πᾶν ἀγαθὸν δὲ ἀγαθὸν'. προτιμητέον μέντοι τὴν προτέραν ἐξῆγησιν, ὡς καὶ ταύτην ἐν ἐπιτῆπτη περιέγραψαν.

p. 2461 "Ωστε εἰπερ ἐπὶ δόξης οὗτως ἔχει, εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ 10 φωνῇ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ, δῆλοιν δτι καὶ καταφάσει ἐναντία μὲν ἀπόφασις η̄ περὶ τοῦ 10 αὐτοῦ καθόλου, οἷον δτι πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν η̄ δτι πᾶς ἀνθρωπος ἀγαθὸς η̄ δτι οὐδὲν η̄ οὐδείς, ἀντιφατικῶς δὲ η̄ οὐ πᾶν η̄ οὐ πᾶς.

15 Φανερὰ τὰ διὰ τούτων λεγόμενα· προθέμενος γάρ ἐξ ὀργῆς τὰς κατὰ τὸν προφορικὸν λόγον ἀποφάσεις παραβαλεῖν πρὸς ἀλλήλας καθ' ὃν 15 εἰργαστούσιν ἀνέδημαν ἐπὶ τὰς δόξας καὶ ἐπὶ τούτων γένιώτας γραμμάτων τοῖς ιεζουράρια ως ἢν ἀργῆς λόγοιν ἐχούσπον πόλεις τὰς ἐν τῇ προφορᾷ προτάττασις. ἐπὶ τῶν δοκῶν οὖν συλλογισάμενος ὑπερ οὓς ἀληθεῖς ὑπέσχετο 20 δεῖξεν, ἀξιοὶ τὰ αὐτὰ ἐφαρμόττειν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ῥῆσιν προτάττειν καὶ ἐναντίως μὲν ἀντικεῖσθαι τὴν καθόλου ἀπόφασιν τῇ καθόλου καταφάσει, ἀντιφατικῶς δὲ τὴν κατὰ μέρος τῇ καθόλου, ἐκατέραν δὲ τούτων τῶν ἀντιθέσεων σφοδροτέραν εἶναι τῆς τῶν ἐναντίων καταφάσεων πρὸς ἀλλήλας γάρ.

25 p. 2466 Φανερὸν δὲ δτι καὶ ἀληθῆ ἀληθεῖς οὐκ ἐνδέχεται 25 ἐναντίαν εἶναι οὔτε δόξαν οὔτε ἀντίφασιν· ἐναντίαι μὲν γάρ αἱ περὶ τὰ ἀντικείμενα· περὶ τὰ αὐτὰ δὲ ἐνδέχεται ἀληθεύειν τὸν αὐτόν, ἅμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ. |

30 Χρησάμενος ἐν τῇ ἐκτῇ ἐπιχειρήσει ως ἐναργεῖ τῷ τὰς συναλη- 216ρ θευούσας δόξας τε καὶ προτάσεις μὴ εἶναι ἐναντίας, αὐτὸ τοῦτο νῦν καί-

I ἀληθ.] φευδῆς M 4 τὴν] τὸ ed. Ven. Brand. δ χρή] ἄχρι M 8 αὐτῇ FG
9 ὑπερ A αἱ om. G 11 καὶ om. M ἐναντ. μὲν ἀπόφ. F: ἐναντ. μὲν η̄ ἀπόφ. G:
μὲν ἐναντ. η̄ ἀπόφ. Ma: evan. A η̄ περι] εἰπερ η̄ G 12 οἷον—οὐ πᾶς (14) om. a
οἷον τῇ b 13 ἀποφατ. A: ἀντιφαντ. G alt. η̄] η̄ AFG: δτι η̄ b 14 πᾶς η̄
οὐ πᾶν colloc. AG 15 φανερά—λεγόμενα om. a ποιεῖ φαν. vidi. δὲ AM 16 ἀπο-
φάσεις FG¹ παραβάλλειν G 17 η̄ξωσαι F 18 ἀν om. FGa ἔχουσῶν
om. M 19 τῶν] τοῦ τῶν M: om. FGa ἀληθῶς A 20 δεῖξαι AG 25 καὶ δτι
colloc. a καὶ om. M ἀληθεῖς ἀληθῆ colloc. G 26 ἀπόφασιν b 27 τὰ αὐτὰ]
ταῦτα AMab (cf. p. 272, 18, 20) 27, 28 ἀληθεύειν om. M 31 δόξας τε καὶ] expl. A

τοι δην ἐναργὲς κατασκευάζει διὰ τοῦ δευτέρου σχῆματος, λαβὼν διτὶ αἱ συναληθεύουσαι δόξαι τε καὶ προτάσεις ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεῖς εἰσὶ τοῦτο γάρ τὸ συαληθεύειν), τὰ δὲ ἐναντία ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ εἶναι ἀδύνατον, καὶ συνάγων διτὶ αἱ συναληθεύουσαι δόξαι τε καὶ προτάσεις 5 οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι. τὴν δὲ ἀποφατικὴν πρότασιν κατασκευάζει διὰ προ- 10 συλλογισμοῦ πλεκομένου κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα, μέσῳ δριψ χρώμενος τοῖς ἀντικειμένοις· τὰ ἐναντία ἀντικείμενα, τὰ ἀντικείμενα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμα ἀληθεύειν ἀδύνατον, τὰ ἐναντία ἄρα συναληθεύειν ἀδύνατον. παρα- 15 λέσιπε δὲ αὐτὸς διὰ συντομίαν τοῦ τε προσυλλογισμοῦ τὴν μείζονα 15 πρότασιν καὶ τοῦ ἔξ ἀρχῆς προβλήματος τὸ συμπέρασμα. ἡ μὲν οὖν δύναμις τῆς κατασκευῆς τοιαύτη. τῆς δὲ ῥήσεως τὸ μὲν οὕτε ἀντι- φασιν εἴρηται ἀντὶ τοῦ ‘οὔτε πρότασιν ἔξ ἡς τῇ ἀντιφάσει ἡ γένεσις’, τοῦτ’ ἔστιν διτὶ τὰς συναληθεύουσας ἀντίφασιν ποιεῖν ἀδύνατον ἡ κατὰ 20 τοὺς ἐνδιαθέτους ἡ κατὰ τοὺς προφορικοὺς καλουμένους λόγους, τὸ δὲ 25 ἐναντίαι μὲν γάρ αἱ περὶ τὰ ἀντικείμενα ἔοικεν ἀκαταλληλότερον εἰρῆσθαι· ἡν γάρ ἀκόλουθον τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦτ’ ἔστι τοῖς ἐναντίοις, τὸ ἄρθρον συντάξαντα εἰπεῖν ‘αἱ ἐναντίαι μὲν γάρ περὶ τὰ ἀντικείμενα’. τὸ δὲ ἔξης περὶ τὰ αὐτὰ δὲ ἐνδέχεται ἀληθεύειν τὸν αὐτόν ἔστι μὲν ἡ καταφατικὴ τοῦ συλλογισμοῦ πρότασις, σημαίνει δὲ πᾶς αἱ τοιαῦ- 30 ται προτάσεις λέγονται συναληθεύειν, διτὶ παρὰ τὸ συντρέχειν περὶ τὰ αὐτά, λέγει δὲ | τὰ κοινὰ ὑποκείμενα τῶν συναληθεύειν λεγομένων 216 προτάσεων. διὰ δὲ τοῦ ἐνδέχεται τὸν τρόπον δηλοῦ τῆς ἐπὶ τούτων ἀληθείας, διτὶ δύνατὸν τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρωμένας προτάσεις συναληθεύειν τε ἀλλήλαις καὶ μὴ. τὰς μέντοι μὴ παρὰ τὴν ὅλην ἀλλὰ 5 κατ’ αὐτὴν τὴν τῶν προτάσεων δύναμιν συναληθεύουσας, οἷον τὰς ἀδιορί- στους ἡ τὰς κατὰ μέρος, πᾶσα ἀνάγκη τῷ αὐτῷ τε ὑποκειμένῳ χρῆσθαι καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀληθεύειν. τὸ δὲ ἀμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται 10 τὰ ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ βούλεται μὲν εἰναι συμπέρασμα τοῦ προσυλλογισμοῦ, κατὰ ἀληθείαν μέντοι περιέχει τὴν αἰτίαν τοῦ συμπερά- 30 σματος· τὸ μὲν γάρ ὅντως συμπέρασμά ἔστιν διτὶ τὰ ἐναντία ἀμα ἀληθῆ εἶναι ἀδύνατον, ἔστι δὲ αἰτιον τοῦ μὴ πεφυκέναι συναληθεύειν ἀλλήλαις 15 τὰ ἐναντία τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἀμα ὑπάρχειν.

3 τοῦτο τε M	4 συναγαγὸν F	τε om. M	5 διὰ om. FG	7 τὰ ἀντικείμενα
om. a	8 συναληθ.] ἀληθ. a	10 πρότασιν F	12 πρότασις G	16 τοῖς
ἐναντ.] scribas τῷ ἐναντίαι		17 ἄρθροις (τὸ om.) a	18 ετ 20. 21 τὰ αὐτὰ] ταῦτα	
Ma	18 δὲ om. M	19 ante πᾶς add. διὰ μὲν τοῦ περὶ ταῦτα ἀληθεύειν a πᾶς		
ὅτι G	21 δὲ] δη F	24 παρὰ] περὶ a	25 αὐτὴν om. G	τῶν πρ. τὴν
colloc. Ma	26 ἡ] καὶ a	τε om. a	27 καὶ om. F	alt. δὲ om. a
28 τὰ om. a	29 οὐ μέντοι G	aἰτίαν] ἀληθείαν M	30. 31 ἀληθῆ εἶναι]	
ἀληθεύειν M	32 τὰ ἐναντία om. a			

I N D I C E S

INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- Ἄβασάνιστος. ἀβασανίστως 111,2 122,14
 ἀγαθός. τὸ ἀγρότατον ἀγαθόν 11,26 καθ?
 ἔσατο . . τὸ ἀγαθόν . . τὸ εἰδός τῆς ζωῆς
 σημανεῖ 205,9,12 208,12 sq.
 ἀγαθότης 240,18
 ἀγαπᾶν τὴν ἀνθεσιν 265,26 ἀντιθεῖναι
 267,17
 ἀγέννητος. ἀγεννήτως 136,17
 ἀγνοεῖν 132,13 sq.
 ἀγράμματος φωνή 31,4 sq. 41,1 ψόφος
 31,32 40,32
 ἀδέκαστος. ἀδεκάστως 117,4
 ἀδιαίρετος 135,25
 ἀδιάκοπος. ἀδιακόπως 71,33
 ἀδιανόητος 77,5 206,7 ἀδιανόητα λέγειν
 205,27
 ἀδιάρθρωτος. ἀδιαρθρώτως 30,28
 ἀδιάστατος. ἀδιαστάτως 136,15
 ἀδιάστροφος ἐπίνοια 248,25 ἀδιάστροφοι
 τῶν ψυχῶν ἔννοιαι 133,13
 ἀδιάτμητος 150,32
 ἀδιάφορος. ἀδιάφορόν ἐστι 178,13 τὰ μέσα
 καὶ ἀδιάφορα 262,15,16 ἀδιαφορώτερον
 159,1
 ἀδίδακτος. ἀδίδακτοι ἔννοιαι 256,11,12
 ἀδιερεύνητος 39,13
 ἀδιέριστος syn. ἀπροσδιέριστος 115,2,12.
 18 129,32 156,4 sq. dist. ἀδριστος 159,5
 ἀδόκιμος 106,8
 ἀδολεσχεῖν 205,26 206,2 209,22,23
 ἀδέξαστος 213,12 263,22
 ἀδύνατος. τὸ ἀδύνατον (τρόπος) 8,10 ὁ
 ἀδύνατος 215,2 ἀδύνατος ὥλη 88,19 sq.
 153,34 ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή 237,10
 238,18 239,21
- ἀεί (ὅτιτόν) 153,15 ἀεί ποτε 250,17
 ἀεικήνητος 251,2
 ἀετεῖν 6,4
 ἀιδίος syn. θεῖος 240,9 sq. φύσις 37,12
 οὐσία 136,5 ὅπαρξις 247,24 opp. φύση
 τός 153,17,21 154,6 240,31 ἀιδίον τὸ
 πᾶν 73,27 τὰ ἀιδία 131,8 134,26 opp.
 τὸ ἐν γενέσει καὶ φθορῇ 150,27 151,20
 248,31
 αἰδοῖος. αἰδοιοτέρα (ἀλήθεια) 110,32 αἰδοῖα
 θύρανος 249,18
 αἴνιγμα. δι' αἴνιγμάτων ῥηθέντα 161,2
 αἰνίζεσθαι tecte signare 69,24 126,4
 166,29 249,11 αἰνίζεσθαι 249,14
 αἱρεῖν intelligere 1,22
 αἱρετις. διὰ τὴν οἰκείαν αἱρετιν ἀλλ' οὐ
 διά τινα τοῦ θεοῦ μῆνιν 133,3
 αἱρετός. αἱρετώτερος 113,11,17 149,8
 αἰσθησις 34,25 γνωστικὴ δύναμις 5,4 dist.
 φαντασία 6,7 sq. 25,14
 αἰσθητός 34,26 τὸ αἰσθητόν καὶ καθ?
 ἔκαστα (εἰδος) opp. τό τε καθόλου καὶ
 νοητόν 71,15
 αἴτημα 7,20 9,22
 αἰτία δημιουργική τε καὶ προνοητική 134,32
 τάς ἔξηρημένας . . αἰτίας σκοπεῖν 24,24
 μερικαὶ καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσαι αἰτίαι
 131,9 προσεχῆς αἰτία 142,27 ἡ ὑπὲρ
 νοῦν 249,11 νοητή 249,17
 αἰτιολογικὸς σύνδεσμος 141,2 257,12
 αἴτιος. τῶν ὅντων ἀπάντων αἰτίους εἶναι
 τοὺς θεούς 134,3 136,5 τοῦ εἶναι — τοῦ
 ἀληθεύειν 149,27,28 τὸ αἴτιον 207,28
 τὰ νοητὰ καὶ θεῖα αἴτια 243,36 αἴτιος
 ἔσατιψ γεγένηται τοῦ ἀποτυχεῖν 270,5

- αιώνιος. τὸ οὖν τὸ αἰώνιον 133, 26, 27
αιώνιόν 136, 17
- ἄκατρος 86, 5
- άκαριαίος γράνος 52, 21
- άκαταλληλος. ἀκαταλληλότερον 272, 15
- άκατάτακτος 232, 16
- άκινητος. τὰ ἀκίνητα συν. τὰ νοητά καὶ θεῖα αἴτια 243, 35
- άκλεής 149, 14
- άκοη 114, 29
- άκολουθεῖν ὅρπ. ἐναντίον εἶναι 180, 7
181, 21 al.
- άκολούθησις 83, 20 173, 18
- άκολουθία ὅρπ. διάστασις 3, 32 67, 12 73,
31, 33 74, 2 75, 14 163, 6. 25 sq. τῆς λέξεως 157, 1 ὅρπ. διαφορά 166, 17
ἀκόλουθος 17, 20 34, 11 138, 12 150, 18
199, 24 al. τὰ ἀκόλουθα τοῖς συλλελογισμένοις 248, 16 τὸ ἀκόλουθον 166, 8. 21
κατὰ τὸ ἀκόλουθον 164, 30 ἀκόλούθως 138, 15 141, 18 233, 13 ἀκόλουθότερος 162, 20 247, 9
- ἀκοσμία ὅρπ. κόσμος 250, 13
- ἀκούειν τῆς ἡρεως 207, 20 τὸ οὖν ‘ἐνδεχεται δέ ποτε’ οὕτως ἀκούστεον 173, 1
- ἀκούστιος. τὸ ἀκούστον 10, 21
- ἀκουστικός. ἀκουστικὴ δύναμις 62, 27
- ἀκρίβεια 176, 23 242, 10
- ἀκριβής. οἱ ἀκριβέστεροι τῶν ἔξι γηγητῶν 167, 15 ἀκριβέστερον 211, 9
- ἀκριβολογεῖσθατ 157, 19
- ἀκριβολογία 86, 4 122, 6
- ἀκριβοῦν τὴν τέχνην 205, 5 τοὺς ἀκριβοῦντας ταῦτα διορισμούς 84, 27
- ἀκροάσθαι *intelligere* 173, 23
- ἀκροατής 66, 1 sq.
- ἄκρος. εἰς ἄκρον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως 1, 1 εἰπε τὸ ἀκρίστατον τῆς ἑαυτοῦ τελείωτος 185, 28 τὰ ἄκρα 153, 36 266, 26 τὸ ἀκρίστατον ἀγαθόν 11, 26 τὰ ἀκρίστατα τῶν ὄντων 248, 17
- ἄκυρος. ἀκυρότερος 87, 15
- ἀλήθεια. δεκτικὸς ἀλήθειας τε καὶ ψεύδους 2, 24, 35, 5, 16, 18, 10 al. ἐν τίσι τῶν ὄπωσον ὄντων γρὴ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος 17, 29 sq. οὐ, οὐκ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος.. περὶ μόνα τὰ σύνθετα καὶ τὰ συνήθετας φωνάς οὐφέτατα 21, 5 26, 13 27, 14, 21 ἐν σχέσει τινὶ τῶν νοημάτων ἡ τῶν φωνῶν τῇ πρὸς τὰ πράγματα 21, 9 κατ’ ἄλλον τρόπον καὶ

- ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς καθ’ αὐτὰ καὶ ἐν ἥδουναις μέντοι φίγουμεν εἶναι 21, 24, 25 περὶ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν, οὐ μέντοι πᾶσα σύνθεσις ἡ διαίρεσις θατέρου τούτων ἐστὶ δεκτική 27, 8 sq. οὐ πᾶσα ἀλήθεια περὶ σύνθεσιν ἔχει ἡ διαίρεσιν 27, 27 νοητή 27, 29 ἡ κατὰ τὴν νοεράν αὐτῶν (τῶν ὄντων) ἀντιτίψῃ ύποισταμένη πᾶσά τε πρὸς τὸ ψεῦδος ἀντιθέστεις ἐξηρημένη 27, 31 συναρρόντως μὲν τοῖς πράγμασιν ἀπορινόμενοι τῆς ἀλήθειας τευχόμεθα, .. διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ψευδόμεθα 82, 16 τῇ μὲν ἀλήθειᾳ τῶν λόγων ἐπεσθαι ἀνάγκη τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων τῷ δὲ ψεύδει τὴν ἀνυπαρξίαν 139, 29 140, 33 sq. 146, 18 παραπλησίως τοῖς ἐπὶ τῶν ὄντων εἰρημένοις ἔχειν φησι τὸ ἀναγκαῖον τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀλήθειαν 154, 3 προσῆκον ἂν εἴη φιλέρων καὶ αἰδοιοτέρων ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγείσθαι 110, 32
- ἀληθεύειν ὅρπ. ψεύδεσθαι 18, 20 al. οὐχ ὁ λόγος τῷ πράγματι τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλ’ ἡ τοῦ πράγματος ὑπαρξία τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον αἴτια 149, 27
- ἀληθής. ποιεῖ γάρ κατάφασιν ἡ ἀπόφασιν.. ἀληθῆ ἡ ψεῦδη τὸ συμφώνως ἡ μὴ συμφώνως τοῖς πράγμασιν ἀποφαίνεσθαι 82, 12 sq. τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος syn. ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος 18, 5 al. ἀληθῶς ὅρπ. πιθανῶς 251, 32
- ἄλλος. τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά 46, 20 47, 2 ἄλλος καὶ ἄλλος 19, 8 20, 14 25, 21 38, 7, 8 85, 6 al. κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο 201, 7, 8 ἄλλοτε ἄλλα 134, 13 ἄλλως τε 60, 13 καὶ ἄλλως 253, 10 ἄλλοτε ἄλλως 131, 9
- ἄλογος 126, 32 137, 32 148, 16 150, 23 206, 14 ἄλογοι ψυχάι 25, 13 δυνάμεις 241, 30 sq. ἄλογα ζῶα 25, 11 30, 22, 29 31, 1 32 41, 1, 8 63, 21, 23 134, 1 241, 29, 33
- ἄμα ὅρπ. σποράδην (ποιότητες) 11, 3 κατηγορεῖν 210, 19 sq.
- ἄμαρτάνειν. ἡμαρτημένως 232, 30, 34 234, 24
- ἄμβλιτσκάνειν. τὰ ἀμβλιτσκανόμενα τῶν ἐμβρύων 250, 28
- ἄμειβεσθαι 156, 11
- ἄμέλει 60, 10 229, 7
- ἄμεμπτος 232, 28 ἀμέμπτως 116, 28 183, 22 206, 13

- ἀγέρατος. ἀμερίστως 136, 15
 ἀρεσος ἀργή 9, 21 ἀντίθεσις 10, 19 διατρεπεσις 88, 31 ἀμεσα ἐναντία 92, 4sq. 99, 16
 257, 21, 24 ἀμέσως 14, 20 57, 29 211, 29
 ἀμετάβλητος 133, 23 135, 25 136, 3, 23
 ἀμῆ γέ τη ορρ. καθαρός 262, 26
 ἀμιγής (νοῦς) 7, 6 132, 14
 ἀμυδρός. ἀμυδρότερος 35, 30 111, 25 247,
 21
 ἀμφιβάλλειν πρὸς τὸ γνήσιον εἶναι 5, 25
 ἀμφιβολος γνῶσις 133, 33 134, 7 137, 19
 φύσις 136, 28 ἀμφιβολοι χρησμοί 137, 21
 ἀμφιβόλως 137, 15
 ἀμφισβήτειν 202, 3 ἀμφισβητουμένη ἀπό-
 φαντις ορρ. ἐναργής 66, 9
 ἀμφισβητήσιμος 92, 10
 ἀμφισβήτησις 115, 14 202, 11
 ἀν in irreali om. 70, 20 154, 24
 ἀναβάλλεσθαι *differere* 71, 3 72, 31
 ἀνάβασις ορρ. κατάβασις 10, 4
 ἀναβλαστάνειν ἀπό τῆς θλης 247, 17
 ἀνάγειν ἔσωτόν 24, 23
 ἀναγκάζειν. πάντα ἀναγκάζειν syn. πάντα
 ἔξ ἀνάγκης γίνεσθαι ἀποδεικνύναι 131, 17.
 21 137, 25. 30 144, 23 148, 4, 19 οὐκ
 εἴτιν οὐδεμίαν ἀπολογίαν ἀναγκάσαι 173,
 33
 ἀναγκαῖος. τὸ ἀναγκαῖον (τρόπος) 8, 10
 ὁ ἀναγκαῖος 215, 1 sq. διττόν 153, 13
 ἀναγκαῖα θλη 88, 19sq. 153, 34 ἀναγκαίσ-
 τατος 13, 14 ἀναγκαῖως 226, 11
 ἀνάγκη. τὸ πάντα ἔξ ἀνάγκης γίνεσθαι 130,
 30sq. 153, 6 πᾶσα ἀνάγκη 134, 3 264, 25
 272, 26 al. γεωμετρικαῖς, φαστὲν, ἀνάγκαις
 148, 17 τὸ ἔξ ἀνάγκης μὴ δν (διττόν)
 153, 26
 ἀναιρεῖν ἀπό τενος 26, 34 161, 22 ορρ.
 εἰσφέρειν 41, 29 70, 9 87, 17. 21 112, 2
 εἰσάγειν 114, 12 189, 22 τιθέναι τι 263, 2
 ἀναιρεῖται τὸ ἐνδεχόμενον 141, 34 sq.
 ἀναιρεσις 70, 9 87, 15 192, 23 255, 4, 6 ἦν
 ἀναιρεσιν αὐτὸς διαιρεσιν ἐκάλεσεν 27, 1
 τοῦ ἐνδεχομένου 141, 16
 ἀναιρετικός 89, 16
 ἀνακάμπτειν 163, 19. 21 255, 25sq.
 ἀνάλασις 36, 10
 ἀνάλησις syn. κλῆσις 60, 29
 ἀναλαμβάνειν 195, 28
 ἀναλέγειν. ἀναλέγεσθαι 83, 21
 ἀναλογεῖν 67, 18 111, 22 227, 24 229, 22
 ἀναλογία 167, 1, 2 171, 30. 31 174, 3. 9 τῶν
- φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα 26, 16 τοῦ ἀρ-
 ρενος καὶ θήλεος 35, 23, 30 γεωμετρική
 229, 13
 ἀνάλογος 67, 15 94, 5 αἰτία 25, 26
 ἀναλόγιν 35, 10 55, 20. 25 222, 19
 ἀναμφισβήτητος. ἀναμφισβητήτως 111, 30
 120, 25 121, 7 122, 18 170, 30 223, 31
 224, 11
 ἀνανεύειν ορρ. κατανεύειν 199, 22 sq.
 ἀναπαλαίειν 9, 14
 ἀναπόδεικτος. ἀναποδείκτως 3, 20
 ἀναρθρος φωνή 23, 4 25, 10 31, 5 40, 33
 τὸ ὑπολαμβάνειν σημαίνειαι διὰ γραμμά-
 των . . γελοῖον ἀν εἴη 25, 17sq.
 ἀναρθρητος 200, 12 214, 31 230, 10
 ἀνάρμοστος. ἀναρμόστως 48, 27
 ἀναρρηγνύναι εἰ . . ἀναρραγή πηγή 142, 29
 ἀναστέλλειν τὰς ἀκτῖνας 133, 4
 ἀναστρέψειν τὰς προτάσεις 194, 15 al.
 ἀναστρέψειαι περὶ τὴν ζήτησιν 137, 12
 ἀνάτασις δόρατος 20, 13
 ἀνατιθέναι. ἀναθέσθαι λέγομεν τὸ ἀναπα-
 λαῖσαι τὴν ὄμοιογίαν 9, 14
 ἀνατροπή 181, 6
 ἀναφαίνειν. ἀναφαίνεσθαι 133, 28
 ἀναφορά 15, 5 50, 25
 ἀνδρεῖος coll. θρασός 260, 27
 ἀνδριάς ορρ. δ ὀληθῶς ἀνθρωπος 21, 19. 21
 ἀνειδεσος θλη 21, 29 111, 23 185, 4 213, 5
 ἀνελέγκτος. ἀνελέγκτως 213, 19
 ἀνελλιπής. ἀνελλιπῶς 29, 26
 ἀνενδοίαστος. ἀνενδοιάστως 137, 10, 148,
 28 226, 10
 ἀνενέργητος 6, 11 151, 22 249, 1
 ἀνεννόητος 61, 32 112, 7
 ἀνεπιδεκτος ψεύδους ἢ ἀληθείας 18, 18
 τοῦ ἔναντιον 235, 13
 ἀνεπίστατος. ἀνεπιστάτως 85, 30
 ἀνεπίτατος. ἀνεπιτάτως 11, 26
 ἀνεπιτηδειότης 132, 30
 ἀνευφημεῖν 11, 27
 ἀνέγειν. μὴ ἀνέγεσθαι καλεῖν 74, 10
 ἀνθρώπινος. ἀνθρωπίνη φύσις 1, 9 φωνή
 24, 32
 ἀνθρωποειδής 249, 2, 16
 ἀνθρωπος def. 127, 9 κοινωνικὸν γέρον
 ὁ ἀνθρωπος 18, 33 τὰ ὑπὲρ τὸν ἀνθρω-
 πον—τὰ ὑπὸ τὸν ἀνθρωπον 31, 23 καθ'
 ὁ ἀναθρεῖ δ ὅπωπε 38, 10 κατὰ τὸ διερ-
 θροῦν τὴν ὅπα ἢ ἄνω ἔχειν τὸν ὄπας
 38, 13

- ἀγνοια. τῆς γάρ αὐτῆς ἔσται διανοίας, μᾶλλον
δὲ ἀνοίας 133,33
- ἀγνοητική. παραπομπής ίσων 15,27
- ἀγόριοις δμαιστης 213,9
- ἀγτίγραφον 8,27 50,8 171,1
- ἀγτιδιατηρεῖν 9,21 90,19 136,23
- ἀγτιδιατέλλειν 97,5 207,25
- ἀγτιδιατολή 59,28
- ἀγτιδιατάτειν. ἀγτιδιατάτειναι 111,4
- ἀγτιδιατηρεῖν 27,32 72,14 81,10 211,10 al.
- ἀμεσος 10,19 dist. ἀγτιφασις 121,18 sq.
- 259,11 ἀγτιφατική ἀγτίθεσις 158,25,26
- 212,22 253,11 τὸ γραμματογράφον τὴν
ἀγτίθεσιν 180,28 ἀγτίθεσις τῆς ἀγτιφά-
σιος 262,31 265,31
- ἀγτίθληψις νοερά 27,31 τῶν καθόλου 134,2
- ἀγτιπράτειν 150,19
- ἀγτισηηοῦν 149,9
- ἀγτιστρέφειν 141,25,28 149,26 161,33
- 174,5 183,25 185,9 al. πρότασιν 53,19
- τὴν τάξιν 58,13 τὸ κατηγορούμενον τῷ
ὑποκειμένῳ 107,4 πρὸς ἐαυτὸν τὸ λημ-
μάτιον 141,7 ἀγτεστραφμένως 231,19
- 233,18 235,26
- ἀγτιστροφή 185,13 233,18
- ἀγτιφασις (ὄνομα ὡπός Ἀρ. τεθέν) 37,26
- 83,5 ὄρισμὸς τῆς ἀγτιφάσεως 81,13 sq.
- 84,5 91,18 περὶ τὸ αὐτὸν ὑποκειμενον δύο
γίνονται ἀγτιφάσεις, μία μὲν ὡς ὠρισμένῳ
αὐτῷ γραμμήν, ἐπέρα δὲ ὡς ἀριστῷ 88,1
- τὸ σύνομα τῆς ἀγτιφάσεως ποτὲ μὲν παρα-
λαμβάνει (Ἀρ.) ἐπὶ μάχης καταφάσεως καὶ
ἀποφάσεως διαιρουσῶν δὲ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ
ψεῦδος.. ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀγ-
τίθεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῷ αὐτῷ
ὑποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορούμενῳ
γραμμένων 121,29 125,6 ἡ ἀγτίθεσις τῆς
ἀγτιφάσεως 262,31 265,31 ἀγτιφάσεις ἀπροσ-
διόριστοι 160,22 161,6 διαγώνιοι 138,18,
- 23 160,27 171,14 τὸ ἔτερον μόνον τῆς
ἀγτιφάσεως μάριον 199,25 sq. κατὰ ἀγτι-
φασιν ἀγτικεῖσθαι 260,16 267,11 ἀγτι-
φασιν ποιεῖν 130,2
- ἀγτιφάσκειν syn. ἀγτιφατικῶς ἀγτικεῖσθαι
91,23 92,3 110,16 120,9 162,18 156,
8 al. dist. ἐναντίον εἶναι 156,9 158,21
- 187,25
- ἀγτιφατικός. ἀγτιφατική ἀγτίθεσις 158,25
- 212,22 253,11 ἀγτιφατικῶς ἀγτικεῖσθαι
91,5 109,14,24 123,31 158,19 180,
18 al. opp. ἐναντίως 109,17 271,22
- ἀγντιφθέγγεσθαι 110,31 114,3
- ἀγντιφράττειν 132,27,30
- ἀγνωνυμία 11,10 13,20 14,33
- ἀγνυπαρξία 14,29 17,2 42,7 70,6 139,30
- 140,34 143,5 238,14
- ἀγνω. τὰ ἀνωτάτω γένη 169,10
- ἀγνώνυμος 1,3 ἀγνώνυμον ὄνομα syn. ἀσρι-
στον 156,29 ὑποκειμενον 156,31
- ἀγνωφελής 256,17
- ἀγνωφορος 39,3
- ἀξια. κατ' ἀξιαν 38,32 137,23
- ἀξιωμα 2,26 9,21 146,11 τῆς ἀγτιφάσεως
222,8 223,3 τὸ ὅμοιον ἀξιώματι (λόγου
εἰδος) 2,32 3,2
- ἄστικος 163,16
- ἀδριστία opp. ὄρος 163,12 185,23
- ἀδριστος dist. ἀδριστος 159,4 διάγονα
55,5 γνωσις 132,12 133,15 sq. ἀδριστον
- ὄνομα 37,25 41,11 sq. 72,7 87,28,30
- 264,3 ἐν πως 156,21 ὑποκειμενον 79,5
- 90,34 155,28 sq. ἀδριστος πρότασις 90,
18 opp. ἀπλῆ 161,8 φύσις 136,12
- ἀδριστον ῥῆμα 37,25 51,25 sq. 157,12
- 264,3 κατηγορούμενον 155,31 161,9
- οὐκ ἔστι τῷ ἀδριστῳ ἐναντίον οὐδέν 267,
13 ἀδριστως opp. ωρισμένως 11,18 29,
13 131,4 138,17 sq.
- ἀπαγγελία 5,26 13,14 69,24
- ἀπάγειν εἰς ἀτοπον 193,26 ἀπάγεσθαι πρὸς
τὴν δόξαν 132,9
- ἀπαγρόρευσις. τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἐπιρ-
ρήματα 12,11 13,23
- ἀπαγωγή ἡ εἰς ἀδύνατον 237,10 238,18
- 239,21
- ἀπάδειν opp. συνάδειν 244,24
- ἀπαθής (νοῦς) 7,6 opp. φθαρτός 7,11
- ἀπαιδεύτος. ἀπαιδεύτως 131,14
- ἀπαντᾶν 114,4 135,14 δι' ἀποκρίσεως 201,5
- πρὸς ἔπος 202,12
- ἀπάντησις 242,6 243,5
- ἀπαράλλακτος. ἀπαραποδίστως 114,23
- 185,12 231,14
- ἀπαραπόδιστος. ἀπαραποδίστως 132,29
- ἀπαρέμφατος ἔγκλισις 51,7 τὰ παρὰ τοῖς
γραμματικοῖς ἀπαρέμφατα λεγόμενα 50,26
- τὸ εἶναι ἀπαρέμφατον ῥῆμα 223,30 224,
12,13
- ἀπαριθμησις 17,6,11 58,15 71,30 78,
13
- ἀπαρτάν. τοὺς ἀπηρτημένους συνδεῖν λόγους
15,8 ἀπηρτημένη φύσις 207,29

- ἀπαρτίζειν 43,27 44,8 62,12 64,32 74,6
78,11
- ἀπατᾶν. ἀπατᾶσθαι περὶ τι 260,16 ἀπα-
τώμεθα μᾶλλον περὶ τὰ δύοια καὶ συνεγ-
γυς ἀλλήλων ὅτα κατὰ φύσιν ἡπερ περὶ
τὰ πολὺ διεστῶτα 260,17
- ἀπάτη. ἀπάτην λασθαι 189,1 ἀρχῇ καὶ
οἷον ἥτια ἀπάτης 259,25. 28 260,14
- ἀπαυστος. τὸ ἀπαυστον τῆς κινήσεως 250,
24
- ἀπεικονίζειν. ἀπεικονίζεσθαι 20,2
- ἀπειρία 101,5 χρονική 242,15
- ἀπειρος 65,16 214,29 χρόνος 144,20 153,
15 εἰς ἀπειρον 3,25 240,26 250,30 ἐπὶ
τὸ ἀπειρον 65,18
- ἀπεμφαίνειν. ἀπεμφαίνοντα 249,21
- ἀπερίσκεπτος. ἀπερισκέπτως 71,23 122,
13 149,18
- ἀπήγησις σάλπιγγος 20,9 θαλάσσης 25,23
- ἀπλότης τῆς λέξεως 67,26 68,3.9 79,2
ορρ. ποικιλα 196,28 πρότερον κατὰ τὴν
ἀπλότητα 108,27
- ἀπλοῦς λόγος 2,2 4,10. 18 al. ὄρος 196,8
ἀπλᾶ νοήματα 18,7. 17 20,34 33,18 sq.
- ἀπλατ φωναι 2,4 4,6. 19 10,1 al. ἀπλῆ
κατηγορία 205,34 210,22 δόξα ορρ.
συμπεπλεγμένη 264,11sq. ἀπλῆ πρότασις
ορρ. ἀδρίστος 161,7sq. ἡ μία καὶ ἀπλῆ
ἐνέργεια (τῶν θεῶν) 134,9 τὰ ἀπλᾶ καὶ
νοητὰ εἶδη 249,26 ἀπλούστερα κατα-
φάσεις 158,10 ἀπλούσταται 8,14 157,7
158,12 τὰ ἀπλούστερα 9,2 τὰ ἀπλού-
στατα ἔντα 27,30 οἱ ἀπλούστεροι 93,19
188,30 τὴν διάνοιαν 232,29 οἱ ἀπλού-
στερον διακείμενοι 205,17 ἡ κατὰ τὸ
ἀπλοῦν καὶ σύνθετον διαφορά 72,17. 29
78,1.27 79,26. 38 τὸ ἀπλοῦν ἔχειν 196,
10.17 ἀπλῶς syn. κυρίως 153,14 saepius
ορρ. κατὰ μέρος 206,16 ὁ ἀπλῶς συλλο-
γισμός 2,2 τὸ ἀπλῶς ὃν 263,31 τὸ
ἀπλῶς σημαίνοι ἢν τὸ ἀδρίστως 29,13
ἀπλῶς μὲν .. πῃ δὲ 254,11 sq.
- ἀπό. ἥτοι οὐσίᾳ ὃν ἡ ποσὸν ἡ ἀπὸ τῶν
ἄλλων κατηγοριῶν 253,7
- ἀποβλέπειν. ἡ πρὸς κάλλος .. ἀποβλέπουσα
έρμηνετα 13,18
- ἀπογέννησις 250,5
- ἀπογινώσκειν τινός reicere 209,8 al.
- ἀποδεικτικός. ἀποδεικτική ἐπιστήμη 65,
26 ἡ ἀποδεικτική 202,34
- ἀπόδειξις 2,1. 24 9,16 65,28 τελεία καὶ
ἀπόδειξης 3,26 δι' ἣς μάρης γνωστειν
δινατόν ἀκριβῶς τῶν ὄντων τὴν φύσιν
65,29
- ἀποδοκιμάζειν 105,2.32
- ἀποζευγνύναι. τό γάρ ἀπεξευγμένον ἀπε-
ζευγμένου ἀπέξευκται 185,17
- ἀποκαθιστάναι τι εἰς τὸ εἴναι 145,11
- ἀποκλήρωσις 177,16
- ἀποκληρωτικός 115,19 205,18 λάγος
169,29
- ἀποκλίνειν 118,16 119,13 121,2 151,30
233,22
- ἀποκρίνειν 105,30 ἀποκρίνεσθαι 195,23sq.
ἀπόκρισις. ἡ συμπλοκὴ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς
τὴν ἀπόκρισιν 76,26 ἀποκρίνασθαι διὰ
μιᾶς ἀποκρίσεως 195,23sq. αἱ ἀρητικαὶ
ἀποκρίσεις 200,23. 24
- Ἄπολις 163,16
- ἀπολύειν. ἀπολελυμένα καὶ καθ' ἑαυτὰ
ὑφεστῶτα 48,15
- ἀπομαντεύεσθαι 168,5
- ἀπομάττειν. ἀπομάττεσθαι τοὺς τύπους 6,9
- ἀπομάχεσθαι 199,29
- ἀπομημονεύειν 1,7
- ἀποπερατιῶν τὴν ἔννοιαν 54,29
- ἀποπεράτωσις 133,30
- ἀποπιμπλάναι. ἀποπλῆσαι τὸν ἐρωτήσαντα
199,23 ἡμᾶς 235,6 τὸν ἀκροατήν 254,
27
- ἀποπίπτειν τοῦ κατὰ φύσιν ἐνός 74,12
- ἀποπλανᾶν. ἀποπλανᾶσθαι 137,25 τῆς
διανοίας 176,22
- ἀποπληροῦν τὴν ἀπορίαν 93,31
- ἀποπλήρωσις 144,17
- ἀπόπτωσις 213,9 ἐσχάτη 255,22 264,23
- ἀπορία. παρέχειν ἀπορίαν 131,22 ἐπιλύ-
σθαι 169,10
- ἀπορρίπτειν. ἀπερρίφθαι 133,30
- ἀποσείειν. ἀποσείεσθαι ορρ. οἰκειοῦσθαι
11,30
- ἀποστενοῦν syn. μερικώτερον ποιεῖν 210,
23
- ἀποτείνειν. ἀποτείνεσθαι spectare 5,8 212,
33
- ἀποτελεῖν 2,7
- ἀποτέλεσμα 63,6.8. 10 134,5 142,7
- ἀποτρέπειν ορρ. προτρέπειν 130,34
- ἀποτυποῦν. ἀποτυποῦσθαι 35,9
- ἀπουσία τοῦ εἶδους 163,14 255,30sq.
- ἀποφάναι ορρ. καταφάναι 124,9. 12 sq.
187,11sq.

- ἀπόφανσις ἀποφαντικῶν καταγράψαντων ἡπο-
φάνσεις 3,31 dist. πρότασις 4,12 8,17
dist. φάσις 76,1 sq. ἐξ ὀνομάτων καὶ
ἡγμάτων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 ἀπῆπ
11,7 opp. σύνθετος 78,1 sq. δύο τρόποι
ἀποφάνσεως 76,7 εἰς τὴν κατάφασιν διαι-
ρεῖται καὶ τὴν ἀπόφασιν 15,18 ὡς γένος
εἰς εἶδον 15,24 29 17,3 66,17 80,20 sq.
εἶδος λόγου 16,8 17,4 42,16
- ἀποφαντικὸς λόγος 2,22 25 5,14 11,4
17,5 18,4 27,14. 21 65,25 157,28
- ὄρισμὸς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου 66,15
- ἀποφαντικὸν εἶδος λόγου 2,18 65,28 τὸ
μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ ὑποθετικὸν 3,7 sq.
- περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
7,17 μεταβάλλει ἐπὶ τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ
λόγου θεωρίαν 64,29 τρόποι τῆς γράψεως
τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76,13 γράφεται
ἀντὶ τοῦ ἀντιφαντικῶς καὶ ἀποφαντικῶς
(Arist. p. 17 b 17) 109,24
- ἀπόφασις 11,30 42,12 εἶδος ἀποφάνσεως
15,19. 24. 31 16,6 80,31 ἐπὶ τῶν μετὰ
τρόπου προτάσεων ἀλλοιότερον ἀνάγκη γί-
νεσθαι τὰς ἀποφάσεις καὶ οὐχ ὥσπερ ἐπὶ
τῶν ἀνευ τρόπου προτάσεων 14,11 (cf.
14,5) τελείότερον κατάφασις ἀποφάσεως
17,2 67,22 sq. dist. φάσις 59,18 sq.
- ἀνάγκη ἐν τῇ ἀποφάσει περιέχεσθαι καὶ
τὴν καταφάσιν 60,7 ὄρισμὸς ἀποφάσεως
80,32 ἡ κατάφασις τὸ ἀρνητικὸν προ-
λαβούσα μάριον ἀπόφασις γίνεται 87,8
120,4 sq. ποὺ τῆς καταφάσεως αὐτὸν θε-
τέον 86,9 159,28 ἡ μερικὴ ἀπόφασις
93,19 sq. αἱ ἀποφάσεις στερήσειν (ἀνάλογοί
εἰσι) 94,5 οἱ μὲν . . τὴν μερικὴν γείρονα
εἶναι φασὶ τῆς καθόλου, . . οἱ δὲ τὴν κα-
θόλου γείρονα εἶναι τῆς μερικῆς ἀποφά-
νονται 111,33 sq. ἀπροσδιόριστος 98,2
110,22 sq. 117,6 τῇ μιᾷ καταφάσει μίαν
μόνην ἀπόφασιν μάχεσθαι δυνατόν 123,
16,17 γνωριμώτεραι . . τῶν ἀποφάσεων
αἱ καταφάσεις 164,17 τίνα τρόπον ἐν
τῶν μετὰ τρόπου καταφάσεων γίνεσθαι
γρὴ τὰς ἀποφάσεις 221,10 διγρᾶς 224,30
ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων μετὰ τρόπου
καταφάσεων 225,29 ἀποφαίνεται σφοδρο-
τέραν εἶναι τὴν μάχην τῆς ἀποφάσεως
πρὸς τὴν καταφάσιν ἤπειρ τῆς τοῦ ἐναντίου
καταφάσεως 252,19 sq.
- ἀποφάσκειν 61,12 expl. 82,15 157,13
- ἀποφαντικός. ἀποφαντικὴ ἀπόφανσις 15,20
- 16,6 ποιότης 112,1 πρότασις 156,2
ἀποφατικὸν εἶδος 72,13 167,20. 31 τὸ
ἀποφατικόν 79,24 ἀποφατικὸς προσδιο-
ρισμὸς 89,11 sq. λόγος 264,5 τὸ ἀπο-
φατικὸν μάριον 95,13 187,12 ἀποφατι-
κῶς 2,11 74,1 85,1 100,6 157,21 169,
18 196,29
- ἀπογρήσθαι 147,29
- ἀπροσδέής 3,26
- ἀπροσδιόριστος πρότασις 90,2. 6 98,2
129,4 162,17 al. πῶς δὲ (αἱ ἀπροσδιό-
ριστοι προτάσεις) λέγονται μὴ εἶναι μὲν
ἐναντίαι, σημαντεῖν δὲ ποτε ἐναντία, τοῦτο
ηδὴ πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πράγματα παρ-
έσχε 98,29 ἀς καὶ ἐν τούτοις καθόλου
μὴ καθόλου προσηγρέυεται 110,22 ταῖς
μερικαῖς τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν 110,24
162,29 172,22 ἀπροσδιόριστος κατάφασις
110,27 111,31 ἀπόφασις 110,28 111,
32 ἀνὴρ ἐκατέρας (τῶν προσδιωρισμένων)
αὐτὴν παραλαμβάνεσθαι ἥρτεον . . ὡς καθ?
ἐναντὶ τὸν οὐδεμίαν ωρισμένην κατὰ τὸ ποσὸν
ἔχουσαν δύναμιν 117,6 sq. ἀπροσδιόριστοι
ἀντιφάσεις 160,23 161,6
- ἄρα. τὸ ἄρα γε 202,32 203,3
- ἄρα 38,24 sq.
- ἄραράτως εἰδέναι 55,2
- ἄρατικός λόγος 2,27
- ἄράγης 6 64,10
- ἄράγνιον 64,10
- ἄρδην ἀνατρέπειν 150,24 ἀναιρεῖν 245,16
- ἄρέσκειν. ἀρέσκεσθαι 176,16 199,33 200,
25
- ἄρετή opp. κακία 150,21 καθαρική 135,
26 θεωρητική 135,29
- ἄρθρον. ἀσημον μέρος τοῦ λόγου 12,14. 27
13,5 50,18. 29 expl. 15,4 59,2. 27 ἄρ-
θροις συνταττόμεναι φωναῖ (δύναματα) 10,
8 sq. τὸ ἐνικὸν ἄρθρον coll. πᾶς 97,9
106,13 168,22 268,14 τὰ δυϊκὰ ἄρθρα καὶ
τὰ πληθυντικά 269,15 ἄρθρα ζέψου 31,5,9
- ἄριθμητος 213,13
- ἄριθμός. πεπερασμένοι ἄριθμοι 65,17 ἡ
τοῦ ἄριθμοῦ αὐξησις 250,31 ὁ τρίτα 257,
33 258,1
- ἄρκειν. ἀρκεῖσθαι 230,12
- ἄρμόζειν intr. 21,24 173,7 ἀρμάττειν 168,
30 183,4 201,30
- ἄρνησις 11,30 13,23 41,30 97,17 116,19
117,22 συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις αὐτοῖς
τοῖς προσδιωρισμοῖς 94,81 τῷ κυριωτέρῳ ..

- μέρει 95, 9 218, 7 τὰς δύο . . ἀργήσεις
μίαν θέσιν . . σημαίνειν 161, 23 τῶν
τρόπων τὰς ἀργήσεις προτάττειν 223, 2.
18
- ἀρνητικός. ἀρνητικὸν μόριον 27, 2 42, 9 sq.
59, 1 67, 26 117, 18 157, 21, 23 159, 30
τῷ πατηγορούμενῷ προστίθεμεν 70, 8 87,
11 sq. ἡ τῷ ἔστιν ἡ τῷ προσδιορισμῷ
τοῦτο συνείροντες 116, 13, 14 αἱ ἀρνη-
τικαὶ ἀποκρίσεις 200, 23 ἀρνητικῶς 79, 18
218, 20
- ἀρρενικός. ἀρρενικῶς 35, 25 sq.
- ἀρρενίσκειν το. τὸ ἀρρενίσκον 36, 7
- ἀρρηγη 25, 23 sq.
- ἀρρητος 213, 12 263, 22
- ἀρρωστος 137, 8, 10 140, 15
- ἀρτηρία τραχεία 25, 2 30, 11 63, 4
- ἀρτίσις αἱ περίττεις 99, 13 257, 26 sq.
ἀρτίως 187, 22
- ἀρθρικοτος φωνή 63, 17
- ἀργέτυπος 166, 31 τὸ ἀργέτυπον 43, 15
- ἀργή τῶν αἰσθήσεων (ἢ φαντασία) 6, 14
περὶ τῶν ἀργῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
7, 18 83, 10 τὰς ἀμέσους ἀργάς τῶν ἀπο-
δημάτων τὰς ὑπειδιοτητῶντας τοῖς σῆμα-
μασιν 9, 21 ἀργαὶ γεωμετρίας 7, 19 ποιη-
τικῆς καὶ ἥπτορικῆς 65, 23 τῆς ἀπο-
δεικτικῆς ἐπιστήμης 65, 26 τὰς τέλοις
138, 1 ταῖς ἀργαῖς τῶν πράξεων ἐγγειρεῖν
148, 33 151, 7 ἀλληγορία ἀργῆν ἀργεσθαι
159, 8 ἐξ ἀργῆς 147, 20, 26 al. οὐδὲ τὴν
ἀργήν 89, 34
- ἀργικής διάνοιας 21, 25 ἀργική φωνής
35, 2
- ἀρχοειδής 55, 19, 23 56, 3
- ἀσημος. ἀσημα μέρη τοῦ λόγου 12, 14 15,
11 59, 4, 7 ἀσημος λέξεις 17, 22 φωνή
17, 23 30, 20 31, 4 sq. 126, 27, 29
- ἀσκεῖν κρίνειν 1, 11
- ἀσκεπτος. ἀσκέπτως 35, 24
- ἀσκοπος. ἀσκόπως 31, 18 40, 18
- ἀστράπτειν. ἀστράπτει 28, 16
- ἀσυλλόγιστος 227, 26
- ἀσυμφανής. ἀσυμφανῶς 144, 9
- ἀσύνδετος ἀπαρθιμητος 71, 30 ἀσύνδετοι
λόγοι 75, 3, 10, 12 78, 19 sq. ἀσύνδετως
78, 9, 10, 18
- ἀσφαλής coll. δειλός, θρασύς 260, 24
- ἀσχολος 132, 20
- ἀσώματος φύσις (τῶν εἰδῶν) 89, 35 τῶν
θεῶν δύναμις 132, 28
- ἄσωτος ορρ. φίλαργυρος, οἰκονομικός coll.
λευθέρος 260, 25, 26
- ἀττική 235, 2 236, 23 250, 13
- ἀτελής ορρ. τελειος 32, 27 68, 23, 26 113, 5
115, 30 250, 2, 14 τὸ ἀτελές 7, 5 17, 8
- ἀτομος. τὰ ἀτομα ορρ. εἶδος 71 35 89,
22 sq. ποταφατικῶς μὲν τὰ ἀτομα πατέ-
ντα φύσις ἦθεις ποταφατικῶς 17, 1
- ἄτοπος 147, 25, 27 al. εἰς ἄτοπον ἀπάγειν
193, 25
- ἄτρεπτος φύσις 89, 35 ἐνέργεια 134, 9 τὸ
ἄτρεπτον 134, 29 136, 23 ἀτρέπτως 38,
39
- ἀβλάς 30, 14
- ἀυλας δύναμις 132, 28
- ἀντηγήσις τοῦ ἀριθμοῦ 250, 31, 33
- ἀντάρκης. αὔταρκες 70, 14, 18 71, 32 83,
16
- αὐτοενέργεια. αὐτοενέργειαι ορρ. ἐνέργεια
τοιάδε 248, 18, 28 251, 1
- αὐτόθιν 4, 17 14, 28 29, 23 32, 6 56, 1 65,
21 70, 20 114, 24 117, 9 133, 10 141, 34
185, 11 208, 32 al.
- αὐτοκινήτος 38, 29, 31 63, 23 131, 18 137,
22 138, 3
- αὐτότακτος 132, 17 τὸ αὐτόματον 142, 15 sq.
ἐκ ταύτης τοῦ 131, 1 ἀπὸ τούτης τοῦ
142, 21, 22
- αὐτοπρόσωπος. σύντοποσάποντες 65, 11
- αὐτοτελής 3, 16 44, 14 64, 31 νοῦς 7, 5
διάνοια 62, 11 λόγος 27, 20 158, 3 189,
31 223, 33 ἀπόφαντες 68, 14 sq. 224, 4
αὐτοτελῆ μέρη (τοῦ λόγου) 58, 27
- αὐτοφανής κατάφασις καὶ ἀπόφασις 167, 31
ταῖς τε αὐτοφανέσιν ἐνοικεῖ τῶν ψυχῶν
ἀπογράψεων 147, 28 αἱ κοιναὶ ἡμῶν καὶ
αὐτοφανεῖς ἔνοικαι 253, 14 αὐτοφανεῖς καὶ
ἀδίδωτοι 256, 11 αὐτοφανῆς 66, 32 αὐτο-
φαντεροῦ 106, 32
- ἀφερέπονος 132, 18
- ἀφεσις βέλους 20, 13
- ἀφορίζειν 34, 14, 25 ἀφορίζεσθαι 1, 21
ἀφωρισθένον ποσόν 99, 27 ἀφωρισμένως
131, 3 138, 17 sq.
- ἀφορισμός 89, 18 114, 9
- ἀφοριή 249, 13 252, 8
- ἀγρηστος 101, 29
- ἀγριεις 150, 32
- ἀγώριστος 6, 13 ἀγώριστα εἶδη 213, 3
- ἀψυγχος. τὰ ἀψυγχα 25, 24 241, 24

- Βάθος 250,8 παρακολουθεν τῷ βάθει τῆς τοῦ Ηλατώνος διανοίας 213,21
 βάναυσος τέχνη 208,12
 βαρύνειν ορρ. δευτονεῖν 113,34
 βαρυτονεῖν 113,35
 βασανίζειν 243,23 253,16
 βέλος. βέλους ἄφεσις 29,13
 βλίτυρι 17,22 30,19 31,14
 βοῶν. σαφῆς βοῶντος τοῦ Ἀριστοτέλους 167, 35
 βοτρυδόν 12,1
 βούλεσθαι expl. 33,31 61,34
 βουλεύεσθαι 134,12. 13 148,13. 29 150, 17sq.
 βουλευτικός 148,12. 16. 23
 βουλή syn. προαιρεσις 142,19 242,23 ἔνδεια γάρ ή βουλὴ φρονήσεως 134,12
 βούλησις. ὀρεκτικὴ δύναμις 5,5 διαφορὰ τῆς τε βουλήσεως καὶ τῆς δοκήσεως 201, 19
 βραχυλογία 66,5 221,25 229,28
 βραχύς. κατὰ βραχὺ 12,6 διὰ βραχέων 264,10
 βροντᾶν. βροντῇ 28,16. 22
 βροτός. κατὰ τὴν εἰς γένεσιν τῆς ψυχῆς πτῶσιν καὶ τὸν ἐντεῦθεν μολυσμόν (ό ἀνθρωπὸς βροτὸς λέγεται) 38,11 ὡς μορτὸς καὶ μοιρητός 38,14
 βῶλος 241,26
- *Ιαληνιαῖος. μετά τίνος γαληνιαίας διαθέσεως 30,30
 γάρ. αἰτιολογικὸς σύνδεσμος 141,2
 γαργαρεών 30,11
 γελαστικός 108,10
 γένεσις. ὁδὸς ἐπὶ τὸ εἶναι 120,19 ἔχειν τὴν γένεσιν 2,4 3,21 9,1 59,19 τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορῇ 77,23 150,27 151,16 242,4al. τὰ ἐν γενέσει 250,26
 γενετή. ἐκ γενετῆς 23,3 30,27
 γενητός. τὸ γενητόν 213,7 τὰ γενητά opp. ἀλιτα 248,14
 γενικός. γενικώτερον 50,2 τὸ γενικώτερον 71,14 τὰ γενικώτατα 174,13
 γένηνημα 134,5
 γεννητικός 36,12
 γεννητός. τὰ γεννητά 136,6. 17
 γένος. ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ (σιδηροῦ) λεγομένου γένους 180,32 181,1 γένους εἰς τὰ εἰδῆ (διαίρεσις) 15,17. 24 πάντα τὰ γένη τοὺς ὄρισμοὺς συμπληροῦσι τῶν οἰκείων εἰδῶν 16,9. 10 opp. διαφορά 71,7 127,8 206, 17 opp. εἶδος, ἄτομα 89,19sq. τὰ ἀνωτάτω γένη 169,10 κατὰ γένη 2,4 γεωδής. τὸ γεωδέστερον 39,3 γεωμετρία 7,19 γεωμετρικός. γεωμετρικαῖς, φασίν, ἀνάγκαις 148,17 γεωμετρικὴ ἀναλογία 229,13 κατὰ τοὺς γεωμετρικούς 248,2
 γῆ. τὴν γῆν θηλυκῶς λέγουσιν 36,11 ἐν τῷ μέσῳ τετάγθαι τοῦ παντός 240,10 τὰ ἔξ οὐρανοῦ καὶ γῆς 249,16 ἡ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν μαθευομένη μῆτις 249,23
 γῆρας. τὸ εἰς γῆρας ἐλθεῖν 149,15 γινώσκειν. τὸ γινώσκον καὶ τὸ γινωσκό- μενον 135,16 sq.
 γλαφυρός. γλαφυρωτέρα θεωρία 94,26 γιλυκύτης 66,5 γλῶττα 25,5 30,14 63,4 64,21 γινήσιος 1,16 τὸ γινήσιον εἶναι τοῦ φιλο- σόφου τὸ βιβλίον 5,24 sq. τὰ γάρ ἐφεσῆς ὑποπτεύω ἥτοι μὴ εἶναι γινήσια τοῦ Ἀρι- στοτέλους 251,27
 γνωριμός 16,10 94,6 τῶν γνωρίμων τις κατὰ φιλοσοφίαν 9,11 γνωριμώτερος 164, 17
 γνῶσις 2,2 5,15 εἰκαστική 133,29 ἐπιστη- μονική, τεχνική opp. ζωὴ 208,19 ἀδρι- στος 132,12 133,15 ἀμφίβολος 134,7 τὰ διάφορα μέτρα τῶν γνώσεων 135,15sq. μέση οὖσα τοῦ τε γινώσκοντος καὶ τοῦ γινωσκομένου 135,16 μία καὶ ώρισμένη καὶ ἀμετάβλητος 136,3
 γνωστικός. γνωστικαὶ δυνάμεις 5,2 63,20 γνωστός. τὸ γνωστόν 6,6 135,19 γόμφος 12,25. 28
 γράμμα dist. στοιχεῖον 23,17 γράμματα dist. νόμματα, πράγματα, φωναῖ 18,26 θέσει 19,3 μᾶλλον τῶν φωνῶν 19,18 σύμβολα τῶν φωνῶν 19,33 20,14 31,26. 30
 γραμματεύς 46,30
 γραμματικός (Ἀρισταρχος) 210,30.31 οἱ γραμματικοὶ 11,1 18,21 28,23 65,7 98, 15 223,34 τῶν προσποιουμένων εἶναι γραμματικῶν τινες 25,18 οἱ τὴν γραμ- ματικὴν μετιόντες τέχνην 43,4
 γράφειν. γράφεσθαι coll. νοεῖσθαι, ἐκφω- νεῖσθαι 22,15. 23,13 τὸ γραφόμενον syn.

- διαρρόμενος τόπος dist. γράμμα, στοιχεῖον 23, 11. 18 ὁ γεγραφώς (ψήφισμα) 46, 32
- γραφεῖον 43, 12
- γραφή 50, 7. 9 56, 18 al.
- γρῦ. παράπαν οὐδὲ γρῦ 96, 13
- γυμνάζειν τὴν διάνοιαν 137, 21
- γυμνασία. γυμνασίας ἔνεκα 202, 26
- γυνία 153, 17
- Δαιμόνιος. δαιμονία πρόνοια 131, 13
δέ. οὖτα δέ in apodosi 199, 1 215, 26 μὴν δέ 214, 29
- δεικτικός 29, 2
- δεῖν. πολλοῦ δέουσι τοῦ ἀνάγεσθαι 243, 16
δέον 179, 7 183, 22 201, 29 δέον ὅν 194,
26
- δεῖν. τὰ δεῖνα 13, 4. 5
- δεῖξις 227, 6
- δεκτικὸς ἀληθείας καὶ ψεύδους 2, 23, 35 5,
16 al. ἐπιστήμης 107, 8 sq. δικαιοσύνης
161, 24
- δεξιός. δεξιὰ τύχη 35, 4
- δεσμός 13, 3 160, 13
- δεύτερος. τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον 68, 5. 8
72, 11 193, 36 δευτέρως 73, 17. 34
- δή. γάρ δή 195, 24 258, 29 λέγω δή 195,
25 ὡς δή 198, 10 τότε δή 212, 12
- δηλαδή 196, 18 240, 14
- δηλητίζειν 138, 3
- δηλοῦν. δηλοτ̄ absol. trans. 168, 22 169, 22
178, 15. 31 194, 9 195, 29 231, 14
- δηλωτικός 27, 13 29, 23 67, 11 170, 11. 30
216, 21
- δημεύειν. τὰ δεδημευμένα (δόνόματα) 66, 3
- δημιούργημα 19, 9 34, 23
- δημιουργικός. δημιουργικὴ αἰτία 134, 32
- δημιουργός 35, 26 250, 14. 15
- διαβεβαιοῦν. διαβεβαιοῦσθαι 142, 11 154,
27 211, 26 opp. εἰκάζειν 11, 21
- διάγνωσις 8, 28
- διάγραμμα 7, 21 163, 7 ἐκπιθέναι 109, 12
161, 25 166, 16
- διαγράφειν 102, 4. 26
- διαγώνιος θέσις 92, 32 109, 11 διαγώνιοι
προτάσεις 109, 13 sq. 129, 3. 22 138, 32 sq.
148, 8 ἀντιφάσεις 138, 18. 23 160, 27
171, 14
- διάδοχος 1, 8
- διαζευγνύαι. τὸ διεξευγμένον 3, 21 73, 26
- διαζευκτικός σύνθεσμος 4, 2 73, 30 δια-
ζευκτικός 207, 9. 20
- διάζευξις. κατὰ διάζευξιν λεγόμενοι λόγοι
67, 14 sny. διάτασις 75, 15
- διάθεσις 49, 21 51, 13 71, 13. 19 sq. τῆς
ψυχῆς 11, 27 31, 2 λεπτική 22, 2 γαλη-
νιά 30, 30 ζωὴ καὶ διάθεσις 258, 25
- διαιρεῖν opp. συντιθέναι 26, 20 66, 18 sq.
τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος 129, 3 sq. 188,
10 διελόμενος 154, 3 διηρημένως 180, 20
- διαιρέσις ἡ εἰς τὰ κεφαλαια 1, 18 ἔμετος
88, 31 τρεῖς εἰσὶν οἱ κυρίως λεγόμενοι
τῶν διαιρέσεων τρόποι 15, 16 sq. σύνθεσις
ἢ διαιρέσεις 26, 19 27, 1. 8. 27 διαιρέσιν
τὴν ἀπόφασιν (καλῶν) 27, 6 ὑπαρκτική
27, 12 τὸ ἄνευ (μετὰ) συνθέσεως ἢ διαι-
ρέσεως νόημα 29, 19. 21 dist. σύνθεσις
57, 31 sq. ἐν διαιρέσεως (λαβεῖν) 175, 26
- διαιρετικός. διαιρετικὸν ὅργανον 27, 3
- διαιτεῖν τοῖς λόγοις 117, 4 τῇ ἀμφισβητήσει
202, 11 τῇ ζητήσει 253, 13
- διακεῖσθαι. τὸ διακείμενον 71, 19. 20
- διακόπτειν τὸ συνεχές 190, 10 τὴν συν-
έσιαν 198, 30
- διακοσμεῖν 132, 14 133, 9 134, 11. 31
- διακόσμησις 132, 19 135, 30 φυσική 247,
31
- διάκοσμος 24, 25
- διακούειν. τῶν λόγων διακηκούτες 111, 7
- διακρίνειν 179, 27 211, 16. 18 διακενο-
μέναι ἴδιστητες 71, 17 οὐσται 72, 5 δια-
κεντήσθαι 127, 20 157, 23 διακεντημένη
κατηγορία 212, 10 διακεντημένοι λόγοι 78,
22 διακεντημένως 204, 33 211, 7 sq.
- διάκρισις opp. σύγκρισις 12, 4 72, 31 190,
10 195, 10 sq. 204, 18 211, 26 opp. σύν-
θεσις 185, 15 πρὸς διάκρισιν 7, 5 32, 4
33, 13 59, 29 85, 25 106, 24 sq. τοῦ ἀλη-
θοῦς καὶ τοῦ ψεύδους 130, 11
- διακυβερνᾶν 131, 6
- διαλεκτικός. ὁ διαλεκτικός 202, 21. 22
- διαλεκτικὸν ὅργανα 63, 5 διαλεκτικὴ πραγ-
ματεία 65, 4 διαλεκτικαὶ συνουσίαι 187,
5. 6 διαλεκτικὴ ἐρώτησις 195, 25 199,
20 sq. πρότασις τίς ἔστι 195, 26 202, 30
- διαλεκτικοὶ κανόνες 201, 28 διαλεκτικὸς
συλλογισμός 202, 31
- διάλεκτος 13, 9 20, 16 24, 33 25. 5. 8 30, 15
31, 6 63, 4 64, 28
- διάμετρος. τὸ μὴ εἶναι τὴν διάμετρον σύμ-

- μετρον τῇ πλευρῇ 153, 28 231, 24, 25
 μετρον τῇ μετρον 172, 20 173, 1, 21
 ἀπὸ διαιρέτρου 37, 2 100, 22
 τοῦ αὐτοῦ 25, 3
 διαγόνημα συν. νόμιμα 23, 2
 διανοητικὸς λόγος 242, 32 διανοητική, φύγει
 63, 30
 διάνοια 63, 18 64, 32 148, 25 al. γνωστική,
 κατανοητική, πλανωμένη διάνοια 55, 1, 4
 καὶ ἀριστος 55, 5 αὐτοτελής 62, 11 διά-
 νοια καὶ δόξα 83, 13, 14 opp. λέξις 85,
 12
 διανομή 102, 28
 διεπιγνώση 241, 13
 διαπλάστειν coni. μορφοῦ 22, 34
 διαπλένειν 194, 20
 διαπορθμεύειν 36, 9
 διαρροϊοῦν 18, 23 24, 22 60, 6 111, 24 159, 2
 252, 7 al. διηρθρωμένη γνῶσις 214, 12
 διηρθρωντις 1, 22 161, 3 253, 16
 διεργατικός 69, 10 243, 11
 διαρρήδηγη 186, 17
 διασαφεῖν 161, 5
 διάστασις opp. ἀκολουθία 3, 32 67, 13 73,
 32, 33 74, 2 syn. ἐναντίωσις 253, 30
 254, 6 sq. coni. μερισμός 6, 13 μάχη
 263, 9 sq.
 διαστέλλειν 197, 23
 δισταγμα 25, 29
 διατάξειν 256, 11
 διάταξις 43, 20 44, 18
 διατάττειν 35, 31 διατάττειν 34, 21 35,
 13 134, 24
 διατείνειν. διατείνειν 117, 4
 διατίθενται διατίθεσθαι 71, 16
 διαφανής. διαφανή σώματα 132, 27
 διαφέρειν. ὡς οὐδὲν διαφέρον 5, 22 δια-
 φερόντως 82, 11
 διαφίλονειν 205, 21
 διαφορά expl. ἔτερότης 51, 31 196, 8 ἡ
 ἐσχάτη 71, 9 coni. γένος 127, 8 opp.
 ἀκολουθία 166, 16 syn. διεκριτική 196, 3
 αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραὶ 206, 18
 διάφορος. τὸ διάφορον 172, 18
 διαφωνεῖν 82, 18 opp. συντρέχειν 94, 13 sq.
 257, 20
 διαφωνία 236, 22
 διελέγχειν 139, 27
 διερευνᾶν. διερευνᾶσθαι 102, 27
 διεστάναι. διαστάντος τινὸς τῆς γῆς μέρους
 142, 28 διεστήσεται 246, 25
- διεσχυρίζεσθαι 19, 17 34, 19 213, 12 226,
 17
 διεπαιολογία 117, 14
 διέρθωσις 234, 24
 διορίζειν. διορίζεσθαι 153, 10 180, 9 183,
 29 198, 12 sq. διωρισμένος dist. ὠρισμέ-
 νος 159, 4, 5 διωρισμένως 241, 5
 διορισμός 46, 17 66, 26 84, 28 85, 1 86, 1
 127, 17 194, 2 197, 20 211, 27 syn. προσ-
 διορισμός 106, 26 116, 20(?)
 διέτει. τὸ διέτε opp. τὸ ὅτι 204, 31 235, 1, 8
 διπλασίων 160, 29
 διπλόη 10, 7
 διπλοῦς. διπλὰ ὀνόματα 33, 30 61, 33 sq.
 δίχα 3, 27 11, 3
 διχόθεν 147, 31
 δοκεῖν. τὰ δοκοῦντα τοῖς παλαιοῖς 1, 9
 δόκησις. δόκησιν ἔχειν 33, 29 dist. βού-
 λησις 201, 19
 δόξα. γνωστικὴ δύναμις 5, 4 ἐν διανοίᾳ
 καὶ δόξαις 83, 13, 14 ἀπὸ δόξα 261, 11
 δοξάζειν 11, 21 258, 14 al.
 δοξαστός. τὸ δοξαστόν 184, 27, 29 212, 24 sq.
 δόρυ. δόρατος ἀνάτασις 20, 13
 δραστήριος δύναμις 36, 11
 δραγμὴ κιβδηλος 14, 5 211, 4
 δριμύς. δριμέως 262, 8
 δυῖκός. τὰ δυῖκα ἄρθρα 269, 15, 16
 δύναμις 13, 25 141, 17 193, 34 τῆς ψυχῆς
 τῆς ἡμετέρας διττάς ἐγούσης δυνάμεις, τὰς
 μὲν γνωστικὰς τὰς δὲ ζωτικὰς τὰς καὶ
 δρεκτικὰς λεγομένας 5, 1 sq. 63, 20 ἐξη-
 γγητὴ δύναμις 1, 10 σημαντικὴ 60, 15.
 20 76, 4 φωνητικὴ 62, 23 sq. φυσικὴ
 62, 25 sq. ὀπτικὴ 62, 26 ἀκούστικὴ 62,
 27 ψυχικὴ 63, 19 τεχνικὴ 63, 25 καὶ
 λογικὴ 64, 3 241, 28 κινητικὴ 64, 16
 λεπτικὴ 64, 20 κυριωτάτη 160, 15 ἄλογοι
 δυνάμεις 241, 30 sq. ποιητικαὶ 241, 25
 παθητικαὶ 241, 31 opp. ἐνέργεια 7, 4 21,
 28 99, 17 saepius φύσει προτέρα τῆς κατ’
 ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ἡ ἐνέργεια 248, 1
 δυνάμει 68, 20 85, 20 117, 18 al. κατὰ
 δύναμιν 96, 27 106, 2, 5 120, 9, 10 al. τῆς
 δυνάμει opp. τῇ φωνῇ 198, 6, 12 209, 17
 227, 32
- δύνασθαι *vim habere* 217, 26
 δυνατός. ὁ δυνατός (*τρόπος*) 215, 2 τὸ
 δυνατόν dist. τὸ ἐνδεχόμενον 215, 5 δύν-
 ματι μόνον διακρίνων (*Ἄρ.*) τοῦ δυνατοῦ
 τὸ ἐνδεχόμενον 245, 2 δυνατόν syn. δυ-

νατόν ἔστι 225,4 τὸ κυρίως δυνατόν 225,
35 245,13.31 248,11 δμωνυμά τοῦ δυ-
νατοῦ 239,33 τὸ μὲν κατ' ἐέργειαν ..
τὸ δὲ κατὰ δύναμιν καὶ ἐπιτέλεστα
240,1 sq.

δύσαντιβλεπτος (απ δύσαντίλεκτος?) 132,8
135,12 δύσαντιβλεπτότατον 266,12

δύστικεγκτος 252,2

δύσκολία ἡ περὶ τὴν λέξιν 1,5

δύσχεραίνειν πρός τι 78,7

δύσχερεια πάσης θνητῆς δύσχερειας ἐξη-
ρημένος 240,21

Ἐαυτοῖς. ἐν ἑαυτοῖς (ἴημεν) 38,33 242,25
καθ' αὐτὸν κατηγορεῖν 170,28 ὅρ. κατὰ
συμβεβήκος 184,17. 20 186,7. 15 207,17
261,21 sq. τὰ μὲν καθ' αὐτὸν κατηγορεῖται
206,26 209,3.4 212,12 καθ' αὐτά 209,
17 καθ' αὐτόν ὑφεστάναι ὅρ. ἐν φυλῆ
τῇ φαντασίᾳ 185,2 καθ' αὐτήν (ἢ πρό-
τας φεύδεται) 262,15.19

ἔγγραμματος φωνή 25,22 31,4 sq.
ἔγκαταλέγειν 151,23 263,28
ἔγκλισις 38,33 51,8.11 ὄριστική 223,34
ἔγκωμιδίειν 265,31
ἔγγειρειν ταῖς ἀρχαῖς τῶν πράξεων 118,33
150,17 sq.

ἔγγρονος. τὰ ἔγγρονα 136,16
ἔγχωρειν. ἔγχωρεῖ 170,14 183,3 212,13
εἴδησις 136,4
εἰδεικός. τὸ εἰδικώτερον ὅρ. τὸ κοινότερον
247,14

εἰδοποιεῖν 16,19 39,29 63,17 94,33 111,
23 216,4 218,10 al.

εἰδοποιός 71,10 240,6.9 αἱ εἰδοποιοὶ δια-
φοραὶ 206,18

εἰδός. τὸ νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἢ τὸ δέξαται
τὸ εἰδός τοῦ νοούμενου 20,23 ἀποτυ-
ποῦσθαι τὸ εἰδός 35,9 λόγου πέντε εἰδῆ
2,10 καταφατικόν—ἀποφατικὸν εἰδός 72,
12.13 167,19.20 ὅρ. γένος 16,10 67,
11 101,5 al. γένους εἰς εἰδῆ (διαιρεσίς)
15,17.23 ὅρ. 20,23 111,21 213,
3 al. τὰ πάντη χωριστὰ τῆς ὥλης εἰδῆ
ὅρ. τὰ δεσμενα τῆς ὥλης 21,27 ἀπλᾶ
καὶ νοητά ὅρ. σύνθετα 249,26 ἔστι τὸ
εἰδός διαύθεσίς τις τῆς προσεχοῦς ὥλης 71,
13 κατὰ τὸ εἰδός ὅρ. κατὰ ὥλην 39,30
τὰ ἔνυλα εἰδῆ τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορῇ

τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα 77,23 ὅρ. στέ-
ρησις 83,24 163,11 193,25 227,24
267,14 ὅρ. ἄτομα 71,35 89,21.24
101,5
εἰκάζειν ὅρ. διαβεβαιῶσθαι 11,21
εἰκαστικός. εἰκαστική γνῶσις 133,29
εἰκὼν 18,29 20,3.21 φυσικαὶ εἰκόνες (αἱ
σκιαὶ καὶ τὰ ἐν ὕδασι ἢ τοῖς κατόπτροις
φαινόμενα εἰωθότα) ὅρ. τεχνηταὶ (αἱ ὑπὸ^{της} ζωγραφικῆς τέχνης ἀποτελούμεναι)
34,27 35,6 ὥλης .. γαλκῆς, εἰ τύχοι, ἢ
ἕωλίνης ἢ λιθίνης 38,4.5
εἰλικρινής. εἰλικρινῶς 217,27 262,23
εἰμιαρμένη 131,13 133,9
εἰναι. τὸ εἶναι ἔχειν 7,10 150,27 206,30
τοῦ εἶναι αἴτιος 149,27 τοῦ εἶναι καὶ τοῦ
μὴ εἶναι τῶν μὲν ἀμέσως κατά τιναν
κατηγορουμένων. μερῶν τάντα προτί-
σσων .. οὐ παρ' Ἐλαττον τῶν ὑποκειμένων
14,20 τῶν ἥρμάτων ἀρχοειδέστατα τὸ
ἔστι καὶ τὸ οὐκ ἔστιν 55,19.23 sq. αὐτὸν
προσεγγὺς τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ση-
μαίνοντα 55,20 Ἀλεξάνδρου ἔξηγγησις 57,
23 sq. τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰληπταὶ
ἥρματος, ἀλλ' αὐτὸν μάρνον τὸ ἀπὸ τοῦ
ὄντος παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρχὴν σημαί-
νον 44,11 οὐκ οἶδεν ἢ Ἑλληνικὴ χρῆσις
ἐπὶ τέλους τὸ ἔστιν δευτονόμενον ἢ καὶ
ἐν οἷς δῆποτε χώρᾳ τῇ ἀρνήσει ὑποτεταγ-
μένον 131,32 τὸ ἔστι .. τὸ πρὸ πάσης
χρονικῆς ἐμφάσεως ἐπινοούμενον 136,20.
21 μάρνον τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον
165,29 176,25. 26 207,32 ἀν ἡμέτων
κατηγορῆται τοῦ ὑποκειμένου. καὶ τότε
δυνάμει τὸ μὲν ἔστι συμπλοκὴν αὐτοῦ πρὸς
τὸ ὄν σημαίνει 57,30 καθ' αὐτὸν τὸ ἔστι
κατηγορεῖν ὅρ. κατὰ συμβεβήκος 184,
17. 20 186,7. 15 τὸ ἦν ἀντὶ τοῦ ἔστι τὸ
πολλάκις οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσι, ὡς
ἐπὶ τοῦ 'τι ἦν' ἀντὶ τοῦ 'τι ἔστι' καὶ ἐπὶ
τοῦ ὁρισμοῦ τὸ 'τι ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τι
ἔστι τῷ πράγματι τὸ εἶναι' 212,15 τὸ
ὄν (ἔν) 9,13 ἀρχοειδέστερον τοῦ ἔστιν
56,3 οὐδὲ τὸ ὄν .. σημεῖόν ἔστι τοῦ
πράγματος 56,4 sq. τὰ ὄντα μηδαμῶς
στάσεως μετέγειν 9,12 τῶν ὄντων τὴν
φύσιν (γινώσκειν) 29,30 τὰ ὄντα ἢ ὄντα
ἔστιν ἐπισκοπεῖν 71,5 περὶ τοῦ συγκε-
κραμένου τῷ ὄντι μὴ ὄντος 83,12.13 τὸ
μὴ ὄν, τοῦτο ἔστι τὸ ψεύδος 82,15 τὸ
μηδαμενον καὶ τὸ ὄν (μὴ ἐναντία) 120,18

- 121, 10 τὰ μὴ ὄντα 183, 17 sq. τὸ .. μηδαμῶς δὲ οὕτε δοξαστόν ἐστιν οὕτε ὄνομαστόν οὕτε ἀλληγ. τινὰ κατηγορίαν ἐπιδεχόμενον 184, 28 τὸ πρῶτον ὃν 185, 1 τοῦ μὴ ὄντος (πολλὰ τάξεις) 213, 2 sq. τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς ὃν 213, 11 μὴ εἶναι τῷ ὄντι τὸ μὴ ὃν ἐναντίον 254, 18 μόνον μάζεται .. τῷ ὄντι τὸ μὴ ὃν, οὐ τὸ μηδαμῶς ὃν .. ἀλλὰ τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ ὃν 263, 21 sq. ὄντως 51, 6. 7 81, 28 178, 4 al. ὄντως ὥν 256, 24 τὰ ὄντως ὄντα 27, 30 133, 22
- εἰπερ δὲ ἄρα 182, 33 εἰπερ ὅλως 203, 14 ἀλλ᾽ εἰπερ 208, 30
- εἰς. εἰς λόγος 73, 3 sq. μία πρότασις 126, 5 195, 10 sq. ή μία καὶ ἀπλῆ .. ἐνέργεια 131, 14 τὸ ἐν 65, 18 ἐν εἶναι τὸ ὃν 9, 12 ή, κατὰ τὸ ἐν καὶ πλήθος ἀντίθεσις 72, 13, 21 τοῦ κατὰ φύσιν ἐνὸς ἀποπεπτώντος 74, 12 τὸ εἰς .. τοῦ τοῖς ἐπὶ πλέον 96, 16. 31 οὐχ εἰς ετούς εἰς 97, 25 τῷ γένει ἐν τι η τῷ εἶδει η τῷ ἀριθμῷ 156, 23, 24
- εἰσάγειν opp. ἀνατρεῖν 114, 12 189, 22 syn. συνεισάγειν 264, 15 sq. οἱ εἰσαγόμενοι 7, 26
- εἰσπνεῦν. εἰσπνευθεῖς 30, 10
- εἰσφέρειν τι περὶ τὴν .. σαφήνειαν 1, 7 opp. ἀνατρεῖν 41, 31 al. Φήφισμα 46, 30
- είτα (Arist. p. 17 a 9) 67, 30
- ἐκαστος. τῶν καθ' ἔκαστα παντοδαπῶς μεταβάλλεσθαι πεφυκότων 37, 8. 10 δι καθ' ἔκαστα τεχνίτης 65, 19 τὸ καθ' ἔκαστα syn. αἰσθητόν 71, 15. 18 opp. καθόλου 88, 30 sq. αἱ καθ' ἔκαστα προτάσεις 90, 6. 12. 20 130, 2 sq. τὰ καθ' ἔκαστα τῶν πραγμάτων 135, 21 τὸ καθ' ἔκαστον 135, 24 ή τῶν καθ' ἔκαστα ἀντίφασις 138, 19 160, 27
- ἐκάτερος. ἕψ' ἐκάτερα in utramque partem 116, 10
- ἐκβαίνειν 130, 12. 25 139, 4 sq.
- ἐκβασίς 132, 11 134, 20 sq. 139, 18
- ἐκδοσίς ἀκριβεστέρα 8, 28
- ἐκείνος. τοῦ θεσπεσίου ἐκείνου ἀνδρός 254, 24
- ἐκθεσίς 234, 24 sq.
- ἐκθετικός λόγος 2, 31
- ἐκλέγειν. ἐκλέγεσθαι 66, 2
- ἐκλογή 192, 1
- ἐκούσιος. τὸ ἐκούσιον 10, 21
- ἐκπλήγτειν (τὸν ἀκροστήν) 66, 6
- ἐκποδών γίνεσθαι 147, 22 148, 11
- ἐκπτωσίς 255, 28
- ἐκπυροῦν 39, 2
- ἐκτείνειν ὄνομα 6, 23 τὸ θεώρημα 131, 4
- ἐκτείνεσθαι 219, 15 241, 28 265, 30
- ἐκτιθέναι. λόγους ἐκθέσθαι καὶ διαλῦσαι 131, 22 ἐκτίθεσθαι προτάσεις 161, 11 179, 15 190, 27 231, 5 sq. διάγραμμα 109, 12 161, 24 ἐκτεθεῖσα ῥῆσις 160, 33 ἐκτεθειμένη ἀπόφασις 179, 9 194, 5
- ἐκτεθεῖσθαι 233, 25 sq. (ἐκκείσθαι 233, 13)
- ἐκφωνεῖν. ἐκφωνεῖσθαι 215, 15 syn. λέγεσθαι coni. νοεῖσθαι, γράφεσθαι 22, 15. 18 23, 13 sq.
- ἐκφώνησις 23, 18 sq. 60, 18 κατὰ τὴν ἐκφώνησιν opp. κατὰ τὴν σημαντικὴν δύναμιν 60, 14 191, 28 193, 33
- ἐλευθέριος coll. ἄσωτος 260, 26
- ἐλλάμπειν 35, 32 τὸ ἐλλάμπον — τὸ ἐλλαμπόμενον 137, 19
- ἐλλειψίεις. κατ' ἔλλειψιν 101, 22 166, 10
- ἐλλιπής 3, 17 44, 14 62, 12 ἐλλιπέστερον 175, 19 221, 25 ἐλλιπῶς 189, 3
- ἐλπίς. παρ' ἐλπίδα 142, 23
- ἐμβριθήσ. τὸ ἐμβριθέστερον 39, 4
- ἐμβρυον 250, 7. 26. 28
- ἔμετος. παῖδων .. ἐμέτους 249, 20
- ἐμμέθοδος δι λόγος 82, 29
- ἔμμεσος. ἐμμεσα ἐναντία 92, 4 sq. 99, 17 257, 21
- ἐμπεριέχειν 200, 23
- ἐμπληξία 134, 21
- ἐμπινευστός. τὰ ἐμπινευστὰ παρὰ τοῖς μουσικοῖς καλούμενα ὅργανα 30, 13
- ἐμφαίνειν 74, 6 75, 16 157, 24 177, 18 ἐμφαίνομενος 73, 25 74, 3
- ἐμφανής opp. κρύψιος 249, 17
- ἐμφαντικός 108, 28
- ἐμφασίς 34, 32 112, 5 χρονική 136, 22 λέξις ἐμφάσεως γέμουσα 8, 25 αἱ ἐν τοῖς κατόπτροις ἐμφάσεις 21, 31
- ἐμφρων ῥάστωνη (τῶν θεῶν) 132, 21
- ἐναντίος. ἐναντίαι προτάσεις 92, 4 98, 20 sq. 156, 10 158, 21 ἀμεσα — ἐμμεσα ἐναντία 92, 14 99, 16 257, 21. 24 ή μὲν (ἐπιγείρησις) ἀπὸ τῶν ἐναντίων ποιεῖται τὴν ἔφοδον τῆς κατασκευῆς ή δὲ ἀπὸ τῶν μη ἐναντίων 120, 16 sq. ἀποφαντεῖται σφοδρότεραν εἶναι τὴν μάζην τῆς ἀποφάσεως

πρὸς τὴν κατάφασιν ἥπερ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφάσεως 252, 19 sq. πλείστην εἶναι διάταξιν τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλ' οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἀποφανομένου (τοῦ Ἀρ.) 253, 30 γίνεσθαι ἀποφαίνεται τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων 254, 9 ἐν δὲ ἑνὶ ἐντὸν καὶ ὡρισμένῳ ὠρισμένῳ 259, 23 264, 27 οὐ γάρ ἔστι τῷ δορίστῃ ἐναντίον οὐδέν, εἴπερ τὰ ἐναντία εἰδῇ χρὴ εἶναι τὴν πλείστην ἀλλήλων διάστασιν ἀφεστηκότα 267, 13 ἐναντιώτερος 262, 21, 34 πᾶν τούναντίον 164, 13 ἐναντίως 109, 17 258, 19, 30 al. ορρ. ἀντιφάτεικῶς 271, 21
 ἐναντιότης τῶν λόγων 239, 34
 ἐναντίωσις 253, 8 sq.
 ἐνάργεια 135, 13 147, 25 148, 3 sq. 150, 25 267, 1
 ἐναργῆς ἀπόφασις 66, 10 ἐναργές 132, 3
 ἐναργέστατος 146, 12 ἐναργῶς 67, 3, 12 150, 23 189, 11 al.
 ἐναρθρός φωνή 24, 32 expl. 31, 5
 ἐναρμόνιος ἐναρμονίως 66, 3
 ἐνδεῖα ορρ. πλεονέξια 138, 7
 ἐνδεικνύναι. ἐνδεικνυσθαι 127, 33 138, 31 139, 6, 20 151, 3 156, 22, 29 al.
 ἐνδεῖεις 107, 3 141, 3 264, 29
 ἐνδέχεσθαι. τὸ ἐνδεχόμενον 8, 10 131, 31 sq. ἀνήρηται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον 140, 21 141, 35 εἰς τρίτα διηρημένου (τοῦ ἐνδεχομένου) τὸ μὲν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ . . τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον . . τὸ δὲ ἐπὶ τῆς 142, 1 sq. καὶ τοῦτο . . καλεῖται διόπτερον ἔντυγα 143, 3 151, 27 sq. οὐν ἐν τοῖς ἀιδίοις ἀλλ' ἐν μόνοις τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορῇ τὸ εἶναι ἔχουσιν (τὸ ἐνδεχόμενόν ἔστι) 150, 26 ὁ ἐνδεχόμενος (τρόπος) 215, 2 τὸ ἐνδεχόμενον dist. τὸ δύνατόν 215, 5 ἐνδεχομένη ὑλὴ 88, 19 sq. ἐνδεχομένως 131, 8
 ἐνδιάθετος λόγος 22, 14 256, 31 272, 14
 ἐνέργεια coni. οὐσία 6, 14 21, 2 136, 8 ὑπόστασις 133, 29 ἐνέργεια τῆς φυγῆς 6, 23 coni. πάθος 11, 9 12, 16, 17 14, 29 30, 2 32, 8 48, 6. 14 50, 19 sq. ορρ. ὑπαρξίς 170, 8, 11 δηλωτικόν φύσεώς τινος ἡ ἐνέργειας 59, 25 ἡ μία καὶ ἀπλῆ καὶ ἀτρεπτος (τῶν θεῶν) ἐνέργεια 134, 14 θεία 134, 23 οὐσιώδης 151, 21 ορρ. δύναμις 7, 4, 6 21, 28 99, 17 al. φύσις προτέρα τῆς κατ' ἐπιτρεπτήτα δυνάμεως ἡ ἐνέρ-

γεια 248, 1 sq. πλάτος μέντοι πολὺ, μᾶλλον δὲ βάθος ἔζει ἡ τοῦ δυνάμει πρὸς τὸ ἐνέργεια συμπλοκή 250, 7, 8 ἐνέργεια 68, 16 85, 22 117, 18 al. κατ' ἐνέργειαν 31, 7 78, 21 al. ορρ. κατ' ἐπίνοιαν 114, 34 162, 32, 33 ἐνέργεια τοιάδε vel τάδε ορρ. αὐτοενέργεια vel ἐνέργεια 248, 18 249, 30 ἐνέργειαν 5, 8 6, 8 85, 25, 26 ορρ. πάτριαν 48, 16, 21 τεχνικῶς 63, 24 κατά τινας τῶν ἐνέργειαν τούτων 65, 11 τὰ μὴ δεῖ ἐνέργοντα 151, 10 sq.
 ἐνθουσιαστικός. ἐνθουσιαστικὴ ἐπιφρίματα 11, 27
 ἐνικός. τὸ ἐνικὸν ἄρθρον 97, 9 sq. 268, 14 sq.
 ἐνικῆς 156, 25 28 184, 30
 ἐνιστάναι. ἐνίστασθαι πρὸς τὸν λόγον 153, 7 ἐνεστός γρόνος 52, 19 sq. 80, 36 90, 25 128, 27 129, 17 138, 20
 ἐννοεῖν 183, 85 τί ποτε ἐννοεῖν τοῦτο τὸ ἥρηστον ἔροῦμεν 166, 28
 ἐννοηματικός λόγος 80, 30
 ἐννοια 7, 2 16, 19 18, 32 sq. 111, 19 113, 2 117, 10, 11 118, 14 156, 17, 33 162, 19 ορρ. λέξις 75, 10 τὴν ἐννοιαν .. ἵσταμεν 54, 28 εἰς ἐννοιαν ἔρχεσθαι 61, 31 ἐννοιαν ὑφηγεῖσθαι 75, 23 οὐσιώδης ἐννοια 77, 17 κοιναὶ ἐννοιαὶ 7, 20 184, 1 αὐτοφυεῖς 147, 29 αἱ κοιναὶ καὶ ἀδιάστροφοι τῶν φυγῶν ἐννοιαὶ 133, 13 αἱ κοιναὶ ἡμῶν καὶ αὐτοφυεῖς 253, 14 αὐτοφυεῖς καὶ ἀδίδακτοι 256, 11
 ἐνοειδής. ἐνοειδῶς 136, 16
 ἐνοῦν 67, 5, 7 101, 6 108, 24
 ἐνόχλησις 86, 4 186, 10
 ἐνστασίς 76, 5
 ἐντελεγεία. τὸ τῆς ἐντελεγείας ἐπὶ τοῦ εἰδους (τιθέντα αὐτὸν ὄνομα ιδμεν) 37, 22
 ἐντεχνος 5, 26
 ἐνυλος. τὰ ἐνυλα εἰδη 77, 23
 ἐνωσις 12, 26 13, 3 66, 31 67, 10 71, 11, 12 73, 20 75, 16 97, 12
 ἐξαγγελιακός 5, 15 18, 31
 ἐξαιρεῖν. ἐξηρημένος 27, 32 134, 33 240, 18. 21 242, 29 243, 1 al.
 ἐξαιρετος 63, 22
 ἐξαιριγης expl. 122, 13
 ἐξακούειν 117, 23 sq. 121, 3 169, 34 205, 12
 ἐξαλλαγή 181, 4 191, 30
 ἐξαλλάτειν. ἐξήλασται 124, 24
 ἐξαρτᾶν. ἐξηρημένος 240, 19

- έξεργάζεσθαι 150,31
 έξηγητής. πολλοὶ έξηγηται 1,5 15,20 98,
 30 161,4 197,2 τῶν ἐξηγητῶν οἱ ἀκρι-
 βέστεροι 167,15 έξηγηται τῶν πραγμά-
 τῶν οἱ λόγοι 154,18
 έξηγητής. έξηγητη δύναμις 1,9
 έξῆς. οὐδὲ ἔξῆς τῷδε τρέχει 11,18
 Έξει opp. στέρησις 94,4.6 163,9.11 267,20
 δικαία — αἴδιος 163,38 μέση 164,21.23
 172,7.29 173,32 174,7 184,8 266,26
 νοερὰ 166,7 μοχύηρά 266,25
 Εἰσάζειν 108,9.11.17.22
 Εἰσόδος. πρώτη Εἰσόδος opp. έσχάτη ἀπό-
 πτωσις 264,22
 Εἰσομοιοῦν 178,23
 Εἰσορίζειν 38,23
 Εἴσουσία 148,14.23
 Εἴσυφαίνειν 83,21
 Εἴσωθεν 67,23 240,24 241,27 al. έπιγνε-
 σθαι opp. οὐτοφυῆς ἐνυπάρχειν 67,1
 συμβεβηκός 68,3 προσπανούσεν 124,26
 Εἰπάγειν 72,26 125,2 128,3 147,29 195,30
 196,33 κονῦδις ἐπαγομένου πᾶσι τοῦ ἥ-
 ματος 71,29 έπάγεσθαι *persuadere* 167,
 34
 Εἰπαγωγή 26,23
 Εἰπαινετός opp. φεκτός 130,32
 Εἰπακτροκέλης 33,16
 Εἰπαμφοτερίζειν 120,7 158,20 237,28
 241,22 sq. τὸ ἐπαμφοτερίζον 88,25 240,
 33
 Εἰπανάγειν τὸν λόγον 138,11
 Εἰπανορθοῦν πταινόντας τοὺς προσδιαλεγομέ-
 νους 202,23,24
 Εἰπαπορητικός λόγος 3,3
 Εἰπεισοδιώδης 89,31
 Εἰπεξεργασία 126,5 144,13 239,22
 Εἰπεξέργεισθαι ταῖς ἀντιθέσεις 123,15 124,33
 Εἴπεσθαι. ἔπειται .. τοῦτο δέ οὐτί συναλη-
 θείει 161,18 περὶ τῶν ἐπομένων, ταῦ-
 τὸν δὲ εἰπεῖν συναληθεύουσῶν ἀλλήλαις
 προτάσεων 191,18 cf. 122,24 146,25
 147,22 al. ἡ ἐπομένη τῶν προτάσεων
 68,21.30 105,29 τὸ ἐπόμενον opp. τὸ
 ἥγιούμενον 192,23
 Εἰπι. ἐφ' ἡμῖν εἶναι opp. πάντα έξ ανάγκης
 γίνεσθαι 130,31 131,17 148,13 150,22 sq.
 ἐπ' αὐτοῖς κειμένων 134,7 ἐπί τι opp.
 θόλος 270,34
 Εἰπιβάλλειν. τῆς ἐπιβαλλούσης αὐτοῖς προ-
 νοίας 134,27
 Εἰπιγραφή 1,16 4,27 sq.
 Εἰπιδιαρύθροῦν 195,22
 Εἰπεικής. ἐπεικῶς διακείσθαι 205,6
 Εἰπιζητεῖν 1,18
 Εἰπιθυμία. ὀρετικὴ δύναμις 5,6
 Εἰπίκατηγορεῖν 165,10.15
 Εἰπικρίνειν 111,8
 Εἰπίκρισις 81,20 111,18 114,11 116,9 200,
 20.25 203,1 251,32
 Εἰπίκτητος 18,3 73,30 74,5 75,15 240,7
 Εἰπιλαμβάνειν. ἐπιλαμβάνεσθαι 62,31
 Εἰπίληψις. τὴν ἐπίληψιν παντὸς τοῦ θείου
 ποιεῖσθαι 270,7
 Εἰπιλύειν. ἐπιλύεσθαι τὴν ἀπορίαν 169,10
 Εἰπίνοια 20,15 29,9 62,28 al. ψυχική 27,7
 κατ' ἐπίνοιαν opp. κατ' ἑνέργειαν 114,34
 133,22 162,33 κατὰ τὴν ἐπίνοιαν 250,
 10
 Εἰπίπεδον παράλληλον τῷ δρίζοντι — κλιθέν
 137,5 sq.
 Εἰπιπόλαιος. οἱ ἐπιπολαύτεροι 249,21
 Εἰπιπολῆς. ἡ οἰον ἐπιπολῆς ποιότης 209,10
 Εἰπιπροσθεῖν. ἐπιπροσθεῖσθαι 153,22.23
 Εἰπιρραπίζειν 71,25 249,2
 Εἰπίρρημα expl. 15,5.7 32,20 τὰ πλεῖστα
 τῶν ἐπιρρημάτων σχέσιν τινὰ τοῦ κατη-
 γορούμενου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦσιν
 11,15 12,7 τὰ δὲ λοιπά . . σηματόνουσι
 μέν, οὐ μέντοι χρήσιμα πρὸς ἀπόφασιν
 12,9 οὐδὲ κυρίως ἀξιοτέλεια μέρη τοῦ λόγου
 καλεῖν 12,24 γόνῳφων χρείαν ἀποπληροῦσι
 12,28 13,6 λέξεως μέρη 12,30 τὰ τῆς
 γενέτητος καὶ τὰ τῆς ποιότητος ἐπιρρή-
 ματα 11,31 τὰ θετικά 9,14 11,25 ἐν-
 θουσιαστικά 11,28 τὰ τῆς εὐχῆς, τῆς
 ἀπαγορεύσεως, τῆς παρακελεύσεως, τῆς
 ἔρωτήσεως 12,11 13,23 (Ἀλεξάνδρωφ)
 δοκεῖ καὶ τὰ ἐπιρρήματα δύνματα εἶναι
 13,19 τὰ τῆς συγκαταθέσεως ἡ τῆς ἀρ-
 ηγήσεως ἡ τῆς ἀπαγορεύσεως ἡ τὰ προτατ-
 τόμενα τῶν ὅρων καὶ πλεῖστα ἔτερα (οὐδὲ²
 ἀν ὑπόπτευθεῖν δύνματα εἶναι) 13,23 τὰ
 δὲ τῷ παρηγθαι ἀπό τινων δύνομάτων
 ἔδοξεν (Ἀλεξάνδρωφ) τὴν αὐτὴν ἔχειν τοῖς
 δύνμασι δύναμιν 13,24 οὐ μὴν εὐλογον
 13,29 τὸ τῷ συνδέσμῳ ισοδυναμοῦν ..
 ἐπίρρημα 68,20.21
 Εἰπιρρηματικός. ἐπιρρηματικῶς 217,25
 Εἰπισημαίνειν. ἐπισημαίνεσθαι 70,13.18
 100,2.26 138,26 156,31 158,26 233,24
 235,2

- ξπίσκεψις 155,2 180,14 190,30 214,7
254,25 268,9
- ξπίστασις 22,5 79,10 243,23 254,29 262,8
- ξπίστατικός. έπιστατικόπερος 132,9 195,
22 235,3
- ξπίστημα. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικός 127,
9. 14 al.
- ξπίστημονικός 1,10 ἐπιστημονικὴ γνῶσις
208,20
- ξπίστρεψιν. πρὸς ἔαυτὸν ἐπιστρεψόμενος
135,26
- ξπίσυμβατίνειν 142,16. 26
- ξπισύρειν. μηδὲν ἔτερον ἐπισυρόμενον 93,27
- ξπισφραγίζειν. ἐπισφραγίζεσθαι τῇ μαρ-
τυρίᾳ τοῦ κρείττονος 11,23
- ξπίτασις. μετ' ἐπιτάσεως ὑπάρχειν 11,20
- ξπιτατικός. ἐπιτατικὸν ἐπίρρημα 3,2
- ξπιτήδειος. ἐπιτηδεῖνας ἔχειν 249,33 250,1
- ξπιτήδειότης. κατ' ἐπιτηδειότητα opp.
κατ' ἐνέργειαν 240,3 241,1 243,28 sq.
- ξπιφέρειν syn. προφέρειν 197,10
- ξπιφημίζειν 35,18 51,14
- ξπιχειρεῖν. τὰ ἐπιχειρηθέντα 114,4
- ξπιχείρημα 62,4 120,20
- ξπιχείρησις 76,11 120,13sq. 132,7 144,
14 145,9 149,15. 19 162,25 189,17
- ξποπτεύειν 133,8
- ξπος. πρὸς ξπος ἀπαντᾶν 202,12 οὐδὲν
πρὸς ξπος 265,3
- ξπωνυμία 52,10
- ξργον εἰναι 65,21. 23 66,2 71,5
- ξργώδης 132,20
- ξρμηνεία 4,28 sq. 13,18 syn. ἀποφαντικὸς
λόγος 5,18. 22
- ξρμηνεύειν τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς 5,18
- ξργεσθαι εἰς ταύτον 144,27
- ξράν. έρω syn. έρωτικὸς διάκειμαι εἰ λέξω
85,5
- ξρωτηματικός λόγος 12,13 64,31 έρω-
τηματικὸν εἶδος λόγου 2,14 3,5 5,10
- ξρώτησις syn. έρωτηματικός λόγος 42,16
οὐδὲ πρὸς έρωτησιν διὰ τούτων (δύνομάτων
καὶ ἡρμάτων) ἡμᾶς ἀποκρινούμενος ἐνδέ-
χεται τι λέγειν ἀληθὲς η̄ φεῦδος 76,21sq.
η̄ συμπλοκὴ τῆς έρωτησις πρὸς τὴν
ἀπόκριτιν τελείαν ἀπένθυτην ἐργαστημένη
76,26 αἱ ἐν έρωτησι προφερόμεναι ἀπο-
φάνεταις ορρ. αἱ τῶν δύνομάτων καὶ τῶν
ἡρμάτων έρωτησις 76,32 sq. πρὸς έρώ-
τησιν ἀποκρινεσθαι 195,19 sq. διαλεκτικὴ
έρωτησις 195,25 πρότασίς τις ἐστι 195,
- 27 διετὸν .. τῆς έρωτησις τὸ εἶδος, τὸ
μὲν τῆς διαλεκτικῆς τὸ δὲ τῆς καλουμένης
πυσματικῆς 199,19 η̄ τοῦ τι ἐστιν έρώ-
τησις 203,12 sq. τὰ τῆς έρωτησις ἐπιρ-
ρήματα 12,12
- ξρωτικός. έρωτικῶς διάκειμαι 85,5
- ξσχατος. η̄ ἐσχάτη διαφορά 71,9 ἀπό-
πτωσις 255,22 264,23 ἐν ἐσχάτοις τῶν
ἄλλων 213,11
- ξτεροιοῦν. έτεροιοῦσθαι 194,27
- ξτερότης 51,31 sq. 99,25 213,5. 26 263,
30.31 τὸ κατὰ τὴν έτερότητα μὴ ὅν
263,23
- εὺ εἰναι (αὶ εὐα?) 11,28
- εὺ ηθης η̄ μετάληψις 168,13 εὐηθες 262,
33
- εύηγος 191,33
- εύθυνε. περὶ τῆς κατ' εύθειαν γνομένης τῶν
δύνομάτων προσφορᾶς εἴωθε παρὰ τοῖς πα-
λαιοῖς ζητεῖσθαι πάντερον πτῶσιν αὐτὴν
προστήνει καλεῖν η̄ οὐδόματις 42,30 sq. ἐπ'
εύθειας 150,25 232,6. 7 sq. opp. διὰ τῆς
εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 238,19
- εύκατιρος. εύκατιρότερον 34,13
- εύκλεής 149,13
- εύκλεια 149,15
- εύκτικός λόγος 2,27 12,11 64,30 εύκτι-
κὸν εἶδος λόγου 2,16
- εύνοῦχος 211,12
- εύοδειν 162,28 241,22
- εύπετής. εύπετές (ἐστι) 276,12
- εύρεσις 190,32 τῇς ἀποδείξεως 2,1 ἀλη-
θείας 101,31
- εύρυθμος. τὸ εύρυθμον τῆς ἀπαγγελίας 191,
31
- εύτακτος πρόοδος τῶν ὕγιων 248,16 ἀπο-
γέννησις 250,4 ὑπόβασις 250,34 εύτά-
κτως 233,25
- εύχεσθαι 142,27 τὸ εύχεσθαι καὶ ίκετεύειν
134,19
- εύχη 38,24sq. 42,15 syn. εύκτικός λόγος
5,13. 21 12,11
- έφαρμόττειν intrans. 21,11 32,28 47,32
62,12 71,10 156,17 189,23 245,13
- έφαρμόζειν 108,22 241,3. 29 al. οὗται
αὐτοῖς ὥσπερ έφαρμόττῃ τοῖς πράγμασι
(τὰ νοήματα) 18,29
- έφετός opp. φευκτός 256,12
- έφιστάναι intrans. 12,6 ἐπιστήσαται τινὶ
28,2 230,8 270,5 ἐπιστήσαι τινά τιν
19,22 έφιστάνειν 105,33 116,10 134,24
19

137,16 al. ἐφιστάνων 122,10 ἐφιστάνοντες 22,5 ἐφιστανέτω 185,30 263,19
ἔφοδος τῆς κατακευῆς 120,16 141,17 143,16 164,16
ἔγειν περὶ τι 65,6

Zetaίνειν. τὸ ζητούμενον 132,2,3
ζητήσις 121,29 137,12 177,15 al.
ζωγραφικός. ζωγραφικὴ τέχνη 35,7
ζωὴ λογικὴ 133,30 τὸ εἶδος τῆς ζωῆς 205,11,12 ζωὴ τῆς ψυχῆς 208,14,19 καὶ διάθεσις 258,25
ζῶον (οὐδέτερον) 36,20 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ 211,2 ἀλογα ζῷα 25,11 30,22,29 31,1,32 63,21 ζῷον λογικόν θνητόν 32,27 sq. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν 127,9 sq.
ζωτικός. ζωτικὰ δυνάμεις syn. δρεκτικά 5,2 sq.

Ζητητικόν 161,35 163,32 209,5 225,23 al. τὸ γῆ λέγειν ἀντὶ τοῦ καὶ 207,20
ἡγεῖσθαι. ἡ ἥγουμένη τῶν προτάσεων 68,18 τὸ ἥγουμενον opp. τὸ ἐπόμενον 192,23
ἥδειν. ἥσαι τὸν ἀκροστήν 66,6
ἥδονή. καὶ ἐν ἥδονας μέντοι φέρομεν εἰναι τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος 21,25,32
ἥθικός. ἥθικὴ φύλοσοφία 130,29
ἥθος opp. τέχνη 205,6
ἥλιαικός 132,33
ἥλιθιος. ἥλιθίως διαπεῖσθαι τὰς ψυχὰς 249,15
ἥλιος 135,15 153,17,23,29 250,11 ἀρρενικῶς 36,1 sq. τοῦ βασιλέως ἥλιου 39,5 132,25 133,2
ἥμισφαίριον 39,6
ἥρεμειν 55,6,9
ἥχος 30,12

Θάλασσα (θηλυκῶς) 35,25
Θαυμάζειν 11,23
Θέα. θέαν τινὰ δύσμενος 142,28
Θεῖος 1,8 24,25 135,14 μαρτυρία τοῦ θείου 3,1 περὶ τοῦ θείου 249,5 θεία πρόγοια

131,13 δύναμις 185,3 ἐνέργεια 134,22 διαπόμπησις 135,30 θεῖα αἴτια syn. νοητά 243,36 247,16 248,18

Θεόθειν 24,26

Θεός λόγιος 1,11 ἀθάνατος 217,29 ἀγαθός 240,11 οἱ θεοὶ 38,27,29 sq. 132,11 sq. τοῦ τὸ φῶς ἀφθόνως ἀπασι γοργοῦντος θεοῖς (ἥλιοι) 39,9,10 ὁ τῶν θεῶν νοῦς (νοερός) 242,35 νοῦς γάρ ἀλτός (τοὺς θεοὺς) ὁ Ἀρ. ἀξιοὶ προσαγορεύειν, καὶ που καὶ τοῦ νοῦ σεμνοτέραν ἔχειν ἐνδείκνυται φύσιν 243,3 περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν ὄντων 249,2 sq.

Θεριζειν 131,25 sq.

Θερμός opp. οὐ θερμός et ψυχρός 10,19 sq. Θέσις (κατὰ πλείονας τρόπους λέγεται) 9,8 sq. τὰς θέσεις τὰς ἡμετέρας παραδείγματον (οἱ θεοὶ) 38,31,32 opp. ἀρνητικές 161,23 θέσει 19,2 62,22 sq. expl. 19,4 23,31 67,1 δηγῶς 34,21 οἱ μὲν οὕτως τὸ θέσει λέγουσιν, ὡς ἔξὸν ὁτιοῦν τῶν ἀνθρώπων ἔκαστον τῶν πραγμάτων δύναμάζειν, ὅτιψ ἀν ἐθέλη δνόματι, καθάπερ Ἐριογένης ἥξιον, οἱ δὲ οὐχ οὕτως ἀλλὰ τίθεσθαι μὲν τὰ δνόματα ὑπὸ μόνου τοῦ δνοματοθέτου, τοῦτον δὲ εἰναι τὸν ἐπιστήμονα τῆς φύσεως 35,13 sq. συντρέχει τὸ δεύτερον τῶν τοῦ φύσεις σημαντικένων τῷ δευτέρῳ τῶν τοῦ θέσει 36,22 ἔτεροι τὸ θέσει τῶν δνομάτων ἔξοριζειν ἐπιχειροῦσι, ὕσπερ ὁ Πετραῖος Δουσάρειος, τὰς εὐχάς δημιν καὶ τὰς ἀράς παραφέροντες 38,23 sq. Θεσπέσιος. τοῦ θεσπεσίου ἐκείνου ἀνδρός (Συριανοῦ) 254,24

Θετικός. τὰ θετικὰ ἐπιτρέματα 9,15 11,25 θετικῶς opp. ἀρνητικῶς 79,18 218,20

Θεώρημα 1,5 5,27 111,2 130,27 al. κινεῖν 41,16 178,12 205,22

Θεωρητικός. τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν 135,29 θεωρητικῶς 248,15 θεωρητικώτερον 247,9 θεωρητικώτατα 253,12

Θεωρία 2,3

Θηλυκός 35,27 sq. θηλυκῶς 35,25 sq.

Θηλυκός. πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἄρρενος καὶ θηλεος 35,23

Θηρᾶν τὸ .. οἰκεῖον ἐκάστηφ ὄνομα 34,30 35,11

Θηρίον. τῶν ἀλόγων ζώων, ἡ θηρία ἐκάλεσεν (Ἀρ.) 41,1

Θυητός. ζῷον λογικόν θνητόν 32,27 sq. 127,14 τὸ θνητόν 127,9 sq.

θορυβεῖν τινα 93,19
 θορυβώδης. θορυβωδῶς 30,29
 θρασύς opp. δειλός ετ ἀσφαλῆς 260,24 coll.
 ἀνδρεῖος 260,27
 θρόνος 22,32 def. 40,8 sq.
 θρυλεῖν. τῶν θρυλλούμενων ὅκταν τοῦ
 λέγου μερῶν 11,8 θρυλλούμενη ἀνάρπιστος..
 ὁμούρης 213,9
 θυμός. δρεκτική δύναμις 5,6 ἢ κατὰ θυ-
 μὸν γνωμένη βλάβη 10,22
 θύρα 22,27 sq. 39,19 sq. 63,15

Ιᾶσθαι ἀπάτην 189,1
 ιατρικός. ιατρικὴ τέχνη 137,33
 ιατρός. οἱ ιατροὶ 24,33 137,137,7
 ιδέα λογογραφική 4,30,31 66,5
 ιδιόγραφος. αἱ τῶν ιδιογράφων λεγομένων
 λεγομένων γαρακτήρων ἐπίνοιαι 20,15
 ιδίος. τὰ ἴδια τῶν πραγμάτων 37,5 ιδίᾳ
 κατηγορεῖν 207,18 210,18
 ιδιότης 49,8 50,20 52,8,9 58,17 71,17
 135,31 νοερά 132,16
 ιδιωτικός. ιδιωτικῶς διακεῖθαι 131,10
 ιδρόσιν. ιδρυμένος 132,16 133,27
 ίμάτιον 126,15 sq.
 ἵνα consecutive 96,28
 ἵπποκένταυρος 52,15
 ίσοδυναμεῖν 68,21 111,27,31 156,2 172,
 24 187,25 269,1
 ἵσος. τὸ ἐπ' ἵσης ἐνδεχόμενον 142,4 143,1
 225,36 ἵσον δύνασθαι 187,24
 ίσοσθενεῖν 117,15 255,18
 ίστάναι τὴν ἔννοιαν 54,28 sq. διάνοιαν 55,
 4,8
 ίστορία. τῶν παιδαρίων τῶν ίστοριῶν ἥγου-
 μένων τὸν μύθους 249,24
 ίσχειν τὴν αἰτίαν τῆς λήθης 7,12 τὴν ἔνω-
 σιν 71,12
 ίσως 198,21 expl. 264,28

Καγγασμός 30,27 31,1
 καθαρός. ἡ καθαρῶς ἀπόφασις 156,6,7
 opp. ἀμῇ γέ πῃ 262,26
 καθαρικός. κατὰ τὰς καθαρικὰς τῶν
 ἀρετῶν 135,26
 καθέδρα 142,32,33

καθηγεμών 181,31
 καθιστάναι. καθιστῶσαν 56,16
 καθολικός. καθολικὸν ὑποκείμενον 120,6
 124,4 τὰ καθολικώτερα opp. μερικώτερα
 206,20,21
 καθόλου opp. καθ? ἐπαστα 88,30 sq. 135,
 21 τὰ καθόλου 37,5 expl. 98,7 sq. καὶ
 τὰ νοητά 134,2 οἱ περὶ τῶν καθόλου
 τινὸς ἀποφανόμενοι λόγοι 74,16 sq. καθ-
 óλου προσδιορισμός 89,8 sq. αἱ καθόλου
 ἥπαι καθόλου ὡς καθόλου (προτάσεις) 90,
 6 98,20 sq. αἱ μερικαὶ ἥπαι καθόλου ὡς
 μερικαὶ 90,10 αἱ καθόλου μὴ καθόλου
 syn. ἀπροσδιόρισται 98,23 sq.
 κατ. ὁ καὶ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος 126,17
 καιρός. κατὰ καιρόν 66,5
 καίτοι loco coniunctionis 212,4 265,21
 κακία opp. ἀρετή 150,21
 κάκοιος 133,5
 κακός. τὸ κακὸν εἰδος μὲν καὶ ὄρος οὐκ
 ἔστιν, ὥσπερ τὸ ἀγαθόν, λέγεται μέντοι
 καὶ αὐτὸς ὁ ἐσχάτη δν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ
 ἔκπτωσις 255,26
 κάλλος. ἡ πρὸς κάλλος ἀποβλέψουσα ἐρμη-
 νεῖα 13,17 οἱ εἰς τὸ κάλλος συντιθέμενοι
 λόγοι 63,26
 κανάν 68,4 195,26 211,8,18 265,14 τεγ-
 νικός 181,31 διαλεκτικός 201,28
 καρπός opp. σπέρμα 10,3
 καταβάλλειν φροντίδας 1,6 λόγους 116,10
 κατάβασις opp. ἀνάβασις 10,4
 καταγέλαστος 148,22
 καταδεής. τὰ καταδεῖστερα 16,32 opp.
 ὑπέρτερα 250,4
 κατακερματίζειν. κατακεκερματίζαι 213,
 26
 καταλάμπειν 132,26
 κατάληψις 2,3 18,28 65,29 98,16 202,
 25
 καταλιμπάνειν 229,30
 καταγκάζειν. κατηγακασμέναι δυνάμεις
 241,34
 κατανεύειν opp. ἀνανεύειν 199,22 sq.
 κατανόησις 86,29 167,14 178,28 195,25
 καταντᾶν εἰς τὸ πέρας 255,10 ἐπὶ τὸ
 ἔσχατον 264,22
 κατάποσις. παιῶν καταπόσεις 249,20
 κατασκευάζειν argumentari 239,17 241,
 4 sq.
 κατατκευαστικός 57,2,4
 κατασκευή 3,23,24 120,16 141,4 144,9
 19*

- 147, 29 166, 4 227, 14 ἀπὸ τοῦ μᾶλλον
55, 18 61, 20
- καταφάναι. τὸ καταφαθέν 99, 11 opp.
ἀποφάναι 124, 9 sq. 187, 13 sq.
- καταφανής 163, 25
- καταφάσις. εἰδος ἀποφάνσεως 15, 18, 24, 29
16, 6 80, 31 dist. φάσις 59, 18 sq. τε-
λείτερον ἀποφάνσεως 17, 2 μᾶλλον ὥρι-
σθαι 227, 24 πρὸς τὴν ἀπόφασιν διαφορά
οὐ κατὰ τὸ ἔν . . ἀλλὰ κατὰ τὸ πρώτον
67, 22 sq. ὄρισμός 80, 32 αἱ καταφάσιες
ζητεῖται τινὶ ἀνθλογοὶ εἰσιν 94, 4 εἰδεῖται
227, 21 ἡ μερικὴ τῆς καθόλου γείρων
111, 30
- καταφάσκειν 61, 12 expl. 82, 13 τὸ κατα-
φανόμενον 99, 9
- καταφατικός. καταφατικὴ ἀπόφασις 15, 20
16, 5 πρότασις 156, 1 161, 12 καταφατικὸν
εἶδος 72, 12 167, 19, 31 σχῆμα 227, 21 τὸ
καταφατικόν 79, 24 καταφατικὸς προσδιο-
ρισμός 89, 9 sq. καταφατικῶς 3, 11 74, 1
84, 36 100, 5 169, 18 196, 29 al.
- καταψήφιζεσθαι προτάσεως 102, 19 τῶν
προτέρων λόγων 17, 2
- κατεπείγειν 148, 26
- κατηγορεῖν κατὰ (παρὰ) φύσιν 53, 22, 25 αἱ
μὲν (προτάσεις) ἐκ δύο μόρων ἀπλῶν φωνῶν
συμπλεκομένων ἀποτελοῦνται, τῆς μὲν ὑπο-
κειμένης τῆς δὲ κατηγορουμένης 7, 30 ὁ κατ-
ηγορούμενος (ὅρος) vel τὸ κατηγορούμενον
7, 33 8, 3 69, 9 194, 2al. ἀνάγκη ῥῆμα εἶναι
ἢ πτῶσιν βίματος 69, 12 90, 23 128, 26
σύνθετον τι κατηγορούμενον opp. ἀπλοῦν
τι 14, 2, 6 169, 25 sq. ὠρισμένον — ἀρίσ-
τον 155, 31 161, 9 τὸ κύρος ἔχει μά-
λιστα τὸ κατηγορούμενον 70, 5 κυριώ-
τερον . . καὶ πρότερον τοῦ ὑποκειμένου 87,
12 ζητεῖ . . εἰ . . τῷ κατηγορουμένῳ δύ-
ναται προστεθεῖς (προσδιορισμὸς) ἐπέραν
ἀπεργάσασθαι πρότασιν 101, 14 sq.
- κατηγόρημα 44, 24 204, 15, 24 ἔλαττον ἢ
κατηγόρημα 44, 34
- κατηγορία syn. κατηγόρημα 88, 22 204,
16 sq. παρὰ φύσιν — κατὰ φύσιν 53, 22 sq.
σύνθετος 170, 23 205, 32, 34 sq. ἀπλῆ
205, 34
- κατηγορικός. κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀπο-
φαντικοῦ λόγου 3, 8 sq. 4, 3, 7 16, 4 ἢ
καταφατικόν ἐστιν ἢ ἀποφατικὸν 16, 5
κατηγορικὸς συλλογισμός opp. ὑποθετικός
3, 27 74, 1 κατηγορικαὶ ἀποφάνσεις 3, 31
- κατηγορικὴ πρότασις 3, 32 κατηγορικὸς
λόγος 3, 8 sq. 7, 33 ἐντεῦθεν ὁ ὅλος λόγος
κατηγορικὸς διομάζεται (ὅτι τὸ κύρος ἔχει
τὸ κατηγορούμενον) 70, 7 87, 13 κατη-
γορικῶς 78, 2
- κάτοπτρον 21, 30 34, 28
- κατορθοῦν intr. 27, 24 36, 7 142, 7, 9 168, 13
- κάτοχος 11, 28
- κάτω. ἐπὶ τὰ κάτω 143, 1 211, 26
- κενός. ὄνομα κενόν 135, 9 150, 20
- κέντρον 143, 20
- κερματίζειν. κεκερματισμένος 263, 29
- κεφάλαιος. τὰ πέντε κεφάλαια 1, 12 ἢ
εἰς τὰ κεφάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαι-
ρεῖσι 1, 17 7, 15 sq. τὸ δεύτερον τοῦ
βιβλίου κεφάλαιον 86, 26 τὸ τρίτον 159,
24 τέταρτον 214, 8 τὰ ἐφεξῆς 251, 27
- κιβῶθηλος δραγμῇ 14, 4 211, 4 κατάφασις
101, 29
- κινεῖν. τῷ ὄργηστῇ τοίως ἢ τοίως κινοῦνται
τὰς χεῖρας 63, 11 τὰ δεῖ κινούμενα (τὰ
οὐράνια) 243, 35 πάντα κινεῖσθαι 9, 11
- κίνησις 25, 16 63, 6, 10 opp. στάσις 263,
26 λεκτικὴ 27, 34 ἢ κύκλῳ κίνησις 240,
21 ἢ κατὰ κύκλον 250, 21, 24
- κινητικός. κινητικὴ δύναμις 64, 16
- κινητός. τὰ κινητά syn. τὰ ἐν γενέσει καὶ
φύσει 243, 25 sq.
- κιράναι. κίρνασθαι 207, 30 208, 2
- κίσηρις 211, 13
- κλεινός 110, 31
- κλῆσις syn. κλητικὸς λόγος 42, 15 60, 28
- κλητικός λόγος 2, 27 5, 12 60, 25 sq. 64, 31
κλητικὸν εἶδος τοῦ λόγου 2, 10 44, 2 sq.
- κλητικὴ πτῶσις 44, 4
- κλίσις 48, 18 44, 30 65, 9
- κνάξ. βλίτυρι κνάξ 31, 19 ἢ κνάξ ἄσημος
φωνή 51, 19
- κοινός. τὰ κοινά (δινόματα) 66, 3 ἢ κοινὴ
χρῆσις opp. ποιητικὴ 97, 32 κοιναὶ ἔννοιαι
7, 20 133, 13 184, 1 253, 14 κοινότερος
λόγος 13, 16 ὄρισμός 54, 9 τὸ κοινότερον
247, 14 τὰ κοινότατα τῶν προτάσεων εἰδὴ
82, 30 κοινότερον χρῆσθαι 151, 6 λαμ-
βάνειν 157, 26 κατὰ κοινοῦ 125, 4
- κοινωνεῖν 18, 32, 34 ὁ κοινωνῶν τινι τῶν
λόγων 202, 20
- κοινωνία 156, 26 ἢ κοινωνία ταῖς προ-
τάσεσι 256, 8, 9
- κοινωνικός. κοινωνικὸν γάρ ζῆσιν ὁ ἄγ-
θωπος 18, 33

- κοινωνὸς τῶν λόγων 2,8 4,15 203,1
 κόσλα 13,4
 κολλᾶν. τὰ κεκολλημένα 13,5
 κόραξ 260,19
 κοσμοποιεῖν 250,17
 κόσμος ορρ. ἀκοσμία 250,13
 κράζειν. (ἀκουέτω τοῦ Ἀριστοτέλους) κεκρα-
 γότος 183,30
 κρατεῖν syn. κρέπτον εἶναι 265,16 ἡ
 δόξα κρατεῖ 15,29 κεκρατημένης τῆς δυνά-
 μεως 250,9
 κρατύειν 3,26 115,11 135,13 139,27
 140,32 157,34 238,18
 κρείττων γνῶσις 135,22 κρειττόνως 135,
 18 136,11,13
 κρίνειν syn. διακρίνειν 194,1
 κριός. ὁν δυνάμει ἐν κριῷ ὁ ἥλιος 250,22
 κρίσις ἐπιστημονική 1,10
 κρύψιος ορρ. ἐμφανής 249,17
 κύνειν. ὁ ἔπι κυόμενος (ἄνθρωπος) 121,11
 κυκλοφορικός. κυκλοφορικὸν σῶμα 217,
 30
 κύριος τοῦ πρᾶξαι τινα ἡ μὴ πρᾶξαι 148,24
 151,2 κυριώτερος 70,8 87,12 sq. 95,9 sq.
 κυριώτατος 70,9 160,15 κυρίως com.
 ἀπλῶς 153,14 κυριώτατα 73,17
 κύριος ἔχειν 70,5
 κύνων 30,23 260,19 χερσαῖος 241,8. κυνὸς
 ὑλακή 31,14 ἐν μηδεμιᾷ ἡμέρᾳ τῶν ὑπὸ^τ
 κύνα 226,26
 κωμῳδία 25,25
 κωμῳδοποιός. μιμοῦνται οἱ κωμῳδοποιοὶ
 τοὺς βατράχους . . καὶ τοὺς χοίρους 25,19
 κωφός. οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ 23,3 30,28
- Λαμβάνειν κοινότερον τὸ δονομα 157,26
 θίεν καὶ λαβόντες οἱ ἐξηγηταί 161,3
 λαμπάς. λαμπάδος ῥῦμις (σύμβολον τοῦ συμ-
 βάλλειν ἀλλήλους τοὺς πολεμοῦντας) 20,9
 λάξ 12,1
 λάχανον. τὰ πλείστα λάχανα 73,21
 λείπειν. τὸ λειπόμενον μέριον τῆς ἀντιφά-
 σεως 200,24 τὸ λειπόμενον adverbii loco
 251,7
 λεκτικός. ἐν ταῖς λεκτικαῖς διαθέσεσι 22,2
 κινήσεσιν 27,34 λεκτικὴ φαντασία 23,1
 39,26 δύναμις 64,3
 λεκτός. μέσον τοῦ τε νοήματος καὶ τοῦ
 πράγματος, ὅπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοῖς ὑπο-
- τιμέμενοι λεκτὸν ἡξίουν δινομάζειν 17,27.
 28 τὰ λεκτὰ πάντα 28,1
 λεξιστόιον 152,7
 λέξις 1,5 175,18 ορρ. σημανόμενον 191,21
 196,12 sq. σημασία 72,16 sq. ἔννοια 75,
 11 διάνοια 85,31 86,1 συνεστραμμένη
 8,25 ἀσημος 17,21 λέξεως μέρη 12,
 30 sq. διαφέρει ὁ λόγος τῆς λέξεως 13,
 7 sq. λέξιν τὴν ἀπαγγελίαν (καλεῖ Πλάτων)
 13,14 αἱ πρῶται λέξεις 65,8 κατὰ τὴν
 λέξιν 62,1 ορρ. κατὰ τὸ σημανόμενον
 84,26 33 156,7
 λεπτούργειν τὴν διδασκαλίαν 155,24
 λέων 260,20
 λήθη 7,12
 λημμάτιον 139,28 140,32 141,8 146,18
 237,9,20 248,1
 ληρημάτιον 264,7
 ληστρικός. ληστρικὴ ναῦς 33,17
 λιθινος. λιθίνη ναῦς 211,4
 λιθος. ἡ Μαγνῆτις λιθος 200,9
 λίμνη (Θηλυκῶς) 35,25
 λίνον 12,26 λίνον λίνῳ συνάπτειν 184,31
 λογικός. ζῷον λογικόν 32,27 sq. 127,14
 θεώρημα 130,28 λογικὴ πραγματεία 1,15,
 24 2,25 16,21 101,31 113,12 ψυχή
 7,1 25,6 35,22 217,29 οὐσία 217,33
 241,24 δύναμις 64,3 241,28 μεθύσος
 131,2 ζωή 133,30 τὸ λογικόν 24,27
 127,9 sq. λογικώτερος λόγος 131,24,25
 λογικώτερον (κατασκευάζειν) ορρ. ἀπ^τ
 αὐτῶν ὄντως τῶν πραγμάτων 254,1
 λόγιος θεός 1,11
 λογισμός. οὐδένα λογισμὸν ἔχειν 263,5
 λογογραφικός. τὸ περὶ τῆς λογογραφικῆς
 ιδέας βιβλίον 4,30,31
 λόγος. ἀπλοῦς λόγος 2,2 sq. 4,10 τέλειος
 12,30 λέξεως μέρος 13,1 διαφέρει τῆς
 λέξεως 13,7 λόγον τὴν δάνοιαν καλῶν
 (Πλάτων) 13,13 ὁ ἐν προφορῇ καὶ ίδιας
 λεγόμενος 13,15 κοινότερος 13,16 κατὰ
 τὴν λέξιν ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνοίσομεν 40,15
 προφορικός λόγος 27,7 256,22 271,16
 syn. ἔξω ῥέων 256,22,31,33 ορρ. ἐν-
 διάθετος 22,14 272,14 τριχῶς θεωρεῖται,
 ἡ ἐν τῇ ψυχῇ . . ἡ ἐν αὐτῷ τῷ ἐκφωνεί-
 σθαι ἡ ἐν τῷ γράφεσθαι 22,13 εἰδος
 φωνῆς 16,13 οὐχ ἀπλῶς 16,21 ἡ κατὰ
 τὸν λόγον φωνή 16,23 τί τοῦ λόγου τὸ
 γένος 16,29 τὰ θρυλλούμενα δικτύω τοῦ
 λόγου μέρη 11,8 ἀσημα μέρη 12,14

ἀναγκαῖτα 13,14 14,19 60,2 78,30
 ἀριστεράς οὐ οὐ τοὺς τὸν Ἀριστοτέλην .. τὰ
 πάντα κοινότερον μέρη τοῦ λόγου προσ-
 αγορεύοντα 15,8 58,4 dist. σύνομα 34,1
 ἀδέριστον σύνομα 42,9 τοῦ λόγου εἰδη 2,9
 deriv. 5,1 γένος ἀποφάνσεως 16,8 17,4
 ἀποφαντικὸς λόγος 5,14 7,17 11,4 17,5
 64,29 65,25 περὶ τὸν ἀποφαντικὸν λό-
 γον θεωρεῖται τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος
 18,4 21,7 26,15,30 27,14,21 28,1 66,
 13 οὐδὲ κατὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἡ
 τυχοῦσα τῶν ὄνομάτων πρὸς τὰ ῥήματα
 συμπλοκὴ τέλειον ποιῆσε λόγον 27,14
 28,32 Aristotelis definitio explanatur
 58,16 sq. λόγον οὐ μόνον ἀξιοί (Ἀρ.)
 καλεῖν τὸν αὐτοτελὴ διάνοιαν ἀπαρτίζοντα
 καὶ τέλειον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἔλλιπτον 62,11
 συλλογισμὸν ἐλέγχει τινὰ.. ὁ Ἀρ. δεικνύναι
 δοκοῦντα ως ὁ λόγος οὐθὲσι ἔστιν, ἀλλὰ
 φύει 62,21 sq. ὁ δὲ λόγος εἴη ἀν αὐτῆς
 (τῆς φωνητικῆς ὄντων) ἀποτέλεσμα
 63,6 διετῆς γάρ οὕσης τῆς τοῦ λόγου
 σγέσεως .. τῆς τε πρὸς τοὺς ἀκρωμένους
 .. καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα 65,31 sq.
 διετῆν εἶναι τῶν λόγων φησὶ τὴν ἔνωσιν
 66,31 οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι 67,6 sq. κατὰ
 διάξεξιν λεγόμενοι 67,14 τοῦ κυρίως
 ἐνὸς ὄντος λόγος .. ὁ μέν τις ἔστι κατά-
 φασις ὁ δὲ ἀπόφασις, ἔστι δὲ .. διαφορὰ
 οὐ κατὰ τὸ ἔν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον 67,
 20 κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον 72,18
 ή κατὰ τὸ ἔν καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν (τῶν
 ἀποφαντικῶν λόγων) ἀντιθέσις 72,13 sq.
 κατὰ τὸ ἀπλούν καὶ σύνθετον 72,17,78,
 1.27 δύο τούτων .. περὶ πάντα λόγον θεω-
 ρουμένων, λέξεώς τε καὶ σημασίας 72,15
 79,16 τίνα τρόπον ἀπὸ τῶν σημανομένων
 τόν τε ἔνα λόγον καὶ τοὺς πολλοὺς δια-
 κρίνομεν; 73,3 οἱ περὶ τῶν καθόλου τινὸς
 ἀποφαινόμενοι 74,16 τρόποι τῆς χρήσεως
 τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76,13 ἡ ὑπό^τ
 τινος ἐρητήθεντες .. ἀποφαινόμεθα ἡ καὶ
 μηδὲνός ἐρωτῶντος αὐτοὶ προελόμενοι 76,
 14 τρεῖς ἔσονται τῶν λόγων ἀντιθέσεις,
 ἀπλοῦ πρὸς σύνθετον, πρώτου πρὸς δεύτερον,
 ἐνὸς πρὸς πολλούς 79,26 οὐχ ὁ λόγος τῷ
 πράγματι τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλ᾽ ἡ τοῦ
 πράγματος ὑπαρξία τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον
 αἴτια 149,27 ἔξηγηται τῶν πραγμάτων
 οἱ λόγοι καὶ διὰ τοῦτο μιμοῦνται αὐτῶν
 τὴν φύσιν 154,18 λόγος μεριστός 137,18

λογικώτερος — πραγματειωδέστέρος 131,23
 προάγειν τὸν λόγον 83,23 114,18 131,
 24 al. syn. ὄρισμός 30,4 τὸν ὄρισμόν,
 ὃν ἐκάλεσε λόγον 46,22 ὄριστικὸς λόγος
 70,27 71,16,21,33 λόγος .. ἀποφαντικός
 τε καὶ ἀμετάβλητος 135,24 διανοητικός
 ορρ. νοερός 242,31 sq. λόγον αὐτὴν (τὴν
 αἴτιαν Ἀρ.) προσαγορεύων 223,7 καθ'
 ἔνα λόγον, ὃν ἐκάλεσεν εἰδός, θεωρουμένων
 (τῶν δυνάμεων) 243,8 κατὰ λόγον ορρ.
 ἀσκόπως 40,19 κατὰ δεύτερον λόγον 57,
 27 κατὰ μόνον τὸν λόγον καὶ τὴν ἐπί-
 νοιαν 250,10 θεῶν ἀρχῆς ἔχοντων πρὸς
 τὰ ὄντα λόγον 133,25 λόγον ποιεῖσθαι
 235,6 ἔχειν 13,21 30,4 67,31 saepius
 λόγου χάριν 162,12

λόγος 260,19

Μακρολογία 66,5

μακρός. διὰ μακροῦ ποιεῖσθαι τὴν ἀπόδοσιν
 157,2

μαλακός. μαλακώτερος ορρ. συγτονώτερος
 263,10

μαλλόν. δεικτικὸν ἀπὸ τοῦ μαλλον 29,2
 κατασκευὴ ἀπὸ τοῦ μαλλον 55,18 56,3
 57,3 61,20 ἐπιχείρησις 189,17 συν-
 ελέγχειν 196,27

μαντεία 135,13

μαντεύεσθαι 140,14 τὴν διάνοιαν τοῦ Ἀρ.
 167,18

μαρτυρία τοῦ θείου 3,1 τοῦ κρείττονος
 11,24 ἐκ μαρτυρίας γνῶσιν (ἔχειν τινός)
 114,30

ματαιοπονία 148,11

μάταιος. ἵνα μὴ .. ματαίαν δεικνύῃ τὴν
 ἔαυτοῦ φύσιν 151,22

μάτην 148,13 150,17 sq.

μάχεσθαι logice 82,27 147,25 181,27 sq.
 μάχη logice 81,14 sq. 252,19 sq.

μέγας. μείζων πρότατις 116,31 119,25
 272,9

μεθαρμόζειν 152,6

μέθεξις 108,23 ἐν μεθέξει θεωρούμενα
 45,27 opp. στέρησις 57,26

μέθοδος 178,10 λογική 131,2

μεθόριον 10,20

μειρακιώδης ἐνόχλησις 186,10

μέλλειν. μέλλων χρόνος 52,23 81,1 90,25

- 128, 27 129, 20 sq. ἀλλο .. τὸ μέλλον
παρὰ τὸ ἐσόμενον 139, 2, 3
μέν. ὁ μέν σύνδεσμος 51, 19
μερίζειν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος 193, 8
μεμεριζμένη ὅψ 38, 14
μερικός. μερικὴ ψυχή 25, 27 μερικὸς
προσδιορισμός 89, 8 sq. μερικὴ πρότασις
90, 4 sq. syn. ἡ κατὰ μέρος 92, 26 sq.
μερικαὶ ἥπαι καθόλου ὡς μερικαὶ 90, 10
μερικαὶ καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσαι αἰτίαι
131, 9 μερικωτέρα αἰτία 134, 33 κατηγορία 170, 27 μερικώτερον ποιεῖν 210,
23 τὰ μερικώτερα 17, 1, 7 opp. τὰ καθολικώτερα 206, 19, 21
μερισμός coni. διάστασις 6, 12
μεριστὸς λόγος 137, 18 μεριστὸν .. τὸ καθ’
ἐκαστὸν 135, 23 μεριστὴ φωνή 38, 11
τὰ μεριστά 136, 15
μέρος. μέρη τοῦ λόγου 11, 2 sq. ἄσημα
59, 4, 7 τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέρη (διαίρεσις)
15, 17, 25 sq. σημαντικὸν μέρος 58, 62 sq.
ἐπὶ πάντων γάρ τῶν διηγήθωμένων καὶ
τελείων ἔκαστον τῶν μερῶν ἐκ τῆς προσεγκροῦς
ὅλοτητος εἰώθασεν σημαίνειν 60, 5.
13 τὰ κατὰ μέρος 132, 21, 22 sq. 206, 16
αἱ κατὰ μέρος προτάσεις syn. μερικαὶ 92,
26 sq. ἐπὶ μέρους 113, 19
μέροψ. καθ’ ὁ μεριστὴν ἔχει τὴν φωνήν
38, 11 ὡς μεμεριζμένη χρώμανος τῇ ὅπῃ
38, 14
μέσος. διὰ μέσου 57, 4, 5, 21 124, 24 δι²
έαυτοῦ μέσου 67, 5 μέση ἔξις 164, 21, 23
172, 6, 29 173, 32 174, 7 184, 8 266, 26
τὰ ἀνὰ μέσον 260, 32 sq. τὰ μέσα καὶ
ἀδιάφορα 262, 15 μέσος ὅρος 272, 6
μεσότης. τὰ τῆς μεσότητος ἐπιρρήματα 11,
31
μεταβεβλητειν. τὸ μὲν μεταβεβλητὸς (τὸ
παρελθυθός) τὸ δὲ πεψυκὸς μεταβεβλητειν
(τὸ μέλλον) 133, 21, 24 ἐκ δυνάμεως εἰς
τὴν ἐνέργειαν 240, 16 sq.
μετάβασις 192, 6 251, 3
μεταβολή 133, 22 134, 30 135, 24 136, 20
213, 8
μετάθεσις τῶν δύναμάτων 20, 18 37, 29 sq.
πρότασις ἐκ μεταθέσεως 161, 10, 28 sq.
229, 25 expl. μετάταξις ἡ κατὰ τὴν ἐκ-
φώνησιν 191, 26 sq. 193, 33, 35
μεταλαμβάνειν. ἵσον δὲ δυναμένων (προ-
τάσεων) ταῖς εἰς δὲ μεταλαμβάνονται 144,
25
- μετάληψις 3, 19 168, 9, 13
μεταμέλειν. μεταμέλει 44, 16 sq.
μεταπίπτειν 113, 4 184, 11 228, 2 237, 29
μεταπλάτειν 20, 3
μεταρρυθμίζειν 68, 19
μετασχηματισμός 43, 1
μετάταξις 191, 22
μετατιθέναι τὰ τε δύναματα καὶ τὰ ῥήματα
191, 22 193, 29 μετατειμένος 193, 29
μετέχειν. τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνθρώ-
που καὶ κατηγορεῖσθαι αὐτοῦ πεψυκὸς ὡς
ὑποκειμένου 53, 27
μετέωρος. ἀπὸ μετεώρου τινὸς κάτενεγχθεὶς
λιθος 142, 31
μετουσία 55, 30
μετοχή (μέρος λόγου) 11, 11 15, 2 55, 25
μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ἴδιατη τῶν
ῥημάτων 15, 3 (διαλύειν τὸ ῥῆμα) εἰς τε
τὴν οἰκείαν αὐτῷ μετοχὴν καὶ τὸ ἔστι
177, 9 222, 19
μέτρον 65, 7
μή dist. οὐ 229, 9 πᾶς ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων
ἄρμοσσοντιν οἱ προειρημένοι περὶ τῆς ἀκο-
λουθίας τῶν προτάσεων κανόνες 183, 17
τοῦ μὴ ὄντος (πολλαὶ τέξεις) 213, 2 sq.
μηδαμῶς. τὸ μηδαμῶς ὃν dist. τὸ μὴ ὄν
263, 22
μηδεῖς dist. οὐδεῖς 229, 7
μήν. οὔτε—οὔτε μήν 199, 6 οὐ μήν δὲ
214, 29 οὐ μήν ἀλλ’ οὐδέ 216, 31
μῆνις 133, 4
μήποτε an cum ind. 50, 19 207, 19 243, 2
244, 25 264, 24, 25 cum coni. 70, 12
98, 30 157, 24 177, 19 sine verbo finito
59, 26 114, 3 117, 6
μιμηνήσκειν. ἡ αἰτία τοῦ μεμηνῆσθαι 7,
10 sq.
μῖξις. τῆς περὶ μίξεων ἐν τῷ προτέρῳ τῶν
Πρ. Ἀν. θεωρίας 228, 22, 23 τὰς ἐπὶ²
θεῶν λεγομένας μῖξεις οὐ παραπλήσιας τῇ
τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν μίξει νοήσομεν;
249, 22
μισάνθρωπος 114, 31
μνεία. μνείαν ποιεῖσθαι τίνος 176, 31 198,
15
μοιρητός 38, 14
μοναδικός. τὰ μοναδικῶς λεγόμενα 96, 25
τὰ μοναδικά 97, 13
μονήρης 241, 34
μονοειδής 241, 6, 21
μόνος. τὸ μόνον (οὐκ) ἔστι τρόπος, ἀλλὰ

- πατέρων πατέρων 216, 31 καθητοί: λεπτόσανδρον, τοῦτο δέ ἔστι ὡς ὄνομα 217, 19 ἐπιρρογματικῶς, ταῦτὸν δυνάμενον τῷ μόνῳ 217, 25
- μέρισμα διαιρέσιν 27, 2 42, 9 59, 1 87, 8 sq. σημαντικόν 59, 14, 22 ἀποφατικόν 95, 13 187, 12 μόρια τῶν ἀντιθέσεων 166, 10 sq. 181, 14
- μορτάς 38, 14, 16
- μορτικός, οἱ μουσικοὶ 30, 13
- μοχθηρός, μοχθηρὰ ἔξις 266, 25 μοχθηρῶς τῇ τέχνῃ χρῆσθαι 205, 15
- μύσιον 168, 5 κατεύδειν ἢ καὶ μύσων 133, 1
- μυθικός, μυθικά πλάσματα 181, 6
- μυθος, οἱ μῦθοι 249, 12 sq.
- μυσηθμός 41, 9
- μυριάζεις 56, 1, 9
- μυριάζεις 61, 21 sq.
- Ναῖ. τὸ ναῖ ἀποκρίνασθαι 199, 21 sq.
- ναῦς 12, 25 67, 18 ληστρική 33, 17 λιθίνη 211, 5
- νεκρὸς ἀνθρώπος 14, 4 sq. 167, 26 211, 1, 15 212, 6 νεκρόν τι 33, 26
- νεοττιά 64, 10
- νέφος 153, 22
- νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἢ τὸ δέξασθαι τὸ εἰδος τοῦ νοούμενου ἢτοι πρόχειρον ποιῆσαι 20, 22 νοεῖσθαι κοιν. λέγεσθαι, γράφεσθαι 22, 18, 23, 13 sq. νοεῖσθαι βούλεται τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα 167, 35
- νοερός 21, 32 24, 25 λόγος 242, 34 νοερὰ ἀντιληψίες (τῶν ὄντων) 27, 31 ιδεότητες 132, 16 ἔξις 166, 7
- νέγματα 8, 26 62, 3 τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς 5, 30 sq. 22, 10, 19 dist. πράγματα, φωναί, γράμματα 17, 26 18, 25 sq. αἴτια τῶν φωνῶν 18, 6 ἀπλῆ, σύνιστα 18, 7, 8 20, 34 26, 15 sq. φύσει 19, 3 δριούματα τῶν πραγμάτων 19, 32 20, 24 ἀπὸ τῶν νόνων ὑφίστασθαι 24, 27 ἀναλογία τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα 26, 16 29, 20 sq. τὰ σύνιστα .. δευτερὰ ὄντα ψεύδους τε καὶ ἀληθείας 18, 10 21, 7 sq. 26, 15 ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς φανερόν 26, 23
- νόησις 7, 1, 11 137, 17 240, 19
- νοητός opp. αἰσθητός 71, 14 νοητὴ ἀλήθεια 27, 29 αἰτία 249, 17 τὰ νοητά 134, 3 καὶ θεῖα αἴτια 243, 36 248, 18 τὸ νοητόν 136, 24 ἀπλᾶ καὶ νοητὰ εἰδη 249, 26
- νόθος, νόθον ἀποφήνασθαι (τὴν πραγματείαν) 6, 3 7, 13
- νόμιμον παγκόσμιον ἡ χρυσός (λέγεται) 22, 28 sq.
- νομοθετεῖν 113, 31
- νόμος, νόμῳ syn. θέσει 98, 10
- νοῦς, γνωστικὴ δύναμις 5, 4 παθητικός 6, 5 sq. 26, 2 πρακτικός 135, 20, 24, 25 φθαρτός 7, 11 dist. αὐτοτελῆς καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδορομον τὴν ἐνέργειαν ἔχων 7, 5, 10 χωριστὸς τοῦ σώματος 64, 11 ἀμιγῆς πρὸς τὴν ὥλην 132, 14 ὁ τῶν θεῶν 242, 35 νοῦς γάρ αὐτούς (τοὺς θεοὺς) ὁ Ἄρ. ἀξιοτι προσαγορεύειν 243, 3 τὸν μὲν νοῦν ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυχὴν θηλυκῶς λέγειν διετάξεν 35, 31 νοῦς καὶ ἐπιστήμης δεκτικός 127, 9 sq. ἡ ὑπὲρ νοῦν αἰτία 249, 11 νόων 24, 27 ὅσα ἐπὶ νοῦν ἥλθε 116, 9
- νυκτερίς 211, 12
- νῦν, ἐν ἐνὶ τῷ νῦν ἔστι τῶν αἰωνίων ἴδρυμα 133, 26
- νώμεια 186, 8
- Ξέλον 67, 16
- ξύσις 23, 21
- Ο, ἡ, τό. τὸ ‘τό’ ἄρθρον 45, 32 51, 19 ταῖς (προτάσεσιν) εἰς ἃς μεταλαμβάνονται 144, 25 πρὸς τὸ φῶν πρόσκειται 211, 11 τὴν μεθόδον ὑφηγεῖται τὴν καθ’ ἣν κρινοῦμεν 257, 12
- ὄγκος 25, 29
- ὅδε, κατὰ τὴνδε ἡ τὴνδε ὥλην 193, 9 ὕδεσιν 264, 21 ἀνάπαλιν 17, 9 ὕδηγειν 178, 28
- ὅδος, ταῖς ὕδοις τῆς ἐκβάσεως ἐγγειρεῖν 150, 30
- ὅδοις, ὕδοντες 25, 6 30, 14 64, 21
- οἰησις 88, 22
- οἰκειότης 19, 20
- οἰκειοῦν, οἰκειοῦσθαι 11, 29
- οἰκονομικός opp. φιλάργυρος, ἄσωτος 260, 25
- οἶος, καθ’ οἷον δήποτε τρόπον 134, 6 καθ’ οἷαν δή ποτε ὥλην 172, 27 πρὸ οἴου δήποτε χρόνου 144, 17 οἴα δήποτε προτάσει

- 190,31 τὴν οἶσαν δήποτε πάρθον 247,20
 ἡ οἶον ἐπιπολῆς ποιήτης 209,10 οἶον
 μέζα ἀπάτης 259,25 τὸ οἶον κέντρον 143,
 20 τῷ αὐτῷ οἶον εἴδει 193,26
 οὕγεσθαι. σίγχεται τῷ ἐνδεχόμενῳ ἐκ τῶν
 ὄντων 143,20
δλήγος. ἀλάτων πρότασις 116,30 119,24sq.
 τὸ ἐπ’ ἔλαττον ἐνδεχόμενον 142,3,14 151,
 31 ἐπ’ ἔλαττον εἴναι 162,4 sq. ἔλαττον
 ἔχειν 193,17 παρ’ ἔλαττον 14,22
δλιγοχρόνιος 149,12
δλικός. δλικώτερος 17,1,7 103,26 134,33
 δλικωτέρα κατηγορία 170,27
δλόσκληρος 78,20
δλιν. τοῦ δλου εἰς τὰ μέρη (διαιρέσις) 15,
 17 ὁμοιομερὲς δλον, ἀνομοιομερές 15,25
 τὰ μόνως δλα 97,7 ἐπὶ τῶν δλων 250,
 12 εἴπερ δλως 203,14 δλως δὲ 162,29
 170,20 al. δλως γάρ 258,18 268,18
 δλως τε 202,30 καὶ δλως 207,8 255,
 26 al.
δλοσγερής. δλοσγερέστερον 195,21 211,8
 δλότης 33,26 60,7 62,7
δμογενής. τὰ μὴ δμογενῆ . . οὐδὲ συμβλητά
 ἔστι πρὸς ἀλληλα 263,13,16 τῶν δμο-
 γενῶν ἐν τοῖς ἑναντίοις ἡ μεγίστη διάστασις
 263,17
δμοειδής 97,5 218,23 242,17 243;14
δμοιομερής. δμοιομερές δλον 15,25
δμοιοις. δμοιως ἔχειν 129,2 130,1,10
δμοιούτης 38,6 κατὰ τὴν θρυλλουμένην
 ἀνόμοιον αὐτῆς (τῆς ὅλης) πρὸς τὸ πρώ-
 τον (εἶδος) δμοιότητα 213,9,10
δμοιωμα 35,7 dist. σύμβολον 19,33 20,
 1 sq. 39,35 40,1,17sq.
δμοιογειν χάριν 1,11 τὰ δμοιογόμενα
 ὀνόματα 51,1 δμοιογομένως 29,6 126,
 22 24 227,4 τῷ πράγματι 197,15
δμοιογία πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ πράγμα-
 τεις 5,28 θέσεις λέγομεν καὶ τὰς δμο-
 λογίας 9,18,14 καθ’ δμοιολογίαν 24,31
 30,24
δμόστοιχος 97,18
δμοτικὸς λόγος 2,29 3,1
δμωνυμία 85,4,34 200,32 230,33
δμώνυμος opp. ὀρθισμένου τινὸς δηλωτικός
 126,11 sq. τῆς δμωνύμου φωνῆς εἰς τὰ
 διάφορα σημανόμενα (διαιρέσις) 15,17,22
 66,17 sq. 80,21 241,10 δμώνυμος ὄρος
 προτάσεως 73,11 74,9,28 84,29 sq. 196,
 18 φωνὴ 74,20 80,22 δμωνύμως 80,21
 197,6 τὰ δμωνύμιας κατηγορούμενα dist.
 τὰ καθόλου 98,8 sq.
δμως postpositum 189,20 δὲ δμως 190,
 14
δμημα. πᾶσα ἀπόξενις ἐξ ὀνομάτου καὶ
 ὥρματων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 sq. ἀργὴν
 ποιεῖται τῆς πραγματείας τὴν τῆς ὑπάρ-
 ξεως τοῦ δνόματος καὶ τοῦ δήματος θεω-
 ρίαν 9,3 ἀπλῇ φωνῇ καὶ ὄνομα καὶ
 δήμα καὶ φάσις καὶ ὄρος τῷ μὲν ὑποκει-
 μένῳ ταῦτα ἔστιν 10,1 dist. ὥρμα 10,11
 32,2 sq. μόνα ταῦτα (δνόματα καὶ δή-
 ματα) νῦν παραδίδοται . . διότι, φέρομεν,
 διῆτα τῶν ἄλλων ὑπάντων ὕναται ποιεῖν
 ἀποφαντικὸν λόγον 11,2 12,18 ἀναγκαιό-
 τατα μέρη 13,14 (Ἄλεξάνδρῳ) δοκεῖ καὶ
 τὰ ἐπιφρήματα δνόματα εἰναι 13,19 κυ-
 ρίως μέρη 14,19,27 48,30 τῶν ἄλλων
 τοῦ λόγου μερῶν λεγομένων περὶ τὸ ὄνομα
 καὶ τὸ ὥρμα 14,32 τὰ μὲν δνόματα καὶ
 τὰ δήματα φωναὶ εἰσὶν ἀπλαῖ μήτε ἀλή-
 θειαν μήτε φεῦδος σημαίνουσαι 18,2 21,6
 29,20 τριγῆς θεωρεῖται 22,17 23,12
 dist. φωνῇ 22,23 39,17 sq. θέσει 22,25
 23,2 39,25 sq. ἀλι τοῦ δνόματος πτώσεις
 τῷ ἔστι συμπλεκόμεναι οὐδὲν οὗτε ἀληθεῖς
 οὔτε φεῦδος σημαίνουσιν 27,16,17 εἰκό-
 τως προτετίμηται τὸ ὄνομα τοῦ δήματος
 29,31 ὥπαρξιν σημαίνει 30,1 48,31 τοῦ
 δνόματος λόγος (syn. δρός) expl. 30,3 sq.
 διαστήσομεν δνόματα λόγων 34,1 γένος
 τὸ σύμβολον 40,3,17 ὁ ὄντως δρισμός
 (τοῦ δνόματος) 40,4 ἀρίστον ὄνομα 37,
 25 41,11 42,1 156,21 264,3 οὗτε ἀπό-
 φασις οὔτε ἀπλῶς λόγος 42,11 dist. πτῶσις
 42,32 43,23 46,20 sq. τὸ κυρίως ὄνομα
 def. 45,9 πᾶσαι αἱ σημαντικαὶ φωναὶ
 δνόματα 45,15 166,4 πολλὰ ἔστι παρ’
 αὐτῷ τοῦ δνόματος τὰ σημαιόμενα 45,15
 πενταχῶς 46,13 δνόματα τινα οὐδὲν
 κωλύει κατηγορεῖσθαι ποτε 49,9 οὐ δίχα
 δήματος τέλεον πεφύκασι ἐργάζεσθαι λόγον
 49,11 syn. φάσις 75,23 dist. ἀπόφασις
 76,1 sq. ὄνομα κενόν 135,9 150,20
δνομαστός. τὸ δνόματόν 184,27,29
δνοματοθέτης 35,16 36,22
δξές. ἡ δξεῖα 97,28
δξυτονεῖν 113,32
δπότερος. δπότερον ἔτυχε 143,3 δπότερ
 ἔτυχε 151,29 τὸ οἶον κέντρον αὐτοῦ (τοῦ
 ἐνδεχομένου) τὸ δπότερον ἔτυχεν, ὥπερ ἔλα-

- βεν ἀντὶ τοῦ ἐνδεχομένου παντὸς ὁ Ἀρι-
στος πληγὴ 143, 20
- ἴπετο εἰσερεύνη 193, 17 237, 30 239, 28 264,
14
- ἴπου γουνιάν 225, 36 ἴπου γε 226, 18
- ἴπτικός. ὁ πτική δύναμις 62, 26
- ἴπως. ὅπως ποτὲ ὄντα 51, 4
- ἴραν πρός νίκην 202, 22
- ἴργανα 62, 23 sq. 118, 25 διαφεύγων 27, 3
ὄργανα τῆς φωνῆς 24, 33 sq. φωνητικά
39, 27, 63, 5 ἐμπνευστά 30, 13 διαλεκτικά
63, 5 φυσικά 64, 13 sq.
- ἴρεκτικός. ὁρεκτικά δυνάμεις syn. ζωτικά
5, 3 sq. 63, 20
- ἴρεξις 5, 9 38, 33
- ἴριζειν τῷ χρόνῳ 114, 27 ὥριζεσθαι 9, 5.
26 ώρισμένος opp. ἀόριστος 79, 5 155,
28 sq. dist. διωρισμένος 159, 4 ώρισμένη
πρότασις 30, 18 τὸ ώρισμένον 134, 27
ἐπὶ τίνος ώρισμένου λέγεται (ρήμα) 28, 15.
21 77, 7 ώρισμένως 11, 17 130, 23 131, 7
132, 11 134, 25 sq.
- ἴριζων. ἐπίπεδον παράλληλον τῷ ὥριζοντι
137, 5
- ἴρισμός 9, 5. 16. 27 127, 7 sq. (όρισμοι) δέ
εἰσιν ἐκ πλειόνων δύνομάτων συγκείμενοι
λόγοι περὶ τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ πράγμα-
τος στρεφομένων καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἔκαστος
70, 30 οὐ γάρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρήσθαι
71, 23 sq. ἐπὶ τοῦ ὥρισμοῦ τὸ ‘τί ἦν
εἶναι’ ἀντὶ τοῦ ‘τί ἐστι τῷ πράγματι τὸ
εἶναι’ (οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνοντο) 212,
17
- ἴριστικός λόγος 70, 27 71, 16. 21. 33 κατὰ
τὴν ὥριστικὴν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λε-
γομένην ἔγκλισιν 223, 33 ὥριστικὸν ρήμα
225, 18
- ἴριστός. ὥριστὸν πρᾶγμα 71, 10. 22 127, 25
- ἴρκος. τὰ προταττόμενα τῶν ὥρκων (ἐπιρρή-
ματα) 13, 24
- ἴρμη τῆς ψυχῆς 30, 12
- ἴρος 7, 20 coni. πέρας 263, 12 dist. δύνομα,
ρήμα, φάσις 10, 2. 16 sq. οὕτω δὲ καὶ
Πλάτων ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Νόμων τὰς
ἀπλάξ φωνάς ἐκάλεσεν ὥρους 10, 17 τὸ
τοῦ ὥρου (ὄνομα) ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς
συλλογισμοῖς φωνῶν (Ἀριστ. τίθησι) 37,
22. 23 μέσος ὥρος 272, 6 μετάθεσις τῶν
ὅρων 193, 33 ὑποκείμενος, κατηγορούμενος
7, 32 sq. 196, 6 opp. ἀόριστία 163, 11
193, 25
- ἴργεισθαι 63, 14
- ἴργησις 63, 9 sq.
- ἴργησής 63, 11
- ὅς. ἐφ’ ὃν μέν . . . ἐφ’ ὃν δέ 250, 8. 19
- ἴσαχῶς ἀλλως 194, 19
- ἴσιος 134, 22
- ἴσος. πλείστος ὕσος 191, 31 ὕσον 245, 29
- ἴστισον. ὕστουσην 205, 9 264, 4
- ἴτε μὲν — ποτὲ δὲ 137, 8. 11
- ἴτι. ἢν ἀκόλουθον τὸ ἔτι ἡμῆς πρὸ τοῦ
διέτει μανθάνειν 204, 30. 31 προηγουμένην
ἔχειν τάξιν τοῦ διέτει 234, 32 235, 8
- οὕ. τὸ οὖ (ἀρνητικὸν μέρον) 160, 3 τὸ οὗ
ἀποκρίνασθαι 199, 21 dist. μή 229, 9
- οὐδείς. προσδιορισμός 89, 7 sq. 117, 24. 26
τὸ οὐδείς πόθεν ἐροῦμεν ἐσχήκεναι τὴν
γένεσιν 95, 29 96, 15 τὸ εἰς ἀναιροῦν 97,
23. 24 dist. μηδείς 229, 7 οὐδέν εἰστι
57, 8
- οὐδέτερος. συλλογίζεσθαι ῥάδιον καὶ τῶν
οὐδετέρων λεγομένων δύνομάτων τὴν ἔν-
νοιαν 36, 16
- οὐθείς 96, 13 97, 26
- οὐράνιος. τὰ οὐράνια σώματα 218, 34 τὰ
οὐράνια 243, 35 249, 28 250, 11
- οὐρανὸς ἀρρενιῶς (λέγεται) 36, 10 κινεῖσθαι
κύκλῳ τὸν οὐρανόν 240, 9. 35 ἀνθρω-
ποειδῆ τὰ ἔξ οὐρανού καὶ γῆς 249, 16
αἰδοῖα οὐρανοῦ 249, 18 πρὸς τὴν γῆν
μεῖς 249, 23
- οὔς. τῆς ἀκουστικῆς δυνάμεως ὅργανον 62, 27
- οὐσία coni. ἐνέργεια 6, 14 21, 2 δύναμις
136, 7 νοῦς τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον τὴν ἐνέρ-
γειαν ἔχων 7, 6 χωριστὴ παντὸς σώματος
64, 4 λογικὴ 217, 33 241, 24 μόγων
οὐσιῶν συμφύεσθαι μὴ δυναμένων, οἷον
εἰδῶν ἡ ἀτέμων 71, 24 72, 3 sq. αἰδῖοι
οὐσίαι 136, 5 τὴν οὐσίαν . . . οἱ ὥρισμοὶ
σημαίνουσι 9, 18 70, 31 φυσικαὶ οὐσίαι
24, 24 χωριστὴν οὐσίαν ἔχειν 24, 28 κατὰ
τὴν οὐσίαν μεταβάλλεσθαι 89, 33 κατ’
οὐσίαν opp. κατὰ συμβεβηκός 9, 17 49, 24.
25 111, 25 169, 30 al.
- οὐσιοῦν. οὐσιῶσθαι 248, 29
- οὐσιώδης 89, 21 ἐννοια τῆς ἀποφάνσεως
opp. ἡ ἡμετέρα χρῆσις 77, 18 ἐνέργεια
151, 21 ποιότης 209, 10 τὸ οὐσιῶδες
207, 12. 13
- οὔτε . . . ἀλλὰ καὶ ἀλλως 146, 5
- οὔτις 97, 23. 27 117, 24 τῇ ποιητικῇ . . .
χρήσει μᾶλλον σύνηθες 97, 32

σφελος. οὐδὲν ἔσται σφελος 249,1
σφθαλμός. διπτυχῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως ὅργα-
νον 62,25
σχλος 86,6
σψ 38,14,15

Πάθημα. τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς
5,30sq. 22,10,19
παθητικὸς νοῦς 6,5 7,8 26,2 φθαρτός 7,
11 παθητικὸς δυνάμεις 241,31
πάθος. φαίνεται δὲ (δὲ Αριστοτέλης) καὶ ἐπὶ
πάσας τῆς ψυχῆς τὰς ἀνεργείας νοινότερον
τὸ τοῦ πάθους ὄνομα ἐκτείνων 6,22 7,2
coni. ἀνέργεια 11,10 12,16,17 14,29
25,17 30,2 32,8 48,6 14,50,19 ἐν σφο-
δροῖς πάθεσιν ὅντες φθεγγόμεθα 30,26
πάθη τινὰ τῆς ψυχῆς 31,2
παιδάριον 249,24
παιδίον (οἰδέτερον) 36,18
παλαιός. οἱ παλαιότεροι 2,9 4,15 39,13 119,
19,23 οἱ παλαιότεροι 19,24 41,19
παντοδαπός 83,19 παντοδαπῶς 155,24
παραβάλλειν πρὸς τὴν διδασκαλίαν 7,27
παράγειν ἀπό τινων ὀνομάτων 13,24 56,
4,5 57,5 τὰ πάντα 132,14,18 136,5
τὸ πράγματα 24,26 αὗται (αἱ θεῖαι δια-
κοσμήσεις) παράγονται 135,31 *a veter
deducere* 186,8
παράδειγμα opp. αἰτίᾳ 25,28 opp. ὁροίωμα
35,8 παράδειγμα παρατίθεσθαι 175,13
176,25 177,23 178,27 sq. 221,24 ἐπὶ
παραδείγματος ὑφηγεῖσθαι 166,1 παρα-
δείγματος γάριν 198,21
παραδῆλον 63,12
παράδοξος ὑπόληψις 9,10
παραθράνειν τὴν τελειότητα 255,20
παρατείσθαι 7,2 37,17 86,3 106,16,21
223,15 252,9 254,30 263,25 παραιτη-
τέον τὸ οὖτας ἀποκρίνασθαι 201,27
παρακατηγόρημα 44,26,28
παρακέλευσις. τὰ τῆς παρακέλευσεως
ἐπιρρήματα 12,12
παρακολουθεῖν *intelligere* 30,29 161,4
196,5 213,20
παρακρούειν. παρακρούεσθαι τοὺς δικαστάς
260,21
παράληψις 62,9
παραλλαγή 8,26
παραλογίζεσθαι 85,31

παραλογισμός 98,38
παραμελεῖν 249,12 παρημελημένος 170,
31
παραποδίζειν 132,31
παράστασις 54,30 58,16
παρασύμβαμα 44,25 ἔλαττον ἢ παρα-
σύμβαμα 45,4
παρασχηματισμός 52,24 65,8
παρατιθέναι παρατίθειν ἔπειταν 115,1,
8,28 παρατίθεσθαι παραδείγματα 175,
13 al. τὰ παρατεθέντα 109,23
παραφυλάττειν 85,2,7
παρεκτίζειν. ταῦτα παρεκτίζειν 256,3
παρέλκειν 106,28 180,26 παρέλκοντά τινα
λέγειν 205,28 206,14 209,22 παρεκτίν-
τως 156,21
παρεμβάλλειν μεταξύ 157,1
πάρεργος. παρέργως 173,23
παρέργεσθαι. παρεληλυθώς γρόνος 52,23
81,1 90,25 128,27 129,19 sq.
παρίειναι 58,18 παρείται 253,27
παριστάναι. παραστῆναι τῇ δέξῃ 139,26
παραστῆσαι ήμεν τὴν μεθόδον 178,9 259,
29
πάροδος. ἡ οἵα δήποτε εἰς τὰ ὄντα πάροδος
247,20
παροίγεσθαι. πάρωγηκώς γρόνος 138,20
παρουσία 6,8
παρυπόστασις 136,11
παρυψιστάναι. παρυψίστασθαι 142,15 sq.
παρούσιος 89,7sq. οὐ πᾶς 89,7
93,21 sq. dist. τὸ ἐνικὸν ἄρθρον 97,9sq.
268,14 269,2,18 τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου
σημαίνει 101,2 τὸ πᾶν 133,27 240,10
250,14 al. τὰ πάντα 132,14 135,30 πᾶν
τούναντίον 164,13 ἐπὶ πᾶν ἔρχεσθαι 255,9
πάσχειν. τὰ ἐνεργοῦντα ἢ πάσχοντα 48,16
50,21
πατήρ. οἱ τῶν ὀνομάτων πατέρες 52,9 ὁ
τούτων τῶν λόγων πατήρ ὥν 256,22
πειθώ 66,7
πεῖρα. ἐξ πείρας γνῶσιν ἔχειν τινός 114,
29 ὡς αὐτῆς ἐλεγχόμενα τῆς πείρας 134,
22
πέλας. οἱ πέλας 76,16 130,34
πεπερασμένον. πεπερασμένος opp. ἀπειρος 65,
16,17
πέρας 136,29 εἰς τὸ πέρας καταντᾶν 255,10
ἐν πέρασι γάρ καὶ δροῖς ἢ μεγίστη δια-
στασις, οὐ μὴν τοῦ μὴ πέρατος πρὸς τὸ
πέρας 263,12

- περιέργειν εἰς τὸ κατὰ φύσιν 193,12 εἰς τὴν ἀντίφασιν 202,22 εἰς τὸ καθόλου ἐκαπό διενέθαι 226,21
- περιγράφειν 164,26 180,22
- περιεργος 1,20
- περιεστάναι 105,10
- περιληπτός 214,30
- πέριξ. ὁ πέριξ χρόνος 52,22 sq.
- περίοδος 65,7
- περιολκή ματαία 86,6
- περιορᾶν 134,26
- περιουσία. ἐκ περιουσίας 207,2 239,23
- περιστεράρ 260,19
- περισυνός. τὸ περισυνόν 32,6
- περιττός opp. ἄρτιος 99,13 257,26 sq.
- περιτυγχάνειν. μείζονι ἀπόπειρ περιτευ-
ξάρεθα 243,33
- πεντισίς syn. ἑρώητης 203,15
- πῆ. ἀπλῶς μὲν .. πῆ δέ 254,11 sq.
- πηγή 142,29,30
- πηδάλιον 60,8
- πηρός 99,18
- πιθανός 221,12,20 232,28 264,30 τὸ πι-
θανὸν τῆς ἀπαγγελίας 5,26 πολὺ 167,34
πιθανὸν λέγειν 122,11 πιθανῶς opp. ἀλη-
θῶς 251,32 opp. ἀκριβῶς 253,17 πιθα-
νῶτερον 196,23
- πίναξ 20,22
- πίπτειν 43,6 sq. ἔξω τῆς προνοίας 133,5
- πιστεύειν τινὶ τι 176,26
- πίστις 3,24 τὴν πίστιν ἔχειν 3,21 λαμ-
βάνειν 186,27
- πιστοῦν ἀπὸ τῶν πραγμάτων 162,20 πι-
στοῦσιν 239,21
- πίττα 12,26
- πλάνη ἡ περὶ τὴν ἀντίφασιν 260,14
- πλάσμα τῶν μύθων 249,14 μυθικὰ πλά-
σματα 181,6
- πλάτος 250,7 ὁ ἐν πλάτει χρόνος 52,20
- πλέειν 139,6
- πλεονεξία opp. ἔνδεια 138,7
- πληγή ἀέρος 30,8,12
- πλῆθος 69,13,14 τὸ πλῆθος ἔχειν 197,27
198,18
- πληθύνειν. τὰ πεπληθυσμένα 136,16 ὅροι
πεπληθυσμένοι 196,22
- πληθυντικός. τὰ πληθυντικὰ ἄρθρα 269,
15 sq.
- πλήρης. τὸ πλήρες 175,19
- πλήρωμα 13,7
- πλησιάζειν 111,24
- πνεύμων 25,2 30,10 63,3 64,21
- ποιήσις φυσική 25,29
- ποιητής. τοὺς περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν
ὄντων παρὰ τοῖς ποιηταῖς λεγομένους φύ-
θους 249,2,3
- ποιητική 65,4 sq. 66,1
- ποιητικός 76,5 178,19 ποιητικὴ αἰτία
25,27 ποιητικαὶ ἐνέργειαι 64,18 δυνά-
μεις 241,25,33 ποιητικὴ χρῆσις 97,32
- ποικιλία περιττή 106,22 opp. ἀπλότης
196,14,32
- ποικίλειν τριγῶς 90,26
- ποικίλος opp. ἀπλοῦς 196,25
- ποιός. τὸ ποιόν 12,4 208,20 τῆς προτά-
σεως 92,29,35 111,35 114,6 sq. 182,
5 sq. τὸ ποιὸν τῆς τέχνης 205,13 τὸ
ἐν πουῇ (ἀγαθόν) 208,17
- ποιότης προτάσεως 82,80 οὐσιώδης 209,9
τὰ τῆς ποιότητος ἐπιρρήματα 11,31 12,3
ἀποφασικὴ ποιότης 112,1
- πολεμεῖν. τὸ μέλαν .. τῷ λευκῷ πολεμοῦν
255,5
- πολέμιος. ἡ ἀπόφασίς ἐστιν ἡ μάλιστα πο-
λεμία πρὸς τὴν κατάφασιν 259,14 260,3
261,27
- πολιτεύειν. πολιτεύεσθαι 41,3
- πολιτικός. τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεων
135,20
- πολυθρύλλητος 150,20 184,9
- πολύνοια. λέξις πολυνοίας γέμουσα 8,25
- πολυπραγμονεῖν 4,4 10,26 65,7 sq. 186,
14
- πολὺς. τὸ ὃς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον 142,
5 151,30 ἡμῶν τῶν πολλῶν λόγον ποι-
εῖσθαι 235,6 τὸν πολὺν ἀκροστήν 254,
27 ἐπὶ πλέον εἶναι 162,3 sq. 181,16
185,26 sq. οὐδὲν αὐτῷ ἔσται πλέον 239,
24,25 οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν 254,29
- πολύστιχος 134,22
- πολυχρόνιος 149,14
- πόρισμα 40,21 124,31 203,5 συνάγειν
123,16 248,2
- ποσός. τὸ ποσόν (τῆς προτάσεως) 92,35
93,1 111,34 114,6 181,18 182,5 sq.
- ποταμός. οὐκ ἀσκέπτως τοὺς μὲν ποτα-
μοὺς ἀρρενικῶς .. προσηγόρευσαν 35,24
- πότερον in interrogationibus simplicibus
203,17,18
- πρᾶγμα. πράγματα dist. νοήματα, φωναί,
γράμματα 17,26 18,25 sq. σύνθετον—
ἀπλοῦν πρᾶγμα 18,11 20,34 sq. ἐν δέ

- γε αὐτοῖς καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασι οὐκ ἂν τις ἔτι ταῦτα (τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύδες) οὐδὲ τοῖς συνθέτοις ἐπινοήσεις 18, 11 κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς καθ' αὐτὰ . . φήσομεν εἶναι τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύδος 21, 24, 25 τὰ πράγματα θεώνεν παράγεσθαι φαμεν 24, 26 οὐχ ὁ λόγος τῷ πράγματι τοῦ εἶναι αἵτιος ἀλλ ἡ τοῦ πράγματος ὑπαρξίς τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον αἰτίᾳ 149, 26
- πραγματεία 2, 6. 22 4, 5 al. λογική 1, 15 2, 1. 25 4, 24. 25 τῶν θείων ἐνεργειῶν πραγματεῖαι 134, 23
- πραγματειώδης 86, 5 132, 8 216, 24 πραγματειώστερος 131, 23
- πραγματεύεσθαι 148, 33 151, 7
- πρακτικός νοῦς 135, 25 πρακτικαὶ ἐνέργειαι 64, 18
- πρεπώδης 9, 3 35, 20
- πρεσβείον. τὰ πρεσβεῖα νέμειν 253, 10
- προάγειν τὸν λόγον 83, 23 114, 18 sq. 131, 24 144, 13. 23 187, 8 196, 28 τὰς ἀποδείξεις 146, 12
- προαγωγός. τὴν δύναμιν τὴν προαγωγὸν τῆς ἐνέργειας 99, 20
- προαιρετικόν. προαιρετικόν 76, 16
- προαιρετικός 130, 33 134, 15 151, 29. 250, 15 δρεκτικὴ δύναμις 5, 6 syn. βουλή 142, 18 sq. 143, 2 κατὰ προαιρετικόν 142, 16. 21 242, 22. 26
- προαιρετικός ορρ. τεχνός 242, 21
- προαιτίος 134, 4 136, 6
- προβάλλειν. προβάλλεσθαι τὴν σκέψιν 268, 26
- πρόβλημα 8, 23 147, 26 177, 15 192, 21 al.
- προγιγνώσκειν 9, 2
- προδιαιρεῖν. προδιαιρεῖσθαι 168, 14
- προεπινοεῖν 57, 18 184, 33
- προηγεῖσθαι 2, 1 133, 23 προηγούμενος 3, 18 4, 23 235, 1 al. προηγούμενός 13, 7 17, 25. 29 20, 28 57, 26 83, 18 sq. 136, 10 al.
- πρόθεσις 1, 14. 21 4, 5 196, 1 202, 20 ἀσημὸν μέρος τοῦ λόγου 12, 14. 28 13, 6 expl. 15, 5 sq.
- προιέναι. πρόεισιν ἡ ἐπιχείρησις 132, 7. 10 προϊστάναι. προϊστασθαι δέξης 43, 2 139, 27
- προκαταβολή 145, 12
- προκοπή 17, 8
- προκόπειν 255, 9
- προλαμβάνειν. τὰ προλαβόντα 72, 23 108, 24 126, 1 128, 21 144, 9 150, 16 189, 21 sq. ὁ προλαβὼν χρόνος 139, 8 144, 21 τὰ προληφθέντα 167, 13
- προνοεῖν. τὰ προνοούμενα 134, 10 προνοεῖσθαι 135, 10
- προνοητικός. προνοητικὴ αἰτία 134, 32
- πρόνοια 131, 6 134, 9 sq. θεῖα, δαιμονία 131, 13
- πρόσδοσις 65, 18 142, 25 249, 27 250, 32 ἡ ἐπὶ τὸ πλέον 240, 27 ἡ εὔτακτος τῶν δυντῶν πρόσδοσις 248, 16
- προσίμιον. ἐκ προσιμών 29, 28
- πρόρρησις 135, 14 144, 22 149, 31 226, 11
- προσαγορευτικὸς λόγος 2, 27
- προσαρμόττειν 133, 23 215, 27
- προσβάλλειν cognoscere 6, 10
- προστρική. κατὰ πρότην προστρικήν 122, 13
- προσδεῖσθαι. προσδεδέηται 158, 5
- προσδιαιρέσθαι. ὁ προσδιαιρέμενος 202, 22 sq.
- προσδιορίζειν. προσδιωρισμένη πρόστασις 90, 3 sq. κατάφασις 94, 29
- προσδιορισμός expl. 89, 3 100, 9 158, 12 τέτταρες 89, 7 συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις αὐτοῖς τοῖς προσδιωρισμοῖς 94, 31 μὴ εὑλογῶν προσδιαιρισμόν τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκειν 169, 7 προσδιορισμοὶ μεταταττόμενοι 194, 14
- προσεκτέος 16, 31 29, 18
- προσεκτικός. προσεκτικώτερος 187, 6 προσεκτικῶς 129, 1 256, 30
- *προσεξευπορεῖν 116, 9
- προσεπινοεῖν 264, 11
- προσεγγής 20, 28 60, 7 71, 13 αἰτία 142, 26 προσεχεστέρα ἐξήγησις 15, 12 αἰτία 134, 34 προσεχεστάτη (θεωρία) 10, 30 προσεχῶς 17, 25 25, 12 55, 20 60, 13 157, 31 177, 22 sq. coni. πρώτως 24, 9 προσεχεστερον 121, 3 270, 21
- προσηγορία ἡ καλουμένη παρὰ τοῖς γραμματικοῖς 13, 21
- προσηγνῶς. προσηγνῶς 30, 30
- πρόσθεσις 67, 28 141, 3 210, 22
- προσθήκη 67, 27 68, 27 210, 22 sq.
- προστίέναι. εἰ δέ τις μὴ προσίστο ταῦτη τὴν ἐξήγησιν 57, 18. 19
- προσκατηγορεῖν expl. 165, 6. 17 207, 32 sq. τρίτον προσκατηγορούμενον 8, 5. 8. 18 14, 23 περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεων 159, 25 τὸ προσκατη-

- γορούμενον 160, 2, 4 μόνον τὸ ἔστι 165,
29 176, 25, 26 207, 32
- πρόσληψις 3, 20
- προσγέμειν 262, 25
- προσπίπτειν. τὰ προσπίπτοντα 25, 14 προσ-
πίπτουσαι φαντασίαι 242, 2
- πρόσφημα 89, 1
- προσσημαλνειν χρόνον dist. σημαλνειν 10, 9
32, 7 sq. 48, 2 sq. 49, 16 sq. 128, 27 158, 7
ἀντὶ τοῦ πρὸς ἐπέριψ τινὶ σημαλνειν 57, 13.
16
- προστακτικὸς λόγος 12, 12 64, 31 προσ-
τακτικὸν εἶδος λόγου 2, 12
- πρόσταξις syn. προστακτικὸς λόγος 5, 14
42, 15 60, 27
- προστιθέναι. προστέθειται 33, 12 165, 14
προστεῖσθαι 173, 16 251, 28
- προσυλλογισμός 272, 5, 9, 29
- προσυπακούειν ἔξωθεν 124, 26 τινὶ 205,
23 224, 6, 9
- προσυφαίνειν 170, 27
- προστρέψις προσφύέστερον τοῖς προκειμένοις
70, 12 ταῖς ῥήσειν 177, 19
- προσχρῆσθαι 200, 32
- πρόσωπον 11, 9 12, 16, 17 15, 1 52, 19 τὰ
τοῦ πρώτου (δευτέρου, τρίτου) παρὰ τοῖς
γραμματικοῖς λεγομένου προσώπου ῥήματα
28, 13 sq. ἐπὶ ὠρισμένου προσώπου 77, 7
- πρότασις expl. 2, 9 4, 14 dist. ἀπόφασις
4, 16 κατηγορικὴ 3, 32 αἱ μὲν ἐκ ὅνο
μάνων ἀπλῶν φωνῶν συμπλεκόμενων ἀπο-
τελοῦνται . . αἱ δὲ καὶ τρίτον ἔχουσι προσ-
κατηγορούμενον 7, 30 8, 5 14, 23 τάξις
τῶν προτάσεων 158, 8 ἀπλούσταται—συ-
ντεθέται 8, 14, 16 158, 10 sq. αἱ μετὰ
τρόπου 8, 19 14, 11 sq. 79, 3 προηγοῦν-
ται αἱ ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου
τῶν ἐξ ἀορίστου 79, 5 ἀπροσδιόριστος—
προσδιωρισμένη 90, 2 καθόλου—μερική
90, 4 αἱ καθ² ἔκαστα, αἱ ἀπροσδιόριστοι,
αἱ καθόλου ἦτοι καθόλου ὡς καθόλου, αἱ
μερικαὶ ἦτοι καθόλου ὡς μερικαὶ 90, 6 sq.
109, 12, 13 αἱ κατὰ μέρος 92, 26 sq.
92, 26 sq. ὠρισμένη — ἀορίστος 90, 18
αἱ μὲν οὖν καθόλου ὡς καθόλου λε-
γόμεναι . . οὐκ ἀν λέγοντο ποιεῖν ἀντί-
φασίν 91, 21 δονομάζουσιν ἐναντίας 92, 3
ἄλλοι οὐδὲ τὰς μερικὰς ἀντιφάσειν ἔρουμεν
91, 23 καλοῦσιν ὑπεναντίας 92, 21 ὑπάλ-
ληλοι προτάσεις 92, 25 ὥστε . . τὰς δια-
γώνιον θέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχουσας τῶν
- προσδιωρισμένων προτάσεων ταῦτας ἀντι-
φάσειν ἀλλήλας 92, 32 ὑπαγόντωι προ-
τάσεις 109, 13 sq. ἀπροσδιόριστοι syn.
ἀδιόριστοι 98, 2 syn. καθόλου μὴ καθόλου
98, 23 110, 22 μία πρότασις expl. 126,
5 sq. 156, 13. 14. 19 195, 10 sq. περὶ τῶν
ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων
79, 3, 7 159, 25 τίνα τρόπον . . ἐκ τῶν
καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις 159,
27 ἀπλῆ — ἀορίστος 161, 7 sq. ἐκ μετα-
θέσεως 161, 10. 28 229, 25 στερητικὴ
163, 13 ἐπὶ πλέον ἀν εἴη ἡ ἐκ μεταθέσεως
ἀπόφασις τῆς ἀπλῆς καταφάσεως 162, 2
ἐπὶ πλειόνων γάρ ἀληθῆς ἡ στερητικὴ
ἀποφασις (τῆς ἀπλῆς καταφάσεως) 163, 32
τῆς ἀορίστου (ἀποφάσεως οὐκ) ἐπ² ἔλαττον
ἄλλο ἐπὶ πλέον 164, 14 καταφατικὸν εἶδος
τῶν προτάσεων — ἀποφατικόν 72, 12. 13
167, 19. 20. 31 ἐπίσκεψις τῶν μετὰ τρό-
που προτάσεων 214, 7 περὶ τῆς ἀκολου-
θίας 230, 31 ἀριθμὸς τῶν ἐξ ὑποκειμένου
καὶ κατηγορουμένου προτάσεων 88, 5 αἱ
προτάσεις διπλασίους ἔσονται τῶν ἀντι-
φάσεων 88, 7 ὥστε δύο καὶ ἔβδομηκοντα
γίνεσθαι τὰς πάσας ἀντιθέσεις 91, 2 ἔσονται
οὖν δηλονότι αὐται (αἱ ἐκ τρίτου προσκατ-
ηγορουμένου ἀντιφάσεις) ἑκατὸν τετταρά-
κοντα καὶ τέτταρες, πᾶσαι δὲ ἄμα διακό-
σιαι δέκα καὶ ἕξ 160, 31 συμβαλνει πάσας
τὰς μετὰ τρόπου ἀντιφάσεις γίνεσθαι τὸν
ἀριθμὸν γιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα ἕξ
... ἄμα δὲ πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Ηερὶ ἐρμη-
νείας παραδεδομέναι ἀντιφάσεις ἔσονται
γιλίαι πεντακόσιαι δέκα καὶ δύο, προτάσεις
δὲ δηλονότι διπλασίαι τούτων 219, 16 sq.
αἱ ἐν τῇ προφορᾷ προτάσεις syn. αἱ κατὰ
τὴν ῥῆσιν opp. αἱ δόξαι 271, 18. 20 μεί-
ζων πρότασις — ἔλαττων 62, 29. 31 272, 9
διαλεκτικὴ πρότασις 202, 30
- προτείνειν 2, 7 4, 14 200, 19. 25 202, 14 sq.
πρότερον. τὸ πρότερον καὶ τὸ ὑπέρτερον 67,
23 sq. syn. τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον 68,
5, 8
- προτιθέναι syn. προτείνειν 201, 3 203, 1
- προτρέπειν opp. ἀποτρέπειν 130, 33
- προϋπάρχειν 7, 3 250, 6
- προϋποκείσθαι 9, 16. 19
- προϋποτιθέναι. προϋποτίθεται 247, 13
- προφανής 175, 8 προφανῶς 196, 13 217, 9
263, 17
- προφέρειν 76, 29 sq. 154, 7 200, 29 203, 16

προφῆταις 137,17
 προφορά 42,30 43,15 54,29 81,24 97,28
 ό έν προφορῷ λόγος 13,15 τὰς ἐν τῇ
 προφορᾷ προτάσεις 271,18
 προφορικός λόγος 27,7 256,22 271,16
 προχειρίζειν. προχειρίζεσθαι 10,29 26,24
 54,17 102,3 135,20,29
 πρόχειρος 20,23 84,28 195,26 235,25
 προχείρως 93,24 187,7 195,22
 προχωρεῖν 162,29 186,12 221,18
 πρόμνα. ὥσπερ ἐκ πρόμνης 134,11
 πρώτος. πρώτη φιλοσοφία 131,5 τὸ πρῶ-
 τον (οὐδέτερον) 36,17 διαφορὰ κατὰ τὸ
 πρῶτον 67,24 τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον
 68,5,8 72,11 193,36 καὶ ὕστερον 72,
 23 79,27,28 τὸ πρῶτον ὅν 185,4 τὰ
 πρώτιστα τῶν ὄντων 248,17
 πταίειν. πταίνωντας ἐπανορθόν 202,23
 πτῶσις 42,31 43,6 60,25 εὐθεῖα 27,18
 πλάγιαι πτῶσεις 27,19 πτῶσις ὁρθή 43,
 13,14 κλητική 44,3 διακρίνει τοῦ ὄν-
 ματος τὰς πτῶσεις . . τῷ τὸ μὲν ὄνομα
 μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἡν ἡ ἔσται ἀληθεύειν ἡ
 ψεύδεσθαι τὰς δὲ πτῶσεις μηκέτι 43,21
 46,20 πτῶσεις ῥήματος 52,17 sq.

πυκνότης 1,4
 πυσματικός λόγος syn. ἐρωτηματικός 5,10
 πυσματική ἐρώτησις 199,20 200,5

Ράδιος. ράδιον comparative 196,5
 ράστρωνη 132,21
 ράψιψφδεῖν. οὐδέν . . μάτην ἐρραψψδήσαμεν
 165,5
 ρεῖν. ὁ ἔξω ἥρων λόγος 83,14 256,33
 ρευστός. ρευστὴ φύσις 134,27 τὸ ρευστόν
 134,30 142,9
 ρῆμα. πᾶσα ἀπόφασις ἐξ ὄνομάτων καὶ ρή-
 μάτων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 πρὸς τὸ
 γενέσθαι ἀπόφαντικὸν λόγον δεῖ πάντως
 ῥήματος 157,28 ἀπλῆ φωνή καὶ ὄνομα
 καὶ ρῆμα καὶ φάσις καὶ ὄρος . . ταῦτα
 ἔστιν 10,1 75,23 dist. ἀπόφασις 76,7
 (ὄνόματα καὶ ρήματα) μέρη τοῦ λόγου 11,
 3,11 12,18,24 13,15 14,19 οὐ μέντοι
 τὸ ρῆμα πάντως 14,27 ὡς δὲ ρῆμα τὸ
 λευκόν (λαβών) . . οὐχὶ κατὰ τὸν εἰωθότα
 διορισμόν 28,6 53,6 128,26 τὰ τοῦ
 πρώτου (δευτέρου, τρίτου) παρὰ τοῖς γραμ-
 ματικοῖς λεγομένου προσώπου ρήματα 28,

30 τὸ οὐει ἡ βροντῆ ἡ ἀστράπτει 28,15.
 21 77,5 sq. τὰ ρήματα τὰς ἐνεργειας ἡ
 τὰ πάθη (σημαντεῖ) 30,2 49,2 προηγου-
 μένων μὲν ἐνέργειάν τινα ἡ πάθος σημα-
 νει, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὸν χρό-
 νον 32,8 48,6 σημαντικά ἐνέργειῶν ἡ
 παθῶν 11,9 12,16,17 14,29,30 30,2
 32,8 48,6,14,31 49,2 54,21 55,15 τὴν
 τοῦ κατηγορουμένου χώραν δὲ καταλαμ-
 βάνει 48,12 90,23 τοῦτο (τὸ καθ' ἑτέρου
 λέγεσθαι) μάλιστα τὴν ἰδιότητα τῶν ρή-
 μάτων ἐμφανίζει 49,8 sq. ὑποκείμενα
 γίνεται ποτε . . οὐχὶ ὡς ρήματα ἀλλὰ ὡς
 ὄντας 50,15 sq. δὲ τὴν τῶν κατη-
 γορουμένων ἐπέγουσι τάξιν 50,30 γένος
 τοῦ ρήματος 40,12 κατὰ τὴν λέξιν ὑπὸ
 τὸ ποσὸν ἀνόισομεν 40,15 τελεία τοῦ
 ὄρισμαο ἀπόδοσις 47,18 διαφέρει (τοῦ
 ὄντας ποσού) τῷ προστηματίνων χρόνον 47,23
 48,2 49,16 128,27 158,7 εἰσὶ λόγοι
 τινὲς ἐκ ρήμάτων συγκείμενοι . . οἷον ὅταν
 εἴπω ὅτὸ βασιλέας κινεῖσθαι ἔστι 47,27
 (ef. 45,30) ἀδριστὸν ρῆμα 37,25 51,25
 157,12 sq. 264,3 ὀριστικόν 225,18 τὰ
 μὲν τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγόμενα . .
 ῥήματα καλεῖν (φησι Ἀρ.). . . τὰ δὲ τὸν
 πέριτος χρόνον προστηματίνοντα . . πτῶσεις
 ῥήματος 52,18 90,24 τριγῆς γὰρ τὸ
 ῥῆμα παρὰ τῷ Λριστοτέλει λεγόμενον εύρη-
 ταις 52,32 τὸ μάλιστα δοκοῦν ἐν ταῖς
 ἐπίπλαις φωναῖς ἀλήθειαν δέχεται καὶ
 ψεῦδος, τὸ ρῆμα λέγω μηδέτερον τούτων
 σημαντον (εὗδειξε) 54,15 55,15 σημαίνει
 τι 54,25 sq. τὸ καὶ ἐν ρήμασιν εἶναι τὴν
 ὄμωνυμίαν 85,4

ρήσειδιον 166,28 179,3
 ρῆσις 15,12 46,20 98,5 163,26 165,4 167,
 14sq. ἡ ἐφεξῆς ρῆσις 78,6 αἱ κατὰ τὴν
 ὑῆσιν προτάσεις 271,20
 ρήτορική 65,4 sq. 66,2
 ρήτορες. τὸ ρήτορόν 1,13 22,4 86,28
 ρήτωρ 65,6 98,15
 ρόπη φυσική 142,34
 ρύθμος 65,6
 ρύσις συνεχής 77,24 τῶν πραγμάτων 136,
 17

Σαθρός 148,3 152,34

σαλεύειν. σαλεύεται ὁ . . λόγος 154,22

- σάλπιγξ. σάλπιγγος ἀπήγησις 20,9
 σανίς. σανίδες εἰσὶ τὰ πυρίων μέρη (τῆς νεώς) 12,24
 σαφήνεια 1,7,13 66,4
 σεβάσμιος 110,32
 σεισμός 142,28
 σελήνη θηλωκῶς 36,1 ἀρρενικῶς Λιγύπτιοι τὴν σελήνην δύνομαζεν εἰώθασιν 36,3 κατορθοῦσι μᾶλλον οἱ Ἑλληνες, ἐπει τοι δέ γεται μὲν κατὰ πρῶτον λόγον ἡ σελήνη παρὰ τοῦ ἥλιου τὸ φῶς, διαπορθμεύει δὲ αὐτὸν κατὰ τὴν ἀφ' ἑαυτῆς ἀνάκλασιν ἐπὶ τὴν γῆν 36,7 τὸ . . ἐπιπροσθεῖσθαι ὑπὸ τοῦ νέφους ἡ τῆς σελήνης τὸν ἥλιον 153,22 τὰ ὑπὸ σελήνην 249,30
 σελήνης 232,23
 σεμνός. τὰ σεμνότερα τῶν δύνομάτων 66,2 σεμνοτέρα πρότασις 102,23 111,34 φύσις 243,4
 σημαντείνειν. τὸ σημαντινόμενον ορρ. ἡ λέξις 84,34 τὸ δύνομα 156,15 ἡ φωνὴ 196,9 τὰ σημαντινά 15,18,23 67,12 126,13 al.
 σημαντικός. σημαντικὴ φωνὴ ορρ. ἀσημος 15,11 126,29 197,34 sq. expl. 30,17 31,3 σημαντικὴ δύναμις 60,15,20 76,3 σημαντικὸν μέρος (τοῦ λόγου) 58,26 sq. μέροις 59,14
 σημασία 217,32 ορρ. ἐκφώνησις 60,18 63,22 78,10 ορρ. λέξις 72,16 sq. 197,26 σημεῖον syn. σάμβολον 19,34 20,6 τὸ σημαντικὸν δηλοῖ 49,4
 σημερινός. τὸ σημερινόν 32,5
 σιδηροῦς. σιδηροῦν γένος 181,1
 σιωπή. σιωπῇ μέσῃ διακόπτειν 198,13 σκέψις 195,29 al. τὴν σκέψιν ποιεῖσθαι 11,5 προβλέπεισθαι 268,27
 σκινδαψός 17,22
 σκοπός. παντάπασιν ἀπὸ σκοποῦ βάλλων 119,17
 σκυλάκιον 99,21
 σοφιστής. οἱ σοφισταὶ 86,30
 σοφιστικός. σοφιστικὴ ἐνοχλήσεις 86,4,5
 σπάνιος. σπανιώτερον 152,2,4
 σπέρμα ορρ. καρκός 10,3 (οὐδέτερον) 36,19
 σποράδην ορρ. ἄμα (ποιότητες) 11,3
 σπουδή. σπουδῆς ἀξιοῦν τι 3,19
 σταθμᾶν. σταθμᾶσθαι 132,24
 στάσις ορρ. κίνησις 9,11 263,26
 στέγειν. ὅλης . . δεῖ τὸ εἶδος στέγειν πεφυκίας 249,23
 στεναγμός 30,27,35
 στερεός. στερεά σώματα 132,27
 στέρησις ορρ. μέθεξις 57,27 ορρ. εἶδος 83,24,27 185,5 193,26 al. ορρ. ἔξις 94,5 163,9 sq. 267,20 ορρ. ἐναντίον 99,12 ἡ ἐν τῇ ὅλῃ ἡ ἐν τῇ ταύτῃ ἀμυνθροτέρᾳ τῇ στερήσει 247,21
 στερητικός 225,34 τὸ στερητικόν 156,29 στερητικὴ πρότασις 163,13sq. κατάρασις 233,23 τὸ ἀ στερητικόν 163,16 στερητικῶς 233,21 255,23
 στοιβάζειν. ἐστοιβασμένη πρότασις 108,32 στοιχεῖν. κατὰ τὸ στοιχόν 166,25,36 στοιχεῖον 60,11 expl. 23,22 31,7 dist. γράμμα, τὸ γραφόμενον 23,10,17 sq. στοιχεῖα τοῦ λόγου 64,26 στοιχεῖα τῶν διάγραμμάτων 7,21 25,26
 στοῖχος 23,22 167,2
 στρέφειν. στρέφεσθαι περὶ τὸ αὐτὸν πρᾶγμα 49,19 71,1
 συγγενής 190,14 συγγενέσταται πρὸς ἀλλήλας δυνάμεις 243,7
 συγγινώσκειν. πρὸς τοὺς συνεγνωσμένους ἡμῖν ἡ ἐν συνουσίᾳ ἡ καὶ ἐξ ἀκοῆς 114,28 τῇ Ἑλληνικῇ γρήσει συνεγνωσμένον 174,28
 σύγγραμμα 1,15,17
 συγκατάθεσις 11,29 13,23
 συγκεραννύαι 68,17
 συγκεφαλαιοῦν. συγκεφαλαιοῦσθαι 45,8
 συγκιρνάναι. συνεκίρναντο 198,36
 σύγκρασις 31,9
 σύγκρισις ορρ. διάκρισις 12,4
 συγκωρεῖν 115,1,24 187,8 συγκωρεῖ 112,25 τὰ συγκωρόμενα 202,35
 συζυγία 31,10 119,34
 συλλαβή 31,6,8 60,11
 συλληψίς 31,8
 συλλογίζεσθαι 2,8 62,11 ἐν δευτέρῳ σχήματι 189,10 τὰ συλλειογισμένα 248,17
 συλλογισμός 2,2sq. 62,21sq. 116,26 141,18 ὑποθετικός 3,19sq. κατηγορικός 3,27sq. ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμοὶ 3,30 διαλεκτικός 202,31 ὑφεῖται τῆς ἀποδεικτικῆς 202,34
 συλλογιστικός. συλλογιστικὴ μέθοδος 101,30 συμπλοκή 116,22 227,25
 συμβαίνειν. ἄλλοτε ἄλλα . . παραθήλοσν τῶν περὶ αὐτὸν (Ἀγαλλία) συμβεβηκάτων 63,13 συμβεβηκότα ορρ. οὐσία 49,29 71,35 72,3 207,4 al. τὰ συμβεβηκότα . . τῶν

- μὲν ἀτόμων προηγουμένως ἔροῦμεν κατηγορεῖσθαι 89,31 κατὰ συμβεβηκός ορρ. κατ' οὐσίαν 169,31 198,2 sq. καθ' αὐτὸν 170,28 186,15 206,27 sq. κακούντερον εἰπών ἄν τι ἐστὶ δι' ἀλλο ἀληθῆς ἡπερ κατὰ συμβεβηκός (p. 231v 16) 261,24,25 κατά τι συμβεβηκός ἔξωθεν 68,3
- συμβάλλειν. συμβάλλεσθαι 5,8 7,18 12,8 128,2
- συμβαμα 44,24,26,28
- συμβλητός 263,14,16
- συμβολικός. συμβολικῶς 199,22
- συμβολον syn. σημεῖον dist. ὅμοιώματα 19, 34 20,1 22,19 39,35 40,3 sq.
- συμμετασχηματίζειν 44,31
- σύμμετρος 153,28 231,24,25 232,3
- σύμμικτος 217,4
- συμπαραθέειν 136,17
- συμπαρεκτείνειν 54,28 185,23 237,3
- συμπεραίνειν. συμπεράίνεσθαι 66,10 124, 30 125,2 179,23
- συμπέρασμα 8,22 70,2 116,25 119,27 sq. 141,23,27 166,7,8 272,10,28,29 συνάγειν 107,29 116,29 119,25 ἐπάρειν 195, 29 syn. πέρας 188,21
- συμπλέκειν 7,30 15,8 27,17 54,22 57,16 68,15 165,13 169,8 197,35 222,4 συμπεπλέγθαι ορρ. ἀπλοῦν εἰναι 264,25 sq. συμπεπλεγμένος 7,12 18,9 ορρ. ἀπλοῦς 264,18 συμπεπλεγμένως ορρ. διακεκριμένως 205,3 sq. 212,13
- συμπλεκτικός σύνδεσμος 4,1 74,8 126,17
- συμπλήρωσις 8,5 12,20 71,24 73,4 127, 13 189,11 198,20 sq.
- συμπλήρωσις 66,25 127,24
- συμπληρωτικός syn. κατ' οὐσίαν, ὑπάρχων 49,27
- συμπλοκή 2,7 4,9 11,10 12,16 27,15,18 31,10 60,11 81,28 al. syn. σύνθετος 57, 28,30 81,21 συλλογιστική 116,23
- συμπολιτεύειν. συμπολιτεύεσθαι 18,33
- συμπράττειν 150,19
- σύμπτωμα 142,33
- συμφάναι. συμφῆσαι τῷ ἔρομένῳ 201,26
- συμφέγγεσθαι 112,4 113,6
- συμφορεῖν. συμπεφορημένος λόγος 26,20 32,26 60,31 συμπεφορημένα δημόσια 71,2
- συμφόρησις 27,19
- συμφύειν. συμφύεσθαι 68,22,29 71,34 72,3 198,3 sq. 204,24 sq.
- συμφύης ορρ. ἀλλότριος 94,20 ορρ. ἐπίκτητος 240,6 sq. συμφύωσις 240,31
- συμφωνία 181,21
- συμφωνος 35,12 37,18 253,15 συμφώνως 82,15 254,17
- συμψεύδειν. συμψεύδεσθαι 84,35 91,20 sq. 109,18
- συνάγειν 84,2 108,24 146,17,25 152,34 sq. 272,4 συμπέρασμα 107,30 116,29 προτίμα 128,16,18 ὥσπερ ἐκ συλλογισμοῦ συνάγειν τι 141,18
- συνάρδειν 60,1 94,23 156,5,8 158,21 170,19 186,4 197,11 224,20 συναρδόντως 82,16
- συναιτεῖν τὸν πάντα ἀριθμόν 159,29 ὡς συνελόντε φάναι 4,5 62,4 ἵνα συνελόντες εἴπωμεν 71,7
- συναλήθευειν 84,34 91,20 sq. 109,19 syn. ἐπειθαί 161,13 al.
- συναμφότερος. τὸ συναμφότερον 111,22
- συνανάγνωσις 1,24
- συνανατρεῖν 192,24
- συναναφαίνειν 48,9
- συνάπτειν 66,26 67,10 τὸ συντηρήσον 3,20 73,26
- συναπτικός σύνδεσμος 67,7 68,18,24 73, 29
- συναρμόζειν 14,30
- συναρχεῖν. τὸ ἄρθρον ὡς συναρτώμενον τοῖς ὀνόμασι 15,4
- συνδεῖν 15,8 67,5 108,23 160,13 208,5 συνδέειν 126,18 συνδεδεμένοι λόγοι 78, 21 sq.
- σύνδεσις 12,26
- σύνδεσμος 67,2 sq. 126,19 συμπλεκτικός 126,17 διακευτικός 4,2 74,8 ἀσημον μέρος τοῦ λόγου 12,15,27 13,5 59,3,27 expl. 15,5,8 συναπτικός 67,7 68,18 αἰτιολογικός 141,2 257,12 ὁ καὶ σύνδεσμος 67,4 ὁ εἰ 67,10 68,24 συνδέσμω τὸ ἐν ἔχειν 67,21 68,11 73,17 sq. 78,2 δινάμει περιέχειν τὸν σύνδεσμον 68,20,24. 28
- συνδιαιτεῖν 208,17
- συνδρομή 21,5
- σύνδρομος 7,6 243,1
- συνδυάζειν 96,30 160,12 209,1 sq.
- σύνεγγυς. τὰ ὅμοια καὶ σύνεγγυς ὅντα 260,17
- συνεγκλίνειν 117,30
- συνείρειν 1,22 74,29 78,10 116,14 198, 9,28 206,18

- συνεισάγειν 93,21
 συνεισέρχεσθαι 136,9
 συνεισφέρειν 264,16
 συνελέγχειν 196,26
 συνεμφαίνειν 48,5
 συνεργός 37,9
 συνέχεια ἡ ἐν τῇ λέξει 74,9 78,6 συνέχειαν διακόπτειν 198,30 τῆς ἀκολουθίας 213,33
 συνέχειν. . συνέχεσθαι 134,31
 συνεχής 190,5 βύσις 77,24 τὸ συνεχές 190,10 250,24
 συνήθης τῷ φιλοσόφῳ 5,27
 σύνθεσις 62,1 74,12 ἡ πρώτη τῶν ἀπλῶν φωνῶν 4,6 sq. τῶν θεωρημάτων 5,27 τῶν τοῦ λόγου μερῶν 13,2 57, 10 sq. ορρ. διαιρέσις 26,18 27,8. 27sq. 185,19 σύνθεσιν καλῶν τὴν κατάφασιν 27,6 ὑπαρκτική 27,12 τὸ ἄνευ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νόημα 29,19 μετὰ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως 29,21 τὴν σύνθεσιν ἔχειν 77,15
 σύνθετος ορρ. ἀπλοῦς 18,8 20,34 al. σύνθετον κατηγορούμενον 14,2 sq. 169,25sq.
 σύνθετος ἀπόφανσις 78,1 κατηγορία 170,22 205,32 210,21 sq. κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον 72,17 78,27 τὰ σύνθετα 248,20 sq. 249,26 συνθετώτεραι προτάσεις 8,16 158,13
 συνθήκη. κατὰ συνθήκην syn. θέσει 23,3 24,31 30,21 31,21 63,14 sq. παραλειπέμεναι φαμεν (ἐν τῷ λόγου ὑρισμῷ) 58,20
 συνοδεύειν 98,4
 συνομολογεῖν 168,4 199,26
 συνορᾶν 6,1 132,22 235,3,5
 συνουσία 114,29 202,20 διαλεκτική 187,6
 σύνταξις τῶν τοῦ λόγου μερῶν 13,3,17 192,2
 συντάττειν. ἡ πραγματεία τῷ φιλοσόφῳ συντέτακται 2,25
 συντιθένειν ορρ. διαιρεῖν (δύναματα καὶ βήματα) 26,20 33 sq.
 συντομία 189,3
 σύντομος. συντόμως 127,33 συντομώτερον 193,21
 σύντονος. συντονώτερος ορρ. μαλακώτερος 263,10
 συντρέγειν syn. συναλληνεῖν 94,11 113,8 170,6. 16 180,17 257,20 al.
 συνυπάρχειν 180,26
 συριγμός 31,16
 σῦριγξ 30,14
 συσημαίνειν 32,31
 σύστασις 78,29 199,1
 συστοιχία 167,1
 σύστοιχος 83,15 135,27 συστοίχως 135,19
 συστολή τοῦ θώρακος 30,9
 συστρέψειν. λέξις συνεστραμμένη 8,25
 συσχηματισμός 65,8
 σφαῖρα 137,4
 σφέτερος 207,5
 σφίγγειν τὸν λόγον 147,25
 σφοδρός. σφοδρότερος 252,19 271,23 σφοδρότατος 258,11 κατὰ τὸ σφοδρόν 265,32
 σγέσις τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον 11,15 12,7. 24 (ὅλη) 88,9 sq. 186,13 ἡ τῶν νοημάτων ἡ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ πράγματα 21,9 τοῦ λόγου 65; 31 ὑπάρχειν 74,2,6 τῇ σγέσει ορρ. τῷ ὑποκειμένῳ 10,3 157,15 κατὰ σγέσιν 10,24
 σχετλισζειν 11,23
 σχῆμα 22,30 63,12 τὸ τοῦ σχήματος (ὄνομα) ἐπὶ τῆς τοιᾶσδε τῶν προτάσεων συμπλοκῆς (Ἀριστ. τίθησι) 37,23 τὸ πρῶτον σχῆμα (συλλογιστικόν) 116,22 119,27 217,16 272,6 δεύτερον 189,11 καταφατικόν 227,22 τὸ σχῆμα τῆς ἐρωτήσεως 203,3 τὰ σχήματα grammaticē 65,7
 σχηματίζειν 187,19 203,14
 σχηματισμός 65,8
 σώζειν τὸ ἀξιωμα τῆς ἀντιφάσεως 222,8 223,3 σώζεται ἡ ἀναλογία 171,30,31 ἡ ἀκολουθία 173,28 sq.
 σῶμα ορρ. νοῦς 7,7 κυκλοφορικόν 217,30 τὰ οὐράνια σώματα 217,34
 σωφροσύνη. σωφροσύνης μετέγειν 133,31
 Τάξις 1,14 4,17 sq. 50,31 58,14 167,2 196,1 ἡ πρὸς ἡμᾶς ορρ. φυσική 17,5. 10 τάξις τε καὶ ἀκολουθία 176,21 181,14 ἐν τάξει loco 16,25 51,10 203,5 241,17
 τάττειν. τεταγμένως 236,23
 ταυτολογεῖν 195,14 196,2
 ταυτότης 84,33

- τάχια 131,25 sq.
 τείνειν intrans. 27,25
 τελεῖν ὅπε τι 2,24
 τέλειος 3,26 opp. ἔλλιπής 62,12 τελεῖα πρότασις 112, 10, 26 113,3 115,22 sq. 168,15 τελειότερα 17,1,11 τελειωτέρα πραγματεία 71,4 παράδοσις 253,29 opp. ἀτελής 250,2,15 τὸ τέλειον 7,4 τὸ τελείτερον 17,8 τελέως 158,34 τελεώτατος 176,1 241,13
 τελειότης 3,18 135,28 138,4 243,33 255,20 opp. δοριστία 163,11
 τελειωτικός syn. εἰδόποιος 71,10
 τελεσφορεῖν. τελεσφορηθέν 250,27
 τέλος ἔχειν 2,1 ἐπὶ τέλους 113,32 ἐπὶ τὰ οἰκεῖα τέλη φέρεσθαι 148,28 τὴν φύσιν ὑπεναντίον τι τῷ οἰκείῳ τέλει ποιεῖν ἀμήγανον 138,5
 τέρας 138,6 142,8 τέρας ἔστι 184,10
 τερατώδης. τι ἀν εἴη τερατώδεστερον 146,17
 τετρασύλλαβος 60,12
 τέγνη opp. φύσις 62, 26 64,8 142,6 sq. κατὰ τέγνη 40,1 148,29 opp. κατὰ τύχην 201,24 opp. κατὰ φύσιν 60,10 64,7 ἡ κοινῶς λεγομένη τῶν λόγων τέγνη 65,21 opp. ἥθιος 205,5 sq. τέγνη βάνυσος 208,12
 τεχνητός. τεχνηταὶ εἰκόνες 34,27 35,6 τεχνητὸν ὑμοίωμα 40,17 τεχνητὰ ὄργανα 64,14,17 τὰ τεχνητά 39,22
 τεχνικὸς κανῶν 181,31 λόγος 242,20 τεχνικὴ ὁնαμίς 63,25 64,3 γνῶσις 208,20 τεχνικῶς 63,24 64,22 153,8 223,18 οἱ τεχνικῶτεροι 260,23
 τεχνητής 208,21,22 ὁ καθ' ἔκαστα 65,19 opp. φύσις 138,1 142,13
 τεχνολογία 88,18 102,26
 τέως 132,7 148,5
 τῆδε. τὰ τῆδε 135,10
 τηνάλλως 151,23
 τιθέναι. οὐδέτερον τούτων τιθησιν ἔσαυτὸν καὶ ὑπάρχειν λέγει 56,9 syn. λέγειν 200,32 τὸ θέσθαι 9,4 sq. 15,31 τείσιμός 200,33
 τις pron. indef. τὸ τις ἀδριστον ὄνομα 72,7 προσδιορισμός 89,7 sq. οὐχὶ τις 95,30 96,1 τὸ εἰς .. τοῦ τις ἐπὶ πλέον 96,17 τὸ τις ἐπὶ τούτων παρειλῆφθαι ῥήτεον ἐνδείξεως χάριν τοῦ μὴ ἀντιστρέψειν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλ' εἶναι
- αὐτοῦ γένος 107,3 τὶς κατηγορία opp. ἀπλῆ 209,12 210,20 ἄττα 50,23
 τις pron. interrog. τοῦ τι ἔστι τὸν ὄρισμὸν .. σημαίνοντος 9,27 ἡ τοῦ τι ἔστιν ἐρώτησις 203,12 sq. ἐπὶ τοῦ ὄρισμοῦ τὸ 'τι ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τι ἔστι τῷ πρᾶγματι τὸ εἶναι' (οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσι) 212,17
 τρῆμα 81,26
 τοι. μὴ γάρ τοι 215,23
 τοῖος ἡ τοῖος 136,29 τοῖας ἡ τοῖας 16,19 22,31 63,11
 τοιόσδε. τοιῶσδε καὶ τοιῶσδε 39,27
 τομὴ ἡ εἰς ἀπειρον 240,26 250,30
 τοσανταχῶς 240,28
 τραγέλαφος 28,33 29,5,14 sq. 54,18 60,32 183,18 sq. ἐν μόνῃ τῇ ἐπινοίᾳ κεῖ μενον νόημα 29,9 πολυυρθρόληπτος 181,9 τρανάς. τρανότερον 35,29
 τρεῖς. ὁ τρία 257,33 258,1
 τριβώνιον 217,23
 τρίγωνον 153,17
 τρισύλλαβος 60,12
 τρόπις 60,8
 τρόπος 8,8,19 αἱ μετὰ τρόπου προτάσεις 14,11,24 214,7 τρόπος def. 214,25 ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν φύσει μὲν οὐκ ἔστιν ἀπειρος, οὐ μὴν δὲ περιληπτός γε ἡμῖν 214,29 230,10 τέτταρας δὲ μόνους ὁ Ἀρ. παραλαμβάνει .. τὸν ἀναγκαῖον τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν δόδυνατον 214,31 πῃ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν ὑλῶν 215,8 πότερον ἔστι τις καὶ ἄλλος παρὰ τούτους τρόπος .. ἡ οὐδαμῶς 215,29 οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξηγητῶν .. τοῦτον εἰναι τὸν ὑπάρχοντα 215,33 ὁ τρόπος ποιεῖται τινα ὑπάρχειν σημαίνει 218,17 προτάττειν τῶν τρόπων τὰς ἀρνήσεις 223,3,17
 τροχίλιον. τῶν τροχιλῶν (ἀπήγησις) 25,23
 τυγχάνειν. ὁ τυχών 84,8 sq. 87,17 90,15 125,7 127,8 200,18 206,18 al. τυχόν 120,23 134,20 195,16 206,10 εἰ τύχοι 206,6 ᾧ ἔτυχε 209,19
 τύπος 6,9 22,32 23,18,29 ζωῆς 38,33
 τύχη dist. τὸ αὐτόματον 142,14 sq. ἀπὸ τύχης opp. ἐξ ἀνάγκης 131,1 κατὰ τύχην 61,29 142,24 opp. κατὰ τέγνην 201,23

- Τγεία 49,19
 ὑγιαίνειν 49,19
 ὅδωρ (οὐδέτερον) 36,19
 ὕειν. ὕει 28,16. 22 ὁ Ζεὺς ὕει 28,25
 ὕετός 226,26. 28
 ὄλαχή 41,8
 ὄλη 25,3. 8 30,4 38,5 39,21 sq. 64,23 132,
 15 al. ἐν ὄλης τάξει 16, 25 opp. εἶδος
 21,27 63,17 71,8 111,20 185,5 τὸ ῥευ-
 στὸν τῆς ὄλης 134, 30 142,9 πλεονεξία
 τῆς ὄλης ἡ ἔνδεια 138,7 ἀνείδειος ὄλη,
 21,29 111,23 185,4 213,5 ἐξηρημένος
 τῆς ὄλης 240, 18 ὄλης .. δεῖ τὸ εἶδος
 στέγειν πεφυκυία 249, 27 ταύτας τὰς
 σχέσεις (τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸν
 ὑποκείμενον) καλοῦσσι .. τῶν προτάσεων
 ὄλας 88,17 ἀναγκαῖα, ἀδύνατος, ἔνδειχ-
 μένη 88,19. 24 138,27 153,33 dist. τρό-
 πος 215,8
 ὑπακούειν 205,25 ὑπακούσομεν 211,22
 ὑπάλληλοι. ὑπάλληλοι προτάσεις 92,25
 ὑπαρκτικός expl. 27,12
 ὑπαρξία 9,4 27,30 44,13 67,11. 13. 15 74,
 2. 6 112,2 132,16 238,14 opp. ἀνύπαρξια
 14,29 17,2 42,6 70,6 143,4 opp. ἐνέρ-
 γεια ἡ πάθος 30,2 48, 31 50, 24 170,10
 τῇ μὲν ἀληθεῖᾳ τῶν λόγων ἐπεσθαι ἀνάγκη
 τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων τῷ δὲ φεύγει
 τὴν ἀνύπαρξίαν 139,29 140,33 sqq.
 ὑπάρχειν. τὸ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς
 κατηγορεῖσθαι λαμβάνων (Ἀριστοτέλης) 52,
 12 81,23 sq. ὡς ὑπάρχον opp. ὡς ἐνερ-
 γείᾳ τινὶ ὑποβεβλημένον 170,8 ὁ ὑπάρ-
 γων (τρόπος) 215, 34 τὸ ὑπάρχειν (οὐκ
 ἔστι τρόπος) 216,2 sq.
 ὑπεναντίος 116,4 138,5 254,21 ὑπεναν-
 τίαι προτάσεις 92,21 sq. 109,19
 ὑπεριδρόειν. πάσης μεταβολῆς ὑπεριδρο-
 μένον 213,8
 ὑπερκρόσμιος. τὰ ὑπερκρόσμια 36,13
 ὑπεροχή 132,22
 ὑπερπέτεσθαι. ὑπερπτῆναι 133,9
 ὑπερτείνειν opp. ἐξισάζειν 108,22 163,36
 174,16
 ὑπέρτερος. τὰ ὑπέρτερα opp. τὰ κατα-
 δεέστερα 250,3
 ὑπερφυής 64,3
 ὑπερφύα 25,5 30,11 63,5 64,21
 ὑπνος. κανὸν πνοιας .. ἐνεργοῦμεν κατὰ φαν-
 τασίαν 6,11
 ὑπόθεσις 136,9 248,16 250,34
 ὑπογράφειν 149,4
 ὑπογραφή 80,16 expl. 232,19
 ὑποδεικνύναι 63,12
 ὑποδογή 35,26
 ὑπόθεσις 3,21 sq. 9,7. 22 114,9. 33 131,31
 134,8 139,14 146,7 196,27 207,2, 9 ἐξ
 ὑποθέσεως συλλογισμοί 3, 30 καθ' ὑπό-
 θεσιν 161,11 174,7 187,11 ἐπὶ ὑποθέ-
 σεως 205,4. 5
 ὑποθετικός λόγος 2,31 67,6sq. 74,5 εἶδος
 τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου 3,8 dist. κατη-
 γορικός 3,17 ὑποθετικοὶ συλλογισμοί 3,
 19sq. 73,26 192,23 ὑποθετικαὶ ἀποφάν-
 σεις 3,31 ὑποθετικῶς 78,3
 ὑποκεισθαι. ὑποκειμένη (φωνή) 7,31 ὁ
 ὑποκείμενος (όρος) 7,32 sq. 10,28 194,1
 τὸ ὑποκείμενον expl. 8,1 69,15 sq. καθ'
 ὑποκειμένου dist. ἐν ὑποκειμένῳ 49, 28,
 29 ἐπειδὴ τούτων ἔκάτερον τὸ μέν τι
 ἔχει κατηγορούμενον τὸ δὲ ὑποκείμενον,
 διαφοράν τινα τούτων παραδίδωσι 69,8sq.
 οὐ πάντας ἀνάγκη εἶναι ὄνομα ἡ πτῶσιν
 ὄνοματος ἡ ἀδρίστον ὄνομα, ἀλλ' ἐστιν ὅτε
 καὶ λόγον ἐκ πλειστῶν ὄνομάτων συγκει-
 μενον 69,15 ἀκυρότερον τοῦ κατηγορού-
 μένου 87,15 τὸ ὑποκείμενον πανταχοῦ ἡ
 ὄλην εἶναι φαμεν ἡ ὄλης λόγον ἔχειν πρὸς
 ἐκεῖνο ὃ ὑπόκειται 88, 26 ἦτοι καθ'
 ἔκαστα ἐστιν ἡ καθόλου 88, 30 ωρισμέ-
 νον — ἀδρίστον 79, 5 90, 34 155, 28 sq.
 ἀνώνυμον 156,31 τῷ ὑποκειμένῳ opp.
 τῇ σχέσει 10,2 157,14 κατὰ τὸ ὑποκε-
 μενον 10,23
 ὑποκρίνειν. ὑποκρίνεσθαι 139,28
 ὑπολαμβάνειν 196,23 197,2
 ὑπολείπειν. ὑπολέπειπτο 232,16
 ὑπόληψις παράδοξος 9,10
 ὑπόλοιπος 173,27
 ὑπομνηματικός. ὑπομνηματικώτερον (τὸ
 βιβλίον) 213,31
 ὑπονοεῖν 66,17
 ὑποπτεύειν 146, 2 οὐδὲ ἀν ὑποπτευθεῖεν
 ὄνοματα εἶναι 13,22 ὅπερ οὐδὲ ἀν ὑπο-
 πτευθεῖη διαφέρειν 269,6
 ὑποστάθμη 21,29
 ὑπόστασις 19,26 21,29 115,2 133,27. 28
 143, 22. 25 151,9 alias τὴν ὑπόστασιν
 ἔχειν 77,24 185,1 213,23. 25
 ὑποστίζειν 118,1 εἰς τι 211,20
 ὑποτιθέναι. τὰ ὑποτεθέντα opp. τὰ κατη-
 γορθέντα 196,31 197,30 ὑποτίθεσθαι

- 17, 28 20, 13 131, 34 162, 28 196,
25 sq.
- ὑποψία.** ὑποψίαν παρέγειν 98, 36
οὐ 61, 21 sq. 62, 6
- ὕστερον** vide πρότερον
- ὕφεσις** 136, 9 213, 7
ὑφηγεῖσθαι 75, 23 ἐπὶ παραδείγματος 266, 1
ὑφῆγησις 1, 13 20, 28 135, 15 203, 12
ὕφειναι. ὑφείσθαι τινος 114, 14 ὑφεῖται
111, 23 202, 34
- ὕφιστάναι.** καθ' ἔκυτά ὑφεστῶτα 48, 15
περὶ ἀλλα 50, 23 ὅπωσοῦν 50, 28 αὐτὸ
καθ' αὐτὸ ὑφεστάναι 185, 2 ὑφεστῶτα
64, 23
- Φαινεῖν.** ὡς σιγμανόν τι καὶ φαῖνον (φάσις
όνομάζεται) 75, 27 τὸ ἐμὸν φανημένον
195, 18 τὰ κατὰ τὸ φαινόμενον λεγόμενα
249, 13 φαινομένως ορρ. ἀληθῶς 5, 16
72, 34
- φάνελλος** 73, 21
- φάναι.** ἔφατο 254, 5 259, 29
- φαντασία** 21, 33 38, 33 67, 10 126, 20 242, 2
γνωστικὴ δύναμις 5, 4 παθητικὸς νοῦς
6, 5 7, 8 26, 2 dist. αἰσθητὸς 6, 7 sq. 25,
14 λεκτικὴ φαντασία 23, 1 39, 26 ψιλή
185, 1 φαντασίαν μέν τινα παρέχει 33, 30
126, 18 ἀποτελοῦσι 157, 32 οὐδὲ κατὰ
φαντασίαν 61, 30 120, 5 194, 27
- ***φαντικός** expl. δηλωτικὸς φύσεώς τινος ἡ
ἐνεργείας 59, 25
- φάσις** 10, 2, 14 59, 10 sq. 61, 8 sq. expl. ὄνομα
ἡ ῥῆμα ὡς μέρη τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
λαμβανόμενα 75, 23 sq. τοῦ Ἀριστοτέλους
εἶναι τὴν θέσιν τοῦ δύναματος τῆς φά-
σεως ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν ταῖς προτάσεσι
φωνῶν, ἐπεὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ
παρὸ Πλάτωνι Τίμαιος χρῆται τῷ δύ-
νατι τῆς φάσεως, ἀλλ᾽ ἐπὶ μόνων τῶν
ὅπωσοῦν κατηγορούμενων 77, 19
- φάσκειν** 258, 29 265, 15 267, 17
- φάττα** 260, 18
- φειδώ.** φειδῶ τῶν .. παραγομένων 186, 8
τῶν παιδιάριων 249, 24
- φέρειν** τὸ ὄνομα 243, 2 ἐπὶ τὴν προτέραν
γραφὴν .. φέρεται 56, 18
- φευκτός** ορρ. ἔφετός 256, 13, 16 259, 18
- φήμη.** τύχην δεῖ καλεῖν τῇ φήμῃ συνεργόν
37, 9
- φθαρτός ορρ. ἀπαθής 7, 11, 12 ορρ. ἀδιας
153, 22 154, 6 240, 32
- φθέγγεσθαι ταῦτα 129, 32 158, 24 177, 12,
13
- φθορά.** τὰ ἐν γενέσαι καὶ φθορᾶ 77, 23 150,
27 151, 16 242, 4 sq.
- φθόριον** 138, 3
- φιλάργυρος** ορρ. ἄσωτος, οίκομικός 260, 25
- φιλεῖν.** φιλεῖ κατηγορεῖσθαι 50, 5
- φιλομαθής** 83, 21
- φίλια.** φιλτέραν ἀμα καὶ αἰδοιοτέραν ἀπάν-
των τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγησαμένους 110,
32
- φιλοσοφία** ἡθική 130, 29 πρώτη 131, 5
φιλέσιος φραγματεία 65, 3 τὸ ἀποφύγοντα
μόνον προσήκει τῷ φιλοσόφῳ θεω-
ρεῖν 65, 28 τῆς δέ γε πρὸς τὰ πράγματα
τοῦ λόγου σχέσεως ὁ φιλέσιος προφύγου-
μένων ἐπιφελήσεται 66, 7, 8 98, 14 πρώτος
83, 16 φιλοσόφως 248, 15
- φορτικός** 57, 11
- φροντίς.** πολλαὶ περὶ σῆτο κατετέλεσθαι
φροντίδες 1, 6 ταῦτα .. φροντίδος τινὸς
ἀξιῶσαι 252, 11
- φύειν.** τὸ πεφυκέναι 85, 24 98, 9 170, 17 οἱ
πεφυκότες 184, 8
- φυσικός.** φυσικὴ πραγματεῖαι 16, 20, 21
φυσικὴ τάξις 17, 10 ποίησις 25, 29 δύ-
ναμις 62, 25 sq. φυσικὰ πράγματα 22, 29
φυσικὴ οὐσία 24, 24 εἰκόνες 34, 27 35, 6
φυσικὴ ὄλη 39, 21, 23 64, 23 φυσικὸν
ὄμοιόματα 39, 35 φυσικὰ ὄργανα 64, 13 sq.
φυσικὴ ῥοπή 142, 34 διακόσμησις 247, 31
- φυσιολογία** 16, 15 130, 35
- φυσιολόγος** 130, 36
- φύεις** τῶν ὄντων 1, 10 65, 30 ἡ τοῦ παντὸς
φύεις 19, 7 sq. 148, 12 ορρ. τέχνη 16, 16
62, 26 142, 6 sq. μιμεῖσθαι τὴν φύειν 148,
31 τὰ μέν ἔστι σημαντικὰ φύεσιν τινῶν
11, 9 12, 16 15, 1 73, 5 φύεσις τινος ἡ
ἐνεργείας 59, 25 μία φύεις 170, 30 199,
1, 3 τῶν καθόλου 74, 18 75, 1 ἡ φύεις
τινός 179, 25 203, 13 al. ἡ ἀνθρωπεία
203, 13 φύεις βευστὴ 134, 28 ὡρισμένη
189, 18, 22 φύει 16, 17 19, 2 62, 22 al.
expl. 19, 4 διχῶς 34, 20 οἱ μὲν οὕτω
τὸ φύει τοιούσιν ὡς φύεσις αὐτὰ (τὰ
δύναματα) οἰόμενοι εἶναι δημιουργήματα 34,
23 sq. οἱ δὲ οὕτως .. ὡς τῇ φύει προσή-
κοντα τῶν δύναμισιομένων 35, 1 συντρέχει
τὸ δεύτερον τῶν φύει σημαντικότερων

- τιῷ δευτέρῳ τῶν τοῦ θέσει 36, 22 κατὰ φύσιν ορρ. κατὰ τέχνην 60, 10 κατὰ προαιρεσιν 142, 22 περιάγειν εἰς τὸ κατὰ φύσιν 133, 12 παρὰ φύσιν 53, 23, 25 63, 20 101, 30 al. ὑπὲρ τὴν φύσιν 64, 8 φωνεῖν. τὸ φωνεῖν φύσει 22, 25 φωνή. ἀπλῆ φωνή 2, 4 sq. 4, 6 10, 1 sq. opp. σύνθετος 20, 34 26, 14 δράμων μος 15, 17. 22 τοῦ λόγου γένος 16, 14 οὐχ ἀπλῶς 16, 21 ἐν ὅλῃς τάξει παραλάμβανεται 16, 25 30, 4 τῆς κατὰ τὸν λόγον φωνῆς ἡ ἀπλῶς φωνή γένος 16, 23 30, 5 φωναί dist. νοήματα, πράγματα 17, 30 γράμματα 18, 25 σύμβολα καὶ σημεῖα τῶν νοημάτων 19, 33 20, 14 sq. 26, 16, 30 ζητεῖν ηζίωσαν οἱ παλαιότεροι, πότερον φύσει εἶναι αὐτὰς ἡ θέσεις ῥητέον 19, 25 φύσει 16, 16 22, 24 sq. 23, 2 39, 24 dist. ὄνομα καὶ ῥῆμα 22, 23 39, 18 τὰ ἐν τῇ φωνῇ dist. αἱ φωναὶ 22, 9, 21 φωναὶ ἀπλαῖ μήτε ἀλκήθειαν μήτε ψεύδος σηματίνουσαι (ἀλλὰ σύνθετο) 18, 2 21, 7 26, 14. 30 sq. 29, 2 ἀναρθρος φωνή 23, 4 40, 33 opp. ἀναρθρος 24, 32 40, 33 def. 30, 8 ἀπλῶς φωνή 30, 15 σημαντική opp. ἀσημος 30, 18 sq. τῶν ἀλόγων ζώων 25, 11 30, 22. 29 31, 1 τῶν παιῶν 30, 28 31, 1 εἴς τε τὴν σημαντικὴν καὶ τὴν ἀσημον καὶ τὴν ἐγγράμματόν τε καὶ ἀγράμματον (διαιρεῖται) 31, 3 sq. syn. λέξεις opp. σημαντύμενον 196, 6 sq. τῇ φωνῇ opp. τῇ δυνάμει 198, 6. 12 209, 17 227, 32 φωνητικός 16, 17 39, 24 φωνητικὰ ὄργανα 25, 1 39, 27 φωνητική δύναμις 62, 23 sq. φωρᾶν 123, 22 φῶς τὸ ἡλιακόν 132, 33 φωτιστικός. φωτιστική δύναμις 133, 2

Χαίρειν ἔσν 20, 27

χαρακτήρ̄ syn. τύπος 22, 30 23, 21. 23 ἴδιος γραφος 20, 15

χαρακτηρίζειν 11, 26 24, 28 87, 18 151, 24 180, 28

χάρις. χάριν ὄμολογειν 1, 11

χεῖλος 25, 5 30, 14 64, 21

χειροῦν. πρὸς τὴν πειθῶ χειρωθέντα (ἀκροατήν) 66, 7

χείρων γνῶσις 135, 31 χειρόγως opp. κρείτονας 135, 19

χελιδῶν 64, 10

χερσαῖος κόσμον 241, 8

χθεσινός. τὸ χθεσινόν 32, 6. 14

χοῖρος 61, 23, 29

χορός. ἐγκαταλέγεσθαι τῷ χορῷ τῶν ὄντων 263, 28, 29

χρεία. τὴν χρείαν συμπληροῦν 12, 20 ἀποπληροῦν 12, 28

χρεμετισμός 41, 9

χρήσιμος 1, 18 4, 25 χρήσιμος πρόταξις 265, 14

χρῆσις. τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76, 13 77, 18 linguae consuetudo 97, 29 112, 12 113, 32 174, 28

χρησμός 137, 14 sq.

χρονικός. τὰ χρονικὰ μέτρα 133, 27 χρονικὴ ἔμφασις 136, 22 ἀπειρά 242, 15

χρόνος. ὁ ἐνεστώς opp. ὁ πέριξ (παρεληλυθός καὶ μέλλων) 52, 18 sq. παρωχηκώς 138, 20 προλαβών 139, 8 ἀπειρος 144, 20 153, 15 ἀκαριαῖος 52, 21 ὁ πέρυσι 85, 19 τὰ ὑπὸ χρόνου μετρούμενά 134, 15 ἀνευ χρόνου 32, 2 sq. expl. 29, 14 κατὰ χρόνον 7, 3 λέγεσθαι 10, 12 12, 18 τὰ κατὰ χρόνον 123, 28 χρόνον τινὰ προσημαίνειν 10, 9 sq. 32, 7 48, 2 49, 16 80, 36 90, 25 128, 27

χρυσοῦς. χρυσοῦν γένος 180, 32

χώρα. ἐν μηδετέρᾳ χώρᾳ παραλαμβανόμενα 12, 21 χώραν ἔχειν 68, 4 131, 29 132, 4. 6 144, 12 150, 21 al.

χωρίζειν. κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸν φεστηκός 71, 12 κεχωρισμένως 205, 30 206, 3 233, 27 κατηγορεῖν 210, 20

χωρίς. συνδέσμου χωρίς 68, 15 ῥήματος χωρίς 70, 1. 11

χωριστὸς παντὸς σώματος (νοῦς) 7, 7 64, 11 χωριστὰ τῆς ὅλης εἰδὴ 21, 27 opp. ἀγάριστα 213, 3 χωριστὴ οὐσία 24, 28 64, 4

Ψεκτός opp. ἐπανετός 130, 33

ψεύδειν. ψεύδεσθαι opp. ἀληθεύειν 18, 20 al. διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ψεύδομεθα 82, 18

ψευδῆς vide ἀληθῆς

ψεῦδος opp. ἀληθεῖα 139, 30 140, 33 sq. δεκτικὸς ἀληθείας τε καὶ ψεύδους 2, 24. 35 5, 17 al.

Ψήφισμα. πλείονα ἄμα ψηφίσματα εἰσφέρειν
46,30 sq.

Ψιλός. ψιλόν, ὅπερ ἐστὶ καθ' ἑαυτὸν λεγό-
μενον 56,7 ψιλὴ φαντασία 184,33

Ψιφεῖν ορρ. δύνομάζειν 34,30

Ψόφος 25, 24 διαφέρει τῆς φωνῆς 30,7
πληγὴ δέρος αἰσθητὴ ἀκοῇ 30,8 ἀγράμ-
ματος 31,32 40,32, 33

Ψυγή. διττάς ἔχει δυνάμεις 5,1 sq. ἀνευ
τοῦ παθητικοῦ νοῦ μηδὲν τῶν ἐνταῦθα
πραγμάτων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυγήν 6,
16 λογική 7,1 25,6 35,22 217,29 τὸ
μέροιν τῆς ψυχῆς καθ' ὃ τὸ εἶναι ἔχονεν
(νοῦς αὐτοτελῆς) 7,10 ορρ. νοῦς 24,27
τὸν μὲν νοῦν ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυγήν

θηλυκῶς λέγειν διέταξαν 35, 31 μερικὴ
ψυγή 25,27 αὐτοκίνητος 63,24 διανοη-
τική 63,30

Ψυχικός 24,26 27,7 63,19

Ψυχρός dist. οὐ θερμός 10,21

Ψυγή σθαι. ὠνήσασθαι iuxta πρίασθαι 142,
24

ώς. ὡς ἔχει φύσεως 154,17 ὡς εἰ λέγομεν
198,25 ὡς εἰ λέγομεν 199,5 208,24

ώσπερ τως expl. 85,20, 21

ώσπερ quasi 18,29 244,16

ὦψ. τοὺς ὥπας 38,13

II INDEX NOMINUM

- Ἀγαμέμνων 270,3
 Ἀγησίλαος nominis exemplum 35,2
 Ἀθῆναι 135,3 ἐν Ἀθήναις 149,3 Ἀθήναζε
 149,1
 Ἀθηναῖος ἔνος (Plat. Leg. X 12 p. 905 A)
 133,6 Ἀθηναῖοι exempli causa 226,23
 οἱ Ἀθηναῖοι ἔμφρονες 269,31
 Αἴτιος exempli gratia 73,11.12.14.18.19.20.21.22.23
 128,9.10 201,12.21.27 ἀπέσφαξεν ἐκυτόν
 78,8 ὁ Τελαμῶνος Αἴτιος 241,8
 Αἰγύπτιος. Αἰγύπτιοι 19,14 30,34 ἀρρε-
 νικῶς τὴν σελήνην δονομάζειν εἰώθασιν
 36,3
 Αἰγύπτος 149,1
 Αἰθίοψ 85,13 91,35 110,27 112,22 169,36
 Αἰνιαγαντῖνος σοφός vide Ἐμπεδοκλῆς.
 Ἀλέξανδρος philosophus. τῷ .. ἀπὸ τῆς
 Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητῇ δοκεῖ καὶ τὰ ἐπιρ-
 ρήματα ὄνόματα εἶναι 13,19 οἱ μὲν
 εὗλοντο λέγειν αὐτὴν (ἀπόφανσιν) ὡς φω-
 νῆν ὅμώνυμον εἰς διάφορα σημαντίενα
 (κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν) διαιρεῖσθαι,
 καθάπερ ὁ Ἀφροδιτιένος Ἀλέξανδρος 15,22.
 23 μάλιστα κατορθοὶ ἡ τοῦ Ἀφροδιτιέως
 ἔξηγησις πρὸς τοῦτο λέγουσα τείνειν τὴν
 παραδοθεῖσαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν
 νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν θεωρίαν 27,24
 ἐπισκεψώμεθα τὸν συλλογισμόν, ὃν ὁ Ἀφρο-
 διτιένος ἔξηγητὴς ἐκτίθεται, κατατκευάζειν
 δοκοῦντα μόνως εἶναι φύσει τὰ ὄνόματα
 καὶ τὰ ἥματα· τὰ γάρ ὄνόματα, φησί,
 καὶ τὰ ἥματα φωναῖ, αἱ δὲ φωναῖ φύσει,
 τὰ ἄρα ὄνόματα καὶ τὰ ἥματα φύσει 39,
 14 sq. εἰ δέ τις μὴ προσίστο ταύτην τοῦ
 προσσηματίνειν τὴν ἔξηγησιν, πειθέσθω τῷ
- ²Ἀλεξανδρῷ λέγοντι κτλ. 57, 18 λόγοι
 ἔχειν ἡ τοῦ Ἀφροδιτιέως δόξα περὶ τῆς
 ἀποφάνσεως δοκεῖ μὴ συγχωροῦσα γένος
 αὐτὴν εἶναι καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως
 67,31 καὶ τοῦτο δισχριβίζεται σημαίνειν
 ὁ ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητὴς τὸ τὰ
 δηλούμενα ὑπὲν αὐτῶν (τῶν ἀπροσδιορίστων
 προτάσεων) ἐναντία εἶναι ποτε 100, 19
 ῥητέον, διπερ Ἀλεξανδρός φησιν, ὅτι τὸ
 ἀριστον ἥματα καὶ τὸ τοῦ ὑποκειμένου
 ἀποφασούμενον καὶ τὴν ἀπόφασιν ποιοῦν
 τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχά-
 νουσι, τῇ μέντοι σχίσει διαφέρουσι ποιεῖσθαι
 ἀλλήλων 157,13 ἡγιεινῆτοῦσι πρὸς ἀλλή-
 λους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως ὃ τε
 ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητης καὶ ὃ
 θεῖος Ἰάμβλιχος, ὁ μὲν τῇ προκειμένῃ
 ἐπόμενος ἥματει καὶ ἀξιῶν τοῦ ἑτέρου μόνον
 μορίου τῆς ἀντιφάσεως εἶναι τὴν διαλεκτι-
 κήν ἐρώτησιν, ὁ δὲ τοῖς λεγομένοις περὶ
 αὐτῆς ἐν τῷ προοιμίῳ τῶν Ἀναλυτιῶν
 καὶ ἀξιῶν αὐτὴν τῆς ὅλης ἀντιφάσεως
 ἐρώτησιν εἶναι 202,3 sq. ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν
 τί ἐροῦμεν; ὡςπερ ἀπορεῖ καὶ ὁ Ἀλέξαν-
 δρος· ἦ γάρ οὐκ εἶναι μετὰ λόγου τὰς δυ-
 νάμεις αὐτῶν φήσομεν .. ἦ αὐτὰς εἶναι
 τῶν ἀντικειμένων ὄμολογήσομεν 242,27
 λύει οὖν ὀρθῶς ἐκεῖνος τὴν ἀπορίαν λόγον
 ἐνταῦθα παρειλῆφθαι λέγων τὸν διανοη-
 τικὸν .. ἀλλ' οὐ τὸν νοερὸν κτλ. 242,31
 ἀντὶ τοῦ ἀληθῆς γάρ αὐτὴν γράφεσθαι φησιν
 ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὐκ ἀληθῆς γάρ αὐτὴν
 267,27 exempli gratia 98,11
 Ἀλκιβιαδῆς exempli gratia 45,5 72,2
 saepius ἐπολέμησε τῇ πατρὶ 78,7

- 'Αλλαμήν 38,19
 'Αλυσ 135,5
 ('Αλμύρωνος). ἀναμνησθήναι· γράπει τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν 1,23,24 ὡς ἐν τοῖς προοιμίοις μαθησόμεθα τῶν Ἀναλυτικῶν 14, 25 ὁ δέ γε ἡμέτερος καθηγημένων καὶ εὐεργέτης (Πρόκλος) 181, 30 ἐν μέντοι ταῖς ἐπιστάσεσιν οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν τῶν παρ' ἔκεινου τεθεωρημένων οὐ παραιτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνίστεται τῶν λέξεων τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἔκεινου (Συριανοῦ) γράψειν 254,29
 'Ανδρόνικος ὁ Πόδιος, ὃς ἐνδέκατος μὲν ἦν ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους 5,28 δεῖν ἐνόμισε ταύτην (τὴν Περὶ ἐρμηνείας πραγματείαν) ἀθετεῖν 6,4 οὐ δικαίως 7,13
 'Ανυτος 112,21, 22, 34 181,25
 'Απόλλων 249,3
 'Αρισταρχος (γραμματικός) 210,30
 'Αριστείδης exempli gratia 90,17
 'Αριστοκλῆς (Ιλλάτων) 20,18
 'Αριστοτέλης. παραδοὺς τοίνυν ὁ Ἀρ. ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν ἐν τούτῳ προτίθεται παραδοῦναι ἡμῖν τοὺς ἀπλοὺς λόγους 2,5 ἀπερ ὁ Ἀρ. ἐν ταῖς Κατηγορίαις (p. 14^a,39) στοιχεῖα τῶν διαγραμμάτων προσαγορεύειν ἡξίωσεν 7,21 διὸ τίνα αἰτίαν ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν πραγματευσάμενος ἐνταῦθα πάλιν περὶ ὄντομάτος καὶ βίματος προτίθεται λέγειν 9, 28 δισχυρίζεται διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν ὄνομάτων εἶναι φύσει 34, 19 τοῦτο ἀποφάσκει τὸ φύσει, ὅπερ ἐπρέζευν οἱ Ἡρακλεῖτοι 37,15, 16 τιμέντα αὐτὸν ὄντοματα ἵσμεν, ὡς τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τοῦ εἰδούς ἡ τὸ τοῦ ὄρου ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν ἡ τὸ τοῦ σχήματος . . . καὶ τὸ τοῦ ἀρίστου ὄντομάτος ἡ ἀρίστου ῥήματος ἡ τὸ τῆς ἀντιφάσεως 37,21sq. 42, 23 83,5 τῆς μὲν οὖν δευτέρας προσταται δέῃσης ὁ Ἀριστοτέλης (τὴν εὐθεῖαν προφορὰν ὄνομα καλεῖν, τὰς δὲ ἀλλας πτώσεις), καὶ ἔπονται γε αὐτῷ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου 43,2 ἔν τε τῷ ἑβδόμῳ καὶ ἐν τῷ ὅδῳ βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ πολὺν περὶ τούτου (τοῦ ὄρισμοῦ) ποιήσεται λόγον 71,5 τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι τὴν θέσιν τοῦ ὄντομάτος τῆς φάσεως 77,19 περὶ τούτων οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τελειώτατα μὲν ἐν τῇ Περὶ σοφιστικῶν ἱέγγιων ἐπιφράζομένη πραγματείᾳ ὑπέλεκται, τούς τε τρόπους ἀπαντας ἐκτινέμενος τρισκαίδεκα δύτας, καὶ οὐδὲ οἱ σοφισταὶ τοὺς ἀνεπιστάτως αὐτοῖς διαλεγομένους πειρῶνται παραλογίζεσθαι 85, 28 ταῖς ἐννοίαις τοῦ Ἀριστοτέλους ἀκολουθότερον ἀπὸ τῶν πραγμάτων πιστοῦθαι 162,19 καὶ ἀποτείνεσθαι μὲν δοκεῖ (Ἀρ.) πρὸς τὰ ἐν τῷ Σοφιστῇ καὶ πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πέμπτου τῆς Πολιτείας περὶ τοῦ μὴ εἶναι δοξαστὸν τὸ μὴ ὃν ὑπὸ Πλάτωνος λεγόμενα 212,33 ὡστε . . . καὶ ἀποφίρασθαι τινας ὑπομνηματικώτερον εἶναι τὸ βιβλίον (τὸ Περὶ ἐρμηνείας) 213, 31 τὸ Περὶ ἐρμηνείας, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ προσῆκον ἀπειληφε πέρας· τὰ γάρ ἐφεῆς ὑποπτεύω μὴ εἶναι γνήσια τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ προστεθεῖσθαι ὑπό τινος μετ' αὐτὸν . . . ἡ γεγράφθαι μὲν ὑπὸ αὐτοῦ, γυμνάσαι δὲ μόνον βουληθεῖντος τοὺς ἐντυγχάνοντας πρὸς ἐπίκρισιν τῶν πιθανῶν μὲν οὐ μέντοι ἀληθῆς λεγομένων λόγων 251, 26 ὅπερ ἴσμεν ὅτι καὶ περὶ τῶν πρὸς τι διαλεγόμενος ἐν Κατηγορίαις πεποίκη, δὶς ὧν ἐπεγέρει πατακευάζειν ὡς οὐ πάντως ἀμά τη φύσει τὰ πρὸς τι 252,2 πλείστην εἶναι διάστασιν τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλ' οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἀποφανημένου (τοῦ Ἀρ.) 253,30 ποία γάρ ἂν εἴη σύνθετις ἡ διαίρεσις ἐπὶ τῆς νοητῆς παρὰ Πλάτωνι καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένης ἀληθείας . . . ὑπὲρ ἡς καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Θεολογικῇ διελέκται πραγματεψαὶ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Περὶ ψυχῆς; 27,28 τὰ Ἀποδεικτικά 208,29 τὸ προσκύμιον τῆς Τοπικῆς πραγματείας 254,20 συντομίας ὧν ἐραστής 47,20
 'Αριστοφάνης (Ran. 209) 25,20 (Acharn. 780) 25,21 ὁ ἐν τῷ Συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους λόγος 36,5
 'Αρχίδαμος nominis exemplum 35,3
 'Αττικός. 'Αττικὴ συνήθεια τῶν εἰς τὸν δῆμον πλείστα ἀμά ψηφίσματα εἰσφερόντων 46,29
 'Αφροδισιάς. ὁ ἀπὸ τῆς Ἀφροδισιάδος ἐξηγητής 13,19 100,20 202,4
 'Αφροδισιεύς 15,23 27,24 39,14 67,31
 'Αφροδίτη. τῆς Ἀφροδίτης.. γένεσις 249,19

- Λάγιαός. οἱ Ἀγαστοί 270,3
 Λαγιλλεύς 63,12 78,8,14 110,29 149,12
 Βασιλίσκος nominis exemplum 35,4
 Γαλάτης (λευκός ἀνθρωπος) 210,31
 Δημήτριος ὁ τὸ περὶ τῆς λογογραφικῆς
 ιδέας βιβλίον συγγράψας 4,29
 Δημοσθένης Δημοσθένους Ηαιτιεὺς ψήφισμα
 εἰσφέρει τούτονδε 46,33 (De cor. p. 225) 65,
 12 270,6 (De falsa leg. p. 387) 65,13
 Διαλεκτικός (Διόδωρος Κρόνος) 38,18
 Διόδωρος. δῆλον ὡς οὐκ ἀποδεξόμεθα τὸν
 Διαλεκτικὸν Διόδωρον (sc. Κρόνον) πᾶσαν
 οἰόμενον φωνὴν σημαντικὴν εἶναι καὶ πρὸς
 πίστιν τούτου καλέσαντα τῶν ἑαυτοῦ τινα
 οἰκετῶν Ἀλλαμὴν καὶ ἄλλον ἄλλῳ συγ-
 δέσμῳ 38, 17
 (Διόδωρος) (Diod. Sic. exc. VII 28) 135,4.5
 Διομήδης exempli gratia 78,14
 Διονύσιος (Θρᾷξ) II p. 630,32 (Bekker) 23,
 22
 Δίων e. g. 33,28 45,2.3 214,28
 Δουσάρειος ὁ Πετραῖος 38,24
 Ἐκτωρ 73,12 128,10 201,13
 Ἐλεάτης ἔνος (cf. Plat. Soph. p. 238 B)
 184,31 186,17
 Ἐλλην. Ἐλληνες 19,13 30,33 36,8 ἡ τῶν
 Ἐλλήνων χρῆσις 112,11
 Ἐλληνικός. ἡ Ἐλληνικὴ χρῆσις 97, 29
 113,32 174,28 Ἐλληνικὰ ὀνόματα 192,2
 (Ἐμπεδοκλῆς) ὁ Ἀκραγαντίνος σοφός frg.
 v. 347—351 (Stein) 249,1
 Επεισός 78,17
 Ἐρμῖνος 24,18 52,29
 Ἐρμογένης 34,18 35,14 37,2 sq.
 Εὖπρακτος nominis exemplum 35,5
 (Εὔριπιδης) (Hippol. I) 1,3 (Phoen. 1877.
 78) 20,11 (Hec. 864) 117,29 118,27
 Εὐτύχιος nominis exemplum 35,5
 Ζεῦξις ἀγαθὸς ζωγράφος ἐστι 208,9
 Ζεύς. ὁ Ζεύς 28,23. 25 ὁ παρ' Ὁμήρῳ
 Ζεύς 270,23
 Ἡλιούπολις 34,3
 Ἐρακλείτειος 34,24 οἱ Ἡρακλείτειοι 37,16
 Ἐράκλειτος. τὸ πάντα κινεῖσθαι καὶ στά-
 σεως μηδαμῶς τὰ ὄντα μετέχειν, ὥσπερ
 ἔλεγεν Ἡράκλειτος 9, 12 οὕτε οὕτως
 φύσει (τὰ ὀνόματά ἐστιν), ὡς ὁ Ἡρά-
 κλειτος ἔλεγεν 37,9
 (Ἡρόδοτος) (VII 141) 135, 3. 4 (I 53)
 135,4.5
 Θεαίτητος e. g. 169,14 174,12. 24
- Ἡεράραστος. Τύρταιμον Ηεράραστον (ἔδοξε
 τοῖς παλαιοῖς καλέσατο) 20, 19 διττῆς γάρ
 οὕτης τῆς τοῦ λόγου σχέσεως, καθά διώ-
 ρισεν ὁ φιλόσοφος Θεόφραστος 65,31 διό-
 περ ὅρθις ὁ Θεόφραστος τὴν μὲν καθ'
 ἔκαστα (πρότασιν) ὡρισμένην καλεῖ τὴν δὲ
 μερικὴν ἀδριστὸν 90,18 ὁ μέντοι ἑταῖρος
 κύτου (Ἄρ. Ηεράραστος ὀνομάζει αὐτὴν
 τὴν ἀδριστὸν πρότασιν) ἐκ μεταθέσεως
 161,9. 28
- Θερσίτης 110,30 115,30 120,24
- Ἴαμβλιχος. κατὰ τὴν τοῦ θείου Ἰαμβλίχου
 ὑφῆγγαν 135,14 ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλή-
 λους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως ὅ
 τε ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιαδός ἐξηγηθῆς καὶ ὁ
 θεῖος Ἰαμβλίχος 202,3 ὁ μέγας Ἰαμβλί-
 χος ἀποφαντεῖται τὴν διληγούντας ἐν
 τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτήσει περιλαμβάνεσθαι
 202,17 ὡς οὕτας, ὅπερ φησὶ περὶ αὐτῶν
 ὁ φιλόσοφος Ἰαμβλίχος, φωνῇ μὲν κατα-
 φατικάς δυνάμειται δὲ ἀποφατικάς 227, 31.
 32
- Ἴλιος 201,21.27
- Ἴνδος. Ἰνδοί 30,33
- Ἴπποκράτης ἀγαθὸς ἱατρός ἐστιν 208,9
 (Ισοκράτης). Νικοκλῆς ἢ Συμμαχίνος (ora-
 tionis titulus) 207,24
- (Καλλίμαχος) ὁ Κυρηναῖος (frg. 271) 38,
 16. 17
- Κάλλιππος 33,14. 21sq. 54,18 60,32
- Κνήμων. τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος
 μισανθρωπότεροι 114,30
- Κρατύλος ὁ Ἡρακλείτειος 34,24 37,2
- Κροῖσος 135,5
 (Com. Att. frg. III p. 460 Kock) 3,4
- Λάιος. ὁ Λάιος παιδοποιῶν ἄρδην ἀνατρέψει
 πᾶσαν ἔαντος τὴν οἰκίαν 135,5
- Λάκων. οἱ Λάκωνες καρπετικοί 269,31
- Λυκόδρων (Alex. 7) 166,27
- Μαγνῆτις ἡ λίθος 200,9
- Μελάνθιος 11,32
 (Μένανδρος) (frg. 855) 2,34 (frg. 174) 132,
 19. 20
- Μυκόνιος. οἱ Μυκόνιοι φαλακροί 269,31
- Νεάπολις dist. νέα πόλις 34,3
- Νιρεύς 110,29 115,29 120,23 169,1. 3. 4
- Ὀδυσσεύς 11,32
- Ὀμηρος (A 88) 97,30 (A 144) 96,22 (B 12)
 270,2 (B 204) 96,23 115,6 118,25 (B 804)
 19,14 (Γ 182) 2,11 44,6 60,31 (Δ 288)
 2,17 (Ζ 58) 96,12 (Ζ 68) 97,32 (Ζ 429)

60,26 (Θ 399) 2,13 (Ι 412) 149,11 (Ξ 108)
 207, 21 (Τ 86, 87) 131, 15 (γ 79) 61, 1
 (δ 379) 2,20 (ε 184) 2,30 (η 238) 2,15
 (ξ 466) 118, 4 (γ 208) 60, 27 exempli
 gratia 184,22 211,28 τὸν ἐν τῇ ποιήσει
 Ὁμηρον 211,30

Παρμενίδης. ἐν εἶναι τὸ σὸν, ὡς ἔδοκει
 Παρμενίδη 9,13 ὁ Παρμενίδης οὐχ ὁ παρὰ
 Ηλάτωνι μόνον ἀλλὰ καὶ δὲν τοῖς οἰκείοις
 ἔπεισιν (ἀποφαίνεται ὅτι οὐδέν εἶστι παρὰ
 τοῖς θεοῖς οὕτε παρεληλυθὸς οὕτε μέλλον)
 133, 18 ὥπερ καὶ δὲ μέγας Παρμενίδης
 παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχειν ἀποφαίνεται.
 ‘οὐ γάρ ἔην οὐδὲ ἔσται’, φησιν, ‘ὅμοιος πᾶν,
 εἶστι δὲ μούνον.’ 136,23 sq.

Περιπατητικός. οἱ Περιπατητικοί 43,5 ἡ
 Περιπατητικὴ . . διάταξις 43,19

Περίπατος. οἱ ἀπὸ τοῦ Ηεριπάτου 43,3.
 16

Πετραῖος (Δουσάρειος) 38,24

Ηλάτων. τὸν γάρ Ἀριστοκλέα ἔδοξε τοῖς
 παλαιοῖς καλέσαι Ηλάτωνα 20, 18 ποία
 γάρ ἂν εἴη σύνθεσις ἡ διάρεσις ἐπὶ τῇς
 νοητῆς παρὰ Ηλάτωνι . . ἀληθείας; 27,28
 ζητῆσαι ἄξιον πῶς τοῦ ἐν Κρατύλῳ Σω-
 κράτους ἀγωνίζομένου πρὸς τὸν Ἐρμο-
 γένην λέγοντα θέσεις τὰ ὄντα εἶναι καὶ
 δεικνύντος αὐτὰ φύσει, διπεριφύρεται διὰ
 τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν ὄνο-
 μάτων εἶναι φύσει 34,17 ὁ τοῖνυν ἐν τῷ
 Κρατύλῳ Σωκράτης διαιτῶν τῷ τε Κρα-
 τύλῳ καὶ τῷ Ἐρμογένει . . δεικνυσιν ὡς
 οὕτε οὕτως ἐστὶ θέσεις ὡς Ἐρμογένης τῇσι
 . . οὕτε οὕτως φύσει ὡς δὲ Ἡράκλειτος
 ἔλεγεν 37,1 τοῦτο . . ἀποφάσκει (Ἀριστ.)
 τὸ φύσει, ὥπερ ἐπέρεθισνον οἱ Ἡρακλείτει,
 καθάπερ καὶ Ηλάτων, οὐκ ἂν οὐδὲ αὐτὸς
 παρατητάρχεντος οὕτως αὐτὰ καλέσαι φύσει.
 ὡς δὲ θεῖος ἄξιοι Ηλάτων 37,15 ὡς ἂν
 καὶ αὐτὸς διά τε τούτων (τῶν ἐν Κρα-
 τύλῳ) καὶ τῶν ἐν Σοφιστῇ ἡγημένων πρὸ¹
 τοῦ Ἀριστοτέλους μόνα τοῦ λόγου κυρίως
 μέρη τὸ ὄντα καὶ τὸ ὅγμα εἶναι τιθέ-
 μενος 40,27 λέγων ἐν τῷ Σοφιστῇ περὶ
 μὲν τοῦ πᾶσαν φωνὴν σημαντικὴν καλεί-
 σθαι ὄνομα . . δι? ὃν κάλεινο φανερὸν ὅτι
 πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔνα λόγον εἶναι
 φησι τὸν ἐνὸς πράγματος ὄντα σημαντικόν
 . . περὶ δὲ τοῦ δύο μόνα εἰδὴ τῶν σημαν-
 τικῶν εἶναι φωνῶν, ὄνομα καὶ ὅγμα, τὸ
 μὲν ὑπάρχειν δηλωτικόν, τὸ δὲ ἐνερ-

γειών ἡ παθῶν, δι? κοινῶς ὠνόμας
 πράξεις 48, 18, 25, 30 δῆλος ἐστιν οὐ
 μόνον ἐνεργειῶν ἡ παθῶν τὸ ὅγμα λέγων
 εἶναι δηλωτικόν, ὥπερ σημαίνεται διὰ τῆς
 πράξεως, ἀλλὰ καὶ σημεῖον αὐτὸ πρὸ τοῦ
 Ἀριστοτέλους καλῶν (Soph. p. 262 A sq.)
 49,2 ἵνα καὶ ταῦτα συνάρητη ἡ ἄλλῃ
 πάσῃ παραδόσει τοῦ τε Ἀριστοτέλους καὶ
 τοῦ Ηλάτωνος περὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν,
 ὡς εἰς ὄντα μόνον καὶ ὅγματα διαι-
 ρουμένων 60,1 ἐστι γάρ τούτων τῶν
 ὄντων θεωρημάτων ἔκαστον εὑρεῖν καὶ παρὰ τῷ
 Ηειστάτῳ Ηλάτωνι κείμενον. Ὅπερ καὶ τὰ
 πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παραδόσομένων
 περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
 θεωρημάτων εὑροις ἐν πολλαχῇ τε παρ'
 αὐτῷ διεσπαρμένα καὶ διαφερόντως ἐν τῷ
 Σοφιστῇ παραδόσομένα 83,8 exempli
 causa 33,28 ὁ θειότατος 65,22 202,14
 253, 18 Φαιδῶν ἡ Περὶ ψυχῆς (dialogi
 titulus) 207,24

Ηλατωνικὸς διάδοχος 1,8

Πορφύρειος. λεγέσθω τοίνυν πρὸς ταύτην
 τὴν ἀπορίαν ἐκείνο τὸ Πορφύρειον 47,26.
 27

Πορφύριος. οἱ δὲ ὡς γένος εἰς εἰδῶν (τὴν
 ἀπόργανην εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόργανην
 διαιρεῖσθαι ἔλεγον), καθάπερ ὁ φιλόσοφος
 Πορφύριος 15,24 ἡ τοῦ φιλοσόφου κρατεῖ
 Πορφύριος δέσποινται 15,29 τὸ δὲ ἄνευ γρόνου
 ὅτε οὐ τοῦτο σημαίνει τὸ μηδέποτε μη-
 δαμαίς γρόνον σημαίνειν ἀλλὰ τὸ μὴ προσ-
 σημαίνειν γρόνον, καλῶς δὲ φιλόσοφος Πορ-
 φύριος ἐπεσημάνθατο 32,3 πάνυ δὲ καλῶς
 ὁ φιλόσοφος ἐπεσημάνθατο Πορφύριος ὅτι
 τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰπεῖται ἡγε-
 τος, ἀλλ? αὐτὸς μόνον τὸ ἀπὸ τοῦ ὄντος
 παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρξίαν σημαίνον
 λαμβάνεται 44,11 ἐν οἷς καὶ προσιστορεῖ
 τὴν τῶν Στωικῶν διάταξιν περὶ τῶν κατη-
 γορόυμένων ὅρων 44,18 εἰ δὲ καὶ οὕτω
 τινὲς ἐθέλοιεν ἔχειν τὴν γραψήν “καὶ ἀεὶ²
 τῶν ὑπαρχόντων σημεῖον ἐστιν, οἷον τῶν
 καθ? ὑποκειμένου” (p. 16 b 10, 11), καθά-
 περ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος φησιν 50,9 sq.
 εἰ δ? ὡςπερ δὲ φιλόσοφος γράψει Πορφύ-
 ριος “οὐ γάρ τὸ (τοῦ?) εἶναι σημεῖον ἐστι
 τοῦ πράγματος ἡ μὴ εἶναι,” εἰ καὶ προϊὼν
 ἐπὶ τὴν προτέραν γραψήν τε καὶ ἐξήγησιν
 φέρεται 56, 16 ἐστι μὲν οὖν πρὸς τὴν
 ἀπορίαν ταύτην ἀπαντῶντας λέγειν, ἀπερ-

φησίν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, ὃς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἰδει τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κῦρος ἔχει μάλιστα τὸ κατηγορούμενον 70,3 δυνατὸν δὲ καὶ, ὡς ὁ φιλόσοφος ἔξηγεται Πορφύριος, ὡς πρὸς διάκρισιν εἰρημένου τῶν δρισμῶν γρωμάνων ὑποκειμένῳ ἦ καὶ κατηγορούμενῳ προτάσεων ἀκούειν τοῦ “πολλὰ καὶ μὴ ἔν” 74,22 ὅσα γλαυρωτέραν ἔχοντα θεωρίαν ὁ φιλόσοφος παραδίδωτι Πορφύριος, πειραθῆμεν εἰπεῖν 94,26 εἴτε ὡς ὁ φιλόσοφος ἀξιοῖ Πορφύριος, ἐπὶ φυλακῇ καὶ διαιρέσει τῆς ἀμφιβολίας εὐλημμένου (τοῦ δέ συνδέσμου οὗ οὐδετέ) 96,6 πότε δὲ ἔστιν εἶναι τὰ δηλούμενα (ὑπὸ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων) ἐναντία, καλῶς διήρθρωσεν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐ γάρ ἀεὶ, φησί, τῷ καταφασκομένῳ ἔστι τι ἐναντίον κτλ. 99,8 σημαίνοντος, ὡς φησίν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τούτου (ἀποφαντικῶς ν. l. pro ἀντιφατικῶς) πολας καταφάσεως πρὸς πολαν ἀπόφασιν ἀξιοῖ τὴν ἀντίθεσιν λαμβάνειν 109,25 τὸ ἄνθρωπος, ὥπερ φησίν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, οὐχ ὡς ὑποκείμενον ἀλλ’ ὡς κατηγορούμενον . . εἰληφθαι φήσομεν 171,3 διὸ καὶ τὸν φιλόσοφον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἔξήγησιν τοῦδε τοῦ θεωρήματος 252,8

Πρόκλος ὁ Πλατωνικὸς διάδοχος 1,8 ὁ δέ γε ἡμέτερος καθηγερών καὶ εὐεργέτης κανόνας ἡμῖν πάνυ τεχνικούς παρεδίδου, καθ’ οὓς οἰστον τε πάσῃ τῇ προτεθείσῃ προτάσει τὴν ἀκολουθοῦσαν εύρειν 181,30

Πλάτος Platonicus 201,16

Σαλαμίς 135,4

Σίμων ὁ τῷ Σωκράτει γνώριμος (σκυτεύς)

205,6

Σκόνθης 92,1 110,27

(Σουσαρίων) frg. v. 4 (Kock I p. 3) 115,4
118,23

Στοά. μέσον τοῦ τε νοήματος καὶ τοῦ πράγματος, ὅπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὑποτιθέμενοι λεκτὸν ἡξιούν δηομάζειν 17,27. 28 τῆς δὲ προτέρας (δόξης τοῦ τὴν εὐθείαν προφορὰν πτῶσιν καλεῖν) οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ ὡς τούτοις ἀκολουθοῦντες οἱ τὴν γραμματικὴν μετιόντες τέχνην 43,4

Στωϊκός. καλοῦσι οἱ Στωϊκοὶ τὸν μὲν ἀποφαντικὸν λόγον ἀξιωματικόν, τὸν δὲ εὐκτικὸν ἀρατικόν, προστιθέντες τούτοις ἔτερα πέντε λόγων εἰδῶν 2,26 προσιστορεῖ (Πορφύριος) τὴν τῶν Στωϊκῶν διάταξιν περὶ τῶν κατηγορούμενων δρων ἐν ταῖς προτάσεσιν οὐσαν τοιαύτην “τὸ κατηγορούμενον κτλ. 44,18

Συριανὸς ὁ μέγας 137,16 ὁ μέντοι μέγας Συριανὸς ἄριστα καὶ θεωρητικώτατα ταύτη τῇ ζητήσει διήτησε 253,12 μόνην τὴν περὶ τούτων (τῶν ἀντικειμένων) ἐπίσκεψιν προθέμενος γράφειν οὐ καταγίνεται περὶ τὴν τῆς λέξεως αὐτῆς σαφήνειαν 254,25

Σφίγξ 166,26

Σωκράτης exempli causa 7,31 saepius. τὸ γάρ ἐν τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τοῦ Σωκράτους ὄμοιωμα εἰ μὴ καὶ τὸ φαλακρὸν καὶ τὸ σιμὸν καὶ τὸ ἔξόφθαλμον ἔχοι τοῦ Σωκράτους, οὐκέτ’ ἀν αὐτοῦ λέγοιτο εἶναι ὄμοιωμα 20,3 ὁ ἐν Κρατύλῳ 34,17 60,21 ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ 47,3 ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ 65,20 similiter saepius

Τίμων. τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος μισανθρωπότεροι 114,30

Τροία. ἐν τῇ Τροΐᾳ 149,12

Τύρταμος (Θεόφραστος) 20,19

Φίλων 43,24 sq.

Φοῖνιξ. Φοίνικες 19,14

LOCI PLATONICI

Phaedo.		Phaedr.	
p. 65 A	202,15	p. 243 B	65,22
Cratyl.		p. 261 E	260,20
p. 385 B	154,19	Gorg.	
p. 385 C	60,21	p. 449 A	205,13, 14
p. 386 A sq. p. 427 D sq.	37,3	p. 451 B	47,3
p. 399 C	41,2	p. 462 C	107,2
p. 430 A	40,22	p. 465 A	223,7
Soph.		p. 466 B	201,16
p. 238 B . . . 184,30, 31 186,17		Reipubl.	
p. 257 B	253,18 263,22, 23	p. 327 A	191,33
p. 258 B	212,33	p. 392 C	13,10
p. 261 C sq.	83,11	p. 477 D	212,34
p. 261 D sq.	45,17 48,18	p. 491 D	253,23
p. 261 E sq.	40,28	Tim.	
Parmen.		p. 27 C	133,17
p. 137 A	133,18	p. 37 E	136,19
Phileb.		p. 41 C	217,32, 33
p. 12 E	263,20	p. 49 E	77,21, 22
p. 16 D sq.	65,20	Leg.	
Conviv.		p. 878 B	10,17, 18
p. 190 B	36,5	p. 899 D	133,14
		p. 905 A	133,6, 7

LOCI ARISTOTELICI

Cat.		Phys.
c. 2	p. 1 ^a 20	49,28
	p. 2 ^a 9	18,4
c. 6	p. 4 ^b 32	16,26
c. 7	p. 7 ^b 22	252,3
c. 10	p. 12 ^a 17 sq.	254,4
	p. 12 ^a 26	255,33. 34
	p. 13 ^a 5	163,21
	p. 13 ^a 37	121,20
c. 12	p. 14 ^a 39	7,21
	p. 14 ^b 14	149,25
Anal. pr.		
A 1	p. 24 ^b 10	202,7
	p. 24 ^b 16	10,17 37,22. 23 176,28
A 2	p. 25 ^a 1 A 8 p. 29 ^b 29	215,34 216,28
A 3	p. 25 ^a 37	245,4
	p. 25 ^a 39 b19 . . .	227,7. 8 sq.
A 4	p. 26 ^b 33	37,23
A 13	p. 32 ^a 15 sq.	228,23
A 27	p. 43 ^b 17	102,5
A 46	p. 51 ^b 5	161,3 162,26 168,3 170,6 173,5
	p. 51 ^b 26	186,5
Anal. post.		
A 2	p. 72 ^a 12	121,19
	p. 72 ^a 15	9,24
A 12	p. 77 ^b 30	102,12
A 22	p. 83 ^a 1	208,28. 29
Top.		
A 1	p. 100 ^a 21	254,20. 21
Θ 4	p. 159 ^a 16	202,1
Phys.		
A 7	p. 189 ^b 30 sq.	163,19. 20
B 2	p. 194 ^b 9	252,5. 6
B 6	p. 197 ^b 29	
Δ 7	p. 213 ^b 31 sq.	37,20
B 8	p. 199 ^a 20	64,5
	Γ 1	p. 200 ^b 32
		114,19 118,21
	Γ 5	p. 205 ^a 6
	E 1	p. 225 ^b 3
		6 p. 229 ^b 26
	E 5	p. 229 ^a 7 sq.
		254,19. 20
		De gen. et inter.
	B 11	p. 337 ^b 3
		139,2. 3
		Meteor.
	A 2	p. 339 ^a 26
	A 9	p. 347 ^a 11
		244,3
		37,21
		De an.
	A 1	p. 402 ^a 7
		6,30
		p. 403 ^a 3
	B 1	p. 412 ^a 10
		37,22
		p. 412 ^a 27 b5 (414 ^a 13) 107,2
	Γ 1	p. 424 ^b 22
		112,19
		114,20 118,21
	Γ 4	p. 429 ^a 10
	Γ 5	p. 430 ^a 23
	Γ 6	p. 430 ^a 26
		27,33
		p. 430 ^b 2
	Γ 7	p. 431 ^b 2
		57,32
	Γ 8	p. 431 ^a 12
		6,18
		6,19 25,31
		De an. gen.
	E 7	p. 786 ^b 21
		16,26
		Metaph.
	Γ 2	p. 1003 ^b 5
	I 4	p. 1055 ^a 3
		185,3
		p. 1055 ^a 6
	I 7	p. 1057 ^a 24
		263,14. 15
	Λ 7	p. 1072 ^a 19
		255,8
		242,35 sq.
		p. 1072 ^a 25
		133,17 248,30
	Λ 9	p. 1074 ^b 15
		27,32
		De poet.
	c. 20	p. 1456 ^b 20
		13,1
	frg. 49 (p. 55 Rose)
		242,35

CORRIGENDA ET ADDENDA

- p. 54,9 corrige εἰδεικώτερον et adde notam: εἰδεικώτερον scripsi: ιδεικώτερον libri
(cf. p. 247,14).
- p. 94,23 corrige συνάσσεται et adde notam: συνάσσεται scripsi: συνέσσεται libri (cf.
p. 186,4).
- p. 267,1 not. corrigas: ἐνεργείας libri.
-

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS VI AMMONII IN ANALYTICORUM PRIORUM I

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLC

AMMONII IN ARISTOTELIS
ANALYTICORUM PRIORUM
LIBRUM I
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCIC

P R A E F A T I O

Ammonium Aristotelis Analytica et Priora et Posteriora interpretatum esse Ioannis Philoponi commentaria testimonio sunt, quae inseruntur ἐκ τῶν συνουσιῶν Ἀμμωνίου τοῦ Ἐρμέιου.¹⁾ atque Ammonius ipse interpretationem Analyticorum Priorum libri I spectare videtur in Porphyrii Isag. p. 23,24 ἡ δὲ λογικὴ οὐ μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀλλ' ὅργανον, ὡς ἐν ἑτέρῳ δεῖξουεν (ed. A. Busse vol. IV 3) et De interpret. p. 14,23—26 τῶν δὲ ἐν ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεσιν ἡ ταῖς μετὰ τρόπου παραλαμβανομένων, προστίθεσθαι τοῖς μέρεσι τῆς προτάσεως ἡ διαιρεῖσθαι ἡ τι τοιοῦτον ὑπομένειν λεγομένων, ὡς ἐν τοῖς προοιμίοις μαθησόμενα τῶν Ἀναλυτικῶν (ed. A. Busse vol. IV 5); nam quae illuc promisit, hic p. 8,15sq. et 23, 9 sq. exposuit.

Huius commentarii pars prima uno codice Parisino gr. 2064 membranaceo forma minore saec. X—XI (H. Omont *Invent. somm. des manuscr. grecs de la bibl. nat.* II 186) servata est, eodem quo etiam Stephani in librum De interpr. commentarius (ed. M. Hayduck vol. XVIII 3) ad memoriam nostram propagatus est.²⁾ nam quod H. Omont l. c. II 173 notat cod. Parisinum gr. 1974 saec. XV Analytica Priora et Posteriora continere ‘omnia cum Ammonii commentariis’, C. Kalbfleisch, qui Hermanno Diels auctore denuo codicem examinavit, testatur Analytica Posteriora (f. 294^r—330^r) omnino commentario carere, Priorum (f. 144^r—292^r) autem duo tantum folia (f. 144^r—145^r) commentario Philoponi ornata esse: (Κ)ατὰ ἔθος Ἀττικὸν τὸ γρὴ παρέλειψε — ἐνδέχεται δὲ τοὺς ἐκ τούτων συγκειμένους λόγους τοὺς μὲν i. e. Philop. (ed. Venet. 1536) f. IV^v51—VI^v13, quibus f. 138^r—142^r eiusdem prooemium antecedat: (”Η)δη μὲν ἡμῖν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εὑρηται συγγράμμασιν κτλ.³⁾

¹⁾ Cf. Philop. in Analyt. Post. I f. 35^v18 et Anonym. in Anal. Post II f. 118^r44 (ed. Venet. 1534), ubi Procli magistri interpretatio citatur ab Ammonio allata; hic enim est ὁ φιλόσοφος cf. C. Prantl *Gesch. d. Logik im Abendl.* I 642. etiam Arabibus haec Ammonii commentaria nota videntur fuisse cf. V. Rose *Ueber eine angebl. Paraphrase des Themistius Herm.* II 206 n. 2 et Steinschneider *Alfarabis Leben und Schriften* (*Mém. de l'Acad. Imp. de St. Petersb.* VIIe série t. XIII n. 4) p. 41.

²⁾ ex hoc codice Th. Waitz Organ. I 43—46 particulas quasdam Ammonii scholiis in Anal. Prior. a Chr. Brandis neglectis inseruit.

³⁾ variant extrema huius prooemii verba: οἶον ὁ ἄνθρωπος ζῶον· τὸ ζῶον οὐσία· ἀφαιροῦμεν τὸν κοινὸν ὄρον, τουτέστι τὸ ζῶον, καὶ ποιοῦμεν τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀπολειφθέντων δόο ὄρων· ὁ ἄνθρωπος ἥπα οὐσία, quibuscum conferas Philop. f. IV^v42. etiam quae post verba καὶ δεῖ τὰ τοιαῦτα προσφέρειν (f. IV^v53) inseruntur: (Π)ρὸς ἑκάτερον

Ut Categoriarum¹⁾ ita etiam Analyticorum commentarium non ab Ammonio ipso conscriptum esse sed a discipulo quodam scholas illius secundo titulo ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου docemur. neque desunt quae potius magistrum scholas habentem quam commentationem litteris mandantem redoleant (cf. p. 8,13 10,7. 20,34 11,20), quamquam nusquam ut illic audientes appellantur. anonymum non suo nomine interpretari, sed magistri personam tueri satis inde appareat, quod p. 31,24. 25 Hermias ὁ ἡμέτερος πατήρ dicitur. sed non constare sibi videtur; p. 3,30 4,27 quidem λέγει. p. 13,17 οἵτε leguntur, quae integra relinquere non dubitavi, quanvis facilis negotio tolli possint.²⁾ ceterum quae ratio inter Ammonii et Philoponi in Categorias commentaria intercedit, eadem fere etiam in Analyticis corum invenitur, quae et ipsa nonnullis disparibus fraternali eiusdem cognationis notas prae se ferunt.

Ammonii commentarius in Parisino iam f. 112^r deficit; in f. 112^v vacuo relieto quae adnotata sunt verba ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τέσσαρα φύλλα στρέψας ὅπου καὶ τὸ σημεῖον ἴδιος ἄν ad sequentem Philoponi interpretationem nos delegant: f. 113^r³⁾ τὸ διὰ τὰῦτα συμβαίνειν. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ μηδὲνδε ἔξωθεν ὅρου προσδεῖν — f. 156^r τουτέστιν οὐσα αὐτοῖς κοινὰ ὑπάρχει η̄ οὐχ ὑπάρχει. (maiuse.) Τῶν εἰς τὰ τρία τὸ πρῶτον Ἰωάννου γραμματικοῦ Ἀλεξανδρέως ἐκ τῶν συνουσιῶν Ἀμμωνίου τοῦ Ἐρμίου [Philop. edit. f. X²⁷—XXXI⁵³], quae f. 116^r, ubi signum in margine ascriptum est, verbis η̄ κατὰ μὲν τὴν τάξιν διαφέρειν, κατὰ δὲ τὴν ποιότητα κοινωνεῖν [Philop. f. XII^r 15] Ammonii verba extrema p. 36,15 η̄ γάρ τὴν τάξιν ἐναλλάσσεται τὴν ποιότητα φυλάξασαι, η̄ τὸ ἀνάπαλιν excipiunt. sequuntur⁴⁾ f. 156^r—160^r enumerationes divisionesque συλλογισμῶν et προτάσεων atque ἀντιστροφῶν. f. 161^r—170^r scholia (maiuse.) εἰς τὸ δεύτερον τμῆμα τὸ περὶ εὑπορίας προτάσεων (Arist. c. 27—31). f. 170^r (maiuse.) εἰς τὸ τρίτον τμῆμα τοῦ ἀ τῶν προτάσεων ἀναλυτικῶν: τὸ περὶ ὀντολόγεων συλλογισμῶν (Arist. c. 32—46), quae subseribuntur f. 185^r (maiuse.) σχόλια εἰς τὸ α τῶν προτάσεων ἀναλυτικῶν.⁵⁾ f. 185^r—187^r παραδείγματα τῶν προκειμένων. f. 187^r—202^r scholia ad Anal.

οἰκεῖως ἀπέδωκε τὴν σύνταξιν φυλάξας, πρὸς μὲν τὸ περὶ τὸ εἰπών περὶ ἀπόδειξιν, πρὸς δὲ τὸ τίνος ἐστιν η̄ σκέψις τὸ ἐπιστήμης ἀπόδεικτικῆς. οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἰ τὴν περὶ πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς συνέταξεν· ἐν πᾶσι γάρ ἀριστοτέλης ὧν ὁ ἀριστοτέλης οὐδὲ τῶν κανόνων ὑπερορθῆ τῆς γραμματικῆς, ἀλλ᾽ εἰδὼς τὴν περὶ πρόθεσιν κοινῶς μὲν συνταττομένην μετὰ γενικῆς, ἰωνικῶς δὲ μετὰ αἰτιατικῆς, τῇ τῶν ἰωνῶν ἐχρήσατο συνηθείᾳ. η̄ καὶ τὸ καταγνόμεθα λαμβάνων ἔξωθεν ἐλλειπτικῶς, διὰ τὸ φιλοσύντομον, οὐδὲ οὕτω τὴν ὄρθην λυμαίνεται σύνταξιν: longius a nostro Philopono recedunt.

¹⁾ ed. A. Busse vol. IV 4 cf. Praef. p. V.

²⁾ ὁ φύλασσοφος, qui p. 14,19 22,26 dicitur, utrum Ammonius an eius magister Proclus intellegendus sit, dubito cf. p. V n. 1.

³⁾ hinc aliam manum incipere e compendiorum crebritate iudicat E. Richter.

⁴⁾ cf. Stephan. De interpr. Praef. p. VII.

⁵⁾ f. 176^{r,v} quinques Alexandri nomen in margine ascriptum est locis ex commentario eius sumptis (p. 368,10—16. 34—369,4 371,22—28. 31—372,7. 10—23). eidem (p. 373,4 sqq.) scholia marginalia f. 177^r tribuenda sunt.

Prior. I 8—26.¹⁾ f. 202^v (maiuse.) περὶ εὐπορίας πρωτάρεων. ἢ τριῶν —205^v. f. 209^r (maiuse.) περὶ τῆς εἰς τὰ σχήματα τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεως —225^r (bis).²⁾ reliquam codicis partem expletū scholia continua ad Anal. Prior. I 8—26, inter quae f. 254^r eodem loco, ubi Philoponus f. LX^r—LXI^v disputatiunculam Ηερὶ τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν commentario suo inseruit, titulus emitet (maiuse.) περὶ ὑποθετικῶν συλλογισμῶν ἐκ τῶν μανδύζεται Ἀρρωτίστη³⁾, scholiis ipsis, in quibus Alexandria aut Philopomea ut in superioribus non reperiuntur, cum Philopono eadem interredit et similitudo et dissimilitudo, quae est huic eum Ammonii commentario. accedit quod f. 227^v (p. 38, 38 sq.) prorsus similiter atque f. 108^v (p. 31, 11 sq.), qui loci a Philopono omittuntur, philosophi et commentatores enumerantur. et qui Aristotelis opinioni accedunt et qui repugnant. eodem pertinet, quod f. 228^v (p. 40, 16, 17) scholiastes magistrum Iamblichο assentiri dicit, cuius interpretationem ut subtiliorem et accuratiorem etiam Ammonium p. 23, 9 sq.⁴⁾. Alexandro praeferre videmus, et quod f. 232^r (p. 43, 30, 31) Proclus, magister Ammonii. appellatur. quem hic in Analyticorum item atque in libri De interpretatione commentario (cf. p. 1, 6 sq. 181, 30 sq.) secutus videtur esse.⁵⁾

His rationibus commotus scholia f. 226^r—261^v Ammonii commentario annexui, non quo ea quoque ex ore illius calamo excepta esse putarem, sed quod ex Ammoniani cuiusdam schedis excerpta videntur (cf. p. 40, 16 ἢ δ' ἐπέκρισις, ὡς ἔλεγεν ὁ ταῦτα μοι ἐξηγησάμενος). tabulas syllogisticas

¹⁾ f. 199^v 17—200^r 28 ex Alexandri commentario p. 276, 25 sqq. excerpta sunt. cum scholiis f. 226^r—261^v praeter ea quae subnotavi fere concinunt: f. 188^r 3—13: οὗτε δὲ ὑπάρχον συνάγεται συμπέρασμα, ὡς . . . τούτους

Ἐμβούλοιο τοῦτον καθιστατος φίλοιο τοῦτον ἀποστόλον;

οὗτε τῆς μείζονος ἀναγκαῖας οὖσης πάντως ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα, (ὧς) ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τοὺς ὄρους τούτους ἄνθρωπος γραμματικὸν κινούμενον .. (= p. 40, 37—41). Ήτι οὐ πάντως ἀντίφασις .. ζῷον εἶναι .. ζῷον εἶναι (= p. 41, 5—7). f. 195^r 4—12 ίδιον τοῦ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀρχότερων ἐνδεχομένων τοῦ μίαν .. τοῦτο γράψατο. διὸ τὸ ἀντίτατόν την ἐνδεχομένην ἀπόφασιν πρὸς κατάφασιν καὶ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχομένον. οἱ δὲ νῦν εἰσὶ τοῦτοι ταῦται: ἢ γάρ ἦντον αἱ προτέτας κατάφασι .. ἀγάδης καὶ ἐπιστολὴ τῶν τριῶν τετραγύμνων παρὰ τοῖς ποιόν. καὶ ἐκάστη τῇ καρδίᾳ ἐνδεχομένον συνάγει (.. p. 62, 23—25, ubi nescio an τὸ μίαν scribere debuerim) et 23—28 γίνονται συλλογισμοί. (I. συλλογιστικαὶ σύνθεται τῇ. οἱ γάρ ἔτι . . . ἔχονται. διὸ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖον τῇ εἰσὶ συλλογισμοί. ίδια .. τὸ μίαν πρότασιν πάντως εἶναι καθόλου κτλ. (= p. 63, 24—29).

²⁾ haec quoque scholia miscellanea sunt; nam f. 208^v, 209^r, 211^r—213^r, 214^r, 215^v, 216^r, 218^v, 219^r, 220^r, 224^v, 225^r ex Alexandri commentario p. 335, 34—418, 20 excerpta deprehendimus; f. 221^v 17—223^v 19 cum Philop. LXXXI 16—LXXXII 49 congruunt, cuius vestigia etiam antea reperimus, velut f. 214^r 23—215^r (=LXXXVII 27—v21) et f. 221^r 9—12 (= LXXXIV 13—15).

³⁾ I. A. Cramer *Anecd. Paris.* I 390 cf. C. Prantl l. c. p. 657 n. 168.

⁴⁾ Cramer l. c. testatur in marg. f. 103^r legi τὸν Πρόσλον φησίν, id quod E. Richter non notavit. sed utrum ὁ μέγας φιλόσοφος Iamblichus an Proclus sit, nihil refert; nam si hic est (cf. V. Rose l. c. p. 207 n. 1), eum auctoritatem illius sequi appetet e Philop. f. VIII 18.

⁵⁾ cf. C. Prantl l. c. I 641 n. 99. ad huius σχολιού ὑπόμνημα τοῦ πρώτου τῶν Προτ. ἀναλ. nescio an recte V. Rose l. c. etiam duos illos locos de philosophorum et commentatorum dissensione rettulerit.

scholiis intermissas, ut varia syllogismorum genera uno in conspectu viderentur, typis exudere operae pretium non duxi.²⁾ proxima autem scholia, et antecedentia f. 225^v—226^r, quae item inseribuntur et plerumque ad verbum eum f. 226^r—227^v (p. 37,2—38,18) consentiunt, et subscriptionem insequentia f. 261^v—263^v, hic propono:

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΣ ΣΥΛΛΑΟΓΙΣΜΟΥΣ.

p. 29^v29 Ἐπειδὴ ἔτερον ἐστιν ἡώς τέλους τῶν τριῶν σχημάτων. ὥσπερ μετὰ τὰς ὑπαρχούσας ἀντιστροφάς τὰς ἀναγκαῖας ἀντιστροφάς παρεδίδου διὰ τὴν ὅμοιότητα τῶν ἀντιστροφῶν, οὕτως μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας συλλογισμοὺς τοὺς ἀναγκαῖους συλλογισμοὺς παραδίδωσιν ὡς σχεδὸν ὅμοιους ὄντας. πρόσκειται δὲ τὸ σχεδὸν διὰ τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου· οὗτοι γάρ οἱ δύο τρόποι ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος δι’ ἀδυνάτου δεικνύμενοι διὰ τὸ ἐκλιπμάνει τὴν δι’ ἀντιστροφῆς ἀπόδειξιν, νῦν ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου οὐδὲ δι’ ἀδυνάτου δεικνύνται, ἵνα μὴ ἐμπέσωμεν εἰς τὰς μίζεις, ἃς οὕτω πεμψάθηκαμεν· τῷδε γάρ ‘ἀνάγκη οὐ παντὶ’ ἀντίκειται τὸ τὸ ‘ἐνδέχεται παντὶ’· ἀλλὰ δι’ ἐκθέσεως δείκνυνται μόνης. ἔστω γάρ ὁ τέταρτος τρόπος τοῦ δευτέρου σχήματος· τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· λέγω διτὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί. εἰ γάρ μή, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, τὸ δὲ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· καὶ οὐκέτι τοῦ συνάγεται ἐπὶ τῆς μίζεως. οὐκέτι ἄρα προβάθνει ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ τοῦ δευτέρου δι’ ἀδυνάτου ἀπόδειξις. ὅμοιώς οὖδε ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου. λέγω διτὶ δι’ ἐκθέσεως δείκνυνται οὗτοι· ἐπειδὴ γάρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, ἔστω τὸ Δ ὑπὸ τὸ Γ, φῶ οὐδενὶ τὸ Α ὑπάρχει· ἐπειδὴ οὖν τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, διὰ τὸν δευτέρον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· τὸ δὲ Δ τι Γ ἐστίν· τὸ Β ἄρα ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ τῷ Γ· ὥσπερ εὖτε δεῖξαι.

| ἀλλὰ δὴ ἐκκείσθω ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος· καὶ τὸ μὲν Α ἐξ ἀνάγκης f. 225^v τῷ Γ οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· λέγω διτὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· ἐπειδὴ γάρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ Α ἄρα τινὶ τῶν ὑπὸ τὸ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, οἷον τὸ Δ· ἐπειδὴ οὖν τὸ Α τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, τὸ δὲ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης παντί, διὰ τὸν δευτέρον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί. A οὐ παντί B

ὥσπερ οὖν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ή δι’ ἀδυνάτου δεῖξις περιουσιαστικὴ οὔσα ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι, πλὴν τοῦ τετάρτου τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ πέμπτου τοῦ τρίτου, ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ ὑπάρχοντος, οὕτω καὶ ἐπὶ ὑπάρχοντος ή δι’ ἐκθέσεως πίστις περιουσιαστικὴ οὔσα ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου.

Ἐπειδὴ δὲ ἔτερον, ἔτερον τὸ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον ὡς μέσον ἀκρων· τὸ γάρ ὑπάρχον τοῦ μὲν ἀναγκαῖου ἔχει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ πάρεστιν, τοῦ

9 ἐμπέσομεν P τῷ scripsi: τὸ P 10 δείκνυνται scripsi: δείκνυται P . [16 δείκνυνται] v. alt. superscr. P¹ 18. 19 διὰ — οὐδενὶ iterat P 30 πίστις] is in ras. ex ης corr. P

²⁾ exempla sint quae p. IX. X proponam.

δού ἐνδεχομένου τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, η̄ δύναται μεταπίπτειν εἰς τὸν ἔρεξῆς χρόνον. τούτων δού ἐτέρων ὅντων ἔτεροι καὶ οἱ συλλογισμοὶ τῶν τριῶν τῷ καὶ τὰς προτάσεις καὶ τὰ συμπεράσματα ποτὲ μὲν τοῦ ὑπάρχοντος εἶναι, ποτὲ δὲ τοῦ ἀναγκαίου, ποτὲ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου.

5 p. 30a2 Τό τε γάρ στερητικὸν ὁσαύτως ἀντιστρέψει. ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορικόν, καὶ πλέον η̄ τὸ στερητικόν. τὸ μὲν γάρ κατηγορικὸν ὅμοιως ἐπὶ τῶν τριῶν ἀντιστρέψει· τὸ δὲ στερητικὸν ἐπὶ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος μόνου ὅμοιως ἀντιστρέψει, ἀλλως δού ἐπὶ ἐνδεχομένου. η̄ ἀρκεῖ καὶ τὸ ἐπὶ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος πρώτην γάρ παραδίδωσι τὴν μετανοήν τούτων.

10 p. 30a3 Καὶ τὸ ἐν δηλῷ εἶναι καὶ τὸ κατὰ παντάς, δού ὧν δείκνυνται οἱ ἐν πρώτῳ σχῆματι.

p. 30a13 Ἐν τῷ οἰκείῳ σχήματι πρόσθετος ἐι καὶ μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ τρόπῳ¹³. οὐ γάρ ὁ μὲν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου, δού δού ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου· καὶ ἐντεροι ἐν τῷ δευτέρῳ τρόπῳ τοῦ οἰκείου σχήματος.

15 10 p. 30a13 Τὸ ὑπάρχον οὐ τρόπος, εἰ πᾶσα πρότασις η̄ τοῦ | ὑπάρχειν η̄ τοῦ ἐξ ἀναγκῆς l. 226r ὑπάρχειν η̄ τοῦ ἐνδέχεσθαι² ποῦ γάρ αἱ ἄνευ τρόπου; τοῦ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου ἀντίφασιν ἔλαβεν τοῦ ὑπάρχειν παντὶ τὸ ὑπάρχειν μὴ παντὶ, οὐ τὸ μὴ ὑπάρχειν παντε· κατὰ γάρ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις τὸ ὑπάρχον τρόπος, εἰ μίγνυται τῷ ἀναγκαίῳ καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ· τρόποι παν γάρ αἱ μίγεις· τὸ γάρ κατὰ τὸ ἔστιν ὑπάρχον οὐ μίγνυται ἀναγκαίῳ καὶ ἐνδεχομένῳ. ἐπειδὴ γρὴ τὰ μιγνύμενα πρώτων καθ' ἔαυτὰ εἶναι.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΠΑΝΤΩΝ ΤΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΥ.

Τρία εἰδῶν ἔστι τοῦ ἀπλοῦ συλλογισμοῦ· τὸ κατηγορικόν, τὸ ὑποθετικόν, τὸ κατὰ πρόσληψιν. τοῦ δὲ κατηγορικοῦ δύο ἔστιν εἰδῶν· ἀπλοῦν, σύνθετον. καὶ τοῦ μὲν 25 ἀπλοῦ τρία ἔστιν εἰδῶν· πρώτον σχῆμα, δεύτερον σχῆμα, τρίτον σχῆμα· τοῦ δὲ συνθέτου τέσσαρα ἔστιν εἰδῶν· πρώτον σχῆμα, δεύτερον σχῆμα, τρίτον, ἢ τέταρτον l. 262r σχῆμα. Ἀριστοτέλης μὲν γάρ τρία τὰ σχήματα φησιν πρὸς τοὺς ἀπλοῦς συλλογισμοὺς ἀποβλέπων τοὺς ἐκ τριῶν ὅρων συγκειμένους. Γαληνὸς δού ἐν τῇ οἰκείᾳ³ Ἀποδεικτικῇ δο τὰ σχήματα λέγει πρὸς τοὺς συνθέτους συλλογισμούς ἀποβλέπων τοὺς ἐκ δο ὅρων συγκειμένους πολλοῦς τοιούτους εὑρὼν ἐν τοῖς Πλάτωνος διαλόγοις. καὶ ὡς περ 30 ἐν τοῖς ἀπλοῖς σχήμασι αἱ μέν εἰσι τῶν συζητῶν συλλογιστικαὶ αἱ δὲ ἀσυλλόγιστοι, οὕτω καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις σχήμασιν αἱ μέν εἰσι συλλογιστικαὶ αἱ δὲ ἀσυλλόγιστοι. καὶ ὡς περ πλλιν ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὥρισμέναι ησαν αἱ πᾶσαι συζητήσαι, συλλογιστικαὶ τε καὶ ἀσυλλόγιστοι (εἴτε γάρ καὶ τριάκοντα τὸν ἀριθμόν), οὕτω καὶ τῶν συνθέτων σχημάτων. 35 ἐννέα γάρ τριῶν γάρ ὅντων τῶν ἀπλῶν σχημάτων καὶ ἐκάστου η̄ πρὸς ἔαυτὸν η̄ πρὸς τὰ λοιπὰ δύο παραβαλλομένου τρίς τρία, ἐννέα, γύνονται αἱ πᾶσαι συμπλοκαὶ τῶν συνθέτων σχημάτων. καὶ τῶν ἐννέα τούτων δο μέν εἰσι συλλογιστικαὶ, αἱ δὲ λοιπαὶ πέντε ἀσυλλόγιστοι· καὶ τῶν ἀσυλλογίστων δύο μὲν ὅντως ἀσυλλόγιστοι, τρεῖς δο αἱ λοιπαὶ ἀσυλλόγιστοι οἱ ὡς μὴ ἔτερον εἰδὸς εἰσάγουσαι· αἱ αὐταὶ γάρ εἰσι τρισὶ τῶν ἡδη συλλογιστικῶν, οἵ τινες ὡς ὑπογέγραπται.

‘Ο κατηγορικὸς συλλογισμός
ἀπλοῦς, οὓς Ἀριστοτέλης
σχῆμα Α Β Γ
σύνθετον σχῆμα

45 Α πρὸς Α Α πρὸς Β Α πρὸς Γ Β πρὸς Β Β πρὸς Α Β πρὸς Γ Γ πρὸς Γ Γ πρὸς Α
Γ πρὸς Β

13. 14 *immo* ἐκάστερος 16. 17 *(εἰ καὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος;*) η̄ ἐπὶ τοῦ—τοῦ τρίτου (*δο*¹⁴ ἀδινητού δεικνύν) ἀντίφασιν ἔλαβεν p. 38, 12—14 29 δ̄ superscr. P 36 ἐνέα P
38. 39 καὶ τῶν—ἀσυλλόγιστοι *mrg.* P

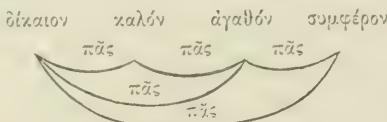
τὸν θετὸν τὴν
συλλογιστικήν

Α πρὸς Α Α πρὸς Β Α πρὸς Γ Β πρὸς Γ
Α Β Γ Δ

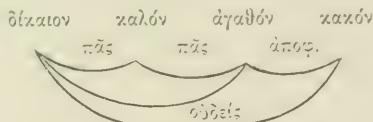
ἀσυλλόγιστον

Β πρὸς Β Γ πρὸς Γ Β πρὸς Α Γ πρὸς Α Γ πρὸς Β
οὐ γάρ γίνεται συλλογισμός Β Γ Δ
οὕτε ἐκ δύο ἀποφασικῶν οἱ αὐτοὶ εἰσιν τοῖς συλλογιστικοῖς,
οὕτε ἐκ δύο μερικῶν. ως ὑπογέραπται.

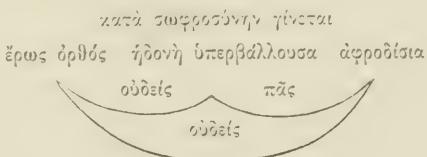
10 Α πρὸς Α, φις ἐν Ἀλκιβιάδῃ

| Α πρὸς Β, προταττομένου δὲ τοῦ πρώτου σχῆματος, ἐν Ἀλκιβιάδῃ οὐδὲν δίκαιον f. 262^v κακόν.

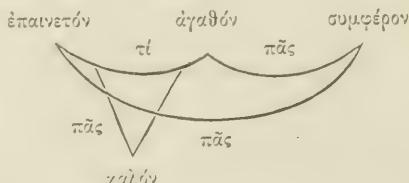

οἱ Α πρὸς Β προταττομένου τοῦ δευτέρου σχῆματος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Πολιτείας οὐδεὶς
ἔρως ὄρθδος ἀφροδισιῶν· οὕτω γάρ δὲ Πλάτων φησίν· πᾶς ἔρως ὄρθδος κατὰ σωφροσύνην
γίνεται· πάντα τὰ ἀφροδισια κακά ἡδονὴν ὑπερβάλλουσαν γίνεται· οὐδεμία ήδονὴ
ὑπερβάλλουσα κατὰ σωφροσύνην γίνεται· οὐδεὶς ἄρα ἔρως ὄρθδος ἀφροδισια γίνε-
ται. ήμετες δὲ ποιήσομεν τὴν τρίτην πρότασιν, τὴν ἀποφασικὴν λέγω, δευτέραν καὶ τὴν
20 δευτέραν τρίτην λέγων οὕτως·

Α πρὸς Γ προταττομένου τοῦ Α· οὐ γάρ ἔστι τὸ Γ προταττεσθαι, ἵνα μὴ ἐν
πρώτῳ σχήματι ἡ μείζων γένηται μερική.

25

Β πρὸς Γ οὗ βούλει προταττομένου. οὐ πᾶν ζῆσον ἀλογον· πᾶς ἄνθρωπος
ζῆσον· πᾶς ἄνθρωπος λογικόν· καὶ τὸ ζῆσον λογικόν. τὸ ζῆσον λογικόν· οὐδὲν ἀλογον
λογικόν· οὐ πᾶν ἄρα ζῆσον ἀλογον. ἡ ἔμπαλιν ἐκ τοῦ τέλους ἀρχομένων ήμδην.

5 ἀσυλλογιστικόν P 10 ἐν Ἀλκιβιάδῃ] c. 10 p. 113 D sq. 12 προταττομένου sic P
15 προταττομένου P itemque vs. 23 ἐν τῷ τρίτῳ τῇ Πολιτ.] c. 12 p. 402 E sq.

Ἄλογον

ζῆντιν

ταρπεῖν.

τρέπειν

ἀνθρωπος

Τοῦ δὲ ὑποθετικοῦ συλλογισμοῦ δύο εἰδη· η̄ γάρ ἀπλοῦς ὁ λεγόμενος διὰ τριῶν καὶ διὸ ὅλου ὑποθετικός· εἰ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν, ἡμέρα ἔστιν· εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν· εἰ ἄρα ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν, φῶς ἔστιν· η̄ μικτός. τοῦ δὲ μικτοῦ πέντε εἰσὶν εἰδη· συνγεγμένος, παρασυνγεγμένος, διεξευγμένος, ὅμοιος διεξευγμένῳ, παραδιεξευγμένος· 5 σιωπάσθια γάρ δὲ δίδυμάτου ὡς ἐκ δύο ὑποθετικῶν καὶ ἐνὸς κατηγορικοῦ συγκειμενος ἀλλά; οὐκ εἴδενδις ὑποθετικοῦ καὶ ἐνὸς κατηγορικοῦ. ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΣ. διττὸς ὁ συνγεγμένος· η̄ γάρ τῇ θέσει τοῦ ἴγρωμένου εἰσφέρει τὸ ἐπόμενον· εἰ ἡγιαρίταις f. 263^r τοῦ ἐπομένου ἀναγεῖται ἡ γραμμήν· εἰ ὄντινοπος, καὶ ἕπον· εἰ μὴ ἕπον, οὐδὲ ἀνθρωπος· 10 δις καὶ λέγεται δευτερός ὑποθετικός καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφή· τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ λέγων· εἰ μὴ ζῷον, οὐδὲ ἀνθρωπος, καὶ ζῷον· ἀναγεῖται γάρ οὐ μόνον ἡ ἀπόφασις τὴν κατάφασιν, ἀλλὰ καὶ ἡ κατάφασις τὴν ἀπόφασιν. ΠΑΡΑΣΥΝΗΜΜΕΝΟΣ. παρασυνημμένος ἔστιν, ὅτε καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ πρόσληψις ἀντιφατικαὶ οὖσαι εἰς ἓν τελευτῶσιν· οἷον εἴτε ἀδάνατος ἡ ψυχὴ ἡ θνητή· 15 ἐπιψειτίσιν αὐτῆς· ἀλλὰ μὴν ἡ ὄπιστική ἔστιν· η̄ θνητή· πάντως οὖσα ἐπιψειτίσιν αὐτῆς· εἴτε ἄρτιοι οἱ ἀστέρες εἴτε περιττοί, ἀριθμητοί εἰσιν· ἀλλὰ μὴν ἡ ἄρτιοι ἡ περιττοί· πάντως ἄρα ἀριθμητοί εἰσιν. εἴτε εἰσὶν ποιαὶ ἐν "Αἰδου" εἴτε μὴ, δικαιούνταις ἐπιψειτίσιν· ἀλλὰ μὴν ἡ εἰσὶν ποιαὶ ἐν "Λιδου" η̄ οὐκ εἰσὶν· πάντως οὖσα δικαιούνταις ἐπιψειτήσον. τοιοῦτος καὶ δὲ Ἄριστοτέλους λόγος ὁ ἐν τῷ Προτρεπτικῷ· εἴτε 20 φιλοσοφητέον εἴτε μὴ φιλοσοφητέον, φιλοσοφητέον· ἀλλὰ μὴν ἡ φιλοσοφητέον ἡ οὐ φιλοσοφητέον· πάντως ἄρα φιλοσοφητέον. τοιοῦτος καὶ δὲ Πλάτωνος ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ λόγος· εἴτε ἀληθεύει Πρωταγόρας εἴτε φεύδεται, φεύδεται· ἀλλὰ μὴν ἡ ἀληθεύει ἡ φεύδεται· πάντως ἄρα φεύδεται. τοιούτη δὲ καὶ περιτροπή Τισίου καὶ Κόρακος· εἴτε νικήσω εἴτε ἡττηθῶ, λήψομαι· ἀλλὰ μὴν ἡ νικῶ ἡ ἡττῶμαι· πάντως ἄρα λήψομαι· εἴτε νικήσω εἴτε ἡττηθῶ, οὐ δώσω· ἀλλὰ μὴν ἡ νικῶ ἡ ἡττῶμαι· πάντως ἄρα οὐ δώσω. ἐφ' οἷς ἀπορήσαντες οἱ δικασταὶ ἐπεφώνησαν τὸ "κακοῦ κόρακος κακὸν φῶν". ΔΙΕΖΕΓΤΙΜΜΕΝΟΣ. δὲ διεξευγμένος πρόσεισιν ἐπὶ τῶν ἀμέσων ἐναντίων· διὸ καὶ ἀνασκευαστικοὶ εἰσιν καὶ κατασκευαστικοὶ· ἦτοι ἡμέρα ἔστιν ἡ νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· νῦν ἄρα οὐκ ἔστιν· η̄ δὲ μὴν ἡμέρα οὐκ ἔστιν· νῦν ἔστιν. ΟΜΟΙΟΣ ΔΙΕΖΕΥΓΜΕΝΩΙ. ὅμοιος τῷ διεξευγμένῳ, δις καὶ εἴδενδις ἀποφατικῆς συμπλοκῆς λέγεται, ἐκ διατάξεως καὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς τῇ θέσει ἀναγεῖται· οἷον οὐχὶ | καὶ? Αθήνησι f. 263^v καὶ Μεγάροις ἔστιν· ἀλλὰ μὴν Ἄθηνησιν· οὐ Μεγάροις ἄρα. ἔστιν δὲ καὶ ἐπὶ πλειόνων, ὅτε καὶ κληματὶ λέγεται παρὰ τοῖς ῥήτορσιν, ὡς καὶ δὲ Παιανιεὺς πρὸς τῷ πέρατι τοῦ Ηερὸς στεφάνου "οὐκ εἶπον μέν". λέγεται δὲ κληματὶ, ἐπειδὴ δὲν τὸ πέρας τοῦ πρώτου ἀρχῆ τοῦ δευτέρου γίνεται. ΠΑΡΑΔΙΕΖΕΥΓΜΕΝΟΣ. δὲ παραδιεξευγμένος ἐπὶ τῶν μὴ ἀντικειμένων· οἷον ἡ βαθύτερη Σωκράτης ἡ διαλέγεται.

Ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὑποθετικῶν τῶν τε διὸ ὅλου καὶ τῶν μικτῶν ὡς ἐν μικτοῖς ἀπλῶν· δίκην γάρ τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν καὶ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς μικτοῖς εἰσιν,

10 νεοτέροις P 11 τοιοῦτος scripsi: τοσοῦτος P 15 ἐπιψειτήσον prius scripsi:
ἐπιψειτήσε P 18 η̄ prius scripsi: εἰ P 19 Αριστοτέλης, ut videtur, pr. P
ἐν τῷ Προτρεπτ.] Fr. VI 51 Rose³ 31 et 32 ἀθήνησι P 33 παιανιεὺς P 33. 34
πρὸς τῷ πέρατι τοῦ Ηερὸς στεφ.] iuxto § 179 (p. 288 Reisk.)

καὶ ἀπλοῖ μικτοῖ, *⟨οῖσθ⟩* οἱ εἰρημένοι, καὶ σύνθετοι μικτοῖ, οἷον εἰ *ζῆψον*, ἡ λογικὸν ἡ ἀλογον· τὸ μὲν γάρ *‘εὶ ζῆψον’* συνημμένου ὑποθετικοῦ ἔστιν, τὸ δὲ *‘ἡ λογικὸν ἡ ἀλογον’* διεξευγμένου ὑποθετικοῦ. ἔστιν γάρ καὶ τρίτον εἶδος συλλογισμοῦ μετὰ τὸ κατηγορικόν καὶ ὑποθετικὸν τὸ λεγόμενον παρὰ Θεοφράστῳ κατὰ πρόσληψιν, ὃ κατὰ τὰ τρία σχήματα πλέκεται οὕτως:

Α ΣΧΗΜΑ. ὃ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, κατ’ ἐκείνου παντὸς οὐσίᾳ *ζῆψον* δὲ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου· καὶ οὐσίᾳ ἄρα κατὰ παντὸς *ζῆψον*. οὐσίᾳ *ζῆψον* ἀνθρωπος.

Β ΣΧΗΜΑ. ὃ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, τοῦτο κατὰ παντὸς ἵππου.

ἀνθρωπος *ζῆψον*

ἀνθρωπος ἵππος

ζῆψον

λογικόν

ἀνθρωπος

Γ ΣΧΗΜΑ.> καθ’ οὓς παντὸς *ζῆψον*, κατὰ τούτου καὶ λογικόν.
10 ἐν δὲ τοῖς τρισὶ σχήμασιν ὁ μέσος πάντως καὶ μόνος ἀδρίστος. ἀλλ’ οὐκ εἰσὶν ὅλως συλλογισμοὶ, φασίν, οἱ κατὰ πρόσληψιν, ἐπειδὴ παραβάνοντι τὰ ἴδια τῶν συλλογισμῶν· καὶ ἐκ δύο γάρ ἀποφατικῶν συναγόντοι καὶ ἐκ δύο μερικῶν καὶ ἐξ δύοις συγχρημάνων ἐν δευτέρῳ σχήματι· καὶ τὰ ἀπλανά πάντα ἴδια. ἀλλ’ οὔσον ἐπὶ τούτῳ οὐδὲ οἱ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ ἔτι συλλογισμοὶ εἰσον ὡς ἐκ δύο μερικῶν καὶ ἀποφατικῶν συνά-
15 γοντες· οἷον “ὦ φίλε Φαιδρε, εἰ ἐγὼ Φαιδρὸν ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτὸν ἀγνοῶ”. αἱ δύο γάρ αὗται προτάσσεις καὶ μερικαὶ καὶ ἀποφατικαὶ. κοινὴ οὖν λύσις.

Descripserunt scholia Parisini 2064 in usum nostrum anno 1884 E. Richter (f. 88^r—172^v, 242^r—263^v) et P. Hirt (f. 173^r—241^v), quorum exemplaria denuo contulit (de Boor. codex¹) deductus est ex exemplari uneiali scriptura exarato, quod cum accentibus aut nullis aut rarissimum distinctum esset, librarius saepe erravit, saepe accentus et spiritus omisit. iota mutum plerumque ascripsit, rarius neglexit. ν ἐφελκυστικόν antiquo more, quem mutare non ausus sum, abunde posuit. ο saepissime pro ο scripsit, saepius etiam η et ει confudit, velut p. 8,5 10,4 12,16 19,29 20,11 23,16. 17 25,30 al. sigla et compendia praeter solita vocabulorum ἔστιν, εἰσίν, γάρ, δέ sim. usque ad f. 112 nulla adhibuit. eo mirabilius videtur, quod nonnumquam διτι et οὖν, quorum sigla Φ et ζ inter se similia sunt, confusa deprehendimus, velut p. 9,1.20 10,15 15,8 cf. etiam p. 6,14 11,17. eodem spectare videtur τι antecedenti οὖν prave additum p. 2,8 18,11 23,22 27,31 29,18. 31 30,31. alia vetustissimi codicis menda plurima facile tolluntur.

Praeter hunc codicem duo mihi innotuerunt scholia in Analytica Priora nomine Ammonii praeposito continentis: Vaticanus Gr. 209 recentior [Brandis Abhandl. d. Berl. Acad. 1831 p. 59 n. 54] et Parisinus Gr. 1846 saec. XIV. [H. Omont II 152]. de Vaticano, quem a me rogatus inspexit, H. Graeven haec mihi scripsit:

1 οἵσι addidi 3 immo δὲ 9 γῆ σχῆμα addidi 13 ἀλλ’ οὓς ἐπι τούτων (sic) P

15 ω φίλε οὐτλ.] Phaedr. c. 2 p. 228A

¹⁾ cf. ad sequentia quae H. Diels de codice notavit vol. XVIII 3 p. VII et C. Kalbfleisch vol. IV 5 p. XXIII n. 2.

f. 38^r inc. Ἀριστοτέλους περὶ τῶν τριῶν τοῦ συλλογισμοῦ σχημάτων ἀναλυτικῶν προτέρων πρῶτων eum commentario Ioannis Philoponi circumscripto (Ἵλῳ τοῦ φιλοπόνου: Κατὰ τὸ Ἀττικὸν ζῆντος τὸ χρὴ παρέλειψεν κτλ.). f. 47^r in margine primum Magenteni scholion occurrit: (p. 24^v-31) Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἔστιν: — Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἡ ὑπάρχοντά ἔστιν ἡ ἀναγνώσθη ἐνδεχομένη κτλ. edit. Venet. f. III^v 43, eiusdem nomen f. 48^v et 61^v scholiis marginalibus ascriptum est; interiecta scholia marginalia nomine parent. inde a f. 67^r Magenteni commentarius item atque Philoponi Aristotelis verbis circumscriptus est commentatorum nominibus appositis. f. 67^v in margine hoc scholion invenitur iuxta Philoponi (Τοῦ φιλοπόνου: p. 29^v-6 Οἱ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι οἱ κατὰ μέρος ἐπιτελοῦνται μὲν καὶ δὲ ἔστιν: Δεῖξας τοὺς ἐν τῷ θεωρήσω σχήματι ἀναγνώσθηντος κτλ. edit. f. XXXI^v) et Magenteni commentarium:

Τοῦ ἀμφωτίου: — (p. 29^v-19) οἱ δὲ ἐν τρίτῳ καθόλου μὲν ὅντων τῶν ὄρων: — Τοὺς ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι συλλογισμούς, ἐὰν οἱ ὄροι καθόλου ὄσιν, ἥγουν πᾶς πᾶς ἡ οὐδεὶς πᾶς, ἀνάγεσθαι φησὶν ἐπιτελούμενος εὐθὺς εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλλογισμούς. ὅταν δὲ ἐν μέρει ληφθῶσιν οἱ ὄροι, ἥγουν ὅταν τῶν προτάσεων ἡ μία μὲν καθόλου, ἡ δὲ ἄλλη μερική γένηται, ἐπιτελεῖται διὰ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι μερικῶν συλλογισμῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ ἀνάγονται εἰς τοὺς ἐκεῖ καθόλου, ὡς εἴρηται. πῶς δὲ οἱ καθόλου τὰς προτάσεις ἔχοντες συλλογισμοὶ τοῦ τρίτου ἀνάγονται εἰς τοὺς καθόλου συλλογισμοὺς τοῦ πρώτου; πάντας, φησὶν ὁ ἀφροδίσιες ἀλέξανδρος (p. 115,12 sq.), οὐδὲ δὲ ἀντιστροφῆς, οὐδὲ διότι καθόλου ἀμφότεραι αἱ προτάσεις· ἐκατέρως γάρ ἂν ἐκατέρᾳ τῶν προτάσεων ἔξομοιουμένων τῶν ἐνταῦθα συλλογισμῶν πρὸς ἐκείνους μερικευθήσεται· ἀλλὰ δηλοντί διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. οἱ δὲ μερικὴν ἔχοντες ἐν τῷ τρίτῳ τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων, οἱ μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀνάγονται τελειούμενοι. ὁ μὲν πᾶς τίς καὶ οὐδεὶς τίς εἰς τοὺς μερικοὺς τοῦ πρώτου σχήματος προσεχῶς ἀναγμήσονται. ὁ δὲ τίς πᾶς, ὃς ἔστιν ὁ τρίτος τρόπος, καὶ ὁ οὐ πᾶς πᾶς, ὃς ἔστιν ὁ πέμπτος τοῦ τρίτου σχήματος, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς καθόλου τοῦ πρώτου σχήματος ἀναγμήσονται. εἰ δέ τις διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἀνάγοι αὐτοὺς, τοὺς μὲν τρεῖς ἀναγάγοι ἀν εἰς τοὺς μερικοὺς τοῦ πρώτου, τὸν δὲ οὐ πᾶς πᾶς, ὃς ἔστιν ὁ πέμπτος, δομοὶς εἰς τούτους ἀναγαγεῖν οὐ δυνάμεται, ἀλλ᾽ εἰς τὸν καταφατικὸν καθόλου τοῦ πρώτου, καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. μήποτε οὖν, φησὶν ὁ ἀλέξανδρος (p. 117,22 sq.), δεῖ προσυπαντούσιν τῷ ὅταν δὲ ἐν μέρει ληφθῶσι τὸ οὗτοι αὐτῶν μὴ αὐτόθεν δύνανται ἐπιτελεῖσθαι δι? ἐκείνων τῶν συλλογισμῶν, (inc. f. 68^r) ἥσοι τῶν καθόλου τοῦ πρώτου σχήματος, τῷ ἀνάγεσθαι τούτους διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ἥτις καὶ τιμιωτέρᾳ ἔστιν τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι μερικούς· ἀντικρυς γάρ τοῦτο ἐνδεῖ, φησὶν. οὗτοι δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἀνάγεσθαι εἰς τοὺς μερικοὺς τοῦ πρώτου εἰρηνται, καίτοι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰς αὐτοὺς ἀνάγεσθαι δυνάμενοι, -διτή η δι? ἀντιστροφῆς τελείωσις τιμιωτέρᾳ τῆς ἀδύνατου ἀπαγωγῆς: — ἀλλως. Εἴποι δ? ἀν τις καὶ ἀλλως ἐκηρύξενος εἰπεῖν τὸν ἀριστοτέληγν τὸ καθόλου μὲν ὅντων τῶν ὄρων ἀντί τοῦ τῶν προτάσεων καθόλου καὶ ἀμφοτέρων συντρεχουσῶν ἐν τῇ τελειώσει τῇ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον δηλαδὴ ἀπαγωγῆς· οὐ γάρ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς· ἐκείνη γάρ τὴν μίαν αὐτῶν ἐπὶ μέρους ποιεῖ. οἱ δὲ ἐν τῷ τρίτῳ σχήματι συλλογισμοὶ δι? ἐκείνων ἐπιτελοῦνται τῶν τοῦ πρώτου σχήματος καθόλου συλλογισμῶν, ὡς ὁ πᾶς πᾶς καὶ οὐδεὶς πᾶς καὶ τίς πᾶς καὶ ὁ οὐ πᾶς πᾶς· ἐν τούτοις γάρ η ἀντικειμένη τῷ συμπεράσματι καὶ η ἐλάττων τῶν κειμένων, ἥτις καὶ προσλαμβάνεσθαι μᾶλλον ἐπιτηδειοτέρα ἔστι, καθόλου εἰσάν. οὔσων δὲ τούτων καθόλου εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι καθόλου συλλογισμοὺς εὐθὺς ἡ ἀναγωγὴ γένεται. ὅταν δ? ἐν μέρει ληφθῶσιν οἱ ὄροι ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν τελείωσιν διὰ τοῦ ἀδύνατου, οἱ τοῦ αὐτοῦ σχήματος συλλογισμοί, ὡς ὁ πᾶς τίς καὶ ὁ οὐδεὶς τίς, τελειοῦνται διὰ τῶν μερικῶν τοῦ πρώτου σχήματος συλλογισμῶν· τῷ γάρ ἀντικειμένῳ τοῦ συμπεράσματος καθόλου ὄντι η ἐλάττων πρότασις μερικὴ οὖσα προσλαμβανομένη μερικὸν ποιεῖ τὸν συλλογισμόν.

f. 68^v scholia inscribuntur: Ἡλέῳ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου ἐκ τῶν τοῦ ἀμμωνίου συνουσιῶν εἰς τὸ πρῶτον τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν ἀριστοτέλους τῶν εἰς τὰ ἡ τὸ ἄνοι: Ηληρωσάς τὸν περὶ τῶν τριῶν σχημάτων τῶν ὑπαρχουσῶν προτάσεων κτλ. edit. f. XXXII^r.

f. 79^r scholio marginali Themistii nomen praefixum est: Θεμιστίου: (p. 32 a 29) Συμβαίνει δὲ πάσας: Ἀπορῶν ἐνταῦθα ὁ ἔξ αφροδισιαῖος ἐξηγητής φησίν κτλ.

f. 86^r Iterum scholion, quod Ammonii nomen prae se fert, deprehenditur: Ἀμμωνίου: (p. 34 a 12) Δεῖ δὲ λαμβάνειν μὴ μόνον ἐν τῇ γενέσει τὸ δυνατόν: Ἐν τῇ γενέσει δυνατὸν φησὶ τὸ μὴ ὅν δυνάμενον δέ γενέσθαι, οὐ τὸν ὄρισμὸν ἀποδεδώκαμεν (Alex. p. 182,28). ὅπερ οὐ μόνον φησὶ δεῖ λαμβάνειν λέγοντα διὰ τῷ δύνατῷ δυνατόν ἀνοικούμενον (l. τῶ) καθίσαι τὸν ιστάμενον δυνατῶ ὅντι τὸ μὴ ὄρισθαι φυλαχθῆναι πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ δυνατὸν καὶ αὐτὸν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι τῷ γάρ ἀληθεῖ δυνατῶ ὅντι [τὸ δὲ ἦεῦδος ἀδύνατον] ἀληθὲς ἔπειται ἥγουν δυνατόν. εἰη δ' ἀν τὸ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι δυνατόν καὶ τὸ ἀναγκαῖον λεγόμενον, ἐπει τὸ ἀναγκαῖον δεῖ δέ λέγων εἶναι ἀληθεύει. καὶ τῷ οὕτω δυνατῷ τὸ ἐπόμενον λέγοι ἀν ἀναγκαῖον ἔστεσθαι, ἐάν (l. καὶ δεῖ) ἀληθὲς καὶ ὄρισθαι [τὸ] τῷ ἥγουμένῳ δυνατόν (Alex. p. 183,3—7). οἷον τὸ δυνατὸν (l. τῷ δυνατῷ) γενέσθαι τὸν ἥλιον ἐν κριῶ δυνατὸν ισημερλαν γενέσθαι. καὶ ἐν τῷ ὑπάρχειν τῷ γάρ δυνατῷ τῷ ὡς ὑπάρχοντι λαμβανομένῳ δυνατὸν πάλιν ὑπάρχον ἔπειται, οἷον τῷ ἵστασθαι τινα γῦν τὸ ὄρισθαι εἶναι γῦν πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ. τὸ δὲ καὶ ὁσαγῶς ἀλλως λέγεται τὸ δυνατόν δύναται μὲν λέγεσθαι . . . εἰ δὲ μὴ γένοιτο, οὐδὲ δυνατὸν ἐλογίζετο (Alex. p. 183,29—184,4). καὶ τοῦ κατὰ φύλων δυνατοῦ, ὁ ἥν τὸ κατὰ φύλην ἐπιτηδεύσθητα τοῦ ὑποκειμένου λεγόμενον, κανὸν ὑπὸ τίνος ἔσωθεν ἀναγκαῖον ἡ κωλύσμενον. ὁ γάρ φύλων τὸ ἄχυρον . . . διὰ τὸ μὴ κεκαλύπται (Alex. p. 184,6—12). οὐκ ἔστι δὲ δυνατὸν τῷ ὑπὸ τίνος [inc. f. 86^v] κωλύσθαι τὴν καύσιν αὐτοῦ τὸ ὅν ἐν τῇ ἀτόμῳ καυθῆναι. δι' ὃ ἐκείνω μὲν . . . τὸ πάσχειν τὸ ἀπαθές (15—17). εἴτε ἀκολουθῶν εἰρῆσθαι (?). εἰ γάρ ἀδύνατον τὸ ἐπόμενον, ἀδύνατον (δὲ deletum) καὶ τὸ ἥγούμενον, καθ' ὃν ἀν τρόπον τὸ ἀδύνατον ληφθῆ, εἴτε γενέσθαι ἀδύνατον εἴτε ὑπάρχειν ἀδύνατον, εἴτε ἀδύνατον ἀληθεύεσθαι εἴτε ἀδύνατον ἔξ ἀνάγκης γενέσθαι, εἴτε ὁσαγῶς ἀλλως εἴρηται τὸ δυνατόν, ἔμπαλιν ἡ ἀκολουθία ἐπὶ τοῦ ἀδύνατον ἔχει· τὸ μὲν γάρ δυνατὸν . . . δεῖ καὶ τὸ ἥγούμενον ἀδύνατον εἶναι (Alex. p. 183,13—17). δύναται δὲ λέγεσθαι τὸ ἀδύνατον προσθεῖναι τὸν ἀριστοτέλην ὑπὲρ τοῦ δεῖται διὰ τὴν καθ' ὃ ἀν σημανόμενον τοῦ δυνατοῦ τὸ ἥγούμενον δυνατὸν ληφθῆ, κατὰ τοῦτο τὸ τῷ δυνάτῳ ἀντικείμενον οὐδὲν οἶλον τε ἔπεισθαι (21—24): —

In sequentibus Ammonii nomen non reperitur, sed ἀλεξανδρου ἀφροδιτέως, τοῦ ϕέλιου, νεοφύτου nomina inde a f. 104^v saepius occurunt.¹⁾

Parisinum 209 Analytica Priora cum eadem scholiorum farragine continere et ex photogrammatis, quae mihi f. 63^r et 68^r praesto erant, et ex iis, quae V. Rose l. c. p. 208 adnotat, appareat. Ad Ammonii notitiam inde nihil certe redundat; nam alterum scholion item atque illud Themistii quod fertur ex Alexandri commentario misere conflatum est; indidem prioris scholii maxima pars excerpta est, id quod Ammonii mori non minus repugnare videtur quam emuntiatur significationes apud Magentenum usitatae: πᾶς πᾶς, οὐδεὶς πᾶς, πᾶς τίς, οὐδεὶς τίς.

¹⁾ f. 124^v inc. ἐξήγησις Ἡλέῳ γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμῶν τρίτον τριήμα; raro Magenteni, Pselli, Neophyti nomina enitent. f. 183^r inc. Ἡλάννου ἀλ. τοῦ φιλοτ. σχολικά ἀποσημειώσεις ἐκ τῶν συνουσιῶν τοῦ ἔμμελου μετά τινων ἴδιων ἀπιστάσεων εἰς τὸ πρῶτον τῶν ὑστ. ἀναλ. ἀριστ., quibus nonnulla Magenteni et Procli scholia adiecta sunt.

Berolini

Nonis Januariis MDCCCIC.

M. WALLIES.

AMMONII IN ARISTOTELIS
ANALYTICORUM PRIORUM
LIBRUM I
COMMENTARIUM

C O R R I G E N D U M

p. 50, l. 1. *éxeise*

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Α ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟ f. 88v
ΦΩΝΗΣ ΑΜΜΩΝΙΟΥ

‘Ο φιλόσοφος δὲ περὶ φωνῶν διαλέγεται, οὐ περὶ τῶν ἀσήμων διαλέγεται, ἀλλὰ περὶ τῶν σημαντικῶν. σκοπὸς γάρ ἐστιν αὐτῷ η τῶν πραγμάτων ἔξετασις· πρὸς δὲ τοῦτο οὐδὲν αὐτῷ συντελοῦσιν αἱ ἀσημοί φωναὶ ἀλλ’ αἱ σημαντικαὶ τῶν πραγμάτων. τί γάρ αὐτῷ συντελεῖ περὶ τοῦ βλίτουρι καὶ τοῦ σκινδαψὸς καὶ τῶν τοιούτων διαλαβεῖν; περὶ φωνῶν οὖν διέλαβεν ἐν ταῖς Κατηγορίαις, οὐκτὸν ἀσήμων ἀλλὰ περὶ φωνῶν σημαντικῶν τῶν πραγμάτων διὰ μέσων τῶν νοημάτων. καὶ καλῶς Θεόδωρος λέγει δύνασθαι διτὸν εἶναι τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν, καὶ περὶ φωνῶν 10 καὶ περὶ πραγμάτων. ήτοι μὲν γάρ πρόκειται αὐτῷ διδάξαι ήμᾶς περὶ ἀπλῶν φωνῶν καὶ ἀρχῆς ἐστιν πάσης τῆς λογικῆς πραγματείας, περὶ φωνῶν ἔροῦμεν τὸν σκοπόν. ήτοι δὲ οὐ περὶ ἀπλῶν φωνῶν πρόκειται αὐτῷ λέγειν ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἀρχῆς ἐστιν πάσης φιλοσοφίας 15 τὸ βιβλίον, περὶ πραγμάτων ἔροῦμεν τὸν σκοπόν. εἰ δὲ περὶ φωνῶν καὶ πραγμάτων, πρόδηλον ὅτι καὶ περὶ τῶν μέσων τούτων, τῶν νοημάτων. ὡστε ἐν μὲν ταῖς Κατηγορίαις διέλαβεν περὶ ἀπλῶν φωνῶν σημαντικῶν τῶν πραγμάτων διὰ μέσων τῶν νοημάτων, ἐν δὲ τῷ Περὶ ἔρμηνείας ἀκολούθως μετὰ τὰς ἀπλᾶς φωνάς διέλαβεν πρῶτον περὶ ὀνόματος καὶ ῥή- 20 ματος, καὶ τούτων οὐκ ἀσήμων ἀλλὰ σημαντικῶν ἀκόλουθον γάρ την μετὰ τὰς ἀπλᾶς φωνάς διαλαβεῖν περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος † δὲ κατὰ δευτέραν θέσιν τεθεῖσθαι λέγεται. πρῶτον γάρ ἔθεντο τοῖς πράγμασιν κατὰ πρώτην θέσιν τὰς ἀπλᾶς φωνάς· εἴτα τούτων τῶν ἀπλῶν φωνῶν 25 κατὰ δευτέραν θέσιν ἔθεντο τὰς μὲν ὀνοματικάς τὰς δὲ ῥηματικάς. ἀκολούθως οὖν μετὰ τὸ διαλαβεῖν ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ ἀπλῶν φωνῶν διέλαβεν ἐν τῷ Περὶ ἔρμηνείας πρῶτον | μὲν περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος, f. 88v ἔπειτα δὲ ἀκολούθως μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα περὶ λόγου, ὃς ἐστιν ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, καὶ περὶ λόγου οὐ παντὸς ἀλλὰ τοῦ ἀποφαντι-

καὶ σαψῶς λέγει· “οὐ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεωρίας ἔστιν·”¹ “ἀποφαντικὸς δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ’ ἐν φῷ τὸ ἀληθηζεῖν ἡ φεύδεσθαι ὑπάρχει”.² ὅτε οὐ περὶ παντὸς λόγου ἔκει διαλαμβάνει, οὕτε περὶ τοῦ εὐκτικοῦ οὕτε περὶ τοῦ προστακτικοῦ οὕτε ἄλλου τινὸς ἡτοι τῶν πέντε κατὰ τοὺς Ηερί-³ πατητικοὺς ἡ τῶν δέκα κατὰ τοὺς Στωικοὺς πλὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ. ἀκό-
λουθον δέ ἔστιν μετὰ τὸ διαλαβεῖν περὶ ἐνὸς λόγου διαλαβεῖν καὶ περὶ
οὗ λόγων καὶ τριῶν καὶ ἀπλῶς συλλογῆς λόγων. ἡ δὲ τῶν λόγων συλλογὴ⁴ 10
συλλογισμός ἔστιν· ἀκολούθως οὖν μετὰ τὸ εἰπεῖν περὶ λόγου ἔρει περὶ
συλλογισμοῦ. καὶ εἰ μὲν μῆδιά φορά ἦν τὰ εἰδη τῶν συλλογισμῶν ἀλλὰ
15 πάντων ἐν ᾧ εἶδος, ἥρκεσεν ἀν μίᾳ πραγματείᾳ. νῦν δὲ διάφορά ἔστιν
εἰδη συλλογισμῶν· οἱ μὲν γάρ εἰσιν ἀποδεικτικοί, οἱ δὲ διαλεκτικοί, οἱ δὲ⁵ 20
σοφιστικοί· καὶ ἀποδεικτικοὶ μέν εἰσιν οἱ ἐπιστημονικοί, οἵσι οἱ ἐπιστή-
μονες κέχρηται πρὸς τὰς ἀποδεῖξεις, ἀληθεστατοὶ ὄντες καὶ δὲ ἀληθεστά-
των διεύνοντες· διαλεκτικοὶ δέ εἰσιν οἱ ποτὲ μὲν ἀληθεῖς ποτὲ δὲ φεύδεις
25 δὲί ἐνδόξων διεύνοντες, οἵσι κέχρηται πρὸς γυμνασίαν· σοφιστικοὶ δέ εἰσιν
οἱ φεύδεις, δὲί ὁν οἱ σοφισταὶ ἀπατῶσιν. καὶ περὶ μὲν τῶν ἀποδεικτικῶν
διαλαμβάνει ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ τῶν διαλεκτικῶν ἐν
τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις.⁶ ἔστιν
δὲ καὶ ἄλλο εἶδος συλλογισμῶν τὸ καλούμενον πειραστικόν, φῷ αὐτὸς μὲν
30 οὐ κέχρηται, δὲ Ἀπλάτων κέχρηται καὶ αὐτῷ. φασὶν δὲ τὸν πειραστι-⁷
κὸν πειρέχεσθαι ἐν τῷ σοφιστικῷ· τῇ γάρ προαιρέσει μόνῃ διαφέρειν τὸν
αὐτὸν ὄντα. οἱ μὲν γάρ σοφιστικὸς μοχθηρὰν ἔχει προαιρέσιν, οἱ δὲ πειρα-
στικὸς βελτίστην· οἱ γάρ κεχρημένος αὐτῷ πειράται τοῦ προσδιαλεγομένου,
οὐχ ὡς ὁ σοφιστικὸς | ἵνα ἀπατήῃ μῆδιά ἀπατᾶσθαι, f. 89r
25 καὶ τούτου πεῖραν λαμβάνει, εἴτε δύνεται ἀπατᾶσθαι εἴτε μῆδιά ἵνα διδάξῃ
αὐτὸν μῆδιά ἀπατᾶσθαι, ὡς ὁ Εὔκλειδης διδάσκει ἡμᾶς διὰ τῶν φεύδαρίων
μῆδιά ἀπατᾶσθαι ἐν τοῖς Θεωρήμασιν. οὕτως μὲν οὖν τοῖς διαφόροις εἰδέσι⁸
τῶν συλλογισμῶν συνδιείλειν τὰς πραγματείας δὲ Ἀριστοτέλης, ὃν ἡ δια-
φορά ὡς τύπῳ εἰπεῖν εἰρηται. λάβοις δὲ ἀν ἀκριβῶς τὰς διαφορὰς αὐτῶν,
30 εἰ λαβόν τὰ τρία ταῦτα, τὸ γιγνῶσκον, τὸ γιγνωσκόμενον, τὴν μεταξὺ⁹
τούτων γνῶσιν, ἀπὸ ἔκάστου δεῖξεις τὴν τῶν συλλογισμῶν διαφοράν. οἷον
τὸ γιγνῶσκον ἐνταῦθα τὰ πράγματα διὰ τῶν συλλογισμῶν ἡ φυχή ἔστιν¹⁰
τριδύναμος οὖσα· ἔχει γάρ τὸ διανοητικόν, τὸ δοξαστικόν, τὸ φανταστικόν.
καὶ τῷ μὲν διανοητικῷ ἐπιστημονικῶς καὶ ἀπαίστως πάντα μετ’ αἰτίας
35 γιγνώσκει· τῷ δὲ δοξαστικῷ τινὰ μὲν δρθῶς τινὰ δὲ οὐκ δρθῶς· ἡ γάρ
δόξα οὐκ ἔχουσα τὸ σταθερὸν τῆς διανοίας ἀλλὰ καὶ πλησιάζουσα τῇ¹¹
φαντασίᾳ ποτὲ καὶ πταίει· ἡ δὲ φαντασία περὶ τὰ φαινόμενα ἔχει καὶ

1 λέγει] De interpret. c. 4 p 17a6.2 3 ἐφεκτικοῦ Waitz Organ. I 43 (ἐφεκτικοῦ in P scriptum esse arbitratus) 5 στοῖχος P 7 λόγον (post δόνο) P 8 post οὖν superser. τί P¹ cf. p. 23,22 9 εἰ in ras. P¹ μῆδιά ἡ corr. ex τί P¹ διάφορα scripsi: διάφορα P 19 φῷ scripsi: δὲ P 21 πειρέχεσθαι P 22 σοφιστικῶς (sic) P 23 προσδιαλεγομένου P 24 οὐχ ὡς δὲ scripsi: οὐχ ὡς corr. ex οὐχ ὡς P 32 γιγνῶσκον scripsi: γιγνώσκειν P

παίει. κατὰ τὰς διαφορὰς τούτων τῶν γνωστικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς λάμβανε τὰς διαφορὰς τῶν συλλογισμῶν. οἱ μὲν γάρ ἀποδεικτικοὶ ἐπιστημονικοί εἰσιν δι' ἀληθιῶν ἀποδεῖξεων ἐπιστημονικῶς ὥδεύοντες· οἱον πέλειον 20 ἀποδεῖξαι διτὶ ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν, καὶ λέγω· ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητός 5 ἐστιν· πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον· πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνατον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος· οἱ δὲ διαλεκτικοὶ διεκαπτικοί εἰσιν δούλοις ὕδεύοντες· οἵον ἡ δεῖνα ὠγκού ἐστιν· πᾶσα ὠγκὴ τέτοκεν· ἡ δεῖνα ἄρα τέτοκεν. τοῦτο εἰκός ἐστιν ἀληθές, εἰκὸς δὲ καὶ ψευδές· εἰκὸς μὲν γάρ αὐτὴν τετοκυῖαν 25 ὠχράν εἶναι, εἰκὸς δὲ καὶ μὴ τετοκυῖαν ὑπὸ ἄλλης τινὸς αἰτίας. καὶ ἐπὶ 10 τούτου· ὁ δεῖνα καλλωπιστής ἐστι· πᾶς καλλωπιστής μοιχός· ὁ δεῖνα ἄρα μοιχός· εἰκὸς γάρ τινὰ καὶ καλλωπιζόμενον μὴ εἶναι μοιχόν. οἱ δὲ σοφιστικοὶ φαντασιώδεις εἰσὶν μηδὲ τὸ φαινόμενον ἔχοντες· οἵον δὲ ὅρᾳ τις, f. 89v τοῦτο ὅρᾳ· τὸν τοῖχον ὅρᾳ τις· ὁ τοῖχος ἄρα ὅρᾳ· ὁ ἑτερόφθαλμος ὅρᾳ· πᾶς ὅρων ὀφθαλμὸς ἔχει· ὁ ἑτερόφθαλμος ἄρα ὅφθαλμὸς ἔχει. αὕτη 15 μὲν οὖν ἡ διαφορὰ αὐτῶν ἐστω εἰλημμένη ἀπὸ τοῦ γνωσκοντος· εἰληπτικοὶ γάρ ἀπὸ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, ητις ἐνταῦθα διὰ συλλογισμῶν ἡ γνωσκει τὰ πράγματα. οὐ παρείληπται δὲ ἡ νοερὰ δύναμις τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ ἐκείνη οὐδὲ διὰ συλλογισμῶν ἀλλὰ ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γνώσκει ἡ γνώσκει. οὐδὲ δὲ τοῦ γνωσκομένου εἰληφθεῖται· ἡ δύντα ἐστιν καὶ δεῖ ὡσαύτως 20 ἔχοντα, ὡς τὰ νοητά, τὰ οὐδράνια, ἡ μὴ δύντα ἐστιν, ὡς ὁ τραγέλαφος καὶ ὁ σκινδαψός καὶ τὸ βλίτυρι καὶ ζει τοιαῦτα, ἡ πῆ μὲν δύντα πῆ δὲ οὐκ δύντα, ὡς τὰ ἐν γενέσει καὶ φυτοφῆ. ὁ μὲν οὖν ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς περὶ τὰ δύντα καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντα ἐστιν· ὁ δὲ σοφιστικὸς περὶ τὰ μὴ δύντα, ὡς καὶ ὁ θεῖος Πλάτων λέγει ἐν τῷ Σοφιστῇ διτὶ περὶ τὸ μὴ δύντα· 25 ἔχει· ὁ δὲ διαλεκτικὸς ἔχει περὶ τὰ ποτὲ μὲν δύντα ποτὲ δὲ μὴ δύντα. λάμβανε δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γνῶσεως· πᾶσα γνῶσις ἡ δεῖ ἀληθής ἐστιν ἡ δεῖ ψευδής ἡ ποτὲ μὲν ἀληθής ποτὲ δὲ ψευδής· ὁ ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς δεῖ ἀληθής ἐστιν, ὁ σοφιστικὸς δεῖ ψευδής. ὁ διαλεκτικὸς ποτὲ ἀληθῆς ποτὲ ψευδής. ἔχομεν οὖν τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ γνωσκοντος, ἀπὸ τοῦ 30 γνωσκομένου, ἀπὸ τῆς γνῶσεως. λέγει δὲ καὶ ἄλλως ἀπὸ τῶν πραγμάτων· πάντα τὰ πράγματα ἡ αὐτόθιν αἴρετά ἐστιν καὶ ἀγαθά, ἡ αὐτόθιν κακά καὶ φευκτά, ἡ ἀναγκαῖα· ὁ ἀποδεικτικὸς αἴρετός ἐστιν· ὁ σοφιστικὸς φευκτός· διὸ καὶ διδασκόμεθα αὐτόν, ἵνα φύγωμεν αὐτόν· τὰ μὲν γάρ ἀγαθά μανθάνομεν, ἵνα κεχρήμεθα αὐτοῖς, τὰ δὲ κακά, ἵνα φύγωμεν, ὡς 35 ὁ ἴατρὸς τὰ νοσώδη· ὁ δὲ διαλεκτικὸς ἀναγκαῖος· γυμναζόμεθα γάρ ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπ' αὐτῶν διαβιβαζόμεθα ἐπὶ τὸν ἀποδεικτικόν. ἐπειδὴ οὖν, ὡς εἴρηται, περὶ μὲν ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ λέγει | ἐν τοῖς δύο τοῖς f. 90r 'Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ διαλεκτικοῦ ἐν τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τοῦ σοφιστικοῦ ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις, τὰ δύο τὰ Πρῶτα ἀναλυτικὰ

9 δὲ add. P²14 ὀφθαλμὸς prius] οὓς in ras. P¹

15 γνωσκοντος (sic) P

24 ἐν τῷ Σοφιστῇ] c. 39 p. 254A sqq.

29 γνωσκοντος P

30 fort. λέγω

ut p. 7,6, at cf. p. 4,27 13,17

34 κεχρήμεθα] cf. p. 9,6 10,3

37 δύο scripsi cf.

vs. 39: δευτέροις P

ποῦ γηροῦ τάξιμεν; τί ἐροῦμεν λέγειν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς; λέγομεν δὲ ἐν τούτοις περὶ ἀπλῶς συλλογισμοῦ λέγει. ἀλλο γάρ ἔστιν ἀπλῶς εἰπεῖν περὶ ὁ ζῷου. τοῦ γένους. καὶ ἀλλο περὶ τοῦδε τοῦ ζῷου, τοῦ εἰδούς· διπερ γάρ ὁ ἀπλῶς εἰδῶς περὶ τοῦ ζῷου, διτι οὐσία ἔστιν ἔμψυχος αἰσθητική, 10 οὐδὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα πᾶσιν τοῖς ζῷοις, οὗτως ἐνταῦθα λέγει περὶ ἀπλῶς συλλογισμοῦ τοῦ ὡς γένους, καὶ διτι λέγει ἐνταῦθα, παντὶ συλλογισμῷ ὑπάρχει. καὶ τῷ ἀποδεικτικῷ καὶ τῷ διαλεκτικῷ καὶ τῷ σοφιστικῷ.¹⁰

'Αλλὰ διὰ τί μὴ ἐν βιβλίον ἔγραψεν περὶ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ; λέγομεν δὲ ἐν παντὶ συλλογισμῷ τὸ μέν τι ἔστιν ἀναλογικόν ὅλη τὸ δὲ εἶδει. ὅλη 10 μὲν οὖν ἀναλογεῖ τὰ πράγματα αὐτὰ δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται, εἶδει δὲ τὰ συγχρηματά· οἱ μὲν γάρ ἐν πρώτῳ συγχρηματί εἰσιν. οἱ δὲ ἐν δευτέρῳ, οἱ δὲ ἐν τρίτῳ. οἱον θέλω δεῖξαι διτι ἀνθρωπος κεχωρισται τοῦ ἵππου, 15 καὶ λέγω· πᾶς ἀνθρωπος λογικόν· οὐδὲν λογικὸν ἵππος· οὐδὲν δέξια ἀνθρωπος ἵππος. ἐν τούτῳ τῷ συλλογισμῷ ὅλῃ μὲν ἀναλογεῖ τὸ ἀνθρωπος καὶ 20 τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἵππος, εἶδει δὲ τὸ συγχρηματί ἐν πρώτῳ γάρ συγχρηματί ἔστιν. ἐν δευτέρῳ δὲ συγχρηματί ἔστιν οὗτως· πᾶς ἀνθρωπος λογικός· οὐδὲν διποτος λογικός· οὐδὲν δέξια ἀνθρωπος ἵππος. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ 25 βιβλίῳ διαλαμβάνει περὶ τῶν ἀναλογούντων τῷ εἶδει, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὅλῃ. ἀπὸ τοῦ πλείστονος δέ ἔστιν ή, διαίρεσις 30 αὗτη· <οὐ> γάρ τελείως αὐτὰ διέστειλεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὅλῃ διαλαμβάνει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῷ εἶδει, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πλείστονος ἔστιν ή, διαίρεσις· μᾶλλον γάρ περὶ 35 τῶν τῷ εἶδει ἀναλογούντων διαλαμβάνει ἐν τῷ πρώτῳ η̄ ἐν τῷ δευτέρῳ. καὶ τὸ ἀνάπταλον ἐν τῷ δευτέρῳ μᾶλλον διαλαμβάνει περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ 40 ὅλῃ η̄ ἐν τῷ πρώτῳ. ἐπειδὴ οὖν τιμιώτερόν ἔστιν τὸ εἰδέν τῆς ὅλης. ἐν τῷ πρώτῳ διαλαμβάνει περὶ τοῦ ὡς εἴδους. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ f. 91v περὶ τῆς ὅλης. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τοῦτο λέγει. διτι ἐν τῷ πρώτῳ λεγομένην οἰκεῖα ἔστιν τῇ ἀποδεικτικῇ πραγματείᾳ, τὰ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῇ διαλεκτικῇ· εἰκότως οὖν τὸ μὲν πρῶτον ἔστιν, τὸ δὲ δευτέρον· καὶ 45 γάρ πρώτη ἔστιν η̄ περὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ πραγματεία, δ δευτέρα δὲ η̄ περὶ τοῦ διαλεκτικοῦ. διτι δὲ ἐν τοῖς δύο τούτοις ἀπλῶς περὶ συλλογισμοῦ πρόκειται αὐτῷ εἰπεῖν, καὶ αὕτης ποιέει ἔστιν μαρτυρῶν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα παντὶ συλλογισμῷ· πολλαχοῦ γάρ καὶ ἐν τοῖς 50 Ἱστέροις ἀναλυτικοῖς καὶ ἐν τοῖς Τόποις λέγει 'ὧς εἰρηται ήμεν ἐν τοῖς περὶ συλλογισμοῦ' τὰ δύο ταῦτα βιβλία λέγων.

Εγομεν οὖν τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου, διτι περὶ συλλογισμοῦ ἀπλῶς, τὴν 10 τάξιν, διτι εἰκότως μετὰ τὸ Περὶ ἔρμηνεις τέτακται, ἐν φ̄ περὶ οὗδες λόγου εἰπεῖν, περὶ συλλογῆς λέγων, καὶ διτι δεῖ πρότερον μαθεῖν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα πλειστοῖς συλλογισμοῖς, εἶτα τὰ ίδια τῷδε καὶ τῷδε ὑπάρχοντα, τὸ γρήγο-

1 ποῦ scripsi cf. p. 11, 26: ποῖου P

2 λέγει scripsi: λόγου P

16 an

εῦτος? 20 οὐ addidi 27 immo περὶ τοῦ <οὗ> 33 πολλαχοῦ velut

Anal. Post. I 3 p. 73-14, 11 p. 77-34, sed in Top. nusquam cf. VIII 11 p. 162-11, 13 p. 162-32 38 εἰπεῖν, <τὸ βιβλίον ἐν φ̄ εἰπεῖν> conicio 39 εἶτα, quod post 38 εἶτα. Idem I, 1, 1. (missi, s. 1. II, 7, 21) τὰ scripsi: ἀ P

μον, δτι συντελεῖ ἡμῖν εἰς γνῶσιν παντὸς συλλογισμοῦ δι' ὃν τὰ πράγματα ιι
γνῶναι δυνησόμεθα, δτι γνῆσια τὰ βιβλία, εἰς γε αὐτὸς αὐτῶν πολλαχοῦ
μέμνηται καὶ ἀπειλῆς ἡ λογικὴ τούτων ἐστερημένη, καὶ τὸ ἔξῆς. οὐπὸν ποτὲν
μέρος ἡ ὅργανον ἀνάγεται, δτι οὐπὸν τὴν λογικήν, ητίς ἐστὶν ὅργανον τῆς φιλο-
σοφίας. οὐπόλοιπον περὶ τῆς ἐπιγραφῆς εἰπεῖν, διὰ τί Ἀναλυτικὰ ἐπιγέργα-
πται ὅλη ὡνὴ; Περὶ συλλογισμοῦ, περὶ οὐ καὶ πρόκειται αὐτῷ λέγειν, ως
εἴρηται, καὶ διὰ τί ταῦτα μὲν τὰ δύο βιβλία, περὶ ὃν νῦν πρόκειται αὐτῷ
λέγειν, Πρότερα ἀναλυτικὰ ἐπιγέργαπται, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα, ἐν οἷς περὶ
ἀπόδεικτος συλλογισμοῦ ἀναλαμφάνει, Υστερα ἀναλυτικὰ ἐπιγέργαπται.
10 καὶ λέγομεν δτι ἔστιν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς σύνθεσις, ἔστιν δὲ καὶ ἀνά-
λυσις. Ὅτερε καὶ παρὰ τοῖς γραμματικᾶς ἔστιν σύνθετος καὶ ἀναλυτικός,
σύνθεσις μὲν καθ' ἦν ἀπὸ τῶν στοιχείων ἡ τῶν συλλαβῶν συντιθέσιν
ἀνάλυματα ἡ ἁρμόνια, ἀνάλυσις δὲ καθ' ἦν τὰ συντετέντα | ἀναλύματα 1. 91
ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἐξ ὃν συνετέμη, εἰς τὰς συλλαβὰς καὶ τὰ στοιχεῖα. ἔστιν δὲ
11 καὶ παρὰ τοῖς φωναλόγοις σύνθετος καὶ ἀναλυτικός. σύνθεσις μὲν ἡ γένεσις
καθ' ἦν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔργονται, δεικνύντες δτι ἀπὸ
τῶν ὅ στοιχείων οἱ ὅ γυμοὶ ὁσ' ὃν ἀνθρώποι. ἀνάλυσις δὲ καθ' ἦν
ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἔργονται, οἷον ὁ ἀνθρώποις ἐκ τῶν ὅ
γυμῶν, οἱ ὅ γυμοὶ ἐκ τῶν ὅ στοιχείων. καὶ παρὰ τοῖς φωναλόγοις δὲ
20 ἔστιν σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις, σύνθεσις μέν, δταν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν εἰδῶν
ἔλθωσιν ἐπὶ τὰ σύνθετα, οἷον ἀπὸ τοῦ καθ' αὐτὸν καλοῦ ἐπὶ τὸ ἐν τῷ
νῷ καλόν, ἐπὶ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ, ἐπὶ τὸ ἐν τοῖς σώμασιν. ἀνάλυσις δέ
ἔστιν. δταν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς στοιχείοῖς εἰδῶν ἀπόδεσμων ἐπὶ τὰ ἐν τοῖς 10
νοητοῖς. ἔστιν δὲ καὶ ἐρωτικὴ ἀνάλυσις, ἡ κέργηρται ἐν τῷ Συμποσίῳ
21 ὅπῃ τῷ ἐν τοῖς στοιχείοῖς καλούσις ἀπαρέγων, ἐπὶ τὸ νοητον, κακοῖς.
ἔστιν δὲ καὶ γεωμετρικὴ ἀνάλυσις ἢ ἡ πῶς τὸ δεύτερον τῶν Εὐκλείδου
ἀναλύεται δικον. καὶ τὴν τοιαύτην ἀνάλυσιν ὁ Γεμμίνος ὁριζόμενός φησιν 18
“ἀνάλυσίς ἔστιν ἀπόδεσμος εἰδῆσις”. ἀπὸ γάρ τοῦ συμπεράσματος ἔργον-
ται οἱ ἀναλύοντες· καὶ ἐὰν εῦρωσιν ἀναλῦσαι, εὐγερῶς ἢ ἀναλύοντες
30 εὑρήκασιν συνθέτες ποιοῦνται τὴν ἀπόδειξιν. τίστε καλῶς ὡρίσατο τὴν
ἀνάλυσιν ἀπόδεσμος εἰδῆσιν εἰναι. ἔστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις
σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις. ἔστιν οὖν καὶ ἐν τοῖς συλλογισμοῖς. καὶ σύνθεσις 21
μέν ἔστιν ἡ συναγωγὴ τῶν ληγμάτων καὶ ἡ γένεσις αὐτοῦ τοῦ συλλογι-
σμοῦ· οἷον θέλω ἀπόδεξαι δτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἔστιν, καὶ συνάγω
22 κλήματά τινα, ἐξ ὃν πλέκω συλλογισμὸν οὗτως· ἡ ψυχὴ κλητικήτων.

ad 1—3 in sinistro margine ascripsit ἐν μὲν τοῖς πρακτίκοις τὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ
διάκρισιν· ἐν δὲ τοῖς θεωρητικοῖς τὴν τοῦ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς ἐπιδειρμήν P 2 ei-

γε scripsi: εἰ δε (sic) P ad 3—7 in dextro margine ascripsit διαρεῖται (sic) δὲ
τὸ α μετέλιον εἰς τ. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τμήματι περὶ συνθέσεως συλλογι-
σμοῦ· οἷον εὐρέσεως ληγμάτων, ἐν δὲ τῷ τῇ περὶ ἀναλύσεως P 6 περὶ prius superscr. P

14 immo εἰς τὰ ἄ. 24 ἐρωτηματικὴ prave Waitz Org. I 44 ἐν τῷ Συμποσίῳ]
c. 24 p. 204 D sqq. 25 καλούς—κάλος P 26 ἡ που Waitz l. e. ἡ πῶ in P scriptum
esse arbitratus: ἡ περ Diels 30 ὄρισατο P

πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον· πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνατον· ή ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. αὗτη σύνθεσίς ἐστιν. ἀνάλυσις δέ, ὅταν τὸν συλλογισμὸν εὑρόντες ²⁵ κείμενον παρά τινι τῶν παλαιῶν ζητῶμεν ὑπὸ ποιὸν σχῆμα ἀνάγεται, καὶ οὕτως αὐτὸν ἀναλύωμεν εἰς τὰ λήμματα τὰ ἔξι ὡν συνετέθη· οἷον τοῦτον αὐτὸν τὸν εἰρημένον συλλογισμὸν ἔλαν βουληθῶ ἀναλῦσαι εύρων παρὰ Πλάτωνι | κείμενον, ἀρχομαι ἀπὸ τοῦ συμπεράσματος καὶ λέγω· ή ψυχὴ f. 91^v ἀθάνατος ἐστιν· πόθεν δὲ τοῦτο κατεσκευάσθη; ἐκ τοῦ ‘πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνατον ἐστιν’ καὶ ‘πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον’. καὶ οὕτως ἀναλύω τὸν συλλογισμὸν εἰς τὰ λήμματα ἔξι ὡν συνετέθη· καὶ αὐτὸν δὲ τὰ λήμματα ἔλαν ¹⁰ βουληθῶ ἀναλῦσαι, ἀναλύω αὐτὰ εἰς τὸν δρους· πᾶν γάρ λῆμμα ἔχει ὁ πάντως τὸν μὲν ὑποκείμενον τὸν δὲ κατηγορούμενον δρον. λέγει δὲ ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις καὶ περὶ ἀναλύσεως· οὐ γάρ ὁ εἰδὼς μὲν συνθεῖναι μὴ εἰδὼς δὲ ἀναλῦσαι οὕτως ἐπιστήμων ἐστὶν τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου. αὐτὸς γοῦν εἰπὼν περὶ γενέσεως συλλογισμοῦ πρότερον, τουτέστιν περὶ ¹⁵ συνιέτεως εἶτα περὶ εὐρέσεως τῶν λημμάτων, ποιός μεθόδῳ κεχρημένον δυνατὸν εύρίσκειν λήμματα ἔξι ὡν ἡ τῶν συλλογισμῶν γένεσις, ἐπάλει καὶ περὶ ἀναλύσεως καὶ λέγει πῶς δεῖ ἀναλύειν. ἀρχόμενος δὲ τοῦ περὶ ἀναλύσεως τυγματος λέγει διτι ἀναγκαῖον ἐστιν καὶ περὶ ἀναλύσεως εἰπεῖν· ὁ γάρ εἰδὼς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλογισμῶν καὶ δύναμιν ἔχων εὑρετικὴν τῶν ²⁰ λημμάτων καὶ ἀναλύειν ἐπιστάμενος κατωρθωκάδις ἀν εἴη τὸ προκείμενον, τουτέστιν ἐπιστήμων ἔσται τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου, ὡς ἂν μὴ ἀρκοῦντος τοῦ μόνον εἰδέναι τὴν σύνθεσιν ἀλλὰ καὶ ἀνάλυσιν, ητις τῇ συνιέσει ἀντίκειται· ή μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔρχεται, ή δὲ τὸ ἀνάπαλιν ἀπὸ τῶν συνιέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ. λέγει δὲ αὐτὸς ἀρχόμενος τοῦ ²⁵ περὶ ἀναλύσεως λόγου ‘εἰ γάρ συντιθέναι γιγνώσκοιμεν καὶ δύναμιν τοῦ εύρίσκειν ἔχοιμεν, ἔτι μέντοι καὶ ἀναλύοιμεν, πέρας ἀν ἔχοι ή ἔξι ἀρχῆς πρότιτσις’. ὡς ἂν (οὖν) οὐ περὶ συνιέτεως μόνης προτείθενται αὐτῷ εἰπεῖν ἀλλὰ καὶ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμοῦ διδάσκειν ἐν τοῖς προκείμενοις δύο βιβλίοις καὶ ἐν τοῖς ἀλλοις δύο τοῖς μετὰ ταῦτα Ἀναλυτικὰ αὐτὰ ἐπέγραψα· ³⁰ τοι φεν. ἀλλ’ εἴποι τις, οὐ καὶ περὶ συνιέτεως διδάσκει καὶ περὶ εὐρέσεως, τί δήποτε οὐ Συνιέτεικα ἐπέγραψεν οὐδὲ Ἐὑρετικά ἀλλὰ Ἀναλυτικά; τίς ή ἀποκλήρωσις; καὶ λέγομεν διτι ἀπὸ τοῦ ἐπιστημονικωτέρου καὶ | τοῦ f. 92^r τιμιωτέρου· ὁ γάρ εἰδὼς ἐπιστημονικῶς ἀναλῦσαι καὶ συνθεῖναι οἰδεν, οὐ πάντως δὲ ὁ εἰδὼς συνθεῖναι καὶ ἀναλῦσαι· οἶνον ὁ οἰκοδόμος ὁ ἀναλῦσαι ³⁵ εἰδὼς ὥστε τὰς ὄλας ἀπαθεῖς φυλάξαι πάντως καὶ συνθεῖναι οἰδεν.

4 τὰ alt. deleverim cf. vs. 9 et p. 8,25

5. 6 παρὰ Πλάτωνι] Phaedr. c. 24 p. 245 C

8 αὐτοκίνητον ἀεικίνητον scripsi cf. vs. 1: inv. ord. P ad αὐτοκίνητον in mrg. add. τὴν ψυχὴν αὐτοκίνητον P; fort. καὶ ή ψυχὴ αὐτοκίνητον addendum 14 γοῦν scripsi: γε διτι P cf. p. 9,1. 20 15 κεχρημένον scripsi: κεχρημένος P 20 κατορθωκάς P 21 ἐπιστήμων scripsi: ἐπιστήμη P 22 ἀλλὰ fortasse ἀλλ’ οὐ 25 εἰ γάρ—πρόθετις (27)] memoriter citat Anal. Pr. I 32 p. 47^a2—5 26 ἀναλύοιμεν ex Arist. scripsi: ἀναλύο-

μεν P

27 οὖν addidi

ἀντῷ scripsi: τῶν (sic) P

28 διδάσκειν scripsi: δι-

δάσκει P

34 δε ὁ εἰδὼς in ras P²post συνθεῖναι induxit οὐ πάντω; P², ut videtur

(οἱδὲ) γάρ τι πρῶτον, τί μέσου, τί τελευταῖον συνετέθη, καὶ οὕτως ἀναλύει. ἡ ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀνάλυσις τιμιωτέρα ἔστιν καὶ ἐπιστημονικωτέρα καὶ περιληπτικωτέρα καὶ τελειοτέρα (ό γάρ ἀναλῦσαι εἰδώς, ως εὑρηται, πάντως καὶ συνθεῖναι οὖδεν), ἀπὸ τῆς ἀναλύσεως Ἀναλυτικὰ αὐτὰ ἐπέγραψεν ὁ φιλόσοφος. συντόμως δὲ ἡρκεσθη ἀπὸ τοῦ τελειοτέρου αὐτὰ ἐπιγράψαι, καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν δύο αὐτὰ ἐπέγραψεν. λέγω δὲ καὶ ἄλλως. οὗτοι συνίστημα 10 σμοῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐχρήσαντο, ὥσπερ οὖν καὶ ὁ Ηλάτων καὶ πάντες ὅτι οἵτινες καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἐν τῷ διαιλέγεσθαι καὶ ἐν τῷ πράττειν τι συλλογισμοῖς κέχρησται· οὐδεὶς μέντοι πρὸ τοῦ Ἀριστο- 15 τέλους παραδέδωκεν τὴν συλλογιστικὴν μέθυσον οὐδὲ εὑρεν τὰ τρία σχῆματα ὡρ' ἀ πάντες οἱ συλλογισμοὶ ἀνάγονται. καὶ μεγάλα φρονεῖ, καὶ εἰκότεως 20 μεγάλα φρονεῖ ἐπὶ τῇ εύρεσει τῶν τριῶν σχημάτων καὶ τῷ κατανοῆσαι διτι τρία σχήματα ἔστιν καὶ οὔτε πλέον οὔτε ἡπτον, ὡρ' ἀ πάντες οἱ συλλογισμοὶ ἀνάγονται, καὶ πᾶσα πίστις, εἴτε ἐπαγωγικὴ εἶη εἴτε οἰαδῆ- 25 ποτε, ὑπὸ ἐν τῶν σχημάτων τούτων ἀνάγεται· δείκνυσιν γάρ διτι πᾶσα πίστις, καὶ ἦ δι τοῦ φυσιολόγος κέχρηται καὶ ἦ δι τοῦ φυσιογνώμων καὶ ἦ δι τοῦ λόγου καὶ πᾶσα ἀπλῶς, ὑπὸ ἐν τῶν σχημάτων τούτων ἀνάγεται. ἐπειδὴ οὖν τῇ ἀναλύσει κέχρηται πάντα συλλογισμὸν καὶ πᾶσαν πίστιν ὑπὸ ἐν τῶν τριῶν τούτων σχημάτων ἀνάγων, Ἀναλυτικὰ ἐπιγέραπται. ἐπειδὴ 30 δέ, ως εὑρηται, εὔτακτόν ἔστιν καὶ ἀκόλουθον πρότερον διδόξαι τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα παντὶ συλλογισμῷ, εἴται τὰ λόιως τῷδε καὶ τῷδε, διὰ τοῦτο ταῦτα μὲν τὰ δύο βιβλία, ἐν οἷς διδάσκει περὶ τοῦ κοινοῦ συλλογισμοῦ, Πρότερα ἀναλυτικὰ ἐπιγέραπται, (τὰ) δὲ ἄλλα δύο, ἐν οἷς οὐκέτι ἀπλῶς περὶ καθόλου συλλογισμοῦ διδαχμάζει, ἀλλὰ | περὶ ἀποδεικτικοῦ συλλογοῦ. 92v

Τουσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐπιγραφῆς. ἀρά δὲ ἡ ἀνάλυσις μόνη τῇ συνθέσει ἀντίκειται ἢ καὶ ἄλλοις τισίν; λέγομεν δτι καὶ ἄλλοις τισίν· τῆς γάρ διαλεκτικῆς δὲ εἰςίν μέθοδοι δυνάμεις οὖσαι καὶ σίνει βλαστήματα αὐτῆς, διαιρετική, ὄριστική, ἀποδεικτική, ἀναλυτική· ταύταις ταῖς 30 τρισὶ ρεθύμοις ἀντίκειται ἡ ἀναλυτική. ἴδωμεν δὲ ἔκαστης τὴν δύναμιν. ἵνα μάθωμεν πῶς ἀντίκειται αὐταῖς. ἡ διαιρετική τὸ ἐν εἰς πολλὰ διαιρεῖ· ἡ ὄριστική τὰ πολλὰ τὰ ὑπάρχοντά τινα συναγαγοῦσα ἀποκλείει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων πάντων· ἡ ἀποδεικτική ἄλλων ἄλλοι ὑπάρχον ἀπό- 10 δείκνυσιν· ἡ δὲ ἀναλυτική ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἀνατρέχει. 35 καὶ δτι μὲν τέως τῇ διαιρετικῇ ἀντίκειται, πρόδηλον· ἡ μὲν γάρ τὸ ἐν εἰς πολλὰ διαιρεῖ, ἡ δὲ τὰ πολλὰ εἰς ἐν συνάγει. ἀντίκειται δὲ καὶ τῇ ὄριστικῇ· ἡ μὲν γάρ ἐκ πολλῶν ὑπαρχόντων, οἷον γένους 15 καὶ διαφορῶν, σύνθετον δρον ἀποτελεῖ ἀποκλείουσα αὐτὰ τῶν ἄλλων, οἷον σύνθεσίς τις οὖσα· ἡ δὲ τὸ σύνθετον εἰς τὰ ἀπλᾶ ἀναλύει· ἐπισκο-

1 oīðe addidi

χρηται Φ

4 συνθῆναι Π

2

υλλογιτεκήν

8 fortasse *oi* σ<οφισται>

6. 17 φελο

9 25-

ποῖ γάρ τὸ γένος καὶ τὰς διαφορὰς ἐξ ὧν συνετέθη. ἀντίκειται δὲ καὶ τῇ ἀποδεικτικῇ· ή μὲν γάρ ἄλλο ἄλλῳ συνάπτει, οἷον τῇ ψυχῇ τὸ ἀνάντιον δείκνυσιν ὑπάρχον συλλογιστικῶς συντιθέσα συλλογισμόν· η δὲ τὰ ²⁰ συναφέντα διίστησιν. συντόμως δὲ εἰπεῖν η μὲν διαιρετικὴ τὰ γένη εἰς τὰ εἰδή τέμνει, η δὲ ἀναλυτικὴ τὰ εἰδῆ συνάγει εἰς τὰ γένη. πάλιν η μὲν ὄριστικὴ ἐκ μερῶν ὅλον τι ποιεῖ, η δὲ ἀναλυτικὴ ἀπὸ τῶν ὅλων εἰς τὰ μέρη μεταβαίνει ἐξ ὧν τὸ ὅλον γέγονεν. πάλιν η μὲν ἀποδεικτικὴ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τὰ αἰτιατὰ δείκνυσιν, η δὲ ἀναλυτικὴ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν ²⁵ ἐπὶ τὰ αἰτια μεταβαίνει. πάσαις ἄρα ἀντίκειται. ταύταις δὲ πάσαις 10 κέρχορται ταῖς μεθόδοις ὁ θεῖος Πλάτων πολλαχοῦ, καὶ ἀνυμνεῖ αὐτὰς ἐν διαφόροις, ώς ἐν τῷ Φαιδρῷ τὴν διαιρετικὴν | καὶ τὴν ὄριστικὴν, f. 93^r ώς ἐν τῷ Φιλήβῳ τὴν ἀναλυτικὴν καὶ ἄλλοιθι που τὴν ἀποδεικτικὴν. ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀναλυτικῆς, διτὶ ἀντίκειται καὶ ταῖς ἄλλαις τρισὶ γειτίσσοις τῆς διαλεκτικῆς.

15 Ἐπειδὴ δέ, ως εἰρηται, ὑπὸ τὴν λογικὴν ἀνάγεται η προκειμένη πραγματεία, ητις κατὰ τοὺς Περιπατητικοὺς ὄργανον ἐστιν φιλοσοφίας, 5 οὐ πάντες δὲ οὕτως ἐδόξασαν περὶ τῆς λογικῆς, διτὶ ὄργανόν ἐστιν φιλοσοφίας, ἀλλὰ ἄλλοι ἄλλως, φέρε τούς τε διαφόρως δοξάσαντας περὶ τούτου εἴπωμεν τὰ τε δόγματα αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους οἵς κεχρημένοι τὰ ἑαυτῶν, 20 ώς οἶνται, δόγματα κρατύνουσιν. οἱ μὲν Στωικοὶ τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὄργανον οὐκ ἀξιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ’ οὐδὲ μόριον τὸ τυχὸν ἀλλὰ μέρος. καὶ τινὲς δὲ τῶν Πλατωνικῶν ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης, διτὶ κατὰ Πλάτωνα οὐκ ὄργανον η λογικὴ ἀλλὰ μέρος καὶ τιμιώτατον μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. οἱ δὲ Περιπατητικοὶ ὄργανον αὐτὴν λέγουσιν ἀλλ’ οὐ μέρος. λεκτέον δὲ τὰ ἐπιγειρήματα τὰ οἵς κεχρημένοι κατασκευάζουσιν ¹⁵ οἱ μὲν διτὶ ὄργανον, οἱ δὲ διτὶ μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. πρὸ δὲ τούτου λεκτέον τί διαιφέρει ὄργανον μέρους. ὄργανον μὲν οὖν ἐστιν δὲ μὴ συντελεῖ τινι πρὸς τὸ εἶναι καὶ οὐ ἀναιρεθέντος τὸ ὅλον μένει· μέρος δὲ δὲ συντελεῖ τινι πρὸς τὸ εἶναι καὶ οὐ ἀναιρεθέντος συναναιρεῖται τὸ ὅλον. οἷον 30 τὸ σκυτέως ὄργανόν ἐστιν σμήλη· οὐ γάρ η σμήλη συμπληρωτικὴ ἐστιν τῆς ²⁰ οὐσίας αὐτοῦ, οὐδὲ ταύτης ἀφανισθείσης συναπόλλυται ὁ σκυτεύς· η χεὶρ δὲ μέρος ἐστὶν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τῆς χειρὸς ἀναιρεθείσης συναπόλλυται καὶ ὅλος ὁ ἀνθρωπός· οὐκέτι γάρ ὅλος ἐστὶν, ἀλλὰ κοιλοβός καὶ ἀτελῆς ἐστιν. μέρος δὲ μορίου διαιφέρει, διτὶ τὸ μέρος μέγα μέρος ἐστὶν, τὸ δὲ μόριον ²⁵ τὸ μικρὸν μέρος ἐστὶν καὶ τοῦ μέρους μέρος· οἷον μέρος μὲν ἐστὶν φιλοσοφίας τὸ θεωρητικόν, μόριον δὲ τὸ θεολογικόν. τούτων προδιωρισμένων λεκτέον οἵς κρατύνουσιν τὰ ἑαυτῶν δόγματα οἵ τε Στωικοὶ καὶ οἱ Περιπατητικοί.

5 τέμνη P 11 ἐν τῷ Φαίδρῳ] c. 42 p. 259 E sqq. (imprimis p. 277 B) διαιρετικὴν, quod coniecit Waitz l. c., non διαλεκτικὴν exhibet P 12 ἐν τῷ Φιλήβῳ] c. 6 p. 15 D sqq. 13 καὶ ταῦτα conicias, at cf. p. 10,7. 20,34 11,20 20 στοῖχοι P 25 τὰ alterum fortasse delendum cf. p. 6,4 30 σμήλη οὐ γάρ P²: σμηλίου γαρ γάρ P¹ η σμήλη P 31 οὐδὲ P²: οὐσία δε P¹ 36 προσδιωρισμένων pr., s erasmus P 37 στοῖχοι ut solet P, σ superscr. P²

οἱ μὲν οὖν Στωικοί φασιν δτι αὐτὴ ἡ φιλοσοφία τὴν λογικὴν ἀπογεννᾷ |
 καὶ ταύτη μέρος ἀν εἴη αὐτῆς. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς τοιούτους f. 93v
 λέγουσι λόγους σαμρούς, δι' ὧν, ὡς οἰονται, κατασκευάζουσιν δτι μέρος
 ἐστὶν ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας. διὸ τὸν μὲν πολλοὺς ἔατεον, ἐκεῖνον
 οἱ δὲ λεκτέον δι' οὗνται κατασκευαστικῶταν καὶ δρυμύτατον εἶναι. συλλογή
 γίζονται γὰρ οὕτως· ἐάν τις τέχνη κέχρηται τινι δι μηδεμιᾶς ἄλλης τέχνης
 μέρος ἐστὶν ἡ μόριον, τοῦτο πάντως ταύτης τῆς τέχνης ἡ μέρος ἐστὶν ἡ
 μόριον· οἷον τῇ γειρουργικῇ, φασίν, κέχρηται ἡ ἱατρική, καὶ ἐπειδὴ οὐδεμίᾳ
 ἄλλη τέχνη κέχρηται τῇ γειρουργικῇ ὡς μέρει ἡ μορίω, ἡ γειρουργικὴ
 10 τῆς ἱατρικῆς οὐκ ἐστὶν ὄργανον. ἡ δὲ φιλοσοφία, φασίν, κέχρηται τῇ λογικῇ,
 ητις οὐδεμιᾶς ἄλλης τέχνης * * * τῆς φιλοσοφίας ἀλλ' ἡ
 μέρος ἡ μόριον. εἰ δέ τις λέγει δτι καὶ ἄλλαι τέχναι κέχρηται τῇ λογικῇ,
 ὡς ἡ ἱατρικὴ κέχρηται συλλογισμοῖς καὶ ἄλλαι πᾶσαι τέχναι
 κέχρηται συλλογισμοῖς, ἐροῦμεν δτι κέχρηται μὲν κάκεῖναι, ἀλλ' οὐκ
 15 εἰστὶν τῶν μεθόδων ἐπιστήμονες καὶ οὐ προηγουμένως περὶ τοῦτο σπουδάζουσιν· οἷον ὁ ἱατρὸς οὐ προηγουμένως περὶ τὴν συλλογιστικὴν μεθόδον
 σπουδάζει, οὐδὲ εἴποις μέρος ἡ μόριον ἱατρικῆς εἶναι αὐτήν, ἀλλ' δισον
 ἐστὶν αὐτῷ γρήγοριον πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἱατρικῶν θεωρημάτων, τοσοῦτον
 παραλαμβάνει παρὰ τοῦ διαλεκτικοῦ ὡς ὄργανον· δὲ φιλόσοφος ἐπιστήμονας
 20 μων ἐστὶν ὡς ἔνι μάθιστα τῆς τοιαύτης μεθόδου. ταύτη μὲν οὖν οἱ
 Στωικοί, ὡς οἰονται, κατασκευάζουσιν δτι οὐκ ὄργανόν ἐστὶν ἡ λογική.
 λοιπὸν δὲ δτι μόριον, λέγουσιν δτι τῶν τριῶν μορίων τοῦ πρακτικοῦ ὅλη
 μὲν ἐστὶν τὰ ἀνθρώπινα, τέλος δὲ ἡ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου εὐδαιμονία, ἥν
 δὲ πολιτικὸς σπουδάζει περιποίειν· πάλιν δὲ τῶν τοῦ θεωρητικοῦ μορίων
 25 ὅλη μὲν ἐστὶ τὰ θεῖα πράγματα, τέλος δὲ ἡ θεωρητικὴ εὐδαιμονία· ἡ δὲ
 λογικὴ πραγματεία οὔτε ὅλη τὴν αὐτὴν ἔχει οὔτε τέλος· ὅλη μὲν γάρ
 αὐτῆς ἐστὶν οἱ λόγοι, τέλος δὲ ἡ γνῶσις τῶν ἀποδεικτικῶν μεθόδων. f. 94r
 καὶ τὰ ἄλλα γάρ πάντα εἰς τοῦτο συντελεῖ, εἰς τὸ ἐπιστημονικῶν ἀποδεικνύναι.
 ὕστε ύπ' οὐδέτερον μέρος φιλοσοφίας δύναται τετάχθαι· εἰ γάρ
 30 καὶ περὶ ἀνθρωπίνων καὶ θείων πραγμάτων ἡ λογικὴ πραγματεύεται
 (κεχρήματα γάρ αὐτῇ ἡ περὶ ἀνθρωπίνων ἡ θείων πραγμάτων διαλεγόμενοι), ἀλλ' οὐ περὶ ἀνθρώπινα μόνα ἔχει ὡς τὰ τοῦ πρακτικοῦ μόρια,
 οὐδὲ περὶ θείων μόνα ὡς τὰ τοῦ θεωρητικοῦ· ὕστε οὐ μόριον ἀλλὰ τρίτον
 μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. οὕτως οἰονται κατασκευάζειν οἱ Στωικοί δτι
 35 μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. ἐστὶν δὲ τὰ ἐπικειρήματα αὐτῶν εὐδιάσειστα.
 πρὸς μὲν γάρ τὸ πρῶτον ἐροῦμεν δτι, εἰ καὶ φιλοσοφία ἀποτελεῖ τὴν λογικήν,
 οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν μέρος εἶναι· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ὁ χαλκεὺς ἀπο-

1 οὖν scripsi cf. vs. 20: δτι P¹: induxit P² στοῖκοι P¹: corr. P² 2 μέρος] μ. e corr. P
 6 οὕτως] ε supra lineam P κέχρηται] cf. p. 3,34 10,3 10 φασίν scripsi cf. vs. 8:
 φησίν P 11 lac. signavi; supple μέρος ἐστὶν ἡ μόριον· ἡ λογικὴ ἄρα οὐκ ἐστὶν ὄργανον
 15. 16 σποδάζουσιν P 20 οὖν scripsi cf. vs. 1: δτι P 21 στοῖκοι P 22 immo
 μέρος sive (μέρος, οὐ) μόριον cf. vs. 33,34 24 τῶν τοῦ θ. μορίων scripsi: τοῦ τῶν θεω-
 ρητικοῦ μορίου P 31 αὐτῇ scripsi: αὐτὴν P 34 στοῖκοι P 35 εὐδειάσαστα P

τελεῖ τὸν ἄκμαν, ὁ ἄκμων μέρος ἐστὶν τῆς γαλκευτικῆς ἀλλ' ὄργανον.
 πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ἔρουμεν ὅτι παρελογίσαντο· οὐ γάρ ἔδει εἰπεῖν ὅτι,
 ἐὰν τέχνη κέχρηται τινὶ δι μή ἐστιν ἄλλης τέχνης μέρος ἢ μόριον, τοῦτο 15
 ἐκούνης τῆς χρωμένης ἢ μέρος ἐστὶν ἢ μόριον, ἀλλ' ἔδει προσθεῖναι καὶ τὸ
 ὅργανον καὶ εἰπεῖν ὃ ἐὰν μὴ ἡ ἄλλης τέχνης ἢ μέρος ἢ μόριον ἡ ὄργανον'.
 οὐ δὲ τοῦ ὄργανου μνήμην οὐκ ἐποιήσαντο ὡς μὴ δυναμένου τινῆς ὄργανου
 μόνως εἶναι. ταῦτα καὶ πρὸς τὸ ἀνατρέψαι τοὺς λόγους δι' ὅν, ὡς οἴονται,
 οἱ Στωικοὶ κατασκευάζουσιν ὅτι μέρος ἐστὶν ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας. 20

Οἱ δὲ Περιπατητικοὶ ὄργανον αὐτὴν λέγουσιν· φασὶν γάρ ὅτι *{οὐ}*
 10 συντελεῖ τῇ φιλοσοφίᾳ πρὸς τὸ εἶναι· καὶ τῆς λογικῆς οὖν πραγματείας
 ἀνηρημένης μένει τελεία ἡ φιλοσοφία. πρὸς δὲ τούτοις φασὶν ὅτι, ἐάν τι
 ἡ πρᾶγμα ἄλλης μὲν τέχνης ἀποτέλεσμα ἄλλης δὲ ὄργανον, ἡ χρωμένη 25
 αὐτῇ ὡς ὄργανῳ κρείττων ἐστὶν τῆς ἀποτελούσης αὐτῷ· οἷον ἡ χαλινοποικὴ
 καταδεεστέρᾳ ἐστὶν τῆς ἴππυκῆς· τῆς μὲν γάρ ἀποτέλεσμά ἐστιν ὁ χαλινός,
 15 τῆς δὲ ὄργανον. εἰ οὖν ἡ λογικὴ μέρος ἐστὶν καὶ ἀποτέλεσμα φιλοσοφίας,
 κέχρηται δὲ | αὐτῇ καὶ ιατρικῇ καὶ ἄλλαι τέχναι, ὡς εἴρηται, κέχρηται· f. 94v
 ταὶ τῇ συλλογιστικῇ ὡς ὄργανῳ, συμβαίνει αὐτὰς κρείττονας καὶ ὑπερτέρας
 εἶναι φιλοσοφίας, διπερ ἀποτοπον· τέχνη γάρ τεχνῶν ἐστιν καὶ ἐπιστήμη
 ἐπιστημῶν ἡ φιλοσοφία. οὐκ ἄρα μέρος ἐστὶν ἀλλ' ὄργανον φιλοσοφίας ἡ 5
 20 λογική. ταῦτα καὶ οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου. τινὲς δὲ τῶν Πλατωνικῶν εἰρή-
 κασιν ὅτι κατὰ Πλάτωνα μέρος ἐστὶν ἡ λογικὴ τιμιώτατον τῆς φιλοσοφίας.
 καὶ παραφέρουσιν τὰ ἐν Φαιδρῷ ἥρμέντα περὶ τῆς διαλεκτικῆς, ἐν οἷς ἀνύμνει
 αὐτήν, καὶ τὰ ἐν Φιλήβῳ καὶ τὰ ἐν ἄλλοις ὡς ἀνάγουσαν τὰς ψυχὰς ἀγρι-
 τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων αἰτίαν. ήμετοι δέ φαμεν 10
 25 πρὸς τούτους, ὅτι ἐστω μέρος αὐτὴν εἶναι, οὐ μέντοι δύναται εἶναι τὸ
 τιμιώτατον· δρῶμεν γάρ ὅτι αὐτῇ κέχρημεθα πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀπό-
 δειξιν τῶν τῆς φιλοσοφίας μερῶν, τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ.
 ὕστε κανὸν ἡ μέρος, οὐ τὸ τιμιώτατον ἐσται ἀλλὰ τῶν ἄλλων ἔνεκα μερῶν 15
 εὑρημένον, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως δρῶμεν μέρη ἔνεκα μερῶν εὑρημένα·
 30 οἵνις ὁ πνεύμων λέγεται διὰ τὴν καρδίαν ὑπὸ τῆς φύσεως εὑρῆσθαι, ἵνα
 παρακείμενος αὐτῇ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς θερμότητα καταψύχῃ καὶ
 εὐκρασίαν ἀπεργάζηται, καὶ ὁ σπλήν διὰ τὸ ἡπαρ, ἵνα τὸ δσον παχύτερον 20
 καὶ οὐ πάνυ καθαρὸν τῆς τροφῆς ὑποδέχηται· διὸν καὶ σπλήν καλεῖται
 παρὰ τὸ σπλήν εἰς ἔσωτον. ταῦτα καὶ πρὸς τούτους. καὶ τῷ ἀλληλεῖ
 35 ἐλέγουσιν μέν τι οὗτοι, οὐ μέντοι τελείως καταδράττονται τῆς ἀλληλείας.
 κατὰ γάρ Πλάτωνα καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον οὕτε μέρος ἐστὶν, ὡς οἱ Στωικοὶ
 φασιν καὶ τινὲς τῶν Πλατωνικῶν, οὕτε μόνως ὄργανον, ὡς οἱ ἐκ τοῦ Περι- 25
 πάτου φασίν, ἀλλὰ καὶ μέρος ἐστὶν καὶ ὄργανον φιλοσοφίας· ἐὰν μὲν γάρ

4 προσθῆναι P 7 μένως P 9 οὐ addidi 13 κρίττων P χαλινοποιηκη
 pr. P, corr. P¹ 15 οὖν scripsi cf. p. 9,1: 20: ὅτι P 16 τέχναι, *{αὐτοῖς}* conicio
 22 ἐν Φαιδρῷ] cf. p. 8,11 23 ἐν Φιλήβῳ] cf. p. 8,12 26 κατασκευῆν] η
 in ras. P 33 τροφῆς scripsi: τρυφῆς P διθεν κτλ.] cf. Ind. Arist. sub
 v. σπλήν p. 695b33

μετὰ τῶν πραγμάτων λόβης τοὺς λόγους, οἷον αὐτὸς τοὺς συλλογισμοὺς μετὰ τῶν πραγμάτων τῶν ὑποκειμένων | αὐτοῖς, μέρος ἐστίν, ἐὰν δὲ f. 95v φιλοὺς τοὺς κανόνας ἀνευ τῶν πραγμάτων, ὅργανον. ὥστε καλῶς οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει ἀφορῶντες ὅργανον αὐτῆν φασιν· 5 φιλοὺς γὰρ κανόνας παραδίδωσιν, οὐ πράχιστα λαμβάνων ὑποκείμενα ἀλλὰ τοῖς στοιχείοις τοὺς κανόνας ἔφαρμόζων· οἷον τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β, τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ, τὸ Α ἄρα κατὰ παντὸς τοῦ Γ. ὁ δὲ Πλάτων κέχρηται αὐτῇ καὶ ὡς μέρει καὶ ὡς ὅργάνῳ· δτε μὲν γὰρ τοὺς κανόνας τούτους τοῖς πράγμασιν ἐφαρμόζει καὶ κέχρηται συλλογισμοῖς ἐπὶ τῶν 10 πραγμάτων, οἷον δτε λέγει ‘ἡ φυχὴ αὐτοκίνητον, τοῦτο δὲ ἀεικίνητον, 10 τοῦτο δὲ ἀθάνατον, ἡ φυχὴ ἄρα ἀθάνατον’, τότε κέχρημένος τῇ λογικῇ μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πραγμάτων ὡς μέρει αὐτῇ κέχρηται· δτε δὲ καὶ αὐτὸς μεθόδους μόνας καὶ κανόνας φιλοὺς ἀνευ τῶν πραγμάτων παραδίδωσιν, ὡς ὅργάνῳ αὐτῇ κέχρηται. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ καὶ τὸ 15 ὡς ὅργανον καὶ τὸ ὡς μέρος ὅμωνύμως καλεῖται πολλὰ γάρ ἐστιν τοι- 15 αῦτα· οἷον πῆγος καλεῖται καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρηθὲν τὸ πηγυαῖον ἢ ζύλον ἢ ἄλλο ἕτιστον [πῆγῃ καλοῦμεν καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρηθὲν], εἴτε ὑγρόν τι εἴη εἴτε ἑρόν. οὕτω καὶ τὴν λογικὴν πραγματείαν μετὰ μὲν πραγμάτων ὑποκειμένων σκοπῶν λέγε μέρος φιλοτοφίας, ἀνευ 20 20 δὲ πραγμάτων φιλοὺς τοὺς κανόνας λέγε ὅργανον. ταῦτα καὶ περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ εἴρηται δτι τρία ἐστὶν εἰδῆ συλλογισμοῦ, ἀποδεικτικόν, διαλεκτικόν, σοφιστικόν, καὶ περὶ μὲν τοῦ ἀποδεικτικοῦ διδάσκει ἐν τοῖς ‘Γενέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ διαλεκτικοῦ ἐν τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τοῦ σοφιστικοῦ 25 ἐν τοῖς Συνφιστικοῖς ἐλέγχοις, τὰς ‘Ρήτορικὰς τέχνας καὶ τὰ Περὶ τῆς ποιητε- 25 κῆς ποὺ χοροὺ τάξιμεν; βούλεται γάρ αὐτὰ τῆς λογικῆς εἶναι πραγματείας. ἢ λεκτέον τοῦτο, δπερ καὶ ἀληθέστατόν ἐστιν, δτι ἄλλο ἐστὶν ἡ συλλο- 30 γιστικὴ πραγματεία καὶ ἄλλο λογική· εἰ μὲν οὖν τῆς συλλογιστικῆς | τὴν διαίρεσιν ποιῶμεν, διαιροῦμεν, ὡς εἴρηται, εἰς τρία εἰδῆ τοῦ συλλο- f. 95v 35 ρισμοῦ· ὃ γὰρ πειραστικὸς ὁ αὐτός πώς ἐστιν τῷ σοφιστικῷ· ἀμφότεροι γάρ φευδη συλλογίζονται, ἀλλ ὃ μὲν μογθηρῷ συμποδίζων προαιρέσει, ὃ δὲ βελτίστη ὡφελῶν, ὡς ὃ Εὔκλειός διὰ τῶν φευδαρίων πειρᾶται καὶ γυμνάζει· καὶ οὐ παραληγόμεθα τὰς ‘Ρήτορικὰς τέχνας οὐδὲ τὸ Περὶ ποι- 40 ητικῆς ἀσυλλογιστα γὰρ ἐκεῖνα. εἰ δὲ τῆς λογικῆς τὴν διαίρεσιν ποιοῦ- 45 μεν, διαιροῦμεν οὕτως· τῆς λογικῆς τὸ μὲν ἐστιν συλλογιστικόν, τὸ δὲ ἀσυλλογιστον· τοῦ συλλογιστικοῦ τὸ μὲν ἀποδεικτικόν, τὸ δὲ διαλεκτικόν, τὸ δὲ σοφιστικόν· τοῦ ἀσυλλογιστοῦ τὸ μὲν ἔμμετρον, τὸ δὲ ἀμετρον, ἔμμε- 50 τρον μὲν τὸ Περὶ ποιητικῆς, ἀμετρον δὲ τὸ Περὶ τῶν ῥήτορικῶν τεχνῶν. 10

1 αὐτοὺς scripsi: αὐτὸς P

10 λέγει] cf. p. 6,5 sq.

14 αὐτῇ scripsi: αὐτῇ P cf.

6

p. 9,31

17 ἄλλο ὀτιοῦν scripsi: ἀλλο τι et in mrg. δτι P cf. p. 9,1.20

μετρηθὲν delevi

19 post ὑποκειμένων 2 litt. eras. P

24 fortasse (τοῦ) 6.

26 πραγματείας εἶναι P pr.

29 an ποιῶμεν? ut vs. 34, 35

p. 24*10 Ήρθεν εἰπεῖν περὶ τί καὶ τίνος ἐστὶν ἡ σκέψις ἡως
τοῦ ἡ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι.

Τὸν σκοπὸν ἐνταῦθα προαναφωνεῖ. εἴωθεν δὲ πολλάκις τοῦτο ποιεῖν.
τούτῳ ἐποίησεν καὶ ἐν τοῖς Τόποις· ἀρχόμενος εὐθὺς τὸν σκοπὸν ἀνεφώνησεν
ἢ συντὸς. ὅτι ἡ προθύμεσις τῆς πραγματείας τοιάδε ἐστίν. τοῦτο δὲ καὶ ἐν 15
ταῦθα ποιεῖ. λέπει δὲ τὸ ‘χρῆ’. Ἀττικὸν δὲ τὸ ἔθος· πρῶτον εἰπεῖν
χρὴ περὶ τί ἐστιν ἡ σκέψις (κατὰ κοινοῦ γάρ ἐστιν ἡ σκέψις) καὶ
τίνος ἡ σκέψις ἀντὶ τοῦ ‘περὶ τίνος’. εἶτα πρὸς μὲν τὸ περὶ τί ἀποδέδω-
κεν τὴν αἰτιατικήν, ὅτι περὶ ἀπόδειξιν· πρὸς δὲ τὸ περὶ τίνος ἀποδέδω-
κεν τὴν γενικήν, καὶ περὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς. πῶς δὲ λέγει
τὸν σκοπὸν εἶναι περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς: καί 20
τοι, ὡς εἴρηται, οὐκ ἐν τούτοις λέγει περὶ ἀποδέξεως ἀλλὰ ἐν τοῖς ‘Γιστέ-
ροις ἀναλυτικοῖς’ ἐν γάρ τούτοις περὶ συλλογισμοῦ ἀπλῶς λέγει τὰ κοινῶς
ὑπάρχοντα πᾶσι συλλογισμοῖς. καὶ λέγομεν ὅτι ἄλλο ἐστὶν τὸ προσεχὲς
15 τέλος, ἄλλο τὸ ἀπωτέρω· οἷον προσεχὲς τέλος ἐστὶν τοῦ σπουδαίου ἡ
ἀρετή. ἀπωτέρω δὲ ἡ εὐδαιμονία· ἵνα γάρ εὐδαιμονίας τύχῃ, σπουδάζει τὸ
ἀρετὴν κτήσασθαι. καὶ τούτων τοίνυν τῶν βιβλίων δὲν προσεχῆς σκο-
πός ἐστιν περὶ συλλογισμοῦ εἰπεῖν, δὲ ἀπωτέρω περὶ ἀποδεικτικοῦ· καὶ
γάρ εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν εἰκῇ πᾶσα πραγματεία περὶ συλλογισμῶν· |
20 καὶ γάρ οἱ διαλεκτικοὶ γυμνασίας ἔνεκεν παραλαμβάνονται, ἵνα γενυμα- f. 96r
σμένοι τοῖς ἀποδεικτικοῖς συλλογισμοῖς προσβάλλωσιν, καὶ οἱ σοφιστικοὶ
παραλαμβάνονται, ἵνα τὰς ἐνογλήσεις καὶ τὰς ἀπάτας τῶν σοφιστῶν ἐκ-
φυγόντες ἀνεμποδίστως τοῖς ἀποδεικτικοῖς χρώμεθα. οὐ τὸ προσεχὲς οὖν 5
τέλος ἐνταῦθα ἀναφωνεῖ τοῦ βιβλίου ἀλλὰ τὸ ἀπωτέρω, τῶν δὲ βιβλίων
25 ἀμα τὸν σκοπὸν λέγων. πληρώσας γοῦν τὰ δὲ βιβλία ἐν ἀνακεφαλαιώσει
τοὺς δύο σκοποὺς λέγει, τὸν τε προσεχῆ τῶν πρώτων δύο, ὅτι περὶ συλλο-
γισμοῦ, καὶ τὸν ἀπωτέρω τῶν νόστερων δύο, ὅτι περὶ ἀποδέξεως· λέγει
γάρ οὗτως· “περὶ μὲν οὖν συλλογισμοῦ καὶ ἀποδέξεως, τί τε ἐκάτερον 10
ἐστιν καὶ πῶς γίνεται, φανερόν ἐστιν, ἀμα δὲ καὶ περὶ ἐπιστήμης ἀπο-
δεικτικῆς· ταῦτον γάρ ἐστιν”. οὐ λέγει δὲ ὅτι ταῦτον ἐστιν ἀπόδειξις
καὶ ἐπιστήμη ἀποδεικτική, ἀλλὰ ὅτι ταῦτον ἐστιν εἰπεῖν περὶ ἀποδέξεως
καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς· ὁ γάρ λέγων περὶ ἀποδέξεως δῆλον ὅτι λέγει
τὰς μειόδους δις δεῖ εἰδέναι τὸν ἔχοντα ἐπιστημονικὴν τῆς ἀποδεικτι- 15
κῆς· διαφέρει γάρ ἀπόδειξις ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς, ἡ δὲ μὲν ἀπόδειξις
30 συλλογισμός ἐστιν ἀποδεικτικός, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἡ ἀποδεικτικὴ ἔξις ἐστὶν

2 κατηγορησθαι P

aut γάρ post ἀρχ. addendum videtur

σπουδάζη P

26 τῶν τε P

29 ἐστιν alterum om. Arist. (non om. D)

3 προαναφωνεῖ scripsi: πρὸς ἀναφωνεῖ P

5 an δὴ?

21 an προσβάλλωμεν? cf. vs. 23

27 τῶν ἀπωτέρων P

λέγει] Anal. Post. II 19 p. 99b15—17

4 aut ἐν οἷς ante ἀρχ.

16 τύχῃ P²: τύχει P¹

22 ἐνογλήσης P pr., corr. P¹

31 ταῦτο ὄν (sic) P

ἀφ' ἣς οἶν τέ ἔστιν συλλογισμοὺς ἀποδεικνύαι. περὶ ἀποδεῖξεως
οὖν λέγει εἰναι τὸν σκοπὸν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς, ὅτι παρα-
δίδοὺς τὰς ἀποδεικτικὰς μεθόδους δῆλον καθίστησιν οἷαν δεῖ ἔξιν ²⁰
τὸν ἐπιστήμην τῆς ἀποδεικτικῆς. εἰτα. φησίν. χρῆ διορίσαι τί ἔστιν
5 πρότασις καὶ τί δρος καὶ τί συλλογισμός· κατὰ κοινοῦ δὲ χρὴ
λαμβάνειν λεῖπον τὸ 'χρῆ'. ὁσπερ δὲ οἱ γεωμέτραι προλαμβάνουσιν
λήμματα ὥν δέονται, οὗτοις καὶ οὗτοις εἴωθεν προλαμβάνειν λήμματα ὥν
δέεται εἰς κατασκευὴν τοῦ προκειμένου. ὁσπερ οὖν ἐν ταῖς Κατηγορίαις ²⁵
10 σκοπὸν ἔχων διαλαβεῖν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν προέλαβέν τινα καὶ
εἰπεν περὶ ὄμωνύμιον, περὶ συνιονύμιον καὶ ἄλλων τινῶν, καὶ ἐν τῷ Περὶ
έρμηνείας σκοπὸν ἔχων περὶ λόγου εἰπεῖν, ως καὶ αὐτὸς λέγει "οὐ δὲ ἀπο-
φαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεωρίας ἔστιν", προέλαβέν τινα, πρὶν ἄρχεται <sup>96^a l.
λέγειν περὶ τοῦ προκειμένου (οὗτοις γοῦν ἄρχεται· "πρῶτον δεῖ θέσθαι τί²
ὄνομα καὶ τί ἡ̄μ̄πατ"), οὗτοις καὶ ἐνταῦθι προλαμβάνει τινὰ ὁσπερ λήμματα.
15 ἐπειδὴ γάρ σκοπὸς αὐτῷ περὶ ἀποδεῖξεως εἰπεῖν, ή δὲ ἀπόδειξις συλλο-
γισμός ἔστιν, οὐ δὲ συλλογισμὸς ἐκ προτάσεων, (ἥ δὲ πρότασις) ἐξ δρων, ³
εἰκότως ταῦτα θέλει προλαβεῖν καὶ διορίσαι. ζητεῖ δὲ πῶς τὸ Περὶ έρμη-
νείας δῆλον περὶ προτάσεων εἰπών (πάντα γάρ τὰ ἐκεῖ λεγόμενα περὶ προ-
τάσεων ἔστιν) δῆλον τὸ Περὶ έρμηνείας ἀλλ' οὐ προτάσεις ὄνομάζει, ἀλλὰ
20 τὰς προτάσεις λόγους ἀποφαντικοὺς ὄνομάζει, καὶ ἀπαξ, μᾶλλον δὲ δις
μόνον ἔστιν εὑρεῖν τὸ ὄνομα τῆς προτάσεως ἐν διῃρετικῷ τῷ βιβλίῳ ¹⁰
φησὶν γάρ "εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν αἵτησις, τῇ
τῆς προτάσεως ἡ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως, η δὲ πρότασις ἀντι-
φάσεως μιᾶς μόριον". ως μὴ πάνυ οὖν ἐγνωσμένον τὸ ὄνομα διορίζει
25 ἐνταῦθα. εἰ δὲ βιούλει τὸ ἀληθέστερον λέγειν, διτι οὐδαμοῦ ἐν τῷ Περὶ
έρμηνείας περὶ προτάσεων εἰπεῖν, ἀλλ' δῆλον τὸ βιβλίον περὶ ἀποφαντικοῦ ¹⁵
ἔστιν λόγου, ως καὶ αὐτὸς εἰπεῖν "οὐ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεω-
ρίας ἔστιν". οὐ μέντοι εἴπεν διτι περὶ προτάσεως αὐτῷ πρόκειται λέγειν.
διαφέρει γάρ πρότασις ἀποφαντικοῦ λόγου. πᾶσα μὲν γάρ πρότασις
30 πάντως καὶ ἀποφαντικὸς λόγος, οὐ πᾶς δὲ ἀποφαντικὸς λόγος πρό-
τασίς ἔστιν. καὶ ἔστιν μὲν γάρ οὐ ἀποφαντικὸς λόγος οὐκ ἔστιν
πρότασις· τότε δὲ γίνεται πρότασις, δταν μέρος συλλογισμοῦ γένηται·
οἶν ἐὰν εἴπω κατ' αὐτὸ τοῦτο 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἔστιν', λόγον
μὲν ἀποφαντικὸν εἴπον, οὐ μὴν πρότασιν. πότε δὲ γίνεται πρότασις;
35 δταν ως μέρος συλλογισμοῦ εἴπω τὸ 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἔστιν' καὶ ²⁵
ἐπαγάγω τὰς ἄλλας προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα. ἐπειδὴ οὖν ἐν μὲν
τῷ Περὶ έρμηνείας λόγους ἀποφαντικοὺς ἔλεγεν καὶ ³ αὐτούς, ἐνταῦθα δὲ</sup>

1 οἶν τέ scripsi: οἰόνται (sic) P 8 ἐν ταῖς Κατηγ.] c. 1 p. 1^a1 sq. 9 διαλαβεῖν

scripsi: προλαβεῖν P 10 καὶ alt. scripsi: ὡς ⁵ P 11 λέγει] De interpr. c. 4 p. 17^a6
13 ἄρχεται P pr., corr. P² πρῶτον κτλ.] De interpr. c. 1 p. 16^a1 16 η δὲ πρ. addidi

17 ζητεῖ] cf. p. 3,30 4,27 20 ἀποφαντικὸς P 22 φησὶν] De interpr. c. 11 p. 20^b22—24
27 εἴπεν] cf. vs. 11 33 immo καθ' αὐτὸ cf. vs. 37 et p. 15,32 34 an τότε? ut vs. 32

τοὺς λόγους ὡς μέρη συλλογισμῶν παραλαμβάνει, εἰκότως ἔκει μὲν οὐδε-
μίαν μηδίμην προτάσεων ἐποιήσατο, ἐνταῦθα δὲ ὅρίζει τί ποτέ ἐστιν f. 97^a
πρότασις· ἐνταῦθα γάρ κέχρηται προτάσειν, ὅπου καὶ περὶ συλλογισμοῦ
λέγει· ἔκει δὲ οὐ περὶ προτάσεων ἔλεγεν ἀλλὰ περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου.
5 Καὶ τοῦτο τοῖς οὐδεὶς τοῦτον τὸν πρότασιν, εἴτα τὸν ὄρον,
εἴτα τὸν συλλογισμόν· τῇ γάρ αὐτῇ τάξει κέχρηται καὶ ἐν τῷ διορίζειν οὐ
αὐτὰ καὶ λέγειν τί ἐστιν ἔκαστον τούτων. εἰ μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀπλουστέ-
ρων ἐζῆται ἀρέσασθαι, ἔδει ἀπὸ τοῦ ὄρου ἀρέσαμενον διὰ μέσης τῆς προ-
τάσεως ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν συλλογισμόν· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν συνθετώρων, ἔδει
10 ἀπὸ τοῦ συλλογισμοῦ ἀρέσαμενον ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν πρότασιν καὶ ἀπ' ἔκεινης
ἔπι τὸν ὄρον. καὶ οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ὡς ἥδη εἰπών ἐν τῷ Περὶ ἑρμη-
νείας περὶ προτάσεων ἀπ' αὐτῆς ἤρετο ως γνωριμωτέρας ἐκ τῶν περὶ
αὐτῆς λεγούσηντων. οἱ δὲ ὅτι τὸ τῆς προτάσεως ὄνομα οὐκ αὐτὸς ἔλετο,
ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ ὁ Πλάτων καὶ ἄλλοι αὐτῷ ἐχρήσαντο, τὸ δὲ τοῦ ὄρου
15 ὄνομα αὐτὸς ἔθετο· προϊὼν γοῦν περὶ μὲν τοῦ ὄρου λέγει “ὄρον δὲ καλῶ”
ώς ἀν αὐτὸς θέμενος τὸ ὄνομα, περὶ δὲ τῆς προτάσεως οὐ λέγει ‘καλῶ’
ἀλλὰ ‘πρότασις δέ ἐστιν’ ως καὶ πρὸ αὐτοῦ λεγομένου τοῦ δνόματος τού-
του. λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τούτου ἤρετο ως γνωριμωτέρου. ἔστιν δὲ ἄλλη
αἵτια πιθανωτέρα καὶ μᾶλλον ἀληθής, η καὶ τῷ φιλοσόφῳ δοκεῖ * * ἀπὸ
20 τῆς προτάσεως σαφηνίζειν τὸν ὄρον τῷ κατὰ ἀνάλυσιν τρόπῳ διδασκαλίας
κεχρημένος οἰκείως τοῖς προκειμένοις· λέγει γάρ “ὄρον δὲ καλῶ εἰς δύνα-
διαλύεται η πρότασις”. ἀνάγκη οὖν ἡμᾶς προγρῶναι τί ποτέ ἐστιν πρό-
τασις, εἰ μέλλοιμεν ἀπ' αὐτῆς τὸν ὄρον γνωσθεῖν· διὸ ἀπὸ τῆς προ-
τάσεως ἤρετο. ἔστιν δὲ πρότασις μὲν ως τύπῳ εἰπεῖν τὸ ‘ἄνθρωπος
25 περιπατεῖ’, ὄρος δὲ τὸ ‘ἄνθρωπος’ η τὸ ‘περιπατεῖ’, συλλογισμὸς δὲ τὸ
η ψυχὴ αὐτοκίνητος, πᾶν αὐτοκίνητον αἰεικίνητον, πᾶν αἰεικίνητον ἀθάνα-
τον, η ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος’. χρὴ δέ, φησίν, διορίσαι ποῖος μέν ἔστιν
συλλογισμὸς τέλειος, ποῖος δὲ ἀτελής. τέλειον λέγει τὸν αὐτάρκη
τὸν μὴ δεόμενόν τινος πρὸς τὸ εἶναι, ἀτελῆ δὲ τὸν δεόμενον· καὶ γάρ ἐν
30 τοῖς ἀνθρωπίνοις τέλειον καλοῦμεν τὸν αὐτάρκη καὶ μὴ δεό μενόν τινος. f. 97^b
δύρομενα δὲ ἔκει ἐλθόντες ἔνθα λέγει περὶ τοῦ τελείου καὶ τοῦ ἀτελοῦς,
μήποτε οὐδεὶς ἔστιν ἀτελής, ἀλλ' οἴεται μὲν αὐτὸς εἶναι τινας ἀτελεῖς, τῇ
δὲ ἀληθείᾳ πάντες τέλειοι εἰσιν.

Μετὰ δὲ ταῦτα, φησίν, χρὴ διορίσαι τί λέγομεν τὸ ἐν δλῳ εἰναι
35 η μὴ εἰναι, καὶ τί λέγομεν τὸ κατὰ παντὸς η μηδενὸς κατη-
γορεῖσθαι. μεμαθήκαμεν ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ὅτι τῶν προτάσεων οἱ
μὲν προσδιωρισμέναι εἰσὶν αἱ δὲ ἀπροσδιώρισται, καὶ τῶν προσδιωρισμένων
αἱ μὲν καθολικαὶ εἰσὶν αἱ ἔχουσαι τὸ ‘πᾶς’ καὶ τὸ ‘οὐδεῖς’, αἱ δὲ μερικαὶ

τοτέρ

4 αἱ προτάσεως? cf. p. 16,5 5 ζητεῖται] εῖ in ras. P 9 εἰ in ras. P συνθέτων P
(superscr. P¹) 11 τὸν γ in ras. P. 15 προϊὼν] p. 24 b 16 17 λεγομένου] λε in
ras. P τοῦ scripsi: τὸ in ras. P. 18 fortasse ⟨οὐν⟩ ὅτι τουτούτου (sic) P
19 lac. signavi; supple velut λέγομεν οὖν ὅτι δοκεῖ 20 τῷ εἷς τὸ corr. P¹ 30 τοῖς]
ε add. P² 31 ἔκει] p. 30,34 sq. 36 ἐν τῷ Περὶ ἑρμ.] c. 7 p. 17^a 38 sq.

αἱ ἔχουσαι τὸ 'τὶς' καὶ τὸ 'οὐ πᾶς'. περὶ τῶν προτάσεων οὖν λέγει ἐνταῦθια τῶν ἔχουσῶν τὸὺς καθίλου διηρισμοὺς ἐκατέρωθεν ἐπιγειρῶν, 10 ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν ἐκατέρῳ καθ' ἔκάτερον, κατὰ τε τὸ καταφατικὸν καὶ κατὰ τὸ ἀποφατικόν. 5 οἶν πᾶς ἀνθρωπὸς ζῷον, οὐδεὶς ἄνθρωπος τετράπον. ἐν δλῳ τῷ ζῷῳ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐν οὐδενὶ τετράποδί ἐστιν· ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐπεχείρησεν. πᾶς γάρ ἄνθρωπος ἐν τῷ ζῷῳ ἐστὶν δλῳ ὅντι, καὶ οὐδεὶς ἀνθρωπὸς ἐστιν ἐν τῷ τετράποδι δλῳ ὅντι. διὰ οὖν τοῦ τὸ 15 ἐν δλῳ εἰναι ἐσήμανεν τὴν καταφασιν, διὰ δὲ τοῦ μὴ εἰναι τὴν ἀπόφασιν. εἴτα ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιχειρεῖ· κατὰ παντὸς γάρ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται τὸ ζῷον ἐν τῇ καταφάσει τῇ 'πᾶς ἀνθρωπὸς ζῷον' καὶ κατ' οὐδενὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται τὸ τετράπον ἐν τῇ 'οὐδεὶς ἀνθρωπὸς τετράπον' ἀποφάσει.

Περὶ προτάσεως.

20

15 p. 24^a16 Πρότασις μὲν οὖν ἐστιν λόγος καταφατικὸς ἕως τοῦ ἂν τὸ τὴν ἡδονὴν μὴ εἰναι ἀγαθόν.

Τρία ἐστὶν ταῦτα, λόγος, ἀπόφασις, πρότασις. καὶ δοκεῖ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ λέγεσθαι· οὐκ ἔστιν δὲ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἐστιν τις αὐτῶν διαφορά. ὅμοίως δέ ἐστιν τούτοις ἄλλα τρία ἀνάλογον, 20 ὃνομα ἡ ὥῆμα (οὐδὲν γάρ μοι διαφέρει), φάσις, ὅρος. καὶ πάλιν δὲ τὰ τὰ τρία δοκεῖ κατὰ τοῦ αὐτοῦ λέγεσθαι· οὐκ ἔστιν δὲ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἔχει τινὰ διαφοράν. πᾶσα μὲν γάρ πρότασις καὶ ἀπόφασις ἐστιν, καὶ πᾶσα ἀπόφασις καὶ λόγος ἐστίν· οὐκέτι δὲ τὸ ἀνάπαλιν· οὐ γάρ πᾶς λόγος ἀπόφασις ἐστιν. τί δέ ἐστιν | ἀπόφασις; λόγος "ἐν ᾧ τὸ ἀλη- f. 98r 25 θεύειν ἡ ψεύδεσθαι ὑπάρχει". ὡς εἰπεν ἐν τῷ Περὶ ἔρμηνείας. ἐστιν δὲ λόγος ἐν ᾧ οὐκ ἔστιν τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι, οἶνον ὁ εὐκτικός, ὁ προστακτικός· ὡστε ἐστιν λόγος μὴ ὣν ἀπόφασις πᾶσα ἄρα ἀπόφασις καὶ λόγος, οὐ πᾶς δὲ λόγος καὶ ἀπόφασις· περιληπτικώτερος γάρ ἐστιν καὶ 30 ἐπὶ πλέον ὁ λόγος τῆς ἀποφάνσεως. πάλιν ἀπόφασις μέν ἐστιν πᾶς λόγος ἐν ᾧ ἐστιν τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι· πρότασις δέ ἐστιν, ὅταν μὴ καὶ ἔαυτὸν ἡ ὁ λόγος ἀποφαντικός, ὅλλα μέρος τοῦ συλλογισμοῦ νοῆται. οἶνον ἐὰν εἴπω ὡς δογματίζων λόγον τινὰ καθ' αὐτόν, 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἐστιν', ἀπόφασιν μὲν λέγω, πρότασιν δὲ οὐ· ἐὰν δὲ συλλογιζόμενος ὡς μέρος τοῦ συλλογισμοῦ εἴπω 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἐστιν' ὡς ἐπάξιων τὰ 35 ἄλλα λήματα καὶ τὸ συμπέρασμα, ἵνα τὸν συλλογισμὸν πληρώσω, τότε

4 καταφατικὸν—ἀποφατικόν scripsi: inv. ord. P

9 εἰναι prius ex Arist. scripsi: εστιν P
έρμ.] c. 4 p. 17^a3

8 οὖν τοῦ scripsi: τοῦ ὅτι P

18 οὐκέτιν P

25 ἐν τῷ Περὶ

τὴν ἀπόφασιν καὶ πρότασιν ἐποίησε. μέρος αὐτὴν τοῦ συλλογισμοῦ ποιήσας. ὅστε ή ἀπόφασις περιληπτικωτέρα ἔστιν καὶ ἐπὶ πλέον τῆς προτάσεως. πᾶσα ἄρα πρότασις καὶ ἀπόφασις, οὐ πᾶσα δὲ ἀπόφασις πρότασις. διὸ καὶ, ὡς εἰρηται, ἐνταῦθα ὅρίζει τί ποτέ ἔστιν πρότασις. ἐν γὰρ τῷ 15
 5 Περὶ ἐρμηνείας οὐ περὶ προτάσεως ἀδιδαχεῖν ἀλλὰ περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου· καθ' ἕαυτοὺς γάρ τοὺς λόγους ἐλάμβανεν, οὐχί ὡς μέρη συλλογισμῶν. ἐνταῦθα δὲ τοὺς ἀποφαντικοὺς λόγους λαμβάνων μέρη τῶν συλλογισμῶν δῆλον δτι προτάσεις αὐτοὺς ποιεῖ, καὶ εἰκότως ὅρίζεται τί ποτέ ἔστιν πρότασις. πάλιν δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων· πᾶς μὲν γὰρ ὅρος φάσις ἔστιν, καὶ 20
 10 πᾶσα φάσις ὄνομα ἡ ῥῆμα· οὐκέτι δὲ ἀνάπαλιν· οὐ γάρ πᾶν ὄνομα ἡ ῥῆμα φάσις ἔστιν. τί γάρ ἔστιν φάσις; τὰ μόρια τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου φάσεις εἰσίν, ὡς καὶ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας λέγων περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου σαφῶς εἶπεν “τὸ μὲν οὖν ὄνομα ἡ ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον”. ἔστιν δὲ ὄνομα ἡ ῥῆμα τὰ μόρια τοῦ εὐκτικοῦ ἡ τοῦ προσταχτικοῦ λόγου, ἀ οὐκ 25
 15 εἰσὶν φάσεις· περιληπτικώτερον ἄρα ἔστιν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ ἐπὶ πλέον τῆς φάσεως, ὅστε πᾶσα μὲν φάσις καὶ ὄνομα ἡ ῥῆμα, οὐ πᾶν δὲ ὄνομα ἡ ῥῆμα καὶ φάσις. πάλιν φάσεις μέν εἰσιν τὰ μόρια τῆς ἀποφάνσεως, | ὅροι δὲ τὰ μόρια τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορού. f. 98v
 μενον. ὅστε ταύτη διαφέρει φάσις ὅρου, ἡ διαφέρει ἀπόφασις προτάσεως· 20 τότε γάρ η φάσις ὅρος γίνεται, ὅταν η ἀπόφασις πρότασις γένηται. ἐπὶ πλέον ὄρα ἔστιν καὶ περιληπτικωτέρα ἡ φάσις τοῦ ὅρου· η μὲν γάρ μόριον ἔστιν παντὸς ἀποφαντικοῦ λόγου, ὁ δὲ μόριον προτάσεως ἔστιν. τούτων δὲιωρισμένων ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ ῥητόν. πρόκειται αὐτῷ τὴν πρότασιν ὅρίσαι· τοῦτο γάρ προέθετο πρότερον, ὅρίσαι τί ἔστιν πρότασις, τί ὅρος, τί 25
 25 συλλογισμός. ἐπεὶ οὖν πᾶς ὅρος ἐκ γένους ἔστιν καὶ διαφορῶν, ὡς γένος μὲν τῆς προτάσεως λαμβάνει τὸν λόγον· ὡς εἰρηται γάρ, περιληπτικός 30
 ἔστιν τῆς ἀποφάνσεως, ητίς περιληπτική ἔστιν τῆς προτάσεως· ἀνδιόγον δὲ διαφοραὶ λαμβάνει τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν καὶ τὰ ἔξης. ὃσπερ δὲ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας μεμαθήκαμεν, τὸ μέν τι ἔστιν ποσὸν 35
 30 τῶν προτάσεων, τὸ δὲ ποιῶν· ἀφ' ἔκατέρου οὖν ὅρίζεται τὴν πρότασιν, καὶ ἀπὸ τοῦ ποσοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ποιοῦ· ἀπὸ μὲν τοῦ ποιοῦ εἰπῶν λόγος κατα- 40
 φατικὸς ἡ ἀποφατικός τινος κατά τινος ἡ τινὸς ἀπό τινος. διλέγον δὲ μείνυπερβατῶς αὐτοῦ ἀκουστέον, ἵν' ἡ τί τι λόγος καταφατικός τινος κατά

3 ἀπόφασις (post καὶ) P 9 γὰρ deleverim 12 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ.] c. 5 p. 17a 17 14 post
 ῥῆμα addendum videtur καὶ 17 φάσις scripsi cf. vs. 11: φάσεις P 23 ἔλθομεν P
 ad 25 sq. in mrg. καλῶς ὁ ἀλέξανδρος ἐπεσημήνατο μήτε (l. μηδὲ) ὅρον εἶναι τὸν ἀποδοθέντα· αἱ γὰρ διαφοραὶ ἐπὶ πλέον βούλονται τοῦ ὅριστοῦ ὑπάρχειν καὶ κατὰ πλειόνων βούλονται κατηγορεῖσθαι, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐκ (l. οὐχ) ὑπάρχει· οὐ γὰρ κατὰ προσθέσεως (l. προτάσεως) καὶ ἐτέρου τινὸς ἡ τε κατάφασις καὶ ἀπόφασις κατηγοροῦται (l. κατηγοροῦνται). ἀλλὰ μᾶλλον

λγ
 ὑπογραφὴν δεῖ καλεῖν αὐτὴν τὸν P¹ 26 ὅρον P, superscr. P² 29 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ.]
 c. 7 μεμαθήκαμεν ἐν τῷ περὶ ἐρμηνείας P pr. 33 ἵν, i in ras. P fortasse
 τὸ λόγος καταφατικὸς (ἢ ἀποφατικός) τινος κατά τινος ἡ τινὸς ἀπό τινος (ἀντὶ τοῦ λόγος

τίνος ἡ τινὸς ἀπό τίνος· ἐν μὲν γάρ τῇ καταφάσει καταφάσκομέν τι κατά τίνος· οἷον Σωκράτης δίκαιος ἔστιν, καὶ τοῦ Σωκράτους καταφάσκομέν τι, τὸ δίκαιος· ἐν δὲ τῇ ἀποφάσει ἀποφάσκομέν τι ἀπό τίνος· οἷον ὁ ²⁰ Σωκράτης ἄδικος οὐκ ἔστιν' ἀποφάσκομεν καὶ ἀπαγορεύομεν καὶ ἀποχωρίζομεν τοῦ Σωκράτους τὸ ἄδικον· πᾶσα γάρ πρότασις ἡ καταφατική ἔστιν ἡ ἀποφατική· καὶ ταύτῃ διαφέρουσιν κατὰ τὸ ποιόν. ἀπὸ δὲ τοῦ ποσοῦ δρίζεται αὐτὴν λέγων ὅτι οὗτος ὁ λόγος ἡ καθόλου ἔστιν ἡ ἐν μέρει εἰ ²⁵ ἡ ἀδιόριστος· πᾶσα γάρ πρότασις ἡ καθόλου ἔστιν ἡ μερική ἡ ἀδιόριστος· ἡ γάρ τινα τῶν καθόλου προσδιορισμῶν ἔχει ἡ τινα τῶν μερικῶν ἡ ¹⁰ ἀπροσδιύριστής ἔστιν. οὗτῆς ἔστιν δην ἀποδίδοστιν δρον τῆς προτάσεως. Ιστέον δὲ ὅτι τὰ μὲν νεώτερα βιβλία | ἔχει τὸ τινὸς κατά τίνος ἡ τινὸς 1.99r ἀπό τίνος· καὶ σαφῆ ποιεῖ τὸν δρον ἡ τοιαύτη γραφή· τὸ μὲν γάρ τινὸς κατά τίνος περὶ τῆς καταφάσεως ἀν εἴη κείμενον, τὸ δὲ τινὸς ἀπό τίνος περὶ ἀποφάσεως. τὰ δὲ ἀρχαῖα βιβλία καὶ ἡ ἀρχαία γραφὴ οὐκ ἔχει τὸ ἡ τινὸς ἀπό τίνος· ὅστερον γάρ προσετέμη συφινείας χάριν· ἀλλὰ μάνον τὸ τινὸς κατά τίνος ἔχουσιν. καὶ εἴη ἀν τὸ τινὸς κατά τίνος λεγόμενον καὶ ἐπὶ τῆς καταφάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως. ἡ ἐπειδὴ περὶ μάνων κατηγορικῶν συλλογισμῶν ἐνταῦθα διαλαμβάνει καὶ προτάσεων δῆλον ὅτι δροίως (τῶν γάρ προτάσεων αἱ μέν εἰσιν κατηγορικαὶ, αἱ τελείως καὶ ἀδιστάκτως ἀποφαινόμεναι, οἷον ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ¹⁰ ἔστιν, αἱ δὲ ὑποθετικαὶ, αἱ μὴ τελείως ἀποφαινόμεναι ἀλλ’ ἐν ὑπόθεσει, οἷον εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν· ὁ γάρ οὕτως λέγων οὐ τελείως ἀποφαίνεται ὅτι φῶς ἔστιν, ἀλλ’ ὑπόθεσιν λαβὼν τὸ ‘εἰ ἡμέρα ἔστιν’ λέγει ὅτι εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν), ἐπειδὴ οὖν πᾶσαι αἱ προτάσεις, ἀς παραλαμβάνει ἐνταῦθα, κατηγορικαὶ εἰσιν καὶ οἱ συλλογισμοὶ πάντες, περὶ ὧν ἐν ¹⁵ ταῦθα διαλαμβάνει, κατηγορικοὶ εἰσιν, τὸ τινὸς κατά τίνος εἶπεν καὶ ἐπὶ τῆς καταφάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἀν εἰ εἶπεν ‘πρότασις ἔστιν, ἡν γῦν ὄριζωμαι, λόγος καταφατικῆς ἡ ἀποφατικῆς’, ἵνα τὸ τινὸς ²⁰ κατά τίνος ἀντὶ τοῦ ‘κατηγορικός’. ἡ τὸ τινὸς κατά τίνος ἀκούστεον ἀντὶ τοῦ ‘περὶ τίνος· κοινότερον γάρ ἔστιν τὸ περὶ τίνος καὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως· καὶ γάρ καὶ ὁ τὴν κατάφασιν λέγων περὶ τίνος λέγει καὶ ὁ τὴν ἀπόφασιν.

Εἶτα ἐξηγεῖται τί ἔστιν τὸ ἐν τῷ δρῳ εἰρημένον καθόλου καὶ τί τὸ ²⁵ μέρει καὶ τί τὸ ἀδιόριστον. καὶ λέγει καθόλου λέγειν τὸ παντὶ ἡ μηδενὶ ὑπάρχειν. τοῦτο δὲ περὶ τῆς καθόλου καταφατικῆς εἶπεν καὶ ³⁰ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς· ἐὰν μὲν γάρ εἴπω ‘πᾶς ἀνθρωπος δίπους ἔστιν’, παντὶ τῷ ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ δίπουν· ἐὰν δὲ εἴπω ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς τετράπουν ἔστιν’, οὐδενὶ ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ τετράπουν. |

καταφατικός τίνος κατά τίνος ἡ ἀποφατικός τίνος ἀπό τίνος) cf. p. 17, 28, 29; an *τὸ delendum et ἀποφατικός a librario ad vs. 32 aberrante omisssum post ἡ addendum est?*
 4. 5 ἀποχωρίζωμεν P 9 προσδιορισμῶν scripsi cf. p. 18, 22: προσδιορισμὸν P
 11. 12 ἡ τινὸς ἀπό τίνος in nōstris cōdd. deest 15 σαφεινείας P 22 ὁ ex
 οὐ corr. P 38 τῶι P

ἐν μέρει δέ, φησίν, λέγω τὸ τινὶ καὶ μὴ τινὶ η̄ μὴ παντὶ ὑπάρ- f. 99v
χειν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου μίαν γρῦρεν ἀποφατικήν· ἐπὶ δὲ τῶν
μερικῶν δύο εὐρίσκει ἀποφατικάς· η̄ τε γὰρ καθόλου καταφατική προσ-
λαβούσα (τὸ) ‘οὐ’ γίνεται μερική ἀποφατική, οἷον οὐ πᾶς ἀνθρωπος
δίκαιος ἔστιν, η̄ τε μερική καταφατική προσλαβούσα τὸ ‘οὐ’ γίνεται μερική ἁ-
ποφατική, οἷον τὶς ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ο γὰρ λέγων ‘τὶς ἀν-
θρωπος δίκαιος ἔστιν’ τινὶ ἀνθρώπῳ λέγει ὑπάρχειν τὸ δίκαιον· ο δὲ
λέγων ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος’ οὐ παντὶ ἀνθρώπῳ λέγει ὑπάρχειν τὸ
δίκαιον· πάλιν ο λέγων ‘τὶς ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ τινὶ ἀνθρώπῳ
10 λέγει μὴ ὑπάρχειν τὸ δίκαιον· ὥστε καὶ αὕτη μερική ἔστιν ἀποφατική.¹⁰
μέρους γάρ τινος τῶν ἀνθρώπων ἀποφάσκει τὸ δίκαιον. τοῦτο οὖν σημαί-
νει, διὰ μὲν τοῦ τινὶ ὑπάρχειν τὴν κατάφασιν, διὰ δὲ τοῦ μὴ τινὶ η̄ μὴ
παντὶ ὑπάρχειν τὰς δύο ἀποφάσεις. ἀμφότεραι δὲ ὑπεναντίως ἀντίκειν-
ται τῇ μερικῇ καταφατικῇ· ἔκατέρᾳ γοῦν αὐτῶν συναληθεύει μετ’ αὐτῆς.¹⁵
15 ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης. ἀδιορίστον δέ, φησίν, λέγω τὸ ὑπάρχειν
η̄ μὴ ὑπάρχειν ἄνευ τοῦ καθόλου η̄ κατὰ μέρος ὀντὸν ‘τὸ κατα-
φάσκειν τι κατά τινος η̄ ἀποφάσκειν τι ἀπό τινος ἄνευ τοῦ ποιεῖν η̄
καθόλου η̄ μερικὴν τὴν πρότασιν’. οἷον ἐὰν εἴπω ‘ἀνθρωπος δίκαιος
ἔστιν’, τῷ ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ δίκαιον· ἐὰν δὲ εἴπω ‘ἀνθρωπος 20
δίκαιος οὐκ ἔστιν’, τῷ ἀνθρώπῳ λέγω μὴ ὑπάρχειν τὸ δίκαιον. καὶ ἀδιορί-
στως προάγω τὰς προτάσεις· οὔτε γάρ τοῖς καθόλου οὔτε τοῖς μερικοῖς
προσδιορισμοῖς κέχρημαι. αὐτὸς δὲ καὶ παραδείγμασιν κέχρηται (ἢ) ἀνάγκη
ἀδιορίστως προενέγκασθαι· οἵδιν ἔστιν πρότασις τοιαύτη ‘τῶν ἐναντίων η̄
αὐτῇ ἐπιστήμη’, καὶ ἔστιν ἀληθῆς· ο γὰρ λατρὸς οὐ μόνον τὰ ὑγιεινὰ 25
25 οἶδεν ἀλλὰ καὶ τὰ νοσώδη, τοῖς μὲν ἵνα χρήσηται, τὰ δὲ ἵνα φύγῃ.
ἥμοις δὲ μουσικὸς καὶ τὰ εὐάρμοστα καὶ τὰ ἀνάρμοστα οἶδεν· καὶ ἐπὶ
τῶν ἀλλων ὥμοιων ἀληθῆς ἔστιν εἰπεῖν διτὶ τῶν ἐναντίων η̄ αὐτῇ ἔστιν |
ἐπιστήμη. ἐὰν μέντοι εἴπω μετὰ προσδιορισμοῦ ‘πάντων τῶν ἐναντίων f. 100r
η̄ αὐτῇ ἔστιν ἐπιστήμη’, φεύδομαι· οὐ γὰρ πάντων τῶν ἐναντίων η̄ αὐτῇ
30 ἔστιν ἐπιστήμη, ἀλλ’ ἔκαστης μὲν ἀντιμέσεως τῶν ἐναντίων η̄ αὐτῇ ἔστιν
ἐπιστήμη, οὐ πάντων δὲ ἀμα τῶν ἐναντίων· οὐ γὰρ η̄ αὐτῇ ἔστιν ἐπιστήμη⁵
εὐαρμόστου καὶ ἀναρμόστου καὶ ὑγιεινοῦ ἀμα καὶ νοσώδους. ὥστε ἀνάγκη
ταύτην τὴν πρότασιν ἀδιορίστως προσφέρεσθαι, εἰ μέλλοιμεν ἀληθεύειν.
πάλιν ἐὰν εἴπω ‘πάσα ήδονὴ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν’, φεύδομαι· οὐ γὰρ πᾶσα
35 ήδονὴ οὐκ ἀγαθὸν ἔστιν, ἀλλ’ αἱ μὲν ἀκάλαστοι καὶ ἀκάθαρτοι οὐκ ἀγα-
θαι, αἱ δὲ ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς (καὶ) καθαραὶ ἀγαθαι. ὥστε ἀδιορίστως λεκτέον 10
καὶ ταύτην τὴν πρότασιν, εἰ μέλλοιμεν ἀληθεύειν, οἷον ήδονὴ ἀγαθὸν οὐκ
ἔστιν· αἱ γὰρ μὴ αἱρεται μηδὲ ἀναγκαῖαι οὐκ ἀγαθαι.

3 τὸ addidi

6 τί (post οἷον) P

11 ad οὖν in mrg. τί P cf. p. 23, 21

12 ad μὴ τινὶ in mrg. add. τὸ μὴ τί ἀντὶ τῆς καθόλου ἀποφατικοῦ (ι. ἀποφατικῆς) λάμβανε
τῆ (ι. τῆς) οὐδενί· κυρίως γὰρ πάσας τὰς ὅλας ἀντιφατικῶς αὕτη ἀντίκειται P

22 ἢ addidi

24 ὁ εἰς οἱ sive οὐ corr. P¹

36 καὶ addidi

p. 24 a 22 Διαφέρει δὲ ή ἀποδεικτική ἔως τοῦ καθάπερ καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἰρηται.

"Εοικεν ἐνταῦθα παρεκβάσει κεχρῆσθαι καὶ ἀφίστασθαι τοῦ προκειμένου. ἐπειδὴ γάρ σκοποὶ αὐτῷ νῦν περὶ τοῦ κοινοῦ συλλογισμοῦ ἀπλῶς οἱ διαλαβεῖν μόνου δῆλον ὅτι καὶ περὶ μόνης τῆς κοινῆς προτάσσεως, οὐ περὶ ἀποδεικτικῆς (περὶ γάρ ταύτης ἐρεῖ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς) οὐδὲ περὶ διαλεκτικῆς (περὶ γάρ ταύτης ἐρεῖ ἐν τοῖς Τόποις), καὶ (οὐκ) οἰκείως θέσις μετὰ τὸ δρίσασθαι τὴν κοινὴν πρότασιν λέγει πῇ διαφέρει ή ἀποδεικτική πρότασις τῆς διαλεκτικῆς. καὶ λέγομεν ὅτι οὐδὲν ἔξω τοῦ προ- 20 κειμένου λέγει· ταύτας γάρ παρήγαγεν, τὴν τε ἀποδεικτικὴν καὶ τὴν διαλεκτικὴν, ἵνα δεῖξῃ ὅτι καὶ κατὰ τούτων ἀρμόζει ὁ ἀποδεδομένος (ὅρος) τῆς προτάσσεως, καὶ ὅτι αἱ προτάσεις οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἀλλὰ κατὰ πάσης προτάσσεως ἀποδέδοται ὁ ἀποδεδομένος δρος. Οὐχὶ δὲ λαμ- 25 βάνει τὴν διαφορὰν τῆς τε ἀποδεικτικῆς προτάσσεως καὶ τῆς διαλεκτικῆς, 15 ἀπό τε τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς χρήσεως· ἀπὸ μὲν τῆς ὅλης, ὅτι ή μὲν ἀποδεικτικὴ περὶ τὰ ἀναγκαῖα πράγματα ἔχει τὰ δεῖ λόσαύτως | ἔχοντα, f. 100v ή δὲ διαλεκτικὴ περὶ τὰ φαινόμενα, περὶ τὰ ἔνδοξα· ἀπὸ δὲ τῆς χρήσεως, 20 ὅτι ή μὲν ἀποδεικτικὴ πρότασις λῆψίς ἐστιν τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως (οἱ γάρ ἀποδεικνύων οὐκ ἐρωτᾶν τὸν προσδιαλεγόμενον, ἀλλὰ 25 τὴν πρότασιν τὴν συμβαλλομένην αὐτῷ πρὸς ἀπόδειξιν λαμβάνει, καν τε ἡ ἀρέσκη πάντας καν τε μηδένα ἀρέσκῃ· πᾶσα γάρ πρότασις τὸ ἔτερον μόριον ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως· ἀντίφασις γάρ ἐστιν, ὡς καὶ ἐν τῷ Ηερὶ ἔρμηνεις εἶπεν, "κατάφασις καὶ ἀπόφασις αἱ ἀντικείμεναι". ὥστε καν κατίφασιν λάβῃς καν ἀπόφασιν. τὸ ἔτερόν ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως μόριον), 10 25 ἡ δὲ διαλεκτικὴ πρότασις ἐρωτῶντι μὲν ἐρώτησίς ἐστιν, συλλογίς οὐρένωρ δὲ λῆψίς τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· οἱ γάρ διαλεκτικὸς ἐπειδὴ οὐκ αὐτὸς λαμβάνει ἑαυτῷ τὰς προτάσεις ὡς ὁ ἀποδεικτικός, ἀλλ᾽ ἔκεινας λαμβάνει ἀς δίδωσιν αὐτῷ καὶ αἰς τίθεται ὁ διαλεγόμενος, πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν λέγων ἐρωτᾶ, 20 ἵνα ἔχῃ ὁ προσδιαλεγόμενος θέσθαι φί βούλεται 25 μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως. οἷον ἐρωτᾶ ὁ διαλεκτικὸς 'οὐκεῖ σοι ή ήδονὴ κατὰ φύσιν εἶναι η̄ μὴ εἶναι';· εἴτα τοῦ προσδιαλεγόμενου θεμένου τῷ ἑτέρῳ μορίῳ, οἷον ὅτι κατὰ φύσιν ἐστὶν η̄ ήδονή, ἐπάγει 'τί δέ, οὐκεῖ σοι τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθὸν εἶναι η̄ μὴ εἶναι';· τοῦ δὲ θεμένου τὸ κατὰ φύσιν 20 ἀγαθὸν εἶναι συλλογίζεται καὶ οὐκέτι πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν ἀλλὰ τὸ ἔτερον 35 μόριον τὸ δοιὲν αὐτῷ τῆς ἀντιφάσεως λαμβάνει καὶ λέγει 'η̄ ήδονὴ κατὰ φύσιν, τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, η̄ ήδονὴ ἄρα ἀγαθόν'. ὥστε ή̄ διαλεκτικὴ πρότασις ἐρωτῶντι μὲν τῷ διαλεκτικῷ ἐρώτησίς ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως· 25

7 οὐκ addidi

11 ὄρος addidi cf. vs. 13

19 δ ex ου corr. P¹

22, 23 ἐν τῷ Ηερὶ ἔρμ.] c. 6 p. 17 a 33

28 αἵς (sic) P

διαλεγόμενος

εκ διαλεκτικοῦ corr. P¹

29 ἔχει P cf. p. 20, 11

έρωτῷ γάρ πᾶσαν λέγων τὴν ἀντίφασιν· συλλογιζομένῳ δὲ λῆψίς
ἐστιν τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· τὴν γάρ δοθεῖσαν αὐτῷ λαμβά-
νει. διγῇ οὖν τὴν διαφορὰν δεύκυντιν, καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς
χρήσεως· καὶ πρῶτον μὲν | ἀπὸ τῆς χρήσεως, ὅτε οὐ μὲν ἀπο-
δεικτικὴ πρότασις λῆψίς ἐστιν θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως
(οὐ γάρ ἔρωτῷ ὁ ἀποδεικνύων ἀλλὰ λαμβάνει, οἷον δτι η ψυχὴ αὐτο-
κινητὸς ἐστιν, καν τε θῆται ο προσδιαλεγόμενος καν τε μή), η δὲ δια-
λεκτικὴ πρότασις ἔρωτης ἐστιν ἀντιφάσεως. καὶ εἰρηται διὰ τί, δτι.
10 ἐπειδὴ ἔξ ἐνδήκων συλλογίζεται, ἔξ ὧν τίθεται ο προσδιαλεγόμενος, πᾶσαν
τὴν ἀντίφασιν ἔρωτῷ, ἵνα ἔχῃ ο προσδιαλεγόμενος ὡς βιώσεται μορίῳ τῆς
ἀντιφάσεως θέσμαι. οὐδὲν δὲ διοίσουσιν αὐται ἀλλήλων η προτάσεις,
οὐδὲ διοίσουσίν τι πρὸς τὸ γενέσθαι τὸν ἔκατέρου συλλο-
15 γισμόν, η συλλογισμὸς ἀπλῶς, οὐδη η τοιόσδε· καὶ γάρ καὶ ο ἀπο-
δεικνύων, ἀντὶ τοῦ 'ἀποδεικτικός', καὶ ο ἔρωτῶν, ἀντὶ τοῦ 'ο διαλεκτι-
κός', συλλογίζεται λαβών τι κατά τινος ὑπάρχειν η μὴ ὑπάρχειν.
διστε καλῶς ωρίσατο ἄνω τὴν κοινὴν πρότασιν, καὶ ἐφαρμόζει ο λόγος
αὐτῆς πάσῃ προτάσει. καὶ ἵνα τοῦτο δεῖξῃ, παρήγαγεν τὴν διαφορὰν τῆς
20 διαλεκτικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς προτάσεως. τῆς δὲ σοφιστικῆς οὐκ ἐμνήσθη
ώς καὶ αὐτοῦ ὅλου τοῦ συλλογισμοῦ φευκτοῦ ὅντος καὶ βλαβεροῦ· ἀναγινώ-
σκομεν οὖν τὴν περὶ αὐτοῦ πραγματίσιαν, οὐχ ἵνα χρησώμεθα αὐτῷ. ἀλλ'
25 ἵνα φύγωμεν αὐτὸν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν σοφιστῶν ὀγκώμεθα. διστε, φησίν, το
καλῶς ωρισάμεθα τὴν κοινὴν πρότασιν, καὶ ἐστιν μὲν η συλλογιστικὴ
πρότασις ἀπλῶς πᾶσα η κοινὴ κατάφασις η ἀπόφασις τινος κατά
25 τινος η τινὸς ἀπό τινος, ώς εἰρηται. πᾶλιν δὲ ἐνταῦθα τὰ ἀρχαίως
γεγραμένα βιβλία οὐκ ἔχει τὸ τινὸς ἀπό τινος, ἀλλὰ μόνον τὸ τινὸς
κατά τινος, καὶ ἐξηγητέον αὐτὸ τῶν εἰρηται ἄνω. ἀποδεικτικὴ δὲ
γίνεται, *(έὰν)* ἀληθής η καὶ διὰ τῶν ἔξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημ-
μένη. ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς ὅλης λαμβάνει τὴν διαφορὰν τῆς ἀποδεικτικῆς
30 προτάσεως πρὸς τὴν διαλεκτικήν. ἄνω μὲν ἀπὸ τῆς χρήσεως | εἶπεν f. 101v
τὴν διαφοράν. ἐνταῦθα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης· δεὶ γάρ η ἀποδεικτικὴ
πρότασις ἀληθής ἐστιν καὶ διὰ τῶν ἔξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημμένη,
ἐπειδὴ, ώς εἰρηται. η ὅλη αὐτῆς ἐστιν τὰ ἀναγκαῖα πράγματα καὶ δεὶ
ώσαυτως ἔχοντα. προσέμηκεν δὲ τὸ [δε] διὰ τῶν ἔξ ἀρχῆς ὑποθέ-
35 σεων εἰλημμένη, ἐπειδὴ δισπερ οι γεωμέτραι ἀρχάς τινας καὶ ὑποθέ-
σεις λαμβάνοντες ἀποδεικνύουσιν τὰ θεωρήματα, οὗτας καὶ ο ἀποδεικτικὸς
συλλογιζόμενος λαμβάνει ὑποθέσεις τινὰς ἐναργεῖς καὶ αὐτόθεν γνωρίμους,
αλι διὰ τὸ σαφὲς καὶ ἐναργὲς αὐτόθεν ἀναπόδεικτοι εἰσιν καὶ οἷον ἀρχαὶ

11 εἶχεν P cf. p. 19,29

conicio

28 εἶαν ex Arist. addidi

paginae P

13 διοίσουσίν] δε εν corr. P

23 ὄρισάμεθα P

26 γεγραμένα P

30.31 ἄνω—ὅλης deleverim

34 τόδε P: δε delevi

15 οὐ ἀποδ.

(prae-

ter f n)

27 ἐξηγητέον P

30 χρήσεως] χρή in fine

pr. P

τοῦ ἀποδεικτικοῦ· ἀεὶ γὰρ ἑκάστης τέχνης καὶ ἑκάστης ἐπιστήμης ἀργαῖ¹⁰ ἀναπόδεικτοί εἰσιν. η̄ ὅτι ἀποδεικτικὴ πρότασις ἔχει πάντως τὸ ἀληθὲς κατὰ τὴν ὅλην καὶ εὐληπταί ἐκ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐξ ἀρχῆς, ἃς ὡς οἰκείας ἀρχὰς ὁ ἀποδεικτικὸς λαμβάνει σαφεῖς οὖσας καὶ ἐναργεῖς καὶ οὐ διορμένας ἀποδείξεως. η̄ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀντὶ τοῦ τῶν ἄνωθέν ποθεν ἀπὸ κοινῶν ἐννοιῶν λαμβανομένου· μᾶλιστα γάρ ἐπὶ πάντων ἀργαῖς κεχρήν¹⁵ μεθα ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις. ὁστε τὰ δύο ἐνταῦθα λέγει, καὶ τὴν ὅλην, ἥτι, ἐπειδὴ διαγκαία ἐστὶν ἡ ὅλη καὶ ἀεὶ ὠσαύτως ἔχουσα. πάντως ἀληθῆς ἐστιν ἡ πρότασις, καὶ τὴν χρῆσιν, διτι λαμβάνει αὐτὴν ἐξ ὑποθέσεων 10 τῶν ἐξ ἀρχῆς, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν καὶ οἷον ἀπὸ κοινῶν ἐννοιῶν²⁰, ὡς καὶ ἄνω σαφέστερον εἰπεν περὶ τῆς χρήσεως ὅτι οὐκ ἐρωτᾷ ὁ ἀποδεικνύων, ἀλλὰ λαμβάνει τὸ ἔτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως πάντως {ώς} βούλεται. διοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαλεκτικῆς λέγει καὶ τὴν ὅλην καὶ τὴν χρῆσιν²⁵ λέγει γὰρ ὅτι διαλεκτικὴ δέ ἐστιν πυνθανομένωφ μὲν ἐρώτησις ἀντιφάσεως (εἴρηται γὰρ ὅτι πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν ἐρωτᾷ ὁ διαλεκτικός, 30 καὶ διὰ τί εἴρηται), συλλογιζομένωφ δὲ λῆψις τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου· οὐ γὰρ ἐν τῷ συλλογίζεσθαι ὡς ἐν τῷ ἐρωτᾶν πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν λαμβάνει (οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεται), ἀλλὰ τὸ ἔτερον μέρος φ τίθεται ὁ προσδιαλεγόμενος. ὁστε τῇ χρήσει διαφέρει τῆς ἀποδεικτικῆς, | διτι f. 102^r 20 ἐκεῖνος οὐδὲ ἐρωτᾷ. ἀλλὰ καὶ τῇ ὅλῃ διαφέρει ὁ μὲν γὰρ τὸ ἀληθὲς λαμβάνει ὡς περὶ τὰ διαγκαῖα καὶ ἀδίαι ἔχων, ὁ δὲ τὸ φαινόμενον καὶ τὸ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς καὶ τῷ προσδιαλεγομένῳ· περὶ γὰρ τὰ φαινόμενα καὶ ἐνδόξα ἔχει· οἷον δταν λέγη, ὡς εἴρηται, ‘ἡ ἡδονὴ κατὰ φύσιν, πᾶν 5 τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, ἡ ἡδονὴ ἄρα ἀγαθόν’· τὸ γὰρ τὴν ἡδονὴν κατὰ φύσιν εἶναι φαινόμενον μέν ἐστιν καὶ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς, οὐ πάντως δὲ ἀληθές. καθάπερ φησίν, καὶ ἐν τοῖς Τόποις εἴρηται ὅτι ὁ διαλεκτικὸς τὰ φαινόμενα καὶ ἐνδόξα λαμβάνει. λέγει δὲ ἐκεῖ διτι τὸ ἐνδόξον πολλαχῶς λέγεται, η̄ τὸ πᾶσι δοκοῦν, καὶ σοφοῖς καὶ οὐ σοφοῖς, η̄ τὸ 10 τοῖς πολλοῖς μὲν δοκοῦν τοῖς σοφοῖς δὲ οὐ δοκοῦν, η̄ τὸ τοῖς σοφοῖς μόνοις δοκοῦν, η̄ τὸ τοῖς ἐπιφανεστέροις τῶν σοφῶν.

p. 24b12 Τί μὲν οὖν ἐστιν πρότασις ἕως τοῦ διαιρουμένου τοῦ εἶναι καὶ μὴ εἶναι.

‘Ανακεφαλαιοῦται τὰ εἰρημένα καὶ λέγει τί μὲν οὖν ἐστιν πρότασις ἀπλῶς ἡ κοινὴ, καὶ τίνι διαφέρει ἡ συλλογιστικὴ πρότασις 35 ἀπλῶς ἡ κοινὴ τῶν μερικῶν, τῆς ἀποδεικτικῆς καὶ τῆς διαλεκτικῆς, καὶ τὸ αὐταὶ τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων, ἡ ἀποδεικτικὴ τῆς διαλεκτικῆς, δὲ ἀκριβείας ἐν τοῖς ἐπομένοις ῥηθῆσεται. τί τὸ γὰρ ἄρα νῦν οὐκ ἀκριβῶς

8 ἔχουσα] ο in ras. P 10 ἐννωῶν P pr. 11 σαφέστερων (sic) P
 12 ὡς addidi 21 ἀείδαι P 27 ἐκεῖ] Top. I 1 p. 100b21—23 31 τοῦ
 alt. Arist.: τὸ P cf. p. 22, 33, 37 33 εἰρημένα] el in ras. P 37 fort. γ⁷ ἄρα
 aut γ⁷ οὖν

εἰπεν, ἀλλ' ἀλλαγοῦ ἐρεῖ καὶ περὶ τῆς συλλογιστικῆς ἀπλῶς προτάσεως τῆς κοινῆς ἀκριβῶς δέον ἐνταῦθα εἰπεῖν, ὅπου πρόκειται αὐτῷ περὶ τοῦ 20 ἀπλῶς συλλογισμοῦ εἰπεῖν; τι οὖν ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο; λέγομεν ὅτι τὸ δί' ἀκριβείας ἐν τοῖς ἔπομένοις ἡ γῆθήσεται οὐ περὶ τῆς συλλογιστικῆς κοινῆς ἀπλῶς εἰπεν (ἀκριβῶς γάρ περὶ αὐτῆς εἰπεν), ἀλλὰ περὶ τῆς διαλεκτικῆς καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἔπομένοις ἐρεῖ ἀκριβέστερον, περὶ μὲν τῆς ἀποδεικτικῆς ἐν τοῖς Ὅστεροις ἀναλυτικοῖς, 25 περὶ δὲ τῆς διαλεκτικῆς ἐν τοῖς Τόποις. πρὸς δὲ τὴν παροῦσαν χρείαν, φησίν, πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι ἵκανῶς ὠρισάμεθα τὴν ἀπλῶς συλλογιστικὴν 10 τὴν κοινὴν καὶ πάσῃ προτάσει ἐφαρμόζει ὁ εἰρημένος ὅρος, ἵκανῶς ἡμῖν διωρίσθω τὰ νῦν.

Λοιπὸν δὲ ἀκολούθως τοῖς προβειργμένοις μετὰ τὸ εἰπεῖν τί f. 102^v ἐστιν πρότασις ἔρχεται ἐπὶ τὸ εἰπεῖν τί ἐστιν ὅρος· οὗτως γάρ καὶ ὅνωρ εἰπεν, ὅτι χρὴ εἰπεῖν “τί ἐστιν πρότασις καὶ τί ὅρος”. οὐκέτι 15 δὲ λέγει ‘ὅρος δέ ἐστιν’, ὡς εἰπεν περὶ τῆς προτάσεως “πρότασις δέ ἐστιν”, ἀλλ’ ὅρον δὲ καλῶς ὡς μὴ κειμένου τοῦ ὄντος τούτου παρὰ τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἀλλ’ ὡς αὐτὸς ὄνοματοθέτης ὧν τούτου τοῦ ὄντος. ὅρον δέ, φησίν, καλῶς εἰς δν διαλύεται ἡ πρότασις. εἰς τί δὲ διαλύεται; δῆλον ὅτι εἰς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον, 20 δὲ ἐσήμανεν εἰπὼν καθ' οὐ κατηγορεῖται· τὸ γάρ ὑποκείμενον ἐκεῖνό ἐστιν καθ' οὐ κατηγορεῖται τὸ κατηγορούμενον. ὅρους δὲ ἐκάλεσεν τὰ μόρια τῆς προτάσεως ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὅρων τῶν ὄριζόντων τὰ χωρία¹⁰ 25 καὶ τὴν πρότασιν γάρ τὰ ὄριζόντα καὶ οἵονει περιέχοντα καὶ ἀποκλείοντα δὲ τὸ ὑποκείμενός ἐστιν ὅρος καὶ ὁ κατηγορούμενος. εἰκότως ἄρα πρώτην ὠρίσατο τὴν πρότασιν ὡς μέλλων ἀπ' αὐτῆς τὸν ὅρον σαρηγίζειν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἀληθῆς αἰτία, ἡ καὶ ὁ φιλόσοφος ἀρέσκεται, τοῦ ὄρισασθαι 30 αὐτὸν τὴν πρότασιν πρὸ τοῦ ὅρου, οὐχ ὡς τινες λέγουσιν διὰ τὸ γνωριμώτερον αὐτὴν εἶναι καὶ ἔννοιάν πως ἡμᾶς αὐτῆς εἰληφέναι ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας, οὐδὲ διὰ τὸ μὲν τῆς προτάσεως ὄνομα καὶ παρὰ τοῖς πρὸ αὐτοῦ κεῖσθαι, τὸ δὲ τοῦ ὅρου αὐτὸν τεθεικέναι. ὅρου οὖν, φησίν, καλῶς εἰς δν διαλύεται ἡ πρότασις, οἷον τὸν κατηγορούμενον καὶ καθ'^[ῶν] οὐ κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος, τοῦτ' ἐστιν τὸν ὑποκείμενον, ἡ προστιθεμένου ἡ διαιρουμένου τοῦ εἰναι ἡ μὴ εἰναι. τοῦτο δὲ τὸ ἡ προστιθεμένου ἡ διαιρουμένου τοῦ εἰναι ἡ μὴ εἰναι ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἀπλούστερον ἐξηγεῖται, καὶ λέγει τὸ μὲν προστιθεμένου τοῦ εἰναι περὶ τῆς καταφάσεως λέγεσθαι, τὸ 35 δὲ διαιρουμένου τοῦ μὴ εἰναι περὶ τῆς ἀποφάσεως. καὶ ἐκδέχεται τὸ προστιθεμένου ἀντὶ τοῦ ‘προστιθέντος’, τὸ δὲ διαιρουμένου ἀντὶ τοῦ ‘διαιροῦντος’· ἐπὶ μὲν γάρ τῆς καταφάσεως τὸ εἰναι προστιθησιν καὶ 40 οἵονει συντίθησιν καὶ συνάπτει τὸν κατηγορούμενον τῷ | ὑποκείμενῳ, f. 103^r

13 τὸ scripsi: τοῦ P 17 ὄνοματοθέτης scripsi cf. p. 32,28: ὄνομαθετης P 26 φιλόσοφος]
λο ex λω corr. P 28 αὐτῆι (post ἡμᾶς) P 32 ὧν delevi 33 et 37 τοῦ scripsi: τὸ P
cf. p. 21,31 35 Ἀλέξανδρος] p. 15,4sq. 38 προστιθέντος scripsi: προστεθέντος P

ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως τὸ μὴ εἶναι διαιρεῖ τὸν κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑπόκειμένου. οὗτως δὴ καὶ ἐν τῷ Ηερὶ ἐρμηνείᾳ σύνθεσιν ἐκάλεσεν τὴν κατάφασιν, διαιρέσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν λέγων “περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν ἔστιν τὸ φεύδος τε καὶ τὸ ἀληθές”. προστιθεμένου οὖν ἀντὶ 5 τοῦ ‘καταφάσκοντος’, διαιρουμένου δὲ ἀντὶ τοῦ ‘διαιροῦντος, ἀποφάσκοντος, ἀποφατικῶς κειμένου’, ἵν’ ἡ τὸ δλον οὗτως· δρον καλῶν εἰς δν διαιλύεται ή πρότασις καταφατική η ἀποφατική οὐσα· πᾶσα γάρ πρότασις ἡ καταφατική ἔστιν η ἀποφατική. οὗτως ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ μέγας φιλόσοφος βαθύτερον καὶ ἀκριβέστερον ἔξηγορύμενος λέγει ὅτι τὸ η προστιθεμένου 10 θεμένου η διαιρουμένου τοῦ εἶναι η μὴ εἶναι τὰ διάφορα εἰδη τῶν προτάσεων σημαίνει· τῶν γάρ προτάσεων αἱ μὲν αὐτόθεν ἔχουσιν τὸν κατηγορούμενον δρον τῷ ὑποκειμένῳ συναπτόμενον, αἱ δὲ τὸ ‘ἔστιν’ τρίτον προσκατηγορούμενον, αἱ δὲ μετὰ τρόπου· πᾶλιν αἱ μὲν ἀπλαί εἰσιν, 15 αἱ δὲ ἐκ μεταθέσεως. τοῦτο σημαίνει ἐνταῦθα, ὅτι πᾶσα πρότασις εἰς δρους διαιλύεται, καὶ αὐτόθεν ἔχῃ τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ συναπτόμενον, καὶ τὸ ‘ἔστιν’ τρίτον προσκατηγορῆται, καὶ μετὰ τρόπου η, καὶ τε ἀπλῇ καὶ τε ἐκ μεταθέσεως. πῶς οὖν ταῦτα σημαίνει, λεκτέον. 20 λέγει, καὶ καλῶς λέγει, ὅτι δύο ταῦτα εἴπεν προστιθεμένου καὶ διαιρουμένου· ταῦτα δὲ οὐκ ἀντίκειται ἀλλήλοις ἀλλὰ ἔστιν τὰ ἔκατέρῳ τούτων ἀντικείμενα· τῇ προσθέσει η ἀφαίρεσις ἀντίκειται, τῇ δὲ διαιρέσει η σύνθεσις. ἔστιν οὖν [τί] ὅπὸ ἔκατέρας ἀντιθέσεως ἐν εἰπών καταλιπεῖν ημῖν τὰ ἔτερα ἐννοήσασιν εἰσαγαγεῖν. λάβωμεν οὖν τὰς δύο ἀντιθέσεις, 25 πρόσθεσιν ἀφαίρεσιν, σύνθεσιν διαιρέσιν, καὶ λάβωμεν ἀντὶ τοῦ εἶναι τὸ ‘ἔστιν’, δηλον ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ‘οὐκ ἔστιν’, καὶ λοιπὸν ἴσωμεν τί βιούλεται σημᾶναι. μεμαθήκαμεν καὶ ἐν τῷ | Ηερὶ ἐρμηνείᾳ ὅτι τὸ f. 103v ‘ἔστιν’ οὐκ ἔστιν τρίτος δρος· “οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι η μὴ εἶναι σημεῖον ἔστιν τοῦ πράγματος” ἐκεὶ εἴπεν, ἀλλὰ πρόσθεσις ἔστιν καὶ προστιθεται τῷ κατηγορούμενῳ δρῳ. διὸ καὶ ἐν, καὶ εἴπεν προσκατηγορῆσαι. η οὖν πρόσθεσις τοῦ ‘ἔστιν’ σημαίνει τὰς προτάσεις τὰς ἔχουσας τὸ ‘ἔστιν’ 5 προσκατηγορούμενον· οἷον Σωκράτης δίκαιος ἔστιν· οἱ ὑποκειμένοις ἔστιν τὸ Σωκράτης, κατηγορούμενος δὲ τὸ ‘δίκαιος ἔστιν’. <τὸ δὲ ‘ἔστιν’> οὐκ ἔστιν δρος ἀλλὰ προσθήκη. ἐάν δὲ ἀντὶ τοῦ ‘δίκαιος ἔστιν’ ἄλλον εἴπω κατηγορούμενον, οἷον τὸ ‘ὑγιαίνει’, οὐκέτι χώραν ἔχει τὸ ‘ἔστιν’· οὐ γάρ δύναμαι εἰπεῖν ‘Σωκράτης ὑγιαίνει ἔστιν’· σαφῶς γάρ πᾶλιν ἐκεὶ εἴπεν διετοί 10 35 “ἐφ’ ἔσων τὸ ‘ἔστιν’ μὴ ἀρμόττει, οἷον ἐπὶ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ τῶν τοιού-

2 οὗτωι P	3 λέγων] De interpr. c. 1 p. 16a 12	5 καταφάσκοντος scripsi: καταφασκο- μένου P	
6 ἀπαφατικῶς (sic) P	10 τὸ P cf. p. 22, 33	15. 16 ἔχει— προσκα- τηγορεῖται P	
19 τὰ deleverim	20 προθέσει P ¹ , σ superscr. P ²	21 τί delevi cf. p. 27, 31	
καταλιπεῖν] λιπεῖν in ras. P ²	24 εἴδωμεν P	25 ἐν τῷ Ηερὶ ἐρμ.]	
c. 3 p. 16a 22	27 ἡ μὴ εἶναι post 27 πράγματος collocat P	27 et 29 πρόθεται P	
28 an προσκατηγορεῖσθαι?	31 ante τὸ primum eras. I litt. P	τὸ δὲ ἔστιν	
		εῖ	
addidi	33 ὑγιαίνει] at in ras. P	34 ἐ//κεῖπεν P, εῖ superscr. P ¹	35 ἐφ’
ἔσων κτλ.] De interpr. c. 10 p. 20a 3—5 memoriter citat			

των, ταῦτὸν ποιεῖ τὸ ‘ὑγιαίνει’ καὶ τὸ ‘βαδίζει’, ὡς ἂν εἰ τὸ εἶναι προσή-
πτετο”. δῆλον οὖν ὅτι ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων ἀφαιρῶ τὸ ‘ἔστιν’
καὶ λέγω μόνον τὸ ‘Σωκράτης ὑγιαίνει’. ὥσπερ οὖν ἡ πρόσθεσις τοῦ
ἔστιν ἔστημαν τὰς προτάσεις τὰς ἔχούσας τὸ ‘ἔστιν’ τρίτον προσκατη-
5 γορούμενον * * * ἀλλ᾽ αὐτόθιν τὸν κατηγορούμενον συνημμένον τῷ 15
ὑποκειμένῳ. πάλιν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων εἴρηται ἐν τῷ Ηερὶ ἐρμη-
νείᾳ ὅτι ὁ τρόπος οὐκ ἔστιν μέρος τῆς προτάσεως ἀλλὰ σύνδεσμος καὶ
οίονει γόμφου χώραν ἐπέχει· συνδεῖ γάρ τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκει-
μένῳ. οὗτον ἐὰν εἴπω ‘ἀνθρωπος ἐξ ἀνάγκης ἔστιν’, ὁ τρόπος ὁ μεταξὺ
10 καταφάσκει· συνδεῖ γάρ καὶ συντίθησιν τὸ ‘ἔστιν’ τῷ ‘ἀνθρωπος’. ἡ σύν- 20
θεσις οὖν τοῦ ‘ἔστιν’ σημαίνει τὰς μετὰ τρόπου προτάσεις. ἡ δὲ διαι-
ρεσις τοῦ μὴ εἶναι σημαίνει τὰς μετὰ τρόπου ἐκ μεταθέσεως· ἐὰν γάρ
εἴπω ‘τραγέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’, ⟨ὅ> τρόπος μεταξὺ ὧν διαιρεῖ τὸ
μὴ εἶναι ἀπὸ τοῦ τραγελάφου. ὥσπερ γάρ ἐπὶ τοῦ ‘ἀνθρωπος ἐξ ἀνάγκης’ 25
ἔστιν’ ὁ τρόπος ἐπεβεβαίου τὴν σύνθεσιν τοῦ ‘ἔστιν’ πρὸς τὸ ‘ἀνθρωπος’
καὶ τὴν ὅπαρξιν τὴν σημανομένην διὰ τοῦ ‘ἔστιν’ ἐπέτεινεν, οὕτως ἐπὶ
τοῦ ‘τραγέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’ τὴν διαιρεσιν τῆς ὅπαρξεως ἐπι-
βεβαιοῦ καὶ ἐπιτείνει τὸ ‘οὐκ ἔστιν’. κατάφασις | δέ ἔστιν καὶ ἡ ‘τρα- f. 104r
γέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’. ὥστε οὐ περὶ ἀποφάσεως ἐνταῦθα εἴπεν,
20 ἀλλὰ δὲ καταφατικὰς ἔλαβεν, τρεῖς μὲν ἐπὶ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν προ-
τάσεων, μίαν δὲ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως, μόνον οὐχὶ λέγων ὅτι πᾶσα προ-
τάσις, κανὸν τε ἀπλῆ ἢ οἰσουδήποτε εἰδούσα οὖσα τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν προ-
τάσεων, κανὸν τε ἐκ μεταθέσεως ἢ, διαλύεται εἰς τε τὸν κατηγορούμενον
δρον καὶ τὸν ὑποκείμενον.

25 p. 24b 18 Συλλογισμὸς δέ ἔστιν λόγος ἔως τοῦ πρὸς τὸ γενέσθαι
τὸ ἀναγκαῖον.

‘Ακολούθως μετὰ τὸ εἰπεῖν τί ἔστιν πρότασις καὶ τί ὅρος ὄριζεται
τί ἔστιν συλλογισμός· οὕτω γάρ καὶ ἄνω προέθετο· “εἴτα, φησίν, διορίσαι
τί ἔστιν πρότασις καὶ τί ὅρος καὶ τί συλλογισμός”. πρὸ δὲ τῆς ἐξηγη- 10
30 σεως τοῦ ὅρου τοῦ συλλογισμοῦ ζητεῖται ἐνταῦθα τί ἔστιν τὸ ἐν ἡμῖν
συλλογιζόμενον καὶ περὶ τίνων οἱ συλλογισμοί. καὶ λέγομεν ὅτι τριῶν
οὖσῶν τῆς ψυχῆς γνωστικῶν δυνάμεων, τῆς νοερᾶς, τῆς διανοητικῆς, τῆς
διοξιστικῆς, οὐ δύναται οὕτε ἡ πρώτη οὕτε ἡ τρίτη συλλογίζεσθαι, ἀλλ᾽
ἡ μέση μόνη. ἡ μὲν γάρ πρώτη διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ νοοῦ ἔλλαμψιν εἰς αὐ- 15
35 τὴν ἐφήκουσαν ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γιγνώσκει ἀ γιγνώσκει. ἡ δὲ τρίτη τὰ

3 πρόθεσις P 5 lac. signav; supple οὕτως ἡ ἀφαιρεσις τοῦ ‘ἔστι’ σημαίνει τὰς προτάσεις τὰς
οὐκ ἔχούσας τὸ ‘ἔστι’ τρίτον προσκατηγορούμενον 5. 6 τῷ ὑποκειμένῳ scripsi: τὸ ὑποκει-
μενον P 6. 7 ἐν τῷ Ηερὶ ἐρμ.] c. 12 p. 21b 26 sq. 8 γόμφου] γ corr. P²; in marg.
γόμφου P² 10 ἀνθρώπου] ο ex ω corr. P 13 δὲ addidit διαιρεῖ scripsi: διαιρεῖ-
ται P 14 ἀνθρώπου P 15 ἐπεβεβαίου] inter πε et β 1 litt. eras. P τοῦ
ἔστιν scripsi: τοῦτοντιν P 28 ἄνω] p. 24a 11 34 διὰ scripsi: καὶ P
ἔνλαμψιν P 35 ἐφήκουσαν] ē in ras. P

συμπεράσματα μόνα παραδέχεται παρὰ τῆς μέσης· διὸ καὶ δόξα καλεῖται
παρὰ τὸ δέχεσθαι. ή δὲ μέση ἐστὶν η̄ διεξοδικῶς ἀπὸ ἄλλου ἄλλο
γιγνώσκουσα· διὸ καὶ διάνυτα καλεῖται παρὰ τὸ διανύειν καὶ διεξίνειν.
αὕτη ἐστὶν η̄ δύναμις η̄ συλλογιζόμενη [ἥ] ἐν ἡμῖν καὶ διὰ συλλογισμῶν 20
5 γιγνώσκουσα καὶ ἀποδεικνύουσα τὰ πράγματα. ἀπὸ ταύτης τὰ συμπερά-
σματα τῶν ἀποδείξεων δεχομένη η̄ δόξα κατέχει· οἷον η̄ διάνοια συλλογιστι-
κῶς καὶ ἀποδεικτικῶς εὐρίσκει καὶ γιγνώσκει δτὶ η̄ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστιν·
τοῦτο *(τὸ)* συμπέρασμα μόνον τὸ ‘η̄ ψυχὴ ἀθάνατος ἐστιν’ ἐκτὸς τῶν
ἄλλων προτάσεων δι’ ὧν ἀποδείκνυται δέχεται η̄ δόξα καὶ διεξάλει ἀνεύ 25
10 ἀποδείξεων. η̄ οὖν διάνοια συλλογιστικῶς καὶ ἀποδεικτικῶς ἐπίσταται·
ώστε τὸ συλλογιζόμενον *(ἐν)* ἡμῖν η̄ διάνοια ἐστιν. πάλιν τῶν πραγμά-
των τὰ μὲν νοητά, τὰ δὲ αἰσθητά, τὰ δὲ μέσα τούτων· λέγω δὴ δτὶ |
οὔτε ἐπὶ τῶν νοητῶν συλλογιζόμενα οὐδὲ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ μόνον f. 104v
τῶν μέσων. οὔτε γάρ *(ἐπὶ)* τῶν νοητῶν συλλογιζόμενα· οὐ γάρ ὁ θεο-
15 λόγος δύναται διὰ τῶν συλλογισμῶν τὰ νοητὰ δεικνύαι, ἀλλ’ ἀναλογίᾳ
κέχρηται, καὶ εἰκότως· οἱ μὲν γάρ συλλογισμοὶ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τὰ αἰτια- 5
τὰ δεικνύουσιν καὶ ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων τὰ μερικώτερα· τὰ δὲ νοητὰ
πρῶτα ἐστιν καὶ καθολικώτερα τῶν ἄλλων πάντων· ώστε εἰκότως περὶ τῶν
πρώτων οὐ συλλογιζόμενα· οὐδὲ γάρ ὅριζόμενα αὐτὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.
20 οἱ μὲν γάρ δροὶ ἐκ γένους εἰσὶν καὶ διαφορῶν· ὑπὲρ δὲ τὰ πρῶτα οὐδέν.
οὔτε μὴν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν συλλογιζόμενα· οὐ γάρ συλλογιστικῶς γιγνώ- 10
σκω δτὶ τὸ γάλα λευκόν ἐστιν, ἀλλ’ αὐτόθιν η̄ αἰσθησις τοῦτο γιγνώσκει.
οὔτε περὶ τῶν πρώτων οὔτε ἐπὶ τῶν ἐσχάτων συλλογιζόμενα, ἀλλὰ περὶ
τῶν μέσων, ἀ καλεῖται διανοητά, ἐπειδὴ διανυστικῶς καὶ διεξοδικῶς αὐτὰ
25 γιγνώσκομεν διὰ τῶν συλλογισμῶν, οἷον τὰ μαθήματα· συλλογιστικῶς γάρ 15
αὐτὰ γιγνώσκομεν· οὐ γάρ δῆπου δι’ αἰσθήσεως αὐτὰ ἐπιστάμεθα· τὴν
γνῶσιν γάρ τῶν θεωρημάτων ἐξ ἀφαιρέσεως καλοῦσιν οἱ γεωμέτραι· τὸ
γάρ ἔνδινον η̄ γαλοκοῦν καὶ ἀπλῶς τὴν ὅλην καὶ τὸ ὅσον τῇ αἰσθήσει
ὑποπίπτει ἀφελῶν ὁ γεωμέτρης αὐτὸν καθ’ αὐτὸν τὸ καθόλου εἰδός τοῦ
30 τριγώνου η̄ [ό] τετραγώνου διανοεῖται. ἔχομεν οὖν τί τε τὸ ἐν ἡμῖν 20
συλλογιζόμενον, δτὶ οὐ τὸ νοερόν, οὐ τὸ δοξαστικόν, ἀλλὰ τὸ διανοητικόν,
καὶ περὶ τίνων οἱ συλλογισμοί, δτὶ οὐ περὶ τῶν νοητῶν, οὐ περὶ τῶν
αἰσθητῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν μέσων τῶν διανυτῶν. λοιπὸν δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ
δροῦ ἐξήγγειλι ήμεν ἵτεον. καὶ πρῶτον αὐτὴν ἐκθύμωμεθα, εἴτα δείξουμεν
35 δτὶ οὐδὲν οὔτε περισσὸν ἔχει οὔτε ἐλλεῖπον.

Συλλογισμός ἐστιν, φησίν, λόγος ἐν φῷ τεθέντων τινῶν

1 συνπέρασμα P 2 post ἄλλο 1 litt. eras. P 4 η̄ tert. delevi 8 τὸ
addidi 11 ἐν addidi 13 ἐπὶ prius scripsi: τὴν P 14 ἐπὶ addidi
14. 15 θεοσλάργος P 21. 22 τί γνῶσκω P 22 ἐσθησις P 23 *(ώστε)* οὔτε
περὶ sive πρώτων *(οὖν)* conicio 24 ἐπειδὴ scripsi: ἐπὶ δε, ε alterum in ras., P
δὲ ἀνυστικῶς, ε̄ prius in ras., P 26 αὐτὰ γιγνώσκομεν scripsi: τὰ γιγνώσκομενα P
27. 28 τὸ—ἔνδινον scripsi: τοῦ—ἔνδινον P 27 αφαιρέσεως (sic) P 30 τετρα-
γώνου scripsi: ὁ τετράγωνος P διανοῆται P 31 an ἀλλὰ τὸ *(μέσον τὸ?)*
cf. vs. 33 34 fortasse δείξωμεν cf. p. 26,7

ἔτερόν τι τῶν κειμένων ἀνάγκη συμβαίνειν τῷ ταῦτα εἶναι.
 οὐτός ἐστιν ὁ τοῦ συλλογισμοῦ ὄρος. καὶ δτὶ μὲν τέως τὸ ὄνομα τοῦτο
 τὸ συλλογισμὸς συλλογὴ λόγων | ὅγλοι, πρόδηλον· ἀεὶ γάρ η σύν πρό. f. 105^v
 θεῖς οὐχ ἐν τι σημανεῖ ἀλλ ἄθροισμά τι, οἷον ὅταν εἴπω συνέδριον, σύγκλη-
 τος, συμπότης, σύμψηφος. συλλογισμὸς οὖν ἀντὶ τοῦ 'συλλογὴ λόγων καὶ οίσονεὶ
 ἄθροισμα λόγων'. ἵνα δὲ πρότερον ὡς τύπῳ νοήσωμεν τὰ εἰρημένα ἐν τῷ
 ὄρῳ τοῦ συλλογισμοῦ, συλλογισμὸν τινα ἐκθέμενοι νοήσομεν ἐπ' αὐτοῦ 5
 πῶς τὰ εἰρημένα ἐν τῷ ὄρῳ πάντα ἐφαρμόζει αὐτῷ. οἷον ἔστω συλλο-
 γισμὸς οὗτος· η γραμμὴ συνεχές, τὸ συνεχές ποσόν, η γραμμὴ ἄρα
 10 ποσόν. δτὶ μὲν οὖν τὸ δλον τοῦτο λόγος ἐστίν, πρόδηλον· καὶ γάρ καὶ
 ἐν λόγων σύγκειται· εἰσὶν γάρ ἐν αὐτῷ δύο προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα.¹⁰ 15
 ὥστε λόγος ἐκ λόγων ἐστίν. ὥστε τέως ὁ λόγος ἐφαρμόζει αὐτῷ. ἀλλ ἀ-
 καὶ τέθειται τινα ἐν αὐτῷ· τέθειται δὲ ἀντὶ τοῦ 'ώμολόγηται'. τί δὲ
 ὠμολογῆθη; δτὶ η γραμμὴ συνεχές ἐστιν, καὶ δτὶ τὸ συνεχές καὶ ποσόν
 15 ἐστιν. ὥστε ἀρμόζει αὐτῷ καὶ τὸ ἐν φ τεθέντων τινῶν. ἀλλὰ καὶ
 τὸ συμπέρασμα ἄλλο τι ἀνεφάνη παρὰ τὰ κείμενα, παρὰ τὰ τεθέντα· τὰ
 20 μὲν γάρ κείμενα ἦν τὰ ὄμολογηθέντα, δτὶ η γραμμὴ συνεχές ἐστιν καὶ
 δτὶ τὸ συνεχές ποσόν. ἔτερον δὲ τι παρὰ ταῦτα τὸ συμπέρασμα ἀνεφάνη, ὥστε
 η γραμμὴ ἄρα ποσόν ἐστιν. ὥστε καὶ τὸ ἔτερόν τι τῶν κειμένων ἀνάγκη
 25 συμβαίνειν ἀρμόζει αὐτῷ. πόθεν δὲ ἀνεφάνη τὸ συμπέρασμα; τῷ ταῦτα
 εἶναι τὰ ὄμολογηθέντα· οὐκ ἀλλαχόθεν γάρ συνέβη καὶ ἀνεφάνη τὸ συμπέρα-
 σμα η ἀπὸ τῶν τεθέντων προτάσεων, δτὶ η γραμμὴ συνεχές ἐστιν καὶ δτὶ
 τὸ συνεχές ποσόν ἐστιν. ὥστε καὶ τὸ τῷ ταῦτα εἶναι ἀρμόζει αὐτῷ.

Οὗτος μὲν ὡς τύπῳ εἰπεῖν ἐπὶ παραδείγματος ἐξηγήσθω ήμεν²⁵
 25 ὁ ὄρος τοῦ συλλογισμοῦ. καὶ ἀκριβέστερον δὲ αὐτὸν ἐπισκεψώμεθα,
 ἵνα λέσωμεν δτὶ οὐδὲν περιττὸν οὐδὲ ἐλλεῖπον ἔχει η ρήθεισα ὑπο-
 γραφὴ τῆς ἐννοίας. πρόκειται αὐτῷ τὸν συλλογισμὸν ὄρισασθαι· πᾶς
 δὲ ὄρος ἐκ γένους ἐστίν καὶ διαφορῶν. ἐνταῦθα οὖν | τὸ f. 105^v
 μὲν λόγος ὡς γένος παρείληπται· εἰδος γάρ ἐστιν τούτου συλλο-
 30 γισμὸς ὡς τοῦ ζῷου ἄνθρωπος. τὰ δὲ ἔχῆς ὡς διαφοραί, τὸ μὲν ἐν
 φ τεθέντων, ἵνα χωρίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων λόγων, οἷον τοῦ κλητι-
 κοῦ η τοῦ εὐκτικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπλῶν, εἴτε πέντε αὐτοὺς βούλει λέγειν
 εἴτε δέκα· τί γάρ τίθεται τις ἐν εὐχῇ η ἐν κλήσει; τεθέντων δὲ ἀντὶ 5
 τοῦ 'όμολογηθέντων'· καὶ γάρ αὐτὰς τὰς προτάσεις οἱ Πλάτων ὄμολογή-
 35 ματα καλεῖ, καὶ πολλαχοῦ λέγει 'ἀπὸ τῶν ὄμολογηθέντων' ἀντὶ τοῦ 'ἀπὸ
 τῶν ρήθεισῶν προτάσεων'. οἱ δὲ Στωικοὶ ἀξιώματα αὐτὰς ἐκάλουν καὶ

5 σύνπότης P 7 αν νοήσωμεν? cf. p. 25,34 10 ποσόν εκ ποιόν corr. P¹
 12 αν τέως τὸ? cf. vs. 28 14 καὶ alterum delendum videtur cf. vs. 18, 23
 16 ἀνεφάνη] η in ras. corr. ex ει P 17 et 21 ώμολογηθέντα P 18 ὥστε]
 τὸ conicio 21 ηγνατ P 23 τῶι superscr. P 25 ὁ ὄρος scripsi: δτὶ ὄροι P
 25 αὐτὸν ex αὐτῶν corr. P 26 δεῖξωμεν conicio οὐδὲν pr. P 29 λόγος]
 λόγη in ras. P τούτου scripsi: τοῦ P 31 ἄλλων λόγων] ων λόγη in ras. P
 32 τὸ ἀλλ ἄλλ (sic) P 34 ώμολογηθέντων P 36 στοιχοὶ P αὐτὰς scripsi:
 αὐτὰ P

λήμματα παρὰ τὸ λαμβάνειν καὶ ἀξιοῦν αὐτὰς ἀληθεῖς εἶναι, ὡς τὰ παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἀξιώματα. ὁ δὲ Ἀριστότελης προτάσσεις αὐτὰς καλεῖ·¹⁰ τῶν δὲ προτάσσεων τὰς ταχεῖς καὶ ἐνυγχές καὶ μὴ δεομένας ἀποδιέζεως διὸ τὸ σαφές ἀξιώματα καλεῖ μόνας [προτάσσεις]. ὅστε τὸ ἐν φῶ τεθέντων διορίζει τὸν συλλογισμὸν ἀπὸ τῶν ἀλλων λόγων τῶν ἀσυλλογίστων. τινὲς δὲ τὸ τεθέντων λέγουσιν αὐτὸν εἰρηκέναι, τὸν καὶ ἐπειδὴ κατηγοροῦ·¹⁵ κανὸν συλλογισμὸν λέγει, ἀντὶ τοῦ 'κατηγορηγμέντων'. ἐπὶ γάρ τῶν τοιούτων συλλογισμὸν διαρρήδην τιθέμεθα καὶ διμολογοῦμεν καὶ ἀποφαινόμεθα ὡς ἀληθεῖς τὰς προτάσσεις ἐπὶ δὲ τῶν ὑποθετικῶν οὐκ ἀποφαινόμεθα ἀλλ' 10 ὑποτιθέμεθα 'εἰ τόδε ἔστιν, τόδε ἔστιν'. ἡμεῖς δὲ λέγομεν διτὶ καὶ ἐκεῖ, εἰ καὶ μὴ διαρρήδην τιθέμεθα, ἀλλ' οὖν καὶ ἐκεῖ τιθέμεθά πως, καὶ²⁰ ἀρμόζει καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς ὁ ὄρος οὗτος. ὅστε τὸ τεθέντων οὐ πρὸς διατοπὴν τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμὸν εὑρητοῦ ἀλλὰ τῶν ἀλλων λόγων ἐν οἷς οὐδὲν τίθεται. τὸ δὲ τινῶν εἰπεν διορίζων αὐτὸν 15 ἀπὸ τῶν μονολημμάτων συλλογισμὸν ἐκεῖνοι γάρ οὐ τέλειοι. νῦν δὲ τὸν²⁵ τέλειον ὄριζεται συλλογισμόν. δεῖ δὲ τὸν τέλειον συλλογισμὸν τὸ ἐλάχιστον ἐκ οὗ λημμάτων εἶναι. εἰσὶν δέ τινες ἀτελεῖς συλλογισμοὶ μονολημμάτοι, οὓς κέρχηνται οἱ ρήτορες παραλιμπάνοντες τῷ δικαστῇ τὴν ἑτέρων πρότασιν ἐννοήσαι. τὴν μείζονα ἡ τὴν | ἐλάσσονα. f. 106r 20 καὶ συμβάλλεται αὐτοῖς τοῦτο. ὁ γάρ δικαστῆς ὑπάγεται εἰς τὸ θέσμῳ τῇ ἀποδεῖξει, ἵνα μὴ δόξῃ δῆθι ἔσυτοῦ ὡς μὴ ἐννοήσας τὴν ἑτέραν πρότασιν. οἷον δὲ δεῖνα καλλωπιστής· δὲ δεῖνα ἄρα μοιχός· δὲ Σωκράτης σπουδαῖος· δὲ Σωκράτης ἄρα εὐδαιμών· ἔκατέρᾳ γάρ αὐτῶν ἐνδεῖ τῆς μείζονος προτάσεως τῆς 'πᾶς δὲ καλλωπιστῆς μοιχός' καὶ τῆς⁵ 25 'πᾶς δὲ σπουδαῖος εὐδαιμών'. τῆς δὲ ἐλάττουνος ἐνδεῖ, ἐάν εἴπω 'πᾶς σπουδαῖος εὐδαιμών· δὲ Σωκράτης ἄρα εὐδαιμών'. ἐνδεῖ γάρ τῆς ἐλάσσονος τῆς 'δὲ Σωκράτης σπουδαῖος'. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἐπομένοις ἀκριβῶς μαθητόμεθα τίς ἡ ἐλάσσων καὶ τίς ἡ μείζων πρότασις· νῦν δὲ ὡς τύπῳ εἰπεῖν,¹⁰ ἐὰν ἡ τοιοῦτος συλλογισμὸς 'πᾶσα γραμμὴ συνεγές, πᾶν τὸ συνεχὲς ποσόν.

30 πᾶσα γραμμὴ ποσόν', ἐλάσσων μέν ἔστιν πρότασις ἡ 'πᾶσα γραμμὴ [ἡ] συνεγές', μείζων δὲ ἡ 'πᾶν τὸ συνεχὲς ποσόν'. τὸ οὖν [τί] τινῶν διορίζει αὐτὸν ἀπὸ τῶν παρὰ τοῖς ρήτορσιν μονολημμάτων συλλογισμῶν· ἐν¹⁵ ἐκείνοις γάρ οὐ τινὰ τίθεσθαι ἀλλὰ τί, καὶ οὐ τέλειοι οἱ τοιοῦτοι.

Αἰοπὸν δὲ λεκτέον τί εἴπεν ἔτερόν τι τῶν κειμένων, καὶ διὰ τί ἀνάγκη, καὶ διὰ τί συμβαίνειν. τὸ μὲν ἔτερόν τι τῶν κειμένων εἴπεν διὰ τοὺς παρὰ τοῖς Στωικοῖς διφορούμενους συλλογισμοὺς ἡ ἀδιαφόρως περαίνοντας.

2 γεωμέτροις P	4 immo μόνας	προτάσσεις delevi	6 fortasse ἐπειδὴ καὶ
〈περὶ〉	7 ἐπειδὴ P	8 ὁμολογοῦμεν P	ἀποφαινόμεθα P
12. 13 θέντων P	19 τετέραν P	20 συμβάλλεται P	21 δῶ τε αὐτοῦ P
23 σπουδαῖων P	εὐδαιμονῶν P	24. 25 ἐνδεῖ τῆς μείζονος προτάσεως τῆς—καὶ	
τῆς—τῆς δὲ ἐλάττουνος scripsi: ἐν δὲ τῇ μείζονι προτάσει τῇ—καὶ τῇ—τῇ δὲ ἐλάττονι P	26. 27 τῇ ἐλάσσονι τῇ P	28 προτάσεις P	30 ἡ alt. delevi
31 τῇ delevi cf. p. 29,18. 31	32 ρήτορσιν]	ν εκ σ. corr. P ¹	33 immo τίθεται
36 τοῖς τοῖχοις διφορούμενου συλλογισμοῦ P		ἀδιαφόρως scripsi: διαφόρως P	

εἰσὶν δὲ διφορούμενοι οἱ δις τὰ αὐτὰ λέγοντες· οἷον ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, ἡμέρα
ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. δοκεῖ οὖτος συλλογισμὸς 20
εἶναι, οὐκ ἔστι δέ· διὰ γάρ τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ δείκνυσιν. πῶς δὲ ὥφειλεν
λέγεσθαι; ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστιν· ἀλλὰ μὴν φῶς ἐστιν· ἡμέρα ἄρα
ἐστίν’. ἀδιαφόρως δὲ περαίνοντας λέγουσιν τοὺς τοιούτους, οἷον ‘εἰ ἡμέρα
ἐστίν, οὐκ ἔστιν νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. καὶ
οὖτος δοκεῖ εἶναι συλλογισμός, οὐκ ἔστι δέ· οὐδὲ γάρ ᾧς ὥφειλεν διεξῆλθεν 25
ἄλλη ἀδιαφόρως. πῶς δὲ ὥφειλεν λέγεσθαι; ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, οὐκ ἔστιν
νῦν· ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν νῦν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. διορίσας οὖν αὐτὸν ἀπὸ
10 τῶν τοιούτων, ἀπὸ τῶν διοκούντων μὲν εἶναι συλλογισμῶν οὐκ ὅντων δέ,
τέθεικεν τὸ ἔτερόν τι τῶν κειμένων· ἐν γάρ τούτοις, | τοῖς διφο- f. 106v
ρουμένοις καὶ τοῖς ἀδιαφόρως περαίνουσιν, οὐχ ἔτερόν τι τῶν κειμένων
ἐστὶν τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ ταῦτον. ὥστε καὶ ταύτη δείκνυται ὅτι τὸ
τεθέντων οὐχ ᾧς τισὶν ἔδοξεν κεῖται πρὸς διαστολὴν τῶν ὑποθετικῶν
5 συλλογισμῶν· εἰ γάρ ἦν τὸ τεθέντων κείμενον καὶ πρὸς διαστολὴν τῶν ὑποθετικῶν,
οὐκ ἀν προσετέθη τὸ ἔτερόν τι τῶν κειμένων πρὸς διαστολὴν
τινῶν ὑποθετικῶν, τῶν διφορουμένων, ᾧς εἴρηται, καὶ ἀδιαφόρως περαίνόν-
των (ὑποθετικοὶ γάρ καὶ οὗτοι), εἴ γε πάντων τῶν ὑποθετικῶν ἦν χωρίσας
τὸν δρόν διὰ τοῦ τεθέντων. ὥστε καὶ ταύτην ἐκβλητέον τὴν δόξαν 10
20 ἐκείνων, ἐξηγητέον δὲ αὐτὸν ᾧς εἴρηται.

Τὸ δὲ ἀνάγκη εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ συλλογισμὸς πίστις τίς ἔστιν· πᾶς γάρ ὁ
συλλογιζόμενος ἀποδεῖξαι τι ἔθέλει καὶ πεῖσαι πάντως, δῆλον ὅτι τὸν προσδια-
λεγόμενον. ἵνα οὖν χωρίσῃ αὐτὸν τῶν ἄλλων πίστεων, εἶπεν τὸ ἀνάγκη· τριῶν
γάρ οὐδῶν πίστεων, τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἵσων τῆς δὲ ἐπαγωγικῆς τῆς δὲ συλλο- 15
25 γιστικῆς, μόνη δὲ συλλογιστικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. ἀπὸ μὲν γάρ ἵσων ἔστιν
(ἢ) κέχρηνται οἱ ῥήτορες ἀπὸ ἑνὸς ἐν πιστούμενοι, ἀπὸ μερικοῦ μερικόν·
οἷον Διονυσίου αἰτοῦντος Συρακουσίους φρουράν τοῦ σώματος ἑαυτοῦ λαβεῖν
ἀντιλέγει τις καὶ ἀξιοῖ πεῖσαι μὴ δοθῆναι αὐτοῖς λέγων ὅτι καὶ Πεισί- 20
στρατος αἰτήσας καὶ λαβὼν ἐτυράννησεν. αὕτη δὲ δὴ πίστις οὐκ ἔχει τὸ
30 ἀναγκαῖον· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐτυράννησεν, πάντως καὶ οὗτος τυραννή-
σει. ἐπαγωγικὴ δὲ ἔστιν δὴ πίστις δὴ ἐκπειρτρέχουσα τὰ κατὰ μέρος καὶ
ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ καθόλου πιστούμενη· οἷον λέγω ὅτι πᾶν ζῷον τὴν
κάτω γένυν κινεῖ· καὶ ἀποδεῖξαι μὲν τοῦτο συλλογιστικῶς οὐδὲναματι [οὖ], 25
ἐπαγωγῇ δὲ γρῶμαι καὶ δείκνυμι τοῦτο ἐπὶ πολλῶν διεξιῶν τὰ καθέκαστα
35 καὶ ἀξιῶν ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ καθόλου πιστούμενοι. οὔτε δὲ αὕτη δὴ πίστις
ἔχει τὸ ἀναγκαῖον· εὐρίσκεται γοῦν | τινα ζῷα τὴν ἄνω γένυν κινοῦντα· f. 107r

3 et 7 ἔστι δέ P ² : ἔστιν P ¹	8 ἀλλὰ διαφόρως P	9 διορίσας οὖν scripsi: οὖν
διορίσαι P	10 εἶναι scripsi: εστιν P	11 τέθηκεν P
14 τισὶν scripsi: τινες P	15 τὸ τεθέντων scripsi: τότε P	12 οὐκέτερόν P
9 θετικῶν P	17 ὡς scripsi: πῶς P	15. 16 ὑπερ-
addidi	28 fortasse αὐτῷ	22 δῆλον ὅτι mrg. P
33 κινεῖ scripsi: κινεῖν P	32 τῶν καθόλου, κ ex ν, ut videtur, corr. P ¹	26 δὴ
P ² : ἀξιως, ut videtur, P ¹	οὐ δελι	34 διεξιῶν scripsi: ἔξιῶν P
	τοῦ καθόλου P	35 ἀξιῶν

ῶστε [φασὶν ὁ χρονόδειλος καὶ ὁ φοινικόπτερος] οὐκ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον ἡ ἐπαγωγικὴ αὕτη πίστις. ἐὰν γάρ τι βουλόμενος δεῖξαι τῇ ἐπαγωγῇ γρήσιματ, μᾶλιστα μὲν τὸ δύναμαι πᾶσιν τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξελθεῖν. ἐὰν δὲ καὶ ὑποθῆματι διτὶ πᾶσιν ἐπεξέρχομαι, ἢ κακεῖνο τὸ ζητούμενον μετὰ 5 πάντων λαμβάνω, καὶ εὑρίσκομαι τὸ ζητούμενον λαμβάνων, ἢ ἐκεῖνο οὐ λαμβάνω ἐν τῇ ἐπαγωγῇ, καὶ οὐδὲν κωλύει ἐκεῖνο παρὰ τὰ ἄλλα πάντα εἶναι. ὕστερον οὐδὲν ἡ ἐπαγωγικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. μόνη δὲ ἡ συλλογιστικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον· οὗτον πρόκειται μοι δεῖξαι διτὶ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος· τός 10 ἐστιν· κέχρημαι συλλογισμῷ τοιούτῳ· ἡ ψυχὴ ἀυτοκίνητος· τὸ αὐτοκίνητον δεῖξειν· τὸ δεῖξειν τοιούτῳ· ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. αὕτη 15 ἡ πίστις ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. ἔστιν δὲ ἡ πᾶσα διαιρέσις αὕτη· πᾶσα πίστις ἡ ἐξ ἵσων ἐστὶν ἡ ἐξ ἀνίσων [ἢ ἀπὸ τῶν μερικῶν τὸ καθόλου πιστοῦ· 20 ταὶ ἡ ἀπὸ τοῦ καθόλου τὸ μερικόν], ἐξ ἵσου μὲν ἡ ἀπὸ τοῦ μερικοῦ τὸ μερικὸν πιστούμενή, ἐξ ἀνίσων δὲ ἡ ἀπὸ τῶν μερικῶν τὸ καθόλου, ὡς ἡ 25 ἐπαγωγικὴ, ἡ ἀπὸ τοῦ καθόλου τὸ μερικόν, ὡς ἡ συλλογιστικὴ. μόνη αὕτη ἔχει τὸ ἀναγκαῖον, καὶ εἰκότως· οὔτε γάρ τὸ μερικὸν τῷ μερικῷ ὑπάγεται οὔτε τὸ καθόλου τῷ μερικῷ, ἀλλὰ τὸ μερικὸν τῷ καθόλου. τὸ 30 οὖν [τί] ἀνάγκη διορίζει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων πίστεων αἴτινες οὐκ ἔχουσιν τὸ ἀναγκαῖον.

Τὸ δὲ συμβαίνειν εἰπεν, ἐπειδὴ οἶδεν διττὸν τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὅπαρξιν τῶν πραγμάτων τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως. καὶ τὸ μὲν ἀναγκαῖον τὸ κατὰ τὴν ὅπαρξιν οὐ 35 παντὶ συλλογισμῷ ὑπάρχει· τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν παντί. οὗτον ἐὰν εἴπω ‘ἡ ψυχὴ ἀυτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον δεῖξειν, τὸ δεῖξειν τοιούτῳ· 40 καὶ τί συμβαίνει; ἐξ ἀνάγκης ἄρα ἀκολουθεῖ τὸ τὴν ψυχὴν | ἀθάνατον εἶναι. ἀλλ’ οὐ μόνον κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἐστὶν τοῦτο ἀναγ- f. 107v καῖον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὅπαρξιν. ἐὰν δὲ εἴπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ, πᾶς ὁ περιπατῶν κινεῖται’, τί συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης; τὸ ‘Σωκράτης ἄρα κινεῖται’. τοῦτο δὲ κατὰ μὲν τὴν ἀκολουθίαν ἀναγκαῖον ἐστιν, κατὰ δὲ 45 τὴν ὅπαρξιν οὐκ ἀναγκαῖον· οὐ γάρ ἐξ ἀνάγκης κινεῖται ὁ Σωκράτης· ἐνδέχεται γάρ αὐτὸν καὶ ἥρεμεν. ἐπειδὴ οὖν [τί] τὸ κατὰ τὴν ὅπαρξιν μὲν ἀναγκαῖον οὐ παντὶ συλλογισμῷ ὑπάρχει, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν παντί, διὰ τοῦτο εἴπεν τὸ συμβαίνει ἀντὶ τοῦ ‘ἀκολουθεῖ’, ἵνα τὸ 50 πᾶσι τοῖς συλλογισμοῖς ὑπάρχον εἴπῃ.

Τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι εἰπεν, ἐπειδὴ δεῖ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς πιστοῦσθαι· οὔτε γάρ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς δεῖ πιστοῦσθαι· οὐδὲ γάρ δέεται ἀποδεῖξεις τὸ σαφὲς σαφὲς ὅν· οὔτε τὸ ἀσαφὲς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς

1 φασὶν — φοινικόπτερος delevi

4 ὑποθῆματι scripsi: ὑπώματι P

6 λαμβάνω

scripsi: λαμβάνων P

11 ἐστιν scripsi: ἔχε τὸν (sic) P

ἡ alt. superscr. P¹

12, 13 ἡ ἀπὸ — μερικόν delevi

13 immo ἐξ ἵσων

17 τὸ καθόλου (post με-

ρικὸν) P, οὐ ex ω corr. P¹

18 τί delevi cf. vs. 31

30 κινεῖται (sic) P

31 τί delevi cf. vs. 18

δεῖ πιστοῦσθαι· γέλοιον γάρ, καὶ εὐρίσκεται ἡ δὲ ἀλλήλων δεῖξις· ἀλλὰ
δὲ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσφές πιστοῦσθαι. εἰκότας οὖν καὶ καλῶς εἶπεν 15
τῷ ταῦτα εἶναι καὶ τεθεῖσθαι τὰ ὄμοιογήματα συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα,
ὅτι δεῖ ἐκ τῶν σαφεστέρων τὰ ἀσφῆ πιστοῦσθαι· ἐκ γάρ τῶν προτάσσων
5 σαφῶν οὐδῶν καὶ ὄμοιογουμένων τὸ ζητούμενον ἀσφές δὲν δείκνυται, καὶ
ωτὸς δὲ ἐξηγεῖται (τὸ) τῷ ταῦτα εἰναι, καὶ διγῆς αὐτὸς ἐξηγεῖται. λέγω 20
δέ, φρσίν, τῷ ταῦτα εἶναι ἀντὶ τοῦ τὸ διὰ ταῦτα συμβαίνειν· διὰ
γάρ τὸ εἶναι ταῦτα τὰ ὄμοιογήματα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα· δεῖ γάρ,
ώς εἴρηται, ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσφές πιστοῦσθαι. σημαίνει οὖν τὸ τῷ
10 ταῦτα εἶναι τὸ διὰ (τὸ) ταῦτα εἶναι τὰ τεθεῖστα συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα καὶ 25
μηδενὸς ἔξωθεν ὅρου δεῖν πρὸς τὴν γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον. ταῦτα
δὲ διὰ τοὺς ἐλλειπεῖς συλλογισμούς. οἷον ἐὰν εἴπω ‘ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος,
τὸ αὐτοκίνητον [τὸ] δεικνητὸν, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος’, διαίσθησις
τοιοῦτος συλλογισμὸς καὶ λόγος ἔστιν καὶ | ἐν αὐτῷ τεθέντων τινῶν ἔτερόν τι f. 108r
15 τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συνέβη, ἀλλ’ οὐ (τῷ) ταῦτα εἶναι· οὐ
γάρ ἐκ τῶν εἰλημμένων συνέβη τὸ συμπέρασμα, ἀλλ’ ἔξωθεν ἄλλου ὅρου
προτετέλεσθαι. τοῦ ἀθανάτου, ἵνα γένηται ἄλλη πρότασις ἡ λέγουσα ‘τὸ δὲ
δεικνητὸν ἀθάνατον’. δομίως δὲ τὸ αὐτὸν λέγει καὶ ἐπὶ τῶν πλεοναζόντων 5
συλλογισμῶν· ἐὰν γάρ εἴπω ‘ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον
20 τον, τὸ δεικνητὸν ἀθάνατον, δὲ κόσμος αἰδίος, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος’,
οὐ τῷ ταῦτα εἶναι τὰ ὄμοιογήματα συνέβη, ἀλλὰ πλεονάζει ἐνταῦθα μία πρότασις,
25 διὰ λέγουσα ‘ό δὲ κόσμος αἰδίος’. καὶ αὐτὸς μὲν οὐκ ἐμνήσθη πλεονασμοῦ
ἀλλὰ μόνης ἐνδείας· λέγει δὲ αὐτὸς διτὶ τὸ τῷ ταῦτα εἶναι διαστέλλει
30 αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐλλειπῶν καὶ τῶν πλεοναζόντων. πάλιν δὲ οὐκ εἶπεν
πρὸς τὸ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον’, ἀλλὰ πρὸς τὸ γενέσθαι, διὰ τὴν αὐτὴν 15
αἰτίαν δι’ ἣν καὶ τὸ συμβαίνειν εἶπεν, ἐπειδὴ οὐδεν, ὡς εἴρηται, τὸ ἐν
τοῖς συλλογισμοῖς ἀναγκαῖον διττόν, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίαν τὸ δὲ κατὰ
τὴν ἀκολουθίαν· καὶ τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίαν οὐκ ἔστιν ἐν πᾶσιν τοῖς
35 συλλογισμοῖς, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἐν πᾶσιν. πρὸς τὸ γενέσθαι
οὖν [τοι] ἀντὶ τοῦ ‘πρὸς τὸ ἀκολουθῆσαι, πρὸς τὸ συμβῆναι’, ἵνα λάβῃ τὸ 20
ἀναγκαῖον τὸ ἐν πᾶσιν τοῖς συλλογισμοῖς. τινὲς δὲ ἐνόμισαν διτὶ τὸ τῷ
ταῦτα εἶναι εἶπεν διὰ τοὺς λεγομένους παρ’ αὐτῷ ἀτελεῖς συλλογισμούς.
ἔρει γάρ ἐν τοῖς ἔξης διτὶ οἱ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι πάντες τέλειοι εἰσιν,
45 οἱ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ ἀτελεῖς. ἐν πρώτῳ δὲ σχήματι εἰσιν ὡς
τύπῳ εἰπεῖν οἱ τοιοῦτοι· οἷον πᾶς ἄνθρωπος λογικόν, οὐδὲν λογικὸν ὑπόποιος,
οὐδὲις ἄρα ἄνθρωπος (ἴππος). ἐν δευτέρῳ δὲ σχήματι οἷον πᾶς ἄνθρωπος

5 ὄμοιογουμένων scripsi: ὄμοιογουσῶν P 6 τὸ addidi cf. p. 31,36 32,18 8 σημαίνει
scripsi: συμβαίνει P 10 τὸ alt. addidi cf. p. 31,87 13 αὐτοκίνητος—δεικνητὸς P
τὸ alt. delevi post δεικνητὸς induxit ἀθάνατος; ut videtur, P² 15 τῷ addidi
19 ἐὰν] ε ex ει corr. P¹ 20 et 23 αἰδίος P 25 ἐλλείπων P: fort. ἀτελεῖς συλλογισμούς Waitz
cf. p. 32,6. 17 31 τῇ delevi cf. p. 29,18. 31 33 θελομένους (leg. καλουμένους) Waitz
Org. I 45 34 ἔρει] c. 4 p. 26v29, c. 5 p. 28a4, c. 6 p. 29a14 37 ἴππος addidi

λογικόν, οὐδεὶς ἵππος λογικόν, οὐδεὶς ἄρα ἀνθρωπος ἵππος. πάντας τούς τοὺς τοὺς ἐν δευτέρῳ σχῆματι. ἔτι μέντοι καὶ τοὺς ἐν τρίτῳ ἀτελεῖς λέγει, | ἐπειδὴ δέονταί τινος ἔξωθεν βοηθείας πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς f. 108^r τὸ πρῶτον σχῆμα· πάντα γάρ συλλογισμὸν ἀνάγει εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα.
 5 τρεῖς δὲ λέγει βοηθείας ὥν δέονται οἱ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ συλλογισμοὶ πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα, ἀντιστροφήν, ἔκθεσιν καὶ ἔτι τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγήν· οἷον ὁ εἰρημένος ἐν δευτέρῳ σχῆματι συλλογισμὸς ἀντιστροφῆς δέεσται πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα· ἐὰν γάρ τὴν δευτέραν πρότασιν τὴν λέγουσαν ‘οὐδεὶς ἵππος λογικόν’ ἀντιστρέψῃς καὶ εἴπῃς ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’, ἀναγθήσεται εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα.
 Ιστέον δὲ διτὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ταῦτης ἐγένετο τῆς δόξης, διτὶ οἱ ἐν 10 δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι συλλογισμοὶ πάντες ἀτελεῖς εἰσιν, οἱ δὲ Βοηθὸς ἐνδέκατος ἀπὸ Ἀριστοτέλους γενήσεων ἐναντίως τῷ Ἀριστοτέλει περὶ τούτου ἐδόξασεν, καὶ καλῶς ἐδόξασεν καὶ ἀπέδειξεν διτὶ πάντες οἱ ἐν δευτέρῳ
 15 καὶ τρίτῳ σχῆματι τέλειοι εἰσιν. τούτῳ ἡκολούθησεν Πορφύριος καὶ Ἰάμβλιχος, ἔτι μέντοι καὶ ὁ Μάξιμος, *(δε)* ἀκροατὴς ἦν Ἱερίου τοῦ Ἰαμβλίχου ἀκροατοῦ. καὶ Θεμίστιος δὲ ὁ παραφραστὴς τῆς ἐναντίας ἐγένετο δόξης τῆς καὶ τῷ Ἀριστοτέλει δοκούσης. τούτοις οὖν τοῖς δύο, τῷ τε Μαξίμῳ καὶ τῷ Θεμίστιῳ, ἐναντία περὶ τούτου δοξάζουσιν καὶ κατασκευάζουσιν, ὡς φόντο, τὸ δοκοῦν αὐτοῖς [*καὶ*] διήτησεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανός,
 20 καὶ δέδοκεν τὴν ψῆφον Μαξίμῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ καὶ Πορφύρῳ καὶ Βοηθῷ. φαίνεται δὲ καὶ Θεμίστιος ὁ Ἀριστοτέλους αὐτοῦ ἀκροατὴς τὴν ἐναντίαν αὐτῷ περὶ τούτου δόξαν ἔχων. τούτοις δὲ τοῖς ἀπὸ Βοηθοῦ ἡκολούθησεν καὶ ὁ μέγας Πρόκλος καὶ ὁ τούτου διδόσκαλος καὶ ὁ ἡμέτερος πατήρ, διτὶ καὶ οἱ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι πάντες τέλειοι εἰσιν.
 τινὲς δέ, ὡς εἴρηται, ἀποβλέποντες εἰς τὸ παρ’ αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενον, διτὶ ἀτελεῖς οἴεται εἶναι τοὺς ἐν δευτέρῳ | καὶ τρίτῳ σχῆματι, εἰρήκασιν διτὶ τὸ τῷ ταῦτα εἶναι εἰπεν διὰ τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι ἐκβάλλων αὐτοὺς τῆς τῶν συλλογισμῶν ἑστίας· οὐ γάρ διὰ τὸ εἶναι καὶ ὑμολογηθῆναι ταῦτα τὰ ἐν αὐτοῖς ὅμοιογήματα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα, ἀλλὰ δέονται ἔξωθεν βοηθείας πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον, οἷον τῆς ἀντιστροφῆς ἡ τινος ἄλλης τῶν τριῶν τῶν εἰρημένων. ἡμεῖς δέ φαμεν διτὶ οὐ διὰ τοῦτο εἰπεν τὸ τῷ ταῦτα εἶναι· πρῶτον μὲν γάρ ἀτοπόν ἐστιν πάντας τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι
 25 τέλειον μὴ εἶναι συλλογισμούς, περὶ ὧν τοσαῦτα ἔρει. ἔπειτα αὐτὸς ἔξηγεται τὸ δοκοῦν τὸ τῷ ταῦτα εἶναι εἰπεν, διτὶ διὰ τοῦτο εἰπεν τὸ τῷ ταῦτα εἶναι, ἐπειδὴ διὰ τὸ ταῦτα εἶναι τὰ τεθέντα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα καὶ οὐδεὶς ἔξωθεν δρου προσδεῖ πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον· τοὺς δὲ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι ἀτελεῖς λέγει, οὐχ ὡς ἔξωθεν δρου

5 ὧν scripsi: οὐ P 16 ὃς adāidi 18 B P: δυστί Waitz 1. c. p. 46, at cf. p. 35, 33 20 καὶ delevi αὐτὸς δ conicio 30 εἶναι] εἰ ex θ corr. P¹
 33 τῷ] ω ex αὐ corr. P¹ 36 διὰ τοῦ in fine versus P

προσδεουμένους· οὐδὲ γάρ ή βιηθεῖα ή προσγινομένη αὐτοῖς ὅρους αὐτοῖς 15 προστίθησιν, οἷον ή ἀντιστροφὴ ὅρου οὐ προστίθησιν, ἀλλὰ τοὺς κειμένους ἀντιστρέψει· τὴν γάρ πρότασιν τὴν λέγουσαν ‘οὐδεὶς ἵππος λογικός’ ἀντιστρέψει ή ἀντιστροφὴ καὶ λέγει ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’, οὐκ ἄλλον ὅρους 20 5 προστιθεῖσα ἀλλὰ τοῖς οὖσιν χρωμένη· οὐκ ἄρα τὸ τῷ ταῦτα εἶναι εἶπεν διὰ τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι ἀλλὰ διὰ τοὺς ἑλλείποντας καὶ πλεονάζοντας, ὡς εἰρηται.

Τέλειως ἄρα ἔχει ὁ ὅρος. Ήνα δὲ συντόμως ἐπαναλάβωμεν τὰ ἥρη·
10 θέντα, τὸ μὲν λόγος κεῖται ὡς γένος τοῦ συλλογισμοῦ· τὸ δὲ ἐν ᾧ 25 τεθέντων πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἄλλων λόγων τῶν ἀσυλλογίστων· τὸ δὲ τινῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν παρὰ τοῖς ρήτορσιν μονολημμάτων συλλογισμῶν· τὸ δὲ ἔτερόν τι τῶν κειμένων πρὸς διαστολὴν τῶν παρὰ τοῖς Στωικοῖς λεγομένων | διαφορούμενων η ἀδια- f. 109v φόρως περαινόντων· τὸ δὲ ἀνάγκη πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων πίστεων 15 αἱ τὸ ἀναγκαῖον οὐκ ἔχουσιν· τὸ δὲ συμβαίνειν ὡς ἀεὶ ὑπάρχον τὸ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἀναγκαῖον παντὶ συλλογισμῷ· τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι πρὸς διαστολὴν τῶν ἑλλειπόντων συλλογισμῶν η πλεοναζόντων. αὐτὸς δὲ ἐξηγούμενος τὸ τῷ ταῦτα εἶναι τῶν ἑλλειπόντων ⟨μόνων⟩ ἐμνήσθη· ἐπὶ ἔκεινων γάρ μάλιστα οὐ τιῷ ταῦτα εἶναι τὰ τεθέντα ἐν αὐτοῖς συμβαίνει 20 τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ τῷ ἔξωθιν τι προσειλῆψθαι. οὐδὲν ἄρα οὔτε περιττὸν οὔτε ἑλλείπον ἔχει ὁ ὅρος· αὕτη δέ ἐστιν ὅρου ἀρετή, τὸ ἀπέριττον καὶ 10 ἀνελλειπές.

p. 24b 22 Τέλειον μὲν οὖν καλῶ συλλογισμὸν ἔως τοῦ καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ὥσαύτως.

25 ’Ακολούθως τοῖς προειρημένοις μετὰ τὸ ὄρισαι τί ἐστιν συλλογισμὸς ὄριζει τίς ἐστιν ὁ τέλειος καὶ τίς ὁ ἀτελῆς· οὗτος γάρ προέθετο. καὶ 15 πάλιν οὐ λέγει ‘τέλειος δέ ἐστιν’, ἀλλὰ τέλειον δὲ καλῶ καὶ ἀτελῆς ὡς αὐτὸς ὡν φησιν τούτων δημοτοθέτης. τέλειον δέ, φησίν, καλῶ τὸν μηδενὸς ἄλλου προσδεόμενον ἔξωθεν πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, τουτέστιν τὸ συμπέρασμα. ὅρα δὲ πῶς εἶπεν τὸν μὴ δεόμενον πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον ἀντὶ τοῦ ‘τὸν σαρῆ καὶ διηρη- 20 θρωμένα ἔχοντα τὰ λήμματα’, ὃστε ἀτελῆ λέγει τὸν προσδεόμενον ἔξωθεν τυνος πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, οὐ πρὸς τὸ γενέσθαι. οὐκ ἄρα λείπει τις αὐτῷ δρός, ὡς καὶ ἄνω εἰρηται, ἀλλ’ εἰσὶν ἐν αὐτῷ οἱ ἀρκοῦντες διαφορούμενων τοῖς ὅροις “πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον”. οὐ φαίνεται δὲ διὰ τὸ συγκεχύσμαι τοὺς ὅρους, καὶ γρείαν ἔχει οὐ προσθήκης ἀλλὰ τάξεως πρὸς τὸ φανῆναι 25 τὸ ἀναγκαῖον τὸ διὰ τὸν μὲν ἐν αὐτῷ κεχρυμμένον δὲ διὰ τὴν σύγχυσιν.

3 οὐδὲν P	5 προστεθεῖσα P	13 τοῖς τοῖχοις P	διαφορούμενων P
18 μόνων addidi cf. p. 30, 24	20 περιττὸν] ο in ras. P ¹		22 ἀνελλειπές]
λ alterum in ras. P	23 ante τέλειον 1—2 litt. eras. P		25 μετὰ τὸ ὄρισαι
τοῖς προειρημένοις P pr.	28 φησιν prius deleverim		

καὶ αὐτὸς δέ φησιν τοῦτο σαφῶς. κατὰ κοινοῦ δὲ ἀκουστέον τὸ πρὸς τὸ φανῆναι. ἀτελῆ δέ, φησίν, λέγω | συλλογισμὸν ἐκεῖνον τὸν προσδεό-. f. 110r μενον· ἡ ἑνὸς ἡ πλειόνων. τοιτέστιν τὸν δεύμενον ἡ μῆδις θυηὶςίείς ἡ πλειόνων· εἰσὶν γάρ οἱ καὶ δευτέρας βοηθείας δεύμενοι πρὸς τὸ ἀναγνῆναι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα· οἶνον εἰσὶν μὲν οἱ μόνης τῆς ἀντιστροφῆς δεύμενοι, εἰσὶν δὲ οἱ καὶ τῆς ἀντιστροφῆς δεύμενοι καὶ ἀλλης πρὸς ταύτη, οἷον τῆς ἐκεῖνης πέποντος. πρὸς τὴν φανῆναι ἐκεῖνα ἔστιν μὲν ἀναγνῶσαι διὰ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, τοιτέστιν ἀ οὐκ ἔξωθεν ὅρου προσδέεται πρὸς τὸ συμβῆναι, ἀλλὰ διὰ τῶν ὑποκειμένων μὲν ὅρων συμβαίνει, ὥν μὴν σαφῆς εἴπηται 10 διὰ προτάσεων. διὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ ἵππου συμβαίνει τὸ μηδένα ἵππου ἀνθρώπου εἶναι· οὐ μὴν σαφῆς εἴπηται διὰ τῶν 10 προτάσεων, ὅταν ἡ ὁ συλλογισμὸς ἐν δευτέρῳ σχήματι. δῆλον μὲν γάρ ὅτι, *{εἰ}* οὐδεὶς ἵππος λογικός, καὶ τὸ ἀνάπαλιν οὐδὲν λογικὸν ἵππος, καὶ οἱ αὐτοὶ ὅροι εἰσὶν, οὐκ ἔστιν δὲ ἐλεῖν τὸ συμβαῖνον διὰ τῆς προτάσεως· διὸ ἡ ἀντιστροφὴ ἀντιστρέψασα τοὺς ὅρους ποιεῖ αὐτὴν ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’.¹⁰ 15 ὥστε οὐχ ὅρου ἔξωθεν προσδεῖ, οὐδὲ πρὸς διαστολὴν τῶν τοιούτων συλλογισμῶν εἰπεῖν ἐν τῷ ὅρῳ ἄνω τὸ “*{τῷ}* ταῦτα εἶναι”, ὡς τινὲς ὑπέλαβον· οὐ γάρ ὅρου αὐτοῖς προσδεῖ, ἀλλὰ σύγχυσις τῶν ὅρων ἔστιν ἐν αὐτοῖς. ὥστε καὶ παρὰ τῶν λειτομένων παρ’ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει λάβθαι 20 ἀν διὰ οὐκ εἰσὶν οὗτοι οἱ συλλογισμοὶ ἀτελεῖς, ως αὐτῷ δοκεῖ (τοὺς γάρ ὅρους τελείους ἔχουσιν), ἀλλὰ μόνον συγκεχυμένοι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς οἱ ὅροι.

Μετὰ δὲ τὸ εἰπεῖν, τίνα λέγει τέλειον συλλογισμὸν καὶ τίνα ἀτελῆ, ἀκολούθως τοῖς προκειμένοις λέγει, τί λέγει τὸ ἐν δλῳ εἶναι ἡ μῆδιναι καὶ τί τὸ κατὰ παντὸς ἡ μῆδιναι κατηγορεῖσθαι· οἵτινοι γάρ προέ- 25 25 θετο. δπερ δὲ καὶ ἄνω εἰρηται, δοκεῖ ταῦτα τέτταρα εἶναι περὶ ἄν λέγει. τὸ ἐν δλῳ εἶναι, τὸ ἐν μηδὲν εἶναι, τὸ κατὰ παντὸς κατηγορεῖσθαι, τὸ κατὰ μῆδιναις κατηγορεῖσθαι. τῇ δὲ ἀληθείᾳ δύο ἔστιν | περὶ δὲ λέγει· f. 110v περὶ γάρ τῆς καθολοῦ καταφατικῆς λέγει καὶ τῆς καθολοῦ ἀποφατικῆς διγόμενην ἐπιχειρῶν ἐπὶ ἑκατέρας ἀπό τε τοῦ κατηγορουμένου ὅρου καὶ 30 τοῦ ὑποκειμένου. καὶ αὐτὸς δὲ τοῦτο αὐτὸς σαφῆς λέγει· τὸ ἐν δλῳ τῷ ἐτέρῳ, φησίν, τὸ ἐτέρον εἶναι καὶ κατὰ παντὸς τοῦ ἐτέρου τὸ ἐτέρον κατηγορεῖσθαι ταῦτον ἔστιν· ἑκάτερον γάρ περὶ τῆς καθολοῦ καταφατικῆς εἰρηται· οἶνον πᾶς ἀνθρώπος δίπους. τὸ μὲν γάρ ἐν δλῳ τῷ ἐτέρῳ τὸ ἐτέρον εἶναι εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐπιχειρῶν· ἐν γάρ τῷ ἐτέρῳ, τῷ δίποδι, δλῳ δύτι τὸ ἐτέρον ἔστιν, ὁ ἀνθρώπος· διλικάτερον γάρ ἔστιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ δίπουν καὶ περιλαμβάνει 10 αὐτόν. τὸ δὲ τὸ ἐτέρον κατὰ παντὸς τοῦ ἐτέρου κατηγορεῖσθαι εἰπεῖν ἐπιχειρῶν ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου· κατὰ παντὸς γάρ τοῦ ἐτέρου, τοῦ

10 λογικὸν—ἵππος P 11 τὸν P 13 εἰ addidi 15 ἀντιστρέψα (sic) P

16 οὐκ P 17 τῷ alt. addidi 18 τῶν ὅρων scripsi: τοῦ ὅρου P 23 immo τοῖς προειρημένοις cf. p. 22,13 32,25 25 ἄνω] p. 15,1 sq. 26 ἐν alt. superscr. P¹

35 ἐν scripsi: ἐὰν P 37 τὸ alt. superscr. P 38 κατηγορουμένου scripsi: εἰρημένου P

ἀνθρώπου, τὸ ἔτερον κατηγορεῖται, τὸ διπούν. εἶτα ἐπειδὴ ταῦτην εἰπεν τό τε ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιχείρημα (ἐκάτερον γάρ περὶ τῆς καθόλου καταφατικῆς εἴρηται), τὸ ἐν μόνον ἐξη-¹⁵ γεῖται, τὸ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιχείρημα, καὶ ἀρκεῖται τούτῳ ἔάσας ήμὲν τὰ ἄλλα ἐννοήσαι. καὶ λέγει ἐκεῖνο κατὰ παντὸς κατηγορεῖ-
σθαι λέγομεν, δταν μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου καθ' οὗ τὸ
κατηγορούμενον οὐ λεχθῆσεται. ἐπάγει καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ²⁰
ώσαυτως ἀντὶ τοῦ 'καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τὰ αὐτὰ νοείσθω'. δῆλον
δὲ ὅτι οὐ λέγει τὰ αὐτὰ τῇ καταφάσει· οὐ γάρ ταῦτον ἐστιν κατάφασις
10 καὶ ἀπόφασις, ἀλλὰ καὶ ἀντίκειται ἀλλήλοις· ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἀντὶ τοῦ 'κατὰ
τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν'. πάλιν γάρ τὸ ἐν μηδενὶ τῷ ἑτέρῳ τὸ ἔτερον εἶναι
καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι θατέρου θάτερον ταῦτον ἐστιν· ἐκάτε-²⁵
ρον γάρ περὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς εἴρηται. κατὰ μηδενὸς τοῦ ἑτέρου
τὸ ἔτερον κατηγορεῖσθαι λέγομεν, δταν μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου
15 καθ' οὐ θάτερον | λεχθῆσεται· οἷον οὐδεὶς ἀνθρωπος τετράπονος, κατ' f. III
οὐδενὸς ἀνθρώπου τὸ τετράπονον κατηγορεῖται, καὶ ἐν οὐδενὶ τετράποδί²
ἐστιν ὁ ἀνθρωπος.

p. 25a1 Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασίς ἐστιν ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἔως τοῦ καὶ
τὸ ζῷον οὐχ ὑπάρχει τινὶ ἀνθρώπῳ.

20 Ήερὶ πάντων ὧν προέθετο ἄνω εἰπεῖν εἰπεν, περὶ προτάσεως, περὶ ὁροῦ, περὶ συλλογισμοῦ, ἔτι τε πρὸς τούτοις τίς ὁ τέλειος ὄρος καὶ τίς ὁ
ἀτελῆς, καὶ τί τὸ ἐν ὅλῳ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τί τὸ κατὰ παντὸς ἢ
μηδενὸς κατηγορεῖσθαι. εἶτα ἐπειδὴ εἰπεν ἄνω ὅτι "τέλειον καὶ πολὺ συλλο-
γισμὸν τὸν μηδενὸς προσδέσμενον πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, ἀτελῆ¹⁰
25 δὲ τὸν δεύμενον ἐνδεῖ ἢ καὶ πλείοναν" (εἰρήκαμεν δὲ ὅτι ἐν ᾖ πλείονα
λέγει, τὰς βοηθείας λέγει δι' ὃν ἀναγροῦνται εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα οἱ ἐν
δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι· εἰσὶν δὲ τρεῖς, ἀντιτροφή, ἐκμεσίς, ἢ εἰς
ձῶνατον ἀπαγωγή), δῆλον ὅτι ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν βοηθειῶν τούτων
διαλήψεται πρὸ τοῦ περὶ τῶν συλλογισμῶν διαλεχθῆναι. οὐ λέγει δὲ ἐν-¹⁵
30 ταῦθι περὶ τῶν τριῶν βοηθειῶν ἀλλὰ περὶ μόνης τῆς ἀντιτροφῆς. ἐπειδὴ
καὶ ἀσαφεστέρα ἐστίν καὶ οἱ πλείους συλλογισμοὶ διὰ ταῦτης βοηθοῦνται·
διὸ καὶ ὡς ἀσαφεστέραν καὶ ὡς μάλιστα χρείαν ἔχων ταῦτης προλαμβάνει
καὶ λέγει περὶ αὐτῆς. περὶ δὲ τῆς ἐκμέσεως ἐρεῖ τούτου τοῦ βιβλίου²⁰
35 πρὸς τὴν τέλει· ἐν δὲ τοῖς μέσοις περὶ τῆς εἰς ὁδούνατον ἀπαγωγῆς· σα-
σιάρεστεραι γάρ εἰσιν αὗται αἱ δύο βοηθειαι. ἡ μὲν γάρ διὰ τῆς εἰς ὁδούνατον
ἀπαγωγῆς καὶ διὰ τοῦ ὀνόματος δείκνυται τί σημαίνει, δτι αὐτόθιν μὲν τὸ

4 ἔάσας scripsi: ἔάσαι P

13 (καὶ) κατὰ conicio

15. 16 καθουδενὸς P

16 τετράπονον—τετράπον (sic) P

18 ἐπειδὲ Arist.

23 ἄνω] p. 24b 22—25

25 εἰρήκαμεν] p. 33,4 sq.

26 οἱ scripsi: οἶον P

27 ἀντιτροφὴ P 29 τῶν

συλλογισμὸν P

33 ἐρεῖ] c. 41 p. 49b 33—50a 4

34 πρὸς τὸ P ἐν

δὲ τοῖς μέσοις] c. 29 p. 45a 23 sq.

προκειμενον οὐδὲ ἀποδείκνυσιν, ὑποθεμένη δὲ τὸ ἀντικείμενον εἰς ἄτοπον²⁵ τι καὶ ἀδύνατον καταντῆ, ὡς ἔχομεν καὶ ἐπὶ τῶν γραμμικῶν θεωρημάτων.
 ἔκθεσις δὲ ἐστιν ἡ λῆψις καὶ προβολὴ μερικοῦ τινος καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ
 δλον πιστουμένη· οἷον λέγω 'οὐδεὶς ἀνθρωπος τετράπους', | καὶ ἐκτί· f. III^v
 οὐδεὶς μερικόν τι. τὸν Σωκράτην, καὶ λέγω 'εἰ γάρ ὑπῆρχεν τῷ ἀνθρώπῳ
 <τὸ> τετράπους, καὶ Σωκράτει ὑπῆρχεν'. ὥστε συντόμως εἰπεῖν ἡ ἔκθεσις
 παράδειγμά ἐστιν. οὐδὲν εἰπούμενον οὖν καὶ περὶ τούτων τῶν δύο θογῆσιν
 ἐνταῦθα εἰπεῖν διά τε τὸ σαφέστερα εἶναι αὐτάς, ὡς εἴρηται, καὶ μή ἐπὶ 5
 τοισούτων δεῖσθαι αὐτῶν ἐφ' ὅσων τῆς ἀντιστροφῆς δεῖται. ἐπειδὴ δὲ
 10 ἐστιν καὶ ὅρων ἀντιστροφὴ καὶ προτάσεων καὶ συλλογισμῶν, περὶ ποίας
 ἐνταῦθα διαλαμψάνει; λέγομεν οὖτε περὶ τῆς τοῦ ὅρου οὖτε περὶ τῆς
 τοῦ συλλογισμοῦ· περὶ μὲν γάρ τῆς τοῦ ὅρου εἰπέν πως ἐν τοῖς Κατηγο-
 ρίαις, οὐδὲν αὐτόθεν μὲν εἰπόντι οὖτε ὅρων ἐστιν ἀντιστροφή· ἐπὶ γάρ τῶν 15
 πρός τι εἰπεν αὐτὴν, ἔνθα λέγει 'πάντα δὲ τὰ πρός τι πρὸς ἀντιστρέψοντα
 20 λέγεται· ὁ γάρ διοῦλος πρὸς τὸν δεσπότην ἀντιστρέφει, καὶ ὁ δεσπότης
 πρὸς τὸν διοῦλον διοῦλος δεσπότου διοῦλος καὶ δεσπότης διοῦλου δεσπότης,
 καὶ ἐπιστητὸν ἐπιστήμην ἐπιστήτον'. περὶ δὲ τῆς τοῦ συλλογισμοῦ ἀντι-
 στροφῆς ἐρεῖ πρὸς τῷ τέλει τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν Προτέρων ἀναλυτι-
 κῶν. ἐνταῦθα δὲ περὶ τῆς τῶν προτάσεων λέγει ἀντιστροφῆς. ἐπειδὴ δὲ
 25 οὐ πᾶσαι αἱ προτάσεις ἀντιστρέψονται, λεκτέον ποίαν εἰσιν αἱ ἀντιστρεφό-
 μεναι, καὶ πρότερον τί σημαίνει αὐτὴ τοῦτο τὸ ὄντα τῇ ἀντιστροφῇ. οὐ 30
 γάρ, ὡς νῦν οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀντιστροφὴ ἐστιν ἡ καταστροφή, ἀλλ'
 ἀντιστροφὴ ἐστιν ἡ ἴσοστροφή· πολλάκις γάρ τὸ 'ἀντί' ἀντὶ τοῦ ἵσου τί-
 θεται, οἷον ἀντίθεσις ἴσοθεσις. ἔχομεν δὲ τοῦτο πιστώσασθαι καὶ ἀπὸ
 35 τῶν παρ' αὐτῷ κειμένων· ἀργόψυνος γάρ τῶν 'Ρητορικῶν τεχνῶν φρεσιν
 "ἡ ἴσοτορικὴ τῇ διαιλεκτικῇ ἀντίστροφής ἐστιν" ἀντὶ τοῦ 'ἴσοτροφος'.²⁵ 40
 ἐκατέρᾳ γάρ αὐτῶν διούλως ἐξ ἐνδόξων ἐπιγειερᾶς καὶ ἐφ' ἐκάτερᾳ κατα-
 σκευάζει· περὶ γάρ τὸ φαινόμενον ἐκατέρᾳ ἔχει. ἀντιστροφὴ οὖν ἐστιν ἡ
 45 ἴσοστροφή. τὸ δὲ ἵσον | οὐ δύναται εἶναι ἐν τι· σγέσιν γάρ σημαίνει f. II^v
 50 καὶ τῶν πρός τι ἐστιν τὸ ἵσον. <τὸ γάρ ἵσον> ἵσω τὸ ἵσον ἐστιν. ὥστε ἡ ἀντι-
 στροφὴ οὐ δύναται μᾶς προτάσεως εἶναι, εἴ γε τὴν στροφὴν σημαίνει
 55 ἴσων τινῶν καὶ κοινωνίαν ἔχοντων· τὰ γάρ ἵσα κοινωνεῖ ἀλλήλοις κατὰ
 τὴν ἴσοτητα καὶ ἐν δύο τισὶν τὸ ἐλάχιστον θεωρεῖται. ὥστε πάντως δύο 60
 προτάσεών ἐστιν ἡ ἀντιστροφή. λοιπὸν δὲ λεκτέον ποίαν προτάσεών ἐστιν
 65 ἡ ἀντιστροφὴ. τοῦτο δὲ εὐρήσομεν, εἰ διαιρέσιν τινα τῶν προτάσεων
 τελείαν ποιησαίμεθα ἐκ τῶν ὅρων οὕτως· ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἔχει ὑπο-
 κειμενον ὅρον, ἔχει καὶ κατηγορούμενον, ἡ κατὰ ἀμφοτέρους τοὺς ὅρους 10
 αἱ προτάσεις κοινωνοῦσιν ἡ κατὰ οὐδέτερον, ἡ κατὰ μὲν τὸν ἔτερον κοι-

1 ἄτοπον] π in ras. P²

6 τὸ addidi

14 λέγει] memoriter citat Categ.

c. 7 p. 6 b 27 sq.

16 aut <οἶον> διοῦλος; aut διοῦλος; <γάρ> scribendum videtur

17 καὶ

ἐπιστήμη ἐπιστητὸς ἐπιστήμη καὶ conicēio

18 ἐρεῖ] Anal. Pr. II 22 p. 67 b 27 sq.

23 τὸ scripti; ή P

25 φησιν] Rhetor. I 1 p. 1354 a 1

30 τὸ γάρ ἵσον addidi

31 εἴ γε τὴν scripti; εἴτε τ (sic) P

νιωνοῦσιν, κατὰ δὲ τὸν ἔτερον διαφέρουσιν, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γάρ κατὰ μὲν τὸν ὑποκείμενον κοινωνοῦσιν, κατὰ δὲ τὸν κατηγορούμενον διαφέρουσιν, ἡ τὸ ἀνάπαλιν. λέγω διτὶ οὐ δύναται ἡ ἀντιστροφὴ εἶναι οὕτε τῶν προ- 15 τάξεων τῶν κατὰ μηδέτερον κοινωνοῦσθν (πόλια γάρ ισότης δύναται εἶναι ἐν ταῖς κατὰ πάντα διαφέρουσιν;) οὕτε τῶν κατὰ τὸν ἔτερον μὲν κοινωνοῦ- σθν κατὰ δὲ τὸν ἔτερον διαφέρουσθν· οὐδὲ γάρ ἐν ταύταις δύναται εἶναι ισότης· οὐδὲ τὸ διαφέρειν τὸν ἔτερον· λείπεται τὴν ἀντιστροφὴν εἶναι τὸν 20 προτάτεων τῶν κατ' ἀμφότερα κοινωνοῦσθν. λέγει δὲ πάλιν ἄλλην διαί- ρεσιν· ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἔχει τὸ δρον (ἡ γάρ καταφατικὴ ἐστιν ἡ ἀπο- 10 φατική), ἔχει δὲ καὶ τάξιν καθ' ἣν τεταγμένοι εἰσὶν οἱ δροι, οὗδε μὲν πρῶτος, οὗδε δεύτερος, λέγει οὖν οὗτοι οὗτως αἱ προτάσεις αἱ κοινω- νοῦσαι ἡ οὗτως κοινωνοῦσιν ὅστε καὶ τὴν αὐτὴν ποιότητα φυλάττειν καὶ 25 τὴν αὐτὴν τάξιν, ἡ οὐδέτερον τούτων φυλάττουσιν, ἡ τὸ μὲν ἔτερον φυ- λάττουσιν, τὸ δὲ ἔτερον ἐναλλάττουσιν, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γάρ τὴν τάξιν 15 ἐναλλάττουσι τὴν ποιότητα φυλάξασαι, ἡ τὸ ἀνάπαλιν | f. 112v

3 τὸ superser. P¹ 9 immo ποιότητα 11 δὲ addidi οὗτοι] ᾧ superser. P¹
 14 ἐναλλάττουσιν P 15 ἐναλλάττουσι scripsi: ἐναλάττουσαι P f. 112v vacuum
 reliquit notans ζῆτει τὴν ἀκολουθίαν τέσσαρα φύλλα στρέψας ὅπου καὶ τὸ σημεῖον ἴδαις ἄν
 P cf. Praef.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΥΣ.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρίτον ἔως τέλους τῶν τριῶν σχημάτων. Μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας f. 226v συλλογισμοὺς τοὺς ἀναγκαῖους παραδίδωσιν, ἐπειδὴ πολλὴ συγγένεια τῷ ὑπάρχοντι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον· καὶ γὰρ τὸ ὑπάρχον, ἔστ^τ ἂν ὑπάρχῃ, ἀναγκαῖον ἔστιν· καὶ αἱ ἀντιστοφαὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου ὄμοιως ἔχουσι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ συλλογισμοὶ σχεδὸν ὄμοιώς ἔχουσιν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου. τὸ δὲ σχεδὸν διὰ τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου σχῆματος καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου· οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὑπάρχοντος δι’ ἀντιστροφῆς μὲν οὐκ ἀδείκνυντο, δι’ ἀδυνάτου δὲ καὶ δι’ ἐκθέσεως, καὶ ή δι’ ἀδυνάτου καὶ δι’ ἐκθέσεως πίστις ἐπὶ τῶν ἄλλων περιουσιαστικὴ οὖσα ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖα ἡγένετο· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀναγκαῖου δι’ ἀδυνάτου οὐ δείκνυνται, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀναγκαίῳ καὶ ἐνδεχομένῳ αἱ ἀντιστοφαὶ λαμβάνονται ἀντιτίθεντων ἡμῶν τρόπου τρόπῳ, ποσὸν ποσιν, ποιῶν ποιῆ· καὶ διὰ τοῦτο εἰς μίξιν ἐμπίπτομεν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, ἦν οὕτω ἵσμεν τὸ συνάγει. δι’ ἐκθέσεως δὲ μόνης δείκνυνται, καὶ ή δι’ ἐκθέσεως πίστις ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τὸν εἰρημένους τρόπους περιουσιαστικὴ οὖσα ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γίνεται. δείκνυνται δὲ δι’ ἐκθέσεως τὸν τρόπον τοῦτον. ἔστω γὰρ ὁ τέταρτος τρόπος τοῦ δευτέρου σχῆματος· τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντὶ, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· λέγω ὅτι τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ. ἐπεὶ γὰρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, ἔστω τὸ Δ ὑπὸ τὸ Γ, φῶν οὐδενὶ τὸ Α ὑπάρχει· | ἐπεὶ οὖν f. 226v τὸ Α τῷ μὲν Β παντὶ ἐξ ἀνάγκης, τῷ δὲ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχῆματος τὸ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· τὸ δὲ Δ τι Γ ἔστιν· τὸ Β ἄρα ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ τῷ Γ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι. ἀλλὰ δὴ ἔστω ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχῆματος, καὶ τὸ μὲν Α ἐξ ἀνάγκης τῷ Γ οὐ παντὶ, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντὶ· λέγω ὅτι τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ. ἐπεὶ γὰρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, τὸ Α τινὶ τῶν ὑπὸ τὸ Γ, οἷον τὸ Δ, οὐδενὶ ὑπάρχει ἐξ ἀνάγκης· διότι δὲ τὸ μὲν Α τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, τὸ δὲ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης παντὶ, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ τρίτου σχῆματος τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ.

p. 29b 29 “Οὐτι ἔτερον τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον. τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον οὔτε ὑπάρχει οὔτε ἀναγκαῖον ἔστιν, μέλλει δὲ ὑπάρχειν· καὶ τὸ ὑπάρχον ἐκβάν ἐνδεχόμενόν ἔστιν καὶ ταῦτη διαφέρει τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαῖου.

p. 29b 32 “Οὐτι ἔτεροι καὶ οἱ συλλογισμοὶ τῶν τριῶν τῷ τὰς προτάτεις καὶ τὰ συμπεράσματα ποτὲ μὲν τοῦ ὑπάρχοντος εἰναι ποτὲ δὲ τοῦ ἀναγκαῖου ποτὲ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου.

p. 30a 2 Τὸ τέ γάρ στερητικὸν ὥστα τὰς ἀντιστρέφει· ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορικόν· καὶ πλέον τὸ κατηγορικόν· τοῦτο γὰρ ὄμοιως ἐπὶ τῶν τριῶν ἀντιστρέφει· τὸ δὲ στερητικόν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου μόνον ὄμοιως ἀντιστρέφει, ἄλλως δὲ ἐπὶ ἐνδεχομένου. καὶ διὰ τοῦτο μόνου τοῦ κατεπείγοντος ἐμνημόνευσεν.

p. 30a 13 Ἐν τῷ οἰκείῳ σχήματι, εἰ καὶ μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ τρόπῳ.

“Οὐτι ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου ή δι’ ἀδυνάτου δεῖξις περιουσιαστικὴ οὖσα ἐν δευτέρῳ σχήματι πλὴν τοῦ τετάρτου τρόπου καὶ ἐν τρίτῳ πλὴν τοῦ πέμπτου τρόπου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου. ὅτι ή δι’ ἐκθέσεως ἀπόδειξις ἐπὶ ὑπάρχοντος περιουσιαστικὴ οὖσα ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου.

4 τῷ ἀναγκαῖῳ P pr., corr. P¹ 7 τὸν πέμπτον scripsi: τοῦ Ε P 10 δείκνυνται P pr., v. superscr. P¹ 13 et 15 δείκνυνται scripsi cf. vs. 8, 10: δείκνυνται P 24 an τῷ Δ?

Ηώς ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἔδειξεν τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου δι’ ἀδυνάτου μὴ ἀντιθέτη τρόπον τρόπῳ, ποσὸν ποσῷ, ποιὸν ποιῷ,
 εἰ καὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος ἐστιν: δηλοὶ γάρ τὸ ἐκβάν ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ, εἰ f. 227^v
 ἄειδος τὸ ὑπάρχειν μὴ παντί, ἀληθὲς τὸ ὑπάρχειν παντί, ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου
 κατὰ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις γίνονται. Ἡ ἐργήσατο τότε τῷ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἐστιν·
 πρὸ μὲν γάρ τῶν μιᾶς τὸ ὑπάρχον ἴσοδυναμεῖ τῷ ἐστιν· ἐν δὲ ταῖς μίζ.σιν τρόπος
 ἐστιν τὴν ἐκβασιν τοῦ ἐνδεχομένου δηλῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δεῖξεις ἐκ τοῦ λέγεται
 πᾶσαν πρότασιν ἡ τοῦ ὑπάρχειν εἶναι ἡ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδεχομέναι
 ὑπάρχειν· εἰ γάρ καὶ τὸ ὑπάρχειν τρόπος, ποῦ αἱ ἄνευ τρόπου προτάσεις; τὸ δὲ δεύ-
 10 τερον ἐκ τοῦ τρόπων εἶναι τὰς μίζεις· τὸ γάρ ἐστιν παντὶ τρόπῳ δεῖ συνέευκται καὶ
 οὐ ποιεῖ μῖξιν δεῖ. τὸ ὑπάρχον οὐ τρόπος, εἰ πᾶσα πρότασις ἡ τοῦ ὑπάρχειν ἡ τοῦ
 ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδεχομέναι ὑπάρχειν· ποῦ γάρ αἱ ἄνευ τρόπου, εἰ καὶ τὸ
 15 ὑπάρχον τρόπος; Ἡ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος τὸ τέταρτον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον
 τοῦ τρίτου δι’ ἀδυνάτου δεικνύεις ἀντίφασιν ἔλαβεν τοῦ ὑπάρχειν παντὶ τὸ ὑπάρχειν
 οὐ παντί, οὐ τὸ μὴ ὑπάρχειν παντί· κατὰ γάρ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις γίνονται τῶν
 μετὰ τρόπου καταφάσεων. ὅτι τὸ ὑπάρχον τρόπος, εἰ μίγνυσιν αὐτὸς ἀναγκαῖμ
 20 ἐνδεχομένῳ· τρόπων γάρ αἱ μίζεις· οὐ γάρ λέγεται μίξις τοῦ κατὰ τὸ ἐστιν ὑπάρχοντος
 πρὸς τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον δεῖ συνόντος αὐτοῖς.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΙΞΕΙΣ.

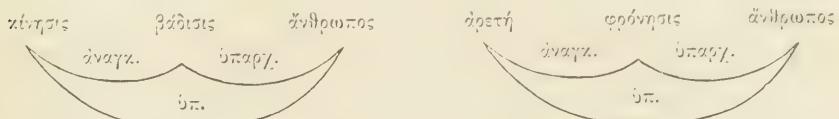
20 p. 30a15 Συμβαίνει δέ ποτε. Μετὰ τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ ὑπάρχοντος καὶ
 τοῦ ἀναγκαίου παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς συλλογισμούς τοῦ ἐνδεχομένου. ἀλλὰ
 μίγνυσι πρότερον τὸ ὑπάρχον τῷ ἀναγκαῖῳ διὰ δύο αἰτίας· ἡ γάρ ἐτι ποικίλος ὁ περὶ
 τῶν ἐνδεχομένων συλλογισμῶν λόγος, ἡ ἵνα συμπληρώσῃ τὸν περὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ
 ἀναγκαίου λόγον καὶ τῶν ἀπλῶν ἐγνωσμένων καὶ τοῦ συνδέτου. ὑπάρχον δὲ λαμβάνει
 25 νῦν οὐχ ὡς ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι τὸ κατὰ τὸ ἐστιν ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐκβάν ἐνδεχόμενον·
 εἴτε γάρ τὸ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν ὑπάρχον τρόπος εἴη, παραλειπειμέναι ἔσονται αἱ
 30 ἄνευ τρόπου προτάσεις | (Ἐφη γάρ ἐκεῖσε “ἐπειδὲ πᾶσα πρότασις ἡ τοῦ ὑπάρχειν ἡ f. 227^v
 τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν”), εἴτε τὸ νῦν ὑπάρχον μὴ εἴη
 τρόπος, οὐκὶν ἐστιν μίξις· τῷ γάρ ψήφῳ ‘ἐστιν’ πᾶς τρόπος συνέευκται. ζητοῦμεν δὲ
 35 ἐν ταῖς μίζεσιν οὐχὶ *{εἰ}* καθόλου ἡ μερικὸν συνάγεται, οὐδὲ εἰ καταφατικὸν ἡ ἀπο-
 φασικόν (οὐδεμίᾳ γάρ περὶ ταῦτα γίνεται ἐξ ἀλλαγῆς παρὰ τὰ εἰρημένα, ἐπειδὴ καὶ τὸ
 καθόλου ὑπάρχον τότε ἐλαμβάνετο φερόμενον καὶ κατὰ τῶν τρόπων), ἀλλ’ εἰ ὑπάρχον
 ἡ ἀναγκαῖον ἡ ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα. μίξεως τοίνους γνωμένης ὑπάρχοντος καὶ
 ἀναγκαίου ἐν πρώτῳ σχήματι δὲ μὲν Ἀριστοτέλης τῇ μείζονι ἐπεσθαι βούλεται τὸ συμ-
 40 πέρασμα, εἰ δὲ ἐν δευτέρῳ, τῇ ἀντιστρεφομένῃ, εἰ δὲ ἐν τρίτῳ, τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ·
 αὗται γάρ μείζονες γίνονται ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχήμα ἀναγωγῇ· ἐπειδὲ τοῦ τετάρτου
 τρόπου τοῦ δευτέρου σχήματος καὶ τοῦ πέμπτου τοῦ τρίτου τῶν μὴ ἀναγομένων δι’ ἀντι-
 στροφῆς εἰς τὸ πρῶτον σχήμα τῇ γείρονι ἐπεσθαι τὸ συμπέρασμα. οἱ δὲ ἐταῖροι αὐτοῦ,
 Ηεζαραστος καὶ Εὔδημος, καὶ οἱ ἀπὸ Πλάτωνος καθόλου καὶ νῦν τῇ γείροιν ἐπεσθαι
 τὸ συμπέρασμά φασιν ὥσπερ καὶ ἐν ποσῷ καὶ ἐν ποιῷ. τῶν δὲ νεωτέρων ἡκολούθησαν

4 ὑπάρχειν prius scripsi: ὑπάρχον P 7 δεῖξεις scripsi: δεῖξεις P cf. vs. 26 13 ἡ
 scripsi: εἰ P 16 αὐτὸς scripsi: αὐτῶι P 17 τρόπων scripsi: τρόπωι P
 23 συμπληρώσῃ] συμ superset. P¹ 26 παραλειπειμέναι P 27 ἐκεῖσε] c. 2 p. 25^{a1}
 28 εἴη scripsi: ἡ P 30 ἐν ταῖς μίζεσιν in ras. P¹ εἰ prius addidi 32 ἐλαμβά-
 νετο] o in ras. P τῶν ex τὸν corr. P¹ 39 τῇ γείρονι] γείρον δὲ τὸ ὑπάρχον τοῦ
 ἀναγκαίου mrg. P

Ἄριστοτέλει μὲν Ἀλέξανδρος καὶ Ἰάμβλιχος, Θεοφράστῳ δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ Πλάτωνος Θεμίστιος, Συριανός, Πρόκλος. ὅτι τοίνυν ἐξ ἀναγκαῖς τῆς μεζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἔλαττονος ἀναγκαῖον συνάγεται, δεῖκνυσιν ὁ Ἀριστοτέλης οὕτως· εἰ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχόντως. τὸ Α παντὶ τῷ Γ 5 ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν ὄρον τοῦ κατὰ παντός. ἀλλὰ οὐ παντὶ μέρει, φασί, τοῦ Β τὸ Α ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀναγκαῖοις αὐτοῦ μέρεσιν· ὃν οὐκ ἔστιν τὸ Γ διὰ τὸ ὑπαρχουσαν εἶναι τὴν ΒΓ πρότασιν· διὰ γάρ τοῦτο δύναται τὸ Γ τοῦ Β μηδὲν ὑπάρχον μέρος εἶναι, ὅτε γωρίζεται αὐτοῦ. καὶ ἐπει τὸ Α τοῦ Β ἀχώριστόν ἔστιν, τὸ δὲ Β τοῦ Γ χωριστόν, καὶ τὸ Α τοῦ Γ γωρίζεται, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ 10 ὑπάρχει. Ἀλέξανδρος δὲ | συνηγορῶν τῷ Ἀριστοτέλει καὶ δι? ἀδυνάτου δεῖκνυσιν f. 228r ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ γάρ μὴ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, ἐνδέχεται μὴ παντί· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Β τῷ Γ ὑπαρχόντως παντί· διὰ τὸν πέμπτον. ἀρά τρόπον τοῦ τρίτου σχήματος, ἐφ' οὐ καὶ κατὰ Ἀριστοτέλη τῇ γειρονί 15 ἔπειται τὸ συμπέρασμα, τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μὴ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης παντί· ὅπερ ἀδύνατον· ἀντίφασις γάρ ταῦτα. ἀλλὰ πρῶτον μὲν διάλληλος ἔστιν ή δεῖξις· καὶ γάρ τὴν μηνημονεύμεσσαν δεῖξιν τοῦ τρίτου σχήματος διὰ τῆς νῦν μιζεως ἐξῆς ὁ Ἀριστοτέλης δεῖξει. δεύτερον δὲ διὰ τῶν αὐτῶν λόγων καὶ ὑπάρχον συνάγεται καὶ ἐνδέχομενον καὶ ἀδύνατον· εἰ γάρ τὸ Α τῷ Γ μὴ παντὶ ὡς ἀν ἔθελης, ἔπειδη τὸ Β τῷ Γ παντί, τὸ Α τῷ Β οὐ παντί, καὶ οὐ λέγω ἀπλῶς· ὅπερ ἀδύνατον· ὑπόκειται γάρ τὸ 20 Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· ὥστε ή τὰ τρία οὐ συνάγεται ή, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον. αἴτιον δὲ τοῦ ἄποτον ἐπακολουθεῖν καὶ ἀναγκαῖον ὑποτεθέντος τοῦ συμπεράσματος καὶ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος οὐχ ὁ τρόπος τοῦ συμπεράσματος, ἀλλὰ τὸ συνάγεσθαι μὲν κατ' ἀλλήλειαν παντί (δεῖ γάρ ἐν ὅντι καθόλου καταφατικῶν καθόλου καταφατικῶν συνάγεται ἐν πρώτῳ), ὑποκεῖσθαι δὲ οὐ παντί. Σωτιγένης δὲ ὁ τοῦ Ἀλέξανδρου 25 διώδεικας ἀναγκαῖον ἐφῇ συνάγεσθαι τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν· ἔστιν ἀν γάρ οἱ μέροι τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχῃ. ἀνάγκη καὶ τὸν μεζονα τῷ ἔλαττον ὑπάρχειν. ἀλλὶ οὖσον ἐπὶ τούτῳ καὶ τῆς μεζονος ὑπαρχούσης (ἢ σης) ἀναγκαῖον ἔστιν τὸ συμπέρασμα· ἀνάγκη γάρ πάλιν τὸν μεζονα τῷ ἐσχάτῳ ὑπάρχειν, ἔστιν ὁ μεζονα τῷ μέσῳ ὑπάρχῃ· καὶ πᾶς συλλογισμὸς τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον συνάγει διὰ τὸν ὄρον τοῦ συλλογισμοῦ· καὶ ἐν τῷ 30 δευτέρῳ σχήματι δεῖκνυσιν ὁ Ἀριστοτέλης συζυγίαν μὴ συνάγουσαν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ μετά διορισμοῦ ἀναγκαῖον συνάγειν. Ἐρμῆνος δὲ ἔλεγεν ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα οὐκ ἀεὶ ποτε, ἀλλὰ ἐπὶ τοὺς ὅλης· εἰ μὲν γάρ λάβωμεν | ζῆσον, ἄν- f. 228v θρωπον, περιπατοῦν, ἀναγκαῖον συνάγεται· εἰ δὲ ζῆσον, ἄνθρωπον, κινούμενον, [ψεύδεται ή] ἐνδεχόμενον. δι? οἱ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐφῇ συμβαίνει δέ ποτε. ἀλλὰ μὲν διώδεικεν τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης ἐπαγγὼν πλὴν οὐγή ὑποτέρας ἔτυγεν, ἀλλὰ τῆς

3 δεῖκνυσιν] v alterum ex ὁ corr. P¹

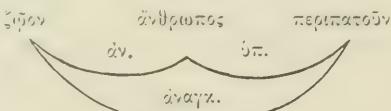
7 ὑπάρχουσαν] οὐ ex ὄν, ut videtur,
corr. P¹ ad 9. 10 signum appictum est, cui respondent in mrg. inf. f. 228r haec:
ὅτι γάρ τοῦτο οὕτως ἔχει, πρόδηλον καὶ ἐκ τῆς τῶν ὄρων παραθέσεως

καὶ καθόλου δεῖ λαμβάνειν καθολικώτερόν τι καὶ μερικώτερον καὶ τι τούτων ὑπαρχόντως μετέχον καὶ τὸ μὲν καθολικώτερον τιθέναι μεζονα ὄρον, τὸ δὲ μετέχον ἔλαττονα 10 Ἀλέξανδρος] p. 127, 3sq. 13 Ἀριστοτέλη scripsi: ἀριστοτέλει P 24 ὑποκεῖσθαι]
σι in ras. P¹ 25 ἔστιν ἀν scripsi: ἔστω P 26 τούτῳ scripsi cf. p. 43, 30:
τούτων P 27 οὕτης addidi 34 ψεύδεται ή ut e mrg., ubi notatum est
ἔλαττων πρότασις δια τα ουράνια, illatum delevi

μετέποτε δινηγκαῖς οὖσῃς. καὶ ἐπὶ στοιχείων τὴν δεῖξιν ἐπικήσατο ὡς παθόλιον ταῦ-
την ποιούμενος. οἱ δὲ περὶ Θεόφραστον δικαιολογοῦνται οὕτως· τίς ή ἀποκλήρωσις
μη. καὶ εἰπεῖ τῶν τρίποιν τῇ γείροις ἐπεσίδει τὸ συμπέρασμα· ἥ, τίς ή, ἀποκλήρωσις ἐν
μόνῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου τῇ γείροις κατ' Ἀριστο-
5 τεληγένεσθαι τὸ συμπέρασμα; διὰ τὸ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τὰς μὲν ἀναγκαῖον συναγούσας
οὐ δεῖκνυσι διὰ τῶν ὄρων ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ καθόλου λόγου, τὰς δὲ ὑπάρχοντας καὶ
διὰ τοῦ καθόλου λόγου καὶ δὲ ὄρων; δῆλον γάρ ὅτι τὸ διὰ ὑπάρχον συνάγεσθαι
καὶ μὴ εὑπορεῖν ὄρων τὸ ἀναγκαῖον συναγόντων, ἀλλ ἐν τοῖς καθόλου λόγοις παρα-
κρούεσθαι τίμας· ἀπας δὲ λόγος, ἀντὶ τὰ ἔργα, μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν. καὶ
10 εἰ ἐν δευτέρῳ σγήματι τῇ γινομένῃ μείζονι ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σγήματος ἀναγωγῇ
ἐπεσται τὸ συμπέρασμα, ἐν τῷ πρώτῳ τρόπῳ τοῦ τρίτου σγήματος ἐξ ὑπαρχούσης καὶ
ἀναγκαῖας καὶ ὑπάρχοντος τοῦ ἀναγκαῖον συνάγεται τῷ δύνασθαι ἐκπέραν μείζονα γενέ-
σθαι ἐν πρώτῳ σγήματι, εἰ καὶ ὅπου μὲν μᾶς ἀντιστροφῆς δεήμεσθι, ὅπου δὲ δύο. ἥ
οὐκ ἄποτον τοῦτο· ἐν γάρ τῷ τρίτῳ σγήματι μερικὰ πάντα συνάγεται· δύναται δὲ τὸ
15 μερικὸν καὶ ὑπάρχον εἶναι καὶ ἀναγκαῖον· οἷον λευκὸν τινὶ ζῷῳ ὑπαρχόντως δι’ ἄν-
θρωπον καὶ ἀναγκαῖας διὰ κύκνου. ἥ δὲ ἐπίκρισις, ὡς ἔλεγεν ὁ ταῦτα μοι ἐξηγησά-
μενος τῷ Ἱαμβλίχῳ ὑπομνήματι καταχολούμων, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ἐξ ἀνα-
γκαῖας τῆς μείζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττονος ἐν πρώτῳ σγήματι καὶ ἀναγκαῖον
20 συνάγεται ἐπὶ ὄρων ζῷου, ἀνθρώπου, περιπατοῦντος καὶ ὑπάρχον ζῷου, ἀνθρώπου,
κινουμένου· τὸ γάρ ὑπάρχον μέσον ἐστὶν ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχομένου, τοῦ μὲν | ἀναγ- f. 229r
καίου ἔχον τὸ παρεῖναι, τοῦ δὲ ἐνδεχομένου τὸ δύνασθαι μεταβάλλειν εἰς τὸ μὴ εἶναι.
καὶ διὰ τοῦτο πλάτος ἐστὶν τοῦ ὑπάρχοντος, καὶ δύναται ἡ ὑπάρχουσα πρότασις καὶ
πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ εἶναι μᾶλλον καὶ πρὸς τῷ ἐνδεχόμενῳ. καὶ ὅτε πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ
25 ἐστὶν, ἀναγκαῖον συνάγεται· οἷον γάρ ἐκ δύο ἀναγκαίων ἀναγκαῖον συνάγεται· ὅτε δὲ
πρὸς τῷ ἐνδεχόμενῳ, ὑπάρχον συνάγεται, ὡς ἐπὶ τῶν εἰρημένων ὄρων. τὸ δὲ καὶ ὁ Ἀρι-
στοτέλης ἐκ τῆς μείζονος ἀναγκαῖας τῆς δὲ ἐλάττονος ὑπαρχούσης ἀναγκαῖον φησιν
30 συνάγεσθαι τὴν ἐλάττονα πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ λαμβάνων· ὅτε δὲ ἐκ τῆς μείζονος ὑπαρ-
χούσης τῆς δὲ ἐλάττονος ἀναγκαῖας ὑπάρχον, τὴν ἐλάττονα λαμβάνει πρὸς τῷ ὑπάρ-
χοντι· διὰ γάρ τοῦτο, ὅτε ἡ μείζων ὑπάρχουσά ἐστιν ἥ δὲ ἐλάττων ἀναγκαῖα, τὴν
35 μείζονα οὐκ ἀναγκαῖαν καλεῖ ἐξορίζων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀναγκαῖου καὶ ἐπιρρεπῇ ὄρων
πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον· ὅτε δὲ ἡ μείζων ἀναγκαῖα ἥ δὲ ἐλάττων ὑπάρχουσα, τὴν ἐλάττονα
ὑπάρχουσαν καλεῖ, οὐγὶ δὲ {οὐκ} ἀναγκαῖαν ὡς ἐπιρρεπῶς ἔχουσαν πρὸς τὸ ἀνα-
γκαῖον. ἀλλὰ κανὸν εἴπωμεν, φασί, λογικὸν παντὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης, ἀνθρωπος παντὶ²⁷
περιπατοῦντι ὑπαρχόντως, καίπερ τῆς ἐλάττονος πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ οὕσης ὑπάρχον
40 συνάγεται· κανὸν κίνησις πάσῃ βαδίσει ἀναγκαῖας, βαδίσει παντὶ ἀνθρώπῳ ὑπαρχόντως,
καίπερ τῆς ἐλάττονος ὑπαρχούσης οὕσης πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ ὑπάρχον συνάγεται.

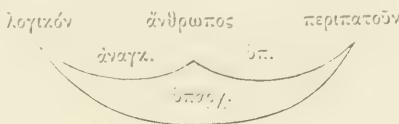
“Οτι ἄπορος ἡ μείζων ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου· οὕτε γάρ ἀεὶ ὑπάρχον συνάγεται,
ώς οἱ Πλατωνικοὶ καὶ Θεόφραστος, διὰ τοὺς ὄρους τούτους·

40 οὕτε τῆς μείζονος ἀναγκαῖας οὕσης ἀναγκαῖον, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης, διὰ τοὺς ὄρους
τούτους· ζῆν παντὶ ἀνθρώπῳ ἀναγκαῖας, ἀνθρωπος παντὶ κινουμένῳ ὑπαρχόντως,

4. ὁ Ἀριστοτέλει P cf. p. 39,13	ad 17. 18 in mrg. ascr. Iστέον ὅτι ἡ ἐλάττων προ-
τασις ἡ λέγουσα πάντα τὸ κινούμενον ἀνθρώπον εἶναι ὑπαρχόντως ψεύδεται· οὐ γάρ ἐνδέχεται
οὐδὲ κατὰ ἐπίνοιαν μὴ κινεῖσθαι τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀστέρας P | 25 fort. καὶ ὁ Ἀρι-
στοτέλης—λαμβάνει (27) 29 οὕτε P 30 ἐπιρρεπῇ P 32 οὐκ addidi cf. p. 41,7
34 fort. οὕσης {ὑπαρχούσης} cf. vs. 36 et p. 41,2 |
|---------------------------------|--|--|

καὶ ζῷον παντὶ κινουμένῳ ὑπαρχόντως ἀλλ᾽ οὐκ ἀναγκαῖος· οὕτε, ὡς ὁ Ἱάρης βλέπος, τῆς ἐλάττονος ὑπαρχούσῃς πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ οὗσῃς ἀναγκαῖον συνάγεται διὰ τοὺς ὅρους τούτους·

5 ἀλλ᾽ οὐδὲ ἀντίφασις | γίνεται ἀντιτιθέντων ἡμῶν ερήπιων τρίπιψ, ποσὸν ποσῆ, ποιὸν f. 229v ποιῆ· ψεῦδος γάρ καὶ τὸ ἐνδέχεται τινὰ ἄνθρωπον ζῷον καὶ τὸ ἀνάγκη μηδένα ἄνθρωπον λέγει.

p. 30a19 Τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπαρχέτω μόνον. Ιδοὺ τῆς μείζονος ἀναγκαῖας οὕτης τὴν ἐλάττονα οὐ καλεῖ μὴ ἀναγκαῖαν ἀλλ᾽ ὑπάρχουσαν ὡς πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ οὕτων, 10 καίτοι, ὅτε ἡ ἐλάττων ἀναγκαῖα ἔστιν, τὴν μείζονα μὴ ἀναγκαῖαν καλῶν.

p. 30a23 Εἰ δὲ τὸ μὲν ΑΒ μὴ ἔστιν ἀναγκαῖον, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει παντὶ, τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· οὗτοι οὐ συνάγεται τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· εἰ γάρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, ἐπειδὴ καὶ τὸ Γ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ διὰ τὴν ἀντιστροφήν, τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ· ἀλλὰ καὶ ὑπάρχει παντί· ὅπερ ἀδύνατον· ἐνδέχεται γάρ 15 τὸ ὑπάρχον παντὶ καὶ μηδὲν ὑπάρχειν. ή καὶ οὕτως ἐν τρίψι σχήματι· εἰ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, ἐπειδὴ καὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ· ή πόκειται δὲ καὶ παντὶ ὑπάρχειν· ὅπερ ἀδύνατον.

p. 30a28 Ἐτι δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὅρων φανερόν. νῦν μόνον ἔχεις ὅρους, φανάν, Ἀριστοτέλεις; διὰ τί γάρ μὴ καὶ πρότερον, ὅτε ἀναγκαῖον συνῆγες παραλογίζομενος;

p. 30a31 Κινεῖται δὲ τὸ ζῷον οὐκ ἐξ ἀνάγκης, οὐδὲ ὁ ἄνθρωπος, 20 καὶ ἐπὶ τῶν παραδειγμάτων τὴν ὑπάρχουσαν τὴν πρὸς τῷ ἐνδεχομένῳ οὐκ ἀναγκαῖαν καλεῖ. ή γάρ αὐτὴ ἀπόδειξις, δι? ἀδύνατον καὶ δι? ὅρων.

p. 30a33 Ἐπὶ δὲ τῶν ἐν μέρει συλλογιζισμῶν. οὗτοι καὶ ἐπὶ τῶν μερικῶν συλλογισμῶν τῆς μείζονος ἀναγκαῖας οὕτης καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον γίνεται· εἰ 25 γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, παντὶ μέρει αὐτοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει· τὸ δὲ τῶν Γ μέρος ἐστὶν τοῦ Β· ἐκείνῳ ἄρτι τῷ μέρει ἀναγκαῖως τὸ Α ὑπάρχει, ἀλλ᾽ οὐ παντὶ Γ μέρει τοῦ Β ἀναγκαῖως τὸ Α ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀναγκαῖοις μέρεσι τοῦ Β. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ στερητικοῦ. εἰ δὲ η μείζων ὑπάρχειν η, καὶ τὸ συμπέρασμα 30 ἐστιν ὑπάρχον καὶ οὐκ ἀναγκαῖον· οὗτοι μὲν γάρ ὑπάρχον συνάγεται, ἔστιν δεῖξαι δι? σθνάτων· οὗτοι δὲ ἀναγκαῖον συνάγεται οὐκ ἔστιν δεῖξαι δι? σθνάτου. τὸ γάρ Α παντὶ τῷ Β ὑπαρχόντως· | τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ἀναγκαῖως· λέγω οὗτοι τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρ· f. 230r γόνως. εἰ δὲ ψεῦδος τὸ ὑπάρχειν τινὶ, ἀλληδεῖς τὸ ἀνάγκη μηδενί, οὐχὶ δὲ τὸ ἐνδέχεται μηδενί· τῷ γάρ ὑπάρχοντι οὐκ ἀντίκειται τὸ ἐνδεχόμενον, ἐπειδὴ τὸ νῦν ὑπάρχον ἐνδέχεται εἰς ὕστερον μὴ ὑπάρχειν καὶ τὸ νῦν ὑπάρχον ἐνδεχόμενόν ἔστιν, οὐ μὴ 35 δύντος μὲν τεθέντος δὲ ὑπάρχειν οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνειν. καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς οὐ ληπτέον ἀντικείμενον τῷ ὑπάρχειν τὸ ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ ἀντίκειται κατὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος. εἰ οὖν ψεῦδος τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν τινὶ, ἀλληδεῖς τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη μηδενί· τὸ δὲ Γ τῷ Β ἀνάγκη τινὶ· τὸ Α ἄρα τῷ Β ἀνάγκη οὐ παντί· ὅπερ ἀδύνατον· ὑπάρχει γάρ 40 παντί· ἀντίφασις δὲ ἀνάγκη οὐ παντί, ὑπάρχει παντί· οὐ μὴν ἔστιν δεῖξαι δι? ἀδύνατού καὶ ἀναγκαῖον συναγόμενον. οἶνον λέγω οὗτοι τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τινὶ· εἰ γάρ

18 καὶ in ras. P¹

19 ἀριστοτέλεις P, ε alt. ex η, ut videtur, corr. P¹

22 αὐτὴ

scripsi: αὐτῆς P

ad 32 in mrg. ascr. ψεῦδως ἐλαχεῖν ἐνταῦθα τῆς ὑπάρχει τινὶ ἀντίφασιν τὴν ἀνάγκη μηδενί· τῇ γάρ ἀνάγκη μηδενὶ ἀντιφάσκει η ἐνδέχεται τινὶ, ἀλλὰ καὶ ὑπάρχει τινὶ· ὥστε ἔσσηται δύο μιᾶς P

τοῦτο Φεῦδος, ἐνδέχεται μηδὲν· τὸ δὲ Γ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινί· τὸ Α ἄρα τῷ Β ἐνδέχεται μὴ παντί· ἐνδεχόμενον γάρ συνάγεται κατὰ πάντας γῦν, ἐπειδὴ συμβέβηκε τῇ αὐτῇ προτάσει καὶ μεῖζον εἶναι τοῦ πρώτου σχήματος καὶ γείρον· ὑπάρχει δὲ καὶ παντί· καὶ οὐκ ἀδύνατον τὸ αὐτὸν τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχειν παντί καὶ ἐνδέχεται μὴ παντί·
5 ἐν μὲν γάρ τῷ αὐτῷ γρόνῳ ἐστὶ Φεῦδόμενον, οὐκ ἀδύνατον δέ, ἐξ ὕστερον δὲ δυνατόν· οὐδὲποτε ἄρα ἀδύνατον. εἴποι δὲ ἂν τις ὅτι, εἰ καὶ οὕτως μὴ συνάγεται ἀδύνατον, ἀλλ᾽ ἐπέρως συνάγεται· εἰ γάρ τὸ Α οὐδὲν τῷ Γ ἐνδεχόμενως, ἐπειδὴ τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπαρχόντως, ἐν δευτέρῳ ἄρα σχῆματι τῷ Β οὐδὲν τῷ Γ ἐνδεχόμενος η
10 ὑπαρχόντως· ἀλλὰ ὑπόκειται ἀναγκαῖως τινί· ὅπερ ἀδύνατον. εἰ δὲ ὑπάρχον τὸ συμ-
πέρασμα ἀλλ᾽ οὐκ ἀναγκαῖον, δείκνυσιν αὐτὸν ὑπάρχον καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων.

Ποι λέγει ὁ Πλάτων ἐν τῇ μίζει ἀναγκαῖου καὶ ἐνδεχομένου τῇ γέροντι ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα; η ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας ἐν τῷ συμπεράσματι | τῶν πρὸς Πολέ- f. 230v μαρχὸν λόγων ἐπὶ παραδειγμάτων τοιούτων.

δίκαιον ποιεῖν , ἀγαθός εὐ	κακούς ποιεῖν καὶ ἔχ- εὐ	φίλους ποιεῖν κακῶς θροὺς εὐ	ο δίκαιος φίλους εὐ ποιεῖ καὶ ἔχθρὸς εἰ τύχοιεν φίλοι κακῶς ὄντες, ἀγαθοὺς εὐ
<i>ἀναγ.</i> <i>ἐνδεξ.</i> <i>ἐνδεξ.</i>	<i>ἀναγ.</i> <i>ἐνδεξ.</i>		<i>ἀναγ.</i> <i>ἐνδεξ.</i> <i>ἐνδεξ.</i>

²⁰ Ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου συζητιῶν τοῦ πρώτου σχῆματος τῆς ἐλάττονος προτάσεως ἀναγκαῖς οὖσης, ἐὰν τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον ὑποτεθῆ, ψεῦδος ἔπειται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον, ἢτοι εἰς ψεῦδος, ἀπαγωγῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν μέρει οὐ δυνάμεθα διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀναγκαῖον τεθέντος τοῦ συμπεράσματος ψεῦδος συναγαγεῖν· ἀσυλλόγιστος γάρ η συμπλοκὴ γίνεται, οἷαν [δὲ] ἡνὶ πρότασιν προσλάβωμεν τῷ συμπεράσματι μερικῷ ὄντι· εἴτε γάρ τὴν μερικὴν προσλάβωμεν, ἐκ δύο μερικῶν ἔστι καὶ ἀσυλλόγιστον, εἴτε τὴν καθόλου, γίνεται δεύτερον σχῆμα ἐκ δύο δρμοις σχημάτων προτάσεων καὶ οὕτως ἀσυλλόγιστον· ἀλλὰ δείκνυται ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα διὰ τῶν δρων· κίνησις, ζῶσιν, λευκόν.

25 ΜΙΞΙΣ ΕΝ Β ΣΧΗΜΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

ρ. 30ε7 Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου σχῆματος. "Οτι ἐν δευτέρῳ σχήματι μίζεως γινομένης, εἰ μὲν ἡ καθόλου ἀποφατικὴ πρότασις, ὡς ἐπὶ τῶν πρώτων τριῶν τρόπων, τῇ καθόλου ἀποφάσει ἔπειται τὸ συμπέρασμα· αὕτη γὰρ | μείζων γίνεται τοῦ πρώτου §. 231F σχῆματος ἐν τῇ εἰς ἄποπον ἀπαγωγῇ. τῇ δὲ ρεῖσον τοῦ πρώτου σχήματος δέδεικται 30 τὸ συμπέρασμα ἐπόμενον· εἰ δὲ μὴ ἡ καθόλου ἀποφατικὴ πρότασις, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ, τῇ χείροιν ἔπειται τὸ συμπέρασμα. καὶ τὰς μὲν συναγούσας ἀναγκαῖον διὰ μόνου τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδὲνὸς δείκνυσιν, τὰς δ' ὑπάρχον καὶ ἐπ' εὐθείας καὶ δι? ἀδύνατου καὶ δι? ὅρων.

p. 30v 18 Εἰ δὲ ἡ κατηγορικὴ πρότασίς ἐστιν ἀναγκαῖα, οὐκ ἔστι τὸ
35 συμπέρασμα ἀναγκαῖον. ὅτι ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου, ἐὰν ἡ καθόλου
ἀπόφασις ὑπάρχουσα ἦ, καὶ τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον ἐστί, τριγῆς ἀποδείκνυσι. καὶ

4 τὸ αὐτὸν P 5 μὲν superscr. P¹ 7 ἐνδεχομένως scripsi: ἐνδεχομένῳ P
12 ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας] c. 6 p. 332A sq. 15 ποιεῖ utrobique P 18 ἀν-
γωγῆς P ἐπὶ scripsi: ἐπει P 19 ἀναγκαῖον scripsi: ἀναγκαῖος P 20 δὲ levi
22 δεύτερον scripsi: A P 29 ἀναγωγὴ P 34 οὐκ ἔσται Arist.

ἀρχεται ἀπὸ τοῦ δευτέρου τρόπου τοῦ δευτέρου σχῆματος· τὸ γάρ πρῶτον παραλιμπάνει ὡς ἀπλούστερον διὰ τὸ μιᾶς ἀντιστροφῆς δεῖται. πρώτη δεῖξις· τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης· τὸ Α οὐδὲν τῷ Γ ὑπαρχόντως· λέγω δι τὸ Β οὐδὲν τῷ Γ ὑπαρχόντως. f. 231^v ἐπεὶ γάρ τὸ Γ οὐδὲν τῷ Α ὑπάρχει διὰ τὴν ἀντιστροφήν, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, γέγονε τὸ πρῶτον σχῆμα τὴν, μείζονα ὑπάρχουσαν ἔχον, καὶ διὰ τοῦτο ὑπάρχον συνάγεται· τὸ Γ ἄρα οὐδὲν τῷ Β ὑπάρχει· ὥστε καὶ τὸ Β οὐδὲν τῷ Γ ὑπάρχει δευτέρᾳ δεῖξις· εἰ τὸ Β τῷ Γ οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ Γ τῷ Β οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης· τὸ δὲ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης τινὶ διὰ τὴν ἀντιστροφήν· τὸ Γ ἄρα τῷ Α οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει διὰ τὴν ἀντιστροφήν· ὅπερ ἀδύνατον. ἦς ή λέξις,
10 τὸ Γ τῷ Α οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ παντὶ ὑπάρχει· εἰ γάρ τὸ Α τῷ Γ οὐδὲν ὑπάρχει, καὶ τὸ Γ τῷ Α οὐδὲν ὑπάρχει· καὶ διὰ τοῦτο δύναται καὶ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Γ τῷ Α. τρίτη δεῖξις τοῦ αὐτοῦ διὰ τῶν ὄρων· ζῆσον παντὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης· ζῆσον οὐδὲν λευκῷ ὑπαρχόντως· καὶ ἀνθρώπῳ οὐδὲν λευκῷ ὑπάρχει, εἰ μὴ ἄρα λέγοις τις, φησίν, ἀνθρώπος οὐδὲν λευκῷ ἐξ ἀνάγκης, ἐστ' ἄν, ὡς ή πρότασίς φησιν, ζῆσον
15 οὐδὲν λευκῷ ὑπάρχῃ· ἀλλ ὡς πᾶς πᾶς συλλογισμὸς ἀναγκαῖον συνάγει διὰ τὸν ὄρον τοῦ συλλογισμοῦ. οὐκ ἄρα ληπτέον ἐν τοῖς συμπεράσμασι τὸ κατὰ τὸν ὄρον
ἀναγκαῖον.

p. 31^a 18 Ὅταν δὲ ἡ κατηγορικὴ καθόλου τε καὶ ἀναγκαῖα ἦ. κατὰ μέρος διγῶς, φησίν, τὸ ὑπάρχον συνάγεται· καὶ γάρ ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ, ὅτε καὶ
20 ἐστιν καθόλου κατηγορική, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τρόπῳ, Ὅταν ἡ μερικὴ κατηγορικὴ ἀναγκαῖα ἦ· τηνικαῦτα γάρ ἡ λοιπὴ καθόλου ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ γίνεται μείζων ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· δύναται
τὸ δὲ ἡ μὴ ἀντιστρεφομένη ἀναγκαῖα εἶναι. ἀλλ ὅσον ἐπὶ τούτῳ, φησίν ὁ φιλόσοφος Πρόκλος ἐν τῷ σχολικῷ ὑπομνήματι τοῦ πρώτου τῶν Ηροτέρων ἀναλυτικῶν, δύναται ὁ προκείμενος τρόπος καὶ ὑπάρχον δεῖ συνάγειν τῷ δύνασθαι τὴν μὴ ἀντιστρεφομένην ὑπάρχουσαν εἶναι. πῶς οὖν ὁ αὐτὸς τρόπος δύο συμπέρασμα συνάγει, ποτὲ μὲν δεῖ ἀναγκαῖον, ποτὲ δὲ δεῖ ὑπάρχον; ἦ δηλος ἡ λόγος, εἰ καθόλου ἦν τὸ συναγόμενον.
25 νῦν δὲ δύναται τὸ μερικὸν καὶ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ὑπάρχον· ζῆσον γάρ τιν λευκῷ καὶ
ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν κύκλον καὶ ὑπαρχόντως διὰ τινα ἀνθρώπον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ τῇ καθόλου ἀποφατικῇ βούλεται ἐπεισθαι τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ πάντως
30 ἐστιν ἡ μὴ ἀντιστρέφουσα ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· καὶ εἰ μὲν ἀναγκαῖα ἦ ἡ καθόλου ἀποφατική, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἶναι, εἰ δὲ ὑπάρχουσα, ὑπάρχον· καὶ δείκνυσιν ἔκάτερον μὲν διὰ τοῦ πρώτου σχῆματος, μόνον δὲ τὸ ὑπάρχον καὶ
40 δι' ὄρων· κενεμβατεῖ γάρ πανταχοῦ τὸ ψεῦδος μὴ ἐπογούμενον πράγματιν. καὶ εἰσὶν οἱ ὄροι· ἀγαθὸν οὐδὲν ἵππω ὑπαρχόντως· ζῆσον παντὶ ἵππῳ ἀναγκαῖος· καὶ ἀγαθὸν οὐ

25 ΜΙΞΙΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ ΕΝ Γ ΣΧΗΜΑΤΙ.

p. 31^a 18 Ἐγ γ δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι. Μέξεως γενομένης ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ἐν τρίτῳ σχήματι ἐν τῷ πρώτῳ τρόπῳ πάντως ἀναγκαῖον φησιν συναγεῖσθαι ὁ Ἀριστοτέλης, διότι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τῇ μῇ | ἀντιστρεφούσῃ ἐπεισθαι f. 232^v τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ γίνεται μείζων ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· δύναται
τὸ δὲ ἡ μὴ ἀντιστρεφομένη ἀναγκαῖα εἶναι. ἀλλ ὅσον ἐπὶ τούτῳ, φησίν ὁ φιλόσοφος Πρόκλος
ἐν τῷ σχολικῷ ὑπομνήματι τοῦ πρώτου τῶν Ηροτέρων ἀναλυτικῶν, δύναται ὁ προκείμενος τρόπος καὶ ὑπάρχον δεῖ συνάγειν τῷ δύνασθαι τὴν μὴ ἀντιστρεφομένην ὑπάρχουσαν εἶναι. πῶς οὖν ὁ αὐτὸς τρόπος δύο συμπέρασμα συνάγει, ποτὲ μὲν δεῖ ἀναγκαῖον, ποτὲ δὲ δεῖ ὑπάρχον; ἦ δηλος ἡ λόγος, εἰ καθόλου ἦν τὸ συναγόμενον.
35 νῦν δὲ δύναται τὸ μερικὸν καὶ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ὑπάρχον· ζῆσον γάρ τιν λευκῷ καὶ
ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν κύκλον καὶ ὑπαρχόντως διὰ τινα ἀνθρώπον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ τῇ καθόλου ἀποφατικῇ βούλεται ἐπεισθαι τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ πάντως
40 ἐστιν ἡ μὴ ἀντιστρέφουσα ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· καὶ εἰ μὲν ἀναγκαῖα ἦ ἡ καθόλου ἀποφατική, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἶναι, εἰ δὲ ὑπάρχουσα, ὑπάρχον· καὶ δείκνυσιν ἔκάτερον μὲν διὰ τοῦ πρώτου σχῆματος, μόνον δὲ τὸ ὑπάρχον καὶ
δι' ὄρων· κενεμβατεῖ γάρ πανταχοῦ τὸ ψεῦδος μὴ ἐπογούμενον πράγματιν. καὶ εἰσὶν οἱ ὄροι· ἀγαθὸν οὐδὲν ἵππω ὑπαρχόντως· ζῆσον παντὶ ἵππῳ ἀναγκαῖος· καὶ ἀγαθὸν οὐ

2 ἀντιστροφῆς] η in ras. ex εἰ corr. P¹ 8 A prius ex Γ corr. P¹ 15 ὑπάρχει P οὗτω scripsi: οὗτο P 22 διὰ τοῦ B P 42 ἀναγκαῖως scripsi: ἀναγκαῖοι P

παντὶ ζῷῳ ὑπαρχόντως, καὶ ἐπικαθένεται τῶν ὅρων διὰ τὴν μείζονα πρότασιν· ἐὰν γάρ ὁ μέσος ὅρος μὴ τύχῃ ἵππος ἀλλὶ ιθύδον θηρίον, φεύδεται ἡ λέγουσα ἀγαθὸν οὐδὲν ιθύδωρ ὑπαρχόντως· τοῦ γάρ ισβόλου τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἐνδεχομένως κεχωρίσται ἀλλ᾽ ἀναγκαῖς, καὶ διορθοῦσται τοὺς ὅρους τὸν μείζονα κινῶν· τὸ καθεύδειν γάρ καὶ τὸ ἐγρηγορεύειν οὐδὲν ιππον ὑπαρχόντως· ζῆσθον δὲ παντὶ ιππον ἀναγκαῖς· καὶ τὸ κατίθεσθαι τῷ παντὶ ζῷῳ ὑπαρχόντως· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ καὶ ἕπτῳ τρίτῳ τῇ καθόλου βούλεται ἔπειτα τὸ συμπέρασμα, εἰτε καταφατική ἡ, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ, εἴτε ἀποφατική, ὡς ἐν τῷ ἕπτῳ· | ἐν γάρ τούτοις τοῖς τρόποις ἡ f. 232^v καθόλου ἔστιν ἡ μὴ ἀντιστρέψουσα· ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τρόπῳ τῇ γείρονι ἀξιοῦ ἔπειται τὸ συμπέρασμα· τέσσαρες οὖν παρ' αὐτῷ διορισμοὶ τοῦ συμπεράσματος ἐπὶ τῆς παραβολῆς γίγνεσθαι καὶ τοῦ παρθενίου σχήματος· ἄλλος ἐν τῷ πρώτῳ τρόπῳ· ὃς γάρ ἀναγκαῖν τὸ συμπέρασμα· ἄλλος ἐν τῷ δευτέρῳ τρόπῳ· τῇ γάρ καθόλου ἀποφάσει ἔπειται τὸ συμπέρασμα· ἄλλος ἐν τῷ πέμπτῳ τρόπῳ· τῇ γάρ καθόλου προτάσει ἔπειται τὸ συμπέρασμα· ἄλλος ἐν τῷ πέμπτῳ τῇ γάρ γείρονι· ἡ εἰς διορισμὸς 15 πάντα ταῦτα τοιοῦτος· τῆς γάρ δεῖται διὸ ἀντιστροφῆς μὲν γινομένης τῇ μὴ ἀντιστροφῆς μὲν διορισμὸς ἔπειται τὸ συμπέρασμα· συμβέβηκε δὲ τῇ μὴ ἀντιστρεφομένη ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τρόπῳ δύνασθαι ἀεὶ ἀναγκαῖν εἶναι, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ πάντας καθόλου ἀποφάσει εἶναι, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ καὶ ἕπτῳ καθοικητῇ προτάσει εἶναι πάντας· μὴ γινομένης δὲ τῆς ἀποδείξεως διὸ ἀντιστροφῆς τῇ γείρονι ἔπειται τὸ συμπέρασμα. |

20 p. 31^a37 “Οταν δὲ τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον τεθῇ, ἡ καθόλου δη̄ f. 233^r ἡ ἐν μέρει, ἡ τὸ στερητικὸν κατὰ μέρος, οὐκ ἔστι τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. τρεῖς ἀμά συζυγιαί, φησίν, ὑπάρχον *(συνάργουσιν)*, ἡ λοιπὴ τοῦ ἔπου καὶ ἀ δύο τοῦ πέμπτου· καταφατικὸν γάρ καθόλου ἔχει ἀναγκαῖον εἰς τοῦ πέμπτου, μερικὸν δὲ καταφατικὸν ἀναγκαῖον ὁ λοιπὸς τοῦ ἔπου, στερητικὸν δὲ κατὰ μέρος ἀναγκαῖον ὁ λοιπὸς τοῦ πέμπτου.

25 p. 32^a6 Φανερὸν οὖν ὅτι. Τοῦτο οἰκεῖον ἔστιν οὗτε πᾶσι τοῖς σχήμασι οὗτε μόνῳ τῷ τρίτῳ ἀλλὰ μόνῳ τῷ πρώτῳ τρόπῳ τοῦ τρίτου σχήματος· οὗτος γάρ ὑπάρχον μοναχὸς συνάγει· μόνον γάρ, ὅταν ἀμφω ὑπάρχουσαι ὥστιν· ἀναγκαῖον δὲ διγῶς· καὶ γάρ ἀμφοτέρων ἀναγκαῖων οὐσῶν καὶ τῆς μὲν οὖσης ἀναγκαῖας τῆς δὲ ὑπαρχούσης, ὡς δέδειται. ἔμπαλιν δὲ ὁ τέταρτος τοῦ δευτέρου καὶ ὁ πέμπτος τοῦ τρίτου ἀναγκαῖον μὲν μοναχὸς συνάργουσιν· ἀμφοτέρων γάρ ἀναγκαῖων οὐσῶν· ὑπάρχον δὲ διγῶς· καὶ γάρ ἀμφω ὑπαρχουσῶν *(οὖσῶν)* καὶ τῆς μὲν οὖσης ἀναγκαῖας τῆς δὲ ὑπαρχούσης· ἐν γάρ τοις τρόποις τούτοις τῇ γείρονι ἔπειται τὸ συμπέρασμα.

p. 32^a8 Ἐν ἀμφοτέροις δέ. ὅτι ὁ τρόπος τοῦ συμπεράσματος πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προειληπται, ὡς καὶ τὸ καταφατικὸν ἡ ἀποφατικόν, οὐ μὴν καὶ τὸ καθόλου ἡ γερμική· ἐν τρίτῳ γάρ σχήματι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου γερμικά συνάγεται· ἐν ἀμφοτέροις δέ, φησίν, τοῖς ἀπλοῖς καὶ τοῖς μικτοῖς, καὶ ἀπλοῖς διγῶς, ἡ ἐξ ὑπαρχουσῶν ἡ ἐξ ἀναγκαίων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ.

40 p. 32^a16 Περὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου. Μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας συλλογισμοὺς καὶ τοὺς ἀναγκαῖους καὶ τὴν μεῖζην τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀναγκαῖου μέτεισι f. 233^v καὶ ἐπὶ τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ πρῶτον διεῖσκει τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν

3 οὐδὲν scripsi: οὐδὲν P 4 διορθοῦσται scripsi: διορθοῦσται P 5 ἀναγκαῖς scripsi: ἀναγκαῖων P 17 ἀναγκαῖαν scripsi: ἀναγκαῖον P 19 δὲ scripsi: μὲν P
21 ἔσται Arist. 22 ὑπάρχον συνάργουσιν scripsi: ὑπάρχονσιν (sic) P 30 ὑπάρχον]
ο ex ω corr. P 31 οὐσῶν addidi 35 μερικά] α ex ον corr. P¹

πρώτῳ σχῆματι, εἴτα τὴν μῖξιν ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν πρώτῳ σχῆματι καὶ τέλος τὴν μῖξιν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖον ἐν πρώτῳ σχῆματι εἴτα τὸς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι καὶ τὰς δύο μῖξεις ἐν τῷ αὐτῷ σχῆματι· εἴτα τὰ αὐτὰ τρία ἐν τρίτῳ σχῆματι· καὶ πρό γε τούτων πάντων προλαμβάνει τί τὸ ἐνδεχόμενον, τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς, ποσαγῶς τὸ ἐνδεχόμενον. ἐνδεχόμενον τούτην ἔστιν οὗ μὴ ὄντος, τεθέντος δὲ ὑπάρχειν οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει. ἐπεὶ γάρ τὸ ἐνδεχόμενον οὕπω μὲν πάρεστιν, δύναται δὲ παρεῖναι καὶ μετὰ τὸ παρεῖναι ἀπεῖναι, διότι μὲν οὕπω πάρεστιν, οὐκ ἔστιν ὑπάρχον· διότι δὲ δύναται παρεῖναι, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον· διότι δὲ μετὰ τὸ παρεῖναι δύναται ἀπεῖναι, οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον. διὰ 10 τοῦτο ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον ὥριζεται οὗ μὲν γάρ μὴ ὄντος, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον· τεθέντος δὲ ὑπάρχειν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὑπάρχον· εἰ γάρ την ὑπάρχον, οὐκ ἐδεόμεθα τοῦ ὑποθέσθαι αὐτὸν ὑπάρχον· διότι δὲ οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον. καὶ καλῶς εἰρήται οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει, οὐγῇ δὲ οὐδὲν φεῦδος, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον 15 ὑποθέσθαι ὑπάρχον φεῦδος ἔστιν, εἰ καὶ μὴ ἀδύνατον. καὶ διὰ τοῦτο ἔστιν τὸ ἐνδεχόμενον, δηλοῦσιν αἱ εἰς ἀδύνατον ἀπογωγαὶ· εἰπόντες γάρ ἐεὶ γάρ δυνατόν, ἔστω τὸ ἀντικείμενον⁷ τῷ ἀδύνατον ἐπαπολουθεῖν λέγομεν μὴ ἐνδέχεται τὸ ἀντικείμενον [καὶ] διὰ τὸν ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου, καὶ ταύτῃ ἀναγκαῖον ποιοῦμεν τὸ προκείμενον. τόν δὲ ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου κατατεκνύει ἡ Ἀριστοτέλης, ἐφεζῆς μὲν ἀπὸ τοῦ οὐνατοῦς δύναται 20 ἐπεσθαι καὶ ἀδύνατος ἀδύνατα, νῦν δὲ οὕτως· εἰ γάρ οὐκ ἐνδέχεται εἶναι, ἀνάγκη μὴ εἶναι καὶ ἀδύνατον εἶναι· καὶ τὰ ἀντικείμενα ἄρα, δὲ ἐνδέχεται εἶναι, τοῦτο οὐκ ἀνάγκη μὴ εἶναι καὶ οὐκ ἀδύνατον εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἐνδεχόμενον τῇ ἀπὸ φάσει τοῦ f. 234r ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον ἄρισται· καθόλου γάρ ὣν ἀντιφάσεων θάτερα μόρια συναληθεύει, τούτων καὶ τὰ λοιπά συναληθεύει· ἔστωσαν γάρ δύο ἀντιφάσεις αἱ ΑΒ, ΓΔ, καὶ 25 τὰ ΑΓ συναληθεύετωσαν· λέγω διὰ τὰ ΒΔ συναληθεύει· εἰ γάρ δυνατόν, ἐπὶ τοῦ Ε τὸ Β ἀληθεύεται, τὸ Δ δὲ μὴ· ἐπεὶ οὖν κατὰ παντὸς ἡ φύσις ἡ ἀποφάναι, τὸ δὲ Δ οὐχ ὑπάρχει τῷ Ε, τὸ Γ ἄρα ὑπάρχει τῷ Ε· ὥστε καὶ τὸ Α· ἀλλὰ καὶ τὸ Β διὰ τὴν ὑπόθεσιν· ἡπερ ἀδύνατον.

οὐκ ἐνδέχεται εἶναι 30 ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀδύνατον εἶναι	ἐνδέχεται εἶναι οὐκ ἀνάγκη μὴ εἶναι οὐκ ἀδύνατον εἶναι.
--	---

β. Τίσκεν αἱ ἀντιστροφαὶ τοῦ ἐνδεχομένου οὐχ αἱ ἀπλαὶ (ταύτας γάρ παρρῦσει μετὰ τὸ πρώτον σχῆμα· ὅπου καὶ δέεται αὐτῶν· τὰ γάρ ἀλλὰ σχῆματα διὶ ἀπλῆς ἀντιστροφῆς εἰς τὸ πρώτον σχῆμα ἀνάγεται) ἀλλὰ αἱ ἐνδεχόμεναι αἱ τὸ ποιὸν μόνον ἀμείβουσαι τὴν δὲ τάξιν τῶν ὄρων φυλάττουσαι· κατὰ ταύτην τούτην τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστροφὴν αἱ τε καθόλου πρὸς ἀλλήλας ἀντιστρέφουσιν καὶ *(αἱ)* μερικαὶ πρὸς ἀλλήλας· διὰ τὸν ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου δὲ ἐνδέχεται *(οὐδὲν, ἐνδέχεται)* καὶ παντί, καὶ ἔμπαλιν· καὶ δὲ ἐνδέχεται οὐ παντί, καὶ τινί, καὶ ἔμπαλιν· καὶ ἔτι αἱ καθόλου πρὸς τὰς διαγωνίους μερικάς ἀντιστρέφουσιν· δὲ γάρ ἐνδέχεται παντί, καὶ οὐ παντί διὰ μέσης τῆς οὐδενί· καὶ δὲ ἐνδέχεται οὐδὲν, καὶ τινί διὰ μέσης τῆς παντί· οὐδέτεροι δὲ καὶ ταῖς μερικαῖς αἱ καθόλου ἐπονται· οὐ πᾶν μὲν γάρ ζῶν ἐνδέχεται βαδίζειν· οὐ μὴν καὶ πᾶν ζῶν ἐνδέχεται βαδίζειν διὰ τὰ ἑρπετά· καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης, οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ, Θεόρραστος καὶ Εὐδημός, καὶ ἔτι οἱ Πλατωνικοὶ οὐ βούλονται ἐνδεχομένην ἀπόφασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἐνδεχομένην κατάφασιν, ἐπειδὴ οὐ μένει τὸ ως ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον, 45 περὶ οὗ δὲ λόγος. οἱ γάρ συλλογισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν προβλημούσαι, αἱ περὶ τὸ ως ἐπὶ τὸ

12 ἐδεόμεθα P ὑπάρχον tert.] o in ras. ex ei corr. P δύνατον scripsi: ἀδύνατωι P καὶ delevi	17 ἀντικήμενον P 18 τὸν ὄρον scripsi: τῶν ὄρων P
36 αἱ τε scripsi: ἀν τε P ai addidi	37 οὐδὲν, ἐνδέχεται addidi
δ prius eras. 1 litt. P	39 post

πολὺ ἐνδεχόμενον ἔχουσιν· εἰ γάρ ἐνδέχεται μηδένα ἄνθρωπον ἔξαδάκτυλον εἶναι | ὡς | f. 234v
ἐπὶ τὸ πολὺ. ἐνδέχεται πάντα ἄνθρωπον καὶ τινὰ ἀνθρώπον ἔξαδάκτυλον εἶναι ἐπὶ ἔλαττον.

ῷ. Ὄτι τὸ ἐνδεχόμενον φέρεται κατὰ πάσης ὑπάρξεως, ἀναγκαῖς, ὑπαρχούσης,
μείλιούσης· ἀλλὰ ἀναγκαῖς μὲν καὶ ὑπαρχούσῃς δέει τῆς ἀποφάσεως· ὁ γάρ ὅη οὐκ
5 ἐνδέχεται· μείλιούσης δὲ κυρίως· καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον διττόν· ἥ γάρ ὥρισμένον,
ώς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· τοῦτο γάρ ὥρισται, ἐπειδὴ μᾶλλον ἔστιν ἥ οὐκ ἔστιν· ἥ ἀδρι-
στον, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς καὶ ἐπὶ ἔλαττον· ἀλλὰ πῆ τὸ ἐπὶ ἔλαττον ἀδριστον; ὥρισται
γάρ καὶ τοῦτο μᾶλλον οὐκ ὅν ἥ ὅν. ἥ ὡς πρὸς ὑπαρξῖν ἀδριστον τὸ ἐπὶ ἔλαττον, ὥσπερ
πρὸς ἀνυπαρξίαν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀδριστον.

10 p. 32a17 Διὰ τίνων; ὅτι διὰ δύο τοιλάχιστον προτάσεων. πῶς; ὅτι τοῦ
μέσου ἥ κατηγορούμενου μόνως ἥ ὑποκειμένου ἥ ἀμφότερα. πότε; ὅτι τῶν λιθών
σωζομένων καθὼν ἔκαστον σχῆμα, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ ἐλέγετο. διὰ τί
οὖν καὶ νῦν πρόσκειται ταῦτα; διότι τινὲς ἀσυλλόγιστοι ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου
συλλογιστικοὶ γίνονται ἐπὶ ἐνδεχομένου. λέγω δὲ ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον σπερ-
15 ματικῶς. προέλαβεν τὰ σημαντόμενα τοῦ ἐνδεχομένου. ὕστερον δὲ ἔξαπλοι αὐτά· ἔδει
γάρ τὸ τέ σημαντέον τοῦ τέ ἔστιν προηγήσασθαι καὶ μὴ πάντη ὑπερτεθῆναι.

p. 32a20 Τὸ γάρ ἀναγκαῖον δυμανύμως ἐνδέχεσθαι λέγομεν. τί βού-
λεται διὸ γάρ σύνδεσμος; ἥ ὅτι ἀπέφησε τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαίου
ἐνδεχομένου ὅντος.

20 p. 32a26 ΠΗτοι τὰ αὐτά ἔστιν ἥ ἀκολουθοῦται ἀλλήλοις. τὰ αὐτά ἔστιν τῷ
σημαντομένῳ ἀκολουθεῖ δὲ ἀλλήλοις τῇ προφορᾷ μὴ ὅντα τὰ αὐτά.

p. 32a27 Κατὰ παντὸς γάρ ἥ φάσις ἥ ἀπόφασις. αἰνίττεται τὸ λῆμα τὸ
λέγον ὅτι, ἐὰν δύο ἀντιφάσεων θάτερον μόριον ἀντιστρέψῃ, καὶ τὸ λοιπὸν ἀντιστρέψει.

p. 32a29 Συμβαίνει δέ· τὸ δεύτερον κεφαλαιον, οἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαῖ·
25 τὰς γάρ ἀπλᾶς ἀντιστροφάς οὐ παραδίδωσι νῦν τῶν ἐνδεχομένων προτάσεων, ἐπεὶ μηδὲ
δέεται αὐτῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι. πῶς πᾶσαι ἀντιστρέψουσιν; ἐπειδὴ αἱ καθόλου
καὶ ἀλλήλαις καὶ ταῖς μερικαῖς ἀντιστρέψουσιν. | ὅτι οὐ διὸ ἀντιστροφῆς τὸ παντὶ f. 235r
τῷ τινι ἴσοδυναμεῖ ἥ τὸ οὐδενὶ τῷ οὐ παντί· τὸ γάρ ποιὸν ἔμεινεν. ὅτι αἱ νῦν ἀπο-
φάσεις φωνῇ μόνον εἰσὶν ἀποφάσεις· δὲ γάρ τρόπος ἀκέραιος ἔμεινεν.

30 p. 32a33 Οἷον τὸ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. ὅτι ἥ ἀπροσδιόριστος κατάφασις
τῇ ἀπροσδιόριστῳ ἀποφάσεις ἀντιστρέψει, καὶ τὸ παντὶ τῷ οὐδενὶ καὶ οὐ παντί, καὶ τὸ
οὐδενὶ τῷ παντὶ καὶ τινὶ, τὸ δὲ τινὶ μόνῳ τῷ οὐ παντί.

p. 32a35 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλῶν. ὡς γάρ τὸ παντὶ⁴
ἀντιστρέψει τῷ οὐδενὶ καὶ οὐ παντί, οὕτως καὶ τὸ οὐδενὶ καὶ παντί καὶ τινὶ. ὅτι
35 δείκνυσιν τὰς καθόλου ἀντιστρεφούσας ἀλλήλαις καὶ τὰς μερικάς ἀλλήλαις οὐ διὰ τοῦ
ζρου τοῦ ἐνδεχομένου· οὗτος γάρ τὸ ἐνδεχόμενον ὑπάρχον ποιεῖ. ἀλλὰ τῷ τὸ ἐνδεχό-
μενον εἶναι ἐνδέχεσθαι καὶ μὴ εἶναι, ὡς τὸ εἶναι μὲν ἐπὶ τῶν ἀπροσδιόριστων καὶ
ἄνευ τρόπου προτάσεων κατάφασιν ποιεῖ, οὕτως καὶ τὸ ἐνδεχόμενον. τοῦτο δὲ τὸ
κῶλον καὶ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν εἴρηται.

40 p. 32b4 Πάλιν λέγωμεν· γῆνέστο γάρ ἥδη τὰ σημαντόμενα τοῦ ἐνδεχομένου.
ἥ πλαι μὲν εἰπε τὰ σημαντόμενα τοῦ ἀπλῶς ἐνδεχομένου, νῦν δὲ τοῦ κυρίως. τὸ δὲ
πάλιν, διότι τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τῶν ἀντιδιηρημένων καὶ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν
ἔμηνηρόνευσεν.

“Οτι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σχεδὸν ἀναγκαῖον ἔστιν καὶ διαλεῖπον ἀναγκαῖον· τὸ
45 δὲ ἐπὶ ἔλαττον σχεδὸν ἀδύνατον καὶ διαλεῖπον ἀδύνατον· διὰ γάρ τὸ ἐπὶ ἔλαττον οὐκ
ἀναγκαῖον τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· διὰ δὲ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐκ ἀδύνατον τὸ ἐπὶ ἔλαττον.

4 an ὑπαρχούσης (οὕσης)?
μένου) οὐ alt. ex ως corr. P

7 ἐφίσης P

πῆ scripsi: δὴ P

11 κατηγορου-

μένου) οὐ alt. ex ως corr. P

16 τοῦ τέ ἔστιν scripsi: τουτέστιν P

17 ἀνα-

καῖς P pr., corr. P¹

29 φονῇ P

34 fort. τῷ παντὶ καὶ

17 ἀνα-

p. 32b9 Διά τὸ μὴ ἀεὶ εἰναι ἄνθρωπον. δύο αἵτια τοῦ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον μὴ ἐξιζένειν. η̄ τὸ ὑποκείμενον μὴ δὲ η̄ τὸ κατηγορούμενον μὴ ὅν πέφυκε γάρ ἄνθρωπος ὃς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι καὶ ἀκμάζειν καὶ παραμέζειν· ἀλλὰ καὶ μειράκιον δὲ ἀπώλυται, η̄ καὶ εἰς γῆρας ἔλθων οὐ πολιοῦται διά τινα ἰδιότητα κατὰ γένος.

p. 32b9 "Ἡ ἐξ ἀνάγκης. πῶς ἐξ ἀνάγκης; η̄ ἐπὶ τῇ προσεχεστάτῃ ὅλῃ ἐξ ἀνάγκης τὸ εἰδός ἐπιγίνεται.

p. 32b10 "Αλλογονὸς δὲ τὸ ἀδριστον. πρόσθμες ἐν ὑπάρξει· τὸ γάρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ἀνυπαρξίᾳ ἀδριστὸν ἐστιν. | ὅτι δὲ τὸ ἀδριστον κατὰ τοῦ ἐπὶ τῆς καὶ τοῦ f.235v 10 ἐπὶ ἔλαττον φέρει, δηλοῦ τὰ παραδείγματα· τὸ μὲν γάρ βαδίζειν τοῦ ἐπὶ τῆς ἐστιν, δὲ σεισμὸς τοῦ ἐπὶ ἔλαττον.

p. 32b11 "Οὐ καὶ οὕτω καὶ μὴ οὕτω δυνατόν. τοῦτο ἀρμάτει καὶ τῷ ἐπὶ ἔλαττον, ἀλλὰ καὶ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ.

p. 32b13 Οὐδὲν γάρ μᾶλλον οὕτως πέφυκεν η̄ ἐναντίως. τοῦτο διὰ το 15 μᾶλλον μόνῳ τῷ ἐπὶ τῆς ἀρμάτει.

"Οτι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πεφυκός καλεῖ διὰ τὸ περὶ αὐτὸν καταγίνεσθαι τὴν φύσιν καὶ τὴν αὐτὴν μιμουμένην τέχνην.

p. 32b14 Αντιστρέψει μὲν οὖν. αἱ ἐνδεχόμεναι, φησίν, ἀντιστροφαὶ ἐπὶ τῶν δύο ἐνδεχομένων προβαίνουσιν· καθόλου γάρ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ εἶναι δύναται καὶ μὴ εἶναι. τὸ δὲ διάφορον, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μᾶλλον η̄ καταφασις ἀληθεύει, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀδριστοῦ η̄ ἐξ τοῦ η̄ μᾶλλον η̄ ἀπόφασις. πλήν, φησίν, αἱ σκέψεις τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζητοῦσιν. ἔδει οὖν διὰ τοῦτο, Ἀριστότελες, μὴ παραλαβεῖν τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς. τὸ πεφυκός εἶναι καὶ μὴ εἶναι διὰ μόνον τὸ μὴ ἐξ ἀνάγκης εἶναι· πολλὴν γάρ ἔχει πρόσκλιτιν πρὸς τὸ εἶναι· τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ὡς κέντρον δὲν ὑπάρχειν καὶ ἀνυπαρξίας. Λίστον γάρ ἔκατέρας ἀπέχει. τὸ δὲ ἐπὶ ἔλαττον παρῆκεν διὰ τὸ ἄτακτον εἶναι τὸ μέσον· οὐδὲν γάρ μᾶλλον τὸ μέσον τῷ μείζονι ὑπόσκειται η̄ οὐχ ὑπόσκειται, καὶ οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἔλαττονος κατηγορεῖται η̄ οὐ κατηγορεῖται· καὶ ἐπὶ ἔλαττον αἱ τέχναι τυγχάνουσι τοῦ τέλους, μᾶλλον ἀτεγνίας εἰσὶν η̄ τέχναι.

p. 32b22 Οὐ μὴν εἴωθέ γε ζητεῖσθαι. δικαίως ἄρα οἱ Πλατωνικοὶ οὐ προσίενται τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς. ζητοῦμεν γάρ αὐτὰς διὰ τοὺς συλλογισμούς· οἱ δὲ συλλογισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν η̄ ἐπιστημῶν προβάλλονται.

p. 32b23 Ταῦτα μὲν οὖν. ἐν γάρ τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς σαφέστερον διελεῖ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ τῆς καὶ ἐπὶ ἔλαττον, καὶ διακρινεῖ τὰ περὶ αὐτὰ καταγινόμενα, οἷς ὅπου μὲν φύσις καὶ τέχνη, ὅπου δὲ προσάρεσις, ὅπου δὲ τύχη καὶ αὐτόματον.

p. 32b24 Καὶ τίς. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ συμπεράσματος.

p. 32b25 Ἐπειδὲ τὸ ἐνδέχεσθαι | τόδε τῷδε ὑπάρχειν. ὅτι τὸ ἐνδέ- f.236r χεσθαι παντὶ δύο σημαίνει· πάντως μὲν γάρ ὑπάρχει τὸ Α τοῖς ὑπὸ τὸ Β διὰ τὸν δρόν τοῦ κατὰ παντός, ἀλλὰ η̄ ἐνδεχομένοις μέρεσιν οὖσιν τοῦ Β η̄ ὑπάρχουσιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἰλήφθων γάρ, ἐπειδὴ περὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων διαλεγόμενα· τὸ δὲ δευτέρον περιμενέτω τὴν μεῖζην ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος. Λία δὲ μεῖζη η̄ καὶ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, τὸ ἐνδεχόμενον παντὶ τρίᾳ σημαίνετω, διὰ τὸ Α τοῖς ὑπὸ τὸ Β ὑπάρχει η̄ ἀναγκαῖοις αὐτοῦ μέρεσιν οὖσιν η̄ ἐνδεχομένοις η̄ ὑπάρχουσιν. Ισοδυ-

4 καὶ, quod post πολιοῦται in fine versus habet P, post ἀλλὰ transposui, quod et ipsum in fine versus est 9 et 10 ἐφίσης P 10 τοῦ scripsi: τὸ P 12 et 13 τῷ scripsi: τὸ P 21 η̄ ἐξ τοῦ scripsi: η̄ ἐξης (η̄ in ras.) οὐ P η̄ alt.] καὶ in mrg. P: fort. η̄ καὶ σκέψεις] et in ras. P 22 παραλαβεῖν] ει in ras. P 24 πρόσταλησιν P 30 προσίενται scripsi cf. p. 51,34: προίενται P 32 ἐν γάρ τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς] c. 5. 6 33 διακρίνει P

ναρεῖ γάρ, φησίν, ἡ τὸ Α τῷ Β παντὶ κατηγορικῇ τῇ κατὰ πρόσληψὶν καθὶ οὗ τὸ Β.
τὸ Α· τὸ δὲ Β μέρη ἔχει διάφορα, ὑπάρχοντα, ἀναγκαῖα, ἐνδεχόμενα. τὰ δὲ αὐτὰ
καὶ ἐπὶ τῆς ὑπάρχει παντὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἄρμοσσει.

p. 32b27 Τὸ γάρ παθὸς οὗ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεσθαι ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος

παραδόσιον.

p. 32b34 Οὕτω γάρ. ἴσμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὄμοιοσγήμονες αἱ τοῦ αὐτοῦ
μέρη.

Α ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

p. 32b38 "Οταν οὖν τὸ Α καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ πρώτου σχήματος. [Εἰπόνω πο-
10 σαχῆς ἐνδεχόμενόν ἐστιν καὶ ὥρισμένος τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον καὶ παραδόσις τὰς
ἐνδεχομένας ἀντιστοιχίας. ὅτι αἱ καθόλου πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰς διαχωνίους μερικάς,
αἱ δὲ μερικαὶ πρὸς ἀλλήλας μόνον.] παραδόσις τὰ σημαντίμενα τοῦ κυρίως ἐνδεχομένου,
ῶν ἐκάστη βούλεται καὶ τὸν ὥρισμὸν τοῦ ἐνδεχομένου ἀντιστρέψειν, καὶ τὰς ἐνδεχομένας
ἀντιστροφὰς καὶ τὴν νῦν τάξιν ὑφηγησάμενος, ὅτι μετὰ τὰς ἐνδεχομένας ἐν πρώτῳ
15 σχήματι οὐ παραδίδωσι τὰς ἐνδεχομένας ἐν δευτέρῳ σχήματι ἀλλὰ πρῶτον τὴν μετίν
ὑπάρχοντος καὶ ἐνδεχομένου ἐν πρώτῳ σχήματι, περὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων
συλλογισμῶν διαλέγεται. τούτοις δὲ ἔστιν τινὰ συμβέβηκεν. οὐ γάρ ἔτι πάντες οἱ ἐν
πρώτῳ σχήματι τέλειοι, ἀλλ’ οἱ μὲν τέλειοι οἱ δὲ ἀτέλεις, καὶ ἐκ δύο ἀποφάσεων
γίνεται, καὶ οὐκέτι τέσσαρες οἱ συλλογιστικοὶ τρόποι τοῦ πρώτου σχήματος ἀλλ’ ὅκτω.
20 οἷον οὐκέτι δύο ἵδια τοῦ πρώτου σχήματος, τὸ τὴν μετίνα καθόλου εἶναι τὴν δὲ ἐλάτ-
τονα | καταφατικήν, ἀλλ’ ἐν μόνον, τὸ τὴν μετίνα καθόλου εἶναι. τῆς δὲ αἰτίας f. 236v
τούτων ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρξάμεθα διὰ τὴν συνέγειαν τοῦ λόγου τὸ πέρας τοῦ ὅτι ἀργῆν
τοῦ διέτι ποιούμενοι. ἐπεὶ τούτην δέδειπται ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου κατὰ τὰς ἐνδεχο-
μένας ἀντιστροφὰς αἱ μερικαὶ πρὸς ἑαυτὰς μόνας ἀντιστρέψουσιν, οὐκέτι δὲ πάντως καὶ
25 πρὸς τὰς καθόλου, διὰ τοῦτο ἡ μὲν ἐλάττων, καὶ ἀπόφασις ἡ, εἰς καταφασιν μετα-
βάλλει καὶ συλλογιστική γίνεται ἡ δὲ μετίν ἐάν ἡ μερική, οὐ μεταβάλλει εἰς καθόλου,
καὶ διὰ τοῦτο οὐ γίνεται συλλογισμός. καὶ τέλειοι μέν εἰσιν οἱ τὴν ἐλάττονα κατα-
φατικὴν ἔχοντες ὡς διὰ μόνου τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενὸς δεικνύμενοι· ἀτελεῖς
δὲ οἱ τὴν ἐλάττονα ἀποφατικὴν ἔχοντες ὡς ἐνδεχομένης ἀντιστροφῆς δεῖχμενοι. ὅκτω
30 δέ εἰσι συλλογισμοὶ τοῦ πρώτου σχήματος, ἐπειδὴ τῆς μετίνας καθόλου οὕσης ἡ ἐλάττων
ἡ καθόλου ἔστιν ἡ μερική, καὶ ἐκατέρως τετραχῶς παρὰ τὸ ποιόν. καὶ ταῦτα μὲν
περὶ τῶν συλλογιστικῶν τρόπων.

"Ἄσυλλόγιστοι δὲ πάντες οἱ τὴν μετίνα μερικὴν ἔχοντες· ἐπεὶ γάρ ὑπερέχεται τὸ Α
ὑπὸ τοῦ Β (τὸ γάρ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχει), ὑπερέχεσθαι τὸ Α ὑπὸ τοῦ Β τῷ Γ· τὸ δὴ Α
35 τῷ Γ οὐδὲν εἴς ἀνάγκης ὑπάρχει· οἰον λευκόν, κινούμενον, κόραξ. εἰ δὲ τὸ Α οὐδὲν
τῷ Γ εἴς ἀνάγκης, οὐδὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐ τὸ παντί, οὐ τὸ οὐδὲν, οὐ τὸ τινί,
οὐ τὸ οὐ παντί, καὶ διὰ τοῦτο ἀσυλλόγιστος ἡ συζυγία· εἰ γάρ ἡν συλλογιστική, εἴς
ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων οὕσα ἐνδεχόμενον συνῆγεν, ὥσπερ εἴς ἀμφοτέρων ὑπαρχούσων
ὑπάρχου καὶ εἴς ἀμφοτέρων συνάγεται | ἀναγκαῖον. καὶ τι λέγω τὴν τοιαύτην f. 237v
40 συζυγίαν μηδὲν συνάγειν ἐνδεχόμενον; καθόλου γάρ οὐδὲν συνάγει, οὐ τὸ ἐνδεχό-
μενον, οὐ τὸ ὑπάρχον, οὐ τὸ ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ συνάγει τὸ μὲν εἴς ἀνάγκης παντὶ

2 τὸ A (sic) P

παραδόσις eras. 1 litt. P

32 συλλογιστικῶν scripsi cf. vs. 19: συλλογισμῶν P

4 τῷ A P

20 fort. καὶ οὐκέτι

34 συλλογιστικῶν P

6 οὕτω Arist.: οὐ P

23 διέτι scripsi: δὲ δὲ P

34 ὑπερέχεσθαι scripsi: ὑπαρχέσθαι P

12 ante

ούτως· λευκόν, περιπατοῦν, κύκνος· τὸ δὲ ἐξ ἀνάγκης οὐδεὶν λευκόν, περιπατοῦν, κόραξ· καὶ ἣ μὲν τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγει, οὐδεμία ἀπόφασις συνάγεται, οὐκ ἐνδεχομένη, οὐκ ἀναγκαῖα, οὐχ ὑπάρχουσα· ἡ δὲ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, οὐδεμία τῶν αὐτῶν καταφάσεων. ἐπεὶ οὖν, εἰ συνῆγεν, ἡ κατάφασιν συνῆγεν ἡ ἀπόφασιν, καὶ καθ' ἔκπτερον 5 τούτων ἡ ἐνδεχομένων ἡ ὑπαρχόντων ἡ ἀναγκαῖας, δέδειται δὲ μηδὲν τούτων συνάγουσα, ἀσυλλόγιστος ἄρετέστεν. ζητητέον δὲ μὴ ὅσον ἐπὶ τοῖς ἐκτεθεῖσιν ὥροις οὐ γίνεται συλλογισμός οὐδεὶς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν πρώτῳ σχήματι. εἰ δὲ αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαὶ οὐ παραδεκτέαι εἰσὶν ὡς μὴ φυλάκτουσαι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον, δῆλον ὡς οὐδὲ τὰς περὶ τοῦ πρώτου σχήματος ἐννοίας μετακινήσουσι Θέρφαστος 10 καὶ Εὔδημος καὶ οἱ διὸ Ηλάτωνος· διὰ γάρ τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφὰς καὶ ἀτελεῖς ἦσαν ἐν πρώτῳ σχήματι καὶ συλλογιστικοὶ τὴν ἐλάττονα ἀποφατικὴν ἔχοντες καὶ δικτὸν τὸν ἀριθμόν.

p. 32b40 Ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ κατὰ παντός, οὐ τοῦ ἐνδεχομένου, ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἐνδέχεσθαι παντί.

15 p. 33a29 Τῇ δὲ θέσει ὅμοιως ἔχωσιν, ἵνα πάλιν ἡ μὲν μείζων καθόλου, ἡ δὲ ἐλάττων μερικὴ ἡ· ὅτι τῶν δικτῶν τρίτων παρῆκε τὸν ἔχοντα τὴν μείζονα καθόλου ἀποφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ἀποφατικὴν.

p. 33a40 Τούτῳ γάρ οὕτε παντί. πᾶν γάρ ἐνδεχόμενον, καθόλου, μερικόν, καταφατικόν, ἀποφατικόν, ἀναιρεῖται διὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μηδενί.

20 p. 33a3 Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ὅρων φανερόν. δεύτερον ἐπιχείρημα τοῦ πρώτου καθολικώτερον τοῦ ἀσυλλογιστού εἶναι τοὺς ἔχοντας τὴν μείζονα μερικήν.

p. 33a18 Φανερὸν δὲ ὅτι ἐν πρώτῳ σχήματι αἱ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων αἱ ἐξ αμφοτέρων καθόλου πᾶσαι συλλογιστικαὶ εἰσὶν.

p. 33b21 Δει δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι. οὐ δητέον τὸ λευκὸν ἐνδέχεσθαι παντὶ ζῷῳ, 25 ἐπειδὴ τὸ λευκὸν τινὶ | ζῷῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, οἷον κύκνῳ, καὶ τινὶ ζῷῳ ἐξ f. 237v ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, οἷον κόρακῳ. εἰ μὴ μόνον αἱ ἀπόφασεις ταῖς καταφάσεσιν ἀντιστρέψουσι κατά τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστοφὴν ἀλλὰ καὶ ἀνάπαλιν, οὐδὲν μᾶλλον αἱ ἀσυλλογιστοὶ συλλογιστικαὶ εἰσὶν ἡ ἔμπαλιν. ἡ ἀπόφασιν εἰς καταφατικὴν γρὴ μεταβαλεῖν, ἐπειδὴ πᾶσαι ἔργῳ καταφάσεις εἰσὶν τὸ τρίτου μείναντος ἀκεραῖον.

p. 33b25 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ὑπάρχειν ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι λαμβάνηται. Μίξεως γηγομένης ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν πρώτῳ σχήματι δόγματα τοῦ Ἀριστοτέλους ταῦτα· τελείους εἶναι τοὺς ἔχοντας τὴν μείζονα ἐνδεχομένην, ἀτελεῖς δὲ τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην· οὗτοι γάρ, εἰ μὲν ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη ἀπόφασις ἡ, ἐνδεχόμενης ἀντιστοφῆς δέονται· εἰ δὲ καταφατικὴ, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δείκνυνται. δεύτερον δόγμα· εἰ μὲν ἡ μείζων ἐνδεχομένη ἡ ἡ ὑπάρχουσα καταφατικὴ, ἐνδεχόμενον συνάγεται τὸ ὁρισμοῦ ἡξιωμένον· εἰ δὲ ἡ μείζων τύχῃ ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ, οὐκέτι τὸ ὁρισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται ἀλλὰ τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον. τί

4 ἡ κατάφασιν—ἡ ἀπόφασιν scripsi: ἡ κατάφασις—ἡ ἀπόφασις P

cf. p. 54,42: δε P

20 φανερόν] ὁ ex ω corr. P¹

25 τὸ scripsi: τῶι P

28 χρὴ in ras. P¹

35. 36 δείκνυνται] ν alt. superser. P¹

37 ὁρισμοῦ] u

parum liquet P

δούσιν τοῦτο, ἔκειται μαθησόμενα. ἀλλὰ ἐπεὶ ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς ὑποθέμενος τὸ ἀντικείμενον τοῦ δεικνυμένου προσπλέκει τούτῳ ἄλλην φύεσθη πρότασιν, ἡ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς ὑπάρχον μεταλαμβάνων ἡ ἐμπαλιν, καὶ ἀσηλον τίνι ἡ κολούθησε τὸ φεῦδος συμπέρασμα, εἰ τῷ ἀντικείμενῳ τοῦ προκειμένου ἡ τῇ μεταλήψει τοῦ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, δεῖκνυσι διὰ τοῦτο ὅτι δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται καὶ οὐδέποτε ἀδύνατον, ἵνα διὰ τοῦτο μὴ ἐπιγράψωμεν τὴν αἰτίαν τοῦ ἀδύνατου τῇ μεταλήψει τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος (δυνατὴ γάρ αὕτη· τὸ δὲ συναγέθεν ἀδύνατον· δυνατῷ δούσιν τοῦτο οὐκ ἀκολουθεῖ), ἀλλὰ τῷ ἀντικείμενῳ τοῦ προκειμένου. καὶ πρὸς πᾶσαν δούσιν τοῦτον ἀπαγωγὴν συμβάλλεται τὸ λῆμα τοῦτο | καὶ πρὸς τὴν κατασκευὴν f. 238v τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ ἐνδεχομένου. τοῦ Α τούννα ὄντος ἔστω πάντως τὸ Β· καὶ ἔστω τὸ Α δυνατόν· λέγω ὅτι καὶ τὸ Β δυνατόν ἐστιν· εἰ γάρ δυνατόν, ἔστω ἀδύνατον· ἐπεὶ οὖν τὸ Α δυνατόν, ὑποκεισθω ἐκβιβηκός· καὶ ἐπεὶ τοῦ Α ὄντος τὸ Β ἔστιν, τότε ἥρα καὶ τὸ Β ἔστιν· ἀλλὰ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ἀδύνατον καθ' ἔαυτό· ὅπερ ἀδύνατον. πρὸς τὴν δεῖξιν ταῦτην ἀντειπεῖν οἱ Στιτικοὶ μὴ δυνάμενοι διὰ παραδειγμάτων ἀποροῦσιν οὕτως· εἰ τέθνηκε Δίων, <τέθνηκεν οὗτος>· καὶ τὸ μὲν τεθνάναι Δίωνα δυνατόν· τὸ δὲ τεθνάναι τοῦτον δεικνύμενον ὡς ζῶντα ἀδύνατον. ὅμοιον τούτῳ καὶ ‘εἰ νῦν ἐστιν, αὕτη ἡμέρα οὐκ ἔστιν’· καὶ τὸ μὲν πρῶτον δυνατόν· τὸ δὲ δεύτερον ἀδύνατον· ἡ ἐπὶ πλέον τὸ ἡγούμενον τοῦ ἐπομένου· τὸ μὲν γάρ τεθνάναι Δίωνα ἀληθές καὶ ἐπὶ παρόντος Δίωνος καὶ ἐπὶ ἀπόντος· τὸ δὲ τεθνάναι τοῦτον ἐπὶ μόνου παρόντος. λέγε οὖν ‘εἰ τέθνηκεν οὗτος, τέθνηκε Δίων’, καὶ ἀδυνάτῳ δυνατὸν ἐπεται, ὡς καὶ ἔξ ἀδυνάτων προτάσεων ἀναγκαῖον συνάγεται, καὶ τῷ ἵππον εἶναι Σωκράτη ἐπεται τὸ καὶ ζῆν εἶναι.

Ἐάν δούσιν ὑπάρχειν ἡ ὑπάρχειν ἡ δούσιν ἐνδέχομέναι. οἱ τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχοντες συλλογισμοὶ τέλειοι εἰσιν, οἱ δὲ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἀτελεῖς· ἡ γάρ δούσιν ἀντιστροφῆς δεῖκνυνται, ὅτε ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη ἀποφατική ἐστιν, ἡ δούσιν ἀδυνάτου, ὅτε ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη καταφατική ἐστιν. καὶ οἱ στερητικοὶ τῶν συλλογισμῶν, τούτεστιν οἱ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἀποφατικὴν ἔχοντες, τὸ ἔξ ἡμισείας ἀναγκαῖον συνάγουσιν. εἰ δούσιν μείζων ἐνδεχομένη ἡ ὑπάρχουσα καταφατική, τὸ ὄρισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται.

p. 34a12 Δεῖ δὲ λαμβάνειν ἐν τῇ γενέσει δυνατὸν τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον, ἐν δὲ τῷ ἀληθεύεσθαι τὸ ἀναγκαῖον, ἐν δὲ τῷ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον.

p. 34a14 Οσαγῶς ἄλλως λέγεται. διὰ τὸ ὡς· ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ τὸ ἕλαττον. καθόλου οὖν παντὶ δυνατῷ, ἐνδεχομένῳ, ὑπάρχοντι, ἀναγκαῖῳ, δυνατὸν ἐπεται.

p. 34a16 Ἐτι τὸ δῆτος τοῦ Α τὸ Β εἶναι. ἐπειδὴ δεικνὺς ὅτι δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται ὑπέθετο τῷ Α τὸ Β ἔπειθαι, | νῦν, φησόν, δεῖ ἄμφω τὰς προτάσεις Α νοεῖν, B f. 238v δούσιν τὸ συμπέρασμα· ἐκ δυνατῶν γάρ δυνατόν. ἀλλὰ εἰ δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται, πῶς ἔξ ἐνδεχομένων ἀναγκαῖον συνάγεται; ἡ τότε οὖν ἔστιν ὁ μέσος ὄρος αἵτιος τοῦ συμπέρασμας ἀλλὰ δούσιν τῶν ἄκρων.

p. 34a17 Οὐ γάρ ἔστιν οὗδὲν ἔξ ἀνάγκης ἐνός τινος δῆτος. διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ προστάσιουσον, ἐπεὶ ἥλιον ὑπὲρ γῆν δῆτος ἡμέρα ἔστιν πάντως.

p. 30a25 Τούτου δὲ δειγμέντος. τὴν εἰρημένην ἐν τῇ θεωρίᾳ χρείαν τοῦ λήμματος διδάσκεται.

p. 34a34 Διωρισμένων δὲ τούτων. μετὰ τοὺς τελείους, τούτεστιν τοὺς ἔχοντας τὴν μείζονα ἐνδεχομένην, τοὺς ἀτελεῖς διδάσκει, τούτεστιν τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην, καὶ πρῶτον τοὺς δούσιν δεικνυμένους, τούτεστιν τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην καταφατικήν. ὑπαρχέτω γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β· τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχέσθω· λέγω ὅτι τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται. εἰ γάρ μή, ἔξ ἀνάγκης οὐ

3 τίνι scripsi: τί P

addidi cf. Alex. p. 177,28 sq.
cf. vs. 10: τὸ Α τῷ P

4 εἰ τῷ scripsi: ἢ τὸ P

22 οὐτι ante ras. P
νοεῖν scripsi: νοεῖν P

15 τέθνηκεν οὗτος

35 τῷ A τὸ scripsi
supra B alt. scriptum ζt P

παντί· καὶ ἐπεὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, καὶ ὑπαρχέτω παντί· ἐπεὶ οὖν τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, γίνεται δὲ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος ἐν τῆς μίζεως τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀνάγκαιον, ἐν ᾧ τρόπῳ τῇ γείρονι ἐπεῖται τὸ συμπέρασμα· τὸ Α ἄρα τῷ Β οὐ παντί ὑπάρχει· ὑπόκειται δὲ καὶ 5 παντὶ ὑπάρχειν· ὅπερ ἀδύνατον. ἐπεὶ οὖν φεῦδος ἄμα καὶ ἀδύνατον συνήκειται, οὐ δῆπον τὴν αἰτίαν αὐτοῦ ἐπιγράψουμεν τῇ ΒΓ (αὕτη γάρ φεῦδης καὶ δυνατή) ἀλλὰ τῇ ΑΓ. οὐκοῦν εἰ δύνατον τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ Α ἄρα τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ὅπερ ἔδει δεῖται, ἀλλὰ οὐκ ἀδύνατον, φασί, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν παντὶ καὶ μὴ παντὶ ὑπάρχειν· τοιοῦτον γάρ τὸ ὑπάρχον· ἀλλὰ φεῦδος μόνον, ὥσπερ εἶχε καὶ ή ΒΓ. Ἡ 10 ἐπὶ μὲν τῆς ΒΓ τὸν γρόνων μεταβάλλομεν, ἐπὶ δὲ τῆς ΑΒ οὐ· ἀδύνατον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ καὶ οὐ παντὶ ὑπάρχειν. δεῖται δὲ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ ἄμφω τὰς προτάσεις | μεταβαλλών, τὴν μὲν ΒΓ ἐνδεχομένην εἰς f. 239^v ὑπάρχουσαν, τὴν δὲ ΑΒ ὑπάρχουσαν εἰς ἐνδεχομένην· δέδειται γάρ νῦν, ὅτε ή μείζων ἐνδεχομένη ἡ ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα. ἀλλ’ ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταῦτη, καὶ ὅτε 15 ή μείζων ὑπάρχουσα ἀποφατική ἔστιν, ἐνδεχόμενον συνάγεται. τί δὲ κωλύει καὶ νῦν τῷ κατὰ παντὸς γρήγορον καὶ τέλειον ποιεῖν τὸν συλλογισμόν; εἰ γάρ ὅτι οὕπω γέγονεν μέρος τὸ Γ τοῦ Β, ἀλλὰ καὶ πάλαι οὕπω μέρος ἡν τὸ Β τοῦ Α.

p. 34b3 Ποιεῖσαι τὸ ἀδύνατον. οὐκ ἔστιν αὕτη κυρίως εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή· οὐ γάρ μέρος γέγονε τοῦ συλλογισμοῦ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀντικειμένου· καὶ οὕτως 20 ἔστιν πᾶσαν ἐπ’ εὐθείας δεῖξιν εἰς ἀδύνατον λέγειν.

p. 34b7 Δεῖ δὲ λαμβάνειν. οὐ δεῖ τὴν ὑπάρχουσαν πρότασιν, φησίν, ἐξ ὑπο-| θέσεως ἀληθεύειν, οἷον ἄνθρωπος παντὶ κινούμενψ ὑπάρχοντας (τοῦτο γάρ ἀληθές, f. 239^v ἔστ’ ἀν μόνοι ἄνθρωποι κινῶνται), ἐπεὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός· συνάγεται γάρ καὶ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, ὡς διὰ τῶν δρῶν ἀπέδειξεν. οὐ προσέ-25 μεθα δὲ τὴν ἐξήγησιν ταῦτην· οἶσε γάρ ὁ Ἀριστοτέλης διαφορὰν ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου. ἔτεροι τὸ αὐτὸ ἐξηγοῦνται οὕτως· οὐ δεῖ τὸ ἀληθές τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ γρόνῳ ὅριζεσθαι τῆς ἐνδεχομένης καὶ ἀληθεύειν τὴν ὑπάρχουσαν, ἔστ’ ἀν ἡ ἐνδεχομένη μὴ γένηται ὑπάρχουσα, ὥσπερ νῦν· ἄνθρωπος γάρ παντὶ κινούμενψ ὑπάρχει, ἔστ’ ἀν ἐνδέχεται κινούμενον παντὶ ἐπιπώ· εἰ δὲ καὶ κινούμενον παντὶ ἐπιπώ ὑπάρχει, οὐκέτι ἄνθρωπος 30 παντὶ κινούμενψ. οὐ δεῖ δὲ τὸ ἀληθές τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ γρόνῳ τῆς ἐνδεχομένης κρίνεσθαι, ἐπεὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός· καὶ γάρ τὸ οὐδενὶ καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης συνάγεται· καὶ διὰ τοῦτο καὶ προσεχῶς ἔλεγεν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ἀποπν τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ ὑπάρχειν πρὸ τῆς ἐκβάσεως τοῦ ἐνδεχομένου καὶ οὐ παντὶ μετά τὴν ἐκβάσιν ἐνδεχομένου. οὐδὲ ταῦτην προσιέμεθα τὴν ἐξήγησιν· οἱ γάρ ἐν τῇ λέξει δεύτεροι 35 δροὶ οὐ συνάδουσιν αὐτῇ· οὐδὲ γάρ ἐν αὐτοῖς τὸ ἀληθές τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ γρόνῳ τῆς ἐνδεχομένης κρίνεται. μήποτε οὖν τὸ λεγόμενόν ἔστιν, ὅτι δεῖ ἐν τῇ ὑπάρχουσῃ προ-τάσει τὸ κατηγορούμενον πεφυκέναι ὅλω τῷ ὑποκειμένψ ὑπάρχειν, οἷον περιπατοῦν παντὶ ἄνθρωπω, ἵνα πρὸς μόνον τὸ ἐκβεβηκέναι ὑποθέσεως δεώμεθα, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τὸ ὑπάρχειν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος παντὶ κινούμενψ ἡ ζῆσθαι παντὶ κινούμενψ. τούτων 40 προσληφθέντων τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ὑπάρχοντας, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχομένως· λέγω δτι τὸ Α οὐδενὶ τῷ Γ ἐνδεχομένως. εἰ γάρ τοῦτο φεῦδος, τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τού· καὶ ἐπεὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδεχομένως παντί, μὴ μενέτω ἐνδεχομένη ἡ ΒΓ πρότασις (οὕπω

1 ὑπαρχέτω scripsi: ὑπάρχει P 6 ἐπιγράψωμεν P ad 10 in mrg. ascr. τὸ ἐνδεχομένον εἰ (l. ἡ) μήπω ὃν εἰς ὑπάρχον μεταβάλλοντες P 14 fort. ἡ σον scripsi: 2 σατ P 15 ἀποφατική τ ex στ corr. P 17 τοῦ prius ex τῶν corr. in ras. P 20 ἐπευθεῖαν P 23 inter μόνοι et ἄνθρ. ras. P κινοῦνται P fort. ἔσται ut p. 34b10; sed cf. vs. 31 27 ἡ scripsi: ἡ P 28 ἐνδέχεται P 29 ἄνθρωπος scripsi: ἄνθρωπον P 34 (τοῦ) ἐνδ. conicio προσιέμεθα scripsi cf. vs. 24. 25: προσιέμεθα P 39 τὸ scripsi: τῶν P ἄνθρωπος scripsi: ἄνθρωπον P 40 an προληφθέντων? ἐνδεχομένως scripsi: ἐνδεχομένωι P itemque vs. 41

γάρ ἔσμεν τὴν μιᾶς ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχομένου), | ἀλλὰ γινέσθω ὑπάρχουσα διὰ f. 240r
 τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἐνδεχομένου· ἐπεὶ οὖν τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει
 παντὶ, ἐν τρίτῳ ἄρα σχήματι, ἐν φῇ τῇ μη̄ ἀντιστρεφομένῃ ἔπειται τὸ συμπέρασμα διὶ¹
 ἀντιστροφῆς τῆς ἀπόδεξεως γνομένης, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει τινί· ἀλλὰ καὶ οὐδενί·
 5 ὅπερ ἀδύνατον² οὐκ ἄρα τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί· ἐνδέχεται ἄρα οὐδενί· ὅπερ προέκειτο
 δεῖξαι. πλὴν, φησίν, οὐ τὸ διορισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται ἀλλὰ τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδε-
 χόμενον καὶ τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον, ὅπερ καλεῖ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸ ἀλη-
 θεύεσθαι καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεσθαι μηδενί. ή γάρ
 10 ἐνδέχεται οὐδενί, φησίν, συναληθεύει τῇ ἐνδέχεται παντὶ· καὶ τῇ μὲν ἐνδέχεται οὐδενὶ³
 ἀντίκειται ή ἐξ ἀνάγκης τινί, τῇ δὲ ἐνδέχεται παντὶ ή ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· ὥστε καὶ τῇ
 15 ἐνδέχεται οὐδενὶ ἄμφω ἄμφα ἀντιφατικῶς μάχονται, δοῦσθην μὲν τὴν ἐνδέχεται οὐδενὶ⁴
 ή ἐξ ἀνάγκης τινί, διὰ δὲ τὴν ἐνδέχεται παντὶ ή ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· καὶ γάρ οὐκ
 20 ἀληθὲς η̄ ἐνδέχεται οὐδενὶ η̄ ἐξ ἀνάγκης τινί, ἐπειδὴ ψευδὴ ἀμφότερα κατὰ τοῦ πάντα⁵
 ἀνθρωπὸν πτερωτὸν εἰναι. δεῖ οὖν τὸν μέλλοντα εἰσαγαγεῖν τὸ ἐνδέχεται μηδενὶ ἄμφω
 25 τὰ ἀντικείμενα ἀνέλειν, τὸ ἐξ ἀνάγκης τινί καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ. νῦν δὲ τῷ ἐξ
 ἀνάγκης οὐ παντὶ οὐδὲν ἔπειται ἄποτον· καὶ γάρ ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος,
 30 ἐν φῇ τῇ γέροντι ἔπειται τὸ συμπέρασμα· καὶ διὰ τοῦτο τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει οὐ παντὶ.
 η̄ δὲ καὶ οὐδενὶ ὑπάρχον· καὶ οὐδὲν ἄποτον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. ἐπεὶ οὖν μόνον τὸ
 35 ἀνάγκη τινὶ ἀνήρηται, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀνάγκη οὐ παντί, ἄπερ ἄμφω ἀντικείμενα τῷ
 ἐνδέχεται μηδενὶ, ἐξ ἡμισείας τὸ ἐνδεχόμενον ἀνήρηται καὶ τὸ ἀναγκαῖον· καὶ διὰ
 τοῦτο (τὸ) συναγόμενον ἐξ ἡμισείας ἐστὶν ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον, ὅπερ καλεῖ οὐδενὶ⁶
 ή ἐξ ἀνάγκης ὡς τοῦ τινὸς οὐδενὶ⁷ η̄ ἀνάγκη τινί· ἐπὶ γάρ τοῦ πᾶς ἀνθρωπὸς πτερωτὸς
 40 ψεῦδος καὶ τὸ ἐνδέχεται οὐδενὶ (ἀναγκαῖος γάρ ὁ ἀνθρωπὸς οὐ πτερωτός) καὶ τὸ
 ἀνάγκη τινί. ὅμοιως οὐ πᾶν η̄, ἐνδέχεται παντὶ η̄ ἀνάγκη οὐ παντί· ἄμφω γάρ ψεῦδη
 45 ἐπὶ τοῦ πᾶς ἀνθρωπὸς ζῶσιν.

ἐνδέχεται οὐδενὶ)	ἀνάγκη οὐδενὶ
ἐνδέχεται παντί)	ἀνάγκη παντί
ἐνδέχεται τινί)	ἀνάγκη τινί
ἐνδέχεται οὐ παντί)	ἀνάγκη οὐ παντί.)

35

p. 34b28 Αὕτη γάρ η̄ ἀντίφασις. ἀντιφάσκει γάρ τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ τὸ
 οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· οὐ γάρ διὶ⁸ ἀδυνάτου εἰσάγει τὸ ἀντικείμενον τῷ ἀναιρουμένῳ.

p. 34b32 Ἐστω γάρ τὸ μὲν Α. οὐ καλῶς εἰλημμένον εἰσὶν οἱ ὄροι· ἀναγκαῖος
 γάρ ὁ κόρες, οὐχὶ δὲ ὑπαρχόντως οὐδὲν διανοῦμένων υπάρχει· καὶ η̄ ἐπιστήμη ἀνα-
 40 γκαῖος οὐκ ἔστιν κινούμενον, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐπιστήμην ὡς ἐπιστήμονα λάβωμεν. καὶ
 μάλιστα διὰ τὸ πρῶτον ἔγκλημα ἐπάγει ληπτέον δὲ βέλτιον τοὺς ὄρους· οἷον
 λευκὸν παντὶ κύκνῳ ἐξ ἀνάγκης διὰ μέσου τοῦ κινούμενου, καὶ λευκὸν οὐδενὶ κόρακι
 45 ἐξ ἀνάγκης διὰ μέσου τοῦ αὐτοῦ.

p. 35a19 Ὁπερ ἔστιν ἀληθής. καίτοι ψεῦδος ἔστιν, εἰ καὶ δυνατόν, τὸ ἐνδέ-
 45 χεται ὑπάρχον ὑποθέσθαι. ὅπερ οὖν ἀληθές ἔστιν δυνάμει, εἰ καὶ μη̄ ἐνεργείᾳ.

2 B scripsi: A P 9 ἐνδέχεται alt.] τ in ras. P 13 η̄—η̄ P 15 τῷ scripsi:
 τὸ P 16 fort. γίνεται γάρ τρίτου scripsi: E P 21 τὸ addidi
 ἀναγκαῖον scripsi: ἀνάγκη P 22 τοῦ—τοῦ scripsi: τὸ—τὸ P 30 ὅμοιως scripsi:
 δομίων P 38 εἰλημμένον P ἀναγκαῖος P

p. 35a23 Ὅροι δὲ κοινοί, καὶ νῦν ληπτέον βέλτιον τοὺς ὄρους· ἀναγκαῖς γάρ ζῶν χρόνι καὶ πίττη οὐχ ὑπάρχει. ληπτέον μέσον ὅρον ἐν ἀμφοτέραις ταῖς συζυγίαις τὸ κινούμενον.

p. 35a25 Ὄτι ἐπὶ τῶν ἔξι ἀμφοτέρων καθόλου τῆς ἐλάττονος ἐνδεχομένης οὕσης 5 δὲὶ γίνεται συλλογισμός. |

p. 35a28 Πλὴν ὅτὲ μὲν ἔξι αὐτῶν, καίτοι πάντες ἀτελεῖς εἰσιν οἱ ἔχοντες 241r τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην, ἔξι αὐτῶν οὖν ὡς τέλειοι ἀλλ᾽ ὡς δεόμενοι τῆς κατὰ τὸ ποιὸν μεταβάσεως· εἰ μὲν ἡ ἐλάττων καταφατική, δι᾽ ἀδύνατου, εἰ δὲ ἀποφατική, πρότερον δι᾽ ἀντιστροφῆς (πέψυκε γάρ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν), 10 εἰτα δι᾽ ἀδύνατου, ἐπειδὴ καὶ ὁ καταφατικός συλλογισμός, φῶ γράψωμεθα.

p. 35a30 Ἐάν δὲ τὸ μὲν καθόλου τὸ δὲ ἐν μέρει, οἱ ἔχοντες τὴν μείζονα καθόλου ἐνδεχομένην τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ὑπάρχουσαν καταφατικὴν τέλειοι εἰσιν· διὰ γάρ τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενὸς δείκνυνται· καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγουσι.

15 p. 35a35 Ἐάν δὲ καθόλου μέν, οἱ ἔχοντες τὴν μείζονα καθόλου ὑπάρχουσαν τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ἐνδεχομένην ἀτελεῖς εἰσιν· εἰ μὲν γάρ ἡ ἐλάττων καταφατικὴ ἦ, δι᾽ ἀδύνατου δείκνυνται· εἰ δὲ ἀποφατική, πρῶτον δέονται τῆς ἀντιστροφῆς, εἰτα δι᾽ ἀδύνατου· τὸ γάρ οἱ δὲ δι᾽ ἀντιστροφῆς ἵσον τις ‘οἱ δὲ καὶ δι᾽ ἀντιστροφῆς· καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ καθόλου, καὶ εἰ ἡ μείζων ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ ἦ, τὸ ἔξι ἡμισείας ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον συνάγεται καὶ νῦν, (εἰ) δὲ ὑπάρχουσα καταφατική, τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον.

20 p. 35b2 Ἐσται δὲ συλλογισμὸς δι᾽ ἀντιστροφῆς. εἰ μὲν ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη μερικὴ ἀποφατικὴ ἦ, ἔσται συλλογισμός· δύναται γάρ μεταβάλλειν εἰς κατάφασιν· εἰ δὲ ὑπάρχουσα μερικὴ ἀποφατικὴ ἦ, οὐκ ἔστι συλλογισμός· τὸ γάρ οὐ παντὶ ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδενὶ τῆς δὲ ἐλάττονος ὑπαρχούσης καθόλου ἀποφατικής οὕσης δεῖσικται ὅτι οὐ γίνεται συλλογισμός.

p. 35b9 Ὅροι τοῦ μέν. ληπτέον καὶ νῦν βέλτιον τοὺς ὄρους· λευκὸν γάρ τινὶ ζῷῳ ἔξι ἀνάγκης καὶ ἔξι ἀνάγκης οὖν παντὶ ζῷῳ· καὶ ζῶν ἔξι ἀνάγκης οὐδεμιῇ κινήσει ἡ πίττη. εἰσὶν οὖν οἱ ὑγιεῖς ὄροι τοῦ παντὸς ἔξι ἀνάγκης κινούμενον, λευκόν, βαύλιον, 30 τοῦ μηδενὸς ἔξι ἀνάγκης κινούμενον, λευκόν, ἔστος.

p. 35b15 Εἴτε ἐνδέχεσθαι λαμβάνουσαι | εἴτε ὑπάρχειν εἴτε ἐν- f. 241v αλλάξ. μόνον τὸ τρίτον οἰκεῖον τοῖς παροῦσι λόγοις, ἀλλ᾽ ὡς φιλοκαθόλου καὶ τὰ πρῶτα δύο παρελάβομεν.

25 p. 35b20 Φανερὸν ὅτι τοῦ μὲν πρὸς τὸ μεῖζον ἄκρον καθόλου τεθέντος δεὶ γίνεται συλλογισμός τί οὖν, καὶ ἡ ἐλάττων ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ ἦ; ἡ τῆς ἐλάττονος καταφατικῆς οὕσης, τῆς δὲ μείζονος καταφατικῆς (ἢ ἀποφατικῆς) οὕσης, τῆς δὲ μείζονος καθόλου, δὲὶ γίνεται συλλογισμός, ὡς ἀν ἔχῃ τὸ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον ἐν τῇ τάξει.

ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

40 p. 35b23 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ἔξι ἀνάγκης ὑπάρχειν ἦ μὴ ὑπάρχειν, ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι. Ὁκτὼ γνομένων συζυγίῶν ἔξι ἀμφοτέρων καθόλου δύο μέν εἰσιν ἀσυλλόγιστοι, αἱ τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν ἔχουσαι· ἀνίστον γάρ τὸ ἀμάρτημα· ἔξι

1 ἀναγκαῖς scripsi cf. p. 52, 21 n.: ἀνάγκη P 7 an δεόμενοι (μόνον)?

8 ἡ superser. P 9 ἐνδέχεται P 18 τῷ scripsi: τὸ P 18. 19 fortasse ὡς καὶ ἐπὶ τῶν 20 εἰ addidi 24 ἔσται Arist. 34 οὖν ὅτι Arist. 35 τί scripsi cf. p. 63, 20 71, 8: τὸ P 36 ἡ ἀποφατικῆς addidi 40 ὑπάρχη — ὑπάρχῃ P

δὲ αἱ λοιπαὶ συλλογιστικαὶ. καὶ τούτων δύο μὲν τέλειοι, αἱ τὴν ἀλάττονα ἀναγκαῖαν παταφατικὴν ἔχουσαι· τέσσαρες δὲ ἀτελεῖς, αἱ τὴν ἀλάττονα ἐνδεχομένην ἔχουσαι. καὶ τούτων δύο μὲν δὲ ἀδύνατον δείκνυνται, αἱ τὴν ἀλάττονα ἐδεχομένην παταφατικὴν ἔχουσαι· δύο δὲ πρὸ τῆς εἰς ἀδύνατον δείξεως ἀντιστροφῆς δέονται, αἱ τὴν ἀλάττονα ἐνδε-
5 γομένην ἀποφατικὴν ἔχουσαι. καὶ τῶν συλλογιστικῶν δύο τὸ ἔξημισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συνάγουσι, τουτέστιν τὸ ὑπάρχον, οἱ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν καὶ μεῖζονα πάντως· τέσσαρες δὲ τὸ κυρίων ἐνδεχόμενον, οἱ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν παταφατικὴν. ἡ γάρ ἔξημισεία ὁμοιοισχημάτων ἡ ἔξημισεία ὁμοιοισχημάτων, καὶ τούτων ἐκάπερον διγνος παρὰ τὴν τάξιν τῶν τρόπων. καὶ ἀπλῶς δύσας ἐποιεὶ τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ μίζῃ
10 ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, τοσαῦτα ποιεῖ καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τῇ μίζῃ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖον. καὶ οἱ αὐτοὶ εἰσιν τρόποι κατὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τῶν ἔξημισείων καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἐτέρας καθίλου τέλειοι τε καὶ ἀτελεῖς καὶ τὸ κυρίων ἐνδεχόμενον ἡ τὸ ἔξημισεία συνάγοντες· διάφορον δὲ μόνον, ὅτι νῦν τὸ ἔξημισείας ἐνδεχόμενον ὑπάρχον ἐστίν. οἱ τὴν | ἀλάττονα ἐνδεχομένην ἔχοντες εἰ. 242^v
15 ἀτελεῖς εἰσιν· ἀδιάφορον τὸ ἴδιον τῆς ἀλάττονος, ὅτε ἐνδεχομένη ἐστιν, εἰ δὲ ὑπάρχουσα, οὐκ ἀδιάφορον.

Δύο δύσυλλογιστοί, (οἵ) τὴν ἀλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν ἔχοντες καὶ ἔξημισεία συλλο-
20 γιστικοί, οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ἀλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν. καὶ τούτων δὲ ἀτελεῖς,
οἱ ἔχοντες τὴν ἀλάττονα ἐνδεχομένην, πρῶτος, τρίτος, πέμπτος, ἔκτος, δι' ἀδύνατον
25 πρῶτος, τρίτος, δι' ἀντιστροφῆς πέμπτος, ἔκτος· δύο τὸ ἔξημισείας ἀναγκαῖαν συνάγουσιν,
οἱ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν, τρίτος, ἔκτος· δὲ τὸ κυρίων ἐνδεχόμενον, οἱ
30 ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν καταφατικὴν, ὁ πρῶτος, δεύτερος, τέταρτος, πέμπτος.

Πρῶτος τρόπος. Τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξημάρκης, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται.
35 ἀτελής ὁ συλλογισμὸς καὶ δι' ἀδύνατου, καὶ τὸ κυρίων ἐνδεχόμενον συνάγει. λέγω
οὖν ὅτι τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· εἰ γάρ μὴ τοῦτο, ἀνάγκη τινὶ ἡ ἀνάγκη οὐ παντὶ·
ἀμφι φοβερόν ἐστιν γάρ πρῶτον τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντὶ· καὶ ἐπεὶ τὸ Β
τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, τὸ Β ἄρα τῷ Γ ὑπάρχει παντί· ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν Α τῷ Γ ἀνάγκη
οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, γίνεται ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχή-
ματος, ἐν ᾧ τῇ γείροντι ἐπεται τὸ συμπέρασμα· τὸ Α ἄρα τῷ Β ὑπάρχει οὐ παντὶ·
30 ἀλλὰ καὶ ἔξημάρκης παντί· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλὰ δὴ ὑποκείσθω τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη
τινὶ· ἐπειδὴ τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινὶ, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, ἐν τρίτῳ σχήματι
τῇ μὴ ἀντιστρεφούσῃ ἐπεται τὸ συμπέρασμα, καὶ τὸ | Α τῷ Β ὑπάρχει τινὶ· ἀλλὰ εἰ. 242^v
καὶ ἀνάγκη παντί· ὅπερ ἀδύνατον.

35 Δεύτερος τρόπος. τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἀνάγκη· τέλειος
τὸ κυρίων ἐνδεχόμενον συνάγων διὰ τοῦ κατὰ παντός. οὐκ ἐγρηγόρεμα δὲ τῷ κατὰ
παντός καὶ πάλι, ἐπειδὴ οὕπο τὴν γενόμενον μέρος τοῦ Β τὸ Γ ὥσπερ νῦν.

Τρίτος τρόπος. τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἔξημάρκης, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται.
ἀτελής δι' ἀδύνατου τὸ ὑπάρχον συνάγων. εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Γ
40 οὐδενὶ, τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει τινὶ· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχει· ἐν τρίτῳ σχή-
ματι ἔξημισείων ὑπάρχουσῶν τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχει· ἀλλὰ καὶ ἔξημάρκης οὐδενὶ·
ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλ᾽ οὐδὲ ὑγιῶς ἐλήφθη ἡ ἀντίστροφη· ἔμεινε γάρ δὲ τρόπος, καὶ οὗτον
ἐπὶ τῇ ἀγώνῃ ταύτῃ καὶ ἀνάγκη οὐδενὶ συνάγεται· εἰ γάρ μὴ τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη
οὐδενὶ, τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινὶ· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντί· ὅπερ ἀποπον. τὸ οὖν ἀποπον οὐ

1 λυπαὶ P 17 οἱ addidi 18 δὲ ἀτελεῖς scripsi: δε τατελεῖς P ad 42 in mrg. inf. aser. ἡ καὶ ως ἡ λέξις, ὑποκείσθω τὸ Α τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν· τὸ δὲ Α ὑπέκειτο ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ τὸ Α (l. τῷ Β)· ἐπεὶ οὖν ἀντίστροφει τὸ στερητικόν, οὐδὲ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· τὸ δὲ Α τῷ Γ τινὶ κεῖται ὑπάρχειν· ὥστε οὐ παντὶ τῷ Γ τὸ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρ-
χει· ὑπέκειτο δὲ παντὶ ἐνδέχεσθαι P ὅσον scripsi: δε P cf. p. 55,23

διά τὸν τρόπον ἐπηκολούθησεν, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ οὐδενὶ ὑπετέθη τινί· καὶ ἐνταῦθα οὖν τῇ γείρονι ἔπειται τὸ συμπέρασμα, καὶ ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐχὶ δὲ ὑπάρχον.

Τέταρτος τρόπος. τὸ Α ἐνδέχεται οὐδενὶ τῷ Β, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἀνάγκη· τέλειος τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγων διὰ τοῦ κατὰ παντός. οὐ γάρ ἔστιν ἐλέγχει τὸ 5 ἐνδεχόμενον μηδενί· ποιάν γάρ προσλαμβάνῃ; εἰ μὲν τὴν ΑΒ, αἱ δύο ἀποφασικαὶ· εἰ δὲ τὴν ΒΓ, οὐκ ἔχομεν μῆτιν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν τρίτῳ σχήματι.

Πλέμπτος τρόπος. τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξ ἀνάγκης, τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· ἀτελῆς ὁ συλλογισμὸς δι’ ἀντιστροφῆς ἐνδεχομένης καὶ δι’ ἀδυνάτου τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγων, ὡς ὁ πρώτος τρόπος.

10 Ἔκτος τρόπος. τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἔξ ἀνάγκης, τὸ Β οὐδενὶ | τῷ Γ ἐνδέξ. f. 243^r χειται· ἀτελῆς δι’ ἀντιστροφῆς ἐνδεχομένης καὶ δι’ ἀδυνάτου τὸ ὑπάρχον συνάγων, ὡς δὲ τρίτος τρόπος.

ρ. 36a32 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. ἐπὶ τούτων πρώτας τὰς ἀνομοιοσχήμονας ὑποτίθεται ὡς ποικιλας· τῶν γάρ ἀνομοιοσχήματας 15 μόνων αἱ μὲν ἐνδεχόμενον συνάγουσιν, αἱ δὲ ὑπάρχοντας πᾶσαι δὲ αἱ ὄμοιοσχήμονες ἐνδεχόμενον συνάγουσιν. καὶ διὰ τοῦτο τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ τρίτου προτάττει. | f. 243v

Τὸ Α τῷ Β ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινί· λέγω διὰ τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει οὐ παντί. * * * τὸ δὲ Β τῷ Α ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ διὰ τὴν ἀντιστροφὴν τοῦ καθόλου στερητικοῦ· τὸ Β ἄρα τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ· μῆτις γάρ γονεῖς ἐν 20 πρώτῳ σχήματι ἀναγκαῖον καὶ ὑπάρχοντος, καὶ ἡ μεῖζων ἀναγκαῖα, ὥστε τῇ μεῖζονι ἔπειται τὸ συμπέρασμα· ὑπόδειται δὲ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλά, φασίν οἱ Πλατωνικοί, οὕτως συγχωρητέον τοῦ ἐν πρώτῳ σχήματι τῇ μεῖζονι ἔπειθαι τὸ συμπέρασμα ἐπὶ τῆς μεῖζως ἀναγκαῖος καὶ ὑπάρχοντος. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταῦτη ἡ προτεθέεται συζήτηλα καὶ ἀνάγκη οὐ παντὶ συνάγει· εἰ γάρ τοῦτο φεῦδος, τὸ Α 25 τῷ Γ ἀνάγκη παντί· τὸ δὲ Β τῷ Α ἀνάγκη οὐδενὶ· ἐν πρώτῳ ἄρχει σχήματι ἐκ δύο ἀναγκαῖων τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη οὐδενὶ· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται τινί. διέτι οὖν πατά ἀλήθειαν οὐ παντὶ συνάγεται καὶ ὑπετέθη παντί, τὸ ἀδύνατον οὐ διὰ τὸ ὑπάρχον ἡ τὸ ἀναγκαῖον ὡς ἐπὶ τῶν ἔξ ἀμφοτέρων καθόλου. βουλόμενοι δὲ οἱ Πλατωνικοί δεῖ τῇ γείρονι ἔπειθαι τὸ συμπέρασμα ἀντιλέγουσι ταῖς μῆταις ταῦταις μόναις ταῖς ὑπάρχοντας 30 συναγούσαις.

B. Τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινί· τέλειος ὁ συλλογισμὸς καὶ τοῦ ἐνδεχομένου· ἡ γάρ ἀπόδειξις διὰ τοῦ κατὰ μηδενός.

^ε 2 ἐνδεχόμ, ομ in ras. P 5 προσλαμβάνη scripsi: προσλαμβάνει P post δύο eras. I litt. P 8 ἐνδεχομένης scripsi cf. vs. 11: ἐνδεχόμενον P 17 τὸ Β scripsi: τὸ Α P 18 lac. signavi; supple velut εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει παντί ad vs. 21 signum apprictum est, cui f. 243^r respondent haec: οὕτως μὲν αὐτὸς ἔδειξεν ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα· ὥστα | αὐτως (sic) δοκεῖ διὰ τῆς ἔξ ἀναγκαῖας (ai in ras. ex ης corr. P¹)

% 3 30 παρ συναγούσων τὸ ἀδύνατον. φέρε δὲ ἡμεῖς ἀπόδειξουμενοὶ ὅτι ἐνδέχεται συνάγεσθαι (Ι. ἐνδεχόμενον συνάγεται) μερικὸν ἀποφατικόν. τὸ Α τῷ Β ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ· τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεται· λέγω διὰ τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ παντί. εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης παντί· κεῖται δὲ καὶ τὸ (τῷ P) Α τῷ Β ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ· συνάγεται οὖν τὸ Β σχῆμα (Ι. ἐν Β σχήματι) τὸ Β τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ὅπερ ἀδύνατον· κεῖται γάρ τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεσθαι. ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον συνάγεται· λέγω γάρ ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης τινὶ οὖν· εἰ γάρ μή, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ἀλλὰ καὶ τὸ (ο in ras. ex ω corr.) Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεται· συνάγεται οὖν ἐν Γ σχήματι τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον· κεῖται γάρ ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ἀλλὰ καὶ ὑπάρχον δείκνυνται P 22 οὕτως scripsi: ὥστε P σχήματι] η in ras. P¹ 23 ὅσον scripsi: δε P cf. p. 74,15 27 διὰ τὸ scripsi: διὰ τοῦ P

Γ. Τὸν Α τῷ Β ἔξι ἀνάγκης παντὶ, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινὶ· ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἐνδεχομένου· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται τινί, τὸ Α τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης οὐδενί· ἀλλὰ καὶ τὸ Α τῷ Β ἔξι ἀνάγκης παντὶ· ἐκ δύο ἀναγκαίων ἐν δευτέρῳ σχήματι τὸ Β τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης οὐδενί· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον. δυνατὸν δὲ καὶ 5 ἐνταῦθα λέγει ὅτι τὸ ἡμεῖς τοῦ ἐνδεχομένου συνάγεται· τῷ γάρ ἐνδέχεται τινὶ δύο ἀντίκειται, τὸ ἔξι ἀνάγκης οὐδενί, ὅπερ ἀνήρηται, καὶ τὸ ἔξι ἀνάγκης παντὶ, ψιλὸν δὲ καὶ 10 ἔπειται ἀπόποι.

p. 36b3 Ὡτὸν δὲ τὸ μὲν καθόλου τεθῆ πρὸς τὸ ἔλαττον ἄκρον. ἀσυλλόγιστοι εἰσι τοῖς πᾶσιν αἱ τὴν μείζονα μερικὴν ἔχουσαι τετραπλοῖ ὅτι αὐται, ὡς ὑπογέρα-
10 πται, | καὶ παραδίδωσιν αὐτὰς ἡ λέξις κατὰ τοὺς ὑποκειμένους ἀριθμούς. f.244r

p. 36b4 Ἡ καταφατικὸν ἡ στερητικὸν ἡ ἐνδεχόμενον, τουτέστιν καὶ ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ ἀντίκειται τὸ ἐνδεχόμενον καταφάσει καὶ ἀποφάσει.

p. 36b15 Καὶ γάρ τὸ ζῷον τινὶ λευκῷ, τουτέστιν οἱ αὐτοὶ ὅροι καὶ ἔξι ἀνάγκης τινὶ ποιοῦσι καὶ ἔξι ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ ἐνδέχεται τινὶ καὶ ἐνδέχεται οὐ 15 παντὶ· ζῷον γάρ τινὶ λευκῷ ἔξι ἀνάγκης διὰ κύκνου, καὶ ἔξι ἀνάγκης οὐ παντὶ διὰ κόρακα, καὶ ἐνδέχεται τινὶ καὶ ἐνδέχεται οὐ παντὶ διὰ τοὺς παρὰ τοὺς Αἰθίοπας ἡ Γαλάτας ἀνθρώπους. τὰ δὲ τέσσαρα ἔστιν καὶ ἐπὶ λευκοῦ καὶ ἀψύχου διὰ ψιλίσιον, ἔβενον καὶ τὰ οἷς ἐνδέχεται ὑπάρχειν.

p. 36b19 Φανερὸν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἀσυλλόγιστοι οἱ τὴν μείζονα 20 μερικὴν ἔχοντες καὶ ἐπὶ τῶν ἔξι ἀμφοτέρων ὅμοιων καὶ ἐπὶ τῶν ἀναμιτῶν. ὑπὸ δὲ τούτους τελοῦσι καὶ οἱ τὴν ἔλαττονα ἀναγκαίαν ἀποφατικὴν ἔχοντες.

Ηλիγὸν δὲτο ἐνδεχομένου μὲν καὶ ὑπάρχοντος μιγνυμένων οἱ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἀποφατικὴν ἔχοντες τὸ ἔξι ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἔξι ἡμισείας ἀναγκαίων συνήγον (τὸ γάρ οὐδενὶ ἔξι ἀνάγκης φέρεται καὶ κατὰ τοῦ ἔξι ἀνάγκης οὐδενὶ καὶ κατὰ τοῦ 25 ἐνδέχεται οὐδενὶ· | καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀναγκαῖον συνήγετο ἡ ἐνδεχόμενον), μίζεως f.244v δὲ οὕσης ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου, ὅτε ἡ μείζων ἀναγκαία ἀποφατικὴ καθόλου ἔστιν, τὸ ὑπάρχον συνάγεται, ὅπερ ἔστιν ἔτερον παρὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον.

p. 36b24 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ πάντες ἀτελεῖς οἱ συλλογισμοὶ· ἀλλὰ δὲ πάντες ἀτελεῖς· οὐ γάρ δὴ καὶ οἱ τὴν ἔλαττονα ἀναγκαίαν ἔχοντες, ἀλλὰ μόνοι οἱ τὴν 30 ἔλαττονα ἐνδεχομένην ἔχοντες. ἡ τὸ λεγόμενόν ἔστιν· πάντες οἱ τὴν ἔλαττονα ἐνδεχόμενην ἔχοντες ἀτελεῖς εἰσιν, διότι κανὸν καταφατικὴ ἡ, ἀτελεῖς εἰσιν.

p. 36b25 Καὶ δὲτο τελειοῦνται διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων. τελειοῦνται μὲν διὰ μόνου τοῦ πρώτου σχήματος· πληθυντικῶς δὲ εἰπεν, ἐπειδὴ ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγγὴ πρώτον ἐποίει σχῆμα ἡ ἀμικτὸν ἔξι ἀμφοτέρων ἀναγκαίων ἡ μικτὸν 35 ἔξι ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος. τὸ δὲ ἔξι ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον· καλεῖται ἡ λέξις. |

4 ἐνδέχεται in ras. P¹

5 ad ἐνταῦθα initio sequentis paginae aser. πάλιν καὶ ἐπὶ ταῦτης δυνατόν τις παντὶ (I. δυνατὸν τινὶ ὑπάρχον) συναγ.^a λέγω γάρ ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει· εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Α· τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ· ὑπὸ (I. τῷ Γ ὑπάρχει) τοῦτο γάρ ψεῦδος μὲν οὐ δυνατόν γίνεται· (I. οὐδὲ) ἀδύνατον (δέ)· γίνεται) ἐν τρίτῳ σχήματι ἐκ δύο ὑπαρχουσῶν τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐδὲ ὑπάρχει· ὅπερ ἀδύνατον· κείται γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξι ἀνάγκης. λέγω δὲ ὅτι καὶ ἔξι ἀνάγκης τὸ Α τινὶ τῷ Γ· εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ· τὸ δὲ Β ἐνδέχεται τινὶ τῷ Γ· συνάγεται οὖν τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινὶ μή· ὅπερ ἀδύνατον· κείται γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξι ἀνάγκης P¹ 9 ως] εις εκ h corr. P¹ 14 ποιοῦσαι P¹ 17 ψιλίσιον P¹ 18 ἔβενόν P¹ 32 ὅτι Arist.: οὐ P¹

Β ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

f. 245r

p. 36b26 Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ σχῆματι. Ήλαται μὲν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι τοὺς τρόπους εἰς τὰ σχήματα διήρει, οἷον τὰς ἔξ ἀμφοτέρων ὑπαρχουσῶν εἰς πρώτον σχῆμα καὶ δεύτερον καὶ τρίτον καὶ τὰς ἔξ ἀμφοτέρων ἀναγκαῖων καὶ τὰς μᾶξεις τούτων. νῦν δὲ ἐν ταῖς μᾶξεις τὰ σχήματα εἰς τοὺς τρόπους διαιρεῖ, οἷον τὸ πρώτον σχῆμα εἰς τὰς ἔξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων καὶ τὰς μᾶξεις ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου. εἰ γάρ ἔχρήσατο τῇ πάλαι ταξί, προέταξεν ἀν τὰς ἔξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι τῶν μᾶξεων τῶν ἐν πρώτῳ σχῆματι ὑπάρχοντος | καὶ ἐνδεχομένου, ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου. f. 245v
 10 ὅπερ ἄτοπον· οἱ μὲν γάρ ἔξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι ἀσυλλόγιστοι· αἱ δὲ τρεῖς μᾶξεις οἱ ἐν πρώτῳ σχῆματι διαιροῦνται εἰς τὸ συλλογιστικὸν καὶ ἀσυλλόγιστον. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ ἐν δευτέρῳ σχῆματι δείκνυνται ἀναγκόμενοι εἰς τὸ πρώτον σχῆμα η δὲ ἀντιστροφῆς, η δὲ ἀδύνατου, περὶ ἀντιστροφῆς ἀπλῆς ἐνδεχομένων προτάσεων διαλέγεται· καὶ ἐπειδὴ δὲ δὲ ἀντιστροφῆς δείκνυνται τὸ δεύτερον σχῆμα, πάντως η 15 καθόλου ἀπόφασις ἀντιστρέφεται, περὶ μόνης τῆς ἀντιστροφῆς τῆς ἐνδεχομένης καθόλου ἀποφάσεως διαλέγεται, καὶ δείκνυνται οὗτοι η ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις οὐκ ἀντιστρέψει, πρὸς ἔαυτήν, καὶ τοῦτο ήμεν ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν ἔλεγεν, οὗτοι αἱ μὲν τοῦ ἐνδεχομένου καταφάσεις ὄμοιως τῷ ὑπάρχοντι καὶ ἀναγκαῖι πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν ἀντιστρέψουσιν, η δὲ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις οὐχ ὄμοιως· ἐπὶ γάρ τοῦτο, καὶ 20 κατόπιν καὶ ἀναγκαῖον πρὸς ἔαυτὴν ἀντιστρέψει, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου οὐ πρὸς ἔαυτὴν ἀντιστρέψει· “τοῦτο δὲ ἔσται δῆλον”, ἔφασκεν, “ὅταν περὶ τοῦ ἐνδεχομένου λέγωμεν”. οὗτοι τοῖνυν η καθόλου ἐνδεχομένη ἀπόφασις οὐ πρὸς ἔαυτὴν ἀντιστρέψει, νῦν δείκνυνται καὶ προάγεται τὴν ἀπόδειξιν τριγῶς. καὶ πρῶτον οὕτως· εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεσθαι μηδενί· εἰ γάρ τοῦτο, καὶ 25 η καθόλου κατάφασις ἀντιστρέψει πρὸς ἔαυτην, οὐς δεῖξω· τοῦτο δὲ ὁδοντανόν· λευκὸν μὲν γάρ παντὶ τῷ ς ὑπάρχειν ἐνδέχεται, οὐκέτι δὲ καὶ τῷ παντὶ λευκῷ ὑπάρχειν ἐνδέχεται· τινὶ γάρ λευκῷ, τῷ ψιφιδίῳ, ἔξ ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει· τὸ δὲ συνημμένον οὕτως δειπτέον· εἰ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἐνδέχεται ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β οὐδενὶ τῷ Α ἐνδέχεται ὑπάρχειν· ἐπειδὴ δὲ οἱ οἱ ἐνδέχεται οὐδενί, καὶ παντὶ ἐνδέχεται κατὰ τὴν ἐνδέχεται ἀντιστροφήν, καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Α ἐνδέχεται. εἴποιεν δὲ ἡν οἱ Πλατωνικοὶ πρὸς τοῦτο· οὐκ εἰ τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Β, ἥδη καὶ παντὶ ἐνδέχεται κατὰ τὸ οὐς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον, ἀλλ᾽ εἰ ἄρα, κατὰ μόνον τὸ ἐπ’ οὐς· εἴποιεν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης· ἀλλ᾽ ἔμεντον τὸ ἐνδεχόμενον τῷ εἶδει. f. 246r
 30 δεύτερον ἐπιχείρημα διὰ τῶν ὄρων τῶν ἀντιστρέψουσαν πρὸς ἔαυτὴν λευκὸν μὲν γάρ ἐνδέχεται μηδενὶ λευκῷ ὑπάρχειν· τῷ γάρ κύκνῳ καὶ ψιφιδίῳ ἀναγκαῖος οὐχ ὑπάρχει· εἴποιεν δὲ ἡν οἱ Πλατωνικοὶ πρὸς τοὺς οὖσας· πόσον λευκὸν λαμβάνεις; εἰ μὲν τὸ ἀπλῶς, οὐδὲ η ἔξ ἀργῆς ἀπόφασις ἐνδεχομένη ἔστιν η λευκὸν ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν· τὸ γάρ ἐν κύκνῳ λευκὸν ἀναγκαῖος τῷ ἀνθρώπῳ 35 οὐχ ὑπάρχει· εἰ δὲ τὸ ἐν ἀνθρώπῳ λευκόν, ἐνδέχεται καὶ λευκὸν μηδενὶ ἀνθρώπῳ
 40 corr. ε τὸ P¹ 21 φανερόν Arist. scripsi: οἱ πάροις τούς οὓς εἰποιεν δὲ ἡν οἱ Πλατωνικοὶ πρὸς τοὺς οὖσας· πόσον λευκὸν λαμβάνεις; εἰ μὲν τὸ ἀπλῶς, οὐδὲ η ἔξ ἀργῆς ἀπόφασις ἐνδεχομένη ἔστιν η λευκὸν ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπῳ πριus in mrg. aser. καθόλου P¹

9 ἀναγκαῖον alt. scripsi: ὑπάρχοντος P 17 ἔλεγεν] c. 3 p. 25a 37 sq. 18 τῷ
 corr. ε τὸ P¹ 21 φανερόν Arist. εφασκεν] c. 3 p. 25b 18 24 ἐνδέχεσθαι
 scripsi: ἐνδέχεται P 28 εἰ scripsi: η P ὑπάρχειν scripsi: ὑπάρχοντος P itemque
 vs. 29 31 εἴποιεν P 34 τὸν ὄρων (sic) P ἀπόφασιν scripsi: κατάφασιν P
 36 ἀνθρώποις scripsi: ἀνθρώπωι P τῷ scripsi: τὸ P 37 εἴποιεν P 38 ad
 ἀπλῶς in mrg. aser. καθόλου P¹ 39 ἀνθρώπωι prius in mrg. P¹

ὑπέργειν καὶ ἄνθρωπον μηδὲν λευκῷ. φαῖται δὲ ἀνὸς οἱ Περιπατητικοὶ μὴ δικαίως ἔρωτάσθαι διὰ τὸ μὴ τῷ κατηγορούμενῳ συντάττεσθαι τοὺς προσδιορισμοὺς ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ διὰ ὅσον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ ἀναγκαῖα καθόλου κατάφασις πρὸς ἑαυτὴν ἀντιστρέφει. φαῖται δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ μηδὲ τοὺς ὄρους ὑγιῶς εἰλῆφθαι· ἐπ’ ἵσης γάρ 5 εἰσὶν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸ πολύ· εἰ δὲ λάβωμεν ἐπὶ τὸ πολύ, ἀντιστρέψει ἡ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτήν· ἐνδέχεται γάρ μηδένα ἄνθρωπον ἔξαδάκτυλον καὶ ἐνδέχεται μηδὲν ἔξαδάκτυλον ἄνθρωπον εἶναι· τρίτον ἐπιχείρημα τῆς λέξεως ἔτι οὖν ἀντιστρέψει ἡ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτήν. εἰ γάρ τις εἴποι οὕτως ‘εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεται μηδενί’ εἰ γάρ μή, ἀνάγκη 10 τινί· ὥστε καὶ τὸ Α τῷ Β ἀντιστρέψει· ἦν δὲ καὶ ἐνδέχεται μηδενί· ὅπερ ἀδύνατον¹, παραλογίζεται δὲ ταῦτα λέγων· τῷ γάρ ἐνδέχεται μηδενί οὐ μόνον τὸ ἀνάγκη τινὶ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνάγκη οὐ παντὶ ἀντίκειται· οὐ δὲ ὑποτεθέντος οὐδὲν ἀδύνατον πρέσειν· οὐ γάρ ἀντιστρέψει ἡ μερικὴ ἀπόφασις. φαῖται δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ καὶ πῶς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν ἔδειξεν ἀμφώ τὰς ἐνδεχομένας καταφάσεις πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν ἀντιστρέψειν; ἔλεγεν γάρ ἐπὶ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται παντὶ ἡ τινί, | καὶ f. 246v τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεται τινί· εἰ γάρ τοῦτο ψεῦδος, ἀνάγκη οὐδενὶ²: ἐρῶμεν γάρ καὶ ἡμεῖς πρὸς σὲ διὰ τῇ ἐνδέχεται τινὶ οὐ μόνον ἡ ἀνάγκη οὐδὲν ἀντίκειται ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη παντὶ· ἢς ὑποτεθέσις οὐδὲν ἀδύνατον ἐπεται, εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται παντί, εἰ καὶ διὰ μάλιστα ἀδύνατον ἐπακολουθεῖ, εἰ τὸ Β τῷ Β ἐνδέχεται τινί. φαῖται δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ μηδὲ τῇ ὀιαβαλλομένῃ δεῖξει ὑπὸ Ἀριστοτέλους πεγρῆσθαι ἀλλὰ ἐτέρη τοιαύτη· εἰ τὸ Α τοῦ Β ἐνδεχομένως κεχωρίσται, καὶ τὸ Β τοῦ Α ἐνδεχομένως κεχωρίσται, καὶ διὰ τοῦτο ἀντιστρέψει ἡ καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεργμένου.

Διὰ τί ἐν δευτέρῳ σχήματι ἔξι ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός; 25 οὐ μόνον γάρ αἱ ἀνομοιοσχήματα δύνανται γενέσθαι ὄμοιοσχήματες, ἀλλὰ καὶ αἱ ὄμοιοσχήματες ἀνομοιοσχήματες. ἡ διὰ πρὸς μὲν τὸ ἀσυλλόγιστον ἀρκεῖ τὸ ποτὲ μὴ συνάγειν, πρὸς δὲ τὸ συλλογιστικὸν οὖν ἀρκεῖ τὸ ποτὲ συνάγειν ἀλλὰ μόνον τὸ αὐτό.

Διὰ τί ἐν δευτέρῳ σχήματι ἔπι τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος συλλογιστικοὶ οἱ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπόφασικήν ἔχοντες, ἀσυλλόγιστοι δὲ οἱ τὴν ὑπάρχουσαν καταφατικὴν ἔχοντες; εἰ γάρ, ὅτι δυνατὸν ποιῆσαι αὐτάς ὄμοιοσχήματας, καὶ ἀνομοιοσχήματες δυσιν, ἀλλὰ καὶ ἀνομοιοσχήματας δυνατὸν ποιῆσαι αὐτάς. ἡ διὰ ἡ μὲν ἀπόφασις οὖν ἔστιν κυρίως ἀπόφασις ἀλλὰ κατάφασις ἀσαφῆς καὶ ἐναργεστέρα γίνεται κατάφασις λαμβανομένη εἰς κατάφασιν, ἡ δὲ κατάφασις οὐδαμῶς ἔστιν ἡ ἀντιφατικὴ ἀπόφασις καὶ διὰ τοῦτο οὐ μεταβλῆλεται εἰς αὐτήν.

35 p. 36b33 Δεῖ δὲ καὶ ἐν τούτοις λαμβάνειν. τουτέστιν ὥσπερ ἐν πρώτῳ σχήματι οὕτως καὶ ἐν δευτέρῳ αἱ αὐταὶ συζυγίαι ἡ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγονται η οὖ, ἀλλ᾽ ἡ τὸ ἔξι ἡμισείας ἡ τὸ ὑπάρχον.

p. 36b39 Καὶ αἱ ἐναντίαι καὶ αἱ ἀντικείμεναι. ἐναντίαι πᾶς, οὐδεὶς καὶ αἱ ὑπὸ αὐτάς, τίς, οὐ πᾶς· ἀντικείμεναι δὲ αἱ ἀντιφατικαὶ αἱ διαγώνιοι· καὶ αὐταὶ γάρ 40 ἀντιστρέψουσιν· εἰ γάρ πᾶς, | καὶ τίς καὶ οὐ πᾶς· ὥστε εἰ πᾶς, καὶ οὐ πᾶς. οὐ f. 247r μὴν τελείως ἀντιστρέψουσιν· οὐ γάρ δὲ καὶ εἰ οὐ πᾶς, ἡδη καὶ πᾶς. τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδεὶς καὶ τίς.

p. 37a12 Φάσις γάρ καὶ ἀπόφασις, τουτέστιν ἀντίφασις γάρ κατ² αὐτοὺς ἐνδέχεται οὐδενί, ἀνάγκη τινί.

45 p. 37a14 οὐ γάρ εἰ μὴ ἐνδέχεται. σαφῶς ἐνταῦθά φησιν ὅτι πάσῃ ἐνδεχομένῃ προτάσει δύο ἄμφα λαμβανόμεναι τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις ἀντιφάσκουσιν.

^ε 2 τῷ κατηγορούμενῷ scripsi: τῷ κατηγορούμ P 11 τῷ scripsi: τῷ P 15 ἔλεγεν]
c. 3 p. 25a40 sq. memoriter citat 31 ἡ διὰ κτλ.] cf. p. 60,34 33 ἡ prius scripsi:
εὶ P ἀντιφατικὴ scripsi: ἀντίφασις P 41 εὶ scripsi: ἡ P 46 λαμβανόμεναι
scripsi: λαμβανομένου P

p. 37^a 17 Τό γάρ εξ ἀνάγκης τινὶ τῶν Α μὴ ὑπάρχον οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς παντὶ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν· ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται μηδενί, ἐνδέχεται καὶ παντὶ, τούτῳ, τῷ δὲ ἐνδέχεται μηδενί, ἀντίκειται καὶ τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ· εἰ γάρ ἐνδέχεται μηδενί, ψεῦδος καὶ τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ· ὃ γάρ ἐνδέχεται μηδενί, ἐνδέχεται καὶ παντὶ· καὶ διὸ ἔαυτὸ μὲν τὸ ἐνδέχεται μηδενὶ ἀντίκειται τῷ εξ ἀνάγκης τινὶ, διὰ δὲ τὸ ἐνδέχεται παντὶ ἀντίκειται τῷ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· οὕτως καὶ τὸ ἐνδέχεται παντὶ διὰ τὸ ἐνδέχεται οὐδενὶ ἀντίκειται τῷ εξ ἀνάγκης τινὶ, ὥσπερ τῷ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ διὸ ἔαυτὸ τὸ ἐνδέχεται παντὶ· μόνα δὲ τὰ παράδοξά φασιν, ὅτι ἀντίκειται τῷ ἐνδέχεται μηδενὶ 10 τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, ἀμφοὶ ἀποφάσεων οὐδῶν, καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ, τουτέστιν ἀντίκειται τῷ ἐνδέχεται οὐδενὶ, ὅπερ ἐκάλεσεν ἐνδέχεται παντὶ μὴ ὑπάρχειν, τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, καίπερ ἀμφω ἀποφατικῶν ὄντων, καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ, καίπερ ἀμφω καταφατικῶν ὄντων· τοῖς γάρ ἀνομοίοις κατὰ τὸ ποιὸν ἀναγκαῖοις προφανῶς ἀντίκειται.

15 p. 37^a 20 Εἰ οὖν τις ἀξιοίη, ὑποκείθω τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ὑπάρχειν, ἀλλὰ τινὶ μὲν εξ ἀνάγκης, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐνδεχομένως, οἷον ἡ κίνησις τῷ μὲν οὐρανῷ εξ ἀνάγκης, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐνδεχομένως· ψεῦδος οὖν τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ἐνδεχομένως, οὐγ δὲ οὐδὲ ὑπάρχει παντὶ, ἀλλ᾽ ὅτι ἐνίοις οὐκ ἐνδεχομένως ὑπάρχει· εἰ δὲ ψεῦδος τὸ ἐνδέχεται παντὶ, ἀλγήθει τὸ οὐκ ἐνδέχεται παντὶ· τοῦ δὲ οὐκ ἐνδέχεται παντὶ ἀληθῆς οὐ μόνον τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ ἀληθές (τοῦτο γάρ ψεῦδος), ἀλλὰ καὶ τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· | ψεῦδος ἀν λαμβάνοι· τῷ γάρ ἐνδέχεται παντὶ οὐ μόνον τὸ εξ ἀνάγκης f. 247^v τινὶ ἀντίκειται ἀλλὰ καὶ τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ.

p. 37^a 22 Παντὶ γάρ ὑπάρχει, ἀλλ᾽ ὅτι ἐνίοις εξ ἀνάγκης ὑπάρχει, διὰ τοῦτο φαμεν οὐ παντὶ ἐνδέχεται· τὴν αἰτίαν λέγει διὸ ἡ ψεῦδος τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ἐνδέχεται καίπερ παντὶ ὑπάρχον· διότι γάρ λέγομεν παντὶ ἐνδέχεται τὸ τισὶν ἀναγκαῖς ἀλλ᾽ οὐκ ἐνδεχομένως ὑπάρχον.

p. 37^a 26 Δῆλον οὖν ὅτι τῷ ἐνδέχεται, οὐ τὸν ὄρισμὸν ἀποδεδώκαμεν, τουτέστιν τῷ κυρίως, ἀντίκειται.

p. 37^a 30 Ωστε οὐ γίνεται συλλογισμός, τουτέστιν συμπέρασμα ἀδύνατον οὐ γίνεται· εἰ τις οὖν ἀξιώσει μόνα τὰ προφανῆ ἀντικεῖσθαι, τῷ ἐνδέχεται οὐδενὶ τὸ εξ ἀνάγκης τινὶ καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ εξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ ἀπλῶς τὰ ἀνομοιοσχήματα, ψεῦδως λαμβάνει· ἀντίκειται γάρ καὶ τὰ ὄμοιοσχήματα, ὡς εἴρηται προσεχῶς.

p. 37^a 32 Τούτου δὲ δειχθέντος ἀσύλλογίστους βούλεται ὁ Ἀριστοτέλης πάσας τὰς ἐν δευτέρῳ σχήματα συζυγίας εξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, οὐχ ὅτι ἴδιον τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ ἀνομοιοσχήματα εἰναι τὰς προτάσεις (δύνανται γάρ αἱ τοῦ δευτέρου σχήματος ἐνδεχόμεναι προτάσεις, καὶ ὄμοιοσχήματος ὡσπερ, ἀνομοιοσχήματος γενέσθαι· τούτῳ γάρ ἐν ταῖς μίξεσι μόναις αἰτιάσεται), οὐδὲ διὸ τὸ ἐνδεχόμενον ἡ ἐπ' ἵσης ἐστὶν ἡ ἐπὶ πολὺ ἡ ἐπ' ἔλαττον, οὐδαμῶς δὲ καθόλου, ἐκ δύο δὲ μερικῶν οὐ γίνεται συλλογισμός (ὅσον γάρ ἐπὶ τούτῳ ἔδει μηδὲν ἐν πρώτῳ σχήματι εξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων 40 γενέσθαι συλλογισμόν, οὐδὲ μίξις ἐστὶ συλλογιστική ἐν πρώτῳ σχήματι τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχουσα)· Ἀριστοτέλης οὖν οὐ ταῦτα αἰτιάται τοῦ μὴ γενέσθαι συλλογισμὸν ἐν δευτέρῳ σχήματι εξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, ἀλλ᾽ ὅτι αἱ ἐν δευτέρῳ σχήματι συλλογιστικαὶ συζυγίας ἡ διὸ ἀντιστροφῆς ἐδείκνυντο, ὡς πρώτῃ, δευτέρᾳ, τρίτῃ, ἡ διὸ ἀδυνάτου, ὡς ἡ τετάρτη, οὕτε δὲ τῇ ἀντιστροφῇ ἐστι γρήγασθαι νῦν [οὕτε τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγγῆ], (ἐν γάρ τῇ ἀντιστροφῇ ἡ καθόλου ἀποφατικὴ μόνη ἀντέστρεψεν· δέδεικται δὲ νῦν ἡ

5 ἔαυτοῦ P pr. 8 τῷ—τῷ scripsi: τὸ—τὸ P 9 τῷ scripsi: τὸ P 13 τῷ scripsi: τῷ P 27 τῷ scripsi: τὸ P 30. 31 τῷ—τῷ scripsi: τῷ—τὸ P
31 ἀνάγκης alt.] η in ras. P 32 ψεῦδως (sic), ως in ras. P 35 γάρ scripsi:
δὲ P 36 ὄμοιοσχήματος scripsi: ἀνομοιοσχήματος P 39 ὅστον scripsi: ὅστω P
44. 45 οὔτε—ἀπαγωγῆ delevi

καθόλου ἐνδεχομένη ἀπόφασις μὴ ἀντιστρέψουσα πρὸς ἑαυτὴν κατὰ τὴν ἀπλῆν ἀντιστροφήν], | οὐτε τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ ἔστιν χρήσασθαι. οἷον τὸ Α τῷ Β ἐνδέ- **f. 248r**
χεται μηδενί, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ἐπὶ τοῦ πρώτου ποιεῖται πάλιν τὸν
λόγον, ἐπειδὴ ἡ δὲ ἀδύνατον δεῖξις κοινὴ ἡνὶ πάντων, εἰ καὶ μόνιμη τῇ τετάρτῳ πρότι
ἔφηρμοζεν. εἰ οὖν συνήγετο τι ἐν δευτέρῳ σχῆματι, τὸ ἐνδέχεται οὐδὲν συνήγετο τὸ
Β τῷ Γ· εἰ δὲ τοῦτο φεῦδος, τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινί· τὸ δὲ Α τῷ Β ἐνδέχεται
οὐδὲν· γίνεται το πρῶτον σχῆμα τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχον καὶ διὰ τοῦτο ἐνδέχο-
μενον συνάγον, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται οὐ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντί· καὶ οὐδὲν
ἄτοπον. ἀλλ’ οὐδὲν τῷ τετάρτῳ πρότι παντί τοῦτο ἔπειται. οὐ μόνον δὲ ταῦτη δείκνυσιν
10 ἀσύλλογίστους ἀλλὰ καὶ τῷ δίκην τῶν ἀσύλλογίστων διὰ τῶν ὅρων ἐλέγχεσθαι· ἔστιν
γάρ εὐπορῆσαι ὅρων τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν συναγόντων· λευκόν, ἄνθρωπος, ἵππος· εἰ
δὲ τὸ οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης συνάγεται, οὐδὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐ καταφατικόν, οὐκ
ἀποφατικόν, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐνδεχομένου συλλογισμός. οὐ γάρ Ἀριστοτέλης
15 ἀσύλλογίστους δείκνυσι τὰς ἐνδεχομένας συζυγίας οὐ τῷ ἔθει, τῷ συνάγεται ἐξ ἀνάγκης
παντὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν, ἀλλ’ ἀρκεῖται καὶ θατέρῳ μόνον διὰ τὸν εἰρημένον λογι-
σμόν. οὐ δὲ Ἀλέξανδρος ἐκτίθεται ὅρους καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγοντας· λευκόν,
ζῷον, ἄνθρωπος. ἀλλὰ μήποτε, ἐστὶν ἀν λευκὸν μηδὲν ζῷῳ ἐνδέχηται, οὐκ ἐνδέ-
χεται λευκὸν παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς καὶ Ἀλέξανδρος μετά πολλὰ ἐφιστάνει. οἱ δὲ Πλα-
τωνικοὶ βουλόμενοι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι γίνεσθαι συλλο-
20 γισμούς, καὶ τοσούτους ὅσους καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων τρέπων, ἀντιλέγουσι τοῖς τρισὶ τούτοις
ἐπιγειρήμασι. τῷ μὲν πρώτῳ λέγοντες ὅτι καὶ ἡ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις ἀντι-
στρέψει πρὸς ἑαυτὴν· εἰ γάρ τὸ Α τοῦ Β κεχώρισται, καὶ τὸ Β τοῦ Α κεχώρισται.
οὐ μὲν γάρ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου τὰς μὲν ἐνδεχομένας ἀντιστροφὰς προσέτεται,
τὰς δὲ ἀπλᾶς οὐ προσέτεται· οἱ δὲ Πλατωνικοὶ ἔμπαλιν. καὶ μᾶλλον οἱ Πλατωνικοὶ
25 καταροθοῦσι· περὶ γάρ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον οἱ συλλογισμοὶ | γίνονται, **f. 248v**
καὶ ἐπὶ τούτου αἱ μὲν ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαὶ οὐ συνίστανται, εἰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπ’
ἴσης, αἱ δὲ ἀπλαῖς συνίστανται, εἰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπ’ ίσης μὴ συνίστανται. πρὸς δὲ τὸ
δευτέρον ὅτι ἀδύνατον τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ ἐνδέχεσθαι καὶ μὴ παντὶ κατὰ τὸ
ώς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον. πρὸς δὲ τὸ τρίτον ὅτι οἱ ὅροι οὐκ εἰσὶν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ
30 πολὺ ἐνδεχομένου ἀλλὰ τοῦ ἐπ’ ίσης.

B ΣΧΗΜΑ. ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ.

p. 37^b19 Εἰ δὲ ἡ μὲν ὑπάρχειν ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι. Διὰ τί δὲ Ἀριστοτέλης ἐπὶ
τῆς μίζεως ταύτης τὴν μὲν ἐνδεχομένην ἀπόφασιν εἰς κατάφασιν μεταβάλλει, οὐχὶ δὲ
καὶ ἀνάπαλν; ἐπειδὴ, φησὶν ὁ Ἀλέξανδρος, αἱ νῦν ἀπόφασεις καταφάσεις εἰσὶν τῷ ἔργῳ
35 καὶ εἰς σαφεστέρας καταφάσεις μεταλαμβάνονται· αἱ δὲ καταφάσεις εἰς τὰς κυρίως
ἀπόφασεις οὐ δύνανται μεταληφθῆναι τοῦ πρώτου ἀκεράτου φυλαττομένου.

Οὐτὶ ἐπὶ τῆς μίζεως ταύτης καὶ τοῦ παρόντος σχῆματος συλλογιστικοὶ εἰσὶν ὅσοι
τῶν ἴδιων τοῦ δευτέρου σχῆματος σωζομένων ἔγουσιν καθόλου ἀπόφασιν ὑπάρχουσαν, εἴτε ἐξ
ἀμφοτέρων καθόλου εἰεν εἴτε ἀναμέτι, ἀσυλλόγιστοι δὲ ὅσοι μὴ ἔχουσι πρότασιν τοιαύτην,
40 καθόλου ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν, εἴτε σώζεται τὰ ἴδια τοῦ σχῆματος εἴτε μή. καὶ

3 πάλιν scripsi: πάλαι P 5 ἐφήρμοζεν] τῷ in ras. P¹ 8 Γ scripsi: B P
11 γάρ superser. P¹ εὐπορῆσαι] τῷ in ras. P 15 μόνον] o alt. ex ω corr. P¹
16 Ἀλέξανδρος] p. 230,13 sq., sed λευκόν, ἄνθρωπος, γραμματικός et κινούμενον, ζῷον,
ἄνθρωπος habet τὸ scripsi: τὰ P 18 μετά πολλὰ] p. 232,19 sq. 26 τούτου
scripsi: τούτων P 27 ad συνίστανται prius in mrg. sup. aser. διὰ τὸ ισόδυναμεν τὴν
ἀπόφασιν τῇ καταφάσει, ἵνα μὴ τῆς ἀποφάσεως ἀντιστρεφούσης καὶ ἡ καταφάσις πρὸς ἑαυτὴν
ἀντιστρέψῃ P¹ 28 αὐτῷ] ὁ ex ω corr. P 34 δὲ Ἀλέξανδρος] p. 218,24—26

ὅτι διὰ τοῦτο ἀσυλλόγιστος ὁ τέταρτος τρόπος· μὴ γάρ ἔχων οὔτος καθόλου ἀπόφασιν οὐδὲ τοιαῦτον ἔξει καθόλου ἀπόφασιν. καὶ ὅτι οἱ ἔχοντες καθόλου ἀπόφασιν ὑπάρχουσαν οὐ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενων συνάργουσι· μεῖνον γάρ γίνεται ἐν πολύτῳ τρίγραμμα· ἡ καθόλου ἀπόφασις ὑπάρχουσα· ἐδέδεικτο δὲ ὅτι ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος τῆς μεῖζονος ὑποφατικῆς καθόλου ὑπαρχούσης ὑποκειμένης τὸ ἐξ ἡμισείας συνάργουσαν συνάργεται. αἱ τὴν καταφατικὴν ὑπάρχουσαν ἔχουσαι τὴν δὲ ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην, εἴτε ἄμφω καθόλου εἴτε ἀναμίξῃ, ἀσυλλόγιστοι· δύνανται γάρ ὄμοιοι σχήματα· καὶ διὰ τὸν καθόλου λόγον, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι | καθόλου ἀποφατικὴν f.249r ὑπάρχουσαν.

10 p. 37¹ 22 Ἀπόδειξις δὲ ἡ αὐτὴ, ὅτι δύνανται ὄμοιοι σχήματα γενέσθαι.

p. 37¹ 23 Εἰ δὲ ἡ μὲν κατάφασις ἐνδεχόμενη, συλλογιστικὴ αὖτε, ἐπειδὴ ἔχει καθόλου ὑποφατικὴν ὑπάρχουσαν. ὡριῶν δὲ συλλογιστική, καὶ ἡ καθόλου ἀπόφασις ὑπάρχουσα ἐλέτων γηράτης πλὴν τότε δύο ἀντιστροφῶν δεῖματα, καὶ ἀντιστρέψει τὸ συμπέρασμα· οὐ γάρ ἔστιν ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις ἀλλ᾽ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις· τὸ γάρ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον ἦν τὸ συναγόμενον.

p. 37¹ 34 Καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον, τουτέστι τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον.

Β ΣΧΗΜΑ. ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

Ἐν δευτέρῳ σχήματι μίζεως γινομένης ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου συλλογιστικαὶ εἰσιν αἱ ἔχουσαι ἀναγκαίαν καθόλου ἀπόφασιν, εἴτε ἄμφω καθόλου εἰεν, εἴτε ἡ μὲν 20 καθόλου ἡ δὲ μερικὴ· πλὴν ὅτι ἐπὶ τῶν ἀναμίξῃ καὶ ἀλλού προσδιορισμοῦ γρεῖται· δεῖ γάρ τὴν καθόλου ἀναγκαίαν ἀπόφασιν μεῖζονα εἶναι. καὶ πάντες τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαίον συνάργουσι καὶ ἀτελεῖς εἰσιν ὡς δὲ δύνατον δεικνύμενοι. καὶ ἀπλῶς, δὲ ἐποίει ἐν τῇ προλαβούσῃ μίζει ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις, ταῦτα γῦν ἡ καθόλου ἀναγκαία ἀπόφασις. καὶ ὁ μὲν πρῶτος τρόπος μιᾶς ἀντιστροφῆς δεῖται· δὲ δὲ 25 δεύτερος δύο. ὁ δὲ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου ἀποφατικῶν καὶ τὴν μεῖζονα ἐνδεχομένην ἔχων τριῶν ἀντιστροφῶν, μιᾶς ἐνδεχομένης καὶ δύο ἀπλῶν. καὶ δὲ τέταρτος τοῦ δευτέρου σχήματος ἀσυλλόγιστός ἐστιν· εἰ γάρ μὴ ἔχει δῆλως καθόλου ἀποφατικὴν, οὐδὲ τοιάνδε ἀπόφασιν ἔξει.

p. 38^a 15 Οὐ μόνον ὅτι ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, | ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐχ f.249v 30 ὑπάρχει. τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαίον ὑπάρχον καλεῖται· καὶ γάρ τὸ ὑπάρχον τὸ μὲν ἔχει τοῦ ἀναγκαίου ὡς ἐκβιβηκός, τὸ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου ὡς μεταπίπτον, ὅπερ καὶ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον καλεῖται δέεται τῆς ἀποφάσεως. καὶ ὅτι τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαίον καὶ ἐνδεχόμενον συνάργεται, δείκνυσιν οὕτως· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχον οὐδενὶ, ἀλλήλες τὸ ἀνάγκη τινὶ τὸ Β τῷ Γ, ὅπερ πάλιν ὑπάρχει τινὶ καλεῖται· 35 τὸ δὲ Α τῷ Β ἀνάγκη οὐδενὶ· τὸ Α ἄρα τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντὶ· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντὶ· ὅπερ δύνατον· οὐκ ἄρα τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινὶ· καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἔπειται ἀποποιοῦν καὶ τῷ ἀνάγκη οὐ παντὶ, τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης συνάργεται, ὅπερ καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ φέρεται καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεται μηδενὶ· καὶ διὰ τὸ ποτὲ μὲν κατὰ τοῦ ἀναγκαίου φέρεσθαι ποτὲ δὲ κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου ἐξ ἡμισείας ἐστιν ἀναγκαίον καὶ 40 ἐνδεχόμενον.

1 ante καθόλου eras. 2 litt. P

3 post γάρ eras. 2—3 litt. P

12 ἡ scripsi:

ἡ P

23 ἐν scripsi: εἰς P

27 δῆλως scripsi: δῆλη P

35 τὸ

δὲ collocavi: inv. ord. P

36 τῶι] i, ut videtur, in ras. P¹

38 τὸ ex τοῦ,

ut videtur, corr. P¹

p. 38^a21 Ἄμα δὲ δῆλον ὅτι οὐ συνάγεται τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον ἀλλὰ τὸ ἐξ ἡμισείας· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχον οὐδενί, ἀληθὲς τὸ ὑπάρχει τινὶ ὑπάρχει γάρ τινὶ τὸ ἀναγκαῖον τινί.

p. 38^a27 Καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδεχέσθω μηδενί, τῷ δὲ Γ παντὶ ὑπαρχέτω ἐξ ἀνάγκης. ἀσυλλόγιστος ἡ ἀγωγὴ αὐτῇ ὡς μὴ ἔχουσα καθόλου ἀναγκαῖαν ἀποφατικήν, καὶ ἀσυλλόγιστος καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ παντὸς συμπεράσματος, τοῦ μὲν ἐνδεχομένου ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ συνάγουσα· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον παντὸς ἐνδεχομένου ἔστιν ἀναιρετικόν· ἀλλ᾽ οὐδὲ τοῦ ἀναγκαῖου συλλογιστική ἔστιν, ἵνα μὴ νομίσῃ τις διὰ τοὺς ὄρους τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ δεῖ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ συνάγειν αὐτὸν.

10 15 Ὅτι κίνησις πάσῃ ἐγρήγορσει ἐξ ἀνάγκης· | ἡ γὰρ ἐγρήγορσις ὡς ἔγερσις κίνησίς f. 250r ἔστιν. ἀλλ᾽ ἔστι⁷ ἄν. φασί, κίνησις ἐνδέχεται παντὶ ζύψι, οὐκ ἔστιν ἐγρήγορός τι, ἵνα καὶ κινηται. ὥστε οὐ καλῶς ἔχουσιν οἱ ὄροι.

p. 38^b3 Οὐδὲ τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων. καλῶς τὸ πληθυντικόν· τὸ γὰρ ἀνάγκη οὐδενὶ πᾶσιν καταφασιν ἀναιρεῖ, ἀναγκαῖαν, ὑπάρχουσαν, ἐνδεχομένην.

20 p. 38^b8. 12 Εἰλήφθω γάρ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν. καὶ εἰ πρὸς τῷ Γ τεθείη τὸ στερητικόν, ὠσαύτως. οὐτός ἔστιν ὁ τριῶν ἀντιστροφῶν δεύμενος· αἱ το γὰρ προτάσεις ἀντιστρέφουσι καὶ τὸ συμπέρασμα.

p. 39^a1 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ πάντες ἀτελεῖς. κοινὸν συμπέρασμα τῶν ἐνετέρῳ σχῆματι δύο μέζεων ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, 25 ὅτι πάντες ἀτελεῖς (οὐδεὶς γάρ ἐδείχθη διὰ τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενός, ἀλλὰ δι᾽ ἀδυνάτου πάντες) καὶ τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον συνάγουσι.

p. 39^a2 Καὶ τελειοῦνται διὰ τῶν πρώτων σχημάτων. πληθυντικῶς γάρ εἰπεν, ἐπειδὴ πολλαχῶς τὸ πρώτον σχῆμα· ὁ μὲν γάρ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν δευτέρῳ σχήματι τελειοῦται διὰ τοῦ ἐν πρώτῳ σχῆματι ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ὁ δὲ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν δευτέρῳ σχήματι διὰ τοῦ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν πρώτῳ σχήματι.

Γ ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

p. 39^a4 Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι. Ἰδιον τοῦ τρίτου σχήματος ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων τὴν μάλιν πρότασιν καθόλου εἶναι· ἐκ δύο γὰρ μερικῶν οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός. δώδεκα δὲ νῦν εἰσὶ συλλογισμοί· ἡ γὰρ ἀμφω καθόλου, ἡ δὲ νῦν τοῦτο διγώς παρὰ τὴν μείζονα καὶ ἐλάττονα πρότασιν, καὶ ἔκαστον τῶν τριῶν τετραγῶς παρὰ τὸ ποιόν. καὶ ἔκαστον τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγει.

p. 39^a7 Καὶ ὅταν ἡ μὲν ἐνδέχεσθαι ἡ δὲ ὑπάρχειν. καίτοι τότε οὐκ δεῖ 40 τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεται· ὅταν γὰρ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις ἡ, τὸ

4 ἐνδεχέσθω] ω in ras. P¹ 10. 11 ἀναγκαῖας scripsi: ἀναγκαῖον P 12 ἀναγκαῖον prius delevi τὸ scripsi: τοῦ P 16 ἐνδέχεται P 23 συμπέρασμάτων ἐν P 29 τελειοῦται scripsi: τελειοῦται P 39 τότε] τό in ras. P¹

ὑπάρχον συνάγεται, ὥσπερ καὶ ὅταν ἡ ἀναγκαία καθόλου ἀπόφασις ἦ, τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συνάγεται. ἡ ἐπειδὴ τὸ ὑπάρχον ἐνδεχόμενόν ἔστιν τῷ μὴ δὲ εἶναι, ὡς ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου | καὶ ὑπάρχοντος δὲ ἐνδεχόμενον ἔφη **f. 250v** συνάγεσθαι.

5 p. 39a9 Οὗτος ἀναγκαῖον οὔτε ὑπάρχον ἀλλὰ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον. ἐφεξῆς δὲ τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον καὶ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον ὑπάρχον παλεῖ· καὶ γάρ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὲν, τοῦ ἀναγκαίου, ἔχει τὸ ἐκβεβηκέναι, τοῦ δέ, τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ μὴ δύνασθαι ἔτει εἶναι.

10 p. 39a11 Ληπτέον δὲ καὶ ἐν τούτοις. ὅτε ἡ ἀναγκαία καθόλου ἀπόφασις ἔστιν, ληπτέον ἐνδεχόμενον καὶ νῦν τὸ ἐξ ἡμισείας.

p. 39a24 Ἀντιστραφεισῶν δὲ τῶν προτάσεων. καίτοι μία ἀντιστρέφεται, ἡ ἐλάττων. ἡ ⟨ἢ⟩ αὐτὴ οὐδεὶς οὖσα πρῶτον γίνεται παντὶ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστροφήν, εἴτα τονὶ κατὰ τὴν ἀπλῆν ἀντιστροφήν· δύο οὖν αἱ ἀντιστρεφόμεναι προτάσεις, ἡ οὐδεὶς καὶ ἡ παντί, εἰ καὶ περὶ τοὺς ⟨αὐτοὺς⟩ ὅρους ἀμφότεραι.

15 20 p. 39a29 Τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων <τῶν> ὅρων ὅνπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν. πῶς οὐ ψεῦδος τοῦτο, εἰ ἐπὶ μὲν τῶν ἐνδεχομένων δύναται ἡ μὲν ἐλάττων ἀποφατικὴ εἶναι, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος οὐ δύναται; ἡ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ὡς ἀποφατικὴ ἡ ἐλάττων συλλογισμὸν ποιεῖ, ἀλλ᾽ ὡς δυναμένη μεταλαμβάνεσθαι εἰς κατάφασιν.

20 p. 39a31 Καὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός. πῶς οὐκ ἔστι συλλογισμὸς ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων; ἡ τῆς ἐλάττονος ἀποφατικῆς μενούσης ἡ μὴ οὕσης καθόλου προτάσεως.

Γ ΣΧΗΜΑ. ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ.

p. 39b7 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ὑπάρχειν ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι. Οκτωκαίδεκα γίνονται 25 συλλογισμοί· οἱ γάρ ἐξ διπλασιάνται παρὰ τὴν τάξιν τῶν τρόπων καὶ προστίθενται ἔπειροι ἐξ τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν ἔχοντες. διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τῆς ἐξῆς μίζεως τοσούτοις εἰσὶ συλλογισμοί. ίδιον δὲ τῶν δύο τούτων μίζεων τὸ μίαν καθόλου εἶναι | καὶ τὴν ἐλάττονα καταφατικήν, ἐὰν μὴ ἐνδεχομένη ἡ ἀλλ’ ὑπάρχοντα καίσα ἡ ἀναγκαία.

30 p. 39b9 Καὶ οὐχ ὅτι ὑπάρχει. καίτοι ὑπάρχον συνάγεται τῆς ὑπαρχούσης καθόλου ἀποφατικῆς οὕσης. ἡ οὐκ ἀεὶ συνάγεται ὑπάρχον, δεὶ δὲ ἐνδεχόμενον· τὸ γάρ κοινόν.

p. 39b9 Συλλογισμὸς δὲ ἔστι τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὅρων δύναται ἐν τοῖς πρότερον· ὡς γάρ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ σχήματι, οὕτως καὶ νῦν 25 ἐπὶ τῶν μίζεων ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος κυρίως ἐνδεχομένον συνάγεται, εἰ μὴ τύχῃ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις οὖσα.

p. 39b14 Ὅτε γάρ ἡ ἐτέρα τῶν προτάσεων. ἔδει μὲν εἰπεῖν ὅτι τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεται, ἐπειδὴ ἀνήκει τοῖς τρόπον τοῦ πρώτου σχήματος μὴ ἔχοντα

2 τῶν ex τῷ corr. P¹ 3 εἶναι superscr. P¹ 7 τοῦ primum ex τῷ corr. P¹
 τῶν tert. scripsi: τῷ P 8 immo τὸ δύνασθαι μηκέτι 11 μία] i in ras. ex η
 corr. P 12 ἡ alt. addidi 14 αὐτοὺς addidi 15 τῶν ex Arist. addidi
 21 μὲν οὕσης ἡ P 27 ίδιον scripsi: ίδιως P τούτων scripsi: τῷ τῶν P

καθόλου ἀποφάσιν ὑπάρχουσαν· ὁ δὲ ἀντὶ τούτου φησίν γῦν, καὶ ἐξῆς δὲ τὸ αὐτὸν ἔρει,
ὅτι ἐνδεχόμενον συνάγεται, ἐπειδὴ δέδεικται ἐν πρώτῳ σχήματι τῇ γείροι οὐδέμενον τὸ
συμπέρασμα ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος.

ρ. 39^b31 Εἰ δὲ ἡ μὲν κατάφασις καθόλου ἡ δὲ ἐν μέρει στερητική.
5 τὸν πέμπτον τρόπον, ὃς ἔστιν ἐκ τοῦ παντὸς καὶ οὐ παντὶ, τὸν ἔχοντα τὴν καθόλου
ὑπάρχουσαν τὴν δὲ μερικὴν ἐνδεχομένην δι’ ἀδυνάτου δείκνυσιν οὕτως· τὸ Α οὐ παντὶ⁴
τῷ Γ ἐνδεχομένως· τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχοντας· λέγω δὲ τὸ Α τῷ Β οὐ παντὶ⁵
ἐνδέχεται· εἰ γάρ μή, τὸ Α τῷ Β παντὶ ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχοντας·
τὸ Α ἄρα παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης· τῇ γάρ μείζονι ἔπειται τὸ συμπέρασμα ἐν πρώτῳ
10 σχήματι ἐπὶ τῆς μίζεως ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖον· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται μή παντὶ τὸ
Α τῷ Γ· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλὰ [καὶ] διὰ τὸ τὸν τρόπον τοῦτον οὐκ ἔδειξε δι’ ἀντι-
στροφῆς; η̄ ὅτι πολλῶν ἀντιστροφῶν ἀδέετο· τεσσάρων γάρ· ἔδει γάρ τὴν μείζονα πρό-
τασιν τὴν οὐ παντὶ ποιῆσαι τινί, εἰτα τὴν τινί πρὸς ἑαυτὴν ἀντιστρέψαι κατὰ τὴν
ἀπλῆν, εἴτα τὸ συμπέρασμα τὸ τινί πρὸς ἑαυτὸν ἀντιστρέψαι, εἴτα μεταλαβεῖν αὐτὸν εἰς
15 τὸ οὐ παντὶ, ἵνα μὴ κατάφασις συναγεθῇ ἐκ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

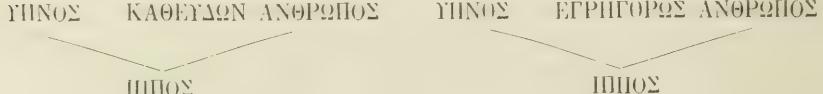
ρ. 40^a2 Ἡ ἐν τοῖς καθόλου καὶ διὰ τῶν | αὐτῶν ὅρων. ἀλλ’ οὐκ f. 251v
εἶπεν ὅρους ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου ἐνδεχομένων ἀλλ’ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων
μερικῶν ἐνδεχομένων. ἡ τὰς ἐξ ἀμφοτέρων μερικῶν ἐνδεχομένων καθόλου καλεῖ γῦν
ῶς δι’ ὅλου τὸ ἐνδεχόμενον ἔχοντας.

ΣΧΗΜΑ Γ ΜΙΞΕΩΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

ρ. 40^a4 Εἰ δὲ ἔστιν ἡ μὲν ἀναγκαῖα τῶν προτάσεων ἡ δὲ ἐνδεχομένη.
“Οτι τῆς ἀναγκαῖας καθόλου ἀποφάσεως οἵσης καὶ ἐνδεγχύμενον μηδενὶ καὶ ὑπάρχον
μηδενὶ φησὶ συνάγεσθαι, οὐ μή τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ἀλλο γάρ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης
τὸ ἀναιροῦν τὸν τρόπον, ὃ καὶ συνάγεται παρὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ.

25 ρ. 40^a15 Οὕτω γάρ συνέπιπτεν ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος. τὸ κυρίως
ἐνδεχόμενον ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συνήγετο, δὲ οὐκ ἡ ἀναγκαῖα καθόλου
ἀποφάσις.

ρ. 40^a21 Ἐσται δὴ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα. ὑπάκουουσον τὸ κυρίως ἐνδε-
χόμενον συνάγον· τούτου γάρ τὴν αἰτίαν ἐπάγει.
30 ρ. 40^a36 Ὁροι. γῦν τὸν μέσον τῇ προφορᾷ καὶ οὐ τὸν τελευταῖον μέσον λαμ-
βάνει τοῦ σχήματος, τὸν ἵππον.

ρ. 40^b12. Φανερὸν οὖν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι πότε. ὅτε μία
25 καθόλου ἔστιν καὶ ἡ ἐλάττων καταφατική, εἴτε ὑπάρχουσά ἔστιν ἡ ἀναγκαῖα. πῶς.
τῆς ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης εἰς κατάφασιν μεταβαλλομένης καὶ ἡ δι’ ἀντιστροφῆς ἡ

4 μέρει] ει in ras. P¹

11 Γ scripsi: B P

26 ὅτε scripsi: οὔτε P
scripsi: οὔτε P

5 ὃς scripsi: ὡς P

καὶ ut e vs. 10 illatum delevi

30 supra τῇ προφωρᾷ (sic) scriptum τῇ φωνῇ P

7 οὐ scripsi: δ P

21 ἐνδέχεται P

35 εἴτε

δι? ἀδυνάτου. | καὶ πότε τοῦ ἐνδέχεσθαι καὶ πότε τοῦ ὑπάρχειν. τὸ f. 252v κυρίως, φησίν, ἐνδεχόμενον συνάγουσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ἀναγκαίαν καθόλου ἀποφασικήν.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΜΙΞΕΩΝ.

- 5 Τριῶν ὅντων τρόπων, ὑπάρχοντος, ἀναγκαίου, ἐνδεχομένου, τριῶν δὲ καὶ σχῆμάτων ἐννέα εἰσὶν αἱ πᾶσαι μίξεις. καὶ ἐπὶ μὲν τῆς μίξεως ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ἐν μὲν πρώτῳ σχῆματι τῇ μείζονι βούλεται ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα, ἐν δὲ δευτέρῳ τῇ ἀντιστρεφομένῃ ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ, ἐν δὲ τρίτῳ τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ, ὅταν δηλαδὴ δι? ἀντιστροφῆς γένηται ἡ ἀπόδειξις, εἰ δὲ δι? ἀδυνάτου μόνον, ὡς
10 ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου, τῇ χείροι. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἔξι μίξεων τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεσθαι, εἰ μὴ τύχῃ ἡ συμπλεκομένη τῇ ἐνδεχομένῃ προτάσσει καθόλου ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα πάντως ἡ ἀναγκαία· τότε γάρ ἐπὶ μὲν ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος τὸ ὑπάρχον συνάγεσθαι, ἐπὶ δὲ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου τὸ ἔξι ἡμίσεις ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον. οἱ δ? ἔταροι αὐτοῦ καὶ οἱ
15 Ηλατωνικοὶ ἀεὶ τῇ χείροι ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα βούλονται ἐπὶ τῶν ἐννέα μίξεων.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΙΞΕΙΣ.

- p. 40v17 Ὅτι μὲν οὖν οἱ ἐν τούτοις τοῖς σχήμασι. Διδάξας δ? Ἀριστοτέλης πάντας τοὺς κατηγορικοὺς συλλογισμούς, ἀπλοῦς, μικτούς, ἀνάγει νῦν πάντας τοὺς συλλογισμούς, κατηγορικούς, ὑποθετικούς, ἐπ? εὐθείας, δι? ἀδυνάτου, ἀπλοῦς, συνθέτους, εἰς τὰ τρία σχήματα. καὶ τέως τοὺς ἀπλοῦς κατηγορικούς, οἱ καὶ πάντας ἐπ? εὐθείας εἰσὶν, τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ δέοι δεῖξαι τὴν AB πρότασιν, ἢ οὐ ληψόμεθα τι ἡ ληψόμεθα πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς· ἀλλ? εἰ μὲν τὸ πρῶτον, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτησόμεθα· εἰ δὲ τὸ δεύτερον, ἢ ἐν ἡ πολλά· ἀλλ? εἰ μὲν ἐν, οὐ γίνεται συλλογισμός· τεθέντων γάρ τινῶν, ἀλλ? οὐ τεθέντος τινὸς οὗτος γίνεται· εἰ δὲ πολλά, ἢ δύο ἡ πλεόνα· καὶ
25 εἰ δύο, ἀμφοτέρων τῶν AB ὅρων ἤρτηται· δι? μὲν γάρ ἀπλῶς συλλογισμὸς ἐκ τῶν ἀπλῶν προτάσεων, δι? δὲ τοῦδε ἐκ (τῶν) τοῦδε, καὶ δι? πρὸς τόδε ἐκ τῶν πρὸς τόδε, δι?
30 δὲ τοῦδε πρὸς τόδε ἐκ τῶν τοῦδε πρὸς τόδε. ἔξουσιν οὖν | αἱ δύο προτάσεις κοινὸν f. 252v ὅρων· καὶ οὕτος ἡ ἐν ἀμφοτέροις κατηγορεῖται ἡ ἐν ἀμφοτέροις ὑπόκειται ἡ ἀναμίξ· καὶ γίνονται τὰ τρία σχήματα. ὁμοίως δὲ καὶ δι? σύνθετος κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ
35 τρία σχήματα ἀνάγεται· δύο γάρ εἰσιν αἱ κύριαι αὐτοῦ προτάσεις· αἱ δ? ἀλλα προσυλλογισμοὺς ποιοῦσιν, ὡς ἔξης δεικνυσιν. καὶ οἱ δι? ἀδυνάτου δὲ συλλογισμοὶ σύνθετοι ὑποθετικοὶ ὄντες ὑπὸ τὰ τρία σχήματα τελοῦσι· καὶ οἱ ἀπλοῖ δὲ ὑποθετικοί· οἱ μὲν δι?
40 διδύνατο, ἐπειδὴ δεσνόται κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς τοῦ τὸ ἀδυνάτον δεικνύντος, οἷον τοῦ γεωμετρικοῦ θεωρήματος τοῦ δεικνύντος διὰ κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς πᾶς, εἰ ἡ διαμετρος τῇ πλευρᾷ σύμμετρος, δι? αὐτὸς ἀριθμὸς καὶ ἀρτίος καὶ περιττός· οἱ δ? ἀπλοὶ
45 ὑποθετικοὶ, ἥτοι οἱ ἐπ? εὐθείας, ἐπειδὴ δεσνόται κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς τοῦ τὴν πρόσληψιν δεικνύντος· δεῖ γάρ, φησίν Ἀριστοτέλης, ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς τὸ μὲν συνημμένον ἀμφοτέροις συνάγεσθαι πάντως, τὴν δὲ πρόσληψιν ἀμφιβάλλεσθαι. καὶ εὖ γε ἀμφότερα· εἰ γάρ ἀμφιβάλλοιτο τὸ συνημμένον, ἀμφιβάλλεται καὶ τὸ ὑποθετικοὺς

7 ante πρώτῳ ετ δευτέρῳ add. τῷ f. 196vP (= Pb) 8 δε τ Γ (sic) P 9 δηλαδὴ
Pb: δῆλον P 10 post τετάρτῳ add. τρόπῳ Pb post χείροι add. τῶν προτά-
σεων Pb 26 τῶν prius addidi 37 et 38 πρόσληψιν scripsi: πράληψιν P

αύτοὺς είναι, καὶ δικασκευάζων τὸ συνημμένον ἄμα κατασκευάζει καὶ ὅτι ὑποθετικὸν εἰσιν· καὶ εἰ ὥμολόγηται καὶ ἡ πρόσληψις, οὐδὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν γρέσα. καὶ ἀλλως δὲ καθόλου πᾶς ὑποθετικός, ἐπ' εὐθείας καὶ δι' ἀδυνάτου, κατηγορικὸν συλλογισμὸν δεῖται· εἰ γάρ δεῖ ὑποθέσεις δι' ὑποθέσεως κατασκευάσομεν, οὐδέποτε στηρά-
5 μεθα. εἰ δὲν πᾶς ὑποθετικὸς συλλογισμὸς κατηγορικὸς δεῖται, πᾶς δὲ κατηγορικὸς διὰ τῶν τριῶν σχῆμάτων γίνεται, καὶ πᾶς ἄρα ὑποθετικός καὶ πᾶς συλλογισμὸς τῶν τριῶν σχῆμάτων δεῖται· καὶ διὰ τοῦτο ἀπάσας πίστεις εἰς τὸ πρῶτον ἀνάγεται σχῆμα καὶ τοῦ πρώτου σχῆματος εἰς τοὺς καθόλου συλλογισμούς.

p. 40 b 17 Ὅτι μὲν οὖν ἐπειδὴ δέδειται ὅτι οἱ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι συλλο-
10 γισμοὶ ὑπὸ τὸ πρῶτον σχῆμα ἀνάγονται καὶ τοὺς τοῦ πρώτου καθόλου δύο συλλο-
γισμούς, δεῖξομεν νῦν ὅτι καὶ πᾶς [κατηγορικὸς] συλλογισμὸς οὕτως ἔχει, εἰ πρότερον §.253
δεῖξωμεν ὅτι πᾶς κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ τρία σχήματα ἀνάγεται, οὐ μόνον
δὲ πᾶς κατηγορικὸς συλλογισμὸς οὕτως ἔχει ἀλλὰ καὶ πᾶς ὑποθετικός, οὐδὲν δὲ
15 ἀδυνάτου· πᾶς μὲν γάρ δι' ἀδυνάτου ὑποθετικός, οὐ πᾶς δὲ ὑποθετικός δι' ἀδυνάτου,
ῶσπερ καὶ πᾶς μὲν κατηγορικὸς ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δὲ ἐπ' εὐθείας κατηγορικός· ἐπ'
εὐθείας γάρ ἀλλ' οὐ κατηγορικὸς δέεται· ἀριθμὸς ἢ ἀρτιος ἢ περιττός ἔστιν· ἀλλὰ μὴν
οὐκ ἀρτιος· περιττός ἄρα.

p. 40 b 33 Τὸ δὲ Γ κατὰ μηδενός. ἵνα ἢ τὸ πρῶτον σχῆμα· τὸ Α κατὰ τοῦ Γ, τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ.

p. 40 b 34 Μηδὲ ἄλλο κατ' ἔκεινου. ἵνα ἢ τὸ τρίτον σχῆμα· τὸ Α καὶ Δ κατὰ τοῦ Γ. τὸ δὲ δεύτερον παρῆκεν ως διὰ τῶν ἄκρων εἰσφερόμενον.

p. 40 b 34 Μηδὲ κατὰ τοῦ Α ἔτερον. πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα· τὸ Δ κατὰ τοῦ Α, τὸ Α κατὰ τοῦ Γ.

p. 40 b 37 Ἐάν μὲν οὖν ληφθῇ τὸ Α κατ' ἄλλους ἢ ἄλλο κατὰ τοῦ Α. ὅτι οὐ δεῖ πρὸς μόνον τὸν μείζονα ὄρον συνηρθαὶ τὰς προτάσεις.

p. 40 b 38 Ἡ κατὰ τοῦ Γ ἔτερον. ἵνα ἢ τὸ τρίτον σχῆμα· τὸ Α *(καὶ Δ)* κατὰ τοῦ Γ. πάλιν δὲ μόνη τῷ μείζονι συνημμέναι εἰσὶν αἱ προτάσεις.

p. 40 b 40 Οὐδὲ ὅταν. ὅτι [οὐ] δεῖ ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων τοῦ συμπεράσματος ἀπορῆσθαι τὰς προτάσεις.

p. 41 a 18 Ο γάρ αὐτὸς λόγος. ὅτι πᾶς σύνθετος κατηγορικὸς ὑφ' ἐν τῶν τριῶν σχημάτων ἀνάγεται· δύο γάρ αὐτοῦ αἱ κύριαι προτάσεις· αἱ δὲ ἄλλαι προσυλλογισμὸν ποιοῦσιν.

p. 41 a 21 Ὅτι μὲν οὖν οἱ δεικτικοὶ. ὅτι τοὺς ἐπ' εὐθείας δεικτικοὺς καλεῖ, τοὺς δὲ δι' ἀδυνάτου κύκλῳ, ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐπ' εὐθείας σύντομοι ώς αὐτόθιν τὸ προ-
35 κείμενον δεικνύντες (καὶ γάρ ἡ εὐθεία ἐλαχίστη πασῶν τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσῶν,
δῆλον καὶ τὸ εὐθέως ἀπὸ τῆς εὐθείας εἴρηται), οἱ δὲ δι' ἀδυνάτου πολλήν δόδον βαδί-
ζουσι τὰ ἀντικείμενα ἀναιροῦντες, ἵνα τὰ προκείμενα εἰσαγάγωσιν, δῆλον καὶ κύκλον ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμέν ἐπὶ τῶν μακρᾶς ὑποθέσεως δεομένων.

p. 41 a 24 Τὸ μὲν φεῦδος περαίνοντες συλλογίζονται. ὅτι δὲ Ἀριστοτέλης τὸν μὲν κατηγορικὸν καὶ συλλογισμὸν ἀπλῶς καλεῖ, τὸν δὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν τὸ

σ

2 πρόσληψις scripsi: πρόσληψις P 10 τοὺς τοῦ scripsi: τοῦ P 11 κατηγορικὸς,
supra quod, non inter lineas sed in versu antecedenti ante καθόλου, scripsit ὑποθετικὸς
P (cf. ad p. 70,21), ut e vs. 12 illatum delevi 22 ad ἔτερον in mrg. ascr. BA P
26 τρίτον scripsi: B P καὶ Δ addidi cf. vs. 20 28 οὐ ut e vs. 25 illatum
delevi 31 ἀνάγεται scripsi: ἀνάγονται P κύριαι scripsi cf. p. 65,30: καίριαι P
31.32 an προσυλλογισμὸν; cf. p. 65,30.31 33 lemma addidi 35 δεικνύντες]
ἢ ex δ corr. P

συναμφότερον μόνον, οὐδέποτε δὲ ἀπλῶς συλλογισμόν. | ὡς οὐδὲ τὸν νεκρὸν ἄν. f. 253v
θηρῶν μόνον. τὸ ἀδύνατον οὖν, φησίν, τὸ ἐν τῷ ὑποθετικῷ συλλογισμῷ κατηγορικός
συλλογισμός δεῖκνυσιν, οἷον ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἀρτιος ἥμα καὶ περιττός, εἰ δὲ διάμετρος
τῇ πλευρῇ σύμμετρος, τὸ δὲ προκειμένον ὁ ὑποθετικὸς συλλογισμὸς δεῖκνυσιν· ἐπεὶ γὰρ
5 διάμετρος τῇ πλευρῇ σύμμετρος ἡ ἀσύμμετρος καὶ οὐκ ἔστι σύμμετρος διὰ τὸ λῆμμα
κατηγορικόν, ἀσύμμετρον ἄρα. δὸς καὶ ὑποθετικὸς λέγεται ὁ δὲ ἀδύνατον κατέποντας
κατηγορικῷ συλλογισμῷ γράμμενος, ἐπειδὴ λῆμμά ἔστιν ὁ κατηγορικός, τὸ δὲ προκει-
μένον ὁ ὑποθετικὸς δεῖκνυσιν.

p. 41a30 Ὅτι ἀντίφασιν καλεῖ τὸ ἀντικείμενον μόριον τῷ προκειμένῳ εἰς
10 ἀπόδειξιν.

p. 41a37 Ὅσαντας δέ. ὅτι οὐ μόνοι τῶν ὑποθετικῶν οἱ διὰ ἀδυνάτου εἰς τὰ
τρία σγήματα ἀνάγονται ἀλλὰ καὶ καθόλου πάντες οἱ ὑποθετικοί· καὶ γὰρ οἱ ἐπ’
εὐθείας ὑποθετικοί· τὸ γὰρ ἀμφιβαλλόμενα ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς διὰ κατηγορικοῦ συλλο-
γισμοῦ δεῖκνυσιν, ἵνα μὴ ἐπ’ ἀπειρον προέλθωσι οἱ ὑποθέσεως δεῖ δεῖκνύντες τὰς
15 προπαραλαμβανομένας ὑποθέσεις.

p. 41a39 Ὅτι τὸ παρὰ τοῖς Στωικοῖς λεγόμενον πρόσληψιν δὲ Ἀριστοτέλης μετά-
ληπτὸν καλεῖ νῦν διὰ τὸ μεταλαμβάνεσθαι ἀπὸ ἀμφιβολίου εἰς ὑμαλογούμενον· οὐκέτι γάρ
μετὰ τοῦ ‘εἰ’ λέγεται ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἀλλα. κατὰ πρόσληψιν δὲ καλεῖ ἡ Αριστοτέλης
τὴν πρότατην τὴν ἴσοδυναμοῦσαν συλλογισμῷ τὴν δύο ὄρους ἐνεργείᾳ ἔχουσαν καὶ ἵνα
20 [δὲ] δυνάμει· καθ’ οὐ δὲ ἀνθρώπος, κατὰ τούτου ζῆσον.

“Οτι δέρματα Ἀριστοτέλους τὸ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τὸ συνημμένον ἀμφιλογῆσιται καὶ
τὸ τὴν πρόσληψιν πάντας κατασκευάζεθαι, καὶ ἀμφιο τῶντα εἰσεῖσθαιν ἀληθῆ ἐν τῇ
θεωρίᾳ.

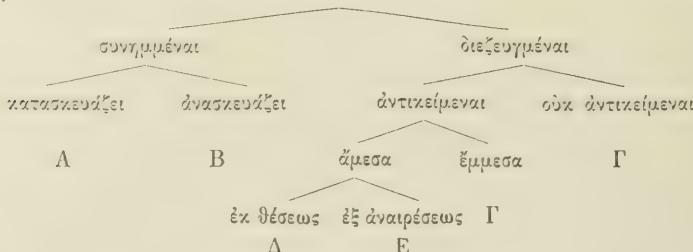
p. 41a40 Ὅτι οὐ μόνον οἱ ὑποθετικοὶ οἱ μικτοὶ ἐκ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ καὶ
25 ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία σγήματα ἀνάγονται διὰ μέσου τοῦ κατηγορικοῦ ἀλλὰ καὶ οἱ διὰ
ὅλου ὑποθετικοί· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῆσον· εἰ ζῆσον, ἔμψυχον· εἰ ἄνθρωπος ἄρα, ἔμψυχον.
καὶ οἱ κατὰ πρόσληψιν δὲ συλλογισμοὶ | εἰς τὰ τρία σγήματα ἀνάγονται· καθ’ οὐ τὸ f. 253r
Α, καὶ τὸ Β· τρίτον γάρ ἔστιν τριγῆρα. καὶ οὐδὲ διὰ μέσου ἄλλου εἰς τὰ τρία σγήματα
30 τελοῦσιν οἱ δὲ ὅλους ὑποθετικοὶ καὶ οἱ κατὰ πρόσληψιν, κατάπερ πάντες οἱ μικτοὶ ὑπο-
θετικοὶ, ἀλλὰ διὰ τὴν πλοκὴν τὴν σίκειαν. πᾶσα ἄρα κατασκευὴ, ὑπὸ τὰ τρία σγήματα
ἀνάγεται· τοῦτο δὲ ἦν τὸ προκείμενον.

ΠΕΡΙ ΥΠΟΘΕΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΜΟΝΟΒΙΒΑΟΥ ΑΜΜΩΝΙΟΥ.

Ἐπειδὴ τοὺς μὲν κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς ἀνελλειπτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐλεπιστόρ-
γησε, τοὺς ἀπλοὺς πάντας, τοὺς μικτοὺς πάντας, τὰ σγήματα πάντα, τοὺς τρίποντας
35 πάντας, τοὺς δὲ τὸν ὑποθετικὸν τεγνολογίας οὐ πάντα φαίνεται φροντίσεις (μόνον γάρ
φησιν περὶ αὐτῶν ὅτι οἱ διὰ ἀδυνάτου μέρος τῶν ἐξ ὑποθέσεως καὶ ὅτι οἱ διὰ
ἀδυνάτου καὶ οἱ ἐπ’ εὐθείας ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία σγήματα ἀνάγονται τῷ δεῖσθαι
κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ ἡ τὸ φεῦδος κατασκευάζοντος ἡ τὴν πρόσληψιν) καὶ ἡμῖν
40 παρακελεύεται ἐν τῷ πέρατι τοῦ δειπτέρου τμήματος τοῦ βιβλίου τούτου διελεῖ τοὺς
ὑποθετικοὺς λέγων “δεῖ δὲ ἐπισκέψασθαι καὶ διελεῖν ποσαχῆς οἱ ἐξ ὑποθέσεως”, φέρε
τὸ προσταχθὲν ποιήσωμεν, καὶ ὅπτῳ ταῦτα περὶ τῶν ὑποθετικῶν ξητήσωμεν. ο. διὰ

² τὸ alt. scripsi: τῶν P 14 δεῖκνύουσιν scripsi: δεῖκνυσιν P ဉ. ὑποθέσεως scripsi:
ὑποθετικῶς P 15 προπαραλαμβανομένας] post προ eras. 2 litt. P 20 δὲ delevi
19 τούτου scripsi: τοῦτο P 21 Ἀριστοτέλους scripsi: ἀριστοτέλης P 35 τῆς
scripsi: τοὺς P γάρ] ἀρ in ras. P 40 λέγων] c. 29 p. 45b20
41 ποιήσωμεν scripsi: ποιήσουμεν P

τί μὴ ἐπλάτυνεν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὸν περὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγον; η̄ ὡς τῶν Στωικῶν ἀκριβωτάντων ἀύτούς. η̄ ὅτι οὐδὲ συλλογισμοὶ εἰσιν ἀπλῶς οὗτοι, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο ἔξι ὑποθέσεως συλλογισμοὶ. η̄ ὅτι ἡρκέσθη τοῖς κατηγορικοῖς· διὰ τούτων γάρ καὶ οἱ ὑποθετικοὶ. β. τίνα τὰ δύνατα οἵς οἱ Στωικοὶ κέχρηνται; οὗτοι τοίνυν τὰ πράγματα 5 τυγχάνοντα καλοῦσι· τέλος γάρ τὸ τυχεῖν τούτων. τὰ νοήματα ἐκφορικά· ταῦτα γάρ ἐκφέρομεν διὰ τῶν φωνῶν. τὰς φωνὰς λεκτά. τὸ συνημμένον η̄ διεξευγμένον τρο-
πικὸν διὰ τὸ τρόπον ποιεῖσθαι ἀπὸ ἄλλης προτάσεως εἰς ἄλλην. τὸ ἡγούμενον ὄμοιώς
ἡμῖν ἥγούμενον· τὸ ἐπόμενον λῆγον· τὴν πρόσληψιν ὄμοιώς ἡμῖν πρόσληψιν. ὁ δὲ
10 Ἀριστοτέλης | μετάληψιν αὐτὴν καλεῖ διὰ τὸ μεταλαμβάνεσθαι ἀπὸ ἀμφιβολίας εἰς §. 254v
ἐνέργειαν· οὐκέτι γάρ μετὰ ἐνδοιαστικοῦ συνδέσμου λέγεται. καὶ ἄμεινον ὁ Ἀριστο-
τέλης οὐ γάρ ἄλλη παρὰ τὰ προκείμενα προστίθεται, ὥσπερ ἐφεξῆς αὐτὸς καλεῖ κατὰ
πρόσληψιν πρότασιν ‘καθ’ οὐδὲ ὁ ἄνθρωπος, κατὰ τούτου· καὶ ζῆσον². προστίθεται γάρ
‘ἄνθρωπος δὲ κατὰ Σωκράτους’. ὁ δὲ ἡμεῖς λέγομεν συμπέρασμα, ἐκεῖνοι ἐπιφορὰν
καλοῦσι. τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς συλλογισμούς ἀναποδείκτους καλοῦσι καὶ θέματα.
15 η̄ τὴν ὄμοιότητα καὶ τὴν ἀνομοιότητα τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν ὑπο-
θετικῶν. ὁ τοίνυν ἐν τοῖς κατηγορικοῖς αἱ δύο προτάσεις, τοῦτο ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς
τὸ συνημμένον η̄ διεξευγμένον καὶ η̄ πρόσληψις. ὁ δὲ ἐκεῖ η̄ ἐλάττων, τοῦτο νῦν
τὸ ἡγούμενον· καὶ η̄ μείζων, τοῦτο τὸ ἐπόμενον καὶ η̄ πρόσληψις· καὶ ὁ ἐν τοῖς
κατηγορικοῖς ὁ μέσος ὅρος, τοῦτο νῦν ὁ σύνδεσμος ὁ ‘εἰ’ τυχὸν η̄ ὁ ‘η̄’ καὶ ἀπλῶς η̄
20 σχέσις· ποτὲ γάρ καὶ μετοχὴ συνδεῖ, οἷον ἥλιου ὑπὲρ γῆν ὅντος ἡμέρα ἔστιν. διαφέρουσι
δέ, ὅτι ἐν μὲν τοῖς κατηγορικοῖς ἄμφω αἱ προτάσεις ὄμολογούμεναι ἦσαν, καὶ ὅτι τρίτον
παρὰ ταύτας τὸ συμπέρασμα κατασκευάζεται, νῦν δὲ μία μόνην συφής, καὶ η̄ ἐπέρα δι?
αὐτῆς κατασκευάζεται. δ. πόσα τὰ εἴδη τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν; εἰσὶ τοίνυν
οὗτοι οἱ ὑπογεγραμμένοι. πρῶτος ὁ ἔξι ἀκολουθίας τῇ θέσει τοῦ ἥγουμενον τὸ ἐπόμενον
25 τιθεὶς· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῆσον· τὸ δὲ πρῶτον· καὶ τὸ δεύτερον. δεύτερος ὁ ἔξι ἀκολου-
θίας τῇ ἀνατίθεσει τοῦ ἐπόμενου τὸ ἡγούμενον ἀναιρῶν· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῆσον· ἀλλὰ μὴν
οὐ ζῆσον· οὐδὲ ἄνθρωπος. εἰ μὴ ζῆσον, οὐδὲ ἄνθρωπος· ἀλλὰ μὴν ἄνθρωπος· ζῆσον
ἄρα. οὗτος δὲ καὶ σὺν ἀντιθέσει ἀντιστροφῇ λέγεται. τρίτος ὁ ἐκ διατάσσεως καὶ ἀπο-
φατικῆς συμπλοκῆς τῇ θέσει ἀναιρῶν· οὐχὶ καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος τὸ αὐτό· ἀλλὰ
25 μὴν ἄνθρωπος· οὐκ ἄρα ἵππος. τέταρτος ὁ ἐκ διατάσσεως τῇ θέσει ἀναιρῶν· η̄τοι
ἡμέρα ἔστιν η̄ νύξ· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· οὐκ ἄρα νύξ. | πέμπτος ὁ ἐκ διατάσσεως §. 255·
τῇ ἀνατίθεσει τιθεὶς· η̄τοι ἡμέρα ἔστιν η̄ νύξ· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα οὐκ ἔστιν· νύξ ἄρα ἔστιν.
πέντε δὲ μόνοι εἰσὶν δι? αἰτίαν τοιαύτην, ὅτι δύο μὲν ὅλαι ἔνα συλλογισμὸν ποιοῦσιν·
εἴτε γάρ μὴ ἀντίκεινται αἱ προτάσεις, εἴτε ἐμμέσως ἀντίκεινται, ὁ τρίτος συλλογισμὸς
35 γίνεται· μία δὲ ὅλη, τὰ ἄμεσα ἀντικείμενα, δύο ποιεῖ συλλογισμούς, τὸν τέταρτον καὶ
τὸν πέμπτον.

7 ποιῆσθαι P 10 ἐνδοιαστικοῦ P pr.; corr., ut videtur, P² 15 ὄμοιότηταν P
 17 νῦν fol. 198v P (= Pb): τοίνυν P 18. 19 τῷ κατηγορικῷ Pb 19 ὁ alt. ex
 η̄ corr. P¹ 20 οἶον Pb: om. P 22 παρὰ ταύτας Pb: παρ’ αὐτὴν P 22. 23
 κατασκευάζεται δι? αὐτὴν Pb 25 δεύτερος scripsi: δεύτερον P 28 διατάσσεως
 scripsi: διατάσσεων P

ε. ή αιτία τῆς τάξεως τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν. ἐπειδὴ ἀμείνων ἡ κοινωνία τῆς διαφορᾶς, προηγοῦνται οἱ κατὰ συνέχειαν τῶν κατὰ διάστασιν. καὶ ἐπειδὴ ἀρεινον τὸ εἶναι τοῦ μὴ εἶναι, ἐν τοῖς κατὰ συνέχειαν προηγοῦνται οἱ κατασκευαστικοὶ τῶν ἀνατοκευαστικῶν. καὶ ἐπειδὴ ἀμείνον τὸ καθόλου τοῦ μερικοῦ, ἐν τοῖς κατὰ διάστασιν πρότερος ὁ ἐπὶ τῶν τριῶν 5 ὄντων προϊών τοῦ ἐπὶ δύο μόνον, καὶ οὗτος τοῦ ἐπὶ μίας μόνον ἔστιν γάρ εἰπεῖν· οὐχὶ καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος τὸ αὐτό, ἀπερ οὐκ ἀντίκειται, καὶ οὐχὶ λευκὸν καὶ μέλαν τὸ αὐτό, ἀπερ ἐμμέσως ἀντίκειται, καὶ οὐχὶ ἄρτος καὶ πειρίττος ὁ αὐτός, ἀπερ ἀμέσως ἀντίκειται. καὶ πᾶς ἐν τῇ διαιρέσει ἐπὶ δύο ὄντων τὸν τρίτον ἐλαρβάνομεν; η̄ δτι ἐάν ἀμέσως ἀντίκεινται, ἔστι καὶ μὴ χρήσασθαν τῷ τρίτῳ τρόπῳ, ἀλλ ἡ τῷ τετάρτῳ η̄ τῷ 10 πέμπτῳ· εἰ δὲ τὰ ἄλλα δύο τμήματα, οὐκ ἔστιν ἄλλας η̄ διὰ τοῦ τρίτου κατασκευάσαι. εἰς τὰ ἀναγκαῖα οὖν ἡ διαιρετική, οὐκ εἰς τὰ ἀνδεχόμενα καὶ παρέλκοντα. Ε τις η̄ εἰς τὸ ἀδόνατον ἀπαγωγή; σύγκειται ἐκ τριῶν συλλογισμῶν, δύο ὑποθετικῶν καὶ ἑνὸς κατηγορικοῦ, καὶ ὑποθετικῶν τοῦ πέμπτου καὶ τοῦ δευτέρου· καὶ ὁ μὲν πέμπτος τὸ προκείμενον δείκνυστιν, ὁ δὲ δευτέρος τὴν πρόσληψιν τοῦ πέμπτου, ὁ δὲ κατηγορικὸς τὸ 15 συνημμένον τοῦ δευτέρου· | διὸ καὶ ὑποθετικὸς λέγεται καίπερ καὶ κατηγορικὸν f. 255v συλλογισμὸν ἔχων μέρος, ὡς τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ πέμπτου τρόπου τῶν ὑποθετικῶν δεικνυμένου, τοῦ δὲ κατηγορικοῦ λήματος ὅντος. οἷον η̄ διάμετρος τοῦ τετραγώνου τῇ πλευρῇ η̄ σύμμετρος η̄ ἀσύμμετρος· ἀλλὰ μὴν οὐ σύμμετρος, η̄ δεῖξω· διὰ τὸν πέμπτον ἄρα τῶν ὑποθετικῶν ἀσύμμετρός ἔστιν, ὥπερ πρόσκειτο δεῖξαι. οὐ σύμμετρος 20 δὲ η̄ διάμετρος τῇ πλευρῇ διὰ τεῦτα· εἰ σύμμετρος η̄ διάμετρος τῇ πλευρῇ, οὐ αὐτὸς ἀριθμὸς καὶ ἄρτιος καὶ πειρίττος, η̄ δεῖξω· τὸ δὲ δευτέρον οὐκ ἔστιν· διὰ τὸν δευτέρον ἄρα τῶν ὑποθετικῶν οὐδὲ τὸ πρώτον ἔστιν. δτι δέ, εἰ σύμμετρος η̄ διάμετρος τῇ πλευρῇ, οὐ αὐτὸς ἄρτιος γίνεται καὶ πειρίττος, τὸ γεωμετρικὸν θεώρημα δείκνυστι διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ. μέρος ἄρα οἱ δὲ ἀδυνάτω τῶν ἐξ ὑποθετικῶν, εἰ πᾶς γὲν διὲ διδυνάτου 25 ὑποθετικός, οὐ πᾶς δὲ ὑποθετικός δὲ ἀδυνάτου· οὐ γάρ δὴ καὶ οἱ πέντε τρόποι ἐπὶ εὐθείας ὅντες. λέγεται δὲ δὲ δὲ ἀδυνάτου καὶ κύκλων ὡς μὴ τὸ προκείμενον αὐτόθιν δεικνύεται· οὐ γάρ τοῦ προκειμένου συλλογισμὸς ἐπὶ εὐθείας λέγεται, ἐπειδὴ καὶ η̄ εὐθεία ἐλαχίστη τῶν τὰ αὐτά πέρατα ἔχουσαν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ.

30 Οὗτοι τοίνυν τῶν μὲν κατηγορικῶν ἔχουσι τὸ ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασιν εἶναι· ἐν μὲν τῷ πρώτῳ δὲ τῷ Γ παντί, τούτῳ τὸ Α παντί· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ δὲ κατὰ τὸ Β παντός, τοῦτο καὶ κατὰ τὸ Γ παντός· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καθ' οὐ τὸ Α παντός, κατὰ τούτου καὶ τὸ Β· ἀλλὰ συνάγεται νῦν καὶ ἐν δευτέρῳ καταφατικὸν καὶ ἐν τρίτῳ καθόλου, καὶ ἐκ δύο ἀποφατικῶν ἐν πᾶσι, καὶ τῷ ὑπάρχειν η̄ ἀνυπαρξίᾳ συνάγεται. 35 τῶν δὲ ὑποθετικῶν ἔχουσι τὸ συνῆρθμα τὰς προτάσεις καὶ τὸ τὴν ἑτέραν διὰ τῆς ἑτέρας κατασκευάζεσθαι· ἀλλ ὅπερ δὲ δὲ ὄντων ὑποθετικοί εἰσιν, οὕτε ὑπὸ τοὺς πέντε τρόπους ἀνάγονται.

Οἱ κατὰ πρόσληψιν κατηγορικοί εἰσιν ὡς γινόμενοι κατὰ τὰ τρία σχήματα. οὐκ εἰσὶν κατηγορικοί ὡς μὴ σώζοντες τὰ ίδια | τῶν σχημάτων. ὑποθετικοὶ δέ εἰσιν f. 256r 40 διὰ τὸ συνῆρθμα τὰς δύο προτάσεις καὶ τὴν ἑτέραν διὰ τῆς ἑτέρας κατασκευάζεσθαι. οὕτε εἰσὶν ὑποθετικοί· οὕτε γάρ δὲ δὲ ὄντων οὕτε μὴ δὲ δὲ δευτέρον, ἐπειδὴ μὴ τελοῦσιν ὑπὸ τοὺς πέντε τρόπους.

2 ἀμείνον] α in ras. P 15, 16 καίπερ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ f. 197vP (== Pb)
18 η̄ prius Pb: om. P 18, 19 τὸν ἐ Pb cf. vs. 21: τοῦ ἐ P 20 η̄ διάμετρος
alt. om. Pb 21 post ἄρτιος add. ἔστιν Pb 23 post τὸ add. ἐν τῷ τῷ τῶν στοιχείων βιβλίον (sic) Pb 24 ὁ Pb 34 καθόλου Pb: καθοῦ P ὑπάρχειν Pb:
ὑπάρχει P 42 post τρόπους add. τοὺς μὴ δὲ δὲ ὄντων Pb

p. 41^b 6 Έτι δὲ ἐν παντὶ δεῖ. θεωρήματα κοινὰ παραδίδωσι τῶν τριῶν σχημάτων. πρῶτον οὐ γίνεται συλλογισμὸς ἄνευ καθόλου προτάσεως· δὸς γάρ ἐκ δύο μερικῶν οὐ συλλογίζεται· καὶ ἡ οὐ τὸ προκείμενον, ἡ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται. εἰ γάρ δὲ δεῖται τὴν μουσικὴν ἥδονὴν σπουδαῖαν, *(τὸν)* οὕτως εἴπῃ ἡ μουσικὴ ἥδονί [ἡ] ἥδονή ἐστιν· ἡ ἥδονὴ σπουδαῖα· ἡ μουσικὴ ἄρα ἥδονὴ σπουδαῖα ἐστίν·, οὐ συλλογίζεται. δίδειται γάρ ὅτι ἐκ δύο μερικῶν οὐδὲν ἀναγκαῖον συνάγεται. ἔπειτα δέ, ὅταν λέγῃ ἡ ἥδονὴ σπουδαῖα ἐστίν·, εἰ μὲν πρὸς τὴν γεωμετρικὴν ἥδονὴν ἀποβλέψας φησὶν, οὐ τὸ προκείμενον συνάγεται· εἰ δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν ἥδονήν, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτήσεται. ἀμεινον δὲ μὴ τρία τμῆματα ποιεῖν ἀλλὰ δύο· πάντως γάρ οὐ συλλογίζεται· ἡ δὲ *(οὐδέν)* 10 οὐδὲ τὸ προκείμενον· ἡ τὸ προκείμενον μέν, μετὰ δὲ τοῦ[το] τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι. μὴ οὖν λεγέτωσαν οἱ γεωμέτραι ἐπειδὴ τὸ Α τῷ Β ἵσον, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἵσον, καὶ τὸ Λ ἄρα τῷ Γ ἵσον· ἀλλοῦ γάρ συλλογίζονται οὐ διὰ τὴν πλοκήν ἀλλὰ διὰ τὴν ὅλην· διὸ καὶ οἱ Στωικοὶ ἀμειδῶσι περαίνοντάς | φασιν αὐτούς· ἀλλὰ τὰς δύο μερικὰς *f. 256v* μίαν μερικὴν ποιείτωσαν καὶ προστιθέτωσαν τὴν καθόλου· οἷον τὰ ΑΒ τῷ αὐτῷ ἵσα· 15 πάντα τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα· τὰ ΑΒ ἄρα ἵσα ἀλλήλοις. ἡ ὡς ἡ λέξις, μὴ λεγέτωσαν ἐπειδὴ αἵδε αἱ τῶν ἡμικυκλίων ἵσαι, ὡν αἵδε αἱ τοῦ τμήματος ἵσαι, λοιπαὶ ἄρα αἵδε αἱ πρὸς τῇ βάσει τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου ἵσαι· οὕτω δὲ μᾶλλον· ‘αἵδε αἱ τοῦ ἰσοσκελοῦς καταλαίποντα ἀπὸ ἵσων ἵσων ἵσων ἀφηρημένων· πάντα τὰ καταλείπομενα μετὰ ἀφαίρεσιν ἵσων ἀπὸ ἵσων ἵσα ἐστίν· αἵδε ἄρα τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου 20 ἵσαι εἰσὶν· μερικὸν δὲ τὸ τόδε τῷδε τῷδε ἵσον οὐ διὰ τὸ δειπτικόν (ἐπὶ γάρ τῶν καθόλου ποιοῦντα τὸν λόγον πανταχοῦ οἱ γεωμέτραι), ἀλλ᾽ ὅτι τὸ ἀπορσιδιόριστον ἵσουναμεῖ τῷ μερικῷ.

Δεύτερον κοινὸν τῶν τριῶν σχημάτων. τὸ συμπέρασμα οὐ πάντως ἔσοικε μιᾷ τῶν προτάσεων, οὐδὲ κατὰ ποσὸν οὐδὲ κατὰ ποιόν· κατὰ μὲν τὸ ποσόν, ἐπειδὴ ἐν τριτῷ σχήματι ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου μερικὸν συνάγεται· κατὰ δὲ τὸ ποιόν, ἐπειδή, εἰ καὶ κατὰ τὸ καταφατικὸν καὶ ἀποφατικὸν καὶ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον ἡ ἀμφοτέραις ταῖς προτάσειν ἔσοικεν ἡ μιᾷ πάντως, οὐ δῆπου καὶ κατὰ τὸ ψεῦδος καὶ ἀληθίες, ἕπερ καὶ αὐτὰ ποιά εἰσιν καὶ τρόποι· ἀλλοῦς γάρ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ψεῦδων συνάγεται.

30 Οὐτὶ εἰπὼν ἐκ δύο ἀποφάσεων ἡ μερικῶν μὴ γίνεσθαι συλλογισμὸν μόνον τὸ δεύτερον ἐπεξεργάζεται. κείτεθω γάρ, τουτέστιν προκείσθω εἰς ζήτησιν, εἰ ἡ μουσικὴ ἥδονὴ σπουδαῖα ἐστίν.

ΑΓ. ΒΔ καλεῖ τὰς τῶν ἡμικυκλίων γωνίας, ΓΔ τὰς τοῦ τμήματος, EZ τὰς τοῦ τριγώνου· καὶ τὰ στοιχεῖα γάρ τῶν γωνιῶν τῶν ἡμικυκλίων διαιρεῖ εἰς τὰ στοιχεῖα τῶν γωνιῶν τοῦ τμήματος καὶ τοῦ τριγώνου· τὰς δὲ πλευρὰς τοῦ τριγώνου ΑΒ καλεῖ. τρεῖς εἰσὶ συλλογισμοὶ· αἱ ΑΓ, ΒΔ γωνίαι ἡμικυκλίων ἵσων εἰσὶν γωνίαι· πᾶσαι αἱ τῶν ἵσων ἡμικυκλίων | γωνίαι ἵσαι· αἱ ΑΓ, ΒΔ ἄρα γωνίαι ἵσαι. πάλιν αἱ ΓΔ τοῦ *f. 257r* αὐτοῦ τμήματος εἰσιν γωνίαι· πᾶσαι αἱ τοῦ αὐτοῦ τμήματος εἰσι γωνίαι ἵσαι διὰ τὴν [*ε'*] ἐφαρμογήν· [*πάλιν*] αἱ ΓΔ ἄρα γωνίαι ἵσαι. πάλιν αἱ EZ τοῦ τριγώνου γωνίαι 40 καταλαίπονται μετὰ ἀφαίρεσιν ἵσων ἀπὸ ἵσων πάντα τὰ καταλαίπομενα κατὰ ἀφαίρεσιν

2 δ]	ἔν (sic) P	3 ἡ alt. scripsi: ἡ P	4 ἀν addidi	ἡ alt.
delevi	9 τμῆμα in fine versus P	οὐδέν addidi	.	10 τοῦ scripsi:
τοῦτο P	12 ἀλληλῆ P	15 ἵσαι (post ἀλλ.) P	19 ἀφαίρεσιν] i alt. ex ει corr. P	P
21 πανταχοῦ e versus antecedenti, ubi post ἵσον supra τὸν λόγον positum est, hoc trans-	posui	scripsi: οἷον P	24 οὕτε—οὐ f. 199 ^v P (= Pb)	25 καὶ Pb;
om. P	28 εἰσιν om. Pb	38 πᾶσαι—γωνίαι in mrg. sup. repetit P	39 ε'	
delevi	πάλιν prius ut e vs. 37 translatum delevi	EZ scripsi: AB P itemque		
p. 71,1	40 an etiam alt. loco μετὰ? cf. vs. 19			

ἴσων ἀπὸ ἴσων ἵσαι ἔστιν· καὶ αἱ EZ ἄρα τοῦ τριγώνου γωνίαι ἴσαι εἰσίν· ὅπερ * * * δὲ οὕτω λέγειν φασὶ τινες ἐπειδὴ αἱ ΓΓ, ΒΔ ἴσαι, ὡν αἱ ΓΔ ἴσαι, λοιπαὶ ἄρα αἱ EZ γωνίαι τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου ἴσαι εἰσὶν διγῶς ἀμαρτάνοντες· καὶ γὰρ ἀμφα μερικαὶ, ἐπειδὴ ἀπροσδιήριστοι· καὶ ὅτι τὴν μείζονα παρηκαν τὴν τὸ κύρος ἔχουσαν ἐν τοῖς 5 συλλογισμοῖς καὶ ἀξιώματος λόγον ἐπέχουσαν, τὴν δὲ ἀλάτονα διειλον εἰς δύο. καὶ ἐν- τεῦθεν τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτοῦνται· ὃ γὰρ μὴ ἔδειξαν, οἰνται δεσπεγέναι.

ρ. 41b30 Ἀλλὰ καὶ τῷ ἀναγκαῖαν ἡ ὑπάρχουσαν ἡ ἐνδειχομένη· πᾶς οὖν ἐν δευτέρῳ σχῆματι καὶ τῷ τρίτῳ ἐπὶ τῆς μείζονος ἐνδειχομένου καὶ ἀναγκαῖου τῆς 10 ἀναγκαῖας καθόλου ἀποφατικῆς οὐσίης τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδειχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συν- 15 ἀγεται; η καὶ τότε ἔσικεν· τὸ γάρ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης συνάγεται, ὃ φέρεται καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ καὶ κατὰ τοῦ ἐνδειχεται οὐδενὶ ἀμφοτέραις οὐν ἔσικεν.

ρ. 41b31 Ἐπισκέψασθαι δὲ καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας. οὗτον ἄρα καὶ αὐτὸς ὅτι οὐκ ἀεὶ ἔπειται τὸ συμπέρασμα μιᾷ τῶν προτάσεων κατὰ τὸ ποιόν, εἴ γε ἀλη- 20 θὲς ἐκ ψευδῶν συνάγεται. τοὺς δὲ τρόπους κατηγορίας ἐκάλεσεν, ἐπει, *{λεπτοί}* δοκεῖ τὸ ὑποκείθαι ὅλης, τὸ κατηγορεῖσθαι εἰδους ἀν εἴη, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν ποιοῦ ἡ τρόπος.

ρ. 41b33 Ὅτι δυνατὸν καλεῖ τὸν ἀτελῆ ὡς δυνάμει τέλειον.

ρ. 41b36 Δῆλον δὲ καὶ ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις. δεῖξας ὅτι πᾶς κατηγορικὸς ἀπλοῦς συλλογισμὸς δι’ ἐνὸς τῶν τριῶν σχημάτων γίνεται καὶ ὅτι καὶ πᾶς ὑποθετικός, 20 δὲ ἀδύνατου καὶ ἐπ’ εὐθείας, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν σύνθετος τε καὶ ἀπλοῦς, ὑπὸ τὰ τρία σχῆματα ἀνάγεται διὰ μέσου ἀπλοῦ | κατηγορικοῦ τοῦ κατασκευαζοντος ἡ τὸ f. 257v συνημμένον, ὡς ἐν τοῖς δὲ ἀδύνατοι, ἡ τὴν πρόσληψιν, ὡς ἐν τοῖς ἐπ’ εὐθείας, τὸ λοιπὸν δείκνυσι νῦν, ὅτι πᾶς σύνθετος κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ τρία σχηματα ἀνάγεται διὰ μέσου τοῦ προσεγκὼς δεικνύντος, ὃς πάντως ἐκ τριῶν ὅρων ἔστιν. καὶ 25 πρότερον τῷ ἀντικειμένῳ συνηγορεῖ, ὅτι ὁ κατηγορικὸς συλλογισμὸς δὲ προσεγκὼς δει- κνύς δύναται ἐκ πλειόνων ὅρων εἶναι ἡ τριῶν· καὶ γὰρ καὶ τῇ σχέσει δύναται ἐκ πλειόνων εἶναι ἡ τριῶν καὶ τῷ ὑποκειμένῳ· τῇ μὲν σχέσει, ἐπειδὴ ἐνδέιχεται δεῖξαι οὐ πάντα ἄνθημαπον λευκὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου, τοῦ Λίθοτος, ἐν τοῖς τρισὶ σχημάσιν, ὡς ὑπο- 30 γέραπται· διὰ γάρ τοῦτο μερικὸν ἀποφατικὸν εἴληπται τὸ πρόβλημα ὡς μόνον τῶν προβλημάτων ἐν τοῖς τρισὶ σχημάσι δεικνύμενον. οἱ τρεῖς οὖν ὅροι τῷ ὑποκειμένῳ τῇ σχέσει ἐννέα γεγόνασι. καὶ λύει λέγων ὅτι πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί (τρεῖς γάρ), προέκειτο δὲ δεῖξαι οὐ τὸ πολλοὺς συλλογισμοὺς ἐκ τριῶν ὅρων, ἀλλὰ τὸ ἔνα συλλο- 35 γισμὸν ἐκ τριῶν πάντως. δευτέρᾳ συνηγορίᾳ. καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δυνατὸν πλειόνας τῶν τριῶν εἶναι τοὺς ὅρους τοῦ συλλογισμοῦ, εἴ γ’ ἐνδέιχεται τὸ αὐτὸ πρό- 40 βλημα ἀλλοτε δι? ἄλλου μέσου δεικνύναι, ὡς ὁ Πλάτων τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἐν μὲν τῷ Φαιδρῷ οἱα μέσου τοῦ ζωὴν ἐπάγειν τῷ σώματι· οὐδὲν γάρ ἐπιδέιχεται τὸ ἐναντίον οὐ ἐπάγει [ζόπου τὸ αὐτοκίνητον ἀθανάτον]. ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ τῆς Πολιτείας εἰπών· ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς ἴδιας κακίας οὐ φθείρεται· τούναντίον γάρ δοκοῦσιν οἱ κακοὶ καὶ ζωτικώτεροι εἶναι καὶ μόνοι ξῆν διὰ τὰς πλεονεξίας καὶ τὴν τρυφήν· τὸ μὴ φθεί- 45 ρόμενον ὑπὸ τῆς ἴδιας κακίας ἀρθαρτόν ἐστιν, ἐπειδὴ πᾶν τὸ φθειρόμενον ὑπὸ τῆς ἴδιας κακίας φθείρεται, ὡς δὲ σίδηρος καὶ δὲ γαλακτὸς οὐδὲ τοῦ ιοῦ, δὲ σίτος ὑπὸ |

1 supple ἔδει δεῖξαι ἀντὶ et post 2 δὲ adde τοῦ
δεῖ Arist. (sed om. δεῖ n.)

14 εἰ addidi

2 ΒΔ scripsi: ΒΓ Ρ

12 δὲ

19 συλλογισμὸς scripsi: συλλογισμῶν P

ο

23 λειπὸν P 26 ἐκ prius superscr. P 27 τῷ ὑποκειμένῳ scripsi: τὸ ὑποκείμεν P
30 ἐν scripsi: μὲν P 32 τὸ prius scripsi: τοὺς P 33 δυνατὸν] ο, ut videtur,
ex a corr. P 36 φαῖδον P; c. 54 p. 105 C. D 37 ὅπου—ἀθάνατον delevi
ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ τῆς Πολιτείας] c. 9. 10 p. 608D—611 A

τῆς ἐριστίβης. ἀλλὰ νῦν πάλιν πολλοὶ οἱ συλλογισμοί, ὅσφι καὶ αἱ προτάσεις τῶν **§. 258**¹ συλλογισμῶν μᾶλλον διεστήκασιν ἀλλήλων, καὶ ὡσα τὰ μέσα, τοσοῦτοι καὶ οἱ συλλογισμοί. καὶ τὸ αὐτὸ μὲν πρόβλημα διεὶ πλειόνων ὄρων ἡ τριῶν, οὐ μὴν ὁ εἰς συλλογισμὸς περὶ οὗ ὁ λόγος. τρίτη συνηγορία. ἐνδέχεται κατηγορικὸν συλλογισμὸν διὰ 5 πλειόνων ἡ τριῶν ὄρων προβαίνειν, ὡς ὁ Πλάτων ἐν Φαιδρῷ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον ἀπέδειξε διὰ μέσου τοῦ αὐτοκινήτου καὶ δειπνήτου. ἀλλὰ πάλιν δύο εἰσὶ συλλογισμοί, ὅσι ἡ ψυχὴ δειπνήτου διὰ μέσου τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ ὅτι ἀθάνατος διὰ μέσου τοῦ δειπνήτου.

Οὐτὶ δὲ πᾶς συλλογισμὸς ἐκ δύο προτάσεων προσεχῶν, οὕτως δείκνυσιν. εἰ γάρ 10 διυνατόν, συναγέσθω τὸ Ε ἐκ τεττάρων προτάσεων προσεχῶν τῶν ΑΒ ΓΔ· αἱ ΑΒ προτάσεις τοῖνυν ἡ συνάγουσι τι ἡ οὐ συνάγουσι· ἀλλ’ εἰ μὲν μὴ συνάγουσι τι, μάτην εἰλημμένα εἰσίν. εἰ δὲ συνάγουσι τι, ἡ τὸ Ε συνάγουσιν ἡ μίαν τῶν ΓΔ λοιπῶν προτάσεων ἡ ἀλλο τι παρὰ ταῦτα· ἀλλ’ εἰ μὲν τὸ Ε, ἔχομεν τὸ ζητούμενον, ὅτι ἐκ δύο προτάσεων συλλογισμός· εἰ δὲ ἐν τῶν ΓΔ, οὐκέτι προσεχής ἐστιν ὁ συλλογισμὸς οὐδὲ² 15 ἀπλοῦς ἀλλὰ σύνθετος ἐκ προσυλλογισμοῦ· εἰ δὲ ἀλλο παρὰ τὸ Ε καὶ τὰ ΓΔ συνάγει τὰ ΑΒ, νῦν οὐ μόνον πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως, ἀλλὰ καὶ δισύναπτοι πρὸς ἀλλήλους. δὲ ἐπὶ τῶν ΑΒ εἴρηται, ἀρμόσει καὶ ἐπὶ τῶν ΓΔ· πάλιν γάρ τὰ ΓΔ ἡ συνάγει τι ἡ οὐ συνάγει· καὶ εἰ μὲν μὴ συνάγει, μάτην εἰληπται· εἰ δὲ συνάγει, εἰ μὲν τὸ Ε, παρέκκουσιν αἱ ΑΒ προτάσεις, καὶ ἐκ 20 δύο προτάσεων προσεχῶν πᾶς συλλογισμός· εἰ δὲ ἐν τῶν ΑΒ, πολλοὶ ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ὁ μὲν προσυλλογισμός, ὁ δὲ τοῦ προσεκμένου· εἰ δὲ ἀλλο παρὰ τὰ ΑΒ, ἐναργῶς πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί· καὶ γάρ δισύναπτοι πρὸς ἀλλήλους οἱ συλλογισμοί, καὶ οὐκ ἐκκρούει ἐν φαντάζουσα ἡ συνέχεια τῶν προτάσεων.

Καὶ ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις πᾶσαν κατασκευὴν | ἀπόδειξιν ἐκάλεσεν. **§. 258³**

25 **p. 41b37** Ἐάν μὴ δι’ ἄλλων καὶ ἄλλων. ἡ τῇ σχέσει, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ συνηγορίᾳ, ἡ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς ἐν τῇ δευτέρᾳ.

p. 41b38 Οἶον τὸ Ε διὰ τε τῶν ΑΒ καὶ τῶν ΓΔ. τοῦτο παράδειγμα τῆς δευτέρας συνηγορίας τῆς τὸ αὐτό, τὸ Ε τυχόν, συναγούσης δι’ ἄλλων καὶ ἄλλων ὄρων τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον τῶν ΑΒ καὶ ΓΔ· καὶ γάρ τὰ ΑΒ τῶν ΓΔ τῷ ὑποκειμένῳ διαφέρει.

p. 41b39 Ἡ διὰ τῶν ΑΒ καὶ ΒΓ καὶ ΑΓ. τοῦτο παράδειγμα τῆς πρώτης συνηγορίας, ὅπου τὸ αὐτὸ συνάγεται, οἷον τὸ Ε, δι’ ἄλλων καὶ ἄλλων τῇ σχέσει μόνον. διὸ καὶ ἔνα κοινὸν ὄρον ἔχουσι καὶ ἔνα διάφορον τὰ ΑΒ καὶ ΒΓ καὶ ΑΓ· καὶ γάρ τὸ δεύτερον πρώτον γίνεται τῆς μείζονος ἀντιστραφείσης, τὸ δὲ τρίτον τῆς ἐλάττονος. 35 ΑΒ οὖν τὸ πρώτον σχῆμα, καὶ Α μὲν ἡ μείζων πρότασις, Β δὲ ἡ ἐλάττων· καὶ ἐν μὲν τῷ δευτέρῳ σχήματι τῷ ΒΓ ἡ ἐλάττων τοῦ ΑΒ ἔμεινε, τὸ Β· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σχήματι τῷ ΑΓ ἡ μείζων ἔμεινε τοῦ ΑΒ, τὸ Α.

p. 41b40 Τούτων δὲ δύντων οὐχ εἰς ἀλλὰ πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί. ἡ λόγισις τῶν δύο συνηγοριῶν, ὅτι οὐκ ἔμεινεν εἰς ὁ συλλογισμός, εἰ καὶ τὸ 40 πρόβλημα.

p. 42a1 Ἡ πάλιν δια ταύτην ἐκάτερον. ἡ τρίτη συνηγορία ἡ καὶ πιθανωτέρα, διὸ καὶ λόγικης λόσεως αὐτήν δέξιοι, ἡ ἐνὸς συλλογισμοῦ ἐμμέσους τὰς προτάσεις λαμβάνουσα. καὶ λόγι τοῦτο λέγων τρεῖς εἰναι τοὺς συλλογισμούς, ἐπειδὴ καὶ τρία τὰ συμπεράσματα, αἱ δύο προτάσεις καὶ τὸ συπέρασμα· αἱ μὲν γάρ τῶν προσυλλογισμῶν εἰσι συμπεράσματα, τὸ δὲ τοῦ συλλογισμοῦ.

1 ἐρισύβης P

πάλιν scripsi: πλέον P

5 ἐν Φαιδρῷ] c. 24 p. 245 C sq.

14 προσεχής] η in ras. P

39 συνηγοριῶν scripsi: συνηγόρων P

44 δύ P

p. 42a3 "Η τὸ μὲν ἐπαγωγῆ τὸ δὲ συλλογισμῷ. οἶον εὶ πρόβλημα εἴη ὅτι ἡ ἴατρικὴ χρήσιμος τῷ βίῳ καὶ εἰπωμεν· ἡ ἴατρικὴ τέχνη ἔστιν, πᾶσα τέχνη χρήσιμος τῷ βίῳ, καὶ ἡ ἴατρικὴ ἄρα· καὶ τὴν μὲν ἐλάττονα κατασευάσουμεν διὰ συλλογισμοῦ· ἡ ἴατρικὴ μέθοδος ὁδοτοιητική, πᾶσα μέθοδος ὁδοποιητική τέχνη, καὶ ἡ ἴατρικὴ ἄρα τέχνη· τὴν δὲ μεῖζον, ὅτι πᾶσα τέχνη χρήσιμος τῷ βίῳ, δὲ ἐπαγωγῆς· καὶ γάρ γεωργίας καὶ ὑφαντικῆς. ἡ ᾧ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Πολιτείᾳ¹ τοῦ γὰρ Θραυ- μάχου εἰπόντος τὴν δικαιοσύνην κακοθυσίαν αὐτὸς κατασκευάζει τὸν δίκαιον φρόν. f. 259r νιμον εἰπών οὕτως·

δίκαιος τοῦ μὲν ὄμοιού <οὐκ> ἔθιλει πλέον ἔχειν φρόνιμος

10 τοῦ δὲ ἀνομοίου ἔθιλει πλέον ἔχειν.

καὶ τῶν προτάσεων τούτων τὴν μὲν ἐλάττονα κατασκευάζει μέσον λαβόν τὸ ἀπο- νεμητικὸν τοῦ κατ² ἀξίαν, τὴν δὲ δευτέραν δὲ ἐπαγωγῆς τοῦ ἴατροῦ, τοῦ μάντεως, τοῦ γεωμέτρου.

p. 42a6 Εἰ οὖν οὐ πλείους ἀλλ³ εἰς. εἴ τις, φησίν, τὸν διὰ πέντε ὥρων συλλο- 15 γισμὸν ἡ ὁδοσωνοῦν ἔνα λέγοι ἀποβλέπων πρὸς τὴν συνέχειαν τῶν προτάσεων, οὐ φιλονήσουμεν αὐτῷ τοῦ ὑδάτινος, πλὴν εἰς ἐστιν πόρρω, οὐχ εἰς προσεγής· τοῦτο γάρ δηλοῖ τὸ οὕτω μὲν ἐνδέχεται καὶ τὸ ᾧ δὲ τὸ Γ οἰα τῶν ΑΒ, ἀδύνατον. καὶ ὅτι μῆτ ἐστιν εἰς προσεχής, ἐπάγει τὴν ἀπόδειξιν. τῶν ΑΒ ΓΔ τεσσάρων προτά- 20 σεων τὸ Ε συναγούσαν αἱ ΑΒ, φησίν, ἡ συλλογιστικῶς συμπεπλεγμέναι εἰσὶν ᾧ εἴναι τὴν μὲν μεῖζον τὴν δὲ ἐλάττονα, ἀνθ⁴ ὧν αὐτὸς εἰπεν ὅλην καὶ μέρος, ἡ ἀσυλλο- γίστως. καὶ εἰ τὸ πρῶτον, ἡ τὸ Ε συνάγουσαν ἡ θάτερον τῶν ΓΔ ἡ ἀλλο παρὰ ταῦτα. καὶ μόνον τὸ πρῶτον ἀναιρεῖ λέγων ὅτι καὶ πᾶς ὑπόκειται τὸ Ε ἐκ τῶν ΑΒ ΓΔ ἐκ μόνων τῶν ΑΒ συναγόμενον; καὶ πρὶν τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις τῶν ΑΒ ἀγελεῖν 25 μέτεσται καὶ ἐπὶ τὰ ΓΔ· καὶ ταῦτα γάρ ἡ συνάγει τι ἡ οὕ. καὶ εἰ συνάγει, ἡ τὸ Ε ἡ θάτερον τῶν ΑΒ ἡ ἀλλο παρὰ ταῦτα. καὶ εἰ μὲν τῶν ΑΒ θάτερον, πλέονες ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ἐπειδὴ καὶ τὰ συμπεράσματα, καὶ προσυλλογισμὸς ὁ ΓΔ τοῦ ΑΒ ΓΔ. εἰ δὲ τὸ Ε, εἰ μέν εἰσιν οἱ συλλογισμοί ὁ ΑΒ ΓΔ καὶ ὁ ΓΔ, ᾧ ἐνδέχεται ἔνα εἴναι, τῷ ταῦτὸ συνάγειν, οὐ μῆτ κατ⁵ ἀλήθειαν εἰς εἰσιν· ἐνδείκνυται δὲ τοὺς ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι συλλογισμοὺς διὰ τῶν αὐτῶν ὥρων. εἰ δὲ τὰ 30 ΓΔ μηδὲ θάτερον τῶν ΑΒ ἀλλ⁶ ἀλλο τι παρὰ ταῦτα, οὐ μόνον πολλοὶ ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ὁ ΑΒ ΓΔ καὶ ὁ ΓΔ, ἀλλὰ καὶ ἀσύναπτοι ἀλλήλοις. εἰ δὲ τὰ ΓΔ οὐδὲν συνάγει, μάτην εἰληπται ἐν συλλογισμῷ, εἰ μῆτ ἄρα ἐπαγωγῆς | χά- f. 259v ριν ἡ κρύψεως ἡ δὲ ἀλλο τι τοιοῦτον παρειηπται. είτα ἀνεισι πολὺν ἐπὶ τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις τῶν ΑΒ. καὶ ἐπαγωγῆς μέν, ᾧ πᾶσαν τέχνην χρήσιμον ἐδείξαμεν 35 τῷ βίῳ διὰ γεωργίας καὶ ὑφαντικῆς. κρύψεως δὲ χάριν, ὅτι οὐ δεῖ συνεχεῖς τὰς δύο προτάσεις ἐρωτᾶν, ἐπει συναισθόμενος ὁ ἐρωτώμενος ἐνστατικώτερος γίνεται, ἀλλὰ χρή ἐν μέσῳ τινὰ παρεμβαλεῖν οἰκείαν τῇ ἐρωτήθεισῃ προτάσει, είτα τὴν ἀλλη ἐπαγαγεῖν. οἶον εὶ πρόβλημα εἴη ὅτι ἡδονὴ ἀγαθόν, καὶ λάβωμεν ὅτι ἡ ἡδονὴ ἐφετόν, μῆτ εὐθὺς εἰπωμεν τί οὖν; πᾶν ἐφετόν ἀγαθόν⁷; ἀλλὰ ἐφετοῦ κατατείνωμεν λόγον, ὅτι καὶ τὸ 40 καλὸν ἐφ⁸ ἐαυτὸ καλεῖ καὶ ἀγαθόν ἐστιν ἐφ⁹ δὲ πάντα ἄγαν θεῖ. καὶ εἰ τις βούλο- μενος δεῖξαι τὴν ὑγείαν ἀγαθὸν εἰπῃ ἡ ὑγεία τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἀγαθόν¹⁰, μῆτ εὐθὺς ἐπαγέτω τὸ δὲ τῷ τοιούτῳ ἀγαθόν καὶ ὄντως ἀγαθόν ἐστιν¹¹, ἀλλ¹² ἐν μέσῳ λεγέτω πᾶς γίνεται ἡ ὑγεία, ὅτι τοῦ ἴατροῦ τοῖς στοιχείοις καὶ τοῖς χυμοῖς δικάζοντος. ποτὲ δὲ καὶ δι¹³ οἰκονομίαν· οἶον αἱ ἀρεταὶ δι¹⁴ αὐτὰς αἱρεταί, καὶ μῆτ ἐπικάρπιαι ὧσι.

1 τῶι μὲν P 4 ὁδῶ ποιητικὴ utrobique P 6 ἐν τῇ Πολιτείᾳ] I 20 p. 349 B sq.
9 οὐκ addidi 20 ὅλον Arist. 20. 21 ἀσυλλογίστως scripsi: ἀσυλλογίστους P
21 εἰ scripsi: ἡ P 28 τῷ ταῦτο scripsi: τῶι αὐτὸ (o in ras. ex ω corr.) P
33 ἀνισι P 34 τῶν scripsi cf. vs. 23: τοῦ P 35 οὐ δεῖ scripsi: οὐδεῖς P
37 ἐπαγαγεῖν scripsi: ἐπαγωγῆν P 38 fort. <ἡ> ἡδονὴ 39 κατατείνωμεν] α. alt.
in ras. P 42 ἐπαγέτω scripsi: ἐπάγειν P 43 τοῖς τοιχείοις P

ποτὲ καὶ διὰ τὸ ἔηρὸν τοῦ διαλεκτικοῦ λόγου τοῦ καλλωπισμοῦ χάριν τοῦ λόγου ἐπεντίθεται. ποτὲ δὲ καὶ διὰ σαφήνειαν, ὡς ἐν ταῖς παραβολαῖς, ὅτι ὡς μία αἰσθήσις τῶν ἐναντίων, οὕτω καὶ ἐπιστήμη. ποτέ καὶ διὰ τὸ πρὸς ἐπίθετον ὄρῳ τὸν λόγον ὁγκοῦμεν αὐτὸν ταῖς παρεμβολαῖς.

5 p. 42a24 Εἰ δὲ εκ τῶν ΑΒ μὴ τὸ Ε ἀλλ᾽ ἄλλο τι γίνεται συμπέρασμα, ἐκ δὲ τῶν ΓΔ ἡ τούτων θάτερον ἡ ἄλλο παρὰ ταῦτα. ἀνεισι πᾶλιν ἐπὶ τὰ ΑΒ καὶ τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις διελέγχει· μίαν γάρ μόνην ἤλεγχε τὴν συνάγουσαν τὸ Ε. ἐάν γάρ, φησίν, τὰ ΑΒ μὴ τὸ Ε συνάγῃ ἀλλ᾽ ἄλλο τι, ἐκ δὲ τῶν ΓΔ τοῦτο τὸ ἄλλο ἡ θάτερον τύχῃ διὰ ἡ ἀλλαγῆς καὶ παρὰ ταῦτα, εἰ μὲν ἐν τῶν ΓΔ, προσυλλογισμός 10 ἔστι τοῦ συλλογισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ εἰς ὁ συλλογισμός ἀλλὰ πολλοῖ· εἰ δὲ ἄλλο παρὰ τὰ ΓΔ, καὶ μάτην ἔστιν εἰλημμένα τὰ ΑΒ, εἰ διὰ τὸ Ε εἰληπται, | μήτε f. 260r δὲ τοῦτο συνάγει μήτε ἄλλο συνάγον αὐτό.

p. 42a28 Εἰ δὲ μηδὲν γίνεται ἐκ τῶν ΓΔ. γραφικὸν ἔστιν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀμάρτημα· ἔσει γάρ εἰπεῖν ἐκ τῶν ΑΒ· εἴρηται γάρ ἥδη περὶ τῶν ΓΔ, τί ἔπειται, εἰ 15 μηδὲν συνάγουσιν· ἐπὶ δὲ τῶν ΑΒ οὐκ εἴρηται. καὶ ἔστιν ὅσον ἐπὶ τῇ φερομένῃ γραφῇ καὶ ἀδοκεσχῶν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ παραλιμπάνων, τὸ μὲν διε λέγων, τὸ δὲ μηδὲ 20 ἔπειξ.

p. 42a34 Εἰ μὴ προσλαμβάνοιτο, τουτέστιν εἰ μὴ πᾶλιν κρύψεως ἡ ἐπαγωγῆς ἡ καλλωπισμοῦ χάριν τοῦ λόγου λαμβάνοιτο.

20 p. 42a35 Ὅς οὖν συλλογισμός μὴ δύο προτάσεις ἔχει, ἢτοι τρεῖς ὅρους μόνον τὸν καριόν συμπέρασμα συνάγοντας (εἰσὶν γάρ καὶ ἄκυρα συμπεράσματα, ὡς τὰ τῶν προσυλλογισμῶν), οὗτος ὁ λόγος η οὐ συλλελόγισται, ὡς εἴ τις πολλὰς καθ' ἔκαστα προτάσεις λαμβάνοι μηδὲν κοινὸν ἔχοντας, ἡ περιττὰ τῶν ἀναγκαίων ἡρώτησεν, ὡς εἴ τις βουλόμενος δεῖξαι ὅτι ὁ ἀνθρωπὸς ζῆν εἴπη ὁ ἀνθρωπὸς 25 γελαστικόν, τὸ γελαστικὸν ζῆν, τὸ ζῆν ξύμψυχον, ὁ ἀνθρωπὸς ἄρα ζῆν· περιττὴ γάρ ἡ λέγουσα τὸ ζῆν ξύμψυχον.

p. 42b1 Κατὰ μὲν οὖν τὰς κυρίας προτάσεις. δεῖξας ὅτι πᾶς συλλογισμὸς κατηγορικὸς ἀπόδοις ἐκ τριῶν, δύο τούτων ἐπόμενα παραδίδωσιν, ὅτι τοῦ κατηγορικοῦ τοῦ προσεγκοῦς συλλογισμοῦ ἄρτιαι μὲν αἱ προτάσεις, περιττοὶ δὲ οἱ ὅροι· τὸν γάρ πρῶτον ἄρτιον καὶ τὸν πρῶτον περιττὸν κυριῷ διάματι ἄρτιον ἀπλῶς καλεῖ καὶ περιττὸν ἀπλῶς. τὸ δὲ συμπέρασμα τῶν μὲν προτάσεων ήμισυ, τῶν δὲ ὅρων τριτέν· τὸ δὲ διαστήματα ἐνὶ λείπει τῶν ὅρων. συνθίτου δὲ ὅντος τοῦ συλλογισμοῦ ἐν μόνον τῷ διαστήματα ἐνὶ λείπει τῶν ὅρων· τοῦτο γάρ ἀληθές, εἴτε καταπυκνοίτο ὁ προστιθέμενος εἴτε ἔξωθεν ἐμβάλλοιτο· οὐκέτι δὲ πάντως αἱ μὲν 35 προτάσεις ἄρτιαι, οἱ δὲ ὅροι περιττοί, ἀλλὰ δύνατὸν καὶ ἐναλλάξ· οὐδέποτε μέντοι ἀμφώ ἄρτιαι, καὶ αἱ προτάσεις καὶ οἱ ὅροι, ἀλλ᾽ ἀναμιξ, διότι κατὰ ἀρχὰς τῷ ἄρτιῷ καὶ περιττῷ διέφερον ἀλλήλων καὶ μονάς ἔκατέρῳ πρόσκειται, ἔξαλλάττεται δὲ τὸ εἶδος τοῦ ἄρτιον καὶ τοῦ περιττοῦ | μογάδος προστεθείσῃς· μονάς δὲ πρόσκειται f. 260v ἔκατέρῳ, ἐπειδὴ ὅροι προστεθέντος, εἴτε κατὰ πύκνωσιν εἴτε ἔξωθεν, μία πρότασις 40 προστιθεται. τὰ δὲ συμπεράσματα οὐκέτι τῶν προτάσεων ήμισύ εἰσι, τῶν δὲ ὅρων τριτέν, ἀλλὰ ποτὲ ὑπερβάλλει τῷ πλήθει καὶ τὰς προτάσεις καὶ τοὺς ὅρους· προτάσεις δὲ λέγω τὰς μόνως προτάσεις. πέντε γάρ ὅντων ὅρων δὲ μὲν γίνονται

1. 2 ἐπεντίθεται scripsi: εἴπεν τίθεται P

3. 4 ὄγκου μὲν P 6 ἀνιτ P 8 συνάγει P 13 τῶν αβ corr. n

15 ὅσον scripsi cf. p. 55,23: ὅς P 19 καλλοπισμοῦ P χάριν post 18 κρύψεως coll. P pr. 20 ἔχῃ P 21 εἰσιν] post εἰ ras. P ἄκερα P

28 δύω P 31 τριτέν scripsi: τρίτον (o in ras.) P 33 λίπειν P 34 καταπυκνοῖντο P 37 διέφέρον (sic), ε prius ex a corr. P¹ . 41 τριτέν scripsi

cf. vs. 31: τρίτον P ὑπερβάλλει (sic) P 42 μόνως scripsi cf. Philop. f. LXVI+18: μόνων P

προτάσεις, συμπεράσματα δὲ ἔξι· καθόλου γάρ καθ' ἐκάστην ὅρου προσθήκην, εἰτ' ἔξωθεν προστίθοιτο είτε παρεμβάλλοιτο, προστίθενται συμπεράσματα ἐνὶ ἐλάττονα τῶν προκειμένων ὥρων. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι πρὸς τὸν ἐφεδῆς μόνον δὲ προστίθεται οὐ ποτεῖ συμπέρασμα.

5

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΕΥΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.

p. 42b37 Ἐπεὶ δὲ ἔχομεν περὶ ὧν οἱ συλλογισμοὶ ἔως τέλους τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ περὶ γενέσεως συλλογισμῶν. δείκνυσι διὰ τούτων δὲ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ καθόλου τῶν μερικῶν ἐτοιμάστερα πρὸς ἀνασκευὴν ἡπερ πρὸς κατασκευὴν, τὰ δὲ μερικά τούναντίον ἐτοιμάστερα πρὸς κατασκευὴν ἡπερ πρὸς ἀνασκευὴν. προλαμβάνει 10 γάρ ὅτι τὸ μὲν παντὶ μοναχῶς δείκνυται, τὸ δὲ οὐδενὶ τριγῶς, ἐν πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δευτέρῳ διγῶς, τὸ τινὶ τετραχῶς, ἐν πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δευτέρῳ διγῶς, ἐν τρίτῳ τριγῶς, τὸ οὐ παντὶ ἓξαγῶς, ἐν πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δευτέρῳ διγῶς, ἐν τρίτῳ τριγῶς. τούτων προληφθέντων ἐκαστον τῶν τεττάρων προβλημάτων κατασκευάζεται καὶ ἀνασκευάζεται τοσαυταχῶς.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ

15	παντὶ	μοναχῶς	ἔξαγῶς διὰ τὸ οὐ παντὶ
	οὐδενὶ	τριγῶς	τετραχῶς διὰ τὸ τινὶ
	τινὶ	τετραχῶς	τριγῶς διὰ τὸ οὐδενὶ
	οὐ παντὶ	έξαγῶς	μοναχῶς διὰ τὸ παντὶ.

ἐπεὶ οὖν τὰ μὲν καθόλου μοναχῶς ἡ τριγῶς κατασκευάζεται, τὰ δὲ ἐν μέρει τετραχῶς 20 ἢ ἕξαγῶς, εὐεπιχειρητέρα τὰ μερικά τῶν καθόλου πρὸς κατασκευὴν. καὶ ἐπεὶ §. 261^r δὴ τὰ μὲν καθόλου ἀνασκευάζεται ἡ ἕξαγῶς ἢ τετραχῶς, τὰ δὲ ἐν μέρει τριγῶς ἢ μοναχῶς, εὐεπιχειρητέρα ἄρα τὰ καθόλου τῶν μερικῶν πρὸς ἀνασκευὴν.

Δεύτερον ἐπιχείρημα. εἰ τὸ καθόλου ἀναπειται καὶ διὰ τοῦ ἐναντίου καὶ διὰ τοῦ ἀντιφατικοῦ, τὸ δὲ μερικὸν διὰ μόνου τοῦ ἀντιφατικοῦ, τὸ καθόλου ἄρα τοῦ μερικοῦ 25 ἐτοιμάστερον ἀναπειται. ὅτι δὲ τὸ καθόλου τοῦ μερικοῦ καὶ δυσκολώτερον κατασκευάζεται, δείκνυσι διγῶς ἡ λέξις· τῶν γάρ μερικῶν τὸ μὲν οὐ παντὶ ἐν πλείσι σχήμασιν ἡπερ τὰ καθόλου, τὸ δὲ τινὶ διὰ πλειστών τρόπων ἡπερ τὰ καθόλου. ἀλλ ἐπεὶ τούτο τοῦ πρώτου ἐστὶν ἐπιχειρήματος, ἐπάρχει νεωτέρων κατασκευὴν τοιαύτην. ἐτοιμάστερον κατασκευάζεται τὰ μερικά τῶν καθόλου, ἐπειδὴ τὰ μὲν καθόλου διὸ ἐστῶν δείκνυται μόνων, τὰ δὲ μερικά καὶ διὸ ἐστῶν καὶ διὰ τῶν καθόλου· εἰ γάρ παντὶ, καὶ τινὶ, καὶ εἰ οὐδενὶ, καὶ οὐ παντὶ.

p. 42b27 Περὶ ὧν οἱ συλλογισμοὶ, τουτέστιν τῶν προβλημάτων· ἐπάγει γάρ καὶ ποιον γαλεπὸν καὶ ποιον εὐεπιχειρητέρον ἢ πρὸς κατασκευὴν ἡ πρὸς ἀνασκευὴν.

35 p. 43a1 Φανερὸν οὖν ὅτι τὸ μὲν καθόλου κατηγορικόν. κατασκευάζεται μὲν γάρ μοναχῶς, ἀνασκευάζεται δὲ ἕξαγῶς. τὰ δὲ ὅμοια καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχείρημα διαιρεῖ τὰ δὲ εἰς δύο, εἰς καθόλου καὶ μερικά, διὰ τοῦ δλως δὲ ἐστὶν ἀναπούντι μὲν τὰ καθόλου τῶν ἐν μέρει ῥάῳ.

3 προστεθεὶς scripsi: προστιθεὶς P

11 διγῶς scripsi: τριγῶς P

30 μόνων scripsi: μόνον P

8 ἀνασκευὴν] η in ras. ex ει corr. P

12 προληφθέντων scripsi cf. vs. 9 et p. 51,40 n.

κατασκευάζεται] ο superset. P¹

23 καὶ prius superset. P

38 ἀναφούντι Arist.: ἀναφοῦντα P

25 ἐτοιμάστερον (ω in ras., ut videtur) P

27 ἡπερ prius scripsi: εἰπερ P

28, 29 ἐτοιμάστερον P

p. 43a6 Καὶ ἐπὶ τῶν στερητικῶν. τὸ γάρ οὐδενὶ ἀναιρεῖται καὶ διὰ τοῦ παντὸς καὶ διὰ τοῦ τινί, δὲ [οὐδὲνὶ ἢ τινὶ] ἐν δύῳ σχῆμασι δείκνυται.

p. 43a9 Κατασκευάζοντες δὲ ῥάφω. τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ δευτέρου ἐπιχειρήματος, δὲ καὶ διχῶς δείκνυται· πρῶτον ἐκ τοῦ πλεοναχῶς δείκνυσθαι τὰ μερικὰ ἡπερ τὰ καθόλου ἢ κατὰ σχῆματα ἢ κατὰ τοὺς τρόπους.

p. 43a10 Ὅλως τε οὐδὲν. οὐχ ὕσπερ, φησίν, τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ μερικὰ διὰ τῶν καθόλου, οὕτω καὶ τὰ μερικὰ διὰ τῶν καθόλου κατασκευάζεται καὶ τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν ἀλλὰ τὰ | μὲν μερικὰ διὰ τῶν f. 261v καθόλου εἰσφέρεται, οὐκέτι δὲ καὶ τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν, ἀλλὰ δι² ἔαυτῶν μόνον· εἰ μὲν γάρ παντὶ, καὶ τινὶ οὐ μὴν εἰ τινὶ, καὶ παντὶ. καὶ ἐπεὶ τὰ μὲν μερικὰ διχῶς κατασκευάζεται, καὶ δι² ἔαυτῶν καὶ διὰ τῶν περιεχόντων καθόλου, τὰ δὲ καθόλου μοναχῶς (δι² ἔαυτῶν γάρ μόνον), ἑτοιμάζεται τὰ μερικὰ τῶν καθόλου πρὸς κατασκευήν· ἀλλὰ μήν δέδεικται τὰ καθόλου τῶν μερικῶν εὑπειχειρητότερα εἰς ἀνασκευήν· συνελόντι ἄρα τὰ καθόλου τῶν μερικῶν (τοῦτο γάρ δεῖ προσυπακοῦσατ) ῥᾶσιν ἀνασκευάζειν ἢ κατασκευάζειν.

p. 43a16 Ὅπως μὲν οὖν γίνεται ἀπας συλλογισμός, δὲ τὸ ἐπ’ εὐθείας καὶ δὲ δι² ἀδυνάτου. κυρίως δὲ τὸ γίνεται περὶ γενέσεως συλλογισμῶν τοῦ τμῆματος δύντος. ἢ πῶς γίνεται δὲ κατηγορικὸς καὶ δὲ ὑποθετικός· ἅμφω γάρ ἀνάγονται εἰς τὰ τρία σχῆματα, οἱ μὲν κατηγορικοὶ καθ’ ὅλους ἔαυτούς, οἱ δὲ ὑποθετικοὶ διὰ τὰς κατασκευάς ἢ τοῦ ἀδυνάτου ἢ τῆς προσλήψεως.

p. 43a16 Καὶ διὰ πόσων ὅρων. ὅτι τριῶν τῶν προσεχῶν.

p. 43a17 Καὶ πῶς ἔχουσῶν. ἢ κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον τοῦ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ ἢ κατὰ τὸ κατηγορικὸν καὶ ὑποθετικὸν τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ.

p. 43a18 Καὶ διὰ τοὺς ἀριθμοὺς τὰ ἐν μέρει τῶν καθόλου πρὸς κατασκευήν εὑπειχειρητότερα, πρὸς δὲ ἀνασκευήν δυσεπιχειρητότερα, καὶ ὅτι, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ ἐπιχειρήματι, τὰ μὲν μερικὰ διχῶς κατασκευάζεται, τὰ δὲ καθόλου μοναχῶς, ἀνασκευάζεται δὲ τὰ μὲν μερικὰ μοναχῶς, τὰ δὲ καθόλου διχῶς.

2 δὲ parum liquet (1 litt. evanuisse videtur). P οὐδὲνὶ ἢ τινὶ delevi ἐν δύῳ σχῆμασι ex Arist. scripsi: ἐν B σχῆματι P 3 ράιων P 5 fort. κατὰ (τὰ) 10 εἰ τινὶ scripsi: εστιν (sic) P 12 ἑτοιμάτερα P 27 εἰς τὸ A τμῆμα τοῦ πρώτου τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν τὸ περὶ γενέσεως συλλογισμῶν maiuseulis subser. P

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

- Ἄγαθός. ἀγαθόν ἔστιν ἐφ' ὁ πάντα ἄγαν
θεῖ 73,40
- ἀγωγή 62,5 ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ 51,
14 54,43 55,23
- ἀδιάφορος 5,15, 16 ἀδιάφορως περαινοντες
(συλλογισμοι) Stoicorum 27,36 28,5 sq.
32,13. 14 expl. 28,5 sq. διεξέργεσθαι 28,8
- ἀδίστακτος. ἀδιστάκτως (coni. τελείως)
ἀποφανέσθαι 17,20
- ἀδοκεσχεῖν 74,16
- ἀδόνατος. εἰς ἀπούν τι καὶ ἀδόνατου κα-
τανῆ 35,2 ἡ εἰς ἀδόνατον ἀπαγωγή 31,7
(expl.) 34,35 sq. 51,18. 19 al. δὲ ἀδυνάτου
δεικνύναι, πίστις 37,8 sq. 39,10 41,30.
40 al. opp. ἐπ' εὐθείας 42,32 al. συλλο-
γισμός 65,19 sq. 66,3 71,20 76,17 ὁ
δὲ ἀδυνάτου μέρος τοῦ ὑποθετικοῦ 66,
13sq. 69,24.25 λέγεται δ' ὁ δὲ ἀδυνάτου
καὶ κύκλῳ ὡς μὴ τὸ προκείμενον αὔτιθεν
δεικνύει ibid. 26,27 cf. 66,34 sq.
- ἀειπίητος 3,5 6,1 sq. 11,10 14,26 29,10.
24 30,13. 18 sq.
- ἀθροισμα (λέγων) 26,4, 6
- αἰνίττεσθαι τι 46,22. 40
- αἱρεῖν τὸ συμβαῖνον 33,14
- αἱρετός. αἱ μὴ αἱ. (coni. μηδὲ ἀναγκαῖαι)
ἡδοναι 18,38
- αἴσθησις 25,22. 26
- αἴσθητικός. οὐσία ἔμψυχος αἱ. 4,4
- αἴσθητός opp. νοήτος 5,23. 25 25,12 sq.
οὗτε μὴν ἐπὶ τῶν αἱ. συλλογέμμεθα 25,21.23
- αἰτία. ὡς ἀνάγουσαν.. αἰτίαν 10,24 μετ'
αἰτίας γιγνώσκειν 2,34 ἀπὸ τῶν αἱ. τὰ
αἰτιατὰ δεικνύναι 8,8 25,16. 17
- αἰτιᾶσθαι 59,37. 41
- αἰτιατική (πτῶσις) 12,9
- αἰτιατός cf. αἰτία, αἰτίος
αἰτιος. ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν ἐπὶ τὰ αἱ. μετα-
βαίνει 8,9
- ἀκάθαρτος. αἱ αἱ. (coni. ἀκόλαστοι) ἡδοναι
18,35
- ἀκέραιος τρόπος 46,29 49,29 60,36
- ἀκμάζειν 47,3
- ἀκμαν 10,1
- ἀκόλαστος. αἱ αἱ. (coni. ἀκάθαρτοι) ἡδοναι
18,35
- ἀκολουθεῖν log. i. q. συμβαίνειν 29,33
30,31
- ἀκολουθία. τὸ δὲ (ἀναγκαῖον) κατὰ τὴν αἱ.
τῆς λέξεως opp. κατὰ τὴν ὑπαρξίην τῶν
πραγμάτων 29,21. 22 30,28 sq. 32,16 ὁ
ἔξ αἱ. (sc. ὑποθετικὸς συλλογισμός) 68,
24 sq.
- ἀκολουθος 1,20 2,5 (coni. εὐτακτος) 7,20
- ἀκολούθως 1,18 sq. 24,27 τοις προειρη-
μένοις 22,12 32,25 33,23
- ἀκούειν τινὸς μεθυπερβατῶς 16,33 τὶ ἀντὶ
τινος 17,29 48,5 τὶ κατὰ κοινοῦ 33,1
- ἀκριβοῦν τι 68,2
- ἀκροατής 31,16. 17. 22
- ἄκρος (ὅρος) 66, 21. 28 ἡ φύσις τῶν αἱ.
50,38
- ἄκυρος (συμπεράσματα) 74,21
- ἀλήθεια. τῇ αἱ. 14,33 33,27 κατ' ἀλήθειαν
39,23 55,26 73,28
- ἀληθεύειν 18,33. 37 ἐπὶ τινος 45,26 47,
20 53,25 med. κατά τινος 52,8
- ἀληθής. τῷ ἀληθεῖ 10,34 κατὰ Πλάτωνα

- καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον *ibid.* 36 τὸ ἀληθέστερον λέγειν 13, 25. ἀληθὲς γὰρ καὶ ἔξι ἀμφοτέρων ψεύδων συνάγεται 70,28 71, 13. 14 cf. ἀντικεῖσθαι, ψεῦδος
 ἀλλά. εἰ καὶ .. ἀλλ᾽ οὖν 27,11
 ἀλλαγόθεν 26,21
 ἀλλαγοῦ 22,1 74,9
 ἀλλήλων. ἡ δι' α. δεῖται 30,1
 ἄλλος ἄλλῳ sim. 8,2. 18 25,2 71,35 ἄλλος .. ἄλλοις 12,14. 15 44,11 sq. ἄλλος .. καὶ ἄλλοις 4,2. 3 11,27 72,28
 ἄλυτος 43,34
 ἀμέθοδος. ἀμεθόδως περιάνοντες (συλλογισμοί) Stoic. 70,13
 ἀμείβειν τὸ ποιόν 45,34
 ἀμεσος. ἀμεσα ἀντικείμενα 68,35 ἀμέσως ἀντικεῖσθαι 69,7
 ἀμετρος opp. ἔμμετρος 11,37. 38
 ἀμικτος (σχῆμα) 56,34
 ἀμφιβάλλειν *dubitare* pass. 65, 38. 39 67,13
 ἀμφιβολία. μεταλαμβάνειν ἀπὸ α. εἰς ἐνέργειαν 68,9
 ἀμφιβολος. μεταλαμβάνειν ἀπὸ ἀμφιβόλου εἰς ὁμολογούμενον 67,17
 ἀν omissio optat. potent. ἄλλ εἴποι τις 6,30 sim. 9,17 12,19 57,33 ἀν irreali omissio imperfect. 45,12 48,38 49,4 60,5 ὡς ἀν c. partic. 6,27 ὡς ἀν ει 17,27
 ἀνάγειν τὰς ψυχάς 10,23 log. εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα 31,3. 4sq. 66,7 al. ὑπό τι 5,4 6,3 7,11 sq. 8,15
 ἀναγινώσκειν 20,20
 ἀναγκαῖος. αἱ μὴ αἱρεται μηδὲ ἀ. (γίδοναι) 18,38 διττὸν τὸ α. ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίην τῶν πραγμάτων τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως 29,20 sq. 30,28 τὸ ἔξι ὑποθέσεως, τὸ μετά διορισμοῦ ἀ. 39,29.31 τὸ κατὰ τὸν ὄρισμὸν ἀ. 43,16. 17 τὸ ἔξι ἡμισείας ἀναγκαῖον, ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον 49,38 50,26. 27 52,7. 20.21 53,19. 20 54,21 56,23 al.
 ἀνατρεῖν log. 8,28 sq. 10,11
 ἀνατρεπός 62,8
 ἀνακεφαλαιοῦ med. 21,33
 ἀνακεφαλαῖσις. ἐν ἀ. λέγειν 12,25
 ἀναλογεῖν τινι 4,10. 14 sq.
 ἀναλογία 25,15 κατὰ τὴν αὐτὴν ἀ. 34,11
 ἀνάλογός τινι 4,9 16,27 ἀνάλογον (i. e. ἀνὰ λόγον) 15,19
 ἀναλύειν (opp. συντιθέναι) ἐπι (?) εἰς 5,13
 6,4 sq. geom. 5,27 sq. ὁ γὰρ εἰδὼς ἐπιστημονικῶς ἀναλῦσαι καὶ συνθέναι οἶδεν, οὐ πάντως δὲ ὁ εἰδὼς συνθέναι καὶ ἀναλῦσαι 6,33 sq.
 ἀνάλυσις (opp. σύνθεσις) ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, παρὰ τοῖς φυσιολόγοις, παρὰ τοῖς φυλοσόφοις, ἐρωτικῇ, γεωμετρικῇ, παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις 5,10sq. ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ (ἔρχεται) 6,24 καὶ ἄλλοις τισύν (ἀντικείται) 7,26 sq. cf. διδασκαλία
 ἀναλυτική opp. διαιρετική, ὀριστική, ἀποδεικτική 7,29 sq. ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἀνατρέγει *ibid.* 34
 ἀναρμίξ 56,20 60,39 61,7. 20 65,28 74,36
 ἀνάπαλιν. τὸ α. 4,24 6,23. 24 15,23 33,13 36,3. 15
 ἀναπόδεικτος 20,38 21,2 τοὺς δ' ὑποθετικοὺς συλλογισμοὺς ἀναποδείκτους καλοῦσι (sc. οἱ Στωικοὶ) καὶ θέματα 68,14
 ἀνάρμοστος opp. εὐάρμοστος 18,32
 ἀνατρέπειν λόγους 10,7
 ἀνατρέγειν log. ἀπὸ τινος ἐπὶ τι 5,23. 25 7,34
 ἀναφαίνειν pass. 26,16 sq.
 Αναρρογα 5,10 35,36. 37
 ἀναφωνεῖν 12,4. 24
 ἀνελλειπής 32,22 ἀνελλειπῶς 67,33
 ἀνεμπόδιστος. ἀνεμποδίστως 12,23
 ἀνθρώπινος βίος 9,23 ἀ. (opp. θεῖα) πράγματα 9,30 sq. τὰ α. 9,23 14,30
 ἀνθρωπος. οἱ δὲ γυμοὶ ἀφ' ὧν ἀνθρωποι 5,17. 18 exempl. 4,12 sq. 15,5 sq. 30,36 sq. 33,10. 11. 33 sq. 34,15 sq. 35,4 sq. 39,32. 33 40,15 sq.
 ἀνίατος 53,42
 ἀνίσος. πίστις ἐξ ἀνίσων 29,12sq. cf. πίστις ἀνομοιοσχήμαν 54,8 55,14 58,25 sq. 59,31 sq.
 ἀντιδιαιρεῖν pass. 46,42
 ἀντιδιαστολή. πρὸς ἀντιδιαστολήν 32,10.11
 ἀντίθεος 35,24
 ἀντίθεσις (τῶν ἐναντίων) 18,30 23,22. 23 σὺν ἀ. ἀντιστροφή 68,28
 ἀντικεῖσθαι ὑπεναντίως 18,13 κατὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον opp. κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος 41,37 ἔμμεσως, ἀμέσως 68,34 69,7. 19 ἀμεσα ἀντικείμενα 68,35 ἀντικείμενος (opp. ἐναντίος) expl. 58,39
 ἀντιτέλεγειν 28,28 πρός τι 50,14 τινι 55,29 60,20

- ἀντιστρέψειν τελείως 58,41
 ἀντιστροφή 31,6 sq. 38,5 sq. 34,27 sq.
 ἔστιν καὶ ὅρων ἀ· καὶ προτάσεων καὶ
 συλλογισμῶν 35,10sq. expl. (opp. κατα-
 στροφή, i. q. ισοστροφή) ibid. 21 sq. αἱ ἀ·
 τοῦ ἐνδεχομένου οὐχ αἱ ἀπλατ· .. ἀλλ' αἱ
 ἐνδεχόμεναι αἱ τὸ ποιὸν μόνον ἀμείβουσαι
 τὴν δὲ τάξιν τῶν ὅρων φυλάττουσαι 45,
 32sq. cf. 55,11 57,13,30 60,1,2. 26,27
 61,26 63,12. 13 64,14 σύν ἀντιθέσει 68,28
 ἀντιτιθέναι 37,11 38,2 41,5 52,24
 ἀντίφασις expl. 67,9
 ἀντιφάσειν τινὲς 52,25. 27. 36 58,46
 ἀντιφατικής opp. ἐναντίος 58,39 75,24
 ἡ ἀ· ἀπόφασις 58,33 αἱ ἀ· αἱ διαγώνιαι
 ibid. 39 ἀντιφατικῶς μάργεσθαι 52,11
 ἀνυμεῖν 8,10 10,22
 ἀνυπαρξία 47,25 69,34 πρὸς ἀνυπαρξίαν,
 ἐν ἀ· ἀρίστος 46,9 47,9
 ἀνω. ὡς καὶ ἀ· εἰπεν sim. 21,11 22,14
 24,28 33,17. 25 34,20. 23
 ἀνωθέν ποθεν 21,5
 ἀξιωματική Stoicorum 26,36 Aristotelis 27,4
 τὰ παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἀ· ibid. 2 ἀξι-
 ώματος λόγον ἐπέχειν 71,5
 ἀδριστος 46,6 sq. 48,9
 ἀπάγορεύειν (coni. ἀποφάσκειν, ἀπογωρίζειν)
 17,4
 ἀπαγγηλήσειν 31,7 (expl.) 34,28sq.
 51,18. 19 al. εἰς ἄτοπον 42,29
 ἀπαθής 6,35
 ἀπαρτᾶν. ἀπηρτῆθαι τῶν ἄκρων 66,29
 ἀπατᾶν sophist. 2,24 sq.
 ἀπάτη τῶν σοφιστῶν 12,22
 ἀπειρος. ἐπ' ἀπειρον προελθεῖν 67,14
 ἀπεργάζεσθαι 10,32
 ἀπέριττος 32,21
 ἀπλοῦς. ἀπὸ τῶν ἀ· ἐπὶ τὰ σύνθετα, ἀπὸ
 τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀ· ἔρχεσθαι 5,16sq.
 ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων ἄρχεσθαι 14,7 ἀ·
 προτάσεις opp. ἐκ μεταθέσεως 23,14 24,22
 ἀ· φωναί 1,12sq. (v. φωνή) ἀπλοῦς συλλο-
 γισμός (κατηγορικός, ὑποθετικός) opp.
 μικτός, σύνθετος 65,18. 19 sq. οἱ δ'
 ἀπλοὶ ὑποθετικοί, ἥτοι οἱ ἐπ' εὐθείας
 ibid. 35,36. ἀπλούστερον ἔξηγεῖται 22,35
 ἀποβλέπειν εἰς 31,26 πρὸς 70,7
 ἀπογεννᾶν 9,1
 ἀποδεικνύναι ἐπιστημονικῶς 9,28.29 συλλο-
 γισμούς 13,1 ὁ ἀποδεικνύων οὐκ ἔρωτῆ
 τὸν προσδιαλεγόμενον 19,19
- Comment. Arist. IV 6. Ammon. in Anal. Prior.
- ἀποδεικτικός opp. διαλεκτικός, σοφιστικός
 11,36 συλλογισμός 2,11 def. ibid. 12—14
 3,2. 3. 22 sq. 11,22. 23 12,18sq. ἀ· πραγ-
 ματεία opp. διαλεκτική 4,28 ἀ· μέθυδοι
 9,27 13,3 ἀ· ἐπιστήμη dist. ἀπόδειξις
 12,31 sq. def. ibid. 35 sq. ἀ· πρότασις
 (opp. διαλεκτική) 19,6 sq. 21,2 ἀπόδεικτι-
 κῶς (coni. συλλογιστικῶς) εὑρίσκειν καὶ γι-
 γνώσκειν, ἐπίστασθαι 25,7.10 ἡ ἀπόδεικτική
 7,29 sq. 12,33 13,4 ὁ ἀπόδεικτικός (opp.
 ὁ διαλεκτικός) 19,27 20,36 21,1 sq.
 ἀπόδειξις 10,26.27 13,15 plur. 2,13 (ἀληθής)
 3,3 d ist. ἐπιστήμη ἀπόδεικτική 12,30sq.
 ἀποδιδόναι 12,8. 9 ὅρον 17,10 19,11 sq.
 ἀποκλείειν logice (ἀπό τινος) 7,32. (τινός)
 38 22,23
 ἀποκλήρωσις. τίς ἡ ἀ· 6,32 40,2,3
 ἀποτελεῖν 7,38 9,36.37 10,13
 ἀποτέλεσμα τέχνης opp. ὅργανον 10, 12 sq.
 ἀποφαίνειν med. 27,8. 9
 ἀπόφανσις dist. λόγος, πρότασις 15,16 sq.
 ἀποφαντικὸς λόγος 13,20sq. 15,31 16,7 sq.
 dist. πρότασις 13,29 sq.
 ἀποφάσκειν 23,6. 7 τὶ ἀπό τινος, τινός
 17,3. 4 18,11. 17
 ἀποφατικής ἀποφατικῶς κείμενον 23,7
 ἀπογωρίζειν τινός τι (coni. ἀπαγορεύειν)
 17,4. 5
 ἀπροσδιόρισσος πρότασις 14,37 17,10
 (coni. ἄγεν τρόπου) 46,37 κατάφασις, ἀπό-
 φασις ibid. 30.31 τὸ ἀ· ἰσοδύναμει τῷ
 μερικῷ 70,21 71,4
 ἀπταιστος. ἀπταίστως 2,34
 ἀπωτέρω τέλος, σκοπός 12,15 sq.
 ἄρα in apodosi 37,19. 26 42,8 50,12 51,7
 52,3 54,28 al. εἰ μὴ ἄρα 43,13 52,40
 73,32 ἀλλ' εἰ ἄρα 57,32
 ἀρέσκειν τινά 19,21 ἀρέσκεσθαι τινὶ 22,26
 ἀρετή. προσεγές τέλος ἐστὶν τοῦ σπουδαλοῦ
 ἡ ἀ· (opp. ἡ εὐδαιμονία) 12,15 αἱ ἐπὶ
 ὅρου ἀρετή 32,21
 ταῖς ἀρεταῖς coni. καθαράτι (ἡδονατ) 18,36
 ἀρκεῖν 32,34.35 pass. τινὶ 34,4 60,15
 68,3 c. inf. 7,5
 ἀρμόζειν τινὲς 26,15. 20. 23 47,12. 15 κατά
 τινος 19,11 ἐπὶ τινος 48,3 72,17
 ἀρτᾶν. ἡρτῆσθαι τῶν ὅρων 65,25
 ἄρτιος (ἀριθμός) 65,85 66,16 67,3 69,7.21
 ἀρχαῖος πρῶτος opp. ἀπλῶς 74,30
 ἀρχαῖος. τὰ ἀ· βιβλία, ἡ ἀ· γραφή 17,14
 τὰ ἀρχαῖας γεγραμμένα βιβλία 20,25

ἀρχή (coni. ὑπόθεσις) 20,35,39 ἐκάστης τέχνης καὶ ἐκάστης ἐπιστήμης ἀρχαὶ ἀναπόδεικτοι εἰσιν 21,1 τὸ ἐν ἀ. αἴτεισθαι 65,22 70,3.8.10 71,6 κατ' ἀρχὰς 74,36 ἄσημος 1,3 sq. ν. φωνή ἀστρονόμος. ἔστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,31 ἀσυλλόγιστος 11,34 42,23 46,13 48,33.37 τινός 62,6.10 ἀ. λόγοι 27,5 32,10 τὸ ἀ. 57,11.12 58,26 τοῦ ἀ. τὸ μὲν ἔμμετρον τὸ δὲ ἀμετρὸν *ibid.* 37 ἀσυλλογίστως συμπλέκειν 73,20.21 ἀσύμμετρος τῇ πλευρᾷ 67,5.6 69,18.19 ἀσύναπτος 72,17.22 73,31 ἀτελῆς 5,3 coni. κολοβός 8,33 ἀ. συλλογισμός *expl.* 14,29 27,17 δυνατὸν καλεῖ ὡς ὁμοίει τέλειον 71,17 μήποτε οὐδείς ἔστιν ἀτελῆς 14,32 30,33 sq. ἀτεχνία plur. 47,28 ἀτοπος. εἰς ἀτοπόν τι καὶ ἀδύνατον καταντῷ 35,1.2 ν. ἀπαγωγή αὐτάρκης (συλλογισμός) 14,28.30 αὐτόθεν 3,31 20,37.38 23,12.16 24,5 25,22 34,36 35,13 69,26 αὐτοκίνητος 3,4.5 5,35 sq. 11,10 13,33.35 14,26 sq. 20,7.8 29,9.24 30,12 sq. αὐτός. ταύτῳ δ' εἰπεῖν 71,15.20 ἀφαιρεῖν 24,2 25,29 ἀφαιρέσις 70,19.40 opp. πρόσθεσις 23,21 sq. ἐξ ἀ. geometr. 25,27 ἀφανίζειν pass. 8,31 ἀφιστάναι med. τοῦ προκειμένου 19,3 ἀφορᾶν τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει 11,4 ἀχρι c. genet. 10,23 ἀχώριστος log. 39,8

Βαθός. βαθύτερον (coni. ἀκριβέστερον) ἐξηγούμενος 23,10
βιβλίον. γνήσια τὰ β. 5,2 τὰ νεώτερα, τὰ ἀρχαῖα 17,11.14 τὰ ἀρχαῖς γεγραμμένα 20,26
βλαστημα. οἰονεὶ βλαστήματα αὐτῆς (sc. τῆς διαλεκτικῆς) 7,28.29
βλέπωρι 1,7 3,21
βοήθεια log. 31,3.31 32,1 33,3.4 τρεῖς β. (ἀντιστροφή, ἔκθεσις, ή εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή) 31,5 sq. 34,26 sq.
βοηθεῖν log. βοηθοῦνται 34,31

Γέλοιος 30,1
γένεσις 5,15 συλλογισμοῦ 6,14.16 76,17 τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορῇ 3,22
γενική (πτῶσις) 12,10
γένος 16,25 sq. 25,20 26,28 sq. ν. ὄρος
γένυς. τὴν κάτω, τὴν ἄνω γ. κυνεῖν 28,33.36
γεωμέτρης 13,6 20,35 25,27.29 27,2 70,11 ἐπὶ τῶν καθόλου ποιοῦνται πανταχοῦ τὸν λόγον οἱ γ. 70,20.21
γεωμετρικός (ἀνάλυσις) 5,26 (θεώρημα) 65,34 69,23 (ἡδονή) 70,7
γεωργία 73,6.35
γιγγάνσκειν (γιν.) τὸ γιγγάνσκον, τὸ γιγγαντόμενον opp. ἡ μεταξὺ τούτων γγῶσις 2,30 ἡ διαφορὰ τῶν συλλογισμῶν ἀπὸ τοῦ γιγγάνσκοντος, ἀπὸ τοῦ γιγνωσκομένου 3,15.19 ἐπιστημονικῶς, ἀπταίστως μετ' αἰτίας, ὀρθῶς, οὐκέ δρθῶς 2,34.35 διὰ συλλογισμῶν opp. ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς 3,16.18 γνήσιος (τὰ βιβλία) 5,2
γνῶσις 5,1 10,24 al. λάμβανε δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γνῶσεως (sc. τὰς διαφορὰς τῶν συλλογισμῶν) 3,26 ν. γιγγάνσκειν
γνωστικός. τριῶν οὐσῶν τῆς ψυχῆς γν. δυνάμεων 24,32 cf. 3,1
γόμφος 24,8
γραμματικός. ὕσπερ καὶ παρὰ τοῖς γρ. ἔστιν σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,11 sq.
γραμμή 26,9.14.17 sq. 27,29.30
γραμμικός (θεώρημα) 35,2
γράφειν βιβλίον περὶ τινος 4,8
γραφή 17,12. (ἀρχαῖα) 14 (φερομένη) 74,16
γραφικός. γραφικόν ἔστιν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀμάρτημα 74,13
γυμνάζειν dial. pass. ἐν 3,35 12,20.21
γυμνασία dial. 2,15 12,20

Δεικνύναι. διὰ τῶν ὅρων opp. διὰ μόνου τοῦ καθόλου λόγου 40,6 sq.
δεικτικός 70,20 i. q. ἐπ' εὐθείας (συλλογισμός) 66,33
δεῖξις. ἡ δι' ἀλλήλων δ. 30,1 διαλληλος 39,15 εἰς ἀδύνατον 54,4 δι' ἀδυνάτου 60,4
δεῖνα. δ. δ. 3,7.10 27,22
δεῖ. δέει τῆς ἀποφάσεως 46,4 61,32 δέεται 13,8 29,37 31,8 45,33 ἐδέετο 64,12

- δηλαδή 65,9
 διαβάλλειν δεῖξιν pass. 58,20
 διαβιβάζειν pass. ἐπί τι 3,36
 διαγώνιος. πρὸς τὰς διαγωνίους μερί-
 κάς 45,38 αἱ ἀντιφατικαὶ αἱ διαγώνιοι
 58,39
 διαζευγνύναι. τὸ διεζευγμένον opp. τὸ
 συνηγμένον 68,6. 17 cf. τροπικός
 διατείν log. εἰς 7,32. 36 11,29. 35 (διελεῖ) 47,
 32 57,3. 5. 11 al. τὶ ἀπό τινος 23,2 24,13
 διατρεσίς log. 11, 29. 34 29, 11 36,8. 9
 τελεία 35,35 ἀπὸ τοῦ πλείστους 4,19. 22
 opp. σύνθεσις 23, 21 sq. τοῦ μὴ εἶναι
 24,11. 12 τῆς ὑπάρχειν ibid.
 διατρετική (opp. ἀναλυτική) 7,29 sq.
 διατάν τινι 31,20
 διαλαμβάνειν περὶ τινος 1,7. 8. 17. 19. 21sq.
 4,18. 23 sq. 5,9 al.
 διαλέγεσθαι opp. πράττειν 7,8 περὶ τινος
 1,3 9,81 34,29 47,40 48,17 57,14. 16 δὲ
 διαλεγόμενος 19,28
 διαλεκτικός opp. ἀποδεικτικός, σοφιστικός
 11,36 συλλογισμός 2,11 def. ibid. 14. 15 3,6.
 25 sq. 11, 22. 24 12,20 δ. πρότασις opp.
 ἀποδεικτική 19,7 sq. δ. πραγματεία 4,29 ή
 διαλεκτική 10,22 τῆς δ. δὲ εἰσὶν μέθισδαι
 δυνάμεις οὖσαι καὶ οἰονεῖ βλαστήματά αὐτῆς
 7,28 δὲ διαλεκτικός 9,19 opp. δὲ ἀπο-
 δεικτικός 19,26
 διάλληλος δεῖξις 39,15 cf. 30,1
 διαλύειν εἰς log. 24,23
 διάμετρος (τῇ πλευρῇ σύμμετρος, ἀσύμμε-
 ρτρος) 65,35 67,3. 5 69,17 sq.
 διανοεῖσθαι καθ' αὐτὸν τὸ καθόλου εἰδος
 τοῦ τριγώνου 25,30
 διανοητικός. δ. δύναμις dist. νοερά, δοξα-
 στική 24,32 τὸ δ. dist. τὸ δοξαστικόν,
 τὸ φανταστικόν, τὸ νοερόν 2,33 sq.
 25,31
 διανοητός. περὶ τῶν μέσων, δὲ καλεῖται
 διανοητά, ἐπειδὴ διανυστικῶς καὶ διεξοι-
 κῶς αὐτὰ γιγνώσκομεν 25,24. 33
 διάνοια καλεῖται παρὰ τὸ διανύειν καὶ δι-
 εξίναι· αὕτη ἔστιν ἡ δύναμις ἡ συλλογικό-
 μένη [ἥ] ἐν ἡμῖν κτλ. 25,3 sq. τὸ στα-
 θερὸν τῆς διανοίας 2,36
 διανύειν 25,3
 διανυστικός. διανυστικῶς (conī. διεξοδικῶς)
 γιγνώσκειν 25,24
 διαρθροῦν 32,31. 32
 διαρρήδην τιθεσθαι 27,8. 11
- διέστασις. ἐκ διαστάσεως 68,28 sq. κατὰ
 διάστασιν 69,2. 4
 διαστέλλειν τελείως 4,20 τὶ ἀπό τινος 30,24
 διάστημα i. q. πρότασις 74,32. 33
 διαστολή. πρὸς διαστολὴν 27,13 28,14 sq.
 32,13. 14. 17 33,16
 διαφορὰ πρὸς τι 20,30 τὴν διαφορὰν λαμ-
 βάνειν ἀπό τινος 3,15. 19. 26 19,44 20,29
 cf. ὅρος
 διάφορος τὸ δ. 8,11 47,20 54,13 διαφόρως
 ibid. 18
 διάσκαλα. τῷ κατὰ ἀνάλυσιν τρόπῳ δι-
 σασκαλας 14,20
 διδάσκειν περὶ τινος (τινά) 1,11 7,22
 διδόναι dial. 19,28 sq.
 διεξέρχεσθαι δίδασφόρως 28,7
 διεξίναι coni. διανύειν 25,3 τὰ καθέκαστα
 28,34
 διεξοδικός. διεξοδικῶς γιγνώσκειν 25,2.
 (conī. διανυστικῶς) 24
 διιστάναι τὰ συναφθέντα 8,4
 δικάζειν. τοῦ λατροῦ τοῖς στοιχείοις καὶ
 τοῖς χρυμοῖς δικάζοντος 73,43
 δικαιολογεῖσθαι 40,2
 δικαστής 27,18. 20
 δίκη. δίκην τῶν ἀσυλλογίστων 60,10
 διορθοῦν med. 44,4
 διορίζειν 16,23 39,35 τὶ ἀπό τινος 27,5.
 14. 31 28,9 29,18 al.
 διορισμός. οἱ καθόλου δ. 15,2
 διότι opp. δτι 48,23
 διπλασιάζειν 63,25
 δίπους 33,36 sq.
 διφορεῖν. διφορούμενοι συλλογισμοὶ Stoi-
 corum 27,36 sq. 32,13
 διχόθεν 33,29
 δόγμα 8,19. 20. 37 49,32 sq. 67,21
 δογματίζειν 15,32
 δόξα καλεῖται παρὰ τὸ δέχεσθαι 25,1 sq.
 οὐκ ἔχουσα τὸ σταθερὸν τῆς διανοίας ἀλλὰ
 καὶ πλησιάζουσα τῇ φαντασίᾳ ποτὲ καὶ
 πταλεῖ 2,36 ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης
 8,22 31,11. 18 δόξαν διδόναι ἔαντοῦ ὡς
 seq. partic. 27,21
 δοξάζειν περὶ τινος 8,17. 18 37,14. 19 ἄνευ
 ἀποδεῖξεν 25,9
 δοξαστικός 3,6 τὸ δ. dist. τὸ διανοητικόν,
 τὸ φανταστικόν 2,33 sq. δ. δύναμις dist.
 νοερά, διανοητική 24,32 cf. 25,31
 δριμύς 9,5
 δύναμις pl. τῆς ψυχῆς 3,16 γνωστικαὶ ibid. 1
 6*

- (ἡ νοερά, ἡ διαγοητική, ἡ δοξαστική) 24,
32 cf. 3, 17 εὐρετική 6, 19 τῆς διατελε-
κτικῆς ὅτι σιν μέθοδοι δυνάμεις ούσαι ..
ιδωμεν θὲ ἐκάστης τὴν δ. 7, 28—30 δυνά-
μει opp. ἐνεργείᾳ 52, 45 67, 20
δυνατός συλλογισμός expl. i. q. ἀτελής 71, 17
δυσεπικερηγτος πρὸς ἀνασκευήν 76, 25
ἐντονόλος. δυσκολώτερον κατατευάζεται
75, 25
- Ἐὰν κέρηται 9, 6 (cf. ἵνα) ἀντίκεινται
69, 8
ἐᾶν. τοὺς μὲν πολλοὺς ἔστεον 9, 4 ἔάσσεις
ἥμαν τὰ ἄλλα ἐννοῦσαι 34, 4
ἔθενος 56, 18
ἐγερσις 62, 15 cf. ἐγρήγορσις
ἐγκλημα 52, 41
ἐγρήγορσις ὡς ἔγερσις κλησίς ἔστιν 62, 15
ἔθος. τῷ ἐ. 60, 14
εἰ c. coni. 39, 32 41, 28 42, 30 43, 38 49, 34.
36, 37 53, 16. 19. 22. 24 58, 5 al. εἴη ..
εἴπωμεν 73, 1. 2. 38. 39
εἰδέναι. ιστέον δὲ ὅτι 17, 10 31, 11
εἰδός opp. ὥλη 4, 9 sq. τιμώτερον τῆς ὥλης
ibid. 25 εἴδει (ἀναλογεῖ) τὰ σχήματα
ibid. 10, 11 εἰδὸς ἀπλοῦν, σύνθετον 5, 20.
21 τὰ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰ. opp. τὰ ἐν
τοῖς νοητοῖς ibid. 23 αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸ
καθόλου εἰ. τοῦ τριγώνου ἡ τετραγώνου
25, 29 opp. γένος 26, 29 opp. ὥλη 47, 7
i. q. ποιόν, τρόπος 71, 15 cf. κατηγορεῖν
εἰκός v. ἐοικέναι
εἰλναι περὶ τι 3, 23 τὸ ἔστιν παντὶ τρόπῳ
αἱ συνέσευται καὶ οὐ ποιεῖ μῖξιν αἱ 38,
10. 11. 29
εἰσάγειν 23, 23 52, 14. 37
εἰσφέρειν pass. διά τινος 66, 21 76, 9
εἴτε. πείραν λαμβάνειν εἴτε .. εἴτε 2, 25 c.
coni. 42, 21 44, 7 εἴτε .. ἡ 64, 35
ἐκάτερος. ἐν ἐκατέρῳ καθ' ἐκάτερον 15,
3. 4 ἐκατέρως 48, 31
ἐκατέρωθεν 15, 2
ἐκβαίνειν log. ἐκβὰν ἐνδεχόμενον 37, 29
38, 3. 25 cf. 47, 2 50, 12 51, 38 61, 31
63, 7
ἐκβάλλειν δόξαν 28, 19 αὐτοὺς (sc. τοὺς ἐν
δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι) τῆς τῶν
συλλογισμῶν ἔστιας 31, 29
ἐκβασίς τοῦ ἐνδεχομένου 38, 7 51, 33. 34
- ἐκδέχεσθαι τι ἀντί τινος 22, 37
ἐκεῖ i. q. ἐκεῖσε 14, 31
ἐκεῖσε i. q. ἐκεῖ 38, 27 50, 1
ἐκθεσίς log. 31, 6 33, 6. 7 34, 27 sq. i. q.
παράδειγμα 35, 6 δι' ἐκμέτεως δεικνύει,
πίστις 37, 8 sq. cf. βοήθεια
ἐκκρούειν 72, 23
ἐκπεριτρέχειν τὰ κατὰ μέρος 28, 31
ἐκτιθέναι med. 25, 34 26, 7 log. 35, 4. 5
ὅρους 60, 16
ἐκφέρειν διὰ τῶν φωνῶν 68, 6
ἐκφορικός. τὰ νοήματα ἐκφορικά (sc. οἱ
Στωικοὶ καλοῦσι) 68, 5
ἐλάσσων πρότασις 27, 19 sq. al.
ἔλλαμψις ἀπὸ τοῦ νοῦ 24, 34
ἔλλειπειν. ἀλλείπων opp. περισσός, πλεο-
νάζων 25, 35 26, 26 32, 6. 17 sq.
ἔλλειπής συλλογισμός 30, 12. 25
ἔμβαλλειν ἔξωθεν ὅρον 74, 34
ἔμμεσος 72, 42 ἐμμέσως ἀντικεῖσθαι 68, 34
69, 7
ἔμμετρος 11, 37. 38
ἔμπιπτειν εἰς μῖξιν 37, 12
ἔμψυχος. οὐσία ἐ. αἰσθητική 4, 4
ἐναλλάξ 74, 35
ἐναλλάστειν 36, 14. 15
ἐναντίος. πάντων τῶν ἐ. ἡ αὐτή ἔστιν
ἐπιστήμη 18, 28 sq. expl. 58, 38. 39 opp.
ἀντιφατικός 75, 23
ἐναργής 20, 37. 38 21, 4 27, 3 ἐναργῶς 72,
21. 22
ἐνδεια opp. πλεονασμός 30, 24
ἐνδεῖν impers. τινί τινος 27, 24 sq.
ἐνδεικνύει med. 73, 28
ἐνδέχεσθαι. τι τὸ ἐνδεχόμενον, αἱ ἐνδεχό-
μεναι ἀντιστροφαι, ποσαχῶς τὸ ἐνδεχόμενον
45, 5 sq. τῇ ἀποφάσει τοῦ ἀναγκαίου καὶ
ἀδυνάτου ὠρισται ibid. 22 ἀντιστροφαι
τοῦ ἐ. οὐχ αἱ ἀπλατὶ .. ἀλλ' αἱ ἐνδε-
χόμεναι ibid. 34 sq. 46, 24 sq. 48, 39
60, 23. 24 al. ἐνδεχόμενον ἀπλῶς opp.
κυρίως 46, 41 τῷ εἴδει 57, 33 κοινόν
63, 31. 32 τὸ κυρίως ἐ. διττόν ἡ γάρ
ὠρισμένον, ὡς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ .. ἡ
ἀδριστον, ὡς τὸ ἐπ' ἵσης καὶ ἐπ' ἔλαττον
46, 5, 6 cf. 57, 32. 33 60, 29. 30 al. τὸ
ὅρισθέν, κατὰ τὸ διορισμόν, κυρίως ἐνδε-
χόμενον opp. τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον
καὶ ἐ., τὸ ἐξ ἡμισείας ἀ., τὸ ἐξ ἡμισείας ἐ.
49, 38 50, 27. 28 53, 13. 20 54, 5 sq. 22
55, 8 59, 28 62, 1. 2. 37 63, 35 65, 2. 11 al.

- τὸ ἥμισυ τοῦ ἐ. 56,5· τὸ ἐνδεχόμενον
σπερματικῶς 46,14. 15
- ἐνδοιαστικὸς σύνδεσμος 68,10
- ἐνδόξος. δοῦ ἐνδέξων ὀδέειν 3,6 ἐξ ἐν-
δέξων ἐπιχειρεῖν 35,27
- ἐνέργεια. ἐνεργεῖα opp. δυνάμει 52,45 67,19
- ἔνι. ὡς ἔνι μάλιστα 9,20
- ἐννοεῖν 23,23 27,19. 21 34,5
- ἐννοια 26,27 plur. περὶ τίνος 49,9 ἐννοιαν λαμ-
βάνειν τινός 22,28 κονταὶ ἐννοιαὶ 21,6 sq.
- ἐνδόχλησις pl. (coni. ἀπάται) τῶν σοφιστῶν
12,22
- ἐνστατικός compar. 73,36
- ἐνταῦθα. τὸ γιγνῶσκον ἐ. τὰ πράγματα 2,32
- ἐξαδάκτυλος 46,1. 2 58,6. 7
- ἐξαλλαγή 38,31
- ἐξαλλάττειν pass. 74,37
- ἐξαπλοῦν 46,15
- ἐξατασις τῶν πραγμάτων 1,5
- ἐξηγεῖσθαι 17,33 20,27 22,35 23,10 28,20
30,6 31,35 32,17. 18 34,3. 4 40,16 pass.
ἐξηγήσθω 26,24 cf. Ἀμρώνιος
- ἐξηγησις 24,29. 30 25,34 51,25
- ἐξεις ἐπιστημονική, ἀποδεικτική 12,33. 35
- ἐξορίζειν τι ἀπό log. 40,30
- ἐξω τοῦ προκειμένου λέγειν 19,9
- ἐξωθεν προσδεῖσθαι, προσλαμβάνειν, προστι-
θέναι 30,16 31,3. 31.39 32,20. 29 sq. 33,16
74,39
- ἐστικέναι τινὲς 70,23 sq. videri 19,3 23,22
εἰκός ἐστιν ἀληθές, ϕευδές 3,8 sq. εἰκότως
7,11 14,1 16,8 22,24 al.
- ἐπάγειν afferre προτάσεις, λήμματα, συμπέ-
ρασμα 13, 36 15, 34 19, 32 continuare
34,7 39,35 περὶ τίνος 6,16
- ἐπαγωγὴ 28,34 sq.
- ἐπαγωγικός. ἐ. πίστις 7,14 (opp. η ἀπὸ
τῶν ἵσων, η συλλογιστική) 28,24 sq. οὐκ
ἔχει τὸ ἀναγκαῖον ibid. 35 sq. 29,7
- ἐπακολουθεῖν (ἀτοπον, ἀδύνατον) 39,21
45,17 55,1 58,19
- ἐπαναλαμβάνειν τὰ ῥηθέντα 32,8
- ἐπεντιθέναι 74,1. 2
- ἐπεξεργάζεσθαι τοῖς κατὰ μέρος 29,3. 4
- ἐπεσθαι. τὸ ἐπόμενον log. 50,18 68,8. 18 sq.
cf. λήγειν
- ἐπέχειν χώραν, λόγον τινός 24,8 71,5
- ἐπιβεβαιοῦν 24,15. 17. 18
- ἐπιβολή. ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γιγνώσκειν (opp.
διὰ συλλογισμῶν) 3,18 24,35
- ἐπιγίνεσθαι ἐπὶ τινὶ 47,7
- ἐπιγράφειν 5,5 sq. (ἀπό) 7,5. 6. 19 sq. τὴν
αἰτίαν τινός τινὶ 50,6 51,6
- ἐπιγραφή 5,5 7,26
- ἐπιδειξις 74,3
- ἐπικάρπιος 73,44
- ἐπικριτική 40,16
- ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν ὅρων 44,1
- ἐπιρρεπῆς πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον 40,30 ἐπιρ-
ρεψῶς ἔχειν πρὸς τὸ ἀναγκαῖον ibid. 32
- ἐπισκοπεῖν 7,39
- ἐπιστήμη ἐπιστημῶν 10,18. 19 ἐ. ἀπο-
δεικτική dist. ἀπόδειξις 12,31 sq.
- ἐπιστημονικός συλλογισμός i. q. ἀποδει-
κτικός 2,12 3,2. 3 ἐ. ξεις 12,33 ἐπιστη-
μονικώτερος (coni. τιμώτερος) 6,32 7,2
ἐπιστημονικῶς (coni. ἀπταίστως) 2,34 3,3
6,33 9,28
- ἐπιστήμων. οἱ ἐ. 2,12. 13
- ἐπιτείνειν (τὴν ὅπαξιν) 24,16. 18
- ἐπιφορά. ὁ δοῦ ἡμεῖς λέγομεν συμπέρασμα,
ἔκεινοι (sc. οἱ Στωικοὶ) ἐπιφορὰν καλοῦσι
68,13
- ἐπιχειρεῖν dial. ἐκατέρωθεν, ἀπὸ τοῦ ὑποκει-
μένου, ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου 15,2 sq.
33,29 sq. ἐξ ἐνδέξων 35,27
- ἐπιχείρημα dial. 8,25 9,35 (ἀπό) 34,
2. 4 49,20 57,34 58,7 60,21 75,28. 37
76,3. 26
- ἐπογεῖσθαι πράγμασιν 43,41
- ἐρπετόν 45,42
- ἐρυσίβη 72,1
- ἐρχεσθαι ἐπὶ τὸ ῥητόν 16,23 ἐπὶ τὸ εἰπεῖν
22,13 log. ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύγ-
θετα 5,16. 18. 21 6,23 14,9. 10
- ἐρωτικός (ἀνάλυσις) 5,24
- ἐστε. ἔστ' ἄν 39,25. 28 43,14 51,23. 27. 28
60,17
- ἐστία. ἐκβάλλων αὐτοὺς τῆς τῶν συλλο-
γισμῶν ἐστίας 31,29
- ἐσχατος. οὗτε περὶ τῶν πρώτων οὗτε ἐπὶ
τῶν ἐσχάτων συλλογίζομεθα 25,23
- ἐταῖρος. οἱ ἐταῖροι αὐτοῦ (sc. Ἀριστοτέ-
λους) 38,38 45,42 65,14
- ἐτερόφθαλμος 3,13. 14
- ἐτι τε 34,21
- ἐτοιμος. ἐτοιμότερα πρὸς ἀνατκευήν, κατα-
σκευήν 75,8. 9 76,12 ἐτοιμότερον ἀνα-
τεῖται 75,25
- εὐάρμοστος opp. ἀνάρμοστος 18,26. 32
- εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρωπίνου βίου 9,23 θεω-

- ρητική ibid. 25 ἀπωτέρω τέλος ἐστὶν τοῦ σπουδαίου (opp. ἡ ἀρετή) 12,16
 εὐδαιμων 27,23 sq.
 εὐδιάσειστος 9,35
 εὐεπιχειρητός. εὐεπιχειρητότερα πρός, εἰς γνασκευήν, κατασκευήν 75,20.22 76,13.25
 εὐθύς. ἡ εὐθεία (γραμμή) 66,35.36 69,27
 τὸ εὐθέως ἀπὸ τῆς εὐθείας εἱρηται 66,36
 ἐπ' εὐθείας δεικνύναι opp. δι' ἀδυνάτου 42,32 al. δεῖξις 51,20 συλλογισμός 65, 19 sq. 66,3 οἱ ἐπ' εὐθείας σύντομοι ὡς αὐτόθιν τὸ προκείμενον δεικνύντες 66,34. 35 69,27 πᾶς μὲν κατηγορικὸς ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δ' ἐπ' εὐθείας κατηγορικός 66,15 οἱ δ' ἀπλοὶ ὑποθετικοί, ἦτοι οἱ ἐπ' εὐθείας 65,35.36 οἱ πέντε τρόποι (τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν) ἐπ' εὐθείας ὄντες 69,25. 26
 εὐκρασία 10,32
 εὐκτικός λόγος 2,3 15,26 16,14 26,32
 εὔρεσις 6,30 ἀποδείξεως 5, 28. 31 τῶν λημμάτων 6,15
 εὐρετικός. εὑ. δύναμις τῶν λημμάτων 6, 19 Εὐρετικά ibid. 31
 εὐρίσκειν. ἔαν εὕρωσιν ἀναλῦσαι 5,29
 εὔτακτος (coni. ἀκόλουθος) 7,20
 εὐγή 26,33
 εὐφαρμόγη 70,39
 εὐφαρμόζειν τε τινι 11,6.9 intrans. τινί 20,17 22,10 26,8.12 60,5
 εὐφεξῆς 63,6
 εὐφτέρος. τὸ ε. τὸ καλὸν ἐφ' ἐσυτὸ καλεῖ 73,39.40
 εὐφήκειν εἰς 24,35
 εὐφιστάναι adnotare 60,18
 εὐχειν. ἔχομεν οὖν τὴν διαφοράν, τὸν σκοπόν 3,29 4,36 seq. enunt. interrog. 25,30
 εὐχειν περὶ τι 2,37 9,32 19,16 21,21. 23 35,28 46,1 ὡς ἔχομεν καὶ ἐπὶ τῶν γρ. 9. 35,2
 Ζητεῖν. τὸ ζητούμενον (λαμβάνειν) 29,5 30,5 72,13 τὶ περὶ τινος 67,41 μή 49,6
 ζήτησις 70,31
 ζωτικός. ζωτικώτεροι 71,39
 Ἡγεῖσθαι log. τὸ ἥγούμενον 50,18 68,7.8. 18 sq.
- ἡδονή. κατὰ φύσιν ἐστὶν, ἀγαθόν 19,32 sq. 21,23 sq. αἱ ἀκόλαστοι καὶ ἀκάθητοι opp. αἱ ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς καὶ καθαραὶ 18,35.36 αἱ μὴ αἱρεταὶ μηδὲ ἀναγκαῖαι ibid. 38
 ἥλιος. ἥλιον ὑπὲρ γῆν ὄντος 50,40 68,20
 ἥμισυς. τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον, ἐνδεγόμενον 49,38 50,26 53,19.20 54,5.13. 14.21 56,23.35 58,37 al. τὸ ἡ. τοῦ ἐνδεχομένου 56,5
 ἥπαρ 10,32
 ἥρεμεν 29,31
 ἥτοι — ἡ 2,4 scilicet 42,18 65,36 74,20
 Θειός. ὁ 8. Πλάτων 3,24 8,10 θ. πράγματα 9,25. (opp. ἀνθρώπινα) 30 sq.
 θέμα plur. Stoic. 68,14 cf. ἀναπόδεικτος
 θεολογικός. μόριον δὲ τὸ θ. (sc. φιλοσοφίας ἐστὶν) 8,36
 θεολόγος 7,16.17 25,14.15
 θερμότης 10,31
 θέσις. κατὰ πρώτην, κατὰ δευτέραν θέσιν 1,23. 24
 θεωρεῖν pass. 35,33
 θεώρημα. τὰ ιατρικὰ θ. 9,18 τὰ γραμμικὰ θ. 35,2 geometr. 20,36 25,27 65,34 69,23 θ. κοινὰ τῶν τριῶν σχημάτων 70,1
 θεωρητικός. ἡ θ. εὐδαιμονία 9,25 μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας τὸ θ. 8,36 10,27 τὰ τοῦ θ. μόρια 9,24.33
 θεωρία. ἐν τῇ θ. 50,41 67,23
 Ιατρικός. τὰ ι. θεωρήματα 9,18 ἡ ιατρική 9,10.13 10,16 73,2 sq.
 ιατρός 3,35 9,16 73,43
 ιδικός 72,42
 ιδίος. ιδίως (opp. κοινῶς) ὑπάρχειν 4,39 7,21
 ιδιότης κατὰ γένος 47,5
 ιδιώτης 7,8
 ιδού 41,8
 ιέναι ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν 25,34
 ίνα κεχρήμεθα 3,34 (cf. εἴδη) consecutive 16,33 17,28 23,7 30,31 49,15 51,38 66, 18. 20. 26
 ιοβόλος (θηρίον) 44,2.3

- ἰός 71,41
 ἵππική 10,14
 ἵππος exempl. 4,12 sq. 30,36 sq. 33,10 sq.
 ἵσοδυναμεῖν τιν 38,6 46,28 47,43 67,19
 70,21
 ἵσθεος 35,24
 ἵσος. τὸ ἵ. οὐ δύναται εἶναι ἐν τι 35,29 sq.
 cf. πίστις
 ἵσστροφή 35,23. 29
 ἵσστροφος 35,26
 ἵστης 35,33 36,4. 7
 ἵστάνατ. οὐδέποτε στησόμεθα 66,4
- Καθαρός** (ὑδονατ) 18,36 cf. παχύς
 καθιστάνατ δῆλον 13,3
 καθολικός. καθολικώτερος 25,17. 18 κ.
 προτάσεις 14,38
 κατ. ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀναλυτικῆς, ubi
 exspectas καὶ ταῦτα sive ταῦτα μέν 8,13
 sim. 10,7. 20. 34 11,20
 καίτοι 12,11.20 52,44 53,6 al. c.partic. 41,10
 κάλλος (τὸ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς opp. τὸ νοητόν)
 5,25
 καλλωπίζεσθαι 3,11
 καλλωπισμός (τοῦ λόγου) 74,1. 19
 καλλωπιστής 3,10 27,22. 24
 καλός. τὸ καθ' αὐτὸ κ. opp. τὸ ἐν τῷ νῷ κ.,
 τὸ ἐν τῇ ψυχῇ, τὸ ἐν τοῖς σώμασιν 5,21.22
 κἀν .. κἀν 19,23. 24 23,16. 17 κἀν τε ..
 κἀν τε 19,20. 21 20,8 23,18 24,22. 23
 κανῶν. ψιλοὶ κ. ἄνευ τῶν πραγμάτων 11,
 3. 5. 13. 20 τοῖς στοιχείοις, τοῖς πράγμασι
 τοὺς κ. ἐφαρμόζειν 11,6. 9
 καρδία 10,30
 καταγίνεσθαι περὶ τι 47,16. 34
 καταδεής 10,14
 καταδράττεσθαι τῆς ἀληθείας 10,35
 κατακολουθεῖν ὑπομνήματι 40,17
 καταντᾶν εἰς ἀποπόν τι καὶ ἀδύνατον 35,2
 καταπυκνοῦν pass. (opp. ἔξωθεν ἐμβάλλειν)
 74,34
 κατασκευάζειν ἐφ' ἐκάτερα 35,27. 28
 τι 6,7 31,19 δὲ 8,25 9,21. 34 10,8 al.
 κατασκευαστικός superl. 9,5
 κατασκευή 10,26 18,8 al. i. q. ἀπόδειξις
 72,24
 καταστροφή opp. ἀντιστροφή 35,22
 καταφάσκειν 23,6 24,10 κατά τινος, τινός
 17,1. 2 18,17
- καταψύχειν 10,31
 κατεπείγειν. τὸ κατεπείγον 37,35
 κατέχειν 25,6
 κατηγορεῖν. δ κατηγορούμενος ὅρος, τὸ
 κατηγορούμενον 6,11 15,3 sq. 16,18 33,
 38 sq. 35,37 sq.al. τὸ κατηγορεῖσθαι εἰδούς
 ἀν εἴη 71,15
 κατηγορία. περὶ τῶν δέκα κ. 13,9 expl. i.q.
 τρόπος 71,14
 κατηγορικός 17,29 opp. ὑποθετικός: κ. πρό-
 τασις def. 17,19.20.25 κ. συλλογισμός ibid.
 18. 26. 27,6. 7. 50,40 al. ἀπλοῦς, μικτός,
 σύνθετος 65,18 sq. κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ
 σύνθετον τοῦ κ. συλλογισμοῦ 76,22 πᾶς
 μὲν κατηγορικὸς ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δ' ἐπ'
 εὐθείας κατηγορικός 66,15 τὸ κατηγο-
 ρικόν καὶ ὑποθετικόν τοῦ ἀπλῶς συλλο-
 γισμοῦ 76,23
 κατορθοῦν τὸ προκείμενον 6,20 intrans.
 60,25
 κενεμβατεῖν 43,41
 κενός coni. μάταιος 40,9
 κέντρον ὑπαρξίας καὶ ἀνυπαρξίας 47,24
 κεφάλαιον 46,24
 κλῆσις 26,33
 κλητικὸς λόγος 26,31. 32
 κοινός generalis 19,4. 5 20,24 22,2. 5. 10
 κοινότερος 17,30 κοινᾶς (opp. ἰδίως)
 ὑπάρχειν 4,5. 33. 38 7,20 12,13 κατὰ κοι-
 νοῦ 12,7 λαμβάνειν 13,5 ἀκούειν 33,1
 κοινωνεῖν κατά τι log. 35,32 sq.
 κοινωνία log. 35,32 ἀμείνων τῆς διαφο-
 ρᾶς 69,1
 κολοβός coni. ἀτελής 8,33
 κόσμος αἴδιος 30,20. 23
 κρατύνειν δύγματα 8,20. 37
 κροκόδειλος 29,1
 κρύπτειν 32,37
 κύκλος. κύκλον ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμὲν ἐπὶ
 τῶν μακρᾶς ὑποθέσεως δεομένων 66,37.
 38 κύκλῳ expl. i. q. δι' ἀδύνατον 66,34
 69,26
 κύκνος 40,16 43,36
 κύριος. αἱ κ. αὐτοῦ (sc. τοῦ συνθέτου
 κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ) προτάσεις 65,30
 66,31 τὸ κ. συμπέρασμα 74,21 κ. ὀνό-
 ματι καλεῖν ibid. 30
 κῦρος. τὴν μείζονα τὴν τὸ κ. ἔχουσαν ἐν
 τοῖς συλλογισμοῖς 71,4
 κῶλον 46,39

Λαμβάνειν ορρ. ἔρωταν 19,20 21,12 ορρ. διδόναι 19,27 sq. διαφοράν ἀπό τίνος 3, 15, 19, 26 κατά κοινοῦ 13,5,6 οὐ μὴν σαφῶς εἰληπται διὰ προτάσεων 33, 9, 11 παρὰ τῶν λεγομένων ὅτι *ibid.* 19
 λέγειν. λέγουσιν μέν τι οὗτοι 10,35 τὸ ῥῆτόν 16,23 τὰς φωνὰς λεκτά (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) 68,6
 λείπειν *intrans.* 12,6 13,6 32,34 τίνος 74,32,33 λείπεται 36,7
 λέξις 43,9 56,10,36 58,7 70,15 75,26
 λεπτουργεῖν τι 67,33
 λήγειν. τὸ ἐπόμενον λήγον (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) 68,8
 λῆμμα. οἱ δὲ Στωικοὶ ἀξιώματα αὐτάς (sc. τὰς προτάσεις) ἐκάλουν καὶ λήμματα παρὰ τὸ λαμβάνειν 27,1 cf. 5,33, 35 6,4, 9,10. 15 sq. 13,7, 14 15,35 27,17 32,32 46,22 κατηγορικόν 67,5 cf. *ibid.* 7 69,17
 λῆψις 35,3
 λογικός. λ. πραγματεία (ἀρχή) 1,12 (ὕλη, τέλος) 9,26 sq. 10,10 11,18, 26. (*dist.* συλλογιστική πραγματεία) 28 al. ἡ λογική 5,3 ὄργανον τῆς φιλοσοφίας *ibid.* 4 κατὰ τὸν Περιπατητικόν 8,16 sq. οἱ Στωικοὶ τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὄργανον οὐκ ἀξιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ᾽ οὐδὲ μάρτιον τὸ τυχόν ἀλλὰ μέρος 8,20 sq. τρίτον μέρος ἐστιν φιλοσοφίας ι.μ. 34 αὐτῇ ἡ φιλοσοφία τὴν λ. ἀπογεννᾷ *ibid.* 1,37 ὕλη τῆς λ. *ibid.* 26 εἰ δὲ τῆς λ. τὴν διαιρεσιν ποιοῦμεν 11,34sq. cf. Ἀριστοτέλης.
 λογισμός 60,15
 λόγος, ὃς ἐστιν ἕξ ὄντων καὶ ἥγματος 1,27 πέντε κατὰ τὸν Περιπατητικόν, δέκα κατὰ τὸν Στωικόν 2,4, 5 cf. 26,32,33 ἐν τῷ Περὶ ἔρμ. σκοπὸν ἔχων περὶ λόγου εἰπεῖν 13,11 ὕλη τῆς λογικῆς ἐστιν οἱ λόγοι 9,27 *dist.* ἀπόφανταις 15,23 sq. λόγος ἀποφαντικός 1,28 συλλογὴ λόγων i. q. συλλογισμός 2,7 λόγος ἐκ λόγων 26,12 λόγος ἐν ψῷ οὐκ ἐστιν τὸ ἀληθεύειν ἡ φεύδεσθαι, οἷον ὁ εὐκτικός, ὁ προστακτικός 15,26, 27 cf. 2,3,4 λόγοι ἐν οἷς οὐδὲν τίθεται 27,14 ἀπας λ., ἀν ἀπῆ τὰ ἔργα, μάταιον τι φαίνεται καὶ κενόν 40,9 ἀξιώματος λόγου ἐπέχειν 71,5 κατὰ Πλάτωνα καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον 10,36 λοιπός. λοιπόν δὲ 9,22 25,33 27,34 35,34

λοιπόν δὲ ἀκολούθως 22,12 καὶ λοιπόν ίδωμεν 23,25
 λύειν. καὶ λύει λέγων 71,31 72,43
 λύσις (τῶν δύο συνηγοριῶν) 72,39. 42
 Μάθημα plur. 25,25
 μᾶλλον δὲ 13,20 μάλιστα μέν 29,3 μαρτυρεῖν. πολὺς ἐστιν μαρτυρῶν 4,32 μάταιος eoni. κενός 40,9 μάχεσθαι ἀντιφατικῶς 52,11 μέγας. ὁ μ. φιλόσοφος 23,9 Πρόκλος 31,24 μεῖζων πρότασις 27,19 sq. al. τὴν μ. τὴν τὸ κύρος ἔχουσαν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς καὶ ἀξιώματος λόγον ἐπέγουσαν 71,4,5 ὄρος 66,25. 27 al.
 μέθοδος 6,15 8,10, 14 9,15 συλλογιστική 6,13, 21 7,10 9,16 ἀποδεικτική 9,27 δόδοιποιτική 73,4
 μεθυπερβατῶς ἀκούειν 16,33
 μερικός 28,26 29,13 sq. 25,3,5 μ. προτάσεις 14,38 17,8 18,4 sq. al. μ. προσδιορισμός 17,9 τὰ μερικώτερα 25,17 μέρος def. dist. ὄργανον 8,27 sq. μορίου διαφέρει *ibid.* 34sq.
 μεταβαίνειν log. ἀπό τινος εἰς, ἐπὶ τι 8, 7, 9
 μεταβάλλειν τὸν γράπον 51,10 *pass.* εἰς ἀπόφασιν, κατάφασιν 58,34 64,36 *intr.* (εἰς τὸ μὴ εἶναι) 40,21 48,25. (εἰς καθόλου) 26 53,23 60,33
 μετάβασις κατὰ τὸ ποιόν 53,8
 μετάθεσις. αἱ ἐκ μ. προτάσεις ορρ. αἱ ἀπλαὶ 23,15, 18 24,12, 21, 23
 μετακινεῖν ἔννοιας 49,9
 μεταλαμβάνειν εἰς 60,35, 36 63,18 64,14 ἀπό τινος 67,17 68,9
 μετάληψις 68,9 cf. Ἀρίστ.
 μεταπίπτειν 61,31, 32
 μεταφορά. ἀπὸ μ. τῶν ὄρων 22,22
 μετιέναι ἐπὶ τι 44,40 73,24
 μετοχή. ποτὲ γάρ καὶ μ. συνδεῖ 68,20
 μετρεῖν. τὸ μετρηθέν ορρ. τὸ μέτρον 11,16
 μέτρον ορρ. τὸ μετρηθέν 11,16
 μῆποτε. ὀψύμεθα μ. 14,32 *forsitan* 51,36 60,17
 μικτός (σχῆμα) 56,34 (συλλογισμός ορρ. ἀπλοῦς) 44,36 65,18

μοιχός 3,10,11 27,22,24
 μονολήμματος συλλογίσμος 27,15,18,32
 32,11,12
 μόνος. μόνον οὐχί 24,21 μόνως 10,7,37
 27,4 (?) 74,42
 μόριον dist. μέρος 8,34 sq.

Νέος. τὰ νεωτερά βιβλία 17,11 νεωτέραν
 κατασκευὴν τοιαύτην 75,28
 νοεῖν ἴντελλερε 15,31 26,7 34,8 50,35 ὡς
 τύπῳ νοεῖν 26,6
 νοερός. ἡ ν. δύναμις τῆς ψυχῆς 3,17 dist.
 ἡ διανοητική, ἡ δοξαστική 24,32 τὸ
 νοερόν 25,31
 νόημα. διὰ μέσων τῶν ν. 1,9,16,18 τὰ
 ν. ἐκφορικά (sc. Στωικοὶ καλοῦσι) 68,5
 νοητός 3,20 opp. αἰσθητός 5,24,25 25,12
 sq. 32 τὰ ν. πρώτα ἔστιν καὶ καθολικώ-
 τερα τῶν ἀλλων πάντως 25,17,18
 νοσώδης 3,35
 νοῦς. τὸ ἐν τῷ νῷ καλόν 5,22 ἡ ἀπὸ τοῦ
 νοῦ Ἑλλαμψίς 24,34

Ξένος. ξένα τινὰ συμβέβηκεν 48,17
 ξηρός opp. υγρός 11,18 τὸ ξ. τοῦ διαλεκτι-
 κοῦ λόγου 74,1
 ξύλινος 25,28

Ὥ. τὰ λήμματα τὰ (?) ἐξ ὧν συνετέθη 6,4
 8,25 τὸ ὅσον παχύτερον 10,32 sim.
 25,28
 ὀγκοῦν λόγον 74,3,4
 ὁδὲ i. e. Aristoteles 19,8
 ὁδεύειν δι’ ἀληθῶν ἀποδεῖζεν ἐπιστη-
 μονικῶς 3,3
 ὁδοποιητικός (μέθοδος) 73,4
 ὅτεν quare 66,36,37
 ὅτεσθαι. ὡς οἱονται 8,20 9,3,21 10,7 31,20
 οἰκεῖος. οἰκείων λέγειν 19,7
 οἰκοδόμος 6,34
 οἰκονομία 73,44
 οἶον quasi 7,39 20,38 21,10
 οἶονετ 7,28 22,23 23,1 24,8 26,5
 οἰοσδήποτε 7,14 24,22
 οἱτικός. οἱτικώρος 33,36

ὅ.ος. ἀπὸ τῶν δ. εἰς τὰ μέρη μεταβάνειν
 8,7 δι’ ὅλου 64,19 67,25 sq. 69,36 70,1
 τὸ ὅλον τοῦτο 68,2
 ὄμοιοσχήμαν (προτάσεις) 42,22 (ὄμοιοσχή-
 μονες αἱ τοῦ αὐτοῦ τρόπου) 48,6 54,8
 55,15 58,25 sq. 59,36 61,7,10 ἀντικείται
 γὰρ καὶ τὰ ὄμοιοσχήμανα 59,32
 ὄμολογεῖν i. q. τιθέναι 26,13,14 sq. 27,8
 30,5,8 31,30 al.
 ὄμολόγημα 26,34 30,3 22 31,30
 ὄμωνυμος 13,10 ὄμωνυμως 11,15
 ὄνομα καὶ (ἢ) ὄντημα 1,19,21 sq. 5,13,15.
 20 dist. φάσις 16,10 sq.
 ὄνοματικός (φωνή) dist. ῥηματικός 1,24
 ὄνοματοθέτης. 22,17 32,28
 ὄποσσοσοῦν 73,15
 ὄπου μὲν — ὄπου δέ 40,13 47,34
 ὄραν 3,12 sq. πρὸς ἐπίδεξιν 74,3 ὄρα 32,30
 ὄργανον τῆς φύλασσοφίας (opp. μέρος) 5,4 8,
 16 sq. def. ibid. 27 sq.
 ὄριζειν τὰ γωρία 22,22 τὴν πρότασιν ibid.
 23 log. 32,25 med. 5,27,30 16,30 19,
 8 20,17,23 22,9,25,26 al.
 ὄριστική 7,29 sq. def. ibid. 32
 ὄρος log. (ὡς τύπῳ εἰπεῖν) 14,25 ὄρους ἐκάλεσεν
 τὰ μόρια τῆς προτάσεως ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν
 ὄρων τῶν ὄριζόντων τὰ γωρία 22,21,22
 dist. φάσις 16,18 sq. πᾶς δ. ἐκ γένους ἔστιν
 καὶ διαφορῶν ibid. 25 25,20 26,28 διὰ
 τῶν δ. δεικνύναι opp. διὰ μόνου τοῦ κα-
 θόλου λόγου 40,6 sq. 42,23,33 43,12
 ὄσος. τὸ ὅσον παχύτερον 10,32 sim. 25,28
 ὄσον ἐπὶ τούτῳ, τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ sim.
 39,26 43,30 49,6 51,14 54,42 55,23
 58,3 59,39 74,15
 ὄτε c. coni. (?) 51,14
 ὄτι opp. διότι 48,22
 οὐ. οὐ τὸ νοερόν, οὐ τὸ δοξαστικόν 25,31 cf.
 48,36,37,40,41 49,2,3 60,12
 οὐδὲ — οὐδέ 70,26
 οὐθεῖς 17,38
 οὖν epanalept. 17,24 36,11 ὕσπερ οὖν 7,7 de
 οὖν et ὄτι a librario confusis et de οὖν
 [τῇ] cf. Praef.
 οὐράνιος τὰ οὐράνια 3,20
 οὐρανός. ἡ κίνησις τῷ μὲν οὐ. ἐξ ἀνάγκης
 59,16
 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική 4,4
 οὕτε — οὐδέ 25,18
 οὗτος i. e. Aristoteles 13,7 epanalept. 6,13
 praenuntians 18,11 23,14

- δρείλειν c. inf. 28,3. 7,8
 δρείλειν pass. ὑπὸ τῶν σοφιστῶν 20,22
- Πάλαι 46,41 57,2 καὶ π. 51,17 54,37 ἡ
 π. τάξις 57,7
- πάντως 6,11. 34. 35 9,7 21,2. 8. 12. 25 25,
 18 28,22. 30 35,33 43,27. 37 44,17. 18
 33 al.
- παραβολὴ 74,2. 4
- παράγειν *afferre* 19,10 20,18
- παράδειγμα 35,7
- παραδέχεσθαι 49,8
- παράδοξος. τὰ π. 59,9
- παρακμάζειν 47,3
- παρακρούειν pass. 40,8,9
- παραλαμβάνειν τι ὡς 14,1 26,29 *accer-*
sere ad demonstrationem 3,17 12,20. 22
 17,24 παρά τινος 9,19
- παραλιμπάνειν 27,18 43,1 74,16
- παραλογίζεσθαι 10,2 41,19 58,11
- παραφέρειν *afferre* 10,22
- παραφραστής. Θεμάτιος δ π. 31,17
- παρεῖναι syn. ὑπάρχειν 40,21 45,7 sq.
- παρέκβασις 19,3
- παρέλκειν 69,11 72,19
- παρεμβάλλειν ἐν μέσῳ πρότασιν 73,37
 ὅρῳ 75,2
- παρίέναι 49,16 66,21 71,4
- Participium. accus. absol. 6,27
- παχύς. τὸ ὄσον παχύτερον καὶ οὐ πάνυ κα-
 θαρὸν τῆς τροφῆς 10,32
- πεῖρα. π. λαμβάνειν τινός 2,25
- πειρᾶσθαι εοπί. γυμνάζειν 11,32
- πειραστικός. εἰδος συλλογισμῶν τὸ καλού-
 μενον π. 2,19 φασὶν δὲ τὸν πειραστικὸν
 περιέχεσθαι ἐν τῷ σοφιστικῷ *ibid.* 20 sq.
 δ π. ὁ αὐτὸς πώς ἔστιν τῷ σοφιστικῷ 11,
 30 sq.
- περαίνειν. οἱ ἀδιαφόρως περαίνοντες (συλλο-
 γισμοί) 27,36 sq. ἀμεθόδως 70,13
- πέρας geom. 66,35 69,28 τὸ π. τοῦ ὅτι
 48,22
- περέγειν log. 22,23 76,11 pass. ἐν 2,21
- περιλαμβάνειν log. 33,36
- περιληπτικός log. 16,26. 27 compar. 7,
 2. 3 15,28 16,2. 15,21
- περιμένειν τι 47,41
- περιουσιαστικός 37,9. 14. 37. 40
- περιποιεῖν εὐδαιμονῶν 9,24
- περισσός (περιπτός) ορρ. ἐλλείπων 25,35
 26,26 32,20 74,25 ὀρθιμός ορρ. ἄρτιος
 65,35 66,16 67,3 69,7. 21 πρῶτος, ἀπλῶς
 74,30. 31
- πηγυαῖος 11,16
- πῆχυς καλεῖται καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ
 μετρηθέν 11,16
- πιθανός. αἰτία πιθανωτέρα 14,19
- πίστις. τριῶν οὐσῶν πίστεων, τῆς μὲν
 ἀπὸ τῶν ἵσων τῆς δὲ ἐπαγγικῆς τῆς
 δὲ συλλογιστικῆς 28,23 sq. cf. 7,14
 32,14 πᾶσα π. ἡ ἐξ ἵσων ἔστιν ἡ ἐξ
 ἀνίσων 29,11. 12 sq. δι’ ἀδυνάτου καὶ
 δι’ ἐκθέσεως 37,8,9 ἀπασα π. εἰς τὸ
 πρῶτον ἀνάγεται σχῆμα 66,7 cf. 7,16 sq.
- πιστοῦν med. 28,26 sq. 29,12 sq. 35,4. 24
 δεῖ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφές πιστοῦνθαι
 29,35 sq.
- πλάτος ἔστιν τοῦ ὑπάρχοντος 40,22 sq.
- πλατύνειν λόγον 68,1
- πλέκειν συλλογισμὸν διά, ἐκ τινῶν 4,10
 5,35
- πλεονάζειν 30,18. 22 sq. 32,7. 17
- πλεονασμός ορρ. ἔνδεια 30,23
- πληθυστικός. τὸ πλ. 62,18 πληθυντικῶς
 56,33 62,27
- πληθροῦν τὰ δι βιβλία 12,25 τὸν συλλογι-
 σμὸν 15,35
- πλοκή log. 67,30 ορρ. ὅλη 70,12
- πνεύμων 10,30
- ποικίλος 38,22 55,14
- ποιὸς 35,10. 20. 34 36,4
- ποιός. τὸ ποιὸν τῶν προτάσεων ορρ. τὸ
 ποσόν 16,30 sq. 37,12 38,2. 40 41,5 48,
 31 52,25 al. τὸ π. μόνον ἀμείβειν ορρ.
 τὴν ταξιν τῶν ὅρων φυλάττειν 45,34. 35
- ποιότης (προτάσεων) 36,12. 15
- ποικιτικός. δ π. 9,24
- ποιός. καὶ αὐτὸς ποιός ἔστιν μαρτυρῶν 4,32
- ποιός. τὸ ποιόν τῶν προτάσεων ορρ. τὸ
 ποιόν 16,29 sq. 37,11. 12 38,2. 40 41,5
 52,24. 25 al.
- πόρρω εἰς ορρ. προσεχής 73,16
- ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26
- πρᾶγμα. ἐξέτασις τῶν πρ. 1,5 ορρ. φωνή
ibid. 11 sq. (διαφορὰ τῶν συλλογισμῶν) ἀπὸ
 τῶν πρ. 3,30 sq. μετὰ τῶν πρ. τοὺς
 λόγους, τοὺς συλλογισμοὺς λαμβάνειν ορρ.
 τοὺς κανόνας ἀνευ τῶν πρ. 11,1sq. τῶν
 πρ. τὰ μὲν νοητά, τὰ δὲ αἰσθητά, τὰ δὲ
 μέσα τούτων 25,11. 12 ἀπὸ τῶν πρ.

- δεικνύναι 42, 10 τὰ πρ. τυγχάνοντα καλοῦσι (οἱ Στωικοὶ) 68, 4, 5
- πραγματεία. 2, 10. (plur.) 28 8, 16 al. λογική 1, 12 9, 26 10, 10 11, 18, 26 al. ἀποδιεκτική, διαλεκτική 4, 28, 29 ἡ περὶ τοῦ ἀποδιεκτικοῦ συλλογισμοῦ πρ. sim. 4, 30 12, 19 20, 21
- πραγματεύεσθαι περὶ τινας 9, 30
- πρακτικές. τῶν τῆς φιλοσοφίας μερῶν, τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ 10, 27 τῶν τριῶν μορίων τοῦ πρ. ὅλη, τέλος 9, 22. 23, 32
- πράττειν ορ. διαλέγεσθαι 7, 9
- πρίν. πρέπειαν τινα, πρὶν ἄρετάι 13, 12
- προάγειν (ἀδιορίστως) τὰς προτάσεις 18, 21 τὴν ἀπόδεξιν 57, 23
- προαίρεσις. τῇ πρ. διαφέρειν 2, 21 μοχθηρά, βελτίστη ibid. 22 11, 31, 32
- προαναφωνεῖν 12, 3
- προβαίνειν ἐπὶ τινῶν 47, 19 διά τινων 72, 5
- προβάλλειν συλλογισμούς pass. 45, 45 47, 31
- προβολή coni. λῆψις 35, 3
- προγιγνώσκειν 14, 22
- πρόδηλος 1, 16 7, 35 26, 3, 10
- προδιορίζειν 8, 36
- προέρχεσθαι ἐπ’ ἀπειρον 67, 14
- προηγεῖσθαι τινός 46, 16 69, 2, 3 προηγουμένως 9, 15, 16
- πρόθεσις. ἡ συν πρ. 26, 3 ἡ πρ. τῆς πραγματίας 12, 5
- προιέναι. οὐδὲν ἀδύνατον πρόεισιν 58, 12 ὁ ἐπὶ τῶν τριῶν ὑλῶν, ἐπὶ δύο, ἐπὶ μιᾶς προιών (ὑποθετικὸς συλλογισμός) 69, 4, 5
- προκεῖσθαι εἰς ζήτησιν 70, 31 ἡ προκειμένη πραγματεία 8, 15 ὁ πρ. τρόπος 43, 31
- προλαμβάνειν 18, 6 sq. 34, 32 44, 34 45, 4 46, 15 75, 9, 12 cf. 51, 40 ἐν τῇ προλαβούσῃ μίζει 61, 23
- προπαραλαμβάνειν 67, 15
- πρός. πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ εἶναι μᾶλλον καὶ πρὸς τῷ ἔνδεχομένῳ 40, 23 sq.
- προσβάλλειν τινί 12, 21
- προσγίνεσθαι τινί 32, 1
- προσδεῖν imper. (ἔξωθεν) 30, 17 33, 16, 18 med. 32, 1, 32 προσδέεται 33, 8
- προσδιαλέγεσθαι. ὁ προσδιαλεγόμενος 2, 23 19, 19 sq. 21, 22
- προσδιορίζειν. προσδιωρισμέναι προτάσεις 14, 37 sq.
- προσδιορισμός (καθόλου, μερικός) 17, 9 18, 22. (μετὰ προσδιορισμοῦ) 28 58, 2
- προσεχής (τέλος, σκοπός) 12, 14, 15, 17 πρότασις, συλλογισμός 72, 9 sq. εἰς opp. πόρρω 73, 16, 18 προσεχῶς λέγειν 51, 32 59, 32 δεικνύναι 71, 24
- πρόσθεσις opp. ἀφάίρεσις 23, 21 sq. τοῦ ἔστιν ibid. 30
- προσθήη opp. ὅρος 23, 33 opp. τάξις 32, 36
- προσίέναι med. pro vero accipere 47, 30 (ἔξηγησιν) 51, 24. 25. 34 60, 23, 24
- προσκατηγορεῖν 23, 14, 17
- πρόσκλισις πρὸς τὸ εἶναι 47, 24
- πρόσλαμβάνειν 18, 4, 5
- πρόσληψις log. 65, 37. 38 66, 2 67, 16 68, 8. 17. 18 71, 22 al. ἡ κατὰ πρόσληψιν (πρότασις) 48, 1 expl. 67, 18 sq. 68, 11, 12 οἱ κατὰ πρόσληψιν (συλλογισμοῦ) κατηγορικοί, ὑποθετικοί εἰσιν 69, 38 sq.
- προσπλέκειν πρότασιν 50, 2
- προστακτικὸς λόγος 2, 4 15, 26. 27 16, 14
- προσυλλογισμός 65, 30 66, 31 72, 15, 21, 44 73, 26 74, 9, 22
- προσυπανύειν 50, 40 76, 14
- πρότασις ἐξ ὅρων 13, 16 διαφέρει ἀποφαντικού λόγου 13, 29 sq. def. (ώς τόπῳ εἰπεῖν) 14, 24 19, 21 sq. dist. ἀπόφανσις 15, 22 sq. καταφατική, ἀποφατική, καθόλου, μερική, ἀδιόριστος 17, 5 sq. κατηγορική, ὑποθετική def. ibid. 19 sq. κοινή opp. ἀποδεικτική, διαλεκτική (διαφορὰ ἀπὸ τε τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς γρήσεως) 19, 5 sq. 20, 17 sq. συφιστική ibid. 19 ἀπλῶς συλλογιστική 22, 1 sq. εἰ διαίρεσιν τινα τῶν προτάσεων τελείαν ποιησαμέθα ἐκ τῶν ὅρων 35, 35 sq.
- προτιθέναι med. 16, 24 24, 28 32, 26 33, 24, 25 34, 20
- προφανής 59, 30 προφανῶς ibid. 14
- προφέρειν med. ἀδιορίστως παραδείγματα, πρότασιν 18, 23, 33
- προφορά. τῇ προφορᾷ τὰ αὐτά 46, 21 μέσος 64, 30
- πρῶτος. περὶ τῶν πρ. οὖ συλλογιζόμεθα οὐδὲ γάρ ὥριζόμεθα αὐτά .. ὑπὲρ τὰ πρ. οὐδέν 25, 19 sq.
- πταίειν intrans. 2, 37 3, 1
- πόνηνωσις. κατὰ πόνηνωσιν προστιθέναι opp. ἔξωθεν 74, 39

Πῆμα 1,19. 21 sq. 5,13 15,20 16,10 sq.
cf. ὄνομα
ἡγματικός (φωνή) dist. δημοτικός 1,24
ἡγτόν v. λέγειν
ἡγτορικός. Ρητορικαὶ τέχναι 11,25. 33. 38
35,25
ἡγτώρ 27,18. 32 28,26 32,11

Σαθρός (λόγος) 9,3
σαφήνεια. σ. χάριν 17,15 διὰ σαφήνειαν
74,2
σαφηνίζειν 14,20 22,25
σημαίνειν. τὰ σημαντικευα τοῦ ἐνδεχομένου
46,40. 41 48,12 τὰ αὐτὰ τῷ σημανομένῳ
46,20. 21
σημαντικός. σ. φωναῖ 1,4 sq. v. φωνή
σκέψις plur. 47,21
σκινδαψός 1,7 3,21
σκοπός 1,4. 10 4,36 12,3. 25 al. προσεγής,
ἀπωτέρω 12,17. 18 sq. περὶ φωνῶν ἔροῦ-
μεν τὸν σκ. 1,13 sim. ibid. 15. cf. 12,11
13,2 σκοπὸν ἔχων, σκοπός αὐτῷ διαλα-
βεῖν, εἰπεῖν 13,9. 11. 15 εἰς τοῦτον τὸν
σκ. εἴη πᾶσα πραγματεία 12,19
σκυτεύς 8,30 sq.
σμιλή 8,30
σοφιστής 2,16 τὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὰς
ἀπάτας τῶν σ. 12,22
σοφιστικός opp. ἀποδεικτικός, διαλεκτικός
11,37 συλλογισμός 2,12. (def.) 15. 16 3,11.
12. 23 sq. 11,23. 24 12,21 sq. dist. πειρα-
στικός 2,21 sq. 11,30 sq. σ. πρότασις 20,19
δ σοφιστικός 2,24
σπερματικός. σπερματικῶς ἐνδέχεσθαι 46,
14. 15
σπλήν 10,32. (χαλεῖται παρὰ τὸ σπᾶν εἰς
έαυτόν) 34
σπουδάζειν περὶ τι 9,15 sq. c. inf. 12,16
35,7
σπουδαῖος 27,23 sq. τέλος τοῦ σπ. 12,15
σταθερός. τὸ στ. τῆς διανοίας 2,36
στερεῖν: ἡ λογικὴ τούτων ἐστερημένη 5,3
στοιχεῖον dist. συλλαβή 5,12. 14 τοῖς στ.
τοὺς κανόνας ἐφαρμόζων 11,6 ἐπὶ στοι-
χείων τὴν δεῖξιν ποιεῖσθαι 40,1 ἀπὸ τῶν
δ στ. οἱ δ χυμοὶ 5,17. 19 cf. 73,43
στροφή 35,31
σύγκλητος 26,4

συγχεῖν. διὰ τὸ συγκεχύσθαι τοὺς ὅρους
32,35 33,21
σύγχυσις (τῶν ὅρων) 32,37 33,18
συζύγια log. 44,22 48,37. 40 53,2. 41 58,
36 59,34. 43 al.
συλλαβή dist. στοιχεῖον 5,12 sq.
συλλογή λόγων i. q. συλλογισμός 2,7 4,38
26,3. 5
συλλογίζεσθαι. τί ἔστιν τὸ ἐν ἡμῖν συλλο-
γιζόμενον 24,31 sq. οὕτε ἐπὶ τῶν νοητῶν
συλλογίζεμεθα οὐδὲ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ
μόνον τῶν μέσων 25,13 sq. (cf. ἔσγατος;
πρῶτος) πᾶς ὁ συλλογίζομενος ἀποδεῖξα τι
ἔθελει καὶ πεῖσαι πάντας 28,21. 22
συλλογισμός def. συλλογή λόγων 2,8 26,
3,5 λόγος ἐκ λόγων ibid. 12 ἐκ προ-
τάσεων 13,16 ὡς τύπων εἰπεῖν 14,25
πίστις τις 28,21 ἐν παντὶ σ. τὸ μέν τι
ἔστιν ἀνάλογον ὑλῇ τὸ δὲ εἴδει 4,9 sq.
εἶδη συλλογισμῶν 2,9 sq. τρία εἴδη 11,
22 sq. αἱ διαφοραὶ αὐτῶν (ἀπὸ τοῦ γι-
νώσκοντος, ἀπὸ τοῦ γινωσκομένου, ἀπὸ
τῆς γνώσεως) 2,29 sq. ἀπὸ τῶν πραγ-
μάτων 3,30 sq. ὁ κοινός, καθόλου σ.
7,22. 24 ὁ ἀπλῶς σ. 12,13 22,3 opp. ὁ
ἀποδεικτικός, ὁ διαλεκτικός 4,2. 6. 8. 36
opp. τοῦδε, πρὸς τόδε, τοῦδε πρὸς τόδε 65,
25 sq. κατηγορικός 17,18. 25 opp. ὑπο-
θετικός 27,6 sq. πάντας τοὺς σ., κατη-
γορικούς, ὑποθετικούς, ἐπ' εὐθείας, δι'
ἀδύνατου, ἀπλοῦς, συνθέτους 65,19 διὰ
συλλογισμῶν γιγνώσκειν τὰ πράγματα opp.
ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς 3,16. 18 οἱ σ. ἀπὸ τῶν
αἰτιῶν τὰ αἰτιατὰ δεικνύουσιν καὶ ἀπὸ
τῶν καθολικωτέρων τὰ μερικώτερα 25,
16. 17 ὑπὸ τεχνῶν προβάλλονται 45,45
47,13
συλλογιστικός opp. ἀσυλλόγιστος 46,14
48,37 τὸ σ. 57,11 58,27 τοῦ σ. τὸ μὲν
ἀποδεικτικόν, τὸ δὲ διαλεκτικόν, τὸ δὲ
σοφιστικόν 11,36. 37 σ. μέθοδος 6,13.
21 7,10 9,16 πραγματεία dist. λογική
11,28 ἡ σ. ἀπλῶς πρότασις ἡ κοινή 22,
1. 4. 9 σ. πίστις μόνη ἔχει τὸ ἀναγκαῖον
28,24. 25 29,7 sq. ἀπὸ τοῦ καθόλου
τὸ μερικόν (πιστουμένη) ibid. 15 σ. τρόπος
48,19. 32 συλλογιστικῶς συντιθέναι συλλο-
γισμόν 8,3 εὑρίσκειν, γιγνώσκειν, ἐπί-
στασθαι (εοπὶ ἀποδεικτικῶς) 25,6. 7. 10.
21. 25 ἀποδεικνύναι 28,33 συμπλέκειν
73,19 ἡ συλλογιστική 10,17 11,28

- συμβαίνειν log. 10,17 26,21 29,25. (εξ
ἀνάγκης) 28 30,3.8sq. (ἢ τινων) 33,8
sq. al.
- συμβάλλειν med. τινὶ 27,20 πρός τι 19,
20 50,9
- σύμμετρος τῇ πλευρῇ 65,35 67,4.5 69,
18 sq.
- συμπέρασμα. ὁ τρόπος τοῦ συμπεράσματος
πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προειλήπται
44,33. 34 κύριον, ἀκυρον 74,21 v. ἐπιφορά
- συμπλέκειν pass. προτάσεις 65,11 συλλο-
γιστικῶς, ἀσυλλογίστως 73,19.20
- συμπληροῦν λόγον 38,23
- συμπληρωτικός (τῆς οὐσίας) 8,30
- συμπλοκή (ἀσυλλογίστως) 42,20 (ἀποστατική)
68,29
- συμποδίζειν 11,31
- συμπότης 26,5
- σύμψηφος 26,5
- σύν. ἀεὶ ἡ σύν πρόθεσις οὐχ ἐν τι σημαίνει
ἀλλ ἄθροισμά τι 26,3.4
- συνάγειν τὰ ὑπάρχοντά τινι 7,32 τὰ πολλὰ
εἰς ἐν (opp. τὸ ἐν εἰς πολλὰ διαιρεῖν) ibid.
38 τὰ εἰδὴ εἰς τὰ γένη (opp. τὰ γένη
εἰς τὰ εἰδῶν τέμνειν) 8,5
- συναγωγὴ τῶν λημμάτων 5,33
- συνάδειν τινὶ 51,35
- συναιρεῖν. συνελόντι 76,14
- συναισθάνεσθαι 73,36
- συναλληθεύειν μετά τίνος 18,14 45,23 sq.
τινὶ 52,9
- συναμφότερος. τὸ σ. 67,1
- συναναιρεῖν log. 8,29
- συναπολόλναι med. log. 8,31.32
- συναπτεῖν τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκει-
μένῳ 8,2.4 (conī. συντιθέναι) 23,1.13.
17 24,5 προτάσεις 69,35.40 πρὸς τὸν
μείζονα ὅρον, τῷ μείζονι 66,25.27 τὸ
συνημένον 57,27 66,1 69,15 opp. τὸ
δειξευγένον 68,6.17 (cf. τροπικός) opp.
ἡ πρόσληψις 65,38.39 67,21 71,22
- συνδεῖν log. 68,20 τὸν κατηγορούμενον τῷ
ὑποκειμένῳ 24,8. (conī. συντιθέναι) 10
- σύνδεσμος (opp. μέρος τῆς προτάσεως) 24,7
(γάρ) 46,18 (εἰ) 68,19 ἐνδοιαστικός ibid.
20
- συνδιαιρεῖν τινὶ τι 2,28
- συνέδριον 26,4
- συνεῖναι τινὶ syn. ὑπάρχειν 38,18
- συνέχεια τοῦ λόγου 48,22 τῶν προτάσεων
72,23 73,15 οἱ κατὰ συνέχειαν (ὑποθε-

- τικοὶ συλλογισμοὶ) opp. οἱ κατὰ διάστασιν
69,2.3
- συνεγχέ. τὸ σ. ποσόν 26,9.14sq. 27,29sq.
- συνηγορεῖν Ἀριστοτέλει 39,10 τῷ ἀντι-
κειμένῳ 71,25
- συνηγορία 71,33 72,4. 28. 39.41
- συνήθεια. ἐν τῇ σ. 66,38
- σύνθετις opp. διαίρεσις 23,22 sq. τοῦ ἔστι
24,10.11. (πρός τι) 15 ἐν τοῖς συλλογι-
σμοῖς, παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, παρὰ τοῖς
φυσιολόγοις, παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, παρὰ
τοῖς ἀστρονόμοις (opp. ἀνάλυσις) 5,10 sq.
ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔρχεται
6,23 cf. 5,15.16 συλλογισμοῦ i. q. γένεσις
ibid. 14 sq.
- συνθετικός. Συνθετικά 6,31
- σύνθετος. ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα,
ἀπὸ τῶν σ. ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἔρχεσθαι 5,16 sq.
ἀπὸ τῶν συνθετωτέρων (ἄρχεσθαι) 14,9
σύνθετος συλλογισμός opp. ἀπλοῦς 65,19.
20. 29 66,30
- συνιστάναι. ἐπὶ τούτου αἱ μὲν ἐνδεχόμεναι
ἀντιστροφαὶ οὐ συνιστανται 60,26. 27
- συντάττειν τῷ κατηγορουμένῳ τοὺς προ-
διορισμούς 58,2
- συντελεῖν (τινι) πρός, εἰς τι 1,5. 6 5,1 8,27.
29 9,28 10,10
- συντιθέναι τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκει-
μένῳ (conī. συνάπτειν) 23,1 τὸ ἔστιν
τῷ ‘ἄνθρωπος’ (conī. συνδεῖν) 24,10
opp. ἀνάλυειν 5,12 sq. συλλογιστικῶς
συλλογισμόν 8,3
- σύντομος. συντόμως 7,5 32,8 εἰπεῖν 8,4 35,6
- συνώνυμος 13,10
- σχέσις 35,29 68,20 τῇ σχ. opp. τῷ ὑπο-
κειμένῳ 71,26 sq. 72,25
- σχῆμα. εἶδε (ἀναλογεῖ) τὰ σχ. opp. τὰ πράγ-
ματα αὐτὰ δι’ ὧν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται
4,11 τὰ τρία σχ., ὃς? ἢ πάντες οἱ συλλο-
γισμοὶ ἀνάγονται 7,10 sq. cf. 6,3 66,5.6
πρῶτον, δεύτερον, τρίτον 4,11 sq. 30,34sq.
ἐν γάρ τῷ τρίτῳ σχ. μερικὰ πάντα συνά-
γεται 40,14 δύο ίδια τοῦ πρώτου 48,20
τὰ ίδια τοῦ δευτέρου 60,40 opp. τρόπος
57,3 sq. 76,5
- σχολικός. σχ. ὑπόμνημα 43,31

Τάξις 4,37 14,5 32,36 36,10sq. 53,38 54,9
τάττειν. ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26 τοὺς
ὅρους 36,10 μετά τι 4,37 ὑπό τι 9,29

- τε — τε 18,3,5
 τελεῖν ὑπό τι 56,21 65,32 67,29
 τέλειος ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις 14,30 συλλογι-
 σμός expl. 14,28 cf. 27,15 sq. 30,34 sq.
 τελείως ἔχειν 32,8 ἀποφαίνεσθαι coni.
 ἀδιστάκτως 17,20 opp. ἐν ὑποθέσει ibid.
 21,22
 τέλος opp. ὅλη 9,23,25 sq. προσεχές, ἀπω-
 τέρω 12,15 sq. πρὸς τῷ τέλει τοῦ βιβλίου
 34,34 35,18 τέλος adv. 45,2
 τέμνειν τὰ γένη εἰς τὰ εἶδον 8,5
 τετράγωνον 25,30 (cf. τρίγωνον) ἡ διά-
 μετρος τοῦ τ. τῇ πλευρῇ ἀσύμμετρος 69,
 17 sq.
 τετραπλοῦς 56,9
 τετράπους 34,15, 16 35,4 sq.
 τέχνη 9,6 sq. τέχνη τεχνῶν 10,18 οἱ συλλο-
 γισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν (ἡ ἐπιστημῆν) προ-
 βάλλονται 45,45 47,81 opp. ἀτεχνίαι
 ibid. 28 τὴν αὐτὴν (sc. τὴν φύσιν) μημου-
 μένην τέχνην ibid. 17 πᾶσα τ. χρήσιμος
 τῷ βίῳ 73,2 sq. 34
 τεχνολογία 67,35
 τέως 7,35 26,2. 12 65,20
 τηνικαῖτα 43,21
 τιθέναι i. q. ὁμολογεῖν 26,13 med. 20,8.
 10 (coni. ὁμολογεῖν) 27,8 sq. seq. acc. c.
 inf. 19,33 τινί (coni. διδόναι τι) ibid. 28.
 29 20,12 21,18 27,21
 τίκτειν 3,7 sq.
 τικῆμα. τοῦ περὶ ἀναλόσως τμήματος 6,18
 sim. 75,7 76,17 — 67,39 69,10 70,11
 τοιόσδε 12,5 20,14 61,2. 28
 τοῖχος 3,13
 τραγέλαφος 3,20 24,13 sq.
 τρίγωνον αὐτὸν καθ' αὐτὸν τὸ καθόλου εἶδος
 τοῦ τριγώνου ἡ τετραγώνου 25,29. 30
 τριδύναμος 2,33
 τρίτος. τὸ ἔστιν τρίτον προσκατηγορούμενον
 23,14. 17 24,4 τρίτος ὅρος 23,27
 τριττός 74,31. 41
 τροπικός. τὸ συνημμένον ἡ διεξευγμένον
 τροπικόν (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) κτλ.
 68,6. 7
 τρόπος log. οὐκ ἔστιν μέρος τῆς προτάσεως
 ἀλλὰ σύνδεσμος 24,7 μετὰ τρόπου προτά-
 σεις 23,14. 17 24,6 sq. αἱ μετὰ τρόπου
 ἐκ μεταθέσεως 24,12 ὁ τρόπος ὁ μεταξὺ
 24,9 sq. ἀντιτιθέντων ἡμῶν τρόπον
 τρόπωφ, ποσὸν ποσῷ, ποιὸν ποιῷ 37,11
 38,2 41,5 52,24 ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου
- κατὰ τοὺς τρ. αἱ ἀποφάσεις γίνονται 38,4.
 5. 15,16 ποῦ αἱ ἄνευ τρόπου προτάσεις;
 38,9 sq. cf. 46,38 ὁ τρ. τοῦ συμπερά-
 σματος πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προειλη-
 πται 44,33. 34 τρόπος ἀκέραιος 46,29
 διοισοχήμονες αἱ τοῦ αὐτοῦ τρ. 48,7 παρὰ
 τὴν τάξιν τῶν τρ. 54,9 τοὺς τρ. εἰς τὰ
 σχήματα, τὰ σχήματα εἰς τοὺς τρ. διαιρεῖν
 57,3. 5 cf. 65,5 76,5 ὁ τέταρτος, ὁ δεύ-
 τερος τρόπος τοῦ δευτέρου σχήματος, ὁ
 πέμπτος τρ. τοῦ τρίτου σχήματος sim. 37,
 16 sq. 43,19. 20 54,24 sq. 64,5 al. οἱ πέντε
 τρόποι (τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν) ἐπ'
 εὐθείας ὅντες 69,25. 26 cf. 70,2
- τροφή 10,33 cf. παχύς
 τυγχάνειν. μέριον τὸ τυχόν 8,21 τὰ πράγ-
 ματα τυγχάνοντα καλοῦσι (οἱ Στωικοὶ)
 68,5 τυχόν adv. 72,28
 τύπος. ὡς τύπω πειτεῖν 2,29 14,24 26,24
 27,28 30,36 νοεῖν 26,6
- ‘Τγίεια (πᾶς γίνεται) 73,43
 ὑγιής (ὅρος) 53,29 ὑγιῶς λαμβάνειν 54,42
 58,4
 ὑγρός opp. ξηρός 11,18
 ὅλη coni. ὅσον τῇ αἰσθήσει ὑποπίπτει 25,
 28 plur. 6,35 log. 68,33 sq. 69,5. 8
 ὅλη (opp. εἰδεῖ) ἀναλογεῖ τὰ πράγματα
 αὐτὰ δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται 4,9
 sq. δοκεῖ τὸ ὑποκεισθαι ὅλης 71,15
 opp. τέλος 9,22.25 sq. opp. χρῆσις 19,15
 20,3. 5. 29. 31 21,7 sq. (v. πρότασις) opp.
 πλοκή 70,12 τὸ ἀληθὲς κατὰ τὴν ὥ. 21,3
 ὅλη ἐνδεχομένη 18,15 προσεχεστάτη 47,6
 ὑπάγειν pass. εἰς τὸ θέσθαι 27,20 log.
 τινί 29,17
- ὑπακούειν 64,28
 ὑπαρξίς 24,16. 17 τὸ μὲν (ἀναγκαῖον) κατὰ
 τὴν ὑπαρξίην τῶν πραγμάτων opp. κατὰ
 τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως 29,21 30,28
 sq. ὑπαρξίς ἀναγκαῖα, ὑπάρχουσα, μέλλουσα
 46,3 sq. ὡς πρὸς ὑπαρξίην, ἐν ὑπάρξει
 ἀρίστος ibid. 8 47,8 κέντρον ὑπάρξεως
 καὶ ἀνυπαρξίας 47,24. 25
- ὑπάρχειν. πολλὴ συγγένεια τῷ ὑπάρχοντι
 πρὸς τὸ ἀναγκαῖον 37,3 sq. τὸ ὑπάρχον
 ἐκβάν ἐνδεχόμενόν ἔστιν ibid. 28 38,3 πρὸ
 μὲν τῶν μιξέων τὸ ὑπάρχον λεσθυναμεῖ τῷ
 ἔστιν· ἐν δὲ ταῖς μιξέσιν τρόπος ἔστιν τὴν

- έκβασιν τοῦ ἐνδεχομένου δηλῶν 38,6.7.
 16 sq. οὐ τρόπος *ibid.* 11 sq. πλάτος ἐστὶν
 τοῦ ὑπάρχοντος 40,22
 ὑπεναντίως ἀντικεῖσθαι 18,13
 ὑπερβάλλειν *intr.* 10,31
 ὑπερέχειν *log. pass.* ὥπο τινος 48,33.34
 ὑπέρτερος *coni.* πρεττῶν 10,17
 ὑπερτιθέναι *pass.* 46,16
 ὑπογράφειν 56,9 68,24 71,28.29
 ὑπογραφή 26,26.27
 ὑποδέχεσθαι 10,33
 ὑπόθεσις (*coni.* ἀρχή) 20,35.37 ἐν ὑ. ἀπο-
 φανεῖσθαι (opp. τελείως) 17,21 ὑ. λαμ-
 βάνειν *ibid.* 23 αἱ ἔξ ἀρχῆς 21,3.9
 μακρᾶς ὑ. δεῖσθαι 66,38 plur. τινός
 73,23 sq.
- ὑποθετικὸς συλλογισμός opp. κατηγορικός
 27,9 sq. 28,14 sq. 65,19 66,13 δι' ὅλου
 67,25 sq. 69,36 70,1 τὸ ὑ. opp. τὸ κα-
 τηγορικόν 76,23
 ὑποκατέναι 20,4
 ὑποκείσθαι. δι' ὑποκείμενος ὕρος, τὸ ὑποκεί-
 μενον 6,11 15,3 sq. 16,18 (def.) 22,20
 23,13 33,34 sq. 35,36 sq. δοκεῖ τὸ ὑπο-
 κεῖσθαι ὅλης 71,15 τῷ ὑποκείμενῳ opp.
 τῇ σχέσει *ibid.* 27 sq. 72,26
 ὑπόλοιπος 5,5
 ὑπόμνημα σχολικόν 43,31
 ὑποπίπτειν τῇ αἰσθήσει 25,29
 ὑποτιθέναι *med.* 35,1 52,45 al. opp. ἀπο-
 φαίνεσθαι 27,10
 ὕστερον. εἰς (ἐς) ὕστερον 41,34 42,5
 ὑφαντική 73,6.35
 ὑφηγεῖσθαι 48,14
- 71,10 ὅσον ἐπὶ τῇ φερομένῃ γραφῇ
 74,15 φέρε .. ποιήσωμεν 67,40
 φευκτός *coni.* βλαβερός 20,20
 φύσιονειν. οὐ φύσιονήσομεν αὐτῷ τοῦ δνόματος
 73,16
 φύσιορά 3,22 ν. γένεσις
 *φιλοκαθόλου 53,32
 φιλοσοφία. ἀρχὴ πάσης φ. 1,14 ὅργανον,
 μέρος, μόριον φύλοσοφίας 8,16 sq. τρίτον
 μέρος 9,33 (ν. λογική) τῶν τῆς φ. μερῶν,
 τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ 10,27
 cf. 9,29 τέγη τεγμῶν ἔστιν καὶ ἐπι-
 στήμη ἐπιστημῶν 10,18.19
 φιλόσοφος ἐπιστήμων ἐστὶν ὡς ἔνι μά-
 λιστα τῆς τοιωτῆς (λογικῆς) μεθόδου 9,19
 δ φ. i. e. Ἀριστοτέλης 1,3 7,5 — 14,19
 22,26 (cf. Praef.) ὁ μέγας φ. βαθύτερον
 καὶ ἀκριβέστερον ἐξηγούμενος 23,10
 φοινικόπτερος 29,1
 φρονεῖν μεγάλα 7,11.12
 φυσιογνώμων 7,16
 φυσιολόγος 7,16 ἐστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς
 φ. σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,1
 φύσις. ὑπὸ τῆς φ. ὄρῶμεν μέρη ἔνεκα μερῶν
 εὐρημένα 10,29.30 ἡ φ. τῶν ἄκρων
 50,38
 φωνή opp. πράγμα 1,10 ἀσημος, σημαν-
 τική (τῶν πραγμάτων) 1,3 sq. ἀπλῆ
 opp. σημαντική τῶν πραγμάτων 1,12 sq.
 ἀπλαῖ φ. σημαντικαὶ τῶν πραγμάτων διὰ
 μέσων τῶν νοημάτων 1,17.18 πρῶτον
 ἔμεντο τοῖς πράγμασιν κατὰ πρώτην θέσιν
 τὰς ἀπλᾶς φ., εἴτε τούτων τῶν ἀπλῶν φ.
 κατὰ δευτέρων θέσιν ἔμεντο τὰς μὲν δύο-
 ματικάς τὰς δὲ ἥρματικάς 1,22 sq. φωνῆ
 μόνον ἀπόφασις 46,29

Φαίνειν. φαινόμενον καὶ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς
 21,25 *coni.* ἔνδοξα *ibid.* 27 περὶ τὰ φαι-
 νόμενα ἔχειν 2,37 19,17 35,28 τὸ φ.
 ἔχειν 3,12
 φαντάζειν 72,23
 φαντασία περὶ τὰ φαινόμενα ἔχει καὶ πταίει
 2,37
 φαντασιώδης 3,12
 φανταστικός. τὸ φ. opp. τὸ διανοητικόν,
 τὸ δοξαστικόν 2,33
 φάσις 15,20 def. dist. δόνομα ἡ ὥρμα 16,
 10 sq. dist. ὕρος *ibid.* 17 sq.
 φέρειν κατά τινος syn. κατηγορεῖν 47,10
 pass. 38,32 46,3 52,22 56,24 61,38.39

- Χαλινοποική 10,13
 χαλινός 10,14
 χαλκεύς 9,37
 χαλκευτική 9,1
 χαλκοῦς 25,28
 χειρούργική 9,8.9 τῆς ιατρικῆς οὐκ ἐστιν
 ὅργανον *ibid.* 10
 χείρων πρότασις 38,38.39 39,13 40,4 42,
 3,11 al.
 χορός. ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26
 χρεία τινός 50,41 61,20 66,2 χρείαν ἔχειν
 τινός 32,36 34,32

χρῆσθαι. perf. κεχρῆσθαι i. q. praes. χρῆσθαι 2,13. 15. 20 23,3. 34 5,24 6,15
saepē
χρῆσις opp. ὅλη 19,15. 17 20,4. 5. 30 21,
9 sq. v. πρότασις
χυμός. ἀπό τῶν στοιχείων οἱ δὲ χ. ἀφ' ὧν
ἀνθρωποι δ. 17. 19 τοῖς στοιχείοις καὶ
τοῖς χ. δικάζειν 73,43
χώρα. χώραν ἔχειν 23,34 ἐπέχειν τινός 24,8
χωρίζειν log. ἀπό τινος, τινός 26,31 28,18.
23 al. pass. 4,12 39,8. 9 44,3 58,21
60,22 χωριστός 39,9

ψῆφος. διδόναι τὴν ψ. τινὲς 31,21
ψιλός. ψ. κανόνες (ἄνευ τῶν πραγμάτων)
11,5. 13. 20 τῷ ψιλῷ ἔστιν 38,29
ψιμίθιον 56,17 57,27. 36
ψυγή (ἀθάνατος, αὐτοκέντηος) 3,4 sq. 5,34 sq.
11,10. 11 13,33. 35 14,26. 27 15,32. 34
20,7 25,7 29,8 sq. 24 sq. 30,12 sq. αἱ
τῆς ψ. δυνάμεις 3,16 τῶν γνωστικῶν
δυνάμεων τῆς ψ. ibid. 1 τριδύναμος 2,33
τριῶν οὐσῶν τῆς ψυγῆς γνωστικῶν δυνά-
μεων 24,32 ἡ νοερὰ δύναμις τῆς ψ. 3,17
τὸ ἐν τῇ ψ. καλόν 5,22

Ψευδάριον 2,26 11,32 v. Εὔκλειδης
ψεῦδος καὶ ἀληθές, ἄπερ καὶ αὐτὰ ποιά
εἰσιν καὶ τρόποι 70,27. 28 cf. ἀληθής

‘Ως ἂν c. partic. 6,27 14,16 εἰ 17,27
ώχρός 3,7 sq.

II INDEX NOMINUM

- Αιθίοψ 56,16 71,28 73,29
 Ἀλέξανδρος 22,35 23,9 39,1. 10. 24 60,
 16. 18. 34
 [Ἀμμώνιος]. ὁ ἡμέτερος πατέρ 31,24. 25 cf.
 Ἰάμβλιχος — *alios interpretes spectat* 22,
 27 28,14 30,32 33,17 [51,26 71,2]
 Ἀριστοτέλης. ἔστιν δὲ καὶ ἄλλο εἶδος
 συλλογισμῶν τὸ καλούμενον πειραστικόν,
 φὶ αὐτὸς μὲν οὐ κέχρηται 2,19. 20
 συλλογισμοῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ
 Ἀ. ἐχρήσαντο .. οὐδὲν μέντοι πρὸ^{τοῦ} Ἀ. παραδέδωκεν τὴν συλλογιστικὴν
 μέθιδον οὐδὲ εὗρεν τὰ τρία σχῆματα
 κτλ. 7,7 sq. βούλεται αὐτὰ (sc. τὰς
 Πητορικὰς τέχνας καὶ τὰ Περὶ τῆς ποιη-
 τικῆς) τῆς λογικῆς εἶναι πραγματείας 11,
 26 εἴωθεν πολλάκις τοῦτο ποιεῖν (sc.
 τὸν σκοπὸν προαναφωνεῖν) 12,3 εἴωθεν
 προλαμβάνειν λήμματα ὥν δέεται εἰς κατα-
 σκευὴν τοῦ προκειμένου 13,7. 8 τὸ ἕτης
 προτάσεως ὅνομα οὐκ αὐτὸς ἔθετο .. τὸ δὲ
 τοῦ ὄρου ὅνομα αὐτὸς ἔθετο 14, 13 sq. 22,
 16,17.29.30 προτάσεις αὐτὰς καλεῖ· τῶν δὲ
 προτάσεων τὰς σαφεῖς καὶ ἔναρχεις .. ἀξιώ-
 ματα καλεῖ μόνως 27,2 sq. ὡς αὐτὸς ὥν
 φησιν τούτων (sc. τελείου καὶ ἀτελοῦς συλλο-
 γισμοῦ) ὀνοματοθέτης 32,28 οὐδὲ διαφορὰν
 ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖον 51,25 τὸν μὲν
 κατηγορικὸν καὶ συλλογισμὸν ἀπλῶς καλεῖ,
 τὸν δὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν τὸ συναρ-
 φτερον μόνον 66,39 sq. τὸ παρὰ τοῖς Στωι-
 κοῖς λεγόμενον πρόστηλην ὁ Ἀ. μετάληψιν
 καλεῖ .. κατὰ πρόστηλην δὲ καλεῖ ὁ Ἀ.
 τὴν πρότασιν τὴν ἰσοδύναμοῦσαν συλλο-
 γισμῷ κτλ. 67, 16. 18 68,9 δόγματα
 Comment. Arist. IV 6. Ammon. in Anal. Prior.

²Αριστοτέλους τὸ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τὸ
 συνημμένον ὀμοιογῆσθαι καὶ τὸ τὴν πρόσ-
 ληψιν πάντας κατασκευάζεσθαι 67,21 τοὺς
 μὲν κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς ἀνελλειπόντες
 ὁ Ἀ. ἐλεπτούργησε .. τῆς δὲ τῶν ὑπο-
 θετικῶν τεχνολογίας οὐ πάντα φαίνεται
 φροντίσας *ibid.* 33 sq. cf. Ind. IV. Loci
 Arist.

³Ἄττικός. Ἄττικὸν δὲ τὸ ἔθος 12,6
 Βοηθὸς ἐνδέκατος ἀπὸ ²Αριστοτέλους γενό-
 μενος ἐναντίως τῷ ³Αρ. περὶ τούτου ἐδό-
 ξασεν κτλ. 31,12 sq. 22 τοῖς ἀπὸ Β. *ibid.* 23

Γαλάτης 56,17

Γεμίνος (ἀνάλυσιν ὁρίζομενος) 5,27

Διονύσιος 28,27

Δίων 50,15 sq.

Ἐρμίνος 39,31

Εδδημος coni. Θεόφραστος 38,39 39,1 45,
 43 49,10 cf. Θεόφρ.

Εὐκλεῖδης διδάσκει ἡμᾶς διὰ τῶν φυεδα-
 ρίων μὴ ἀπατᾶσθαι ἐν τοῖς Θεωρήμασιν
 2,26 11,32 ἔστιν δὲ καὶ γεωμετρικὴ ἀνά-
 λυσις † ἡ πᾶς τὸ δεύτερον τῶν Εὐκλείδου
 ἀναλύεται ὅλον 5,26

Θεμίστιος δ παραφραστής 31,17 sq. 39,2 v.
 Μηχιμός

Θεόδωρος (καλῶς λέγει δύνασθαι διπτὸν
 εἶναι τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν) 1,9

Θεόφραστος. (φαίνεται δὲ καὶ Θ. δ ²Αρι-
 στοτέλους αὐτοῦ ἀκροστής τὴν ἐναντίαν
 αὐτῷ περὶ τούτου δέξαν ἔχων) 31,22. 23
 40,38 οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ, Θ. καὶ Εὔδη-
 μος .. τῇ γέροντι ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμά
 φασιν 38,39 39,1 οὐ βούλονται ἐνδεχο-
 μένην ἀπόφασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἐνδε-

- χομένην κατάφασιν 45,42 49,9 οἱ περὶ Θεόφραστον 40,2
- Θρασύμαχος Plat. 73,6
- Ιάμβλιχος σ 31,16. 21 39,1 41,1,2 ὡς ἔλεγον ὁ ταῦτα μοι ἐξηγησάμενος τῷ Ἰαμβλίχου ὑπομνήματι κατάκολουθων 40,17
- Ἴεριος ὁ Ἰαμβλίχου ἀκροατής 31,16
- Ιουλιανός (ὁ βασιλεὺς) 31,20 v. Μάξιμος
- Μάξιμος, ὁ(ς) ἀκροατής ἦν Ἱερού τοῦ Ἰαμβλίχου ἀκροατοῦ 31,16 sq. τῷ τε Μάξιμῳ καὶ τῷ Θεμιστίῳ ἐναντίᾳ περὶ τούτου δοξάζουσιν . . . διῆτησεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανός, καὶ δέδωκεν τὴν ψῆφον Μάξιμῳ κτλ. ibid. 19 sq.
- γεώτεροι 38,40
- παλαιοί. παρά τινα τῶν π. 6,3
- Πεισίστρατος 28,28, 29
- Περιπατητικοί. τῶν πέντε (sc. λόγων) κατὰ τοὺς Π. 2,4. 5 cf. 26,32 ἡ προκειμένη πραγματεία, ἡτις κατὰ τοὺς Π. ὅργανον ἐστιν φιλοσοφίας 8, 16. 24. 37 10,9 opp. οἱ Πλατωνικοί 58,1
- Περίπατος. οἱ ἐκ τοῦ Π. 10,20. 37. 38 11,4
- Πλάτων κέχρηται καὶ αὐτῷ (sc. τῷ πειρατικῷ εἰδεῖ συλλογισμῶν) 2,20 ὁ θεῖος Πλ. 3,24 ταύταις πάσαις κέχρηται ταῖς μεθόδοις 8,10 κατὰ Πλάτωνα οὐκ ὅργανον ἡ λογικὴ ἀλλὰ μέρος καὶ τιμιώτατον μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας 8,23 10,21 κατὰ Πλ. καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον . . καὶ μέρος ἐστὶν καὶ ὅργανον 10,36 sq. 11, 7 sq. συλλογισμοῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔχρησαντο, ὥσπερ οὖν καὶ ὁ Πλ. 7, 7. 8 πρὸ αὐτοῦ (sc. Ἀριστοτέλους) καὶ ὁ Πλ. καὶ ἄλλοι αὐτῷ (sc. τῷ τῆς προτάσεως ὀνόματι) ἔχρησαντο 14,14 αὐτὰς τὰς προτάσεις ὁ Πλ. ὄμολογήματα καλεῖ 26,34 sq. οἱ ἀπὸ Πλάτωνος 38,39 39, 1. 2 49,10 cf. Ind. III Loc. Plat.
- Πλατωνικοί. οὗτε μέρος ἐστὶν (sc. ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας), ὡς οἱ Στωικοί φασιν καὶ τινὲς τῶν Πλ. 10, 36. 37 cf. ibid. 20 8,22 οὗτε γὰρ δεῖ ὑπάρχον συνάγεται (sc. ἐν τῇ μίζῃ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου), ὡς οἱ Πλ. καὶ Θεόφραστος
- 40,38 οὐ βούλονται ἐνδεχομένην ἀπόφασιν ἀντιστέψειν πρὸς ἐνδεχομένην κατάφασιν 45,43 47,29 βουλόμενοι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι γίνεσθαι συλλογισμούς 60, 18 sq. δεῖ τῇ χειρονί ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα βούλονται ἐπὶ τῶν ἐννέα μίζεων 65, 15 cf. 55,28 — 55,22 57,31. 37 58,4 sq.
- Πολέμαρχος Plat. 42,12. 13
- Πορφύριος. τούτῳ (Βοηθῷ) ἡκολούθησεν Π. 31,15. 21
- Πρόκλος. τούτοις δὲ τοῖς ἀπὸ Βοηθοῦ ἡκολούθησεν καὶ ὁ μέγας Πρ. καὶ ὁ τούτου διδάσκαλος 31,24 39,2 ὁ φιλόσοφος Πρ. ἐν τῷ σχολικῷ ὑπομνήματι τοῦ πρώτου τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν 43,30. 31
- Στωικοί. ἡ τῶν δέκα (sc. λόγων) κατὰ τοὺς Στ. 2,5 cf. 26,33 διὰ τοὺς παρὰ τοῖς Στ. διφορουμένους συλλογισμούς ἡ ἀδιαφόρως περάνοντας 27,36 32,13 70,13 οἱ μὲν Στ. τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὅργανον οὐκέτιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ᾽ οὐδὲ μόριον τὸ τυχόν ἀλλὰ μέρος 8,20 sqq. 10, 36 ἀξιώματα αὐτὰς (sc. τὰς προτάσεις) ἐκάλουν καὶ λήμματα 26,36 sq. ἀντεπεῖν οἱ Στ. μὴ δυνάμενοι διὰ παραδειγμάτων ἀποροῦσιν 50,14 ἡ ὡς τῶν Στ. ἀκριβωσάντων αὐτούς (sc. τοὺς ὑποθετικοὺς λόγους) 68,1 τίνα τὰ ὑνόματα οἵς οἱ Στ. κέχρηται; οὗτοι τοίνυν τὰ πράγματα τυγχάνοντα καλοῦσι . . τὰ νοήματα ἐκφορικά . . τὰς φιωνάς λεκτά. τὸ συνημμένον ἡ διεξευγμένον τροπικόν.. τὸ ἡγούμενον ὅμοιώς ἡμῖν ἡγούμενον· τὸ ἐπόμενον λῆγον· τὴν πρόσληψιν ὄμοιώς ἡμῖν πρόσληψιν . . δ ὁ ἡμεῖς λέγομεν συμπέρασμα, ἐκεῖνοι ἐπιφορὰν καλοῦσι. τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς συλλογισμούς ἀναποδείκτους καλοῦσι καὶ θέματα 68,4—14 cf. 67,16
- Συρακούσιος 28,27
- Συριανός 39,2
- Σωκράτης exempl. 17,2. 4. 5 23,31sq. 27, 23 sq. 29,27 sq. 50,21 68,13
- Σωσιγένης ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου διδάσκαλος 39,24

III LOCI PLATONICI

Phaedo		Phaedrus	
c. 54 p. 105 C.D	71,36	c. 24 p. 245 C sq.	6,5.6 72,5
Sophista		c. 42 p. 259 E sqq.	8,11 10,2
c. 39 p. 254A sqq.	3,24	Res publica	
Philebus		I 6 p. 332A sq.	42,12
c. 6 p. 15D sqq.	8,12 10,23	20 p. 349B sq.	73,6
Convivium		X 9.10 p. 608D — 611A .	71,37
c. 24 p. 204D sqq.	5,24		

IV L O C I A R I S T O T E L I C I

Categoriae

- generaliter 1,8. 17. 25. 13,8
c. 7 p. 6^b27 sq. 35,12 sq.

De interpretatione

- generaliter . . 1,18. 26. 4,37 13,17. 19.
25. 26. 37 14,11. 12 16,5 22,29
c. 1 p. 16^a1 13,13
p. 16^a12 23,3 sq.
c. 3 p. 16^b22 23,26
c. 4 p. 17^a2 2,2
p. 17^a3 15,25
p. 17^a6 2,1 13,11. 27
c. 5 p. 17^a17 16,12
c. 6 p. 17^a33 19,23
c. 7 p. 17^a38 sq. 14,36 16,29
c. 10 p. 20^a3—5 23,36
c. 11 p. 20^b22—24 13,22
c. 12 p. 21^b26 sq. 24,6. 7

Analytica

- generaliter 6,29. 31 7,4. 19

Analytica Priora

- generaliter . . 3,39 sq. 5,8 7,23 12,26
I generaliter 4,26 sq.
1 p. 24^a11. 12 22,14 24,28
p. 24^a16 22,15
p. 24^b16 14,15. 21
p. 24^b22—25 34,23 sq.
2 p. 25^a1 38,27
3 p. 25^a37 sq. 57,17
p. 25^a40 sq. 58,15

Analyt. Priora

- p. 25^b18 57,21
4 p. 26^b29 30,34
5 p. 28^a4 30,34
6 p. 29^a14 30,34
29 p. 45^a23 sq. 34,34
p. 45^b20 67,40
32 p. 47^a2—5 6,25
41 p. 49^b33—50^a4 34,33
II generaliter 4,26 sq.
22 p. 67^b27 sq. 35,18

Analytica Post.

- generaliter . . 2,17 3,38 4,34 5,9 7,25
11,23. 24. 12,12. 13. 27 19,6 22,7
II 19 p. 99^b15—17 12,27

Topica

- generaliter . . 2,18 3,38 4,34 11,24
19,7 22,8
I 1 p. 100^a18 12,4
p. 100^b21—23 21,27 sq.

Sophist. Elench.

- generaliter . . 2,18 3,39 11,25 20,21

Phys. ausc.

- II 5. 6 47,32

Rhetor.

- generaliter 11,25. 33. 38
I 1 p. 1354^a1 35,25

De poet.

- generaliter 11,25. 33. 38

PA Commentaria in Aristotelem
3902 graeca
A25
1882
v.4
pars.2-6

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
